BIBLIOTECA NAZIONALE CENTRALE-FIRENZE
◆ RACCOLTA NENCINI ◆
A
1
54

Digitized by Google

Digitized by Google

A. I.

Digitized by Google

555
IV
1.

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

JO. ALBERTUS FABRICIUS. D.
NATUS LIPSIÆ CIↃIↃCLXVIII. III. ID. NOVEMBR.

J. van Sluhn pinx. *A. de Blois sculp.*

Digitized by Google

JO. ALBERTI FABRICII

SS. Theologiæ D. & Prof. Publ.

BIBLIOTHECA GRÆCA,

Sive notitia Scriptorum Veterum Græcorum, quorumcunque monumenta integra, aut fragmenta edita exstant: tum plerorumque è MSS. ac deperditis.

EDITIO SECUNDA, ab Auctore recognita & plurimis locis aucta.

Accessit

EMPEDOCLIS Sphæra, & MARCELLI Sidetæ carmen de medicamentis è Piscibus, Græce & Latine, cum brevibus notis.

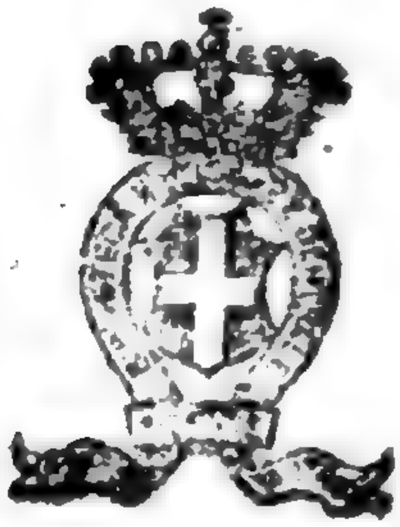

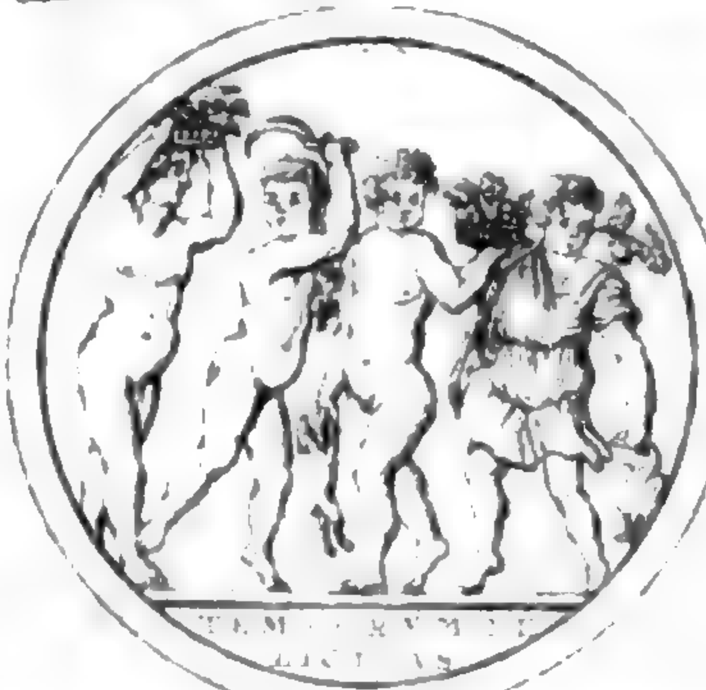

Ex Bibl·
Ios·Re[illegible]
Imperialis·

HAMBURGI,
Sumptu CHRISTIANI LIEBEZEIT,
Typis STROMERIANIS, A. C. clɔ Iɔ CC VIII.

Digitized by Google

GALENUS de compositione medicamentor. secundum locos, libro 2. T. 2. edit. Basil. p. 177.

Χαλεπὸν μὲν ἄνθρωπον ὄντα μὴ διαμαρτάνειν ἐν πολλοῖς, τὰ μὲν ὅλως ἀγνοήσαντα, τὰ δὲ κακῶς κρίναντα, τὰ δὲ ἀμελέστερον γράψαντα.

Digitized by Google

Magnifico, Nobilissimo ac Juris Consultiissimo Viro,

DN. GERHARDO SCHROEDER,

Reip. Hamburgensis Consuli,

S. D.

JO. ALBERTUS FABRICIUS.

VIdes audaciam, *VIR EXCELLENTISSIME, aut si ma-*

 vis

Digitized by Google

vis interpretari libertatem, hominum peregrinorum, qui apud TE, ut Anacharsis olim apud Solonem, Virum Sapientissimum, patriam esse suam existimant, nec tamen, ut Barbarus ille minime barbarus, ad Te veniunt singuli, verùm agmine facto accedunt, & sacrarium Tuum irrumpunt. Græci isti sunt homines, mira simplicitate, bonarum tamen illi litterarum artiumque promicondi, non minus antiquitate, quàm ingenio & eruditione commendabiles, neque adeo tibi ignoti. Hi ab Amplissimo Nomine Tuo, quod suis ex parte obsoletis nominibus novam lucem conantur conciliare, hanc suam causam apud tanta æquitate Judicem, tantâ benignitate Virum, facile vel excusabunt, vel tuebuntur. Ego

au-

Digitized by Google

autem , peregrinus & ipse , licet ab aliquot jam annis Reip. hujus , quam moderaris , civis , quod præsentem Tibi librum , in hac urbe horis subsecivis à me in studiosorum usus elucubratum , offerre ac dedicare , illumque veterem doctissimorum Græcorum Senatum ad Te allegare haud dubitavi , non minus promte ac facile causam dixero. Cum enim vox communis civium , famaque non inficianda , jampridem in Te celebret ac veneretur rectum illum ac tenacem propositi animum, & nullâ inferiorem trepidatione , nullis cedentem corruptionibus integritatem : præterea singularem juris rerumque civilium, Patriæ maxime , peritiam , prudentiamque , & in rebus gerendis industriam ac dexteritatem : ego peculiariter Tuum in lit-

teras amorem, egregiamque humanitatem Tuam, & prædicandam mihi, & simul instar certissimi præsidii mihi futuram esse existimavi, quo fretus sperare possem, hanc libertatem meam non prorsus improbatum à Te iri. Nihil igitur addo præter Votum, quod pro salute Tua mecum nuncupant universi, qui Reip. nostræ bene cupiunt. Deus ter Opt. Max. Te publice domique felicem servet quam diutissime! Scripsi Hamburgi, Nonis Aprilibus, Anni Christiani cIↄ Iↄ ccV.

AD

Digitized by Google

AD LECTOREM.

Octo anni sunt, mi Lector, ex quo Bibliothecam latinam edidi, quam cum non maligne exceptam esse à literarum studiosis intelligam, audeo in præsenti Bibliothecam Græcam tibi similiter offerre. Opus majoris corporis & animi aggressum me non infiteor, est enim materia uberrima, varietas incredibilis, numerus scriptorum propemodum infinitus, non infrequentes hinc inde tenebræ, paucorum stylo discussæ. Quid de editionum multitudine dicam, quas ut indagare singulas industriæ & fortunæ est, ita discernere ac dijudicare, non contemnendæ facultatis. Neque vero de me tam arroganter, neque de argumento quod tractandum in me suscepi, tam anguste sentio, ut omnibus numeris perfectam & absolutam Bibliothecam Græcam tibi exhibere me posse existimem. Quid tamen efficere studuerim, si placet accipe, atque utrum & quousque vel meo instituto, vel tuæ satisfecerim exspectationi, pro æquitate & captu tuo, opere ipso inspecto judica.

Cumprimis dedi operam, ut scriptorum universorum Græcorum non Ecclesiasticorum, quotquot ex iis, qui ante captam à Turcis CPolin vixere, in lucem editi sunt, notitia tibi constaret: quanquam Ecclesiasticos quoque suo loco strictim persecutus sum, qualecunque observationum spicilegium daturus post amplissimas messes præstantium Virorum, Labbei, Cavei & Eliæ du Pinii. Quantum potui diligenter constitui singulornm scriptorum ætatem, & quæ de illis explorata sunt, vel retuli ipse, vel à quibus prolixius pertractata fuerunt, indicavi. Scripta deinde recensui singula distincte, atque edita quidem præ cæteris, tum etiam si quæ in Bibliothecis abdita delitescunt, denique deperdita, quorum vel solos titulos, vel exigua fragmenta reliqua nobis fecit tempus. Circa editiones haud infima laboris mei cura versata est, ut quam plenissimam & accuratissimam earum historiam tibi exhiberem, non é Catalogis undique & oscitanter corrasam, sed quantum fieri potuit inspectis & evolutis libris ipsis & haud negligenter consideratis contextam ac

Digitized by Google

concinnatam. Fateor tamen hac in parte me nondum in omnibus potuisse mihi ipsi satisfacere, itaque gratias acturus sum ei, qui vel omissa à me, vel perperam etiam posita notaverit, observatione sua privata & certa fultus. Hujus reprehensioni libenter materiam præbebo, etiamsi illi visum fuerit , quod est Criticorum quorundam summum jus, ut notata una hallucinatione vel omissione, totum laborem meum conculcet & nauci esse clamitet.

Deperditorum auctorum non promitto plenam notitiam, ita tamen usus sum circa hoc argumentum virorum doctorum laboribus, ut addiderim non pauca è communibus fontibus, alia emendaverim, quædam ipse ex integro sim molitus. Subinde etiam Homonymos sive cognomines scriptores studui distinguere, quia nihil utilius est in Historia literaria, nihil quod neglectum majores vel frequentiores pariat errores. Indices auctorum in variis scriptoribus, antiquis præcipue Scholiastis allegatorum, quos studiosis non ingratos futuros confido, partim ab aliis concinnandos curavi, suo loco à me laudatos; partim ipse composui (ut in Scholiasten Homeri, Euripidis &c.) partim ex libris editis depromsi.

Multis ante me in mentem venit Græcos scriptores recensere viris eximiis, unde non ignobilem nec sterilem agrum coluisse mihi videor. *Meursii* quidem de solis deperditis solliciti *Bibliotheca Græca*, quam ineditam evolvere me memini Holmiæ in Bibliotheca Potentissimi Sveciæ Regis, nuperque editam Jocobo Gronovio * Viro Cl. debent studiosi, literarum ordine decurrit, sed jam desinit in *Diocle*. Idem Meursius in *Bibliotheca Attica* & variis ad plurimos scriptores notis innumera observavit ad scriptorum Græcorum qui interciderunt historiam mirifice facientia. Non pauciora *Vossio* debere me fateor, ac *Jonsio*, quorum scripta nemo nisi qui has literas ignorat. *Bœcleri* libellus de scriptoribus Græcis ac latinis , & Rev. *Laurentii Lundii* Compendium Bibliothecæ Græcæ, utiles pro tironibus nomenclaturæ sunt ab auctoribus destinatæ. Perquam elegans quoque etsi & ipsa compendiaria de variis linguæ Græcæ scriptori-

* Tomo X. Thesauri Antiquitatum Græcarum.

Digitized by Google

ptoribus notitia est, quam Nobilissimus Vir *Paulus Vindingius* sub Veris Græci, & æstatis atque autumni titulo Studiosis obtulit. *Gaddii* de Scriptoribus non Ecclesiasticis Volumina mihi exiguum usum præstiterunt, *Gesneri* Bibliotheca magnum, cujus industriam semper sum admiratus, cui si respondissent continuatores, in plerisque minus lacunosa esset Historia literaria. *Gyraldi* dialogos plurimum quoque mihi profuisse fateor, quo nemo eruditius de Poëtarum historia scripsit.

Aliorum scripta vel in herba periere, vel adhuc premuntur, quæ si prodiissent in lucem, me poterant à scribendi labore revocare. 1) *Leonis Allatii* Bibliotheca scriptorum profanorum, quam molitum se testatur in notis ad Eustathii Antiocheni Hexaëmeron p. 19. 2) *Johannis Conradi Dieterici* Bibliotheca Græca, ad quam componendam eum hortatus est illustris Boineburgius, ut ex ejus Epistolis à Clariss. Meelführero nuper editis p. 163. didici. 3) *Philippi Labbei* Bibliotheca Chronologica universalis, in qua se singulatim & accurate dicturum recepit de scriptoribus omnis generis qui ab orbe condito ad Christianam æram & à CHRISTO nato ad nostra tempora, libris præsertim in lucem editis floruerunt, ut ipse refert parte I. Chronologiæ Historicæ p. 67. 4) *Thomæ Reinesii* Bibliotheca Græca & supplementum Historicorum Græcorum, de quo legas in Epistolis Ruperti ac Reinesii amœbæis p. 564. 567. 579. 608. 5) *Emerici Bigotii* Catalogus scriptorum Græcorum, quem non exstare imprimis doleo, & à viro illo doctissimo elaboratum, vel certe affectum testantur Menagiana T. 2. p. 35. & personatus Vignolius Marvillius T. 1. miscellaneorum Histor. & literariorum p. 176. 6) *Erasmi Vindingii* conspectus Auctorum Græcorum, cujus specimen MS. videre me memini, & quem integrum fortasse aliquando debebimus cognomini Ixeuticon Oppianeorum editori præstantissimo Erasmo Vindingio, Pauli F. Denique 7) *Henrici Christiani Henninii* Medici ac Philologi eruditissimi Duisburgensis Index Bibliothecæ Græcæ quadripartitus, cujus spem publice fecit in dissertatione de Græca lingua secundum accentus non pronunciandâ p. 119.

Digitized by Google

Hæc egregiorum virorum monumenta incassum cum hactenus exspectentur, meum laborem Tibi Lector offerre non dubito, vel laboris duntaxat partem primam, duobus constantem libris, in quorum *priore* ago de scriptoribus Græcis qui Homerum ætate præcessisse dicuntur, præcipue vero de scriptis Hermeticis, Orphicis, Sibyllinis ac Zoroastreis. In hoc libro literarum ordinem sequutus sum potius quam temporis, qui nullus est in tam incertis & commentitiis. *Altero* libro persequor scriptores claros ab Homero usque ad Platonem, ordine Chronologico, adjunctis variis, quæ ex indice capitum infra subjuncto facile tibi patebunt.

Tertius liber similiter à Platone decurret ad tempora Augusti Imp. sub quo natus est Servator noster JESUS CHRISTUS. In hoc præter Historiam Criticam versionum Græcarum & librorum Apocryphorum Antiqui fœderis, aliaque offeretur tibi notitia Philosophorum Platonicorum, Peripateticorum, aliarumque sectarum Alphabetica, qualem sectæ Pythagoricæ tibi exhibui Libro II. capite 13. Musici item & Astrologi, Geometræ, Scriptores rei militaris, & Epigrammatarii Poëtæ. Liber *quartus* ab Augusto perget ad Constantini M. tempora, in quo occurrent sacri inprimis scriptores Novi Testamenti, tum Judæi Philo ac Josephus, atque inter plures alios Geographi, Grammatici ac Rhetores magno numero, & Historia Lexicorum Græcorum longe quam olim à me edita fuit plenior. Liber *quintus* Historiam Græcorum scriptorum persequetur à Constantino M. ad captam usque à Turcis CPolin, sive ad seculum medium XV. In hoc Eroticis scriptoribus & Chronologis & Byzantinæ conditoribus historiæ, & plerisque aliis Christianis erit locus. Postremus futurus est liber *sextus*, JCtos, Medicos, Chemicos & Geoponicos complexus, cum notitia Scriptorum Græcorum quorundam Anonymorum vel suppositorum, & recensione collectionum variarum, quibus plures scriptores Græcos vel eorum fragmenta junctim ediderunt viri docti. Hunc Librum atque adeo totam Bibliothecam claudet triplex Appendix, cujus pars prima continebit *paralipomena* & *emendanda* quædam; secunda *Tabulam Chronologicam* scriptorum, & tertia *Indicem* plenum & accuratum in universos sex libros, insertâ suo subinde loco notitia quam plurimorum scriptorum deperditorum, quorum mentionem in ipso libro facere prætermisi.

Hæc universi operis œconomia est, cogitatione pridem mecum præcepta, quod magnam licet partem jam à me elaboratum, utrum perficere etiam, & quod facere proxime studeo, ad umbilicum perducere valiturus sim, in DEI est manibus, Vitæ nostræ Arbitri, cujus benignitati pro concessa hactenus vita ac valetudine gratum obsequium libenter debeo.

INDEX

Digitized by Google

INDEX CAPITUM
Libri Primi.

1. *Nullum exstare scriptorem Græcum Homero antiquiorem. Catalogus scriptorum, qui ante Homerum fuisse feruntur.* p. 1.

2. *De Amphione, Ammune, Anthe, Arctino, Antipatro Acanthio, Aristea Proconnesio, Abari, Asbolo, Asclepio & Automede Mycenæo & scriptis horum nomini tributis.* p. 6.

3. *De Chirone & scriptis ad eum relatis. Marcelli Sidetæ carmen de piscibus, quod in MSto codice inscribitur* χόλια χείρωνος περὶ ἰχθύων, *emendatum, cum latina versione.* p. 12.

4. *De Corinno, Creophylo, Daphne, Dardano & scriptis sub eorum nomine laudatis.* p. 22.

5. *De Darete, Demodoco & Dictye, & scriptis quæ sub horum nomine jactata sunt vel etiamnum exstant.* p. 26.

6. *De Drymone, Epimenide Cretensi, Euclo, Eumolpo, Helena, Hellene & Hercule.* p. 35.

7. *De Hermete Trismegisto & de Pœmandro qui illi adscribitur, Variarumque editionum inter se collatio.* p. 46.

8. *De Asclepio Hermetis.* p. 55.

9. *De Hermetis Jatromathematicis, Curanidibus, & aliis Scriptis Astrologicis atque Physicis Hermeti inscriptis.* p. 59.

10. *De scriptis Chemicis relatis ad Hermetem, tabula Smaragdina, aliisque.* p. 66.

11. *De scriptis Hermeticis quæ interciderunt.* p. 72.

12. *De inventis quæ apud veteres ad Hermetem Trismegistum referuntur.* p. 80.

13. *De Hesiodi ætate, & de Horo, tum de Horapolline ejusque Hieroglyphicis.* p. 89.

14. *De Hostane, Hydaspe, Jambe, Imuthe, Isatide, Iside, Lino.* p. 92.

15. *De Melampode, & junioris Melampodis Physiognomonicis, aliisque scriptis.* p. 98.

16. *De Melisandro Milesio, Mocho Sidonio, & Musæo, ac de juniore Poëta hujus nominis.* p. 101.

17. *De Nestore, Olene, Olympo, Oraculis Variis & Orybantio Træzenio.* p. 106.

18. *De Orpheo & scriptis sub nomine ejus editis.* p. 110.

19. *De scriptis Orphei apud veteres laudatis, quæ interciderunt.* p. 117.

20. *Orphei inventa, & dogma Orphicum de pluribus orbibus habitabilibus.* p. 129.

21. *De Palæphato ἀπίστων scriptore.* p. 136.

22. *De aliis scriptoribus ἀπίστων & mirabilium, Anonymo &c. tum de Abydeno scriptore historiæ Assyriacæ.* p. 141.

23. *De Palamede & Cadmo, aliisque literarum Græcarum inventoribus.* p. 146.

24. *De Pampho, Paride, Phaënnone & Phanothea.* p. 149.

25. *De Phantasia Memphitide, de Phemio Ithacensi, & Phemonoë, reique accipitrariæ scriptoribus.* p. 152.

26. *De Philammone, Piero, Pisandro, & Pittheo Træzenio.* p. 156.

27. *De Priamo ac Prometheo & de variis scribendi formis apud veteres, è scholiis ineditis ad Dionysium Thracem.* p. 158.

28. *De Sanchoniathone & Sanchide. Tum de Epistola Sarpedonis Regis Lyciæ.* p. 163.

29. *De Sibylla ac Sibyllis.* p. 167.

30. *De Sibyllinis Oraculis in genere, & singulatim de iis quæ Regem venturum prædixerunt.* p. 177.

31. *De libris Sibyllinis eorumque usu apud Romanos.* p. 188.

32. *De Sibyllinorum librorum, quales hodie exstant, editionibus, versionibus, argumento & de dogmatis quæ in illis continentur.* p. 198.

33. *De collectione Sibyllinorum, quæ hodie exstant, judicium, deductum per observationes viginti.* p. 215.

34. *De Sidone, Sisypho Coo, Syagro ac Terpandro.* p. 232.

35. *De Thalete utroque, Cretensi & Milesio. De Thamyri, Thymæte ac Tiresiâ* p. 236.

36. *De Zoroastre & scriptis sub ejus nomine jactatis.* p. 242.

Libri

Digitized by Google

Libri Secundi.

Cap. 1.

De Homero, ejusque vita ac laudum scriptoribus. p. 253.

2. *De Homeri scriptis editis ac deperditis, genuinis ac hypobolimæis, tum de genuinorum dispositione, emendatoribus, Rhapsodis &c.* p. 262.

3. *De Homeri Scholiastis, interpretibus & Metaphrastis Græcis, qui exstant vel editi vel MSti, tum de Poëtæ versionibus, editionibus, argumentis, indicibus, Lexicisque in Homerum vulgatis.* p. 284.

4. *Elenchus Alphabeticus Scriptorum in Scholiis ad* Homerum *minoribus, in scholiis ab* Hornejo *vulgatis, in Eustathii commentariis, & in scholiis Cantabrigiensibus allegatorum.* p. 302.

5. De *Commentariis in* Homerum*, variisque scriptis eum spectantibus, quæ interciderunt.* p. 330.

6. De *omnigena* Homeri *doctrina & apud veteres auctoritate.* p. 342.

7. De *imitatione* Homerica, De *Parodiis*, Homerocentris, *Paralipomenis ad* Homerum*, ac denique de* Homeri *Zoilis ac detractoribus.* p. 352.

8. De Hesiodi *Ascræi ætate, scriptis editis ac deperditis, eorumque quæ exstant editionibus atque interpretibus, tum index Scriptorum qui in Græcis scholiis allegantur.* p. 369.

9. De *Æsopo & aliis scriptoribus fabularum.* p. 390.

10. De *Epistolis quæ ad Phalaridem referuntur, ac de aliis Epistolarum Græcarum scriptoribus.* p. 406.

11. De *Theognide, Phocylide, aliisque sententiarum scriptoribus ac collectoribus.* p. 439.

12. De *Pythagora & scriptis ei tributis, symbolisque. Empedoclis sphæra, græce & latine.* p. 455.

13. *Notitia Pythagoreorum* p. 490. *& Pythagorearum* p. 524. *ordine Alphabeti, Pythagoreorumque edita fragmenta.* p. 529.

14. De *Zaleuco, Charonda, Zamolxi, Lycurgo,* Dracone, *Solone, aliisque Legumlatoribus.* p. 530.

15. De

15. De *Pindari scriptis editis ac deperditis, editorumque editionibus atque interpretibus. Catalogus scriptorum in Scholiis ad Pindarum allegatorum. Et notitia aliorum Lyricorum Græcorum, eorumque Poëmatum, quorum pleraque interciderunt.* p. 550.

16. De *Thespide & Æschylo Tragicis, Tragædiisque Æschyli editis ac deperditis, editarum interpretibus & editionibus, & Catalogus scriptorum in Scholiis ad Æschylum allegatorum.* p. 600.

17. De *Sophocle ejusque Tragœdiis editis ac deperditis, editarumque interpretibus & editionibus, & catalogus scriptorum in utrisque ad eum scholiis allegatorum.* p. 619

18. De *Euripide atque illius Tragœdiis editis ac deperditis, editarum interpretibus & editionibus, & Catalogus scriptorum in Scholiis ad Euripidem allegatorum.* p. 639.

19. *Notitia Tragicorum Græcorum qui interciderunt, eorumque tragœdiarum, digesta ordine Alphabeti.* p. 662.

20. De Herodoto *ejusque interpretibus atque editionibus.* p. 695.

21. De *Aristophane ejusque Comœdiis editis ac deperditis, editarumque interpretibus & editionibus, & Catalogus scriptorum in scholiis ad Aristophanem allegatorum.* p. 703.

22. *Notitia Comicorum Græcorum qui interciderunt, eorumque Comœdiarum, digesta ordine Alphabeti.* p. 736.

23. *De Philosophis plerisque ante Socratem, tum de Socrate, Cebete & aliis Socraticis, itemque Eleaticis Philosophis.* p. 795.

24. *De* Hippocrate *& ejus scriptis, editionibusque atque interpretibus. Epistola Clariss. Renaudoti è Gallico versa de exiguo opera pretio quod ex collatione versionum* Hippocratis *Syriacarum & Arabicarum peti potest ad* Hippocratem *emendandum.* p. 840.

25. *De Thucydide & Ctesia.* p. 866.

26. *De Decem Oratoribus Atticis, eorum orationibus editis ac deperditis, editarumque interpretibus & editionibus.* p. 883.

BIBLI-

Digitized by Google

BIBLIOTHECÆ GRÆCÆ

LIBER I.

DE SCRIPTORIBUS, qui ante Homerum fuisse feruntur.

CAPUT I.

Nullum poëma Græcum exstat Homeri poëmatis antiquius. Ποιητὴς *de quovis scriptore.* 1. Ποίησις *Pherecydis & Heracliti.* 2. *MUSARUM titulus etiam datus scriptis prosariis. Heracliti plures* 3. *Antiquissimi quos novimus Historici & Philosophi Græci, Homero juniores.* 4. *Sexti Empirici & Ciceronis argumenta quibus ostendunt Græcos ante Homerum poëtas exstitisse.* 5. *Septuaginta nomina scriptorum Græcorum qui ante Homerum fuisse apud varios auctores feruntur, de quibus deinceps agendum.* 6.

I.

INter Græcos scriptores nullum antiquius monumentum ad nos pervenisse HOMERO, certum est atque exploratum. Idem jam olim de suis temporibus fassi sunt veteres, non Josephus modo Judæus, & scriptores Christiani, sed Græci ipsi, ex quibus Sextus Empiricus I. Adversus Mathe-

Digitized by Google

maticos p. 41. *ποίημα ὐδὲν πρεσβύτερον ἧκεν εἰς ἡμᾶς τῆς Ὁμήρυ ποιήσεως.* Ubi *ποίημα* * fas eſt interpretari non tantum de carmine, ſed ſcripto quovis, uti *ποιητὴς* pro quolibet ſcriptore ſive auctore libri cujuscunque occurrit apud Theodoſium Alexandrinum in Scholiis ineditis ad Dionyſium Thracem.

II. Eodem ſenſu Maximus Tyrius *τῦ Συρίυ τὴν ποίησιν* inſpicere jubet Diſſ. 29. h. e. Pherecydis librum, qui proſa ſcripſit: & Epiphanius Hæreſi XXVI. num. 2. Evangelium perfectionis a Gnoſticis jactatum vocat modo *ποίημα* modo *ποιήτευμα.* Dionyſius Halic. Epiſt. ad Pompejum p. 130. de Herodoto agens & Thucydide, *καλαὶ μὲν*, inquit, *αἱ ποιήσεις ἀμφότεραι· ὐ γὰρ ἂν αἰσχυνθείην ποιήσεις αὐτὰς λέγων.* Et Tatianus, f. 143. Heracliti Epheſii ** *ποίησιν*, i. e. ſcriptum ſive opus commemorat, non poëma; inter tot enim Heracliti fragmenta, quæ a veteribus ex opere illius *περὶ φύσεως* adducuntur, nihil ſe offert, quod ſit verſibus adſtrictum, ut demonſtravi infra lib. II. cap. XXIII. §. 4. neque germanos eſſe crediderim quos Heracliti ac Democriti verſus de vita humana in codice Regis Chriſtianiſſimi 2216. exſtare refert Philippus Labbeus Bibl. nov. MSS. p. 134. Fefellit tamen Tatianus perperam intellectus Suidam, ut Heraclitum multa *ποιητικῶς* ſcripſiſſe fingeret, & Lilium Gyraldum, ut Poëtis illum annumeraret.

III. Neque aliud evincit argumentum, quo nuperus Tatiani editor, Clariſſimus Wilhelmus Worthus, manifeſtum eſſe putat Heraclitum carmine ſcripſiſſe, quia nempe opus ejus MUSAS dictas eſſe teſtetur Laërtius. IX. 12. Quis enim neſcit, Herodoti, Bionis Rhetoris, Aurelii Opilii & Cephalionis Gergethii ſcripta, & novem Æſchinis Epiſtolas Muſarum nomine *** appellatas, nec magis tamen verſibus ſcriptas fuiſſe, quam novem capita quæ ad iram compeſcendam, veluti totidem dona Muſarum, mente reponere jubet M. Antoninus XI. 18. Fuit ſane Heraclitus quidam Poëta, cujus meminit Strabo lib. XIV. p. 656. Sed is Callimachi æqualis, & patria Halicarnaſſenſis, adeoque ab Epheſio Heraclito non minus diverſus quam Heraclitus Peripateticus, cujus

ſcripta

* Suidas ait, Soſitheum ſcripſiſſe *ποιήματα καταλογάδην*, pro quo Cl. Voſſius lib. de natura & conſtitut. Poëticæ p. 11. legit, *καὶ ποιήματα καὶ καταλογάδην.* Sed vulgatam ſcripturam recte tuetur Colomeſius ad Gyraldum p. 378.

** Evagrius lib. 1. cap. 15. de Iſidoro Pelusiota: *ὗ κλέος εὐρὺ κατὰ τὴν ποίησιν*, ex quo loco male quidam concludunt Iſidorum ſcriptis carminibus magnam ſibi gloriam comparaſſe. Rectius Valeſius: *cujus, ut poetico verbo utar, latisſima eſt gloria.*

*** Vide Voſſium lib. 1. de Hiſt. Græc. c. 3. & quæ viri docti ad Laërtium IV. 58. & Sueton. c. 6. de Grammaticis.

ſcripta refert Plutarchus adverſus Colotem T. 2. Opp. p. 1215. vel Heraclitus, Theophraſti Acharnenſis pater, qui memoratur in veteri inſcriptione apud Humfredum Prideaux part. 2. marmorum Oxon. p. 302. vel Heraclitus denique Grammaticus, de cujus libello περὶ ἀπίςων & aliis ſcriptis infra cap. XXII. ſum dicturus.

IV. Cæterum, quemadmodum apud Græcos Poëmata prius edita fuiſſe conſtat quam συγγραφὰς ſive ſcripta Proſaria, ut præter alios docet idem Strabo libro primo, p. 18. * multo minus Sexti temporibus exſtabant libri ſoluto ſermone Græco exarati, qui Homeri ætatem excederent; nam & hiſtorici, quorum ſcripta perdita memorantur antiquiſſimi Cadmus Mileſius, Acuſilaus Argivus, Archilochus, Archetimus, Theagenes Rheginus, Ariſteas Proconneſius, Hecatæus Mileſius, Pherecydes Lerius ſive Athenienſis, Charon ** Lampſacenus & Hellanicus Lesbius, & cujus opus ætatem tulit veterrimus ex iis qui exſtant Græcis hiſtoricis Herodotus, & Philoſophorum denique, qui unquam proſa oratione Græca aliquid in literas miſerunt antiquiſſimi Pherecydes Syrius, præceptor Pythagoræ, & Anaximander, ſed de quorum ſcriptis nullum nobis reſtat, univerſi Homero fuere juniores, ut oſtenſum Voſſio libro & capite primo operis præſtantiſſimi de Hiſtoricis Græcis.

V. Addit tamen mox Sextus, ex ipſius Homeri poëmatis apparere, quod & ante ipſum & illius ætate plures poëtæ fuerint, de quo ego ſane non dubito, neque eo elegantiæ & artis in poëſi procedere potuiſſe contendo, ſi clariſſimum illud ingenium, quod viſum Vellejo eſt, neminem quem imitaretur habuiſſet. Locus quem Sextus ex Homero producit, hic eſt ὀδυσσ. ά, verſ. 351.

> Τὴν γὰρ ἀοιδὴν μᾶλλον ἐπικλείεσ' ἄνθρωποι
> Ἥτις ἀκουόντεσσι νεωτάτη ἀμφιπέληται.

Simile argumentum nectit Cicero in Bruto: *Nec dubitari debet*, inquit, *quin fuerint ante Homerum Poëtæ, quod ex eis carminibus intelligi poteſt, quæ apud illum & in Phæacum & in procorum epulis canuntur.* Non poteſt tamen ex his probari, poëmata Græca ante Homerum literis mandata & ad poſteros tranſmiſſa fuiſſe, ſed duntaxat decantata voce,

* Iſidorus Hiſp. lib. I. Originum c. 37. *Omnia enim prius verſibus condebantur, proſæ autem ſtudium ſero viguit.* Ante Iſidorum Cicero: *apud Græcos antiquiſſimum è doctis eſt genus Poetarum.*

** Apud Dionyſ. Halicarnaſſ. Epiſt. ad Pompejum p. 128. χαίρων male excuſum pro χάρων.

Digitized by Google

ce, perinde uti apud veteres Germanos ac Getas carmina antiqua, quæ Tacitus in libro de moribus priſcæ gentis noſtræ, ac Jornandes c. 4. & 5. de rebus Geticis celebrat. Forte primus Homerus dignus habitus eſt, cujus poëmata ſcripto a Græcis exciperentur, & poſteris traderentur: certe primus fuit Græcorum, cujus carmina ultimam ætatem ferrent. Primus etiam fortaſſis, qui integrum corpus poëmatis Heroici conderet, quo ſenſu *ποίησιν ἡρωϊκὴν* ab Homero repertam accipio apud Athanaſium libro I. contra gentes p. 20.

VI. Multos nihilominus * cum idem Sextus eodem loco, tum alii autores veteres commemorant, a quorum ſcriptis Homerum ætate vinci fama apud Græcos fuerit. Quare operæ pretium me facturum eſſe duxi, ſi antequam de Homero & aliis ſcriptoribus Græcis dicere aggrederer, ſingulos illos ordine Alphabeti commemoraverim, & quæ de ſcriptis ſub eorum nomine vel olim jactatis, vel hodieque ambulantibus collegi, hoc libro ſuccincte fuerim complexus. Nomina** quidem ſcriptorum ante Homericorum, vel qui ante Homerum vixiſſe apud varios auctores, verè an falſo, feruntur, hæc LXX. amplius mihi occurrerunt:

AMPHION Thebanus.
AMUS, ſive AMMON, Platoni THAMUS.
ANTHES Boeotius.
ANTIPATER Acanthius.
ARCTINUS Mileſius.
ARISTEAS Proconneſius.
ASBOLUS Centaurus.
* ASCLEPIUS Ægyptius.
AUTOMEDES Mycenæus.
* CHIRON Pelethronius.
CORINNUS Ilienſis.
CREOPHILUS Samius.
DAPHNE Tireſiæ filia.

ABARIS Hyperboreus.

CADMUS.

DARDA-

* Omitto Inſcriptiones veteres verſibus conceptas, & Homeri ætate antiquiores, quales apud Thebas Boeotias in templo Apollinis Iſmenii literis Cadmeis ſcriptas vidiſſe ſe narrat Herodotus lib. V. c. 59. Verſus item Jambicos, quos pomo inſcriptos Achilli, Pedaſum Moneniam urbem munitam Trojanorum obſidenti & jam re infecta diſceſſuro, virgo quædam ejus quam patriæ amantior miſiſſe fertur, apud Veterem Scholiaſtem in Iliad. ζ. non procul ab initio, & apud Euſtathium p. 476. Epitaphium Ereuthalionis apud eundem Scholiaſten Iliad. δ. v. 319. Epitaphium Idomenei apud Diodorum Sic. lib. V. p. 239.

** Quibus aſteriſcum nullum additum vides, ſub eorum nomine nihil hodie exſtat.

Digitized by Google

DARDANUS Magus.
* DARES Phrygius.
DEMODOCUS Corcyræus.
* DICTYS Cretensis.
DRYMON.
EPIMENIDES Cretensis.
EUCLUS Cyprius.
EUMOLPUS Atheniensis.
* HANNO Carthaginiensis.
HELENA Musæi Atheniensis Filia.
HELLEN Demalionis F.
HERCULES.
* HERMES TRISMEGISTUS.
* HESIODUS.
* HORUS Ægyptius.
* HOSTANES Magus.
HYSTASPES. JAMBE. IMUTHE.
* ISATIS sive ISIS.
* LINUS Thebanus.
* MELAMPUS Amythaonis F.
MELISANDER Milesius.
MOCHUS Sidonius.
* MUSÆUS Atheniensis. NESTOR.
OLEN Lycius.
OLYMPI duo.
* ORACULA.
ORIBANTIUS Troezenius.
* ORPHEUS Thrax. OSIRIS.
* PALÆPHATUS Atheniensis.
PALAMEDES Argivus.
PAMPHUS Atheniensis.
PARIS Trojanus.
PHAENNO Epirotica.
PHANOTHEA.
PHANTASIA Memphitis.
PHEMIUS Ithacensis.
* PHEMONOE Cumana.
PHILAMMON Delphicus.

PIERUS Lini F.
PISANDER Camiræus.
PITTHEUS Troezenius. PRIAMUS.
PROMETHEUS.
PRONAPIDES Athenienfis.
SANCHONIATHON Berytius.
SARPEDON Lyciæ Rex.
* SIBYLLA.
SIDON Ponti filia.
SISYPHUS Cous.
SYAGRUS.
TERPANDER Lesbius.
THALES Cretensis.
THAMYRIS Thrax.
THEMIS Fatidica.
THYMOETES. TIRESIAS.
* ZOROASTER.

CAPUT II.

De Amphione. 1. *Amune sive Thamune.* 2. *Anthe.* 3. *Arction.* 4. *Antipatro Acanthio.* 5. *De Aristea Proconesio scriptore carminum Arimaspeorum.* 6. *De Abari, obiter.* 7. *De Asbolo.* 8. *Asclepius.* 9. *Automedes Mycenaeus.* 10.

I.

AMPHION Thebanus a Tatiano f. 173. refertur inter scriptores Homero antiquiores, sed alii de ejus scriptis tacent, Musicam Amphionis artem celebrasse contenti. Vide Ludovicum Vivem ad Augustini lib. XVIII. de C. D. cap. 13. Hymnos Amphionis celebrat Philostratus in Hippodromi vita lib. II. de Sophist. p. 613. Nonnulli ut Julianus apud Suidam in Ἀμφίων non Musices tantum Lydiorumque modulorum, sed & lyræ inventorem faciunt: Lyricum vocat Joh. Malalas p. 57. Syncellus p. 156. & 158. A plerisque, ut Tzetza, Chil. I. hist. 13. Amphion traditur lapides canendo movisse; edoctus a Mercurio, a quo lyram septem nervis instructam acceperit. Quod vero Clementi Alex. initio protreptici, dicitur Musices ope Thebas

(*) muro

Digitized by Google

*) muro cinxisse, hoc ab Horatio in arte, (**) & aliis refertur ad singularem ejus sapientiam, qua cives collegerit & in officio continuerit, ab Albrico ad eloquentiam, qua civibus sparsim degentibus svaserit, ut in unum coeuntes civitatem mœnibus cingerent. Amphionis dictum ad quod respicit Plato in Gorgia, illustrat Guilelmus Canterus Nov. Lect. lib. VII. cap. 28. Alius fuit *Amphion Thespiensis*, cujus librum secundum περὶ τῦ ἐν Ἑλικῶνι Μυσείυ laudat Athenæus lib. XIV. p. 629.

II. Zoroastri & Hermeti adjungit, quin imo præponit AMUNEM quendam Ægyptium Synesius in Dione p. 51. εἰ μὲν ἠπιστάμεθα ὑμᾶς εὐμοιρήσαντας ἐκείνην τὴν ψυχῆς τὴν ἀξίαν, ἣν Ἄμυς, ἢ Ζωροάστρης, ἢ Ἑρμῆς, ἢ Ἀντώνιος. De eodem Amune dixerat paulo ante p. 48. ὁ ποῖος Ἄμῦς ὁ Αἰγύπτιος ὐκ ἐξεῦρεν ἀλλ' ἔκρινε χρείαν γραμμάτων. Petavius quidem in notis demonstrat se existimasse, quod Synesio sermo sit de Amune sive Amunte Monacho, de quo præter Socratem, Sozomenum ac Suidam meminit in historia Lauso inscripta Palladius, Episcopus Asponensis. Addit etiam hoc scholion repertum in ora Codicis Medicei: ἐρομένυ τινὸς αὐτὸν, εἰ ἀναγκαῖα τὰ γράμματα, ἔφη· εἰ ὁ νῦς ἔρρωται, τίς χρεία γραμμάτων; τὸ δὲ ὐκ ἐξεῦρεν, ἀλλ' ἔκρινε χρείαν γραμμάτων, ἀντὶ τῦ, ὐκ ἐχρήσατο αὐτὸς γράμμασι, ἀλλ' ἀπεφήνατο τύτυς δεῖσθαι γραμμάτων, οἵτινες μέγεθος ἐυτύχησαν νῦ, ἵνα τὴν τῦ νῦ ἔνδειαν ἐντεῦθεν ἐπανορθῶνται. At enim longe verissima mihi videtur sententia Cotelerii T. 3. monumentorum Ecclesiæ Græcæ p. 564. arbitrantis a Synesio intelligi Amunem quendam Ægyptium sapientem vetustissimum, Hermetis Trismegisti æqualem. Ab hoc fortassis Amune scripta Ἀμμυνέων memorata Eusebio lib. I. præparat. Evangelicæ cap. IX. & Apocrypha Ἀμμυνέων γράμματα Philoni Byblio apud eundem lib. X. cap. 14. Quanquam ex Reinesii sententia p. 97. Variar. Lect. Ἀμμυνέες dicti sunt sacerdotes Ægyptiorum. Sed & hi ipsi fortassis ab antiquo illo Amune nomen habuerunt, qui in Platonis Phædro dicitur THAMUS. Eundem sane hunc esse de quo apud Synesium sermo est, res ipsa declarat. Refert enim Plato Theutum tum alia præclara tum inventum literarum tanquam memoriæ & sapientiæ eximium instrumentum Thamuni Ægypti Regi commendantem, hoc ab eo tulisse responsum: ὦ τεχνικώτατε Θεῦθ, ἄλλος μὲν τεκεῖν δυνατὸς τὰ τῆς τέχνης, ἄλλος δὲ κρῖναι τίν' ἔχει μοῖραν βλάβης τε καὶ ὠφελείας τοῖς μέλλυσι χρῆσθαι. καὶ νῦν σὺ πατὴρ ὢν γραμμάτων, δι

(*) Thebas muro cinctas ab Amphione, memorat post Homerum aliosque Hyginus fab. 69. ubi & nomina septem portarum a totidem filiabus Amphionis appellatarum. Vide ibi notas Thomæ Münkeri.

(**) vers. 394 seq. adde Macrobium II. 3. in somn.

δὲ εὔνοιαν τἀναντίον εἶπες ἢ δύναται. Τῦτο γὰρ τῶν μαθόντων λήθην μὲν ἐν ψυχαῖς παρέξει μνήμης ἀμελητησίᾳ -- ὐκ ὖν μνήμης ἀλλ' ἀπομνήσεως (*oblivionis*, ita legendum, non ὑπομνήσεως) φάρμακον εὗρες, σοφίας δὲ τοῖς μαθηταῖς δόξαν ὐκ ἀλήθειαν πορίζεις. Thamus hic Ægyptius memoratur etiam a Philostrato & aliis. Cæterum a Philippo Cluverio in Germania antiqua p. 195. præter rem confunditur cum Protoplasto Adamo, uti à præstantissimo Huetio p. 119. demonstrat cum Moyse: rectius Coelius Rhodiginus lib. XXII. Antiquar. lect. c. 15. eum cum *Ammone* eundem facit, illo, ut existimo, ad quem scripsisse fertur Mercurius Trismegistus, de quo infra suo loco. Sane Plutarchus de Iside & Osiride p. 354. auctor est, nomen Amun, quod Jovi quidam proprium esse affirmarunt, producto vocabulo Ammonem à Græcis appellari. De significatione ejusdem nominis consulendus præter Plutarchum Jamblichus libro de mysteriis Ægyptiorum sect. VIII. cap. III. Quæ vero de Thamuso (nescio an eodem) sive Rege sive Pseudopropheta,* ejusque planctu apud Ægyptios Zabiosque olim recepto disputantur ab interpretibus doctis ad Ezechiel. VIII. 14. a Joh. Seldeno syntagm. 2. de Diis Syris, Joh. Marshamo in Chronico Canone, Hermanno Witsio in Ægyptiacis, Athanasio Kirchero Tomo I. Oedipi, a Johanne Braunio in singularibus dissertationibus libro IV. selectorum sacrorum, ea tanquam ab hoc loco aliena lubens prætereo. Memoratur & Thamus quidam junior Ægyptius apud Plutarchum de Oraculorum defectu p. 419. qui mortem magni Panis imperante Tiberio renunciavit.

III. ANTHES Lini æqualis (Pausaniæ lib. IX. p. 763. Ἄνθαν) ex Anthedone Boeotiæ urbe, cujus mentio apud Homerum, Iliad. β. v. 518. hymnos (non θρήνυς ut habet Gyraldus) scripsisse traditur a Plutarcho libro de Musica, p. 1132. qui hoc hausisse se ait ex Heraclidis Pontici συναγωγῇ μυσικῇ. Vide & Stephanum in Ἀνθάνα, ubi ex Philostephano refert, Anthen Neptuni filium a Cleomene Leonidæ fratre interfectum excoriatumque, & in ejus corio perscripta oracula. Allegatur Anthes, alius, ut opinor, ab eodem Stephano in Ἁλικαρνασσός & Harpocratione in Ἀτθίς.

IV. De Palladio agens Dionysius Halicarnasseus antiquissimum testem citare se ait, ARCTINUM Poëtam. Παλαιότατος δὲ ὧν ἡμεῖς ἴσμεν, ποιητὴς ἈΡΚΤΙ͂ΝΟΣ, lib. I. Antiqu. Rom. p. 55. ex quibus verbis Martinus Delrio in adversariis ad Senecæ Troadem p. 233. colligit hunc Arctinum ante Homeri tempora res Trojanas scripsisse. Sed

* Vide Maimonidem in More Nevochim parte III. cap. 29. p. 426. edit. Buxtorfii.

Sed Dionysii mens est, nullum se scire antiquiorem Auctorem qui de Palladio commemoraverit, quippe de quo ne γρῦ quidem exstat apud Homerum. Et Joh. Tzetzes Chil. XIII. v. 642. aliique scriptores fide digniores, ut Artemon Clazomenius in libro de Homero apud Svidam in Ἀρκτῖνος (ita etiam diserte legit MStus Dionysii codex, non Ἀρκτῖνος, teste Theodoro Rycquio in diss. de primis Italiæ colonis p. 440.) hunc Poëtam Homeri discipulum fuisse testantur. Confer Allatium lib. de patria Homeri cap. IV. p. 67. sq. Vossium de Poëtis Græcis p. 10. & Salmasium ad Solinum p. 599. edit. Traject. qui perperam scribit & ipse, Arctinum omnium Poëtarum antiquissimum à Dionysio Hal. habitum fuisse. Scripserat Arctinus iste Milesius Αἰθιοπίδα sive de rebus Memnonis Æthiopis, qui auxilium tulit Trojanis; & Ἰλίου* πέρσιν sive excidium, ut refert Eusebius in Chronico ad A. MCCL. ubi vide Jos. Scaligeri notas p. 72. Αἰθιοπὶς κατὰ Ἀρκτῖνον τὸν Μιλήσιον memoratur etiam in veteri tabula Iliaca à Raph. Fabretto illustrata. Nescio an idem sit Arctinus quem Corinthium vocat Athenæus lib. I. p. 22. & cui Titanomachiam à quibusdam tributam docet lib. VII. p. 277. quam alii tribuerunt Eumelo Corinthio. Recentior certe sit oportet Arctinus Poëta cujus versus nonnullos Græcos de Jambo adducit Diomedes lib. III. p. 473. edit. Putschii. Meminit Arctini veteris etiam Cyrillus I. contra Julian. pag. 12.

V. ANTIPATRUM præterea *Acanthium* iis qui ante Homerum bellum Trojanum literis mandaverunt accenset Rycquius p. 431. Photium auctorem allegans. Sed nihil tale apud Photium legas. En tibi ejus verba cod. CXC. Ἀντίπατρος δέ φησιν ὁ Ἀκάνθιος Δάρητα πρὸ Ὁμήρου γράψαντα τὴν Ἰλιάδα, μνήμονα γενέσθαι Ἕκτορος. Nihil aliud dicit quam Antipatrum de Darete qui ante Homerum scripsit aliqua memoriæ prodidisse, non ipsum Homero antiquiorem fuisse. Confer Eustathium ad Odysseæ λ. p. 453.

VI. Inter scriptores ante Homerum à Tatiano refertur etiam ARISTEAS ** sive *Aristeus*, PROCONNESIUS, scriptor carminum Arimaspeorum. Hoc fuit poëma Epicum, tribus libris constans de bello Arimasporum, gentis Scythicæ sive Hyperboreæ cum gryphibus auri custodibus. Senos Versus ex illo opere producit Dionysius Longinus lib. περὶ ὕψους pag. 82. edit. Jac. Tollii. Alios sex, Tzetzes Chil. VII. v. 688. seqv. quem vide sis etiam Chiliad. II. Histor. 50. Meminerunt ejusdem

 poë-

* Ilii πέρσιν scripsit etiam *Stesichorus*, *Lesches* & *Acatus* Argivus teste Athenæo. lib. 13. nisi legendum *Sacadas*, ut Meursio in mentem venit.

** Utrumque enim dicitur. Vide Clarissimum Perizonium ad Æliani Var. lib. 3. c. 10.

Digitized by Google

poëmatis, Herodotus lib. IV. c. 13. & 14. & 16. Strabo & alii veteres, quorum loca notavit Meursius in Bibliotheca Græca p. 1246. & Vossius de Historicis Græcis lib. IV. cap. 2. qui etiam ex Dionysii Halicarnassensis judicio de Thucydide, observat opus illud fuisse suppositititium. Arimaspæ μονῶπες* sive unoculi ab Æschylo dicti, ab Orpheo in Argonaut. v. 1061. ἀρσωπες (sive ἀεγωπες, ut Holstenius ad Stephanum p. 46.) quod sagittis jaculandis valerent, & inter dirigendum arcus alterutrum oculorum clauderent, ut Eustathius tradit ad Dionysium periegetem v. 31. Suidas præterea autor est Aristeam hunc prosâ scripsisse Theogoniam, στίχοις circiter mille. Cæterum licet pro Tatiano Aristeam Homero antiquiorem statuente faciunt, qui eundem Homeri Magistrum fuisse existimarunt, teste Strabone lib. XIV. p. 639. & Eustathio ad Iliad. ζ. p. 250. communis tamen sententia est, Aristeam vixisse Crœsi Cyrique temporibus, ut idem Vossius ostendit, adeoque centum minimùm post Homerum annis. Ne dicam quod Olympiade quinquagesimâ natum esse Suidas retulit.

VII. Homero Junior quoque est ABARIS, ** Seuthi F. Sacerdos Apollinis, non ante Olympiadem tertiam celebris & Herodoto IV. 36. Straboni aliisque memoratus, quem Porphyrius & Jamblichus testantur dictum fuisse αἰθροβάτην. Suidas ait scripsisse χρησμοὺς sive oracula, Scythica vulgo dicta, qua laudat etiam Schol. Comici ad Equites & Apollonius hist. mirab. c. 4. Tum καθαρμοὺς & Nuptias Hebri fluvii, & Apollinis adventum ad Hyperboreos, denique prosâ Theogoniam Abaridis Hyperborei ἐπῳδαὶ memorantur Platoni in Charmide. *Abaris Heraclidis* Plutarcho de Poëtis audiendis memoratus fuit liber fabulis refertus ad voluptatem lectorum. Pythagoræ λόγον πρὸς Ἄβαριν allegat Proclus in Timæum lib. III. p. 141. Nec sane desunt qui Pythagoræis Abarin accenseant, & coram Phalaride rebus præclaris edoctum, femurque aureum à Pythagora illi ostensum referant, ut Porphyrius in Philosophi vita p. 18. 19. Jamblichus c. 19. 22. 28. & 32. quo in loco mihi summam ac præcipua capita libri Pythagorici ad Abarim referre videtur, licet apud Jamblichum non invenio, quod Pythagoram in libro ad Abarin demonstrasse testatur Proclus, τὸν ὀφθαλμὸν ἀνάλογον εἶναι τῷ πυρί. Etiam inter Epistolas quæ Phalaridis nomine feruntur, quinquagesima sexta est ad Abarin, quam sequitur quinquagesima septima, Abaridis nomine scripta ad Tyrannum. Sed Pythagora ipso atque adeo Phalaride secundum nonnullos (quorum Harpocratio meminit) longe antiquior fuit Abaris; & librum sub Pythagoræ nomine ad Abarin, ut plura alia, à Pythagoricorum vel Platonicorum aliquo confictum esse haud dubito. Tum res Aristeæ pariter & Abaridis multis fabulis conspersas fuisse præter alios nec ipse diffitetur Jamblichus qui c. 28. μυθολογούμενα appellat.

VIII. ASBOLUS Centaurus, scriptoribus qui ante Homerum floruere accensetur ab eodem Tatiano, cujus locum repetit Eusebius lib.

* Herodotus IV. 27. ἄριμα γὰρ ἓν καλοῦσι Σκύθαι, οὖπ δὲ τὸν ὀφθαλμόν.

** Alius Seuthus sive Scythus, Pater Arcesilæ, Laërt. IV, 28.

lib. X. præparat. p. 495. Idem Euſebius lib. IX. c. 17. ex Eupolemo, Alexandri Polyhiſtoris fide refert Asbolum Græcis dici qui Phœnicibus Chamus Chanaanis filius, Mesraimi frater, Æthiopumque ſimul, & Ægyptiorum parens. Asboli cadaveri hoc Epigramma impoſuiſſe dicitur Hercules, qui eum ob impietatem & truculentiam crucifixit:

ΑΣΒΟΛΟΣ οὔτε θεῶν τρομέων ὄπιν, οὔτ' ἀνθρώπων
Ὀξυκόμοιο κρεμαστὸς ἀπ' εὐλιπέος κατὰ πεύκης
Ἔγκειμαι μέγα δεῖπνον ἀμετροβίοις κοράκεσσιν.

Auctor Philoſtratus in Heroicis in imagine Neoptolemi, ubi ex his Herculis verſibus dignitatem antiquitatemque poëſeos conatur adſtruere. Eosdem refert Tzetzes Chil. V. hiſt. 22. quo in loco Herculem ſapientiſſimum fuiſſe obſervat, Aſtrologum, Poëtam, Philoſophum, Medicum & Magum denique. Sed Asbolum Poetis audacter accenſet Gyraldus, vir doctiſſimus, eumque ſecutus Joſephus Barberius libro de miſeria Poëtarum Græcorum, etſi verſus ipſum ante Homerum feciſſe, neque Tatianus neque Euſebius usquam prodiderunt. Herculis Epigramma neſcio an uno verſu auctius, legerit Janus Parrhaſius, qui ita latine reddit ad Horatii artem Poëticam, ſtatim ſub initium:

Contemtor Divûm atq; hominum, crudelis & idem.
Per terras ſcelere infamis, pro turpibus auſis
Asbolus, ex alta ſuſpenſus brachia pinu
Semifero nigros depaſcit pectore corvos.

IX. De ASCLEPIO diſcipulo Hermetis infra diſſerui capite octavo, ubi egi de ſcriptis quæ vulgo referuntur ad Hermetem Triſmegiſtum. Medicinæ ac Chirurgiæ inventorèm celebrat Diodorus Sic. lib. V. p. 235. Ad tempora Deboræ refertur in Chronico Paſchali p. 79. Fuit & *Aſclepius* junior Grammaticus & Sophiſta, cujus meminit Ulpianus ad Demoſthenis Philippicam I. Scholiaſtes Thucydidis lib. I. p. 13. Marcellinus in Thucydidis vita, & Etymologicum magnum in ἄχνη, niſi ibi ex Sylburgii conjectura legendum ſit *Aſclepiades*. Alius *Aſclepius Trallianus*, qui Nicomachi Arithmeticam illuſtravit commentario, etiamnum ſuperſtite in variis Bibliothecis. Varios *Aſclepiades* eorumque ſcripta refert Meurſius in Bibliotheca Græca p. 1267. 1195. & in notis ad Chalcidium p. 24. ſeq.

X. AUTOMEDES MYCENÆUS qui circa tempora Trojana vixit ab Euſtathio in Odyſſ. γ'. p. 126. dicitur Præceptor fuiſſe Demodoci de quo mox dicturi ſumus, & carmine Heroico ſcripſiſſe τὴν Ἀμφιτρύωνος μάχην πρὸς Τηλεβόας & τὴν ἔριν Κιθαιρῶνος καὶ Ἑλικῶνος quæ de-

inde nomina montibus Boeotiæ notissimis indita sunt. Meminit ejus quoque Tzetzes prolegomenis ad Lycophronem ex Demetrio Phalereo, ipse enim illum legisse se negat, non magis quam Demodocum & Chærin Cercyræos, vel Phemium Ithacensem. Automedis Præceptor fuisse fertur Perimedes Argivus, idemque Demodoci, & Licymnii Buprasii, & Pharidæ Probolique Lacedæmoniorum.

CAPUT III.

Chiron unde dictus, item Centaurus ac semivir sive semiferus. 1. *Sidonii locus de Chironia arte.* 2. *Chironis scripta.* 3. *ὑποθῆκαι χείρων⊙ Hesiodo ab aliis tributa.* 4. *Marcelli Sidetæ χόλια χείρων⊙ περὶ ἰχθύων.* 5. *Poëmation Marcelli ipsum ex Græca Morelli editione repetitum additâ versione & castigationibus ad Codicem MS. Gudianum.*

I.

De CADMO Phœnicio dixi infra cap. XXIII. 2.

CHIRON Pelethronius, Phillyræ * ut ferunt & Saturni filius, unde Phillyrides dicitur Virgilio; Æsculapii, Jasonis, Achillis ** aliorumque illa ætate heroum præceptor, Medicus, Musicus ac Philosophus illustris fuisse perhibetur, μουσικῆς τε ἅμα ὢν καὶ δικαιοσύνης καὶ ἰατρικῆς διδάσκαλ⊙, Plutarch. de Musica p. 1145. 1146. & quod equis venari docuisset, centaurus appellatus, ut notat Tzetzes Chiliad. VI. hist. 94. Aliam rationem reddit Damascius apud Suidam in Σαρδαπίων & Johannes Sarisberiensis lib. I. policratici p. 12. ubi pro *semiviri* Chironis, legendum, ut paulò post *semiferi*, etsi semivir audit etiam Ovidio lib. V. fastor. Otto Heurnius in antiquitatibus Philos. Barbaricæ p. 107. affirmat eum uti *Chironem* dictum à manuum dexteritate in tractandis vulneribus, sic *semiferum* habitum, quod inventa ipsius non humano generi tantum, sed brutorum quoque animantium saluti conducant.

II. Artis Lyricæ ac Medicinæ inventorem fuisse & Æsculapium Medicina, Achillem cithara, in Astrologia Herculem literis instruxisse notant Scholiastes Homeri Iliad. Δ. 219. Arati v. 436. & Scholiastes Germani-

* In Chronico Paschali p. 36. & 37. malè Φηλύρα.

** *Thesei* quoque, ut tradit Xenophon libro de Venatione. De *Achille* vide Fabrettum ad tabulam vet. Iliadis p. 357. & Caroli Drelincurtii Achillem p. 10. Respicit & Ovid. 5. fastor. 385. Tertullianus c. 5. de Pallio, & Plutarchus V. 4. & IV. 1. Sympos. De *Æsculapio* Pindarum Pythionic. Od. 3. Fertur & Chiron filiam habuisse *Hipponem*, quæ naturali disciplina Æolum imbuerit, ut legitur apud Clementem Alex. I. Strom. p. 306.

Digitized by Google

manici p. 135. 136. Herbarum vires ac medicamenta ſive artem medicinam Chirurgicam ex herbis reperiſſe referunt etiam Hyginus fab. 138. & 274. Plinius lib. VII. c. 56. & Suidas: Plutarchus III. 1. Sympoſ. p. 647. Τύῤῥιοι μὲν Ἀγηνορίδῃ, Μάγνητες δὲ χείρωνι τοῖς πρώτοις ἰατρεῦσαι λεγομένοις ἀπαρχὰς κομίζουσι. Hinc vulgari proverbio χειρώνιον ἕλκος pro inſanabili. Et vetus Epigramma:

Quod Chironia nec manus levarit
Nec Phœbus, Sobolesve clara Phœbi.

Apud Sidonium tamen libro Epiſt. 12. Chironia ars Medicæ ſive Machaoniæ opponitur, ubi ait Juſtum Medicum *Chironia magis inſtitutum arte quam Machaonia.* Sive quod per Chironiam artem perſtringit lucripetarum quorundam Medicorum manus avidas, ut ſuſpicatur Savaro, ſive potius (ut Rigaltius ad Onoſandrum p. 12.) ludit ambiguitate vocis χείρων, quod pejorem Græcis ſignificat, ac ſi mala potius arte quam Medica & ſalutari inſtitutum Juſtum innuat. Perinde ut Diogenes duos cum centauros peſſime pictos videret, uter, inquit, horum eſt χείρων ſive deterior? Confer Menagium ad Laërtii lib. VI. ſect. 50. p. 244.

III. Porro Suidas teſtatur Chironem ſcripſiſſe ὑποθήκας δι᾽ ἐπῶν, πρὸς Ἀχιλλέα, & ἱππιατρικόν, unde Centauri quoque nomen conſecutus fuerit, etſi Daniel Clericus qui de Chirone nonnulla collegit parte 1. Hiſtoriæ Medicinæ lib. I. cap. 10. ita dictum mavult quod fuerit Theſſalus, quam gentem primam equos domuiſſe conſtat. Clemens Alex. I. Strom. p. 306. ex auctore Titanomachiæ refert ὡς πρῶτος χείρων ἦν

Εἴς τε δικαιοσύνην θνητῶν γένος ἤγαγε, δείξας
Ὅρκον, καὶ θυσίας ἱλαρὰς, καὶ σχήματ᾽ Ὀλύμπου.

Præterea quæ de Chirone obſervavit Joh. Brodæus ad Anthologiam Epigrammatum Græcorum p. 86. & Petrus Lambecius lib. II. de Bibl. Vindob. p. 525. ſq. ubi recenſet antiquiſſimum Dioſcoridis codicem manu exaratum Bibliothecæ Vindobonenſis, in quo præter alias imagines occurrit pictura quadrata, cui aureus eſt fundus, repræſentans hos ſeptem Medicos priſcos, Machaonem, Chironem, Nigrum, Heraclidem, Mantiam, Xenocratem & Pamphilum. Chironem in mulomedicinæ libris laudat præter Hieroclem in Veterinariorum Græcorum collectione etiam Vegetius, & in libro de herbis Apulejus, idemque opus Chironis nec Arabibus ignotum eſſe obſervat Kircherus T. III. Oedipi Ægyptiaci p. 68.

IV. Quod ad ὑποθήκας attinet, eas Heſiodo alii tribuerunt, inter cujus ſcripta Scholiaſtes Pindari * Pythionic. Od. VI. initium carminis

* ὑποθήκας Chironis reſpicit præter Pindarum etiam Horatius Epod. XIII. notante Petro la Seine libro de Nepenthe Homeri parte IV. p. 1404. in theſauro Gronoviano Tom. XI. Porro apud Juvenalem III. 205. in verbis -- *& recubans ſub eodem marmore Chiron*, intelligitur abacum marmoreum ſuſtinens fulcrum itidem è marmore formatum in ſpeciem Centauri ſive Chironis, non ut Britannicus ſuſpicabatur, opus neſcio quod, compoſitum de Chirone, *ut planius*, inquit, *paupertas Codri oſtendatur, qui ne haberet quidem commoda librorum ſuorum repoſitoria.*

minis referens & Pausanias quoque in Bœoticis p. 772. autor est à quibusdam referri παραινέσιν χείρωνος ἐπὶ διδασκαλίᾳ τοῦ Ἀχιλλέως. Et Aristophanes Comicus in Δαιταλεῦσι apud Phrynichum & Thomam Magistrum in ἀκεστὴς ridet Hesiodi ὑποθήκας. At Hesiodo abjudicarunt Bœotii ipsi & Aristophanes Grammaticus apud Quintilianum libro & capite primo Institutionum Oratoriarum. Neque unquam probari poterit germanum fuisse fœtum Chironis: quanquam multorum auctorum testimonio traditum est quod Chiron Achillem instituerit *Venatu, fidibus, palestra & herbis* ut ait Sidonius carmine IX. v. 131.

V. Longe minus ad Chironem nostrum referri fas erit Marcelli Sidetæ Versus de piscibus, qui in codice Mediceo, cujus apographum vidi in Bibliotheca V. CL. Marquardi Gudii, inscribuntur Μαρκέλλου Σιδήτου χόλια χείρωνος περὶ ἰχθύων. Quod poëma (sive poematis fragmentum potius) separatim editum est olim Parisiis à Morello Græcè forma

MARCELLI SIDETÆ.

Medicina ex piscibus.

PRobe etiam novi piscium marinorum naturam salutarem
Assidue animum advertens ad ea
Quæ ipsemet vidi & ab aliis audivi.
Horum genera nominaque singula deinceps exponam.
Fundum cetis patentem scopulosi maris
Pisces infiniti incolunt, albi,
Nigri, picti, & speciem variam habentes:
Phagri, glauci (a) prepontes & (b) magnoculi
Capitones, ac thynni, & albicantes Lupi:
Thuri (c) & umbræ, & Hepates (Jecorini) aduncis dentibus præditi
Et sargi, glanidesque & splendidi aselli,
Auratæ, & cristæ, & pelamides, & acharnæ,
Mugiles, rubelliones, & litorales melanuri,
Congrique & anguillæ & miseræ murænæ:
Bocæ (e) Pernæ, & iuli petris gaudentes.
Percæ, mullique & testudines (f) variegatæ,

Mormy-

(a) πρέπων nomen piscis apud Oppianum.
(b) Βούφθαλμοι epithéteton Capitonum infra v. 59. μεγαλοφθάλμου κεφάλοιο.
(c) Thuri forte iidem qui Plinio Thursiones.
(d) *Umbras* vocat Ovidius quos Plinius *Sciadeos.*
(e) Fellus in *Bocas.*
(f) an *striata?*

Digitized by Google

forma octava sic octopertita sub titulo *Marcelli Sidetæ* ἰατρικῶν περὶ ἰχθύων. Hujus Marcelli ex Side Pamphyliæ urbe oriundi meminit Hieronymus libro 2. Contra Jovinanum, & Suidas testatur Medicum fuisse temporibus Marci Antonini Imp. scripsisseque versibus Heroicis βιβλία ἰατρικὰ μβ sive *Poëma Medicum libris XLII.* Idem ni fallor est Marcellus Medicus laudatus Stephano Byz. in ἀντικυραι. Quoniam vero illud quod dixi de piscibus fragmentum schedæ fugitivæ à Morello commissum & separatim Græcè editum vix reperitur, adeo ut nullam ejus mentionem fecerint Bartholinus de Medicis Poëtis, Lindenius & *Mercklinus de scriptis Medicis*, *Bochartus* in Hierozoico, Harduinus ad Plinium, & pro inedito habere videatur Daniel Clericus Vir Cl. parte 3. Historiæ Medicinæ p. 203. integrum hoc loco cum bona, ut spero, lectorum venia inserere volui additâ meâ versione & castigationibus.

ΜΑΡΚΕΛΛΟΥ ΣΙΔΗΤΟΥ
ἰατρικὰ περὶ ἰχθύων.

Εὖ δὲ καὶ εἰναλίων ἐδάην φύσιν ἰχθυόεσσαν
Ἤμασι παντοίοισιν ἐμὸν νόον ἐξερεείνων
Ὡς αὐτός τ' ἐνόησα καὶ ἄλλων μῦθον ἄκουσα.
Ὧν τε ἐγὼ πληθὺν ἠδ' οὔνομα πάντ' ἀγορεύω.
Βένθεα κητώεντα πολυσκοπέλοιο θαλάσσης
Ἴχθυες ἀμφινέμοντες, ἀπείρητοι, ἀργινόεντες,
Παμμέλανες περκνοὶ καὶ αἰόλον εἶδος ἔχοντες
Φάγροι τε γλαυκοί τε, πρέποντες βουφθαλμοί τε
Καὶ κέφαλοι, θύννοι τε καὶ ἀργυφέοι λάβρακες (1)
Θοῦροι (2) τε σκιαδεῖς τε (3) καὶ ἥπατοι ἀγκυλόδοντες
Καὶ Σαργοί, γλάνεές τε καὶ ἀργινόεντες ὀνίσκοι.
Χρύσαφοι (4) ἠδὲ λόφες (5) καὶ πηλαμύδες καὶ ἀχάρναι
Καὶ κεστρεῖς ἐρυθροί τε (6) καὶ ἀκταῖοι (7) μελάνουροι,
Γόγγροι ἐγχέλυές τε καὶ αἰνόμοροι σμύραινοι.
Βῶκες καὶ περόναι καὶ πετρώεντες ἴουλοι,
Καὶ πέρκαι τρίγλαι τε πολύστικτοί τε χελῶναι

Μόρ-

(1) al. λάυρακες.
(2) MS. Θύροι.
(3) Ita rescripsi è MS. Gudiano, etsi Morellus ediderat Θοῦροί τε σκιαδεῖς quasi hoc esset Epitheton.
(4) χρύσοφρυς Ovidio & aliis.
(5) Forte pro λοφίδες ut versu superiore γλάνες pro γλανίδες.
(6) Aristoteli ἐρυθρινοὶ, Ovidio & Plinio *Erythini*. Oppiano ἐρυθρῖνοι.
(7) Male Morellus ἀρκταῖοι.

Digitized by Google

Mormyrus & littoreus & celerrima hirundo
Rhombique orbiculares, & longa ſolea
Et ſcari variegati, ac rubicunda fuca
Et rajæ turdique & albis dentibus corvulus
Equi, ranæ, cuculique præacutis pinnis præditi
Et paſtinaca & falx & litoroſus collurus
Scorpii, lupi, ſepiæque & tragiſci
Et acuto dente ſparus, & gobius capite conſpicuus:
Cœciliæ ſerpentes, torpedo, & ſuavis (a) urtica
Et pediculi ac ſmarides & pulcer regulus
Trachurus aſper, ſquatusque & albicans haliplevmon
Et parvi haleces, canes ac lepores
Et egregii Syodontes, Xiphiæ, Thranidesque
Et mures lorica veluti induti, & ſalpa amœna
Leo, lolligo, aſtacique cornibus inſignes
Et fulvæ ſquillæ & pagur (b) rubens
Lacerti, hiatulæ, orphi & gāriſci
Carabus aſper, & buccinæ ungulis præditæ
Et auriculæ & Chamæ & echini
Polypodes cirrati, cochleæque nitidæ
Oſtrea & pelorides eximii, & garini
Tellinæ, balani, & in petris natæ muſculi ſive myiſci
Et ſuperbi delphines ſemper gratiſſimi navigantibus:
Phocæ & arietes, & varia cete maris.
Ex tot ac tantis cum medicinam præbeat natura, nullus morbus
Timendus ſollicitos habet mortales, quibus ſunt remedia
E mari, è terra & lato aëre.

De uſu mulli in iis qui carbunculo laborant.

Mullus variegatus, ſi ignis vi torreatur
Cum flavo melle; nigricantes carbunculos extrahit

Radi-

(a) Gellius IV. 11. *ἀκαλύφη animal marinum quod urtica appellatur.* Cæterùm tactu ſane ſuavis non eſt, haud certe magis quam planta hoc nomine.

(b) Ovidio *Pagur*, Plinio *pagyrus.* Male cum papyro frutice confunditur à Salmaſio ad Solin. p. 1314. edit. Pariſ.

Digitized by

Μόρμυρος, αἰγιαλεύς τε καὶ ὠκυπέτεια χελιδὼν
Κυκλοτερεῖς ῥόμβοι τε καὶ ἐκτάδιον βούγλωσσον,
Καὶ σκάροι ἀνθεμόεντες, ἐρυθήεσσά τε φυκίς
Καὶ βατίδες κίχλαι τε καὶ ἀργιόδους καρχαρῖνος.
Ἵπποι τε βάτραχοί τε καὶ ὀξύκομοι κόκκυγες.
Καὶ τρυγών, ἄρπη (8) τε καὶ ἠϊόεις κόλλυρος.
Σκόρπιοι ἠδὲ λύκοι καὶ σηπίαι ἠδὲ τραγίσκος.
Καὶ σπάρος ὀξυόδους καὶ κωβιὸς ἠυκάρηνος.
Τυφλῖνοι, νάρκη τε καὶ ἡδείη ἀκαλήφη.
Καὶ φθεῖρες, σμαρίδες τε καὶ ἀνθηεὶς βασιλίσκος.
Τρηχαλέη (9) ῥίνη τε καὶ ἀργινόεις ἁλιπλεύμων
Καὶ τιτθαὶ μαινίδες, ἀτὰρ κύνες ἠδὲ λαγωοί
Καὶ κρεῖοι σινόδοντες (10) ἰδὲ ξιφίαι, θρανίαι τε
Καὶ μύες εὐθώρηκες καὶ ἀνθήεσσα σάλπη.
Ἠδὲ λέων τευθίς τε καὶ ἄστακοι ἠυκέρωτες,
Καὶ ξανθαὶ καρίδες, ἐρευθήεις τε πάγουρος
Καὶ σαῦροι χαυνοί (11) τε καὶ ὀρφέες ἠδὲ γαρίσκοι
Κάραβος ὀκρυόεις καὶ εὐόνυχες κήρυκες
Καὶ λεπάδες χῆμαί τε καὶ ὀξυέθειρες ἐχῖνοι.
Πουλύποδές τε πολυπλόκαμοι κόχλοι τε φαεινοί.
Ὄστρεά τε γλαφυρά τε πελωρίδες, ἠδὲ γαρῖνοι.
Τελλῖναι, βάλανοί τε πετρηγενέες τε μυΐσκοι,
Καὶ γαυροὶ (12) δελφῖνες ἀεὶ ναύτῃσιν ἑταῖροι.
Φῶκαί τε κεροί τε καὶ αἰόλα κήτεα πόντου.
Τῶν ὁπόσων ἰήματ' ἔχει φύσις, οὐδέ τι νούσων
Ῥιγεδανῶν ἀλέγουσι βροτοὶ χραισμῆ' ἔχοντες
Ἐξ ἁλός, ἐκ γαίης τε καὶ ἠέρος εὐρυπόροιο.

Περὶ τρίγλης ἐπὶ ἄνθρακος.

Τρίγλα μὲν ἀνθεμόεσσα πυρὸς ῥιπῇσι καεῖσα
Σὺν μέλιτι ξανθῷ, κυαναυγέας ἄνθρακας ἕλκει,

C Ῥιζό-

(8) Plinio videtur appellati ἀρπτὴρ sed in loco corrupto lib. 32. c. 11. Nam pro *arbores* legendum *arpteres* p. 876. edit. Harduini ut p. 879. pro *faber sive Zeus* lege *Chalceus*.

(9) MS. τραχελέη Ni fallor est quem τραχοῦρον vocat Oppianus.

(10) MS. κεροὶ συνόδοντες. At κεροὶ iterum infra v. 40.

(11) Ita ex MS. reposui pro eo quod Morellus ediderat χαλίαι.

(12) Morellus γυροὶ MS. γαροὶ *gari* genus piscis Plinio & aliis memoratum. Sed jam supra nominaverat γαρίνους & γαρίσκους. Itaque rescripsi γαυρόι.

Digitized by Google

Radicitus, qui frigidæ mortis metum incutiebant.

De paſtinaca & aliis remediis adverſus læſionem ſerpentis marini, aliaque.

Ictibus lividis metuendi dracunculi
Medetur hepar flavum detractum è corpore
Velocis paſtinacæ & ancipitem vitam ducentis murænæ.
Facit hæc, quando in vaſe vino repleto ſuffocata eſt;
Illud epotum gravem partum mulierum extinguit,
Muria ſive Juſculum inde paratum prodeſt contra exitioſa venena, hominibus
Comedentibus: Caro ipſa ſuaviſſima eſt præ aliis
Marinis eduliis poſt ſcarum piſcium principem,
Cujus bilis acris melle permixta, conducit oculis
Lumine deſtitutis acutum reſtituens viſum.
Lingulaca ſuper ſplenem laborantem extenſa
Colligatis faſciis, ſanat morbum & dolorem.
Caput magnis oculis præditi capitonis, rigatum
Aqua marina in olla fictili, & guttis
Mellis Lycabettii adſperſum, ſubſidere
Magis magisq; facit mariſcas mediis in crinibus eminentes.
Similia efficit combuſtum caput cæſiæ limoſæ.
Percæ vero, carni circùmligatum, nigricantibus
Ulceribus medetur putridis, vim ignis adæquans.
Glauciſci cum virentibus herbis elixi
Juſculum, nutricibus deſiderantibus ciet candidum lac
Bibendum infantibus quibus tum charæ nutrices
Præbent ſvavem potum è mammis lacte abundantibus.
Jecur & bilis thunni circa ſcopulos libenter morantis
Non permittit creſcere denſiores in ſuperciliis capillos
Poſtquam eos qui tibi moleſti ſunt ferro evulſeris.

Equi

Ῥιζόθεν οἱ πνείουσι φόβον κρυεροῦ θανάτοιο·

Περὶ τρυγόνος καὶ ἄλλων ἐπὶ πληγῆς θαλασσίου δράκοντος. (13)

Τύμματα δειμαλίοιο πελιδνήεντα δράκοντος
Τρυγόνος ὀξείησι καὶ ἀμφιβίου σμυραίνης
Ἰᾶται πυρσωπὸν ἀνελκόμενον χρόος ἧπαρ.
Τεύχει δ' ἐν γλαφυρῷ μέθυος πλήθοντι πνιγεῖσα
Κεῖνο ποτὸν βαρύθοντα τόκον σβέννυσι γυναικῶν.
Ζωμὸς ἀποστεύει δὲ μιαιφόνα φάρμακα φωτῶν
Δουσαμένων, βρῶμη δὲ πέλει χαλεπωτάτη ἄλλων
Εἰναλίων μερόπεσσι, μετὰ σκάρον ἰχθυμέδοντα
Τοῦ δριμεῖα χολὴ μέλιτος μέτα φάεα θέλγει.
Ὀξὺ σέλας φορέουσα λιπαυγέσιν ὀφθαλμοῖσιν.
Σπλὴν δ' ἐπ' ὀκρυόεντι πλατυνόμενον βούγλωσσον
Σφιγκτῷ σὺν τελαμῶνι νοσηφόον αἴνυται ἄχθος.
Δευόμενον δὲ κάρηνον εὐγλήνου (14.) κεφάλοιο
Ἁλμυροῦ ἐν χύτρῃ κεραμηΐδι καὶ λιβάδεσσι
Κεκλυσμένον μέλιτος λυκαβηττίου, (15.) εὔκυκλον ἕδραις
Ἀλδαίνει συκῆσι περίδρομον ὀφρυόεσσαις.
Πηλαμύδος χαροπῆς τε κάρη καὶ ἴκελα τεύχει
Πέρκης δ' (16.) αὖ περὶ σαρκὶ κυλινδόμενον μελάνωπον
Σηπεδόνα κρατέει, πυρὸς ἄσθματι ἰσοφαρίζον.
Σὺν χλοεροῖς λαχάνοις δὲ καθεψαμένου γλαύκοιο
Ζωμὸς ἄγει γάλα λευκὸν ἐελδομένῃσι τιθήναις
Πινόμενον· τιτθαὶ (17.) δὲ φίλαι τότε νηπιάχοισιν
Ἕλκουσιν στόμα λαρὸν εὐγλαγέων ἀπὸ μαζῶν·
Ἧπαρ δ' αὖτε χολῇ τε φιλοσκοπέλου θύννοιο
Οὐκ ἐᾷ ὄρνυσθαι θαμινὰς τρίχας ἐν βλεφάροισι
Νυστούσας εὖτ' ἄνκε τριχηλάβῳ ἐξερύσῃσι·

(13) Dioſcorid. lib. II. cap. 15. Plinius: *Draco, quidam aliud volunt eſſe dracunculum. Eſt autem geniculæ ſimilis, aculeos in branchiis habet ad caudam ſpectantes, ſic ut ſcorpius lædit, dum manu tollitur.*

(14) Ita è MS. repoſui pro eo quod ediderat Morellus: Δευομένου δὲ κάρη μεγαλοφθάλμου.

(15) Ita legendum pro λυκαβαντίου.

(16) Sic MS. pro πέρκη & κυλινδομένη.

(17) Ita legendum puto pro θηταί·

Equi marini bilis, & tantundem hyænæ,
Ingensque conger vivus elixus in vase
Pleno Palladii olei, super ignem:
Percolatam hinc pinguedinem
Si quis sumserit, additâq; cera Eleusiniâ
Molli illud linteo illinens ligaverit circa ventrem
Fœminæ jam partum enixæ, neutiquam turpes rugæ
Corpus illius deformabunt, sed semper pulchra integraq;
Quales sunt teneræ virgines, celebrabitur.
Rhinæ sive squatinæ aspera cutis combusta, limpidisq;
Soluta aquis, medelam affert adversus tumores vomicarum.
Ictum dracunculi aculeati celeriter persanabis
Si ipsum conscissum vulneri adhuc calido imposueris.
Nigricantis phtitari bilis, difficili auditu
Laborantibus medetur quam optime.
Pastinacæ radio dolorem horridum dentium
Curabis, radicem mali (gingivas) scarificando.
Mammæ à doloroso partu vacuæ
Si bili inungantur sauri lacerti, lacte turgebûnt.
Scorpione marino statim postquam captus fuerit
In poculo vini dulcis pleno
Suffocato, homo qui ex hac potione biberit, nigro jecinore
Vel splene laborans, sensim cohiberi sentiet graves dolores,
Atq; universum corpus à molesto labore recreari.
Smarides sive cerri leves formicariis tuberibus
Et crebris verrucis pensilibus facile medentur:
Iidem elixi cum tenero fœniculi gramine
Faciunt, ut nutrices, grato hoc cibo gustato, lactare possint.
Mænarum autem muria utilissima est adversus inflammata ulcera oris.

Reliqua desiderantur.

Εἰναλίου δ' ἵπποιο χολὴ ἀτάλαντος ὑαίνης,
Ζωοῦ ἑψομένου μεγάλου ἐνὶ τεύχεϊ γόγγρου
Παλλαδίου πλήθοντι πυρὸς καθύπερθεν ἐλαίου,
Κεῖνο λίπος τρητοῦ διανευόμενον ἠθητῆρος·
Ἥν τις ἑλὼν τάξειεν ἐλευσινίου μετὰ κηροῦ
Ἐν δὲ πλάσας ὀθόνῃ μαλακῇ περὶ γαστέρα θείη
Ἀρτιτόκοιο γυναικὸς, ἀναιδέες οὔ νύ τι ῥωχμαὶ
Σάρκα διαρραίουσιν, ἀεὶ δ' ἀγανῶπιν, ἄτρωτον
Οἷάτε παρθενικαὶ ἁπαλόχροοι αἰνήσουσι.
Καιομένη ῥίνης δὲ δορὴ τραχεῖα φαεινοῖς
Ὕδασι καὶ λυθεῖσα φέρει φυμάτεσσιν ἀρωγήν.
Τύμμα δ' ἀκανθήεντος ἀκέσσεται ὦκα δράκοντος
Αὐτὸν ἀνατμηθέντα βαλὼν ἐπὶ τραύματι θερμῷ.
Φθειρὸς κυανέου δὲ χολὴ μογερῆσιν ἀκουαῖς
Τειρομένοις ἴαμα φέρει προφερέστατον ἄλλων.
Τρυγόνος αὖ κέντρῳ πεφρικότος ἄλγος ὀδόντος
Ἐξελάσῃς, ῥίζην ὀδυνηφόρον ἀμφιχαράσσων.
Μαζοὶ δ' ἀγγεινοῖο μεμυκότες ἔκγε τόκοιο,
Χριόμενοι σαύροιο χολῇ, γάλα κυμαίνουσι.
Σκορπίου εἰναλίου δὲ πολυσχοίνων ἀπὸ κύρτων,
Αὐτίκ' ἐνὶ κρητῆρσι βεβρεχθέσιν ἡδέος οἴνου
Πνιγομένου, πόμα κεῖνο πιὼν βροτὸς οὐ μέλαν ἧπαρ
Ἢ σπλῆνα ἀλγύνει, πολυώδυνον ἀτρέμας ἴσχει
Πᾶν δέμας ἀχθήεντος ἀναπνεύσας καμάτοιο.
Σμαρίδες αὖ λεῖαι μυρμηκώεντα κάρηνα,
Ῥηϊδίως θαμινά τ' ἀκροχορδόνας ἐξακέουσι,
Σὺν ῥαδινῇ χαίτῃ δὲ καθεψόμεναι μαράθοιο
Γλαγοφόρους τεύχουσι φίλην μετὰ δαῖτα τιθήνας,
Σμαρίδων (18) ἅλμη δὲ καλὸν χραισμήϊον ἄφθαις.

Λείπει τἆλλα.

Quod denique Suidas teſtatur in Marcelli opere nonnulla etiam lecta olim fuiſſe περὶ λυκανθρώπου, hoc confirmat Aëtius Amidenus qui Marcellum auctorem laudans de lycanthropia agit libro ſecundo ſecundæ tetrabibli capite undecimo.

(18) MS. Μαινίδων.

CAPUT IV.

De Corinno. 1. *Creophylus Homeri Magister, an hospes,* 2. *Ab Homero accepit* Οἰχαλίας ἅλωσιν, *vel, ut alii, ab illo Homerus. Utrum idem poëma* Ἡρακλεία. 3. *Callimachi Epigramma.* 4. *Daphne Tiresiæ filia.* 5. *Plures hoc nomine. Daphnis bucolici carminis inventor.* 6. *Daphnes de Homero Vaticinium.* 7. *Dardanus Magus. Dardaniæ artes & scripta.* 8. *Dardanarii qui.* 9. *Plures Dardani.* 10.

I.

CORINNUS Iliensis, Palamedis discipulus Iliada ante Homerum primus concinnasse traditur à Svida, & Homero totum poëmatis sui argumentum præbuisse. ΚΟΡΙΝΝΟΣ Ἰλιεὺς ἐποποιός. Τῶν πρὸ Ὁμήρου, ὡς τισιν ἔδοξε, καὶ πρῶτος γράψας τὴν Ἰλιάδα ἔτι τῶν Τρωϊκῶν συνισταμένων. Ἦν δὲ Παλαμήδους μαθητὴς καὶ ἔγραψε τοῖς ὑπὸ Παλαμήδου εὑρεθεῖσι δωρικοῖς γράμμασιν. Ἔγραψε καὶ τὸν Δαρδάνου πρὸς Παφλαγόνας πόλεμον, ὡς ἐκ τούτου λαβεῖν καὶ τῆς ποιήσεως πᾶσαν ὑπόθεσιν Ὅμηρον καὶ ἐντάξαι τοῖς αὐτοῦ βιβλίοις. Videtur autem perspicue inter se pugnare quod affirmat Svidas Corinnum stante adhuc Trojâ scripsisse, & Homerum totum poëmatis sui argumentum ab eo accepisse. Idem an alius Corinnus fuit, cujus ῥῆσιν de Orione, (de quo videndus etiam Diodorus Siculus libro quarto extremo) afferre se putat Scholiastes Nicandri ad Theriaca p. 28. edit. Aldinæ. Certe fallitur Vir Clarissimus, qui in judicio de Scriptoribus Trojani excidii, quod tomo tertio Observationum Hallensium est insertum, hunc Corinnum Iliensem p. 8. confundit cum Corinna Poëtria Thebana, Pindari æquali, de qua erit infra dicendi locus lib. II. cap. 15.

II. CREOPHYLUS Samius, Homeri Magister à quibusdam olim habitus, ut refert Strabo lib. XIV. p. 639. Alii narrant, Homerum aliquando ejus hospitio usum, ut Joh. Tzetzes Chil. XIII. v. 659. Apulejus in floridis, cum Leodamantem (Hermodamantem alii vocant, vide Menagium ad Laërtii lib. VIII. sect. 2.) Creophyli discipulum nominasset, *qui Creophylus*, inquit, *memoratur poëta Homeri hospes & æmulator canendi fuisse.*

III.

Digitized by Google

III. Idem Strabo pag. 63. & ex eo Eustathius ad Iliad. β. p. 250. addit ex quorundam sententia Homerum hospiti poëma suum οἰχαλίας ἄλωσιν dono dedisse, atque ut sub nomine Creophyli ederetur permisisse. Idem narrat Proclus in vita Homeri ab Allatio edita, & Svidas. Allegat Creophylum Scholiastes Sophoclis ad Trachinias. Mentio ejusdem apud Platonem decimo de Rep. ὁ γὰρ Κρεώφυλος, ὦ Σώκρατες, ἴσως ὁ Ὁμήρου ἑταῖρος. Photius in lexico MS. laudante eruditissimo Bentleio: τοῦτόν τινες καὶ διδάσκαλον Ὁμήρου λέγουσι γεγονέναι; Καὶ ἔστι αὐτοῦ πόιημα Οἰχαλίας ἄλωσις. Ἀρχαῖος μὲν οὖν ἐστι, νεώτερος δὲ ἱκανῶς Ὁμήρου. Creophylus in Ἡρακλεία allegatur à Pausania in Messenicis p. 283. Sed ibi de Oechalia agit Pausanias, adeoque legendum in οἰχαλία, ut pridem notatum Menagio p. 348. ad Laërtium, nisi Ἡρακλεία inscriptum fuit etiam illud poëma, quia Oechaliam ab Hercule virginis causa, ut notat Plutarchus de defectu Oraculorum p. 417. eversam describebat, etsi Vossius de Hist. Græcis p. 348. aliud esse ait Heracleam, aliud Herculeidem. Sed Richardus Bentleius Vir doctiss. in Epistolâ ad Joh. Millium ita legenda esse putat Pausaniæ verba: τῷ δὲ Εὐβοέων λόγῳ Κρεώφυλος Ἡρακλέα πεποίηκεν ὁμολογοῦντα.

IV. Callimachus verò non Creophylum Homeri poëma suô sub nomine edidisse sibique vindicasse, sed Creophyli opus sub Homerico nomine venditatum affirmat hoc Epigrammate, quod præter Strabonem & Eustathium afferunt Sextus Empiricus adversus Grammaticos cap. 2. auctor Etymologici magni in γράμμα, & Scholia inedita ad Dionysium Thracem duobus in locis.

Κρεωφύλου πόνος εἰμὶ δόμῳ ποτὲ Θεῖον ἀοιδὸν
 Δεξαμένου, κλαίω δ' Εὔρυτον, ὅσσ' ἔπαθεν,
Καὶ ξανθὴν Ἰόλειαν, Ὁμήρειον δὲ καλεῦμαι
 Γράμμα. Κρεωφύλῳ ζεῦ φίλε, τοῦτο μέγα.

Nescio an meam quoque versionem post tot alios interpretes addere operæ pretium sit. Ea sic se habet;

Creophyli labor iste, domo qui excepit Homerum,
 Euryte fortunam lugeo mæste tuam,
Formosamq; Iölen: Nunc litera dicor Homeri.
 Jupiter! auctori hæc gloria magna suo est.

Ut in Græco γράμμα, sic & in latino *literam* posui pro scripto sive συγγράμματι, quo sensu sæpius vocabulo γράμμα usus est Callimachus, quemadmodum aliis ejus locis duobus ostendit Ammonius περὶ ὁμοίων καὶ διαφόρων λέξεων, in γράμμα. Καὶ τὰ συγγράμματα (ita legendum) ἐκάλουν

Digitized by Google

ἐκάλυν οἱ παλαιοὶ γράμματα. Καλλίμαχός που φησί. Γράμματα δ' ὐκ ἄλιοσαν ἀπόκρυφα — τυτέςι τὰ συγγράμματα. καὶ πάλιν — Πλάτωνος ἐν τὸ περὶ ψυχῆς γράμμ' ἀναλεξάμενος. Si Clementem Alex. audimus lib. VI. Strom. p. 628. Panyafis Halicarnasseus Creophyli οἰχαλίας ἅλωσιν per plagium sibi adtribuit. Quo in loco male editum est κλεοφύλυ pro κρεωφύλυ. Schol. Euripidis ad Medeam v. 273. Δίδυμος δὲ ἐναντιῦται καὶ παρατίθεται τὰ κρεωφύλυ, ἔχοντα ὕτως· Τὴν γὰρ Μήδειαν λέγυσιν &c. Alius Creophylus ἐν τοῖς ἐφεσίων ὥροις laudatur ab Athenæo lib. VIII. Dipnosophist. p. 361.

V. DAPHNE sive MANTO (vide Barthium ad Statii 4. Thebaid. pag. 1097.) Tiresiæ filia. Hanc Diodorus Siculus lib. IV. p. 269. cum direpta ab Epigonis Thebarum urbe captam & ex voto ut manubiarum primitias Delphis consecratam memorasset, αὕτη δὲ, inquit, τὴν μαντικὴν τοῦ πατρὸς ὐδὲν ἧττον εἰδυῖα, πολὺ μᾶλλον ἐν τοῖς Δελφοῖς διατρίψασα τὴν τέχνην ἐπηύξησε. Φύσει δὲ θαυμαςῇ κεχορηγημένη χρησμὺς ἔγραψε παντοδαπὺς, διαφόρυς ταῖς κατασκευαῖς, παρ' ἧς φασὶ καὶ τὸν ποιητὴν ΟΜΗΡΟΝ πολλὰ τῶν ἐπῶν σφετερισάμενον κοσμῆσαι τὴν ἰδίαν πόιησιν. Addit Diodorus Daphnen istam propter oracula quæ numine afflata funderet Sibyllam appellatam τὸ γὰρ ἐνθεάζειν κατὰ γλῶσσαν ὑπάρχειν σιβυλλαίνειν. Non optime vertit interpres eruditus verba κατὰ γλῶσσαν *quadam Græcorum dialecto*, rectius: *veteri* sive *insolentiore vocabulo*, id enim notat glossa, unde glossaria, ceu de Lexicis agentes diximus. De Sibyllæ etymo & Sibyllinis paulo post cap. XXIX. seq. agemus.

VI. Heic ab re haud fuerit, notasse alias Daphnes nomine celebres, (si modo sint aliæ) ab Apolline adamatas, h. e. divinandi peritas, de quibus in fabulis quod in laurum mutatæ fuerint. Daphnen Ladonis filiam de qua præter alios autor Geoponicon lib. XI. cap. 2. & iisdem fere verbis scholiastes Homeri quem Didymum vulgo appellant ad Iliad. α. Daphnen filiam Amydæ de qua Parthenius cap. 15. erotic. Daphnen Peneiam à flumine Thessaliæ hodieque lauris consitissimo dictam, de qua Ovidius lib. I. Metamorphos. fab. 9. & alii. His addemus denique DAPHNIN Mercurio Nymphaque genitum, à quo bucolicum carmen & melos quod sua ætate adhuc apud Siculos in honore fuisse refert, inventum esse testatur Diodorus, lib. IV. p. 283.

VII. Porro Daphnen Tiresiæ Allatius suspicatur eandem ipsam esse, quæ libro III. Sibyllinorum se dolet quodammodo ab Homero olim carminum elegantiâ superatum iri. Versus hi sunt p. 251. edit. Obsopoei:

Καί τις

Digitized by Google

Καί τις ψαλιδογράφος πρέσβυς βροτὸς ἔσσεται αὖθις
Ψαλιδόπατρις δυσειδέα φάος ἐν ἧσιν ὀπῇσι
Νῦν δὲ πολλὼ καὶ ἔπος διανοίας τ' ἔμμετρον ἕξει
Οὐνόμασιν δυσὶ μιγγόμενον, χῖον δὲ καλέουσι
Αὐτόν, καὶ γράψει τὰ κατ' Ἴλιον οὐ μὲν ἀληθῶς
Ἀλλὰ σαφῶς, ἔπεσιν γὰρ ἐμοῖς μέτρων τε κρατήσει.
Πρῶτος γὰρ χείρεσσιν ἐμὰς βίβλους ὀνομήνῃ
Αὐτὸς δ' αὖ μάλα κοσμήσει πολέμοιο κορυστάς.

VIII. DARDANUS vetuſtiſſimus ille Dardaniæ conditor & Dardanidarum Dardanæque gentis autor, qui è Creta in Phrygiam venit, pater Erichthonii, avus Trois à quo Troja, abavus Ili, à quo Ilium Trojæ acropolis dicta fuit, non diverſus eſſe quibusdam videtur à Dardano, quem primum myſteria matris Deûm oſtendiſſe refert Diodorus Siculus lib. V. p. 322. ſeq. & Euſebius II. præparat. cap. 3. ex Clementis Alexandrini admonitione ad gentes p. 10. nec à Dardano Mago, cujus libros quosdam olim multi jactarunt, & à quo Dardanias artes pro Magicis dixit Columella lib. X.

At ſi nulla valet Medicina repellere peſtem,
Dardaniæ veniant artes. — —

Fulgentius in libello quo allegoriam librorum Virgilii tradere annititur: *Nam non illa in tuis operibus quærimus, in quibus aut Pythagoras modulos, aut Heraclitus ignes, aut Plato ideas, aut Hermes aſtra, aut Chryſippus numeros, aut ἐντελεχείας Ariſtoteles inverſat. Nec illa, quæ aut Dardanus in Dynameris * aut Battiades in paredris, aut Campeſter in Catabolicis infernalibusque cecinerunt.* Plinius lib. XXX. Hiſt. Nat. cap. I. *Democritus Apollobechen Coptitem & Dardanum è Phœnice illuſtravit, voluminibus Dardani in ſepulchrum ejus quæſitis* (i. e. quæſitis tam anxie ut & ipſum ſepulchrum ejus adire non dubitaverit) *ſuis vero ex diſciplina eorum editis.* Quanquam Gabriel Naudæus in Apologia pro viris doctis Magiæ accuſatis cap. 12. totum hoc non dubitat referre inter portenta fabularum quæ Plinium Secundum indigniſſime in Democritum Philoſophum conferre arguit Gellius lib. X. cap. 12. Meminit Dardani Apulejus quoque libro de herbis cap. 7. & 16. ut omittam aphoriſmos quosdam *Dardano* tributos in libro Chemico qui inſcribitur *turba*

D *Philo-*

* *Dynameron* vocatur opus docens præparationem medicamentorum particularium, certis diebus quibus ſingularis illorum vis eſt colligendorum. Vide Labbei nov. Bibl. MSS. p. 128. Videtur vocabulum compoſitum eſſe ex Græco *δύναμις* & *ἡμέρα*. Etiam Suidas hâc voce utitur in Βῶλος, & Salmaſius ad Spartiani Hadrianum c. XIV. per *dynameros* (*δυναμερὺς*) putat denotari genus dæmonum valentiorum.

Digitized by Google

Philosophorum. Tertullianus libro de anima cap. 57. aliis Magis Dardanum accenset, Hostani, Typhoni, Damigeronti, Nectabidi & Berenicæ. Apulejus in Apologia: *Ego ille sim Carinondas vel Damigeron vel is Moses vel Jannes vel Apollonius vel* IPSE DARDANUS, *vel quicunque* * *post Zoroastrem & Hostanem inter Magos celebratus est.*

IX. In Libris JCtorum non semel memorari videas *Dardanarios* hoc est pantapolas & seplasiarios, de quibus Jacobus Cujacius lib. X. cap. 19. Observationum, sic dictos à Dardano, non quod iste alienos tritici acervos in horrea sua Magicis artibus transtulerit, ceu nullo auctore & Turnebo lib. IX. cap. 16. Adversariorum male intellecto scribit Jul. Cæsar Bulengerus lib. II. adversus Magos p. 569. sed quod artibus suis ac stellionatu veluti maleficiis, instar Dardani alicujus Magi, scirent annonam mercesque quaslibet onerare, & pecunias civium ad se rapere. Consule, si placet, Antiquitates Convivales Gvil. Stuckii lib. II. c. 12. p. 176.

X. Fuit & Dardanus Stoicus, longe junior Mago, (quem ipsum quoque Magum ab Homero ætate vinci & à Dardanæ gentis autore diversum fuisse conjicio) cujus meminit Cicero quarto Academicarum quæstionum, & Dardanus Assyrius Sophista, cujus auditor fuit Antiochus Ægeus teste Philostrato lib. 2. de vitis Sophistarum p. 567. Ut omittam Dardanum Abydenum ab Artemisia, cujus amores contempserat, oculis privatum, de quo Photius ex Ptolomæi Hephæstionis libro VII.

CAPUT V.

De Darete Phrygio veterum testimonia. 1. *Liber qui sub ejus nomine hodie exstat latinè.* 2. *Græce olim lectus.* 3. *Josephi Iscanii poëma.* 4. *Pseudo Daretis & Dictyis editiones.* 5. *Demodocus Homero laudatus ἀοιδός. Ei tributa poëmata.* 6. *Demodoci Larii dictum.* 7. *De Dictye Cretensi.* 8. *Utrum libri quos hodie latine sub ejus nomine habemus iidem fuerint quos Græci olim lectitarunt.* 9. *Pugna duorum prologorum Dictyi præmissorum.* 10. *Homerum falso dici ex Dictye profecisse.* 11. *Pseudo Dictys latinus recentior Græco. Ejus ætas.* 12. *Græcus jampridem videtur intercidisse.* 13.

I.

DARES Phryx Vulcani sacerdos memoratus Homero libro quinto primore Iliados, *primus Historicus apud Gentiles, qui in foliis palmarum de Græcis & Trojanis historiam scripsit,* ut ait Isidorus

* Horum quosdam memoret Theodorus Meliteniota in præfat. ad Astrologiam ab Ism. Bullialdo edita: ἐν οἷς (χαλδαίοις) ἄλλοι τε πλεῖστοι γεγόνασιν ἀξιόλογοι ἄνδρες, καὶ μάλιστα Ζωροάστρης καὶ μετ᾽ ἐκεῖνον Ὀτάνης, ὅ, τε Κινδηνᾶς καὶ Ναβουριανὸς καὶ σὺν αὐτοῖς ὁ Σουδίνος, ἀλλὰ καὶ Σέλευκος ἀπὸ Σελευκίας κ.τ.λ.

rus lib.1. Orig. cap.41. Ejus Phrygiam Iliadem ad ſua usque tempora ſervatam auctor eſt Ælianus lib. XI. cap.2. var. Hiſtoriæ. *οὗ Φρυγίαν Ἰλιάδα ἔτι καὶ νῦν ἀποσωζομένην οἶδα.* Ptolemæus Hephæſtionis lib.I. *Ἀντίπατρος δὲ φησὶν ὁ Ἀκάνθιος ΔΑΡΗΤΑ πρὸ Ὁμήρου γράψαντα τὴν Ἰλιάδα, μνήμονα γενέσθαι Ἕκτορος, ὑπὲρ τοῦ μὴ ἀνελεῖν ἑταῖρον Ἀχιλλέως.* Meminit & Euſtathius ad Odyſſ. λ. p.453. ex eodem Antipatro. *Ἀντίπατρος δὲ ὁ Ἀκάνθιος φησὶ καὶ τῷ Ἕκτορι Δάρητα Φρύγα δοθῆναι μνήμονα μὴ ἀνελεῖν φίλον τοῦ Ἀχιλλέως, Ἀπόλλωνος τοῦ Θυμβραίου τοῦτο χρήσαντος.*

II. Exſtat & hodie Daretis ſub nomine Hiſtoria de excidio Trojæ, proſa oratione ſcripta, (neque Poëtam fuiſſe Daretem innuit Ælianus) ſed latine tantum, quam Cornelius Nepos transtuliſſe fertur. Imò præfixa eſt libro Epiſtola, nomine Nepotis ad Salluſtium, qua Dareti huic plusqvam Homero * multos annos pòſt nato fidei tribuendum exiſtimat, teſtaturque ſe hanc Daretis hiſtoriam ipſius manu ſcriptam reperiſſe Athenis, & ſummo ardore complexum ſive captum voluptate, continuó transtuliſſe. Virum doctiſſimum Johannem Scheferum fefellit memoria, ut ad Ælianum notaret Daretis hiſtoriam ex terra erutam, ſe legiſſe: De Dictye enim, non de Darete hoc legerat Vir Optimus. Quanqvam vero neqve Nepotis eſt iſta translatio, neqve liber ipſe Daretem auctorem agnoſcit, ut communibus ſuffragiis eruditorum conſtat, quorum nonnulla adduxit Leo Allatius lib. de patria Homeri cap.4. p.64. plura de hoc dicturus in opere de Apocryphis, ſed qvod una cum auctore intercidit: tamen non modo longe excedit ætatem Vincentii Bellovacenſis, (qvi ut genuinum laudat inqve compendium mittit lib.3. ſpeculi hiſt.63.) & Florentiæ in Bibliotheca Laurentiana occurrit in codice ante annos octingentos exarato, ut notat Joh. Mabillonius T.I. Muſei Italici p.169.

III. Sed & Græce cum Dictye olim exſtitit, ut ex fragmentis apud Cedrenum aliosqve Græcos ſcriptores obviis obſervat Joſ. Scaliger in Epiſtolis p.303. edit. Lugd. & Euſebio ipſo antiquior eſt, ut idem Vir ſummus docet ad Hieronymi Chronicon p.55. editionis ſecundæ. Qvanqvam ſi propius inſpicias, obſervationes illius Dictyn potius quam Daretem tangunt, cujus nulla facile tam antiqva fragmenta reperiuntur, qvem tamen & ipſum Græce ante Euſebium exſtitiſſe ſatis conſtat ex laudato Æliani teſtimonio.

* Addit ſcriptor quisquis fuit Epiſtolæ: *de ea re Athenis judicium fuit, cum pro inſano Homerus haberetur, quod Deos cum hominibus belligeraſſe deſcripſit.* Illis autem verbis non ad decretum aliquod publicum Judicum Athenienſium, ſed ad judicium Platonis reſpexit in libris de Rep. ut ingenioſiſſimæ Daceriæ obſervatum.

Digitized by Google

IV. Qvi vero prosa oratione hodie legitur libellus sub Daretis nomine, videtur complecti fundum atque argumentum Poëmatis latini qvod in sex libros distinctum sub Daretis nomine ante annos qvingentos composuit *Josephus Iscanus Devonius:* neqve enim absurde aliqvis statuerit Devonium ex libello illo poëma suum concinnasse. Qvanqvam non potest ullo auctore idoneo probari PseudoDaretem istum Cornelii Nepotis ætatem attingere, ut dicendi genus omittam, quod Scioppio (nimis acerbo ut opinor Critico) tam lutulentum visum est, ut in omnibus pagellis ea se offerant, quæ *τῶν κοινοβίων* claustra resipiant, aut Actuariorum cancellos nuper admodum refregisse videantur. Sed & Daretis liber, qvem Phrygia scriptum dialecto, suam ad ætatem pervenisse testatur Ælianus, supposititius fuit, Dionique Chrysostomo, Proclo & aliis vel non visus vel *ὐδ' ἐν λόγῳ ὐδ' ἐν ἀριθμῷ* habitus, ut recte nuper notavit elegantissimus idemqve eruditissimus Æliani interpres Jacobus Perizonius.

V. Præcipuas PseudoDaretis latini utriusqve editiones in Bibliotheca latina memorare me memini, quibus in præsenti addo Daretem prosarium & Dictyn cum notis Annæ Tan. Fabri filiæ luculenter recusum nuper Amstelodami 1701. 4to & 8vo. ornatumqve variis numis ac gemmis antiqvis, curante Ludovico Smids Doctore Medico, additis deniqve sub calcem libri notis ad Dictym Josiæ Merceri, Casp. Barthii, Ulrici Obrechti & Pauli Vindingii, præmissa doctissimi Perizonii de Dictye exercitatione, & subjecta ad calcem Josephi Iscanii Excestriensis poëmate de bello Trojano, Samuelis Dresemii notis per singulas paginas substratis illustrato. De Dictye paulo infra dicendi erit locus.

VI. DEMODOCUS Heraclidi apud Plutarchum de Musica & Demetrio Phalereo apud Tzetzem prolegom. in Lycophronem *Corcyræus*, Eustathio ad Odyss. *γ*. p. 126. ad eundem Demetrium provocanti *Lacedæmonius*, quem pluribus celebrat Homerus Odyss. *θ'* & Odyss. *ν'*. v. 27. sq. ac nonnulli teste eodem Eustathio putarunt notari à Poëta Odyss. *γ*. v. 267. ubi Clytemnestræ ait adfuisse *ἀοιδὸν* cujus fidei illam Agamemnon commendaverat. Hunc Plutarchus in limine libri de Musica ex Heraclidis *συναγωγῆ μυσικῆ* refert carmine descripsisse Ilii excidium, & Veneris cum Vulcano nuptias: *γεγονέναι δὲ καὶ* ΔΗΜΟΔΟΚΟΝ *κερκυραῖον παλαιὸν μυσικὸν, ὃν πεποιηκέναι Ἰλίυ τε πόρθησιν, καὶ Ἀφροδίτης καὶ Ἡφαίςυ γάμον.* Mox innuit metro carminis lyrico usum fuisse, non hunc modo; sed & alios, quos ibi commemorat Poëtas vetustissimos, & modos Musicos carminibus suis aptasse, atqve ita illa ad citharam vel aliud instrumentum musicum decantasse. Sane apud Homerum Odysseæ *θ'*. in convivio Alci-

Digitized by Google

Alcinoi Phæacum Regis hic ipſe Demodocus * ad citharam canens inducitur, allato etiam carminis ejus argumento, qvod eſt v. 489. ſeq. de Ilii excidio, ad qvem locum Euſtathius p. 324. Σημείωσαι δὲ καὶ ὅτι τὸ συνοπτικὸν τῆς γραφῆς εἶδος καὶ τὸ ὡς εἰπεῖν παρεκβολικὸν πρῶτος Ὅμηρος ἐνταῦθα ὑπέδειξε. ΔΗΜΟΔΟΚΟΣ μὲν γὰρ πλατεῖαν ἐκθέσθαι δοκεῖ ἀοιδὴν, Ὅμηρος δὲ ὡς ἐν τύπῳ παρεκβολῆς τὴν μακρὰν ῥῆσιν εἰς βραχυτέραν συνελεῖν κ. τ. λ. Hoc Demodoci poema Ἰλίου ἅλωσιν Ulyſſes in Tyrrhenia ad tibiam cantavit & cantando certans vicit, ut refert Ptolemæus Hephæſtionis lib. VII. apud Photium cod. CXC. Pro eo qvod Plutarchus Veneris & Vulcani nuptias à Demodoco decantatas ſcripſit, Svidas in voce ἀοιδὸς habet συνουσίαν Veneris & Martis. ὁ δὲ ΔΗΜΟΔΟΚΟΣ ᾄδει τὴν Ἀφροδίτης καὶ Ἄρεως συνουσίαν, οὐ διὰ τὸ ἡδὺ καὶ τὸ ἀποδέχεσθαι τοῦτο τὸ πάθος, ἀλλ' ἀποτρέπων αὐτοὺς τῶν παρανόμων ὀρέξεων. Rectius utiqve Svidas, qvia reſpicitur Odyſſ. θ'. 267. ubi Demodocus incipit canere

> ἀμφ' Ἄρεος φιλότητος ἐϋστεφάνου τ' Ἀφροδίτης
> ὡς τὰ πρῶτα μίγησαν ἐν Ἡφαίστοιο δόμοισι.

Oculis privatum Demodocum memorat Ovidius in Ibin. v. 272. Inter Platonis qvoqve ſcripta Δημόδοκον memorat Laërtius lib. III. ſect. 62. licet dubitatum fuiſſe an germanus Platonis fœtus ſit docet Clemens Alex. 1. Strom. p. 315. ubi obiter emenda locum corruptum ᾔδει γὰρ οἶμαι, ὡς ἄρα ἡ δὴ πολυμαθίη νόον ἔχειν οὐ διδάσκει καθ' Ἡράκλειτον. Dictum Heracliti notum ex Laërtio, Athenæo & Gellii præfatione, in qva poſtrema præter cauſam illud ſollicitat Johannes Crojus Obſervatt. in N. T. p. 32. Mentio Demodoci etiam apud Lucianum de Domo, T. 2. p. 461. καὶ οὐχ οὕτω Δημόδοκος, ἢ Φήμιος, ἢ Θάμυρις, ἢ Ἀμφίων ἢ Ὀρφεύς τις λέγων ἐστίν. *Nec qui dicit, ita eſt Demodocus* &c. i. e. tam peritus animos hominum commovendi.

VII. Fuit etiam *Demodocus*, patria, ut ex Aſpaſio in Ariſtotelem conſtat, *Larius*, cujus in vicinos Mileſios hoc dictum affert Ariſtoteles lib. VII. Ethic. ad Nicomachum cap. 8. Μιλήσιοι ἀξύνετοι μὲν οὐκ εἰσὶ, δρῶσι δὲ οἷάπερ οἱ ἀξύνετοι. *Non ſunt equidem deſipientes Mileſii, ſed tamen eadem faciunt, quæ deſipientes.* Hujus forte an alius librum primum Ἡρακλείας laudat Plutarchus lib. de fluminibus. *Demodocum* quoque Crotoniatam Medicum commemorat Dio Chryſoſtomus Diſſ. LXXVII. de invidia p. 652.

* Vide & Ariſtidem Orat. 1. Platonica p. 38. ſeq.

VIII. DICTYS, * è civitate Cnosso Cretensis, ex cujus scriptis Joh. Malalas in Chronographia p. 134. narrat se hausisse omnia quæ de rebus Græcorum ad Ilium gestis ipse Chronico suo inseruerit. Ait autem Dictyn μετ' ἀληθείας ista omnia ὑπομνηματίσαι, ὢν γὰρ μετὰ τοῦ Ἰδομενέως τοῦ προμάχου τῶν Δαναῶν τοῦ καταλθόντος εἰς τὸν πόλεμον ἅμα τοῖς ἄλλοις Ἀχαιοῖς, συγγραφεὺς γὰρ αὐτοῦ τοῦ Ἰδομενέως ἐτύγχανεν ὁ αὐτὸς Δίκτυς, καὶ ἑωρακὼς ἀκριβῶς τὰ τοῦ πολέμου καὶ συγγραψάμενος ὡς παρὼν τότε ἐν τοῖς χρόνοις ἐκείνοις μετὰ Ἑλλήνων. Hunc Malalæ locum respexit Joh. Tzetza Chiliad. V. Histor. 30. Similibus verbis ex ipso prope Dictye petitis, (cujus vide lib.I.cap.13. editionis quæ exstat Latinæ) Dictyn commendat Cedrenus p.104.& Idomenei ὑπογραφέα fuisse refert, additque eum χαρακτῆρας ducum singulorum temporaque & loca singula belli Trojani omniaque observatu digna, quæ durante illo acciderunt, diligentissime annotasse. Characteres istos è Dictye petiisse se non dissimulat Isaacius Porphyrogenetus in Characteribus Græcorum ac Trojanorum à Rutgersio editis, eademque porro de accurata diligentia hujus scriptoris testatur. Dictyn videtur etiam ante oculos habuisse Constantinus Manasses in Annalibus p.45. seqq. edit. Meursii, ubi res Trojanas referens negat Homerum se sequi. Vide & excerpta Peiresciana è Joh. Malela p.785. Anonymus Rhetor Græcus MS. apud Allatium de Patria Homeri p.59. Dictyn reprehendit, quod Heroes Palameden, Ulyssen, Menelaum & plerosque alios in sententia adversus Trojanos ferenda, nec non ad eosdem legatione eloquenter artificioseque disserentes ac oratorio modo concionantes introduxerit. Svidas ait Dictyn scripsisse ** ἐφημερίδα, de rebus ab Homero carmine traditis, opus prosa oratione constans libris IX. In vulgatis Svidæ codicibus legitur τὰ μεθ' Ὅμηρον quod exponunt *de rebus ab Homero prætermissis*, sed cum Homerum ætate excesserit Dictys omnibus fatentibus, vel locum depravatum, vel ita ut dixi exponendum esse existimo. Confer quæ de simili præpositionis μετὰ significatione dicimus infra ubi de Syagro agimus. Addit Svidas ut vulgo ejus verba intelliguntur Dictyn scripsisse Ἰλιακὰ περὶ Τρωϊκοῦ διακόσμου (ita enim legendum, non ἰταλικά, vidit jam Allatius) tum de raptu Helenæ & Menelao & de universa Ilii historia. Iliadem

* Alius Dictys, Seriphi insulæ rex, de quo Mythologi & Zenobius in proverb. ἄϊδος κυνῆ.

** Meursius in Bibliotheca Græca legit ἐφημερίδας. Sane Syriano in Hermogenem p.17. laudatur Dictys ἐν ταῖς ἐφημερίσι. Ἡ γοῦν κατὰ Κάδμον καὶ Δαναὸν Γραμματικὴ ἐπί τε τῶν Τρωϊκῶν ἠσκεῖτο, ὡς Δίκτυς ἐν ταῖς ἐφημερίσι φησὶ, καὶ μέχρι τῶν Εὐκλείδου τοῦ μετὰ ταῦτα ἄρξαντος διέμεινε χρόνων. Illustris Obrechtus Svidæ verba sic distinguit: ἔγραψεν ἐφημερίδα (ἔστι δὲ τὰ μεθ' Ὅμηρον καταλογάδην ἐν βιβλίοις θ' Ἰλιακά) Τρωϊκοῦ διακόσμου.

Digitized by Google

dem ſcripſiſſe affirmat etiam Joh. Tzetzes in Metaphraſi Homeri quæ verſibus politicis conſcripta exſtat in Bibl. Bodlejana,& ex qua hos verſus produxit clariſſimus Dodvvellus lib. de Cyclis Græcorum p.802.

Εἶτα λοιπόν μοι μετ᾽ αὐτὰ μάθοις τὰ τοῦ πολέμου
Κατὰ λεπτὸν τὰ σύμπαντα στενῶς, πεπλατυσμένως,
Οὕτως ὡς ἂν ἀνέγνωκας Ὁμήρους, Στησιχόρους,
Εὐριπίδας, Λυκόφρονας, Κολλούθους τε καὶ Λέσχας
Καὶ Δίκτυν συγγραψάμενον καλῶς τὴν Ἰλιάδα,
Τρυφιοδώρους, Κόϊντον. κἂν ἑκατὸν βιβλία,
Οὐκ ἂν λεπτομερέστερον οὕτως ἐξηκριβώσω
Καὶ τόπε τμήματι βραχεῖ πάντα συγκεκλεισμένα.
Ὅπως πᾶς ὁ βουλόμενος ἐν πόνῳ βραχυτάτῳ,
Ἀνεγνωκέναι τοῖς πολλοῖς δοκῇ βιβλιοθήκας.

IX. Si hæc omnia conferantur cum ſex libris Ephemeridos belli Trojani qui ſub Dictyis nomine latine exſtant, & de quibus in Bibliotheca latina egi, apparebit, majorem partem idem, ex parte diverſum fuiſſe opus Græcum, quod ſub Dictyis nomine legit Joh. Malalas, Cedrenus, Iſaacus Porphyrogenetus & alii. Characteres enim iſtos ducum fruſtra in edito Dictye quæras, præterea quædam aliter in hoc leguntur, quam ex Græco Dictye Malalas & Cedrenus commemorarunt. Qvibus addunt viri docti locum Iſaacii Tzetzæ ad Lycophronem * p.11.edit. Potteri, quo Græcus Dictys narrat Oenonem audita morte Paridis *βρόχοις ἀπαγχθεῖσαν*, ſed in edito latino Dictye lib. IV. cap. 21. per mœrorem deficiente animo obſtupefacta Oenone concidit. Unde alium à noſtro Græcis fuiſſe ſuſpicati ſunt Janus Rutgerſius lib. V. c. 20. Variarum Lectionum, Joſias Mercerus & Anna Fabri ad Dictyn, & Edmundus Chilmeadus ad Malalam. Viciſſim multa conveniunt, ut auctorem latinæ editionis non modo titulum ſed & maximam ** partem *ὕλης* ſive materiæ ex Græco petiiſſe, cæterum ſolenni multis qui Græca latine tradiderunt libertate quædam in poſterioribus maxime libris omiſiſſe, addidiſſe alia, quædam etiam ad aliorum auctorum ſententiam interpolaſſe mihi perſvadeam. Sed & commentum de Dictye ſub terra reperto retinuit latinus, quod his verbis commemorat Malalas p. 322. *Τῷ ιγ ἔτει τῆς βασιλείας τοῦ αὐτοῦ Κλαυδίου Καίσαρος*, (Supra p. 168. hic ipſe Malala dixerat Dictyn

* In indice auctorum à Tzetza allegatorum qui priori Potterianæ editioni Lycophronis ſubjectus eſt, Dictyos nomen deſideratur.

** Hoc multis argumentis nuper perſpicue oſtendit Clariſſimus vir Jacobus Perizonius, cujus diſſertationem eruditam de Dictye evolvi cum hæc jam in literas miſiſſem. In hac §. 13. reſpondet etiam ad argumentum ex loco Tzetzæ petitum.

Digitized by Google

Dictyn repertum sub Claudio Nerone, non sub Claudio de quo hic jam agit: sub Claudio habet etiam Svidas, sed quod de Nerone accipi potest, & debet, cujus adoptivum nomen fuit Claudius, at Chronographus MS. apud Allatium p.59. de patria Homeri, male: *sub Claudio & Nerone* ἐπὶ Κλαυδίου καὶ Νέρωνος) ἔπαθεν ὑπὸ θεομηνίας ἡ Κρήτη νῆσος πᾶσα. (Mentio illius terræ motus apud Philostratum de vita Apollonii lib.IV. c.11.) Ἐν οἷς χρόνοις ηὑρέθη ἐν τῷ μνήματι τοῦ Δίκτυος ἐν κασιτερίνῳ κιβωτίῳ ἡ ἔκθεσις τοῦ τρωϊκοῦ πολέμου μετὰ ἀληθείας παρ' αὐτοῦ συγγραφεῖσα πᾶσα. Ἔκειτο δὲ προσκέφαλα τοῦ λειψάνου τοῦ Δίκτυος. Καὶ νομίσαντες τὸ αὐτὸ κιβώτιον θησαυρὸν εἶναι, προσήνεγκαν αὐτὸ τῷ βασιλεῖ Κλαυδίῳ, καὶ ἐκέλευσε μετὰ τὸ ἀνοῖξαι καὶ γνῶναι τί ἐστι, μεταγραφῆναι αὐτὰ καὶ ἐν τῇ δημοσίᾳ βιβλιοθήκῃ ἀποτεθῆναι αὐτά.

X. Latinæ Dictyos editioni præmittitur duplex prologus, qvorum uterque non sub Claudio sed Nerone * hoc accidisse testatur, priori vero qui ex Græco translatus esse videtur imprimis cum Græca ista narratione convenit, ait enim Dictyn de bello Trojano *sex volumina* in tilias digessisse Phœniciis literis, & ætate provectum cum in patriam reversus esset jussisse paulo ante mortem illa secum sepeliri. Reposita itaque esse in stannea arcula, & tumulo ejus illata. Sed interjectis temporibus anno tertio decimo Neronis, in Gnosso civitate terræ motus factos cum multa tum etiam sepulchrum Dictyis ita patefecisse, ut à transeuntibus arcula viseretur. Hinc pastores thesaurum ratos aperuisse arculam, repertisque incognitis literis ad dominum suum Eupraxidem detulisse, hinc pervenisse ad Rutilium Rufum Cretæ Consularem, deniq; ad Neronem, qui in notiorem Græcum transferri sermonem, sive literis Græcis transscribi curaverit, & in Bibliothecam Græcam receperit. In altero autem prologo sive in Epistola sub *L. Septimii* interpretis latini nomine ad *Q. Aradium Rufinum* qvi sub Constantino M. Imp. consulatum gessit A. U. C. cIↃLXVIII. *decem volumina* à Dictye composita esse dicuntur, quod propius accedit ad locum Suidæ quo Ephemeridem Dictyos *novem libris* constitisse testatur. *Nobis cum in manus forte libelli venissent, avidos veræ historiæ cupido incessit ea uti erant latine disserere, non magis confisi ingenio, quam ut otiosi animi desidiam discuteremus. Itaq; priorum quinque voluminum quæ bello contracta gestaque sunt, eundem numerum serva-*

* Scripsit & Nero *Troica* laudata Servio, & Dioni memorata in extremo libri LXII. Veterique Scholiastæ Persii Sat. I. v. 122. Tum Iliacis rebus maxime delectatus est, etiam in Urbis Romæ incendio gaudens Trojanam se ἅλωσιν videre. Ut omittam quod tener adhuc nec dum matura pueritia Circensibus ludis Trojam constantissime favorabiliterque lusit teste Svetonio. Videtur itaque hoc opus sub Dictyos nomine effictum ab aliquo gratiam Neronis captante.

Digitized by Google

servavimus. Residua quinque de reditu Græcorum in unum redegimus atque ad te misimus. Tu Rufine mi, ut par est fave cœptis. Deinde diserte docet non lingua Phœnicia Dictyn scripsisse, sed oratione Græca, usum tamen fuisse literis Punicis sive Phœniciis, quæ tum Cadmo & Agenore autoribus per Græciam frequentabantur. Conf. lib. 5. c. ult. Itaque *Praxin* (sic enim vocat Dominum loci, quem alter prologus *Eupraxidem*) commutasse literis Atticis, Neronique obtulisse & plurima dona ab eo retulisse. Porro auctor est, libros Dictyos ex philyra repertos in ejus sepulchro, non per terræ motum, sed per vetustatem collapso.

XI. Quod tota hæc narratio exiguam fidem mereatur, vel narrantium pugna & varietas demonstrat, ut omittam solenne esse fraudum hujusmodi architectis libros è terra erutos proferre & mirandam illorum antiquitatem jactare, ut apparet exemplo Epistolarum Martialis Lemovicensis, nec minus commentitiarum tabularum cypressinarum apud Photium Cod. CLXVI. aliarum item de quibus Plutarchus lib. de facie in orbe Lunæ p. 942. tum altero exemplo recentiore Antiquitatum Hetruscarum ab Allatio aliisque explosarum. Deinde nullus afferri potest auctor ejus ætatis fide dignus, qui vere sub Nerone hoc accidisse referat, vel qui philyras ipsas inspexerit & de antiquitate illarum testari potuerit. Nemo itaque sibi facile persvadebit Dictyn aliquem Cretensem Trojano bello interfuisse idque Græca prosa descripsisse, Vel librum Græcis quibusdam sub Dictyos nomine lectum fuisse tantæ antiquitatis, ut ex eo profecerit Homerus, quam in sententiam Guilielmus Xylander in quodam Cedreni codice hoc reperit scholion: Δίκτυς ἐξ οὗ Ὅμηρος ἀφορμὴν εἰληφὼς τὴν Ἰλιάδα συνέταξεν μετὰ ηθ ἔτη ἁλώσεως Τροίας, cui succinens Joh. Tzetzes Chiliad. V. histor. 30.

— — — καὶ ΔΙΚΤΥΝ ἤτοι τὸν Κρῆτα
Ἰδομενεῖ ἕπεσθαι καὶ τὰ τῆς μάχης γράψαι
Ἐξ ὧν ὡς ἔφην ὕστερον ΟΜΗΡΟΝ μεταφράσαι.

Potius persvadebimus nobis hunc PseudoDictyn ex Homero sua incrustasse. Exiguam quoque illius apud Criticos fuisse auctoritatem vel ex eo quis conjecturam capiat, quod Eustathius in vastis suis ad Homerum commentariis ne semel quidem testimonio ejus utitur.

XII. Porro, licet aliud videtur viris quibusdam eruditissimis, Scioppio, Vossio, Mercero qui hunc quem habemus Dictyn latinè primitus scriptum opinantur: sine dubio tamen recentior est Græco, quin ex

E Græco

Digitized by Google

Græco etiam translatum se non modo profitetur, sed & phrasi ipsa passim prodit, * sæpiusque ad verbum reddit quæ Græce ex Dictye veteres quidam nobis servarunt. Neque ullo pacto verisimilis est sententia Casparis Barthii, cui lib. LVII. cap. 20. Adversariorum, videntur Græculi potius illum è Latino in suam linguam transduxisse. Cum vero à viris doctis Josia Mercero, G. J. Vossio, Olao Borrichio, Joh. Frid. Gronovio cap. 25. Observatt. Ecclesiast. aliisque referatur noster ad ætatem Constantini Imp. vel Diocletiani certe; (Casp. Scioppium enim, qui in paradoxis literariis Epist. 5. Velleji, Valerii Maximi & Curtii ætate ab aliquo elegantis ingenii & judicii homine animi gratia & exercitationis scriptum existimat, pauci audiendum putant) necesse est Græcum saltim illo ævo juniorem haud exstitisse, sed quod Jos. Scaligero etiam visum & in Darete supra à me notatum est, Eusebii jam ætate lectum tractatumque, atqve fortassis ut præstantissimus vir Jacobus Perizonius in dissertatione de Dictye Cretensi §. 29. suspicatur, in Neronis Imp. gratiam à Praxi sive Eupraxide quodam Dictyos nomine confictum.

XIII. Quandoquidem vero Constantinus Lascaris jam ante trecentos annos negavit Dictyn apud Græcos amplius reperiri, & ab eo tempore nemo fuit qui eum vidisse se narraverit, non magna spes esse videtur illum quandoque in lucem venturum, etsi illam præ se ferat Allatius, Græcus & ipse doctissimus pag. 60. lib. de patria Homeri. De editionibus Latini Dictyos nihil addo iis quæ in Bibliotheca Latina pridem notavi, nisi quod in editione Amstelodamensi notarum Ulrici Obrechti p. 24. male excusum est primam ἔκδοσιν Mediolanensem prodiisse A. C. 1627. Nam Obrechtus ut ex Argentoratensi ejus notarum editione paret, scripserat A. C. MCDLXXVII. hoc est 1477. pro quo typographus legit MDCXXVII.

* Hoc argumentis non inficiandis demonstravit Clarissimus Perizonius. Cæterum nescio sitne verisimilis altera viri docti conjectura, quà §. 36. suspicatur Septimium illum odio Christianæ religionis, ut haberet quæ Historiæ sacræ opponeret Latinam Dictyos versionem adornasse. Sane nullus facile erit qui lecto fabulosissimo opere vel pejus de Christianismo sentiat, vel magis faveat gentium Diis.

CAPUT

Digitized by Google

CAPUT VI.

Drymon diversus à Dromone Comico. Susarion Comœdiæ repertor Homero junior. 1. *De Epimenide Cretensi, qui à Tatiano male scriptoribus ante Homericis accensetur.* 2. *Catalogus scriptorum Epimenidi à veteribus tributorum cum variis observationibus. Quæ carmine edidit.* 3. *Quæ prosa.* 4. *Ἐπιμενίδειον δέρμα.* 5. *Euclus scriptor χρησμῶν.* 6. *Eumolpus.* 7. *Hanno, Peripli auctor.* 8. *Alii Hannones.* 9. *Græca peripli versio, ætas, auctoritas & fides.* 10. *Mos Græcorum nomina Phœnicia & alia Orientalia Græco sermone interpretantium.* 11. *Utrum Epitome tantum peripli Hannonis ad nos pervenerit, vel alius quam viderunt Mela & Plinius.* 12. *Peripli Hannonis interpretes & editiones.* 13. *Helena.* 14. *Hellen.* 15. *Hercules.* 16.

I.

DRYMON inter scriptores qui ante Homerum aliquid composuerint ponitur à Tatiano f. 173. etiam apud Eusebium qui Tatiani locum repetit lib. X. præparat. p. 495. legitur Δρύμων. Unde minus probanda conjectura Wilhelmi Worthi, qui apud Tatianum Δρόμων rescribit. Sane Dromonem cujus psaltriam laudat Athenæus, constat fuisse Comicum longe juniorem, quem Homero ut præponeret ætate, non facile potuit Tatiano in mentem venire, cum Homero junior sit ipse Susario * Icariensis, Comediæ repertor, de quo videndus Johannes Pearsonius in vindiciis Ignatii part. 2. cap. 1. Richardus Bentlejus in dissertatione de Epistolis Phalaridis Anglicè edita p. 202. sq. & Humfredus Prideaux ad Epochas marmoreas p. 207. Fuit & antiquissimus quidam scriptor ** *Dromocrides*, cujus Theogoniam laudat Fulgentius lib. II. Mytholog. capite de Ixione, sed non ausim ejus nomen apud Tatianum pro Drymone reponere, præcipue cum *Democritum* ex antiquo Mythologo inedito rescribat Cornelius Tollius p. 142. ad Palæphatum.

 II. EPI-

* Perperam *Sisario* excusum in Meursii Bibliotheca Attica p. 1606.

** Eidem Meursio p. 1491. vocatur *Dromoclides*, qui memoriæ lapsu Hygino tribuit verba quæ apud Fulgentium exstant. Maussaco ad Plutarchum de fluminibus *Dromocides*. Mentio *Dromoclidæ* cujusdam Rhetoris, sed qui nihil cum altero commune habet, apud Plutarchum in præceptis gerendæ Reip. & in Demetrii Macedoniæ Regis vita.

II. EPIMENIDES è Cnosso, vel Gortyna, vel (ut Plutarchus in Solone p. 84. & lib. de Oraculorum defectu p. 409. ac Tzetzes Chil. V. hist. 18.) ex Phæsto civitate, Cres sive Cretensis, inclytus fatiloqvus, & qvorundam judicio, (ut est apud Plutarchum, Laërtium, Clementem Alex. & Cyrillum) septem sapientibus annumeratus, ponitur & ipse à Tatiano inter illos scriptores, qvi Homerum ætate præcesserunt, sed perperam utiqve, cum Pythagoræ Magistrum fuisse narret Apulejus in floridis, Athenasqve pervenerit, Platone 1. de Legibus teste, decem annis ante Persicam expeditionem sive prælium Marathonium qvod commissum Olymp. LXXII. 3. atqve adeo Olymp. LXX. 1. Sed jam tum Athenas Cylonio scelere purgavit circa Olympiadem XLIV. ut Svidas, vel XLV. ut Eusebius, vel XLVI. aut XLVII, ut quidam Laërtii codices & Apostolius VIII. 84. proverb. Olympiadis XLVI. anno 3. Solonem juvit in condendis legibus, ut omittam qvod Porphyrio p. 19. teste, Epimenides Pythagoram audivit, & qvidem senem juvenis, si credimus Jamblicho c. 23. de vita Pythag. qvem vide etiam c. 32. Centum ac qvinqvaginta septem annis vixit teste Theopompo apud Plinium VII. Hist. c. 48. Epimenidem à suæ ætatis hominibus νέον Κούρητα appellatum, filiumque habitum Βάλτης Nymphæ, auctor est Plutarchus in Solone p. 84. qvi addit eum fuisse θεοφιλῆ καὶ σοφὸν περὶ τὰ θεῖα, τὴν ἐνθουσιαστικὴν καὶ τελεστικὴν σοφίαν. Verùm ne plura de Epimenide in præsenti dicam, faciunt qui de illo diligenter egerunt viri docti ad Laërtium in vita Epimenidis, Andreas Schottus ad Proverbia p. 251. & 314. Johannes Marshamus in Canone Chronico Sec. XVIII. p. 642. seq. Johannes Meursius in Creta, lib. IV. cap. II. tum Hugo Grotius & Georgius Calixtus in Epistolam Pauli ad Titum I. 12. ad quem locum itidem nonnulla annotavi lib. II. cap. 7. Observationum sacrarum. Omitto ut satis notos Gyraldum dialogo 2. de poëtis & Vossium lib. IV. de Historicis Græcis cap. I.

III. Scripta ejus hæc à veteribus memorantur:

1. Κουρήτων καὶ Κορυβάντων γένεσις καὶ * Θεογονία. Versus 5000. Hoc poëma Laërtio memoratum non videtur aliud fuisse à Telchiniaca historia cujus scriptorem Epimenidem quibusdam haberi, ab aliis Teleclidem, auctor Athenæus lib. VII. Telchines enim à Curetibus & Corybantibus parum diversi. Vide Strabonem lib. X. p. 466. Hoc opus Θεογονίας, cujus respectu perinde ut Orpheus, Theologus dicitur Epimenides à Diodoro Siculo & aliis, puto in animo habuisse scholiastem Apollonii, quoties Epimeni-

* Meursius in Creta p. 240. tanquam duo diversa poëmata accipit Theogoniam & Curetum ac Corybantum generationem. Sed quia Laërtius versuum numerum computans illa conjungit & pro uno habet, ejus sententiam sequi malui.

Digitized by Google

menidem laudat. Ex eodem forte petiti sunt tres versus quos profert Ælianus lib. VII. hist. animal. cap. 7. & quæ de Styge Pausanias in Arcadicis p. 635. Quibus Meursius addit, quæ de Pane & Arcade Jovis ac Callistus filiis à Scholiaste Theocriti ad Idyll. I. Quæ de Saturni filiabus Eumenidibus à Scholiaste Sophoclis ad Oedipum Colonensem & quæ de Capricorno afferuntur à Germanici interprete p. 125. Epimenidem ipsum νέον Κούρητα sive Jove genitum appellatum refert Plutarchus. Diodorus Sic. libro V. p. 239. testatur se in rebus Cretensium exponendis inter alios Epimenidis qvoqve vestigiis institisse.

2. Argonautica sive Ἀργοῦς ναυπηγία τε καὶ Ἰάσονος εἰς Κόλχους ἀπόπλους versus 6500. Videntur respici à Scholiaste Pindari ad Olymp. I. Antistroph. 3. ubi laudat Epimenidem Apollonium & Hesiodum.

3. Περὶ Μίνω καὶ Ῥαδαμάνθυος versus 3000.

4. Περὶ χρησμῶν, ex quo libro petitus versus Epimenidis Cretensium Prophetæ à Paulo Apostolo allegatus, si credimus Hieronymo, Socrati Scholastico III. 16. & Nicephoro X. 26. Forte hoc opus respexit Svidas cum ἄλλα αἰνιγματώδη Epimenidis scripta memorat. Scholiastes Luciani T. 1. p. 3. ὁ Ἐπιμενίδης Κρὴς ἦν χρησμολόγος οὗ καὶ τὸ, Κρῆτες ἀεὶ ψεῦσται, λόγιον.

5. Μυστήρια quorum apud Svidam mentio.

6. Καθαρμοὶ, *Carmina lustralia* sive *piacularia*, quorum * recitatione homines, domos, urbes expiabant. (Ita enim pro καθαρὰ legendum apud eundem Svidam, ut recte primus monuit Wolfius.) Καθαρμοὺς Epimenidis δι᾽ ἐπῶν memorat etiam Eustathius ad Dionysium Periegetem & ad Iliados β΄. Cæterum non Athenas tantum à scelere Cylonio expiaverat, de qua lustratione circa Olympiadem XLIV. facta meminit Plato primo, & Cicero secundo de legibus, aliiqve apud Joh. Meursium in Solone cap. 9. Sed & alias urbes, ut refert Pausanias in Atticis p. 35. Unde καθαρτὴς cognominatus est teste Porphyrio in vita Pythag. p. 19. & Jamblicho c. 28. ejusq; θυσίαις bellum Persicum per idoneum tempus dilatum fuit, ut legas apud Clementem Alex. lib. VI. Strom. p. 613. Ammianus qvoqve lib. XXVIII. cap. 4. ubi Romæ mores corruptissimos esse queritur, ita perditos esse ait, *ut nec Epimenides ille Cretensis, si fabularum ritu ab inferis excitatus redisset ad nostra, solus purgare sufficeret Romam, tanta plerosq; labes insanabilium flagitiorum oppressit.* Inde & ansam sumsit Johannes Lomeierus eruditum quod de lustrationibus veterum in lucem edidit Syntagma, in altera editione, *Epimenidis* titulo inscribendi. Ritus in lustratione ab Epimenide observatos cum ritibus Judæorum in magno expiationis die receptis confert Humfredus Prideaux ad Epochas marmoreas p. 109.

IV. Etiam prosâ scripsit Epimenides teste Laërtio, librum περὶ θυσιῶν

 & alium

* Vide Clariss. Baylii Dictionarium Historico Crit. in *Epicuro* notâ B.

Digitized by

& alium περὶ τῆς ἐν Κρήτῃ πολιτείας. Itemq; Epiſtolam ad Solonem de eodem argumento ſive de Rep. quam apud Cretenſes Minos condidit, etſi hanc propter Atticum idque recens dicendi genus ſuppoſititiam eſſe putavit Demetrius Magnes lib. de homonymis. Epimenidem Theologum ſe in quibusdam ubi de rebus Cretenſium agit ſequi, in aliis Doſiadem in aliis Soſicratem, & Laoſthenidem, teſtatur Diodorus Siculus V. Ab Eratoſthene quoqve in Cataſteriſmis c. 27. laudatur Epimenides ὁ τὰ Κρητικὰ ἱςορῶν. Aliam Epiſtolam Epimenidis Doricè ſcriptam Olymp. LIV.4.tyranno Piſiſtrato ad Solonem ſervavit idem Laërtius lib.I.Sect.113. Sane Solone familiariter uſum, multaque ei clam præſtruxiſſe & viam præmuniiſſe ad leges conſcribendas auctor Plutarchus in Solonis vita.

V. Heſychius Illuſtris refert Epimenidis mortui cutem γράμμασι κατάςικτον repertam perhiberi. Idem legas apud Svidam, qui memorat proverbium Επιμενίδειον δέρμα, qvod non ipſe tantum ſed & Diogenianus, appendix Vaticana & Apoſtolius exponunt ἐπὶ τῶν ἀποθέτων, Erasmus de rebus repoſitis & miraculi loco habitis, Lacedæmonios enim admonitos oraculo, pellem ejus religioſe aſſervaſſe. Inter inventa Epimenidis fuit & boves aratro jungere, ut notat Heſychius Alexandrinus in Βουζύγης. Auſonius Epiſt.23. ad Paulinum:

Triptolemon olim ſive Epimenidem vocant
Aut Bulianum Buzygen
Tuo locabo poſtferendos nomini.

Ἐπιμενίδειον ſcillam, qua herba in luſtrationibus Epimenides uſus fuit, commendat Theophraſtus lib. VII. hiſt. plantar. c.11. Pythagoram quoque ſcillâ uſum teſtatur Porphyrius in hujus vita p.23. & Perſam Mithrobarzanem face ac ſcillâ initiantem fingit Lucianus in Necyomantia T.1. p.330. Epimenideos præterea trochiſcos ſive paſtillos, in obſidionibus deficiente annona oportune adhibitos, præter Plutarchum lib. de facie in orbe Lunæ p.940. Philonem in Βελοποϊκοῖς p.88. & Heronem lib. de machinis bellicis memorat Michaël Pſellus libro inedito περὶ παραδόξων ἀκουσμάτων.

VI. EUCLOUS Cyprius in Tatiani codicibus perperam Εὔμικλος, ubi ſcriptoribus qui ante Homerum floruere annumeratur, Euſebio & Pauſaniæ Εὔκλος. Svidæ quoque in α qui Εὔκλουν χρησμολόγον vocat. Ejus χρησμοὺς legiſſe ſe teſtatur Pauſanias in Phocicis p.828. eorumque iterum meminit p.832. & p.858. ubi vaticinium ejus profert de Homero, ſex verſibus conſtans. Gyraldus huic tribuit Cypria carmina de quibus dicturus infra ſum inter ſcripta quæ ad Homerum olim velut autorem relata accepimus.

VII. EUMOLPUS filius Muſæi, Orphei diſcipuli. Svidæ dicitur ἐποποιὸς τῶν πρὸ Ὁμήρου, qui & ſcripta ejus commemorat, τελετὰς * Δήμητρος καὶ

* Has alii tribuerunt Eumolpo cuidam antiquiori (tres enim fuiſſe, jam notavit Scaliger ad Euſeb. p.39.) Vide Scholiaſtem Sophoclis ad Oedipum Colonenſem v.1046. & Scholia ad Homerum Iliad. β'. 548. uti de initiato per Eumolpum Hercule.

Digitized by Google

καὶ τὴν τῶν μυστηρίων παράδοσιν τὴν ταῖς θυγατράσιν αὐτοῦ γεγραμμένην ἔπη τὰ πάντα τρισχίλια. Ex Eumolpi Βακχικοῖς ἔπεσι versum Hexametrum producit Diodorus Siculus lib. I. p. 11. Diversa hæc fuerunt à carminibus Musæi Eumolpiis, de quibus infra agimus. Addit Svidas Eumolpum prosa etiam scripsisse librum unum, in quo tractaverit χειροσκοπικά. Ita enim accipienda ejus verba, ut probe vidit Hieron. Wolfius, quæ perperam postea est interpretatus Æmilius Portus. Hujus Eumolpi nomen supplendum suspicabatur Joh. Seldenus in marmore Arundeliano, ubi Proserpinæ raptus & Cereris errores carmine descripti memorantur, Jacobus vero Palmerius in Exercitationibus ad scriptores Græcos p. 690. de Pamphi sive Pamphoi nomine ibi inserendo jubet cogitare. Qua de re, utpote parum mihi certa, lectoris esto arbitrium.

VIII. Video hoc loco agendum mihi etiam esse de Punico scriptore HANNONE (Græci Ἄννωνα dicunt) Duce Carthaginiensi, & peripli auctore, quem Isaacus Vossius in præf. ad Scylacem non Scylace tantum sed & Herodoto antiquiorem esse affirmat, idqve se alibi ostensurum pollicetur, approbante hanc ejus sententiam Bocharto lib. I. Chanaan cap. 37. & Rev. Thoma Ittigio lib. de montium incendiis p. 124. Quin idem Vossius in variis Observationibus capite II. ubi de magnitudine Carthaginis agit p. 52. longe altius progreditur, & Hannonis expeditionem integro seculo bellum Iliacum præcessisse contendit. Dixerat Plinius lib. II. c. 67. Hannonem *Carthaginis potentia florente* sive ut lib. V. c. 1. ait *Punicis rebus florentissimis* circumvectum à Gadibus ad finem Arabiæ, navigationem eam prodidisse scripto: *Si quis autem scire velit*, inqvit Vossius, *quo maxime tempore floruerit Carthago, ausim affirmare tempus id vel ipsum quoque bellum præcessisse Trojanum. Didonem condidisse Carthaginem eadem ratione, qua Augustus Romam, Constantinus Byzantium & alii alias condiderunt urbes* (non ut primi auctores sed restauratores) *libenter credo. Sed & verum forsan, quod scribit Appianus* (in limine libri de bello Punico.) *quinquaginta ante bellum Iliacum annis à Tyriis fuisse conditam. Nempe urbes condi dicuntur cum novis augentur colonis. Verùm multò antiquiorem esse Carthaginem ex Hannonis confici potest periplo seu navigatione extra columnas Herculis. Superest etiamnum peripli hujus compendium, multo enim auctius olim fuisse, exinde colligas, quod complura legas ex illo desumta, quæ tamen hoc tempore in illo non invenias. Quanta fuerit jam illo tempore Carthago, ex eo cognoscas, quod post conditas trecentas in litore Libyco urbes, redundante nihilominus hominum multitudine, cum sexaginta pentecontorum Hannonem miserint classe, instructa commeatu & triginta colonorum millibus, ad explorandos extra columnas Herculis Libyæ tractus & condendas in illo quoque Oceani*

Oceani litore colonias. Hanc navigationem factam fuisse censet Strabo (lib.I. p.47.) *paulo post bellum Iliacum. Sed vero rectius dixerimus integro mininum seculo antiquiorem hoc bello fuisse istam Hannonis expeditionem. Cum enim non ex nihilo oriantur fabulæ, unde demum tres Gorgones, nisi ex tribus Hannonis Gorgidibus, adsentiente etiam Palæphato (cap.32.) Unde Amalthea seu Hesperidum cornu, nisi ex ejusdem nominis promontorio apud Hannonem? Sed & poma aurea quæ ex Hesperidum hortis ad Oceanum sitis decerpsisse dicitur Hercules, quis in Europam potuit adducere nisi Hanno, qui primus ista oceani litora adiit, & ex promontorio Soloëntis, nunc capite Viridi, & ex Θεῶν ochemate, nunc Sierra Liona dicto, ubi copiosissime proveniunt, primus isthac poma Europæ intulit? Valent hæc argumenta unde certo conficere possimus Hannonem præcessisse aut saltem æqualem fuisse temporibus Herculis & Persei.* In eandem sententiam disputat vir doctus ad Melæ lib.III.c.9. & non modo Xenophontem Lampsacenum, quod Solino accredere nolebat Salmasius in Exercitatt. Plinianis p. 1297. sed & ipsum Homerum & Hesiodum contendit juniorem esse quam periplum Hannonis. Admodum levia autem sunt argumenta, quibus paradoxum hoc superstruxit, ut ostensum Henrico Dodwello in dissertatione de ætate peripli Hannonis, quæ præfixa est tomo primo Geographorum Græcorum minorum Johannis Hudsoni viri Clarissimi. Imprimis Isaaci Vossii sententiæ objicitur, quod Plinius lib. II. cap. 67. non modo *potentia Carthaginis florente* (atque ita quidem florente, ut hujus rei notitia etiam ad Romanos & Plinium pervenire potuerit) Hannonem à Carthaginiensibus missum à suis narrat, sed & addit eodem tempore ad extera Europæ missum *Himilconem*, quem & ipsum iter suum scripto exposuisse constat ex Plinio, (qui Himilconem refert inter eos, ex quibus profecerit lib. V.) & Avieno in ora maritima v.117. & 412. Atqui duo simul duces Carthaginiensium Hanno & Himilco memorantur à Diodoro Siculo lib.XX. cap.61. T.2.p.794. seq. qui Agathocli Africam sollicitanti restiterunt Olymp. CXVIII. 2. Hos ante res adversus Agathoclem in feliciter gestas à Carthaginiensibus in diversas partes emissos fuisse verisimillimum videtur. Neque ad alium Hannonem periplum retulit magni judicii vir Vossius Isaaci pater libro IV. de Historicis Græcis p. 513.

IX. Fuere ante hunc quidem alii etiam * Hannones & Himilcones quoque Carthagine, nam Hamilcar reliquit tres filios Himilconem, Hannonem, Gisconem; sed Himilco iste pestilentis sideris vi exercitu amisso sibi ipsi mortem conscivit Olymp. CXVI. Anno 2. ut narrant Diodorus lib. XIV. & Justinus lib. XIX. Hanno ob affectatam tyranni-

* Hanno antiquissimus, ad quem Anacharsidis Scythæ (qui Crœsi ætate vixit) Epistolam refert Cicero 5. Tusc. quæst.

Digitized by Google

rannidem cum filiis cognatisque omnibus etiam innoxiis ſupplicio traditus teſte Juſtino lib. XXI. cap. 4. Huic Hannoni potius tribuerim quod narrat Ælianus lib. XIV. Variar. Hiſt. c. 30. avium hoc edoctarum voce Deum prædicari ſe curaſſe, & quod Plinius lib. VIII. c. 16. Plutarchus in præceptis politicis & idem Ælianus lib. V. Hiſt. animal. c. 39. eum leones manu tractaſſe & manſvefeciſſe. Hunc etiam deſignari putem ab Ariſtotele lib. V. Politic. c. 7. Fuit præterea Hanno qui cum Bomilcare creatus dux Olymp. CXVII. 3. adverſus Agathoclem fortiter pugnans occubuit, teſte Diodoro Sic. lib. XX. p. 754. Fuere & juniores quidam Hannonis nomine duces Carthaginienſes, ut quem ab Annibale in Hiſpania relictum refert Livius lib. XXI. itemq; alius qvem juvenem interfectum narrat lib. XXIX. Sed neque Collega illis Himilco neqve res Carthaginis adhuc florentiſſimæ, ſed bellis Punicis Romanorum jam attritæ & labefactari cœptæ.

X. Itaque ad illum qvem dixi Agathoclis alterum adverſarium referunt viri docti brevem quem habemus periplum Græce, ex Punico Hannonis, verſum hoc titulo: *Ἄννωνος * Καρχηδονίων βασιλέως περίπλους τῶν ὑπὲρ τὰς Ἡρακλέους στήλας Λιβυκῶν τῆς γῆς μερῶν ὃν καὶ ἀνέθηκεν ἐν τῷ τοῦ Κρόνου τεμένει, δηλοῦντα τάδε.* *Regem Pœnorum* vocat etiam Solinus, etſi proprie non fuerit Rex, ſed in libera Rep. Dux atqve Imperator exercitus ſive claſſis. Græcam verſionem oportet concinnatam eſſe Hannone etiam ſuperſtite, vel ſtatim poſt ejus mortem, quia ex illo quædam affert autor libri *περὶ θαυμασίων ἀκουσμάτων*, qui etſi non eſt Ariſtoteles Stagirita, tamen ita antiqvus eſt, ut ab Antigono Caryſtio qui ſub Ptolemæo Philadelpho ſcripſit allegari potuerit. Meminerunt ejuſdem peripli Marcianus Heracleota, Plinius lib. VI. c. 31. aliiq; complures. Scylax quoque Caryandenſis, ſed qvem non Darii Nothi, vel Darii Hyſtaspis, verùm Polybii æqualem eſſe, multis contendit H. Dodwellus, urbium ab auctore hujus peripli Hannone conditarum meminit. Sed quidam veteres parum fidei videntur tribuiſſe univerſæ Hannonis *διηγήσει* ſive ut Mela appellat *memoratui*. Nam apud Athenæum lib. III. Dipnoſ. c. 7. proverbii inſtar affertur, ex Comico forte aliqvo depromtum, qvod integrum ita ſe habuiſſe ſuſpicatur Caſaubonus:

Εἰ μὲν τι τούτων ἱστορεῖ τις, χαιρέτω
Λιβυκαῖσι βίβλοις ταῖσι τ' Ἄννωνος πλάναις.

Neque tamen ex ipſa voce *πλάνης* colligerem cum Clariſſimo Dodwello plane fictitiam fuiſſe habitam, fabuloſarum veterum navigationum ex-

F em-

* De hoc Hannone Dio Chryſoſt. diſſ. XXV. p. 282. *Καρχηδονίους δὲ Ἄννων μὲν ἀντὶ Τυρίων ἐποίησε Λίβυας καὶ Λιβύην κατοικεῖν ἀντὶ Φοινίκης καὶ χρήματα πολλὰ κεκτῆσθαι, καὶ συχνὰ ἐμπόρια καὶ λιμένας καὶ τριήρεις, καὶ πολλῆς μὲν γῆς πολλῆς δὲ θαλάττης ἄρχειν.*

emplo, Hannonis expeditionem. Non ignoravit Vir doctus quodcunque iter Poëtis vocari *πλάνης*, & vere *πλάνη* erat Hannonis expeditio, cum ad quæ loca & quousqve tenderet ignoraret. Quod vero ad rem ipsam attinet, usus ipse multis exemplis docuit, dum pauca nisi quæ ipsi vidimus pro veris habemus, multa velut fabulosa in scriptoribus antiquis Herodoto, Plinio aliisque rejecta fuisse, quæ sunt verissima. Itaqve hac in parte subscribo Isaaci Vossii sententiæ, qui in notis ad Melam p.302. *Nam quod Aristides* (orat. Sicula I.) *& alii nonnulli è veteribus* (Plinius lib. V. c. 1. Athenæus &c.) *& multi è recentibus fabulosam existimant hanc Hannonis narrationem, in eo quam eos fefellerit ratio fusius ad ipsum Hannonem ostendemus.* Longe minus suspicionem suam solidis argumentis firmavit Dodwellus, cum Hannonis periplum à Græco quodam confictum & Hannoni suppositum arbitratur. Quæso enim in quem finem Græcus tam simplicem & Carthaginiensibus gloriosam narrationem fuisset commentus.

XI. Qvod vero Græca urbium nomina objicit vir doctissimus, nihil moror. Nam multi jam observarunt nomina barbara à Græcis, cum sua rem lingua narrant, sæpissime non modo in Græcam flecti terminationem, auribusque græcis accommodari, sed & pro iis Græca idem significantia substitui. Vide Grotium ad Genes. XI. 1. Huetium demonstrat. Evangel. p. 287. 288. edit. Lipsiensis, Petrum Petitum de Amazonibus c. 41. Johannem Clericum Indice ad Philosophiam Stanlei orientalem, vocabulo *Hecate.* Sic Ammianus Marcellinus lib. XXII. c. 18. ubi memorat septem ostia Danubii, quæ per Scythium latus erumpunt in mare, non Scythica nomina affert, sed ait se illa narrare *ut interpretata sunt vocabula Græco sermone.* Vir summus Bochartus qui nomina apud Hannonem obvia ex Phœnicio idiomate illustrat lib. I. Chanaan cap. 37. non hoc tantum capite, sed & alibi in doctissimo suo opere literas nominum Græcorum non raro confert cum literis nominum Phœniciorum, cum forte nihil habent cum Phœnicia lingua commercii, nisi quod ex illa sint in linguam Græcam translata. Itaque potius erant quærendæ voces Phœniciæ ejusdem significationis quàm earundem literarum.

XII. Sed ut de Hannone dicere pergamus, If. Vossius p. 52. Observatt. Var. compendium tantum peripli ejus superesse affirmat, *multò enim auctius olim fuisse, exinde colligas, quod complura legas ex illo desumta, quæ tamen hoc tempore in illo non invenias.* Qvænam vero sint illa complura, non addit. Neqve illa usqvam exstare puto: nam qvod Mela qvædam profert, qvæ in Hannone non leguntur, Vossius ipse in notis p. 305. observat eum *non unum sequi Hannonem, sed illos quoque Græcos qui Hannonis periplum* (non singil-

latim

Digitized by Google

latim interpolando & interpolatum edendo, sed ejus narrationibus alia in suis scriptis adjungendo) *variis inquinarunt fabellis.* De cætero fateor nullum me Epitomes in illa tametsi brevi Hannonis narratione vestigium deprehendere, qvam in templo Saturni, tabula, ut conjicio suspensam non nimis prolixam esse oportuit. Plinio non inspectum esse Hannonis Periplum conjicio ex his ejus verbis lib.V.c.1. *Fuere & Hannonis Carthaginiensium Ducis commentarii, Punicis rebus florentissimis explorare ambitum Africæ jussi, quem secuti plerique è Græcis nostrisque & alia quidem fabulosa & urbes multas ab eo conditas ibi prodidere, quarum nec memoria ulla nec vestigium extat.* Quæcunqve igitur alibi ex Hannone profert Plinius, non ex ipso Hannone sed ex Xenophonte Lampsaceno vel aliis Græcis Romanisque scriptoribus hausit, uti Solinus è Plinio. Constat tamen ex eodem Plinii loco, tum è Mela, falli Salmasium cum p.1242. Exercitatt. Plin. scriptum Hannonis veteribus non innotuisse putat. Neqve tamen eo in loco Salmasius affirmat etiam suo tempore Hannonis periplum in lucem nondum prodiisse nec innotuisse, ut ipsi tribuunt Vossius ad Melam p.302. & Harduinus ad scriptores à Plinio laudatos. Sane qvidem ejusmodi periplus Hannonis, qvo navigatio à Gadibus ad finem Arabiæ describatur, ut ait Plinius lib.II.c.67. hodie non extat, nam qvem habemus, is longe citra extremum Africæ promontorium consistit. Scribit tamen Martianus qvoqve Capella lib. VI.p.201. sed Plinii haud dubie vestigia secutus, Hannonem dum Punicum floreret Imperium, Mauritaniæ circuitu, ac dehinc Meridiani flexus excursu in Arabiæ terminos prolixa admodum navigatione pervenisse. Qvid itaqve? *an eandem iteravit navigationem Hanno, & alio prodidit scripto, quod Plinii ævo exstiterit? An temere id effudit Plinius?* Ex his duabus qvæstionibus ab Huetio de navigat. Salomonis c.4. propositis non dubitem posteriorem affirmare, cum Hannonis ipsius commentarios à Plinio nullos inspectos jam ostenderim.

XIII. Qvi vero exstat Hannonis periplus, eum primus *Græce* vulgavit Sigismundus Gelenius, vir multis aliis nominibus de bonis literis optime meritus, Basileæ 1533. 4. ex officina Frobeniana, cum periplis Arriani, Plutarcho de fluviis & montibus, & Epitome Strabonis. *Latinè* vertit & scholiis illustravit Conradus Gesnerus, ediditqve cum Johannis Leonis libris IX. descriptionis Africæ, Tiguri 1559. 8vo. Adspexit & lucem Johannis Henrici Bœcleri auspiciis, cum versione & animadversionibus Johannis Jacobi Mulleri, Argent. 1661. 4to & inter ejus dissertationes Academicas semel, iterumque nuper recusas, in 8vo. Hinc Græce & Latine, adjectis Bocharti è Geographia sacra depromtis animadversionibus recudi fecit Abraham Berkelius una cum Stephani Byzantini fragmento de

Digitized by Google

Dodone Lugd. Batav. 1674. 12mo. Deniq; inter Geographos Græcos minores primo loco comparere jussit, ac præter Gesneri & Bocharti observationes, suas etiam notas adjunxit & Henr. Dodwelli eruditam de ætate Hannonis peripli exercitationem præfixit Johannes Hudsonus, clarissimus hodie thesauri librarii Bodlejani præfectus, Oxonii 1698. 8vo. Sane neuter ex viris hisce præstantissimis promeruerat, ut tam absurde acciperentur à Jacobo Gronovio in Appendice ad Geographica antiqua. At enim, qvi tam indigno viris doctis modo agere solet, speratqve se ex aliorum ignominiâ egregiam laudem & spolia ampla reportaturum, is non videt fortasse, omnium se bonorum judicio longe atrocius in suam ipsius famam qvam in aliorum qvos petit grassari & invehi. Nescio an addere hoc loco debeam qvod Christophorus Hendreich in libro de Rep. Carthaginensi p. 287. pollicitus est, se de Coloniis Carthaginensium tum aliis, tum Americanis & Hannonis periplo pluribus acturum in Analectis ad illum librum. Fortassis impatientius fert res literaria qvod Isaaci Vossii & Lucæ Holstenii notæ una cum viris illis veteris Geographiæ peritissimis interciderunt. Utrumqve horum novam Hannonis editionem molitos esse constat ex If. Vossio ad Melam p. 302. & P. Lambecio lib. I. de Bibl. Vindobonensi p. 113. Conradus quoque Rittershusius Altdorfii A. 1638. singulari oratione de Hannonis periplo egit eamque in lucem edidit, cum propter illam plagii in Bartholdi Nihusii de eodem argumento Epistolam *commissi argueretur, qua de controversia ipsi motâ consules ubi lubebit Georgii Richteri Epistolas p. 205. 207. Erudite etiam de Hannone disseruit Cl. Bælius editione secunda Lexici sui. Video præterea commemorari ab eodem Hendrichio libellum Gallicum hâc inscriptione: *Discours sur la navigation d'Hanno, dressé par un pilot Portugués*, scriptum ipsum quale sit, quia in illud necdum incidi, non possum dicere. Exstat & in Bibliotheca Johannea hujus urbis Hamburgensis dissertatio perbrevis Hetrusco idiomate exarata: quæ inscribitur *Discorso di Mr. Giovanni Battista Ramusio sopra la navigatione di Hannone Carthaginese.* Habetur inter MSS. Cod. 81. Fol. Vide sis præterea Marianam rer. Hispan. lib. I. cap. XX. Ottonis Dapperi Americam pag. XVII. &c.

XIV. HELENAM Musæi filiam inter plures Helenas celebrat & ante Homerum de Bello Iliaco scripsisse tradit Ptolemæus Hephæstionis lib. IV. apud Phothium cod. 190. ἡ πρὸ Ὁμήρου ἑλένη, ἡ τὸν Ἰλιακὸν

* Nihusii Epistola excutiens narrationem Melæ de navigatione Hannonis, prodiit Francofurti A. 1622. & 1630. 4. edente Maximiliano zum Jungen.

Digitized by Google

ἰλιακὸν συγγραψαμένη πόλεμον, Μουσαίου τοῦ Ἀθηναίου θυγάτηρ μνημονεύεται. παρ' ἧς καὶ Ὅμηρον λέγεται λαβεῖν ὑπόθεσιν. *Homero Antiquior Helena, qua bellum Trojanum conscripsit, Musai Atheniensis,* (de quo infra) *filia, à qua & Homerus argumentum accepisse creditur.*

XIV. HELLEN Deucalionis filius à quo Ἕλληνες dicti qui antea Γραικοὶ teste Aristotele lib. I. Meteorolog. cap. 14. (Conf. Thucydidem lib. I. & quæ viri docti notant ad marmoreas Epochas Arundelianas, Stephanum Byz. in Γραικοὶ & Hesychium in Γραῖκος.) Scriptoribus videtur accenseri à Cassiodoro lib. VIII. Variarum Epist. 12. Cum enim de Mercurio literarum repertore dixisset, *Hinc*, inquit, *Hellen auctor Græcorum plura dixit eximie, virtutem ejus compositionemque subtilissima narratione describens, ut in ipso initio possit agnosci magnarum copia literarum.* Sed fortasse non multum tribuent alii huic Cassiodori testimonio.

XV. HERCULI etiam Lini discipulo scripta quædam tribui, notavi supra in Asbolus cap. II. n. 6. & infra ubi de columnis Hermetis, de quo mox, Trismegisti, cap. XI. num. 3. Μάντις & φυσικὸς ab Atlante Phryge edoctus est Astrologiam, unde dictus fuit mundi columnas ab eo suscepisse, ut refert Clemens Alex. 1. Strom. p. 306. Fertur & apud Dionem in extremo libri XLVII. dictum Herculis, verum è Tragico aliquo haud dubie petitum, quo usus est Brutus cum ab Antonio & Augusto victum se videret: ὦ τλῆμον ἀρετή, λόγος ἄρ' ἦσθ', ἐγὼ δέ σε ὡς ἔργον ἤσκουν, σὺ δ' ἄρ' ἐδούλευες τύχῃ. Quibus verbis saniorem forte quam ipse qui protulit Brutus sententiam applicavit vir doctissimus P. Baylius in dictionario Historico Critico Gallice edito, qui de Hercule post Gyraldum diligentissime egit. Herculis πράξεις celebrat præter alios Dio Chrysostomus diss. 8. & inscriptio Græca quam ab Isaaco Vossio acceptam publicavit Cornelius Tollius ad Palæphatum p. 212. Reinesius p. 344. A Cynicis & Stoicis Hercules subinde veluti exemplar insigne virtutis commendatur. Diogenis Cynici tragœdiam Herculem memorat Laërtius lib. VI. sect. 80. Medicinæ peritum Herculem facit Celsus in proœmio, qua de re consulendus in historia Medicinæ quam nuper cum magno fructu legentium ac voluptate condidit vir clarissimus Daniel Clericus parte I. p. 29. Cæterum plures fuere hoc nomine, nam Hercules tres & quadraginta Varro computat, & omnia grandia olim ab antiquis Herculi adscribi solita recte observat Hugo Grotius ad Jonæ 2. 1. Herculis Mythologiam historice expositam videbis ubi lubebit Tomo I. Bibl. Universalis Gallicè editæ à Viro eruditissimo Joh. Clerico p. 252. seq. De purpura ab Hercule Tyrio repertâ, per occasionem canis, cujus os succo conchylii qvod vorare ille gestiebat tinctum observavit, mentio fit in Chronico Paschali p. 43. seq.

Digitized by Google

CAPUT VII.

De Hermete ipso variæ sententiæ eruditorum Virorum incertos relinquunt lectores. 1. *Illas discutere non est nostri instituti, sed de scriptis, quæ sub Hermetis nomine vel hodie feruntur vel olim exstiterunt, paulo accuratius agere.* 2. *De Poemandro. An ejus auctor Hermas cujus pastor exstat. Plura fragmenta Græca Pastoris indicata.* 3. *Variæ Poemandri editiones.* 4. *Patricii editio duplex plenissima, ex capitibus recte diversos faciens tractatus & alia præclara adjungens.* 5. *Collatio ejusdem cum aliis editionibus, additis observationibus variis Criticis, & indicatis locis scriptorum unde Hermetica sua Patricius deprompsit.* 6. *Hermetis fragmenta quædam alia indicata.* 7. *Paræneses Ethicæ & Politicæ ad filium.* 8.

I.

HERMES sive MERCURIUS, Ægyptiis Celtisque Theut, Θωθ, Θωύθ, (in quibusdam Livii editionibus XXVI. 44. *Mercurius Teutates*, confer Phil. Cluverium in Germania antiqua lib. I. p. 81. sqq. & 221. sqq.) Legislator, sacerdos ac Philosophus inclytus, cui non professio Trinitatis, ut nescio quo auctore prodidit Svidas, neque triplex processus Chemicus ab ipso repertus, ut anonymus Græculus ait apud Petrum Lambecium lib. VI. commentar. p. 175. sed multarum rerum & artium scientia TRISMEGISTI cognomen imposuit judice Lactantio lib. I. divin. Instit. cap. 6. ad quod alludens Martialis lib. V. Epigr. 25. de Hermete quodam gladiatore:

*Hermes omnia solus, & ter * unus.*

Mose ipso antiquior à multis traditur, aliis confundentibus eum cum primo hominum Adamo, aliis cum Josepho Patriarcha, ut Theophilus Galeus lib. I. Philosophiæ generalis c. 1. §. 6. vel Henocho ** ut videre est apud Kircherum T. 1. Oedipi Ægypt. p. 67. 79. 114. aliis cum Chanaane, quæ sententia placuit W. Christophoro Kriegsmanno in Conjectaneis ad Tacitum de moribus Germanorum & in tabula smaragdina vindicata, & Sam. Bocharto lib. I. Phaleg. cap. 2. Artapanus apud Eusebium lib. IX. præparat. cap. 27. & in Chronico quod Alexandrinum vulgo appellant, tum scriptor commentarii in Hexaëmmeron, quem sub Eustathii Antiocheni nomine edidit Allatius, Mosen ipsum Ægytiorum Mercurium innuunt,

* Sic Geryon *ter unus* dicitur Tertulliano c. 4. de pallio.

** Henoch iste passim scriptoribus recentioribus Arabibus dicitur *Edris*, quod nominis quid sit, sollicitos video Hottingerum & alios viros doctissimos. Suspicor autem hoc ut alia multa à Græcis esse petitum, quibus ἴδρις *doctum* ac *peritum* significat.

Digitized by Google

nuunt, quam eorum opinionem prolixe confirmat Huetius demonstrat. Evangel. p. 122. sqq. edit. Lipsiensis. Faunus quoque Italiæ Rex, alio nomine Hermes dictus & Ægyptum petiisse ibique philosophatus esse traditur ab auctore Chronici Paschalis p. 44. & 45. Aliis denique, ut Cluverio & Conringio, ne Goropium Becanum jam memorem, totum fabulosum seu potius Mysticum videtur esse nomen, quo non homo aliquis qui vere in his terris aliquando exstiterit familiarisque genii adminiculo ita enituerit, veluti de Hermete ter maximo ex quorundam opinione refert Ammianus Marcellinus lib. XXI. cap. 14. sed Deus ipse, sive divina sapientiæ vis significetur, hoc est, ut Justini Martyris verbis exponam λόγος ὁ ἑρμηνευτικὸς καὶ πάντων διδάσκαλος, καὶ παρὰ Θεοῦ ἀγγελτικὸς, cujus nomine sapientissimos quosque Ægyptiorum quævis scripta ac reperta sua commendasse Jamblichus auctor est, in quam sententiam auctor Asclepii dialogi qui sub Hermetis secundi ambulat nomine, avum suum laudat tanquam Deum aliquem *Mercurium majorem, patrem Consilii, omniumque κατηχητήν.*

II. Non est mei instituti repetere vel discutere, quæ de ætate & rebus hujus Hermetis aliorumque hoc nomine prolixe viri docti disputaverunt, Johannes Marshamus in Canone Chronico, Joh. Henricus Ursinus, in exercitationibus de Zoroastre, Hermete, Sanchoniathane quæ cum Christophori Arnoldi spicilegio prodierunt Norimb. 1661. 8vo. Hermannus Conringius & Olaus Borrichius in libris de Hermetica Medicinia &c. Neque quæ de pluribus Mercuriis sive Hermetibus Cicero 3. de natura Deor. Arnobius & alii, aut quæ de Deo Mercurio ejusque cognominibus sive elogiis Gyraldus nono historiæ Deorum Syntagmate: Operæ pretium duntaxat esse existimavi hoc loco accuratam notitiam tradere scriptorum illorum omnium, de quibus mihi constat quod sub Hermetis nomine vel jam feruntur vel olim jactata sunt, breviterque confirmare judicium doctissimorum hominum, qui illa ne Homero quidem, nedum Moyse antiquiora esse contendunt.

III. Exstant itaque sub Hermetis Trismegisti nomine I.) PIMANDER sive ut scribendum potius est, *Pœmander* à ποιμὴν Pastor, quemadmodum *Hermas* Christianus Apostolorum æqualis scripsit libros tres sub nomine Pastoris, qui non tantum latine etiamnum habentur, sed & bene longa illorum fragmenta Græca, * nec J. B. Cotelerio viro doctissimo, nec Clarissimo J. E. Grabio, in spicilegio Patrum observata, occurrunt in pseudo Athanasii doctrina ad Antiochum, quam è codice Colbertino ediderunt Benedictini Tomo 3. editionis novæ Operum Athanasii. Ut vero

* Vide quæ notavi in Codice Apocrypho N. T. P. 976. seq.

Digitized by Google

ro vel hic Pœmander vel de quo mox dicemus Asclepius audacter tribuatur Hermæ isti Christiano, vel alteri hujus nominis quos salutat Paulus Rom. XVI. 14. nescio sit ne opus majoribus argumentis quam sola nominis convenientia, qua ductus facere hoc non dubitat Sandius in nucleo Historiæ Ecclesiasticæ p. 56. *Pœmandri* cujusdam nomen obvium quoque est apud Plutarchum Quæst. Græc. p. 299.

IV. Hermetici Pœmandri editionem primam debemus *Marsilio Ficino*, sed *latinam* tantum, quam concinnaverat secutus Codicem Græcum à Leonhardo Pistoriensi Monacho ex Macedonia allatum. Prodiit unà cum aliis opusculis à Ficino translatis Venet. 1483. 4to & 1491. 1497. Fol. & apud Aldum 1516. Fol. Paris. 1552. 4to Basil. 1532. 8vo Lugd. 1549. 8vo 1577. 12mo & inter Ficini opera Basil. 1561. 1576. Paris. 1641. Fol. *Græcè* typis Regiis ab Adriano Turnebo excusus est una cum Æsculapii definitionibus ad Ammonem Regem, adjecta ad calcem libri, Marsilii Ficini versione Paris. 1554. 4to. *Græce & Latine* edidit *Franciscus Flussates Candalla*, qui in præfatione testatur se ad hoc opus restituendum adjutum esse à Josepho Scaligero. Lucem adspexit Candallæ editio Burdigalæ 1574. 4to. Ab eodem Candalla etiam *Gallice* Poemander vulgatus est. *Græce & Latine* cum prolixis ac pænè dixerim immanibus commentariis *Hannibalis Rossellì* Calabri Ord. Minorum, in quibus omnes disciplinas inepte, ut ait Morhofius, consarcinavit, Cracoviæ 1586. & Colon. 1620. Fol. Ex latina Patricii de qua mox dicam versione *Belgice* adspexit lucem Amst. 1643. 4to. per Nicolaum van Ravenstein.

V. Cæterum sub Pœmandri titulo, in editione *Marsilii Ficini* cæterisq; jam commemoratis quæ illam sequuntur, veniunt capita XIV. quæ sub aliis titulis rectè veluti libellos singulares separavit novosque addidit prolegomenis & nova versione illustravit, alioque ordine digessit *Franciscus Patricius* in nova de universis Philosophia qui plura quam 1040. loca emendasse se affirmat. Paulo alius est ordo in codice Græco MS. quem recenset *Gesnerus* in Bibl. licet ordo Ficini non modo auctoritate MSti codicis Bavarici confirmatur, cujus meminit Conringius, itemque alio Vindobonensi de quo Lambecius lib. 7. Commentar. p. 22. sq. nec non codice ex quo expressa editio Græca Parisiensis A. 1554. quemq; secutus est Candalla, Francisci Patricii editio posterior Veneta 1593. fol. auctior * est priore Ferrariensi 1591. fol. quam sub titulo *Magiæ Philosophicæ* latine repeti jussit Henricus Ranzovius Hamburgi 1593. 8vo. A Ficini pariter & Patricii ordine discessit auctor versionis *Belgicæ* A. W. V. B. vulgatæ Amstelodami 1652. 12mo.

* Dolendum est Patricii editionem innumeris vitiis typographicis deturpatam legi.

Digitized by Google

12mo, Patricium quoque licet interpretibus reliquis meliorem in locis quibusdam mentem Hermetis non attigisse causatus. A Belgico etiam interprete diversum in nonnullis ordinem probavit qui libellos XVII. Hermeticos sub *Alethophili* nomine edidit *Germanicè* Hamburgi A.1706.8. Quo autem de omnibus accuratius constet, juvat singulas editiones inter se conferre, Venetamque Patricii, quam nitidissimis typis Græce & Latine recuderunt Anno 1628. Londinenses, veluti plenissimam & perfectissimam fundamenti loco ponere.

	Ficin.	*Gesner.*	*Ferrar.*	*Belg.*	*Germ.*
Lib. I. *περὶ εὐσεβείας καὶ φιλοσοφίας πρὸς τὸν Τάτ.* - - ex Stobæi Eclog. Phys. p. 78. seqq. unde fallitur Conringius, qui libro de Medicina Hermetica p. 50. putavit hunc primum librum esse eum quem Patricius in Cypro Insula reperit, cum Patricius ipse testetur inscriptum fuisse titulo *libri sacri*, unde non dubitandum est, fuisse librum XIII. ut infra observamus.	*deest.*	*deest.*	I.	5.	5.
Lib. II. *Ποιμάνδρης* sive sermo de natura rerum & creatione mundi, quem à Poemandro edoctum se Hermes refert. Ab	I.	I.	2.	I.	I.

hoc capite sive libello omnia reliqua vulgo veniunt Poemandri nomine, ex editione Ficini. Isaaco Casaubono quidem Exercitat. I. ad Baron. p. 71. Pœmander hic sive Pastor Christus est Joh. X. 11. & 14. præcipue cum Pœmander de se apud Hermetem: *Τὸ φῶς ἐκεῖνο ἐγώ, νοῦς, ὁ σὸς Θεός, ὁ πρὸ φύσεως ὑγρᾶς τῆς ἐκ σκότους φανείσης, ὁ δὲ ἐκ νοὸς φωτεινὸς λόγος υἱὸς Θεοῦ.* Quæ verba cum dictis Christi confert vir doctissimus, & multa alia illo in loco colligit, quibus ostendat in Pœmandro non Ægyptiacam Mercurii doctrinam, sed partim Græcam e Platonis & Platonicorum libris, & quidem persæpe ipsis eorum verbis depromtam, partim Christianam è libris sacris petitam contineri. Adde Radulphum Cudvvorthum in opere Anglico præstantissimo de vero Systemate *νοητῷ* Universi p. 319. sqq. qui p. 327. & 506. non diffitetur tamen, in hisce scriptis passim inspersas etiam esse vere antiqvas qvasdam Ægyptias, atqve ut loquitur Jamblichus *Ἑρμαϊκὰς δόξας*, etsi Platonico more expressas, quales sunt: nihil perire in universo, sed tantum mutari: Deum esse *τὸ πᾶν*, & universi *διήκον πνεῦμα*, sine quo nihil omnino consistit. Ostendit præterea quæ sub Hermetis nomine feruntur vel olim ferebantur, non omnia supposita fuisse à Christianis, etsi ultimam illam Hermetis antiquitatem non ferant. Probe etiam observavit Conringius lib. de Medicina Hermetica p. 44. sqq. Casaubonum per-

Digitized by Google

peram ex unius alteriusque libelli ingenio de toto volumine judicasse, cum nonnulli quidem Christianum auctorem aperte sapiant, ut quando in hoc capite Pœmander ait λόγον ὁμοούσιον esse τῷ δημιουργῷ νῷ cum ex ipsis Christianis qui ita sit locutus ante Concilium Nicænum, vix tres potuerit laudare Athanasius Epistolâ ad Africanos. At vicissim quidam videantur potius Ægyptiacam doctrinam continere, vel Platonico Pythagorico Ægyptiacam, cum & ipse Plato Pythagoræ, & Pythagoras ac Plato Ægyptiis plura debeant. Quæ de reditu sive ἀνόδῳ animorum per Zonas septem Planetarum sive κλήρους (vide Scaligerum ad Manilium p. 189.) & de vitiis affectionibusque quas in singulis Zonis relinquunt, in hoc Pœmandri capite leguntur, conferenda sunt cum iis quæ de gemino argumento habet Servius ad hæc Virgilii VI. Æneid. *securos latices & longa oblivia portant.* Macrobius lib. I. c. XI. in somnium Scipionis, Proclus in Timæum p. II. 324. seq. & 348. Celsus apud Origenem lib. VI. p. 290. & vetus Poëta, cujus versus de septem Planetis velut ineditos protulit Jacobus Gronovius p. 267. ad Manethonis Apotelesmatica, (qui iidem leguntur apud Stobæum in Eclogis Physicis p. 135. excerptorum & latina Metaphrasi donatorum ab incomparabili viro Hugone Grotio,) Proclus in Alcibiadem p. 233. sqq. & quæ de muneribus ab unoquoque Planeta in singulos homines gignendos conferendis habentur infra libro Hermetis XIII. De voce ἅγιος, quam novies hoc capite sive libello repetit Pœmander, confer Laurentium Vallam ad Apocalypseos IV. 8.

Germ.	*Belg.*	*Ficin.*	*Gesner.*	*Ferrar.*	
4	4	3	3	3	Lib. III. λόγος ἱερός — — — —
12	2	10	9	4	Lib. IV. κλεὶς sive Clavis ad Tatum, ex quo libello verba quædam profert Lactantius lib. I. c. 11. loca prolixiora Stobæus Eclog. Phys. p. 128. p. 90. & iterum p. 128. sq. & p. 89. De Hermetis γενικοῖς λόγοις, quorum clavis hæc Epitome esse statim in limine docetur, dictum infra est inter scripta ejus deperdita. Mire convenit hic libellus cum Asclepio dialogo de quo itidem infra dicemus.
8	8	5	5	5	Liber V. Πρὸς Τὰτ τὸν υἱὸν ὅτι ἀφανὴς Θεὸς φανερώτατός ἐστι.
10	10	6	8	6	Liber. VI. Ὅτι ἐν μόνῳ τῷ Θεῷ τὸ ἀγαθόν ἐστιν, ἀλλαχόθι δὲ οὐδαμοῦ, πρὸς Ἀσκλήπιον.
14	14	13	12	7	Liber VII. Πρὸς Τὰτ τὸν υἱὸν, ἐν ὄρει λόγος ἀπόκρυφος, περὶ παλιγγενεσίας, καὶ σιγῆς ἐπαγγελίας, cui appendicis loco connectitur ὑμ-

ῳδία

	Ficin.	*Gesner.*	*Ferrar.*	*Belg.*	*Germ.*
νοῦδια κρυπτὴ, λόγος ἅγιος. Christianum nimis aperte auctorem sapit.					
Liber VIII. ὅτι μέγιστον κακὸν ἐν τοῖς ἀνθρώποις ἡ περὶ τοῦ Θεοῦ ἀγνωσία.	7	*deest.*	8	3	3
Liber IX. Πρὸς Ἀσκληπιὸν λόγος καθολικός. Gesnerus in suo codice reperit πρὸς Τάτον.	2	2	9	6	6

In Ficini, Candallæ aliisqve editionibus hoc caput sive libellus incipit à verbis ἡ Θεὸς ἢ τὸ θεῖον, pro qvibus in MSto Vindobonensi teste Lambecio, Lib. VII. commentar. p. 32. legitur ἡ Θεὸς τὸ θεῖον, *Certe Deus idem est atq; divinitas.* Sed ex Stobæi Eclog. Phys. p. 39. apparet initium hujus capitis deesse, qvod Patricius in sua editione recte supplevit, & verba illa cum prioribus ita connectanda legendaqve esse: τὸ δ' ἀσώματον ἢ θεῖον ἐστὶν ἢ Θεός. Τὸ δὲ θεῖον κ.τ.λ. Citat & alia loca ex hoc eodem capite Stobæus p. 41. & iterum p. 39, cujus collatione non uno in loco & Patricii editio & aliæ poterunt suppleri & emendari.

	Ficin.	*Gesner.*	*Ferrar.*	*Belg.*	*Germ.*
Liber X. Νοῦς πρὸς Ἑρμῆν. Ita & aliæ editiones & codices manu exarati hoc caput inscribunt. Verum Cyrillus Alexandrinus qvi verba qvædam ex hoc adducit Lib. II. contra Julian p. 52. citat Ἑρμοῦ ἐν τῷ πρὸς τὸν ἑαυτοῦ νοῦν.	11	10	10	13	2
Lib. XI. Περὶ νοῦ κοινοῦ πρὸς Τάτ.	12	11	11	7	13
Lib. XII. Λόγος ὁ κρατὴρ, ἢ μονὰς πρὸς Τάτ. In MSto Vindobonensi incipit: ἐπειδὴ τὸν	4	4	12	12	17

πάντα κόσμον κ.τ.λ. Loca ex hoc capite allegat Stobæus Eclog. Phys. p. 5. & 27. In hoc libello baptismus & sacra παλιγγενεσία Christiano fere more adumbratur. Porro κρατῆρος* nomen videtur petitum ab Orpheo vel ex Timæo Platonis, ubi ait in superiore Cratere Deum universæ naturæ animam temperasse. Qvanqvam Steuchus Eugubinus lib. I. de perenni Philosophia cap. 12. Platonem hoc à Mercurio mutuatum esse existimavit. Aut respicitur ὁ τῆς σοφίας κρατὴρ, de qvo Apollonius Tyanensis apud Philostratum libro & capite sexto p. 274. ex qvo bibentes animæ, medentur τῇ γενεσιουργῷ λήθῃ, & haustam ex poculo ἀπάθης, πλάνης, ἀγνοίας stultitiam iterum deponunt.

	Ficin.	*Gesner.*	*Ferrar.*	*Belg.*	*Germ.*
Lib. XIII. ἐκ τῆς ἱερᾶς βίβλου τῆς ἐπικαλουμένης κόρης κόσμου. partem hujus libri habet Stobæus	*deest.*	*deest.*	13	*deest.*	*deest.*

* Pythag. πηγὴ ἀενάου φύσεως. Vide & Joh. Clerici indicem ad Stanlei Philosophiam Orientalem in *animorum fons & fontes*, Tum Kircherum T. 3. Oedipi p. 199. ubi de benefico Cratere Osiridis.

Digitized by Google

bæus p.116. ſqq. & 145. ſqq. ubi in ora libri allegatur Ἑρμοῦ λόγος Ὤρου πρὸς Ἶσιν, pro qvo Conringius p.51. ſcribendum putabat Ἴσιδος πρὸς υἱὸν, Borrichius p. 81. ſq. ſupervacaneum & tollendum nomen Ὤρου, Sane vero in hoc toto libro Iſis Horum filium, docens inducitur, etſi ipſa qvoqve alibi ab Hermete edoctam ſe fatetur in marmore epitaphio qvod refert Diodorus Siculus lib. I. cap. 27. Cætera hujus libri Patricius addidit ex Codice MS. qvem refert à ſe in Cypro repertum in monaſterio, cui nomen Encliſtra. Κόρη κόσμου Ægyptiis eſt Iſis, qvæ in hoc libro Horum docet ea qvæ in ſacris libris arcana Hermes reliqverat, nulli mortalium ante à Deo prodita, ſcilicet. *Τοῦτο δ' ὦ τέκνον ἀξιοθαύμαστον, εἶρε, οὐκ ἂν ἐπὶ θνητῆς σπορᾶς ἐγεγόνει, οὐδὲ γὰρ ἦν οὐδέπω, ψυχῆς δὲ συμπάθειαν ἐχούσης τοῖς οὐρανοῦ μυστηρίοις, τοῦτο δ' ἦν ὁ πάντων νοῦς Ἑρμῆς, ὃς καὶ εἶδε τὰ σύμπαντα, καὶ ἰδὼν κατενόησε, καὶ κατανοήσας ἴσχυσε δηλῶσαι καὶ δεῖξαι. Καὶ γὰρ ἃ ἐνόησεν ἐχάραξε καὶ χαράξας ἔκρυψε τὰ πλεῖστα σιγήσας ἀσφαλῶς καὶ λαλήσας ἵνα ζητῇ ταῦτα πᾶς αἰὼν ὁ μεταγενέστερος κόσμου. Ἀλλ' ἦν αὐτῷ διάδοχος ὁ Τὰτ υἱὸς ὁμοῦ καὶ παραλήπτωρ τῶν μαθημάτων τούτων. Οὐκ εἰς μακρὰν δὲ καὶ ὁ Ἀσκληπιὸς ὁ Ἰμούθης Σπανὸς* (forte *καὶ Πανὸς*) *καὶ Ἡφαιστοβούλης καὶ ἄλλοι ὅσοι τῆς οὐρανίου θεωρίας πιστὴν ἀκρίβειαν ἔμελλον βουλομένης τῆς πάντων βασιλίδος ἱστορῆσαι προνοίας.* Eodem libro: *ψυχῶν μὲν Ὄσιρις ὁ πατήρ σου, σωμάτων δὲ ἑκάστου ἔθνους ἡγεμών. Βουλῆς δὲ ὁ πατὴρ πάντων καὶ καθηγητὴς ὁ Τρισμέγιστος Ἑρμῆς. Ἰατρικῆς δὲ ὁ Ἀσκληπιὸς ὁ Ἡφαίστου. Ἰσχύος δὲ καὶ ῥώμης πάλιν Ὄσιρις· μεθ' ὃν ὦ τέκνον αὐτὸς σύ. Φιλοσοφίας δὲ Ἀρνεβασχῆνις, ποιητικῆς δὲ πάλιν ὁ Ἀσκληπιὸς ὁ Ἰμούθης.*

Addidit huic libro Patricius quinque appendices. (1.) *περὶ προνοίας καὶ εἱμαρμένης ἐκ τῶν πρὸς Ἄμμωνα*, (2.) de eodem argumento, (3.) *ἐκ τῶν πρὸς Τὰτ υἱὸν περὶ εἱμαρμένης*, (4.) *περὶ χρόνου πρὸς τὸν αὐτὸν Τάτ*. (5.) *περὶ ἀστέρων πρὸς τὸν αὐτόν.* Qvæ omnes petitæ ſunt ex Stobæi Eclogis Phyſicis p.13. bis. p.11. p.20. & p.49. ſq.

Germ.	*Belg.*	*Ficin.*	*Gesner.*	*Ferrar.*	
16	16	*deeſt.*	*deeſt.*	14	Liber XIV. *περὶ ψυχῆς πρὸς αὐτὸν Ἄμμωνα*, collectus ex eodem Stobæo Eclog. Phyſic. p.82. ſq. p.85. p.94. Eclog. Ethic. p. 199. ſq. & iterum Eclog. Phyſ. p.12.
11	11	9	7	15	Liber XV. *Περὶ αἰσθήσεως καὶ νοήσεως, πρὸς τὸν Ἀσκληπιόν.* Hic Germanus titulus eſt, qvem in ſuo etiam MS. reperit Gesnerus.

In editionibus Ficini: *quod in ſolo Deo pulchrum ac bonum, alibi vero nequaquam.* Sed hæc inſcriptio rectius convenit libro quem jam recenſuimus ſexto.

In

Digitized by Google

In MS. Vindobonensi & editione Candallæ uterque titulus conjungitur sic: *περὶ κινήσεως καὶ αἰσθήσεως, καὶ ὅτι ἐν μόνῳ τῷ Θεῷ τὸ καλὸν καὶ ἀγαθόν ἐστιν, ἀλλαχόθι δὲ οὐδαμοῦ.* Hic libellus, sive caput hoc Conringio videbatur esse appendix dialogi Asclepii, de quo infra dicturi sumus, adeoque illi subjungendus. Idem ex eo quod *κόσμον* dictum esse ait quia *κοσμεῖ τὰ πάντα*, colligit scriptum esse non Ægyptio sermone sed Græco. Adde quod *κόσμου* * nomen toties in his libris & in Asclepio occurrens primus excogitavit Pythagoras Hermete illo qui jactatur antiquissimo multis sæculis junior. Locum ex hoc capite Hermetis laudat Lactantius lib. II. Instit. cap. 16.

	Ficin.	*Gesner.*	*Ferrar.*	*Belg.*	*Germ.*
Liber XVI. *Περὶ ἐνεργείας καὶ αἰσθήσεως, πρὸς τὸν Τάτ.* petitus ex Stobæi Eclog. Phys. p. 82. seqq. *περὶ ἀϊδίων σωμάτων πρὸς τὸν αὐτὸν Τάτ.* ex Stobæi Eclog. Phys. p. 85. sq. *ἄνθρωπος* ex Lactantii lib. VII cap. 13. *Θάνατος* ex Stobæi florilegio serm. 117. p. 514. *ὁμοιότης πικνῶν* ex eodem p. 87. Eclog. Phys. *Ἐκ τῆς Ἴσιδος.* florileg. Stobæi serm. 11. p. 123.	*deest.*	*deest.*	16	*deest.*	*deest.*
Liber XVII. *Πρὸς Τάτ περὶ ἀληθείας.* Ex Stobæi florileg. serm. 9. pag. 110. sqq.	*deest.*	*deest.*	17	*deest.*	17.
Liber XVIII. *ὅτι οὐδὲν τῶν ὄντων ἀπόλλυται, ἀλλὰ τὰς μεταβολὰς ἀπωλείας καὶ θανάτους πλανώμενοι λέγουσι.* In hoc libro Idearũ diserta mẽtio, quas primus effinxit Plato, etsi ex Moyse ipso illas repetit Philo Judæus.	8	6	18	9	9
Liber XIX. In Patricii aliisque editionibus titulo caret, nisi quod præfiguntur hæc verba. *Ἀσκληπιῷ εὖ φρονεῖν.* Sed Cyrillus Alex. qui locum ex hoc capite sive libello affert lib. II. contra Julian. p. 63. sq. laudat Hermetem *ἐν τῷ περὶ τῆς τοῦ παντὸς φύσεως.*	14	*deest.*	19	15	15.
Liber. XX. *Ἐκ τοῦ γ´ πρὸς Ἀσκληπιόν primus locus* legitur apud Cyrillum I. contra Julian. p. 35. Svidam in *Ἑρμῆς* & eun-	*deest.*	*deest.*	*deest.*	*deest.*	*deest.*

 dem

* A Phœniciis petitum suspicatur illustris doctrinæ vir Jobus Ludolfus comment. ad hist. Æthiopicam p. 208.

Digitized by Google

dem Cyrillum p. 33. *Locus alter* apud Cyrillum eodem loco. *Locus tertius* apud Cyrillum p. 35. *Locus quartus ἐκ τοῦ πλείου λόγου* apud Svidam in Ἑρμῆς, ubi pro τοῦ μονογενοῦς καὶ τοῦ πατρὸς, Patricius legit ἐκ τοῦ πατρὸς, rectius utique Lambecio, qui p. 141. prodromi historiæ literariæ rescribendum ait καὶ τοῦ πνεύματος.

Locus quintus —— —— ——

Locus sextus —— —— ——

Locus septimus ἐκ τῶν πρὸς Τάτ quo ait Deum νοῆσαι μὲν χαλεπὸν, φράσαι δὲ ἀδύνατον (perinde ut Plato in Timæo, τὸν μὲν οὖν ποιητὴν καὶ πατέρα τοῦδε τοῦ παντὸς εὑρεῖν, τὸ ἔργον, καὶ εὑρόντα λέγειν εἰς πάντας ἀδύνατον) à pluribus laudatur, à Justino Martyre parænesi ad Græcos, ubi & *Ammonii* in libris de eo suis Deum πάγκρυφον dicentis meminit, à Cypriano de Idolorum vanitate, Augustino lib. VI. contra Donatistas, exstat & apud Cyrillum p. 31. & Stobæum florileg. serm. 78. p. 419. *Locus octavus* apud eundem Cyrillum lib. 4. p. 130. sq. *Locus nonus* apud Stobæum Eclog. Phys. p. 86. *Locus decimus & undecimus* quæ latine tantum exhibet Patricius, Græce exstant apud Cyrillum p. 31. *Locus duodecimus ἐκ τῶν πρὸς Τάτ* apud Stobæum p. 29. Eclog. Phys. *Locus tertius decimus ἐκ τῶν διεξοδικῶν*, & locus *decimus quartus* sive ultimus apud Cyrillum lib. II. p. 56.

VII. Laudat præterea Hermetem Cyrillus p. 56. 57. p. 33. p. 52. & lib. 8. p. 274. Michaël Glycas in Annalibus, ubi literas ejus ad Ammonem memorat, & Stobæus in locis quæ ex Schedis MStis If. Vossii vulgavit Tho. Galeus notis ad Jamblichum de Mysteriis Ægyptiorum p. 304. & 296. *Verba Hermetis morituri* quæ ex Chalcido repetit Patricius in prolegomenis ad Hermetis libros, & è Patricio Conringius de Medicina Hermetica p. 57. sq. (Chalcidium in Timæum Platonis allegans) in edito Chalcidii libro non reperi, qui videtur tantum partem commentarii Chalcidiani exhibere, certe non integrum Platonis Timæum persequitur.

VIII. *Hermetis librum ad filium suum* Ethicas ac Politicas sententias parænesesque complexum, & ex veteri Persarum linqua in Arabicam sub Califa Maimone circa A. C. 810. translatum memorat Johannes Elichmannus vir doctissimus in Epistola ad Beverovicium de vitæ termino parte 3. p. 154. Sed Arabibus Hermetica scripta jactantibus non multum fidei tribuunt viri eruditi. Vide iterum, si lubet, Conringium p. 58. sq. & 62.

CAPUT

Digitized by Google

CAPUT VIII.

Hermetis Asclepius sive λόγος τέλειος Græcè non exstat. 1. Latina versio an Apuleji. 2. Editiones. 3. Conringii sententia. 4. Quis Asclepius iste. Plures Asclepii. 5. Asclepii ὅροι. 6. De Poemandro & scriptis Hermeticis hucusque memoratis judicium. 7.

I.

ASCLEPIUS, sive Dialogus Hermetis de Deo, de homine & mundo, cum * Asclepio habitus, præsentibus Ammone & Tato, olim inscriptus λόγος τέλειος (quod apud Augustinum transfertur *verbum perfectum*) non λόγος ἱερὸς ut memoriæ lapsu scripsit Scaliger ad Græca Eusebii p. 411. Græce non amplius exstat si discesseris à paucis fragmentis quæ servavit Lactantius lib. II. cap. 16. lib. IV. cap. 6. lib. VII. cap. 13. & 18. & Stobæus florileg. serm. 119. Latine habetur ex versione quam communis codicum consensus refert ad Apulejum Madaurensem.

II. Casp. Barthius quidem fallitur, qui Augustini testimonio ait versionem istam Apulejo tribui. Nusquam enim hoc facit Augustinus. At non minus falluntur Colvius, Schickardus, Wovverius & alii, qui admodum recentem putant istam translationem, cum ab Augustino lib. VIII. de Civ. Dei cap. 23. 24. & 26. & orat. de quinque hæresibus cap. 3. lectam esse constet. Idem Colvius, Wovverius, Elmenhorstius causantur orationem siccam & exsanguem nihilque simile habentem cum Apulejana ubertate & lætitia. Ob eandem causam Apulejo hanc versionem abjudicabat Lambecius in prodromo historiæ literariæ p. 141. Sed merito ista ratio parvi momenti visa est Cudvvortho in genuino Systemate νοητῷ universi p. 324. Quis enim miretur magis caste & sobrie loqui Apulejum si is esset autor, quod nec ipse tamen mihi persvadeo, philosophantem serio de natura Dei & aliis rebus gravissimis, quam ludentem fabulam Milesiam?

III. Pro-

* Asclepii Medicinæ inventoris nepote. Ita enim in Dialogo illo Hermes laudans & ipse patrem avumque Hermetem: *Avus enim tuus O Asclepi, Medicinæ primus inventor, cui templum consecratum est in monte Libyæ, circa litus Crocodilorum &c.*

Digitized by Google

III. Prodiit Asclepius sæpissime cum Poemandro Ficini, & in Patricii nova Philosophia de universis, ex utraque editione, & in editione Operum Apuleji Aldina 1521. Basiliensi 1597. & Elmenhorstiana Francof. 1621. 8vo. Sed Latine tantum, nam Græce, ut dixi, intercidit.

IV. Porro non contemnendum judicium H. Conringii, quod de hoc dialogo tulit lib. I. de Medicina Hermetica cap. 5. *Est libellus Ægyptiacæ* * *εἰδωλομανίας plenus quidem, adeoque non est dubitandum ex Ægypto illum esse. Num autem multum sit antiquior Lactantii ævo, haud definire est. Sane si verum est fatendum, in Christianum sensum per vim ab Augustino pariter & Lactantio, quæ de Dei filio, deque mundi purgationibus in illo leguntur libello, detorta sunt. Accurate enim Hermetica expendentibus patet, mundum ipsum Hermeti filium Dei dici, minime vero illi sermonem esse de altera sacrosanctæ Trinitatis persona, quam Christiani veneramur; purgationes porro orbis longe diversissimas hîc significari, ab iis malis quæ mundi interitum præcessura Servatore nostro revelante novimus, secus quam visum Lactantio. Mundi ἀποκατάστασιν aliam per κατακλυσμὸν aliam per ἐκπύρωσιν etiam Ægyptios agnovisse testis est Julius Maternus Firmicus lib. III. Mathes. cap. I.* Cum hoc Asclepio conjungendus monente eodem Conringio est ex superioribus Hermetis libellis XV. & IV.

V. Asclepii quem hîc Hermes affatur, avus in dialogo dicitur Asclepius sive Æsculapius inventor Medicinæ, de quo fuse nuper Daniel Clericus in Historia Medicinæ, & Thomas Guidotus in historia Æsculapii adhuc inedita. Præter hos tertius Asclepius ἰμούθης supra in libello XIII laudatur, inventor Poëtices. Verùm de Æsculapiis ** his aliisque multa collegit H. Meibomius commentario ad ὅρκον Hippocratis cap. V.

VI. III.) ὅροι Ἀσκληπίου πρὸς Ἄμμωνα βασιλέα sive definitiones (etsi

* Possit aliquis suspicari confictum esse sub Imperatoribus Christianis à quodam Ægyptio scriptore Ethnico, qui Christianorum sacra dogmata in Ægypto recipi explosis Ægyptiis ægre ferret. Sane hoc colligere mihi videor ex his dialogi verbis; *Alienigenis enim regionem istam terramque complentibus non solùm neglectus religionum, sed quod est durius, quasi de legibus à religione pietate cultuque divino statuetur præscripta pœnâ prohibitio. Tunc terra ista sanctissima sedes delubrorum atque templorum, sepulchrorum erit mortuorumque plenissima. O Ægypte, Ægypte, religionum tuarum sola supererunt fabulæ, & æque incredibiles posteris suis, solaque supererunt verba lapidibus incisa tua pia facta narrantibus, & inhabitabit Ægytum Syrus aut Indus aut aliquis talis.*

** Extat & sub Æsculapii nomine liber *de morborum, infirmitatum, corporisque accidentium origine, causis, descriptionibus & cura* Latine editus Argentorati A. 1544. fol. una cum Trotula, Hildegardi, Octaviano Horatiano &c. Sed prisci illius Æsculapii haud esse nemo est qui non videat.

Digitized by Google

(etsi vix ullæ hic definitiones occurrunt) Asclepii ad Ammonem Regem Libri III. qui licet Asclepio, ut videmus, tribuuntur, tamen ad scripta Hermetis recte referri possunt, quia auctor ipse ad Hermetem Magistrum suum provocat. *Liber primus* in editione Græca Turnebi, Candallæ & in MS. Gesneriano ac Vindobonensi, inscribitur: περὶ θεοῦ, περὶ ὕλης, (addit MS. Gesner. περὶ κακίας) περὶ εἱμαρμένης, περὶ ἡλίου, περὶ νοητῆς οὐσίας, περὶ ἀνθρώπου, περὶ οἰκονομίας τοῦ πληρώματος τῶν ἑπτὰ ἀστέρων, περὶ τοῦ κατ' εἰκόνα ἀνθρώπου. Sed Patricius simpliciorem titulum præfixit: περὶ ἡλίου καὶ δαιμόνων. Locum de Ægyptiacis mysteriis Græca lingua non prodendis allegat Nicephorus in scholiis ad Synesium de insomniis p. 362. In Turnebiana editione p. 95. post verba ἀρχὴν ἢ τέλος ἔχει, in qvibus desinit Candallæ editio, seqvuntur nonnulla, quæ ex alio libro petita esse Patricius suspicatur. Eadem tamen in calce libri hujus primi etiam sine ulla alterius libri nota exhibet MStus codex Vindobonensis, ut testatur Lambecius lib. VII. Commentar. p. 33. Liber secundus & tertius à Turnebo & Patricio editi in Candallæ editione desiderantur. *Libelli secundi* titulus est: περὶ τῆς ὑπὸ τοῦ πάθους τοῦ σώματος ἐμποδιζομένης ψυχῆς. In hoc mentio Phidiæ δημιουργοῦ occurrit qui sculptor Periclis tempore fuit Athenis, & alluditur ad narrationem de Eunomio Locro citharœdo, unde longe juniora hæc opuscula esse quàm ut ad Hermetis vel Asclepii ætatem referri queant, pridem arguit Casaubonus, cui assentiens Jul. Cæsar Bulengerus *recentiorem*, inquit, *illum auctorem fuisse opinor, qui Phidiæ & Eunomii Locri citharœdi meminerit, & trophæa, per quercum vaticinia, prytanea commemorat*. Adde Conringium p. 61. sq. Patricius tamen qvo hæc argumenta evadat, in cassum objicit, Phidiam forte antiquiorem qvendam Ægyptium Musicum intelligi, vel nomen hoc in locum Ægyptii alicujus Musici irrepisse. Similiter quod citharœdo alicui contigisse narrat Asclepius, ut chordæ defectum suppleret cicada citharæ insidens, idem forte prius Ægyptio alicui evenisse, qvod Græci, ut alia multa, ad se transtulerint. *Libellus tertius* περὶ εὐφημίας τοῦ κρείττονος καὶ ἐγκώμιον βασιλέως. In hoc desinit editio Græco-Latina Turnebi, qui Asclepii definitiones Poemandro subjecit, Patricii item, qui in nova de universis Philosophia editionis utriusq; hosce Asclepii libellos edidit, MStum quoque Vindobonense, cujus meminit Lambecius. Sed in MSto Gesneriano post Hermetis Poemandrum quatuor λόγοι sive libelli fuere, quorum *quartus* inscribebatur, μέθοδος εἰς πᾶσαν καταρχὴν ἐπιτήδειος.

VII. Libros, de qvibus hactenus egimus, Poemandrum præcipue & Asclepium, genuinos prisci Hermetis esse contendunt Augustinus Steuchus Eugubinus, lib.I. cap.8. & 25. de Perenni Philosophia, Marsilius Ficinus, Candalla & Franciscus Patricius editores; Joh. Baptista Crispus de Philosophis Ethnicis caute legendis p.469. Mutius Pansa in osculo Ethnicæ & Christianæ Theologiæ p.161.172. præ cæteris Athanasius Kircherus in Oedipo Ægypt. & Obelisco Pamphilio p.35. sqq. Sed, uti jam ostensum, reclamat res ipsa, & eruditiorum consensus, qui hæc scripta sic ab Hermete non profecta sed supposititia uno ore pronunciant, sive auctore *Judæo*, ut contendit Isaacus Vossius cap.8. de Sibyllinis Oraculis, sive *semi-Platonico* quodam itemqve *semi-Christiano*, qui circiter secundi à Christo nato seculi initia vixerit, ut post Is. Casaubonum statuunt Vossius Pater lib.I. de Idololatria cap.10. Petavius T.II. dogm. Theol. de Trinitate p.8. sqq. Natalis Alexander select. Hist. Eccles. capitum Sec.2. Georgius Bullus defens. Concilii Nicæni p.45. & 51. Elias du Pin Biblioth. scriptor. Ecclesiast. T.I. p.23. sq. Lambecius in prodromo hist. literar. p.139. quem totum de Hermete locum iterum inseruit libro VII. Commentar. de Bibl. Vindobonensi pag.22—32. Herm. Witsius in Ægyptiacis lib. II. cap. 5. Johann. Henricus Ursinus & alii, novissime Petrus Jurieu in Historia Critica dogmatum ac religionis Judæorum p.496.

Qvamvis vero, supposititia hæc qvisqvis non odorabitur, is obesæ naris homo utiqve sit, ut ait Huetius Alnetan. quæst. p.123. maxime tamen probanda videtur eorum sententia, qui cum Conringio & Cudvvortho in his ipsis libellis alios ab aliis distinguunt, & qvosdam aperte Christianis auctoribus effictos, quosdam non Hermetis quidem esse, at ἑρμαϊκὰς δόξας complecti, Pythagoricæqve non tantum ac Platonicæ sed antiqvissimæ Ægyptiacæ doctrinæ λείψανα complecti existimant, ut supra de Poemandro agentes observavimus. Vel qvi cum Borrichio Hermeticas sententias illis contineri affirmant, sed longo ævo varie interpolatas, aliis atqve aliis hinc inde assutis. pag. 83. de Hermetis & Ægyptiorum sapientia, & libro de ortu ac progressu Chemiæ pag. 70.

CAPUT

Digitized by Google

CAPUT IX.

Hermetis Jatromathematicon argumentum. I. *Editiones.* 2. *De libro illo judicium.* 3. *Libri duo de revolutionibus nativitatum.* 4. *Centum Aphorismi Astrologici.* 5. *Trutina Hermetis.* 6. *De terræ motuum significationibus carmen.* 7. *Curanides unde dicti.* 8. *An iidem sint cum Physicis Hermetis à Zosimo laudatis.* 9. *Græce exstant in variis Bibliothecis. Latina editio duplex.* 10. *Titulus & interpres libri.* 11. *Argumentum.* 12. *An iidem sint Latini Curanides cum Græcis MSS. vel iis quos veteres legerunt.* 13. *An ex hymnis quibus in MStis herbæ singulæ celebrantur, possit probari auctor Persa. Carminis vocabulum de scripto prosario.* 14. *Curanides non sunt fragmenta* συναγωγῆς ἱερᾶς τῶν περσικῶν *Eusebio memoratæ.* 15. *Reinesii & Conringii controversia, utrum ex Arabica an Ægyptiaca lingua derivati fuerint.* 16. *Harpocration Alexandrinus.* Coeranus *nomen Ægyptiis familiare.* 17. *Indiculus Simlerianus scriptorum Hermeticorum parum accuratus.* 18.

I.

HERMETIS *Jatromathematica* sive περὶ κατακλίσεως νοσούντων προγνωστικὰ ἐκ τῆς μαθηματικῆς ἐπιστήμης πρὸς Ἄμμωνα Αἰγύπτιον, qvo libello doctrina pronunciandi de morborum eventu ex observatione motus & aspectuum planetarum regnantium ea hora, qva decubuerit æger adjunctis breviter remediis recensetur.

II. Hunc primus sub titulo: *Mercurii Trismegisti de decubitu infirmorum* Latine, cum Tho. Boderii libro de ratione & usu dierum Criticorum excudit Andreas Wechelus Parisiis Anno 1555. 4to. Liberiore interpretatione donavit, qvi plurimum eis tribuit * & in praxi vera deprehendisse se affirmat *Johannes Stadius* Lœnhuthesius A. 1570. & Ephemeridibus suis inseruit. Exhibetur & Latine apud *Andream Argolum* lib. II. de diebus Criticis p. 18. sq. Primus Græce ex codice Bibl. Norimbergensis (qvem manu sua descripserat Johannes Regiomontanus) edidit *Joachimus Camerarius* ap. Joh. Petrejum Norimb. 1532. 4to una cum aliis opusculis Astrologicis, qvæ libro sexto recensemus. Græce cum Latina versione & altera Stadii ad calcem subjecta notisqve suis, emendatiorem plenioremq; ex MSto Augustano vulgavit *David Hoeschelius* Augustæ Vindel. 1597. 8o.

 Me-

* Videtur etiam hisce Jatromathematicis aliquid tribuere Georgius Hieron. Welschius, Medicus eruditissimus Augustanus, qui loca quædam hujus libelli illustrat & Stadii versionem quandoque corrigit in curationibus Medicis, editis post Auctoris fata, Augustæ Vindel. A. 1681. 4. à Lucâ Schroeckio.

Digitized by Google

Memini & videre me hunc libellum Anglice translatum & ſubjectum rarioribus Phyſicis lingua illa editis à Radulpho Williamo Lond. 1652. 12°.

III. Cum vero nulla ejus fiat mentio non tantum in Ptolemæo, ſed etiam in Julio Firmico ſtudioſiſſimo Ægyptiacæ Aſtrologiæ, qvi tamen Æſculapii, Petoſiris, Necepſi, Abrahami aliorumqve opera laudat, imò cum nec alibi ejus memoria reperiatur, ſatis vel hinc apparet, ut notat Conringius p.51. de Medicina Hermetica, etiam poſt optimorum Aſtrologorum Græcorum & Latinorum tempora à neſcio quo ſuppoſitum eſſe. Accedit, qvod doctrina non conveniat cum iis qvæ ex Petoſiri & Nicepſo bona fide Firmicus paſſim adducit, & in Manethonis Apoteleſmaticis leguntur, aut cum iis qvæ in fragmentis Hephæſtionis Thebani, Dorothei Sidonii atqve aliorum hodie ſuperant. Gemini argumenti libellus inter Hippocratis ſcripta occurrit latine ex verſione antiqva Gulideoli Mordici *de ſignificatione vitæ & mortis ſecundum motum lunæ & adſpectus planetarum* T. 1. edit. Lindenianæ p. 422. Cui adde librum Aphrodiſio dicatum qvi exſtat inter Galeni opera T. 4. edit. Baſil. p. 473. ſqq. ubi male editum περὶ καζακεἰσεως pro περὶ κατακλίσεως νοσούντων προγνωστικὰ ἐκ τῆς μαθηματικῆς ἐπιστήμης. Sed nulla in illo Hermetici libelli mentio. Labbeus in Bibliotheca nova MStorum p. 102. memorat Petoſiris & Mercurii Triſmegiſti Canonia cum Epitome ex Pancharii ſcripto de decubitu ægrotantium ſecundum duodecim ſigna, cujus libri Pancharîani meminit iterum p. 126. Ἰατρομαθηματικὰς συντάξεις Ægyptiorum præter Ptolemæum lib. I. Tetrabibli cap. 2. commemorat Hephæſtion Thebanus præfat. libri primi, conf. Salmaſium de annis Climactericis p. 47. 52. & Conringium p. 63. & 72. Labbeum Bibl. nov. MSS. p. 117. ſq. & p. 124. qvi Hermetis Aſtrologiam ſive de judiciis aſtrorum Arabice exſtare refert p. 257. Memoratam etiam inter libros MSS. à Golio ex oriente allatos in Octav. Ao. 55. Nec diverſam forte ab opere de qvo jam dicemus.

IV. Hermetis *Libri duo de* * *revolutionibus nativitatum* ſive de horoſcopo poſt ſingulorum annorum revolutionem conſtituendo, ferendoqve de hoc judicio, Latine pridem translati auctore incerto: emendati editiqve ab Hieron. Wolfio Baſileæ apud H. Petri 1559. Fol. una cum Porphyrii Iſagoge & anonymi ἐξηγήσει in tetrabiblon Ptolemæi. De auctore ita Wolfius in præfat. ad Paulum Haintzelium Patricium Auguſtanum:

* In Conringii lib. I. de Hermetica Medicinæ p. 52. male excuſum *de revelationibus nativitatum.*

Digitized by Google

num: *Etsi, quis Hermes iste fuerit ignoro, (τρισμέγιστον quidem illum non fuisse persvasum habeo) nec fuisse Græcum, sed alterius alicujus nationis, sive Arabem sive Saracenum, ex multis ejus locis intelligi potest: tamen latinæ conversionis vestigia eo me ducunt, ut hoc opus è Græco translatum esse credam, fide sane optima vel immodica potius religione, unde ipsa dictio alicubi & obscurata & prope contaminata est.* Sane ut Conringio jam notatum fuit, non modo Hermes allegatur lib.II. p.266. sed & lib.I. cap.3. adducitur in testimonium Ptolemæus, qvem Philosophi nomine innuit, ejusqve Canones atqve Almagestum laudat, *quod Græci*, inqvit, *magnam constructionem appellant*, unde suspiceris, auctorem hunc non Græce scripsisse, sed Arabice: passim vero de Babyloniorum, Ægyptiorum, Persarum præcipue Indorumqve observationibus Astrologicis, tanqvam multorum usu jam comprobatis, differentem licet observare. Nescio Christianumne arguat, qvod lib.II.c.7. legitur: *& laudabitur à pluribus, & bonitatem & utilitatem habebit occasione miraculorum & prodigiorum & locorum Ecclesiasticorum propitiatoriorum* &c. Eorundem mentio p.265. *erit etiam liberalis, & propter aliquam justitiam & sanctimoniam peregrinabitur apud divina propitiatoria.* Introductionem suam Astrologicam laudat qvisqvis est auctor lib. II. p. 261. aliosque tractatus in quibus egit de directionibus planetarum, p. 247. præterea p. 264. promittit librum traditurum causas ferdariæ * planetarum.

V. Hermetis *Aphorismi* sive *centum sententiæ Astrologicæ* diversæ à Centiloquio Ptolemæi, (licet cum hoc à nonnullis viris doctis confunduntur) tum à Centiloquio Bethemi Arabis. Latine tantum exstant, & Arabis alicujus fœtus, sub falso Hermetis nomine prodiere Venetiis 1493. Fol. una cum tetrabiblo Ptolemæi & Basil. 1533. cum Julii Firmici Astrologicis, Fol. Deniq; Ulmæ 1651. & 1674. 12. cum Aphorismis Astrologicis Ptolemæi, Ludovici de Rigiis, Almansoris, auctoris innominati & Hieron. Cardani. Hermeti quoque tribuuntur hi Aphorismi à Stephano de Messana, qui primus latine vertit & obtulit Manfredo Siciliæ Regi, tum à Thaddeo Hagecio ab Hagek cujus commentarius in Aphorismos Hermetis editus Pragæ Anno 1564. 4to. Confer & si placet Vossium de

 scien-

* Unusquisque septem erraticorum, caput etiam & cauda draconis, habent quosdam annos determinatos, & quilibet planeta disponit natum secundum ferdariam suam. Solis quidem ferdaria sunt anni decem, Veneris autem octo, Mercurii tredecim, Lunæ novem, Saturni undecim, Jovis duodecim, Martis Septem, Capitis tres, & Caudæ duo, qui simul sunt omnes anni septuaginta quinque. *PseudoHermes ibid.*

Digitized by Google

ſcientiis Mathematicis p. 206. 370. & Labbeum Bibl. nov. MSS. p. 118.

VI. Ut vero centiloqvium Ptolemæi cum Aphoriſmis hiſce Hermeticis confunderent nonnulli, inducti videntur hac ratione, qvod ex Haly & aliorum, Arabum maxime, exemplo, rectificandarum Geneſeon ratio Aſtrologis notiſſima, licet non usquequaque certa atqne accurata, vulgo vocatur *Trutina Hermetis*. Illa vero in centiloquio Ptolemæi aphoriſmo LI. occurrit his verbis: Ἔνθα ἐστιν ἐν τῷ καιρῷ τῆς γεννήσεως ἡ σελήνη, ἐκεῖνο τὸ ζώδιον ἐν τῇ σπορᾷ ὡροσκόπησε· Καὶ ἔνθα ἐπὶ τῆς σπορᾶς ἔτυχεν, ἐκεῖνο ἐν τῇ ἀποκυήσει ὡροσκόπησεν, ἢ τὸ τούτου διάμετρον. *In quo ſigno Luna eſt genituræ tempore, illud in conceptu fuit aſcendens: Et in quo ſigno inventa fuit in conceptu, illud aut ejus oppoſitum fuit aſcendens in partu.* Eundem locum reſpicit Cardanus ad Ptolemæi tetrabiblum lib. III. text. 3. ubi ait; *etiam Haly judicio Centiloquium eſſe Hermetis, & non Ptolemæi.*

VII. Præcepta Περὶ σεισμῶν ſive *de ſignificationibus terræ motuum*, Verſus Hexametri LXVI. In Anthologia Epigrammatum Græcorum p. 285. edit. Aldinæ, vel in Appendice Anthologiæ Francof. 1600. Fol. cum notis Brodæi & Obſopæi editæ p. 4. ſq. leguntur ſub nomine Hermetis Triſmegiſti. Mox additur, eos alio in codice Orpheo tribui. Vide quæ de hoc carmine dicimus infra cap. XVIII. num. 6. Sane vix alibi Hermeti poëmata ſive verſus metro adſtricti tribuuntur.

VIII. Κυρανίδες, quod nomen non auctoris nec à Kyrano Rege Perſarum petitum, ſed ſcripti eſſe, pridem eruditi obſervarunt. Etſi vero Salmaſius prolegom. ad Solinum, Reineſius lib. I. cap. 2. Var. Lect. & ante hos Scaliger ad Græca Euſebii p. 409. contendunt eſſe vocabulum Arabicum, ac ſi dicas συναγωγὰς ſive collectiones, tamen Jacobus Goar p. 12. ad Georgium Syncellum (neſcio an veriſimilius) ex Allatii ſententia oſtendit eſſe vocem Græcam Aſtrologicam à Κύριος, Κυρὰ, ut notetur liber qvo vires dominium ac poteſtates aſtrorum deſcribuntur. Idem vocabulum κυρανίδες Græcis notum eſſe docet ex Herodoti lib. IV. c. 19. Græcam Etymologiam ſed alio ſenſu confirmat auctor Kyranidum qvæ latinè exſtant p. 3. *Kyranides verò dictæ ſunt eò quod aliorum meorum librorum iſtæ ſunt reginæ.* Hermetem ἐν ταῖς Κυρανίσι βίβλοις laudat Syncellus p. 35. & 52. ὥσπερ καὶ ἐν τοῖς γενικοῖς τοῦ Ἑρμοῦ καὶ ἐν τοῖς Κυρανίσι βιβλίοις εἴρηται· & ante Syncellum Olympiodorus, cujus verba adduxit Reineſius p. 7. Var. Lect. πάλιν ἐν τῇ Κυρανίδι ὁ Ἑρμῆς &c.

IX. Eun

IX. Eundem librum à Zosimo ipso allegari sub nomine *Physicorum Hermetis*, putabat sed parum verisimiliter Morhofius ὁ μακαρίτης lib.I. polyhistoris p.99. Chemici enim argumenti esse constat Physicos illos Hermetis libros.

X. Exstat etiamnum Κυρανὶς liber in variis Bibliothecis Græcè manu exaratus, qvo usus est Gilbertus Gaulminus in notis ad Psellum & Theodorum Prodromum &c. Carolus du Fresne in glossario infimæ Græcitatis & alii. Fertur & latina editio duplex, una Lipsiensis, cum notis Andreæ Rivini, qvæ ex codice MS. Henrici Ellenbergeri aulæ Magdeburgicæ Archiatri, qvem Ellenbergerus ab Eleonora Hassiæ Landgravia dono acceperat, Ellenbergeri filius Rivino concessit, Rivinus donavit Bibliothecæ Paulinæ Lipsiensi ubi adhuc servatur, expressa vulgataq; est sub hoc titulo: *Kirani Kiranides & ad eas Rhyakini Koronides* Lipsiæ 1638. 8vo. Altera Francofurtensis 1681. 12mo *iterata vice è membranis Latinis*, ut habet titulus, *edita*.

XI. Græcus titulus ita se habet: Βίβλος κοιρανὶς φυσικῶν συμπαθειῶν καὶ δυσπαθειῶν, σύνταγμα κοιράνου βασιλέως περσῶν. Labbeo p. 123. Bibl. nov. MSS. *Cœranici liber naturalium virtutum de sympathiis, antipathiis &c. ex primo libro Coemni Regis Persarum & Harpocratione Alexandrino de elementis.* Latinus Interpres Christianus gente Italus qui hisce siglis RA. PA. se occultavit, (unde Reinesius docet errare eos qvi existimant esse Gerhardum Carmonensem) in præfatione ait perlatum hunc librum è CPoli in Italiam Manuele Imperante anno Mundi 6677. anno vero Christi 1168. indictione secunda. *Liber Physicalium virtutum compassionum & certationum, collectus ex libris duobus, experientia videlicet Kyrannidarum Kyrani Regis Persarum & ex libro Apocrationis Alexandrini ad propriam filiam*, qvæ inscriptio ex asse convenit cum titulo Græco qvem exhibet Cangius in appendice ad glossarium Græcum p. 117. Addit Latinus interpres plurima libri Kyrani auctorem agnoscere Hermetem Trismegistum, & Syriacis characteribus sculpta fuisse in columna ferrea.

XII. Scriptum ipsum qvatuor partibus absolvitur, qvarum prima agit de viginti quatuor gemmis totidemqve herbis, avibus & piscibus & qvæ sint singulorum Magicæ virtutes Medicæqve. Secunda similiter agit de qvadraginta generibus animantium qvadrupedum, tertia de avibus qvadraginta & qvatuor, qvarta deniqve de qvatuor & septuaginta piscibus. Ejusdem plane furfuris cum eo de quo Galenus lib. VI. de simplic. medicamentis T. 2, Opp. p. 268. ἐν ἑνὶ τῶν εἰς ΕΡΜΗΝ τὸν Αἰγύπτιον ἀναφερομένων βιβλίων περιέχοντι τὰς λϛ΄ τῶν ὡροσκόπων ἱερὰς βοτάνας αἷς εὔδηλον ὅτι πᾶσαι λῆρός εἰσι καὶ πλάσματα τοῦ συνθέντος.

VIII. Hanc

Digitized by Google

XIII. Hanc Latinam editionem omninò ejusdem eſſe notæ ait Conringius p.53. de Medicina Hermetica, cum illis Kyranidibus qvarum meminerunt veteres, niſi qvod non integræ forte ad nos pervenerint. Unde nulla in illis mentio χημευτικῆς qvæ in antiqvis illis Olympiodoro laudatis manifeſte ſtylo Chemico introducitur. Qvamvis ex hoc ipſo conatus eſt probare Borrichius p.81. De Hermetis Ægyptiorumqve ſapientia, alias omnino illas veteres Κυρανίδας βίβλυς fuiſſe. Qvod rectius forte dijudicare poſſit ſi qvis incidat in MStum codicem Grelotio laudatum hoc titulo: Ἐπιτομὴ χρυσέη ἢ τὸ βιβλίον τῶν ἀρχαίων Κυρανιδῶν. Sane pars eorum qvæ Olympiodorus è Kyranidibus profert, in editis legitur ſub extremum partis ſecundæ, præterea cum Græca editione Gaulmino & Cangio inſpecta ſatis convenire Latinæ videtur, niſi qvod nec hanc integram reddit, ſed multa è Plinio aliiſqve, multa ex ineptiis ſæculi ſui addidit, muſcerdamqve piperi admiſcuit, ut queritur Reineſius p.565. Var. Lect. nec pauca omiſit & mutavit ut notat Morhofius, qvi p.100. lib. I. Polyhiſt. deſiderat in Latina editione hymnos ſingulis herbis ſubjectos, illarum vires numinumqve qvibus ſacræ ſunt poteſtatem celebrantes, qvos in Græco MSto Gaulminus legiſſe ſe teſtatus eſt, & ex eo editurum ſe recepit.

XIV. Ex hiſce hymnis Perſam auctorem confirmat Vir Clariſſimus W.E. Tentzelius in dialogis vernaculis anni 1695. p.30. qvod Perſæ inprimis ſoliti fuerint arborum plantarumqve & herbarum vires hymnis decantare. Sed nec aliis hoc inauditum gentibus, Orientalibus non modo, ut vel Salomonis exemplo apparet, qui à Cedro ad hyſopum usqve nihil plantarum incantatum reliqvit; tum Babyloniis, qvos Plutarchus VIII.4. ſympoſ. narrat palmæ arboris virtutes CCCLX. decantaſſe hymno: Sed & Græcis atqve Ægyptiis ut infra patebit ubi Dioſcoridis editionem Aldinam recenſebimus: ne dicam veteres Perſas proſa non verſibus uſos in hymnis, ſi credimus Thomæ Hydeo de religione veterum Perſarum p.340. qvi tamen præter rem ibi reprehendit Curtium, qvod Magos *patrium carmen* cecíniſſe ſcripſit, uti enim *carmen* dictum eſt qvaſi *canimen*, ita hoc nominè vocatur qvicqvid canitur * vel recitatur ſive proſa decurrat ſive pedibus adſtrictum ſit. Sic Plinius dixit Chriſtianos Chriſto *carmen quaſi Deo dicere ſecum invicem.* Et apud Livium paſſim *carmen ſolenne* dicuntur verba concepta non verſu ſed proſa. Similiter apud Senecam Epiſt.98. Sed nec *longum illud carmen comitiorum*, qvod Trajanum Imperatorem in comitiis præiiſſe ait idem Plinius in panegyrico, metro conſtabat, neqve *carmen evoca-*

* De Perſarum acclamationibus carminibusqve ἐπιχωρίοις notata quædam ſunt ab Henr. Valeſio ad Ammiani XXIV. 4. p. 402.

evocationis Deorum qvod refert Macrobius lib. III. Saturnal. c. 9. neqve *solenne carmen precationis*, qvod ab Africano mutatum narrat Valerius Maximus lib. IV. c. 1. Deniq; liber Catonis qvi inscriptus fuit *carmen de moribus*, prosa conceptus fuit ut docet Gellius lib. II. cap. 2. & Cicero 2. de legibus cap. 23. affirmat se puerum leges duodecim tabularum *ut carmen necessarium* didicisse.

XV. Qvod vero idem doctissimus Tentzelius Kuranidas putat esse fragmenta ex Zoroastris συναγωγῇ ἱερᾷ τῶν Περσικῶν, ex qva locum producit Eusebius Lib. I. præparat p. 42. nemo facile illi accredet. Nam longe aliud illius operis argumentum fuit: unde Vigerus in Latina versione reddidit *sacrum Persicorum rituum commentarium*. G. J. Vossius, *Historiam sacram de ritibus Persarum*. Præcipue si vera sit Illustris Huetii conjectura, qui in demonstratione Evangelica p. 160. Persicarum legum Codicem, Persis *Zundavastavv* appellatum eundem esse cum illa Eusebio, memoratâ collectione sacra existimat, quam sententiam infra in Zoroastre paucis expensam videas licet. Qvid enim legibus sacrisque ritibus communo cum libro Medico Physico & Magico?

XVI. Ex Arabum Persarum Ægyptiorumq; scriniis qui Magiæ naturalis & alterius impuræ per multa sæcula fuere promi condi, congestum esse Kyranidon librum, Reinesii est sententia Lib. III. cap. 15. Var. Lect. quo ipso pluribus in locis hoc opus castigat & illustrat. Sæpe etiam ad partes vocatur ab Ulysse Aldrovando in voluminoso de animalibus opere. Conringio autem, qvi ex Ægyptiaca potius lingua, quam ex Arabica Græcè versum esse ante Olympiodori ætatem pertendit, quod Arabica illis temporibus non fuissent tanti quæ vertisses, ita occurrit idem Reinesius in defensione variarum lectionum, editori Kyranidon Andreæ Rivino opposita p. 150. *Vir clarissimus qui ad Ægyptios referre mavult, & è vetere Ægyptiaca translatas Kurranides, non adeo adversatur mihi, admitto enim & ipse facile etiam Ægyptios quorum* ματαιοτεχνία *nota est, hic suas partes egisse: hoc saltem requiro, ut nomen Kyranidos ex Ægyptiaca tam planum faciat, quam ex Arabica feci ego. Si post ortum Mohammedem demum literatura Arabica in aliquo cœpit pretio esse, uti argumentatur, id non infert illiteratos fuisse Arabas priores, & inertes prorsus, neque impedit quo minus diu ante, naturalium rerum studium excoluerint juxta cum Græcis, etsi quid scriptis tradiderint, hodie ignoremus, istud enim è Dioscoride, Plinio, Apulejo de herbis, qui subinde Arabicas earum nomenclaturas tanquam partem eruditionis advocant, constat.*

Digitized by Google

XVII. *De Arpocratione Alexandrino*, ex cujus libro ad filiam, partem Kyranidum concinnatam esse affirmat auctor præfationis Latinæ, dicemus infra, cum Valerii Harpocrationis περὶ τῶν λέξεων librum recensebimus, cum qvo eundem esse hunc suspicabatur Maussacus in diss. Critica p. 379. edit. Blancardi. Vide interim Barthium Lib. XI, Adversar. c. 17. *Coerani* nomen Ægyptiis non ignotum ostendit *Coerinus* Ægyptius Philosophus, cujus meminit Eunapius & Ammianus, Suidas item in Φῆστος: tum alter *Coeranus* Ægyptius temporibus Severi, quem memorat Dio. Ut taceam *Coeranum* de qvo Homerus Iliad. ε. 611. 614. alterumqve de qvo Apostolius VI, qs. proverb. tum *Coeranum* Plinio laudatum Musonii Philosophi æqvalem, qvem Græci generis fuisse testatur Tacitus Lib. XIV.

XVIII. Claudam hoc caput indice scriptorum Hermeticorum, qvem licet parum accuratum reperi in continuatione Bibliothecæ Gesnerianæ qvam adornavit Josias Simlerus, Hermetem Ægyptium Platonis discipulum falso appellans. *Fertur scripsisse*, inqvit, *imaginum sive præstigiorum (an præsagiorum) libros. De anulis Lib. I. De charactere Lib. I. De sigillis Lib. I. De imaginibus Martis Lib. I. De imaginibus Jovis Lib. I. De imaginibus Saturni Lib. I. De septem anulis planetarum Lib. I. De medicinis & conjunctionibus planetarum Lib. I. De confectionibus (an conjunctionibus) ad capiendum animalia silvestria Lib. I. De verbo perfecto Lib. I. Ad Asclepium Lib. I. De mathesi, Lib. II.*

CAPUT X.

De scriptis Chemicis quæ sub Hermetis nomine exstant. Capita VII. de lapidis Philosophici secretis. 1. *Chemicæ Hermetis sententiæ à variis scriptoribus laudatæ.* 2. *Secreta secretorum.* 3. *Tabula smaragdina.* 4. *E Phœnicio sermone translata videtur Kriegsmanno,* 5. *An Græcis innotuerit.* 6. *Testimonia de ejus antiqvitate.* 7. *Smaragdi & aliæ gemmæ miræ magnitudine.* 8. *Mos libros & tabulas una cum defunctis in sepulchro condendi* 9. *Incerta saltim est* γνησιότης *smaragdinæ tabulæ.* 10. *Hermetis de tincturis Physicis. Liber Isidis ad Horum & alia Græca Chemica MSS.* 11. *Libellus de lapidibus pretiosis.* 12.

I.

T*ractatus* HERMETIS *Chemicus* sive *capitula VII. de lapidis Philosophici secretis.* Hæc manu exarata viderat Gesnerus ut in Bibl. testatur. Edita sunt Latinè, adjunctis ab anonymo scholiis.

Digitized by Google

ſcholiis in tomo quarto theatri * Chemici Argent. 1613. 8o. Prodierant & Lipſiæ Dominico Gnoſio curante A. 1610. 8vo, ut Germanicas, Anglicas, Belgicasqve verſiones omittam. Sed junioris cujusdam ſcriptoris eſſe res ipſa loqvitur. Quanqvam enim modus docendi reconditum quiddam ſpirat, & ſatis Ægyptium, quia tamen priſcorum ille autor meminit Philoſophorum, aliosqve citat Philoſophos, imo ipſum Avicennam, qvia in qvatuor elementorum pugnâ multus eſt, qvia literas Græcas ad partes vocat, qvæ ævo Thaautico fuere nullæ, qvia toto opere Chriſtianiſmum redolet, neutiqvam genuinus Hermetis vetuſtiſſimi ſed recentioris Arabis in artis operibus verſati cenſendus fœtus, uti Borrichius ipſe haud diffitetur libro de ortu & progreſſu Chemiæ, p. 71.

II. Paſſim tamen alibi Hermes in Chemicis citatur à Syneſio *πρὸς Διόσκορον*, Zoſimo, & Olympiodoro, qvi etiam Hermetis *ἀρχαϊκὴν βίβλον* laudat, idem *ὅσα ἀπὸ Ἑρμοῦ καὶ τῶν Φιλοσόφων ἦσαν εἰρημένα.* Qvibus adde varias ſententias Hermeticas hinc inde allatas in libris Chemicis, turba ** Philoſophorum, in Margarita pretioſa Petri Boni Lombardi, in libro ſecretorum Calid, in ſeniore Zadith, Haled, Hortulano, Roſario, Rupeſciſſa, Iſaaco Hollando, Alberto Magno, Arnoldo Villanovano, Ariſtotele Chemico, Bernhardo Treviſano aliisqve, ſed qvas ipſas qvoqve, utrum ex Germanis Hermetis ſecundi ſcriptis hauſtæ ſint, ambiguum eſſe affirmat in conſpectu ſcriptorum Chemicorum idem Borrichius.

III. Feruntur & *ſecreta ſecretorum* Raymundi Lulli & Hermetis in tres libros diviſa & cum opusculo Thomæ Aquinatis, de eſſe & eſſentia mineralium & Cornelii Alvetani de conficiendo divino Elixire libello e[illegible]to Latinè Colon. 1592. 8vo. ut prætermittam ejusdem Lulli poteſta-

 tem

* Francofurti quoque A. 1605. 8vo prodiere quatuor ſcripta Chemica ex Arabico verſa hoc titulo: Senioris Zadith filii Hamuelis tabula Chymica. Anonymi expoſitio tabulæ. *Hermetis Trismegiſti liber de Compoſitione,* Anonymi veteris Conſilium Conjugii ſeu de maſſa ſolis & lunæ libri III.

** In hoc libro recentioris cujusdam Græci Arabis introducitur Pythagoras turbam diſcipulorum ſuorum docens jubensque & ipſos diſſerere atque conferre inter ſe de rebus Phyſicis ac Chemicis, præſentibus ſententiamque dicentibus etiam aliis Philoſophis, & dicta illorum congregante quodam Arisleo. Vocatur & hic liber *tertia ſynodus Pythagorica de occulta ſapientia.* In altero exemplari ejus (duplex enim exſtat) Arisleus inducitur *Hermetis diſcipulos* congregans & ſententias eorum de lapide & arte Chemica inquirens. Videntur duæ priores ſynodi Pythagoricæ ejusdem argumenti intercidiſſe.

Digitized by Google

tem divitiarum & expositionem *testamenti Hermetis* de lapide Philosophico conficiendo editam cum turba Philosophorum, Rosario aliisque scriptis hujus commatis Basil. 1610. 8vo. Hermetis *librum de corporibus transmutandis* & ejus generis alia.

IV. *Tabula Smaragdina*, magnæ apud Chemicos auctoritatis, qvæ in valle Hebron in sepulchro & in manibus cadaveris Hermetis, à Sara (Abrahami uxore, ut in tabula Smaragdina vindicata non dubitat affirmare Christophorus Kriegsmannus) reperta esse dicitur, continet verbis obscuris (uti solenne est Chemicis multum fumi parum lucis dare) totius ut ajunt magisterii Chemici metalla perficiendi fundamentum, & modum componendi quandam medicinam universalem, sed generalissime descriptum. Qvia paucis verbis absolvitur, nihil impedit, qvin & hoc loco integra legatur. *Verum sine mendacio, certum & verissimum: quod est inferius, est sicut id, quod est superius, & quod est superius, est sicut id, quod est inferius ad perpetrandum miraculum unius rei: Et sicut res omnes fuerunt ab uno mediatione unius, sic omnes res natæ ab hac re adoptatione. Pater ejus est sol, mater ejus luna: portavit illud ventus in ventre suo. Nutrix ejus terra, pater omnis telesmi totius mundi est hic. Virtus ejus integra est, si versa fuerit in terram. Separabis terram ab igne, subtile à spisso svaviter cum magno ingenio. Ascendit à terra in cœlum, iterumqve descendit in terram & recipit vim superiorum & inferiorum. Sic habebis gloriam totius mundi, ideo fugiet à te omnis obscuritas. Hæc est totius fortitudinis fortitudo fortis, qvia vincet omnem rem subtilem, omniaqve solida penetrabit. Sic mundus creatus est. Hinc erunt adoptationes mirabiles, qvarum modus hic est. Itaqve vocatus sum Hermes Trimegistus habens tres partes Philosophiæ totius mundi. Completum est qvod dixi de opere solis.*

V. Kriegsmannus, qvi non è Græco sed è Phœnicio translatam esse contendit, existimavit se non mediocrem lucem tabulæ huic allaturum, si Phœnicii ut ait contextus proprietate servata eandem interpretaretur in hanc sententiam: *Vere non ficte certo verissimeqve ajo. Inferiora hæc cum superioribus illis, istaqve cum iis vicissim vires sociant, ut producant rem unam omnium mirificissimam. Ac qvemadmodum cuncta educta ex uno fuere verbo Dei unius, sic omnes qvoqve res perpetuo ex hac una regenerantur, dispositione naturæ. Patrem ea habet solem, matrem lunam, ab aëre in utero quasi gestatur, nutritur à terrâ. Causa omnis perfectionis rerum ea est per universum hoc. Ad summam ipsa perfectionem virium pervenit, si redierit in humum. In partes tribuito humum ignem passam, attenuans densitatem ejus re omnium svavissimâ. Summa ascende ingenii sagacitate à terra in cœlum, indeqve rursum in terram descende ac vires superiorum inferiorumqve coge in unum, sic*

potiere

Digitized by Google

potiere gloria totius mundi, atqve ita abjectæ fortis homo non amplius habebere. Isthæc jam res ipsa fortitudine fortior existet, corpora qvippe tam tenuia qvam solida penetrando subiget. Atque sic qvidem qvæcunqve mundus continet creata fuêre. Hinc admiranda evadunt opera, qvæ ad eundem modum instituuntur. Mihi vero ideo nomen Hermetis Trismegisti impositum fuit, qvod trium mundi sapientiæ partium (h.e. Theologiæ, Physicæ & Astrologiæ). *Doctor deprehensus sum. Hæc sunt, qvæ de Chemicæ artis præstantissimo opere consignanda esse duxi.*

VI. Borrichius in conspectu scriptorum Chemicorum illustriorum negat se in scriptoribus Chemicis Græcis hanc tabulam invenisse, utcunqve ab illis spectatam esse, & ad latinos derivatam non dubitet: Sed nimirum qvis MSta Græcorum Chemica excussit omnia? nisi malis cum Gaulmino statuere tabulam illam à victoribus Persis vel in Ægypto vel vicinia repertam, in Persidem jam olim translatam fuisse, eoqve nomen ejus diu Græcis ignoratum. Videtur tamen tabulam hanc inspexisse Anonymus Chemicus Græcus, cujus verba ex MSto Vindobonensi affert Lambecius Lib. VI. Commentar. p. 175. Πρῶτος τοίνυν Ἑρμῆς ὁ Τρισμέγιστος προσαγορευόμενος ἀναφέρεται προσενεγκάμενος τὴν ἐπωνυμίαν διὰ τὸ κατὰ τρεῖς τινας τῆς δυνάμεως ἐνεργείας τὴν παροῦσαν ποίησιν γινομένην, ἀλλὰ καὶ τῶν ἔξω ταύτης καὶ τρεῖς διεστώσας τῶν ὄντων οὐσίας ἀνακείνας. οὗτος πρῶτος γενόμενος συγγραφεὺς τοῦ μεγάλου τούτου μυστηρίου ἀκόλουθον ἔχειν κ. τ. λ.

VII. Meminit ejusdem tabulæ Aristoteles junior, Chemicus, de perfecto Magisterio, meminit Senior Zadith, Mag. Ortholanus sive Hortulanus, nescio qvis, cujus commentarius in tabulam exstat: Avicenna, Arnoldus de Villa Nova, Isaacus Hollandus, Albertus Magnus, Bernhardus Trevisanus, & anno Christi 1330, Petrus Bonus Lombardus, ut posteriores fere infinitos præteream. Athanasius Kircherus ipse qvi tabulam hanc suppositam, & à Bernardo Canesio Alchymista primùm mundo oblatam falsò * contendit, in eodem qvo hoc scripsit Oedipo Ægyptiaco testatur prope Memphin saxo hæc verba insculpta legi: *Cælum sursum, cælum deorsum, qvod sursum id omne deorsum, hæc cape & beaberis.* Unde integritas & antiqvitas tabulæ smaragdinæ non parum confirmari eidem Borrichio videtur, qvi illam pluribus adversus Kircherum vindicat in lib. de ortu & progressu Chemiæ p. 72. sqq. Et in conspectu scriptorum Chemicorum notat solenne fuisse antiqvis, rariora legum, gestorum, artium, lapideis tabulis, columnis, obeliscis committere: qvam

 rem

* T. II. Oedipi Ægypt. part. 2. p. 427.

rem pluribus tangimus infra cum de columnis Mercurii ſive Hermetis agimus.

VIII. Ac ne quis obducat ſmaragdos ejus magnitudinis quæ tot ſententias caperent non inveniri, cum, Theophraſto περὶ λίθων auctore, ſigilli magnitudinem raro excedant, is norit, inter artificia Chemica etiam eſſe ſimiles gemmas efficere, ut Seneca Epiſt. 90. teſtatur Democritum inveniſſe *qvemadmodum decoctus calculus in Smaragdum converteretur.* Et Theophraſtus ipſe tradit in Ægyptiorum commentariis reperiri, regi eorum à rege Babylonio miſſum Smaragdum munere, quatuor cubitorum longitudine & trium latitudine. Et fuiſſe apud eos in Jovis delubro obeliſcum e qvatuor Smaragdis, 40. cubitorum longitudine, latitudine vero in parte quatuor, in parte duorum. Se autem ſcribente, eſſe in Tyrii Herculis templo ſtantem pilam è ſmaragdo cujus & apud Herodotum lib. II. cap. 44. mentio, niſi potius pſeudoſmaragdus ſit. Nam & hoc genus reperiri, & in Cypro inventum ex dimidiâ parte Smaragdum, ex dimidia Jaſpidem, nondum humore in totum transfigurato. Addit Plinius Lib. XXXVII. cap. 5. ex Apione Pliſtonice, fuiſſe ſua ætate in labyrintho Ægypti coloſſeum Serapin è Smaragdo novem cubitorum. Prætereo alia hujus generis qvæ refert Otto Dapper in deſcriptione Americæ p. 324. edit. German. Sic Epiphanius de gemmis cap. 6. Anaſtaſius Nicænus qv. 38. Svidas in Μωυσῆς Nilus Rhodius Metropolita lib. de lapidibus eorumqve theoria, & ex Judæis plurimi, ut R. Simeon in Jalkuth, & R. Bechai ad Exod. XXIV. 12. & paraphraſis Chaldaica ad Cantic. I. 11. tabulas Decalogi ex ſaphiro factas fuiſſe referunt.

IX. Deniqve nec hoc inſolens eſſe obſervat Borrichius tam egregium repertum in Hermetis tumulo abſconditum fuiſſe: nam ſic & Archimedem ſummo ſepulchro ſuo ſphæram ac cylindrum juſſiſſe imponi, ut auctor eſt Cicero Lib. V. Tuſc. Qvamvis hoc ἐπίθημα & externum ἐπίσημον ſepulchri Archimedis longe diverſum videri poteſt à tabula Smaragdina cum Hermete ut ferunt ſepulta ac recondita, cui affinis magis eſt tabella ænea literis ſcripta incognitis, qvam in Alcmenæ ſepulchro repertam & à Chonuphi Propheta explicatam refert Plutarchus lib. de genio Socratis p. 577. 578. ſeq.

X. Verum de his qvisqve ſentiet ut volet, cum nec adverſus pertinaces tabulæ aſſertores evidenter demonſtrari poſſit illam nuper confictam eſſe, nec hi viciſſim argumentis & teſtimoniis exceptione majoribus poſſint ejus γνησιότητα tantamqve antiqvitatem confirmare & oſtendere.

XI. Hermetis Φυσικαὶ βαφαὶ ſive *de tincturis Phyſicis* liber Chemici

Digitized by Google

mici argumenti, MStus exstat in Bibl. Regis Galliæ teste Borrichio p. 81. de Hermetis & Ægyptiorum sapientia. Hermetem ἐν τοῖς φυσικοῖς citat Zosimus Panopolita (apud Syncellum p. 13.) ἐν τῷ ἐννάτῳ τῆς Ἰμοὺθ βίβλῳ πρὸς Θεοσέβειαν. Hujus Ἰμούθης filius fertur Asclepius supra memoratus. In Scholiis ad Apollonium Rhodium Lib. II. ubi ad verba: τὸν ῥὰ χρύσεον ἔθηκεν Ἑρμείας, hæc annotata leguntur: χρύσεον δέρας λέγεται τῇ ἐπαφῇ τοῦ Ἑρμοῦ τὸ δέρας τοῦ κριοῦ γενέσθαι χρυσοῦν, forte pro τῇ ἐπαφῇ legendum τῇ βαφῇ. Exstant & Hermetis Isidisqve ab Hermete edoctæ nomine scripta Chemica inedita in variis Bibliothecis, qvale est qvod inter alios Chemicos ἀνεκδότους Græcos in Bibl. Sereniss. Electoris Bavari legit, Latineqve vertit Simon Wagnereckius Jesuita, qvi illud in literis ad Alex. Barvoëtium testatus est se pro genuino habere. De libro qvi in Bibl. Regis Galliæ MStus exstat, & inscribitur Ἶσις προφῆτις τῷ υἱῷ Ὥρῳ ita Borrichius in conspectu scriptorum Chemicorum: *Esse scriptum illud qvod in larariis doctorum custoditur, spurium, multa ex ipso textu allata docuerint, licet sua Venere & arte neqvaqvam destituatur. Vox Isidis inter cetera:* προεῖπον οὖν ὁ σῖτος σῖτον γεννᾷ καὶ ἄνθρωπος ἄνθρωπον σπείρει, οὕτως καὶ ὁ σπείρων θερίζει ὅμοιον τὸ ὅμοιον. *Qvæ vel una sententia si pressius animo infigatur, plurimos in subjectis haud raro absurdis laborantes in rectiorem viam reduxerit. Nec inconsultum illud:* ἡ γὰρ φύσις τῇ φύσει τέρπεται, καὶ ἡ φύσις τὴν φύσιν νικᾷ. *Accedit horribile illud sacramentum, qvo obligatur Horus, ne commissum sibi arcanum cuiqvam patefaciat, nisi vel taciturno filio suo, vel amico securissimo.* Sacramentum illud sive jusjurandum ex libro Isidis MSto Græce affert idem Borrichius lib. de Hermetis & Ægyptiorum sapientia p. 47. Hermetis Alchemiam ex codice 236. Regis Galliæ memorat Labbeus p. 273. Bibl. nov. MSS. Plura de Chemicis Græcis ineditis diximus libro postremo hujus Bibliothecæ. Vide sis interim Cangii glossarium in voce ποιητής. Conringium de Medicina Hermetica, pag. 34. Borrichium pag. 80. Labbeum p. 128. seqv.

XII. *Libellus de lapidibus pretiosis* sub Hermetis nomine, fuit in Bibliotheca Thomæ Erpenii, Arabice scriptus A. Hegiræ 749. h. e. anno Christi 1348. qvem ex Græca non ex Ægyptiaca versum lingva hoc argumento lubrico probat Conringius p. 55. qvod auctor Hermes appellatur, non Ægyptio nomine Thoth. Usus libello videtur Albertus Magnus, qvi in doctissimo de mineralibus libro freqventer Hermetis sententias citat, præsertim de gemmis agens. Cum autem ex illo opusculo adferantur qvæ Kyranidum libro & Ægyptiorum de gemmis doctrinæ sunt similia, Ægyptiacæ forte foeturæ est, etsi minime sit à manu aut etiam ab ævo Hermetis.

CAPUT

Digitized by Google

CAPUT XI.

De scriptis Hermeti olim tributis, quæ perierunt. Mercurii columnæ in terra Seriadica. 1. *Mos veterum, inventa & leges columnis insculpendi.* 2. *Columnæ Herculis, & Darii. Ægyptiorum Obelisci.* 3. *Libri Hermetici memorati Cyrillo, Plutarcho & Galeno.* 4. *Clementi Alexandrino.* 5. *Jamblicho & Julio Firmico.* 6. *Immanis numerus Hermeticorum librorum.* 7. *Interpretes librorum Hermeticorum Græci, Arius Megapolitanus, Bitys, Didymus, Evander sive Evanthus & Seleucus Theologus.* 8. Ἑρμαϊκὴ διατάξεις, Σαλμενιχιακά, *Liber septem Planetarum.* Γενικὰ *sive* Γενικοὶ λόγοι *&c.* 9. *Locus ex Hermetis* κρυφίῳ λόγῳ *apud Charisium emendatus.* 10.

I.

POst hæc quæ de scriptis sub Hermetis nomine hodieque exstantibus dicenda habui, consequens est ut deperdita quoq; illius breviter commemorem, in quibus primo statim loco occurrunt I. *Mercurii columnæ* literæque arcanæ, quibus ad philosophiam velut Magistris usi feruntur Pythagoras, Plato & alii. Vide Ammianum Marcellinum Lib. XXII. cap. ult. Ex his columnis Thothi sive Mercurii Sanchoniathon quoque profecit, si credimus Philoni Byblio apud Eusebium Lib. I. præparat. c. 9. p. 31. sqq. & Svidæ in Σαγχωνιαθών. Ex iisdem Manetho Sebennyta cujus ἐπιτομὴν τῶν φυσικῶν laudat Laërtius in proœmio, (eundem enim innui non dubito) & cujus Mythologumena de Iside, Osiride Apide & Sarapide aliisque Diis Ægyptiorum memorat post Clementem Alex. I. Strom. Eusebius in præparat. Lib. I. & IV. Theodoritus Lib. II. Θεραπευτ. &c. concinnavit librum Σώθεως Regi Ptolemæo Philadelpho dicatum, ut est apud Syncellum p. 40. ἐκ τῶν ἐν τῇ Σηριαδικῇ γῇ κειμένων στηλῶν ἱερᾷ διαλέκτῳ καὶ ἱερογραφικοῖς γράμμασι κεχαρακτηρισμένων ὑπὸ Θωΰθ τοῦ πρώτου Ἑρμοῦ καὶ ἑρμηνευθεισῶν μετὰ τὸν κατακλυσμὸν ἐκ τῆς ἱερᾶς διαλέκτου εἰς τὴν ἑλληνίδα φωνὴν, γράμμασιν ἱερογλυφικοῖς καὶ ἀποτεθεισῶν ἐν βίβλοις ὑπὸ τοῦ Ἀγαθοδαίμονος τοῦ δευτέρου Ἑρμοῦ πατρὸς δὲ τοῦ Τατ ἐν τοῖς ἀδύτοις τῶν ἱερῶν Αἰγυπτίων. Easdem στήλας Manetho vocat ἱερὰ βιβλία γραφέντα ὑπὸ τοῦ προπάτορος τρισμεγίστου Ἑρμοῦ. Confer Syncellum p. 124. Terram Seriadicam in quibus hæ columnæ repertæ dicuntur, in Ægypto quærendam recte post alios viros eruditos docet H. Dodwellus in Appendice ad dissertationes Cyprianicas, nisi Eusebius quem Syncellus sequitur, columnas Mercurii confudit cum columnis posterorum Sethi, quas Josephus testatur positas κατὰ τὴν Συριάδα, sive ut Eustathius Antiochenus in Josepho legisse videtur, κατὰ

τὴν

τὴν Σηϊριάδ: unde Iſ. Voſſio de LXX. interpretibus p. 271. & Marſhamo p. 39. Canonis Chronici in mentem venit intelligi Sehirath locum in Galgalis, in qvo lapides ſculptos memorat liber Judicum III. 26. H. Valeſius notis ad Ammian. apud Syncellum legebat ἐν Συριγγικῇ γῇ, parum veriſimili conjecturâ. Ἑρμᾶς ſive columnas ab Hipparcho Piſiſtrati F. ἐν Στειριακῇ ὁδῷ & aliis Atticæ locis poſitas memorat Plato in Hipparcho p. 234.

II. De Sethi columnis præter cæteros conſulere juvabit Illuſtris doctrinæ Virum Huetium in demonſtratione Evangelica p. 93—97. ubi fuſe etiam agit de more antiquiſſimo ante papyri uſum recepto, præclara inventa, leges aliaqve poſteris tradendi in columnis, ſaxis, parietibus, tabulis æneis, de qvo videndus inſuper Lucas Holſtenius ad Vitam Pythagoræ ſcriptam à Porphyrio p. 67. 68. Humfredus Prideaux in limine notarum hiſtoricarum ad Epochas marmoreas Arundelianas, Hermannus Hugo de prima ſcribendi origine cap. 10. & Petrus Holmius de ſcriptione c. 4. editus à Cl. V. Tho. Crenio in Analectis, p. 440. ſeqv. Singillatim de Ægyptiis Proclus Lib. I. in Timæum: Αἰγυπτίοις δ' ἔτι καὶ τὰ γεγονότα διὰ τῆς μνήμης ἀεὶ νέα πάρεστιν, ἡ δὲ μνήμη διὰ τῆς ἱστορίας, αὕτη δὲ ἀπὸ τῶν στηλῶν ἐν αἷς ἀπεγράφοντο τὰ παράδοξα καὶ τὰ θαύματος ἄξια, εἴτ' ἐν πράξεσιν εἴτ' ἐν εὑρέσεσιν. Galenus initio Apologiæ Aphoriſmorum Hippocratis contra Julianum: Ἐν Αἰγύπτῳ πάλιν τῶν κατὰ τὰς τέχνας εὑρισκομένων ἕκαστον ὑπὸ κοινῦ συνεδρίου τῶν πεπαιδευμένων κριθὲν ἐνεγράφετο στήλαισι τισὶν ἀποκειμέναις ἐν ἱεροῖς χωρίοις. In libro *Minerva mundi*, Hermes ipſe inducitur ἃ ἐνόησεν χαράξαι καὶ χαράξαντα κρύψαι, & alio loco de Iſide & Oſiride, οὗτοι, inqvit, τὰ κρυπτὰ τῶν ἐμῶν ἐπιγνώσονται γραμμάτων πάντων, καὶ διακρινοῦσι, καὶ τινὰ μὲν αὐτοὶ κατέσχουσι, ἃ δὲ καὶ πρὸς εὐεργεσίας θνητῶν φθάνει, στήλαις καὶ ὀβελίσκοις χαράξουσιν. Et paucis interjectis: οὗτοι τὸ περιέχον ὅτι δαιμόνων ἐπληρώθη, παρ' Ἑρμοῦ μαθόντες κρυπταῖς στήλαις ἐχάραξαν. In Panchaia Inſula Diodorus Siculus lib. V. p. 321. teſtatur præter alia in templo ſuper lecto Jovis ſervatam στήλην χρυσῆν μεγάλην γράμματα ἔχουσαν τὰ παρ' Αἰγυπτίοις ἱερὰ καλούμενα, δι' ὧν ἦσαν αἱ πράξεις Οὐρανοῦ τε καὶ Διὸς γεγραμμέναι, καὶ μετ' αὐτὰς αἱ Ἀρτέμιδος καὶ Ἀπόλλωνος ὑφ' ΕΡΜΟΥ προσαναγεγραμμέναι.

III. Ex columnis Mercurii veteres Græcorum Philoſophos profeciſſe auctor eſt Jamblichus lib. de Myſteriis Ægyptiorum ſect. I. cap. 2. Φιλόσοφον δ' εἴ τι προβάλλεις ἐρώτημα, διακρινοῦμέν σοι καὶ τοῦτο κατὰ τὰς Ἑρμοῦ παλαιὰς στήλας ἃς Πλάτων ἤδη πρόσθεν καὶ Πυθαγόρας διαγνόντες φιλοσοφίαν συνεστήσαντο. Idem Proclus ex Crantore refert Platonem à Prophetis Ægyptiorum furti reum peractum, qvod ſermonem Atlanticum ab Ægyptiis hauſiſſet quæ ἐν στήλαις ἔτι σωζομέναις inſculpta legerentur, perinde ut apud Clementem Alex. 1. Strom. p. 303. arguitur Democritus ex Babylonii Acicari columna libros ſuos morales incruſtaſſe. Confer quæ de columnis Mercurii & Ægypti Syringi-

bus

bus atque obeliscis collegere Valesius ad Ammianum Marcellinum Lib. XXII. cap. 15. & Tho. Gale ad Jamblichum p. 185. qui apud Theophilum Antiochenum pro στήλαις Ἡρακλέους legit Ἑρμοῦ, quamvis fuere etiam Herculis columnæ, non tantum illæ incertum quales, Diodoro Sic. lib. IV. p. 226. Hesychio Svidæ ac Geographis celebratissimæ prope Gades *Abyla* & *Calpe*, sive ut alii vocant *Alyba* & *Abenna*, sed & aliæ ex auro argentoque confuso factæ & in templo asservatæ, quas neque Ægyptiis neque Indicis sed ignotis vulgo literis ab Hercule inscriptas explicavit Apollonius Tyanensis apud Philostratum l. V. c. 1. Confer Strabonem in extremo lib. III. & de Stelis Ægytiorum stemmata Deorum continentibus Martianum Capellam lib. II. p. 35. De binis columnis è candido saxo quæ in Africæ regione quæ postea Tingitana dicta est in agro civitatis Tingis quæ hodie Tanger, Phœnicum lingva inscriptæ fuisse feruntur in hanc sententiam: ἡμεῖς ἐσμὲν οἱ φυγόντες ἀπὸ προσώπου Ἰησοῦ τοῦ λῃστοῦ υἱοῦ Ναυῆ mentio apud Procopium 2. Vandal. c. 7. atque inde apud Evagrium, Nicephorumque atque ex alio ut videtur scriptore apud Svidam in χαναάν, & Theophanem, licet tota res fabulis adscribitur ab Antonio Van Dalen viro acutissimo in Epist. ad Clariss. Almelovenium quæ extat ad calcem libri de Origine ac progressu Idololatriæ p. 749. seq. contra sentientibus Seldeno prolegom. de Diis Syris c. 2. Bocharto præf. ad Chanaan & p. 520. Hottingero Hist. Or. p. 46. Bernhardo Aldrete in Antiquitatibus Hispaniæ & Africæ p. 381. qui & Arabis cujusdam scriptoris Ibn Alriquich testimonium adducit. Phœnices ita scripsisse conjicit Seldenus: אנו בורחים מפני יהושע איש חתף בן נון: De Darii Persarum Regis columnis binis ad bosphorum exstrui jussis è candido lapide, quarum una literis Græcis altera Assyriacis inscripta erat, Vide Herodotum lib. IV. c. 87. Alius columnæ ab eodem Dario prope Tearum fluvium erectæ inscriptionem refert cap. 91. Quales porrò fuerint veteres illi Ægyptiorum obelisci, à Mestre, Sothi, Ramise, Mnevide, Smarre aliisque Ægypti Regibus positi & literis exornati hieroglyphicis, apparet ex Athanasii Kircheri Oedipo * Ægyptiaco & Obelisco Pamphilio, quibus figuræ illorum literis hieroglyphicis refertæ exhibentur, etsi expositiones Kircheri parum probantur viris eruditis, Joh. Ovveno in Theologumenis p. 82. 84. 283. 286. 291. 313. Jac. Windeto lib. de vita functorum statu p. 17. Chevræo in Chevræanis, T. II. p. 173. sq. Is. Vossio de LXX. interpretibus p. 330. &c.

IV. Apud Cyrillum 1. contra Julianum p. 30. memoratur ὁ συντεθεικὼς Ἀθήνησι τὰ ἐπίκλην Ἑρμαϊκὰ πεντεκαίδεκα βιβλία, *qui opus quindecim librorum Hermeticorum Athenis composuit*, ex cujus libro primo affert Cyrillus præclara quædam de Hermetis inventis: ἆρ' οὐχὶ καὶ τὸν ἡμέτερον Ἑρμῆν ἀκούεις τήν τε Αἴγυπτον εἰς λῆξιν καὶ κλήρους ἅπασαν τεμεῖν, σχοίνῳ τὰς ἀρούρας καταμετροῦντα, καὶ διώρυχας τεμέσθαι ταῖς ἐπαρδεύσεσι, καὶ νόμους θεῖναι, καὶ τὰς χώρας ἀπ' αὐτῶν προσειπεῖν, καὶ καταστήσασθαι τὰς συναλλάξεις τῶν συμβολαίων, καὶ νεωστὶ φύσασθαι κατάλογον τῆς τῶν ἄστρων ἐπιτολῆς, καὶ βοτάνας τεμεῖν, καὶ πρός γε ἀριθμοὺς καὶ λογισμοὺς καὶ γεωμετρίαν, ἀστρονομίαν τε, ἀστρολογίαν, καὶ τὴν μουσικὴν καὶ τὴν γραμματικὴν ἅπασαν εὑρόντα παραδοῦναι. Hos XV. libros Hermaicorum dogmatum Platoni inspectos putat Tho. Galeus ad Jamblichum de Mysteriis p. 296. quo argumento, nescire me fateor. Forte ex illis fuere libri qvos Hermetis nomine laudat Plutarchus & Galenus, Plutarchus de Iside & Osiride p. 375. Ἐν ταῖς Ἑρμοῦ λεγομένοις βίβλοις ἱστοροῦσι γεγράφθαι περὶ τῶν ἱερῶν ὀνομάτων κ.τ.λ. Galenus Lib. VI. de

* Tomo III.

de simpl. Medicamentorum facultatibus cap. I. Ἐν τινι τῶν εἰς Ἑρμῆν τὸν Αἰγύπτιον ἀναφερομένων βιβλίων περιέχοντι τὰς λϛ τῶν ὡροσκόπων βοτάνας &c. mox addit huic *libro de XXXVI. horoscoporum herbis* quo velut Hermetis, Pamphilus usus fuerat, nihil se tribuere, αἱ εὔδηλον, inqvit, ὅτι λῆρος εἰσὶ καὶ πλάσματα τοῦ συνθέντος. Videtur in illo libro similia de herbis legisse Galenus, qualia hodie in Kyranidum opusculo occurrunt, de quo supra dictum est. Rejicit & ibidem *Ophionica Conchlacis*, nominis commentitii, & ad deridendos lectores comparati.

V. Clemens Alexandrinus sexto Stromateon p. 633. sq. Ægyptiæ Philosophiæ discendæ tradendæque methodum recensens, libros XLII. Hermetis refert, qvorum plures paucioresve, alii itemqve alii addiscere debuerint. Qvia locus notissimus est & paulo prolixior, nolui integrum eundem hic repetere, tamen cum à Joh. Marshamo p. 241. sq. Lambecio p. 137. sq. & aliis numerus librorum XLII. non satis bene nec ex mente Clementis computetur, observabit lector eum qvam optime prodire sic:

1. Ὕμνοι Θεῶν.
2. Ἐκλογισμὸς βασιλικοῦ βίου.

Ἀστρολογουμένων βιβλία δ'.

3. Περὶ τοῦ διακόσμου τῶν ἀπλανῶν φαινομένων ἄστρων.
4. Περὶ τῶν συνόδων ἡλίου καὶ σελήνης.
5. Περὶ τῶν φωτισμῶν ἡλίου καὶ σελήνης.
6. Περὶ τῶν ἀνατολῶν ἡλίου καὶ σελήνης.

Τὰ ἱερογλυφικά, βιβλία ί.

7. Περὶ κοσμογραφίας.
8. Περὶ γεωγραφίας.
9. Περὶ τῆς τάξεως ἡλίου καὶ σελήνης.
10. Περὶ τῶν έ πλανωμένων.
11. Χωρογραφία τῆς Αἰγύπτου.
12. Ἡ τοῦ Νείλου διαγραφή.
13. Περὶ τῆς καταγραφῆς σκευῆς τῶν ἱερέων.
14. Περὶ τῶν ἀφιερωμένων αὐτοῖς χωρίων.
15. Περὶ μέτρων.
16. Περὶ τῶν ἐν τοῖς ἱεροῖς χρησίμων.

Τὰ παιδευτικὰ ἢ μοσχοσφραγιστικά (ita enim recte ex Herodoti l. II. 39. & Porphyrii IV. περὶ ἀποχῆς p. 366. legit Marshamus p. 242. & Conringius p. 57. non μοσχοσφαγιστικά) βιβλία ί τὰ εἰς τὴν τιμὴν ἀνήκοντα τῶν παρ' αὐτοῖς Θεῶν καὶ τὴν Αἰγυπτίαν εὐσέβειαν περιέχοντα, οἷον.

Digitized by Google

—— —— 17. Περὶ θυμάτων.
18. Περὶ ἀπαρχῶν.
19. Περὶ ὕμνων.
20. Περὶ εὐχῶν.
21. Περὶ πομπῶν.
22.——26. Περὶ ἑορτῶν καὶ τῶν τούτοις ὁμοίων.

Τὰ ἱερατικὰ, βιβλία ι. περίτε νόμων καὶ Θεῶν καὶ τῆς ὅλης παιδείας τῶν ἱερέων. 27.—36.

Τὰ ἰατρικὰ, βιβλία ς΄.
37. Περὶ τῆς τοῦ σώματος κατασκευῆς.
38. Περὶ νόσων.
39. Περὶ ὀργάνων.
40. Περὶ φαρμάκων.
41. Περὶ ὀφθαλμῶν.
42. Περὶ τῶν γυναικείων.

VI. Jamblichus de Mysteriis Ægyptiorum sect. VIII. c. 1. viginti millia librorum ab Hermete scripta refert ex testimonio Seleuci, vel ex Manethonis testimonio libros 36525, quæ est summa annorum quos 30. dynastiis Ægypti idem Manetho & vetus Chronicon apud Syncellum p. 51. tribuit, unde viro docto in mentem venit suspicari quod non libri intelligendi sint, sed orbium cœlestium περίοδοι. Sed aliud omnino svadent Jamblichi verba: Τὰς μὲν οὖν ὅλας ἀρχὰς Ἑρμῆς ἐν ταῖς δισμυρίαις βίβλοις, ὡς Σέλευκος ἀνεγράψατο, ἢ ταῖς τρισμυρίαις τε καὶ ἑξακισχιλίαις καὶ πεντακοσίαις καὶ εἴκοσι πέντε, ὡς Μανεθῶς ἱστορεῖ, τελέως ἀνέδειξε· τὰς δ' ἐπὶ τῶν κατὰ μέρος οὐσιῶν ἄλλοι ἄλλας διαβάλλοντες τῶν παλαιῶν πολλαχοῦ διερμηνεύουσι. Jamblicho succinens Julius Firmicus, *Mercurius Ægyptius,* inqvit, *conscripserat viginti millia voluminum de variis substantiis & principiis & potestatum ordinibus cœlestium, qva aliæ atqve aliæ traditæ fuerant, in quibus Astrologia & Theologia Ægyptiorum explicabantur, quas artes docuerat Æsculapium & Anubium.* Idem alibi referre se ait mundi genituram ex Æsculapio & Anubio, *quibus potentissimum Mercurii numen istius scientiæ secreta permisit.* Et paucis interjectis: *sicut in illo libro continetur Æsculapii, qui Myriogenesis appellatur,* Lib. II. Mathes.

VII. Numerus tantus librorum Hermetis merito multis incredibilis visus est. Itaque Bochartus Lib. I. Chanaanis cap. 15. versus sive στίχους interpretatur, G. Hornius Lib. I. cap. 6. Histor. Philos. post Steuchum Eugubinum & Gilb. Genebrardum, papyri folia. Galeus ad Iamblichum, p. 295. breviores λόγους, qualia sunt capita Poemandri Ficiniani.

Digitized by Google

niani. Poteſt etiam facilis error irrepſiſſe in numeris, præterea conſtat, quorumlibet ſapientum Ægyptiorum ſcriptis & inventis auguſtum Hermetis nomen præfixum olim fuiſſe, ita enim diſerte Jamblichus in limine libri de Myſteriis: Θεὸς ὁ τῶν λόγων ἡγεμὼν ὁ Ἑρμῆς πάλαι δέδοκται καλῶς ἅπασι τοῖς ἱερεῦσιν εἶναι κοινός. Ὁ δὲ τῆς περὶ Θεῶν ἀληθινῆς ἐπιστήμης προεστηκὼς εἷς ἐστιν ὁ αὐτὸς ἐν ὅλοις, ᾧ δὴ καὶ ἡμέτεροι πρόγονοι τὰ αὐτῶν τῆς σοφίας εὑρήματα ἀνετίθεσαν, Ἑρμοῦ πάντα τὰ οἰκεῖα συγγράμματα ἐπονομάζοντες. Idem ſect. VIII. c.2. ait Hermetem reliquiſſe libros mille de diis cœleſtibus, centum de Diis empyreis, totidemque de Diis æthereis: αὗται μὲν οὖν εἰσιν ἀρχαὶ πρεσβύταται πάντων, ἃς Ἑρμῆς πρὸ τῶν αἰθερίων καὶ ἐμπυρίων Θεῶν προτάττει καὶ τῶν ἐπουρανίων. Ἑκατὸν μὲν περὶ τῆς ἱστορίας τῶν ἐμπυρίων, καὶ ἰσάριθμα τούτοις περὶ τῶν αἰθερίων συγγράμματα παραδοὺς, χίλια δὲ περὶ τῶν ἐπουρανίων.

VIII. Cap. 4. fatetur idem Jamblichus, Hermeticos libros quod Græce ex Ægyptiaco tranſlati ſint, paſſim loqui lingvam Græcorum Philoſophorum, tamen Ἑρμαϊκὰς δόξας ſive Hermeticas Opiniones illis tradi & contineri. Τὰ μὲν γὰρ φερόμενα ὡς Ἑρμοῦ Ἑρμαϊκὰς περιέχει δόξας, εἰ καὶ τῇ τῶν Φιλοσόφων γλώττῃ πολλάκις χρῆται. Μεταγέγραπται γὰρ ἀπὸ τῆς Αἰγυπτίας γλώττης ὑπ᾽ ἀνδρῶν φιλοσοφίας οὐκ ἀπείρως ἐχόντων. Ab Hermæo puta, Didymo, Ario Megapolitano, Evandro cujus Theo meminit, & quem Evanthum Porphyrius ſuſpicante Galeo appellat. His adde *Bityn*, quem cap. 5. Jamblichus ait Hermetis libros hieroghyphicis literis ſcriptos interpretatum eſſe Ammoni Regi: ὑφηγήσατο δὲ καὶ ταύτην τὴν ὁδὸν Ἑρμῆς. Ἡρμήνευσε δὲ Βίτυς προφήτης Ἄμμωνι βασιλεῖ ἐν ἀδύτοις εὑρὼν ἀναγεγραμμένην ἐν ἱερογλυφικοῖς γράμμασι κατὰ Σάιν τὴν ἐν Αἰγύπτῳ, τό, τε τοῦ Θεοῦ ὄνομα παρέδωκε τὸ διῆκον δι᾽ ὅλου κόσμου. & cap. 7. αὐτὸ δὲ τἀγαθὸν τὸ μὲν θεῖον ἡγοῦνται τὸν προεννοούμενον Θεὸν, τὸ δὲ ἀνθρώπινον τὴν πρὸς αὐτὸν ἕνωσιν, ὅπερ Βίτυς ἐκ τῶν Ἑρμαϊκῶν βίβλων μεθηρμήνευσεν. *Seleucus* porro qvem de tanto Hermaicorum librorum numero teſtem Jamblichus laudat, Alexandrinus ſine dubio ille eſt, quem centenos de Diis libros ſcripſiſſe refert Svidas, Hermeticorum ejuſdem argumenti voluminum (ut recte conjiciebat Galéus) Epitomen. Hunc Seleucum Theologum laudat Porphyrius libro περὶ ἀποχῆς ſecundo. Memoratur & Seleucus Magus Theodoro Meliteniotæ in præf. ad Aſtronomiam.

IX. Porro Jamblichus ſect. VIII. cap.6. ex Hermeticis libris profert dogma de duplici hominis anima, & cap. 4. Σαλμεσχινιακὰ memorat partem qvandam exiguam Ἑρμαϊκῶν διατάξεων, ſive obſervationum Hermetis Aſtrologicarum. Σαλμεσχινιακὰ vocantur etiam apud Hephæſtionem Thebanum, qvam Salmaſius p. 605. de annis Climactericis,

Digitized by Google

genuinam esse lectionem putat, quod Persæ isthâc voce appellent commentaria, quibus continentur, quæ ad stellarum ortus & occasus pertinent & lunæ incrementa & decrementa, & ex his tempestatum prædictiones ab Astrologis fieri solitæ. In Epistola Porphyrii ad Anebonem Ægyptium qvam refert Eusebius Lib. III. præparat. cap. 4. legitur ἐν τοῖς ἀλμενιχιακοῖς, qvod notius vocabulum est Arabum, qvi Persicam appellationem ita corruperunt, & Calendarium Almanach nominant. Ἑρμαϊκὰς illas διατάξεις idem Salmasius putat esse inscriptas Γενικά. Sane in Hermetis Γενικοῖς περὶ τῆς ἀποκαταστάσεως ζωδιακῦ de Decanis & similibus argumentis actum fuisse, ex Syncello & aliis Γενικῶν fragmentis apparet, qvod non male convenit cum his qvæ de Ἑρμαϊκαῖς διατάξεσι habet Porphyrius. ὅσοι δὲ τοὺς πλάνητας καὶ τὸν ζωδιακὸν τούς τε Δεκανοὺς καὶ ὡροσκόπους, καὶ τοὺς λεγομένους κραταιοὺς ἡγεμόνας παραδιδόασι (male παραδίδωσι excusum in Jamblicho in edit. Galei p. 160.) τὰς μερικὰς τῶν ἀρχῶν διανομὰς ἀναφαίνουσι. Mercurii *librum septem Planetarum* laudat Guilelmus Parisiensis part. 2. Opp. p. 232. Γενικὰ allegantur in libello qvi exstat sub Hermetis nomine, & inscribitur κλεὶς ad Tatum, cum qvo etiam habiti fuerunt οἱ γενικοὶ λόγοι, qvorum Epitome esse, statim in limine, clavis ista dicitur. ἐπεὶ καὶ τῶν Γενικῶν λόγων τῶν πρὸς αὐτὸν (τὸν Τάτ) λελαλημένων ἐστὶν ἐπιτομή. (Lib. IV. edit. Patricii) οὐκ ἤκουσας ἐν τοῖς γενικοῖς ὅτι ἀπὸ μιᾶς ψυχῆς τῆς τοῦ παντὸς πᾶσαι αἱ ψυχαί εἰσιν &c. Idem locus affertur à Stobæo p. 128. Eclog. physic. Citantur & Γενικὰ Hermetis in limine libelli VII. (edit. Patricii) ἐν τοῖς Γενικοῖς ὦ πάτερ, αἰνιγματωδῶς καὶ οὐ τηλαυγῶς ἔφρασας περὶ θεότητος διαλεγόμενος κ. τ. λ. In fragmento Hermetis qvod ex Schedis Stobæanis Is. Vossii adducit Galeus ad Jamblichum p. 296, ἐπεί μοι ἐν τοῖς ἔμπροσθεν Γενικοῖς λόγοις ὑπέσχου δηλῶσαι περὶ τῶν τριάκοντα ἓξ Δεκανῶν. Horum Decanorum nomina Ægyptiaca vide apud Salmasium libro de annis climactericis p. 610. sqq. Γενικὰ Hermetis porrò laudat Georgius Syncellus p. 35. & 52. Scaliger ad Græca Eusebii p. 409. putat in Hermetis Γενικοῖς (qvi plures λόγοι fuerunt non unus liber) origines contentas fuisse (κοσμογονίαν Cudworthus p. 327.) ut prima pars libri Mosis dicitur ספר התולדות βίβλος γενική: sic & per γενεὰς digesta fuisse tempora à Manethone. Jacobus Goar ad Syncellum p. 12. generales Astrologiæ regulas complexos sive Genethliacos tractatus fuisse suspicatur. Sane ut ex epitome γενικῶν qvam extare diximus recte colligunt Conringius & Galeus, in Genicis, sive Genericis (ut vertit Patricius) agebat Hermes de principiis rerum generalibus, Deo, Intelligibili, Mente, mundi anima, natura, mundo, animali, homine & simul complectebatur principia Astro-

ſtrologica, Medica & Phyſica, Myſticaqve, qvæ argumenta junctim in libris Ægyptiacis tractata fuiſſe notat ſcriptor Anonymus ſcholiorum in Ptolemæi tetrabiblon p. 15. οἱ Αἰγύπτιοι ἐγνωκότες τὴν αἰτίαν τῆς τοιαύτης ἀγνοίας, οὐχ ἰδίᾳ μὲν τὰ ἰατρικὰ συνέταξαν, ἰδίᾳ δὲ τὰ ἀστρολογικὰ καὶ τὰ τελεστικά, ἀλλ' ἅμα πάντα συνέγραψαν, ἵνα τὰ συγγενῆ καὶ ἐφεξῆς τεταγμένα εἰς καὶ ὁ αὐτὸς εἰδὼς μὴ παρὰ τὴν ἄγνοιαν τῶν κοινῶν τούτων ἀντιστῆναι τοῖς ἐπιοῦσι μὴ δυνήσεται. Porro illa Γενικὰ Hermetis notante eruditiſſimo Galeo Jamblichus περὶ ὅλων ἀρχῶν βίβλους vocat, ſive ὅλας ἀρχὰς ab Hermete explicatas teſtatur, qvo titulo Origenes, Porphyrius, Damaſcius aliiqve uſi ſunt in ſcriptis ejusdem argumenti. Ut erat argumentum generale, ita & modus tractandi communis. Multa proponebant magis qvàm explicabant, Inde eſt qvod ipſe vel Pſeudo Mercurius in aliis ſcriptis nonnulla ἐκ Γενικοῖς repetit & particularius tractat, velut in διεξοδικοῖς qvæ laudat Cyrillus. Dicta igitur ſunt Γενικὰ ad diſtinctionem τῶν μερικῶν qvæ ab aliis poſt Hermetem ſcriptoribus pertractata idem Jamblichus innuit eodem loco ſect. VIII. cap. 1. τὰς δ' ἐπὶ τῶν κατὰ μέρος οὐσιῶν ἀρχὰς ἄλλοι ἄλλας διαβάλλοντες τῶν παλαιῶν πολλαχοῦ διερμηνεύουσι. Hoc plane ſenſu Ptolemæus in tetrabiblo περὶ τῶν καθόλου & περὶ τῶν κατὰ μέρος agit Lib. II.

X. Flavius Soſipater Chariſius laudat Hermetem ἐν τῷ κρυφίῳ λόγῳ. Adſcribam locum ut emendandum eſſe conjicio, qvia depravatus apud Chariſium legitur Lib. II. Inſtitutionum Grammaticarum p. 213. edit. Putſchii: *Fufu* (dicimus) *cum putoris aliqvid perhorreſcimus, qva vox numqvid Ægyptium* πάθος *ducit? Nam ut Hermes* ἐν τῷ κρυφίῳ λόγῳ *ſcribit*, ὑὸς ἐλέχθη σαπρὰ σπορά. Τὸ γὰρ ὗ σαπρόν ἐστιν, τὸ δὲ ὂν οὐσία, καθάπερ τὸ γένος ἀνθρώπων ἐκ πυρὸς καὶ θανάτου σολῆς ἐγένετο. *Numqvid ergo poſterior ætas f literam addidit, & pro y, u loqvens, fu loqvi cæpit*, (ſic Græci dicunt φῦ φῦ) *cum antea ſola u litem vituperatio videatur.*

CAPUT

CAPUT XII.

De inventis Hermeti tributis. Literæ è volatu gruum. 1. *Grammatica.* 2. *Quid antrum Hermetis apud Orpheum?* ibid. *Eloqventia.* 3. *Arithmetica.* 4. *Leges.* 5. *Deorum cultus & sacrificia.* 6. *Geometria.* 7. *Horæ diei.* 8. *Astronomia & Astrologia.* 9. *Medicina.* 10. *Lyra septem chordarum.* 11. *Talorum & tesserarum ludus.* 12. *Palæstra.* 13. *Obiter de Hermis sive statuis Mercurialibus. Hermes Vius.* ibid. *Oleæ usus, & tollenonis.* 14. *Mercatum.* 15. *Variæ hinc inde observationes.* 16.

INventa qvoqve Hermeti sive Thoyto Ægyptiorum tribuuntur haud pauca, & præstantissima.

I. *Literæ* * tum ab aliis tum à Mnasea apud Melampodem in Scholiis ineditis ad Dionysium Thracem. In aliis ad eundem Dionysium Scholiis MSS. τινὲς δὲ φασὶν τοὺς χαρακτῆρας τῶν στοιχείων τοὺς παρ' ἡμῖν ὑπὸ Ἑρμοῦ ἐκ Φοίνικος φύλλων γεγραμμένους καταπεμφθῆναι τοῖς ἀνθρώποις, διὸ καὶ Φοινίκια λέγονται γράμματα. Cassiodorus Lib. VIII. Variar. Epist. 12. *Has primum, ut frequentior tradit opinio, Mercurius reparator artium multarum volatu Strymoniarum avium collegisse memoratur.* (Alii hoc tribuunt Palamedi, unde grues aves Palamedis dicuntur Martiali Lib. XIII. Epigr. 75.) *Nam & hodie grues qui classem consociant, alphabeti formas natura imbuente describunt, quas ordinem in decorum redigens vocalibus consonantibusque congruenter admixtis, viam sensualem reperit, per qvem alta petens penetralia prudentiæ mens possit velocissime pervenire.* De volatu literato gruum videndus præ cæteris Jacobus Gaffarellus curiositatum inauditarum p. 250. seqv. Meminit & Martialis Lib. IX. Epigr. laudans nomen Earini dignissimum *qvod penna scribente grues ad sidera tollant.* Ulysses qvoqve apud Philostratum in Heroicis ait non à Palamede sed à gruibus repertas literas.

II. *Ars Grammatica*, à Platone in Phædro ac Philebo, Tzetza Chiliad. V. hist. 26. aliisqve qvam plurimis. *Antrum Hermetis* apud Orpheum in λιθικοῖς idem Tzetza Chil. XII. hist. 431. exponit libros, sive scripta.

III. *Elo-*

* Athanasius Kircherus non dubitat etiam Hieroglyphicas Ægyptiorum literas ab Hermete fuisse repertas. Adi si placet Plutarchum IX. 3. sympos. De literis Alphabeti Græci & Copti cum Charactere Hermetico (ut putat) Zoographico collatis Vide eundem T. 3. Oedipi p. 47. seqv.

Digitized by Google

III. *Eloquentia*, ** teste Diodoro Siculo Lib. I. cap. 16. Tzetza Chiliad. 6. hist. 89. &c. Unde passim audit Ἑρμῆς λόγιος, λόγου præses, & & ἡγεμὼν, διὰ τὸ διδάξαι αὐτὸν τὴν ἑρμηνείαν τοὺς ἀνθρώπους. Legationum quoque ac pacificationum auctor ac repertor κηρυκείου sive caducei, ut narrat Diodorus Sic. Lib. V. p. 341. unde κοινὸς Ἑρμῆς quod utrique parti prosit. Etiam huc spectat quod viri eloquentes dicuntur Ἑρμαϊκὴ σειρά, qua de re notavi ad Eunapium. Tum proverbium, *virga Mercuriali movere & excitare* apud Julianum Epist. 40. Ex Odyss. ε. Paulus quoque Apostolus Lystrensibus Hermes audiit, ἐπειδὴ αὐτὸς ἦν ὁ ἡγούμενος τοῦ λόγου. Actor. XIV. 12. Confer Tzetzam Chil. XII. hist. 429.

IV. *Numeri & Arithmetica*, ab eodem Platone in Phædro. Quaternarium maxime Hermeti sacrum fuisse notat Plutarchus IX. 3. sympos. iac.

V. *Leges*, teste iterum Platone in Protagora, Diodoro Sic. Lib. I. p. 94. Cicerone & Æliano Lib. XIV. Var. cap. 34. & Lib. XII. cap. 4. ubi perperam irrepsit nomen *Sesostris*, & νοήματα vitiose in quibusdam excusum pro νόμιμα.

VI. *Deorum cultus & sacrificia*, ut est apud Diodorum Sic. Lib. I. c. 16. cujus locum laudat etiam Eusebius Lib. II. præparat. cap. 1.

VII. *Geometria* teste Platone in Phædro, cui succinens Plutarchus, πάσης, inquit, τῆς μετρήσεως εὑρετὴς Ἑρμῆς ὁ Ἰβιακός. Et Diodorus Sic. Lib. V. p. 341. inter Hermetis reperta refert μέτρα καὶ σταθμά, *pondera ac mensuras*.

VIII. *Hora diei, & duodecim anni menses*. Marius Victorinus in 1. Rhetoricor. Ciceronis p. 151. *Quodam tempore Hermes Trismegistus cum esset in Ægypto, sacrum quoddam animal Serapi dicatum quod in toto die duodecies urinam fecisset pari semper interposito tempore, per duodecim horas diem divisum esse conjecit, & exinde hic horarum numerus custoditur.* Animal illud * Cynocephalum esse notavit ex Horapolline Lib. I. cap. 16. Pierius Lib. VI. Hieroglyph. c. 4. & Kircherus Tom. 2. Oedipi parte II. p. 43. & pag. 230. & 339. sq. Alii αἴλουρον, sive felem, ut ex Damascio observat Petavius Diss. VII. 8. ad Uranolog. De Mensibus anni, qvos Ægyptiis inventoribus tribuit Clemens

** Plutarchus lib. quod Philosopho conversandum sit cum Principibus: ἐπεὶ δύο λόγοι εἰσὶν ὁ μὲν ἐνδιάθετος Ἑρμοῦ δῶρον, ὁ δ' ἐν προφορᾷ διάκτορος καὶ ὀργανικός. Idem postea queritur ἀμουσίᾳ καὶ ἀπειροκαλίᾳ τὸν κοινὸν Ἑρμῆν ἐμπόλαιον καὶ ἔμμισθον γενέσθαι. Vide & Diodorum Sic. Lib. V. p. 232.

* Alioqui sacra ex animalibus Hermeti sunt Ibis avis, & scarabæorum genus μονόκερως. Vide Horum Lib. I. c. 10. sed neutrum horum urinam reddit. Singulare quoque est quod de tauro Ægyptio lunæ sacro legas in scholiis Anonymi ad Ptolemæi tetrabilon p. 2. ἦν δὲ καὶ ἱερὸν ζῶον ἐν τῇ Αἰγύπτῳ, ταῦρος ἀνακείμενος τῇ Θεῷ, οὗ ἡ σόβη συνήυξανεν αὐτῇ καὶ συνεμειοῦτο. Cæterum quare dies tributa sit in duodecim partes, rationem ex numeri commoditate reddit Galenus. Confer Hieron. Magii Miscellanea Lib. I. c. 15.

1. Strom. p. 306. & de duodecim partibus Zodiaci ab Hermete repertis tradit idem Kircherus T. 2. Oedipi part. II. p. 152. 160. 165. T. 3. p. 172. 188. 206. 217. seq. 248. 263.

IX. *Astronomia & Astrologia.* Teste eodem Platone, & Firmico, ac Diodoro, qvibus accedit Manilius Lib. I. 33.

Tu Princeps, auctorqve sacri Cyllenie tanti.
Per te jam cælum in terris, jam sidera nota.

Strabo Lib. XVII. p. 816. de anni periodo & Astronomicis observationibus locutus, ἀνατιθέασι δὲ, inquit, τῷ Ἑρμῇ πᾶσαν τὴν τοιαύτην σοφίαν. Vide & Kircherum T. II. Oedipi part. 2. p. 145. seq.

X. *Medicina*, hanc enim ab Hermete dicitur didicisse Æsculapius, qvem pro artis iatricæ repertore haberi tritum est ac pervulgatum. De *Chemica* arte ab Hermete reperta vide Kircherum T. 2. Oedipi Ægypt. part. 2. p. 392. seq.

XI. *Musica*, teste Diodoro, qvi φωνῶν harmonias & naturam ab Hermete primum observatas narrat.

Lyra, * qvam ex testudine commentus est post Apollinis cum Marsya disputationem, teste Diodoro Siculo Lib. V. p. 342. licet aliter paulo Schol. Homeri Jliad. ο. 256. Schol. Nicandri Alexipharm. p. 86. b. edit. Aldinæ & Schol. Arati v. 269. Fuit autem lyra ab Hermete inventa septem Chordarum, λύρα δ' ἐχαμότερος βαρυτέρα ἑπτάχορδος, sive ἑπτάτονος. Hæc enim qvam Orpheo alii, alii Terpandro tribuunt, ad Hermetem veluti primum auctorem pridem refertur, teste Bryennio p. 362. Nicomacho Lib. II. init. aliisqve etiam Alexandro Ætolo & Eratosthene apud Chalcidium p. 156. tum Hygino Lib. II. Poëtic. Astronom. cap. 7. Qvibus omnibus antiqvior Homerus, si modo is auctor, hymno in Mercurium ubi Chelyn ab eo inventam prolixe & eleganter describit, septem chordarum diserte meminit v. 51. confer Horatium Lib. III. Oda II. & Ovidium V. Fastor. 105. seq. Isidorus II. 21. Orig. *antiqvitus autem cithara septem chordis erat, unde Virgilius* (Æneid. VI. 646.) *septem discrimina vocum.* Neq; obstat (imo confirmat potius) qvod Diodorus ait Mercurium lyræ à se repertæ tres chordas induxisse; confer Gisb. Cuperum ad ἀποθέωσιν Homeri p. 43. sqq. Cum enim anti-

* Lyræ ex testudine factæ figura occurrit passim, ut apud Kircherum T. 2. Musurgiæ p. 185. Lyram & citharam promiscue sumi apud veteres, notatum Clariss. Perizonio ad Ælian. lib. III. Variar. c. 32 & lib. XIV. c. 23. Ottoni item Sperlingio ad numum Furiæ Sabinæ Tranquillinæ conjugis Gordiani III. Imp. Cæterum distinguendus est chordarum numerus à numero tonorum, etsi hæc sæpe confunduntur. Enim vero una Chorda in quibusdam saltem citharis ad hoc comparatis diversimode tacta plures potuit dare tonos. Sic Terpandro λύραν τρίχορδον tribuit Plutarchus de Musica p. 1137. cum ἑπτάτονον ipse sibi vindicet in versibus quos laudant Strabo & alii & ἑπτάφθογγον vocet ipse Plutarchus p. 1141.

Digitized by Google

antiquissima lyra *duabus*, ** *tribus*, *quatuor* chordis instructa esset, Hermes tribus additis *septenarium* chordarum numerum implevit, qvemadmodum Pythagoras addita una chorda προσλαμβανομένω reperit ὀκτάχορδον, qvod iterū addita ἑπταχόρδῳ perfectum deniq; systema disdiapason chordis *quindecim* constans absolvit. In Chalcidensiū Numis Apollo cernitur cum lyra *novem* aliâ *decem* nervorū apud Clariss. Begerū p.21. spicilegii Antiqvitatis. Orpheo etiā lyra *septem*, ab aliis *novem* chordarū tribuitur ut notavi infra c. XX. num. 2. *Decimam* & *undecimam* chordam addidit Timotheus Milesius, teste Svida. De *decachordo* Jon Tragicus apud Euclidem & Bryennium:

Ἐν δεκαχόρδῳ τὴν δεκαβάμονα τάξιν ἔχουσῃ
　Τὰς συμφωνούσας ἁρμονίας τριόδους
Πρὶν μὲν σ᾽ ἑπτάτονον ψάλλον διὰ τέσσαρα πάντες
　Ἕλληνες σπανίαν μοῦσαν ἀειράμενοι.

Etiam instrumenta *qvatuordecim* & *duodeviginti*, *undeviginti*, imo *duodetriginta*, *triginta qvinqve* & *qvadraginta* nervorum, progressu temporum à veteribus fuisse adhibita docet If. Vossius de viribus rythmi p. 92. seq. Qvod vero Diodorus addit Hermetem, cum tres chordas lyræ superinduceret, totidē anni ὥρας esse imitatum, tenendum est, vetustissimas gentes annum in tres, non in qvatuor partes divisisse, *** ut patet ex eodem Diodoro lib. I. c. 12. ubi ait Aërem vocari *Tritogeniam* quod ter in anno naturam mutet, vere, æstate, hyeme. Confer Kircherū T. 2. Oedipi parte II. p. 132. & Hieron. Aleandrum in expositione tabulæ Heliacæ p. 58. qvi *tres Horas* ideo à veteribus dictas esse observat. Orpheus ad Jovem pro æstate ponit autumnum his versibus:

Σὸν μὲν ἔαρ λάμπει νέον ἄνθεσι πορφυρέοισι.
Σὸς χειμὼν ψυχροῖσιν ἐπερχόμενος νεφέλαισιν,
Ἄς ποτε βακχευτὰς βρόμιος διένειμεν ὀπώρας.

Satis vero ex jam dictis constat falli eos ex qvorum sententia apud Boëthiū lib. I. de Musica c. 20. *qvadrichordi ad imitationem Musicæ mundanæ qvæ ex qvatuor constat elementis, Mercurius dicitur inventor.* Neq; adeo fidem merentur omnia qvæ de reliqvis deinceps chordis habet idē Boëthius, etsi qvæ de nona, decima & undecima tradit, bona fide repetiit è Nicomacho l. II. Harm. p. 35. ubi

** Διχόρδου & τριχόρδου figuram vide apud Marium Mersennum de Instrumentis Harmonicis p. 38. 61. πλειοχόρδου p. 46. & apud Laur. Begerum Thesauri Brandenb. T. 1. p. 471.

*** Idem fere de Abyssinis notat Jobus Ludolfus Hist. Æthiop. lib. I. c. 5. De Germanis Tacitus c. 26. Vide & Æschylum in Prometheo vincto p. 31. edit. H. Steph. At Censorinus c. 19. auctor est ab Horo institutum esse annum trimestrem, eoqve ver, æstatem, autumnum, hyemem ὥρας, & annum ὧρον dici & Græcos Annales ὥρους, eorumque Scriptores ὡρογράφους. • De Hippocratis divisione Anni in septem partes sive ὥρας vide Hieron. Mercurialem II, 3. Var. Lect.

ubi ad octavum decimum chordarum numerum perventum esse notat. *Qvintam* * *vero chordam post Chorebus Atys filius adjunxit, qvi fuit Lydorum Rex. Hyagnis vero Phryx sextum bis apposuit nervum. Sed septimus nervus à Terpandro Lesbio adjunctus est, secundum septem scilicet planetarum similitudinem —— —— His octavum Samius* (Pythagoras) *adjunxit —— Theophrastus autem Pieriotes ad graviorem partem unam addidit chordam, ut faceret totum Enneachordum, Hestiaus Colophonius decimam in graviorem partem cooptavit chordam, Timotheus vero Milesius undecimam.* Minus etiam fidei tribuerim auctori fragmenti Censorino subjecti qvi c. 12. ait lyram ab Apolline repertam habuisse tres intensiones, gravem mediam & acutam, qvartam additam à Chrystemide, à Terpandro qvintam, sextam deniqve & septimam à Timotheo. Lyræ τετραχόρδυ, πενταχόρδυ & ἑπταχόρδυ imaginem videbis, ubi lubebit, apud Clarissimum Perizonium ad Ælian. p. 259. & in eruditissimi Ez. Spanhemii notis ad Callimachum p. 476. *Pentachordi* apud Laur. Begerum T. I. Thesauri Brandenb. p. 265. *Decachordi* etiam & *Heptachordi*, duplici ἠχείῳ instructi apud Is. Vossium de poëmatum cantu & viribus rythmi p. 97. *Pentachordi* apud Mersennum de instrumentis Harmonicis p. 7. & 10.

XII. *Talorum & alearum ludus* (πεττεία τε καὶ κυβεία) teste Platone in Philebo & Phædro. De hisce ludis Cœlius Calcagninus singulari libello, Delrio ad Senecæ Herculem furentem p. 242. sqq. Salmasius ad Vopiscum, Meursius in Græcia ludibunda, Souterius in Palamede & Thomas Hyde in libris duobus de ludis Orientalium.

XIII. *Palæstra* aliaque exercitia ad εὐρυθμίαν robur & decus corporis facientia, teste iterum Diodoro, Horatio, Tzetza Chil. XI. hist. 389. & antiquo scholiaste Homeri ad Odyss. π΄. 471. & ψ΄. 198. qvi propterea *Hermas* sive statuas lapideas Mercuriales qvadratas fieri solitas memorat, qvod Mercurius dum inter homines ageret hæc qvatuor præclara reperisset, *Literas, Musicam,*** *palæstram & Geometriam.* Aliam causam reddit Svidas, qvod nempe Mercurius esset λόγυ καὶ ἀληθείας ἔφορος. Videant itaqve qui mendaciorum, fraudum furtorumqve architectum faciunt. Cæterum de Hermis illis sive statuis διγλύφοις è lapide vel ligno faciem Hermetis à fronte retroqve referentibus, sed desinentibus in epistylium qvadrangulare, qvas in viis, in vestibulis ædium, in gymnasiis veteres collocabant, vide sis Plutarchum in extremo libri an senibus gerenda Resp. p. 797. Apostolium IX. 11. proverb. Schol. Luciani T. 2. p. 14. & 50. seq. Langbænium ad Longinum p. 30. edit. Tollii, Hieron. Aleandrum in tabulæ Heliacæ explica-

* Apud Begerum p. 93. spicilegii statua Apollinis cum lyra quinque chordis instructa. Pollux lib. IV. c. 9. Pentachordum ait esse inventum Scytharum.

** Apud Græcos Theseus à Minerva edoctus παλαιστικῆς inventor celebratur. Vide Meursium in Theseo c. 7. T. 10. Antiquitat. Græcar. p. 103.

Digitized by Google

plicatione, Menagium p.223. ad Demetrium Phalereum Laërtii, Kircherum T. I. Oedipi Ægypt. p.388. 390. sqq. T.3. p.511. Johannem Nicolai libello singulari de hoc argumento Lipsiæ 1687. 12mo edito, & quem primo nominare loco debebam Nicolaum Bergierium virum doctissimum libro qvarto de publicis & militaribus Imperii Romani Viis cap.43. & elegantissimi Henninii notas ad Bergierium. Mercurius etiam dictus *Vius* in veteri Epigrammate, à viis nempe, ut ad Manilium notat præstantissimus Huetius.

XIV. *Oleæ usus.* teste Diodoro, & *auri*, Chron. Paschale p.44. seq.

XV. *Tollenonem* sive instrumentum ingentibus ponderibus in altum tollendis idoneum ab Hermete inventum memorat Hero Byzantinus in Mechanicis. Idem Instrumentum in veteri obelisco Ægyptiaco observare sibi videtur Kircherus T.3. Oedipi p.173.

XVI. *Mercatura* qvoqve & *furtum* inter Mercurii artes vulgo refertur, ut à Diodoro Siculo lib.V. p.341. à Tzetza Chil.XI. hist.389. & aliis. Confer si placet Scholiasten Homeri ad Jliad. ε. 385. & ο. 256.

XVII. *Textoria & lanificium.* Tertull. c. 3. de pallio.

CAPUT XIII.

Hesiodus utrum Homerum ætate præcesserit, disquisitum. 1. *Horus sive Orus. Scripta Horo, Osiridi & Isidi tributa.* 2. *Hori Apollinis Hieroglyphica. Philippus interpres Græcus.* 3. *Auctor non videtur esse Horapollo Grammaticus qui sub Theodosio vixit.* 4. *Nomen Horapollinis compositum è duobus nominibus Deorum, quod frequens apud Ægyptios fuisse ostenditur variis exemplis. Horapulus nomen nihili.* 5. *Hieroglyphicorum Horapollinis editiones.* 6. *Varii recentiores scriptores Hieroglyphicam veterum Ægyptiorum literaturam illustrantes.* 7. *Plures Hori. Liber de polysemis dictionibus sub Hori nomine.* 8.

I.

HESIODUS à multis jam olim antiquior habitus fuit Homero, ita enim senserunt L. Accius Poëta Latinus, & Ephorus Græcus historiæ scriptor apud Gellium lib. III. cap.11. Idem confirmat marmor Arundelianum quod triginta minimum annis Hesiodum Homero antiquiorem facit & Nicocles Grammaticus * qui ait primum omnium Hesiodum etiam ante Homerum ῥαψῳδῆσαι. Confer Jul. Cæs. Scaligerum p.101. Poëtices, cui Hesio-

* Schol. Pindari Nemeonic. Od. 2.

Digitized by Google

siodus & ipsi Homerum ætate præcessisse videtur, p. 24. Sextus Empiricus lib. I. contra Mathematicos p. 41. οὐχ ὑπὸ πάντων ὁμολογεῖται ποιητὴς ἀρχαιότατος εἶναι Ὅμηρος. Ἔνιοι γὰρ Ἡσίοδον προήκειν τοῖς χρόνοις λέγουσιν, Λίνον τε καὶ Ὀρφέα καὶ ἄλλους παμπληθεῖς. Johannes Tzetza prolegomenis ad Hesiodum: Συνηκμηκέναι δ' αὐτὸν οἱ μὲν Ὁμήρῳ φασὶν, οἱ δὲ καὶ Ὁμήρου προγενέστερον εἶναι διισχυρίζονται. Καὶ οἱ μὲν προγενέστερον εἶναι τοῦτον Ὁμήρου διισχυριζόμενοι ἐν ἀρχαῖς εἶναί φασι τῆς Ἀρχίππου ἀρχῆς, Ὅμηρον δὲ ἐν τῷ τέλει. Ὁ δ' Ἄρχιππος υἱὸς ἦν Ἀκάστου ἄρξας Ἀθηναίων ἔτη λε. Confer Chiliad. XII. v. 165. Ejusdem Grammaticorum litis, qvam duplici dialogo περὶ τῆς Ὁμήρου καὶ Ἡσιόδου ἡλικίας Heraclidem Ponticum disceptasse Laërtius auctor est, meminit Pausanias in Boeoticis p. 768. & Seneca Epist. 88. qui non magis hoc putat ad rem pertinere, quam si scias minorne Hecuba fuerit quàm Helena. Proclus in vita Homeri ab Allatio edita refert ex qvorundam opinione Homerum fuisse Hesiodi ἀνεψιὸν sive *fratris filium*, quam sententiam velut imperitam eodem in loco explodit. Τοσοῦτον γὰρ, inqvit, ἀπέχουσι τοῦ γένει προσήκειν, ὅσον ἡ ποίησις διέστηκεν αὐτῶν. Scriptor certaminis Homeri & Hesiodi: Τινὲς μὲν Ὅμηρον νεώτερον Ἡσιόδου φασὶν εἶναι καὶ συγγενῆ. Γενεαλογοῦσι δὲ οὕτως: Ἀπόλλωνός φασι καὶ Θοώσης τῆς Ποσειδῶνος γενέσθαι Λίνον, Λίνου δὲ Πίερον, Πιέρου δὲ καὶ Νύμφης Μεθώνης Οἴαγρον, Οἰάγρου δὲ καὶ Καλλιόπης Ὀρφέα, Ὀρφέως δὲ Ὄρτην, τοῦ δὲ Ἁρμονίδην, τοῦ δὲ Φιλοτέρπην, τοῦ δὲ Εὔφημον, τοῦ δὲ Ἐπιφράδην, τοῦ δὲ Μελάνωπον, τούτου δὲ Δῖον καὶ Ἀπέλλαιον, Δίου δὲ καὶ Πυκιμήδης τῆς Ἀπέλλωνος θυγατρὸς Ἡσίοδον καὶ Πέρσην, Πέρσου δὲ Μαίονα, Μαίονος δὲ θυγατρὸς καὶ Μέλητος τοῦ ποταμοῦ Ὅμηρον. Justus Lipsius in notis ad Lib. I. Velleji, affirmat *majorem simplicitatem & rudiorem antiquitatem in Hesiodo comparere quam in Homero*. Contra Salmasius ad Solinum p. 867. Lipsii judicium (nomine ejus præterito) refellens, contendit longe svaviorem Hesiodum, & comptiorem, eoqve minus antiquitatis redolentem censeri debere, quod Dionysio Halicarnassensi * judice καὶ ἐφρόντισεν ἡδονῆς, καὶ ὀνομάτων λειότητος καὶ συνθέσεως ἐμμελοῦς. Qvam Salmasii sententiam amplexus nuper Clarissimus vir Ludolphus Neocorus in historia Critica Homeri, *Si ex scriptis*, inqvit, *utriusque Poëtæ judicium ferendum est, Homerus sane ob majorem* ** *simplicitatem remotiorem antiquitatem redolet. Comtior enim Hesiodus & rotundior &c.* Sed qvod pace doctissimorum virorum dictum esto, magna in utroqve simplicitas,

* T. 2. Opp. p. 68. edit. Wechel.

** Aliud visum viro docto qui in Ephemeridibus Parisiensibus Anni 1701. p. 314. *Si la simplicité du stile estoit une marque d'antiquité, il n'y a personne qui pût douter que Hesiode ne fût plus ancien que Homere.*

Digitized by Google

tas, nec minor elegantia nativa in utriusque poëmatis comparet: ut ætatem diverſam ex adeo diverſi argumenti ſcriptis tam parum diverſis conjicere, fortaſſis ſit operam perdere. Præcipue cum omnes fere qui Heſiodum Homero antiquiorem negant, illum tamen putent vel aliquo eodem tempore cum Homero vixiſſe, vel non ita multis annis poſt, qvæ exigua temporis diverſitas non adeo diverſum ſtatim ſcribendi characterem induxerit. Cæterum cum major omnino nobis eſſe videatur auctoritas illorum, qui Homerum *primum doctrinarum & antiqvitatis parentem* cum Plinio lib. XXV. cap. 2. faciunt, reliqua quæ de Heſiodi ætate & ſcriptis afferre animus eſt, non hoc loco, ſed congruentiore infra, libro ſecundo, poſt Homerum trademus.

II. HORUS ſive ORUS Samius à Tatiano numeratur inter ſcriptores quos Homerum anteceſſiſſe affirmat. Equidem apud Ægyptios celeberrimum fuit nomen Hori, & qvi Ægyptium fuiſſe Homerum contendunt, nutricem qvoqve ipſi aſſignant Hori filiam. Sic Alexander Paphius apud Euſtath. ad Odyſſ. μ΄. p. 397. Ἀλέξανδρος δὲ ὁ Πάφιος ἱστορεῖ, τὸ Ὅμηρον υἱὸν Αἰγυπτίων Δμασαγόρου καὶ Αἴθρας, τροφὸν δὲ αὐτοῦ προφῆτίν τινα θυγατέρα Ὥρου ἱερέως Ἴσιδος, ἧς ἐκ τῶν μαστῶν μέλι ῥεῦσαι ποτὲ εἰς τὸ στόμα τοῦ παιδίου. *Or* ſive *Orus* nomen Ægyptium notante Pauſania in Corinthiacis p. 181. confer Joſ. Scaligerum ad Euſebii Chron. p. 33. edit. ſecundæ. Affine Hebræo אור qvod lucem denotat. Horus enim cognomen Apollinis, & pro * ſole ponitur, ut oſtendit Gisb. Cuperus in Harpocrate p. 4. ſq. adde p. 156. & Horapollinem de quo mox Lib. I. cap. 17. Inde Orion, Origenes & ſimilia. Etiam Horas ab Horo, id eſt ſole nomen accepiſſe tradit Beda de ratione temporum, & ante Bedam Macrobius Lib. I. Saturnal. cap. 21. Orus Ægyptiorum Rex Telegori pater memoratur Manethoni apud Joſephum, Herodoto, Diodoro, Euſebio & aliis, diciturqve annum trimeſtrem inſtituiſſe apud Cenſorinum cap. 19. Ægyptiorum Theologiam de Oſiride, Iſide & Oro ſingulari libro exponit Plutarchus, qui p. 410. edit. Ald. præter ἱεροὺς ὕμνους Ὀσίριδος laudat & librum inſcriptum Γενέθλια Ὥρου. Ex libris Ori & Matris ejus Iſidis in adytis ſubterrancis Αἰγύπτιος παιδεία docebatur, ut notat poſt alios Gilb. Gaulminus ad vitam Moſis p. 236. ſq. Celebrantur & à qvibusdam Ori χημευτικά. Ori onirocritica laudat Dio Chryſoſtomus in oratione de Ilio non capto, nam pro ἐν γάρ τοι σοφῶ γεγραμμένοις ὀνείρασιν legendum ἐν γὰρ τοῖς Ὥρου, ut præ-

* Etiam mundi Hieroplyphicum Horum fuiſſe Ægyptiis, contendit Kircherus qvem vide T. 1. Oedipi p. 152. & 214. ſeq. T. 3. p. 262. T. 2. part. 2. p. 24. 101. Cum Setho Adami filio confert T. 1. p. 179.

præter Scaligerum ad Euſeb. & Epiſtola centeſima, vidit in ſua Dionis editione Iſaacus Caſaubonus. Hori Aſſyriorum Regis inventum ebrietati arcendæ medicamentum, laudat Plinius Lib. XXX. cap. 15.

* III. Exſtant & ſub Hori Apollinis nomine duo libelli de Hieroglyphicis Ægyptiorum, quos hoc titulo primus Græce edidit Aldus Anno 1505. fol. cum Phornuto, Palæphato, Heraclidis Pontici allegoriis Homericis, proverbiis Tarrhæi & Didymi, fabulisqve Æſopi, Gabriæ & aliorum: Ὧρυ Ἀπόλλωνος Νειλώυ ἱερογλυφικὰ ἃ ἐξήνεγκε μὲν αὐτὸς Αἰγυπτίᾳ φωνῇ, μετέφρασε δὲ Φίλιππος εἰς τὴν ἑλλάδα γλῶσσαν. Et iterum: Ὥρυ Ἀπόλλωνος Νειλώυ τῆς τῶν παρ' Αἰγυπτίοις ἱερογλυφικῶν γραμμάτων ἑρμηνείας βιβλίον δεύτερον. Qvis fuerit iſte *Philippus* qvi Horum ex Ægyptiaco Græce tranſtulerit, vel ut ait Pierius Valerianus lib. XVII. Hieroglyph. cap. 4. fragmenta qvædam ex hieroglyphico literarum Ægyptiacarum interprete cui Horapollinem nomen faciunt, ſatis curioſe collegerit & Græco ſermone ſcripta poſteritati commendaverit, non ſatis conſtat. Haud valde antiqvum eſſe conjicias ex eo qvod Græco-barbaris qvandoq; vocibus utitur, ut Lib. II. cap. 94. ait grues excubias agere καὶ ὄρδινον *per vices* qvod ἐναλλὰξ dixerat Ariſtoteles Lib. IX. hiſt. animal. cap. 4. Non magis autem liqvet qvis ſit Horus ille Apollo. Nam Hœſchelii ſententiæ, qvam pleriqve ſeqvuntur, vix audeo ſubſcribere. Hic qvidem non dubitat eum ipſum eſſe *Horapollinem* Grammaticum Pehnebythitem qvem Svidas ait ſub Theodoſio docuiſſe Alexandriæ primùm deinde CPoli, & ſcripſiſſe τεμενικὰ ſeu de delubris & locis conſecratis, tum commentarios in Sophoclem, Alcæum & Homerum. Sed nullam Hieroglyphicorum mentionem hic facit Svidas, & parum veriſimilis * videtur conjectura ejusdem Hœſchelii, Hieroglyphica qvæ exſtant ſuſpicantis partem eſſe τεμενικῶν. Præterea Horus Apollo ſupponitur ſcripſiſſe Ægyptiacè, non Græce, ut Grammaticus iſte Alexandrinus, cujus meminit etiam Stephanus Byz. in Φενέβηθις, qui Philoſophum appellat, & Photius cod. CCLXXIV. p. 479. qvi ejus περὶ πατρίων Ἀλεξανδρείας & δράματα memorat.

IV. Malim itaqve per Horum iſtum intelligere *Horum* Iſidis filium, ex cujus ſcriptis antiqviſſimis Ægyptiaca lingva exaratis perhibeatur (vere an falſo, non diſputo) Philippus neſcio qvis non tam fidelem verſionem qvam excerpta Græca, qvæ habemus, concinnaſſe. Aut vero Apollonidem cognomento *Horapium*, ex cujus libro *Semenuthi* qvædam

* Ambiguus hæret Voſſius lib. I. Ariſtarchi cap. 41.

Digitized by Google

dam profert Theophilus Antiochenus lib.II. ad Avtolycum f.85. Non diverſum porro iſtum putaverim ab Apollonio Ægyptio, qvi memoratur lib.III. f.127. Reineſio autem cui liber Semenuthi, Chemici argumenti eſſe viſus eſt Lib. III. Var. Lect. p.380. nolim aſſentiri,cum hiſtorica ſint, qvæ utroqve loco inde profert Theophilus.

V. Horus Apollo ſive Horapollo eſt nomen ex duobus idem ſignificantibus concinnatum, qvalia plura colligens Euſtathius ad Iliad. δ. p.332. *οὐκ ἀπέοικε δὲ τῶν τοιούτων*, inqvit, *οὐδὲ ὁ ὡραπόλλων, οὗ ἡ σύνθεσις ἐκ τοῦ ὥρου καὶ ἀπόλλων ἃ καὶ ἄμφω ἐπίθετα εἰσὶ Φοίβου.* Nihil porro freqventius eſſe Ægyptiis (ut aliis populis qvoqve, de quibus vide ſis Reineſii Epiſt. ad Rupertum p.655. ſeq. & Joh. Mollerum in Homonymoſcopia p.87. ſeq.) qvam nomina Deorum ſibi imponere & nomina propria ex binorum nominibus Deorum compingere obſervat Henr. Valeſius ad Ammiani Lib. XIX. c.12. qvalia ſunt Hermanubis apud Plutarchum de Iſide & Oſiride p.375. Serapammon & Heraclammon apud Vopiſcum, Sarapammon & Potammon Epiſcopi apud Athanaſ. Epiſt. ad ſolitariam vitam degentes, Pſenoſiris & Pelammon apud eundem Apologia pro fuga, T.1. p.705. Hermammon in hiſtoria Euſebii lib. VII. c.9. Cronammon, cui librum ſuum inſcripſit Paulus Alexandrinus, Garapammon memoratus Pauſaniæ I. Eliac. c.21. p.433. Apammon & Hermanubis apud Gregorium in carminibus de vita ſua, Phœbammon Sophiſta, cujus *σχόλια περὶ σχημάτων ῥητορικῶν* edita leguntur: Phœbammon & Nilammon apud Sozomenum VIII.19. & in Syneſii atqve Iſidori Peluſiotæ Epiſtolis, Hermapion * è cujus libro expoſitionem Inſcriptionis Obeliſci Ægyptii in memoriam Regis Rameſſis poſiti Græce deſcribit Ammianus Marcellinus XVII. 4. Qvin Serapidis ipſius nomen qvaſi ex Oſiride & Apide conflatum obſervat Sirmondus ad Sidonium p.233. Pro Horo Apolline Horapulum in MSto ſuo codice reperit Jacobus Schegkius, librarii potius vitio, qvam ex more recentium Græcorum, qvi ut pro Moſcho dicunt Moſchopulum, pro Xantho Xanthopulum, ſic pro Horo dicerent Horopulum non Horapulum.

VI. Hieroglyphica Hori *Græcè*, ut dixi, vulgavit Aldus Ao.1505. fol. primus ** A.1515. Auguſt. Vindel. *Latine* vertit *Bernardinus Trebatius* Vicentinus, cujus translationem Conradus Peutingerus Johanni Frobenio excudendam conceſſit. Prodiit itaque Peutingero ab auctore inſcripta

* Hunc Hermapionem cum Apione quem Cymbalum mundi vocavit Tiberius Imp. & cum Hermotele Tertulliani confundit Kircherus in propylæo Agoniſtico ante Oedipum Ægyptiacum præfixo c.1. & paſſim alibi præcipue T.3. p.250. ubi expoſitionem Obeliſci ab Ammiano allatam explodit, explodendus & ipſe.

** Fallitur Garaſſius Doctrin. Curioſ. p.1024. ubi affirmat Ori Hieroglyphicorum] primum interpretem fuiſſe *Johannem Mercerum* Pariſ.1548.

Basileæ 1518. 4to. separatim, & 1534. 8vo cum Augustini Niphi libris II. de auguriis, postea Lugd. 1542. 8vo & ad calcem hieroglyphicorum Pierii Valeriani Francof. 1678. 4to. Græcis etiam addita prodierat Paris. 1521. 8vo. *Cælius* præterea *Calcagninus* vir doctissimus Lib. II. Epistolicarum quæst. Epist. I. testatur se Hori hieroglyphica Latine vertisse & commentario illustrasse, eodemqve in loco veluti compendium qvoddam breve Hieroglyphicorum Hori exhibet. Versio autem illa una cum commentariis nunqvam lucem adspexit qvod sciam, etsi Calcagnini de rebus Ægyptiacis commentatio inter alia ipsius scripta edita est Basileæ 1544. fol. Transtulit & Horum *Philippus Phasianinus* Bononiensis, cui codicem non malum fuisse ait Hœschelius. Græca idem *David Hæschelius* fide codicis MSti Augustani emendavit, supplevit & cum Bernardini (non Joh. Merceri ut habet Labbeus in mantissa antiqvariæ supellectilis) versione, notis suis & Merceri edidit Augustæ Vindel. 1595. atqve iterum 1605. 4to.

Cum eadem versione & *Joh. Merceri* notis prodierant Paris. 1551. 8vo. apud Christianum Wechelum. Præterea Græce & Latine cum commentario non magni momenti ad Lib. I. exstant ad calcem Hieroglyphicorum Pierii edit. Lugd. 1626. fol. *Nicolai Caussini* Polyhistori Symbolico præmittuntur itidem Græce & Latine ex Hœschelii editione, additis ejusdem Caussini notis & observationibus Paris. 1618. 4. *Gallice* & Latine una cum iconibus sive imagunculis prodiere, ibidem 1574. 4to.

VII. In Hieroglyphicis Ægyptiorum illustrandis præter *Johannem Pierium Valerianum* sive Petrum Valerium Bellunensem, qvi viginti qvatuor annos in qvinqvaginta sex circiter commentariis libris hieroglyphicorum contexendis periisse sibi affirmat Lib. VI. cap. 22. magnam & invidiosam operam posuit *Athanasius Kircherus* in Oedipo Ægyptiaco, præcipue Tomi secundi classe 1. * 3. 7. seq. & Tomo integro tertio, tum alio in opere qvod Obeliscum Pamphilium inscripsit, sed Davus sæpenumero videtur non Oedipus, adeo multæ ejus expositiones subnixæ sunt lubricis & incredibilibus conjecturis, ut innui etiam supra c. XI. num. 3. Binorum librorum libris duodesexaginta Pierianis subjectorum auctorem ferunt *Cælium Augustinum Curionem*, qvibus in Lugdunensi Ao. 1626. & Francofurtensi Ao. 1678. editione adnexa sunt Collectanea Hierogly-

* Classem tertiam tomi secundi inscripsit *Sphyngem Mystagogam.*

Digitized by Google

roglyphica sex libris undiqve digesta sub titulis ordine Alphabetico dispositis, nescio qvo auctore. ** Sunt & in manibus eruditorum hominum *Laurentii Pignorii & Johannis Macarii, Chifletiiq;* scripta qvibus lucem arcanis qvibusdam & obscuris Ægyptiorum literis & figuris afferre conati sunt, è qvibus Pignorius in expositione Mensæ Isiacæ p.44. non diffitetur Horapollinis nostri auctoritatem magnam apud se fuisse. Utinam vero in lucem prodiissent *Jacobi Vindeti* Angli observationes qvas ad Plutarchi librum de Iside & Osiride vir doctus conscripserat, Kircheroqve opposuerat, ut ipse testatur Lib. de vita functorum statu p.17. Deniqve *Jacobus Masenius* in speculo imaginum veritatis occultæ libro & capite sexto Hieroglyphica Hori Apollinis brevi epitome complectitur, & hinc inde illustrat.

VIII. Fuere & præter supra nominatos, alii plurimi olim Hori nomine, * ut Horus Cynicus, qvem loqventem inducit in Saturnalibus Macrobius, Hor sive Horus Episcopus Origenista apud Hieronymum ad Ctesiphontem contra Pelagianos. Orus qvem laudat Stephanus Byzantinus in Ἀθῆναι. Alius item Horus sive Orus sive Orion Grammaticus Milesius, & alter Thebanus, & tertius Alexandrinus, de qvibus Sylburgius ad Etymologicum Magnum. Nescio utri ex his tribuenda qvæ sub Ori nomine exstant de *polysemis dictionibus* in codice Regis Galliæ 604. His adde Horum Mendesium juniorem Medicum cujus meminit Galenus Lib. II. de antidotis cap.7. etsi Daniel Clericus in historia Medicinæ parte 3. Lib. II. c.1. p.69. suspicatur *Bolum* forte Mendesium (Medicum Democriteum Theophrastro juniorem) esse rescribendum, de qvo infra Libro II. cap.11. Fuit & Horapollo alius, Philosophus sub Zenone Imp. cujus meminit Svidas, locum de eo producens ni fallor è Damascio in vita Isidori.

** Excerpta ex Chæremonis ἱερογλυφικοῖς evolvisse se refert Erasmus in Adagio *festina lente.*

* De Horo Valentinianorum vide Epiphan. hæres. XXXI. c.15. Nempe Christus ipsis erat ὅρος & ὁροθέτης. ibid. c.7.

Digitized by Google

CAPUT XIV.

De Hostane Mago & scriptis ei tributis. Plures hoc nomine. 1. *Hystaspes itidem Magus, num diversus à Dario Rege, Xerxis Patre.* 2. *Vaticinia Hystaspis commendata à Christianis Scriptoribus ex Apocrypha Apostoli Petri prædicatione.* 3. *Jambe, & Imuthe.* 4. *Isatis sive Isis & scripta ad eam relata.* 5. *Mensa Isiaca.* 6. *Lini tres. Threnodia Ægyptiis Μανέρως Græcis Λῖνος.* 7. *Varia scripta sub Lini nomine à veteribus memorata, & ex iis fragmenta quædam.* 8.

I.

HOSTANES seu ut alii *Ostanes* vel ut apud Herodotum Lib. III. id nomen scribitur, & apud Theodorum Meliteniotam præfatione in Astronomiam, *Omnes*, Magus, Zoroastris * præceptor fuisse, adeoqve Homerum ætate superasse nonnullis est existimatus. Magum antiqvissimum multi memorant, Apuleius in Apologia, Tatianus, Tertullianus de anima c. 57. Arnobius Lib. I. Cyprianus de idolorum vanitate, Minucius Felix in Octavio, Augustinus Lib. VI. contra Donatistas c. 44. Lutatius ad I. Thebaidos, v. 710. & alii. Plinius Lib. XXX. cap. 1. Homero juniorem testatur his verbis: *Primus qvod exstet ut eqvidem invenio, de Magia commentatus Osthanes, Xerxem Regem Persarum bello qvod is Græciæ intulit comitatus, ac velut semina artis portentosæ sparsisse obiter infecto quacunqve commeaverat mundo. Hic maxime ad rabiem, non aviditatem modo scientiæ ejus Græcorum populos egit.* Meminit & Plutarchus de defectu oraculorum. Et Jamblichus in Theologumenis Arithmeticæ ex Nicomacho Geraseno p. 43. Καὶ Βαβυλωνίων οἱ δοκιμώτατοι καὶ Ὀστάνης καὶ Ζωροάστρης ἀγέλας κυρίως καλοῦσι τὰς ἀστρικὰς σφαίρας. Mox alterum præterea Hostanem Plinius memorat, *qvi Alexandri M. ætate non levem auctoritatem addiderit Magicæ professioni:* & Laërtius in proœmio integram refert Magorum successionem qvos Ὀστάνας vocat multitudinis numero, & Svidas: Ὀστάναι, inqvit, οὗτοι πρῶτον παρὰ Πέρσαις Μάγοι ἐλέγοντο, qvam in sententiam scholion græcum se in MStis Tatiani codicibus reperisse testatur Gesnerus. Astrorum qvoqve cognitionem à Zoroastre & post hunc ab Ostane primum excultam tradit Svidas in Ἀστρονομία. Librum de arte Chemica inter antiqvos Persarum libros sub Ostanis Magi & Philosophi qvi Zoroastris præceptor fuerit, nomine ferri, testatur Thomas Hyde in præf. ad librum de religione veterum Persarum. Sed & in-

* Ex Ægypto in Persiam venisse videtur, nec fuisse præceptor primi Zoroastris Nino æqvalis sed alterius Persæ vel ne hujus quidem fortassis: nam ut Plinius, *diligentiores paulo ante hunc ponunt Zoroastrem.*

Digitized by Google

& inter Græcos libros Chemicos Oſtanis nomen occurrit, ut docet Reineſius p. 155. Var. Lect. & in Catalogis MStorum Lambecius, Labbeus, Du Fresnius. Apud Syncellum p. 248. & in Scaligeri Euſebio p. 53. hæc legas, qvibus nullam fidem habent Scaliger in notis, & Bochartus Geographiæ ſacræ p. 235. Δημόκριτος Ἀβδηρίτης φυσικὸς φιλόσοφος ἤκμασεν ἐν Αἰγύπτῳ μυηθεὶς ὑπὸ Ὀστάνου τοῦ Μήδου σταλέντος ἐν Αἰγύπτῳ παρὰ τῶν τηνικαῦτα Περσῶν ἄρχειν τῶν ἐν Αἰγύπτῳ ἱερῶν ἐν τῷ ἱερῷ τῆς Μέμφεως σὺν ἄλλοις ἱερεῦσι καὶ φιλοσόφοις, ἐν οἷς ἦν καὶ Μαρία τις Ἑβραία σοφὴ, καὶ Παμμένης, συνέγραψε περὶ χρυσοῦ καὶ ἀργύρου καὶ λίθων καὶ πορφύρας λοξῶς. Δημόκριτος δὲ καὶ Μαρία ἐπῃνέθησαν παρ' Ὀστάνου, ὡς πολλοῖς καὶ σοφοῖς αἰνίγμασι κρύψαντες τὴν τέχνην, Παμμένους δὲ κατέγνωσαν ἀφθόνως γράψαντος. Suppoſititium Hoſtanis de Maria oraculum ex MSto codice ſexcentorum annorum Græce edidit Clariſſimus vir Rich. Bentleius in Epiſtola Malalæ ſubjecta p. 10. Hoſtanis Octateuchum laudat Euſebius libro præparationis Evangelicæ primo extremo.

II. HYDASPES, HISTASPES ſive potius HYSTASPES, (ita enim ſcribendum docuit Theodorus Canterus Lib. II. c. 19. Var. lect.) Magus & vates habitus antiqviſſimus, utpote qvi multo anteqvam Trojana gens conderetur, præfatus eſſe dicitur ſublatum iri ex orbe imperium nomenqve Romanum, ut refert Lactantius Lib. VII. cap. 15. & à Perſis exiſtimatus æqvalis fuiſſe Zoraſtris, ut docet Agathias Lib. II. p. 58. qvi tamen addit incertum eſſe qvis demum ſit ille Hyſtaspes. Alii enim eundem faciunt longe juniorem Homero, Darii Regis patrem, de qvo Herodotus Lib. I. cap. 209. Sed errant ſaltim in eo, qvod Regem * faciunt & ipſum, ut Ammianus Marcellinus Lib. XXIII. p. 374. Lactantius autem qvi longe vetuſtiorem Darii parente habuit, antiqviſſimum Medorum Regem appellat, neſcio qvam vere. Machagiſtiæ ſive Magiæ poſt Zoroaſtrem præcipuus auctor traditur, qvi, ſi credimus Ammiano, *cum ſuperioris Indiæ ſecreta fidentius penetraret, ad nemoroſam qvandam venerat ſolitudinem, cujus tranqvillis ſilentiis præcelſa Brachmanorum ingenia potiuntur: eorumqve monitu rationes mundani motus & ſiderum purosqve ſacrorum ritus, qvantum colligere potuit eruditus ex his qvæ didicit aliqva ſenſibus Magorum infudit, qvæ illi cum diſciplinis præſentiendi futura per ſuam quisque progeniem poſteris ætatibus tradunt.* Sed & Darius Rex ſepulchro ſuo inſcribi juſſit ὅτι μαγικῶν γένοιτο διδάσκαλος, ſive *quod Magica & ipſe docuiſſet*, teſte

M 3 Por-

* Ex Thoma Hydeo de religione veterum Perſarum cap. 23. quod eſt de *Gushtaſpe* ſive *Hyſtaſpe*, apparet hunc Hyſtaspen Magum à Perſis ſcriptoribus eundem haberi cum ipſo Dario Xerxis Patre, & ſub ejus regno fuiſſe etiam Zerdusht ſive Zoroaſtrem, novæ apud Perſas religionis inſtitutorem, cujus præceptor Hoſtanes de quo jam dixi.

Porphyrio Lib. IV. περὶ ἀποχῆς, ut vel hoc nomine probabile multis fuerit Hystaspen illum celebrem Magum non diversum fuisse à Darii parente, qvod & Thomæ Stanlejo placuit l. II. Philosophiæ Orientalis cap. 2.

III. Qvaliscunqve vero fuerit iste Hystaspes, ejus vaticinia non modò à Lactantio laudantur, sed & Justino Martyre Apologia prima, (qvæ secunda vulgo audit) duobus locis, qvorum unus exstat f. 66. Σίβυλλα δὲ καὶ Ὑστάσπης γενήσεσθαι τῶν φθαρτῶν ἀνάλωσιν διὰ πυρὸς ἔφασαν. Ubi clarissimus Grabius eum putat præ oculis habuisse Apocrypham Petri Apostoli prædicationem, qvam mox è Clemente Alex. memorabo. Alter locus Justini exstat f. 82. ubi ait malorum dæmonum opera effectum esse, ut mortis supplicium constitueretur adversus librorum Hystaspis aut Sibyllæ aut Prophetarum lectores. Deniqve Clemens Alex. Lib. VI. Stromatum p. 636. ex Apocrypha Petri prædicatione testatur Paulum ipsum Apostolum Sibyllinorum & Hystaspis lectionem commendasse. Δηλώσει πρὸς τῷ Πέτρου κηρύγματι ὁ Ἀπόστολος λέγων Παῦλος. Λάβετε καὶ τὰς Ἑλληνικὰς βίβλους, ἐπίγνωτε Σίβυλλαν, ὡς δηλοῖ ἕνα Θεὸν καὶ τὰ μέλλοντα ἔσεσθαι, καὶ τὸν Ὑστάσπην λαβόντες ἀνάγνωτε καὶ εὑρήσετε πολλῷ τηλαυγέστερον καὶ σαφέστερον γεγραμμένον τὸν υἱὸν τοῦ Θεοῦ. Qvamvis enim Cotelerius non Pauli hæc, sed Clementis verba esse contendit, & illa ὁ Ἀπόστολος λέγων Παῦλος ad præcedentia apud Clementem referri debere putat, in judicio de Epistola secunda Clementis Romani f. 182. tamen verisimiliorem esse communem aliorum sententiam qvi hæc ex Apocrypho nescio qvo libro tanqvam Pauli verba à Clemente Alex. laudari existimant, probavit Beveregius in codice canonum vindicato part. 1. cap. 14. §. 7. * Cæterum Davidi Blondello Lib. I. de Sibyllis cap. 5. & 26. Petro Petito Lib. III. de Sibylla cap. 17. absurdum videtur qvod Paulus Apostolus Hystaspis & Sibyllinorum lectionem commendaverit, qvasi debuerit omnia in illis scriptis probare qvi veritatem de uno Deo in iis agnoscendam gentibus prædicavit. Contra plurimum illi testimonio tribuunt Baronius apparat. num. 18. Montacutius in Analectis p. 143. & qvi idem prope liber est in Apparatu p. 134. Isaacus Vossius in responsione ad iteratas Simonii objectiones p. 368. & de Sibyllinis Oraculis c. 6. Joh. Ernestus Grabe T. I. spicilegii Patrum p. 66. Nihilosecius cum certum sit scriptores Christianos illius ætatis passim ad incertas Apocryphas scripturas provocare, præcipue Clemens Alexandrinus non raro illas advocet, haud miror adeo traditionem istam Casaubono Exercitat. 1. sect. 10. nulla fide dignam visam fuisse.

IV. JAM-

* Dixi etiam de hoc loco in Codice Apocrypho N. T. p. 797.

Digitized by Google

IV. JAMBE Poëtria qvoq; hoc loco non prætereunda, propter hæc qvæ de illa legis in Scholiis ad Euripidis Orestem v.962. *Ἰάμβη τις δούλη τῆς Μετανείρας, ἀθυμοῦσαν τὴν θεὸν ὁρῶσα, γελοιώδεις λόγους καὶ σκώμματά τινα ἔλεγε, πρὸς τὸ γελάσαι τὴν θεόν. Ἦσαν δὲ τὰ ῥήματα, ἅπερ αὐτὴ πρῶτον εἶπεν, ἰαμβικῷ μέτρῳ ῥυθμηθέντα. Ἰάμβη δὲ θυγάτηρ Ἠχοῦς καὶ τοῦ Πανός, θρᾶσσα δὲ τὸ γένος.* De JMUTHE Asclepii Matre eiqve tributis libris mentionem jam feci supra cap. X. §. 11.

V. ISATIDEM nescio qvam inter scriptores ante Homerum refert, qvem sæpius nominavi, Tatianus, & è Tatiano Eusebius Lib. X. præpar. Certe illius vix alibi mentio occurrit, unde sunt qvi pro Isatide legunt *Isidem*, ut intelligatur mater Hori, à qvâ filius edoctum se non diffitetur, qvemadmodum Isis in Epitaphio testatur se edoctam ab Hermete, ut ex Diodoro Siculo cum de Hermetis scriptis agerem * observavi. *Μέλη* ad suam usqve ætatem in Ægypto usitata Isidos *ποιήματα* esse testatur Plato Lib. II. de legibus, qvem locum non de carminibus sed modulis Musicis intelligendum esse, qvæ apud Platonem præcedunt svadent. Isidis sacra Romã perlata refert in Caracalla Spartianus. Svevis celebrata, Tacitus c.9. de moribus Germanorũ. Sibylla Libro V. p. 553. edit. Gallæi se vocat *Ἴσιδος γνωστὴν* sive familiarem. Libros Ori & Isidos memoravi etiam supra c. XIII. n. 2.

VI. De *mensa Isiaca* cujus Archetypum hodie exstat Taurini in palatio Celsissimi Sabaudiæ Ducis, præter Kircherum T. 3. Oedipi & Pignorium videndus Wagenseilius libro de Norimberga p. 83. sqq. & in libro Germanice edito de institutione Principis juvenis à studiis literarum abhorrentis p. 226. seq. Neq; improbaverim sententiam Olai Rudbeckii, qvi part. 2. Atlanticæ c. 11. contendit mensa Isiaca nihil aliud contineri qvam figuras duodecim anni mensium. Sane testari possum eandem conjecturam mihi ante qvam Rudbeckium inspicerem in mentem venisse. Nec dubito facilius eam probatum iri viris doctis, qvam Kircheri triades vel qvod Joh. Fridericus ** Herwartus ab Hohenburg in admirandis Ethnicæ Theologiæ Mysteriis, Monachii Ao. 1626. 4to editis contendit non mensa Isiacâ tantum, sed multis aliis qvoqve abstrusis figuris fabulisqve, *magnetis* pyxidisqve nauticæ naturam & admirandos effectus & usum in navigatione à veteribus adumbratos fuisse.

VII. LINI nomine tres antiqvissimi fuisse perhibentur; unus Chalcidensis, Psamathes & Mercurii vel Apollinis & Terpsichores sive ut Pausanias auctor est Uranies & Amphimari filius (vide Menagium ad Laërt. Lib. I. sect. 4.) alter Ismenii, Thebanus, & tertius Linus Narcissus qvem addit

* Supra cap. VII. num. 5.
** Explodit Hervvartum Kircherus ipse T. 3. p. 255.

Digitized by Google

addit Eustathius ad Iliad. Σ. p. 1223. In primum ab Apolline ut ferunt vel ab Hercule, ut habet Ælianus III. 32. Var. (quod Chordæ usum vice filorum è lino in cithara primus docuisset) interemptum ac sepultum Thebis ferebatur olim solennis * threnodia Ægyptiis Μανέρως, Græcis Λίνος dicta, & in Phœnice etiam, Cypro & aliis locis decantata, cujus post Homerum Iliad. Σ. v. 570. meminere Herodotus L. II. c. 79. Pausanias p. 766. Athenæus Lib. XIV. p. 619. Svidas & alii. Eustathius: λίνος εἶδος ᾠδῆς κατὰ Ἀρίσταρχον ἢ ὕμνυ, ὡς καὶ ὁ παιὰν καὶ ὁ διθύραμβος. ὠνόμασται δὲ λίνος τὸ τοιοῦτον ᾠδικὸν εἶδος ἢ ὡς μετὰ λίνυ ἤτοι χορδῆς ᾀδόμενος (conf. Ez. Spanhemium ad Callimachum p. 466. sq.) ἢ ἀπό τινος Λίνυ ἀνδρὸς ἥρωος. φασὶ γὰρ οἱ παλαιοὶ ποιημάτιόν τι ἐπὶ τῷ Λίνῳ εἶναι, ὃ Σφαῖρα μὲν καλεῖται, εἰς Ὀρφέα δὲ ἀναφέρεται. Φιλόχορος δὲ ὑπὸ Ἀπόλλωνος ἀναιρεθῆναι τὸν Λίνον φησὶ διότι πρῶτος τὸν λίνον καταλύσας χορδῇ ἐχρήσατο εἰς Μυσικῆς ὄργανον. ἐτάφη δὲ ἐν Θήβαις καὶ ἐτιμᾶτο ὑπὸ τῶν ποιητῶν θρηνώδεσιν ἀπαρχαῖς. Hesiodus;

Οὐρανίη δ' ἄρ' ἔτικτε Λίνον πολυήρατον υἱόν.
Ὃν δὴ ὅσοι βροτοί εἰσιν ἀοιδοὶ καὶ κιθαρισταὶ,
Πάντες μὲν θρηνῦσιν ἐν εἰλαπίναις τε χοροῖς τε,
Ἀρχόμενοι δὲ Λίνον καὶ λήγοντες καλέυσι.

Pamphi sive Pamphoi threnũ in Lini funus, quem ob miserũ casum οἰτόλινον vocavit, memorat Pausanias Bœoticis pag. 767. Vetus Epigramma:

Ὦ Λίνε πάντα θεοῖσι τετιμένε, σοὶ γὰρ ἔδωκαν
Ἀθάνατοι πρώτῳ μέλος ἀνθρώποισιν ἀείδειν.
Ἐν ποδὶ δεξιτερῷ, Μῦσαι δέ σε θρηνέυσιν αὐταὶ
Μυρόμεναι μολπῆσιν ἐπεὶ λίπες ἡλίυ αὐγάς.

Clarissimus Joh. Clericus ad Hesiodum p. 329. & ante eum Vossius de arte Poëtica cap. 13. sect. 3. observant לין Phœnicia lingva significare *ejulatum, gemitum*, sed hoc forte non obstat quominus à Lino illo celebri lessus iste nomen acceperit, ut diserte tradit Pausanias. Et observat ex Euripide Athenæus, λίνον & αἴλινον cantari solitum ὐ μόνον ἐν πένθεσιν, ἀλλὰ καὶ ἐπ' εὐτυχεῖ μολπῇ. Pausanias addit Ægyptio nomine carmen illud dictum *Maneros*. Καλῦσι δὲ τὸ ᾆσμα Αἰγύπτιοι τῇ ἐπιχωρίῳ φωνῇ Μανέρων. Mentio hujus etiam apud Plutarchum Lib. de Iside & Osiride, p. 357. Svidam in Μανέρως & πρειμανώς, Theophilus Lib. II. ad Autolycum p. 139. auctor est cultum qui Saturno deferebatur, ex quorundam sententia introductum esse à Lino quem *Ilium* quoque vocatum refert. (fortè αἴλινον.) Vide præterea si placet Nic. Loënsem X. 3. Epiphyllidum.

VIII.

* Poëtis quibusdam etiam Tragœdiæ argumentum præbuit Linus, ut Achæo Eretriensi, cujus Λίνον memorat Athenæus Lib. XV. Linum cum Zoroastre perperam confundit Phil. Cluverus Germaniæ Antiquæ p. 169.

Digitized by Google

VIII. Apud Laërtium in proœmio Linus dicitur carmine ſcripſiſſe κοσμογονίαν ἡλίου καὶ σελήνης πορείαν καὶ ζώων καὶ καρπῶν γενέσεις. Additur & initium poëmatis Lini quod ita ſe habet: ἦν ποτέ τοι χρόνος οὗτος ἐν ᾧ ἅμα πάντ' ἐπεφύκει, & ex hoc Anaxagoram docuiſſe ὅτι πάντα χρήματα γέγονεν ὁμοῦ. Pauſanias tamen p. 767. diſerte tradit Linum non illum modo ſed & alterum juniorem Iſmenii filium nihil ſcripſiſſe, vel ſaltim illorum ſcripta ætatem non tuliſſe. Et Origenes Lib. I. contra Celſum p. 14. καὶ Λίνου μὲν ὃν προέταξεν ἐν οἷς ὠνόμασεν ὁ Κέλσος, οὔτε νόμοι οὔτε λόγοι φέρονται, ἐπιστρέψαντες καὶ θεραπεύσαντες ἔθνη. Verum à Sexto Empirico aliisqve refertur inter eos, qvos ante * Homerum carmina ſcripſiſſe fama fuerit, tum verſus aliqvot Lini producuntur ab Euſebio ac Stobæo qvos habes etiam in Poëſi Philoſophica H. Stephani p. 112. ſq. qvibus adde verſus duodecim è Lini περὶ φύσεως κόσμου, adductos à Stobæo Phyſ. tit. 13. Virgilius Ecloga IV. *Non me carminibus vincet nec Thracius Orpheus, Nec Linus.* Diodorus Siculus Lib. III. p. 140. ex Dionyſio Mythologo refert Linum primum inventorem fuiſſe ῥυθμῶν καὶ μέλους, primum literas à Cadmo è Phœnicia allatas Græcæ applicaſſe dialecto & nomina ſingulis impoſuiſſe & characteres διατυπῶσαι, qvod & Svidas teſtatur, additqve eum μούσης λυρικῆς πρῶτον γενέσθαι ἡγεμόνα. Diodorus porro memorat eundem poëſi & cantu admirandum plures habuiſſe diſcipulos, ſed in his celeberrimos tres: Herculem, Thamyrin & Orpheum, qvorum Hercules cum diſceret canere cithara, ingeniiqve tarditate diſciplinam non caperet, & à Lino plagis caſtigatus eſſet, in iram effuſus magiſtrum interfecit **, ut narrat etiam Pauſanias, ſed id alteri Lino juniori Iſmenii filio accidiſſe teſtatur. Herculem Lini diſcipulum notavit quoque Clemens Alexandrinus primo ſtromate p. 323. Orpheum & Linum primo loco inter ſeptem Græciæ ſapientes numerat Hippobotus apud Laërtium in Thalete. Eundem Linum addit Diodorus literis Græcis conſcripſiſſe primi Dionyſi ſive Bacchi res geſtas, aliasqve mythologias commentariis complexum. Jamblichus cap. 28. de vita Pythagoræ affert duos verſus, qvos ait eſſe auſpicium ἐπῶν qvæ Pythagoræi referebant in autorem Linum, etſi illa ex ſua ipſorum ſchola prodiiſſe, forte non ignorabant. Adſcribam hos qvoqve, qvia corrupti in editione Arcerii leguntur:

N Ἔλπε-

* Apud Bochartum lib. I. Chanaan c. 20. ubi ſcriptores quosdam Homero antiquiores recenſet, pro *Lycus Orpheus Muſæus* legendum *Linus, Orpheus* &c. etſi ſphalma illud ſervatum quoque in editione operum Bocharti Leusdeniana.

** Alios Magiſtrorum ſuorum interfectores colligit Bonifacius XV. 10. Hiſt. ludicræ.

Ἐλπεσθαι χρὴ πάντ', ἐπεὶ οὐκ ἔστ' οὐδὲν ἄελπτον,
Ῥάδια πάντα Θεῷ τελέσαι, καὶ ἀνήνυτον οὐδέν.

Damaſcius in opere inedito qvod inſcribitur ἀπορίαι καὶ λύσεις περὶ τῶν πρώτων ἀρχῶν οὐ γάρ ἐστιν ἕν, ἀλλὰ πάντα ἕν, ὡς Λῖνος τι ἔλεγε καὶ Πυθαγόρας. Linum Theologum ἐν τῷ πρὸς ὑμέναιον δευτέρῳ Θεολογικῷ allegat autor Theologumenon Arithmeticæ & ipſe Pythagoricus ubi de Heptade agit p.51. Ad locum fragmenti Cenſorino adjecti in qvo Linus lyram tribus tonis inſtructam ab Apolline parente accepiſſe dicitur, confer Cuperi ἀποθέωσιν Homericam p.32. ſeq. Fuit & Linus qvidam Hiſtoricus Oechaliota, Stephano Byzantio in Οἰχαλία & Euſtathio ad Iliad. β. p. 226. memoratus, ſed qvem longe minorem ſuſpicor. Philippi qvidem Cluverii ſententiam, qvi in Germania antiqva Lib.I. cap. 24. p. 206. Linum illum veterem & Zoroaſtrem pariterqve Adamum unum eundemqve eſſe hominem conjicit, ut parum veriſimilem prætereo, non minus qvam eorum qvi nullum unqvam fuiſſe Linum arbitrantur, nec Muſæum, nec Orpheum, qvæ Voſſii ſententia eſt Lib. de arte Poëtica p. 78. Meminit Lini etiam Propertius Lib. II. Elegia 10.

Sed magis ut noſtro ſtupefiat Cynthia verſu
Tunc ego ſum Inachio notior arte Lino.

Ναυτιλίης σοφισμένον καὶ παντοίης σοφίης δεδαηκότα celebrat Heſiodus apud Clementem 1. Strom. p.281. Chalcidius p.220. *Simul exponit ea qvæ Orpheus, & Linus & Muſæus de divinis poteſtatibus vaticinati ſunt, non quo delectaretur aut crederet, ſed quod tanta eſſet auctoritas vaticinantium, ut iis adſeverantibus parcius credi non oporteret.*

CAPUT XV.

De Melampode Amythaonis F. 1. *Heſiodi* Μελαμποδία. *ib. Alius junior Melampus ſcriptor* μαντικῆς περὶ παλμῶν. *Ejusdem fragmentum de nævis oleaceis in corpore hominis.* 2. *Editiones.* 3. *Alii ſcriptores* περὶ παλμῶν. *Melampodes alii.* 4.

I.

MELAMPUS Amythaonis filius augur & vates ſimulqve Medicus feliciſſimus, qvæ duo valde cognata eſſe obſervat Euſtathius ad Iliad. α p.36. ab Homero, Theocrito III. 43. & aliis Poëtis & ſcriptoribus paſſim celebratur, ac proverbio locum dedit, ut res perceptu difficilis dicatur Melampode & Pollete indigere. Vide Marinum in vita Procli cap. 10. Syneſium de inſomniis p.154. Svidam in Μελάμπους. Schol. Homeri ad Odyſſ. ό. 225. & λ'. 289. ubi & de eo qvod brutarum animantium voces intellexerit.

Bro-

by Google

Brodæum ad Anthologiam Epigrammatum Græcorum p. 529. & Gyraldum dialogo 2. de Poëtis, ubi & de Proeti filiabus furentibus elleboro à Melampode curatis, de qva re Epigramma Græcum exstat apud Vitruvium Lib. VIII. cap. 3. Proverbii etiam vice Chironem & Melampodem pro Medicis præstantissimis dixit Lactantius de mortibus persecutorum c. 33. cujus locum corruptum ex Georgicis Virgilii optime restituit elegantissimus Cuperus in ἀποθεώσει Homeri p. 4. & in suis ad Lactantium notis. —— —— —— *Cessere Magistri Phillyrides Chiron, Amythaoniusque Melampus.* Hesiodi μελαμποδίαν sive in μάντιν Melampodem carmen memorat Pausanias in Bœoticis p. 771. sq. Athenæus Lib. II. p. 40. & Lib. XI. p. 498. ubi laudat Hesiodum ἐν δευτέρῳ Μελαμποδίας & Lib. XIII. p. 609. ubi tertii libri meminit, & Clemens Alex. Lib. VI. Stromatum p. 628. Eustathius ad Iliad. M. p. 858, & ad Odyss. O. p. 565. Jo. Tzetzes ad Lycophronem v. 682. 687. ubi plures versiculos affert ἐκ τῆς μελαμποδίας ποιήσεως. Videndi etiam de Melampode Viri doctissimi Petrus Bælius in dictionario historico Critico editionis secundæ, & Daniel Clericus in historia Medicinæ Gallice scripta partis primæ libro I. cap. 9. ubi inter alia observat elleborum herbam à nostro Melampode dictam *Melampodium.* Diodoro Siculo teste Lib. I. f. 61. Melampus ab Ægyptiis in Græciam transtulit sancita Baccho sacra, fabulosas de Saturno & Τιτανομαχίας narrationes καὶ τὸ σύνολον τὴν περὶ τὰ πάθη τῶν Θεῶν ἱστορίαν. Unde aliqvid in literas misisse creditum olim, licet conjicere. Clemens 1. protrept. p. 10. ait Melampodem ex Ægypto in Græciam transtulisse τὰς Δηοῦς, Interpres (*Cereris*) ἑορτὰς καὶ τὸ πένθος ὑμνούμενον. Confer Herodotum Lib. II. cap. 49. Tertullianus Apologetico: *Orpheus Pieriæ, Musæus Athenis, Melampus Argis, Trophonius Bœotiæ, initiationibus homines obligaverunt.*

II. Exstat & hodie, sed longe junioris* Melampodis, qvi sub Ptolemæo Philadelpho vixit libellus qvi inscribitur: Μελάμποδος ἱερογραμματέως περὶ παλμῶν μαντικὴ πρὸς Πτολεμαῖον βασιλέα. Huic ex palpitationibus divinationi subjicitur breve de nævis oleaceis in corpore hominis sive περὶ ἐλαιῶν τοῦ σώματος fragmentum, sed cujus stylus Sylburgio videtur multo recentior phrasisqve magis barbara. Divinationi** è palpitationibus sive salissationibus membrorum, cujus mentio apud Isidorum VIII. 9. Origg. & Augustinum II. 20. de doctrina Christiana, plurimum olim tribuisse veteres docent Casaubonus lection. Theocrit. p. 51. ad hæc verba

N 2 Idyl-

* Alius nescio sitne Melampus, quem præcepta symmetriarum scripsisse testatur Vitruvius præfat. libri VII.

** Alia est divinatio ex pulsibus, Medicorum filiis familiaris, de qua ante Galenum scripserant Heliæus quidam Ægimius, Archigenes, Agathinus, Alexander Herophileus cognomento Philalethes, & alii.

Idyllii III. v. 37. *ἅλλεται ὀφθαλμός μευ ὁ δεξιός ἆρά γ' ἰδήσω αὐτάν.* Cotelerius ad Patres Apostolicos T.I. edit. Clerici p.413. Magius Lib IV. Misc. c.21. Bulengerus de ominibus Lib.IV. cap.3. Gaulminus ad Eustathium de Ismenii & Ismenes amoribus p.39. P. Possinus ad S. Nili narrationes p. 175. seq. & Tobias Guthberletus libro postumo de Saliis p.11. seq. Melampus initio libelli plures se libros Ptolemæo obtulisse ex arcanis columnis descriptos & excerptos significat his verbis: *Ὅσα μὲν ταῖς ἔμπροσθεν βίβλοις, κράτιστε βασιλεῦ Πτολεμαῖε συνέγραψά σοι ἐκ τῶν ἀδύτων στηλῶν τὰ τέρατα σημειωσάμενος καὶ τὰ σύμβολα συνέγραψα, ἐπεὶ δὲ καὶ νῦν ἀπέστειλάς μοι συγγράψασθαί σοι περὶ τῶν γιγνομένων παλμῶν ἐν τοῖς μέλεσι τῶν ἀνθρώπων* &c. In libello ipso auctores laudat * Phemonoën, Ægyptios, & Antiphontem. Docet & inter alia qvinam digiti qvibus sacri sint Planetis. Melampodem *ἐν τῷ περὶ τεράτων καὶ σημείων καὶ περὶ μυῶν* laudat Artemidorus Onirocrit. III, cap.28. Ex eodem libro videtur petitum qvod ex Melampode affert Tzetzes ad Hesiodum p.180. b. edit. Heinsii. Etsi Tzetzes ibi inepte Melampodem istum Hesiodo antiqviorem facit. Qvemadmodum Ludovicus Septalius Mediolanensis in libro de nævis sect. 2. præter rem existimavit Melampodem Homero Lib. XV. Odysseæ laudatum fuisse, cujus libellum sive partem libelli de nævorum in qvaq; corporis parte significatione habemus.

III. *Μαντικὴν περὶ παλμῶν* & de nævis corporis, fragmentum, primus *Græce* edidit *Camillus Peruscus*, una cum Æliani variis historiis, Heraclide de politiis, Polemonisqve & Adamantii Physiognomonicis Rom. 1545. 4. Deinde *Fridericus Sylburgius* in luculenta sua Aristotelis editione Græca, Philosophi Physiognomonicis subjecit Francof. ap. Wecheli hæredes 1587. 4. In *latinam* lingvam transtulit & una cum Meletio de natura hominis, Hippocrate de natura humana, Dioclis Carystii libello de sanitate tuenda & Polemonis Physiognomicis edidit *Nicolaus Petreius* Corcyræus Venet. 1552. 4to. Ante Petreium *Augustinus* ** *Niphus* ea qvæ de saltibus tremoribusqve qvi in hominum membris fiunt à Melampode scripta sunt, libro primo de auguriis capiti nono inseruerat, Basil. 1534. 8vo. Porro Græcè & Latine una cum Hieron. Cardani Metoposcopia edidit Claudius Martinus de Laurendiere Paris. 1658. fol. *Gallice* unà cum Adamantii libro transtulit & Richelio Cardinali inscripsit *Henricus de Boyvin du Vavroüy*, duodecim annorum puer. Paris. 1636. 8. *Germanicè* præterea red-

* Phimonem augurem vocat Augustinus Niphus lib. I. de auguriis cap. 9. Sed vide quæ infra dicimus in Phemonoë.

** Niphi liber occurrit etiam in Tomo quinto thesauri antiquitatum Romanarum Græviani, ubi vide pag. 330. seq. Gallice vertit Antonius du Moulin, Lugd. 8. & Paris. 1566. 16.

Digitized by Google

:dditus exstat ad calcem tristoli Chiromantico-Physiognomici una ım Joh. Sigismundi Elsholtzii libro de symmetria corporis humani ſorimb. 1695. 8vo.

IV. Scripserat & Posidonius quidam olim παλμικὸν οἰώνισμα ıjus meminit Svidas in παλμικὸν, & Ποσειδώνιος & οἰωνιστικὴν, testatus præ- :rea Sibyllam περὶ παλμῶν scripsisse. Qvod divinationis genus rejicitur ı iis qvæ habemus Sibyllinis Lib. III. p. 232. ubi pro οὐ παλμῶν σημεῖα, in ;odice Regis Galliæ legitur οὐ παλμῶν οἰώνισμα teste Opsopœo. Vide : Justini qvæst. XIX. ad Orthodox. Alius *Melampus* Grammaticus, cujus cholia in Dionysium Thracem manu exarata exstant in variis Bibliothe- is, qvemqve laudet Tzetzes ad Lycophronem v. 31. Ne dicam de *Melam- ,de* Ithagenis filio, qvem inter Homeri majores refert Herodotus sive qvis lius scriptor vetus in Poëtæ vita.

CAPUT XVI.

[M]elisander Milesius. 1. *Mochus Sidonius.* 2. *Musæus Atheniensis.* 3. *Scripta ejus apud veteres memorata, itemq; obiter de Laso Hermionensi.* 4. *Musæi à Meursio & aliis præter rem multiplicari.* 5. *Poëma longe junioris Poëtæ de amoribus Herus & Leandri.* 6. *Editiones.* 7.

I.

MELISANDER MILESIUS ab Æliano Lib. XI. cap. 2. Variæ historiæ accensetur Poëtis qvi Homerum ætate præcesserint, diciturqve Lapitharum & Centaurorum pugnam scripsisse.

II. De MOCHO Sidonio Vide qvæ dicimus infra in *Sanchoniathone*.

III. MUSÆUS Philosophus & ἐποποιὸς Atheniensis, Eumolpi :cundi & *Selenes filius sive per Antiphemum nepos (diversæ enim ım olim de hoc fuere sententiæ, ut notatum Menagio ad Laërtii pro- :m. sect. 3.) Orphei imitator (vide Pausaniam p. 813.) & discipulus (Syncell. p. 156.) fuisse fertur, qvo sensu accipiendum putaverim, cum à Platone,)iodoro & aliis Orphei filius appellatur, & Justinus Martyr Orpheum

N 3 scri-

* Hinc Σεληνιακὸς dicitur Proclo l. in Timæum. Alius Musæus Jovis æqualis cujus mentio apud Diodorum Siculum lib. V. p. 234. Confer Syncellum p. 153. ubi male excusum Μυσικὸς pro Μυσαῖος ὁ Εὐκλέους καὶ Νύμφης ἤκμαζεν, (sub Cecrope-)

ſcripſiſſe ait πρὸς τὸν ὑὸν αὐτȣ̃ Μȣσαῖον, καὶ τȣ̀ς λοιπȣ̀ς γνησίȣς ἀκροατάς.

—— —— σὺ δ᾽ ἄκȣε φαεσφόρȣ ἔκγονε Μήνης
Μȣσαῖε. —— —— —— —— —— ——

Confer Orphei εὐχὴν πρὸς Μȣσαῖον qvæ incipit: μάνθανε δὴ Μȣσαῖε. Caſſiodorum Lib. II. Variar. Epiſt. 40. Servius ad VI. Æneidos v. 667. ubi in campis Elyſiis Sibylla non Homerum ſed Homero antiqviorem Muſæum primum ante omnes vates affata inducitur: *Eum alii Lunæ filium, alii Orphei volunt, cujus eum conſtat fuiſſe diſcipulum, nam ad ipſum primum carmen ſcripſit qvod appellatur Crater.* Homerum ex Muſæo qvædam deſcripſiſſe ac ſuis intexuiſſe poëmatis, contendit Clemens Alex. 6. Strom. p. 618. qvemadmodum Heſiodum p. 628.

IV. Scripta Muſæi hæc apud veteres commemoratur:

Χρησμοὶ ſive Oracula, quorum mentio apud Ariſtophanem in ranis. ad quem locum Scholiaſtes p. 171. Τὸν Μȣσαῖον παῖδα Σελήνης καὶ Εὐμόλπȣ Φιλόχορός φησιν. ȣ̃τος δὲ παραλύσεις καὶ τελετὰς καὶ καθαρμȣ̀ς συντέθεικεν, ὁ δὲ Σοφοκλῆς χρησμολόγον αὐτὸν φησίν. Meminit Muſæi Χρησμῶν etiam (qui illos legiſſe ſe teſtatur) & ex iis quædam adducit Pauſanias in Phocicis p. 820. & 828. & Philoſtratus Heroicis, in Proteſilao, Herodotus autem Lib. VII. cap. 6. affirmat Onomacritum, qvi Orpheo etiam (ut infra dicemus) oracula ſuppoſuit, χρησμȣ̀ς ſub Muſæi nomine concinnaſſe, & ἐπαυτοφόρῳ deprehenſum à *Laſo* * Hermioneo, ejectum eſſe Athenis à Piſiſtrato. Clemens quoque Lib. I. Stromatum p. 332. ſq. ubi perperam tradit Orpheum Muſæi diſcipulum fuiſſe, auctor eſt τȣ̀ς ἀναφερομένȣς εἰς Μȣσαῖον χρησμȣ̀ς Onomacrito ab aliis tribui. Muſæum inter Vates ſive auctores oraculorum refert etiam Strabo Lib. XVI. & Herodotus Lib. VIII. c. 96. Orpheum Linum & Muſæum de divinis poteſtatibus vaticinatos Platoniq; laudatos narrat Chalcidius p. 220. Meminit Muſæi Plato in Apologia, in Jone, in 2. de Rep. & in Protagora, ubi τελετάς τε καὶ χρησμῳδίας Orpheo & Muſæo tribui teſtatur.

Ὑποθῆκαι ſive *Præcepta ad Eumolpum tertium, filium ſuum*, Svidæ memorata, ἔπη δ᾽. *verſus quatermille.* Hoc opus Pauſanias plus ſimplici vice memorat, & à Græcis decantatum teſtatur, nomine Εὐμολπίων carminum p. 809. Videtur tamen & pſe hæc ad Onomacritum referre in Atti-

* De hoc Laſo primo Muſices ſcriptore multis agunt Leopardus Lib. II. emendatt. cap. 13. Voſſius Poëtic. III. p. 87. Tan. Faber Lib. I. Epiſt. p. 69. Meurſius ad Ariſtoxenum p. 141. ſeq. Meibomius p. 78. Grotius ad Marciani Capellæ paginam 317. Æqualis Xenophanis fuit, ut docet Plutarchus de vitioſo pudore p. 530. & Simonidis, teſte Ariſtophane in Veſpis. Fuit & alter Laſus Magnes quem Phænomena ſcripſiſſe refert auctor vitæ Arati.

Digitized by Google

Atticis p.53. Lambecius p.185. prodromi historiæ literar. male distin-
iit ὑποθήκας hasce ab Eumolpiis Musæi carminibus. Fuere & Eumol-
versus ter mille, qvibus mysteria Cereris tradiderat,ut ex Svida jam supra
otavimus : Hos alios longe fuisse ab Eumolpiis istis Musæi carminibus
on modo colligo ex eo qvod numerus versuum utroqve in loco diver-
s est, sed & auctor atqve argumentum. De mysteriis enim singulari opere
lusæus egerat qvod infra commemoramus. In hisce autem ὑποθή-
ας videtur præcepta ad vitam necessaria complexus fuisse & filio tra-
disse.

Hymnus in Cererem, in Lycomidarum gratiam (de qvibus Meursius
ib.II.cap.19. Atticar.Lect.& Kühnius ad Pausaniæ Messenica cap. I.) con-
nnatus, qvem solum pro Musæi illius prisci scripto certo ac genuino
abet Pausanias in Atticis, atqve iterum laudat in Messenicis p.281.reliqva
niversa ab Onomacrito Musæi nomini supposita testatus.

Ἐξακέσεις νόσων sive *de morbis curandis præcepta* memorata Aristo-
hani in ranis, & Eustathio proœmio in Iliadem p.3. In hoc libro ni fal-
or dixerat de polio herba, qvod ex Musæo repetit Theophrastus Lib.IX.
ist.plantar.cap.21. Plinius Lib.XXI.cap.7. & 20.Lib.XXV. cap.2. Schol.
Apollonii in Lib.IV. ἡ δὲ ἀρκεύθος δένδρον ἐστὶ ἀκανθῶδες Ἀπόλλωνος ἴδιον,
ς ἱστορεῖται ἐν τρίτῳ τῶν εἰς Μουσαῖον ἀναφερομένων.

Theogonia qvam memorat Laërtius in proœmio, atqve ut Meursio
idetur Harpocration & Svidas in Μελίτη. Idem Musæi opus puto respici
b Eratosthene c.13. Catasterism. Ex eodem petita videntur Lambecio,
uæ de duabus γενέσεσι Μουσῶν profert Scholiastes Apollonii Rhodii ad
Lib. III. Addit Laërtius Musæum docuisse, ἐξ ἑνὸς τὰ πάντα γίνεσθαι καὶ εἰς
αὐτὸν ἀναλύεσθαι.

Τιτανογραφία, cujus librum tertium allegat Scholiastes Apollonii
Lib. III.

Sphæra, de qva idem Laërtius in proœmio, ubi de Musæo agit: ποιῆ-
σαι δὲ Θεογονίαν καὶ σφαῖραν πρῶτον, qvanqvam dubitari possit hisne ver-
bis scripto sphæram cœlestem exposuisse dicatur, (Uti Linus præter
κοσμογονίαν scripsisse ab eodem Laërtio dicitur de cursu solis & lunæ,) an
Sphæram ipsam primus reperisse, qvod Atlanti tribuit Diodorus Siculus
Lib.III. p.193. qvem inde dictum humeris cœlum portare narrat idem
Lib.IV. p.233. sq. Confer Plinium Lib.II.cap.8.qvi Lib.VII.cap.56.Sphæ-
ram scribens inventam ab Anaximandro, signiferum dicere voluit, etsi
sphæram ab Anaximandro κατεσκευασμένην tradit etiam Laërtius qvod de
libro accepit Svidas, minus ni fallor ad Laërtii mentem.

Παρα-

Παραλύσεις καὶ τελεταὶ καὶ καθαρμοὶ, qvæ à Musæo composita refert auctor scholiorum Aristophanis in loco paulò ante adducto. Eadem tria jungit Plato, de Musæo & Orpheo agens Lib.II. de Rep. παραλύσεις sive καταλύσεις dicuntur qvod homines & civitates docerent religione absolvi & liberari à peccatis criminibusqve qvibus se obstrinxerant. Τελετὰς sive Mysteria à Musæo instituta multi memorarunt, ut idem Plato duobus in locis, Lucianus περὶ ὀρχήσεως & alii. Hæc ipsa sunt Mysteria Eleusiniæ Cereris, de qvibus exstat liber integer Meursii, qvem vide cap. 2. Καθαρμοὺς etiam scripsit Empedocles ut infra notavi libro II. c. 11.

Ex qvibus porro Musæi scriptis hausta sint verba versiculive qvos adducunt Aristoteles Lib.VIII. politic. cap. 5. & Lib.VI. cap. 6. Hist. animal. Plutarchus in Mario, Clemens Alex.Lib.VI. Strom.p.618. & 628. ubi Homerum ac Hesiodum ex Musæi carminibus profecisse contendit, nemo est, qvi nos doceat. Versus plerosqve Musæi ex Clemente, Pausania, qvem ex Oraculis Musæi nonnulla producere diximus, & Aristotele collectos exhibet H. Stephanus in poësi Philosophica p. 109. Eundem esse puto Musæum ex qvo Clemens Alex. p. 628. notat integrum librum de Thesprotiis *Eugamonem*, sive ut Eusebius Lib.X. cap.I. præparat. *Eugrammonem* Cyrenæum transscripsisse. Forte in Musæi χρησμοῖς qvædam legebantur ex lebete Thesprotio, cujus celebris antiqvissimi oraculi mentio apud Theodoritum Lib. X. Therapeut. & alios.

V. Neutiqvam vero assentiendum eruditissimo Meursio, qvi in Bibliotheca Attica ex uno nobis Musæo ternos, & Lib.II. c.19. Atticar. Lect. qvaternos confinxit, Antiphemi filium, Selenes sive Lunæ filium prioris nepotem, tertium filium Orphei, & qvartum deniqve qvem Eugamon exscripsit. Neq; video cur Vossius libro de qvatuor artibus popularibus p.40. seqv. Musæum ab Aristotele citatum & Theogoniæ Sphæræqve auctorem diversum esse existimet ab altero qvicunqve is etiam fuerit χρησμῶν auctore. Mentio veteris illius Musæi etiam in marmore Arundeliano. Vide Palmerii Exercitationes ad auctores Græcos p. 609. sq. Fuit & alius Musæus Thebanus, Thamyræ & Philammonis filius, qvem ante Trojana tempora scripsisse & μέλη atqve ᾄσματα composuisse Svidas narrat. Tertius porro Ephesius sed longe junior de qvo idem Svidas narrat: Μουσαῖος Ἐφέσιος ἐποποιὸς, τῶν εἰς τοὺς Περγαμηνοὺς καὶ αὐτὸς κύκλους, ἔγραψε περσηίδος βιβλία δέκα καὶ εἰς Εὐμένη καὶ Ἄτταλον. Nescio an diversus ab his fuerit, isqve Grammaticus, cujus περὶ ἰσθμίων laudat Arsenius ad Euripidis Medeam, auctor scholiorum ad Apollonium Lib. III. & Varinus in ἴσθμια.

VI. Ex-

Digitized by Google

VI. Exſtat & Muſæi nomine carmen Epicum, Græcis verſibus molliſſimis *de amoribus Herus & Leandri* compoſitum, qvod Michaël Sophianus (teſte Caſaubono ad Laërtium) Leo Allatius & Jac. * Gronovius, (teſte Adr. Relando in notis ad Tan. Fabrum de Poëtis Græcis) in MSS. codd. inſcriptum repererunt, Μουσαίου τοῦ Γραμματικοῦ τὰ καθ' Ἡρὼ καὶ Λέανδρον. Antiqviſſimus qvi id diſerte laudet eſt Johannes Tzetzes Chiliad. 2. hiſt. 38. v. 435. Chil. 10. hiſt. 337. v. 519. & Chil. 12. hiſt. 453. v. 943. Ovidio antiqviorem auctorem facit Guil. Canterus Lib. I. Novar. lectionum. c. II. & A. Morellus in ſpecimine rei numariæ p. 189. Qvin priſco illi Muſæo Orphei æqvali tribuere non dubitat Julius Cæſar Scaliger Lib. V. Poëtices p. 494. ejusqve Stylum longe eſſe Homerico politiorem atqve comtiorem contendit, & Homerum plures ex iſto carmine verſus mutuatum affirmat. Sed in eo omnino falſum fuiſſe magnum illum Criticum omnes fere conſentiunt, filius ipſe Joſephus Scaliger Epiſt. 247. ad Salmaſinm, Caſaubonus & Menagius ad Laërtium, Barthius in Adverſariis Lib. II. c. 7. & Leo Allatius de patria Homeri p. 71. ſqq. (qvi de re levi nimis profecto petulanter ſummo viro inſultat) Voſſius, Lambecius aliiqve qvos enarrare nihil attinet. Matthæi Sladi Epigramma Græcum illi Julii Scaligeri ſententiæ oppoſitum exhibet Joh. Jenſius Lectionum Lucianearum p. 190. Meurſio qvidem non abſurde auctor poëmatis iſtius videbatur eſſe Muſæus, cujus *pathiciſſimos libellos, qui certant Sybariticis libellis, & tinctas ſale pruriente chartas* memorat Martialis Lib. XII. Epigramm. 97. Sed nec ſine ratione Gyraldus exiſtimavit Muſæum illum Martialis ſcripſiſſe Latine, non Græcè. Et alii emunctæ naris Critici obſervarunt characterem poëmatis de Hero Leandro, qvam proxime accedere ad Poëtam Alexandrinum recentioris ætatis vel talem qvalis eſt Nonnus qvi Dionyſiaca ſcripſit. Ita Caſaubonus, Heinſius, Taneguidus Faber, & qui hos ſeqvuntur.

VII. Lucem adſpexit Muſæi cujuscunqve demum ſit non certe invenuſtum carmen *Græce* literis capitalibus A. 1486. in 4to: hinc una cum Procli hymnis & Orpheo apud Aldum 1517. 8vo & cum Orpheo atqve Homeri Batrachomyomachia Florent. 1519. 8vo. & inter H. Stephani Poëtas principes Heroici carminis Pariſis 1566. fol. Cum Metaphraſi poëtica *Guil. de Mara* Canonici Conſtantienſis Colon 1526. & commentariis *Johannis Vatelli* Pariſ. apud Wechelum 1538. 8vo. Græce & Latine una cum Æſopi, Babriæqve fabulis, Pariſ. 1549. Baſil. 1574. 12mo. Cum Moſchi Bionisq; Idylliis per Joh. Criſpinum Genev. 1584. 12mo. Cum Metaphraſi poëtica *Andreæ Papii* Gandenſis ejusqve notis Antwerp. 1575. 8vo ad calcem Dionyſii

* Vide T. 2. theſauri Antiqvitatum Græcarum tabulam VIII. ubi Leandri, & tabulam IX. ubi Heronis icon exhibetur. Ambo conſpiciuntur etiam in numo Abydeno Alexandri Severi apud A. Morellum in ſpecimine rei numariæ p. 188.

Digitized by Google

nysii periegetæ. Cum versione & notis *Casp. Barthii* Ambergæ 1608. 8vo. Cum notis Joh. Weitzii ibid. 1613. 12mo. Cum commentario *Danielis* (non Davidis, ut est in Bibl. Philosophica Lipeniana) *Parci* & indice omnium verborum, Metaphrasi *Guilelmi de Mara*, *Barthii* Leandride, Ovidii Epistolis mutuis Heronis & Leandri, & *Clementis Maroti* Musæo, * *Gallico* carmine expresso, Francof. 1627. 4to. Cum notis Pauli Voëtii, Traject. 1645. 8vo. Cum eleganti Metaphrasi poëtica *Davidis Withfordi*, præmissum Moschi & Bionis Idylliis Lond. 1659. 4to. Cum notis Jac. Rondelli 1678. 8vo. *Marci Musuri* scholia in Musæum MSS. in codice Regis Galliæ 1917. *Isaaci Casauboni* commentarium parenti suo Philippo in Gallia coram ab auctore monstratum testatur Daniel Pareus, sed is nunqvam lucem adspexit. *Germanico* carmine expressũ Musæi poëma est à *Christ. Alectorandro* Lipsiensi. Lips. 1633. 4.

CAPUT XVII.

Nestor. Olen. 1. *Ejus hymni.* 2. *Olympi duo.* 3. *Oracula varia & de illis scriptores.* 4. *De Bacide, obiter. ib. Orybantius Træzenius.* 5.

I.

NESTOR qvi in Geoponicis allegatur, Antonio Mizaldo visus est priscus esse dux ille Græcorum sapientissimus ad Trojam. Sed rectius utiqve Petrus Needhamus in præclara sua Geoponicon editione, qvi Nestorem intelligit Poëtam Epicum Larandensem sub Severo Imp. clarum, de qvo Svidas.

OLEN antiqvissimus vates & ἐποποιὸς, qvem hymnorum vetustorum qvi in Delo canebantur auctorem, & primum hexametros versus commentum nonnulli prodiderunt. De hoc satis diligenter egit Gyraldus dialogo tertio de poëtarum historia, nisi qvod verba ipsa auctorum cum qvibusdã observationibus apponere in usum lectoris hic maluimus. De patria sic Svidas: Ὠλὴν Δυμαῖος ἢ ὑπερβόρειος, ἢ Λύκιος, ἐποποιός. Μᾶλλον δὲ Λύκιος ἀπὸ Ξάνθου ὡς δηλοῖ Καλλίμαχος καὶ ὁ πολυίστωρ (Alexander Ephesius) ἐν τοῖς περὶ Λυκίας. Locus Callimachi qvem respicit hic est hymno in Delum v. 304.

Οἱ μὲν ὑπαείδουσι νόμον Λυκίοιο γέροντος
Ὅν τοι ἀπὸ Ξάνθοιο θεοπρόπος ἤγαγεν Ὠλήν.

Ad qvem locum Scholiastes: Ὠλὴν γάρ τις Λύκιος εὗρε τὸν ὕμνον τοῦτον. Νόμον pro hymno poni notarunt præstantissimi Callimachi interpretes Anna Daceria & Ez. Spanhemius: etsi proprie ac sæpius usurpatur pro modulatione Musica, sive pro lege præscripta regulaqve sonorum, ut præter alios docent Seldenus & Prideaux ad Epochas marmoreas p. 170. seqv.

II. Hy-

* Exstat in Operibus Maroti Lugd. 1533. 12. & separatim, Paris.

Digitized by Google

II. Hymnorum ab Olene editorum testis locupletissimus Herodo-s Lib. IV. c. 35. Καὶ γὰρ ἀγείρειν σφι (ἐν Δήλῳ) τὰς γυναῖκας ἐπονομαζούσας τὰ οὐνόματα ἐν τῷ ὕμνῳ τόν σφι Ὠλὴν ἀνὴρ Λύκιος ἐποίησε. Παρὰ δὲ σφέων μαθόντας νησιώτας τε καὶ Ἴωνας ὑμνέειν Ὦπίν τε καὶ Ἄργιν ὀνομάζοντας. οὗτος δὲ ὁ Ὠλὴν τοὺς ἄλλους τοὺς παλαιοὺς ὕμνους ἐποίησε ἐκ Λυκίης ἐλθὼν τοὺς ἀειδομένους ἐν Δήλῳ.

Ejusdem hymni in Lucinam à Deliis cantari soliti meminit Pausanias in Atticis p. 42. & in Arcadicis p. 639. ubi pro Λύκιος Ὠλὴν male legeatur ὃς ἦν ut notavit doctissimus Kühnius ὁ μακαρίτης. Primum in Delo vaticinatum Olenem & Hexametro carmine primum cecinisse, ex Bœotis mulieris vatis testimonio refert idem Pausanias in Phocicis p. 809. Βοιὼ δὲ ἐπιχωρία γυνὴ ποιήσασα ὕμνον Δελφοῖς ἔφη κατασκευάσασθαι τὸ μαντεῖον τῷ Θεῷ τοὺς ἀφικομένους ἐξ ὑπερβορέων, τούς τε ἄλλους, καὶ Ὠλῆνα. Τοῦτον δὲ καὶ μαντεύσασθαι πρῶτον καὶ ᾆσαι πρῶτον τὸ ἑξάμετρον,

Ὠλὴν θ' ὃς γένετο πρῶτος Φοίβοιο προφάτας
Πρῶτος δ' ἀρχαίων ἐπέων τεκτήνατ' ἀοιδάν.

Hæc *Boeo* male *Boeo* dicitur apud Gyraldum, etiam in luculenta nupera editione Jensiana. Βοιὼ vocatur qvoqve apud Clementem 1. Strom. p. 333. Idem Pausanias in Bœoticis p. 762. Λύκιος δὲ Ὠλὴν ὃς καὶ τοὺς ὕμνους τοὺς ἀρχαιοτάτους ἐποίησεν Ἕλλησιν, οὗτος ὁ Ὠλὴν ἐν Εἰλειθυίας ὕμνῳ μητέρα Ἔρωτος τὴν Εἰλείθυιαν φησὶν εἶναι. Hymnum Olenis in Junonem laudat idem in Corinthiacis p. 140. & hymnum in Achæiam in Eliacis prioribus p. 392. Fuit & *Olenus* Calenus Hetruriæ celeberrimus vates, cujus mentio apud Plinium Lib. XXVIII. cap. 2.

III. OLYMPI nomine duo memorantur à Plutarcho Lib. de Musica. *Prior*, à qvo montem Olympium dictum volunt, est Mysius Marsyæ discipulus Hyagnidis filii, qvi primus artem tibia canendi invenit. Hic ante Trojanum bellum floruisse fertur, & lyrica carmina atqve elegias scripsisse. Svidæ certe in Ὄλυμπος, dicitur ποιητὴς μελῶν καὶ ἐλεγείων. Plutarchus auctor est qvod in Apollinem aliosqve Deos composuerit νόμους sive hymnos, & qvod Stesichorus Himeræus non Antilochum, Orpheum, Terpandrum, Thaletem sed vero Olympum hunc fuerit imitatus. Svidas in ξυναυλίαν ei tribuit νόμους αὐλητικοὺς & θρηνητικούς. Etiam Aristoxenus tradit Olympum de morte Pythonis primum αὐλῆσαι ἐπικήδειον λυδιστί qvod ex eo idem Plutarchus repetit. Laudatus hic Olympus Marsyæ discipulus Platoni in Jone, in Minoë & 3. de legibus: Aristophani in eqvitibus, Aristoteli Lib. VIII. Politic. cap. 5. qvi meminit ὀλύμπου μελῶν, Ovidio Lib. III. de ponto Eleg. 3. Philostrato, Luciano T. 1. p. 586. & aliis. Sed forte alii suspicabuntur, Musicos potius concentus modulatum esse, (αὐλητικοὺς νόμους Plato appellat) qvam carmina vel poëmata composuisse, perinde ut *alterum Olympum* juniorem, Phrygium tibicinem, qvem Midæ temporibus floruisse

Svidas notavit. Prætereo *Hyagnim* Phrygem patrem Marſyæ, non tibiarum modo,ſed & variorum νόμων muſicorum & harmoniarum in Martem Deum, Bacchum, Pana,aliosqve repertorem, de qvo tum apud eundem Plutarchum, tum in Epochis Marmoreis Arundelianis: qvibus jungendus Spanhemii commentarius ad Callimachum p.296. tum Olympi ſenioris diſcipulos * *Cratetem* & *Hieracem* à qvibus nomos (h. e. modulationes) *Polycephalum* & *Hieracium* inventos eſſe teſtantur Plutarchus & Pollux Lib.IV.cap.10. ubi & de aliis νόμοις Muſicis, & inter alia: νόμοι δὲ ὀλύμπου καὶ Μαρσύου Φρύγιοι καὶ Λύδιοι, καὶ ὀλύμπου ἐπιτύμβιοι. Fuit & tertius Olympus, Philoſophus Alexandrinus, de qvo præclara qvædam idem Svidas. Olympus poëta citatur à Lutatio ad Statii 2. Thebaidos p. 47.

IV. Verſum Heroicum Pythio nos Oraculo debere ſcripſit Plinius Lib.VII.cap.57.& Iſidorus Lib.I. Origg. cap.38. verſus Heroicos ante Homerum Pythios dictos, quod illo metro oracula edita fuiſſent. Præterea ORACULA varia apud Græcos Homero antiqviora jactantur, ut *Phemonoes*, *Orphei*, *Zoroaſtris*, *Sibyllæ*, *Eucli*, *Muſæi*, de qvibus ſuo loco diximus. Muſæo *Bacidem* adjungit Herodotus libro VIII. ejusqve oracula qvædam ab eventu comprobata recitat, qvod facit & Pauſanias non uno in loco. Multi tres fuiſſe Bacides referunt, Bœotum, Athenienſem, Arcadem, ut docet Jac. Nicolaus Loënſis Lib.III. Epiphyllid. c. II. Sed veriſimilius eſt, unum fuiſſe hoc nomine antiqviſſimum Bœotium vatem, cujus etiam meminit Cicero I. de divinatione, à qvo reliqvi ad tempus afflati ſimiliter dicti ſunt Bacides. Qvod pluribus oſtenſurus erat doctiſſimus Petrus Petitus in diſſertatione de Bacide, qvam promittit libris de Sibylla p.27. & 274. Etiam Piſiſtratum Bacidem cognominatum teſtatur Svidas & Scholiaſtes Ariſtophanis. Qvi forte fuit Athenienſis ille Bacis Philetæ apud Svidam memoratus. Arcadici Bacidis oracula à Pauſania proferuntur non uno in loco, meminitqve ejus Clemens qvoqve I. Stromatum. Verſus à ſe compoſitos Bacidi tribuit Lucianus de morte Peregrini, qvos falsò jactatis à Theagene Sibyllinis opponit. Bacidi *Amphilytum* jungit Themiſtius Oratione II. & VII. poſt Platonem Thenge, & Ariſtidem Orat. I. Sicula. Meminit & Amphilyti Acarnanis Vatis Herodotus lib. 1. cap. 62. Svidas oraculorum auctorem præterea celebrat *Glanidem* Bacidis fratrem, Lycophron v.222. *Prylin* filium Hermetis, *Lycum* qvoq; Pandionis filium, antiquiſſimum vatem memorat, ſed oracula ejus vidiſſe ſe negat Pauſanias in Phocicis p.828. Notus & vates antiqvus *Mopſus* inter

* Fragmentum elegans ex Cratetis Μουσικοῖς παιγνίοις ſervavit Julianus Orat. 6. idemque repetit Oratione 7. conſtans decem verſibus Hexametris ac pentametris. In eadem Oratione ſexta proferuntur quoque verſus quidam è Cratetis hymno in frugalitatem. Sed fallitur Meurſius qui in Bibliotheca Græca p. 1329. putat à Juliano reſpici Cratetem hunc diſcipulum Olympi. Intelligitur enim Crates Cynicus.

Digitized by Google

inter Argonautas celebratus Apollonio Rhodio & Valerio Flacco. Versus Thebis Bœotiæ in Apollinis Ismeni templo, ante Homeri tempora tripodibus inscriptos literis Cadmeis refert Herodotus Lib. V. c.59. Oraculum Cadmo redditum Tzetzes Chil.5.hist.28. & Chil.12.hist.398. Scholia ad Aristoph. ranas p. 177. ad Phœnissas Euripidis v.641. Oracula alia vetusta, sed quorum major pars Homero ætate cedit, ad calcem Sibyllinorum collecta sunt à *Johanne Obsopœo* Græce & Latine, Paris.1599. & 1607. 8vo. cum notis, in qvibus loca auctorum è qvibus petita sunt, indicantur. Videas & in illis versus qvosdam antiqvissimarum vatum fœminarum, tum aliarum ut *Aristocleæ* de qva Svidas in τὰ ἐκ τρίποδος, nec non *Xenocleæ, Phaënnidis & Peliadum*, è Pausaniæ Phocicis. Post Obsopœum eadem oracula vetera cum Sibyllinis Græce & Latine edidit *Servatius Gallæus* Amst. 1689. 4to. Neq; omittendum quod de Auctore veteri *octo librorum Theosophiæ* legas in Epistola Friderici Sylburgii ad Theodorum Canterum, Centuria III. Epistolarum à Sim. Abbesio Gabbema collectarum p.709. *Theosophiæ octo qui citantur libri non pervenerunt ad nos integri, sed tantum ἐκλογαὶ quædam ante aliquot annorum hecatontadas à nescio quo excerptæ, & à Joanne Pistorio per Jo. Jacobum Beurerium utriusq; linguæ Professorem in Friburgensi Academia nobis è veteri libro MS. communicatæ, è quibus etiam in Maximi Planudis ἐκλογαῖς quædam etiam in nostra Bibliotheca hic inveni. Collegit autem ille Theosophiæ auctor ea potissimum Oracula, quæ ad Christianam Religionem confirmandam à Gentilium numinibus edita perhibentur. Libellus erit paucorum foliorum.* Alios vates priscos refert Clemens Alex. 1. Strom. p.331. Hyginus fab.127. & è recentioribus *Julius Cæsar Bulengerus* Lib. II. de sortibus cap. 2. & *Joh. Jacobus Boissardus* libro de divinatione. Catalogum locorum sacrorum in quibus oracula edita olim sunt dedit præter eundem Bulengerum & Dan. Clasenium libro II. *Antonius Van Dale* Medicus Harlemensis libro de oraculis veterum Ethnicorum p.560. seqv. editionis secundæ. Exstat & Historia oraculorum ex eodem Van Dalii libro excerpta & Gallice edita à *Fontenello*, & ad eam responsio *Francisci Baldi* è Soc. Jesu, in Collegio Argentoratensi Theolog. & lingvæ Hebr. Professoris, Gallice sine auctoris nomine vulgata Argentorati 1707. 8. Dissertatio qvam *Joannes Clericus* de hoc argumento inseruit T. XIII. Bibl. selectæ p. 180. seq. & *Georgii Mœbii* τοῦ μακαρίτου tractatus de oraculis, Vandalio meras hominum fraudes in illis observanti oppositus: *Haqvini Stidzbergii* de oraculorum Ethnicorum origine dissertatio edita Londini Scanorum 1706. 4. qua Dæmones oraculorum auctores negat adversus laudati Mœbii sententiam, tum *Danielis Clasenii* de oraculis Gentilium libri III. & *Stephani Morini* dissertatio VIII. quæ est de Oraculis & eorum defectu. At *Gasparis Gevarti* liber de oraculis veterum, quem memorat ipse in Papinianis lectionibus p. 229. nun-

quam quod quidem ſciam lucem adſpexit. Magis etiam dolendum eſt temporum injuria intercidiſſe *Oenomai* veteris Cynici Φωραγοήτων ſive detectionem præſtigiatorum de oraculorum falſitate, Porphyrio memoratam & Euſebio, qui loca quædam ex illo producit l. V. præparationis: tum *Philemonis* Athenienſis opus περὶ παντοδαπῶν χρηστηρίων laudatum Athenæo Lib. III. & quæ de oraculis ſcripta fuerunt à *Cryſippo*, ac *Nicandro* Colophonio, cujus libros tres περὶ χρηστηρίων πάντων Svidas memorat, deniq; quæ περὶ μαντικῆς diſputaverant Diogenes Babylonius, Antipater & Poſidonius teſte Cicerone 1. de divinat. Conſulendus interim præter eundem Ciceronem Plutarchus de oraculorum defectu, & in libro cur verſibus oracula fundere deſierit Pythia, ut alios jam omittam. Oraculi Delphici deſcriptio notabilis exſtat apud Juſtinum XXIV. 6.

V. OROEBANTIUS Trœzenius cujus ἔπη Ælianus Lib. XI. cap. 2. Var. Hiſtor. narrat exſtitiſſe Homericis antiquiora, ὥς φασιν Τροιζήνιοι λόγοι. Verum illis Trœzeniorum res ſuas quam maxime amplificantium narrationibus non multum fidei habendum, probe ex Pauſaniæ Corinthiacis obſervat doctiſſimus Perizonius.

CAPUT XVIII.

De Orpheo Scriptores. De ejus nomine, ætate &c. 1. *Dialectus quâ uſus eſt Orpheus.* 2. *Scripta quæ exſtant. Argonautica.* 3. *Hymni.* 4. *De lapidibus.* 5. *Fragmenta ab H. Stephano collecta. Carmen περὶ σεισμῶν. Prognoſtica ex Orpheo & aliis.* 6. *Orphicorum editiones quædam promiſſa.* 7.

I.

ORPHEUS Libethrius, * Thrax, qui ante Trojanum bellum vixiſſe fertur, multis antiqvis pariter ac recentibus multam ſcribendi materiam præbuit, quæ ſingula vel repetere vel ad examen revocare non eſt noſtri inſtituti. Homerum ex Orpheo quædam deſcripſiſſe & poëmatis ſuis intexuiſſe contendit Clemens Alex. Lib. V. Strom. p. 618. Hiſtoriam Orphei & Muſæi olim ſcripſerat *Herodorus* teſte Photio cod. 80. *Epigenes* ** περὶ τῆς εἰς Ὀρφέα ποιήσεως, quo in libro de auctoribus ſcriptorum qui ſub Orphei nomine ferebantur egiſſe, & verba ipſi peculiaria expoſuiſſe videtur, ut colligo ex Clemente Alex. Lib. I. ſtrom. p. 333. Lib. V. p. 571. Alius ἐξηγητικοῦ in Orpheum auctor videtur laudari à Svida & Etymologo in τριτοπάτορες & Joh.

* A ſuis occiſus fertur, unde proverbium ἀμουσότερος Λειβηθρίων. Vide Zenobium. Plutarch. de ſera Numinis vindicta p. 557.

** Ab hoc Epigene librum ſuum de Poëſi ac Philoſophia Orphica *Epigenem* inſcripſit Andreas-Chriſtianus Eſchenbachius Vir Clariſſ. Norimb. 1702. 4to.

& Joh. Malala in Chronico p. 88. sqq. Sandonem Hellanici F. Philosophum Svidas testatur composuisse ὑποθέσεις εἰς Ὀρφέα. βιβλίον ά. *Apollonius Aphrodisiensis* scripserat teste eodem Svida περὶ Ὀρφέως καὶ τῶν τελετῶν αὐτοῦ, ita enim lego, non κατά. *Nicomedis* librum de Orpheo laudat Athenæus XIV. p. 637. Syrianus & Proclus scripserunt in Orphei Theologiam ut ex Marino in Procli vita cap. 27. refert idem Svidas qui etiam utrumque ait scripsisse συμφωνίαν Ὀρφέως, Πυθαγόρου καὶ Πλάτωνος, ut Hierocles libro quarto de fato ac providentia consensum Platonis cum Orpheo & Oraculis demonstraverat, quod Photius notatum reliquit. Quanti præ libris aliis omnibus Orphicam poësin fecerit & unice lectitaverit Serapion Alexandrinus, docet Svidas in Σαραπίων ex Damascio in vita Isidori. Orphei scripta congessit, si Svidæ credimus, Pherecydes * quidam antiquissimus Atheniensis Φερεκύδης Ἀθηναῖος πρεσβύτερος τοῦ Συρίου (negant hoc alii, vide Menagium p. 68. ad Laërt. & Meursium in Bibliotheca Attica p. 1583.) ὃν λόγος τὰ Ὀρφέως συναγαγεῖν. E contrario, *Orpheum Poëtam Aristoteles docet nunquam fuisse*, inquit Cicero I. de Natura Deor. sect. 108. quæ verba non ita intelligenda sunt, ac si nullus unquam fuerit Orpheus, sed quod nullus fuerit Poëta illo nomine, poëmataque quæ illi tribuuntur alium habeant auctorem. Quemadmodum nec Androtion apud Ælianum negat Orpheum Thracem fuisse, sed fuisse sapientem. Lib. VIII. Var. Hist. cap. 6. Viro docto tamen Lib. I. de artis Poëticæ natura nomen ipsum totum videtur confictum, ** quod *Arifa* Arabibus est *scire, novisse*, unde *Arif*, sive Orpheus *sciens, eruditus, doctus*. Quemadmodum & nullum ait fuisse Musæum sed & id nominis effictum à Musa sive Μῶσα quod à מוסר *ars, disciplina*. Quod argumentum si valet, exspectabis ut veniat qui similiter probet etiam nullum fuisse Moysen. Sane non defuerunt jam qui Musæum cum Mose confunderent. Alii non unum sed plures antiquissimos ἐποποιοὺς Orphei nomine fuisse contendunt, ut patet vel è Svida multos *** Orpheos memorante sive fingente potius. Alii alia nominis Orphei etyma commenti sunt. Vide Olaum Rudbeckium T. 2. Atlanticæ p. 443. Utcunque autem ista se habeant, uti in Hermete supra feci, ita hic quoque enarrabo scripta, quæ sub Orphei nomine exstant vel à Veteribus laudata reperi, tum de inventis Orpheo tributis quædam subjungam.

* Plures Pherecydes commemorat, & eorum scripta recenset Meursius ad Helladii Chrestomathiam p. 58.

** Recte à Vossio dissentit Thomas Burnetus cap. 9. Archæologiæ Philos. cui adde Observatores Hallenses *VI.* 29. Alia Etymologia arrisit Gerardo Crœsio in Hist. Hebræorum Homerica p. 146. qvi similiter præter rem negat ullum fuisse Orpheum.

*** *Vide* etiam si placet Kircherum Lib. II. Oedipi part. 1. p. 150. ubi corruptissima de Orpheo traduntur. Orphei alterius meminit & Svidas in Δεώς. Habuit & Cicero servum Orphei nomine. *Vide XIV.* 4. ad familiar.

Digitized by Google

jungam. Equidem Lambecius qui de Orpheo fuse egit p. 168. seqq. prodromi historiæ literariæ, ferias mihi fecisse videatur, sed poterit forte aliqvid plenius, distinctius & accuratius de Orphei scriptis lectori à me offerri & exhiberi.

II. Orpheum antiquissimum Poëtarum, dialecto Dorica scrisisse testatur Jamblichus cap. 34. de vita Pythag. ex Metrodoro Medico Pythagoreo Epicharmi F. Verum illam dialectum neque in libris qui sub ejus nomine exstant, neque in fragmentis reperio, si à λόγῳ ἱερῷ discesseris, sed quem à Pythagoræo aliquo suppositum Orpheo fuisse, infra cap. XIX. sum notaturus. Orphicos *per Symbola*, sive ut Dionysius Halicarnass. *per allegorias*, Pythagoræos *per imagines* divina adumbrare solitos, observat Proclus Lib. I. c. 4. Theologiæ Platonicæ.

III. Ex iis quæ sub Orphei nomine hodieque exstant, occurrunt

(1) *Argonautica*, Carmine Epico, ut sunt præter ἱερὸν λόγον omnia quæ Orpheo tribuuntur, (qui & ipse traditur inter Argonautas cum Tyndaridis & Hercule navigavisse, ut post alios auctor est Lactantius Lib. I. cap. 5.) Græce edita Florentiæ cum Hymnis Ao. 1500. 4to & ab Aldo Venet. 1517. 8vo & iterum Florent. 1519. & 1540. 8vo. & inter Poëtas Principes *H. Stephani* una cum ejus castigationibus Paris. 1566. Fol. Latina prosa utcunque vertit *Renatus Perdrierius* Parisiensis, quam editam vidi Basil. 1555. 8vo cum præfatione Bernardi Bertrandi: Græce cum Perdrierii versione exstat in Jac. Lectii corpore Poëtarum Græcorum T. I. p. 480. Metaphrasis Poëtica *Anonymi* prodiit ad calcem Argonauticon Valerii Flacci illustrati commentariis Joh. Baptistæ Pii, Bononiæ 1519. fol. & in minore Flacci editione apud Aldum 1523. 8vo & Lugd. 1548. 12mo. Incipit: *O rex & vates Pythonis maxime Princeps.* Græcè cum eadem Metaphrasi Argonautica seorsim excusa Basileæ apud Cratandrum 1523. 4to. Edita & Metaphrasis ista Venetiis anno eodem cum Valerio Flacco, in 8vo. Cæterum in novissima quæ Trajecti prodiit Orphei editione 1689. 12mo. addita est Græcis Argonauticis ex H. Stephani editione expressis Perdrierii versio sed ab *Andrea Christiano Eschenbachio* Norimbergensi passim emendata, H. Stephani notæ, & ejusdem Eschenbachii * eruditus commentarius. Non pauca Ἀργοναυτικῶν loca illustrat

* Idem vir Clarissimus MStorum codicum ope quos interjecto tempore inspicere ipsi datum est, emendatiorem Argonauticorum editionem & commentarium in illa locupletiorem vulgaturum se recepit. Ipse qvoqve videtur esse qui sub *Pandulphi Collenutii* nomine A. 1690. 8. editionem suam defendit adversus censuram Joannis Clerici T. XV. Bibl. Universalis p. 101.

Digitized by Google

ſtrat & emendat Holſtenius in notis ad Stephanum Byz. quæ jam in editione ſua annotavit Clariſſimus Eſchenbachius. Svidas Argonautica tribuit Orpheo juniori Crotoniatæ, qui vixerit temporibus Piſiſtrati, iisdem quibus & Onomacritus, hymnorum ut plerique exiſtimant ſcriptor.

IV. (II.) *Hymni* * LXXXVI. qvibus præmittitur Εὐχὴ πρὸς Μουσαῖον, Græce itidem ab Aldo Venetiis, à Juntis Florentiæ A. 1519. & ab H. Stephano, qui ſuas etiam caſtigationes addidit Pariſiis editi, latine ex Perdrierii verſione non optima Baſileæ, tum Græce & Latine cum eadem verſione in corpore Poëtarum Græcorum Genevenſi vulgati p. 502. Inde Joſephus Scaliger, intra quinque dierum, velut ipſe teſtatur, ſpatium hæc Orphei initia ſive indigitamenta Muſæo inſcripta verſibus antiquis Latinis expreſſit doctiſſime & feliciſſime, etſi hæc illius Metaphraſis lectorem requirit non è vulgo. Lucem adſpexit auctore jam defuncto inter alia ejus opuscula ab Iſ. Caſaubono edita Pariſ. 1610. 4to additis brevibus Scaligeri ejusdem annotationibus. Quinquennio pòſt Petrus Scriverius ad calcem poëmatum Joſephi Scaligeri hymnos Orphei Græcè ex H. Stephani editione recudendos dedit, iisque Scaligeri metaphraſin ſed emendatiorem, ejusque notas adjecit, Lugd. Bat. ex officina Platin. 1615. 12. Eandem Scaligeri Metaphraſin & notas (ut H. Stephani quoque) in ſua Orphei editione ſervavit Eſchenbachius, ipſe quidem nihil in hymnos commentatus, quibus *veram Satanæ Liturgiam* contineri ſcripſit Daniel Heinſius in Ariſtarcho, ſublimem ac reconditam Theologiam in illis videre ſibi viſi ſunt Johannes Picus Mirandulæ Comes in Concluſionibus, & Kircherus T. 2. Oedipi parte I. p. 151. ſequ. qui poſt unum itemque alterum hymnum ſuo more illuſtratum atque expoſitum p. 156. promiſit ſe alibi oſtenſurum eſſe quod Sephiroticæ ſive Cabaliſticæ veterum Hebræorum & hieroglyphicæ Ægyptiorum doctrinæ maxime & clariſſime per omnia congruant. Et pridem ante Kircherum Cornelius Agrippa Lib. II. occultæ Philoſophiæ c. 60. ſcripſit Orphicos hymnos qui intelligat, eum revera magnam naturalis magiæ intelligentiam conſecutum. Pauſaniæ judicio Lib. IX. p. 771. Orphei hymnis elegantiores exiſtimantur Homerici, Orphei

* Tot ſane invenio, etſi Kircherus T. 2. Oedipi parte 1. p. 151. ex numero hymnorum Orphei LXXXIV. neſcio quod exſculpit myſterium. Et Picus Mirandulanus in concluſionibus ſuis p. 71. *tantus eſt*, inquit, *numerus hymnorum Orphei, quantus eſt numerus cum quo Deus creavit triplex ſeculum ſub quaternarii Pythagorici formá numeratus.*

θεολογικώτεροι * & forte quæ Allatii Lib. de patria Homeri p.281. suspicio est, compositi (ab Onomacrito) ad Homeri æmulationem. Meminit hymnorum Orphei Plato, octavo de legibus, & Pausanias in Boeoticis p.770. qui paucos & breves fuisse refert, unde non alios habuisse videtur quam nos hodie legimus. Testatur etiam à Lycomedis decantatos in sacris Cereris, qui honos non habitus hymnis Homericis quantvis elegantioribus. Philostratus in Heroicis ex Protesilai judicio ait Homerum μεγαλοῤῥημοσιώlω ὑπὲρ τὸν Ὀρφέα ἀσκῆσαι. Et paucis interjectis de Homero loquens: Ὀρφέα ῥ, inquit, ἐν πολλοῖς τῶν κατὰ τὴν θεολογίαν ὑπερῆρε, Μουσαῖον δὲ ἐν ᾠδαῖς χρησμῶν. Complures Orphei hymnos laudat Stobæus. Vide Excerpta Grotii è Stobæi florilegio p. 246. sq. p. 250. p.56. p.54. quibuscum confer Orpheum ex edit. Eschenbachii p. 150. sq. p. 154. p.158. & 160. Meminit & Orphei hymnorum Cyrillus contra Julian. Lib.I. p.25. Isaac. Tzetzes prolegom. ad Lycophronem. Ex hymno in solem versus quosdam profert Joh. Tzetzes p. 268. ad Hesiodum. Ὕμνον νόμε qui exstat eadem pagina 160. Latina Metaphrasi donavit Grotius in florum sparsione ad jus Justinianeum p.65. Svidas hymnos refert inter scripta Orphei Ciconæi, qui & ipse vixerit ante Homerum & duabus γενεαῖς antiquior fuerit bello Trojano, scripseritque fabulas etiam & Epigrammata. Sed profecto haud diversus à nostro fuit Orpheus Ciconæus sive Κικόνεσσι πολυῤῥήνοισιν ἀνάσσων ut vocatur in Argonauticis v.77. quem à Ciconum mulieribus discerptum laniatumque ferunt. Idem Svidas inter Orphei Libethrii scripta memorat τελετὰς & Onomacrito à quibusdam tributas testatur. Et Scaliger hos qui exstant hymnos τελετὰς potius esse ait, quia in illis tantum fere invocationes Deorum continentur, qualibus initiati in mysteriis uti solebant, non vero celebrantur Deorum natalia, gesta aliaque, ut in hymnis fieri consvevit. Loca quædam hymnorum Clarissimo Eschenbachio intacta relicta, ex MSto quo in Gallia usus est, emendaverat & suppleverat Guil. Canterus Lib.II. cap.3. Novarum Lectionum.

V. (III.) *De lapidibus* eorumque virtutibus præcepta, commendata à Theodomante Priami filio, præmisso prooemio duplici, quorum prius lectu dignissimam sapientiæ prædicationem continet. Argumentum præfixit *Demetrius Moschus* Grammaticus, cujus etiam glossulæ in librum ipsum habentur in Bibliotheca Regis Galliæ teste Labbeo Bibl. nov. MSS. p. 273. Stobæus plus simplici vice hoc poëma allegans, Ὀρφέως, inquit,

* Origenis tamen judicio Lib.VII. contra Celsum p. 368. longe pejora πολλῷ χείρονα de putatitiis gentium Diis cecinit Orpheus quam Homerus.

inquit, ἢ μᾶλλον Ὀνομακρίτου. Vide Grotii excerpta è Stobæi florileg. p. 27. 23. 129. & confer editionem Orphei Trajectinam p. 190. 193. Laudat & Orpheum ἐν λιθικοῖς Tzetzes ad Lycophronem p. 30. edit Potteri, & Johannes Tzetzes Chil. 2. hist. 57. Chil. 4. v. 287. & 402. Chil. 6. hist. 57. 65. 66. Chil. 12. v. 183. & 608. Mirum vero quod habet Svidas de Orpheo Libethrio agens: ἔγραψε καὶ τελετάς, ὁμοίως δέ φασὶ καὶ ταύτας Ὀνομακρίτου. ἐν τούτοις δ' ἐστὶ περὶ λίθων γλυφῆς, ἥτις ὀγδοηκοντάλιθος ἐπιγράφεται. Sane diversum hoc fuisse opus videtur à libro quem habemus de lapidibus, quia hic nec de octoginta lapidibus nec de illorum sculptura agit, sed vix duodeviginti lapidum genera recenset, quorum ope vel sacra qui faciunt, voti compotes fieri possint, vel venenatis morsibus mederi valeant. Exstat & iste liber Græce in supra memoratis Orphei editionibus, & Latine à Perdrierio versus est, cujus translationem Eschenbachius hinc inde à se interpolatam servavit, & solas H. Stephani castigationes, nullas vero suas notas addidit. Metaphrasis Latina poëtica hujus libelli, auctore *Hannardo Gamerio*, qui Orpheum trimegistum subinde appellat, cum ejus Scholiis & D. Wendalini Cronobachii Medici animadversionibus vulgata est Leodii 1578. 8vo. Incipit; *Jupiter à miseris cladem mortalibus arcens.* Gesneri in hunc librum scholia lucem non viderunt. Cæterum fallitur Bochartus, qui parte 2. Hierozoici Lib. III. c. 16. Librum de lapidibus Timocli tribuendum, Svida auctore affirmat. Non enim librum de lapidibus, sed Σωτήρια Orphei Svidas auctor est à quibusdam tributa Timocli Syracusano vel Pergino Milesio. Judicent alii num Paulus Ephes. VI. 16. ut contendit idem Bochartus, palam alluserit ad hæc libri de lapidibus procem. v. 48. sq.

Ῥοιζόντι στήσαι χαμαὶ ἐρχομένοιο δράκοντος·
Εἴσεται ἠδ' ὄφεων ἰὸν σβέσαι ἑρπυστήρων.

VI. *Fragmenta Orphei* quæ in H. Stephani & Eschenbachii editione subjiciuntur, vix exigua pars sunt eorum quæ ipse Stephanus in poësi philosophica pag. 78. sqq. exhibuit, unde potius describi à novissimo editore, & quæ desunt plurima è Proclo, Joh. Tzetza aliisque addi, ordine disponi, & loca auctorum singulis fragmentis adnotari potuissent. Vicissim ibi nonnulla male inter fragmenta Orphei referuntur, ut versiculus primus p. 245. edit. Eschenbachii est versus duodecimus hymni in somnium, qui jam exstat p. 180. & septem primi p. 246. plane non spectant ad Orphica. Poterant & adjungi versus LXVI. περὶ σεισμῶν sive *prognostica de significationibus terræ motuum* in appendice Anthologiæ

 Græ-

Digitized by Google

Græcorum Epigrammatum obvii, qui licet Hermeti * in quibusdam, in aliis tamen codicibus tribuuntur Orpheo, & cum versione metrica Joh. Antonii Baifii sub Orphei nomine prodierunt Paris. apud Morellium 1586. 4to. Vertit & Zenobius Acciajolus teste Gyraldo. Apud Labbeum p. 122. Bibl. nov. MSS. memorantur prognostica sereni aëris ex diversis auctoribus collecta, Arato, Africano, Apulejo, Anatolio, Aristotele, Beterio sive Berytio, Varrone, Demogeronte, Didymo, Diophane, Florentino, Nestore, *Orpheo*, Paxamo, Plutarcho, Ptolemæo, Pamphilo, Platone, Sotione, Tarantino, Theophrasto, Vindanionio, Zoroastre aliisqve. Horum omnium nomina occurrunt in Græcis Geoponicis, in quibus prognostica illa Labbeo memorata exstare non dubito. Orphei tamen nihil in Geoponicis legitur, quod prognosticon aliquod complectatur, sed tantum semel ejus fit mentio Lib. II. p. 70. ubi versus ipsi tribuuntur:

Δειλοὶ, πάνδειλοι κυάμων ἄπο χεῖρας ἔχεσθαι

Itemque alter:

Ἶσον τῶν κυάμων φαγέειν κεφαλάς τε τοκείων.

At priorem ex hisce Gellius non Orpheo sed Empedocli addicit Lib. IV. cap. 11. quem etiam alterius auctorem esse non est dubitandum.

VII. Sed hæc & quicquid præterea in editione Trajectina adhuc desiderari possint, in secunda editione exspectare nos jubet Clarissimus Eschenbachius, *quam*, inqvit, *cum nova versione & uberioribus ad omnia notis, si Deus vitam & occasionem ulterius prosequendi hæc studia concesserit, aliquando publicabo.* ** Idem recte negat editionem Orphei Commelinianam lucem vidisse, etsi index librorum à Commelino excusorum Gnomographis Græcis A. 1597. (qvi Hieronymo Commelino emortualis fuit) præfixus memorat Orpheum ex MStis Palatinis auctum & emendatum. Gothofredus Jungermannus in literis ineditis ad Putschium datis Heidelbergæ Cal. Nov. 1603. *Contuli Orphei sive Onomacriti hymnos & Argonautica, editionem Stephani cum duobus MSS. Palatinis, ex quibus aliquot versus supplevi, ubi H. Stephanus ipse interdum suspicatus fuerat defectum, & alia notavi lectionum κατορθώματα, quibus ad θαυμάσιον illum Grotium qui edere co-*

* Vide supra Cap. IX. num. 7.

** Hoc promissum ex parte jam implevit Vir Clarissimus edito Noribergæ Ao. 1702. 4to. Epigene sive commentario suo de poësi Orphica, in quo Philosophiam Orphicam exposuit, & fragmenta collegit diligenter, licet non semper certum sit, fuerintne ex libris Orphicis aliis depromta, quam sub quorum titulis à doctissimo Eschenbachio exhibentur. Ille liber ad me allatus demum est, cum ista jam scripsissem. *Joannis* vero *Francisci Grandis* liber de Philosophia ac Theologia Orphica necdum lucem adspexit quod sciam, desideratus Morhofio I. Polyhist. p. 125.

Digitized by Google

cogitat, aditum mihi paro. Contuli dein Homeri hymnos, Musæum, Nicandrum, & notavi quædam certe non κακῦ κόμματ☉-. Confero jam Theognin, Dionysiumque periegetem, quia uno libro compacti sunt. Inter scripta inedita Hugonis Grotii quæ à vidua quam ille moriens reliquerat emit Regina Sveciæ Christina, memorantur etiam notæ in Orphei hymnos. Lucas Holstenius ad P. Lambecium prid. Kal. April. 1646. *Habeo & Orphei exemplar non contemnendum, ex quo Argonautica plurimis locis emendavi. Auctor ille huc usque à Criticorum & Correctorum vulgo derelictus tuam exposcere videtur operam. Hymni autem reconditæ antiquitatis plenissimi justum commentarium merentur, quem vel unius Procli scripta ἀνέκδοτα tibi instruent, ut ex notis meis ad Sallustium Philosophum prospicies: ne quid de cæteris, quos apud me habeo, Platonicis nunc dicam, in quibus τῆς μυθικῆς θεολογίας thesaurus latet.* Confer Lambecii prodromum Literar. p. 181. & Lib. 6. de Bibl. Vindob. p. 242. In designatione librorum, qvos ad editionem parare se professus nuper est Henricus Leonhardus Schurtzfleischius, Conradi Samuelis, viri docti frater, occurrunt etiam *Orphica & Sapphica cum dissertatione Critica & novis annotationibus ac supplementis, ex MSS.* Sed an unquam ab eo speranda sint, ad aliud præcipue studiorum genus jam vocato, non facile dixerim. Prætereo qvod Johannes qvoqve Ulricus Meurerus, qui Valerium Flaccum ante aliquot annos vulgavit Francofurti, spem fecit novæ editionis Argonauticorum Orpheo adscriptorum.

CAPUT XIX.

Utrum Pythagoras fuerit auctor poëmatum Orpheo tributorum. Jonis τριαγμοὶ. 1. ἱερὸς λόγ☉- sive liber περὶ θεῶν Pythagoræ nomine olim jactatus diversus fuit a libris XXIV. ἱερῶν λόγων Orphicorum. Cercops Pythagoricus. 2. Catalogus scriptorum deperditorum quæ Orpheo apud veteres tribuuntur, literarum digestus ordine, cum variis Observationibus. 3. Nomina eorum qui sub Orphei nomine varia scripta supposuisse dicuntur. 4.

I.

PYthagoram auctorem habere poëmata quæ sub Orphei nomine circumferuntur, suspicabatur Joh. Baptista Crispus de Philosophis caute legendis p. 473. quod ni fallor ex Laërtio hausit, qui in Pythagora sect. 8. ex Jonis Tragici τρι-

αγμοῖς * refert Pythagoram nonnulla scripsisse & ad Orpheum auctorem retulisse. Idem ex Jone refert Clemens I. Strom. p.333. ubi interpres eruditus minus bene vertit: *Jon refert Pythagoram hæc quoque Orpheo tribuere*, nam ambiguitatem omnem tollit Laërtius, cujus hæc sunt verba: Ἴων δὲ ὁ Χῖος ἐν τοῖς τριαγμοῖς φησὶν αὐτὸν ἔνια ποιήσαντα ἀνενεγκεῖν εἰς Ὀρφέα. Apud eundem Clementem male τριγράμμοις editum est pro τριαγμοῖς. Nec melius in Codicibus Svidæ & Laërtii τριασμοῖς vel τριαγίνοις. Vide Menagium ad Laërt. p.351. & Rich. Bentleji Epistolam ad Millium Malalæ subjectam p.67. seqv. Ex loco isto vel Laërtii vel Clementis perperam intellecto Svidas Τριαγμοὺς inter scripta Orpheo tributa inepte retulit, aliisque post se præbuit errandi occasionem, usque adeo, ut non deessent qui singulari hocce opere sacrum de Triuno Deo Mysterium ab Orpheo proditũ scriberent. Vide Naudæi Apologiam de viris doctis Magiæ accusatis p. 138.

II. Qvæ vero scripta Pythagoras sub Orphei nomine edidisse creditus olim fuerit, conjectura attingere licet ex Jamblicho p. 134. 135. de vita Pythag. & Proclo Lib. 5. in Timæum p. 291. nempe λόγον ** ἱερὸν sive librum περὶ Θεῶν, quamvis hunc qvoqve non Pythagoræ sed Cercopis

* Harpocration in Ἴων vocat scriptum Philosophicum & ab aliis Τριαγμὸν numero singulari inscriptum testatur, Callimachoque teste Joni à quibusdam abjudicatum & tributum Epigeni qui de Poësi Orphica scripsit. Prima quoque verba ejusdem libri recitat, ex quibus apparet & prosa scriptum fuisse, & ternarii numeri vires in rebus omnibus, sive πάντα τρία ubique observasse. Vide etiam quæ de Jonis scriptis dixi infra Lib. II. cap. 19. in notitia Tragicorum.

** Diodorus Sic. lib. I. extrem. refert videri quibusdam Πυθαγόραν τὰ κατὰ τὸν ἱερὸν λόγον (hoc est doctrinam de rebus divinis in libro illo contentam) καὶ τὰ κατὰ γεωμετρίαν θεωρήματα, καὶ τὰ περὶ τοὺς ἀριθμοὺς, ἔτι δὲ τὴν εἰς πᾶν ζῶον τῆς ψυχῆς μεταβολὴν μαθεῖν παρ' Αἰγυπτίων. Sed ab Orpheo hæc edoctum Pythagoram narrant Jamblichus & Proclus. Jamblichi ex vitæ Pythagoræ p. 135. locum adscribam uti est à viris doctissimis Gisberto Cupero, Rich. Bentleio & Godfrido Oleario emendatus: περὶ Θεῶν Πυθαγόρας ὁ τῶ Μνησάρχω ἔμαθον ὀργιασθεὶς ἐν Λιβήθροις τοῖς Θρακίοις Ἀγλαοφάμω τελετὰς μεταδόντος. ὡς ἄρα Ὀρφεὺς ὁ Καλλιόπας κατὰ τὸ πάγγαιον ὄρος ὑπὸ τᾶς ματρὸς πινυσθεὶς ἔφα τὰν ἀριθμῶ ὠσίαν ἀΐδιον εἶναι κ.τ.λ. Proclus in Timæum Lib. V. p. 291. Πυθαγόρειος ὁ Τίμαιος ἕπεται ταῖς Πυθαγορείων ἀρχαῖς, αὗται δέ εἰσιν αἱ Ὀρφικαὶ παραδόσεις· Ἃ γὰρ Ὀρφεὺς δι' ἀπορρήτων λόγων μυστικῶς παραδέδωκε, ταῦτα Πυθαγόρας ἐξέμαθεν ὀργιασθεὶς ἐν Λιβήθροις τοῖς Θρακίοις, Ἀγλαοφάμου τελετὰς μεταδιδόντος, ἣν περὶ Θεῶν σοφίαν παρὰ Καλλιόπης τῆς μητρὸς ἐπινύσθη. Confer quæ diximus supra cap. XVIII. num. 1. de convenientia doctrinæ Orphicæ cum Pythagorica & Platonica. Idem Proclus: Ἅπασα ἡ παρ' ἕλλησι Θεολογία τῆς Ὀρφικῆς ἐστι μυσταγωγίας ἔκγονος, πρώτου μὲν Πυθαγόρου παρ' Ἀγλαοφήμου τὰ περὶ Θεῶν Ὄργια διδαχθέντος.

Digitized by Google

Cercopis Pythagorici esse contendit olim Epigenes in libro de scriptis Orpheo tributis, alii Hippasi, ut Laërtius, τὸν δὲ Μυστικὸν λόγον, inqvit, Ἱππάσου φασὶν εἶναι, alii Arignotes Pythagoricæ, ita enim videntur capienda verba Svidæ in Ἀριγνώτη, etsi aliter Menagius ad Laërtium p.350. Falluntur autem qui Cercopis nomen cum Lescaloperio ad Ciceron. p.157. habent pro appellativo * & impostorem denotare existimant, nam non tantum apud Ciceronem occurrit libro de Natura Deorum primo: *Orphicum carmen Pythagorici ferunt cujusdam fuisse Cercopis*, sed & apud Clementem Alex. I. Strom. p. 333. Epigeni sententiam hancce tribuentem, & apud Svidam in Ὀρφεύς, cum ἱεροὺς λόγους ἐν ῥαψωδίαις κδ memorasset, λέγονται δὲ, inqvit, εἶναι Θεογνήτου τοῦ Θεσσαλοῦ οἱ δὲ Κέρκωπος τοῦ Πυθαγορείου. Citatur & in testimonium Κέρκωψ ab Athenæo Lib. XIII. p.557. & ab Apollodoro plus simplici vice libro secundo Bibliothecæ. Orpheum in Octavo τοῦ ἱεροῦ λόγου laudat auctor Etymologici magni in Γίγας & duos versus Hexametros ex illo adducit. Laërtius qvoq; versibus scriptum testatur ἱερὸν λόγον Pythagoræ tributum, Lib. VIII. sect. 7. producto operis initio qvod ita se habet:

Ὦ νέοι ἀλλὰ σέβεσθε μεθ᾽ ἡσυχίας τάδε πάντα.

At ἱερὸς λόγος qui ad Pythagoram auctorem relatus à Pythagoricis ferebatur, & laudatur etiam ab Hierocle in aurea carmina Pythagoræ ubi de tetractye agit p.225. scriptus erat prosâ Doricâ. Id tum ex Jamblicho tum ex auctore Theologumenon Arithmeticæ patet, qui ex scripto Pythagoræ περὶ Θεῶν quod cum ἱερῷ ejus λόγῳ idem fuisse Jamblichus testatur, profert nonnulla p. 19. Ἐν τῷ δηλουμένῳ περὶ Θεῶν συγγράμματι ὁ Πυθαγόρας οὕτως διορίζεται. Τέσσαρες μὲν καὶ σοφίας ἐπιβάθραι, ἀριθμητικὰ, μουσικὰ, γεωμετρία, σφαιρικὰ α, β, γ, δ, πταγμέναι. Proclus ad Euclidem p. 7. διὸ δὴ καὶ ὁ Πλάτων πολλὰ καὶ θαυμαστὰ δόγματα περὶ Θεῶν διὰ τῶν μαθηματικῶν εἰδῶν ἡμᾶς ἀναδιδάσκει, καὶ ἡ τῶν Πυθαγορείων φιλοσοφία παραπετάσμασι τούτοις χρωμένη τὴν μυσταγωγίαν κατακρύπτει τῶν θείων δογμάτων. Τοιοῦτος γὰρ καὶ ὁ ἱερὸς σύμπας λόγος, καὶ ὁ Φιλόλαος ἐν ταῖς Βάκχαις, καὶ ὅλος ὁ τρόπος τῆς Πυθαγόρου περὶ Θεῶν ὑφηγήσεως. Hinc λόγον ἱερὸν qui Orpheo tribuitur à Svida & Etymologo, atq; XXIV. constitit libris sive rhapsodiis, diversum fuisse haud dubito à λόγῳ ἱερῷ Pythagoræ inscripto. Longe magis ab hoc diversa sunt, quæ sub Or-

phei

τος. Δευτέρου τοῦ Πλάτωνος ὑποδεξαμένου τὴν παντελῆ περὶ τούτων ἐπιστήμην, ἔκ τε τῶν πυθαγορείων καὶ Ὀρφικῶν γραμμάτων. Lib. 1. Theolog. Platon. c. 5.

* Equidem notum proverbium ἀγορὰ κερκώπων, & κερκωπίζειν, ac similia de quibus Scholiastes Luciani T. 1. p. 35. Andreas Schottus ad Zenobium & ad Apostolium Pantinus. Et inter Eubuli dramata fuere Κέρκωπες. Sed nihil hoc impedit quo minus fuerit etiam homo quidam proprio Cercopis nomine. Olus quoque & Eurybatus Cercopes memorantur ab Apostolio IX 33. proverb.

Digitized by Google

phei nomine hodie exſtant, ut præter rem ſuſpicatus fuerit Criſpus, hæc Pythagoram forte auctorem habere.

III. Titulos aliorum ſcriptorum qvæ ſub Orphei nomine olim exſtiterunt, perditaque pridem ſunt, præſenti loco annotare juvat Alphabeti ordine. Sunt autem hæc;

Ἡ εἰς ᾅδου * κατάβασις, cujus ſcripti meminit Argonauticorum ſcriptor v. 40. ſeqq. Alii teſte Svida tribuebant Herodico Perinthio, alii Orpheo Camarinæo ἐποποιῷ, alii teſte Clemente Alexandrino retulerunt ad Prodicum Samium, Epigenes ad Cercopem Pythagoræum. Vide Clementem I. Strom. p. 133. Diodorus Siculus Lib. I. Fol. 58. & 60. ſq. auctor eſt ex Ægypto in Græciam Orpheum induxiſſe τὰς καὶ τῶν ἀσεβῶν ἐν ᾅδου τιμωρίας, καὶ τοὺς τῶν εὐσεβῶν λειμῶνας καὶ τὰς παρὰ τοῖς πολλοῖς εἰδωλοποιΐας. Notiſſima alioqui fabula de Eurydice uxore ex inferis ab Orpheo reductâ, de qua infra qvædam ſum dicturus.

Ἀμοκοπία, ** ſive legendum Ἀνεμοκοπία, apud Svidam, qvi ſolus qvod ſciam hujus libri inter Orphei ſcripta meminit.

Ἀστρονομία memoratur à Svida, & in Tzetzæ prolegomenis ad Lycophronem.

Βακχικά *** quæ neſcio an diverſa fuerint ab Orphei τελεταῖς & χρησμοῖς de qvibus infra. Videtur illa reſpicere Orpheus in Argonauticis v. 9. ſeqv. & 29. Ex iisdem Arnobius profert nonnulla Lib. V. p. 169. ſq. & p. 175. verſus qvosdam latine adducit ex aliqvo, ut conjicit Heinſius, qvi Orphica latine verterat. Græcos Orphei verſus habet Clemens Alex. in protreptico f. 13. Illuſtrant præter Heinſium ad Clementem, Salmaſius ad Tertull. de pallio & Ez. Spanhemius ad Callimachi hymnum in Cererem. Γένεσιν Bacchi & ſacra ab Orpheo ex Ægypto in Græciam translata & Cadmeis prodita affirmat etiam Manetho apud Euſebium Lib. I. præparat. p. 47. ſq. Cæterum Bacchica non Orpheo ſed *Niciæ* Eleati qvidam olim tribuebant, ut auctor eſt Svidas.

Περὶ βοτανῶν utrum ſingulari volumine egerit Orpheus non conſtat, etſi primum omnium qvos memoria novit, *de herbis* aliqva curio-

* In hoc opere omnem de inferis doctrinam ab Orpheo tractatam ſuſpicatur Clariſſimus Eſchenbachius in ſuo Epigene p. 178. Ex eo autem quod Orpheus ex inferis Eurydicen ſuam repetiſſe traditur, hinc Orphei imaginem veluti reſurrectionis ſymbolum in ſepulchris quibusdam veterum Chriſtianorum obſervaſſe ſibi viſus eſt Paulus Aringhus VI. 21. Romæ ſubterraneæ.

** Idem Eſchenbachius pag. 179. legit Ἀμνοκοπία & rei pecuariæ præcepta hunc librum continuiſſe opinatur. Apud Heſych. ἀμνοκόπος, ποιμήν.

*** Eſchenbachius p. 31. ſq. colligit loca complura Orphei ex Clemente, Macrobio, Diodoro Siculo & Juſtino, quæ etſi Bacchi mentionem faciunt, nolim omnia ex Βακχικοῖς deſumta præſtare. Nam & in hymnis & in Theogonia & in τελεταῖς & in aliis ſcriptis de Dionyſo actum conſtat.

Digitized by Google

curiosius prodidisse testatur Plinius Lib. XXV. cap. 2. Forte hoc fecerat in Physicis, vel in libro de medicamentis. Laudatur & Orpheus à Plinio Lib. XX. cap. V. & Lib. XXVIII. cap. IV.

Διαθῆκαι ad Musæum, quarum primi versus aliquammulti afferuntur à Justino Martyre Lib. de Monarchia Dei fol. 104. & in cohortatione ad Græcos fol. 15. à Clemente Alex. protreptico ad gentes fol. 48. & Lib. V. Stromatum pag. 607. seqv. Aristobulo Peripatetico apud Eusebium Lib. XIII. præparat. cap. 12. & ab Eusebio cap. 13. p. 685. Cyrillo I. contra Julianum p. 26. Theodorito Lib. II. θεραπευτ. p. 25. sq. Incipiunt: φθέγξομαι οἷς θέμις ἐστὶ, θύρας δ' ἐπίθεσθε βέβηλοι. Ita enim legendum, non βεβήλοις, ut notatum Ez. Spanhemio ad Callimachum p. 49. & Ism. Bullialdo ad Theonis Smyrnæi Mathematica p. 216. Μουνογενής τις ἀποῤῥὼξ φύλου ἄνωθεν χαλδαίων qui in iisdem Orphei versibus memoratur, *Abrahamus* est, uti ὑλογενὴς vel ut ut alii legunt ὑδογενὴς, *Moyses*. Vide Scaligerum ad fragmenta libro de emendatione temporum subjecta p. 48. At exinde Poëma hoc nec ab Orpheo nec ab Onomacrito scriptum, sed à Judæo aliquo vel Christiano scriptore suppositum arguit Cudvvorthus p. 302.* Apud Justinum de Monarchia Dei inscribitur Διαθῆκαι, sed apud Eusebium p. 66[illegible]. ποιήματα τὰ κατὰ τὸν ἱερὸν λόγον αὐτῷ λεγόμενα.

Δίκτυον, memoratur à Svida, qui auctor est *Zopyro* Heracleotæ ab aliis tributum fuisse. Aristoteles Lib. II. de generatione animalium c. I. ἢ γάρτοι πάντα γίγνεται τὰ μόρια —— ἢ ἐφεξῆς, ὥσπερ ἐν τοῖς καλουμένοις Ὀρφέως ἔπεσιν. ἐκεῖ γὰρ ὁμοίως φησὶ γίγνεσθαι τὸ ζῶον τῇ τοῦ δικτύου πλοκῇ. Forte igitur aliud fuit argumentum hujus libri quam quod conjicit doctissimus Eschenbachius in Epigene. Sane loca Orphei quæ è Proclo & Tzetze colligit p. 54. sqq. atque ex Peplo atque hocce δικτύῳ petita suspicatur, nihil vetat ad Theogoniam vel alia scripta referre.

Διονύσου ἀφανισμός. Clemens VI. Strom. p. 628.

Orpheus ἐν τῷ περὶ Διὸς καὶ Ἥρας laudatur ab Eustathio in limine commentarii ad Dionysium periegetem, qui versus binos ex illo adducit. Sed non putaverim singularem librum, verum partem poëmatis cujusdam (Theogoniæ forte) respici, etsi aliud videtur Cl. Eschenbachio, qui sacras & allegoricas nuptias, sive naturæ in producendis rebus operationes hoc libro traditas existimat p. 60. integrumq; titulum

* A Judæo Aristobulo interpolatum contendit Clariss. Eschenbachius in Epigene p. 148. seq. Idem p. 137. putat prooemium hocce à Justino & aliis productum fuisse initium τῶν ἱερῶν λόγων Orphei quorum ῥαψῳδίας XXIV. memorat Svidas. Addit etiam à nonnullis laudari sub titulo Θεολογιῶν.

lum fuisse putet Διὸς καὶ Ἥρας ἱερὸς γάμος, nisi pars hæc fuerit operis majoris sed nulli veterum memorati sub titulo ἱερῶν γάμων.

Διφυεῖς. Plinius indice auctorum externorum, è qvibus desumserit ea, qvæ libro XXVIII. perseqvitur, *Orpheum qvi Diophios*, Archelaum qvi item scripserit, laudat. Reinesius Lib. II. Var. Lect. pag. 127. pro *Diophios* certo certius legendum esse monet ἰδιοφυεῖς *de rebus singularis naturæ & potestatis.* Sed propius accedit ad codicum lectionem, Harduini διφυεῖς, *de iis animalibus qvæ sunt ancipitis naturæ*, præcipue cum à Scholiaste Nicandri ad Theriaca p. 38. laudetur & Archelaus ἐν διφυέσι.

Δωδεκαετηρίς, sive Genethliaca Duodecim annorum * periodus. Svidas inter scripta Orphei Crotoniatæ, (Pisistrati æqvalis) refert Δεκαετηρίαν ubi legendum δωδεκαετηρίαν jam monuit Lambecius p. 176. prodromi. Tres Primos versus ex hoc opere profert Joh. Tzetzes Chil. 12. hist. 399. Fallitur porro idem Lambecius qvi apud Tzetzen ibi pro δωδεκετηρίδες urget scribendum δωδεκαετηρίδες, si enim hoc facias utroqve loco versus politicus abundabit syllabâ. Allegantur & Orphei Δωδεκαετηρίδες ab If. Ttetza in Lycophronem p. 13. & 62. edit. Potteri. Onomacritum sub nomine Orphei δωδεκαετηρίδας scripsisse non dubitat Scaliger in prolegomenis ad libros de emendatione temporum, & Canon Isagog. p. 182.

Ἐπιγράμματα Svidas refert inter scripta Orphei Ciconæi, qvem cum Libethrio eundem esse supra observavimus.

Ἔργα sive περὶ Γεωργίας, qvo ex opere primos decem versus recitat Joh. Tzetzes proœmio ad Hesiodum, qvos Latine habes apud Jac. Nic. Loensen Lib. II. c. 2. Epiphyllidum. Luculentos versus vocat Scaliger ad Manilium p. 103. Nescio an ex eodem opere an ex ἡμέραις sint alii versus septem Orphei, qvos Hesiodum expressisse & imitatum esse notat idem Tzetzes p. 125. Laudat iterum Orpheum Thracem ἐν τῇ περὶ γεωργίας p. 175. & Chiliad. 4. hist. 128. v. 173. sq.

Ἐφημερίδες sive ἡμέραι, ex qvibus Josephus Scaliger qvi Onomacrito tribuit, Lib. I. de emendat. temporum p. 10. profert versus primos undecim, qvorum qvinqve priores petiit ex Joh. Tzetzis prolegomenis in Hesiodum, & Chil. 12. v. 151. 152. 153. reliqvos ex ejusdem Tzetzæ Scholiis ad Hesiodum p. 170. b. qvi idem opus forte respicit etiam p. 130. b. 167. b. 168. b. 182. b. ut Proclus ad eundem Hesiodum p. 178. b. 180. & ejus exscriptor Moschopulus p. 177. b. Eustathius ad Odyss. Σ.

Θεογονία sive Origines mundi & Deorum, κόσμου κτίσις καὶ ἀνθρώπων πλαστουργία. Vide qvæ ex Timotheo Chronographo Johannes Malalas p. 88. sqq. & Cedrenus f. 46. sq. ubi initium operis Orphici adfertur.

* Vide Jos. Scalig. Can. Isagog. p. 181. 182. & ad Manilium Lib. III. v. 533. — 543.

Digitized by Google

tur. Male apud Svidam legitur *θεογνωσίας λόγοι* pro θεογονίας, qvo in loco Orphei ſententiam de Chao, æthere &c. expoſitam videbis. Verſus ipſos Orphei, de Jove, primo * ovo, Phanete Hericapœo &c. habes apud Ariſtotelem ** & Apulejum Lib. de mundo, Athenagoram, Stobæum Eclog. Phyſ. Euſebium Lib.III. præparat.c.9. Macrobium Lib.I.Sat.c.18. Proclum Lib.II. & V. in Timæum, Svidam in *Φάνης*. Confer Leopardum Lib.XII. c.2. emendat. Cotelerium ad Patres Apoſtolicos T.I. edit. Clerici p.585.589. 664. ſq. 665. 667.669. Theod.Canterum lib.1.Var.lect.c.26.& lib.2.c.26. Rich. Bentlei V. C. Epiſtola ad Jo. Millium ſub init. Videtur & Orphei Theogonia reſpici ab Heſiodi, *** (Orphei ut volunt imitatoris) interpretibus p.39. a. 249. b.303. b. edit. Heinſii.. De Orpheo apud Apollonium Rhodium lib. 1. Argonaut. *Ἤειδεν δ' ὡς γαῖα καὶ οὐρανὸς εὐρὺς ὕπερθε τὸ πρὶν ἐπ' ἀλλήλοισι μιῇ συναρηρότα μορφῇ Νείκεος ἐξ ὀλοοῖο διέκριθεν ἀμφὶς ἕκαστα.* Trecentos & ſexaginta Deos in hoc opere Orpheum induxiſſe teſtatur præter Theophilum Antiochenum Lib.III. aliosqve Juſtinus Lib.de Monarchia Dei f. 104. Lutatius ad 3. Thebaidos p. 144. *Cum Magi vellent virtutis Dei ut putabant ſeſe comprehendere ſingulas appellationes, qvas per naturarum poteſtates abuſive modo deſignarunt, & qvaſi plurimorum Deorum nobilitate Deum appellare conati ſunt, qvaſi ab effectu cujusq; rei ductis vocabulis, ſicut Orpheus fecit, & Moyſes Dei ſummi Antiſtes, & Eſaias, & his ſimiles.* Laudatur Orphei Theogonia à Clemente Alex. Lib.VI. Strom. p.628. ubi Homerum Orphei & Muſæi veſtigiis inſtitiſſe contendit. Orphei eſſe negat Pauſanias in Atticis p.34. Apud Macrobium Lib.I. in ſomnium Scipionis c.2. *Ut Heſiodi & Orphei qvæ de Deorum progenie actuve narrantur*, neſcio an potius ſit legendum *auctuve*, neq; enim geſta Deorum ab illis deſcripta conſtat. Videtur Theogoniam reſpicere Orpheus Argonauticorum ſcriptor, v.12—20.

* Hoc ovum ex Æthere Chao Nocte productum, receptaculum commune mundi *νοητοῦ* pariter & *αἰσθητοῦ*, qui ex illo prodierunt. Huc ſpectavit aliud Orphei ſcriptum *ὠοθυτικὰ ἢ ὠοσκοπικά* quæ infra memoramus. Confer Cl.Eſchenbachii Epigenem p.95. ſeq. 111. ſeq. Hinc *τάξιν* Mundi Ovo ex Orphicorum ſententia aſſimulat Achilles Tatius Iſagoge in Aratum c.4. Et Orphicis atque Pythagoricis dogmatis innutriti nonnulli ideo ovis abſtinebant teſte Plutarcho II. 3. ſympoſ.

** De illis verſibus quā incipiunt *Ζεὺς πρῶτος γένετο*, Vide eundem p. 68. ſeqv. qui illa ex Orphei Cratere petita eſſe exiſtimat, cum multis aliis verſibus Orphicis ex Interpretibus Heſiodi, Proclo, Prophyrioque collectis, ſed quos ex Cratere Orphei petitos eſſe omnes nec ipſe p.81. audet affirmare. Fragmenta è Theogonia Vide apud eundem p.98—110.

*** Arguitur Heſiodus Orphei Theogoniam non tam imitatus eſſe quam corrupiſſe. Vide Thomæ Galei notas ad Apollodorum, quibus *λείψανα* Theogoniæ Orphicæ diligentiſſime collegit vir doctiſſimus, & cum magna rei literariæ jactura ſuperiore Anno 1702. denatus.

Digitized by Google

Impia de Diis commentum ac propterea, Philoſophi nomine vix dignum arguit Laërtius in procœmio.

Θρονισμοὶ μητρῷοι ſive *ſolennes initiationes in ſacris Matris Deûm* inter Orphei ſcripta referuntur ab eodem Svida. Neſcio illosne reſpexerit Orpheus in Argonauticis v. 21. ſeq. ubi ait ſe tradidiſſe ὀρεσσιδρόμου καὶ λατρείαν Μητρός.

Θυηπολικὸν ſive *de ſacrificiis* eorumq; generibus ac cerimoniis *liber* à Svida memoratur, cujus forte animo obverſabantur hæc Platonis Lib. II. de Rep. Βίβλων δὲ ὅμαδον παρέχονται Μουσαίου καὶ Ὀρφέως, Σελήνης τε καὶ Μουσῶν ἐγγόνων ὥς φασι, καθ᾽ ἃς ΘΥΗΠΟΛΟΥΣΙ, πείθοντες οὐ μόνον ἰδιώτας ἀλλὰ καὶ πόλεις, ὡς ἄρα λύσεις τε καὶ καθαρμοὶ ἀδικημάτων, διὰ θυσιῶν καὶ παιδιᾶς ἡδονῶν, εἰσὶ μὲν ἔτι ζῶσιν εἰσὶ δὲ καὶ τελευτήσασιν, ἃς δὴ τελετὰς καλοῦσιν αἳ τῶν ἐκεῖ κακῶν ἀπολύουσιν ἡμᾶς. Μὴ θύσαντας δὲ δεινὰ περιμένει.

Θύμια ἀρώματα. Auctor allegoriarum in Heſiodi Theogoniam, p. 267. cum Planetarum vires in hæc inferiora enarraſſet, ἔνθεν τοι, inqvit, καὶ κοσμοκράτορας διὰ τοῦτο καὶ σημάντορας ἔργων, καὶ φερεσβίους, καὶ καρπίμους, καὶ ἀστεράρχας, καὶ δεσπότας κόσμου, καὶ πιστοὺς φύλακας, καὶ ῥιζώτηρας πυρόεντας, καὶ ὡροτρόφους (ſat. ὡροτρόπους) καὶ χρόνου πατέρας ἀθανάτους προσαγορεύει ὁ Ὀρφεὺς ἐν τοῖς θυμίοις ἀρώμασι. Σύγγραμμα δὲ τοῦτο Ὀρφαϊκῶν. Nullum vero hic deperditum ſcriptum intelliges, ſed editos Orphei hymnos, qvorum plures ita inſcribuntur, θύμια ἀρώματα, ſive ut vulgati libri habent θυμίαμα, ἀρώματα.

Ἱερὸς λόγος de qvo diximus abunde ſupra, Num. 2.

Τὰ ἱεροσολικά, vel potius ut editio Aldina Svidæ, ἱεροστολικά.

Καταζωστικὸν * ſive liber de variis veſtibus atqve ornatibus ad ſacra reqviſitis.

Κλίσεις κοσμικαὶ, aut potius forte κλήσεις κοσμόκοινοι. **

Κορυβαντικόν. Hæc qvatuor ſcripta Orphei qvi memoret præter unum Svidam, nullus mihi occurrit, Niſi qvod Orpheus ipſe in Argonauticis hujus poſtremi faciat mentionem v. 25. qvo eodem in loco longe plura ceciniſſe ſe affirmat tum de aliis argumentis tum de variis myſteriis & divinationum generibus. Sed flagitium fuerit de Orphei ſcriptis

* Vide Eſchenbachii Epigenem pag. 38. qui pag. 198. pro ἱεροσολικὰ legit ἱεροσκόλια.

** Clariſſimus amicus noſter Godfridus Olearius in diſſ. de ſcriptis Socratis legit κοσμικαὶ vel κόσμου καιναί. Eſchenbachius p. 199. Κτίσιν Κόσμου, καὶ νεοτευκτικά. Hoc enim vocabulum apud Svidam ſtatim ſequitur.

Digitized by Google

ſcriptis accuratius agere inſtituentem verſus ipſos poëtæ etſi plusculos non adſcribere:

v. 9. Ἔφρασ' ὅταν Βάκχοιο καὶ Ἀπόλλωνος ἄνακτος
Κέντρῳ ἐλαυνόμενος φρικώδεα κῆλ' ἐπίφασκον,
Θνητοῖς ἀνθρώποισιν ἄκη, μύστῃ θ' ὄργια μύσταις.
Ἀρχαίου μὲν πρῶτα χάους ἀμέγαρτον ἀνάγκην
Καὶ Κρόνον ὃς ἐλόχευσεν ἀπειρεσίοισιν ὑφ' ὁλκοῖς
Αἰθέρα, καὶ διφυῆ περιωπέα κυδρὸν ἔρωτα
Νυκτὸς ἀειγνήτης πατέρα κλυτὸν, ὃν ῥα Φάνητα
Ὁπλότεροι καλέουσι βροτοὶ, πρῶτος γὰρ ἐφάνθη,
Βριμοῦς τ' εὐδυνάτοιο γονὰς ἠδ' ἔργ' ἀΐδηλα
Γιγάντων οἳ λυγρὸν ἀπ' οὐρανοῦ ἐστάξαντο
Σπέρμα γονῆς τὸ πρόσθεν ὅθεν γένος ἐξεγένοντο
Θνητῶν, οἳ κατὰ γαῖαν ἀπείριτον αἰὲν ἔασι,
Θητείαν τε Ζηνὸς, ὀρεσσιδρόμου τε λατρείαν
Μητρὸς ἅτ' ἐν Κυβέλοις ὄρεσιν μητίσατο κούρην
Φερσεφόνην περὶ πατρὸς ἀμαιμακέτου Κρονίωνος.
Μηλίου τ' Ἡρακλῆος περίφημον ἄμυξιν
Ὄργιά τ' Ἰδαίων, Κορυβάντων τ' ἄπλετον ἰσχύν.
Δήμητρός τε πλάνην, καὶ Φερσεφόνης μέγα πένθος.
Θεσμοφόρος τ' ὡς ἦν, ἠδ' ἀγλαὰ δῶρα Καβείρων
Χρησμοὺς τ' ἀῤῥήτους νυκτὸς περὶ Βάκχου ἄνακτος
Λῆμνόν τε ζαθέην, ἠδ' εἰναλίην Σαμοθράκην
Αἰπεινήν τε Κύπρον, καὶ Ἀδωναίην Ἀφροδίτην,
Ὄργια Πραξιδίκης καὶ Ἀρείνης νυκτὸς Ἀθήνης
Θρήνους τ' Αἰγυπτίων καὶ Ὀσίριδος ἱερὰ χύτλα.
Ἀμφὶ δὲ μαντείης ἐδάην πολυπείρονας ὁρμοὺς,
Θηρῶν οἰωνῶν τε καὶ ἡ σπλάγχνων θέσις ἐστίν
Ἠδ' ὅσα θεσπίζουσιν ὀνειροπόλοισιν ἀταρποῖς
Ψυχαὶ ἐφημερίων ὕπνῳ βεβολημέναι ἦτορ
Σημείων τεράτων τε λύσεις ἄστρωντε πορείας
Ἁγνοπόλον τε καθαρμὸν ἐπιχθονίοις μέγ' ὄνειαρ,
Ἱλασμοὺς τε Θεῶν, φθιμένων τ' ἐπινήχυτα δῶρα.
Ἄλλα δέ σοι κατέλεξ' ἅπερ εἴσιδον ἠδ' ἐνόησα,
Ταίναρον ἡνίκ' ἔβην σκοτίην ὁδὸν ἄϊδος εἴσω
Ἡμετέρῃ πίσυνος κιθάρῃ δι' ἔρωτ' ἀλόχοιο
Ἠδ' ὅσον Αἰγυπτίων ἱερὸν λόχον ἐξελόχευσα
Μέμφιν ἐς ἠγαθέην πελάσας ἱεράς τε πόληας
Ἄπιδος, ἃς πέρι Νεῖλος ἀγάῤῥοος ἐστεφάνωται.

Confer Natalem Comitem Lib. VII. cap. 14. Mythologiæ, ubi p. 767. pro *Judæorum & Corybantum sacrorum* lege *Idæorum*. Ab Idæis enim Dactylis Orpheus mysteria & sacras initiationes edoctus esse traditur. Cæterum Eschenbachius in laudato suo Epigene p. 45. & 121. contendit per sacra Corybantum qvæ hoc scripto tradiderat Orpheus, expressam fuisse Mundi genesin & originem, perinde ut per sacra Bacchica, vitam Mundi & mutationes, per sacra Cereris, Vitam hominis.

Κρατὴρ sive * Κρατῆρες, *Major*, & *minor*, Zopyri Heracleotæ esse dicebantur teste Clemente Alex. Lib. I. Strom. p. 333. & Svida. Versus qvatuor ex Cratere Orphei affert auctor allegoriarum ad Hesiodi Theogoniam p. 279. & alios undeviginti p. 305. ex *Cratere minore*, ἐκ τοῦ μικροτέρου κρατῆρος. Hoc carmen ut alia Orphei, Musæo dicatum fuisse testatur Servius ad Æneid. VI. p. 451.

Μέλη. Plutarchus de Musica p. 1132. ἐζηλωκέναι δὲ τὸν Τέρπανδρον Ὁμήρου μὲν τὰ ἔπη, Ὀρφέως δὲ τὰ μέλη. Ὁ δὲ Ὀρφεὺς οὐδένα φαίνεται μεμιμημένος. Οὐδεὶς γάρ πω γεγένητο εἰ μὴ οἱ τῶν αὐλῳδικῶν ποιηταί. Τούτοις δὲ κατ' οὐδὲν τὸ Ὀρφικὸν ἔργον ἔοικεν. Confer p. 1134. e. Diodorus Siculus de Orpheo IV. p. 232. Καὶ γὰρ ποίημα συνέταξε θαυμαζόμενον, καὶ κατὰ τὴν ᾠδὴν εὐμελείᾳ διαφέρον. Idem Diodorus V. p. 230. Orpheum φύσει διαφόρῳ κεχορηγημένον vocat πρὸς ποίησιν καὶ μελῳδίαν.

Μυθοποιΐα, inter Orphei Ciconæi scripta recensetur à Svida. Sed illum haud diversum esse à Libethrio nostro jam diximus. Orphei μῦθοι videntur etiam memorari ab Æliano Lib. VIII. cap. 6. Var. hist. sed verba: ἀλλ' ἄλλως τοὺς μύθους αὐτοῦ καταψεύσασθαι, ita intelligo, ut μύθους αὐτοῦ idem sonet qvod περὶ αὐτοῦ, sensusqve sit fabulas sive sermones de Orpheo ejusq; sapientia ab aliis esse confictos. Clarissimus Perizonius legit ἄλλως καταψεῦσθαι *temere confictos ementitosque esse*, sensu eodem.

Νεοτευτικά ab eodem Svida memorantur. Forte Νεωτευτικά *de templis ac delubris Deorum constituendis & rite dedicandis*.

Ὀγδοηκοντάλιθος, ἢ περὶ λίθων γλυφῆς. Vide qvæ diximus supra ad librum Orphei, qvi exstat, de lapidibus.

Ὀνομαστικὰ ἔπη ** ,ασ, versus 1200. cujus operis solus qvantum novi meminit idem Svidas.

Ὀρφικὰ sive τὰ Ὀρφέως λεγόμενα, vel εἰς τὸν Ὀρφέα φερόμενα ἔπη passim allegantur à scriptoribus vetustissimis nullo singulari titulo poëma-

* In hoc Opere de Mundanæ & aliarum animarum origine, productione & κεράματι sive conjunctionibus egisse Orpheum recte observat Cl. Eschenbachius quem vide p. 62. sqq.

** h.e. περὶ τῶν θείων ὀνομάτων, ut titulum istum exponit Cl. Eschenbachius in Epigene p. 133. Observat enim ex Athenagora, qvod Orpheus τὰ ὀνόματα θεῶν πρῶτος ἐξεῦρεν, *primus reperit nomina Deorum*.

Digitized by Google

poëmatis adſcripto. Platone non uno in loco, Ariſtotele Lib. I. de anima cap. 5. Lib. II. de generat. animal. c. I. Lib. de mundo c. ult. Plutarcho VIII. 4. ſympoſ. &c. Onomacritum ἐν τοῖς Ὀρφικοῖς laudat Sextus Empiricus Lib. III. Pyrrhon. Hypotheſ. c. 4. Citatur & Lyſias ἐν τοῖς Ὀρφικοῖς apud Clementem Alex. Lib. VI. p. 626. Sed legendum Ὀρφανικοῖς *in orationibus pro pupillis*, ut notavit Meurſius in Bibliotheca Attica p. 1534. Ex Ὀρφικοῖς ὅρκοις tres verſus producit Theo Smyrnæus Mathematic. p. 164. alios tres Cyrillus I. contra Julian. p. 33. Non putaverim autem peculiare hoc ſcriptum fuiſſe ceu conjecit Gyraldus, ſed τελεταῖς vel ἱερῷ λόγῳ præmiſſos vel annexos. Firmicus in limine Libri VI. Aſtrolog. *Cum incognitis hominibus Orpheus ſacrorum cerimonias aperieret, nihil aliud ab his quos initiabat in primo veſtibulo ac unius jurisjurandi neceſſitatem, & cum terribili auctoritate religionis exegit, ne profanis auribus inventa ac compoſita religiones proderentur.* Sic cum Tzetzes præf. ad Lycophronem, γράφει γὰρ inquit ὁ Ὀρφεὺς χωρὶς τῶν ἀστρολογικῶν κ) ἐπῳδικῶν κ) Μαγικῶν κ) ἑτέρων κ) ὕμνους εἰς Δία κ) τοὺς λοιποὺς &c. Non putaverim peculiare opus Orphei inſcriptum fuiſſe Μαγικὰ vel Ἐπῳδικὰ, ſed è Tzetzæ ſententia in Orphicis paſſim Μαγικὰ & ἐπῳδικὰ contineri. Allegantur & οἱ Ὀρφικοί, ut in Scholiis ad Alceſtin Euripidis v. 1.

Orphei Πέπλος (qvo titulo etiam inter Ariſtoteli tributa ſcripta exſtat libellus diſtichis ſingulis perſeqvens memoriam Heroum Trojanorum) Brontino olim tributus eſt ab Epigene, ſed ab aliis, ut refert Svidas, Zopyro Heracleotæ. Notiſſimum eſt qvod Natura peplo obnupta apud veteres fertur, ut apud Plutarchum de Iſide & Oſiride: καὶ τὸν ἐμὸν πέπλον οὐδείς πω θνητὸς ἀπεκάλυψεν, unde facile mihi perſvaſerim Phyſica qvædam arcana hoc in ſcripto tradita fuiſſe. Aut potius in illis deſcriptus fuit ſacer habitus cujus in Myſteriis uſus eſſet. Vide verſus Orphei apud Macrobium 1. Saturnal. cap. 18. ubi jubet:

Πρῶτα μὲν ἀργυφέαις ἐναλίγκιον ἀκτίνεσσι
Πέπλον φοινίκεον πυρὶ εἴκελον ἀμφιβαλέσθαι.

In aliam ſententiam abit Clariſſimus Eſchenbachius in Epigene p. 51. qui huc advocat ſolennem pepli deductionem in Panathenæis de qva Meurſius in libro de hoc feſto cap. 17. putatqve in hoc ſcripto Orphico expoſitam fuiſſe miram illam tot pugnantium inter ſe in natura rerum conciliationem qvæ fit per νόησιν Δημιουργικὴν ſive Minervam & in Panathenæis ſymbolice adumbrabatur.

Σφαῖρα, Vide Euſtathii locum adductum à me ſupra c. XIV. n. 6.

Σωτήρια, qvæ neſcio an diverſum opus fuerint à libro de qvo mox, περὶ φαρμάκων, continuerintqve carmina vel hymnos Euchariſticos

fticos, aut festi Eucharistici, (Soteriorum) cerimonias tradiderint. Timocli Syracusano vel Pergino Milesio tributa Svidas memorat.

Τελεταί. Vide qvæ supra de Βακχικοῖς, Θρονισμοῖς Μητρῴοις, θυηπολικῷ & mox de χρησμοῖς, & qvæ ad hymnos Orphei editos. A qvibus omnibus si diversæ fuere hæ τελεταὶ, traditam in illis credibile est Orphicorum sacrorum & ὀργιασμῶν rationem, qvibus alios qvi initiabant apud Theophrastum in characteribus capite de superstitione vocantur *Orpheotelestæ*, de qvibus Vide Naudæum in Apologia pro viris doctis Magiæ accusatis cap. IX. Cæterum ob hæc ipsa scripta & Theogoniam, videtur potissimum Orpheus apud Virgilium tulisse nomen Threicii Sacerdotis, & apud alios nomen Θεολόγυ, pro qvo ἠθολόγος perperam legitur apud Sextum Empiricum Lib. II. contra Rhetores p. 70. Isidorus Lib. VIII. c. 7. Origg. *qvidam poëtæ Theologi dicti sunt, quoniam de Diis carmina scribebant.* Ex hisce τελεταῖς,* qvas laudat Plato, & Onomacrito olim tributas esse Svidas memorat, petiti versus Orphei, qvos affert Macrobius in extremo capitis 18. Lib. I. Saturnal.

Tragœdias scripsisse Orpheum male aliquis collegerit ex his Nicephori Gregoræ lib. X. hist. Byz. p. 289. edit. eruditissimi Boivinii: δότε μοι τὴν Ὀρφέως ἐν τραγῳδίαις δύναμιν. Sensus enim est: date mihi vim & facultatem Orphei, ad tragicas hasce calamitates pro dignitate exponendas. Sic Lib. XI. Τίς Ὀρφεύς, τίς Ὅμηρος ἀξίας ᾠδὰς καὶ θρήνυς τῷ μεγάλῳ τύτῳ καὶ παγκοσμίῳ πάθει συμπλέξει;

Τριαγμοί. De his qvoqve dictum est supra, num. 1. ostensumqve inter scripta Orphei perperam referri.

Περὶ συνθέτων θανασίμων φαρμάκων. *De venenis* sive *compositis medicamentis venenatis* ac mortiferis. Galenus Lib. II. de antidotis p. 445. T. 2. edit. Basil. Περὶ δὲ τῶν συνθέτων λεχθήσεται, ἐκτίθεσθαι δὲ τὰς τύτων σκευασίας μοχθηρόν μοι δοκεῖ, καίπερ πολλῶν ἐπιχειρησάντων ταῖς τύτων συγγραφαῖς, ὧν ἐστιν Ὀρφεὺς ὁ ἐπικληθεὶς Θεολόγος, καὶ Ὧρος Μενδήσιος ὁ νεώτερος, καὶ Ἡλιόδωρος ὁ Ἀθηναῖος, Τραγῳδιῶν ποιητής, καὶ Ἄρατος, καὶ ἄλλοι τινὲς τῶν τοιύτων συγγραφεῖς. Pausanias qvoqve in Boeoticis p. 768. ait Orpheum inter alia credi invenisse νόσων ἰάματα.

Φυσικά, Brontini esse contendebat Epigenes ap. Clementem Alex. I. Strom. p. 333. Eandem sententiam memorat Svidas in Ὀρφεύς qui in τριτοπάτορες, ex Orphei Φυσικῷ nonnulla affert de tribus custodibus & mode-

* Cl. Eschenbachius in Epigene p. 9. suspicatur in hisce τελεταῖς traditam fuisse clariorem quandam expositionem τῶν ἱερῶν λόγων. Tum forte ordinem & apparatum, quo sacra, Mysteria, Initiationes & similia peragenda essent. Chrysippus apud auctorem Etymol. M. τὺς περὶ τῶν θείων λόγυς εἰκότως καλεῖσθαι τελετὰς, χρῆναι γὰρ τύτυς τελευταίυς καὶ ἐπὶ πᾶσι διδάσκεσθαι.

Digitized by Google

moderatoribus ventorum, quæ ex Orpheo habet & Tzetza ad Lycophronem p.81. edit. Johannis Potteri, & Etymologicum magnum in τριτοπάτορες, quo in loco fit & mentio ἐξηγητικοῦ sive commentarii in illum Orphei librum, sed pridem pariter ut liber ipse deperditi. Heraclitum Physicum τὰ πλεῖστα ab Orpheo accepisse affirmat Clemens Alex. Lib. VI. Strom. p. 692.

Χρησμοὶ qui in Onomacritum olim referebantur teste Svida, ut solebant pleraqve sub Orphei nomine vulgata scripta Onomacrito Atheniensi, qui Pisistratidarum temporibus vixit, tribui, quod notum est ex Herodoto, Plutarcho, Tatiano & aliis. Τελετὰς & χρησμῳδίας Musæi & Orphei laudat Plato in Protagora. Scholiastes Euripidis ad Hecubam v. 1267. οἱ μὲν περὶ τὸ παγγαῖον εἶναι τὸ μαντεῖον φασὶ τοῦ Διονύσου, οἱ δὲ περὶ τὸν Αἷμον, οὗ εἰσιν καὶ Ὀρφέως ἐν σανίσιν ἀναγραφαί. Confer Josuam Barnes ad Alcestin Euripidis v. 968. Memorantur χρησμοὶ etiam in Orphei Argonauticis v. 28.

Ὠοθυτικὰ ἢ ὠοσκοπικὰ sive de ovo Symbolico in Bacchicis Mysteriis, ejus præferendi ritibus, & enarratione mysticâ, Carmen, ab eodem Svida inter Orphei scripta commemoratur, de quo vide quæ supra in Theogonia Orphei observavi. Feruntur sub Orphei nomine quoque *Chemica* quædam & *Apotelesmatica* inedita, in codicibus manu exaratis. Vide Philippi Labbei Bibliothecam novam MStorum p. 128. 168.

IV. Auctorum nomina quos sua scripta Orpheo prisco supposuisse jam olim creditum fuit, hæc sunt: Arignote Pythagorica, Brontinus, Cercops Pythagoræus, Herodicus Perinthius, Hippasus, Nicias Eleates, Onomacritus, Orpheus Camarinæus, Orpheus junior Crotoniata, Perginus Milesius, Prodicus Samius, Pythagoras, vel potius Pythagoræus aliquis auctor ἱεροῦ λόγου, Theognetus Thessalus, Timocles Syracusanus, & Zopyrus Heracleota.

CAPUT XX.

Inventa Orpheo à veteribus tributa. Litera. 1. *Musica. Lyra septem chordarum.* 2. *Hexametrum carmen.* 3. *Mysteria ac Theologia.* 4. *Medicina* 5. *Magia ac divinatio.* 6. *Astrologia.* 7. *Dogma Orphicum de pluribus orbibus habitabilibus.* 8. *Ei assentientes plurimi veterum.* 9. *Hæresis Orpheorum apud Augustinum.* 10. *Recentiores idem dogma Orphicum probantes.* 11. *Judæi, Sinenses & Brachmanes.* 12. *Alia quædam.* 13. 14. 15.

PORRO dicitur Orpheus fuisse auctor vel potius ad Græcos propagator variarum rerum & artium

Digitized by Google

I. *Literarum & sapientiæ*, ut est in veteri Epigrammate Græco, in qvo Orpheus dicitur reperisse γράμματα καὶ σοφίην. Confer Euripidem Hippolyto v. 953. & Rheso v. 941. 943.

II. *Musicæ*, qva sic valuisse ajunt, ut non modo * silvas, saxa ferasq; traheret, pisces, volucres & torrentes sisteret, ventos componeret, sed & stupentes inferos ipsos mulceret Euridicen suam repetiturus, ceu narrant Diodorus Siculus Lib. IV. c. 25. Ovidius Lib. X. Metam. Seneca Hercule Oeteo & furente, & in Medea, Boëthius Lib. III. metr. 12. ne alios jam commemorem. *Lyra* sive *citharæ* ejus septem ** chordis instructa quam à Mercurio accepit, Orpheo a Bacchis discerpto in Apollinis templo à Lesbiis dedicata fertur, ut narrat Lucianus adversus indoctum T. 2. p. 385. Confer Humfredum Prideaux ad Epochas Marmoreas p. 198. sq. ubi refellit Boëthium lyram quatuor chordarum Orpheo tribuentem. Sane septichordem Orpheo addicit ipse Nicomachus (à Boëthio laudatus) L. II. Harmonic. Enchirid. 1. c. licet enneachordēè septichordi fecisse legas in scholiis Græcis ad Aratū v. 269. Vide & qvæ diximus c. XII. n. 11. & infra n. 7. & c. XXXIV. n. 5.

III. *Hexametri carminis*. Antipater Sidonius de Orpheo:

Ὅς ποτε καὶ τελετὰς μυστηρίδας εὕρετο Βάκχου
Καὶ στίχον ἡρώῳ ζευκτὸν ἔτευξε ποδί.

Lib. III. Antholog. p. 388. Eqvidem Pausanias p. 768. putat Orpheum non primum ἐποποιὸν, sed qvi ἐπῶν κόσμῳ τοὺς πρὸ αὐτοῦ superaverit.

IV. *Mysteriorum ac Theologiæ*. Vide Diodorum Siculum Lib. I. f. 61. lib. V. p. 230. Pausaniam in Bœoticis p. 768. Etymolog. Magnum in θρησκεύειν, & qvæ de sacris Samothracum, Orphicis, Bacchicis passim sunt obvia. Theodoritus Lib. I. Therapeut. p. 7. Καὶ τῶν Διονυσίων, καὶ τῶν Παναθηναίων, καὶ μέντοι καὶ τῶν Θεσμοφορίων καὶ τῶν Ἐλευσινίων τὰς τελετὰς Ὀρφεὺς ἀνὴρ Ὀδρύσης εἰς τὰς Ἀθήνας ἐκόμισεν. Justinus XI. 7. *Midas ab Orpheo sacrorum solennibus initiatus Phrygiam religionibus implevit.*

V. *Medicinæ*. Nam & Pausanias tradit Orpheum νόσων ἰάματα invenisse, Bœotic. p. 768. & Plinius, primum de herbis aliqva curiosius prodidisse. Lib. XXV. c. 2. Ad Medicam qvoqve ejus peritiam referendum videtur qvod Euridicem uxorem ex inferis revocasse ajunt, etsi Magicis hoc incantationibus tribuit Tzetzes Chiliad. 1. hist. 54.

—— ὑπὸ ὄφεως αὐτὴν τοῦ ὄφι δεδηγμένην
Καὶ κινδυνεύουσαν θανεῖν, ταῖς ἐπῳδαῖς αἷς οἶδε
Καὶ ἀγχινοίᾳ Μύστῃ τε καὶ τῇ πολυμαθείᾳ
Αὐτὴν ἐζωοποίησεν —— —— —— ——

Nam

* Confer Kircheri Oedipum T. 2. part. 2. p. 135. seq.

** Nicephorus ad Synesium de insomniis p. 364. cum octavam προσλαμβανομένην à Pythagora additam dixisset, ἡ γὰρ, inquit, ἀρχαιότροπος λύρα ἡ Ὀρφέως ἑπτάχορδος ἦν. Confer Manuelem Bryennium p. 361. Harmonic.

Digitized by Google

Nam ita Æsculapius qvoqve & alii Medici dicuntur in vitam reduxisse homines, qvos morti vicinos à gravibus morbis liberarunt.

VI. *Magiæ ac divinationis.* Ægyptius nescio qvis apud Pausaniam in Eliacis posterioribus p. 505. affirmat Orpheum non minus atqve Amphionem *μαγεῦσαι δεινὸν*, atqve inde feras saxaqve movisse. Sed Orpheum à Magiæ crimine facile absolvit Gabriel Naudæus in Apologia pro viris doctis Magiæ accusatis cap. 9. qvicqvid in contrariam sententiam differat Martinus Schoockius fabulæ Hamelensis parte 3. c. 2. De Orphei adyto & capite oracula fundente in Lesbo, nota res è Philostrati Heroicis in Philoctete, & Lib. IV. de vita Apollonii Tyanensis cap. 4.

VII. *Astrologiæ.* Lucianus de Astrologia T. 1. p. 851. *Ἕλληνες δὲ οὔτε παρ᾽ Αἰθιόπων οὔτε παρ᾽ Αἰγυπτίων Ἀστρολογίης πέρι οὐδὲν ἤκουσαν, ἀλλὰ σφίσιν Ὀρφεὺς ὁ Οἰάγρου καὶ Καλλιόπης πρῶτος τάδε ἀπηγήσατο, οὐ μάλα ἐμφανέως οὐδὲ ἐς φάος τὸν λόγον προενέγκεν, ἀλλ᾽ ἐς γοητείην, καὶ ἱερολογίην οἵη διανόιη ἐκείνου. Πηξάμενος γὰρ λύρην, ὄργιά τε ἐποιέετο, καὶ τὰ ἱερὰ ἤειδεν. Ἡ δὲ λύρη ἑπτάμιτος ἐοῦσα τὴν τῶν κινουμένων ἀστέρων ἁρμονίην συνεβάλλετο.* Vide sis ibidem plura, est enim locus luculentus. Servius in sextum Æneidos p. 450. *Orpheus Calliopes Musæ & Oeagri fluminis filius fuit, qui primus Orgia instituit, primus etiam deprehendit harmoniam, i. e. circulorum mundanorum sonum, quos novem esse novimus, è quibus summus quem ἄναστρον dicunt, sono caret, item ultimus qui terrenus est. Reliqui septem sunt quorum sonum deprehendit Orpheus, unde utiq; septem fingitur chordis.* Vide si lubet Kircherum T. 2. Oedipi parte 2. p. 131. Lyram Orphei novem chordis instructam relatamqve inter sidera celebrat Eratosthenes c. 24. Catasterismor. & Manilius Lib. I. v. 324. sqq.

VIII. Primus qvoqve visus est fuisse Orpheus, qvi lunam & reliqvas stellas credidit perinde ut terram nostram incoli & habitari. Sane dogma hocce in Orphicis olim lectum testatur Plutarchus Lib. II. de Placitis Physicis Philosophorum c. 13. & ex eo Eusebius Lib. XV. præparat. c. 30. Galenus hist. Philos. c. 50. Stobæus Eclog. Phys. 54. ubi Heraclides & Pythagorei (Ocellus v. g. Philolaus, Nicetas sive Icetas Syracusius, Oecetes, Empedocles aliiq;) istam sententiā ex Orphicis hausisse dicuntur. *Ἡρακλείδης καὶ οἱ Πυθαγόρειοι ἕκαστον τῶν ἀστέρων κόσμον ὑπάρχειν, γῆν περιέχοντα ἀέρα τε καὶ αἰθέρα ἐν τῷ ἀπείρῳ αἰθέρι, ταῦτα δὲ τὰ δόγματα ἐν τοῖς Ὀρφικοῖς φέρεται, κοσμοποιοῦσι γὰρ ἕκαστον τῶν ἀστέρων.* Versus nonnullos Orphicos qvibus lunam habitari docemur, servavit Proclus Libro IV. in Timæum p. 283.

Μήσατο δ᾽ ἄλλην γαῖαν ἀπείρατον, ἥντε σελήνην
Ἀθάνατοι κλήζουσιν, ἐπιχθόνιοι δέ τε μήνην
Ἣ πόλλ᾽ οὔρε᾽ ἔχει, πόλλ᾽ ἄστεα πολλὰ μέλαθρα.

Idem Libro V. p. 292. *ἔστι γὰρ καὶ ἐν γῇ οὐρανὸς καὶ ἐν οὐρανῷ γῆ, καὶ ἐνταῦθα*

Digitized by Google

μὲν ὁ οὐρανὸς χθονίως, ἐκεῖ δὲ οὐρανίως ἡ γῆ. Καὶ γὰρ οὐρανίαν γῆν καὶ τὴν σελήνην Ὀρφεὺς προσηγόρευσεν. Respicit & Macrobius Lib. I. in somnium Scipionis c. 11. & Plutarchus libro de Oraculorum defectu p. 416. & de facie in orbe lunæ p. 935. Cæterum in libro Procli edito malè omissum est vocabulū γῆν.

IX. Hanc opinionem de astris habitabilibus amplexi sunt præter Orpheum & * Pythagoræos, (de qvibus vide Aristotelem Lib. II. de cœlo, c. 13. & ibi Simplicium comment. 47. seq. & 60. & 67.) plurimi veterum, Anaximander, (a) Anaximenes, (b) Anaxagoras, (c) Aristarchus, (d) Archelaus, (e) Xenophanes, (f) Democritus, (g) Heraclitus, (h) Metrodorus Chius, (i) Leucippus, (k) Epicurus (l) ejusq; sectatores Metrodorus Lampsa-

* Suspicantur nonnulli viri docti Pythagoræos etiam Solem in centro mundi collocasse, eiq; tanquam Vestæ cœli in medio quietem, telluri motum adscripsisse. Sed illam sententiam non inficiandis argumentis refellit illustris doctrinæ vir Ezech. Spanhemius de Vesta & *Prytanibus* Græcorum pag. 688. T. V. thesauri Antiqu. Rom. Græviani, ubi docet per Vestam eos intellexisse vel terram, quam ignem in se habere dubium non est, *Deam ignis* propterea appellatam à Servio: (Confer Edm. Dickinsoni Physicam Vet. & Veram c. 9. p. 189.) vel lucem sive ignem elementarem ejusqve δημιουργικὴν δύναμιν ex mundi centro per totum qua patet systema ipsius sese diffundentem, cujus ὑπερουρανίας Ἑστίας radios in Sole velut in vitro quodam colligi atque inde ad nos remitti docuit olim Empedocles, cujus dogma confirmandum & illustrandum sibi nuper sumsit ingeniosissimus & Mathematicæ rei peritissimus Eimmartus. Non omittendum quod Plutarchus de facie in orbe lunæ p. 923. testatur Aristarcho Samio qui terram moveri contendebat, à Cleanthe exprobratum quod moveret τοῦ κόσμου τὴν ἑστίαν *Vestam Mundi*. Cæterum Pythagoræ sententiā de lunari & aliis cœlestibus globis habitabilibus diserte tradit Chalcidius p. 288. 216.

(a) Cic. I. de natura Deor. p. 7. Irenæus II. 19. Stobæus p. 52. Eclog. Phys. Tertull. c. 2. de pallio, & Simplicius in III. de cœlo coment. 40. & in primum Phys. p. 5. Theod. IV. Ther. p. 58.

(b) Stobæus, Theodorit.

(c) Plutarch. & Laërtius. Suid. in ὁμοιομέρεια.

(d) Vives ad Augustin. VII. 9. de C. D. Menagius ad Laërtii VIII. 85.

(e) Stobæus, Theodorit.

(f) Stobæus. Cic. 2. Academ. qu. Lactant. III. 13. Theodorit.

(g) Stobæus, Plutarch. II. 1. de placitis & VIII. 9. sympos. p. 733. Ælian. IV. ult. Var. Laërt. IX. 44. & ibi Menag. Alexander Aphrodis. apud Philoponum VI. 27. de mundi æternitate & Philoponus ipse VI. 29. XIII. 18. Origenes c. 13. Philosophum. Ambrosius lib. 1. c. 1. in Hexaëm. Augustinus III. 10. contra Academ. Philastrius hæresi 112. A. Schottus Lib. II. c. 7. nodor. Ciceronian.

(h) Plutarch. II. 25. sed videtur legendum ex Stobæo Ἡρακλείδης. Nam & Simplicius in 2. de Cœlo comment. 30. testatur Heraclidem Ponticum perinde ut Aristarchum habuisse terram nostram pro planeta. Vide iterum comment. 62.

(i) Euseb. XV. 33. præparat.

(k) Stobæus.

(l) Stobæus. Cic. de natura Deor. Plutarch. II. 1. de placitis, & contra Colotem p. 1123. & de Orac. defectu p. 420. Laërt. X. 45. 74. 89. Alex. Aphrodiseus III. 10. ἀποριῶν καὶ λύσεων. Euseb. XIV. præparat. p. 781. Hier. 1. contra Rufin. Hermias irris. gentil. Nicol. Hill Philos. Epicuri p. 434. Marius Mersennus in VI. prima capita Geneseos p. 1082. seq. Gassendus &c.

Digitized by Google

ſacenus (m) & alii, Diogenes Apolloniates, (n) Zeno Eleates, (o) Seleucus, (p) Plato, (q) & è Platonicis non pauci ut Alcinous (r) & Plotinus (s) tum Plutarchus, (t) qui & Petronis cujusdam (u) meminit, & Lucianus. (x) Eandem rem Alexandrum Magnum docuit Anaxarchus, (y) ſollicitum quod cum tot ſint mundi, nec unum adhuc ipſe occupaſſet. Video & hanc ſententiam neſcio quam vere tribui (z) Thaleti. Neque in Origenis libris περὶ ἀρχῶν fuiſſe improbatam colliges ex Hieronymo I. contra Rufin. ubi inter dogmata illo in opere exſtantia refert *de mundo vel mundis Epicuri, de reſtitutione omnium in æqualem ſtatum* &c. Ac manifeſtius, aliquibus interjectis: *Origeni tuo licet tractare μετεμψύχωσιν, innumerabiles mundos introducere.* Atque iterum libro II. inter Origenis dogmata diſerte refert *mundos innumerabiles, æternis ſibi ſæculis ſuccedentes.*

X. Porro apud Auguſtinum in libro ad Quod vult Deum c. 77. ubi dogma iſtud Philoſophicum perinde ut in jure Canonico Cauſa 24. qv. 3. c. 39. hæreſibus adſcribitur, pro hæreſi *Opheorum* vel ut nonnulli ſcribunt *Orpheorum*, legendum aliquis ſuſpicetur *Orphicorum*, ſed legendum *Philoſophorum*, ut patet è Philaſtrio c. 112. Confer Baſilium homil. III. in Hexaëm. p. 32. T. 1. Opp. Ambroſium II. 2. in Hexaëm. & auctorem prædeſtinati c. 77. ubi eadem hæreſis *Ametritarum* dicitur, quod nempe infinitæ potentiæ infinitos tribuerint effectus, infinitosq; mundos admiſerint. Idem docentes prætereo Manichæos, de quibus Archelaus apud Epiphanium T. 1. p. 645. tum eos qui per jocum ſunt iter in lunam commenti, ut e veteribus Lucianus in vera Hiſtoria & Antonius Diogenes apud Photium Cod. CLXVI. ac noſtra memoria Cyranus Bergeracus.

XI. Ex recentioribus ſcriptoribus non aliud ſenſerunt & aſtra habitari docuere Nicolaus Cuſanus, infelix Jordanus * Brunus, Tycho Brahe,

(m) Plutarch. II. 1.

(n) Stobæus p. 52. Euſebius præparat. lib. 1. cap. 8. Theodorit.

(o) Lindebrog. ad Ammianum f. 13. Laërt. IX. 29.

(p) Lindebrog. ibid.

(q) In Conviv. adde Macrob. 1. 11. in ſomnium Scip. Scaligerum Exerc. 62. Plutarch. de defectu Oraculor. f. 421. ſeq. & quæſt. Platonic. p. 1006.

(r) Cœlius Rhodiginus Lib. I. c. 4.

(s) ibid.

(t) Lib. de facie lunæ. p. 938. ſq. & de Oraculorum defectu p. 423. ſeq. 430.

(u) Lib. de defectu oraculor. f. 422. adde Gaſſendum T. 1. Opp. p. 139. ſq.

(x) Lib. I. veræ hiſt. quamquam ibi non ſerio agit.

(y) Lindebrog ad Ammiani lib. XV. c. 1. Simplicius in 2. de Cœlo comment. 30. Jo. Sariſberienſis VIII. 5. *Policratici*, ubi male Anacharſis pro Anaxarcho, quod è Plutarcho de tranquillitate & aliis emendare proclive eſt.

(z) Vide Bynæum de Calceis Hebræor. p. 140. Cæterum Stobæus p. 52. Eclog. Phyſ. contrariam Thaleti ſententiam tribuit, uti Heraclito quoq;, quem inter fautores ſententiæ de aſtris habitabilibus refert Gerhardus de *V*ries in diſſ. contra lunicolas, Phyſiologiæ Dan. *V*oëtii ſubjecta.

* Combuſtus Romæ 9. Febr. Ao. 1600. Dogma ſuum imprimis expoſuit in libris octo de innumerabilibus immenſo & infigurabili ſive de univerſo & mundis, Francof. 1591. 8. Alia ejus ſcripta commemorantur in Hendreichii pandectis Brandenburgicis. Adde Nic. Poppium & Leonardum Nicodemum in Bibliotheca Neapolitana. Clariſſ. Bælii Dictionarium Hiſtorico Criticum T. 1. p. 679. Huetii cenſuram Philoſ. Carteſ. p. 122.

Brahe, Thomas Campanella, Guilelmus Gilbertus, Renatus des Cartes & qui eum seqvuntur, tum Johannes Keplerus, Galilæus Galilæi, & David Fabricius, qui suis se oculis incolas lunæ vidisse temere jactavit, teste Joh. Argolo & Hieron. Vitali, velut alter Lynceus orbem lunæ visu se transmisisse professus, ut est apud Plinium Lib. II. c. 7. hist. Natural. tum Otto Gverickius, Petrus Gassendus, Antonius Reita, Dominicus Gonsalez, Mæslinus, & in Cosmotheoro per Dufourium Gallice nuper reddito Christianus Huygenius &c. Angli quoque plurimi, ut Franciscus Godvvinus, Wilkinsius Episcopus Cestriensis, libro Anglice vulgato de novo in luna orbe, sive de luna habitabili, qui Gallicum in idioma Anno 1656. translatus est à Michaële Montano: Rob. Burtonus, Nicolaus Hill, Robertus Flud de Fluctibus (ut per multa alia capita, ita in hoc quoque Jacobum Boehmium suum secutus) Jacobus Howellus, C. Potterus, & auctor libri Gallice nuper ex Anglico* translati de statu beatorum post hanc vitam, quorum felicitatem majora subinde incrementa capturam vix dubitat ex tot mundorum propiore contemplatione. Eadem de pluribus orbibus habitabilibus sententia hodie placet Philosophis & mathematicis Clarissimis, Isaaco Nevvtono, Thomæ Burnetto, Whistono, Nicholsono, Petro Bælio, Joanni Lockio, Fontenello (cujus dialogi ingeniosissimi de pluribus mundis Gallice editi & in varias lingvas translati exstant) Georgio Cheyne in principiis Philosophicis religionis naturalis, Georgio Christophoro Eimmarto in Ichnographia novâ contemplationum de Sole, Nehemiæ Grew in Cosmologia sacra, lib. II. c. 8. & Joanni Clerico T. IX. Bibl. selectæ p. 58. T. XII. p. 332. aliisq; innumeris, quibus bonitati sapientiæ & Majestati divinæ congruentius videtur, tam vastæ molis corpora non frustra nec inania à summo opifice condita fuisse. Nec dubitavit eandẽ sententiam pro cathedra Ecclesiastica in suis adversus Atheos concionibus non ita pridẽ inculcare Richardus Bentlejus.

XII. Judæos Cabbalistas non modo, sed nec alios ab hac sententia omnes alienos esse, disces è Buxtorffii Lexico Talmud. p. 1620. Wagenseilii Sota p. 221. 1163. sq. & Gemaristis in Avoda Sacra c. 1. p. 14. editionis V. C. Georgii Elieseris Edzardi, Collegæ mei honoratissimi. His adde quod in Bechinat Olam p. 95. & apud Maimonidem in doctore dubitantium parte 3. c. 14. legitur, illos qui stellas non nisi exiguæ (quam vix dant nobis pleræq;) lucis stricturæ causa creatas contendunt, summo opifici non plus sapientiæ tribuere, quam si quis artificem dicat comparare instrumenta, quæ pretio æquent, aut pondere, decem mille talenta argenti, ad unam acum ferream conficiendam. In Zohar *Deus Mundorum* dicitur *tum revelatorum tum absconditorum*, quæ *verba* ab auctore libri Botril ita explicantur è sententia suorum quos

* De Anglica editione vide T. 12. Bibl. Univ. p. 61. De Gallica Hist. Opp. Eruditor. A. 1699. p. 471.

Digitized by Google

quos dicit ſapientum, ut hos ab Orphei ſententia non valde diverſos abiiſſe appareat. Vide Kircherum T.2. Oedipi parte I. p.437. à quo tamen p.254. dum de uno tantum orbe noſtro cogitat, fruſtra abſurditatis arguitur R. Tarphon, quod dixerat *tot creaturas ſpecie diſtinctas à Deo conditas fuiſſe, quot poſſint confici voces è 22. literis * quomodocunq; diſpoſitis.* Non dubito fore alios, quibus ſi peccaſſe R. Tarphon videbitur, videbitur peccaſſe in eo, quod licet bene magnum, nimis tamen anguſtum operum Dei numerum definiverit. Similiter Muhamed in Alcorano, Surâ ſtatim prima invocat *Deum Mundorum*: ad qvem locum vide qvæſo notas Ludovici Maraccii, & ejusdem prodrom. IV. confutationis Alcorani c. XXVII. p.76. ſeq. A Tſchinenſibus qvoq; innumeros orbes habitabiles ſtatui, è Trigautio & aliis eſt notiſſimum. De Brachmanibus idem comperi ex Memoriis literariis, Trivultii editis A.1701. I. p.402.

XIII. Unum Deum pluribus ſufficere mundis oſtendit Plutarchus libro de Oraculum defectu p.423. & 425. Athanaſius Lib.I. contra gentes T.1.p.43. οὐχ ὅτι εἷς ἐστιν ὁ δημιουργός, διὰ τοῦτο καὶ εἷς ἐστιν ὁ κόσμος, ἐδύνατο γὰρ καὶ ἄλλους κόσμους ποιῆσαι ὁ Θεός. *Non quia unus eſt Creator, propterea etiam unus eſt mundus, potuiſſet enim etiam alios mundos condere Deus.* Confer, ſi placet, qvæ de κόσμων ψυχαῖς Syneſius in laude calvitiei p.71. De Pythagoræorum ſententia, qui præter ſeptem planetas terramque noſtram etiam ἀντίχθονα ſive aliam terram in cœlo ferri docebant nobis inviſibilem, quæ cum orbe ſtellarum inerrantium ſacrum orbium denarium abſolveret, vide Ariſtotelem Libro I. Metaphyſ. c.5. & Lib. II. de cœlo c.13. Plutarchum Lib. III. c.2. de placitis Phyſicis Philoſophorum, & è recentioribus Jac. Thomaſium τὸν μακαρίτην in diſſ. de Antichthono ** Pythagoræorum, quæ Hallenſium Obſervationibus, ad rem Literariam ſpectantibus, à filio Chriſtiano inſerta legitur, T.IV. Obſ. 19.

XIV. Habitus præterea Orpheus fuit repertor *Vitæ humanioris legumq; ac politiæ.* Horatius in Arte poëtica:

Silveſtres homines ſacer interpresque Deorum
Cædibus & victu fœdo deterruit Orpheus
Dictus ab hoc lenire tigres rapidosque leones.

Ὀρφικὸς βίος apud Platonem 6. de legg. pro vita frugali & ſobria.

XV. *Pæderaſtiæ* deniq; primum apud Thraces auctorem Orpheum

* Chriſtophorus Clacius ad Sphæram de Sacro Boſco p.35. obſervat litterarum viginti trium diverſas conjunctiones fieri poſſe 8388584. Sed ſi litteræ in quavis conjunctione inter ſe permutentur, longe plures permutationes provenire, nimirum 25852016738849766400000. Kircherus notat prodire numerum 1124000727777607680000. Merſennus in Harmonicis Lib. *VII.* propoſ. 9. ex 23. literis ait prodire dictiones 1546007491267262147905433. *quas*, inquit, *etiam minutiſſimè ſcriptas vix tota tellus complectatur.* Syllabarum numerũ Xenocrates apud Plutarchum *VIII.* 9. ſympoſ. iniit 100200000, centies millenum millium & ducentorũ milliũ.

** *V*eriſimile eſt Pythagoram per hanc antichthona non peculiarem orbem ſed faciem lunæ nobis

pheum faciunt nonnulli scriptores, nescio quam hac in parte fide digni, ut Ovidius X. Metam. v. 83.

— — — Omnemque refugerat Orpheus
Fœmineam Venerem, seu quod male cesserat illi,
Sive fidem dederat: Multas tamen ardor habebat
Jungere se Vati, multæ doluere repulsæ.
Ille etiam Thracum populis fuit auctor, amorem
In teneros transferre mares — — — —

Ante Ovidium Phanocles apud Stobæum serm. 64. ideo à Threissis mulieribus discerptum Orpheum narrat

Οὕνεκα πρῶτον ἔδειξεν ἐνὶ Θρήκεσσιν ἔρωτας
Ἄῤῥενας, ὐδὲ πόθους ᾔνεσε θηλυτέρων.

Mares modis suis effæminasse, atqve hinc à Ciconum matribus nuribusqve interfectum tradit Johannes Sarisberiensis Lib. I. c. 6. policratici. Verum de Orpheo hactenus.

CAPUT XXI.

Palæphatus Atheniensis. Ejus scripta. 1. Libri quinque περὶ ἀπίστων, è quibus primus hodie exstat. 2. Librum etiam dici, opus pluribus constans libris. 3. Palæphatum esse, sed incertum quem, vel cujus ætatis, scriptorem libri περὶ ἀπίστων. 4. Proverbium: καινὸς παλαίφατος. 5. Loca veterum, Palæphatum laudantium, cum libro qui exstat comparata. 6. Palæphati editiones. 7.

I.

PALÆPHATUS Atheniensis quoque non prætereundus, quem Homero antiquiorem olim habitum fuisse à nonnullis, patet ex Svida, cui dicitur ἐποποιὸς, υἱὸς Ἀκταίου καὶ Βοιοῦς, οἱ δὲ Ἰοκλέους φασὶ, καὶ * Μετανείρας, οἱ δὲ Ἑρμοῦ. Γέγονε δὲ κατὰ μὲν τινας μετὰ Φημονόην, κατὰ δὲ ἄλλους καὶ πρὸ αὐτῆς. De hoc puto intelligendum distichon Christodori, quod exstat libro quinto Anthologiæ p. 522.

Δάφνη μὲν πλοκαμῖδα Παλαίφατος ἔπρεπε μάντις
Στεψάμενος, δόκεεν δὲ χέειν μαντώδεα φωνήν.

Addit Svidas hunc Atheniensem Palæphatum scripsisse κοσμοποιΐαν versibus quinquies mille, Ἀπόλλωνος καὶ Ἀρτέμιδος γονὰς versuum tribus millibus,

adversam intellexisse, ut facies obversa cœlo ipsi dicta est Ἠλύσιον πεδίον teste Plutarcho lib. de facie in orbe lunæ p. 944. Sane lunam Pythagoricis ἀντίχθονος nomine venisse testatur Simplicius ad 2. de Cœlo comment. 47.

* In scholiis minoribus ad Homerum Iliad. κ', Palæphatus vocatur filius Thaliæ.

Digitized by Google

millibus, Ἀφροδίτης καὶ Ἔρωτος φωνὰς καὶ λόγους, versibus itidem quinquies millenis, Ἀθηνᾶς ἔριν καὶ Ποσειδῶνος, versibus mille, & Λητοῦς Πλόκαμον. Mox testatur ad eundem referri non modo Τρωϊκὰ quæ alteri Grammatico Ægyptio vel Atheniensi juniori ab aliis tribuuntur, & quorum librum primum laudat Harpocration in δυσαύλης, septimum Stephanus Byz. in χαρμάται & idem Svidas atqve Harpocration in μακροκέφαλοι.

II. Sed & *libros quinque ἀπίστων* sive *de incredibilibus* Svidas tribuit Palæphato huic Atheniensi, *quorum *primum* non periisse patet ex initio libri Palæphatii, quem de illo argumento habemus distributum in capita quinquaginta & unum. Hic enim simplici more vetustissimorum scriptorum ita incipit: τάδε περὶ ἀπίστων συγγέγραφα. Integrum autem Palæphati opus ad nos haud pervenisse, præter librorum apud Svidam numerum, ostendunt loca quæ ex Palæphato â scriptoribus veteribus adducuntur nec in nostro comparent, Et quod in quibusdam Codicibus teste Clarissimo Galeo inscribitur: ἐκ τῶν τοῦ Παλαιφάτου περὶ τῶν ἱστοριῶν.

III. Neq; obstat quod Theo Sophista ** in Progymnasmatis *unum* tantum *librum* comemorare videtur, cum p. 69. capite περὶ ἀνασκευῆς καὶ κατασκευῆς post varia commemorata μυθολογούμενα, καὶ Παλαιφάτῳ, inquit, τῷ Περιπατητικῷ ἐστιν ὅλον βιβλίον περὶ τῶν ἀπίστων ἐπιγραφόμενον, ἐν ᾧ τὰ τοιαῦτα ἐπιλύεται, οἷον οἱ Κένταυροι μὲν ὑπελήφθησαν οἱ πρῶτοι ἐπὶ ἵπποις ὀχούμενοι ὀφθέντες. (E Palæphati cap. I. Idem respicit Eustathius ad Iliad. ά. p. 76. & *ex libro primo incredibilium Palephati* allegat Orosius Lib. I. c. 13.) Διομήδης δὲ Θρᾷξ εἰς ἱπποτροφίας ἐξαναλωθεὶς ἐλέχθη ὑπὸ τῶν αὐτοῦ ἵππων ἀπολωλέναι (cap. 4.) κατὰ δὲ τὸν αὐτὸν λόγον καὶ Ἀκταίων ὑπὸ τῶν Κυνῶν (cap. 3.) Ἡ δὲ Μήδεια βάπτουσα τὰς ἐπὶ τῆς κεφαλῆς τῶν ἀνθρώπων πολιὰς καὶ μελαίνας ποιοῦσα ἐφημίσθη τοὺς γέροντας καταπέπλουσα νέους ποιεῖν (cap. 44.) Καὶ τὰ παραπλήσια τούτοις. Notum sane est βίβλον & βιβλίον etiam dici de opere in plures libros distributo. Ut adeo Hilarius olim non plane invicto argumento usus sit, cum divisionem Psalmorum in quinque libros rejiciendam sensit ex eo quod Actor. I. 20. & Luc. XX. 42. legatur ἐν βίβλῳ ψαλμῶν. Similiter enim dicitur βίβλος Μωϋσέως Marc. XII. 26. & βίβλος Προφητῶν Act. VII. 42. etsi nemo nescit Mosis & Prophetarum scripta in plures libros divisa esse. Vide etiam qvæ notant Benedictini ad Ambrosium in Psalmum XL.

S IV. Cæ-

* Seleucus Grammaticus Alexandrinus Svidâ teste librum scripserat περὶ τῶν ψευδῶς πεπιστευμένων.

** Non refragabor tamen, si quis Theoni unum tantummodo quem hodie habemus palæphati librum inspectum esse dixerit.

Digitized by Google

IV. Cæterum patet præterea ex hoc loco Theonis, idem plane opus sive ejusdem operis Palæphatii partem ad nos pervenisse, quâ veteres usi sunt, nec causam fuisse cur vir magnus Epistolæ 117. ad Gallos * secutus Scaligerum ad Cirin. p. 51. existimaret, hujus auctorem scripti, alienum Palæphati nomen occupasse. Quod vero à Theone, uti à Johanne Tzetza quoque Chiliad. I. v. 558. Palæphatus iste Peripateticus Philosophus dicitur, hoc movit virum doctissimum Gerh. Joh. Vossium, ut Lib. III. de Histor. Græcis p. 395. discederet à sententia eorum, qui cum Svida, Cœlio Rhodigino, Gyraldo, opus de incredibilibus referunt ad Palæphatum Parium sive Prieneum, qvem Artaxerxis temporibus floruisse idem Svidas auctor est. Longe juniorem enim esse oportet si fuerit Peripateticus, aut si Stoicos fuerit secutus, ut tradit Tzetzes ad Lycophronem v. 1206. licet eo in loco codex Baroccianus non legit Παλαίφατος ** ὁ Στωϊκὸς sed ὁ ἱστορικός. At Stoicum & ἐκ Στωϊκῶν τῆς γῆς appellat etiam Joh. Tzetzes Chil. 2. v. 838. Chil. 9. v. 408. 414. & 445. & Chil. 10. v. 426. ubi ἱστορικοῦ vocabulum reponi non patitur versus politici ratio, ut præteream qvod postremo loco etiam Physicum Palæphatum dicit. In qvamcunqve partem autem nos vertamus, de auctore & tempore nihil certi reperiemus, cum Svidas alium præterea narret Ægyptium sive Atheniensem ut ait Grammaticum Palæphatum, cui præter Troica de qvibus jam dixi, Hypotheses sive themata in Simonidem, Theologiam Ægyptiacam & historiam singulari libro expositam tribuit, μυθικῶν βιβλίον α΄, & λύσεις τῶν μυθικῶς εἰρημένων qvi tituli non parum affinitatis cum scripto Palæphati qvod exstat habere videntur. Qvando autem vixerit hic Palæphatus non docet. Qvisqvis tamen est περὶ ἀπίστων scriptor vetustissimus est, qvem secuti Apollodorus & Diodorus Siculus notante Scaligero, laudat Virgilius in Ciri v. 88. respiciens ad ea, qvæ de Scylla dixerat Palæphatus cap. 21. Etiam apud Plinium in Indice Libri XXIX. inter scriptores externos, terni codices manu exarati qvos inspexit Harduinus, pro *Philopatore* legunt *Phalapato*, unde *Palæphato* forte legendum scribendumqve conjicit vir eruditissimus. Ab illo περὶ ἀπίστων opere qvo post *Melissum* qvem laudat Euboicum, & Samium fabulas & incredibiles narrationes ad sensum verum physicum, historicum vel moralem reducere conatus est, in proverbium deinde abiit, ut, qvicunqve ejus exemplo incredibilia belle incrustare, vel rebus absurdis & fabulosis colorem addere & veri-

* Grotius Epist. 264. in majori collectione.

** Meursius in Bibl. Attica putat legendum Παλαίφατος Τρωϊκοῖς. Cujus operis septimum librum allegat Svidas in μακροκέφαλοι.

& verisimilitudinem nosset, is novus qvidam Palæphatus esse diceretur, cujus proverbii meminit primus forte ejus auctor, Athenion Comicus apud Athenæum sub extremum Libri XIV.p.661.

Καινὸς γάρ ἐστιν οὑτοσὶ Παλαίφατος.

Profecto hic nobis alter est Palæphatus. Eustathius ad Odysseæ Τ΄ p. 688. Παλαιφάτου δὲ μέμνηται καὶ Ἀθήναιος, ἔνθα μαγείρου σοφιζομένου καὶ τὴν οἰκείαν τέχνην ἀποσεμνύνοντος ἔφη τὸ καινὸς οὑτοσὶ παλαίφατος· ὁ δὲ καὶ παροιμιάζεται τοὺς πιθανολογοῦντας τὰ μὴ ὄντα προσοχὴν ἔχειν. Sunt qvi ejusdem proverbii testem etiam laudent Plutarchum Libro XXVII. Symposiacon, qvem allegari videas in fronte * editionis Palæphati qvæ inter opuscula Mythologica Physica & Ethica Cantabrigiæ & Amstelodami excusa primum locum obtinet, & in Gnomologia Homerica viri eximii Jacobi Duporti p. 263. Sed nusqvam exstat liber ille symposiacon Plutarchi vigesimus septimus; neqve Plutarchus Palæphati aut proverbii illius mentionem facit, sed error natus est ex obiter inspecto Casauboni ad Athenæum commentario Lib.XIV.c.23. Ubi post allegata ex octavo Symposiacorum Plutarchi verba seqvitur: *Vigesimo septimo:* καινὸς γάρ ἐστιν οὑτοσὶ παλαίφατος. Sed non Plutarchi liber intelligitur, nec Plutarchi verba deinde adducit Casaubonus, sed pergit commentari in versus Athenionis Comici, qvos Athenæus ex ejus Samothracibus adduxerat, cum eleganti Metaphrasi etiam exhibitos à Grotio in excerptis è Tragicis ac Comicis Græcis p.981. Horum versuum Athenionis *vigesimus septimus* est iste:

Καινὸς γάρ ἐστιν οὑτοσὶ παλαίφατος.

VI. Qvæ Eusebius sive Hieronymus in Chronicis ex Palæphato profert, in libro qvi exstat reperiuntur omnia, excepto eo qvod ad annum 843. auctorem Palæphatum laudans notat *Sirenas fuisse meretrices, quæ deceperunt navigantes* qvod legas in Heracliti libro ejusdem argumenti è Palæphato plura mutuati c.14. Confer Hieronymi Chronicon ad A.630. cum Palæphati c.31. ad A.675. cum c.29. ad A.695. cum c.6. ad A. 736. cum c.28. ad A. 756. cum capite 7. ad A. 772. cum c.1. ad A. 843. ubi liber primus incredibilium allegatur, cum c.21. Qvæ Johannes Malalas de Sphinge è Palæphato adduxit T. I. Chronographiæ p.60.—63. itemq; Eustathius ad Odyss. λ. p.434. ξ. p. 556. habentur c.7. Qvæ idem Eustathius in Iliad. ω. p.1507. de Niobe, c.9. Sed qvæ Malalas affert de cerbero p. 75. longe alia leguntur c.40. Et qvod p.267. ait eum Persei meminisse, factum deprehenditur c.32. Sed longe alius is fuit Perseus. Frustra vero in Palæphato nostro qværas qvæ idem Malalas ex eo producit p.26. de Martis Venerisqve adulterio à sole deprehenso & p.36—38. de inventione

* Omitto editionem Pauli Patris, aliasque in quibus similiter legitur.

purpuræ, qvæ duo loca etiam habentur in Chronico qvod Alexandrinum vulgo audit, & à Viris Clarissimis Tollio, Brunnero, Galeo, Paulo qvoqve Patre sunt Palæphati libro subjuncta, neqve causa est cur alterius esse Palæphati videantur. Incertum tamen est, an è Palæphato petita sint, qvæ de Vulcano ferri inventore in eodem Chronico leguntur, certe id nec verbulo innuit auctor, nec Svidas in ἥφαιστος. Non exstat deniq; in nostro Palæphato qvod idem Malalas p.101. profert de Ledâ à Jove verso in cygnum. Nec qvod Eustathius ad Iliad. β. p. 246. de Protesilao per Æneam occiso, & p.275. de Alopes habitatoribus, & ad Odyss. α. p. 8. de Ilio ab Apolline & Neptuno condita, qvod ex Palæphato forte repetiit anonymus Allatianus de incredibilibus cap.4. Qvæ vero Tzetzes ad Lycophronem è nostro habet, exstant in Palæphati libello c.6. Idem caput respicit Joh. Tzetzes Chil. X. v. 426. qvi interdum expositiones Palæphati rejicit & exagitat. Qvemadmodum Ludovicus Vives qvoqve non omnino sinistre Palæphatum Poëtarum fabulas ad congruentem qvandam historiæ ac veritatis applicationem traduxisse professus, addit in nonnullis aliàs deficere eum conjecturas, aliàs fallere. Cæterum confer si placet Tzetzæ Chil. VII. v. 10. — 19. & Chil. IX. v. 411. seq. cum Palæphati c. I. Chil. I. v. 558. cum c. 8. Chil. II. v. 838. & Chil. IX. v. 410. cum c. 41. Apostolium Centur. 2. prov. 86. cum c. 46.

VII. Prodiit primùm is qvem sæpius jam dixi Palæphati liber Græcè cum Æsopi fabulis aliisqve scriptis, qvæ supra c. XIII. num. 3. indicavimus, ex Aldi officina Venet. 1505. fol. deinde seorsim Basileæ apud Joh. Oporinum. Latine vertit *Philippus Phasianinus* Bononiensis, cujus translatio plus simplici vice excusa est Argentorati 1517. 4. cum præfat. Nicolai Gerbelii: tum Parisiis & aliis in locis in forma qvarta & octava, modo seorsim, modo adjuncta Hygino, Fulgentiiqve Mythologicis, vel Phornuti libello de Diis. Habeo & editionem Græcolatinam additis præter Phornutum libris tribus recentioris scriptoris Juliani Aurelii Lessugniensis de cognominibus Deorum gentilium; Sed Græca Phornuti & Palæphati separatim exhibentur, separatim Conradi Clauseri & Phasianini versio. Basil. 1543. 8. Ab eo tempore Græcè cum nova versione & notis suis Palæphatum separatim edidit & ex MSto Arundeliano variis in locis castigavit *Cornelius Tollius* Amstel. 1649. 12mo. Nam Lipenio cave credas, qvi in Bibl. reali Philosophica p. 1079. tradit vulgatum à Tollio cum Hygino aliisqve Paris. 1578. qvo tempore Tollius ne natus qvidem erat. Tollii versionem retinuere, qvi postea Palæphatum Græce & latine ediderunt, *Martinus Brunnerus* Græcæ lingvæ in Academia Upsaliensi Professor, *Paulus*

Pater

Pater Hungarus: Profeſſor Gymnaſii Thorunienſis atqve inde Gedanenſis, & *Thomas Galeus* Anglus vir Doctiſſimus & humaniſſimus. A Brunnero notæ novæ additæ ſunt, qvibus præter res qvas tractat dictio imprimis ſcriptoris illuſtratur, qvo facit etiam index vocum phraſiumqve Græcarum ab illo adjectus Upſal. 1663. 8vo. Uſus eſt Brunnerus codice MSto, qvem CPoli ſecum attulerat Chriſtianus Ravius. Paulus Pater capita ſingula in minores ſectiones diviſit, Brunneri notas fere integras retinuit, qvibus nonnullas adſperſit, *adjecturus forte rectiora ex codicibus Bibliotheca Gvelpherbytana vel Auguſtana, modo typographus moram aliquam indulſiſſet,* qvæ ipſius verba ſunt præfantis ad editionem ſuam Francof. 1685. 8vo. Idem Pater deinde ſingulari volumine vulgavit doctrinas morales ex ſingulis Palæphati capitibus erutas, Indicesqve verborum ac phraſium itemqve rerum copioſos. Deniqve Galeus Palæphatum juſſit familiam ducere in collectione opuſculorum Mythologicorum Phyſicorum & Ethicorum qvam Græcè & Latine vulgavit cum notis, Cantabrigiæ 1671. 8vo. & Marco Meibomio curante recudendam dedit Amſterd. 1678. 8vo. apud Henr. Wetſtenium. Paucas qvidem ſed eruditas notas atqve caſtigationes Galeus adjecit, uſus qvinqve codicibus MStis, Cantabrigienſi uno è Collegio S. Trinitatis, tribus Oxonienſibus, qvarum variantes lectiones ab Ed. Bernardo viro ſummo acceperat, & uno Arundelianæ Bibl. Londini, eodem qvem in ſuis annotationibus Tollius laudavit.

CAPUT XXII.

Alii ἀπίςων ſcriptores. Heraclitus Grammaticus. 1. *Idem cujus Allegoriæ Homericæ exſtant.* 2. *Anonymus de incredibilibus ab Allatio & Galeo editus.* 3. *Scriptores θαυμασίων.* 4. *Obiter de Palæphato Abydeno. ibid. Et de Abydeno Hiſtoriæ Aſſyriacæ conditore.* 5.

I.

PRæſtantiſſimus Galeus Palæphato in ſua editione addidit alios duos libellos veterum ſcriptorum ejuſdem argumenti, quos ex Vaticano codice in lucem primus emiſerat & verſione donaverat aliaque eis adjunxerat Leo Allatius Romæ 1641. 8vo. De his in præſenti agere, utpote parum certæ æta-

tis, licet multum junioribus, non ab re fuerit. Prior libellus capita complexus undequadraginta, auctori *Heraclito* inscribitur. Ἡρακλείτου περὶ ἀπίστων. Eustathius ad Odyss. Δ. ὁ Ἡράκλειτος οὐχὶ ὁ σκοτεινὸς ἀλλ' ἕτερός τις ὁ τοῖς ἀπίστοις προθέμενος ἐμφῆναι πίστιν. Idem ad Odyss. τ. p. 688. cum Palæphatum commemorasset ἄνδρα σοφὸν θεραπεύσαντα μύθους πρὸς ἱστορίαν, addit idem elaborasse Heraclitum & Characem. εἰς ὃ καὶ τις Ἡράκλειτος ἐπονήσατο, ἔτι δὲ καὶ Χάραξ. Patet hinc falli doctissimum Galeum, cum libelli hujus auctorem Heraclidem Ponticum suspicatus est, sive Agatharchidem Cnidium, qui Heraclidis θαυμάσια & ἐκλογὰς ἱστοριῶν in compendium hoc redegerit. Sed ut omittam capite ultimo laudari Aratum, qui post Heraclidem vixit, profecto aliud fuit argumentum θαυμασίων Heraclidis, neque ex eo quod caput 21. Heracliti tribus verbis agentis de reductis per Herculem & Orpheum Cerbero & Eurydice, inscribitur, περὶ τῶν ἐν ᾅδου, & Laërtius Lib. V. sect. 87. testatur Heraclidem scripsisse singulare opus περὶ τῶν ἐν οὐρανῷ καὶ περὶ τῶν ἐν ᾅδου, quicquam colligi potest, imò ex ipso capite illo 21. perspicue apparet, inscribendum esse περὶ τῶν ἐξ ᾅδου, non ἐν ᾅδου, ut lectorem eruditum spero mihi assensurum. Vicissim apud Laërtium pro Heraclito περὶ τῆς ἄπνου reponendum nomen Heraclidis Pontici, ut jampridem è Galeno recte observavit Hieron. Mercurialis IV. 14. Var. Lect.

II. Facile quidem adducor, ut credam hunc quisquis demum fuerit libelli περὶ ἀπίστων auctorem Ethnicum, non Heraclidem Ponticum, neq; Lembum, sed Heraclitum ut constanter legitur in Codd. MSS. eundem esse qui allegorias Homericas scriptum eruditum & elegans nobis reliquit: sane ita manifeste sensit Eustathius ad Odyss. Δ. allegoriarum auctorem ajens haud esse veterem illum σκοτεινὸν sed alium * qui de incredibilibus scripserit. Eandem sententiam amplexi sunt ex recentioribus Leo Allatius, Lucas Holstenius, Ægidius Menagius; licet has quoque Allegorias Heraclidi Pontico Gesnerus tribuit & sub ejus nomine cum versione sua vulgavit Basil. 1544. 8vo: cujus exemplo Johannes Meursius in præfatione ad Apollonii Dyscoli historiam mirabilem, novam illarum

rum

* Variis Heraclitis supra c. 1. à me laudatis addes quatuor Heraclitos, de quibus Laërtius IX. 17. 1. lyricum, 2. elegiarum poëtam Halicarnasseum Callimachi æqualem, 3. Lesbium scriptorem Macedonicæ Historiæ 4. è Citharredo σπουδογέλοιον. Tum alios tres observatos à Menagio · Heraclitum Tyrium philosophum Academicum Antiochi familiarem de quo Cicero 4. Academ. Heraclitum Sicyonium cujus 2. de lapidibus laudat Plutarch. de fluminibus. Tum Heraclitum Perineum cursorem de quo Zenobius IV. 35. & Suidas in θάττον. Heraclitum denique Mytilenæum, Eustath. ad Odyss. δ. p. 178.

Digitized by Google

rum editionem pollicitus, * germanum titulum esse contendit λύσεων ὁμηρικῶν, quia nempe penes Laërtium legerat, Heraclidem Ponticum duos ** eo titulo libellos scripsisse. Sed ne dicam parum huic scripto convenire titulum λύσεων, Heraclidem illum allegoriarum Homericarum quas habemus auctorem, non esse, constat ex eo, quod in illis memorantur multi Heraclide juniores, ut Aratus, Callimachus, Eratosthenes, Epicurus, Apollodorus, Crates ejusque discipulus Herodicus. Confer Menagium ad Laërtium p. 226. & 399. edit. Wetstenianæ, & Anti-Bailleti cap. 10. Cui adde quod observat Galeus (qui allegorias *** in eadem quam dixi collectione cum Gesneri versione, notisque suis & insignibus ex codice MSS. castigationibus vulgavit.) *Heraclidem Ponticum Platonis Scholam sectatum esse, allegoriarum auctorem adeo non esse Platonicum, ut quasi ex professo adversus Platonem hanc esse susceptam disputationem suspicari merito aliquis possit.* Neque opus est ut cum Gerh. Joh. Vossio Lib. I. de historicis Græcis cap. 9. juniorem qvendam Heraclidem Ponticum, Imperatorum Caji, Claudii & Neronis æqualem vel Heraclidem Lembum, aut alium quempiam hoc nomine auctorem suspicemur. *Nescio*, inquit Holstenius de Porphyrii vita p. 44. *quâ de causa Heraclidi Pontico adscribitur reclamantibus præter temporis rationem quinque MStis, quos in variis Bibliothecis vidi & Eustathio ad Iliad. α p. 40. ubi Heraclito alicui tribuitur.* Gesnerus quidem hunc titulum præfixit: Ἡρακλείδου τοῦ Ποντικοῦ ἀλληγορίαι σοφώταται καὶ ἰδικώταται εἰς τὰ τοῦ Ὁμήρου περὶ Θεῶν εἰρημένα, καὶ ἀντίῤῥησις τῶν κατ' αὐτοῦ βλασφημησάντων. Sed in limine castigationum ipse testatur in co-

* Huic editioni Meursius præmittere volebat librum de variis Heraclidis, qui ex ejus Chirographo editus est T. 10. Antiquitatt. Græcarum Viri celeberrimi Jacobi Gronovii. Recensuerat varios Heraclides idem Meursius ad Chalcidium p. 10. seqv. cui addes Joh. Jonsium de scriptoribus Hist. Philos. Lib. II. c. 11. & Menagium ad Laërtium p. 227. seqv.

** Idem Meursius post Gesnerum suspicatur libro priore Allegorias in loca Iliados, posteriore in loca Odysseæ complexum fuisse Heraclidem, itaque scriptum quod habemus distinguendum esse in duos libros quorum prior desinat p. 484. edit. Galei Amstelod. Alter incipiat à verbis ead. pag. Ἀρ' οὐκ ἀπόχρη δι' ὅλης τῆς Ἰλιάδος κ.τ.λ. Posteriorem autem librum esse extrema parte mutilum, non enim totam Odysseam persequitur, sed deficit in vers. 22. Odyss. κ'. Ἠ μὲν παυέμεναι, ἠδ' ὀρνύμεν ὅν κ' ἐθέλῃσιν.

*** Poterat etiam addere Anonymi (ejusdem forte Heracliti) libellum qui inscribitur Ἐπίτομος διήγησις εἰς τὰς καθ' Ὅμηρον πλάνας τοῦ Ὀδυσσέως μετά τινος θεωρίας Ἠθικωτέρας φιλοπονηθεῖσα. Græce prodiit Hagenoæ Ao. 1531. Latine Conr. Gesnero interprete Tiguri Ao. 1542. 8. Græce & Latine cum notis Joh. Columbi, Aboæ Ao. 1678. 8.

Digitized by Google

codice Græco scriptum fuisse *** Ἡρακλείτου, nullo autem alio codice usum esse se fatetur in præfat. quam editione Græca Aldina, cum Palæphato & aliis Venet. 1505. fol. in qua p. 96. disertè legitur Ἡρακλείτου. Et in iis, quos Holstenius & Galeus inspexit MStis auctor itidem vocatur Heraclitus. Ἡρακλείτου οὐχὶ τοῦ σκοτεινοῦ πρὸς τοὺς κατ' Ὁμήρου βλασφημήσαντας ἀλληγορίαι φυσικαὶ σοφώταται καὶ ἀναγκαιόταται. Ipse quoque auctor cum alterum Heraclitum veterem allegat, velut à se distincturus semper addit notam διακριτικὴν vocatque vel σκοτεινὸν ut p. 442. edit. Galei, vel φυσικὸν Ἡράκλειτον ut p. 468. Meminit ejusdem Heracliti junioris & alibi Eustathius ut ad Iliad. Σ. p. 1192. ἐν δὲ τῷ μιᾷ δ' ἐν νυκτὶ ἐγένοντο, Ἡράκλειτος παρετήρησε καὶ ἀστρολόγον εἶναι τὸν ποιητήν. Non itaque audiendus est Vir doctus Johannes Jonsius, qui p. 173. de scriptoribus Hist. Philosoph. contendit apud Eustathium ad Iliad. α. p. 30. pro ζητητέον ἐν τοῖς Ἡρακλείτου εἰς τὸν ὅμηρον omnino scribendum esse ἐν τοῖς Ἡρακλείδου. Quanquam enim Heraclides quidam Grammaticus qui in Homerum scripsit (sive Milesius, quem laudat ad Iliad. θ'. p. 589. sive Alexandrinus, quem nominat ad Iliad. ι. p. 628. & Iliad. λ. p. 820. sive Mopsvestenus denique, cujus meminit Stephanus in Μόψου ἑστία) frequentissime ab Eustathio allegatur in Iliad. p. 18. 22. 25. 40. & alibi, quadragies minimum: nihil tamen impedit quo minus loco illo lectorem suum ad Heracliti allegorias Homericas remittere potuerit. Quæ enim ibi respicit de Sagittis Apollinis, leguntur in Allegoriis hisce p. 425. edit. Amstelodamensis. *Sallustii* Philosophi in Heracliti problemata Homerica summarium MS. vidisse se in Bibl. Lud. Saregi Perusiæ & Umbriæ præfecti, testatur Justus Rycquius Epistola XXIX. ad Marcum Velserum.

III. Libellus alter de incredibilibus divisus in capita XXII. quem à Galeo post Allatium in lucem editum diximus, nullum auctoris nomen habet præfixum. Equidem Eustathius ut paulo ante indicavi testatur *Characem* quendam περὶ ἀπίστων scripsisse post Heraclitum ac Palæphatum, itaque suspicari aliquis posset Characem esse illius libelli auctorem, nisi cap. 15. & 16. bis laudaretur Charax ἐν Ἑλληνικοῖς. Citat auctor quisquis est & Platonem c. 12. & τὸν εἰς τὰς ᾠδὰς Πλάτωνι παροιμίας γράψαντα c. 10. Plutarchum περὶ ἀρετῆς γυναικῶν. c. 8. Alexandri

*** *Heracliti* cujusdam *Pontici* meminit Plutarchus de Iside & Osiride p. 361. Sed *Heraclidis* legit interpres, & sane passim hæc duo nomina inter se confunduntur. Apud Macrobium Lib. I. in Somnium Cic. cap. 14. *Animam Heraclitus Ponticus dixit lucem, Heraclitus Physicus scintillam stellaris essentiæ.*

Digitized by Google

dri Aphrodisiei Physica c. 16. Strategica Polyæni c. 11. & Proclum denique c. 19. unde quam non vetustissimus scriptor sit apparet. Prima duo capita aliena ab argumento de incredibilibus esse, recte observavit Galeus, qui auctorem Christianum esse suspicatur ex eo, quod cap. 14. Ἕλληνας dicat de Icaro μυθολογῆσαι, quasi Græcos innuat non gente sed religione. Neque Heracliti neque Palæphati vero meminit hic scriptor, etsi utroque usus videtur. Quædam plenius habet Heraclito, ut videbis si hujus cap. 22. cum Anonymi capite 13. comparaveris: quædam rectius explicat, confer Heracliti cap. 38. cum Anonymi cap. 12. Sed nec Heraclitus Palæphati mentionem facit, pleraque aliter tradens quam ille, in non paucis tamen eum ut videtur secutus. Anonymi quædam verbatim in Lexico suo repetiit Phavorinus, ut notatum Galeo, qui ex cap. 2. Ampelium capite de miraculis mundi emendari posse observavit. Quod vero eidem viro doctissimo videtur libellus Anonymi excerptus ex opere majori, non facile crediderim, potius habuerim illum pro observationibus collectis è variis scriptoribus, quos laudat, aliisque, in quibus fabulas auctor ipse reperire sibi visus est non absurdo sensu explicatas. Ejusmodi observationes subinde inchoant scriptores solenni illo ὅτι, ut vel ex Æliani variis constat, quas majoris operis esse epitomen recte negavit insignis doctrinæ vir Jacobus Perizonius.

IV. Fuit etiam alius quidam Palæphatus Abydenus historicus, quem Alexandri Magni ætate floruisse Svidas testatur & scripsisse Κυπριακὰ, Δηλιακὰ, Ἀττικὰ, Ἀραβικά. Addit hunc Palæphatum fuisse delicias Aristotelis Philosophi, auctoribus hujus rei laudatis Theodoro Iliense in secundo Troicorum & Philone ἐν τῷ εἶ στοιχείῳ τῆς περὶ παραδόξου ἱστορίας πρώτου h. e. *in litera ει libri primi de mirabilibus*, qui Alphabeti serie procedebat. Hic est Philo Heracleota, quem ἐν τῷ πρὸς Νύμφην περὶ θαυμασίων allegat Porphyrius apud Stobæum Eclog. Phys. p. 130. *Ad Nymphin* legit Jonsius Lib. II. cap. 12. ubi alios θαυμασίων & παραδόξων ἱστοριῶν scriptores colligit, quibus Anthemium παραδοξογράφον memoratum Tzetzæ Chil. 2. v. 151. Antiphanem Bergæum de quo Scymnus Chius * v. 657. seq. Aristoclem cujus Lib. II. παραδόξων laudat Stobæus serm. 62. Antonii Diogenis ** libros XXIV. de insula Thule Photio cod. 166. recensitos, Appionem in libris de quibus Gellius Lib. IV. c. 14. Archelai Poëtæ ἰδιοφυῆ, Lysimachi

T

* Verba Scymni hæc sunt: Ἐφ' ἧς κατὰ μεσόγαιον Ἀντιφάνους πατρὶς
Κεῖται λεγομένη Βέργα τοῦ δὴ γεγραφότος
Ἄπιστον, ἱστορίας τεμυθικῆς γέλων.

** Porphyrio in vita Pythag. p. 6. laudatur Διογένης ἐν τοῖς ὑπὲρ Θούλην ἀπίστοις.

Digitized by Google

machi *παράδοξα Θηβαϊκὰ* in Scholiis ad Euripidem & ad Apollonium laudata, Myrſili *ἱστορικὰ παράδοξα*, quæ allegat Athenæus, Michaëlis Pſelli ineditum opus *περὶ παραδόξων ἀναγνωσμάτων* ad Mich. Cerularium Patriarcham CPol. Varronis *de rebus admirandis* Nonio laudatum, & Ciceronis ſcriptum ejusdem argumenti qvod memorat Plinius XXXI. 2. & 4. aliosq; addere liceret ſi id ageremus.

V. Diverſus à Palæphato Abydeno fuit Abydenus *Ἀσσυριακῶν* ſive Aſſyriacæ hiſtoriæ conditor, quam MStam in Italiæ Bibliothecis exſtare ſcripſit Scipio Tettus apud Labbeum Bibl. Nov. MSS. p. 167. niſi forte fucus illi factus fuit, vel ſola fragmenta ex illis vidit, qvalia exſtant apud Euſebium, Cyrillum & Georgium Syncellum, vel qvalia ſunt fragmenta libris de emendatione temporum à Scaligero ſubjecta & notis illuſtrata. A præſtantiſſimo autem Huetio, qvi p. 99. præparat. Evangelicæ Abydenum hunc cum Palæphato Abydeno eundem eſſe putat, recte diſſentire me exiſtimo, non ſane propter varietatem ſcripturæ, qvam in nomine Abydeni obſervavit Scaliger ad Græca Euſebii p. 409. & Voſſius de Hiſtoricis Græcis, ſed qvod Abydenus teſtatur ſe profeciſſe è Beroſo, qui ſcripſit ſub Antiocho Sotere vel filio ejus Θεῷ, at Palæphatus Abydenus æqualis fuit Alexandri Magni: Deinde incredibile videtur patriam ſolam ab Euſebio & reliqvis ſemper exprimi, nunqvam nomen proprium, deniq; inter Palæphati Abydeni ſcripta nulla apud Svidam mentio fit Aſſyriacæ hiſtoriæ.

CAPUT XXIII.

Palamedis Argivi ſcripta. I. *Num literas Græcas repererit. Obiter de Cadmo ac de aliis literarum Græcarum inventoribus.* 2. *Tabula Palamedis.* 3. *Alia ipſius inventa.* 4. *Palamedes alii.* 5.

I.

PALAMEDES Argivus Agamemnonis Regis conſobrinus, Corinni de qvo ſupra dixi præceptor, ob ſingularem ſapientiam & carminum ſvavitatem vocatur *πάνσοφος ἀηδὼν μουσῶν* in notiſſimis Euripidis verſibus, qvos refert Laërtius Lib. II. ſect. 44. & Tzetzes ad Lycophronem v. 384. Svidæ audit *ἐποποιός*, qvi teſtatur poëmata ejus per invidiam abolita fuiſſe vel ab Agamemnonis poſteris, vel ab ipſo Homero. *Τὰ δὲ ποιήματα αὐτοῦ ἠφανίσθη ὑπὸ τῶν Ἀγαμέμνονος ἀπογόνων διὰ βασκανίαν. Ὑπολαμβάνω δὲ καὶ τὸν Ἰλιακὸν πόλεμον ποιήσασθαι* (ita locum hunc ſupplet Allatius p. 51. de patria Homeri, ſed doctiſſ. Neveorus rectius è MSS. ſic: *ὑπολαμβάνω δὲ καὶ τὸν*

ποιητὴν

Digitized by Google

ποιηθὴν Ὅμηρον αὐτὸ τοῦτο πεπονθέναι κ, μηδεμίαν τῆ ἀνδρὸς μνήμην ποιήσαθαι.) Ἠφανίσθη τὰ παλαμήδους ποιήματα διὰ βασκανίαν ὑπὸ Ὁμήρου, ἄπτεται γὰρ κ τῶν μεγίστων ἀνδρῶν ὁ φθόνος. Apollonius Tyanensis apud Philostratum Lib. IV. cap. 4. vocat ἀγαθὸν ἄνδρα δι' ὃν πᾶσα σοφία. Idem restitutâ ejus statua illi supplicat, ut denique propitius iterum esse velit Græcis, pluresque viros sapientes ipsis impertiat. Ναὶ παλάμηδες, δι' ὃν λόγοι, δι' ὃν Μοῦσαι, δι' ὃν ἐγώ.

II. Secundùm Stesichori multorumque aliorum veterum testimonium Palamedes literas Græcas reperit. Ita & Dio Chrysost. XIII. p. 225. *Quæ res si forte sit dubia, tamen certum est* θ, φ, χ, *ab hoc inventas cum aspiratione*, si credimus Servio ad Æneid. 2. Sed & hasce tres alii non ad Palamedem sed Cadmum * Phœnicium, Lini, (ut tradit Zenobius IV. 45. proverb.) æqualem atque interfectorem referunt, ceu patet è Tzetza Chil. 5. hist. 28. Chil. 12. hist. 398. & Theodosio Alexandrino in Scholiis ineditis ad Dionysium Thracem. Svidas inventas à Palamede tradit literas ζ, π, φ, χ. Confer quæ de literarum Græcarum inventoribus notarunt Apostolius XVII. 25. & XX. 29. proverb. Josephus Scaliger ad Eusebium n. MDCXVII. Meursius ad Hesychium illustrem p. 179. seqv. Lipsius ad Tacitum XI. 14. Annal. Salmasius ad inscriptionem Herodis Attici p. 230. sq. Sam. Petitus Lib. II. Observatt. c. 1. Ezechiel Spanhemius de usu numismatum diss. 2. O-

* Sub antiqui cujusdam Cadmi nomine libri olim ferebantur, quos in Epitomen redegit Bion Proconnesius Pherecydis Syrii æqualis. ὁ προκοννήσιος Βίων, ὃς καὶ τὰ Κάδμου τοῦ παλαιοῦ μετέγραψεν κεφαλαιούμενος. Clemens 6. Strom. p. 629. At Dionysius Halic. De Thucydidis idiom. ad Tuberon. p. 146. testatur scripta qvæ sub Cadmi Milesii nomine tum ferebantur, non fuisse habita ab omnibus fide digna. De Cadmo literarū, lapicidinæ & Metallorum repertore Eusebius X. 26. præparat. Laërtius VII. 30. Κάδμος ἀφ' οὗ γράπταν ἔλλας ἔχει σελίδα. Syriano p. 17. ad Hermogenem memoratur ἡ κατὰ Κάδμον καὶ Δαναὸν Γραμματικὴ, quæ tantum XVI. utebatur litteris. Ei opponitur apud Svidam in Ἀντικισμός Grammatica XXIV. litterarum, quæ Plutarcho in Aristide p. 319. vocatur ἡ μετ' Εὐκλείδην Γραμματικὴ quæ post Euclidem Archontem in usu esse cœpit. Chronicon Paschale ad Olymp. XCVI. 4. p. 167. Ἀθηναῖοι ἤρξαντο στοιχείοις κδ' χρῆσθαι πρότερον ις' χρώμενοι. Sex porro Cadmos refert Annii Viterbiensis pseudo Xenophon in libello de æquivocis, quorum primus Phœnicius iste, postremus Cadmus Milesius qui prosam orationem condere primus instituit teste Plinio Lib. V. c. 29. & Solino c. 40. Idem tamen Plinius Lib. VII. c. 56. *Prosam inquit, orationem condere Pherecydes Sirius instituit, Cyri Regis ætate. Historiam Cadmus Milesius.* De Pherecyde est etiam apud Apulejum 2. Florid. & Isidorum Lib. I. Orig. cap. 37. De Hecatæo Svidas in συγγραφῶ· Ἑκαταῖος πρῶτος ἱστορίαν πεζῶς ἐξήνεγκεν, τὰ γὰρ Ἀκουσιλάου νοθεύεται. Strabo Lib. I. p. 18. ait primos omnium poëtas scribendo approbationem meruisse, deinde Cadmum, Pherecydem, Hecatæum metri numeros solvisse, reliqua poëticæ dictionis servasse.

Digitized by Google

laus Rudbeckius part. I. Atlanticæ c. 38. Bochartus Lib. I. Chanaan c. 20. Thom. Münkerus ad Hyginum fab. 277. & Johannes Marshamus Canonis Chron. p. 123. sq. ubi ſpeciatim de Cadmo Phœnicio, à quo literas *Φοινικικὰ σήματα Κάδμου* vocat Timon apud Sextum Empiricum adverſus Grammaticos c. 2. Confer Diodorum Sic. V. p. 227. c. & 235. c. Anthologiam Epigr. p. 279. edit. Wechel. Syncellum p. 102. Plutarchum Lib. IX. Sympoſiacon c. 2. Epiphanium hæreſ. XXXIV. 11. Leo quoq; Allatius paravit tractatum de origine Græcarum literarum, in quo earum antiquitatem & uſum & ut immutatæ fuerunt poſt Scaligerum ad Euſeb. p. 110. ſeqv. aliosq; viros doctos explicaverat, ut ipſe teſtatur libro de patria Homeri p. 88. Sed ille Allatii liber quod ſciam lucem non adſpexit, neq; Iſaaci Voſſii diſſertatio de literis & vera pronunciatione lingvæ Græcæ quā promiſit ad Melæ L. I. c. 12.

III. Præterea Palamedes *tabulam* inveniſſe dicitur *ad comprimendas*, ut Servius ait, *otioſi ſeditiones exercitus*, quod de calculorum luſu adhibitis teſſeris per fritillum jactis de victoria certantium accipiendum, nam & Svidas Palamedi tribuit *ψήφων τε καὶ πεσσῶν καὶ κύβων* inventionem, & tabulam illam late deſcribit in *Τάβλα*, de qva videbit lector ubi lubebit Epigramma Latinum vetus quod edidit Salmaſius ad Vopiſci Proculum, tum Græcum illuſtratum à Bullialdo ad Theonem p. 196. Iſaaci Porphyrogeniti characteres Græcorum & Romanorum & Cedrenum in eumque Xylandri & Goari notas, Euſtathium ad Iliad. β. p. 172. Johannemq, Malalam p. 129. ſq. Chronographiæ. Hinc anſam ſumſit Daniel Souterius libros tres quos de tabula luſoria, alea & variis ludis veterum edidit, inſcribendi *Palamedem*. Vide & Meurſii Græciam ludibundam in *πεττεία*, qui Græcorum & Ægyptiorum ludum à Svida & aliis confundi obſervat, Thomam Hyde libro II. de ludis Orientalium p. 58. & 111. ſeqq. & Lib. I. p. 31. ubi contra Souterium negat Schachiludium * à Palamede inventum fuiſſe. Docetur autem ex illa ipſa tabula, quam ab alea noſtra longe diverſam fuiſſe res ipſa loquitur, Philoſophiæ operam dediſſe, & rerum naturam iſto in ludo adumbraſſe Palamedes. Nam *tabula*, inquiunt, *iſte terreſtris mundus eſt, numerus duodenarius caſuum ſive loculorum in tabula, Zodiacus, pſephobolum ſive fritillum & ſeptem granula in eo, ſidera errantia quæ gaudia & dolores hominibus diſtribuunt, turris deniq;, altitudo cæli ex quo mala & bona notis exhibentur.*

IV. Numeros ponderumq; rationem à Palamede inventam tradit Athanaſius Lib. I. contra gentes p. 20. *Γράμματα μὲν γὰρ ἐφεῦρον Φοίνικες* ——— *τῶν δὲ γραμμάτων τὴν σύνταξιν καὶ ἀριθμοὺς καὶ μέτρα καὶ σάθμια Παλαμήδης ἐφεῦρε.* Dio Chryſoſt. XIII. p. 225. *ἐπειδὴ δὲ τούτε ἄλλους ἐδί-*

* In Chronico Martini Poloni Lib. I. p. 28. edit. Suffridi Petri, ubi de temporibus Trojanis agitur, *Ibi*, inquit, *primo inventa fuerunt ſcacorum ſolatia: quidam tamen aſſerunt ea longe antea fuiſſe in Chaldæa inventa.*

Digitized by Google

ἐδίδαξε γράμματα, καὶ μετὰ τῶν γραμμάτων τοὺς φρυκτοὺς ὅπως χρὴ ἀνίσχειν, καὶ ἀριθμεῖν τὸ πλῆθος, ἐπεὶ πρότερον οὐκ ᾔδεισαν οὐδὲ καλῶς ἀριθμῆσαι τὸν ὄχλον &c. Astrologiæ qvoqve peritum testatur Philostratus in Heroicis, ubi inter alia refert eum eclipseos solaris ratione explicata territos militum animos incredibili metu liberasse. Sophocles de Palamede:

> Ἐφεῦρε δ' ἄστρων μέτρα καὶ περιστροφὰς
> Τάξεις τε ταύτας οὐράνιά τε σήματα.

Idem Philostratus Medicinam & plurima alia illi tribuit reperta præclarissima. Πρὸ γὰρ δὴ τοῦ παλαμήδους ὧραι μὲν οὔπω ἦσαν οὐσαι, μηνῶν δὲ οὔπω κύκλος, ἐνιαυτὸς δὲ οὔπω. οὔπω ὄνομα ἦν τῷ χρόνῳ. οὐδὲ νομίσματα ἦν, οὐδὲ σταθμαὶ καὶ μέτρα, οὐδὲ ἀριθμοί. Σοφίας τε οὔπω ἔρως, ἐπεὶ μήποτ' ἦν γράμματα. Plura dixerant Sophocles & Euripides & fortassis Æschylus in dramatibus quibus nomen inscripserant Palamedē, Vide & Schol. Euripidis ad Oresten. v. 432.

V. Fuit præterea alius Palamedes Eleaticus quem ὀνοματολόγον h.e. Lexicographum vocat Athenæus Lib. IX. p. 397. Qvintilianus Lib. III. c. I. *Et Hippias Eleus, & quem Palamedem Plato appellat Alcidamas Eleates.* Laërtius IX. 25. in vita Zenonis Eleatæ: ὁ δ' αὐτὸς (Πλάτων) ἐν τῷ Σοφιστῇ (imo in Phædro ut notat Menagius) καὶ Ἐλεατικὸν Παλαμήδην αὐτὸν καλεῖ.

CAPUT XXIV.

Pamphus Atheniensis, ejusq; hymni. 1. *Paridis hymnus & encomium in Venerem.* 2. *Phaënno ejusque oracula, Phaënnis.* 3. *Phanothea, utrum carmen Hexametrum invenerit.* 4.

I.

PAMPHUS Lini æqvalis, Pausaniæ Πάμφως, Philostrato παμφῶ) Atheniensis, ante Homerum ἔπη & ὕμνους composuisse dicitur, qvos Lycomedi cum hymnis Olenis & Orphei inter sacra Eleusynia decantarunt, à qvorum daducho Pausanias illorum lectionem impetrasse se testatur in Bœoticis p. 762. Vetustissimorum apud Athenienses hymnorum auctor appellatur ab eodem Pausania in Achaicis p. 577. & in Bœoticis p. 767. qui post Olenem tamen scripsisse in iisdem Bœoticis docet p. 762. Idem in Atticis p. 92. & 94. hymnum ejus in Cererem memorat, hymnum in Neptunum, in Achaicis p. 577. in Dianam (quam καλλίστην primus appellavit) in Arcadicis p. 672. εἰς ἔρωτα in Bœoticis p. 762. Primū Charites celebrasse, neq; tamen eorum definivisse numerum neque nomina apposuisse. ibid. p. 780. Lini funus qvem Οἰτόλινον dixit threno prosecutum p. 767. Deniqve Pro-

ſerpinam Cereris filiam à Dite cum luderet & narciſſos legeret raptam decantaſſe p. 775. Pamphoi hymnum in Jovem qvem Homerus imitatus fuerit memorat Philoſtratus in Heroicis ubi de Proteſilao agit, binosqve ex illo verſus recitat, qvos reſpici puto à Gyraldo cum dialogo 2. de Poëtis de Pampho agens, *quædam adhuc*, inqvit, *hujus carmina ipſe legi.* Nam alia qvidem antiqviſſimi illius poëtæ ſive fragmenta ſive integra carmina unde nactus fuerit vel ubi legerit, fateor me ignorare. Pamphi nomen in marmore Arundeliano ſupplendum qvibusdam viris doctis videri, dixi ſupra in Eumolpo.

II. PARIS Trojanus Priami filius, *Alexander* deinde cognominatus, variisq; artibus excultus *λόγον ἐγκωμιαστικὸν* in Venerem compoſuit, ſi credimus Johanni Malalæ p. 115. Chronographiæ, qvo illam prætulit omnibus Deabus, Junoni etiam ac Minervæ. Scripſit & hymnum in ejusdem laudes Veneris, qvem à varietate & elegantia argumenti ceſtum appellavit. Hinc Junoni ac Minervæ inviſus,

Belli cauſa Paris, patriæ & funeſta ruina,

ut canit Pſeudo Pindarus in carmine de bello Trojano.

III. PHAENNO Epirotica, Vates perantiqva fuiſſe fertur & Sibyllæ æqvalis, Homero ipſi à nonnullis præponitur. At ſi eadem eſt *Φαεννὶς* Regis Chaonum filia, cujus meminit Pauſanias, juniorem eſſe conſtat Homero multis ſæculis. Ita enim Pauſanias in Phocicis p. 828. *Τῆς μὲν δὴ πυθέσθαι τὴν ἡλικίαν, καὶ ἐπιλέξασθαι ῥᾴδιον τοὺς χρησμούς. Ἀντιόχου γὰρ μετὰ τὸ ἁλῶναι Δημήτριον αὐτίκα ἐς τὴν ἀρχὴν καθισταμένου γέγονε Φαεννίς.* Oraculum Phaënnidis refert idem p. 833. Alia qvædam ejusdem Phaënnus vide apud Tzetzem, Chil. VII. hiſt. 143. & Chil. IX. hiſt. 288. Meminit illius præter Zoſimum Libro II. p. 690. (ubi pro *Φαελλοῦς τῆς Ἠπειρώτιδος* legendum *Φαεννοῦς*) idem Tzetzes, & Homero Orpheo atq; Sibyllæ adjungit Chiliad. X. hiſt. 302. Etiam alteri Gratiarum Alcmanis verſibus celebratarum qvas colebant Lacedæmonii, nomen erat Phaênna, alteri Cleta ſive Clita, ut teſtatur Pauſanias in Laconicis p. 254. & in Boeoticis p. 780.

IV. PHANOTHEA, Icarii uxor, carmen Heroum ſive Hexametrum qvo deinde uſus Homerus, reperiſſe à qvibusdam credita fuit, ut auctor eſt Clemens Alex. Lib. I. Strom. p. 309. Alii hoc tribuerunt *Themidi* uni è Titanibus. *ἔτι φασὶ τὸ ἡρῷον Φανοθέαν τὴν γυναῖκα Ἰκαρίου, οἱ δὲ Θέμιν μίαν τῶν Τιτανίδων εὑρεῖν.* Alii Phemonoæ, de qva vide Voſſium Lib. III. Inſtitutt. Poët. c. 3. & qvæ mox ſum dicturus. Alii *Peleadibus*, qvas ante Phemonoên dicunt primas mulierum, hoſce verſus decantaſſe, ut narrat Pauſanias in Phocicis p. 828.

Ζεὺς

Digitized by Google

Ζεὺς ἦν, Ζεύς ἐστι, Ζεὺς ἔσσεται, ὦ μεγάλε Ζεῦ·
Α καρπὸς ἀνίει, διὸ κλῆζετε μητέρα γαῖαν.

Alii *Thaleti* Milesio, si credimus Gyraldo dialog. 2. de Poëtis & Menagio ad Laërtium p.23. sed sine auctore fide digno hoc, ni fallor, affirmantibus. Omnibus metris prius & antiquius heroicum fuisse scribit Isidorus Lib. I. Originum c.38. quem si audimus, *hoc primum Moyses in cantico Deuteronomii longe ante Pherecydem & Homerum cecinisse probatur. Unde & apparet antiquius fuisse apud Hebræos studium carminum quàm apud Gentiles. Siquidem & Job Moysi temporibus adæquatus Hexametro versu dactylo spondaoq; decurrit. Hoc apud Græcos Achatesius* (i.e. Hecatæus, pro pro Gyraldus videtur legisse Thales) *Milesius fertur primus composuisse, vel ut alii putant Pherecydes Syrius, quod metrum ante Homerum Pythium dictum est, post Homerum heroicum nominatum. Pythium autem vocatum volunt eo, quod hoc genere metri oracula Apollinis sint edita. Nam cum in Parnasso monte Pythonem serpentem in vindictam matris sagittis insequeretur, accolæ Delphici hôc illum metro hortati sunt, ut ait Terentianus.* Terentiani verba hæc sunt:

Qvum puer infestis premeret Pythona sagittis
Apollo, Delphici feruntur accolæ
Hortantes acuisse animum bellantis, ut illos
Metus habebat aut propinqua adorea
Tendebat geminas pavida exclamatio voces
ἰὴ παιὰν, ἰὴ παιὰν, ἰὴ παιάν.

Unde apparet Isidorum falli cum de Heroico carmine Hexametro intellexit quod de Hexametro sive senario Jambico dixerat Terentianus. Licet Atilius quoque Fortunatianus eundem errorem errat in arte p. 2691. edit. Putschii. Sed & in aliis parum accuratum se præbet hoc loco Isidorus. Equidem versum heroicum Pythio nos oraculo debere, hoc est primos versus Græcos Heroicos ex vatibus Delphicis auditos dixit etiam Plinius Lib. VII. cap. 57. Sed Moysis & Jobi carmina quis nisi inepte cum Heroicis versibus Græcorum comparaverit? Pherecydes porro & Hecatæus non Hexametros invenisse primi, sed primi prosa oratione Græca libros scripsisse dicuntur, ab auctoribus multò quàm Isidorus fide dignioribus. Vide Menagium ad Laërt. p. 68. & Salmasium ad Solin. p. 845. sq. edit. Parisiensis. Phanotheæ meminit & Porphyrius apud Stobæum, cujus verba adduxi infra in *Phemonoë.*

CAPUT XXV.

Phantasia Memphitis. 1. *Nomen fictum mulieris, ut Eumelia, Poësis, Natura &c. in veteri monumento* ἀποθέωσιν *Homeri referente.* 2. *Phemius Ithacensis, & de Phemio Ciceronis obiter.* 3. *Phemonoë, ejusque versus & oracula.* 4. *Phemonoës Orneosophium.* 5. *Rei accipitrariæ scriptores à Rigaltio editi recensentur cum nonnullis observationibus.* 6. *Phemonoës dictum* γνῶθι σεαυτόν. *Phemonoë pro quâvis vate.* 7.

I.

PHANTASIA Memphitis, de qua sic scribit Photius cod. 190. excerptis è libro quinto Ptolemæi Hephæstionis. ὅτι Φαντασία τις Μεμφῖτις Νικάρχου θυγάτηρ συνέταξε πρὸ Ὁμήρου (perperam in editione Clarissimi Galei p. 328. sed librarii vitio πρὸς Ὅμηρον) τὸν Ἰλιακὸν πόλεμον, καὶ τὴν περὶ Ὀδυσσείας διήγησιν, καὶ ἀποκεῖσθαι φασὶ τὰς βίβλους ἐν Μέμφιδι. Ὅμηρον δὲ παραγενόμενον καὶ τὰ ἀντίγραφα λαβόντα παρὰ Φανίτου τοῦ ἱερογραμματέως, συντάξαι ἐκείνοις ἀκολούθως. Eustathius prooemio in Odysseam: Φασὶ γὰρ Ναυκράτην τινὰ ἱστορῆσαι, ὡς ἄρα Φαντασία γυνὴ Μεμφῖτις, σοφίας ὑποφῆτις, Νικάρχου θυγάτηρ, συντάξασα τόν τε ἐν Ἰλιάδι πόλεμον καὶ τὴν Ὀδυσσέως πλάνην, ἀπέθετο τὰς βίβλους εἰς τὸ κατὰ Μέμφιν τοῦ Ἡφαίστου ἄδυτον· ἔνθα τὸν ποιητὴν ἐλθόντα λαβεῖν παρά τινος τῶν ἱερογραμματέων ἀντίγραφα, κἀκεῖθεν συντάξαι τὴν Ἰλιάδα καὶ τὴν Ὀδύσσειαν. Cæterum non intercedam si quis cum Lipsio syntagm. de Bibliothecis c. 1. & Theodoro Rycquio p. 431. de primis Italiæ Colonis, totam hanc narrationem de Homero à Phantasia Memphitide poëmata sua mutuante habuerit pro commento sive Ptolemæi Chenni fabulosi scriptoris, seu alius Poëtæ cujusdam vel Grammatici, qui Homerum Ægyptium esse ratus est, quam multorum sententiam fuisse patet ex Allatio cap. 4. de patria Homeri.

II. Sane Phantasia non magis videtur fuisse fœmina aliqua vel poëtria, quam *Eumelia*, *Historia*, *Poësis*, *Fabula*, *Natura*, aliæque ejusmodi, quæ muliebri habitu Homero inter Deos relato laurum imponere, accinere & sacra facere finguntur in veteri monumento elegantissimo, quod post Kircherum in Latio exposuerunt viri nostra ætate doctissimi,

Digitized by Google

ctissimi, Ezechiel Spanhemius dissertatione quinta de usu & præstantia numismatum, Joh. Rudolphus Wetstenius in diss. de fato scriptorum Homeri p. 153. Gisbertus Cuperus in luculento Commentario ἀποθέωσις Homeri * inscripto, Raphaël Fabrettus ad calcem expositionis columnæ Trajanæ, p. 346. seq. Laurentius Begerus in bello & excidio Trojano ex Antiquitatum reliquiis delineato & illustrato & Jacobus Gronovius T. 2. Thesauri Antiquitatum Græcarum, imagine XXI.

III. PHEMIUS ITHACENSIS ab ipso Homero ** celebratur pluribus in locis Odyss. ά. v. 155. & 337. ϱ΄. v. 263. & χ. v. 331. tanquam ἀοιδὸς suavissimus & θελκτήριος. A Tatiano autem & aliis diserte refertur inter scriptores Homero vetustiores. Platoni in Jone dicitur Ἰθακήσιος ῥαψῳδός. Plutarchus libro de Musica ex Heraclidis testimonio refert eum carmine exposuisse νόστον τῶν ἀπὸ Τροίας μετ' Ἀγαμέμνονος ἀνακομισθέντων, quod petitum ex Odyss. ά. v. 337. sqq. Ab aliis ut ab auctore vitæ Homeri quæ sub Herodoti ambulat nomine, dicitur Smyrnæ juventutem literas & Musicen docuisse, acceptaque in uxorem Critheide Homeri matre, filium illum adoptasse & instituisse. Idem fere tradit Ephorus Cumanus apud Plutarchum in limine libri de Homero. Eustathio ad Odyss. ά. p. 38. Philosophus audit, perinde ut quilibet non ineptus ἀοιδὸς sive Musicus ac Poëta. Confer eundem p. 60. & ad Odyss. χ. p. 789. Pro quovis Musico sive cantore præstanti, nomen Phemii ponitur apud Ovidium l. III. amor. Eleg. 7.

Quid juvat ad surdas si cantet Phemius aures?

Qualem vero intelligat Cicero Lib. V. ad Atticum Epist. 20. & 21. & Lib. VI. Epist. 1. cum ait, *Phemio quæritur κέρας* atq; iterum; *tum Phemio dispiciam κέρας Aonium*, Et: *Κέρας Phemio mandatum est: reperietur: modo aliquid dignum canat*, obscurum esse fatetur P. Victorius vir de Cicerone optime promeritus: Simeon vero Bosius suspicatur libertum Attici intelligi, à studio Musices Phemium Tullio appellatum. Κέρας quidem instrumentum Musicum esse inter omnes convenit, quo qui utebantur, cornicines dicti fuerunt.

IV. PHEMONOE Apollinis filia Sibylla Cumana fuit, si fidem habemus Servio ad Æneid. III. v. 445.

Quæcunq; in foliis descripsit carmina virgo.

Vel certe Sybilla Samia, si sequimur Isidori quosdam codices Lib. VIII. Orig. c. 8. Sed pernegat hoc Petrus Petitus Lib. I. de Sibylla c. 5. qui non magis Phemonoën Sibyllam fuisse contendit quam Cassandram, Diotimam, Mantonem, Nicostratam quæ Carmenta deinde dicta est, & alias fatidi-

U cas

* Editus est Amst. 1683. 4. & præterea p. 193. sq. Illustris Ezechielis Spanhemii, p. 195. sqq. Raphaëlis Fabretti observationes cum Amplissimo Cupero communicatas exhibet.

** Confer Aristidem T. 3. p. 40. seq.

Digitized by Google

cas mulieres, tum Phaënnidem & Peleades quas Sibyllas nominatas diserte negat Pausanias in Phocicis p. 828. Idem p. 809. testatur primam Pythiam vatem fuisse Phemonoën, & primam hexametro versu oracula cecinisse. Μεγίστη ἢ ϖὶ δὲ πλείστων ἐς Φημονόην δόξα ἐστιν, ὡς πρόμαντις γένοιτο ἡ Φημονόη τοῦ Θεοῦ πρώτη, καὶ πρώτη τὸ ἑξάμετρον ᾖσε. *Vates prima Pythia Phemonoë*, etiam Straboni Lib. IX. p. 419. & Eusebio in Chronico, aliisqve. Qvia vero hæc Phemonoë prima heroico versu usa fuisse fertur, hinc versum heroicum Pythio nos oraculo debere dixit Plinius Lib. VII. c. 57. Proclus in Chrestomathia apud Photium cod. 239. ὅτι τὸ μέλος (ἔπος ex iis qvæ seqvuntur legendum) πρῶτον μὲν ἐφεῦρε Φημονόη ἡ Ἀπόλλωνος προφῆτις, ἑξαμέτροις χρησμοῖς χρησαμένη, καὶ ἐπειδὴ τοῖς χρησμοῖς τὰ πράγματα εἶπε καὶ σύμφωνα ἦν, ἔπος τὸ ἐκ τῶν μέτρων κληθῆναι. Eadem tradit Eustathius prolegom. ad Iliadem. Delphis responsa dedisse præter Strabonem testatur Clemens Alex. I. Strom. p. 334. Pausanias Phocicis p. 812. & Scholiastes Euripidis ad Oresten v. 1094. ubi pro Φημῶνον Barnesius recte rescripsit Φημονόην, ἣν φασι πρώτην ἑξαμέτρῳ χρῆσαι. Porphyrius apud Stobæum serm. 21. celebre præceptum Delphicum γνῶθι σεαυτὸν commendans, ἀλλ᾽ εἶπε Φημονόη, inqvit, ἐπὶ πάντα λυσιτελῆ τὰ ἀνθρώπινα τοῦτο ἐθέσπισεν, δι᾽ ἧς πρώτης ὁ Πύθιος λέγεται τὰς εἰς ἀνθρώπους διαδοῦναι χάριτας, εἴτε Φανοθέα ἡ Δελφοῦ &c. Sed Atilius Fortunatianus in arte p. 2690. edit. Putschii videtur in Delo potius eam vaticinatam innuere. *Heroicum Hexametrum Ennius longum vocat, Græci Deliacum* (nisi legendum sit Delphicum) *quia hoc genere Phemonoë Apollinis vates vaticinata est: & Pythicum* à Pythone. Nam cum arcum in eum intenderet Apollo, nymphæ eum hoc versu hortatæ dicuntur.* Qvando vixerit Phemonoë, diversas veterum fuisse sententias notavit Scaliger ad Euseb. p. 41. etsi in hoc conveniunt, quod Homerum ætate præcesserit. Vide Clementem Alex. I. Strom. p. 323. Svidam in παλαίφατος. Primum versum Heroicum hunc auditum testatur Plutarchus libro cur Pythia desierit oracula versibus reddere.

Συμφέρετε πτερά τ᾽ οἰωνοί, κηρόν τε μέλισσαι.

A Phemonoë autem prolatum non addit, qvod aliis postea visum est ex iis qvæ diximus verisimillimum. Idem versus occurrit apud Philostratum VI. 6. de vita Apollonii p. 278. Aliud Phemonoës oraculum tribus Hexametris versibus constans, qvod Delphis reddidit de Crii filio templi Apollinis violatore, refert Pausanias in Phocicis p. 812. Citatur & Phemonoë à Melampode in libro περὶ παλμῶν. Syncellus p. 161. Πυθοῖ Φημονόη χρησμῳδὸς πρώτη δι᾽ ἑξαμέτρων ἱστορεῖται προθεσπίσαι.

V. Pli-

* Proprium Pythicum μέλος sive νόμον Πυθικὸν composuit Timosthenes Ptolemæi Philadelphi navarchus, de cujus quinque partibus adi Strabonem IX. p. 421. ubi & de ejusdem Timosthenis libris decem περὶ λιμένων.

Digitized by Google

V. Plinius Lib.X.c.3. & 8. Hist. Nat. ex Phemonoë Apollinis dictâ ıâ, adducit nonnulla de genere qvodam aqvilarum & accipitrum, qvæ hannes Harduinus in Elencho Scriptorum a Plinio allegatorum petita ſe putat ex *Orneoſophio*, quod Græcè ſub Phemonoës nomine manu exaram exſtare teſtatur Scipio Tettius apud Philippum Labbeum Bibl. MSS. 172. Videant qvi poſſunt utrum hoc diverſum ſit ab Orneoſophio alrutro eorum, qvæ edidit Rigaltius, & qvorum neutrum ætatem illam erre videtur, alterum certe recentiſſimum, vocibusqve Græcobarbaris atens compoſitum eſt juſſu Michaëlis Palæologi Imperatoris.

VI. Edidit autem *Nicolaus Rigaltius* ex Bibliothecæ Regis Galliæ, cui ræerat, & Mediceæ codicibus collectionem ſcriptorum * *de re accipitraria & venatica* Pariſ.1619. 4. in qva continentur (1.) *Demetrii Pepagomeni* qvi Imperatoris jam dicti Medicus fuit, & circa A.C. 1270. floruit, ἱερακοσόφιον ſive liber περὶ τῆς τῶν ἱεράκων ἀνατροφῆς τε καὶ ἐπιμελείας. (2.) Ὀρνεοσόφιον ἀγροικότερον, (3.) Ὀρνεοσόφιον, κελεύσει γεγονὸς τοῦ ἀοιδίμου βασιλέως Κυρίου Μιχαήλ. (4.) Κυνοσόφιον ** ἢ περὶ κυνῶν ἐπιμελείας, qvod in codice Regio ſine auctoris nomine reperit Rigaltius, *Andreas Aurifaber* Uratislavienſis Medicus latine vertit, notis illuſtravit ediditqve Græce & latine ſub nomine *Phamonis* Philoſophi, (forte in MS. Codice D. Rudberti à Moshaim qvi ante Aurifabrum Rhodio codice MS. ἀκεφάλῳ uſum primus latine vertit, legebatur: Φημονόης Φιλοσόφου) Witeb. apud Joannem Luft, 1545. 8vo poſtea Græce & latine iterum prælo ſubjecit & ſuis, *Rudberti à Moſhaim* & Rigaltii notis, eruditaq; introductione ornavit *Andreas Rivinus* Lipſ.1654. 8vo. qvi ſuſpicatur eundem forte Demetrium, qvem Michaëlis Imp. juſſu etiam librum de podagra concinnaſſe conſtat, hujus qvoqve Cynoſophii auctorem fuiſſe. Sane Codex Auguſtanus qvi olim fuit Antonii Eparchi, & qvem poſt abſolutam ſuam editionem Aurifaber demum inſpexit, Variasqve illius lectiones ſubjunxit, ita inſcribitur: Δημητρίου Κωνσταντινοπολίτου περὶ τῆς τῶν ἱεράκων ἀνατροφῆς τε καὶ θεραπείας βιβλία β΄. περὶ τῆς τῶν κυνῶν ἐπιμελείας α΄. Confer Lambecium Lib. VII. Commentar. p.399. qvi p. 261. etiam memorat *Anonymi* ἱερακοσόφιον *** MS. in Bibliotheca Cæſarea

ob-

* *Leonis* qvoqve *Imp.* liber de aucupio manu exaratus fuit in Bibl. Antonii Auguſtini. Præterea utpote Latine ſcripta *Friderici II.* Imp. *reliqua librorum de arte venandi avibus* edita Auguſtæ Vindel. 1569. 8vo cum additionibus *Manfredi* Regis.

** Librum hunc incerti auctoris de cura Canum Thomas Johnſonus V.C. recudi curavit Lond. 1700. 8. una cum Gratio & Nemeſiano, Fracaſtoriiqve carmine paſtoritio qvod inſcribitur Alcon, & Joannis Caji, Angli libello de Canibus.

*** Gallice hoc argumentum tractarunt duo nobiles Galli *Gaces de la Vigne* cujus poëma *le Roman des oiſeaux* huc ſpectat, & *Johannes Francierius*, cujus liber inſcriptus *la fauconnerie* prodiit Pictavii Ao. 1567. 4. Vide librum Gallicum, Eſſais de literature T. 1. p. 310. ſeq.

Digitized by Google

obvium. Seqvitur in Rigaltii collectione (5.) *Demetrii* itemqve aliud alterius scriptoris ἱεϱακοσόφιον à *Petro Gillio* translatum & cum Æliano de animalibus, & ejusdem Demetrii CPolitani libello de cura & medicinia canum latine editum Lugd. 1562. 8vo. (6.) *Cynosophium* ex Aurifabri de qva diximus versione. (7.) Epistola sub ficto & inepto titulo *Aquilæ, Symmachi & Theodotionis* ad Ptolemæum Regem Ægypti de re accipitraria, Catalonico idiomate. (8.) De diversis generibus falconum sive accipitrum, item de infirmitatibus & medicinis eorum, secundum *Aquilam, Symmachum & Theodotionem* in Epistola ad Ptolemæum Regem Ægypti, latinè ex libro incerti auctoris de natura rerum.

VII. Verum ut missis hisce, deniqve ad Phemonoên redeat nostra oratio, Antisthenes de successionibus apud Laërtium in Thalete egregium illud dictum γνῶθι σεαυτὸν, qvod alii Thaletis, alii Chilonis esse affirmant, tribuit Phemonoæ, ex qva sententia forte Poëta Juvenalis idem dictum *cœlo delapsum* vocavit, utpote prolatum à fatidica. Phemonoên pro qvavis vate, qvæ plena laborat Phœbo, posuit Lucanus Lib. V. v. 126. & 186. Statius Lib. II. Sylv. 2. & Synesius de insomniis, p. 154.

CAPUT XXVI.

De Philammone. 1. *Piero.* 2. *Pisandro Camiræo,* 3. *& Pitthæo Troezenio.* 4.

I.

PHILAMMON Delphicus qui & ipse à Tatiano inter scriptores Homero antiqviores refertur, Apollinis è Chione Nympha, vel ut alii è Philonide filius, Thamyræ de qvo deinde dicam, pater, *carmine vocali clarus, citharaqve*, ut ait Ovidius Lib. II. Metamorph. v. 318. Primus apud Pythium sive templum Delphicum choros (virginum) instituit, ut ait Plutarchus libro de Musica & Eusebius in Chronico, pro qvo in qvibusdam Eusebii ab Hieronymo translati codicibus vitiose legitur: *primus apud Delphos Pythiorum ludos instituit*, qvod falsum & ridiculum esse notavit Scaliger ad Euseb. p. 44. Syncellus p. 162. Φιλάμμων ὁ Δέλφιος ἤκμαζεν, ὁ πρῶτος στήσας Πυθοῖ χορόν. Confer Scholia minora ad Odyss. τ'. 432. Pausanias in Phocicis p. 813. memorat in antiqvissimo certaminis genere, qvo præmiis propositis

is hymni in laudem Apollinis ad lyram ſive citharam decantaban- primum viciſſe *Chryſothemin* Cramanoris filium, deinde *Philammonem*, filium hujus *Thamyram*. *Orpheum* qvidem σεμνολογίᾳ ἐπὶ τελεταῖς καὶ φρονήματ☉ τῷ ἄλλῳ noluiſſe in illud certamen deſcendere, nec *Mu-* qvi ſolebat ad Orphei exemplum in omnibus ſe componere. *Eleu-m* vero propter vocis ſvavitatem palmam aliqvando tuliſſe, etſi hy-n ab alio compoſitum decantaſſet. Unde non immerito colligas à mmone & reliqvis hymnos non ut ab Eleuthero alienos, ſed qvos elaboraverant cantatos fuiſſe. Cæterum addit eodem in loco. rchus, Heraclide teſte, Philammonem, Latonæ, Dianæ & Apolli- atales δηλῶσαι ἐν μέλεσι. Et aliqvibus interjectis narrat ex ſcripto- nonnullorum ſententia, qvosdam citharœdicorum nomorum à andro excultorum Philammonem auctorem agnoſcere. Etiam ɛorum Myſteria ſive τελεταὶ ad Philammonem olim referebantur. auſanias in Corinthiacis p. 199. docet Arriphontem qvendam ob- ſſe Myſteria illa proſario partim, partim ligato ſermone inſcripta ex orichalco facto, omniaqve ſcripta fuiſſe Dialecto Dorica, cum ı conſtet ante Heraclidarum reditum atqve adeo Philammonis non Dorica dialecto uſos Argivos, ſed eadem lingva qva Attici. iaſtes Apollonii ad Lib. I. notat ex Pherecydis (Athenienſis, ni fal- ſententia non Orpheum ſed Philammonem navigaſſe cum Ar- tis.

II. PIERUS Lini pater, ſi audimus Tzetzen Chil. VI. hiſt. 90. otius Laſicium Tzetzæ interpretem, nam in Græco legendum vi- *Λίνȣ φυτέσπορ☉ Lini filius* non *φυτοσπόρ☉, pater.* Sane Pierum lium fuiſſe alii ſcriptores tradunt, ut videre licet vel apud Gyral- qvi addit primum Pierum de Muſis poëma ſcripſiſſe, ab eoqve no- um Pierium montem & Muſas Pierias. Vide Pauſaniæ Bœotica p. . & in libro de Muſica Plutarchum, non longe ab initio.

III. De PISANDRO Camiræo qvem Heſiodo antiqviorem Eumolpi æqvalem nonnulli fecerunt, conſulendus Johannes Meur- Rhodo Lib. II. c. 11. Poëma ſuum *de geſtis Herculis* in duos libros utum Ἡράκλειαν inſcripſerat, & ab aliis longe junior Homero ıatus eſt, qvi eum Svida teſte referebant ad Olympiadem I.

IV. PITTHEUS TPOEZENIUS Pelopis filius, Æthræ (è heſeus) pater, ut docet Euripides in Heraclidis v. 208. ſeqv.

U 3 Idem

llo certamine Pythico confer Humfredum Prideaux ad Epochas marmoreas p. 202. ſq.

Idem Hippolytum à Pittheo inſtitutum docet, ubi Scholiaſtes p. 218. edit. Barneſii: *ἦν δὲ ὁ Πιτθεὺς σοφὸς καὶ χρησμολόγος καὶ ἱερὸς θεοῖς, ὃς καὶ ἔλυσε τὸν χρησμὸν τῷ Αἰγεῖ καὶ τὴν θυγατέρα ἔδωκεν, εἰδὼς τῇ σοφίᾳ οἷος ἔσται ὁ τεχθησόμενος. Παρ᾽ αὐτῷ δὲ, Πλούταρχός φησιν, ὁ Θησεὺς ἐπαιδεύετο, ὡς καὶ Καλλίμαχος μαρτυρεῖ.* Confer Plutarchum in Theſei vita ſub initium, ubi poſtqvam dixiſſet Pittheum omnibus ſuæ ætatis ſapientia & eloqventia præſtare viſum, ex Ariſtotele obſervat Heſiodum potiſſimum ejus ſapientiæ genus & characterem in ſcriptis ſuis expreſſiſſe, integrasqve ejus ſententias repetiſſe, qvalis eſt hæc v. 370. *ἔργων* hodieqve occurrens:

Μισθὸς δ᾽ ἀνδρὶ φίλῳ εἰρημένος ἄρκιος ἔστω.

Pauſanias in Corinthiacis pag. 184. auctor eſt ſua etiamnum ætate à Troezeniis oſtenſam cellam, in qva dicendi artem Pittheus tradiderit, cujus librum ab Epidaurio homine editum ipſe ſe legiſſe teſtatur. Librum illum præcepta Rhetorica complexum, Pauſaniæ vero ab homine illo Epidaurio fucum factum non dubitat Voſſius Libro de Rhetorices natura cap. 9. Sane Troezenios qvorum finitimi erant Epidaurii, res ſuas qvantum qvi maxime prædicare & amplificare ſolitos monuerat ipſe Pauſanias p. 181.

CAPUT XXVII.

De Priamo ac Prometheo 1. *De Pronapide.* 2. *Varii ſcribendi modi expoſiti è ſcholiis ineditis ad Dionyſium Thracem.* 3. *De iisdem modis nonnulla obſervationes.* 4.

I.

PRIAMI Epiſtola ad Mnemonem Aſſyriorum Regis XXXII. filium memoratur Syncello p. 155. *Βαβίου δὲ παρ᾽ Ἕλλησι Τιθωνοῦ παῖς Μέμνων ὃς συνεμάχησεν τῷ Πριάμῳ κατὰ τῶν Ἑλλήνων, καὶ διεφθάρη ὑπὸ Ἀχιλλέως. Φέρεται δὲ καὶ ἀντίγραφον Πριάμου Ἐπιστολῆς.*

PROMETHEUS qvando vixerit perqvam eſt incertum, adeò Protei inſtar illum in mille formas verti videas. Nam aliis (ut Madero, & Joh. Conrado Dieterico) eſt primus hominum Adam, aliis Noah, ut Keckermanno & Chytræo: Bocharto Magogus Japheti filius, Huetio Moyſes. Alii nullum unqvam fuiſſe Prometheum exiſtimant, ſed meras eſſe fabulas qvæ de illo feruntur, per rationem vero, conſilium, ac providenti-

Digitized by Google

am qvam humano generi largitus est Deus, qvamqve Προμήθειαν is appellare tralatitium est, nullas non artes repertas esse, mortaԛve innotuisse. In Homilia sexta Clementinarum p. 668. Προμηι προμήθεια, ὑφ' ἧς τὰ πάντα ἐγένετο. Confer Julianum Orat. 6. pag. Plotinum Ennead. 4. Lib. III. cap. 14. Nicephorum ad Synele insomn. p. 403. sq. Et è recentioribus Cœlium Rhodiginum, II. cap. 19. seq. Augustino Steucho Eugubino Lib. IX. de perenni ophia cap. 4. Prometheus est Deus ipse universi hujus artifex. Prometheum hominem ajunt extitisse, pleriqve Thessalum fuisse nt Japeti filium, fratrem Epimethei & Atlantis, qvi ob insignem iomiæ peritiam dictus est cœlum humeris ferre, patrem Deuca-(confer Genealogiam Promethei apud Humfredum Prideaux notoricis ad Epochas marmoreas Arundelianas p. 107.) literarum, nu-um, Medicinæ, Astronomiæ & omnis sapientiæ inter Græcos orem. Hic Prometheus ipse apud Æschylum in Prom. vin-441. seqv. reperta sua commemorans inducitur, qvæ pulcherversibus latinis expressit Grotius in excerptis è Tragicis & Co-Græcis p. 8. seq. Vide & Lucianum in Prometheo & in liid eum qvi dixerat *Prometheus es in verbis*, Svidam & Varinum in θεύς.

II. PRONAPIDES Atheniensis, ita enim hoc nomen scribiid Diodorum Siculum & Theodosium Grammaticum, etsi in editis i codicibus est PROSNAUTIDES, apud Eusebium PROTÆNIDES o Gyraldus dial. 2. de Poëtis p. 58. apud Tatianum legit PROSMAN-, probante hanc lectionem Vossio libro & capite primo de Histo-ræcis. Eidem tamen Gyraldo p. 89. PRONOPIDES veluti diver-oddam nomen memoratur, excellenti vir ingenio, qvi mundi prinversibus sit complexus opere qvod πρωτόκοσμον inscripsit. Sed idem est qvem inter scriptores Homero antiqviores Tatianus refert, & Homeri Magistrum fuisse tradit Diodorus Siculus Lib. III. p. 140. vo-um εὐγενῆ μελοποιὸν literisq; Pelasgicis (Orphei & Lini exemplo) estatus. Tzetzes Chil. XIII. v. 634. Διδάσκαλον Ὁμήρου δὲ τὸν Προναπίδην

III. In scholiis ineditis Theodosii Grammatici ad Dionysium em fertur Pronapides iste invenisse modum scribendi στίχους διεςχισqvales, à sinistra ad dextram qvo etiamnum in lingvis Europæis uti-Διέταξε δὲ τὰ στοιχεῖα γράφεσθαι ὡς γράφομεν νῦν, Προναπίδης ὁ Ἀθηνῶν Ἀρχαίων γὰρ οἱ μὲν σπυρηδὸν ἔγραφον, οἱ δὲ βουστροφηδὸν, οἱ δὲ κιονηδόν.

νηδόν. ΣΠΥΡΙΔΟΝ ἤτοι δίκην σπυρίδος ἀπὸ πλάτους ἀρχομένης καὶ εἰς στενὸν κομιδῆ ληγούσης. Τὸ δὲ σπυριδὸν σχῆμα ἑξάστιχόν ἐστι, γράφεται δὲ οὕτως·

Κύριος εἶπε πρὸς μὲ
Υἱός μου εἶ σύ
Ἐγὼ σήμερον
Γεγέν
νηκά
σε.

ΠΛΙΝΘΗΔΟΝ ἤτοι τετραγώνως μέτρον τοῦ σχήματος τετραγώνου ταῦτα διέγραφον. Τὸ δὲ τετράγωνον τὸ κατὰ πλινθηδὸν οὐκ ἰσόπλευρον. Τὰς μὲν γὰρ δύο πλευρὰς τὰς ἐπαλλήλους ἴσας ἔχει καὶ πάσας τὰς παραλλήλους ἴσας, πλὴν οὐκ ἰσομήκεις ταῖς ἐπαλλήλοις. Αἱ μὲν γὰρ ἐπάλληλοι μακραί, αἱ δὲ παράλληλοι μικραί. Γράφεται δὲ οὕτως·

Κύριος εἶπε πρὸς
μὲ υἱός μου εἶ σὺ
ἐ γ ὼ σήμερον
Γ ε γ ε ν ν η κ ά
σε, αἴτησαι
παρ᾽ ἐ μ οῦ καὶ
δ ώ σ ω σ ο ι.

ΒΟΥΣΤΡΟΦΗΔΟΝ ἤγουν ἐναλλήλως καὶ κατὰ τὰς αὔλακας, αἵτινες ἀνέχονται ἀλλήλαις καὶ οὐδέν ἐστι μέσον αὐτῶν τὸ διὰ σχῆμα μόνου τοῦ φαινομένου γράφήματος τοῦ διαγνωρίζοντος ἑκάτερον αὔλακα. Γράφεται δὲ οὕτως.

Κύριος εἶπε πρὸς μὲ
υἱός
μου εἶ σὺ ἐγὼ σήμερον
γε
γεννηκά σε.

ΚΙΟΝΗΔΟΝ, δίκην κίονος, ἤτοι παραλλήλως κατὰ γραμμήν, καὶ γὰρ διαμεμερισμένως ἔγραφον. Γράφεται δὲ οὕτως.

Digitized by Google

κ	π	μ	σ	γ
υ	ρ	ȣ	η	ε
ρ	ο	ει	μ	ν
ι	ς	σ	ε	ν
ο	μ	υ	ρ	η
ς	ε	ε	ο	κ
ει	υ	γ	ν	α
π	ο	ω	γ	σ
ε	ς		ε	ε

IV. In hoc loco recte à Grammatico exponuntur duo genera ndi *βȣστροφηδὸν* & *κιονηδὸν*, qvorum priore * Græcos olim usos etiam ısaniæ Eliacis, Festo in Tæpocon, aliisq; scriptoribus constat, qvos ıt Bochartus Lib. I. Chanaan c. 10. Vossius Lib. I. artis Grammaticæ alesius ad Harpocrationem in *ὁ κάτωθεν νόμος*, Sam. Petitus ad Leticas p. 104. Meursius Attic. Lect. Lib. I. c. 22. Edmundus Dickinson . Phœniciz. c. 10. At Κιονηδὸν scripsisse veteres testatur Eustathius ad ı. p. 1420. *στίχȣς οἱ παλαιοὶ ȣ̓χ ὡς νῦν ἡμεῖς κατὰ μέτωπον ἀλλὰ κατὰ -έγραφον. ἐν φασιν* (scil. *γράμμα*) *εἶτα ἕτερον, καὶ τρίτον, καὶ τέταρτον. τα μὲν οἱ παλαιοὶ, ἐξ ὧν ἔστι νοῆσαι ὡς ȣ̓ κατὰ τὸ λεγόμενον ἐνορδίνως ȣ̓τοι* (*ἱππεῖς* nempe apud Homerum, confer Sixtum Arcerium ad Tactica p. 119.) *κατὰ πλάτος, ἀλλ' ὁ μὲν ἔμπροσθεν, ὁ δ' ὄπισθεν, καὶ ῖνον ἄλλος, καὶ ἑξῆς, ἕως ȣ̃ κατὰ τὸ βάθος τελευταῖȣ.* —— *Ὅτι δὲ ἡ ἐν βίβλοις γραφὴ ȣ̓́τως ἐτάττετο, ȣ̓ μόνον στοιχηδὸν καὶ πλινθηδὸν ζομένη, ἀλλὰ καὶ πυργηδὸν κατὰ βάθος* (hoc idem est qvod Theo-Grammaticus magis apposite vocat *κιονηδὸν*) *ὅθεν ἐξεύρηνται καὶ τὰ ιπάγια λεγόμενα καὶ τετράγια,* (*διπάγινα καὶ τετράγινα* legit Meur-ossar. in *παγίνη*) *ἑτέρωθεν ἔστι γνῶναι.* Præterea qvod Diodorus Si-ib. II. p. 98. cum narrasset incolas Taprobanæ insulæ uti literis se-qvarum singulæ qvatuor modis (situ diverso ni fallor) transfigura-ut adeo revera 28. literas habuerint, hæc addit: *γράφȣσι δὲ τȣ̀ς οχ εἰς τὸ πλάγιον ἐκτείνοντες ὥσπερ ἡμεῖς, ἀλλ' ἄνωθεν κάτω καταςες εἰς ὀρθόν.* Notum est eodem scribendi genere etiamnum uti

X Tschi-

spectare etiam puto qvod Honoratus Nicqvetus lib. 1. de titulo Crucis Dominicæ c. 12. 17. notat Græca & latina interdum scripta retrogrado ordine à dextra ad sinistram,

Tschinas sive Sinenses. Qvod vero ad reliqvas duas scribendi rationes attinet, quas Dionysii Thracis Scholiastes & Eustathius vocant σπυριδὸν & πλινθηδὸν, eas nondum intelligere me fateor, nec à Theodosio satis explicatas puto. Pro σπυριδὸν Johannes Crojus Obs. in N. T. cap. 9. p. 70. & 71. apud Eustathium legit σπειρηδὸν & exponit à vocabulo σπεῖρα, *per catervas, per cohortes*. Sed apud Eustathium in utraqve edit. & in Theodosii codice non tantum constanter scribitur σπυριδὸν sed & deducitur ἀπὸ τῆς σπυρίδος *à corbe* in angustum desinente, cujus figuram nempe retulerit illa scriptio. Sane hodieqve non inusitatas ejusmodi corbes memini, superiore parte amplas, deinde paulatim deficientes in acutum. Si vero ita, non aliter, scripserunt veteres Græci hoc qvod σπυριδὸν vocat Theodosius, illa scribendi ratio hilum non differebat à nostra, nisi brevitate decrescentium subinde versuum, adeoqve dici etiam possit Theocriti poëma qvod inscribitur Syrinx, σπυριδὸν scriptum esse. Qvod si vero Σπειρηδὸν dicamus esse à σπεῖρα *spira*, interpretabimur illud de spirali illo scribendi genere qvo usi sunt veteres Gothi, uti patet ex plurimis saxis & monumentis Runicis, qvæ etiamnum superstita, cum in Svecia versarer, oculis usurpavi, & magno numero ab Olao Verelio, Rudbeckio, aliisqve vulgata constat. Id genus his verbis è Theodori Zvvingeri theatro Vitæ humanæ exposuere Vossius & alii: *Secundum longitudinem à summo ad imum, & hinc rursum ascendendo veluti per spiras (quales sol annuo motu per Zodiacum facere dicitur) scripsisse Gothos veteres in saxis vetustissimis, quæ etiamnum exstant.* Rationem scribendi πλινθηδὸν Theodosius ita explicat, ut similiter nihil differre videatur ab ea, qva nos hodie utimur, nam in libris nostris vere scribimus πλινθηδὸν, h. e. figurâ qvam refert πλίνθος * sive later, qvadrata nempe, ita tamen, ut sit longior qvam latior, πλαίσιος ἰσόπλευρος Xenophonti libro III. ἀναβάσ. ut notat Svidas in πλινθωτόν. Potest tamen & σπειρηδὸν istud sive σπυριδὸν & πλινθηδὸν ita intelligi, ut salva Theodosii expositione, licet non per omnia differret à nostra ratione scribendi, diversum tamen fuerit in eo, qvod ante repertos sub Attalo Rege libros qvadratos, larga illa & lata volumina non una serie à sinistra ad dextram perscripta fuerint, sed qvemadmodum in volumine legis, qvo utuntur in Synagoga Judæi, per plures πλίνθων laterumve formas ac περιγραφὰς, σελίδι sive spatio singulis ** interposito, vel per figuras σπειρῶν

* Judæis etiam versus scripti (sive ut vulgo dicimus, lineæ) æqualis longitudinis vocantur לבנות seu *Lateres:* Sic qui duo cantica legis describunt, jubentur quo illorum scripturam à reliqua lege distinguant, *laterem dimidium super integro ponere*, h. e. integro versui superponere dimidium, ut vides apud Carpzovium τὸν μακαρίτην, notis ad Schickardi משפט המלך p. 113. 114.

** Vide Raph. Fabrettum p. 348. ad veterem tabellam Iliadis,

Digitized by Google

..ῶν cohortium in angustum desinentium, vel *σπυρίδων corbium.* Ni-
ninus superest adhuc, quod quæratur. Itaque totum hoc doctiorum
io lubens relinquo. De aliis scribendi modis præter Vossium Lib.I.
archi c.54. videri possunt Hermannus Hugo de prima scribendi ori-
cap.8. & Petrus Holmius de scriptura c. 5. recusus in Tho. Crenii Viri
nalectis p.461,sqq. Imprimis vero cupide exspectamus præstantissi-
ri Bernardi Montfauconi, qvam Parisiis editioni parat *palæographiam*
m de ortu & progressu characterum Græcorum, & de variis omnium
orum scriptionis Græcæ generibus, cujus operis præclari in sex libros
buti & variis tabulis æneis exornandi argumentum quod exstat in
Eruditor. Lips. 1707. p.424. seq. nemini non harum litterarum Stu-
salivam movebit, auctoris præcipue eruditionem, usum harum re-
ingenium atque accuratam industriam cogitantibus.

CAPUT XXVIII.

..choniathone Berytio. Ejus ætas & nomen. 1. *Phœnicia Historia à Philone Byblio in Græcam linguam conversa vel potius conficta.* 2. *Joh. Henr. Ursini & Henrici Dodwelli de pseudo Sanchoniathone judicium.* 3. *Sonchis Ægy-ptius. ibid. Mochus Sidonius & alii Phœnicini Historici.* 4. *Sarpedon Rex Lyciæ, ejusq; Epistola Plinio memorata.* 5.

I.

SANCHONIATHON Berytius, sive ut Athenæus innuit &
Svidas diserte tradit, Tyrius, diu ante Iliaca tempora, Semi-
ramidis ætate vixisse perhibetur à Porphyrio Lib. IV. adversus
Christianos apud Eusebium Lib. I. præparat. p.31. & Lib. X. p.
485. Theodoritum Lib. II. de curat. Græcarum affect. p.28.
deo æqvalis fuisse Gedeonis, ut notant Bochartus, Huetius, Lemo-
& alii. Licet Porphyrius ipse etiam, & Svidas *κατὰ τὰ Τρωϊκὰ* sive
tempora Trojana, hoc est multis post Semiramidem non annis sed
s, vixisse memoret, & Josephus Scaliger in notis ad fragmenta Græ-
ro de emendatione temporum subjecta p.40. eumque secuti Vos-
Hist. Græcis Lib. I. c.1. Conringius de Medicina Hermetica p.5. aliiq;
doctissimi, vel hoc ipsum vocent in dubium, quia conditæ anno 91. vel
165. demum ante Trojanum excidium, Tyri, velut rei antiquissimæ
oniathon meminit. Hoc vero argumentum revincit Bochartus,
s plures urbes Tyri nomine fuisse, & Palæo Tyri jam fieri men-
n Jos. XIX. 29. Vide Lib. II. Chanaanis cap.17. Eodem Porphyrio
Theodoritum notante (apud Eusebium enim locus corruptus) no-
Sanchoniathon Phœnicum lingva *φιλαλήθη* significat, sive ut Bo-

 chartus

chartus סנקנאתו *lex Zelus ejus.* Confirmat & Porphyrii Etymologiam Bernardus Aldrete Canonicus Cordubensis in Antiqvitatibus Hispaniæ & Africæ, patria lingva editis qvi nomen Sanchoniathonis deducit à שקקה cupidus & אמת veritas. Joh. Henrico Ursino autem in libro de Zoroastre Hermete & Sanchoniathone qui prodiit Norimbergæ Ao. 1661. 8. *San - chuni - athon* p. 185. exponitur *scopulus præparatus asinæ*, & cum ludibrio Christiani nominis creditur excogitatum à Philone Byblio nomen, nimis quidem violenta expositione, ut docet Olaus Borrichius de ortu ac progressu Chemiæ p. 68. Eandem rejicit Gustavus Peringerus diss. de Sanchoniathone Upsal. 1686. 8.

II. *Phœnicia* scripsisse narrat Athenæus sub extremum libri tertii, ubi male scriptum Φοινικὰ & Σωνιαίθωνι pro Φοινικικὰ & Σαγχωνιάθωνι recte monuit Casaubonus ad Athenæum Lib. III. c. 37. qui tamen memoria lapsus est, cum affirmavit Sanchoniathonis multis locis meminisse Philonem, Josephum & alios. Nam Josephus nusquam ejus mentionem facit, nec Philo, nisi Philonem intellexit non Hebræum sed Byblium, qui tamen & ipse haud ejus meminit multis locis, sed ut mox dicemus Sanchoniathonis opus è Phœnicia in Græcam lingvam transtulit. Hoc à Porphyrio Lib. II. de abstinentia ab animantibus p. 94. vocatur Φοινικικὴ ἱστορία. A Theodorito p. 34. ἡ Φοινίκων θεολογία. Svidas ait Sanchoniathonem scripsisse περὶ τῆς Ἑρμοῦ φυσιολογίας, ἥτις μετεφράσθη πάτρια Τυρίων τῇ Φοινίκων διαλέκτῳ, tum Αἰγυπτιακὴν Θεολογίαν καὶ ἄλλα τινά. Qvicunque vero fuit titulus operis, ex fragmentis, quæ ex illo producuntur à Porphyrio, Eusebio & Theodorito patet illud continuisse Origines historiam & religionem antiquissimorum Ægyptiorum pariter ac Phœnicum. Præcipuas rerum quæ tradidit memorias sive ὑπομνήματα fertur accepisse ab *Hierombalo* Dei summi sacerdote, εἰληφὼς τὰ ὑπομνήματα παρὰ Ἱερομβάλου τοῦ ἱερέως Θεοῦ τοῦ Ἰευώ. Qvin iste Hierombalus fuerit Gideon qui in libro Judicum plus simplici vice Jerobaal nominatur, haud dubitant Bochartus, Huetius demonstrat. Evangel. p. 84. Petrus Jurieu in Historia Critica dogmatum & religionis Judæorum p. 432. Verum non absurdis hoc argumentis negat Antonius Van Dalen diss. de Sanchoniathone libro de Aristea subjectâ p. 476. seq. Amst. 1705. 4. Dicitur & Sanchoniathon adhibuisse acta & historias variarum urbium, & monumenta in templis hinc inde asservata τὰ κατὰ πόλιν ὑπομνήματα καὶ τὰς ἐν τοῖς ἱεροῖς ἀναγραφάς, τὰ ἀπὸ τῶν ἀδύτων εὑρεθέντα ἀπόκρυφα Ἀμμουνέων γράμματα, singillatim κοσμογονίαν Taauti (qui Ægyptiis Thoth, Græcis Hermes) aliaque ejus commentaria, per quæ idem Huetius libros Moysis intelligit. Fragmentum

anchoniatonis lingva Aramæa scriptum habere se testatus est Kir-
; Obelisci Pamphilii p. 111. Idem alibi affirmavit Sanchoniathonem
scio ubi conspectum, sed investigantis deinde oculis subductum,
·ei fidem apud ipsum esse lubens jubeo. Hoc Sanchoniathonis opus
tum Regi Berytio Abibalo (quod nomen etiam Hirami Regis pa-
uisse ex Dio Phoenicum historico narrat Josephus I. contra Apio-
. 1042.) & Phœnicia lingva ab auctore scriptum, in Græcam lin-
transtulit *Philo Byblius* Grammaticus, digessitque in libros *novem* ut
Eusebius Lib. I. præparat. p. 31. quamvis *octo* computat Porphyrius
de abstinentia p. 94. sive quod nota numeralis θ in η mutata sit à
is, ut putat Reinesius cap. 12. de lingva Punica, sive qvod librum
is Byblii quem citat περὶ ἰουδαίων una computaverit Eusebius, quæ
elli conjectura est, sive quod Sanchoniathonis librum primum
ogicum à reliquis octo historici argumenti Porphyrius exemit, ut
tur Bochartus Lib. II. Chan. c. 17. p. 856. sq. Sane quæ ex primo re-
: ait Eusebius, Cosmogoniam & Theogoniam ex mente Phœni-
:ponunt. Phœnicia quæ in illis Sanchoniathonis fragmentis oc-
t illustrat idem Bochartus in Chanaan libro & capite secundo. Cy-
.lexandrinus Lib. VI. contra Julianum p. 205. Sanchoniathi (Σαγχο-
historiam è Phoenicum idiomate in Græcum à Josepho Judæo
tam scribit, teste allato Clemente in Stromatibus. Sed memoria
optimum præsulem, neque enim Clemens Sanchoniathonis me-
neque Josephus ejus historiam Græce transtulit, tum ῥῆσις quam
lut è Sanchoniathone producit, petita est è Philonis Byblii, quæ ex-
d Eusebium, præfatione.

III. Cæterum non modo Ursinus, quem supra dixi, universa
e de Sanchoniathone feruntur fabulis accenset, Sanchoniatho-
: nulli ante visum lectumve, primum à Philone Byblio putat con-
uisse, sed idem quoque ante decennium singulari dissertatione An-
lita, variis rationibus, veterum præcipue silentio evincere est co-
ibernorum doctissimus Henricus Dodwellus, Cujus argumenta
:re volupe est, is (ni liber Anglicus ad manum sit) evolvet supple-
ad Acta Eruditorum, quæ Lipsiæ cum magno rei literariæ fructu
dem colliguntur, T. 2. p. 512. seq. Imprimis singulare est quod *Phi-
um Byblium*, qui sub Nerone & deinceps ad Hadrianum usque vi-
: rebus ejus commentatus est, non diversum esse docet ab * *Heren-
ne*, suspicaturque ab eo totius fraudis unico auctore & architecto

* oc Herennio confer si placet Salmas. ad Solin. p. 1227.

ὑποβολιμαῖον iſtum Sanchoniathonem Bocharti etiam judicio fabuloſum ſcriptorem oppoſitum fuiſſe libris, quos contra Apionem non diu ante ſub Domitiani Imperio Joſephus Judæus ſcripſerat, nomen vero effictum ſive detortum ex *Sonchide*, Saite, ſacerdote ſapientiſſimo & Archipropheta Ægyptio, cujus meminit libro de Iſide & Oſiride Plutarchus.

IV. De reliquis Phoenicum hiſtoricis antiquiſſimis, Theodoto, Hypſicrate, Mocho ſive Moſcho, (quorum ſcripta in Græcam lingvam transtulit Lætus) tum de Dio & Menandro Epheſio Annalibusqve Tyriorum, abunde dixerunt Scaliger ad fragmenta Beroſi Abydeni & aliorum, ſubjecta operi imcomparabili de emendatione temporum, Bochartus Lib. II. Chanaan c.17. Voſſius de hiſtoricis Græcis &c. De *Mocho* Sidonio ſpeciatim, quem ſimiliter ante Trojana tempora vixiſſe Strabo auctor eſt Lib. XVI. p. 757. & quidam recentiores parum veriſimiliter confundunt cum Moyſe, videndus Reineſius addendis ad librum de lingva Punica, elegantiſſimi Grævii cura nuper in Belgio recuſum: Seldenus de jure naturæ & Gentium Lib. I. cap. 2. Huetius demonſtrat. Evangel. pag. 88. & Radulphus Cudworthus in Opere de vera notione univerſi intelligibilis p. 12. ſeq. & Jo. Clerici V. C. Bibliothecam ſelectam T. 1. p. 75. ſeq. Etiam *Βαβυλωνίων ἱερὰ* ſive ſacra monumenta memorat Jamblichus in vita Pythagoræ c. 34. ex Metrodoro Epicharmi filio Pythagoreo.

V. SARPEDON Jovis inclyta proles, Rex Lyciæ & Trojanorum ſtrenuus hyperaſpiſtes à Patroclo tandem interfectus, Homero multis memoratur. Illius Epiſtola adhuc ſuperfuiſſe credita, Plinii propemodum ætate, ut ipſe auctor eſt libro & capite decimo tertio. *Mutianus ter Conſul prodidit nuper ſe legiſſe cum præſideret Lyciæ, SARPEDONIS è Troja ſcriptam, in quodam templo, Epiſtolæ chartam. Quod eo magis miror, ſi etiamnum Homero contendente non erat, aut cur, ſi jam hic erat uſus, in ipſa illa Lycia Bellerophonti codicillos datos* (Iliad. ζ'. v. 169.) *non Epiſtolas prodidit.* Alius Sarpedon Catonis pædagogus, laudatus Tzetzæ Chiliad. III. v. 194.

CAPUT

CAPUT XXIX.

ibyllis Testimonia scriptorum veterum qui ante Homerum Sibyllam fuisse contendunt, 1. *& Poëtam ex ea profecisse.* 2. *Antiquissimus qui Sibyllæ meminit Heraclitus, cujus tria loca afferuntur*, *& post Heraclitum alii.* 3. *Numi antiqui Sibyllam referentes.* 4. *Utrum una tantum Sibylla fuerit.* 5. *Ambigitur.* 6. *Scriptorum veterum de numero Sibyllarum dissensus.* 7. *Nominis Sibyllini Etymologiæ prope viginti, Græca* 8. *ibid, obiter de nominibus variis in ignominiam detortis. Latinæ.* 9. *Hebraicæ.* 10. *Arabicæ & Persicæ, ubi & de sententia Viri Clariss. Thomæ Hydei.* 11. *Num Spiritu divino agitante incaluerint Sibyllæ*, 12. *an malo dæmone.* 13. *Fortiorine phantasiæ sint adscribendæ ipsarum divinationes & enthusiasmo naturali*, 14. *an meræ fuerint fraudes.* 15. *Nostrum judicium*, 16. *Utrum & qua in re Sibylla à Pythia & aliis vatibus differret.* 17.

I.

SIBYLLAM quoque Tatianus refert inter scriptores Homero antiquiores, quin Orpheum ætate præcessisse affirmat Clemens I. Strom. p. 323. Augustinus Lib. XVIII. de Civ. Dei c. 23. *Nonnulli sane Erythræam Sibyllam non Romuli sed belli* * *Trojani tempore fuisse scripserunt.* Ac præter ea quæ supra in *Daphne* doro Siculo dixi, apud Solinum cap. 8. legas. *Delphicam autem Sibylıte Trojana bella vaticinatam Bocchus (Boëthus) autumat, cujus versus pluri·eri suo HOMERUM inseruisse manifestat. Hanc Herophile Erythræa annis t intercedentibus insecuta est de scientiæ parilitate.* Idem de Delphica Sirefert Isidorus libro originum & capite octavo. Lactantius Lib. I. x Varrone plures memorat Sibyllas, *quintam Erythræam*, *quam Apollo-Erythræus affirmat suam fuisse civem, eamque Grajis Ilium petentibus vatici-*, *& perituram esse Trojam*, *& HOMERUM mendacia scripturum.* Vide I. Sibyllin. p. 231. 247. sq. Lib. VII. p. 352. Pausaniam in Phocicis p. ionysium Halicarnassensem Lib. I. p. 39. & 44. sq. scriptorem latinum gine gentis Romanæ n. 14. Agathiam Lib. I. p. 16. Svidam &c.

II. Eu-

* on majorem fortasse fidem hoc mereri dixeris, ac quod ante annos quingentos Nicolaus ui dam Reuclerus in poëmate Leonino quo Historiam Hannoniæ persecutus est, finxit va- m quendam insignem Bavasii conditorem, *Bavonem*, Priami patruum, qui miserabile rojæ fatum præviderit Priamoque sed non credenti prædixerit, quæ fabula exploditur à lic. Bergierio de publicis Imperii Rom. viis Lib. I. sect. 26.

II. Eustathius ad Iliad. *υ.* p. 1285. exponens versus Poëtæ:

** Νῦν δὲ δὴ Αἰνείαο βίη Τρώεσσιν ἀνάξει,
Καὶ παῖδες παίδων τοί κεν μετόπισθε γένωνται.

Τοῦτο δὲ λέγεται διὰ τὴν τῶν Ῥωμαίων ἀρχὴν, ἥν φασιν εἰκὸς εἰδέναι τὸν ποιητὴν ἐκ τῶν τῆς ΣΙΒΥΛΛΗΣ χρησμῶν. Recte hoc nullo pacto verisimile videtur eruditissimo Bocharto, in dissertatione qua Æneæ adventum in Italiam dubium reddere conatus est: Nicolaus vero Sudorius præfat. ad Pindarum de eodem loco agens, *Quod quidem*, inquit, *si oraculum est, & non Romanæ jactantiæ commentum aliquod Iliadi artificiose insertum.* Qvanqvam hodieqve legitur in Oraculis Sibyllinis sub initium Libri V.

Ἔσσονται γενεῆς τε καὶ αἵματος Ἀσσαράκοιο
Οὓς τέξει Τροίην ὅστις πυρὸς ἔσχισεν ὁρμήν.

Stylum Homericum & Hesiodeum Sibyllino haud multum esse dissimilem, visum etiam Erasmo Schmidio viro Græce doctissimo Orat. 2. de libris Sibyllinis p. 1496. Confer & Eduardum Simsonum part. 2. Chron. Cathol. p. 89. Claseniuni de oraculis p. 538. Homerum Sibyllæ * imitatorem esse & hemistichia multa suæ poësi inseruisse, *aperte constare* ait Guil. Canterus Lib. V. c. 17. Cui viro doctissimo si dicamus, potius *aperte constare* Sibyllinorum qvæ habemus carminum auctores ab Homero plura mutuatos fuisse, qvod reponat, nihil habebit.

III. Cæterum antiquissimus ni fallor eorum qvi Sibyllæ mentionem faciunt ex iis, qvorum scripta vel fragmenta habemus, est *Heraclitus*, cujus tria loca observavi. Unum apud Plutarchum lib. περὶ τοῦ μὴ χρᾶν ἔμμετρα τὴν Πυθίαν. ΣΙΒΥΛΛΑ μαινομένῳ στόματι καθ' Ἡράκλειτον ἀγέλαστα καὶ ἀκαλλώπιστα καὶ ἀμύριστα φθεγγομένη χιλίων ἐτῶν ἐξικνεῖται τῇ φωνῇ διὰ τὸν Θεόν. Alterum in Clementis Alex. Lib. I. Strom. p. 304. Ἡράκλειτος γὰρ οὐκ ἀνθρωπίνως φησὶν ἀλλὰ σὺν Θεῷ μᾶλλον ΣΙΒΥΛΛΗ πεφάνθαι. Tertius extat in Epistola ultima earum qvæ nescio qvam vere sub Heracliti no-

** v. 307. 308. Hoc Poëtæ vaticinium miratur & divinationibus jactatis Muhamedis opponit Ludovicus Maraccius prodromo 2. Confutationis Alcorani f. 28. expressit Virgilius 3. Æneid. v. 97. & 98.

Heic domus Æneæ cunctis dominabitur oris,
Et nati natorum, & qui nascentur ab illis.

Respexit etiam Sibylla apud Silium Italicum XIII. 790. de Homero dicens Scipioni:

---- *Et vestram tulit usque ad sidera Romam.*

Ita enim illum locum legit Illustris Cuperus ad ἀποθέωσ. p. 128. Sed in melioribus editionibus *Trojam* reperio, non *Romam*. Vide præterea Qvintum Smyrnæum XIII. 336. seq.

* Julius Firmicus Lib. V. Mathes. p. 77. Homerum vocat *divinum in Iliade Cumai carminis interpretem.*

Digitized by Google

ııne feruntur, ad Hermodorum: ΣΙΒΥΛΛΑ ἐν πολλοῖς καὶ ἔτο ἰῶθη.

Ἐξ Ἰάδ☉ χώρης ἥξει σοφὸς Ἰταλίησιν.

σε πρὸ τοσῦτε αἰῶν☉, Ἑρμόδωρε, ἡ Σίβυλλα ἐκείνη, (supple πρευγί-ıv vel simile aliquid) καὶ τότε ᾖσθα. Post Heraclitum Sibyllæ ejusqve iniorum meminere Aristophanes, Plato, Aristoteles, & infiniti alii. :inandi artem à *Carmano* accepisse scripsit sive finxit Antonius Dioge-pud Photium cod. CLXVI. p. 188.

IV. In numis Gergithiorum una facie exstabat Sibylla, alterâ ıx, ut testatur Phlegon apud Stephanum Bryz. in Γέργις, cujus generis ımRomæ à triumviro monetali Carisio cusum vide apud Ezech. Span-um diss. 3. de præstantia numismatum p. 217. Numos duos Cumano-:apite fœmineo ex una parte, ex altera conchylio conspicuos Sibyl-manæ imaginem referre putabat Hubertus Goltzius in historia ur-populorumque Siciliæ & magnæ Græciæ è numismatibus illustrata sed incerta conjectura, ut ostensum Johanni Reiskio Lib. de Sibyl-).156. qui plus tribuit alii cuidam numismati Commodi, in cujus aver-e legitur COL. AUG. TROAD. & exstat mulier obliquo pronoq; re nuda, comâ in nodum compositâ, ut dextro pede ad scabellum et, manuque dextra exserta, & laureo quem tenet ramusculo subtus ndeat. Hâc Sibyllam Herophilen notari, cum Tristano & Patino * sus est, variis in hanc rem adductis argumentis, alii item p. 173. nu-Aurel. Antonini Caracallæ, in qvo eadem mulieris effigies cum ramo & saxo crudo scabelli instar fœminæ supposito apparet. Con-yllarum imagines in Jac. Gronovii V. C. thesauro Antiquitatum r. T. 2. tabula 42. seq. ubi in aliis una sedens brachiis expansis cum ine in dextra. Sibyllæ Erythrææ ἐποποιῶ statuam sive στήλην Erythriæ ia ejus haud procul Chrio positam memorat Auctor Chronici Pa-p. 108.

V. Meminit Sibyllæ ** Eratosthenes quoque teste Svida, Acesander : Africa apud Plutarchum V. 2. sympos. & Heraclides Ponticus in li-ὶ χρηστηρίων, ut auctor est Clemens 1. Strom. p. 323. Atque hic qui-ures unâ Sibyllas commemoravit, quemadmodum Apollodorus : & Aristonicus teste Lactantio, & è Romanis Varro ac Fenestella, complures. Ut Taciti jam ætate ambiguum fuerit, *una seu plures*

Y *fue-*

* & Raph. Fabrettum ad Vet. tabulam Iliadis p. 317, seq.

** olaus quoque Damascenus in Excerptis Peirescianis p. 458. refert oraculum Sibyllæ esum comburendum prohibentis. Idem p. 454, eandem Sibyllam Herophilen vocat & ıeso ait accersitam à Cyro Rege Persarum.

fuerint, veluti ipſe teſtatur Lib. VI. Annal. ſect.12. Sic Auguſtinus Lib.XIII. contra Fauſtum Manichæum cap.15. *Sibylla porro vel Sibyllæ* &c. Neqve adeo veriſimilitudine deſtituitur ſententia Salmaſii ad Solinum p.80.ſq.& Petri Petiti, (qvi perperam Dionyſius Petitus vocatur apud Thom.Hydeum p. 394. hiſtoriæ religionis veterum Perſarum) in libris tribus de Sibylla, unam fuiſſe antiqviſſimam Erythræam fatidicam mulierem putantium,nomine proprio (qvale etiam viſum Arriano apud Euſtathium ad Iliad. β. p. 266. & Abulpharajo p.44. Sibyllam dictam, & à variis locis quæ obierit, nomina varia patronymica conſecutam, à qva deinde aliæ qvoqve vates fœminæ dictæ fuerunt Sibyllæ.

VI. Attamen ambiguum hoc dubiumqve reddit multorum ſcriptorum veterum non contemnendorum auctoritas, qvi cum Pauſania in Phocicis p.825. cujus locum perperam hactenus intellectum expoſuit Jac. Perizonius ad Ælianum p.723. aliam Sibyllam Erythræa antiqviorem memorant, aliud qvoqve nomen Erythrææ proprium referunt Herophilen, deniqve cum Varrone, Lactantio, Servio, Iſidoro Sibyllam habent pro nomine appellativo, (confer Svidam in Βρέτιδες) qvod diſerte tribuunt pluribus fœminis fatidicis, ut Albuneæ ſive Leucotheæ, Amaltheæ, (qvidam Servii codices Malthæam, Rutilius Althæam vocat) Dianæ ſive Artemidi, Athenaidi, Carmentæ,* Caſſandræ,Daphnæ,Deiphobæ, Demo ſive Demoni, ſeu Demophilæ: Heliſſæ, Lamiæ,Lampuſæ,Mantoni,Pytho ſive Pythoni, Sabbæ (Reginæ Sabæ qvæ *Nicaula* dicitur Joſepho Lib. VIII. Antiqv.pag.269. de qva confer Bochartum in Chanaan Lib.II. c.26. & Claſenium Lib.III. de oraculis p.518.) Sambethæ,Sarbidi, Svanichildæ, Symmachiæ, Taraxandræ, Xenocleæ & aliis. Ut Deboram, Mariamnem & Oldam prætercam, qvas Sibyllas recte dici ait Onufrius, repugnante nec immerito Davide Blondello Lib.I.c.26. de Sibyllis. At enim fuere qvi omnes ἐνθουσιώσας ac fatidicas mulieres Sibyllas dicendas putarent, ut Servius, & Svidas in Βρῦλιδες: imò qvi id nominis darent veneficis qvoqve & ſpectris fœmineis, ut Delrio disqviſ. Mag. Lib.II. qv.27. Apud Herman viſione 2. memoratur anus ipſi Cumis verſanti offerre librum, atq; ille rogatus, *anum illam, à qua accepiſti libellum, quam putas eſſe? Sibyllam reſpondit. Erras, inquit, Eccleſia Dei eſt.*

VII.

* Carmentam tamen à Sibylla diſtinguit Livius Lib. I. c. 7. agens de Evandro. *Venerabilior divinitate credita Carmenta matris, quam fatiloquam ante Sibyllæ adventum miratæ hæ gentes fuerant.* Sic Pauſanias in phocicis Phaennidem & Pelias Dodonæas vatum more divinaſſe ait, ſed Sibyllas vocatas negat. Ἐμαντεύσαντο μὲν ἐκ θεοῦ καὶ αὗται, Σίβυλλαι δὲ ὑπὸ ἀνθρώπων οὐκ ἐκλήθησαν. Vide quæ dixi infra §. 17.

VII. Qvot vero fuerint, si fuerunt plures Sibyllæ, qvæ singularum
mina, qvod genus patriaqve, qvibus (nam *binas* Marcianus Capella Lib.
.40. *tres* Ausonius in gripho ternar. & Scholiastes Aristophanis ad aves
06. *quatuor* Ælianus Lib. XII. Var. hist. c. 35. pleriq; alii *denas* numerant, ut
endit Onufrius libro de Sibyllis, Auctor Chronici Paschalis p. 108. *duo-
is*, Erythræam in Ægypto, Hebræam, Persicam, Delphicam, Cimmeriam
e Ἀδανὴν, Adænam) Samiam, Rhodiam, Cumanam, Libycam, Troja-
n, Phrygiam & Tiburtinam) temporibus & locis oracula fuderint, o-
sit alia Sibylla, qvæ ista non ænigmatis obscuris & lubricis, sed certo &
spicue nobis tradat atqve exponat. Eqvidem postquam ea, qvæ de hoc
amento à priscis & recentibus scriptoribus prodita sunt, non indiligen-
excussi, nihil iis qvæ de Sibyllis feruntur incertius reperio.

VIII. De Nomine ipso vide qvam in diversum abeant scriptores.
græcum esse contendunt ab Æolico vel Dorico σιὸς * i. e. Θεὸς & βυλὴ
lium, (qvæ Varronis fuit sententia, qvam amplectuntur Lactantius,
onymus, Servius & Isidorus: ex recentioribus Erasmus Schmidius &
ti alii) Unde in qvibusdam codicibus Constitutt. Apostol. L. V. c. 7. per
temtum dicitur Ἄβυλλα qvasi *inconsulta* prophetis, non Σίβυλλα *Dei con-*
. Qva ratione solenne fuit antiqvis nomina in ludibrium & ignomi-
n ** detorqvere, ut Gelonem Siciliæ Regem γέλωτα vocabat Diony-
Plutarch. de sui laude p. 542.) Euclidis scholam Diogenes Cynicus χο-
Platonis diatribam κατατριβήν. (Laërt. VI. 24.) Antiochum pro Epi-
ne multi nuncupabant Epimanem (Athen. V. p. 193.) Arbazacium Isau-
sub Arcadio Imp. propter rapacitatem ἁρπαζάκιον. (Svid. in Ἀρβαζ.)
ro Osroë Ὀξυρόης, apud Lucian. de scribenda Historia T. 1. p. 615. Ita
Platone dictus Σάθων, (a) pro Democrito Ληρόκριτος vel Λημόκριτος,
ro Antidoro, Σαννίδωρος vel Σαυνίδωρος, (c) pro Chrysippo *Chesippus* vel
ιππος (d) pro Timæo Ἐπιτίμαιος, (e) pro Heraclide Pontico Πομπικὸς, (f)

 pro

militer *Sisyphum* quasi *Theosophum* dictum nonnulli existimarunt. Vide Cœlium Rho-
ginum Lib. XXIV. Antiqu. Lect. c. 5. Sophoclis Tragici pater, Svidæ & aliis dicitur *Sophi-
lus*, Diodoro Siculo Lib. XIII. *Theophilus*, in quibusdam Codicibus Laërtii *II.* 120. *Diphilus*.
Confer quæ notavi in Codice Apocrypho Novi Testamenti p. 344. & Cotelerium T. 1. Pa-
rum Apostolicor. p. 335. Sed & in laudem similiter deflexa nomina observabis qualia sunt
ἔνδοξος Pro Eudoxo. Laërt. IX. 91. & pro Lycone Glycon, id. V. 66. Sic Manichæus suis
rat Mannicheus, quasi manna fundens, ita enim legendum apud auctorem Prædestinati.

Laërt. III. 35. & VI. 16. Athenæus V. 10. & XI. 15.
Laërt. X. 8. Hesych. Illustris.
Laërt. & Hesych. ibid.
Cic. I. natur. Deor. sect. 94. Laërt. VII. 181.
Strabo, Diodor. Siculus, Svid.
Laërt. V. 86.

pro Alexino Ἐλεγξῖνος, (g) pro Cleanthe Phreantles, (h) pro Labieno *Rabienus* & pro Passieno *Grassienus*. (i) Aristotelem qvoqve Narristolem dixit Lutherus & Werdenhagenius. Sic μήρινθον sive laqveum dixere alii pro Cerintho, *Amacarium* pro Macario. Etiam in Apocalypsi IX. 11. Apollo est Ἀπολλύων. Et in Prophetarum libris nomina Idolorum & Regum, qvi Judæos vexarunt, ita passim proferuntur, ut in dedecus deflexa esse appareat: (k) Talia sunt *Beelphegor*, *Beelzebub* (l) *Baal Pharasim*, *Beseth* (confer Bochartum Geogr. sacr. p. 858. Josephum Medum in fragmentis sacris p. 248.) *Misraim*, *Nechao*, *Nabuchodonosor*, *Evilmerodach*, *Chusanrasathaim*, *Chodorlaomor*. Etiam Achan dicitur (m) *Achar* 1. Paralipom. II. 7. qvasi turbatorem dicas, Sichem vero *Sichar* Jo. IV. 5. ebrietas, qvasi de ebriis Ephraim. Es. XXVIII. 1. Sic *Phanon* sive Saturnus à splendendo dictus, Aqvilæ dicitur σκοτασμός, Amoso כִּיּוּן verbo à caligine ducto. Etiamnum enim Arabibus כאה est caligare, ut observat Salmasius in Epist. ad Crojum, post Hotomannianas p. 480. Sic pro Photino Photioq; dixêre alii Scotinum, Adoxium pro Eudoxio, pro Eusebio Asebium, Satanasium pro Athanasio, pro Cypriano Coprianum, (vide Lactant V. 1.) pro Sebasteno Asebastenum, Atychem & Dystychen (confer Svidam in Σευῆρος) pro Eutyche, Anoëtum pro Noëto, pro Eutacto Atactum. Sic Catagnosticos Epiphanius pro Gnosticis, deniq; Dormitantium pro Vigilantio dixit Hieronymus, & qvidam recentiores pro Bodino & Balduino Badin, pro Calvino Cav vin, pro Ramiresio Rabiresium &c. Epiphanius qvoq; notante Cotelerio Epimenidem vocavit μηιερέα τοῦ παρὰ Κρησὶν εἰδωλίου, & in Const. Apost. Lib. II. c. 27. Sacerdos idoli cujuscunq; dicitur μηιερεύς. Ita Clemens Alexandrinus p. 10. protreptici μυστήρια Ethnicorum appellat μυθήρια. Et p. 9. διήγησαι ἡμῖν, inqvit, καὶ τῆς ἄλλης μαντικῆς μᾶλλον δὲ μανικῆς τὰ ἄχρηστα χρηστήρια. Philastrius hæresi CVII. *ipsum nomen idoli species doli*. Cæsarius qvæst. L. p. 110. Κρόνος μᾶλλον δὲ ὄνος, ὁ Διόνυσος τοῖς σέβουσι πάθος ἀνίατον καὶ δύσοδμον, Ἡρακλῆς μᾶλλον δὲ Ἠρακλῆς, Ἀσκλήπιος ὁ ταῖς φρεσὶ νήπιος. Καὶ Σύροι μὲν οἱ φερώνυμοι συρφετοὶ τὸν τοῦ ᾅδου ἐπώνυμον Ἄδωνιν ἐξεθείασαν κακῶς &c. Sed ut ad Sibyllæ nomen revertar,

(g) Laërt. II. 109, Hesychius illustr.

(h) Svidas in Φρεάντλης & κλεάνθης, Laërtius V. 168.

(i) Senec. V. Controvers.

(k) Etiamnum hac detorsione nominum ignominiosa nihil freqventius est apud Judæos, ut patet vel ex blasphemis illorum in Servatorem nostrum, in sanctum Evangelium & omnia sacra nostra annominationibus, quarum pars exstat in leberide Samuelis Friderici Brenzii ex Judæi, sed quem adversarius illius Salomon Zevi simili allusione Sammaëlem appellat. Confer si placet Joh. Wulferum in theriaca Judaica ad examen revocata p. 39. 47. 112. Augusti Pfeifferi τοῦ μακαρίτου Operum Philologicorum Tomum 1. p. 615.

(l) Sam. Basnage ad A. C. 31. n. 50.

(m) id. ad A. 30. n. 58.

Digitized by Google

:tar,id alii deducunt à ſolo vocabulo Σίβη (Æol. pro *σίδη malum punicum*)
·inde ut ab Ἥρη Ἥρυλλα, à σηκὸς σήκυλλα, qvæ Salmaſii opinio eſt ad Soli-
m; Alii à ſolo σιὸς, ut Sibyllæ dicantur Lacedæmonio idiomate veluti
λυλλαι *parvæ quædam Deæ*, ita enim la Cerda ad Virgil.3.Æneid.p.333. Alii
βύειν *clamare*, ut Iſaaco Voſſio placuit ad parentis ſui Etymologicum, ſive
νειν τὴν βυλὴν qvam ſuſpicionem ſuam affert Petitus Lib.I.de Sibylla c.6.
: à σέβω & σέβομαι, *colo, veneror*, uſitatiſſima in derivationibus literæ ε in
utatione, de qva originatione mentionem injicit eruditiſſimus Peri-
iius ad Ælianum p.722. qvi præterea putat Pauſaniam in Phocicis pag.
ſcripſiſſe ἀπὸ non ὑπὸ τῶν Λιβύων Sibyllam dictam, ut ſit qvaſi Λίβυλλα,
d nempe ex Libya in Græciam venerit. Vel deniq; à σίω *agito*, & βυλλὸς
plenus, qvod agitante & concitante ſpiritu plena eſſet, qvæ Matthiæ
rtinii originatio eſt, laudata Hottingero p.58. pentadis diſſertationum.

IX. Alii latinum eſſe nomen affirmant, quod Prophetidem ſonet, ita enim Heſychius illu-
& Svidas, tum Marcus Antimachus procemio in Sibyllina: ſive qvod à Romanis paſſim Si-
m celebrari ſentientes, nullo in Græca lingua ipſis occurrente etymo, latinum vocabulum
erperam concluſerunt, ſive quod vere latina vox credita ſit, vel à *ſibus* quod acutum ſive
lum ſignificare Feſtus docet in *ſibus* & *perſibus*: vel quod *ſub illa* Deus aliquis latere putaretur.

X. Alii maluerunt nomen eſſe Hebraicum vel à קבל *accepit*, ut
ar Peucerus p.160. de divinat. Michaël Neander in Apocryphis de
iſto p.419. appendice ad Erotemata Ebr.p.517. & alii; vel à סבר *por-*
-, qvæ conjectura eſt Hottingeri loco laudato; Antonii Thyſii c.13.
:. Exerc. & Nicolai Loydii in notis ad Caroli Stephani dictionarium
ricum. Vel à בעלה qvæ vox pro fatiloqva ponitur 1.Sam.XXVIII.7.
io ש demonſtrativo; ita Georgius Hornius Lib.II.hiſtor.Philoſ.cap.1.
ıdde etſi nihilo magis veriſimile, qvod vir doctus Bochartus Lib.I.
aan c. 27. p.559. fabulam de Lilybæo *Sibyllæ Cumææ* ſepulchro, inde
n ſuſpicatur, qvod Sibyllæ nomen alludat ad Hebræum זבל *habitatio*,
Zebul gumaa ſive *habitatione univerſitatis*, h.e. ſepulchro, facta ſit *Sibylla*
a. Prætereo qvod Georgius Cedrenus & Michaël Glycas in Annali-
.103. Reginam *Sabæ*, metropoleos Sabæorum celeberrimæ, 3.Reg.
emoratam, à Græcis Sibyllam dictam notant, & Pauſanias in Phocicis
3. refert ab Hebræis qvi ſupra Palæſtinam ſunt, in fatidicarum nume-
eferri *Sabbam*, qvæ dicta viris eruditis videtur à סבא *vino ſe ingurgita-*
de Bacchus Σαβάζιος & Σάβοι Βάκχοι notante Plutarcho Lib. 4. c.
ympoſ. Svidæ *Sambethe*, B priore in M. mutato, ut pro *Abbacuc* alii Ἀμ-
, pro *Dibon* Eſ.XV.9. *Dimon*, & pluria ejusmodi apud Reineſium de
ar.Lect.p.103. Druſium Lib.X.Obſ.ſacr.c.17. Voſſii Etymolog. in *Am-*
, Perizonium deniq; p.724. ad Ælianum, qvi Σαμβαθεῖον ſive *Sambe-*
cellum præterea obſervat in inſcriptione Thyatirenâ apud Sponium
iner.p.398.

XI. Aliis deniq; Sibylla vocabulum Arabicum visum est, vel à *Sabal, dicavit*, seu *consecravit in usum religiosum*, vel à *Sab* & *Aloab* qvibus verbis denotatur *vas electum Dei.* Ita Servatius Gallæus ad oracula Sibyllina p.3. festive professus se plures ejusmodi bellas ex lingva Arabica posse cudere Etymologias. Sed & novissime Thomas Hyde vir doctus & ingeniosus libro de religione veterum Persarum c.32.p.391. observat apud Arabes & Persas signum Virginis (Virgo enim Sibylla, confer Augustin. XX. ult. contra Faustum,) in Zodiaco à spicâ qvam manu tenet synecdochice vocatum Sumbul, seu Sumbula. A Phœnicibusqve & Chaldæis ita in Zodiacalium animalium seriem insertam esse Virginis spicilegæ *spicam erectam*, quam dicunt שבלה Σίβυλλα seu Σίββυλα. *Hinc*, inquit, *Sibyllinæ fabulæ origo. Visum enim est huic spicæ seu virgini aliquod* תומה θαῦμα *tribuere, quasi esset abscondita revelans & occulta retegens reseransque, adeoque vatem seu Prophetissam eandem appellare. Nam cum ab astris suam præteritorum & futurorum scientiam illæ gentes semper peterent, non erat illepidum nec veterum ingenio incongruum, huic Virgini, tanquam scientiæ cœlestis fonti, sub Sibyllæ seu spicæ nomine rerum indicationes & revelationes attribuere, & astute ad delusionem vulgi (ut solebant) multa futilia de ea prædicare.* Ex antiquissima hac Chaldæorum & Phœnicum Theologia porro ait factum esse, ut non modo in illis gentibus qvævis deliræ & mente captæ virgines de futuris & abstrusis rebus capitis sui Chimæras evulgando, vates videri vellent ac Sibyllæ, sed & ad Græcos ac latinos res illa pervenerit, ut virginalia oracula jactarent, publicarentqve. Germanos qvoq; narrat Tacitus fœminis ac speciatim puellis omnib9 tribuisse vim qvandam *μαντικήν*. Ita enim ille c.8. de morib9 Germanorum: *Inesse quin etiam sanctum quid & providum putant, nec aut Consilia earum aspernantur aut responsa negligunt.* Et Lib. IV. histor. c.60. *Velleda virgo nationis Bructeræ late imperitabat, vetere apud Germanos more, quo plerasque fœminarum fatidicas & augescente superstitione arbitrantur Deas.* Cui adde quæ de Germanorum sacris fœminis futura prædicentibus tradit Clemens I. Strom. p. 305. & Phil. Cluverum Germaniæ Antiqvæ p.165. seq.

XII. De spiritu qvo actæ fuerint Sibyllæ, non minor dissensio est, qvæcunqve enim fere in omnes partes dici possunt, dicta sunt jam tum ac defensitata. Dubius hæret Dionysius Halicarnass. Lib. IV. p.529. qvi cum *ἐντύχημα* oblatorum Tarqvinio Sibyllinorum referre vellet, *εἴτε θεῶν*,* inquit, *εἴτε δαιμόνων εὐνοίᾳ δωρηθέν*, quo in loco ut sæpe apud Ethnicos scriptores, *δαίμονες* sunt boni spiritus intermedii, quia plerisque non pro maje-

* Apud Dionem Chrysostomus diss. 1. de regno p. 11. Anus quæ Dorico idiomate Dioni revocationem ab exilio prædixit, professa est se *μαντικήν* accepisse à Matre Deûm.

Digitized by Google

:state Deorum superorum sive cœlestium esse videbatur *Sibyllæ fatilo-versificare*, ut Apuleji verbis utar, libro de Deo Socratis. Cæterum *Deo nte* incaluisse Sibyllam, perinde ut Balaamum, contendunt omnes,)eum solum futuras res incertas prænunciare posse persvasi, Sibyllas :rò multa vaticinatas esse, & priusquam evenirent prædixisse credunt. on Ethnici tantum, ut Heraclitus apud Clementem, Plato in Phædro, nblichus p.73. de Mysteriis Ægypt. sed & multi ex veteribus Christia-:nsisse videntur, Justinus, Clemens, Hieronymus & alii. Ex recentibus 'tianus Castellio prolegomenis ad Sibyllina. Sixtus Senensis Lib.II. S. Baronius Apparat. ad Annales num. XI. Cudworthus in systemate universi p.282. Alius scriptor Anglus (Rob. Boylius ut audio) in isitione de Sibyllis A.1662. 8vo. edita c.2. Jonas Velisius Lib. III. c. :tionum Criticarum, eique adstipulatus Daniel Clasenius Lib. III. de llis p.497. 500. 511. 550. Richardus Montacutius analect. Exerc. 3. & :atu 3. ad Origg. Ecclesiasticas.

XIII. *Malo Dæmone inspirante* sive instinctu Dæmonum locutam Si-n putat Lactantius Lib. VII. c. 18. & auctor commentariorum in Epi-Paulinas qui sub Ambrosii nomine ambulant in 1. Cor. 2. Qvorum ıtiam è recentibus tuentur Blondellus Lib. I. c. 21. seqv. Tobias Wag-disquisit. in Sibyllina p.101. Petrus Petitus de Sibylla p.91. & Lib. '. sq. Alii oracula Sibyllarum distingunt, & *quædam* Sibyllas *ex Dei in-alia malo Dæmone dictante* protulisse affirmant. Sic Franciscus Col-: Sibyll. c.35. p.226.

XIV. Alii cum Thoma Hydeo de religione veterum Persarum 393. *Fortiori phantasiæ atq; imaginationi* tribuunt, vel ad *Enthusiasmum* am & *furorem* recurrunt *naturalem*, vimque μαντικὴν in certo tempe-ıto, vitæ ac diætæ genere, homini à natura quandoque inesse dispu-lta ex Ethnicis ipsis non pauci, secuti Aristotelem sect. 30. probl. 1. anus Marcellinus Lib. XXI. c. 1. *Aperiunt tunc quoq; futura, cum æstuant m corda, sed loquuntur divina. Sol enim, ut ajunt Physici, mens mundi, no-ntes ex sese velut scintillas diffunditans, cum eas incenderit vehementius, fu-scias reddit. Unde Sibyllæ crebro se dicunt ardere, torrente vi magnâ flam-*

XV. Alii deniq; *meras fuisse fraudes atq; imposturas* contendunt, qvi-bitrio suo plebem rexerint & Remp. moderati fuerint homi-llidissimi. Hanc sententiam Cicero olim amplexus videtur I. de divinatione, & ex recentioribus acriter defensitavit Anto-andalen libro de oraculis Diss. 1. cap. 18. p. 405. seq. editionis æ.

XVI.

XVI. Sed quemadmodum multos passim oracula ad mentem suam vel confinxisse olim vel interpretatos esse fraude politica non est dubium, ut de Sibyllinis apud Romanos jactatis, affirmat etiam Thomas Hyde libri laudati p. 388. Ita omnia & singula quæ quocunqve tempore & loco prædicta inter Ethnicos feruntur, ejusmodi impostoribus addicere, nimis confidens forte dixeris ac temerarium: præcipue cum multa in rebus magni momenti mirando more eventus comprobaverit. *Neq; casui* vel *fortunæ* hæc universa ac singula adscribi possunt, cum non pauca sint adeo determinata, alia vicissim tam inexpectatum quid insolitumq; contineant, ut qui vel fraudibus vel casui tribuunt memorata apud veteres vel recentiores etiam vaticinia omnia, ab eo non rem explicari, sed lectores suos derideri existimem. Neque vero indignum est Parente ac conditore humani generis Deo, casus magnos & mutationes Rerumpublicarum per varios ut ipsi visum est modos mortalibus præsignificare, cujus rei in omnium gentium historiis non inficianda vestigia exstare puto: Neque absurdum est malorum dæmonum quandoq; maligna sentiri ludibria, aut furore naturali fortioreq; imaginatione actos homines mira quædam & stupenda vaticinari, ut à Nostradamo & ejus similibus factum constat. Si itaque de Sibyllinis & quæ passim apud scriptores memorantur oraculis sententiam dicere jubear, sæpe numero sane fraudes & casum, sed ista quoque tria interdum, in aliis quidem aliud principii loco fatebor me agnoscere.

XVII. Qvæsitum etiam est quà in re Sibylla à Pythia & reliquis vatibus differret, quanquam enim plerisque ut jam * ostendi fatidicæ mulieres totidem etiam visæ sunt Sibyllæ, tamen alii, præ cæteris vir magni ingenii Petrus Petitus non dubitavit plurimum inter Sibyllam & reliquam vatum turbam interesse. Negat enim, Pythiæ instar alligatam certo loco, & de rebus sæpe levibus quærentes responso dignatam fuisse: sed ubique terrarum etiam non rogatam prædixisse prodigia, magnos eventus, longeque post ** eventuros, & de rebus quibuscunque maximi momenti oracula fudisse, rationemque placandorum Deorum demonstrasse. Vide eum Lib. III. cap. 1. seq. Furorem

* Supra §. 6.

** Hoc etiam Bacidi tribuit Aristides T. 3. p. 22. Οὐ μόνον τοῖς ἐφ' αὑτῶν ἀλλὰ καὶ τοῖς ὕστερον πολλὰ δὴ καὶ θαυμάσια προεῖπον Βάκις, Σίβυλλα, ἕτεροι μετ' τούτων. Orat. 1. Platonicâ. Plutarch. quare Pythia non reddat oracula carmine p. 399. Σίβυλλαι γὰρ αὗται καὶ Βάκιδες ὥσπερ εἰς πόντον ἀτεκμάρτως τὸν χρόνον κατέβαλον καὶ διέσπειραν ὡς ἔτυχε παντοδαπῶν ὀνόματα καὶ ῥήματα παθῶν καὶ συμπτωμάτων.

n quoque Sibyllæ negavit Janus Velisius ut ex ejus lectionibus Cri-
s notavit Dan. Clasenius Lib. III. de oraculis, qua in parte diversus abit
n tantum ab Heracliti, Platonis & omnium pæne veterum sententia
m Christianorum (vide Blondellum Lib. I. c.24.) sed & Sibyllæ ipsi
ersatur, quæ certe voluit videri enthusiasmo correpta ac divino
ore. Sic enim illa apud Phlegontem Trallianum de longævis
. 120.

Μαινομένη μὲν ἐοῖ θνητοῖς ἄπιστα λέγουσα

ib. II. Sibyllinor. sub initium:

Πᾶν δέμας ἐκπληχθεῖσα τάδε στῶμ' οὔτε γὰρ οἶδα
Ὅττι λέγω, κέλεται δὲ Θεὸς τὰ ἕκαστ' ἀγορεύειν.

CAPUT XXX.

ibyllinis Oraculis. Utrum ipsæ oracula sua in literas retulerint Sibyllæ. Folia Sibyllina. 1. *An ab aliis excepta digestaque fuerint.* 2. *Furor Sibyllarum à Cicerone negatus, provocante ad Acrostichides.* 3. *De his plura, & Dionysii Halicarnassei locus explicatus.* 4. *Acrostichis de JEsu Christo Servatore, jam Constantini ætate suspecta falsitatis.* 5. *Ciceroni inspectam, præter rem affirmat Constantinus.* 6. *Quodnam vaticinium Sibyllinum de Rege, & quam acrostichin respexerit Cicero.* 7. *Locus Svetonii de natura Regem Populo Rom. parturiente.* 8. *De oraculo quo regnum tribus Corneliis portendebatur, Lentulo id interpretante de se.* 9. *Τρία κάππα κάκιστα tres Cornelii in libris Sibyllinis.* 10. *Imperium Hadriano Imp. prædictum è libris Sibyllinis.* 11. *Oraculum Sibyllinum de Rege restituendo.* 12. *Oraculum de Rege ex Oriente prodituro.* 13. *Ecloga quarta Virgilii non respicit Oraculum Sibyllæ, sed Hesiodi fabulam de quatuor ætatibus, quod late ostensum.* 14. *Loca Sibyllinorum de variis ætatibus explicata.* 15. *Locus Juvenalis.* 16. *Oracula Sibyllina an concepta etiam versibus Jambicis, vel prosâ? Versus Oraculorum vitiosi.* 17.

I.

SUpereſt de ſcriptis Sibyllæ (unius ſive plurium) pro inſtituto noſtro breviter agamus. Utrum ab aliis excepta fuerint oracula ex ore Sibyllarum vaticinantium, an ab ipſis relata in literas, dubium videri poſſit, cum Varro apud Ser-

vium

vium in 3. Æneidos Sibyllam ſcribere ſolitam teſtetur in foliis palmarum, quæ ſi primum cultri dorſetto lævigentur ſcribendo aptiſſima eſſe adverſus Melch. Guilandinum docet Joſephus Scaliger de papyro p. 15. Chryſoſtomus Homil. de mulieribus & pulchritudine: *πόρνη τὺς αὐτῆς καλέσασα δαίμονας καὶ τὰ πέταλα γράφυσα καὶ τὰς ἐπιβυλὰς ἐργασαμένη.* Virgilius III. Æneid. v. 443.

Inſanam vatem adſpicies quæ rupe ſub ima
Fata canit, foliisq; notas & nomina mandat.

Juvenalis VIII. 126,

Credite me Vobis folium recitare Sibyllæ.

Virgilius iterum VI. 74.

—— —— foliis tantum ne carmina manda.
Ne turbata volent rapidis ludibria ventis.

Dixerat idem Lib. III. v. 445. ſeqv. carmina in foliis notata, à Sibylla etiam digeri in numerum atqve antro ſecluſa relinqvi, ſi vero vento impellente folia turbari contingat, Sibyllam nec revocare ſitus nec jungere carmina iterum poſſe.

II. Ab horum ſententia recedunt illi, qvi Sibyllam furentem oracula ore fudiſſe contendunt, qvæ à tachygraphis utcunqve exciperentur, à Sibylla ipſa, qvod dictorum memoriam ſtatim poſt impetum *τῆς ἐπιπνοίας* perderet, emendari, & ſi forte librarius aliqvid omiſiſſet ſuppleri non poſſent. Ita Heſychius Illuſtris, & in admonitione ad gentes p. 36, Juſtinus. Qvibus præter Svidam accedit M. Antimachus in prolegomenis ad Sibyllina Lactantium laudans auctorem, etſi verba illa quæ affert apud Lactantium non leguntur. Sic Socrates de Vatibus apud Platonem in Apologia, verbis etiam à Juſtino laudatis: *λέγυσι μὲν πολλὰ καὶ καλὰ, ἴσασι δὲ ὐδὲν ὧν λέγυσι.* Montanus ſimiliter teſte auctore Synopſeos Prophetarum ab Hœſchelio Græce & à Rittershuſio Græce & Latine editæ, docebat *τὺς προφήτας κατεχομένυς παρὰ Θεῦ μὴ εἰδέναι ἃ λέγυσι.* Alii utroqve modo uſam Sibyllam ſibi perſvadent, qvibus Servius in 3. Æneidos addit tertium per notas hieroglyphicas, vel per ſiglas. *Tribus modis futura prædicit, aut voce, aut ſcriptura, aut ſignis, id eſt quibusdam notis, ut in obeliſco Romæ videmus: vel ut alii dicunt, notis literarum, ut per unam literam ſignificet aliquid.*

III. At enim Sibyllam ipſam non furore percitam effudiſſe, ſed magno ſtudio compoſuiſſe & ſcripſiſſe pleraqve oracula ſua, Cicero Lib. II. de divinatione probavit ex eo, qvod artem potius & diligentiam qvàm incitationem & motum teſtentur Acroſtichides in Sibyllinis obviæ.

Qvod

Digitized by Google

vod argumentum ſicco pede tranſilit Petrus Petitus Lib. III. de Sibylla 2. & tantummodo furorem poëtis familiarem eſſe oſtendit, ſine quo iil magni exſpectandum à Poëta idem Petitus docuit ſingulari libello furore Poëtico, quod à Cicerone nunqvam fuit negatum. At enim roſtichides merito inficiatus fuit opus eſſe furoris & incitationis, artis o & diligentiæ eſſe affirmavit. *Tum vero ea quæ ἀκροστιχὶς* dicitur, cum dein- ex primis verſus literis aliquid connectitur, ut in quibusdam Ennianis quæ En- fecit, id certe magis eſt attenti animi quam furentis. Atq; in Sibyllinis, ex pri- verſu cujusq; ſententiæ primis literis illius ſententiæ carmen omne pertexitur. ſcriptoris eſt, non furentis, adhibentis diligentiam, non inſani.*

IV. Ex his acroſtichidibus Varro apud Dionyſium Halicarnaſſeum .IV. p. 260. teſtatur verſus qvosdam ſingulos inſititios & ſpurios con- os olim fuiſſe, ſi nempe primæ illorum verſuum literæ alienæ eſſent lla voce ſive ſententia qvam exhibere debebat ἀκροστιχίς. Nam ſi tota ficta fuiſſet ab impoſtore qvodam ἀκροστιχὶς una cum verſibus illam rentibus, qvî qvæſo revinci hæc impoſtura potuit per acroſtichides?)eram autem Iſ. Voſſius c. 4. de Sibyllinis oraculis, Eraſmus Schmi- Orat. 2. de Sibyllinis p. 1501. Antonius Vandale de Oraculis p. 410. ii ex hoc loco ſcripſere Varronem Acroſtichidas Sibyllinas teſte Dio- o eſſe inficiatum. En tibi verba Dionyſii: Ἐν οἷς (χρησμοῖς) εὑρίσκονταί ἐμπεποιημένοι τοῖς Σιβυλλείοις, ἐλέγχονται δὲ ταῖς καλουμέναις ἀκροστιχίσι. ſſim omnia Sibyllina ex meris conſtitiſſe acroſtichidibus neſcio an : ex Cicerone & Dionyſio colligat Gallæus de Sibyllis p. 132. & ante Blondellus Lib. I. c. 12. Qvin diſerte videtur certam partem Sibyllinorũ ro, non univerſa Sibyllarum oracula denotare cum ait: *Tum vero ea quæ* ·τιχὶς *dicitur* &c. Ac quotusqvisq; eſt, qvi neſcit multa proferri etiam ab icis ſcriptoribus oracula, in qva nullum acroſtichidis veſtigium.

V. Illam vero Acroſtichidem qvæ Græce occurrit apud Conſtan- n Orat. ad Sanctorum cœtum c. 18. & majorem partem ex neſcio cujus lation *verſibus malè Latinis non ſtantibus* affertur ab Auguſtino Lib. I. c. 23. de Civ. Dei, & in oratione ad Catechumenos contra Judæos ios & Arianos c. 16. & à Proſpero Lib. III. de promiſſionibus, Bedâ in T. 2. Opp. edit. Colon. jam Conſtantini temporibus à multis vocatam in dubium, ipſe teſtatur c. 19. Ἀπιστεύουσι δέ τινα τῶν τῆς ἡμετέρας θρη- ποιητικῆς μούσης οὐκ ἄπειρον τὰ ἔπη ταῦτα πεποιηκέναι, νοθεύεσθαί τε καὶ Σιβύλλης θεσπίσματα εἶναι λέγεσθαι.

VI. Addit qvidem Ciceronem jam illam legiſſe, & Latine

 verſam

* roſtichides ejusmodi præter Sibyllam, Enniumque compoſuere multi alii veteres laudati Mileſio Sarazanio ad S. Damaſi Carmen VII. & VIII, quibus addes è Chriſtianis Poëtis Commodianum, Optatianumque Porphyrium.

versam scriptis suis inseruisse. Sed mirabitur tam audacter hoc à Constantino affirmari, qvi noverit nihil amplius apud Ciceronem exstare, qvam hæc verba: *Sibyllæ versus observamus, quos illa furens fudisse dicitur. Quorum interpres nuper falsa quadam hominum fama dicturus in Senatu putatur eum quem revera regem habebamus, appellandum quoque esse regem, si salvi esse vellemus.* In his ubi de Rege à Sibylla memorato agit, non respicit ad secundum in acrostichide Constantini versum, ut putavit Eusebius:

Ἥξει δ' οὐρανόθεν βασιλεύς ——— ——— ———

neque ad hunc Lib. III. Sibyllin. pag. 239. qvi de Cyro accipiendus videtur:

Καὶ τότε δὴ Θεὸς οὐρανόθεν πέμψει βασιλῆα.

sive ad istum p. 268.

Καὶ τότ' ἀπ' ἠελίοιο * Θεὸς πέμψει βασιλῆα.

Neqve ad alium, qvem notat Is. Vossius p. 230. de Sibyllinis oraculis ex libro II. p. 219.

Ἥξει δ' ἁγνὸς ἄναξ πάσης γῆς σκῆπτρα κρατήσων.

VII. Sed ut recte Casaubonus ad Baron. p. 83. ad illud oraculum, quo ut est apud Dionem Lib. XLIV. p. 247. Sibylla Parthos in quos bellum tum parabatur, nisi à Rege vinci posse negaverat. Svetonius in Julio Cæs. c. 79. *Proximo autem Senatu L. Cottam Quindecimvirum sententiam dicturum, ut quoniam libris fatalibus contineretur, Parthos nisi à Rege non posse vinci, Cæsar rex appellaretur.* Hoc ægre ferens Cicero, *cum antistitibus*, inquit, *agamus, ut quidvis potius ex illis libris quam regem proferant, quem Romæ posthac nec Dii nec homines esse patientur.* Acrostichis illa de qua apud Ciceronem sermo est, non videtur continuisse nomen Julii Cæsaris, ut suspicatur Valesius p. 266. ad Eusebium, ita enim Cicero non potuisset addere: *hoc si est in libris, in quem hominem & in quod tempus est? callide enim qui illa composuit perfecit, ut quodcunq; accidisset prædictum videretur, hominum & temporum definitione sublata.* Ex quibus verbis recte etiam colligit Joh. Smetius Antiqvitatt. Neomagens. p. 36. Constantinianam Acrostichiden Ciceroni visam haud fuisse. Sed potius videtur his verbis: ΤΟΥΣ ΠΑΡΘΟΥΣ ΕΙ ΜΗ ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΟΥΚ ΑΝ ΝΙΚΗΣΕΙ, Vel aliis ejus sententiæ expressa fuisse, qvam Dio sic exposuit: μήποτ' ἂν τοὺς πάρθους ἄλλως πως πλὴν ὑπὸ βασιλέως ἁλῶναι, Plutarchus in Cæsare, sic p. 73. ὡς ἁλώσιμα τὰ πάρθων φαίνοιτο Ῥωμαίοις σὺν βασιλεῖ στρατευομένοις ἐπ' αὐτοὺς, ἄλλως ἄφυκτα ὄντα. Qvod vero Blondellus p. 55. Acrostichin Constantinianam ideo suppositionis arguit, qvod primus illius versus non complectatur primas literas reliquorum, haud valde miror, nam *primus versus* apud Ciceronem potest exponi de στίχῳ, non de

* i. e. ab Oriente. Vide Lemonii notas ad Varia Sacra p. 632.

Digitized by Google

versu numeris adstricto,& ex Constantino non absurde colligas acro-
:hidi illi, versus primi instar inscripta fuisse verba, quæ deinde primis
rsuum literis redduntur: Ἰησοῦς Χριστὸς Θεοῦ υἱὸς σωτὴρ σταυρός.

VIII. Cæterum miror Is. Vossium cap.4. pro Sibyllino oraculo
ıditare quod apud Svetonium legitur de natura Regem populo Roma-
parturiente. Nam Svetonii verba hæc sunt in Augusto c.94. *Auctor
Julius Marathus ante paucos quam nasceretur menses prodigium Romæ factum
licè, quo denunciabatur, regem populo Romano naturam parturire.* Nihil hic
Sibylla, nihil de oraculo, sed de prodigio publicè facto, Octavii nasci-
i imperium portendente, quod & aliis ominibus prænotatum refert
ı sub initium libri XLV.

IX. Aliò quoque pertinet quod Cornelius Lentulus ex fatis
: libris Sibyllinis sibi persuaserat *regnum Romæ tribus Corneliis portendi,*
ıarrat Sallustius in Catilinar. Cicero Orat. 3. in Catilin. p. 692. edit.
:vii & 696. & Appianus Lib.II. de bellis civil. f. 430. Falliturque ite-
ı vir doctus, cum ex eo quod Cicero aruspicum responsa simul memo-
colligit ab his Corneliorum nomen definitum, non à Sibyllinis, in his
ɔ tantum fuisse, si quando Ægyptus Romanis pareret, tum adventu-
ı magnum regem (Julium Cæsarem) hinc tres fore (triumviros Au-
um, Lepidum, Antonium) qui Romanam affligerent & perderent
ıpublicam, Lib.II. Sibyllin. extrem. p. 219.

Τρεῖς Ῥώμην οἰκτρῇ μοίρῃ καταδηλήσονται.

ım enim vero Lentulum in Corneliorum nomine libris Sibyllinis
fictis potius & quasi Sibyllini essent jactatis versibus definito, præci-
n spem posuisse, præter Sallustium diserte testatur Plutarchus in Cice-
· f. 869. Innuit Florus, à quo Lib. IV. c. 1. Lentulus destinatum familiæ
:ibyllinis versibus regnum sibi vaticinatus fuisse dicitur. Itaq; ex ha-
cum responsis videtur hoc tantum hausisse Lentulus, quod addit Sal-
ıs: *Præterea ab incenso Capitolio illum esse vigesimum annum, quem sæpe ex
riis haruspicum respondissent bello civili cruentum fore.* Alia μαντεύματα
Syllæ statim mortem sparsa memorat Plutarchus in Pompejo p. 626.

X. Alium quoq; Sibyllinorum locum respicit Augustinus
quisquis auctor libri de Grammatica p. 239. *inde est illud:* τρία κάππα
κα, *i. e. tria Cappa pessima, de Cornelio Sylla, de Cornelio Cinna, de Cornelio Len-
ıi enim per tres literas designati sunt in libris Sibyllinis.*

XI. Sic nonnullis traditum fuit sortem Imperii ex Sibyllinis
ɔus Hadriano provenisse, ut auctor Spartianus in Hadriano, ad quem
ı notarunt viri docti versus qui de Adriano hodieque legitur in Si-
ıis Lib. V. p. 304.

XII. Ab his omnibus longe diversum fuit oraculum, de quo idem Cicero Lib. I. Epist. 7. ad P. Lentulum ubi agit de Ptolemæo Auleta in regnum restituendo: *& sine multitudine reducatur, quemadmodum homines religiosi Sibyllæ placere dixerunt.* Quo in loco homines religiosi non sunt, ut vult vir doctus, Alexandrini sacerdotes, hos enim à victoribus non rogatos verisimile est, sed quindecim viri inspiciendis Sibyllinis Romæ constituti. Hoc non obscure docet, & Oraculi ipsius sententiam his verbis refert Dio Lib. XXXIX. p. 98. *ἂν ὁ τῆς Αἰγυπτίας βασιλεὺς βοηθείας τινὸς δεόμενος ἔλθῃ, τὴν μὲν φιλίαν οἱ μὴ ἀπαρνήσασθε, μὴ μέντοι καὶ πλήθει τινὶ ἐπικουρήσετε, εἰ δὲ μὴ, καὶ πόνους καὶ κινδύνους ἕξετε.* Lucanus Lib. VIII. v. 824.

Haud equidem immerito Cumææ carmine vatis
Cautum, ne Nili Pelusia tangeret ora
Hesperius miles, ripasq; æstate tumentes.

XIII. Aliud iterum oraculum fuit, cujus meminit Tacitus Lib. V. histor. c. 13. *Pluribus persuasio inerat, antiquis * Sacerdotum literis contineri, eo ipso tempore fore, ut valesceret oriens, profectiq; Judæâ rerum potirentur.* Svetonius in Vespasiano c. 4. *Percrebuerat oriente toto vetus & constans opinio, esse in fatis, ut eo tempore Judæa profecti rerum potirentur. Id de Imperatore Romano quantum eventu postea patuit prædictum, Judæi ad se trahentes, rebellarunt.* Hegesippus Lib. V. de excidio Hierosol. c. 44. *Inter quæ illud præcellentissimum, quod in literis æque vetustis quas sacras vocabant manebat impressum, quod secundum illud tempus futurus esset vir qui de regione eorum* (Judæorum) *imperium assumeret in orbem terrarum.* (Apud Josephum Lib. VII. de bello Jud. c. 31. p. 961. *χρησμὸς ἀμφίβολος ἐν τοῖς ἱεροῖς εὑρημένος γράμμασιν, ὡς κατὰ τὸν καιρὸν ἐκεῖνον ἀπὸ τῆς χώρας αὐτῶν ἄρξει τῆς οἰκουμένης.*) *Quæ res eos in tanto furore posuit, ut sibi non solum libertatem sed etiam regnum pollicerentur. Id alii* (Svetonius v. g. & Josephus) *ad Vespasianum referendum putarunt, prudentiores ad Dominum JEsum* (confer Casaubonum ad Sveton. & Wagenseilium tel. ign. Satanæ p. 30. sqv.) *qui eorum in terris secundum carnem genitus ex Maria, regnum suum per universa terrarum spatia diffudit.*

XIV. Hæc de oraculis Regem quomodocunque vel promittentibus vel spectantibus, quæ multum inter se diversa parum accurate confundunt viri eruditi, non minus ac de Ecloga quarta Virgilii mira quædam & aliena commentantur, cum simplicissima sit altera Probi expositio non ad Sibyllam sed ad Hesiodum referentis carmen Cumæum, ut Virgilius, nihil aliud dicere voluerit, quam nato Pollionis filio **Saturnium sæculum ab

*Ex his verbis perspicuum videtur, respici non carmen Sibyllinum sed dictum Propheticum, & quidem non Michæ V. ut putabat Casaubonus, nulla enim ibi temporis nota occurrit, sed potius Gen. XLIX. de Shilo post sublatum Judæis sceptrum venturo.

** Asinio Gallo, à quo Asconius Pedianus teste Servio audivisse se retulit eclogam hanc Virgilii in

Digitized by Google

b Hesiodo descriptum orbi iterum promitti. *Ultima aetas* idem est ac si di-issset *prima & antiquissima*, ut cum dicimus *ab ultima * origine rem repetere*, & *ltum mare* id est *profundum*. Aut certe *venit*, id est *fuit* jam ac *praeteriit*, aetas iempe postrema ferrea. Hanc expositionem plane confirmat quod se-juitur *Magnus ab integro saeclorum nascitur ordo*, i.e. nova series aetatum aureae, irgenteae, aeneae & ferreae sese excipientium denuo incipit. Magnus id est austus & auspicatissimus. Sic paulo post *magni menses* i.e. laeti, pulchri & uspicati, perinde ut Hebraeis *magnus dies* pro festo, quod imitati Christia-ni dixerunt & *hebdomadem magnam*. Etiam Lib. II. Sibyllinor. p. 195. occurrit μέγας αἰών. Sed fallitur qui claram illam ex Evangeliis judicii extremi descriptionem Virgilio inspectam existimat, & Turnebus eundem locum longe aliter constituit, in hanc nempe sententiam, pro αἰὼν scribendo ἀγών;

Καὶ τότε ἢ μέγας αὖθις ἀγὼν ἐσελαστικὸς ἔσται

Ut alludatur ad Iselastica certamina, quorum victoribus fas erat triumphantium ritu per moenia in urbem εἰσελαύνειν. Vide Gallaei diss. de Sibyllis p. 481. seqv. Mox in verbis Poëtae *jam redit & virgo* intelligitur Astraea sive Justitia, quae *aurea virgo* Pedoni Albinovano dicitur Elegiâ in Maecenatem, Hesiodo quoque & Arato παρθένος, quae in deteriore saeculo ** coelum petierat, sed jam iterum in terras reversa à Virgilio fingitur: Sic Ammianus Marcellinus Lib. XXII. c. 10. *Aestimabatur per hac vetus illa justitia quam offensam vitiis hominum Aratus extollit in caelum, imperante eo reversa ad terras.* Confer Eratosthenis Catasterismos c. IX. & Lactantium Lib. V. c. 5. In eo quod sequitur apud Virgilium: *redeunt Saturnia regna*, quid clarius quam respici ad Hesiodi homines aurei saeculi οἳ μὲν ἐπὶ Κρόνου ἦσαν ὅτ' οὐρανῷ ἐμβασίλευεν. Cornelius Severus in Aetna:

Aurea securi quis nescit saecula regis?

Jam nova progenies i.e. novi ac meliores homines aureum saeculum victuri. Pari sensu Cicero in Arateis *ferream prolem* pro hominibus aetatis ferreae

in ipsius fuisse honorem compositam. Scripta autem est Anno U.C. 713. cum C. Asinius Pollio Consul esset designatus.

Teque adeo, decus hoc aevi, Te Consule INIBIT,
Pollio, & INCIPIENT magni procedere menses
Te duce &c.

Ex his ipsis, ni fallor, apparet à Virgilii sententia alienam esse, utcunque doctam & ingeniosam Viri egregii conjecturam, qui in Memoriis Trivultinis A. 1703. p. 6. seq. edit. Amst. Poëtam existimat hanc Eclogam composuisse in honorem Drusi, Tiberii F.

* Sic *ultima certamina* pro antiquissimis dixit Cornelius Severus in Aetna v. 17. ubi vide notas Theodori Goralli, sive qui sub nomine illo latet Johannis Clerici, Viri Clariss.

** Cicero in Arateis:

Deseruit properè terras justissima Virgo.

reæ & Horatius *progeniem vitiosiorem* dixit pro posteris. Falluntur qui de uno homine & de novo rege nascituro hic agi existimant, ajuntque Poëtam in animo habuisse hæc Sibyllina:

Καὶ τότ' ἀπ' ἠελίοιο Θεὸς πέμψει βασιλῆα
Ὃς πᾶσαν γαῖαν παύσει πολέμοιο κακοῖο.

Quos versus nunquam probari poterit à Virgilio lectos fuisse. Quod sequitur: *cælo dimittitur alto*, divinam novæ progeniei originem indicat, perinde ut Hesiodus à Diis tanquam auctoribus repetit χρύσεον γένος μερόπων ἀνθρώπων. Mox ait:

—— —— —— *Quo ferrea primum*
Desinet ac toto surget gens aurea mundo.

Ex quibus verbis patet non decem ætates ex carmine Sibyllino agnovisse Virgilium, ut putat vir doctus: sed cum Hesiodo quatuor: *auream, argenteam, æneam, ferream.* Sic ordine sæculorum ab integro iterum nascente ferream aurea excipit. Ausonius Epist. 16. de Probo:

Generi hic superstes aureo
Satorque prolis aureæ
Convincit Ascræum senem
Quoi sæculum omne ferreum est.

Similiter Porphyrio Optatiano prædicanti felicitatem temporum Constantini Aug. Imperator est *Aurea perpetua restaurans sæcula mundo.* Sic *aureum sæculum* in numo Hadriani de quo Tristanus T. 1. p. 475. & Andreas Morellus specim. p. 65. Dio de Commodo Imp. libro LXXII. p. 824. τὸν αἰῶνα τὸν ἐπ' αὐτοῦ χρυσοῦν τε ὀνομάζεσθαι, καὶ ἐς τὰ γράμματα πάντα ὁμοίως ἐγγράφεσθαι ἐψηφίσθη.

XV. Neque usquam in Sibyllinis mentionem factam decem ætatum illo sensu, nedum Hesiodum (ut Erasmo Schmidio in mentem venit) à Sibylla, quæ de ætatibus diversis scripsit, mutuatum probare poterunt viri eruditissimi. Nam quod apud Phlegontem in longævis p. 120. Sibylla ait se δέκα γενεὰς καὶ ἀνθρώπους γεγονέναι, aliò longe spectat, nempe ut ostendat se vixisse inter homines, annos prope mille, quemadmodum Phlegon exponit, ita ut singulæ γενεαὶ complectantur annorum ἑκατοντάδα. Confer Salmasium ad Solin. p. 77. edit. Paris. Vel ut non mille quidem, valde longum tamen & plurimorum annorum senium attigisse se doceat. Sane centum anni potuerunt dici à Sibylla, decem γενεαὶ, quemadmodum in Epistola Apocrypha Jer. v. 3. ἕως γενεῶν ἑπτὰ ab Olympiodoro recte exponitur *usque ad annos septuaginta* (in Sibyllinis Lib. III. p. 239. ἑπτὰ χρόνων δεκάδες) ut γενεὰ sit tempus decem annorũ, quo sensu occurrit etiam apud Diogenem Laër-

Digitized by Google

Laërtium Lib. VIII. Sect. 45. Frustra sane Phlegon ut probet Sibyllæ γενεὰν esse tempus centum annorum provocat ad oraculum ejus quod exhibet etiam Zosimus Lib. II. c. 6. & Politianus elegantibus versibus latinis reddidit cap. 58. Miscell. Quis enim non videt aliud esse * γενεὰν, vocem si ulla alia ambiguæ significationis, ut multis exemplis ostendi libro & capite tertio sacrarum Observationum, aliud vero μήκιστον χρόνον ζωῆς ἀνθρώποις. Non alio sensu accipe quod Lib. II. Sibyllin. sub initium legas δὴ τότε καὶ γενεῇ δεκάτῃ μετὰ ταῦτα φανεῖται, innuit enim à Christo nato tot intercessurum generationes ad diem extremum, ut libro octavo p. 379. ἀλλ' ὅταν ἡ δεκάτη γενεὰ δόμον Ἄϊδος εἴσω. sic libro quarto p. 227. ait sibi à Deo exposita, quæcunque debeant

Ἐκ πρώτης γενεῆς ἄχρις ἑνδεκάτης ἀφικέσθαι.

p. 228. Assyrios futuros

Ἐξ γενεὰς κόσμοιο διακρατέοντας ἐν ἀρχῇ.

Medis γενεὰς δύο μούνας Persis γενεὰν μίαν. Decima γενεᾷ Persas servile jugum subituros. Unde suspicor eâdem pagina pro ἀλλὰ τὰ μὲν δεκάτῃ γενεῇ μάλα πάντα τελεῖται legendum ἀλλὰ τὰ δ' ἑνδεκάτῃ, aut certe in priore versu pro ἄχρις ἑνδεκάτης scribendum ἂν δεκάτης. Similiter libro III. p. 224. quo δεκάτην γενεὴν μερόπων ἀνθρώπων memorari video, innuitur in decimam generationem à diluvio dispersionem Babylonicam incidere. Confer Lactantium Lib. I. c. 14. & Cosmam Indopleusten lib. 2. p. 135. & lib. 5. p. 215. Apud Tertullianum similiter Lib. II. contra nationes c. 12. occurrit hoc Sibyllinum: *Decimâ genitura hominum ex quo cataclysmus prioribus accidit, regnavit Saturnus & Titan & Jamfetus, Terræ & Cœli fortissimi filii.* Vicissim scriptor vetus recognitionum quæ ambulant sub nomine Clementis Romani Lib. I. 29. diluvium incidisse ait in decimam generationem, ab orbe condito nempe. Quæ omnia nihil habent commune cum ætatibus de quibus ex Hesiodo, Cumano vate, Virgilius, & Hesiodum imitatus Pseudo Sibyllinorum scriptor Lib. I. p. 164. sqq. quatuor ante diluvium memorans ætates sive γενεὴν hominum tum quintam pessimam quæ in diluvio perierit p. 168. seqv. sextam denique, novam post diluvium quam χρυσείην πρώτην vocat p. 183. Lib. II. p. 211. ait septem sæcula hominibus data spacium ad recipiscendum:

Ἑπτὰ γὰρ αἰώνων μετανοίας ἤματ' ἔδωκεν

quod exstat & Lib. VIII. p. 391. Neque vero audiendus Servius qui de Sibyllinis parum accurate scripsit, nec quicquam nisi commenta inania affert, cum ait *Sibyllam sæcula per metalla divisisse, dixisse etiam quis quo sæ-*

Aa *culo*

* De sensu vocabuli γενεὰ quo successionem Principum in imperio se excipientium denotat, vide Clariss. Dodvvellum diss. ad Dionys. Halicarnass. T. 2. p. 323. seq. & de ætate Pythagoræ p. 170. seq.

Digitized by Google

culo imperaret, & ſolem ſive Apollinem ultimum id eſt decimum voluiſſe. His enim verbis non plus fidei tribuendum videtur, qvam fabulæ qvæ legitur ad calcem T. 2. Opp. Bedæ Venerabilis, de ſomnio centum Romæ Senatorum, qui omnes una nocte videre ſibi viſi ſunt novem in cœlo ſoles, qvos rogata Sibylla de totidem generationibus interpretata eſt, in qvarta venturum affirmans Chriſtum, in nona poſt varios Reges, qvorum primas literas indicat, Antichriſtum.

XVI. Qvod porro vir doctus Iſaacus Voſſius nullum dubium eſſe ait, Juvenalem, ubi nonæ ætatis meminit, Cumanam ſecutum eſſe vatem ſive Sibyllam, aliter forte videbitur ei qvi verba ipſa Satyrici attentius conſideraverit. Ita vero ille Sat. XIII. v. 28.

> *Nona ætas agitur, pejoraq; ſæcula ferri*
> *Temporibus, qvoniam ſceleri non invenit ipſa*
> *Nomen, & à nullo poſuit natura metallo.*

Jam olim Heſiodus cum qvatuor memoraſſet ætates, conqveſtus fuerat in deteriore illis omnibus qvinta * cui nec ipſe nomen imponit, ſe miſerum vivere Ἔργ. v. 174.

> Μηκέτ' ἔπειτ' ὤφειλον ἐγὼ πέμπτοισι μετεῖναι
> Ἀνδράσιν, ἀλλ' ἢ πρόσθε θανεῖν ἢ ἔπειτα γενέσθαι.

Hoc imitatus Juvenalis eſt, ſed ita ut conceptionem Heſiodi augeret, nonamqve diceret ætatem pro qvintâ, oſtenſurus tempora in qvibus viveret longe adhuc magis corrupta ac perdita eſſe, adeo qvidem ut licet non qvatuor tantum ſed pro numero ſeptem ut vulgo numerantur metallorum tot etiam fingerentur ætates, tamen nulli earum congruerent, ac ne proximo qvidem intervallo diſtarent à deterrima etiam & infima ex illis ſeptem, ſed adhuc corruptiora pro nona ætate habenda eſſent. Etiam in hoc fugit ratio virum doctum, qvod decimam ſive ultimam γενεὰν ex mente Sibyllæ optimam fingit, nam ſi audias ea quæ ſuperſunt Sibyllina Lib. II. p. 199.

> Ὑςατίης γενεῆς φῶτες κακοεργέες, αἰνοὶ,
> Νήπιοι. —— —— —— ——

Qvod etiam obſervandum adverſus ea qvæ Clariſſimus Beveregius diſputat in codice canonum Eccleſiæ primitivæ cap. 14. §. 9. p. 63. ubi ea qvæ de ultimo ſæculo in Sibyllinis dicuntur, eadem eſſe ait cum iis qvæ de ultima ætate Virgilius affirmat. Reliqva apud Poëtam perſpicua ſunt:

Teq;

* Olaus Rudbeckius in parte 3. Atlanticæ ſex ætates perſeqvitur quas proximas à diluvio numerat, auream, argenteam, ſaxeam, æream aut vero fraxineam, Heroicam, & ferream.

Digitized by Google

Teq; adeo, decus hoc ævi, te consule inibit
Pollio, & incipient magni procedere menses.

Ait enim hisce verbis jam fore ut consule te, ô Pollio, decus hoc ævi i. e. ævum istud felicissimum atque aureum incipiat. *Inibit* rectè à Servio exponitur *exordium capiet*, diciturque eodem modo quo Germani es wird angehen. Dicitur autem per ellipsin, *inibit*, cursum nempe. *Magni menses* non sunt menses anni magni, qui huc non magis spectat quam Julius & Augustus: sed menses fausti * & auspicati, quibus auream ætatem inchoandam & feliciter continuandam ominatur. Versu proximo *tuus jam regnat Apollo*, ad Consulis cui adulatur *Asinii Pollionis* nomen alludit Poëta, eumque ostendit velut solem sive Deum aliquem faustissima quæque & partui & ætati polliceri.

XVII. Nolo in præsenti plura ad illustrandam Virgilii Eclogam adjungere, ut revertar ad Sibyllas, quarum oracula omnes sciunt versibus Græcis Hexametris concepta fuisse. Etymologici magni auctor tamen hunc Jambicum versum Sibyllæ excidisse testatur in Ἀρόη. *Ἀρόη τετράπυρ-γος ἔσσετ᾽ εὐδαίμων πόλις.* Equidem alia oracula non modo Hexametris versibus sed Jambicis quoque & prosaico sermone edita fuisse variis exemplis constat, & notavit Scholiastes Aristophanis ad nubes f. 67. & ante eum Plutarchus in libro περὶ τοῦ μὴ χρᾶν ἔμμετρα τὴν Πυθίαν. Cicero 2. de divinat. *Præterea Pyrrhi temporibus jam Apollo versus facere desierat.* Idem Plutarchus, & Strabo Lib. IX. p. 419. testantur oracula Pythiæ prosaria à Poëtis ad hoc constitutis excepta & in versus redacta fuisse. Talis Poëta fuit *Jophon Cnossius*, Pausaniæ in Atticis p. 84. memoratus, qui oracula versibus Hexametris exposuit. Versus malos oraculorum, hypermetros, defectivos, & in metri leges peccantes ridet Lucianus in Jove Tragœdo, & apud eundem Plutarchum Diogenianus. De cætero Sibyllam Svidas auctor est scripsisse non modo χρησμοὺς δι᾽ ἐπῶν sed & μέλη, & περὶ παλμῶν. ** Præstantissimus vir Guilimus Caveus in parte 2. historiæ literariæ scriptorum Ecclesiasticorum p. 17. putat quæri posse an vaticinia sua carmine semper tradiderint Sibyllæ, cum Josephus Lib. I. Antiqv. cap. 5. p. 12. cujus verba repetit Eusebius Lib. IX. c. 15. præparat. & Hieronymus de locis Hebr. voce *Babel*, Sibyllam inducat prosâ vaticinantem de turri Babylonica, non Sibyllæ ipsius libris usus, sed ex Alexandro Polyhistore istud mutuatus, ut ex Cyrillo Alex. Lib. I. in Julian. p. 9. colligo, nisi memoria lapsus Cyrillus Alexandrum pro Josepho laudavit, quæ sententia est Cotelerii ad Hermæ pastorem p. 78. Verum non Josepho tantum & Ale-

* Confer Martini de Roa singularia Sacræ Scripturæ lib. 1. c. 16. & parte 2. lib. IV. c. 5. ubi observat *dies parvos* è contrario poni pro miseris & infelicibus.

** Vide quæ supra c. XV. num. 4.

xandro sed & aliis scriptoribus solenne est prosario sermone brevius complecti, quæ pluribus versibus in Sibyllinis vel aliis oraculis ac Poëtis scripta repererant. Sane versus Sibyllinos ejusdem argumenti cum oraculo quod Josephus refert, producit Theophilus Lib. II. ad Autolycum fol. 107. & allegavit ipse Caveus ex Libr. III. Sibyllin. p. 223. seqv. Neque verisimile mihi videtur, quod H. Dodwello V.C. p. 315. prælectionum Cambdenianarum persvasum esse video, versus illos Sibyllinos è Josepho fuisse effictos.

CAPUT XXXI.

De libris Sibyllinis eorumqve usu apud Romanos. Libri à Sibylla Tarqvinio oblati. 1. *Eorum in Capitolio asservatio.* 2. *Causæ ob qvas libri Sibyllini consulerentur.* 3. *Consulendi modus & potestas, & qvod auctoritate Senatus aut Imperatorum Sibyllina vel vera publicarentur, vel falsi rumores de iis spargerentur.* 4. *Duumviri, & postea Decemviri inspiciendis Sibyllinis.* 5. *Post Tarqvinianos Libros Sibyllinos Syllæ tempore cum Capitolio combustos, alia Sibyllina Erythris & undecunqve arcessita.* 6. *Qvindecimviri Sacrorum.* 7. *Sibyllina ab Augusto Imp. selecta & in templo Apollinis asservata, reliqvis flammæ datis.* 8. *Etiam hæc uni alteriqve templi incendio erepta deniq; conflagrarunt sub Honorio Imp.* 9. *Alia qvædam recentiora oracula, pro Sibyllinis jactata, præcipue in Oriente.* 10. *Augusti & Tiberii Imp. in describendis veris & non supponendis falsis Sibyllinis cura. Oraculum Sibyllinum à Nerone rejectum.* 11. *Varia falsa Sibyllina jactata apud Romanos.* 12. *Christianis idem ab Ethnicis exprobratum. Sibyllistæ.* σιβυλλιᾷν, σιβυλλαίνειν. 13.

I.

Quamvis jam tum Æneas * Sibyllam consuluisse fertur, Vaticiniorum tamen Sibyllinorum in libros relatorum nulla mentio ante tempora *Tarqvinii Superbi*, postremi Romanorum Regis, cui Dionysius Halicarnasseus Lib. IV. p. 259. Gellius Lib. I. cap. 19. Plinius, Solinus, & Isaacus Tzetzes ad Lycophron. v. 1279. sive *Tarqvinii Prisci*, cui Varro apud Lactantium Lib. I. cap. 6. Isidorus Lib. VIII. Orig. c. 8. Svidas, & in prolegomenis ad Sibyllina Marcus Antimachus, *libros novem* (ita Varro, Dionysius

* Vide Aurelium Victorem de origine gentis Rom. cap. 10.

nysius, Gellius, Isidorus, Servius ad 6. Æneidos, Svidas) sive *tres* (ut Plinius Lib. XIII. c. 13. & ex eo Solinus cap. 8.) ab anu hospita & incognita (non ipsa Sibylla, Vide Salmas. ad Solin. p. 76. Petr. Petitum Lib. II. c. 4.) venales oblatos fuisse ferunt, cumqve magnum pretium (trecentorum, ut notat Lactantius & Servius, Philippeorum) posceret, ridente immensum nimium rege, duas tertias librorum partes exussisse, & pro parte superstite (non tantum centum Philippeos, ut tradit Antimachus) sed integram * qvam desideraverat pecuniæ summam iterato petiisse & tulisse. Harduinus ad Plinii Lib. XIII. p. 85. ex Digestis Lib. I. tit. 2. de orig. juris §. 2. post Cujacium observat qvod Tarquinius Priscus qvoqve Superbi cognomine venerit: sed perspicuum est Dionysium Halicarnassensem saltim non agere de Tarquinio Prisco, de qvo pridem dicere desierat; sed de altero Tarqvinio. Eundem scriptorum dissensum circa fundamenta Capitolii sive sub Prisco sive sub Tarqvinio Superbo jacta observavit Justus Rycqvius lib. de Capitolio cap. IX. Sed libros Sibyllinos Tarqvinio Superbo potius oblatos qvam Prisco crediderim, & novem potius qvam ternos, qvia major est scriptorum prioris sententiæ auctoritas, & Plinius tres videtur libros dixisse veluti tres librorum triades. Apud Svidam pro ἑκαυσε βιβλία β′ legendum ϛ′ vel pro ἐννέα βιβλία χρησμῶν, scribendum τρία, hoc est γ′ pro θ′. Aut ἑκαυσε βιβλία β′ exponendum *duos librorum terniones*, sive duas partes tertias. De numero librorum Tarqvinio traditorum ambiguus hæret etiam Tzetzes ad Lycophronem p. 139.

II. Libri isti *fatales* sive Sibyllini diligentissime servati sunt & arctissime custoditi à Romanis, inclusi arcæ lapideæ, & sub templo Jovis Capitolini in delubro Junonis, in cella qvadam subterraneâ reconditi, ut testatur Dionysius Lib. IV. p. 260. diserte mentionem faciens λιθίνης λάρνακος, ut præter rem utiqve Alexandrum Alexandrium eo nomine reprehendat Tiraqvellus ad Lib. III. genialium dierum c. 16. Linteis textis scriptos ex Symmachi Lib. IV. Epist. 34. & Claudiani de bello Getico observavit Demsterus ad Rosinum p. 498.

III. Consulti subinde sunt, jubentibus maxime Pontificibus, in rebus arduis, si in magno periculo Resp. versaretur, ** si gravis aliqvis motus exstitisset, si bellum suspiciendum, si pestilentia ingruisset, si terræ motus contigisset, si magna clades accepta, si magnum incendium vastasset urbem, si qvid in sacris non rite factum esset, maxime si por-

* Similis narratio apud Svidam in βίβλος.

** Ut Annibale Italiam devastante. Adi Victorem de Viris illustribus c. 46. Plutarchum Fabio Max. f. 176. Similiter Gallis ingruentibus, Plutarch. Marcello f. 299.

ſi portenta ac prodigia * nunciata eſſent, & monſtra animos hominum attonitos reddidiſſent, ſi caritate laboraretur annonæ: ex illis enim intelligere ſe non dubitabant, qvo pacto poſſent Numina læſa placare, & rem feliciter gerere, ut multis exemplis è Livio, Dionyſio, Plutarcho, Dione & aliis ſcriptoribus oſtendit Eraſmus Schmidius Orat.2. de Sibyllinis p.1498. ſeqv. Gallæus de Sibyllis p.271. ſeqv.279. ſeqv. videndus etiam Salmaſius ad Vopiſci Aurelianum cap.19. & 20. qvi tamen nimis videtur cauſas inſpiciendorum Sibyllinorum in arctum conſtringere, eo qvod Livius libro XXII. affirmet inſpectionem illorum *non ferme decretam niſi cum tetra eſſent prodigia nunciata.* Nam licet Varro qvoqve de re ruſtica libro & capite primo ad Sibyllæ libros redire ſolitos Romanos affirmat, cum deſiderarent *quid faciendum ſit illis ex aliqvo portento,* alias tamen qvoq; cauſas adeundorum Sibyllinorum notant Livius ipſe, Dionyſius & alii.

IV. Cæterum conſulti ſunt libri Sibyllini ſupplici veneratione & *velatis manibus* ut in Vopiſci Aureliano legendum docuit idem Salmaſius p.461. Neq; vero adire illa licebat, niſi ex decreto Senatus viris ad hoc conſtitutis. Nam citra illud nefas erat ullos è Sibyllinis libris verſus prodere. Dio lib. XXXIX. p.98. *ὐ γὰρ ἐξῆν ὐδὲν τῶν Σιβυλλείων, εἰ μὴ ἡ βυλὴ ψηφίσαιτο, ἐς τὸ πλῆθος ἐξαγγέλλεσθαι.* Hinc Sibyllinum carmen Tertullianus *ſenatorium verſum* vocat Lib. II. contra Nationes, cap. 12. Sub Cæſaribus qvoqve uti Cæſaris juſſu ſic (ad ſpeciem ſaltim) Senatus conſenſu opus fuiſſe docet Tacitus Lib. VI. Annal. & idem Vopiſcus in Aureliano. Neq; vero in populum efferebantur ipſi verſus Græci ſive concepta verba oraculi, ſed tantum ſenſus ſive *νῦς τῶν ἐπῶν*, verbis latinis, ut idem Dio teſtatur. Ex eodem loco apparet oraculum à qvindecimviris Senatui communicatum, quandoqve ejus judicio ſuppreſſum fuiſſe, ſi id populo ut vulgaretur è re ſua eſſe haud putarent. Itaqve Cato merito verebatur ne oraculum de Ptolemæo Aulete copiis haud juvando à ſenatu ſupprimeretur, qvamprimum illi hoc innotuiſſet. Perperam interpres Dionis verba p.98. D. *ἐπειδὴ γὰρ τάχιστα ὁ νῦς τῶν ἐπῶν διεθρυλλήθη ὥσπερ εἴωθε γίνεσθαι, ἔδεισε μὴ συγκρυφθείη, ut primum ſententia oraculi, qvod fieri aſſolet, vulgo innotuit, veritus Cato ne id ſupprimeretur, ſacerdotes ad plebem produxit &c.* Rectius ſane *ut primum ſententia oraculi* in ſenatu *increbuit.* Nam ſi vulgo, cujus nulla in Græcis verbis mentio, jam innotuiſſet, qvomodo ſupprimi poterat, & qvid attinebat ad plebem producere ſacerdotes. Neq; hoc fieri ſolebat, ut vulgo prius niſi per antiſtites ſacrorum promulgaretur, etſi quandoqve etiam falſos rumores de oraculis

* Tale illud de arbore ante Pompeji bellum civile ſubſidente in agro Cumano. Plin. XVII. 25.

oraculis per illos vulgandis in vulgus ſparſos obſervat idem Dio Lib. XLIV. p. 247.

VI. Conſtituti fuere ad inſpicienda & vulganda Sibyllæ oracula à Tarquinio primum ex nobilibus non *Quinqueviri* ut Tho. Hyde affirmat p.387. de relig. vett. Perſarum, ſed *Duumviri ſacris faciundis*, ut vocantur Livio Lib. V. cap.13. (& aliis in locis) additique totidem *miniſtri ſacrorum*, ut idem Dionyſius auctor eſt Lib.IV. p.260. narrans alterum ex primis Duumviris M. Attilium viſum non bona fide rem gerere, & per unum è miniſtris delatum parricidii, à Tarquinio juſſum culeo bubulo inſui & projici in mare. Nimirum Attilius iſte (ſive ut à Minutio, Arnobio & Tzetza nominatur Aquilius) librum Sibyllæ, ſecreta civilium ſacrorum continentem cuſtodiæ ſuæ commiſſum, corruptus, Sabino cuidam viro, cui Petronio nomen, deſcribendum dederat. Vide Valerium Max. libro & capite primo, in cujus codicibus vitioſe *M. Tullium* pro *M. Attilio* exſtare video. Poſt expulſos Reges Senatus populusq; Romanus hoc munus librorum Sibyllinorum inſpiciendorum non ſtatim dedit *decemviris ſacrorum* qui ex ſolis Patribus ſive nobilibus legerentur, ut viſum Eraſmo Schmidio Orat.2. de Sibyllis p.1498. ſed per duumviros adhuc adminiſtrari curavit, donec A.U.C. 385. lege à C. Licinio & L. Sextio tribunis plebis latâ, *Decemviri ſacrorum*, quini nempe ex patribus, reliqui totidem ex plebejis creari juberentur, teſte Livio Lib. VI. c.47. Verba Livii clariſſima ſunt: *Hujus generis orationes ubi accipi videre, novam rogationem promulgant, ut pro duumviris ſacris faciundis decemviri creentur, ita ut pars ex plebe, pars ex patribus fiat.* Decius Mus apud eundem Lib. X. 8. *Decemviros ſacris faciundis carminum Sibyllæ ac fatorum populi hujus interpretes antiſtites eosdem Apollinaris ſacri ceremoniarumq; aliarum plebejos videmus, nec tum patriciis ulla injuria facta eſt, cum duumviris ſacris faciundis adjectus eſt propter plebejos numerus.* Hi erant *interpretes & arbitri Sibyllæ oraculorum*, ut dicuntur Gellio Lib.IV.c.1. Conf. Pſeudo Feneſtellam de ſacerdotiis Romanorum c.13. Livius XXXI. 12. *Decemviros adire libros de portento juſſerunt.* Ab hiſce ipſis verò ſive duumviris ſive decemviris non fas erat Sibyllina inſpici, niſi in præſentia aliorum, qui ſubinde (quoties Senatus juſſiſſet illa adire) publica auctoritate ad hoc deſtinabantur, ut docet Dionyſius Halicarnaſſ. Lib.IV. p.260. Καὶ δημοσίᾳ αὐτοῖς παρακαθίστησιν, ὧν χωρὶς οὐκ ἐπισκέψεις τῶν χρησμῶν τοῖς ἀνδράσι ποιεῖσθαι.

VI. Temporibus Syllanis cum Capitolium A. U. C. DCLXX. conflagraſſet, una cum aliis ἀναθήμασι & ſimulacro ipſo Jovis, quod incendio tum periiſſe notat Plutarchus libro de Iſide & Oſiride, etiam

flammis

flammis absumti sunt Sibyllini libri, quemadmodum idem Dionysius & Solinus c. 8. testatur. De illo incendio & Capitolii restauratione videndus Rycquius lib. de Capitolio cap. XI. *Post exustum sociali* (h.e. civili) *bello capitolium* (verba Taciti sunt Lib. VI. Annal. p. 194.) *quæsita Samo, Ilio, Erythris, per Africam etiam ac Siciliam & Italicas Colonias carmina Sibyllæ, una seu plures fuere, datumq; sacerdotibus negotium, quantum humana ope potuissent, vera discernere.* Idem testatur Varro & Fenestella, qui sub Tiberio scripsit, libro de undecimviris, cujus verba ex Lactantii Lib. I. c. 6. apponam: *Restituto Capitolio retulit ad senatum C. Curio Cos. ut legati Erythras mitterentur, qui carmina Sibyllæ conquisita Romam deportarent: itaq; missi P. Gabinius, M. Octacilius, L. Valerius, qui descripta à privatis versus circa mille Romam deportarunt.* Dionysius Halicarnasseus Lib. IV. p. 260. οἱ δὲ νῦν ὄντες (Σιβύλλειοι χρησμοὶ) ἐκ πολλῶν εἰσι σύμφοροι τῶν τόπων, οἱ μὲν ἐκ τῶν ἐν Ἰταλίᾳ πόλεων κομισθέντες, οἱ δ' ἐξ Ἐρυθρῶν τῶν ἐν Ἀσίᾳ κατὰ δόγμα βουλῆς ἀποσταλέντων πρεσβευτῶν ἐπὶ τὴν ἀντιγραφήν, οἱ δ' ἐξ ἄλλων πόλεων, καὶ παρ' ἀνδρῶν ἰδιωτῶν μεταγραφέντες, ἐν οἷς εὑρίσκονταί τινες ἐμπεποιημένοι τοῖς Σιβυλλείοις κ.τ.λ. Hæc Sibyllina prioribus exustis undecunq; congesta, primùm itidem A. U. C. 678. reposita sunt in Capitolio, quod L. Sylla iterum instauravit, templum novum Jovis Capitolini Q. Catulo dedicante. Fenestella apud Lactantium de ira Dei c. 22. *legati Erythras à Senatu missi, ut Sibyllæ carmina Romam deportarentur, & ea Consules Curio & Octavius in Capitolio quod tunc erat curante Q. Catulo restitutum, ponenda curarent.*

VII. Dicitur & Sylla loco decemvirorum *quindecimviros sacrorum* constituisse. Saltim ab illo tempore non decemvirorum mentio in historia Romana, sed quindecimvirorum. *Sic P. Dolabellam quindecimvirum factum* Ciceroni narrat Cœlius Epist. 4. Quamvis autem Petrus Taffinus Lib. de anno sæculari & ludis sæcularibus Romanorum cap. 5. rectè incertum esse statuit, à quo demum illi quinque additi fuerint, non temere tamen fides habenda Servio, qui in VI. Æneid. p. 418. *sciendum*, inquit, *primùm duos librorum fuisse custodes, inde decem, inde quindecim usque ad tempora Syllana, postea crevit numeros. Nam & Sexaginta* (alii codd. *quadraginta*, XL. pro LX.) *fuerunt, sed remansit in his quindecimvirorum vocabulum.* Sane quindecim viri ante Syllana tempora non memorantur, ita ut decemviros adhuc nominet Cicero Lib. I. de divinatione: post Syllam sæpissime. Vide Nicolaum Heinsium ad Valerii Flacci Lib. I. v. 5. Primus quindecimvirorum collegium uno addito auxit Julius Cæsar, paulo ante expeditionem in Africam, post Syllam jam

Digitized by Google

m pridem defunctum, ut patet è Dione Lib. XLII. pag. 209. Ab eo empore A. U. C. 725. Augustus accepit potestatem sacerdotes (adeoq; tiam quindecimviros) quoscunq; & quotcunque vellet neglecto avito umero constituendi. Idem Dio Lib. LI. p. 457. *ἱερέας τε αὐτὸν καὶ ὑπὲρ τὸν ἀριθμὸν ὅσους ἂν ἀεὶ ἐθελήσῃ προαιρεῖσθαι προσκατεστήσαντο· ὅπερ που ἐξ ἐκείνου παραδοθὲν ἐς ἀόριστον ἐπηυξήθη, ὥστε μηδὲν ἔτι χρῆναί με περὶ τοῦ πλήθους αὐτῶν ἀκριβολογεῖσθαι.* Notandum præterea quod pro Quindecimviris aliquando etiam Sibyllina inspexisse dicuntur Pontifices, ut apud Vopiscum in Aureliano, non quod Pontifices & Qvindecimviri nihil differrent, notum enim est diversa fuisse collegia Pontificum, augurum, septemvirorum & quindecimvirorum, quæ quatuor memorat Dio in limine Libri LIII. neque quod Pontificum fuerit aliquando libros Sibyllinos inspicere, semper enim hoc terquinorum virorum fuit officium, sed quod multi ex Pontificibus iidem etiam Quindecimviri essent, ut ostendit Salmasius ad Vopiscum p. 464.

VIII. Idem Augustus cum instituisset omnes libros fatidicos, qui tunc ferebantur, examinare, Sibyllinos quos servandos ratus est, non in templo Jovis Capitolini, sed in templo Apollinis quod in palatio exstruxerat reposuit. Svetonius in Augusto c. 31. *Postquam vero pontificatum maximum quem nunquam vivo Lepido auferre sustinuerat, mortuo demum suscepit, quicquid fatidicorum librorum Græci Latinique Generis* (Martiorum puta, Bygoës nymphæ, Hetruscorum carminum & aliorum) *nullis vel parum idoneis auctoribus vulgo ferebatur, supra duo millia contracta undiq; cremavit, ac solos retinuit Sibyllinos, hos quoq; delectu habito: condiditq; duobus forulis auratis sub Palatini Apollinis basi.* Hoc respicit non Virgilius modo Lib. VI. Æneid. v. 72. sed & ni fallor etiam Tibullus Lib. II. eleg. 5. ad Phœbum;

Te duce Romanos nunquam frustrata Sibylla est,
Abdita quæ sacris fata canit pedibus.

Sane perperam vulgo legitur *favis*, etsi non displicet vir magnus, qui legit *senis*,* ut non ad pedes sive basin Apollinis Palatini, sed carmen Hexametrum respiciatur. Servius ad VI. Æneidos iterum fallitur & confundit priora tempora cum posterioribus, cum bis affirmat post incensum Apollinis templum ex Erythra insula Sibyllinos versus Romam allatos fuisse. Capitolium enim pro Apollinis templo dicere debuit, ut monuit Salmasius p. 78. ad Solin.

Bb IX.

* Sic apud Papinium V. 3. Silvar.
Queis honor Aonios seno pede ducere campos.

tur, parum ad rem faciunt. Vide interim, si placet quæ de illo pseudo oraculo scripsit Christianus Kortholtus ὁ μακαρίτης in obtrectatore pagano cap. 14.

X. Post Sibyllina à Stilicone combusta tamen adhuc aliquid tributum carminibus Sibyllinis per traditionem vel utcunque servatis docet Procopius Lib. I. de bello Gothorum duobus in locis pag. 174. & p. 203. edit. Hoeschelii. Etiam apud scriptores Historiæ Byzantinæ memorari videas oracula, quibus successiones Imperatorum notabantur, quæ Sibyllæ tribuunt Zonaras, Johannes Curopalates, & alii, Johannes Tzetzes quoq; Chil. IX. hist. 288. E Latinis scriptoribus Luitprandus Ticinensis, in legatione sua CPolitana: *Habent Græci & Saraceni libros quos ὁράσεις sive visiones Danielis vocant, ego autem Sibyllinos, in quibus scriptum reperitur, quot annis Imperator quisq; vivat, quæ sint futura eo imperitante tempora, pax an simultas, secunda Saracenorum res, an adversa.* Verum hisce oraculis non magis quam oraculis Leonis sapientis aliisq; de quibus meminere Nicephorus Gregoras libro V. extrem. Ducas Hist. Byz. p. 179. sq. Bullialdus in notis p. 274. Laonicus Chalcondylas Lib. VIII. de rebus Turcicis, Nicetas Choniates pluribus in locis &c. nihil quicquam fuit commune cum priscis illis Romanorum Sibyllinis sive libris fatalibus, quos sub Cæsaribus passim usque ad Theodosium consultos patet ex Dione, Svetonio, Tacito, ex Vopisco in Aureliano, ex Trebellio Pollione & Sexto Aurelio Victore in Gallienis, Capitolino in Gordiano juniore, Ammiano Marcellino deniq; Lib. XXIII. c. 1.

XI. Minime vero prætereundum, quod tradit Dio Lib. LIV. p. 532. Augustum Imp. jussisse carmina Sibyllina vetustate jam detrita à sacerdotibus (quindecimviris sacrorum) sua ipsorum manu describi, ne quisquam alius illa legeret: τὰ ἔπη τὰ Σιβύλλεια ἐξίτηλα ὑπὸ τοῦ χρόνου γεγονότα τοὺς ἱερέας αὐτοχειρίᾳ ἐκγράψασθαι ἐκέλευεν, ἵνα μηδεὶς ἕτερος αὐτὰ ἀναλέξηται. Tiberii temporibus A. U. C. 785. Caninius Gallus quindecimvir librum novum inter Sibyllinos recipi voluit, intercedente nec ferente Imperatore: qua de re ita Tacitus Lib. VI. *Relatum inde ad patres à Quintiliano tribuno plebei de libro Sibyllæ, quem Caninius Gallus quindecimvir recipi inter cæteras ejusdem vatis, & eâ de re senatus consultum, postulaverat. Quo per discessionem facto misit literas Cæsar modice tribunum increpans ignarum antiqui moris ob juventam: Gallo exprobrabat, quod scientiæ cerimoniarumque vetus, incerto auctore ante sententiam collegii, non ut assolet, lecto per magistros æstimatoq; carmine, apud infrequentem senatum egisset. Simul commonefecit, quia multa vana sub nomine celebri vulgarentur, sanxisse Augustum, quem intra diem*

Digitized by Google

diem ad prætorem urbanum deferrentur, neq; habere privatim liceret, (Sic A.U. C. 541. cum externis religionibus populus turbaretur, præfectus urbis in concione SCtum recitavit, & edixit, ut quicunque libros vaticinos precationesve aut artem sacrificandi conscriptam haberet, eos libros omnes literasque ad se ante Calend. Aprilis deferret, ut narrat Livius Lib. XXV. cap. I.) *quod à majoribus quoq; decretum erat post exustum sociali bello Capitolium: ——— Igitur tunc quoq; notioni quindecimvirorum is liber subjicitur.* Tredecim annis ante (U. C. 772.) Idem Tiberius occasione oraculi cujusdam quod veluti Sibyllinum ferebatur, (Imperator vero falsum esse contendebat) omnes libros fatidicos similiter inspexerat, aliis probatis, aliis rejectis, ut auctor est Dio Lib. LVII. p. 615. λόγιόν τε τι ὡς καὶ Σιβύλλειον ἄλλως μὲν οὐδὲν τῷ τῆς πόλεως χρόνῳ προσῆκον, πρὸς δὲ τὰ παρόντα ᾀδόμενον οὐχ ἡσυχῆ σφᾶς ἐκίνει. ἔλεγε γὰρ, ὅτι

Τρὶς δὲ τριηκοσίων περιτελλομένων ἐνιαυτῶν
Ῥωμαίους ἔμφυλος ὀλεῖ στάσις, ἁ Συβαρῖτις
Ἀφροσύνη — — —

ὁ οὖν Τιβέριος ταῦτά τε τὰ ἔπη ὡς καὶ ψευδῆ ὄντα διέβαλλε, καὶ τὰ μὲν ὡς οὐδενὸς ἄξια ἀπέκρινε, τὰ δὲ ἐνέκρινε. Ad eundem modum Nero cum ejusdem oraculi memoria post incensam urbem suis temporibus refricaretur, illud rejecit & nusquam reperiri edixit, in cujus locum μεταβάλλοντες ἕτερον λόγιον ὡς καὶ Σιβύλλειον οὕτως ὃν ᾖδον, ut narrat idem Dio Lib. LXII. p. 709. hoc nempe:

Ἔσχατος Αἰνεαδῶν μητροκτόνος ἡγεμονεύσει.

XII. Equidem multos fuisse Romanis Pseudomantes falsorumq; oraculorum Sibyllinorum concinnatores, ex variis quæ jam produxi Ciceronis, Dionysii, Svetonii, Taciti, Dionis locis patet, quibus accedit Plutarchus in Cicerone f. 869. ubi de Lentulo: Τοῦτον ὄντα τῇ φύσει τοιοῦτον προσδιέφθειραν ἐλπίσι κεναῖς ψευδομάντεις καὶ γόητες, ἔπη πεπλασμένα καὶ χρησμοὺς ᾄδοντες ὡς ἐκ τῶν Σιβυλλείων προδηλοῦντα κ. τ. λ. Lucianus de morte Peregrini T. 2. p. 579. affert versus Sibyllinos à Theagene Cynico confictos, quibus ipse alios versus à se compositos veluti Bacidis oraculum opponit. Idem in Alexandro pseudomante T. I. p. 754. Εὕρητο δὲ χρησμὸς ἤδη ὡς Σιβύλλης προμαντευσαμένης·

Εὐξείνου πόντοιο παρ' ἠιόσ' ἄγχι Σινώπης
Ἔσσαι τις κατὰ Τύρσιν ὑπ' Αὐσονίοισι προφήτης
Ἐκ πρώτης δεικνὺς μονάδος τριοσῶν δεκάδων τε
Πενθ' ἑτέρας μονάδας καὶ εἰκοσάδα τρισάριθμον
Ἀνδρὸς ἀλεξητῆρος ὁμωνυμίην τετράκυκλον.

Quo

Quo in fictitio oraculo per Τύρσιν intelligitur Abonitichus Alexandri Paphlagonis patria, τύρσις enim idem quod τεῖχος, deinde πρώτη μονὰς, τεσσαὶ δεκάδες, πέντε μονάδες, & εἰκοσὰς τρισάκις μ notant more Græcorum per literas numerantium primas quatuor literas nominis Ἀλεξάνδρυ & simul vocabuli ἀλεξητήρ, ut recte monuit Lambertus Bos in diatribis ad sacros novi fœderis libros p. 36. 37. Prætereo alia Theagenis commentitia oracula, pro quibus singulis drachmam & duos obolos captasse ait idem Lucianus p. 762. neq; enim addit Alexandrum pro Sibyllinis illa venditasse. Qvare etiam in præsenti omitto, quod Ammianus Marcellinus Lib. XXII. c. 12. scribit sub Juliano Imp. *quemcunq;, cum imprapedite liceret*, (sub Constantino enim capitale fuerat) *scientiam vaticinandi professum, juxta imperitum & docilem oraculorumq; permissa scitari responsa.*

XIII. Utinam vero inter Christianos etiam ipsos non fuissent olim similes falsorum Sibyllinorum architecti. Sane hæc suspicio non heri vel nudius tertius oborta est viris doctis, sed sua jam ætate Christianis objectum fatentur Origenes, Lactantius, Constantinus, Augustinus, Zozomenus: ut aperte fallantur Rich. Montacutius, Ed. Simson & alii viri docti, qui negant Sibyllina ab antiquis producta Christianis apud Ethnicos vel unquam vocata fuisse in dubium, vel ab uno Celso hoc factum affirmant, ut Beveregius. Constantini verba produxi c. XXX. n. 5. ubi egi de Acrostichide, de Sozomeno dicturus infra c. XXXII. n. 8. Lactantius Lib. IV. c. 15. *His testimoniis revicti* SOLENT *eo confugere, ut ajant esse ea carmina Sibyllina, sed à nostris conficta atq; composita.* Augustinus Lib. XVIII. de Civ. Dei c. 47. *Sed quæcunq; aliorum Prophetiæ de Dei per Christum Jesum gratia proferuntur, possunt putari à Christianis esse conficta. Ideo nihil est firmius ad convincendos quoslibet alienos, si de hâc re contenderint, nostrosq; fulciendos, si rectè sapuerint, quam ut divina prædicta de Christo ea proferantur, quæ in Judæorum scripta sunt codicibus.* Idem c. 46. *nisi forte quis dixerit illas prophetias Christianos finxisse de Christo, quæ Sibyllæ nomine vel aliorum proferuntur*, præter illas nempe sine controversia certissimas, qvæ exstant in codicibus ipsorum Judæorum, sive in scriptis Veteris Testamenti. Dubitat & Faustus Manichæus apud Augustin. XIII. 1. *Sane si sunt aliqua ut fama est Sibyllæ de CHRISTO præsagia, aut Hermetis quem dicunt Trismegistum, aut Orphei aliorumq; in gentilitate Vatum, hæc nos aliquanto ad fidem juvare poterunt, qui ex gentibus efficimur Christiani.* Confer quæ Augustinus ipse c. 15. Celsus Epicureus apud Originem Lib. VII. contra Celsum p. 368. ὑμεῖς δέ κἂν Σίβυλλαν ᾗ χρῶνταί τινες ὑμῶν εἰκότως ἂν μᾶλλον προεστήσασθε ὡς τοῦ Θεοῦ παῖδα, νῦν δὲ παρεγγράφειν μὲν εἰς τὰ ἐκείνης πολλὰ καὶ βλάσφημα εἰκῇ δύνασθε. Ad quam criminationem p. 369. nihil aliud re-

ſpondet Origenes, quam à Celſo non indicari, quæ demum à Chriſtianis adjuncta & Sibyllæ ſuppoſita fuerint, *quod feciſſet*, inquit, *ſi incorruptiora antiqua exemplaria habuiſſet*. Sed forte rem manifeſtam Celſus putavit non longa demonſtratione indigere, neq, Origeni ad manus erant illa omni exceptione majora antiqua exemplaria, neq; adeo cauſa hæc ab Origene valde urgetur. Certe hoc tibicine non nititur Chriſtianæ religionis veritas. Idem Celſus apud Origenem Lib. V. p.272. Chriſtianos vocat Σιβυλλιςάς, eodem ſenſu utiq; quo occurrit apud Plutarchum in Mario p.430. qvod nimium ipſi tribuere viderentur variis incertæ fidei qvæ Sibyllarum nomine ferebant oraculis, perinde ut *Sibyllam* dictum accepimus Cornelium Rufum Decemvirum, corrupto mox nomine Syllam, qvi ex Sibyllinis libris Apollinares ludos inſtituendos ſvaſerat populo Romano. Vide Macrobium Lib.I. Saturnal. c.17. Sic Σιβυλλιᾶν eſt vaticinari, χρησμοὺς φαντάζεσθαι ut explicat Scholiaſtes Ariſtophanis ad Eqvites pag. 195. Adde Brodæum Lib.I. Miſc.c.35. *Sibylliſtarum* vocem etiam apud Plutarchum obſervatam Budæus exponit divinos, χρησμολόγους. Nam Σιβυλλαίνειν qvidem Diodoro Siculo Lib.IV. p.269. eſt ἐνθεάζειν *Numine agitante incaleſcere*, ſive *furore divino corripi*.

CAPUT XXXII.

De Sibyllinis Oraculis quæ hodie exſtant, eorumque editionibus, ac verſionibus. 1. *Proœmium M. Antonii Antimachi. Sibyllæ adhortatio de uno Deo colendo.* Προοίμιον περὶ τοῦ ἀνάρχου Θεοῦ. 2. *Argumentum & dogmata libri primi Sibyllinorum, cum variis Obſervationibus.* 3. *Libri ſecundi.* 4. *Tertii.* 5. *Qvarti.* 6. *Qvinti.* 7. *Sexti.* 8. *Septimi.* 9. *Et Octavi.* 10.

I.

REſtat ut agam de collectione Sibyllinorum quæ hodieq; exſtat carmine Græco Hexametro, diſtributa in Octo libros, cujus editiones primum expoſiturus ſum, deinde argumenta ordine perſtringam, dogmataq; præcipua perluſtrabo, deniq; quid de illâ ſentiendum ſit, per aliqvot obſervationes oſtendam. Primam editionem debemus Xyſto Betulejo, qui ex codice Bibl. Auguſtanæ Vindelicor. Græcè edidit, additis ſuis caſtigationibus,

Digitized by Google

bus, Basil. apud Oporinum 1545. 8vo. Mox latinam Metaphrasin Heroicam (paucis locis, quæ non cepisse se vir ingenuus fatetur, exceptis) adornavit Sebastianus Castellio, edidit q; cum notulis quibusdam eodem loco formaq; anno proximo 1546. Hinc Græce & Latine cum Betuleji & Castellionis castigationibus recusa ibid. 1555. 8vo. Loca qvæ de Christo & rebus Christianis agunt excerpsit & cum protevangelio Jacobi atq; aliis Apocryphis recudenda dedit Michaël Neander ibid. 1564. 8vo. Prodierunt etiam Sibyllina Græce ac latine in Orthodoxographis utriusq; editionis Basil. 1555. & 1569. Fol. Et in Appendice ad Bibliothecam Patrum Græco-latinam Bigneanam Paris. 1634. Fol. Elegans imprimis & emendata editio Sibyllinorum est, qvam præmisso Onufrii de Sibyllis libello, cum Sebastiani (non Johannis, ut perperam sub init. notarum excusum est) Castellionis Metaphrasi notisq;, Notis item Betuleji, ac suis, tum locis fragmentisq; Sibyllarum atq; aliis priscis oraculis ex antiquitate undiq; conqvisitis in lucem emisit Joh. Opsopœus, Medicus ac Philosophus Palatinus, Paris. 1589. 1599. 1607. * 8vo. usus libris Turnebi, Ranconeti & Joh. ** Aurati, MSto item codice Regis Galliæ atq; alio P. Pithoei. Apud Blondellum Lib. I. de Sibyllis c. 29. ubi Opsopœus typographus Basileensis dicitur Sibyllina inseruisse Orthodoxographis, duplex error commissus est, nam & Opsopœus confunditur cum Oporino, & editio Oporini cum editione Henrici Petri quæ in Orthodoxographis habetur. Deniq; Servatius Gallæus, Pastor Ecclesiæ Walonicæ Harlemensis, cujus exercitationes XXII. de Sibyllis earumq; oraculis prodierant Amst. 1688. 4to. Opsopœi editioni integræ nitidis typis iterum subjectæ adjunxit uberiores annotationes, ex variis scriptoribus, recentibus maximam partem, ad loca non difficillima, nescio qvo discrimine collectos, & loca qvædam emendavit ope codicis MS. qvem antiqvissimum vocat, & à viro doctissimo Eduardo Bernhardo accepisse se fatetur. Amsterd. 1689. 4to. Prætereo editiones Metaphraseos Castellioneæ, sine contextu Græco editæ, ut qvæ in Bibliothecis Patrum exstat, & qvæ à Dan. Clasenio curata est ad calcem libri tertii de oraculis, qvi ipse de Sibyllis ac Sibyllinis totus agit, Helmst. 1673. 4to. Tum Gallicas Sibyllinorum versiones *Sympho-*

* Hanc tertiam editionem vitiosissime curatam notat Vir Cl. Th. Crenius parte 10. Animadvers. philolog. & histor. p. 73. sq.

** Stuckius in Epist. ad Goldastum (XIII. inter editas Francof. 1688.) *Quam doleo,* inquit, *me Joh. Aurati praeceptoris mei viri ingeniosissimi & in emendandis antiquis Poetis Graecis acutissimi dictata & annotationes in Sibyllina carmina ante multos annos ex ejus ore calamo exceptas Lutetiæ amisisse.*

phoriani Champerii, & *Johannis Roberteti*, de quibus auctor libri Gallici *Essais de literature* menſe Februario anni 1703. p. 86. deniq; Germanicam *Joh. Chriſtiani Nehringii* editam Eſſendii A. 1702. 8vo. notisq; illuſtratam.

II. In quibusdam Græcolatinis editionibus præmittitur *Marci Antonii Antimachi*, qui medio ſeculo decimo ſexto Græcas literas Ferrariæ docuit, *proœmium* Græca proſa ſcriptum, Itemq; Sibyllæ (Erythrææ, ſi credimus Lactantio) *adhortatio ad humanum genus de uno Deo colendo*, octoginta quatuor verſibus Hexametris conſtans, qua eam ἐν ἀρχῇ προφητείας αὐτῆς uſum teſtatur Theophilus Antiochenus Lib. II. ad Autolycum f. 112. Verſus quosdam ex eodem exordio allegantibus etiam Juſtino, Clemente Alex. Lactantio & Euſebio. Docet inter alia pios habitaturos paradiſum ἐριθηλέα κῆπον, & pane de cœlo cibandos, quod de paradiſo terreſtri, ſive ex quo Adam pulſus, acceperunt veteres, Tertullianus, Origenes, Theophilus, Lactantius & alii apud Blondellum Lib. II. de Sibyllis c. II. Vide & Valeſium ad Euſeb. p. 257. ſeqv. Huetii Origeniana p. 149. ſeqv. *Septem verſiculi* ſive προοίμιον περὶ τοῦ ἀνάρχου Θεοῦ libro primo Sibyllinorum præfixum, collectum eſt è Lactantio, penultimus verſus legitur etiam Lib. II. p. 216. edit. Opſopœi, quam ſemper hic ſequimur.

III. *In libro primo* Hiſtoria creationis, lapſus Adami ad imaginem divinam conditi, tum diluvii ita deſcribitur, ut ex Geneoſeos libro petitam clariſſime appareat. Negat etiam Sibylla corvum à Noacho emiſſum rediiſſe, ſecuta pleroſq; codices Græcos Geneſ. VIII. 7. confer Joh. Clericum ad h. l. & Bochartum part. 2. Hierozoic. Lib. II. c. 12. Similiter ſacris literis debentur alia pleraque, ut nomen Dei Σαβαώθ p. 184. & Σαβαώθ Ἀδωναῖος p. 204. & quæ Deus de ſe p. 171.

Εἰμὶ δ' ἐγὼ ὁ ἐών, σὺ δ' ἐνὶ φρεσὶ σῇσι νόησον,
Οὐρανὸν ἐνδέδυμαι περιβέβλημαι δὲ θάλασσαν,
Γαῖα δέ μοι ςήριγμα ποδῶν περὶ σῶμα κέχυται
Ἀὴρ δ' ἠδ' ἄστρων με χορὸς περιδέδρομε πάντη.

Ænigma de Dei nomine novem literarum, optime mihi videtur explicari à Johanne Aurato, ut intelligatur Θεὸς σωτήρ, vel certe P. Morelli ἀνέκφωνος quod placet Iſ. Voſſio c. 8. de Sibyllinis, Æmari Ranconeti enim ἀρσενικὸν apud Cardanum X. 51. de rerum varietate, quod probatur Olao Borrichio p. 100. de ortu ac progreſſu Chemiæ & Sam. Reyhero V. C. capite 3. de numis Chemicis, Joannis item Brentii φωσφόρος apud Jo. Hartungum T. 2. Lampadis artium Gruterianæ p. 648. ubi Heidelbergæ ſe publice Sibyllina interpretatum eſſe teſtatur, & reliquæ ab Opſopœo memoratæ expoſitiones perinde ut Jo. Harduini μαδαρέψων Chronolog. V. T. p. 31.

T. p.31. longius petitæ ſunt, maxime vero quæ afferuntur à Morhofio τῷ μακαρίτῃ p.105. libri primi Polyhiſtoris & doctiſſimo Wedelio decad.IX. diſſertationum Medico Philologicarum Exercit.7. de ænigmate Sibyllino Chymico. Vocabulum ἅδης p.164. Sibylla ait dictum, quod primus illam ſubierit Adamus omnes ſecum poſteros tracturus, quæ mirifica profecto etymologia eſt. De dogmate ipſo quod in aliis etiam Sibyllinorum locis & apud Tertullianum multosq; alios veteres ſcriptores Eccleſiaſticos reperitur, omnes nempe hominum animas atq; adeo piorum quoqve non confeſtim in paradiſum ſed εἰς ἀίδαο δόμους ἐς δ' Ἀχέροντα ἰέναι κελεύεσθαι, Vide Blondellum Lib.II. de Sibyll. c.9. & 30. & 33. ſeq. Voſſium Theſ. Theolog. p.90. ſeqv. Allatium de libris Eccleſiaſticis Græcorum p. 266. ſeqv. 298. ſq. Elmenhorſtium ad Gennadii dogm. Eccleſ. c.78. Overalli Epiſcopi Norvicenſis diſſertationem apud Montacutium Apparat. p. 51. ſq. Lud. Capellum Opp. poſthum. p. 243. ſeqv. H. Dodwelli diſſ. Cyprian. 12. Γρήγοροι ἀλφυστῆρες quos p.167. Sibylla memorat, angeli ſunt ἐγρήγοροι dicti in fragmento Henochi & Dan. IV.13. ut legit Clemens Lib. II. c.9. pædagog. Porro ex Novo fœdere manifeſte hauſta ſunt, quæ diſerta nimis ad finem usqve libri primi in Sibyllinis ſuccedunt vaticinia de Jeſu Chriſto, ejus vita, morte, reſurrectione, ceſſatione Prophetarum, Apoſtolorum prædicatione & vaſtatione Hieroſolymæ. Equidem p.191. in verſu:

Ἀλλά γε καὶ μετ' ταῦτα Σόλοι καθοδηγοὶ ἔσονται

pro Σόλοι ſuſpicetur aliquis legendum στόλοι, h. e. *miſſi*, ut Apoſtoli intelligantur.

IV. *Libro ſecundo* continentur oracula de die extremo, quem præcedet μέγα σῆμα ex Matth. XXIV. 30. conf. Voſſii theſes Theolog. pag. 228. ſeq. Fallitur enim Gallæus, qui ad hunc Sibyllinorum locum p. 192. ſq. multa diſputat de ſtella, quæ apparuit Magis, Matth. II. Pergit Sibylla de Belial ſive Anti-Chriſto, de reditu Iſraëlis, de Elia venturo. (Conf. Lactantii fragmentum apud Baluz. T.2. Miſc. p.46. Grotium ad Sirach. XLVIII. 10. Huetium ad Origenem pag.53.) hinc de reſurrectione, judicio, præmiisq; bonorum ac malorum pœnis. Pag. 196. poſt verſum κ' οὐ θέμις in codice Bibliothecæ Regis Galliæ inſeruntur verſus parænetici LXXXIV. qui exhibentur ab Opſopœo p.404. ſeq. à Gallæo ſtatim illo loco inſeruntur pag. 203. ſqv. multa gemina continentes carmini Phocylidis, cujus κεφάλαια inde ex Sibyllinis κεκλεμμένα tradidit Svidas. Verſus Ἠχαρ' ἐρεμιήλ p. 203. ita legendus eſt:

Ἠρεκιήλ, Ῥαμιήλ, Οὐριήλ, Σαμιήλ Ἀζαήλ τε

Digitized by Google

p. 204. τὰς μετ' ἠρεμίαν est intelligendum de suscitatis *post quietem* sepulchri judicandis. Pag. 207. ait omnes ante judicium deducendos διὰ αἰθομένου ποταμοῖο καὶ φλογὸς ἀσβέστου. pios qvoqve p. 211. veluti per ignem qvendam purgatorium, qvod à Sibylla mutuati sunt Irenæus, Origenes & alii veteres. Vide Blondellum Lib. II. cap. 10. Huetii Origeniana Lib. II. qv. XI. num. 8. Spencerum ad Origenem contra Celsum p. 49. & Benedictinorum prolegomena ad Hilarium p. 72. seqv. Longe diversus tamen est hic ignis à purgatorio igne Romanæ Ecclesiæ, ut ostendit Vossius Thes. Theolog. pag. 99. Gerhardus Titius de phrasibus Patrum cap. 18. Vide & Forbesium Lib. XIII. Instruct. Historico-Theol. cap. 2. seqv. Hottingerum in Wegweiser parte 3. pag. 343. seqv. Blondellum Lib. II. c. 28. seq. & 43. Et ex ipsis Romanæ Ecclesiæ scriptoribus Eliam Dupin in responso ad Petit-didierii objectiones ad calcem Tomi 6. Bibl. Eccles. p. 20. ubi ingenue negat, purgatorium confirmari posse vel ex visione Perpetuæ, qvæ suis precibus fratrem Dinocratem de loco tenebroso ad meliora loca promotum animadvertit, vel ex igne judicii, qvem admisit Origenes, Lactantius aliiqve prisci Patres, vel deniq; ex epistola 55. Cypriani ad Antonianum pag. 109. edit. Oxon. qvem locum alio spectare ostendit etiam Rigaltius & Benedictini prolegom. ad Hilarium pag. 71. Porro, malorum pœnas εἰς αἰῶνας ὅλους duraturas Sibylla affirmat eadem pag. 207. εἰς αἰῶνα ἐνιαυτοὺς Lib. VII. pag. 359. ita tamen ut piorum precibus possint ex inferis liberari pag. 212. ad quem locum qvi incipit à verbis Τοῖς καὶ ὁ παντοκράτωρ in codice Regio hanc ἀντίῤῥησιν reperit Opsopœus:

> Ψεύδη προφανῶς· οὐδὲ γὰρ λήξει ποτὲ
> Τὸ πῦρ κολάζον τοὺς κατακεκριμένους.
> Κἀγὼ γὰρ ἂν εὐξαίμην τοῦθ' οὕτως ἔχειν,
> Οὐλαῖς μεγίσταις σφαλμάτων ἐστιγμένοι
> Αἱ μείζονος χρῄζουσι φιλανθρωπίας.
> Ἀλλ' αἰσχυνέσθω φλυαρῶν Ὠριγένης
> Πέρας γενέσθαι τῶν κολάσεων λέγων.

Qvos versus ita utcunqve transtuli:

> *Hæc falsa perspicue: nec unquam desinet*
> *Ille impiorum tortor ignis fervidus.*
> *Optarem & ipse equidem, ista sic contingerent;*
> *Nam maximis qui stigmatis sunt criminum*
> *Inusti, iis majore gratiâ est opus.*

Verum

Verum erubesce nugigerule Origenes
Qui desituras esse pœnas dictitas.

Cotelerius vir doctissimus ad Epist. 2. Clementis Romani in versu quarto rectius legit ἐςιγμῷ, ut sensus sit:

Qui maximis maculis inustus criminum
Deformor ipse, queis plus gratia est opus.

Qvanqvam videtur paulo durius, auctorem se ipsum inter damnatos computasse, & à sola pœnarum, qvam mox negat, cessatione vanum solatium sibi quæsivisse. Cæterum Origenes cui velut præcipuo propugnatori doctrina illa tribuitur, Lib. VI. contra Celsum p. 301. fatetur *minus tutum esse eandem propalare*, διὰ τὰς μόγις φόβῳ τῆς αἰωνίου κολάσεως *se à flagitiis absterreri patientes.* Facile tamen crediderim, eos, qvi non modo amore Dei, monitis, ac promissis sempiternæ salutis duci se haud patiuntur, sed tanta etiam sunt malitiæ pertinacia, ut pœnas longissimas & exquisitissimas, quas impiis paratas esse omnes fatentur, flocci faciant, etiam minime curaturos esse, si quis omni fine carituras è sacris literis ostendat. Cæterum damnatis etiam ac jam defunctis preces superstitum Christianorum & eleemosynas quodammodo prodesse ac παραμυθίαν quandam illis conciliare, Chrysostomus hom. 3. in Epist. ad Philipp. & ab eo tempore alii quidam affirmare non dubitarunt, ut ostendit Blondellus Lib. II. c. 15. & 32. Et Petavius Lib. III. de Angelis c. ult. rectius hoc negantibus reliquis propemodum omnibus, adeo ut auctor Constitutionum Apost. Lib. VIII. c. 43. doceat impios, si quis pro eorum salute post mortem non preces modo offerat, sed universas mundi opes elargiatur pauperibus, ne hilum quidem juvari. Verum Sibylla non de precibus hominum degentium in hac vita, sed beatorum jam, & in paradiso sive campo ut vocat Elysio versantium agit, quibus damnatorum etiam pœnas dicit Deo concedente mitigandas ac finiendas. De sanctorum vita functorum * precibus ad Deum vide Apoc. VI. 9. Origenem libello de Orat. n. 34. Cæsarium qvæst. 78. p. 210. Ambrosium in extremo Orat. de fide resurrectionis & lib. 2. de Cain & Abel, ubi de sangvine clamante Abelis. Cyrillum Hierosol. V. 6. Catechef. Mystagog. Nazianzenum Orat. XX. in funere Basilii p. 372. Glycam p. 193. Annal. &c. Grotium appendice de AntiChristo p. 63. Philo qvoq; ait animas sanctorum Patrum ἀδιαλείπτως pro gente sua orare. Ignatius interpolatus in extremo Epistolæ ad Trallenses ἀσπάζεται ὑμᾶς τὸ ἐμὸν πνεῦμα οὐ μόνον νῦν ἀλλὰ καὶ ὅταν Θεοῦ ἐπιτύχω. Aliud omnino genus precum & primis Christianis ignotum est, qvo à vivis ac spirantibus orantur defun-

* Similem Ethnicorum hominum fuisse opinionem cognosces è Libanio T. 2. p. 218.

Digitized by Google

cti, absentes, nos, nostrasqve preces vel ignorantes, vel non curantes Es. LXIII.16. Pag. 211. sqv. & alibi statum beatorum ita describit Sibylla, ut sententiæ eorum qvi de futuro regno Chiliastico in his terris svavia quædam & mira sibi promiserunt, prælusisse videatur. Confer Blondellum Lib.II. c.12. Certe ad illam diserte provocat Lactantius Lib. VII. c.24. atq; inde Sibyllæ testimonio plurimum se tribuere etiam nostra ætate est testatus Joh. Wilhelmus Petersenius in nube testium de regno Christi glorioso Lib.I. p.131. seqv. Lib.II. p.125.

Pag. 212. Sibylla magnorum se criminum ream fassa confugit ad Servatorem, perinde ut Lib. VII. p.361. Sequitur inde Dei conditoris laus, illum solum colendum, non idola, in quorum veneratores frequentissime vehementissimeq; invehitur. Deniq; p. 219. legitur oraculum de magno Rege & tribus Romanam Rempublicam pessumdaturis, de quo supra c. XXX. num. 9.

Pag. 216. nomen Adami tetragrammaton ait quatuor plagas mundi significare, *ἀνατολὴν, δύσιν, ἄρκτον, μεσημβρίαν*, unde forte auctor Geoponicon Lib. XIV. c.5. columbarii quatuor angulis jubet inscribi nomen Adam, ut inde serpentes bestiæ fugentur. Eadem Cabbalistica argutia occurrit apud Augustinum tract. 10. in Johannem & in tractatu de montibus Sina & Sion qui legitur ad calcem Cypriani. Ut omittam Amalarium Fortunatum Lib. I. c. 7. de Eccles. Offic. & Isidorum Hisp. c. 11. de ordine creaturarum T. 1. spicilegii Dacheriani p. 295. seq. Æque acutum est quod Angelus Rocha de Bibl. Vaticana p. 93. ideo primum hominem Adam, fœminam primam Evam per mysterium dictos perhibet, quod infantes mares cum primum lucis usura frui incipiunt A. fœmellæ autem E. sonare deprehendantur, quod explodit Wagenseilius in Sota p. 112. risurus forte si vidisset Johannem Petrum Ericum in humanæ lingvæ genesi p. 1. & 4. serio scripsisse, primam Adami vocem fuisse admirantis, ὦ, alteram cum Eva oculis ipsius se offerret, olfacientis pariter & admirantis, ὖ. Lepidus etiam est Elias de S. Teresia, cum in legatione Ecclesiæ triumphantis ad militantem pro liberandis per preces animabus ex purgatorio p. 1151. ita scribit: *Hoc quidam scioli sugillant, quia Adam Ebræum tribus literis constans, at ista verba quatuor græca. Sed bene Eugubinus in c. 1. Genes. tales vanitatis arguit, quasi Deus cui omnia futura sunt præsentia, non potuisset respexisse etiam mysterium aliquod lingua Græcæ, quam suo tempore prævidebat oriundam.* Belle sane. Sic Franciscus Bivarius non dubitavit affirmare virum nescio quem Apostolicum Cæcilium, Hispanice locutum, & Apocalypsin Johannis commentario illustrasse, lingvâ quæ nondum exstabat, sed qua olim

Digitized by Google

olim essent usuri Hispani. Vide qvæ notavi in codice Apocrypho N.T. p. 962. Rectius Eugubinum eo nomine reprehendit Erasmus Lib. XXVI. Epist. 34. & ad Johannis 2. probat Hieronymum, ridentem græcam allegoriam in vocabulis Hebraicis.

V. *Liber tertius* incipit à vaticinio de AntiChristo, qvem locum absurde de Luthero accepit Guilelmus de Alabastro Anglus apparatu in revelationem Jesu Christi Antwerp. 1607. 4to. Nempe verba Ἐκ δ' Σεβαστηνῶν Castellio vertit: *Ex Augustinis* (sic apud Sveton. Nerone c.25. *Augustiani*, Tacito XIV. 15. *Augustani*, Dioni Αὐγοῦστειοι, ut Cæsareani, Pompejani) &c. i.e. ex Cæsaribus sive ex Augusti familia, qvod lepidus ille homo de ordine Augustinianorum interpretatus est, in qvo fuit, cum Papismi abusus primum aggrederetur Lutherus. Non hoc autem loco tantum, sed pluribus aliis, ubi de Belial & AntiChristo Sibyllini libri loqvuntur, intelligunt *Neronem*, qvem vates quidam prædixerant imperio Romano destituendum, sed postea orientis dominationem & nominatim regnum Hierosolymorum occupaturum, teste Svetonio c.40. Vide & Sibyllina Lib. V. p. 319. sq. p. 331. Lib. VIII. p. 368. Neq; vero defuerunt olim hujus sententiæ de Nerone Antichristo Patroni, ut testatur Augustinus Lib. XX. de Civ. Dei c.19. qvi locum Apostoli ad Thessalonicenses enarrans, *quidam*, inquit, *putant hoc de imperio dictum fuisse Romano, & propterea Paulum Apostolum non id aperte scribere voluisse, ne calumniam videlicet incurreret, quod Romano imperio male optaverit, cum speraretur æternum: ut hoc quod dixit,* jam enim mysterium iniqvitatis operatur, *Neronem voluerit intelligi, cujus jam facta velut Anti Christi videbantur. Unde nonnulli ipsum resurrecturum & futurum AntiChristum suspicantur. Alii vero nec eum occisum putant, sed subtractum potius, ut putaretur occisus, & vivum occultari in vigore ipsius ætatis, in qua fuit cum crederetur extinctus, donec suo tempore relevetur & restituatur in regnum.* (Conf. Svetonium in Nerone c.57.) *Sed multum mihi mira est hæc opinionum tanta præsumtio.* Etiam Paulum de Nerone agere crediderunt Chrysostomus ad 2. Thess. 2. & sermone secundo de Eleemosynis, tum Theodoritus, Theophylactus, Oecumenius, & è Latinis Sedulius, quibus Severum * Sulpitium addit Grotius, ipse agi putans de Cajo Cæsare Caligula, qvi non minus è Neronum familia fuit. Sed & Commodianus instructionibus à Rigaltio editis c.41. Neronem pro Antichristo habet. Ut omittam Pseudo

* Verba ejus Lib. II. c. Hist. 40. *Nero - - - dignus exstitit qui persecutionem in Christianos primus inciperet: nescio an & postremus explerit* (expleturus sit) *siquidem opinione multorum receptum sit, ipsum Antichristum venturum.*

Linum de paſſione Petri ac Pauli. Hieronymus in Danielis 2. *Multi noſtrorum putant ob ſævitiæ ac turpitudinis magnitudinem Domitianum Neronem Antichriſtum fore.* Druſius ad Sulpic. Sever. legit *Domitianum aut Neronem* qvod locum Hieronymi ita laudat gloſſa ordinaria in 1. Maccab. 1. Neronem pro typo Antichriſti habuit Haymo ad locum Epiſtolæ ad Theſſalonicenſes. Succedunt inde in Sibyllinis Oracula de turri Babylonica & multiplicatis ad illam linguis qvalia in Sibylla legit etiam Alexander Polyhiſtor, ſi fides Syncello p. 44. tum de prole Saturnia primoq; bello. Hinc de variis regnis, qvæ ſubinde ſe exceperunt, eorumq; fatis. De Judæis multa p. 232. ſeqv. qvos Sibylla p. 236. ait ex Palæſtina pellendos qvod ſimulacra coluiſſent p. 239. Eodem in loco p. 232. ſeqv. omne genus ſuperſtitioſarum divinationum damnatur ac proſcribitur, qvod ex Sibylla laudat etiam Lactantius Lib. II. c. 17. Binorum verſuum in avaritiam qvi p. 235. ex Phocylide petiti notantur, neqve exſtant in codice Regio MS. & vix gemina ſententia v. 38. ſeqv. in Phocylidi adſcriptis carminibus reperitur, ſed & alibi in avaritiam invehitur Sibylla, ut Lib. III. p. 268. Lib. VII. p. 363. P. 240. ait ſe fruſtra à Deo petiiſſe ut deinceps deſiſteret vaticinari, ſed iterum iterumqve juſſam eſſe *προφητεῦσαι κατὰ πᾶσαν γαῖαν.* Sic p. 256.

> *Ἡνίκα δή μοι θυμὸς ἐπαύσατο ἔνθεον ὕμνον,*
> *Καὶ πάλι μοι μεγάλοιο Θεοῦ φάτις ἐν στήθεσσιν*
> *Ἵστατο, καί μ' ἐκέλευσε προφητεῦσαι κατὰ γαῖαν.*

Multa igitur hîc legas vaticinia contra Babylonem, Ægyptum, Gog & Magog, Libyam, Aſiæ urbes, tum Romam aliasq; civitates, regiones, inſulas, ubi & celebre illud: *Ἔσται καὶ Σάμος ἄμμος, ἐσσεῖται δὲ Δῆλος ἄδηλος* cui geminum legitur Lib. VIII. pag. 375. *Ἔσται καὶ Ῥώμη ῥύμη, καὶ Δῆλος ἄδηλος, καὶ Σάμος ἄμμος,* qvæ loca præter Lactantium reſpexit Tertullianus de pallio cap. 2. *cum inter inſulas nulla jam Delos, harena Samos & Sibylla non mendax.* Seqvitur de Alexandro M. vaſtaturo Aſiam, atqve iterum de peritura Troja & Homero ſvaviſſima mendacia ſcripturo. Deniqve omnibus gentibus cladem imminere ait pag. 258. In Idololatriam Græcorum invehitur p. 260. Ibidem mille & qvingentos annos effluxiſſe affirmat, ex qvo regnaverint Reges Græcorum, h. e. ex qvo Reges gentium Idololatriam commendaverint generi humano. De qvadruplici initio regni Græcorum vide Voſſium de Poëtis Græcis p. 4. ſqv. De Judæis iterum agit Sibylla pag. 263. ſeqv. Vel Clemente Alexandrino teſte in protreptico, etſi in ora Libri Sibyllini

Digitized by Google

byllini adſcriptum eſt περὶ χριστιανῶν. Sed & alibi paſſim fallunt notæ illæ margini appoſitæ. Ad colendam juſtitiam pietatemq; ſeriò hortatur Sibylla ſtataq; Deo jubet offerre ſacrificia p. 267. ſq. & p. 279. Ad Spiritum Dei ἄψευστον provocans p. 273. Judæis Hieroſolymam Palæſtinamq; reſtitui jubet p. 276. his verbis:

Στεῖλον δὴ ἐπὶ τὴν δε πόλιν τὸν λαὸν ἄβυλον
Ὅς Θεοῦ ἐξ ὁσίης γαίην τέλεται μεγάλοιο.

Eccleſiam affatur p. 280: Εὐφράνθητι κόρη &c. Pag. 283. ait ſe eſſe Nurum Noachi, ex Aſſyria Babylone veniſſe in Græciam, Græcis Erythræam appellari,

—— —— —— —— οἱ δέ με Κίρκης
Μητρὸς καὶ Γνώστοιο πατρὸς φήσουσι Σίβυλλαν.

VI. *Libro IV.* negat ſe vatem eſſe Phœbi mendacis, ſed Dei veri, qui ſibi manifeſtaverit, qvæ debeant ἐκ πρώτης γενεῆς ἄχρις ἑνδεκάτης ἀφικέσθαι. Præmiſſa inde adhortatione ad pietatem de regnis variis & futuris cladibus vaticinatur, librumq; concludit iteratâ ad pietatem admonitione, & deſcriptione Diei extremæ, reſurrectionis & futuri judicii, ita quidem, ut p. 299. dicat pios in terris iterum victuros ſeſeq; agnituros, impios vero terra obruendos:

—— —— ὅσοι δ' ὑπὸ δυσσεβίῃσιν
Ἥμαρτον θνητοὶ, τοὺς δ' αὖ πάλι γαῖα καλύψει.
Ὅσσοι δ' εὐσεβέουσι, πάλιν ζήσουσ' ἐπὶ γαῖαν
Πνεῦμα Θεοῦ δόντος ζωήν θ' ἅμα καὶ βίον αὐτοῖς
Εὐσεβέσι, παντὲς δε τότ' εἰσόψονται ἑαυτούς.

De impiis non reſurrecturis, idem Judæos quoſdam (ne priſcos Sadducæos memorem) ſentire, notum vel ex Davide Camio ad Pſal. I. v. 5. Menaſſe Ben Iſraël Lib. II. de reſurrectione c. 7. Et Pococki Miſcellaneis c. 6. & Reverendi Theod. Daſſovii diatriba de reſurrectione. Sed & Chriſtianos nonnullos ex Pſal. I. 5. idem collegiſſe, docet ad eum locum Origenes hoc refellens apud Epiphanium hæreſi 64. num. 10. Horum è numero Lactantium fuiſſe apparet ex ejus Lib. VII. cap. 20. qvi tamen cap. 21. perſpicue illam ſententiam ita explicat, ut non doceatur impios propterea annihilari, verùm tantum à beata altera in his terris vita excluſos in tenebras recondi *ad certa ſupplicia deſtinatos.* Neqve Irenæus neqve Juſtinus impios in nihilum redire ſenſit, etſi hoc utriqve à mul-

tis

Digitized by Google

tis, & noviſſime ab Elia du Pin tribuitur, non ſatis veriſimiliter utique, quemadmodum de Irenæo oſtendit accuratiſſimus Tillemontius in Memoriis ad Hiſt. Eccleſ. ſpectantibus Tom. 3. p. 626. ſeqv. de Juſtino Albertus à Felde in Epiſtola qua dialogum cum Tryphone adverſus incredibiles C. G. Kochii conjecturas ſuſpicionesqve certiſſimis argumentis Juſtino vindicatum ivit p. 110. ſeqv. Sane ambo pluribus locis ſupplicia impiorum fine caritura adſtruunt. Inter Muhamedanos illam de annihilatione impiorum ſententiam in mentem quibusdam veniſſe docet Abi Jaafar Ebn Tophail in Epiſtola à Pocokio ſub titulo Philoſophi *αὐτοδιδάκτυ* edita p. 16. qui eam opinionem tribuit Abu Naſri cuidam & deteſtatur tanquam errorem non remittendum. In Eccleſia haud reperi qui hoc diſerte tradidiſſet & propugnaſſet ante Socinum, quem ſecuti ſunt Smalcius, Oſtorodus, Crellius, Brenius, Felbingerus: Voelkelio, Schlichtingio & aliter inter ipſos Unitarios hanc doctrinam rejicientibus.

VII. *Libro quinto* Sibylla, quæ pag. 304. Ἴσιδος γνωςὴν ſe eſſe ait, quod Caſtellio reddidit *Iſidis ſororem*, de Romanorum Origine pauca qvædam præfatur, hinc Imperatores refert prima nominis ſingulorum litera indicata à Cajo Julio Cæſare usqve ad Adrianum & tres inſecuturos, Antoninos nempe duos & L. Verum; de quibus oraculum etiam legitur Lib. VIII. p. 367. Spartianus in Adriani vita cap. 2. auctor eſt ei *ſortem Imperii ex Sibyllinis verſibus proveniſſe*, ſed aliud fuiſſe illud & antiquius oraculum exiſtimo *, hoc vero poſt Adrianum demum ſcriptum, unde totius collectionis Sibyllinorum ætatem (non plane certiſſimo argumento) ſe tenere credidit Blondellus Lib. I. c. 10. & Lib. II. c. 6. & Elias du Pin in reſponſione ad objecta Petit didierii ad calcem Tomi 6. Bibl. Eccleſ. p. 31. ſeqv. Sed & Probum imp. Sibyllinis libris ex quorundam ſententia promiſſum narrat Vopiſcus in Floriano. Videtur etiam ex Sibyllino oraculo depromtum eſſe quod Antonius Caracallus dictus fuit Αὐσένιος θὴρ, apud Xiphilinum p. 435. Succedunt inde vaticinia in Ægyptios, quorum idololatriam reprehendit, inque alias gentes & urbes. Hæc excipit Oraculum de Nerone, qui poëta eſſe affectabat & citharœdus, & poëmata pulchre decantabat, ut Svetonius & alii teſtantur, deque excidendo per ipſum templo θεοτεύκτῳ ſive cœleſti ut exponit Lactantius de mortibus perſecutorum c. 2. & de incendio vexata Româ, quam Babylonem vocat perinde ut veteres multi ipſeque Petrus fortaſſis 1. Epiſt. c. 5. v. 13. certe Johannes in Apocalypſi c. 17. & 18. Vide præter Grotium de Anti-Chriſto, Rigaltium ad ſcriptores finium regun-

* Confer, ſi placet, H. Dodvvellum prælect. Cambden. VII, p. 301. ſeq.

regundorum p.282. edit. Goesianæ & Valesium ad Euseb. p.33. Meminit etiam Sibylla cometæ de quo est apud eundem Svetonium in Nerone c.36. & Romam propter persecutiones atq; immania scelera funditus delendam atq; igne evertendam vaticinatur p.315. & 332. Lactantius Lib. VII. c. 25. *Cum caput illud orbis occiderit, & ῥύμη esse cœperit. quod Sibyllæ fore ajunt.* confer Apocal. XVII.16. XVIII. 8. seq. Sed & alibi Sibylla eam igne perituram dixit Lib.II. p.195. & 219. Lib. VIII. p.371. & 375. ubi addit temporis notam, quando hoc sit futurum, cum nempe impleverit numerum nominis sui h.e. annos 948. tot enim ex literis Græcis ῥώμη prodeunt, quam prædictionem quomodo eventus comprobaverit non intelligo. Ejusdem commatis est, quod nonnulli dixere Mosaicam religionem tot floruisse annis, quot complecteretur nomen Μωϋσῆς (1648.) Christianam vero religionem duraturam divinarunt tot annos quod referet nomen χριστὸς (1480.) vel σταυρός (1271.) Vide Cotelerium notis ad Barnabæ Epistolam pag. 45. edit. Joh. Clerici. Ad incendium quoque Romæ referendum putem versum hunc Sibyllinum, quem in aliam sententiam paulo longius petitam trahit Heideggerus Myster. Babylonis magnæ T. 2. p.741.

Ἄιλινος ἔκτοπε καιρὸς ὅτι λίνος αὐτὸν ὀλεῖται.

Porro Sibylla in hoc libro quinto oracula fundit in Memphin Thebasq; & alias gentes atq; urbes. Judæorum feliciorem statum futurum videtur prædicere p.320. seq. etsi locum illum ad Christianos applicavit Lactantius Lib.IV. cap.20. De variis urbibus insulisq;, ac speciatim de Ephesino Dianæ templo terræ motu concutiendis oracula exstant p. 324. sq. & 336. De templo veri Dei in Ægypto exstruendo pag. 340. Preces pro Judæis ut illorum regioni Deus parcat, leguntur p. 327. Denique p. 332. sq. secundum templum exustum se vidisse testatur, quod non de templo secundo Vestæ Commodi Imp. temporibus Romæ exusto accipiendum est, ut Cotelerio, G. J. Vossio, Possevino, Opsopoeo & aliis quibusdam placere video, sed potius de templo Hierosolymitano quod delevit Vespasianus, in hoc enim quadrat quod ait in eo non culta esse idola

Ἀλλὰ μέγαν γενετῆρα Θεῶν πάντων θεοπνεύστων.

Confer Blondellum Lib.II. cap.5.

VIII. *Liber sextus* perbrevis, duodetriginta versibus totus absolvitur, sed in quibus clarissime agitur de filii Dei baptismo ad Jordanem, & spiritu ei superveniente. Locus corruptus forte ita restituendus:

Digitized by Google

Ἐκ πατρὸς ἐκ πρώτου πρῶτος Θεὸς, ᾧ τε καὶ ἡδὺ
Πνεῦμ' ἐπιγνώμενον λευκῆς πτερύγεσσι πελείης.

Ex hoc Sibyllæ loco Lactantius Lib. IV. cap. 15. *Spiritus Dei descendit super eum formatus in speciem columbæ candidæ.* Non minus perspicuum de apparitione illa vaticinium, sed itidem confictum legas in testamento quod fertur sub nomine XII. Patriarcharum, testamento Levi §. 18. Οἱ οὐρανοὶ ἀνοιγήσονται, καὶ ἐκ τοῦ ναοῦ τῆς δόξης ἥξει ἐπ' αὐτὸν ἁγίασμα μετὰ φωνῆς πατρικῆς ὡς ἀπὸ Ἀβραὰμ πατρὸς Ἰσαάκ. Pergit Sibylla haud obscuris verbis celebrare Servatoris miracula, gravesq; pœnas minatur Judæis qui Christo coronam spineam imposuerint felleq; ipsum potarint & cruci affixerint. Mirum sane est quod affirmat Sozomenus Lib. II. Hist. Eccles. cap. 1. etiam gentiles agnoscere & συνωμολογῆσαι quod Sibyllæ sit versus ex hoc libro sexto p. 347. petitus: ὦ ξύλον μακαριστὸν, ἐφ' οὗ Θεὸς ἐξετανύσθη. Sed jam pridem toto ille capite quæ de cruce inventa narrat Sozomenus, parum fidei mereri videntur hominibus eruditis, & potius deberi fraudibus Episcopi cujusdam Hierosolymitani, qui Sæculo quinto post Christum natum fuit, & hoc commento sedi suæ voluit auctoritatem comparare ac conciliare. Vide Salmasium Epistola 1. de Cruce ad Tho. Bartholinum p. 269. seqv. 279. seqv. Eqvidem Petavius Lib. XV. de incarnat. cap. 8. provocat ad Eusebium Lib. III. de vita Constantini cap. 29. seq. Sed ibi tantum de monumento sive sepulchro Christi sermo est, cui reperto martyrium h.e. templum (confer Huetii demonstrat. pag. 1017. ubi locum Sophon. III. 8. ex Græca versione huc à veteribus accommodatum esse notat) inædificare jussit Constantinus, de cruce altum silentium. Illud tamen ex Sozomeni loco recte colligi posse videtur, ipsum quoqve minime ignorasse, qvod non omnibus quæ Christiani proferrent Sibyllinis carminibus acquiescerent gentiles, sed alia respuerent tanquam spuria atqve subdititia, ut Origenis, Lactantii, Augustini & Eusebii testimoniis supra demonstravi.

IX. *Liber septimus* incipit à descriptione diluvii, diversisque oraculis cladem variarum gentium & urbium præsignificantibus. Postea pag. 352. seq. non obscure exponitur doctrina Christiana de Patre Filio & Spiritu S. qui ad Jordanem in baptismo se manifestaverunt, deqve Christo DEO ante sæcula, & in cœlos recepto. Pro Ἰορδάνου ἐν τερπάτοισι legendum putem ἐν προχοαῖσι & in eodem versu ἐπ' αὐτῷ pro πολλῷ. Porro si quis ad Deum accedere velit, ei negat Sibylla opus esse thure & sacrificiis, sed ut baptizetur & pietatem colat. Ad baptismum quem

commen-

commendat & proselytis impertiendum esse ait, jubet pag. 355. ignem una cum aqva adhiberi

ὕδωρ ἢ σπείσεις καθαρῷ πυρὶ — — —

atqve iterum:

ῥαίνων τὸν βάπτισμα δὶ᾽ ὃ πυρὸς ἐξεφαάνθης.

Ni fallor ex more veterum quorundam hæreticorum, qui huc traxere locum Matth. III, 11. Sic Valentinus apud Tertullianum;

Bis docuit tingi traducto corpore flamma.

De Carpocratianis discipulos suos cauterio inurentibus Irenæus Lib. I. c. 24. Heracleon apud Clementem Alex. Epiphanius hæresi XXVII. §. 5. &c. Confer qvæ de Seleucianis & Hermianis Philastrius c. 55. Augustinus & auctor prædestinati c. 59. Bernardus Ochinus libro de cœna Domini, Hetrusca lingva edito p. 19. testatur suis se oculis in Italia vidisse baptizatos inustos cauterio. *In alcune parti del mondo si battezano col fuoco. Et io ne ho gia visti in Italia con esso battezzati, i quali hanno nella fronte o nel mento un segno celestro fatto col fuoco in testimonio della fede che hanno à Christo.* Idem in Thuscia & aliis qvibusdam Italiæ regionibus ex veteri consvetudine obtinere affirmavit Hieron. Mercurialis II. 2. Var. Lect. licet non tanqvam sacrum ritum, neq; inter baptizandum. Sic & olim apud Ethnicos sacrandus sive initiandus accipiebat sphragitidas teste Prudentio περὶ στεφάνων hymn. I.

Acus minutas ingerunt fornacibus
His membra pergunt urere, utq; igniverint
Quamcunq; partem corporis fervens nota
Stigmavit, hanc sic consecratam prædicant.

Similiter Jacobitæ atq; Æthiopes videntur cauterio uti in baptismate, verum hos non superstitione sed ratione Physica ad hoc impulsos, ut nempe à catarrhis ac destillationibus præservent, infantum κροτάφιδας sive temporum venas cauterio inurere notant Josephus Scaliger Lib. VII. de emendat. temporum p. 682. sq. Jobus Ludolphus Hist. Æthiop. Lib. III. c. 6. n. 42. & Steph. Lemonius notis ad Varia sacra p. 726. Perinde ut de Nomadibus qvibusdam refert Herodotus IV. 187. qvem vide. Etiam à Seculo IV. usq; in Ecclesia passim in Baptismo catechumenorum, ignis sive luminis usus obtinuit cereorumq; accensorum, veluti symbolum illuminatæ mentis, à qva baptismus dictus φωτισμὸς, φώτισμα, baptizati φωτισθέντες ex Hebr. VI. 4. & X. 32. item νεοφώτιστοι. Vide Vicecomitem de antiqvis ritibus baptismi Lib. V. c. 20. seqv. Svicerum in thesauro & observatt. sacr. c. 3. Verum nihil hoc ad locum Sibyllinorum, non magis certe ac

qvæ de aqva igne calefacta in baptiſmo adhibita recentior tradidit ætas: imprimis autem ad verba Sibyllæ facit qvod de Simonis Magi ſectatoribus narrat auctor tractatus à Rigaltio primum editi, Cypriano ut videtur æqvalis, *de non rebaptizandis iis qui ſemel in nomine Domini noſtri JEſu Chriſti ſunt tincti:* Ait enim jactare illos, qvod ſoli integrum atq; perfectum, non ſicut alii mutilatum & decurtatum baptiſma tradant, baptiſmi candidato quippe in aqvam deſcendente, *ſtatim ſuper aquam ignem apparere. Quod ſi aliquo luſu perpetrari poteſt, ſicut affirmantur plerią; hujusmodi luſus Anaxilài eſſe* (confer Plinium Lib.XXVIII.c.11.Lib.XXXV.c.15. Irenæum Lib.I. c.8. Epiphan. hæreſ. XXXIV.p.232.) *ſive naturale eſt, quo pacto poſſit hoc contingere, ſive illi putant hoc ſe conſpicere, ſive maligni opus & magicum virus ignem poteſt in aqua exprimere.* (confer Huetium Lib. II. Alnetan. qvæſt.p.216.ſeqv. Bælii dictionar. in voce Egnatia) *illi tamen talem fallaciam & ſtropham prædicant perfectum baptiſma eſſe. Eſt autem adulterini hujus imò internecini baptiſmatis ſi quis alius Auctor, tum etiam quidam ab eisdem ipſis hæreticis propter hunc eundem errorem confictus liber, qui inſcribitur Pauli prædicatio, in quo libro contra omnes Scripturas & de peccato proprio confitentem invenies Chriſtum, qui ſolus omnino nihil deliquit, & ad accipiendum Johannis baptiſma pœne invitum à Matre ſua Maria eſſe compulſum, item cum baptizaretur, ignem ſuper aquas eſſe viſum, quod in Evangelio nullo eſt ſcriptum.* Hæc eſt illa Paulo ſive Petro (utrumqve enim conjungit Lactantius Lib. IV. cap.21.) adſcripta prædicatio, in qva Sibyllæ lectionem à Paulo Apoſtolo commendatam eſſe narrat Clemens Alex. Lib: VI. Strom. p.636. de qvo loco nonnulla dixi ſupra c.XIV. n.3. In præſenti tantum addo Clariſſimum Grabium haud valde firmo argumento niti, cum prædicationis hujus primos auctores non hæreticos ſed Catholicos fuiſſe colligit ex eo, qvod Clemens & alii Orthodoxi doctores Eccleſiæ illius teſtimonio uſi fuerint. Non enim fugit virum doctiſſimum, etiam hæreticorum Apocrypha ab Orthodoxis primorum ſæculorum allegari. Certe magis cadit in Orthodoxorum ſimplicem pietatem, Apocrypha citra examen in teſtimonium citare, qvam ipſa comminiſci, ſanctiſſimisqve nominibus ſupponere. Sed ut ad Sibyllina redeam, in illis p.356. ſeqv. iterum ſuccedunt oracula in varias gentes, regiones, urbes, oracula, præcipue in falſos vates, qvi διὰ κέρδος αἰσχρὰ προφητεύουσι. In Metaphraſi Caſtellionis p.358. turpis error typographi, repetitus etiam in editione Gallæi p. 672. Ita vero legendum:

Inprimis autem augentur qui nomine lucri
Turpia prædicent, augentes tempus acerbum.

Hebræi

Hebræi sane sciderint cum tergus ovile
(Vide Jerem. XXVIII. 10.)
Mendaces referent quæ non sunt dicere jussi.

Denique liber septimus desinit in extremorum temporum, sive alterius potius ævi (confer Clariss. Jac. Rhenferdium de *seculo futuro*) & regni millenarii felicitate, cui sese ipsam vix propter scelera interfuturam putat, ni filii Dei beneficio post fata olim, beatæ vitæ, quod sperat, restituatur.

X. *Libri octavi*, qui ultimus est Sibyllinorum quos habemus, initio, futurum prædicat judicium, deinde invehitur in avaritiam, Romæque perniciem ominatur, additis de Adriano ac Nerone oraculis. Tum de judicio futuro iterum locuta, Romam perituram divinat, cum numerum nominis sui h.e. annum nongentesimum duodequinquagesimum impleverit, cui vaticinio eventum non respondisse supra diximus. Hinc denuo nobis describit conditionem novissimorum temporum, & judicium extremum, de quo agit etiam celebris illa quæ hoc loco pag.380. sequitur Acrostichis, majoremque partem Latine exstat apud Prosperum & Augustinum, integra Græce producta est à Constantino in λόγῳ βασιλικῷ, primoribusq; literis exhibet hæc verba: Ἰησοῦς χρειστὸς Θεοῦ υἱὸς σωτὴρ σταυρός, quorum quinqve priorum primæ literæ reddunt vocabulum ἰχθύς. Versus quosdam singulos ex ea adducit Lactantius Lib. VII. c.10. 19. & 20. sed nullam acrostichidos mentionem facit, & in ejus codicibus versus octavus incipit â verbo ἐξήψουσιν pro quo acrostichis requirit τεφρώσουσιν. Non ignoratam tamen etiam antiquioribus Constantino scriptoribus Acrostichin istam fuisse, colligunt viri docti ex eo quod apud Tertullianum jam Christus vocatur ἰχθὺς Lib. de baptismo cap. 1. *Sed nos pisciculi secundum ἰχθῦν nostrum JEsum Christum in aqua nascimur*, quibus verbis Sibyllam procul dubio respici ait Joh. Smetius p. 41. Antiquitatt. Neomagensium. Idem nomen ἰχθύος in veteri gemma observatum de Christo explicat Janus Rutgersius libro & capite primo, eique assentiens Thomas Reinesius libro & capite secundo variarum lectionum. Similiter in veteri gemma carniola pisciculos ex utroque crucis latere expressos de Christianis recte exponit idem Smetius p. 33. Optatus libro III. adversus Parmenianum cap. 2. *Hic est piscis, qui in baptismate per invocationem fontalibus undis inseritur, ut quæ aqua fuerat, à pisce etiam piscina* (κολυμβήθρα pro baptisterio occurrit apud Athanasium & passim apud scriptores Græcos Christianos. Vide Svicerum & Cangii glossar.) *vocitetur. Cujus piscis nomen secundum appellationem Græcam in uno nomine per singulas literas turbam sanctorum nominum continet* ἰχθὺς, *quod*

est Latinum: JESUS CHRISTUS DEI FILIUS SALVATOR. Confer Zenonem Veronensem homil. 5. ad Neophytos. Hinc forte Hieronymus Bonosum vocat *filium* ἰχθύος i.e. Christianum Epist. 43. Certe Augustinus quoqve Lib. XVIII. de Civ. Dei cap. 23. notat nomine piscis Christum mystice intelligi, *eo quod hujus mortalitatis abysso velut in aquarum profunditate vivus, h.e. sine peccato esse potuerit.* Sunt tamen qui aliam originem exponant unde *piscis* dictus fuerit Servator, quod nempe de eo David dixerit Ps. LXXII. 17. ינון שמו ויתברכו quarum vocum primæ literæ reddunt nomen ישו Prima vero vox ינון *jobolescet* à Chaldæo נון quod piscem denotat, & quo animantium genere nullum aliud est fœcundius. Vide Raymundi Martini pugionem fidei pag. 583. edit. Carpzovii. Sed non est credibile, Tertulliano & aliis veteribus tam subtilis & abstrusæ rationis in mentem potius venisse, qvam obviæ alterius & facillimæ. Potuit tamen in hanc etiam sine Sibyllini carminis inspectione aliquis incidere, ut ex illo sensu Mystico vocabuli ἰχθὺς forte, non plane certum sit Acrostichidem Sibyllinam Tertulliano fuisse lectam & consultam. Qvod deinceps p. 383. ait Sibylla crucem Christi adumbratam à Mose extensis manibus orante adversus Amalekitas Exod. XVII. 11. antiqvissimis Christianorum suffragiis comprobatur. Vide Barnabæ Epist. p. 39. edit. Clerici, Justinum dial. cum Tryphone p. 264. s. Tertull. adversus Judæos & 3. contra Marcionem, Cyprianum Lib. II. testimon. contra Judæos & in exhortat. martyrii pag. 175. ut Nazianzenum, Arnoldum Carnotensem & alios recentiores omittam. Plura deinde in carminibus Sibyllinis leguntur de passione Christi, tenebris per tres horas ingruentibus, de Christi descensu ad inferos, miraculis, resurrectione, tum quomodo hic Rex à Sione excipiendus, verusqve Deus colendus sit ab homine ad imaginem ipsius condito, relictis ac repudiatis idolis. Tradit etiam dissertissime de nativitate Christi ex Maria virgine, quam nominetus compellat, & à Gabriele Angelo de illa re certiorem redditam testatur. Christum ubiq; describit ut Deum & Dei Filium, qui οὐρανόθεν μολὼν βροτέῃν ἐνεδύσατο μορφήν. Deniq; merito se ait cum reliquis Christianis religionem à JEsu traditam colere, & à Christi nomine vocari:

> Τοὔνεκ' ἄρ' ἡμεῖς καὶ ὁσίης Χριστοῖο γενέθλης
> Οὐρανίης πεφυῶτες, ἐπικλεόμεσθα συνώνυμοι,
> Μνηστὴν εὐφροσύνης ἐπὶ θρησκείῃσιν ἔχοντες.

CAPUT

CAPUT XXXIII.

De Collectione Sibyllinorum quæ hodie exstat, judicium, deductum per observationes sedecim. 1. — — — 16. *Pœna capitis num proposita iis qui Sibyllina legerint.* 17. *Utrum Augustinus novam quandam concinnaverit συναγωγὴν Sibyllinorum.* 18. *Possevini de Sibyllinis seligendis & juventuti proponendis consilium improbatur.* 19. *De Sibyllinis nonnullis quæ Latine tantum exstant.* 20. *Lyra triquetra à Sibylla reperta.* 21. *Recentiorum de Sibyllinis scriptorum elenchus.* 22.

Eliqvum jam est, ut quid de hac quæ exstat collectione Sibyllinorum sentiendum sit, cum bona lectoris venia distincte & per aliquot observationes deducamus.

I. *Non continentur hac collectione libri Sibyllini Tarquinio oblati*, quod duobus argumentis clarissime patet, nam & illi libri Sibyllini diligentissime custoditi & ἐν ἀπορρήτοις habiti sunt, donec cum Capitolio deflagrarent, ut supra demonstravi; deinde argumentum longe diversum complectebantur, qvomodo nempe sacra idololatrica facienda, qvomodo Dii placandi, ut ex Livio aliisq; historicis Romanis apparet, à qvibus memoratorum oraculorum ne γρῦ qvidem in nostra collectione occurrit, contra freqventissimæ in idololatras invectivæ, & assidua religionis atqve sacrorum Christianorum commendatio.

II. *Neq; carmina Sibyllina altera, Erythris & undecunq; Romam perlata post restitutum Capitolium.* Ad qvod probandum non memorabo qvod Fenestella apud Lactantium Libro I. c. 6. auctor est *versus circa mille* Erythris Romam allatos, cum in nostra collectione plures, qvàm ter mille versus compareant. Qvanqvam enim hoc argumento utuntur viri docti, tamen ex aliis etiam urbibus ac regionibus allata Sibyllina narrat Tacitus, deinde si plures habemus, qvam mille versus, nonne etiam mille illos habere possumus? Sed observo, qvod & hæc Sibyllina Romanorum (qvæ secunda vocare fas est) non vulgo legebantur, & qvæcunq; à Dione, Svetonio, ex illis prolata memorantur, non minus diversi argumenti à nostris comperies, qvam priora illa. Et ubi forte idem etiam in nostris legitur, aliis tamen legitur verbis. Exempli causa in collectione qvam habemus Nero plus simplici vice perstringitur ut μητροκτόνος

μητροκτόνος

κτόνος qvæ loca reſpiciens Lactantius Lib. de mortibus perſecutorum c.2. dixit Sibyllam affirmare *matricidam perfugum à finibus eſſe venturum*, nusqvam tamen in illis legas *λόγιον* qvod Neronis temporibus vulgatum Dio refert *Σιβύλλειον ὄντως ὂν* Lib.LXII. p. 709.

Ἔσχατος Αἰνεαδῶν μητροκτόνος ἡγεμονεύσει.

III. *Neq; alia Ethnica integra Sibyllinorum oraculorum συναγωγή.* Plures quidem fuiſſe teſtatur Zoſimus libro ſecundo p.690. *πολλάς τε βίβλους ἱστορικὰς καὶ χρησμῶν συναγωγὰς ἀνελίξας, χρόνον τε ἐν τῷ περὶ τούτων ἀπορεῖν δαπανήσας ἐνέτυχον μόλις χρησμῷ τινι Σιβύλλης εἶναι λεγομένῳ ἢ Φαεννοῦς τῆς Ἠπειρώτιδος.* Et Svetonius c.31. narrat ab Auguſto combuſta ultra librorum fatidicorum duo millia. Sed ex tota qvam habemus collectione maniſeſtiſſimum eſt, non Sibyllam, non Ethnicum fatidicum fuiſſe, qvi illam compoſuit, ſed Ethniciſmo infeſtum Chriſtianum. Tum oracula quæ tanqvam Sibyllina ex ſuis *συναγωγαῖς* proferunt idem Zoſimus, Phlegon & alii, in noſtra non habentur. Itaq; licet forte qvædam hinc inde ex Ethnicis oraculis noſter deprompſerit, diligenter tamen cavit, ne qvicqvam qvod Ethniciſmo ſtabiliendo faceret retineret.

IV. *Operam & oleum perdunt qui certæ Sibyllæ, Erythrææ alia, alia Samiæ, alia neſcio cui alii adſcribunt oracula quæ habemus*, ut fecerunt Joh. Jacobus Boiſſardus libro de divinatione, Sixtus Senenſis in Bibl. Sancta, Johannes Aitzma in ſpeculo Sibyllarum Belgice edito multiq; alii. Cum enim veteribus etiam incertum fuerit, fueritne una Sibylla an plures, tum noſtram collectionem nulli Sibyllæ deberi, & Romanis Græcisq; ante Chriſtum natum inviſam fuiſſe certum eſt. Lactantius pleraq; citat ſub Erythrææ Sibyllæ nomine, qvæ ex noſtris libris profert. Ea tamen quæ in ſexto Libro exſtant, alterius eſſe fatetur, & hodieq; Libro ſexto inſcribitur: *ἑτέρας εἶναι ταῦτα δοκεῖ*, *Hæc alterius eſſe videntur.* Idem Lactantius Lib. I. c. 6. diſerte teſtatur jam ſuo tempore libros Sibyllæ confuſos fuiſſe nec ſuum cuiq; poſſe aſſignari niſi Erythrææ: In codice 170. Regis Galliæ teſte Labbeo exſtant *Erythrææ Sibyllæ de Trojanorum & reliquorum principum eventu oracula*, quibus eadem qvæ edita ſunt vel ſaltim partem eorum * contineri mihi perſvadeo. Et hæc ipſa qvæ Erythrææ tribuit Lactantius, Cumanæ à quibusdam adſcripta teſtatur Auguſtinus Lib. XVIII. de Civitate Dei c.23. Sed profecto perinde eſt ſub cujus Sibyllæ nomine laudantur, dummodo nulla fide digna auctoritate id fiat, & à nulla Sibylla ſive fatidica muliere Ethnicâ profectum eſſe totum opus conſtet.

V. *Nullum*

* Eadem fortaſſis quæ illuſtravit *Lud. de Tour*, de quo infra num. 22.

Digitized by Google

V. *Nullum versum in hac collectione pro Sibyllino & antiquo oraculo apud Ethnicos ante Christi nativitatem exaudito haberi oportet, nisi peculiariter de eo constat ex aliis monumentis antiquioribus & indubitatis.* Qui enim totum opus suppositum est, & Christianismum in illo multa produnt manifestissime, nihil æquius videtur hoc postulato.

VI. *Sunt nonnulla in hac collectione, quæ auctor de industria inspersit ex antiquis oraculis Ethnicis, ex Orpheo, Homero, & aliis Poëtis.* Sib. Lib. VIII. p. 392. Οἶδα ἐγὼ ψάμμων τ᾽ ἀριθμοὺς καὶ μέτρα θαλάσσης, qui versus exstat in oraculo quod Crœso redditum narrat Herodotus libro I. & post eum multi alii, quemadmodum ille quoque qvi eadem pagina paucis interjectis sequitur: καὶ κωφοῦ ξυνιεὶς καὶ οὐ λαλέοντος ἀκούων. Lib. IV. p. 292. Occurrunt bini versiculi:

Ἔσσεται ἐσσόμενος ὅτε πύραμος ἀργυροδίνης
Ἠϊόνα προχέων ἱερὴν εἰς νῆσον ἵκηται.

Qui iisdem verbis tanquam vetus oraculum referuntur à Strabone Lib. I. p. 53. & Lib. XII. p. 536. atq; inde ab Eustathio, ac Joh. Tzetza Chiliad. 7. v. 575. nisi quod pro νῆσον legunt κύπρον. * Libro tertio Sibyllinorum p. 276. occurrit oraculum notissimum:

Μὴ κίνει Καμάριναν, ἀκίνητος γὰρ ἀμείνων,

quod præter Lucianum de Apophrade, Silium Lib. XIV. v. 199. Stephanum Byz. in Καμαρίνα; Svidam & Zenobium in μὴ κίνει memorat Virgilius III. Æneid. v. 700.

— — — *& fatis nunquam concessa moveri*
Apparet Camarina procul — — —

Lib. I. pag. 172. exstat proverbium Σαρδόνιον μείδημα γελάσατε de quo prolixe & docte ut solet vir summus Erasmus in adagiis; Meminit & Dio Chrysostomus f. 669. & Zacharias Scholasticus p. 216. edit. Barthii. Quæ libro V. p. 324. seq. & alibi de Cumis, Rhodo, Samo pluribusque insulis ac regionibus terræ motu delendis vel quocunque modo vastandis leguntur, vix dubitem ex antiquis quæ in Ethnicorum manibus fuere oraculis esse petita, nam ad illa passim respiciunt scriptores antiquissimi. Zous apud Plutarchum libro cur Pythia non reddat oracula carmine, Sibyllina de illis cladibus vaticinia ab eventu comprobata testatur his verbis: ἀλλὰ ταῖς τε μαντείαις ἐπιμαρτυροῦσι πολλαὶ μὲν ἀναστάσεις καὶ μετοικισμοὶ πόλεων Ἑλληνίδων, πολλαὶ δὲ βαρβαρικῶν στρατιῶν ἐπιφάνειαι καὶ ἀναιρέσεις ἡγεμονικῶν. Ταυτὶ δὲ τὰ πρόσφατα καὶ νέα πάθη περί τε Κύμην καὶ Δικαιαρχίαν οὐχ ὑμνούμενα πάλαι καὶ ᾀδόμενα διὰ τῶν Σιβυλλείων ὁ χρόνος

 ὥσπερ

* Ad locum Tzetzæ conferendus Joh. Meursius in Cypro Lib. II. c. 18.

ὥσπερ ὀφεῖλον ἀποδέδωκεν; ἐκρήξεις πυρὸς ὀρείου καὶ ζέσεις θαλασσίας, καὶ πετρῶν καὶ φλεγμονῶν ὑπὸ πνεύματος ἀναρρίψεις, καὶ φθορὰς πόλεων ἁμαρτουσῶν καὶ τηλικούτων, ὡς μεθ' ἡμέραν ἐπελθοῦσιν ἄγνοιαν εἶναι καὶ ἀσάφειαν ὅπου κατῴκηντο, τῆς χώρας συγκεχυμένης. Ταῦτα παρ' εἰ γέγονε, πιστεύεσθαι χαλεπόν ἐστι μήτοιγε προειπεῖν ἄνευ θειότητος. Pausanias in Corinthiacis p.126. Ἐκάκωσε δὲ (ὁ σεισμὸς) καὶ περὶ Καρίαν καὶ Λυκίαν τὰς πόλεις, καὶ Ῥοδίοις ἐσείσθη μάλιστα ἡ νῆσος, ὥστε καὶ τὸ λόγιον τετελέσθαι Σιβύλλῃ τὸ ἐς τὴν Ῥόδον ἔδοξεν. Confer de illa insularum clade Salmasium ad Tertull. * de pallio p.99. seq. & Jac. Godofredum p. 48. ad hæc verba periegetæ veteris Latini ab ipso editi: *Namq; Rhodum insulam & civitatem maximam* (ex nomine dicere necessarium est) *quas prophetavit Sibyla ab ira Dei esse perituras. Est autem in ipsam civitatem statua quam omnes Colosseum nominant, novum mirum magnitudinis, dolus enim in ipsa fuit secundum Prophetiam Sibyllæ.* Ita legendus hic locus, non ut edidit Godofredus *novum virum* & Græcè vertit: καινὸν ἄνδρα μεγέθους. Libro tertio Sibyllinorum p.266. Hi duo versus leguntur:

Ἀλλὰ σὺ μὴ πολλὴν βροτὲ ποικιλόμητι κακόφρον
Ἀλλὰ λιπὼν πλοῦτον στρέψας Θεὸν ἱλάσκοιο.

Quos Opsopœus probe annotavit geminos esse hisce Orpheo tributis apud Clementem Alexandrinum in protreptico p.49.

Ἀλλὰ σὺ μὴ μέλλων βροτὲ ποικιλόμητι βράδυνε
Ἀλλὰ παλίμπλαγκτος στρέψας Θεὸν ἱλάσκοιο.

Homericæ Poëseos tot sunt in collectione Sibyllinorum vestigia ut illa inter se conferre res esset non brevis laboris, & Guilelmus Canterus Lib. V. Var. Lect. c.17. notaverit ex Homero multa Sibyllinorum loca posse restitui: etsi quod idem vir doctus addit aperte constare qvod Homerus multis in locis illa sit imitatus, neminem qvi à nobis dicta diligentius perpenderit ei existimem temere accrediturum. Longe profecto verisimilius est, auctores hujus collectionis Sibyllinæ tot novitatis documenta in se gerentis ex isthac Homeri & aliorum poëtarum Ethnicorum imitatione, tum adjunctione qvorundam oraculorum celebrium inter Græcos ac Romanos eam gentilibus probabilem reddere, auctoritatemq; conciliare voluisse.

VII. *Longe plurima autem sunt in hac collectione, nominatim atque ipsis verbis petita ex sacris literis, non veteris tantum sed & Novi Testamenti.* Hinc recte divina sapientia apud Nazianzenum in erudito carmine qvo Nemesium ad amplectendam Christi religionem adhortatur T.2. p.144.

Ἑρμῆς ὁ τρισμέγιστος ἐμοῖς ἐπέεσσιν ἀρήγοι
Οὐδ' ἐθέλων σταυρὸν δὲ σέβοι μέτροισι Σίβυλλα

Τῆς

* Non audiendus vir doctus Sam. Petitus qui l. 13. Observat, apud Tertullianum legere jubet; *si bulla non mendax*, pro *Sibylla*.

Τῆς μεγάλης θεέτητος ἐλαυνόμθυοι βελέεσσιν
Οὐδὲν ἐπιςρέφομαι, καὶ εἰ ἴιγος ἄσσον ἵκοιτο,
Οὐ θεόθεν, βίβλων δὲ παραβλέψαντες ἐμοῖο.

P. Garcias Galarza Theologus ac Philosophus Hispanus in Evangelicis institutionibus carmina Sibyllina cum S. Scripturæ locis conferre ac comparare conatus, laudatur ab Antonio Possevino Lib. II. Bibl. select. cap. 71.

VIII. *Non complectitur hæc collectio omnia & integra Sibyllina, quibus veteres usi sunt Doctores Ecclesiæ.* De Ethnicis nolui verbum addere quoniam res clara ex iis quæ dixi, & ex tot Sibyllæ oraculis quæ apud Græcos Latinosq; Scriptores memorata in nostris nulla exstant. Servius ad 3. Æneidos: *Sane sciendum est*, inquit, *omnia responsa Sibyllæ plus minusve centum contineri sermonibus*, ita enim potius legendum qvam cum Gyraldo dialogo 2. de Hist. Poëtar. p. 110. *non contineri.* Sed jam sæpe vidimus Servium exiguam mereri fidem in iis, quæ de Sibylla tradit, neq; ejus sententiam probant hæc Virgilii Æneid. 6.

Quo lati ducunt aditus centum, ostia centum,
Unde ruunt totidem voces responsa Sibyllæ.

Qvin ridiculum sit affirmare in singulis ostiis tantum semel per omnem vitam consultam fuisse & responsa dedisse. Enimvero aliunde satis constat innumeros fuisse libros sub Sibyllarum nomine ab Ethnicis jactatos, etsi non nisi paucissimos contigit à Romanis recipi auctoritate Reip. Hoc multis jam testimoniis evicimus, & inter paganos exstitisse complures variis temporibus pseudomantas sive falsorum oraculorum Sibyllinorum concinnatores demonstravimus. Hæc omnia, vel majorem saltim eorum partem, qvi in nostra brevi collectione qvæsiverit, sine dubio turpiter se fefellerit. At nec Christianorum veterum Sibyllina omnia nobis esse reliqva perspicue patet. Λόγοι πλείους sive *plures libri* Sibyllæ Phrygiæ memorantur à Clemente Alexandrino. Svidas Chaldææ Sibyllæ tribuit libros XXIV. complectentes oracula περὶ παντὸς ἔθνους καὶ χώρας. Lactantius cum decem Sibyllas enumerasset, *Harum omnium*, inqvit, *carmina & feruntur & habentur, præterquam Cumææ, cujus libri à Romanis occuluntur, nec eos ab ullo nisi à Quindecimviris inspici fas habent. Et sunt singularum singuli libri, qui quia Sibyllæ nomine inscribuntur, unius esse creduntur* (hinc Justinus in cohortatione ad Græcos de una Sibylla loqvens, ἧς τὰς βίβλους ἐν πάσῃ τῇ οἰκουμένῃ σώζεσθαι συμβαίνει) *suntq; confusi, nec discerni ac suum cuiq; assignari potest nisi Erythrææ, quæ & nomen suum verum carmini inseruit, & Erythræam se nominat ubi prælocuta est, cum esset orta Babylone. Sed & nos confuse Sibyllam dicemus &c.*

 Cum

Cum ait singularum Sibyllarum esse singulos libros, hoc non necesse est ita intelligere, ut novem soli prodeant & unicuiq; unus tribuatur, sed quod exstiterint peculiares ante atq; separati ab aliis libri sub cujusque Sibyllæ nomine, quo obliterato incertum jam sit cui demum singulos tribuere oporteat. His adde quod in Bibliotheca Vaticana Romæ feruntur exstare quatuordecim libri Sibyllini. Est & alterius voluminis titulus, qui à Gesnero affertur: ἐκ τῶν προφητικῶν Σιβύλλης λόγος θ' μέχρι τοῦ ιε. *liber nonus ad quintum decimum.* Præterea multa ac bene longa oracula Sibyllæ nomine à Theophilo Antiocheno & aliis antiqvis Ecclesiæ Doctoribus proferuntur, quæ in nostra collectione desiderantur.

IX. *Complectitur tamen hæc collectio partem magnam Sibyllinorum quibus usi sunt Patres.* Plurima enim quæ tanquam Sibyllæ laudant, in ea leguntur ipsis verbis, unde corrupta passim emendari potuerunt. Hoc tanquam manifestum & à nemine in dubium vocatum, longiore probatione indigere haud arbitror. Tantum adscribam verba Augustini Lib. XVIII. de Civ. Dei c.23. qui post adductam acrostichidem, *hæc autem Sibylla*, inquit, *sive Erythræa, sive ut quidam magis credunt Cumana, ita nihil habet in toto carmine suo, cujus exigua ista particula est, quod ad Deorum falsorum sive fictorum cultum pertineat, quinimo ita etiam contra eos & contra cultores eorum loquitur, ut in eorum numero deputanda videatur qui pertinent ad civitatem Dei.* Quod judicium huic quam habemus collectioni optime convenire, nemo qui evolverit, dubitabit.

X. *Sed plurimum confusam, librariorum culpâ passim depravatam, ac mutilam.* Hoc lectio ipsa satis quemq; docere potest, nullus passim ordo, multi versus repetiti, multa hiulca nec sanum sensum fundentia, & quæ sine ope codicis manu exarati restituere nemo queat. Librorum quoq; distinctio in scriptis libris diversa est, ut Opsopœus ad initium libri secundi & aliis in locis annotavit. Qvid porro est illud Lib. II. p.215? πάλιν ἐν τῷ τρίτῳ αὐτῆς τόμῳ τάδε φησὶν ἐκ τοῦ δευτέρου λόγου περὶ Θεοῦ. Et qvod libro tertio præfigitur: μετὰ τοῦ τάδε προβαίνουσα τοῖς λόγοις περὶ τοῦ ἀπατεῶνος δαίμονος τοῦ Ἀντιχρίστου φησὶν ὧδέ πη. Et p. 223. in medio libro: λείπει ἡ ἀρχή. Ex hujusmodi locis H. Dodwellus V.C. prælect. Cambden. VII. p.313. seq. colligebat nos hodie non habere opus ipsum integrum sub Sibyllarum nomine olim jactatum, sed excerpta à nescio quo & digesta per locos communes Theologicos, similiter ut Philosophi Ethnici Proclus & alii, Platonici maxime, λόγια Chaldaica per locos Philosophicos digesta habebant.

XI. *Christiani antiquissimi qui Sibyllæ meminerunt, non habuerunt totam*

hanc

Digitized by Google

hanc qualis hodie exstat Sibyllinorum collectionem, sed partem tantum quæ aliis postliminio additis in hanc συναγωγὴν coaluerunt. Ut omittam suspectum Apocryphæ prædicationis Pauli testimonium, Sibyllam commendantis, Clemens Romanus in parte deperdita primæ illius & aureolæ ad Corinthios Epistolæ, Sibyllæ testimonio usus est, ut ex Irenæo & Justini junioris quæstionibus ad Orthodoxos ostendit Beveregius in codice canonum vindicato Lib. I. c. 14. n. 8. Barnabam quoq; ad Sibyllæ testimonium respicere in verbis ὅταν ξύλον κλιθῇ καὶ ἀναστῇ suspicatur annotator Oxoniensis, quod ideo non credo, quia præcedunt verba: λέγει Κύριος, quomodo non loquuntur Christiani cum Sibyllæ verba recitaturi sunt. Meminit Sibyllæ etiam Hermas in Pastore, ut supra notare me memini. Horum omnium jam dictorum neminem puto legisse ea quæ post eorum mortem demum scripta necesse est, non magis quam Josephum qui Sibyllæ meminit Lib. I. c. 5. Antiqv. Sibyllina Oracula de Antoninis & Lucio Vero, neq; credo ab iis visam quæ libro Octavo exstat acrostichidem, memorabilem utiq; si legissent, sed nemini memoratam ante Eusebium, & qui in Græco codice carminum Sibyllæ Erythrææ vidisse eam se testatur Augustinum. Ita fortassis subinde alia atq; alia Sibyllino nomini supposita sunt inter Christianos, jam sæculo primo *multa,* de quibus objicit Celsus, quem sub Adriano ac deinceps floruisse testatur Origenes Lib. I. p. 8. alia sæculo secundo, qualia sunt illa quæ dixi de Antoninis ac L. Vero, alia sæculo tertio, ut Acrostichis. Clementem vero Romanum & reliquos quos nominavi, uti Josephum quoque, quoniam nihil de Sibylla proferunt quod non ex Sibyllinis apud Gentes peti potuerit, quare suppositis per Christianos oraculis usos affirmare debeam, non video. Sane gentibus etiam de uno Deo summo constitit, & quod Clemens Romanus videtur ex Sibylla attulisse de mundo conflagraturo, quid aliud est, quam quod in iisdem forte Sibyllinis libris legisse se innuit Ovidius Lib. I. Metamorph. v. 256.

Esse quoque in fatis reminiscitur, affore tempus
Quo mare, quo tellus, correptaque regia cœli
Ardeat, & mundi moles operosa laboret.

Ac libellus pæne impleri posset gentilium de mundi futuro incendio testimoniis. Denique quod de turri Babylonica profert ex Sibylla Josephus, nonne Abydeno & Eupolemo etiam innotuisse docent Eusebius Lib. IX. cap. 14. Lib. XX. cap. 17. præparat. & Cyrillus I. contra Julian. Nescio autem an satis firmum argumentum sit Vossii Lib. de Poëtis Græcis cap. 1. p. 6. qui auctorem vel consarcinatorem Sibyllinorum post

Constantini M. tempora demum vixisse arguit ex eo, quod Sibylla Lib. III. p.283. affirmat se esse nurum Noachi, & Patres Constantino antiquiores aperte ajunt nullam ex Sibyllis esse Mose antiquiorem. Eidem rationi plurimum se tribuere testatur Cotelerius in prolegomenis ad Epistolam posteriorem Clementis Romani. Sed profectò versus qui eadem pagina in Sibyllinis exstant à Lactantio allegantur, & multis alioqui exemplis constat pugnantia inter se à Patribus quandoque affirmari, præcipue in iis quæ rationem temporum spectant.

XII. *Etiam illa quæ à Justino & reliquis secundi & sequentium seculorum Patribus adducuntur Sibyllina, minime omnia auctores habuere Sibyllas sive mulieres fatidicas Ethnicas.* Justinus Martyr sub extremum cohortationis ad Græcos ait Sibyllam non modo adventum Servatoris nostri Jesu Christi σαφῶς & φανερῶς prædicere, sed & aliquibus interjectis addit eam non minus σαφῶς & φανερῶς tradere περὶ πάντων τῶν ὑπ' αὐτοῦ γίνεσθαι μελλόντων. In eodem libro p. 17. profert oraculum de deserendis templis arisque, quæ incassum spurcatæ fuerint cruentis victimis, & de colendo uno Deo magno. Ejusdem argumenti est quod Lib. II. adducit Theophilus Antiochenus pag. 144. ubi piis Dei cultoribus promittit paradisum. Lactantius & alii disertissima de Christi miraculis & passione loca producunt sub Sibyllæ nomine. Hæc omnia & singula qui ab Ethnica vate profecta, & inter Gentes pro Sibyllinis agnita sentiat, nihil sentiat. Incassum sane hoc adstruere laborarunt tum alii tum Johannes Crassetus Jesuita, cujus exstant bini de Sibyllinis libri Gallice editi, quorum unum Blondello A.1678. alterum illius ὑπερασπιστῇ Johanni Markio A. 1684. opposuit.

XIII. *Supposita igitur fuere quædam à Justino & aliis post eum Patribus laudata oracula. Non autem supposita fuere ab Ethnicis*, neque enim sibi ipsi adversatur Satanas. Matth. XII.26. At pleraqve in his Sibyllinis plane pugnant cum Ethnicismo.

XIV. *Neque supposita fuere à Judæis*, qvamvis ita sensit vir magnus Hugo Grotius ad Matth. II. 1. eumque secutus Is. Vossius libro de Sibyllinis Oraculis, ut Marcum Zuerium Boxhornium in Historia universali & alios omittam. Intelligo autem una cum illis viris doctis Judæos, non qui Christianismo nomen dederunt, illi enim rectius dicentur Christiani, sed qvi ante Christum fuerunt, vel in Judaismo substiterunt. Ab his non fuisse supposita illa qvæ à Patribus citantur Sibyllina, paucis ostendam, neque enim placet huc referre argumenta non æqvalis omnia ponderis, qvæ Vossianæ sententiæ in Exercitationibus de Vatici-

ticiniis Sibyllinis Lipsiæ 1688. 8vo. editis opposuit vir eruditus Johannes Reiskius, tum scriptores Galli Richardus Simon & Elias DuPin. Nunqvam soliti sunt Judæi falsas gentibus venditare prophetias, qvi hac in parte religiosissimi semper fuerunt, & cum haberent veros ac divinos Prophetas domi, nihil illis detrahendum, nihil adjiciendum putavernnt. Nulla est Sibyllinorum apud Judæos auctoritas ac vix mentio. Josephus semel obiter Sibyllæ meminit, Philo nusqvam, Talmudici aliiqve Judæi doctores qvantum rescire diligenter inqvirendo potui, nullam habent rationem Sibyllinorum. Nusqvam gentes leguntur objecisse Judæis qvod Sibyllæ carmina supposuerint aut ea interpolaverint, sed Christianis hoc exprobratum legitur. Incredibile est, legatos Romanorum, Octacilium Crassum aliosque, Erythris vel alibi, sive in Græcia sive in Ægypto à contemtis & exosis oracula collegisse & emendicasse Judæis. Unde facile responderi posse puto ad ea, qvæ Reiskio objecit vir clarissimus Wilh. Ernestus Tentzelius in cogitationibus vernaculis menstruis anni 1689. p. 309. Deniqve qvæ à Patribus afferuntur Sibyllæ de Christo testimonia, passim ita comparata sunt, ut tam σαφῶς καὶ φανερῶς qvemadmodum Justinus loqvitur, nec ab ullo Judæo ante Christum natum scribi potuerint.

XV. *Restat igitur ut à Christianis conficta, & Sibyllæ nomini falso subjecta fuerint, ad confundendos Ethnicos.* Hoc svadet ipsum oraculorum argumentum, hoc verisimile reddunt tot alia primorum sæculorum Apocrypha, tot fraudes profectæ à præpostera pietate, qvæ veritatem fulcro mendacio indigere sibi persvadebat. Hoc ab Ethnicis statim objectum fuisse constat ex testimoniis Origenis, Lactantii, Eusebii, Augustini, Sozomeni, qvæ produxi cap. XXX. 5. & XXXI. num. 13. Hujus sententiæ subscriptores approbatoresqve viri doctissimi sunt, Josephus Scaliger Epistola CXV. If. Causabonus ad Baronium, Jacobus Capellus vindic. pro Casaubono Lib. I. cap. 12. Blondellus, Petrus Petitus, & paucis exceptis omnes qvi rem diligentius considerarunt. Qvod si cui incredibile & reverentia piis sanctisq; majoribus fidei nostræ debita indignum judicet, ut Justinum, Athenagoram, Theophilum, Clementem, Lactantium aliosqve statuamus fucum sibi facere passos & hypobolimæa Sibyllina jactasse pro veris: is velim cogitet quod nihil minus qvam acres & accuratos Criticos se esse ostendant in suis scriptis, qvod freqventer ad Libros omnium confessione Apocryphos provocent, qvod putaverint argumentis quibuscunqve recte se uti, modo pro veritate facerent qvam defensitabant. Neqve istud hilum officit causæ Evangelii in se, etsi forte pluri-

plurimum officit progressui Christianismi apud Ethnicos, qvi fucum hunc sentiebant, & ex hoc reliqvorum etiam longe veriorum ac solidiorum argumentorum judicabant vim pondus ac momentum. At enim Apostoli gentilibus ac Judæis multis millibus persvaserunt Evangelium, virtute divina, non ementito ejusmodi Sibyllæ, Hermetis, Hystaspis, Orphei, vel alio undecunqve investigato dubiæ fidei testimonio nixi.

XVI. *Quando conficta fuerint, & à quo, quove in loco, non plane exploratum videtur.* De tempore vide tamen quæ supra dixi num. XI. & cap. XXXII. num. 7. At quis demum, vel qui hujus fuerint fraudis auctores, Orthodoxi an hæretici, quod eorum nomen, qvæ secta, nemo est qui nos certo doceat. *Hermæ* qui tribuunt cum Blondello Lib. II. c. 7. non videntur cogitasse quod tam elegantes versus Græci vix exspectari possint ab auctore Pastoris. Alius quoque visionum Hermæ, alius Sibyllinorum est genius. Plures sunt qui supposita hæc esse conjiciunt ab hæreticis veteribus. Ita Reinesius in dissertatione Critica de Sibyllinis oraculis, quam cum sua de diluvio Deucalionis dissertatione vulgavit Georgius Schubartus, Jenæ 1685. 4to. Ex hæreticis quidam nominant Gnosticos vel Montanistas. Quia *Gnosticorum* nomen latissime patet tum quod ad tempus, tum quod ad dogmata attinet; sat generalem quoque, adeoque parum certam constat esse illam conjecturam. De *Montanistis* minus verisimile esse videtur, quod post alteram Blondelli suspicionem opinati sunt H. Dodwellus prælect. Cambdenian. p. 302. Sam. Maresius sylloge Dispp. parte 2. pag. 489. seqv. & Joh. Marckius in dispp. de Sibyllis Franequeræ editis Ao. 1682. 8vo. Non tantum quod ante exortum Montanum Sibyllina allegaverit Justinus, adeoque prius orbi innotuerint, ut Marckio objecit Guil. Caveus in part. 1. Hist. Literariæ scriptorum Ecclesiasticorum, cui nonnulla, at quæ difficultatem omnem non tollunt reposuit Vir doctus in exercitationibus textualibus ad quinquaginta loca selecta Scripturæ pag. 475. seq. Sed inprimis observo nullius inter Montanistas pretii fuisse Sibyllina, & Montanistam Tertullianum aliquoties quidem ad Paracletum in Prisca & Maximilla, nusquam ad Sibyllina illa à Christianis supposita provocare. Quod enim in libro Tertulliani de pallio cap. 2. dicitur vaticinata *Sibylla non mendax*, oraculum inter Ethnicos celeberrimum spectare notavi cap. XXXII. num. 5. Quod denique ad locum attinet, urbem, vel regionem, in qua conficta primum illa de Christo Sibyllina fuerint, idem Reverendus ac de Historia Ecclesiastica præclare promeritus Caveus parte 1. Hist. Literariæ *Christianum aliquem*

Alexan

Digitized by Google

Alexandrinum conjicit illam Sibyllinorum farraginem confinxisse, ex vaticiniis, historiis, dogmatibus librorum sacrorum utriusque Testamenti, insertis quibusdam hinc inde ex veterrimis oraculis, quo speciosius orbi obtruderetur. Nescio tamen an necesse sit affirmare, quod omnes fraudum architecti fuerint Alexandrini. Aliqua vero ex veterrimis Ethnicis & Christi nativitatem præcedentibus oraculis inserta fuisse, jam probatum dedi supra n.VI. & agnoscunt Tobias Wagnerus inquisitione in Oracula Sibyllina Tubingæ 1664.4. editâ p.38. Ioh.Henr. Ursinus parte 2. Analect.sacr. Lib.IV. c.8. itemque alii.

XVII. *Non fuit ullo edicto Romæ capitis pœna proposita iis, qui hæc Sibyllina quæ nos habemus, vel illa quæ Patres allegarunt legerent.* Neminem certe hoc nomine capite minutum in veteri historia offendimus. Nec usquam ejusmodi legis vel edicti mentio. Et quorsum pœnam capitis sancivissent lectoribus suppostitiorum scriptorum, qui veros libros Propheticos & Apostolicos à Judæis & Christianis legi patiebantur. Neque primi Christiani toties tamque audacter allegassent etiam in suis ad ipsos Imperatores Apologiis, si hoc capitis supplicio luendum scivissent. Equidem libri Sibyllini arcana civilium sacrorum continentes, ἐν ἀπορρήτοις habebantur, neque ulli nisi quindecimviris patebant, ex politica causa: sed jam demonstratum est longe alios hos fuisse, tum argumento, tum eo ipso etiam quod vulgo ferrentur, ab alteris differentes. Aurelianus quoq; Imperator apud Vopiscum increpat Senatum de inspiciendis libris Sibyllinis diutius dubitantem *perinde quasi in Christianorum Ecclesia res ageretur*: sed his verbis non ait prohiberi Christianos edicto singulari à Sibyllinis consulendis, ut putabat Baronius Apparat. ad Annales num.20. Montacutius pag.132. Apparat. ad Origenes Eccles. & pag. 156. Analect. sed potius Christianos in suis conventibus Sibyllina nunquam consulere, nec ad ea in ullo periculo recurrendum sibi existimare. Vide Casaubonum ad Baron. pag. 81. Blondellum Lib.I. cap. 19. Etiam Justinus Martyr Apologia prima pag. 82. ait opera malorum dæmonum effectum esse ut mors constituta esset lectoribus Hystaspis, Sibyllæ ac Prophetarum. Κατ' ἐνέργειαν δὲ τῶν φαύλων δαιμόνων θάνατος ὡρίσθη κατὰ τῶν τὰ Ὑστάσπου ἢ Σιβύλλης ἢ τῶν προφητῶν βίβλους ἀναγινωσκόντων. Sed eo in loco dolet tantum Justinus non jampridem cuivis licitum fuisse evolvere libros omnes ac singulos quos fatales Romani habebant sanctissimeque custodiebant, nec nisi decreto Senatus vel jussu Imperatorum permittebant inspici à Quindecimviris sacrorum. Suspicatus nempe est vir optimus, ex iis, quæ ipse legerat Sibyllinis, & quæ invitis Romanis in-

 vulgus

Digitized by Google

vulgus manasse putabat, etiam in alteris, qvæ adhuc occultabantur, multa exstare veritatis testimonia, prohibitam autem fuisse eorum lectionem ὅπως διὰ φόβου *metu pæna* ἀποστρέψωσιν ἐντυγχάνοντας τοὺς ἀνθρώπους τῶν καλῶν γνῶσιν λαβεῖν, αὐτοῖς δὲ δουλεύοντας κατέχωσιν. Non potuisse tamen *ad plenum* illa clam haberi quin aliqva saltim in hominum manus venirent: ὅπερ εἰς τέλος οὐκ ἴσχυσαν πρᾶξαι, ἀφόβως μὲν γὰρ (hoc est, *sine metu pœna* sive *impune*) οὐ μόνον ἐντυγχάνομεν αὐταῖς, ἀλλὰ καὶ ὑμεῖς ὡς ὁρᾶτε εἰς ἐπίσκεψιν φέρομεν, ἐπιστάμενοι πᾶσιν εὐάρεστα φανήσεσθαι. Hic qvin germanus sensus verborum Justini sit, Casaubono etiam maximam partem probatus Exerc. 1. ad Baron cap. 11. eqvidem non dubito, & lectori docto facile me persvasurum confido, nec vereor ipse rogare ut conferantur qvæ ad hunc locum disputant Baronius Apparat, num. 20. Montacutius in Analectis p.154. sq. & qui idem prope liber est in Apparatu ad Origines Ecclesiasticas pag.130. seq. Petrus Halloisius T.2. scriptor Oriental. pag. 399. Petrus Lanselius in dispunctione calumniarum qvas vocat Casauboni cap.6. Habuisse vero Romanos præter Sibyllina etiam alios libros fatidicos, qvos sacros nec vulgo inspiciendos servabant, & qvos προφητῶν βίβλους h.l. Justinus vocat, ex Svetonio, Plinio, Servio aliisqve constat; porro capitali supplicio affectum eum qvi fatales libros aliis legendos dedisset jam Tarqvinii temporibus novimus Attilium, ut ex Dionysio & Valerio Maximo notavi supra cap. XXXI. num. 6. Videtur tamen in eo falsus esse Justinus, qvod hæc qvæ gentibus objectabat Sibyllina ejusdem esse putabat generis cum eis qvæ Romani occultabant. Rectius utraqve inter se distinguit Lactantius Lib. I. cap. 6. *Harum omnium,* inqvit, *Sibyllarum carmina & feruntur & habentur præterquam Cumanæ, cujus libri à Romanis occuluntur, nec eos ab ullo nisi à Quindecimviris inspici fas habent.* At lepidus prorsus est Lanselius, qvi ex eo qvod Justinus dixerat malorum dæmonum instinctu interdictam à Romanis fuisse Sibyllinorum lectionem, concludit *facile apparere, Romanæ Ecclesiæ sanctionem de non concedenda promiscue Bibliorum in vulgari idiomate lectione, æquissimam esse atq; sanctissimam.* Eodem velut non contemnendo argumento utuntur Ledesma, Heskinsus, Peresius & alii. Sed judicet lector utrum è Justini verbis rectius seqvatur, quod Usserius in historia dogmatica de Scripturis & sacris vernaculis pag.253. ex iisdem colligit, ab eodem nempe spiritu actos fuisse, & illos qvi Sibyllinorum, & hos qvi sacrorum Bibliorum lectionem interdixerunt, atqve adeo eundem habuisse finem sibi propositum, *ut per timorem ab illis homines absterrerent, quo minus scripta ea legentes*

Digitized by Google

gentes rerum bonarum notitiam perciperent, sed in servitute potius à se retinerentur. quæ ipsa verborum Justini sententia est.

XVIII. *Non est ab Augustino singularis quadam Sibyllinorum concinnata συναγωγή* Eam periisse dolet Erasmus Schmidius vir doctissimus, cujus Orationes tres de Sibyllis earumqve Oraculis vulgatæ sunt Witebergæ primum Ao. 1618. deinde ad calcem commentariorum ejus posthumorum in N. T. Norimb. 1657. fol. Ita vero ille Orat. 2. pag. 1501 *Scribit D. Augustinus Lib. XVIII. de Civ. Dei cap. 23. se carmina Sibllina non eâ serie quâ apud Lactantium leguntur ponenda censuisse, sed qua aptissime fieri posse sibi videretur contexuisse ac capitibus distinxisse, si modo scriptores eam seriem deinceps servare non neglexissent. Utinam Beati Patris præstita hac in re opera frui nobis hodie liceret!* Sed alius sensus est verborum Augustini, & præstitâ ejus circa Sibyllinos versus operâ plane frui nobis licet, quæ non alia fuit, nisi quod versus quosdam sparsim variisque locis à Lactantio Græce productos ipse eodem capite 23. libri XVIII. una serie conjunctim Latinis verbis retulerit. Ecce Augustini locum integrum & Sibyllina Lactantii una serie, suis distincta capitibus, quod librarii & editores servare postea, ut ipse merito veritus fuerat, neglexerunt: *Inserit etiam Lactantius operi suo quædam de Christo vaticinia Sibyllæ, quamvis non exprimat cujus. Sed quæ sigillatim ipse posuit, ego arbitratus sum* (hoc ipso in loco) *conjunctim esse ponenda, tanquam unum sit prolixum* (carmen) *quæ ille* (variis in locis) *plura commemoravit & brevia* *

In manus iniquas, *inquit*, infidelium postea veniet, & dabunt " Deo alapas manibus incestis, & impurato ore exspuent venenatos sputus, Dabit vero ad verbera simpliciter sanctum dorsum. "

Et colaphos accipiens tacebit, ne qvis agnoscat quod verbum " vel unde venit ut inferis loquatur, & corona spinea coronabitur. "

Ad cibum autem & fel, & ad sitim acetum dederunt, inhospitalitatis hanc monstrabunt mensam. "

Ipsa enim insipiens gens tuum Deum non intellexisti ludentem mortalium mentibus. sed & spinis coronasti, & horridum fel miscuisti. "

Templi vero ** velum scindetur, & medio die nox erit tenebrosa nimis in tribus horis. "

Et morte morietur tribus diebus somno suscepto, & tunc ab " inferis regressus ad lucem lætam veniet primus, resurrectionis principio vocatis ostenso. *Ista Lactantius carptim per intervalla disputationis suæ* " *sicut*

* Lactant IV. 18. ** id. IV. 19.

ſicut ea poſcere videbantur quæ probare intenderat adhibuit teſtimonia Sibyllina, quæ nos, nihil interponentes, ſed in unam ſeriem connexa ponentes, ſolis capitibus, (h. e. ut primum verbum ſingulorum locorum majuſculis literis ſcriberetur, vel ſinguli loci à Lactantio citato novum veluti caput ſive novam ut vulgo loquimur lineam inchoarent, quemadmodum hic lector factum videt) *ſi tamen ſcriptores deinceps ea ſervare non negligant* (imo vero neglexerunt etiam editores & interpretes, Vives ac Coquæus, ne ipſis quidem Benedictinis exceptis) *diſtinguenda curavimus.*

XIX. Antonius Poſſevinus in Apparatu ſacro ait melius fuiſſe pauca Sibyllina de multis ſecernere, collecta ex Patribus, notisque vel paraphraſi illuſtrata, quam totam farraginem qualis exſtat in lucem dare; confiditque operam iſtam ſuſceptum iri ab aliquo docto & Catholico viro, uſui futuram in ſcholis ad puerorum ingenia per ſolidam doctrinam excitanda ad Chriſtianam fidem fovendam, & optimis moribus in rem conferendam. Utrum quisqvam id conſilium hactenus ſecutus ſit me latet, etſi ſcio ipſum (nec male ut arbitror) improbari à Blondello Lib. I. cap. 29.

XX. Præter libros octo Sibyllinorum Græce exſtantium, de quibus hactenus egi, habentur & alia Latine, quæ commentis recentiorum, quam Græca illa, temporum adſcribenda eſſe non dubito.

Hæc ſunt (1) *Hexaſticha* carmina de Chriſto *duodena*, verſu Hexametro, quorum ſingula ſingulis tribuuntur Sibyllis: Perſicæ, Libycæ, Delphicæ, Cimmeriæ, Samiæ, Cumanæ, Helleſpontiacæ, Phrygiæ, Europææ, Tiburtinæ, Agrippinæ, Erythrææ. Edidit hæc ex veteri codice Opſopœus pag. 458. ſeq. & ſparſim in diſſertationibus de Sibyllis Gallæus.

(2) *Narratio* proſâ ſcripta, quam ex codice Johannis Nicotii Opſopœus edidit p. 515. ſeq. Gallæus ſuæ oraculorum Sibyllinorum editioni præfixit, editores Operum Bedæ Venerabilis minus emendate deſcriptam rejecerunt ad calcem Tomi ſecundi. In hac cum de decem Sibyllis quædam auctor præmiſiſſet, narrat Tiburtinam Sibyllam innumeras orbis terrarum regiones vaticiniis ſuis impleviſſe, & famam ejus attigiſſe etiam Romanos, qui miſſis ad eam legatis magno cum honore in urbem deduci curaverint. Hinc centum Senatores in una nocte per ſomnum videre ſibi videntur novem ſoles, quos Sibylla de totidem generationibus ſive generibus hominum ſeſe inſecuturis interpretata quales ſingulæ futuræ ſint exponit. De *quarta* ſic ſcribit: *Quartus autem ſol quarta generatio eſt, in qua erunt homines quod verum eſt abnegantes. Et*

in

Digitized by Google

in diebus illis exsurget mulier à meridiano de stirpe Hebræorum nomine M. habens sponsum I. & procreabitur ex ea, sine commixtione viri, de Spiritu sancto nomine JEsus & ipsa erit virgo ante partum & virgo post partum. Plura ibidem subjicit de Christo, & in *quinta* generatione de Apostolis ituris in omnem mundum & per LXXII. linguas subjecturos sibi omnes nationes. Quo in loco secutus est auctor veterem sententiam de 72. linguis totidemque gentibus orbis terrarum, de qua vide Bocharti Phaleg. Lib. I c. 15 Petavium ad Epiphan. pag. 6. & Buxtorfii dissertatt. Philologico Theologicas pag. 83. præ cæteris Ludolfum commentar ad Hist. Æthiop. pag. 210. sequ. Cæterum cum vix tribus verbis perstrinxisset pseudo Sibylla hæc octo priores generationes, de *nona* agit prolixissime, & imperatores plerosque ut Constantinum, Carolum & alios primis designans literis, ultimum H. nomine ait fore Regem Romanorum & Græcorum, & regnaturum annos CXXII. Sub hoc aureum sæculum pollicetur, omnes paganos ad Christum revocandos, & post illorum CXXII. annorum spatium Judæos convertendos ad Dominum, venturum tunc quoque Antichristum de tribu Dan (Hæc quoque multorum veterum fuit opinio, Irenæi, Hippolyti, Ambrosii, Augustini, Prosperi, Theodoriti, Gregorii M. & aliorum) cujus Magicis artificiis multi deludendi sint, & gentes ab Aquilone spurcissimas, quas Alexander Rex incluserit, Gog videlicet & Magog. *Cum autem audientur hæc, Rex Romam convocato exercitu debellabit eos atque prosternet usque ad internecionem. Et postea Rex veniet Hierusalem & ibi deposito capitis diademate & omni habitu regali regnum Christianorum Deo patri relinquet & filio ejus JEsu Christo. Et cum cessaverit imperium Romanum, tunc revelabitur manifeste Anti Christus, & sedebit in domo Domini in Hierusalem. Regnante autem eo egredientur duo clarissimi viri Helias & Henoch* (confer de hac sententia, quam constanti traditione in Ecclesia celebratam nimis liberaliter Arethas affirmat, interpretes ad Apoc. XI. 3. Pseudev. Nicodemi p. 291. Hippolytum de Anti Christo p. 27. Damascenum Lib. IV. O. F. c. 28.) *ad annunciandum adventum Domini & Antichristus occidet eos, & post dies tres à Domino resuscitabuntur.* Denique cum dies persecutionis Anti Christi electorum gratia à Divino abbreviandos, & Anti Christum à Michaële Archangelo in monte Oliveti occidendum dixisset, hæc somnia concludit celebri illa Acrostichide, non alia usus versione quam allatâ ab Augustino, Lib. XVIII. de Civ. Dei cap. 23. Mentio hujus narrationis etiam apud Martinum Polonum Lib. II. Chronici pag. 102. edit. Suffridi Petri. Ejusdem generis est Prophetia Sibyllæ memorata in Chronico S. Benigni Divionensis ad A. C. 561. apud Dacherium T. I. spicileg. pag. 367.

pag. 367. *Venit Bruna de partibus Hispaniæ, ante cujus conspectum gentes peribunt. Hæc vero equitum calcibus disrumpetur.*

(3). *Vaticinium* Sibyllæ, *de septem statibus Ecclesiæ*, quod protulit Johannes Chemensis Episcopus in libro qui inscribitur *onus Ecclesiæ*, & sæpius sine nomine Auctoris lucem adspexit, cap. 65. ex eo Joh. Wolfius Centur. 3. Memorabilium pag. 54. seq. & Daniel Clasen libro III. de oraculis p. 577. seqv.

XXI. Atque hæc de Sibylla atque Sibyllinis satis, vel etiam plus satis. Operæ pretium tamen existimavi argumentum quod tot scriptores, multa perperam vel non plene tradentes occupasset, paulo accuratius & distinctius persequi in usum studiosorum. Nunc ad alios scriptores qui ante Homerum fuisse feruntur cum bona ut spero lectoris venia me confero, modo notaverim quod imago *lyræ triquetræ* quod genus à Sibylla primum repertum Svidas tradidit, exstat apud Sponium pag. 21. Miscellan. & Clarissimum Perizonium ad Æliani Variarum Lib. III. cap. 32. pag. 260.

XXII. Optandum erat *Claudii Salmasii* opus de Sibyllis, quod vir magnus promittit pag. 78. ad Solin. lucem vidisse; Cæterum alii recentiores qui singularibus scriptis editis de Sibyllis earumque oraculis agendum in se pridem susceperunt, hi fere sunt; *Joannes Aitzma* in speculo Sibyllarum, sive tractatu de Sibyllis Belgice edito, *David Blondellus* libris de Sibyllis qui Gallice prodierunt Paris. 1649. 4to. Anonymus (*Rob. Boyle* ut fert fama) in disquisitione de Sibyllis & Sibyllinis scriptis, contra objecta Opsopœi, Casauboni, Blondelli & aliorum. Anglice Lond. 1661. 89. *Joh. Crassetus* Jesuita in dissertatione de oraculis Sibyllinis adversus Blondellum, Gallice, Paris. 1678. 12mo & cum appendice Joh. Marckio Viro Cl. opposita. ibid 1684. 12mo. *Servatius Gallæus* in dissertationibus de Sibyllis Amst. 1688. 4to. *Georgii Greenii* triga dissertationum de Sibyllis Witeberg. 1661. 4. *Joh. Marckius* * in disputationibus de Sibyllinis Carminibus Franeqv. 1682. 8vo. *Onuphrius Panvinius* in libro de Sibyllis & Sibyllinis oraculis, frequenter edito. *Petrus Petitus* libris III. de Sibylla, Lips. 1686. 8vo. *Thomas Reinesius* disquisitione Critica posthuma de Sibyllinis Jen. 1679. 4to. Joh. Reiskius ** in exercitationibus de vaticiniis Sibyllinis, pluribusque quotquot Christi natalem præcessisse leguntur, Lips. 1688. 8vo. *Erasmus Schmidius* in Oratio-

* Confer. ejusd. Marckii Exercitationes textuales ad 50. selecta S. Scripturæ loca p. 475. sq. & præf. ad exercitationes juveniles, Groning. 1686. 8.

** Impugnat potissimum sententiam Is. Vossii de qua ut de aliorum quoque plerorumque hic memoratorum dixi supra hoc ipso capite suo loco.

Digitized by Google

Orationibus tribus de Sibyllinis Oraculis Witeb. 1618. 8vo. & ad calcem commentariorum in novum fœdus Norimb. 1658. fol. *Edwardus Simson* in disqvisitione de Sibyllis, subjecta parti postremæ Chronici Catholici Oxon. 1652. fol. *Isaacus Vossius* de Sibyllinis & aliis qvæ Christi natalem præcessere oraculis Oxon. 1680. 12mo & post ejus varias Observationes Lond. 1685. 4to. *Tobias* deniq; *Wagnerus* inqvisitione in Oracula Sibyllina de Christo, Tubing. 1664. 4to. *Josuæ Barnesii* V. C. de Sibyllis libri tres nondum qvod sciam lucem adspexere, memorati ab auctore in Catalogo scriptorum suorum Anacreonti præmisso.

Infiniti præterea sunt, qui licet non singularibus libris, tamen fuse satis hoc argumentum in scriptis suis attigere, ut Joach. Camerarius, Joh. Jacobus Boissardus, Julius Cæsar Bulengerus & Caspar Peucerus libris de divinatione: Auctor historiæ Deorum fatidicorum, vatum, Sibyllarum & Phœbadum apud priscos illustrium Francof. 1680. 4to. P. Molinæus libro qvem Vatem inscripsit, Antonius Vandalen, Daniel Clasen & Georgius Mœbius libris de Oraculis: Samuel Maresius in Sylloge dispp. parte 2. p. 489. seqv. Baronius in apparatu ad Annales & adversus eundem If. Casaubonus, Rich. Montacutius & Causauboni contra Rosweidum Hyperaspistes Jacobus Capellus. Samuel qvoq; Basnage T. 1. Annal. p. 147. seq. Gvil. Beveregius in Codice Canonum Vindicato L. 1. c. 14. Joh. Henr. Ursinus libro de Mosis antiqvitate p. 225. sq. & Christoph. Arnoldus in spicilegio p. 70. Lilius Gyraldus dialogo 2. de Poëtis, Gvil. Caveus, Elias du Pin & alii pleriq; qvi de Scriptoribus Ecclesiasticis egerunt, Rich. Simon contra If. Vossium, Thomas Hyde de Veteri Relig. Persarum, Jo. Möllerus in Homonymoscopia p. 271. seq. &c. Prætereo Sibyllinorum editores supra cap. XXXI. num. 1. à me laudatos qvibus adderem *Ludovicum de Tovar* Palentinum Hispanum, Ordinis S. Dominici, cujus commentaria in revelationes Erythrææ Sibyllæ à bello Trojano ad diem judicii futura prædicentes lucem viderunt Senis 1508. 4to. Verum illa non * integros octo Sibyllinorum libros à Betulejo primum A. 1545. editos, sed tantum exigua qvædam Sibyllæ Erythrææ fragmenta ex Eusebio, Lactantioq; excerpta persequvuntur. Porro Notæ Johannis Savanorolæ in Sibyllina, qvas Parisiis A. 1607. & 1610. editas memorat Bibliotheca Theologica Martini Lipenii τȢ μακαρίτȢ, nusqvam exstant, sed pro Savanorola, Opsopœi nomen ibi reponendum.

* Confer qvæ dixi supra, num. IV.

CAPUT

CAPUT XXXIV.

Sidonis hymni. 1. *Sisyphi Coi Ilias. Alii hoc nomine.* 2. *Syager, belli Trojani scriptor, in Laërtii codicibus vitiose Sagaris, in scholiis ad Aristophanem Satyrus.* Μετὰ τοῦτον, *cum hoc.* 3. *De Terpandro, ejus ætate, & poëmatis.* 4. *Terpandri Lym* ἑπτάφθογγος. 5.

I.

SIDONEM Ponti filiam hymnos invenisse affirmat Sanchoniathon sive Philo Byblius apud Eusebium Lib. II. præparat. Evangel. p. 38. Ἀπὸ δὲ τοῦ Πόντου γίνεται Σιδών, ἣ καθ' ὑπερβολὴν εὐφωνίας πρώτη ὕμνον ᾠδῆς εὗρε.

II. SISYPHUS COUS, Teucri scriba fuisse & Iliadem ante Homerum condidisse dicitur. Johannes Malalas T. I. Chronographiæ p. 167. ταῦτα δὲ Σίσυφος ὁ Κῷος συνεγράψατο ἐν τῷ πολέμῳ ὑπάρχων σὺν τῷ Τεύκρῳ, ἥντινα συγγραφὴν εὑρηκὼς Ὅμηρος ὁ ποιητὴς τὴν Ἰλιάδα ἐξέθετο, καὶ Βεργίλλιος τὰ λοιπὰ ἅτινα καὶ ἐν ταῖς τοῦ Δίκτυος ἐμφέρεται συγγραφαῖς. Eadem fere ex Chronographo MSto affert Allatius Lib. de Patria Homeri p. 54. Johannes Tzetzes ad Malalam auctorem provocans Chil. V. hist. 29.

Σίσυφον Κῷον λέγουσι τοῦ Τεύκρου γραμματέα
Καὶ πρὸ Ὁμήρου γράψαι δὲ τοῦτον τὴν Ἰλιάδα
Τεύκρῳ συνεκστρατεύσαντα καὶ καθορῶντα πάντα
Ἀφ' οὗ πρὸς πλάτος ὕστερον Ὅμηρον μεταφράσαι.

Laudat hunc Sisyphum plus simplici vice idem Malalas p. 142. 152. ut illa ætate libellum de rebus Trojanis sub Sisyphi nomine exstitisse non sit dubitandum. Feruntur & alii Sisyphi, ut celebris ille Æoli filius conditor & Rex Ephyræ sive Corinthi, auctor ludorum Isthmiorum: & Sisyphus latro atque insessor viarum Corinthi, qui apud inferos ingens cogitur rediturum saxum volvere, quamvis hoc priori quidam tribuunt, & solenni Mythologorum ac Poëtarum more micantes in tenebris, diversa inter se confundunt. Vide Scaligerum ad Euseb. p. 38.

III.

Digitized by Google

III. SYAGER sive * SYAGRUS de quo Ælianus lib. XIV. Variar. capite 21. ὅτι Σύαγρός τις ἐγένετο ποιητὴς μετ' Ὀρφέα καὶ Μουσαῖον ὃς λέγεται τὸν Τρωϊκὸν πόλεμον πρῶτος ᾆσαι, μεγίστης οὗτος ὑποθέσεως λαβόμενος καὶ ἐπιτολμήσας ταύτῃ. Neutiquam tamen videtur Syagri librum ipsum vidisse Ælianus, uti nec Eustathius qui in proleg. ad Iliadem p. 3. ὅτι δὲ καὶ ἕτεροι, inquit, πρὸ Ὁμήρου ἦσαν ποιηταὶ, ὧν καὶ Μουσαῖος ἀκέσεις νόσων συγγράψάμενος, καὶ ὅτι ὡς καὶ Αἰλιανὸς ἱστορεῖ μετὰ Ὀρφέα καὶ Μουσαῖον Σύαγρος γέγονε ποιητὴς, ὃς πρῶτος τὸν Τρωϊκὸν ᾖσε πόλεμον. Verba μετ' Ὀρφέα καὶ Μουσαῖον Julius Cæsar Scaliger Poëtices Lib. I. p. 10. non cum Vultejo eumque secutis omnibus Æliani editoribus reddit *post*, sed *ante Orpheum & Musæum*: quo nomine reprehenditur ab Allatio de patria Homeri pag. 63. & 76. seqv. Sed ita quoque viri quidam docti exponendum rati sunt locum Actor. cap. V. versu 37. μετὰ τοῦτον *ante hunc*. Vide Valesium ad Eusebium pag. 31. & Samuelem Basnage ad A. C. 34. n. 21. etsi locus Clementis Alexandrini quem afferunt aliter longe accipitur ab Henr. Dodvvello dissertatt. ad Irenæum p. 36. & ab alio viro docto cujus mentionem facit in addendis ad illum locum. Rectius ni fallor μετὰ τοῦτον vertendum *cum hoc* vel *præter hunc*. Sic Homerus Odyss. λ. 468.

> Αἴαντός θ' ὃς ἄριστος ἔην εἶδός τε δέμας τε
> Τῶν ἄλλων Δαναῶν μετ' ἀμύμονα Πηλείωνα.

Locus Luciani à Lamberto Bosio in diatribis ad N. T. p. 53. adductus huc non facit, nam ibi μετὰ τούτους vertendum est *post hos* (à me jam commemoratos duos) ἄκουσον ἤδη τρίτον ἄλλον *audi jam tertium*. At Chrysostomus ad Danielem pag. 191. in loco quem Cotelerius difficillimum esse queritur in notis pag. 227. μετὰ Αἴγυπτον per metalepsin dixit *post populi Judaici ex Ægypto liberationem*. Ut ad Ælianum redeam, verba μετ' Ὀρφέα καὶ Μουσαῖον reddenda puto *cum Orpheo & Musæo*, sive *iisdem quibus illi temporibus*. Ut apud Plutarchum de sera Numinis vindicta p. 563 τοῦ γενομένου μεθ' ἡμᾶς Πρωτογένους, ubi recte Xylander: *qui nobiscum fuit*. Sic Svidas ait Atheniensem Palæphatum fuisse μετὰ Φημονόην h. e. *eadem ætate* quâ Phemonoë: & Dictyn, quem Homero antiquiorem facit scripsisse τὰ μεθ' Ὅμηρον i. e. *eadem cum Homero*, sive de eodem quod Homerus tractavit argumento. Syncellus p. 18. Μανεθὼ ὁ Σεβεννύτης μετὰ Βηρωσσὸν γενόμενος, i. e. κατὰ τοὺς αὐτοὺς σχεδόν που χρόνους ut idem ait pag. 16. addens tamen, ἢ μικρὸν ὕστερον. Joannes Malalas T. I. p. 200. Ταῦτα δὲ ἱστόρησαν οἱ σοφώτατοι Θαλλὸς καὶ Κάστωρ καὶ πολύ

* Alios hôc nomine memorat Athenæus Lib. IX. p. 401. Cæterum idem haud dubie est Syager qui in Codicibus Laërtii vocatur Σάγαρις & Homeri adhuc vivi ac spirantis æmulus fuisse traditur Lib. II. in Socratis vita sect. 46. In Thomæ Magistri argumento ranarum Aristophanis idem vitiose vocatur Σάτυρος. Τῷ ὑπὲρ φύσιν Ὁμήρῳ τις ἀνώνυμος ἤριζε Σάτυρος. Quo in loco ἀνώνυμος est οὐκ ὀνομαστὸς, scriptor nullius nominis sive obscurus.

Digitized by Google

Πολύβιος συγγεγραφάμενοι, καὶ μετ᾽ αὐτοὺς (cum his sive præter hos) Ἡρόδοτος ὁ ἱστορελογράφος. Photius Cod. 262. de Lysia qui Demosthene sine controversia antiquior, ὁ μετά γε Δημοσθένην ἔτι μόνος τῶν ἄλλων ῥητόρων φαίνεται κατορθώσας. Hac ratione nec apud Clementem Alex. L. VII. Strom. p. 764. cum Dodwelli amico pro μεθ᾽ ὃν reponendum μεθ᾽ οὗ sed etiam illud μεθ᾽ ὃν exponi poterit *cum quo*. Nec jam difficultatis quicquam habebit locus Hesychii Hierosolymitani in quæstionibus à Cotelerio editis Tom. 3. monumentor. p. 7. καὶ ἕτερος ὁ παρὰ τῷ Ματθαίῳ μετὰ τὴν αὐτοῦ ἐκ τοῦ τελωνίου κλῆσιν ἀναγραφείς. *& alius* (paralyticus) *à Matthæo. IX. 2. unà cum sua è telonio vocatione IX. 9. descriptus.*

IV. TERPANDER ex Methymna vel ex Antissa Lesbius, vel ex Arna, Cumâve Boeotus, non Archilocho tantùm sed & Thalete Cretensi de quo mox dicam, antiquior fuit si audimus Plutarchum L. de Musica. Ἡ μὲν οὖν πρώτη κατάστασις τῶν περὶ τὴν μουσικὴν ἐν τῇ Σπάρτῃ Τερπάνδρου καταστήσαντος γεγένηται, τῆς δευτέρας δὲ Θαλήτας ὁ Γορτύνιος καὶ Ξενόδαμος ὁ Κυθήριος, καὶ Ξενόκριτος ὁ Λοκρὸς καὶ Πολύμνηστος ὁ Κολοφώνιος, καὶ Σακάδας ὁ Ἀργεῖος μάλιστα αἰτίαν ἔχουσιν ἡγεμόνες γενέσθαι. Ælianus quoque L. XII. Var. cap. 50. Terpandrum Thaleti præponit: μετεπέμψαντό γε μὴν (οἱ Λακεδαιμόνιοι) Τέρπανδρον καὶ Θάλητα καὶ Τυρταῖον καὶ τὸν Κυδωνιάτην Νυμφαῖον καὶ Ἀλκμᾶνα, αὐλῳδὸς γὰρ ἦν. Hieronymo Rhodio visus est Terpander Lycurgi atque adeo Thaletis fuisse æqualis, ut testatur Athenæus L. XV. dipnosophist. p. 635. Lycurgi leges numeris Musicis adstrinxisse innuit Clemens Alex. L. I. Strom. p. 309. ubi & primum poëmatis melodiam applicuisse narrat; μέλος τε αὖ πρῶτος περιέθηκε τοῖς ποιήμασι (etiam suis ipsius & Homeri, teste Plutarcho de Musica p. 1132.) καὶ τοὺς Λακεδαιμονίους νόμους ἐμελοποίησε Τέρπανδρος ὁ Ἀντισσαῖος. Hellanico apud eundem Dipnosophistarum scriptorem auctore, multis annis Lycurgo atque adeo Thalete fuit junior, nam in Carneorum certamine primus omnium vicit, quod festum vigesima sexta Olympiade institutum constat ex Athenæo, unde hoc repetiit Josephus Scaliger in Græca quam edidit descriptione Olympiadum. Vide de illo festo si placet Meursium in Græcia feriata p. 178. Mirum vero quod Clemens Alex. 1. Strom. p. 333. ait ab Hellanico Terpandrum referri ad tempora Midæ, qui Olympiades longe ætate antevertit & Homeri æqualis fuit, rogantibusq; affinibus suis ab eo mactatus est Epitaphio quod refert Plato in Phædro p. 209. Homero tribuit Herodotus in Poëtæ vitâ, & ex recentioribus Scaliger ad Euseb. p. 79. etsi Cleobulo ab aliis tributum narrat Laërtius Lib. I. sect. 89. Verum enim vero fuit & alter Midas recentior, cujus mortem ad Olymp. XX. commemorat Eusebius in Chron. Idem Eusebius Terpandrum refert ad Olymp. XXXIII. cui consentaneum est, quod Pha-

nias

Digitized by Google

nias apud Clementem Archilocho & Leſche juniorem facit, etſi Archilocho antiquiorem ſcripſerat Glaucus Italus apud Plutarchum. Jovem celebrare cœpit Terpander his verbis, qvæ habes apud eundem Clementem L.VI.p.658. *Ζεῦ πάντων ἀρχὰ, πάντων ἡγήτωρ. Ζεῦ σοι πέμπω ταύταν ὕμνων ἀρχάν.* Elegorum inventorem Terpandrum, neſcio qvibus auctoribus (Plutarcho forte) tradunt Gyraldus, & in inſtitutionibus Poëticis Voſſius. Eqvidem Plutarchus de Muſica p. 1132. inter *αὐλῳδικοὺς νόμους* refert elegos, ſed genus carminis elegiacum à Terpandro inventum non ait. Seditionis à Terpandro Muſices ope ſedatæ meminit præter Diodorum Sic. & Plutarchum de Muſica & Lib. de ſera numinis vindicta, Heraclides de Politiis, *Λέσβιον ᾠδὸν* commemorans, Ariſtides in orat. de concordia ad Rhodios & Platonica 2. p. 305. 311. Zenobius, Svidas, Diogenianus & Apoſtolius in *μετὰ Λέσβιον ᾠδόν*, laudantes Cratinum in Chirone, Heſychius in *Λέσβιος ᾠδός.* Plutarch. de ſera Numinis vindicta p. 158. Tzetzes Chil. 1. hiſt. 16. & alii. *Νόμους* tantum *κιθαρῳδικοὺς* non etiam *αὐλητικοὺς* ei adſcribi etiam in Epochis marmoreis Arundelianis obſervat Palmerius exercitatt. ad ſcriptores Græcos p. 700. Vide & Plutarchum Lib. de Muſica p. 1132. ſq. edit. Pariſ. ex qvo inter alia diſces Terpandrum ejusq; imitatores ita Muſicos ſuos modos inſtituiſſe, ut primum hymno qvodã venerarentur Deos, deinde ſtatim ad Homeri, Orphei vel aliorum Poëtarum carmina decantanda tranſirent.

V. Lyram ſeptem chordis à Terpandro primum inſtructam multi memorant, Boëthius Lib. I. de Muſica c. 20. *Septimus nervus à Terpandro Lesbio adjunctus eſt ſecundum ſeptem ſcilicet planetarum ſimilitudinem*, Rectius fortaſſe *ſeptimum tonum* dixiſſet. Nam *τετράχορδος* etiamnum *λύρα* ſed *ἑπτάφθογγος* uſum teſtatur Plutarchus. Nihilominus Svidas qvoq;, cum narraſſet eum ſecundum qvosdam ab Heſiodo genus duxiſſe, ſecundum alios ab Homero, vocat eum *Λυρικὸν, ὃς πρῶτος ἑπτάχορδον ἐποίησε τὴν λύραν, καὶ νόμους λυρικοὺς* (hymnos ad Lyram canendos) *πρῶτος ἔγραψεν, εἰ καί τινες Φιλάμμωνα θέλουσι γεγραφέναι.* Terpandri ipſius teſtimonium exſtat apud Euclidem ſive Cleonidem introduct. Harmonica p. 19. & Strabonem Lib. XIII. p. 618.

Ἡμεῖς τοι τετράγηρυν ἀποστέρξαντες ἀοιδὴν
Ἑπτατόνῳ φόρμιγγι νέους κελαδήσομεν ὕμνους.

Sed non omittendus locus Nicomachi Geraſeni, qvi librum ſecundum Enchiridii Harmonici ita incipit: *τὴν λύραν τὴν ἐκ χελώνης * φασὶ τὸν Ἑρμῆν εὑρηκέναι καὶ κατασκευάσαντο ἑπτάχορδον παραδεδωκέναι τὴν μάθησιν τῷ Ὀρφεῖ. Ὀρφεὺς δὲ ἐδίδαξε Θάμυριν καὶ Λίνον. Λίνος Ἡρακλέα ὑφ' οὗ καὶ ἀνῃρέθη. Ἐδίδαξε δὲ καὶ Ἀμφίωνα τὸν Θηβαῖον ὃς ἐπὶ τῶν ἑπτὰ χορδῶν ἑπταπύλους τὰς Θήβας ᾠκοδόμησεν, ἀναιρεθέντος δὲ τοῦ Ὀρφέως ὑπὸ τῶν Θρᾳκικῶν γυναικῶν τὴν*

* Vide Figuram ejus in Novellis Reip. literar. A. 1703. Sept. p. 258. *Cava concha* apud Virgil.

τὴν λύραν αὐτοῦ βληθῆναι εἰς τὴν θάλασσαν. ἐκβληθῆναι δὲ εἰς Ἄντισσα πόλιν τῆς Λέσβου. Εὑρόντας δὲ ἁλιέας ἐνεγκεῖν τὴν λύραν πρὸς Τέρπανδρον, τὸν δὲ κομίσαι εἰς Αἴγυπτον, εὑρόντα δὲ αὐτὸν ἐκπονήσαντα ἐπιδεῖξαι τοῖς ἐν Αἰγύπτῳ ἱερεῦσιν, ὡς αὐτὸν πρῶτον εὑρετὴν γεγενημένον. Adde si lubet quæ de Hermete atqve Orpheo supra dixi XII. 11, XX. 2.

CAPUT XXXV.

De Thaletis Cretensis ætate. 1. *Scriptis, & Musica peritia.* 2. *Obiter de Thalete Milesio & inventis ac scriptis ei tributis.* 3. *Euphorbus Phryx Geometra, ibid. Thamyris cum Musis contendens & ideo excæcatus.* 4. *Scripta ad eum relata, & inventa.* 5. *Alii hoc nomine.* 6. *Themis.* 7. *Thymætes.* 8. *Tiresias,* 9.

I.

DE THALETE CRETENSI ita Svidas: Θαλήτας Κρὴς Ἐλύριος (*ex Elyro Cretæ urbe*, pro quo male in vulgatis ἢ ἰλλύριος ut monuit Meursius in Creta Lib. I. c. 9. & Lib. IV. c. 12.) λυρικὸς, γεγονὼς πρὸ Ὁμήρου. Idem Thaletam Cnossium commemorat, quem vocat Rhapsodum, & poëmata quædam mythica scripsisse affirmat, sed non diversus forte fuit Cnossius iste ab Elyrio uti nec à Gortynio Thaleta, cujus in libris de Musica meminere Plutarchus & Boëthius, & ex Polymnasto Colophonio Pausanias. Nam in hoc quidem convenisse videtur antiqvis, qvod Cretensis fuerit iste Thales sive Thaletas, alii vero patriam existimabant Elyron, Cnosson alii, alii Gortynam tres Cretæ civitates. Fallitur autem in eo Svidas, qvod Thaletem istum Homero antiquiorem facit. Nam antiqvus sane fuit, sed æqvalis Lycurgi Spartanorum legislatoris, * qvi Homero junior, utpote cujus poëmata à Creophyli hæredibus redemit, collegit primus, ac Græcis commendavit teste Plutarcho in ejus vita, confer Ælianum Lib. XIII. Var. c. 14. Quin trecentis post Trojam captam annis, vel etiam serius, circa initium Olympiadum floruit; cum Homerus ex plurimorum testimonio vix centum & sexaginta annis à Trojano excidio abfuisse dicatur. Homeri & Hesiodi æqualem facit Laërtius tertium quem Lib. I. commemorat Thalem sive Thaletem, qui ipsi est ἀρχαῖος πάνυ, κατὰ Ἡσίοδον καὶ Ὅμηρον καὶ Λυκοῦργον, sed illis verbis apparet, eum non minus quam Ciceronem sub initium Libri V. Tusculanarum loqui παχυλῶς, ut unius sæculi vel majorem etiam temporis non attenderit differentiam. Quanqvam Strabo qvoq;

* Socrates apud Platonem in Minoë ait Lycurgi leges promulgatas οὐδέπω ἴσως ἔτη τριακόσια, ἢ ὀλίγῳ τούτων πλείω.

Digitized by Google

quoq; Lib. X. p. 482. scribit Lycurgum cum Homero in Insula Chio versante esse collocutum. Verum decepit forte Strabonem quod legerat Lycurgum ἐντυχόντα Ὁμήρῳ hoc est *Homeri scriptis*, quæ in Chio insula Creophyli heredes asservabant. Strabonem alii deinde sunt insecuti.

II. Cæterum isti antiquo Thaleti μέλη tribuit Svidas, & Plutarchus in Lycurgi vita non longe post initium eum vocat ποιητὴν λυρικῶν μελῶν, sed quibus Lycurgus feliciter uti potuerit ad animos Lacedæmoniorum componendos, & ῥήτρας legesque suas illis persvadendas. *Ἕνα δὲ τῶν νομιζομένων ἐν Κρήτῃ σοφῶν καὶ πολιτικῶν χάριτι καὶ φιλίᾳ πείσας ἀπέστειλεν εἰς τὴν Σπάρτην Θάλητα ποιητὴν μὲν δοκοῦντα λυρικῶν μελῶν καὶ πρόσχημα τὴν τέχνην ταύτην πεποιημένον, ἔργῳ δὲ ἅπερ οἱ κράτιστοι τῶν νομοθετῶν διαπραττόμενον. Λόγοι γὰρ ἦσαν αἱ ᾠδαὶ πρὸς εὐπείθειαν καὶ ὁμόνοιαν ἀνακλητικοὶ διὰ μελῶν ἅμα καὶ ῥυθμῶν πολύ τι κόσμιον ἐχόντων καὶ καταστατικόν, ὧν ἀκροώμενοι κατεπραΰνοντο λεληθότως τὰ ἤθη, καὶ συνῳκειοῦντο τῷ ζήλῳ τῶν καλῶν ἐκ τῆς ἐπιχωριαζούσης τότε πρὸς ἀλλήλους κακοθυμίας· ὥστε τρόπον τινὰ τῷ Λυκούργῳ προοδοποιεῖν τὴν παίδευσιν αὐτῶν ἐκεῖνον.* Ephorus de Rep. Cretensium apud Strabonem Lib. X. p. 480. *ὡς δ᾽ αὔτως καὶ τοῖς ῥυθμοῖς Κρητικοῖς χρῆσθαι κατὰ τὰς ᾠδὰς συντονωτάτοις οὖσιν, οὓς Θάλητα ἀνευρεῖν, ᾧ καὶ τοὺς παιᾶνας καὶ τὰς ἄλλας ἐπιχωρίους ᾠδὰς ἀνατιθέασι, καὶ πολλὰ τῶν νομίμων.* Plura ibi memorat de Spartanorum institutis à Cretensibus acceptis, qua de re vide etiam Nic. Cragium Lib. III. de Rep. Lacedæmoniorum cap. I. Meursii Miscellanea Laconica Lib. II. cap. 5. & Cretæ Lib. III. cap. 8. Idem Strabo p. 482. testatur Lycurgum in Creta *πλησιάσαι Θάλητι μελοποιῷ ἀνδρὶ καὶ νομοθετικῷ.* Aristoteli quoq; Lib. II. Politicorum c. 10. inter Nomothetas celebres post Onomacritum memoratur Thales, cujus auditor Lycurgus fuerit. Legem quandam hujus Thaletis videtur memorare Sextus Empiricus Lib. contra Rhetoras pag. 68. *ὁ μὲν Κρητικὸς νομοθέτης εἶρξεν ἐπιβαίνειν τῆς νήσου τοὺς ἐν λόγοις ἀλαζονευσαμένους. Ὁ δὲ Σπαρτιάτης Λυκοῦργος ὡς ἂν ζηλωτὴς Θάλητος τοῦ Κρητὸς γενόμενος τὸν αὐτὸν τοῖς Σπαρτιάταις νόμον εἰσηγήσατο.* Sed possit & de alio legislatore locus iste accipi cujus legum notitia per Thaletam ad Lycurgum pervenerit. Notandum etiam νόμους Musicos forte intellexisse sive certas modulationes Musicas hymnosve, non Leges civiles, qui de Thalete primum quædam prodiderunt. Etenim apud antiquissimas gentes, antequam literarum usus obtinuisset, leges ad numeros decantari solitas, ut eo melius memoriæ traderentur, constat ex Aristotelis probl. XIX. 28. Musicâ arte pueros Lacedæmone instituisse Thaletam, auctor est Boëthius Lib. I. de Musica p. 1372. *Plato arbitratur Musicam optime motam prudenterque conjunctam, ita ut sit modesta & simplex & mascula nec effæminata*

Digitized by Google

nec fera nec varia. Quod Lacedæmonii maxima ope servavere, dum apud eos Thaletas Cretensis Gortynius magno pretio accitus pueros disciplinâ Musicæ artis imbueret. Marcianus Capella L.IX. p.178. *Thaletem Cretensem citharæ suavitate compertum morbos ac pestilentiam fugavisse.* Morbum Lacedæmone sedasse refert etiã Pausanias in Atticis p.35. sed qva ratione id fecerit, non addit, idem tamen cum Capellâ tradit etiam Plutarchus non longe à fine libri de Musica: Θάλητα δὲ τὸν Κρῆτα φασὶ κατὰ τι Πυθόχρηστον Λακεδαιμονίοις παραγενόμενον διὰ Μουσικῆς ἰάσασθαι, ἀπαλλάξαι τε τοῦ κατασχόντος λοιμοῦ τὴν Σπάρτην καθάπερ φησὶ Πρατίνας. Sic Pæanem qvendam ad pestilentiam sedandam decantatũ memorat Homerus. Confer Eustathium ad Iliad. ά. p.104. Veteres Thaletis pæanas decantare solitum Pythagoram refert Porphyrius in hujus vita p.21. Tamen dubitatum scribit Plutarchus in eodem de Musica libro p.1134. utrũ pæanes scripserit Thaletas. Καὶ περὶ Θαλήτα δὲ τοῦ Κρητὸς εἰ Παιάνων γεγένηται ποιητής, ἀμφισβητεῖναι. Γλαῦκος γὰρ (Glaucus Italus libro de antiqvis Musicis ac Poëtis) μετ' Ἀρχίλοχον φάσκων γεγενῆσθαι Θαλήταν, μεμιμῆσθαι μὲν αὐτὸν φησὶ τὰ Ἀρχιλόχου μέλη, ἐπὶ δὲ τὸ μακρότερον ἐκτεῖναι, καὶ Μάρωνα καὶ Κρητικὸν ῥυθμὸν εἰς τὴν μελοποιΐαν ἐνθεῖναι. Athenæus XV. p.678. memorat decantata Lacedæmone Thaletis & Alcmanis ᾄσματα, καὶ τὰς τοῦ Διονυσοδότου τοῦ Λάκωνος παιᾶνας. Scholiastes Pindari ad Pythionic. Od. 2. ἔνιοι δέ φασι πρῶτον Κούρητας τὴν ἔνοπλον ὀρχήσασθαι ὄρχησιν (adde Ez. Spanhem. ad Callimachum p. 22. sq.) αὖθις δὲ Πύρριχον Κρῆτα, συντάξασθαι δὲ Θάλητα πρῶτον τὰ εἰς αὐτὴν ὑπορχήματα. Plura de his Schol. Homeri Iliad. π. 617. Meursius in Orchestra. Eundem Thaletem innuit Plutarchus, cum in extremo libri de convenientissima Philosophorum cum Principibus familiaritate scribit eum Lacedæmoniorum seditionem compescuisse ἐπᾴδοντα καὶ παραμυθούμενον.

III. Fuit & alter Thales Examyi F. longe qvam Cretensis iste celebrior, sed junior ætate, Solonis nempe æqvalis Milesius, natus Olymp. XXXVI. 1. & Olymp. LVIII. anno ante CHRISTUM 546. vel 547. defunctus: gente ut ex Herodoti L.I. ab Hygino & Svida notatum est, Phœnicius, qvem & ipsum disputationes suas scripto mandasse affirmat Augustin. l. VIII. de Civ. Dei c.2. innuitq; Vitruvius L.IX. c.7. etsi Laërtius in Thaletis vita L.I. sect.23. testatur qvosdam statuisse qvod nihil omnino scripserit, ut diserte etiam tradit Themistius oratione XXVI. (aliis XV.) p.317. edit. Harduin. addens Anaximandrum * primum ausum fuisse librum edere qvod antea ignominiosum & ab usu

* Inter Philosophos, puta, ac singillatim Physicos. Sed de Thalete Simplicius in 1. Phys. *Fertur Thales fuisse primus qui Græcis commentationem Historiam q; de Natura edidit & patefecit. Equidem cum multi & alii veteres essent, ceu Theophrasto videtur, ipse longe ab illis dissensit, tanquam latuissent ipsum cuncti qui eum præcessere. Præterea traditur nullum monumentum scriptum præter illam Astrologiam* ναυτικὴν *posteris reliquisse.* Lactantius l.I. Instit. c.5. de Thalete. *Primus omnium quæsisse de caussis naturalibus traditur.* Etiam primum omnium de cœlestibus disputasse scribit Minucius Felix c.19.

uſu alienum habebatur. Θαλῆς μὲν δὴ τοσαῦτα εἰσενεγκάμενος, οὐ κατέθετο ὅμως εἰς συγγραφὴν τὰ εὑρήματα, οὔτε αὐτὸς ὁ Θαλῆς οὔτε ἄλλος τις τῶν εἰς ἐκεῖνον χρόνον. Τούτου γενόμενος ζηλωτὴς Ἀναξίμανδρος ὁ Πραξιάδου οὐ πάντα ἐζήλωσεν ὅμως, ἀλλὰ τοῦτο εὐθὺς παρήλλαξέ τε καὶ ἐξετράπετο, ὅτι ἐθάρρησε πρῶτος ὧν ἴσμεν ἑλλήνων λόγον ἐξενεγκεῖν περὶ φύσεως συγγεγραμμένον. Πρὶν δὲ εἰς ὄνειδος καθειστήκει τὸ λόγους συγγράφειν, ἀλλ' οὐκ ἐνομίζετο τοῖς πρόσθεν Ἕλλησι. Mox tamen addit Laërtius à quibusdam illi tributa duo ſcripta περὶ τροπῆς de converſione ſolis in tropicis & περὶ ἰσημερίας ſive de æquinoctio. Nauticā vero Aſtrologiam * quæ ſub Thaletis nomine olim ferebatur, *Phocum Samium* auctorem agnoſcere: tum aliquibus interjectis ex Lobonis Argivi teſtimonio refert ſcripta ab eo eſſe ad verſus ducentos τὰ γεγραμμένα ὑπ' αὐτοῦ εἰς ἔπη τείνειν διακόσια. Plutarchus libro quare Pythia deſierit oracula fundere carmine, p. 402. Thaletem accenſet Orpheo, Heſiodo, Parmenidi, Xenophani, & Empedocli qui philoſophiam ſuam carmine tradiderint: ac paulo poſt Eudoxo atque Heſiodo qui de Aſtrologia carmine ſcripſerint, addens tamen: εἴγε Θαλῆς ἐποίησεν ὡς ἀληθῶς εἰπεῖν τὴν αὐτῷ ἀναφερομένην ἀστρολογίαν. Svidas quoq; ait eum ſcripſiſſe περὶ μετεώρων ἐν ἔπεσι, περὶ ἰσημερίας καὶ ἄλλα πολλά. Gallenus libro de humoribus affert locum ex Thaletis L. II. περὶ τῶν ἀρχῶν, proſa conceptum, etſi idem Galenus alibi negat Thaletis de aqua primo principio ſententiam ἐκ συγγράμματος αὐτοῦ poſſe oſtendi. Confer Menagium ad Laërtium p. 16. qui p. 23. neſcio quo auctore ſcribit Hexametri verſus origenem ** Thaleti huic à quibusdam tribui. Falſo ſane, cum Homero ſaltim & Heſiodo fuerit junior. Thaletis Epiſtolam ad Pherecydem quam Laërtius produxit κιβδηλίας ſibi ſuſpectam eſſe, teſtatur Huetius p. 77. demonſtrationis Evangelicæ. Idem etiam de altera ad Solonem fortaſſis dicendum, & Joſephus Scaliger Epiſt. 306. ad Everardum Vorſtium omnes illas Epiſtolas quæ Democrito, Soloni, Thaleti & Pittaco Mitylenæo apud Laërtium attribuuntur multis argumentis ait ſe probare poſſe conficttas à Græcis, quibus nunquam, ut ait, mentiendi voluntas aut facultas defuit. Verſus Callimachi de inventa à Thalete urſa minore & ſtella polari, quos idem Scaliger ad Manilium p. 40. adduxit, atque Menagius pag. 13. ad Laërt. unde petiti ſint negat ſe comperiſſe, exſtant apud Achillem Tatium in Iſagoge ad Aratum pag. 123. Negat enim p. 15. vir doctus ſe meminiſſe quicquam alibi lectum de *Euphorbo* Phryge, quem Laërtius in Thaletis vita ex Callimacho narrat reperiiſſe σκαληνὰ καὶ τρίγωνα καὶ ὅσα γραμμικῆς ἔχεται θεωρίας *rationem ſcalenorum & trigonorum & quacunque ad Geometricas ſpeculationes ſpectantia habentur.* At legerat haud dubie de Euphorbo Trojano, cujus in ſe animum migraſſe ferebat Pythagoras, & quem à Callimacho innui non eſt dubitandum. Alia Thaletis inventa memorat Proclus ad Euclidem p. 19. 44. 67. 78. 92. & Clemens I. Strom. pag. 302. Ex Eudemi Hiſtoria Aſtrologica. Denique Thaletis nomine etiam ſecundum nonnul-

* Simplicius loco laudato.

** Confer quæ ſupra, XXIV. 4.

Digitized by Google

nonnullos venit Zamolxis teste Porphyrio in Pythagoræ vita p. 186. quo de Zamolxi uti de Lycurgo quoque dixi quædam libro secundo, c. 12. quod est de Græcorum legislatoribus. Thaletis filius (adoptivus, neque enim uxorem duxit, ut docet Plutarchus in Solone p. 81. referens alterum ejus adoptivum è sorore natum Cypistum) Phidiades in Ægina insula domum habuit, in qua natus fertur Plato. Laërt. III. 3.

IV. THAMYRIN Philammonis & Arsinoæ sive Argiopæ * filium, Thracem, memorat Homerus Iliad. β. v. 595.

- - - καὶ Δώριον, ἔνθα τε Μοῦσαι
Ἀντόμεναι Θάμυριν τὸν Θρήϊκα παῦσαν ἀοιδῆς,

Ad quem locum Eustathius hunc vatem ac cantorem cum Musis contendisse ait eâ lege, ut si vicisset, omnium earum potestatem haberet, si vero esset superatus, ab illis quacunq; re vellent, privaretur. Victrices itaq; Musas oculis Thamyrin spoliasse, & vocem ejus læsisse & mente ipsum movisse. Alii non cum omnibus sed cum una Musarum certasse affirmant, proposito si victor abiret præmio nuptiarum. Sensum allegoricum hujus fabulæ quæ apud Diodorum Sic. L. III. p. 201. Diogenianum Centur. IV. prov. 27. Parthenium c. 29. Hyginum L. II. c. 6. poëtic. Astrolog. Julianum Epist. 41. Dionem Chrysost. XIII. p. 225. Plutarchum L. de Musica, Oppianum L. II. Ixevticorum (in Eutecnii paraphrasi p. 64.) Lucianum in reviviscentibus, T. 1. p. 393. Apollodorum aliosque occurrit, ita exponit Johannes Tzetzes Chiliad. VII. hist. 108. ut notet arrogantem fuisse Poëtam, quod verò poëmata ejus perierint, hinc à Musis excœcatum tradi. Pausanias in Messenicis pag. 363. ex morbo luminibus captum Thamyrin arbitratur.

V. Tzetzæ verba qvibus Cosmogeniæ etiam à Thamyri scriptæ meminit, hæc sunt:

— — — — ἦν ποιητὴς γενναῖος.
Συγγράψας κοσμογένειαν πενταχιλίοις στίχοις
Σὺν κομπαστὴς δ' ἐνόμιζεν ἴσον εἰς νοῦν οὐδένα.
Ἐπεὶ δ' ἐξηφανίσθησαν τὰ τούτω γεγραμμένα
Ἔφασαν ὡς ἀντήριζεν ὡς πρὸς ᾠδὴν ταῖς Μούσαις.

Svidas ait Thamyris Theologiam ferri versibus termille, quæ Theologia sive Theogonia haud diversa fuit (ut recte etiam Clarissimo Bælio animadversum) à κοσμογενεία illa Tzetze memoratâ, sed versuum numerus apud alterutrum vel utrumque falsus, neuter enim opus ipsum Thamyræ inspexit. Ejus hymnos laudat cumque Orphicis jungit Plato lib. octavo de legibus, & Pausanias in Phocicis p. 812. testatur eum hymno in Apollinem decantato in certamine Pythio vicisse. Meminit & Plato in Jone non longè à prin-

* Schol. Homeri Iliad. κ' 435. Eratus Musæ filium vocat, sed ad Il. β' Catal. v. 102. Arsiæ Nymphæ.

Principio: ὐδεπώποτ' εἶδες ἄνδρα ὅςις περὶ μὲν Ὀλύμπȣ δεινός ἐςιν ἐξηγεῖσθαι, ἢ περὶ Ὀρφέως ἢ περὶ Φημίȣ τȣ̃ Ἰθακησίȣ ῥαψῳδȣ̃. Et in extremo libri ultimi de Rep. ait animam Orphei in Cygnum, Thamyræ in Philomelam post morten transmigraſſe, alienus utique à ſententia Prodici Phocaënſis, qui Thamyrin apud inferos pœnas ſuæ in Muſas jactantiæ & inſolentiæ luere ſcripſit narrante Pauſania in Meſſenicis p. 363. Plutarchus L. de Muſica p. 1132. poëma Thamyræ de Titanum bello adverſus Deos commemorat, ſed quod nec ipſe vidit, πεποιηκέναι δὲ τȣ̃τον, inquit, ἱςορεῖται Τιτάνων πρὸς τȣ̀ς Θεȣ̀ς πόλεμον. Prætereo quod de Thamyræ Muſica meminere Strabo L. X. p. 471. Plutarchus p. 1093. quod non ſvaviter vivere liceat ſecundum Epicurum, Philoſtratus L. I. Sophiſt. p. 488. & 521. & in Epiſtolis p. 887. Dio Chryſoſtomus diſſ. 69. p. 622. & Clemens Alex. 1. Strom. p. 307. qui auctor eſt Doricam harmoniam à Thamyri inventam fuiſſe. Ad cæcitatem ejus alludit præter Propertium Lib. II. Eleg. 18. Ovidius Lib. III. Amor. Eleg. 7. ita canens:

Quid miſerum Thamyrin picta tabella juvat?

Apollodorus Lib. I. pag. 8. itemque alii Hyacinthum deperiſſe ſcribunt, atque adeo πρῶτον ἄρξασθαι ἐρᾶν ἀῤῥένων qua de re Svidas & ex recentioribus Gyraldus multa afferunt quæ ἄῤῥητα ἀμείνω.

VI. Cum hoc Thamyri à nonnullis confunditur *Amyris* quidam, ſive is idem fuit, qui famulum in templo Sybaritico verberibus fatalibus excipiens anſam dedit proverbio Ἄμυρις μαίνεται, de quo vide Andream Schottum ad Adagia Græcorum p. 87. & 200. Fuit & *Thamyris* Theclæ Sanctæ ſponſus, de quo in actis ejus mentio occurrit. Etiam celebris Scytharum regina Cyri debellatrix Thamyris à quibusdam appellatur, à Lindenbrogio Tamyris, ſed hujus nomen rectius effertur *Tomyris*, ut oſtendit Valeſius ad Ammianum Marcelinum Lib. XXIII. c. 6. Sed & Cilix *Tamiras* qui aruſpicinâ Cyprios docuit, apud Tacitum L. II. c. 3. Hiſt. vocatur *Thamyras*, etſi apud Heſychium ab illo ſacerdotes Cyprii vocantur Ταμιράδαι non Θαμυράδαι.

VII. THEMIS una ex Titanidibus, carmen Heroicum prima reperiſſe quibusdam viſa fuit, ut auctor eſt Clemens Alex. Lib. I. Strom. p. 309. Antiquiſſimum etiam ferunt fuiſſe Themidis fatiloquæ oraculum Deucalioni & Pyrrhæ præcipientis ut lapidibus jactis in orbem mortalibus vacuum, genus humanum reſtauraret, ut præter alios refert Arnobius Lib. V. & Lutatius ad Statii 3. Thebaidos. Sed de Themide ejusque oraculo, cujus crebra apud veteres mentio, agunt Boiſſardus de divinationibus p. 97. & Bulengerus Lib. I. de oraculis ac vatibus c. 2. Vide præterea Caſaubonum ad Strabonis lib. IX. p. 429. edit. Pariſ. Sirmondum ad Sidonium p. 233. Stephanum Pighium in libro *Themis Dea*, T. IX. Antiqv. Græcar. Jacobum Perizo-

nium dissertatione tertia Triadis p. 249. seq. & Franciscum Bianchinum in Historia universali ex monumentis antiquis illustrata c. 4. ubi jus naturale sub Themidis nomine à veteribus commendatum ex Festo & aliis docet. Confer Diodorum Siculum L. V. p. 335. Theages apud Stobæum: Θέμις γε ὧν φημίζεται παρὰ τοῖς οὐρανίοις θεοῖς, δίκα δὲ παρὰ τοῖς χθονίοις, νόμος δὲ παρὰ τοῖς ἀνθρώποις. Idem tradit Jamblichus in vita Pythagoræ p. 55. & apud Clementem 6. Stromatum p. 613. δίκα ἐστία ἁγνὰ, εὐνομίας ἀκόλουθος καὶ πινυτᾶς Θέμιδος. Sacra etiam Themydis olim celebrata fuere, quorum cerimonias quasdam symbolaque prodit idem Clemens in protreptico p. 14. Cæterum apud Johannem Malalam 1. Chron. pag. 181. & priscum Scholiastem laudatum Bulengero Lib. I. de Theatro c. 2. à quo Themis prima Τραγικὰς μελῳδίας invenisse & dramata edidisse traditur, pro Θέμις sive Θεόμις legendus Θέσπις, ex certissima conjectura Clarissimi Bentleji Epist. ad Millium pag. 46.

VIII. De THYMOETE Laomedontis nepote non prætereundum Diodori Siculi testimonium quod exstat libro III. p. 201. Πρὸς δὲ τούτοις Θυμοίτην τὸν Θυμοίτου τοῦ Λαομέδοντος κατὰ τὴν ἡλικίαν γεγονότα τοῦ Ὀρφέως, πλανηθῆναι κατὰ πολλοὺς τόπους τῆς οἰκουμένης καὶ παραβαλεῖν τῆς Λιβύης εἰς τὴν πρὸς ἑσπέραν χώραν τῆς οἰκουμένης ἕως ὠκεανοῦ. θεάσασθαι δὲ καὶ τὴν νῆσον ἐν ᾗ μυθολογοῦσιν ἐγχώριοι ἀρχαῖοι τραφῆναι τὸν Διόνυσον καὶ τὰς κατὰ μέρος τοῦ θεοῦ τούτου πράξεις μαθόντα παρὰ τῶν Νυσαίων, συντάξασθαι τὴν Φρυγίαν ὀνομαζομένην ποίησιν, ἀρχαϊκῶς τῇ τε διαλέκτῳ καὶ τοῖς γράμμασι χρησάμενον. Eadem de Thymoete scribit sed præterito Diodori nomine Gyraldus dialogo de Poëtis secundo, neque alium quam Gyraldum auctorem laudat Laurentius Crassus, Baro de Pianura, in opere de Poëtis Græcis pag. 515.

IX. De TIRESIA Vate ejusq; oraculis, cœcitate &c. adeundus idem Diodorus L. IV. p. 269. Philostratus L. I. imag. Justinus quæst. 146. ad Orthodox. Svidas in γνωμῶν, Boëthius lib. V. Consolat. prosa 3. Politianus c. 80. Misc. Bonifacius Hist. ludicræ lib. I. c. 6. & illustres ætatis nostræ viri Huetius in demonstratione Evang. & Ez. Spanhemius ad Callimachum p. 638. seq.

CAPUT XXXVI.

Zoroaster unus an plures. 1. *Cum Adamo, Noacho aliisque temere confunditur.* 2. *Ejus nominis notatio.* 3. *Ætas.* 4. *Scripta ejus Astrologica.* 5. *Physica, ubi etiam de Oraculis, quæ diversa fuerunt ab Apocalypsi.* 6. *Platonicorum juniorum in Oracula commentarii deperditi.* 7. *Gemisti Plethonis συγκεφαλαίωσις dogmatum Zoroastris & Platonis. ibid. Editiones & versiones Oraculorum Zoroastreorum quæ exstant, cum Scholiis Plethonis & Pselli.* 8. *De Patricii collectione*

Digitized by Google

collectione observationes quædam. 9. *Utrum è Chaldaico vel Persico translata fuerint, & de oraculis Zoroastris quæ Chaldaice scripta habere se olim testatus est Johannes Picus.* 10. *Oraculorum ut videtur Metaphrastes, Julianus Theurgus, de quo pluscula, & num artibus ipsius Magicis potius, quam precibus legionis fulminatricis exoptatum imbrem debuerit exercitus M. Antonini.* 11. *Libri Zoroastris de arte Magica.* 12. *Chemica scripta Zoroastri tributa.* 13. *Opus Theologicum de sacris dogmatis & religione Persarum. Liber ZEND VA ESTA ejusq; compendium ab Hydeo Latine vulgatum quod inscribitur SADDER.* 14.

I.

Superest postremus ante Homerum dicendus ZOROASTER, de qvo tam multa & pugnantia inter se traduntur, ut illa dijudicare atq; revocare ad examen res majoris sit operæ quam pretii. Neq; enim in illis tenebris antiquitatis plane certi quicqvam ex tam diversis interq; se confusis exsculpere fas est. Unus Zoroaster fuerit, an postea & alius, non satis constare scripsit Plinius Lib. XXX. c. 1. Unum fuisse sensit Goropius Becanus & nuper Thomas Hyde, sed Scaliger & Bochartus duos, Claudius Salmasius & P. Lambecius Arnobium secuti tres, Franciscus Patricius, Athanasius Kircherus, Valesius ad Ammian. Lib. XXIII. p. 374. multiq; alii qvatuor, Thomas deniq;, Stanleius qvinq; : 1. Assyrium, 2. Bactrianum, Nini æqvalem & ab eo vel à Semiramide victum: 3. Persam sive Persomedem, 4. Pamphylium, & 5. Proconnesium, Arnobio L. I. & Plinio memoratum, qvibus ait sextum addi posse Babylonium omnis divini arcanum Antistitem, qvo Magistro usum Pythagoram narrat Apulejus in floridis. Sex qvoq; Zoroastres numerat Delrio in disquisitt. Mag. explosus à Joh. Henrico Ursino in Exercitationibus de Zoroastre Hermete & Sanchoniatone editis Norimbergæ 1661. 8vo.

II. Philippo Cluvero Zoroaster est *Adamus*, Pseudo Beroso & Joh. Cassiano, Petro Comestori, Athanasio Kirchero & pluribus recentioribus, *Chamus* Noæ filius, Gregorii Turonensi *Chus*, scriptori Clementinorum à Cotelerio editorum * *Nimrod*, auctori Chronici Alex. & Pseudo Clementi *Misraimus*: Procopio Gazæo & Epiphanio Nemrodi filius *Assur*, *Abrahamus*** aliis, Georg. Hornio *Bileamus*, Huetio *Moyses*, Clementi Alexandrino *Er* Pamphylius Platoni memorat9. Bundaro Mahumedano famulus alicuj9 discipulorū *Jeremiæ*, Abulpharajo p. 54. è discipulis *Eliæ* unus, Abunephio scriptori

 Arabi

* Vide & recognitiones Clem. Lib. 1. c. 30.

** Confer Herbeloti Bibl. Or. in vocibus *Abraham, Abesta, Zoroaster.*

Digitized by Google

Arabi apud Kircherum 1. Oedipi Ægypt. p. 85. 176. *Osiris*, & ipsi Kirchero p. 216. etiam *Mithras:* Eduardo Pocockio ad Abulpharajum p. 147. *Hystaspes*, Thomæ Hydeo in historia religionis veterum Persarum c. 24. p. 314. fuisse videtur famulus *Esdræ* Prophetæ, & p. 310. ac 340. idem cum *Zoromasdre* Chaldæo Svidæ memorato, qvibus adde qvod multi putant Zoroastrem latere sub *Oxyarte* Ctesiæ & Diodori Siculi, item sub *Zara* vel *Nazarato* Alexandri Polyhistoris, *Zabrato* Porphyrii, *Zarata* Plutarchi & *Zare*, *Zarade*, *Zoroado*, vel deniq; *Zarade* & *Zarua* aliorum. Vide Coteletium ad Pseudo Clementis recognitiones L. IV. cap. 27. Tho. Stanleium Histor. Philosophiæ Orientalis Lib. I. c. 2. Huetii demonstrat. Evangel. p. 150. sq. & p. 458. sq. quo posteriore loco Zoroastrem confert cum Ezechiele. Petrum Baylium in Lexico Historico Critico editionis secundæ, Bartholomæum Herbelotum deniq; in Bibliotheca Orientali, qui inter alia refert eum à quibusdam Eliæ & Elisæi, Rechabitarumqve discipulum habitum fuisse, ab aliis haud diversum putatum à Smerdi, qui post Cambysen regno Persarum præfuit.

III. Nomen ipsum Zoroastris PseudoClementi, Gregorio Turonensi & Abunephio apud Kircherum *vivum sidus* sonat, Dioni & Hermodoro apud Laërtium ἀστροθύτην, Bocharto Lib. IV. Phaleg. c. 1. ἀστροθεάτην שורואסתר, Annio Vitebriensi *magum & veneficum*. Johanni Crojo ad qvædam loca Origenis p. 31. *principem secreti* sive *arcani* שר הסתר, Salmasio de Hellenistica p. 368. Henrico Lord in descriptione Religionis veterum Persarum in India c. 3. p. 154. Hottingero Histor. Oriental. p. 364. Texeiræ & aliis *Zarduſt* vel *Zertuſcht*, *Zerdaſcht*, Theodorito ζαράδην, *amicum ignis:* Kirchero in Obelisco Pamphilio Lib. I. c. 2. §. 1. *Tsairaſter*, *fictorem imaginum occulti ignis*, vel *Tsuraſter*, *occultarum rerum imaginem*. Thomæ Hydeo p. 310. *aurum pravum* vel contra *obryzum*, etsi fatetur iste neutram harum expositionum sibi satisfacere. Confer eruditissimi Viri Hadr. Relandi partem 2. diss. Misc. p. 265.

IV. Similiter de ætate necesse est plurimum abire in diversa quibus tam varia de Zoroastre vel pluribus hoc nomine in mentem venerunt. Lubet hoc loco illud tantum commemorare, quod Zoroastrêm Magiæ inventorem quinq; millibus annorum ante bellum Trojanum fuisse falso scripsit Hermippus & Aristoteles apud Plinium, & Hermodorus Platonicus apud Laërtium in proœmio. Meminit ejusdem sententiæ quoq; Plutarchus de Iside & Osiride p. 369. neq; valde ab ea abhorret, quod apud eundem Plinium Eudoxus Zoroastrem sex millibus annorum ante Platonis mortem floruisse prodidit. Sed juniorem facit Svidas, qui ait fuisse ante bel-

Digitized by Google

bellum Trojanum annis quingentis, quin longe citerior est Xantho Lydio apud Laërtium proœm. sect. 2. qui à Zoroastre ad Xerxis transitum non plures annos quam sexcentos numeravit. Cæterum mihi quidem probabile est, licet plures forte fuerint Zoroastres, tamen scripta & Magiæ in Perside inventionem tribui posse cum aliqua verisimilitudine non nisi uni, Persomedi nempe, qui Darii Hystaspis temporibus claruit, adeoqve Homero longe junior fuit. Qvis enim non malit credere scriptores nominum similitudine deceptos ad Chaldæum vel Bactrianum res Persici Zoroastris retulisse, quam plures eodem nomine diversis temporibus homines tam similia studia coluisse tam multa eadem & patrasse & passos esse.

V. Jam quæ scripta ad Zoroastrem veluti auctorem & olim relata sint & hodie referantur videamus. Equidem hîc optem exstare libros περὶ μάγων Hermippi Smyrnæi, qui sub Ptolemæis claruit, & *de tota arte Magica*, ut ait Plinius, *diligentissime scripsit, & vicies centum millia versuum à Zoroastre condita*, * *indicibus quoq; voluminum ejus positis explanavit.* Sed videtur illud Hermippi opus jam Chrysostomi ætate intercidisse, ut ex hujus sermone in S. Babylam non absurde colligas. Zoroastrem primus Græcis notum fecit Pythagoras teste Clemente, 1. Strom. pag. 304. hinc plures ejus meminere, Plato in Alcibiade, Antisthenes apud Svidam in Ἀντισθένης, Aristoteles, Hermippus, Hermodorus & Eudoxus apud Plinium ac Laërtium, ut eos, qui post fuêre omittam. Ex recentioribus scripta Zoroastri tributa præ cæteris diligentius retulit Lambecius in prodromo Histor. literar. p.79. seq. cujus observationibus nonnulla præsenti loco adjungam. Videntur autem universa commode distribui posse in *Astrologica, Physica, Magicaq; & Chemica*, ac deniq; *Politica* & sacra sive *Theologica*. Astronomum & σοφὸν περὶ τὰς ἐν τῇ ἀστρονομίᾳ Zoroastrem vocat Svidas, Auctor recognitionum Lib.IV.c.27. *astris multum ac frequenter intentum.* Auctor Chronici Paschalis p.37. Ἀστρονόμον Περσῶν περιβόητον. Idem Svidas illi tribuit ἀστεροσκοπικὰ ἀποτελεσματικὰ *libros quinq;* ex quibus depromta esse videntur quæ ex Zoroastre petiit collector Geoponicon non tantum Lib.I.c.10.& 12. sed & L.II.c.13. & Lib.V.c.44. Lib.VII.c.5.6.11. Lib.X.c.83. Lib.XI.c.19. Lib.XIII.c.9. & 16. & Lib.XV.c.1. & Plinius Lib. XVIII. cap. 24. Neque enim necesse est ut cum Lambecio p. 85. singulare fingamus Zoroastris *opus de re rustica*, cujus nemo veterum meminit, neqve Plinius usquam Zoroastrem de agricultura scripsisse dicit, quan-

* Non de solis Oraculis & versibus futurorum prænunciis hoc accipiendum, ut facit Heurnius p.123. Histor. Philos. Barbar. sed de omnibus scriptis quæ Zoroastris nomine ferebantur,

qvanqvam id affirmat Thomas Hyde pag. 340. Et tametsi libros illos Apotelesmaticos genuinum Zoroaſtris opus nolim præſtare, nihil tamen evincit argumentum Lambecii qvo p.83. & 88. contendit opus illud Zoroaſtri ſuppoſitum fuiſſe, qvod in illis capitibus Geoponicon qvæ è Zoroaſtre petita eſſe dicuntur, allegatur Democritus & Ariſtoteles: nam alibi * oſtendi titulos capitum in Geoponicis ſæpe eſſe parum accuratos, neqve ita intelligendos, ac ſi toto illo capite deinde ſcriptoris cujus nomen præfixum eſt ipſa verba afferrentur, ſed potius ſententia illius à collectore utcunqve expreſſa & aliorum opinionibus interpolata. In Collectaneis qvibusdam Græcis Aſtrologicis ineditis, qvæ in variis Bibliothecis manu exarata occurrunt, inter diverſos ſcriptores ex qvibus illa congeſta fuere comparet etiam nomen Zoroaſtris. Vide Labbei Bibl. nov. MSS. p. 122. 168. 278. Olug Beigh in Aſtrologia Perſica inedita apud Thomam Hyde pag.312. agens de indicatoribus Horoſcopi ſive ſigni aſcendentis in nativitatibus, Ptolemæo præfert Hermetem, Hermeti Zoroaſtrem. *Opinione autem Judiciariorum vero propior eſt indicator Zerduſti Philoſophi.* Unde apud Perſas opus Aſtrologicum ſub Zoroaſtris nomine ferri, qvo ſe aliis in hoc doctrinæ genere peritiorem oſtenderit, recte ibi vir doctus concludit. Sane Arabicum ſcriptum hujus argumenti ſub Zoroaſtris nomine memorat Labbeus p. 259. Bibl. nov. MSS. Et libri Zoroaſtrei celeberrimi, *Zend* Perſis dicti, pars undevigeſima apud Hydeum p.340. agit *de Aſtrologia judiciaria*, uti vigeſima *de officio Medici & viribus herbarum.* Confer Henricum Lord de religione veterum Perſarum p.176. Qvod ſi Zomorasdres Svidæ memoratus non diverſus eſt à Zoroaſtre, ut eidem Hydeo videri diximus, tum Mathematica ſcripta qvæ illi Svidas tribuit accipienda ſunt de ſcriptis Zoroaſtris Aſtrologicis, ubi Mathematicos pro Aſtrologis poni notum eſt vel ex Codice Juſtinianeo Lib.IX.tit.18. Gellio Lib.I.c.9. Juvenale XIV.248. qvibus addas licet Samuelem Tennulium ad Jamblichi Arithmeticam p.67. Cæterum Aſtrologica Perſarum doctrina contineri dicitur in libro qui in Bibliothecis qvibusdam Galliæ & Italiæ MStus exſtat & olim fuit in Palatina, inſcribiturqve ** ῥάμπλιον.

VI. Argumenti Phyſici, hæc ad Zoroaſtrem referuntur à veteribus: περὶ φύσεως *de Natura Libri IV.* Svidæ memorati, tum *de lapidibus pretioſis liber* qvem præter eundem Svidam qvi diſerte memorat, videtur reſpicere Plinius, cum de lapidibus pretioſis agens Zoroaſtrem aucto-

* In Decade Decadum num.100. & infra ubi de Geoponicis ago libro VI.

** Vide Cangii gloſſarium Græcum in hâc Voce. Catalogum MSS. Bibl. Palatinæ p.94.

Digitized by Google

auctorem laudat Lib. XXXVII. cap. 10. Patet vero ex eodem Plinio Persarum Magos occultis ac mirandis gemmarum effectibus cumprimis multum tribuisse, quod ex Zoroastris disciplina hausere. Neque magia adeo à Physica & Theologia ipsorum diversa fuisse videtur, quæ velut præcipuam partem utique θεῶν θεράπειαν ut ait Plato, & naturæ intimiorem cognitionem præ se ferebat. Nam à Diabolica quidem illa & obscœna Magia alienum exstitisse Zoroastrem, multis argumentis ostendit Gabriel Naudæus cap. 8. Apologiæ pro viris doctis Magiæ accusatis. Physicis certe scriptis annumeremus licet λόγια sive *Oracula* illa Magica & Chaldaica vulgo dicta, quæ sub Zoroastris feruntur nomine, & olim à Platonicis, Zoroastrem tamen raro nominetenus laudantibus, lecta sunt, & quorum fragmenta nonnulla hodie tenemus, in quibus etiam de lapidibus quædam, ut de Mnezurio. Neque verò dubitandum, aliud longe fuisse opus & ab his diversum Zoroastris *Apocalypses* * quas pridem jactarunt Adelphius & Aquilinus aliique Gnostici, sive singularis cujusdam ac reconditæ scientiæ jactatores temerarii. Illas enim impugnavit tota Platonicorum schola, Plotinus qui Gnosticos illos in Libro IX. Enneadis 2. seriò confutandos sibi sumsit, Amelius & præ cæteris Porphyrius, qui quod confictæ illæ essent spuriæque, pluribus evicisse se testatur in vita Plotini cap. 16. Hæc autem oracula fecere semper maximi, & tanquam præcipua quædam ac sapientiæ plena monumenta legerunt, interpretati sunt & legenda commendarunt, quin etiam ut Pselli verbis dicam, ὡς θείας φωνὰς ἀσυλλογίστως ἐδέξαντο *tanquam totidem divinas voces sine controversia receperunt* iidem Plotinus, Porphyrius, Jamblichus, tum hos secuti Proclus, Marinus, Damascius, Hermias, Simplicius, Olympiodorus, aliique.

VII. Jamblichi prolixos in λόγια commentarios memorat Marinus in vita Procli pag. 61. Opus Porphyrii, quem secutus Jamblichus est, περὶ τῆς ἐκ λογίων φιλοσοφίας laudant Eusebius, Augustinus, & Julius Firmicus, ut alios jam præteream. Æneas Gazæus p. 56. edit. Barthii: τοῦτό σε καὶ χαλδαῖοι διδάσκουσι καὶ ὁ Πορφύριος, ἐπιγράφει γὰρ καθ' ὅλου τὸ βιβλίον, ὃ εἰς μέσον προάγει τῶν χαλδαίων τὰ λόγια, ἐν οἷς γεγονέναι τὴν ὕλην ἰσχυρίζεται. Ubi pro καθ' ὅλου non est cum Lambecio pag. 112. legendum καθ' ὕλης, etsi Porphyrii libro VI. περὶ ὕλης Svidas memo-

* Hasce cum Oraculis Zoroastris perperam confundit Kœnigius in Bibl. itemque alii. Lambecius pag. 89. prodromi Hist. literar. Apocalypses illas verisimilius easdem putat cum libris Apocryphis Zoroastris Persæ, quos Prodici, Gnostici illius Carpocratem secuti, discipuli possidere se jactabant ap. Clementem 1. Strom. p. 304.

Digitized by Google

memorat, sed totus locus ita vertendus præeunte Holstenio pag. 65. de vita & scriptis Porphyrii: *Hoc quidem & Chaldæi te docuerint, & Porphyrius: ille enim integrum librum conscripsit, quo Chaldaorum oracula producit, quibus materiam genitam esse confirmat.* Videtur enim inter sex illos de materia libros unus fuisse, in quibus sola ex oraculis loca examinabat Porphyrius. De commentariis Procli in eadem λόγια, quos ex Præceptoris sui Syriani prælectionibus Jamblicho, Porphyrioque & propria observatione hausit, & in decem libros teste Svida distinxit, agit idem Marinus, cap. 26. eosdemque memorat Proclus ipse in politiam pag. 359. & Simeon Sethi sive Psellus in libro de alimentorum facultatibus, ubi de Philomela pisce ei sermo est. Iidem Platonici passim in suis scriptis qua editis qua ineditis ad oracula ista provocant, iisque vel confirmare illustrareque sua vel de suo lucem afferre student. Hieroclem libro quarto de fato ac providentia consensum demonstrasse inter oracula, Orpheumque ac Platonem, auctor est Photius cod. 214. ad quod argumentum, nescio an facit *Zoroastris & Platonis dogmatum* συγκεφαλαίωσις * *sive compendium*, quod in Bibl. Augustissimi Imperatoris & Regis Galliæ Græcè, *Plethone* auctore, MStum exstare notant Lambecius Lib. VII. pag. 164. sq. 175. 172. seq. & Labbeus pag. 85. Prætereo quæ ex hisce oraculis affert Synesius de insomniis & Nicephorus Gregoras in scholiis ad illum librum.

VIII. Proclus teste Marino septuaginta tetradas oraculorum collegerat & illustraverat, hoc est versus Hexametros CCLXXX, si singulas tetrades ponamus fuisse versuum non plurium quam quatuor. Ex hisce, sexaginta versus, neque integros tamen illos, neque recto fortassis ordine descriptos habemus cum scholiis Græcis *Gemisti Plethonis* editos primum Græcè à Lodoico Toletano Parisiis 1538. 4to. præfixo titulo: Μαγικὰ λόγια τῶν ἀπὸ τοῦ Ζωροάστρου Μάγων. Latine vertit oracula pariter & Plethonis ** Scholia *Jacobus Marthanus* Pictaviensis. Exstat ista latina Marthani prosaria translatio etiam ad calcem editionis de qua mox dicam Johannis Opsopœi. Græce eadem oracula sine Scholiis in unico folio edidit *Federicus Morellus*, Paris. 1595. 4to. & biennio post latinam suam metaphrasin versibus Hexametris, paucis quibusdam notulis & conjectaneis in margine auctam. Ab eo tempore is quem dixi *Opsopæus* ad calcem Sibyllinorum oracula Zoroastris cum nova versione sua & notis vulgavit non modo additis

* Forte nihil aliud continet hæc συγκεφαλαίωσις, quam quæ edita sunt, in oracula Zoroastrea Gemisti Plethonis scholia, de quibus mox.

** Non *Pselli*, ut legas in Philosophia Orientali Stanlei p. 132. edit latinæ. *Carolum* quoque *Sammarthanum* (Scævolæ Sammarthani Patruum) Zoroastris oracula latine transtulisse testatur in Scævolæ vitâ Gabriel Michaël Rupimalletus.

Digitized by

ditis scholiis Plethonis sed & *Michaëlis Pselli*, quæ ex Bibl. Regis Galliæ primus Græc. lat. edidit Paris. 1589. 8vo. recusa 1599, & 1607. 8vo. & Servatii Gallæi cura Amst. 1689. 4to. Porro Psellus nonnulla aliter legit & alio prorsus ordine ac Pletho, sequiturq; passim Psellum Nicephorus ad Synesium. Eadem Zoroastris oracula cum Opsopœi & Marthani versione exhibet *Lambecius* in prodromo Historiæ literariæ p. 94. sq. principiumq; & extremam partem scholiorum Pselli pariter ac Plethonis veluti in gustum lectori Græce ac Latine offert p. 113. sq. Illam vero Plethonis Psellique collectionem longe vicit *Franciscus Patricius*, qui non solos sexaginta, sed trecentos viginti plus minus versus Oraculorum congessit ex Procli Theologia, Commentariis in Parmenidem, Timæum, Remp & Cratylum: Ex Hermia in Phædrum, ex Olympiodoro in Philebum & in Phædonem, ex Synesio, ex Simplicio in quartum Physicorum, ex Damascio & Nicephoro. Cumque sparsim dimidios sæpe vel singulos versus apud dictos scriptores reperisset, pro argumenti affinitate conjunxit, & in undecim sectiones divisit, Latine vertit, & præfixa de Zoroastre dissertatione Græce ac Latine edidit in nova de universis Philosophia Ferrar. 1591. fol. & Venet. 1593. fol. Latine ex Patricii versione recudi in Magia sua Philosophica Zoroastrem pariter atque Hermetem Trismegistum curavit Illustris *Henricus Ranzovius*, Hamb. 1593. 8vo. Leguntur & Græce ac Latine ex Patricii editione apud Lambecium prodromi Hist. literar. p. 97. seqv. Tum in Historia Philosophica *Thomæ Stanleii* tertium nuper Anglice edita Lond. 1701. fol. & in Latina versione Historiæ Philosophiæ Orientalis ejusdem Stanleii, adornata à *Johanne Clerico*, qui notas etiam suas Oraculis subjunxit, & menda quædam tum in ipsis, tum in Latina versione sustulit, Amst. 1690. 8vo. *Otto* quoque *Heurnius* in libro secundo Antiquitatum Barbaricæ Philosophiæ * Oracula à Patricio collecta exhibet, at non ex Patricii sed sua versione, *atque Romana*, ut ait, *lingua donata, & rigidiori limâ expolita, ut clarius sententiarum lumen fulgeat.* Illa Heurnii interpretatio itidem legitur apud Lambecium p. 107. seq. Verum Stanleii judicio, *dum ea nititur stylo Heurnius expolire, ** & meliori latinitate induere, quæ genuine ac sincere tradiderat Patricius, inquinavit ac corrupit. Temere præterea continuam orationem ex hisce fragmentis inter se nequaquam connexis & apud varios scriptores sparsis efficere studuit.*

IX. Patricium ipsum reprehendunt viri docti, quod scriptores vel plane non vel indiligenter admodum indicaverit, unde Oracula singula sunt ab eo depromta, quanquam in libris ineditis fieri hoc vix satis distincte potuisse fateor, nisi integra auctorum loca transscribere voluisset: inprimis vero male lectoribus suis consuluit, quod una serie descripsit quæ divellenda erant, & diversis in locis aut forte libris ab eo observata fuerunt, tum, quod versus male digessit, nec satis emendatos vel mutilos, vel allegantium verbis interpolatos, (vide vers. 155. seqv.) aut ad sententiam ipsorum minus examinatos in collectionem suam retulit. Digna autem sunt præstantissima hæc priscæ sapientiæ apospasmatia, quæ post Clarissimorum Virorum conatus etiamnum eruditorum industriam & ingenia exerceant, adeo multa adhuc restant in illis notanda, quæ ab interpretibus male accepta, & quia argumentum de quo agunt paucis perspectum est, inepta plerisque vel sensus expertia videntur. Quosdam versus bis vel ter posuit Patricius levi mutatione vel memoriæ lapsu deceptus. Conf. v. 59. & 66. v. 177. & 214.

v. 148. & 181.	v. 3. 62. & 85.
v. 151. seq. & 220. seq.	v. 44. 179. & 218.

Versus 18. ita est legendus:

* Prodiit liber iste Lugd. Bat. 1600. 12mo.

** Sic de fabulis Pilpæi Philosophi Indi, quas è Persico Gallice pridem vertit Gaulminus & ante paucos annos nescio quis elegantiori sermonis veste ornatas in lucem emisit, viri cujusdam eruditi sententia est, *qu' on a gaté, l' ancienne version en la mettant en meilleur françois.*

Digitized by Google

Καὶ πηγὴ πηγῶν καὶ πηγῶν πείρας ἁπασῶν.

Male enim in editis πείρας omittitur.

Verſus 310.

Οὐ γὰρ χρὴ κείνους σὲ βλέπειν πρὶν σῶμα τελεσθῇ

Male redditus eſt ſic: *non enim oportet te ab illis cerni*, manifeſtus enim ſenſus eſt: *neq; enim fas eſt te illos cernere (illos à te cerni) priusquam corpus purgatum ſit*, ut Plotinus etiam docet libro de pulchro; γενέσθω δὴ πρῶτον θεοειδὴς πᾶς καὶ καλὸς πᾶς, εἰ μέλλοι θεάσασθαι θεόν τε καὶ καλόν. Omitto alia ejusmodi plura, alibi & oportuniore loco fortaſſis notanda. Optimum autem operæ pretium fecerit, qui ſcriptores ipſos è quibus hauſit iſta Patricius, ineditos quidem magnam partem, at in Bibliothecis variis obvios, (univerſos enim excepto Proclo in Cratylum Platonis exhibet vel una noſtra Bibliotheca Johannea) contulerit, & loca ſcriptorum non indiligenter inſpexerit. Nonnulla oracula Plethonicæ collectionis illuſtrat *Auguſtinus Steuchus* Eugubinus in opere de perenni Philoſophia & Marſilius Ficinus in libris de animarum immortalitate. *Kircherus* quoque T. 2. Oedipi parte I. p. 131. ſeq. duas primas ſectiones integras & ex reliquis ſelectos verſus ſive effata 35. exhibet ex collectione Patricii, verſionem ejus hinc inde mutans & ſuos eis commentarios ſubjungens, in quibus parum abeſt quin Zoroaſtrem contendat fuiſſe Chriſtianum. Veriſimilius eſt quod Zoroaſtris doctrinam obſervat geminam eſſe Hermeticæ ſive Ægyptiacæ veteri, ut ex eodem fonte profecta videatur eſſe. In quam ſententiam addas licet T. 2. part. 2. p. 519. & T. 3. p. 275. ubi exhibet *Ovum Zoroaſtreum*, Mundi typum continens, cum bonis maliſque geniis vim ſuam exerentibus in hæc inferiora. Eſt quoque in manibus inedita amici rerum harum periti Paraphraſis, ſcholia & caſtigationes in Oracula tam ex Plethonis quam Patricii collectione; quæ lectori non inviderem, niſi opportunior occaſio exſpectanda eſſet qua juvabit integros accedere fontes atque haurire, ex quibus hauſit Patricius.

X. De Chaldaico vel Perſico ad verbum translata eſſe quæ ſuperſunt oracula, non crediderim, neque Zoroaſtrem quicquam carmine ſcripſiſſe, ſed proſâ merâ audacter affirmat Tho. Hyde p. 340. neque adeo genuinum eſſe Zoroaſtris fœtum exiſtimo, at quod de Hermeticis ſupra ex Jamblicho obſervavi, indicia & argumenta in illis occurrere Ægyptiacæ veteris Philoſophiæ, ſic & in his notas ac veſtigia latere Philoſophiæ priſcorum Orientalium non ab re quis ſibi perſvaſerit. Zoroaſtris oracula Chaldaice ſcripta ſe habuiſſe Ficino retulit Johannes Picus,* *in quibus*, inquit, *& illa quoque, quæ apud Græcos mendoſa & mutila circumferuntur, leguntur integra & abſoluta, tum eſt in illa Chaldæorum ſapientum brevis quidem & ſalebroſa ſed plena myſteriis interpretatio.* Sed videtur vir ſummus hæc potius ex conjectura aut vendentis commendatione, quam veluti juſtus & intelligens arbiter pronunciaſſe, quia in eadem Epiſtola addit ſe demum jam cœpiſſe ſe ad Arabicæ & Chaldaicæ lingvæ ſtudium conferre. Et *Deus bone*, inquit, *quam Pythagorica, quam plena priſcorum dogmatum & ſecretioris diſciplinæ invaſit ſtatim animam efficax votum, poſſe hæc per me absq; interprete evolvere & perſcrutari, atq; hoc nunc ago, hoc indefeſſus aſſiduusq; ſaxum volvo.* Ergo dum hæc ad Ficinum ſcripſit, nondum absque interprete evolvere illa potuit. Narrat ſane Ficinus poſt Pici mortem inter ejus ſcriptorum reliquias repertos eſſe libros illos Chaldaicos (non commentarios Pici in oracula ut ſcribit Lambecius p. 91.) ſed ita detritos lectuque difficiles, ut vix ab ipſo Pico legi potuerint, neque hactenus quisquam, qui illa luci publicæ exponeret fuit repertus. Zoroaſtris oraculum commentitium de CHRISTO è virgine naſcituro & apparitura ſtella refert Abulpharajus p. 54.

XI. Græcæ

* In Epiſtola ad Ficinum ſcriptâ quæ exſtat in Operibus Johannis Pici p. 249.

Digitized by Google

XI. Græcæ collectiones oraculorum Chaldaicorum non unæ fuisse videntur, & forte eadem res à variis varie expressa. *Julianum* autem *Theurgum*, qui sub M. Antonino floruit, & cujus Θεουργικὰ Τελεστικὰ * λόγια δι᾽ ἐπῶν memorat Svidas, solum auctorem & fabricatorem fuisse totius fabulæ, ipsumqve oracula ista primum confinxisse ac commentum esse, quæ habemus, non facile Lambecio accredet, qui sciat λόγια Zoroastris jam laudari à Nicolao Damasceno in Excerptis Peirescianis p.461. tum qui videat Juliani istius scripta Porphyrio Proclo & aliis Platonicis probe fuisse cognita, oraculis verò de quibus dixi longe majorem auctoritatem apud illos constare. Igitur Julianus iste potius inter Metaphrastas collectores & illustratores illorum nomen aliquod sibi comparasse, quàm tota confinxisse existimetur. Meminit hujus Juliani, sive Patris ejus, Philosophi itidem Chaldæi, inter alios Magos Arnobius Lib.II. p.31. Sozomenus Lib.I. cap.18. (Tripart. Lib.II. c.4.) narrat Julianum Chaldæum βίᾳ λόγου, lapidem manu divisisse. Εἰς τὴν τοῦ Ἰουλιανοῦ τοῦ Χαλδαίου φιλοσόφου ἱστορίαν libros quatuor scripserat Porphyrius teste Svida in Πορφύριος. Julianum Theurgum ἐν τοῖς ὑφηγητικοῖς laudat Proclus in Timæum p. 277. Idem alibi: ὅθεν οἶμαι καὶ οἱ τῶν Θεουργῶν ἀκρότατοι θεὸν καὶ τοῦτον ὑμνῆσαι, ὡς Ἰουλιανὸς ἐν ἑβδόμῳ τῶν ζωνῶν. Idem Svidas in Ἰουλιανὸς ait, non deesse qui referant, Exercitu Romano aliquando penuria aquæ laborante, Julianum hunc extemplò imbres largissimos cum tonitru & fulgure de cœlo deduxisse, quod miraculum *Arnuphi* Ægyptio alii tribuunt, tum apud Svidam in Ἄρνουφις, tum apud Dionem Cassium Lib. LXXI. quem refellit Epitomator ejus Xiphilinus, cum Tertulliano, Apollinari Hierapolitano apud Eusebium, aliisque docens, *legionis* Melitenæ Christianæ precibus quæ inde *fulminatrix* dicta à M. Antonino fuerit, totum illud tribuendum, quemadmodum seriis Eliæ precationibus impetratum imbrem constat ex 3. Reg. XVIII. 45. Jac. V. 18. Addit Xiphilinus Antoninum Magorum opera nunquam usum fuisse, cui nec ipse hoc audet tribuere Claudianus, ** ethnicus teste Augustino pervicacissimus, qui miraculum istud probis Imperatoris moribus à Diis concessum potius pronunciat:

- - - - Chaldæa mago seu carmina ritu
Armavere Deos, seu, QVOD REOR, omne Tonantis
Obsequium Marci mores potuere mereri.

Memoria rei ipsius adhuc exstat in columna Antoniniana à Baronio primum ad A.C. 176. num. 24. hinc ab Angelo Roccha in descriptione Bibl. Vaticanæ, & elegantissime denique à Joh. Petro Bellorio expressa atque illustrata, in qua videas effusionem Jovis pluvii Romanorum exercitum irrorantis & hostium copias fulmine ferientis: qvem iconismum pridem inter res

Ii 2 notata

* Perperam ni fallor Lambecius & alii tanquam tria distincta scripta Juliani memorant Θεουργικὰ, Τελεστικὰ & λόγια.

** Consulat. 6. Honorii v. 347. adde Julium Capitolinum in vita M. Antonini c. 24. Themistium Orat. XV. p. 191. qui id tribuunt precibus Imperatoris. Themistius etiam testatur se vidisse ἐν γραφῇ εἰκόνα τοῦ ἔργου τὸν μὲν αὐτοκράτορα προσευχόμενον ἐν τῇ φάλαγγι, τοὺς στρατιώτας δὲ τὰ κράνη τῷ ὄμβρῳ ὑποτιθέντας καὶ ἐμπιμπλαμένους νάματος τοῦ θεοσδότου. Ex quâ descriptione apparet eum minime loqui de columna Antoniniana sed de alia quadam pictura. Perperam quoque idem Themistius Antonino Pio adscribit quod alii omnes referunt ad M. Aurel. Antoninum: Nisi dicamus Pii nomine M. Aurelium ab eo intellectum fuisse, quod tamen ægre mihi persvadeo. Nam licet M. Aurelius post obitum Antonini Pii idem cognomen adscivisse ex inscriptionibus & numis colligitur, tam diu tamen pòst scribens Themistius meras tenebras offudisset lectoribus, si solenne alterutrius cognomen ita confundere non dubitasset. Mentio etiam hujus rei apud Svidam in χαλάσαι.

Digitized by Google

notatu & ſpectatu digniſſimas ex omnibus antiquitatis monumentis Romæ ſibi obſervatum Peireſcio Scaliger affirmavit, ut refert *Gaſſendus* in vita Peireſcii Lib. I. p. 250. Porro Juliani Theurgi parentem cognominem idem Svidas narrat ſcripſiſſe libros quatuor de dæmonibus, & librum de Κῦφι * ſive phylacterio teleſiurgico Chaldæorum & Ægyptiorum, confecto è XVI. ſpeciebus, quas enarrat Plutarchus Lib. de Iſide & Oſiride, & comparato ad ſingula membra hominis immunia conſervanda.

XII. Verum ut ad Zoroaſtrem redeam, ſub ejus nomine *libros ſuper arte Magica plurimos* olim exſtitiſſe refert auctor recognitionum Clementi tributarum Lib. IV. cap. 27. cui ſuffragatur Hermippus apud Plinium Lib. XXX. cap. 1. Vide ſis etiam quæ de Zoroaſtreo quodam Philoſopho Mithrobarzane Lucianus in Necyomantia T. 1. p. 329. ſeq.

XIII. *Librum Chemicum* qualis eſt Margarita Philoſophorum ſub Zoroaſtris nomine Arabicè exſtare Romæ, teſtatur Labbeus Bibl. nov. MSS. p. 259. Occurrit & Zoroaſtris nomen in variis collectionibus Chemicis Græcis ἀνεκδότοις quæ ſervantur in Bibliotheca Auguſtiſſimi Imperatoris & Regis Chriſtianiſſimi.

XIV. Præcipue vero ad Zoroaſtrem velut auctorem jam olim referebantur *libri de ſacris dogmatis & religione Perſarum*, ex quibus Euſebius nonnulla de natura Dei proferens in præparatione Evangelica libro primo extremo, laudat Zoroaſtrem Magum ἐν τῇ ἱερᾷ συναγωγῇ τῶν Περσικῶν, cujus operis mentionem feci ſupra c. IX. num. 15. Quantum autem conjectura aſſequi licet ex libro *Sadder*, quem ante ducentos annos è Zoroaſtris ſcriptis collectum & carmine expreſſum à *Perſa* quodam veteris linguæ rituumque peritiſſimo, latina proſâ Oxon. 1701. 4to. ad calcem Hiſtoriæ religionis veterum Perſarum vulgavit Thomas Hydeus, illa συναγωγὴ quam Græce olim Euſebius legit, aliud argumentum complectebatur quam libri ſacri, quos Perſarum Magi hodieq; ſub Zerduſti ſive Zoroaſtris nomine venerantur, & quos pauciſſimi ex illis perſpectos habent, utpote prolixos & lingua incognita veteri, Zundico ** charactere ſcriptos, neque temere cuiquam è vulgo prodendos, ita ut plerique ſolo libro recentiore *Sadder* tanquam illorum compendio ſint contenti. Nempe in Opere ſacro Zoroaſtreo quod *Perſis Zend Va Eſta* dicitur, (quaſi igniarium & ignem dicas exponente Hydeo p. 332) aliis *liber Abrahami* (id. p. 338.) & in 12. tomos diviſum ſcriptos in coriis taurinis, quales ſingulos totidem vituli portare poſſent (p. 313. ſq. & 337. ubi pro 1200. coriis legendum 12. coriis) diſtinctum itidem in partes ſive libros XXI. ſive XXII. (p. 339. ſq.) & in portas ſive ſectiones centum (p. 326.) allatum è paradiſo, & è cœlo per Deum Zoroaſtri miſſus (p. 317, 320. 326.) in hoc, inquam, opere non tam dogmata de Deo & rebus divinis quam leges ac præcepta continentur,

Omnis rei faciendæ & quoque non faciendæ
Explicatio eſt in hoc Centiportali, ô chariſſime,

ut ait auctor libri Sadder in procemio de libro Veſta va Zend verba faciens. At enim Euſebio lecta συναγωγὴ videtur fuiſſe ἱερὰ συναγωγὴ Περσικῶν δογμάτων de Deo rebusque divinis. Non prætereundum denique quod p. 328. doctiſſimus Hydeus affirmat peculiarem de Zoroaſtre librum *Perſico* carmine ſcriptum ſe habere, cui titulus *Zerathuſt-nama* auctore *Zeratuſt Behram* doctiſſimo Magorum ſacerdote, qui Zoroaſtris hiſtoriam extraxit ex libro proſa exarato, charactere & lingua paucis intellecta, in uſum ſacerdotum, de rebus, iniquiſſimis Mundi temporibus geſtis, & de regibus prioribus. Hujus libri argumentum & excerpta quædam apud eundem virum de hiſtoria veteri Orientali meritiſſimum ubi lubebit videre poteris.

* De hôc agit Kircherus T. 2. Oedip. part. 2. p. 539

** Confer Hydeum p. 337. & 333. ubi refellit Bahlulidis narrationem, qui refert Zoroaſtrem opus ſuum ſacrum compoſuiſſe in ſeptem linguis, Syriaca, Perſica, Armenica, Segiſtanenſi, Marvacenſi, Græca atque Hebraica.

BIBLIO

Digitized by Google

BIBLIOTHECÆ GRÆCÆ LIBER SECUNDUS.

De Scriptoribus ab Homero usque ad Platonem.

CAPUT I.

De Homero, ejusque Vitæ ac laudum Scriptoribus.

Homeri de ſe nihil commemorantis modeſtia. 1. *Vita Homeri Herodoto tributa, an genuina ejus ſit, disquiritur?* 2. *Plures vitæ Homeri Scriptores deperditi. Epitomator vitæ Herodoto tributæ.* 3. *De vita Homeri duplici quæ exſtat ſub nomine Plutarchi.* 4. *Tres vitæ Homeri ab Allatio editæ.* 5. *Alii Scriptores vitam Poëtæ exponentes.* 6. *Homeri Effigies in numis & monumentis antiquis: Templa, Statuæq; in Homeri honorem. Ejusdem ἀποθέωσις. Obiter de Collegio Homerico Tubingenſi.* 7. *Patria, Cæcitas, Scindapſus famulus.* 8. *De Homeri genere & ætate. Thema ejus genethliacum.* 9. *Elogia à veteribus & recentibus plena manu in ipſum congeſta.* 10.

I.

IPſe quidem Homerus tanta fuit modeſtiâ, ut in laudes aliorum propenſiſſimus, ac veluti Themiſtio Orat. 21. & Dioni Chryſoſt. diſſ. XXXIII. p. 397. XXXVI. p. 440. & LIII. p. 555. obſervatum, ne viliſſima quidem ſine præclaro teſtimonio ſolitus transmittere, de ſe tamen rebusq; ſuis, ne verbulo* quidem meminerit. Hinc Lud. Caſtelvetrius in Commentario ad Ariſto-

* Dio Chryſoſt. XXXVI. p. 440.

telis Poëticam, p. 129. reprehendit Dantem aliosque Poëtas longè quam Homerus inferiores, qui etiam nominetenus ſe in Heroico Carmine compellare, laudesque ſuas celebrare ipſi non dubitarunt. Neque tamen digniſſimum laude vatem, atque ut Tzetzes Chil. 10. hiſt. 319. vocat χρυσόγλωττον Muſa mori non vetuit, aut memoriam ejus obliterari permiſit; Sed quam latè Græcis gloria fuit literis, per omnia pœnè ſæcula admiratores illi innumeros & Encomiaſtes excitavit, quorum nonnulli etiam vitam ejus ſingularibus ſcriptis tradendam in ſe ſuſceperunt.

II. Ex his notiſſimus eſt *Herodotus*, cujus Liber de vita Homeri edi ſolet unà cum ſcriptis antiquiſſimi & ſuaviſſimi Hiſtorici Herodoti Halicarnaſſei. Nec Jonicæ dialecti, qua Herodotus uſus eſt, in hoc libello deſunt veſtigia, & incipit his verbis: Ἡρόδοτος ὁ Ἁλικαρνασσεὺς περὶ Ὁμήρου γενέσιος, καὶ ἡλικίης καὶ βιοτῆς, τάδε ἱστόρηκε, quæ planè veterem ſimplicitatem redolent. Alterius tamen Scriptoris videtur viris doctis, Tanaquillo Fabro de poëtis Græcis p. 5. & p. 199. ad Longin. edit. Tollii, ubi hunc libellum non magis Herodoti eſſe quàm Ciceronis aut T. Livii affirmat. Voſſio de hiſt. Gr. p. 17. & Jonſio de Scriptoribus Hiſt. Philoſoph. p. 334. quibus noviſſime aſſenſus Steph. Berglerus præf. ad Homerum edit. Wetſtenianæ. Obſervant enim quod nemo ex veteribus illius meminerit, præter Stephanum Byz. in νέον τεῖχος & Svidam in ὅμηρος, & quod auctor vitæ in extremo libri affirmet, Homerum vixiſſe circa annum 168. poſt bellum Trojanum, & ante expeditionem Xerxis 622. * Cum Herodotus in Euterpe ſive L. II. hiſt. c. 53. ſcribat Homerum ac Heſiodum ſe antiquiorem eſſe annis tantum quadringentis, hoc eſt annis ducentis amplius juniorem, quam auctor vitæ fecerat; Vide & Theodorum Ryckium diſſ. de Æneæ in Italiam adventu, p. 446. Quamvis vero ſuſpicari poſſit aliquis, vitam Homeri ſcriptam ab Herodoto Olophyxio, quem περὶ νυμφῶν καὶ θεῶν ſive ἱερῶν ſcripſiſſe iidem Scriptores Stephanus & Svidas in ὀλόφυξος & Euſtathius ad Iliados. ε. p. 452. teſtantur, tamen fateor, argumenta non ſat magni momenti afferri propter quæ vita Homeri certiſſimè Herodoto Halicarnaſſeo abjudicanda ſit, itaque adhuc cenſeo ampliandum.

III. Meminit etiam Scholiaſtes Luciani T. 1. p. 32. & T. 2. p. 17. Euſtathius prolegom. ad Iliadem, Svidas in χρήμη, & Tatianus, cujus non eſt omittendus locus, Euſebio etiam repetitus Lib. X. præparat. Evangel. c. 11. quia plures alios vetuſtiſſimos ſcriptores commemorat, qui de Homero egerunt, quanquam horum monumenta, non magis tulere ætatem, quam quæ de Homero ſcripſerat Pythagoras quidam & Cynicus Anti-

* Scaliger ad Euſebium p. 102. erratum in numeris eſſe putat, & pro 622. ψκβ legendum 422. φκβ. Homerum 160. annis poſt Trojam captam vixiſſe legas etiam in Glycæ Annalibus p. 184.

Antisthenes, & Artemon Clazomenius, & Democritus Abderita, & Metrodorus Lampsacenus: περὶ γὰρ τῆς ποιήσεως τοῦ Ὁμήρου, γένους τε αὐτοῦ καὶ χρόνου καθ᾽ ὃν ἤκμασεν, προηρεύνησαν οἱ πρεσβύτατοι, Θεαγένης τε ὁ Ῥηγῖνος ὁ κατὰ Καμβύσην γεγονὼς, Στησίμβροτός τε ὁ Θάσιος καὶ Ἀντίμαχος ὁ Κολοφώνιος, ΗΡΟΔΟΤΟΣ * τε Ο ΑΛΙΚΑΡΝΑΣΣΕΥΣ, καὶ Διονύσιος ὁ Ὀλύνθιος, μετ᾽ ἐκείνους Ἔφορος ὁ Κυμαῖος, καὶ Φιλόχορος ὁ Ἀθηναῖος, Μετακλείδης ** τε καὶ Χαμαιλέων οἱ περιπατητικοί, ἔπειτα γραμματικοὶ Ζηνόδοτος, Ἀριστοφάνης, Καλλίμαχος, Κράτης, Ἐρατοσθένης, Ἀρίσταρχος, Ἀπολλόδωρος. Epitomatorem Græcum vitæ Homeri ab Herodoto scriptæ allegat Allatius Lib. de Patria Homeri p. 122.

IV. De vita Poëtæ quæ sub *Plutarchi* nomine exstat in Florentina & aliis quibusdam Homeri editionibus, & H. Stephani Poëtis Græcis principibus præmittitur, Græce etiam separatim prodiit Tiguri 4. & latine ex *Jo. Rellicani* versione, Basil. Vertit etiam in Plutarcho suo *Guil. Xylander*, ita habeto. Plutarchum de Homero singulari opere egisse, certum est, cujus librum primum laudat Gellius L. IV. c. 11. librum secundum idem L. II. c. 8. & 9. Nihil autem ex iis, quæ inde profert, in ista, quam habemus Homeri vita legitur, unde Jonsius p. 237. Plutarcho eam falso tribui concludit, quæ etiam sententia est Joannis Rualdi in Plutarchi vita c. 20. Recte tamen addit, non esse unam, sed geminam, atq; duo diversa Scripta in unum coaluisse, quod & Henrico Stephano pridem observatum, qui priorem partem vix duobus vel tribus in octavo foliis constantem, quæ agit de Homeri genere, patriaq; & Poëseos ejus explicandæ initium facit, sub Plutarchi nomine, cui illa pars etiam, sed pars tantum á Jonsio, Galeo ac plerisq; doctis constanter tribuitur, Græcè Ao. 1573. 8vo. vulgavit cum Homeri & Hesiodi certamine, in quo & ipso de vita Homeri agitur, atq; aliis quibusdam Scriptis alibi à me *** commemoratis. Desinit autem hæc Stephani editio in verbis: καὶ οὐ τοῖς ποιηταῖς μόνον ἀλλὰ καὶ τοῖς πεζῶν λόγων συνθέταις ἱστορικῶν τε καὶ θεωρηματικῶν, cum forte rectius finem anticipasset ante verba, Ὅμηρον τὸν ποιητὴν χρόνῳ μὲν τῶν πλείστων δυνάμει δὲ πάντων πρῶτον γενόμενον &c. Sane ab his nova de genere ætate vita & potissimum de dictione, poësi, ac philosophia Homeri fusa aperta & doctissima Commentatio incipit. Ab his verbis etiam suam Editionem orditur in Opusculis Mythologicis, Physicis & Ethicis, Græcè ac Latinè vulgatis Cantabrig. 1671. & Amst. 1688. 8vo. vir Clarissimus Thomas Galeus. Idem multis argumentis contendit Auctorem hujus

* Nulla est ratio cur Tatianum dicamus respexisse non ad librum de vita Homeri sed ad locum in Euterpe quo obiter de Homero agit. Nam Herodotum cōmemorat Tatianus cum Theagene & reliquis qui fuse & singularibus etiā scriptis egerunt de Homero ejusq; Poësi, genere & ætate.

** Male editur Μεγακλείδης ὁ χαμαιλέων, ut notatum etiam Meursio p. 1297. Bibliothecæ Græcæ. Svid. in μετακλείδης.

*** Infra c. 8. num. 2.

Digitized by Google

hujus partis posterioris esse * *Dionysium Halicarnassensem*, cui belle congruit, quod p.29. auctor τεχνολογίαν suam laudat, quod eodem florido scribendi genere, quo Dionysius, utitur: quod non modo Porphyrius apud Stobæum Eclog. Phys. p.141. Longinus p.154. edit. Tollii, Heraclitus in allegoriis Homericis passim (vid. notas ad edit. Galei Amstelodamensem pag. 436. 417. 433. 440. 481.) Sed & Plutarcho antiquiores Quintilianus tum alibi tum Lib. X. c. 1. ubi de Homero agit, & Seneca Epist. 88. produnt illam se legisse. Thomas quidem Gatakerus, p. 95. Adversariorum suspicatus est, Auctorem *Favorinum*, quem περὶ Ὁμηρικῆς φιλοσοφίας, vel *Apollonium Alexandrinum*, quem περὶ σχημάτων Ὁμηρικῶν scripsisse Svidas tradit. Sed qvia utrumque argumentum liber iste perseqvitur, neutri horum verisimiliter tribui potest. Mirum vero, qvod paginæ qvædam hujus scripti à verbis λέξει δὲ ποικίλῃ κεχρημένος p.287. edit. Galei Amst. usqve ad paginam 291. extremam, ab Aldo Manutio patre sub *Eustathii* nomine excusæ leguntur ad calcem Lexicorum Græcorum A. 1524. ἐκ τῶν Εὐσταθίου περὶ τῶν παρ' Ὁμήρῳ διαλέκτων. Eadem Aldus filius, sed sub Plutarchi nomine Græcè & Latinè recudit ad Calcem Grammaticæ Græcæ Constantini Lascaris. Porro non hæc tantum, sed & reliqva de Tropis & Schematibus Homericis ex hoc libro petita, sub Plutarchi nomine excerpta legas ad Calcem Lexici Græci Scapulæ, & in appendice Thesauri Græcæ Lingvæ ab H. Stephano congesti.

V. Exstat præterea vita Homeri triplex brevior Græcè & Latinè vulgata à Leone Allatio, & præmissa libro de Patria Homeri Lugd. 1640. 8vo. & Tomo 10. Thesauri Antiqvitatum Græcarum Gronoviani. Primam ex tribus illis, *Procli* esse editor testatur, qvi ex suis illam Schedis MSS. in lucem edidit. Fuerit itaq; fortassis pars Chrestomathiæ Procli, in qua teste Photio cod. 239. ille non modo de omni genere Carminum; sed & de celebrioribus Poëtis, eorum genere, patria, & gestis quibusdam egerat. Reliqvas duas è Bibl. Regis Christianissimi accepit Joh. Bourdelotius, & Allatio communicavit, neq; constat, neq; multum refert, qvibus illæ auctoribus debeantur.

VI. *Johannem Grammaticum* in vita Homeri laudat Eugubinus de perenni Philosophia Lib. I. c. 28. respiciens ad ea, quæ de Poëta disserit *Joh. Tzetzes* in limine Commentar. ad Homer. Conferenda etiam sunt, qvæ de Homeri genere, Patria, vita & morte ex Charace, Porphyrii historia Philosophica, aliisq; tradit *Svidas* in Ὅμηρος, & idem Joh. Tzetzes Chiliade XIII. extremâ. E recentioribus *Joh. Sanderus* Brunsvicensis in Collectaneis haud contemnendis de Poëtæ vita & Scriptis, quæ lucem adspexere Magde-

* Joannes Hudson V. C. præf. ad T. 2. editionis suæ præclaræ Dionysii Halic. *Cum nemo veterum huic opinioni faveat, nec Dionysius ipse (qui solet crebro suorum operum mentionem facere) hujus meminerit, nihil hac de re pronunciare volo.*

Digitized by Google

Magdeburgi Ao. 1661. 4to. ut veluti notiores præteream, *Gyraldi* dialogos doctissimos de Poëtis; *Gvarinum* Veronensem in vita Homeri cum vitis Plutarchi Latine edita, tum Triumviros præstantissimos *Politianum, Camerarium* & *Joh. Spondanum*, ac deniq; Clarissimi *Ludolphi Kusteri* sive *Neocori* historiam Criticam Homeri, qvam Ao. 1696. 8vo. Francof. ad Viadrum edidit: sed longe locupletiorem & emendatiorem variisq; præclaris observationibus ex monumentis ineditis adauctam prælo iterum subjecturum se mihi affirmavit.

VII. Homeri *effigies* in variorum populorum numis occurrit ficta ad levandum desiderium *non traditi vultus*, ut ait Plinius L.XXXV.c.2. ubi narrat, Asinium Pollionem primum in Bibliothecis Imagines virorum illustrium dedicasse. *Nicaensium* numum Homeri vultu signatum exhibet A. Morellus specimine rei numar. p.219. *Chiorum* (qvales memorat Pollux L.IX.c.6.) vulgavit ex Cimeliarchio Barberiniano Allatius, qvem vide in præfat. libri de Homeri Patria, & in libro ipso p.231. Eundem numum illustrat Scaliger ad Eusebium p.47. editionis secundæ. & Laur. Begerus T.1. thesauri Brandeb. p.419. *Smyrnæorum* numum Homericum exhibet Ez. Spanhemius de usu numismatum p.487. Alium Dan. Heinsius p. 345. poëmatum, & in Itinerario Jacobus Sponius part.1.p.119. edit. Germanicæ, & in Miscellaneis eruditæ antiqvitatis p.140. Smyrnæos autem non modo delubro honorasse Homerum, & Statua (quod etiam à Borysthenitis factum narrat Dio Chrysostomus diss. XXXVI. p.439. à Ptolemæo Philopatore Ælianus var. Hist. XIII.22. & Lucianus in Demosthenis encomio) sed & numo æreo, Strabonem auctorem habemus L.XIV.p.646. & Plinium IV. 12. Hist. qui auctor est numum quendam apud Smyrnæos dictum fuisse Homerum. Quod *delubrum Homeri* vocat Cicero pro Archia c. VIII. Straboni dicitur ὁμηρεῖον Plinio *Homereum*, ut Castoris & Pollucis ἀνάκων, ἀνάκειον Polyæn. lib.1.c.21. Schol. Luciani T.1.p.3. & 17. Anubidis Ἀνεβείδιον Lucian. Toxari. Veneris Ἀφροδίσιον Athen. V. p.207. Apollinis Ἀπολλώνιον Schol. Euripidis Oreste v.1389. Æsculapii Ἀσκλήπιον Ἀσκληπεῖον & Ἀσκληπίειον, Laërt. IV. 24. Ez. Spanhem. pag. 79. Epist.1. ad A. Morell. Astartes Ἀστάρτειον 1. Sam. XXXI. 10. Minervæ Ἀθήναιον Diodor. Sic. V. p.287. Atergates Ἀτεργατεῖον 2. Maccab. XII. 26. Augusti Αὐγουστεῖον *Augusteum* Vet. inscript. Svidas in Αὔγουστος, Delii Apollinis Δήλιον, Diodor. in excerptis Peiresc. p.279. Cereris Δημήτρειον Strab. IX. p.435. Dianæ *Dianium* Liv. lib.1.c.48. Didymæi Apollinis *Didymæum* Sveton. Calig. c.21. Jovis Δῖον, Jac. Gronov. ad Arrian. p.34. Διονύσιον Bacchi, Plato Gorgia p.472. Cujusvis idoli Εἰδωλεῖον 1. Cor. VIII. 9. Pacis Εἰρηναῖον, Junonis Ἡραῖον Plutarch. Arato p.1036. Herculis Ἡράκλειον Diodor. Sic. XX. p.746. Heroum Ἡρῷον, Isidis Ἰσεῖον, Lu-

Digitized by Google

culli, Λευκώλλειον Svid. Marnæ Gazensium Idoli apud Marcum Diaconum Gazensem in vita Porphyrii Episcopi *Marneum*, Matris Deorum Μητρῷον, Mithræ Μιθρεῖον Socrat. V. 6. Jovis Olympii ὀλύμπιον, Palladis Παλλάδιον, Plutarch. p. 605. de exsilio, Panis Πάνειον, Syncell. p. 324. Deorum omnium Πάνθειον, Plutonis Πλουτώνειον, Neptuni Ποσείδειον, Ποσειδώνιον vel ut apud Diodor. Sic. T. 2. p. 719. Ποσιδεῖον, Ignis apud Persas Πυρεῖον Theodorit. V. 39. Hist. Pythii Apollinis Πύθειον, Sambethes Σαμβάτειον, Perizon. p. 724. ad Ælian. Serapidis *Serapeum*, Eutrop. VIII. 15. Σαραπεῖον Plutarch. Alexandro p. 706. Socrat. V. 16. vel Σεράπιον ut Sozom. VII. 15. Thetidis Θετίδειον Schol. Eurip. Andromache v. 46. Strabo IX. p. 431. Thesei Θησεῖον Plutarch. de exsilio p. 607. Τυχαῖον Fortunæ Niceph. XIV. 44. Hist. Eccles. Etiam Τυραννεῖον Regia Tyranni apud Plutarchum in Dione: & Διονύσιον Τυραννεῖον in Timoleonte p. 254. Καισάρειον Cæsaris apud Socratem Hist. Eccles. p. 352. Παρασίτιον parasitorum curia Athen. VI. p. 235. Ἡρώδιον Herodis civitas Josepho p. 774. Syncell. p. 314. Gymnasium Τιμολεόντειον Plutarch. Timoleonte p. 255. Ἀχίλλειον tumulus Achillis in tabula veteri Iliaca à Clariss. Begero illustrata num. 50. Plin. V. 30. & Steph. in Σίγειον. Arati Sicyonii Ἀράτιον. Plutarch. Arato p. 1051. Alexandri Ἀλεξάνδρειον. Joseph. p. 718. Hyrcani Ὑρκάνιον p. 721. Λακύδειον Lacydæ hortus Laërt. IV. 60. Πτολεμαῖον sive Πτολεμαεῖον lucus Ptolemæo à Rhodiis sacratus Diodor. Sic. XX. p. 825. Steph. in Καπετώλιον. Etiam in Christianis scriptoribus Προφητεῖον templum in memoriam Prophetæ, Ἀποστολεῖον in memoriam Apostoli, & Μαρτύριον Martyris. Cæterum ut ad Poëtam nostrum redeam, *Amastrianorum* numos Homerum referentes enarrant Harduinus in numis urbium illustratis p. 36. & Fulvius Ursinus notis ad Ciceronem pro Archia p. 312. Inspiciendos præbent Ramiresius p. 203. pentecontarchi, Spanhemius p. 448. Patinus introduct. in Histor. numismatum p. 59. &c. Hosce omnes excepto numo Nicasii junctim exhibuit Gisbertus Cuperus in Ἀποθεώσει Homeri p. 7. seq. & Jacobus Gronovius T. 2. Thesauri antiqv. Græc. Imagine XVIII. XIX. XX. Confer & Fulvium Ursinum in imagg. p. 21. De *Ægiensium* numo Severi temporibus percusso, alteroque qui cusus est sub M. Aurelio Imp. videas licet eundem Illustrem Spanhemium. Homeri Icon statuis variis & signis marmoreis jam olim celebrata (vide Raph. Fabrettum ad veterem tabellam Iliadis p. 345. 346.) occurrit etiam in curiosissima *Tabula marmorea Consecrationis Homericæ*, quæ Romæ in Columnensium palatio cernitur, & ab eodem illustri Cupero & Gronovio num. XXI. exhibetur atque exponitur, variorumque doctorum hominum ingenia exercuit, ut dixi Lib. I. c. 25. ubi de Phantasia Memphitide. In transcursu itidem hôc loco mentio facienda est Auditorii Ὁμηρικοῦ in Academia Tubingensi, quod teste Martino Crusio in Germano Græcia p. 39. ita nominatum est, quoniam Ao. 1565. mense Novembri altero tanto majus ædificari cœpit adjunctione contigui cubiculi facta, cum Crusio Homerum prælegente auditores antea capi non possent, sed stare multi cogerentur. Verum hæc olim fuere. Nunc reconditâ Mæonius senet quiete.

VIII. De Patria Homeri celebris est & notissima vel ex Gellii III. 11. & scriptore certaminis Homeri ac Hesiodi amplissimarum urbium vetus Concertatio quam respicit Demetrius *Poëta* apud Laërt. V. 85. & de qua *Didymus* olim fuse scripsit, à Senecâ Epist. 88. hoc nomine derisus, & recenti ætate *Leo Allatius* Chius, cujus librum jam memoravi. Hic cum latè impugnasset eorum

rum sententias, qui vel Babylonium (Tigranem nomine) fuisse affirmant Homerum, ut L. II. Veræ Histor. p. 676. per jocum scripsit Lucianus, vel Syrum, vel Thebanum Ægyptium, vel Cyprium vel Trojanum ex Cenchreis, vel Æolium Cumanum, vel Rhodium, vel Pylium, vel Salaminium (ex Salamine sive Cypria sive Attica) vel Ithacensem, vel Colophonium, vel Athèniensem, vel Argivum, vel Mycenæum, vel Ietem, vel Smyrnæum * denique: Contra multis argumentis contendit eum fuisse suum, Allatii popularem, ex Chio Insula oriundum, inter alia memorans cap. 15. quod ipse de se scripserit Hymno in Apollinem v. 172.

Τυφλὸς ** ἀνὴρ οἰκεῖ δὲ Χίῳ ἐνὶ παιπαλοέσσῃ
Τοῦ πᾶσαι μετόπισθεν ἀριστεύουσιν ἀοιδαί.

Quem locum Thucydidi etiam Lib. III. p. 242. laudatum respiciens Sibyllinorum auctor dixerit Lib. III. p. 251. ubi de Homero vaticinatur:

—— —— Χῖον δὲ καλέσσει ἑαυτόν.

Sed Hymnos Homero suppositos multi veterum senserunt, & quam plurimis traditum est Homerum Patriæ suæ in scriptis nullam fecisse mentionem. Unde Cephaleon quoque Historicus apud Photium Cod. LXVIII. Patriam suam silentio involvere se professus est exemplo Homeri. Nec deest ratio suspicandi, Hymnum in Apollinem à *Cinatho Chio* fuisse suppositum, tum Sibyllinorum nulla est autoritas. Nec ab re forte Allatio Chiis suis *** Homerum vindicanti oggesseris, quod ipse, 123. de Herodoto & Ephoro Cumano, qui Cumanum fuisse Homerum contenderunt: *Digni certe sunt*, inquit, *eorum conatus, qui laudentur ab illis, si veritatis studio tantum opus aggressi, veritatem exposuissent, sed cum Patriæ amore, & propriæ gentis id egerunt, eorum dicta non immerito suspecta esse debent. Ubi enim ratio affectu ducitur, & lingua cupiditatum ductu moderatur, veritas ipsa claudicat, & cæcutit, quæ à nudo & ab omni studio libero homine tantum expectanda est.* Styppam Lydiam, Cretam **** & Romam

* In Actis Pionii, Martyrii ille candidatus sic Smyrnenses alloquitur: *Vos viri qui exsultatis pulchritudine mœnium, & Smyrnæ civitatis decore gaudetis & Homero Poëta gloriamini.* Oraculum apud Steph. in Ἴος.

Πατρίδα δίζηαι, μήτρις δέ τοι οὐ πατρίς ἐστιν,
Ἔστιν Ἴος νῆσος μητρὸς πατρίς.

** De Cœcitate Homeri Vide Meursium ad Hesych. Illustrem pag. 178. Vossium Institutt. Orator. Lib. I. cap. 5. Section. 21. & Allatium c. 8. Hinc Proverbium apud Tertull. de pallio c. 1. *quod clausis vel in totum Homericis oculis patet.* Vellejus contra & alii cœcum fuisse negant, sic ex recentibus Andreas Wilckius in curatione cœci Homeri, & ante eum Brodæus Lib. V. c. 9. Misc. qui Ciceronem sibi maxime adversarium profitetur. Sed is validum, ni fallor, argumentum præbet contra eos qui Homerum cœcum fuisse putant. *Traditum est*, inquit, *Homerum cæcum fuisse, at ejus picturam, non poësin videmus. Quæ regio? quæ ora? qui locus Græciæ? quæ species formæ? quæ pugna? quæ acies? quod remigium? qui motus animorum, qui ferarum, non ita expictus est, ut quæ ipse non viderit, nos ut videremus effecerit.* Hæc ille Tusc. qu. Libro V.

*** Chiis etiam Homerum vindicare voluit Hypermenes in Lib. de Chio, ex quo Ptolemæus Chennus ap. Photium cod. 190. narrat. *Scindapsum* Homeri famulum mille drachmis mulctatum à Chiis, quod Herum mortuum non exussisset. Et hodieq; quinq; vel sex milliaribus à Chio opido, Septentrionem versus, ostenditur locus excisus è vivo saxo, in cujus medio altare, circum illud sedilia, quo in loco Homerum quondam docuisse, natum & sepultum, incolæ fabulantur. *Bycco* Homeri servus memoratur Tzetzæ XIII. Chil. v. 643.

**** Cretenses Homero mille numos præmium εὐεπείας tribuisse, idque ærea tabulâ testatos refert Sozomenus præf. ad Theodos.

mam quoq; à nonnullis pro Patria Homeri venditatam notat Brodæus ad Anthologiam Epigrammatum Græcorum p. 132. Ineptum porro fuerit vel in re incertiſſima quam Oraculum Adriano redditum pridem ἄγνωστον agnovit, arbitrum ſe interponere, vel de argumento exigui momenti poſt Allatii induſtriam plura coacervare, itaque unum tantum adſcribam locum Johannis Tzetzæ, ex inedita ejus exegeſi in Homerum, quam Lipſiæ in patria mea ſervat manuſcriptam, ſed mutilam, Bibliotheca inſignis Paulina: Περὶ μὲν οὖν πατρίδος καὶ γένους Ὁμήρου πλανομένην εὑρίσκομεν περὶ πολὺ τὴν ἀλήθειαν, οὐ γὰρ ὁμοφώνως οἱ ἱστορικοὶ περὶ τούτου παραδιδόασιν. Ἄλλοι μὲν αὐτὸν Χῖον εἶναι φασὶ, καθάπερ καὶ Πίνδαρος, προσέτι καὶ Θεόκριτος φάσκων οὑτοσί (VII. 47.)

> Καὶ Μοισᾶν ὄρνιχες ὅσοι ποτὶ Χῖον ἀοιδὸν
> Ἀντία κοκκύζοντες ἐτώσια μοχθίζοντι.

Ἕτεροι δὲ φασὶν αὐτὸν Κολοφώνιον, οἱ δὲ Αἰγύπτιον ἐκ Θηβῶν. Τοῖς δὲ Ἴητης δοκεῖ, ἑτέροις Ἀθηναῖος, καὶ ἄλλοις Σμυρναῖος. Εἰσὶ δ' οἱ καὶ Σαλαμίνιον αὐτὸν εἶναι λέγουσιν, καὶ ἄλλοι ἄλλα μυρία. Ἄλλοι Χῖον αὐτὸν εἰρηκότες Κολοφώνιόν τε, καὶ Σαλαμίνιον, πρός δέ γε τούτοις Κυμαῖον, καὶ ἕτερα οὐκ οἶδ' ὅθεν ὁρμώμενοι ἢ τίσι τεκμηρίοις χρησάμενοι εἰς τοῦτο προήχθησαν. Οἶμαι δὲ τὸν θειότατον Ὅμηρον διὰ τὸ ἐν ταύταις ἐνδιατρίψαι ταῖς χώραις καὶ πόλεσι, τοῦτο εἰρήκασιν, εἰ διὰ τὸ ἀξίωμα τοῦ ἀνδρὸς συμπατριώτην αὐτὸν αὐτῶν ἐπιγράφουσι· τοὺς δὲ Αἰγύπτιον αὐτὸν εἰρηκότας οὐ νεμεσίζομαι, ἢ γὰρ ἐν Αἰγύπτῳ διατριβὴ τοῦ ἀνδρὸς, καὶ γὰρ ἐν Αἰγύπτῳ διέτριβε παῖδας, ἴσως ἐκείνους πεπλάνηκε. Τῷ δὲ σοφῷ Ἀριστοτέλει Ἴητης τάχα δοκεῖ διὰ τὸ ἐν Ἴῳ τετράφθαι. Οἱ δέ γε Ἀθηναῖον ἀποκαλοῦντες αὐτὸν συλλογιζόμενοι τοῦτο φασίν. Σμυρναῖον γὰρ ἴσασιν, ὥσγε κἀμοὶ δοκεῖ τοῦτο, ἐπεὶ δὲ Σμυρναῖοι ἄποικοι Ἀθηναίων ἐγένοντο, Ἀθηναῖον ἄρα καὶ τοῦτον εἰκότως φασί. Δηλοῖ δὲ τοῦτο εἰς Πεισίστρατον ἐπίγραμμα.

> Τρίς με τυραννήσαντα τοσαυτάκις * ἐξεδίωξε
> Δῆμος Ἐρεχθῆος, ** τρὶς δ' ἐπανηγάγετο
> Τὸν μέγαν ἐν βουλαῖς Πεισίστρατον, ὃς τὸν Ὅμηρον
> Ἤθροισα σποράδην τὸ πρὶν ἀειδόμενον
> Ἡμέτερος γὰρ ἐκεῖνος ὁ χρύσεος ἦν πολιήτης
> Εἴπερ Ἀθηναῖοι Σμύρναν ἐπῳκίσαμεν.

IX. Magna quoque & parum certa de genere Homeri & Parentibus quæſtio eſt, ut videre licet ex variis ſententiis memoratis ab auctore Græco, qui certamen Homeri & Heſiodi deſcripſit. Nec minor Scriptorum de ætate, qua vixerit, diſſenſus, etſi adeo exactè illam nonnulli tenere

* Schol. MS. Dionyſii Thracis, ἐξετίναξε.

** In vitis ab Allatio editis legitur Δῆμος Ἐρεχθειδῶν, καὶ τρὶς ἐπεσπάσατο. In Anthologia Epigrammatum Græcor. Lib. IV. cap. 4. pag. 438. καὶ τρὶς ἐπηγάγετο.

re se putarunt, ut & Thema ejus Genethliacum tradiderint, quemadmodum Julius Firmicus L. V. Mathes. p. 77. cum dixisset, Saturnum in nono ab horoscopo loco positum, & in Leone constitutum facere divinum Poëtam heroici cujusdam Carminis, ut Martios strepitus pugnarumq; metuenda certamina famosi Carminis nobilitate perscribat: *talis*, inquit, *Genitura Homerum, Divinum in Iliade Cumei* (Sibyllini) *carminis * fecit interpretem.* Sed vix ulla in re magis in diversa abeunt Scriptores, ut facilè intelliget lector, si vel veteres ipsos consuluerit Gellium Lib. III. cap. 11. & Lib. XVII. c. 21. Tatianum, Clementem, Eusebium, Philostratum in heroicis, ubi de Euphorbo agit, Tzetzam Chil. 12. hist. 399. aliosque: vel è recentioribus adierit Dionysium Petavium Lib. IX. doctrinæ temporum cap. 32. Joh. Rualdum animadvers. ult. in Plutarchum, Joh. Marshami Can. Chron. p. 437. & quæ nuper Claris. Dodwellus, in dissertatione tertia de Græcorum Cyclis. Mihi quidem in præsenti sufficit, in quo conveniunt probe omnes, antiquissimum esse ex auctoribus Græcis, quos habemus, ne Hesiodo quidem excepto, sive post Olympiadem XXIII. demum vixerit, ut vult Dodwellus, sive ut aliis videtur, longius à nostris temporibus remotus fuerit, vel Olympia ipsa ætate anteverterit.

X. Nullus denique Scriptor est, qui ab omni ætate tantam ingenii, doctrinæ, sapientiæ laudem retulerit, atque unus Homerus, qui ut scitè de ipso est apud Propertium Lib. III. Eleg. I.

Posteritate suum crescere sentit opus.

Atque ut ait Plutarchus lib. de garrulitate p. 504. μόνος τῆς τῶν ἀνθρώπων ἀψικορίας περιγέγονεν. Quicquid enim ferè est doctorum, fuitque, in eo celebrando, & laudibus ad cœlum efferendo, adeo conspirarunt inter se, ut certarent. Quorum integrum & benè longum Catalogum texere, hoc loco liceret, nisi præcipua Homeri elogia Alphabetico ordine digesta jam exstarent à Græcantissimo illo & Homeri imitatore felicissimo *Jacobo Du Porto* Anglo in Appendice ad Gnomologiam Homericam, & ad calcem Clavis Homericæ Georgii Perkinsi, quibus alia nuper adjunxit Joannes Scherpezelius ante Iliadis libros duos primores cum Moschopuli scholiis à se editos. Igitur eos tantum in præsenti commemorabo, qui prolixius vel integris Scriptis, orationibusve Poëtam decorarunt, ut ex priscis *Dio Chrysostomus* diss. LIII. & LIV. *Maximus Tyrius* diss. XVI. *Lucianus* in Encomio Demosthenis, ne de variis Epigrammatis Græcis dicam, quæ in Homeri laudem occurrunt in Anthologia & in unum collecta à Johann. Spondano suæ Homeri editioni præfixa sunt. E recentioribus in celebrando Poëtæ ingenio multi fuere *An-*

* Vide quæ supra Lib. I. c. 29. num. 2.

Digitized by Google

gelus Politianus * in oratione de Homero, quæ legitur tomo tertio ejus operum, *Antonius Majoragius* in præfationibus, *Joachimus Camerarius* ante Commentarios ad primum Iliados librum. *Nicolaus Majoranus* in præfatione Eustathio præmissa, *Andreas Wilkius* in curatione Cœci Homeri, Plejade secunda orationum: Clarissimus *Ludolphus Neocorus* in historia Homeri critica, pauló ante à me laudata. *Johannes Rudolphus Wetstenius* in dissertatione inaugurali de fato Scriptorum Homeri per omnia sæcula, editâ cum ejus orationibus Apologeticis pro Græca & genuina linguæ Græcæ pronunciatione Basil. 1686. 8vo. *Gisbertus Cuperus* præcipuè in doctissimo Commentario ad Lapidem antiqvum, qvi in Marinensi Columnensium Principum ditione in villa Claudii Imp. repertus & erutus, Consecrationem Principis Poëtarum pulcherrimè imagine expressam sistit. Amst. 1683. 4to.

* Hic Politianus Plagii arguitur à *Budæo* annot. prior. in pandectas p. 547. qui eo loco & ipse prolixo atque insigni encomio Homerum mactat. Arguit autem plagii Politianum eo nomine, quod rerum summas ex *Plutarchi* libro de Homero, qui tum Latine nondum exstabat ad verbum transscribens, & quasi flores præcerpens non erubuerit id opus pro suo edere; in quo nullam præterquam transscribendi ac vertendi operam navarat. Ex *Herodoto* etiam pleraque in eadem oratione surripuisse jam a Jano Lascari monitus est Politianus, cui ille hanc suis in Homerum prælectionibus Florentiæ præmittenti inter auditores adfuit. Vide Duarenum d. 1478. Opp. cujus locum jam laudavere Colomesius in Opusc. p. 66. Thomasius de Plagio §. 526.

CAPUT II.

De Homeri scriptis, editis ac deperditis, genuinis ac hypobolimæis, tum de genuinorum dispositione, Rhapsodis emendatoribus. &c.

Batrachomyomachia num Homeri genuina, an Pigretis cujusdam. 1. *Poëmata ad ejus imitationem ab aliis composita, ut Galeomyomachia, aliaq;.* 2. *Batrachomyomachiæ editiones & interpretes.* 3. *De Hymnis, an Homeri sint, an Cinæthi Chii, vel Herodori, dubitatum.* 4. *Epigrammata.* 5. *Ἀγὼν cum Hesiodo.* 6. *De Iliade.* 7. *& Odyssea.* 8. *Num Homerus ipse auctor divisionis in libros, an Aristarchus.* 9. *Josephi locus de Poësi Homerica tantum per memoriam conservata, non scripto ab auctore consignata, expensus.* 10. *Rejecta Peraulti sententia de Iliade & Odyssea ex poëmatis separatis & non cohærentibus consuta adversus intentionem ipsius auctoris Homeri. De Lycurgi, Pisistrati, Solonis & Hipparchi opera in vulgandis & ordinandis Homeri Poëmatis.* 11. *Διορθώσεις Homericæ. Ἡ ἐκ νάρθηκος Alexandro M. oblata vel ab Aristotele, vel à Callisthene & Anaxarcho.* 12. *De Cassandro Macedoniæ & Ptole-*

Digitized by Google

& Ptolemao Evergete II. Ægypti Rege dubitatum. 13. Διόρθωσις Μασσαλιωτικὴ *&* Σινωπική. 14. *Euripidis.* 15. *Zenodoti Ephesii.* 16. *Aristophanis Byzantii.* 17. *Aristarchi Samothracis, ubi de obelis ipsius & asteriscis, tum de adversariis, Zenodoto Alex. Ptolemao Ascalonita & Philoxeno.* 18. Διόρθωσις *Homerica facta ab Arato Solensi.* 19. *A Cratete Mallote.* 20. *A Tyrannione, tum à Nicanore & Cometa qui distinctiones addiderunt.* 21. *Homeri Ilias & Odyssea decantata in Panathenæis per Rhapsodos.* 22. *In scholis Proposita juventuti.* 23. *Scriptorum Homeri deperditorum Catalogus cum variis observationibus, ubi de Iliade parva, Poëtis Cyclicis, Cypriis carminibus, Margite &c.*

I.

MAjoribus Operibus prælusisse dicitur Homerus composita BATRACHOMYOMACHIA, sive ut apud Svidam vocatur μυοβατραχομαχία, *pugna ranarum & murium*, Carmine Heroico ludicro ingenioso & amœno: quamvis mallem, ubi risus captatur, non introductos Jovem cæterosqve Deos, ratione multis Poëtis familiari, sed exitiosissima moribus, & impia, ut agnovit Socrates, qui religioni ducebat jocis permiscere Deos. Hanc Batrachomyomachiam Homero tribuunt è veteribus Herodotus in Homeri vita c.24. Martialis Lib.XIV. Epigr. 183. Statius Papinius epist. ad Stellam, innuens Culicem Virgilii & Batrachomyomachiam Homeri præludium fuisse: Fulgentius Lib.I. Mytholog. sub init.

Quod Mæonius ranarum
Cachinnavit prælio.

Videtur etiam Alexandro Magno innotuisse qvi ad illam Homeri forte alludens Antipatri cum Agide conflictum μυομαχίαν vocat apud Plutarch. in Agesilao p.604. Memorat & Plautus Bacchidibus *soricinam* vocans *næniam*, ut notatum Petro la Seine in Nepenthe Homerico cap. 1. Svidas & alii, auctor item prisci marmoris, in qvo sub Throno Homeri ἀποθεωθέντος conspiciuntur mures, ne de citeriorum ætatum Scriptoribus dicam, ut Johanne Tzetza in Iliade versibus politicis allegorice exposita & Michaële Apostolio, cujus versus politicos in laudem Batrachomyomachiæ Homericæ memorat Labbeus pag. 193. Bibl. nov. MSS. Alii tamen auctorem Batrachomyomachiæ voluerunt esse *Pigretem*, Artemisiæ fratrem, ut docent Plutarchus in extremo libri de Herodoti malignitate, & Svidas in Πίγρης. Henricus quoq; Stephanus L.VI. schediasm.22. testatur se incidisse in exemplar ubi Batrachomyomachia adscripta esset *Pigreti* Cari, quod confirmari video à Labbeo in Bibl. nova MSS. p.289. & Nunnesio ad Phrynichum p.13. ubi male excusum *Tigreti* pro *Pigreti*.

De

De Homero, sitne auctor, dubii hærent Proclus, & alter Anonymus de Homeri vita ab Allatio editus, itemq; Eustathius. Auctor vitæ sub Plutarchi nomine editæ, & alter anonymus solam Iliadem & Odysseam pro genuinis Poëtæ fœtibus agnoscens, Homero adscribendam negant, quibus succinens è recentioribus Daniel Heinsius, *Hoc Poëma*, inquit, *qui ad Homerum referunt, magis animi judicio, quam oculis vacillant. Præivit gravioribus Homeri operibus in usum Juventutis, quisquis auctor est, non ætate aut tempore, sed exercitio & argumento.* Sic & Stephanus Berglerus nuper præf. ad Homerum edit. Wetsten. ex diverso scribendi genere Batrachomyomachiam principi Poëtarum abjudicandam esse contendit. Jacobus contra Gaddius T. I. de scriptoribus non Ecclesiasticis p. 208. *Paradoxon dicere volo, licet verear nasutos Censores vel Momos, Batrachomyomachia videtur mihi nobilior propiorque perfectioni, quam Odyssea & Ilias, imò utramque superat judicio ac ingenio & præstantiâ texturæ, cum sit poëma ludicrum excellens.*

II. Ad imitationem hujus Batrachomyomachiæ ante trecentos circiter annos, nescio, qvo auctore composita est, Græcis versibus jambicis; *Galeomyomachia* sive pugna murium & felis, qvæ à trabe deniq; oppressa muribus relinqvit victoriam. Hæc cum præfatione Græca * *Aristobuli Apostolii*, Hierodiaconi, Michaëlis F. subjecta Batrachomyomachiæ & fabulis Æsopicis lucem vidit Paris. 1549. 12mo. Basil. 1574. 12mo. Cum Latinâ versione ab *Albano Torino* vulgata est Basileæ 1541. 8vo. adjuncta itidem Batrachomyomachiæ & Elysii Calentini libris tribus de bello ranarum & murium; Cebetis Tabula aliisqve. Fuere hinc plures, qui ad Batrachomyomachiæ exemplum similia scripta ludicra componerent etiam aliis linguis, qualis est Merlini Cocaji Mantuani *Moschea*, Carmine Latino elegiaco Macaronico, in quo muscæ, formicis bellum inferentes, vincuntur, regibus utrarumq; pereuntibus. Gabrielis Rollenhagenii Rectoris Magdeb. Frosch-Mäußler/ Ameisen und Mückenkrieg. Argent. 1612. 8. Spectat & huc licet serii magis argumenti poëma Jo. Posselii *ἀετοκορωνομαχία* de castello Jaurino (Germanice *Raab*, quod corvum denotat) per Rudolphum II. capto. Rostoch. 1604. 4.

III. Batrachomyomachia primum edita est Græcè literis capitalibus, additis scholiis *Laonici Chalcocondylæ* Cretensis, Musæi poëmate, ac sententiis variorum. Venet. 1486. 4. Deinde sæpius prodiit cum versione Aldi Manutii Romani. Scholiis illustravit *Philippus Melanchton*, qvi scopum poëmatis esse existimat ut odium turbarum & seditionum animis legentium

* Eam in plerisque editionibus aliis omissam miror, ut in Græcâ Joh. Kesselhudii, Helmst. 1670. 4to. Cæterum fallitur Labbeus, qui huic Apostolio Galeomyomachiam tribuit, in Bibl. nov. MSS. p. 132. Nam in præfatione de auctore tanquam alio loquitur Apostolius, Τῶν μεταγενεστέρων δὲ τὶς τὸν ποιητὴν ἀπομιμεῖσθαι βουλόμενος. κ.τ.λ.

tium instilletur. Petrus vero la Seine lib. de Neperthe Homeri c. 1. putat Homerum ad victus potûsque continentiam juvenes voluisse informare. Legitur & cum notis *Leonhardi Lycii*, Lipsiæ 1607. 8vo. Ex *Danielis Heinsii* recensione cum ejus versione, Æsopicisque selectis & Avieni fabulis. Lugd. Bat. 1632. 8vo. Latino Carmine reddita à *Simone Lemnio*: & à *Jacobo Balde* Jesuita, Monachii, Ao. 1647. 12mo. *Caroli* præterea *Aretini* Metaphrasin Latino Carmine compositam memorat Labbeus p. 67. Bibl. nov. MSS. apud quem p. 201. malè Arsinus legitur pro Aretino. *Eustathius* quoq; Thessalonicensis Archi Episcopus Batrachomyomachiam commentario illustrasse fertur, sed parum certa fama, ut notavi infra c. 3. ubi etiam de versione Græcobarbara *Demetrii Zeni* à Martino Crusio vulgata & illustrata, Gallicisq; *Macaulti* & *Roybieri*. In Casparis Dornavii Amphitheatro sapientiæ Socraticæ jocoseriæ, quo in opere scripta ingeniosa de rebus lùdicris vilibusq; & paradoxa encomia aut vituperationes congessit, primo statim loco Tom. I. ponitur Batrachomyomachia & Galeomyomachia Græce & latine ex editione *Albani Torini*. Tum poëma ejusdem argumenti Parisiis 4. pridem editum auctore *Elisio Calentino*, & Metaphrasis Batrachomyomachiæ Homericæ ab *Henr. Smetio* scripta versibus Heroicis. Hanov. 1619. fol.

IV. HYMNI XXXII. * quorum tres primi in Apollinem, Mercurium ac Venerem prolixiores sunt, reliqui breviores, utrum Homerum auctorem habeant, similiter jam olim ambiguum fuit. Nam ut vitam Homeri, tum eam, quæ Plutarcho tribuitur, tum alteram Anonymi editam ab Allatio prætercam, quæ Hymnos & reliqua Homero adscripta omnia, solis Iliade & Odyssea exceptis, aliena à tanto auctore esse putant, καὶ τῆς φύσεως καὶ τῆς δυνάμεως ἕνεκα & propter rem ipsam & propter vim elocutionis: Scholiastes Pindari ad Nemeonicas Od. 2. hymnum in Apollinem testatur tributum *Cinætho Chio*, qui circa Olympiadem LXIX. floruit. Ἦν δὲ ὁ Κίναιθος χῖος ὃς καὶ τῶν ἐπιγραφομένων Ὁμήρου ποιημάτων τὸν εἰς Ἀπόλλωνα γεγραμμένον ὕμνον λέγεται πεποιηκέναι. Sic & Athenæus L. I. c. 19. Homeridarum quendam auctorem suspicatur: Καὶ Ὅμηρος δὲ ἢ τῶν Ὁμηριδῶν τις ἐν τοῖς εἰς Ἀπόλλωνα ὕμνοις φησίν. Φόρμιγγ' ἐν χείρεσσιν ἔχων χάριεν κιθάριζε καλὰ καὶ ὕψι βιβάς. quæ hodiè leguntur in hymno in Apollinem v. 515. nisi quod pro χάριεν ibi occurrit ἀγαθόν. *Herodorum* nescio quem scriptorem hymnorum Homero tributorum facere videtur Scholiastes Apollonii ad Lib. II. v. 1215. τὰ δ' αὐτὰ περὶ τοῦ Τυφῶνος καὶ Ἡρόδωρος φησὶν, ἔνθα καὶ περὶ τῆς Νύσης ἱστορεῖ λέγων·

L l Ἔστι

* Persvasum antiquis fuit Deos hymnis magis delectari quam Sacrificiis. Scholia ad Iliad. ά. 477. διδασκόμεθα ὅτι πλέον τῶν θυσιῶν τέρπονται οἱ Θεοὶ τοῖς ἰδίοις ἕκαστος ὕμνοις.

Ἔστι δέ τις Νύση ὕπατον * κέρας ἀνθέον ὕλῃ.

Τηλοῦ Φοινίκης σχεδὸν Αἰγύπτοιο ῥοάων.

Diodorus Siculus vero eosdem verſus proferens Lib. IV. c. 2. diſertè laudat Homerum in hymnis, καὶ τὸν Ὅμηρον δὲ τούτοις μαρτυρῆσαι ἐν τοῖς ὕμνοις ἐν οἷς λέγει· ἔστι δέ τις &c. Et Lib. III. c. 66. μαρτυρεῖ δὲ τοῖς ὑφ᾽ ἡμῶν καὶ ὁ ποιητὴς ἐν τοῖς ὕμνοις &c. quo in loco duobus illis verſibus ſex alios præmittit; ſed qui in Hymno in Bacchum, quem hodiè ſub Homeri nomine habemus; nulli exſtant, non magis quam illi bini quos adſcripſi. Sed & Pauſanias Lib. II. p. 143. ex Homeri hymno in Cererem tres verſus affert & alios tres Lib. IV. p. 354. qui hodiè inter adſcriptos Homero hymnos ſimiliter non comparent, ubi trium tantum verſuum ὑμνίδιον in hanc Deam legitur, quiq; ſunt inſuper diverſi ab iis, quos memorat Pauſanias, ut poſt Xylandrum notavit illuſtris Spanhemius ad Callimachum p. 2. & 650. Johannes quoq; Tzetzes præter Homeri hymnos in Deos memorat etiam ipſius ὕμνους νυμφικούς. Porphyrius Lib. de antro Nympharum p. 255. laudat hymnum in Apollinem non addito auctoris nomine, & verſus quatuor ex eo recitat, qui in Homericis hymnis hodie non exſtant. ὅτι δὲ καὶ ταῖς νύμφαις ἀνετίθεσαν ἄντρα, καὶ τούτων μάλιστα ταῖς ναΐσιν αἳ ἐπὶ πηγῶν εἰσι καὶ ἐκ τῶν ὑδάτων ἀφ᾽ ὧν εἰσι ῥοαὶ ναΐδες ἐκαλοῦντο, δηλοῖ καὶ ὁ εἰς Ἀπόλλωνα ὕμνος, ἐν ᾧ λέγεται. Σοὶ δ᾽ ἄρα &c. Cæterum ſcriptor antiquiſſimus Thucydides proferens tredecim verſus, qui hodieque in hymno Apollinis occurrunt v. 146. — 150. & 165. — 172. ſine tergiverſatione auctorem laudat Homerum Lib. III. p. 243. δηλοῖ δὲ μάλιστα Ὅμηρος ὅτι τοιαῦτα ἦν, ἐν τοῖς ἔπεσι τοῖσδε, ἅ ἐστιν ἐκ προοιμίου Ἀπόλλωνος, ad quem locum Scholiaſtes notat ἐκ προοιμίου idem eſſe ac ἐξ ὕμνου, ὕμνους γὰρ, inquit, τὰ προοίμια ἐκάλουν. Ab οἴμη nempe, quod cantum denotat teſte Heſychio. Præterea ſcriptor Certaminis Homeri & Heſiodi primum verſum Hymni in Apollinem ** memorat qualis hodie legitur: ἐνδιατρίψας δὲ τῇ τῶν Ἀργείων πόλει χρόνον τινὰ, διέπλευσεν εἰς Δῆλον εἰς τὴν πανήγυριν, καὶ σταθεὶς ἐπὶ τὸν κεράτινον βωμὸν λέγει ὕμνον εἰς Ἀπόλλωνα, οὗ ἡ ἀρχή.

Μνήσομαι οὐδὲ λάθωμαι Ἀπόλλωνος ἑκάτοιο.

Inde Κοίρανος ὕμνων dicitur Homerus veteri Poëtæ apud Svidam in Μαιονίδης. Pauſanias etiam cum Stephano Byz. in Τευμησσός, Thucydide ac Diodoro Siculo, non tantum credidit auctorem hymnorum eſſe Homerum, verum elegantia verſuum, Orphicos etiam hymnos ab Homericis vinci ac ſuperari, licet illi plus religionis præ ſe ferant, affirmat Lib. IX. pag. 771.

κό-

* Apud Diodor. Sic. ἄβατον ὄρος legitur. ὄρος gloſſema eſt pro κέρας. Neque enim aſſentior Johanni Jenſio, qui in lectionibus Lucianeis Lib. II. c. 6. p. 184. apud Scholiaſten Apollonii ὄρος reſcribendum monet. Viciſſim ὕπατον videtur mihi gloſſema eſſe pro ἄβατον, & ex Diodoro apud Scholiaſten reſtituendum.

** Hunc ſolum inter hymnos Homero tribuendum putat Steph. Berglerus præf. ad Homerum edit. Wetſten. licet obſervat Virgilium quoque aliquot loca reliquorum hymnorum eſſe imitatum.

κόσμῳ μὲν δὴ τῶν ἐπῶν δεύτερεῖα φέροιντο ἂν (οἱ Ὀρφικοί) μετ' Ὁμήρου γε τοὺς ὕμνους, τιμῆς δὲ ἐκ τοῦ θείου καὶ ἐς πλέον ἐκείνων ἔχουσι. Audacter præterea Homero hymnos adſcribit Herodotus ſive quisquis auctor in Poëtæ vita c. 9. & à Juvene Homero ſcriptos innuit. Svidas quoqve inter Homeri Scripta refert hymnos, quorum teſtimoniis auctorem Sibyllinorum * addit Allatius Lib. de patria Homeri c. 15. Veterem Inſcriptionem apud Gruterum p. 950. Ampliſſimus Cuperus ad conſecrationem Homeri p. 108. ubi per *pia Carmina* intelligit hymnos, per *libros* Iliadem & Odyſſeam, quanquam poſſit & alius illorum verborum eſſe ſenſus ſi ita diſtinguantur:

Dogmata Pythagoræ ſenſi, ſtudiumq; Sophorum
Et libros legi, legi pia Carmina Homeri.

Ait enim ſe legiſſe libros Sophorum & evolviſſe Homeri Carmina, quæ pia vocat, tum propter illa, quæ in Iliade & Odyſſea de Diis ſcripta ſunt reverenter, tum propter loca, in quibus gratam memoriam facit eorum, quibus beneficiis fuit affectus, ut docet Herodotus in ejus vita, c. 26. ut omittam induſtriam pietatis Homericæ celebratam Tertulliano Lib. de anima c. 56. Videtur etiam *Livius Andronicus*, à quo Odyſſeam Latinis verſibus donatam conſtat, ſimiliter Latina Metaphraſi donâſſe hymnos Homeri, ut conjicio è Mario Victorino ſub extremum libri I. de arte metrica, ubi verſus quosdam profert ex Hymno Dianæ, quos ex Homerico translatos exiſtimo. Ex recentioribus pauciſſimi ſunt è viris doctis, qui hymnos interpretandos in ſe ſuſceperint, ut videbis infrà c. 3. n. 19. Cæterum Παίγνια verſibus Heroicis, & Hymnos teſte Svida ſcripſit & alter Homerus cognomento Sellus, Grammaticus, Menandro Comico junior.

V. EPIGRAMMATA & POEMATIA VARIA XVI. ſervata ab auctore vitæ Homeri, quæ Herodoto tribuitur, neq; aliis antiquorum teſtimoniis habentia fidem vel auctoritatem, niſi quod Johannes Tzetzes inter Homeri ſcripta memorat ἐπιγράμματα πολλά, & unum itemq; alterum refertur à ſcriptore certaminis Homeri & Heſiodi, ac Svida in Ὅμηρος. Ea Seberus in Indice Homerico reſpicit, cum adſcribit numerum XXXIII. usq; ad XLIX. Subjecta etiam leguntur hymnis Homeri in Schreveliana & aliis quibusdam poëtæ editionibus. Epigramma in Midam Homero ſuppoſitum eſſe notat Laërtius in Cleobulo. De eo vide ſis Longinum Jac. Tollii p. 199. Omitto Epigramma quod apud inferos ſibi compoſitum ab Homero fingit Lucianus 2. Veræ Hiſt. T. 1. p. 681.

VI. ἈΓΏΝ, ſive *certamen Homeri cum Heſiodo* de quo dixi infra c. VIII. n. 2.

VII. ἸΛΙΆΣ ſive Poëma celeberrimum de bello Græcorum ad Trojam ** & rebus geſtis ducum Achillis, Ajacis, Hectoris Trojani aliorumque, quod

* Vide ſupra c. 1. num. 8.

** Principalis Poëtæ Actio eſt Ira Achillis, decimo demum belli Trojani anno ſollicitata, eamque ſecuta clades Græcorum. Sed variis epiſodiis hæc ab Homero ita exornantur, ut totius belli per decennium geſti hiſtoriam attingat. Confer Clariſſ. Küſteri Hiſtoriam Criticam Homeri p. 70. ſeq. P. le Boſſu libro Gallico de poëmate Epico, &c.

quod ante Odyssꝺam scriptum & in vigore ætatis ab Homero compositum non dubitat Longinus περὶ ὕψους sect. IX. p. 66. & idem affirmantem Homerum ipsum inducit Lucianus 2. de Vera Hist. T. 1. p. 676. videturque innuere auctor prisci marmoris consecrationem Homeri continentis, in quo Ilias gladium manu tenens ad dextram Homeri sedet, Odyssea cum aplustri ad Sinistram. Confer Gisberti Cuperi commentar. p. 49. Cæterum dubitatum pridem fuisse à veteribus Criticis, & contrariam sententiam quibusdam placuisse idem Lucianus docet, & præter Eustathium prolegom. ad Iliad. testatur Seneca lib. de brevitate vitæ c. 13. *Græcorum iste morbus fuit, quærere quem numerum remigum Ulysses habuisset, prior scripta esset Ilias an Odyssea: præterea an ejusdem esset auctoris.*

VIII. ὈΔΥΣΣΕΙ΄Α sive Poëma de erroribus & peregrinatione Ulyssis ex bello Trojano Patriam Ithacam repetentis, quod ἠθικώτερον habitum à veteribus, & Longino judice ab Homero jam sene compositum est, unde in ea prævalet τὸ διηγηματικὸν, ut contra in Iliade τὸ δραστικὸν & τὸ ἐναγώνιον. Fuerunt etiam qui Iliadem Tragœdiæ, Odysseam Comœdiæ speciem referre affirmarent, à quibus dissentientem vide Vossium de artis Poëticæ natura c. XI. §. 7. Versiculi Iliadis 15670. Odysseæ 11668.

IX. Homerum ipsum auctorem fuisse divisionis horum amborum poëmatum in libros XLVIII. vetus quidam Grammaticus probavit ex eo, qvod Poëta Iliadem auspicatus fuerit à vocabulo μῆνιν, cujus primores duæ literæ numerum duodeqvadragesimū referunt. Seneca Ep. LXXXVIII. *Appion Grammaticus qui sub C. Cæsare totâ circumlatus est Græciâ & in nomen Homeri ab omnibus Civitatibus adoptatus, ajebat Homerum utraq; materia consummata & Odyssea & Iliade, principium adjecisse operi suo quo bellum Trojanum complexus est. Hujus rei argumentum afferebat, quod duas literas in primo versu posuisset, ex industria librorum suorum numerum continentes. Talia sciat oportet, qui multa vult scire.* Atq; eos qvidem qvi ab Aristarcho primum * Iliadem vel

* Plutarch. in Homeri vita: διῃρημένη ἑκατέρα ποίησις εἰς τὸν ἀριθμὸν τῶν στοιχείων· οὐχ ὑπὸ τοῦ αὐτοῦ ποιητοῦ, ἀλλ' ὑπὸ τῶν περὶ Ἀρίσταρχον. Eustathius: ὅτι ἓν μέν τι σῶμα συνεχὲς δι' ὅλου καὶ ἐνάρμοστον (ita legendum videtur pro εὐάρμοστον) ἡ τῆς Ἰλιάδος ποίησις. Οἱ δὲ συνθέμενοι ταύτην κατ' ἐπιταγὴν ὥς φασι Πεισιστράτου τοῦ τῶν Ἀθηναίων Τυράννου Γραμματικοὶ καὶ διορθωσάμενοι κατὰ τὸ ἐκείνοις ἀρέσκον, ὧν Κορυφαῖος ὁ Ἀρίσταρχος (atqui hic longe junior fuit Pisistrati temporibus) καὶ μετ' ἐκεῖνον Ζηνόδοτος, διὰ τὸ ἐπιμηκὲς καὶ δυσεξίτητον καὶ διὰ τοῦτο προσκορὲς κατέτεμον αὐτὸ ἐς πολλά. Καὶ τὰ τοιαῦτα τμήματα ἐκ τοῦ ἠθέλησαν ὀνομάσαι πρῶτον τυχὸν λόγον, καὶ δεύτερον, καὶ τρίτον, καὶ τὰ ἑξῆς, καθάπερ ἐποίησεν Κόϊντος ἐν τοῖς μετὰ τὸν Ὅμηρον. Ἀλλ' ἐπειδήπερ ἡ βίβλος ἐξήρκει πρὸς πλείω τμήματα, ἔκριναν σεμνὸν ὀνο-

Digitized by Google

vel Odysseam in libros distinctam affirmant, hoc argumento refellit Castelvetrius, qvod Homeri ingenio indignum plane sit tam prolixum poëma viginti quatuor libris hodie digestum sine ulla distinctione tanqvam uno tempore recitandum vel auscultandum reliquisse, contra existimat Homeri ipsius divisionem interjecto tempore confusam ac turbatam, ab Aristarcho autem deinceps postliminio, non tamen usqveqvaq; feliciter fuisse restitutam. Verum ipsa Ludovici Castelvetrii verba apponere juvat. Ita vero ille in erudito commentario ad Poëticam Aristotelis p. 109. *Jo mi sono maravigliato di coloro che affermano Aristarcho essere stato il primo divisore dell' Iliada & Odyssea d'Homero, dividendo ciascuna delle dette opere in venti & quattro libri. Il che non mi posso indurre à credere, non mi parendo cosa à credere che Homero avedutissimo oltre à tutti gli altri havesse commesso uno errore cosi fatto di continuare venti & quattro libri senza distinctione niuna, recitando esse & ascoltando gli altri in una fiata. Anzi mi pare esser certo, che distinguesse con discreto ordine i predetti poëmi, il quale essendo per aventura poi stato confuso dagli scrittori, fu rinovato & rimutato & ridotto in quella forma, nella quale il veggiamo al presente da Aristarcho. Et come che egli sia stimato huomo di aguto giudicio, non mostrò percio d'haverne tutto quello che bisognava in far questo partimento, ò in rinovellarlo, percioche la narratione d'Ulisse appresso Alcinoo de suoi errori è divisa in quattro libri, & nondimeno fu fatta da lui in una sera. Adunq. o fece male Homero che inducesse Ulisse à ragionare in una sera quelle cose, lequali non e verisimile che in cosi picciolo spatio recitasse: O, se le pote verisimilmente recitare, male ha fatto Aristarcho partirle in quattro libri, quasi faccia di mestire recitarle in quattro sere. Ma io non son per dire che Homero habbia fatto male, parendo mi, che senza sconcio di persona si possano i libri quattro predetti recitare in una sera, anzi l'errore sia pure d'Aristarcho, il quale è stato sequito da Virgilio, che non sapendo per che, & guardando simplicemente all' essempio che havendo davanti credeva buono, divise la narratione d'Enea appresso Didone de suoi errori in due libri, non obstante che fatta iu una sera.*

X. Non defuerunt equidem, qui plane inficiati Homerum scripto consignasse poëmata sua, affirmarunt eum per partes illa decantasse, quas separatim memoriæ beneficio servatas posteri deinde collegerint, ac deniq; Grammatici in ordinem ac libros digesserint. Josephus in limine libri prioris contra Apionem; *καὶ φασὶν οὐδὲ τοῦτον ἐν γράμμασι τὴν αὐτοῦ πόιησιν καταλιπεῖν, ἀλλὰ διαμνημονευομένην ἐκ τῶν ἀσμάτων ὕστερον συντεθῆναι, καὶ διὰ τοῦτο πολλὰς ἐν αὐτῇ σχεῖν τὰς διαφωνάς.* Sed parum verisimilis

 hæc

μασαι τὰς τομὰς τοῖς ὀνόμασι τῶν εἰκοσιτεσσάρων στοιχείων τῆς ἀνθρωπίνης ἐναρμονίου φωνῆς: Confer Svidam in Ὅμηρος.

hæc ſententia videtur nata ex eo, quod Cinæthus Chius & alii Rhapſodi vulgo poſt Poëtæ Homeri fata partes ejusmodi διῃρημένας decantarent, ut præter alios refert Ælianus XIII. 14. Var. teſtatus certa nomina partibus illis impoſita, de quibus conſules ubi lubebit ſcriptores laudatos à me infra c. III. n. 28. At enim nihil impedit Rhapſodos, ut aliorum Poëtarum ita partes quoq; decantaſſe Iliadis vel Odyſſeæ, licet integram utramqve Homerus ipſe ſcripto conſignaverat, & utraque interjecto tempore confuſa ac perturbata indiguit operâ Criticorum.

XI. Primam Homericorum ſcriptorum συναγωγὴν Græci debuerunt *Lycurgo* Spartanorum legislatori, qui eam è Creta vel Jonia allatam à Creophyli poſteris acceptam vulgavit, ut narrant Plutarchus * in Lycurgi vita, Ælianus XIII. 14. Var. Dio Chryſoſt. 2. de Regno p. 27. ſeq. & Heraclides in Politia Lacedæmoniorum. Poſt Lycurgum *Piſiſtrati* cura celebratur, Athenienſium tyranni, qui primus libros Athenis diſciplinarum liberalium publice ad legendum præbendos poſuiſſe dicitur apud Gellium VI. 17. quemq; Tertulliano judice æmulatus eſt ſtudio Bibliothecarum Ptolemæus Philadelphus. Vide c. 18. Apologetici. Hic Piſiſtratus *ſacri lacerum collegit corpus Homeri*, & Cicerone teſte 3. de Oratore, *primus Homeri libros confuſos antea ſic diſpoſuiſſe dicitur ut nunc habemus*. Confer Meurſii Piſiſtratum c. VIII. & qvæ viri docti ad Ælianum, quæq; ex ineditis ad Dionyſium Thracem ſcholiis Langbænius ad Longinum, Allatius de patria Homeri c. 5. & Clariſſimus Gronovius præfat. ad Tomum V. theſauri Antiquitatum Græcarum. Tantum adjungam locum Euſtathii ad initium Iliados α'. Φασὶ δὲ οἱ παλαιοὶ τὴν ῥαψῳδίαν ταύτην ὑφ' Ὁμήρου ἰδίᾳ τετάχθαι, καὶ μὴ ἐγκαταλελέχθαι τοῖς μέρεσι τῆς Ἰλιάδος, ὑπὸ δὲ Πεισιστράτου τετάχθαι εἰς τὴν ποίησιν. Piſiſtrati æqualis *Solon* de ordine poëmatum Homericorum non minus ſollicitus teſte Laërtio Lib. I. ſect. 57. & Svidâ in ὑποβολή, lege abrogavit malum morem Rhapſodorum, poëmata Homerica canendo mire confundentium, & jam hinc jam inde quicquid placuiſſet decerpentium, & ſuos ſubinde verſus, (ut de Cinætho Chio notat Euſtathius & Scholiaſtes Pindari) Homericis aſſuentium: Τὰ Ὁμήρου ἐξ ὑποβολῆς γέγραφε

* Peraultus qui poſt Hedelinum negat Homeri Iliadem vel Odyſſeam eſſe unum corpus ab uno auctore compoſitum, ſed contra ex variis ſeparatis poëmatis adverſus auctorum ſententiam à Grammaticis conſtipatum & paſſim male cohærentem centonem eſſe contendit, refellitur à Dacerio ad Plutarch. p. 276. *Avant Lycurgue on n'avoit en Greque que des pieces detachées, à qui on donnoit le nom de ce que elles contenoient, comme la vaillance de Diomede, la rançon d'Hector: mais on ne peut pourtant pas inferer de-là que chaque poeme d'Homere n'eſt qu'un ramas de pieces qu'on a conſues & qui n'ont entre elles aucune liaiſon. -- -- Avant que l'Eneide fut publié, les Romains en avoient des morceaux comme celui de Marcellus, celui des amours & la mort de Didon, & celui de l'impie Mezence: Conclura--t--on de là avec quelque apparence de raiſon, que ce ne ſont pas des pieces d'un poëme, qui avec elles ne fait qu'un ſeul & même corps?* Confer Bolæum (Mr. Boileau Despreaux) obſervatione 3. ad Longinum.

Digitized by Google

γραφῆ ῥαψῳδεῖσθαι, οἷον ὅπου ὁ πρῶτος ἔληξεν ἐκεῖθεν ἄρχεσθαι τὸν ἐχόμενον, *Homeri poëmata jussit ordine à Rhapsodis decantari, ut ubi prior desiisset, inde alter inciperet*, ita enim reddenda Laërtii verba, quibus subjungit: μᾶλλον οὖν Σόλων Ὅμηρον ἐφώτισεν ἢ Πεισίστρατος, ὥς φησιν Διευχίδας ἐν πέμπτῳ Μεγαρικῶν. *Itaque Solon magis quàm Pisistratus Homerum produxit in lucem, ut observat Dieuchidas quinto Megaricorum.* Pisistrato Patri in tyrannide Athenis Olymp. LXIII. successit filius *Hipparchus*, cui propterea forte quod cœptam auspiciis parentis sui operam prosecutus fuisset & Solonis legem confirmasset, idem quod Pisistrato & Soloni veteres scriptores tribuunt. Plato in Hipparcho: καὶ τὰ Ὁμήρου πρῶτος ἐκόμισεν εἰς τὴν γῆν ταύτην, καὶ ἠνάγκασε τοὺς ῥαψῳδοὺς Παναθηναίοις ἐξ ὑπολήψεως ἐφεξῆς αὐτὰ διϊέναι. Idem è Platone refert Ælianus VIII. 2. Var. Meminit ejusdem legis de Homeri (& solius quidem) Poëmatis in Panathenæorum festo publice per Rhapsodos decantandis Lycurgus Orator, sed á quo lata sit non addit, oratione adversus Leocratem: οὕτω γὰρ ὑπέλαβον ὑμῶν οἱ πατέρες σπουδαῖον εἶναι ποιητὴν (τὸν Ὅμηρον) ὥστε νόμον ἔθεντο, καθ' ἑκάστην πενταετηρίδα τῶν Παναθηναίων μόνου τῶν ἄλλων ποιητῶν ῥαψῳδεῖσθαι τὰ ἔπη. Respicit & Isocrates in Panegyrico. Alcibiades γραμματοδιδασκάλῳ à quo Homerum petierat neganti se quicquam illius habere, colaphum inflixit; alteri vero qui ajebat habere se Homerum quem ipse emendasset, *& tu*, inquit, *primas litteras adbuc doces, qui vales emendare Homerum?* Plutarch. Alcibiade p. 194.

XII. Post Hipparchum inclaruit Homericæ Iliadis ἔκδοσις, quam à se emendatam *Aristoteles* Alexandro M. dedit, & quæ editio ἐκ τῆς νάρθηκος appellabatur, quoniam Rex eam in narthecio quod inter spolia Persica acceperat reconditam secum circumducebat. Plutarchus in Alexandro p. 668. Καὶ τὴν μὲν Ἰλιάδα τῆς πολεμικῆς ἀρετῆς ἐφόδιον καὶ νομίζων καὶ ὀνομάζων ἔλαβεν μὲν Ἀριστοτέλους διορθώσαντος, ἣν ἐκ τοῦ νάρθηκος καλοῦσιν. εἶχεν δὲ ἀεὶ μετὰ τοῦ ἐγχειριδίου κειμένην ὑπὸ τὸ προσκεφάλαιον, ὡς Ὀνησικράτης ἱστόρηκεν. Plinius Lib. VII. hist. c. 29. *Alexander M. inter spolia Darii Persarum Regis unguentorum scrinio capto quod erat auro gemmisque ac margaritis pretiosum, varios ejus usus amicis monstrantibus, quando tædebat unguenti bellatorem & militia sordidum, imo Hercule, inquit, librorum Homeri custodia detur, ut pretiosissimum humani animi opus quammaxime diviti opere servaretur.* Hanc editionem ἐκ τοῦ νάρθηκος non Aristotelis (ut præter Plutarchum agnoscit auctor vitæ Aristotelis à Nunnesio editæ, & innuit auctor Scholiorum minorum in Iliad. φ. v. 252. & Scholiastes Theocriti Idyll. I. v. 34. versum Homeri laudans: ὅθεν Ἀριστοτέλης ἐν ὁμήρῳ ἔγραψε) sed *Callisthenis* & *Anaxarchi* censuram & manus Criticas expertam tradit Strabo Lib. XIII. p. 594. φέρεται γοῦν τις διόρθωσις τῆς Ὁμήρου ποιήσεως ἡ ἐκ τοῦ νάρθηκος λεγομένη, τοῦ Ἀλεξάνδρου μετὰ τῶν περὶ Καλλισθένην καὶ Ἀνάξαρχον ἐπελθόντος καὶ σημειωσαμένου τινά, ἔπειτα καταθέντος εἰς νάρθηκα

ὃν

ἣν εὗρεν ἐν τῇ Περσικῇ γάζῃ πολυτελῶς κατεσκευασμένον. Editionem *ἀπὸ νάρθηκος* memorat etiam Eustathius ad Iliad. *ά.* p. 6. Versus quosdam ex illa produci ab Aristotele, quæ hodie in Homeri libris non exstant, contendit Daniel Heinsius ad cap. XXV. Aristotelis Poëticæ. Alia loca Homeri à veteribus allegata quæ in nostris libris hodie frustra quæras, collegit Joh. Hartungus in decuriis locorum memorabilium T. 2. facis artium Gruterianæ pag. 664. Vide & Josuam Barnesium ad Euripidis Orestem T. 1. p. 57.

XIII. De *Cassandro* Macedoniæ Rege incertum plane est quod suspicantur viri docti ipsum vel novam concinnasse vel curasse concinnandam *διόρθωσιν Ὁμηρικήν*, quamvis Athenæus Lib. XV. p. 620. è Carystio testatur eum non tantum versus Homericos in ore frequenter habuisse, sed & Iliadem atque Odysseam illi fuisse *ἰδίως γεγραμμένας*. Non enim omnes qui librum in privatos usus vel describunt ipsi vel descriptum habent, eumquoque recensent Critica industria. Neque occurrit quo auctore Joachimus Camerarius affirmat *Ptolemæum Evergetem II.* Ægypti Regem correctiones Homericas edidisse.

XIV. *Massalioticam* aliquam *διόρθωσιν* Homeri & *Sinopicam* sive *Sinopensem* memorat præterea Eustathius ad Iliad. *ά.* p. 6. sed ita ut ipsi non inspectam appareat. *ἀλλὰ καὶ ἕτεραι Ὁμηρικαὶ διορθώσεις μνημονεύονται, οἷον καὶ ἡ ἱστορουμένη ἀπὸ νάρθηκος, καὶ Μασσαλιωτικὴ δέ τις καὶ Σινωπική.* Idem p. 80. *Ὅτι κατὰ τοὺς παλαιοὺς ἡ Μασσαλιωτικὴ καὶ Σινωπικὴ ἔκδοσις τῆς Ἰλιάδος τὸ μαχήσομαι διὰ τὸ η ἔχει.* Cæterum quo tempore vel auctore hæ duæ editiones adornatæ fuerint, non constat.

XV. Euripidis Tragici notissimi, fratris filius, *Euripides*, Tragicus & ipse, Atheniensis, à Svida traditur fecisse *ἔκδοσιν Ὁμηρικήν.* Mox addit: *εἰ μὴ ἄρα ἑτέρου ἐστί nisi forte alterius sit*, alterius Euripidis puta. Ita enim ille Svidæ locus videtur accipiendus.

XVI. Patet ex jam dictis quam vere idem Svidas scribat *Zenodotum* Ephesium qui Philetæ Grammatici discipulus, sub Ptolemæo Lagida præfuit Alexandrinæ Bibliothecæ, primum fuisse Homeri *διορθωτήν*, nisi hoc intelligit de Grammaticis Alexandrinis, quorum complures sunt in recensione Poëmatum Homeri versati. Hanc Zenodoti editionem frequenter advocat, in Iliade præsertim, Eustathius, & subinde lectiones emendationesque ejus refellit, cæterum quando idem Aristarchum *κορυφαῖον τῶν διορθωσαμένων, καὶ μετ' αὐτὸν Ζηνόδοτον* laudat, non temporis rationem habuit sed dignitatis, plurimum enim semper tributum est editioni de qua mox dicturus sum Aristarcheæ. Hinc in scho-

ſcholiis ad Dionyſium Thracem legas Piſiſtratum * LXX. Grammaticos convocaſſe & ſingulos Homeri poëmata privato ſtudio ordinare ac recenſere juſſiſſe, omnium autem judicio præ cæteris omnibus probatam Zenodoti & Ariſtarchi recenſionem, ſed inter hos duos quoq; præcipuum locum datum Ariſtarcho. Καὶ μετὰ τὸ πάντας τοῦ ποιητοῦ στίχους συναγαγεῖν, παρεκάλεσεν ἑβδομήκοντα γραμματικοὺς συνθεῖναι τὰ τοῦ Ὁμήρου ἕκαστον κατ᾽ ἰδίαν, ὅπερ ἐὰν δόξῃ τῷ συντελεσθέντι καλῶς ἔχειν ἐπὶ μισθῷ πρέποντι λογικοῖς ἀνδράσι καὶ κριταῖς ποιημάτων ἑκάστῳ δεδωκὼς κατ᾽ ἰδίαν πάντας τοὺς στίχους ὅσους ἦν συναγαγὼν, καὶ μετὰ τὸ ἕκαστον συνθεῖναι κατὰ τὴν ἑαυτοῦ γνώμην εἰς ἓν συνήγαγεν πάντας τοὺς προλεχθέντας γραμματικοὺς ὀφείλοντας ἐπιδεῖξαι αὐτῷ ἕκαστον τὴν ἰδίαν σύνθεσιν παρόντων ἐμοῦ πάντων. Οὗτοι οὖν ἀκροασάμενοι οὐ πρὸς ἔριν ἀλλὰ πρὸς τὸ ἀληθὲς καὶ πᾶν τὸ τέχνῃ ἁρμόζον ἔκριναν πάντες κοινῇ καὶ εὐσυμφώνως ἐπικρατῆσαι τὴν σύνθεσίν τε καὶ διόρθωσιν Ἀριστάρχου καὶ Ζηνοδότου. Καὶ πάλιν ἔκριναν τῶν δύο συνθέσεών τε καὶ διορθώσεων βελτίονα τὴν Ἀριστάρχου. Zenodotum confutat etiam Porphyrius in quæſtionibus Homericis & Ammonius in οὐδέν. Allegatur à Stephano Byz. in Δωδώνη, Tatiano, aliisque. Auſonius in ludo VII. Sapientum:

Mæonio qualem cultum quæſivit Homero
Cenſor Ariſtarchus, normaq; Zenodoti.

Præterea Svidas alterum Zenodotum inducit Alexandrinum juniorem, quem ait ſcripſiſſe πρὸς τὰ ὑπὸ Ἀριστάρχου ἀθετούμενα τοῦ ποιητοῦ, ſive contra Ariſtarchi in Homero varia rejicientis & obelo transfigentis criticam audaciam, tum περὶ τῆς Ὁμηρικῆς συνηθείας, & λύσεις Ὁμηρικῶν ἀπορημάτων. Ab alterutro horum nomen Zenodoti pro Critico uſurpari cœptum, ut in trito illo Bibaculi apud Sveton. cap. XI. de illuſtribus Grammaticis:

En cor Zenodoti, en jecur Cratetis!

Fuere præterea Zenodotus Ætolus, laudatus Germanico: Zenodotus Mallotes quem allegat Scholiaſtes Arati Græcus, Zenodotus Theophilus, quem citat auctor ſcholiorum ad Nicandri Theriaca, Zenodotus Troezenius cujus mentio apud Dionyſium Halicarnaſſenſem, Zenodotus deniqve Damaſcii in Philoſophicis præceptor, de quo Photius cod. CLXXXI.

Mm ut

* Zenodotus & Ariſtarchus longe juniores fuerunt quam ut eorum operâ uti potuerit Piſiſtratus. Sed ſimilem anachroniſmum in Euſtathio etiam notavit Langbainius ad Longin. Si pro Piſiſtrato Scholiaſtes Dionyſii nominaſſet Ptolemæum, temporum rationem minus læſiſſet, & apertius innuiſſet originem fabulæ de LXX. Grammaticis ad exemplum LXX. Interpretum librorum ſacrorum confictæ. Eundem locum Scholiaſtæ ex alio MSto vulgavit Jac. Gronovius præf. ad T.V. theſauri Antiqv. Græcar. atqve inde Antonius Van Dalen libro de Ariſtea p.146. Et ex Codice Barocciano Humfredus Hody lib. 2. de verſionis Græcæ Bibliorum auctoribus veris p. 157.

Digitized by Google

ut præteream Zenodotum ſive Zenobium Sophiſtam ſub Adriano Imp. clarum, cujus Proverbia exſtant. Zenodoti Stoici Epigramma in Zenonem Citieum exſtat apud Laërtium VII. 29. Aliud Zenodoti neſcio cujus diſtichon in amorem, lib. I. Anthologiæ.

XVII. Poſt Zenodotum Epheſium diſcipulus ejus & ſub Ptolemæo Philadelpho Bibliothecæ Alexandrinæ præfectus *Ariſtophanes Byzantinus* novam Homeri διόρθωσιν edidit, quæ ab eo Ἀριστοφάνειος dicta eſt, teſte Hipparcho in vita Arati. Meminit Euſtathius non raro, & ſemel iterumque auctor ſcholiorum minorum in Homerum. Reſpicit & Athenæus VI. p. 228.

XVIII. Hinc Ariſtophanis diſcipulus *Ariſtarchus* Samo Thrax qvi Ptolemæi Philometoris liberos Alexandriæ inſtituit, præceptoris ſui induſtria & judicio non contentus, novam Homeri vulgavit editionem, commentariis ſuis inſtructam. In hac ſeveram plane Criticam exercuit, pluribus verſibus obelo notatis ac rejectis, ita ut etiam in proverbium abierit ejus rigor, * non omnibus tamen æq; probatus, nam & *Zenodotus junior Alexandrinus* adverſus Ariſtarchum ſcripſit, ut jam è Svida notavi: & fortaſſis etiam *Cleanthes* Stoicus, cujus librum πρὸς Ἀρίσταρχον & περὶ ποιητοῦ Laërtius commemorat, tum *Ptolemæus Aſcalonites*, qvi eodem Svida teſte ſcripſit περὶ τῆς ἐν Ὀδυσσείᾳ Ἀριστάρχου διορθώσεως, & Lucianus L. II. de varia Hiſtoria T. I. p. 676. Homerum inducit de ἀθετουμένοις στίχοις interrogatum, eos omnes agnoſcentem pro ſuis, κατεγίνωσκον οὖν, inquit Lucianus, τῶν ἀμφὶ τὸν Ζηνόδοτον καὶ Ἀρίσταρχον γραμματικῶν πολλὴν ψυχρολογίαν. Forte etiam Ariſtarchi editionem Iliadis ad cenſuram revocaverat *Philoxenus*, qvi Svida teſte ſcripſerat περὶ σημείων τῶν ἐν Ἰλιάδι ſive *de locis obelo vel alio ſigno Critico in Iliade notatis*. Reprehenditur etiam Ariſtarchus à Strabone, non uno in loco; à Plutarcho de audiendis Poëtis p. 26. ſeq. ab Athenæo V. p. 188. & fortaſſis p. 199. ubi malo ordine collocatos verſus qvosdam annotat. Plurima exempla

Criti-

* Nota ſunt Ciceronis loca, & illud Horatii in Arte: *Arguet ambigue dictum, mutanda notabit: Fiet Ariſtarchus.* Hieron. 1. in Rufin. *illud miror, quod Ariſtarchus noſtri temporis puerilia iſta neſcieris.* Vide Eraſmum proverbio *ſtellis ſignare.* Cæterum de notis Criticis veterum Grammaticorum, quarum uſum ad libros Biblicos etiam interjecto tempore applicavit Origenes, conſulendi Scriptores laudati à Venerando D. Jo. Fr. Mayero ad calcem Hiſtoriæ verſionis Germanicæ Bibliorum D. Lutheri, Laërtius in *Platone* & ad eum locum Caſaubonus ac Menagius; Epiphanius de menſuris ac ponder. Iſidori Origines L. I. c. 20. *Præfatio* vetus in Pſalmos apud Cotelerium Tom. 3. monument. p. 586. Analecta Græca à Montfauconio edita p. 395. Reineſius L. I. Var. Lect. c. 7. & Epiſtolis ad Hotmannum p. 93. P. Pithœus L. II. c. 3. Adverſar. Wovveranus Polym. c. 17. Leopardus XIX. 5. emendat. Andreas Chriſtianus Eſchenbachius diſſ. de Veterum Criticorum σημειώσεσι p. 215. ſeq. Mich. Meiſnerus ſyntagmate de adnotamentis *Philologicis* A. 1623. 8. Claudius Dausquejus in Opere de Orthographia, Clariſſ. Kuſterus in Hiſtoria Critica Homeri p. 97. & Carolus du Freſne in appendice ad gloſſarium mediæ & infimæ Græcitatis. De σημείοις Criticis in ora Scriptorum Hippocraticorum olim additis vide Galenum T. 5. edit. Baſil. p. 399. 404. Scripta Philoxeni περὶ σημείων ἐν τῇ Θεογονίᾳ Ἡσιόδου. uti Diogenis Cyziceni & Svetonii Tranquilli περὶ τῶν ἐν βιβλίοις σημείων, pridem temporum injuria interciderunt.

Digitized by Google

Critices Aristarcheæ occurrunt in scholiis minoribus ad Homerum & apud Eustathium, ut indicem scriptorum in utrosque infra à me exhibendum consulenti patebit. Respicitur ab Ausonio Epist. XVIII.

Quique notas spuriis versibus apposuit.

Eugenius præfat. ad Hexaëmeron Dracontii:

Quod si Virgilius, & vatum summus Homerus
Censuram meruere novam post fata subire
Quam dat Aristarchus, Tucca, Variusque, Probusque.

Neque vero *obelis* tantum notavit Aristarchus versus vel hemistichia ut apud Steph. in Ἴλιον, quæ ejicienda censebat, sed & *asteriscis* sive stellulis ornavit loca pulchriora & versus elegantiores. Scholia ad Odyss. τ. οἱ ἀστερίσκοι, ὅτι ἐνθάδε καλῶς ὅπ' ἑώρακε τὰ ὅπλα. *Eustathius*: καὶ τιθέασιν ἐνταῦθα οἱ παλαιοὶ ἀστερίσκον ὅς ἐστιν ἀστὴρ σημεῖον χιαστὸν ἔχων ἐν ταῖς γωνίαις στιγμὰς ἐπὶ τῶν ἄριστα ἐχόντων ἐπῶν καὶ ἀστεροειδῶς οἱονεὶ λαμπόντων. Giphanii conjecturam qui Aristarchi διόρθωσιν hodie exstare & manibus studiosorum teri existimabat, refellit Doctissimus Kusterus sive Neocorus in Historia Critica Homeri p. 101. Hic fuit Aristarchus, cujus dictum refert vetus Horatii interpres ad L. II. Epist. 1. *se non posse scribere quod vellet, nec velle quod posset*, licet octingentos ὑπομνημάτων libros eum composuisse Svidas auctor est. Ἀρισταρχείων sive Aristarchi discipulorum mentio apud Athenæum V. p. 222.

XIX. Ante Aristarchum Homeri Poëmata, alterum saltim, recensuit *Aratus* Solensis, cujus Phænomena habemus, inter cujus scripta Svidas refert διόρθωσιν Ὀδυσσείας. Anonymus à P. Victorio editus in Arati vita: Καὶ τὴν Ὀδύσσειαν δὲ διόρθωσεν, καὶ καλεῖταί τις διόρθωσις οὕτως Ἀράτειος, ὡς Ἀριστάρχειος καὶ Ἀριστοφάνειος. Τινὲς δὲ αὐτὸν εἰς Συρίαν ἐληλυθέναι φασὶν καὶ γεγονέναι παρ' Ἀντιόχῳ καὶ ἠξιῶσθαι ὑπ' αὐτοῦ, ὥστε τὴν Ἰλιάδα διορθώσασθαι διὰ τὸ ὑπὸ πολλῶν λελυμάνθαι. Hunc Arati laborem Wovverano cap. 18. Philomathiæ ridere visus est Timon Sillographus, qui ut est apud Laërtium IX. 113. Arato quærenti quomodo aliquis incorrupta Homeri poëmata consequi posset, respondit: εἰ τοῖς ἀρχαίοις ἀντιγράφοις ἐντυγχάνοι, καὶ μὴ τοῖς ἤδη διορθωμένοις. Sed forte Timon ab Arato consultus fuit antequam ipse recensendo Homero operam impenderet, & responso isthoc non Arati sed vero Zenodoti Ephesii διόρθωσιν perstrinxit.

XX. Aristarchi æqualis & æmulus fuit *Crates Mallotes*, Grammaticus, idemq; Homericus & Criticus appellatus, quem Svidas narrat composuisse (ante Aristarchum, ut è Strabone colligo) διόρθωσιν Ἰλιάδος καὶ Ὀδυσσείας ἐν βιβλίοις θ'. Allegatur plus simplici vice ab Eustathio & in scholiis ad Homerum minoribus, tum à Tatiano & Clemente Alex. ubi de ætate Homeri agunt. Cratetem & Aristarchum κορυφαίους in hoc Critico genere vocat Strabo Lib. I. p. 30. ubi utriusque dissidentes sententias

Digitized by Google

ſuper verſu quodam Homeri exponit ac refellit. Allegat & Cratetem alibi, Homerica loca expendens, ut IX. p. 439. Idem L. III. p. 157. teſtatur Cratetem ad ſcientiarum præcepta Poëtam exegiſſe, illarumque peritum eundem demonſtraſſe. Herodicus ὁ Κρατήτειος laudatur ab Athenæo V. p. 215. 219. VI. p. 234.

XXI. *Tyrannion* quoque Phœnicius, Terentiæ Ciceronis libertus, præter alia ſcripſit Ὁμηρικὴν προσῳδίαν & διόρθωσιν Ὁμηρικὴν, ut è Svida diſcimus. Sed neque *Nicanor* Alexandrinus inter Homeri διορθωτὰς prætereundus, qui ſub Cæſare Hadriano claruit, & eodem Svida teſte ſcripſit περὶ στιγμῆς τῆς παρ' Ὁμήρῳ καὶ τῆς ἐξ αὐτῶν διαφορᾶς ἐν τῇ διανοίᾳ. Hic Nicanor στιγματίας inde dictus eſt, ut narrat Euſtathius, & νέος Ὅμηρος ut legas apud Stephanum Byz. in ἱεράπολις, licet ibi patria vocatur non Alexandrinus ſed Hierapolitanus. Huic addendus *Cometas* eſt, qui ſimiliter Homeri poëmata recenſens interpunxit, ut videre eſt ex his verſibus Jambicis quos exhibet Allatius Lib. de patria Homeri c. V.

Εὑρὼν Κομητᾶς τὰς Ὁμηρείους βίβλους
Ἐφθαρμένας τε κοὐδαμῶς ἐστιγμένας
Στίξας διεσμίλευσα ταύτας ἐντέχνως
Τὴν σαπρίαν ῥίψας μὲν ὡς ἀχρηστίαν.
Ἐντεῦθεν οἱ γράφοντες τοὺς ἐσφαλμένως
Μαθητιῶσιν, ὡς ἔοικε μανθάνειν.

Alius Cometas Cretenſis, memoratus Clementi Alex. 1. Strom. p. 331.

XXII. De Homeriſtis * ſive Rhapſodis Homeri poëmata decantantibus, quos à præmio laboris agno, ἀρνῳδοὺς etiam dictos conſtat è ſcholiis ad Pindari Nem. Od. 2. diligenter ſatis egerunt viri docti Jul. Cæſar Scaliger L. I. Poëtic. c. 41. Salmaſius ad Solinum p. 867. ſeq. & Kuſterus Hiſtoria Critica Homeri pag. 86. ſeq. Itaque tantum adſcribam locum ex ineditis ſcholiis ad Dionyſium Thracem quæ ad Porphyrium auctorem referuntur.

Συνέρραπτον γὰρ τοὺς κατ' ἄλληλον διάνοιαν ἀπαρτίζοντας στίχους Ὁμηρικοὺς καὶ ἔψαλλον τὸ ἐφαρμόζον μέρος πρὸς τὴν τοῦ Ἀπόλλωνος ἑορτήν. Κατεῖχον δὲ καὶ κλάδους δαφνῶν οἱ Ὁμηρῖται ἐν ταῖς χερσὶν, ὅτε τοὺς Ὁμηρικοὺς ὕμνους τοῦ Ἀπόλλωνος ἑορτῇ ἔψαλλον. Δαφνῶν δὲ κλάδους εἶχον διὰ τὸ ἀειθαλὲς τῆς ποιήσεως, καὶ ὅτι ἡ τοῦ Ὁμήρου ποίησις μαντικὴν ἐπέχει. Οἱ δὲ μάντεις δάφνῃ ἐστέφοντο τοῦ Ἀπόλλωνος, κατὰ τὴν ἱστορίαν Δάφνης τινὸς κόρης. Ὁ δὲ ποιητὴς μαντευσάμενος φαίνεται καὶ ἐν ἄλλοις μὲν πολλοῖς, πλὴν καὶ ἐν τούτοις, φασὶ γὰρ προσώπῳ τοῦ Ποσειδῶνος διὰ τὸν Αἰνείαν,

* Ὁμηρίδαι ſunt Homeri poſteri apud Strabonem & alios. Sed Philoſtrato in Scopeliano p. 519. Svidæ & *Pindaro* Nem. 2. ſic etiam appellantur Rhapſodi qui Athenæo XIV. p. 620. Ὁμηρισταί, Porphyrio Ὁμηρῖται. Alio ſenſu apud Athenæum XV. p. 669. ὡς ἐκ τῶν ἀποθέτων τοῖς Ὁμηρίδαις. Vide & quæ viri docti ad Harpocrat. in Ὁμηρίδαι.

Digitized by Google

Αἰνείαν* ὅτι Τρώεσσιν ἀνάξει, καὶ παῖδες παίδων τοί κεν μετόπισθεν ἔπονται. Ὅτι δὲ ἀληθῆ ἐμαντεύσατο, δηλοῦσι τὰ πράγματα. Ἐξ Αἰνείου γὰρ ἡ Ῥωμαϊκὴ ἀρχὴ, καὶ Αἰνειάδαι οἱ βασιλεῖς. In aliis ad eundem Dionysium scholiis, Οἱ μεθ' Ὅμηρον περιερχόμενοι καὶ ᾄδοντες τὰ ἑαυτῶν οὐκ ἐφεξῆς, ὡς νῦν κεῖνται οἱ στίχοι, οὕτως ἔλεγον ἀκολούθως ἐπιδεικνύμενοι, ἀλλ' ἐντεῦθεν κἀκεῖθεν, λόγου χάριν ἀπὸ τοῦδε σελιδίου ἕνα στίχον καὶ ἀφ' ἑτέρου σελιδίου ἕνα, καὶ ἀπ' ἄλλου ἕνα λαβόντες, καὶ οὕτως συνάγοντες **τοὺς διεστῶτας στίχους εἰς ἓν τοὺς ἁρμόζοντας τῷ πράγματι, λόγου χάριν εἰς γάμους, εἰς ἄρχοντας, ἢ γενέθλια, εἰ ἄλλοτι προκείμενον, οὕτως ἐπεδείκνυντο. Ῥάπτειν γάρ ἐστι τὰ διεστῶτα συνάγειν, καὶ ἕως νῦν ῥάπτας φαμὲν τοὺς διεστῶτα ἱμάτια εἰς ἓν συνάγοντας ὑγιές τι εἰ ἀποπλοῦντας. Non videtur autem verisimile, post Solonis legem latam (de qua supra num. XI.) Rhapsodos amplius centones ejusmodi sive confusum versuum Homericorum chaos decantasse, præcipue in festis publicis ac Panathenæis: quin Dionysius Thrax ipse, itidem ineditus, ῥαψῳδίαν non ait esse centonem ex variis locis consutum, sed partem ex integro poëmate decerptam, quo sensu singuli libri Iliadis vel Odysseæ inscribuntur ῥαψῳδίαι. Ῥαψῳδία, inquit, ἐστὶ μέρος ποιήματος ἐμπεριειληφός τινα ὑπόθεσιν. Εἴρηται δὲ ῥαψῳδία οἱονεὶ *** ῥαβδῳδία, οὖσα ἀπὸ τοῦ δαφνίνῃ ῥάβδῳ, συμβόλῳ Ἀπολλωνιακῷ, περιερχομένους ᾄδειν τὰ τοῦ Ὁμήρου ποιήματα. Solebant tamen Rhapsodi canere undecunque facto initio quod loco vel tempori oportunum ducebant, ut aliquot exemplis demonstrat Plutarchus IX. 1. sympos. Rhapsodorum agonas ab Alexandro institutos memorat idem in ejus vita p. 666. Delphis primus *Stesander* Samius citharâ Homeri pugnas decantavit facto ab Odyssea initio, vide Athenæum XV. p. 638.

XXIII. Ab antiquissimis temporibus propositum fuisse Homerum juventuti ediscendum in Græcorum scholis, testis locuples Isocrates, cujus hæc sunt verba in Panegyrico: Οἶμαι δὲ καὶ τὴν Ὁμήρου ποίησιν μείζω λαβεῖν δόξαν, ὅτι καλῶς τοὺς πολεμήσαντας τοῖς βαρβάροις ἐνεκωμίασε. Καὶ διὰ τοῦτο βουληθῆναι τοὺς προγόνους ἡμῶν ἔντιμον αὐτοῦ ποιῆσαι τὴν τέχνην, ἔν τε τοῖς τῆς μουσικῆς ἄθλοις, καὶ τῇ παιδεύσει τῶν νεωτέρων. Ἵνα πολλάκις ἀκούοντες τῶν ἐπῶν ἐκμανθάνωμεν τὴν ἔχθραν τὴν πρὸς αὐτοὺς ὑπάρχουσαν. Hinc pauper Homerus innumeros alere dictus, qui nempe illum juvenibus prælegendo didactrum merebant; & Alcibiades **** ludimagistro alapam inflixit, qui de Homeri codice rogatus eum habere se negaverat. Prætereo quod Romani etiam pueros suos vel inprimis Homerum docebant, ut è Quintiliano & aliis constat.

XXIV. Deperdita Homeri Scripta hæc memorari reperi ab antiquis, quorum titulos, in faciliorem usum digessi ordine literarum.

ΑἼΞ sive Capra. Vide infra num. 10.

1. ἈΜΑΖΌΝΙΑ. Svidas in Ὅμηρος.

2. ἈΜΦΙΆΡΕΩ ἘΞΕΛΑΣΊΑ Ἢ ΕἸΣ ΘΉΒΑΣ sive ΘΗΒΑΐΣ, constans

* Confer dicta supra Lib. I. cap. XXIX. num. 2.

** Confer quæ de simili Gallorum veterum poëtarum more Antonius Verderius in Bibliotheca Gallica p. 10.

*** Non probatur hoc Vossio III. 7. 16. Inst. Poëtic. licet consentiunt Svidas, Eustathius & alii.

**** Plutarch. in Alcibiade & Apophthegm.

ſtans ἔπεσι ſeptem, cujus hoc initium refert ſcriptor certaminis Homeri atque Heſiodi: Ἄργος ἄειδε θεὰ πολυδίψιον· ἔνθα ἄνακτες. Idem poëma memorat Herodotus in vita Homeri cap. 9. Svidas & Joh. Tzetzes. Pauſanias in Bœoticis p. 729. cum de bello illo egiſſet, ſubjungit: ἐποιήθη δὲ εἰς τὸν πόλεμον τοῦτον καὶ ἔπη Θηβαΐοις. Τὰ δὲ ἔπη ταῦτα Καλαῖνος ἀφικόμενος αὐτῶν εἰς μνήμην, ἔφησεν Ὅμηρον τὸν ποιήσαντα εἶναι. Καλαίνῳ δὲ πολλοί τε καὶ ἄξιοι λόγου κατὰ ταὐτὰ ἔγνωσαν. Ἐγὼ δὲ τὴν ποίησιν ταύτην μετά γε Ἰλιάδα καὶ τὰ ἔπη τὰ ἐς Ὀδυσσέα ἐπαινῶ μάλιστα.

3. ἈΡΑΧΝΟΜΑΧΊΑ. Svid.

5. ΓΕΡΑΝΟΜΑΧΊΑ. Svid.

4. ΓΝΩ͂ΜΑΙ extemporales * Herodoto cap. 9. memoratæ, utrum ſcripto deinde traditæ fuerint, incertum. Quod ſi factum fuit, fortè non diverſæ ſunt ab opere cujus apud Svidam extat mentio, Ἠθιέπακτος ſive Ἴαμβοι.

6. ΕἸΡΕΣΙΩ΄ΝΗ. Herodotus de vita Homeri c. 33. Fuere & alii de Ireſione verſus, quos in Pyanepſiis præcinebant pueri ramum olivæ omni genere frugum onuſtum ferentes. Hos refert Plutarchus in Theſeo, Clemens Alex. 4. Strom. ſub init. Svidas & Etymol. M. in εἰρεσιώνη & Scholiaſtes Ariſtophanis ad Plutum p. 50. & ad Equites p. 230. Emendatos exhibet Iſaacus Voſſius ad Melam. pag. 78. De Ireſione multa etiam Nicolaus Loënſis Lib. IV. Epiphyllid. cap. 10. Meurſius in Græcia feriata p. 245. & Gatakerus in adverſariis p. 473. edit. Lond.

7. ἘΠΊΓΟΝΟΙ. Herodotus Lib. IV. cap. 32. Ἀλλ᾽ Ἡσιόδῳ μέν ἐστι περὶ Ὑπερβορέων εἰρημένα, ἔστι δὲ καὶ Ὁμήρῳ ἐν Ἐπιγόνοισι, εἰ δὴ τῷ ἐόντι γε Ὅμηρος ταῦτα τὰ ἔπεα ἐποίησε. Fuerunt ἔπη ſive carmina ſeptem, quorum hoc initium refert ſcriptor certaminis Homeri & Heſiodi apud quem male legitur Ἐπεγομένους pro Ἐπιγόνους, notante Rich. Bentleio:

Νῦν αὖθ᾽ ὁπλοτέρων ἀνδρῶν ἀρχώμεθα Μοῦσαι.

Antimacho Ἐπιγένους tribuit & idem poëmatis initium refert Scholiaſtes Comici ad Pacem. Sed & Joh. Tzetzes inter ſcripta Homero tributa refert τὴν Ἐπιγόνων μάχην.

8. ἘΠΙΘΑΛΆΜΙΑ. Svid.

9. ἘΠΙΚΙΧΛΊΔΕΣ, Herodoto in Vita c. 24. Svidæ ac Tzetzæ memoratum poëma, quod cum pueris decantaret Homerus, præmii loco ab iis

* Verba hæc ſunt: καὶ περὶ τῶν λεγομένων ὑπὸ τῶν παρεόντων ἐς τὸ μέσον γνώμας ἀποφαινόμενος, ἄξιος ἐφαίνετο εἶναι τοῖς ἀκούουσι. Idem c. 12. Κατίζων δὲ ἐν ταῖς λέσχαις τῶν γερόντων ἐν τῇ Κύμῃ ὁ Μελεσιγένης, τὰ ἔπεα τὰ πεποιημένα αὐτῷ ἐπεδείκνυτο, καὶ ἐν τοῖς λόγοις ἔτερπε τοὺς ἀκούοντας.

Digitized by Google

iis tulit κίχλας ſive turdos, ut auctor eſt Athenæus Lib. II. p. 65. è Menæchmi libro περὶ τεχνιτῶν. Rectè igitur Æmilium Portum Suidæ interpretem reprehendit Clariſſimus Kuſterus in hiſtoria Critica Homeri p. 68. quod in Epicichlidibus hiſce putaverit ab Homero actum fuiſſe de turdis, atq; inde nomen operi inditum. Amores fuiſſe hujus argumentum poëmatis conſtat ex Athenæo XIV. p. 639.

10. ἘΝΤΕΠΑΚΤΙΟΝ ἈΙ͂ΓΑ inter Homeri παίγνια memorat Procli codex Allatianus in vita Homeri ubi Allatius legit ἐπταπέκτιον ex Heſychio, cui ἐπταπέκτος eſt, ἡ βαθείας τρίχας ἔχουσα. Sane inter Homeri ſcripta Johannes Tzetzes quoq; Αἶγα ſive captam refert in hiſce verſibus quos ex ejus Iliade inedita allegorica protulit Vir doctiſſimus Rich. Bentleius in Epiſtola ad Joh. Millium p. 63.

Τρία καὶ δέκα γέγραφε μνημόσυνον βιβλία
Μαργίτην τε καὶ Αἶγά τε καὶ τῶν μυῶν τὴν μάχην
Τὴν ἐπιγόνων μάχην τε γράφει καὶ Θηβαΐδα,
Τὴν Οἰχαλίαν, Κέρκωπας, εἰς τοὺς θεοὺς τε ὕμνους
Καὶ τὴν ἐπταεπάκτιον καὶ τὰς ἐπικιχλίδας
Καὶ ἐπιγράμματα πολλὰ σὺν νυμφικοῖς τοῖς ὕμνοις
Καὶ τὴν Ὀδυσσείαν αὐτὴν μετὰ τῆς Ἰλιάδος.

Cæterum ἐπταπήκτιον Procli, & Tzetzæ ἐπταεπάκτιον recte fortaſſis retuleris ad Poëma, qvod in vulgatis Suidæ codicibus vocatur ἠθιέπακτος, de qvo mox.

11. ἩΘΙΕ͂ΠΑΚΤΟΣ ſive ἼΑΜΒΟΙ. Vide ſupra in Γνῶμαι. Vel ſi Joh. Tzetzæ lectio ἡ ἐπταεπάκτος præferatur, ut ſane Proclo quoq; & ipſius Suidæ poſteriore loco, codicibus ſuffragantibus videtur faciendum, non improbarim conjecturam doctiſſimi Bentleji, ſuſpicantis poëma illud fuiſſe in homines ſeptem qui in litore corpus curabant. Aut vero conſtabat ſeptem carminibus quos ἐπ' ἀκτῆς ſive in litore Homerus effudiſſe ferebatur.

ΘΗΒΑΪΣ. Vide ſupra num. 2.

12. ἸΛΙΑ͂Σ ΜΙΚΡΑ', ut Suidæ & Heſychio in Διομήδειος ἀνάγκη, ſive ut ab Herodoto in vita Homeri cap. 16. vocatur Ἰλιὰς ἡ ἐλάσσω, ubi refert eam à Poëta compoſitam, cum apud Ludimagiſtrum *Theſtoridem* verſaretur, qvi deinde pro ſua eandem vulgaverit. Initium Operis hoc fuit teſte eodem Herodoto:

Ἴλιον ἀείδω καὶ Δαρδανίην εὔπωλον
Ἧς πέρι πολλὰ πάθον Δαναοὶ θεράποντες Ἄρηος.

Meminit ejus Poëmatis, ſed non addito auctoris nomine, Clemens Alex. 1. Strom. p. 321. & Calliſthenes libro ſecundo ἑλληνικῶν apud auctorem Scholii

Digitized by Google

Scholii veteris * ad Euripidis Hecubam v.914. quod è codice Fulvii Ursini Producit Iosephus Scaliger L.V. emendat. temporum p.378. *Ἑάλω δ' ἡ Τροία Θαργηλιῶνος μηνὸς, ὡς μέν τινες ἱστορικῶν, ὀγδόῃ ἱσταμένου, ὡς δὲ ὁ τὴν μικρὰν Ἰλιάδα γράψας, ὀγδόῃ φθίνοντος. Διορίζει γὰρ αὐτὸς τὴν ἅλωσιν, φάσκων συμβῆναι τότε τὴν κατάληψιν, ἡνίκα Νὺξ μὲν ἔην μεσάτα, λαμπρὰ δ' ἐπέτελλε σελάνα.*

Leschem Pyrrhæum Lesbium parvæ Iliadis auctorem facit Vetus tabella Iliaca illustrata à Raphaële Fabretto, quem vide p.342.349. Eusebius in Chronico ad Olymp. XXX. & ex eo Syncellus p.213. Scholiastes Pindari & Tzetzes ad Lycophronem v.344. ubi unum, & v. 1263. ubi undecim ex illa versus producit. Sed qvanqvam *Ἰλίου πέρσιν*, ** Pausaniâ teste, Lesches scripsit Arctinum Milesium æmulatus, longè tamen latius patuit argumentum parvæ Iliadis, ut docet Aristoteles c.23. poëtices, unde Ilii *πέρσιν* à Lesche scriptam, cum parva hac Iliade Homero adscripta neutiquam confundendam, adversus Salmasium in Solin. p.854. contendit Theodorus Ryckius diss. de Æneæ in Italiam adventu, p.445. Initium poëmatis Leschis perstringit Horatius in arte v.136. scriptorem cyclicum appellans:

Fortunam Priami cantabo, & nobile bellum.

Ἀείσω Πριάμοιο τυχὰν πολεμόν τε κλεεινόν.

Cæterum falsus est Petavius, qvi in Rationario temporum part. I. L. I. c.10. part.2. L. II. c.9.10. & alibi pro veteri illa parva Iliade habuit, tum Federicus Morellus qvi tanqvam veteris Poëtæ Græci cum versione & notis Parisiis in 8vo. edidit poëma Iliacum Græcum eruditi, sed recentis Poëtæ *Laurentii Rhodomanni*, qvod sine auctoris nomine edidit Michaël Neander Lips. 1588. 8vo. unà cum ejusdem Rhodomanni Argonauticis, *** Thebaicis & Troicis, sive Epitome Homeri & Cointi totius historiæ Trojanæ, Stylo Homerico elegantissime expressa, Troicis item Manassæ versibus politicis, & poëmate Dorico Rhodomanni de Arione Methymnæo. Troica eadem, præfixo ne quis dubitet Rhodomanni nomine, paululum mutata leguntur cum Metaphrasi Latina poëtica ad Calcem Cointi Smyrnæi, Hanov. 1604. 8vo.

13. ΚΕΡΑΜΙΣ Svidæ memorata sive *Κεραμεῖς* ut ex Polluce legit Clariss.

* Vossius de hist. *Gr.* p.41. aït ex belli Troici historia à Callisthene scripta Plutarchum in Camillo referre quo die capta fuerit Troja: Sed ex hoc loco Scholiastæ Euripidis apparet, scripsisse illud Callisthenem libro secundo Rerum Græcarum. Solum enim Callisthenis nomen nullum vero ejus scriptum laudat Plutarchus, licet apud Ciceronem V.12. ad famil. exstat historiæ belli Troici à Callisthene scriptæ mentio.

** Ilii Persin scripsit etiam *Acatus Argivus* laudatam Athenæo lib. XIV. & *Stesichorus* de quo infra c. 15.

*** Hæc pro antiqui scriptoris Anonymi poëmate habuit Clariss. Josua Barnes ad Euripidis Medeam p. 175.

Digitized by Google

Clariſſ. Hemſterhuſius, non aliud poëma eſt, qvam XXIV. verſus Hexametri, qui exſtant * apud Herodotum in Homeri vita c.32. ubi teſtatur, titulum illis datum ΚΑΜῙΝΟΣ ſive *Fornax*. Pollux X.23. ſect.85. τὰ δὲ κάνιςρα ὃ ποιήσαντος τοὺς κεραμεῖς, ὡς τινες Ἡσιόδῳ (fortaſſe leg. Ὁμήρῳ) προσνέμουσι.

14. ΚΈΡΚΩΠΕΣ ab Herodoto c.24. & Proclo in Homeri vita qui Κέρκωπας κενοὺς vocat, tum à Svida & Johanne Tzetza inter ſcripta Homeri memorantur. Harpocration quoq; memorat τοὺς εἰς Ὅμηρον ἀναφερομένους Κέρκωπας. Fuit autem argumenti ludicri de hominibus callidis ac fraudulentis verſutisq;: Inde Proverbium κερκωπίζειν, pro *fraudulenter agere*. Vide Euſtathium ad Odyſſ. κ' ſub extremum. & ad Odyſſeæ β'. p.74. Cicadarum qvoq; genus κέρκωπες apud Ælianum X.44. hiſt. animal. adde P. la Seine de Nepenthe Homerico p. 1347.

15. ΚΎΚΛΟΣ etiam à Svida refertur inter ſcripta Homeri, & Johannes Philoponus in 1. Analytic. teſtatur Κύκλον Poëma à quibusdam ad alios, à nonnullis ad Homerum auctorem relatum fuiſſe. Neq; alius videtur ab illis intelligi quàm *Cyclus Epicus* (Melicis & elegiacis contra diſtinctus) ſive corpus quoddam πολύστιχον ex Cypriis carminibus, parva Iliade, aliisq; Poëmatis pluribus variorum auctorum, Hexametro carmine ſcriptis congeſtum. ** Proclus in Chreſtomathia apud Photium codice 239. auctor eſt incepiſſe à Cœli & Terræ congreſſu, pertexuiſſeq; fabulas Græcorum de Diis, & alias intervalli Mythici narrationes usq; ad excidium Trojæ, & qui hoc ſecutus eſt reditum Ulyſſis in Ithacam. Hoc itaq; corpus poëmatum propter conſequêntiam non interruptam integramq; & periodum rerum, quas deſcribebat, & propter amplitudinem operis, dictum eſt, Cyclus, & Poëtæ, quorum erant illa carmina, Leſches, Antimachus, Eumelus, Steſichorus

* Rectius itaq; debebat hoc loco, ubi deperdita Homeri ſcripta recenſeo, prætermitti.

** Vetus Epigramma in Apollodori Bibliothecam Cycli Epici quoddam veluti compendium, apud Photium Cod. 186. μὴ κυκλίων ζήτει πολύθρουν στίχον &c.

*** Primus fortaſſis, *inquit, H. Dodwellus* corporis hujus collector fuit *Dionyſius* ſeu *Mileſius* ſeu *Samius* ſeu urbis utriusq; civis. Hunc κυκλογράφον alii, (ut Tzetzes XII. Chil. v.186.) alii κύκλων (ut Schol. Pindari, vel ut Svidas) κύκλου ἱστορικοῦ auctorem Veteres appellant. Non quidem ut opinor quaſi alius ab Epico Cyclus ille fuiſſet Hiſtoricus, ſed quod Poëtas complecteretur hiſtoricos, qua nempe Mythica etiam Hiſtoriæ nomine cenſetur, hiſtoria certe in qua verſarentur Poëtæ omnino digniſſima. Sic enim Eumelus Poëta antiquiſſimus Hiſtoricus appellatur Schol. Pindari Olymp. 13. Hujus Dionyſii libros ſeptem fuiſſe auctor Svidas eſt. Nec illum numerum excedunt veteres qui ex hoc opere teſtimonia depromſerunt Clemens Alex. in protrept. & Athenæus Lib. VII. Dipnoſ. c.3. (At Schol. Euripidis undecimum librum laudat v.1123. Phœniſſ.) Quo tempore vixerit incertum eſt. Clemente tamen antiquiorem fuiſſe conſtat atq; Athenæo. (imo æqualem Hecatæi, circa Ol. LXV. clarum fuiſſe teſtatur Svid. in Ἑκαταῖος) Acceſſere deinceps alii ad hunc eundem Poëtæ ipſi quoq; Epici, collectore fortaſſe *Polemone*, à quo nomen Cyclicis Polemoniacis. (Confer

Digitized by Google

chorus aliiq; , Scriptores Cyclici, de quibus consulas licet Jac. Nicolaum Loënsem L. I. Misc. Epiphyllidon. c. 4. Joseph. Scaligerum Epist. 195. Casaubonum VII. 3. seq. ad Athenæum, Joh. Woweranum c. 24. Polymathiæ, Vossium III. 5. 14. Institut. Poëtic. Dan. Heinsium Daceriumq; ad Horat. Salmasium *** p. 597. seq. ad Solin. & Henr. Dodwellum de veteribus Græcorum Romanorumq; Cyclis p. 800. seq.

16. ΚΥΠΡΙΑ ΕΠΗ, sive *κυπριακά*, quæ à parva Iliade diserte distinguunt Aristoteles in poëtica c. 23. Pausanias L. X. Svidas & alii, dicitur Homerus filiæ suæ dotis loco dedisse, cum præ inopia aliter eam elocare non posset. Auctor Pindarus apud Ælianum L. IX. c. 15. Variar. Filiæ nomen *Arsephonem* fuisse notat Tzetzes Chil. XIII. v. 638. Generum Homeri *Stasinum* Cyprium * vocant Grammatici veteres apud Proclum, assentiente Tzetza, ajuntq; eundem carmina illa edidisse, quæ à patria Stasini deinceps Cypria appellarentur. Cui sententiæ Proclus opponit, quod non inscribantur *ποιήματα κύπρια* accentu ** in antepenultima. Athenæus VIII. p. 334. *ὁ τὰ Κύπρια ποιήσας ἔπη εἴτε Κύπριός τις ἐστὶν, ἢ Στάσινος, ἢ ὅστις δή ποτε χαίρει ὀνομάζεσθαι.* Homerum auctorem illius operis negat Herodotus in Euterpe c. 117. & Clemens Alexandrinus in Protreptico p. 19. ubi scriptorem Cypriorum Carminum ab Homero distinguit, perinde ut Svidas in *οἶνος*, cui adde, qvi illa retulere ad *Dicæogenem* ut Aristoteles c. 16. Poëtices, vel ad Halicarnasseum qvendam (*Pigretem* fortassis) vel ad *Stasinum* sub cujus nomine Cypria laudat & versus qvosdam ex illis producit auctor Scholiorum ad Iliad. A. v. 5. vel ad *Hegesiam Salaminium*, ut refert Athenæus L. XV. p. 682. & Proclus in Chrestomathia ap. Photium Cod. CCXXXIX. vel ad *Theopompum*, cujus Cypriacum carmen laudat Fulgentius 1. Mytholog. c. 2. vel deniq; ad

(Confer Scholia ad Iliad. γ. 242.) Illi locum fortassis habebant in Cyclo qualis exstabat ætate Procli. *Hæc doctissimus Dodwellus*, quibus adde si placet quæ de Dionysio Milesio dixi L. III. c. 32. p. 799. *Χορῶν ἐγκυκλίων καὶ Τραγικῶν ἀγῶνας* memorat Plutarchus Alexandro p. 681. Cynesiæ Cyclici macilentiam perstringit Aristophanes apud Athenæum XII. p. 551.

*** Idem Salmasius apud Aristotelem de Sophist. Elench. L. I. c. 9. ubi Homeri poësis cui titulus *Κύκλος* sophistice *figura* esse arguitur, quia circulus figura est; pro *Ὁμήρου* nomine jubet reponere *Εὐμήλου*. De Eumeli Corinthii poëmatis qui circa Olymp. III. claruisse dicitur, agit præter Salmasium ac de Poëtis scriptores Vossius de Hist. Gr. L. IV. c. 1. Sam. Petitus L. II. c. 2. Observ. pro *Ὁμήρου* apud Aristotelem legit *ὁ μέρος*, quæ conjectura mihi non probatur.

* Herodotus in Homeri vita c. 25. auctor est è duabus Poëtæ filiabus unam discessisse innuptam, alteram viro Chio collocatam fuisse. Porro *ἐκ τῶν Στασίνου Κυπρίων* hi versus proferuntur in veteri Gnomologico cap. *περὶ αἰδοῦς* & apud Stobæum:

Ζῆνα δὲ τὸν ῥέξαντα καὶ ὃς τάδε πάντ' ἐφύτευσεν
Οὐκ ἐθέλεις εἰπεῖν, ἵνα γὰρ δέος ἔνθα καὶ αἰδώς.

** Num vero *Κύπρια*, ut putabat Salmasius, an *Κυπρία*, non addit.

Digitized by Google

ad *Eucloum Cyprium*, qva de sententia Gyraldum consules. Pluribus opus hoc constitit libris, nam librum undecimum Athenæus laudat p. 682. & duodecim versus Hexametros ex illo producit. Alios affert idem p. 334. & sub Stasini nomine Tzetzes Chil. 2. v. 710. Latinis versibus jam olim reddiderat Poëta vetus *Nævius*, cujus *Cypriam Iliadem* laudat Charisius L. I. p. 118. Hic Nævius à Scaligero ad Catullum p. 112. eumq; secuto Salmasio vitiose Lævius appellatur. Nam & Priscianus Lib. X. Nævium vocat, in testimonium citans librum Iliados secundum, ut observatum Theodoro Ryckio in diss. de Æneæ in Italiam adventu, quem p. 446. sq. de Cypriis hisce Carminibus accuratius disserentem vide post Salmasium ad Solin. p. 598. 599. edit. Trajectinæ, Joh. Meursium in Cypro Lib. I. c. 1. & Clarissimum Virum Tiberium Hemsterhusium ad Pollucem p. 1255.

17. ΜΑΡΓΙ΄ΤΗΣ sive Poëma Satyricum in stultum quendam hoc nomine. Harpocration in Μαργίτης. Ἐκάλουν δὲ τοὺς ἀνοήτους οὕτω, διὰ τὸν εἰς τὸν Ὅμηρον ἀναφερόμενον μαργίτην, ὅπερ ποίημα Καλλίμαχος θαυμάζειν ἔοικεν. At quem locum consules si placet Maussaci & Valesii notas. Dio Chrysostomus diss. 53. Γέγραφε δὲ καὶ Ζήνων ὁ φιλόσοφος εἴς τε τὴν Ἰλιάδα καὶ τὴν Ὀδυσσείαν, καὶ περὶ μαργίτου δέ. Δοκεῖ γὰρ καὶ τοῦτο τὸ ποίημα ὑπὸ Ὁμήρου γεγονέναι, νεωτέρου καὶ ἀποπειρωμένου τῆς αὐτοῦ φύσεως πρὸς ποίησιν. Auctor Certaminis Homeri ac Hesiodi; Κολοφώνιοι δὲ καὶ τόπον δεικνύουσιν ὅπου φασὶν αὐτὸν γράμματα διδάσκοντα τῆς ποιήσεως ἄρξασθαι καὶ ποιῆσαι πρῶτον τὸν Μαργίτην. Meminere præterea hujus poëmatis Homeroque tribuunt, & quædam ex eo proferunt Plato Alcibiade. 2. Aristoteles in poëtic. cap. 4. & Lib. VI. ad Nicomach. c. 7. (ibique Eustrathius) & ad Eudemum Lib. V. cap. 7. Plutarchus in Demosthene, ubi versus quidam ex illo leguntur, quos Demosthenes ad Alexandrum M. applicavit. Scholiastes Aristophanis ad aves, pag. 404. Tzetzes Chiliad. 4. vers 868. εἰς ὃν ὁ γέρων Ὅμηρος ἡρωϊάμβους γράφει. Idem Chil. 6. hist. 62. & Svidas in Μαργίτης: Ex eodem Svida in Πίγρης cognosces poëma hoc à quibusdam non Homero tributum, sed *Pigreti* Halicarnasseo Artemisiæ fratri: Ab Eustathio ad Odyss. κ. p. 413. laudatur ὁ ποιήσας τὸν ἐπιγραφόμενον Ὁμήρου μαργίτην. Similiter ambigui hærent Proclus & anonymus alter ab Allatio editus in Homeri vita & Clemens Alex. 1. Strom. p. 281. Heroicis Hexametris trimetros Jambicos, quatuor breves primo pede habentes, in Margite passim permixtos (ἡρωϊάμβους Tzetzes vocat) testatur præter Hephæstionem in Enchiridio p. 64. Marius Victorinus Lib. I. II. & III. artis metricæ pag. 2512. 2524. & 2572. edit *Putschii*. Cæterum de Margitæ stultitia, quæ postea in proverbium abiit, videndus Svidas & Adagiorum Scriptores. Dio Chrysost. Orat. 66. Lucianus in Hermotimo T. 1. p. 516. Polybius in Excerptis Peiresc. pag. 59. ταῦτα γὰρ οὐχ οἷον Τίμαιον εἰρηκέναι τις ἂν πιστεύσειεν, ἀλλ' οὐδὲ τὸν λεγόμενον Μαργίτην ἐκεῖνον. Vide & *Petrum* Petitum Lib. II. Miscellan. Observatt. capite primo. Scholia Græca ad Lucian. T. 2. p. 36. ubi leges Margitem numerare molitum fluctus maris. Jambico metro primus usus in Margite Homerus si credimus Alio Fortunatiano p. 2692.

18. ΝΟΣΤΟΙ.* Svidas. Videntur hi fuisse pars Cycli Epici & egisse de reditu Græcorum in patriam post eversam Trojam. Sine nomine laudantur ab Apollodoro Lib. II. Bibl. & à Scholiaste Euripidis in argumento Medeæ, ὁ τοὺς νόστους γράψας.

19. ΟἸΧΑΛΊΑΣ ἍΛΩΣΙΣ, de hac dixi libro superiore cap. 4. ubi de Creophylo. De argumento hujus Poëmatis confer scholia ad Iliad. β́ 392. & Strabonem lib. IX. p. 438. qui non magis de Oechalia quam ceperit Hercules quam de auctore poëmatis hujus constare affirmat.

20. ΠΑΊΓΝΙΑ Svid. & Herodotus cap. 24. in Homeri vita, sed ex quo loco ut Proclo etiam in Homeri vita apparet, non fuisse singulare Scriptum Poëtæ hoc titulo, sed potius Batrachomyomachiam Cercopas & Epicichlides generali illo nomine venire. Etiam juniori cuidam Homero παίγνια Svidas tribuit.

21. ΣΙΚΕΛΊΑΣ ἍΛΩΣΙΣ, Svidas, apud quem Οἰχαλίας pro Σικελίας legere sine ulla dubitatione jubet Richardus Bentlejus Vir Clariss. in Epistolâ ad Joh. Millium.

22. ὝΜΝΟΙ, plures aliique sub Homeri nomine olim lecti sunt, quam hodie exstant, uti supra, cum de editis Hymnis agerem, annotavi. Versus quosdam ad Venerem Sophocli ab aliis, ab aliis tributos Homero refert Athenæus XIII. p. 592.

23. ΦΩΚΑΪΣ. Herodot. c. 16. sive legendum ΦΑΙΑΚΙΣ ex Ovidio IV. ex Ponto 12. 27. & 16. 27. ubi latinam *Tuticani* Metaphrasin laudat.

24. ΨΑΡΟΜΑΧΊΑ. Svidas.

Omitto poëma commentitium de pugna Heroum apud inferos quod ad Homero scriptum sibique donatum fingit Lucianus 2. Veræ Historiæ T. 1. p. 679. Ejus hoc ibidem recitat initium: Νῦν δέ μοι ἔννεπε Μοῦσα μάχην νεκύων Ἡρώων.

De ænigmate, quod Homericum vocat Diodori interpres, *quæ cepimus amisimus, quæ non cepimus habemus*, meminit Diodorus Sic. lib. V. p. 217.

* Scripsere νόστους Anticlides Atheniensis, Eumelus sive Eumolpus Corinthius, Lysimachus Alexandrinus (male Plesimachus Plutarcho p. 1160. de flum. & Symmachus Tzetzæ in Lycophronem) & Stesichorus. Vide Maussacum ad Plutarchum de fluminibus ubi de Inacho, & Vossium de Historicis Græcis p. 431. Svidam in Νόστος.

CAPUT III.

De Homeri Scholiastis Interpretibus & Metaphrastis Græcis, qui exstant vel editi vel MSS. tum de Poëtæ versionibus & editionibus, Argumentis, indicibus, lexicisq; in Homerum vulgatis.

De scriptis Didymi Chalcenteri, qui Homerum aliosq; scriptores etiam prosarios commen.

Digitized by Google

mentariis illustravit. I. *Scholia brevia tamen quæ sub ejus nomine in Homerum exstant, non sunt hujus Didymi, neq; alterius Didymi Alexandrini junioris.* 2. *Sed ex Didymo Chalcentero aliisq; priscis Homeri interpretibus diu pòst selecta. Num Eustathius ea viderit qualia hodie habemus?* 3. *Porphyrium non esse horum scholiorum auctorem.* 4. *Eorum tum separatim tum una cum Homero vulgatorum editiones.* 5. *De Schreveliana, de Oxoniensi & Cantabrigiensi Homeri editione cum scholiis Græcis. Additamenta Schreveliana scholiis Didymo tributis illaudato more inserta.* 6. *Scholia Græca in quosdam Homeri locos à Cantabrigiensibus primum vulgata è codice Aloysii Alemanni.* 7. *De Eustathio ejusq; παρεκβολαῖς in Homerum, editionibus, excerptis Adriani Junii &c.* 8. *Commentariorum Eustathii laus, institutum, versio latina inedita Vincentii Marinerii.* 9. *Scriptores ab Eustathio laudati nominibus propriis haud expressis. Quare nusquam alleget libros Scripturæ Sacræ?* 10. *Commentarius Eustathii in Batrachomyomachiam.* 11. *De Scholiis Græcis incerti auctoris in librum IX. Iliados editis à Conr. Hornejo.* 12. *Scholia & commentarii inediti variorum auctorum anonymorum, tum Porphyrii, Procli, Andronici.* 13. *Johannis Tzetzæ Metaphrasis, ἐξήγησις, allegoriæ in Homerum, item proHomerica, Homerica, post Homerica. Allegoriæ Homericæ Heraclidis Pontici, Nicephori Gregoræ, Mich. Pselli & Johannis Diaconi Galeni.* 14. *Scholia Georgii Chrysococcæ & quorum pars à Scherpezelio edita est, Manuelis Moschopuli. Mich. Pselli Paraphrasis, & deperdita Demosthenis Thracis, Constantini Hermoniaci Metaphrasis. Scholia Isaaci Porphyrogeniti. Quintus Smyrnæus falso relatus inter Homeri commentatores.* 15. *Metaphrasis Græcobarbara Nicolai Lucani & Demetrii Zeni.* 16. *Editiones Homeri Græcæ.* 17. *Latinis versibus redditus Homerus.* 18. *Latina prosâ, ubi de Græcolatinis Homeri editionibus, & commentariis, notisque sive editis sive promissis recentiorum.* 19. *Versiones Homeri Persica & Syrica.* 20. *Indica.* 21. *Anglicæ.* 22. *Hispanicæ.* 23. *Belgicæ.* 24. *Italicæ.* 25. *Gallicæ.* 26. *Germanicæ.* 27. *Tituli Argumenta & periochæ librorum Homeri.* 28. *Indices.* 29. *Phraseologiæ, Lexica & claves Homericæ.* 30.

I.

POstquam de scriptis Homeri egi, consequens est, ut de interpretibus ejus pauca addam, ac primum de Græcis qui exstant. In his familiam ducit Auctor brevium Scholiorum, quæ in Iliadem & Odysseam feruntur sub nomine *Didymi*,* Alexandrini puta Grammatici Aristarchei, Chalcenteri à pluribus laboribus literariis appellati, qui sub Augusto Imp. floruit & plures Poëtas Commentariis illustraverat. Commentarium ejus in Iliadem laudat Ammonius in λητεργεῖν & χλαμύς. Ejusdem ἐξήγησιν Ὀδυσσείας, Etymologi-

* Plures Didymi, etiam Grammatici fuere, quos distinguere docet Jonsius. p. 221.

logicum M. περὶ σκέπτῳ & σκύρος. Commentarios in Euripidem, Scholiastes ad Hecubam v. 887. 1039 &c. In Aristophanem, Phrynichum, Jonem, Sophoclem, Athenæus: Libros ἐξηγήσεως Πινδαρικῆς, Lactantius libro. I c. 22. In Bacchylidem, Ammonius in ὑπόμνημα. Περὶ λυρικῶν ποιητῶν, Etymol. Magnum in ὕμνος & προσῳδίαι. Illustraverat etiam Scriptores Prosarios, ut Isæum, Demosthenem, pluresq; Rhetores, quod idem Ammonius in ὑῆες, Harpocration & alii testantur. Ne de aliis Didymi scriptis in præsenti dicam, quatuor millia enim librorum scripsisse Seneca Auctor est Epistola 88. Etsi Demetrius Trœzenius apud Athenæum L. IV. p. 139. Hesychius Illustris & Svidas * tantum computant ter mille & quingentos. Ob quam causam ab eodem Demetrio dictus fuit βιβλιολάθας, quod sui ipsius, puto in tot libris, oblitus, sæpenumero sibi contradixisset. Vide Quintilianum L. I. c. 8.

II. Quanquam vero ex dictis constat, Homerum à Didymo hoc illustratum fuisse, non tamen æque certum est, Scholia Græca, quæ habemus, illum auctorem agnoscere. Nam in illis non exstant, quæ ex Didymi in Homerum ἐξηγήσει profert Ammonius, deinde in iisdem laudantur Scriptores Didymo Juniores, Plutarchus, Cointus, Galenus, Pausanias, Jamblichus & alii; unde juniori cuidam Didymo Alexandrino, quem πιθανὰ & περὶ ὀρθογραφίας scripsisse Svidas ait, illa tribuebat Meursius in Bibl. Græca p. 1359. Sed & hoc Didymo juniores sunt Cointus & Jamblichus, nam Apollonium Dyscolum, qui sub M. Antonino vixit in Didymi πιθανὰ scripsisse idem Svidas notavit. Quin etiam Didymus ipse (Chalcenterum intelligi non dubito) in Scholiis illis nominetenus laudatur ad Iliad. ά. 400. δ́. 475. & ad χ́. 126. Quod autem Illustris Vir Gisbertus Cuperus ex loco ad Iliad. δ́. 379. Schrevelianæ editionis (in aliis enim hæc frustra quæras (ubi Δίδυμος ὁ ἡμέτερος dicitur, hæc Scholia à Didymi Discipulis collecta esse suspicabatur Lib. II. Variarum observationum c. 8. Virum præstantissimum fefellit additamentum editoris, quod lineolis ille distinxit quidem, cæterum malo more, Græcis verbis, ad antiqua scholia adtexuit. Schrevelii enim hæc verba sunt: ἄλλοθι παρέδωκε Δίδυμος ὁ ἡμέτερος (hunc quippe putabat esse auctorem scholiorum quæ recensebat) συμμάχους εἶναι συστρατιώτας τῶν πολιορκούντων, βοηθοὺς ἢ τοὺς βοηθοῦντας τοῖς πολιορκουμένοις, respiciturq; ad Scholion Iliad. β. Catalog. 310. & γ. 188. Similiter fraudi fuit additamentum Schrevelianum doctissimo viro H. Dodwello, qui in prælectionibus Cambdenianis p. 386. ut recentem valde probet scholiorum horum collectorem, observat in illis allegari Eustathium ad Iliad. έ. 203. At enim Merico Casaubono in diatraba de nupera Homeri editione p. 44. videntur hæc in Poëtam Scholia respici ab Eustathio, cum in suis ad Homerum Com-

* Vide Suidam in χαλκέντερος.

Comentariis ſubinde laudat σχόλια παλαιά. Idem obſervat, pleraq; illorũ Euſtathium in ſuos comentarios transtuliſſe, adeò ut ex hiſce non pauca ſcholiorum loca emendari poſſint, qvod aliqvot exemplis p. 56. ſeq. oſtendit. Sed & Didymum plus ſimplice vice laudat Euſtathius, ejusq; ἐξηγήσεις affert ut in Iliad. β. p. 274. Iliad. λ. p. 818. & aliis in locis, verum ita fere, ut non ipſe fateatur ſe eum inſpexiſſe: ὁ Δίδυμος δέ, φασι, λέγει, ut omittam illa qvæ affert è Didymo, non reperiri omnia in ſcholiis quæ habemus.

III. Veriſimillimè itaq; dici poteſt ſcholia iſta non eſſe Didymi, neq; ex ſolis Didymi commentariis, ſed ex Didymo multisq; aliis παλαιοῖς & νεωτέροις, Ariſtarcho, Cratete, aliisq; (plures enim interpretum ſententias paſſim colligit, cujus rei illuſtre exemplum habes Iliad. Σ. 486. & Odyſſ. ί. 43. κ'. 1. μ'. 89. Et ad Odyſſ. β. 132. καὶ ἔνια, inqvit, τῶν ὑπομνημάτων, Iliad. η. 156. 133. 135. ἐν ἄλλῳ ſcil. ὑπομνήματι. Sed & Μεταφραστὰς memorat ad Iliad. λ'. 232.) incerto auctore, multis forte poſt Didymum ſæculis collecta, interim erudita, & ad intelligendum Poëtam & pernoſcendam Mythologiam & dialectos * utiliſſima, tironibus vel imprimis commendanda. Euſtathius ipſe, qvem pleraq; illorum in ſuas παρεκβολὰς transtuliſſe jam dixi, non pauca præclara ex iisdem omiſit, forte qvod illa in codice ſuo non invenit. Qvi enim ſcholia Poëtarum in antiqvis codicibus evolverunt, ſciunt ea ſubinde ab aliâ manu aucta & plurimũ inter ſe diſſidentia occurrere. Ac de his ipſis ſcholiis Didymo tributis Mericus Caſaubonus libello laudato p. 45. *Ejusdem auctoris tam ſibi repugnantia eſſe, non ego præſtem.* Nec repugnantia tantum in his ſcholiis offendas ſed eadem qvoq; bis repetita aliis verbis, ut ad Odyſſ. χ. 299. 300. τ. 179. Iliad. φ. 194. γ. 188. Itaq; nec *Heracleonem* Grammaticum ſcholiorum horum auctorem eſſe mihi perſvaſerim, qvæ ſententia non improbatur doctiſſimo Barneſio T. 2. ad Euripidẽ p. 158.

IV. Deceſſor meus Vinc. Placcius ὁ μακαρίτης libro de Anonymis 75. ait è Gesnero ſe didiciſſe qvod Porphyrius à qvibusdam auctor eorundem habitus fuerit. At enim hæc non à Geſnero ipſo verum à Simlero in Gesneri continuatione memorata ſententia, qvàm ſit parum veriſimilis (licet ex Porphyrio plurimum profeciſſe horum Scholiorum auctorem lubenter profiteor) conſtat vel ex eo, qvod ſub Porphyrii nomine alia in Homerum ſcholia manu exarata adhuc exſtant in manibus viro-

* Paſſim notat voces Bœoticas, Æolicas, Doricas, Jonicas, Cyprias, Theſſalas, Phrygias, Atticas &c. Schrevel ad Il. έ. 27. & κ'. 559. λ. 704. ubi notatur dativum à Poëta poſitum eſſe loco genitivi, de ſuo ſubjunxit eam eſſe γενικὴν ἑβραϊκήν. Sic *Pſalmus* לדביד *Davidis.* Alium Hebraiſmum notat idem Schrevelius Iliad ε. 329. Grammaticos & librarios imperitos vetuſtiores præcipue, multa in Homero corrupiſſe queritur Scholiaſtes ad Iliad. θ 160. Verſus inſititios & ſuppoſitos notat ad Iliad. β. Catal. 35. ί. 395. ό. 71, Odyſſ. λ. 622. &c.

Digitized by Google

virorum doctorum, ut infra dicam; deinde laudatur in hisce non modo ipse Porphyrius Iliad. ά. 317. β. 249. 308. γ. 175. 250. 314. sed & Jamblichus Porphyrio junior Odyss. β. 153. Laurentii quoque Lundii suspicio qui in Bibl. Græca p. 54. Johannem Tzetzen brevium scholiorum minorum conjicit esse auctorem neutiquam congruit cum Tzetzæ ingenio qui vanioribus longe & uberioribus commentariis Homerum interpretari est aggressus.

V. Scholia in Iliadem edita primum sunt additâ ipsâ Iliade, Græcè, Romæ* A. 1517. fol. *Σχόλια παλαιὰ τῶν πάνυ δοκίμων εἰς τὴν Ὁμήρου Ἰλιάδα.* Præmissa duo Jani Lascaris Epigrammata (non in Didymum sed) εἰς τοὺς ἐν τῇ βίβλῳ Ὁμήρου ὑπομνηματιστάς. Scholia in Odysseam primus edidit præfixo Didymi nomine Aldus, adjunctis non modo in Iliadem editis jam ante scholiis, sed & *Porphyrii* quæstionibus Homericis & libello de antro nympharum, Venet. 1521. 1528. 8vo. Scholia in Odysseam separatim excusa Parisiis Ao. 1538. 8vo. memorat in Bibliotheca Gesnerus. Joachimo inde Camerario & Jac. Micyllo curantibus Homerus integer Græcè cum scholiis in Iliadem & Odysseam cuivis paginæ in ora libri adjectis, & subnexis ad calcem voluminis Porphyrii libellis editus est Basileæ apud Hervagium 1535. 1543. 1551. 4to. sive parvo fol. Iterum Scholia separatim, Homero quem explicant non addito, emendatius vulgata sunt à Jacobo Bedroto, Græcè, subjunctis iisdem libellis Porphyrii, Argentorati 1539. 8vo. cum Bedroti & Joh. Sturmii præfationibus, sub titulo: Ὅμηρος ἐξηγητής.

VI. Interjecto majore quam sæculi spatio Cornelius Schrevelius Homero suo Græco-Latino eadem Scholia, quæ Didymo audacter tribuit, in imo singularum paginarum Græce subjecit. Amstelodami apud Elzevir. ** Et Lugduni Bat. apud Franciscum Hackium Ao. 1656. 4to. Quanquam vero hæc Editio elegantissima est, tum dispositionis ratione tum typorum, tamen & in Græcum Homeri Textum vitia typographica non pauca superiorum Editionum & recepit & auxit, tum & Scholia adversus priorum editionum fidem detorta, depravata, mutilata, plurimis additamentis *** coinquinata exhibet lectori, ut queruntur Mericus Casaubonus in diatriba de hac Homeri editione ad virum Clarissimum Joh. Georg. Grævium edita Londini 1659. 8vo & Cantabrigienses in præfatione ad suum, de quo mox, Homerum; in qua etiam Oxoniensem ἔκδοσιν Iliados, quæ

* Hanc editionem exstare memini in Bibliotheca Gudiana. Etiam in Bibl. Petri Francii fuit cum M. Sladi emendationibus.

** Eadem hæc editio est, etsi tituli diversi: Communibus enim sumptibus Homerum excuderunt Hakius & Elzevirius. Itaq; falluntur viri docti, qui de illis loquuntur tanquã de diversis.

*** Hæc interdum virgulis includit, ut ad Iliad. γ΄. 365. οὕτως σωφρονοῦσιν οἱ ἐθνικοὶ, οἱ ἄθεοι, καὶ ἡ ψευδώνυμος καὶ εἰδωλολατροῦσα σοφία. Sæpissime vero sine ulla notâ antiquis admiscuit.

quæ A. 1675. 8vo. iisdem Scholiis illustrata prodiit, Schrevelianæ contagio infectam, ægrè ferunt. Hi vero, quos dixi, Cantabrigienses omnium præstantissimam Homeri editionem publico bono vulgare cœperunt A. 1689. 4to. edita Iliade; (Odyssea enim ab iisdem promissa, quod sciam, nondum prodiit) ad H. Stephani & alias optimas editiones castigata, cum versione longè emendatiore, in posterioribus præcipuè libris (nam in primis tribus vel quatuor pleraq; Schrevelianæ retinuisse se non diffitentur,) tum scholiis Græcis per singulas paginas subjectis, & ad veterum editionum fidem recensitis. Addiderunt etiam varias lectiones, & H. Stephani in Homeri Iliadem notas, quarum vix sextam partem Schrevelius dederat: Varias præterea lectiones, conjecturas & castigationes in Scholia, & suppositorum Scholiorum à Schrevelio insertorum elenchum.

VII. Denique in calce voluminis adjunxêre alia quædam Scholia Græca vetusta, excerpta Ao. 1518. ex optimo Codice ab *Aloysio Alemanno*, (qui Sophoclis Antigonen Italicè vertit) & adscripta in marginibus amplissimis Florentinæ * Homeri editionis, de quibus ita scribunt Cantabrigienses: *Excerpta illa quovis pretio digna, utpote vetustissimorum Criticorum & Grammaticorum reliquias, existimatu facile est. Videbis sæpè in iis laudatos, ubi tamen nec in nostris Scholiis, nec in Eustathio laudantur, Sidonium, Seleucum, Zenodotum, Aristarchum, Aristophanem, Herodianum, Chrysippum,* τοὺς ἀπὸ τῆς σχολῆς, *& alios veterum, quorum scripta dudum est, quod perierunt.* Hæc illi, qui cætera Didymo tributa vulgo scholia nec ipsi audent ad eum auctorem referre; sed ex variorum Commentariis collecta existimant, de quibus singulari dissertatione acturos se receperunt, præmittendâ Odysseæ. Lucem quoque adspexit Ilias, Græcè cum iisdem Scholiis Didymo adscriptis, Oxoniæ è Theatro Scheldoniano Ao. 1695. 8vo. Ὁμήρου ἰλιὰς καὶ εἰς αὐτὴν σχόλια ψευδεπίγραφα Διδύμου.

VIII. Præter hæc incertorum minora scholia, exstant etiam in Iliadem pariter atque Odysseam, diffusi & varia eruditione, Grammatica præsertim, referti Commentarii, sive ut ab auctore inscribuntur *παρεκβολαὶ Eustathii* patria CPolitani, qui Rhetorum primo Magister, ** & magnæ Ecclesiæ Diaconus, tum designatus Lyciorum Myreorum Episcopus, ac denique Archiepiscopus Thessalonicensis, circa annum

* Ejusmodi exemplar editionis Florentinæ Ao. 1448. fol. cum Scholiis MSS. in Bibl. Regis Christianissimi exstare testatur Labbeus p. 280. Bibl. nov. MSS.

** Vide Demetrii Chomateni locum apud Allatium de consensu Ecclesiæ Oriental. & Occid. L. II. c. 8. p. 613. Etiam libellorum supplicum Magistrum fuisse Eustathium tradit, sed nescio quo auctore, Nicolaus Majoranus. In Catalogo Bibliothecæ Scorialensis p. 127. memoratur Oratio ab Eustathio Thessalonicensi ArchiEpiscopo habita ad eos qui in templo erant S. Myroblytæ sive Demetrii in principio indictionis anno Mundi 6702. (CHRISTI 1194.)

Digitized by Google

num Christi * 1160. & post floruit sub Manuele Alexioque & Andronico** Comnenis. Cum hisce Commentariis Græcè primum editus Homerus est Romæ præfixis privilegiis Julii III. Pontificis (cui etiam inscriptum opus est à Nic. Majorano) Caroli V. Imperatoris & Henrici I. Regis Galliæ, A.1542---1550. tribus in folio voluminibus, qvam editionem manu Salmasii passim notatam evolvi Gluckstadii in Bibliotheca Gudiana. Iterum excusus cum Eustathii commentariis Homerus Basileæ apud Hieron. Frobenium 1560. fol. 2. Volum. Indicem locupletissimum ad Romanam editionem composuit Matthæus Devarius, cujus exstat libellus insignis de particulis lingvæ Græcæ, Romæ primum editus A.1588. 12. deinde Londini 1657. 8vo. & Ao. 1700. Altorffii in 8vo. eodemq; anno Trajecti in 12mo recusus. Indicis in editionem Eustathii Basileensem succinctioris auctor Sebastianus Guldenbeccius. Prolegomena quæ jam in utraq; editione obvia Eustathio præmisit Nicolaus Majoranus, cujus judicio *Interpres iste Homeri doctissimus, Philosophus acutissimus, Theologus religiosissimus, qui sensus abditos eruit, speciem omnem deformitatis abstergit, arcana sapientiæ & pietatis aperit. Imprimisq; id agit, ne quam totius Philosophiæ partem artificiis Poëticis occultatam ignoremus. Incredibile est memoratu, quantas opes Græcæ Eloquentiæ, quantos Thesauros omnium disciplinarum expromat.* Selectas ex Eustathio expositiones Græcè excerpserat, cumq; his Homerum recudendum dederat biennio ante Hadrianus Junius Basil. 1558. fol.

IX. Has merito inscripsit Vir doctus κέρας ἀμαλθείας, est enim Eustathii in Homerum opus verè quoddam lingvæ Græcæ velut *Copiæ Cornu*, ut omnes eruditi agnoscunt, & singillatim præ se tulit Martinus Crusius in Germano Græcia. p. 39. Modestia & institutum Eustathii patet ex his ejus prolegomenon in Iliadem verbis: ἐῶ δὲ τὸ φιλικὸν θέλημα διὰ τῆς Ἰλιάδος &c. *Placuit mihi Iliadem pertractare* (uti postea Odysseam quoq;) *& utilium rerum copiam studiosis ejus lectoribus exhibere, non equidem viris doctis, quos ni-*

hil

* Malè apud Vossium de Historicis Græcis. p.491. excusum est A. Iↄ ccL, scripserat Vir doctissimus cIↄ cL.

** Nicetas Choniates Lib. X. Annalium narrans hujus Eustathii precibus lenitum esse furorem Siculorum, quem capta sub Andronico Comneno Thessalonica in victos exercebant, hoc eum encomio mactat. *Is erat doctrina, eloquentia & virtute celeberrimus:* πολὺς καὶ μέγας ἐν λόγοις καὶ ἀρετῇ διαβεβοημένος ἁπανταχῇ, *Eustathius, qui & prudentia & usu rerum mirabili præditus & doctrina profanarum & sacrarum literarum uberrima cæteris omnibus antecellebat, eaque velut insigni & peculiari nota celebrabatur,* τὸ οἰκειότατον ἐκεῖνο, καὶ ἐξαίρετον ἦν χαρακτήρισμα. *Nam ejus oratione vel horridæ causæ moveri potuissent, & solo conspectu alienigenis ita erat venerabilis, ut & venienti assurgerent, & orantem libenter audirent, & ejus monitis ad humanitatem flecterentur, veluti vulnus inflammatum quod levi manu aquâ mollitur.* Idem libro octavo eloquentissimum vocat & DEO Mahumedis anathema dicendum, adversus Manuelis Imp. sententiam vehementissima oratione contendisse refert.

Digitized by Goo

hil horum subterfugit, sed tironibus, vel recordari ea, quæ pridem didicere cupientibus. Hoc igitur egi, & utilissima quæq; idoneo ordine collegi, non ut omnia congererem ab interpretibus hujus Poëtæ in medium allata, qui labor inanis neq; utilis valde, & immensus erat futurus; sed ut, quisquis cognoscere desiderat, suo quæque loco disposita reperiret ea, quæ non supervacua mihi visa sunt, puta sensus vel orationem solutam scribenti utiles, & Rhetoricas circumductiones in loco exprimere volenti, methodos convenientes, quarum studiosus & imitatione juvetur aliquis, & Poëtæ artificium demiretur: & dictiones plures quidem etiam prosæ idoneas, sæpe vero duras quoq; & asperas & Poëticas, quæ nisi certiori suæ originis significatione explicentur, propositus locus manebit obscurus: dicta insigniora sive Gnomas, quibus non rarò Homerica Poësis exornatur, Historias non eas modo, quibus Poëta ex professo utitur, Sed latiùs interdum ex aliorum scriptis desumptas: Adhæc fabulas, alias quidem simpliciter, ut proponuntur citra penitiorem contemplationem, & nudas; alias verò cum allegorica declaratione, & altiore reconditi sensus interpretatione, & alia innumera, quorum cognitio & honesta & ad vitam utilis est, atque ea non solum compendiose, verum omninò varie. Itaq; ,si quis absq; invidia, toto hoc opere perspecto modestè dixerit conatum hunc nostrum haud prorsus infructuosum esse, ille, opinor, non mentietur. Latinam versionem Commentariorum Eustathii non in Homerum tantum, sed & in Dionysium Periegetem* adornavit *Vincentius Marinerus* Valentinus, Bibliothecæ Regiæ Escurialensis Præfectus, teste in Bibliotheca Hispana Nicolao Antonio: Sed hæ aliæque viri illius translationes nunquam lucem publicam viderunt, quemadmodum nec latina versio commentariorum Eustathii in Odysseam, quam ab *Octavio Ferrario* Mediolanensi concinnatam tradit Paulus Freherus in theatro eruditorum p. 1541.

X. Auctorum Catalogum, quos plurimos laudat Eustathius, proximo Capite Lectori exhibeo, in præsenti contentus adnotare, quod sæpenumero ipsi Scriptores allegantur sub nominibus appellativis antonomasticis, v. g. ὁ τεχνικὸς pro Dionysio Thrace, Rethor Cilix pro Hermogene, ὁ γεωγράφος pro Strabone, pro Athenæo ὁ δειπνοσοφιστὴς, ὁ περιηγητὴς pro Dionysio, ὁ τὰ ἐθνικὰ συντέμνων, ὁ τὰ ἐθνικὰ γράψας pro Hermolao & Stephano Byzantino, ὁ περὶ περσῶν ἱστορήσας pro Xenophonte, ὁ ἐξηγητὴς pro Herodiano vel Apione. ὁ διασκευαστὴς est illi perinde ut auctori minorum scholiorum ad Odyss. λ. 583. Homerus ipse, quia narrat, & σχῆμα διασκευαστικὸν adhibet eoque delectatur, ut rectè observatum Merico Casaubono pag. 36. diss. de nupera Homeri edit. Cæterum in vastis ad Homerum Commentariis occasione toties sese offerente virum Christianum, imo Archiepiscopum, scriptores Ecclesiasticos

 raris-

* De his dicetur libro quarto cap. 2. ubi de Dionysio: at de aliis Eustathii scriptis, aliisque Eustathiis, libro quinto.

rariſſimè laudare, ſacram Scripturam* nunquam, merito miratus eſt Jacobus Duportus p. 278. Gnomologiæ Homericæ. Videtur autem inde factum eſſe, quia pleraq; ſua ex antiquioribus Homeri Interpretibus collegit Euſtathius, qui Ethnici nullam ſacrorum librorum rationem habuêre. In hoc quoq; multus eſt, ut Poſteriorum Poëtarum Græcorum loca paſſim conferat cum Homericis, & quomodo ex illo expreſſa ſint, doceat.

XI. Dicitur præterea Batrachomyomachiam Homeri Commentario illuſtraſſe, qui viſus tamen hactenus non eſt, & incertâ fide refertur à Geſnero in Bibl. & à Nicolao Majorano præfatione ad Euſtathium.

XII. Poſt Euſtathium non omittenda Scholia vetuſta in librum IX. Iliadis, Græce edita à *Conrado Hornejo* Helmſt. 1620. 8vo. Illa Johannes Caſelius Florentiæ deſcripſerat è libro Petri Victorii, in quo, ſi non in utramque Homeri ποίησιν, in alteram certe vel pluſculos ejus libros erant manuſcripta ejusmodi Scholia. Quo liber Victorii pervenerit, haud facile dixerim, etſi in literis Marci Velſeri ad Scaligerum prid. Cal. Auguſti Ao. 1602. datis legi Venetiis venales proſtitiſſe quinquaginta circiter Codices Græcos MStos, *reliquias*, inquit Velſerus, *quantum quibusdam indiciis ſuſpicor, Victorianæ Bibliothecæ, quos mediocri nos pretio præſtinaturos ſpero.* Neque hactenus potui certo reſcire, quis illorum ſcholiorum ſit auctor, at egregia vetuſta & docta affirmare poſſum, poſt veriſſimum de illis Caſelii & Horneji judicium, qui Euſtathiò quoque inſpecta haud dubitaturum obſervant, quisquis ejus in eundem Homeri librum Commentarios comparaverit. Non autem adeo occupata ſunt in phraſibus, vocibusque explicandis, quod nec ipſum nihilominus planè in illis negligitur, quàm ut oſtendant, Homerum magno verborum delectu, inſigni ordine & artificio rhetorico ubique uſum eſſe, egregiaque præcepta Ethica & politica paſſim poëmati ſuo inſperſiſſe. Criticorum itidem ſententias de verſibus Poëtæ, eorum γνησιότητι & lectione hinc inde etſi rarius referunt: Zenodoti, Ariſtarchi, Apollodori, Ariſtophanis Grammatici, Ariſtotelis & aliorum.

XIII. Scholia optima inedita *Porphyrii* in Iliadem, etiam ab illis, quæ Hornejus vulgavit, diverſa, & ex Bibl. Peireſcianâ accepta habere ſe teſtatus eſt Iſaacus Voſſius ad Melam, eorundemque editionem promiſit, pap. 59. & 154. Sed obiit citius vir doctiſſimus, quàm hæc aliaque, quorum ſpem eruditis fecerat, daret. Bibliotheca tamen ejus, atque in hâc Scholia iſta ſervantur, ut audio, in Bibliotheca Academiæ publicâ Lugduni Batavorum. Lucas quoque Holſtenius de vita & ſcriptis Porphyrii cap. 7. p. 33. cum Porphyrii in Homerum commentaria è Macrobio & Euſtathio commemo-

* In commentariis ad Dionyſium tamen laudat θείαν γραφὴν ad verſ. 195. reſpiciens Ezech. XXXVIII. 13. & Davidem σοφὸν βασιλέα ad v. 666. allato Pſ. CXLVII. 16.

memoraſſet, obſervat ineditum Scholiaſten Vaticanum ſæpius uſum Porphyrii auctoritate, præterea aliorum ſcholiorum ἀνεκδότων ſpecimen in primos Iliadis verſus affert è MSto Codice Florentino Mediceo. Idem Holſtenius ſcholiaſten ineditum Mediceum in Homerum paſſim laudat notis ad Stephanum. Sed & apud Labbeum pag. 371. Bibl. nov. MSS. mentio fit Scholiorum longè accuratiſſimorum & antiquiſſimorum in decem libros Homeri nunquam in lucem editorum. Joh. Rudolphus Wetſtenius diſſ. de fatis ſcriptorum Homeri p. 156. memorat tres Codices MStos metaphraſeos in Homerum, cujus initium: τὴν ὀργὴν εἰπὲ ὦ θεὰ τοῦ υἱοῦ πηλέως Ἀχιλλέως τὴν ὀλεθρίαν. Itemque aliam Paraphraſin in Bibl. Florentina quæ incipit: Θεὰ Καλλιόπη εἰπὲ ἀκριβῶς ἐν ἐμμελείᾳ ποιητικῇ τὰ κατὰ τὴν μῆνιν τοῦ Ἀχιλλέως κ. τ. λ. Aliam item paraphraſin *Moſchopuli*, à ſcholiis, de quibus infra, diverſam & in Bibl. Vaticana obviam. Omitto, quos in Bibliotheca Cæſarea occurrere narrat Lambecius, codices Homeri MStos, refertos ſcholiis Græcis marginalibus & interlinearibus. Venetiis in Bibliotheca D. Marci Iliadem cum ſcholiis ab editis multum differentibus ſervari, notat Clariſſimus Kuſterus ſive Neocorus in hiſtoria critica Homeri pag. 114. & Thomaſinus in Catalogo MStorum quæ in Bibliothecis Venetis occurrunt p. 39. recenſet libros à Cardinale Beſſarione illuſtriſſimæ Venetorum Reip. donatos. Idem doctiſſimus Neocorus in nova editione Criticæ illius, quam modo laudavi, Homeri hiſtoriæ, vulgaturus eſt varia ſpecimina ſcholiorum, paraphraſium & Metaphraſium Homeri ineditarum, quæ in Bibliothecis Bodlejana, Regia Londinenſi, Regia Pariſienſi aliisque deſcripſit. Superiore anno MDCCI. Dordraci in auctione publica Bibliothecæ illuſtris Johannis de Wit venum expoſitus fuit Homerus MS. cum obelis Ariſtarchi, & ſcholiis MSS. quæ marginibus adſcripta, bonam partem *Porphyrium* auctorem agnoſcunt, adjuncto *Procli* commentario ad ſex libros primores Iliados, ex Bibl. Antonii Seripandi Cardinalis: tum Odysſea cum antiquis ſcholiis MSS. copioſis. Ao. MDCXCVIII. in Bibliotheca nobiliſſimi juvenis Cornelii Nicolai proſtitit Amſtelodami Ilias Græcè una cum commentariis ampliſſimis *Johannis Grammatici*, Tzetzæ puta, de quo mox plura dicam. *Andronici** ſcholia Græca in Homerum MSta extitisſe Venetiis in Bibliotheca SS. Johannis & Pauli, memorat Geſnerus in Bibl. etſi Thomaſinus in Catalogo MSS. Bibl. Venet. nullam ejus mentionem facit. Videtur autem Geſnero hic eſſe M. Pompilius Andronicus, de quo Svetonius in Grammaticis c. 8. conjecturâ ut mihi quidem videtur non valde veriſimili, cum Svetonius teſtetur eum ſoli Philoſophiæ intentum Grammatica neglexiſſe.

* Andronicus Philoſophus allegatur à Gellio Lib. XX. c. 5.

XIV. *Johannis Tzetzæ* Metaphrasis Homeri versibus Politicis, sive ut ipse Chiliad. IX. vers. 283. loquitur, ἡμαξδιμένοις στίχοις scripta ad Irenen Augustam, à quâ pro singulis paginis tulit duodecim aureos, hinc τὴν Αὐγούστης βίβλον vocat XIII. v. 625. Fuit MSta in Bibliotheca Antonii Augustini, & hodieque in Bodlejana exstat Oxoniæ, fragmentumque illius produxit Vir Clariss. Henricus Dodwellus in dissertationibus de veteribus Græcorum & Romanorum Cyclis p. 802. ex quo apparet non Homerum tantummodo sed & alios qui de bello Trojano scripserunt opere illo velut compendio esse comprehensos. Video etiam à Labbeo & inter Codices MStos Bibliothecæ Cæsareæ Vindobonensis referri Tzetzæ Iliadem parvam Homericam: Præterea in Regiâ Londinensi habentur ejusdem Tzetzæ Pro-Homerica, * Homerica & post Homerica, quæ in Catalogo MSS. Angliæ ante paucos annos edito perperam referri sub corrupto nomine Johannis Tetri, per literas me monuit laudatus Neocorus. Fragmentum insigne μεθομηρικῶν, versibus 20. Hexametris constans, cum scholiis Græcis edidit & notis illustravit idem Dodwellus libro laudato pag. 803. seq. ubi monet operæ pretium esse facturum quisquis προομηρικὰ illa & Μεθομηρικὰ, utpote ex reliquiis priscorum Poëtarum Cyclicorum ipsi licet Tzetzæ non inspectorum collecta integra in publicum ediderit. In instructissima Imperatoris Bibliotheca Viennæ, in Episcopi Norwicensis Bibliotheca Londini, & Lipsiæ in Bibliotheca Paulina servatur ejusdem Tzetzæ inedita Homeri ἐξήγησις luce non indigna & supra cap. 1. §. 9. à me laudata. In Hispanica quoque S. Laurentii Bibliotheca fuisse Tzetzæ commentarium in Iliadem notavit Labbeus p. 385. Bibl. nov. MSS. Idem p. 110. & 134. memorat ejus ineditas allegorias ** in Homerum ad eandem Irenem Alemannam Augustam, quæ etiam bis exstant in Augustissimi Imperatoris Bibliotheca. Ex hoc opere forte petitæ

* Fragmentum horum exstat etiam in Bibl. Augustana, sed in Catalogo MSS. p. 79. perperam latine redditur titulus: *rerum ante Homeri tempora gestarum*. ProHomerica enim sive AnteHomerica sunt de rebus Homerico poëmati præmittendis ejusque argumentum antecedentibus.

** Meminit earum Tzetzes ipse Chiliade quinta vers. 776. uti ἐξηγήσεως Chiliad IX. v. 282. Hanc pridem etiam laudavit Petrus Crinitus in libris de honesta disciplina, ne recentiores jam memorem. Ex Tzetzæ allegorica Homericarum fabularum expositione scripta versibus politicis, exstant fragmenta in Appendice notarum ad Jo. Malalæ Chronicon. Habet & Clariss. Ludolphus Kusterus descriptam è Codice Barocciano & collatam cum MS. Regio Paris. Titulus est: Ὑπόθεσις τοῦ Ὁμήρου ἀλληγορηθεῖσα παρὰ Ἰωάννου Γραμματικοῦ τοῦ Τζέτζου, τῇ κραταιοτάτῃ βασιλίσσῃ καὶ Ὁμηρικωτάτῃ Κυρίᾳ Εἰρήνῃ τῇ ἐξ Ἀλαμανῶν. Initium operis: Ἐπεὶ φαιδρὰ πανσέληνε σελήνη σελασφόρε &c.

petitæ allegoriæ quædam Mythologicæ Physicæ & morales, quas sub Tzetzæ nomine è Bibl. Jani Rutgersii accepit, Latine vertit & utraq; lingva edidit in libellulo Federicus Morellus Paris. 1618. 8vo. Cujus generis allegorias nonnullas à *Mich. Psello* scriptas Græcè cum *Heraclitis** *Pontici* allegoriis Homericis vulgavit Conradus Gesnerus Basileæ Ao. 1544. 8. ut prætercam auctorem anonymum (*Nicephorum*** forte *Gregoram*) moralis interpretationis errorum Ulyssis ab eodem Gesnero vulgatum, & allegorias anagogasq; Homericas *Johannis Diaconi Galeni*, ejusdem cujus in Hesiodum similis labor editus habetur, quas memorat Labbeus p. 110. 111. Idem Labbeus p. 171. ex indice Scipionis Tetti refert MStos nescio quos quave in Bibliotheca exstare Interpretes Homeri triginta antiquos, tomis duobus. Scholia in Homerum duplicia diversa ab editis legisse se testatur P. Victorius XXXVI. 13. Var. Lect.

XV. *Georgii Chrysococcæ*, qui Theodori Gazæ familiaris fuit, scholia MSta in Odysseam, habentur in Bibliotheca Vaticana teste Allatio Lib. de Georgiis p. 360. quamvis ipse hæret ambiguus auctorne sit an duntaxat exscriptor iste Chrysococces. *Michaëlis* quoq; *Pselli* Paraphrasin Iliadis versibus politicis superesse docet idem Allatius libro de Psellis, & ex eo Gerh. Johannes Vossius libro posthumo de Poëtis Græcis p. 83. qui hoc ejus laudant initium; τὴν ὀργὴν εἰπὲ ὦ Θεὰ τοῦ υἱοῦ τοῦ Πηλέως. Ejusdem Pselli Paraphrasin in Odysseam cum scholiis quibusdam MStam fuisse quondam apud Joh. Oporinum testatur Gesnerus. Nescio an eadem sit Paraprasis Græca Iliados quam nullo auctoris nomine addito in codice Regis Galliæ n. XII. MStam occurrere testatur Labbeus p. 110. & 270. Sed & Odysseæ Paraphrasis Græca eidem memoratur p. 271. Bibl. novæ MSS. Sic Iliadem in prosam Græcam olim transtulerat *Demosthenes Thrax* ut auctor est Suidas. Specimen Paraphraseos Homericæ exstat apud Aristidem libro de dictione civili c. XIV. & apud Platonem Lib. III. de Rep. ubi oratio Chrysæ Sacerdotis ex Iliad. ά. sermone prosario eleganter solvitur. *Emanuelis Moschopuli****Byzantini Paraphrasis sive scholia paraphrastica in Iliadem MSta dicuntur exstare in Bibliotheca Vaticana, eadē forte in librum 1. & 2. Iliadis quæ memorat Sylburgius in Catalogo MSS. Codicum Bibl. Palatinæ p. 109. Hæc etiā edita debemus *Johanni Scherpezelio*, qui Ao. 1702. 8. vulgavit libros duos primores Iliados, illisq; præter versionem emendatā atq; animadversiones

* Sive *Heracliti potius.* Vide quæ de hoc libro dixi Lib. I. c. XXII.

** Vide Dan. Nesselii Catalogum MSS. Bibl. Vindob. part. I. p. 285. num. 9.

*** Hic Moschopulus Byzantinus fuit temporibus captæ à Turcis CPoleos, & cum aliis Græcis in Italiam profugit circa A. 1453. ἀνεψιὸς Moschopuli Cretensis, qui floruit sub extremum sæculi XIV. Locum ex Eman. Moschopuli sive alius ἐξηγήσει εἰς τὸν Ὅμηρον, ad Iliad. φ. producit Allatius de Patria Homeri c. VI.

Digitized by Google

ſiones ſuas, & Joach. Camerarii viri præſtantiſſimi commentarios adjunxit ſcholia Moſchopuli è codice MS. in quo *Etymologicum ineditum Græcum*, quod Antwerpiâ è Jeſuitarum Bibliotheca ad Clariſſimum Grævium miſerat Papebrochius. Titulus eſt: Ἐμανουὴλ τοῦ Μοσχοπούλου τεχνολογία καὶ ἀνάπτυξις τῶν λέξεων, τοῦ πρώτου βιβλίου, τοῦ Ὁμήρου. Τοῦ αὐτοῦ Τεχνολογία καὶ ἀνάπτυξις τοῦ δευτέρου στοιχείου τοῦ Ὁμήρου. Inter MStos codices Vulcanianos Bibliothecæ Lugduno Batavæ p. 416. memoratur neſcio cujus *Conſtantini Hermoniaci* Metaphraſis in Homerum. *Iſaaci Porphyrogeniti* ſcholia in Iliadem MSS. exſtare ex Joh. Vaillanti fide refert I. Rud. Wetſtenius diſſ. de ſcriptorum Homeri fato p. 158. eorumq; ſpecimen ab illo accepiſſe ſe teſtatur. In Dan. Neſſelii Catalogo Bibl. Vindobonenſis parte IV. p. 5. refertur Homeri Ilias & Odyſſea cum notis ſeu Rhapſodia *Quinti Smyrnæi*. Verum nullas in Homerum notas ſcripſit ille Cointus, de quo videas licet quæ dixi infra c. VII.

XVI. Ilias verſibus Politicis in linguam vulgarem Græcam translata à *Nicolao Lucano* prodiit Venetiis Ao. 1526. apud Stephanum Sabium & A. 1603. 4to. Batrachomyomachiam eodem Græco-Barbaro ſtylo verſibus Politicis expreſſit *Demetrius* * *Zenus*, *Zacynthius* circa Annum 1530. clarus, quam cum Latina verſione & notis edidit Martinus Cruſius in Turco Græcia p. 373. ſeq. Ex Cruſii editione recudi fecit Joannes Michaël Lange in parte altera Philologiæ BarbaroGræcæ. Altdorf. 1707. 4.

XVII. Homeri Ilias & Odyſſea una cum Batrachomyomachia & Hymnis Græce ** primum vulgata eſt (cum nullus ante liber magni momenti Græcus typis exſcriptus fuiſſet) recenſente ad MSS. codices & Euſtathii ineditos tunc commentarios, emendationisq; curam gerente *Demetrio Chalcondyla* Athenienſi, accedente dexteritate alterius Demetrii, Cretenſis

* Hujus Zeni Ἀλέξανδρος ὁ Μακεδὼν ſive liber de Alexandri M. rebus geſtis verſibus politicis excuſus Venet. 1529.

** Editiones Græcas Homeri quibus adjuncta ſcholia Didymo tributa, vel Euſtathii commentaria, paulo ante memoravi cum de Didymo & Euſtathio agerem. Cæterũ hanc Florentinam editionem non usque quaq; obviam uſurpare mihi licuit ex Bibl. Reverendi & Celeberrimi Senis *Esdræ Edzardi*, cujus humanitati eo nomine gratias conceptiſſimas ago. Primum hunc fuiſſe librum alicujus momenti qui Græce typis exſcriptus fuit, teſtatur Chalcondylas in præf. his verbis: Ἐπεὶ δὲ εὕρηται μὲν πάλαι κοινὸν ἀγαθὸν τοῖς φιλολόγοις τε καὶ σπουδαίοις εἰς εὐπορίαν βιβλίων λατινικῶν, λέγω δὲ τὴν τούτων ἐντύπωσιν, ἐποθεῖτο δὲ τοῦτ᾽ αὐτὸ κἂν τοῖς Ἑλληνικοῖς βιβλίοις, οὐδεὶς δὲ ἐτόλμα μέχρι καὶ νῦν ἑαυτοῦ εἰς τοῦτο καθεῖναι ὅτι καὶ λόγου ἄξιον, δεδιὼς οἶμαι τὴν τοῦ πράγματος δυσχέρειαν, τῶν τινες ἐκ τῆς περιφανοῦς πόλεως Φλωρεντίας εὖ πεφυκότων νέοι καλοί τε κἀγαθοὶ φιλομαθεῖς τε καὶ φιλέλληνες δύο μὲν ἀδελφοὶ Βέρναρδος καὶ Νέρις τὼ Νηρλίω, τρίτος δὲ σὺν τούτοις ἑταῖρος αὐτῶν Ἰωάννης ὁ Ἀκκίολος οὐκ οἶδ᾽ ὅπως ἐπιπνοίᾳ τινὶ ἀνεφάνησαν εὖ μάλα πρόθυμοι εἰς τόδε τὸ ἔργον.

tensis,typis pro illo rei typographicæ primordio sat luculentis, *Florentiæ* Ao.1488.fol.cum præfatione Græca Chalcondylæ,& Latina Bernardi Nerlii typographi ad Petrum Medices, Laurentii filium: præmisso Herodoto ac Plutarcho de vita Homeri, & Dionis Chrysostomi dissertatione LIII. Hanc secutæ Editiones itidem Græcum tantummodo Homerum exhibentes, *Aldinæ* Ao. 1504. cujus exempla qvædam excusa in membrana & Ao. 1517.1524.1528.8vo. *Argentinenses* apud Wolfium Cephalæum Ao.1525. Ao. 1542.8vo. curante Johanne Lonicero, qui varias lectiones Florentinæ & utriusq; Aldinæ ad Calcem voluminis subjecit. *Lovaniensis*, Odysseæ Batrachomyomachiæ & hymnorum. Ao.1535. 4to. *Parisiensis* (Iliados duntaxat) emendata per Adr. Turnebum Ao. 1554. 8vo. altera Parisiensis sed totius Homeri apud Morellum Ao.1562.1584. 4to: *Wormatiensis* 1565.8. duobus Vol.tum Parisiensis tertia castigatissima & luculentis typis exscripta in Poëtis Principibus Henrici Stephani Ao.1666.fol.Hanc ferè editionem postea secuti sunt, qui emendatissimum Homerum publico dare voluerunt. Homerus minore forma exiguo volumine in 12mo Græcè excusus est *Genevæ*, Ilias A.1559. & Odyssea A.1567.apud Crispinum & Ao. 1609. iisdem typis, quibus Græco-Latina ejusdem anni editio ab Æmilio Porto fuit accurata: Deniq; Odysseam nitidissime & emendate nûper excuderunt Cantabrigienses,forma majore octava. Batrachomyomachiam Græce editam Parisiis A.1507. curante Francisco Tissardo,memorat A.Chevillierius de origine typographiæ Paris. p.249.

XVIII. Quanquam *impar sui* est Homerus in alias translatus lingvas,quod de Gregorio Naz. latine reddito dixit S.Hieronymus 1. in Rufin. tamen versiones poëmatum ipsius commemorare juvat. Odysseam Latino Carmine olim reddiderat *Livius* (a) *Andronicus*, Iliadem *Accius Labeo* (quem Iliadem Homeri versibus Latinis fœdissime composuisse legas in scholiis ad Persium sat.1. v.50.) *Cnejus* (b) *Mattius* & *Ninnius Crassus*, ita enim apud Priscianum L. IX.p.866. MStus Putschii Codex legit pro eo quod ante illum inspectum ipse edidit *Nimius Cassius*. Sed horum laboribus pridem deperditis,primus ex recentioribus Homerum Latine reddi curavit *Franciscus Petrarcha*, quod notavit personatus Vignolius Marvillius in miscellaneis Gallicè editis. T.2.p.21. Versionem Latinam Odysseæ, auctore *Carolo Aretino*, MStam memorat Labbeus p.335. Bibl.nov.MSStor. *Angelus* quoque

(a) Mentio apud Ciceronem Bruto c.18. Gellium Lib.III. c.16.Lib.VII. c.7. & Lib.XVIII. c.9. Vide Scal. ad Festum in *topper*, Festum ipsum in *nequinont*, *nægeum* & *ommentans*. Hanc Odysseam veterem antiquissimum carmen vocat Charisius Lib.I.p.64. Laudant & Diomedes, Priscianus, Nonius Marcellus aliique.

(b) Allegatur à Charisio Lib.I. p.93. Diomede Lib.I.p.336. Gellio L.VI.c.6. L.IX.c.14. Apud Priscianum L.VII.p.760.edit. Putschii perperam vocatur Cn, Manlius.

Digitized by Google

Politianus in Homero latinè transferendo desudavit, cujus versionem exstare optat *Caspar Barthius* L.LIIX. Adversariorum c.14. ubi & suæ specimen exhibet, & T.I. in Statium p.7. ait, se primores duos libros Iliados triduo latinis versibus reddidisse. Verùm ut ad editas Homeri translationes veniam, ac primum commemorem eos, qui Carmine latino Poëtam expresserunt, exstant Iliadis L.I.II.IX. *Vincentio Obsopæo*, Et Liber III.IV.V.XIII. XVIII. cum initio undevicesimi, tum XX. XXII. & XXIV. *Nicolao Valla* Interprete Paris.1510. 4to & Basil. 1541. 8vo. cum Darete & Epitome Iliados, qvæ latinis versibus Hexametris circumfertur sub falso nomine *Pindari* * *Thebani*. Eadem Nic. Vallæ & Obsopæi Iliados metaphrasis, suppletis, qvi desiderabantur, ex *Eobani Hessi* versione libris, recusa est Basil. Ao.1573. 8vo. Iliadem enim integram carmine latino reddidit Hessus Basil. 1540. 4to. apud Robertum Winter, & 1549. 8vo. etsi dissvaserit hunc laborem Erasmus, qvi L.XXIV. Epist.5. ita ad Hessum scripsit: *quod Theocritum reddidisti latino Carmine, miror, si Siculam illam Venerem assecutus es. Homerum opinor experiris tractabiliorem, in utroque tamen argumento vereor, ut fama labori respondeat. Qui Græcè norunt, nam gliscit indies ea lingva latius, malunt ejusmodi auctores audire sua lingva canentes.* Librum primum & secundum Iliadis in latinos versus Hexametros convertit etiam *Joachimus Camerarius*, additis pereruditis in eosdem libros enarrationibus sive Commentariis. Tubingæ A. 1537. 1540. 4to. Francof. 1584. 8vo. Quatuor libros IX.X.XI.& XII. Odysseæ latino Carmine Elegiaco expressit *Johannes Prassinus* Witteberg.1539.8vo. Integram Odysseam una cum Batrachomyomachiâ (à *Jacobo Balde* Jesuita etiam elegantissimo poëmate latino ornatâ & amplificata) Carmine heroico *Simon Lemnius Emporius* Curiensis, Basil. apud Oporinum 1549. 8vo. libros octo *Franciscus Floridus Sabinus* Paris.1545. 4to.

XIX. Prosario sermone elegantiori Iliadem transtulit latinè *Laurentius Valla* Brixiæ 1497. fol. Colon. A, 1524. Lugd. 1541. 8vo. Odysseam *Raphaël Volaterranus*, cujus versio addita Vallæ Iliadi, & Batrachomyomachiæ ** ab *Aldo Manutio*, hymnisq; Homeri à *Jodoco Velareo* Verbrokano translatis, prodiit Venetiis A.1516. fol. impressus per Bernardinum Venetum de Vitalibus, & ex officinâ Joh. Graphei Ao.1528. 8vo. Video etiam memorari Odysseam latinè redditam à *Georgio Maxillo* Argent.1510. fol. Hymnos à *Georgio Dartona* Cretensi, cum Andreæ Divi versione mox memorandâ editos. Utrumq; enim Poëma Iliadem & Odysseam transtulit præterea *Andreas Divus* Justinopolitanus cum versione Batrachomyomachiæ ab Aldo Manutio & Hymnorum à Dartona composita latine vulgatam Venet. 1537. Paris.

* De hoc scripto dixi in Bibliotheca latinâ.

** Alios Batrachomyomachiæ interpretes & illustratores vide à me notatos supra c.2. n.3.

Digitized by Google

Parif. 1538. & Saligniaci 1540. 8vo. Cujus verfio licet paffim ut aliæ ejusdem Scriptoris inepta, tamen quia verbum è verbo reddere promittit, aptiffima vifa eft, quæ in editionibus Homeri Græco-Latinis fervaretur, & ab Editoribus fubindè emendaretur, uti factum eft ab *Henrico Pantaleone* Bafil. 1533. Fol. à *Johanne Spondano* * Mauleonenfi, admodum juvene, qui fuos qualescunque in integram Iliadem & Odyffeam Commentarios adjunxit, ibidem 1583. & 1603. Fol. ab *Oberto Gifanio*, cujus etiam notæ accedunt Argent. 1564. 8vo. 2. Vol. diligentius à *Seb. Caftellione* Bafil. 1567. Fol. ab. *Henrico Stephano* Genev. 1588. 12mo. 2. Vol. diligentiffimè ab *Æmilio Porto*, qui Francifci Patris fui commentarios in Homerum hactenus ἀνεκδότους accuratè fequi fe affirmat, Genev. 1609. 12mo. 2. Vol. quanquam in hac quoque Editione errores quosdam verfionis notavit Mericus Cafaubonus p. 32. feq. de nupera editione Homeri. Ilias cum verfione per eundem Portum accurata prodierat Lugd. 1580. 12mo. Henricum Stephanum fequitur Editio nitida Homeri Græco-Latina Amftelodamenfis per I. T. P. Anno. 1648. 1650. 8vo. 2. Vol. Cantabrigienfis Anno 1676. 1679. 8vo. 2. Vol. Gifanium *Jacobus Lectius* in corpore Græcorum Poëtarum Carminis Heroici Græcè & latinè vulgato Genev. 1606. Fol. & majorem partem *Cornelius Schrevelius* in editione, de qua fub initium hujus Capitis dictum à me eft, ubi etiam de Editione Græco-Latina Iliados à *Cantabrigienfibus* noviffimè accurata, in qua verfionem poft tot virorum doctorum labores à fe caftigatam dare allaborarunt. Denique *Jo. Henricus Lederlinus* qui Orientales litteras hodie docet in Academia Argentoratenfi, & *Stephanus Berglerus* Transfylvanus emendatam Homeri editionem Græco-latinam curarunt minori forma, nitidis typis, recenfitam ad exemplar primæ editionis Demetrii Chalcocondylæ & Poëtas principes H. Stephani, addita latina verfione paffim, in Odyffea præfertim emendata. Amft. 1706. 12. apud H. Wetftenium. Omitto fingulorum librorum Homericorum Editores & Interpretes, ut *Martinum Crufium*, qui librum primum Iliados non infeliciter vertit & illuftravit Francof. 1594. Fol. *Melchiorem Volmarum*, in libros primores duos Iliadis Parif. 1523. 4. (Confer Menagii anti Bailletum c. 121.) *Joachimum Hanfium* cujus prælectiones in quatuor primos Iliadis libros prodiere Dantifci 1611. 8. *Andream Cratandrum*, qui libros I. & II. Odyffeæ recenfuit, & præmiffa Angeli Politiani de Homero differtatione Græce edidit Bafil. 1520. 4to. *Joannem Hartungum* in tres primos libros Odyffeæ. Francof. 1539. *Johannem Sanderum* à quo liber nonus Iliadis editus eft, cum fuis de Homero collectaneis Magdeb. 1661. 4to. Commentarios item affectos & deperditos recentiorum in Homerum, ut *Claudii Belurgerii* Galli, qui Græcas literas Parifiis docuit, & tefte in Pinacotheca prima Jano Nicio Erythræo, adeo in deliciis habuit Homerum, ut nec ** in templo deponeret, fed in manibus, in oculis, in animo femper ferret, & facrarum precum loco recitaret, obiitque Alexandriæ in itinere, quod infano in Poëtam amore quinquagenarius fusceperat, vifurus campos ubi Troja fuit atque omnia loca quorum Homerus meminit. Prætereo denique promiffas Homeri Editiones, ut celeberrimi Viri *Johannis Georgii Grævii*, quem poft illuftratum à fe Hefiodum etiam Homerum edere conftituiffe, difcas ex Bofii Epiftolis ad Reinefium p. 363. Cui adde Commentarios, quos Eruditi expectant à *Johanne Rudolpho Wetftenio*, à *Johanne Jacobo Batterio*, de quorum conatibus vide Ephemerides Berolinienfes Clariffimi Chauvini Anno 1697. p. 98.

Pp 2 XX. Sed

* Lexicon Homericum quod idem Spondanus promittit, non vidit lucem.

** Vignolius Marvillius perfonatus fcriptor T. 1. Mifcellan. p. 221. *Cl. Belurgerius étoit fi fou d' Homere, qu' il l' avoit toûjours entre les mains, & jusqu' au pied d' autels. Il ne croioit pas qu' aucun autre ecrivain meritat d' être lû à fon prejudice.*

XX. Sed de Homero in alias linguas Vernaculas translato paucis adhuc dicere reliquum est. Nam & *Persice* versum testatur Ælianus Lib. XII. Var. hist. c. 48. qua lingua adhuc exstare notat Labbeus p. 257. Bibl. nov. MSS. *Syriacam* versionem à Theophilo Astronomo Rohensi sive Edesseno adornatam memorat Abulphragius p. 26. 40. & 148.

XXI. Eodem in loco Ælianus auctor est etiam *Indos* idiomate suo Homerum legisse, quod confirmat Dio Chrysostomus dissert 53.

XXII. Atq; ut de iis, quæ editæ sunt, dicam versionibus, Homerus integer *Anglico* carmine redditus exstat, à *Georgio Chapmanno* Londini sine temporis nota in Fol. & à *Joh. Ogilby*, Lond. 1660. Fol. Ilias à *Thoma Hobbesio* ibidem 1675. 8vo. Odyssea Ao. 1677. 8vo. *Johannes* quoq; *Drydenius* Anglorem Poëtarum Princeps, qui V. Nonar. Maji A. M. DCC. diem obiit supremum, Homerum Anglica Metaphrasi donare voluit, licet specimem vix operis, sed perelegans. librum nempe primum Iliadis publico dedit, qui primo loco comparet inter alia ejus poëmata nonnulla, sub titulo fabularum veterum recentiumque, junctim excusa paulo ante obitum auctoris. Londini in Fol.

XXIII. Ilias à *Christophoro de Mesa Hispanicè* versa non vidit lucem: Odyssea *Gundi-Salvi Peresii* prodiit Antwerpiæ Anno 1553. 12mo. & 1562. 8vo. Carmine satis puro & eleganti, quod Nicolai Antonii judicium est T. 1. Bibl. Hispan. p. 427.

XXIV *Belgice* prodiit Odyssea Delphis 1606. 8. Ilias Amst. 1658. 12mo.

XXV. *Hetrusco* idiomate Odysseam reddidit *Hieronymus Buccellinus* Florentiæ 1582. 8vo. Sed & *Antonius Maria Salvinus* nuper ad umbilicum perduxit suam Homeri translationem eo carminis genere quod Italis *Versi sciolti* dicitur. Versibus ludicris sex primores Iliadis libros eadem lingua Italica expressit *Joh. Franciscus Loredanus* Anno 1653. 12mo. T. IV. Opp.

XXVI. Habentur & primi decem Iliados libri *Gallico* redditi Carmine ab *Hugone Salelo* Paris. 1545. Fol. 1555. 1574. 8vo. reliqui tredecim ab *Amadiso Jamino*, Paris. 1580. 12. Odysseæ quoque libri primi tres ab eodem translati prodiere ibid. 1582. 4. cum notis. Nescio an reliqui etiam libri ex ejus Metaphrasi lucem viderint quam ad umbilicum perducere voluisse constat ex A. Verderii Bibl. Gallica p. 25. qui p. 676. memorat etiam Jo. Clopinelli poëma Gallicum de eversione Trojæ Lugd. 1544. fol. Ilias & Odyssea integra à *Salomone Certone* in Gallicum sermonem conversa ibid. 1615. 8vo. 2. Vol. Batrachomyomachiam quoque vertit Gallicè *Antonius Macaultus* Paris. 1540. 4. & *G. Roybier* Ao. 1550. & 1554. Iliadem *S. du Soubait. Paris.* 1540. 4. Recentissime Ilias & Odyssea Gallice prodiit Paris. 1681. 12mo quatuor voluminibus, quæ ipsa translatio recusa in eadem urbe est

Anno

Ao. 1699. atque à Clarissimo Jacobo Bernhardo in Novellis Reip. literariæ illius anni T. 2. p. 346. perperam tribuitur *Andreæ Dacerio*, ut ipse p. 479. agnoscit, testatus hanc parum accuratam versionem esse *La Vallerii* cujusdam Jesuitæ jam defuncti. Dacerium tamen ipsum quoque in eo esse ut post Hippocratem, Platonem, Sophoclem, & alios Scriptores Græcos, etiam Homerum Gallicis auribus impertiat, testatur *Franciscus Seraphinus Regnerius* in dissertatione, quam adjecit Metaphrasi libri primi Iliados versibus Gallicis luculenter à se expressi Paris. 1700. 8vo.

XXVII. Sed & *Germani* nostri Homerum pridem conati sunt in linguam suam transfundere. Odyssea enim à *Simone Scheidenreissero Minervio* archigrammateo Monachiensi germanice translata adspexit lucem Augustæ Vindelicor. 1537. Fol. Francof. 1570. 8vo. Ilias versibus reddita vernaculis cum Æneide Virgilii à *Johanne Sprengero* Francof. 1610. Fol. & 1630. 4to. Non mentiar autem, si dixerim Homerum inter Germanos primum balbutire desiisse, postquam in lucem prodiit Διὸς ἀπάτη, sive pars libri XIV. Iliados de Junone fallente Jovem Carmine vernaculo disertissimo expressa ab erudito Poëta L. *Christiano Henrico Postello** Hamburgensi, qui & notas eleganti ac πολυγλώττῳ eruditione refertas, & Germanicam versionem Commentarii Eustathii in eandem Homerici libri partem, quale nihil hactenus in nostra lingua usquam apparuerat, adjunxit, præmisitque poëma ingeniosissimum in laudem ἀπάτης sive fraudis Hamb. 1700. 8vo.

XXVIII. Argumenta singulis libris, partibusque & rhapsodiis Iliados & Odysseæ jam olim à Grammaticis præfixa esse, Eustathius testatur, tum in prosa, quemadmodum libro primo Iliados: λοιμὸς καὶ μῆνις, tum versu: Ἄλφα λιτὰς χρύσου, λοιμὸν στρατοῦ, ἔχθος ἀνάκτων, ut prolixiora argumenta libris singulis Græca prosâ in pluribus Homeri editionibus præmissa omittam. Confer de priscis titulis rhapsodiarum Homericarum differentes Viros Clarissimos Lud. Kusterum in Historia Critica Homeri p. 84. seq. Allatium de patria Homeri c. 5. Raph. Fabrettum in commentario ad veterem tabulam Iliacam p. 337. Jacobum Perizonium ad Æliani Lib. XIII. c. 14. ** Variarum, & Sanderum in collectaneis de Homero cap. 8. E latinis *Ausonius* quoque Periochas librorum Homericorum & prosa & singulis versibus scripsit, ut *Joachimi Camerarii* monosticha latina in singulos libros, p. 23. sqq. ad Lib. I. Iliados, & aliorum recentiorum similes opellas prætermittam.

* Obiit in patria A. 1705. die 23. Martii.

** Idem Ælianus lib. I. de animal. c. 42. laudat Homerum in Πατροκλεία (Iliad. π′.) ἱπποδρομίαν Pollux IX. 55. (Iliad. ψ′.) & Φαίακας IX. 106. (Odyss. θ′.)

Digitized by Google

XXIX. Indicem denique omnium in Homero Verborum concinnavit *Wolfgangus Seberus* ap. Commelin. 1604. 4to. Cui Editioni novus Titulus præfixus Amſt. 1651. 4to.

XXX. Phraſeologiam Homericam *Jacobus Sorgerus* dedit Francof. 1625. 8vo. Lexicon * Homericum *Ludovicus Coulonius* Pariſ. 1653. 8vo. Homeri Epitheta ex Iliade, per *Nicolaum Prouſtum* Lugd. 1594. 12. Epitheta ex Homero & aliis Poëtis Græcis collecta *Conradus Dinnerus*. Hanov. 1605. 8vo. Clavem Homericam *Antonius Robertus*, Duaci 1636. & Georgius Perkinſus Lond. 1647. 1671. Roterd. 1655. 1673. &c. in 8vo, nomine auctoris ſuppreſſo,

* *Baſilides* olim ſcripſerat περὶ λέξεως Ὁμηρικῆς, cujus libri Epitomen concinnavit *Cratinus* teſte Etymologico Magno in ἀείζηλος. De *Apione* & *Herodoro*, *Philoxeno* ejusque epitomatore *Ælio Sereno* dixi infra c. 5.

CAPUT IV.

I. Index Scriptorum in Scholiis minoribus ad Homerum allegatorum,

nonnullis illuſtris viri *Gisberti Cuperi* obſervationibus emendatior auctiorque.

Litera ſola, Libros Iliados, *Od.* literæ præfixum, Libros Odyſſeæ: numerus verſum ſignificat.

ACademici Philoſophi. E. 2.
Acuſilaus Υ. 307. Od Λ. 320. Ξ. 533. Ρ. 207.
Æſchylus Σ. 486. Od. Β. 20. ἐν ψυχαγωγοῖς, Od. Κ. 133.
Agallius Corcyræus, Ariſtophanis Grammatici diſcipulus. Σ. 491.
Alcæus Od. Φ. 71.
Alcman Lyricus. Α. 222. Γ. 242. 250.
Ἀλκμανικὸν σχῆμα, Hyperbaton. Od. Κ. 513.
Alexander Γ. 314. Plevronius. Π. 235.
Anacreon. Θ. 193. Od. Φ. 71.
Andromachus ἐν Ἐτυμολογικοῖς. Ν. 130.
Andron. Α. 52.
ἐν ἱστορίαις. Π. 235.
Androtio Od. Λ. 270.
Anticlides Η. 44. Od. Π. 471.
Antimachus Colophonius Ε. 389.
Apollodorus Athenienſis Α. 10. 195. Β. Catalog. 1. Μ. 117. Ν. 12. 301. Ξ. 296. Φ. 448. Od. Ψ. 198.
Ἐν τῷ πρώτῳ. Β. 103.
Ἐν δευτέρῳ. Α. 42.
Apollonius in Argonauticis Α. 264.
Ἐν δευτέρῳ. Γ. 237.
Apollonius Grammaticus Σ. 505. Od. Τ. 177. ἐν καταλόγῳ * νεῶν. Θ. 284.

Apio.

* Confer, ſi placet, quæ infra p. 331.

Apio. E. 403.
Aratus E. 385. Od. Δ. 272. K. 86. ἐν τῷ πρὸς Θεόπροπον Ἐπικηδείῳ. Σ. 486.
Archilochus. Od. Ξ. 508.
Aristarchus. A. 5. B. Catal. 1. E. 385. 397. 422. I. 395. K. 301. O. 741. Υ. 53. 357. Φ. 319. 323. X. 491. Od. A. 320. B. 1. 132. H. 24. Θ. 352. K. 3. Ξ. 29. P. 455. T. 229. Ψ. 296. 310. Ω. 1.
Οἱ Ἀριστάρχειοι.* A. 591. O. 82.
Aristodemus. N. 1.
Aristophanes, Grammaticus A. 5. Od. Ψ. 296. κατὰ Σέλευκον Od. B. 190.
Aristoteles. Δ. 88. 93. Od. M. 129. περὶ ζώων. Ξ. 291. P. 674. Φ. 252. Od. P. 291. X. 299.
Περὶ τῆς Παροιμίας. Od. X. 19.
Πέπλος. Λ. 687.
Asclepiades. Od. Λ. 269. 320. 326. 581.
Ἐν τραγῳδουμένοις Z. 155. H. 467.
Ascalonites. Vide infra, Ptolemæus.
Bacchylides. M. 397. Od. Ψ. 295.
Callimachus B. Catalog. 136. 273. Γ. 1. Λ. 697. P. 53. Σ. 487. X. 398. Od. B. 132. P. 599. X. 299. 300.
Ἐν αἰτίοις. A. 609. B. 145. N. 166.
Ἐν β΄ αἰτίων. A. 106.
Ἐν Ἑκάλῃ. B. Catalog. 54.
Callistratus. Od. P. 455.
Chilonis sententia, ἐγγύα, πάρα δ' ἄτα. Od. Θ. 351.
Chrysippus Stoicus. N. 41.
Cleantes (idem ut existimo cujus librum V. rerum fabulosarum laudat Porphyrius in vita Pythag.) Γ. 64.

Clitopho. Υ. 403.
Cointus (Quintus) ὁ ποιητὴς ἐν τοῖς μεθ' Ὅμηρον. B. 219.
Crates Λ. 740. Od. B. 1. Γ. 293. Δ. 84. K. 86. Λ. 14. M. 61. T. 229. X. 188.
Cyclici Poëtæ Γ. 242. Σ. 486. T. 332. Ψ. 346. 660.
Cypriorum scriptor, ὁ τὰ Κύπρια πεποιηκώς. Π. 140.
Στάσιμος (leg. Στασῖνος) ὁ τὰ Κύπρια πεποιηκώς. A. 5.
Cyrenaici Philosophi, E. 2.
Demetrius Z. 35. O. 194. Scepsius Υ. 3.
Ἡ Δημώ B. 205.
Παρὰ Δήμωνι. Od. Υ. 301.
Demosthenes E. 146. 867. Od. Γ. 171.
Dicæarchus. Z. 396.
Didymus A. 400. Δ. 379. 475. X. 126.
Diocles Od. T. 475.
Dionysius Od. M. 85.
Ἐν τῇ ε΄ ἱστοριῶν. B. 308.
Dionysius Thrax N. 41. O. 741.
Ἐν ταῖς μελέταις. Od. X. 19.
Diphilus. I. 122.
Epicharmus H. 93.
Epicurei. E. 2.
Eratosthenes E. 422. X. 29. Ω. 24.
Eretrici Philosophi E. 2.
Eumelus ὁ τὴν Εὐρωπίαν πεποιηκώς. ζ. 130.
Euphorio B. 157. 212. Γ. 314. N. 21. Ξ. 295. Σ. 486. Ω. 602.
Euripides A. 115. I. 145.
Ἐν Ἀλκήστιδι. Bæot. v. 273.
Ἐν Βάκχαις Ξ. 323.
Ἐν Ἡρακλεῖ K. 418.

Gale-

* Grammatici Aristarchei fuere qui ex Aristarchi ejusque discipulorum schola prodiissent ut Pamphilus Alex, Didymus Chalcenterus, Polemo &c.

Galenus. Od. B. 315.
Gloſſographi T.27. Od.Δ.217.388.
Hellanicus B. 105. Γ. 144. 151. 250. E. 64. M.41. Y.145. Od. B. 185.
Ἐν Ἀργολικοῖς. Γ. 75.
Ἐν α' τῶν Ἀτλαντίδων Σ. 486.
Ἐν Βοιωτικοῖς B. Catalog. I.
Herodotus Ξ.229. Od.B.315. Δ.356. Λ. 14. N. 96.
Heſiodus A. 7. 42. 43. 176. 222. 402. B. 159. 205. & Catalog. 289. Γ. 374. 424. Δ. 10. 193. E. 422. Z. 35. Θ. 31. 480. K. 353. M. 397. Ξ. 124. 274. O. 18. 37. Σ. 486. Od. A. 8. Γ. 68. Δ. 232. K. 139. Λ. 285. 325. 359. M. 70. 168. T. 34.
Ἐν τοῖς ἔργοις καὶ ταῖς Ἡμέραις. A. 4.
Ἐν Θεογονίᾳ, Θ. 396.
Ἐν Καταλόγοις. B. 336.
Heſtiæa Grammatica Γ. 64.
Hippocrates B. 240. (204.)
Homerus ἐν τῇ α' ῥαψῳδίᾳ T. 40. ἐν τῷ καταλόγῳ Π. 595. Homœoteleuta in illo obſervata. H. 93.
Jamblichus Od. B. 153.
Ibycus Γ. 314.
Lycophron Γ. 314. E. 412. Π. 36. T. 215. Ω. 251. Od. N. 259.
Lycurgi leges N. 5.
Mnaſeas Od. Σ. 84.
Marſyas Ξ. 226. Od. Σ. 84.
Menander Od. O. 246.
Nicander K. 335.
Nicias τῷ πρώτῳ Od. Ψ. 218.
Oraculum E. 64.
Orus in Orthographia B. 461.
Parmeniſcus. Σ. 100.
Pauſanias Od. B. 300.
Pherecrates Od. B. 289.
Pherecydes. Z. 153. H. 9. Λ. 671. 708. N. 302. Ξ. 120. Π. 175. Σ. 486. Od. Λ. 265. 280. 320. 325. M. 70. O. 16. 223. 225. T. 432. Φ. 23.
Ἐν τῇ ἑβδόμῃ Od. Λ. 289. 320.
Ἐν τῇ δεκάτῃ Od. Λ. 263.
Philochorus Od. T. 155.
Philoſtephanus B. 145. H. 86. Π. 14.
Philoxenus A. 575.
Pindarus Γ. 243. K. 435. Ξ. 201. 274. Π. 234. Φ. 194. Od. K. 3. Φ. 304.
Pittaci μηδὲν ἄγαν. K. 249.
Plato Od. T. 178. Ἐν Φαίδρῳ Od. M. 63.
Plutarchus ἐν μελέταις Ὁμηρικαῖς. O. 625.
Polemo A. 39.
Ἡ δ' ἱστορία παρὰ Πολεμωνίοις * ἤτοι Κυκλικοῖς. Γ. 242.
Porphyrius A. 317. Δ. 105.
Ἐν τοῖς ζητήμασι Ὁμηρικοῖς B. 249. 308. Γ. 175.
Ἐν τῷ περὶ παραλελειμμένων τῷ ποιητῇ ὀνομάτων. Γ. 250. 314.
Poſidonius X. 325.
Praxagoras ἐν τῇ ἀνατομῇ. X. 325.
Proxenus Od. Ξ. 327.
Ptolemæus (Mendeſius niſi fallor) ἐν τῷ πρώτῳ χρόνῳ Od. Δ. 228.
Ptolemæus Grammaticus Aſcalonites Σ. 100. T. 337. Φ. 323. ubi male in Schrevelii editione Ἀσκαλωνίτης. Idem Ptolemæus, ut exiſtimo, reſpicitur A. 334. Py-

* Illuſtrem Cuperum monuit doctiſſ. Grævius, verba: Πολεμώνιοι ἤτοι, non reperiri in MS. quem conſuluit, ac ſi vera lectio, rationem nullam ſe poſſe comminiſci quàm quod à Polemone quodam in unum corpus fuerint collecti Cyclici, Polemone forte Evegeti F. diſcipulo Ariſtarchi. Ex Polemone proferunt quoq; Mythica nonnulla Clemens Alex. in Protreptico & Arnobius lib. IV. Forte leg. παρὰ Πολέμωνι ἤτοι Κυκλικοῖς.

Digitized by Google

Pythagoras Γ. 1. O. 412.
Pythagoræi de septimestri partu T. 119.
Quintus, vide, Cointus.
Sardanapali dictum Od. B. 315.
Seleucus (Grammaticus) Od. B. 190.
Simonides N. 103. Od. Ξ. 435. T. 518.
Sophocles Od. H. 106. Λ. 127. T. 471.
Stamis ἐν τῷ περὶ Λέσβου Γ. 250.
Staphylus ἐν γ' Θεσσαλικῶν Π. 175.
Stasinus, vide, Cypriorum carminum scriptor.
Stesichorus B. 339. Ψ. 91.
Stoici Philosophi E. 2.
Thales Cynosuræ monstrator Σ. 487.
Theophrastus περὶ εὑρημάτων A. 449. Ἐν φυτικοῖς Od. K. 510.
Theopompus A. 38.
Thrasybulus Π. 233.
ὁ Θρᾷξ. Vide, Dionysius.
Thucydides I. 395. K. 56. 253. ἐν τῇ ά. Π. 595.
Timæus Σ. 486.
Tragici (Euripides) A. 7. I. 145. Od. P. 208.
Tryphon Δ. 43.
Xenophon K. 56. Od. N. 288.
Xenophanes H. 99.
Zoilus Ephesius. E. 4. & 20.

II. *Index scriptorum laudatorum in Scholiis ad Iliados IX. à Conrado Hornejo in lucem editis.*

ÆSchylus. Vers. 150.
Ammonius. 536.
Apollodorus. 147.
Archemachus Eubœus. 525.
Aristarchus. 19. 66. 147. 212. 310. 349. 350. 560. 580. 601. 684.
Ἐν τῇ Ἑτέρᾳ τῶν Ἀριστάρχου 653. quasi binæ fuerint Aristarcheæ ἐκδόσεις poëmatum Homeri.
Aristophanes Grammaticus. 4. 205. 547. 684.
Aristoteles locum Homeri ἀθετῶν. 21.
Chiron botanices inventor 453.
Corax & Tisias (male Κτησίας editum) Rhetoricæ inventores. 443.
Diogenis Cynici dictum. 446.
Dionysius. 460.
Glossographi. 566.
Herodicus Selymbrianus diætetices inventor. 453.
Isocrates in panegyrico. 63.
Menander. 394.
Nicanor. 153. 534.
Sophocles. 453. 481. in Oedipo Chorus è sacerdotibus. 571.
Strabo. 525.
Zenodotus. 21. 130. 560. 656. 684.

Digitized by Google

III. *Index * ſcriptorum ab Euſtathio in Commentariis ad Homerum allegatorum, accommodatus ad paginas editionis Romanæ.*

AChæus. χάσκοντα λιμῷ μόσχον ὡς χελιδόνος. pag. 753. c. ubi μόσχος ſignificat νεοττὸν ſive pullum hirundinis. Odyſſ. 1596. 45.

Ælianus. Primus bellum Trojanum cecinit Syagrus p. 4. μέμνηταί τινος Φθίας παρθένου, ἧς φησιν ἐρασθεὶς Ζεὺς μετέβαλε τὴν μορφὴν εἰς περιστερὰν p.71. A. Purpurarios, purpuras, uno ictu frangere.p.524,C. τὴν εὐχὴν Αἰλιανός φησι πρέσβιν πρὸς θεὸν ἀδωρότατον. p.738. C. ὅτι στεφάνη γυναικαῖος κόσμος. p.1175, A. de aquila. p.1351, B.
Ἐν τῷ περὶ Ζώων ἰδιότητος. ibi κλάδι pro κλάδῳ p.58. C. Odyſſ. ἱστορεῖ. 1493. 59, 1630, 64, 1653, 16, Fr., 1390, 26, 1404, 46, 1756. 30, 1757, 51. 1870, 55.
Ἐν τῷ περὶ προνοίας. In eo uſus eſt voce ἀθὴρ (unde ἀθερίζειν) p.100. A. ἔῤῥεε δακρύοις ὁ ὀφθαλμὸς p.495. C. ex eo refertur ſequens oraculum: Μοῖραν μὲν θνητοῖσιν ἀμήχανον ἐξαλέασθαι, Ἣν ἐπὶ γεινομένοισι πατὴρ Ζεὺς ἐγγυάλιξεν. p.657. C, χλούνην dixit τὸν ἀπόκοπον, uſus eſt voce ἀγκυρεῖν pag. 797. B.

Ælius Dionyſius in Lexico. p.84. B. p.166, A. p.203, A. 204. B. ἐλλωπίειν τὸ ὑγροῖς καὶ ἐπιμύουσι καὶ κατακεκλασμένοις ὄμμασιν ἐμβλέπειν. p. 106. B. βυσταύχην. p.107. A, p.217. B. p.219. B. 228. C. 229. B. 231. C. 239. B. Δορίδες μάγειρεικαὶ τράπεζαι p.243. A. 258. B. de Sparta, p.294. C. de Magnete lapide. p. 338. B. de vocibus διέτης, τριέτης &c. p.341. A. Fr. p.368. C. aliud Fragm. ibid. dicitur δένδρειν καὶ δένδρεον καὶ δένδρος p.396. B. περὶ προξένων, ἀστοξένων, δορυξένων & ἰδιοξένων. p.405, C. Chordas muſicas olim fuiſſe λινέας p.421. B. ὅτι οὐδὲν λευκῶν ἀνδρῶν ὄφελος p.455. C. 456, A. πιστὰ τουτέστι

* In ſuperiore editione exhibui Indicem in Euſtathii commentarios, in quo concinnando uſus fueram induſtria egregiorum tum adhuc juvenum Jo. Chriſtophori Wolfii, Conrectoris hodie Flensburgenſis, & Petri Zornii Hamburgenſis: Ab eo tempore *Jo. Hudſonus* vir doctrina & humanitate juxta præſtantiſſimus ad me Oxonia miſit indicem in eoſdem Commentarios Euſtathii, alia longe ratione eaqve perqvam opportuna concinnatum, digniſſimumqve qvi lucem videat. Eum hic exhibere tibi integrum Lector præſenti loco volui, qvem cum priore operæ pretium fuerit conferre, uti in tam longo tamqve moleſto labore fieri neqvit qvin aliqvid hinc inde excidat vel perperam annotetur: qvo minus ipſe conferrem, temporis me anguſtia prohibuit. Adjunxi etiam qvæ in hoc indice deſiderari intellexi ſupplementa qvæ ad me pro ſingulari ſua humanitate miſit Illuſtris *Gisb. Cupe-*

Digitized by Google

τουτέστι ποτὰ p.464. C. ἐμπαλαστόμενος ἀντὶ τοῦ ἐμπλεκόμενος, apud Thucyd. p.527, B. De ave, quæ ὦτος vocatur p.561, A. ὅτι Ἀθήνησι τάγμα ἦν ἀξιόλογον οἱ ἡνίοχοι, κατελέγοντο γὰρ οἱ εὐπορώτατοι ἁρματοτροφήσαντες p. 576. C. diversos fuisse Hercules. p. 589. C. ὅτι αἰγὶς τὸ ἐκ τῶν στεμμάτων δίκτυον p. 603. A. de voce εἰνάτερες p.648 B. Ἀκασκᾶ, i.e. ἀκήν. p.668, B. B. de voce ἐρδάνιον p.707, B. p.735, C. de voce ἀμφιτάπης p.746 B. p.772. C. αἰνεῖν, τὸ ἀνοδεύειν καὶ ἀνακινεῖν κελευθὰς, ὕδατι φύροντα. p. 801, λυκοφιλίως, i. e. ὑπόπτως. p. 809. C. τοὺς κωμικοὺς μάλιστα ἐκκλίνειν πᾶν τὸ ἔχον σιγμὸν &c. p.813, C. p.858, B, ἰατρὸν γυναῖκα. p.859. C. p. 862. A. B, ἰνάθαι. p. 877, A. de voce κολώνη p. 880. B. ὅτι πάλη τὸ λεπτότατον ἄλευρον καὶ τέφρα. ὅτι θαλαμαὶ τόποι ἱεροὶ διοσκούρων p. 906. C. ὅτι κῆπος καλλωπισμὸς κόμης p.907, B. ἱππάκης, βρῶμα Σκυθικὸν p.916, A. σῶοι, σοὶ, & σῶ, p.959, C. ὅτι ἴδυοι οἱ μάρτυρες ἐλέγοντο p. 1158, B.

Aëthlius Samius Odyss. 1573. 28.

Æschrion. p. 841. B.

Æschylus. ἰπῶν τὸ βλάπτειν p. 16. C. ἐπιστολὴ pro ἐπιτολὴ, sive ἐντολὴ p. 29, A. jus πέμπτη γέννα erat Danaus. p. 37. C. Ἡλίου Φοίβου φλογὶ

τῶν. Qvoniam vero binæ exstant editiones operis Eusthathiani, ut Basileensis qvoqve ἐκδόσεως, cujus paginas extra hunc indicem in hoc opere semper fere adhibeo, possessores aliqvem usum ex hoc indice capere possint, ecce tibi collationem paginarum utriusq;:

Iliados.	A.	B.	Γ.	Δ.	E.	Z.	H.	Θ.	I.	K.	Λ.	M.	N.	Ξ.
Basil.	1.	123.	280.	330.	386.	473.	527.	572.	623.	697.	755.	841.	879.	946.
Rom.	1.	163.	370.	435.	511.	621.	661.	693.	731.	785.	825.	888.	915.	963.

Iliados	O.	Π.	P.	Σ.	T.	Y.	Φ.	X.	Ψ.	Ω.
Basil.	998.	1051.	1121.	1172.	1229.	1262.	1299.	1348.	1391.	1462.-1519.
Rom.	1001.	1041.	1091.	1127.	1168.	1192.	1219.	1253.	1284.	1336.

Odysseæ	A.	B.	Γ.	Δ.	E.	Z.	H.	Θ.	I.	K.
Basil.	3.	73.	107.	143.	202.	242.	267.	289.	330.	376.
Rom.	1379.	1429.	1453.	1478.	1520.	1548.	1565.	1583.	1611.	1643.

Odysseæ	Λ.	M.	N.	Ξ.	O.	Π.	P.	Σ.	T.	Y.
Basil.	414.	464.	500.	526.	561.	589.	616.	650.	678.	717.
Rom.	1670.	1705.	1730.	1747.	1772.	1791.	1810.	1833.	1851.	1880.

Odysseæ	Φ.	K.	Ψ.	Ω.
Basil.	742.	769.	798.	819—847.
Rom.	1897.	1916.	1935.	1950—1970.

Digitized by Google

p.40 C. τ' ἰατρὸν μάντιν πȣ ὀνομάζει, p.48.C. λαπάζω pro ἀλαπάζω p.65.B. Φελλοὶ δ' ὅπως (ubi ὅπως pro καθὰ μεταληπτικῶς) p. 79. B. πεδοῖ. p.153. C. πλόκαμος θρεπτήριος. p.165, A. Ἀπάτης δικαίας ȣκ ἀποςατεῖ θεός. p.188. C. Διόποι, οἱ ἄρχοντες. p.203. A. πεπαίτερος p.211. B. 212. C. ἄριςα δεῖπνα δορπαθ' αἱρεῖσθαι τρία. p.242. B. Δαυλὸς δ' ὑπήνη. p. 274. B. Κύπρȣ Πάφȣ τ' ἔχȣσα πάντα κλῆρον p.305. C. Σαλμυδησσία γνάθος p.309. A. Apud eum reperitur vox Λυρναῖος, quæ est ἐθνικὸν τȣ̃ Λυρνησσὸς per Syncopen. p.322.B. κόταβοι ἀγκυλητοί, p. 344. B. τέθνηκεν αἰσχρὸς χρημάτων ἀπωλείᾳ p. 352. C. Phrygas & Troas confundit, qvos Homerus distinxit, p.364.C. ὀβρίκαλα. p.381. B. Βαλὴν pro βασιλεύς. ibid. Ἐπάργεμον. p.427. B. μυχθίζειν. p. 440. B. Αἰθέριον χίνυγμα. p.472. C. Πέργαμα, ȣδετέρως. p.503. A. ψιλής, ψιλῆτος. p.515. A. μητρυιὰ νεῶν. p.560, B. ὑμνεῖται ὑπ' ἀςῶν φροιμίοις πολυῤῥόθοις. p. 634. A. ȣπ δῆμος, ȣπ ἔτης ἀνήρ. p.641. C. τὴν δύσιν, ἡλίȣ φθινάσματα λέγει. p.698. B. ψυχοςασία. p.699. B. 706. C. Φελλοὶ ὅπως δίκτυον ἀνέχȣσιν ἄνω. p. 711. B. 717. A. κεδνὰ βλαςάνει βȣλεύματα. p 720. A. de tripode. p.740. A. μόνος θεῶν θάνατος ȣ δώρων ἐρᾷ, ȣδ' ἀντὶ θύων, ȣδ' ἐπισπένδων λάβοις &c. p.744. A. ἀφθονέςερον. p. 746. C. κηδεύειν καθ' ἑαυτὸν ἀριςεύει μακρόν. p. 758. C. χλεύης, ὁ ἐντομίας. p. 772. C. θεόρτον p. 784. A. 827. B. σπίδιον πεδίον, ὅ ἐςι μακρόν. p.882. C. 916, B. ἀργυρήλατα p.917. C. Ἄβρωτος ἐρημία. p.968. C. βλέφαρα μὴ κοιμῶν ὕπνῳ. p.981. C. ὄμμα παραβαλὼν θύννȣ δίκην. p.994. C. ὅτι Αἴας πρῶτος μόνον τὰ περὶ μαχαίρην, qvod Eustath. refellit. p. 995. A. τὴν τάφρον αὐλῶνά φησι. p. 1157. B. πρὶν ἂν παλαγμοῖς αἵματος χοιροκτόνȣ αὐτός σε χρίσαι Ζεὺς καταςάξας χεροῖν. p. 1183. A. πέπλȣς μελαγχίμȣς. p. 1254. B. ἡλίȣ Φοίβην φλόγα λέγει. p.1266. C. χαλκοδέταις κοτύλαις ὄλοιεν. p.1282. C. ἀγώνιοι θεοί, οἱ ἀγοραῖοι. p.1335. C. 1343. C. ἄριςα δεῖπνα δόρπα θ' αἱρεῖσθαι. p. 1358. A. *Odyss.* 1386. 12, ἀςρογείτονας, 1390. 20, ὀβρίκαλα. 1395. 47. ἔξηβος. 1428. 21, Fr. 1430. 62, 1432. 5, 1446. 32, 1447, 20, 1471. 2, σπονδαὶ χαλίκρητοι. pag. 1433. 38, 1484. 48, 1497. 42, ἀήσυροι μύρμηκες. 1500. 28, Fr. 1509. 35, 1535. 24, ςόμις. 1538. 50, 1540. 30, 1541. 29, 1545. 49, μύρμηκες ἀήσυροι. 1547. 11, 1554. 55, Fr. 1559. 60, 1596. 25, 1597. 31, 63, 1598. 59, ὄβελα ὀβρίκαλα. 1625. 47, 1629. 11, 1705. 53, 1713. 4, 1775. 21, 1791. 43, 1828. 27, 1832. 59, 1833. 4, 1839. 56, 1843. 16, 1851. 16. 1854. 25, 1872. 5, 1923. 60, 1940. 57, 1941. 1, 47, 1965. 49.

Ἐν Πέρσαις. p. 11. C. ἐν Ἀγαμέμνονι. εὐάγγελος ἠὼς γένοιτο μητρὸς εὐφρόνης πάρα. p. 22. C. *Odyss.* 1726. 13, 1854. 26.

Æschylus Alexandrinus. Fr. de amore cœli & terræ. 978. 2.

Agathar-

Digitized by Google

Agatharchides. p.1696. C. 1029. C, *Odyss.* 1960. 28.

Agathias Corcyræus. σοφιστὴς p. 1156. B.C. 1159. A.

Agathias. *Odyss.* 1898. 4.

Agatho. 1292.

Agathocles (Babylonicus) p. 903. B. p. 994. C. var. lect. ex qvo loco colligas Homerum emendasse. *Odyss.* 1524. 27.

Alcæus. ἀγέρωχον dixit τὸν ἄκοσμον καὶ ἀλαζόνα. p. 314. Ejus Scolium de Admeto. p. 326. C. λόφον σείων καρικόν. 367. B. Ἄρευς pro Ἄρης. 518. C. ἄνομος καλάρης. 603. B, κινήσας τὸν πέτρας πυκινὸν λίθον pag. 633. C. βληχρῶν ἀνέμων ἀχείμαντοι πνοαί. 705. C. τέρεα dixit pro τείρεα. 1155. C. μηδὲν ἄλλο φυτεύσῃς δένδρον πρότερον ἀμπέλου. 1163. A. μύρωμα. 1295. A. *Odyss.* κινήσας πυκινὸν λίθον 1397. 32, 1571. 43, πεφύγγω. 1596. 6, 1612. 14, 1633. 1, κταίνω. 1648. 5, 1687. 51, 1759. 27, 1901. 50, 1910. 17.

Alciphron. πατελλοχάρων. p. 229. A. (ὁ Ἀττικιστὴς) ἐνεργεῖν pro, subigere fœminam. p. 762. C. ἀποσκλῆναι κινδυνεύω λιμῷ p. 1295. B. Odyss. κατασκλῆναι κινδυνεύω λιμῷ 1508. 43.

Alcman. ἐπ' ἀριστερὰ χηρὸς ἔχων p. 1106. Καρύστιος οἶνος. p. 281. A. Κύπρον ἱμερτὰν λιποῖσα καὶ Πάφον. 305. C. ἀγέρωχος pro σεμνὸς 314. C. Insulas pityusas vocat πιτυώδεις. 355. ult. αἰνόπαρις κακὸν Ἑλλάδι βωτιανείρη 379. C. οὐ γὰρ πυρφόρας τίος κόρος ὡς ἀμύνασθαι. 546. B. Alcmanicum σχῆμα qvale sit. 606. C, 756. B, λᾶος εὔμβια καλόν. 1147. A. ὡς Ἄκμονος ὁ οὐρανὸς pag. 1154. B, Odyss. 1449. 12, 1462. 47, 1547. 30, 1563. 1, 1633. 1, 1633. 51, 1648. 7, 1701. 21. 23, 1735. 50, 1787. 44, 1892. 44.

Alexander. τὸν Ἕκτορα Ἀπόλλωνος υἱὸν παραδίδωσι. ad v. 314. Il. Γ.

Alexander Aphrodisiensis. ἀξύμβολος. *Odyss.* 1405. 53.

Alexander ὁ Κοτιαεύς. p. 589. C.

Alexander Myndius. p. 254. C.

Alexander Paphius Odyss. 1658. 47, 1713. 18. de Homeri parentibus.

Alexion. τὸ ἔτης, socius, δασύνει. p. 641. C, 1017. C. Odyss. 1788 52. 55.

Alexis. p. 859. C, 863. B, οἶνος ξενικὸς παρῆν, ὁ γὰρ Κορίνθιος βασανισμός ἐστι. p. 953. B, 962. B. Alexis οὐ τὸν ἔρωτα πέτεσθαι λέγει, ἀλλὰ τοὺς ἐρῶντας. p. 987. B, Fr. de amore. 988. A, 1144. A, 1226. A. Somnum dixit βροτείων πόνων παυστῆρα. 1336. A. Fr. ἄνθρωπος εἶναί μοι δοκεῖς Κυρηναῖος. &c. p. 1184. B, καίεταί μοι τὸ πῦρ ἤδη, πυκνοὶ δ' ἄττουσιν Ἡφαίστου κύνες. i.e. σπινθῆρες 1151. C, οὐ γὰρ ἐμυρίζετο ἐξ ἀλαβάστου. 1161 B, Fr. 1164. B,

1169. A, σοῦ δ' ἐγὼ λαλιστέραν οὐπώποτε εἶδον, οὔτε κερκώπην γύναι, οὐ κίτταν, οὐκ ἀηδόνα &c. p. 1282. C. Ejus Griphus de somno. 1336. A. *Odyss.* καὶ θυμοῦ δέσμαι τινές. 1411. 34, 1422. 49, 1449. 8, ibid. 20, Fr. 1560. 61, 1571. 9. 20, 1594. 8, 1623. 51, 1624. 48, τελκέτυλον ψυγέα. 1632. 13, 1646. 17, 1712. 44, 1752. 2, 1817. 60, 1837. 20, 1842. 19, 1960. 11,

Amerias γλωσσογράφος p. 757. A. Ubi exponitur illud Homeri, τίω δέ μιν ἐν καρὸς αἴσῃ.

Amphis Comicus. p. 1015. C.

Anacharsis. Ejus Apophtegma de navigantibus. p. 1034. A. *Odyss.* 1524. 21, 1896, 14,

Anacreon. χαλκοεργὸς ὀχάνου. p. 367. B. & 707. C. Σόλοικος φθόγγος, i. e. βαρβαρικός. p. 368. A. οἷά τε νεβρὸν νεοθηλέα, γαλαθηνὸν. p. 711. B. τελσκεκορημένον, τὸ πολλάκις ἐσκεσαρωμένον λέγει. p. 725. B. σκύπφον. 900. A. λέγουσι παρ' Ἀνακρέοντι ἐπὶ θρήνου κεῖσθαι τὸ ὕμνον. 928. C. voce γονύκροτοι, ἐπὶ δειλῶν usus est. p. 932. A. Κὰδ δ' ἡ λοιπὸς ἐχύθη. p. 1001, B. μεὶς μὲν δὴ Ποσειδηΐων ἕστηκε· νεφέλαι δ' ὕδατι βαρύνονται· ἄγριος δὲ χειμῶνες παταγοῦσι. 1012. A. γυνὴ πανδοσία. 1088. B. τὸ ἡδυπαθῆ (ex Athen. XV. 690. C.) λυδοπαθῆ ἔφη. p. 1144. A. δέσποινα ἄρτεμι θηρῶν. p. 1247. A. πυκταλίζειν. p. 1322. C. 1329, B. meretricem vocavit πανδοσίαν & λεωφόρον *Odyss.* 1476. ἀγήλατος 1538. 49, τελσκεκορημένε. 1542. 47, 1654. 15, 1746. 13, 1856. 13, 1862. 16, 1901. 43, 1942. 4,

Anaxandrides. *Odyss.* 1632: 63. ex Athenæo. 1761. 49, καλὸς ὢν τὴν ὄψιν &c. 1834. 15.

Anaxarchus εὐδαιμονικὸς φιλόσοφος. 1273.

Anaxilas Comicus. Odyss. Fr. 1422. 55, 1714. 37,

Andocides ἐν τῷ περὶ ἀσεβείας. 381.

Andron Historicus. Odyss. 1507. 44, Ex eo de more comburendi cadavera inter Græcos quædam adducit. Sh. Hom. ad v. 52. Il. A. de Sellis, quos Homerus ὑποφήτας Διὸς vocat ad v. 235. Il. π.

Anonymi. ὁ εἰπὼν τὸ Αἴσηπον ποταμὸν ἑλικώτατον ὕδωρ (i. e. nigerrimam aquam) p. 57. A. τραγικὸς τίς φησι· δέος γὰρ ᾧ πρόσεστιν, αἰσχύνη θ' ὁμοῦ, σωτηρίαν ἔχοντα τόνδ' ἐπίστασο. p. 111. C. Citatur Comicus incertus. p. 302. B. De Creophylo Samio, qui cum hospitio excepisset Homerum, dono ab eo accepit poëma de excidio Oechaliæ. p. 330. C. τραγικός· κερδαίνετε τὸ πρὸς Σάρδεων ἤλεκτρον. i.e. aurum. p. 366. B, Tragicus de Helena, ἣν καλλίστην χρυσοφαὴς ἥλιος αὐγάζει. p. 397. C, ὁ τῶν στάσεων ἐξηγητής. 467. C. βραδὺς ὁπλιτοπάλας δαΐος ἀντιμάχοισι. p. 513. ἐν παλαιῷ περὶ παθῶν σκέμματι. τίς ἔσθ' ὁ πωλῶν τ' ἀνδράποδα, ἐγὼ παρά. p. 586. C. 633. B. ὁ Κίλιξ σοφὸς

Digitized by Google

σοφὸς πεπαιδεῦσθαι τὴν θασίαν ἄλμην. 749. A. ὥσπερ τινι λογίῳ Αἰγυπτίῳ αὐδεῖ, σκώπτει τις τοὺς Αἰγυπτίους ἱερεῖς, εὐνούχους δηλαδὴ ὄντας, εἰπὼν ἀπῆχθαι &c. p. 1183. A. σὺν ἅρμα χάρμα, καὶ γέλως ἱερὰ θεαί. p. 1304. C. Odyss. Ἀλεξανδρεὺς ῥήτωρ in Eroticis. p. 1761. 15. Anonymus Poëta Alexandrinus. 1295. Anonymus auctor sententiæ, μητρόπολις τῶν δεινῶν ὁ οἶνος.

Antimachus ad imitationem Homeri dixit, ἐνέπετε κρονίδαο Διὸς μεγάλοιο θύγατρος. p. 9. C. p. 263. B. ὥς ῥα τότ' Ἀργείων ἐκολώει στρατός. 205, A. ἔστι δέ τις Νέμεσις μεγάλη Θεός. &c. p. 355. B. 1098. C. var. lect. 1243. B. var. lect. p. 1334. A. Colophonius *Odyss.* 1700. 10, 1441. 16, 1746. 18, it. ad v. 389. Il. E.

Antimachus Grammaticus Homerum exposuit, ut patet ex p. 932. & 1243. ἀποσημειωσάμενος ὀνόματα συγγενικά. 971. adde 163. & 355.

Antiope. *Odyss.* 1779. 54.

Antiphanes Comicus οὐχ ὁρᾷς ὀρχούμενον ταῖς χερσὶ τὸν βάκηλον; p. 159. C. τί δ' αἱ ἕλληνες μακροτράπεζοι φιλοτρώγες δρᾶσειαν, p. 245. B. 740. A. κασωρίτιν ἔφη τὴν ἐπὶ τέγους προεστῶσαν. p. 741. B. 867. C. δεῖ γὰρ φαγόντας δαψιλῶς βρέχειν. 890. C. (ὁ χαρίεις) de unguento Attico. 974. C. 1035. C. προφαλίδας λινοσάρκους. p. 1329. A. Odyss. 1401. 6. 53, 1422. 51, 1612. 16, 1753. 23.

Antipater. Odyss. (ὁ Ἀκάνθιος.) 1697. 58.

Antipho Rhetor λόγον ἔγραψε περὶ ταῶν. p. 346. A.

Antisthenes. Odyss. 1645. 11.

Aphthonius. Odyss. 1714. 54. 56.

Apion εἰς τὰ τοῦ Ὁμήρου p. 28. A. ὅτι οἱ ἕλληνες ἐκ δευτέρου ἐπὶ Τροίαν ἐστράτευσαν. 47. A. 118. C. 140. C, 153, B, 157. A, 178. B. p. 267. A, 299. B, 314. C, 324 B. 329. A, 340. B. 350. B, 474. C. 476. C, 496 C. 515. C. 518. B, 526. C. 541. A. 545. B, 592. B. 618. A, 641. C. Quare sol ἠλέκτωρ ab Homero dicatur 659. B. de voce ἠθεῖος. 559. B. de voce Ἀβληχρός. 705. C. 706. C. 708. A. 729. B. 732. C. 742. C, 747. A. de verbis illis Homeri, τίω δέ μιν ἐν καρὸς αἴσῃ. p. 757. B, 763. A, de voce ζαφελῶς. 769. B, παλύνειν, est μολύνειν. 786. B, 790. A, 794, B. 803. C. 809. A. 834. B. 841. B, 843. A. ὅτι ἐμπλοκῆς τι γένος (τριχῶν) εἰς κέρατος τύπον ἀνεπλέκοντο οἱ παλαιοί. 851. C. 922. C. 959. B, 992. C. 1071. C. de voce ἀναρέτης. 1043. C. 1075. C. 1235. A. 1250. C. de Spiritu vocis αὖον. 1304. A.
Ἐν τοῖς εἰς τὸ Πῖ σχολίοις. p. 1257. C. vid. ad v. 403. Il. E.

Apollonius Grammaticus. ἐν τῷ περὶ μετοχῶν. 440, C.

Apollonius (Rhodius) de cæneo, θεινόμενον στιβαραῖς καταιγίδην

γδην ἐλάτῃσι. p. 101. B. 344. B. 362. B, 975. C. ἄμμι γεμὴν νοὸς ἔνδον ἀτύζεται. 1112. B. Odyſſ. 1715. 28.

Apollodorus. τοὺς ἀκρατεῖς καὶ καταφερεῖς ἀλφηστὰς εἶπε. p. 1166. C, quid ſignificet ἀμφίθετος φιάλη apud Poëtam. p. 1299. C. Apollod. Atheniensis ſcripſit Commentarium in catalogum navium, ſive Bœotiam Homeri p. 263 C. 363 C. 524 B, 742 C, 757 C. *Odyſſ.* 1448, 30. Odyſſ. 1476. 38, 1635. 30, 1700. 10, 1706. 2. 3, 1951. 16.

Apollodorus hymnos ſcripſit, vid. τὸ τέρθρον.

Ariſtarchus. οὐδέν τι τῶν παρ' Ὁμήρῳ ἀλληγορεῖν ἤθελε. pag. 40. B. δασύνει τὸ ἄρσαντες, in verſu illo Homeri, Ἄρσαντες κατὰ θυμ.. &c. p. 67. A. χεῖρες ἄαπτοι, i. e. δειναὶ καὶ ἀπλόητοι, 150 B, 190 C. 255 B, ?.. C, var. lect. p. 273. C. 283. C. 305. C. 369. C. var. lect. παρηὰ pro παρηιάς 377. C. 524. A. 539. A. 548. C. 549. A. 561. C. 592. B. μηδέν τι τῶν Ὁμήρου ἀλληγορεῖν ἀξιοῖ. p. 614. A. 641. B. ὅτι Ἀρίσταρχος πολλὰς λέξεις παρὰ τὴν ἀναλογίαν καινοτέροις τόνοις ὑπέβαλε. 652. C. 624. B. 689. B. var. lect. p. 716. C. 729. B. 742. C. 841. B. 854. A. 855. B. 858. C. 869. B. 890. A. de voce κρέσσαι. 903. A. var. lect. p. 972. C. 999. B. 1017. A. C. 1040. B. αἰναρέτης 1043. C. 1052. A. 1075. C. 1133. A. ὅτι λῖνος εἶδος ᾠδῆς. 1163. C. verſum aliquem in Homero obelo notat. 1198. A. Var. Lect. Il. Φ. v. 169. p. 1229. C. 1291. C. Var. Lect. p. 1304. B. 1336. B. 1337. B. 1352. C. 1353. C. 1359. A. *Odyſſ.* 1386. 9, 30, 75, 1439. 4, 1457. 47, 1458. 1, 1483. 41, 1485. 5, 1493. 28, 1494. 54, 1580. 27, 1587. 41, 1644. 54, 56, 1654. 28, 1697. 19, 1698. 36, 1715. 25, 1723. 17, 1748. 56, 1749. 33, 1776. 21, 1785. 37, 1835. 40, 1854. 64, 1863. 51, 1924. 13, 1936. 10, 1944. 37, 1948. 48, Ἀριστάρχου ἔκδοσις 1885. 53.

Ariſtarchus quomodo explicaverit verba illa Homeri, Διὸς δ' ἐτελείετο βουλή. ad v. 5. Il. α. Homerum non certo quodam conſilio, ſed caſu, in catalogo navium à Boetis initium feciſſe dixit. ad v. 1. Catalogi. De Oto & Ephialte ad v. 385. Il. E. ad v. 397. Il. E. ad v. 422. Il. E. ad v. 351. Il. K. ad v. 741. Il. O. ad v. 357. Il. T. ad v. 319. Il. Φ. ad v. 323. Il. Φ.

Aratus. Ἔνθα μὲν ἠελίοιο θερείτατοί εἰσι κέλευθοι, Αἱ δέ που ἀσταχύων κενεαὶ φαίνονται ἄρουραι, Ἠελίου τὰ πρῶτα συνερχομένοιο Λέοντι. ad v. 385. Il. E.

Ariſtophanes Grammaticus. de Ætolis obſervavit, eos ex multis genitivis facere nominativos, ut παθήματος, γέροντος &c. p. 279. de ſignificatione vocis ἀμύνεσθαι. p. 546. B. de voce οἴκεται. 566. B. 589. B. de voce ἠθεῖος. 659. C. μῆλα etiam de capris, & πρόβατα de equis dici. 877. C. de nominibus & gradibus ætatum veluti βρέφος, παιδίον &c. p. 962. A. de voci-

vocibus ἄππα, πάππα &c. p.1118. A, ὅτι λάτεις ὁ ἐπιμίαθιος. 1246. A. 1327. B. *Odyss.* 1401. 19, λειπογνώμονα. 1404. 60, 1415. 63, 1455. 34, 1599. 14, 1625. 33, 1627. 43, 1660. 4, 1680. 23, 1707. 51, 1745. 31, 1752. 10, 16, 1761. 22, 38, 1770. 11, 1784. 23, 1817. 38, 1827. 47, 1839. 39, 1864. 29, 1915. 16, 1823. 4, 7.

Aristoph. Gram. ἐν τῷ περὶ ὀνομασίας ἡλικιῶν. ὅτνης ἐστὶν ὗς ἐκτομίας p. 772. C. *Odyss.* 1817. 19, 1720. 25, 1752. 11.

Ἐν γλώσσαις. 115. 279. 546. 566. 150. B.

Ἐν συγγενικοῖς. de differentia vocis ἑκυρὸς & πενθερός. p. 648. C, de Ægide Minervæ singulari opere egit. p. 603. B.

Aristophanes (vid. Comicus) ἐπὶ τῶ ταρίχει τ̃ γέλωτα κατέδομαι. p. 73. C. τάριχον ἔστιν πλύνω. ibid. ἡ κωμῳδία πολλὰ καταπαίζει Κλέωνος, ὃν κὴ μόνῳ βρενθυομένῳ τῷ κατὰ Πύλον ἀριστεύματι. p. 121. C. Ζεὺς λήροις τοὺς νικῶντας ἀναδῶν στεφάνοις. p. 125. C. Κήρυλος. ibid. ἀπανθρακίζειν pro ὀπτᾶν. p. 135. B. Πόθεν χελιδὼν πήνικ' ἄττα φαίνεται. pag. 148. C, 191. B. 309. C. Ἑρμαϊκὴ κύλιξ. p. 640. C. ὀφθαλμῶ παραβάλλεσθαι λέγει τ̃ Σωκράτην p. 768. A. Λυδῶν δεῖπνα κὴ θετταλῶν. p. 857. B. ἀνὴρ πεδήτης ἰτέαν ἐνημμένος. p. 911. C. σῶς etiam θηλυκῶς apud Aristoph. accipitur. p. 959. C. σᾶ, ἢ σῶα. ibid. τ̃ νῦν ἵν' ἄρδω, κὴ λέγω τι δεξιόν. pag. 1077. C. ἐλατῆρ, πόπανον πλατύ. p. 1163. C. ἐνδὺς τὸ γυναικεῖον τοδὶ χιτώνιον. p. 1166. C, 1226. A. πικρότατον οἶνον τήμερον πιῇ. 1253. C. ἀλφίτων χοίνικας τρεῖς κοτύλης δέκτας. 1282. C. κοτυλίσκιον. ibid. de Melito & Cinesia, hominibus, gracili corpore præditis. 1288. C. σορέλλη, σκῶμμα εἰς γέροντα. 1289. A. διέμινος ὄζει σφηκίω, i. e. ὑγρᾶνας. 1312. A. ἀσπιδαποβλής. 1359. A. *Odyss.* κρόταλον. 1381. 48. ἀστειότερον. 1382. 16, 1384. 63, 1385. 54. 59, ἀπαφανάνθην. 1387. 2, 5. ὀρειοκόμους ἄθρους. 1392. 28, βλέπος Λυσίας. 1394. 38, 1397. 43, 50, 1398. 17, σφενδάμνινοι 1398. 22, ξυροδόχον. 1399. 36, προπόλος. 1400. 57, τρωγάλιον. 1401. 50, πινακηδὸν ἀποσπῶν. 1402. 14, ξυλοφάγον. 1403. 39, ἀρύβαλλος. 1405. 12. 14, βλάβος. 1410. 16, στρουθοὺς 1411. 13, 14, 1416. 41, Fr. 1419. 53, 1421. 64. χρυσεοπήνητον ἄμφιον, 1423. 4, Fr. 1426. 58. 1428. 54, 1441. 23, 1442. 8, 1446. 7, 13, 21, 1448. 4. vid. infra Comicus.

Ἐν βατράχοις. πολύερον δόνακα ἔφη. p. 1165. B.

Ἐν Σφηξί. *Odyss.* 1523. 58, 1541. 64,

Ἐν Εἰρήνῃ. ναξιουργὴς κάνθαρος. p. 907. B. τὸ ὄρτυγος διὰ μέτρον συστέλλεται. pag. 1108. C. πόθεν τὸ φίτυ, i. e. φύτευμα. p. 1291. B. *Odyss.* 1573. 20, 1626. 5,

Ἐν Ἱππεῦσι. pag. 666. B. Maritum appellari Dominum p. 1185. A. *Odyss.* 1403. 39, 1406. 17,

Digitized by Google

In Bithynia fluvius ὄρνος dictus. 336. A. De Bateia Dardani uxore. 351. B. Ζήλεια ἡ καὶ λυκία. 354. A. τὴν Καδμείαν νίκην μεγάλην νοεῖ. 361. A. De Halizonibus. 363. C. meminit Zielæ cujusdam. 375. A. ξεναγεῖν γενικῇ συντάσσει ὁ Ἀῤῥιανός. p. 405. A. οἱ Βιθυνοὶ δίκας ἐδίκαζον καθεζόμενοι ἀντίοι τοῦ ἡλίου, ὡς ἂν ὁ θεὸς ἐπόπτευοι p. 414. B. ὕπιος ποταμός. 532. C. de pugna. Martis cum Enyalo. 673. C. 674. A. usus est voce ἄργυρος in prosa. 678. B. de *Crocodica*, fœmina magica. 881. C. de Abiis Scythis. 916. B. de Saltatione σίκιννις dicta. B.

Ἐν τῇ Ἰνδικῇ. p. 474. C.

Ἐν Βιθυνικοῖς, 490. A. Καδμεία νίκη, ἀντὶ τοῦ, μεγάλη (Ἐν Βιθυνιακοῖς) ὅτι ἀνιόντες εἰς τὰ ἄκρα τῶν ὀρῶν Βιθυνοὶ, ἐκάλουν πάπαν τὸν Δία, καὶ Ἄττιν τὸν αὐτόν. 565. A. Πελέπος, per E. p. 691. C. 1017. A.

Asclepiades. p. 878. A. *Odyss.* 1632. 7, 1713. 33,

Asclepiades Myrleanus. de Plejadibus. pag. 1351. C. Odyss. p. 1697. 53, 1775. 24.

Athenæus. * ὅτε ἰχθῦσιν ὗσεν ὁ θεὸς πολλαχοῦ. 35. B. ἀτυχὲς ἰχθύδιον. 100. C. λαγὸς pro λαγώς. 136. C. 150. B. Κύλικες φοξαί. 207. A. νοσσάδες ὄρνις. 228. C. 242. C. 247. A. de Antyla urbe. 258. C. 261. A. Δημήτηρ σιτώ. 265. C. Φάλαγγας ἐπικαρσίας. 285. C. ἐχῖνος est vox πολύσημος. 309. A. 315. B. 331. C. 346. A. de pygmæis. 372. B. ὀλβιογάστωρ & κοιλιοδαίμων. 402. A. μύτις 440. B. λύχνος δίμυξος. ibid. ἀφόρητοι βλαῦται. 454. C. ultimam Syllabam in v. ταῶς circumflexo & Spir. aspero notabant. 524. B. ὅτι πλημοχόη σκεῦος ἦν. 598. B. ἄρδεται οἴνῳ ὁ νοῦς, ὡς λέγειν τι δεξιόν. 641. A. de tripodibus. 740. A. 740. B. οὐλὴ κερδαμύλη μᾶζα ἦν. 743. A. κρέα καλινιστά. 750. C. ἐκτήσθω pro κεκτήσθω. 759. C. 810. B. 852. A. 857. B. 859. B. τὸ ὄψον pro pisce interdum accipi. 867. C. 868. A. ὅτι μέλη ποτηρίου εἶδος ἦν. ib. B. ibid. C. de variis poculorum generibus. 869. A. ὅτι τὰ κανίσκια ἦν ἅπαντα χρυσᾶ. ib. C. ibid. iterum. de Nestoreo poculo. 870. A. B. & 871. A. ib. B. 879. C. 900. A. de versibus apud Homerum, qui sunt ἀκέφαλοι, λαγαροὶ &c. 900. B. πρόκροσσος. 903. B. 907. B. de turdis. 947. A. 948. B. de adulatoribus. 952. C. de laude Atticæ. 915. A. τοὺς ἡδονικοὺς φιλοσόφους ἀμαρτωλόγους φησί. 962. A. 964. C. parodia. 975. A. ἄρτος ἀλειφατότης. 975. C. Polybius autor est, in Iberia occidentali esse quercus, cujus fructu Thynni pisces vescuntur. 994. C. μᾶζα ἀμολγαίη. 1018. A. 1042. A. 1049. B. 1056. B. παρὰ τῷ Ναυκρατίτῃ σοφιστῇ) ἀμφίταλοι. 1057. A. 1077. B. de saltatione. 1078. B. de Musica. 1078. C. ibid. iterum, 1085. C. 1087. C. 1088. A. Athenæus ὁ κανονιστής. 1286. C. ὅτι Μαριανδυνοὶ ἐκαλοῦντο δορυφόροι. 1090. C. 1091. C. τονθολυ-

* Epitomâ tantummodo Athenæi usum Eustathium, annotavit doctiss. Bentleius.

Digitized by Google

θελυγεῖν & κοχυδεῖν de fluminibus.1095. A. de festo Pelorio, 1101. A. ὅτι κλεὶς μέρ☉ θύννων. 1108.B. qua ratione graculi capiantur.1126.B.de candaulo, cibi genere, apud Lydos olim usitato. 1144. A. ἐξήλαυνόν τινες τ̃ ἄργυρον εἰς ὑμμ☉ ἰδέαν. 1157. A. 1157. C. ἀλάβαςον. 1161. B. ὅτι ἀμάλλαι τὰ δράγματα τῶν κριθῶν. 1162. B. ἐθλασμένον pro τεθλασμένον. 1163. B. αὐλιν☉. 1164. A. ὁ παιδίσκ☉. ibid. ἐπινομίς. 1165. C. ἐπιχρὴν 1179. B. κωλῆνες. 1183. A. De Ebrietate. 1198. A. περὶ ἐρινεῦ. 1208. A. ὅτι οἱ οἰνοχοῦντες ἠΐθεοι ἐν τῇ τ̃ Ποσειδῶν☉ ἑορτῇ παρὰ τοῖς Ἐφεσίοις ταῦροι ἐκαλοῦντο. 1205. B. 1207. A. μελία. 1210. B. ὁ βοιωὼν, ἰχθὺς. 1211. B. 1213. B. Πορφύρε☉ θάνατ☉. ib. C. ἡ ῥαφανὶς. 1220. C. de delphine. 1221. B. κόνδυα ἀργυρᾶ. 1224. A. ὅτι ἅπας ἰχθὺς σάρκα φιλεῖ βροτέαν. 1227. B. 1230. A. αὐλήσεων διάφοροι ὀνομασίαι. 1233. C. περὶ σαλπίγγων. 1242. B. λεπαςὴ κύλιξ. 1246.B. de Phryne meretrice. 1259. A. de phialis ex Cratino & Jone. 1261. B. de vino hordaceo. 1270. A. λαγὸς. λαγῶ & λαγὼς, λαγῷ. 1271. A. Parodia versus Homerici, ἱεράμεθα μέγα κῶδ☉. &c. 1275. C. εὐχωλιμαῖοι ἐκαλοῦντο οἱ τῷ βασιλεῖ τῶν Γαλατῶν συζῶντες, καὶ συναποθνήσκοντες 1278. B. ἐκμεσίζειν. 1282. B. ὅτι κόρυμβ☉ ἐ μόνον ὄρος, ἀλλὰ καὶ ὁ ἐπὶ κεφαλῆς. 1282. B. θελδάκα, ἀσύλιδα καλεῖσθαι. 1283. B. ὅτι τῷ βασιλεῖ τῶν Περσῶν χίλια ἱερεῖα τῆς ἡμέρας κατεκόπτοντο. 1285. C. de rosis. 1295. A. ὅτι ἡ θρᾴκη πολύοιν☉. 1297. A. 1299. B. ὅτι ἐμβαθυχύτης ποτηρία εἶδ☉. 1299. C. 1300. C. de crateribus 1319. C. de Alcæo. Ibid. ὅτι γέρων ἀκάνθης ἐπάνθημα. 1343. A. 1345. B. 1348. C. λαβάργυρ☉. 1349. A. ὅτι λύκ☉ σκῶμμα ςρατιωτικὸν p.1349. A. De Aquila. 1351. B. de luxu Abydenorum. 1358. A. 1359. C. μύςρ☉ & ἐπλήσιμ☉ γογγυλὶς. 1368. A. de pulchritudine. 1375. A. *Odyss.* De Cephissodoro & Matrea impostoribus. 1382. 40. Rhodii de uxoribus talorum jactu certabant. 1397. 46, 1383. 35, 1389. 25, κακκάβα ζεῦσα. 1390. 51. ἀγχίαλ☉. 1396. 20, 1397. 51, 1398. 1. ἐξεινία. 1398. 16, οἶν☉ πρὸς φιλοσοφίαν ἑλκυστικόν τι. 1399. 26, θρῆσαι. 1400. 25, πρόχε☉. 1401. 4, Τραγημαλισμὸς. 1401. 23, τρωγάλια ib. 49. δαὶς εἴση. ib. 55. Κλείδημ☉ vocat μαγείρους κήρυκας. 1401. 49. 63, 1403. 61, 1405. 12. 51, 1406. 57, 1409. 53, 1411. 15, 1413. 5, 50, 1420. 36, 1423. 16, de πεττεία τῶν μνηςήρων. 1426. 13, 1428. 60, 1429. 21, 1433. 46, 1434. 62, 1436. 46, Fr. 1449. 9, 1453. 8, 1455. 60, 1466. 44, 1467. 10, 1471. 39, 1477. 47. 1479. 27, 1480. 14, 26, 1481. 54, 1482. 4, 1483. 1, 24, ib. 39, 48, 1484. 15, 1485. 18, 29, 38, 1489. 21, 1493. 17, 18, 22, 1501. 35, 1503. 39, 1523. 6, 59, 1524. 1. 53, 1533. 58, 1535. 55, 1542. 41, 1552. 26, 1553. 29, 1558. 7, 9, 1560. 47, Fr. 1616. 47, 1623. 39, 1624. 33, 1625. 20, 1626. 34, 1630. 40, 1661. 48, 1679. 12, 1858. 53, 1859. 38, 44, 1862. 13, 1864. 8, 1872. 8, 16, 1882 25, 1885. 25, 29, 36, 1887. 56, 1900. 9, 1904. 34, 1908. 49, 1910. 5.

Digitized by Google

Galenus. Od. Β. 315.
Glossographi Τ. 27. Od. Δ. 217. 388.
Hellanicus Β. 105. Γ. 144. 151. 250. Ε. 64. Μ. 41. Τ. 145. Od. Β. 185.
Ἐν Ἀργολικοῖς. Γ. 75.
Ἐν α΄ τῶν Ἀτλαντίδων Σ. 486.
Ἐν Βοιωτικοῖς Β. Catalog. I.
Herodotus Ξ. 229. Od. Β. 315. Δ. 356. Λ. 14. Ν. 96.
Hesiodus Α. 7. 42. 43. 176. 222. 402. Β. 159. 205. & Catalog. 289. Γ. 374. 424. Δ. 10. 193. Ε. 422. Ζ. 35. Θ. 31. 480. Κ. 353. Μ. 397. Ξ. 124. 274. Ο. 18. 37. Σ. 486. Od. Α. 8. Γ. 68. Δ. 232. Κ. 139. Λ. 285. 325. 359. Μ. 70. 168. Τ. 34.
Ἐν τοῖς ἔργοις καὶ ταῖς Ἡμέραις. Α. 4.
Ἐν Θεογονίᾳ, Θ. 396.
Ἐν Καταλόγοις. Β. 336.
Hestiæa Grammatica Γ. 64.
Hippocrates Β. 240. (204.)
Homerus ἐν τῇ α΄ ῥαψωδίᾳ Τ. 40. ἐν τῷ καταλόγῳ Π. 595. Homœoteleuta in illo observata. Η. 93.
Jamblichus Od. Β. 153.
Ibycus Γ. 314.
Lycophron Γ. 314. Ε. 412. Π. 36. Τ. 215. Ω. 251. Od. Ν. 259.
Lycurgi leges Ν. 5.
Mnaseas Od. Σ. 84.
Marsyas Ξ. 226. Od. Σ. 84.
Menander Od. Ο. 246.
Nicander Κ. 335.
Nicias τῷ πρώτῳ Od. Ψ. 218.
Oraculum Ε. 64.
Orus in Orthographia Β. 461.
Parmeniscus. Σ. 100.
Pausanias Od. Β. 300.
Pherecrates Od. Β. 289.
Pherecydes. Ζ. 153. Η. 9. Λ. 671. 708. Ν. 302. Ξ. 120. Π. 175. Σ. 486. Od. Λ. 265. 280. 320. 325. Μ. 70. Ο. 16. 223. 225. Τ. 432. Φ. 23.
Ἐν τῇ ἑβδόμῃ Od. Λ. 289. 320.
Ἐν τῇ δεκάτῃ Od. Λ. 263.
Philochorus Od. Υ. 155.
Philostephanus Β. 145. Η. 86. Π. 14.
Philoxenus Α. 575.
Pindarus Γ. 243. Κ. 435. Ξ. 201. 274. Π. 234. Φ. 194. Od. Κ. 3. Φ. 304.
Pittaci μηδὲν ἄγαν. Κ. 249.
Plato Od. Τ. 178. Ἐν Φαίδρῳ Od. Μ. 63.
Plutarchus ἐν μελέταις Ὁμηρικαῖς. Ο. 625.
Polemo Α. 39.
Ἡ ἡ ἱστορία παρὰ Πολεμωνίοις * ἤτοι Κυκλικοῖς. Γ. 242.
Porphyrius Α. 317. Δ. 105.
Ἐν τοῖς ζητήμασι Ὁμηρικοῖς Β. 249. 308. Γ. 175.
Ἐν τῷ περὶ παραλελειμμένων τῷ ποιητῇ ὀνομάτων. Γ. 250. 314.
Posidonius Χ. 325.
Praxagoras ἐν τῇ ἀνατομῇ. Χ. 325.
Proxenus Od. Ξ. 327.
Ptolemæus (Mendesius nisi fallor) ἐν τῷ πρώτῳ χρόνῳ Od. Δ. 228.
Ptolemæus Grammaticus Ascalonites Σ. 100. Τ. 337. Φ. 323. ubi male in Schrevelii editione Ἀσκαλωνίτης. Idem Ptolemæus, ut existimo, respicitur Α. 334. Py-

* Illustrem Cuperum monuit doctiss. Grævius, verba; Πολεμώνιοι ἤτοι, non reperiri in MS. quem consuluit, ac si vera lectio, rationem nullam se posse comminisci quàm quod à Polemone quodam in unum corpus fuerint collecti Cyclici, Polemone forte Evegeti F. discipulo Aristarchi. Ex Polemone proferunt quoq; Mythica nonnulla Clemens Alex. in Protreptico & Arnobius lib. IV. Forte leg. παρὰ Πολέμωνι ἤτοι Κυκλικοῖς.

Digitized by Google

Pythagoras Γ. I. O. 412.
Pythagoræi de ſeptimeſtri partu T. 119.
Quintus, vide, Cointus.
Sardanapali dictum Od. B. 315.
Seleucus (Grammaticus) Od. B. 190.
Simonides N. 103. Od. Ξ. 435. T. 518.
Sophocles Od. H. 106. Λ. 127. T. 471.
Stamis ἐν τῷ περὶ Λέσβου Γ. 250.
Staphylus ἐν γ' Θεσσαλικῶν Π. 175.
Stasinus, vide, Cypriorum carminum ſcriptor.
Steſichorus B. 339. Ψ. 91.
Stoici Philoſophi E. 2.
Thales Cynoſuræ monſtrator Σ. 487.
Theophraſtus περὶ εὑρημάτων A. 449. Ἐν Φυσικοῖς Od. K. 510.
Theopompus A. 38.
Thraſybulus Π. 233.
ὁ Θρᾷξ. Vide, Dionyſius.
Thucydides I. 395. K. 56. 253. ἐν τῇ ά. Π. 595.
Timæus Σ. 486.
Tragici (Euripides) A. 7. I. 145. Od. P. 208.
Tryphon Δ. 43.
Xenophon K. 56. Od. N. 288.
Xenophanes H. 99.
Zoilus Epheſius. E. 4. & 20.

II. *Index ſcriptorum laudatorum in Scholiis ad Iliados IX. à Conrado Hornejo in lucem editis.*

ÆSchylus. Verſ. 150.
Ammonius. 536.
Apollodorus. 147.
Archemachus Eubœus. 525.
Ariſtarchus. 19. 66. 147. 212. 310. 349. 350. 560. 580. 601. 684. Ἐν τῇ ἑτέρᾳ τῶν Ἀριστάρχου 653. quaſi binæ fuerint Ariſtarcheæ ἐκδόσεις poëmatum Homeri.
Ariſtophanes Grammaticus. 4. 205. 547. 684.
Ariſtoteles locum Homeri ἀθετῶν. 21.
Chiron botanices inventor 453.
Corax & Tiſias (male Κτησίας editum) Rhetoricæ inventores. 443.
Diogenis Cynici dictum. 446.
Dionyſius. 460.
Gloſſographi. 566.
Herodicus Selymbrianus diætetices inventor. 453.
Iſocrates in panegyrico. 63.
Menander. 394.
Nicanor. 153. 534.
Sophocles. 453. 481. in Oedipo Chorus è ſacerdotibus. 571.
Strabo. 525.
Zenodotus. 21. 130. 560. 656. 684.

 III. *Index*

Digitized by Google

III. *Index * ſcriptorum ab Euſtathio in Commentariis ad Homerum allegatorum, accommodatus ad paginas editionis Romanæ.*

AChæus. χάσκοντα λιμῷ μόσχον ὡς χελιδόνος. pag. 753. c. ubi μόσχος ſignificat νεοττὸν ſive pullum hirundinis. Odyſſ. 1596. 45.

Ælianus. Primus bellum Trojanum cecinit Syagrus p. 4. μέμνηταί τινος Φθίας παρθένου, ἧς φησιν ἐρασθεὶς Ζεὺς μετέβαλε τὴν μορφὴν εἰς περιστερὰν p.71. A. Purpurarios, purpuras, uno ictu frangere.p.524,C. τὴν εὐχὴν Αἰλιανός φησι πρέσβιν πρὸς θεὸν ἀδωρότατον. p.738. C. ὅτι στεφάνη γυναικαῖος κόσμος. p.1175, A. de aquila. p.1351, B.
Ἐν τῷ περὶ Ζώων ἰδιότητος. ibi κλάδι pro κλάδῳ p.58. C. Odyſſ. ἱστορεῖ. 1493. 59, 1630, 64, 1653, 16, Fr., 1390, 26, 1404, 46, 1756. 30, 1757, 51. 1870, 55.
Ἐν τῷ περὶ προνοίας. In eo uſus eſt voce ἀθὴρ (unde ἀθερίζειν) p.100. A. ἔρρεε δακρύοις ὁ ὀφθαλμὸς p.495. C. ex eo refertur ſequens oraculum: Μοῖραν μὲν θνητοῖσιν ἀμήχανον ἐξαλέασθαι, Ἣν ἐπὶ γεινομένοισι πατὴρ Ζεὺς ἐγγυάλιξεν. p. 657. C, χλούνην dixit τὸν ἀπόκοπον, uſus eſt voce ἀγκυρεῖν pag. 797. B.

Ælius Dionyſius in Lexico. p.84. B. p.166, A. p.203, A. 204. B. ἰλλώπτειν τὸ ὑγροῖς καὶ ἐπιμύουσι καὶ κατακεκλασμένοις ὄμμασιν ἐμβλέπειν. p. 106. B. βυσταύχην. p.107. A, p.217. B. p.219. B. 228. C. 229. B.231. C. 239. B. Δωρίδες μαγειρικαὶ τράπεζαι p.243. A. 258. B. de Sparta, p.294. C. de Magnete lapide. p. 338. B. de vocibus διέτης, τελέτης &c. p.341. A. Fr. p.368. C. aliud Fragm. ibid. dicitur δένδρον καὶ δένδρεον καὶ δένδρος p.396. B. περὶ προξένων, ἀστοξένων, δορυξένων & ἰδιοξένων. p.405, C. Chordas muſicas olim fuiſſe λινέας p.421. B. ὅτι οὐδὲν λευκῶν ἀνδρῶν ὄφελος p.455. C. 456, A. πιστὰ

τουτέστι

* In ſuperiore editione exhibui Indicem in Euſtathii commentarios, in quo concinnando uſus fueram induſtria egregiorum tum adhuc juvenum Jo. Chriſtophori Wolfii, Conrectoris hodie Flensburgenſis, & Petri Zornii Hamburgenſis: Ab eo tempore *Jo. Hudſonus* vir doctrina & humanitate juxta præſtantiſſimus ad me Oxonia miſit indicem in eosdem Commentarios Euſtathii, alia longe ratione eaqve perqvam opportuna concinnatum, digniſſimumqve qvi lucem videat. Eum hic exhibere tibi integrum Lector præſenti loco volui, qvem cum priore operæ pretium fuerit conferre, uti in tam longo tamqve moleſto labore fieri neqvit qvin aliqvid hinc inde excidat vel perperam annotetur: qvo minus ipſe conferrem, temporis me anguſtia prohibuit. Adjunxi etiam qvæ in hoc indice deſiderari intellexi ſupplementa qvæ ad me pro ſingulari ſua humanitate miſit Illuſtris *Gisb. Cupe-*

Digitized by Google

τυτέςι ποτὰ p.464. C. ἐμπαλαοσόμϑυ῀ος ἀντὶ τῦ ἐμπλεκόμϑυ῀ος, apud Thucyd. p.527, B. De ave, quæ ὦτος vocatur p.561, A. ὅτι Ἀθήνησι τάγμα ἦν ἀξιόλογον οἱ ἡνίοχοι, κατελέγοντο γὰρ οἱ εὐπορώτατοι ἁρματοτροφήσαντες p. 576. C. diversos fuisse Hercules. p. 589. C. ὅτι αἰγὶς τὸ ἐκ τῶν ςεμμάτων δίκτυον p. 603. A. de voce εἰνάτερες p.648 B. Ἀκασκᾶ, i.e. ἀκήν. p.668, B. B. de voce ἀρδάνιον p.707, B. p.735, C. de voce ἀμφιτάπης p.746 B. p.772. C. ἀινεῖν, τὸ ἀνοδεύειν καὶ ἀνακινεῖν κελϑάς, ὕδατι φύρονϑες. p. 801, λυκοφιλίως, i. e. ὑπόπτως. p. 809. C. τὺς κωμικὺς μάλιςα ἐκκλίνειν πᾶν τὸ ἔχον σιγμὸν &c. p.813, C. p.858, B, ἰατρὸν γυναῖκα. p.859. C. p. 862. A. B, ἰνᾶσϑαι. p. 877, A. de voce κολώνη p. 880. B. ὅτι πάλη τὸ λεπτότατον ἄλευρον καὶ τέφρα. ὅτι ϑαλαμαὶ τόποι ἱεροὶ διοσκύρων p. 906. C. ὅτι κῆπος καλλωπισμὸς κόμης p.907, B. ἱππάκης, βρῶμα Σκυθικὸν p.916, A. σῶοι, σοὶ, & σῶ, p.959, C. ὅτι ἴδυοι οἱ μάρτυρες ἐλέγοντο p. 1158, B.

Aëthlius Samius Odyss. 1573. 28.

Æschrion. p. 841. B.

Æschylus. ἰπῦν τὸ βλάπτειν p. 16. C. ἐπιςολὴ pro ἐπιτολὴ, sive ἐντολὴ p. 29, A. jus πέμπτη γέννα erat Danaus. p. 37. C. Ἡλίυ φοίβη φλογὶ

Qq 2 p. 40.

ταν. Qvoniam vero binæ exstant editiones operis Eustathiani, ut Basileensis qvoqve ἐκδόσεως, cujus paginas extra hunc indicem in hoc opere semper fere adhibeo, possessores aliqvem usum ex hoc indice capere possint, ecce tibi collationem paginarum utriusq;:

Iliados.	A.	B.	Γ.	Δ.	E.	Z.	H.	Θ.	I.	K.	Λ.	M.	N.	Ξ.
Basil.	1.	123.	280.	330.	386.	473.	527.	572.	623.	697.	755.	841.	879.	946.
Rom.	1.	163.	370.	435.	511.	621.	661.	693.	731.	785.	825.	888.	915.	963.

Iliados	O.	Π.	P.	Σ.	T.	Υ.	Φ.	X.	Ψ.	Ω.
Basil.	998.	1051.	1121.	1172.	1229.	1262.	1299.	1348.	1391.	1462.-1519.
Rom.	1001.	1041.	1091.	1127.	1168.	1192.	1219.	1253.	1284.	1336.

Odysseæ	A.	B.	Γ.	Δ.	E.	Z.	H.	Θ.	I.	K.
Basil.	3.	73.	107.	143.	202.	242.	267.	289.	330.	376.
Rom.	1379.	1429.	1453.	1478.	1520.	1548.	1565.	1583.	1611.	1643.

Odysseæ	Λ.	M.	N.	Ξ.	O.	Π.	P.	Σ.	T.	Υ.
Basil.	414.	464.	500.	526.	561.	589.	616.	650.	678.	717.
Rom.	1670.	1705.	1730.	1747.	1772.	1791.	1810.	1833.	1851.	1880.

Odysseæ	Φ.	X.	Ψ.	Ω.
Basil.	742.	769.	798.	819—847.
Rom.	1897.	1916.	1935.	1950—1970.

Digitized by Google

p.40 C. τ̃ ἰατρὸν μάντιν πȣ ὀνομάζει, p.48.C. λαπάζω pro ἀλαπάζω p.65.B. φελλοὶ δ᾽ ὅπως (ubi ὅπως pro καθὰ μεταληπτικῶς) p. 79. B. πεδοῖ. p.153. C. πλόκαμος θρεπτήριος. p.165, A. Ἀπάτης δικαίας οὐκ ἀποστατεῖ θεός. p.188. C. Διόποι, οἱ ἄρχοντες. p.203. A. πεπαίτερος p.211. B. 212. C. ἄριστα δεῖπνα δόρπα θ᾽ αἱρεῖσθαι τρία. p.242. B. Δαυλὸς δ᾽ ὑπήνη. p.274. B. Κύπρου Πάφου τ᾽ ἔχουσα πάντα κλῆρον p.305. C. Σαλμυδησσία γνάθος p.309. A. Apud eum reperitur vox Λυρναῖος, qvæ est ἐθνικὸν τοῦ Λυρνησσὸς per Syncopen. p.322.B. κόταβοι ἀγκυλητοί, p.344. B. τέθνηκεν αἰσχρὸς χρημάτων ἀπωλόλῃ p.352. C. Phrygas & Troas confundit, qvos Homerus distinxit, p.364.C. ὀβρίκαλα. p.381. B. Βαλὴν pro βασιλεύς. ibid. ἐπάργεμον. p.427.B. μυχθίζειν. p.440. B. αἰθέριον χίνυγμα. p.472. C. Πέργαμα, οὐδετέρως. p.503. A. ψιλῆς, ψιλῆτος. p.515. A. μητρῷα νεῶν. p.560, B. ὑμνεῖται ὑπ᾽ ἀστῶν φροιμίοις πολυῤῥόθοις. p.634. A. οὔτι δημότης, οὔτι ἔτης ἀνήρ. p.641. C. τὴν δύσιν, ἡλίου φθινάσματα λέγει. p.698.B. ψυχοστασία. p.699. B. 706. C. φελλοὶ δ᾽ ὅπως δίκτυον ἀνέχουσιν ἄνω. p.711. B. 717. A. κεδνὰ βλαστάνει βουλεύματα. p 720. A. de tripode. p.740. A. μόνος θεῶν θάνατος οὐ δώρων ἐρᾷ, οὐδ᾽ ἄντι θύων, οὐδ᾽ ἐπισπένδων λάβοις &c. p.744, A. ἀφθονέστερον. p.746. C. κηδεύειν καθ᾽ ἑαυτὸν ἀριστεύει μακρῷ. p.758. C. χλούνης, ὁ ἐντομίας. p.772. C. θέορτον p.784. A. 827. B. σπίδιον πεδίον, ὅ ἐστι μακρόν. p.882. C. 916, B. ἀργυρήλατα p.917. C. Ἄβροτος ἐρημία. p.968. C. βλέφαρα μὴ κοιμῶν ὕπνῳ. p.981. C. ὄμμα παραβαλὼν θύννου δίκην. p.994. C. ὅτι Αἴας πρῶτος μόνον τὰ περὶ μασχάλην, qvod Eustath. refellit. p.995. A. τὴν τάφρον αὐλῶνά φησι. p.1157. B. πρὶν ἂν παλαγμοῖς αἵματος χοιροκτόνου αὐτός σε χράναι Ζεὺς καταστάξας χεροῖν. p.1183. A. πέπλους μελαγχίμους. p.1254. B. ἡλίου Φοίβην φλόγα λέγει. p.1266. C. χαλκοδέταις κοτύλαις ὀτοβεῖ. p.1282. C. ἀγώνιοι θεοί, οἱ ἀγοραῖοι. p.1335. C. 1343. C. ἄριστα δεῖπνα δόρπα θ᾽ αἱρεῖσθαι. p.1358. A. *Odyss.* 1386. 12, ἀστρογείτονας, 1390. 20, ὀβρίκαλα. 1395. 47. ἔξηβος. 1428. 21, Fr. 1430. 62, 1432. 5, 1446. 32, 1447, 20, 1471. 2, σπονδαὶ χαλίκρητοι. pag. 1433. 38, 1484. 48, 1497. 42, ἀήσυροι μύρμηκες. 1500. 28, Fr. 1509. 35, 1535. 24, στόμις. 1538. 50, 1540. 30, 1541. 29, 1545. 49, μύρμηκες ἀήσυροι. 1547. 11, 1554. 55, Fr. 1559. 60, 1596. 25, 1597. 31, 63, 1598. 59, ὄβρια ὀβρίκαλα. 1625. 47, 1629. 11, 1705. 53, 1713. 4, 1775. 21, 1791. 43, 1828. 27, 1832. 59, 1833. 4, 1839. 56, 1843. 16, 1851. 16. 1854. 25, 1872. 5, 1923. 60, 1940. 57, 1941. 1, 47, 1965. 49.

Ἐν Πέρσαις. p. 11. C. ἐν Ἀγαμέμνονι. εὐάγγελος ἠὼς γένοιτο μητρὸς εὐφρόνης πάρα. p.22. C. *Odyss.* 1726. 13, 1854. 26.

Æschylus Alexandrinus. Fr. de amore cœli & terræ. 978. 2.

Agathar-

Digitized by Google

Agatharchides. p.1696. C. 1029. C, *Odyss.* 1960. 28.

Agathias Corcyræus. σοφιςὴς p.1156. B. C. 1159. A.

Agathias. *Odyss.* 1898. 4.

Agatho. 1292,

Agathocles (Babylonicus) p.903. B. p. 994. C. var. lect. ex qvo loco colligas Homerum emendasse. *Odyss.* 1524. 27,

Alcæus. ἀγέρωχον dixit τὸν ἄκοσμον καὶ ἀλαζόνα. p. 314. Ejus Scolium de Admeto. p.326. C. Λέσβον σείων καρχκὸν. 367. B. Ἄρευς pro Ἄρης. 518. C. ἄνομος καταέρης. 603. B, κινήσας τὸν πέτρας πυκινὸν λίθον pag. 633. C. βληχρῶν ἀνέμων ἀχείμαντο πνοαί. 705. C. τέρεα dixit pro τείρεα. 1155. C. μηδὲν ἄλλο φυτεύσῃς δένδρον πρότερον ἀμπέλου 1163. A. μύρωμα. 1295. A. *Odyss.* κινήσας πυκινὸν λίθον. 1397. 32, 1571. 43, πεφύγγω. 1596. 6, 1612. 14, 1633. 1, κταίνω. 1648. 5, 1687. 51, 1759. 27, 1901. 50, 1910. 17,

Alciphron. πατελλοχάρων. p.229. A. (ὁ Ἀττικιςὴς) ἐνεργεῖν pro, subigere fœminam. p.762. C. ἀποσκλῆναι κινδυνεύω λιμῷ p.1295. B. Odyss. κατασκλῆναι κινδυνεύω λιμῷ. 1508. 43.

Alcman. ἐπ' ἀριςερᾷ χηρὸς ἔχων p. 1106. Καρύςιος οἶνος. p.281. A. Κύπρον ἱμερτὰν λιποῖσα καὶ Πάφον. 305. C. ἀγέρωχος pro σεμνὸς 314. C. Insulas pityusas vocat πιτυώδεις. 355. ult. αἰνόπαρις κακὸν ἑλλάδι βωτιανείρῃ. 379. C. οὐ γὰρ πυρφύρας τίσος κόρος ὡς ἀμύνασθαι. 546. B. Alcmanicum σχῆμα qvale sit. 606. C, 756. B, λᾶδος εἵματα καλόν. 1147. A. ὡς Ἄκμονος ὁ ὠρανός. pag. 1154. B, Odyss. 1449. 12, 1462. 47, 1547. 30, 1563. 1, 1633. 1, 1633. 51, 1648. 7, 1701. 21. 23, 1735. 50, 1787. 44, 1892. 44.

Alexander. τὸν Ἕκτορα Ἀπόλλωνος υἱὸν παραδίδωσι. ad v. 314. Il. Γ.

Alexander Aphrodisiensis. ἀξύμβολος. *Odyss.* 1405. 53.

Alexander ὁ Κοτιαεὺς. p. 589. C.

Alexander Myndius. p. 254. C.

Alexander Paphius Odyss. 1658. 47, 1713. 18. de Homeri parentibus.

Alexion. τὸ ἔτης, socius, δασύνει. p. 641. C, 1017. C. Odyss. 1788 52. 55.

Alexis. p.859. C, 863. B, οἶνος ξενικὸς παρῆν, ὁ γὰρ Κορίνθιος βασανισμός ἐςι. p. 953. B, 962. B. Alexis οὐ τὸν ἔρωτα πέτεσθαι λέγει, ἀλλὰ τοὺς ἐρῶντας. p. 987. B, Fr. de amore. 988. A, 1144. A, 1226. A. Somnum dixit βροτείων πόνων παυςῆρα. 1336. A. Fr. ἄνθρωπος εἶναί μοι δοκεῖς Κυρηναῖος. &c. p. 1184. B, καίεταί μοι τὸ πῦρ ἤδη, πυκνοὶ δ' ἄττουσιν Ἡφαίςου κύνες. i.e. σπινθῆρες 1151. C, οὐ γὰρ ἐμυρίζετο ἐξ ἀλαβάςου. 1161 B, Fr. 1164. B, 1169.

1169. A, σοῦ δ' ἐγὼ λαλιστέραν οὐπώποτε εἶδον, οὔτε κερκώπην γύναι, οὐ κίτταν, οὐκ ἀηδόνα &c. p. 1282. C. Ejus Griphus de somno. 1336. A. *Odyss.* καὶ θυμοῦ δέσμαι τινές. 1411. 34, 1422. 49, 1449. 8, ibid. 20, Fr. 1560. 61, 1571. 9. 20, 1594. 8, 1623. 51, 1624. 48, τελκέτυλον ψυγέα. 1632. 13, 1646. 17, 1712. 44, 1752. 2, 1817. 60, 1837. 20, 1842. 19, 1960. 11,

Amerias γλωσσογράφος. p. 757. A. Ubi exponitur illud Homeri, τίω δέ μιν ἐν καρὸς αἴσῃ.

Amphis Comicus. p. 1015. C.

Anacharsis. Ejus Apophtegma de navigantibus. p. 1034. A. *Odyss.* 1524. 21, 1896, 14.

Anacreon. χαλκοεργὸς ὀχάνη. p. 367. B. & 707. C. Σόλοικος φθόγγος, i. e. βαρβαρικός. p. 368. A. οἷά τε νεβρὸν νεοθηλέα, γαλαθηνόν. p. 711. B. τελεσκεκορημένον, τὸ πολλάκις ἐσκεσαρωμένον λέγει. p. 725. B. σκύπφον. 900. A. λέγουσι παρ' Ἀνακρέοντι ἐπὶ θρήνου κεῖσθαι τὸ ὕμνον. 928. C. voce γονύκροτοι, ἐπὶ δειλῶν usus est. p. 932. A. Κὰδ δὲ λοιπὸς ἐχύθη. p. 1001, B. μεὶς μὲν δὴ Ποσειδηΐων ἕστηκε νεφέλαι δ' ὕδατι βαρύνονται. ἄγρι@ δὲ χειμῶνες παταγοῦσι. 1012. A. γυνὴ πανδοσία. 1088. B. τὸ ἡδυπαθῆ (ex Athen. XV. 690. C.) λυδοπαθῆ ἔφη. p. 1144. A. δέσποινα ἄρτεμι θηρῶν. p. 1247. A. πυκταλίζειν. p. 1322. C. 1329, B. meretricem vocavit πανδοσίαν & λεωφόρον *Odyss.* 1476. ἀγήλαστος 1538. 49, τελεσκεκορημένε. 1542. 47, 1654. 15, 1746. 13, 1856. 13, 1862. 16, 1901. 43, 1942. 4,

Anaxandrides. *Odyss.* 1632. 63. ex Athenæo. 1761. 49, καλὸς ὢν τὴν ὄψιν &c. 1834. 15.

Anaxarchus εὐδαιμονικὸς φιλόσοφος. 1273.

Anaxilas Comicus. Odyss. Fr. 1422. 55, 1714. 37,

Andocides ἐν τῷ περὶ ἀσεβείας. 381.

Andron Historicus. Odyss. 1507. 44, Ex eo de more comburendi cadavera inter Græcos quædam adducit. Sh. Hom. ad v. 52. Il. A. de Sellis, quos Homerus ὑποφήτας Διὸς vocat ad v. 235. Il. π.

Anonymi. ὁ εἰπὼν τὸ Αἴσηπον ποταμὸν ἐλικώτατον ὕδωρ (i. e. nigerrimam aquam) p. 57. A. τραγικός τις φησι· δέος γὰρ ᾧ πρόσεστιν, αἰσχύνη θ' ὁμοῦ, σωτηρίαν ἔχοντα τόνδ' ἐπίστασο. p. 111. C. Citatur Comicus incertus. p. 302. B. De Creophylo Samio, qui cum hospitio excepisset Homerum, dono ab eo accepit poëma de excidio Oechaliæ. p. 330. C. τραγικὸς· κερδαίνετε τὸ πρὸς Σάρδεων ἤλεκτρον. i. e. aurum. p. 366. B. Tragicus de Helena, ἣν καλλίστην χρυσοφαὴς ἥλιος αὐγάζει. p. 397. C, ὁ τῶν στάσεων ἐξηγητής. 467. C. βριθὺς ὁπλιτοπάλας δάϊος ἀντιμάχοισι. p. 513. ἐν παλαιῷ περὶ παθῶν σκέμματι. τίς ἔσθ' ὁ πωλῶν τὸ ἀνδράποδα, ἐγὼ παρά. p. 586. C. 633. B. ὁ Κίλιξ σοφὸς

Digitized by Google

σοφὸς πελάδεσθαι τὴν Θασίαν ἄλμην. 749. A. παρά τινι λογίῳ Αἰγυπτίῳ ἀνδρὶ, σκώπτει τις τοὺς Αἰγυπτίους ἱερεῖς, εὐνούχους δηλαδὴ ὄντας, εἰπὼν ἀπῆχθαι &c. p. 1183. A. σὺν ἅρμα κάρμα, καὶ γέλως ἰεφθάε. p. 1304. C. Odyss. Ἀλεξανδρεὺς Ῥήτωρ in Eroticis. p. 1761. 15. Anonymus Poëta Alexandrinus. 1295. Anonymus auctor sententiæ, μητρόπολις τῶν δεινῶν ὁ οἶνος.

Antimachus ad imitationem Homeri dixit, ἐννέπετε κρονίδαο Διὸς μεγάλοιο θύγατρος. p. 9. C. p. 263. B. ὥς ῥα τότ' Ἀργείων ἐκολῴει στρατός. 205, A. ἔστι δέ τις Νέμεσις μεγάλη Θεός. &c. p. 355. B. 1098. C. var. lect. 1243. B. var. lect. p. 1334. A. Colophonius *Odyss.* 1700. 10, 1441. 16, 1746. 18, it. ad v. 389. Il. E.

Antimachus Grammaticus Homerum exposuit, ut patet ex p. 932. & 1243. ἀποσημειωσάμενος ὀνόματα συγγενικά. 971. adde 163. & 355.

Antiope. *Odyss.* 1779. 54.

Antiphanes Comicus οὐχ ὁρᾷς ὀρχούμενον ταῖς χερσὶ τὸν βάκηλον; p. 159. C. τί δ' ἂν ἕλληνες μακροτράπεζοι φιλοτρώγες δράσειαν, p. 245. B. 740. A. χασωρίτιν ἔφη τὴν ἐπὶ τέγους προεστῶσαν. p. 741. B. 867. C. δεῖ γὰρ φαγόντας δαψιλῶς βρέχειν. 890. C. (ὁ χαρίεις) de unguento Attico. 974. C. 1035. C. προφαλίδας λινοσάρκους. p. 1329. A. Odyss. 1401. 6. 53, 1422. 51, 1612. 16, 1753. 23.

Antipater. Odyss. (ὁ Ἀκάνθιος.) 1697. 58.

Antipho Rhetor λόγον ἔγραψε περὶ ταῶν. p. 346. A.

Antisthenes. Odyss. 1645. 11.

Aphthonius. Odyss. 1714. 54. 56.

Apion εἰς τὰ τοῦ Ὁμήρου p. 28. A. ὅτι οἱ ἕλληνες ἐκ δευτέρου ἐπὶ Τροίαν ἐστράτευσαν. 47. A. 118. C. 140. C, 153, B, 157. A, 178. B. p. 267. A, 299. B, 314. C, 324 B. 329. A, 340. B. 350. B, 474. C. 476. C, 496 C. 515. C. 518. B, 526. C. 541. A. 545. B, 592. B. 618. A, 641. C. Qvare sol ἠλέκτωρ ab Homero dicatur 659. B. de voce ἠθεῖος. 559. B. de voce Ἀβληχρός. 705. C. 706. C. 708. A. 729. B. 732. C. 742. C, 747. A. de verbis illis Homeri, τίω δέ μιν ἐν καρὸς αἴσῃ. p. 757. B, 763. A, de voce ζαφελῶς. 769. B, παλύνειν, est μολύνειν. 786. B, 790. A, 794, B. 803. C. 809. A. 834. B. 841. B, 843. A. ὅτι ἐμπλοκῆς τι γένος (τειχῶν) εἰς κέρατος τύπον ἀνεπλέκοντο οἱ παλαιοί. 851. C. 922. C. 959. B, 992. C. 1071. C. de voce ἀναφέτης. 1043. C. 1075. C. 1235. A. 1250. C. de Spiritu vocis αὖον. 1304. A. Ἐν τοῖς εἰς τὸ Πῖ σχολίοις. p. 1257. C. vid. ad v. 403. Il. E.

Apollonius Grammaticus. ἐν τῷ περὶ μετοχῶν. 440, C.

Apollonius (Rhodius) de cæneo, θεινόμενον στιβαραῖς καταιγδην

γδην ἐλάταις. p.101. B. 344. B. 362. B, 975. C. *ἄμμι γεμὴν νοὸς ἔνδον ἀτύζεται.* 1112. B. Odyſſ. 1715. 28.

Apollodorus. *τοὺς ἀκρατεῖς καὶ καταφερεῖς ἀλφηστὰς εἶπε.* p. 1166. C, quid ſignificet *ἀμφίθετος φιάλη* apud Poëtam. p. 1299. C. Apollod. Athenienſis ſcripſit Commentarium in catalogum navium, ſive Bœotiam Homeri p. 263 C. 363 C. 524 B, 742 C, 757 C. *Odyſſ.* 1448, 30. Odyſſ. 1476. 38, 1635. 30, 1700. 10, 1706. 2. 3, 1951. 16.

Apollodorus hymnos ſcripſit, vid. *τὸ τέρθρον.*

Ariſtarchus. *οὐδέν τι τῶν παρ' Ὁμήρῳ ἀλληγορεῖν ἤθελε.* pag. 40. B. *δασύνει τὸ ἄρσαντες,* in verſu illo Homeri, *Ἄρσαντες κατὰ θυμ...* &c. p. 67. A. *χεῖρες ἄαπτοι,* i. e. *δειναὶ καὶ ἀπλόητοι,* 150 B, 190 C. 255 B, [illegible] C, var. lect. p. 273. C. 283. C. 305. C. 369. C. var. lect. *παρηιὰ* pro *παρηιὰς* 377. C. 524. A. 539. A. 548. C. 549. A. 561. C. 592. B. *μηδέν τι τῶν Ὁμήρου ἀλληγορεῖν ἀξιοῖ.* p. 614. A. 641. B. *ὅτι Ἀρίσταρχος πολλὰς λέξεις παρὰ τὴν ἀναλογίαν καινοτέροις τόνοις ὑπέβαλε.* 652. C. 624. B. 689. B. var. lect. p. 716. C. 729. B. 742. C. 841. B. 854. A. 855. B. 858. C. 869. B. 890. A. de voce *κρόσσαι.* 903. A. var. lect. p. 972. C. 999. B. 1017. A. C. 1040. B. *αἰναρέτης* 1043. C. 1052. A. 1075. C. 1133. A. *ὅτι λῖνος εἶδος ᾠδῆς.* 1163. C. verſum aliquem in Homero obelo notat. 1198. A. Var. Lect. Il. Φ. v. 169. p. 1229. C. 1291. C. Var. Lect. p. 1304. B. 1336. B. 1337. B. 1352. C. 1353. C. 1359. A. *Odyſſ.* 1386. 9, 30, 75, 1439. 4, 1457. 47, 1458. 1, 1483. 41, 1485. 5, 1493. 28, 1494. 54, 1580. 27, 1587. 41, 1644. 54, 56, 1654. 28, 1697. 19, 1698. 36, 1715. 25, 1723. 17, 1748. 56, 1749. 33, 1776. 21, 1785. 37, 1835. 40, 1854. 64, 1863. 51, 1924. 13, 1936. 10, 1944. 37, 1948. 48, *Ἀριστάρχου ἔκδοσις* 1885. 53.

Ariſtarchus quomodo explicaverit verba illa Homeri, *Διὸς δ' ἐτελείετο βουλή.* ad v. 5. Il. α. Homerum non certo quodam conſilio, ſed caſu, in catalogo navium à Boetis initium feciſſe dixit. ad v. 1. Catalogi. De Oto & Ephialte ad v. 385. Il. E. ad v. 397. Il. E. ad v. 422. Il. E. ad v. 351. Il. K. ad v. 741. Il. O. ad v. 357. Il. T. ad v. 319. Il. Φ. ad v. 323. Il. Φ.

Aratus. *Ἔνθα μὲν ἠελίοιο θερείτατοί εἰσι κέλευθοι, Αἱ δέ που ἀσταχύων κενεαὶ φαίνονται ἄρουραι, Ἠελίου τὰ πρῶτα συνερχομένοιο Λέοντι.* ad v. 385. Il. E.

Ariſtophanes Grammaticus. de Ætolis obſervavit, eos ex multis genitivis facere nominativos, ut *παθήματος, γέροντος* &c. p. 279. de ſignificatione vocis *ἀμύνεσθαι.* p. 546. B. de voce *οἴκετι.* 566. B. 589. B. de voce *ἠθεῖος.* 659. C. *μῆλα* etiam de capris, & *πρόβατα* de equis dici. 877. C. de nominibus & gradibus ætatum veluti *βρέφος, παιδίον* &c. p. 962. A. de voci-

vocibus ἄππα, πάππα &c. p.1118. A, ὅτι λάτρις ὁ δημιόθιος. 1246. A. 1327. B. *Odyss.* 1401. 19, λειπογνώμονα. 1404. 60, 1415. 63, 1455. 34, 1599. 14, 1625. 33, 1627. 43, 1660. 4, 1680. 23, 1707. 51, 1745. 31, 1752. 10, 16, 1761. 22, 38, 1770. 11, 1784. 23, 1817. 38, 1827. 47, 1839. 39, 1864. 29, 1915. 16, 1823. 4, 7.

Aristoph. Gram. ἐν τῷ περὶ ὀνομασίας ἡλικιῶν. ὅτι ὗς ἐστιν ὗς ἐκτομίας p. 772. C. *Odyss.* 1817. 19, 1720. 25, 1752. 11.

Ἐν γλώσσαις. 115. 279. 546. 566. 150. B.

Ἐν συγγενικοῖς. de differentia vocis ἑκυρὸς & πενθερός. p. 648. C, de Ægide Minervæ singulari opere egit. p. 603. B.

Aristophanes (vid. Comicus) ἐπὶ τῷ ταρίχει τὸ γέλωτα κατέδομαι. p. 73. C. τάριχον οὖτον πλύνω. ibid. ἡ κωμῳδία πολλὰ καταπαίζει Κλέωνος, ἐνὶ καὶ μόνῳ βρενθυομένου τῷ κατὰ Πύλον ἀριστεύματι. p. 121. C. Ζεὺς λήροις τοὺς νικῶντας ἀναδῶνι στεφανοῖ. p. 125. C. Κήρυλος. ibid. ἀπανθρακίζειν pro ὀπτᾶν. p. 135. B. Πύθου χελιδὼν πήνικ' ἄττα φαίνεται. pag. 148. C, 191. B. 309. C. Ἑρμαϊκὴ κύλιξ. p. 640. C. ὀφθαλμῷ παραβάλλεσθαι λέγει τὸ Σωκράτην p. 768. A. Λυδῶν δεῖπνα καὶ θετταλῶν. p. 857. B. ἀνὴρ πεδήτης ἰτέαν ἐνημμένος. p. 911. C. σῶς etiam θηλυκῶς apud Aristoph. accipitur. p. 959. C. σᾶ, ἢ σῶα. ibid. τὸ νῦν ἵν' ἄρδω, καὶ λέγω τι δεξιόν. pag. 1077. C. ἐλατὴρ, πόπανον πλατύ. p. 1163. C. ἐνδὺς τὸ γυναικεῖον τοδὶ χιτώνιον. p. 1166. C, 1226. A. πικρότατον οἶνον τήμερον πίῃ. 1253. C. ἀλφίτων χοίνικας τρεῖς κοτύλης δεούσας. 1282. C. κοτυλίσκιον. ibid. de Melito & Cinesia, hominibus, gracili corpore præditis. 1288. C. σορέλλη, σκῶμμα εἰς γέροντα. 1289. A. διέμενος ὄξει σφηττίῳ, i.e. ὑγράνας. 1312. A. ἀσπιδαποβλής. 1359. A. *Odyss.* κρόταλον. 1381. 48. ἀστειότερον. 1382. 16, 1384. 63, 1385. 54. 59, ἀπαφανάνθην. 1387. 2, 5. ὀρεοκόμους ἄθρους. 1392. 28, βλέπος Λυσίας. 1394. 38, 1397. 43, 50, 1398. 17, σφενδάμνινοι 1398. 22, ξυροδόχον. 1399. 36, προπόλος. 1400. 57, τρωγάλιον. 1401. 50, πινακηδὸν ἀποσπῶν. 1402. 14, ξυλοφάγον. 1403. 39, ἀρύβαλλος. 1405. 12. 14, βλάβος. 1410. 16, στρουθοὺς 1411. 13, 14, 1416. 41, Fr. 1419. 53, 1421. 64. χρυσεοπήνιτον ἀμφίον, 1423. 4, Fr. 1426. 58, 1428. 54, 1441. 23, 1442. 8, 1446. 7, 13, 21, 1448. 4. vid. infra Comicus.

Ἐν βατράχοις. πολύερον δόνακα ἔφη. p. 1165. B.

Ἐν Σφηξί. *Odyss.* 1523. 58, 1541. 64,

Ἐν Εἰρήνῃ. ναξιουργὴς κάνθαρος. p. 907. B. τὸ ὄρτυγος διὰ μέτρον συστέλλεται. pag. 1108. C. πόθεν τὸ φίτυ, i. e. φύτευμα. p. 1291. B. *Odyss.* 1573. 20, 1626. 5,

Ἐν ἱππεῦσι. pag. 666. B. Maritum appellari Dominum p. 1185. A. *Odyss.* 1403. 39, 1406. 17,

Digitized by Google

Ἐν Λυσιςράτῃ. p.965. A. Odyss. 1435.64, Fr.1485.30, 1752.28,
Ἐν Ἀχαρνεῦσι. Odyss. 1424.49, 1564.51, 1684.30, 1867.60,
Ἐν νεφέλαις. p.113. B.1279. A. Odyss. 1394.53, 1454.11, 1960.50,
Ἐν Ἐκκλησιαζούσαις. τ' ἀπὶ χαραξένης τάδ' ἐςιν. p.326.C. κνέφυς tanquam à κνέφ⊚. p.1354. A.
Δαιταλεῦσιν. Odyss. 1579.30.
Ἐν ὄρνισι. de Sparta. p.191. C. Πελληνικαὶ χλαῖναι præmium erant victorum in certaminibus p.292. A. κεφαλαὶ, δῆμ⊚ Ἀτ]ικές. p.309. A. ἄῤῥιχ⊚. p. 1163. C. νεῦρον. penis. 1283. B. Odyss. 1397.18, 1404.35.
Ἐν πλέτῳ. p.774. C. 1290. A. Odyss. 1560. 17.
Θεσμοφέροις. κεφαλὴ περίθετ⊚. p.1280. C. Odyss. 1764. 4.
Ararus. Fr. 1153. c. Illustris Cuperus legebat Aratus.
Aratus. ὅτι ὁ Ζεὺς ἀλληγορεῖται εἰς ἥλιον. p. 128. B. capram à qva Jupiter nutritus, ὠλενίην vocat. 292. A. qvid sit ἄςρον 514. A. λευκῆς γήρειον ἀκάνθης. 565. A, 791. A, de Plejadibus. 870. B. ibid. iterum. Αἰάζω Διότιμον, ὃς ἐν πέτρῃσι κάθηται, παισὶν γαργαρέων, ἄλφα καὶ βῆτα λέγων. 986. C. 996. B. ὀλίγον δ' διὰ ξύλον αἴδ' ἐρύκει. de navigantibus. 1034. A. 1155. C. 1156, A. λευκῆς γήρειον ἀκάνθης. 1343. A. Odyss. μονόλυκον. 1555.44, 1649.34.41, 1752, 52, 1816.34, 1856. 19.
Scholiastes. Odyss. 1527.46, 1535. 6, ἐξηγηταί. 1535.30.
Ἀρχαῖα ἱςορία. 1163. Ἀρχαῖαι χωρογραφίαι 77.
Archigenes. Odyss, 1397.5.
Archilochus ἀγέρωχ⊚, pro ἄκοσμ⊚ καὶ ἀλαζών. p.314. A. ὅτι πρὸς τῷ Ἀρχιλόχῳ ἐπὶ ἐλάφε κεῖται. 711. C. τερσοιζυρὴν πόλιν ἔφη τὴν Θάσον. p.725. B. 1088. B. (σκορπιώδης τὴν γλῶσσαν) ἁπαλὸν κέρας τὸ αἰδοῖον εἶπε. 851. C. 855. A. meretricem vocavit παχεῖαν καὶ δήμον. 1329. B, Odyss. 1542.47, 1597.27, 1630.8, 1633.48, 1684.45, 46, 1746.8, 1768.61, 1790.7, 1828.11, 1889.2, 1963.49. Ἐν τοῖς τετραμέτροις. παῖδα Ἄρεω μιηφόνε. p. 518. B. p.1148. B. πρῶτ⊚ μύρε ὀνόματι ἐχρήσατο. p.1300.
Archippus. Odyss. 1448. 7.
Aristides. Odyss. 1747. 5. Ἐν τῷ εἰς τὴν Ῥώμην λόγῳ. de bello Centaurorum. p.103. B.
Aristodemus, Nyssæensis, Rhetor & Grammaticus. var. lect. pag. 763. A.
Aristonicus. p.440. C. p.1148. A. Odyss. 1596. 8.
Aristoteles. p. 58. A. de amphicypello. p.158. C. & 159. A. Ἀφορμός. p.178. B. 245. C. ὅτι ᾠδικοὶ οἱ κύκνοι. 254, C. De Græca. p. 266. B. 281. B. de gruibus. 371. C. De pygmæis, 372. A. dictum ejus de voluptate 397. B.

ὅτι

Digitized by Google

ὅτι γυναῖκες φύσει φιλολοίδοροι. 400. B. de interitu Mycenarum. 443. A. de apro. 450. A. de pedibus. 457. A. ὅτι διδάσκουσιν οἱ ποιμένες τὰ πρόβατα σωθεῖν, ὅταν ψοφήσῃ. 472. A. κρόταφόν φησι τὸ μεταξὺ ὀφθαλμοῦ, ὠτὸς καὶ κορυφῆς. 492. C. ἐπεμβολάδες ἀπίους. 545. C. ὅτι χεῖρες τὸ ἐντὸς θέναρ σαρκῶδες. 553. B. Deorum ἰχὼρ ἀνάλογόν ἐστιν αἵματι. 16. C. ὦτος ὀρνεόν τι παρὰ Ἀριστοτέλει. 561. A. ὅτι βρέγμα λεπτότατον ὀστοῦν ἐστὶ τῆς κεφαλῆς. 584. C. ὅτι φιλόλουτρον ζῶον ὁ ἵππος. 658. C. p. 690. A. χλούνην σῦν, τὸν τομίαν νοεῖ. 772. C. 834. C. κέρα ἀγλαὸν εἶπεν, ἀντὶ τοῦ αἰδοίῳ σεμνυνόμενον. 851. C. ὅτι θῶες πολέμιοί εἰσιν λέοντι. 856. C. dicit ſedem pudoris eſſe in oculis. 923. A. 1067. B. inſignis locus de coronis, & more coronandi victimas. 1138. C. Mileſios luxuria perdidit. 1358. A. 1365. C. Odyſſ. ἀπίους ἐμβολάδας. 1405. 28, 1412. 18, 1485. 14. 37, 1489. 38, 1502. 56, 1505. 61, 1543. 50, 1679. 24, 1687. 59, 1709. 53, 1713. 8, 1717. 31, 1720. 39, 1726. 14, 1747. 2, 1754. 43, 1760. 56, 1796. 43, 1821. 30, 1831. 29, 1873. 29, 1878. 57, 1905. 37, 1940. 57.

Ἐν πολιτείαις, ἥλῳ τὸν ἧλον, κατὰ παροιμίαν. p. 126. A.

Ἐν τῷ περὶ ζώων ἱστορίας. pag. 228. C. ἐρινεὺς μὲν τὸ φυτὸν λέγει. ἐρινοὺς δὲ τὸν καρπόν. 653. C. 751. A. (ἡ ζωϊκὴ ἱστορία) de apibus. p. 897.

Ἐν προβλήμασι. de Bellerophonte. p. 636. B.

Πέπλος. p. 285. B.

Ἐν τῇ ῥητορικῇ. ὅτι Ἀφροδίτη ὡς ἄρχουσα ἀφροσύνης, καὶ Ζεὺς ὡς ζωῆς αἴτιος ὢν λέγεται. 414. C.

Ἐν δικαιώμασι πόλεων. 624. B. ubi agitur de differentia vocis ναῦς & πλοῖον. Valeſ. ad Mauſſac. in Harpocrat. v. Δρυμὸς, legendum contendit, δικαιώμασι πολέμων, ut habet Ammon. v. Νῆες.

Ἐν τῇ Λακεδαιμονίων πολιτείᾳ. p. 741. A.

Ἐν τῇ περὶ ζώων ἱστορίᾳ. p. 935. B. de Sepia. 950. A.

Archeſtratus. de Lesbo dixit, eam λευκότερα αἰθερίας χιόνος ἄλφιτα φέρειν: & θεοὶ εἴπερ ἔδουσιν ἄλφιτα ἐκεῖθεν ἰὼν Ἑρμῆς αὐτοῖς ἀγοράζει. 280. A. θεόπαιδα ἔφη παίζων τὸν Μιλήσιον λάβρακα. pag. 1053. A. ὅτι ἅπας ἰχθὺς σάρκα φιλεῖ βροτέαν. pag. 1227. B. Πίονά τινα τόπον Λέσβιον, κλεινῆς Λέσβου περικύμονα μαστὸν ἔφη. 1258. C. 1276. B.

Ariſtoxenus Cyrenæus Philoſophus. 868.

Ariſtoxenus Muſicus. p. 937. B.

Arrianus. Θηβαίων ἐγένετο καρτερός. i. e. vicit, ſui juris fecit. p. 101. C. ὅτι Βριάρεως, γῆς καὶ οὐρανοῦ παῖς θαλαττοκρατήσας, ὁρμητηρίῳ ἐχρήσατο Εὐβοίᾳ τῇ νήσῳ. 123. C. Briarei pater Saturnus. 124. A. φυναι Φινέα. 125. B.

In Bithynia fluvius ὄρν@ dictus. 336. A. De Bateia Dardani uxore. 351. B. Ζήλεια ἡ καὶ λυκία. 354. A. τὴν Καδμείαν νίκην μεγάλην νοεῖ. 361. A. De Halizonibus. 363. C. meminit Zielæ cujusdam. 375. A. ξεναγεῖν γενικῇ συντάσσει ὁ Ἀρριανὸς. p. 405. A. οἱ Βιθυνοὶ δίκας ἐδίκαζον καθεζόμενοι ἀντίοι τοῦ ἡλίου, ὡς ἂν ὁ θεὸς ἐπολεύοι p. 414. B. ὕπι@ ποταμὸς. 532. C. de pugna Martis cum Enyalo. 673. C. 674. A. usus est voce ἄργυρ@ in prosa. 678. B. de *Crocodica*, fœmina magica. 881. C. de Abiis Scythis. 916. B. de Saltatione σίκιννις dicta. B.

Ἐν τῇ ἰνδικῇ. p. 474. C.

Ἐν Βιθυνικοῖς, 490. A. Καδμεία νίκη, ἀντὶ τοῦ, μεγάλη (Ἐν Βιθυνιακοῖς) ὅτι ἀνιόντες εἰς τὰ ἄκρα τῶν ὀρῶν Βιθυνοὶ, ἐκάλουν πάπαν τὸν Δία, καὶ Ἄττιν τὸν αὐτόν. 565. A. Πελεπ@, per E. p. 691. C. 1017. A.

Asclepiades. p. 878. A. *Odyss.* 1632. 7, 1713. 33,

Asclepiades Myrleanus. de Plejadibus. pag. 1351. C. Odyss. p. 1697. 53, 1775. 24.

Athenæus. * ὅτι ἰχθῦσιν ὕσεν ὁ θεὸς πολλαχοῦ. 35. B. ἀτυχὲς ἰχθύδιον. 100. C. λαγὸς pro λαγώς. 136. C. 150. B. Κύλικες Φοξαί. 207. A. νεοσάθες ὄρνις. 228. C. 242. C. 247. A. de Antyla urbe. 258. C. 261. A. Δημήτηρ σιτὼ. 265. C. Φάλαγγας ἐπικαρσίας. 285. C. ἐχῖν@ est vox πολύσημ@. 309. A. 315. B. 331. C. 346. A. de pygmæis. 372. B. ὀλβιογάστωρ & κοιλιοδαίμων. 402. A. μύτις 440. B. λύχν@ δίμυξ@. ibid. ἀφόρητοι βλαῦται. 454. C. ultimam Syllabam in v. ταὼς circumflexo & Spir. aspero notabant. 524. B. ὅτι πλημοχόη σκεῦος ἦν. 598. B. ἄρδεται οἴνῳ ὁ νοῦς, ὡς λέγειν τι δεξιόν. 641. A. de tripodibus. 740. A. 740. B. ὅτι κερδαμύλη μάζα ἦν. 743. A. κρέα καῖνιστά. 750. C. ἐκτήσθω pro κεκτήσθω. 759. C. 810. B. 852. A. 857. B. 859. B. τὸ ὄψον pro pisce interdum accipi. 867. C. 868. A. ὅτι μέλη ποτηρίου εἶδ@ ἦν. ib. B. ibid. C. de variis poculorum generibus. 869. A. ὅτι τὰ κανίσκια ἦν ἄπαντα χρυσᾶ. ib. C. ibid. iterum. de Nestoreo poculo. 870. A. B. & 871. A. ib. B. 879. C. 900. A. de versibus apud Homerum, qui sunt ἀκέφαλοι, λαγαροὶ &c. 900. B. πρόκροσσ@. 903. B. 907. B. de turdis. 947. A. 948. B. de adulatoribus. 952. C. de laude Atticæ. 915. A. τοὺς ἡδονικοὺς φιλοσόφους ἁμαρτολόγους φησί. 962. A. 964. C. parodia. 975. A. ἄρτ@ ἀλειφατότης. 975. C. Polybius autor est, in Iberia occidentali esse quercus, cujus fructu Thynni pisces vescuntur. 994. C. μάζα ἀμολγαίη. 1018. A. 1042. A. 1049. B. 1056. B. ἀρδαὶ τῷ Ναυκρατίτῃ σοφιστῇ) ἀμφίταλοι. 1057. A. 1077. B. de saltatione. 1078. B. de Musica. 1078. C. ibid. iterum, 1085. C. 1087. C. 1088. A. Athenæus ὁ κανονιστής. 1286. C. ὅτι Μαριανδυνοὶ ἐκαλοῦντο δορυφόροι. 1090. C. 1091. C. τονθολυ-

* Epitomâ tantummodo Athenæi usum Eustathium, annotavit doctiss. Bentleius.

Digitized by Google

θελυγεῖν & κοχυδεῖν de fluminibus. 1095. A. de festo Pelorio, 1101. A. ὅτι κλεὶς μέρος θύννων. 1108. B. qua ratione graculi capiantur. 1126. B. de candaulo, cibi genere, apud Lydos olim usitato. 1144. A. ἐξήλαυνόν τινες τ᾽ ἄργυρον εἰς ὑμένος ἰδέαν. 1157. A. 1157. C. ἀλάβαστον. 1161. B. ὅτι ἁμάλλαι τὰ δράγματα τῶν κριθῶν. 1162. B. ἐθλασμένον pro τεθλασμένον. 1163. B. αὐλινος. 1164. A. ὁ παιδίσκος. ibid. ἐπινομὶς. 1165. C. ἀποχρὴν 1179. B. κωλῆνες. 1183. A. De Ebrietate. 1198. A. περὶ ἑρμινεῦ. 1208. A. ὅτι οἱ οἰνοχοοῦντες ἤιθεοι ἐν τῇ τοῦ Ποσειδῶνος ἑορτῇ παρὰ τοῖς Ἐφεσίοις ταῦροι ἐκαλοῦντο. 1205. B. 1207. A. μελία. 1210. B. ὁ βαιών, ἰχθὺς. 1211. B. 1213. B. Πορφύρεος θάνατος. ib. C. ἡ ῥαφανὶς. 1220. C. de delphine. 1221. B. κόνδυα ἀργυρᾶ. 1224. A. ὅτι ἅπας ἰχθὺς σάρκα φιλεῖ βροτέαν. 1227. B. 1230. A. αὐλήσεων διάφοροι ὀνομασίαι. 1233. C. περὶ σαλπίγγων. 1242. B. λεπαστὴ κύλιξ. 1246. B. de Phryne meretrice. 1259. A. de phialis ex Cratino & Jone. 1261. B. de vino hordaceo. 1270. A. λαγὸς. λαγοῦ & λαγῶς, λαγῶ. 1271. A. Parodia versus Homerici, Ἡράμεθα μέγα κῦδος. &c. 1275. C. εὐχωλιμαῖοι ἐκαλοῦντο οἱ τῷ βασιλεῖ τῶν Γαλατῶν συζῶντες, καὶ συναποθνήσκοντες 1278. B. ἐκμεσιζειν. 1282. B. ὅτι κόρυμβος οὐ μόνον ὄρος, ἀλλὰ καὶ ὁ ἐπὶ κεφαλῆς. 1282. B. θελδάκα, ἀσύλιδα καλεῖσθαι. 1283. B. ὅτι τῷ βασιλεῖ τῶν Περσῶν χίλια ἱερεῖα τῆς ἡμέρας κατεκόπτοντο. 1285. C. de rosis. 1295. A. ὅτι ἡ θρᾴκη πολύοινος. 1297. A. 1299. B. ὅτι ἐμβαθυχύτης ποτηρίου εἶδος. 1299. C. 1300. C. de crateribus 1319. C. de Alcæo. Ibid. ὅτι γέρων ἀκάνθης ἐπάνθημα. 1343. A. 1345. B. 1348. C. λαβάργυρος. 1349. A. ὅτι λύκος σκῶμμα στρατιωτικὸν p. 1349. A. De Aquila. 1351. B. de luxu Abydenorum. 1358. A. 1359. C. μύστρος & ἐπίσημος γογγυλὶς; 1368. A. de pulchritudine. 1375. A. *Odyss.* De Cephissodoro & Matrea impostoribus. 1382. 40. Rhodii de uxoribus talorum jactu certabant. 1397. 46, 1383. 35, 1389. 25, κακκάβα ζεῦσα. 1390. 51. ἀγχίαλος. 1396. 20, 1397. 51, 1398. I. ἐξοινία. 1398. 16, οἶνος πρὸς φιλοσοφίαν ἑλκυστικόν τι. 1399. 26, θρῆσαι. 1400. 25, πρόχοος. 1401. 4, Τραγηματισμὸς. 1401. 23, τρωγάλια ib. 49. δαὶς ἐίση. ib. 55. Κλείδημος vocat μαγείρους κήρυκας. 1402. 49. 63, 1403. 61, 1405. 12. 51, 1406. 57, 1409. 53, 1411. 15, 1413. 5, 50, 1420. 36, 1423. 16, de πεττεία τῶν μνηστήρων. 1426. 13, 1428. 60, 1429. 21, 1433. 46, 1434. 62, 1436. 46, Fr. 1449. 9, 1453. 8, 1455. 60, 1466. 44, 1467. 10, 1471. 39, 1477. 47. 1479. 27, 1480. 14, 26, 1481. 54, 1482. 4, 1483. 1, 24, ib. 39, 48, 1484. 15, 1485. 18, 29, 38, 1489. 21, 1493. 17, 18, 22, 1501. 35, 1503. 39, 1523. 6, 59, 1524. 1. 53, 1533. 58, 1535. 55, 1542. 41, 1552. 26, 1553. 29, 1558. 7, 9, 1560. 47, Fr. 1616. 47, 1623. 39, 1624. 33, 1625. 20, 1626. 34, 1630. 40, 1661. 48, 1679. 12, 1858. 53, 1859. 38, 44, 1862. 13, 1864. 8, 1872. 8, 16, 1882. 25, 1885. 25, 29, 36, 1887. 56, 1900. 9, 1904. 34, 1908. 49, 1910. 5.

Digitized by Google

23, 38, 48, 1915. 22, 1921. 54, 1934. 23, 1936. 17, 1941. 53, 1961. 1964. 9.

Avtochthon Grammaticus 1207.

Bacchylides. εὐλέτην ἀπ' ἀγκύλης πίνουσι. 344. B. 864. B. 1198. A. *Odyss.* 1909. 61.

Byzantinus Rhetor. 962.

Callimachus. Fr. τ ἐπὶ ῥάβδῳ μῦθον ὑφαινόμενον. p. 6. B. ἡ ἀκτὴ dicitur etiam ἀκταίη, ὡς ἐπὶ Ἀττικῆς παρὰ Καλλιμάχῳ. 84. A. τὰ τεάχηλα, pro οἱ τεάχ. 108. 8. Epigramma de Creophylo Samio. 331. A. Ἑλικώνιον ὕδωρ Αἰσήπου. 354. B. 380. A. ὑδατοσύδνη. una ex Nereidibus. 437. B. ἕλκος ἄπελος. 462. C. ὅτι τεύχων ἑτέρῳ κακὸν &c. 522. B. τ μεθυπλῆγος φροίμιον Ἀντιλόχου. 629. C. 630. A. ἀπότειχες, οἱ ἄνηβοι. 727. A. Μοῦσαι καλαὶ καὶ Ἀπόλλων, οἷς ἐγὼ σπένδω. 781. C. 827. B. 855. A. 870. A. 1204. A. κάλαθος. 1208. B. 127. B. 1289. C. θὴρ καλόεις. i. e. ὄνος. 1299. B. δραμόντος ἑτέρων ἴχνια μὴ καθ' ὁμά. 1317. A. Odyss. κρήνη λευκὸν ὕδωρ ἀνέβαλλε. 1404. 38. Fr. 1457. 50, τρύπανον αἰπολικόν. 1471. 9, Fr. 1438. 37, 1571. 57, 1584. 14, ἀπότειχα. 1592. 58, 1599. 24, τῷ γ' ἐμῷ δοκῷ. 1627. 43, 1665. 47, 1687. 40, (ἐν ὑπομνήμασι. 1714. 43.) 1759. 25, 1761. 44, 1769. 2, 1832. 64, 1849. 18, 1946. 25, 1959. 61, 1988. 60.

(Callim. ad v. 136. Bœot) ad v. 273. Bœot. ad v. 1. Il. Γ. Herculem ludos olympiacos primum instituisse. ad v. 697. Il. Λ. ad v. 53. Il. P. de Callisthene Lycaonis filia, sideribus illata. ad v. 487. Il. Σ. ad v. 398. Il. X.)

Ἐν Γαλατείᾳ. χρύσιον ἐν ὀφρύσιν ἱερὸν ἰχθύν. p. 1067. C.

Ἐν ἐθνικαῖς ὀνομασίαις. *Odyss.* 1936. 15.

Callinus. *Odyss.* 1885. 51.

Callisthenes. 918.

Callistratus. Odyss. 1827. 58, 1818. 3.

Carcinus. Odyss. 1574. 14.

Centonum Homericorum Scriptor. 1206. B.

Cephisodorus. Odyss. λυχνοκαυτίαν. 1571. 23.

Chamæleon. Grammaticus. var. lect. p. 12. 1290. 1310.

Charax. quare Cecrops διφυὴς dictus fuerit. 1156. C. Odyss. p. 1504. 57, ejus canones. 1600. 17, 1859. 44.

Ἐν Ἰταλικοῖς. p. 734. C.

Chæremo Tragicus. Odyss. 1545. 53, Fr. 1658. 55.

Chœroboscus, pag. 269. B. 365. B. 368. A. 380. B. 818. B. *Odyss.* ejus Ἐξήγησις. 1599. 47.

Digitized by Google

Ἐν τῇ ὀρθογραφίᾳ. 315. C. 356. B.

Chiron ὁ Ἀμφιπολίτης. Odyss. 1712. 55.

Chrysologus. κρατῆρες ἐστεμμένοι οἴνου. p. 137. A.

Chrysippus. p. 447. B. ἐδόξασε, σφαιροειδεῖς τὰς ψυχὰς μετὰ θάνατον γίνεσθαι. 1288. A. Odyss. 1602. 23, 1679. 25.

Clearchus. ænigma de Eunucho pumice noctuam petente. 713. A. Odyss. 1397. 35, 1541. 36, 1623. 47, 1908. 47.

Claudianus Philosophus. p. 995. A.

Cleitodemus. Odyss. 1419. 56.

Cleonymus. Odyss. 1630. 9.

Clitomachus. Odyss. 1753. 17.

Comicus. ὅτι ποιεῖν παρὰ τοῖς παλαιοῖς, ὡς καὶ ὁ κωμικὸς ἐμφαίνει, τὸ ποιητικῶς ἤγουν ἐμμέτρως ἀείδειν καὶ γράφειν. p. 4. ὦ θυμὲ βωμολόχον τι ἐξεύρε. 9. C. ἱππευμένοι ταῖς εἰσφοραῖς. 16. C. Auleta Olympus. 27. C. ἐὰν μὲν ἀποφήνω πάντων αἰτίαν ἐμὲ, εἰ δὲ μὴ, ποιεῖτε ὅπερ ἂν δοκῇ ὑμῖν. 66. C. ἐτῶν ἐνιαυτοῦς. 191. B. στρουθίζειν. 228. C. 277. A. Μαρικᾶς. 300. B. ὡς ἀνδραποδισταὶ οἱ Θετταλοί. 331. C. τὰς ἄλοπας καὶ τὰς σεμέλας. 363. B. πυτιναῖα πτερά. 411. C. οὐρανοῦ δῖνος. 428. A. μύζειν, τὸ τὴν φωνὴν τοῦ μ΄ στοιχείου ἐκφωνεῖν. 440. B. ψευδολίτρου κονίας, pro ψευδονίτρου. 483. A. πλευμόνων pro πνευμόνων. ibid. τὸ βάρος ὃ σὺ φέρεις ὄνος φέρει. 488. A. Καταπατούμενος παιπάλη. 527. B. ψευδοτραφύξυος πλέα. 539. A. ἐμπεφορβειωμένος. 539. A. Ἄγομαι, φέρομαι τὰ χρήματα ἐνεχυράζομαι. 573. A. ὀτοτυξίους. 594. B. Στενέβοια. 632. A. διά σε τὸ δὲ τὸ βάδον βαδίζομεν. 637. A. Ἄρδεται οἴνῳ ὁ νοῦς, ὡς λέγειν τι δεξιόν. 641. A. Equit. pag. 293. C. δῆμον βόειον ὡς ἐν παρῳδίᾳ εἶπε τὸν δῆμον Ἀττικόν. p. 710. C. χελιδοῖ pro χελιδόνι. 716. C. τὸν νοῦν ἵν᾽ ἄρδω, καὶ λέγω δεξιόν. 736. C. λεσβιάζειν. 741. A. ἡ κύσθη ἡ κύσου λεοντή. 746. A. Κάθειλε τοὐλεόν. 749. A. 750. B. καταπατούμενος παιπάλη γενήσομαι. 786. A. ἀλινδήθρας ἐπῶν, ἤγουν κονίστρας. 836. C. ἀπὸ θάρρους τοὺς Θεοὺς ὑπερφρονεῖς. 843. B. ἀναίνου λίθος. p. 880. C. περὶ χύτρας καὶ λοπάδος. 896. C. Nub. pag. 188. D. χρὴ γὰρ ἀποθαυμάσαι τι τὸν διδάσκαλον. ὅπερ εὐφήμως ἐρρήθη, ἀντὶ τοῦ μισθὸν δοῦναι. pag. 912. C. Equit. pag. 291. C. Τόσονδ᾽ αὐτοῦ βῆμα διαβεβηκότος. 914. B. νηπύτιος. 932. C. ὁ Φοῖβος ἔλακεν ἐκ τῶν στεμμάτων. 950. A. βίον ἀκόρητον εἰκῆ κείμενον. 951. C. ἀμνοκῶν, ὅ ἐστι νοῶν ὡς ἀμνός. 962. A. ἔκκυκλος, vel ἔγκυκλος, vestis muliebris. 976. A. παρά τισιν ἅμα τετέλεσται καὶ τέθνηκεν ἡ χάρις. 982. C. 1084. A. ridet versum aliquem Euripidis. κακοηθέστατα κλειδία. 1108. B. ἐξ ἁγίου ξύλου καὶ ἀπάγξασθαι. 1121. C. ἡμικραιρα, τὸ τῆς κεφαλῆς ἥμισυ. 1127. B. 1152. A.

ἐφέ-

ἐφέπηξε, pro ἐκπέπηξε. 1163. B. κωλῆ (ex κωλέα) pro κωλήν. 118. A. Μορμὼ τοῦ θράσους. 224. C. ἀνάβραστον. 1241. A. Diana ἀγροτέρα. 1247. A. εἰς ταυτὸν ἄγει τὸ περαίνεσθαι, καὶ τὸ κόπτεσθαι. 1256. A. ὄναιο μὲν ἂν εἴ τις ἐκπλύνειέ σε. 1203. C. κάλλαι οἱ πώγωνες τῶν ἀλεκτρυόνων. 1278. C. κελβανωτὰ ζῶα. 1286. A. ὗτοι δ' ἀφεστήκασι πλεῖν ἢ δύο δοχμά. 1291. C. σκάφιον κουρᾶς εἶδος. 1292. C. σκέλος κυρηβάσαι. 1326. C. λαβὴν ἐνδέδωκας. 1327. A. ἔπος πρὸς ἔπος ἠρειδόμεθα. ib. δειλάκρα. 1363. A. Odyss. 1450. 45, 1454. 18, 1462. 45, 1464. 1. Συνιάρατον. 1467. 42, 1468. 63, 1469. 48, 60, Fr. 1470. 64, δοίδυξ. 1471. 7. 13, 1479. 26. 44, ἀνέκαψε. 1481. 32, 1482. 61, 1484. 51, 1485. 29, 1489. 5, 1490. 45, κλῆσον τὴν πόλιν ταύτην. 1497. 53, 1503. 2, 1508. 21, τρύμη. 1517. 8, Κέπφους. 1522. 55, 1528. 2, 1532. 3, καπακλῴσαμέν γε τὰς θύρας. 1532. 59, 1534. 49, 1535. 21, 1539. 33, 1540. 45, 59, 1542. 43, 48, 1543. 50, ἀποφαναίνειν. 1547. 61, βόθρους καὶ πλινθοὺς. 1550. 23, ἀταυρώτην. 1554. 29, ἀνοίνου λίθον. pag. 1559. 45, 1570. 5. Fr. 1578. 14, 1581. 21, παίγνιον. 1549. 47, ἀρύταινα. 1599. 50, ἀποπαίζων. 1602. 12, 1603. 54, 1604. 19, διαξιφίζεσθαι. 1604. 50, 1605. 17, 1607. 16, 1608. 61, 1924. 33, 43, 54, 1625. 4. 13. 55, ἀπεπυδάρισα. 1679. 38, 1680. 28, 1684. 30, ναὶ τὼ Σιώ. 1702. 2, Ἡβυλλιᾶν 1703, 20, 1710. 43, 1713. 49. 1714. 35, 51, ψευδόλιτρος κονία. p. 1714. 62, 1715. 24, 62, βομβάξ. 1718. 9, 1719. 1, 1720. 25, 1723. 20, δρυκολάπτης. 1726. 14, 1729. 43, 1745. 49, 1746. 43, 1752. 24, 1753. 5, 28, 1754. 43, 64, 1757. 38, 1761. 26, 1763. 59, 1764. 33, 42, 1766. 43, 1769. 43, 1770. 8, 1774. 39, 1776. 40, 1786. 42, 1788. 20, 22, 23, 1792. 4, 1818. 4, 1822. 21, 1828. 12, 55, 1834. 23, 1846. 8, 1848. 62, 1852. 41, 1854. 11, 1856. 2, 1857. 16, 17, 1858. 58, 1859. 38. 42, 1866. 18, 42, 1867. 26, 1871. 43, 1875. 41, 1886. 47, 1887. 15, 51, 1892. 44, 1896. 56, 1899. 61, 1901. 18, 1909. 54, 1910. 12, 1914. 34, 1928. 33, 1937. 63, 1941. 46, 1954. 19, 1963. 64, 1969. 53.

Comanus. p. 846. C.

Commentarii in Lycophronem. p. 269. C. 302. B.

Copronymus. Odyss. 1406. 11.

Corinna. p. 266. A. Φράττω pro Φράζω. 824. B. Odyss. 1654. 24.

Crates. p. 814. A. (ὁ μαλλώτης) p. 890. B. 965. B. 1003. B. 1283. A. Odyss. 1468. 50, 1485. 1, 1649. 33, 1671. 2, 59, 1748. 56, 1863. 43, 1893. 1.

Ἐν τῷ περὶ λιμένων. Odyss. p. 1613. 39.

Cratinus. Terram Laconicam Spartam vocavit. p. 294. C. πιεῖν δὲ θάνατος οἶνον ἂν ὕδωρ ἐπῇ. 344. B. σκήπτροισιν ἀνασκᾷ προβιβῶντα. 668. B. 737.

Digitized by Google

737. A. φύσκας προσεπατταλευμένας. 759. C. ὁ δ' ἠλίθιος ὥσπερ πρόβατον βῆ βῆ λέγων βαδίζει. 768. A. ὅτι σάννας ὁ μωρὸς τῷ Κρατίνῳ. 777. C. 899. A. 947. A. Fr. 1220. C. φιάλας τινὰς βαλανειομφάλους dixit. 1261. B. Odyss. τελσκελῆ. 1398. 20, 1430. 25, 1446. 29, 1479. 43, 1484. 28, ἀρρενώπας. 1571. 45, 1601. 47, 1651. 1, 1669. 45, 1721. 27, 1761. 20, 26, 1828. 9.

Cratisthenes. ὁ φλιάσιος. Odyss. 1503. 30.

Ctesias. Odyss. 1552. 30, 1834. 6.

Ctesibius ὁ χαλκιδεὺς φιλόσοφος. Odyss. 1603. 53.

Κυκλίων ποιητής. Odyss. 1494. 55.

Cycnus Historicus. Odyss. 1968. 45.

Cypriorum conditor. ὁ τὰ Κύπρια ποιήσας. ὅτι τριταῖος ἐκ Σπάρτης Ἀλέξανδρος ἀφίκετο εἰς τὸ Ἴλιον. p. 643. A. 1321.

Daimachus. ἐν πολιορκητικοῖς. 294. A.

Demetrius. 1037. C. Odyss. Phalereus. 1486. 1. ὁ Ἰλιεύς. pag. 1696. 41, Βυζάντιος. 1584. 8.

Demo (Δημὼ ἡ φιλόσοφος) Poëtæ ἀσπιδοποιίαν allegoricè interpretata est. p. 1154. C.

Democritus. p. 370. A. quare Minerva dicatur Τριτογένεια. p. 696. B. 862. B. Odyss. 1441. 16, 1490. 61, 1784. 58.

Demosthenes. p. 62. A. 273. C. 324. C. 927. C. 1015. C. χαλκοῦς κλέπτης. 1243. A. 1356. C. Odyss. 1448. 2, 1483. 5, 1573. 49, 1702. 34, 1758. 7.

Demosthenes Thrax. Odyss. 1383. 26, 1398. 27, 1406. 19, 1409. 61. Fr. 1419. 11. Fr. 1485. 32, 1486. 58, 1495. 29, 1639. 59, 1645. 23, 1658. 61, 1661. 52, 1662. 4, 1683. 33. 1716. 47, 1809. 28, 1833. 50, 1836. 32, 1838. 53, 1851. 29, 62, 1852. 13.

Dicæarchus. de Theba, urbe Ciliciæ. Sch. H. ad v. 396. Il. 2.

Dictyaca. ὁ τὰ Δικτυακὰ μελετήσας. p. 1192. C.

Dictys. p. 1319. C. στρατιώτης ὑπὸ Ἰδομενεῖ 319. ubi docet Eustathius multos doctos viros etiam bonos milites ac duces fuisse.

Didymus. p. 362. A. ὅτι ἴδη οὐ μόνον ἡ τρωϊκή, ἀλλὰ πᾶν ὄρος, ἐξ οὗ τὰ κύκλῳ ἔστιν ἰδεῖν. p. 500. C. de vino Pramnio. 871. B. de voce ἄφλαστον. 1039. B. 1146. C. 1300. A. Odyss. pag. 1392. 23, 1408. 49, 1422. 6, 1430. 61, 1727. 9.

Ἐν ἰσοελκῷ. pag. 624. B.

Dinarchus. Odyss. 1840. 22.

Diodor. Historicus. de Scipione. p. 130. n. 11.

Digitized by Google

Τὴν κοτύλην καλεῖσθαι λέγει καὶ ἡμίναν. p. 1282. C. Odyss. 1390. 20, 1896. 53, 1962. 25.
ὁ Ἀριστοφάνειος. Odyss. 1480. 24. 25.
Megaricus. Odyss. 1397. 34.
Grammaticus. Odyss. 1504. 38.

Dio. ὅτι τὸ κλισίον τὸ τῶν προβάτων σκεπαστικὸν οἰκίδιόν ἐστι. 78. A. οὐλαὶ pro οὐλοχύται 133. A. ἐσσεῖται, non ἐσσεῖται secundum Dionem dicendum. p. 655. A.

Dio Chrysostomus. 460. ἡγεμονικώτερον ταῦρος λέοντος. p. 258. Odyss. 1675. 62, 1961. 15.

Diogenianus. Odyss. 1533. 47.

Dionysidorus. Odyss. 1554. 31.

Dionysius Grammaticus. 78. Thrax. p. 854. A. 1040. B. exponitur quid sit ἀμφίθετος φιάλη apud Poëtam. 1299. C.

Dionysius Halicarnasseus. γνωμηδὸν. p. 927. C.

Dionysius. pag. 1148. A. Odyss. χάλις. 1471. 3, 1647, 59, 1680. 48.

Dionysius. Poëta & Rhetor. p. 1243. A.

Dionysius Sidonius. Odyss. 1410. 59.

Diotimus Adramyttenus. 986.

Diphilus. ἀργυρίου βραχὺ ἐν τάλαντον. p. 740. A. ἔγχεον πιεῖν εὐζωρότερον, τὸ γὰρ ὑδαρὲς ἅπαν τοῦτ' ἐστι τῇ ψυχῇ κακόν. 746. C. οὗτοι δεδειπνήκασιν. ὁ δὲ τάλας ἐγὼ κεστρεὺς ἂν εἴην ἕνεκα νηστείας ἄκρας. 1178. A. 1205. A. ῥυτὸν χωροῦντα δύο χοᾶς. 1286. B. Odyss. 1479. 44, 1483. 50, 1571. 19, 1678. 46, 1829. 49.

Dorotheus. p. 1297. B.

Duris. p. 1187. B. Odyss. 1834. 7.

Ἐθνικῶν καταγραφή. in ea Anax pro nomine proprio occurrit. p. 21. B. Κύλλιος pro Κυλλήνιος. 300. C. de Pheneo. 301. A. de Parrhasia. p. 302. B. de Buprasio. 303. C. de Hyrmina. p. 304. A. de Oleno (ὤλειος) ib. B. de Alesio. ib. de Dulichio. p. 305. C. de Ithaca. 307. B. ὅτι αἰτωλὸς ἐπίθετον, παρὰ τὸ αἰτεῖν. p. 311. B. de Lycto, 31[illegible]. A. de Lycasto. ib. de Phæsto. ib. B. de Lindo. 315. B. ὅτι τὰ ἐθνικὰ ἐπιτέμνων. 34. A. de Alo. p. 320. A de Pyraso. 324 B. Ἀντρώνιος ὄνος prov. p. 324. C. de Bœba. 327. C. de Glaphyris. 327. C. de Metona Thracica. 328. C. de Ithoma. 330. B. de Titano, regione Sicyoniæ. 332. C. de Argissa. 333. B. de Gyrtone. ib.

ὁ τὰ ἐθνικὰ γράψας. de Phthia, Achillis patria. 71. A. 265. C. ὅτι τὰ θέσπια

Digitized by Google

σπια καὶ ἐκτείνεται καὶ συστέλλεται παρὰ Κορίννῃ. 266. A. de Thespia Thessalica. ib. de Coronea. 268. B. de Aliarto. ib. & C. de Glissa. 269. B. de Ongesto fluvio. 270. A. Πανόπη ἡ πόλις. Πανοπεὺς δὲ ὁ πολίτης. 274. C. de Anemoreia. 274. C. de Scarphe. 277. C. de Urbibus quæ Dii nomen habuerunt. p. 280. C. Epidaurus θηλυκόν. 287. C. Μυκηναῖος & Μυκηνεύς. 290. A. de urbe. Ὀρνειαί. 291. A. de Ara thurea. 291. B. περὶ στομώματος Λακωνικοῦ. 294. A. τὴν Φάρην διὰ τοῦ ι εἰδέναι φαίνεται. 294. B. de urbe Laconiæ Elos dicta. 295. B. de Oetylo Urbe. 295. C. Pyli urbes tres. 296. B. de Thryo. 297. A. Plures fuerunt urbes, Oechlaiæ dictæ. pag. 298. B.

Ethnicorum scriptor. de regione Æthicia. 334. A. de Dodone. pag. 335. C. Ἄτρακας λύκους. pro quo in quibusdam exemplaribus lectum fuit, ἅρπαγας λύκους. 337. B. περὶ πηρείας. 341. C. de Adrasteia urbe. 355. A. undecim Larissas recenset. 358. A. de Ciconia regione. 359. A. de Enectis. 361. A. de Halizonibus. 363. C. de Ascania. 364. C. de Phthiribus. 368. A. de Phæa urbe. 671. A. de urbe Cerdamyle. 743. A. de Thryo urbe. 880. B. 883. A. ib. iterum. de Budeo. 1076. B. de Panope, urbe Phocidis. 1108. A.

Empedocles. Αἶψα δὲ θνητὰ φύοντο τὰ πρὶν μάθον ἀθάνατ' εἶναι ζωρά τε τὰ πρὶν ἄκρητα. 746. C. νέκυες κοπρίων ἐκβλητότεροι. 1338. C. Odyss. 1597. 54, 1645. 43, 1720. 45. 1838. 51, 1882. 27.

Epaphroditus. p. 886. C. p. 1172. B.
Epænetus. Odyss. 1485. 45.

Ephippus Comicus. Ἦλις καὶ μεθύει καὶ ψεύδεται. &c. p. 879. B. p. 948. B. p. 1178. B.

Ephorus. p. 313. C. Odyss. 1556. 59. 1864. 22.

Epicharmus. Κακὸς θαρρεῖ μάλ' αὐτόθεν, ἔπειτα δὲ φεύγει. 667. C. 727. C. εὐωνέστερον. hac voce usus est Epicharmus. 746. C. Ἡρακλεῖ ἔσθοντι βρέμει μὲν ὁ φάρυγξ ἔνδοθι, ἀραβεῖ δ' ὁ γνάθος. &c. 870. A. ἐρωδιοὺς dixit μακροκαμπυλαύχενας. 1038. B. 1163. A. ὅτι αἴλινος ᾠδὴ ἱστουργούντων. 1164. A. 1183. A. 1196. A. 1282. C. ὕδωρ χλιαρὸν ἡμίνας δύο. ibid. Odyss. Τρίπους. 1398. 20, χειρόνιβα. 1401. 11. Fr. 1476. 1, 1541. 29, 1634. 5, 14, 1686. 48, 1775. 9, 1936. 55, 1964. 23, 1634. 5, 1676. 39, 1752. 13, 1817. 52, 1915. 21, 1934. 17, 31.

Digitized by Google

Epigrammata. Epigramma Phtiadis Megarensis in eos, qvi à Persis occisi erant. p. 266. A. Epigr. in aqvam insalubrem urbis Dii. νᾶμα τὸ δινόν, γλυκερὸν ποτὸν, ἢν δέγε πίῃς παύσῃ μὲν δίψης, εὐθὺ δὲ καὶ βιότου. p. 280. C. Epigr. in Ajacem ex Porphyrio. Ἁ δ' ἐγὼ ἁ τλάμων ἀρετὰ παρὰ τῷδε κάθημαι Αἴαντος τύμβῳ κειραμένη πλοκάμους. &c. p. 285. A. In Nestorem. p. 296. B. In Timotheum Citharoedum. 313. A. In Erinnam Poetriam. 327. A. In Arcadionem ὃς θάνεν ἐκ χάνδης ζωροποτῶν κύλικος. 746. C. In Linum. ὦ Λίνε πάντα θεοῖσι τετιμένε &c. 1163. C. In Hecaten. 1197. B. In tripodem, à Diomede Apollini Delphico consecratum. χάλκεός εἰμι τρίπους, Πυθοῖ δ' ἀνάκειμαι ἄγαλμα &c. 1313. C. In Archilochum, εἰμὶ δ' ἐγὼ θεράπων μὲν ἐνυαλίοιο γέροντος &c. 1320. A. In Nioben. ὁ τύμβος οὗτος ἔνδον οὐκ ἔχει νέκυν. &c. 1368. B. *Odyss.* τεῦξ' Ἑλικὼν Ἀκεσᾶ Σαλαμίνιος &c. 1400. 13, 1457. 23. In Phyallum Crotoniaten. πέντ' ἐπὶ πεντήκοντα πόδας &c. 1591. 54. In Medicum Acronem. 1634. 10.

Eratosthenes. ὅτι Φελλὸς παρὰ Ἀρκάσι μέσον τι πρίνου καὶ δρυός. 302. B. de Bœotorum πολυφαγίᾳ 954. B. Odyss. 1445. 41, 1483. 57, 1612. 19, 1645. 63.

Etymologus. de Alesio (Ἀλέσιον) p. 304. B. & p. 883. A.

Etymologicum magnum. p. 268. C. p. 834. C. Odyss. 1397. 50, 1422. 2, 1433. 64, 1692. 1.

Eubulus. βεβρεγμένος ἥκω καὶ κεκωθωνισμένος. 890. C. Bœotos fuisse πολυφάγους. 954. B. Fr. p. 976. C. Eubulus ἀποστερεῖ πτερῶν τὸν ἔρωτα, & qvare. p. 987. B. de Philosophis dixit, ἀνιπτόποδες, χαμαιευνάδες, ἀεροίκοι, ἀνέστιοι, λάρυγγες, ἀλλοτρίων κτεάνων παραδειπνίδες. p. 1058. A. 1167. A. ὡς νῦν τετάρτην ἡμέραν βαπτίζεται νῆστις πονηροῦ κεστρέως τρίβων βίον. 1178. A. *Odyss.* Fr. 1422. 47, 1538. 43, 1720. 29, 1843. 16.

Eudemus. p. 553. B.

Eudoxus. p. 270. C. *Odyss.* 1505. 61.

Euenus. τῶν ἡδυσμάτων τὸ πῦρ εἶναι κράτιστον ἔφη. Plutarch. II. 50. A.

Euphantus. Odyss. 1713. 47.

Euphorion. de Achille ait: ἐς Φθίην χιλοῦ κατήιε πάμπαν ἄγευστος. Τοὔνεκα Μυρμιδόνες μιν Ἀχιλλέα φημίξαντο. p. 15. A. κλέος ἀσέμβατον. 235. A. 266. B. 270. B. ὅτι ἐκ τοῦ αἵματος τοῦ ῥυέντος ἐκ τῆς τοῦ Αἴαντος σφαγῆς ὑάκινθος ἐξέφυ. 285. C. 747. A. 1183. B. *Odyss.* 1397. 9, 1493. 45, 1784. 60, 1837. 29.

Euphorus. p. 363. C.

Eupo-

Digitized by Google

Eupolis. 231. B. ἐξεπλάγην γὰρ ἰδὼν σίλβοντα τὰ λάμβδα. 293. C. εἰ μὴ κόρη τὲ ςαῖς ἤθεσ. 500. C. 1033. A. προβατικὸν χορὸν λέγει τ ἐξ αἰγῶν. p. 1063. C. ἀγελαίας ἰχάδας, τὰς εἰκαίας ἔφη. 1165. A. *Odyss.* 1387. 47, χειρόνιπῖρον. 1401. 10, Fr. 1406. 17, Fr. 1422. 54, 1441. 16, 1432. 36, 1481. 32, 1517. 10, 1534. 14, 1535. 18, 1547. 53, 1571. 35. 1624. 44, 1680. 26, 1761. 39, 1817. 49, 1915. 17.

Ἐν Δήμοις. Odyss. 1554. 44.

Euripides. Συλλάβητε ὅμηρον τήνδε. p. 4. Ἄναξ θεὸς γὰρ δεσπότας καλεῖν χρεών. p. 21. B. Λητὼ ἢ νὺξ διὰ τὴν παρ' Εὐελπίδη σοφὴν καὶ πότνιαν Λήθην. p. 22. C. Λαοὶ δ' ἐπερρώσθησαν. 28. B. ἐξ ἰδίας ἀνοίας κοινὰ κακὰ θεόθεν γίνεται. p. 42. A. ὅτι τὸ τῆς Κλυταιμνήστρης δέμας πυρὶ καθήγνισαι. 43. A. ὅτε ὅπλα, ὅτ' ἔγχος. p. 48. A. Ἀνάγκαι κρείσσονες. 55. A. καί πως ὀλίγ' δεχόμενοι, πολλὰ κρατοῦντες, χαλεπαῖς ὀργὴν μεταβάλλουσι. 55. B. προνώπιον pro προενώπιον. 82. C. θάλασσα κλύζει πάντα τ' ἀνθρώπων κακά. 108. B. ἐλελίζει αὔλινον. 125. B. ὁρῶ σε δεξιὰν κρύπτοντα, καὶ πρόσωπον ἔμπαλιν ςρέφοντα, ὡς μὴ σου προσθίγω γενειάδος. p. 129. B. εὐναῖαι pro εὐναί. 131. B. Ἁβρὸν βαίνουσα παλλεύκῳ ποδί. p. 146. B. παρηγορῆσαι. 152. C. ἐπεὶ δὲ κρεῖσσον τὸ κακὸν ἐςὶ τοῦ ἀγαθοῦ. 154. C. Ex illo Homerico, ἐπεὶ τὰ χερείονα νικᾷ. ἱπποβουκόλος. 160. A. τὴν Μήδειαν φησὶ τοκάδος δίκην λεαίνης ταυρουμένην. 160. A. Αἱ δεύτεραί πως φροντίδες σοφώτεραι. 164. B. ἤδη ποτ' ἄλλως νυκτὸς ἐν μακρῷ χρόνῳ ἐφρόντισα. 168. A. Θεοῦ λαμπάδα τὴν ἡμέραν φησί. 170. C. χὴ μελανοπτερύγων ὀνείρων μήτηρ. 173. B. de Argi oculis. 182. B. de Agamemnone, qvam late imperaverit. 185. A. De Troja ait, ἀπὸ δὲ ςεφάναν κέκαρσαι πύργων. 189. A. κατέξανται δέμας. 189. B. μανίας ἐποχος λόγος. 210. C. κρύπτουσα ἃ κρύπτειν ὄμματα χρεών. 216. A. ὑγρὸν δάκρυον καὶ χλωρόν. 217. A. 233. C. 236. B. C. ubi qvædam σολοικοφανῆ ex eo adducuntur. σοφὸν ἓν βούλευμα τὰς πολλὰς χεῖρας νικᾷ. 240. C. Ἄλλοισιν ἄλλος θεῶντε κ' ἀνθρώπων μέλοι. 245. B. 249. C. 250. C. λελησμένος, pro λελησμένος. 264. B. ποτνιάδες ἵπποι. i. e. Diomedis. 269. C. Demophontem ὄζον Ἀθηνῶν vocat. 284. C. 319. C. De Sophismate Thessalico. 331. C. μεσάγκυλος, 344. B. 353. A. τὴν Θράκην Ἄρεος οἰκητήριόν φησι. 358. B. meminit ἵππων ἐνετικῶν. 361. B. ἔρωτι θυμὸν ἐκπλαγεῖσα. 374. A. Αἰνόπαρις. 379. C. ἄπος i. e. κάματος. 381. B. ibid. plura Euripidis ἅπαξ λεγόμενα adducuntur. ἔκβλητον τὸ τῆς θαλάσσης ἔκβρασμα. 384. B. Ἀδελφή, pro Ἀδελφική. 405. B. exemplum μεταβάσεως a plurali ad singularem. 415. A. τέτρωρος ὄχος. 427. B. ἄφθογγα δάκη θηρῶν. ib. ἔρως ὡς καὶ ὀμμάτων ςάζεις πόθον. 452. A. δι' ὅσσων ὄμμ' ἔχω δακρυρροοῦν. ib. Ζηνὸς πολύχρυσος οἶκος. 436. B. Ἀμβρόσιον ςόμα. 438. B. τ ἥλιον τὴν ἐν ἄςροις οὐρανοῦ τέμνειν ἔφη ὁδόν. 446. C. διαπλάσθαι. 452. C. μίτραις ἀναδέτοις ῥυθμίζεσθε πλόκαμον. 454. B. μεγα-

μεγαλάνορα ὑπερηνορέαν. 462. A. πυκναῖς ἀσπίσι πεφρικότα. 473. A. λέοντος δέρος χαίτη πεφρικός. ib. 476. B. πέλωρος ἀνὴρ, ἀντὶ τοῦ μέγας. 484. A. οὐ μάντεως ὄπα ἔμεινας, οὐ χρόνῳ μακρῷ σκέψιν ἔνειμας. 488. B. οἰνωπὸν ἄχνην, 492. A. κῦμα οὐρανὸν στηρίζον. 495. B. Neptunus πόντου κρέων. 500. A. ἤιθεος ὁ μήπω εἰς γάμον ἐλθών. ib. C. χλανιδίων ἔσω κρυφθείς. 519. C. ξυστὸν δ' ἐπὶ πασσάλῳ 540. B. Ἕκτορός τ' ἀπόλλυται ψυχή. 545. B. μήποτ' ἐπ' ἐμοὶ χρυσέων τόξων ἐφίης ἱμέρῳ χρίσας ἄφυκτον οἰστόν. 568. B. μήτι σὴν δάκοι φρένα. 575. A. σύριγγες ἵππων καὶ ἐνηλατα. 598. C. ἄντυξ χορδῶν. 599. B. κοινὸς ἐνάλιος. 612. B. Στενέβοια. 632. A. μὴ ἂν ἀγαθὰς εἰπεῖν τὰς γυναῖκας, οὐδ' εἰ περὶ τούτου τὴν ἐν Ἴδῃ γραμμάτων πλήσειέ τις πεύκην. 633. B. ξένοις τε πέμπειν σύμβολα, οἳ δράσουσί σ' εὖ. 633. B. τὴν ἐμὴν ὑμνοῦσαι ἀπιστοσύνην, ἤγουν κακολογοῦσαι. 634. A. ἀντίμολπον ὀλολυγῆς κωκυτὸν εἶπε. 643. B. τὸν οἰδίποδα χρυσοδέτοις περόναις ἐπίσημον ἔφη. 650. C. 654. A. εὐνὰς αἰγῆλαι. 656. C. ἐπεὶ δ' ἀφεῖθη πυρσός. 669. C. κακοῦ ἀνδρὸς δῶρ' ὄνησιν οὐκ ἔχει. 682. C. κύκλωμα ἰξίωνος. 683. C. ὁ αὐτὸς λόγος ἔκ τε δοκούντων ἰὼν καὶ μὴ δοκούντων οὐ ταυτὸν σθένει. 723. C. σῶμα ἐν γυναιξὶ θηλείας πρέπων. 727. B. τοὺς εὐσεβεῖς θεοὶ θνήσκοντας οὐ χαίρουσι. 737. A. 739. B. 742. C. γάμων φερνὰς διδοὺς αἵμονι. 743. A. 750. B. ἔνθεν ἐκγελᾷ ὀστέων μὴ ῥαγέντων φόνος. 757. C. 776. C. ξανθὸν κρᾶτα διεπάλυνε. 786. B. 789. A. 791. 822. A. (ὁ γλυκὺς) Δήμητρος ἀκτῆς. 868. B. ἕνα εἶναι τῶν ἵππων ἡλίου αἴθοπα. 883. C. 892. B. ἔσωσά σ' ὡς ἴσασιν ἑλλήνων ὅσοι. 896. C. μέσον μ' ὀχμάζεις &c. 904. A. ὡς δ' ἐπεζάρει σφίγξ. 909. B. 830. C. ἐρᾷ δ' ὁ σεμνὸς οὐρανὸς πληρούμενος ὄμβρου, πεσεῖν εἰς γαῖαν Ἀφροδίτης ὕπο &c. 978. B. de somno, φίλοι θέλγητρον καὶ ἡδὺ ἐνδέοντι προσιών. 982. C. λάτρις πενέστης ἀμὸς ἀρχαίων δόμων. 1090. C. αἴλινος 1164. A. ἐκ παντὸς ἄν τις πράγματος δισσῶν λόγων ἀγῶνα θεῖτ' ἄν, εἰ λέγειν εἴη σοφός. 1192. C. στέμματα ξήνασα θεὰ ἐπέκλωσε πόλεμον. 1200. B. A. ἱπποβουκόλοι. 1205. C. ὅτι δαλὸς ἀνημμένος μάχης ἦν σύμβολον. 1242. C. ἀγὼν ἐν ᾧ ζῆν ἢ θανεῖν χρεών. 1264. A. βροτῶν ὁ πᾶς ἀστάθμητος αἰών. 1266. C. Quid sit ap. Euripidem ἁρμάτειον μέλος. 1276. A. ὁ πρῶχων τοῦ ἀσκοῦ ποῦς. 1303. B. σῶσον νῦν αὐτὸν, μηδ' ἔρα τοῦ πλησίον. 1312. B. ἀγορᾶς χραίνων κύκλον. 1334. C. φαῦλον, τὸ ἀγαθόν. 1356. C. θυγατέρες Νιόβης ἑπτὰ ἱστορεῖ. 1367. B. Odyss. 1359. 58. ποικιλόφρων. 1381. 39, 1397. 38, χέρνιψ. 1401. 12, 26, Fr. 1404. 56, 1404. 48, Fr. 1412. 14, Fr. 1419. 47, Fr. 1422. 14. Fr. 1428. 21, 1435. 64, 1455. 33, 1485. 31, 1498. 57, 1519. 40, ὀχμάζειν. 1528. 28, 1556. 28, 1564. 33, 1593. 48, 1596. 45, 1632. 9, ἐξαχρεΐζειν. 1636. 47, 1647. 37, 1653. 27, 1688. 19, 1693. 10, 1695. 39, 1700. 21, 1713. 8, 1731.

Digitized by Google

1731. 54, 1743. 26, 1775. 18, 1799. 30, 1834. 21, 1837. 1, 1856. 13, 1861. 41. 1875. 46, 1910. 9, 1931. 13, 1956. 33.

Ἴωνι. Eubœenses *χαλκοδοντιάδας* vocavit. p. 281. C.

Ἐν Ὀρέστῃ. p. 20. B.

Ἐν Φοίνικι. p. 763. A.

Ἐν Ἑλένῃ. τὸ λέχος ὑποστρῶσαι. p. 30. C. p. 398. A.

Ἐν Ἰφιγενείᾳ. ὅτι τοῖς Ἀχαιοῖς ἐξ αἱρέσεως ἦν βασιλεὺς ὁ Ἀγαμέμνων. pag. 57. B.

Ἐν Σολεῖ. εἶα δὴ φίλον ξύλον, ἔκτεινέ μοι σεαυτὸ, καὶ γίνου θρασύ. p. 107. B.

Ἐν Ἱππολύτῳ. ἐπὶ ἀνδρῶν τὸν πέπλον τίθησι. pag. 170. A. pag. 1081. A. *Odyss.* 1565. 8.

Ἐν Ἑκάβῃ. de voce δεῖπνον. 242. B. *Odyss.* 1495. 5, 1805. 34, 1815. 11.

Ἐν Φοινίσσαις. 394. A. μαντικάς τινας ψήφους κλήρους καλεῖ ἐν τῷ, δέλτος κλήρους ἡ δεδεγμένη. p. 419. A. p. 666. B. pag. 1021. C.

Ἐν Κερκυόνι. γέμουσα κύματος θεοσπόρου. pag. 656. C. *Odyss.* 1607. 3, 1681. 43, 1902. 1.

Ἐν Φαίδρᾳ. ἀπείρονα γῆν. p. 690. B.

Ἐν Ἀλκμαίωνι. *Odyss.* ὀργαίνειν τὸ λευκαίνειν. 1430. 62.

Euripides *φιλοσίγματος* fuit. 1170. C.

Eustathius. εἰς τὸν περιηγητὴν. pag. 2. lin. ult. p. 27. C. p. 158. B. pag. 1175. B.

Euthydemus. Odyss. 1951. 20.

Geographica Historia. 305.

Georgius Technicus. p. 13. C. 45. A. 107. B. 561. C. 1155. C.

Hecatæus. 274. B. 361. B. 363. B. 372. A. 1270. A. *Odyss.* 1441. 15.

Hegemon ὁ παρῳδός. Odyss. 1420. 37.

Heliodorus. χειραγωγὸν εἶπεν ἱμάντα τὸν ἐκδεδεμένον ποδός. p. 160. B. Odyss. 1465. 13.

Hellanicus. 385. C. affirmavit, vetus Ilium ad sua usqve tempora permansisse. 460. A. 916. C. 1173. B. Var. Lect. Odyss. 1528. 6.

Hermippus. pag. 261. A. 855. A. 1246. B. ἀμύγδαλα σιγαλόεντα. 1280. C. βοίδια λεωτροφίδου λεπτότερα καὶ θυμάντιδος. pag. 1288. C. *Odyss.* Fr. 1404. 4, 1428. 60. Fr. 1483. 36, 1582. 18, 1828. 58.

Heraclides sive Alexandrinus sive Milesius vel ambo videntur Homerum emendasse vel explicasse, p. 54. 704. 722. 789.

Hera-

Heraclides. p.23.B. p.28. lin. penult. ὅτι Κύπριοι καὶ Ἀττικοὶ παρενθέασι ῥήμασι καὶ ὀνόμασι τὸ τ. τὴν πόλιν πτόλιν λέγοντες &c. 32. C. 54. B. 341. C. 365. B. De voce μασθὸς & μαζὸς. 452. B. 607. C. 705. C. 718. A. Fr. p.722. C. 734. C. 756. B. p. 764. B. p. 773. B. p. 774. C. 780. B. 831. C. 842. C. 853. A. (* ὁ Ἀλεξανδρεὺς) pag. 812. A. 1064. A. Fr. de voce πέπονες. 1098. A.

Heraclides Cumæus. p.1288. C.

Heracleon Grammaticus. μαχέσασθαι non μαχήσασθαι. 106. C. 524. B.

Heraclitus ὁ σκοτεινὸς, ὅτι τοῦ βίου τὸ μὲν ὄνομα βίος, τὸ δὲ ἔργον θάνατος.

Heraclitus εἰς τὸν ὅμηρον. 40. A. Allegorice Homerum interpretatur. 614. C.

Heraclitus Mytilinæus. Odyss. 1503. 33, 1859. 44.

Heraclitus, ὁ τοῖς ἀπίστοις προθέμενος ἐμφῆναι πίστιν. Odyss. 1504. 55.

Hermogenes. p.12. B. 148. B. 809, B. Odyss. 1653. 46, 1681. 23, 1834. 43, 1854. 20, 1864. 13.

Hermolytus Tacticus. p. 924. A.

Hermon. 804.

Herodianus. τὰ εἰς νῦ λήγοντα ἐν τῇ αἰτιατικῇ πάντα βραχέα ἐστίν. p. 8. C. συναίρεσις. p.11. B. de accentu vocis μύρια. 15. C. de etymologia vocis ἰάπτω. p.16. C. τὴν ἐν τῷ σιδηρεῦς &c. κρᾶσιν συνίζησιν λέγει. 25. B. τὰ μὲν βαρύτονα τῶν εἰς ις ληγόντων, συστέλλεται. &c. p. 26. C. 36. C. 67. A. Τάραχος & Masc. & fœm. 73. C. μεγάλαι κλισιάδες, &c. 78. A. 110. C. 113. C. 114. B. 117. C. Ἀπορεῖ πως ὁ Ἀριστοφάνης νένοφα εἶπε, καὶ οὐ νένοιφα, ὡς λέλοιφα &c. 143. A. 149. A. de voce ἐπίηρον, ἐπίηρα 152. C. 154. C. de genitivis in ός, uti πυρὸς, ἁλὸς &c. quomodo cum aliis vocibus componantur. 183. A. 187. A. 217. C. 224. C. 277. C. 283. C. ἕλλην, ἕλλαν. τροίζην, τροίζαν. 287. B. 297. B. ὅτι εἵλωτες οἱ ἐπὶ ταινάρῳ σάτυροι. 297. C. 300. A. 324. C. 341. A. B. 346. A. Ζεὺς Ἀθῶος, qui in monte Atho colitur. 358. C. 376. C. 413. A. ὅτι κλῆρος ἀπὸ τοῦ κλάειν, τὸ ξύλον. 418. C. 423. B. De voce ἐωνοχόει. 438. A. dicendum esse χειμάῤῥους, non χείμαῤῥος. 496. C. De declinatione vocis Ἄρης. 518. B. Fr. 524. B. 531. C. 561. A. de voce Ἠπιάλης, ἠπίαλητος. ib. B. ὅτι πάντα τὰ κατὰ μάχην σκεπαστήρια λαισήια καλεῖται. 570. B. 601. A. pro πεισρέφεται in v. 903. Il. Ε. legit περιτρέφεται. p. 620. B. 650. C. γόνας, γόνατος, δόρας, δόρατος. 677. B. pag. 764. B. ὅτι κέρας ἐπὶ τριχὸς, μάλιστα ἐπὶ βοῶν καὶ ἄλλων θηρίων λέγεται. 851. C. 1020. B. 1175. A. 1235. B.

Ἐν

* Idem forte qvem Laërtius V. 64. ait scripsisse τὰ Περσικὰ ἰδιώματα de Persicis proprietatibus, an dialectis.

Digitized by Google

Ἐν τῇ καθόλȣ προσῳδίᾳ. pag. 265. C.
Ἐν τῇ μεγάλῃ προσῳδίᾳ. pag. 962. A.
Ἐν ἐπιμερισμοῖς. de voce ὑπερκύδαντας. 1445. B. ubi Eustath. addit, non omnes ἐπιμερισμȣ̀ς esse Herodiani, sed quosdam pro spuriis haberi.
Ἐν τῷ ὀνοματικῷ *. 445. C.

Herodicus 899. C. Σηλυβριανὸς παιδοτρίβης 763 Babylonius. 1077.
Herodotus. in vita Homeri pag. 4. & 913. A.

Dii vocantur θεοὶ, διὰ τι κόσμῳ θέντες τὰ πάντα πρήγματα. p. 19. A. ἀνακῶς. 21. B. ἐπιφημίζεσθε. p. 28. B. νομίζομεν ἐστι παρὰ πάντων ἀνθρώπων τὸ πρεσβύτερον ἄρχειν. 28. C. περὶ ὀπλοφάγων μυῶν. 35. A. ὅτι Πέρσαι ἵππον Ἀπόλλωνι ἱέρευον. 36. B. ὅτι πίτυς ἐκκοπεῖσα οὐκ ἀναφύει μόνη πάντων δένδρων. 42. C. Ægyptii cadavera mortuorum condire solebant. 43. B. Urbs Thraciæ dicta Agora. 45. A. Jovis ἀγοραίου ara. ib. πεπλανημένα εἰς ἀνθρώπους ἐνύπνια περιεργάζεσθαι. 48. B. Clisthenes, mactata Hecatomba filiæ suæ procos splendide excepit. 49. A. τὸ χόλον καταπέψαι χόλον πιέσαι φησί. 54. B. ἦν τάγμα τι θεῖοι ἐν Δελφοῖς οἱ θεοπρόποι. p. 55. C. δηλέονται dixit pro ἔβλαπτον. 70. B. σταθμώσασθαι apud Herodot. pro στοχάσασθαι. ibid. ὅρκȣς ἐπήλασαν, pro ἐπήγαγον. 70. C. Regibus Spartanis, cum spolia dividerentur, duplex dabatur portio. 72. B. ὅτι γενεαὶ τρεῖς ἀνθρώπων ἑκατὸν ἔτεα εἰσί. 97. ἐπιστορεῖ στρατηγὸν Εὐρυβάτην Ἀργεῖον. 110. A. de legatis à Lacedæmoniis occisis, 110. B. κατίσχει σέλας ἐκ τȣ̃ ȣ̓ρανȣ̃ ἐπὶ τὴν βȣ̃ν τὴν γεννῶσαν τὸν Ἆπιν. 133. B. Καλαθυμίω, nomen proprium fœminæ. 149. C. μαρτύρων καθαπτόμενος i. e. μάρτυρας προφέρων. 155. B. De Lemniis. 158. B. ἐπὶ τυραννίδι ἐκόμησε. 165. B. ibid. 166. A. ὑπερᾶσαν δὲ τὸ ὄνειρον τȣ̃ Ἀρταβάζȣ εἶπε. 167. A. σύλλογος ἐπίκλητος. 172. A. εὖ βȣλεύεσθαι κέρδος. εἰ γὰρ καὶ ἐναντιωθῆναι, βεβȣ́λευται μὲν ȣ̓δὲν ἧττον εὖ. ἥττηται δὲ ὑπὸ τῆς τύχης τὸ βȣ́λευμα &c. 173. C. 176. B. Ἁλία. i.e. ἡ ἄθροισις. 179. B. ἔνθα χρή τι ψεῦδος λέγεσθαι, λεγέσθω. 188. C. Κᾶρες Διῒ στρατίῳ θυσίας ἀνάγȣσι. 189. B. 190. C. 191. A. Ἀτρεμίζοντά σε μακαριστὸν εἶναι. p. 201. B. οἴχωκε. 207. A. 211. B. 233. C. 234. A. B. ἴσον ὦ βασιλεῦ κέκριται φρονέειν τε εὖ, καὶ τῷ λέγοντι χρηστὰ θέλειν πείθεσθαι. 238. B. 240. C. 248. C. de Abis urbe. 278.

* Ὀνοματικὸν, ὀνοματικοὶ κανόνες i. e. Grammatica tractatio de nominibus, ut Astyages Grammaticus Svida teste scripserat κανόνας ὀνοματικȣ́ς. Sic ῥηματικὸν, quale composuerat Apollonius Grammaticus, erat tractatio de verbis. Herodiani ὀνοματικὸν memorat etiam Etymologici magni auctor in ὑπερκύδαντας. Aliud est ὀνομαστικὸν, dictionarium quo vocabula exponuntur, quale scripsit Pollux. Vide insignis viri Tiberii Hemsterhusii præfationem ad Pollucem p. 35. Apud Stephanum Byz. quoque in Ταμίαθις laudatur Georgius Chœroboscus in ὀνομαστικῷ, ubi crediderim legendum ὀνοματικῷ.

Digitized by Google

655. C. de Euelthonte qui Pheretimæ, Batti uxori, exercitum ad bellum petenti, colum aureum misit. 657. C. de Sesostride, qui αἰδοῖα γυναικῶν ταῖς στήλαις προσενέγραφε. 668. C. περὶ Πέρσαις γυναικὸς κακίω ἀκοῦσαι, δεινὸς μέγιστος. (δεινὸς, i. e. ὕβρις) ibid. 670. C. κακῶς αὐτοῖς ἡ ἀκμὴ ἵστηκε πρὸς τοὺς &c. 680. A. Φησὶν Ἡρόδοτος γέρα εἶναι τοῖς βασιλεῦσιν ἐν Σπάρτῃ τῶν θυομένων τὰ δέρματα καὶ τὰ νῶτα λαμβάνειν, καὶ διπλάσια νέμειν αὐτοῖς τὰ πάντα. 682. C. τραπέζῃ μειλίξαντας. 688. A. τὸ θεῖον ὡς ἐστι φθονερόν. 690. B. ἅμα ἡλίῳ σκιδναμένῳ. 691. A. ὅτι τέσσαρας ἵππους ζευγνῦναι παρὰ Λιβύων Ἕλληνες μεμαθήκασι. 707. A. 707. B. τόξα παλίντονα. 712. A. 711. B. 741. C. ἐπὰν ζωρότερον βούλωνται οἱ Σπαρτιάται πιεῖν, ἐπισκύθισον λέγουσι &c. 746. C. montis verticem κόρυμβον vocat. 750. B. ὅτι ἡ Βαβυλὼν ἑκατόμπυλος ἦν. 758. A. ἐκτημένοι, pro κεκτημ. pag. 759. B. παυσώμεθα μηδὲ κακῶν μεμνώμεθα. 767. B. συὸς μέγα χρῆμα. pag. 773. A. 827. C. ὅτι ἡλίῳ ἵππος ἀνάκειται. 844. B. τὸ κολώνη Λιβύων λέξιν εἶναι φησι. 880. B. de Cleomene qui sacrum lucum incendit. 907. B. de leporibus. 908. A. ὀλοίτροχος, saxum rotundum. 925. A. χρήμαθ' ὑποσαικιζόμενοι. 940. A. 945. B. ἀναγινώσκειν, pro ἀναπείθειν. 957. C. προχρόοσας ναῦς. 965. B. κλίβανος pro κρίβανος. 975. C. de Hercule & Persea. 989. B. μεγάλα πρήγματα μεγάλοις κινδύνοις θέλει καταιρέεσθαι. 1026. C. τέλος pro τάγμα. 1144. B. Λήδανον, ἐθνικόν ἐστι παρ' Ἡροδότῳ. 1147. A. ὅτι τοῦ οἴνου εἰς τὸ σῶμα κατιόντος, ἀναπλώει ἔπεα μαινόμενα πρέποντα. 1156. A. εἶτεν & ἔπειτεν pro εἶτα & ἔπειτα. 1158. B. τελήεις ἐλαστρευμένας. 1161. B. de Lino. 1164. A. Ταῦτα εἶπε, καὶ ἅμα ἔπος τε καὶ ἔργον ἐποίεε. 1182. B. μαχλοσύνην ἐπενείκασα οἱ, i. e. κατηγορήσασα. 1183. B. 1190. C. 1206. A. de Tritantæchme 1206. A. ὅτι ἡ Ἀθηνᾶ φύσει μὲν Ποσειδῶνος θυγάτηρ νομίζεται τοῖς ἐν τῇ Λιβύῃ, θέσει δὲ, τοῦ Διός. 1216. C. σφαγιασάμενοι τῇ θαλάττῃ ταῦρον. 1227. B. Ζεῖν ἀμβλολάδην. 1241. B. de Scythico fluvio Tearo. 1263. B. θέοντες τὸν περὶ τοῦ παντὸς ἤδη δρόμον, 1264. B. ὅτι οἱ περὶ τὴν Τριτωνίδα λίμνην, μάλιστα θύουσι τῇ Ἀθηνᾷ. 1265. A. ὡς ἐπὶ τῷ Μασιστίῳ Μαρδόνιος καὶ ὁ στρατὸς ἐπένθησαν, σφέας τε αὐτοὺς κείροντες, καὶ τοὺς ἵππους καὶ τὰ ὑποζύγια. 1292. B. μετεξέτεροι. 1306. C.

Herodorus. εἰς τὰ τοῦ Ὁμήρου. p. 28. A. 47. A. ὅτι τὸ ὡς, ὅτε δηλοῖ τὸ ὅμως, περισπᾶται. 62. A. (vid. Apion.) p. 407. C.

Hesiodus: ejus ῥῆσις. ἐν Δήλῳ τότε πρῶτον ἐγὼ καὶ Ὅμηρος ἀοιδοὶ μέλπομεν ἐν νεαροῖς ὕμνοις ῥάψαντες ἀοιδήν. pag. 6. B. Μοῦσαι ἐννέπετε. 9. A. Ἥρωας vocavit ἡμιθέους. 17. B. Ἠέρα ἑσσάμενοι πάντη φοιτῶντες ἐπ' αἶαν. 17. C. Agamemnonem Plisthenis filium dicit. 21. A. de

Ἐν καταλόγῳ. p. 13. C. Catalogi fœminarum heroicarum mentio fit, pag. 745. C. ad Odyſſ. N. p. 1746. 9.

Ἐν τῇ Θεογονίᾳ. ἔρος, pro amor, deſiderium. 136. C. Μηκώνη. 291. B.

Ἐν τῇ μελαμποδίᾳ. pag. 900. A.

Hieronymus. pag. 825. C.

Himerius. p. 14. B. ὅτι ἦρος ἡ γῆ μειδιᾷ ἡδύ τι καὶ χρυσαυγές. pag. 159. B. Odyſſ. 1637. 13, 1710. 38.

Hipparchus. terram τραπεζοειδῆ dixit. 690. B.

Hippocrates. ejus ἐνόδιον σύμβολον. pag. 48. B. ὅτι οἱ ἀσπαζόμενοι, ὑπισχνούμενοι &c. εἰς πᾶσαν ἴησιν ἀγαθοί &c. p. 643. C. ὑπήλατον φάρμακον, τὸ κατακαθαῖρον. 1163. B. ὅτι ἰατρὸς ἐν ἀλλοτρίαις συμφοραῖς ἰδίας λύπας καρποῦται. 1209. A. (ἐν τῷ περὶ ὀξέων.) p. 1367. B. Odyſſ. 1547. 30. πλίγμα. 1564. 51, 1672. 31, 1700. 13.

Hipponax. p. 114. B. Κυπρίων βέκος καὶ Ἀμαθουσίων πυρῶν. 305. C. τοὺς σολοίκους ἢν ἐθέλουσι περνᾶσιν. 368. A. 725. B. 741. B. τὸ σηπίας ὑπόσφαγμα. 1288. A. (ὁ βαρύγλωσσος) βορβορόπην γυναῖκα. 1329. B. ἀνασεισίφαλλος γυνή. ib. 1332. C. *Odyſſ.* σκιράφοις ἀντιτάλλεις. 1397. 27, Fr. 1531. 56, 1542. 50, ὁ πικρὸς χωλιαμβοποιῶν. 1684. 51, 1721. 62, 1752. 15, 1817. 20, 1828. 11, 1837. 41, μεσηγυδορποχέστης. 1837. 41, 1964. 15.

Hiſtiæa. Grammatica. p. 384. B.

Homeri ἅλωσις Οἰχαλίας. 330.

Hybrias Cretenſis. Odyſſ. 1574. 6.

Hyperides p. 1151. A. Odyſſ. κατὰ Δημάδου. 1448. 7.

Jamblichus. ἱστορεῖ ὁ σοφώτατος Ἰάμβλιχος, τὰ Πυθαγορικὰ συσσίτια μὴ ἔχειν πλείω ἢ δέκα ἀνθρώπους. pag. 190. B. Fr. p. 360. C. 626. 19, 951. C. Odyſſ. 1439. 23, 1461. 48, 1807. 16.

Εἰς τὰ κατὰ Πυθαγόραν. p. 114. B.

Ἰατρικὸν βιβλίον. in eo αἱ παρωτίδες vocantur διόσκουροι. 410. B.

Ibycus. Odyſſ. 1558. 16. Fr. 1577. 2, 1633. 11, 1686. 47. 50.

Ilias. ὁ τὴν Ἰλιάδα γράψας. 285. C. Fr. p. 1187. A.

Jon. φίαλαι μεσόμφαλοι. 1261. B. ἔκπωμα δακτυλωτὸν ἀχείρωτον πυρί. 1300. A. *Odyſſ.* 1479. 27, 1541. 43, 1761. 32, 1775. 9.

Iſocrates. de Conone tria prædicat, ἐπιμέλειαν, πίστιν, ἐμπειρίαν. p. 90. A. 866. B. Odyſſ. ἐν παναθηναϊκῷ. 1455. 25, 1658. 31.

Ixion Grammaticus videtur Homerum illuſtraſſe. p. 518. B. (de hoc Ixione vid. Svid. in Δημήτριος ὁ ἐπικλ.)

Laertes. ἐν τοῖς τῶν σοφιστῶν βίοις. pag. 896. C.
Lamprocles. Odyss. 1713. 5.
Laodamas ὁ Φαίαξ. Odyss. 1837. 49.

Lexicon Rhetoricum (Pausaniæ 801.) explicatur vox ὠμοθέτησαν. 134. C. 200. A. 206. 217. B. ὅτι Ἠλεῖοι βαρβαρόφωνοι ἐκαλοῦντο, διὰ τὸν πλεονασμὸν τοῦ ρ. 279. C. 295. B. C. explicatur vox Αἰγίλιψ. 307. B. τιγγάβαρι, τὸ κιννάβαρι Ἀττικοί &c. 310. B. 370. A. 411. A. 416. C. ὅτι ἴξαλος ὁ προπηδῶν καὶ τέλειος. 450. B. ὅτι λευκοὶ οἱ δειλοί. 455. C. 561. A. de voce καπνίζειν. 565. B. ὀρθοπλὴξ ἵππος. ὁ ὀρθὸς αἰρόμενος. 629. C. 632. A. de voce Φερνή. 742. C. 799. B. 812. C. 855. B. de significatione vocis εἰσωποί. 1036. A. ἀναβλυσθονεῖν. 1095. A. de Hyadibus. p. 1155. C.
Libanius. ἐν τῷ εἰς τὸν παραβάτην ἐπιταφίῳ. 1223. A. 1366. A. Odyss. εἰς τὸν Ἰουλιανόν. 1421. 59, 1639. 47, 1867. 57, 1951. 9.

Libanius. pag. 646. A. 841. C. 1282. C.

Longinus censet spurium esse illum versum Il. α. Ἄξω ἑλών. ὁ δέ κεν κεχολώσεται ὅν κεν ἵκωμαι. pag. 67. B. Spurium censet versum illum Homeri, Σήμαιν' ὡ γὰρ ἔγωγ' ἔτι σοι πείσεσθαι ὀΐω. pag. 106. C. Odyss. 1919. 14.

Lucianus. Negat, Attice τὸ ἤδη etiam de tempore futuro dici. 100. A. Sed ab eo dissentit Eustath. pag. 153. B. & 1069. C. Odyss. 1703. 18, 1720. 63, 1747. 16.

Lucillus Tarræus. ἐν πρώτῳ περὶ παροιμιῶν. 855. A.

Lycophron. Sirenas ἀηδόνας vocat. pag. 9. B. ὅτι Πρίαμος παρὰ τὸ πρίασθαι λέγεται. 27. B. τὴν σκύλλαν καυθεῖσαν δομηθῆναί φησι. 43. A. Calchas præ mœrore obiit, σφαλεὶς τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ὀλύνθων τοῦ ἐρινεοῦ. 51. A. κηλωστὰ τὰ πορνεῖα. 70. B. Φηλώσας πρόμον. 70. C. στρατὸν μυρμήκων ἐξάπεζον. 76. C. Κομαιθώ. 83. A. θύσαι αἱ βάκχαι. 114. C. Μέλανθος Ποσειδῶν. 116. A. μῶμαρ pro μῶμος. 154. C. λόφος ἄτης ἐν Τροίᾳ. 157. A. λέοντα κείροντα ὀδόντι καὶ γνάθοις λήϊον. 160. A. ποιφύσσω pro φυσῶ. 160. B. Ζεὺς Ἀγαμέμνων. 168. A. Κλήδων θρόνοι. 174. B. Thersiten dixit πιθηκόμορφον. 206. A. Λᾶν περήσεις. 230. A. Ἀσέμβακτα. pag. 235. A. 264. B. ποιμανδρία. 266. B. θρηϊκίη Ἀνθηδών. 271. A. Μινύαι οἱ ἀργοναῦται. 272. C. Γόννος ἐν δυσὶ νυ. 291. C. Λᾶν περήσεις. 295. C. τὰς νῆας κόρας φησί. 308. B. πτέρπολεως, i. e. βάσις. 310. A. Leuci cujusdam meminit. 313. B. Myrmidones à formicis sic dicti. 320. C. Κλώμακες. 330. C. 333. C. Γυνεύς. 335. A. Ἀτραχες. 337. B. (* hodie legitur ap. Lycophr. ἄρπαγας. vid. Steph. v. ἄτραξ. & ibi Holsten.)

Digitized by Google

ften.) 343. A. σίγυμνον. 344. A. de Myrinna. 351. B. ῥαβὰ τέξα. 375. A. σίγυμνον. p.381. B. πλόκαμος πηγὲς i.e. λευκὲς. 403. C. de morte Castoris & Pollucis. 410. A. αὐθέμαιμοι. 410. C. πέτρα Φαληρίωσα. 424. A. καδμίλος. 487. C. λέπας, i.e. ὀρεινὴ τραχύτης. 488. B. ἔγχωρος, pro ἐγχώριος. 488. C. de Phereclo. 522. A. 557. C. Ἄρταμος i. e. μάγειρος, κρεουργὸς. 577. C. Κρηθμὸς ap. Lycophr. non κρῆθμος. 582. B. ὑλάτης Ἀπόλλων, ab Hyla urbe Cypri. 596. C. τυπωτὴ ἢ τροχὸς τόρμα. 598. B. πεύλις. 601. A. Κρωσσοὶ. 603. B. ἴσμα ἵδρυμα δηλοῖ παρὰ Λυκόφρ. pag. 607. A. Ἀμπρεύειν. 623. B. Σισυφεὺς, γρώνη, πέτρα. 633. C. de voce Δάειρα. 648. B. ταυρόμορφον τύπωμα. i.e. navis, quæ Europam rapuit. 667. A. ἀμαλάπτειν. 691. C. τ ἅδην παρὰ Λυκόφρ. καθά τινες νοοῦσι τόξοις ὁ Ἡρακλῆς ἐδεξιώσατο, βαλὼν ἐκεῖνον. 714. A. 741. B. ἀγνίτην ἅλα. 748. C. ἔγκαρος i. e. ἐγκέφαλος, μοῖρα χωλαί. 768. B. ib. Ἀγκαῖος. 773. C. Φηλώσας πρόμον. 781. A. τὴν Σκῦρον αἰγίλιπα ἔφη. 782. B. de Theseo. 782. C. Ἀθηνᾶ σκυλήτρια. 818. B. 825. B. 827. B. ἀλυβδήσασα. 841. A. 842. C. 868. B. C. λῆτιν φησὶ τὴν αἰχμάλωτον. 877. C. Argonautas Μινύας vocat. 880. C. Γεραικοί. 840. A. 893. B. 894. B. ὅτι ὁ μέγας Αἴας ἄτρωτος δίχα γε τῆς πλευρᾶς. 934. C. ῥύνδακος. 959. B. Φαληρώσα σπίλος. 960. C. δαπταὶ αἱ μῦαι. 962. C. σίφλος. 972. B. 988. C. μειμαλλόνες. 989. B. Ἀρπιννα. 1051. A. τόμουρον μάντιν λέγει. 1057. C. 1076. B. Ἀθηνᾶ σάλπιγξ. 1139. C. ὄλιζον, pro ὀλίγον. 1160. A. quomodo ortum hujus describat. 1168. B. 1169. B. 1187. A. B. De Dardano. 1204. C. naves ἰκλοπέζους ἔφη. 1215. A. 1273. B. τὰς ἀγκύρας, ἕκτορας πλημμυρίδος εἶπε. 1283. C. ἐκτόρειος, κεραία. 1292. C. θρύλλισμα. 1307. C. λοφνίδες, αἱ ἐξ ὄρους μονόξυλοι λαμπάδες. 1313. B. 1321. A. de Epeo. 1323. C. σύφαρ. 1330. A. 1348. C. *Odyss.* 1384. 8, 1385. 64, εὐῶπες κόραι. 1388. 63. de Codro. 1391. 37. Ταμάσιος κρατήρ. 1409. 16, 1435. 50, 1462. 43, δαπλαί. 1466. 30, Fr. 1473. 46. Fr. 1490. 12, 1493. 46, 1494. 63, 1495. 25, 1501. 50. χηλωτά. 1527. 33, 1529. 51, 1534. 25. 55, συφός. 1536. 18. πλόκος. 1539. 49, 1557. 51, 1558. 10, 1571. 27, ἐπείσιον. 1573. 14, ζυγάστρα (non exstat) 1604. 14, βάβαξ. 1604. 60, 1605. 3. Ληκτηρίαν. 1613. 34, Αἶα. 1614. 1, 1631. 27, Ἔρπις. 1633. 6. εἰσκέφαλον. 1639. 13, 1644. 53, 1651. 13, 1653. 16. λοφνίδων, 1665. 64, 1667. 43, 1676. 29, 1680. 33, 1683. 43, 1685. 57, 63, 1686. 39, 1691. 53, 1696. 44, 1697. 56, 1701. 23, 1709. 45, 1712. 5, 1714. 46, 1728. 16, 1733. 31, 1747. 15, 1750. 23, 1751. 51, 1760. 48, 1761. 30, 1765. 9, 1769. 14, 1771. 43, 1787. 19, 1788. 59, 1795. 15, 1802. 63, 1806. 44, 1809. 45, 1816. 6, 1835. 28, 1854. 25, 1857. 62, 1860. 56, 1861. 35, 1885. 64, 1894. 49, 1895. 36, 1898. 47, 1900. 26, 1902. 43, 1908. 43, 1910. 17, 1914. 24, 1941. 43, 1943. 5, 1947. 23, 1967. 25.

Lycur-

Digitized by Google

Neoteles Grammaticus. pag.715. B.

Nicanor, ὁ ϛιγματίας ἐπικληθεὶς, διότι ἐπολυλόγησε περὶ ϛιγμῶν. 20.A. 107.B. 302.B. 905.C.

Nicander. ψολόεντος ἐχίδνης. pag.287. C. ἀκοσαὶ κριθαὶ 658. C. βληχρὸν μυὸς οἷα μυληβόρου ἐν χροῒ νύγμα. 705.C. 917.A. βουκαῖος ὁ ἄγροικος. 962. A. 1017. A. 1057. A. φιττάκια. 1210. C. de rosa. 1295. A. Odyss. Σισύμβριον ὀσμηρόν. 1504. 41, 1538. 43, ἐλάνη. 1571. 9, 1632. 7, ψυκτῆρες. 1632. 10. 1714. 36, 1863. 52.

Ἐν γεωργικοῖς. 906. A. ἐν θηριακοῖς. 948. B. ἐν γλώσσαις. 1295. B.

Nicias. p. 496. C. Grammaticus. p. 539. A.

Nicoſtratus. p. 677. A. p. 917. B. 1207.

Nonnus (ὁ τὰ Διονυσιακὰ ποιήσας) εὖ εἰδὼς πόνον ἄλλον ἐπὶ ϛονόεντι κάρηνι. 409. C. κάρητι. 700. C. ὄγκον ἔχων ἐγκύμονι κόρσῃ. i.e. κεφαλῇ. 701. A.

Nymphodorus, Tenedum καλλιγύναικα vocavit. p.875. C. Odyſſ. 1503. 33.

Oenomaus. 776.

Oppianus (Κίλιξ ποιητὴς) ὅτι ἡ τρίγλα τριγόνοις γοναῖς ἐπωνόμασαι. 87. *B.* ἡ διασφὰξ τῆς ῥινὸς. 134. *B.* 255. *B.* γλαγόεσσα μύξα. 310. *B.* 329. C. λατύσσεσθαι. p.381. B. ἠλέματον, compoſitum ex ἠλεὸν & μάταιον. 437. A. μύξα γλαγόεσσα. 440. F. εὐρωπὸν σπήλαιον. i.e. εὐρύ. 672. *B.* ἰχθύζων σφακέλῳ. 709. A. 865. *B.* ληΐδιην φησὶ τὴν αἰχμάλωτον. 877. C. διασφὰξ. 897. C. ἀγκίστρου ἔρκος. 969. A. (ὁ γλυκύτατος) 994. *B.* 1023. A. de Delphine. 1221. *B.* 1231. *B.* φλέγμα λέγει τὴν θερμὴν φλόγωσιν. 1239. *B.* ἐγχελῦς, παρὰ τὴν ἰλύν. 1240. A. ὄστρακα συμπλατάγησε. 1290. C. ὁ λύθρος pro τὸ λύθρον. 1309. *B.* *Odyſſ.* Fr. 1406. 34, ϛομάτεσσι. 1412. 28, 1450. 21. Fr. 1468. 16. Fr. ὀφέλλιμος. 1472. 32, 1476. 59, 1477. 6, 1505. 14, πομπίλος ἰχθύς. 1509. 17, 1523. 33, ἐλάτας βλωθρὰς. 1532. 45, Σαργοί. 1538. 14, σίντησι μέγαν πόνον. 1549. 23, 1595. 57, 1650. 50, 1676. 48, 1590. 53, 1715. 41, 1716. 26, 1728. 53, 60, 1751. 15, 1831. 57. εἰσιθμης. 1847. 49, 1851. 43, 1934. 26.

Oracula. Odyſſ. 1697. 43, 45, 53.

Orpheus. Odyſſ. 1840. 58. ei tributum poëma σφαῖρα in honorem Lini 1163.

Orus (Ὦρος) Grammaticus. p.857. C. p. 859. C.

Othryones Grammaticus. 1290.

Palæphatus. ὅτι οἱ ἱπποκένταυροι δεξιοὶ κελητίζειν ἦσαν. pag. 102. A. ὅτι Αἰνείας ἀνεῖλε τὸν Πρωτεσίλαον. 363. *B.* de Niobe. 1368. A. *Odyſſ.* 1382. 48, 1504. 57, 1684. 23, de Sphynge. 1769. 9, 1859. 47.

Pamphilus. p. 922. C. 1336. B. *Odyss.* ἐν τῷ περὶ γλωσσῶν. 1572. 41.

Panætius. Odyss. 1946. 23.

Pappus. Odyss. 1567. 60.

Parabates (Julianus) ἐν τῷ εἰς τὸν ἥλιον ἐγκωμίῳ. 38. B. Minervam esse providentiam. 83. C. ἔν τινι μύθῳ, οὗ ἡ ἀρχὴ, πλουσίῳ ἀνδρὶ πρόβατα ἦν πολλὰ γράφεται, &c. p. 160. A. ὅτι οἱ διόσκουροι εἰς τὰ δύο ἡμισφαίρια τοῦ παντὸς ἐνοήθησαν. 410. B. ὡς που περὶ τῷ ἰουλιανῷ ἐπὶ τῶν ὤμων φέρει τὰ τρέπαια, &c. pag. 600. C. 728. A. 877. C. 1190. A. Epistolarum ejus mentio fit pag. 800. A.

Parmenio, Βυζάντιος ποιητής. Odyss. 1500, 6, 1635. 7.

Parmeniscus. pag. 854. A.

Parodiæ. 285. B. 714. B. Ἀκούετε ναοὶ, pro λαοί. 1108. C.

Parrhasius Ephesius. Odyss. 1698. 59.

Parthenius. versus ejus de fonte prope Glaphyras, in quem nympha mutata fuerat. 327, C. quid sit ἀμφίθετος φιάλη apud Græcos. 1299. C. Odyss. 1776. 34.

Pausanias (in Lexico) p. 84. B. Ἀργειφόντης, ὁ ὀφιοκτόνος. 103. A. 106. B. de voce εἰλλεῖν & ἰλλώπτειν. ib. βυσαύχην. 107. A. 219. B. 250. B. θεὸς θεὸς οἱ παλαιοὶ ταῖς ἀρχαῖς ἐπέλεγον ἐπιφημιζόμενοι. 258. B. 274. B. de proverbio ἀληθέστερα τῶν ἐπὶ Σάγρᾳ. 278. A. (in Lexico Rhetorico) de Amyri. 298. A. 302. B. μίλτος ἐλέγετο καὶ ἡ ἐρυσίβη. 310. C. 326. C. 331. A. de proverbio, θετταλικὸν σόφισμα, 331. B. de Embaro. ib. γαῖον, δόρυ ἐλοσίδηρον. 344. A. Adrasteiam à Nemesi diversam esse. 355. C. μὴ εἰκῆ τὴν Ἄβυδον. prov. 357. A. Diana ἀγραῖα. 361. C. δίρκοι οἱ φθεῖρες. 368. A. κάρδακες, genus militum, barbare loquentium, 368. C. ἐν καρὶ τὸν κίνδυνον. prov. ib. 389. C. περὶ τεττίγων. 396. A. 403. A. ἐκπλωμένος ὁ συνήθης τινί. ib. C. δορύξενος, ἀσόξενος. p. 405. C. de prov. ἀργεῖα φωρά. 286. B. ib. Prov. θατέρᾳ μὲν δόρυ, θατέρᾳ δὲ κηρύκειον προϊσχόμενος. 408. A. Πιτυοσάνη. 437. A. 487. A. de voce φροῦδος p. 574. B. Κυμβαῖον εἶδός τι ποτηρίου. 584. B. Ἄλλος οὗτος Ἡρακλῆς. prov. p. 589. C. de significatione vocis τόρμη. 598. B. ὅτι αἰγὶς τὸ ἐκ τῶν στεμμάτων πλέγμα. 603. A. ἐρινάζειν, τὸ περιάπτειν ταῖς ἡμέροις συκαῖς ὀλύνθους. 653. C. de voce ἀρδάνιον. 707. B. 735. C. τὴν κρέαγραν etiam λύκον dici. 747. A. de voce κρατευταὶ apud Hom. v. 215. Il. I. p. 749. A. Διὸς ἐγκέφαλος. prov. p. 757. C. de festo, dicto ἀλῶα. 772. B. χιλὸς, pro χλόη. 773. A. de Halcyoniis. 776. B. de Prov. ἀρχὴ σκυρία. 782. C. ὅτι τὴν δορὰν ἀσπάθητον (vel ἀνύφαντον) τινες εἶπον χλαῖναν. 787. A. 799. B. 801. C. 823. B. ὅτι ἐν γάμοις τρεῖς ἁμάξης ἐκάθηντο μέση ἡ νύμφη, ἑκατέρ-

Digitized by Google

ἑκάτερθεν ἢ ὁ νυμφίος καὶ ὁ πάροχος. 833. C. ἐν ὅλμῳ ἐκοιμήσατο. Prov. ἦγεν, μαντικὸς ἐγένε. 836. C. 837. C. κρυπέζαι. 867. B. 870. B. de voce προτέλεια. 881. B. εἰς μελίστας ἐκώμασας. Prov. 897. C. ζυγώσω, καθέξω, δαμάσω. 956. A. ἰδὼς τὲς μάρτυρας φησι. 1158. B.

Periegeta (Dionysius) p. 192. C. 261. C. 277. B. 279. A. σφυρὸν ἀκέμε. 310. A. 429. B. τ ἰωνικὸν κόλπον δράκοντι εἴκασε. 585. C. 725. A. 905. A. 975. A. 994. B. 1110. A. 1175. A. Odyss. 1387. 47, de Atlante. 1390. 10, 1462. 32, 1468. 57, 1478. 38, 1484. 19, 1491. 8, 1502. 24, 1521. 30, 1545. 43, 1561. 13, 1582. 5, 1659. 28, 1688. 10, 1711. 60, 1716. 36, 1913. 41.

Phænias. auctor est, in Chersoneso tribus diebus pluisse piscibus. pag. 35. B.

Phanodemus. φαύλως Ἀφροδίτην, νομίζει τὴν Δάειραν. 648. B.

Pherecrates, pag. 707. B. δώσει δή σοι γυναῖκας ἑπτὰ Λεσβίας. 741. B. Νῦν ἐπιχεῖσθαι τὰς κελθὰς δεῖ, πτίττειν, φρύγειν, ἀναβράττειν, αἰνεῖν. 801. C. ib. iterum λοπὰς παφλάζει βαρβάροις λαλήμασιν. 1290. C. στρωματοδέσματα. 1369. O. Odyss. 1405. 23, 1428. 60, 1438. 38, 1445. 42, 1456. 53, ex Ælio Dionys. καραιβαρᾶν. 1461. 26, 1484. 50, 1528. 47, 1624. 50, 1632. 30.

ἰπνῷ ἀνέπλησεν τ' ὀφθαλμὼ πάλης φυσιῶν τὸ πῦρ. 899. A.

Pherecydes de Daira. 648. B. 1348. A. Odyss. 1387. 28.

Philetærus. Odyss. 1624. 55.

Philetas. Var. Lect. p. 1235. B. Odyss. 1885. 51.

Philemo. μεθύει, διαγραμμίζει, κυβεύει. 634. A. De voce κολώνη. 880. B. μεμίσθωταί με δείλης πρωΐας. 1142. C. ὡς σαμνίον ἢ τὴν προσῳδίαν λέγω. 1146. C. Ubi agitur de accentu vocis λήδιον, quam Philemo παροξύτονον esse voluit, ut σαμνίον. χαῖρε πάππα φίλτατε. 1283. B. 1299. C. 1368. A. Odyss. 1707. 7, 1964. 8.

Philemo ἐν νόθῳ 1142. 880.

Philo. p. 73. C. p. 909. A. Odyss. 1540. 4.

Philo (Erennius) p. 855. A. 907. A. Odyss. 1698. 28, 1871. 48. ἐν τῷ περὶ διαφόρων σημαινομένων. p. 831. A. p. 906. C.

Philippides. τυρὸς καὶ ταρίχες. 73. C. Odyss. (Συγχύσει) 1503. 33, 1571. 13, 1646. 15, 17.

Philinus. pag. 1295. B.

Philistides. ἐν Συγγενικοῖς ὅτι πάλλαντες παρὰ τοῖς ἀρχαίοις οἱ νεοί. pag. 84. C.

Digitized by Google

Philochorus. Quare Linus ab Apolline occisus sit. p. 1163. C.

Philomedes Lesbius. 47.

Philoponus ὅτι γελοῖος ὁ καταγέλαστος. γελοιός δὲ, ὁ γελωτοποιός. p. 906. C. Odyss. (περὶ λέξεων διαφόρως τονουμένων) 1681. 1.

Philostratus. Apud eum multa σολοικοφανῆ reperiuntur, p. 236. C. 1157. B. Odyss. 170. 12.

Philostratus ὁ νέος. De Orpheo fidibus canente inquit: οἱ δάκτυλοι ἢ τοῖς μίτοις ἐπεπετάννυντο. p. 1108. A.

Philoxenus. Τὸ κολωὸς ἀπὸ τοῦ κλῶ derivat. 154. A. ἐμμαπέως, i. e. σπουδαίως, quasi ἀμεπέως, ἤγουν ἅμα ἔπει καὶ λόγῳ. p. 612. C.

Philoxenus ὁ Κυθήριος. p. 1192. C. Odyss. Fragm. 1388. 64, περὶ Ῥωμαίων διαλέκτου. 1570. 38, 1598. 6, 1613. 39, 1746. 3, 1770. 9, 1784. 60, 1817. 26, Κυθηρίου. Fragm. 1558. 15, 1887. 50.

Philyllius. Odyss. 1533. 10, 1571. 4.

Phocion. pag. 62. B.

Phrynichus. p. 407. C. Odyss. 1430. 62, 1555. 64, 1731. 44, 1862. 19.

Phrynichus Μύστ. ἐβουλόμην ἂν ἡμῖν ὥσπερ καὶ πρὸ τοῦ. 1112. B.

Phylarchus. πολεμίας σάλπιγγος οὐδ᾽ ἐν ὕπνοις ὑπομείνας ἀκοῦσαι. In hominem imbellem. p. 1242. C.

Pindarus. meminit Homeridarum. p. 4. Rhapsodos vocat ῥαπτῶν ἐπέων ἀοιδούς. p. 6. B. μαντεύεο Μοῦσα. p. 9. B. Μοῦσα ἀνέηκέ με. p. 9. C. μαντεύεο Μοῦσα, προφατεύσω δ᾽ ἐγώ. p. 9. C. ἄτερ εὐνᾶς ἐκτήσαντο λίθινον γόνον. p. 23. C. Aurum Soli tribuitur, & argentum Lunæ, καθάπερ ἐν τοῖς τοῦ Πινδάρου φέρεται. p. 25. A. Sceptrum vocat σκᾶπτον. p. 25. A. Hyperborei asinum immolabant Apollini, p. 36. B. πάντα θύειν ἑκατόν. 49. A. Apollinem vocat εὐρυφαρέτραν. 52. B. ἄμπαλον, τουτέστι δεύτερον πάλον καὶ κλῆρον ἀπὸ μερισμοῦ. 64. C. Herculi Pylum obsidenti restiterunt Neptunus & Apollo. 97. A. Κέχλαδα. 153. C. ἀνέηκέ μοι ἡ Μοῦσα. 179. A. στρατὸς νεφελῶν. ib. Locrenses epizephyrios laudat. 277. B. 291. A. 303. C. Βωμοῦ θέναρ. i. e. πλάτος. 309. B. 311. B. Rhodios laudat. 314. C. μάτρωας dixit γονέας μητρός. 316. A. 317. A. 345. C. τυφάων, pro τυφῶν. 346. A. βάτεια, pro βάτοι. 351. C. νίκῃ μίγνυσθαι, pro νικᾶν. 382. C. Τύμβος ἀμφίπολος ὁ κύκλῳ περιπολούμενος. 394. C. Θαυματὰ, pro θαυμαστά. 400. B. Crebro utitur voce μίγνυσθαι. 406. A. 413. A. πολλαχοῦ ποινὴν τὴν ὑπὲρ καλοῦ ἀμοιβὴν λέγει. 416. A. (ὁ πολίνους λυρικὸς) στρατὸς νεφελῶν. 471. C. ἀκέντητον ἵνα ἵππον ἐπαινεῖ ὡς εὐπρόθυμον. 479. A. θέναρ βωμοῦ λέγει τὸ πλάτος. 553. B. αἰθομένῳ πυρὶ χρυσὸν εἴκασε. 603. C. (ὁ μεγαλόνους Πίνδαρος)

Digitized by Google

ϱ⊙) 604. B. τοῖς ἠτ]ωμϑύοις ἐπίκρυφός ἐςιν οἶμ⊙. 621. C. δυσπαλές 674. A. 713. A. κέχλαδα. 723. C. σκιᾶς ὄναρ. 757. B. 775. C. ἀκέρδεια λέλογχε θαμινὰ κακηγόρως. 790. A. de Rheso. 817. B. γλυκὺς ἄπειρᾳ πόλεμ⊙. 841. B. τὰς ϖ Διομήδους ἵππους πρόβα]α καλεῖ. 877. C. 882. B. Διὸς αὐτεῖ πανδόκῳ. p. 907. C. ἐπεὶ φῆρες, δαὲν ῥιπὰν μελιηδέ⊙ οἴνε. 916. B. de Apolline alicubi ait, ὡς βήματα ἐν πρώτῳ κιχὼν παῖδα ἐκ νεκρῶ ἅρπασε. 917. B. ἀργυρέα κέρα]α. 917. C. Βοιωτία ὗς. 954. B. 975 C. παλαιὰ μϑὺ εὔδει χάρις. 982. C. 1006. B. de Ergino. 1076. B. ἀγαθὸν εἶναι νηὶ δύο ἀγκύρας ἀπεσκίμφθαι. 1078. A. Herculem origine Argivum esse. 1175. B. ἰχθὺν παιδοφάγον τὸ κῆτος φησι. 1221. B. 1237. C. Ζεὺς ἐγχεικέραυν⊙. 1240. C. γλαυκῶψ, γλαυκῶπ⊙. 1279. A. 1334. A. ἔντεα τὰ ἅρμα]α. 1350. B. ἓν παρ' ἐσλὸν σύνδυο πήμα]α δαίονται βρο]οῖς ἀθάνα]οι. 1363. C. Odyss. Ὑπερκρονίδης. 1383. 37. ἐρανίαν κίονα. 1390. 19, 40. γλυκὺ τρωγάλιον. 1401. 49, αὐτόθεν φυᾷ εἰδότας. 1404. 23, Διάβολ⊙ ἄνθρωπ⊙. 1406. 15, 1419. 15. ὄρνιχ⊙. Fr. 1422. 46, ἀργεαν πατέραν. 1426. 48, 1427. 9, 1428. 34, 1429. 16, 1430. 61, 1441. 13, 16, 1454. 8, 1463. 4, 1480. 21, 1488. 31, 1490. 38, 1527. 59, γλέφαρα. 1534. 63, 1535. 50, 54, πίσεα. 1554. 43, Λεύκιππ⊙ Περσεφόνη. 1561. 37. ὀχεῖν. 1577. 45, 1581. 23, 1589. 53, 1591. 8, 29, 1596. 18, ὀρχηστήν. 1602. 23, 1605. 8, εὐδείελ⊙. 1613. 35, 1614. 61, 1636. 8. βέλη φονεῦντα. 1639. 11. φίντης. 1648. 4, 1649. 5, 1657. 14, 1668. 8, 1681. 50, 1684. 23, 1687. 37, 1689. 9, 37, 1702. 4, 1712. 5, 10, 1713. 3, 1721. 16, 1796. 1, 1882. 2, 5, 1859. 35, 1867. 23, 1872. 44, 1875. 37, 1919. 19, 1930. 3, 4, 1934. 29.

Ἐν Πυθιονίκαις. ἐθὰς pro ἐθής. p. 287. *B.* χεράδι παμφόρῳ. 1238. A.

Ἐν Ὀλυμπιονίκαις. ἀητ⊙, i. e. ἐνδιαίτημα. 381. B. 714. C.

Ἐν Ἰσθμιονίκαις. 65. *B.* Odyss. 1715. 63.

Ἐν τοῖς ϖ Πινδάρε. 338. B. ubi de Magnete, genitore Centaurorum.

Plato. ἔχων τὰς ἀνδραποδώδεις ἐπὶ τῆς ψυχῆς τρίχας. 79. A. 261. B. 263. A. γενναῖα σῦκα. 545. C. per auream catenam apud Homer. Il. Θ. solem intelligit. 695. A. ἐπηλυγασάμϑυ⊙, ὁ προβαλόμϑυ⊙ καὶ ἐπισκιασάμϑυ⊙. 809. C. 882. B. ἑψιᾶσθαι, pro παίζειν. 901. A. ὅτι ἐδὲν ζῶον λυπέμϑυον ἄδει. 1078. B. κεροσβόλα λέγει τὰ σκληρά. 1154. A. ἐθηρεύετο λινοσαλέμϑυ⊙ ὑπὸ ἔρωτ⊙. 1164. B. Ratio vivendi apud Siculos Platoni non placuit. 1358. A. Odyss. 1389. 44, 1390. 14, 1415. 64, 1441. 27, 1503. 14, 1554. 5, 1638. 11, 1655. 57, 1701. 30, 1704. 36, 1713. 13, 1724. 49, 1770. 5, 1946. 23, ῥάμφ⊙. 1403. 37, θελπήδεσα ξυλήφια. 1403. 37.

Ἐν Φαίδρῳ, de Proverb. γλυκὺς ἀγκών. 791. A. Odyss. de inventore τῶν Περσῶν. 1397. 11. 1713. 13.

Digitized by Google

Ἐν ἀπολογίᾳ Σωκράτους. ὅτι οἱ ἄνθρωποι μάλιστα χρησμωδοῦσιν ὅτ' ἂν μέλλωσιν ἀποθανεῖσθαι. pag. 1089. C.

Ἐν ταῖς πολιτείαις. 1129. C. ὅτι ὁ Θεὸς ἀγαθὸς, οὐδὲν δὲ ἀγαθὸν βλαβερόν. 1363. A. Odyſſ. 1441. 29, 1573. 51.

Ἐν Νόμοις. ἀξιοῖ καὶ τὰς γυναῖκας γυμνάζεσθαι τὰ πολέμια. pag. 1159. C. Odyſſ. 1397. 18.

Ἐν τῷ περὶ ψυχῆς. Odyſſ. 1450. 26, 1959. 61.

Theætæto Odyſſ. 1601. 46.

Sympoſio. Odyſſ. 1632. 11.

Νόμων α. Ταῦτα τὰ πάθη νεῦρα ἢ σμίρινθοί τινες ἐνοῦσαι, σπῶσί τε ἡμᾶς, καὶ ἀνθέλκουσιν ἀλλήλοις. 1333. B. Odyſſ. 1448. 6.

Plato Comicus. Ἐν μῦθ σοι τὴν θάλασσαν ἀποδώσει ἑκών, εἰ δὲ μή, ταῦτα πάντα συντελαυνῶν ἀπολέσω. 66. C. 302. C. ἐοίκασιν ἡμῖν οἱ νόμοι τοῖσι λεπτίοις ἀραχνίοις, ἃ τοῖσι τοίχοις ἡ φάλαγξ ὑφαίνει. 924. A. τὰ τραγήματα vocavit ἐπιτραπεζώματα. 1141. A. de Proverb. ὀστράκου περιστροφή. 1161. C. ἐκμυστίζειν. 1282. B. penem vocat δέμας. 1283. B. ἄγευστος, ἄσπλαγχνος. &c. 1345, B. Odyſſ. Fr. 1479. 45, 1761. 36, 1817. 57.

Ἐν Μένωνι. 1173. C.

Ἐν Κλεοφῶντι. Odyſſ. 144. 25.

Ἐν Ἑορταῖς. Odyſſ. 1547. 59.

Plutarchus dicit, dioſcuros primos fuiſſe appellatos ἄνακτας. p. 21. B. ὁ μέγας Περικλῆς ὀνειδισμόν τινα εἶχεν διὰ τὸ τῆς κεφαλῆς πρόμηκες. 207. A. 314. C. etymologia vocis δραχμή 421. B. οὕτω δὲ ἱερὰ καὶ τείχη πόλεως. λέγει δέ που χρήσιμά τινα περὶ τούτων καὶ Πλούταρχος. 449. A. voce ἀλύω ſæpe de gaudio utitur. 555. B. 669. C. Τὸ νάφθα. 700. C. δόκανα Διοσκούρων ἀφιδρύματα. 1125. C. 1133. A. Odyſſ. ὄσπρεα κεραοβόλα. 1405. 18, 1447. 64, 1500. 64, 1557. 5, 1657. 8, 1710. 37, 1735. 55, 1849. 10.

Ἐν τῷ περὶ ποταμῶν. ὄρος βαλινοῦον. i. e. βασιλικόν. pag. 381. B. Odyſſ. 1854. 26.

Ἐν συμποσιακοῖς. p. 748. C. Locus prolixus adducitur, in quo Plutarchus explicat verba illa Homeri, Τίω δέ μιν ἐν καρὸς αἴσῃ. 757. B. 1154. A. ὅτι ῥιγεδανὸν καὶ κρυερὸν τὸ λυπηρὸν καὶ φοβερόν. 1187. A. Odyſſ. 1559. 46, 1189. 36, 1709. 52, 1943. 2.

Ἐν τοῖς κατὰ τὸν Ἄρατον. p. 1274. B. in deſcriptione Rhodi. 314. παροιμιῶν ἀναφοραί. 298.

Polemo. de Palamede, κυβείας & πεττείας inventore. p. 228. A. de Archeſtrato, homine gracili & leviſſimi ponderis. 1288. C.

Poly-

Polybius. de Bœotis. 954. B. Thynnos, circa Iberiam Occidentalem, glandibus quercuum pasci. 994. C. ex Athenæo. p. 1015. C. πάσ@. 1178. A. Odyss. judicium de Odyss. 1379. 39, 1483. 60, 1534. 13, 1616. 53.

Polycrates Sophista. Odyss. 1387. 28.

Porphyrius. τὸ ἀλεμφὴν dicit σύνθετον ἐκ τοῦ ὅλοον καὶ τὸ μῦθ@. p. 15. A. ἔν τινι τῶν παρὰ Πορφυρίῳ ἐπιγραμμάτων, ἐν ᾧ κεῖται τὸ, σῆμα μὲν ἐν Πόντῳ κεῖται, πνεῦμα δ' ἀὴρ ὁ δ' ἔχει. pag. 17. C. ὅτι ἡ Κίλλα εἶχεν ἱερὸν ὃ διέστηκε θαλάσσης πλέθρα τέσσαρα. 23. C. An in genealogia Calchantis versus aliqui desiderentur. 51. A. 59. *B*. de voce ἀτάλαντ@. 196. C. 225. B. 263. C. 281. *B*. Ex eo Epigramma in *Ajacem* adducitur. 285. *B*. 305. A. 318. C. 322. B. 325. C. 328. C. 329. *B*. C. 335. A. 359. C. Κίλλ@ ζεὺς, Διὸς ἀπόγον@ 403. C. Ἴξαλον αἶγα τὸν τομέα φησί. 450. A. 554. A. 632. A. de Chimæra. 634. C. 649. C. 650. C. 696. C. 727. B. de talento. 740. A. 757. A. 815. B. 832. C. 913. A. 1075. C. 1099. C. 1294. A. 1299. C. *Odyss.* Adducit Fr. Hesiodi. 1424. 7, 1448. 11, 1467. 24, Μεγαπένθης 1480. 4, 1508. 54, 1687. 33, Epigram. apud Porphyr. 1698. 23, 1723. 47, 1734. 62, 1951. 46.

Ἐν τοῖς εἰς τὸν Ὅμηρον. pag. 285. *B*.

Ἐν τοῖς πρὸς πηδάλιον. pag. 487. B.

Posidonius. Aristarchi antagonista. in v. 511. Il. ζ. pro ῥίμφα ἑγοῦνα φέρει, una voce legit ῥίμφαε γ. φ. pag. 659. A. 1096. A.

Posidonius Stoicus, terram σφενδονοειδῆ dixit. p. 690. B.

Posidonius Philosophus ἐν τῷ περὶ ψυχῆς. p. 910. *B*.

Posidonius p. 916. B. βιστάκια 1210. B. de vento ἀργέστης dicto, 1239. A Odyss. 1485. 63, 1606. 14

Praxilla. Ejus Scolium p: 326. C

Proclus. *Odyss.* 1418. 20

Procopius τοὺς παλαιοὺς παρὰ μαζὸν ἱστορεῖ ἕλκεσθαι τὴν νευρὰν pag. 715. *B*.

Ἐν τοῖς Λιβυκοῖς. pag. 452. A

Ptolemæus Ascalonita. pag. 369. *C* 496. C. 518. *B*. 524. A. 549. A. 555. B 556. C. 618. A. 641. C. 106. C. 1080. A. τὸ λιτὶ pro λιτῷ, negavit esse Metaplasmum, sed formatum à recto λίς. p. 1146. C.

Ἐν τῷ περὶ τῶν ἐν Ὀδυσσείᾳ προσῳδιῶν. 341. B. *Odyss.* 1387. 5, 1493. 29, 1542. 34.

Ptolemæus, cognominatus Epithetus. In v. 37. Il. ξ. pro ὀψείοντες, legit οὐ ψαύοντες. pag. 966. A.

Pythagoras. ejus dictum de Deo. pag. 187. *B*.

Quin-

Quintus. (Κόϊντος) ἐν τοῖς μετὰ τὸν ὅμηρον. p.5. C. 136. C. 352. A. Odyss. 1608. 2, 1698. 47, ὠρυθμός 1702. 10.
Οἱ κατὰ στοιχεῖον τὰ ῥητορικὰ ἐκθέμενοι. 988. Vide supra, Lexicon Rhetoricum.
Rhetor. ἐν ὀγδόῳ λόγῳ p. 55. C.
Rhetor Cilix. ἐν τῷ περὶ ἰδεῶν. pag. 1133. B.
Rufus. de signif. vocis γλυτός. p. 522. B. p. 716. *B.*
Salpe mulier. 1163.
Salustius. πυρὶ ἄρα ἐῴκει ὁ ἄνθρωπος ἐξάπτοντι πάντα τὰ παρακείμενα. pag. 513. B.
Sappho. ἄγε μοι δῖα χέλυ φωνάεσσα γένοιο. p. 9. C. ejus scolium. 326. C. 407. C. ἄνεμος κατάρης. 603. *B.* ejus ænigma de epistola ἐστι φύσις θήλεια καὶ βρέφη σώζουσ' ὑπὸ κόλποις αὐτῆς. ταῦτα δ' ἄφωνα βοὴν ἵστησι γεγωνὸν καὶ διὰ πόντιον οἶδμα. 632. A. Ἀστέρες μὲν ἀμφὶ καλὰν σελάνναν ἂψ ἀποκρύπτοισι φαεινὸν εἶδος, ὁπότ' ἂν πλήθοισα μάλιστα λάμπῃ γᾶν. 729. B. χρύσειοι ἐρέβινθοι ἐπ' αἰόνων ἐφύοντο. 948. C. τὸν Ἑρμῆν οἰνοχοεῖν φησι θεοῖς; 1205. A. Odyss. 1633. 2, 1686. 47, 1720. 57, 1916. 49.
Scolia παλαιά Sch.. in Homerum nempe. p. 287. *B.* p. 1017. B. Odyss. 1492. 9, 1582. 24. 1698. 45.
Scholiastæ. p. 328. C. 337. C. 353. A. 358. A. 359. B. 366. A. 368. A. 948. C. Odyss. 1490. 24, 1502. 25, 1533. 61, 1540. 33.
Scolia. παῖ τελαμῶνος Αἶαν αἰχμητὰ &c. 285. A. Scolium in Admetum. 326. C. in Alcmaonidas. αἰ αἰ λειψύδριον &c. 461. B.
Scholiastæ Pindari. 978. A. Odyss. 1542. 20.
Scholiastæ Sophoclis. vox προχάνη explicatur. p. 723. B.
Scholiastæ ad Euripidis Phædram. p. 633. A.
Scholiasta Aristophanis. ὀνόματι περιπέτλουσι τὴν μοχθηρίαν. 722. B. *in Plutum.* 746. B. Odyss. 1483. 31.
Scholiastæ Arati. p. 1156. A.
Scholiastæ Rhetoricorum. οἱ κατὰ στοιχεῖον τὰ ῥητορικὰ ἐκθέμενοι. p. 989. C.
Scymnus Tarentinus. Odyss. 1503. 33.
Seleucus. p. 225. C. p. 1024. C. *Odyss.* 1441. 17, 1483. 41. ἐν Γλώσσαις. 1963. 33.
Semanthes Sicyonius scripsit τὴν ἐν Αὐλίδι σφαγὴν τῆς Ἰφιγενείας. 1343.
Σῆμος. Odyss. 1773. 21.

Sile-

Silenus Glossographus. Odyss. 1571. 5.

Sidonius. pag. 1017. B.

Simocattus. pag. 1236. A.

Simonides. p.163. B. 207. A. ἑκατόενλα σκύφον. 870. A. 877. C. Epigramma in Harmodium & Hipparchum. 984. A. πύλας ἀνεμοτρεφέας λέγει, τὰς εὐτόνους. 1034. A. somnum δαμασίφωτα dixit. 336. A. Odyss. 1541. 30, Ejus ænigma 1606. 60, 1649. 3, 1686. 50, 1713. 2, 1761. 23, 1766. 2, 1775. 19, 1821. 36, 1875. 40.

Simplicius. pag. 613. A.

Sopater. Eretriam λευκάλφιτον dixit. 280. A. Odyss. 1506. 64. 1701. 4.

SOPHOCLES. φιλαύλους Μούσας. p. 11. B. Λαέρτιος, pro Λαέρτης. p. 13. C. λόγοις προϊάπτων. 17. A. ἰάψης ὀρχήματα. ib. αὐτὸν ὥστε σῶμα τυμβεῦσαι τάφῳ. 19. B. Μαθησόμεσθα δ᾽ Ἀτρείδας σέβειν. 21. B. παντουργὸς, pro πανοῦργος. 29. C. Ἀγκύλα χρυσόστροφα τὰ τοῦ Φοίβου τόξα λέγει. 33. A. ὀρεστέρα παμβῶτι γᾶ. p. 46. A. de Tiresia. 47. C. τὸν θεσοειδῆν, θεσόρειον κτητικῶς λέγει. 50. B. οὐκ ἐκπέλει φρονεῖν μέγα, ὅς δοῦλός ἐστι τῶν πέλας. 55. B. σοῦσθω, pro σοέσθω. 62. C. κυδάζεσθαι pro λοιδορεῖσθαι. 64. B. εἰ μὲν τις οὖν ἔξεισιν, εἰ δὲ μὴ, λέγε 66. C. ὅπως τάχιστα, ἀντὶ τοῦ, λίαν ταχέως. 79. C. ὁ παρὰ Σοφοκλεῖ Λεύκιππος ἀνίαν. 83. A. Ἀπία γῆ. i. e. Peloponnesus. 102. C. ὑποβολιμαῖοι λόγοι. 106. A. κακοπινέστατον ἄλγημα. 126. C. φρονεῖν γὰρ ὁ ταχεῖς οὐκ ἀσφαλεῖς. pag. 127. B. Ἄνω πρέπων ἔσφαζεν. 134. B. ὃν σὺ τὸν νεκρὸν ἀπεῖπας ἴθ᾽ ἐκκάλυψον. 165. C. ὁ παγκρατὴς ὕπνος λύει πεδήσας &c. 173. B. κλεινὸν ἔπος πέφανται. 189. B. τὰς οὔσας τε μοῦ καὶ τὰς ἀπούσας ἐλπίδας διέφθορας. 191. B. Sophocles φιλόμηρος vocatur 198. A. Θερσίτης γλώσσῃ δεινὸς καὶ σοφός. 205. A. de Thersite. 105. B. ψαύων τὸν θεόν. 219. C. ἀλλ᾽ εἰ δοκεῖ χωρῶμεν ἔνδοθεν λαβὼν ὅ τοῦ σε πόθος ἔχει. 236. C. ὥρα τίν᾽ ἤδη κρᾶτα καλυψάμενον &c. ubi τὸ τίνα, pro ἕκαστον. 237. B. ὅστις γὰρ ἢ φρονεῖν μόνος δοκεῖ, ἢ γλῶσσαν ἔχειν. &c. 237. B. 250. B. δαρὸς δηρὸς χρόνος. 250. C. 274. C. Abam urbem, Abas πληθυντικῶς dixit. 279. A. τὴν δωδώνην δωδῶνά φησι. 286. C. οὐκ ἐνθάδε οἱ πλοῖ τοῖσι σώφροσι βροτεῖν. 290. C. ῥᾶ per apoc. pro ῥᾴδιον. 295. A. χθὼν στερνοῦχος. 309. C. ποικιλόστολος ναῦς. 310. C. Chrysæ numphæ meminit. 330. A. 335. A. B. Quercum Dodoneam πολύγλωσσον dixit. 335. C. Ἀλλ᾽ ἁλίσκεται χ᾽ ὠ δεινὸς ὅρκος. 336. B. στεναχίζει πόντος. 347. A. ὀπτὴρ. i. e. σκοπός. 348. C. κολώνη ἄκρα τάφους. 351. A. 352. C. Λύκειος ἀγορά. 354. B. Anachronismi quidam Sophoclis ostenduntur. 361. B. γνωτὰ κοὐκ ἄγνωτά μοι. 383. B. τὰς κόρας τάσδε ἄστον προσπολουμένας. 394. B. Σοφοκλῆς ἱστορεῖ, ἐν ἁλώσει Ἰλίου παρδαλέην τῆς θύρας προτεθῆναι τοῦ Ἀντήνορος, σύμβολον τοῦ ἀπόρθητον ἐαθῆναι τὴν οἰκίαν. 405. B. δορυξένων. 405. C. ὦ δυσθέατον ὄμμα καὶ τόλμης πικρᾶς. 409. C. πρὸς σῆς ὁμαίμου καὶ κασιγνήτης. 410. C. κακὸς κακῶς ἄθαπτος ἐκπέσοι χθονὸς γένους ἅπαντας ῥίζαν ἐξημημένος οὕτως (αὕτως) ὅπως περ τὸν δ᾽ ἐγὼ τέμνω πλό-

Digitized by Google

πλέκον.413.C. Exemplum *μεταβάσεως* a plurali ad singularem.415.A. οἱ τεταγμένοι βραβεῖς κλήρους ἔπηλαν.419.A. τοὺς αὐτοφαγεῖς ἐλοίατο.429.C. βαρκαίοις ὄχοις.432.B. ὄμνυμι πέδον γῆς.436.C. Ἀλεξίμορος.439.C. (Φιλόμηρος) κρυπτὰ τ' ἀχέων ἐν ἥβῃ.440.C. ἄτεγκτος κατελεύτητος.441.B. περιστεχές.442.A. γέλωτι φαιδρὸν κάρα.455.C. πρέσβυς, οὐ πάνυ μοίρας εὐδαιμονίσαι πρώτης.479.B. κίναδος ἐπίτριπτον, Ulyssem vocat.481.A. θάλλει δ' οὐρανίας ὑπ' ἄχνης ὁ καλλίβοτρυς Νάρκισσος.492.A. Ζωὴν ἀνθρώπου τ' ἀεὶ βίοτόν φησι.501.B. (Ζηλωτὴς Ὁμήρου) πῦρ πνεόντων χορηγὸς ἀστέρων. i.e. Διόνυσος.514.C. Λεύκιππος αἰνιᾶν γένος.524.C. τ' ἐμὸν ὄνειρον φρενῶν.533.A. de Orphanistis.p.533.C. φορβὰς γῆ.539.A. ματάζειν.543.B. ἀπελύθης, pro ἔθανες.548.C. θυμοφθορεῖν.575.A. Λαβδακαίῳ παιδὶ &c.601.C. οἰκουρία, οἱ ὑπὲρ οἰκουρίας μισθοί.602.C. κρωσσὸς.603.B. τύραννα δρᾶν.611.B. Ἀπέψυξε βίον, ἐτελεύτα dixit.622.B. ἔσφηλαν ἤδη καὶ κατώρθωσαν.623.B. χερσὶν ἀφνεωτέροις.623.C. Αἴας ὁ στερεόφρων ὤμους νόμους καλεῖ τοὺς ἑαυτοῦ τρόπους.624.C. ὕπνον ἐμὲ στεγάζειν ἡδύν. ὑμνήσεις κακὰ, ἤγουν ὑβρίσεις.634.A. ὅτι οὐδέν ἐστιν οὐδὲ πόλις, οὐδὲ ναῦς ἔρημος ἀνδρῶν 638.A. de voce πρόσπολος.642.B. (Φιλόμηρος) 645.A.656.C. καὶ ὀρθὸν οὐρίσας.661.C. ἐκπεφευγοίην πάθος.666.B. δίψια κόνις.666.C. μὴ γυναῖκες ἀντ' ἀνδρῶν πέλας ἔσταιε.668.B δεννάζειν.668.C. δίπαλτος φονεύς.674.A. πολύφθορόν τε δῶμα πελοπιδῶν.674.C. πρῶτος ἔμελλεν ἅλμα κουφιεῖν.675.B. μιᾶς τρέφῃ πρὸς νυκτός. de Tiresia.675.C. μυδῶσα κηκὶς μηρίων ἐτήκετο.680.B ὅτι δύσδωρα τὰ δῶρα τῶν ἐχθρῶν.p.682.C. τυμβεῦσαι, τάφῳ.687 C.692.C. ἐν αἰθέρι μέσῳ κατέστη λαμπρὸς ἡλίου κύκλος i.e. fuit meridies. 698.B. μελλόνυμφος τάλις.699.B ἀμφικίονας ναοὺς πυρώσων ἦλθον.706.B. οὐκ ἀλύξετον μόρου κακίστου.710.C.711.C. εὐσεβείας ἐπιβαίνοντες, pro εὐσεβοῦντες.711.B. (Ὁμηρικὸς ζηλώτης) πρῶτα σε κεκλόμενος.714.C. ἀηδοῦς, pro ἀηδόνες.716.C. παρούσης τῆς δε πλησίας ἐμοί 723.B. ἀνοιμωκτὶ χανεῖν τὰ δεινά. i.e. εἰπεῖν ib. ἀλόγως, i.e. ἀφώνως ib. τρίδουλον τ' ἐκ προγόνων δοῦλον ἔφη.725.B. ἐμέγε ἡ στονόεσσα ἀηδὼν ἄραρεν.725.C. Ἤθην τ' ἐμὸν πατέρα εὐλογοῦντά σε. 737.A. δῶμα πάκτου ἤγουν σύγκλειε.742.C. ψῆκατ' ἄκρας ψιλάδος.751.C. σὺ δ' αὐτὸς ὥσπερ οἱ σοφοὶ, τὰ μὲν δίκαι' ἐπαίνει, τοῦ δὲ κερδαίνειν ἔχου.752.B. δύο φέρει δωρήματα, ἀντὶ τοῦ φέρεις, 753.C.754.B.756 A. ἐχθρῶν δῶρα ἄδωρα.757.A. καπνοῦ σκιά.757.B. εὐῶπα παρειάν.768.B. ἐριννύες λωβητῆρες ὑστεροφθόροι.768.C.775.A. de nomine Αἴαντος. 776.C.777.C. ψακαλοῦχοι μητέρες.ib. στέροψ, pro στεροπή.786.A.789.A. incommoda senectutis enarrat.790.C. ἔρωτι μὲν νῦν ὅστις ἀντανίσταται πύκτης &c.792.A. usus est voce ὀργαίνειν.792.B.795.C. ξυρεῖ ἐν χρῷ.796.C. πάντα γὰρ τάτ' οὖν παρὸς, τάτ' εἰσέπειτα σῇ κυβερνῶμαι χερί.805.B. ἑρμοῦ τήνδε πομπεύω τέχνην βέβαιον.808.A ἀνανεώσασθαι λόγους, τὸ ἀνακινῆσαι.811.B.851.C. σωκῶ, ἀντὶ τοῦ ἰσχύω.854.C.859.C.867.C. τὴν λαβὴν τοῦ ξίφους πύνδακα εἴρηκε.870.B. videtur omnia animalia aliquo loco μῆλα vocare.877.C. ὕδωρ ταύρειον.881.A. Γραικοί. 890.A. κἀξομφαλίζειν οὐκ ἐπισχολάζεται βλάστη.899.A.902.A. κοιμῶ τόδ' ἕλκος. 905.

Digitized by Google

905.A. ὦ κοίλης πέτρης γύαλον.944.B. Ζῆν οὗτον, ἀλλ' ἔμψυχον ἡγοῦμαι νεκρόν. Hunc versum in quibusdam Sophoclis exemplaribus defuisse testatur Eustath.p.957.A.καὶ μεγάλοι ὀρθοῖντο ἂν ὑπὸ σμικροτέρων.970.B. somnum vocat, ὀδύνης καὶ ἀλγέων ἀδαῆ.974.B.de Ajace. 995. A. τὸν κιθαρῳδὸν σοφιστὴν λέγει. 1023.A. δέος γὰρ ᾧ πρόσεστιν,αἰσχύνη θ' ὁμοῦ &c.p.1036.A.βορέας ἄμιππος.1037. C.1041.B. ἐπίκλημα,pro, κατηγορία.1053.B. πτέρυγι, τὰς τῶν Ἀργείων ἀσπίδας εἴκασε.1055.B. (Ὁμηρικὸς ζηλωτής) p. 1083. A. 1085.C. πρὸς τὸν ἔχοντ' ὁ φθόνος ἕρπει.1093.C.1100.B. Ajax de se gloriatur, τοιοῦτον εἶναι, οἷον οὔτινα στρατοῦ ἐδέρχθη Τροία χθονὸς μολόντ' ἀπὸ Ἑλλάδος.1133.C. οὐ πρὸς ἰατροῦ σοφοῦ θρηνεῖν ἐπῳδὰς πρὸς τομῶντι πήματι. 1147. A. σωτῆρα τύχη dixit. 1154. B. βοὴ πάραυλος.1157.C. Κνώσια ὀρχήματα. p.1166.A. 1196.C. θάνατον dixit αἰένυπνον.1201. B. πέπων ἐρινὸς ἀχρεῖος ὢν εἰς βρῶσιν,ἄλλους ἐξερινάζεις λόγῳ 1205. A. ἵπποισιν ἢ κύμβαισι ναυστολεῖς χθόνα. i. e. ἱππότης ἥκεις.1205.C. ἐχθροῖς δεδορκότα λάμψειν ὡς ἄστρον. Ubi Eustath. dicit, τὸ δεδορκότα passive,pro ὁραθέντα, accipiendum esse. 1260.A. σμικρὰ παλαιὰ σώματ' εὐνάζει ῥοπή. 1266.C. Ἀργεῖοι λευκάσπιδες.1270.B. 1293.B. οὐχ ἕδρας ἀκμή.1295.C. τάδε μὲν σὺ πρεύχοιο. 1303.B. ἀρχῆς τῆς σῆς μηδαμῶς μεμνώμεθα.1305.C.σίγα νῦν ἔσω,καὶ μὴ ὡς κυρεῖς ἔχων.1312.A. νῶτος εὔλοφος.1313.B. κοῖλα χρυσόκολλα, καὶ πανάργυρα ἐκπώματα.1319.C.αὐτοκάβδαλον, i.e. αὐτόξυλον ἔκπωμα. 1332.A. κυκλόεντα θῶκον ἀγορᾶς.1335.A. ἄνολβος ὁ ἀπαίδευτος.1364.A. οὐδέ μιν ἐξ ἀΐδου παγκοίνου λίμνης ἀναστήσεις.1364.C.Niobæ liberos Thebis periisse tradit. 1367. B. de Niobe. 1368.*B.* 1374 A. apud eum legitur vox κάπηλος.1376.B.

Ἐν Τραχινίαις. ὅτι ὁ ἥλιος ἐκ τῆς νυκτὸς οἷα μητρὸς γεννᾶσθαι δοκεῖ.p.22.B. (ἣν νὺξ ἐναριζομένη τίκτει κατευνάζει τε τὸν ἥλιον) de Hecatomba. 49. A. χλωρὰ ἄχνη δακρύων.217.A.264.B. ὅτι διαφορὰν ἔχει ὁ πόσις καὶ ὁ ἀνήρ.420.C.τὸν Ἡρακλέους χιτῶνα, ὃν ἔβαψε Δηϊάνειρα, εὐαφῆ πέπλον λέγει.599.C.& 600. A.λευκὸν μύελλον vocat cerebrum.757.C.arborem fatidicam πολύγλωσσον vocat. 1057. differentia inter πόσις & ἀνήρ. p. 1374.

Ἐν Οἰδίποδι, τῷ ἐπὶ κολωνῷ.p.31.A.πολλὰ τῶν ἀντιγράφων τὸ οὐδὸν(limen)γράφει δίχα τοῦ ὁδόν.p.156.C.πλέσθαι.p.452.C.ὅπως λύσιν τιν' ἡμῖν εὐαγῆ πόροις.1112.B.1231.A

Ἐν Παλαμήδῃ. χρόνου τε διατριβὰς σοφωτάτας ἐφεῦρε φλοίσβου μετὰ κόπην καθημένοις, πεσσοὺς κύβους τε τερπνὸν ἀργίας ἄκος. 228. A.

Ἐν Θαμύριδι. σκοπιὰν Ζηνὸς Ἄθωα. (a Monte Atho sic dicti) 358. C.

Ἐν Οἰδίποδι τυράννῳ. τοιαῦτ' ἐφυμνῶν, pro δυσφημῶν. 634.A. 755. A.

Ἐν δευτέρῳ Οἰδίποδι. ἀλόγως, i.e. ἀλαλήτως. p. 723. B.

Ἐν Φιλοκτήτῃ. pag. 763. A.

Ἐν Ἀντιγόνῃ. τὰς στρατιωτικὰς παντευχίας πάγχαλκα τέλη λέγει.p.686.A.

Ἐν Ἠλέκτρᾳ. pag. 723.

Ἐν Φοίνιξι. pag. 1088. B.

Ἐν Μαστιγοφόρῳ σάλπιγξ Τυρσηνική. pag. 1139. C.

Sophron. Ἡρακλῆς ἠπιάλητα πνίγων. p. 561. B. κινήσω δ' ἤδη καὶ τ' ἀφ' ἱερᾶς. 633. C. 851. C. καλάστρεψον τέκνον τὴν ἡμίναν. 1282. C. Odyss. λαρκνεύεσθαι, σιτίζεσθαι. 1383. 1. ἀδαῖον. 1394. 36. Τρημαλῖται. 1397. 23, 31, 1457. 24. 1651. 1, 1766. 34.

Sosiphanes. Var. Lect. pag. 763. A.

Sostratus. Odyss. 1696. 49.

Ἐν Τειρεσίᾳ (Ποίημα ἐλεγειακὸν) 1665. 47.

Sotades. σείων μελίην πηλιάδα δεξιὸν κατ' ὦμον. p. 12. B.

Sozomenus. 1228.

Spiritus. ὁ συνθεὶς τοὺς κατὰ στοιχεῖον πνευματισμούς. p. 648. C.

Stephanus ἐν τοῖς Ἐθνικοῖς. 649. C. vide supra, Ethnicor. scriptor.

Stesichorus. 1018. C. ἀπειρέσιος κιννηλαγμός. 1253. C. de Epeo. 1323. C. Odyss. 1397. 38, 1441. 14, 1480. 21, 1632. 23, 1697. 2, 1717. 33. δεῦρ' ἄγε καλλιόπεια λίγεια. Iliad. p. 10. A. 277. A. πάτρωα vocat τὸν κατὰ πατέρα πρόγονον. 316. B. Λευκίππος παρὰ Στησιχ. ἐπιθετικῶς λέγεται. 524. B. 688. A. τὰς κήρας καὶ τὰς σκοτώσεις τελχῖνας προσηγόρευσε. p. 772. A.

STRABO (ὁ γεωγράφος) * pag. 9. A. de voce προϊάπτω. p. 16. C. ὅτι βασιλεῖς τινες σκίπωνα ἔχουσιν ἀντὶ σκήπτρου. p. 25. A. 27. C. Milesii coluerunt Apollinem οὔλιον. 32. C. de Cilla & Apolline Cillæo. 33. C. & 34. A. περὶ ὁπλοφάγων μυῶν. 35. A. Agamemnonis classis Mysiam vastavit. 46. C. de Calchantis morte. 51. A. τὸν πύλον φησί. 98. A. de pugna Lapitharum cum Hippocentauris. 100. C. de agro Thebano. 119. A. ὅτι ἀπὸ τῆς Κιλίκων Χρύσης, ἐπὶ τὸν ναύσταθμον, ἑκατόν πού εἰσι στάδια. 130. C. de more sacrificandi ap. Persas. 135. A. ὅτι πρὸς Ὁμηρικὸν παράδειγμα, τὸ, ἐπ' ὀφρύσι νεῦσεν, ὁ Φειδίας ἐποίησε τὸν ἐν Ὀλυμπίᾳ Δία ἐλεφάντινον. 145. B. Σίν τοι, pro Σίντιες. 158. B. πύλος ἠμαθόεις. 174. C. 191. B. 193. A. 231. B. Αἰγὶς ὄρος. 252. A. περὶ Ἀσίᾳ λειμῶνος. 254. B. πεδίον σκαμάνδριον. 255. B. de Hyria. 264. C. de Aulide. 265. A. de schœno. ib. B. de Asopo. ib. C. de Græa. 266. B. de Mycalesso. ib. de Erythris. p. 267. A. de Eleone. ib. de Hyla. ib. B. de Peteone. ib. de Medeone. ib 268. A. de Thisba. ib. de Coronea. 268. B. de Aliarto. ib. de Platæa. 269. A. de Potniis. 269. C. de Hypothebis. 270. A. de Onchesto urbe. 270. B. de Aspledone. 272. B. de Orchomeniis Bœotiis. ib. C. de Crissa. 273. B. de Daulide. 274. B. πανοπεύς. ib. C. de Anemoria. ib. & 275. A. Hyantes Hyam Urbem condiderunt. 275. A. de Locris. 276. A. de Locride. ib. B. de Opunte. 277. B. de Bessa. ib. C. de Scarphia ib. de Boagrio fluv. 278. A. de Eubœa. 278. C. de Dio. 280. C. de Carysto. 281. A. de Chalcide. 279. B. de Eretria. ib. C. de Hi-

* Eustathium Codicibus Strabonis admodum depravatis usum, notavit Casaubonus ad Strabon. lib. IX. p. 186. & alibi.

Digitized by Google

Histiæa.280.B. de Cerintho.ib.c. de Styra.281. A. βαβυλώνιος τὸ ἐθνικὸν ἐκ ἀπὸ τῆς πόλεως, ἀλλὰ τῆς χώρας.281.B. de Urbibus Atticæ.284.B. de versu, quem Solon Homero inseruerit.285.A. de equis Nisæis.ib.c. de Asina.287. A. Ηιόνες. Urbs.287.B, de Epidauro.ib.c. ὁ χρόνος τῶν Ομήρυ ἠμαύρωκε πολλά.290.A, de Corintho.290.B.C. de Urbe Ορνειαί.291.A. de Aræthyrea.ib. B. de Sicyone.ib. quatuor fluvii, Asopi dicti.ib. de Pellena.292.A. de Ægialo.292.A. de terra Laconica.393.C.de Sparta.294, B.C. de Pylo.296.B.de Arena.p.296.C. de Alpheo.297.A.de fluvio Cyparisseis dicto.297.B.de Pteleo.ib. de Dorio, urbe an campo 297.C. de Oechalia 298.B. de Mantinea.302. A. de lacu Stymphalide.302.A. de Buprasio.303. B. de Aleisio.304, B. ὅτι τὸ μέρος συγκαταλέγεται ἐσθ' ὅτε τῷ ὅλῳ, οἷον, ἀν Ελλάδα καὶ μέσον Αργος.305. B. de Zacyntho.305. C. de Samo sive Cephallenia.307.C. de aqua stygia circa urbē Pheneum.301.A. de Ripis ib. B. de Tegea.ib.C. Ætoli fundatores boni.311. B. de Oleno.311.C. de Cnosso.312. C. de Gortyno.313. B. de Ephyra. 316.B. de Calydnio.319.A. de Phthia.320.B. de Hellade urbe. ib.C. de urbe Attalia. 322.B. de Thebis & Lyrnesso. ib. de Pyraso.324. B. de Pheris. 327. B. de Phthiis. 329. A. de Tricca, ubi antiquissimum templum Æsculapii.330.B.de Ithoma.ib. C. de Creophylo Samio.331. A. de Ormenio. 332.A. de Titano.ib.B. de Ortha.333.B. de Centauris.334.B. de Perræbis.335.B. de Titaresio fluv. postea Eurotus dicto.336.B. de Peneo.337. A. de Magnesia.338.A. de Arimis. 346.B. de Typhœo.ib. de Myrinna.351. B. de Bateja, Dardani uxore.ib. de Dardano urbe.352.C. de Ida.353.B. de Lyciis.454.A. de Adrasteia.355.A. de Pæso urbe & fluvio.365.A. ὅτι ὁ ποιητὴς καὶ ἐκ ποταμῶν οἰκήσεις ἐδήλωσε.356.C. de Sesto & Abydo.ib. de Pelasgis.357.B. de Larissa.ib. C. & 358.A. de Thracia.358.C. de Amydone, sive Abydone. 360. A. de Enetis.361.A.de Sesamo.362. A. de Parthenio fluv. ib. de Ægialo & Cromna.362. B. de Cauconibus. Ibid.C. de Halizonis.363.A. de Ascania.365, A. Homerum Lydos appellare Μήονας. 365. C. de Gygæo stagno, & Colona. 365.C. & 366.A,366.B. Cares quare βαρβαρόφωνοι ap. Homer. dicuntur. 367.B. de Phthiribus.368.A. de Boeotia Homeri,369.C.de Pygmæis,372.B. de Amazonibus. Fr. p.402.C. & 403.A. ἐκτιλώσαντο τὰς λοιπὰς τῶν Αμαζόνων. 403.C. de Pandaro Heroe. 448.B. de Ilio.459. C. Αργος πολυδίψιον.461.A.de monte Cadmo.487.C.Ilienses Heroes quidem Græcos sed non Herculem coluere.590. C. de Lacu Cephisside.597.A.de Pedaso.621.A.de Simulacro Minervæ ap.Trojanos.627.A. de Chimæra.635.A. de Solymis.ib. B. Αἰὲν ἀριστεύειν.&c.637.B. Veteris Ilii nullum amplius vestigium extare.653.B. de Erineo, loco prope Trojam, cujus Homerus Il. Z. meminit. ib. de Rhœtio, ubi sepulcrum Ajacis olim fuit.666.C. de Pheia urbe & fluvio Jardano.671. B. de signif. vocis ἀκαλαρρείτης.688.C. ὅτι Γάργαρα τόπος ἐν τοῖς ἄνω μέρεσιν τῆς ἴδης.

Digitized by Google

ἴδης. 697. C. ὅτι γίνεται ἐν Ἰνδίᾳ σῖτος αὐτοφυὴς, ἐοικὼς πυρῷ. 707. C. de Ægis Eubœæ. 708. C. de Styge, fonte in Arcadia. 718. B. de Zephyro. 732. A. de Cerdamyle, Urbe. 743. B. Orcum aliquo in loco olim cultum fuisse. 744. A. 754. B. de Thebis Ægypti. 758. A. Phocenses expilasse fanum Apollinis Delph. p. 759. B. de Phœnice Achillis comite. 762. B. de Curetibus. 771. B. C. de vento ἀργέστης dicto. 845. C. de fluvio Minyeio. 880. C. ἔνδιοι. 881. A. de Arsenico. 913. C. de Nomadibus. 916. A. de Hamaxobiis ib. B. de Samiis & Samothracia. 917. A. de Sellis, quos quidam Hellos vocant. 1057. C. de Callicolone, loco prope Ilium. 1195. C. de Ænea. 1209. A. de Cauconibus. 1210. C. de Hermo. 1212. C. de Lelegibus 1225. C. ὅτι ὁ ποιητὴς τὸν μὲν ἀργέστην τῷ νότῳ προσνέμει. 1238. C. de Zephyro. ib. quam late imperaverit Priamus Rex Trojæ. 1364. B.

Strattis. Χῖος παραστὰς, Κῷον οὐκ ἐᾷ λέγειν. pag. 1289. C.

Svidas (ἐν στοιχειακῇ τάξει λέξεων.) 378. A. 834. C. Odyss. 1403. 17. παραβλήδην. 1406. 23, 1441. 12, 1469. 23, προέγμα. 1528. 28, 1538. 45, in α. 1554. 33, ἄνθρακος πυροκρίδας. 1571. 25. 26, 1851. 13. (μισθάρνιον. Sed non reperio in Svida.)

Technicus. ὅτι χαίρει ἡ ἀνειμένη φράσις τῇ ἀλληλεπαλληλίᾳ τῶν φωνηέντων. p. 12. A. τεχνικὸς (παλαιὸς) 114. A.

Telegoniæ auctor (Eugamon) Cyrenæus. 1800.

Telesilla. pag. 1207. A.

Theocritus, fœminam vocat στήτην p. 21. C. Αὐτή μοι στορήσει καλὰ δέμνια, respondet illi Homerico, καὶ ἐμὸν λέχος ἀντιόωσαν. 30. C. οὔτε φυῆς ἐπιδευέες οὔτε νόοιο. 61. C. δορυσσόος Κάστωρ. 62. C. Διὸς μέγα βουλεύοντος. 75. C. Μύρμηκες ἀνάριθμοι, ἐπὶ πολυπληθείας λαοῦ. 77. A. τὸ ῥύπον φησί. 108. B. Ὄρη φίλε ὁ μελύδριον ὥρη ἐξεπόνησα. 125. B. ἔστε κ' ἀπεῖπεν. 161. C. Λαῖον, pro λήιον. 193. C. εὔεδρος Ἀργώ. 197. A. Εὔρυτος διδάσκαλον τοῦ τοξεύειν Ἡρακλεῖ, Θεσσαλὸς ἱστορεῖ. 299. A. Burina, fons ita dictus. 309. A. Ἀφροδίτη χρυσῷ παίζουσα, 384. B. Δαμοίτης, nomen proprium. 395. B. ἵππειαι κόρυν σκεπάσασαι ἐθείραι. 421. C. τὸ τρωϊκὸν κύκνον λευκὸν ὄντα θῆλυν ἔφη. 455. C. ἀπὸ κροτάφων πελόμεσθα πάντες γηραλέοι. 492. C. ἀδύτι ποππυλιάσδει. 565. A. ἀπφύς. 565. B. ὅτι ἀδελφή ἐστιν Ἄρεος ἡ Ἥβη 620. B. Ἀχιλλέα πύργον αὐτῆς φησί. 621. C. χρὼς ἐπὶ χρωτὶ πεπαίνετο. 624. C. τὸ ἀπὸ γραμμᾶς κινεῖ λίθον. 633. C. ὀλοφυγδών. 643. B. ἐργατίνας. 660. A. πάρδαλος. 672. C. ἁπαλοπάρηος. i. e. ἁπαλοπάρηος. 691. C. ἀναβοᾷς παῖς 727. A. βατεῦνται, ἐπὶ ζώων μίξεως. 741. C. προσπαίειν ἀρβύλαις, ubi lapides canere dicuntur. 746. A. usus est voce λέλογχα 790. A. θρὶξ ἀνὰ μέσον. Prov. 796. C. χλωρὸν γόνυ. 812. C. 855. B. 862. C. ἐπιγερῶ. 877. A. βουκαῖος. 962. A. ἀπφύς. 971. B. ἀμολγεὺς ποιμενικόν τι ἀγγεῖον. 1018. B.

(ἐν

Digitized by Google

(ἐν Βερενίκῃ) ἱερὸν ἰχθὺν, ὃν λευκὸν ἢ γλαῦκον καλέουσι. 1067. C. πολλαὶ δ' ἀμῶν ὕπερθε κατὰ κρατὸς δονέοντο. 1112. B. Ἐρεθάκις ἡμιθώτερα. 1162. B. ὅτι τὸν Ἡρακλέα γράμματα Λίνος ἐδίδαξεν. 1163. C. μεγάλοιτος, ὁ πάνυ δυστυχής. 1186. C. ὅτι σύριγξ, ποδὸς ἕλκος. 1189. C. ἀνθέρικος. 1206. A. λίθος ἀείδει. 1236. A. Φησὶν οὐ πάντα τὸν ἥλιον δεδυκεῖν. 1266. C. ὀρεχθεῖν. 1285. C. πάραρος quid signif. ap. Theocr. p. 1319. A. ῥοικὸν λαγώβολον. 1332. C. ποικιχθέντα. 1348. C. πλυθῆναί τι ἔφη πρὸς κράνοις ὡρᾶν. 1349. A. Odyss. 1392. 30. ἐπιφθύζειν. 1392. 41. ἀπὸ γραμμᾶς κινήσω λίθον. 1397. 33. ἄκρηβος. 1428. 21. ἐπιφθύζειν. 1482. 43. ἄπαυρον. 1553. 43. γόνυ χλωρόν. 1615. 27, 1622. 50, 1625. 5, 1627. 31. λιπαραῖον. 1644. 34, στομάλιμνον. 1649. 57, 1713. 8. 1717. 16, 1749. 40, 1763. 25.

Ἐν Ἀδωνιαζούσαις. φλίψεται, pro θλίψεται. Iliad. p. 102. A.

Ἐν Βερενίκῃ. 1324.

Ἐν Φαρμακευτ. Odyss. 1767. 19, 1815. 14, 1824. 28, 1839. 55, 1867. 58, 1885. 23, 1895. 16, 1963. 43.

Scholiastes Theocriti. Odyss. 1685. 37.

Themistius. p. 404. B. κύνα ἰνδὸν λέοντι μὲν ἐπεξιέναι καὶ παρδάλει, λύκους δὲ ὑπερορᾶν καὶ ἀλώπεκας. p. 797. B. p. 866. B. Odyss. 1658. 43.

Theognis. ἵνα γνοίη ὅσσον ὄνων κρέσσονες ἡμίονοι. Iliad. p. 1291. C.

Theodoridas. Odyss. 1476. 39. Syracusius. 1571. 15.

Theodorus quidam. Odyss. p. 1602. 23.

Theopompus. κάρδακες, οἱ μισθοῦ στρατευόμενοι βάρβαροι. pag. 368. C. μητρυιός. p. 560. A. 862. A. Odyss. ὀβελισκολύχνιος. 1571. 21, 1604. 6, 1724. 58, 1854. 18. ὁ κωμικός. 1863. 50.

Theophrastus. refert Theseum ὀστρακισθῆναι. p. 782. C. 871. C. 932. B. 948. B. ὅτι οἱ πέρδικες τιτυβίζουσι. 1290. Odyss. 1423. 12, 1667. 22, 1680. 47, 1775. 54.

Thucydides, διὰ τὴν οὐ περιτείχισιν, ἤγουν τὸ ἀτείχιστον. p. 111. B. πανσυδεὶ διέφθαρται. i. e. παντελῶς. 166. A. Ἠϊὼν, πόλις ἐν χερρονήσῳ παρὰ Θουκυδίδῃ. 179. C. 260. A. μοναλήστος κεῖται παρὰ Θουκυδίδῃ. p. 266. B. Ἠϊὼν πόλις χερρονησία. 287. B. Corinthum vocat emporium τῆς Ἑλλάδος. p. 290. C. de Insula Crocyleo. p. 307. B. ὅτι Ἀθηναῖοι τέττιγας χρυσοῦς ἐφόρουν εἰς σύμβολον τοῦ γηγενεῖς εἶναι. p. 385. C. τῶν τειχῶν ἡμῶν πειρᾶν, pro, πειρᾶσθαι. p. 445. B. ἀξιοῦντω τοῖς ὁμοίοις ἡμᾶς ἀμύνεσθαι. pag. 546. C. usus est voce συνάκιον. p. 795. B. ἀποσιμῶσαι, τὸ μετεωρίσαι τὰς ναῦς. pag. 965. C. κοτύλην ὕδατος, καὶ δύο κοτύλας κριθῶν φησί. pag. 1282. Odyss. μήκωνα. 1390. 50, σίτου ἐκβολή. pag. 1405. 12, 1406. 17, τέγους. 1421. 6, 1437. 33, 1450. 34, 1457. 59, αὐλῶν. 1483. 55, 1484. 54, 1501. 28, 1641. 7, 1946. 23.

Tima-

Timachidas. pag. 1067. C. Odyss. 1571. 7.

Timolaus Larissæus. Odyss. 1379. 48, 1697. 57.

Timon. versus de Baccho. p. 989. B. Odyss. ὁ παρῳδός. Fragm. pag. 1404. 2, 1505. 1, 1523. 63.

Timotheus Milesius. Odyss. Fragm. p. 1422. 49. (Ἐν Κύκλωπι) Odyss. 1631. 61, 1632. 5. Ἐν τινι Ποιήματι, λέγ. Ναυτίλῳ. Odyss. 1538. 4.

Tisias, antiqvus Criticus. Iliad. p. 773. A.

Tragœdia (Tragicus) ὅτι ἡ τραγικὴ ἐκάθη μονονυχὶ στόμασι καλαπετρῆσθαι πολλοῖς εὔχεται, ὡς που καὶ ὁ Ἄργος τοῖς ὄμμασι. p. 261. C. προνώπων, pro, προενώπιον. p. 312. A. τοὺς ἀσπιστὰς ἀσπιδοφέρμονα θίασον ἡ τραγῳδία εἶπεν. p. 465. A. ἰήιος βοὰ, ἡ θρηνώδης. p. 500. C. τὸν τύμβον μετὰ τὸν θάνατον στεφανοῦσθαι δεῖν. p. 666. C. δεξιόστειρος Ἄρης. p. 675. B. Ἀεὶ γὰρ εὖ πίπτουσιν οἱ Διὸς κύβοι. pag. 1084. A.

Tryphon. Iliad. p. 303. C. p. 524. A. 549. A. de voce λήδιον. p. 1146. C. de voce ὡς. p. 1214. C. p. 1236. C. 1271. A. 1291. C. Odyss. 1447. 47, 1698. 28. Ἐν τοῖς περὶ ἀρχαίας ἀναγνώσεως. pag. 556. C.

Tryphiodorus. Odyss. Τροίας ἅλωσιν scripsit. p. 1379. 53, 1607. 60.

Tyrannion. Iliad. p. 617. C. 855. B. 858. C. 890. A. 1197. C. Odyss. 1613. 8.

Xenarchus. Πελοπιδῶν ἄστυτος οἶκος. i. e. ἀκέραιος p. 1283. C. Od. 1871. 5.

Xenodemus. Odyss. 1596. 18.

Xenophanes. Scripsit Sillos. p. 204. B. πάντες γὰρ γαίης τε καὶ ὕδατος ἐκγενόμεσθα. p. 668. C. de Iride, ἥν τ' Ἶριν καλέουσι νέφος, καὶ τοῦτο πέφυκε πορφύρεον καὶ φοινίκεον καὶ χλωρὸν ἰδέσθαι. p. 827. C. p. 948. C.

Xenophon. Usus est voce χιλός. p. 15. A. p. 293. A. ὅτι πολυτελέστατον ἀνάλωμα ὁ καιρός. p. 250. B. λόχος apud Xenophontem 100. viris constat. p. 488. A. Ἐπεύχομαι περὶ ταῦτα ἰδεῖν μυρίας ἐμέγε κατὰ γῆς ὀργυιὰς γενέσθαι. p. 642. A. Veteres poculis corneis usos fuisse. p. 707. C. p. 773. C. ἐπεὶ δὲ ἔληξεν ἡ μάχη, παρῆν ἰδεῖν, τὴν μὲν γῆν αἵματι πεφυρμένην, νεκροὺς δὲ κειμένους, &c. pag. 805. C. p. 924. A. Persas fere semper ἐφίππους fuisse. p. 1076. C. de Gigrainis tibiis. p. 1157. C. βῖκοι, οἰνοδόχα ἀγγεῖα. p. 1163. B. 1300. B. κάνναθρον. 1344. C. Odyss. Φοβούμενος σπανοσιτίαν 1402. καθαρείως ἐνέχεον. 1402. 56. βλακεύεσθαι, καὶ νωθρεύεσθαι. 1405. 37, 1441. 30. Ἀνάβασ. Odyss. 1445. 47, 1448. 7, 1596. 21. p. 1641. 5. Ἐν Ἑλληνικοῖς. Odyss. 1769. 38. Ἐν Κυνηγετ. Odyss. 1534. 15.

Xenophon dictus Ἀττικὴ μέλισσα. 1686. 60, 1717. 37.

Digitized by Google

Zeno Homerum illustravit. 1158.

Zeno ὁ Κρής. Odyss. 1602. 23.

Zenodotus, in loco illo Homeri, οἰωνοῖσί τε πᾶσι, pro πᾶσι substituit δαῖτα. Iliad. p.19. C. p.173. A. pro τετελγωκας scribit τιτίζοντας. p.229. B. p.260.B. p.270.C. Var.Lect. p.274.C. versus duos, nempe 36. & 37. ex Bœotia tanquam spurios ejiciendos censuit. p.276. C. Var.Lect. 289. C. versus quosdam obelo tanquam spurios, in Boeotia, confixit. p.317.B. Var. Lect.361.B. p.410.A. Var.Lect.438.A. Var.Lect. p.716. C. p. 741.A. Var. Lect. p.927.B. Var.Lect. p.953.A. Var. Lect. p.962. A. Var. Lect. p.966. B. p. 1006. A. Var.Lect. p.1018.C. Var. Lect. p.1084.B. versus nonnullos in Iliad. P. tanquam spurios rejecit. p.1098. C. p.1290. B. *Odyss.* διατὸς εἴσης. p.1410.55, 1470.7, 1438.37, 1490.23, 1500.40, 1773.28, 1841.12, 1885.53.

Zoilus. Homeri locum reprehendit. Iliad. p.512. B. *Odyss.* pag. 1614. 48.

Ζώπυρος. Var. Lect. pag. 804. C.

IV. *Indiculus in excerpta Scholiorum veterum ad Iliadem, quæ è Codice Aloysii Alemanni ediderunt Cantabrigienses.*

ARistarchus. H. 197. O. 24. Π.379. P. 465. 481. Σ. 77. 444. X. 281.

Οἱ περὶ Ἀσκάλωνα, vide Ptolemæus.

Aristophanes. P. 368.

Callimachus X. 452.

Chrysippus. X. 212.

Crates. Φ. 323.

Κυπρίων ἡ λέξις, ἀποέρσειεν, πνίξειεν. Φ. 329.

Γλωσσογράφοι. Σ. 378. X. 322.

Herodianus. P. 465. T. 56.

Λάκωνες τὸ θάπτειν φασὶ τιθήμεναι. Ψ. 83.

Παιᾶνας δύο ᾖδον οἱ παλαιοί, τὸν μὲν πρὸ τῆς μάχης τῷ Ἄρει, τὸν δὲ μετὰ τὸν πόλεμον τῷ Ἀπόλλωνι. X. 391.

Ptolemæus. Θ. 23. οἱ περὶ Ἀσκάλωνα (Ptolemæus Ascalonites) P. 465.

Pythagoras Euphorbi scutum agnoscens. P. 28.

Sidonius. O. 229.

Sophocles. Σ. 274.

Οἱ Τραγικοί. Φ. 430.

Zenodotus M. 428. N. 546. P. 149. 368. Σ. 339. forte & 356. sequent. ubi hæc legas: Ζηνόδωρος, ἀφελομένων τούτων τῶν ιγ΄ στίχων τὰ λοιπὰ ἔχει ἁρμονίαν. T.180. sequent. οὗτοι οἱ Ζ΄ στίχοι ἀθετοῦνται ὡς τὴν διάνοιαν ἀπρεπεῖς.

Digitized by Google

CAPUT V.

De Commentariis in Homerum variisq; Scriptis eum ſpectantibus quæ interciderunt.

ÆGIDIUS MENAGIUS in notis ad Laërtium p.99 p.202. & 232. editionis præclaræ Wetſtenianæ, teſtatur ſe peculiarem diſſertationem ſcripſiſſe περὶ Ἐξηγητῶν Ὁμήρου. Et JOH. JONSIUS Lib. 3. de ſcriptoribus Hiſtor. Philoſoph. pag. 238. promiſit ſe alibi plura dicturum de Homeri commentatoribus, ſed neutrius labor lucem adſpexit. NICOLAUS quoque MAJORANUS in prolegomenis ad Euſtathium, amplius ſeptuaginta nominare ſe poſſe profeſſus qui ex antiquis Homerum illuſtraverunt, nullum commemoravit. Igitur poſt paucula illa quæ in prolegomenis ad librum primum Iliados de Poëtæ interpretibus deperditis notavit vir inſignis JOACHIMUS CAMERARIUS, non ab re fortasſis fuerit hoc argumentum paulo diligentius attingere, & quos è veterum ſcriptis mihi notavi Homeri ἐξηγητὰς, literarum ordine digeſtos præſenti loco ſtrictim recenſere, quibus plures aliorum induſtria facile adjiciet.

I. ÆLIUS SERENUS. Infra in *Philoxeno*.

II. AGALLIUS Corcyræus Ariſtophanis Grammatici diſcipulus. Vide Scholia ad Iliad. Σ. 491.

III. AGATHOCLES GRAMMATICUS commentarios in Homerum ſcripſiſſe colligitur è Scholiaſte Apollonii ad Lib. IV. etymologico M. in δίκτυον & Euſtathio.

IV. ALEXANDER ÆTOLUS ex Plevrone Ætoliæ opido. Confer indices ſuperiore capite.

V. ALEXANDER COTIÆUS, Κοτιαεὺς, cognomento πολυμαθὴς allegatur à Porphyrio in quæſtionibus Homericis p.14. & 46. & ab Euſtathio ad Iliad. λ. p. 803. Apud Camerarium perperam ſcribitur Alexander Coſytæus.

VI. ALEXANDER MILESIUS, Polyhiſtor, Cratetis diſcipulus, æqualis Syllæ.

VII. ALEXANDER MYNDIUS ſive ut in Laërtii libris I. 29. Ἀλέξων. ALEXANDER PLEVRONIUS. Vide ſupra Alex. Ætolus.

VIII. AMMONIANUS Grammaticus, Syriani æqualis & amicus, à Camerario inter Homeri interpretes poni videtur ob perperam intellectum locum Svidæ.

IX.

Digitized by Google

IX. ANAXARCHI διόρθωσιν Homericam memoravi supra c. 2.

X. ANDRONICUS. Vide supra c. 3. §. 13.

XI. ANTIMACHUM Colophonium de Homero egisse è Tatiano discimus, pro quo Callimachi nomen apud Eusebium X. 2. præparat. irrepsit. Allegatur subinde ab Eustathio, & in scholiis minoribus ad Iliad. E. 389.

XII. ANTISTHENES Atheniensis, Socratis discipulus, auctor Cynicæ sectæ, inter alia teste Laërtio VI. 17. scripsit περὶ ἐξηγητῶν, & περὶ Ὁμήρου, aliaque ad Poëtam spectantia περὶ Κάλχαντος, περὶ κατασκόπου, περὶ ἡδονῆς, περὶ Ὀδυσσείας, περὶ τῆς ῥάβδου Ἀθηνᾶ ἢ περὶ Τηλεμάχου, περὶ Ἑλένης καὶ Πηνελόπης, περὶ Πρωτέως, Κύκλωψ ἢ περὶ Ὀδυσσέως, περὶ οἴνου χρήσεως, ἢ περὶ μέθης, ἢ περὶ τοῦ Κύκλωπος. Περὶ Κίρκης, περὶ Ἀμφιαράου, περὶ τοῦ Ὀδυσσέως καὶ Πηνελόπης, καὶ περὶ τοῦ κυνός.

XIII. APION Didymi discipulus cognomento μόχθος cum Herodoro Homerum recensuit & commentariis illustravit, quæ tanto applausu excepta sunt, ut Seneca Epist. LXXXVIII. affirmet eum C. Cæsaris temporibus totâ circumlatum Græcia, & in nomen Homeri ab omnibus civitatibus adoptatum, hoc est, ipsius commentarios & expositiones aliorum scriptis in Homerum editis prælatas fuisse. Apionis & Herodori commentariorum in Poëtam frequenter meminit Eustathius. λέξεις Ὁμηρικὰς ab Apione expositas testatur Hesychius Alexandrinus in præfatione Lexici.

XIV. APOLLODORUS ἐν νεῶν καταλόγῳ allegatur à Stephano Byz. & Strabone IX. p. 405. Eustathius in Iliad β. p. 199. è Porphyrio: λέγει δὲ ὅτι πρὸς ἄλλοις Ἀπολλόδωρος ὁ Ἀθηναῖος ἐπραγματεύσατο τὰ περὶ τοῦ καταλόγου ἄριστα, ἐν δώδεκα βιβλίοις. Apollodorum ἐν β΄ καταλόγου laudat Tzetzes VII. Chil. v. 761. Respicit Strabo passim ut X. p. 453. 457. 460. & IX. p. 416.

XV. APOLLONIUS Grammaticus ἐν καταλόγῳ νεῶν allegatur â Schol. Homeri ad Iliad. IX. 484. ubi sane respicitur Commentarius Grammatici cujusdam in Catalogum navium Homericum, non vero Argonauticorum scriptoris Apollonii Rhodii Catalogus Heroum sive Argonautarum. Ut ex Pindari scholiaste ad Nemeon. Od. 5. ubi v. 93. libri 1. Apollonii Rhodii affertur, conjiciebat vir doctus Tho. Gale in diss. de Apollodoro p. 18. Nam Scholiastes Homeri narrat Telamonis & Teucri breviter Historiam, eamq; ab aliis accuratissime memoriæ mandatam scribit, & præcipue ab Apollonio in Catalogo navium. At Apollonius Rhodius verbo tantū Telamonis meminit, neq; naves recensuit sed Argonautas. Itaque libenter assentior Illustri

Digitized by Google

Gisb. Cupero qui illam Galei conjecturam rejiciendam esse mihi significavit. Non prætereundus quoque Apollonii dyscoli, Alexandrini, (qui Herodiani pater fuit) liber περὶ σχημάτων Ὁμηρικῶν laudatus Svidæ, & Lexicon Homericum ab Apollonio Archibii F. concinnatum quod memorat Hesychius Alex. in præfat. glossarii sui. Apollonium Grammaticum iterum laudant Scholia ad Iliad. Σ. 505. Τ. 177. & Porphyrius in quæstionibus Homericis, doctorem suum appellans, p. 45. Apollonium Molonis id. p. 10.

XVI. ARATUS Solensis περὶ Ὁμήρου καὶ Ἰλιάδος & διόρθωσιν Ὁμηρικὴν auctor vitæ Arati & Svidas. Confer quæ supra cap. 2. num. 19.

XVII. ARCHIBIUS Alexandrinus.

XIIX. ARCHIMEDES Philosophus Trallianus ὑπόμνημα εἰς Ὅμηρον scripsit teste Svida.

XIX. ARISTARCHUS Grammaticus διόρθωσιν & commentarios in Homerum concinnavit, ut dixi cap. 2. num. 18. Confer indices superiori capite exhibitos.

XX. ARISTOCLES Messenius Philosophus Peripateticus teste Svida scripsit decem libros de Philosophia πότερον σπουδαιότερος Ὅμηρος ἢ Πλάτων.

XXI. ARISTODEMUS Nyssæus Rhetor & Grammaticus ante Apionem in Homero recensendo versatus fuisse videtur. Vide Eustath. ad Iliad. ξ. p. 667.

XXII. ARISTONICUS Alexandrinus Grammaticus περὶ σημείων τοῦ Ὁμήρου Etymol. M. in λύχνος, ἔρσαι, ὀπή. Svida teste scripsit περὶ τῶν σημείων τῶν τῆς Ἰλιάδος καὶ Ὀδυσσείας. Vir summus Camerarius ait Aristonicum sex in Homerum libros scripsisse: sed aliud opus est quod apud Svidam sequitur ἀσυντάκτων ὀνομάτων βιβλία ϛʹ.

XXIII. ARISTOPHANIS Byzantini Grammatici διόρθωσιν Homericā memoravi suprà c. 2. n. 17.

XXIV. ARISTOTELES Stagirita præter ἔκδοσιν Homeri τὴν ἐκ τοῦ νάρθηκος (de qua supra c. 2. n. 12.) scripsit plures libros problematum Homericorum aliaque huc spectantia. Et Aristotelis τὸν Ὅμηρον ἐξηγουμένου meminit Dio 2. de regno p. 36. Vide quæ notavi in catalogo scriptorum ejus deperditorum infra Lib. III. c. 6.

XXV. ARISTOTELES alius à Laërtio memoratur ὁ περὶ Ἰλιάδος πεπραγματευμένος, quem à Stagirita distinguit Lib. V sect. 35.

XXVI. ARTEMON Clazomenius ἐν τῷ περὶ Ὁμήρου laudatur à Svida in Ἀρκτῖνος.

XXVII. ASCLEPIADES Myrleanus. Vide indices superiori Capite & Etymologicū M. in δεναιός ubi laudatur in ὑπομνήμασι Ὀδυσσείας. Ammoniū in ἅμα.

ATHENODORUS Arati Poëtæ frater, Homerum adversus Zoilum defendit, ut notavi infra cap. VII. §. 10.

XXIIX. BASILIDIS περὶ Ὁμηρικῆς λέξεως opus in epitomen misit Cratinus teste Etymologico M, in ἀρίζηλος.

XXIX.

Digitized by Google

XXIX. In Homerum scripta à CALLIMACHO commentaria Meursius in Bibl. Græca colligit ex Strabone L.I.p.44. & L.VII. p. 299. Sed quæ ibi Callimachus diversa ab Homero tradidisse arguitur, in quovis alio opere vel poëmate quam in Commentario ad Homerum scribere potuit. Laudatur tamen à Tatiano inter eos qui de Homero egerunt, quia in πίναξι nimirum hoc feceratCallimachus. Videtur etiam in αἰτιῶν libris lucem Homericis quibusdã scriptis attulisse. Confer Eustath.

XXX. CALLISTHENIS διόρθωσιν Homericam memoravi supra c.2.

XXXI. CHAMÆLEON Heracleota; Heraclidis Pontici æqualis, Peripateticus, ἐν πέμπτῳ περὶ Ἰλιάδος laudatur à Scholiaste Apollonii L.II.p. 177. Meminit & Tatianus inter eos qui de Homero egerunt. Confer Reinesii Var. Lect. p.333. Ab Heraclide Pontico sibi per plagium surrepta fuisse qvæ de Homero & Hesiodo scripserat, conqueritur apud Laërtium V. 92.

XXXII. CHRYSIPPUS Stoicus in libro περὶ ποιημάτων πρὸς Φιλομαθῆ & libris duobus περὶ τοῦ πῶς δεῖ τῶν ποιημάτων ἀκούειν & in libro πρὸς τοὺς Κριτικοὺς πρὸς τὸν Διόδωρον videtur loca non pauca Homeri illustrasse. Allegatur subinde ab Eustathio , & à Plutarcho de audiendis Poëtis ubi de loco Homeri agit. Vide quæ infra in Cleanthe.

XXXIII. CINÆTHUS Chius hymnum Homero tributum in Apollinem composuisse & primus Homeri Rhapsodus fuisse traditur in Scholiis ad Pindari Nemeonicas Od. 2. atq; inde à Scaligero in descriptione græca Olympiadum : quod si verum agnoscimus, error fuerit quod ibidem additur floruisse circa Olympiadem LXIX. Quis enim nescit, jam Solonis & Pisistrati ætate hoc est ante Olympiadem XLVI. carmina Homerica à Rhapsodis decantata fuisse. Arguit autem Cinæthum Eustathius Homeri carminum corruptorem interpolatorum , his verbis: Ἐλυμήναντο δέ φασι τῇ Ὁμήρου ποιήσει πάμπολλα οἱ περὶ Κίναιθον, καὶ πολλὰ τῶν αὐτῶν αὐτῇ παρενέβαλον. Cæterum non ab Atheniensibus tantum sed etiam ab Epidauriis Rhapsodorum agonem institutum docet Plato in Jone, ubi de officio Rhapsodi disserens οὐ γὰρ ἂν γένοιτό ποτε ῥαψῳδὸς εἰ μὴ συνίη τὰ λεγόμενα ὑπὸ τοῦ ποιητοῦ. Τὸν γὰρ ῥαψῳδὸν ἑρμηνέα δεῖ τοῦ ποιητοῦ τῆς διανοίας γίγνεσθαι τοῖς ἀκούουσι.

XXXIV. CLEANTHES Stoicus inter alia teste Laërtio VII. 135. scripsit πρὸς Ἀρίσταρχον & περὶ τοῦ ποιητοῦ, unde inter Homeri interpretes à viris quibusdam doctis computatur, etsi περὶ τοῦ ποιητοῦ non necesse est reddere *de Homero*, sed potest etiam verti : *de officio poëta*, ut recte Menagio observatum. At à Plutarcho quoq; lib. de audiendis Poëtis. p.31. reprehenduntur Cleanthes atq; Chrysippus, Homeri qvædam frigidius interpretantes.

CLEOMENES ἐν τῷ περὶ Ὁμήρου. Clemens 1. Strom.

XXXV. COMETES Homeri poëmata punctis & colis distinxit. Vide supra c.2. n.21.

XXXVI. CRANTOR Solensis Homeri studiosissimus teste Laërtio IV. 26. & Hesychio illustri.

XXXVII. CRATES Grammaticus MALLOTES æmulus *Ariſtarchi*, Homerum & ipſe emendavit illuſtravitq;. Vide Geminum c.5. & 13. *Aſtronom.* Euſtathium, & quæ ſupra c.II. n.20. Achilles Tatius Iſagoge in Aratum: Μαρτυρεῖ δὲ Κράτης καὶ Ἀπίων ὁ Πλειστονίκης, ὅτι ἀστρονόμος Ὅμηρος.

XXXVIII. CRATES THEBANUS in Παιγνίοις ſuis Homerum παρῳδῆσαι cognoſcitur ex Laërtii VI. 85. Juliano &c.

XXXIX. CRATINUS. Vide paulo ante in Baſilide.

XL. CRONIUM Pythagoricum in Homeri fabulis Philoſophice explicandis operam poſuiſſe, docet Porphyrius de antro Nympharum & in fragmento de ſtyge.

XLI. DEMETRIUS IXION, Adramyttenus Ariſtarchi diſcipulus ſub Auguſto Imp. clarus Pergami, ſcripſit inter alia ἐξήγησιν εἰς Ὅμηρον ut teſtatur Svidas.

DEMETRIUS PHALEREUS teſte Laërtio V. 80. ſcripſerat περὶ Ἰλιάδος α. περὶ Ὀδυσσείας α, β, γ, δ. & Ὁμηρικὸν, α.

XLII. DEMETRIUS Scepſius de quo Strabo Lib. XIII. p. 609. Ἐκ δὲ τῆς Σκήψεως καὶ ὁ Δημήτριος ἐστιν οὗ μεμνήμεθα πολλάκις, ὁ τὸν Τρωϊκὸν Διάκοσμον ἐξηγησάμενος Γραμματικὸς κατὰ τὸν αὐτὸν χρόνον γεγονὼς Κράτητι καὶ Ἀριστάρχῳ. Confer Athenæum VI. p. 236. Interdum à Strabone ſimpliciter ὁ Σκήψιος appellatur, ut X. p. 456. IX. p. 438. 439.

XLIII. DEMOCRITUS Abderita inter alia teſte Laërtio IX. 48. ſcripſit περὶ Ὁμήρου ἢ ὀρθοεπείης καὶ γλώσσεων.

XLIV. DEMOSTHENES Thrax Iliadem paraphraſi proſaica diſſolverat, ut ex Svida jam notavi ſupra c.3. §. 15. Hæc frequenter ab Euſtathio allegatur.

XLV. DIDYMUS Chalcenterus. Vide quæ eodem capite 3. §. 1.

XLVI. DINARCHUS diverſus à Rhetore hujus nominis, περὶ Ὁμήρου λόγον γράψας memoratur à Demetrio Magnete apud Dionyſium Halicarnaſſeum T. 2. p. 112.

XLVII. DIOGENES TARSENSIS in libris περὶ ζητημάτων ποιητικῶν Svidæ memoratis vel primam rationem videtur habuiſſe Homeri.

XLVIII. DIOSCORIDEM ἐν τοῖς παρ' Ὁμήρῳ νόμοις laudat Svidas in Ὅμηρος. Adde Caſaubonum ad Athenæum lib. 1. c. 8.

XLIX. EPAPHRODITUS Archebii diſcipulus Chæronenſis *in Iliadem* laudatur à Stephano Byz. in Δωδώνη. Confer Jac. Gronovii exercitt. de Dodone p. 27. *In Odyſſeam* ab Etymologico M. in ἄωροι & Κεφαλληνία. De hoc Epaphrodito plura Svidas. Ejus imago apud eundem Gronovium T. 3. Antiquitatt. Græcarum bbbb.

L. EPHORUS Cumanus de Homero egit, teſte præter Tatianum Plutarcho in Homeri vita.

LI. Inter EURIPIDIS tertii, Tragœdiarum alioqui Poëtæ, ſcripta Svidas refert Ὁμηρικὴν ἔκδοσιν *recenſionem ſcriptorum Homeri* ut notavi ſupra c. 2.

LII.

LII. ERATOSTHENES à Tatiano laudatur inter Grammaticos qui res vel Poëmata Homeri illustrarunt.

LIII. FAVORINUS Plutarchi æmulus, inter alia, Svida teste, scripsit περὶ τῆς Ὁμήρου φιλοσοφίας, in quo libro videtur non pauca Poëtæ loca illustrasse.

FRONTO. Vide infra in Hermia.

LIV. GLAUCONEM, Metrodorum Lampsacenum & Stesimbrotum Thasium de Homero quædam prodidisse & ejus poëmata illustrasse innuit *Plato* in Jone, sub init.

LV. HEGEMON Thasius Parodiarum Homericarum scriptor. Vide infra c. 7. n. 2.

Pro HELIODORO apud Hesychium Alexandrinum in præf. recte Herodori nomen reponit elegantissimus Grævius. Idem sphalma apud Svidam in τρίγληνα.

LVI. HEPHÆSTION Alexandrinus. Vide infra, Ptolemæus Hephæstionis.

LVII. HERACLEON Ægyptius ἐν ὑπομνήματι Σ. Ἰλιάδος laudatur ab Eustathio, tum ab Etymologo in ῥαδανίζειν. Huic scholia brevia quæ sub Didymi nomine in Homerum habemus tribuuntur à Josua Barnesio ad Euripidis Troades v. 849. T. 2. p. 158. incerta conjectura ut existimo.

LVIII. HERACLIDES Alexandrinus.

LIX. HERACLIDES Cilix, Mopsvestenus.

LX. HERACLIDES Milesius. Vide Eustathium.

LXI. HERACLIDES Ponticus, Didymi auditor, quem ἡμέτερον vocat Ammonius in σαφηλήν. De eo Laërtius V. 92. Χαμαιλέων τὰ παρ' ἑαυτῷ φησὶ κλέψαντα αὐτὸν τὰ περὶ Ἡσιόδου καὶ Ὁμήρου γράψαι. Idem Laërtius testatur scriptos ab eo libros duos περὶ τῆς Ὁμήρου καὶ Ἡσιόδου ἡλικίας. Et totidem λύσεων Ὁμηρικῶν & περὶ Ἀρχιλόχου καὶ Ὁμήρου. De commentariis & allegoriis ipsi tributis dixi supra Lib. I. c. XXII. n. 3. Heraclidem ἐν τῷ περὶ Ὁμήρου laudat Eustratius ad Ethica Nicomachea Lib. III. Vide & supra in Chamæleonte.

LXII. HERACLITUS junior, Grammaticus. De hujus commentariis in Homerum actum à me est eodem loco.

HERMIAS. περὶ τῆς καθ' Ὅμηρον τακτικῆς ἐντυχόντων συγγράφουσι Στρατοκλεῖ τε Ἑρμείᾳ καὶ Φρόντωνι ὑπατικῷ ἀνδρί. Ælian. c. I. Tacticor.

HERMIPPI Collectanea de versibus Homeri aliqua * virtute insignibus laudantur à Stobæo in florilegio, sermone V. de temperantia.

LXIII. HERODIANUS Apollonii Dyscoli F. ἐν τῇ Ὁμηρικῇ προσῳδίᾳ. Svidas in μέμνησο. Eundem in Ἰλιακῇ προσῳδίᾳ laudat Etymolog. in Ὀδυσσειακῇ προσῳδίᾳ Schol. Comici ad aves.

LXIV. HERODORUS quoque Homerum illustravit. Vide supra in *Apion* & Clariss. Grævii notam ad præfationem Hesychii Alexandrini.

LXV. HIPPARCHO Pisistrati F. tribuitur διόρθωσις Ὁμηρικὴ ut supra c. 2. notavi. Alius Hipparchus ὁ τὴν Αἰγυπτιακὴν Ἰλιάδα συνθείς Athen. III. p. 101.

LXVI. HIPPIAS Thasius difficiles quosdam & ambiguos Homeri locos interpretatus esse ac solvisse colligitur ex Aristotele cap. 25. poetic.

Eadem

* Confer quæ infra cap. VI. §. 16. pag. 351.

Digitized by Google

Eadem loca ex eodem ut apparet Hippia tangit Lib.I.Sophist.Elench. c.3. Plato quoque in Hippia 2. notat ab Hippia Eleo observatum quod Ilias præstet Odysseæ, & introduci Ἀχιλλέα μὲν ἄνδρα ἄριστον, Νέστορα σοφώτατον, Ὀδυσσέα δὲ πολυτροπώτατον.

HISTIÆA sive *Hestiæa* Alexandrina de Homeri Iliade nescio quid conscripsit, disquisivitq; de situ Trojæ ad quam fuisset bellatum, ut è Demetrio Scepsio refert Strabo XIII. p.599. Allegatur etiam in Scholiis minoribus & ab Eustathio ad Il. γ΄. Neuter autem ex his ac ne Strabo quidem Histiææ scripta ipse inspexit.

LXVII. HORAPOLLO Panopolites Grammaticus qui sub Theodosio Imp. Alexandriæ & CPoli docuit, inter alia à Svida traditur scripsisse in Homerum.

LXVIII. Dionysius LONGINUS, de quo infra suo loco, scripsit Svida teste Ἀπορήματα Ὁμηρικὰ, εἰ φιλόσοφος Ὅμηρος, Προβλήματα Ὁμήρου καὶ λύσεις βιβλία β΄. Τίνα παρὰ τὰς ἱστορίας οἱ Γραμματικοὶ ὡς ἱστορικὰ ἐξηγοῦνται. Et περὶ τῶν παρ᾽ Ὁμήρῳ πολλὰ σημαινουσῶν λέξεων βιβλία δ΄.

LXIX. MASSALIOTICA Homeri διόρθωσις. Vide supra c.2.

LXX. MATRON parodiarum Homericarum scriptor. Vide infra c.7.

LXXI. MAXIMUS Tyrius sub Commodo clarus ab eodem Svida scripsisse traditur περὶ Ὁμήρου καὶ τίς παρ᾽ αὐτῷ ἀρχαία φιλοσοφία. Non dubito respici è dissertationibus Maximi quæ exstant diss. VII. & XVI.

LXXII. MELEAGER Gadarensis, Homerica quædam illustrasse colligitur ex Eustathio ad Iliad. λ. p. 814.

LXXIII. MENOGENIS Libros XXIII. in Catalogum navium Iliad. β. memorat è Porphyrio Eustathius p.199. edit. Basil.

LXXIV. METACLIDES ἐν τοῖς περὶ Ὁμήρου laudatur à Svida in ἀθηναίας ubi male excusum μεγακλείδης, docet idem Svidas in Μεγακλείδης. Peripateticus fuit ut notat Tatianus, de Homero scripsisse itidem testatus, & Tatiani locum laudans Eusebius x. 2. præparat.

LXXV. METRODORUM LAMPSACENUM ἐν τῷ περὶ Ὁμήρου allegat idem Tatianus Orat. contra gentes & omnia Poëtæ allegorice interpretatum fuisse & ad res naturales retulisse notat. Meminit & Plato in Jone, ut Laërtium prætercam.

LXXVI. MNASEA Berytius.

LXXVII. NAUCRATES Erythræus, ὁ Ὅμηρον ὑπομνηματήσας laudatur Eustathio, tum Stephano Byz. in Ἐρυθραί.

LXXVIII. NESTOR Larandensis Lycius sub Severo Imp. clarus scripsit teste Hesychio Illustri ac Svida Iliadem λειπογράμματον ita ut in singulis libris una exularet litera, in primo α, in secundo β, in tertio γ, atq; ita in cæteris.

LXXIX.

LXXIX. NICANOR Alexandrinus clarus sub Cæsare Hadriano scripsit teste Svida περὶ στιγμῆς τῆς παρ' ὁμήρῳ καὶ τῆς ἐξ αὐτῶν διαφορᾶς ἐν τῇ διανοίᾳ. Hujus Stigmatiæ Nicanoris subinde in suis ad Homerum commentariis mentionem facit Eustathius. Non putem diversum fuisse Nicanorem quem Hierapolitanum Phrygem facit Stephanus Byz. & *novum Homerum* dictum testatur in ἱεράπολις.

LXXX. OENOMAUS Gadarensis Philosophus Cynicus qui paulo ante Porphyrium vixit, scripsit περὶ τῆς καθ' ὅμηρον φιλοσοφίας. Svid.

LXXXI. PANÆTIUS Cratetis Mallotæ discipulus.

LXXXII. PARTHENIUS Nicaënsis quo nomine à Camerario annumeretur iis qui Homerum illustrarunt nondum comperi. Eustathius quidem semel iterumque & ante eum Athenæus è Parthenio lucem afferunt verbis quibusdam Homericis, sed Parthenium Dionysii Grammatici discipulum intelligunt, cujus librum περὶ τῶν παρὰ τοῖς ἱστορικοῖς λέξεων laudat idem Athenæus libro XI.

LXXXIII. PERSÆUS Zenonis Citiei discipulus post Magistrum suum nonnulla ad Homerum explicandum & secum conciliandum scripsisse traditur à Dione Chrysostomo Orat. 53.

LXXXIV. PHILOSTRATUS Lemnius junior præter τρωικὸν & alia scripsit παράφρασιν τῆς ὁμήρου ἀσπίδος (Iliad. Σ.) ut Svidas auctor est.

LXXXV. PHILOXENUS Grammaticus Alexandrinus Romæ clarus scripsit teste Svida περὶ σημείων τῶν ἐν τῇ ἰλιάδι sive de obelis & aliis notis Criticis quibus Grammatici in Iliade usi sunt, & περὶ τῶν παρ' ὁμήρῳ γλωσσῶν, de vocibus obscuris & peregrinis apud Homerum. *Ælius* vero *Serenus* eodem Svida auctore in Σερῆνος, composuit ἐπιτομὴν τῶν φιλοξένου εἰς ὅμηρον, librum unum. Leguntur & hodie nonnulla Philoxeni hujus in glossariis editis ab H. Stephano, Vulcanio & Labbeo. Philoxeni commentaria in Odysseam laudantur à Stephano Byz. in δωδώνη.

LXXXVI. PIGRES Halicarnasseus frater Artemisiæ Cariæ Reginæ idem cui Margitem & Batrachomyomachiam à quibusdam tributam supra notare me memini, Svida teste singulis Iliados versibus subjecit Pentametrum, (perinde ut Timolaus Larissæus postea Hexametrum) hoc modo: Μῆνιν ἄειδε θεὰ Πηληϊάδεω Ἀχιλῆος μοῦσα γὰρ σὺ πάσης πείρατ' ἔχεις σοφίης.

LXXXVII. PINDARION. Vide infra PTOLEMÆUS Alexandrinus.

LXXXVIII. PIUS in commentario ad Odysseæ π'. laudatur à scriptore Etymologici magni in ὡμήρησεν. Ejusdem Pii mentio in περιρρηδής. Et apud Eustathium, tum apud Servium in V. Æneidos.

Digitized by Google

LXXXIX. PLUTARCHUS Chæronensis inter alia deperdita composuerat etiam librum περὶ τῦ χρόνυ τῆς Ἰλιάδος & Ὁμηρικῶν μελετῶν βιβλία δ′. teste Lampria. Μελέται Ὁμηρικαὶ laudantur etiam in scholiis ad Iliad. ό. 625. & Schol. ad Euripidis Alcest. v. 1128.

POLLES Ægiensis scripserat Svida teste περὶ τῆς καθ᾽ Ὅμηρον οἰωνοπολίης.

XC. PORPHYRIUS præter Ὁμηρικὰ ζητήματα XXXII. ad Anatolium & libellum de antro Nypmpharum Odyss. *XIII.* quæ etiamnum extant, scripserat librum περὶ τῶν παραλελειμμένων τῷ ποιητῇ ὀνομάτων sive *de verbis quorum Homerus non meminit*, laudatum in scholiis ad Iliad. γ′. 175. 314. tum quos Svidas memorat, περὶ τῆς ἐξ Ὁμήρυ ὠφελείας τῶν βασιλέων, βιβλία ί. Denique librum περὶ τῆς Ὁμήρυ φιλοσοφίας, cujus particula libellus de antro possit videri, & Commentaria in Homerum, quorum reliquiæ adhuc creduntur superesse MSS. in quibusdam Bibliothecis. Vide quæ supra c. 3. §. 13.

XCI. POSIDONIUS Aristarchi Anagnostes aliquoties allegatur ab Eustathio ut jure suspiceris eum nonnihil contulisse ad emendandum vel interpretandum Homerum.

XCII. PROCLUS Philosophus inter alia scripserat περὶ τῶν παρ᾽ Ὁμήρῳ θεῶν, & in universum Homerum ὑπόμνημα. Vide quæ infra suo loco, ubi Procli scripta deperdita recenseo.

XCIII. PROCOPIUS Gazæus Metaphrases Homericorum carminum scripsit variis dicendi formis, eloquentiam Homeri prosaria oratione sive exprimens sive superans ut ait Photius Cod. 160.

XCIV. PROTAGORAS glossas Homericas scripsit si credimus Jacobo Du Porto, Laërtium auctorem hujus rei laudante in præf. ad Gnomologiam Homericam. Sed nihil tale apud Laërtium reperire potui.

PTOLEMÆUM Philadelphum non modo Zoilum obtrectatorem Homeri extremo affecisse supplicio sed & Ζητήματα Ὁμηρικὰ scripsisse, nescio quo veteri auctore scribit Petrus la Seine de Nepenthe Homerico part. 2. p. 1349.

XCV. PTOLEMÆUS Alexandrinus cognomento *Pindarion* discipulus Aristarchi Grammatici scripsit Ὁμηρικῶν ὑποδειγμάτων (nisi numerus apud Svidam corruptus) Libros XC. Περὶ τῦ Ὁμηρικῦ χαρακτῆρος. Περὶ τῦ παρ᾽ Ὁμήρῳ Οὔτιδος. Περὶ ἀστεροπαίυ παρ᾽ Ὁμήρῳ μνημονευομένυ.

CXVI. PTOLEMÆUS alter sectator Aristarchi cognomento ἐπιθέτης, eodem Svida teste scripsit περὶ τῶν παρ᾽ Ὁμήρῳ πληγῶν sive de * plagis apud Poëtam memoratis, & Commentarium in Odysseam.

XCVII. PTOLEMÆUS Aristonici Pater Romæ clarus & ipse in Homerum scripsisse à Svida traditur. *XCVIII.*

* Non assentior Wovverano qui c. 17. de Polymathia suspicatur hoc libro Ptolemæum egisse de Homeri reprehensoribus.

Digitized by Google

XCVIII. PTOLEMÆUS Evergetes Ægypti Rex, Ariſtarchi diſcipulus fuit & à viro præſtantiſſimo Joachimo Camerario recenſetur inter διορθωτὰς Homeri, forte propter locum Euſtathii ad Odyſſ. ε. p. 203. ὅτι δὲ Πτολεμαῖος Αἰγύπτου βασιλεὺς ὁ Εὐεργέτης ἠξίωσε γράφηναι παρ' Ὁμήρῳ λειμῶνες μαλακοὶ σίου ἢ δὲ σελίνου. Potuit tamen hunc Homeri verſum in ſuis Hiſtoriarum libris obiter adducere Ptolemæus, ut non neceſſe ſit ex hoc loco colligere Poëtam integrum ab illo recenſitum.

XCIX. PTOLEMÆUS Aſcalonita, de quo alibi dixi, ſcripſit Svida teſte προσῳδίαν Ὁμηρικήν. Ammonius quoque in σαφυλὴν, laudat Ptolemæum ἐν δευτέρῳ περὶ τῶν ἐν Ὀδυσσείᾳ προσῳδιῶν, & mox ἐν δευτέρῳ τῶν ἐν Ἰλιάδι προσῳδιῶν. Addit Svidas eundem ſcripſiſſe περὶ τῆς ἐν Ὀδυσσείᾳ Ἀρισάρχου διορθώσεως. Laudatur in Scholiis ad Homerum minoribus & ab Euſtathio jam ſub nomine Ptolemæi jam ſub Aſcalonitæ nomine, ſuperiore capite ut in utroque indice ſcriptorum notatum reperies.

C. PTOLEMÆUS Chennus Hephæſtionis F. Alexandrinus (de quo lib. IV. cap. 14. §. 15.) ſcripſit inter alia ἀνθόμηρον ſive Poëma Homeri exemplo diviſum in libros *XXIV.* teſte Svida. Ita inter latinos poëtas Alanus poëma quoddam ſuum inſcripſit Anti Claudianum.

CI. PYTHAGORAS incertæ ætatis & Medicus περὶ Ὁμήρου τινὰ συντεταγμένος memoratur à Laërtio VIII. 47.

CII. SELEUCUS Alexandrinus, cognomento Homericus, in univerſum fere Homerum ἐξηγητικὰ ſive expoſitiones ſcripſit teſte Svida. Meminit Athenæus V. p. 188. Harpocration in Ὁμηρίδαι, Scholiaſtes minor in Homer. Odyſſ. B. 190. Euſtathius &c. Incertum idemne Seleucus de qvo Svetonius Tiber. c. 56. Certe ita uſum Torrentio.

CIII. Ælius SERENUS. Vide paulo ante in PHILOXENO.

CIV. SINOPICA Homeri διόρθωσις. Vide ſupra cap. 2. num. 14.

CV. SOSIBIUS Laco, λυτικὸς vocatur ab Athenæo & Euſtathio, quod λύσεις Homericas, ut ſuſpicor, & in alios forte poëtas ſcripſerat.

CVI. SOSIPHANEM in Homero recenſendo verſatum fuiſſe colligo ex Euſtathio in Iliad. ι. p. 667.

CVII. SOTERIDES Epidaurius Grammaticus inter alia teſte Svida ſcripſit ζητήσεις Ὁμηρικάς.

CVIII. SOTADES Poëta Ptolemæi Philadelphi temporibus clarus Iliadem ſingulari quodam Carminis genere expreſſit, quod ab ipſo Sotadeum dictum eſt. Vide Scholiaſtem Hephæſtionis p. 10. Exempli loco poteſt eſſe hic verſus:

Σείων μελίην πηλιάδα δεξιὸν κατ᾽ ὦμον.

CIX. STESIMBROTUS Thasius, Physiologiam Homericam scripsisse traditur à Jacobo Duporto præf. ad Gnomologiam Homericam licet nihil tale apud Platonem in Jone, nisi quod cum Glaucone & Metrodoro eum conjungit, & de Homeri scriptis aliquid composuisse innuit.

CX. STRATOCLES Rhodius scripsit περὶ τῆς καθ᾽ Ὅμηρον Τακτικῆς teste Æliano c. 1. Tactic. ubi docet idem argumentum tractasse *Hermiam* quendam, & *Frontonem* Virum Consularem Æliani æqualem, sub quo nomine *Frontinum* alii intelligunt.

CXI. SYRIANUS Alexandrinus Procli Philosophi Magister scripsit in universum Homerum libros commentariorum septem, & partem habuit in opere Procli περὶ τῶν παρ᾽ Ὁμήρῳ Θεῶν. Vide Svidam.

CXII. TELEPHUS Pergamenus, idem ni fallor cum Telepho Grammatico præceptore Veri Imp. de quo Capitolinus, scripsit teste Svidâ περὶ τῶν παρ᾽ Ὁμήρῳ σχημάτων ῥητορικῶν libros duos. Περὶ τῆς καθ᾽ Ὅμηρον ῥητορικῆς. Cujus operis mentio etiam in Scholiis ad Hermogenem περὶ στάσεων. Περὶ τῆς Ὁμήρου καὶ Πλάτωνος συμφωνίας. Et ὡς μόνος Ὅμηρος τῶν ἀρχαίων ἑλληνίζει. Item de erroribus Ulyssis ab Homero decantatis. Alius fuit Telephus Philetæ Coi Grammatici pater, temporibus Philippi Macedonis. Ne dicam de Telepho Mysiæ Rege in quem exstabat Euripidis Tragœdia.

TERPANDER primus modulos aptavit versibus Homericis quos solitus est in agonibus decantare. Vide Plutarch. de Musica p. 1132.

CXIII. THEAGENES ὁ περὶ Ὁμήρου (sive ut Svid. ὁ εἰς Ὅμηρον) γράψας memoratur Scholiastæ Aristophanis, & Svidæ in ὑηνεία, ἑκάτειον ac Θεαγ. Theagenis hujus Rhegini qui Cambysis tempore vixit mentio in loco Tatiani quem retuli supra cap. 1. §. 4.

CXIV. THEONEM ἐν ὑπομνήματι Ὀδυσσείας allegat Etymologicum M. in πύελος.

CXV. THEOPOMPUS ἐν Ὀδυσσείᾳ hoc est ut intelligo in Commentario ad Homeri Odysseam laudatur ab Erotiano in λάσιον.

CXVI. THRASYBULUS in Homerum commentatus cognoscitur è Stephani Byzantini fragmento de Dodone, ad quod vide notas Eduardi Bernhardi p. 3.

CXVII. TIMOLAUS Larissæus Iliadem altero tanto majorem edidit, singulis versibus singulos ex ingenio suo subjungens, ita ut sensus Poëtæ non periret sed clarior redderetur. Specimen hujus operis habes apud Eustathium præf. in Odysseam p. 4.

Hom. Μη-

Digitized by Google

Hom. Μῆνιν ἄειδε Θεὰ πηληϊάδεω Ἀχιλῆος
Timol. Ἣν ἔθετο χρύσου κεχολωμένος εἵνεκα κούρης,
Hom. Οὐλομένην ἣ μυρί' Ἀχαιοῖς ἄλγε' ἔθηκε
Timol. Μαρναμένοις ὅτι Τρωσὶν ἄτερ πολέμιζον ἄνακτος,
Hom. Πολλὰς δ' ἰφθίμους ψυχὰς ἀιδι προΐαψεν
Timol. Ἕκτορος ἐν παλάμῃσι δαϊζομένων ἀπὸ δουρί.

Confer quæ supra dixi in Pigrete.

TRIBONIANUS Sidetes qui sub Justiniano floruit Svida teste, scripsit inter alia Μετάφρασιν τοῦ Ὁμηρικοῦ τοῦ νεῶν καταλόγου.

CXVIII. TRYPHIODORUS Ægyptius præter ἰλίου ἅλωσιν de qua inferius capite VII. dicturus sum, ab Hesychio Illustri in Νέστωρ traditur scripsisse Odysseam λειπογράμματον ita ut primo libro nullum esset α, secundo nullum β atque in cæteris uti supra in Nestore dixi. Equidem Eustathius in proleg. ad Odysseam p. 4. hoc aliter accepit, existimavit enim in toto Tryphiodori opere nullum fuisse sigma, quod si verum est, exulavit ab universo poëmate ipsius nomen Ulyssis. Ejus verba sunt: Ὀδύσσειαν λειπογράμματον ποιῆσαι ἱστόρηται ἀπελάσας αὐτῆς τὸ σίγμα, sed ex his ipsis constat Eustathio neutiquam visam hanc Odysseam, cujus meminit & Svidas qui præterea auctor Tryphiodorum scripsisse παράφρασιν τῶν Ὁμήρου παραβολῶν.

CXIX. TYRANNIO junior (alio nomine *Diocles* Artemidori F. patria Phœnix) Terentiæ uxoris Ciceronis libertus præter alia scripserat περὶ τῆς Ὁμηρικῆς προσῳδίας. Ὅτι διαφωνοῦσι οἱ νεώτεροι ποιηταὶ πρὸς Ὅμηρον. Διόρθωσιν Ὁμηρικήν.

CXX. ZENO Citieus de quo Dio Chrysostomus diss. 53. γέγραφε δὲ καὶ Ζήνων ὁ φιλόσοφος εἴς τε τὴν Ἰλιάδα καὶ τὴν Ὀδυσσείαν καὶ περὶ τοῦ Μαργίτου —— διηγούμενος καὶ διδάσκων ὅτι τὰ κατὰ δόξαν τάδε κατὰ ἀλήθειαν γέγραφεν, ὅπως μὴ φαίνηται αὐτὸς αὐτῷ μαχόμενος. Homericarum quæstionum libros quinque scripsisse ex Laërtio VII. 4. & Svida discimus. Laudat etiam Eustathius.

CXXI. ZENODOTUS Alexandrinus teste Svida scripsit περὶ τῆς Ὁμηρικῆς συνηθείας, & λύσεις Ὁμηρικῶν ἀπορημάτων.

CXXII. ZENODOTI Ephesii διόρθωσιν Homericam memoravi supra c. 2. num. 16. Allegat Porphyrius in quæstionibus Homericis & sæpissime Eustathius. Consule & reliquos indices superiore capite à me exhibitos. In Scholiis ad Lucianum T. 2. pag. 4. male vocatur Ζηνόδωρος. Ὁμηρομάστιξ ὁ Ζηνόδοτος (ita legendum) ἐπεκλήθη ὀβελίσας καὶ ἀθετήσας πολλὰ τῶν Ὁμήρου ἐπῶν.

CXXIII. De ZOILO itidem Ephesio dictum infra est cap. VII.

Digitized by Google

CAPUT VI.

De Omnigena Homeri Doctrina & apud Veteres auctoritate.

Poëta pro Homero. Homeri nomen de eo qui in quaque re excelleret. 1. *Rei Mythicæ & Historiæ Magister Homerus.* 2. *Blanchini & Cræsii sententia de sensu Historico Iliados & Odysseæ. ibid. Ad veteres scriptores intelligendos, ad antiquos mores & ritus perdiscendos utilissimus Homerus.* 3. *Peritus Geographiæ. Num America ei innotuerit.* 4. *Astrologica, Musica & reliqua Matheseos scientia in Homero celebrata. Scriptores & pictores ex ejus descriptionibus proficientes.* 5. *Homeri eloquentia.* 6. *Pietas & quantum ad mores formandos conducat.* 7. *Sententiæ Homericæ.* 8. *Proverbia.* 9. *Principum & ducum militarium doctor Homerus.* 10. *JCti ad eum provocantes. ibid. Homeri Philosophia.* 11. *Sensus allegoricus Physicus Ethicus & Theologicus in Homeri poëmatis.* 12. *Medica Homeri peritia.* 13. *Theologia.* 14. *Futurorum, si Diis placet, conscius Homerus.* 15. *Sortes Homericæ, & aliæ superstitiones circa usum versuum Homeri. Grammaticorum stoliditas omnia ætati priscæ nota in Homero quærentium. Eorundem variæ nugæ & argutationes.* 16. *Mirifica quædam & singularia carminum Homeri exemplaria.* 17.

I.

NEmo nescit, apud Græcos pariter & latinos Homerum habitum *fontem atque originem metricæ disciplinæ* quomodo vocatur à Mario Victorino sub extremum Libri I. Artis Grammat. & Poëtam *sine exemplo maximum, qui magnitudine operum,* ut ait Vellejus, Lib. I. *& fulgore Carminum solus appellari Poëta meruit.* Athenæo Mechanico lib. de Machinis ὁ μὲν@ καὶ εἷς δικαίως ποιητής. Philo de Abrahamo: καθάπερ γὰρ ὁ ποιητὴς Ὅμηρ@ μυρίων ὄντων ποιητῶν κατ᾽ ἐξοχὴν λέγεται. Cicero in Topicis: *Homerus propter excellentiam* * *commune Poëtarum nomen apud Græcos effecit suum.* Imperator Justinianus §. 2. Inst. de J. N. *Sicuti cum Poëtam dicimus, nec addimus nomen, subauditur apud Græcos egregius Homerus, apud nos Virgilius,* Hieronymus Lib. II.

* Adde Barthium ad Statii IV. Thebaid. T. 1. p. 1097. seq. Sic & *Trojani belli scriptor* κατ᾽ ἐξοχὴν dicitur Homerus, licet plurimi fuerint, qui idem bellum descripserunt, tum prosa tum versu. Horatius L. I. Epist. 2. *Trojani belli scriptorem, Maxime Lolli, dum tu declamas Romæ, Præneste relegi.* Fallitur Vir clariss. Joh. Henr. Meibomius qui in Mæcenate suo, ex his verbis, Lollium Trojani belli scriptorem exsculpsit, notatus eo nomine à Theodoro Gorallo sive Joh. Clerico ad Pedonem Albinovanum.

Digitized by Google

Lib. II. commentar. in Michæ c. 7. laudaturus Virgilii versum, *sed & Poëta*, inquit, *sublimis, non Homerus alter, ut Lucilius de Ennio * suspicatur, sed primus Homerus apud latinos.* Confer Plutarchum IV. 4. Symposiac. & Boëthium V. in Topica Cic. p. 832. Hoc postea etiam ad alia translatum est, ut Homeri nomen acciperetur pro homine in quacunque doctrinâ summo, quo sensu Plato à Cicerone appellatur Homerus Philosophorum, etsi inter Poëtas Homero tantum concederet, ut ab Æliano Lib. II. c. 30. Variar hist. ab Eustathio ad Iliad. Σ. v. 392. & P. v. 265. feratur, carmina, quæ composuerat, heroica ipse flammis tradidisse, quia cum Homericis illa contendens longe inferiora esse deprehendit, & ingenium atque ὀνοματοποιΐας ejus assequi se posse desperavit. Similiter Sappho θῆλυς Ὅμηρος in Antipatri Epigrammate lib. I. Antholog. capite in Poëtas, & Æsopum *Homerum fabularum* à Juliano Imp. dictum & Sophoclem à Polemone apud Svidam *Homerum Tragicum* appellatum observant viri ** docti. Quantum Poëtam Aristoteles existimaverit Homerum, ex ejus libro de Poëtica manifestum est, quo passim eum in exemplum proponit, ostenditque arte, Ingenio, Doctrinâ summum exstitisse. Quid Poëtæ ipsi? non Græci tantum, atque in his Empedocles Philosophus quem Ὁμηρικὸν vocat Aristoteles apud Laërtium VIII. 57. sed Latini quoque, Heroici cumprimis, sed & Tragici, Comicique & Sillographi & Satyrici tum Lyrici & Epigrammatum scriptores, quorum omnium quique optimi eum unice semper imitandum sibi proposuere, ut infra capite septimo sum dicturus. Neque Valgium majore elogio credebat mactare se posse Tibullus quam hôc IV. 1. 180. *Valgius æterno propior non alter Homero.*

II. Jam id potissimum agere animus est, ut, quam in aliis doctrinæ generibus palmam doctorum hominum judicio retulerit, paucis demonstrem. Nam non *fabularis* tantum Rei præcipuus est autor, vel eo nomine pernecessarius ad Scriptores posteriores tum Græcos tum Latinos pernoscendos, qui ad Mythologiam Homericam passim alludunt: Sed & ad *historiam* veram illius ætatis utcunque intelligendam unicè confert, cujus res, quia fabulis permixtæ multis sunt, *intervallum Temporis* μυθικὸν dixit Varro apud Censorinum Cap. 21. Sane non omnia eum finxisse Polybius *** Lucianus & alii præstantis Judicii Scriptores fatentur, ut Strabo majorem quoque fidem Homero in Heroum gestis tribuat, quam vel Ctesiæ alicui vel Hellanico vel etiam Herodoto. *Franciscus Blanthinus* vir Doctissimus & Ingeniosissimus in historia universali ex antiquis monumentis illustrata & Hetrusco idiomate edita Cap. XXX. prolixè conatur Poësin Homeri ad historicum sensum revocare, contenditque Homerum sub *Jovis* nomine describere Regem Æthiopum, sive Arabiæ (quæ

* Horatius lib. 2. Epist. 1. *Ennius & sapiens & fortis & alter Homerus.* Vet. Schol. *Ennius in principio Annalium suorum somnio se scripsit admonitum, quod secundum Pythagoræ dogma, anima Homeri in suum corpus venisset.*

** Cuperus ἀποθεώσ. p. 135.

*** Idem p. 67.

(quæ tunc Æthiopia Orientalis habebatur) atque Ægypti, sub nomine *Junonis* Regnum Syriæ, *Neptuni*, Cariæ: *Apollinis* Assyriæ sive Babyloniæ, atque ita de cæteris, quæ referre longum fuerit. Quid quod *Gerardus Croesius* in *Homero Hebræo** sive *Historiâ Hebræorum ab Homero*, contendit Poëtam maxime in suis operibus descripsisse historiam quæ exstat in sacris literis usq; ad tempus quo Israëlitæ sibi terram Canaam prorsus sub primis suis regibus subjecere, & id eâdem fere serie rerum ac temporum atq; S. Scriptura, & hoc nominibus quantum attinet ad summam rerum Hebraicis, aliter quidem sonantibus literis sed significantibus easdem sua potestate res, nihilominus tamen admixtis atque interpositis suis Poëticis fictionibus. Atque in Odyssea quidem, quam prius scriptam & priorem locum sibi merito vindicare putat, describi Patriarcharum & Israëlitarum varios casus & eventus inde ab egressu Loti ex Sodoma usque ad Moysis in montem Nebuntis abitum obitumque. In Iliade vero depingi oppugnationem excidionemq; Hierichuntis & aliarum urbium terræ Chananææ per Josuam & Israëlitas, additis variis casibus in quos populi utrinque inciderunt, & adjunctis aliquibus quæ in sequentia tempora incidunt. Hæc Crœsius.

III. Ad neminem porro frequentius provocant, nullius testimonio libentius utuntur Scriptores Græci & Latini, quam ad Homerum: ita ut in utrisque multa facilius intelligat, cui Homerus familiaris fuerit. Hunc enim primum in Scholis edidicerant, ** hunc tenebant memoria, hunc in ore & animo ferebant, suspiciebantque velut Vatem aliquem Sacrum ac Divinum. Ex nemine etiam antiquissimorum temporum mores, *antiquitates, ritus* vel jucundiùs vel etiam certius petas, quam ex Homero, ut pereleganti libello ostendit Juvenis doctissimus *Everardus Feithius*, quem in quatuor libros distribuit, & antiquitates Homericas inscripsit, in lucem editas post scriptoris fata demum Lugd. Batav. 1677. 12mo, & nuper insertas thesauro antiquitatum Græcarum Gronoviano Tom. VI.

IV. *Geo-*

* Pars prima hujus Operis in quâ post introductionem agit de VII. primoribus libris Odysseæ, prodiit Dordraci 1704. 8. Quemadmodum vero paucis persuadebit suam sententiam, ita Odysseam ab Homero Iliadi præmissam p. 21. & 62. infeliciter probat ex eo, quod Nepos in Dione locum ex Iliade allegans, laudat secundam rhapsodiam. Nam locus quem Nepos respicit exstat in secunda rhapsodia sive libro secundo Iliados, ut ipse Vir Cl. agnoscit, & nullo exemplo vel testimonio probari potest integram Iliadem vel Odysseam dictam veteribus fuisse rhapsodiam, ita ut Odyssea fuerit Rhapsodia prima, Ilias secunda. Lucianus 2. de vera Historia T. 1. p. 676. per jocum ait se apud inferos inter alia ex Homero rogasse εἰ πρότερον ἔγραψε τὴν Ὀδύσσειαν τῆς Ἰλιάδος, ὡς πολλοὶ φασίν, & subjungit ipsum hoc fuisse inficiatum: ὁ δὲ ἠρνεῖτο. Apud Svidam legas Anianum Alexandriadem sive Poëma Heroicum de Alexandro, Homeri imitatione scripsisse ἐν ῥαψῳδίαις κδ΄. Ita enim legendus ille locus.

** *Plin.* Lib. 2. Epist. 14. Quintilian. &c. Augustin. lib. 1. c. 14. Confess.

Digitized by Google

IV. *Geographiæ* vero quod peritum se ostendat Poëta

Carmine complexus Terram, Mare, Sidera, manes.

Ut ait Silius XIII. 788. cuinam libentius accredes quam Geographorum principi Straboni, qui eum cum Hipparcho non modo ἀρχηγέτην τῆς γεωγραφικῆς ἐμπειρίας vocat; sed vere ita dici per totum ferè librum primum, & alibi passim ostendit, cui addendus è recentioribus Amplissimus Cuperus est, libri laudati p. 128. seq. Antiquioribus nominibus locorum usum Homerum observat Stephanus Byz. in χαιρωνεία. Nec prætereundum, hinc integras Urbes de finibus ambigentes litem suam Homeri auctoritate decidisse, adeoque fuisse, qui in suorum gratiam versus quosdam Homerico Carmini insererent, ut in gratiam Atheniensium à Solone ac Pisistrato factum narrant idem Strabo IX. p. 394. Plutarchus p. 83. itemque alii, quos observat Menagius ad Laërtium Lib. I. Sect. 48. & Joh. Meursius in Solone c. 7. Addit Strabo: οὐ παραδέχονται δὲ τοῦτο οἱ Κριτικοί. Innotueritne Homero *America* quoque, quam per occidentales Æthiopes innuerit Odysseæ primo v. 24. non ausim cum doctissimo viro Erasmo Schmidio in oratione (Pindaro subjecta) de America p. 258. affirmare, cum ipsa Æthiopia Africana in Orientalem & Occidentalem commodè distingui possit, vel orientales Æthiopes Homero sunt Sabæi sive Homeritæ, non ignotus Arabiæ in Asia populus, qvorum respectu Africanos Æthiopes vocat occidentales. Qua de re consules Jobum Ludolfum Commentario ad historiam Æthiopicam p. 228.

V. *Astrologiæ* * & *Matheseos* peritum Poëtam jam ex vita Homeri Eustathio, Achille Tatio aliisque notavit doctissimus Cuperus p. 90. sqq. quibus addo, quod de *Musica* ejus peritia observat Aristides Quintilianus Lib. II. de Musica, p. 87. Quin & Artifices, *Pictores* præcipuè ac *Sculptores* multum ex Homeri descriptionibus proficere posse se nulli dubitabant, ut præter vitam Homeri p. 401. edit. Galei, docent tabulæ veteres à celeberrimis artificibus expressæ, ut Necromantia Homeri picta à Nicia, quam memorat Plinius Lib. XXXV. c. 11. Phidiæ Jupiter Homericus apud Strabonem Lib. VIII. p. 354. Dionem Chrysost. XIII. p. 200. & Svidam in Φειδίας. Scyphi Homerici gratissimi usus memorati Svetonio in Nerone c. 47. Confer Stuckii Antiquitates Convival. lib. 3. c. 12. Huc spectat tabula Iliaca vetus in navi Hieronis, quam è Moschione memorat Athenæus V. p. 207. alia item adhuc superstes quam ad Calcem Commentarii in Columnam Trajani Imperatoris vulgavit, illustravitque Raphaël Fabrettus Rom. 1685. fol. & post Fabrettum Laurentius Begerus antiquarum elegantiarum Oedipus felicissimus in excido Trojano ex antiquitatum reliquiis tabula præsertim Iliaca delineato & Commentario illustrato Berolin. 1699. 4to. Iliacum bellum pluribus tabulis pictum à Theodoro, quod fuit Romæ in porticibus, Plinius XXXV. 11. commemorat, ut Petronius Iliadem & Odysseam pictam in media porticu, Vitruvius V. 7. Trojanas pugnas & Ulyssis errationes. Raptum Helenæ in Olympia depictum in templo Junonis Dio Chrysost. XI. p. 163. ὑπόμνημα τῆς ἁρπαγῆς —— καὶ ἐπίγραμμα ἀρχαίοις γράμμασι. Ilii excidium pictum à Polygnoto, Plutarchus de Oraculor. defectu p. 436. Præclarus quoque *Architectus* Homerus judice apud eundem Plutarchum p. 679. Alexandro Rege.

* Vide Pseudo Didymum ad Iliad. κ'. 252. α'. 606. Nullius non artis aut perfecta aut certe non dubia vestigia in Homero reperiri ait Quintilianus XII. ult.

Digitized by Google

VI. Jam inter *Rhetores* & *Oratores* Græcos Latinosque quotusquisque eſt, qui Homeri verba, Sententias, affectus, figuras non ſit admiratus, qui in deſcriptionibus, exemplis, comparationibus, non eum ſibi ſequendum propoſuerit. Et quam invidendum encomium eſt, quod Homerus Quintiliani judicio Lib. X. c. 1. *Omnibus eloquentiæ partibus exemplum & Ortum dedit.* Hoc pluribus eodem in loco idem Fabius docet, & ante eum auctor vitæ, quam Dionyſio Halicarnaſſenſi tribui à Clariſſimo Galeo dixi, quibus accedit Cicero in Bruto c. 10. Lucianus in laude Demoſthenis, & inter recentiores Illuſtris Cuperus p. 112. ſq. Nic. Cauſſinus Lib. I. de eloquentia Sacra & humana Lib. I. c. 10. Auctor ſcholiorum ad Iliad. IX. ab Hornejo editorum v. 443. φαίνεται ἂν καὶ τὸ τῆς ῥητορικῆς ὄνομα εἰδώς. — Οἱ περὶ Κόρακα δὲ καὶ Κτησίαν (lege Τισίαν) ὕστερον ἐξεκόμισαν τὴν ῥητορικήν. Homeri Rhetoricam ſive eloquentiam ſingulari libro olim celebraverat Telephus Pergamenſis, ut teſtatur Anonymus Scholiorum auctor ad Hermogenem περὶ στάσεων. Hippodromi quoque judicio apud Philoſtratum 2. de Sophiſt. p. 615. Sophiſtarum pater Homerus. Confer quæ Tzetzes XI. Chiliad. v. 758. ſeq. 715. ſeq.

VII. Singularis quoque eſt *Pietatis*, quod Homerus per totum Poëma, ſoli Divino beneficio non ſuæ vel cujusvis hominis induſtriæ tribuit, quod ipſe aut quicunque demum alius, vel carmine, vel in dicendo, vel Muſica vel quacunque demum ſcientia aut virtute valuiſſent, ut obſervat Ariſtides Orat. 1. Platonica T. 3. p. 38. 43. Ad *mores* formandos ſive Præcepta *Ethica** inſtillanda animis, utiliſſimum eſſe Homerum, probat Horatius, qui plus honeſtatis & utilitatis ſe apud Mœoniden inveniſſe gloriatur, quàm plurium Philoſophorum ſit præceptis expreſſum, ejus enim judicio Lib. I. Epiſt. 2. Homerus eſt

Qui quid ſit pulchrum, quid turpe, quid utile, quid non,
Plenius ac melius Chryſippo & Crantore dicit.

Quod ne gratis affirmaſſe videatur, confirmat tum ex Iliade v. 6. - 16. tum ex Odyſſea v. 17. ſeqq. Etiam Pythagoras jam olim Homeri & Heſiodi ſelectis ſententiis ad emendandos animos uſus eſt teſte Jamblicho in ejus vita c. 29. & Anaxagoras pronunciavit Homericæ poëſeos præcipuum eſſe argumentum, virtutem, & juſtitiam, ut refert Laërtius Lib. II. Sect. XI. Idem libenter faſſi ſunt alii Philoſophi Ethnicorum, Plato inprimis & Ariſtoteles, ne juniores commemorem, Lucianum, cui μέγας ἀληθείας προφήτης audit Homerus in amoribus p. 890. auctorem vitæ Homeri, quem Dionyſium Halicarnaſſenſem à Clariſſimo Galeo haberi ſupra obſerva-

* Magdeburg. A. 1617. 8vo. Germanice editus eſt Joh. Scharlachii Diaconi Solquellenſis ſpeculum virtutum Homericarum ſive monita moralia ex XII. libris primoribus Odyſſeæ collecta. Liber eſt paginarum ultra 700.

servavi, Dionem Chrysostomum, à quo Socrates Homeri ζηλωτὴς fuisse probatur. diss. 55. Maximum Tyrium, Plutarchum de audiendis Poëtis, Heracliti allegorias Homericas, Proclum in Platonem de Rep. auctorem Anonymum moralis interpretationis errorum Ulyssis, Psellum, Tzetzam, Johannem Diaconum in allegoriis Homericis editis & MSS. itemque alios. Sed Christiani Doctoris pii ac disertissimi Basilii Cæsareensis testimonium præterire nefas fuerit, quo judice πᾶσα μὲν ἡ ποίησις τῷ Ὁμήρῳ ἀρετῆς ἐστιν ἔπαινος, καὶ πάντα αὐτῷ πρὸς τοῦτο φέρει ὅ, τι μὴ πάρεργον. Orat. de legendis Græcorum scriptis.

VIII. Huc refer pulcherrimas *Sententias*, quæ in Homero occurrunt, collectas à Mich. Neandro Lib. II. Gnomologici Basil. 1564. 8vo: à Boetio Rordahusano, Lovan. 1555. 4to, & qui cum aliorum scriptorum, sacrorum præcipuè, sententiis eruditè contulit Jacobo Du Porto Anglo. Hujus Gnomologia Homerica lucem adspexit Cantabrigiæ A. 1660. 4to. & Studiosis merito debebat esse quàm commendatissima. Non digerit autem sententias Homeri sub certis titulis, ut legas in *Polyhistore* Viri clarissimi lib. I. p. 253. sed ordine librorum excerptas lectori exhibet.

IX. Quid dicam de pluribus verè, argutè, prudenter ab Homero dictis ac pronunciatis, quæ posteriori ætate in totidem *proverbia* abierunt. Quin singula ipsius ἀποφθέγματα vicem proverbiorum in omnium ore functa, testatur Macrobius Lib. V. Saturnal. c. 16. Est in manibus collectio & expositio versuum proverbialium Homericorum CCLXXIV. excusa in 12mo. Henrici Stephani typis, nescio, an eodem auctore, nam in meo exemplo nomen desideratur. Eandem Collectionem manu Frid. Lindenbrogii scriptam, memini me videre in Bibl. Johannea Urbis nostræ Hamburgensis.

X. De utilitate, quam *Reges* ac *Principes* capere possent è Lectione Homeri ejusque Poësi, quam τῷ ὄντι γενναίαν esse καὶ μεγαλοπρεπῆ καὶ βασιλικὴν affirmat Dio Chrysost. 2. de regno p. 19. & tota illa dissertatione comprobat: περὶ τῆς ἐξ Ὁμήρου ὠφελείας τῶν βασιλέων decem libros scripserat Porphyrius, teste Svida. Laudanturque Principes φιλόμηροι Alexander Magnus Homeri poëmatis indormire etiam solitus, (ut referunt Plutarchus Alex. p. 668. & Julianus Imp. Epistola 15.) & Achillem prædicans beatum, quod in vita fidelem amicum & post fata μέγαν κήρυκα nactus esset: (Plutarch. p. 672.) tum pretiosissimo Darii narthecio nihil se posse dignius quam Homeri Iliadem condere existimavit (id. p. 679.) Cassander Macedoniæ, & Julius Cæsar Imperator, qui Præcepta reipublicæ gerendæ pariter ac militaria præstantissima juxta cum pulcherrimâ fortium & prudentum heroum celebratione in Homero & legerunt libenter & imitati sunt, ut de Philopœmene etiam Plutarchus. p. 358. Καὶ τῶν Ὁμηρικῶν ἔστα τὰς πρὸς ἀνδραγαθίαν ἐγείρειν καὶ παροξύνειν ἐνόμιζε φαντασίας, τούτοις προσεῖχεν. Strategemata sua ex Homero describere orditur Polyænus, ut præteream, quæ de usu Homeri in disciplina militari post auctorem de vita Homeri p. 387. seq. edit. Galei disserunt Collectores Actorum Erudit. T. 2. supplem. p. 264. Svetonius auctor est, Claudium Imperatorem pro Tribunali etiam locutum sæpe versi-

Digitized by Google

bus Homericis. Consule ejus vitam c. 42. Atque in libris *Juris Civilis Romani* frequenter videmus Homeri testimonia, Oraculorum instar, adducta, qua de re adeas licet Guil. Budæum annotat. prior. in pandectas p. 545. seq. Scipionem Gentilem Lib. II. Parergon, & Petrum Fermat de auctoritate Homeri apud JCtos (Tolosæ Ao. 1682. 8vo.) Menagium amœnitat. juris p. 459. & antiBailleti T. I. p. 231. De Philopœmene, Alcibiade, Pompejo aliisque Ducibus ac Regibus familiarem sibi Homerum habentibus, magnique facientibus, agit Johannes Sanderus in Homeri vita p. 67. seq. & Clarissimus Küsterus p. 36. seq. Historiæ Criticæ Homeri, ubi singillatim de Imperatoribus Romanis Homeri Lectione atque usu sese oblectantibus, animumque confirmantibus. Eustathius ad Iliad. ω, p. 1497. ἐικότως οὖν ὁ ποιητὴς ἐφιλεῖτο τοῖς γε τὸ καλὸν εἰδόσιν. Ἱστοροῦνται γοῦν φιλόμηροι μάλιστα μὲν ὁ μέγας Ἀλέξανδρος, ἤδη δὲ καὶ Κάσσανδρος, (Vide de Alexandro Dionem Chrysost. diss. 2. de regno p. 19. seq. & diss. 4. p. 65. ubi tradit Iliadem eum edidicisse totam, & magnam partem Odysseæ: Ptolemæum Hephæstionis Lib. IV. Lucianum T. I. p. 287. & scholia p. 12. & T. 2. p. 37. Eustathium initio prolegom. in Iliadem & quæ supra cap. 2. num. 12. & 13.) ὃ καὶ αὐτὸς Μακεδόνων βασιλεὺς οὕτω φιλῶν Ὅμηρον, ὡς διὰ στόματός φασιν ἔχειν τῶν ἐπῶν αὐτοῦ τὰ πολλά. Ἦν δὲ τοιοῦτος καὶ Φαληρεὺς Δημήτριος ὃς πρῶτος εἰς θέατρον παρήγαγέ φασι ῥαψῳδοὺς τοὺς καὶ Ὁμηριστὰς καλουμένους οἱ ἐμελῴδουν τὰ Ὁμήρου καθάπερ ἄλλοι τὰ Ἡσιόδου καὶ Ἀρχιλόχου καὶ ἑτέρων.

XI. Longino quoque olim scriptus Liber εἰ φιλόσοφος Ὅμηρος, ut Svidas refert, & omnes propemodum Sectæ Principem illum subscriptoremque Dogmatum suorum esse voluerunt. Vide Senecam Epist. 88. & Vitam Homeri à Dionysio Halicarnasseo, si Galeum audimus, scriptam p. 341. *seqq.* è recentionibus Johannem Jonsium p. 245. de Scriptoribus Hist. Philosophi. & Cuperum p. 119. *seqq.* ubi pro *Oenotians* leges *Oenomaus*. Cynicus enim Oenomaus scripserat teste Svida, περὶ τῆς καθ' Ὅμηρον φιλοσοφίας, quo de argumento integris etiam libris egêre Favorinus & Porphyrius & qui Homerum illustrarunt olim è Philosophis, Antisthenes, Zeno Cittieus, Posidonius, Panætius, aliique quos cap. V. recensemus. Præstantissimos enim Philosophorum, cujusvis ætatis Sectæque Platonicos præsertim, in Homero, tanquam præcipuo auctore suo explicando operam posuisse rectè observat Holstenius, quem vide de Porphyrii vita p. 44. & 50. edit. Cantabrig. Etiam Dione Chrysostomo notante XLVII. p. 525. οὐ μόνον ποιητὴς ἀγαθὸς ἦν ἀλλὰ καὶ τῷ τρόπῳ φιλόσοφος.

XII. Non omnia ab Homero quæ narrat probari, sed alia svadere eum, alia laudare, alia simpliciter referre, alia denique exponere ut rideat & exagitet; observatum eidem Dioni 2. de regno p. 27. Proclus quoque & in Platonis vita Olympiodorus testantur Homeri Scripta, à veteribus accepta non secundum sensum tantum simplicem literalem; Sed φυσικῶς quoque & Ἠθικῶς & Θεολογικῶς, καὶ ἁπλῶς πολλαχῶς. Putabant nempe βαθύτερον νοῦν ἐγκεκρυμμένον τοῖς ἔπεσι ut est apud Plutarchum, Lib. de Musica, quam in sententiam notum dictum Platonis in Alcibiade vetantis

tantis imperitos ad Homeri Lectionem temerè accedere, ἵνα μὴ ἀμύητοι τῆς σοφίας μύθους εἰσήσαιντο γράφειν τὸν ἥρωα. Sic fabulas Homeri Philosophice interpretatus fuit Cronius Pythagoricus, Numenii familiaris, teste Porphyrio de styge, & Lib. de Antro Nympharum, itemque Nemesius. Verum de totâ illa ratione *allegorica* Homerum aliosque Poëtas interpretandi plura dixi Lib. quinto ubi ago de Procli Commentariis in Platonem de Rep. Nunc tantum memorabo ab Eustathio in prolegom. ad Iliadem reprehendi duo interpretum Homericorum veluti extrema & modum excedentia, unum omnia in allegoriam trahentium οὐ μόνον εἴ τι που μυθικὸν, ἀλλὰ καὶ τὰ ὁμολογουμένως ἱστορούμενα, τὸν Ἀγαμέμνονα, τὸν Ἀχιλλέα, τὸν Νέστορα, τὸν Ὀδυσσέα, τοὺς λοιποὺς Ἥρωας. Alterum, quorum Princeps Aristarchus, omnia ad literam stricte interpretantium & οὐδὲν οὐθ' ὅλως ἀφιεμένων ἀλληγορεῖσθαι παρ' Ὁμήρῳ οὐδὲ τὰς ἱστορίας, οὐδὲ τοὺς μύθους. Quibus rejectis subjungit: οἱ δὲ ἀκριβέστεροι ὥσπερ τὰς ἱστορίας ἐφ' ἑαυτῶν μένειν ἀφῆκαν, οὕτω καὶ τοὺς μύθους τὰ πρῶτα μὲν τίθενται οὕτως ἔχειν ὡς λέγονται, καὶ ἐπισκέπτονται τὴν πλάσιν αὐτῶν καὶ τὴν ἐν αὐτῇ πιθανότητα δι' ἧς ἐν μύθοις ἀλήθειά τις εἰκονίζεται. εἶτα διὰ τὸ ἐν αὐτοῖς φύσει ψευδὲς ἀφέντες τὸ σωματικὸν εἰκόνισμα, ἀνατρέχουσιν εἰς τὴν ἐξ ἀλληγορίας θεραπείαν τοῦ μύθου ἢ φυσικῶς ἐξετάζοντες, ἢ κατὰ ἦθος, πολλαχοῦ δὲ καὶ ἱστορικῶς. Inter eos qui allegoriis in Homero quærendis modum excesserunt fuit etiam Metrodorus Lampsacenus, qui in libro de Homero Physicè omnia exposuerat, non Jovem modo & Minervam ac Junonem, sed Achillem quoque Hectoremque & Agamemnonem, ut præter Laërtium Lib. II. Sect. XI. notat Tatianus, quem vide p. 80. Idem fecit Heraclitus junior Allegoriis Homericis, quæ exstant, Proclus in Commentariis jam dictis, Porphyrius in quæstionibus Homericis & Lib. de antro Nympharum, ut deperdita ejus scripta omittam. Ex recentiorum scriptis hoc loco commemorandæ Johannis Baptistæ Personæ Bergomatis Noctes Solitariæ, sive de iis, quæ Scientifice in Odyssea scripta sunt, Liber in LXX. Colloquia distributus, editusque Venetiis Anno 1613. 4to.

XIII. De *Nepenthe* Homerico ad Odyss. Δ. 221. exstat liber eruditus posthumus Petri Petiti Medici Parisiensis Traject. 1689. 8vo. & alter Petri la Seine præcipue parte 2. Lugd. 1624. 8. recusus T. XI. thesauri Gronoviani. Idem etiam curâ expendit in Exercitatione decima decadis 6. dissertationum Medico Philolog. præstantissimus Jenensium Æsculapius Georgius Wolfgangus Wedelius qui etiam diss. 6. ejusdem decadis agit de radice amarâ quâ vulnus Eurypyli curatum Homerus refert Iliad. Λ. 845. & dignum esse Poëtam pronunciat quem & Medici legant & non paucis locis explicent ab aliis minus intelligenda citra divinæ Medicinæ scientiam. *Medicæ artis* * peritum Homerum ostendit præter auctorem vitæ ejus

* Chemicæ quoque, si credimus Jac. Tollio p. 200. fortuitor.

Digitized by Google

p. 390. seq. edit. Galei, Tiraquellus in libro de Nobilitate p. 274.-289. Thomas Bartholinus sub initium Libri de Medicis Poëtis; & Adamus Brendelius dissertatione de Homero Medico Wittebergæ nuper Ao. 1700. in vulgus edita. Convivandi rationem ex Homero persequitur Athenæus lib. V. Dipnosophist. præferens convivium Homericum Symposiis Platonis, Xenophontis, Epicuri & aliorum Philosophorum.

XIV. *Theologiam* Homeri * quoque fuit, qui singulari libello persequeretur, Petrus Lescaloperius, ad Calcem Commentarii in Librum II. Ciceronis de NaturaDeorum. Exstat & Nic. Bergmanni diatriba de Theologia Homeri, Præside Rev. Adamo Rechenbergio ad disputandum proposita Lipsiæ Anno 1679. cui addi possunt quæ de eodem argumento notavit Gerh. Crœsius in Homero Hebræo T. 1. p. 179. seq. usque ad 224.

XV. Sed & *futurorum conscius* aliquibus visus Homerus, ut superiore libro c. XXIX. num. 2. dixi, quibus adde, quod Jacobus Hugo ** Belga Insulensis in vera historia Romana seu Origine Latii sive Italiæ ac Romanæ urbis à tenebris longæ vetustatis in lucem producta contendit, Homerum divino instinctu sub historia Trojana Hierosolymæ excidium, sub fabulis Græcorum in Iliade Servatoris nostri Vitam, miracula, passionem & facta Ecclesiæ sub Imperatoribus prædixisse: Harpyjarum nomine perstrixisse Hollandos, nomine Evenidis Genevensem Calvinum, Antinoi & Ladis Martinum Lutherum, & Lothophagorum, Lutheranos. Quam ludicram ejus Delirationem editâ Jenæ exercitatione seriò confutavit Ebertus Rudolphus Rothius. Quid quod Petro Loyerio Andegavensi, Libro de Coloniis Idumæorum contigit in uno Homeri versu *** prædictum reperire prænomen & cognomen suum patriamque & annum quo hæc esset inventurus.

XVI. Sed & multis jam olim Versus Homeri pro *Sortibus* atque *Oraculis* fuerunt, veluti ab Antonio van Dale observatum est de Divinationibus Idololatricis V. T. c. 4. Prætereo alias superstitiones & ἐπαοιδὰς ope versiculorum Homericorum patratas, quibus fugari pestilentiam, dolores arthriticos mitigari, pelli ebrietatem, febrem quartanam levari, & similia ejusmodi fieri posse opinabantur. Vide quæ infra libro sexto, ubi recensemus Scriptores in Geoponicis laudatos, tum Brodæum Lib. VI. Miscell. c. 20. Cuperi Harpocratem p. 44. Tho. Crenium part. 1. animadvers. p. 124. Denique Homerus plerisque Poëta ita multiscius, vel potius, ut Apuleji in Apologia (p. 40. edit. Casauboni) verbis utar, *cunctarum rerum apprime peritus* est habitus, & Homeri poëma quibusdam adeo omnium rerum scitu dignarum Compendium visum est, ut non modo ex illo sollicite & longe

sæpius

* Notatu dignus locus Scholiorum ad Iliad. N. 521. ὅτι παρὰ τῷ ποιητῇ οἱ Θεοὶ σωματικῶς λαμβανόμενοι ἀνθρωποειδῶς ἐπίστανται, καὶ ἀθανασίᾳ μόνον διαφέροντες ἀνθρώπων τοῖς αὐτοῖς ἐνέχονται πάθεσι. Causam quare in Poësi etiam Diis tribuantur affectus, ne scilicet sublato veluti adversario languidæ sint & otiosæ actiones, notatum Plutarcho de audiendis poëtis p. 25.

** Liber ejus lucem vidit Romæ A. 1655. 4to.

*** Odyss. λ. 183. Σὸν δ' οὔπω τις ἔχει καλὸν γέρας, ἀλλὰ ἕκηλος. Per anagramma. Πέτρος Λωέρος Ἀνδέγκαος Γάλλος Ὑλείη. Restant literæ α, χ, κ, quæ indicant annum 1620. Vide Menagium in vita Petri Ærodii p. 167. & Clarissimi Bælii Lexicon in Loyero.

sæpius petitis conjecturis res & mores temporum Heroicorum indagarent, cujus rei insigne specimen refert Plutarchus de Oraculorum defectu p. 410. sed & quæ in illo non memorentur, ea illi ætati ignota fuisse affirmarent. Quod postremum merito explodit Strabo Lib. XII. pag. 554. Sic Josephus Lib. II. contra Appionem p. 1070. leges Græcis antiquissimis ignotas fuisse probaturus, *μηδ' αὐτὸ τοὔνομα*, inquit, *πάλαι ἐγινώσκετο παρὰ τοῖς Ἕλλησι καὶ μάρτυς Ὅμηρος οὐδαμοῦ τῆς ποιήσεως αὐτῷ χρησάμενος*. Hypsicrates Grammaticus notavit solum esse vocabulum quod in *οψ* desinat, *καλαύροψ*, quod refellit Stephanus Byz. in *Αἰθίοψ*. Prætereo alias Grammaticorum argutationes, qui versus *ἰσοψήφους*, * *παρασιχίδας*, versus Rophalicos sive per singula vocabula singulis syllabis crescentes qualis est Iliad. *γ'*. 182. & alia ejusmodi in Homero inquirebant, memorata Gellio L. XIV. c. 6. & Eustathio ad Iliados *ώ.* sub initium. Tale est quod Zopyrion Grammaticus apud Plutarchum IX. 2. sympos. notat primum Iliadis versum *ἰσοσύλλαβον* esse cum primo & postremum cum postremo versu Odysseæ. Quod Appion observavit in prima Syllaba versus primi Iliados in voce *μῆνιν* numerum literarum XLVIII. utriusque poëmatis contineri, ut ex Senecæ Epist. LXXXVIII. notavi supra cap. 2. num. 9. Denique quod apud Plutarchum quæst. 10. Platonica animadvertitur in uno versu Iliad. *ά.* v. 185. omnes occurrere partes orationis.

XVII. His Grammaticorum difficilibus nugis, affinia erant problemata Homerica quibus sese in conviviis exercebant eruditi, ut constat ex Plutarchi libro IX. sympos. Iisdem hoc loco à me aliorum in describendis Homeri carminibus *περιεργία* non absurde adjicietur. Cujus generis est quod Ciceronis testimonio tradunt Plinius VII. 21. & Solinus c. 6. *Iliada Homeri omnem ita subtiliter in membrana descriptam, ut testa nucis clauderetur.* Plutarchus adversus Stoicos p. 1083. *Οἱ δὲ περὶ Καλλικράτη καὶ Μυρμηκίδην λέγονται δημιουργεῖν ἅρματα μυίας πτεροῖς καλυπτόμενα, καὶ διατορνεύειν ἐνσησαμῷ γράμμασιν ἔπη τοῦ Ὁμήρου.* Et quod Zonaras ac Cedrenus narrant in Bibliotheca CPolitana ** 120000. librorum, quæ sub Basilisco Imperatore conflagravit, inter alia fuisse *τὸ τοῦ δράκοντος ἔντερον ποδῶν ἑκατὸν εἴκοσι, ἐν ᾧ ἦν γεγραμμένα τὰ τοῦ Ὁμήρου ποιήματα ἥτε Ἰλιὰς καὶ ἡ Ὀδυσσεία χρυσέοις γράμμασι μετὰ καὶ τῆς ἱστορίας τῆς τῶν ἡρώων πράξεως draconis intestinum pedes CXX. longum, cui Homeri poëmata Ilias & Odyssea aureis literis fuerant inscripta cum historia rerum ab heroibus gestarum.* Constantinus Manasses in Leone Isauro de eadem Bibliotheca disserens:

Ἦσαν

* Vide *Muretum* Lib. XIV. Var. Lect. c. 13. Homeri versus *ἰσοψήφους* exstare in codice Regis Christianissimi MSto. 2216. testatur Labbeus Bibl. nov. *MSS.* p. 234. Confer Jac. Gronovii notas ad *Gellium* p. 655. seq.

** De hac Bibliotheca consules Cangium in CPoli Christiana Lib. II. p. 150. seq.

Ἦσαν ἐκεῖ τὰ κάλλιςα πάντων τῶν παιδευμάτων
Καὶ τόμος εἷς ἐξαίσιος ἐκ δράκοντος ἐντέρου
Τὰς δέλτους τὰς Ὁμηρικὰς φέρων ἐγγεγραμμένας
Τὴν Ἰλιάδα δέ φημι καὶ τὰ τῆς Ὀδυσσείας.

CAPUT VII.

De imitatione Homerica, de Parodiis, Homero-Centris, Paralipomenis ad Homerum, ac denique de Homeri Zoilis ac detractoribus.

Homerus à Græcis & latinis propositus ad imitandum. In oraculis ipsis frequentia imitationis Homericæ vestigia. 1. *Parodiæ Homericæ, earumque auctores & scriptores varii.* 2. *Homerocentones.* 3. *De Homerocentonibus qui exstant hodie & à quibusdam Eudociæ vel Pelagio Patricio tribuuntur.* 4. *Paralipomena Homeri scripta à Cyclicis Poëtis & inter latinos à Camerino & Æmilio Macro.* 5. *De Quinto Smyrnæo ejusque editionibus & interpretibus.* 6. *De Coluthо.* 7. *De Tryphiodoro.* 8. *De Isaacio Porphyrageneto, Joh. Tzetza atque aliis Paralipomenon Homeri scriptoribus. Et de Illustris Fenelonii Telemacho.* 9. *De iis qui Homeri laudibus detraxerunt.* 10. *Homeri plures.* 11.

I.

QUanquam Vellejo judice *neque ante Homerum quem ille imitaretur, neque post illum qui eum imitari posset inventus est*, certum tamen & notissimum ab eo ceu fonte perenni vatum tantum non omnium ora Pieriis rigata aquis, ut canit Ovidius III. 8. amor. cui præter Manilium II. 8. seq. suffragatur trita Galatonis* pictoris tabella, qua Homerum evomentem, alias Poëtas ea quæ ipse evomuerat haurientes pinxit teste Æliano XIII. 22. Var. & Scholiaste Luciani T. I. p. 14. Ut adeo fuerit *fons* veluti quidam *Ingeniorum*, quomodo eleganter dicitur à Plinio XVII. 5. suis potius verbis Dionysii Halicarnassensis judicio appellandus;

—βα-

* Cœlio Rhodigino Παλάτων XXI. 44. Scholiastæ Luciani Γελάτων, ut pridem in illo antequam à Clariss. Clerico in lucem ederetur legit Franciscus Junius, pro quo doctissimus Perizonius conjicit Γελάδας qui aliis Ἐλάδας Phidiæ præceptor, statuarius. Sed Æliani lectionem non crediderim sollicitandam propter corruptos manifeste Cœlii & Scholiastæ codices, perinde ut ab illustri Cupero p. 63. ἀποθεώσ. recte puto rejici sententiam Volaterrani, Nannii & Kircheri, qui Homerum in Galatonis pictura introducunt non vomentem sed mejentem.

Digitized by Google

— — βαθυῤῥόιταο μέγα σθένΘ᾽ ᾨκεανοῖο
Ἐξ ὅυπερ πάντες ποταμοὶ καὶ πᾶσα θάλασσα
Καὶ πᾶσαι κρῆναι καὶ φρήατα μακρὰ νάουσιν. Odyſſ. Φ. 195. ſeq.

De imitatione *Poëtarum Græcorum* Homerica plenius dicere inſtituentem tempus citius quam materia defecerit, verum non is mihi ſcopus cui ſufficit lectores meos hac de re verbulo monuiſſe, & exempla quædam illuſtria hujus rei cernere geſtientes amandaſſe ad Cæſaris Scaligeri Criticum ſive librum quintum poëtices & Henrici Stephani diſſertationem de Sophoclea Homeri imitatione, de qva egerat haud dubie etiam Philoſtratus Alexandrinus in ſua πραγματεία περὶ τῆς τοῦ Σοφοκλέους κλοπῆς memorata Euſebio X. 3. præparationis Evangelicæ. Non prætereundum vero eſt quod haud tantum in Sibyllinorum libris quos habemus, ſed & in aliis quæ apud Ethnicos ſcriptores feruntur *oraculis* frequentia & manifeſta imitationis Homericæ veſtigia ſibi notabunt φιλόμηροι, ut ex gentilium ſententia non hominibus modo ſed ipſis etiam Diis Homerus ad imitandum videatur propoſitus fuiſſe. Quam frequenter ac feliciter eundem è *latinis Poëtis* horum princeps imitatus ſit *Virgilius*,* poſt Gellium IX. 9. Macrobium lib. v. Saturnal. Cæſarem Scaligerum & H. *Stephanum* docet egregius Vir Fulvius Urſinus in Virgilio Græcorum ſcriptorum collatione illuſtrato Antwerp. 1568. 8. Jacobus Tollius capite XIII. fortuitorum, Renatus deniq; Rapinus in collatione Virgilii cum Homero, quæ poſt iteratas Gallicas editiones ab elegantiſſimo Brouckhuſio latine verſa vidit lucem Trajecti ad Rhen. 1684. 12. & hoc ipſo Ao. 1704. 8. à Jano Berkelio adjuncta eſt Palmerii Apologiæ pro Lucano & ſcriptis hujus generis aliis. E *recentioribus* unum feliciſſimæ Homeri imitationis adducam exemplum *Jacobum Du-Portum* cujus Metaphraſi Græca Pſalmorum Davidis, librorum Salomoneorum & Jobi nihil exſtare ὁμηρικώτερον, omnes qui Homerum familiarem habuerint & Duporti libros legerint, lubenter fatebuntur.

II. Singulare genus imitationis Homericæ ſunt *parodiæ* ſive verſuum Homericorum vel ſingulorum vel plurium ad aliud argumentum paucis verbis mutatis plerumq; in jocum facta flexio & accommodatio. Quanquam interjecto tempore ad aliorum quoq; Poëtarum tum Epicorum tum Tragicorum, Comicorum & quorumcunq; cæterorum verſus parodiæ uſurpari cœperunt, antiquiſſimæ tamen & frequentiſſimæ fuerunt Homericæ,

* Homero Virgilium præferunt Cæſar Scaliger, Joh. Dunæus in Scazonte adverſus Lipſium pro Scaligero ſive Vindiciis Virgilianis (quas exhibet Georgius Hackevvill in opere præclaro de Providentia Anglice edito p. 288. ſeq.) Denique Carolus Perraultus in collatione veterum cum recentibus, Gallice vulgatâ. Saltim non in omnibus locis vicit Homerum, qui tunc quoque vix poterit viciſſe dici, quando illius ſententias exornavit. At cum nusquam meminerit Homeri, *ingratiſſimus* fuiſſe arguitur *erga eum cui nihil non debebat*, ut ait Caſaubonus ad Strabonem Lib. XIV. p. 236.

Digitized by Google

ricæ, quarum exemplo latini etiam in hoc genere elaborarunt, ut notum est vel è Virgilii parodia ad Phaselum Catulli. Primam parodiam scriptam ab *Hippye* Rhegino tradit Svidas, testatus eum temporibus Persicis. hoc est si Vossium de Hist. Gr. p.441. audimus Darii & Xerxis temporibus floruisse. Sed Polemo apud Athenæum Lib. XV. p.698. *Hipponacti* hoc tribuit εὑρετὴν μὲν ἐν τοῦ γένους Ἱππώνακτα φατέον τὸν ἰαμβοποιόν. Aristoteles vero c. 2. Poëtices, *Hegemoni* Thasio: Ἡγήμων δὲ θάσιος ὁ τὰς παρῳδίας ποιήσας πρῶτος. Atqve primum inter Comicos Hegemonem parodiis (ut Rhapsodi antea Rhapsodiis, confer Cæsarem Scaligerum Lib. I. Poëtices c. 42.) in theatro certasse legas apud eundem Athenæum p.699. καὶ τούτων δὲ (τῶν ἀρχαίας κωμῳδίας ποιητῶν) πρῶτος εἰσῆλθεν εἰς τοὺς ἀγῶνας τοὺς θυμελικοὺς Ἡγήμων καὶ παρ' Ἀθηναίοις ἐνίκησεν ἄλλαις τε παρῳδίαις καὶ τῇ Γιγαντομαχίᾳ. Mentio ejusdem Hegemonis παρῳδοῦ & ejus Γιγαντομαχίας apud Eustathium. Eodem in loco Athenæi memorantur *Eubœi* Parii, qvi Philippi Macedonis ætate floruit parodiarum Libri IV. Præterea *Bœotus* qvidam Parodiarum scriptor. Docet ibidem Polemo hoc genere subinde usum in fabulis suis veteris Comœdiæ poëtas, *Epicharmum* Syracusanum, & *Cratinum* in dramate quod inscripserat Εὐνίδας, itemqve *Hermippum*. *Sopatri* præterea παρῳδοῦ mentionem Svidas facit, & ante Svidam Athenæus pluribus in locis modo παρῳδὸν modo φλυακογράφον appellans. Neqve alium existimo esse Sopatrum qui ab Eustathio quandoq; allegatur. Sed & *Matronem* * παρῳδὸν non infreqventer laudat Eustathius, cujus perelegans carmen centum amplius versuum exhibet Athenæus Lib. IV. p.134. sq. & pluribus locis illustrat *If. Casaubonus* c.5. animadversion. Initium hoc est: Δεῖπνα μοι ἔννεπε μοῦσα πολύτροφα καὶ μάλα πολλά. Hoc ipsum carmen cum aliis ejusdem & aliorum παρῳδῶν Græcorum & latinorum apospasmatiis atq; erudita de parodiis dissertatione edidit *Henricus Stephanus* A.1575. 8. ad calcem certaminis Homeri & Hesiodi, ubi pag. 178. habes etiam *Josephi Scaligeri* ad Matronis carmen castigationes. Eodem Ao. 1575. 8. prodierunt H. Stephani parodiæ morales, ad qvarum calcem exstant centonum & parodiarum veterum exempla Græca & latina ab illo selecta & illustrata. Pulchre inter alia observat Philosophos quoq; frequenter olim delectatos parodiis ejusmodi concinnandis, ut exemplo suo nos docet Lucianus, tum præ cæteris Laërtius, qvi versus Homericos à Platone, Diogene, Bione, Carneade & aliis ingeniose ac festive inflexos refert: Præcipue vero in componendis parodiis multos fuisse constat, non nunquam etiam parodiam parodiæ oppositam, ut Carneadi à Mentore, quod ἀντι-

παρω-

* *Matron Poëta Græcus multa millia Græcorum versuum ad culinam & macellum invertit justo poëmate*, Cæs. Scaliger Lib. I. Poëtic. c. 52.

Digitized by Google

παρῳδῆσαι dictum, ex Strabonis L. IX. p.394. jam observavit doctissimus Stephanus: *Cratetem Thebanum* de quo Laërtius, Apulejus in Apologia, p.28. edit. Casauboni, Plutarchus de laude sui p.546. & Athenæus, tum Sillographum *Timonem* de cujus parodiis præter H. Stephanum consulendus Dan. Heinsius libro de Satira Horatiana p.133. Exemplum insigne alludens ad versus primos libri primi Iliados exhibet Eusebius XV. præparat. p.855. Neq; Oratores à parodia abstinuisse exemplis variis patet, & notatum Hermogeni περὶ μεθόδου δεινότητος c.18. Prolixior quædam parodia sine auctoris nomine occurrit apud Dionem Chrysostomum orat. XXXII. quæ est ad Alexandrinos: τοιγαροῦν οὐ κακῶς τις παρεποίησε τῶν σαπρῶν τούτων ποιητῶν κ. τ. λ. Prætereo qvam plurimas breviores apud Athenæum obvias & in his perquam lepidas plerasq;. Eustathius semel iterumq; mentionem etiam facit παρῳδοῦ νέου, & τῶν τινος νεωτέρων παρῳδῶν. Confer Tzetzæ Chiliad. X. hist. 319. & XIII. hist.483. Photius qvoqve Cod. CLX. memorat Procopii Gazæi στίχων Ὁμηρικῶν μεταφράσεις εἰς ποικίλας λόγων ἰδέας ἐκμεμορφωμένας. Si quis vero requirat exemplum parodiæ Homericæ nostra ætate quam felicissimum & elegantissimum, is Susiadem legat Græcantissimi *Josuæ Barnesii* Angli, qua Estheræ historiam complexus est, Lond. 1679. 8. Sed quid vetat initium ejus, speciminis causa infra ponere:

Μῆνιν ἄειδε Θεὰ Ἀμαληχιάδεω Ἀμανῆος
Οὐλομένην, ἣ μυρί' Ἑβραίοις ἄλγε' ἔθηκε
Περσέων δ' ἰφθίμους ψυχὰς ἀΐδι προΐαψεν
Οὐκ αὐτῶν· Αὐτοῖσι δ' ἑλώρια τεῦχε ἑαυτὸν
Ἠδ' ἑὸν οἶκον ἅπαντα· Θεοῦ ἐπλεῖατο βουλή
Ἐξ οὗ δὴ περὶ πρῶτα διαστήτην ἐρίσαντε
Μαρδόχιος τ' Ἐσθήρης φίλος καὶ δεινὸς Ἀμανεύς.

III. Consequens est ut non nihil dicam de *Homero Centonibus* qui Græcis Ὁμηροκέντρωνες sive Ὁμηρόκεντρα appellantur, & sunt carmina ex integris vel dimidiatis Homeri versibus hinc inde per universam ejus Poësin selectis ac novo proprioq; ordine digestis composita, unde alius sensus & novum poëma prodit. Antiquissimum ni fallor Homerocentonis exemplum quod hodie exstat decem constans versibus de Hercule ad inferos misso servatum est ab Irenæo Libro & capite I, p.43. editionis præclaræ Grabianæ: & qui Irenæi locum Græce nobis tradidit Epiphanio hæresi XXXI. 29. Alterum occurrit libro I. Anthologiæ Epigramm. Græcorum c.35. f.73. εἰς τὸν πρώτως ἀκούσαντα ἠχοῦς, itidem versibus decem. Meminit hujus generis scribendi etiam Tertullianus de præscript. advers. hæreticos c.XXXIX. *Homerocentonas vocare solent qui de carminibus Homeri propria opera more centonario ex multis hinc inde compositis in unũ sarciunt corpus.* Hieronymus Ep. 103. ad Paulin. *Quasi non legeri-*

Digitized by Google

legerimus Homerocentonas & Virgiliocentonas &c. Svidas in κέντρων· ὡσαύτως καὶ λόγους ἐκ διαφόρων συνειλεγμένους καὶ ἕνα σκοπὸν ἀπαρτίζοντας, κέντρωνας ἔλεγον, οἷά εἰσι τὰ Ὁμηρόκεντρα. Eustathius ad Iliad. ψ. p. 1425. ὥσπερ ἐγκεντρίζειν ἐστὶ τὸ ἐγκεντεῖν καὶ ἐμβάλλειν φυτῷ τινι κλαδίσκον ἀλλοίου φυτοῦ, οὕτω καὶ κέντρων ῥαπτὸς μὲν ὥσπερ ὡσανεὶ παρακεντοῦνται διάφοροι χροαὶ ὑφασμάτων, γραπτὲς δὲ ᾧ παρατίθενται τοιούτου παρακεντήματος δίκην μέρη ποιημάτων καὶ στοιχείων ἄλλοθεν ἄλλα, ὁποῖα καὶ τὰ ἐντεῦθεν κληθέντα Ὁμηρόκεντρα, τουτέστιν οἱ Ὁμηρικοὶ κέντρωνες οἷς ὅμοιοι γένοιτ᾽ ἂν καὶ ἐξ ἑτέρων ποιητῶν ἤδη δέ που καὶ ἐκ πεζολογιῶν, ὁποῖοι σκωφθήσονται εἶναι οἱ μὴ γινώσκοντες ῥητορείας οἰκείας, ἀλλ᾽ ὡς εἰπεῖν λογοσυλλεκτάδαι ὄντες καὶ δι᾽ ὅλου σπερμολογοῦντες ἐν ἐγκωμίοις. Idem ad Iliad. α. sub initium, docet Homerocentones ejusmodi ex nonnullorum sententia fuisse antiquas rhapsodias, qua de re confer si placet quæ dixi supra c. 2. n. 22. οἱ δὲ κατὰ μέρος φασὶ τῆς ποιήσεως διαδιδομένης τὴν σύμπασαν ποίησιν ἐπιόντες οἱ ᾄδοντες καὶ τὰ ἐξ ἑκατέρας Ὁμηρικῆς βίβλου συῤῥάπτοντες ὡς ἐβούλοντο, ῥαψῳδοὶ ἐντεῦθεν προσηγορεύθησαν. Τῆς δὲ τοιαύτης ῥάψεως παράδειγμα σαφὲς καὶ οἱ κέντρωνες τουτέστι τὰ λεγόμενα Ὁμηρόκεντρα. Κέντρωνές τε γὰρ κυρίως λέγονται ἐκ διαφόρων χροιῶν συνεῤῥαμμένα εἰς ἓν οἷς ὡμοίωνται πως τὰ Ὁμηρόκεντρα. Καὶ ῥαψῳδία δὲ ἡ ἐκ ἑκατέρων τῶν Ὁμηρικῶν ποιήσεων συῤῥαφεῖσα ᾠδὴ ἀναλόγως τῷ ὑποκειμένῳ πράγματι, γάμῳ τυχὸν ἢ ἑορτῇ. Τοῦ δὲ ἀπαγγέλλειν Ὁμήρου ποίησιν σκεδασθεῖσαν ἀρχὴν ἐποιήσατο Κίναιθος ὁ Χῖος &c. Confer quæ de hoc Cinætho notavi capite superiore n. 33. Verisimile sane videtur centones * ejusmodi Homericos decantatos fuisse à Rhapsodis, anteqvàm de vero ordine carminum Homericorũ constaret, nec Pisistrati cura opus Poëtæ utrumq; digessisset: Postea autem lege Solonis jussi fuerunt Rhapsodi ordine carmina Homerica decantare, ut demonstravi c. 2. n. 11. itaq; ab eo tempore rhapsodia nihil aliud fuit quam pars sive liber alterutrius Poëmatis Homerici, qvantũ una vice absolvere cantando possent: qvo sensu apud Nepotem & alios veteres scriptores græcos & latinos vocabulum ῥαψῳδίας est obvium. Cumq; laurum manu gestarent Rhapsodi Homerici, interjecto tempore adjectum insuper est ut violaceis vestibus induerentur qvi partem Odysseæ, rubris qvi partem Iliadis decantabant. Idem Eustathius: οἱ δὲ καὶ τὴν Ὁμηρικὴν οἱ ὕστερον ὑπεκρίνοντο δραματικώτερον, τὴν μὲν Ὀδυσσείαν ἐν ἁλουργοῖς ἐσθήμασι τὴν δὲ Ἰλιάδα ἐν ἐρυθροβαφέσιν, ἐκεῖνο μὲν κατὰ τοὺς παλαιοὺς διὰ τὴν ἐν θαλάσσῃ πλάνην τοῦ Ὀδυσσέως, τοῦτο δὲ διὰ τοὺς ἐν Τροίᾳ φόνους καὶ τὰ ἐντεῦθεν αἵματα. Ἀλλὰ τοῦτο μὲν σύμβαμα καὶ καινότερον ἐπινόημα τῶν ἐσυστέρων. Forte à Demetrio Phalereo hoc fuit, qvi Rhapsodos Homeristas primus in theatrũ produxisse dicitur, ut superiore capite notavi ex Eustathio ad Il. ω. p. 1497. Athenæo XIV. p. 620.

IV. Ex-

* Lucianus in Convivio T. 2. p. 641. meminit centonis è pluribus consuti poëtis. Ὁ δὲ Ἱστιαῖος ὁ γραμματικὸς ἐῤῥαψῴδει ὕστερος κατακείμενος, καὶ συνέφερεν ἐς τὸ αὐτὸ τὰ Πινδάρου καὶ Ἡσιόδου καὶ Ἀνακρέοντος, ὡς ἐξ ἁπάντων μίαν ᾠδὴν παγγέλοιον ἀποτελεῖσθαι.

Digitized by Google

IV. Exſtant etiamnum Homerocentones in ſacrum argumentum deflexi, in quibus hiſtoria paradiſiaca, primum peccatum protoplaſtorum, hinc Dei de hominibus in gratiam per Chriſtum recipiendis conſilium, præcipue vero hiſtoria Evangelica & Geſta Servatoris noſtri fuſe exponuntur per capita LV. Primus illos cum Latina interpretatione *Petri Candidi* in lucem edidit *Aldus Manutius Venetiis* A. 1504. (non ut in Eliæ Du Pinii Bibliotheca ſcriptorum Eccleſ. excuſum eſt 1554.) 4. Hinc Græce & Latine recuſi ſunt Francofurti 1541. 8. & 1554. 8. cum Probæ Falconiæ* (ſive ut vir præſtantiſſimus Thomas de Simeonibus nomen ejus efferendum monet, Faltoniæ) centonibus Virgilianis & Nonni paraphraſi Evangelii Johannei: *Henricus* quoq; *Stephanus* Græce excudit additis iisdem Probæ Virgiliocentonibus & jam commemorato Nonni poëmate 1578. 12mo. Ab eo tempore Claudius Chapeletus Pariſ. 1609. 8. in uſum Gymnaſii ſocietatis Jeſu typis ſuis exſcripſit Poëtas Græcos Chriſtianos cum Latina verſione, in quibus familiam ducunt iſti Homerocentones. Sed & in appendice Bibliothecæ Patrum Græcolatina Bigneana occurrunt Pariſ. 1624. Fol. pag. 95. & Tomo XI. Bibliothecæ Patrum Græcolatina Pariſ. 1644. p. 572. Ne dicam in latinis Bibliothecæ Patrum editionibus plus ſimplici vice vulgatos latine. Deniq; Græce ſubjecti ſunt editioni Homeri Græcolatinæ Amſt. 1648. 8vo. Illuſtrantur varia horum centonum loca ab H. Stephano in diſſertatione quam parodiis ſuis moralibus ſubjecit A. 1575. 8. Eos Aldus, Francofurtenſes, H. Stephanus & Chapeletus ſine nomine auctoris ediderunt. At in Appendice Bigneana & in Græcolatina Bibliotheca Patrum inſcribuntur *Homerici centones Eudociæ Auguſtæ ſive Pelagii Patricii.* Equidem *Athenais*, filia Leontii Philoſophi Athenienſis, quæ cum Theodoſio juniori Imp. nubſiſſet & lavacro baptiſmatis tincta eſſet, EUDOCIÆ nomen accepit, à Poetica facultate celebratur apud Socratem VII. 21. Photiumq; Cod. CLXXXIII. & CLXXXIV. Sed cum alia ejus Poëmata Heroica memorent, Metaphraſin Octateuchi, Metaphraſin Prophetiarum Danielis & Zachariæ, Hiſtoriam Cypriani Martyris (illius ** cujus pœnitentia ſive confeſſio fertur ad calcem editionis Cypriani præclaræ Oxonienſis) & Juſtinæ Virginis, tum poëma Heroicum in victoriam à Theodoſio marito ex Perſis reportatam: Neuter tamen facit mentionem compoſitorum ab illa Homerocentonum, quemadmodum nec Nicephorus XIV. 23. At Johannes Tzetzes Chiliad. X. hiſt. 306. poſtquam negaſſet ſe Eudociæ Octateuchum & reliqua poëmata nanciſci potuiſſe, duos ejus libellos carmine ſcriptos legiſſe ſe teſtatur, Homerocentones & Metaphraſin Zachariæ ac Danielis.

* De Virgilio centonibus dixi in Bibliotheca latina.

** De hoc Cypriano Jacobus Goar ad Euchologium Græcorum p. 719.

Digitized by Google

Ἡ δ' Εὐδοκία βασιλὶς ἡ Λέοντος * θυγάτηρ
Ἧς δύο βιβλιδάρια τὰ δι' ἐπῶν ἀνέγνων
Τὸ εἰς τὸν Ζαχαρίαν τε καὶ Δανιὴλ ὁμοίως
Καὶ δὴ τὰ ὉΜΗΡΟΚΕΝΤΡΑ τὰ ταύτῃ συντεθέντα.

In Friderici Sylburgii Catalogo MSS. Bibliothecæ Palatinæ p. 100. memorari videas *Patricii Presbyteri de Christi incarnatione, vita, morte, resurrectione poëmation, Homericis versibus & semiversibus concinnatum*, Ὁμηρόκεντρα *vulgo dictum. Eudociæ Augustæ in eadem* Ὁμηρόκεντρα *epigramma.* Et p. 121. *Patricii Homerocentra, seu Christiadem ex Iliade & Odyssea.* Hic est PELAGIUS Patricius quem interfecit Zeno Imperator, à quo Pelagio Homerocentones compositos testantur Cedrenus & Zonaras. Cedreni verba hæc sunt in Zenone p. 291. Ἀναιρεῖ δὲ καὶ τὸν θαυμαστὸν καὶ περὶ ποίησιν ἐπῶν ἀξιόλογον ἄνδρα Πελάγιον τὸν Πατρίκιον ἐλευθεροστομεῖν εἰδότα — οὗτινος φέρεται ἱστορία δι' ἐπῶν γεγραμμένη ἀπὸ Αὐγούστου Καίσαρος. Τούτου ποίημα καὶ τὰ καλούμενα ὉΜΗΡΟΚΕΝΤΡΑ καὶ ἄλλα μυρία θαύματος ἄξια. Zonaras quidem in Theodosio juniore T. 3. Annal. p. 37. ait Homerocentonibus à Pelagio imperfectis relictis ultimam manum additam esse ab Eudocia Theodosii uxore: Οἵα δὲ περὶ λόγους ἦν ἡ βασιλὶς ἐκείνη, δηλοῦσι τὰ λεγόμενα Ὁμηρόκεντρα. Πατρικίου γάρ τινος ἐπιχειρήσαντος τῷ σπουδάσματι, ἀτελὲς δὲ καταλιπόντος αὐτὸ καὶ οἷον εἰπεῖν ἀνοργάνωτον (in membra non digestum) ἐκείνη καὶ εἰς τέλος ἤγαγε καὶ ὠργάνωσεν· ὡς καὶ ἡ παρ' ἐκείνης διὰ στίχων ἡρωϊκῶν τῷ ποιήματι γενομένη ἐπιγραφὴ τοῖς ταύτην ἐπιοῦσι παρίστησι. Verum huic sententiæ temporum ratio repugnare videtur, Eudocia enim prius mortua existimari potest quàm Homerocentones à Pelagio componerentur. Et forte Epigramma Eudociæ quod in codice Bibl. Palatinæ Homerocentonibus præmittebatur respi-

* h. e. Leontii Philosophi. Ceterum, lubens hoc loco cum lectore communico quæ ex clarissimi Boivinii præclara observatione me monuit doctissimus vir Ludolphus Neocorus, Quod Codex 2891. Bibl. Reg. *Paris.* exhibet Homerocentones quales à *Patricio* primùm collecti sunt, idq; opus tantum constat versibus 203. Porro Codex 2977. & 3260. eundem Centonem exhibet ab *Eudocia* concinnatum & auctum qui constat versibus 615. Sed in Codice 2977. illud carmen non Eudociæ Theodosii conjugi sed alii Eudociæ, sorori nempe Cyrzoës Monomachi uxoris tribuitur. Præterea alius Codex Homerocentones exhibet quales Aldus primùm deinde H. Stephanus & alii ediderunt, quadruplo ampliores quàm qui Cod. 2977. Eudociæ adscribuntur. *Prima* Collectio quæ Patricium auctorem habet & cujus apographum apud laudatum Neocorum exstat, quanquam est brevior, ea tamen omnia attingit quæ de CHRISTO in Symbolo Apostolorum & Nicæno continentur: *Secunda* collectio quæ Eudociæ est, præter illa quæ attigerat Patricius, varias continet de CHRISTI miraculis narrationes, suis quasque locis insertas, & supremi judicii peculiarem habet in fine descriptionem. *Tertia* collectionis auctor præfixit operi suo capita quatuor de Mundi creatione, de Paradiso, de astu serpentis, & de violata à primis parentibus lege divina. Ad hæc non solum integros passim versus, sed & episodia poëtica & descriptiones frivolas adtexuit tanta licentia, ut sæpe ab Evangelica veritate discrepet. Hæc præstantissimus Neocorus, cui & eruditissimo Boivinio pro insigni hac annotatione gratias mecum habebunt Studiosi.

Digitized by Google

respiciebat non Pelagii poëma sed ipsius Eudociæ quæ & ipsa teste Johanne Tzetza Homerocentones scripserat. Porro illos qui editi hodie exstant Homerocentones Pelagio potius tribuerim quàm Eudociæ, propter ejusdem codicis Palatini fidem, quæ Vossium etiam ut idem sentiret, videtur permovisse. Aubertus vero Miræus qui in auctario de scriptoribus Ecclesiasticis hos centones adscripsit Eudociæ Augustæ non Theodosii jun. sed Constantini XIV. cognomento Ducæ conjugi, recte reprehensus est à Gvilelmo Caveo, viro de Ecclesiastica historia si quisquam præclare promerito. E recentioribus Carmen Ὁμηροκεντρικὸν in somnum concinnavit Jacobus Duportus, quod in ejus Poëmatis p. 231. legitur.

V. Quandoquidem Homerus, non Historicus sed Poëta, bellum Troicum neq; ab ovo repetiit neq; ad exitum perduxit, jam olim paralipomena ejus exseqvuti sunt scriptores *Cyclici*, de quibus supra c. II. sect. 24. n. 12. 15. & 18. atq; è latinis *Camerinus*, de quo Ovidius Lib. IV. ex Ponto Elegia 16. *Quique canit domitam Camerinus ab Hercule Trojam.* Tum *Æmilius Macer*, inde *Iliacus* dictus ab Ovidio IV. 16. ex Ponto, & de quo idem Poëta L. II. Amorum Elegia 18.

Carmen ad iratum dum tu perducis Achillen
Primaque juratis induis arma viris.

Et Lib. II. ex Ponto Elegia 10.

Tu canis aeterno quicquid restabat Homero
Ne careant summâ Troica bella manu.

VI. Exstant quoque COINTI cujusdam sive QUINTI, * quem ex nomine ut existimo *Romanum* suspicati sunt Volaterranus & Ptolemæus Flavius, τῶν μεθ᾽ Ὅμηρον sive παραλειπομένων Ὁμήρῳ Libri XIV. versu græco Heroico bellum Iliacum ab Hectoris interitu usq; ad reditum sive naufragium Græcorum persequentes. In primâ editione dicitur *Quintus Calaber*, ** nullam aliam quantum scio ob rationem, quicquid paratragædietur Dausquejus, quam quod Poëma ejus in *Calabria* repertum est ad Hydruntem, maritimum Calabriæ opidum, in veteri templo S. Nicolai. Vita Coluthi *** ab Aldo Manutio poëmati ipsius de Helenæ raptu præfixa: Κολούθῳ ἐπιγέγραπται καὶ τὸ παρὸν ποίημα Ἑλένης ἁρπαγὴ ἐν Ἀπουλίᾳ σύνηθες καὶ γνώριμον ἐστι καὶ ἡ ποίησις τοῦ Ὁμηρικοῦ ΚΟΙΝΤΟΥ πρῶτον εὕρηται ἐν τῷ ναῷ τοῦ θείου Νικολάου τῶν Κασούλων ἔξω τοῦ Ὑδροῦντος. Ὁ ἀναστάσας ὁ θεῖος Βησσαρίων ὁ Νικαίας Καρδινάλις Θουσκουλάνου τοῖς βουλομένοις ἐκοίνωσε, καὶ τοῦτο δὲ ἀπόκρυφον γεγονὸς νῦν κοινὸν ἐσται. Constantinus Lascaris in Grammatica institutione ab eodem Aldo edita: *Poësis autem Homericissimi† Quinti jam multo tempore ignota*

* Idem plane nomen est Κόϊντος & *Quintus*, neq; alia est differentia nisi quod unum sit scriptum literis latinis, alterum Græcis. Sic Quintus Fabius apud Dionysium Halic. Plutarchum, Appianum & alios Græcos scriptores Κόϊντος Φάβιος, & Quintius Κοΐντιος. Apud Dionem Cassium modo Κόϊντος scribitur pro Quinto modo Κύϊντος & pro Quintilio Κυϊντίλιος. Κόϊντος Medicus memoratur apud Galenum T. 4. edit. Basil. p. 370. & alibi.

** Quintum Calabrum à Cointo male diversum facit Anna T. Fabri ad Dictyos IV., c. 1. notata eo nomine à præstantissimo Perizonio diss. de Dictye sect. 13. Quintus Catabius typographi vitio dicitur apud Montacutium T. 1. Orig. Eccles. p. 378.

*** Ex hac idem referunt Rhodomannus in præf. & Leonhardus Nicodemus in additionibus ad Bibl. Neopolitanam Nicolai Toppi p. 215. seq. ut Vossium, Bailletum & Laur. Crassum de Poëtis Græcis prætercam.

† *Alterum Homerum* vocat J. Thomas Freigius Epistolâ Quinto præmissâ. *Homero proximum*, Barthius II. 8. Adversar. *Optimum Poëtam & solum legi dignum post Homerum*, Dan. Heinsius ad Nonni Dionysiaca.

Digitized by Google

ignota fuit & tanquam extincta: sed propius Bessarion Nicæas Cardinalis Tusculani, ille sane quam bonus & ut Homerice dixerim similis Deo vir, aliaque plurima in nos & hanc ex Apulia cum servasset, volentibus tradidit, quam & ipse olim desiderabam. De se ipso pauca hæc commemorat Qvintus libro XII. v. 302.

Τοὺς μοι νῦν καθ᾽ ἕκαστον ἀρειρομένῳ σάφα Μοῦσαι
Ἔσπεθ᾽ ὅσοι κατέβησαν ἔσω πολυχανδέος ἵππου.
Ὑμεῖς γὰρ πᾶσαν μοι ἐνὶ φρεσὶ θήκατ᾽ ἀοιδὴν
Πρίν μοι ἀμφὶ παρειὰ κατασκίδνασθαι ἴουλον
Σμύρνης ἐν δαπέδοισι περίκλυτα μῆλα νέμοντι.

Ex hoc loco *Smyrnæum* appellat post Tzetzem Chiliad. 2. versu 488. & *Be*nedictum Ægium Spoletinum p.10. ad *A*pollodor. Rhodomannus, & cum Parrhasio inde colligit Scholam Smyrnæ habuisse & discipulos instituisse: quod postremum Vossio licet & Reinesio aliisq; viris doctis probatum merito in dubium vocat Clarissimus *B*aylius T. 3. Lexici Historico Critici p.2540. quia nihil aliud affirmat hoc loco Poëta quam se adolescentem adhuc & in Smyrnæ campis inclytas oves pascentem (ex qvo ipso ne Smyrnæum qvidem certo colligas) à Musis carmen edoctum fuisse, perinde ut Hesiodus dum puer paterna armenta custodiret (Ἄρνας ποιμαίνων Ἑλικῶνος ὑπὸ ζαθέοιο) à Musis amatus fuisse traditur à Luciano T. 2. p. 310. Idem Reinesius in Epistola ad Johannem Weitzium, & Epist. LXVII. ad Rupertum p. 591. Cointum nostrum eundem esse existimat cum *Corintho** *Smyrnæo* Grammatico non adeo antiqvo cujus libellus de dialectis, infra suo loco commemorandus exstat. Sed utut non indignum poëma istud Grammatico esse fateor tum ob argumentum tum propter accuratiorem & γραμματικώτερον in carmine & descriptionibus locorum Characterem, qvem in illo notarunt viri docti, hæc tamen Reinesii conjectura levi nominum similitudine nixa refellitur ab auctore scholiorum minorum in Homerum & ab Eustathio tum à Tzetza in Chiliadibus, & ad Hesiodum ac Lycophronem qvi non uno in loco ejus mentionem facientes semper Κόϊντον appellant, ipsorum testimoniis suffragante consensu MStorum codicum & illius qvo Aldus usus est & alterius in *B*ibl. *B*arberina scripti manu Georgii Hermonymi Typhernatis qui primus Græcas literas docuit Lutetiæ & Reuchlini in his literis præceptor fuit (Allat. de Georgiis p. 393. sq.) aliorum item duorum in *B*ibl. Cæsarea quorum meminit Nesselius IV. p. 5. & 52. Neq; Casp. *B*arthii suspicio multum habet verisimilitudinis qvi pag. 960. b. in Claudianum cum Cointo nostro eundem esse putat *Milesium* illum

* Corinthum vocat etiam Rev. Johannes Faës in notis ad Gyraldum de sepultura veterum pag. 692. b.

Digitized by Google

illum Smyrnæum, cujus poëticam facultatem laudat Eunapius in Proæresio p. 121. Sane per tot secula plures potuerunt esse Poëtæ patria Smyrnæi, neq; de ætate Cointi adeo certi quicquam constat, licet ex Charactere carminis, lubrico nimis argumento, Rhodomannus & post eum alii conjecerunt propinquum fuisse ætati Nonni, Coluthi, Tryphiodori, & Musæi qui de Ero & Leandro poëmation composuit. Barthius vero ipse alibi (II. 10. Adversar.) Cointum putat sub primis scripsisse Imperatoribus, idque colligit è vaticinio Calchantis XIII. 336. seq. sed quod scriptum potest esse ad imitationem vetustioris Poëtæ. Primam Quinti Smyrnæi editionem Græcam, licet plenam mendis ut notat Gesnerus, studiosi debent *Aldo Manutio*, una cum Tryphiodoro ac Colutho sine temporis nota vulgatam in 8. Hinc recusus est Basileæ, 1569. 8. itidem parum emendate: Latina prosa vertit *Jodocus Valaræus* Antwerp. 1539. 8. & Lugd. 1541. 8. *Bernardi Baldi* versionem (latinam an Hetruscam) non vidi. *Casparis Barthii* Metaphrasis qui Tomo I. ad Statium p. 584. testatur se adolescenti ætate Quintum Smyrnæum correxisse & latino carmine transtulisse, lucem non adspexit. *Johannis Brodæi* notæ & castigationes in Oppianum, Q. Smyrnæum & Coluthum prodierunt Basileæ 1552. 8. In Poëtis Græcis principibus Henrici Stephani Q. Smyrnæus est omissus, sed Græce & latine exstat in corpore Poëtarum Græcorum Heroicorum curâ *Jacobi Lectii* edito Genev. 1606. fol. Tom. 2. pag. 137. Libri tres postremi cum *Michaëlis Neandri* qui in Schola Ilfeldensi illos interpretatus fuerat versione prosaria editi sunt à *Laurentio Rhodomanno* in parte posteriore operis aurei Neandri Lips. 1575. 4. Rhodomannus in eleganti quod præmisit carmine Græco & latino refert se inter auditores Neandri tunc fuisse, atq; ipsum Quinti libros prælegentem auscultasse. Idem Rhodomannus postea integrum Cointum recensuit, & cum versione nova sua prosaria post triginta annos, per quos in privatis scriniis delituerat, secundis auctoris curis emendata, & castigationibus edidit Græce & latine Hanoviæ typis Wechelianis 1604. 8. In eadem editione occurrit Rhodomanni Poëma duplex Græco latinum, quorum alterum inscribitur Ilias parva * complexa epitomen singulorum librorum Homeri & Cointi, alterum Troica sive breviarium historiæ Trojanæ undiquaque decerptum. Præterea Dionis Chrysostomi Oratio XI. de Ilio non capto, cum Rhodomanni versione & notis, & *Johannis Hartungi* in Quintum Smyrnæum breves observationes quæ uno alteroq; folio constant. Hujus Rhodomannianæ editionis exempla quædam cum in officina libraria Wecheliana adhuc superessent Ao. 1614. quo lucem viderunt *Claudii Dausquii* notæ & observationes, (quibus *Brodæanæ* subinde interspersæ sunt) in Quintum Smyrnæum, Tryphiodorum & Coluthum, Francof. ex eadem Wecheliana sive

* Confer quæ de hoc poëmate notavi supra c. 2. sect. 24. num. 12.

Aubriana officina, 8vo, quo facilius junctim venderentur, novus à typographo titulus Quinto præfixus eſt, atque inde factum ut in quibusdam exemplis editionis Rhodomannianæ compareat annus non 1604. ſed 1614. De Rhodomanno apponam unicum idque rectiſſimum judicium Caſp. Barthii LIX. 1. Adverſar. *Locus is Calabri vulgo corruptus circumfertur, ſed nos eruditiſſimi Rhodomanni emendationem merito ſequemur, qui cum divinum Poëtam totum in ſe redegerat, adeo ut ſimilia eidem rara felicitate ſcribere poſſet. Quo quidem viro græcum Poëtam neminem unquam meliorem habuiſſe Germaniam noſtram exiſtimo, cujus Poëmatis pleriſque talibus ſi nomen abeſſet, nos antiquum auctorem & non de bucconibus aliquem adſcripturum fuiſſe rectiſſime judicavit Joſephus Scaliger.* Loca quædam Cointi emendat Guil. Canterus lib. I. Novar. Lect. cap. VII. Quintum ut Hiſtorici magis quam Poëtæ officio functum reprehendi ab Udeno Niſiello in parte 4. progymnaſmatum Italice editor. notavit Laurentius Craſſus in opere de Poëtis Græcis eadem lingua vulgato p. 438. At Bailletus Gallus fallitur, qui judic. de Poëtis T. 2. p. 524. affirmat Quinto præter XIV. libros paralipomenon Homeri, binos tribui ſeorſim ſcriptos de Ilii excidio. Nam duodecimus & decimus tertius ex illis XIV. ſunt quos Michaël Neander ſeorſim in aureo opere edidit ſub titulo ἰλίȢ ἁλώσεως βιβλία δύω.

VII. COLUTHUS è Lycopoli Thebaidis in Ægypto civitate clarus ſub Imperatore Anaſtaſio (qui Ao. Chriſti DXVIII. obiit) præter Καλυδωνικῶν Libros VI. ἐγκώμια verſibus Heroicis & περσικὰ quæ univerſa Svidæ memorata interciderunt, ſcripſit Ἑλένης ἁρπαγὴν ſive *de raptu Helenæ* poëma Heroicum verſibus CCCLXXXIV, repertum à Cardinali *Beſſarione* in Calabria una cum Quinto Smyrnæo, & Græce primum editum ab *Aldo* in 8. ſine temporis notatione, deinde recuſum emendatius in Poëtis principibus *H. Stephani* Pariſ. 1566. fol. Latina proſa vertit *Jodocus Valaraus* Antw. 1539. 8. Lugd. 1541. 8. carmine *Helius Eobanus Heſſus*, quod inter alia ejus poëmata recuſum Francof. 1564. 8. Porro cum verſione & notis *Mich. Neandri* exſtat in hujus opere aureo T. 2. Lipſ. 1577. 4. Prætereo quod legitur Coluthus ad calcem nonnullarum Homeri editionum ut in Græca & Græcolatina quam curavit *Æmilius Portus* Genev. 1609. 12. tum in corpore Græcorum Poëtarum cum latina verſione, ex recenſione *Jac. Lectii* ibid. 1606. fol. Notas & caſtigationes *Johannis Brodæi* & *Claudii Dausqueji* paulo ante de Quinto differens memoravi. Cum verſione & notis *Stephani Ebelii* Coluthus prodiit Franequeræ 1600. 8. Cum metaphraſi latina *Eob. Heſſi* & Muſæi poëmatio de Herone & Leandro, Hamburg. 1617. 8. curante *Henrico Rumpio*. Hunc poëtam emendatiorem cum ſcholiis Græcis, variis lect. Obſervationibus Philologicis, gloſſario Coluthiano & diſſertatione de CLII. Trojani belli ſcriptoribus edere ante aliquot annos * recepit Rev. D. *Valentinus Erneſtus Læſcherus*, qui fidem quo minus hactenus exſolveret à ſacro quod ornat mune-re

* Confer Nova litteraria Hamburgenſ. A. 1704. p. 265.

re prohibitus fuit. Est & mihi Coluthi itemque Tryphiodori codex scriptus ante annos circiter trecentos, qui olim fuit Eliæ Putschii. *Germanico* carmine haud infeliciter à se expressum Coluthum ante aliquot annos ostendit mihi nobilissimus Vir *L. Christianus Henricus Postellus* Hamburgensis. *Anglico* redidit & notis illustravit *Eduardus Sherburne*, quod prodiit Londini 1651. & 1701. 8. una cum aliis eruditi & præclari viri poëmatis.

VIII. Coluthum in plerisq; editionibus, ut Græcis *Aldina* & emendatiore *H. Stephani*, tum Græcolatinis *Mich. Neandri*, qui notas addidit, *Æmiliique Porti* & *Jacobi Lectii* comitatur TRYPHIODORUS * seu Tryphiodori Ægyptii Poëma Epicum versuum DCLXXVII. quod inscribitur ἰλίȣ ἅλωσις sive *de Trojæ eversione*. Græce separatim editum est A. 1617. 8. curante H. Rumpio in usum Gymnasii Hamburgensis. Nonnulla ejus loca emendat & illustrat *Paulus Leopardus* vir harum literarum apprime peritus XIX, 1. & Libro XX. emendationum. Præstantissima editio est quæ cum versione latina duplici (prosa & eleganti carmine) ac notis *Nicodemi Frischlini* ac castigationibus *Laurentii Rhodomanni* lucem vidit Francof. 1588. 4. Vertit & *Guil. Xylander* carmine, ad calcem Diodori Siculi Basil. 1578. fol. post priorem versionem quam similiter carmine elaboraverat vix sedecim annos natus & inscio ipso Oporinus ediderat. *Claudii Dausqueji* notis in Quintum & Coluthum animadversiones ejusdem in Tryphiodorum exstant adjectæ, ut paulo ante monere me memini. Scripta Tryphiodori deperdita sunt: Μαραθωνιακὰ & τὰ κατὰ ἱπποδάμειαν, tum παράφρασις τῶν Ὁμήρȣ παραβολῶν, & Odyssea λειπογράμματος de Ulyssis laboribus & fabulis eum spectantibus, de quâ dixi capite superiore num. CXVIII.

IX. ISAACUS COMNENUS PORPHYROGENETUS cujus scholia inedita in Homerum memoravi c. III. num. 15. scripsit præterea prosa Græca libellum de prætermissis ab Homero & χαρακτηρίσματα Græcorum Trojanorumque ducum ex Dictye ut ait decerpta. Posterioris partis editionem è MS. Bibl. Amstelodamensis debemus *Jano Rutgersio* V. 20. Variar. lect. Lugd. Bat. 1618. 4. Utriusque *Leoni Allatio* in excerptis Rhetorum antiquorum & Sophistarum, Græce cum versione ipsius vulgatis Romæ 1644. 8. JOHANNIS TZETZÆ Ante Homericorum & Post Homericorum mentionem feci cap. III. num. 14. Videntur etiam Paralipomenon Homeri scriptoribus adjungendi qui singulis Homericis versibus de suo versum intercalarunt & subjunxerunt ut *Pigres* & *Timo-*

* Coluthi æqualem plerique conjiciunt è carminis similitudine. Sed Gyraldus longe antiquiorem existimasse videtur, commemorat enim inter Poëtas qui sub Ptolemæis vixerunt, T. 2. Opp. p. 166. Antiquissimus quod sciam qui mentionem Tryphiodori fecit est Hesychius Illustris ubi de Nestore Lycio. Post Hesychium (qui sub Anastasio Imp. claruit) Svidas, Tzetzes ad Lycophronem & Chil. IV. 997. Eustathius ad Odyss. θ. p. 324. &c.

Digitized by Google

Timolaus Larissæus de quibus ſuperiori capite, & de quo ibidem dicere neglexi IDÆUS Rhodius Liſſi F. Heroicorum carminum ſcriptor, qui Suidâ teſte *παρεμβαλὼν ςίχον ςίχῳ ἐδίπλασε τὴν ποίησιν Ὁμήρε.* E recentioribus nemo amœnius diſſertiusque in paralipomenis Homeri ſcribendis verſatus eſt ArchiEpiſcopo Cameracenſi illuſtriſſimo *Francisco Salignaco Fenelonio*, cujus *Telemachus* ſive continuatio libri quarti Odyſſeæ Gallica proſa ſcripta & pulcherrimis monitis Ethicis ac Politicis Principi potiſſimum obſervandis referta ſimulac (auctore ut ferunt inſcio) adſpexit lucem, tanto omnium applauſu excepta, tam avide ab omnibus lecta eſt, ut intra breve tempus non modo plus decies recuſa fuerit, ſed & ſua eum lingua exſtare juſſerint Itali, Angli, Belgæ, Germani; ſolis Gallis quibusdam iniquiorem de tanti civis ſui ingenio ſententiam ferentibus, ſed in qua plus malignitatis atque invidiæ quam candidi judicii facile agnoſcas.

X. Antequam de Homero dicere deſino, cujus commentatoribus merito ſuo adjungendum doctum & laborioſum ſcriptum doctiſſ. Medici Leidenſis *Caroli Drelincurtii* Homericus Achilles, Lugd. *Bat.* 1693. & 1694. 4. commemoranda etiam nonnulla de ejus Zoilis ac detractoribus ſunt. Equidem haud negandum videtur multos in ejus laude & admiratione modum exceſſiſſe, * atque dum omnia, pugnantia etiam ex Homero exſculpere voluerunt, juſtam dediſſe anſam Senecæ Epiſt. LXXXVIII. ſcribenti: *apparet nihil horum eſſe in illo cui omnia inſunt.* Itaque pedibus eo in ſententiam Antonii Van Dalen acutiſſimi Medici & Philologi Harlemenſis, qui in libro de oraculis p. 84. editionis ſecundæ & libro de Ariſtea c. 26. p. 200. ſeq. oſtendit ſe non magnam admodum *Hebraicarum* rerum vel linguæ notitiam Homero tribuere, etſi de illius alluſionibus ad phraſes & ritus Hebraicos multa diſputantur à viris eruditisſimis ut à Jacobo Cappello in Vindiciis pro Iſ. Caſaubono c. 11. & 12. à Merico Caſaubono de Schreveliana Homeri editione p. 46. ſeqq. Zacharia Bogano in Homero Hebraizonte Oxon. 1655. 8. ut Dan. Heinſium, Crœſium aliosque prætercam. Quemadmodum vero parum hoc detrahit Homeri Græci poëtæ laudibus, ita ſibi potius quam ejus famæ nocuerunt iniqui & inepti cenſores *οἱ τὰς ἀκεφάλες καὶ μειέρες Ὁμήρε ςίχες ἐκλέγοντες, τὰ δὲ πολλὰ καὶ μεγάλα τῶν πεποιημένων ὑπερεῦ παρορῶντες*, de quibus Plutarchus in conſolatione ad uxorem p. 644. præcipue cum Homerus confidentia ingenii ſui adeo non curaverit Grammaticas minutias, ut primum etiam Iliadis verſum *ἄμετρον* poſuerit notante Plutarcho, de profectu in virtute p. 80. Sed vitio humani ingenii factum eſſe videtur, ut nimias Homeri laudes ferre quidam non valentes, in vituperatione ejusdem & ipſi nimii eſſent, & ex reprehenſione ejus quem

omnes

* His merito annumeres Jo. Tzetzem Chil. XIII. v. 670. qui non dubitat appellare *τὸν ὑπὲρ παντας ἅπαντα τὸν Ὅμηρον τὸν μέγαν.*

omnes admirarentur, captarent laudem defæcatioris judicii. Talis fuisse videtur ZOILUS, qui in Scholiis minoribus ad Iliad. E. 4. & ab Eustathio p. 387. *Ephesius* appellatur, sed Heraclito in allegoriis Homericis p. 427. & Plutarcho Sympos. V. 4. Æliano XI. 10. Var. & Svidæ * variis in locis *Amphipolites.* Vitruvio etiam præfat. ad Librum VII. à Macedonia venisse Alexandriam dicitur & Plinio indice Libri XII. & XIII. Zoilus Macedo: atqui Macedoniæ opidum Amphipolis. Idem Heraclitus eodem loco *Thracium mancipium* appellat; quodq; plures allatrasset & reprehendisset, dictus fuit teste Æliano *Κύων ῥητορικὸς Canis Rhetoricus.* Ætas illius eo usq; certa est, quod vivendo superavit Philippum Macedoniæ Regem, ad hujus enim mortem historiam suam perduxisse traditur. Cum vero Demosthenes ex orationibus ejus profecisse dicatur, & discipulus fuerit Zoilus Polycratis Atheniensis qui Socratis æqualis fuit, aut ad summam senectutem pervenisse eum est necesse (Tanaquillo Fabro enim in notis ad Longinum, Zoilum Rhetorem qui contra Platonem scripsit à Zoilo Homeromastige distinguenti contra veterum sententiam assentiri nolim) aut errasse Vitruvium Architecturæ certè quàm historiæ & Chronologiæ peritiorem, qui illum sub Ptolemæo Philadelpho post Aristophanem Grammaticum Alexandriam venisse scribit. Sed locus ejus insignis non est prætermittendus. *In sequentibus annis à Macedonia Zoilus qui adoptavit cognomen ut HOMEROMASTIX vocitaretur Alexandriam venit suaq; scripta contra Iliadem & Odysseam comparata Regi recitavit. Ptolemaus vero cum animadvertisset Poëtarum parentem Philologiaq; omnis ducem absentem vexari, & cujus à cunctis gentibus scripta suspicerentur, ab eo vituperari, indignatus nullum ei dedit responsum. Zoilus autem cum diutius fuisset in regno inopia pressus, summisit ad Regem postulans ut aliquid sibi tribueretur. Rex vero respondisse dicitur Homerum qui annos mille decessisset, avo perpetuo multa millia hominum pascere. Item debere qui meliori ingenio se profiteretur non modo se unum sed etiam plures alere posse. Et ad summam mors ejus ** ut parricidii damnati varie memoratur.*

* Vide Svidam in Ἀναξιμένης, Δημοσθένης & Ζωΐλος. Apud Plutarchum quoque in Demosthenis vita memorantem τοῦ ζήθου τοῦ Ἀμφιπολίτου λόγους, legendum ζωΐλου τοῦ Ἀμφιπολίτου, ut ex Dionysio Halic. libro de Demosthenis gravitate & Svida monuerunt Reinesius p. 328. Var. & Jonsius p. 42. & 126. Confer etiam quæ de Zoilo notavit Vossius lib. I. de Histor. Græcis c. 15. & Boilæus (Mr. Boileau Despreaux) reflex. V. sur Longin.

** Tam diversæ de morte Zoili narrationes docent parum certam esse universam illam traditionem, & forte deberi illis qui tam malo mortis genere hominem dignum esse temere & parum humane opinabantur, ex iniqua admiratione Homeri, vel sui ipsorum potius nimia æstimatione, in quos Homeri contemtum redundare existimabant. Quis jam miretur religionem tantundem mali svadere potuisse mortalibus, ut quos tanquam hæreticos detestabantur, de illis fœdas mortes vel si essent libenter commemorarent, vel si non essent fingerent. Zoili enim exemplo videmus unius Poëtæ causa, quem ipsi omnibus encomiis efferebant, ille vero aspernabatur, truculentissimo supplicio dignum habitum fuisse, Vitruvii etiam judicio, qui post verba à me jam adducta subjungit: *Utrum ei acciderit, merenti digna constitit pœna. Non enim aliter videtur promereri, qui citat eos, quorum responsum quid senserint scribentes non potest coram indicari.*

Digitized by Google

tur. Alii eum scripserunt à Philadelpho esse in crucem fixum, nonnulli in eum lapides esse conjectos, alii Smyrnæ vivum in pyram conjectum. Diversum ab his genus mortis Zoili commemorat Svidas, ait enim in Olympia de Scironiis saxis esse deturbatum. ἐπεκλήθη Ὁμηρομάστιξ ὅτι ἐπέσκωπτεν Ὅμηρον, διὸ αὐτὸν διώξαντες οἱ ἐν τῇ Ὀλυμπίᾳ κατὰ τῶν Σκιρωνίδων πετρῶν ὤθησαν. Ab eodem Svida discimus novem libros à Zoilo compositos adversus Homeri Poësin (τὰς καθ' Ὁμήρου συντάξεις vocat Dionysius Halicarnass. in Isæo p. 111.) & præterea Homeri vituperationem. Ῥήτωρ δὲ ἦν καὶ φιλόσοφος, ἔγραψε μέντοι τινὰ καὶ γραμματικὰ καὶ κατὰ τῆς Ὁμήρου ποιήσεως λόγους ἐννέα. Ἱστορίαν ἀπὸ Θεογονίας ἕως τῆς Φιλίππου τελευτῆς βιβλία τρία. Περὶ Ἀμφιπόλεως, καὶ κατὰ Ἰσοκράτους ῥήτορος καὶ ἄλλα πλεῖστα ἐν οἷς καὶ ψόγον Ὁμήρου. Qualia fuerint quæ reprehendit in Homero Zoilus, vide si placet apud Longinum p. 70. edit Jac. Tollii, Heraclitum qui vulgo Heraclides, loco laudato, Plutarchum V. 4. sympos. tum scholia minora ad Iliad. Ε. 4. & 20. Eustathium ad Iliad. Ε. p. 512. Ω. p. 1510. Odysseæ ί. p. 335. Non absurde quædam notasse & in principe Poëtarum carpsisse certissimum est, quod tamen tot libros reprehensione implevit poëmatum multis nominibus svavissimorum & pulcherrimorum, in ipsum præterea Homerum, candidissimum omnium laudatorem, singulari oratione invectus, nescio quam arguit animi vel vanitatem vel loliginem, præcipue si verum est quod legas apud Ælianum XI. 10. Var. Galenum Method. Therapeut. Lib. I. c. 3. T. 4. Opp. p. 37. Homeri iconem à Zoilo flagris * cæsam ἀλλ' οὕτω γε καὶ Ζωίλος ἔνδοξος τὴν Ὁμήρου μαστίζειν εἰκόνα. Ibidem addit Zoilum non magni fieri nisi à φιλολοιδόροις, Dionysius tamen Halicarnassensis Epist. ad Pompejum p. 127. eum refert inter eos qui Platonem (nam adversus hunc qvoqve & adversus Isocratem scripsit) reprehenderint οὐ διὰ φθόνον ἢ διὰ φιλαπεχθημοσύνην κωμῳδοῦντες, ἀλλὰ τὴν ἀλήθειαν ἐξετάζοντες. Ab hoc viro obtrectatores qvicunqve vocantur non modo *Zoili*, ut apud Martialem & alios, sed etiam *Homeromastiges* ** ut Plinio in præf. historiæ: *ut ob id caveam istos Homeromastigas.* Homero ipsi tamen Zoilus debuit ut posteris innotesceret, judice Ovidio remed. amor. vers. 365. ita enim intelligendus ille locus:

Ingenium magni detrectat livor Homeri,
Quisquis es, ex illo, Zoile, nomen habes.

Primus pro Homero contra Zoilum scripsit Arati Poëtæ frater *Athenodorus*, ut legitur in Vita Arati Græcis in illum scholiis præmissa. Definitionem schematis seu figuræ hanc è Zoilo profert Philammon Rhetor p. 98. edit. Laurentii Normanni τοῦ μακαρίτου· σχῆμά ἐστιν ἕτερον μὲν προσποιεῖσθαι ἕτερον δὲ λέγειν.

* Similiter Theagenis Thasii athletæ statuam ab inimico, sed haud impune, (collapsa enim ipsum oppressit) cæsam flagris narrat Dio Chrysost. XXXI. p. 339. seq.

** Sic Largi Licinii olim liber ferebatur, infando (ut ait Gellius XVII. 1.) titulo *Ciceromastix.*

Digitized by Google

λέγειν. Reprehendit Quintilianus IX. 1. *Verum id ipsum anguste Zoilus terminavit, qui id solum putaverit schema quo aliud simulatur dici quàm dicitur.* Zoilus Rhetor ὁ τὸν Ὅμηρον ψέγων ὡς μυθογράφον, laudatur ἐν τῷ Τενεδίων ἐγκωμίῳ apud Strabonem VI. p. 271. Plures autem fuere Zoili præter Amphipolitam nostrum. 1.) Zoilus Patruus Pythagoræ. Laërt. VIII. 2. 2.) Zoilus Lampsacenus Themistonis Epicureæ filius, Clemens Alex. IV. Strom. p. 522. 3.) Zoilus Cedrasensis (ὁ Κεδρασεὺς) Etymolog. M. in ἀῷος. Forte Grammaticus ille hoc nomine, qui ab Athenæo inter Dipnosophistas collocutores introducitur. 4.) Zoilus Pergæus quem de Diogene Cynico quædam commemorantem laudat Laërtius VI. 37. 5.) Zoilus Sacerdos Boeotius Plutarchi æqualis qui ejus meminit quæst. Græc. XXXVIII. p. 297. 6.) Zoilus Cyprius artifex ferrarius, de quo idem Plutarchus in Demetrio p. 898. 7.) Zoilus Medicus cujus antidotum memorat Galenus II. 13. de antidotis. nescio diversusne sit à Zoilo Ophthalmico cujus meminit idem IV. 7. de medicamentis κατὰ τόπους. 8.) Zoilus Trevirensis apud Ausonium in Epistola cupidini crucifixo præmissa, ad quem locum Scriverius notavit alios Zoilos tres ex Gruteri Inscriptionibus p. 302. 2. p. 438, 2. p. 900. 9.) alios item tres Zoilos Martyres ex Adone & Usuardo 24. Maj. & 27. Jun. & Martyrolog. Rom. 24. Nov. His adde 15.) Zoilum Alexandriæ Episcopum de quo Nicephorus XVII. 8. & 26. 16.) Zoilum qui sub Theodosio jun. Antiochiæ porticum exstruxit. id. XIV. 46. 17.) Publium Ælium Flavianum Zoilum, Apollodori Aspendii Philologi fratrem, in veteri inscript. apud Sponium 1. itinerar. p. 107. 18) Zoilum Milesium, in veteri anaglypho apud Bernhardum de Montfaucon p. 70. Diarii Italici. 19.) Zoilum Tyrannum Cæsareensem de quo Josephus XIII. 20. & 20.) L. Nostium Zoilum coheredem Ciceronis XIII. 46. Epist. ad familiar. Sed ut ad Homerum & alios ejus reprehensores nostra redeat oratio, ei viventi æmulum & adversarium fuisse *Sagarin* sive *Syagrum*, defuncto *Xenophanem*, tradit Laërtius in Socratis vita, II. 46. Καὶ Σάγαρις ἐφιλονείκει Ὁμήρῳ ζῶντι, ἀποθανόντι δὲ Ξενοφάνης ὁ Κολοφώνιος. De Syagro dixi Lib. I. c. XXXIV. num. 3. *Xenophanem* idem Laërtius IX. 18. testatur graviter perstrinxisse quæ Homerus & Hesiodus scripserant de Diis: γέγραφε δὲ καὶ ἐν ἔπεσι καὶ ἐλεγείαν καὶ ἰάμβους καθ' Ἡσιόδου καὶ Ὁμήρου ἐπικόπτων αὐτῶν τὰ περὶ θεῶν εἰρημένα. Sextus Empiricus VIII. adversus Mathemat. p. 341. ἔνθεν καὶ Ξενοφάνης διελέγχων τοὺς περὶ Ὅμηρον καὶ Ἡσίοδον φησί.

Πάντα θεοῖς ἀνέθηκαν Ὅμηρός θ' Ἡσίοδός τε
Ὅσσα παρ' ἀνθρώποισιν ὀνείδεα καὶ ψόγος ἐστὶ
Κλέπτειν μοιχεύειν τε καὶ ἀλλήλοις ἀπατεύειν.

Idem lib. 1. p. 57. Ὅμηρος δὲ καὶ Ἡσίοδος κατὰ τὸν Κολοφώνιον Ξενοφάνη ὡς πλεῖστα (ita videtur legendum pro ὃς πλεῖστα) ἐφθέγξαντο θεῶν ἀθεμίστια ἔργα κλέπτειν μοιχεύειν τε καὶ ἀλλήλοις ἀπατεύειν. Eo nomine & penes inferos poenas dare finguntur Homerus & Hesiodus apud Laërtium VIII. 21. & Suidam in Πυθαγόρας. Ab *Atheniensibus* (ob eandem ut suspicor causam) multatum Homerum tanquam insanientem quinquaginta drachmis, tradit Heraclides, eodem Laërtio teste II. 43. *Heraclitus* vero Philosophus (id. IX. 1.) Homerum affirmabat dignum qui ex certaminibus ejiceretur & colapsis cæderetur. Adde Augustin. IV. 26. & 30. de C. D. *Plato* * quoque in libris de legibus testatus se fabulas illas & fictiones indignas Diis improbare, tertio Politias è Republica sua exesse Homerum jubet & aliorsum ablegat quanquam honoris causa unguento delibutum lanâque Dei instar (confer Grævium ad Hesiodi ἔργα v. 499.) coronatum, qua de re scripserat olim Ælius Serapion teste Svida: Interim vide si placet quæ ad Dionis Chrysostomi Diss. LIII. & ad dissertationem VIII. Maximi Tyrii Isaacus Casaubonus & Daniel Heinsius: Caspar Barthius ad Zachariam Mitylenæum p. 300. Tho. Reinesius lib. V. var. lect.

* Confer Euseb. XIII. 3. præparat. & Proclum in Politiam p. 368.

y Google

lect. cap. 6. post Epistolas ad Daumium p. 322. seq. G. J. Vossius de Poëtices natura cap. VIII. & Lud. Thomasinus, in methodo Christiana legendi Poëtas p. 105. seqq. Huc refer & *Sibyllæ* illud quod laudat Lactantius Lib. I. c. VI. *Homerum mendacia scripturum*, & quæ in eandem sententiam Lucianus Gallo T. 2. p. 73. Usque adeo ut Ὁμηρίζειν & Ἡσιοδίζειν veteribus quibusdam idem sit ac mentiri, & Ὁμηρισταὶ *Aretalogi* velut notatum Salmasio ad Suetonium c. 74. August. Nec prætereundus *Daphidas* Telmissensis Grammaticus (Ciceroni de fato & Straboni XIV. p. 647. *Daphitas*) Svidâ teste γεγραφὼς περὶ Ὁμήρου καὶ τῆς αὐτοῦ ποιήσεως ὅτι ἐψεύσατο. Reprehensus quoque Homerus à *Metrodoro* in pluribus scriptis Plutarch. p. 1087. quod non svaviter vivere liceat sec. Epicurum, à *Pammene* Thebano. id. lib. 1. Sympos. qv. 2. à *Parthenio* Phocaënsi, Vide Epigramma Ery[illegible] quod edidit Clariss. Neoçorus ad Svidam in Παρθένιος, à *Bione* Sophista de quo Acron ad Horatii II. 2. Epist. à *Protagora* denique, de quo Aristoteles c. 19. Poëtices. Quibus accedit *Dio Chrysostomus* Oratione XI. de Ilio non capto quam separatim cum notis & versione sua edidit ad calcem Quinti Rhodomannus, confutandum in se suscepit *Georgius Henricus Ursinus* Oratione de Ilio capto quæ subjicitur egregiis viri illius eruditi observationibus Philologicis, editis Ratisbonæ 1679. 8. ut præteream quæ Dioni Chrysostomo opposita sunt à *Godofredo Kirbach* in dissertatione vulgata Witebergæ 1687. Quanquam Origenes quoque 1. adversus Celsum p. 32. fassus est difficillimum esse tueri quæ de bello Iliaco ab Homero tradita sunt. Non repetam in præsenti exprobatam Homero in prosodia vocum licentiam, & illud Ἆρες Ἄρες apud Martialem, tum quod idem sæpius repetit & in epithetis usurpandis non pari semper delectu versatur: neque persequar eorum criminationem qui parum verisimiliter plagium Homero in Sibyllam, Dictyn, Musæum, Orpheum, aliosque quos jactant antiquiores Poëtas commissum objecerunt, qua de re dictum passim Libro superiore: Nec quod de Homeri poematis abolendis cogitarunt *Caligula* Sveton. c. 34. & qui illis Antimachum præferebat *Hadrianus*. Dio LXIX. p. 790. Nec denique quæ in Homero reprehenderunt recentiores, *Julius Cæsar Scaliger* Poëtic. V. 2. seq. *Paulus Benius* in collatione Homeri ac Virgilii cum Tasso & Ariosto, *Renatus Rapinus* in comparatione Homeri & Virgilii, *Alexander Tassonus* * *Jacobus Gaddius* ** *David* & *Johannes Clericus* *** & in invidiosa fastidiosaque comparatione veterum ac recentiorum *Carolus Perraultus*, vir ingeniosissimus à Boilæo in observationibus ad Longinum confutatus, nedum quæ *Boisrobertus*, **** *Maresius Sorlinus* & similes. Jam pridem enim tempus est ut misso tandem Homero ad alios scriptores Græcos noster sermo descendat.

XI. Fuere

* Erythræus Pinacothec. I. 486. in Tassoni vita: *Narravit mihi se quingentas Homeri sententias & amplius in unum volumen collectas habere, quas editurus esset, stulte ridiculas.* præfationem ad annotationes Tassoni posthumas in Vocabularium Academicorum della Crusca Venet. 1698. fol. ubi inter alia memorantur Censuræ ejus in Homerum, Petrarcham, & Boccacium.

** De scriptoribus non Ecclesiasticis T. 1. p. 208.

*** Johannes Clericus Vir Cl. in arte Critica T. 1. p. 100. David Clericus Oratione quarta lectu non indigna quæ est in vituperationem Homeri. Præclarum tamen ejusdem Jo. Clerici de Homero judicium exstat T. XI. Bibl. selectæ p. 355. seq.

**** Baillet. Judic. de Poëtis T. 1. p. 40 seq. Adscribam denique hæc Abulfaragii p. 40. *Dicitur Analinias* (al. Anabias) *scurra ad Homerum dixisse, dicterius me incesse, ut ex conviciis tuis gloriam captem, cum laude tua non sim dignus: Dicenteq; illo, nunquam id facturus sum, respondisse, adiens ergo principes Græcorum pusillanimitatem illis tuam notam faciam. Cui statim Homerus: Accepimus petente cane ut cum leone pugnam iniret in insula Cypro, abnuisse leonem, dedignatum hoc facere. Dixit ergo canis: abiens ego ad leones, ignaviam tuam illis indicabo, Cui leo: ut exprobrent mihi leones quod haud ausus fuerim tecum congredi, satius mihi est, quàm ut mystaces meas sanguine tuo oblinam.*

Digitized by Google

XI. Fuere & alii Homeri, 1.) Phocensis Euphronis F. Hesiodi æqualis, si fides Tzetzæ Chiliad. v. 209. & schol. ad Hesiod. p. 3. & 69. 2.) *By*zantinus, Tragicus, de quo infra c. XIX. 3.) Homerus Sellus Grammaticus, de quo Suidas. Ut omittam 4.) Omerum Esavi nepotem à quo Homeritas dictos suspicatur Holstenius ad Stephanum Byz. p. 235. & 5.) Regem quintum Arabiæ felicis (apud Pocokium specim. Hist. Arabum p. 57. Hamyar Sabæ F.) à quo potius Homeritarum nomen repetendum contendit Jobus Ludolfus Comment. ad Hist. Æthiop. p. 231. Pseudo Archilochi vero nugæ relatu indignæ sunt, qui ex diversa patria Homero Poëtæ assignata octo Homeros effinxit, ut mirum sit ab illo verba sibi dari passum Jacobum à Cruce *B*ononiensem, qui ejus testimonio tanquam fide digno ac certissimo usus est in annotatione, pulcherrima ut ipse vocat, ad Gellium, quam in face artium recudi curavit Janus Gruterus T. 1. p. 693. seq. Recte illa rejiciuntur etiam ab Allatio lib. de patria Homeri cap. ult.

CAPUT VIII.

De HESIODI ASCRÆI *ætate, scriptis editis ac deperditis, eorumque quæ exstant editionibus atque interpretibus.*

De Hesiodi ætate. 1. *Certamen cum Homero an genuinum.* 2. 3. *De vita ejus scriptores, & observationes quædam.* 4. Ἔργα καὶ ἡμέραι. 5. *An ex Orphei & Melampodis descripta.* 6. *Argumentum.* 7. *Poëma illud admiratus Seleucus Nicator.* 8. *Primi decem versus utrum genuini.* 9. *Græci Scholiastæ* ἔργων *Hesiodi.* 10. Ἀσπὶς *à multis Hesiodo abjudicata.* 11. *Num fuerit pars* ἠοιῶν μεγάλων *sive quarti* καταλόγου? 12. *Græca in Aspidem scholia.* 13. *Theogonia Hesiodi & in eam veterum scripta deperdita.* 14. *Alii Theogoniæ scriptores, eorumque scopus, & num Theogoniæ Hesiodeæ quædam inserta sint è Theogonia Orphei.* 15. *Scholia edita & inedita in Hesiodi Theogoniam. Et deperditi quidam in alia Hesiodi scripta commentarii.* 16. *Catalogus scriptorum Hesiodi deperditorum cum variis observationibus.* 17. *Non videri scripsisse de herbis, de re Medica, nec separatim fabulas. Euthydemi poëmata sub Hesiodi nomine vulgata.* 18. *Editiones Hesiodi Græcæ.* 19. *Cum scholiis Græcis.* 20. *Græcolatinæ & notis illustratæ.* 21. *Metaphrases Hesiodi latinæ & vernaculæ.* 22. *Hesiodi fragmentum in Fulgentii Mythologia tentatum.* 23. *Hesiodus Homeri imitator &* ἑβραΐζων. 24. *Catalogus scriptorum à Græcis Hesiodi interpretibus allegatorum.* 25.

I.

DE ætate Heſiodi, Patria Cumani, ſed ab educatione in Aſcra* Bœotiæ vico Aſcræi, dicere quædam me memini libro ſuperiore c. XIII. ubi eorum teſtimonia in medium attuli, qui Heſiodum non dubitant Homero ipſo facere antiquiorem. Jam iis placet accedere, qui eum cum Euthymene & Archemacho apud Clementem I. Strom. p. 327. Homero ſupparem, annis tamen aliquantò juniorem fuiſſe ſtatuunt. Varro quidem apud Gellium Lib. III. c. 11. non dubium eſſe ait quin aliquo tempore eodem vixerint, idque ex epigrammate oſtendi, quod in tripode ſcriptum eſt qui in monte Helicone ab Heſiodo poſitus traditur Lib. III. Antholog. p. 389. & apud Dionem Chryſoſtomum orat. 2. de regno ſtatim ſub initium, & in certamine Homeri atque Heſiodi p. 327.

Ἡσίοδος Μούσαις Ἑλικωνίσι τὸν δ᾽ ἀνέθηκε
Ὕμνῳ νικήσας ἐν Χαλκίδι θεῖον Ὅμηρον.

Sed ab admiratoribus Heſiodi hoc confictum eſſe contendit Salmaſius p. 869. ad Solin. perinde ut alterum quod refertur ab Euſtathio ad Iliad. ά p. 5. & Scholiaſte Pindari ad Nemeonic. Od. 2.

Ἐν Δήλῳ τότε πρῶτον ἐγὼ καὶ Ὅμηρος ἀοιδοὶ
Μέλπομεν ἐν νεαροῖς ὕμνοις ῥάψαντες ἀοιδήν.

Georgius Syncellus p. 172. Ἡσίοδος ἐγνωρίζετο, ὃν Ἔφορος ἀνεψιὸν καὶ σύγχρονον Ὁμήρου φησίν. Ita legendum, male enim editum ὁμοῦ φησίν, quod pejus etiam vertit Goarus; *quem Ephorus nepotem & ſibi coævum celebrat.* Idem Syncellus p. 176. temporibus Davidis Regis: ἐπ᾽ αὐτοῦ ὁ μέγας ποιητὴς Ὅμηρος παρ᾽ Ἕλλησιν καὶ Ἡσίοδος.

II. Idem judicium viri eruditi ferunt de libello inſcripto ἀγὼν Ὁμήρου καὶ Ἡσιόδου quem græcè primus edidit H. Stephanus A. 1573. 8vo. (una cum Matronis & aliorum parodiis Homericis & reliquiis Pepli Ariſtotelis ſive epitaphiis Homericorum Heroum) & Dan. Heinſius itidem Græce tantum Heſiodo ſuo Lugd. Bat. 1603. 4to. ſubjecit. Hoc certamen Heſiodus cum Homero iniiſſe dicitur ad exequias Amphidamantis in Chalcide, coram Panide Rege, defuncti fratre, qui tripodem victoriæ præmium adeoque & primas non Homero ſed Heſiodo tribuit. Mentio hujus rei apud Plutarchum Lib. V. Sympoſiacon quæſt. 2. & in Convivio ſeptem Sapientum p. 153. ſeq.

* Heſiodi Ἐργ. v. 540. Strabo IX. p. 409. & 413. Ovid. IV. 14. 31. ſeq. è Ponto. Alius Heſiodus ſervus, cujus meminit Lyſias apud Svidam in Μουσαῖος. Alius Heſiodus qui adverſus hæreſes ſcripſit teſte auctore Prædeſtinati in limine Libri I. & hæreſi LXXXIII. Effigies Heſiodi noſtri exſtat T. 2. theſauri Antiquitatt. Græcar. Gronoviani tabula XXII. è Fulvio Urſino p. 23. Epitaphium à Pindaro poſitum apud Suid. in Ἡσιόδειον γῆρας. Aliud in appendice Vaticana proverbior. IV, 3.

Digitized by Google

153. seq. & apud Philostratum in Heroicis, Libanium in Socratis Apologiâ T. I. Opp. p. 653. Themistium Orat. XXX. p. 349. Præterea apud Joh. Tzetzam prolegomenis ad Hesiodum. Vide & Jani Rutgersii Varias lectiones p. 423. Heinsiii introductionem ad Hesiodum p. 42. seq. & Apostolium XV. 88. Erasmum in Adagio πάνδημος ψῆφος. Sanè victoriæ & tripodis Musis dedicati meminit ipse Hesiodus in ἔργοις v. 655. seq. Sed Homerum â se victum non memorat, de quo ambigit etiam Eustathius prolegom. ad Iliad. εἰ δὲ καὶ ἤριστεν Ὅμηρος Ἡσιόδῳ τῷ Ἀσκραίῳ καὶ ἡττήθη, ὅπερ ὀκνοῦς τοῖς Ὁμηρίδαις καὶ λέγειν, ζητητέον ἐν τοῖς εἰς τοῦτο γράψασιν, ἐν οἷς ἔκκεινται καὶ τὰ ῥητὰ τῆς ἔριδος. Homerum in campis Elysiis victum ab Hesiodo licet longe inferiore, fingit Lucianus 2. de vera Hist. T. I. p. 677.

III. Quanquam verò certamen illud quale hodiè fertur & post Adriani Imperatoris tempora cujus nominetenus meminit scriptum constat, totum confictum fortassis est, non minus quam σύγκρισις *Philistionis atque Menandri* edita â præstantissimis Viris Rigaltio ac Rutgersio, rem ipsam tamen contra tot tamque antiquos testes in dubium vocare non ausim. Neque id facere audet Clarissimus Dodvvellus, qui diss. 3. de Cyclis Græcorum eruditè de Homeri & Hesiodi ætate agit, & certamen illud circa annum primum Olympiadis undetrigesimæ * certatum esse concludit. Vicerit itaque Homerum ætate provectum (neque enim Tzetzæ de juniore nescio quo Homero conjectura probanda videtur) Vicerit inquam Homerum illum celebratissimum Hesiodus florens adhuc annis, ut Æschylus senex victus est â juvene Sophocle.

IV. Præterea *Cercopem* quendam (Milesium haud dubie Athenæo memoratum) cum Hesiodo certasse legas in Thomæ Magistri argumento ranarum Aristophanis: τῷ ὑπὲρ φύσιν Ὁμήρῳ τις ἀνώνυμος ἤριζε Σάτυρος (lege Σύαγρος) Ἡσιόδῳ δὲ Κέρκωψ. Laërtius II. 46. Καὶ Κέρκωψ ἐφιλονείκει Ἡσιόδῳ ζῶντι, τελευτήσαντι δὲ Ξενοφάνης. De vitâ Hesiodi non indiligenter agit Lilius Gyraldus dialogo 2. de Historiâ Poëtarum â Colomesio illustratus: & multa præfatur Joh. Tzetzes in suis ad ἔργα prolegomenis, quæ hoc loco â me repeti nihil est necesse. A Musis edoctum se testatur ipse in Theogoniâ v. 22. seq. & in ἔργοις v. 659. de quâ re videndus Dio Chrysost. diss. 77. & Maximus Tyrius diss. 22. illustratus â *Petro* Petito Lib. I. Miscellan. c. 20. Vaticinandi facultatem Hesiodo ereptum it Lucianus in

* Plerique omnes veterum ac recentiorum longe antiquiorem faciunt tum Hesiodum tum præcipue Homerum. Sed si verum est Thaletem qui natus est Olymp. XXXV. 1. fuisse inventorem æquinoctii, τροπῶν solis, & aliarum ejusmodi observationum Astronomicarum, non video quid responderi possit doctissimi Dodvvelli argumentis, cum non tantum apud Hesiodum illarum vestigia occurrant, sed & Heliotropii in Syra insula (â Pherecyde ut refert Laërtius lib. 1. sect. 119. positi) diserta mentio apud Homerum Odyss. ό. v. 403. Quamvis vero hanc potius probo loci istius Homerici interpretationem quam *Perraulti* & Boilæi p. 130. Observatt. ad Longinum, Fateor tamen in plerisq; illis traditionibus de inventis veteres neq; ita sibi constare, neq; adeo tantam meo judicio mereri fidem, ut ex illis certa argumenta Chronologica duci possint. Sic Anacharsidi inventam figuli rotam tribuunt Posidonius, Euphorus, Plinius, ut Laërtii & Svidæ testimonia omittam. Atqui τροχὸν κεραμέως diserte memorat Homerus Iliad. Σ. 600. Quid itaque? num Homerus junior Anacharside? Aut num audiendus Posidonius, qui *malebat versus* in Homeri libris *falsos esse quam fabulam*, ut ait Seneca Epist. 90. Neutrum puto verisimile, sed potius assentior Straboni & Senecæ, qui figlinæ rotæ usum pridem ante Anacharsin hominibus innotuisse existimarunt.

by Google

διαλέξει πρὸς Ἡσίοδον T. 2. Opp. p. 487. non abre quidem, ſi propriè hoc accipias de vi prædicendi futura, quicquid etiam adverſus Samoſatenſem diſputet Barthius Lib. II. Adverſ. c. 8. Vellejo judice *Vir* fuit Heſiodus *perelegantis ingenii & molliſſima dulcedine carminum memorabilis, otii quietisq; cupidiſſimus, ut tempore Homero, ita operis auctoritate proximus* L. I. c. 7. Ad Heſiodi ſepulchrū hirundines convolaſſe innuit Lucianus de morte Peregrini p. 588. T. 2. χελιδόνας enim illo in loco non κορώνας legendum eſſe contendit Menagius ad Laërtium p. 255. ſuavem hirundinum cantum obſervans fuiſſe Moſcho, Achilli Tatio aliisque. *Plutarchi* liber de vita Heſiodi, Lampriæ memoratus intercidit, quemadmodum & *Cleomenis* liber de Heſiodo cujus meminit Clemens Alex. 1. Strom. p. 300. Et quæ de Heſiodo ſcripſerat *Heraclides Heracleotes*, *Chamæleontis* civis ſui ſcripta expilans, de quo Laërtius L. V. ſect. 92.

V. Per opus Heſiodi cui auctoritatem Homericis ſcriptis proximam tribuit Vellejus, ſuſpicari liceat peculiariter ab eo intelligi Poëma cui titulus ἜΡΓΑ καὶ ἩΜΈΡΑΙ, *Opera & Dies*: nihil enim inter omnia Heſiodi ſcripta iſthoc unico eſt celebrius, nihil in veterum ſcriptis frequentius uſurpatum, imo quod ſolum pro Heſiodio agnoſcebant Bœotii Heliconis accolæ teſte Pauſaniâ in Bœoticis p. 771. Hoc perperam in duo diverſa ſcripta diſtingui, quorum alterum ἔργα alterum â v. 763. ἡμέραι inſcribatur, probat Dan. Heinſius in introductione c. 18. Olim enim doctrina τῶν ἡμερῶν ſive de diebus homini œconomo obſervandis, ſine ulla diſtinctione ἔργα ſive vitæ præcepta ſubſequebatur, ita ut communis ac generalis eſſet inſcriptio ἔργα καὶ ἡμέραι, quo nomine etiam allegant paſſim veteres unum aliquem verſum Poëtæ producentes, licet ſæpius brevitatis cauſâ tantum ἔργα appellant, neque cauſa eſt cur poſt verſum 380. ſecundus liber ἔργων incipiat, neque enim conſtat ab Heſiodo in plures libros hoc opus diviſum fuiſſe, neque hanc diſtinctionem vel ſcriptores antiqui vel codices MSS. probæ notæ agnoſcunt, ut docuit Joh. Georgius Grævius elegantioribus literis quas cum ſingulari laude ornabat nuper ereptus lection. Heſiod. c. 9. Quanquam Poëmatis iſtius â citharœdis per partes decantari ſoliti, partes ſingulæ pro argumenti varietate â veteribus Grammaticis laudantur interdum ſub titulis: δαιμονολογία, πανδώρα, πιθοιγία, * λήξεις &c. Quemadmodum partes poëſeos Homericæ ſimiliter ab argumento appellatas notatum â me ſupra eſt c. 3. num. 28. Sic & ἡμέρας Heſiodi ſeorſim quandoque laudant Grammatici recentiores, ut Johannes Tzetzes Chiliad. 12. v. 174. καὶ ἐν τῇ βίβλῳ ἡμερῶν ἀστρολογεῖ ἢ πόσα; Euſtathius ad Odyſſ. Σ. p. 661. ἢ καὶ ὅτι πρὸς τὰς ἡλιακὰς ἡμέρας βιοῦμεν ὁποῖον τι καὶ τὸ Ὀρφέως καὶ Ἡσιόδου περὶ Ἡμερῶν.

VI. Dici-

* Vide Euſtath. in Iliad. ω. p. 1501. Heinſii introduction. c. 7. Heſiodum ῥαψῳδὸν vocat Lucianus in Hermotimo, T. 1. p. 522.

VI. Dicitur Hesiodus in hoc opere imitatus esse ἔργα καὶ ἡμέρας Orphei, de quibus dixi Lib. I. c. XIX. §. III. Sed Plinius Lib. XIV. c. 1. affirmat Hesiodum præcepta agricolis pandere orsum, & Lib. XVIII. c. 25. principem omnium de agriculturâ præcepisse. Ac valde incertum est, poëmata Orpheo tributa Hesiodo fuisse antiquiora, perinde ut fallitur idem Joh. Tzetza qui in scholiis p. 180. b. editionis Heinsianæ putat Hesiodum quædam hausisse ex * *Melampode*, cum Melampus ille ex quo ibi nonnulla â Tzetza proferuntur longe sit Hesiodo junior & libros suos Ptolemæo Philadelpho inscripserit.

VII. Quanquam verò vocabulum ἔργον peculiariter interdum dicitur de agriculturâ, operisque rura colentium, ut notavit Eustath. ad Iliad. ρ'. p. 1135. & de hoc ipso Hesiodi poëmate agens Olympiodorus in 1. Meteor. praxi 17. Salmasius de usuris p. 299. Petrus Moll ad Longum p. 37. & Anna Daceria p. 22. ad Anacreontem, ac novissime Clariss. Lambertus Bos Observ. Critic. c. VI. p. 32. seq. Præterea Manilius quoque non aliud scriptum intellexit cum Lib. II. v. 19. sq. de Poëta nostro cecinit:

Quin etiam ruris cultus legesque rogavit
Militiamque soli, quos colles, &c.

Neque Plinius XIV. 1. *Tanto priscorum cura fertilior aut industria felicior fuit, ante millia annorum* (scripsit Plinius circa Annum U. C. 830.) *inter principia litterarum Hesiodo præcepta agricolis pandere orso, subsecutisque non paucis hanc curam ejus.* Neque Themistius Orat. XXX. ubi ei Hesiodus dicitur τὴν ποίησιν διανείμας εἰς Ἡρώων τε καὶ Μουσῶν ἐπαίνους, καὶ τὴν γεωργίαν ἐν τούτοις τάξας. Tamen Hesiodi scopus princeps in hoc Poëmate non fuit agri colendi rationem tradere, sed *Persen* fratrem suum (quem ἐποποιὸν nescio quam vere Svidas vocat) à voluptatibus & otio avocare, Ethicisque atque œconomicis præceptis imbuere: ἔγραφε δὲ βιβλίον τὸ παρὸν πρὸς Πέρσην τὸν ἀδελφὸν παραίνεσιν ἠθικὴν καὶ οἰκονομικὴν περιέχον παντοίαν, quam Tzetzæ observationem introductione sua multis confirmavit Dan. Heinsius, & capite ult. ostendit vocabulum ἔργα latius sumi debere, ac de universis quæ bono œconomo facienda incumbunt, esse intelligenda. Illam viri docti sententiam Scholiastes Nicandri quoque comprobare videtur dum p. 27. b. Hesiodum laudat ἐν τοῖς πρακτομένοις, præcipue vero Maximus Tyrius Heinsio ipsi commemoratus qui diss. 16. ait Hesiodum scripsisse τὰ εἰς τὸν βίον ἔργα τε ἃ δραστέον καὶ ἡμέρας ἐν αἷς δραστέον. Sic Θαλάσσια ἔργα scripserat Pancrates Arcas laudata Athenæo VII. p. 283. & alibi.

VIII. In deliciis hoc Poëma fuit olim Seleuco Nicatori, ita ut capiti ejus mortui appositum fuerit inventum teste Ptolemæo Hephæstione Lib. V. apud Photium cod. 190.

IX. Primos decem versus Hesiodum autorem agnoscere negat Plutarchus

* Hunc locum ni fallor respicit Salmasius p. 825. de annis Climactericis, ubi Melampodem refert inter eos qui ἡμέρας scripserint. Sed & Hesiodi loca quædam illustrat ibidem vir doctissimus.

tarchus, qui Lib. IX. Symposiacon problem. I. versum οὐκ ἄρα μοῦνον ἔην ἐρίδων γένος vocat πρῶτα τῶν ἔργων. Negat Pausanias in Boeoticis p. 771. ex mente accolarum Heliconis, qui procemium in Musas Hesiodo abjudicabant & initium poëmatis affirmabant esse τὸ ἐς ἐρίδας, demonstratis scriptori illi antiquissimis plumbeis laminis in quibus τὰ ἔργα eo modo inscripta erant. Similiter Joh. Tzetzes auctor est procemium Hesiodo abjudicatum esse ab Aristarcho, Praxiphane Theophrasti discipulo, aliisq; ἰστέον ὅτι Ἀρίσταρχος καὶ ἕτεροι ὀβελίζουσι τὸ προοίμιον, καὶ Πραξιφάνης ὁ μαθητὴς Θεοφράστου, λέγων ἀπροοιμιάστῳ βιβλίῳ ἐντυχεῖν, ἀρχομένῳ ἐντεῦθεν. Οὐκ ἄρα μοῦνον ἔην ἐρίδων γένος. Rejicit etiam Heinsius c. 17. introductionis, professus mali Poëtæ esse sed boni Philosophi & qui cum cura hunc librum perlegerit. Neq; defuisse olim, qui Hesiodi poëmata interpolarent, docet Pausanias in Corinthiacis p. 171. At enim Dio Chrysostomus diss. 12. p. 199. ita hoc procemium Hesiodi esse non dubitat, ut propter illud Hesiodū etiam præferat Homero.

X. In ἔργα καὶ ἡμέρας triplicia Græca extant scholia atque commentaria, in quibus singulis procemium quoque explicatur. Antiquissima sunt *Procli* neque integra illa sed excerpta tantum * ἐκ τῶν Πρόκλου Διαδόχου, argumenti maximam partem Philosophici, moraliaque & παιδευτικὰ persequentis. Secunda sunt ** *Joh. Tzetzæ* hominis non ineruditi, sed vani & Proclo sæpe præter rem petulanter insultantis. Tertia *Emanuelis Moschopuli* Grammatica & intelligendæ Poëtæ dictioni utilissima. Denique subjecta est *Joh. Protospatharii* ἐξήγησις φυσικὴ τῶν ἡμερῶν Ἡσιόδου in filii gratiam ab auctore scripta & paucissimorum foliorum. Porro ediscendum pueris Hesiodum datum esse jam olim, docet vel Ciceronis illud Lib. VI. ad familiar. Ep. 18. *Lepta suavissimus ediscat Hesiodum, & habeat in ore:* τῆς δ' ἀρετῆς ἱδρῶτα. Etiam à Rhapsodis cantatum ad lyram, testis Plutarchus IX. sympos. p. 736. 743.

XI. Solet Hesiodi ἔργοις vulgò subjici ἈΣΠῚΣ ἩΡΑΚΛΈΟΥΣ sive *de scuto Herculis poëma*, quod plurimi olim negarunt esse Hesiodi. Nam præter Bœotos quos sola ἔργα pro genuino Hesiodi scripto habuisse ex Pausania ante notavi, Aristophanes Grammaticus eam suppositiam esse ratus est & ex Homeri descriptione ἀσπίδος Iliad. Σ. expressam, teste anonymo græco scholii quod in editione Aldina Ἀσπίδι subjicitur. Longinus in libro περὶ ὕψους p. 56. versum Ἡσιόδειον ex Aspide proferens addit: εἴγε Ἡσιόδου καὶ τὴν ἀσπίδα θετέον. Theodosius Alexandrinus in scholiis ineditis ad Dionysium Thracem: δεῖ δὲ τὸν Γραμματικὸν καὶ τὰ Ἑλληνικὰ βιβλία γινώσκειν. Ἐστὶ γὰρ

* Ita conjicio ex his verbis Græcis quæ in editionibus præponi video. In MSto tamen codice Gudiano, qui editis locupletior non est, inscribitur: Πρόκλου Διαδόχου εἰς τὰ ἔργα καὶ ἡμέρας Ἡσιόδου.

** Meminit Tzetzes ipse Chil. VI. v. 842.

Digitized by Google

γὰρ καὶ ἐν αὐτοῖς ὁμώνυμα βιβλία ψευδῆ, οἷον ἡ ἀσπὶς Ἡσιόδου καὶ τὰ Θηριακὰ Νικάνδρου, ἑτέρων γάρ εἰσι ποιητῶν. In aliis ad eundem Dionysium scholiis ineditis: ζητοῦμεν δὲ καὶ τὸν συγγραφέα, ἵνα τὸ ἀξιόπιστον ἢ μὴ τοῦ συγγραψαμένου καταλάβωμεν. Τοῦτο δὲ διὰ τὰ ἀπίγραφα (forte ψευδεπίγραφα) τῶν βιβλίων, ὡς ἔχει ἡ ἀσπὶς Ἡσιόδου, ἑτέρου γάρ ἐστιν. Ἐπιγραφῇ δὲ καὶ ὀνόματι ἐχρήσατο τοῦ Ἡσιόδου, ἵνα τῇ ἀξιοπιστίᾳ τοῦ ποιητοῦ ἀξία κριθῇ ἀναγνώσεως. Eustathius ad Iliad. Σ. p. 1218. ex Homeri æmulatione (ὁμηρικῷ ζήλῳ) quædam in illa expressa notat, sed p. 2110. tamen tantum ait interesse inter Homeri Ἀσπιδοποιίαν* & Hesiodi aspidem, quantum inter divinum opus & hominis.

XII. In veteri scholio quod in editione Aldina subjicitur, notatur illius initium legi in quarto Hesiodo Catalogo. Τῆς Ἀσπίδος ἡ ἀρχὴ ἐν τῷ δ΄. καταλόγῳ φέρεται μέχρι στίχων ν΄. καὶ σ΄. Hunc quartum Catalogum viri docti non absurde sentiunt complexum fuisse Hesiodo tributas μεγάλας ἠοίας, Eunapio in Ædesio aliisque pluribus commemoratas, quarum partem esse Aspidem, prima hujus poëmatis vox ἠοίη dubitare nos vix permittit, & jam pridem persvasum fuit Guil. Cantero Lib. IV. nov. lect. c. 3. Tres priores Catalogi subinde laudantur sub titulo κατάλογοι γυναικῶν. Sane Harpocrationi in μακροκέφαλοι & Svidæ in ὑπὸ γῆς οἰκοῦντες laudatur Hesiodus ἐν τρίτῳ γυναικῶν καταλόγῳ. Post librum quartum ἠοίας μεγάλας complexum fuit quintus ἡρωϊκὴ γενεαλογία sive ἡρωογονία, heroum natales ex fœminis illustribus describens. Nam teste Maximo Tyrio diss. 16. Hesiodus χωρὶς μὲν τῶν ἡρώων, ἀπὸ γυναικῶν ἀρχόμενος, κατέλεγε τὰ γένη, ὅστις ἐξ ἧς ἔφυ. Vide quæ in hanc rem disputata sunt viris doctissimis Samueli Petito ad leges Atticas p. 460. seqq. Is. Casaubono ad Strabonem Lib. I. p. 26. Dan. Heinsio ad Hesiodi interpretes p. 76. seq. & Joh. Meursio Atticarum lectionum Lib. II. c. 20. Quanquam vero Aspidem ita ponimus fuisse ἠοιῶν μεγάλων partem, nihilominus incerta res fuerit de auctore Hesiodo, quoniam totum illud opus suspectum doctis jam pridem fuisse testatur Ælianus, ubi ad illud respiciens, subjungit: εἰ μὴ ἄρα οὐκ εἰσιν Ἡσιόδου τὰ ἔπη, ἀλλ᾽ ὡς πολλὰ καὶ ἄλλα κατέψευσται αὐτοῦ Lib. XII. Var. Hist. p. 726. edit. præclaræ Perizonianæ. Josephus Scaliger Epistola 247. ad Salmasium p. 530. *Ut anni sic poëseos græcæ quatuor tempestivitates fuisse animadverti. Prima fuit illa in qua princeps Homerus & Hesiodus. Hanc potes judicare atque adeo vocare ver Poëtices, pubertatem*

potius

* Ut Homeri partem postremam Iliados Σ ἀσπιδοποιίαν vocat Eustathius & Pseudo Didymus ad v. 491. ita Servio ad 12. Æneid. v. 161. Hesiodus etiam laudatur in Ἀσπιδοποιίᾳ. Philostratus junior teste Svidâ scripserat Παράφρασιν τῆς Ὁμήρου ἀσπίδος. Judice Ludovico Hesselio (Clovis Hesteau) Hesiodus Homericum Achillis scutum in suo poëmate fideliter expressit. *Hesiode en son Aspis n' a fait que rebatre le bouclier d' Achilles forgé par Homere,* Vide Antonii Verderii Bibliothecam Gallicam p. 232.

Digitized by Google

potius quam infantiam. Excipit eam æstas, non fervida quidem sed quæ ex illo vero vestigia non obscura retinuit, in qua Onomacritus, Solon, Tyrtæus, & quisquis auctor fuit τῶν ἠοιῶν καὶ τῆς ἀσπίδος, quam præpostero judicio Criticorum natio Ascræo illi tribuit. Scaligero assentiuntur Heinsius & in libro de poëtis Vossius. Apollodoro tamen aliter olim visum, qui libro secundo Bibliothecæ Aspidem audacter Hesiodo adscribit. Ad quem locum Tan. Faber p. 274. *Sane miror fuisse olim atque adeo hodieque reperiri qui ea de re dubitant. Certa enim res est, & qui Hesiodi non esse putant τὴν ἀσπίδα, næ illi poësin græcam haud satis norunt.* Audacter etiam Aspidem Hesiodo tribuit Athenæus lib. 4. p. 180. Sed & Megacles Atheniensis & Apollonius Rhodius & Stesichorus Hesiodi esse illud poëma non dubitarunt, ut notat auctor vetus scholii quod in editione Aldina Aspidi subjici dixi & hoc loco integrum describam: Τῆς Ἀσπίδος ἡ ἀρχὴ ἐν τῷ δ΄ Καταλόγῳ φέρεται μέχρι στίχων ν΄ καὶ ς΄. Ὑπώπτευκε δὲ Ἀριστοφάνης οὐχ ὁ κωμικὸς ἀλλά τις ἕτερος Γραμματικὸς, ὡς οὐκ οὖσαν αὐτὴν Ἡσιόδου, ἀλλ᾽ ἑτέρου τινὲς, τὴν Ὁμηρικὴν Ἀσπίδα μιμήσασθαι προαιρουμένου. Μεγακλῆς δὲ ὁ Ἀθηναῖος γνήσιον μὲν οἶδε τὸ ποίημα, ἄλλως δὲ ἐπιτιμᾷ τῷ Ἡσιόδῳ, ἄλογον γάρ φησι ποιεῖν Ἥφαιστον τοῖς τῆς μητρὸς ἐχθροῖς ὅπλα παρέχοντα. Ἀπολλώνιος δὲ ὁ Ῥόδιος ἐν τῷ γ΄ φησὶν αὐτοῦ εἶναι ἔκ τε τοῦ χαρακτῆρος καὶ ἐκ τοῦ τὸν Ἰόλαον ἐν τῷ καταλόγῳ εὑρίσκειν ἡνιοχοῦντα τῷ Ἡρακλεῖ. Ὡσαύτως δὲ καὶ Στησίχορός φησιν Ἡσιόδου εἶναι τὸ ποίημα.

XIII. In hoc Poëma exstant commentarii Græci *Johannis Tzetzæ* & alterius *Johannis Pediasimi*, Diaconi, junioris utique Joh. Philopono quem laudat p. 197. In Etymologico MS. apud doctissimum Kusterum in ἀλκαία allegantur *Hieronymus* & *Epaphroditus* ἐν ὑπομνήματι ἀσπίδος Ἡσιόδου.

XIV. Superest ex iis quæ exstant Hesiodo tributis scriptis dicenda, longe celeberrima ΘΕΟΓΟΝΊΑ, hoc est *Deorum generatio* ut Lactantius transfert lib. I. c. 5. sive *origines Deorum* γεννητῶν* quam non memini à quoquam vocari in dubium aut Hesiodo abjudicari nisi ab unis Boeotiis de quibus supra dixi ex Pausania p. 771. Neque tamen per omnia fidem Boeotiis habuit ipse Pausanias sed p. 781. laudans Hesiodum in Theogonia subjungit: προσιέσθω δὲ ὅτῳ φίλον τὴν θεογονίαν. Confer eundem p. 634. Neque dubitarunt illam Hesiodo tribuere Pythagoras, (qui finxit Hesiodi animam vidisse se apud inferos vinculis adstrictam columnæ æreæ, stridentemque, propter ea quæ de Diis finxerat teste Laërtio lib. VIII. sect. 21.) Herodotus lib. II. c. 53. Plato, qui Theogoniam subinde sequitur notante Proclo in Timæum lib. 5. p. 291.

* Vide Radulphum Cudvvorthum libro de vero Systemate intelligibili universi p. 211. 212. 216. Johannem Clericum ad v. 44. & 106. Porro Theogoniam ante ἔργα καὶ ἡμέρας ab Hesiodo editam non dubitat *Proclus* p. 24. ad Hesiodum δῆλον δὲ ὡς προεκδέδοται ἡ Θεογονία. Confer quæ de ordine scriptorum hujus Poëtæ notavi infra num. 19.

ed by Google

p. 291. Ariſtoteles Lib. III. de cœlo c. 1. & alibi, Manilius Lib. II. v. 12. ſeq. nec Agatharchides Cnidius apud Photium p. 722. edit. Hœſchelii, neque Eratoſthenes in Cataſteriſmis c. 9. & 1. & 19. & 32. neq; *Acuſilaus* b) Argivus, qui in Thegonia ſua Heſiodum ſæpe numero caſtigavit teſte Joſepho lib. 1. contra Apionem p. 1034. neq; *Eumelus* Corinthius, à quo non minus atque ab Acuſilao, Heſiodi Theogoniam proſario ſermone expreſſam & pro ſuâ venditatam eſſe tradit Clemens Alexandr. 6. Strom. p. 629. Neque *Xenophanes Colophonius*, quem in elegiis ſuis ac Jambis perſtrinxiſſe ea quæ Heſiodus de Diis ſcripſerat, teſtatur Laërtius IX. 18. & Sextus Empiricus adverſus Mathematicos lib. 1. p. 57. & 341. Neq; *Demoſthenes Thrax*, à quo ejuſdem Theogoniæ Heſiodeæ metaphraſin proſariam ſcriptam eſſe Svida referente cognoſcimus, vel *Ariſtonicus* Grammaticus aut *Zenodotus* Alexandrini, quos in Heſiodi Theogoniam ſcripſiſſe, ut Sabinum Sophiſtam in Acuſilai, ex eodem Svida conſtat. Nec *Zeno Stoicus*, quem Cicero lib. 1. de natura Deorum c. 36. teſtatur Theogoniam interpretatum eſſe, nec *Chryſippus* denique, quem idem Cicero lib. II. auctor eſt fabulas Orphei, Muſæi, Heſiodi, Homerique ad rerum naturam accommodaſſe.

XV. Nihil vero aliud ſignificare videntur veterum Genealogiæ ac Theogoniæ, quales præter Heſiodum ſcripſerunt Abaris c), Muſæus d), Pherecydes Athenienſis e), Orpheus f) Ariſteas, Epimenides g), Antiphon h), Hecateus, * Andron, ** Dromocrides i), Æmilius Ma-

b) Acuſilai Argivi genealogias laudant præter Strabonem & alios Voſſio dictos in Hiſt. Græcis p. 436. Tertullianus lib. 2. ad Nationes c. 2. (ubi male viri docti reponunt *Arceſilaus*.) Schol. Heſiodi ad Theogon. p. 269. Scholiaſtes Homeri & Svidas, qui refert Acuſilaum genealogias ſcripſiſſe ἐκ δέλτων χαλκῶν. Miror Clariſſimo Dodvvello in Diſſ. de ætate Phalaridis p. 25. ſeq. Acuſilaum antiquiorem videri Heſiodo, vel ſaltim ἠοιῶν μεγαλῶν ſcriptore. Arduum enim mihi eſſe videtur in tam remota antiquitate veritatem hiſtoricam argumentando aſſequi vel tueri contra diſerta veterum ſcriptorum teſtimonia. *Præcipue* obſervandum, quod apud Svidam in συγγράφω diſerte legitur, τὰ Ἀκυσιλάυ νοθεύεσθαι. Confer Valeſium ad Harpocrat. in Ὁμηρίδαι. Alius fuit Acuſilaus Athenienſis Rhetor, ſub Galba, de quo idem Svidas. Alius denique Acuſilaus Tarentinus Pythagoricus Jamblicho memoratus.

c) Svidas in Ἄβαρις.

d) Laërtius in prooemio.

e) Vide quæ viri docti notant ad Laërtium in Pherecyde, & Svidam in Φερεκύδης. Idem opus ni fallor reſpicitur ab Eratoſthene in Cataſteriſmis, Scholiaſte Homeri, Germanici, Pindari & Apollonii, quando Pherecydem laudant.

f) De hoc dixi ſupra Lib. I. c. 19. Adde Theodor. Canterum I. 26. & II. 26. Var. Lect. & Rich. Bentleium in limine Epiſtolæ ad Joh. Millium.

g) Vide de Epimenide ſupra Lib. I. c. VI. §. 3. & de Ariſtea Lib. I. c. II. §. 6.

h) Irenæus Lib. II. 19.

* Athenæus lib. IV.

** Schol. Apollonii. Confer H. Lindenbrogium ad Cenſorinum p. 33.

i) Fulgent. II. 17. Mythol.

Digitized by Google

Macer k), itemq; alii, nihil inquam videntur significare aliud, quam Cosmogoniam Φυσιογονίαν ac Geogoniam fabulis Poëticis obumbratam, ut recte observatum est acutissimo Philosopho Thomæ Burneto in Archæologia Philosophica p. 297. 399. seq. & in theoria telluris lib. 2. c. 7. ubi inter alia locum insignem in Aristophanis avibus p. 395. edit. Froben. confert cum Orpheo atq; Hesiodo. Adde Simplicium ad 3. de cœlo, comment. VI. & Cotelerii notas ad recognitiones Clementis lib. X. c. 31. Nescio satisne firmum argumenti genus sit Thomæ Galei viri cum insigni græcarum literarum jactura nuper denati, qui in notis ad Apollodorum p. 6. ex eo quod in Theogonia Hesiodi v. 218. Parcæ noctis filiæ esse dicuntur, at v. 913. Jovis ac Themidis; concludit, Poëma hoc non unius esse auctoris, & fortasse partem Theogoniæ Orphei Hesiodo adsutam.

XVI. In Theogoniam exstant commentarii græci duplices, quorum unus inscribitur: τοῦ σοφωτάτου καὶ λογιωτάτου Κυροῦ Ἰωάννου Διακόνου τοῦ Γαληνοῦ εἰς τὴν Ἡσιόδου θεογονίαν ἀλληγορίαι, l) alter vero: σχόλια εἰς τὴν Ἡσιόδου θεογονίαν παλαιά, quorum auctorem *Didymum* existimasse videtur Natalis Comes lib. 6. c. 18. Mythologiæ p. 633. Joh. Alexander Brassicanus A. 1530. præf. ad Salvianum testatus est se habere *Johannis Philoponi* cognomento Grammatici commentarios in Hesiodum, fortassis non alios intelligens quam quos sub *Johannis Galeni* nomine habemus, vel commentarios in ἔργα καὶ ἡμέρας sed qui Tzetzæ sunt non Philoponi. Alium tamen ineditum Hesiodi Scholiasten allegat Henr. Stephanus de instituendis Græcæ linguæ studiis p. 8. & Demetrii Triclinii Scholia in *Theogoniam Hesiodi* MSta exstare in Bibl. Vindobonensi testatur Nesselius IV. p. 21. ne deperditos Poëtæ exegetas memorem, *Demetrium Ixionem Adramyttenum* & *Dionysium Corinthium* de quibus Suidas; tum commentarios *Plutarchi* m) laudatos Gellio lib. XX. c. 8. & in græcis ad Hesiodum scholiis passim: *Aristotelisque* ἀπορήματα Ἡσιόδου, quæ inter Philosohi scripta refert Anonymus vitæ ejus auctor à Menagio vulgatus ad Laërtium p. 202. *Aristonici* Alexandrini περὶ τῶν σημείων τῶν ἐν τῇ θεογονίᾳ Ἡσιόδου. Suid.

XVII. Theo-

k) Nisi apud Nonium in *picumnus* (quæ avis est Marti dicata) legendum *Ornithogonia*, ut sane videtur. Confer Colomesium ad Gyraldum p. 217. Idem p. 120. notat *Cynæthonem* Lacedæmonium, cujus etiam Ἡρακλείαν laudat Schol. Apollonii, non *Theogoniam* scripsisse, ut affirmat Gyraldus, sed *Telegoniam*. Atque ita Vossius quoque p. 13. de Poëtis Græcis ex Eusebii Chron. ad Olymp. V. 3. quanquam Meursius IV. 17. Misc. Lacon. apud Hieronymum & Marianum Scotum putat legendum *Genealogiam*, quia Pausanias testatur eum γενεαλογῆσαι ἔπεσι. Sed hoc etiam in Telegonia facere potuit. Constat tamen alioqui Telegoniam scriptam ab Eugamone Cyrenæo, quem Æsopo æqualem facit Syncellus p. 239.

l) Allegoricos in Theogoniam interpretes legisse se innuit Eustathius ad Iliad. Ξ. p. 982.

m) P. Lambecius in lucubratt. Gellianis p. 117. pro verbis Gellii *in IIII. in Hesiodum commentario*, omnino scribendum suadet *in Isin & Osiridem commentario*. Sed quanquam in libro de Iside & Osiride gemina quædam leguntur iis quæ Gellius è Plutarcho producit, non audeo tamen conjecturæ Lambecianæ accedere contra fidem Codicum MSS. cum rem eandem tradere Plutarchus potuerit & tradiderit non semel pluribus in scriptis suis.

Digitized by Google

XVII. Theogoniam suam ita claudit Hesiodus, ut post genealogiam Deorum ad fœminarum genus decantandum Musas adhortetur:

Νῦν δὲ γυναικῶν φῦλον ἀείσατε Ἡδυέπειαι
Μοῦσαι Ὀλυμπιάδες κοῦραι Διὸς αἰγιόχοιο.

Nimirum ut ad DEPERDITA HESIODI SCRIPTA (sedecim enim poëmata ab Hesiodo composita esse affirmat Joh. Tzetzes) pedem promoveamus, in iis primo statim loco memorandus venit;

ΓΥΝΑΙΚΩ͂Ν sive ut Eustathius ad Iliad. ι. p. 643. allegat ἩΡΩΐΔΩΝ ΚΑΤΆΛΟΓΟΣ Α, Β, Γ. tum

ΓΥΝΑΙΚΩ͂Ν ΚΑΤΆΛΟΓΟΣ Δ, sive ἩΟΐΑΙ ΜΕΓΆΛΑΙ (quarum forte pars super est, Scutum Herculis) Et

ἩΡΩΓΟΝΊΑ sive ἩΡΩΙΚῊ ΓΕΝΕΑΛΟΓΊΑ. Vide si lubet quæ de quinque hisce libris ita distinguendis dixi paulo ante §. 12. ubi agebam de Aspide sive Scuto, nec male hac ratione constabit numerus librorum à Suida assignatus, cui inter Hesiodi scripta memorantur Ἡρωικῶν γυναικῶν κατάλογος ἐν βιβλίοις πέντε, quod opus ab Aspide ibidem distinguit non minus ac Tzetzes in suis ad Hesiodum prolegomenis. In illis Catalogis Hesiodum etiam de Deorum nuptiis egisse testatur Menander Rhetor p. 628. πολλὰ δὲ καὶ αὐτοῦ ἐν τοῖς καταλόγοις τῶν γυναικῶν περὶ θεῶν συνουσίας καὶ γάμου. Hesiodi exemplo Ἡρωικὰς Θεογαμίας scripsit *Pisander* Poëta memoratus Zosimo Lib. V. c. 29. Catalogi Hesiodei mentio etiam apud Lucian. in amoribus T. 1. p. 875. Stephanum in γερηνία &c. Dio autem Chrysostomus. 2. de regno p. 21. ex hoc probat Hesiodum ipsum se Homero inferiorem libenter agnovisse, quod Heroibus Homero relictis, ipse celebrandas sibi sumserit mulieres.

Præterea Hesiodo adscriptæ fuerunt ΠΑΡΑΊΝΕΣΙΣ sive ὙΠΟΘΗ͂ΚΑΙ ΧΕΊΡΩΝΟΣ ad Achillem instituendum, de quo scripto dictum est supra libro primo in *Chirone*.

ΜΕΛΑΜΠΟΔΊΑ sive ΕἸΣ ΤῸΝ ΜΆΝΤΙΝ ΜΕΛΆΜΠΟΔΑ. De hoc quoque poëmate, cujus librum tertium laudat Athenæus Lib. XIII. p. 609. egi superiore libro in *Melampode*.

ἈΣΤΡΟΝΟΜΊΑ ΜΕΓΆΛΗ sive ἈΣΤΡΙΚῊ ΒΊΒΛΟΣ. Plinius lib. XIIX. c. 25. *Occasum matutinum Vergiliarum Hesiodus, nam hujus quoque nomine exstat Astrologia, tradidit fieri cum æquinoctium autumni conficeretur.* Scholiastes Arati ad v. 255 τὰς καλουμένας ὑάδας, ὧν καὶ Ἡσίοδος ἐν τῇ ἀστρικῇ αὐτοῦ τὰ ὀνόματα διδάσκει βίβλῳ, λέγων. Φαισύλη ἠδὲ Κορωνὶς εὐστέφανός τε Κλέεια Φαιώ θ' ἱμερόεσσα καὶ Εὐδώρη τανύπεπλος. Eosdem versus profert Joh. Tzetzes in scholiis ad ἔργα p. 92. & Variar. Hist. Chil. 12. v. 169. seq. βίβλον ἀστρικὴν Hesiodi laudans, quam tamen non videtur ipse inspexisse. Respectu hujus operis potissimum Callimachus opinor Aratum ut Hesiodi ζηλωτὴν perstrinxit in notissimo epigrammate quod

δὲ αὐτοὶ ἔτοι λέγουσι καὶ ὡς μαντικὴν Ἡσίοδος διδαχθείη παρὰ Ἀκαρνάνων, καὶ ἔστιν ἔπη μαντικὰ, ὁπόσα περ καὶ ἐπελεξάμεθα καὶ ἡμεῖς, καὶ ἐξηγήσεις ἐπὶ τέρασιν. Neſcio iidem ne fuerint.

ΘΕΙ͂ΟΙ ΛΌΓΟΙ, de quibus Maximus Tyrius diſſ. 16. de Heſiodo agens, χωρὶς δὲ αὐτοῦ, inquit, πεποίηνται οἱ Θεῖοι λόγοι, ἅμα δὲ τοῖς λόγοις θεογονία.

ΚΕΡΑΜΕΙ͂Σ. Vide ſupra, c. 2. inter ſcripta Homeri deperdita num. 13.

ΜΕΓΆΛΑ ἜΡΓΑ. Athenæus lib. 8. p. 364. ἅπερ πάντα ἐκ τῶν εἰς Ἡσίοδον ἀναφερομένων μεγάλων Ἠοιῶν καὶ μεγάλων ἔργων παρῴδηται. Confer Langbænium ad Longinum p. 57. edit. Tollianæ.

ΚΉΫΚΟΣ ΓΆΜΟΣ. Idem Athenæus lib. II. p. 49. ὅτι Ἡσίοδος ἐν Κήϋκος γάμῳ, κἂν Γραμματικῶν παῖδες ἀποξενῶσι τοῦ ποιητοῦ τὰ ἔπη ταῦτα, ἀλλ' ἐμοὶ δοκεῖ ἀρχαῖα εἶναι, τρίποδας τὰς τραπέζας φησί. Plutarchus VIII. 8. ſympoſiac. ὡς ὁ τὸν Κήϋκος γάμον εἰς τὰς Ἡσιόδου παρεμβαλὼν εἴρηκεν.

XVIII. DE HERBIS ſcripſiſſe Heſiodum colligunt viri docti ex Plinii Lib. 15. c. 1. Lib. 21. c. 17. & 20. Lib. 22. c. 22. Lib. 25. c. 2. Sed fortaſſe obiter in aliis poëmatis iſta tractaverat Heſiodus, ut de ſcolymo & aſphodelo dixit in ἔργοις.

DE MEDICINA ſcripſiſſe ſingulari quodam libro, minus adhuc mihi perſuadeo, licet *Cleodemus* Medicus apud Plutarchum in convivio ſeptem ſapientum p. 158. contendit Heſiodum Medicum fuiſſe, qui tam accuratè & perite de victus ratione, vini temperie, aquæ bonitate, lavacris, mulieribus, congreſſus tempore & infantum ſeſſione diſſeruerit.

Neque FABULARUM quæ Æſopo tribuuntur auctor fuit, aut ſingulari quodam opere *apologos* ſcripſit Heſiodus, licet eodem Plutarchi loco legas Æſopum ſeſe Heſiodi diſcipulum jure profiteri poſſe, propter fabulam de accipitre & luſcinia apud Heſiodum in ἔργοις v. 202. ſeq. & Quintilianus Lib. 5. c. 11. negat fabulas originem accepiſſe ab Æſopo, ſed videri primum auctorem earum Heſiodum. Hermogenes in progymnaſm. Priſciano interprete: *Ubi ſunt fabulæ vetuſtiſſimi quoque auctores ut Heſiodus, Archilochus, Horatius. Heſiodus quidem luſciniæ, Archilochus autem vulpis, Horatius muris.* Theon Alexandrinus in progymnaſm. p. 22. Αἰσώπειοι δὲ ὀνομάζονται οἱ μῦθοι ὡς ἐπίπαν, οὐχ ὅτι Αἴσωπος πρῶτος εὑρετὴς τῶν μύθων ἐγένετο, Ὅμηρος γὰρ καὶ Ἡσίοδος (confer Svidam in μῦθος) καὶ Ἀρχίλοχος καὶ ἄλλοι τινὲς πρεσβύτεροι γεγονότες αὐτοῦ φαίνονται ἐπιστάμενοι, καὶ δὴ καὶ Κόννις ὁ Κίλιξ (ita recte Colomeſius in Opuſculis p. 224. & p. 103. ad Gyraldum) καὶ Θοῦρος ὁ Συβαρίτης καὶ Κυβισσὸς ἐκ Λιβύης μνημονεύονται ὑπό τινων ὡς μυθοποιοί, ἀλλ' ὅτι Αἴσωπος αὐτοῖς μᾶλλον κατακόρως καὶ δεξιῶς ἐχρήσατο. Deniq; Euphorion, teſte Svidâ, Heroicum Poëma edidit quod inſcripſit Ἡσίοδον. Inter Teleclidis Comœdias quoq; fuit Ἡσίοδος memorata eidem Svidæ in οὐδαμῇ & Scholiaſti

Ariſto-

Aristophanis, Athenæo Ἡσιόδοι. Neque prætereundum est quod *Euthydemus* Atheniensis versus quosdam sub Hesiodi nomine vulgasse traditur ab eodem Athenæo L. III. p. 116. Pythagoram Homeri & Hesiodi carminibus decantatis animum suum delinire solitum refert Porphyrius in ejus vita p. 21. Neque Homeri tantum sed Hesiodi quoque carmina μελῳδηθῆναι testatur Athenæus Lib. XIV. p. 620.

XIX. Superest ut jam deinceps editiones præcipuas scriptorum Hesiodi quæ exstant, succinctè persequamur.

Editiones Hesiodi Græcæ.

Prima *Aldi Manutii* Romani, dicata Guarino Veronensi, & luculentis typis exscripta Venetiis 1491. fol. In hac post Theocritum & Catonis disticha à Max. Planude Græce versa sententiasque Theognidis, Pythagoræ ac Phocylidis, sequitur Hesiodi Theogonia, post Theogoniam scutum Herculis, & postremo loco ἔργα καὶ Ἡμέραι. Quem ordinem in novissima editione Hesiodi servavit Vir Cl. Johannes Clericus. Est mihi exemplum editionis hujus Aldinæ idem, quo usus olim Daniel Heinsius, qui manu sua nonnulla annotavit, & quædam non vulgaria ex hac in reliquis recentioribus emendari posse monuit.

Ἔργα καὶ ἡμέραι Paris. 1507. 4. curante Francisco Tissardo Confer A. Chevillierium de originè typographiæ Paris. p. 249.

Hesiodus Græce apud Juntas, 1515. 8. & Basil. ap. Joh. Frobenium 1521. 8vo. Venet. 1542. 8. Francof. 1549. 8.

Inter Poëtas Principes Henrici Stephani A. 1566. fol. typis majoribus & luculentissimis.

XX. *Editiones Hesiodi cum scholiis Græcis.*

Prima Veneta, ex officina *Joh. Francisci Trincavelli* Ao. 1537. in 4to. elegans & emendata, quam ex codice MSto suppletam me memini videre in Bibliotheca Gottorpiensi Serenissimi Holsatiæ Ducis, inter libros Wowerianos. In hac editione, quædam melius legi quam in posterioribus etiam Heinsiana, notatum Seldeno ad marmora Oxoniensia p. 36. seq.

Secunda *Basileensis* A. 1542. 8. in qua Hesiodus cum versione *Bonnini Mombricii*; scholia Græca pleniora quàm in priore sed longe minus emendata, & augmentis quibusdam non uno in loco interpolatā potius quam suppleta, & hinc inde vitiata atque corrupta, adjunctis *Joh. Tzetzæ* scholiis latine versis à *Georgio Henischio*.

Tertia cum scholiis sive commentario ejusdem Tzetzæ, ad libri calcem. Basil. 1574. 8.

Quarta *Heinsiana* Lugd. Bat. ex officina Raphelengii Ao. 1603. 4to. in qua post dedicationem ad Ordines Hollandiæ, sequuntur *Dan. Heinsii* prolegomena, in quibus Poëtæ Hesiodi character simplex à Grammaticorum calumniis vindicatur. Inde post nonnulla ex Svida, Anthologia, Gyraldò aliisque de Hesiodo adscripta, legitur elegans Heinsii in Pandoram hymnus Græcus, quem cum primum nomine auctoris dissimulato seorsim ex-

Digitized by Google

excusum Josepho Scaligero typographus communicasset, vir ille doctissimus antiquo Poëtæ tribuere non dubitavit, teste auctore Apologiæ pro Heinsio adversus Crojum p. 129. Quin Heinsio ipso teste in literis ineditis ad Æliam Putschium, negavit se, ex quo renatæ sunt literæ, simile quid Poëmatis græci compositum vidisse. Penultimus in appendice hymni versus: Γρωτιάδην τ' ἐρίηρα φίλων ζυγὸν αἰὲν ἑόντα omissus est in editione Heinsiana 1622. 8vo. post Synodum Dordracenam edita, (etiam in aliis recentioribus) * quod Heinsius non auderet tantis laudibus mactare nomen Hugonis Grotii, laudatissimum profecto, sed prævalentibus tum in Belgio partibus invisum. Post alia in Hesiodum Heinsii Epigrammata occurrit argumentum ἔργων Hesiodi ab Heinsio græce scriptum, in quo nonulla ut parum græcismo congruentia perstringit Johannes Crojus p. 251. seq. Observationum sacrarum. Deinceps succedit Hesiodus ipse græce & latine cum græcis scholiis, quæ ex editione Veneta per Bonav. Vulcanium MSti codicis auctoritate suppleta & castigata, collata insuper Basileensi editione Heinsius recensuit. Iconem variorum instrumentorum rusticorum quæ exstat p. 310. quamque in sua editione p. 261. repeti curavit Johannes Clericus, debuit Heinsius Conrado Gesnero pag. 81. Operis de quadrupedibus. Deniq; subjiciuntur *fragmenta Hesiodi* ex veteribus scriptoribus collecta à *Jos. Scaligero* & *Dan. Heinsio*, tum Ἡσιόδου καὶ Ὁμήρου ἀγὼν Græce ex editione Henr. Stephani Ao. 1573. 8vo. Catalogus scriptorum Hesiodi, Heinsiique introductio in doctrinam quæ libris Hesiodi ἔργων καὶ ἡμερῶν continetur; notæ emendationes & observationes ejusdem Heinsii in Hesiodi ἔργα, & Scholiastas Græcos, latinumque interpretem, & spicilegium fragmentorum Hesiodi à *Joh. Meursio* suppeditatum, atque in græcos Hesiodi commentatores locupletissimus index Græcus.

XXI. *Editiones Hesiodi præcipuæ Græcolatinæ cum versione & notis doctorum Virorum.*

Cum versione latina & variantibus lectionibus è MSS. Palatinis & notis doctorum virorum ex officina *Hieronymi Commelini* A. 1591. 8vo.

•Cum versione emendata ab *Emsmo Schmidio* & in ἔργα enarratione *Melanchtonis* & 23. tabulis synopticis ejusdem Schmidii. Witebergæ 1601. 8vo.

Cum versione emendata à *Dan. Heinsio*, ejusdem introductione, notisque in opera & dies, & Hesiodi fragmentis. Lugd. Batav. 1613. & 1622. 8vo.

Cum

* Johannis quoque Clerici. Vide memorias Dombenses sive Trevoltianas Anni 1701. p. 269. edit Amstelod.

Digitized by Google

Cum versione ab Heinsio castigata, notis *Cornelii Schrevelii* & indice *Georgii Pasoris* longe quam in ejus collegio Hesiodeo Amst. 1632. 8vo. prodierat, locupletiore. ibid. typis Elzevirianis nitidissimis Anno 1657. 8vo. Huic editioni in quibusdam exemplaribus etiam additur fusior *Lamberti Barlæi* in Theogoniam commentarius, in quo analysis & Mythologia in tironum gratiam perspicue traditur.

Cum *Joh. Georgii Grævii* lectionibus Hesiodeis. Amst. 1669. 8vo.

Cum versione â *Joh. Clerico* * emendata, Grævii lectionibus Hesiodeis auctioribus, Dan. Heinsii introductione notisque: & *Josephi Scaligeri* ac *Francisci Guieti* in Hesiodum, tum in partem ἔργων *Stephani Clerici* annotatis, & filii ejus *Johannis Clerici* Viri Cl. animadversionibus in universa Hesiodi opera, Theogoniam præsertim, & fragmenta, quæ latine vertit & illustravit, indicemque Georgii Pasoris addi curavit Amst. 1701. 8vo.

Familiam quoque ducit Hesiodus in editionibus Græcolatinis Poëtarum Georgicorum, Bucolicorum & Gnomicorum, sæpius editorum non uno in loco 8. & 12.

Olai Wormii quæstionum Hesiodearum heptades duæ lucem adspexerunt Hafniæ A. 1616. 4to. *Radulphi Wintertoni* notæ in Hesiodum cum ejus Poëtis Græcis minoribus Cantabrig. 1652. 8vo. Prætereo *Johannis Spondani* in ἔργα notas vulgatas Rupellæ A. 1592. 8vo. & in idem poëma passim edita scholia *Joh. Castelli*, *Jacobi Ceporini*, *Johannis Frisii*, *Matthiæ Garbitii*, *Matthiæ Flacii* & notata Ethica atque Oeconomica *Joh. Conradi Dieterici*, Lexilogiamque ejusdem Hesiodeam vulgatam Giessæ 1659. 8vo. & *Georgii Henischii* schematismos, Basil. 1508. tabulasque *Johannis Posselii*. Tum ineditum *Zach. Lundii* commentarium in Opera & dies, qui Hafniæ servatur MS. in Bibl. Excellentissimi Viri Johannis Moth.

XXII. Latino carmine ἔργα καὶ ἡμέρας vertit paulo liberius *Nicolaus Valla* sive *de Valle*, Paris. & Lips. 1507. 4to. Strictius *Ulpius* Franeckerensis Frisius Basil. 1540. 8vo. Utraque metaphrasis addita est versioni prosariæ & commentario *Stephani Riccii* in Hesiodi ἔργα recuso Lipsiæ A. 1611. 8vo. & prima vice edito ibid. A. 1580. 8vo.

Georgius Rotallerus carmine elegiaco reddidit Francof. 1576. 8.

Theogoniam transtulit versibus hexametris *Boninus Mombritius* Patricius Mediolanensis & uberiore carmine elegiaco in libros quinque distributo *Burchardus Pylades*, Brixianus, Basileæ ap. Oporin. 1544. 8.

Scutum Herculis Heroico carmine *Johannes Ramus de Goës*, quod cum *Nicolai Vallæ* Metaphrasi ἔργων, & *Mombritii*, *Pyladæque* Theogoniâ exstat in calce editionis Hesiodi Græcolatinæ Lipsiensis 1597. 8.

Opera & dies *Gallico* carmine per *Jo. Antonium Baysium*, cum aureis Pythagoræ carminibus sententiisque Phocylidæ & Naumachii Paris. 1574. 4. Hesiode traduit par *le Gras*. ibid. 1586. 12.

Rhythmis *Danicis* Hesiodum expressit *Henr. Thomas Gerner*.

XXIII.

* Confer ejus Bibliothecam selectam T. XI. p. 349. & Memorias litterarias Trivultinas sive Dombenses A. 1701. T. 1. p. 250. seq.

Digitized by Google

XXIII. Inter fragmenta Hesiodi ab Heinsio Clericoque omissus est locus, servatus utcunque â Fulgentio Lib. III. Mytholog. c. 1. quem hoc loco restituere conabor. Fulgentii verba hæc sunt: *Proetus Pamphylia lingua sordidus dicitur, sicut Hesiodus in Bucolico ludicro scribit, dicens:* PEPRIGROSISTAFVLVEVLACTISMENESEMORUM. *Id est: sordidus instar uvarum bene calcatarum sanguineo rore.* Antiquæ Fulgentii editiones, verba Græca plane omisere. MSti codices cum editione Munckeri non sapiunt ultra ea quæ adscripsi. Vere monuit Reinesius, Græca latinis scripta literis, per librarios præcipue adeo imperitos, lectu & intellectu difficillima esse c. 13. de lingua Punica num. 24. seq. Tentavit tamen Is. Casaubonus ad Suetonii Augustum cap. 67.

Πρõιτος ἐυστιβέων βοτρύων δρόσῳ αἱματόεντι

Jacobus Gronovius in Exercitationibus de Dodone. p. 36.

Βείθωσι σαφυλῆς ἐυσάκτης μῆνες ἔνωροι

Videndum veterine lectioni proprius accedat & Fulgentii versioni melius respondeat, quomodo scribendum conjicio:

Πρõιτος ῥ ὡς σάφυλ' ἐῦ λακτισμέναι αἵματος ἔρσῃ.

Alium Hesiodi versum de Prœti filiabus servavit Suidas in *μαχλοσύνῃ.*

Εἵνεκα μαχλοσύνης συγερῆς τέρεν ὤλεσαν ἄνθος.

XXIV. Hesiodum *Homeri Imitatorem* multi observarunt, ita ut jam olim notaverint Critici, Eustathius, aliique versiculos pæne eosdem apud Homerum & Hesiodum pariter occurrentes. Adde Bochartum in Hierozoici T. 1. p. 681. Convenit & in hoc Poëtæ nostro cum Homero, quod similiter atque ille visus est interdum parum abhorrere â *Phrasi Orientalium*, ut ostendit *Zacharias Boganus* in Homero & Hesiodo Hebraizonte. Oxon. 1655. 8vo. Ne dicam de variis Etymologiis ex Phœnicia lingua petitis, quibus Hesiodi Theogoniæ lucem afferre conatus est præ cæteris Johannes Clericus.

XXV. Concludam hoc caput indiculo scriptorum ab interpretibus Græcis Hesiodi allegatorum, qui cum in Heinsii editione desideretur, illum non ingratum studiosis harum literarum esse futurum confido.

Digitized by Google

Index Scriptorum ab interpretibus Græcis Hesiodi laudatorum.

Variiis locis auctior ex observationibus Illustris viri GISBERTI CUPERI.

ABron 269. b.
Acusilaus 269. a.
Adamantius ἐν τοῖς περὶ ἀνέμων. 276. a.
Æschines tympanistriæ F. 2. b.
Æschylus 2. b. 31. a. 41. a. 46. a. 292. a. Αἰσχύλος γὰρ ἀρχικὸς ἦν καὶ σοφὸς καὶ βασιλείου γένους εἷλκε σπορὰν καὶ τοῖς ἀδελφοῖς στρατηγοῦσι τὸν Ξέρξην συγκαταναυμάχησεν καὶ ἐν ἠπείρῳ νενίκηκε, καὶ συμποσίων καὶ ἀργῶν ἐκτὸς ἦν, καὶ ἀθώπευτος, καὶ τὸ εὐγενὲς ἐν πᾶσι τηρῶν &c. Ibidem indigne fert Tzetzes, Euripidis scripta Æschyleis aliquando fuisse prælata.
Æsopus 89. a. 154. b. 167. a. servus. 2. b.
Agathocles Babylonius. 280. b.
Alcæus 133. a. 153. b. 257. b.
Amerias 74. b.
Anacharsis Scytha. 2. b. ubi probat Tzetzes abjecto genere natos magnam non raro sapientiam sibi parasse.
Anacreon. 1. a. 86. b. 87. a. 88. b. 292. b.
Anaxagoras. 265. b.
Antimachus Colophonius. 2. a.
Apollodorus. 56. b.
Apollonius Rhodius. 234. b. 180. b. ubi Proclus ad extrema ἔργων τούτοις, inquit, ἐπάγουσί τινες τὴν ὀρνιθομαντείαν, ἅτινα Ἀπολλώνιος ὁ Ῥόδιος ἀθετεῖ. Grammaticus. 24. b. ubi culpat Hesiodum, quod singulari pro plurali usus sit.
Aratus. 50. a. b. 105. a. 265. b. 288. b. 289. b. ἐν τοῖς Φαινομένοις 92. a. ἐν τῇ πέμπτῃ τῶν ἀστρικῶν. 6. b.
Arcesilas. 247. a.
Ἀρχιέπης Hesiodi F. 66. 71.
Archilochus. 67. a. 74. a. 122. b. 126. a. 142. a. 156. a. 275. a. 276. a. 310. b.
Archytas. 79. a. 81. a. 82. b.
Aristarchus. 6. b. 35. a. 57. a. 58. a. 89. a. 236. b. 347. a. 252. b.
Aristippus Socraticus. 74. a.
Aristonicus Grammaticus. 248. b.
Aristophanes Comicus. 92. b. 212. b. 246. b. 247. b. 310. b.
Ἀριστοφάνης ἐν τῇ βίβλῳ λέγει Ἀμφιτρύων ἢ αὐτὸ γενναιότερον παῖδα γεννᾷ. 246. b. Aristophanes Grammaticus. 236. a.
Aristoteles Philosophus & is qui Peplos scripsit distinguuntur. 3. b.
Peplorum auctori tribuitur ἡ τῶν Ὀρχομενίων πολιτεία. ibid. allegatur eadem Politia 142. a.
Aristoteles 74. b. 82. b. 86. a. 97. a. 122. b. 123. a. 126. a. 142. a. 229. a.

229. a. 230. a. 256. a. 260. b. 270. a. 274. b. 275. a. 276. b. 278. b. 289. a. 300. a. ἐν δευτέρῳ μετεώρων 265. b. ἐν τρίτῳ μετεώρων. 194. a. b. Post uxoris mortem ex serva Herpylide filium suscepit. 97. a.
Aristoxenus Musicus. 54. a. 81. b.
Arxippus. 2. b.
Asclepiades ἐν τοῖς τραγῳδουμένοις. 250. a.
Atlas Libycus Mathematicus. 92. b.
Bacchylides. 303. b.
Callimachus. 24. b. 111. a. 122. b. 238. b.
Callistratus. 133.
Chrysippus. 247. 279. b.
Clitarchus ἐν γλώσσαις. 123. a.
Cointus. 72. b.
(Comanus Regius archipincerna spem inter homines reliquam in dolio demonstravit. 35. a.)
Conon. 92. b.
Crates Grammaticus qui in Hesiodum scripsisse videtur. 246. b. 247. b.
Demades. 303. b. ἰχθυοπώλης. 2. b.
Didymus. 74. b. 246. b.
Dion. 50. a.
Dionysius Cyclographus. 3. a.
Dionysius (Thrax) 129. a. ejus βίβλος sive ars Grammatica. 72. b.
Empedocles. 40. a.
Ephorus Cumanus. 142. a.
Epictetus servus. 2. b.
Epicharmus ἐν τῷ τῆς Ἥβης γάμῳ. 6. b.
Eratosthenes 327. ἐν ποιμενικοῖς. 133. b.
Eudoxus. 142. a. 165. b.
Eumelus. 1. a. Corinthius. 6. b.
Euripides. 21. a. 48. a. 50. a. 53. a. 99. a. 104. a. 111. b. 120. b. 133. a. 218. b. 236. a. 249. a. ἐν Θυέστῃ. 53. a. ὁ λαχανεύς. 2. b.
Glossographi. 207. a. Confer si placet. Dan. Heinsii notas. p. 120.
Gorgias. 165. a.
Gregorius Theologus ἐν τοῖς ἔπεσι. 12. a.
Helenus. 309. a.
Hellanicus. 247. a. 257. a. ἐν Φορωνίδι. 141. b.
Heraclides Ponticus ἐν τῷ περὶ χρηστηρίων. 194. b.
Heraclitus. 237. b.
Hermippus ἐν τῷ περὶ ἑπτὰ σοφῶν 19. b.
Herodorus (Lycius) ἐν τῷ πέμπτῳ τοῦ καθ' Ἡρακλέα λόγου. 20. b. ubi male Ἡρόδοτος ut è Stephano Byz. constat & Athenæo.
Herodotus. 127. a. 144. b. 205. b.
Hesiodi Ascræi ætas vita & laus 2. ἀπόγονος Orphei 141. b. εἰς τὰ ἔργα καὶ ἡμέρας. 192. b. ἀστρικὴ βίβλος. 92. a. παλαιὸς ἐξηγητὴς Θεογονίας. 265. a.
Hippo Atheus. 237. b.
Hipponax. 67. a. 74. a. 82. b.
Homeri παλαιοῦ ætas 2. Hesiodo antiquior. ibid. & 261. Homerus alius Phocæensis. , Hesiodi æqualis , filius Euphronis (ita enim leg. ex Chiliad. XII. Tzetzæ v. 209. pro Euphorionis) 3. & 69. ubi male, Emphronis. Tertius Homerus Byzantinus An-

Digitized by Google

Andromachi (male p. 69. Andromaches) filius ὁ τὴν Εὐρυάλειαν ποιήσας. 3. Ὅμηροι γὰρ πολλοὶ γεγένασιν ἔπεσι, ζήλῳ τοῦ παλαιοῦ τὴν τούτου κλῆσιν λαμβάνοντες. ibid.

Homerus 8. a. 10. b. 11. a. 16. b. 17. 27. 30. 35. a. 46. b. 48. a. 50. a. 53. b. 54. a. 65. b. 66. b. 69. 70. 71. 72. 74. b. 75. 80. a. 81. a. 98. b. 103. a. 107. b. 116. a. & b. 122. b. 129. a. 133. b. 135. a. 141. b. 153. b. 154. b. 157. b. 178. b. 179. a. 190. b. 192. b. 196. a. 197. b. 205. b. 206. a. 209. a. 212. a. 217. b. 218. a. 219. b. 220. b. 234. a. & b. 236. b. 239. a. 245. b. 246. b. 247. a. 248. a. 250. a. 256. a. 257. 261. b. 265. a. 266. a. 269. 274. b. 280. a. 281. b. 291. a. 292. a. 300. a. 302. b. 303. b. 304. a. 309. a. Thebanus Ægyptius. 192.

Isocrates 123. b. 175. a.

Lampis 88. b.

Lexicographi. 142.

Linus 6. a. Uraniæ F. ὁ τὰ περὶ οὐρανοῦ καὶ κόσμου παντὸς συνταξάμενος. 8. b.

Lucianus Syrus Rhetor λιθοξόος καὶ ἡμίδουλος. 2.

Lycophron 50. a. 234. b.

Lycurgi lex περὶ τῆς τῶν θυρῶν κατασκευῆς. 4.

Lycus ἐν τῷ περὶ Θηβαίων. 261. a.

Lysimachus Cyrenæus ἐν τῷ πρώτῳ ποιητῶν. 8.

Melampus 180. b. Vide quæ supra lib. I. c. 15.

Melissus ὁ τὰ Δελφικὰ συνταξάμενος. 8. ita enim legit Heins. pro ἀδελφικά.

Melanthius Tragicus. 82. b.

Menander 116. b. 142. a. 247. a.

Meton 108. b.

Metrodorus 74. a.

Mnaseas filius Hesiodi. 66.

Neoptolemus ἐν τῷ περὶ γλωσσῶν. 116. a.

Nesus Chius 30. b.

Oppianus 206. b.

Orpheus 4. a. & b. 30. a. 39. a. 44. 49. a. 125. a. 129. 130. b. 167. b. 168. b. 170. b. 175. a. 177. b. 178. b. 180. a. 182. b. 249. b. 267. a. 268. a. 278. b. 303. b. 305. a & b. 309. ὁ μέγας. 4. 170. ὁ Θρᾴκιος. 175. Ejus ἔργα καὶ ἡμέραι. 4. περὶ γεωργίας. 175. θύμια ἀρώματα. 207. Orpheus ἐν τῷ λεγομένῳ κρατῆρι. 278. Inventor καλλιλογίας ποιητικῆς καὶ ὕμνων εἰς τοὺς Θεούς. 8. σύγγραμμα Ὀρφαϊκόν. 207.

Palæphatus 6. a. Thaliæ F. ὁ τὰ περὶ φυλουργίαν γεγραφώς. 8.

Panætius 151. b.

Panyasis 2. b.

Παρακατίων. 184. lege: ὥσπερ ὁ Κάτων λέγει.

Phalaris 56. b.

Phanodemus 303. b.

Pherecrates 2. a.

Pherenicus Tragicus. 104. b. lege Phrynichus.

Pherecydes 239. b. 310. b.

Philo-

Philochorus 66. b. 173. b. 178. b. ἐν τῷ περὶ ἡμερῶν. 169. a.
Philoponus 197. a.
Philostratus 50. a.
Phrynichus 104. b. Tragicus.
Pindarus 1. b. 65. b. 103. a. 104. 201. b. 214. 215. a. 238. a. 255. 257. b.
Pisides 105. b.
Pisander Camireus 2. b.
Plato 16. 28. b. 39. a. 44. b. 45. 53. b. 66. b. 68. a. 74. b. 83. b. 88. b. 107. b. 126. 128. b. 130. a. 138. b. 147. a. 149. a. 150. b. 151. b. 152. a. & b. 157. b. 164. b. 168. b. 178. a. 201. b. 215. a. 238. a. 240. a. b. 275. a. 290. b. ἐν γ´ τῶν νόμων. 20. a.
Plotinus 229. a.
Plutarchus 23. a. 57. a. 65. a. 67. a. & b. 79. a. 81. a. 83. b. 96. b. 101. b. 102. b. 103. a. 115. b. 116. b. 122. a. 125. b. 129. b. 133. b. 142. a. b. 157. a. 161. 162. b. 164. a. 167. b. 172. a. 173. a. ὁ ἐκ χαιρωνείας. 265. in Hesiodum scripsit. 66. a. 71. 85. b. 86. b. 87. a. 88.
Polus Philosophus. 252.
Porphyrius 215. b.
Praxiphanes 6. b. Theophrasti discipulus. 2.
Proclus ὁ σοφὸς, σοφώτατος, φιλοσοφώτατος traducitur à Tzetza, qui non contentus prosario sermone ei insultasse etiam carmina in eum jacit. 9. 20. 26. 36. Vide & p. 1. 8. &c.
Pronapides Homeri interpres 309. a.
Ptolemæus 208. b. ejus Musica. 185. b. liber tertius ἁρμονικῶν. 275. a.
Pythagoras 79. a. 81. a. 151. b. 155. b. 184. a. 185. a. 231. a. 251. a. 275. a. 276. a. ἀρχηγὸς φιλόσοφος. 82. a.
Sancta Scriptura. ἡμετέρα γραφή. 49. τὰ λόγια. 45.
Sappho 30. a.
Seleucus Grammaticus, 35. 124. b. 221. b. 248. a. 253. b.
Simocrates 292. a. infra *Timocrates*.
Simon ὁ σκυτεύς. 2.
Simonides 88. a. 152. a. 257. b.
Socrates 16. b. 57. b. 67. b. 110. b. 229. a. λιθοξόος. 2. b.
Sophocles 2. b. 20. a. 44. a. 54. b. 103. b. 234. b. 244. a. 280. b. ἐν Τήρει. 130.
Soterichus ὁ χρυσογνώμων. 2.
Stesichorus 1. b. 3. b. 256. b. Hesiodi F. Clymene genitus. 66.
Thales 239. b.
Thamyris, Eratûs F. ὃς πρῶτος ἐρωτικὰ συνταξάμενος. 8.
Theocritus 36. b. 196. a. 211. b.
Theodosii Grammatici Canones. 72. b.
Theognis. 34.
Theophrastus 104. a.
Thrasymachus 56. b.
Thucydides. 35.
Timæi interpretes 97. a.
Timocrates 74. supra *Simocrates*.
Triptolemus περὶ γεωργίας 18. Polymniæ F. invenit γεωργίαν τὴν πολλοῖς ὑμνημένην, ἢ τὴν ποθητέαν καὶ πολυμνήμονα. 8.
Tryphon. 269. b.

Tzetzæ fratris ἐξήγησις in Lycophronem. 1. b.
Xenocrates 88. a. 165. a. Philosophi Xenocratis σώφρονος statua. 151.
Xenophanes 67. a. 167. a.
Zeno Stoicus 74. a. 240. a. 246. 247. b.
Zoroaster 108. b.

CAPUT IX.

De ÆSOPO & aliis fabularum scriptoribus.

Æsopi ætas. 1. *Vita à Max. Planude scripta indigna fide & plena fabulis atque anachronismis.* 2. *Plures Æsopi.* 3. *Æsopi Phrygis libri de iis quæ ipsi apud Delphos acciderunt.* 4. *Fabulæ num ab ipso scriptæ, ambigitur.* 5. *Variæ fabularum collectiones Græcæ deperditæ.* 6. *De fabularum scriptoribus Græcis qui exstant.* 7. *De Gabria sive Babria.* 8. *De ejus fragmentis & Metaphrasi sive Epitome Ignatii Diaconi.* 9. *De fabulis Aphthonii.* 10. *Collectio fabularum Æsopiarum à Neveleto edita.* 11. *Collectio Maximi Planudæ.* 12. *Latini veteres fabularum scriptores.* 13. *Locmannus Arabs neutiquam idem cum Æsopo.* 14. *Recentiores fabularum interpretes & scriptores qui latine illas ediderunt.* 15. *Versiones fabularum Æsopi Hebraica, Græcobarbara & in varias linguas vernaculas.* 16.

I.

ÆSOPUS è Cotieo Phrygiæ, æqualis Solonis, Periandri, Chilonis & aliorum sapientum, floruit circa Olympiadem LII. * cujus annus primus incidit in 572. ante Christum. Postquam Demarcho Atheniensi & postea Xantho Samio denique cum Rhodope Threissâ Jadmoni itidem Samio ** serviisset, ab hoc libertati redditus est, quam pridem meruerat ob ingenium liberale ac peramœnum. Crœso Regi charum fuisse Svidas *** auctor est, missumque ab eodem Delphos **** & Corinthum ad Periandrum tradit Plutarchus. Sed Socicrate apud Laërtium ***** teste, Periander obiit Olympiade XLVIII.,

* Laërtius in Chilone Lib. I. sect. 72. è Socicrate.

** Hinc Samius quibusdam dicitur Æsopus. Confer Julianum Orat. VII. p. 207.

*** Svidas de Æsopo: διετέλεσε παρὰ Κροίσῳ φιλούμενος. Idem & in μᾶλλον ὁ Φρύξ. Plutarchus in Solone p. 94. Ab Idmone libertati redditum testatur Heraclides in politia Samiorum.

**** Plutarch. in convivio VII. sapientum p. 151. ἐτύγχανε γὰρ ἀπὸ Κροίσου νεωστὶ πρός τε Περίανδρον ἅμα καὶ πρὸς τὸν θεὸν εἰς Δελφοὺς ἐπεσταλμένος.

***** Laërt. Lib. I. Sect. 95. de Periandro: Σωσικράτης δέ φησι πρότερον Κροίσου τελευτῆσαι αὐτὸν ἔτεσι τετταράκοντα, καὶ ἑνὶ πρὸ τῆς τεσσαρακοστῆς Ὀλυμπιάδος. XL. Annis ante finem regni Crœsi, & ante Olympiadem XLIX. anno uno.

Digitized by Google

XLVIII., annis XL. ante Crœsi calamitatem, & Crœsus cum quatuordecim annos regnasset, à Cyro victus est Olympiade LVIII. Æsopi mors refertur ab Eusebio & Svida ad Olymp. LIV. Atqui Olymp. LV. 1. Pisistratus primò tyrannidem occupavit Athenis, quo facto fabulam de ranis regem petentibus ab Æsopo relatam testatur Phædrus Lib. I. fab. 2.

II. Equidem Maximus Planudes refert inter alia Æsopum laudantem dictum Euripidis in mulieres, qui natus fuit Olymp. LXXV. anno primo. Sed à multis eruditis jam animadversum fuit illam vitam fide prorsus indignam & pluribus Anachronismis atque absurdis commentis refertam esse. Ita Franciscus Vavasser Lib. de ludicra dictione p. 19. seq. & Libro de epigrammate p. 192. Petrus Baylius in Lexico Historico Critico ubi de Æsopo erudite disserit, p. 1172. seq. editionis secundæ, Menagius ad Laërtium p. 27. David Clericus quæst. III. & Rich. Bentlejus in diss. Anglice edita de fabulis Æsopi p. 147. seq. qui & illa fabulis adscribunt, quod ab eodem Planude traditur fuisse

*— — — — Macer turpi * gibbâque figurâ*
Busonisque oculis, & naso rhinocerotis.

De Æsopo præterea videndus Gisbertus Cuperus libro & capite quarto observationum, M. Z. Boxhornius in oratione de sapientiâ Æsopi, & qui vitam ejus latine composuit Joachimus Camerarius. Gallicè Caspar Bachetus Meziriacus, Burgis Anno 1632. 16. & fabulator nostri temporis ingeniosissimus Johannes Fontanus.

III. Fuere itidem alii Æsopi in veterum monumentis memorati, de quibus Nobilissimus Vir Petrus Axenius ὁ μακαρίτης in limine notarum ad Phædrum.

1.) Mithridatis Regis anagnostes, qui ejus elogium & de Helenâ librum scripsit. Hesych. illustris & Svidas in Αἴσωπος, tum idem Svidas in Πάν.

2.) Claudius Æsopus pater, tragœdiarum histrio excellens, qui arte sua magnas opes coacervavit. Vide ad Plin. X. 51. XXXV. 12. Salmasium ad Tertul. de pallio p. 427. seq. Lindebrogium ad Terentium p. 588. & Octavii Ferrarii electa p. 128. Servum ejus Licinium memorat Cicero ad Q. fratrem Lib. I. Epist. 2. Idem Cicero Æsopo huic perinde ut Roscio histrioni Comico præstantissimo operam dedit ut ab iis actionem disceret. Confer Plutarch. in Cic. p. 863. Mentio hujus Æsopi etiam apud Symmachum X. 2. Epist. Macrobium &c

3.) Claudius Æsopus superioris filius, luxuriosissimus. Horat. 2. serm. 3. Valerius Max. IX. 1. extern. 2. Plin. IX. 35. &c. Confer Baylii Lex. p. 1177. seq atque iterum Tertullianum cap. V. de pallio.

* Frid. Nomius Satira XIII. p. 164.

4.) Æsopus

4.) Æſopus Demoſthenis libertus. Macrob. Lib. I. c. XI. Saturnal.

5.) T. Curtilius Æſopus in Vet. inſcript. apud Gruterum p. 868. 8.

6.) L. Herennius Æſopus apud eundem p. 913. 13.

7.) Q. Lælius Æſopus, id. p. 347. 4.

8.) Æſopus Cæſaris Aug. diſpenſator Apſyrtianus, apud Reineſ. Inſcript. IX. 79.

9.) Æſopus ſcriptor Hiſtoriæ Alexandri M. de quo infra, Libro VI.

IV. Cæterum priſcum illum Æſopum de quo in præſenti agimus Phrygem Svidas refert ſcripſiſſe *Libros II. de iis quæ ipſi apud Delphos acciderunt*, *τὰ ἐν Δελφοῖς αὐτοῦ συμβάντα, ἐν βιβλίοις β´.* quod Scaliger repetit in *ἀναγραφῇ* Olympiadum ad Olymp. XL. ſed in notis ad Euſebium hoc abſurdum eſſe notat, quia Æſopus à Delphis interfectus ſit Olymp. LIV. Ne vero ſit opus comminiſci Æſopum revixiſſe, * aut bis fuiſſe apud Delphos, & de priori ſuo acceſſu ſcripſiſſe, atque in opere illo Sacerdotes Delphicos offendiſſe, atque ita ad eos reverſum periiſſe: Svidas ipſe parum tribuit famæ de libris illis ab Æſopo ipſo compoſitis: *Μᾶλλον δέ τινές φασι τὸν Αἴσωπον ἀποκρίματα* (h. e. *λόγους* ſive fabulas unde *λόγοι* & *ἀποκρίματα* conjunguntur apud eundem Svidam in *λογοποιός.*) *γεγραφέναι μόνον. ἐν γὰρ Δελφοῖς ἀδίκως ἀπολέσθαι ὑπ᾽ αὐτῶν κατακρημνισθέντα ἀπὸ τῶν Φαιδριάδων καλουμένων πετρῶν κατὰ τὴν νδ´ Ὀλυμπιάδα.* Cauſam interfecti Æſopi ultionemque ita refert Plutarchus de ſera numinis vindicta p. 556. ſeq. *Λέγεται Αἴσωπον ἐν ταῦτα ἐλθεῖν* &c. *Æſopum huc* (*Delphos*) *veniſſe ferunt allato à Cræſo auro, ut & magnifico ſacrificio Apollinem veneraretur, & Delphis viritim quaternas minas diſtribueret. Cum vero ei offenſa quædam & diſcordia cum Delphicis eſſet oborta, ſacris quidem fuiſſe operatum, ſed pecuniam Sardes remiſiſſe, ut qui homines iſtos beneficio indignos judicaret. Delphos è compoſito ſacrilegii inſimulatum* (phialam nempe auream ejus ſupellectili permixtam deprehenderant, ut auctor eſt Heraclides in Politia Magnetum) *eum interfeciſſe præcipitatum è ſaxo quod ὑάμπειαν nominant. Ex eo Deum iras in ipſos exercuiſſe,* ** *& cum ſolo ſterilitatem, cum Hominibus omnis generis tetros morbos intuliſſe, ita ut Delphi ſingulis Græcorum conventibus edixerint, ſe paratos eſſe ſi quis Æſopi gratia pœnas ab ipſis exigere vellet. Tertia demum ætate veniſſe Idmonem Samium* (ſive Jadmonem Herodot.

* Ptolemæus Hephæſt. apud Photium p. 252. edit. Hœſchelii: *ὡς Αἴσωπος ἀναιρεθεὶς ὑπὸ Δελφῶν ἀνεβίωσε καὶ συνεμάχησε τοῖς Ἕλλησι περὶ Θερμοπύλην.* Zenobius 1. proverb. 47. Svidas in *Αἴσωπος* & *ἀναβιῶναι*. Scholiaſtes Ariſtoph. p. 357. ad Veſp. & p. 387. ad Aves.

** Vindicatæ ab Apolline Æſopi cædis meminit etiam Libanius in Apologia Socratis T. 1. p. 687.

Digitized by Google

rodot. 2. 134.) *qui genere Æsopum nequaquam attingeret, sed prognatus ab iis esset qui Æsopum Sami emissent. Huic pro delicto satisfecisse Delphos, atque ita malis eos liberatos fuisse. Ferunt ex hâc re tractum, ut supplicium sacrilegorum ab Hyampeia in Naupliam petram transferretur.* Etiam à Delphis στήλην sive statuam erectam interfecto injustè Æsopo tradit Maximus Planudes. * Similiter statuam ingentem Æsopo Athenis positam memorat Phædrus ** in epilogo libri 2. quam à Lysippo statuario factam colligitur ex epigrammate Græco Agathiæ. Prætereo quod incerta fide idem Planudes refert Lycerum Regem Babylonis tanti æstimasse Æsopi ingenium, ut statuam auream ei consecraret, quem suspexerat tanquam κίονα τῆς ἑαυτοῦ βασιλείας, & quod teste Tatiano adversus Græcos p. 55. non tantum fabulæ sempiternam Æsopo memoriam pepererunt, sed & Aristodemi plastie eum clariorem reddidit, & quod Philostratus denique Lib. I. imaginum c. 4. describit Æsopum cum oculis in terram defixis in medio choro vulpium aliorumque animalium imitantium humanum habitum atque incessum.

V. FABULIS Æsopi quidem jampridem nihil fuit celebrius, quas ob singularem venustatem Ausonio Epist. 17. celebratam creditus fuit sive à Mercurio votis obtinuisse, ut legas apud Philostratum V. 5. de vita Apollonii, sive jussu Apollinis in medium protulisse, ut est apud Avienum qui in præfat. fabularum *Æsopus*, inquit, *responso Delphici Apollinis monitus ridicula ausus est, ut legenda firmaret.* Ridicula vocat, quæ Aristophanes in avibus & vespis fabulas memorans vocat Αἰσώπου γελοῖα, unde Clariss. Bentlejus recte reprehendit Scholiasten Aristophanis qui p. 33. ad

 Vespas

* In vitâ Æsopi extremâ: ὡς συνειδότες ἑαυτοῖς ἀδίκως φονευθέντι Αἰσώπῳ καὶ στήλην ἀνέστησαν.

** Verba Phædri hæc sunt:

Æsopo ingentem statuam posuere Attici,
Servumque collocarunt æternâ in basi,
Patere honoris scirent ut cunctis viam,
Nec generi tribui, sed virtuti gloriam.

Ingentem statuam, accipio splendidam, illustrem, neque necesse arbitror cum clarissimo Gudio rescribere *Æsopi ingenio.* Agathiæ Epigramma in Æsopum exstat Libro IV. Anthologiæ tit. 33. in Philosophos, & ex Grotii versione sic se habet:

Fictorum Lysippe decus Sicyonie, laudo
Æsopi Samii quod senis effigiem
Ante locas septem Græcis sapientibus; horum
Nam dictis vis est plurima, suada deest.
Ille docet verum blanda sub imagine falsi,
Sed docet & monstrat seria cuncta joco:
Aspera juvent alios: Samii me fabula mulcet,
Utile sub dulci quæ clepit illecebra.

Macer k), itemq; alii, nihil inquam videntur ſignificare aliud, quam Coſmogoniam φυσιογονίαν ac Geogoniam fabulis Poëticis obumbratam, ut recte obſervatum eſt acutiſſimo Philoſopho Thomæ Burneto in Archæologia Philoſophica p. 297. 399. ſeq. & in theoria telluris lib. 2. c. 7. ubi inter alia locum inſignem in Ariſtophanis avibus p. 395. edit. Froben. confert cum Orpheo atq; Heſiodo. Adde Simplicium ad 3. de cœlo, comment. VI. & Cotelerii notas ad recognitiones Clementis lib. X. c. 31. Neſcio ſatisne firmum argumenti genus ſit Thomæ Galei viri cum inſigni græcarum literarum jactura nuper denati, qui in notis ad Apollodorum p. 6. ex eo quod in Theogonia Heſiodi v. 218. Parcæ noctis filiæ eſſe dicuntur, at v. 913. Jovis ac Themidis; concludit, Poëma hoc non unius eſſe auctoris, & fortaſſe partem Theogoniæ Orphei Heſiodo adſutam.

XVI. In Theogoniam exſtant commentarii græci duplices, quorum unus inſcribitur: τοῦ σοφωτάτου καὶ λογιωτάτου Κυροῦ Ἰωάννου Διακόνου τοῦ Γαληνοῦ εἰς τὴν Ἡσιόδου θεογονίαν ἀλληγορίαι, l) alter vero: σχόλια εἰς τὴν Ἡσιόδου θεογονίαν παλαιά, quorum auctorem *Didymum* exiſtimaſſe videtur Natalis Comes lib. 6. c. 18. Mythologiæ p. 633. Joh. Alexander Braſſicanus A. 1530. præf. ad Salvianum teſtatus eſt ſe habere *Johannis Philoponi* cognomento Grammatici commentarios in Heſiodum, fortaſſis non alios intelligens quam quos ſub *Johannis Galeni* nomine habemus, vel commentarios in ἔργα καὶ ἡμέρας ſed qui Tzetzæ ſunt non Philoponi. Alium tamen ineditum Heſiodi Scholiaſten allegat Henr. Stephanus de inſtituen[...] Græcæ linguæ ſtudiis p. 8. & Demetrii Triclinii Scholia in *Theogoniam Heſiodi* MSta exſta[...] Bibl. Vindobonenſi teſtatur Neſſelius IV. p. 21. ne deperditos Poëtæ exegetas memorem, [...] *trium Ixionem Adramyttenum & Dionyſium Corinthium* de quibus Suidas; tum comm[...] *Plutarchi* m) laudatos Gellio lib. XX. c. 8. & in græcis ad Heſiodum ſcholiis paſſim: *lique* ἀποῤῥήματα Ἡσιόδου, quæ inter Philoſohi ſcripta refert Anonymus vitæ [...] Menagio vulgatus ad Laërtium p. 202. *Ariſtonici* Alexandrini περὶ τῶν σημεί[...] θεογονίᾳ Ἡσιόδου. Suid.

k) Niſi apud Nonium in *picumnus* (quæ avis eſt Marti dicata) legendum [...] ſane videtur. Confer Colomeſium ad Gyraldum p. 217. Idem p. 120. [...] Lacedæmonium, cujus etiam Ἡρακλείαν laudat Schol. Apollonii, ſcripſiſſe, ut affirmat Gyraldus, ſed *Telegoniam*. Atque ita Voſſius quo[...] tis Græcis ex Euſebii Chron. ad Olymp. V. 3. quanquam Meurſius IV[...] apud Hieronymum & Marianum Scotum putat legendum *Genealogi*[...] teſtatur eum γενεαλογῆσαι ἔπεσι. Sed hoc etiam in Telegonia [...] tamen alioqui Telegoniam ſcriptam ab Eugamone Cyrenæo, quem [...] Syncellus p. 239.

l) Allegoricos in Theogoniam interpretes legiſſe ſe innuit Euſtathiu[...]

m) P. Lambecius in lucubratt. Gellianis p. 117. pro verbis Gellii [...] *mentario*, omnino ſcribendum ſuadet *in Iſin & Oſiridem comm*[...] libro de Iſide & Oſiride gemina quædam leguntur iis quæ Gelli[...] non audeo tamen conjecturæ Lambecianæ accedere contra fidem [...] eandem tradere Plutarchus potuerit & tradiderit non ſemel plurib[...]

Μῦσαι Ὀλυμπιάδες κῦραι Διὸς αἰγιόχοιο.

Nimirum ut ad DEPERDITA HESIODI SCRIPTA (ſedecim enim poëmata ab Heſiodo compoſita eſſe affirmat Joh. Tzetzes) pedem promoveamus, in iis primo ſtatim loco memorandus venit:

ΓΥΝΑΙΚΩ͂Ν ſive ut Euſtathius ad ... 643. allegat ἩΡΩΙ͂ΔΩΝ ΚΑΤΆΛΟΓΟΣ Α, Β, Γ. tum

ΓΥΝΑΙΚΩ͂Ν ΚΑΤΆΛΟ...

pars ſuper eſt, Scu...

ἩΡΩΓΟ...

quinque hiſce b...

Aſpide ...

Suida...

κατ...

Digitized by Google

Macer k), itemq; alii, nihil inquam videntur significare aliud, quam Cosmogoniam φυσιογονίαν ac Geogoniam fabulis Poëticis obumbratam, ut recte observatum est acutissimo Philosopho Thomæ Burneto in Archæologia Philosophica p. 297. 399. seq. & in theoria telluris lib. 2. c. 7. ubi inter alia locum insignem in Aristophanis avibus p. 395. edit. Froben. confert cum Orpheo atq; Hesiodo. Adde Simplicium ad 3. de cœlo, comment. VI. & Cotelerii notas ad recognitiones Clementis lib. X. c. 31. Nescio satisne firmum argumenti genus sit Thomæ Galei viri cum insigni græcarum literarum jactura nuper denati, qui in notis ad Apollodorum p. 6. ex eo quod in Theogonia Hesiodi v. 218. Parcæ noctis filiæ esse dicuntur, at v. 913. Jovis ac Themidis; concludit, Poëma hoc non unius esse auctoris, & fortasse partem Theogoniæ Orphei Hesiodo adsutam.

XVI. In Theogoniam exstant commentarii græci duplices, quorum unus inscribitur: τοῦ σοφωτάτου καὶ λογιωτάτου Κυροῦ Ἰωάννου Διακόνου τοῦ Γαληνοῦ εἰς τὴν Ἡσιόδου θεογονίαν ἀλληγορίαι, l) alter vero: σχόλια εἰς τὴν Ἡσιόδου θεογονίαν παλαιά, quorum auctorem *Didymum* existimasse videtur Natalis Comes lib. 6. c. 18. Mythologiæ p. 633. Joh. Alexander Brassicanus A. 1530. præf. ad Salvianum testatus est se habere *Johannis Philoponi* cognomento Grammatici commentarios in Hesiodum, fortassis non alios intelligens quam quos sub *Johannis Galeni* nomine habemus, vel commentarios in ἔργα καὶ ἡμέρας sed qui Tzetzæ sunt non Philoponi. Alium tamen ineditum Hesiodi Scholiasten allegat Henr. Stephanus de instituendis Græcæ linguæ studiis p. 8. & Demetrii Triclinii Scholia in *Theogoniam Hesiodi* MSta exstare in Bibl. Vindobonensi testatur Nesselius IV. p. 21. ne deperditos Poëtæ exegetas memorem, *Demetrium Ixionem Adramyttenum & Dionysium Corinthium* de quibus Suidas; tum commentarios *Plutarchi* m) laudatos Gellio lib. XX. c. 8. & in græcis ad Hesiodum scholiis passim: *Aristotelisque* ἀπορήματα Ἡσιόδου, quæ inter Philosohi scripta refert Anonymus vitæ ejus auctor à Menagio vulgatus ad Laërtium p. 202. *Aristonici* Alexandrini περὶ τῶν σημείων τῶν ἐν τῇ θεογονίᾳ Ἡσιόδου. Suid.

XVII. Theo-

k) Nisi apud Nonium in *picumnus* (quæ avis est Marti dicata) legendum *Ornithogonia*, ut sane videtur. Confer Colomesium ad Gyraldum p. 217. Idem p. 120. notat *Cynathonem* Lacedæmonium, cujus etiam Ἡρακλείαν laudat Schol. Apollonii, non *Theogoniam* scripsisse, ut affirmat Gyraldus, sed *Telegoniam*. Atque ita Vossius quoque p. 13. de Poëtis Græcis ex Eusebii Chron. ad Olymp. V. 3. quanquam Meursius IV. 17. Misc. Lacon. apud Hieronymum & Marianum Scotum putat legendum *Genealogiam*, quia Pausanias testatur eum γενεαλογῆσαι ἔπεσι. Sed hoc etiam in Telegonia facere potuit. Constat tamen alioqui Telegoniam scriptam ab Eugamone Cyrenæo, quem Æsopo æqualem facit Syncellus p. 239.

l) Allegoricos in Theogoniam interpretes legisse se innuit Eustathius ad Iliad. Ξ. p. 982.

m) *P.* Lambecius in lucubratt. *Gellianis* p. 117. pro verbis Gellii *in IIII. in Hesiodum commentario*, omnino scribendum suadet *in Isin & Osiridem commentario*. Sed quanquam in libro de Iside & Osiride gemina quædam leguntur iis quæ Gellius è Plutarcho producit, non audeo tamen conjecturæ Lambecianæ accedere contra fidem Codicum MSS. cum rem eandem tradere Plutarchus potuerit & tradiderit non semel pluribus in scriptis suis.

Digitized by Google

XVII. Theogoniam suam ita claudit Hesiodus, ut post genealogiam Deorum ad fœminarum genus decantandum Musas adhortetur:

Νῦν δὲ γυναικῶν φῦλον ἀείδατε Ἡδυέπειαι
Μοῦσαι Ὀλυμπιάδες κοῦραι Διὸς αἰγιόχοιο.

Nimirum ut ad DEPERDITA HESIODI SCRIPTA (sedecim enim poëmata ab Hesiodo composita esse affirmat Joh. Tzetzes) pedem promoveamus, in iis primo statim loco memorandus venit;

ΓΥΝΑΙΚΩ͂Ν sive ut Eustathius ad Iliad. ί. p. 643. allegat ΗΡΩΐΔΩΝ ΚΑΤΆΛΟΓΟΣ Α, Β, Γ. tum

ΓΥΝΑΙΚΩ͂Ν ΚΑΤΆΛΟΓΟΣ Δ, sive ἨΟῖΑΙ ΜΕΓΆΛΑΙ (quarum forte pars super est, Scutum Herculis) Et

ἩΡΩΓΟΝΊΑ sive ἩΡΩΙΚῊ ΓΕΝΕΑΛΟΓΊΑ. Vide si lubet quæ de quinque hisce libris ita distinguendis dixi paulo ante §. 12. ubi agebam de Aspide sive Scuto, nec male hac ratione constabit numerus librorum à Suida assignatus, cui inter Hesiodi scripta memorantur Ἡρωικῶν γυναικῶν κατάλογος ἐν βιβλίοις πέντε, quod opus ab Aspide ibidem distinguit non minus ac Tzetzes in suis ad Hesiodum prolegomenis. In illis Catalogis Hesiodum etiam de Deorum nuptiis egisse testatur Menander Rhetor p. 628. πολλὰ δὲ καὶ αὐτοῦ ἐν τοῖς καταλόγοις τῶν γυναικῶν περὶ Θεῶν συνουσίας καὶ γάμου. Hesiodi exemplo Ἡρωικὰς Θεογαμίας scripsit *Pisander* Poëta memoratus Zosimo Lib. V. c. 29. Catalogi Hesiodei mentio etiam apud Lucian. in amoribus T. 1. p. 875. Stephanum in γερηνία &c. Dio autem Chrysostomus. 2. de regno p. 21. ex hoc probat Hesiodum ipsum se Homero inferiorem libenter agnovisse, quod Heroibus Homero relictis, ipse celebrandas sibi sumserit mulieres.

Præterea Hesiodo adscriptæ fuerunt ΠΑΡΑΊΝΕΣΙΣ sive ὙΠΟΘῆΚΑΙ ΧΕΊΡΩΝΟΣ ad Achillem instituendum, de quo scripto dictum est supra libro primo in *Chirone*.

ΜΕΛΑΜΠΟΔΊΑ sive ΕἸΣ ΤῸΝ ΜΆΝΤΙΝ ΜΕΛΆΜΠΟΔΑ. De hoc quoque poëmate, cujus librum tertium laudat Athenæus Lib. XIII. p. 609. egi superiore libro in *Melampode*.

ἈΣΤΡΟΝΟΜΊΑ ΜΕΓΆΛΗ sive ἈΣΤΡΙΚῊ ΒΊΒΛΟΣ. *Plinius* lib. XIIX. c. 25. *Occasum matutinum Vergiliarum Hesiodus, nam hujus quoque nomine exstat Astrologia, tradidit fieri cum æquinoctium autumni conficeretur.* Scholiastes Arati ad v. 255 τὰς καλουμένας ὑάδας, ὧν καὶ Ἡσίοδος ἐν τῇ ἀστρικῇ αὐτοῦ τὰ ὀνόματα διδάσκει βίβλῳ, λέγων. Φαισύλη ἠδὲ κορωνὶς ἐϋστέφανός τε κλέεια Φαιώ θ' ἱμερόεσσα καὶ εὐδώρη τανύπεπλος. Eosdem versus profert Joh. Tzetzes in scholiis ad ἔργα p. 92. & Variar. Hist. Chil. 12. v. 169. seq. βίβλον ἀστρικὴν Hesiodi laudans, quam tamen non videtur ipse inspexisse. Respectu hujus operis potissimum Callimachus opinor Aratum ut Hesiodi ζηλωτὴν perstrinxit in notissimo epigrammate quod

exstat in Arati vita apud Petavium in Uranologio p. 270. & emendatum est ab Is. Casaubono in Lectionibus Theocriticis c. IV. à Fulvio Ursino in Virgilio cum Græcis scriptoribus collato p. 251. ab Hugone Grotio ad Aratum, à Salmasio ad Solinum p. 525. sq. ab Is. Vossio ad Melam p. 68. ab Holstenio ad Stephanum p. 301. & novissime à Rich. Bentleio in Græviana Callimachi editione p. 204. & 232. Hesiodo tamen suppositam fuisse Astronomiam innuit præter Plinium Athenæus lib. XIII. p. 491. καὶ ὁ τὴν εἰς Ἡσίοδον δὲ ἀναφερομένην ποιήσας ἀστρονομίαν. Cum admodum simplices & rudes essent observationes in illo opere & in ἔργοις traditæ, hinc apud Platonem & alios dicuntur ἀστρονομοῦντες καθ' Ἡσίοδον, qui populariter & ad vulgi captum, non accuratius & μαθηματικῶς Astronomica trabactant.

ἘΠΙΚΉΔΕΙΟΣ ΕἸΣ ΒΆΤΡΑΧΟΝ τινα τὸν ἐρώμενον αὐτοῦ. Memorat Svidas.

ΠΕΡῚ ἸΔΑΊΩΝ ΔΑΚΤΎΛΩΝ. Idem Svidas. Et ex hoc Poëmate fortassis scripsit Plinius lib. VII. c. 56. Hesiodum tradere quod ferrum in Creta repererint Idæi Dactyli.

ἘΠΙΘΑΛΑΜΙΟΣ ΠΗΛΈΩΣ ϗ ΘΈΤΙΔΟΣ. Hujus versiculos binos primores profert Isaacius Tzetzes prolegom. in Lycophronem, atque ex illo loco, licet dissimulet, Ismaël Bullialdus ad Theonem p. 283. Barnesius ad Euripidis Phoenissas v. 829.

ΓΗ͂Σ ΠΕΡΊΟΔΟΣ memoratur à Strabone lib. VII. p. 302. Cæterum obiter notare liceat versum quem inter Hesiodi fragmenta ponit Heinsius ex Etymologico magno in βύβλος, non esse Hesiodi sed Dionysii Periegetæ. v. 912.

ΑἸΓΙΜΙΟΣ sive *in Ægimium Poëma* ab aliquibus Hesiodo, ab aliis tributum *Cercopi* Milesio. Athenæus Lib. XI. p. 503. καὶ ὁ τὸν Αἰγίμιον δὲ ποιήσας εἴθ' Ἡσίοδός ἐστιν, ἢ Κέρκωψ ὁ Μιλήσιος. Dalechampius Αἰγινόμιον legendum conjicit, *de pascendis & alendis capris*, sed Scholiastes Apollonii quoque in libro 4. ὁ τὸν Αἰγίμιον ποιήσας, ἐν δευτέρῳ φησὶν, ὅτι ἡ Θέτις εἰς λέβητα ὕδατος &c. Porro *Cercopem* illum Hesiodi æqualem atque æmulum fuisse notavi supra §. 4. è Laërtio in vita Socratis, & ex argumento Aristophanis ranarum. Alius fuit & junior Cercops Pythagoræus de quo dixi L. I. c. XIX. sect. 2. Etiam Svidæ Αἰγίμιος est nomen proprium. Sed fuit quoq; Ægimius quidam Eleus, Medicus antiquissimus, cujus περὶ παλμῶν memorat Galenus IV. de pulsibus, T. 3. p. 44. 50. περὶ πλακούντων Athenæus XIV. p. 643.

ΘΗΣΕΩΣ ΕἸΣ ΤῸΝ ἍΙΔΗΝ ΚΑΤΆΒΑΣΙΣ. Pausanias in Boeoticis p. 772. inter scripta Hesiodo tributa commemorat καὶ ὡς Θησεὺς ἐς τὸν Ἅδην ὁμοῦ Πειρίθῳ καταβαίη. Confer Joh. Meursium in Theseo c. 27.

ἜΠΗ ΜΑΝΤΙΚᾺ καὶ ἘΞΗΓΗ͂ΣΕΙΣ ἐπὶ ΤΈΡΑΣΙΝ. Idem Pausanias; οἱ

δὲ

Digitized by Google

δὲ αὐτοὶ οὗτοι λέγουσι καὶ ὡς μαντικὴν Ἡσίοδος διδαχθείη παρὰ Ἀκαρνάνων, καὶ ἔστιν ἔπη μαντικὰ, ὁπόσα περ καὶ ἐπελεξάμεθα καὶ ἡμεῖς, καὶ ἐξηγήσεις ἐπὶ τέρασιν. Nescio iidem ne fuerint.

ΘΕΙΟΙ ΛΟΓΟΙ, de quibus Maximus Tyrius diss. 16. de Hesiodo agens, χωρὶς δὲ αὐτῷ, inquit, πεποίηνται οἱ Θεῖοι λόγοι, ἅμα δὲ τοῖς λόγοις θεογονία.

ΚΕΡΑΜΕΙΣ. Vide supra, c. 2. inter scripta Homeri deperdita num. 13.

ΜΕΓΑΛΑ ΕΡΓΑ. Athenæus lib. 8. p. 364. ἅπερ πάντα ἐκ τῶν εἰς Ἡσίοδον ἀναφερομένων μεγάλων Ἠοιῶν καὶ μεγάλων ἔργων παρῴδηται. Confer Langbænium ad Longinum p. 57. edit. Tollianæ.

ΚΗΥΚΟΣ ΓΑΜΟΣ. Idem Athenæus lib. II. p. 49. ὅτι Ἡσίοδος ἐν Κήυκος γάμῳ, κἂν γραμματικῶν παῖδες ἀποξενῶσι τοῦ ποιητοῦ τὰ ἔπη ταῦτα, ἀλλ' ἐμοὶ δοκεῖ ἀρχαῖα εἶναι, τρίποδας τὰς τραπέζας φησί. Plutarchus VIII. 8. sympoſiac. ὡς ὁ τὸν Κήυκος γάμον εἰς τὰ Ἡσιόδου παρεμβαλὼν εἴρηκεν.

XVIII. DE HERBIS scripsisse Hesiodum colligunt viri docti ex Plinii Lib. 15. c. 1. Lib. 21. c. 17. & 20. Lib. 22. c. 22. Lib. 25. c. 2. Sed fortasse obiter in aliis poëmatis ista tractaverat Hesiodus, ut de scolymo & asphodelo dixit in ἔργοις.

DE MEDICINA scripsisse singulari quodam libro, minus adhuc mihi persuadeo, licet *Cleodemus* Medicus apud Plutarchum in convivio septem sapientum p. 158. contendit Hesiodum Medicum fuisse, qui tam accuratè & peritè de victus ratione, vini temperie, aquæ bonitate, lavacris, mulieribus, congressus tempore & infantum sessione disseruerit.

Neque FABULARUM quæ Æsopo tribuuntur auctor fuit, aut singulari quodam opere *apologos* scripsit Hesiodus, licet eodem Plutarchi loco legas Æsopum sese Hesiodi discipulum jure profiteri posse, propter fabulam de accipitre & luscinia apud Hesiodum in ἔργοις v. 202. seq. & Quintilianus Lib. 5. c. 11. negat fabulas originem accepisse ab Æsopo, sed videri primum auctorem earum Hesiodum. Hermogenes in progymnasm. Prisciano interprete: *Ubi sunt fabulæ vetustissimi quoque auctores ut Hesiodus, Archilochus, Horatius. Hesiodus quidem lusciniæ, Archilochus autem vulpis, Horatius muris.* Theon Alexandrinus in progymnasm. p. 22. Αἰσώπειοι δὲ ὀνομάζονται οἱ μῦθοι ὡς ἐπίπαν, οὐχ ὅτι Αἴσωπος πρῶτος εὑρετὴς τῶν μύθων ἐγένετο, Ὅμηρος γὰρ καὶ Ἡσίοδος (confer Svidam in μῦθος) καὶ Ἀρχίλοχος καὶ ἄλλοι τινὲς πρεσβύτεροι γεγονότες αὐτοῦ φαίνονται ἐπιστάμενοι, καὶ δὴ καὶ Κόννις ὁ Κίλιξ (ita recte Colomesius in Opuſculis p. 224. & p. 103. ad Gyraldum) καὶ Θοῦρος ὁ Συβαρίτης καὶ Κυβισσὸς ἐκ Λιβύης μνημονεύονται ὑπό τινων ὡς μυθοποιοί, ἀλλ' ὅτι Αἴσωπος αὐτοῖς μᾶλλον κατακόρως καὶ δεξιῶς ἐχρήσατο. Deniq; Euphorion, teste Svidâ, Heroicum Poëma edidit quod inscripsit Ἡσίοδον. Inter Teleclidis Comœdias quoq; fuit Ἡσίοδος memorata eidem Svidæ in οὐδαμῇ & Scholiasti

 Aristo-

Digitized by Google

Aristophanis, Athenæo Ἡσιόδου. Neque prætereundum est quod *Euthydemus* Atheniensis versus quosdam sub Hesiodi nomine vulgasse traditur ab eodem Athenæo L. III. p. 116. Pythagoram Homeri & Hesiodi carminibus decantatis animum suum delinire solitum refert Porphyrius in ejus vita p. 21. Neque Homeri tantum sed Hesiodi quoque carmina μελῳδηθῆναι testatur Athenæus Lib. XIV. p. 620.

XIX. Superest ut jam deinceps editiones præcipuas scriptorum Hesiodi quæ exstant, succinctè persequamur.

Editiones Hesiodi Græcæ.

Prima *Aldi Manutii* Romani, dicata Guarino Veronensi, & luculentis typis exscripta Venetiis 1491. fol. In hac post Theocritum & Catonis disticha à Max. Planude Græce versa sententiasque Theognidis, Pythagoræ ac Phocylidis, sequitur Hesiodi Theogonia, post Theogoniam scutum Herculis, & postremo loco ἔργα καὶ Ἡμέραι. Quem ordinem in novissima editione Hesiodi servavit Vir Cl. Johannes Clericus. Est mihi exemplum editionis hujus Aldinæ idem, quo usus olim Daniel Heinsius, qui manu sua nonnulla annotavit, & quædam non vulgaria ex hac in reliquis recentioribus emendari posse monuit.

Ἔργα καὶ ἡμέραι Paris. 1507. 4. curante Francisco Tissardo Confer A. Chevillierium de origine typographiæ Paris. p. 249.

Hesiodus Græce apud Juntas, 1515. 8. & Basil. ap. Joh. Frobenium 1521. 8vo. Venet. 1542. 8. Francof. 1549. 8.

Inter Poëtas Principes Henrici Stephani A. 1566. fol. typis majoribus & luculentissimis.

XX. *Editiones Hesiodi cum scholiis Græcis.*

Prima Veneta, ex officina *Joh. Francisci Trincavelli* Ao. 1537. in 4to. elegans & emendata, quam ex codice MSto suppletam me memini videre in Bibliotheca Gottorpiensi Serenissimi Holsatiæ Ducis, inter libros Wowerianos. In hac editione, quædam melius legi quam in posterioribus etiam Heinsiana, notatum Seldeno ad marmora Oxoniensia p. 36. seq.

Secunda *Basileensis* A. 1542. 8. in qua Hesiodus cum versione *Bonnini Mombricii*: scholia Græca pleniora quàm in priore sed longe minus emendata, & augmentis quibusdam non uno in loco interpolata potius quam suppleta, & hinc inde vitiata atque corrupta, adjunctis *Joh. Tzetzæ* scholiis latine versis à *Georgio Henischio*.

Tertia cum scholiis sive commentario ejusdem Tzetzæ, ad libri calcem. Basil. 1574. 8.

Quarta *Heinsiana* Lugd. Bat. ex officina Raphelengii Ao. 1603. 4to. in qua post dedicationem ad Ordines Hollandiæ, sequuntur *Dan. Heinsii* prolegomena, in quibus Poëtæ Hesiodi character simplex à Grammaticorum calumniis vindicatur. Inde post nonnulla ex Svida, Anthologia, Gyraldò aliisque de Hesiodo adscripta, legitur elegans Heinsii in Pandoram hymnus Græcus, quem cum primum nomine auctoris dissimulato seorsim ex-

Digitized by Google

excusum Josepho Scaligero typographus communicasset, vir ille doctissimus antiquo Poëtæ tribuere non dubitavit, teste auctore Apologiæ pro Heinsio adversus Crojum p. 129. Quin Heinsio ipso teste in literis ineditis ad Æliam Putschium, negavit se, ex quo renatæ sunt literæ, simile quid Poëmatis græci compositum vidisse. Penultimus in appendice hymni versus: Γρωτιάδην τ' ἐρίηρα φίλων ζυγὸν αἰὲν ἐόντα omissus est in editione Heinsiana 1622. 8vo. post Synodum Dordracenam edita, (etiam in aliis recentioribus) * quod Heinsius non auderet tantis laudibus mactare nomen Hugonis Grotii, laudatissimum profecto, sed prævalentibus tum in Belgio partibus invisum. Post alia in Hesiodum Heinsii Epigrammata occurrit argumentum ἔργων Hesiodi ab Heinsio græce scriptum, in quo nonulla ut parum græcismo congruentia perstringit Johannes Crojus p. 251. seq. Observationum sacrarum. Deinceps succedit Hesiodus ipse græce & latine cum græcis scholiis, quæ ex editione Veneta per Bonav. Vulcanium MSti codicis auctoritate suppleta & castigata, collata insuper Basileensi editione Heinsius recensuit. Iconem variorum instrumentorum rusticorum quæ exstat p. 310. quamque in sua editione p. 261. repeti curavit Johannes Clericus, debuit Heinsius Conrado Gesnero pag. 81. Operis de quadrupedibus. Deniq; subjiciuntur *fragmenta Hesiodi* ex veteribus scriptoribus collecta à *Jos. Scaligero* & *Dan. Heinsio*, tum Ἡσιόδου καὶ Ὁμήρου ἀγὼν Græce ex editione Henr. Stephani Ao. 1573. 8vo. Catalogus scriptorum Hesiodi, Heinsiique introductio in doctrinam quæ libris Hesiodi ἔργων καὶ ἡμερῶν continetur: notæ emendationes & observationes ejusdem Heinsii in Hesiodi ἔργα, & Scholiastas Græcos, latinumque interpretem, & spicilegium fragmentorum Hesiodi à *Joh. Meursio* suppeditatum, atque in græcos Hesiodi commentatores locupletissimus index Græcus.

XXI. *Editiones Hesiodi præcipuæ Græcolatinæ cum versione & notis doctorum Virorum.*

Cum versione latina & variantibus lectionibus è MSS. Palatinis & notis doctorum virorum ex officina *Hieronymi Commelini* A. 1591. 8vo.

Cum versione emendata ab *Erasmo Schmidio* & in ἔργα enarratione *Melanchtonis* & 23. tabulis synopticis ejusdem Schmidii. Witebergæ 1601. 8vo.

Cum versione emendata à *Dan. Heinsio*, ejusdem introductione, notisque in opera & dies, & Hesiodi fragmentis. Lugd. Batav. 1613. & 1622. 8vo.

Cum

* Johannis quoque Clerici. Vide memorias Dombenses sive Trevoltianas Anni 1701. p. 269. edit Amstelod.

I.

DE ætate Hesiodi, Patria Cumani, sed ab educatione in Ascra * Bœotiæ vico Ascræi, dicere quædam me memini libro superiore c. XIII. ubi eorum testimonia in medium attuli, qui Hesiodum non dubitant Homero ipso facere antiquiorem. Jam iis placet accedere, qui eum cum Euthymene & Archemacho apud Clementem I. Strom. p. 327. Homero supparem, annis tamen aliquantò juniorem fuisse statuunt. Varro quidem apud Gellium Lib. III. c. 11. non dubium esse ait quin aliquo tempore eodem vixerint, idque ex epigrammate ostendi, quod in tripode scriptum est qui in monte Helicone ab Hesiodo positus traditur Lib. III. Antholog. p. 389. & apud Dionem Chrysostomum orat. 2. de regno statim sub initium, & in certamine Homeri atque Hesiodi p. 327.

Ἡσίοδος Μούσαις Ἑλικωνίσι τὸν δ' ἀνέθηκε
Ὕμνῳ νικήσας ἐν Χαλκίδι θεῖον Ὅμηρον.

Sed ab admiratoribus Hesiodi hoc confictum esse contendit Salmasius p. 869. ad Solin. perinde ut alterum quod refertur ab Eustathio ad Iliad. ά p. 5. & Scholiaste Pindari ad Nemeonic. Od. 2.

Ἐν Δήλῳ τότε πρῶτον ἐγὼ καὶ Ὅμηρος ἀοιδοὶ
Μέλπομεν ἐν νεαροῖς ὕμνοις ῥάψαντες ἀοιδήν.

Georgius Syncellus p. 172. Ἡσίοδος ἐγνωρίζετο, ὃν Ἔφορος ἀνεψιὸν καὶ σύγχρονον Ὁμήρου φησίν. Ita legendum, male enim editum ὁμοῦ φησίν, quod pejus etiam vertit Goarus: *quem Ephorus nepotem & sibi coævum celebrat.* Idem Syncellus p. 176. temporibus Davidis Regis: ἐπ' αὐτοῦ ὁ μέγας ποιητὴς Ὅμηρος παρ' Ἕλλησιν καὶ Ἡσίοδος.

II. Idem judicium viri eruditi ferunt de libello inscripto ἀγὼν Ὁμήρου καὶ Ἡσιόδου quem græcè primus edidit H. Stephanus A. 1573. 8vo. (una cum Matronis & aliorum parodiis Homericis & reliquiis Pepli Aristotelis sive epitaphiis Homericorum Heroum) & Dan. Heinsius itidem Græce tantum Hesiodo suo Lugd. Bat. 1603. 4to. subjecit. Hoc certamen Hesiodus cum Homero iniisse dicitur ad exequias Amphidamantis in Chalcide, coram Panide Rege, defuncti fratre, qui tripodem victoriæ præmium adeoque & primas non Homero sed Hesiodo tribuit. Mentio hujus rei apud Plutarchum Lib. V. Symposiacon quæst. 2. & in Convivio septem Sapientum p. 153. seq.

* Hesiodi Ἐργ. v. 540. Strabo IX. p. 409. & 413. Ovid. IV. 14. 31. seq. è Ponto. Alius Hesiodus servus, cujus meminit Lysias apud Svidam in Μουσαῖος. Alius Hesiodus qui adversus hæreses scripsit teste auctore Prædestinati in limine Libri I. & hæresi LXXXIII. Effigies Hesiodi nostri exstat T. 2. thesauri Antiquitatt. Græcar. Gronoviani tabula XXII. è Fulvio Ursino p. 23. Epitaphium à Pindaro positum apud Suid. in Ἡσιόδειον γῆρας. Aliud in appendice Vaticana proverbior. IV, 3.

Digitized by Google

153. seq. & apud Philostratum in Heroicis, Libanium in Socratis Apologiâ T. I. Opp. p. 653. Themistium Orat. XXX. p. 349. Præterea apud Joh. Tzetzam prolegomenis ad Hesiodum. Vide & Jani Rutgersii Varias lectiones p. 423. Heinsii introductionem ad Hesiodum p. 42. seq. & Apostolium XV. 88. Erasmum in Adagio πάνδημος ψῆφος. Sanè victoriæ & tripodis Musis dedicati meminit ipse Hesiodus in Ἔργοις v. 655. seq. Sed Homerum â se victum non memorat, de quo ambigit etiam Eustathius prolegom. ad Iliad. εἰ δὲ καὶ ἤρισεν Ὅμηρος Ἡσιόδῳ τῷ Ἀσκραίῳ καὶ ἡττήθη, ὅπερ ὄκνος τοῖς Ὁμηρίδαις καὶ λέγειν, ζητητέον ἐν τοῖς εἰς τοῦτο γράμματιν, ἐν οἷς ἔκκειται καὶ τὰ ῥητὰ τῆς ἔριδος. Homerum in campis Elysiis victum ab Hesiodo licet longe inferiore, fingit Lucianus 2. de vera Hist. T. I. p. 677.

III. Quanquam verò certamen illud quale hodiè fertur & post Adriani Imperatoris tempora cujus nominetenus meminit scriptum constat, totum confictum fortassis est, non minus quam σύγκρισις *Philistionis atque Menandri* edita â præstantissimis Viris Rigaltio ac Rutgersio, rem ipsam tamen contra tot tamque antiquos testes in dubium vocare non ausim. Neque id facere audet Clarissimus Dodvvellus, qui diss. 3. de Cyclis Græcorum eruditè de Homeri & Hesiodi ætate agit, & certamen illud circa annum primum Olympiadis undetrigesimæ * certatum esse concludit. Vicerit itaque Homerum ætate provectum (neque enim Tzetzæ de juniore nescio quo Homero conjectura probanda videtur) Vicerit inquam Homerum illum celebratissimum Hesiodus florens adhuc annis, ut Æschylus senex victus est â juvene Sophocle.

IV. Præterea *Cercopem* quendam (Milesium haud dubie Athenæo memoratum) cum Hesiodo certasse legas in Thomæ Magistri argumento ranarum Aristophanis: τῷ ὑπὲρ φύσιν Ὁμήρῳ τις ἀνώνυμος ἤριζε Σάτυρος (lege Σύαγρος) Ἡσιόδῳ δὲ Κέρκωψ. Laërtius II. 46. Καὶ Κέρκωψ ἐφιλονείκει Ἡσιόδῳ ζῶντι, τελευτήσαντι δὲ Ξενοφάνης. De vitâ Hesiodi non indiligenter agit Lilius Gyraldus dialogo 2. de Historiâ Poëtarum â Colomesio illustratus: & multa præfatur Joh. Tzetzes in suis ad ἔργα prolegomenis, quæ hoc loco â me repeti nihil est necesse. A Musis edoctum se testatur ipse in Theogoniâ v. 22. seq. & in ἔργοις v. 659. de quâ re videndus Dio Chrysost. diss. 77. & Maximus Tyrius diss. 22. illustratus â *Petro* Petito Lib. I. Miscellan. c. 20. Vaticinandi facultatem Hesiodo ereptum it Lucianus in

* Plerique omnes veterum ac recentiorum longe antiquiorem faciunt tum Hesiodum tum præcipue Homerum. Sed si verum est Thaletem qui natus est Olymp. XXXV. 1. fuisse inventorem æquinoctii, τροπῶν solis, & aliarum ejusmodi observationum Astronomicarum, non video quid responderi possit doctissimi Dodvvelli argumentis, cum non tantum apud Hesiodum illarum vestigia occurrant, sed & Heliotropii in Syra insula (â Pherecyde ut refert Laërtius lib. 1. sect. 119. positi) diserta mentio apud Homerum Odyss. ο. v. 403. Quamvis vero hanc potius probo loci istius Homerici interpretationem quam *Perraulti* & Boilæi p. 130. Observatt. ad Longinum, Fateor tamen in plerisq; illis traditionibus de inventis veteres neq; ita sibi constare, neq; adeo tantam meo judicio mereri fidem, ut ex illis certa argumenta Chronologica duci possint. Sic Anacharsidi inventam figuli rotam tribuunt Posidonius, Euphorus, Plinius, ut Laërtii & Suidæ testimonia omittam. Atqui τροχὸν κεράμεως diserte memorat Homerus Iliad. Σ. 600. Quid itaque? num Homerus junior Anacharside? Aut num audiendus Posidonius, qui *malebat versus* in Homeri libris *falsos esse quam fabulam*, ut ait Seneca Epist. 90. Neutrum puto verisimile, sed potius assentior Straboni & Senecæ, qui figlinæ rotæ usum pridem ante Anacharsin hominibus innotuisse existimarunt.

Digitized by Google

διαλέξει πρὸς Ἡσίοδον T. 2. Opp. p. 487. non ab re quidem, ſi propriè hoc accipias de vi prædicendi futura, quicquid etiam adverſus Samoſatenſem diſputet Barthius Lib. II. Adverſ. c. 8. Vellejo judice *Vir* fuit Heſiodus *perelegantis ingenii & molliſſima dulcedine carminum memorabilis, otii quietisq; cupidiſſimus, ut tempore Homero, ita operis auctoritate proximus* L. I. c. 7. Ad Heſiodi ſepulchrũ hirundines convolaſſe innuit Lucianus de morte Peregrini p. 588. T. 2. χελιδόνας enim illo in loco non κορώνας legendum eſſe contendit Menagius ad Laërtium p. 255. ſuavem hirundinum cantum obſervans fuiſſe Moſcho, Achilli Tatio aliisque. *Plutarchi* liber de vita Heſiodi, Lampriæ memoratus intercidit, quemadmodum & *Cleomenis* liber de Heſiodo cujus meminit Clemens Alex. 1. Strom. p. 300. Et quæ de Heſiodo ſcripſerat *Heraclides Heracleotes*, *Chamæleontis* civis ſui ſcripta expilans, de quo Laërtius L. V. ſect. 92.

V. Per opus Heſiodi cui auctoritatem Homericis ſcriptis proximam tribuit Vellejus, ſuſpicari liceat peculiariter ab eo intelligi Poëma cui titutus ἜΡΓΑ καὶ ἩΜΈΡΑΙ, *Opera & Dies:* nihil enim inter omnia Heſiodi ſcripta iſthoc unico eſt celebrius, nihil in veterum ſcriptis frequentius uſurpatum, imo quod ſolum pro Heſiodio agnoſcebant Bœotii Heliconis accolæ teſte Pauſaniâ in Bœoticis p. 771. Hoc perperam in duo diverſa ſcripta diſtingui, quorum alterum ἔργα alterum â v. 763. ἡμέραι inſcribatur, probat Dan. Heinſius in introductione c. 18. Olim enim doctrina τῶν ἡμερῶν ſive de diebus homini œconomo obſervandis, ſine ulla diſtinctione ἔργα ſive vitæ præcepta ſubſequebatur, ita ut communis ac generalis eſſet inſcriptio ἔργα καὶ ἡμέραι, quo nomine etiam allegant paſſim veteres unum aliquem verſum Poëtæ producentes, licet ſæpius brevitatis cauſâ tantum ἔργα appellant, neque cauſa eſt cur poſt verſum 380. ſecundus liber ἔργων incipiat, neque enim conſtat ab Heſiodo in plures libros hoc opus diviſum fuiſſe, neque hanc diſtinctionem vel ſcriptores antiqui vel codices MSS. probæ notæ agnoſcunt, ut docuit Joh. Georgius Grævius elegantioribus literis quas cum ſingulari laude ornabat nuper ereptus lection. Heſiod. c. 9. Quanquam Poëmatis iſtius â citharœdis per partes decantari ſoliti, partes ſingulæ pro argumenti varietate â veteribus Grammaticis laudantur interdum ſub titulis: δαιμονολογία, πανδώρα, πιθοιγία, * λῆξεις &c. Quemadmodum partes poëſeos Homericæ ſimiliter ab argumento appellatas notatum â me ſupra eſt c. 3. num. 28. Sic & ἡμέρας Heſiodi ſeorſim quandoque laudant Grammatici recentiores, ut Johannes Tzetzes Chiliad. 12. v. 174. καὶ ἐν τῇ βίβλῳ ἡμερῶν ἀστρολογεῖ ἤ πόσα; Euſtathius ad Odyſſ. Σ. p. 661. ἢ καὶ ὅτι πρὸς τὰς ἡλιακὰς ἡμέρας βιοῦμεν ὁποῖόν τι καὶ τὸ Ὀρφέως καὶ Ἡσιόδου περὶ Ἡμερῶν.

VI. Dici-

* Vide Euſtath. in Iliad. ὠ. p. 1501. Heinſii introduction. c. 7. Heſiodum ῥαψῳδὸν vocat Lucianus in Hermotimo, T. 1. p. 522.

Digitized by Google

VI. Dicitur Hesiodus in hoc opere imitatus esse ἔργα καὶ ἡμέρας Orphei, de quibus dixi Lib. I. c. XIX. §. III. Sed Plinius Lib. XIV. c. 1. affirmat Hesiodum præcepta agricolis pandere orsum, & Lib. XVIII. c. 25. principem omnium de agricultura præcepisse. Ac valde incertum est, poëmata Orpheo tributa Hesiodo fuisse antiquiora, perinde ut fallitur idem Joh. Tzetza qui in scholiis p. 180. b. editionis Heinsianæ putat Hesiodum quædam hausisse ex * *Melampode*, cum Melampus ille ex quo ibi nonnulla à Tzetza proferuntur longe sit Hesiodo junior & libros suos Ptolemæo Philadelpho inscripserit.

VII. Quanquam verò vocabulum ἔργον peculiariter interdum dicitur de agricultura, operisque rura colentium, ut notavit Eustath. ad Iliad. ρ΄. p. 1135. & de hoc ipso Hesiodi poëmate agens Olympiodorus in 1. Meteor. praxi 17. Salmasius de usuris p. 299. Petrus Moll ad Longum p. 37. & Anna Daceria p. 22. ad Anacreontem, ac novissime Clariss. Lambertus Bos Observ. Critic. c. VI. p. 32. seq. Præterea Manilius quoque non aliud scriptum intellexit cum Lib. II. v. 19. sq. de Poëta nostro cecinit:

Quin etiam ruris cultus legesque rogavit
Militiamque soli, quos colles, &c.

Neque Plinius XIV. 1. *Tanto priscorum cura fertilior aut industria felicior fuit, ante millia annorum* (scripsit Plinius circa Annum U. C. 830.) *inter principia litterarum Hesiodo præcepta agricolis pandere orso, subsecutisque non paucis hanc curam ejus.* Neque Themistius Orat. XXX. ubi ei Hesiodus dicitur τὴν ποίησιν διανείμας εἰς Ἡρώων τε καὶ Μουσῶν ἐπαίνους, καὶ τὴν γεωργίαν ἐν τούτοις τάξας. Tamen Hesiodi scopus princeps in hoc Poëmate non fuit agri colendi rationem tradere, sed *Persen* fratrem suum (quem ἐποποιὸν nescio quam vere Svidas vocat) à voluptatibus & otio avocare, Ethicisque atque œconomicis præceptis imbuere: ἔγραψε δὲ βιβλίον τὸ παρὸν πρὸς Πέρσην τὸν ἀδελφὸν παραίνεσιν ἠθικὴν καὶ οἰκονομικὴν περιέχον παντοίαν, quam Tzetzæ observationem introductione sua multis confirmavit Dan. Heinsius, & capite ult. ostendit vocabulum ἔργα latius sumi debere, ac de universis quæ bono œconomo facienda incumbunt, esse intelligenda. Illam viri docti sententiam Scholiastes Nicandri quoque comprobare videtur dum p. 27. b. Hesiodum laudat ἐν τοῖς πρακτομένοις, præcipue vero Maximus Tyrius Heinsio ipsi commemoratus qui diss. 16. ait Hesiodum scripsisse τὰ εἰς τὸν βίον ἔργα τε ἃ δραστέον καὶ ἡμέρας ἐν αἷς δραστέον. Sic Θαλάσσια ἔργα scripserat Pancrates Arcas laudata Athenæo VII. p. 283. & alibi.

VIII. In deliciis hoc Poëma fuit olim Seleuco Nicatori, ita ut capiti ejus mortui appositum fuerit inventum teste Ptolemæo Hephæstione Lib. V. apud Photium cod. 190.

IX. Primos decem versus Hesiodum autorem agnoscere negat Plutarchus

* Hunc locum ni fallor respicit Salmasius p. 825. de annis Climactericis, ubi Melampodem refert inter eos qui ἡμέρας scripserint. Sed & Hesiodi loca quædam illustrat ibidem vir doctissimus.

Digitized by Google

tarchus, qui Lib. IX. Symposiacon problem. 1. versum οὐκ ἄρα μοῦνον ἔην ἐρίδων γένος vocat πρῶτα τῶν ἔργων. Negat Pausanias in Boeoticis p. 771. ex mente accolarum Heliconis, qui procemium in Musas Hesiodo abjudicabant & initium poëmatis affirmabant esse τὸ ἐς ἐρίδας, demonstratis scriptori illi antiquissimis plumbeis laminis in quibus τὰ ἔργα eo modo inscripta erant. Similiter Joh. Tzetzes auctor est procemium Hesiodo abjudicatum esse ab Aristarcho, Praxiphane Theophrasti discipulo, aliisq; ἰστέον ὅτι Ἀρίσταρχος καὶ ἕτεροι ὀβελίζουσι τὸ προοίμιον, καὶ Πραξιφάνης ὁ μαθητὴς Θεοφράστου, λέγων ἀπροοιμιάστῳ βιβλίῳ ἐντυχεῖν, ἀρχομένῳ ἐντεῦθεν. Οὐκ ἄρα μοῦνον ἔην ἐρίδων γένος. Rejicit etiam Heinsius c. 17. introductionis, professus mali Poëtæ esse sed boni Philosophi & qui cum cura hunc librum perlegerit. Neq; defuisse olim, qui Hesiodi poëmata interpolarent, docet Pausanias in Corinthiacis p. 171. At enim Dio Chrysostomus diss. 12. p. 199. ita hoc procemium Hesiodi esse non dubitat, ut propter illud Hesiodũ etiam præferat Homero.

X. In ἔργα καὶ ἡμέρας triplicia Græca extant scholia atque commentaria, in quibus singulis procemium quoque explicatur. Antiquissima sunt *Procli* neque integra illa sed excerpta tantum * ἐκ τῶν Πρόκλου Διαδόχου, argumenti maximam partem Philosophici, moraliaque & παιδευτικὰ persequentis. Secunda sunt ** *Joh. Tzetzæ* hominis non ineruditi, sed vani & Proclo sæpe præter rem petulanter insultantis. Tertia *Emanuelis Moschopuli* Grammatica & intelligendæ Poëtæ dictioni utilissima. Denique subjecta est *Joh. Protospatharii* ἐξήγησις φυσικὴ τῶν ἡμερῶν Ἡσιόδου in filii gratiam ab auctore scripta & paucissimorum foliorum. Porro ediscendum pueris Hesiodum datum esse jam olim, docet vel Ciceronis illud Lib. VI. ad familiar. Ep. 18. *Lepta suavissimus ediscat Hesiodum, & habeat in ore*: τῆς δ' ἀρετῆς ἱδρῶτα. Etiam à Rhapsodis cantatum ad lyram, testis Plutarchus IX. sympos. p. 736. 743.

XI. Solet Hesiodi ἔργοις vulgô subjici ἈΣΠῚΣ ἩΡΑΚΛΈΟΥΣ sive *de scuto Herculis poëma*, quod plurimi olim negarunt esse Hesiodi. Nam præter Bœotos quos sola ἔργα pro genuino Hesiodi scripto habuisse ex Pausania ante notavi, Aristophanes Grammaticus eam suppositiam esse ratus est & ex Homeri descriptione ἀσπίδος Iliad. Σ. expressam, teste anonymo græco scholii quod in editione Aldina Ἀσπίδι subjicitur. Longinus in libro περὶ ὕψους p. 56. versum Ἡσιόδειον ex Aspide proferens addit: εἴγε Ἡσιόδου καὶ τὴν ἀσπίδα θετέον. Theodosius Alexandrinus in scholiis ineditis ad Dionysium Thracem: δεῖ δὲ τὸν Γραμματικὸν καὶ τὰ Ἑλληνικὰ βιβλία γινώσκειν. Ἐστὶ γὰρ

* Ita conjicio ex his verbis Græcis quæ in editionibus præponi video. In MSto tamen codice Gudiano, qui editis locupletior non est, inscribitur: Πρόκλου Διαδόχου εἰς τὰ ἔργα καὶ ἡμέρας Ἡσιόδου.

** Meminit Tzetzes ipse Chil. VI. v. 842.

Digitized by Google

γὰρ καὶ ἐν αὐτοῖς ὁμώνυμα βιβλία ψευδῆ, οἷον ἡ ἀσπὶς Ἡσιόδου καὶ τὰ Θηριακὰ Νικάνδρου, ἑτέρων γάρ εἰσι ποιητῶν. In aliis ad eundem Dionysium scholiis ineditis: ζητοῦμεν δὲ καὶ τὸν συγγραφέα, ἵνα τὸ ἀξιόπιστον ἢ μὴ τοῦ συγγραψαμένου καταλάβωμεν. Τοῦτο δὲ διαδηπίγραφα (forte ψευδεπίγραφα) τῶν βιβλίων, ὡς ἔχει ἡ ἀσπὶς Ἡσιόδου, ἑτέρου γάρ ἐστιν. Ἐπιγραφῇ δὲ καὶ ὀνόματι ἐχρήσατο τοῦ Ἡσιόδου, ἵνα τῇ ἀξιοπιστίᾳ τοῦ ποιητοῦ ἀξία κελεύθῃ ἀναγνώσεως. Eustathius ad Iliad. Σ. p. 1218. ex Homeri æmulatione (ὁμηρικῷ ζήλῳ) quædam in illa expressa notat, sed p. 1110. tamen tantum ait interesse inter Homeri Ἀσπιδοποιΐαν* & Hesiodi aspidem, quantum inter divinum opus & hominis.

XII. In veteri scholio quod in editione Aldina subjicitur, notatur illius initium legi in quarto Hesiodo Catalogo. Τῆς Ἀσπίδος ἡ ἀρχὴ ἐν τῷ δ. καταλόγῳ φέρεται μέχρι στίχων ν. καὶ σ. Hunc quartum Catalogum viri docti non absurde sentiunt complexum fuisse Hesiodo tributas μεγάλας ἠοίας, Eunapio in Ædesio aliisque pluribus commemoratas, quarum partem esse Aspidem, prima hujus poëmatis vox ἠοίη dubitare nos vix permittit, & jam pridem persvasum fuit Guil. Cantero Lib. IV. nov. lect. c. 3. Tres priores Catalogi subinde laudantur sub titulo κατάλογοι γυναικῶν. Sane Harpocrationi in μακροκέφαλοι & Svidæ in ὑπὸ γῆς οἰκοῦντες laudatur Hesiodus ἐν τρίτῳ γυναικῶν καταλόγῳ. Post librum quartum ἠοίας μεγάλας complexum fuit quintus ἡρωικὴ γενεαλογία sive ἡρωογονία, heroum natales ex fœminis illustribus describens. Nam teste Maximo Tyrio diss. 16. Hesiodus χωρὶς μὲν τῶν ἡρώων, ἀπὸ γυναικῶν ἀρχόμενος, κατέλεγε τὰ γένη, ὅστις ἐξ ἧς ἔφυ. Vide quæ in hanc rem disputata sunt viris doctissimis Samueli Petito ad leges Atticas p. 460. seqq. Is. Casaubono ad Strabonem Lib. I. p. 26. Dan. Heinsio ad Hesiodi interpretes p. 76. seq. & Joh. Meursio Atticarum lectionum Lib. II. c. 20. Quanquam vero Aspidem ita ponimus fuisse ἠοιῶν μεγάλων partem, nihilominus incerta res fuerit de auctore Hesiodo, quoniam totum illud opus suspectum doctis jam pridem fuisse testatur Ælianus, ubi ad illud respiciens, subjungit: εἰ μὴ ἄρα οὐκ εἰσιν Ἡσιόδου τὰ ἔπη, ἀλλ᾽ ὡς πολλὰ καὶ ἄλλα κατέψευσται αὐτοῦ Lib. XII. Var. Hist. p. 726. edit. præclaræ Perizonianæ. Josephus Scaliger Epistola 247. ad Salmasium p. 530. *Ut anni sic poëseos græcæ quatuor tempestivitates fuisse animadverti. Prima fuit illa in qua princeps Homerus & Hesiodus. Hanc potes judicare atque adeo vocare ver Poëtices, pubertatem*

potius

* Ut Homeri partem postremam Iliados Σ ἀσπιδοποιΐαν vocat Eustathius & Pseudo Didymus ad v. 491. ita Servio ad 12. Æneid. v. 161. Hesiodus etiam laudatur in Ἀσπιδοποιΐᾳ. Philostratus junior teste Svida scripserat Παράφρασιν τῆς Ὁμήρου ἀσπίδος. Judice Ludovico Hestello (Clovis Hesteau) Hesiodus Homericum Achillis scutum in suo poëmate fideliter expressit. *Hesiode en son Aspis n'a fait que rebatre le bouclier d'Achilles forgé par Homere,* Vide Antonii Verderii Bibliothecam Gallicam p. 232.

Digitized by Google

potius quam infantiam. Excipit eam æstas, non fervida quidem sed quæ ex illo vero vestigia non obscura retinuit, in qua Onomacritus, Solon, Tyrtæus, & quisquis auctor fuit τῶν ἠοιῶν καὶ τῆς ἀσπίδος, quam præpostero judicio Criticorum natio Ascræo illi tribuit. Scaligero assentiuntur Heinsius & in libro de poëtis Vossius. Apollodoro tamen aliter olim visum, qui libro secundo Bibliothecæ Aspidem audacter Hesiodo adscribit. Ad quem locum Tan. Faber p. 274. *Sane miror fuisse olim atque adeo hodieque reperiri qui ea de re dubitant. Certa enim res est, & qui Hesiodi non esse putant τὴν ἀσπίδα, ne illi poësin græcam haud satis norunt.* Audacter etiam Aspidem Hesiodo tribuit Athenæus lib. 4. p. 180. Sed & Megacles Atheniensis & Apollonius Rhodius & Stesichorus Hesiodi esse illud poëma non dubitarunt, ut notat auctor vetus scholii quod in editione Aldina Aspidi subjici dixi & hoc loco integrum describam: Τῆς Ἀσπίδος ἡ ἀρχὴ ἐν τῷ δ΄ Καταλόγῳ φέρεται μέχρι στίχων ν΄ καὶ σ΄. Ὑπόπτευκε δὲ Ἀριστοφάνης οὐχ ὁ κωμικὸς ἀλλά τις ἕτερος Γραμματικὸς, ὡς οὐκ οὖσαν αὐτὴν Ἡσιόδου, ἀλλ᾽ ἑτέρου τινὸς, τὴν Ὁμηρικὴν Ἀσπίδα μιμήσασθαι προαιρουμένου. Μεγακλῆς δὲ ὁ Ἀθηναῖος γνήσιον μὲν οἶδε τὸ ποίημα, ἄλλως δὲ ἐπιτιμᾷ τῷ Ἡσιόδῳ, ἄλογον γάρ φησιν ποιεῖν Ἥφαιστον τοῖς τῆς μητρὸς ἐχθροῖς ὅπλα παρέχοντα. Ἀπολλώνιος δὲ ὁ Ῥόδιος ἐν τῷ γ΄ φησὶν αὐτοῦ εἶναι ἔκ τε τοῦ χαρακτῆρος καὶ ἐκ τοῦ τὸν Ἰόλαον ἐν τῷ καταλόγῳ εὑρίσκειν ἡνιοχοῦντα τῷ Ἡρακλεῖ. Ὡσαύτως δὲ καὶ Στησίχορός φησιν Ἡσιόδου εἶναι τὸ ποίημα.

XIII. In hoc Poëma exstant commentarii Græci *Johannis Tzetzæ* & alterius *Johannis Pediasimi*, Diaconi, junioris utique Joh. Philopono quem laudat p. 197. In Etymologico MS. apud doctissimum Kusterum in ἀλκαία allegantur *Hieronymus* & *Epaphroditus* ἐν ὑπομνήματι ἀσπίδος Ἡσιόδου.

XIV. Superest ex iis quæ exstant Hesiodo tributis scriptis dicenda, longe celeberrima ΘΕΟΓΟΝΊΑ, hoc est *Deorum generatio* ut Lactantius transfert lib. I. c. 5. sive *origines Deorum* γεννητῶν* quam non memini à quoquam vocari in dubium aut Hesiodo abjudicari nisi ab unis Boeotiis de quibus supra dixi ex Pausania p. 771. Neque tamen per omnia fidem Boeotiis habuit ipse Pausanias sed p. 781. laudans Hesiodum in Theogonia subjungit: προσιέσθω δὲ ὅτῳ φίλον τὴν θεογονίαν. Confer eundem p. 634. Neque dubitarunt illam Hesiodo tribuere Pythagoras, (qui finxit Hesiodi animam vidisse se apud inferos vinculis adstrictam columnæ æreæ, stridentemque, propter ea quæ de Diis finxerat teste Laërtio lib. VIII. sect. 21.) Herodotus lib. II. c. 53. Plato, qui Theogoniam subinde sequitur notante Proclo in Timæum lib. 5. p. 291.

* Vide Radulphum Cudvvorthum libro de vero Systemate intelligibili universi p. 211. 212. 216. Johannem Clericum ad v. 44. & 106. Porro Theogoniam ante ἔργα καὶ Ἡμέρας ab Hesiodo editam non dubitat *Proclus* p. 24. ad Hesiodum δῆλον δὲ ὡς προεκδέδοται ἡ Θεογονία. Confer quæ de ordine scriptorum hujus Poëtæ notavi infra num. 19.

Digitized by Google

p. 291. Aristoteles Lib. III. de cœlo c. 1. & alibi, Manilius Lib. II. v. 12. seq. nec Agatharchides Cnidius apud Photium p. 721. edit. Hœschelii, neque Eratosthenes in Catasterismis c. 9. & 1. & 19. & 32. neq; *Acusilaus* b) Argivus, qui in Thegonia sua Hesiodum sæpe numero castigavit teste Josepho lib. 1. contra Apionem p. 1034. neq; *Eumelus* Corinthius, à quo non minus atque ab Acusilao, Hesiodi Theogoniam prosario sermone expressam & pro suâ venditatam esse tradit Clemens Alexandr. 6. Strom. p. 629. Neque *Xenophanes Colophonius*, quem in elegiis suis ac Jambis perstrinxisse ea quæ Hesiodus de Diis scripserat, testatur Laërtius IX. 18. & Sextus Empiricus adversus Mathematicos lib. 1. p. 57. & 341. Neq; *Demosthenes Thrax*, à quo ejusdem Theogoniæ Hesiodeæ metaphrasin prosariam scriptam esse Svida referente cognoscimus, vel *Aristonicus* Grammaticus aut *Zenodotus* Alexandrini, quos in Hesiodi Theogoniam scripsisse, ut Sabinum Sophistam in Acusilai, ex eodem Svida constat. Nec *Zeno Stoicus*, quem Cicero lib. 1. de natura Deorum c. 36. testatur Theogoniam interpretatum esse, nec *Chrysippus* denique, quem idem Cicero lib. II. auctor est fabulas Orphei, Musæi, Hesiodi, Homerique ad rerum naturam accommodasse.

XV. Nihil vero aliud significare videntur veterum Genealogiæ ac Theogoniæ, quales præter Hesiodum scripserunt Abaris c), Musæus d), Pherecydes Atheniensis e), Orpheus f) Aristeas, Epimenides g), Antiphon h), Hecateus, * Andron, ** Dromocrides i), Æmilius Ma-

E e e

b) Acusilai Argivi genealogias laudant præter Strabonem & alios Vossio dictos in Hist. Græcis p. 436. Tertullianus lib. 2. ad Nationes c. 2. (ubi male viri docti reponunt *Arcesilaus*.) Schol. Hesiodi ad Theogon. p. 269. Scholiastes Homeri & Svidas, qui refert Acusilaum genealogias scripsisse ἐκ δέλτων χαλκῶν. Miror Clarissimo Dodvvello in Diss. de ætate Phalaridis p. 25. seq. Acusilaum antiquiorem videri Hesiodo, vel saltim ἠοιῶν μεγαλῶν scriptore. Arduum enim mihi esse videtur in tam remota antiquitate veritatem historicam argumentando assequi vel tueri contra diserta veterum scriptorum testimonia. Præcipue observandum, quod apud Svidam in συγγράφω diserte legitur, τὰ Ἀκουσιλάου νοθεύεσθαι. Confer Valesium ad Harpocrat. in Ὁμηρίδαι. Alius fuit Acusilaus Atheniensis Rhetor, sub Galba, de quo idem Svidas. Alius denique Acusilaus Tarentinus Pythagoricus Jamblicho memoratus.

c) Svidas in Ἄβαρις.

d) Laërtius in procemio.

e) Vide quæ viri docti notant ad Laërtium in Pherecyde, & Svidam in Φερεκύδης. Idem opus ni fallor respicitur ab Eratosthene in Catasterismis, Scholiaste Homeri, Germanici, Pindari & Apollonii, quando Pherecydem laudant.

f) De hoc dixi supra Lib. I. c. 19. Adde Theodor. Canterum I. 26. & II. 26. Var. Lect. & Rich. Bentleium in limine Epistolæ ad Joh. Millium.

g) Vide de Epimenide supra Lib. I. c. VI. §. 3. & de Aristea Lib. I. c. II. §. 6.

h) Irenæus Lib. II. 19.

* Athenæus lib. IV.

** Schol. Apollonii. Confer H. Lindenbrogium ad Censorinum p. 33.

i) Fulgent. II. 17. Mythol.

Digitized by Google

Macer k), itemq; alii, nihil inquam videntur significare aliud, quam Cosmogoniam Φυσιογονίαν ac Geogoniam fabulis Poëticis obumbratam, ut recte observatum est acutissimo Philosopho Thomæ Burneto in Archæologia Philosophica p. 297. 399. seq. & in theoria telluris lib. 2. c. 7. ubi inter alia locum insignem in Aristophanis avibus p. 395. edit. Froben. confert cum Orpheo atq; Hesiodo. Adde Simplicium ad 3. de cœlo, comment. VI. & Cotelerii notas ad recognitiones Clementis lib. X. c. 31. Nescio satisne firmum argumenti genus sit Thomæ Galei viri cum insigni græcarum literarum jactura nuper denati, qui in notis ad Apollodorum p. 6. ex eo quod in Theogonia Hesiodi v. 218. Parcæ noctis filiæ esse dicuntur, at v. 913. Jovis ac Themidis; concludit, Poëma hoc non unius esse auctoris, & fortasse partem Theogoniæ Orphei Hesiodo adsutam.

XVI. In Theogoniam exstant commentarii græci duplices, quorum unus inscribitur: τοῦ σοφωτάτου καὶ λογιωτάτου Κυροῦ Ἰωάννου Διακόνου τοῦ Γαληνοῦ εἰς τὴν Ἡσιόδου θεογονίαν ἀλληγορίαι, l) alter vero: σχόλια εἰς τὴν Ἡσιόδου θεογονίαν παλαιά, quorum auctorem *Didymum* existimasse videtur Natalis Comes lib. 6. c. 18. Mythologiæ p. 633. Joh. Alexander Brassicanus A. 1530. præf. ad Salvianum testatus est se habere *Johannis Philoponi* cognomento Grammatici commentarios in Hesiodum, fortassis non alios intelligens quam quos sub *Johannis Galeni* nomine habemus, vel commentarios in ἔργα καὶ ἡμέρας sed qui Tzetzæ sunt non Philoponi. Alium tamen ineditum Hesiodi Scholiasten allegat Henr. Stephanus de instituendis Græcæ linguæ studiis p. 8. & Demetrii Triclinii Scholia in *Theogoniam Hesiodi* MSta exstare in Bibl. Vindobonensi testatur Nesselius IV. p. 21. ne deperditos Poëtæ exegetas memorem, *Demetrium Ixionem Adramyttenum* & *Dionysium Corinthium* de quibus Suidas; tum commentarios *Plutarchi* m) laudatos Gellio lib. XX. c. 8. & in græcis ad Hesiodum scholiis passim: *Aristoteli*sque ἀπορήματα Ἡσιόδου, quæ inter Philosohi scripta refert Anonymus vitæ ejus auctor à Menagio vulgatus ad Laërtium p. 202. *Aristonici* Alexandrini περὶ τῶν σημείων τῶν ἐν τῇ θεογονίᾳ Ἡσιόδου. Suid.

XVII. Theo-

k) Nisi apud Nonium in *picumnus* (quæ avis est Marti dicata) legendum *Ornithogonia*, ut sane videtur. Confer Colomesium ad Gyraldum p. 217. Idem p. 120. notat *Cynathonem* Lacedæmonium, cujus etiam Ἡρακλείαν laudat Schol. Apollonii, non *Theogoniam* scripsisse, ut affirmat Gyraldus, sed *Telegoniam*. Atque ita Vossius quoque p. 13. de Poëtis Græcis ex Eusebii Chron. ad Olymp. V. 3. quanquam Meursius IV. 17. Misc. Lacon. apud Hieronymum & Marianum Scotum putat legendum *Genealogiam*, quia Pausanias testatur eum γενεαλογῆσαι ἔπεσι. Sed hoc etiam in Telegonia facere potuit. Constat tamen alioqui Telegoniam scriptam ab Eugamone Cyrenæo, quem Æsopo æqualem facit Syncellus p. 239.

l) Allegoricos in Theogoniam interpretes legisse se innuit Eustathius ad Iliad. Ξ. p. 982.

m) P. Lambecius in lucubratt. Gellianis p. 117. pro verbis Gellii *in IIII. in Hesiodum commentario*, omnino scribendum suadet *in Isin & Osiridem commentario*. Sed quanquam in libro de Iside & Osiride gemina quædam leguntur iis quæ Gellius è Plutarcho producit, non audeo tamen conjecturæ Lambecianæ accedere contra fidem Codicum MSS. cum rem eandem tradere Plutarchus potuerit & tradiderit non semel pluribus in scriptis suis.

Digitized by Google

XVII. Theogoniam suam ita claudit Hesiodus, ut post genealogiam Deorum ad fœminarum genus decantandum Musas adhortetur:

Νῦν δὲ γυναικῶν φῦλον ἀείσατε Ἡδυέπειαι
Μοῦσαι Ὀλυμπιάδες κοῦραι Διὸς αἰγιόχοιο.

Nimirum ut ad DEPERDITA HESIODI SCRIPTA (sedecim enim poëmata ab Hesiodo composita esse affirmat Joh. Tzetzes) pedem promoveamus, in iis primo statim loco memorandus venit:

ΓΥΝΑΙΚΩ͂Ν sive ut Eustathius ad Iliad. ί. p. 643. allegat ἩΡΩΪ́ΔΩΝ ΚΑΤΆΛΟΓΟΣ Α, Β, Γ. tum

ΓΥΝΑΙΚΩ͂Ν ΚΑΤΆΛΟΓΟΣ Δ, sive ἨΟΙ͂ΑΙ ΜΕΓΆΛΑΙ (quarum forte pars super est, Scutum Herculis) Et

ἩΡΩΓΟΝΊΑ sive ἩΡΩΙΚῊ ΓΕΝΕΑΛΟΓΊΑ. Vide si lubet quæ de quinque hisce libris ita distinguendis dixi paulo ante §. 12. ubi agebam de Aspide sive Scuto, nec male hac ratione constabit numerus librorum à Suida assignatus, cui inter Hesiodi scripta memorantur *Ἡρωικῶν γυναικῶν κατάλογος ἐν βιβλίοις πέντε*, quod opus ab Aspide ibidem distinguit non minus ac Tzetzes in suis ad Hesiodum prolegomenis. In illis Catalogis Hesiodum etiam de Deorum nuptiis egisse testatur Menander Rhetor p. 628. *πολλὰ δὲ καὶ αὐτὸς ἐν τοῖς καταλόγοις τῶν γυναικῶν περὶ θεῶν συνουσίας καὶ γάμους.* Hesiodi exemplo *Ἡρωικὰς Θεογαμίας* scripsit *Pisander* Poëta memoratus Zosimo Lib. V. c. 29. Catalogi Hesiodei mentio etiam apud Lucian. in amoribus T. 1. p. 875. Stephanum in *γερηνία* &c. Dio autem Chrysostomus. 2. de regno p. 21. ex hoc probat Hesiodum ipsum se Homero inferiorem libenter agnovisse, quod Heroibus Homero relictis, ipse celebrandas sibi sumserit mulieres.

Præterea Hesiodo adscriptæ fuerunt ΠΑΡΑΊΝΕΣΙΣ sive ὙΠΟΘΗ͂ΚΑΙ ΧΕΊΡΩΝΟΣ ad Achillem instituendum, de quo scripto dictum est supra libro primo in *Chirone*.

ΜΕΛΑΜΠΟΔΊΑ sive ΕἸΣ ΤῸΝ ΜΆΝΤΙΝ ΜΕΛΆΜΠΟΔΑ. De hoc quoque poëmate, cujus librum tertium laudat Athenæus Lib. XIII. p. 609. egi superiore libro in *Melampode*.

ἈΣΤΡΟΝΟΜΊΑ ΜΕΓΆΛΗ sive ἈΣΤΡΙΚῊ ΒΊΒΛΟΣ. *Plinius* lib. XIIX. c. 25. *Occasum matutinum Vergiliarum Hesiodus, nam hujus quoque nomine exstat Astrologia, tradidit fieri cum æquinoctium autumni conficeretur.* Scholiastes Arati ad v. 255 *τὰς καλουμένας ὑάδας, ὧν καὶ Ἡσίοδος ἐν τῇ ἀστρικῇ αὐτοῦ τὰ ὀνόματα διδάσκει βίβλῳ, λέγων. Φαισύλη ἠδὲ Κορωνὶς ἐϋστέφανός τε Κλέεια Φαιώ θ' ἱμερόεσσα καὶ Εὐδώρη τανύπεπλος.* Eosdem versus profert Joh. Tzetzes in scholiis ad *ἔργα* p. 92. & Variar. Hist. Chil. 12. v. 169. seq. *βίβλον ἀστρικὴν* Hesiodi laudans, quam tamen non videtur ipse inspexisse. Respectu hujus operis potissimum Callimachus opinor Aratum ut Hesiodi *ζηλωτὴν* perstrinxit in notissimo epigrammate quod

exstat in Arati vita apud Petavium in Uranologio p. 270. & emendatum est ab If. Casaubono in Lectionibus Theocriticis c. IV. à Fulvio Ursino in Virgilio cum Græcis scriptoribus collato p. 251. ab Hugone Grotio ad Aratum, à Salmasio ad Solinum p. 525. sq. ab If. Vossio ad Melam p. 68. ab Holstenio ad Stephanum p. 301. & novissime à Rich. Bentleio in Græviana Callimachi editione p. 204. & 232. Hesiodo tamen suppositam fuisse Astronomiam innuit præter Plinium Athenæus lib. XIII. p. 491. καὶ ὁ τὴν εἰς Ἡσίοδον δὲ ἀναφερομένην ποιήσας ἀστρονομίαν. Cum admodum simplices & rudes essent observationes in illo opere & in ἔργοις traditæ, hinc apud Platonem & alios dicuntur ἀστρονομοῦντες καθ' Ἡσίοδον, qui populariter & ad vulgi captum, non accuratius & μαθηματικῶς Astronomica trabactant.

ἘΠΙΚΉΔΕΙΟΣ ΕἸΣ ΒΆΤΡΑΧΟΝ τινα τὸν ἐρώμενον αὐτοῦ. Memorat Svidas.

ΠΕΡῚ ἸΔΑΊΩΝ ΔΑΚΤΎΛΩΝ. Idem Svidas. Et ex hoc Poëmate fortassis scripsit Plinius lib. VII. c. 56. Hesiodum tradere quod ferrum in Creta repererint Idæi Dactyli.

ἘΠΙΘΑΛΆΜΙΟΣ ΠΗΛΈΩΣ καὶ ΘΈΤΙΔΟΣ. Hujus versiculos binos primores profert Isaacius Tzetzes prolegom. in Lycophronem, atque ex illo loco, licet dissimulet, Ismaël Bullialdus ad Theonem p. 283. Barnesius ad Euripidis Phoenissas v. 829.

ΓΗ͂Σ ΠΕΡΊΟΔΟΣ memoratur à Strabone lib. VII. p. 302. Cæterum obiter notare liceat versum quem inter Hesiodi fragmenta ponit Heinsius ex Etymologico magno in βύβλος, non esse Hesiodi sed Dionysii Periegetæ. v. 912.

ΑἸΓΊΜΙΟΣ sive *in Ægimium Poëma* ab aliquibus Hesiodo, ab aliis tributum *Cercopi* Milesio. Athenæus Lib. XI. p. 503. καὶ ὁ τὸν Αἰγίμιον δὲ ποιήσας εἴθ' Ἡσίοδός ἐστιν, ἢ Κέρκωψ ὁ Μιλήσιος. Dalechampius Αἰγινόμιον legendum conjicit, *de pascendis & alendis capris*, sed Scholiastes Apollonii quoque in libro 4. ὁ τὸν Αἰγίμιον ποιήσας, ἐν δευτέρῳ φησὶν, ὅτι ἡ Θέτις εἰς λέβητα ὕδατος &c. Porro *Cercopem* illum Hesiodi æqualem atque æmulum fuisse notavi supra §. 4. è Laërtio in vita Socratis, & ex argumento Aristophanis ranarum. Alius fuit & junior Cercops Pythagoræus de quo dixi L. I. c. XIX. sect. 2. Etiam Svidæ Αἰγίμιος est nomen proprium. Sed fuit quoq; Ægimius quidam Eleus, Medicus antiquissimus, cujus περὶ παλμῶν memorat Galenus IV. de pulsibus, T. 3. p. 44. 50. περὶ πλακούντων Athenæus XIV. p. 643.

ΘΗΣΈΩΣ ΕἸΣ ΤῸΝ ἍΙΔΗΝ ΚΑΤΆΒΑΣΙΣ. Pausanias in Boeoticis p. 772. inter scripta Hesiodo tributa commemorat καὶ ὡς Θησεὺς ἐς τὸν Ἅδην ὁμοῦ Πειρίθῳ καταβαίη. Confer Joh. Meursium in Theseo c. 27.

ἘΠΗ ΜΑΝΤΙΚᾺ καὶ ἘΞΗΓΉΣΕΙΣ ἐπὶ ΤΈΡΑΣΙΝ. Idem Pausanias: οἱ

Digitized by Google

δὲ αὐτοὶ ὄντοι λέγουσι καὶ ὡς μαντικὴν Ἡσίοδος διδαχθείη παρὰ Ἀκαρνάνων, καὶ ἔστιν ἔπη μαντικά, ἅπερ ἐπεξελεξάμεθα καὶ ἡμεῖς, καὶ ἐξηγήσεις ἐπὶ τέρασιν. Nescio iidem ne fuerint.

ΘΕῖΟΙ ΛΌΓΟΙ, de quibus Maximus Tyrius diss. 16. de Hesiodo agens, χωρὶς δὲ αὐτοῦ, inquit, πεποίηνται οἱ Θεῖοι λόγοι, ἅμα δὲ τοῖς λόγοις θεογονία.

ΚΕΡΑΜΕῖΣ. Vide supra, c. 2. inter scripta Homeri deperdita num. 13.

ΜΕΓΆΛΑ ἜΡΓΑ. Athenæus lib. 8. p. 364. ἅπερ πάντα ἐκ τῶν εἰς Ἡσίοδον ἀναφερομένων μεγάλων Ἠοιῶν καὶ μεγάλων ἔργων παρῴδηται. Confer Langbænium ad Longinum p. 57. edit. Tollianæ.

ΚΉΥΚΟΣ ΓΆΜΟΣ. Idem Athenæus lib. II. p. 49. ὅτι Ἡσίοδος ἐν Κήυκος γάμῳ, κἂν γραμματικῶν παῖδες ἀποξενῶσι τοῦ ποιητοῦ τὰ ἔπη ταῦτα, ἀλλ' ἐμοὶ δοκεῖ ἀρχαῖα εἶναι, τρίποδας τὰς τραπέζας φησί. Plutarchus VIII. 8. sympοsiac. ὡς ὁ τὸν Κήυκος γάμον εἰς τὰ Ἡσιόδου παρεμβαλὼν εἴρηκεν.

XVIII. DE HERBIS scripsisse Hesiodum colligunt viri docti ex Plinii Lib. 15. c. 1. Lib. 21. c. 17. & 20. Lib. 22. c. 22. Lib. 25. c. 2. Sed fortasse obiter in aliis poëmatis ista tractaverat Hesiodus, ut de scolymo & asphodelo dixit in ἔργοις.

DE MEDICINA scripsisse singulari quodam libro, minus adhuc mihi persuadeo, licet *Cleodemus* Medicus apud Plutarchum in convivio septem sapientum p. 158. contendit Hesiodum Medicum fuisse, qui tam accuratè & perite de victus ratione, vini temperie, aquæ bonitate, lavacris, mulieribus, congressus tempore & infantum sessione disseruerit.

Neque FABULARUM quæ Æsopo tribuuntur auctor fuit, aut singulari quodam opere *apologos* scripsit Hesiodus, licet eodem Plutarchi loco legas Æsopum sese Hesiodi discipulum jure profiteri posse, propter fabulam de accipitre & luscinia apud Hesiodum in ἔργοις v. 202. seq. & Quintilianus Lib. 5. c. 11. negat fabulas originem accepisse ab Æsopo, sed videri primum auctorem earum Hesiodum. Hermogenes in progymnasm. Prisciano interprete: *Ubi sunt fabulæ vetustissimi quoque auctores ut Hesiodus, Archilochus, Horatius. Hesiodus quidem lusciniæ, Archilochus autem vulpis, Horatius muris.* Theon Alexandrinus in progymnasm. p. 22. Αἰσώπειοι δὲ ὀνομάζονται οἱ μῦθοι ὡς ἐπίπαν, οὐχ ὅτι Αἴσωπος πρῶτος εὑρετὴς τῶν μύθων ἐγένετο, Ὅμηρος γὰρ καὶ Ἡσίοδος (confer Svidam in μῦθος) καὶ Ἀρχίλοχος καὶ ἄλλοι τινὲς πρεσβύτεροι γεγονότες αὐτοῦ φαίνονται ἐπιστάμενοι, καὶ δὴ καὶ Κόννις ὁ Κίλιξ (ita recte Colomesius in Opusculis p. 224. & p. 103. ad Gyraldum) καὶ Θοῦρος ὁ Συβαρίτης καὶ Κυβισσὸς ἐκ Λιβύης μνημονεύονται ὑπό τινων ὡς μυθοποιοί, ἀλλ' ὅτι Αἴσωπος αὐτοῖς μᾶλλον κατακόρως καὶ δεξιῶς ἐχρήσατο. Deniq; Euphorion, teste Svidâ, Heroicum Poëma edidit quod inscripsit Ἡσίοδον. Inter Teleclidis Comœdias quoq; fuit Ἡσίοδος memorata eidem Svidæ in οὐδαμῇ & Scholiasti

 Aristo-

Digitized by Google

Aristophanis, Athenæo Ἡσιόδοι. Neque prætereundum est quod *Euthydemus* Atheniensis versus quosdam sub Hesiodi nomine vulgasse traditur ab eodem Athenæo L. III. p. 116. Pythagoram Homeri & Hesiodi carminibus decantatis animum suum delinire solitum refert Porphyrius in ejus vita p. 21. Neque Homeri tantum sed Hesiodi quoque carmina μελῳδηθῆναι testatur Athenæus Lib. XIV. p. 620.

XIX. Superest ut jam deinceps editiones præcipuas scriptorum Hesiodi quæ exstant, succinctè persequamur.

Editiones Hesiodi Græcæ.

Prima *Aldi Manutii* Romani, dicata Guarino Veronensi, & luculentis typis exscripta Venetiis 1491. fol. In hac post Theocritum & Catonis disticha à Max. Planude Græce versa sententiasque Theognidis, Pythagoræ ac Phocylidis, sequitur Hesiodi Theogonia, post Theogoniam scutum Herculis, & postremo loco ἔργα καὶ Ἡμέραι. Quem ordinem in novissima editione Hesiodi servavit Vir Cl. Johannes Clericus. Est mihi exemplum editionis hujus Aldinæ idem, quo usus olim Daniel Heinsius, qui manu sua nonnulla annotavit, & quædam non vulgaria ex hac in reliquis recentioribus emendari posse monuit.

Ἔργα καὶ ἡμέραι Paris. 1507. 4. curante Francisco Tissardo Confer A. Chevillierium de originè typographiæ Paris. p. 249.

Hesiodus Græce apud Juntas, 1515. 8. & Basil. ap. Joh. Frobenium 1521. 8vo. Venet. 1542. 8. Francof. 1549. 8.

Inter Poëtas Principes Henrici Stephani A. 1566. fol. typis majoribus & luculentissimis.

XX. *Editiones Hesiodi cum scholiis Græcis.*

Prima Veneta, ex officina *Joh. Francisci Trincavelli* Ao. 1537. in 4to. elegans & emendata, quam ex codice MSto suppletam me memini videre in Bibliotheca Gottorpiensi Serenissimi Holsatiæ Ducis, inter libros Wowerianos. In hac editione, quædam melius legi quam in posterioribus etiam Heinsiana, notatum Seldeno ad marmora Oxoniensia p. 36. seq.

Secunda *Basileensis* A. 1542. 8. in qua Hesiodus cum versione *Bonnini Mombricii*: scholia Græca pleniora quàm in priore sed longe minus emendata, & augmentis quibusdam non uno in loco interpolata potius quam suppleta, & hinc inde vitiata atque corrupta, adjunctis *Joh. Tzetzæ* scholiis latine versis à *Georgio Henischio*.

Tertia cum scholiis sive commentario ejusdem Tzetzæ, ad libri calcem. Basil. 1574. 8.

Quarta *Heinsiana* Lugd. Bat. ex officina Raphelengii Ao. 1603. 4to. in qua post dedicationem ad Ordines Hollandiæ, sequuntur *Dan. Heinsii* prolegomena, in quibus Poëtæ Hesiodi character simplex â Grammaticorum calumniis vindicatur. Inde post nonnulla ex Svida, Anthologia, Gyraldò aliisque de Hesiodo adscripta, legitur elegans Heinsii in Pandoram hymnus Græcus, quem cum primum nomine auctoris dissimulato seorsim ex-

Digitized by Google

excusum Josepho Scaligero typographus communicasset, vir ille doctissimus antiquo Poëtæ tribuere non dubitavit, teste auctore Apologiæ pro Heinsio adversus Crojum p. 129. Quin Heinsio ipso teste in literis ineditis ad Æliam Putschium, negavit se, ex quo renatæ sunt literæ, simile quid Poëmatis græci compositum vidisse. Penultimus in appendice hymni versus: Γρωτιάδην τ' ἐζ ἱερῆς φίλων ζυγὸς αἰὲν ἑόντι omissus est in editione Heinsiana 1622. 8vo. post Synodum Dordracenam edita, (etiam in aliis recentioribus) * quod Heinsius non auderet tantis laudibus mactare nomen Hugonis Grotii, laudatissimum profecto, sed prævalentibus tum in Belgio partibus invisum. Post alia in Hesiodum Heinsii Epigrammata occurrit argumentum ἔργων Hesiodi ab Heinsio græce scriptum, in quo nonulla ut parum græcismo congruentia perstringit Johannes Crojus p. 251. seq. Observationum sacrarum. Deinceps succedit Hesiodus ipse græce & latine cum græcis scholiis, quæ ex editione Veneta per Bonav. Vulcanium MSti codicis auctoritate suppleta & castigata, collata insuper Basileensi editione Heinsius recensuit. Iconem variorum instrumentorum rusticorum quæ exstat p. 310. quamque in sua editione p. 261. repeti curavit Johannes Clericus, debuit Heinsius Conrado Gesnero pag. 81. Operis de quadrupedibus. Deniq; subjiciuntur *fragmenta Hesiodi* ex veteribus scriptoribus collecta à *Jos. Scaligero* & *Dan. Heinsio*, tum Ἡσιόδου καὶ Ὁμήρου ἀγὼν Græce ex editione Henr. Stephani Ao. 1573. 8vo. Catalogus scriptorum Hesiodi, Heinsiique introductio in doctrinam quæ libris Hesiodi ἔργων καὶ ἡμερῶν continetur: notæ emendationes & observationes ejusdem Heinsii in Hesiodi ἔργα, & Scholiastas Græcos, latinumque interpretem, & spicilegium fragmentorum Hesiodi à *Joh. Meursio* suppeditatum, atque in græcos Hesiodi commentatores locupletissimus index Græcus.

XXI. *Editiones Hesiodi præcipuæ Græcolatinæ cum versione & notis doctorum Virorum.*

Cum versione latina & variantibus lectionibus è MSS. Palatinis & notis doctorum virorum ex officina *Hieronymi Commelini* A. 1591. 8vo.

•Cum versione emendata ab *Erasmo Schmidio* & in ἔργα enarratione *Melanchtonis* & 23. tabulis synopticis ejusdem Schmidii. Witebergæ 1601. 8vo.

Cum versione emendata à *Dan. Heinsio*, ejusdem introductione, notisque in opera & dies, & Hesiodi fragmentis. Lugd. Batav. 1613. & 1622. 8vo.

Cum

* Johannis quoque Clerici. Vide memorias Dombenses sive Trevoltianas Anni 1701. p. 269. edit Amstelod.

Digitized by Google

Cum versione ab Heinsio castigata, notis *Cornelii Schrevelii* & indice *Georgii Pasoris* longe quam in ejus collegio Hesiodeo Amst. 1632. 8vo. prodierat, locupletiore, ibid. typis Elzevirianis nitidissimis Anno 1657. 8vo. Huic editioni in quibusdam exemplaribus etiam additur fusior *Lamberti Barlai* in Theogoniam commentarius, in quo analysis & Mythologia in tironum gratiam perspicue traditur.

Cum *Joh. Georgii Graevii* lectionibus Hesiodeis. Amst. 1669. 8vo.

Cum versione à *Joh. Clerico* * emendata, Graevii lectionibus Hesiodeis auctioribus, Dan. Heinsii introductione notisque: & *Josephi Scaligeri* ac *Francisci Guieti* in Hesiodum, tum in partem ἔργων *Stephani Clerici* annotatis, & filii ejus *Johannis Clerici* Viri Cl. animadversionibus in universa Hesiodi opera, Theogoniam præsertim, & fragmenta, quæ latine vertit & illustravit, indicemque Georgii Pasoris addi curavit Amst. 1701. 8vo.

Familiam quoque ducit Hesiodus in editionibus Græcolatinis Poëtarum Georgicorum, Bucolicorum & Gnomicorum, sæpius editorum non uno in loco 8. & 12.

Olai Wormii quæstionum Hesiodearum heptades duæ lucem adspexerunt Hafniæ A. 1616. 4to. *Radulphi Wintertoni* notæ in Hesiodum cum ejus Poëtis Græcis minoribus Cantabrig. 1652. 8vo. Prætereo *Johannis Spondani* in ἔργα notas vulgatas Rupellæ A. 1592. 8vo. & in idem poëma passim edita scholia *Joh. Castelli*, *Jacobi Ceporini*, *Johannis Frisii*, *Matthiæ Garbitii*, *Matthiæ Flacii* & notata Ethica atque Oeconomica *Joh. Conradi Dieterici*, Lexilogiamque ejusdem Hesiodeam vulgatam Giessæ 1659. 8vo. & *Georgii Henischii* schematismos, Basil. 1508. tabulasque *Johannis Posselii*. Tum ineditum *Zach. Lundii* commentarium in Opera & dies, qui Hafniæ servatur MS. in Bibl. Excellentissimi Viri Johannis Moth.

XXII. Latino carmine ἔργα καὶ Ἡμέρας vertit paulo liberius *Nicolaus Valla* sive *de Valle*, Paris. & Lips. 1507. 4to. Strictius *Ulpius* Franeckerensis Frisius Basil. 1540. 8vo. Utraque metaphrasis addita est versioni prosariæ & commentario *Stephani Riccii* in Hesiodi ἔργα recuso Lipsiæ A. 1611. 8vo. & prima vice edito ibid. A. 1580. 8vo.

Georgius Rotallerus carmine elegiaco reddidit Francof. 1576. 8.

Theogoniam transtulit versibus hexametris *Boninus Mombritius* Patricius Mediolanensis & uberiore carmine elegiaco in libros quinque distributo *Burchardus Pylades*, Brixianus, Basileæ ap. Oporin. 1544. 8.

Scutum Herculis Heroico carmine *Johannes Ramus de Goës*, quod cum *Nicolai Vallæ* Metaphrasi ἔργων, & *Mombritii*, *Pyladæque* Theogoniâ exstat in calce editionis Hesiodi Græcolatinæ Lipsiensis 1597. 8.

Opera & dies *Gallico* carmine per *Jo. Antonium Bayfium*, cum aureis Pythagoræ carminibus sententiisque Phocylidæ & Naumachii Paris. 1574. 4. Hesiode traduit par *le Gras*. ibid. 1586. 12.

Rhythmis *Danicis* Hesiodum expressit *Henr. Thomas Gerner*.

XXIII.

* Confer ejus Bibliothecam selectam T. XI. p. 349. & Memorias litterarias Trivultinas sive Dombenses A. 1701. T. 1. p. 250. seq.

Digitized by Google

XXIII. Inter fragmenta Hesiodi ab Heinsio Clericoque omissus est locus, servatus utcunque à Fulgentio Lib. III. Mytholog. c. 1. quem hoc loco restituere conabor. Fulgentii verba hæc sunt: *Proetus Pamphylia lingua sordidus dicitur, sicut Hesiodus in Bucolico ludicro scribit, dicens:* PEPRIGROSISTAFVLVEVLACTISMENESEMORUM. *Id est: sordidus instar uvarum bene calcatarum sanguineo rore.* Antiquæ Fulgentii editiones, verba Græca plane omisere. MSti codices cum editione Munckeri non sapiunt ultra ea quæ adscripsi. Vere monuit Reinesius, Græca latinis scripta literis, per librarios præcipue adeo imperitos, lectu & intellectu difficillima esse c. 13. de lingua Punica num. 24. seq. Tentavit tamen Is. Casaubonus ad Suetonii Augustum cap. 67.

Προῖτος εὐστιβέων βοτρύων δρόσῳ αἱματόεντι

Jacobus Gronovius in Exercitationibus de Dodone. p. 36.

Βρίθωσι σταφυλῆς εὐστάκτης μῆνες ἔνωροι

Videndum veterine lectioni proprius accedat & Fulgentii versioni melius respondeat, quomodo scribendum conjicio:

Προῖτος ῥ' ὡς στάφυλ' εὖ λακτισμέναι αἵματος ἔρσῃ.

Alium Hesiodi versum de Prœti filiabus servavit Suidas in *μαχλοσύνῃ.*

Εἵνεκα μαχλοσύνης στυγερῆς τέρεν ὤλεσαν ἄνθος.

XXIV. Hesiodum *Homeri Imitatorem* multi observarunt, ita ut jam olim notaverint Critici, Eustathius, aliique versiculos pæne eosdem apud Homerum & Hesiodum pariter occurrentes. Adde Bochartum in Hierozoici T. 1. p. 681. Convenit & in hoc Poëtæ nostro cum Homero, quod similiter atque ille visus est interdum parum abhorrere à *Phrasi Orientalium*, ut ostendit *Zacharias Boganus* in Homero & Hesiodo Hebraizonte. Oxon. 1655. 8vo. Ne dicam de variis Etymologiis ex Phœnicia lingua petitis, quibus Hesiodi Theogoniæ lucem afferre conatus est præ cæteris Johannes Clericus.

XXV. Concludam hoc caput indiculo scriptorum ab interpretibus Græcis Hesiodi allegatorum, qui cum in Heinsii editione desideretur, illum non ingratum studiosis harum literarum esse futurum confido.

Digitized by Google

229. a. 230. a. 256. a. 260. b. 270. a. 274. b. 275. a. 276. b. 278. b. 289. a. 300. a. ἐν δευτέρῳ μετεώρων 265. b. ἐν τρίτῳ μετεώρων. 194. a. b. Post uxoris mortem ex serva Herpylide filium suscepit. 97. a.
Aristoxenus Musicus. 54. a. 81. b.
Arxippus. 2. b.
Asclepiades ἐν τοῖς τραγῳδουμένοις. 250. a.
Atlas Libycus Mathematicus. 92. b.
Bacchylides. 303. b.
Callimachus. 24. b. 111. a. 122. b. 238. b.
Callistratus. 133.
Chrysippus. 247. 279. b.
Clitarchus ἐν γλώσσαις. 123. a.
Cointus. 72. b.
(Comanus Regius archipincerna spem inter homines reliquam in dolio demonstravit. 35. a.)
Conon. 92. b.
Crates Grammaticus qui in Hesiodum scripsisse videtur. 246. b. 247. b.
Demades. 303. b. ἰχθυοπώλης. 2. b.
Didymus. 74. b. 246. b.
Dion. 50. a.
Dionysius Cyclographus. 3. a.
Dionysius (Thrax) 129. a. ejus βίβλος sive ars Grammatica. 72. b.
Empedocles. 40. a.
Ephorus Cumanus. 142. a.
Epictetus servus. 2. b.
Epicharmus ἐν τῷ τῆς Ἥβης γάμῳ. 6. b.
Eratosthenes 327. ἐν ποιμενικοῖς. 133. b.
Eudoxus. 142. a. 165. b.
Eumelus. 1. a. Corinthius. 6. b.
Euripides. 21. a. 48. a. 50. a. 53. a. 99. a. 104. a. 111. b. 120. b. 133. a. 218. b. 236. a. 249. a. ἐν Θυέστῃ. 53. a. ὁ λαχανεύς. 2. b.
Glossographi. 207. a. Confersi placet. Dan. Heinsii notas. p. 120.
Gorgias. 165. a.
Gregorius Theologus ἐν τοῖς ἔπεσι. 12. a.
Helenus. 309. a.
Hellanicus. 247. a. 257. a. ἐν Φορωνίδι. 141. b.
Heraclides Ponticus ἐν τῷ περὶ χρηστηρίων. 194. b.
Heraclitus. 237. b.
Hermippus ἐν τῷ περὶ ἑπτὰ σοφῶν 19. b.
Herodorus (Lycius) ἐν τῷ πέμπτῳ τοῦ καθ' Ἡρακλέα λόγου. 20. b. ubi male Ἡρόδοτος ut è Stephano Byz. constat & Athenæo.
Herodotus. 127. a. 144. b. 205. b.
Hesiodi Ascræi ætas vita & laus 2. ἀπόγονος Orphei 141. b. εἰς τὰ ἔργα καὶ ἡμέρας. 192. b. ἀστρικὴ βίβλος. 92. a. παλαιὸς ἐξηγητὴς Θεογονίας. 265. a.
Hippo Atheus. 237. b.
Hipponax. 67. a. 74. a. 82. b.
Homeri παλαιοῦ ætas 2. Hesiodo antiquior. ibid. & 261. Homerus alius Phocæensis. , Hesiodi æqualis , filius Euphronis (ita enim leg. ex Chiliad. XII. Tzetzæ v. 209. pro Euphorionis) 3. & 69. ubi male, Emphronis. Tertius Homerus Byzantinus An-

Andromachi (male p. 69. Andromaches) filius ὁ τὴν Εὐρυάλειαν ποιήσας. 3. Ὅμηροι γὰρ πολλοὶ γεγόνασιν ἔπρει, ζήλῳ δ' παλαιξ τὴν τύτε κλῆσιν λαμβάνοντες. ibid.

Homerus 8. a. 10. b. 11. a. 16. b. 17. 27. 30. 35. a. 46. b. 48. a. 50. a. 53. b. 54. a. 65. b. 66. b. 69. 70. 71. 72. 74. b. 75. 80. a. 81. a. 98. b. 103. a. 107. b. 116. a. & b. 122. b. 129. a. 133. b. 135. a. 141. b. 153. b. 154. b. 157. b. 178. b. 179. a. 190. b. 192. b. 196. a. 197. b. 205. b. 206. a. 209. a. 212. a. 217. b. 218. a. 219. b. 220. b. 234. a. & b. 236. b. 239. a. 245. b. 246. b. 247. a. 248. a. 250. a. 256. a. 257. 261. b. 265. a. 266. a. 269. 274. b. 280. a. 281. b. 291. a. 292. a. 300. a. 302. b. 303. b. 304. a. 309. a. Thebanus Ægyptius. 192.

Isocrates 123. b. 175. a.

Lampis 88. b.

Lexicographi. 142.

Linus 6. a. Uraniæ F. ὁ τὰ περὶ ὐρανῦ καὶ κόσμυ παντὸς συνταξάμενος. 8. b.

Lucianus Syrus Rhetor λιθοξόος καὶ ἡμίδολος. 2.

Lycophron 50. a. 234. b.

Lycurgi lex περὶ τῆς τῶν θυρῶν κατασκευῆς. 4.

Lycus ἐν τῷ περὶ Θηβαίων. 261. a.

Lysimachus Cyrenæus ἐν τῷ πρώτῳ ποιητῶν. 8.

Melampus 180. b. Vide quæ supra lib. I. c. 15.

Melissus ὁ τὰ Δελφικὰ συνταξάμενος. 8. ita enim legit Heins. pro ἀδελφικά.

Melanthius Tragicus. 82. b.

Menander 116. b. 142. a. 247. a.

Meton 108. b.

Metrodorus 74. a.

Mnaseas filius Hesiodi. 66.

Neoptolemus ἐν τῷ περὶ γλωσσῶν. 116. a.

Nesus Chius 30. b.

Oppianus 206. b.

Orpheus 4. a. & b. 30. a. 39. a. 44. 49. a. 125. a. 129. 130. b. 167. b. 168. b. 170. b. 175. a. 177. b. 178. b. 180. a. 182. b. 249. b. 267. a. 268. a. 278. b. 303. b. 305. a & b. 309. ὁ μέγας. 4. 170. ὁ Θρᾷκιος. 175. Ejus ἔργα καὶ ἡμέραι. 4. περὶ γεωργίας. 175. θύμια ἀρώματα. 207. Orpheus ἐν τῷ λεγομένῳ κρατῆρι. 278. Inventor καλλιλογίας ποιητικῆς καὶ ὕμνων εἰς τὺς Θεύς. 8. σύγγραμμα Ὀρφαϊκόν. 207.

Palæphatus 6. a. Thaliæ F. ὁ τὰ περὶ Φυλυργίαν γεγραφώς. 8.

Panætius 151. b.

Panyasis 2. b.

Παρακατίων. 184. lege: ὥσπερ ὁ Κάτων λέγει.

Phalaris 56. b.

Phanodemus 303. b.

Pherecrates 2. a.

Pherenicus Tragicus. 104. b. lege Phrynichus.

Pherecydes 239. b. 310. b.

Philo-

Philochorus 66. b. 173. b. 178. b. ἐν τῷ περὶ ἡμερῶν. 169. a.
Philoponus 197. a.
Philostratus 50. a.
Phrynichus 104. b. Tragicus.
Pindarus 1. b. 65. b. 103. a. 104. 201. b. 214. 215. a. 238. a. 255. 257. b.
Pisides 105. b.
Pisander Camireus 2. b.
Plato 16. 28. b. 39. a. 44. b. 45. 53. b. 66. b. 68. a. 74. b. 83. b. 88. b. 107. b. 126. 128. b. 130. a. 138. b. 147. a. 149. a. 150. b. 151. b. 152. a. & b. 157. b. 164. b. 168. b. 178. a. 201. b. 215. a. 238. a. 240. a. b. 275. a. 290. b. ἐν γ´ τῶν νόμων. 20. a.
Plotinus 229. a.
Plutarchus 23. a. 57. a. 65. a. 67. a. & b. 79. a. 81. a. 83. b. 96. b. 101. b. 102. b. 103. a. 115. b. 116. b. 122. a. 125. b. 129. b. 133. b. 142. a. b. 157. a. 161. 162. b. 164. a. 167. b. 172. a. 173. a. ὁ ἐκ χαιρωνείας. 265. in Hesiodum scripsit. 66. a. 71. 85. b. 86. b. 87. a. 88.
Polus Philosophus. 252.
Porphyrius 215. b.
Praxiphanes 6. b. Theophrasti discipulus. 2.
Proclus ὁ σοφὸς, σοφώτατος, φιλοσοφώτατος traducitur à Tzetza, qui non contentus prosario sermone ei insultasse etiam carmina in eum jacit. 9. 20. 26. 36. Vide & p. 1. 8. &c.
Pronapides Homeri interpres 309. a.
Ptolemæus 208. b. ejus Musica. 185. b. liber tertius ἁρμονικῶν. 275. a.
Pythagoras 79. a. 81. a. 151. b. 155. b. 184. a. 185. a. 231. a. 251. a. 275. a. 276. a. ἀρχηγὸς φιλόσοφος. 82. a.
Sancta Scriptura. ἡμετέρα γραφή. 49. τὰ λόγια. 45.
Sappho 30. a.
Seleucus Grammaticus, 35. 124. b. 221. b. 248. a. 253. b.
Simocrates 292. a. infra *Timocrates.*
Simon ὁ σκυτεύς. 2.
Simonides 88. a. 152. a. 257. b.
Socrates 16. b. 57. b. 67. b. 110. b. 229. a. λιθοξόος. 2. b.
Sophocles 2. b. 20. a. 44. a. 54. b. 103. b. 234. b. 244. a. 280. b. ἐν Τηρεῖ. 130.
Soterichus ὁ χρυσογνώμων. 2.
Stesichorus 1. b. 3. b. 256. b. Hesiodi F. Clymene genitus. 66.
Thales 239. b.
Thamyris, Eratûs F. ὃς πρῶτος ἐρωτικὰ συνταξάμενος. 8.
Theocritus 36. b. 196. a. 211. b.
Theodosii Grammatici Canones. 72. b.
Theognis. 34.
Theophrastus 104. a.
Thrasymachus 56. b.
Thucydides. 35.
Timæi interpretes 97. a.
Timocrates 74. supra *Simocrates.*
Triptolemus περὶ γεωργίας 18. Polymniæ F. invenit γεωργίαν τὴν πολλοῖς ὑμνημένην, ἢ τὴν ποθητέαν καὶ πολυμνήμονα. 8.
Tryphon. 269. b.

Tzetzæ fratris ἐξήγησις in Lycophronem. 1. b.
Xenocrates 88. a. 165. a. Philosophi Xenocratis σώφρονος statua. 151.
Xenophanes 67. a. 167. a.
Zeno Stoicus 74. a. 240. a. 246. 247. b.
Zoroaster 108. b.

CAPUT IX.

De ÆSOPO & aliis fabularum scriptoribus.

Æsopi ætas. 1. *Vita à Max. Planude scripta indigna fide & plena fabulis atque anachronismis.* 2. *Plures Æsopi.* 3. *Æsopi Phrygis libri de iis quæ ipsi apud Delphos acciderunt.* 4. *Fabulæ num ab ipso scriptæ, ambigitur.* 5. *Variæ fabularum collectiones Græcæ deperditæ.* 6. *De fabularum scriptoribus Græcis qui exstant.* 7. *De Gabria sive Babria.* 8. *De ejus fragmentis & Metaphrasi sive Epitome Ignatii Diaconi.* 9. *De fabulis Aphthonii.* 10. *Collectio fabularum Æsopiarum à Neveleto edita.* 11. *Collectio Maximi Planudæ.* 12. *Latini veteres fabularum scriptores.* 13. *Locmannus Arabs neutiquam idem cum Æsopo.* 14. *Recentiores fabularum interpretes & scriptores qui latine illas ediderunt.* 15. *Versiones fabularum Æsopi Hebraica, Græcobarbara & in varias linguas vernaculas.* 16.

I.

ÆSOPUS è Cotieo Phrygiæ, æqualis Solonis, Periandri, Chilonis & aliorum sapientum, floruit circa Olympiadem LII. * cujus annus primus incidit in 572. ante Christum. Postquam Demarcho Atheniensi & postea Xantho Samio denique cum Rhodope Threissâ Jadmoni itidem Samio ** serviisset, ab hoc libertati redditus est, quam pridem meruerat ob ingenium liberale ac peramœnum. Crœso Regi charum fuisse Svidas *** auctor est, missumque ab eodem Delphos **** & Corinthum ad Periandrum tradit Plutarchus. Sed Sosicrate apud Laërtium ***** teste, Periander obiit Olympiade XLVIII.,

* Laërtius in Chilone Lib. I. sect. 72. è Sosicrate.

** Hinc Samius quibusdam dicitur Æsopus. Confer Julianum Orat. VII. p. 207.

*** Svidas de Æsopo: διετέλεσε παρὰ Κροίσῳ φιλούμενος. Idem & in μᾶλλον ὁ Φρύξ. Plutarchus in Solone p. 94. Ab Idmone libertati redditum testatur Heraclides in politia Samiorum.

**** Plutarch. in convivio VII. sapientum p. 151. ἐτύγχανε γὰρ ἀπὸ Κροίσου νεωστὶ πρός τε Περίανδρον ἅμα καὶ πρὸς τὸν θεὸν εἰς Δελφοὺς ἐπεσταλμένος.

***** Laërt. Lib. I. Sect. 95. de Periandro: Σωσικράτης δέ φησι πρότερον Κροίσου τελευτῆσαι αὐτὸν ἔτεσι τετταράκοντα, καὶ ἑνὶ πρὸ τῆς τεσσαρακοστῆς Ὀλυμπιάδος. XL. Annis ante finem regni Crœsi, & ante Olympiadem XLIX. anno uno.

XLVIII., annis XL. ante Crœsi calamitatem, & Crœsus cum quatuordecim annos regnasset, à Cyro victus est Olympiade LVIII. Æsopi mors refertur ab Eusebio & Svida ad Olymp. LIV. Atqui Olymp. LV. 1. Pisistratus primò tyrannidem occupavit Athenis, quo facto fabulam de ranis regem petentibus ab Æsopo relatam testatur Phædrus Lib. I. fab. 2.

II. Equidem Maximus Planudes refert inter alia Æsopum laudantem dictum Euripidis in mulieres, qui natus fuit Olymp. LXXV. anno primo. Sed à multis eruditis jam animadversum fuit illam vitam fide prorsus indignam & pluribus Anachronismis atque absurdis commentis refertam esse. Ita Franciscus Vavasser Lib. de ludicra dictione p. 19. seq. & Libro de epigrammate p. 192. Petrus Baylius in Lexico Historico Critico ubi de Æsopo erudite disserit, p. 1172. seq. editionis secundæ, Menagius ad Laërtium p. 27. David Clericus quæst. III. & Rich. Bentlejus in diss. Anglice edita de fabulis Æsopi p. 147. seq. qui & illa fabulis adscribunt, quod ab eodem Planude traditur fuisse

— — — — — *Macer turpi* gibbâque figurâ*
Busonisque oculis, & naso rhinocerotis.

De Æsopo præterea videndus Gisbertus Cuperus libro & capite quarto observationum, M. Z. Boxhornius in oratione de sapientiâ Æsopi, & qui vitam ejus latine composuit Joachimus Camerarius. Gallicè Caspar Bachetus Meziriacus, Burgis Anno 1632. 16. & fabulator nostri temporis ingeniosissimus Johannes Fontanus.

III. Fuere itidem alii Æsopi in veterum monumentis memorati, de quibus Nobilissimus Vir Petrus Axenius ὁ μακαρίτης in limine notarum ad Phædrum.

1.) Mithridatis Regis anagnostes, qui ejus elogium & de Helenâ librum scripsit. Hesych. illustris & Svidas in Αἴσωπος, tum idem Svidas in Πάν.

2.) Claudius Æsopus pater, tragœdiarum histrio excellens, qui arte sua magnas opes coacervavit. Vide ad Plin. X. 51. XXXV. 12. Salmasium ad Tertul. de pallio p. 427. seq. Lindebrogium ad Terentium p. 588. & Octavii Ferrarii electa p. 128. Servum ejus Licinium memorat Cicero ad Q. fratrem Lib. I. Epist. 2. Idem Cicero Æsopo huic perinde ut Roscio histrioni Comico præstantissimo operam dedit ut ab iis actionem disceret. Confer Plutarch. in Cic. p. 863. Mentio hujus Æsopi etiam apud Symmachum X. 2. Epist. Macrobium &c

3.) Claudius Æsopus superioris filius, luxuriosissimus. Horat. 2. serm. 3. Valerius Max. IX. 1. extern. 2. Plin. IX. 35. &c. Confer Baylii Lex. p. 1177. seq atque iterum Tertullianum cap. V. de pallio.

* Frid. Nomius Satira XIII. p. 164.

4.) Æsopus

4.) Æſopus Demoſthenis libertus. Macrob. Lib. I. c. XI. Saturnal.

5.) T. Curtilius Æſopus in Vet. inſcript. apud Gruterum p. 868. 8.

6.) L. Herennius Æſopus apud eundem p. 913. 13.

7.) Q. Lælius Æſopus, id. p. 347. 4.

8.) Æſopus Cæſaris Aug. diſpenſator Apſyrtianus, apud Reineſ. Inſcript. IX. 79.

9.) Æſopus ſcriptor Hiſtoriæ Alexandri M. de quo infra, Libro VI.

IV. Cæterum priſcum illum Æſopum de quo in præſenti agimus Phrygem Svidas refert ſcripſiſſe *Libros II. de iis quæ ipſi apud Delphos acciderunt*, τὰ ἐν Δελφοῖς αὐτῷ συμβάντα, ἐν βιβλίοις β΄. quod Scaliger repetit in ἀναγραφῇ Olympiadum ad Olymp. XL. ſed in notis ad Euſebium hoc abſurdum eſſe notat, quia Æſopus à Delphis interfectus ſit Olymp. LIV. Ne vero ſit opus comminiſci Æſopum revixiſſe, * aut bis fuiſſe apud Delphos, & de priori ſuo acceſſu ſcripſiſſe, atque in opere illo Sacerdotes Delphicos offendiſſe, atque ita ad eos reverſum periiſſe: Svidas ipſe parum tribuit famæ de libris illis ab Æſopo ipſo compoſitis: Μᾶλλον δέ τινές φασι τὸν Αἴσωπον ἀποκρίματα (h. e. λόγους ſive fabulas unde λόγοι & ἀποκρίματα conjunguntur apud eundem Svidam in λογοποιὸς.) γεγραφέναι μόνον. ἐν γὰρ Δελφοῖς ἀδίκως ἀπολέσθαι ὑπ᾽ αὐτῶν κατακρημνισθέντα ἀπὸ τῶν Φαιδριάδων καλουμένων πετρῶν κατὰ τὴν νδ΄ Ὀλυμπιάδα. Cauſam interfecti Æſopi ultionemque ita refert Plutarchus de ſera numinis vindicta p. 556. ſeq. Λέγεται Αἴσωπον ἐνταῦθα ἐλθεῖν &c. *Æſopum huc (Delphos) adveniſſe ferunt allato à Crœſo auro, ut & magnifico ſacrificio Apollinem veneraretur, & Delphis viritim quaternas minas diſtribueret. Cum vero ei offenſa quadam & diſcordia cum Delphicis eſſet oborta, ſacris quidem fuiſſe operatum, ſed pecuniam Sardes remiſiſſe, ut qui homines iſtos beneficio indignos judicaret. Delphos è compoſito ſacrilegii inſimulatum* (phialam nempe auream ejus ſupellectili permixtam deprehenderant, ut auctor eſt Heraclides in Politia Magnetum) *eum interfeciſſe præcipitatum è ſaxo quod ὑάμπειαν nominant. Ex eo Deum iras in ipſos exercuiſſe,* ** *& cum ſolo ſterilitatem, cum Hominibus omnis generis tetros morbos intuliſſe, ita ut Delphi ſingulis Græcorum conventibus edixerint, ſe paratos eſſe ſi quis Æſopi gratia pœnas ab ipſis exigere vellet. Tertia demum ætate veniſſe Idmonem Samium* (ſive Jadmonem Herodot.

* Ptolemæus Hephæſt. apud Photium p. 252. edit. Hœſchelii: ὡς Αἴσωπος ἀναιρεθεὶς ὑπὸ Δελφῶν ἀνεβίωσε καὶ συνεμάχησε τοῖς Ἕλλησι περὶ Θερμοπύλην. Zenobius I. proverb. 47. Svidas in Αἴσωπος & ἀναβιῶναι. Scholiaſtes Ariſtoph. p. 357. ad Veſp. & p. 387. ad Aves.

** Vindicatæ ab Apolline Æſopi cædis meminit etiam Libanius in Apologia Socratis T. I. p. 687.

Digitized by Google

rodot. 2. 134.) *qui genere Æsopum nequaquam attingeret, sed prognatus ab iis esset qui Æsopum Sami emisissent. Huic pro delicto satisfecisse Delphos, atque ita malis eos liberatos fuisse. Ferunt ex hâc re tractum, ut supplicium sacrilegorum ab Hyampeia in Naupliam petram transferretur.* Etiam à Delphis στήλην sive statuam erectam interfecto injustè Æsopo tradit Maximus Planudes. * Similiter statuam ingentem Æsopo Athenis positam memorat Phædrus ** in epilogo libri 2. quam à Lysippo statuario factam colligitur ex epigrammate Græco Agathiæ. Prætereo quod incerta fide idem Planudes refert Lycerum Regem Babylonis tanti æstimasse Æsopi ingenium, ut statuam auream ei consecraret, quem suspexerat tanquam κίονα τῆς ἑαυτȣ̃ βασιλείας, & quod teste Tatiano adversus Græcos p. 55. non tantum fabulæ sempiternam Æsopo memoriam pepererunt, sed & Aristodemi plastie eum clariorem reddidit, & quod Philostratus denique Lib. I. imaginum c. 4. describit Æsopum cum oculis in terram defixis in medio choro vulpium aliorumque animalium imitantium humanum habitum atque incessum.

V. FABULIS Æsopi quidem jampridem nihil fuit celebrius, quas ob singularem venustatem Ausonio Epist. 17. celebratam creditus fuit sive à Mercurio votis obtinuisse, ut legas apud Philostratum V. 5. de vita Apollonii, sive jussu Apollinis in medium protulisse, ut est apud Avienum qui in præfat. fabularum *Æsopus*, inquit, *responso Delphici Apollinis monitus ridicula ausus est, ut legenda firmaret.* Ridicula vocat, quæ Aristophanes in avibus & vespis fabulas memorans vocat Αἰσώπȣ γελοῖα, unde Clariss. Bentlejus recte reprehendit Scholiasten Aristophanis qui p. 33. ad

 Vespas

* In vitâ Æsopi extremâ; ὡς συνειδότες ἑαυτοῖς ἀδίκως φονευθέντι Αἰσώπῳ καὶ στήλην ἀνέστησαν.

** Verba Phædri hæc sunt:

Æsopo ingentem statuam posuere Attici,
Servumque collocarunt æternâ in basi,
Patere honoris scirent ut cunctis viam,
Nec generi tribui, sed virtuti gloriam.

Ingentem statuam, accipio splendidam, illustrem, neque necesse arbitror cum clarissimo Gudio rescribere *Æsopi ingenio.* Agathiæ Epigramma in Æsopum exstat Libro IV. Anthologiæ tit. 33. in Philosophos, & ex Grotii versione sic se habet:

Fictorum Lysippe decus Sicyonie, laude
Æsopi Samii quod senis effigiem
Ante locas septem Græcis sapientibus; horum
Nam dictis vis est plurima, suada deest.
Ille docet verum blanda sub imagine falsi,
Sed docet & monstrat seria cuncta joco:
Aspra juvent alios: Samii me fabula mulcet,
Utile sub dulci quæ clepit illecebra,

Vespas putabat ab Aristophane respici gestus ridiculos Æsopi Tragici histrionis Αἴσωπος Τραγῳδίας ἐγένετο ὑποκριτὴς γελοιώδης. Verum histrio ille Romæ clarus non uno post Aristophanem sæculo, respici à Comico neutiquam potuit, & clarè Hesychius: Αἰσώπου γελοῖα, οὕτως ἔλεγον τοὺς Αἰσώπου μύθους. *Æsopei logi* vocantur Senecæ consolat. Polyb. c. 27. unde Æsopus λογοποιὸς * apud Eustathium, Theonem, Laërtium, Herodotum, & alios. Non primum sed præcipuum fuisse fabularum auctorem sive ut Macrobii verbo utar fabulonem, notavit præter Quintilianum ** V. 11. idem Theo in progymnasmatis, cujus locum insignem produxi supra c. 8. §. 18. Fabulas scripto consignasse hunc ut Julianus Imp. Orat. 7. τῶν μύθων Ὅμηρον, diserte affirmat Aphthonius. Νικᾷ δὲ μᾶλλον Αἰσώπειος λέγεσθαι (ὁ μῦθος) τῷ τὸν Αἴσωπον ἄριστα πάντων συγγράψαι τοὺς μύθους. Confer Suidam in loco ante allato & Eustathium ad Iliad. α. p. 22. cui Æsopus vocatur μυθογράφος quemadmodum etiam Tzetzæ IX. hist. 260. & VII. hist. 105. Videtur etiam scriptas fabulas innuere Plutarchus contra Stoicos p. 1067. & convitium Aristophaneum in Avibus p. 387. οὐδ᾽ Αἴσωπον πεπάτηκας, nisi hæc verba Apostolio etiam laudata VIII. 85. proverb. sic malis interpretari: *nec de tristi illa Æsopi fabula inaudivisti.* Apud Galenum XI. de simplic. medicam. T. 2. p. 149. excusum invenio, οὐδ᾽ Αἴσωπον μεμάθηκας. Omitto verba Planudæ in Æsopi vita: καὶ μετὰ τοῦτο τοὺς οἰκείους συγγραψάμενος μύθους τοὺς μέχρι καὶ νῦν φερομένους παρὰ τῷ βασιλεῖ (Κροίσῳ) κατέλιπε. Occasionem componendarum fabularum his verbis refert Phædrus in prooemio libri tertii:

--- Ser-

* At λογογράφος plerumque denotat scriptorem prosarium, quales sunt tum alii, tum qui Historias scribunt. Itaque apud Plutarchum V. 2. sympos. τῶν λογογράφων καὶ ποιητῶν ἔθνος minus bene reddit eruditus Interpres: *Fabularum scriptores & poëtarum gentem* p. 674. Neque rem acu tetigit Amiotus, qui de Oratoribus hunc locum intellexit. Licet enim illi quoque dicuntur λογογράφοι, tamen alios etiam qui pedestri sermone utuntur illo vocabulo denotari constat.

** Quintiliani verba sunt: *Illa quoque fabulæ quæ etiamsi originem non ab Æsopo acceperunt, nam videtur earum primus auctor Hesiodus, nomine tamen Æsopi maxime celebrantur.* Hunc locum ita intellexit scriptor libelli Anglice editi sub titulo: a vievv of the dissertation upon the Epistles of Phalaris Lond. 1698. 8. ac si Quintilianus existimasset fabularum quæ ipsius ætate sub Æsopi nomine ferebantur, verum auctorem esse non Æsopum sed Hesiodum. At enim epitheton *primi* auctoris non respicit fabulas Æsopias quæ unum tantum possunt habere auctorem, sed fabulas universè, neque aliud docet Quintilianus, ut Theo quoque, quam Hesiodo ante Æsopum idem scribendi genus placuisse: in Hesiodi enim poëmatis etiam fabula occurrit de accipitre & luscinia. Vide quæ supra. c. VIII. 18. Sic Augustinus lib. 2. c. 3. adversus Academicos fabulam fingens de Philocalia & Philosophia, *quam totam,* inquit, *nam subito Æsopus factus sum, Licentius carmine suavius indicabit, poëta est enim pæne perfectus.*

— — — *Servitus obnoxia* (i. e. Æsopus servus)
Quia quæ volebat non audebat dicere,
Affectus proprios in fabellas transtulit,
Calumniamque fictis elusit jocis.

Incertum tamen est utrum veteres qui Æsopias fabulas memorant * Aristophanes, Plato & Aristoteles usi sint Æsopi ipsius scripto, aut potius eas retulerint quales vel ore traditas vel ab alio collectas acceperunt, ut *Socrates* in Platonis Phædone ait se Æsopi fabulas versibus complexum quas memoria repetere potuit. Monitum enim somnio ut Musicæ operam daret, scripsisse pæana, deinde ὡς προχείρους inquit εἶχον καὶ ἐπιστάμην μύθους τοὺς Αἰσώπου, τούτων ἐποίησα οἷς πρώτοις ἐνέτυχον. Tum in initio operis quod refert Laërt. II. 42. Socrates Æsopum dicentem inducit, non scribentem:

Αἴσωπός ποτ' ἔλεξε Κορίνθιον ἄστυ νέμουσι
Μὴ κρίνειν ἀρετὴν λαοδίκῳ σοφίῃ.

VI. Fabulas Æsopi à Socrate versibus expressas memorat præterea Suidas in Σωκράτης, Plutarchus de audiendis poëtis, & Avienus in præfat. fabular. *Diagoras* quoque Melius qui Olymp. XCI. Athenis exulavit, fabularum Æsopiarum collectionem edidisse videtur, nam ejus Φρυγίους λόγους Tatianus memorat, certe constat λόγους Φρυγίους dici ut Φρύγιον αἴνιγμα apud Maximum Tyrium Diss. XXXIII. ab Æsopo Phryge, ut *Sybariticos* ** à Thuro Sybarita, cujus meminit Theon & Li-

Ggg 2

* Aristophanes in Vesp. & pace. Plato Alcibiade 1. Aristoteles 2. 20. Rhetor. Dio Chrysostomus Orat. XXXII. ad Alexandrinos p. 380. ἔχω δὴ καὶ ἄλλον εἰπεῖν λόγον ἀνθρώπου Φρυγὸς ἀκούσας, Αἰσώπου συγγενοῦς &c. adde XII. p. 195. XXXIII. p. 398. LXXII. p. 631. Lucianum Hermotimo T. 1. p. 569.

** Aristoph. Vespis p. 357. Αἰσωπικὸν γέλοιον ἢ Συβαριτικόν. Hesychius in Συβαριτικοὶ λόγοι. Exemplum est apud Aristoph. ibid. p. 362. quod è versione Grotii adscribam:

Sybarita quidam praceps de curru datus
Grave vulnus & quidem ipso in capite acceperat
Ignarus quippe frena regere quadrupedum,
Quem sic amicus adstans cœpit alloqui:
Quam quisque callet artem in ea se exerceat.

Meminit & Aphthonius: καλοῦνται δὲ Συβαριτικὸς ὁ μῦθος, καὶ Κίλιξ (à Conno Cilice) καὶ Κύπριος, πρὸς τοὺς εὑρόντας μεταθεὶς τὰ ὀνόματα. Fabulam de Mida Φρύγιον λόγον vocat Nazianzenus Orat. XX. p. 331. Hermogenes Prisciano interprete: *Nominantur autem ab inventoribus fabularum alia Æsopia, alia Cypria, alia Libyca, alia Sybaritica, omnes autem communiter Æsopia dicuntur, quoniam in conventibus frequenter solebat Æsopus fabulis uti.* Theo progymnasm. καλοῦνται δὲ Αἰσώπειοι (μῦθοι) καὶ Λιβυστικοὶ (Dio Chrysost. IV. de regno p. 71. & diss. V. p. 82.) ἢ Συβαριτικοί τε καὶ Φρύγιοι

Digitized by Google

& *Libycos* * à Cybisso qui ex Libya oriundus fuit, *Jonicos* à Sotade qui Jonice scripsit teste Suida in Σωτάδης. Neque obstat quod Hesychius illustris & Suidas, quibus illud Diagoræ scriptum dicuntur ἀποπυργίζοντες λόγοι, ** notant in illo parum reverenter tractatos esse Deos, nam hoc in fabulis etiam fieri potuit, ut Bernhardi Ochini apologi redarguunt superstitiones Ecclesiæ Romanæ. Inter *Demetrii Phalerei* scripta à Laërtio V. 81. Αἰσωπείων ά, atq; iterum 80. referuntur λόγων Αἰσωπείων συναγωγαί quod interpres latinus, etiam in edit. Wetsteniana male reddit *orationum Æsopiarum collectiones*, cum per λόγους fabulas indicari ex jam dictis clarissimum sit, unde λογοποιήσαντες apud Hesych. πλασάμενοι λόγους ψευδεῖς. Confer Suidam in λογοποιῶν & Varinum in λόγος, ubi ex Eustathio (quem non nominat) ad Iliad. α. p. 22. docet λόγον veteribus fuisse qui postea μῦθος, contra μῦθον qui antea pro

γιοι καὶ Κιλίκιοι καὶ Καρικοὶ, (horum exemplum in appendice Vaticana proverb. 61.) Αἰγύπτιοι καὶ Κύπριοι ἀπὸ Κυπρίας γυναικός. Scholiastes Aphthonii p. 4: οἱ μὲν Συβαρῖται ἐκ μόνων λογικῶν ζώων μύθους ἐξεῦρον (hoc utcunque confirmatur exemplo quod ex Aristophane attuli) οἱ δὲ Κίλικες καὶ Κύπριοι ἐμπορευόμενοι καὶ τόπους ἀγνώστους διερχόμενοι ἐνεπλάσαντο τοὺς ἐξ ἀλόγων ζώων μύθους, ὡς ἑωρακότες ἐν τόποις τισὶ ξένην μορφὴν ἔχοντα ζῶα. Ὁ δὲ Αἴσωπος τοὺς ἐξ ἀλόγων καὶ λογικῶν μύθους ἀνεπλάσατο πρὸς βιωφελῆ παραίνεσιν. Aliter Isidorus Hisp. Lib. I. c. 39. *Fabulas primus invenisse traditur Alcmaeon Crotoniensis: Appellantur Æsopicæ quia is apud Phrygiam in hac re pollebat. Sunt autem fabulæ aut Æsopicæ aut Libysticæ. Æsopicæ sunt cum animalia muta inter se sermocinasse finguntur, vel quæ animam non habent, ut urbes, arbores, montes, petræ, flumina. Libysticæ autem dum hominum cum bestiis aut Bestiarum cum hominibus fingitur vocis esse commercium.* Aliter denique Theo nullam ejusmodi differentiam agnoscens, cui assentit Vossius II. 15. 2. Instit. Or.

* Hesychius: Λιβυκοὶ λόγοι. Χαμαιλέων φησὶ Λίβυν τὸν (ex Theone scribendum puto Κυβισσὸν τὸν Λίβυν) εὑρεῖν τοὺς λόγους τούτους. Meminit eorundem etiam Æschylus Myrmidonibus apud Svidam in ταυτὶ. ὅδ᾽ ἐστὶ μύθων Λιβυστικῶν λόγος. Vide A. Schottum ad proverbia p. 543. Aristoteles. 2. 20. Rhetor. ἐν μὲν παραβολή, ἐν δὲ λόγοι οἷον οἱ Αἰσώπειοι καὶ Λιβυκοί. Male clariss. Bullialdus in versione Theonis Smyrnæi p. 112. *Libyca oratio*, fabulam enim notari ipse agnoscit in notis; itaque reddendum erat *Libycus logus*. Confer veterem λόγον sive fabulam de leone Virginis nuptias petente apud Diodorum Sic. XIX. T. 2. p. 672. Etiam Λυδίους λόγους memorat Schol. Aphthonii.

** Quasi de *turre præcipitantes* dicas. Hoc nomen videtur libro impositum ab iis qui Diagoram exosum reddere volebant. Nam si ab auctore ipso fuisset, opportunior scopo Tatiani, neque ab illo prætermissus. Cæterum re diligentius considerata fateor parum certam esse hanc de Φρυγίοις Diagoræ λόγοις conjecturam, neque me præterit, in alia abire Vossium de Hist. Gr. & clariss. Baylium in Lexico p. 1041, edit. secundæ. Inter Democriti quoque scripta Φρύγιον λόγον memorat Laërtius.

Digitized by Google

pro narratione vera accipiebatur, frequentatum pòst deinde pro ficta & fabulosa. Perinde ut latinis quoque *fabulam* vero sermone dictam multis exemplis docet Vossius in Etymologico. Fabulas scripserat etiam *Myro* Rhodia, ut Suidas auctor est. Forte & *Pataecus*, qui Æsopi se animam nactum jactabat teste Plutarcho in Solone p. 81.

VII. Ab eo tempore *Babrius* quidam, ab aliis *Babrias* vel *Gabrias** nominatus, non invita ut ex fragmentis apparet Minerva scripsit Æsopios μύθους sive μυθικὰ libris decem, ut Svidas, vel ut Avienus, *duobus*, & quidem versu Choliambo sive Scazonte. Primus qui ejus meminit est Julianus Imperator Epist. 59. ad Dionys. τὸν μῦθον τοῦ Γαβρίου ἀκήκοας. Γαλῆ ἀνδρὸς εὐπρεποῦς ἐρασθεῖσα. τὰ δὲ ἄλλα ἐκ τοῦ βιβλίου μάνθανε. Ita se in Baroccianο Codice reperisse Petavius testatur. Avienus in præfat. *quas* (fabulas) *Graecis jambis Gabrias repetens in duo volumina coartavit.* Babrium vocat Etymologici M. auctor in ἔμφαξ & in πεπρωμένον, ubi hos elegantes ex eo versiculos profert:

Ἅ σοι πέπρωται, ταῦτα τλῆθι γενναίως
Καὶ μὴ σοφίζου, τῶν χρεῶν γὰρ οὐ φεύξῃ.

Γαβρίας dicitur in Johannis Tzetzæ codicibus chil. VIII. v. 516. sed Βαβρίας XIII. v. 258. ὥσπερ Βαβρίας γράφει ἐν μυθιάμβοις τοῖς χωλοῖς &c. Affert deinde ex illo versus quosdam scazontes qui duobus auctiores leguntur apud Natalem Comitem IX. 5. Mythologiæ. Fabula ipsa legitur in Prosaicis Græcis à Neveleto vulgatis fab. 245. Tzetzes idem XIII. vers. 494. τοῖς Μύθοις τοῖς Αἰσώπου τεχνοστίχοις τοῦ Βαβρίου Λέων καθεύδων πλάττεται &c. mox adducit versum non scazontem sed Jambicum:

Οὐ μῦν πλοῦμαι τὴν δ' ὁρμὴν ἐκτρέπω.

qui versus inemendatus legitur fabula 2. inter eas quas sub Gabriæ nomine habemus. Suidas quam frequentissime Babrium laudat & plurimos ex eodem profert Choliambos: aliquos etiam hinc inde, Babria non laudato, quos ex argumento facile agnoscas illius esse. At verba apud eundem in παλαμναῖος, οὐκ ἔδοξαν ἄνθρωποι εἶναι ἀλλὰ δαίμονες παλαμναῖοί τινες, non Babrii sunt sed Procopii Hist. arcanæ c. 12. ut doctissimo Neocoro probe animadversum. Ceterum non male Carolus Boylius in examine dissertationis Bentlejanæ de fabulis Æsopi p. 245. suspicabatur versus binos quos ἐκ τῶν τοῦ Αἰσώπου μύθων profert Scholiastes Thucydidis, Babrii nostri esse, sunt autem hi:

— — ἄλλος ἄλλον ἀγρεῦσαι θέλων
Τρέχει τις ἄλλος ἐκ κακοῦ σώζων.

* Michaëlis Gabriæ Epistolas MSS. memorat Gesnerus in Bibl.

Sed & versus Hexametros laudato eodem Babria profert idem Suidas in *ἑταιρεία*, in quo nisi fefellit eum memoria, credibile est etiam versus Hexametros & Pentametros quos ex *μύθοις* vel *μυθικοῖς* producit in *αἰπεινὴ*, *ἄδεν*, *ἀκηδὴς*, *δίη* & *συφελός*, Babrii esse, ut forte diverso carminis genere interdum usus sit Babrius in fabulis exscribendis, quæ ejusdem Boylii conjectura est, licet Bentlejus hanc Heroicam vel Elegiacam Metaphrasin mavult tribuere Anonymo alicui Babriâ antiquiori. Galenus etiam in protreptico T. 1. p. 6. fabulam de athletis quos bestiæ in stadio facile vincunt proferens ait se adducere *μῦθον ὃν τῶν οὐκ ἀμούσων ἀνδρῶν τις ἐντείνας ἔπεσι διεσκεύασεν*. Potuit tamen hoc facere poëta aliquis in alio opere quam meras fabulas complexo.

VIII. Exstant hodie sub *Gabriæ* nomine fabulæ LIV. ex quibus XLIII. editæ sunt Græce & latine ab *Aldo Manutio*, cum Phurnuto, Palæphato & aliis Venet. 1505. fol. & à Frobenio Basileæ 1518. 8vo. Tubing. 1546. 8. *Γαβρίου Ἕλληνος τετράστιχα*, reliquas XI. è codicibus Palatinis addidit Heidelb. 1610. 8vo. *Isaacus Nicolaus Neveletus*. Hæ singulæ Epimythion prosa subjunctum habent, nec Choliambis constant sed tetrastichis Jambis exceptâ quadragesimâ tertiâ quæ tredecim choliambis absolvitur & sola videtur esse Babrii ipsius. Reliquæ sunt ab *Ignatio Magistro* & *Diacono* cui in MStis codicibus tribuuntur teste Fabio Paulino Utinensi: *Ἰγνατίου Διακόνου τετράστιχα δίιαμβα εἰς τοὺς μύθους Αἰσωπικοὺς μεταφραστικά* sive ut Lambecius in codice Cæsareo reperit: *Βαβρίου ἐν ἐπιτομῇ μεταγραφὲν ὑπὸ Ἰγνατίου Μαγίστορος*. Vide ejus commentar. VII. de Bibl. Vindob. p. 137. & 254. Similem inscriptionem in Palatinis codicibus invenerat Neveletus & sub Ignatii nomine fabulæ eædem editæ sunt ad calcem Phædri à Rittershusio & aliis illustrati Lugd. Bat. 1598. 8. apud Plantinum, tum à *Johanne Fidlero* Reichenbacensi Varisco, qui post *Fabium Paulinum*, & Anonymum in edit. Plantiniana (quem *Josephum Scaligerum* Fidlerus, Daumius & alii vocant, licet Scriverius in editione poëmatum Scaligeri eum prætermisit) Jambis latinis vertit & Epimythia singulis Hexametris expressit, notulasque addidit. Cygneæ 1668. 12. cum Fidleri versione additis Neveleti & uberioribus *Johannis Hennigii* Solquella Marchici, Conrectoris Quedlimburgensis & postea Pastoris ad S. Ægidii A. 1694. denati animadversionibus recusæ sunt hæ fabulæ Quedlimburgi 1679. 12. parum emendate. De Ignatio præterea notabis quod hujus *Jambi in Adamum* Labbeo in Bibl. novâ MSS. p. 134 memorati exstant in variis Bibliothecis, & pars illorum edita est à clariss. Grabio Tom. 2. spicilegii Patrum p. 229. Occurrunt quoq; in Actis Sanctorum 25. Febr. & 13. Mart. *Vita Tarasii & Nicephori, Patriarcharum CPolitanorum* ab

Ignatio

Ignatio scriptæ, cum quibus vixit circa sæculi à Christo nato noni initia. Vide Martinum Hanckium de scriptoribus Byz. p. 247. seq. Suidas testatur Grammaticum hunc ex Diacono & vasorum in Ecclesia CPolitana custode evectum esse ad dignitatem Metropolitæ Nicæni, & præterea scripsisse elegos funebres, Epistolas, Jambos in Thomam Antartem sive τὰ κατὰ Θωμᾶν quorum nihil ad nos pervenit.

IX. Ut ad fabulas Æsopi revertar, earum nonnullas quoque selegit & prosa Græca eleganti breviter expressit adjunctis Epimythiis Rhetor notissimus *Aphthonius*, Antiochensis, Babriâ ut puto antiquior Quadraginta fabulas Aphthonii cum versione Jacobi Kimedontii filii primum editæ sunt apud Commelinum 1597. 8vo. ad calcem progymnasmatum quæ recusa etiam Lugd. Bat. 1623. 8. apud Abrahamum Commelinum. Cum eadem versione vulgavit Neveletus Anno 1610. in jam laudata fabularum collectione Anno 1660. repetita, & castigationes addidit. Prodierunt etiam minori forma Græce & latine una cum progymnasmatis Paris. 1648. auctæ & recognitæ à patribus Societatis Jesu.

X. Exstat præterea duplex collectio prosaria fabularum Æsopiarum Græca, utraq; ordine Alphabetico digesta, quarum alteram fabularum CXXXVI. ex Bibliotheca Palatina primus edidit & latine vertit castigationibusque ac notis illustravit laudatus Neveletus. Monachorum mentio cum laude occurrit fabulâ 3. (sive 152. si pridem vulgatas annumeres) & in Epimythio fab. 122. (271.) quale Neveletus producit in notis p. 632. In fabula 181. Demades Rhetor Atheniensis fabulam narrans inducitur, qui diu post Æsopum vixit. Fabula 193. Momus alia reprehendere fingitur quàm Momus Æsopi apud Aristotelem III. 2. de partibus animalium & Lucianum in Nigrino atque Hermotino. Nonnulla quoque contraxit & verbotenus repetiit ex Babria auctor quisquis fuit, ita ut integros quoque scazontes in hac collectione observarint Neveletus ac Bentlejus fab. 157. 173. 243. 261. 263. 293.

XI. Alteram collectionem fabularum CXLIX. cum vita Æsopi à *Maximo Planude* scripta Græcè & latine primus edidit Aldus Manutius Venet. 1505. fol. testatus se in illis vertendis multum elaborasse. *Nam*, inquit, *quæ ante tralata habebantur, infida admodum erant*. Prodierant Æsopi vita & fabulæ per *Rimitium* nescio quem latinè versæ Mediolani 1480. 4. ut notavit Beughemius in incunabilis typographiæ, qui etiã Æsopi fabulas à *Laur. Valla* ante Aldum latine versas memorat, quæ tamen ab Aldina illa collectione nonnihil differunt: ne in præsenti dicam de fabulis Æsopi in latinum sermonem versis ab *Omnibono Leonicensi* ad Franciscum Gonzagam, quas MSS. habuit

buit Naudæus teste Labbeo Bibl. nov. MSS. p. 233. Cæterum quales ab Æsopo ipso profectæ vel scriptæ sunt (si ullas unquam scripsit fabulas) neque in altera illa neque in hac collectione reperiri, viris eruditis jampridem est persuasum. Et hanc quidem valde credibile est eundem auctorem agnoscere *Planudem* Monachum * CPolitanum, qui annis ab hinc trecentis vitam Æsopi composuit. Neque alia multorum fuit sententia jam medio sæculo decimo sexto, ut docet Michaël Neander Erotem. Hebraic. p. 560. Idem senserunt Gesnerus in Bibl. & Henricus Stephanus qui Æsopiarum fabularum auctoritatem negligit in thesauro Græcæ linguæ. Neveletus in præfat. Franc. Vavassor p. 21. de ludicra dictione, & nostrâ ætate Viri clarissimi Bentlejus in diss. de Æsopi fabulis, & Baylius in Lexico. Neque in ullo codice MSto qui ætatem Planudis excedat hactenus fabulæ illæ sunt repertæ, & majus examen requirit quod de codice MSto Isaaci Vossii 500. annorum legas apud Car. Boylium in examine dissertationis Bentlejanæ p. 266. Unde Æsopiarum fabellarum Græcam farraginem qui fecit, pro auctore probato Græcæ linguæ frustra obtrudi monet Gatakerus c. 30. & 23. de stylo N. T. Prætereo quod observatum est in fabula 145. laudari dictum Jacobi IV. 6. vel 1. Petr. V. 6. (uti fab. 288. in collectione â Neveleto editâ verba Joh. I. 21.) & quod fabula 75. verbotenus repetita est ex Aphthonii fabula sextâ, quemadmodum fabula 4. refert paraphrasin fabulæ 284. collectionis Neveleti. Hæc collectio fabularum Planudæ post Aldinam editionem frequentissime una cum vita Æsopi à Planude scripta lucem aspexit Græcè quidem Basileæ apud Frobenium 1521. & 1550. 8. & Paris. 1546. 4. apud Rob. Stephanum quæ perquam nitida est editio. *Græce & latine* Basil. 1518. 1538. 1544. & Antwerp. apud Plantin. 1560. 8. Tum forma minore ibid. 1574. Paris. 1549. ex officina Arnoldi Birckmanni tum apud Benedictum Prævotium & Basileæ apud hæredes Nic. Brylingeri 1574. cum Gabriæ fabulis, Homeri Batrachomyomachia, Hippocratis jurejurando, Musæo, Agapeto, Galeomyomachia & aliis quibusdam. In laudata *Neveleti* collectione fabularum cum ejus notis, Heidelb. 1610. & 1660. 8. Exstat & editio Græcolatina Londinensis cum Batrachomyomachia

chia

* Clarus fuit circa A. C. 1350. Vide quæ infra Libro V. Clariss. Montfauconius in Diario Italico memorat Codicem MS. Grammaticæ Planudis in cujus extremo notatur annus mundi è computo Græcorum 6849. Deme 5508. & habes Annum CHRISTI 1341. Idem Montfauconius pollicetur se editurum esse è Codice MS. Monasterii S. Mariæ Florentiæ Vitam Æsopi cum fabulis quales ante Planudem ferebantur, Stylo χυδαίῳ Planudem enim fabulas quasdam omisisse, & longe diverso stylo suoque more Vitam fabulasque conscripsisse. In illo Codice incipit: Βίος τοῦ πανθαυμάστου Αἰσώπου. Οὐ κατὰ πάντα τὸν βίον βιωφελέστατος ἦν Αἴσωπος.

Digitized by Google

chia & aliis nonnullis Lond. 1657. 8. Tum Sexaginta fabulæ Æſopi ſelectæ una cum verſione, paraphraſi & ſcholiis *Georgii Sylvani* Lond. 1685. 12. Mythologia Æſopi & Gabriæ, ac tabula Cebetis. Lond. 1682. 12. Præterea Oxonii *A. Alſop è* Collegio Corporis Chriſti typis Sheldonianis A. 1698. 8. vulgavit fabularum Æſopicarum delectum, in quibus occurrunt Græcæ CLVIII. reſciſſis (ne uſum reſtringerent) ἐπιμυθίοις, recenſitæ ad fidem editionis nitidiſſimæ Rob. Stephani, nec non Weſtmonaſterienſis & Etonenſis, præſertim vero Neveleti, collatæ cum MS. Iſ. Voſſii & binis codicibus Bibl. Bodlejanæ: Quas excipiunt fabulæ Hebraicæ X. è libro fabularum Venet. 1545. 8. * excuſo excerpta, denique Arabicæ Locmanni totidem, ex editione Erpeniana. Singulis Metaphraſis Poëtica latina ſubjecta eſt è Phædro, Avieno, Faërno, & qui Locmanno operam impendit Tan. Fabro. Denique Hiſtoriarum fabellarumque delectus novus Græce & latine cum notis editus eſt Lond. 1701. 8.

XII. E veteribus latinis fabulas Æſopiarum exemplo compoſuere verſu quidem Jambico *Phædrus*, & ante Phædrum fortaſſis *C. Cilnius Meliſſus* libertus Mæcenatis, vide Nic. Heinſium ad Ovidii IV. 16. 30. è Ponto Elegis *Feſtus Avienus* & alter ſine nomine vulgatus tùm ab aliis tum à Neveleto, & viris doctis quibusdam laudatus ſub nomine *Accii* vel *Romuli* ſive ** *Romalii* vel denique *Salonis* aut *Bernardi*. De his dictum à me eſt in Bibliotheca latina. Proſa latina Æſopi fabulas ſcribi à Polybio ſuo nolens voluiſſe videtur Seneca in conſolatione ad eum ſcripta c. 27. *Non audeo te usque eo producere ut fabellas quoque & Æſopeos logos intentatum Romanis ingeniis opus ſolita tibi venuſtate connectas.* De proſa non de verſibus loqui Senecam colligo è verbo *connectas* & quod c. 30. ejusdem conſolationis Seneca Polybium laudat quod utriuslibet auctoris carmina ita *reſolverit*, ut quamvis ſtructura illorum receſſerit, permaneat tamen gratia. *Sic enim illa ex alia lingua in aliam transtuliſti, ut quod difficillimum erat, omnes virtutes in alienam te orationem ſecutæ ſint.* Non mirum igitur quod *intentatum Romanis ingeniis opus* vocavit Seneca, quod neque Phædrus neque alius quisquam ante id tempus fecerat, fecit autem poſt illa tempora *Julius Titianus* Rhetor, à quo *Æſopiam Trimetriam* hoc eſt, ut ego conjicio fabulas Babriæ græcis Choliambis ſcriptas, proſario ſermone latino expreſſas teſtatur Auſonius Epiſtola 16. ad Probum.

* Vide Bartoloccium Bibl. Rabbin. T. 1. p. 98. ubi notat Æſopi fabulas (non integras) verſas Arabice & inde Hebraice ab Anonymo.

** H. Bebelius Epiſtolâ, qui auctores legendi ſint ad eloquentiam comparandam Argent. 1513. 4. *Æſopus - - uti etiam Quintiliano viſum eſt, jucundus eſſet pueris, verum à Romulo quodam Grammatico, ut dicitur, translatus eſt in carmen, nulla Venere & lepore, Muſis ſcilicet & Gratiis repugnantibus, ubi puritas quoque verborum deſideratur.*

Apologos en misit tibi
Ab usque Rheni limite
Ausonius nomen Italum
Præceptor Augusti tui
Æsopiam trimetriam
Quam vertit exili stylo
Pedestre concinnans opus
Fandi Titianus artifex.

Alia hujus Titiani scripta breviter perstringit Jacobus Sirmondus ad Sidonium p. 11.

XIII. De fabulis *Pilpæi* sive de antiquissimo libro fabulari Indorum *Kelila Va Dimna*, dicendi infra locus erit libro V. ubi de scriptis Simeonis Sethi, qui librum illum Græce vertisse dicitur, agam. Septentrionalibus celebratur *Edda* Snorronis Sturlesonii A. 1215. Islandice scripta & à Petro Joh. Resenio illustrata Hafniæ 1665. 4. Germanis Anonymus sub Friderico II. clarus, quem edidit illustravitque Jo. Georgius Schertz * Argentorat. 1706. 4. Inter Arabes non obscurus liber Al-Amthal sive fabularum *Locmanni*, quem propterea cum Æsopo nostro viri nonnulli eruditi confuderunt. Vide Hottingeri Hist. Oriental. p. 68. seq. Jac. Golium ad Grammaticam Erpenii p. 189. Joh. Molleri Homonymoscopiam p. 252. Maraccium ad Alcorani Suram XXXI. Stephani Clerici Quæstiones p. 325. seq. & Huetium de fabulis Romanensibus p. 11. Bartholomæo tamen Herbeloto aliud videtur, quem adibis in Bibliotheca Orientali vocabulo Locman p. 517. vel si ea ad manus non sit, Clarissimum Neocorum in Bibliothecâ novorum libror. A. 1697. p. 451. seq. Prodierunt fabulæ Locmanni, ** quæ eodem Herbeloto judice longè recentius ab aliquo ex Locmanni (quem Davidis Regis æqualem *** fuisse putat, alii Josiæ Regis Judæ)

* Vide Nova litterar. Hamburg. A. 1706. p. 345.

** Aliud opus est de quo Kircherus T. 2. Oedipi part. 1. p. 39. seq. *Alter Arabum auctor, qui elegantissimum fabularum* opusculum *condidit, est* Locman *sapiens, cujus in Alcorano suo meminit Muhamed, patria ut ajunt Persa, gente vero & religione Judæus, qui uti corporis deformitate animique & ingenii pulchritudine atque amœnitate* Æsopo *fuit simillimus, ita eodem quoque tempore videtur vixisse, regnante scil.* Costoë *septimo ante Darium Persarum Imp. tantamque apud suos sapientia famam est consecutus, ut indicaturi aliquem alterius institutione & consilio non indigere, dicere soleant*, non est necesse docere Locmannum. *Hic itaque* ingens volumen *quod hodie adhuc in Bibl. Vaticana continetur conscripsit, in quo mira eruditione per ingeniosas animalium actiones mores hominum, Regum gesta, corruptos Reip. mores aliaque ad civilem vitam necessaria docte, eleganter & jucunde describit.*

*** Confer Abulpharagium p. 33. Non defuerunt qui *Assaphum* Prophetam, Davidis itidem æqua-

Digitized by Google

dæ) traditis ſermonibus digeſtæ fuerunt, Arabicè cum verſione *Tho. Erpenii* Lugd. Bat. 1615. 8. qui in præfat. teſtatur hunc Locmannum ab Arabibus, & natione Perſam & religione Judæum haberi. Repetita editio A. 1636. & 1656. ad calcem Grammaticæ Arab. Erpenii. Decem fabulæ Arabicè exhibentur ab A. Alſop in ſuo fabularum delectu, Oxon. 1698. 8. Octo & decem fabulas Locmannianas eleganti carmine Jambico latino ornavit *Tanaquillus Faber* in cujus Epiſtolis præmiſſa ſingulis Erpenii verſione leguntur Tomo primo p. 268. ſeq. Salmur. 1674. 4. & ſeparatim prodierant ibidem 1673. 12. Fuit & alius Locmannus junior cui ſapientiam datam à Deo traditur in cap. XXXI. Alcorani. Confer Pocockii notas ad Abulfaraium p. 36. Locmanni nomen cum Alcmane confundunt Chriſtianus Ravius in verbis ab Hottingero p. 13. Hiſt. Or. productis & Jobus Ludolfus ad Hiſt. Æthiopicam p. 53.

XIV. E recentioribus latine fabulas ſcripſerunt vario verſus genere quidem 1.) *Gabriel Faërnus* Cremonenſis, ingenii verſuumque elegantia alter quidam veluti Phædrus, Rom. 1564. 4. Antwerp. apud Plantinum, forma minore: & cum præf. Joh. Caſelii Roſtoch. 1569. 8. tum Lugd. Bat. 1600. Lipſ. 1618. 8. Lond. 1672. 8. Bruxell. 1682. 8. & Hamburgi in Mythologia Metrica curante exoptatiſſimo ſocero meo Johanne Schultze edita 1698. 8. Easdem Faërni * fabulas, verſibus Gallicis expreſſit Carolus Perraultus Pariſ. 1699. qui Phædrum à Faërno ne viſum quidem nedum exſcriptum aut ſuppreſſum obſervat. 2.) *Pantaleon Candidus* Auſtriacus. Francof. 1604. & Hamburgi in eadem Mythologia Metrica. 3.) *Caſpar Barthius* fabularum Æſopiar. libris quinque. Francof. 1623. 8. Hoſce magno numero ſequuntur *Hieronymus Oſius* Witteb. 1564. & emendatius Francof. 1574. *Lucas Loſſius* Argent. 1575. *Carolus Utenhovius* Francof. 1615. *Johannes Poſthius* Germersheimius qui fabulis proſâ à ſe editis *epimythia* ſingula ſubjecit diſticho vel tetraſticho comprehenſa Francof. 1566. quæ parte 2. ejus poëmatum Lib. III. Sylvarum p. 170. ſeq. repetuntur & cum Epimythiis *Hartmanni Supperi* Norici inſertæ ſunt etiam Mythologiæ metricæ à laudato ſocero meo editæ Hamb. 1698. 8. In eadem præter *Georgii Sabini* nonnullas habentur etiam fabulæ verſu vulgatæ à *Joh. Baptiſta Arigonio*, *M. Antonio Fiducio Ucinenſi*, *Alexandro Paulino*, *Leonharto Goricio Carga*, *Franciſco Amulio* & *Jano Dominico Canciano*, quæ junctim

 lu-

æqualem, propter nonnullam nominis convenientiam confunderent cum noſtro Æſopo. Abſurde profecto, ut variis Argumentis demonſtrat Joh. Jacobus Schudt in Compendio Hiſt. Judaicæ p. 88.

* De hoc Faëgno vide Gaddium de ſcriptoribus non Eccleſiaſticis T. 1. p. 191. & Teiſſerium ad elogia Thuanea *A.* 1561. qui Faërno emortualis fuit.

lucem adſpexerant Venetiis 1592. Non contemnenda collectio nova fabularum fieri poſſet ex poëmatis *Joh. Commirii* (qui diem obiit die XXV. Decembr. A. 1702.) & aliorum, qui noſtra ætate cum laude in hoc genere ſcribendi verſati ſunt.

Proſa latina præter *Rimicium, Laur. Vallam* & *Omnibonum Leonicenſem*, de quibus paulo ante memini, fabulas ſcripſit *Poggius Florentinus* in facetiis Argentor. 1513. fol. *Laurentius Abſtemius Maceratenſis* in hecatomythio ſive fabulis ducentis ſcriptis ad Octavianum Ubaldinum comitem Mercatelli Argent. 1522. Heidelb. 1610. 1660. 8vo. *Joachimus Camerarius* Anno 1539. primum, deinde Anno 1564. & Lipſiæ Anno 1570. quæ pleniſſima & elegantiſſima eſt editio. *Chriſtianus* vero *Daumius* fabulis Camerarianis ſelectis quas Lipſiæ 1689. 8. recudi fecit, addidit notulas in quibus loca ſcriptorum veterum recentiumque, in quibus fabulæ eædem perſtringuntur vel exponuntur. Variorum quoque fabulas congeſſerat *Martinus Dorpius*, Guilelmi Goudani, Hadriani Barlandi, Guilhelmi Hermanni ex Aniano (Avieno) Eraſmi in Chiliadibus, Abſtemii & aliorum. Lipſ. 1532.

XV. *Hebraicam* verſionem fabularum Æſopi ſed ineditam memorat Plantavitius Bibl. Rabbin. p. 571. De edita fabularum collectione Hebraica dixi paulo ante §. 12. cui utpote ab inſtituto noſtro alieniora adjicere nolo R. Iſaaci ben Salamonis (A. 1268. defuncti) proverbia & apologos antiquorum, rhythmis ſive verſibus conſcriptos. At R. Barachiæ Nikdani liber neutiquam prætereundus, inſcriptus parabolæ vulpium, quas cum latina Melch. Henelii Jeſu ſocii translatione excuſas evolvi, Pragæ 1661. 8. Tum fabulæ Variorum, Conſtantin. 1517. 4.

Italice Vitam Æſopi & fabulas tranſtulit *Julius Landi* & *Bentivolus*, pluries excuſas Venetiis, ut prætercam *Franciſci de Tuppo* vitam Æſopicam fabulasque Italice tranſlatas additis allegoriis, Aquilæ 1493. fol. *Angeli Firenzuole* Colloquia animalium &c. quæ ex Italico Gallice etiam exſtant Lugd. 1656. 16.

Gallica proſa *Joh. Balduinus* Pariſ. 1627. fol. & ab eo tempore ſæpiſſime variis in locis. Sed & hujus verſio cum iconibus & moralibus obſervationibus noviſſime iterum typis exſcripta eſt Amſtelodami 1700. 12. Poſt Balduinum *Antonius Furetcrius* proſa Pariſ. 1694. Bruxellis 1695. * 12. & verſu *Johannes de la Fontaine*, qui ſuo ex ingenio quam plurimas novas adjunxit vel ex aliis veteribus repetiit IV. Volum. Pariſ. 1678. 12. Prætereo fabulas obvias Comicis in dramatibus de Æſopo, quæ Gallice ediderunt Nobilius

* Titulus Libri; *Eſope en belle humeur.* Prodiit etiam hic Gallicus Æſopus cum Germanica verſione, additis ſelectis Fontani fabulis, & Gallica translatione fabularum Pilpai 1707. 12. Hamb. apud Benjamin Schiller.

Digitized by Google

bilius Parif. 1691. aliique. * Verfibus Gallicis fabulas Æfopias expreffit etiam pridem *Ægidius* quidam *Corrozetus* Parif. 1548. forma minore. Sed & Tetraftichis, incertus auctor Parif. 1678. 12. apud Cramoifium. Confer Ephemerides Parif. ejus anni p. 347.

Anglica Metaphrafi Poëtica *Joh. Ogilby*, five Oglebius eques Lond. 1651. 8. 1673. fol. Prodierunt & Anglica profa è Gallico Joh. Balduini 1702. & 1704. 8. (cui editioni præfixa vita Æfopi è Gallico Meziriaci Anglice tranflata) tum in præclaro opere fabularum undique fingulari ftudio collectarum à *Rogerio Eftrangio*. Lond. 1692. 1699. fol. 2. Volum. Exftat præterea nova fabularum centuria edita fub titulo *Æfop naturalized and expofed to the publick view in his own and dreff, by Way of effay on* 100. *fables*. A. 1703. 12.

Hifpanicè quoque viderunt lucem Madrit 1621. 8 & plus fimplici vice *Belgicè*.

Hungaricè, Vindobonæ, 1536. *Danicam* verfionem civis cujusdam Hafnienfis *Hermanni Weigeri* Lubec. 1555. 4. memorat egregius Vir Juvenis Joh. Chriftophorus Wolfius Wernigerodenfis in erudita diatriba de Mythica moralia tradendi ratione novantiqua Witemb. 1704.

Germanicè XVI. Æfopi fabulas tranftulit D. *Martinus Lutherus* nofter, perquam utile ejusmodi fcribendi genus effe exiftimans, licet à Melanchtone ad reliquas transferendas invitatus, propter alia negotia rem perficere non potuit. Cæterum Gotfridi Arnoldi, Melanchtonem eo nomine perftringentis acumen Tom. 2. hiftoriæ five potius apologiæ hærefium p. 107. b. non magis credo lectori cordato fe probabit, quam quod Pontificii quidam Lutherum arguunt quod facras literas non majoris habuerit quam fabulas Æfopi. Hanc quidem calumniam retudit fingulari fcripto A. 1701. Rev. D. Georg. Henr. Gœzius Lubecenfium Antiftes digniffimus: at Hofium non puduit lib. 3. de auctoritate S. Scripturæ contra Brentium p. 271. fuffragio fuo comprobare Wolfgangi Hermanni vocem, affirmantis, Scripturas fi defit Ecclefiæ auctoritas, tantum valere quantum fabulæ Æfopi. Has porro poft D. Lutherum Germanicè verterunt Joh. Mathefius, Nathan Chytræus, & verfu Burchardus Waldis. Vide Martini Lipenii Bibliothecam Philofophicam & pandectas Brandenburgicas Chriftophori Heidenreichii.

Denique Fabulæ Æfopi *Græco-Barbaro* quoque idiomate editæ funt Venetiis A. 1603. & 1644. 8vo. quibus fubinde in Gloffario fuo græco utitur Cangius, merito addubitans utrum verfio illa Græco-Barbara auctorem agnofcat *Simeonem Cabafilam*, licet hic Martino Crufio promiferat

* Vide Ephemerides Parif. 1690. p. 432.

se Æsopi fabulas vel Isocratis orationes quasdam sermone vulgari Græco interpretaturum. Consule Crusii Turcogræciam p. 461.

CAPUT X.

De Epistolis quæ ad PHALARIDEM *referuntur, ac de aliis Epistolarum græcarum scriptoribus.*

De Epistolis Græcis editis scriptorum non Ecclesiasticorum, Æliani. §. 28. *Æneæ Gazæi.* 29. *Æschinis.* 6. & 15. *Æschinis Socratici.* 35. *Alciphronis.* 25. *Alexandri M.* 17. *Amasidis Ægypti R.* 33. *Anacharsidis.* 22. *Antisthenis.* 35. *Apollonii Tyanensis.* 11. *Aristæneti.* 49. *Aristippi.* 35. *Aristotelis.* 17. 39. *Artaxerxis Regis.* 18. *M. Bruti.* 10. *Chionis.* 4. *Claudi Imp.* 11. *Cratetis Cynici.* 21. *Democriti.* 18. *Demosthenis.* 15. *Dindimi Regis Bragmanorum.* 17. *Diogenis Cynici.* 20. *Dionis.* 16. *Dionysii.* 31. *Epimenidis.* 18. (*in notis.*) *Euripidis.* 23. *Galli Cæsaris.* 12. 27. *Garmi Regis Babyl.* 11. *Heracliti.* 19. *Hippocratis, Abderitarum & Coorum ad Hippocratem &c.* 18. 38. *Hystanis.* 18. *Isocratis.* 7. *Juliani Imp.* 12. 27. *Libanii.* 3. *Luciani.* 41. *Lucilli.* 35. *Lysidis.* 32. *Megethii.* 30. *Melissæ.* 24. *Musonii Philosophi.* 11. 33. *Myiæ.* 24. *Nucilli.* 36. *Pæti.* 18. *Phædri Socratici.* 35. *Phalaridis.* 1. *Pherecydis.* 18. (*in notis.*) *Philippi Regis Maced.* 17. *Philostrati.* 26. *Phraotæ Indorum Regis.* 11. *Pittaci Mitylenæi.* 18. *Platonis.* 16. 35. 39. *Procopii Gazæi.* 30. *Pythagoræ.* 9. *Simonis coriarii.* 35. *Socratis & Socraticorum. ibid. Solonis.* 18. *Synesii.* 14. *Telaugis.* 18. *Thaletis. ibid. in notis. Theanûs.* 24. *Themistoclis.* 34. *Theophylacti Simocatæ.* 27. *Thomæ Magistri.* 50. *Titi Vesp.* 11. *Magni Turci.* 36. *Xenophontis.* 35.

De Epistolis Græcis scriptorum præcipuorum Ecclesiasticorum, Basilii M. 4. 42. *Joh. Chrysostomi.* 43. *Cyrilli Alex.* 45. *Isidori Pelusiotæ.* 44. *Gregorii Naz.* 42. *Nili.* 47. *Photii.* 48. *Theodoriti.* 46. *Theophylacti Bulgar.* 49.

Libanii sive Procli sive Theonis Characteres Epistolici. 13.

Collectiones Variæ Epistolarum: Græca Aldi Manutii & Græcolatina Jac. Cujacio incerta fide adscripta. 2.——33. *Græca H. Stephani.* 3. *alia Parisiensis & tertia Commeliniana.* 38. *Græcolatina Barthol. Justopolitani.* 1. *Joachimi Camerarii.* 38. *Eilhardi Lubini, sive Commeliana. ibid. Latina Gilberti Cognati & Joh. Buchleri.* 36. *Epistolæ Procerum Mundi.* 17. 37. *Epistolæ Cynicæ.* 21. *Anglica collectio Savagii* 1.

Epistolæ quædam Græcæ ineditæ. 50. *& deperditæ.* 41.

I. PHA-

Digitized by Google

I.

PHALARIDIS * patria Aſtypalæenſis, Agrigentinorum (quæ urbs non condita ante Olymp. L.) Tyranni tempora pro veterum diſſenſu & virorum noſtra ætate doctiſſimorum diſſidiis determinare accurrate, difficillimum eſt. Itaque h. l. ſuffecerit nobis ab eo tyrannidem non exercitam ultra annos XXVIII. nec minus annis XVI. Cædemque ejus non priorem fuiſſe Olymp. LVII. 4. quæ doctiſs. Bentleji, nec poſteriorem Olymp. LXIX. 1. quæ præſtantiſſimi Dodwelli eſt ſententia. Jam pridem ſub Phalaridis nomine feruntur Epiſtolæ CXLVIII. (quinquageſima ſeptima Aberidis nomine legitur ad Phalaridem) quas memorat Joh. Stobæus florileg. ſerm. 7 47. & 84. Photius Epiſt. 207. Suidas in φάλαρις (cui θαυμάσιαι πάνυ ſunt) Joh. Tzetzes Chiliad I. hiſt. 25. & Chiliad. V. hiſt. 31. Nonnus ſive Maximus in Gregorii Naz. invectiv. p. 144. Apoſtolius XX, 13. prov. ac recens auctor ſcholiorum Græcorum in Ariſtophanis Plutum v. 142. Pro genuinis habent præter editores Volaterranus in Commentar. Urbanus Thomas Fazellus in rerum Sicularum hiſtoria, Andreas Arnaudus in Apologia Phalaridis Eraſmus Vindingius in Hellene T. XI thesauri Gronoviani p. 557 ſeq. Joh. Seldenus ad marmora Arundeliana p. 106. Ioſua Barnes ad Euripidem T. 2. p. 523. Henricus Dodwellus in præclaro opere de Cyclis Græcorum, & diſſ. de ætate Phalaridis, in cujus præfatione uſum Epiſtolarum ſcribendarum ante Atoſſæ tempora cui inventum hoc tribuit Hellanicus apud Tatianum & Clementem, ** invaluiſſe clariſſime & non inficiandis teſtimoniis evincit, Lond 1704. 8. Guilelmus denique Templeus in Miſcellan. T. 2. p. 77. aliique. Poſt Photium addubitavit & primus Luciano tribuit Angelus Politianus Lib. I. Epiſt. 1. cujus judicium ſecuti ſunt Janus Parrhaſius in oratione habita ante prælectionem Epiſtolarum Ciceronis ad Atticum T. 1. facis artium Gruterianæ p. 826. Lilius Gyraldus dialogo 3. & 9. de hiſtoria Poëtar. Voſſius de Poëtis Græcis p. 16. & Janus Bourdelotius præf. poſteriore ad Lucianum. Sed Luciani neutiquam eſſe videntur, quæ cum Lucianicis de Phalaride orationibus non tantum nihil habent commune, ſed & illis in quibusdam diſerte adverſantur, ut obſervatum Caro-

* Taurum Phalaridis (de quo videnda Epiſt. 122. *P*indarus Pythionic. I. v. 185. Diodorus Sic. XIX. T. 2. p. 741. Plutarchus parallelis minoribus p. 315. Lucianus in utroque *P*halaride) fruſtra olim in dubium vocavit Timæus confutatus â Polybio & Diodoro Sic. Lib. XIII. Vide excerpta Peireſciana p. 57. Ciceronem Verrina 4. c. 33. *A*lia ejusmodi commenta ingenioſæ crudelitatis commemorat Diodorus Sic. XX. T. 2. p. 802. ſeq. ubi de Agathoclis lecto; Franciſcus Junius Lib. II. de pictura c. 8. Cerda Adverſar. ſacr. p. 262. ſeq. & Motanus Vayerus T. 2. Opp. p. 561. ſeq. edit. in fol.

** Clem. I. Strom. p. 307. ſeq.

Digitized by Google

Carolo Boylio in præf. ad Epiſtolas, & Rich. Bentlejo in diſs. de Epiſtolis Phalaridis §. 16. Forte igitur ſunt *Adriani* Sophiſtæ ſub M. Antonino Imp. clari, qui teſte Suida ſcripſit Ἐπιςολὰς, λόγυς ἐπιδεικτικὺς, Φάλαριν. Phalaridis certe ipſius eſſe ut dubitem, facit præter ſilentium antiquiorum ſcriptorum, & dialectum Epiſtolarum, quæ contra morem Siculorum illius ætatis Attica eſt, non Dorica; mentio Thericleorum * poculorum, aliaque argumenta â Clariſſimo Bentlejo producta in diſſertatione de Phalaridis Epiſtolis quam Anglice ſcripſit ad Guil. Wottonum Lond. 1697. 8vo. ejusq; erudita Apologia adverſus Carolum Boylium ibid. 1699. 8vo. paginar. 549. Neq; videntur ex animo refragari huic ſententiæ vel ipſe Boylius vel hujus Hyperaſpiſtæ, quibus per varios quos Anglico idiomate emiſerunt libellos magis ni fallor cordi fuit adverſario ſuo ægre facere ** quàm Phalaridi Epiſtolas vindicare. Bentlejũ vero adverſus ſe armaverat editor Epiſtolarũ, quod in præfatione

* Epiſt. 70. In transcurſu obſerva quod *Phalarin* pro quolibet tyranno ponit Hyginus fab. 257. ubi vide notas Tho. Munckeri. Sic Drepanius *Pacatus* c. 29. panegyrici. Cicero in Piſonem c. 30, *te non Ariſtarchum ſed Phalarin Grammaticum habemus.* Vide & Lucian. 2. de vera hiſtoria T. 1. p. 678. Apologiam Phalaridis ſcripſerunt præter eundem Lucianum in duabus Orationibus T. 1. p. 731. ſeq. *Mathaus Boſſus* adverſus Benedictum Calchum & *Andreas Arnaldus*, cujus ſcriptum exſtat in Caſp. Dornavii *Amphitheatro* ſapientiæ Socraticæ joco ſeriæ T. 2. p. 18. Vide elegantiſſimi Bælii Lex. in *Boſſus* (C) & *Epicure.* (L)

** Titulus libri Boyliani eſt: *Dr. Bentley's diſſertations on the Epiſtles of Phalaris and the fables of Æſop. examined, by the honourable Charles Boyle Eſque* Lond. 1699. tertia editio paginar. 266. 8vo. Ex cæteris ſcriptis quæ circa hanc controverſiam incredibili contentione animorum agitatam viderunt lucem ſine nomine auctoris, hæc ad manus meas pervenerunt: *A view of the diſſertation upon the Epiſtles of Phalaris.* Lond. 1698. 8. paginar. 78. Ex ipſo litigantium teſtimonio auctor quiquis eſt docet nihil incertius eſſe Chronologicis hiſce quas tractent controverſiis. Ab eo tempore prodiit: *A ſhort review of the controverſy between Mr. Boyle and Dr. Bentley* 1701. 8vo. paginar. 158. Verum auctor libelli qui inſcribitur: *Eſſay concerning Critical and curious learning, in which are contained ſome ſhort reflections on the controverſie. &c. by T. R. Eſque.* Lond. 1698. paginar. 77. ita acerbe perſtringit Wottonum & Bentlejum, ut nec Boylio parcat nec cumulatiſſimo laude viro H. Aldrichio. Ad riſum ciendum compoſitus eſt alius qui inſcribitur: *X. Dialogues of the Dead, relating to the preſent controverſy concerning the Epiſtles of Phalaris, by the author of the journey to London* 1699. 8. paginar. 83. ſub Bentivoli nomine inſultat Bentlejo ejusque argumenta ridet. Inde lucem vidit aliud ſcriptum magis ſerium ſub titulo: *A ſhort account of Dr. Bentleys humanity and Juſtice to thoſe Anthors who have writen before him, with an honeſt vindication of Tho. Stanley Esquire and his notes on Callimachus, to which is added an appendix by the Bookſeller Tho. Bennet.* Lond. 1699. 8vo. pag. 140. De hoc dixi infra libro III. in Callimacho, cap. 19. p. 481. Tangit quoque hanc controverſiam ſed joco magis quam ſerio liber cui titulus: *a full and tric account of de bittel fought laſt friday between the ancient and the modern books in St. James library.* Lond. 1704. 8. ad calcem libri qui inſcribitur: *a tale of a tub.*

Digitized by Google

tione scripserat; *Epistolas ipsas cum duobus MSS. Bodlejanis è Cantuariensi & Seldeni Museo contuli; collatas etiam curavi usque Epist. 40. cum MS. in Bibliotheca Regia, cujus mihi copiam ulteriorem Bibliothecarius* (Bentlejus) *pro singulari sua humanitate negavit.* Cæterum licet Phalaridis fortassis, ut dixi, minime sunt, elegantes tamen esse & cum fructu ac voluptate legendas, pauci qui expendent negabunt. Græce editæ primum sunt inter Variorum scriptorum Epistolas Græcas ab Aldo Manutio vulgatas Venet. 1499. 4. Latina versio in collectione Genevensi Epistolarum Græcolatina A. 1606. Jacobo Cujacio tributa his verbis incipit: *Polycletus Messenius quem tu apud cives proditionis arcessis*, & repetitur in Epistolis Phalaridis Græce & latine octennio pòst excusis Ingolstadii A. 1614. 8vo. Aliam pridem versionem adornaverat *Franciscus Aretinus* Florent. 1480. Venet. 1491. Paris. 1493. & Cremonæ 1505. sed valde imperfectæ sunt illæ editiones, cum & ordo turbatus sit, & loca hinc inde omissa, etiam Epistolæ integræ, ut VII. LII. LVII. LIX. & LXXV. Aretini versionem elegantem alioqui nec contemnendam supplevit & restituit *Thomas Savius* Medicus Lugdunensis, ex cujus recensione Phalaridis Epistolæ ab Aretino versæ leguntur latine in Gilberti Cognati Nozerini farragine Epistolarum Laconicarum Basil. 1554. 12mo. & Colon. 1606. 12mo. tum in Thesauro Epistolarum Laconicarum Joh. Büchleri â Gladbach. Post Aretinum, cujus versio â Savio recensita prodiit etiam Lugd. 1550. 8vo. Phalaridis Epistolas ad verbum transtulit & cum Apollonii & Bruti Epistolis similiter versis Græce ac latine edidit *Bartholomæus Justinopolitanus* Venetiis Anno 1502. 4. Vertit etiam *Thomas Naogeorgus* Straubingensis & cum Græcis vulgavit Basil. 1558. 8vo. Quæ editio cum MSS. Vulcanii annotationibus fuit in Bibliotheca Nic. Heinsii. Omitto tredecim breviores Phalaridis Epistolas in H. Stephani collectione vulgatas Græce Anno 1577. 8vo. Exstat etiam editio omnium 148. Phalaridis Epistolarum Græca curante *Eilhardo Lubino* Rost. 1597. 8vo. & Græcolatina Commeliniana eodem anno eâdemque forma impressa. Denique *Carolus Boyle* Eques Anglus * has Epistolas ad MStos codices recensuit, nova versione latina per singulas paginas infra contextum posita, & brevibus notis illustravit, Sheldonianisque typis describendas dedit Oxonii 1695. 8vo. Hujus editionis & versionis loca quædam non absurde castigavit *Rich. Bentlejus* Vir Clariss. in dissertatione quam paulo ante memorabam. Fuit etiam qui in Italicam linguam Phalaridis Epistolas transfunderet *Bartholomæus Fontius* Florentiæ 1491. & in Gallicam *Claudius Crugetus* Parisinus, Paris. 1550. 8. & qui in Anglicam, *Savagius* in selecta collectione

* Hodie Comes d' Orery.

Digitized by Google

Epistolarum veterum Græcarum latinarumque Anglice edita Lond. 1703. 8vo. in qua etiam occurrunt Epistolæ tributæ Soloni, Socrati, Pythagoræ, Euripidi, Xenophonti, Aristoteli, Philippo Regi Macedoniæ, Alexandro M. Democrito, Heraclito, Diogeni Cynico, Isocrati, Hippocrati, Juliano Imp. &c. Parentis sui *Iosuæ Arndii* τοῦ μακαρίτου affectum in Phalaridis Epistolas commentarium memorat filius Carolus Arndius in schediasmate quodam edito Rostochii A. 1702. 4to. in quo de Phalaride, M. Antonini scriptis, & Agapeti Scheda Regia agit.

II. Facturum me existimavi operæ pretium, si data hac occasione alias quoque quæ exstant Græcorum scriptorum Epistolas recensuerim, ac primum illas quæ occurrunt in collectione Aldi Manutii à Marco Musuro recensita, & Antonio Codro Urceo inscripta, quæ Romæ A. 1499. 4to. Græce lucem adspexit sub hoc titulo: *Epistolæ diversorum Philosophorum, Oratorum, Rhetorum &c.* Eadem collectio * Græce & latine edita est Coloniæ Allobrogum sivè Genevæ A. 1606. fol. in cujus præfatione *Pyrrhus Caldoraus* præfat. ad Barthol. Camelinum Forojuliensem Dominum: *Volumen Epistolarum Græcarum est, quas vir Clarissimæ memoriæ Iacobus Cujacius, I. C. Romana civitate donavit, ut persanctè affirmarunt mihi ii, qui manum scripturamque ejus probe norunt. Scin tu porro unde illas acceperim? Ex arce ipsius Minervæ, vel si mavis ex Bibliotheca doctissimi atque clarissimi Pithæi, qui benigne nobis illarum copiam fecit, ut quoad fieri posset emendatissime eas typis excudendas curaremus.* Non ab re tamen multi viri docti dubitant Cujacium illius versionis esse auctorem, certè versiones nonnullæ in hac collectione vulgatæ aliis auctoribus manifesto debentur, & ante Cujacium lucem viderunt, ut suo loco dicam; sed neque aliæ in isthac editione primùm excusæ Cujacii eruditione dignæ esse videntur. Unde Joh. Frid. Gronovius in elencho antidiatribes Mercurii Frondatoris (Emerici Crucei) ad Statii Silvas p. 99. *Quis æstimabit scriptum nihili, cui docti Viri nomen adscribitur? Quis versionem Græcarum Epistolarum laudat, aut parcere ei velit, quia Cujacio mendaciter attributa est?* Paulus Colomesius ad Gyraldum de Poëtis p. 170. ubi de Epistola quadam Theophylacti Simocattæ: *Habetur*, inquit, *hæc Epistola inter Græcanicas, Genevæ A. 1606. excusas, quarum interpretatio magni Cujacii nomen falso ostentat.* Occurrunt autem in collectione Aldina & Genevensi, hoc ordine, vel nullo ordine potius;

III. 1.

* In Actis Eruditor. *A. 1696.* p. 501. hæc collectio traditur esse locupletior quam Aldina, & 150. Auctorum Epistolas continere. Quanquam vero index qui Genevensi editioni Græcolatinæ præfigitur, colligit tot nomina, sub quibus Epistolas confinxere Alciphron, Theophylactus & alii, neutiquam tamen plures auctores Epistolarum nec plures Epistolas quam Aldina exhibet.

Digitized by Google

III. 1. BASILII Cæsareensis ad Libanium aliosque, Epistolæ XXXII, & LIBANII Epistolæ XII. ad Basilium. Latina versio incipit: *Pudet me singulos tibi Cappadoces adducere.* Ex his, Epistolas duodeviginti mutuas Basilii & Libanii Græce etiam edidit H. Stephanus in collectione sæpius infra laudanda, cui titulus: *Epistolia, Dialogi breves, oratiunculæ, poëmatia ex variis utriusque linguæ scriptoribus* A. 1577. 8vo. Ex innumeris LIBANII Epistolis elegantiores selectioresque numero CCLXIV. in unum volumen olim digessit *Georgius Lecapenus*, quas puerum se undecennem in Collegio Græcorum furtim exscripsisse refert *Allatius* de Georgiis p. 364. Duodecim Epistolas Libanii ad Aristænetum ab Holstenio acceptas ex Cod. Vaticano Græce edidit Lambecius Lib. VI. de Bibl. Vindob. p. 244. seq. testatus has aliasque MStas etiam in Bibl. Cæsarea exstare, & p. 255. memorans codicem ejusdem Bibl. membranaceum, in quo CCCCXVIII. & alium chartaceum in quo CCLXXXIX. Libanii Epistolæ continentur. Duodecim illas quas dixi laudabili studio sed infeliciter vertit & Græce ac latine separatim edidit Bartholdus Christianus Richardus. Jenæ 1707. 8. Singulas quasdam Libanii Epistolas ediderunt *Fred. Morellus* ante tomum I. operum Libanii (cum alioqui Epistolas in sua illius scriptoris editione prætermisisset,) *Henr. Valesius* præfat. ad Ammianum, *Cotelerius* T. 2. monument. Ecclesiæ Gr. p. 96. itemque alii. Plures Libanii Epistolæ latine translatæ sunt à *Francisco Zambicario* Bononiensi, editæque unà cum argumentis *Joh. Sommerfeldii* Cracov. 1504. 4to. Græce etiam Parisiis quasdam vulgavit *Guil. Morellus*, & ibidem libros duos Epistolarum cum versione sua *Antonius Pichonus* Chartensis. Paris. 1576. 4. Libri IV. Epistolam 284. laudat Valesius ad Ammianum p. 556. Longe plurium vero editionem moliti sunt viri doctissimi *Leo Allatius, Ezechiel Spanhemius, Laur. Normannus* cum incredibili Græcarum literarum jactura anno 1703. denatus, & *Gotfridus Olearius*. Sed nemo hac provincia defungi felicius poterit Nobilissimo *Friderico Rostgaardo*, à quo mille & sexcentas amplius Libanii Epistolas ex omnibus Europæ Bibliothecis conquisitas descriptas & cum variis codd. collatas videre me memini. Lubens quoque novissime vidi *Joannem Boivinum* eruditissimum virum præfat. ad Nicephorum Gregoram testari se Libanii Epistolas edere instituisse & multas jam latine vertisse.

IV. BASILII Epistolæ cum quibusdam Nazianzeni Græce, præfixa *Vinc. Obsopæi* præfatione prodierunt Haganoæ A. 1528. 8vo. & in prioribus Basilii operum editionibus exstant CLXXX., quarum plerasque verterunt *Guil. Budæus* & *Jac. Mycillus.* In postremis editionibus

bus * Parisiensibus Græcolatinis præter Epistolas illas cum eadem versione à *Godfrido Tilmanno* recognita, accesserunt aliæ CCXLVIII. (ita ut numerus adscendat ad CCCCXXVIII.) in lucem protractæ à *Wolfg. Musculo*, *Flaminio Nobilio*, *Davide Hœschelio* ** & *Richardo Montacutio*, qui postremas CCIV. primus eruit & latinitate donavit, nisi quod *Abrahamus* quoque *Scultetus* parte quarta Medullæ Patrum p. 253. sexaginta Basilii Epistolas ab Hœschelio ex MSS. collectas vulgavit ex versione *Joh. Iacobi Beureri* in quibus occurrit etiam *Epistola Apollinarii ad Basilium* & *Basilii ad Apollinarium* quæ in omnibus Opp. Basilii editionibus desiderantur, & forte spuriæ sunt, ut de Epistolis Basilii à *Cotelerio* T. 2. monument. Ecclesiæ Gr. vulgatis persuadent sibi eruditi. Epistolas Basilii tanquam normam ἐπιστολιμαίου χαρακτῆρος prædicat Photius Cod. 143. & Epistola 207. ad Amphilochium Cyzici Metropolitam. Nihilque illis melius aut præstantius reperiri affirmat Suidas in Βασίλειος.

V. 2. CHIONIS Heracleensis, Matridis F. qui cum Leonida, sive, ut Memnoni vocatur, Leone Platonis discipulus *** fuit, Epistolæ XVII. Latina versio incipit: *Reddidit mihi Epistolam Lysis jam tertium diem.* Epistolæ VII. p. 28. verba: οὕτως ἀμείβεται χίων τοὺς βλασφημήσαντας reddenda sunt: *Chion solet maledicta* (beneficiis) *rependere*, non ut interpres: *insulam Chio excipere maledicos*. Has Epistolas uti Æschinis quoque (de quibus mox) ex collatione vetusti codicis, locis quibusdam meliores reddere possum. Separatim quoque edidit Epistolas Chionis *Johannes Caselius* Græcè, Rostoch. 1583. 4. Crebra in illis laus Socratis, Xenophontis ac Platonis. Inprimis vero qui eas scripsit conatus est demonstrare, quod Philosophia non reddat homines inertes, verùm ad negotia publica non minus quam privata idoneos. Epistolam tertiam latinè à se versam Xenophonti præmisit H. Stephanus A. 1581. fol.

VI. 3. ÆSCHINIS Oratoris Epistolæ XII. conscriptæ ad Athenienses in exilio, cum accusato frustra Ctesiphonte, cessisset Athenis, atq; Rhodum se contulisset. Latina versio incipit: *Cum vespere solvissemus è Munichia.* Leguntur etiam in editione operum Æschinis ac Demosthenis ante Orationem Demosthenis XIX. cum versione *Hieronymi Wolfii* T. I. p. 121. seq. Sed diversa hæc versio est, nescio an etiam diversa sit à translatione *Petri Nannii*, qui itidem Æschinis Epistolas latine vertit, sed jam non est

* Utraque, tàm 1618. quàm anni 1638. fol. Fallitur enim accuratissimus Caveus, qui parte I. hist. literariæ editionem anni 1638. plusquam ducentis Epistolis illa Anno 1618. auctiorem esse affirmat.

** In notis ad Phrynichum p. 130. seq.

*** Vide Justinum Lib. XVI. c. 5.

Digitized by Google

est ad manus. Photius novem tantum Æschinis Epistolas memorat, totidem Musarum nomine celebratas cod. 61. & 264. De morbo Deliorum quem in Epistola ad Philocratem describit, videndus Hieron. Mercurialis III. 18. Var. Lect.

VII. 4. ISOCRATIS Rhetoris Epistolæ VIII. Latina versio incipit: *si tam essem ætate juvenis, quam senex.* Quatuor primæ scriptæ sunt ad Philippum, quinta ad Alexandrum (nondum Regem Macedoniæ) sexta ad Jasonis Thessalorum ducis liberos, septima ad Timotheum Heracleæ (diversum à Timotheo Cononis F. Atheniensi Tyrannum, à quo pro Epistolis ad Athenienses mittendis talentum præmii loco tulisse Isocratem testantur Plutarchus & Photius in ejus vita) octava ad Magistratus Mitylenæorum. Photius Codice CLIX. novem Epistolas Isocratis ait se legisse, deinde refert duas ad Philippum, & singulas ad Alexandrum, Dionysium, Archidamum, Antipatrum, Timotheum & ad Mytilenæorum Magistratus: quæ non plures sunt quàm octo. Hieronymus Wolfius in sua Isocratis editione & aliam translationem â se elaboratam & nonam Isocratis Epistolam ad Dionysium juniorem, Siciliæ Tyrannum, adjunxit. Cum eadem versione prodierunt separatim, Paris. 4. & leguntur ad calcem Phraseologiæ Isocrateæ Mich. Neandri. Basil. 1558. 8. Prodierunt etiam Isocratis Epistolæ Paris. 1557. 4to. Græce, unà cum Epistolis Demosthenis, Æschinis, Platonis & Bruti. Tum Londini 1685, 12mo. cum versione, paraphrasi & scholiis *Georgii Sylvani*, Pannonii, Medici, quæ editio recensetur in Actis Eruditor. A. 1686. p. 259. Epistola ad Archidamum Lacedæmoniorum Regem Photio laudata primùm è Codice Fulvii Ursini descripta ab A. Schotto est & edita Græce ab *Hæschelio* in notis ad Photium. Deinde eandem latine *A. Schottus* vertit ad Cod. CLIX. Photii. Deniq; separatim cum Schotti & nova sua versione excudi curavit, emendationesque adjunxit *Io. David Kolerus*, Coldicensis. Witeberg. 1706. 4.

VIII. 5. PHALARIDIS Epistolæ de quibus dictum supra §. 1.

IX. 6. PYTHAGORÆ Philosophi Epistola ad Hieronem Siciliæ Tyrannum, qua ad illum venire recusat. Latina versio incipit: *Mea vita in securitate & otio posita est.* Hanc epistolam ex sua versione (diversa quidem illa) latine edidit in farragine Epistolarum Laconicarum p. 424. *Gilbertus Cognatus*: tum Græce ac latine ad calcem protreptici Jamblichiani cum alia *Ioh. Curterii* Angli versione Joh. Arcerius. Cum alia denique translatione *Iohannis Northi* & hanc ad Hieronem, & alteram Pythagoræ ad Anaximenem * ex Laërtii Lib. VIII. sect. 49. petitam recudi jussit Thomas

* Respondet hac Epistola Pythagoras (Athleta ut videtur, non Philosophus) ad Epistolam quam sub Anaximenis nomine exhibet Laërtius Lib. II. sect. 4. seq.

Digitized by Google

Galeus Vir Cl. in Opuſculis Phyſicis Mythologicis & Ethicis p.735. ſeq. Joachimus Zehnerus inter fragmenta Pythagoræ Lipſ. 1602. 8vo. edita has Epiſtolas, quod miror, omiſit. Anglice exhibet utramque Tho. Stanleius p.512. Hiſt. Philoſoph.

X. 7. M. BRUTI, illius qui C. Julium Cæſarem interfecit, Epiſtolæ XXXV. cum totidem aliorum reſponſoriis ad eum, præmiſſa præfatione Mithridatis ad Regem Mithridatem, ſuum conſobrinum. Latina verſio incipit: *Bruti Epiſtolas iterum ac ſæpius ſum admiratus.* Ex alia verſione *Rainutii Florentini* Nicolao V. Pontifici inſcripta leguntur in farragine Epiſtolarum Laconicarum Gilberti Cognati, in Joh. Buchleri theſauro Laconicarum Epiſtolarum, & in editione Græcolatina Commeliniana, adjuncta latina Bruti ad Ciceronem Epiſtola, quæ incipit *quanta ſim lætitia affectus*, A.1597. 8vo. Alia verſio *Bartholomæi Juſtopolitani*, in Græcolatina editione Ao.1502. 4to. Exſtant & Græce cum Demoſthenis, Æſchinis, Platonis & Iſocratis Epiſtolis Pariſ. 1557. 4to. & omiſſâ Mithridatis præfatione in collectione H. Stephani A. 1577. 8vo. Equidem Cicero jam pridem brevitatem Epiſtolarum Bruti laudavit, & Phrynichus apud Photium cod. 167. auctor eſt Marcianum, qui Cretica ſive de rebus Cretenſium ſcripſit, Brutum in ſtylo Epiſtolari prætuliſſe Demoſtheni, Platonique. *Καὶ Μαρκιανόν φησι τῶν Κρητικῶν συγγραφέα ὑπερορᾶν μὲν Πλάτωνος καὶ Δημοσθένους, καὶ κανόνα τῆς ἐν λόγῳ ἀρετῆς ἀποφαίνειν.* Philoſtratus quoque Epiſt. 1. in charactere Epiſtolico inter duces bellicos præſtare ait Brutum, *ἢ ὅσῳ Βροῦτος πρὸς τὸ ἐπιστέλλειν ἐχρῆτο.* Laudat & Photius Epiſt. 207. Nihilominus Epiſtolia hæc Græca quæ habemus, quæque ſcripta feruntur eo tempore quo Brutus & Caſſius extincto Cæſare bellum cum Dolabella geſſerunt, tanquam à Sophiſta quodam exercitii gratia compoſita pro ſuſpectis habent viri eruditi. Ita Eraſmus libro & Epiſtola primâ: *Porro Epiſtolæ quas nobis reliquit neſcio quis Bruti nomine, nomine Phalaridis, nomine Senecæ & Pauli, quid aliud cenſeri poſſunt quam declamatiunculæ?* Latinas Bruti Epiſtolas, ex quibus nonnullæ etiamnum inter Ciceronianas leguntur, allegant Diomedes Lib. I. p.383. & Priſcianus Lib. IX. p.863. Vide & Plinium Lib. XXXIII. c.3. Ovidium 1. de ponto eleg. 1. v.24. Auctor dialogi de oratoribus: *Legiſti utique & Calvi & Bruti ad Ciceronem miſſas Epiſtolas, ex quibus facile eſt deprehendere Calvum quidem viſum Ciceroni exſanguem & attritum, Brutum autem otioſum atque disjunctum.* Quo in loco *otioſum* legi debere, non ut Lipſius *odioſum*, contendit Gevartius p. 223. lection. Papinian. ad hæc Statii IV. 9. ſilvar. *Sed Bruti ſenis oſcitationes.* Litteras Bruti eruditiſſimè ſcriptas laudat Cicero in oratore c. 52.

XI. 8.

Digitized by Google

XI. 8. APOLLONII TYANENSIS Epistolæ LXXXV. in quibus sunt binæ *Musonii* Philosophi, singulæque *Claudii* Imperatoris, *Garmi* Regis Babylonii, *Phraotæ* Indorum Regis, *Vespasiani* Imp. & Lacedæmoniorum. Epistolæ â XLIII. ad XLVIII. & ab LXXXI. ad LXXXV. passim occurrunt apud Philostratum in vita Apollonii qui Lib. I. c. 2. testatur se ea quæ de Apollonio tradit accepisse tum aliunde tum ex Epistolis ab eo scriptis. ἐπέστελλεται βασιλεῦσι, σοφισταῖς, Ἠλείοις, Δελφοῖς, Ἰνδοῖς, Αἰγυπτίοις, ὑπὲρ θεῶν, ὑπὲρ ἐθνῶν, ὑπὲρ ἠθῶν, ὑπὲρ νόμων παρ' οὓς ὅ, τι ἂν πράττοιτο ἐπηνώρθου. Idem Epistola 1. affirmat inter Philosophos Epistolarem characterem optime tractatum ab Apollonio & Dione. Passim Epistolas Apollonii laudat & ex iis nonnulla producit in florilegio Stobæus. Epistola ad Jarcham occurrit apud Philostratum III. 15. Epistolæ octogesimæ tertiæ, quæ est ad Titum Imp. miror ex eodem Philostrato non adjunctam esse Titi responsionem quæ his verbis absolvitur: *Et meo & Patris nomine tibi gratias habeo, & officiorum tuorum memor ero. Ego enim Hierosolymam, tu autem me cepisti.* Epistolam Apollonii ad Brachmanas memorat & Porphyrius ap. Stobæum in fragmento de styge. Epistolas mutuas Apollonii & Musonii Svidas in Μουσώνιος. Epistolas ad Bassum Corinthium, in Βάσσος. Ad Scopelianum in Σκοπελιανός. Svidas in Σοφοκλῆς â Philostrato notat Euphratem Philosophum ψευδῆ γράμματα adversus Apollonium composuisse. Latina versio primæ Epistolæ in editione Genevensi Cujacio adscripta incipit his verbis: *Ego quidem Philosophis amicus sum, Sophistis vero* &c. Alia versio *P. Nannii* exstat in farragine Epistolarum Laconicarum Gilberti Cognati p. 404. seq. & Buchleri thesauro p. 584. seq. Alia *Eilhardi Lubini*, cum qua excusæ Apollonii Epistolæ Græcè & lat. apud Commelinum Ao. 1601. 8vo. Supra quoque memoravi editionem Græcolatinam cum versione *Bartholomei Justinopolitani* Ao. 1502. 4to. Epistolam ad Valerium Virum Consularem de contemtu latine vertit & separatim edidit *Io. Alexander Brassicanus*. 4.

XII. 9. JULIANI Imp. Epistolæ XLVIII. Latina versio incipit: *Ego te jamdudum Nilum tenere putabam, sæpiusque mihi* &c. Nescio sitne eadem translatio quæ in editione Epistolarum Juliani Græcolatina Wecheliana cum ejusdem Misopogone vulgata A. 1565 8vo. Alia certe est *Petri Martinii* Navarri Paris. 1583. 8vo. in qua Juliani opusculorum editione Græcolatina præter jam dictas XLVIII., aliæ Juliani novem Epistolæ Lugd. Ao. 1617. Græce primum editæ accedunt, cum ejusdem Martinii versione. Epistolam ad Alexandrinos primus in lucem protulit vertitque *Nicolaus Rigaltius* adjunctam funeri Parasitico, Paris. 1601. & â *Dionysio*

Peta-

Petavio deinde in sua Juliani editione Græcolatina Parisſ. 1630. 4to. in binas Epiſtolas (numero LVIII. LIX.) diviſam. Addidit & duas alias Juliani Epiſtolas Petavius, à Patricio Junio ad ſe miſſas (LX. & LXI.) Denique inter Opera Juliani Lipſ. A. 1666. fol. ab illuſtri *Ez. Spanhemio* poſt Petavium ad MSS. codices recenſita ac ſuppleta, leguntur Epiſtolæ Juliani LXIII. & una ſub nomine *Galli* Cæſaris * ad Julianum fratrem, adjuncta Martinii & in poſtremis Rigaltii, Petavii atque ejusdem Spanhemii verſione. Intellexi etiam nobilem atque doctiſſimum virum *Fridericum Roſtgaard* Danum plures Juliani Epiſtolas ineditas (ſedecim numero ni fallor) poſſidere, & ex itinere domum ſecum tuliſſe. E primoribus Epiſtolis XLVIII. H. Stephanus ſeptem breviores ſelectas Græce edidit in ſua collectione jam ſæpius memorata A. 1577. 8vo. Ex Epiſtolis Juliani quædam profert Svidas in Ἡρόδοτος, Μυσώνιος &c. Decima ad Alexandrinos legitur apud Socratem Hiſt. Eccleſ. III. 3. Quadrageſima ſecunda continet edictum de Chriſtianis ** à munere docendi literas humaniores arcendis, de quo præter Rufinum I. 32. Socratem III. 12. Sozom. V. 17. Theodoritum III. 8. Oroſium VII. 30. & Annalium ſcriptores meminit Ammianus Lib. XXII. p. 324. & XXV. p. 427. Epiſtolas ad Jamblichum Juliano ſuppoſitas conjicit vir præſtantiſſimus H. Dodwellus Exerc. de Pythagoræ ætate p. 187. *Has diu mihi*, inquit, *ſuſpectas fateor. Agunt certe omnes de Argumentis admodum levibus Sophiſta profecto quàm principe dignioribus. Negotium in illis ſerium nullum eſt, & ſtyli curam majorem ſapiunt quam quæ deceat vel Philoſophum. Præcipuum vero in illas argumentum eſt neglecta Chronologia. Sopatrum hîc* (Epiſt. XL.) *redivivum legimus, ſub Conſtino M. interfectum.* Sed forte non neceſſe eſt Sopatrum Syrum Jamblichi diſcipulum eundem exiſtimare cum Sopatro quem Ablabii ſycophantiâ interemit Conſtantinus, quemque Sozomenus I. 5. Hiſt. Eccleſ. Plotini diſcipulum fuiſſe, non Jamblichi innuit. Non prætereundum eſt quod Epiſtolis etiam accenſendæ ſunt, quæ propter prolixitatem editæ fuere inter Juliani Orationes, *octava* propemticum ad Salluſtium Philoſophum iter meditantem: *nona* ad Themiſtium itidem Philoſophum in qua plures ſuas ad eum Epiſtolas memorat p. 260. edit. Lipſienſ. *Decima* ad Senatum popu-

* Hanc è Bibl. Vaticana deſcriptam, latine vertit Nic. Alemannus. Petavio autem conficta videtur ab otioſo quodam Græculo, quia tradit ἐκ προγόνων Julianum accepiſſe, ut eſſet Chriſtianus. Confer Petavii Epiſt. 25. Libri II.

** Vide Baron ad A. C. 362. n. 275--297. Jac. Gothofredum ad L. V. Cod. Theodos. de Medicis & Profeſſor. Montacutium ad Nazianzeni Stelitevt. Valeſium p. 119. ad excerpta Peireſc.

Digitized by Google

populumque Atheniensem, & *undecima* qua de humanitate & libertate colenda, imaginibusque Deorum & sacerdotibus honorandis præcipit. Ex deperdita Juliani Epist. ad Corinthios quædam profert Libanius T. 2. pag. 217.

XIII. 10. Ἐπιστολικοὶ τύποι sive *Ratio, formulæque scribendarum Epistolarum varii generis, ad Heraclidam.* Latina versio incipit: *cum viderem, Heraclida, te stylorum Epistolarium* &c. Hic libellus qui sine nomine auctoris in Aldina Græca Epistolarum collectione, & Græcolatina Genevensi exstat, ab aliis tribuitur *Libanio*, ab aliis *Theoni* Alexandrino. Similem libellum inscriptum *Charactêres Epistolici*, sub auctoris *Libanii* nomine ex versione latina *Wolfgangi Anemœcii* præmissum video farragini Epistolarum Laconicarum a Gilberto Cognato collectæ editæque ap. Joh. Oporinum Basil. 1554. 12mo. Eundem sub eodem Libanii nomine Græcè cum versione *Casp. Striblini* & *Christophori Casseani* præmittit editio Commeliniana Græcolatina Epistolarum Phalaridis & Bruti A. 1597. incipit: *Ratio conscribendi Epistolas varia est.* Sine nomine auctoris seorsim excusus est Græcè typis Regiis in officina Fed. Morelli Ao. 1577. 4to. Græce & latine Basil. 1548. 8vo. In MSS. quibusdam ut Vindobonensi, Oxoniensi Barocciano, & tribus Regis Christianissimi memoratis Labbeo p. 109. Bibl. novæ MSS. hoc scriptum non ad Libanium sed ad *Proclum* refertur, ut in elencho scriptorum ejus num. XV. observavi, Lambecius vero Lib. III. commentar. de Bibl. Vindob. p. 150. cum retulisset eundem libellum MStum exstare in thesauro librario Augustissimi Imp. addit integram illam conscribendarum Epistolarum methodum variis exemplis illustratam, ex qua hæc Epitome excerpta est, editam esse latine tantum & absque nomine auctoris à *Iohanne Sambuco* Tirnaviensi, typis Joh. Oporini Ao. 1588. 8vo. in præfatione autem Sambucum testari quod auctor sibi videatur *Libanius.* De Epistolarum charactere videndus etiam Isidorus Pelusiota Lib. V. Epist. 133. Philostratus Epist. 1. Photius Epist. 207. & Gregorius Nazianzenus Epist. 2. ad Nicobulum, quam cum versione sua dat etiam Aldus Manutius Pauli F. in quæsitis per Epistolam T. 4. facis artium Gruterianæ p. 231. seq. ubi plura hujus argumenti ex Demetrio περὶ ἑρμηνείας, & aliis Rhetoribus collecta possunt videri.

XIV. 11. SYNESII Cyrenæi, Philosophi, & Ptolemaidis Episcopi Epistolæ CLV. Latina versio incipit p. 169. *Liberos ego genui orationes &c.* Prodierunt etiam inter alia Synesiii scripta Græce edente Turnebo A. 1553. fol. & latine ex versione *Iani Cornarii* Basil. 1560. fol. Seorsim præterea Græce ac latine cum translatione *Thomæ Naogeorgi* Basil. 1558. 8vo. &

cum versione & animadversionibus *Adr. Turnebi*, qui publicis prælectionibus est interpretatus, notisque *Francisci Porti*, edente Fed. Morello, Paris. 1605. 8vo. Denique cum versione *Dionysii Petavii* inter Synesii opera ab illo junctim edita & illustrata Paris. 1612. 1631. 1640. fol. Exstant Epistolæ Synesii MSS. in Bibl. Paulina, Lipsiæ, ex quo codice editionem Petavianam in non paucis locis emendari posse monuit me qui ante aliquot annos contulit *Iohannes Fridericus Fellerus* Joachimi τȣ͂ μακαρίτȣ Filius. Breviores Epistolas Synesianas XXVIII. selegit & suæ collectioni inseruit Henr. Stephanus A. 1577. 8vo. Transtulit etiam nonnullas *Petrus Nannius* Alcmarianus, undecim enim Epistolæ Synesii ex latina Nannii versione leguntur in farragine Epistolarum Laconicarum Gilb. Cognati Basil. 1554. 12mo. Epistolam ad Orum cum libris de providentia Græce edidit & latine vertit *Esromus Rudingerus* Bambergensis Basil. 1656. 8vo. Nicephorus Lib. XIV. c. 55. Epistolas Synesii CLX. memorat, easque θαυμαζομένας vocat Suidas, quæ Photio cod. 26. judice ita venustate ac dulcedine exuberant, ut non minus afficiant pondere ac densitate sententiarum. Præterea rem ni fallor Synesio nostro tribuitur Epistola ad Dioscorum Serapidis Alexandrini sacerdotem, sive *scholia ad Chemicum Democriti Librum*, in editionibus operum Synesii recte omissa, de quibus dixi Libro sexto, in recensione scriptorum variorum Chemicorum.

XV. 12. DEMOSTHENIS Oratoris Epistolæ VI. in exilio non diu ante mortem scriptæ, ex quibus quatuor * primores & postrema scriptæ sunt Senatui populoque Atheniensium, quinta Heracleodoro. Latina versio adjuncta est *Hieron. Wolfii*, â quo Demosthenis opera latine translata & notis illustrata, Epistolas vero post Orationem XVIII. subjectas esse constat. Vertit etiam Demosthenis Epistolas *Petrus Nannius* Alcmarianus. Et Græce Æschinis Demosthenisque Epistolæ separatim editæ sunt Parisiis in 4to. Cicero in Oratore c. IV. ait ex Demosthenis Epistolis intelligi posse quàm frequens fuerit Platonis auditor.

XVI. 13. PLATONIS Philosophi Epistolæ XIII. quas Demetrius libro de elocutione §. 237. 243. Plutarchus de vitioso pudore p. 533. Lucianus de lapsu inter salutandum T. 1. p. 497. Origenes libris contra Celsum, Eusebius in præparat. & Julianus Imp. lectas sibi testantur, & agnoscit inter γνήσια Platonis scripta Thrasyllus apud Laërtium III. 61. & Aristopha-

* Secunda ὑπὲρ τῆς ἑαυτȣ͂ καθόδȣ & tertia ὑπὲρ τῶν Λυκȣ́ργȣ παίδων allegatur ab Hermogene lib. 2. περὶ ἰδεῶν cap. 8.

ſtophanes Grammaticus ibid. 62. ut Svidam (qui etiam *Dionis* principis Syracuſani ad Platonem Epiſtolas memorat) Photium Epiſt. 207. & alios juniores omittam. Vide & Lambecium T. 7. commentar. de Bibl. Vindob. p. 10. Latina verſio adjuncta eſt *Marſilii Ficini*, præter quem Epiſtolas Platonis latine vertit & argumentis illuſtravit *Petrus Ramus* Veromanduus Baſil. 1580. 4. ad calcem prælectionum ſuarum in Ciceronis & nonnulla Quintiliani. Tum *Johannes Serranus* in ſua Platonis editione. Prodierunt etiam ſeorſim Græce & latine cum *Ioh. Iacobi Beureri* Profeſſoris Friburgenſis notis Logicis Ethicis & Politicis Machiavelliſmo oppoſitis, Baſileæ 1585. 4. Epiſtola Platonis ad Dionem quâ centum minis ſibi emi rogabat commentarios Pythagoricos Philolai Crotoniatæ memorata *Laërtio* VIII. 15. & 85. inter tredecim illas quas dixi non exſtat ſed intercidit. Platonis Epiſtolam ad Archytam exhibet idem *Laërtius* VIII. 81. quæ inter editas eſt duodecima. Decima *ad Ariſtodorum*, in ejusdem *Laërtii* codicibus III. 61. inſcribitur *ad Ariſtodemum*. Duodecimæ ad Archytam & tertiæ decimæ ad Dionyſium neſcio quare in Platonis editionibus, Criticorum νοθεύεται præfigitur, cum à Thraſyllo & Laërtio agnoſcantur. Fallitur etiam Menagius ad *Laërtium* p. 155. & 158. ſcribens inter tredecim illas deſiderari Epiſtolam ad Eraſtum & Coriſcum quæ laudatur à Clemente & Origine, & videri à Chriſtianis ſuppoſitam. Eſt enim ſexta inter eas quas habemus, & quas agnoſcit Thraſyllus. Alterius Epiſtolæ ad Dionyſium ſeniorem meminit *Laërtius* III. 21. Coriſci & Eraſti ad Platonem Pollux lib. X. ſect. 150.

XVII. 14. ARISTOTELIS Philoſophi Epiſtolæ VII. binæ ad Philippum, ad Alexandrum tres, ad Olympiadem una, una ad Theophraſtum & una *Philippi* Regis ad Olympiadem, alteraque ad Ariſtotelem *Alexandri*, quæ cum Ariſtotelis reſponſione occurrit etiam ex Andronici libro apud Gellium Lib. XX. c. 5. Plutarchum in Alexandri vita p. 668. & Themiſtium præf. ad Phyſica Ariſtotelis. Latina Verſio Epiſtolarum Ariſtotelis incipit: *Qui imperia ad ſubditorum beneficium atque utilitatem referunt.* Quinque ex his Epiſtolis cum verſione ſua refert Franciſcus Patricius diſcuſſ. Peripatet. lib. VII. p. 99. Aliam Ariſtotelis ad Alexandrum Epiſtolam ſive volumen potius (σύγγραμμα ἀντ' ἐπιστολῆς) memorat Demetrius libro de elocutione §. 253. Cujus judicio §. 239. Ariſtoteles ὡς μάλιστα ἐπιτετευχέναι δοκεῖ τοῦ τύπου ἐπιστολικοῦ. Ex illa longiore Epiſtola, περὶ τοῦ παντὸς, fragmenta exſtant apud Stobæum Eclog. p. 7. 14. & 70. ſeqq. quæ omnia ad verbum leguntur in libro quem ſub Ariſtotelis nomine habemus *de Mundo*. Unde perſpicuum eſſe puto & ſcriptum illud vere eſſe Ariſto-

telis & tanquam Epiſtolam miſſum eſſe ad Alexandrum. De deperditis *Ariſtotelis* Epiſtolis agit Caſaubonus ad Athenæum XIV. 22. Jonſius de ſcriptoribus hiſt. Philoſ. p. 70. & Menagius ad Laërtii Lib. V. ſect. 27. quorum obſervationibus eruditis adde Epiſtolam Ariſtotelis de Alexandro *ad Antipatrum* memorari a Plutarcho de profectu Virtutis ſentiendo pag. 78. & in Alexandri vita p. 675. 688. 691. 699. 705. 697. 694. Idem p. 668. poſt allatam Alexandri Epiſtolam ad Ariſtotelem de qua jam dixi, teſtatur, ex aliis etiam Regis Epiſtolis apparere quod Medicinæ ſtudio ab Ariſtotele fuerit imbutus, & amicos laborantes conſilio juverit & victus rationem præſcripſerit. Epiſtolas Alexandri iterum allegat pag. 674. 686. 698. Epiſtola ad *Philoxenum* pag. 676. ad *Parmenionem* pag. 677. ad *Agnonem* Tejum, ibid. ad *Leonidam* p. 679. ad *Athenienſes* de Samo p. 681. ad *Darium* p. 681. ad *Græcos* p. 685. ad *Phocionem* p. 687. ad *Peucorſtam* p. 688. ad *Hephæſtionem* p. 689. ad *Pauſaniam* Medicum, ibid. ad *Megabyzum*, ibid. ad Medicum *Alexippum* ibid. ad *Craterum*, *Attalum* & *Alcetam* p. 696. Ad *Cleomenem*, de morte Hephæſtionis. Arrian. VII. de Alexandro p. 164. ſeq. Plures Alexandri M. Epiſtolas laudat præter Heſychium in Lexico tribus locis, idem Plutarchus de laude ſui p. 545. Laërtius VI. 44. Dio Chryſoſt. XLVII. p. 525. & Plinius Lib. VI. Hiſt. natural. c. 17. Curtius Lib. IV. c. 1. &c. Vide & Euſebium de præparat XV. 2. p. 792. A. 793. B. Plutarchum in Phocione p. 749. ubi è Duride & Charete narrat Alexandrum poſt victum Darium in Epiſtolis ſuis nemini ſcripſiſſe *χαίρειν* niſi Phocioni & Antipatro. Confer Ælian. lib. I. Var. c. 25. Calani Epiſtolam ad Alexandrum, Philo *περὶ τοῦ πάντα σπουδαῖον εἶναι ἐλεύθερον* p. 680. Illas vero ad diverſos quæ Alexandri nomine leguntur in collectione latina Epiſtolarum quæ prodiit Argentor. A. 1593. 8vo. ſub titulo: *Epiſtolæ procerum mundi, Regum, Principum, Rerump. & ſapientum virorum*, pro ſuppoſititiis habet Tho. Reineſius in Epiſtola 38. ad Chriſtoph. Adamum Rupertum p. 312. præſertim quas Illyriis, Lacedæmoniis, Dario, Poro (ita p. 201. legendum pro Pyrrho) & Didymo (lege Dindimo) Brachmannorum Regi, qui apud Syncellum p. 261. male Ἄβδαμις, miſiſſe dicitur. Idem dixeris de Epiſtola Alexandri quæ *de ſitu & mirabilibus Indiæ* ad Ariſtotelem interprete ut falſo jactant *Cornelio Nepote* fertur, editaque eſt latine (non Græce ut affirmat auctor Pandectarum Brandenburgenſium) à *Jacobo Catalanenſi* in officina Joh. Gormentii, ſine nota loci vel anni quo impreſſa eſt, tum Venetiis 1499. Bononiæ 1501. Pariſ. 1537. 8vo. & ad calcem quarundam editionum Curtii, ut Baſil. 1517. Recuſa noviſſime eſt curante Andrea Paulino, qui nec de auctore neque de interprete dubitat, atque ideo in Schola Darmſtadienſi prælegendum diſci-

Digitized by Google

discipulis suis instituit Giessæ 1706. 8. Exstat & MSta in membrana, Hamburgi in Bibl. Johannea, & in aliis Bibliothecis passim. Memoratur etiam Palladio lib. de Bragmanibus pag. 2. edit. Bissei: *διήγημα δὲ*, inquit, *φέρεται Ἀλεξάνδρου τοῦ τῶν Μακεδόνων βασιλέως, ἐξηγησαμένου ποσῶς τὸν βίον αὐτῶν* (*ἰνδῶν.*) Ad calcem ejusdem Palladii p. 85. seqq. latine subjiciuntur Epistolæ mutuæ *Dindimi* Regis Bragmanorum & Alexandri. De Alexandri Epistola *ad matrem Olympiadem* memorata Plutarcho in vita Alex. pag. 680. Athenagoræ pag. 31. Apologiæ, Polluci VI. sect. 87. Tertulliano cap. 3. de pallio, Minucio Felice, Augustino VIII. 5 & 27. & XII. 10. de Civ. Dei aliisque, vide notas Episcopi Oxoniensis Joh. Felli ad Cyprianum de Idolorum vanitate p. 12. & Georgium Gentium ad Canones Ethicos Maimonidis p. 111. Fallitur itaque Cellarius ὁ μακαρίτης qui ex Alexandri Polyhistoris Ægyptiacis petita illa existimat p. 70. ad Minucium. *Artemon ὁ τὰς Ἀριστοτέλους ἀναγράψας Ἐπιστολὰς qui Aristotelis Epistolas recensuit* memoratur à Demetrio Lib. περὶ ἑρμηνείας. Ita enim locum illum intelligo, licet alii putant eum Aristotelis Epistolas exscripsisse ut Menagius p. 157. ad Laërt. III. 27. & 50. vel commentario illustrasse, ut Meursius in Bibl. Græca. Sic Laërtius in Democrito IX. 45. *τὰ δὲ βιβλία αὐτοῦ καὶ Θεράσυλλος ἀναγέγραφε κατὰ τάξιν οὕτως.* Præterea Epistolia quædam Alexandri, è variis scriptoribus collecta à *Gilberto Cognato* & latine edita in ejus farragine Epistolarum Laconicarum p. 441. seq. *Philippi* Regis Epistolæ quædam in Demosthenis Orationibus scriptis memorantur & exhibentur, quibus adde sis Epistolam ejus ad *Aristotelem*, apud Gellium IX. 3. Epistolarum scriptione *σφόδρα εὐδοκιμεῖν* Philippum scribit Dio 2. regno p. 23. Ejus Epistolam ad *Menecratem* Medicum memorat Athenæus VII. p. 289. *λόγους δεινότητι σοφιστικῶς καλλωπιζόμενος* Philippus perstringitur à Plutarcho in vita Alex. p. 668. Cicero II. 14. Offic. *Exstant Epistolæ & Philippi ad Alexandrum, & Antipatri ad Cassandrum & Antigoni ad Philippum filium, trium prudentissimorum (sic enim accepimus) quibus præcipiunt, ut oratione benigna multitudinis animos ad benivolentiam alliciant, militesque blande appellando deliniant. Parmenionis* Epistola ad Alexandrum memoratur ab Athenæo XIII. p. 607. *Theopompi* p. 595. *Gorgi μεταλλευτοῦ* Chalcidensis apud Strabonem IX. p. 407. ubi confer Casauboni commentar. *Olympiadis* ad eundem Alexandrum Pollux VII. sect. 28. & Plutarch. in vita Alex. pag. 688. *Antipatri* longa Epistola Olympiadem criminantis, ibid. & Arrian. VII. de Alex. p. 155. *Antigoni* ad Zenonem Citieum Epistola, Laërt. VII. 7. &c.

XVIII. 15. HIPPOCRATIS Coi, Medici, & aliorum Epistolæ XIV. quarum 1.) Artaxerxis ad Pætum 2.) Pæti ad Artaxerxem 3.) Artaxerxis ad Hystanem. 4. Hystanis ad Hippocratem 5 —— 12.) Hippocratis

 ad

ad Hyſtanem, ad Abderitas, ad Philopœmenem, ad Dionyſium, ad Damagetum, * iterum ad Philopœmenem, ad Craterum & ad Damagetum 13.) Democriti ad Hippocratem 14.) Hippocratis ad Democritum. Latina verſio adjuncta eſt *Anutii Foëſii*, qui Hippocratis ſcripta latine vertit poſt *Ianum Cornarium*, cujus verſio ſervatur tum in aliis tum in editione Græcolatina Lindeniana. Cæterum in Foëſiana edit. Sect. ult. in Pariſienſi Renati Charterii Tomo I. in Lindeniana & editionibus pleriſque Hippocratis, præter illas quatuordecim Epiſtolas (quas ſolas etiam *Eilhardus Lubinus* Græce & latine cum nova verſione ſua recudendas dedit apud Commelin. 1601. 8vo.) aliæ ſex occurrunt: 15.) Hippocratis ad Demetrium Regem 16.) Hyſtanis ad Artaxerxem 17.) Artaxerxis ad Coos 18.) Coorum Reſponſio 19.) Abderitarum ad Hippocratem, & 20.) Hippocratis ad Theſſalum filium. Has viginti Epiſtolas latine ex Cornarii verſione *Chriſtianus Thomaſius* recudendas dedit in Hiſtoria ſapientiæ & ſtultitiæ Tomo 2. obſervationibusque moralibus illuſtravit ſub titulo: *Democritus & Hippocrates Philoſophi morales*, Halæ Sax. 1693. 8vo. Ex verſione *Rainutii Florentini* eædem XX. Epiſtolæ leguntur in farragine Epiſtolarum Laconicarum Gilberti Cognati Baſil. 1554. 12mo. Binas Democriti ad Hippocratem cum Hippocratis Epiſtola ad Democritum & altera ad Damagetum, Græce in Poëſi ſua Philoſophica p. 181. ſeq. recudit H. Stephanus. Epiſtolas haſce memorat Svidas, itemque Soranus in Hippocratis vita. Cæterum ſuſpectæ ſunt viris ** eruditis ex quibus Joſephus Scaliger Epiſtola CCCVI. ad Everhardum Vorſtium: *De Epiſtolis Hippocratis quod ex me quæris, antiquas eas eſſe ſcio, ut Democriti, Solonis, Pittaci Mitylenæi, quæ apud Laërtium leguntur. Sed quia omnes illas quæ illis Philoſophis à Laërtio attribuuntur multis argumentis confictas a Græcis quibus nunquam mentiendi voluntas aut facultas defuit probare poſſum, ideo cur & de his Hippocrateis dubitem juſtiſſima cauſa eſt. Et certe ſi animi nervos intendere velim, facile non eſſe Hippocratis vincam. Unicuique judicium ſuum relinquimus, tutius tamen eſt de eo dubitare quod facilius eſt confutare quam aſſerere.*

* Hujus Epiſtolæ ad Damagetum interpretationem & paraphraſin edidit Alardus Amſtelodamus. Saligniaci A. 1530. 8vo.

** Ita jam olim Demetrius Magnes libro de ſcriptoribus Homonymis apud Laërtium Lib. I. ſect. 112. confictam arguit Epiſtolam ſub *Epimenidis* nomine ad Solonem. Idem de Epiſtola *Pherecydis* ad Thaletem judicat Salmaſius p. 842. ſeq. ad Solin. edit. Pariſ. De Epiſtolis *Thaletis* Menagius ad Laërt. Lib. I. ſect. 42. Petavius in paralipomenis libror. de doctrina temporum p. 858. Huetius pag. 77. demonſtrationis Evangelicæ. Ita *Telaugis* Epiſtola ad Philolaum memorata Laërtio VIII. 53. & 74. tanquam ſuppoſita parumque exploratæ fidei rejicitur apud eundem VIII. 55.

Digitized by Google

asserere. Longe minus pro genuinis habendæ sunt Epistolæ duæ quæ Hippocratis nomine ad Antiochum & Mæcenatem leguntur latine ante librum Marcelli Empirici de Medicamentis & inter Opera Hippocratis T. I. edit. Lindenianæ p. 646. seq. Et altera quidem ad Mæcenatem rectius in editionibus quibusdam ut Norimb. 1588. tribuitur *Antonio Musæ.* Confer Labbæum Bibl. nov. MSS. p. 215.

XIX. 16. HERACLITI Philosophi Epistolæ VI. cum binis Darii, una ad Heraclitum, altera ad Ephesios. Latina versio incipit: *Emisisti scriptum sermonem de natura.* Græce exstant etiam in Poësi Philosophica H. Stephani p. 142. seq. Græce & latine edidit *Eilhardus Lubinus* cum latina sua versione (diversa ab illa quæ in Genevensi editione Græcolatina exstat) ap. Commelin. 1601. 8vo. Epistola Darii qua Heraclitum rogat ad se venire cum Heracliti id facere abnuentis responsione legitur etiam apud Laërtium Lib. IX. sect. 13. seq. Contemtamque Regis Persarum invitationem â Philosopho scribit Clemens Alex. I. Strom. pag. 302. Verba Epistolæ Heraclito tributæ hæc sunt: *ἐγὼ δὲ ἀμνηστίην ἔχων πάσης πονηρίης, καὶ κόρον φεύγων παντὸς οἰκειούμενον φθόνῳ διὰ τὴν ὑπερηφανίην, οὐκ ἂν ἀφικοίμην ἐς Περσικὴν χώρην, ὀλίγοις ἀρκεόμενος κατ᾽ ἐμὴν γνώμην.*

XX. 17. DIOGENIS Cynici Philosophi Epistolæ XXVII. Latina versio incipit: *Vos me exilio damnastis, ego vos domo*, neque diversa est ab ea quam *Franciscus Aretinus* edidit, dicavitque Pio IV. Pontifici. Non integram tamen exhibent Genevenses Aretini translationem. In illa quippe qualis exstat in farragine Epistolarum Laconicarum *Gilb. Cognati*, & *Ioh. Buchleri* thesauro, & alius ordo est, & numerus Epistolarum longe major, surgit enim ad *XLVII. Eilhardus* quoque *Lubinus* Diogenis Epistolas Græce & latine recudendas dedit, novaque versione donavit ap. Commelin. A. 1601. 8vo. Sed ab eo post XXVII. illas tantum duæ adduntur, una ad Cratetem, altera ad Dionysium. Diogenis Epistolas laudat Laërtius in ejus vita Lib. VI. sect. 23.

XXI. 18. CRATETIS, Philosophi itidem Cynici, Epistolæ XIV. quarum una est ad nescio quem Originem. Latina versio incipit: *Redi summa cum celeritate.* Alia versio est *Eilhardi Lubini*, cum qua hæ Cratetis Epistolæ alio ordine dispositæ & Epistolis hactenus memoratis Hippocratis, Heracliti ac Diogenis subjectæ exhibentur A. 1601. ap. Commelin. 8vo. Laërtius in Hipparchiæ vita Lib. VI. sect. 98. *φέρεται δὲ τοῦ Κράτητος βιβλίον Ἐπιστολαί*, ad quem locum Menagius p. 266: *Exstant bodie Cratetis Epistolæ quædam sed supposititiæ.* Eodem loco putat verba

Laërtii

Laërtii legenda esse sic: φέρεται δὲ πρὸς τὸν Κράτητα βιβλίον Ἐπιστολαί. Sed non necessarium duxerim contra codicum fidem hæc ita mutare, quia Cratetis Epistolis Epistolas Hipparchiæ adjunctas Laërtius intellexit qui & alias & longe plures quam hodie exstant Cratetis Epistolas evolvisse videtur. Parisiis circa A. C. 1470. excusum volumen in 4. latine, hoc titulo: *Epistolæ Cynicæ*, h. e. Phalaridis Epistolæ à Francisco Aretino, M. Bruti cum Mithridatis ad eas rescripto à Raimitio, Cratetis Cynici ab Athanasio CPolitano Archiensi Abbate in latinum translatæ. Memorat A. Chevillierius de origine typographiæ Paris. p. 36. qui p. 51. refellit Mentelium suspicatum, hoc volumen excusum fuisse Argentorati.

XXII. 19. ANACHARSIDIS Scythæ, Philosophi qui Solonis temporibus vixit & Athenas accessit, Epistolæ IX. Latina versio incipit: *Ridetis meam vocem quia non plane atque exquisite &c.* Cum alia versione prodierunt separatim Paris. 1581. 4. ex typographia Steph. Prævostæi heredis Guil. Morellii in Græcis typographi Regii in clauso Brunello. Cum alia denique versione a se elaborata Anacharsidis Epistolas Græce & latine edidit *Eilhardus Lubinus* ap. Commelin. 1601. 8vo. Quintam ad Hannonem latine refert Cicero 5. Tusc. Quæst. p. 246. Nona ad Crœsum scripta est, sed aliam Anacharsidis ad Crœsum Epistolam leges apud Laërtium in Anacharsidis vita Lib. I. sect. 105.

XXIII. 20. EURIPIDIS Tragici Epistolæ V. Latina versio incipit: *Argentum iterum ad te remisimus.* Prodierunt & cum alia versione *Eilhardi Lubini* Græce & latine ap. Commelin. 1601. 8vo. Denique cum nova versione *Josuæ Barnesii* ad calcem præclaræ editionis tragœdiarum Euripidis Cantabrig. 1694. fol. Quanquam vero Anonymus Græcus vitæ Arati scriptor notat fuisse olim qui Epistolas â *Pollone* sive *Pollione* quodam Euripidi suppositas esse crederent, ita enim ille: Ἀπολλωνίδης ὁ Κηφεὺς (Richardus Bentlejus ex Ammonio in κατοίκησις probe observavit legendum Νικαεὺς) ἐν τῷ ὀγδόῳ περὶ καταψευσμένης ἱστορίας οὐκ εἶναι αὐτὰς Ἀράτου φησὶ ἀλλὰ Σαβειρίου Πόλλωνος (*Sabidii* vel *Sabini Pollionis*, nisi legendum Οὐαλερίου *Valerii Pollionis*) τὰς αὐτοῦ δὲ φησὶν εἶναι ἐπιγεγραμμένας Εὐριπίδου Ἐπιστολάς. Nihilominus Clariss. Barnesius tam præclare de his Epistolis sentit tum in Euripidis vita p. 27. tum in argumento Epistolis præfixo T. 2. p. 523. ut affirmet neminem facile futurum *adeo perfrictæ frontis aut judicii imminuti*, qui si tempus & phrasin vere Atticam & res & personas & simplicitatem & stylum minime elaboratum, cum summa tamen puritate nitentem penitus introspexerit, easdem vel Euripide hoc nostro indignas pronunciet, vel ab alio Euripide scriptas, vel ab ullo alio ætatis minus

puræ

Digitized by Google

puræ auctore confictas suspicetur. Vicissim Richardus Bentlejus in singulari diss. Anglice *Lond.* 1697. 8vo. edita & Barnesio opposita illas Epistolas & vocavit in dubium, & argumentis non absurdis easdem Euripidi suppositas esse contendit. Subjecta est ejusdem viri doctissimi diatribe de Epistolis Phalaridis, quam paulo ante commemorare me memini.

XXIV. 21. THEANUS (quæ Pythagoræ sive uxor * sive discipula fuit) Epistolæ tres, una ad Eubulen de liberis educandis, altera ad Nicostratam zelotypam, & tertia ad Callistonem de familia recte gubernanda: Adjuncta est MELISSÆ una ad Claretam, & MYIÆ ad Phyllidem. Latina versio incipit: *audio te delicatam & luxuriosam &c.* Cum eadem translatione in Opusculis Mythologicis Physicis & Ethicis edidit *Thomas Galeus* p.740. seq. Amst. 1688. 8vo. Cum alia versione sua ad calcem Jamblichi de vita Pythagoræ vulgavit *Ioh. Arcerius Theodoretus*, Franekeræ 1598. 4to. professus se primum illas latine vertisse. Græce ediderat H. Stephanus ad calcem Laërtii sui inter fragmenta Pythagoræorum. Exstant & Græce ac latine cum nova versione *Eilhardi Lubini* ap. Commelinum A. 1601. 8vo. Epistolam Theanûs ad Nicostratam ex *Ioh. Brechai* versione leges apud Andream Tiraquellum p. 395. de legibus Connubialibus edit. Basil. 1561. fol. Alia quatuor Epistolia sub ejusdem Theanûs nomine ex codice Vaticano vulgavit Lucas Holstenius in notis ad vitam Pythagoræ a Porphyrio scriptam pag. 78. seq. In illarum postrema memoratur Parmenides Platonis, unde supposititias esse non est dubitandum.

XXV. 22. ALCIPHRONIS Sophistæ Epistolæ ἁλιευτικαὶ καὶ ἑταιρικαὶ sive piscatoriæ & amatoriæ XLIV. sub variorum ad varios nominibus scriptæ. Latina versio incipit: *Opportune nobis hodierno die &c.* Sunt in his etiam nonnullæ argumenti parasitici, ut Epistola V. XV. seq. XX. XXI. XXII. &c. Octo Epistolas Alciphronis Parasiticas MSS. habuit Petrus Lambecius, ex quibus unam vulgavit in Prodromo Gelliano p.78. seq. (in Gellio Jac. Gronovii p.215.) Idem L. VI. Commentar. de Bibl. Vindob. p.259. testatur in Cæsarea illa Bibliotheca exstare XXXVIII. Epistolas ejusdem Alciphronis ἀγροικικὰς sive rusticas. Loca quædam Alciphronis illustrat Caspar Barthius Lib. III. adversar. c. 17. ubi vocat scriptorem venustum & acutum sed Atticismi nimium affectatorem, insuavioremque & cui interprete erudito opus sit. Incertum est ecquis sit ille Alciphron Epistolarum jam recensitarum auctor. Nam alius ni fallor fuit Alciphron, Mæandrius ab Athenæo appellatus Lib. I. p.31. sive ut a Svida

* Vide Menagium in mulierum Philosopharum historia.

da annotatum eſt, Alciphron *Philoſophus* ex Magneſia prope Mæandrum, memoratus Marco Antonio *Lib.* X. ſect. 31. Sane Epiſtolæ quæ exſtant, Rhetorem ac Sophiſtam potius auctorem referunt quam Philoſophum. Antiquiorem tamen putem Ariſtæneto, qui eum quandoque imitatur, ut notavit Joſias Mercerus ad hujus Lib. I. *E*piſt. 2. quam Luciani nomine Ariſtenætus inſcripſit ad Alciphronem. Laudatur Alciphron quidam, (noſter fortaſſis) ab Etymologico magno in *ἀσελγαίνειν*. Alius Alciphron fuit pater Demoſthenis ducis, niſi locus apud Themiſtium eſt corruptus, idem enim qui Themiſtio Orat. 10. p. 138. vocatur Δημοσθένης ὁ Ἀλκίφρονος, a Thucydide Lib. III. p. 234. Δημοσθένης ὁ Ἀλκισθένους appellatur, ut ad Themiſtium obſervavit Joh. Harduinus.

XXVI. 23. PHILOSTRATI Lemnii (ejusdem ut exiſtimo qui Juliæ conjugis Alexandri Severi juſſu conſcripſit vitam Apollonii Tyanenſis) Epiſtolæ LXIII. Latina verſio incipit: *Epiſtolarem orationis ſtylum poſt veteres* &c. neque alia eſt quam *Antonii Bonfinii*, qui has Epiſtolas una cum Heroicis & vitis Sophiſtarum, iconibusque Philoſtrati latine vertit & Matthiæ Corvino Hungariæ Regi dicavit, ut notatum etiam Lambecio eſt Lib. II. commentar. p. 995. Eædem Epiſtolæ cum Bonfinii verſione exſtant ad calcem operum Philoſtrati Græce & latine editorum à Fed. Morello Pariſ. 1608. fol. Idem Lambecius Libro ſexto p. 259. teſtatur ſe admodum juvenem Philoſtrati Epiſtolas recenſere atq; latina verſione illuſtrare inſtituiſſe. Fragmentum de charactere Epiſtolico qnod idem Lib. I. p. 377. memorat, nihil aliud eſt quam Epiſtolarum Philoſtrati ab Aldo editarum prima. Philoſtrati Epiſtolas ex MSS. Palatinis auctiores & *Iodoci Kimendoncii* notis copioſis ineditis illuſtratas habere ſe teſtatus eſt Gothofredus Jungermannus, in Epiſtola MS. ad Eliam Putſchium data 16. Febr. 1603. Alias Philoſtrati Epiſtolas VIII. eousque ineditas, & quinas editarum auctiores, Græce ex cod. MS. membranaceo Bibl. Lugd. Bat. edidit & diſſertatiunculam de tribus Philoſtratis adjecit *Iohannes Meurſius*, Lugduni Batav. 1616. 4to. Notas *Caſanovani* (Mr. de Caſeneuve) in Philoſtrati Epiſtolas laudari vidi, ipſas non vidi. Svidas inter ſcripta Philoſtrati qui vitam Apollonii compoſuit, refert, ἐπιστολὰς ἐρωτικάς.

XXVII. 24. THEOPHYLACTI Scholaſtici ac Sophiſti cognomento SIMOCATÆ patria Locrenſis religione Chriſtiani, qui temporibus Heraclii Imp. vixit, & conſcripta Mauritii Imp. hiſtoria celebris eſt, Epiſtolæ LXXXV. ex quibus Ethicæ XLIX. Ruſticæ XXVIII. & amatoriæ totidem. Latina verſio incipit: *Cicada muſica, ſimulac ver apparuit, cantandi facit initium.* Has Epiſtolas Græce Lugd. Bat. A. 1596. 12mo. recudi

cudi curavit *Bonaventura Vulcanius* cum ejusdem Theophylacti quæſtionibus Phyſicis, Caſſii Medicis quæſtionibus, præterea Epiſtolis quibusdam Juliani Imp. & Galli ad Julianum, Baſiliique & Gregorii Naz. Græce vero & latine cum *Iacobi Kimendoncii* Filii, vix ſeptendecim tum annos nati verſione ſeparatim excusâ Janus Gruterus easdem Epiſtolas recudendas dedit, cum excerptis legationum ex hiſtoria Theophylacti Mauritiani, & problematis ſive quæſtionibus Phyſicis, Heidelbergæ ap. Commelin. 1598. 8vo. è Bibliotheca A. Schotti.

XXVIII. 25. Ex ÆLIANI ruſticis ſive variorum Athenienſium ruſticorum nomine ſcriptis Epiſtolæ XX. Latina verſio incipit: *Reficienti mihi ad ſolis ſplendorem botros, accedens*. Has Epiſtolas cum *Sebaſtiani, Guldenbeckii* verſione inter Claudii Æliani ſcripta edidit Conradus Geſnerus A. 1556. fol. Vide quæ infra Libro quarto, ubi de Æliano.

XXIX. 27. ÆNEÆ Sophiſtæ ſive Rhetoris Gazæi, Chriſtiani, qui circa tempora * perſecutionis Vandalicæ, hoc eſt extrema ſæculi a nato Chriſto quinti claruit, ac dialogum inſignem Theophraſtum de immortalitate animarum & corporis reſurrectione ſcripſit, Epiſtolæ XXV. Latina verſio incipit: *ſi tuus eſſet liber, & amarem, penes me optimo jure eſſet.* Quare decima Epiſtola ab interprete eſt prætermiſſa. Chriſtianum ſcriptorem indicat Epiſtola XV. ad Stephanum presbyterum. Procopius Gazæus ab eo reſpicitur Epiſtola XIX. ὁ ἐμὸς Προκόπιος. Etiam ad eosdem fere ſcribit ad quos datæ ſunt Procopii de quo mox, Epiſtolæ, ut æquales illos fuiſſe non dubitem. Neque fides temere habenda Barthio Lib. III. Adverſar. c. 20. qui nomina in hiſce Epiſtolis conficta eſſe affirmat. Hujus puto Æneæ Elenchum τῆς παρ᾽ ἕλλησι λογομαχίας in Bibliothecis quibusdam MStum exſtare Geſnerus ac Simlerus referunt. Svidas poſt memoratum Ænicum Poëtam veteris Comœdiæ, ἔστι δὲ, inquit, Αἴνειος σοφιστὴς οὗτινος βιβλία αἱ μετάβολοι. Sed forte hic pro Αἴνειος legendum non Αἰνείας ut Simlerus & alii, ſed Αἴνικος.

XXX. 27. PROCOPII Sophiſtæ Gazæi itidem Chriſtiani Epiſtolæ *LX.* in quibus undequinquageſima eſt *Megethii* ad Procopium quâ laudat ejus Ἀττικὰς μελίττας, ſvavitatemque orationis cujusdam funeris ab eo habitæ, ac teſtatur aureos ingenii illius fœtus in omnium admiratione eſſe, quod judicium confirmat Photius cod. 160. & 206. Ut adeo haut dubitem Procopium hunc eundem Sophiſtam Gazæum, quem

* Vide Æneæ Theophraſtum pag. 81. & Barthii notas pag. 155. Latine dialogum illum verterat ante Barthium Ambroſius Camaldulenſis & Joh. Wolfius Tigurinus.

quem in funere laudavit *Choricius* ejus discipulus. Hujus Choricii * orationem memoriæ Procopii dicatam habeo & ipse MStam ac luci publicæ donatum iri confido â Clariss. cive & amico nostro *Godfrido Oleario*, qui eam Procopianis in Octateuchum & alios V. T. libros commentariis Græce ex Bibliotheca ** Augustana Vindelic. descriptis & cum nova sua versione edendis præmittet. Non solum vero orator egregius fuit Procopius, sed teste Choricio tanta quoque rerum divinarum scientia & sacrarum literarum cognitione fuit instructus, ut miraculi instar posset videri usque adeo eundem in dicendi facultate profecisse. Nec minus probis quoque moribus exstitit, ut solo habitu excepto referret sacerdotem, & multos ad meliorem frugem oratione sua converteret. Declamationes quasdam hujus Procopii ineditas memorat Nicolaus Alemannus in notis ad Anecdota alterius Procopii itidem Palæstini licet non Gazæi sed Cæsariensis. Omnino autem fallitur vir doctus If. Vossius qui in responso ad tertias Rich. Simonis objectiones pag. 118. ex vigesima sexta Epistola ad nescio quem Hieronymum Ægyptium concludit Procopium hunc Hieronymi Stridonensis fuisse æqualem, quem longe fuisse juniorem ex Ænea & Choricio certissime constat.

XXXI. 28. DIONYSII Sophistæ Antiocheni, Christiani ni me omnia fallunt & ejusdem ad quem scripta est Epistola Æneæ Gazæi undevicesima, Epistolæ XLVI. Latina versio incipit: *Optata mihi res est Epistola vestra.* Ex eadem incerti translatione hæ Epistolæ leguntur latine in farragine Epistolarum Laconicarum Gilberti Cognati Basil. 1554. 12mo. & in Joh. Buchleri thesauro Epistolar. Laconicarum Colon. 1606. 12mo. Græce eas in sua collectione recudendas dedit H. Stephanus Ao. 1577. 8vo. Jo. Meursius libro de Dionysiis has Epistolas tribuit Dionysio Milesio, de quo Philostratus: sed nullam sententiæ hujus suæ affert rationem.

XXXII. 29. LYSIDIS Pythagorei Epistola aureola ad Hipparchum Magistri sui communis Pythagoræ Philosophiam vulgo prostituentem. Latina versio incipit: *Postquam ex hominum consortio Pythagoras excessit.* Cum eadem versione quæ exstat etiam in Theodori Canteri Var. Lect. Lib. I. c. 12. * & in farragine Epistolarum Laconicarum Cognati pag. 523. hanc Epistolam recudendam dedit Thomas Galeus in Opusculis Mythologicis Ethicis Physicis p. 736. An st. 1688. 8vo. Alia Versio *Cardinalis Bessarionis* occurrit in hujus libro primo adversus calumniatorem Plato-

* Editionem ejus ex MS. codice Vaticano promiserat Holstenius in Porphyrii vita. Allegat & Allatius ad Georgium Acropolitam p. 269. & ante hunc If. Casaubonus ad Polybium pag. 89.

** Laudat illum Codicem Georg. Hieron. Welschius de Vena Medinensi p. 66.

Digitized by Google

Platonis c. 2. Græce eam edidit H. Stephanus inter Pythagoreorum fragmenta ad calcem sui Laërtii qui L. VIII sect. 42. quædam ex illâ producit: quemadmodum & Jamblichus eam inseruit Vitæ Pythagoræ cap. XVII. Mentio hujus Epistolæ apud Synesium Epist. 143. & Eustathium ad Iliad. β'. p. 360. edit. Rom. ut doctissimo Neocoro notatum. De Lyside atque Hipparcho dixi infra c. XIII. in catalago Pythagoreorum.

XXXIII. 30. Denique post AMASIDIS Ægypti Regis Epistolam ad Polycratem Principem Sami ex Herodoti Thalia sive Lib. III. c. 40. petitam, universa collectio Græca Aldina, eamque presso pede sequens Græcolatina Genevensis editio clauditur elegantissimâ MUSONII Philosophi, qui sub Nerone Imp. claruit, ad Pancratidem Epistola de liberis ad Philosophiam instituendis.

XXXIV. Præter collectionem hactenus recensitam exstant & aliæ Græcorum Epistolæ paucis hoc loco â me commemorandæ. THEMISTOCLES dux Atheniensis inclytus, & rerum gestarum gloria, ex Herodoto, Thucydide, Diodoro Siculo, Plutarcho, Nepote ac Justino notissimus, in exilio exstinctus est Magnesiæ * A. 470. ante natum Christum, Olymp. LXXVII. anno 3. Sub ejus nomine feruntur quas exul scripserit *Epistolæ XXI.* historici fere argumenti, & á Thoma Lydiato ad Epochas marmoreas Arundelianas p. 77. aliisque nonnullis viris doctis pro genuino Themistoclis fœtu habitæ. Primas illas in lucem protulit ex MSto Cod. Vaticano, & latina versione donavit *Joh. Matthæus Caryophilus* ** Iconiensis Episcopus, Romæ 1627. 4to. quæ editio cum emendationibus MSS. Lucæ Holstenii fuit in Bibliotheca instructissima Bigotiana. Postea Græce & latine è Bibliotheca *Eliæ Ebingeri* *** recusæ sunt Francofurti 1629. 8vo. Cæterum Themistoclis non esse colliguntur ex silentio veterum (si ab uno Svida, qui ἐπιστολὰς φρονήματος γεμούσας vocat, discesseris) & quod Epistola 10. mentio fit Bojorum, tum quod uno vel altero modo prodit se dictio Sophista dignior, quam Themistocle. Unde Leo Allatius dialogo de scriptis Socratis p. 78. *Nuper etiam vulgatæ sunt Epistolæ Themistoclis, quarum concinnitas nonnisi acutioribus omnibus fucum fecit. Eas tamen Themistoclis non esse, uno vel altero loco, in quo se prodit auctor, dum declamatorio modo rem effert & Sophistico penicillo depingit, manifesto evincitur.* Similiter Vir Clariss. Conradus

* Vide Usserii Annales ad A. Per. Jul. 4248. De genere mortis Cicero in Bruto c. 11. Effigies Themistoclis in Tomo 2. Thesauri Antiqvitat. Græcarum Gronoviani tabula 59.

** Laudat eo nomine Coryophilum Janus Nicius Erythræus 1. Pinacothec. p. 224. neque suspectas sibi esse Themistoclis Epistolas vel verbulo innuit.

*** Fallitur Reinesius qui Ebingero primam Epistolarum Themistoclis tribuit editionem p. 467. Var. Lection.

radus Samuel Schurzfleischius in dissertatione quadam has Epistolas recentius confictas esse non dubitat ab aliquo vitæ morumque Themistoclis gnaro, ac cum primis in Herodoti, Thucydidis, Diodori ac Plutarchi lectione versato. Hoc idem singulari dissertatiuncula Anglice scripta ad Guil. Wottonum Lond. 1697. 8vo, demonstravit *Richardus Bentleius* Vir Doctissimus. Porrò longe recentius commentum est Epistola sub nomine *Themistoclis ad Chrysippum*, in qua de gracculo Æsopio agitur, quadragesima inter Epistolas Theophylacti Simocattæ. Fuit & Themistocles quidam Philosophus Stoicus, Porphyrii æqualis, cujus iste mentionem facit in vita Plotini, & de quo Oraculum apud Syncellum p. 361. ἐσθλὸς ἀνὴρ μακάρεσσι τιμημένος ἐλβιοδαίμων.

XXXV. *Leo* præterea *Allatius* Parisiis A. 1637. 4. Græce cum versione sua notisque edidit Epistolas XXXV. sub nomine SOCRATIS & SOCRATICORUM. Ac septem quidem primores Socrati ipsi tribuuntur, reliquæ *Antistheni*, 8. *Aristippo*, 9. 11. 16. 27. *Simoni* * coriario, 12. *Xenophonti*, 15. 18. 19. 21. 22. *Æschini* 23. *Platoni* 24, ac *Phædro* 25. Octavam sub Antisthenis nomine ab Allatio editam, Codex Bibliothecæ Bodlejanæ Baroccianus non Antistheni tribuit sed Platoni (male quidem, nam à Platone, qui & ipse Siculis ** assedit mensis, scriptam non esse argumentum ipsum evincit) & in duas (recte sane) Epistolas dispescit. Atque ita quales in hoc codice repererat cum versione sua edidit Clarissimus *Godfridus Olearius*, in Exercitatione adversus Allatium de scriptis Socratis edita Lips. A. 1696. 4to. In hac eâdem alias binas Epistolas ἀνεκδότους ex eodem Barocciano codice sub *Platonis* nomine vulgavit & latine vertit: tum has pariter & cæteras omnes ab Allatio vulgatas non fœtus illorum quibus tribuuntur Philosophorum, sed Sophistarum longe recentiorum μελέτας esse contendit, Allatiumque qui in illis asserendis p. 105. seq. desudaverat, ex affectato scribendi genere, silentio veterum & aliis argumentis refellit. Johannes quoque Pearsonus parte 2. Vindiciar. Ignatii p. 12. seq. ex Chronologicis rationibus demonstraverat Epistolas illas Socratis & reliquorum quibus inscribuntur esse non posse. Quam opinionem, præter alios viros doctos plerosque omnes, amplectitur etiam Menagius p. 23. ad Laërtium. Thomas vero Stanleius illas Epistolas quas Allatius ediderat aliquot locis emendatas Anglice vertit & Historiæ suæ Philosophicæ illo idiomate editæ p. 95. seq. inseruit. XXXVI.

* Epistolam Simonis Coriarii laudat Stobæus serm. 15. & Xenophontis ad Æschinem, à Theodorito quoque allegatam lib. 2. Therapeut. p. 25. & lib. 12. p. 175. Plures ejusmodi Epistolas è Stobæo exhibet Anglice Stanleius p. 117. seq. Hist. Philosoph.

** Perstringit eo nomine Platonem Xenophon Epistola ad Æschinem apud Euseb. XV. 12. præparat.

XXXVI. GILBERTUS COGNATUS, Nucerinus, in farragine alterâ Epistolarum Laconicarum (quæ Græcas ex latinâ versione, ut prior latinas complectitur) editâ ap. Joh. Oporinum p. 179. seq. exhibet præter supra passim suo loco memoratas Epistolas M. Bruti, Hippocratis, Diogenis Cynici, Phalaridis, Synesii, Apollonii Tyanensis, Dionysii Sophistæ & Lysidis Pythagorici, quibq; his præmittuntur Libanii characteres Epistolicos: Viginti septem Epistolia Philosophorum *Thaletis, Pisistrati, Solonis, Chilonis, Pittaci, Cleobuli, Periandri, Thrasybuli, Anacharsidis, Epimenidis, Pherecydis, Anaximenis, Archytæ, Arcesilai, Zenonis, Pythagoræ, Platonis & Heracliti* (è Laërtio, & ab Ambrosio Camaldulensi latine versas. Deinde p. 198. sq. subjungit alias septendecim Epistolas varias ex Plutarcho, Gellio aliisq; scriptoribus hinc inde collectas & p. 424. seqq. alias Epistolas breves variorum à Cognato latine redditas *LXXXIV*. Tum Epistolia *XXX.* NUCILLI (an *Lucilli Tarrhæi?*) & *XL. Magni Turci* sive Mahumedis Turcarum Imp. Syriaco & Græco, partim etiam Scythico sermone ut fuerunt scripta, & à Landino Equite Hierosolymitano latine edita. Eadem hæc omnia ex Cognato repetita ac recusa videre licet in parte secunda thesauri Epistolarum Laconicarum JOH. BUCHLERI à GLADBACH, Colon. 1606. 12. Nisi quod Libanii characteres Epistolicos, Synesii Epistolas & Lysidis Epistolam prætermisit.

XXXVII. EPISTOLÆ PROCERUM MUNDI, Regum, Principum, Rerump. & sapientum virorum, Græcorum & latinorum; Veterum & recentium, nullo ordine undiquaque collectam farraginem sistunt, nec integras quasdam Epistolarum συναγωγὰς hactenus recensitas, sed singulas vel paucas singulorum Epistolas & in his dubiæ nonnullas fidei * complectuntur. Prodiere latine Venetiis primum deinde Argentor. A. 1593. 8vo. typis Jacobi Folieri typograghi Basileensis.

XXXVIII. JOACHIMUS CAMERARIUS Tubing. 1540. 8. edidit ἐκλογὴν καὶ οἷον ἀπάνθισμα διαφόρων ἐπιστολῶν ἑλληνικῶν, Epistolas selectas *LXXXVI* Græcè cum versione separatim subjuncta ejusdem Camerarii, Jo. Scurri, Pauli Vadini. Christophori Bustii Papebergensis, Matthiæ Illyrici, Laur. Durrii Norici, Hieron. Schnœdi, Matthiæ Irenæi & Jo. Schelii. Subjiciuntur & aliæ undecim Epistolæ Græcolatinæ in quibus & mutuæ Sopatri atque Dionysii Areopagitæ, & binæ ipsius Camerarii.

A. MDLXXXVII. 8. Heidelbergæ apud Commelinum prodiit libellus 64 paginarum in quo continentur Colloquia septem Scholastica πρὸ τῆς ὀρθρου ἐγρηγόρησα ἐξ ὕπνου, &c. (ejusmodi ferè qualia composuit Jo. Possellius Græce & latine edita 1588. & Witeb. 1648. 8.) Æsopi fabulæ selectæ XXXVII. Epistolia Phalaridis XIV. Bruti XVIII. &c.

A. MDLXXXIII. 4. Parisiis lucem vidit τῶν ἑλληνικῶν ἐπιστολῶν ἀνθολογία Epistolæ selectæ LIII. Græcè è typographia Stephani Prevostcari.

Digitized by Google

EILHARDUS LUBINUS Græce & latine edidit Epiſtolicos characteres incerti auctoris, Epiſtolas Phalaridis, & Bruti; tum Epiſtolas Hippocratis, Democriti, Heracliti, Diogenis Cynici & Cratetis: Denique Apollonii Tyanenſis, Anacharſidis, Euripidis, Theanus, Meliſſæ & Myiæ. Apud Commelin. 1597. & ſeqq. annis, ut ſuo ſubinde loco indicavi, 8.

XXXIX. *Platonis* & *Ariſtotelis* Epiſtolæ de anima hominis quatuor temporibus, aliæque Epiſtolæ Medicæ *Hippocratis*, *Galeni*, *Praxagoræ*, *Sorani* & *Urviaſii* (forte *Oribaſii*) memorantur Labbeo pag. 215. Bibl. novæ MSS. & p. 216. Epiſtolæ Magicæ Pelagii ac Libanii.

XL. ARISTÆNETUS Nicæâ Bithynus, religione Ethnicus, amicus Libanii Rhetoris, qui ejus meminit in orat. de vita ſua T. 2. p. 21. & ad ipſum varias Epiſtolas ſcripſit, quarum nonnullæ ab Holſtenio ex MS. Vaticano exſcriptæ, editæque â Lambecio ſunt Lib. VI. commentar. de Bibl. Vindob. p. 244. ſeq. Periit in terræ motu quo Nicomedia obruta eſt A. C. 358. ſub Conſtantio Imp. ut refert præter Libanium eloquentiam ejus & ſvaviſſimos mores prædicantem Ammianus Marcellinus Lib. XVII. c. 7. his verbis: *Quosdam domorum inclinata faſtigia intrinſecus ferebant intactos, angore & inedia conſumendos. Inter quos Ariſtænetus affectatam recens diœceſin curans vicaria poteſtate, quam Conſtantius ad honorem uxoris Euſebiæ Pietatis cognominaverat, animam hoc caſu cruciatam diutius exhalavit.* Huic Ariſtæneto tribuendi videntur libri duo Epiſtolarum amatoriarum, terſi, elegantes, eruditi, optimorum ſcriptorum Platonis, Luciani, Philoſtrati aliorumque floſculis & imitatione exornati, ac proverbiis ſenſibusque jucundiſſimis referti, quos Græce primus cum Epitaphiis Heroum ſive Peplo Ariſtotelis non Stagiritæ edidit *Johannes Sambucus* Antwerpiæ ex officina Plantiniana A. 1561. 4to. uſus cod. MS. qui nunc exſtat in Bibliotheca Auguſtiſſimi Imp. Dignam amœniſſimo ſcriptore verſionem & notas in illum pereruditas compoſuit *Joſias Mercerus* *, qui nomine ſuo ſuppreſſo Ariſtæneti Epiſtolas cum verſione ſua ac notis edidit & Jacobo Bongarſio dicavit Pariſ. 1595. 8vo. recuſas ibidem 1600. & 1610. 8. Poſt Mercerum *Petrus Lambecius* in Ariſtæneto illuſtrando verſatus eſt, cujus commentarium ineditum etiamnum ſervat Bibliotheca Cæſarea, & â Neſſelio communicatum memini cum Excellentiſſimo Potentiſſimi Danorum Regis Archiatro *Georgio Franco de Franckenau* ** qui novam earun-

* Non Jacobus Bongarſius, ut traditum Laur. Lundio in compendio Bibl. Græcæ p. 28.

** Diem obiit ſupremum Hafniæ A. 1704. 14. Junii annos natus LXI. Vide Rev. Henrici Pippingii memorias Theologor. p. 1134.

Digitized by Google

earundem Epistolarum editionem jampridem parat, quanquam spem persequendi operis & extenuari indies & forsan evanescere affirmat C. S. Schurzfleischius in Epistola ad Nesselium p. 965. ubi se quoque notas in Aristænetum MSS. Romæ nactum testatur. Loca quædam Aristæneti illustravit Caspar Barthius in Adversariis, qui p. 261. sui in illum scriptorem indicis meminit sed hactenus ἀνεκδότε. Fuere & alii Aristæneti 1.) ad quem est Phalaridis Epistola LXXXVII. 2.) Aristænetus Dymæus Achivus dux Romanorum, Philopœmenis æqualis de quo Svidas in Ἀρίσταινος Plutarchus in Philopœmene p. 363. 366. & Polybius. 3.) Aristænetus Nicæensis memoratus Plutarcho Lib. III. sympos. quæst. 7. 4.) Aristænetus cujus Liber primus de Phaselide allegatur à Stephano in Γέλα, idem forte qui Aristænetus historicus dicitur Nonno Monacho in συναγωγῇ historiarum ad Nazianz. 2. 25. ἀνέγνων δὲ παρὰ Ἀρισταινέτῳ ἱςορικῷ ὅςις ἱςορεῖ ὅτι ἑορτάζεσιν Αἰγύπτιοι τῷ Νείλῳ πανδημεί. 5.) Aristænetus ad quem lex. 2. Cod. de rei vindicatione, data Antonino IV. & Balbino Coss. A. C. 214. 6.) Aristænetus Byzantinus Rhetor, auditor Chresti Byzantii laudatus Philostrato Lib. II. de vitis Sophistar. p. 587. 7.) Aristænetus qui cum Honorio consulatum gessit A. C. 404. & memoratur Socrati Lib. VI. Hist. Ecclesiasticæ cap. 18.

XLI. Omitto Epistolas IV. * Κρονικὰς sive ad Saturnum & Saturni nomine scriptas à *Luciano* T. 2. Opp. edit. Amst. 1687. 8. p. 619. seq. Tum Epistolas deperditas variorum scriptorum amatorias, aliasque, ut *Zonæi* cujusdam de quo Svidas sic: Ζωναῖος ἔγραψεν Ἐρωτικὰς Ἐπιςολὰς καὶ περὶ τὸ σφαιρίζειν. Φέρονται δὲ αὐτὸ καὶ ἕτεραι Ἐπιςολαὶ ἀγροικικαὶ, ἀλλ' ἀποπίπτεσι τὸ χαρακτῆρος. Vel *Melesermi* de quo idem: Μελήσερμος Ἀθηναῖος σοφιςὴς ἔγραψεν Ἐπιςολῶν ἑταιρικῶν βιβλία ιδ', καὶ ἀγροικικῶν ἕν, μαγειρικῶν ἐπιςολῶν ἕν, συμποσιακῶν βιβλίον ἕν. Vel *Lysiæ* Rhetoris, inter cujus scripta idem Svidas memorat Epistolas septem, unam πραγματικὴν sive de negotio aliquo, reliquas ἐρωτικὰς, quarum una laudatur etiam à Svida in Φαῦλον. Vel *Monimes* ad *Mithridatem*, hujusque ad illam Epistolæ parum pudicæ, quas in Pompeji manus venisse narrat Plutarchus in Pompejo p. 639. Vel *Menandri* Comici denique cujus Epistolas ad Ptolemæum Svidas idem memorat. Ptolemæi Lagi Epistolas collegerat Dionysodorus teste Lucian. T. 1. p. 500. Eumenis Sardiani ad Antipatrum id. p. 499. Arati Solensis Epistolas carmine & prosa scriptas, Aristoclis item Pergameni, Aristogenis Thasii Medici Ἐπιςολικὰ, Ausonii Sophistæ Epistolas ad Nonnum, Theocriti Chii Epistolas θαυμασίας Svidas laudat. Archigenis Medici

* Vide Sam. Petitum Lib. I, c. IX. observat.

Pneumatici librum undecimum Epiſtolarum Galenus T. 3. edit. Baſil. pag. 272.

XLII. Ex Eccleſiaſticis ſcriptoribus non prætereundæ Epiſtolæ CCXLII GREGORII NAZIANZENI ex quibus decem poſtremæ à *Rich. Montacutio* primum editæ Græce Etonæ 1610. 4to. deinde cum Fed. Morelli verſione in editione operum Nazianzeni Pariſ. 1630. Lipſ. 1690. fol. Tomo I. In primis editionibus Epiſtolæ non plures LXXX. Ceteras usque ad CCVII. Pariſ. 1583. fol. primus edidit & univerſas latine vertit Jac. Billius, conqueſtus ſe duas Epiſtolas (quarum Beatus Rhenanus meminit) ad Themiſtium nec Græce potuiſſe nanciſci, nec latine. Præter illas Epiſtolam ad Nectarium vulgavit *Joh. Baptiſta Cotelerius* in notis ad Patres Apoſtolicos T. 1. p. 37. qui p. 588. b. agit etiam de prima Epiſtola quæ in MS. Vindobonenſi male tribuitur *Baſilio*, & inſcribitur *πρὸς Κελεύσιον ἄρχοντα, ἡνίκα ἐν τῇ Λαμύδι ἡσύχασεν.* Baſilii & Nazianzeni Epiſtolæ Græcè editæ ſeparatim Hagenoæ 1528. 8. Selectarum Nazianzeni Epiſtolarum Libri quatuor Græce & latine in uſum ſcholarum aliquoties editæ ſunt Ingolſtadii, quarum editio quarta ad manus mihi eſt Anni 1619. 12mo.

XLIII. JOH. CHRYSOSTOMI Epiſtolæ CCCXLII. Græce Tomo ſeptimo editionis Græcæ Savilianæ Etonæ 1612. fol. & cum latina verſione *Jacobi Billii* Prunæi, qui Epiſtolas CLXXIII. ac *Frontonis Ducæi* qui Epiſtolas LXIX. tranſtulit, Tomo quarto editionis Ducæanæ Græcolatinæ Pariſiis Anno 1609. & 1636. & Francof. 1699. fol. Epiſtolam CXXV. (in aliis CXLIII.) ad Cyriacum exulantem, pro ſpuria habent Boiſius & Haleſius, pro genuina agnoſcit Photius, neque aliud fere Boiſius quàm ſtyli diverſitatem objicit, quæ facile oriri potuit à cauſa quam ignoramus, in Epiſtola familiari, ſcripta exilii tempore. Exſtat etiam *latina verſio* antiqua *Epiſtolæ* (in editionibus operum Chryſoſtomi hactenus quidem omiſſæ, ab aliquot annis autem celeberrimæ ſæpiusque recuſæ) *ad Cæſarium Monachum*, adverſus hæreſin Apollinaris. Ex hac diſertum * contra *μετουσιωσιν* teſtimonium pridem laudavit *Petrus Martyr* Florentinus, ſed mala fide egiſſe viſus eſt Perronio & poſt Perronium aliis, donec *Emericus Bigotius* in codice anti-

* Verba hæc ſunt : *Sicut enim antequam ſanctificetur panis, panem nominamus, divina autem illum ſanctificante gratia prædicante Sacerdote, liberatus eſt quidem appellatione panis, dignus autem habitus eſt Dominici Corporis appellatione, etiamſi natura panis in ipſo permanſit, & non duo corpora ſed unum Filii prædicatur &c.* Similis locus S. Nili Epiſt. CCLXIV. edit. *Poſſini*, quem pro *μετουσιώσει* invitum teſtem citat *Poſſinus* in notis p. 399. Ait ibi Nilus chartam ex papyro & glutine confectam vocari chartam, ſed poſt ſubſcriptionem vocari Cæſarem.

antiquo Florentino * (eodem quo usus fuerat Martyr) illam Epistolam reperit, & cum Palladio de vita Chrysostomi edere constituit. Sed jam typis exscriptæ manus injecerunt Censores Sorbonici *Martinus Grandinus* & *Favrius*, atque in libro Bigotiano Paris. 1680. 4. post paginam 236. hiatum apparere jusserunt. Frustra tamen ex hominum memoria eam delere sunt conati, jam tum enim A. 1682. *Petrus Allixius* in expostulatione Libro XII. Anastasii in Hexaemeron præmissa, Londini in 4. & separatim recusa Amstelodami in 12mo. tum *David Abercrombius* in fure Academico sect. 35. Amst. 1689. 1701. 12. hac de re publice sunt conquesti: sed & *Stephanus Le Moyne* Epistolam Chrysostomi ex eodem Codice Florentino descriptam latine edidit T. 1. Varior. Sacrorum p. 530. seq. Lugd. Bat. 1685. & 1694. 4. Quid quod ipsum folium editionis Bigotianæ à Censoribus suppressum nactus *Eduardus Stillingfleetus* cum parte inedita præfationis Bigotii & fragmentis Græcis ab eo collectis inseruit Vindiciis suis Anglice editis expositionis doctrinæ Ecclesiæ Anglicanæ Episcopo Meldensi Bossueto ejusque hyperaspistæ Anglo oppositis p. 146. seq. Lond. 1686. 4. Stillingfleetum secutus *Jacobus Basnagius* est, qui eandem Epistolam ex Bigotiana editione iterum vulgavit Trajecti ad Rhenum 1687. 8. præmissum suis de hæresi Apollinaris & aliis quibusdam dissertationibus. Insigne hujus Epistolæ fragmentum ex Arundelianæ Bibl. Codice MS. Græce descriptum publico haud invidit *Guil. Caveus* in Chartophylace Ecclesiastico Lond. 1685. & Lips. 1687. 8. pag. 82. Denique *Johannes Harduinus* Jesu Socius Paris. 1689. 4. nec ipse dubitavit novam hujus Epistolæ editionem cum commentario atque dissertationibus suis procurare, vanoque timore suppressam contendit, quæ pro viri illius singulari perspicacia, non repugnat sed potius favet transsubstantiationi. Quam paradoxam suam opinionem adversus objectiones Joh. Clerici T. XV. Bibl. Universal. p. 254. mordicus tuetur in Ephemeridibus Paris. A. 1690. p. 524. Vicissim repressus T. XIX. Bibl. p. 527.

* Ejusdem Epistolæ exemplum Romæ in Altaempensi Bibliotheca vidisse se affirmat Mabillonius T. 1. Musei Italici p. 178. At Florentini Codicis inspectionem propter disertum vetitum Magni Ducis negatum sibi esse testatur Maximilianus Millonus in itinerario Italiæ Gallice edito p. 157. Similiter Sandius in Appendice ad Hist. Eccles. p. 39. negat Laurentium Panciatichum sibi vel copiam hujus Epistolæ facere vel argumentum ejus indicare voluisse. Chrysostomo suppositam & post damnatum Nestorium scriptam contendit auctor libelli Avis importants à Mr. Arnaud p. 38. Confer Rich. Simonis Epistolas selectas p. 86. Natalis Alex. Sec. X. & XI. part. 3. p. 571. tribuit eandem Johanni Nestevtæ sive Jejunatori. Gardinerus quoque Wintoniensis eam Johanni Eleemosynario vel Johanni cuidam CPolitano juniori adscripsit. Sed ad Chrysostomum auctorem candide refert Elias du Pin, tantum explicatione commoda juvandam innuit.

Digitized by Google

XLIV. ISIDORI PELUSIOTÆ Epiſtolæ 2013. extiant Libris V. diſtinctæ, in quibus præter alia præclara occurrunt egregiæ variorum locorum S. Scripturæ explanationes. Libros tres primores quibus Epiſtolæ 1213. continentur, Græce cum verſione ſua & ſacrarum obſervationum Libris edidit *Iacobus Billius* Pariſ. 1585. fol. Quartum Librum Epiſtolarum 230 in ſua editione adjecit, latine vertit, & notas in omnes quatuor Libros ſubjunxit *Conradus Rittershuſius*. Heidelb. ap. Commelin. 1605. fol. Librum quintum Epiſtolas 570. complexum, in quarum centeſima quinquageſima tertia præcipit de recta ſcribendarum Epiſtolarum ratione, Græce edidit *Andreas Schottus* Antwerp. 1623. latine cum argumentis ſcholiiſque Rom. 1624. Græce & latine recuſum Francof. 1629. fol. Junctim omnes Libri quinqui excuſi Græce & latine Pariſ. 1638. fol. Latine exſtant tomo VII. Bibliothecæ Patrum edit. Lugd. *Petrus Poſſinus* Romæ A. 1670. 8vo. edidit collationes Iſidorianas, in quibus MStorum ope plura Iſidori loca emendat. Andreæ Schotti verſio Libri quinti ſæpe numero â ſenſu ſcriptoris aberrans emendationem deſiderat. Facundus Hermianenſis Iſidoro noſtro bis mille Epiſtolas tribuit: Sed Nicephorus Lib. XIV. c. 53. affirmat ab eo ſcripta decem millia Epiſtolarum, ex quibus tria millia teſte Suida fuere in loca Scripturæ, ſeptem millia varii argumenti. Neq; dubium quin ineditæ adhuc nonnullæ in variis Bibliothecis deliteſcant, v. g. inter illas 2000. quas in Bibl. Vindobon. teſtatur Lambecius exſtare Lib. I. p. 149. vel inter illas 1148. quas in Bibl. S. Marci Venetiis vidiſſe ſe refert Sixtus Senenſis Lib. IV. Bibl. S. præcipue cum initium primæ â Sixto notatum *ἐπειδὴ κυκλικόν ἐστι χρόνυ* nulli ex editis congruat, ut clariſs. Caveus in hiſtoria literaria annotavit. Vel denique inter illas 1600. quas in Codice Bibl. Cryptæ Ferratæ A. C. 986. exarato exſtare teſtatur Clariſſ. Montfauconus, Diario Italico p. 336. Chryſoſtomi doctoris ſui ſententias paſſim imitatum eſſe Iſidorum, variis exemplis docet Rittershuſius ſuis in Peluſiotam notis & in ſacris lectionibus Lib. IV. c. 16. ſeqq. Lib. V. c. 13. Lib. VI. c. 13. Lib. VII. c. 7.

XLV. CYRILLI ALEX. Epiſtolæ LXI. in editione Græco latina *Iohannis Auberti* Pariſ. 1638. fol. parte poſteriore Tomi quinti. Ex illis Epiſtolas XXX X. latine verterat *Wolfgangus Muſculus*, cujus translatio etiam in antiquioribus Cyrilli editionibus occurrit.

XLVI. THEODORITI Epiſtolæ CXLVI. cum *Iacobi Sirmondi* verſione, Tomo tertio operum edit. Pariſ. 1642. fol. Præter quas aliæ XV. exhibentur in auctario Theodoriti edente Johanne Garnerio, cum Epiſtolis variorum Epiſcoporum Pariſ. 1684. fol. Confer Epiſtolarum & Actorum

Digitized by Google

rum Synodi Ephesinæ Syllogen vulgatam à *Christiano Lupo* A. 1682. 4to. Lovanii, ex MSto codice, quem ab eo tempore à Romanis diligenter suppressum esse testatur Elias du Pin T. 4. Bibl. novæ Scriptorum Eccles. p. 112. editionis Amstelod.

XLVII. NILI CPolitani Epistolæ CCCLV. cum versione & notis *Petri Possini* editæ, Paris. 1657. 4to. & plurimis aliis Epistolis additis in quatuor Libros divisæ cum versione *Leonis Allatii* & ejus diatriba de Nilis Rom. 1668. fol & latine T. 7. & 27. Bibl. Patrum edit. Lugd. Pleræque potius excerpta sunt ex variis scriptoribus, quàm Epistolæ; ut notatum Cotelerio in notis ad Patres Apostolicos T. 1. p. 509. Binæ Nili Epistolæ recitantur in Synodo Nicæna II. Actione IV. Menologium 12. Nov. de Nilo: Ἐπιστολάς τε καὶ κεφάλαια συνθεὶς πλεῖστα.

XLVIII. PHOTII Patriarchæ CPolitani, qui medio sæculo nono post Christum natum floruit, Epistolæ CCXLVIII. disertæ, eruditæ & lectu dignissimæ. Cum versione & notis *Rich. Montacutii*, Londini A. 1651. fol. Epistola secunda ex his est celebris illa adversus Nicolaum Papam Circularis, quam integris libris impugnarunt Æneas Parisiensis, Ratramus, & cujus scriptum intercidit Odo. Epistola 207. ad Amphilochium Cyzici Metropolitanum continet judicium de Epistolarum scriptoribus præcipuis, quod upote ab hoc loco non alienum adjiciendum putavi. Οἱ μὲν ἄλλοι τοῦ ΠΛΑΤΩΝΟΣ λόγοι τοῦ πολιτικοῦ λόγου πεφύκασι γνώμονες, πλὴν εἴ τι καθ' ἐκλογὴν ὀνομάτων ἐνιαχοῦ παρημέληται. Αἱ δὲ τούτου Ἐπιστολαὶ ἴσον τε τῆς ἐκείνου λογιότητος καὶ τοῦ ἐπιστολιμαίου τύπου ἀπολείπονται. Αἱ δέ γε τοῦ ἈΡΙΣΤΟΤΕΛΟΥΣ τῶν μὲν ἄλλων αὐτοῦ γραμμάτων εἰσί πως λογοειδέστεραι, πλὴν οὐδὲ ταῖς Πλατωνικαῖς ἐξισάζουσι. ΔΗΜΟΣΘΕΝΟΥΣ δέ οἱ μὲν ἄλλοι πόνοι καὶ Ῥητόρων καὶ Κριτικῶν πληροῦσι τὰ στόματα, τὰς ἐπιστολὰς δέ οὐδὲν ἀμείνους εὑρήσεις τῶν Πλάτωνος. Τίσιν οὖν ἐπιστολαῖς ὁμιλητέον; καὶ τίσι τὸν ἐπιγνωσθέντα ἡμῖν διὰ τῆς τέχνης χαρακτῆρα ἐφαρμόζοντες τὴν γυμνασίαν συλλεξόμεθα; Ἔστι μὲν ἄλλο πλῆθος ἄπειρον. Ἔχεις δὲ ἵνα μηδὲ μακρὸν ᾖ σοι τὸ τῆς γυμνασίας στάδιον, τὰς εἰς ΦΑΛΑΡΙΝ ἐκεῖνον οἶμαι τὸν Ἀκραγαντίνων Τύραννον ἀναφερομένας Ἐπιστολάς, καὶ ἃς ΒΡΟΥΤΟΣ ὁ Ῥωμαίων στρατηγὸς ἐπιγράφεται, καὶ τὸν ἐν βασιλεῦσι φιλόσοφον (Marcum Antoninum potius intelligere videtur, quam ut Montacutius existimavit Julianum, Marci Antonini certe Epistolas cum Bruti Epistolis conjungit & tanquam normam characteris Epistolici Regii laudat Philostratus Epistola 1.) καὶ τὸν σοφιστὴν ἐν ταῖς πλείσταις scil. Ἐπιστολαῖς, male enim interpres eruditus qui reddit: *sophistam apud vulgus*, ac si esset ἐν τοῖς πλείστοις) ΛΙΒΑΝΙΟΝ. Εἰ δὲ βούλει σὺν τῷ χαρακτῆρι καὶ πολλῶν ἄλλων καὶ μεγάλων συλλέξαι ὠφέλειαν, ἀρκέσει σοι ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ὁ γλυκὺς, καὶ ἐκ κάλλους εἴ τις ἄλλος ἐργάτης ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ (Na-

zianzenus) καὶ ἡ ποικίλη καὶ τῆς ἡμετέρας αὐλῆς Μȣ͂σα ΙΣΙΔΩΡΟΣ (Isidorus Pelusiota, quem ἡμετέρας αὐλῆς vocat, ut Christianum distinguat ab Isidoro Ethnico, cujus vitam scripsit Damascius. Miror eximium interpretem qui vertit: *variata illa Isidori Musa qui ut nos Monachus fuit.* Metaphora αὐλῆς petita est ex Joh. X. 16.) ὃς ὥσπερ λόγων ὅτω δὲ καὶ ἱερατικῆς καὶ ἀσκητικῆς πολιτείας κανὼν ἐςὶ χρηματίζειν ἀξιόχρεως. Καὶ εἴ τις ἕτερος μετὰ τῆς ὁμοίας προαιρέσεως τὴν ἐκείνων ἰδέαν ταῖς ἰδίαις Ἐπιςολαῖς ἐνεδυναμώθη μορφῶσαι.

XLIX. THEOPHYLACTI Bulgarorum Archi Episcopi circa A. C. 1077. clari Epistolas LXXV. ab *Andrea Schotto* acceptas primus vulgavit. *Joh. Meursius* Græcè cum castigationibus Lugd. Bat. 1617. 4to. Latine convertit *Vincentius Marinerius* Valentinus, Colon. 1622. cujus versio recusa est in Bibliotheca Patrum edit. Lugdunens. Tomo XVIII.

L. Exstant denique Epistolæ octo THOMÆ MAGISTRI, cum versione latina editæ à *Laurentio Normanno* τῷ μακαρίτῃ Upsaliæ 1693. 4to. Ut prætercam Epistolas XI. sub *Dionysii Areopagitæ* nomine sæpius vulgatas, & *Simeonis* Magistri & Logothetæ cursus Epistolas IX. editas cum versione Allatii ad calcem libri de Simeonum scriptis Paris. 1664. 4. Feruntur etiam in Bibliothecis hinc inde delitescentes plures ineditæ Epistolæ tum ejusdem Thomæ Magistri, tum aliorum. Ut *Eustathii* Archi Episcopi Thessalonicensis & *Pselli** ad Eustathium, quas descriptas exstare memini apud Clariss. Frid. Rostgaardum: alias *Johannis Zonaræ*, *Nicetæ Scutariotæ*, *Theodori* ArchiEp. Cæsariensis, *Nathanaëlis Chumni* & *Georgii Gemisti*, quas memorat Labbeus Bibl. nov. MSS. p. 98. seq. *Georgii* sive *Gregorii* Rhetoris Antiocheni Epistolas laudatas Allatio diatriba de Georgiis p. 358. Epistolas *Georgii Nicetæ*, *Georgii Lecapeni* & *Andronici Zaridæ* Epistolas τεχνολογȣμένας XXXII. de quibus idem p. 359. 363. *Georgii Pachymeræ* Epistolas quas in Italiæ Bibliothecis delitescere pridem scripserat Gesnerus, licet idem Allatius p. 369. ullas se ejus unquam reperire potuisse negat. *Michaëlis Apostolii* Epistolas XLV. quæ teste Nessclio habentur in Bibliotheca Vindobonensi. *Joannis Tzetzæ* tres tantum Epistolæ cum quarta initio editæ sunt ad calcem Chiliadum. Sed longe plures è Codice MS. Bibliothecæ Regiæ Paris. descriptas servat Clariss. Neocorus. Ex his unam publicavit in notis ad Svidam in Λυκόφρων, & doctissimus Potterus in posteriore editione Lycophronis, è qua constat, Scholia sive commentarios in Lycophronem non esse Isaacii Tzetzæ sed Joannis, qui sub fratris nomine illas in manus hominum dedit.

CAPUT

* Pselli Epistolæ XXXIII. fuere in Bibl. Palatina teste Sylburgio p. 105. Catalogi MSS.

Digitized by Google

CAPUT XI.

De THEOGNIDE, PHOCYLIDE & *aliis quibusdam sententiarum Græcarum Auctoribus ac Collectoribus.*

De Theognide Megarensi. 1. *& ejus editionibus.* 2. *De Phocylide Milesio & carmine νουθετικῷ quod sub ejus nomine habemus.* 3 *Collectio sententiarum Græcorum Aldina, & obiter de vocibus variarum animantium Græce efferendis* 4. *Collectio Frobeniana.* 5. *Joach. Camerarii.* 6 *Jacobi Hertelli, repetita à Joh. Crispino & Joh. Commelino atque à Frid. Sylburgio recensita.* 7. *De Solone, Tyrtæo, Naumachio, Eveno utroque, Rhiano, Panyaside, Menecrate, Posidippo, Metrodoro & Simonide. ibid. Mich. Neandri variæ collectiones Gnomologicæ, & Jac. Du Porti Gnomologia Homerica.* 8. *Sententiæ Comicorum Græcorum XLII. à Guil. Morellio editæ.* 9 *Quinquaginta Comicorum sententiæ collectæ à Jac. Hertelio* 10. *H. Stephani Gnomæ Comicorum Græcorum & Latinorum.* 11. *Hug. Grotii excerpta è Tragicis & Comicis Græcis.* 12. *Poëtæ Græci minores editi â Radulpho Wintertono.* 13.

I.

THEOGNIS * è Megara, non Siciliæ (ut è Platonis 1. de legibus Suidas & alii) sed Atticæ, ut ex ipsius versu 781. ἦλθον μὲν γὰρ ἔγωγε καὶ εἰς Σικελήν ποτε γαῖαν probat Harpocration in Θεόγνις, & agnoscit Stephanus Byz in Μέγαρα. Joachimo Camerario viro paucis comparabili versus ille, Theognidis scriptis videtur ab aliquo fuisse insertus. ** Sed est & alter locus v. 772. Harpocrationis

* Hinc μεγαρικὸς ποιητὴς pro Theognide, apud Athenæum XIII. p. 559. Ceterum fuere & alii hoc nomine 1.) Theognis unus è XXX. Tyrannis Athenis, (Xenophon 2. Ἑλληνικ. Lysias Orat. XI.) idemque Tragicus subfrigidus, de quô in notitia Tragicorum. 2.) Theognis Demetrii Phalerei amasius Athen. Lib. XII. p. 542. 3.) Theognis cujus περὶ τῶν ἐν Ῥόδῳ θυσιῶν laudat Athenæus. 4.) Theognis sub Tiberio Constantino Imp. de quo Menander Protector in Excerptis p. 109. 149. edit. Hœschelii.

** Camerarius prolegom. ad Theognidem. Εἰ μὲν οὖν ἀναμφήριστον ἦν πεποιηκέναι ἐκεῖνα τῶν ἐπῶν τὸν Θεόγνιν, καὶ μὴ εἶναι παρενθήκην ἄλλου τινὸς αὐτὰ, σαφῶς ἐδείκνυτ' ἂν εἶναι ἔτι Μέγαρα τὰ τῇ Ἀττικῇ προσχωροῦντα πατρίδ' εἶχεν ὁ ποιητής. Νῦν δὲ φανερὸν ὅτι τὰ Θεόγνιδος ἐπιγραφὴν ἔχοντα ἔπη συναθροισμός τίς ἐστι ποιημάτων διαφόρων, περιαιρεθέντων δηλαδὴ ἐκ τούτων ἐκείνων ὅσα

tionis Stephanique ſententiam confirmans & Scaligero p. 94. ad Euſebium, Eliæ Vineto ac Erid. Sylburgio obſervatus, quo Megaram illam ſuam ab Alcathoo Pelopis F. conditam docet atque adeo Athenis vicinam ſe intelligere innuit. Floruit Theognis circa Olympiadem LVIII. (medio ſæculo ante Chriſtum natum ſexto) ut è Chronico Euſebiano Suidas in Θεόγνις, Φωκυλίδης & Φερεκύδης. Sed longe pôſt vitam produxiſſe eſt neceſſe, ut fortaſſe haud erraverit qui circa Olymp. LVIII. natum fuiſſe ſuſpicetur. Nam meminit Simonidis v. 469. & Onomacriti v. 503. & Medorum adventus ſub Dario Hyſtaſpis, Olymp. LXXII.

Μηδὲν τῶν Μήδων δειδιότες πόλεμον.

* Perſtringit cives ſuos qui Megaris fovebant partes Corinthiorum Cypſelidarum à Periandro Cypſelida v. 890. Scripſit ad eos quoque teſte Svida elegiam, qui è Syracuſarum obſidione ſunt ſervati, ante tyrannidem puta à Gelone Olymp. LXXII. 2. occupatam. Ex quibus ſingulis ratio temporis, quo vixit noſter, confirmatur. Genere nobili fuiſſe & Thebas miſſum in exilium cum uxore Argyri docet v. 1209. ſeqq. Exſtant ejus ΓΝΩΜΑΙ *ſententiæ* ſive præcepta egregia vitæ, ſingulari ſvavitate elegiaco carmine ſcriptæ Verſus 1238. in quibus ſæpiſſime affatur Cyrnum, quem à patre Polypæde Πολυπαΐδην vocat. Interdum alloquitur æquales Academum, Cleariſtum, Democlem, Onomacritum, Simonidem, Theotimum & Timagoram. Svidas teſtatur Theognin ſcripſiſſe ſententias verſibus Heroicis 2800. Et ad Cyrnum amaſium ſuum, Gnomologium carmine elegiacô: Et alias ὑποθήκας παραινετικὰς, in quibus obſcœna nonnulla. Ex his duobus opuſculis poſtremis videatur coaluiſſe quod habemus poëma obſcœnis quidem reſciſſis & illorum loco inſertis aliis, vel hiatu relicto. Eſt enim quando parum dicta cohærent, & cum eadem diverſis locis repetuntur, ſunt & nonnulla quæ ab aliis tribuuntur Soloni vel Tyrtæo vel Eveno Pario, aut inter Phocylidea leguntur, ut Camerario & Sylburgio animadverſum. Neque vero Dorica utitur dialectô Theognis ut legas in Cenſuris Thomæ Pope Blount, ſed Jonica. Paſſim allegatur à veteribus, ut Platone, Xenophonte, Ariſtotele, Plutarcho, Athenæo, Dione Chryſoſtomo, Stobæo aliiſque. Meminit etiam Iſocrates p. 44. Orat. ad Nicoclem. Poëtam veterem ac prudentem vocat Am-

ὅσα τινὸς αἰσχρολογίας ἔχεσθαι ἔδοξεν καὶ ἀντὶ τούτων ἐμβληθέντων ἄλλων. Διὸ καὶ ἀσυνάρμοστά ἐστι τὰ πλεῖστα, καὶ τὰ αὐτὰ ἀνακολουθικῶς παλιλλογεῖται. Ὅτι δὲ καὶ Σόλωνος καὶ Εὐήνου καὶ Τυρταίου ἔπη κατεμέμικτο τοῖς Θεογνιδείοις, σαφῶς ἐνδείξομεν ἐν τοῖς ὑπομνήμασι.

* v. 792. adde Scalig. ad fragmenta Græcor. p. 48.

Ammianus Marcellinus XXIX. 5. *Antisthenis* περὶ Θεόγνιδος memorat Laërtius VI. 16.

Editiones Theognidis.

II. *Græcè* luculentis typis unà cum Theocrito, Hesiodo, Pythagoræ aureis, Phocylide, Catone Planudis & aliis quibusdam Gnomicis primùm prodiit Venet. 1495. fol. apud Aldum Manutium.

Cum fabulis Æsopi &c. Basil. 1521. 8. apud Joh. Froben.

Cum Pythagoræ, Phocylidis, Solonis, Tyrtæi, Simonidis, Eveni Parii & Callimachi quibusdam carminibus & *Joachimi Camerarii* eruditis commentariis Græcis, præcipue in Theognidem. Basil. apud Oporinum 1551. & 1555. 8. Usus est Camerarius quinque Codd. MSS.

Inter Poëtas Græcos Principes H. Stephani Paris. 1566. fol. typis luculentis & nitidissimis.

Latine verterunt, prosâ *Elias Vinetus*, *Philippus Melanchthon*, & *Mich. Neander*: versu *Iacobus Sebeckius* & cujus nescio an edita est interpretatio, coætaneus Scheckii *Cyriacus Lindemannus*. Etiam *Eobanum Hessum* aliquando hoc molitum, sed destitisse ab incepto, deterritum depravatione codicum græcorum, testatur Camerarius, quem vide præf. ad Theognidem & Epistola ad Lindemannum p. 189. Epist. posthum. Pythagoras, Phocylides ac Theognis carmine latino expressi *Petrejo Tiara* auctore. Franequ. 1589. 8.

Græcè & latinè Paris. 1554. 4. apud Morell. & 1553. 8. Antwerp. apud Plantin. 1577. 8. & cum Hesiodo, Theocrito, Moscho, Musæo & Gnomicis Paris. 1628. 8. Præterea in corpore Poëtarum per Jac. Lectium Genev. 1607. fol. & inter Gnomicos Genev. 1613. 8.

Cum versione & scholiis *Eliæ Vineti* Paris. 1543 & Basil. 1550. cum Metaphrasi Poëticâ Theognidis per *Jacobum Sebegkium.*

Cum versione & scholiis Eliæ Vineti, aliis Gnomicis adjuncta translatione Jac. Hertelii, & in Phocylidem ac Pythagoram scholiis *Viti Amerbachii* selectis, Genev. apud *Joh. Crispinum* 1569. & 1584. 12.

Cum versione, prolegomenis & *Commentariis Mich. Neandri* Soraviensis Basil. 1559. 4. & Lips. 1577. 4. in ejus opere aureo, parte I,

Cum *Philippi Melanchthonis* versione recusa Lond. 1639. 8.

Cum scholiis græcis & notis Joach. Camerarii ex recensione *Wolfg. Seberi* Lips. 1603. 8.

Cum versione Eliæ Vineti & scholiis castigationibusque *Frid. Sylburgii*, Heidelb. 1596, 8. apud Commelin. cujus nonnullæ castigationes

in præf. ad Hœschelium præmissæ. Repetita editio Francof. 1603. 8. Ultraj. 1651. 12.

Cum versione Eliæ Vineti scholiisque & *Iac. Schegkii* Metaphrasi; additis aliis Gnomicis à *Iac. Hertelio* Curiensi collectis cum ejusdem prosaria & aliorum poëticâ translatione. Basil. 1561. Lips. 1600. Helmst. 1668. 8.

In *Iohannis Vorstii* Apospasmatiis selectis Poëtarum Græcorum, Berolini 1674. 8. cum latina versione, præter Librum sextum Iliados & Hesiodi ἔργα καὶ ἡμέρας, occurrunt Theognidis quæcunq; supersunt (quibus alienum aliquid assutum esse Vorstius quoq; suspicatur) Pythagoræ aurea carmina, Phocylidis poëma, Pindari Olymp. Od. 1. & Pythionicor. Od. 7. Nemeonic. Od. 2. & Isthmionic. Od. 3. Euripidis Hecuba, pars ex Ajace flagellifero Sophoclis, Æschyli Prometheo vincto & Pluto Aristophanis. Theocriti Idyllium 4. 9. 16. & 17. Moschi 4. Bionis 5. & 6. Pars ex Arati phænomenis, Argonauticis Apollonii, Callimachi hymnus in Jovem, Particula ex Perigiesi Dionysii (quem sub Antonino Caracalla vixisse perperam tradit) & Oppiani Cynegeticis, tum XXXVIII. selecta Epigrammata ex Anthologia Maximi Planudæ.

David Hœschelius Gnomicorum atque adeò Theognidis ἔκδοσιν meliorem ad 3. MSS. codices meditatus est, ut didici ex epistolis Gudianis p. 188. Miserat & nonulla ad Sylburgium, sed quæ periisse ille sibi conqueritur in limine suarum animadversionum. Hodie editionem novam Theognidis accuratam cum notis, molitur Dresdæ Amicus noster Vir Cl. *Johannes Gideon cellius*. Sententias quasdam ejusdem Poëtæ cum dogmatis moribusque Judaicis congruentes notavit Joh. Henricus Ernesti, Professor Lipsiensis, ad calcem Exercitationis de Pharisaismis in Libris profanorum Scriptorum occurrentibus. Lips. 1690. 12.

III. PHOCYLIDES Milesius Philosophus, Theognidis æqualis fuit, ut post Eusebium Suidas testatur; Sane ab Isocrate, Plutarcho, Dione 2. de regno p. 19. & aliis junctim laudatur cum Theognide. Isocrates Orat. ad Nicoclem: σημεῖον δ' ἄν τις ποιήσατο τὴν Ἡσιόδου καὶ Θεόγνιδος καὶ Φωκυλίδου ποίησιν. Καὶ γὰρ τούτους φασὶ μὲν ἀρίστους συμβούλους γεγενῆσθαι τῷ βίῳ τῶν ἀνθρώπων. Idem Suidas ei tribuit ἔπη & ἐλεγείας tum παραινέσεις sive γνώμας quas ait à quibusdam inscripta κεφάλαια sive *capita exhortatoria*. Etiam Phocylidis carmina μελῳδηθῆναι olim non minus quàm Homeri, Hesiodi, Archilochi ac Mimnermi, testatur Chamæleon apud Athenæum Lib. XIV. Exstat sub Phocylidis nomine hodieque *carmen* νουθετικὸν versuum 217. elegantissimis sententiis refertum. Sed præter Scholiasten Alexipharmacon Nicandri qui versum 160. una cum tribus proximis allegat, nemo

Digitized by Google

mo fere veterum quicquam ex eo profert: non Justinus, non Clemens, Eusebiusvè aut Theodoritus, qui tantô studiô Ethnicorum dicta cum Judæis vel Christianis dogmatis conspirantia collegerunt, qualia ex hoc carmine siquidem illis innotuisset quàm plurima afferre potuissent. Contra quæ è Phocylide laudant Plato, Aristoteles, Strabo, Lucianus, Dio Chrysostomus, Plutarchus, Clemens Alex. & Stobæus, in νουθετικῷ nostro frustrà quæres. Itaq; Josephus Scaliger ad Eusebium p. 96. *Noli*, inquit, *putare hoc carmen illius Phocylidæ esse, sed ἀνωνύμου Christiani. Et fortasse fuerit idem auctor cum illo Naumachio, qui Christianum carmen νουθετικὸν scripsit de Virginitate. Neque vero puto ullius veterum carmen exstare, quod cum Poësi hujus Phocylidis, si modo ei nomen id fuit, aut elegantia, aut nitore, aut cultu verborum conferri possit.* Scaligeri judicio subscribunt Daniel Heinsius Exerc. Sacr. ad Hebr. IV. 12. & ad Theocritum p. 20. Huetius demonstrat. Evangel. p. 113. & 608. & Alnetan. quæst. p. 136. Vossius de Poëtis Græcis p. 22. & de Philosophia p. 146. Joh. Reiskius p. 67. de Sibyllinis, Georgius Calixtus de resurrectione carnis §. 6. Marquardus Freherus p. 64. parergon: ut Barthium, Taubmannum, aliosque præteream. Vetustissimi scriptoris *Judæi* gnomas, sub Phocylidis nomine legi contendit If. Vossius de Sibyllinis oraculis. c. 5. quæ sententia probatur Joh. Fello Oxoniensi Episcopo in notis ad Cypriani Lib. I. adversus Judæos p. 27. Sed non facile mihi persuaserim à Judæo scriptum v. 35. ἔστωσαν ὁμότιμοι ἐπήλυδες ἐν πολιήταις, neque constat inter Judæos frequentatum criminis genus de quo v. 202. neque adeò multa video in Phocylidis carmine, quæ non potuerint ab Ethnico scribi æque atque à Judæo vel Christiano, sive ut auctor Græcorum in Phocylidem Jamborum, χελιστομύστῃ. Nam quod de morticinio non edendo Scaliger objicit è v. 132. 137. seq. notum est Pythagoricis quoque illud inter prohibita fuisse, vel è Laërtii VIII. 33. Ità quam plurimis aliis Mosaicis institutis consenserunt Ægyptii & Græci, ne alias gentes jam commemorem, ut ostensum Viris Clariss. Spencero in opere de legibus Hebræorum, Marshamo in Chronico canone & Grotio ac Clerico commentariis in Pentateuchum. Resurrectionis dogma v. 97. seqq. neutiquam ita à Phocylide declaratur, ut non possit de Metempsychosi exponi, neque clariùs adstruitur, quàm in hisce Epicharmi:

Συνεκρίθη καὶ διεκρίθη
Καὶ ἀπῆνθεν ὅθεν ἦνθε πάλιν
Γᾶ μὲν εἰς γᾶν, πνεῦμα δ' ἄνω. Apud Plutarch. in consolat. ad Apollon.

Vel in Euripidis, Chrysippo:

Χωρεῖ δ' ὀπίσω τὰ μὲν ἐκ γαίας
φύντ' ἐς γαῖαν τὰ δ' ἀπ' αἰθερίου
βλαστόντα γονῆς εἰς οὐράνιον
πόλον ἦλθε πάλιν.

Clausulam quoque carminis Phocylidei Christiano homine parùm dignam esse observat elegans scriptor Historiæ operum eruditorum Henricus Basnagius Bellovallius A. 1699. p. 183.

Ταῦτα δικαιοσύνης μυστήρια οἷα βιεῦντες
Ζωὴν ἐκτελέοιτ' ἀγαθὴν μέχρι γήραος οὐδοῦ.

Alia, inquit Basnagius, *præmia pietatis proposita fuissent ab auctore Christiano.*

Cæterum quod Svidas auctor est κεφάλαια Phocylidis è Sibyllinis surrepta fuisse, ita verum esse comprobatur, ut in Sibyllinorum codicibus quibusdam MSS. libro secundo multi legantur versus, qui αὐτολεξεὶ iidem occurrunt etiam in Phocylideis. Vide editionem Græcolatinam Sibyllinorum Parisiensem p. 405. seqq. Sed & Lib. III. p. 235. Versus:

Κ' οὐ φιλοχρημοσύνη τις γ' ἢ κακὰ μυρία τίκτει respondet Phocylidis v. 38. & libro 5. Sibyllin. p. 335.

Οὐδὲ γαμοκλοπίαις καὶ παίδων κύπρεις ἀθέσμῳ efformatus est è Phocylidis versu primo. Hoc enim malo credere, Phocylidea Sibyllinis inserta esse, quam contrà. Codicem MS. Phocylidis antiquissimum, in quo versus plerique inediti, memorat Labbeus Bibl. nov. MSS. p. 372. Solet carmen hujus Poëtæ plerumque Theognidi subjici, quamobrem ad illius editiones paulo antè notatas lectorem remitto. Primus liber Græce in Gallia excusus Parisiis. A. 1507. 4. curante Francisco Tissardo apud Guil. Gurmontium prodiit hoc titulo: *In hoc volumine contenta: Alphabetum Græcum, Regulæ pronunciandi Græcum. Sententiæ septem Sapientum. Opusculum de invidia. Aurea carmina Pythagoræ. Phocylidæ poëma admonitorium. Carmina Sibyllæ Erythrææ de judicio CHRISTI venturo. Differentiæ Vocum succincta tractatio.* Vide A. Chevillierium de origine typographiæ Parisf. p. 249. qui p. 251. & 253. memorat & Gnomologiam h. e. Theognidem, Phocylidem &c. excusam Parisf. 1512. curante Hieron. Aleandro. Latina prosa vertit præter *Iacobum Hertelium*, *Vitus Amerbachius* & commentario illustravit Argentorat. 1539. 1561. 8. Lipsf. 1594. 8. Prodiit etiam Græce & latinè per *Ioh. Setzerium*, Hagenoæ 4. & Basil. 1547. 8vo. & versibus redditum Elegiacis à *Steph. Rigelio*, Nissæ, 1561. 8. Phocylidis Poëma & Pythagoræ aurea carmina Græce & latine *cum indice Græco omnium verborum phra-*

sium-

Digitized by Google

stumque & altero locorum communium, additis *Ioach. Camerarii scholiis Grecis*, & notis *Wolfg. Seberi*. Lipſ. 1604. 8. Hiſpanicè tranſtulerat Judæus celebris *Menaſſe ben Iſraël* & cum notis edere voluit teſte Theoph. Spizelio. p. 383. coronidis Philologicæ ad ſacra arcana Bibliothecarum retecta. Gallicè prodiit Bruxellis A. 1699. 12mo. hoc titulo:

Les preceptes de Phocylide traduits du Grec avec des pensées & des peintures critiques de ce siecle, & une dissertation sur la bisarrerie des Hommes par Mr. -- del Academie Francoise.

IV. Non ab re fuerit hoc loco recenſere collectiones varias ſcriptorum Gnomicorum & ſententiarum è pluribus græcis vetuſtis ſcriptoribus, recentiorum induſtriâ congeſtarum, & in lucem editarum. Primus *Aldus Manutius* Venet. 1494. fol. typis luculentis, cum Heſiodo, Theocrito, Theognide & Phocylide edidit Catonis diſticha a) a Maximo Planude Græcis Hexametris expreſſa, Sententias ſeptem ſapientum, b) Varia adverſus invidiam eleganter dicta & cogitata: *Setentias jambicas* c) *monoſtichas* è variis poëtis collectas ſub titulis alphabeti ordine digeſtis εἰς ἀγαθοὺς ἄνδρας, εἰ ἀλήθειαν &c. Pythagoræ aurea carmina, Acroſtichin Sibyllinam ex Euſebio, & Διαφορὰν φωνῆς, ſive expoſitionem verborum quibus Græci ſonos variarum rerum & voces variorum animalium exponunt, quam hoc loco integram ſubjiciam: ἐπὶ κύκνου ᾄδειν, ἐπὶ ἀηδόνος πρετίζειν, ἐπὶ τέττιγος ἠχεῖν, ἐπὶ κίχλης κιχλίζειν, ἐπὶ κορώνης καὶ κοράκων κρώζειν, ἐπὶ σφηκὸς καὶ μελισσῶν βομβεῖν. ἐπὶ πυρὸς βρῶμος, ἀνέμων πάταγος, χάλων συριγμός. Ἐπὶ ἀνθρώπων κεκραγέναι, ἐπὶ κυνῶν ὑλακτεῖν (latini *birrire*, *rabire*) ἐπὶ λύκων ὠρύεσθαι, κυρίως δὲ καὶ ἡ τῶν κυνῶν φωνὴ ὠρυγή. Ἐπὶ προβάτων βληχᾶσθαι, ἐπὶ βοῶν μυκᾶσθαι, Ἐπὶ ἵππων χρεμετίζειν, ἐπὶ ὄνων βρωμᾶσθαι, λέγουσι δὲ καὶ ὀγκᾶσθαι, ἐπὶ λεόντων βρυχᾶσθαι, ἐπὶ ἄρκτων καὶ παρδάλεων ὁμάζειν,

a) Hæc poſt Planudem Græce verterunt *Matthæus Zuberus*, *Joh. Mylius* Libenrodenſis & feliciſſime *Joſephus Scaliger*, qui etiam ſelectas ſententias Publii Syri totidem verſibus Græcis reddidit. Vide quæ notavi in Bibliotheca latina.

b) Sententias haſce præter Laërtium lib. 1. tradunt Hyginus fab. CCXXI. Clemens 1. Strom. p. 300 Auſonius p. 270. ſeq. edit. Jac. Tollii, Sidonius carmine 15. Scholiaſtes Luciani T. I. p. 34. &c. A. *Leonhardo* quoque *Lycio* ſeptem Sapientum ſententiæ Græcè & latine editæ ſunt cum notis Lipſ. 1562. 8. collectæ ex variis ſcriptoribus Demetrio Phalereo & *Soſiada* apud Stobæum, Plutarcho conviv. 7. Sapient. Laertio, Auſonio atque recentioribus Alciato & Joach. Camerario. Pro Periandro Corinthio tyranno alii ſeptem ſapientibus annumerarunt Myſonem Cæneum (Χηνεὺς dicitur in Platonis Codicibus, Protagora p. 295.) vel Pherecydem Syrium, vel Acuſilaum Argivum, vel Anacharſin Scytham, vel Cretenſem Epimenidem. Vide Clementem 1. Strom. p. 299.

c) Haſce ſententias quingentas amplius cum latina verſione qualicunque ſua ſeparatim edidit *Othmarus Nachtgall* Argentinus. Argentorati 1515. 4.

ζειν, ἐπὶ ὄφεων καὶ δρακόντων συρίζειν, ἐπὶ ἀετῶν κλαγκάζειν, ἐπὶ ἀλεκτρυόνων κοκκύζειν καὶ ἠχεῖν, ἐπὶ χοίρων γρυλίζειν καὶ γρύζειν, ἐπὶ περδίκων κακκαβάζειν, ἐπὶ γλαύκων κακκιβάζειν καὶ κλώζειν, ἐπὶ ὀρνίθων κακκάζειν, ἐπὶ ἁμαξῶν τετριγέναι. Dolendum est Isaaci Casauboni diatribam de vocibus animaliũ intercidisse qua scriptor eruditissimus testatur* se opes Græciæ hujus generis in vocibus non segniter contulisse cum paupertate sermonis latini. Vide interim Cæsarium quæst. LXXVIII. p. 218. Carmen de philomela quod Ovidio tribuitur, Joach. Camerarium in commentariis utriusque linguæ p. 198. seqq. Joh. Textoris Officinam p. 280. seq. Andream Schottum Lib. II. c. 51. Observatt. human. Samuelem Bochartum in limine Hierozoici, Jul. Cæs. Bulengerum de venatione Circi cap. 20. Frid. Hofmanni Epigrãmata p. 158. seqq.

V. Alteram longe copiosiorem collectionem Gnomicorum è MSto Codice descriptam ad *Hieron. Frobenium* misit *Matthæus Aurogallus*, quæ cum Callimachi hymnis græcisque in illos scholiis lucem adspexit Græce Basil 1532. 4. à pag 69. usque ad p. 245. De hac ita scribit *Sigismundus Gelenius* in præfatione ad Carolum Utenhovium: *Levius certe ferretur Menandri desiderium, si vel unica ejus fabula exstaret. Quando vero aliter fatis visum est, quid vetat minutissimas quoque tantorum ingeniorum reliquias toto complecti pectore, maxime si tales sint, ut ob sui pretium non una cum cæteris periisse videantur, perinde ac si ex incendio quopiam horribili gemmæ duntaxat unionesve incolumes eripiantur. In quo genere non memini me quicquam videre conferendum Gnomologiæ, Callimacho in hac editione subjunctæ, ex celeberrimis quibusque Poëtis, Oratoribus ac Philosophis ante bibliothecarum panolethriam excerptæ. Habentur quidem non pauca priscorum poëmatum fragmenta apud Athenæum, sed ea magis ad exhilarandum comicis salibus lectorem, quàm ad instituendam vitam moresve formandos accommoda. Prodierunt jampridem Græci senarii gnomici* (ab Aldo, ut jam notabam, editi) *sed magis opinor vulgo olim jactati quàm ex veterum monumentis collecti. At hic mira in omnibus sententiis utilitas, in plerisque haud minor majestas quam in illis quæ in Delphico sacrario scriptæ memorantur: sunt quæ nec Ecclesiarum quidem parietes dedecere possint. Varietas vero tanta, ut plus centum auctores habeant.* Elenchus scriptorum è quibus sententiæ excerptæ sunt libro præmissus ita se habet: Ἀγάθων. Ἀγησίλαος. Αἰλιανός. Αἰσχίνης. Αἰσχύλος. Ἄλεξις. Ἀλκαῖος. Ἄμφις. Ἀνακρέων. Ἀναξάμαρους. ** Ἀναξανδρίδης. Ἀναξιμένης. Ἀνάχαρσις. Ἀντίγονος. Ἀντισθένης.

* Casaub. in notis ad Antonium Getam Ælii Spartiani.

** Versus qui sub Anaxamarydæ nomine leguntur in hac collectione p. 116. apud Stobæum in florileg. tit. 68. ὅτι οὐκ ἀγαθὸν τὸ γαμεῖν, exstant sub nomine Anaxandridis, Incipiunt: ὅστις γαμεῖν βουλεύετ' οὐ βουλεύεται ὀρθῶς &c.

νης. Ἀντιφάνης. Ἀπολλωνίδης. Ἄρατος. Ἀριανός.* Ἀρίσταρχος. Ἀριστοτέλης. Ἀριστοφῶν. Ἀρίστων. Ἀρχίλοχος. Ἀστυδάμας. Βακχυλίδης. Βίας. Βίων. Βροῦτος. Δημόκριτος. Δημόνικος. Δημοσθένης. Δίφιλος. Εἰρήνη.** Ἐπίκουρος. Ἐπίχαρμος. Ἐρασίστρατος. Ἐρατοσθένης. Ἕρμαρχος.*** Εὔηνος. Εὔπολις. Εὐριπίδης. Εὐσέβιος. Εὐφορίων. Εὔφρων. Ζήνων. Ἡλιόδωρος. Ἡνίοχος. Ἡρόδοτος. Ἡρώδης. Ἡσίοδος. Θαλῆς. Θέογνις. Θεόγονος. Θεοδέκτης. Θεόκριτος. Θουκυδίδης. Ἱέραξ. Ἱππόθοος. Ἱπποκράτης. Ἱππῶναξ. Ἰσαῖος. Ἰσοκράτης. Καλλίμαχος. Καλλῖνος. Καρκῖνος, Κάτων. Κλεάνθης. Κλεινίας. Κλείταρχος. Κλεόβουλος. Κράντωρ. Κράτης. Λεωνίδης. Λυκοῦργος. Λυκόφρων. Λυσίας. Μένανδρος. Μενεκράτης. Μητρόδωρος. Μίμνερμος. Μοσχίων. Μόσχος ὁ Σικελός. Μουσώνιος. Ναυμάχιος. Νεοπτόλεμος. Νεόφρων. Νικόλαος ὁ Δαμασκηνός. Ξενοφάνης. Ξενοφῶν. Ὄβριμος. Ὀλυμπιάς. Ὅμηρος. Πανύασις. Πειρίθοος. Πείσανδρος. Πίνδαρος. Πιττακός. Πλάτων. Πλούταρχος. Πολύαινος. Πολυΐδης. Πομπήϊος μακρός. Πορφύριος. Ποσίδιππος. Πυθαγόρας. Πυθίας. Ῥαδάμανθυς. Σαπφώ. Σερῖνος. Σιμωνίδης. Σόλων. Σοφοκλῆς. Στάσιμος. Σωκράτης. Σώπατρος. Σωσίθεος. Σωτάδης. Σωτίων. Τέλης. Τιμοκλῆς. Τυρταῖος. Ὑπερίδης. Φαβωρῖνος. Φάλαρις. Φανοκλῆς. Φερεκράτης. Φιλέας. Φιλήμων. Φίλων. Φιλήτας. Φιλιππίδης. Φιλίσκος. Φωκυλίδης. Χαιρήμων. Χείλων. Χείριλος. Sententiæ ex his ſcriptoribus verſu & proſa collectæ exhibentur ſub titulis, literarum ordine digeſtis: Περὶ αἰδοῦς, περὶ ἀναιδίας, περὶ ἀδικίας, περὶ ἀκρασίας, περὶ ἀληθείας, περὶ ἀνεξικακίας, περὶ ἀφροσύνης, περὶ ἀπορρήτων, περὶ ἀσωτίας, περὶ ἀφροδίτης καὶ ἔρωτος. &c. Cæterum facile apparet conferenti, hanc collectionem ſententiarum integram ſelectam eſſe neſcio quo auctore è florilegio *Iohannis Stobæi* tunc nondum edito, de quo perinde ut de *Antonii*, *Maximique* & *Ioh. Damaſceni* ſimilibus Collectaneis dixi infra Libro V. Nam *Ori* quidem ſive *Orionis* συναγωγὴ γνωμῶν ſive ἀνθολόγιον Svidæ memoratum diu eſt quod intercidit.

VI. In præſenti paucis commemorandus *Joachimus Camerarius* eſt, vir ſummus, à quo præter editionem Theognidis Phocylidiſque ſupra à me laudatam, cui Pythagoræ aurea carmina, tum Solonis, Tyrtæi, Simonidis

* Verſus Hexametri ἢ ἄρα δὴ &c. ſub Ἀριανοῦ nomine in hac collectione p. 85. obvii, apud Stobæum tit. 4. περὶ ἀφροσύνης tribuuntur Rhiano.

** Verſus bini Hexametri ſub εἰρήνης nomine exſtant in hac collectione p. 157. τοῦτο κεν εἰς ἀΐδαν &c. qui apud Stobæum tit. 119. περὶ θανάτου p. 486. edit. Grotii tribuuntur incerto. In aliis Stobæi editionibus nomina ſcriptorum hoc loco ut in aliis paſſim plane ſunt perturbata.

*** Stobæi codicibus Ἕρμαχος. Pro Στάσιμος alii Στασῖνος.

nidis, & Callimachi quædam adjunxit, adolescentum studiis etiam commendatus fuit libellus alter Gnomologicus Græcolatinus, excusus Lipsiæ in 8. Inter alia in hoc Græce & latine quamvis sine nomine auctoris offendes * narrationem de gentibus Indiæ & Bragmanibus, quam postea vertit ac velut ante ineditam sub vero *Palladii* ** nomine cum Ambrosio de moribus Bragmanum & Anonymo de Bragmanibus Græce ac latine vulgavit Eduardus Bissæus, Lond. 1668. 4. Omitto ejusdem Camerarii, à quo etiam Sirachidis sententiæ castigatæ & versione ac notis illustratæ sunt, ἀεθμολογίαν ἠθικὴν, & disticha sacra ac moralia præceptaque honestatis vulgata Argentorati 1568. 8.

VII. Sed & *Iacobus Hertelius* Curiensis Sententias variorum Poëtarum veterum cum ex aliis tum è Stobæo maxime collegit & latina prosa vertit Τὰ τῶν παλαιοτάτων ποιητῶν γνωμικὰ ποιήματα σωζόμενα. Basil. 1561. 8. & frequenter recusa, ut Lips. 1600. Helmst. 1608. 8. In hac collectione præter Theognidem cum versione Vineti & notis, Phocylidemque de quibus jam dixi, continentur Pythagoræ aurea carmina a) Fragmenta ex elegiis *Solonis* b) & ejusdem sententiæ quædam

* Hanc observationem fateor me debere Clarissimo Viro *Samueli Knauthio*, qui Witebergæ mihi aliquando versanti ejus rei fidem fecit producto statim libro, ut ipse est λειψάνων Camerarianorum indagator diligentissimus. Ad eum potissime recurrent si qui editionem Operum Camerarii in se suscipere cogitaverint, quod Andreæ Schotti quondam consilium fuisse à Thoma Segeto vehementer ac merito probatum intelliges ex hujus literis ad Jungermannum, datis IX. Dec. A. 1606. ad calcem Hottomannianarum p. 463.

** Lubens assentior Rev. Viro Guil. Caveo, qui parte 2. Hist. literar. Palladium hunc eundem esse docet cum eo cui Johannis Chrysostomi Vitam ab Emerico Bigotio Paris. 1680. 4. editam & Historiam Lausiacam debemus. Nam & in codice Colbertino 973. post Lausiacam Historiam descripta legitur * teste Cangio.

a) De his infra cap. XII. quemadmodum de Demophili, Democratis, Sixti & Secundi Pythagoræorum sententiis cap. XIII.

b) Solonis scripta qui Archon exstitit Athenis Olymp. XLVI. 3. fuerunt (præter leges de quibus infra cap. XIV.) δημηγορίαι, εἰς ἑαυτὸν ὑποθῆκαι, ἐλεγεῖα adversus Pisistrati tyrannidem. Diodor. Sic. XIX. 1. tum ad Cypranorem Regem aliaque, τὰ περὶ Σαλαμῖνος versibus elegis centum, τὰ περὶ τῆς Ἀθηναίων πολιτείας Poëmate Heroico versibus 5000. ἴαμβοι καὶ ἐπῳδοί. Vide ad Laërt. I. 61. Meursium in Solone c. V. & in Bibliotheca Attica. Mnesiphilus Solonis ζηλωτὴς sive discipulus quem Themistocles frequentavit teste Clemente 1. Strom. p. 302.

dam. Fragmenta *Tyrtæi* c) *Naumachii* d) & *Mimnermi* e) Sententiæ nonnullæ *Callimachi*, f) *Eveni Parii*, g) *Rhiani* h) *Eratosthenis* i) *Pan-*

c) *Tyrtæus* Atheniensis, junior Licurgo, Solone antiquior, in bello Messenio circa Olymp. *XXV.* (Svidas *XXXV.*) ab *Atheniensibus* missus Spartanis dux, cujus anapæstis (Valesf. ad Ammian. *XXIV.6.*) & elegis ad virtutem bellicam excitati victoriam reportarunt. Vide Lycurgi Orat. adversus Leocratem p.167. seq. Strabonem VIII. p.362. Justinum III. 5. & *Pausaniam* Messenicis. *Ampelium* c.14. ubi male *tertiusque*, pro *Tyrtæus*. Scholion Græcum ad Dionem 2. de regno p.24. & Tzetzam Chil. 2. hist. 26. qui προτρεπτικὰ πρὸς πόλεμον ἀσμάτων μέλη vocat. Ex Tyrtæi εὐνομίᾳ quam laudat Aristoteles V.7. Polit. videntur petiti versus quos producit Plutarchus in Lycurgo f.43. Plura de Tyrtæo leges apud Franciscum Floridum Sabinum III. 10. lect. subcesiv. T.1. facis artium Gruterianæ p. 1213. seq. Meursium ad Hesych. illustrem p.207. seq. & in Miscellaneis Laconicis II.3. & IV. 17. Vossium *III.* Inst. Poët. p.53. Fragmenta Tyrtæi, Mimnermi & Simonidis diligentius collegit *Fulvius Ursinus* post carmina IX. illustrium fœminarum, Antvv. 1568. 8. Svidas Tyrtæum ait scripsisse πολιτείαν Λακεδαιμονίοις, καὶ ὑποθήκας δι' ἐλεγείας, καὶ μέλη πολεμιστήρια βιβλία έ. Meminit & Dio Chrysost. *XXVI.* p.440. & Plutarch. Cleomene pag. 805.

d) *Naumachii* versus in laudem virginitatis & de officiis probæ uxoris ante Arsenium produxit Stobæus. Videtur Christianus esse Erasmo, Gyraldo, Scaligero, Vossio aliisque licet nihil illius legere me memini, quod non ab Ethnico Poëta proficisci potuerit. Exstant & versiculi ejus in vituperationem divitiarum Nescio diversus ne fuerit à Naumachio Medico Epirota Galeni æquali cujus mentio apud Svidam in Φιλάγριος, & Proclum MS. in *X.* Platonis de Rep. quo in loco ait eum vixisse temporibus suorum πάππων. Vide Alex. Morum ad Johann. XI. 39.

e) Solonis æqualis hic fuit. Vide Laërtium I.60. Colophonius, inventor Pentametri, qui ideo *Mimnermi versus* dicitur apud Propertium 1.9. Meminit Mimnermi Hipponax apud Plutarchum lib. de Musica p.1134. Gyraldus *Mnemermum* vocare mavult ratione levissima ductus contra veterum Codicum testimonia. Fragmenta ejus à *Fulvio Ursino* collecta esse jam dixi. Vide præterea *A.* Schottum II. 52. Obs. Human. Et quæ viri docti ad Ælian. XII. 36. *Var.*

f) De Callimacho infra Lib. *III.* suo loco.

g) Duos Evenos Parios Elegiographos fuisse tradit Eratosthenes apud Harpocrationem. Alter horum, (junior ut existimo, quem solum γνωρίζεσθαι sive celebritatem assecutum scribit Eratosthenes) Socratis æqualis fuit. Plato in Apologia Socratis & in Phædone, Aristoteles *VII.* 11. Nicomacheor. & *V.* 5. Metaphys. &c. Plutarchus quæst. Platon. pag. 616. Evenum ἐν τοῖς εἰς Εὔνομον ἐρωτικοῖς Artemidorus Lib. I. c. 5. Cum Aristide Milesiarum scriptore conjungit Arrianus Epictetear. *IV.* 9. Apud auctorem fragmenti Censorino subjecti c. 8. pro Evemero Evenum reponit Nic. Loënsis *IX.* 1. Epiphyllidum. Vide & Politianum c. 26. Misc. ubi Ovidii locum ex Eveno expressum notat. Eveni nonnulla occurrunt in Anthologia & apud Stobæum. Philistum Historicum Socrate paulo juniorem, Eveni Elegiographi discipulum fuisse, auctor Svidas in Φίλιστος.

h) *Rhianus* Benæus Cretensis Poëta cujus nomen cum *Arriano* subinde confundunt librarii, sub Ptolemæo Evergete clarus scripsit pluribus libris Ἀχαϊκά, Ἠλιακά, Ἰλιακά, Θεσσαλικὰ & Μεσσηνιακά, tum Ἡρακλειάδα Libris *XIV.* Vide Stephanum Byz. in Βήνη, Vossium de Historicis Græcis L.I. c.17. & Meursium in Creta. Cæterum Versus Rhiani quos

 Herte-

i) *Panyasidis*, k) *Lini*, l) *Menecratis*, m) *Posidippi*, n) *Metrodori* o) & *Simonidis*. p) Tum Variorum Jambica Monosticha, quæ ab Aldo Græce vulgata esse supra §. 3. notabam. Denique sententiæ selectæ *Comicorum*, Philemonis, Alexidis, Amphidis, Anaxandridis, Antiphanis, Apollodori, Diphili, Menandri, Diodori Sinopensis, Eubuli, Hipparchi, Nicostrati, Pherecratis, Philippi, Philippidis, Sotadis, Cratetis, Eriphi, *Posidippi*, Timoclis & Clearchi. Hanc Hertelii collectionem integram Græce & latine recudit *Joh. Crispinus* Genevæ 1569. & 1584. 12. *Jacobus Lectius* in corpore Poëtarum Græcorum Genev. 1606. fol. Recensuit & castigavit *Frid. Sylburgius*, latinamque versionem passim emendavit, *Joh. Commelino* etiam nonnulla inter præfandum loca Gnomicorum notante Heidelb. 1596. 8. Francof. 1603. 8. Ultraj. ad Rhen. 1651. 12.

VIII. Non minus diligenter in hoc sententias græcas colligendi & in

Hertelius produxit petiti sunt ex Stobæi florilegio serm. *IV.* p. 31. seq. edit. Grotii. Rhiano hoc delectatum Tiberium Imp. tradit *Svetonius* c. 70.

i) De Eratosthenis scriptis qui Rhiani æqualis fuit ago infra Libro III. cap. 18.

k) *Panyasis* Teognide junior, Herodoti, ut ajunt civis ac patruelis, Heroico poëmate scripsit Ἡρακλείαν libris XIV. versibus 9000. quam præter alios laudat Eratosthenes in Catasterismis c. 11. Si Clementem Alex. audimus, in hoc poëmate Οἰχαλίας ἅλωσιν à Creophylo compositam exscripserat Panyasis, quam Ἡρακλείαν Pausanias vocat. *Vide* supra Lib. I. c. 4. Pentametro etiam carmine Panyasis composuit Ἰωνικὰ de Codro & Nileo Coloniisq; Jonum versus 7000. *Vide* Svidam, & *Vossium* Hist. Gr. IV. 6. Panyasin juniorem qui libros 2. de insomniis scripsit & meliore jure quam prior Τερατοσκόπε nomen à Svida alteri tributum meretur, allegat Artemidorus L. I. c. 66. & L. II. c. 35. p. 124.

l) De hoc dictum Lib. I. c. XIV.

m) Duos tantum versiculos *Menecratis* affert Hertelius, qui leguntur in Anthologia Græcorum Epigrammatum Lib. I. c. XVI. & apud Stobæum serm. *CXVIII.* Puto autem esse Menecratis Smyrnæi, cujus Epigramma legitur in eadem *Anthologia* L. I. c. *LXXXVII.* Menecratis Grammatici mentio apud Artemidorum IV. 62. p. 247. Alios Menecrates commemoro infra in notitia Comicorum ubi de Menecrate Syracusano Comico.

n) *Posidippi* unicum Epigramma dat Hertelius sed perelegans in vitam humanam ex Stobæi serm. *96.* & Anthologiæ L. I. c. 13. in qua additur, illud ab aliis tribui Crateti Cynico. At Ausonii Idyllium XV. quod ex hoc Epigrammate expressum est, inscribitur: *Ex Græco Pythagoricon de ambiguitate vitæ.* Felici Metaphrasi latina præter Georgium Buchananum & Joh. Gorræum reddidit princeps eruditorum Josephus Scaliger, quæ incipit: *Quod vitæ insistemus iter si plena tumultu Rebus & implicitis sunt fora, cura domi.* Non minus feliciter Grotius in Stobæo suo & Anthologiæ versione inedita. Alia hujus Posidippi Epigrammata in *Anthologia* occurrunt. Ab isto Ἐπιγραμματογράφῳ diversus Posidippus Comicus de quo infra suo loco.

o) *Metrodori* Epigramma *Posidippeo* oppositum eodem Anthologiæ loco legitur & Buchanani, Gorræi, Grotiique Metaphrasi illustratum est.

p) De *Simonide* dixi infra cap. *XV.*

Digitized by Google

& in adolescentum usum separatim edendi studio versatus est vir Optimus *Mich. Neander* * Soraviensis, cujus industriæ debemus versione & notis illustrata 1) *Anthologicum Græcolatinum* h. e. insigniores sententias decerptas ex Hesiodo, Theognide, Pythagora, Phocylide, Arato, Theocrito &c. Basil. 1556. 8. 2) *Aristologiam Pindaricam* sive sententias è Pindaro & Lyricis selectas. ibid. 3.) *Gnomologiam Græcolatinam* sive insigniores sententias Philosophorum, Poëtarum, Oratorum & Historicorum ex magno Anthologio Johannis Stobæi excerptas & in locos supra bis centum digestas. ibid. 1557. 8. 4.) *Gnomologicum Græcolatinum* in duos distributum libros, & sententias ex omni genere veterum scriptorum Historicorum quoque & Philosophorum Rhetorumque, non tantum Poëtarum complexum. ibid. 1564. 8. 5.) *Opus aureum* & Scholasticum, in quo præter Pythagoræ aurea Carmina, Phocylidem ac Theognidem, Gnomologicique libros duos jam memoratos continentur libri totidem Græcorum Apophthegmatum collecti à Matthæo Gotho Elrichensi, *Nili*** sententiæ, Coluthus, Tryphiodorus, Quinti Smyrnæi Libri III. postremi, Laurentii Rhodomanni Poëmata tria Græca & latina (I. Vaticinium Nerei Marini de Trojæ excidio, II. Mithridates, III. Arion) ac denique Luciani Somnium. 6) *Patrum* sive Ecclesiæ veteris doctorum ac Theologorum *Græcorum sententias* selectiores, una cum Catechismo Lutheri Græce reddito, Protevangelio pseudo Jacobi & aliis Apocryphis de Christo narrationibus. Basil. 1564. 8. In Gnomologico suo Homeri quoque sententias Neander exhibuit, quod præter *Boëtium Rordabusanum* majore deinde studio atque apparatu fecit in Gnomologia sua Homerica *Jacobus Duportus*, ut dixi hoc ipso Libro II. cap. 6. num. 8.

IX. E Comicis Græcis XLII. deperditis sententiæ collectæ lucem viderunt Parisiis ex Officina *Guil. Morelii* 1553. 8. Græce & latine.

Ooo 2 Et no-

* De hoc Neandro consulenda Antonii Teisserii elogia Thuanea ad A. 1595. quo diem obiit supremum. Catalogus scriptorum Neandri occurrit in ejus Erotematibus Græcæ linguæ p. 486. seq. editionis Witeb. 1586. 8vo.

** *Nilus* Asceta patria CPolitanus Chrysostomi discipulus, clarus circa A.C. 440. â Neandro & aliis Episcopus vocatur, perperam quidem ut notatum Allatio lib. de Nilis p. 16 Sententiæ ejus Græce & latine exstant in Orthodoxographis (editionis secundæ, nam in prima latine tantum) & in Auctario Ducæano Bibliothecæ Patrum T. æ. in quo etiam *Græce* & latine reperiuntur *Thalassii* Abbatis circa A.C. 640. clari quatuor centuriæ sive Hecatontades sententiarum cum versione Joh. Oecolampadii. Nili sententias latino carmine reddidit Antonius Meierus Ulceteranus Flander, Cameraci 1561. 4. Prosâ post Neandrum & alios Stephanus (*Petrum* facili memoriæ lapsu vocat præstantissimus Caveus) Schoning Doccumiensis Scholæ in Frisia Rector, Franequeræ 1608. 8vo. Cum Schonigii versione recudi curavit Christianus Weisius, Zitaviæ decus singulare. Gorlicii 1679. 8.

Et nomina quidem Comicorum hæc sunt: Alexis, Amphis, Anaxandrides, Antiphanes, Apollodorus, Axionicus, Batho, Clearchus, Crates, Crito, Crobylus, Damoxenus, Demetrius, Diodorus, Dionysius, Diphilus, Ephippus, Epicharmus, Epicrates, Eriphus, Eubulus, Eupolis, Euphron, Hermippus, Hipparchus, Menander, Mnesimachus, Nicostratus, Pherecrates, Philemo, Philippides, Philippus, Phrynichus, Plato, Posidippus, Sotades, Strato, Theognetus, Theophilus, Theopompus, Timocles, & Xenarchus. Scriptores vero qui has sententias in Libris suis servarunt præter Athenæum, Clementem Alex. Eusebium, Harpocrationem, Stobæum, Philonem, Plutarchum ac Svidam laudantur Auctor Collectaneorum impressorum cum Callimacho, de quibus supra §. V. dixi, & *Hieronymus Spartanus* in libello MS. cui titulus: *ἐκ τῶν Μενάνδρου γνῶμαι μονόστιχοι*, quem sine nomine auctoris evolvere me memini in Bibliotheca Gudiana.

X. Morellum secutus *Jacobus Hertelius* est, qui Basil. * 1560. 8. edidit collectas à se & latine versas sententias Comicorum quinquaginta, præmissa singulorum vita breviter scripta vel perstricta potius, & dramatum Catalogo. Nomina Comicorum hæc sunt: Alexis, Amphis, Anaxandrides, Antiphanes, Apollodorus, Aristophon, Axionicus, Bathon, Chæremon, Clearchus, Crates, Cratinus, Crito, Crobylus, Damoxenus, Demetrius, Diodorus, Dionysius, Diphilus, Ephippus, Epicharmus, Epicrates, Eriphus, Eubulus, Euphron, Eupolis, Heniochus, Hermippus, Hipparchus, Machon, Menander, Mnesimachus, Moschion, Nicostratus, Pherecrates, Philemon, Philippides, Philonides, Phœnicides, Phrynichus, Plato, Posidippus, Sotades, Straton & Theognetus. Collectioni huic præmisit *Platonii* Grammatici fragmentum *περὶ διαφορᾶς τῶν παρ' Ἕλλησι Κωμῳδιῶν* & *περὶ διαφορᾶς χαρακτήρων* cum latina sua versione, quod Græcis in Aristophanem scholiis præfixum est à Thoma Magistro.

XI. *Henricus Stephanus* non modo inter Poëtas suos Græcos Principes emendatissime & elegantissime excusos Parif. 1566. fol. locum dedit Gnomicis supra §. 7. commemoratis, sed & singulari parvo licet volumine congessit virtutum encomia sive gnomas de virtutibus ex Poëtis & Philosophis utriusque linguæ, Græcis versibus adjecta interpretatione sua A. 1563. 12. Denique forma minore Comicorum Græcorum latinorumq; sententias selectas cum interpretatione & scholiis, A. 1569. *Græcorum* quidem Alexidis p. 4. & 453. Amphidis p. 12. Anaxandridis p. 19. Antiphanis p. 26. & 455. Apollodori p. 50. Axionici p. 418. Bathonis p. 419. Clearchi p. 420. Cratetis p. 421. Crobyli p. 423. Diodori p. 424. Dionysii p. 425. Diphili p. 63. & 458. Ephippi p. 426. Eriphi p. 427. Eubuli p. 428. Euphronis p. 431.

* In Kœnigii Bibl. perperam legitur A. 1616.

Digitized by Google

431. Hermippi p. 432. Hipparchi p. 433. Menandri p. 89. & 459. Nicostrati p. 434. Pherecratis p. 435. Philemonis p. 369. & 462. Philippi p. 436. Philippidis p. 438. Phœnicidis p. 441. Posidippi p. 439. Sotadis p. 447. Timoclis p. 449. & Xenarchi p. 452. *Latinorum* Afranii, Cæcilii, Nævii, Plauti, Pomponii, Sex. Turpilii, Terentii & Publii Syri. Sententias Comicorum Græcorum ab H. Stephano editas recudi fecit, & præter H. Stephani versionem latinam duplici interpretatione metrica auxit *Christianus Egenolphus*. Francof. 1579. 8.

XII. His universis longe anteferenda est collectio non plenior modo sed emendatior quoque & selectior *Hugonis Grotii*, tum in aliis scribendi generibus, tum in græcis latino versu reddendis & universe in poësi latinâ (Salmasio etiam, & illo in loco ubi ejus laudibus detrahit, judice*) Magni & excellentis Viri, quæ inscribitur: *Excerpta ex Tragœdiis & Comœdiis Græcis tum quæ exstant tum quæ perierunt, emendata & latinis versibus reddita ab Hugone Grotio, cum ejus castigationibus & notis*. Paris. 1626. 4. *Tragicorum* ex quibus sententias delegit Grotius, nomina sunt XXVI. Achæus, Æschylus, Agathon, Alcæus, Antiphon, Apollonides, Aristarchus, Astydamas, Carcinus, Crates, Critias, Dicæogenes, Diogenes Oenomanus, Dionysius Tyrannus, Euripides, Jon, Lycophron, Melanippides, Melanthius, Moschion, Neophron, Sophocles, Sositheus, Theodectes, Thespis & Timotheus. *Comicorum* LXXXI. Alexis, Anaxandrides, Anaxilaus, Anaxippus, Antiphanes, Apollodorus Gelous, Apollodorus Carystius, Archippus, Aristophanes, Aristophon, Athenion, Axionicus, Bato, Callias, Chæremon, Clearchus, Crantor, Crates, Cratinus, Cratinus junior, Crobylus, Damoxenus, Demonax, Diodorus Sinopensis, Diphilus, Ecdorus, Ephippus, Epicharmus, Epicrates, Eriphus, Eubulus, Euphron, Eupolis, Hegesippus, Heniochus, Hermippus, Hipparchus, Hippothoon, Jophon, Laon, Lysippus, Machon, Menander, Metagenes, Moschion, Nausicrates, Nicochares, Nicomachus, Nicophron sive Nicophon, Nicostratus, Pherecrates, Philemon major, Philemon junior, Philæterus, Philippides, Philippus, Philiscus, Philonides, Philoxenus, Phœnicides, Phrynichus, Phyllidius, Plato, Posidippus, Sclerias, Serapion, Simylus, Sopater, Sophron, Soscrates, Sosipater, Sositheus, Strato, Strattis, Teleclides, Theognetus, Theophilus, Theopompus, Timocles, Xenarchus & Xenon. De singulis hisce Poëtis eorumque dramatis ago infra in notitia Tragicorum & Comicorum deperditorum. Dolendum interim est à Grotio non notata esse loca ve-

Ooo 3 terum

* In Epistola ad Sarravium, qua G. J. Vossium Grotio præfert, edita à Tho. Crenio parte 1. animadvers. Historico Philolog. p. 23.

Digitized by Google

terum ſcriptorum unde ſingula fragmenta petita ſunt, & vix hinc inde Auctoris nomen in notis, obiter veluti adſperſum. Quamquam accepi hunc defectum in Codice ſuo ſuppleviſſe ſingularis doctrinæ virum Thomam Gatakerum * qui in Adverſariis ſuis cap. IX. ſeq. & hinc inde in notis ad Marcum Antoninum non vulgaria quædam in excerptis Grotianis emendat & corrigit, quod etiam locis quibusdam factum à *Richardo Bentlejo* in fragmentis Callimachi & in Epiſtola ad Joh. Millium in qua pag. 21. affirmat ſe fragmenta omnium Poëtarum Græcorum cum emendationibus & notis grande opus edere pridem conſtituiſſe, ſed mutato vitæ inſtituto hoc conſilium, quod merito dolent harum literarum ſtudioſi, abjeciſſe. Porro Grotius teſtatur ſe uſum eſſe collectione inedita *Theodori Canteri*, quæ ab eo tempore pervenit in Bibliothecam Petri Francii ** Poëtæ & Oratoris noſtra ætate elegantiſſimi. Verba Grotii hæc ſunt, cum de Æſchylo, Sophocle, Euripide Tragicis; tum de Comicis Epicharmo, Ariſtophane, Menandro ac Philemone judicium tuliſſet, *Collegeram*, inquit, *ex iis qui exſtant Tragicis & Comicis ea quæ mihi utiliſſima videbantur. Eorum vero qui perierunt fragmenta Comicorum quidem prodierant aliqua pridem Lutetiæ à Morello, Baſileæ ab Hertelio edita, ſed mendoſe admodum. His multa adjeceram, Tragicorum quoque nunquam editas ante reliquias annotaveram, lectis in hoc Platone, Ariſtotele & eorum explicatoribus, Philone præterea, Plutarcho, Sexto Empirico. Oratoribus Græcis & Oratoriæ artis Magiſtris, Hiſtoriarum ſcriptoribus, Æliano, Athenæo & tragœdiarum atque Ariſtophanis Scholiaſtis, Juſtino quoque, Theophilo, Athenagora, Clemente aliisque ſcriptoribus Chriſtianis, cum vir natus demerendis literis Andreas Schottus me monuit factam à viro non mediocriter erudito* Theodoro Cantero *diligentiſſimam utriusque generis Comici ac Tragici collectionem, cui additas a ſe, item à Scaligero emendationes nonnullas, & ex libris antea editis latinam ſolutæ oratione verſionem. Eos Codices ipſo monente à Roverianis typographis utendos ſumſi, unde habere poterit ſi quis implere velit quod noſtro operi deeſt. Multa enim omiſimus, quæ ad vocum duntaxat ſignificationem diſcendam afferuntur, nonnulla etiam ob inſignem ſpurcitiem, cujus tamen generis quædam melioribus connexa in alieno opere ponere coacti ſumus, eo minore periculo, quod etiam talium uſum comparatione melioris inſtitutionis, Chriſtiani ſcriptores pridem monſtraverint.* In Opere ipſo Grotius ſubinde remittit ad ſententias Poëtarum excerptas à Stobæo & à ſe emendatas ac latine redditas quæ lucem viderant *Pariſ.* 1623. 4.

XIII.

* Ejus codex fuit in Bibl. Iſ. *Voſſii* quæ perlata eſt ut audio Lugdunum Batavorum.

** Th. Janſ. Almeloveenius *Vir* Clariſſ. præf. ad Epigramma & Poëmatia *Vetera* latina: *Theodori Canteri veterum Poëtarum Græcorum collectanea ſæpe numero à V. C. Iſaaco Caſaubono expetita in Clariſſimi atque amiciſſimi Viri Petri Francii Poëtarum facile principis Bibliotheca inſtructiſſima plus ſemel vidimus.* Obiit Francius Amſtelodami A. 1704.

Digitized by Google

XIII. Denique *Radulphus* etiam *Wintertonus* in adolescentum usum Gnomicos scriptores Græcos edidit cum latina versione, Cantabrigiæ 1661. 8. inter Poëtas minores Græcos, in qua collectione occurrunt Hesiodus, Theocritus, Moschus, Bion, Simmias, Musæus, Theognis, Phocylides, Pythagoræ aurea carmina: tum fragmenta ac sententiæ quædam Solonis, Tyrtæi, Simonidis, Rhiani, Naumachii, Panyasis, Orphei, Mimnermi, Lini, Callimachi, Eveni Parii, Eratosthenis, Menecratis, Posidippi, Metrodori: dehinc Comicorum Philemonis, Alexidis, Amphidis, Anaxandridæ, Antiphanis, Apollodori, Diphili, Menandri, Diodori Sinopensis, Eubuli, Hipparchi, Nicostrati, Pherecratis, Philippi, Philippidæ, Sotadis, Cratetis, Eriphi, Posidippi, Timoclis, Clearchi & aliorum incertorum, subjunctis ad calcem libri Observationibus Wintertoni Grammaticis ad Hesiodum.

CAPUT XII.

De Pythagora & Empedocle, scriptisque ad hos relatis.

Pythagoræ Samii ætas 1. *Vitæ scriptores.* 2. *Plures Pythagoræ.* 3. *Scripta Pythagoræ Philosopho tributa quæ interciderunt.* 4. *Interpretes Symbolorum Pythagoricorum.* 5. *Sphæra & tabula Pythagorica. Epistolæ. Aureorum Pythagoræ Carminum auctor Empedocles Agrigentinus.* 6. *Horum editiones, & de Hierocle aureorum Carminum interprete.* 7. *Empedoclis scripta.* 8. *Sphæra ei tributa exhibetur integra cum Florentis Christiani notis Græce & latine.* 9.

I.

PYTHAGORAS Samius * duabus rebus pulcherrimis nomen dedit apud Græcos, Philosophiæ, cujus cultor studiosissimus, & Mundo, cujus contemplator sollertissimus fuit. De ætate ejus vehementer inter se pugnant veteres; dum incauti fortassis diversos Pythagoras permiscent ac confundunt, non minus ac quam contraria narrant de vita ejus universa morteque & mortis genere, ut arduum sit verum hic à falso nisi divinando distinguere.

* Diversas virorum doctorum de ætate *Pythagoræ* sententias vide sis apud H. Dodwellum p. 114. diss. de ætate Pythagoræ. In Samiorum numis *Pythagoras* conspicitur, sidera in orbe stellato indicans virga sive radio. *V*ide Jo. Harduini Chronologiam *V*. T. p. 90. seq. Alius numus apud Fulvium Ursinum pag. *62*. elog. è quo expressa *Pythagoræ* imago in Laërtio Wetsteniano & apud Jac. Gronovium T. 2. thesauri Antiqv. Græc. tabula XL. & in Jamblicho Clariss. Neocori. Vide & Nobilissimum Virum Jacobum de Wilde ad numisma *CXXXIX*, & *CXL*, Pythagoræ imagines à Carpocratianis cultas referunt Nicetas & alii.

re. Nec minus in diversa abeunt, ne de aliis jam dicam, triumviri nostra ætate doctissimi qui de hoc argumento imprimis diligenter egerunt. *Guil. Lloydius* a) Episcopus Coventrensis & Lichfeldensis, (hodie Vigorniensis) *Rich. Bentlejus* b) & *Henricus Dodwellus*. c) Inter extrema medium * ni fallor tutissimum sit, nec certe natus Pythagoras ante Olympiadem XLIII. 4. quæ Bentleji: (Lloydius malit XLVIII. 3.) nec post Olymp. LII. 4. quæ opinio est insignis plane viri H. Dodvvelli. Postquam audiisset Thaletem, Epimenidem, Pherecydem, Biantem, & per plures annos (XXII. quidam ponunt) sapientiæ causa peregrinando consumsisset, & Olymp. LVIII. naturam Luciferi indagasset, teste Plinio II. 8. Hist. captivus à Cambyse ** ductus fuit in Persiam Olymp. LXIII. 3. *** Inde in Italiam venit Bruto Consule, si Ciceronem ac Solinum audimus, hoc est Olymp. LXVII. 1. quam sententiam firmat Gellius XVII. 21. Non vixisse traditur ultra CXVII. annum ætatis, cum alii anno XCIX. (ut Tzetzes XI. hist. 366.) alii citius d) referant obiisse: vel Metaponti, vel in prælio inter Agrigentinos & Syracusanos, postquam per annos viginti Crotone commoratus fuisset teste Justino XX, 5. indeque propter ingravescentem forte Cylonianam factionem se mature recepisset.

II. Vitam Pythagoræ è veteribus præter deperditos quamplurimos, Aristoxenum cumprimis, Hermippum, Nicomachum aliosque, de quibus *Joh. Jonsius* in opere eximio de scriptoribus Historiæ Philosophicæ videri potest, scripserunt hi quatuor: 1. *Diogenes Laërtius* Libro VIII, doctissi-

a) In libro Anglice edito paginarum 76. cui titulus: A Chronological account of the life of Pythagoras and of other famous men his contemporaries, vvith an Epistle to the Rd. Dr. Bentleji about Porphyry's and Jamblichus's lives of Pythagoras Lond. 1699. 8.

b) In Apologia dissertationis pro Epistolis Phalaridis, itidem Anglice edita.

c) Diss. III. de Cyclis Græcorum, §. 12. & in diss. de ætate Pythagoræ Philosophi, Lond. 1704. 8.

* Livius XXVI. 49. *Si aliquibus assentiri necesse est, media simillima veris sunt.* Antiochus Historicus apud Clementem 1. Strom. p. 309. Pythagoræ ἡλικίαν ponit 312. annis ante mortem Epicuri, hoc est Olymp. XLIX. 2. Olympiade LXI. claruisse ait Diodorus. Sic in excerptis Peiresc. p. 241.

** Syncellus p. 210. narrans Ægyptum à Cambyse subactam, ἔνθα, inquit, καὶ Πυθαγόραν εὑρὼν ἐπιξενωθέντα διὰ φιλοσοφίαν σὺν τοῖς αἰχμαλώτοις εἰς Πέρσας τελεῖ, ἡνίκα φασὶν αὐτὸν πρὸς Χαλδαίους ἐλθεῖν, καὶ τὴν παρ' ἐκείνοις σοφίαν μετελθεῖν, καὶ πάλιν ἐκεῖθεν ἀναζεύξαντα εἰς Ἰταλίαν χωρῆσαι, φυγόντα τὴν πατρίδα Σάμον διὰ Πολυκράτην τὸν τύραννον, καὶ διαζῆσαι τὴν Ἰταλικὴν διατριβὴν συστησάμενον.

*** Non LXIV. 3. ut excusum est in V. C. Joannis Clerici Bibliotheca selecta T. X. p. 96. ubi compendio exhibet quæ de ætate Pythagoræ disputarunt viri præstantissimi, Bentleius, Lloydius, Dodvvellus & Dacerius.

d) Vide Lloydium ad Olymp. LXVIII. 3. & LXX. 4.

Digitized by Google

ctissimorum hominum commentariis illustratus: 2. *Malchus* sive Græco nomine *Porphyrius*, in quem exstant notæ Conr. Rittershusii & Lucæ Holstenii. 3. *Jamblichus* ab anonymo veteri inedito, tum ab Arcerio & longe felicius denique ab illustri Ulrico Obrechto latine versus & nuper à Clarissimo Kustero emendatus atque illustratus. Et 4. *Anonymus*, cujus excerpta tantum exstant apud Photium Bibl. Codice CCLIX. ab Holstenio latine versa & cum Porphyrio ac Kusteri Jamblicho, cui etiam Porphyrius cum Holstenii & Rittershusiii notis accessit, edita. De primis tribus infra Libro IV. dicturus suo loco, nunc tantum profiteor me non omnino probare suspicionem eruditi viri, cui Porphyrii antiquiorum usque quaqve vestigiis insistenti & qui eum in plurimis sequitur Jamblichi liber videtur compositus & variis de industria commentis refertus in opprobrium nostræ religionis: cum uterque pars fuerit majoris operis, longe alium sibi finem propositum habentis. Quemadmodum vicissim neque illos puto audiendos, qui Pythagoram à contemtis apud gentes, & ab illis sua vicissim occultantibus Judæis e) nescio quæ edoctum fuisse sentiunt, confutati ab Antonio Vandalen libro de Aristea c. XXVII. p. 206. seq. Jo. Clerico T. X. Bibl. selectæ p. 163. seq. Nic. Hieron. Gundlingio parte 1. Hist. Philosophiæ

Ppp Mora-

e) Placuit hoc perquam multis, ut Pythagoram vel ex Cabbalistarum traditis sapuisse crederent, uti Reuchlinus Lib. I. de Cabbala probante Clariss. Campegio Vitringa Lib. I. Obs. 5. diss. 2. p. 120. 130. Vel ab Essæis sua esse mutuatum (Pythagoræ ætate forte nondum cognitis) ut vir summus Hugo Grotius Epist. 552. Vel certe ad Arabes Chaldæos & Hebræos pervenisse & ab iis edoctum fuisse & ex Judæa in Græciam sua intulisse, ut ex Hermippo apud Josephum & Origenem & ex Porphyrio p. 185. jactari solet: Ita Seldenus de Diis Syris & Lib. I. de jure Nat. c. 2. Huetius demonstrat. Ev. p. 89. *Godfr. Wendelinus* Epist. de tetracty Pythagoræ, Gothofredus Voigtius in imagine Trinitatis p. 69. seq. *Joh. Franciscus Buddeus* in diss. de peregrinationibus *Pythagoræ* Jen. 1692. *Joh. Jacobus Syrbius* in Pythagora intra sindonem noscendo Jen. 1702. 8. Sed Hermippi testimonium (quem Ἰδαίων non Ἰυδαίων scripsisse suspicatur Jo. Clericus X. Bibl. selectæ p. 167.) ambiguum est Origeni ipsi non lectum, forte nec Josepho inspectum accurate, si genuinum. Cyrillus X. contra Julianum Porphyrii locum laudans, verba καὶ Ἑβραίυς omittit. Et Mochus Sidonius Jamblicho memoratus tam diversus mihi esse videtur à Moyse Propheta quam Nazaratus Assyrius à Propheta Ezechiele vel quocunque Judæo Nazareo, aut Ælaræ nomen filiæ Pythagoræ, à nomine Saræ vel Sarræ uxoris Abrahami. Qui è Κοινοβίυ apud Gellium 1. 9. memoratione Monachum faciunt Pythagoram exploduntur à Scaligero præf. ad Eusebium perinde ut risisset si cum Monachis hodie conferentes vidisset quod apud Jamblichum p. 33. Pythagoras dicitur accessisse ad litora ὑπὸ Κάρμηλον τὸ Φοινικικὸν ὄρος ἔνθα ἐμόναζε τὰ πολλὰ ὁ Πυθαγόρας κατὰ τὸ ἱερὸν & p. 211. Pythagoræi traduntur μονάζοντες ἐν ταῖς ἐρημίαις. Sane ad Judæos penetrasse Pythagoram diserte negat Lactantius IV. 2. licet in Ægypto adiit Sonchidem Archiprophétam teste Clemente 1. Strom. p. 303. & ab Hebræis τὴν ὀνείρων γνῶσιν ἠκριβωκέναι refert Porphyrius pag. 8.

Moralis p.75. seq. & à Venerando D. Joh. Friderico Mayero in Exercitatione *Utrum Pythagoras fuerit Judæus an Monachus Carmelita*, Hamb. 1700. Ex recentiorum vitæ Philoſophi ſcriptorum numero præter triumviros paulo ante laudatos unum alterumque nominare mihi liceat *Thomam Stanlejum* equitem Anglum, in Hiſtoria Philoſophica Johanni Marshamo inſcripta & tertia jam vice edita Anglice Lond.1701. fol. parte IX. tum Andream Dacerium qui vitam Pythagoræ ſcripſit & cum Hierocle Gallice translato edidit Pariſ.1706.12. eodem anno recuſam Anglicè Londini. Nam Bælius quidem lapſus memoria eſt qui in Lexico ſuo etiam ſecundæ editionis ubi de Pythagora agit, nota P. Lucam Holſtenium ait edidiſſe diſſertationem de Vita & ſcriptis Pythagoræ. Porphyrii enim dicere voluit, non Pythagoræ. Philoſophiam Pythagoricam illuſtrandam ſibi præter Stanlejum peculiariter ſumſerat *Johannes Scheferus* à Regina Sveciæ Chriſtina ad hoc invitatus, cujus tamen nihil quod præſens argumentum ſpectet lucem vidit excepto libello de natura & conſtitutione Philoſophiæ Italicæ f) Upſal.1664. & Witeberg.1701.8. Tum civis Scheferi doctiſſimus *Joachimus Kuhnius*, qui libros de vita & Philoſophia Pythagoræ promittit ad Æliani Var.II.26. ſed operi immortuus nihil plane illius argumenti edidit. Horum jacturam penſatum iri ſperamus ab ingenioſiſſimo *Rondello*. Pythagoræ incunabula in veteri marmore obſervata & eleganter atque ingenioſe illuſtrata videre licet ab illuſtris doctrinæ viro Laurentio Begero in ſpicilegio antiquitatt.p.136. ſeq. Omitto ſchediaſmata varia ad Pythagoricam Philoſophiam illuſtrandam facientia ut Ambroſii Rhodii & Paganini Gaudentii de Metemphychoſi Pythagoræ: Schilteri diſſ. de diſciplina Pythagorica, Marci Mappi ſive Schalleri & Magni Dan. Omeiſii Ethicam Pythagoricam, Claudii Lignierii de ſecta Pythagorica, Mich.Bohnii ſive Anton. Guntheri Heshuſii τ͂ μακαρίτȣ de abſtinentia carnium Pythagorica, Pythagoram Roderici à Caſtro &c.

III. Pythagoras *decem* Laërtius VIII. ſeq. ex Demetrio ut veriſimile eſt Magneſio commemoravit, Meurſius ad Ariſtoxenum p.150. ſeq. *viginti*: utriusque induſtriam vicit Jonſius à quo *undetriginta* Pythagoræ obſervati ſunt libro IV. de ſcriptoribus Hiſt. Philoſ. p.343. ſeq. Et plures etiam fuerint, ſi ſequimur Dodwellum p.114. diſſ. de ætate Pythagoræ. Ex his illos tantum in præſenti ſubjungam, qui aliquid ſcripſiſſe vel Pythagoræ Philoſophi æquales aut majores fuiſſe traduntur.

1) Pythagoras Laco, qui Olympiade XVI. ſtadio vicit, æqualis Numæ.

2) Py-

f) Hic tantùm prodromus eſſe debuit juſti Operis quod in tres libros diſtinctum vir eruditus moliebatur, primo libro acturus de vita & diſciplina Pythagoræ, ſecundo de Pythagoræ Philoſophia, quam ipſam tribus diſtinctis partibus explicare voluit, & tertio de claris Pythagoricis. *Vide Scheferi literas ad Joh. Vorſtium*, datas, Upſal. 1655. prid. Id. Junii & præmiſſas Vorſtii libro de Hebraiſmis N. T.

Digitized by Google

2) Pythagoras Eratoclis F. Phliasius σωμασκητὴς & ἀλείπτης, qui athletas primus carne aluisse traditur. Ejus ἀλειπτικὰ συγγράμματα Jamblich. vita Pythag. c.5. Hujus forte Epistola apud Laërtium VIII.49.

3) Pythagoras Samius, pugil, ὁ ἐν Σάμῳ κομήτης, qui vicit Olympiade XLVIII. Hunc cum Philosopho confundit Jamblichus, & proverbium in bonam partem accipit, quod parœmiographi in malam. Vide Vaticanam appendicem Centur. I. 87.

4) Pythagoras Crotoniates Tyrannus.

5) Pythagoras Tyrannus Ephesius, ante Cyri tempora.

6) Pythagoras Zacynthius Musicus, Aristoxeno, 2. Harmonicorum p.36. cum Agenore Mytilenæo memoratur: inventor tripodis organi Musici, qui & aliquid de Musicis scripsisse & sectatores habuisse ex eodem Aristoxeno colligitur. De illo Laërtius: ὃ φασὶν εἶναι τὰ ἀπόῤῥητα* τῆς φιλοσοφίας αὐτῶν διδάσκαλον· ἐφ' ᾧ καὶ τὸ αὐτὸς ἔφα. Sed hoc αὐτὸς ἔφα Samio Philosopho tribuunt præter Menagio ad Laërtium laudatos auctor constitutt. Apostol. IV. 96. Philostratus in vita Apollon. f. 117. Hierocles p.225. Chalcidius p.225. Theodoritus serm.1. de fide &c.

7) Pythagoras Cyrenæus Rhetor frigidus, cujus præter Laërtium meminit Philostratus in Sophista Niceta p. 511.

8) Pythagoras Medicus qui περὶ κήλης *de hernia*, scripsit teste Laërtio, sive ut Muretus IX. ult. Variar. è Plinio XIX. 5. legebat, περὶ σκίλλης *de scilla* herba. Quanquam priorem lectionem tuetur Menagius ad Laërtium p.376. Idem forte Pythagoras laudatur à Plinio XXIV. 13. & 17.

9) Pythagoras περὶ Ὁμήρου συντεταγμένος. Diversus à Medico, siquidem καί τινα apud Laërtium VIII. 47. non reddatur *ac quadam*, sed *quendam* (incertæ patriæ atque ætatis) qui scripserit de Homero. Sic eidem Laërtio memoratur V. 35. Aristoteles περὶ Ἰλιάδος πεπραγματευμένος.

10) Pythagoras qui scripsit Δωρικὰ *de rebus Doriensium*, ut refert Laërtius.

11) Pythagoras qui de mari rubro scripsit teste Athenæo & Æliano XVII. 8. hist. animal. Non diversus forte à superiore. Vide Vossium de Hist. Græcis p. 410.

12) Pythagoras Rhodius è quo nonnihil de Diis profert Porphyrius apud Euseb. V. 6. præparat.

13.) Pythagoras μάντις. Plutarch. Alexandro p.705. idem qui Arriano VII. p. 160. Πειθαγόρας.

Fuit & Pythagoras Samius, initio pictor deinde statuarius, Pythagoræ Rhegini circa Olymp. LXXXVII. clari discipulus & sororis filius. Plin. XXXIV. 8. De utroq; vide sis Franciscum Junium in Artificum Catalogo. At Pythagoram Evagoræ Regis Cypriorum filium alii Πειθαγόραν appellant, Isocrates Protagoram, notante Meursio in Cypro L.II. c.12.

* Operis titulum esse putabat Vossius de scientiis Mathemat. p.343. sed potest etiam esse sensus, eum fuisse qui Philosophiam arcano & recondito more tradiderit.

IV. Ut ad Pythagoram Samium Philosophum noster sermo recurrat, ab eo nullum ingenii monumentum relictum fuit quod ab omnibus pro genuino ejus fœtu haberetur. Josephus 1. contra Apionem p.1046. loquens de Pythagora, αὐτῦ μὲν, inquit, ὐδὲν ὁμολογεῖται σύγγραμμα. Quo ex loco alter intelligendus Josephi locus ubi Pythagoram refert inter eos qui pauca scripserunt apud Euseb. X. 7. p. 478. præparat. Plutarchus de fortuna Alex. p. 329. ὐδὲ Πυθαγόρας ἔγραψεν ὐδὲν, ὐδὲ Σωκράτης, ὐδὲ Ἀρκεσίλαος, ὐδὲ Καρνεάδης οἱ δοκιμώτατοι τῶν φιλοσόφων - - ἀλλὰ καὶ σχολάζοντες τὸ γράφειν παρῄεσαν τοῖς σοφισαῖς. Lucianus T. 1. p. 497. de lapsu in salutat. ὁ μένγε θεσπέσιος Πυθαγόρας εἰ καὶ μηδὲν αὐτὸς ἡμῖν ἴδιον καταλιπεῖν τῶν αὐτῦ ἠξίωσεν &c. Laërtius prooemio sect. 16. οἱ δ' ὅλως ὐ συνέγραψαν, ὡς κατά τινας Πυθαγόρας, Ἀρίστων ὁ Χῖος, πλὴν ἐπιστολῶν ὀλίγων. Idem de Pythagora repetit, licet huic opinioni repugnans Lib. VIII. sect. 6. Porphyrius in Pythagoræ vita p. 40. narrans Pythagoricos dogmata sua diligenter occultasse, addit: ὔτε γὰρ Πυθαγόρυ σύγγραμμα ἦν. Aristides Orat. 2. pro Rhetorica T. 3. p. 495. Καὶ Σωκράτης μὲν καὶ Πυθαγόρας &c. Rufinus invectiva 2. in Hieron. *Denique inter cætera etiam Pythagoræ libros legisse se jactat, quos ne exstare quidem eruditi homines asserunt.* Cui respondens Hieronymus non ait sibi scripta Pythagoræ esse cognita, sed *de dogmatibus, non de libris locutus sum, qua potui in Cicerone, Bruto, ac Seneca discere.* Et aliquibus interjectis: *Igitur etiamsi docere non possem ipsius Pythagoræ exstare monumenta, nec à filio ejus ac filia aliisque discipulis probata* (legendum existimo *prolata*) *convincerem, me non teneres mendacii, quia non libros, sed dogmata legisse me dixi.* Augustinus Lib. I. de consensu Evangelistar. c. 7. *Nam Pythagoras quo in illa contemplativa virtute nihil tunc habuit Græcia clarius, non tantum de se, sed nec de ulla re aliquid scripsisse perhibetur.* Idem lib. 2. de Ordine c. ult. Pythagoram celebrans quod regendæ Reip. disciplinam suis auditoribus ultimam tradiderit jam doctis, jam perfectis, jam sapientibus, jam beatis, addit: *si quid litteris memoriæ mandatis credendum est, quamvis Varroni quis non credat?* Claudianus Mamertus *L.* II. de statu animæ cap. 3. *Pythagoræ igitur, quia nihil ipse scriptitavit, à posteris quærenda sententia est.* Contra sentit è veteribus Laërtius, ita ut etiam errare vel nugari existimet eos qui nihil scripto consignatum à Pythagora fuisse existimant, VIII. 6. ἔνιοι μὲν ὖν Πυθαγόραν μηδὲ ἓν καταλιπεῖν σύγγραμμα φασὶ, διαπαίζοντες, sive ut Scaliger legebat, διαπαίοντες Quod vero ex Heraclito profert testimonium, non probat librum exstitisse ab ipso scriptum Pythagora, sed tantum laudatam ab Heraclito Pythagoræ scientiam ex scriptis variis (inter peregrinandum maxime) collectam. Neque scripta tria quæ tanquam Pythagoræ Diogenes deinceps memorat, videre Hera-

Digitized by Google

Heraclitus potuit, ut pulchre observat Dodwellus, diss. de ætate Pythagoræ, p. 119. seq. quoniam illa à Philolao primum publicata ipse tradit *Laërtius* VIII. 15. confirmante hoc Jamblicho cap. 31. vitæ Pythog. p. 172. neq; Pythagoricus fuit Heraclitus, ut ei ab aliis hujus sectæ ante publicationem communicatos quispiam suspicetur. Neminem enim audivit, teste Laërtio IX. 5. Tatiano, Dione Chrysost. Orat. LV. & aliis. *Leoni* autem Allatio qui inter recentiores paulo operosius Pythagoræ scripta asserere conatus est in dialogo paradoxo de scriptis Socratis, una cum suppositiis Socraticorum Epistolis edito Paris. 1637. 4. satisfecit erudita Godfridi Olearii Exercitatio dialogo illi opposita *Lipsiæ* 1696. 4. Interim cum sub Pythagoræ nomine jamdudum plura scripta jactata fuisse non sit obscurum, de hinc illa succincte referre congruens instituto meo esse putavi.

1. 2. 3. *Συγγράμματα τρία*, ΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ͂Ν, ΠΟΛΙΤΙΚΟ͂Ν, ΦΥΣΙΚΌΝ. Physici hoc initium affert *Laërtius* VIII. 6. *Οὐ μὰ τὸν ἀέρα τὸν ἀναπνέω, οὐ κατοίσω* * *ψόγον περὶ τοῦ λόγου τοῦδε.* Primus ut jam dixi hos tres libros ex quibus aliqua profert idem Diogenes VIII. 9. in lucem edidit Philolaus. Id. *Laërt.* VIII. 15. *Μέχρι δὲ Φιλολάου οὐκ ἦν τι γνῶναι Πυθαγόρειον δόγμα, οὗτος δὲ μόνος ἐξήνεγκε τὰ διαβόητα* ΤΡΊΑ ΒΙΒΛΊΑ *ἃ Πλάτων ἐπέστειλεν ἑκατὸν μνῶν ὠνηθῆναι.* Jamblichus c. XXXI. p. 172. *Θαυμάζεται δὲ καὶ ἡ τῆς φυλακῆς ἀκρίβεια. Ἐν γὰρ τοσαύταις γενεαῖς ἐτῶν οὐδεὶς οὐδενὶ φαίνεται τῶν Πυθαγορείων ὑπομνημάτων περιτετυχηκὼς πρὸ τῆς Φιλολάου ἡλικίας, ἀλλ' οὗτος πρῶτος ἐξήνεγκε τὰ θρυλλούμενα ταῦτα* ΤΡΊΑ ΒΙΒΛΊΑ, *ἃ λέγεται Δίων ὁ Συρακούσιος ἑκατὸν μνῶν τριᾶσθαι, Πλάτωνος κελεύσαντος, εἰς πενίαν τινὰ μεγάλην τε καὶ ἰσχυρὰν ἀφικνουμένου τοῦ Φιλολάου.* Non Pythagoræ sed Philolai Pythagorici tres libros decem millibus denariûm ** mercatum Platonem legas apud Gellium III. 17. *Laërtius* III. 9: *Λέγουσι δέ τινες (ὧν ἐστι καὶ Σάτυρος) ὅτι Δίωνι ἐπέστειλεν εἰς Σικελίαν, ὠνήσασθαι τρία βιβλία Πυθαγορικὰ παρὰ Φιλολάου μνῶν ἑκατόν. Καὶ γὰρ ἐν εὐπορίᾳ φασὶν ἦν* (Dio, non Plato, ut ad Gellium perperam tradit A. Thysius) *παρὰ Διονυσίου λαβὼν ὑπὲρ τὰ ὀγδοήκοντα τάλανταα.* Diversus autem ab his liber fuit, quem à *Philolai* (jam defuncti ut est credibile) cognatis *Plato* sibi comparavit minis argenti Alexandrinis XL, teste eodem Laërtio VIII. 85. ubi hoc illorum *Πυθαγορικῶν*

* Ambrosius Camaldul. *non admittam*, *Aldobrandinus non effugiam.* Rectius Stanlejus pag. 511 Hist. Philosoph. *i shall not bear the blame of this discourse non perferam* sive *non experiar* reprehensionem, nemo me reprehendet hujus disputationis causa.

** Summa centum minarum sive quod eodem recidit 10000. denariorum (centum enim denarii unam minam valent) est thalerorum 1250. De centum minarum summa meminit etiam Tzetzes Chil. X. hist. 355. & XI. hist. 362. & 364.

Digitized by Google

Non mirum est tot scripta olim tributa Pythagoræ fuisse, cum Pythagorici omnia sua ad Magistrum suum referrent. Jamblichus cap. XXXI. p.171. seq. Καλὸν δὲ καὶ τὸ πάντα Πυθαγόρᾳ ἀνατιθέναι τε καὶ ἀποκαλεῖν, καὶ μηδεμίαν περιποιεῖσθαι δόξαν ἰδίαν ἀπὸ τῶν εὑρισκομένων εἰ μήπου τι σπάνιον. Πάνυ γὰρ δή τινές εἰσιν ὀλίγοι ὧν ἴδια γνωρίζεται ὑπομνήματα. Quanquam idem cap. XXIX. p. 143. non dubitare tamen videtur quædam saltim ex illis esse Pythagoræ ipsius, pleraque Pythagoricorum. Cum enim dixisset in omni genere doctrinæ exstare scripta Pythagorica præstantissima & accuratissima, εἰ τοίνυν ὁμολόγηται, inquit, τὰ μὲν Πυθαγόρου εἶναι τῶν συγγραμμάτων τῶν νυνὶ φερομένων, τὰ δὲ ἀπὸ τῆς ἀκροάσεως αὐτοῦ συγγεγράφθαι, καὶ διὰ τοῦτο οὐδὲ ἑαυτῶν ἐπεφήμιζον αὐτὰ ἀλλὰ εἰς Πυθαγόραν ἀνέφερον αὐτὰ ὡς ἐκείνου ὄντα, φανερὸν ἐκ πάντων τούτων ὅτι πάσης σοφίας ἔμπειρος ἦν ἀποχρώντως. *Lysidis*, *Hippasi* & *Philolai* scripta & *Cleempori* Medici sub Pythagoræ ambulasse nomine jam à me animadversum est, sic plura *Astonis* Crotoniatæ, eidem Philosopho adscripta refert Laërtius VIII. 7. Et *Archippum* ac *Lysidem* memoriter tenentes præcepta doctoris, ingenio pro libris usos scripsit Hieronymus apolog. 2. adversus Rufinum p. 166. & post quædam interjecta addit *à filio & filia discipulisque Pythagoræ prolata monumenta*, filiam respiciens *Theanonem* vel *Arignotem*, filium *Telaugen*. Equidem filiæ suæ *Damoni* quoque commisisse Pythagoram commentarios à se scriptos nemini extra familiam communicandos; legitur in Epistola *Lysidis* ad Hipparchum, testati Damonem nullo pretio eos vulgare sed *Bistaliæ* filiæ suæ eâdem arcani lege custodiendos credidisse.

Dorica dialecto cujus tunc usus in parte Italiæ Pythagoræis * frequentata erat, scripta fuerunt Pythagorica commentaria pleraque, quemadmodum tum ex fragmentis patet, tum notatum Porphyrio est, qui hoc inter causas decrementi sectæ illius retulit in vita Pythag. p.40. Ἔπειτα διὰ τὸ καὶ τὰ γεγραμμένα Δωρίδι γεγράφθαι, ἐχούσης τι καὶ ἀσαφὲς τῆς διαλέκτου. Καὶ μηδὲν διὰ τοῦτο ὑπονοεῖσθαι καὶ τὰ ὑπ' αὐτῆς (ἀριθμητικῆς πραγματείας) ἀνιστορούμενα δόγματα ὡς νόθα καὶ παρηκουσμένα, τῷ μὴ ἄντικρυς Πυθαγορικοὺς εἶναι τοὺς ἐκφέροντας ταῦτα. Doricum idioma tanquam optimum & antiquissimum placuisse Pythagoræ, contra disputat Jamblichus cap. XXXIV.

V. Constat Pythagoram & Pythagoreos quando apud extraneos agerent, usos inter se certis *Symbolis* atque ænigmatis, brevibusque sententiis & obscuris. Jamblichus c. XXXII. pag. 191. ὅτι δὲ τῶν θυραίων καὶ ὡς εἰπεῖν βεβήλων εἰ καί ποτε τύχοι, διὰ συμβόλων ἀλλήλοις οἱ ἄνδρες ᾐνίττοντο.

* Pythagoras ipse tamen utpote Samius non videtur abhorruisse ab Jonica dialecto.

Digitized by Google

τουτο. Confer ejusdem protrepticum p. 130. Ea in libros etiam relata morti vicini suis diligenter commendarunt, ne alienis à secta sua hominibus vulgarentur. Idem c. XXXV. p. 211. *διευλαβούμενοι δὲ μὴ παντελῶς ἐξ εἴη ἀνθρώπων τὸ φιλοσοφίας ὄνομα, καὶ θεοῖς αὐτοὶ διὰ τοῦτο ἀπεχθάνωνται, διολέσαντες ἄρδην τὸ τηλικοῦτον αὐτῶν δῶρον, ὑπομνήματά τινα κεφαλαιώδη καὶ σύμβολα συνταξάμενοι τάτε τῶν πρεσβυτέρων συγγράμματα καὶ ὧν διεμέμνηντο συναλίσαντες κατέλιπον ἕκαστος οὗ ἐτύγχανεν ἐτελευτῶν, ἐπισκήψαντες υἱοῖς ἢ θυγατράσιν ἢ γυναιξὶ, μηδενὶ διδόμεναι τῶν ἐκτὸς τᾶς οἰκίας.* Hæc Symbola * sive *ἱερὰ ἀποφθέγματα* ut vocat Hierocles p. 301. ex veteribus explicaverant *Aristoteles*, a) *Androcydes*, b) *Alexander Polyhistor*, c) *Anaximander Milesius* junior, d) & alii, quorum scripta interciderunt: forte etiam *Aristoxenus* & *Theano* à quibus Pythagorica Apophthegmata tradita constat è Stobæo ac Svida. At enim ex his qui ætatem tulerunt, videndi *Plutarchus*, e) VIII. 7. sympoliac. seq. & lib. de educatione liberorum p. 12. *Laërtius* VIII. 17. seq. *Hierocles* p. 297. seq. *Suidas* in *Πυθαγ.* *Hieronymus* contra Rufin. T. 2. p. 166. edit. Francof. præcipue *Jamblichus* in protreptico ad Philos. cap. XXI. Inter recentiores hoc argumentum attigerunt *Philippus Beroaldus* Bononiensis, cujus libellus de Symbolis Pythagoricis separatim recusus cura Petri Fabricii Rostoch. 1604. 12. *Cælius Rhodiginus* XVI. 17. seq. Antiqv. lect. *Desiderius Erasmus* in præclaro adagiorum opere sub initiũ, *Marsilius Ficinus*, *Ioh. Reuchlinus* Lib. II. de arte Cabbalistica (cujus disputationem Anglice vertit & Historiæ suæ Philosophicæ inseruit Stanlejus) *Lilius* Gyraldus cujus eruditus liber & separatim & Tomo posteriore Operum & ad calcem Hieroclis edit. Lond. habetur, *Cælius Calcagninus* in dictis moralibus, inter Opera Basil. 1544. fol. *Paulus Scalichius* libro de Mysteriis Pythagoræ, *Ioach. Zehnerus* in fragmentis Pythagoræ Lips. 1603. 8. *Claudius Minos*, *Athanasius Kircherus* T. 2. Oedipi parte 2. p. 157. *Tho. Stanlejus* parte IX. Historiæ Philoso-

Qqq phicæ

* Demetrius de elocutione §. 254. *διὸ καὶ τὰ σύμβολα ἔχει δεινότητας, ὅτι ἐμφερῆ ταῖς βραχυλογίαις. Καὶ γὰρ ἐκ βραχέως ῥηθέντος ὑπονοῆσαι τὰ πλεῖστα δεῖ, καθάπερ ἐκ τῶν συμβόλων.*

a) Meminit Porphyrius, Hieron. adversus Rufin. &c. Vide infra Libro III. ubi de scriptis Aristotelis deperditis.

b) Jamblich. Vit. *Pythag.* c. 28. & Theologumena Arithmeth. p. 41.

c) Vide Jonsium p. 199. Clemens Alex. 1. *Strom.* p. 304. *Cyrillus* IV. contra Julian. p. 133.

d) Svid. in *Ἀναξιμ.*

e) Conferenda LX. Pythagorica præcepta Mystica à Plutarcho interpretata, quæ latine manu Pandulphi Collenutii Pisaurensis descripta reperit Gyraldus, & cum libro suo de Symbolis Pythagoræ edidit. *Libellus*, inquit, *est scitu dignus, sed qui minime inter Plutarchi scripta Græca reperiatur, summa sit licet à me & cura & diligentia conquisitus.*

Et nomina quidem Comicorum hæc sunt: Alexis, Amphis, Anaxandrides, Antiphanes, Apollodorus, Axionicus, Batho, Clearchus, Crates, Crito, Crobylus, Damoxenus, Demetrius, Diodorus, Dionysius, Diphilus, Ephippus, Epicharmus, Epicrates, Eriphus, Eubulus, Eupolis, Euphron, Hermippus, Hipparchus, Menander, Mnesimachus, Nicostratus, Pherecrates, Philemo, Philippides, Philippus, Phrynichus, Plato, Posidippus, Sotades, Strato, Theognetus, Theophilus, Theopompus, Timocles, & Xenarchus. Scriptores vero qui has sententias in Libris suis servarunt præter Athenæum, Clementem Alex. Eusebium, Harpocrationem, Stobæum, Philonem, Plutarchum ac Svidam laudantur Auctor Collectaneorum impressorum cum Callimacho, de quibus supra §. V. dixi, & *Hieronymus Spartanus* in libello MS. cui titulus: *ἐκ τῶν Μενάνδρου γνῶμαι μονόστιχοι*, quem sine nomine auctoris evolvere me memini in Bibliotheca Gudiana.

X. Morellum secutus *Jacobus Hertelius* est, qui Basil. * 1560. 8. edidit collectas à se & latine versas sententias Comicorum quinquaginta, præmissa singulorum vita breviter scripta vel perstricta potius, & dramatum Catalogo. Nomina Comicorum hæc sunt: Alexis, Amphis, Anaxandrides, Antiphanes, Apollodorus, Aristophon, Axionicus, Bathon, Chæremon, Clearchus, Crates, Cratinus, Crito, Crobylus, Damoxenus, Demetrius, Diodorus, Dionysius, Diphilus, Ephippus, Epicharmus, Epicrates, Eriphus, Eubulus, Euphron, Eupolis, Heniochus, Hermippus, Hipparchus, Machon, Menander, Mnesimachus, Moschion, Nicostratus, Pherecrates, Philemon, Philippides, Philonides, Phœnicides, Phrynichus, Plato, Posidippus, Sotades, Straton & Theognetus. Collectioni huic præmisit *Platonii* Grammatici fragmentum *περὶ διαφορᾶς τῶν παρ' Ἕλλησι κωμῳδιῶν* & *περὶ διαφορᾶς χαρακτήρων* cum latina sua versione, quod Græcis in Aristophanem scholiis præfixum est à Thoma Magistro.

XI. *Henricus Stephanus* non modo inter Poëtas suos Græcos Principes emendatissime & elegantissime excusos Paris. 1566. fol. locum dedit Gnomicis supra §. 7. commemoratis, sed & singulari parvo licet volumine congessit virtutum encomia sive gnomas de virtutibus ex Poëtis & Philosophis utriusque linguæ, Græcis versibus adjecta interpretatione sua A. 1563. 12. Denique forma minore Comicorum Græcorum latinorumq; sententias selectas cum interpretatione & scholiis, A. 1569. *Græcorum* quidem Alexidis p. 4. & 453. Amphidis p. 12. Anaxandridis p. 19. Antiphanis p. 26. & 455. Apollodori p. 50. Axionici p. 418. Bathonis p. 419. Clearchi p. 420. Cratetis p. 421. Crobyli p. 423. Diodori p. 424. Dionysii p. 425. Diphili p. 63. & 458. Ephippi p. 426. Eriphi p. 427. Eubuli p. 428. Euphronis p. 431.

* In Kœnigii Bibl. perperam legitur A. 1616.

Digitized by Google

431. Hermippi p.432. Hipparchi p.433. Menandri p.89. & 459. Nicostrati p.434. Pherecratis p.435. Philemonis p.369. & 462. Philippi p.436. Philippidis p.438. Phœnicidis p.441. Posidippi p.439. Sotadis p.447. Timoclis p. 449. & Xenarchi p.452. *Latinorum* Afranii, Cæcilii, Nævii, Plauti, Pomponii, Sex. Turpilii, Terentii & Publii Syri. Sententias Comicorum Græcorum ab H. Stephano editas recudi fecit, & præter H. Stephani versionem latinam duplici interpretatione metrica auxit *Christianus Egenolphus*. Francof. 1579. 8.

XII. His universis longe anteferenda est collectio non plenior modo sed emendatior quoque & selectior *Hugonis Grotii*, tum in aliis scribendi generibus, tum in græcis latino versu reddendis & universe in poësi latinâ (Salmasio etiam, & illo in loco ubi ejus laudibus detrahit, judice *) Magni & excellentis Viri, quæ inscribitur: *Excerpta ex Tragœdiis & Comœdiis Græcis tum quæ exstant tum quæ perierunt, emendata & latinis versibus reddita ab Hugone Grotio, cum ejus castigationibus & notis*. Paris. 1626. 4. *Tragicorum* ex quibus sententias delegit Grotius, nomina sunt XXVI. Achæus, Æschylus, Agathon, Alcæus, Antiphon, Apollonides, Aristarchus, Astydamas, Carcinus, Crates, Critias, Dicæogenes, Diogenes Oenomanus, Dionysius Tyrannus, Euripides, Jon, Lycophron, Melanippides, Melanthius, Moschion, Neophron, Sophocles, Sositheus, Theodectes, Thespis & Timotheus. *Comicorum* LXXXI. Alexis, Anaxandrides, Anaxilaus, Anaxippus, Antiphanes, Apollodorus Gelous, Apollodorus Carystius, Archippus, Aristophanes, Aristophon, Athenion, Axionicus, Bato, Callias, Chæremon, Clearchus, Crantor, Crates, Cratinus, Cratinus junior, Crobylus, Damoxenus, Demonax, Diodorus Sinopensis, Diphilus, Ecdorus, Ephippus, Epicharmus, Epicrates, Eriphus, Eubulus, Euphron, Eupolis, Hegesippus, Heniochus, Hermippus, Hipparchus, Hippothoon, Jophon, Laon, Lysippus, Machon, Menander, Metagenes, Moschion, Nausicrates, Nicochares, Nicomachus, Nicophron sive Nicophon, Nicostratus, Pherecrates, Philemon major, Philemon junior, Philæterus, Philippides, Philippus, Philiscus, Philonides, Philoxenus, Phœnicides, Phrynichus, Phyllidius, Plato, Posidippus, Sclerias, Serapion, Simylus, Sopater, Sophron, Socicrates, Sosipater, Sositheus, Strato, Strattis, Teleclides, Theognetus, Theophilus, Theopompus, Timocles, Xenarchus & Xenon. De singulis hisce Poëtis eorumque dramatis ago infra in notitia Tragicorum & Comicorum deperditorum. Dolendum interim est à Grotio non notata esse loca veterum

* In Epistola ad Sarravium, qua G. J. Vossium Grotio præfert, edita à Tho. Crenio parte 1. animadvers. Historico Philolog. p. 23.

Digitized by Google

terum ſcriptorum unde ſingula fragmenta petita ſunt, & vix hinc inde Auctoris nomen in notis, obiter veluti adſperſum. Quamquam accepi hunc defectum in Codice ſuo ſuppleviſſe ſingularis doctrinæ virum Thomam Gatakerum * qui in Adverſariis ſuis cap. IX. ſeq. & hinc inde in notis ad Marcum Antoninum non vulgaria quædam in excerptis Grotianis emendat & corrigit, quod etiam locis quibusdam factum à *Richardo Bentlejo* in fragmentis Callimachi & in Epiſtola ad Joh. Millium in qua pag. 21. affirmat ſe fragmenta omnium Poëtarum Græcorum cum emendationibus & notis grande opus edere pridem conſtituiſſe, ſed mutato vitæ inſtituto hoc conſilium, quod merito dolent harum literarum ſtudioſi, abjeciſſe. Porro Grotius teſtatur ſe uſum eſſe collectione inedita *Theodori Canteri*, quæ ab eo tempore pervenit in Bibliothecam Petri Francii ** Poëtæ & Oratoris noſtra ætate elegantiſſimi. Verba Grotii hæc ſunt, cum de Æſchylo, Sophocle, Euripide Tragicis; tum de Comicis Epicharmo, Ariſtophane, Menandro ac Philemone judicium tuliſſet, *Collegeram*, inquit, *ex iis qui exſtant Tragicis & Comicis ea quæ mihi utiliſſima videbantur. Eorum vero qui perierunt fragmenta Comicorum quidem prodierant aliqua pridem Lutetiæ à Morello, Baſileæ ab Hertelio edita, ſed mendoſe admodum. His multa adjeceram, Tragicorum quoque nunquam editas ante reliquias annotaveram, lectis in hoc Platone, Ariſtotele & eorum explicatoribus, Philone præterea, Plutarcho, Sexto Empirico. Oratoribus Græcis & Oratoriæ artis Magiſtris, Hiſtoriarum ſcriptoribus, Æliano, Athenæo & tragædiarum atque Ariſtophanis Scholiaſtis, Juſtino quoque, Theophilo, Athenagora, Clemente aliisque ſcriptoribus Chriſtianis, cum vir natus demerendis literis Andreas Schottus me monuit factam à viro non mediocriter erudito* Theodoro Cantero *diligentiſſimam utriusque generis Comici ac Tragici collectionem, cui additas a ſe, item à Scaligero emendationes nonnullas, & ex libris antea editis latinam ſoluta oratione verſionem. Eos Codices ipſo monente à Roverianis typographis utendos ſumſi, unde habere poterit ſi quis implere velit quod noſtro operi deeſt. Multa enim omiſimus, quæ ad vocum duntaxat ſignificationem diſcendam afferuntur, nonnulla etiam ob inſignem ſpurcitiem, cujus tamen generis quædam melioribus connexa in alieno opere ponere coacti ſumus, eo minore periculo, quod etiam talium uſum comparatione melioris inſtitutionis, Chriſtiani ſcriptores pridem monſtraverint.* In Opere ipſo Grotius ſubinde remittit ad ſententias Poëtarum excerptas à Stobæo & à ſe emendatas ac latine redditas quæ lucem viderant *Pariſ.* 1623. 4.

XIII.

* Ejus codex fuit in Bibl. Iſ. *V*oſſii quæ perlata eſt ut audio Lugdunum Batavorum.

** Th. Janſ. Almeloveenius *V*ir Clariſſ. præf. ad Epigramma & Poëmatia *V*etera latina: *Theodori Canteri veterum Poëtarum Græcorum collectanea ſæpe numero à V. C. Iſaaco Caſaubono experita in Clariſſimi atque amiciſſimi Viri Petri Francii Poëtarum facile principis Bibliotheca inſtructiſſima plus ſemel vidimus.* Obiit Francius Amſtelodami A. 1704.

XIII. Denique *Radulphus* etiam *Wintertonus* in adoleſcentum uſum Gnomicos ſcriptores Græcos edidit cum latina verſione, Cantabrigiæ 1661. 8. inter Poëtas minores Græcos, in qua collectione occurrunt Heſiodus, Theocritus, Moſchus, Bion, Simmias, Muſæus, Theognis, Phocylides, Pythagoræ aurea carmina: tum fragmenta ac ſententiæ quædam Solonis, Tyrtæi, Simonidis, Rhiani, Naumachii, Panyaſis, Orphei, Mimnermi, Lini, Callimachi, Eveni Parii, Eratoſthenis, Menecratis, Poſidippi, Metrodori: dehinc Comicorum Philemonis, Alexidis, Amphidis, Anaxandridæ, Antiphanis, Apollodori, Diphili, Menandri, Diodori Sinopenſis, Eubuli, Hipparchi, Nicoſtrati, Pherecratis, Philippi, Philippidæ, Sotadis, Cratetis, Eriphi, Poſidippi, Timoclis, Clearchi & aliorum incertorum, ſubjunctis ad calcem libri Obſervationibus Wintertoni Grammaticis ad Heſiodum.

CAPUT XII.

De Pythagora & Empedocle, ſcriptisque ad hos relatis.

Pythagoræ Samii ætas 1. *Vitæ ſcriptores.* 2. *Plures Pythagoræ.* 3. *Scripta Pythagoræ Philoſopho tributa quæ interciderunt.* 4. *Interpretes Symbolorum Pythagoricorum.* 5. *Sphæra & tabula Pythagorica. Epiſtolæ. Aureorum Pythagoræ Carminum auctor Empedocles Agrigentinus.* 6. *Horum editiones, & de Hierocle aureorum Carminum interprete.* 7. *Empedoclis ſcripta.* 8. *Sphæra ei tributa exhibetur integra cum Florentis Chriſtiani notis Græce & latine.* 9.

I.

PYTHAGORAS Samius * duabus rebus pulcherrimis nomen dedit apud Græcos, Philoſophiæ, cujus cultor ſtudioſiſſimus, & Mundo, cujus contemplator ſollertiſſimus fuit. De ætate ejus vehementer inter ſe pugnant veteres; dum incauti fortaſſis diverſos Pythagoras permiſcent ac confundunt, non minus ac quam contraria narrant de vita ejus univerſa morteque & mortis genere, ut arduum ſit verum hic à falſo niſi divinando diſtinguere.

* Diverſas virorum doctorum de ætate *Pythagoræ* ſententias vide ſis apud H. Dodvvellum p. 114. diſſ. de ætate Pythagoræ. In Samiorum numis *Pythagoras* conſpicitur, ſidera in orbe ſtellato indicans virga ſive radio. *Vide* Jo. Harduini Chronologiam *V.*T. p.90. ſeq. Alius numus apud Fulvium Urſinum pag. *62.* elog. è quo expreſſa *Pythagoræ* imago in Laërtio Wetſteniano & apud Jac. Gronovium T.2. theſauri Antiqv. Græc. tabula XL. & in Jamblicho Clariſſ. Neocori. Vide & Nobiliſſimum Virum Jacobum de Wilde ad numiſma *CXXXIX*, & *CXL*, Pythagoræ imagines à Carpocratianis cultas referunt Nicetas & alii.

re. Nec minus in diversa abeunt, ne de aliis jam dicam, triumviri nostra ætate doctissimi qui de hoc argumento imprimis diligenter egerunt *Guil. Lloydius* a) Episcopus Coventrensis & Lichfeldensis, (hodie Vigorniniensis) *Rich. Bentlejus* b) & *Henricus Dodwellus*. c) Inter extrema medium * ni fallor tutissimum sit, nec certe natus Pythagoras ante Olympiadem XLIII. 4. quæ Bentleji: (Lloydius malit XLVIII. 3.) nec post Olymp. LII. 4. quæ opinio est insignis plane viri H. Dodvvelli. Postquam audiisset Thaletem, Epimenidem, Pherecydem, Biantem, & per plures annos (XXII. quidam ponunt) sapientiæ causa peregrinando consumsisset, & Olymp. LVIII. naturam *Luciferi* indagasset, teste Plinio II. 8. Hist. captivus à Cambyse ** ductus fuit in Persiam Olymp. LXIII. 3. *** Inde in Italiam venit Bruto Consule, si Ciceronem ac Solinum audimus, hoc est Olymp. LXVII. 1. quam sententiam firmat Gellius XVII. 21. Non vixisse traditur ultra CXVII. annum ætatis, cum alii anno XCIX. (ut Tzetzes XI. hist. 366.) alii citius d) referant obiisse: vel Metaponti, vel in prælio inter Agrigentinos & Syracusanos, postquam per annos viginti Crotone commoratus fuisset teste Justino XX. 5. indeque propter ingravescentem forte Cylonianam factionem se mature recepisset.

II. Vitam Pythagoræ è veteribus præter deperditos quamplurimos, Aristoxenum cumprimis, Hermippum, Nicomachum aliosque, de quibus *Joh. Jonsius* in opere eximio de scriptoribus Historiæ *Philosophicæ* videri potest, scripserunt hi quatuor: 1. *Diogenes Laërtius* Libro VIII, doctissi-

a) In libro Anglice edito paginarum 76. cui titulus: A Chronological account of the life of Pythagoras and of other famous men his contemporaries, vvith an Epistle to the Rd. Dr. Bentleji about Porphyry's and Jamblichus's lives of *Pythagoras* Lond. 1699. 8.

b) In *Apologia* dissertationis pro Epistolis Phalaridis, itidem Anglice editâ.

c) Diss. III. de Cyclis Græcorum, §. 12. & in diss. de ætate *Pythagoræ* Philosophi, Lond. 1704. 8.

* Livius XXVI. 49. *Si aliquibus assentiri necesse est, media simillima veris sunt.* Antiochus Historicus apud Clementem 1. Strom. p. 309. Pythagoræ ἡλικίαν ponit 312. annis ante mortem Epicuri, hoc est Olymp. XLIX. 2. Olympiade LXI. claruisse ait Diodorus. Sic in excerptis Peiresc. p. 241.

** Syncellus p. 210. narrans Ægyptum à Cambyse subactam, ἔνθα, inquit, καὶ Πυθαγόραν εὑρὼν ἐπιξενωθέντα διὰ φιλοσοφίαν σὺν τοῖς αἰχμαλώτοις εἰς Πέρσας τελεῖ, ἡνίκα φασὶν αὐτὸν πρὸς Χαλδαίους ἐλθεῖν, καὶ τὴν παρ' ἐκείνοις σοφίαν μετελθεῖν, καὶ πάλιν ἐκεῖθεν ἀναζεύξαντα εἰς Ἰταλίαν χωρῆσαι, φυγόντα τὴν πατρίδα Σάμον διὰ Πολυκράτην τὸν τύραννον, καὶ διαζῆσαι τὴν Ἰταλικὴν διατριβὴν συστησάμενον.

*** Non LXIV. 3. ut excusum est in V. C. Joannis Clerici Bibliotheca selecta T. X. p. 96. ubi compendio exhibet quæ de ætate *Pythagoræ* disputarunt viri præstantissimi, Bentleius, Lloydius, Dodvvellus & Dacerius.

d) Vide Lloydium ad Olymp. LXVIII. 3. & LXX. 4.

Digitized by Google

ctissimorum hominum commentariis illustratus: 2. *Malchus* sive Græco nomine *Porphyrius*, in quem exstant notæ Conr. Rittershusii & Lucæ Holstenii. 3. *Jamblichus* ab anonymo veteri inedito, tum ab Arcerio & longe felicius denique ab illustri Ulrico Obrechto latine versus & nuper à Clarissimo Kustero emendatus atque illustratus. Et 4. *Anonymus*, cujus excerpta tantum exstant apud Photium Bibl. Codice CCLIX. ab Holstenio latine versa & cum Porphyrio ac Kusteri Jamblicho, cui etiam Porphyrius cum Holstenii & Rittershusiii notis accessit, edita. De primis tribus infra Libro IV. dicturus suo loco, nunc tantum profiteor me non omnino probare suspicionem eruditi viri, cui Porphyrii antiquiorum usque quaqve vestigiis insistenti & qui eum in plurimis sequitur Jamblichi liber videtur compositus & variis de industria commentis refertus in opprobrium nostræ religionis: cum uterque pars fuerit majoris operis, longe alium sibi finem propositum habentis. Quemadmodum vicissim neque illos puto audiendos, qui Pythagoram à contemtis apud gentes, & ab illis sua vicissim occultantibus Judæis e) nescio quæ edoctum fuisse sentiunt, confutati ab Antonio Vandalen libro de Aristea c. XXVII. p. 206. seq. Jo. Clerico T. X. Bibl. selectæ p. 163. seq. Nic. Hieron. Gundlingio parte 1. Hist. Philosophiæ Mora-

e) Placuit hoc perquam multis, ut Pythagoram vel ex Cabbalistarum traditis sapuisse crederent, uti Reuchlinus Lib. I. de Cabbala probante Clariss. Campegio Vitringa Lib. I. Obs. 5. diss. 2. p. 120. 130. Vel ab Essæis sua esse mutuatum (Pythagoræ ætate forte nondum cognitis) ut vir summus Hugo Grotius Epist. 552. Vel certe ad Arabes Chaldæos & Hebræos pervenisse & ab iis edoctum fuisse & ex Judæa in Græciam sua intulisse, ut ex Hermippo apud Josephum & Origenem & ex Porphyrio p. 185. jactari solet: Ita Seldenus de Diis Syris & Lib. I. de jure Nat. c. 2. Huetius demonstrat. Ev. p. 89. *Godfr. Wendelinus* Epist. de tetracty Pythagoræ, Gothofredus Voigtius in imagine Trinitatis p. 69. seq. *Joh. Franciscus Buddeus* in diss. de peregrinationibus Pythagoræ Jen. 1692. *Joh. Jacobus Syrbius* in Pythagora intra sindonem noscendo Jen. 1702. 8. Sed Hermippi testimonium (quem Ἰδαίων non Ἰουδαίων scripsisse suspicatur Jo. Clericus X. Bibl. selectæ p. 167.) ambiguum est Origeni ipsi non lectum, forte nec Josepho inspectum accurate, si genuinum. Cyrillus X. contra Julianum Porphyrii locum laudans, verba καὶ Ἑβραίους omittit. Et Mochus Sidonius Jamblicho memoratus tam diversus mihi esse videtur à Moyse Propheta quam Nazaratus Assyrius à Propheta Ezechiele vel quocunque Judæo Nazaræo, aut Æsaræ nomen filiæ Pythagoræ, à nomine Saræ vel Sarræ uxoris Abrahami. Qui è Κοινοβίῳ apud Gellium 1. 9. memoratione Monachum faciunt Pythagoram exploduntur à Scaligero præf. ad Eusebium perinde ut risisset si cum Monachis hodie conferentes vidisset quod apud Jamblichum p. 33. Pythagoras dicitur accessisse ad litora ὑπὸ Κάρμηλον τὸ Φοινικικὸν ὄρος ἔνθα ἐμόναζε τὰ πολλὰ ὁ Πυθαγόρας κατὰ τὸ ἱερὸν & p. 211. Pythagoræi traduntur μονάζοντες ἐν ταῖς ἐρημίαις. Sane ad Judæos penetrasse Pythagoram diserte negat Lactantius IV. 2. licet in Ægypto adiit Sonchidem Archiprophetam teste Clemente 1. Strom. p. 303. & ab Hebræis τὴν ὀνείρων γνῶσιν ἠκριβωκέναι refert Porphyrius pag. 8.

Moralis p.75. ſeq. & à Venerando D. Joh. Friderico Mayero in Exercitatione *Utrum Pythagoras fuerit Judæus an Monachus Carmelita*, Hamb. 1700. Ex recentiorum vitæ Philoſophi ſcriptorum numero præter triumviros paulo ante laudatos unum alterumque nominare mihi liceat *Thomam Stanlejum* equitem Anglum, in Hiſtoria Philoſophica Johanni Marshamo inſcripta & tertia jam vice edita Anglice Lond.1701. fol. parte IX. tum Andream Dacerium qui vitam Pythagoræ ſcripſit & cum Hierocle Gallice translato edidit Pariſ.1706.12.eodem anno recuſam Anglicè Londini. Nam Bælius quidem lapſus memoria eſt qui in Lexico ſuo etiam ſecundæ editionis ubi de Pythagora agit, nota P. Lucam Holſtenium ait edidiſſe diſſertationem de Vita & ſcriptis Pythagoræ. Porphyrii enim dicere voluit, non Pythagoræ. Philoſophiam Pythagoricam illuſtrandam ſibi præter Stanlejum peculiariter ſumſerat *Johannes Scheferus* â Regina Sveciæ Chriſtina ad hoc invitatus, cujus tamen nihil quod præſens argumentum ſpectet lucem vidit excepto libello de natura & conſtitutione Philoſophiæ Italicæ f) Upſal.1664. & Witeberg.1701.8. Tum civis Scheferi doctiſſimus *Joachimus Kuhnius*, qui libros de vita & Philoſophia Pythagoræ promittit ad Æliani Var.II.26. ſed operi immortuus nihil plane illius argumenti edidit. Horum jacturam penſatum iri ſperamus ab ingenioſiſſimo *Rondello*. Pythagoræ incunabula in veteri marmore obſervata & eleganter atque ingenioſe illuſtrata videre licet ab illuſtris doctrinæ viro Laurentio Begero in ſpicilegio antiquitatt.p.136. ſeq. Omitto ſchediaſmata varia ad Pythagoricam Philoſophiam illuſtrandam facientia ut Ambroſii Rhodii & Paganini Gaudentii de Metemphychoſi Pythagoræ: Schilteri diſſ. de diſciplina Pythagorica, Marci Mappi ſive Schalleri & Magni Dan. Omeiſii Ethicam Pythagoricam, Claudii Lignierii de ſecta Pythagorica, Mich.Bohnii ſive Anton. Guntheri Heshuſii τῦ μακαρίτυ de abſtinentia carnium Pythagorica, Pythagoram Roderici à Caſtro &c.

III. Pythagoras *decem* Laërtius VIII. ſeq. ex Demetrio ut veriſimile eſt Magneſio commemoravit, Meurſius ad Ariſtoxenum p.150. ſeq. *viginti:* utriusque induſtriam vicit Jonſius à quo *undetriginta* Pythagoræ obſervati ſunt libro IV. de ſcriptoribus Hiſt. Philoſ. p.343. ſeq. Et plures etiam fuerint, ſi ſequimur Dodwellum p.114. diſſ. de ætate Pythagoræ. Ex his illos tantum in præſenti ſubjungam, qui aliquid ſcripſiſſe vel Pythagoræ Philoſophi æquales aut majores fuiſſe traduntur.

1) Pythagoras Laco, qui Olympiade XVI. ſtadio vicit, æqualis Numæ.

2) Py-

f) Hic tantum prodromus eſſe debuit juſſi Operis quod in tres libros diſtinctum vir eruditus moliebatur, primo libro acturus de vita & diſciplina Pythagoræ, ſecundo de Pythagoræ Philoſophia, quam ipſam tribus diſtinctis partibus explicare voluit, & tertio de claris Pythagoricis. Vide Scheferi literas ad Joh. Vorſtium, datas. Upſal. 1655. prid. Id. Junii & præmiſſas Vorſtii libro de Hebraiſmis N. T.

Digitized by Google

2) Pythagoras Eratoclis F. Phliasius σωμασκητὴς & ἀλείπτης, qui athletas primus carne aluisse traditur. Ejus ἀλειπτικὰ συγγράμματα Jamblich. vita Pythag. c.5. Hujus forte Epistola apud Laërtium VIII.49.

3) Pythagoras Samius, pugil, ὁ ἐν Σάμῳ κομήτης, qui vicit Olympiade XLVIII. Hunc cum Philosopho confundit Jamblichus, & proverbium in bonam partem accipit, quod parœmiographi in malam. Vide Vaticanam appendicem Centur. 1. 87.

4) Pythagoras Crotoniates Tyrannus.

5) Pythagoras Tyrannus Ephesius, ante Cyri tempora.

6) Pythagoras Zacynthius Musicus, Aristoxeno.2.Harmonicorum p.36.cum Agenore Mytilenæo memoratur: inventor tripodis organi Musici, qui & aliquid de Musicis scripsisse & sectatores habuisse ex eodem Aristoxeno colligitur. De illo Laërtius: οὗ φασὶν εἶναι τὰ ἀπόῤῥητα* τῆς φιλοσοφίας αὐτῶν διδάσκαλος ἐφ᾽ ᾧ καὶ τὸ αὐτὸς ἔφα. Sed hoc αὐτὸς ἔφα Samio Philosopho tribuunt præter Menagio ad Laërtium laudatos auctor constitutt. Apostol. IV.96. Philostratus in vita Apollon. f.117. Hierocles p.225. Chalcidius p.225. Theodoritus serm.1. de fide &c.

7) Pythagoras Cyrenæus Rhetor frigidus, cujus præter Laërtium meminit Philostratus in Sophista Niceta p. 511.

8) Pythagoras Medicus qui περὶ κήλης *de hernia*, scripsit teste Laërtio, sive ut Muretus IX. ult. Variar. è Plinio XIX. 5. legebat, περὶ σκίλλης *de scilla* herba. Quanquam priorem lectionem tuetur Menagius ad Laërtium p.376. Idem forte Pythagoras laudatur à Plinio XXIV.13. & 17.

9) Pythagoras περὶ Ὁμήρου συντεταγμένος. Diversus à Medico, siquidem καί τινα apud Laërtium VIII.47. non reddatur *ac quædam*, sed *quendam* (incertæ patriæ atque ætatis) qui scripserit de Homero. Sic eidem Laërtio memoratur V.35. Aristoteles περὶ Ἰλιάδος πεπραγματευμένος.

10) Pythagoras qui scripsit Δωρικὰ *de rebus Doriensium*, ut refert Laërtius.

11) Pythagoras qui de mari rubro scripsit teste Athenæo & Æliano XVII. 8. hist. animal. Non diversus forte à superiore. Vide Vossium de Hist. Græcis p. 410.

12) Pythagoras Rhodius è quo nonnihil de Diis profert Porphyrius apud Euseb. V.6. præparat.

13.) Pythagoras μάντις. Plutarch. Alexandro p.705. idem qui Arriano VII. p. 160. Πειθαγόρας.

Fuit & Pythagoras Samius, initio pictor deinde statuarius, Pythagoræ Rhegini circa Olymp. LXXXVII. clari discipulus & sororis filius. Plin. XXXIV.8. De utroq; vide sis Franciscum Junium in Artificum Catalogo. At Pythagoram Evagoræ Regis Cypriorum filium alii Πειθαγόραν appellant, Isocrates Protagoram, notante Meursio in Cypro L.II. c.12.

* Operis titulum esse putabat Vossius de scientiis Mathemat. p.343. sed potest etiam esse sensus, eum fuisse qui Philosophiam arcano & recondito more tradiderit.

Digitized by Google

IV. Ut ad Pythagoram Samium Philosophum noster sermo recurrat, ab eo nullum ingenii monumentum relictum fuit quod ab omnibus pro genuino ejus fœtu haberetur. Josephus 1. contra Apionem p. 1046. loquens de *Pythagora*, αὐτοῦ μὲν, inquit, οὐδὲν ὁμολογεῖται σύγγραμμα. Quo ex loco alter intelligendus Josephi locus ubi Pythagoram refert inter eos qui pauca scripserunt apud Euseb. X. 7. p. 478. præparat. Plutarchus de fortuna Alex. p. 329. οὐδὲ Πυθαγόρας ἔγραψεν οὐδὲν, οὐδὲ Σωκράτης, οὐδὲ Ἀρκεσίλαος, οὐδὲ Καρνεάδης οἱ δοκιμώτατοι τῶν φιλοσόφων -- ἀλλὰ καὶ σχολάζοντες τὸ γράφειν παρῄεσαν τοῖς σοφισταῖς. Lucianus T. 1. p. 497. de lapsu in salutat. ὁ μέντοι θεσπέσιος Πυθαγόρας εἰ καὶ μηδὲν αὐτὸς ἡμῖν ἴδιον καταλιπεῖν τῶν αὐτοῦ ἠξίωσεν &c. Laërtius procemio sect. 16. οἱ δ' ὅλως οὐ συνέγραψαν, ὡς κατά τινας Πυθαγόρας, Ἀρίστων ὁ Χῖος, πλὴν ἐπιστολῶν ὀλίγων. Idem de *Pythagora* repetit, licet huic opinioni repugnans *Lib.* VIII. sect. 6. Porphyrius in Pythagoræ vita p. 40. narrans Pythagoricos dogmata sua diligenter occultasse, addit: οὔτε γὰρ Πυθαγόρου σύγγραμμα ἦν. Aristides Orat. 2. pro Rhetorica T. 3. p. 495. καὶ Σωκράτης μὲν καὶ Πυθαγόρας &c. Rufinus invectiva 2. in Hieron. *Denique inter cætera etiam Pythagoræ libros legisse se jactat, quos ne exstare quidem eruditi homines asserunt.* Cui respondens Hieronymus non ait sibi scripta Pythagoræ esse cognita, sed *de dogmatibus, non de libris locutus sum, quæ potui in Cicerone, Bruto, ac Seneca discere.* Et aliquibus interjectis; *Igitur etiamsi docere non possem ipsius Pythagoræ exstare monumenta, nec à filio ejus ac filia aliisque discipulis probata* (legendum existimo *prolata*) *convincerem, me non teneres mendacii, quia non libros, sed dogmata legisse me dixi.* Augustinus Lib. I. de consensu Evangelistar. c. 7. *Nam Pythagoras quo in illa contemplativa virtute nihil tunc habuit Græcia clarius, non tantum de se, sed nec de ulla re aliquid scripsisse perhibetur.* Idem lib. 2. de Ordine c. ult. *Pythagoram* celebrans quod regendæ Reip. disciplinam suis auditoribus ultimam tradiderit jam doctis, jam perfectis, jam sapientibus, jam beatis, addit: *si quid litteris memoriæ mandatis credendum est, quamvis Varroni quis non credat?* Claudianus Mamertus *L.* II. de statu animæ cap. 3. *Pythagoræ igitur, quia nihil ipse scriptitavit, à posteris quærenda sententia est.* Contra sentit è veteribus Laërtius, ita ut etiam errare vel nugari existimet eos qui nihil scripto consignatum à *Pythagora* fuisse existimant, VIII. 6. ἔνιοι μὲν οὖν Πυθαγόραν μηδὲ ἓν καταλιπεῖν σύγγραμμά φασι, διαπαίζοντες, sive ut Scaliger legebat, διαπαίοντες Quod vero ex Heraclito profert testimonium, non probat librum exstitisse ab ipso scriptum Pythagora, sed tantum laudatam ab Heraclito Pythagoræ scientiam ex scriptis variis (inter peregrinandum maxime) collectam. Neque scripta tria quæ tanquam Pythagoræ Diogenes deinceps memorat, videre

Hera-

Digitized by Google

Heraclitus potuit, ut pulchre obſervat Dodwellus, diſſ. de ætate Pythagoræ, p. 119. ſeq. quoniam illa à Philolao primum publicata ipſe tradit *Laërtius* VIII. 15. confirmante hoc Jamblicho cap. 31. vitæ Pythog. p. 172. neq; Pythagoricus fuit Heraclitus, ut ei ab aliis hujus ſectæ ante publicationem communicatos quiſpiam ſuſpicetur. Neminem enim audivit, teſte Laërtio IX. 5. Tatiano, Dione Chryſoſt. Orat. LV. & aliis. *Leoni* autem Allatio qui inter recentiores paulo operoſius Pythagoræ ſcripta aſſerere conatus eſt in dialogo paradoxo de ſcriptis Socratis, una cum ſuppoſitiis Socraticorum Epiſtolis edito Pariſ. 1637. 4. ſatisfecit erudita Godfridi Olearii Exercitatio dialogo illi oppoſita *Lipſiæ* 1696. 4. Interim cum ſub Pythagoræ nomine jamdudum plura ſcripta jactata fuiſſe non ſit obſcurum, de hinc illa ſuccincte referre congruens inſtituto meo eſſe putavi.

1. 2. 3. *Συγγράμματα τρία*, ΠΑΙΔΕΥΤΙΚῸΝ, ΠΟΛΙΤΙΚῸΝ, ΦΥΣΙΚΌΝ. Phyſici hoc initium affert *Laërtius* VIII. 6. *Οὐ μὰ τὸν ἀέρα τὸν ἀναπνέω, οὐ κατοίσω * ψόγον περὶ τοῦ λόγου τοῦδε.* Primus ut jam dixi hos tres libros ex quibus aliqua profert idem Diogenes VIII. 9. in lucem edidit Philolaus. Id. *Laërt.* VIII. 15. *Μέχρι δὲ Φιλολάου οὐκ ἦν τι γνῶναι Πυθαγόρειον δόγμα, οὗτος δὲ μόνος ἐξήνεγκε τὰ διαβόητα* ΤΡΊΑ ΒΙΒΛΊΑ *ἃ Πλάτων ἐπέστειλεν ἑκατὸν μνῶν ὠνηθῆναι.* Jamblichus c. XXXI. p. 172. *Θαυμάζεται δὲ καὶ ἡ τῆς φυλακῆς ἀκρίβεια. Ἐν γὰρ τοσαύταις γενεαῖς ἐτῶν οὐδεὶς οὐδενὶ φαίνεται τῶν Πυθαγορείων ὑπομνημάτων περιτετυχηκὼς πρὸ τῆς Φιλολάου ἡλικίας, ἀλλ᾽ οὗτος πρῶτος ἐξήνεγκε τὰ θρυλλούμενα ταῦτα* ΤΡΊΑ ΒΙΒΛΊΑ, *ἃ λέγεται Δίων ὁ Συρακούσιος ἑκατὸν μνῶν πρίασθαι, Πλάτωνος κελεύσαντος, εἰς πενίαν τινὰ μεγάλην τε καὶ ἰσχυρὰν ἀφικνουμένου τοῦ Φιλολάου.* Non Pythagoræ ſed Philolai Pythagorici tres libros decem millibus denariúm ** mercatum Platonem legas apud Gellium III. 17. *Laërtius* III. 9: *Λέγουσι δέ τινες (ὧν ἐστι καὶ Σάτυρος) ὅτι Δίωνι ἐπέστειλεν εἰς Σικελίαν, ὠνήσασθαι τρία βιβλία Πυθαγορικὰ παρὰ Φιλολάου μνῶν ἑκατόν. Καὶ γὰρ ἐν εὐπορίᾳ φασὶν ἦν* (Dio, non Plato, ut ad Gellium perperam tradit A. Thyſius) *παρὰ Διονυσίου λαβὼν ὑπὲρ τὰ ὀγδοήκοντα τάλαντα.* Diverſus autem ab his liber fuit, quem à *Philolai* (jam defuncti ut eſt credibile) cognatis *Plato* ſibi comparavit minis argenti Alexandrinis XL, teſte eodem Laërtio VIII. 85. ubi hoc illorum *Πυθαγο-*

* Ambroſius Camaldul. *non admittam*, Aldobrandinus *non effugiam*. Rectius Stanlejus pag. 511 Hiſt. Philoſoph. *i shall not bear the blame of this diſcourſe non perferam* ſive *non experiar* reprehenſionem, nemo me reprehendet hujus diſputationis cauſa.

** Summa centum minarum ſive quod eodem recidit 10000. denariorum (centum enim denarii unam minam valent) eſt thalerorum 1250. De centum minarum ſumma meminit etiam Tzetzes Chil. X. hiſt. 355. & XI. hiſt. 362. & 364.

ρικῶν περὶ φύσεως à Philolao compositorum affertur initium: φύσις δ' ἐν τῷ κόσμῳ ἁρμόχθη ἐξ ἀπείρων τε καὶ περαινόντων, καὶ ὅλος κόσμος καὶ τὰ ἐν αὐτῷ πάντα. Physicorum Pythagoræ meminit & Vitruvius IX. 7.

4. Aliud ab his fuit scriptum sub Pythagoræ nomine Laërtii etiamnum temporibus jactatum, quod à Lyside conscriptum observat VIII. 7. τὸ δὲ φερόμενον ὡς Πυθαγόρου Λύσιδός ἐστι τοῦ Ταραντίνου Πυθαγορικοῦ φυγόντος καὶ εἰς Θήβας καὶ Ἐπαμεινώνδα καθηγησαμένου. Laërtium non cepit Svidas in Πυθαγ. cujus hæc sunt verba: Συνέγραψε δὲ ὁ Πυθαγόρας μόνα τρία βιβλία παιδευτικὸν, πολιτικὸν, τὸ δὲ φερόμενον τρίτον ὡς Πυθαγόρου Λύσιδός ἐστι τοῦ Ταραντίνου μαθητοῦ αὐτοῦ γενομένου &c. Quis non videt ridicule Pythagoræ sola tria relinqui scripta & iisdem verbis eripi tertium. Quam ob causam nec Meursio subscribere ausim, qui in notis ad Aristox. pag. 153. apud Laërtium rescribere jubet τὸ δὲ τρίτον ὡς φερόμενον Πυθαγόρου. Menagius aurea Carmina a Diogene significari conjicit, de quibus agam infra §. 6. ubi Empedocli non Lysidi illa deberi evincam.

5. ΠΕΡῚ ΤΟΥ͂ ὍΛΟΥ, ἐν ἔπεσι. Primum est ex sex deinceps commemorandis scriptis quæ Pythagoræ tribuit Heraclides in Sotionis (qui sub Ptolemæis scripsit) Epitome apud Laërtium VIII. 7. Fortassis ex hoc opere petiti versus quatuor Hexametri, quos Pythagora auctore laudat Justinus de Monarchia p. 105.

6. 7. 8. ἹΕΡῸΣ ΛΌΓΟΣ duplex, unus versu scriptus & Heraclidi memoratus, cujus initium: ὦ νέοι ἀλλὰ σέβεσθε μεθ' ἡσυχίας τάδε πάντα. Et alter ΠΕΡῚ ΘΕΩ͂Ν, compositus prosa Dorica. Vide Menagium ad Diogenem p. 350. b. & quæ dixi supra in Orpheo Lib. I. c. XIX. n. 2. Laudatur & ἱερὸς λόγος à Clemente Alex. Hierocle p. 225. Syriano in 2. Metaphys. p. 7. & in 12. p. 71. b. & 83. b. & in 13. p. 108. b. Stobæo Phys. Auctore Theologum. Arithmeticæ, Jamblicho, Proclo, Etymologico M. Eustathio &c. Sed diversa erant ἱερὰ ἀποφθέγματα scripto non tradita, de quibus Hierocles p. 301. seq. Non satis certo scio etiam, utrum idem cum alterutro λόγῳ ἱερῷ fuerit, quod tamen vix mihi persvadeo, λόγος μυστικὸς, quem ab Hippaso sub Pythagoræ nomine scriptum sed ἐπὶ διαβολῇ αὐτοῦ *in calumniam ejus* scriptum Laërtius refert loco laudato. Vide infra c. XIII. in Hippaso. Diodorus Sic. libro I. Πυθαγόραν τέ τὰ κατὰ τὸν ἱερὸν λόγον, καὶ τὰ κατὰ γεωμετρίαν θεωρήματα, καὶ τὰ περὶ τοὺς ἀριθμοὺς, ἔτι δὲ τὴν εἰς πᾶν ζῶον μεταβολὴν μαθεῖν παρ' Αἰγυπτίων. Euseb. X. præparat. 10. p. 482.

9. ΠΕΡῚ ΨΥΧΗ͂Σ. Heraclides apud Laërt.

10. ΠΕΡῚ ΕΥ̓ΣΕΒΕΙ͂ΑΣ. Idem.

11. ἩΛΟΘΑΛΗ͂Σ sive liber appellatus nomine *Helothalis*, qui Epicharmi Siculi pater fuit teste Laërtio VIII. 7. & 78.

12.

12. ΚΡΌΤΩΝ. Eidem Heraclidæ memoratus.

13. Quædam ſub ORPHEI nomine edita. Jon apud Laërt. VIII. 8. Forte reſpicit ad *ἱερὸν λόγον* de quo num. 6.

14. ΟἹ ΚΑΤΑΣΚΟΠΙΆΔΕΣ ſive ut alii Codices Σκοπιάδες vel denique Κοπιάδες. ſcriptum moralis argumenti, ut licet ſuſpicari ex initio, quod eodem in loco refert Laërtius his verbis: *μὴ ἀναίδευ μηδενί*, quæ folium Sibyllæ ſibi eſſe fatetur Caſaubonus. Non male videtur vertiſſe Aldobrandinus: *Ne impudenter agas in quemquam.* Sed Palmerius pag. 459. Exerc. in ſcriptores græcos, legit *ἀνάδευ* & reddit *obnoxius eſto nemini.* Ambroſius: *nullius rei egens eſto*, ita enim ſcripſerat Camaldulenſis, non ut in tot editionibus vitioſe recuſum eſt: *nullius rex egens eſto.* Tan. Faber probante Menagio: *μὴ ἀηδεῦ μηδενὶ, moleſtus ſis nemini,* Joachimus Kühnius: *μὴ ἀνειδεῦ, ne ſis improbus erga quenquam.*

15. ΛΌΓΟΣ πρὸς ἌΒΑΡΙΝ. Proclus L. III. in Timæum p. 141.

16. ΠΡΟΓΝΩΣΤΙΚᾺ ΒΙΒΛΊΑ διάφορα. Tzetzes Chiliad. 2. v. 891.

17. ὝΜΝΟΣ. Proclus V. in Timæum. p. 331.

18. ἈΡΙΘΜΗΤΙΚΉ. Joh. Malalas Chron. T. 1. p. 201. Πυθαγόρας ὁ Σάμιος τὴν Ἀριθμητικὴν συνεγράψατο. Iſidorus III. 2. Orig. *Numeri diſciplinam apud Græcos primum Pythagoram autumant conſcripſiſſe.* Meminit & Cedrenus duobus in locis.

19. ΠΕΡῚ ΠΟΛΈΜΟΥ ΚΎΡΟΥ ΚΑῚ ΣΑΜΊΩΝ, teſte itidem Malala & Cedreno, quem falſum non dubitat Voſſius pag. 435. de Hiſt. Græcis.

20. DE VIRTUTIBUS MEDICIS HERBARUM, ex quo profert nonnulla Plinius XXIV. 17. *Nec me fallit,* inquit, *hoc volumen à quibusdam Cleemporo Medico adſcribi, Pythagoræ pertinax fama antiquitasque vindicavit.* Idem XXV. 2. *Ab eo* (Homero) *Pythagoras clarus ſapientia, primus volumen de earum* (herbarum) *effectu compoſuit, Apolline Æſculapioque & in totum Diis immortalibus inventione & origine aſſignata.* Rurſus XIX. 5. ubi de generibus ſcillæ herbæ: *Unum de his Volumen condidit Pythagoras Philoſophus colligens Medicas vires, quas proximo reddemus libro.* Videntur ex hoc libro petita quæ Pythagoram laudans profert idem Plinius. XX. 9. ubi de braſſica, Pſeudo Dioſcorides c. 62. 136. (ubi de malva) 164. 192. 256. 264. 269. 273. Apulejus Lib. de herbis c. 4. 49. &c.

Denique *Elegos* quosdam ſepulchro Apollinis Pythagoræ inſcriptas teſtatur Porphyrius p. 10. & Epigramma in monumentum Jovis, cujus hoc ait fuiſſe initium: *ὧδε θανὼν κεῖται ζὰν ὃν Δία κικλήσκουσιν.*

Non

Non mirum est tot scripta olim tributa Pythagoræ fuisse, cum Pythagorici omnia sua ad Magistrum suum referrent. Jamblichus cap. XXXI. p. 171. seq. Καλὸν δὲ καὶ τὸ πάντα Πυθαγόρᾳ ἀνατιθέναι τε καὶ ἀποκαλεῖν, καὶ μηδεμίαν περιποιεῖσθαι δόξαν ἰδίαν ἀπὸ τῶν εὑρισκομένων εἰ μήπου τι σπάνιον. Πάνυ γὰρ δή τινές εἰσιν ὀλίγοι ὧν ἴδια γνωρίζεται ὑπομνήματα. Quanquam idem cap. XXIX. p. 143. non dubitare tamen videtur quædam saltim ex illis esse Pythagoræ ipsius, pleraque Pythagoricorum. Cum enim dixisset in omni genere doctrinæ exstare scripta Pythagorica præstantissima & accuratissima, εἰ τοίνυν ὁμολόγηται, inquit, τὰ μὲν Πυθαγόρου εἶναι τῶν συγγραμμάτων τῶν νυνὶ φερομένων, τὰ δὲ ἀπὸ τῆς ἀκροάσεως αὐτοῦ συγγεγράφθαι, καὶ διὰ τοῦτο οὐδὲ ἑαυτῶν ἐπεφήμιζον αὐτὰ ἀλλὰ εἰς Πυθαγόραν ἀνέφερον αὐτὰ ὡς ἐκείνου ὄντα, φανερὸν ἐκ πάντων τούτων ὅτι πάσης σοφίας ἔμπειρος ἦν ἀποχρώντως. *Lysidis*, *Hippasi* & *Philolai* scripta & *Cleempori* Medici sub Pythagoræ ambulasse nomine jam à me animadversum est, sic plura *Astonis* Crotoniatæ, eidem Philosopho adscripta refert Laërtius VIII. 7. Et *Archippum* ac *Lysidem* memoriter tenentes præcepta doctoris, ingenio pro libris usos scripsit Hieronymus apolog. 2. adversus Rufinum p. 166. & post quædam interjecta addit *à filio & filia discipulisque Pythagoræ prolata monumenta*, filiam respiciens *Theanonem* vel *Arignotem*, filium *Telaugen*. Equidem filiæ suæ *Damoni* quoque commisisse Pythagoram commentarios à se scriptos nemini extra familiam communicandos; legitur in Epistola *Lysidis* ad Hipparchum, testati Damonem nullo pretio eos vulgare sed *Bistalia* filiæ suæ eâdem arcani lege custodiendos credidisse.

Dorica dialecto cujus tunc usus in parte Italiæ Pythagoræis * frequentata erat, scripta fuerunt Pythagorica commentaria pleraque, quemadmodum tum ex fragmentis patet, tum notatum Porphyrio est, qui hoc inter causas decrementi sectæ illius retulit in vita Pythag. p. 40. Ἔπειτα διὰ τὸ καὶ τὰ γεγραμμένα Δωρίδι γεγράφθαι, ἐχούσης τι καὶ ἀσαφὲς τῆς διαλέκτου. Καὶ μηδὲν διὰ τοῦτο ὑπονοεῖσθαι καὶ τὰ ὑπ᾽ αὐτῆς (ἀριθμητικῆς πραγματείας) ἀνιστορούμενα δόγματα ὡς νόθα καὶ παρηκουσμένα, τῷ μὴ ἄντικρυς Πυθαγορικοὺς εἶναι τοὺς ἐκφέροντας ταῦτα. Doricum idioma tanquam optimum & antiquissimum placuisse Pythagoræ, contra disputat Jamblichus cap. XXXIV.

V. Constat Pythagoram & Pythagoreos quando apud extraneos agerent, usos inter se certis *Symbolis* atque ænigmatis, brevibusque sententiis & obscuris. Jamblichus c. XXXII. pag. 191. ὅτι ἢ τῶν θυραίων καὶ ὡς εἰπεῖν βεβήλων εἰ καί ποτε τύχοι διὰ συμβόλων ἀλλήλοις οἱ ἄνδρες ἠνίττοντο.

* Pythagoras ipse tamen utpote Samius non videtur abhorruisse ab Jonica dialecto.

Digitized by Google

τουτο. Confer ejusdem protrepticum p. 130. Ea in libros etiam relata, morti vicini ſuis diligenter commendarunt, ne alienis à ſecta ſua hominibus vulgarentur. Idem c. XXXV. p. 211. διευλαβούμενοι τοῦ μὴ παντελῶς ἐξείη ἀνθρώπων τὸ φιλοσοφίας ὄνομα, καὶ θεοῖς αὐτοὶ διὰ τοῦτο ἀπεχθάνωνται, διολέσαντες ἄρδην τὸ τηλικοῦτον αὐτῶν δῶρον, ὑπομνήματά τινα κεφαλαιώδη καὶ σύμβολα συνταξάμενοι τάτε τῶν πρεσβυτέρων συγγράμματα καὶ ὧν διεμέμνηντο συναλίσαντες κατέλειπον ἕκαστος οὗ ἐτύγχανεν ἐτελεύτων, ἐπισκήψαντες υἱοῖς ἢ θυγατράσιν ἢ γυναιξὶ, μηδενὶ δίδομεναι τῶν ἐκτὸς τᾶς οἰκίας. Hæc Symbola * ſive ἱερὰ ἀποφθέγματα ut vocat Hierocles p. 301. ex veteribus explicaverant *Ariſtoteles*, a) *Androcydes*, b) *Alexander Polyhiſtor*, c) *Anaximander Mileſius* junior, d) & alii, quorum ſcripta interciderunt: forte etiam *Ariſtoxenus* & *Theano* à quibus Pythagorica Apophthegmata tradita conſtat è Stobæo ac Svida. At enim ex his qui ætatem tulerunt, videndi *Plutarchus*, e) VIII. 7. ſympoſiac. ſeq. & lib. de educatione liberorum p. 12. *Laërtius* VIII. 17. ſeq. *Hierocles* p. 297. ſeq. *Suidas* in Πυθαγ. *Hieronymus* contra Rufin. T. 2. p. 166. edit. Francof. præcipue *Jamblichus* in protreptico ad Philoſ. cap. XXI. Inter recentiores hoc argumentum attigerunt *Philippus Beroaldus* Bononienſis, cujus libellus de Symbolis Pythagoricis ſeparatim recuſus cura Petri Fabricii Roſtoch. 1604. 12. *Cœlius Rhodiginus* XVI. 17. ſeq. Antiqv. lect. *Deſiderius Eraſmus* in præclaro adagiorum opere ſub initiũ, *Marſilius Ficinus*, *Ioh. Reuchlinus* Lib. II. de arte Cabbaliſtica (cujus diſputationem Anglice vertit & Hiſtoriæ ſuæ Philoſophicæ inſeruit Stanlejus) *Lilius Gyraldus* cujus eruditus liber & ſeparatim & Tomo poſteriore Operum & ad calcem Hieroclis edit. Lond. habetur, *Cœlius Calcagninus* in dictis moralibus, inter Opera Baſil. 1544. fol. *Paulus Scalichius* libro de Myſteriis Pythagoræ, *Ioach. Zehnerus* in fragmentis Pythagoræ Lipſ. 1603. 8. *Claudius Minos*, *Athanaſius Kircherus* T. 2. Oedipi parte 2. p. 157. *Tho. Stanlejus* parte IX. Hiſtoriæ Philoſophicæ

Qqq

* Demetrius de elocutione §. 254. διὸ καὶ τὰ σύμβολα ἔχει δεινότητας, ὅτι ἐμφερῆ ταῖς βραχυλογίαις. Καὶ γὰρ ἐκ τοῦ βραχέως ῥηθέντος ὑπονοῆσαι τὰ πλεῖστα δεῖ, καθάπερ ἐκ τῶν συμβόλων.

a) Meminit Porphyrius, Hieron. adverſus Rufin. &c. Vide infra Libro III. ubi de ſcriptis Ariſtotelis deperditis.

b) Jamblich. Vit. Pythag. c. 28. & Theologumena Arithmeth. p. 41.

c) Vide Jonſium p. 199. Clemens Alex. 1. Strom. p. 304. Cyrillus IV. contra Julian. p. 133.

d) Svid. in Ἀναξιμ.

e) Conferenda LX. Pythagorica præcepta Myſtica à Plutarcho interpretata, quæ latine manu Pandulphi Collenutii Piſaurenſis deſcripta reperit Gyraldus, & cum libro ſuo de Symbolis Pythagoræ edidit. *Libellus, inquit, eſt ſcitu dignus, ſed qui minime inter Plutarchi ſcripta Græca reperiatur, ſumma ſit licet à me & cura & diligentia conquiſitus.*

phicæ p. 556. *Nic. Scutellius* Jamblichi interpres, *Franciscus Bernius* Comes in Moralitate arcana è Pythagoræ Symbolis. Ferrar. 1669. 4. ac denique *Paulus Pater*, Professor nuper Thoruniensis, hodie Gedanensis, in Arcanis moralitatis ex XLI. Pythagoræ Symbolis Francof. 1687. 8. Ad Symbolum *Chœnici ne insideas* exstat ingeniosa & erudita dissertatio *Ioh. Rondelli* * Gallice edita Amst. 1690. 12. De eodem Symbolo agit Caspar Waserv, Lib. II. c. 3. de mensuris Hebræorum.

VI. Feruntur & hodie nonnulla Pythagoræ nomine incerta fide, ut *Speculum Magiæ* & *Sphæra Pythagorica divinatoria* de decubitu ægrorum quam ab *Apulejo* ut fertur latine redditam affert Caspar Barthius XXX. 7. Adversar. Similem Rotam vitæ & mortis exhibet simul atque explodit Kircherus T. 2. Oedipi Ægyptiaci parte 2. p. 491. ** & canoras ejusmodi nugas non assis facere se, recte affirmavit Josephus Scaliger Epist. CLXXXI. Solet etiam *abacus Pythagoricus* vulgo appellari, utilior longe & rationabilior tabula multiplicationis numerorum (das Einmahl eins) Confer Boëthium lib. 1. Geometriæ p. 1517. 1518. & Bedam T. 1. Operum p. 77. seq. qua tamen aliâ longe usus fuerit Pythagoras, siquidem exploratum esset Pythagoræ tetractyn fuisse rationem numerandi non ultra quaternarium, inde facta reflectione ad unitatem, simili artificio, quo hodie per denarium facimus, quamcunque multitudinem quatuor numeris efferendi, de qua videndus Erhardus Weigelius in Tetracty Pythagorica, & Aretologisticæ p. 350. seqq. Joh. Wallisius T. 1. Opp. 25. & 66. Joh. Sturmius Mathesi enucleata p. 6. seq. Sed ingeniose magis quam vere hoc â præstantissimo Weigelio excogitatum esse existimo, & sententiæ huic refragari universam Pythagoræ scholam, ut ex Nicomacho, Theologumenon Arithmeticæ scriptore, Jamblichi in Nicomachum Commentario, & Joh. Meursii denario Pythagorico constare cuilibet potest. Itaque si numerorum mysterium tetractyos nomine â Pythagora significatum esse dicendum sit, denarium potius respexisse cum viris doctissimis mihi persuaserim, qui ex additione unitatis binarii ternarii & quaternarii coalescit. Notum & Pythagoricorum πεντάλφα sive πεντάγραμμον Symbolum ὑγείας, quo in Epistolis usos notat præter alios Scholiastes Luciani T. 1. p. 26. seq. Vide Vossium IX. 36. de idololatria, & Jac. Tollium c. 2. fortuitorum.

Nec

* Vide Acta Er. A. 1691. p. 77. ubi disces Virum hunc doctissimum universæ Philosophiæ Pythagoricæ illustrandæ animum appulisse.

** Eadem rejicitur à Naudæo in Apologia pro Magis c. X. Exhibetur & in Geomantia Gallicè edita à Christophoro Cattano, Nobili Genevensi, Paris. 1567. 4. Exstat etiam libellus hoc titulo: Nobilissimus & antiquissimus ludus *Pythagoreus* qui Rhythmomachia appellatur, Gallice, auctore Claudio de Boissiere Delphinate, *Paris.* 1556. 8.

Digitized by Google

Nec minus trita *quinque corpora Pythagorica*, è quibus, pyramidem igni, cubum terræ, aëri octaëdron, icosaëdron aquæ, Universo δωδεκάεδρον congruere opinabantur. Vide Platonem Timæo, p. 487. Laërtium III. 70. Plutarchum II. 6. de placitis Philos. & quæst. Platon. p. 609. seq. &c. Euclidem Lib. XIV. & XV. & Joh. Keplerum Mathematicorum principem in opere eximio de Mundi Harmonia. Prætereo *Monochordum* sive κανόνα ἐκ μιᾶς χορδῆς inventum à Pythagora, de quo Laërtius VIII. 12. & Henr. Lindebrogius ad Censorin. c. X. Gassendus c. III. Theoriæ Musicæ. Tum nobile εὕρημα Geometricum de area parabolæ, vel alterum de potestate Hypothenusæ in Angulo Orthogonio, Pythagoræ ipsi hecatombe dignum visum, teste Apollodoro apud Plutarch. p. 1094. de non suaviter vivendo secundum Epicurum, quod præter Laërtium & alios celebrat Vitruvius IX. 2. & demonstrat Euclides Lib. I. propos. 47. & lib. VI. proposit. 31. Confer Proclum lib. IV. ad primum Euclidis p. 110. Hæc propositio quia in Academiis quibusdam demonstranda proponi consveverat creandis Philosophiæ Magistris, ideo appellata est Magistralis. Denique imaginem Cœli & Terræ, quam ex ære factam Tarenti à Pythagora, scribit Varro IV. de Lingua latina.

De 2. *Epistolis* sub Pythagoræ nomine exstantibus egi supra c. X. §. 9.

Jam dicendum non nihil est de versiculis præcepta moralia continentibus qui propter usum & elegantiam χρυσᾶ ἔπη sive *aurea carmina* appellari consueverunt, & ad nostram ætatem pervenere cum commentario aureolo & ipso lectuque dignissimo *Hieroclis* * Philosophi, non illius Nico-

* Fuere & alii Hierocles qui à Joh. Pearsonio prolegom. ad Hieroclis commentarium enumerantur: 1) Hierocles Alabandeus, Asiaticorum princeps Rhetorum, Cicerone puero clarus, qui ejus meminit in Bruto & 2. de Oratore, Strabo Lib. XIV. 2) Hierocles Strabone junior, cujus Φιλίστορας λόγους allegat Stephanus Byz. in Βραχμᾶνες & Ταρκυνία. Tzetz. Chil. VII. hist. 144. & forte respicit Schol. Pindari. Pyth. Od. 4. Svidas in ἐμποδὼν & Apostolius VIII. 20. prov. laudantes Hieroclem ἐν δευτέρᾳ Φιλοσοφουμένων παρὰ τῶν Φιλοσόφων. 3) Hierocles Hyllarimensis Philosophus Stoicus, ab Athletica ad Philosophiam qui se contulit. Gell. IX. 5. & Steph. in Ὑλλάριμα. 4) Hierocles causarum patronus qui libros binos περὶ ἵππων θεραπείας scripsit ad Cassianum Bassum, de quo infra Lib. VI, ubi scriptores Veterinarios recenseo. 5) Hierocles Grammaticus, qui συνέκδημον scripsit sive notitiam Imperii CPolitani, de qua ago Libro IV. cap. 2. §. 19. 6) Hierocles scriptor facetiarum. His adde 7) Hieroclem qui à Demosthene memoratur contra Aristogitonem. 8) Hieroclem Imp. Heliogabali παιδικὰ, quem Caricum sive Hyccaricum mancipium vocat Dio in excerptis Libri LXXIX. 9) Hieroclem patrem Hieronis, tyranni Siculorum Justin. XXIII. 4. Athen. V. p. 209. 10) Hieroclem Cassianum in Inscriptione Veteri Palmyrena, &c. 11) Hieroclem Arcesilai Philos. familiarem ap. Laërt. 12) Hiero

mediensis qui adversus * Christianos scripsit, sed *P*latonici Alexandrini qui diu post vixit τὰς ἐν Ἀλεξανδρείᾳ διατριβὰς ὑψηλοφροσύνῃ καὶ μεγαληγορίᾳ κοσμήσας μετὰ τοῦ σεμνοῦ καὶ μεγαλοπρεποῦς, ut de eo Damascius apud *P*hotium Cod. CCXCII. p. 551. Aurea quidem carmina ipsi *Pythagoræ* vulgo tanquam auctori tribuuntur & olim à multis adscripta sunt, ut à Chalcidio p. 229. *Pythagoras etiam in suis aureis versibus:*

> *Corpore deposito cum liber ad athera perges,*
> *Evades hominem, factus Deus atheris almi.*

Sic Clemens Alex. Lib. I. c. 10. pædagogi, Hieronymus contra Rufin. *Respice omnem oram Italiæ quæ quondam magna Græcia dicebatur, & Pythagoricorum dogmatum incisa Publicis litteris æra agnosces. Cujus enim sunt illa* χρυσᾶ παραγγέλματα ** *nonne Pythagoræ, in quibus omnia ejus ita breviter dogmata continentur, & in quæ latissimo opere Philosophus commentatus est Jamblichus, imitatus ex parte Moderatum virum eloquentissimum & Archippum ac Lysidem Pythagoræ auditores.* Etiam Proclus 3. in Timæum, Pythagoram appellat τὸν τῶν χρυσῶν ἐπῶν πατέρα. At Galeno subdubitanti lib. de dignotione affectuum T. 6. edit. *Paris.* p. 528. laudantur παραινέσεις φερόμεναι ὡς Πυθαγόρου. Et Chrysippus apud Gellium VI. 2. & in consolatione ad Apollonium Plutarchus, Jamblichus in Vita Pythag. p. 138. aliique non Pythagoræ ipsi sed Pythagoræis illa tribuunt. Et Hierocles p. 318. appellat non unius Pythagorici sed

Hieroclem Alypii F. Antiochenum Libanii Sophistæ discipulum, de quo H. Valesius ad Ammian. XXIX. 1. Idem Libanius in Epist. testatur Hieroclem cum Aristæneto periisse in terræ motu Nicomediensi, qui contigit A. C. 358. 13) Hieroclem *Piræei* præfectum Laërt. II. 127. IV. 39. 40. eundem forte Hieroclem Carem de quo Polyænus V. 17. 14) Hieroclem Augurem, Aristoph. in *Pace*, v. 1068. 1069. 15) Hieroclem Strategum Mytilenæum, in numo apud Sponium p. 130. Misc. eruditæ Antiqv. *Porro* apud Athenæum Lib. XIV. ubi quid sit σαϊτίτας placentæ genus explicat, pro Ἱεροκλῆς legendum Ἰατροκλῆς, ut idem *Pearsonus* observat.

* Hic ex Vicario præses Bithyniæ, atque inde Ἀλεξανδρείας ἔπαρχος (siquidem is ipse est de quo Epiphan. hæref. LXVIII. 1. & qui ab Ædesio Martyre cæsus pugnis, vide Vales. p. 177. ad Euseb.) auctor & consiliarius ad faciendam persecutionem Diocletiano fuit, teste Lactantio de mortibus persecutor. c. 16. scripsit λόγους φιλαλήθεις δύο πρὸς τοὺς χριστιανούς. Vide eundem Lactantium Lib. V c. 2. seq. Hujus operis particulæ qua Christum Servatorem nostrum cum Apollonio Tyanensi contulerat, suum adversus Hieroclem librum opposuit *Eusebius*, qui etiamnum exstat, cum Eusebii ejusdem demonstrationis Evangelicæ libris Græce & latine ex versione *Zenobii Accioli* Florentini non usquequoque optima sed à *Luca Holstenio* interpolata & in notis subinde castigata. Exstat etiam cum Accioli versione ad calcem Philostrati de *Vita* Apollonii, Paris. 1608. fol.

** Ex iis quæ apud Hieron. sequuntur possis colligere eum de symbolis potius Pythagoricis & *A*pophthegmatis loqui, quam de aureis quæ habemus carminibus.

Digitized by Google

sed ὅλυ τȣ͂ ἱερȣ͂ συλλόγȣ ἀπόφθεγμα κοινὸν, testatus in more positum fuisse ut quotidie mane & vesperi hosce πυθαγορικȣ̀ς θεσμȣ̀ς ab illius sectæ hominibus legerentur vel audirentur. Alibi p. 230. ὁ τῶν ἐπῶν τȣ́των συγγραφεύς. Qui vero ad unum quendam è Pythagoricis putarunt esse has (ut idem Hierocles & Simplicius vocant) συνθήκας referendas, vel *Lysidem* cogitaverunt, quæ sententia probavit se quoque nuper Clariss. Andreæ Dacerio: vel *Philolaum*, vide Labbei Bibl. nov. MSS. p. 385. vel denique *Epicharmum*, quæ Stanlei conjectura est p. 512. Hist. Philosoph. licet Jamblichus cap. XXIX. p. 150. & cap. ult. p. 221. potius observat sententias Pythagoricas ab Epicharmo in Comœdiis hinc inde fuisse adspersas, non quod auctor aureorum Carminum fuerit Epicharmus. Itaque si auctor illorum è Pythagoricis quærendus sit, nullum quidem magis quam *Empedoclem* Agrigentinum nominaverim, cujus καθαρμῶν forte nobilis particula fuerunt. Equidem omnia illi mirifice convenire videntur, dialectus, dictio, argumentum, tum clausula plane digna Empedocle, ἔσσεαι ἀθάνατος &c. Neque adeo nova est hæc sententia, ut propterea incredibilis alicui videri possit, cum diserte confirmetur ab auctore veteri Θεολογȣμένων ἀριθμητικῆς p. 20. Τοιαύτης ȣ͂ ȣ̓́σης, ἐπώνυμον δὲ αὐτῆς τὰ Πυθαγόρȣ οἱ ἄνδρες θαυμάζοντες δηλονότι καὶ ἀνευφημȣ͂ντες ἐπὶ τῇ εὑρήσει, καθάπερ καὶ Ἐμπεδοκλῆς.

Οὐ μὰ τὸν ἁμετέρᾳ γενεᾷ παραδόντα τετρακτὸν.
Παγὰν ἀενάȣ φύσεως ῥιζώματ' ἔχȣσαν.

VII. *Procli* Laodicensis Syri commentarius in χρυσᾶ ἔπη, Suidæ memoratus intercidit. Editiones carminum aureorum plerasque insigniores retuli capite superiore cum Gnomicos recenserem, quorum non contemnenda pars esse solent. Eorum editionem novam ad MStos codices meditatus *David Hæschelius* * non perfecit, licet ejus indicio constat in Pythagoricis post versum 39. in MS. Augustano legi versiculos binos, qui in vulgatis fere editionibus desiderantur, sed exstant apud Porphyrium p. 27.

Πρῶτα μὲν ἐξ ὕπνοιο μελίφρονος ἐξυπαναςὰς
Εὖ μάλα ποιπνύειν ὅσ' ἐν ἤματι ἔργα τελέσσεις

Et post versum 44. hunc tertium, itidem in editis libris prætermissum:

Ταῖς αὐταῖς ἀρεταῖς ποιεῦ φίλον, ὅν κ' ἐθέλησθα.

Paraphrasin *Arabicam* cum versione latina *Jo. Elichmanni* edidit Claudius Salmasius ad calcem suorum in Epictetum commentariorum, unà cum paraphra-

* Vide ejus Epist. ad Kirchmannum, datam 7. Id April. 1603. Post Gudianas p. 188. ubi & Variæ lectiones quædam notatu dignæ in νȣθετικῷ Phocylidis.

raphrasi Arabica tabulæ Cebetis. Lugd. Bat. 1640. 4. Græce vero & latine cum commentario Ethico exhibet carmina aurea *Magnus Daniel Omeis*, Altdorfii 1693. 8. qui p. 91. ineditum *Mathiæ Georgii Kœnigii* commentarium celebrat. In calce paraphraseos Arabicæ legas Galenum hæc Pythagorica recitasse sub initium & sub finem cujusque diei. Loca quædam illustrat Salmasius in præfat. *Olai Celsi* observationes in aurea carmina lucem viderunt Upsaliæ 1706. 8. Video etiam memorari editiones Guil. Canteri & Jo. Spondani, atque expositionem Henrici Bremcuriensis, G. Sartorii, Joannisque Straselii.

Davidis Clerici patrui sui ineditas in carmina aurea animadversiones memorat Joh. Clericus Vir Cl. T. I. Bibl. selectæ p. 158. Cum erudito itidem commentario vulgata sunt à *Gvilelmo Dietzio* Professore Gymnasii Ulmensis ante hos annos amplius viginti. Sed & *Vitus Amerbachius* carmina hæc perinde ut Phocylidea cum animadversionibus suis edidit Lips. 1594. 8. Utraque *Wolfgangus* quoque *Seberus* Sulanus, Rector olim Schleusingensis, excudi fecit cum latina versione, indice græco omnium verborum phrasiumque & locorum communium, Joach. Cammerarii scholiis græcis & suis ipsius latinis animadversionibus. Lips. 1604. 8. In fragmentis Pythagoræ à *Joach. Zehnero* collectis & Græce ac latine editis ibid. 1603. 8. præter vitam Pythagoræ è variis scriptoribus contractam, habentur carmina aurea, præfixo iisdem ex Georgii Cedreni historia argumento: tum plures sententiæ apud varios scriptores ad Pythagoram auctorem relatæ, & symbola quædam Pythagorica. Habes etiam fragmenta Pythagoræ & magis quidem selecta ac disposita licet perpauca ante commentarium *Hieroclis* in aurea carmina editionis Londinensis, quam antequam recenseam, observo Hieroclem illum fuisse præceptorem Æneæ Gazæi * ut ex limine dialogi ejus de resurrectione colligitur, atque adeo circa medium sæculi post Christum natum quinti floruisse. Quam ætatem aliis argumentis etiam adstruit Jonsius III. 18. Sed male eundem ** Hieroclem putat qui ab Eusebio est confutatus, cum diversi sint & majore quam sæculi spatio à se invicem distent Hierocles Bithyniæ & post Alexandriæ ἔπαρχος (de quo Lactantius atque Eusebius) & *Hierocles* Philosophus Platonicus Alexandrinus (de quo Photius ac Svidas.) Neque audiendus est idem Jon-

* Vide quæ de Æneæ ætate notavi supra cap. X. §. 29.

** Communis hic error multis eruditis ut vel cum Stoico Philos. de quo Gellius, vel cum Lactantii æquali nostrum confundant. Eadem sententia videtur fuisse H. Mori qui p. 276. Opp. Theolog: *Hierocles egregius ille paganus moralis, miracula Christi non negat, nec persona præstantiam, sed contendit Apollonium Tyaneum cum eo saltim conferri posse.* Pro Heralito, Hierocles legendus est in Lipenii Bibl. *Philosophica* T. 2. p. 1276.

Digitized by Google

Jonsius juniorem nescio quem Eusebium comminiscens, cum etiam Lactantium ita necesse foret alium comminisci juniorem. At ne alia argumenta à doctissimis viris Gvil. Caveo in Hist. literaria, Tillemontio T. 5. Memor. Hist. Eccles. p. 606. seq. & Petro Baylio edit. 2. Lexici in medium allata producam, idem ille quem dixi Æneas probe distinguendos monens p. 24. edit. Barthii, ἱεροκλῆς ϑ' inquit, ἐχ ὁ διδάσκαλ☉ ἀλλ' ὁ προβαλλέμεν☉ τὰ ϑαυμάσια, ἄπιςον καὶ ὅτο προσέϑηκεν. Quod nec à Pearsonio in eruditis & luculentis ad Hieroclem prolegomenis, nec à Jonsio animadversum fortasse mirabitur lector, sed & similes vel etiam minores hallucinationes si mihi cum tantis viris neutiquam comparando hinc inde exciderint, veniam dare non gravabitur. Hieroclis Commentarium in aurea carmina, insignem plane nec Grammatisticum sed Philosophicum & auctore ipso teste compendium dogmatum Pythagoricorum complexum, primus è MS. Codice Venetiis à se emto vertit, *latine* edidit & Nicolao V. Pontifici dicavit *Iohannes Aurispa* Siculus, Petavii 1474. 4. (vide Lambecium VII. p. 133.) Rom. 1475. 4. (Beughem. incunab. typograph. p. 73.) Rom. 1495. (Bibl. Thuan. part. 2. p. 2.) Eandem versionem à se emendatam recudi curavit Uldaricus Zasius, JCtus, Basil. 1543. 8. *Græce* primus in lucem protulit è MS. Codice Abbatis Rupefucaldi ad varias lectiones è Vaticano Codice depromtas emendato, novamque suam addidit versionem *Johannes Curterius* Paris. 1583. 12. Hinc *Italice* vidit lucem interprete *Dardi Bembo* Venet. 1604. 4. Ab eo tempore Curteriana editio Græcolatina recusa est Londini 1654. 8. sed cum insignibus accessionibus, nam præter fragmenta & Joh. Pearsonii (Episcopi postea Cestriensis) prolegomena, & Merici Casauboni in Hieroclis Commentarium animadversiones, accessere *Theodori Marcilii* versio aureorum carminum & eruditus in illa Comentarius Parisiis 1585. pridem editus, Hieroclis nescio cujus (Philosophum habet inscriptio, quam veram esse neutiquam præstiterim) ἀςεῖα sive * *facetiæ*, Græce & latine cum notis, post edit. Lugd. 1605. 8. Ex Hieroclis Philosophi Alexandrini libro cujus etiam Svidas meminit περὶ προνοίας καὶ εἱμαρμένης καὶ τ' ἐφ' ἡμῖν πρὸς τὴν ϑείαν ἡγεμονίαν συντάξεως ad Olympiodorum, excerpta à Photio Cod. CCXIV. & CCLI. Tum altera excerpta ex eodem libro (vel ex Photio potius ut Pearsonius observat) quæ cum Libanii quibusdam vulgaverat Fed. *Morellus* Græce & lat. Paris. 1597. 8vo. *Hugo* quoq; *Grotius*

* Sunt 29. narratiunculæ satis ridiculæ de stolidis & simplicibus dictis & factis quorundam σχολαςικῶν. Marcus Velserus Epistola ad Goldastum p. 858. Opp. *Hieroclis facetias ex codice Augustano auctas P. Pontanus jampridem convertit & edendi occasionem exspectat.* Locum horum γελοίων è MS. Isaaci Vossii corrigit Sarravius Epist. LXXVIII.

Grotius eadem latine verterat in Variorum ſcriptorum ſententiis de fato Pariſ. 1624. 4. Amſt. 1648. 12mo. & T. 3. Opp. Theolog. Amſt. 1679. fol. Utraque Morelli & Grotii verſio in hac collectione exhibetur, alia item nonnulla Hieroclis fragmenta è Stobæo. Denique Lilii Gyraldi de Symbolis Pythagoræ Commentarius ſupra laudatus. Neſcio hujusne Alexandrini *P*latonici an alterius antiquioris Stoici Hieroclis ſint *Philoſophumena* laudata Suidæ & Etymol. in *ἐμποδὼν* & Apoſtolio XI. 90. proverb. Londinenſis editio ſcriptorum Hieroclis Alexandrini quam jam recenſui repetita in eadem urbe eſt. A. 1673. 8. à quo tempore ibidem 1682. 8. prodiit elegans verſio Anglica commentarii Hieroclis in carmina aurea, neſcio quo auctore, non ex verſione latina ſed ex græco ſtudioſe confecta, & præfationis loco præfixam habens Apologiam doctrinæ moralis Ethnicorum, quos *profanos ſcriptores* promiſcue vocari, cũ non pauci ſanctiſſima doceant, ægre fert & indignatur. Sane hæc ipſa carmina aurea * tam vehementer ſe probarunt judicio Johannis Auriſpæ qui Hieroclem primus latine reddidit, ut in Epiſtola ad Nicolaum V. ſcribat ſe jamjam octogenarium nihil aut græcè aut latine legiſſe quod magis ſibi profuiſſe intelligat. Hieroclis quibusdam locis lucem affundit Mericus Caſaubonus p. 336. ad Laërtium editionis præclaræ Wetſtenianæ, & Lambecius Lib. VII. Commentar. de Bibl. Vindobonenſi p. 131. 133. ubi teſtatur in illo theſauro librario Auguſtiſſimi Imp. reperiri Codicem Hieroclis optimum MS. ex quo loca univerſa mutila editionis Curterianæ ſuppleri & corrupta emendari queant. Eximius quoque Codex MS. hujus ſcriptoris occurrit in Bibliotheca Medicea, è quo Varias lectiones deſcriptas habeo. Ex eodem Codice Varias Lectiones ab Antonio Maria Salvini, Græcæ Linguæ Profeſſore Florentino deſcriptas accepit *Andreas Dacerius*, qui Codicem præterea Curterianæ editionis â Renaudoto nactus Variis lectionibus alterius Codicis MSti notatum a Viro docto neſcio quo, Hieroclis commentarium Gallice vertit & animadverſionibus illuſtravit, ediditque cum vita *P*ythagoræ a ſe adornata & verſibus aureis, ſymbolisque Gallico itidem idiomate luculenter explicatis. *P*ariſ. 1706. 12. Quod vero præſtantiſſimus Bælius probè notat ab Hierocle in libro de providentia affirmari, ex *P*latonis Magiſtri ſui ſententia hoc univerſum conditum eſſe è nihilo, ** ut a *P*latonis ipſius opinione alienum haud

* Ad imitationem horum Pythagoricorum carminum dicta etiam ſunt ἔπη χρυσᾶ *Chryſomalli* cujusdam apud Balſamamonem in can. LX. Apoſtolor. Vide Cotelerium III. monument. Eccleſ. Gr. p. 571. Allatium de Conſenſu p. 653.

** Ἐκ μηδενὸς προϋποκειμένου. Photius ex Hierocle p. 749. v. 17. ſeq. p. 750. v. 27. ſeq. p. 283. v. 29. edit Hœſchelii.

Digitized by Google

haud diffiteor, ita video pluribus junioribus Platonicis Christianismi florentis tempore claris in mentem venisse. Neque enim Syriani tantum, Hermiæ, Damascii & Prisciani Lydi loca in hanc sententiam profert Livius Galantes in comparatione Theol. Christianæ cum Platonica p. 237. Sed in Plotino etiam Porphyrioque, Jamblicho, Proclo ac Simplicio hoc observavit Radulphus Cudworthus in systemate intelligibili Universi pag. 197. quem vide etiam p. 749. 751. 753. 763. Si Claudiano Mamerto fides, Philolaus quoque Pythagoricus docuit *Deum ex nihilo fecisse omnia, & sicut opere instituit ita materiam rebus omnibus incorporasse*. Lib. 2. de statu animæ cap. 3. Equidem haud defuisse inter vetustissimos Philosophos qui hoc dogma tuerentur, colligas vel ex Aristotelis libro de Xenophane p. 3. edit. Sylburgii, & ex Empedoclis versibus apud Plutarch. contra Colotem p. 972. quibus disputat contra eos *οἱ δὴ γίνεσθαι πάρος οὐκ ἐὸν ἐλπίζουσιν*, quos in exordio poëmatis sui oppugnat etiam Lucretius. Prætereo Epicharmum ex divinatione eruditissimi Gudii apud Menagium p. 144. ad Laërtium, sed ingeniosa potius quam vera vel necessaria, ut eidem Menagio demonstratum. Seneca præf. quæstion. natural. *quam utile existimas ista cognoscere & rebus terminos ponere, quantum Deus possit, materiam ipse sibi formet, an datâ utatur.* *τίς ὁ δημιουργὸς, κατ᾽ οὐσίαν ἢ ποιότητα, καὶ τί διανοηθεὶς ἐποίει*; Philo de Abrahamo p. 292. quem locum male reddit interpres, ita vertendum: *quis opifex? materiamne, an formam tantum dederit mundo? & quem in usum?* Aristotelem quoq; creationis è nihilo Patronum introduxit Trapezuntius, sed infeliciter prorsus ac falso, ut docuit Bessarion III. 13. & 20. & 27. contra calumniatorem Platonis. Saltim ita non sensit Peripateticorum haud postremus Averroës, qui in 3. Physicorum eo nomine reprehendit Avicennam, quod ex nihilo aliquid posse fieri adversus Philosophorum opinionem disputaverit. Platonis porro sententiam prioribus illis Æthiopem dealbantibus candidius explicavit Chalcidius, p. 103. commentarii egregii in Timæum, hunc enim si audimus, Plato statuit *non Deum ex his quæ non erant, fecisse mundum, sed ea quæ erant sine ordine ac modo, ordinasse.* Ex Pythagoræ vero mente innatum & infectum hoc mundi corpus est, ut notat Tertullianus in Apologetico cap. XI.

VIII. Quandoquidem ab EMPEDOCLE Siculo * Agrigentino celeberrimo inter Pythagoricos, Carmina aurea profecta fuisse non improbabili conjectura paulo ante tradidi, congruens existimo, illius quo-

* Hinc per *Σικελικὰς Μούσας* Plato Empedoclem intelligit. At Luciano T. 1. p. 677. lib. 2. de vera Hist. Empedocles dicitur *περίεφθος ambustus*, quoniam scilicet *Deus immortalis haberi dum cupit, ardentem fervidus Ætnam insiliit*, si vera est fabula.

que ingenii monumentorum brevem notitiam, licet fere perditorum & ex hominum memoria elapſorum, hic ſubjungere. *P*armenidis propinquum & æmulum vocat Simplicius in 1. *P*hyſic. p. 5. Archyta Magiſtro uſum ſcribit Svidas in Ἀρχύτας. Quin imo *P*ythagoram ipſum Magiſtrum habuiſſe teſtantur Timæus apud Laërtium VIII. 54. & 50. Porphyrius p. 19. & Jamblichus qui c. 23. eum refert inter eos qui juvenes Pythagoram jam ſenem audiverunt. At temporum rationi hoc non congruit plane, cum Empedocles natus fuiſſe ponatur demum Olymp. LXXVI. 4. quamobrem juniorem Pythagoram Alipten prioris diſcipulum ab illo auditum contendit Dodwellus p. 220. Scripta Empedoclis hæc apud veteres memorata reperiuntur:

1. ΠΕΡῚ ΦΎΣΕΩΣ βιβλία γ´ *Libri III. de Natura*, Pauſaniæ Medico inſcripti, carmine Hexametro. Hujus operis Galeno T. 5. p. 1. edit. Baſil. & Tzetzæ Chil. VII. v. 523. aliisque memorati & adverſus usque bis mille pertingentis pars ni fallor fuit quod ab Æliano XVI. 2. hiſt. animal. laudatur περὶ ζώων ἰδιότητος, tum quod Pſellus laudat περὶ λίθων, & Tzetzes ad Lycophronem, περὶ νείκους: *Hymni* denique *Phyſici*, quorum Menander Rhetor meminit. Phyſicam Empedoclis expoſuiſſe partim, partim ad examen revocaſſe videtur Hermachus Epicureus in XXIV. libris Ἐπιστολικῶν περὶ Ἐμπεδοκλέους quos memorat Laërtius Lib. X. ſect. 25. Plurimum Empedocli tribuiſſe Epicurum patet è Lucretio, quo judice *Carmina divini pectoris ejus*

Vociferantur & exponunt præclara reperta,
Ut vix humana videatur ſtirpe creatus.

Mirum eſt Dorice eum non ſcripſiſſe, quæ dialectus familiaris fuit Pythagoræorum Scholæ, & Siculis præcipue, ſed ut ex innumeris fragmentis conſtat, Jonice, quod ipſum ſententiæ de Empedocle aureorum carminum ſcriptore, quæ itidem Jonica dialecto decurrunt, velificatur. De illo vero dialecti Jonicæ apud Siculos uſu videre non injucundum eſt, quæ à Bentlejo nuper & Car. Boylio diſputata ſunt ad Epiſtolas Phalaridi adſcriptas. Epitheta in carminibus ſuis non ornatûs gratia adhibuit, ſed ejusmodi quæ naturam rei quam optime declararent ut teſtatur Plutarchus V. 8. Sympoſ. In Ciceronis Academicis quæſtionibus Lib. I. pleræque editiones Empedoclem referunt inter Poëtas Græcos, quos Ennius, Pacuvius aliique latine expreſſerunt. Sed Turnebus teſtatur ſe vidiſſe MStum codicem antiquum, quo Empedoclis nomen abfuit. Nec usquam alibi latina Empedoclis Metaphraſis vetus memoratur.

2. ΚΑΘΑΡΜΟΊ *de expiatione & purgatione, verſus Hexametri ter mille,*

Hujus

Digitized by Google

Hujus operis partem fuisse existimo aurea quæ vocantur Pythagoræ carmina, Empedocli diserte tributa ab auctore θεολογουμένων ἀριθμητικῆς p. 20. ut jam ante, cum de his carminibus agerem, monere me memini. Initium καθαρμῶν servavit Laërtius VIII. 54. idem sect. 63. testatur illos in Olympiis decantatos â Rhapsodo Cleomene. Confer Athenæum Lib. XIV. p. 620. Meminit & Apulejus in Apologia. De lustrationibus Pythagoricis confer Salmasium sub finem præfationis in Cebetis versionem Arabicam.

3. ἸΑΤΡΙΚΟ`Σ ΛΟ´ΓΟΣ. *Liber Medicus versibus Hexametris sexcentis* εἰς ἔπη ἑξακόσια, ut diserte Laërtius in Empedoclis vita. Fallitur itaque Suidas, qui καταλογάδην scripta esse ab Empedocle ἰατρικὰ tradit.

4. ΞΕ´ΡΞΟΥ ΔΙΑ´ΒΑΣΙΣ sive ΠΕΡΣΙΚΑ´.

5. ΠΡΟΟΙ´ΜΙΟΝ sive Hymnus in Apollinem imperfectus. Hæc duo Empedoclis poëmata nunquam in lucem edita sed â sorore ejus vel filia suppressa abolitaque esse Laërtius auctor est VIII. 57. Itaque apud Aristotelem XXI. 22. problem. non legendum Empedoclis Περσικὰ, sed Φυσικὰ ut ex IV. 4. meteorolog. observavit Meursius ad Chalcidium p. 29.

6. & 7. *TRAGOEDIAS* quoque nonnulli & ΠΟΛΙΤΙΚΑ´ ad hunc Empedoclem retulere teste Laërtio VIII. 58. alii tragœdias rectius ad alium juniorem hujus nominis, ut notavi in notitia Tragicorum.

8. Abulpharajus p. 33. memorat Empedoclis librum nescio quem, resurrectioni oppositum. Ibidem ait primum fuisse Empedoclem, qui attributa DEI docuerit ab ejus essentia haud differre.

Fragmenta quædam Empedoclis Philosophi, sed perpauca (ex ejus περὶ φύσεως * præcipue) collegit H. Stephanus in Poësi Philosophica A. 1573. 8. Longe plura congessi & illustravi in Syntagmate singulari de vita Philosophia ** ac scriptis Empedoclis, quod in lucem dare animus est, si tempus & occasio ferat & Deus vitam concesserit ac valetudinem. Fuere & alii Empedocles 1) nostri avus qui Olymp. LXXI. κέλητι vicit. 2.) sororis filius Tragicus. 3) qui â Plutarcho loquens inducitur VIII. 8. sympos. nisi fictum ab antiquo sit nomen. Cæterum novus Empedocles apud Themistium Orat. V. ad Iovinianum Imp. pag. 70. edit. Harduini, nullus est, neque ibi sermo est de Peregrino Philosopho Cynico, ut opinabatur Petrus Petitus II. 13. Misc. Observatt. neque de S. Polycarpo,

 ut

* Zenonis Eleatæ ἐξήγησιν τῶν Ἐμπεδοκλέους πρὸς τοὺς φιλοσόφους περὶ φύσεως memorat Suidas in Ζήνων, Plutarchi εἰς Ἐμπεδοκλέα περὶ τῆς πέμπτης οὐσίας. Lamprias n. 42.

** *Philosophiam Empedoclis instaurare conati sunt Campanella, Maignanus, &c.*

ut in mentem venit Stephano Le Moyne præf. ad Varia ſacra, multo minus de Servatore noſtro Ieſu Chriſto quem ab Ethnico homine perſtringi conjiciebat Petavius in notis ad Themiſtium, ſed ut optime illum locum interpretatus eſt Mericus Caſaubonus ad M. Antoninum p. 78. ſeq. hic eſt verborum Themiſtii ſenſus: Dignus Imperator quem venerantes admiremur tum ob alia quæ lege ipſius continentur, tum præcipue quod non ſolum religionis libertatem indulgeat, ſed & æternas illas leges à Deo latas de malorum bonorumque indiſſolubili nexu non minus perite, (ου φαυλότερον) non per Jovem (ου μὰ Δία) quam vetus ille Empedocles φιλίαν & νεῖκος explicet. Præplacet hæc mihi expoſitio ſimplicitate ſua nativa præ conjectura Harduini quam videbit qui volet in notis ad Themiſtium p. 404.

IX. Denique ſub Empedoclis Philoſophi nomine fertur *Sphæra* * ſive poëma non inelegans Aſtronomicum verſibus Jambicis CLXVIII. in plerisque conſonans Arato, & ſtellas tum erraticas deſcribens tum ἀπλανεῖς. Primus è Bibliotheca Johannis à S. Andrea edidit folio fugitivo *Federicus Morellus* Pariſ. 1584. 4. hac inſcriptione: Ἐμπεδοκλέους ΣΦΑΙ̃ΡΑ, ἢ Δημητρίου τοῦ Τρικλινίου. Sed *Demetrius Triclinius*, qui ante trecentos circiter annos vixit, auctor eſſe poëmatii hujus non poteſt, quia præfixa in Codice MS. nota teſtatur illud à Demetrio tantummodo emendatum & in ordinem redactum. Οἱ παρόντες στίχοι ἰαμβικοί εἰσι τρίμετροι ἀκατάληκτοι. Εἰσὶ δὲ γεγραμμένοι κατὰ τὸν τρόπον τῶν ποιητῶν. Δέχονται γὰρ σπονδεῖον, δάκτυλον, ἀνάπαιστον, τρίβραχυν, ἤτοι χόρειον καὶ πυῤῥίχιον. Ἰστέον δὲ ὅτι διωρθώθησαν παρὰ Δημητρίου τοῦ Τρικλινίου. Ἦσαν γὰρ ἐν πολλοῖς μέρεσι διεφθαρμένοι καὶ πολλοὶ ἐκ τούτων παρελείφθησαν ὡς ἀδιάγνωστοι. Latinis Jambis vertit & caſtigationes quasdam adjunxit *Q. Septimus Florens Chriſtianus*, ** cujus translatio ſeparatim ab eodem Morello edita eſt Pariſ. 1687. 4. ſub titulo *Sphæra Vetus Græca.* Hic Florens Chriſtianus Vir Græce & latine doctiſſimus levi conjectura poëmation iſtud tribuit *Georgio Piſidæ.* Nam *Empedoclis*, inquit, *hos eſſe verſus nunquam in animum induxi ut crederem, & qui credunt, ſunt ſane quam ταχυπειθεῖς, nulloque, ut mihi videtur, probabili nituntur argumento. Ab iis temporibus longiſſime abſunt qui Triclinio Demetrio imputant. Sed con-*

* Mundus Empedocli dictus σφαῖρος, unde σφαῖρος Ἐμπεδόκλειος, de quo Gatakerus ad M. Antonini XII, 3.

** Fallitur Labbeus qui cum verſione Morelli excuſam Empedoclis Sphæram tradit p. 133. Bibl. nov. MSS. poëmaque hoc affirmat conſtare verſibus Jambicis & Heroicis. Idem teſtatur quater exſtare manu exaratum in Bibl. Regis Chriſtianiſſimi, num 1213. 1334. 1662. 2216.

conjectura tamen ſcopum veritatis propius attingunt. Quamvis enim materia hæc ſit vetus, recentior tamen eſt forma, & meruit nihilominus antiquum obtinere. Profecto Poëſis iſta non longe diſcedit à Piſida vel ſtylo vel ætate, quod judicium facio aliorum & eruditiorum. Toto & perpetuo carmine nihil aliud reperias extra ſtellarum & ſiderum poſituram ordinemque ſecundum diagrammata vulgaria. Poſt deſcriptum ſitum percurrit hic auctor ſigna Zodiaci, ſed moratur præcipue circa Etymologias, quæ mihi interdum imo fere ſemper φορτικαὶ *videntur, neque ſatis fidem facientes. Ejusmodi multa habemus Græculorum* λεπτολογήματα, *nugas ingenioſas & curioſas* φλυαρίας, *præcipue in Aſtronomicis. Nos in interpretatione ſimioli fuimus, multum voluimus, pauca præſtitimus. Nam Græca veriloquia Latinis mutare, & illorum elegantiam (ſi qua in his nugis) præſtare, operoſum eſt magis quam utile vel ingenioſum.* Cæterum Piſidam auctorem eſſe vix crediderim, neutiquam enim Chriſtianiſmum ejus ac religionem ſpirant hi verſus (75, ſeq.)

Τοιᾶδε τάξει σχηματίζονται ἀσέρες
Θεῶν βροτοῖσι τὴν χάριν δωρεμένων.
Εἰτ' οὖν ἀμήτωρ Παλλὰς ὤρισε βροτοῖς,
Εἴθ' ἥλιος τηλωπὸν ἀσέρων θέσιν,
Θεῶν τὸ μηχάνημα — —

Videò etiam ab amica & erudita Dieterici Dobleri manu notata remotioris antiquitatis argumenta non contemnenda, quod hic ſcriptor non meminit libræ, quod v. 16. Cancri aſteriſmum refert ad ſolſtitium, quod quod Hydræ caudam v. 59. ad poſteriores Centauri deflectit pedes ſecus quam Ptolomæus à quo extremitatem caudæ hydræ ſupra caput Centauri ponere edocti ſunt Aſtronomi: quod Zodiacum v. 110. vocat ἀριθμόν, quod Taurum denique antiquioribus tradit v. 99. dictum ὄρον. Quoniam vero vetuſtiores poteſt ſecutus eſſe auctores quisquis hæc ſcripſit, & Sphæræ Empedoclis vel jamborum ab illo ſcriptorum nemo veterum meminit quod ſciam, incertum etiam eſt utrum Empedocles junior Tragicus attigerit Aſtronomica, itaque univerſam rem arbitrio lectoris relinquere, quam divinando temeritatis notam incurrere malo. At enim quoniam Carmen ipſum perbreve eſt, & præterea tam raro obvium & parvitate ipſa ſua Bibliothecis ita ſubductum, ut ineditum videri poſſit, quid vetat illud hoc loco integrum una cum notulis doctiſſimi interpretis Q. Septimi Florentis Chriſtiani ſubjungere.

Digitized by Google

ἘΜΠΕΔΟΚΛΕΟΥΣ ΣΦΑΙ͂ΡΑ.

ΗΔ' ἐστὶν ἄστρων τάξις, ἀμφὶ μὲν πόλον
Ἄρκτους διπλᾶς πρὸς νῶτα νευούσας τύποις
Ἀντιστρόφοις οὐραῖσιν ἀλλήλαιν φοραῖς
Σκολιαῖσιν εἴργει μὴ πελάζεσθαι δράκων.
Τοῦ δ' ἀμφὶ χάσμ' ἐν γούνασι δεξιὸν πόδα
Ἔχει· κάρα δὲ κρατὸς ὀφιούχου πέλας.
Ὃς ἐν μετώπῳ Σκορπίου βαίνει ποδί.
Τῆς μείζονος δ' ὄπισθεν ἵσταται φύλαξ
Ἄρκτου. ποσὶν δὲ τοῦδε παρθένος κυρεῖ,
Ἔχουσα λαμπρὸν χειρὶ Δήμητρος στάχυν.
Μεταξὺ δ' ἄστρων τῶν δὲ κυκλοῦται τύποις.
Ὤμου μὲν ἀρκτούροιο δεξιοῦ πέλας
Στέφανος, ὕπερθέν τ' ὄφις, ὃν φέρει χερὶ
Ὀφιοῦχος, ἄρκτου δ' ἐν κυκλουμένος ποσὶν
Ὀπισθίοις ἐν βήμασιν κεῖται λέων.
Μέσαις δὲ θερειναῖς ἐν τροπαῖσι καρκίνος
Διδύμοις ἔνερθεν προσθίων κεῖται ποδῶν.
Κεφαλὴν δ' ἐπ' αὐτὴν ἁρματηλάτης, ποδὶ
Ταύρου κέρατι τῷ δεξιῷ στηρίζεται.
Λαιῷ δ' ἐν ὤμῳ Ζηνὸς αἴξ ἐστι τροφὸς,
Ἣν αὐτὸς ἄστροις ἐγκαθίδρυσεν καλῶς
Θρόνων κρατήσας οὐρανοῦ σκηπτουχίας.
Ἔριφος δὲ ταύτης νέρθεν εἴληχεν τόπον
Καρποῦ κατ' ἄκρας χειρὸς ἡνιοστρόφου·

Ἀρ

Vers. 2. νευούσας τύποις) sic Avienus in Aratæis, Consurgit in aëra forma. Alias vocat speciem.

v. 4. εἴργει μὴ πελάζεσθαι) Manilii Verbum usurpavi, qui dixit. Ne coeant.

v. 5. ἀμφὶ χάσμα) Impetum dixi, non nescius cultissimum poëtam Tibullum de Scylla dixisse, Impetus oris. Sic cœli impetum pro vastitate Lucretius. Patorem dixisse videtur Milesiarum ille venustus scriptor in Onochryso.

ibid. ἐν γούνασι) lege, ἐνγόνασι, una voce. Avienus, ἐκφραστικῶς, ex Arato dixit, dextræque impressio plantæ Tempora deculcat maculosi prona Draconis. ubi tempora prona non sunt χάσμα. Melius hic auctor.

18. κεφαλὴν δ' ἐπ' αὐτὴν) Mallem ὑπ' αὐτὴν, & sic legendum ratio τῶν τύπων postulat.

24. ἔριφος) Alii Hœdos vocant, sunt enim stellæ duæ in manu Erichtonii Aurigæ. Sed singularem fecit etiam Manilius, & Propertius, Lib. II. *Purus & Orion, purus & Hædus erit.* Sic pro piscibus sæpe Piscem legimus.

Digitized by Google

SPHÆRA VETUS GRÆCA,

Q. Sept. Florente CHRISTIANO interprete.

HIC ſiderum ordo eſt ætheris: Circa polum
Arctos duas in terga vergentes, ſitu
Contrario caudarum, inerrans flexibus
Coire prohibet invicem obliquis Draco.
Ad impetum hujus dexterum Engonaſis pedem
Habet, capútque propter Ophiuchi caput,
Qui frontem acuti Scorpii ingreditur pede;
Dein ſtat Urſam pone majorem ſequens
Cuſtos: ad hujus Virgo ſtat veſtigia,
Cereriſque ariſtam fulgidam præfert manu.
Hæc inter aſtra forma in orbem vertitur
Humerum Corona dexterum Arcturi propè,
Superior Angue quem manu Anguitenens tenet:
Majoris Urſæ juſta poſtremos pedes
Infra volutus igneus jacet Leo.
Sed Cancer intra media ſolſtitia adjacet
Geminis, ſub Urſæ pedibus anterioribus:
Auriga capiti ſubjacet trucis feræ,
Plantáque Tauri dexterum cornu premit;
Læuum hujus armum poſſidet nutricula
Jovis Capella, cuíque gratus Jupiter
Cælo potitus inter aſtra locum dedit.
Succedit Hœdus, & habet inferius locum
In fine brachii & manu Aurigæ ultima.

Arcti

24. καρπῶ) In brachio Germanicus dixit, Avienus expreſſit καρπὸν, cùm ait: fine manus.

Ἄρκτου δὲ μικρᾶς ἐς τὸν ἔσχατον πόδα
Κηφεὺς τριγώνου τάξιν ἐξεργάζεται.
Ὄρνιθα χειρὶ δεξιᾷ θηρώμενος·
Πτέρυγα δ' ὑπ' αὐτὴν ἵππος ἰθύνει πόδα,
Μέσαις γε χώραις, ἰχθύων, ὁρώμενος.
Ἄστρων δὲ τῶν πρὶν τῶν τε νῦν εἰρημένων,
Ὃ δ' ἐξικνεῖται καὶ πεπλήρωται, τόπος.
Ἔμπροσθε κεῖται Κασσιέπεια Κηφέως,
Αὐτός θ' ὁ Περσεὺς ὠκὺς ὢν θ' ἅρπην ἔχων,
Πόδας τιθεὶς νώτοισιν ἁρματηλάτου.
Ἵππῳ συνάπτουσ' Ἀνδρομέδα τὸν κρᾶτ' ἔχει
Τὸν αὐτὸν ἵππου γαστρὶ κοινὸν ἀστέρα.
Μεταξὺ δ' ὄρνιθός τε τοῦ τ' ἐν γούνασι
Λύρα τέτακται· πρὸς μέσον δὲ τοὔμπαλιν
γρ. δὲ Πρὸς ἀντολάς τε" τῶν δὲ Δελφίνων δέμας.
Ἵππου τε κεφαλὴ πλησίον, φαντάζεται.
Ὕδωρ χέοντα δ' ὕπερθεν, αἰγόκερως ἔχει
γρ. ἀετὸν Οὐρὰν παρ' αὐτὴν* ἐξικνούμενος κάρα.
Δελφὶς δ' ὕπερθεν, ὀϊστὸς, αἰετός θ' ὁμοῦ·
Αὐτὸς, δράκοντα, δὲ, ἐν διπλαῖς χερσὶ κρατῶν
Ὀφιουχός, ἐστιν. ἀλλ' ὅρα τὸν δέ γε κάρα
Στεφάνῳ συνάπτειν, νέρθεν ἐξικνούμενος.
γρ. ὤκι- Τούτοις μὲν οὖν βορεῖος ὥρισται* τόπος.
σαι γρ. Τὸ πρὸς νότον δὲ τήνδε τὴν τάξιν "κρατεῖ,
ἔχει, Ὑπ' αὐτὸ κέντρον Σκορπίου, βωμὸς τέως.
γρ. Χηλὰς Χηλαῖς* δ' ὑπ' αὐταῖς, Σκορπίου τε σώματα
δ' ὑπ' αὐ- Τὰ πρόσθε Κενταύροιο φαίνεται μέλη.
τὰς Νέρθεν χεροῖν τοῦ δὲ θηρίου δέμας.
Ἐμπροσθίοιν δὲ τοξότου χεροῖν ὕπο
Δινωτὸς ἄστρων κύκλος ἀμφελίσσεται.

Ἔνθεν

39. τῶν δὲ δελφίνων) Nisi legas δελφῖνος, nescio quare usus est numero multitudinis, cùm singulare sit signum. Sed cùm paulò post Delphini injiciat mentionem, suspicor aliam vocem desiderari ἀντὶ τῶν δελφίνων.

45. ἀλλ' ὅρα) Non est ut negem mendosa hæc esse, quamvis eliciatur sensus legenti, ἐξικνούμενον.

48. τὸ πρὸς νότον) Malim τὰ πρὸς. Mox pro σώματα, melius σῶμα τὸ, quia dixit χηλαῖς, neque enim Nepa duplex habet corpus, nisi Chelas ipsas, quæ pro Libra usurpantur, corpus aliud facis ab ipso corpore, id est, partes sejungis à toto.

Digitized by Google

Arcti minoris ponè postremum pedem
Cepheus figuram conficit Trianguli.
Manu fugacem dextera captans avem,
Sub cujus alam dirigit pedem Ferus,
Quem media latè Piscium vident loca.
Sic ista sedes pondere astrorum gemit
Quæ dicta supra, quæque nunc novissime.
Suum antè Cepheum Cassiepia sedem habet,
Et ipse Perseus celeripes falcem tenens,
Pedibúsque terga fortis Aurigæ premens.
Equo cohærens aptat Andromedæ caput,
Cum ventre equino stella eadem fulgerans.
Intérque Olorem & altero Nixum genu
Lyra collocata est: Delphis at contra sedens
In medio ad ortus siderum horum visitur.
Tum verò equinum proximè apparet caput.
At Capricornus supra habens Aquarium
Caudam prope ipsam vertice adfectat suo:
Supráque Delphin & Sagitta, Aquila & simul.
Tenet Ophiuchus ipse utraque Anguem manu.
Ipse Anguis infra (quod volenti cernere est)
Caput videtur cum Corona jungere.
En sidera hæc sunt partis ad Boream sitæ:
Quæ versus Austrum, hunc ordinem contra obtinent:
Sub ipsum acumen Scorpii Ara visitur.
Chelis sub ipsis & Nepaï corpore
Priora parent membra Centauri senis:
Corpus ferinum noscitur subter manus.
Verùm sub anticas Sagittari manus
Rotatus orbis siderum convolvitur.

Ενθεν δὲ ἄλλος κύκλος ὃς κικλήσκεται
Ὁ νότιος, ἰχθύς τ' ἄλλος ἐστ' ἐρώμενος.
Ὕδρα δὲ, ὑπ' αὐτὴν παρθένον λεόντα τε
Μέσον, πρὸς αὐτὸν καρκίνον δὲ, κρᾶτ' ἔχει:
Οὐρὰν δὲ, Κενταύρου πρὸς ὀπισθίους πόδας:
Καμπαῖς δὲ ὑπ' αὐταῖς, ἐστὶν εὔσημος μάλα
Κρατὴρ, κόραξ τε, πρὸς τὰ Κενταύρου μέλη.
Ἴδοις δὲ ἂν, Ὠρίωνος ἐξ ἀριστερῶν,
Ποταμόν· ποσὶ θ' ὑπ' αὐτοῖσιν, ὠκύπουν λαγών,
Ὃς λαμπρὸν αὐγαῖς σείριον φέρει κύνα.
Κυνὸς δὲ ὀπισθίοις πελάζεται ποσὶ,
Πηδάλιον. ἀστὴρ τ' ἐξαναστράπτων φλογὶ
Μέλεσι συνάπτει· καὶ πεπλήρωται τόπος.
Ταύρου δὲ δεινὸν πρὸς πόδα ἐντείνων χέρα
Λαμπροῖς ἐν ἄστροις λαμπρὸς Ὠρίων μέγας,
Διδύμοισι προτείνει χεῖρα δεξιούμενος.
Προκύων δὲ, χειρὸς δεξιᾶς ἐστιν πέλας,
Κριός θ' ὑπ' αὐτὸν, ἰχθύων τε σώματα.
γρ. πρωτ-τοισι Παρ' οὓς ἱκνεῖται κῆτος ἐν πρώτισι δὲ
Σύνδεσμον ἰχθῦς κοινὸν ἔχον ἀστέρα.
Τοιᾶδε τάξει σχηματίζοντ' ἀστέρες,
Θεῶν βροτοῖσι τὴν χάριν δωρουμένων.
Εἴτ' οὖν ἀμήτηρ Παλλὰς ὤρισε βροτοῖς,
Εἴθ' ἥλιος τηλωπὸν ἀστέρων θέσιν,
Θεῶν τὸ μηχάνημα. πάντας δὲ ἐν βραχεῖ
Φράσαι βρότειος οὐκ ἂν ἐξεύροι νόος.
Ἄθρει δὲ κόσμου τοῦδέ τ' αἰῶνος δρόμον
Ὡς σοι διεστάθμησεν αὐτουργὸς φύσις.

Κριός — Πρῶτος χορείας Κριὸς ἡγεῖται κύκλου,
γρ. Εἴθ' ὅτι — * Ὅτι κρίσει γε πάντα συγκρίνας ἔχει·
Συνῆλθε γὰρ πρὸς αὐτὸ τοῦτο συγκριθείς.

Εξ

70. διδύμοισι) lege, διδύμοις. Quorsum enim in alteram sedem Anapæstum non necessarium inducas?

73. ἐν πρώτοισι δὲ) non puto primarium verbo postremo & flagitioso mutandum esse. Potius dixisset, ἐν οὐραῖσι δέ. neque enim cohærent Pisces posterioribus, cùm mutuò sint obversi.

79. θεῶν τὸ μηχάνημα) Vera & pia sententia, non â Christianis solum, sed bonis illis paganis celebrata; puta Arato & Dionysio, περιηγητῇ.

Hinc orbis alius qui vocatur Circulus
Austrinus, alius Pisciúmque cernitur.
At Virgini & medio Leoni subjacet
Dira Hydra, ad asprum quæ caput Cancrum refert,
Caudámque Centauri ad pedes retrò ultimos.
Spiris sub ipsis maximè illustris manet
Crater, & inde membra Centauri propè
Stat Corvus, Orionis ad lævam sedet
Flumen, sub ipsis pedibus est levipes Lepus,
Qui fulgerantem Sirium fugit Canem.
Pedibus propinquat ultimis Caniculæ,
Servaculum Argûs; & cohæret artubus
Flammis coruscum sidus, atque implet locum:
Manumque tendens ad gravem Tauri pedem
Micantia intèr sidera Orion micans,
Tendit gemellis alteram Laconibus:
Sed est propinquus dexteræ Antecanis manus.
Aries sub ipsum est, Pisciúmque corpora:
Quis sæva *Pistrix* adjacet, sed *Piscibus*
Commune vinclum & sidus in primis nitet.
Tales figuras sidera & sedes habent,
Benignitas quæ Numinis mortalibus
Concessit: Ergo seu patrima Pallas, aut
Sol ordinavit huncce stellarum situm,
Opus est Deorum, humana nec sollertia
Referre possit omnia in compendium.
Mundi atque vitæ aduerte cursum, quàm benè
Natura dispensavit ipsa opifex sui.
Præsul choreæ circuli dux est gregis, *ARIES.*
Quòd congregata cuncta discernat catè,
Nam comparatus hoc ad ipsum convenit,

82: Κριὸς) Hoc Etymon, ἀπὸ τῆς κρίσεως, Græce tantum linguæ conuenit: nam si Arietem vocas, aliud excogitandum est. Alii tamen κριὸν, dictum volunt propter κάρα, quia cornibus pollet, & est ἀσελγόκερως: unde κυρίττειν, ex κορύπτειν, cornu ferire Virgilio. Itaque rectè Suidas, κριὸς ὁ τὸ κάρα ἱέμενος: quique ut ait idem Marco irascitur in cornua.

Εξ οὗγε ὗτο Κριὸς ὄνομ' ἔσχε βροτοῖς.
Κρίνων μὲν ἔαρος χείματός τε μεταβολὰς,
Κρίνων δὲ μῆκος ἡμέρας νυκτός τ' ἴσον.
ἴσ. γ' Οθεν γε κόσμου κόσμον ἀντηλλάξατο,
ἀκόσμου Ο γὰρ βροτοῖς ἔνειμε, παρὰ θεῶν ἔχει:
γρ. δ' ἄρ Διὸ δὴ κρίσει καὶ τοὔνομ' ὤρισαν θεοί·
Κριὸν κριτήριον γὰρ ὃν διείλετο
Ισην πρὸς ἠῶ καὶ πρὸς ἑσπέραν ἔχειν.
Ταῦρος Κεῖται δ' ἐφεξῆς Ταῦρος, ὡς γεωμόροις
Τύποις ἐοικὼς κεῖνος ὃς κατ' αὐχένα
Στερρῷ τένοντι τοῖον ἁρμόζει ζυγὸν,
Γαμψοῖς ἀρότροις αὔλακος σχίζων γύας·
Η δ' ἀστέρων ἡ τάξις· ὃς πάλαι ποτὲ
Εκλήζετ' οὐχὶ Ταῦρος, ἀλλ' οὖρος βροτοῖς
Οσπερ καλεῖται πᾶσι τερμόνων φύλαξ.
Δίδυμοι Δίδυμοι δὲ κεῖνται τάξεσι σαφεστάταις
Επεὶ τότ' ἤδη καρπὸς αὔξεται διπλοῦς.
Χλόη δ' ὑπὲρ γῆς ἄρχεται σχίζειν φύσιν,
Καὶ δισσὰ φύλλων αὔξεται βλαστήματα
Πρὸς εὐδιεινὴν ἠέρος κατάστασιν.
Καρκίνος Ο δ' ἀλλαγὴν στοιχείων ἀντιλαμβάνων
ἴσ. καρπί- Καρκίνος ὑπάρχων ἐν χρόνοισι καρπιμος.
μοις. Εκ γῆς τέλειον καρπὸν ἐμφαίνων βροτοῖς,
Εξῆς τέτακται τάξεσι σαφεστάταις.
Λέων Εχει δ' ἀριθμὸν ἐν μέρει πέμπτῳ Λέων,
γρ. γα- Λεαίνεται γὰρ, εἶτα καὶ χαράσσεται,
λάζεται, Θερμαῖς πυριφλόγοισιν ἡλίου βολαῖς,
Τὰ πρὶν βρύοντα γῆς ὕπερθεν αὔεται,
Ο δ' ὀλλύων χρόνοισιν αὐδᾶται Λέων.

Εγγὺς

98. ἡ δ' ἀστέρων) Quorſum hæc verba quibus initium fecit? Sane hîc mihi videntur ἀπροσδιόνυσα, & alia cenſeo ſubſtituenda, quæ fortaſſis alia ſcripta exemplaria ſuppeditabunt.

Ibid. ὃς πάλαι ποτὲ) Vetus aureum ſeculum innuit, quo boum nullus erat cuſtos, imo ipſe bos erat (ut cum Frontino loquar) arviſinius. Tanta erat ejus ætatis innocentia probitáſque. Nam limites (ut ait idem bonus auctor Grammaticus) ante Jovem nulli erant, proinde lites nullæ, ideóque tandem poſitus limis litem ut diſcerneret aruis, ut ait divinus Agricola Maro. Itaque non mirum ſi tanta bovem reverentia coluit antiquitas, ut eum occidiſſe juxta periculoſum fuerit atque civem. Sanè verò οὖρον, de bove rectè dici, vel ipſe

Digitized by Google

Et inde Grajum nomen hoc indeptus eſt
Crion, quòd hiemis veris & diſcrimina,
Noctíſque cernat & diei horas pares:
Ex mole confuſiſſima hunc mundum excitans.
Nam dona Divûm impertiit mortalibus,
Unde indidere nomen à Criſi dii,
Crion vocantes, namque decretorius
Occaſum & ortum ſcindit æquo examine.
Tauri ſecunda ſedes eſt, & formam habet *TAURUS.*
Arvum colentis qui jugum cervicibus
Poſcit toroſis, & recurvi pondere
Gemens aratri ſulcat arva proſecans.
Hic ordo ſiderum, neque hunc antiquitus
Taurum vocabant, Urus huic nomen fuit
Qua Terminorum voce cuſtos noſcitur.
Gemini ſequuntur ordinem clariſſimum, *GEMINI.*
Dicti inde quòd tunc fructus augeſcat duplex,
Supérque terris herba Naturam ſecet,
Binæque creſcant frondium propagines,
Tepente terſi molliter ſtatu aëris.
At qui movetur greſſibus retrogradis, *CANCER.*
Gaudétque cancer fructuoſo tempore,
Frugesque monſtrat perficas mortalibus,
Clarum deinde ſedis ordinem tenet.
Quintam jubatus occupat ſedem Leo, *LEO.*
Nam ſiditurque læditurque perdite
Compunctus aſſi ardore Solis igneo.
Tunc omnis arbos, omne marceſcit ſatum:
Per tempora autem perbitans, audit Leo.

ipſe Bootes fidem faciet qui Urſæ *οὖρος*, vel *φύλαξ*, dictus eſt. Tum iſte ſeſqui-verſus, *καὶ βοὸς οὖρον, Ἀσκητὶν χρυσῷ παμφανόωντι κέρας* ex Anthologia puto, facit ut exiſtimem priſcis illis temporibus, quibus antè Jovem nulli ſubigebant arua coloni, bovem pro cane fuiſſe ad cuſtodiam, ut poſtea ad laborem.

111. *λεαίνεται γὰρ*) Neque placet hoc Leonis etymon. Alii melius, *παρὰ τὸ λεύσσειν.* Sunt enim ardentes & ignei oculi illius feræ, quæ merito à Sole ſubſtantiam & naturam trahere exiſtimatur cenſente Macrobio.

114. *ὃ δ' ὀλλύων*) Sententiam hanc nuſpiam alibi quod meminerim, legi. Si qui ſint meliore memoria, ſcire velim ecquid recordentur. Hujus indicii maximam à me inibunt gratiam.

Παρθένος Εγγὺς δὲ τούτου, παρθένου κεῖται τύπος.
Πρὸ τοῦ γὰρ εἰς τόδ' ἄστρον ἥλιον μολεῖν,
Αφθαρτα γαίης πάντα τηρεῖται γένη.
Τὸ δ' οὐδέπω τὴν πεῖραν εἰληχὸς φθορᾶς,
Κατωνόμασαι πᾶσι παρθένου βίος.
Χηλαὶ Χηλαὶ δ' ἐπειδὴ σῖτος εἰς δόμους βροτῶν
Γεωμόροισι χερσὶν ἐξηθροισμένος
Πόνοισιν εἰς τὰ δώματ' ἐνσωρεύεται,
Τότ' εἰς μέλαθρα συμφορούμενος τροφὰς
Παρέχει τροφαῖσι ταῖσιν ἠλθμημέναις.
Σκορπίος Οταν δὲ πλείας ὥριον τύχῃ σπόρον,
Ο δ' ἐκκομίζει σπέρμα γῆς ἐν ἀγκάλαις
Μόχθων ἐπ' ἄκρων ἐκτὸς εἰσφορούμενος,
Υπερθεν ἤδη σκορπίος τότ' οἴχεται.
Σκορπίζεται γὰρ σῖτος εἰς δόμους χθονός,
Οπως τέλειος καρπὸς αὐξηθῇ βροτοῖς.
Τοξότης. Μεθ' ὃν κύκλου φοραῖσι ταῖς πολυστρόφοις
Εὔσημος, οὐκ ἄσημός ἐστι τοξότης,
Εκ γῆς γὰρ ἤδη καρπὸς ἐκτοξεύεται,
Τὰ νέρθε δεικνὺς γαστρὸς οὐ κεκρυμμένα·
Νέοις γὰρ ὕπερθε φύεται κεντρίσμασι.
Ο δ' ἐκ διμόρφου σώματος φαίνων μέλη
Αἰγόκερως Τηλωπὸς ἄστρων Αἰγόκερως κεκλημένος,
Καλῶς τετύχηκεν ὀνόματος τοῦδ' ἐν βροτοῖς.
Τὰ πρόσθε μὲν γὰρ αἰγόπλαστα δείκνυται,
Ουρὰ τ' ὄπισθεν ἰχθύος θαλασσίου.
Η μὲν γὰρ ἐν γῇ φέρβεται χλοηφόροις,
Η δ' ἐν κλύδωνι νήχεται γλαυκηπόροις.

Εἰς

am. Tamen quia in Meſopotamia vehementi vi Solis Leones à culicibus ita per oculos infeſtari dicuntur ut in flumen ſe proripiant & mergantur, ſuſpicor huc reſpexiſſe hunc Sphæræ ἰαμβογράφον. Exiſtimaverit etiam aliquis dictum hoc de longævitate, quia μακρόβιον eſſe Leonem, etiam Ariſtoteles in hiſtoriis perſuadet fidemque factam ait ex claudo capto, cujus dentes vetuſtas infregerat & minuerat. Sed profecto χρόνοισιν, non idem eſt quod χρόνῳ, Græce ſcientibus. Itaque priori ſententiæ potius ſubſcribo. *(Forte non opus inquiſitione ulteriore, ſi obſervetur ad ſolis vires in dodecatemoriis a poëtâ reſpici, neque enim cancer per ſe* κάρπιμος *nec* λέων ἐλλύων *ſed* κάρπιμος *in Cancro ſol, &* ὀλλύων *in Leone.)*

Hunc proximè aſtat forma puræ Virginis, *VIRGO.*
Quia ante quam Sol ſidus hoc percurrerit
Servantur incorrupta terrea omnia:
Corruptionis quidquid autem expers manet
Omnes vocare virginis vitam ſolent.
At Libra quando meſſe collecta domos *CHELÆ vel LIBRA.*
Implent coloni, acervus ingens tritici
Servatur horreis, tunc alibres ſufficit
Conferta fruges in numerum alimonia.
Mox alma Pleias quando ſementem facit, *SCORPIUS.*
Et ſummo in arua ſe labore conferens
Exportat ulnis cultor agri ſemina,
Tunc Sparſor exit Scorpius, nam ſpargitur
Et diſſipatur triticum in terræ domos,
Ut intus hominis perfica augeſcat ſeges.
Poſt tortuoſis circuli in ſpiris ſequens *SAGITTARIUS.*
Miſſor ſagittæ apparet haud ignobilis,
Nam fructus omnis jamque terræ emittitur,
Jam jam retectis ventris imi partibus
Creſcens novello per ſuperna acumine.
At Capricornus corpore ambiguo nitens *CAPRICORNUS.*
Sidus remotum, nomen hoc jure obtinet:
Priora membra ſcilicet produnt Capram,
Piſcem marinum cauda poſtrema arguit,
Illa in virente vivit herbarum ſolo,
Hæc æſtuoſi gurgitis natat ſalo,

Natura

119. παρθένου βίος) Hinc apud Græcos Παρθενία, dicitur pura vita, & Parthenii dicti teſte Suida, οἱ ἄφθοροι: neque hoc ſolum, purum pelagus & piratis intentatum, dictum eſt, παρθένιον πέλαγος.

120. χηλαὶ; Nomine Chelarum intelligitur Libra. Quia Chelæ (cujus dodecatemorion in Libra finitur) partem occupant ipſius Libræ. Et vero ſic uſurpant Aratus & Manilius. Cæterum inter alia ſignificata χηλὴ, etiam eſt alimentum, hinc illud Φορβικὸν Etymon, cui ſi non credidero non deſinam propterea Chriſtianus eſſe

124. τροφαῖσι) Non ſatis intelligo hæc verba. Itaque Problematice inquiram: An quia triticum expenditur ad ſtateram & fit demenſum? An potius per τροφὰς pecudes, id eſt, τὰ θρέμματα, intelligi. Ignoſcant eruditi ignaro & ambigenti.

129 σκορπίζεται) Neque hic auſculto huic Etymologiæ. Nam ſi hæc in Scorpio valet ratio, rogo vos, quare Nepam non ſequetur?

135. νέοις γὰρ) melius, νέοις γ'.

Digitized by Google

γρ. ταὐτό Εἰς ″ ταυτὸν ἤχθη πᾶσα γὰρ θνητῶν φύσις·
γ Ἔχει δίυγρον πνεῦμα καὶ ξηρὰς τροφάς.
Ὑδροχοός Δεινὸν δὲ ὕπερθεν τάξιν ἐκλιπὼν, ὕδωρ
γρ. Νέος. Νέφος ″ προβάλλει λοξὸς ἐκχῦσαι δέπας,
Ὃς συνταράσσει χείματος κόσμον πάγους.
ἴσ. διαρ- Ἐκ γῆς ἢ νοτίδα νάματος διαρπάσαν
πάσας. Ἐπάγει πολὺν χειμῶνα καὶ πνοὰς βροτοῖς,
Κόσμον καλύπτων οἷάπερ λευκῷ πέπλῳ,
Δεικνὺς ἐν οἵοις σῆμα δηλοῦται κύλου.
Διὸ δὴ καλῶς εἴληχε καὶ οὗτ' ἐπώνυμον·
ἴσ. ἐν, ἧ, Ὑδροχόος· * δίναισιν εἰς τάξιν μολών.
αἷς, δι. Μεθ' ὃν κυκλεῖται κύκλος εἱλίσσων πνοὰς
ἰχθῦς Ἀνέμοις ἐναλλὰξ σχῆμα τηλαυγὲς διπλοῦν
Ἀντίστροφον δρόμοισιν ἐμφαίνων τρόπον.
Οὐ γὰρ κάρα μὲν λοξὸν, οὐ δὲ ἀπόστροφον
Πρόσωπον, ὀρθὴν τάξιν εἱλεῖται κύκλου,
Ὁ μὲν βορείου κλίματος νεύων πόλῳ,
Ὁ δὲ εἰς νότου κέλευθον εἰσδύνων βίᾳ.
Διὸ δὴ πνοαῖσι τὰν βυθῷ κεκρυμμένα
Ἔδειξαν ἰχθῦς, πᾶς γὰρ εἰς βυθὸν πεσὼν
Ἄνεμος, ταράσσει κῦμα, σημαίνων βροτοῖς
Χειμῶνα τακτόν· ἐξ ἐπιστροφῆς κλύδων
Εἱλιγμὸν ἐκ γῆς ὕδασι προσφέρων, σφοδρόν·
Δείκνυσι καιροῦ σχῆμα, χειμῶνος φύσιν·
Ὅθεν διπλοῖσι χρώμενοι καιροῦ δρόμοις
Ἀνέμων ἔχουσι τάξιν οὐ μετρουμένην.

143\. εἰς ταυτὸν ἤχθη) vel lege, τοῦτον, cum eruditorum Phœnice Jos. Scaligero, vel αὐτόν. Hoc enim innuitur, Ad Capricorni naturam omnia referri, qui siccus est & humidus: Quibus qualitatibus & hominis natura constat, & omnia in orbe terrarum viventia Deus naturæ auctor perficit.

145 δεινὸν) non placet, τὸ δεινόν. Potius δεινῶν, qui vortices sunt, legendum suspicer nisi aliter censeant acutiores & eruditiores viri, quorum probabilioribus rationibus non solum manus, sed etiam suram præbebo libens.

152\. εἴληχε καὶ) Dele illud καὶ, quod ex præcedenti syllaba χε supercrevit, lapsu usitato & facili: ut contra versu sequenti ὑδροχόος, geminata ultima syllaba ος, sed degenerans in ω magnum.

Digitized by Google

Natura fertur omnis huc mortalium,
Siccisque vescens humidoque spiritu.
At verticosæ sedis emansor Puer
Obliquat urnam, & fundit undas desuper:
Colles honorem turbat hibernum movens,
Laticisque terræ raptor humentis, nigram
Hiemem, procellas atque ventos invehit,
Operitque mundum veste tanquam candida,
Et obstinet quà circuli signum patet.
Jure ergo Aquari nomen huic sorte obtigit
Sedem obtinenti propter undarum globos.
Post hunc rotator gyrat auras circulus *PISCES*
Ventósque mutat, forma longi luminis,
Gemella, cursu versa stat contrario:
Aversa quamvis frons & obstitum caput,
Tamen sequuntur circuli rectum ordinem.
Septentrionis iste vergit ad polum,
Hic vi capessit humidas Austri Vias.
Itaque in profundo quæ latent perflamina
Pisces revelant: ventus in fundum cadens
Conturbat undas, nuntians mortalibus
Hiemem & procellas, æstus ut reciprocus,
Qui verticem undis addit è terræ sinu,
Portendit atræ tempus hiemis asperum.
Hinc est quod illi duplici cum temporis
Cursu, fruuntur flaminum immenso ordine.

Finis Sphæræ veteris.

Digitized by Google

CAPUT XIII.

1. *Elenchus *) Alphabeticus Pythagoricorum apud veteres memoratorum.*

ABaris Hyperboreus ad quem liber ferebatur sub Pythagoræ nomine, & cum quo de rebus præclaris Pythagoras cum apud Phalaridem captivus esset disseruisse dicitur. Vide quæ dixi Libro I. c. 2. sect. 7. ubi Abarin *Pythagorâ* antiquiorem ex Harpocratione observavi. Quæ porro de Abaride in veterum scriptis sive vera sive commentitia feruntur, ea non indiligenter collegit singulari diatriba Carolus Godfridus Zapfius, Lipsiæ 1706.

Abroteles Tarentinus.

Achmonidas Tarentinus.

Acrion Locrus, quem inter alios Pythagoricos adiit Plato teste Cicerone Lib. V. de finibus. In Valerii Maximi Codicibus VIII. 7. extern. 3. *Arion*.

Acron Medicus Agrigentinus, de quo Svidas, Hesychius illustris & viri docti ad Empedoclem Laërtii VIII. 65. Hippocrati æqualis fuit.

Acusilaus Tarentinus.

Adicius Locrus.

Æetius

* Quibus nullum testimonium additum vides, ii apud solum Jamblichum c. ult. de vitâ *Pythagoræ* memorantur. Neque assentior Præstantissimo Lloydio, qui pleraque nomina Pythagoricorum (ex 218. ducenta) conficta esse à Jamblicho conjicit. Quorsum enim tot falsa confinxisset, qui multa vera prætermisit. Notum porro est discipulorum Pythagoræ alios fuisse ἐσωτερικοὺς, ut auctor Philosophumenon sub Origenis nomine, appellat, quos Jamblichus c. 18. Πυθαγορείους: alios ἐξωτερικοὺς quos Jamblichus vocat Πυθαγοριστάς. Aristophontis quoque Comici drama fuit Πυθαγοριστὴς, laudatum Athenæo VI. p. 238. Sive ut Anonymus Vitæ scriptor apud Photium Cod. CCLIX. p. 712. Svidas in Πυθαγ. & Schol. Theocriti Idyll. XIV. p. 207. eos distinguit, alii fuere Πυθαγορικοὶ propriè dicti, qui cum ipso Pythagora versati sunt: alii Πυθαγόρειοι horum discipuli, alii denique Πυθαγορισταὶ οἱ ἄλλως ἔξωθεν ζηλωταί. Certum tamen est hanc distinctionem, veterum scriptorum usu non comprobari, & recentius commentum videtur Dodvvello p. 163. de vita Pythag. De distinctione in ἀκουσματικοὺς & μαθηματικοὺς, vide infra in Hippomede.

Digitized by Google

Æetius Parius.
Ægon Crotoniata.
Æmon Crotoniata.
Æneas Metapontinus.
Ænesidamus. Vide Agesidamus.
Æschylus Poëta Tragicus, Pythagoreus dicitur Ciceroni 3. Tusc. quæst. p. 179. Diversus ni fallor Æschylus discipulus Hippocratis Chii itidem Pythagorici. Aristotel. Lib. I. Meteorolog. c. 6.
Ageas Crotoniata.
Agelas Crotoniata.
Agesarchus Metapontinus.
Agesidamus Metapontinus, sive ut in veteri inedita Jamblichi versione legitur Ænesidamus.
Agylus Crotoniata.
Alcæus cujus gener & hæres fuit Pythagoras. Jamblich. c. 30.
Alcias Metapontinus, sive ut ab illustri Obrechto id nominis rectius exprimitur, Alceas.
Alcimachus Parius Aristocratiæ retinendæ Crotoni suasor cum Dimacho, Metone & Democede. Vide Jamblich. c. 35
Alcmæon Crotoniata juvenis Pythagoram senem audivit teste Jamblicho c. 23. quod confirmat Aristoteles Lib. 1. Metaphysc. c. 5. Scripsit φυσικὸν λόγον ad Brontinum, Leonem & Bathyllum vide Laërt. VIII. 83. Meminit illius libri etiam Galenus T. 5. p. 1. Contra hunc Alcmæonem liber Aristotelis eidem Laërtio V. 25. memoratus intercidit.
Alexander Polyhistor ἐν τῷ περὶ πυθαγορικῶν συμβόλων allegatur à Cyrillo IV. contra Julian. p. 133.
Alexicrates. Plutarch. VIII. 7. sympos.
Alopecius Metapontinus.
Amœnus Parius.
Amyclas Heracleotes, quem inter claros Geometras celebrat Proclus 2. in Euclidem: Pythagoricum vocat Laërtius IX. 40
Anatolium ex quo auctor Theologumenorum Arithmeticæ non pauca descripsit Pythagoricum fuisse mihi persuadeo.
Anaxilaus Larissæus, de quo dixi infra in notitiâ Comicorum, ubi de Anaxilao Comico. Pythagoricum & Magum vocat Eusebius Chronico ad Olymp. CLXXXVIII. ubi urbe Italiaque ab Augusto pulsum refert.

Digitized by Google

De Anchito Vide infra in *P*auſania.

Androcydes allegatur à Nicomacho 1. Arithmet. p. 5. & Clemente Alex. 7. Stom. p. 718. (ubi profert dictum ejus * quod Androcydis nomine ſuppreſſo legitur etiam in Plutarcho περὶ εὐθυμίας) Apoſtolio proverb. XVII. 33. Ejus περὶ συμβόλων Πυθαγορικῶν Jamblich. vit. Pythag. c. 28. p. 134. & in Theologumenis Arithmeticæ quorum idem forte Jamblichus auctor p. 41. ubi de ſenario. Reſpicit id ipſum opus Clemens Alex. 5. Strom. p. 568. Apud Apoſtolium XVII. prov. 33. male vocatur Ἀνδοκύδης & apud Grotium ad Act. XIX. 19. Ἀνδοκίδης. Fuit & Androcydes quidam Cyzicenus pictor, cujus meminit Plutarchus *P*elopida p. 291. Confer Franciſcum Junium in Catalogo pictorum.

Anthen Carthaginienſis.

Anthimedon Crotoniata.

Antimenes Metapontinus.

Antocharidas Laco.

Aphranor. Vide infra Evphranor.

Apollonius Tyanenſis. Vide infra Lib. IV. & quæ ad Eunapii procemium adnotavi. Ἐν τοῖς περὶ Πυθαγόρου laudatur à *P*orphyrio, & Svidas inter alia eum teſtatur ſcripſiſſe Πυθαγόρου βίον. Effigies Apollonii exhibetur à Jac. Gronovio T. 3. theſauri Antiquitat. Græcar.

Apollophanes. Euſeb. VI. 19. Hiſt.

Appii Cœci carmen Pythagoræorum videri ſibi ait Cicero IV. Tuſculan. cap. 2.

Arceas Tarentinus.

Arceſus. Plutarch. de genio Socratis f. 583.

Archemachus Tarentinus.

Archeſtratus Gelous apud Athenæum VII. p. 288. per ironiam Pythagoricus appellatur, cum eſſet luxuriæ Magiſter & gulæ.

Archippus Samius.

Archippus Tarentinus. Thebis ſcholas habuit teſte Hieron. in Rufin. Inter primos hic fuit qui cum Lyſide commentarios Philoſophiæ Pythagoricæ edidit. Vide Porphyr. p. 40. & infra in Cylon. De anima quædam ſcripto prodidiſſe Archippum, Epaminondam, Ariſtæum, Gorgiadem & Diodorum notat Claudianus Mamertus Lib. II. c. 7. de ſtatu animæ.

AR-

* Sententia hæc eſt: οἶνος καὶ σαρκῶν ἐμφορήσεις σῶμα μὲν ῥωμαλέον ἀπεργάζονται, ψυχὴν δὲ νωχαλεστέραν. Confer Theodor. Canterum Lib. I. Var. Lect. c. 16.

Digitized by Google

ARCHYTAS Tarentinus πρεσβύτερος, præceptor * Platonis, & à Pythagora in successione octavus. Anonym. apud Phot. 259. Aristoxenum in Archytæ vita laudat Athenæus XII. p. 545. Archytæ effigies duplex occurrit in Clariss. Gronovii thesauro Antiq. Græcar. T. 2. tabula 49.

Scripta Archytæ hæc apud veteres memorata reperi:

Περὶ τοῦ ἀγαθοῦ ἀνδρὸς καὶ εὐδαίμονος. Stob. Serm. 1. & 3.

Περὶ Ἀντικειμένων. Simplicius in Categorias Aristotelis p. 97. & 103. notans ex hoc Archytæ scripto hausisse Aristotelem quæ de oppositis disputat.

Ἁρμονικόν. Nicomachus Lib. I. Arithmet. p. 5. Respicit & Plutarchus Archytam laudans p. 1147. de Musica, Ptolemæus lib. 1. Harmonic. cap. 5. cui Archytas dicitur μάλιστα τῶν Πυθαγορείων ἐπιμεληθεὶς Μουσικῆς. Theo Smyrnæus p. 94. Porphyrius in Harmonica Ptolemæi. p. 210. 276. 317.. Confer Alex. Morum ad Lucæ VI. 45.

Περὶ Ἀρχῶν. Stob. Eclog. p. 80. 82.

Περὶ Αὐλῶν. Athenæus Lib. IV. sub. extrem.

Περὶ τῆς Δεκάδος. Theo Smyrnæus. p. 166. ubi vetus Theonis interpres latinus ineditus decadem vertit *denitatem*. Ceterum non assentior Rev. Joh. Andreæ Schmidio qui hunc librum eundem esse suspicatur cum Libro Archytæ περὶ τοῦ παντός. Nam in illo de natura & affectionibus numeri egerat, quod in libello περὶ παντὸς minime facit. Geometricalis mensæ traditionem sive abacum Pythagoricum (das Ein mahl eins) ab Archyta non sordido hujus disciplinæ auctore repetit Boëthius lib. 1. Geometriæ p. 1516. 1518. Tabulam item minutiis mensurarum dispertiendis lib. 2. p. 1535. 1536.

Epistola ad Dionysium apud Laërtium III. 22. ad Platonem. id. VIII. 80.

Περὶ τῆς Ἠθικῆς παιδείας. Stob. serm. 1. Vide & quæ de educatione puerorum ex Archyta Philostratus VI. 14.

Librum Archytæ de *eventibus in natura*, è monasterio nescio quo Alemanniæ ad se perlatum esse testatur auctor Luminis Animæ. Heidenreich in pandectis Brandeb.

Περὶ Μαθηματικῆς ἐπιστήμης. Stob. serm. 41. Jamblich. 3. de disciplina Pythag. c. 11. (p. 59. in Scutellii versione.) Porphyrius in Harmonica Ptolemæi p. 236. ubi addit Archytæ hujus μάλιστα γνήσια esse, hoc

* Archytæ servum fuisse Platonem, emtum à Polide navarcho, legas apud Tzetzam XI. hist. 362. Polidi illum dedisse sive vendidisse Dionysium tyrannum. id. X. hist. 359. ab Archyta servatum Platonem quo minus à Dionysio interficeretur. Suid. Ἀρχύτ. Rempublicam gessisse Archytas & exercitū duxisse traditur à Plutarcho de liberis educandis p. 8. & 10.

Digitized by Google

hoc est Philosophiam Pythagoricam quam rectissime referre. Ex Porphyrio depromsit *H. Stephanus* fragmentum Archytæ quod Græce A. 1657. 8. p. 80. seq. edidit cum Aristotele περὶ ἀκυςῶν per eundem Porphyrium servato, & nonnullis ejusdem Aristotelis ac Theophrasti, & Sotionis libello de flum. quæ suo loco libro III. recensui. Idem Archytæ fragmentum cum versione sua, & disquisitione de ætate Archytæ, qua binos Archytas Pythagoricos, seniorem alterum, alterum juniorem fuisse disputat, in lucem edidit V. C. *Ioannes Grammius* Havniæ 1707. 4. Idem opus Archytæ περὶ μαθηματικῆς videtur respicere Boëthius Archytam laudans in libris Geometriæ & III, 11. Music. & V. 16.

Μηχανικὰ s. de Machinationibus. Vitruv. præf. Lib. VII. quanquam Laërtius VIII. 82. Archytam Architectum libri περὶ Μηχανικῆς auctorem à nostro distinguit. Idem tamen de nostro, sect. 83. ἦτος πρῶτος τὰ μηχανικὰ ταῖς μαθηματικαῖς προσχησάμενος ἀρχαῖς ἐμεθόδευσε.

Περὶ νόμου καὶ δικαιοσύνης. Stob. serm. 41. & 44.

Περὶ νοῦ καὶ Αἰσθήσεως. Stob. Eclog. 92. Jamblichus 3. de disciplina Pythag. c. 8. (in Scutellii versione p. 56. seqq. græce enim liber ille Jamblichi hactenus ineditus.)

Περὶ ὄντος. Stob. Eclog. p. 158. Magnificum Archytæ opus de rerum natura. Claudian. Mamertus. II. de statu animæ.

Ὅροι. Aristot. VIII. 2. Metaphys.

Περὶ τοῦ παντὸς φύσιος libellus Dorice scriptus etiamnum exstat, quo primus universa in decem classes quæ vulgo categorias sive prædicamenta vocamus Archytas distribuit. Prodiit Græce & lat. Venet. 1571. 8vo. Memorat Syrianus in Hermogenem & Simplicius * in Categorias pasim. Tum Boëthius II. 41. Arithmet. & Ammonius in quinque voces Porphyrii p. 23. b. Themistius vero negat Archytam qui de decem prædicamentis scripsit fuisse Pythagoricum illum antiquum, sed juniorem Peripateticum hoc nomine, qui novo operi vetustate nominis auctoritatem conderet. Vide Boëthii præfat. ad Categorias. Græce edidit *Joachimus Camerarius* Lipsiæ sine temporis nota in 8vo. sub titulo: Ἀρχύτου Φερόμενοι δέκα λόγοι καθαλικοί, additis duobus Anonymi scriptis & Georgii Pachymeræ de sex Philsophiæ definitionibus

* Notandum est ea quæ Simplicius ex Archyta affert in libello qui sub ejus nomine exstat haud reperiri. Ut spurius ille libellus videatur Savilio lect. 2. in Euclidem p. 29. quanquam sit Dorice scriptus dialecto Tarentinorum & illius tractus familiari, ad fucum fortassis faciendum.

Digitized by Google

nibus. Scriptorum Anonymorum eousque ineditorum hi ſunt tituli: Διάληψις περὶ τῆς καλουμένης λογικῆς, τί ποτέ ποιόν τι ἐστίν. Et Μέθοδος εἰς τοὺς τρόπους τῆς φιλοσοφίας.

Forte noſtri quoque Archytæ ſunt ὀψαρτυτικὰ Athenæo laudata. Sane Jamblichus c. 29. p. 148. & c. 34. p. 204. teſtatur Pythagoræos primos fuiſſe qui de cibis recte præparandis commentarios ediderint.

Περὶ Σοφίας. Jamblich. protreptic. c. 3. p. 12. ſeq. 15. 17. & 18. ſeq. Emendatius cum verſione *Johannis North* in opuſculis Mythologicis Thomæ Galei p. 732.

Allegatur præterea Archytas à Jamblicho in Nicomachum p. 6. 9. 141. 159. 163. 168. In vita Pythag. c. 29. p. 145. à Theone Smyrnæo p. 27. 30. Cic. Plin. Cenſorin. Plutarch. Boëthio I. Geometr. p. 1516. & 2. p. 1523. 1526. &c. Ariſtotele, Theophraſto in Metaphyſ. Meminit & Vitruvius Lib. I. c. 1.

Sermonem Archytæ adverſus voluptatem, cui Tarenti interfuit Plato, relatum vide à Cicerone in Catone Majore.

De Philoſophia Archytæ tres libros ſcripſerat Ariſtoteles teſte Laërtio. V. 25. quo loco memorat etiam ejusdem Ariſtotelis librum τὰ ἐκ τοῦ Τιμαίου καὶ τῶν Ἀρχυτείων.

Inter Archytæ inventa fuit 1.) Datis duabus lineis duas medias proportionales è dimidii Cylindri ſectione inveniendi. Laërtius VIII. 83. *Plu*tarchus Marcello. p. 305. Eutocius ad 2. Archimedis de ſphæra ac cylindro.

2.) Cubi duplicatio, Plato de Rep. apud Laërt. VIII. 83. Vitruv. IX. 3.

3.) Columba volans lignea. Gell. X. 12. è Favorino. Confer Rev. Joh. Andreæ Schmidii diſs. de Archyta Tarentino Jenæ A. 1683. editam, Georgii Paſchi inventa novantiqua p. 640. ſq. & Monantholii præf. ad Mechanica Ariſtotelis. Bonifacius XVIII. 2. Hiſt. ludicræ.

4.) πλαταγή ſive Crepitaculum. Ariſtoteles VIII. 6. de Rep. Diogenianus III. 98. Apoſtolius XVI. 21. proverb. & è recentioribus Fridericus Adolphus Lampe Lib. I. de Cymbalis veterum c. 9.

Egregie quoq; obſervavit Archytas in motu naturali quocunq; eſſe τὴν τοῦ ἴσου ἀναλογίαν, κινεῖσθαι γὰρ ἀνάλογον πάντα. Ariſtot. XVI. 10. problem.

Dictum ejus ad ſervos inobſequentes, cæderem vos niſi iraſcerer. Jamblichus c. 31. Obſcœnitatem in ſermone diligenter vitaſſe notavit Ælianus XIV. 19. Var.

Memorantur præterea 1.) Archytas Mitylenæus Muſicus ſive ἁρμονικὸς Athe-

Aristeas Metapontinus.

Aristides Quintilianus, de quo infra lib. III. cap. X.

Aristides Rheginensis.

Aristippus Tarentinus.

Aristoclides Tarentinus.

Aristocrates Rheginensis qui civibus suis leges tulit. Jamblich. cap. 30. meminit ejusdem c. 27.

Aristomenes Metapontinus.

Aristotelis scripta deperdita de Philosophia Pythagorica recenseo infra Lib. III.

Aristoxenus Tarentinus in Stobæo passim appellatur Pythagoricus. De illo infra Libro III. capite X. dixi, æqualis enim fuit Dionysii junioris, & in libro περὶ βίου Πυθαγορικοῦ apud Jamblichum c. 33. memorat se ex ore illius tyranni sed tyrannide jam exuti nonnihil audivisse.

Arytus Metapontinus, pro quo inedita Jamblichi versio vetus latina, rectius Eurytus.

Arytus Tarentinus, pro quo in eadem versione melius Eurytus scriptum invenio.

Asteas Tarentinus.

Aston Crotoniata, quem sub Pythagoræ nomine plures libros scripsisse narrat Laërtius VIII. 7.

Astræus Pythagoræ à Mnesarcho donatus, Porphyr. p. 8. seq. Mentio hujus apud Photium Codice CLXVI.

Astylus Metapontinus.

Athamas Pythagoricus allegatur à Clemente Alex. Lib. VI. p. 624. ubi notat Empedoclem ab eo quod cecinit de quatuor elementis accepisse.

Athosion Rheginensis.

Bathylaus Posidonius sive Bathyllus, cui *Physicum* suum commentarium inscripsit Alcmæon Crotoniata.

Bion Abderita Mathematicus, de quo vide sis notas ad Laërtium IV. 58. & Hesychium Illustrem.

Bolus Mendesius Svida teste scripsit περὶ τῶν ἐκ τῆς ἀναγνώσεως τῶν ἱστοριῶν εἰς ἐπίστασιν ἡμᾶς ἀγαγόντων.

Περὶ θαυμασίων Φυσικὰ δυναμερά. *

Περὶ συμπαθειῶν καὶ ἀντιπαθειῶν λίθων κατὰ στοιχεῖον.

Περὶ σημείων τῶν ἐξ ἡλίου καὶ σελήνης καὶ ἄρκτου καὶ λύχνου καὶ ἴριδος.

Præter Bolum Pythagoræum eidem Svidæ memoratur Bolus De-

 mo-

* De vocabulo hoc Vide supra Lib. I. c. 4. num. 8.

Cercops. Vide quæ supra Lib. I. cap. XIX. num. 2.

Charondas Catanæus. De hoc dixi infra c. XIV. ubi de legislatoribus.

Chilas Metapontinus.

Chrysanthius Sardianus, de quo dixi ad Eunapium.

Chrysippum Tyrrhenum à Iamblicho inter Pythagoricos memoratum puto ab eodem respici in commentario ad Iamblichi Arithmetica pag. 12. ubi χρυσιππαίης nominat. De Chrysippo Cnidio Eudoxi Pythagoræi auditore Laërt. VIII. 89. ubi & de altero Chrysippo Aethlii F.

Cleanor Laco.

Clearatus Tarentinus.

Cleon Tarentinus.

Cleophron Crotoniata.

Cleosthenes Crotoniata, sive Cleophanes, ut in inedita latina Iamblichi versione legitur, quæ exstat MS. Hamburgi in Bibl. Iohannea.

Clinagoras Tarentinus.

Clinias Tarentinus Heracleæ vixit, æqualis Philolai. Allegatur in Theologum. Arithmeticæ pag. 19. & à Stobæo serm. 1. Basilius de legendis Græcorum libris p. 96. edit. Grotii tradit eum maluisse solvere tria talenta quam vel semel jurare, quod de Syllo Iamblichus narrat. Idem Iamblichus c. 31. testatur Cliniam iræ moderandæ egregium artificem fuisse & cap. 33. Proro Cyrenæo singularem fidem suam probasse. Vide & Ælianum XIV, 23. Var. Laërtium IX. 40. Plutarchum III. 6. sympos. p. 654.

Colaïs Selinuntius.

Cranius Posidonius.

Crito Ægeus, ex cujus libro de prudentia & felicitate fragmentum exstat apud Stobæum serm. 3. quod alii codices tribuunt Damippo.

Cronius. Porphyr. vita Plotini & apud Euseb. VI. 19. Hist. & Lib. de antro Nymphar. Ejus περὶ παλιγγενεσίας laudat Nemesius cap. 2. pag. 35.

Pro Crotino Pythagorico apud Syrianum in XIII. Metaphys. p. 114. videtur legendum Cronius vel Brontinus.

Cylo Crotoniates propter ingenii asperitatem à Pythagora inter discipulos non admissus, Pythagoricos circiter XL. in Milonis æde congregatos exussit & lapidibus obruit, solo Archippo & Lyside elapsis. Diodorus Sic. in excerptis Peiresc. p. 246. Neanthes apud Porphyr. p. 37. & 40.

Digitized by Google

Jamblich. c. 35. Vide & infra in *Perillo*. Pro Archippo Archytam male nominant Laërtii codices VIII. 39. Nam Archytas junior fuit quam ut sceleri Cylonio interesse potuerit. Philolaum pro Archippo habet Plutarchus de Socratis genio p. 583.

Dacydas Metapontinus.

Damarmenus Metapontinus.

Damippus. Vide supra in Critone.

Damo Syracusius. Vide infra in *Phintia*.

Damocles Crotoniata.

Damotages Metapontinus.

Dardaneus Lucanus.

Deanax Sybarita.

Democedes. Vide supra in Alcimacho. Cum Aristocratiam Crotone retinendam frustra suasisset, plebe in Pythagoræos furente Plateas cum juvenum manu secessit, victus itaque & interfectus à Theage, qui à Crotoniatis recepit pretium 3. talentorum. Jambl. c. 35.

Democrates. Infra in Secundo.

Democritus Abderites. Vide Laërtium IX, 46. & supra in Arimnestus, ac Bolus.

Demon Sicyonius.

Demophilus. Infra in Secundo.

Demosthenes Rhegiensis.

Dexitheus Parius.

Dicæarchus Tarentinus.

Didymus Musicus de differentia Musicæ Pythagoricæ ab Aristoxenica περὶ τῆς διαφορᾶς τῶν Ἀριστοξενίων τε καὶ Πυθαγορείων præclare commentatus, quem in plurimis secutus est etiam ubi non nominat Ptolemæus in Harmonicis, ut notat Porphyrius in Ptol. p. 191. Idem p. 193. observat *Ptolemæum* in plerisque vestigia legere Pythagoræorum. Didymi librum iterum laudat p. 209. 210. 212.

Ejusdem librum I. περὶ ὁμοιοτήτων. p. 210. Didymum ἐν τῷ περὶ Πυθαγορικῆς φιλοσοφίας. Clemens I. Strom. p. 309.

Dicon Cauloniensis.

Dimachus. Vide supra in Alcimacho.

Dinarchus Parius. Idem ni fallor Dinarchus cujus meminit Jambl. c. 35.

Dinocrates Tarentinus.

Dinostratus Menæchmi frater, inter eos qui Geometriam reddidere perfectiorem celebratur à Proclo 2. in Euclidem p. 19.

Dio-

Digitized by Google

Dionem Syracusanum ἀπὸ συγγενείας Πυθαγορείων, h. e. Philosophiæ illorum addictum fuisse, notat Jamblichus c. 31.

Diochætes, quem à Parmenide auditum tradit Laërtius IX. 21.

Diocles Phliasius. Vide infra in Phanton.

Diocles Sybarita. Alius ab his Diocles Carystius laudatus in Theologumenis Arithmeticæ p. 47. & 49. ubi male editum Δικλῆς.

Diodorus Aspendius sub Aresa Lucano inter Pythagoreos receptus. Jambl. c. 36. de anima nonnihil scripsisse innuit Claudianus Mamertus II. 7. Cynicis moribus vixisse refert Athenæus IV. p. 163.

Diodorus Crotoniata, Democratiæ in patria svasor cum Theage & Hippaso. Jamblich. c. 35.

Diophantus Syracusanus, cujus de mundi originibus sententiam producit Theodoritus IV. θεραπευτικ.

Diotogenes. Ex ejus περὶ ὁσιότητος fragmentum apud Stobæum Eclog. p. 16. & serm. 41.

Dius allegatur à Stobæo serm. 63.

Drymon Cauloniensis.

Dymas Crotoniata.

Eccellus Lucanus, ab Ocello diversus, Jamblicho memoratur. Cæterum incertum Menagio videtur, num apud Syrianum in Metaphys. Aristotelis XIII. p. 109. ubi memorantur τὰ Ἐκκέλω περὶ τῆς τοῦ παντὸς φύσιος sit legendum Ὀκκέλω, an Eccellus quoque, quod tamen non facile mihi persvadeo, librum de natura universi, perinde ut Ocellus, scripserit. Sed & in Censorini quibusdam editionibus c. 2. pro Ocello sed male excusum videas Eccellum Lucanum.

Echecrates Locrus à Cicerone 5. de finibus refertur inter Pythagoreos quos Plato Philosophiæ causa adiit. Mentio in Platonis Epistolis. Sed alius Echecrates quem affatum se ait Timæus Historicus apud Polybium in excerptis Peiresc. p. 50. Alius denique cujus meminit Lucianus in Hermotimo T. 1. p. 567.

Echecrates Phliasius. Vide infra in Phanton.

Echecrates Tarentinus.

Ecphantus Crotoniata.

Ephantus Syracusanus de quo Origenes in Philosophumenis, & Stobæus c. 25. Eclog. Physic. pag. 48.

Eiriscus Metapontinus.

Elephantus Pythagoricus nullus est, legendum Ecphantus. Jamblich. vita Pythag. c. 36. Stob. eclog. περὶ βασιλείας.

Elicaon, sive ut Arcerii codd. Ἐλικάων. Jamblich. c.27.

Empedocles Agrigentinus, de quo dixi capite superiore.

Empedotimus Pythagoricus fuisse videtur laudatus Juliano Imp. in fragmentis p. 295. & in Κρονίοις apud Svidam in Ἰουλιανὸς & Ἐμπεδότιμος. Confer Leopardum XII. 2. emendationum.

Epaminondas. Infra in Lysis, & supra in Archippus. Dignum virtute Epaminondæ encomium habes apud Plutarchum variis in locis, Nepotem in ejus vita, Justinum L. VI. c. 8. & Diodorum Sic. excerptis Peiresc. p.247. ἀνὴρ ἔνδοξος ἐπὶ παιδείᾳ καὶ φιλοσοφίᾳ dicitur Plutarcho in Agesilao p. 611. Apud eundem Plutarchum de liberis educandis p.8. ubi de Dione & Epaminonda additur: ὧν ἑκάτερος Πλάτωνος ἐγένετο συνουσιαστής, male Xylander: *de quibus posteriores duo Platonis fuerunt familiares.* Vertendum enim erat: *de quibus alter* (Dio) *Platonis familiaris fuit.* Apud Syncellum p. 260. pro Ἐπαμηνοδότῳ lege Ἐπαμινώνδα τῷ κατὰ Θήβας &c.

Epicharmus Thyrsi F. Comicus τῆς Πυθαγορικῆς διατριβῆς μετεσχηκώς dicitur Plutarcho in vita Numæ. Ejus sententiæ ad vitam utilissimæ in omnium ore Philosophorum, ut recte Jamblichus c.29. & exemplo suo probant Plato, Aristoteles, aliique. De fratre Epicharmi Metrodoro qui pleramque doctrinam patris sui Thyrsi ad rem Medicam traduxit ejusque libros exposuit ad fratrem scribens, vide Jamblich. c.34. Egi de Epicharmo infra cap. XIX.

Epimenides à Jamblicho c.23. refertur inter eos qui juvenes audivere Pythagoram jam senem. Alii, ut Apulejus in floridis, Pythagoræ Magistrum fuisse affirmant. Apud Platonem I. de legibus dicitur Athenas pervenisse decem annis ante Persicam expeditionem, h. e. Olymp. LXX. I. ut observat Clariss. Bentleius. Contra à pluribus traditur Solonem in condendis legibus juvisse Olymp. XLVI. 3. & idem circiter tempus Athenas Cylonio scelere purgasse. Aut itaque errarunt Plato & Jamblichus, aut duo fuerunt Epimenides, quod non absurdum videtur H. Dodwello diss. de ætate Pythag. p.234. De Epimenide dixi supra Lib. I. cap. VI. quem juniorem, idem Dodwellus, de Pythagora aliquid scripsisse observat è Jamblicho vit. Pythag. cap. 2. p. 29.

Epiphron Metapontinus.

Episylus Crotoniata.

Eratus Crotoniata.

Erome-

Digitized by Google

Eromenes Tarentinus. Ejus de anima ſententiam refert Claudianus Mamertus II. 7. de ſtatu animæ.

Eſſæi Judæorum, *γένος δὲ τοῦτ᾽ ἐστι διαίτῃ χρώμενον τῇ παρ᾽ Ἕλλησιν ὑπὸ Πυθαγόρου καταδεδειγμένῃ.* Joſephus XV. 13. p. 541.

Eſtiæus Tarentinus.

Evæus Sybariata.

Evander Crotoniata.

—— Metapontinus.

—— Leontinus.

Evanor Sybarita.

Eubulus Meſſenius quem prædonibus ereptum Meſſanam deducendum curavit Nauſithus Tyrrhenus cum Pythagoreum agnoviſſet. Jamblich. c. 27.

Eubulidem Pythagoricum allegat Boëthius II. 18. Muſices & Jamblichus in Theologum. Arithmet. p. 41.

Eudorum qui dogmata Pythagoræorum diligenter tradiderit memorat Simplicius in 1. *Phyſic.* Confer Jonſium p. 220.

Eudoxus Cnidius allegatur à Jamblicho in Nicomach. p. 11, 142. Theone Smyrnæo p. 94. Vide & Plutarchum Marcello pag. 305. Laërtium in Eudoxi vita VIII. 86. ſeqq. & quæ de Eudoxi ſcriptis Meurſius ad Apollon. p. 123. ſeqq. & ego infra Lib. III.

Eucritus Parius pro Evephano itidem Pario vadem mortis ſe ſiſtens Polyæn. Strategem. V. 22.

Evelthon Ægæus.

Evephanus. Vide paulo ante in Eucritus.

Evetes Locrus.

Evmaridas *Parius*, pro quo Thymaridam in Jamblicho malebat legere Reineſius p. 344. Var. Lect.

Euphantus apud Porphyrium IV. de abſtinentia ab animatis p. 379. idem fortaſſis cum Ecphanto de quo ſupra.

Evphemus Metapontinus.

Evphranor. Vide infra in Temnonide. Meminit & Ariſtoxenus, & Athenæus Lib. IV. extremo teſtatur ſcripſiſſe *περὶ αὐλῶν.* Adde XIV. pag. 634.

- Alius pictor & fictor celebris Euphranor, de quo fuſe Franciſcus Junius p. 87. 88. Catalogi Artificum.

Eurycratus Laco.

Eurymenes Samius Athleta. Porphyr. pag. 10. Diverſus ab Eurymene Syracu-

Digitized by Google

Syracusano Dionis fratre duce cohortis quam à Dionysio Tyranno adversus Pythagoreos missam tradit Jamblichus c. 31.

Euryphamus Metapontinus, ex cujus libro περὶ βίου fragmentum occurrit apud Stob. serm. 101. hic est quem Lysidis miram promissi servandi fidem expertum narrat Jamblichus c. 30. male Εὐρίφημος in Jamblicho Arcerii p. 220.

Eurysus sive Eurytus Metapontinus inter eos refertur qui juvenes audiverunt Pythagoram jam senem. Jamblich. c. 23. Alius Eurytus Tarentinus Philolai discipulus memoratur apud Jamblich. c. 28. & Laërt. VIII. 46. ubi eorum discipuli vocantur Xenophilus, Phanto, Echecrates, Diocles & Polymnastus postremi Pythagoreorum, undecima generatione sive successione à Pythagora. Ex Euryso περὶ τύχης fragmentum apud Stobæum Eclog. p. 16. Vide & Theophrasti Metaphys. c. 3. ex Archyta, & Aristotelem Metaphys. Lib. ult. c. 5. Eurytum hunc ac Philolaum audivit Plato teste Laërtio III. 6. Apud Syrianum in XIII. Metaphys. p. 118. male vocatur Pythagoricus Eurpius & mox Euryticus.

Euthycles Rheginensis. Jamblich. c. 27.

Euthynus Locrus.

Euthynus Tarentinus.

Euxenus Heracleota. Apollonii Tyanæi præceptor, dogmatum Pythagoræ ita gnarus, notante Philostr. p. 8, ut aviculæ voces humanas edoctæ.

Euxitheus allegatur à Clearcho Peripatetico apud Athenæum IV. p. 157.

Exæretus. Vide infra in Spensippo.

Glorippus Samius.

Glycinus Metapontinus.

Gorgiades. Vide supra in Archippo.

Gyptius sive ut illustri Obrechto appellatur, Gyttius Locrensis.

Helicaon Rheginensis, qui civibus suis leges tulit. Jamblich. c. 30.

Heloris Samius.

Heraclides Ponticus Pythagoreorum auditor fuit teste Laërtio. V. 86. & περὶ τῶν Πυθαγορείων scripsit. id. 88.* Allegatur & Pythagoricus Heraclides in inedito Josephi, Christiani scriptoris Hypomnestico. Heraclidis locum de Musica per Pythagoram reperta & exculta habes apud Porphyrium in Harmonica Ptolemæi p. 213. Quædam de Pythagora ex Heraclide refert Clemens 2. Stromate.

Hicetas Syracusius, qui stante cœlo terram moveri docuit. Laërt. VIII. 85. Ciceroni IV. Academ. Quæst. *Nicetas.*

Hiero-

Digitized by Google

Hierocles auctor commentarii in carmina aurea Pythagoræ, de quo dixi capite superiore.

Hipparchides Rheginensis.

Hipparchus ex cujus Libro περὶ εὐθυμίας fragmentum occurrit apud Stobæum serm. 106. Ad eum* exstat Lysidis epistola qua illi dissuadet δημοσίᾳ φιλοσοφεῖν. Confer Laërt. VIII. 42. & Synesii Epistolam ad Herculianum. Hic ipse est Hipparchus de quo Clemens Alex. V. Strom. p. 575. Φασὶ γοῦν Ἵππαρχον τὸν Πυθαγόρειον αἰτίαν ἔχοντα γράψασθαι τὰ τοῦ Πυθαγόρου σαφῶς, ἐξελαθῆναι τῆς διατριβῆς, καὶ στήλην ἐπ' αὐτῷ γενέσθαι οἷα νεκρῷ. Confer Theodor. Canterum Lib. I. c. 12. Var. Lect. & quæ infra in *Perilao*.

Hippasus Metapotinus sive Crotoniata à Jamblicho c. 23. relatus inter eos qui juvenes audivere Pythagoram jam senem. De eo Laërtius VIII. 84. qui nihil eum scripsisse ex Demetrii Homonymis notat. Idem tamen Laërtius VIII. 7. ait nonnullos tradere quod μυστικὸν λόγον Hippasus sub Pythagoræ nomine, in ejus quidem ignominiam composuerit. Hoc scriptum ἱερὸν λόγον videtur vocare Jamblichus cap. XXXV. p. 216. diversum ab altero λόγῳ ἱερῷ * apud eundem memorato c. XXVIII. p. 135. & à λόγῳ ἱερῷ tertio cujus initium habet Laërtius VIII. 7. Plura de Hippaso hoc Menagius in notis p. 387. seq. Et Reinesius Epistolis ad Hofmannum p. 504. Quemadmodum vero apud Cœlium Aurelianum Præf. ad libros de morbis acutis, Hippasi nomen corruptum in *Ipalli*, sic apud Nemesium p. 55. in *Hipparchi*. Pythagoræ quoque avus Hippasus vocabatur. Præterea inter Pythagoricos Jamblichus memorat Hippasum Sybaritam. Omitto Hippasum Laconem qui de Republica Lacedæmoniorum libros quinque composuit. Laërt. VIII. 84. De Hippaso Metapontino adscribam adhuc locum Jamblichi è libro tertio de Philosophia Pythagorica Græce necdum edito p. 64. ex versione Nic. Scutellii: *Hippasus* (videtur legendum Hipparchus) *ejicitur è Pythagoræ schola eo quod primus sphæram duodecim angulorum* (Dodecaëdron) *edidisset* (adeoque arcanum hoc evulgasset) *Theodorus etiam Cyrenæus & Hippocrates Chius Geometra ejicitur qui ex Geometria quæstum factitabant.* Confer Vit. Pythag. c. 34. & 35. Ἀκουσματικὸς dicitur Syriano in XII. Metaphys. p. 71. b. & eidem Jamblicho ad Nicomachum p. 11. Allegatur p. 142. 159. 163. & apud Theonem Smyrnæum p. 91. Syrianum in XII. Metaphys. p. 85. b. & Marcianum Capellam IX. p. 317. ubi alii Codices *Lasus*, sed prima Marciani editio Vicentina *Hippasus*. Alterius Hippasi mentio in Veteri inscriptione apud Sponium p. 138. Misc.

* Vide quæ supra Lib. I. c. XIX. num. 2. & Lib. II. c. XII. p. 454. seq.

Hippocrates Chius, Geometra. Meminit Proclus L. II. in Euclidem p. 19. & Iamblichus in loco quem paulo ante in Hippaso adduxi. Idem est Hippocrates Mathematicus apud Plutarch. in Solone p. 79. In reliquis omnibus excepta Geometria stultum ac ridiculum fuisse testatur Aristoteles Ethic. ad Eudemum VIII, 14. Præter alia ingenium exercuit in quadratura circuli demonstranda, teste eodem Aristotele 1. de Sophist. Elench. c. 10. Themistio & Eutocio. Vide Meursium ad Chalcid. p. 5. seq. Olympiodorum in 1. Meteor. πράξει VI. p. 17. & Io. Grammaticum p. 170. edit. latinæ.

Hippodamus Thurius, ex cujus libro περὶ εὐδαιμονίας fragmentum apud Stobæum serm. 101. ex Lib. de Rep. id. serm. 41. & 96. Mureto idem est Hippodamus Milesius qui ab Aristotele reprehenditur Lib. II. Politicor. Vide Mureti Varias Lect. Lib. I. c. 14. & Lib. XV. c. 18.

Hippomedon Ægæus idem ut suspicor qui in Jamblichi codicibus c. 18. p. 89. vocatur Ἱππομέδων ἄγελος Ἀινεύς Πυθαγόρειος τῶν * ἀκυσματικῶν. Pro ἄγελος Ἀινεὺς Stanleius p. 519. Hist. Philosophicæ legebat Ἀγελανεύς, sed lubens assentior clarissimo Neocoro qui ex capite 36. Jamblichi, Αἰγεῖος reponere jubet.

Hippon, Samius Aristoxeno, aliis Metapontinus, vel etiam Rheginus. Vide quæ de eo infra c. XXIII. §. 20.

Hippostratus Crotoniata.

Hippostheres Crotoniata.

Hipposthenes Cyzicenus.

Jamblichus Chalcidensis Syrus, scripsit vitam Pythagoræ aliaque ad Philosophiam Pythagoricam spectantia, de quibus infra L. IV. Discipuli ejus Sopater, Ædesius, Eustathius, Plutarchus Atheniensis, Theodorus, Euphrasius &c. Vide quæ ad Eunapium.

Ibycus.

Iccus vel Icmus Tarentinus.

Ippallus. Vide supra, in Hippaso.

Itanæus Crotoniata, sive ut vir Clariss. Obrechtus edidit, Itmæus.

Laco Samius.

Lacritus sive Lacrates Matapontinus.

Lamiscus. Laërt. III. 22.

Laphaon sive Laphion Metapontinus.

Leo Metapontinus. Vide supra in Alcmæon. Idem forte Leo, Neoclidis discipulus, qui inter claros Geometras celebratur à Proclo lib. II.

* Ἀκυσματικοὶ vocantur Jamblicho auditores & discipuli familiares Pythagoræ, quibus opponit μαθηματικούς, quos pro veris Pythagoræis habitos à prioribus negat L. III. de secta Pythagorica p. 64. edit. Scutellii. Confer eundem Vit. Pythag. c. 18. & Gellium Lib. I. c. 9. Schefferum de natura & constitutione Philos. Italicæ cap. 10.

Digitized by Google

in Euclid. & perinde ut præceptor multa priorum adjecisse inventis, elementa etiam hujus scientiæ accurate consignasse traditur p. 19. alius *Leo* Phliasiorum Tyrannus, cui se Philosophum professus Pythagoras est apud Laërtium VIII. 8. Cicero V. Tusc.

Leocritus Carthaginiensis.

Leocydes Metapontinus.

Leodamas Thasius, cujus meminit Proclus lib. 2. in Euclidem p. 19. & lib. 3. p. 58. Laërtius III. 24.

Leonteus Tarentinus.

Leophron Crotoniata.

Leptines Syracusius.

Leucippus à Jamblicho c. 23. refertur inter eos qui Pythagoram jam senem audierunt juvenes. Laërtio Leucippus sexta demum à Pythagora γενεᾷ memoratur procem. sect. 15.

Sub Lini nomine carmen Heroicum à Pythagoricis confictum memorat Jamblichus c. 28.

Lithagus. Jamblich. c. 35.

Longinus Pythagoricis accensetur ab Eusebio VI. 19. Hist.

Lucius Hetruscus. Moderati Pythagorici discipulus. Plutarch. VIII. 7. quæst. convival.

Lycon Tarentinus. Jamblich. c. ult. Alius Λύκων ὁ Ἰασεὺς qui ἐν τῷ περὶ Πυθαγόρου laudatur ab Athenæo. Lyconis Pythagorici, qui Aristotelis suppur fuit, mentio exstat apud Eusebium XV. 2. præparat. Laërtium V. 69. Theodoritum lib. VIII. & XII. Therapevt.

Lyramnus Ponticus.

Lysiades Catanæus.

Lysibius Tarentinus.

Lysis Tarentinus, cujus exstat Epistola ad Hipparchum de qua supra c. X. n. 32. A Jamblicho c. 23. refertur inter eos qui juvenes Pythagoram auscultarunt jam senem. Epaminondam * instituit teste Dione Chrysost. XLIX. p. 537. Æliano III. 17. Var. Porphyrio p. 38. & Jamblicho c. 35. Commentarios de Philosophia Pythagorica composuit, id. p. 40. Vide Hieronymum adversus Rufinum Apologia 2. p. 166. ac Laërtium VIII. 7. qui Lysidis quædam sub Pythagoræ nomine ætate sua lecta esse testatur. Aurea carmina illi à nonnullis tribui, notatum à me est capite superiore §. 6. Vide & supra, in Cylone. Fidem singularem servandi etiam in re levi promissi Euryphamo testatus est, ut narrat Jamblich. c. 30. Allegatur Lysis ab Athenagora in Apologia. Scholam habuit Thebis, teste Hieronymo, sepultus etiam Thebis, unde reliquias ejus à Pythagorico Theanore relatas in Italiam memorat Plutarchus de Deo Socratis p. 579. adde p. 583.

* Ab eodem cum Thebis diem Lysis obiisset conditus est, Vide Plutarchum de genio Socratis f. 585. seq.

Malchus. Vide infra *P*orphyrius.

Malias Lucanus.

Mamercus ſive Marcus cognomine Αἰμύλιος, Πυθαγόρου παῖς τοῦ σοφοῦ. Plutarch. in Pauli Æmilii vita p. 256.

Megillus ἐν τῷ περὶ ἀριθμῶν. Theologum. Arithmeticæ p. 28. Meminit hujus Megilli *P*lato. Alius Megillus apud Lucian. in Cataplo T. 1. pag. 438.

Megiſteas Metapontinus.

Melanippus Cyrenæus.

Meliſias Metapontinus.

Meliſſus Samius. Plutarch. Pericle. p.166. Themiſtocle p.111. Ariſtotelis librum πρὸς τὰ Μελίσσου memorat *L*aërtius V.25.

Menæchmus Eudoxi diſcipulus cujus meminit Proclus 2. in Euclid. pag. 19. Plutarchus VIII.cap.2. ſympoſ. & Eutocius in 2. Archimedis de Sphæra ac cylindro.

Meneſtius Sybarita.

Meno Crotoniata, *P*ythagoræ gener, niſi legendum Milo. *J*amblich.c.30.

Meno, cujus nomine Dialogus exſtat in Platone.

Meto Parius. Vide ſupra in Alcimacho.

Metopus Metapontinus. Ex hujus an Sybaritæ Metopi libro de virtute exſtat fragmentum apud Stobæum. ſerm. 1. Emendat Salmaſius ad Simplicium p.151.

Metrodorus Cous Medicus, Pythagoricus, Epicharmi frater Thyrſi filius memoratur à Jamblicho c. 34.

Milſias Crotoniata, ſive potius Myllias. Iamblich. c.31. & ult. ubi & uxor ejus quemadmodum & Porphyrio memoratur Timycha.

Milon Crotoniata, in cujus ædibus convenire ſoliti & Cylonio ſcelere reperiere Pythagoræi. Vide Jambl. c.35. apud quem p.208. edit. Arcerii male Μύλλωνος & in MS. Pariſ. Κύλωνος, pro Μίλωνος, ut è Porphyrio reſtituit Neocorus, & è MS. Memmiano Sam. Tennulius apud Jac. Gronovium ad T. 2. theſauri Antiqv.Græcar. tab. 50. ubi Milonis effigies imberbis. Idem robuſtus athleta fuit ut docet Diodorus Siculus XII. 9. cui addes Tzetzen Chil. II. hiſt. 39. & Scholiaſten *L*uciani T. 1. pag. 14. ſeq. Porro plures fuiſſe Milones recte obſervatum Caſaubono cap. VI. lectionum Theocriticarum. Milonis uxor Myia de qua infra. E Milonis Phyſicis fragmentum apud Stobæum Eclog. p.67. Alius Milo qui Tarentum tradidit Romanis teſte Syncello p.271. Fuit & Milo Ætolus Laodamiæ percuſſor. Iuſtin. XXVIII. 3. 8.

Mil-

Digitized by Google

Miltiades Carthaginensis fidem suam probans Possidi Argivo itidem Pythagorico. Jamblich. c. 27. Sed legendum Μυτγιάδης ex emendatione Jac. Gronovii T. 2. Antiqv. Græcar. ad tab. 23.

Mimas. Hujus esse quinque Διαλέξεις de bono & malo, honesto & malo, honesto & turpi, justo & injusto, mendacio & veritate, sapientiaque ac virtute num doceri possit: quas cum fragmentis Pythagoreorum ad Laërtii calcem edidit H. Stephanus, verisimile visum Nobili Viro *Johanni North*, qui illas latine vertit & notis illustravit. Exstant inter opuscula Mythica, Physica & Ethica Tho. Galei V. C. edit. Amstelod. p. 704. & Mimantis nomen occurrit p. 722.

Mimnomachus Leontinus.

Mnemarchus sive Mnesarchus Pythagoræ F. Aristæi in schola Pythagorica successor, si credimus Jamblicho c. 36. At juvenem decessisse tradit Anonymus apud Photium cod. 259. Pater quoque Pythagoræ Mnesarchus appellabatur, & solenne Græcis nomina avorum infantibus imponere, ut Empedoclis Philosophi avus vocabatur itidem Empedocles. Sic Nicomachus Aristotelis Pater. Cimonis nepos Cimon apud Plutarchum. Ovid. IX. Metamorph. fab. 12. *Vota pater solvit, nomenque imponit avitum, Iphis avus erat.*

Mnesilaus Rheginensis.

Moderatus Gaditanus sub Nerone clarus Pythagoricus de placitis sectæ suæ scripsit libros XI. teste *Porphyr.* p. 32. sive libros V. πυθαγορικῶν σχολῶν ut Stephanus ac Svidas in Γάδειρα, idem enim opus esse puto. Hunc Moderatum virum eloquentissimum ex parte imitatus Jamblichus, teste Hieronymo 2. adversus Rufin. De Moderato vide Tennulium ad Jamblichi Arithmetic. p. 60. Jonsium p. 229. infra in Oderatus, & paulo ante, in Lucius. Fragmentum ejus apud Stobæum Eclog. pag. 5.

Mœrus Hygino fab. 257. idem qui aliis Phintias, sponsorem mortis habens Selinuntium qui aliis vocatur Damon. Apud Laërtium VIII. 7. laudatur quidam Mœris, Geometricorum principiorum ante Pythagoram repertor.

Molon à Jamblicho c. 23. annumeratur iis qui juvenes Pythagoram jam senem auscultarunt.

Mummius, apud Gotfridum Viterbiensem, lege Numenius.

Myies Posidonius.

Myllias Crotoniata Timychæ maritus. Porphyr. p. 42. ex Hippoboto & Neanthe. Jambl. c. 31. Hunc Midam olim fuisse monuit Pythagoras ap. Jamblich. c. 28.

Myonides. Infra in Temnonide.

Digitized by Google

Mytgiades. Supra in Miltiade.

Naſtas Caulonienſis.

Nauſitheus Athenienſis.

Nauſithus Tyrrhenus. Vide ſupra in Eubulus.

Nearchus, cujus hoſpitio uſus eſt Cato major, & ab eo Philoſophiæ meditationibus imbutus. Vide Plutarchum Catone majore p.337.

Neoclides. Supra in Leo.

Neocritus Athenienſis.

Nias Tarentinus. Lege Clinias.

Nicetas Syracuſius. Supra in Hicetas.

Nicomachus Geraſenus, de quo dixi infra Lib. IV.

Nigidius Figulus, de quo in Bibliotheca latina, Pythagoricus & Magus vocatur ab Euſebio in Chron. ad Olymp. CLXXXIII.

Ninon Rhetor, Pythagoreorum, Crotone, accuſator & hoſtis, Jambl. c. 35.

Numa Pompilius Rex Romanus Pythagorâ antiquior fuit, licet à multis, veteribus quoque, propter nonnullam dogmatum convenientiam Pythagoreus appellatur. Confer Dionem Chryſoſt. *XLIX.* p.538. & Nicephorum Gregoram *XXIII.* p.695. editionis præclaræ Boivinianæ, ubi vitam Numæ à Plutarcho ſcriptam laudat. De hoc dixi infra in legislatoribus. Vide etiam Stillingfleetum in Orginibus ſacris poſterioribus Poſthumis *L.*I.c.1.p.59.ſeq. Floridum Sabinum lect. ſubciſiv. c.13. Rualdum ad Plutarch. p.74. Commentariorum Numæ mentio apud *L*ivium lib.I. c.31. De libris Pythagoricis in Numæ ſepulchro repertis *Livius XL.*29. Plin. *XIII.* 13. *L*actant. I.22. Auguſtin. *VIII.* 5. de Civ. Dei. Aurelius Victor. c.3. de Viris illuſtr. Plutarchus &c.

Numenius Apameenſis, inter Pythagoricos & Platonicos numeratur à Porphyrio in vita Plotini. De eo Meurſius ad Heſych. & Jonſius III.10. Fragmenta ejus ἐκ τοῦ πρώτου περὶ τῆς τῶν Ἀκαδημαϊκῶν πρὸς Πλάτωνα διαστάσεως apud Euſebium *XIV.* 5. ſeq. è libro περὶ τἀγαθοῦ. *XV.* 17.

Obſis. Vide Opſis.

OCELLUS (οὔκελλος ſive ὄκελλος ſive ὄκκελλος denique) Lucanus, cujus nepotes conveniſſe ſe ſcribit Archytas Epiſt. ad Platonem, & ab ejus nepotibus ſcripta Ocelli περὶ νόμου, περὶ βασιλείας καὶ ὁσιότητος & τῆς τοῦ παντὸς γενσέιος accepiſſe: apud Laërt. VIII. 80. Ex ejus libro de lege fragmentum apud Stobæum Eclog. p. 32. Libellus περὶ τοῦ παντὸς φύσιος etiamnum exſtat integer, quanquam non Dorica dialecto qualis primum ſcriptus ab Ocello fuerat, ut ex fragmentis à Stobæo ſervatis perſpicuè apparet; ſed à Grammatico aliquo ut facilius à lectoribus intel-

Digitized by Google

intelligeretur, in κοινὴν dialectum transfusus. Primum Græce prodiit Parif.1539. 4to. atque iterum apud Gvil. Morellum 1555.8. Latinè vertit *Guilelmus Christianus Francisci* I. Medicus & Quinti Florentis Septimii Christiani pater, Lugd.1541. deinde Græce cum versione sua & notis *Ludovicus Nogarola*, addita Epistola ad Adamum Fumanum Canonicum Veronensem de viris Illustribus genere Italis qui Græce scripserunt, Venet. 1559. 8vo. Fallitur Nogarola, qui se primum latine Ocellum dare credidit: sed non minus fallitur Gaddius qui T.2. pag. 128. affirmat Nogarolam non sui ipsius sed Gvil. Christiani versioni notas suas adjunxisse. Ab illo tempore Ocellum cum versione & commentariis suis edidit *Joh. Boscius Lonæus* (male Zonæus in Labbei Bibl. nov. MSS. p. 114.) Lovan.1554. 8vo. Prodiit etiam Græce cum Nogarolæ versione & variis lectionibus ex officina Commelini 1596. 8vo. Deinde cum versione nova, paraphrasi & commentariis *Caroli Emmanuelis Vizanii* Bononiensis, qui duobus MSS. Vaticanis & uno Thomæ Bartholini codice ad emendandum Græcum contextum usus est, Bonon. 1646. 4to. Amst. 1661. 4to. Deniq; *Thomas Galeus* præmissis de Ocello veterum testimoniis à Johanne Pearsonio collectis eundem librum cum Lud. Nogarolæ versione & notis recudendum dedit in opusculis Mythologicis Physicis & Ethicis Cantabrig. 1671. 8. in qua editione exstat etiam ejusdem Nogarolæ Epistola ad Fumanum paulo ante memorata, & Amst. 1688. 8. ubi hæc Epistola desideratur. Occurrit Ocellus Græcè MS. in Bibl. Christianissimi Regis cod.547. 1018. 2240. teste Labbeo. Loca ex hoc Ocelli libro apud Stobæum Eclog. Phys. p.44.45. Vide & p.59. ac quæ supra in Eccello. Et Joh. Pearsonium ad symbolum Apostol. pag. 90. seq. edit. latinæ, Theodorumque Canterum Lib.I. var. lect. c.17. Argute de eo Jacobus Duportus p. 384. poëm.

Dum mundum æternum putat, haud bene cernit Ocellus:
Verâ Lucanus denique luce caret.

Ocylus Ocelli Lucani frater.

Pro Oderato apud Syrianum in XII. Metaphys. p.91.b. legendum Moderatus, dequo supra.

Odias Carthaginiensis.

Oecetes. Plutarch. III. 9. de placitis Philos.

Oenopides Chius Astronomiæ peritus, auctor periodi LIX. annorum. De quo H. Dodwellus in opere de Cyclis p.262. Menagius ad Laërtium IX. 37. & Perizonius ad Æliani Var. lib. 10. cap. 7. Fabulatus est solem antea

antea iter illac fecisse, ubi nunc est lacteus Circulus, donec Thyestearum epularum scelere aversus Zodiacum ingrederetur. Vide Achillem Tatium Isagoge in Aratum c. 24. Meminit hujus Oenopidis Plato in ἐρασαῖς, Seneca Nat. quæst. IV. 2. Censorinus &c.

Onatus Crotoniata. Ex ejus libro περὶ θεῶ καὶ θείω affert quædam Stobæus Eclog. Phys. p. 1. & 4.

Opsis Pythagoricus allegatur ab Athenogora in Apologia, una cum Lyside & Philolao.

Opsimus Rhegiensis.

Oresander Lucanus.

Orestades Metapontinus Laërtio IX. 20. memoratus; male *Arestades* in Jamblicho Arcerii.

Sub Orphei nomine scripta quædam jactabant Pythagorei, quorum ipsi videntur fuisse auctores. Vide quæ supra Lib. I. c. XIX. §. 1.

Paction Tarentinus.

Panacmeus laudatur ab Aristide Quintiliano præf. Musicæ. μαρτυρεῖ δέ μοι καὶ θεῖος λόγος ἀνδρὸς σοφοῦ Πανάκμεω τοῦ Πυθαγορείου.

Parmenides Eleates audivit Diochætem Pythagoricum teste Laërtio IX. 21. & ipse Pythagoricus dicitur à Syriano in II. Metaphys. p. 20. Hesperum & Luciferum primus observavit, quod alii tribuunt ipsi Pythagoræ. Vide Is. Casaubonum ad Laërtii VIII. 14. Inter præcipuos Physicos citari solere notat Jamblichus c. 29.

Parmeniscus Metapontinus. Laërt. IX. 20. & Athen. Lib. XIV. p. 614. Jamblichi codd. *Parmiscus*.

Paron Pythagoreus occurrit in latina Argyropoli versione L. IV. Physicorum Aristotelis c. 13. atque inde apud Muretum ad *L.* I. Ethic. p. 107. sed παρὼν Πυθαγόρειος apud Aristotelem vertendum est: *præsens forte quidam Pythagoreus*, ut pridem notatum Francisco Luisino Lib. III. parergon c. 17.

Pausanias Anchiti F. Medicus cui Empedocles Poëma Physicum inscripsit, & cui dicitur ὑφηγήσασθαι sive suppeditasse quæ ille περὶ τῆς ἄπνου vulgaverat. Vide Laërtium VIII. 60. De illo Anchito confer Jamblichum c. XXV. p. 110.

Pempelus, è cujus libro περὶ γονέων fragmentum exstat apud Stobæum sermone LXXVII. de honore parentibus præstando.

Perilaus Thurius ex Pythagorica schola ejectus. Jamblich. cap. 17. Δυσκίνητος εἴ τις καὶ δυσπαρακολούθητος εὑρίσκετο, στήλην δέ τινα τῷ τοιούτῳ καὶ μνημεῖον ἐν τῇ διατριβῇ χώσαντες, κατὰ καὶ Περιλάῳ τῷ Θουρίῳ, λέγεται

γεται καὶ Κύλωνι τῷ Συβαριτῶν ἐξάρχῳ ἀπογνωσθεῖσιν ὑπ' αὐτῶν ἐξήλαυνον ἂν τοῦ ὁμακοΐου &c. Adde c. 34. p. 206 c. 35. p. 210. & quæ supra in *Hipparcho.*

Phædo Posidonius, diversus à Phædone Eliensi Socratico.

Phænecles Parius,

Phanton Phliasius, Echecrates, Polymnastus & Diocles itidem Phliasii & Xenophilus Chalcidensis, Aristoxeni æquales, undecima à Pythagorâ generatione. Laërt. VIII. 46. licet Jamblichus c. 35. de illis loquitur tanquam de Pythagoræ ipsius auditoribus.

Philinus. Plutarch. VIII. 7. sympofiac.

Philo à Clemente Alex. 1. Strom. p. 305. & Sozomeno Lib. I. c. 12. Pythagorius appellatur. Incertum an Clemens alterum intellexerit Philonem antiquiorem de quo Josephus p. 1051. contra Apion. Clemens ipse p. 337. & Eusebius IX. 20. & 24. præparat. Sed & Eusebius Lib. II. hist. Eccles. c. 4. notat quod Philo Judæus cujus scripta exstant Platonicam pariter & Pythagoricam Philosophiam sectatus fuit. Et Plato ipse ut infra observo in multis Pythagoræ vestigia traditur legisse.

Philodamus Locrus.

Philolaus Crotoniates Heracleæ vixit. Jamblich. c. 36. Archytæ discipulus, in cujus demortui sepulchro audita divina Harmonia, si fides eidem Jamblicho c. 28. Metaponto profugit propter Cylonium scelus in Lucanos teste Plutarcho de genio Socratis p. 583. Primus è Pythagoricis commentarium de rebus Physicis vulgasse fertur ut idem Jamblichus c. 31. Laërtius aliique. Ac ne vulgavit quidem ipse, si verum est quod ajunt Platonem qui in Italia ipsum adierat teste Laërtio III. 5. 400. aureis numis sive unum sive tres Philolai libros ab ejus consanguineis pauperis Philolai heredibus vel ipsum redemisse vel emptum â Philolao accepisse, atque inde Timæum suum composuisse. Vide quæ viri docti ad Laërtium VIII. 8. & Gellium III. 17. Vide & supra in Eurytus. Apud Laërtium VIII. 55. verba *Φησὶ δὲ Νεάνθης ὅτι μέχρι Φιλολάου καὶ Ἐμπεδοκλέους ἐκοινώνουν οἱ Πυθαγορικοὶ τῶν λόγων. ἐπεὶ δὲ αὐτὸς διὰ τῆς ποιήσεως* &c. ita sunt reddenda: *Refert Neanthes Pythagoricos cum Philolao & Empedocle etiam dogmata sua communicasse. Postquam vero Empedocles Poëmata illa vulgare cœpit, latam esse legem ut versificator omnis inde arceretur.* Allegatur Philolaus ab Athenagora in Apologia, â Jamblicho in Nicomachum p. 7. 11. 109. 168. Theologum. Arithmet. p. 61. Luciano pro lapsu in salutatione T. 1. p. 498.

Syriano in XII. Metaphyſ. p. 71. b. 85. b. 88. b. in XIII. p. 102. a. Theone Smyrnæo p. 27. E Philolai βάκχαις fragmenta apud Stobæum Eclog. Phyſ. p. 57. 51. 34. *De mundo* p. 49. *De anima* p. 44. Περὶ φύσεως, Theologum. Arithmet. p. 22. & Theo Smyrnæus p. 166. Claudiani vero Mamerti locus non prætermittendus Lib. II. de ſtatu animæ c. 2. *Pythagoræ quia nihil ipſe ſcriptitavit à poſteris quærenda ſententia eſt. In quibus vel potiſſimum floruiſſe Philolaum reperio Tarentinum, qui multis voluminibus de intelligendis rebus & quid quæque ſignificent opido obſcure diſſertans priusquam de animæ ſubſtantia decernat, de menſuris, ponderibus & numeris juxta Geometriam Muſicam atque Arithmeticam mirifice diſputat, per hæc omnia univerſum exſtitiſſe confirmans.* &c. Confer. Lib. II. c. 7. ubi profert locum Philolai è tertio voluminum περὶ ῥυθμῶν καὶ μέτρων. Boëthius II. 32. Arithmet. *Philolaus vero, neceſſe eſt, inquit, omnia quæ ſunt, vel infinita vel finita eſſe.*

Quomodo Philolaus tonum diviſerit, tradit idem III. 5. Muſic. & 8. Jo. Tzetzes Chiliad. XI. hiſt. 362.

> Καὶ ἐκ τῆς Φιλολάου μὲν κλέπτει τὸ πᾶν ὁ Πλάτων,
> Ὅσον δ᾽ εἰ περὶ ψυχῆς, καὶ ἕτερα μυρία,
> Καὶ Τίμαιον γεγράφηκε καὶ ἄλλους διαλόγους.

Philolaus Tarentinus inſignis Mechanicus celebratur à Vitruvio libro & capite primo.

Philonides Tarentinus.

Phintias Syracuſanus, aliis Pythias, amicitiæ Pythagoricæ fide adverſus Damonem celebris. Vide excerpta Peireſc. è Diodoro Sic. p. 242. Plutarchum περὶ πολυφιλίας. Porphyr. p. 41. Jamblich. p. 197. Cic. 5. Tuſc. & 3. de offic. Valerium Max. IV. 7. Drepanii Pacati Panegyricum c. XVII. Lactant. V. 18. Vide & ſupra in *Myrus*.

Photides. Laërt. III. 22.

Phrontides Tarentinus.

Phryciadas Crotoniata.

Phrynichus Tarentinus.

Phytius Rheginenſis, qui civibus ſuis leges tulit. Jamblich. c. 30. Meminit ejusdem c. 27.

Pindarus *Poëta* celebris à Clemente Alex. 5. Stromate p. 598. vocatur Πυθαγόρειος, quod è Clemente repetit Euſebius XIII. 13. præparat. p. 675.

Piſirrhydus Tarentinus.

Piſicrates Tarentinus.

Plato

Digitized by Google

Plato. Vide supra in Archyta & Philolao & Anonymum Photii c. 259. p. 46. edit. Holsten. Jamblich. c. 30. Numenium apud Euseb. XV. præparat. p. 728. 729. Augustinum III. 17. contra Academicos & Boëthium lib. 2. c. 41. Arithmeticæ. Apulejus 2. florid. *Porro noster Plato nihil ab hac secta vel paululum devius Pythagorissat.* Sed & Aristoteles Platonis Philosophiam τὰ πολλὰ τοῖς Πυθαγορείοις δόγμασιν ἀκολουθοῦσαν notat Lib. I. Metaphys. c. 6. & Dicæarchus apud Plutarchum VIII. 2. sympos. ait Platonem τὸν Πυθαγόραν ἀναμιγνύναι τῷ Σωκράτει. Adde Laërtium III. 8.

De Plotino Porphyrius inter alia, quod τὰς Πυθαγορείους ἀρχὰς καὶ Πλατωνικὰς ὡς ἐδόκει πρὸς σαφεστέραν τῶν πρὸ αὐτοῦ κατεστήσατο ἐξήγησιν, οὐδὲ ἐγγύς τι τὰ Νουμηνίου καὶ Κρονίου καὶ Μοδεράτου καὶ Θρασύλλου τοῖς Πλωτίνου περὶ τῶν αὐτῶν συγγράμμασιν εἰς ἀκρίβειαν.

Ptolemæus Sybarita.

Polemarchus Tarentinus. Hic Poliarchus dicitur apud Athenæum Lib. XII. p. 545. ubi Archytæ γνώριμος appellatur. Ob nimium voluptatis studium cognominatus est Ἡδυπαθής.

Poliades Sicyonius.

Polus Lucanus, ex cujus libro de justitia fragmentum exstat apud Stobæum serm. 9.

Polyctor Ægeus

Polymnastus Phliasius, vide supra in Phanton.

Polymnis, Simmiæ Thebani Pater, hospes Lysidis, Pythagoricis adscribendus videtur. Consule Plutarchum de genio Socratis p. 583.

Porphyrius Pythagoræ vitam ita scripsit ut satis appareat eum quam plurimum tribuisse illius Philosophiæ. De Porphyrii scriptis post præstantiss. Holstenium ago infra Lib. IV.

Possis Argivus. Supra in Miltiades

Praxidamantem quendam Pythagoræis adscribit Reinesius lib. 1. c. XI. Var. lect. p. 39. Vide tamen Jonsium p. 76.

Proclus Laodicenus, qui teste Svida scripserat in χρυσᾶ ἔπη, & Nicomachi Arithmeticam, aliaque.

Proclus Metapontinus.

Prorus Sicyonius ἐν τῷ περὶ ἑβδομάδος laudatur à scriptore Theologumenon Arithmeticæ p. 44. De Proro Cyrenæo Cliniæ Tarentini miram fidem experto Jambl. c. 33.

Proxenus Posidonius.

Proxenus Sybarita.

Ptolemæus Philadelphus Philosophus Pythagoricus Jonsio p. 77. & 114.

Digitized by Google

memoratur auctore Beda. Sed falsum fuisse Bedam, & pro Claudio Ptolemæo Harmonicorum scriptore Pythagoricum quendam Ptolemæum Philadelphum finxisse observavi lib. IV. cap. 14.

Pyrrhon Metapontinus.

PYTHAGORAS Philosophus sectæ hujus Princeps *Præceptores* habuisse fertur Anaximandrum, Biantem, tum Creophyli ἀπόγονον cognomento Hermodomantem, sive ut Apulejus Leodamantem, præterea Epimenidem, Pherecydem, Thaletem. *Parentes* Mnesarchum & Pythaidam: avum Euphronem, proavum si Pausaniam Corinthiacis audimus Hippasum, qui pulsus Phliunte ab Heraclidis. Aliis apud Laërtium Pater ejus Marmacus est, Hippasus avus, atavus Euthyphron, Cleoniusque abavus Phliunte pulsus. *Uxor*, Alcæi filia, sive Theano Brontini Crotoniatis (Porphyrio Pythonactis Cretensis.) *Filius* Telavges, quibus alii addunt Arimnestum itemque Marmacum, quem sunt qui Mnesarchum vocant & juvenem obiisse referunt. *Filiæ* Theano, nupta Aristæo, & Arignote: quibus alii addunt Damonem, Myiam & Æsaram, Damonisque filiam Bitalem. Ipse se jactabat, antequam Pythagoras esse cœpisset, fuisse Pyrrhum, Hermotimum, Euphorbum & ante tempora Trojana Æthalidem. *Successio Scholæ* ipsius varie refertur. Per *Telavgen* quidem hoc modo, ut Telavgi filio successerit Xenophanes, huic Parmenides, illi Zeno Eleates, Zenoni Leucippus, huic Democritus, Democrito Nausiphanes, Naucidesque, his Epicurus. Ita Laërt. procem. sect. 15. Per *Aristæum* generum sic: Aristæo successit Mnesarchus, isti Bulagoras, Bulagoræ Tydas Crotaniates, Tydæ Oresander Lucanus, huic Diodorus Aspendius. Ita Jamblichus cap. ult. Archytas octavus fuit à Pythagora, Plato nonus, Aristoteles decimus, ut notatum Anonymo apud Photium Cod. CCLIX. Undevigesima à Pythagora generatione sive successione defecisse illius scholam legas apud Laërtium VIII. 45. Sed utique legendum ἐννέα καὶ δέκα è Lipsii emendatione, quam Codex Regius teste Menagio confirmat. Nam Aristotelis fere æquales fuere Echecrates & alii quos τελευταίους τῶν Πυθαγορείων vocat idem Laërtius VIII. 46. cui suffragatur Diodorus Siculus XV. p. 497. ad Olymp. CIII. 3.

Pythagoras junior, Aliptes Samius κομήτης, cum Philosopho cognomine in Italiam venisse, cumque inde frequentasse & Empedoclis Magister fuisse creditur Cl. Dodwello. Vide ejus diss. p. 145. 220. &c.

Pythias. Valer. Max. IV. 7. idem qui rectius Phintias aliis, de quo supra. Vide

Vide Turneb. XX. 13. Adversar. Salmasium ad Solin. p. 111. edit. Paris. Phintiæ cujusdam Tyranni mentio in Excerptis Peirescianis. p. 265.

Pythodorus Cyzicenus.

Rhexibius Metapontinus.

Rhodippus Crotoniata.

Scythinum ex cujus περὶ φύσεως fragmentum affert Stobæus p. 21. Eclog. Pythagoræum fuisse existimo. Alius ni fallor cujus versus tres de Lyra produxit Plutarchus lib. cur Pythia non fundat oracula carmine.

SECUNDUS Atheniensis, Herodis Sophistæ Magister sub Adriano Imp. clarus, à Vincentio Bellovacensi XI. 70. speculi Historialis traditur Pythagoricam vitam duxisse & omni tempore silentium servasse. Ravisius Textor in Officina auctorem nescio quem Diogenem vel Diogenianum laudans p. 1320. *Secundus Philosophus cum matri nesciente esse filium se commiscuisset, & illa facto cognito, sceleris horrore intulisset sibi mortem, ipse quoque cum incestus pœnitentia tum dolore maternæ mortis æternum tacuit, ut ulcisceretur vocem quâ in concubitu matri innotuerat.* Fertur narratiuncula MS. ejusdem argumenti græca scriptore anonymo, cujus & ipse apographon possideo, in qua perinde ut apud Vincentium subjungitur, Secundum hunc frustra ab Adriano Imp. etiam mortis injecto per spiculatorem metu sollicitatum ad loquendum, denique ad quæsita ejus scripto respondisse. Nihil ejusmodi de hoc Secundo legas apud Philostratum, qui de illo agit Lib. I. Sophist. p. 543. & quod fabri filius esset Ἐπίθυρον vocatum testatur, pro quo Ἐπίκερον* legunt Meursius VI. 9. Attic. Lect. Bochartus in Geographia S. p. 718. & Holstenius in præf. ad Secundum, facili è Suida emendatione, apud quem & ipsum altum est de fabula illa silentium, contra non levis occurrit error, quod Secundum hunc cum Plinio Secundo confundit. Sed propemodum assentior Meursii conjecturæ, qui negandi particulam in Svidæ codicibus excidisse putat, legitque οὐχ ὡς ἐχρημάτισε

 Πλίνιος,

* Hoc vocabulum quod clavum ligneum sive paxillum significat, Jacobus Thomasius ὁ μακαρίτης suspicabatur transformatum esse in nomen *Epicteti* Philosophi ab iis qui altercationem Adriani Imp. & Epicteti confinxerunt. Sane altera sic dicta altercatio, sive colloquium, & responsiones Epicteti, quæ incipiunt: *primum est quid sit mundus.* quasque Enchiridio Epicteti subjecit Abrahamus Berkelius Amst. 1670. 8. & Delphis 1683. 8. simillima est Secundi responsis. At enim altera altercatio Adriani & Epicteti ab eodem Berkelio edita, cujus initium: *Quid erit nobis si cinctum solvas* &c. plane alia est & alterius argumenti, vulgata pridem Paris. 1611. 4. ad calcem Pseudo Berosi, & Basil. 1552. fol. ad calcem Notitiæ utriusque Imperii. Cæterum Epictetum Adriani familiarem fuisse testatur *Spartianus*, qui etiam quæstionibus semper agitatos tradit ab Adriano Philosophos non minus quàm Grammaticos, Rhetoresque.

πλίνιος, ut paulo post Ηρώδυ pro alieno ac vitioso Ηροδότυ. Quanquam certum est hunc errorem erratum etiam ab aliis, quandoquidem in editionibus quibusdam sententiarum Secundi, ut Monasteriensi A. 1597. quam in sua notitiæ dignitatum Imperii editione Paris. 1651. 12, ab hoc tamen errore immunis secutus est Philippus Labbeus, hunc videas titulum præfigi: *Altercatio Hadriani Imp. & Plinii Secundi.* Cæterum responsa Secundi Atheniensis ingeniosa & ænigmatica Græce & latine primus è Bibl. Regis Christianissimi in lucem edidit *Lucas Holstenius* cum Sallustii Philosophi libello de diis, DEMOPHILI * *similitudinibus & sententiis* elegantissimis ἐκ τῶν Πυθαγορείων, (quas βίυ θεράπειαν sive Vitæ curationem inscripsit auctor) & DEMOCRATIS ** Philosophi vere *aureis sententiis*, sententiisque non minus egregiis *Sexti* Pythagorei, sed his quidem postremis ex sola quæ ætatem tulit Rufini versione Rom. 1638. 12mo. Lugd. Bat. 1639. 12. & in Opusculis Mytho-

* Has similitudines sive γνωμικὰ ὁμοιώματα separatim cum observationibus suis moralibus Græce & latine recudi curavit *Jesperus Swedberg* Cuprimontanus, Upsal. 1682. 8. Holstenio videntur ejusdem forte Demophili esse, cujus scholia quædam in Ptolemæi tetrabiblum edita sunt. Demophilum de ritibus Ægyptiorum laudat Kircherus III. Oedipi pag. 358. Demophilum Apolloniatem exhibet thesaurus Golzii in numo. Demophilus quoque Comicus quidam fuit, de quo Plautus in Prologo Asinariæ. Alius Demophilus Cumanus Ephori historici pater teste Strabone. Sed & Ephori hujus filius Demophilus quidam fuit, itidem historicus, teste Diodoro Sic. Alius denique Demophilus Bithynus, apud Julianum in Misopogone, & Suid. Δαμόφιλ. Demophilus Rhodius navium præfectus Olymp. CXIX. Diodor. Sic. XX. T. 2. p. 819. Demophilus alius ni fallor de quo id. p. 758. Demophilus Episcopus CPolitanus, quem nonnulla parum sana dogmata effudisse Svidas memorat in οἷον. Porro noster Demophilus sua similia *Asclepiadi* cuidam inscripsit, quem in extremo appellat φίλτατον & ἱερώτατον.

** Democratis ætatem, patriam & sectam, judice Holstenio, vetustissimus Jonici sermonis character ostendit. Ejus dicta & sententias nonnullas Stobæus & Antonius Melissa proferunt, apud quos sæpius cum Democrito librariorum imperitiâ confunditur, quorum error in tanta rerum antiquarum ignoratione haud facile emendari potest. In Bibliotheca quoque Palatina teste Sylburgio p. 106. Catalogi hæ sententiæ fuere MSS. sub nomine Democriti in binis Codicibus occurrunt. Plutarchus vero in Politicis præceptis Democratis cujusdam meminit, qui in Atheniensi Rep. versabatur circa Olymp. CX. Neque ab hoc fortasse diversus est ille, quem ab Epicuro ob libros transscriptos exagitatum in libello contra Epicurum idem Plutarchus refert. Fuit & Democrates Medicus qui sub Augusto Imp. vixit memoratus Plinio XXIV. 7. Ejusdem φιλίατρον, Κλινικὸν & de antidotis librum laudat Galenus, notante ad Plinium Harduino. Democrates Athleta de quo Ælianus IV. 15. Var. Democrates Rhetor, præceptor Augustini, qui ejus meminit in principiis Rhetoricæ c. 8. Prætereo Democratem cui sacra facere à Pythia jussi sunt Platæenses, teste Clemente Alex. p. 26. protreptici. Democrates Αἰξωνεὺς memoratur in Platonis Lyside, Lysidis Pater, qui fortassis auctor harum sententiarum.

Digitized by Google

Mythologicis Ethicis & Physicis junctim editis à Tho. Galeo Cantabrig. 1670. 8. & Amst. 1688. 8. in qua posteriore editione, Holstenii præfatio ad Carolum & Maphæum Barberinos, & præfatio ad Lectorem desideratur, ex qua discas Demophilum è Vaticana, Democratem è Barberina depromsisse Bibliotheca, Secundi vero sententias vel potius ænigmata verum existimasse & genuinum Sophistæ illius arguti & βραχυλόγου fœtum, *de quo post Antonii*, inquit, *& Vincentii testimonia dubitare non licet.* Observo interim Antonium Melissam longe alium codicem sententiarum Secundi habuisse quam Holstenius. Eadem autem descriptio mulieris quæ ex Secundi ore apud Antonium exstat, à Lambecio è codice Cæsareo producitur Lib. VII. p. 270. Diversa ab Holstenii pariter & Antonii, est in codice Gudiano in plurimis ab Holsteniana editione discrepante, cujus apographum servo, & ex illo nihil aliud in præsenti produco quam hanc Monachi descriptionem, ab Holstenio vel non inventam, vel quod auctorem neutiquam habere potest *P*hilosophum istum Secundum, ab eo prætermissam: Τί ἐστι Μοναχός; Θάνατος πωλούμενος, ἀγωνοθέτου θυμὸς, γαστριμαργίας ἐπιθυμία, τύχης παράπτωμα, ὀξὺς θάνατος, περιστάλπιζομένη μοῖρα, παραμένων μόρος, κακὴ νίκη. Quam varii olim circumlati sint responsionum Secundi codices, videre etiam licet ex Vincentio supra laudato XI. 71. speculi historial. ex auctore semibarbaro Operis de vitis Philosophorum cap. 119. & è Caspare Barthio XV. 17. Adversar. si vel inter se vel cum Græcis codicibus conferantur. Vide etiam, si placet, Jonsium p. 278. Itaque si quid argutiarum & ingenii, veteris illius Secundi, in his sententiis, quod non negaverim, superest, valde tamen interpolatas ad nos pervenisse manifestum est. Alias præterea ab editis *Democratis* sententias exstare in Cæsareo Codice refert Lambecius Lib. III. p. 39. Nonnullæ etiam sententiæ eædem jam sub Demophili, jam sub Democratis jam sub Sexti leguntur nomine, quædam alibi tribuuntur ipsi Pythagoræ, ut apud Stobæum hæc non indigna tanto Philosopho: μεγάλης δεῖ παιδείας τὸ ἀπαιδευσίαν δύνασθαι φέρειν, quæ inter *Demophili* gnomas literarum ordine dispositas est duodevigesima, inter gnomas Sexti ducentesima septuagesima quinta. In Isaaci quoque Vossii Bibliotheca illæ sententiæ exstiterunt in membranis scriptæ, è quibus novam earum editionem accuratiorem cum Jamblicho adornare volebat præstantissimus Galeus, his & aliis laudatissimis conatibus non ita pridem immortuus.

Seli-

Selinuntius quidam. Supra in Mœrus.

SEXTUS, ſive Sixtus, cujus ſententias ex *Rufini* verſione latine tantum & ab interprete fortean hinc inde interpolatas habemus, exceptis paucis quibusdam illarum, quæ Græce ſparſim occurrunt inter ſententias Democratis, Demophilique, & apud Origenem. De hoc Sexto quem Pythagoricum vocat Euſebius num. 2010. & cum Sixto Epiſcopo Romano ſciens forte confudit Rufinus, dixi in Bibliotheca latina, editione præſertim quarta, ubi etiam de Sextis patre & filio, quos Romanis Philoſophis accenſet Claudianus Mamertus Lib. II. c. 8. de ſtatu animæ. Sextum Philoſophum ſub Hadriano Imp. floruiſſe ait Syncellus p. 349.

Sicas Tarentinus.

Silius Crotoniata ſive Sileus ut legitur in veteri inedita latina Jamblichi verſione c. 36. vitæ Pythag.

Simus Poſidonius. Idem fortaſſis quem *Ἁρμονικὸν* vocat Porphyrius p. 3.

Smicheas Tarentinus.

Soſiſtratus Locrus.

Soſthenes Sicyonius.

Soſtratius Sicyonius.

Sotion Alexandrinus, à quo amorem Pythagoræ ſibi injectum affirmat Seneca Epiſtola 108. neque tamen propterea Pythagoreum fuiſſe credit Lipſius Lib. I. Manuduct. c. 12. ſed non alienum ab ea abſtinentia fortaſſe & aliis magnanimi viri ſcitis aut inſtitutis.

Speuſippus, ſucceſſor Platonis *ἐκ τῶν ἐξαιρέτως σπουδασθεισῶν ἀεὶ Πυθαγορικῶν ἀκροάσεων, μάλιστα δὲ Φιλολάου συγγραμμάτων βιβλίδιόν τι συντάξας γλαφυρὸν ἐπέγραψε μὲν αὐτὸ περὶ Πυθαγορικῶν ἀριθμῶν.* Theologumena Arithmeticæ p. 61. In doctrina de bono, veſtigiis Pythagoricorum inſtitiſſe Speuſippum notat Ariſtoteles lib. I. c. VI. Ethic. Nicomach. ad quem locum Euſtratius p. 13. b. & auctor paraphraſeos ſub Andronici Rhodii nomine vulgatæ, bonorum malorumque ordinem e Pythagoricorum mente refert in hunc modum: Bona: 1. *τὸ πέρας.* 2. *τὸ περιττόν.* 3. *τὸ ἕν.* 4. *τὸ δεξιόν.* 5. *τὸ ἄῤῥεν* 6. *τὸ εὐθύ.* 7. *τὸ φῶς.* 8. *τὸ τετράγωνον.* 9. *τὸ ἠρεμοῦν,* 10. *τὸ ἀγαθόν.* Contraria: 1. *τὸ ἄπειρον.* 2. *τὸ ἄρτιον.* 3. *τὸ πλῆθος.* 4. *τὸ ἀριστερόν.* 5. *τὸ θῆλυ* 6. *τὸ καμπύλον.* 7. *τὸ σκότος.* 8. *τὸ ἑτερόμηκες.* 9. *τὸ κινούμενον.* 10. *τὸ κακόν.*

Spintharus Tarentinus. Jamblich. c. 31. Hujus dictum de Epaminonda, apud Plutarch. de genio Socratis f. 592. ſeq. *μηδενί πω τῶν καθ᾽ ἑαυτὸν ἀνθρώ-*

ἀνθρώπων ἐντετυχηκέναι μήτε πλείονα γινώσκοντι μήτι ἐλάττονα φθεγγομένῳ, in neminem se hominem ætatis suæ incidisse, qui & plura nosset & pauciora loqueretur. Pater Aristoxeni fuit ac præceptor, teste Suida in Ἀριστόξ. Apud Cyrillum Alex. VI. in Julian. pro Spintharo Pinthari nomen irrepsisse, jam notavit Jonsius p. 75.

Stenidas Locrus, ex cujus libro de regno, fragmentum apud Stobæum serm. 46.

Sthenorides Locrus.

Syllus qui maluit judicatum solvere, quam semel jurare. Iamblich c. 28.

Symichus Centorupinorum tyrannus, qui Pythagora audito imperium deposuit, opesque suas partim sorori partim civibus donavit. Porphyr. p. 14.

Telavges Pythagoræ F. (Porphyr. p. 3.) & successor. (Anonymus p. 14. apud Phot. cod. 259.) Theanus & Pythagoræ filium vocat Empedocles apud Laërtium VIII. 42. ubi Empedoclis præceptor fuisse & nihil scripsisse dicitur. Apud eundem Sect. 53. profertur aliquid ex Telavgis Epistola ad Philolaum, sed sect. 55. negatur illa esse ἀξιόπιστος. Sane supervixerit Empedocli Telavges, si scripserit quæ sect. 74. adducuntur. Jamblichus c. 28. ait Pythagoricos quosdam ad Telavgen referre librum Pythagoræ de Diis sive sacrum sermonem. De tetractye libros IV. scripsisse notat Svidas. Hunc Telavgen singulari dialogo sive laudavit sive derisit Æschines Socraticus. Vide Menagiũ ad Laërtium II. 61.

Teles ex cujus libro περὶ αὐταρκείας fragmentum in florilegio Stobæi, serm. 5. è libro de exilio serm. 38. de comparatione divitiarum & virtutis serm. 89. & 93. de vita & quod voluptas non sit summum boni serm. 96. è libro περὶ περιστάσεων serm. 106.

Temnonides & Euphranor juniores Pythagorici allegantur à Jamblicho in Nicomachi Arithmet. p. 163. Alii Codices legunt *Myonides*.

Theætetus qui Rheginis leges tulit. Jamblich. c. 30.

Theages ex cujus libro περὶ ἀρετῶν fragmenta exstant apud Stobæum serm. 1. Democratiæ suasor Crotone fuit cum Diodoro & Hippaso ut narrat Jambl. c. 35. adde quæ supra in Democede. Mentio & hujus Theagis apud Æneam Gazeum de immortalitate animæ p. 25.

Theanor Crotoniata. Plutarch. de genio Socratis f. 582.

Theocles. Jamblich. c. 27. Pro quo Euthyclem legit Obrechtus.

Theodorus Cyrenæus. Vide Jamblichi locum supra in Hippaso. Meminit Geometræ hujus Pythagorei etiam Proclus in Euclidem Lib. II. p. 19. testatus eum Pythagora paulo juniorem. Idem forte

Theodorus Mathematicus, quem à Platone auditum refert Laërtius III. 6.

Theodorus Sicyonius.

Theodotus Tarentinus. Hic ni fallor fuit Theodotus Pythagoreus, quem linguam abſciſſam, ne conſcios prodere cogeretur in Tyranni faciem conſpuiſſe refert Theodoritus VIII. Therapeutic. p. 120.

Theorides Metapontinus Euryti æqualis.

Theſtor Poſidoniates Thymaridem Parium ſingulari fide complexus. Jamblich. c. 33.

Theudius Magnes, cujus elementa Geometriæ laudat Proclus ad Euclidem p. 19.

Thraſeus Metapontinus.

Thraſydamus Ægeus.

Thraſymedes Metapontinus.

Thymarides Parius. Vide paulo ante in Theſtore.

Thymarides Tarentinus, à Jamblicho in vit. Pythag. c. 23. refertur inter eos, qui Pythagoram ſenem juvenes auſcultarunt. Meminit ejus idem Jamblichus c. 28. ubi refert eum non voluiſſe quæ ipſe ſed quæ Deus vellet, & ad Nicomachi Arithmetica p. 11. 36. 88. 91. 95. Vide & Petrum Petitum Miſc. Obſ. p. 19. ubi Dionyſium Tyrannum in Thymaridis hujus Heroium illatum eſſe notat ex Ciceronis Lib III. de natura Deorum, etſi in Ciceronis editionibus non *Thymaridis* ſed *Tympanidis rogum* legitur, pro quo Leſcaloperius p. 685. *tympanidiis in rogum illatus eſt.*

Thyrſus, Epicharmi & Metrodori Pater. Vide Jamblichum c. 34.

Timæus Crotoniata.

Timæus Locrus tanquam ἀστρονομικώτατος & naturæ univerſæ diligentiſſimus inquiſitor laudatur à Platone, qui dialogum ſuum quem Timæum inſcripſit, maximam partem ex Pythagorici illius libello (qui à Proclo ſervatus etiamnum exſtat) περὶ φύσιος ſive περὶ τοῦ παντὸς expreſſit, ut jam olim notavit Timon Sillographus. Vide quæ infra in ſcriptis Platonis. Ocellum Lucanum Timæi πρόοδον ſive anteambulonem vocat Proclus Lib. III. in Platonis Timæum. Cicero Lib. V. de finibus, Timæum hunc, qui Doricè ſcripſit, refert inter Pythagoricos quos Plato Philoſophiæ cauſa ipſe adiit.

Timæus Parius.

Timaratus qui cum Zaleuco Locrenſibus leges tulit. Jamblich. c. 30. Timares idem vocatur c. 27.

Tima-

Timares Locrus, alibi Timaratus; ut jam dixi.
Timasius Sybarita.
Timesianax Parius.
Timolaus, Platone antiquior. Syrian. in Metaphys. p. 7. (an legendum Philolaus?)
Timosthenes Ægeus.
Tydas Crotoniata, Bulagoræ in schola *Pythag.* successor. Jambl. c. 36.
Tyrsenus Sybarita.
Vatinius quoque Pythagoricus audire volebat, & hominis doctissimi nomen suis immanibus & barbaris moribus prætendere, ut ait Cicero.
Xenocides Metapontinus, Ξενοκείδης, ut edidit Arcerius. In veteri inedita Jamblichi versione Xenochades, Eliæ Obrecto Xenocades.
Xenocratis Platonici Πυθαγόρεια. ά. Laërt. IV. 13.
Xenon Locrus.
Xenophantes Metapontinus.
Xenophilus Chalcidensis ex Thracia. Laërt. VIII. 16. & 46. unde apparet eum Aristoxeni qui eum audivit temporibus vixisse, circa decimam à Pythagora generationem sive successionem exstitisse. Confer Gellium IV. 11. Valerium Max. VIII. 13. Svidam in Ἀριστόξενος. & quæ supra in Phanton, & *Pythagoras.* Hic est Xenophilus Musicus Pythagoricus quem centum & quinque annos natum Athenis obiisse refert Lucianus in Macrobiis. T. 2. p. 472.
Xenophilus Cyzicenus.
Xentas Caulonensis.
Xuthus *Pythagoreus.* Vide interpretes ad Aristot. IV. 9. Phys.
Zaleucus Locrus. } de his dixi infra capite proximo ubi de legislatoribus.
Zamolxis Thrax. }
Zaratas (de quo supra Lib. I. in Zoroastre) Pythagoræ præceptor fuisse traditur, aliis Nazaratus Assyrius.
Zeno Eleates, τῆς Πυθαγορείας διατριβῆς. Anonym. ap. Phot. cod. 259. Laërtius procem. sect. 15. Zeno Citieus quoque scripsit Πυθαγορικά teste eodem Laërtio VII. 4.
Zopyrus Tarentinus.
En tibi, Lector, Sectatores Pythagoræ paucos è multis. Nam ut Porphyrius pag. 13. è Nicomacho retulit, Pythagoras uno sermone ad Crotoniatas habito plures quam bis mille homines permovit ac cepit, quod affirmat etiam Jamblichus c. VI. Et in veteri versione inedita

Digitized by Google

Jamblichi cap. XXXVI. post catalogum bene longum sequuntur hæc verba, quæ in Græcis omissa potius, quam ab interprete addita, mihi persvadeo: *Hi vero sunt Pythagorici non omnes, sed ex omnibus gloriosiores.* Svidas in γνώριμος. Πυθαγόρας ὁ Σάμιος γνωρίμους ἔσχε πλεί- ους ἢ ἑξακοσίους

II. *Catalogus Mulierum* PYTHAGORICARUM.

PYthagoræ concessum à Crotoniatis fuit fœminas separatim à viris docere in templo Junonis, ut refert Jamblichus in vita c. 9. qui cap. 11. nonnulla speciminis loco affert præcepta, quæ fœminis Pythagoras proposuit. Porphyrius itidem p. 12. auctor est eum ταῖς γυναιξὶ καὶ γυναικῶν συλλόγῳ dogmata ac præcepta sua tradidisse. Et Justino teste XX. 4. *Matronarum quoque separatam à viris doctrinam & puerorum à parentibus frequenter habuit. Docebat nunc has pudicitiam & obsequia in viros, nunc illos modestiam & literarum studium: —— consecutusque disputationum assiduitate erat, ut matronæ auratas vestes cæteraque dignitatis suæ ornamenta velut instrumenta luxuriæ deponerent, eaque omnia delata in Junonis ædem ipsi Deæ consecrarent, præ se ferentes, vera ornamenta matronarum pudicitiam, non vestes esse. In juventute quoque quantum profligatum sit, victi fœminarum contumaces animi manifestant.* Plures autem fuisse mulieres Πυθαγορικὰς ut vocat Laërtius VIII. 41. sive Πυθαγορίζουσας, constat, quas perstrinxere singularibus dramatis Comici *Alexis* & *Cratinus*, ac de quibus egit olim *Philochorus* Atheniensis Grammaticus Ptolemæi Philopatoris temporibus clarus in Συναγωγῇ Ἡρωΐδων γυναικῶν ut ex Svida observat Menagius * qui & ipse Pythagoricas recenset in Historia mulierum Philosopharum. Sunt autem hæ:

Abrotelia filia Abrotelis Tarentini, solo Jamblichi testimonio nota, licet in vulgatis p. 224. legitur Λασθένεια Ἀρκάδισσα. Ἀβροτέλους θυγάτηρ τοῦ Ταραντίνου. Sed in Codice Regio & versione illustris Obrechti diserte Ἀβροτέλεια *Abrotelia* legitur, neque insolitum Græcis à Parente

* *Mirum*, inquit, *videri possit tot Pythagoricas Philosophas exstitisse, cum silentium Pythagorici per quinquennium servarent, & plurima arcana haberent quæ vulgare eis fas non erat; sunt autem mulieres ut plurimum loquaculæ & quæ secretum custodire vix possunt.* Ut vero loquaculas multas esse concedas, non negabis esse in eodem sexu alias aliquammultas, sive constantes, sive pertinaces, quæ ubi animum semel obstinaverint in silentium, quòvis viro servare illud sanctius poterint. Quod si tacere posse virtus est, neque ita hoc negandum fœminis, cum virtutes universas non viros sed fœminas & virgines finxerint antiqui.

te nomen filiabus imponere, ut in hoc ipso Pythagoricarum apud Jamblichum Catalogo χειλωνὶς filia Chilonis Lacedæmonii, in veteri versione inedita, *Chilonissa*.

Æsara Lucana, ex cujus libro de natura hominis, fragmentum exstat ap. Stobæum Eclog. p. 105. Saram vocat Anonymus in vita Pythagoræ, ejusque filiam fuisse testatur. Sed Æsaræ nomen præfert Clarissimus Bentleius p. 383. Apologiæ diss. de Epistolis Phalaridis, non improbante Dodwello p. 124. de ætate Pythagoræ.

Agrinote Samia à Porphyrio p. 3. accensetur Telavgi & Myiæ ὧν φασιν καὶ συγγράμματα Πυθαγόρεια σώζεσθαι. Svidas vero in Πυθαγ. testatus quosdam illam habere pro filia Pythagoræ, alibi in Ἀριγνώτη non filiam Pythagoræ fuisse innuit, sed Theanus & Pythagoræ discipulam, & scripsisse Βακχικὰ, ἔστι δὲ περὶ τῶν τῆς Δήμητρος μυστηρίων ἐπιγράμματα, γράφεται δὲ καὶ ἱερὸς λόγος. Ἔγραψε δὲ καὶ τελετὰς Διονύσου καὶ ἄλλα φιλόσοφα. Si ἱερὸς λόγος fuit titulus Βακχικῶν, quartus fuit hic liber ista inscriptione inter Pythagorica monumenta, reliquos tres enim memoravi supra in Hippaso. Sed possint etiam verba Svidæ ita accipi, ut ἱερὸς λόγος respiciatur alter eorum qui Pythagoræ auctori tribuebantur, à Bacchicis hisce plane diversus, quem nonnulli scripserint auctorem agnoscere Arignoten. Sed præplacet in præsenti prior sententia, licet alterius in mentem venerat Lib. I. c. XIX. num. 2. Ἀριγνώτη ἡ περὶ τὰ Διονύσου (ita legendum, non Διονυσίου) γεγραμμένη memoratur etiam Clementi Alex. 4. Strom. p. 522. Meminit & Harpocration in Εὐοῖ.

Aristoclea Sacerdos Delphica ἡ ἐν Δελφοῖς (non ἡ ἀδελφή) à qua Pythagoras non pauca dogmata sua moralia accepisse se est professus. & Porphyr. p. 27. Eadem *Themistoclea* Aristoxeno apud Laërt. VIII. 8. 21. *Theoclea* Svidæ in Πυθαγόρας. Vide & Apostolium XVII. 86. proverb. qui Pythagoram fratrem Aristocleæ fuisse tradit.

Babelyma Argiva.

Baro. Svidas: Βαρὼ καὶ Δημὼ ὀνόματα σοφῶν γυναικῶν. ἐξένιζεν ἡ Βαρὼ τὴν Δημώ. Demo poterat videri Damo de qua infra. Sed apud Svidam legendum Βαυὼ sive Βαυβὼ quæ τὴν Δηώ, h. e. Cererem hospicio excepit, ut notatum præclaro Neocoro in luculenta sua Svidæ editione. Itaque hæc Baro ex elencho Pythagoricarum mulierum est expungenda. Clemens Alex. in protrept. p. 10. Ξενίσασα ἡ Βαυβὼ τὴν Δηὼ ὀρέγει κυκεῶνα αὐτῇ.

Bisorronde vocatur Menagio quæ in MSto Regis Galliæ & in veteri versione

ne latina Pisorronde Arcerio Pisirronde, Obrechto Pisirrhonde, Tarentina.

Bistalia Damonis filia. Βιτάλη Jamblich. c. 28. p. 135. alibi Βιςαλία, & apud Bessarionem qui Lysidis Epistolam latine exhibet, *Vitalia.* Ita vero Lysis: Φαντὶ δὲ ὅτι καὶ Δαμὼ θυγάτηρ... Βιςαλίᾳ τῇ ἑαυτῆς θυγατρὶ τὰν αὐτὰν ἐπιστολὰν (idem præceptum de non vulgandis Pythagoræ commentariis) ἀπέσταλκεν.

Byndacis, soror Ocelli & Ocylli Lucanorum. Ita enim invenio in veteri Jamblichi versione, quod longe aliter Arcerius & Menagius. Vide infra in *Philtatis.* Sed cum veteri interprete observo consentire etiam Obrecti codicem, apud quem memorantur *Byndaice soror Ocelli & Ocyli Lucanorum.* Sane Ocellum & Ocylum fratres fuisse paulo ante notaverat Jamblichus. Arcerio & Menagio Ὀκελλὼ & Ἐκκελὼ præter rem hoc loco sunt nomina Pythagoricarum.

Byo, Argiva.

Callisto, ad quam exstat Theanus Epistola.

Chilonis, sive ut in inedita Jamblichi versione, Chilonissa, Chilonis Lacedæmonii filia.

Clearata, ad quam Melissæ Epistola fertur.

Cleæchma, Avtocharidæ Lacedæmonii soror. Arcerio Κλεαίχμα rectius forte quam in MS. codice Κληαίχμα.

Cratesiclea Lacæna, Cleanoris Lacedæmonii uxor, in MSS. codicibus Græcis Jamblichi quibus Acerius & Menagius usi sunt desideratur, sed in veteri versione inedita in qua Cratistolia scribitur & in Obrecti codice exstat post Chilonidem, ut adeo numerus Pythagoricarum XVII. apud eundem Jamblichum non sit sollicitandus.

Damo sive Demo, Pythagoræ filia, qui illi commentaria sua tradidit fideliter servanda ac fidelissime ab eadem servata. Vide Lysidis Epist. apud Laërt. VIII. 42. Jambl. c. 28. Alia Demo amasia Antigoni Regis apud Athenæum XIII. p. 578. & Plutarch. Demetrio p. 901.

Eccello, & Occello quæ tanquam duæ mulieres Pythagoricæ in quibusdam Jamblichi codicibus & à Menagio p. 100. seq. celebrantur, fortasse chimæricæ sunt, Jamblicho certe non memoratæ. Vide quæ supra in Byndacis.

Echecratia Phliasia, Echecratis Phliasii, Philosophi Pythagorici filia, ut verisimillima suspicione conjecit acutissimus Senex Menagius in sua Mulierum Philosopharum historia, quam frigidiore quam ipsum est senium scommate personatus Vignolius Marvilius T, 2. Misc. p. 30. vocat

Digitized by Google

vocat *un petit livre tres maigre, & qui se sent fort de la vieillesse de l'Auteur.*

Eubule, ad quam Theanus Epistola exstat.

Lasthenia Mantinea, Arcadissa, Pythagoricis fœminis à Iamblicho, sed à Laërtio III. 46. & IV. 2. Clemente Alex. IV. Strom. p. 523. Athenæo VII. 5. & XII. 12. Platonis discipulis accensetur.

Melissa Samia, cujus Epistola ad Claretam exstat, ut notavi supra cap. X. num. 24. Alia Melissa Periandri uxor, de qua Menagius ad Laërtii lib. I. sect. 94. Melissa item uxor Philosophi Carneadis, teste Valerio Max. VIII. 5.

Myia Theanus & Pythagoræ filia, Porphyr. p. 3. Clemens Alex. 4. Strom. p. 522. Svid. in Πυθαγ. &c. Milonis Crotoniatæ uxor, teste Jamblicho. Sub nomine Myiæ Epistola exstat ad Phyllidem. Vide supra c. X. num. 24. Alias fœminas celebres hujus nominis memorat Lucianus in Muscæ encomio T. 2. p. 376. Fuerunt enim Lyricæ poëtriæ duæ, Spartiatis una quæ Svida teste hymnos in Apollinem ac Dianam conscripsit, quam cum Sapphone videtur conjungere Clemens 4. Strom. p. 523. altera Thespiaca itidem Svidæ memorata, & denique tertia famosa meretrix Atheniensis.

Nestheadusa, sive ut Obrechtus Nisteadusa, Lacæna. Arcerius vitiose edidit Πισιρρένδη Ταραντὶς, Νιστεάδυ Σαλάκιερα, unde Pisirrhondem Nisteadis filiam effinxit præstantissimus Stanlejus.

Nicostrata ad quam exstat Epistola Theanûs quâ eam à Zelotypia dehortatur.

Occello quæ à viris doctis inter Pythagoricas recensetur, nulla fuit. Vide paulo ante in Byndacis.

Perictione (diversa à matre Platonis) è cujus libro περὶ σοφίας & alio περὶ γυναικὸς ἁρμονίης fragmenta leguntur apud Stobæum, licet illa Perictionæ supposita esse contendit Clariss. Bentlejus in Apologia pro diss. de Epistolis Phalaridis p. 381. seq.

Philtatis, Φιλτατὶς sive Φίλτις, (Arcerio male Φίλτης) Theophridis Crotoniatæ filia, Bynthaici soror, Βυνθαϊκȣ enim pro Βυνδάικȣ legitur in Codice Jamblichi, manu exarato. Vide tamen supra in *Byndacis.*

Phintys Callicratis filia. Ex ejus περὶ γυναικὸς σωφροσύνης fragmentum exstat apud Stobæum.

Phyllis, ad quam Myiæ Epistola exstat.

Pisirrhonde. Vide supra in Bisorronde.

Ptolemais Cyrenæa ἐν τῇ Πυθαγορικῇ Μυστικῆς στοιχειώσει laudatur à Porphyrio in Harmonica *Ptolemæi* p. 207. 208. 209. Quod antequam

Por-

Porphyrii liber à Joh. Wallisio ante aliquot annos ederetur, & ante Menagium observavit Ismaël Bullialdus notis ad Theonem Smyrnæum p. 276

Rhodope, ad quam Epistola sub Theanus nomine edita à Luca Holstenio. De altera Rhodope celebri meretrice quæ cum Æsopo serviit, vide præstantissimi Bælii Lexicon tum suo loco, tum ubi de Naucrate agit. Binas Rhodopas memorat Athenæus XIII. p. 596.

Sara. Vide supra Æsara.

Theano Pythanactis filia, genere Cressa, Pythagoræ uxor, Mater Telaugis, Mnesarchi, Myiæ & Arignotes. Vide Porphyrium p. 3. Svidam & Laërt. VIII. [illegible] Ab aliis Brontini Crotoniatæ filia dicitur, ab aliis Brontini [illegible] Laërt. VIII. 42. Apophthegmata ejus nonnulla refert Clemens Alex. 4. Strom. p. 522. Theo progymnasm. ubi de Chria, & idem Laërtius VIII. 43. qui & scripsisse nonnulla innuit. Ex libro περὶ Ευσεβείας fragmentum apud Stob. p. 27. Eclog. De Epistolis quæ sub Theanus nomine exstant, egi supra c. X. num. 24. Eas Theanus posterioris, de qua mox dicturus sum, esse malebat Vossius libro de poëtis Græcis. Epistolam Theanus ad Timaretam laudat Pollux X. 3. Svidas eam ait scripsisse ὑπομνήματα φιλόσοφα καὶ ἀποφθέγματα, καὶ ποιήματα δι᾽ ἐπῶν. Allegatur Theano à Censorino c. 7. Meminit & Theophylactus Simocatta in ἀπορίαις φυσικαῖς & Apostolius XVIII. 39. proverb. è Plutarcho, cui cicada fœmina est ᾠδῆς ἄμοιρος, οἷά τις Θεανὼ τὰ ἄῤῥητα. Alia doctiss. Menagio observata prætereo, nisi quod video præter rem ab eo carpi Didymum, quod libro de Philosophia Pythagorica scripserit Theanonem solam è mulieribus philosophatam fuisse & carmina scripsisse. Non enim solam sed primam philosophatam inter fœminas fuisse scripsit, mox addit eam scripsisse poëmata, nec primam hoc fecisse affirmans, nec solam. Vide Clementem Alex. 1. Strom. p. 309.

Fuit & altera Theano junior, Pythagoræ filia. Anonym. ap. Photium. cod. 259. Vel Pythagorica saltem, ἡ τῆς Πυθαγορείου σοφίης θυγάτηρ Θεανώ. Lucian. amoribus T. 1. p. 895. filia Leophronis, quam Svidas ait scripsisse περὶ Πυθαγόρου, περὶ ἀρετῆς Ἱπποδάμῳ Θουρίῳ, παραινέσεις γυναικείας, καὶ ἀποφθέγματα Πυθαγορείων. Vide Jonsium p. 22. ubi & alias duas hoc nomine commemorat, Cissei filiam Iliad. ζ. 298. Athen. XIII. p. 560. & Pausaniæ matrem Polyæn. VIII. 51. quibus addenda tertia Locrensis Lyrica poëtria, à quâ ᾄσματα λυρικὰ καὶ μέλη Svidas testatur. Eustathius ad Iliad. β. p. 247. ὡς δὲ καὶ Θεανὼ

Θεανώ τις γυνὴ Λοκρὶς Λυρικὴ ἦν, ἱστοροῦσιν οἱ παλαιοί. Quarta Menonis filia, è pago Agravlensi Atheniensis, quæ cum diris devovere Alcibiadem jussa esset, facere hoc renuit, ajens se εὐχῶν καὶ καταρῶν ἱέρειαν γεγονέναι. Plutarch. Alcibiade. p. 202.

Themistoclea sive Theoclea. Vide supra in *Aristoclea*.

Timareta ad quam Theano scripsit teste Polluce X. 3.

Timycha Lacæna. Vide supra in Myllio Crotoniata, cujus uxor fuit. Jamblich. c. 31. & 32. & 36. in quo postremo loco p. 223. male ab Arcerio editum γυνὴ Εὐμυλλία pro τοῦ Μυλλία. Fidem hujus Timychæ in arcana servando prædicat etiam Olympiodorus ad Phædonem Platonis, ne alia à Menagio p. 93. seq. observata repetam.

Tyrsene Sybaritis, in quibusdam MSS. Jamblichi codicibus Τυρσινοῦς, unde Menagius Τυρσηνώ. Sed in veteri inedita versione *Tyrsenis*, Τυρσηνίς.

Vitalia vocatur apud Bessarionem, quæ al.is Βιτάλη vel Βιταλία, ut supra notavi.

III. *PYTHAGOREORUM Fragmenta junctim edita.*

DUplex collectio exstat fragmentorum ex veteribus Pythagoricis, una *Moralis* argumenti, altera *Politici*, quæ utraque maximam partem est petita ex Stobæo. Non defuerunt viri docti, quibus tota visa est vacillare illorum fides & auctoritas, & qui Stobæum in supposita scripta putarunt incidisse, non in genuina veterum Pythagoricorum monumenta. Ita quidem Hermannus Conringius in Propolicitis cap. XV. p. 104. qui Timæi quoque Locri & * Ocelli Lucani libellos incertæ fidei esse putat. Sed admodum levia sunt viri docti argumenta, licet iis assentiri non dubitat Jacobus Thomasius ὁ μακαρίτης diss. 1. de quatuor virtutibus cardinalibus §. 20. qui cum Conringio suspicatur illa sæculo Christiano secundo vel tertio conficta esse ab iis, qui Pythagoricæ veteris Philosophiæ restauratores voluerunt videri. Novi Clarissimum Bentleium, Zaleuci quoq; & Charondæ fragmentis, & Perictiones, quæ apud eundem Stobæum occurrunt, non multum fidei tribuere, sed nec ipse plane certo affirmare audet veram & indubitatam esse quam propugnat sententiam, ut ipso etiam auctore liceat nobis de illa addubitare, quemadmodum capite proximo sum dicturus. Utcunque vero ista se habeant, elegantia & lectu dignissima esse illa sub Pythagoreorum nomine collecta fragmenta, pauci in dubium vocaverint. Vossio

* Ocelli librum pro suppositio habet etiam Antonius Van Dalen libro de Aristea p. 53.

Digitized by Google

certe Lib. de philosophorum sectis adeo pretiosa videntur isthæc monumenta, ut illa non magis frequentari, miretur simul, indigneturque. *Moralia* quidem è Stobæo petita Græce ac latine edidit Guil. Canterus Basil. 1566. 4. Diogeni Laërtio suo Græce, ut ex parte Græce atque latine, plus simplici vice subjecit *Henricus Stephanus*, in quibus præter *Archytæ*, *Cliniæ Critonis*, *Euryphami*, *Hipparchi*, *Hippodami*, *Metopi*, *Poli*, & *Theagis* loca quædam è Stobæo, occurrunt *incerti* cujusdam διαλέξεις quinque Dorice scriptæ, quas H. Stephanus primus edidit, nullo unde sumserit indicio facto, denique *Archytæ* loca è Jamblichi protreptico, & *Pythagoræ*, *Lysidis*, *Theanus*, *Melissæ* & *Myiæ* Epistolæ. Eadem fragmenta priori suæ Maximi Tyrii editioni Græce subjicienda curavit *Daniel Heinsius*. Denique Thomas Galeus in Opusculis Mythologicis, Ethicis & Physicis Cantabrig. 1671. 8. & Amst. 1688. 8. non solum ex Stobæo petita exhibuit cum versione *Guil. Canteri*, sed & διαλέξεων illis nunquam antea latine editis adjunxit latinam versionem & notas Nobilis viri *Johannis North*, qui ex loco pag. 722. edit. Amst. auctorem conjicit Pythagoricum quendam, *Mimantem* nomine. Archytæ quoque locis è Jamblichi protreptico descriptis latina versio & castigationes ejusdem Northi accedunt, ut Pythagoræ & Pythagoricorum Epistolis VIII. translatio latina non unius auctoris.

Pythagoricarum sententiarum libellus à Rittershusio collectus prodiit ad calcem Malchi sive Porphyrii de vita Pythag. Altdorf. 1610. 8.

Pythagoreorum fragmenta *Politica* ex Stobæo collecta & a *Ioh. Spondano* latine versa, passimque emendata, leguntur ad calcem Politicorum Aristotelis quæ cum Dionysii Lambini & Petri Victorii versionibus Theodorique Zwingeri argumentis, scholiis & Commentariis ejusdem Victorii integris prodierunt Basileæ 1589. fol.

CAPUT XIV.

De Zaleuco, Charonda, Zalmolxi, Lycurgo, Dracone, Solone, aliisque Legumlatoribus.

Zaleucus Locrensium legislator inclytus. 1. *Pythagora forte antiquior, perinde ut Numa, quem aliqui falso Pythagoricum esse tradiderunt.* 2. *Falli eos qui nullum fuisse Zaleucum existimant.* 3. *Quædam Zaleuci leges. ibid. Clarissimi Bentleii sententia de supposita Zaleuco legum συναγωγῇ.* 4. *Zaleuci & Charondæ res inter se confusæ. ibid. Charondas num Pythagoræ discipulus.* 5. *Quibusnam*

Digitized by Google

bunam leges tulerit. 6. *An versibus scriptæ leges ab ipso Charonda.* 7. *Utrum ei suppositæ, quas legerunt Diodorus Sic. & Stobæus?* 8. *De Zamolxi legislatore Getarum.* 9. *De Thalete & Lycurgo.* 10. Ῥῆτραι *sive leges Lycurgi scripto non comprehensæ. Earum decantatio, interpolatio, neglectus &c.* 11. *De Rhadamanto.* 12. *Minoë.* 13. *Triptolemo.* 14. *Dracone.* 15. *Et Solone.* 16. *Scriptores deperditi de legibus & legislatoribus.* 17. *Catalogus Alphabeticus Legislatorum veterum celebriorum.* 18. *Legislatores frequenter mediocris conditionis homines, non principes ipsi.* 19.

I.

PRimi Græcorum leges scriptas a) habuisse dicuntur Locrenses, (non illi b) qui Phocidi proximi sunt, sed Epizephyrii, qui in magna Italia) auctore ZALEUCO. Marcianus Heracleota sive potius Scymnus Chius. v. 313.

Τούτους δὲ πρώτους φασὶ χρήσασθαι νόμοις
Γραπτοῖσιν οὓς Ζάλευκος ὑποθέσθαι δοκεῖ,

Atque ita intelligendus Clemens Alex. 1. Stom. pag. 309. Ζάλευκός τε ὁ Λοκρὸς πρῶτος ἱστόρηται νόμους θέσθαι, scriptos nimirum, nam de Locrensibus & Strabo Lib. VI. p. 259. πρῶτοι δὲ, inquit, νόμοις ἐγγράπτοις χρήσασθαι πεπιστευμένοι εἰσί. Is itaque Zaleucus, servus & pastor, sed ob merita deinde libertatem consecutus, (vide Svidam in Ζάλευκος & Scholia Pindari ad Od. 10. Olympionic. p. 97.) leges suas, quas â Minervâ per insomnium accepisse se professus êst, teste Chamæleonte Heracleota libro de ebrietate, Aristotele in Rep. Locrorum apud Clementem 1. Strom. p. 352. Scholiaste Pindari loco laudato, tum Valerio Max. Lib. I. c. 2. Plutarcho libro de sui laude. pag. 543. illas inquam leges expresserat ex consvetudinibus legibusque non scriptis Cretensium, Lacedæmoniorum & Atheniensium, & pœnas primus definiverat, quas ante eum leges permiserant judicibus. Idem Strabo p. 260. ex Ephoro: Τῆς δὲ τῶν Λοκρῶν νομογραφίας μνησθεὶς Ἔφορος ἣν Ζάλευκος συνέταξεν ἔκ τε τῶν Κρητικῶν νομίμων καὶ Λακωνικῶν καὶ τῶν Ἀρεοπαγιτικῶν φησὶν

a) Νόμος de lege scripta proprie accipitur. Schol. Euripidis ad Hippolytum v. 90. Νόμος τὸ γεγραμμένον διάταγμα, τὸ κρατοῦν καὶ γεγραμμένον. Ἔθος δὲ τὸ μὴ γεγραμμένον.

b) Fallitur itaque Theodoritus, qui Lib. IX. de curat. *Græcar.* affection. p. 124. Locros intelligit *Acarnanibus* Phocensibusque vicinos. De utrisque Locris vide Salmas. ad Solinum p. 66. seq. De Epizephyriis præter alios Pindarum Olympionic. Od. 10. His leges â Zaleuco datas recte scribit Nicephorus Gregoras XXIII. p. 695. edit. præclaræ Boivinianæ. Zaleuci effigies laureata occurrit in Jac. Gronovii T. 2. Antiquitatum Græcar. tabula 48.

Digitized by Google

σὶν ἐν τοῖς πρώτοις καινίσαι τοῦτον τὸν Ζάλευκον, ὅτι τῶν πρότερον τὰς ζημίας τοῖς δικασταῖς ἐπιτρεψάντων ὁρίζειν ἐφ' ἑκάστοις τοῖς ἀδικήμασιν, ἐκεῖνος ἐν τοῖς νόμοις διώρισεν. Atque legum illarum quantumvis ſeveriorum (ut notat Zenobius IV. 10. Diogenianus IV. 94. & Apoſtolius IX. 50. proverb.) beneficio, εὐνομώτατοι per longum tempus fuere Locrenſes, ut præter eundem Strabonem agnoſcunt Pindarus, Plato ac Demoſthenes & Proclus in Timæum Lib. I. p. 22. Viciſſim Sybaritæ, neglectu legum Zaleuci periere, notante Scymno Chio v. 345. ſeq.

II. Hunc verò Zaleucum *Pythagoræ* fuiſſe diſcipulum, diſerte tradit Diodorus Siculus Lib. XII. p. 84. Cui ſuccinit Seneca Epiſt. 90. Laërtius libro 8. ſect. 16. tum Nicomachus apud Porphyrium in vitâ Pythagoræ p. 14. & Jamblichus c. 7. 24. 27. & 30. qui Pythagoram Locrenſibus leges per Zaleucum ſanxiſſe affirmat, denique Suidas qui illum vocat Πυθαγόρειον φιλόσοφον. Sed quemadmodum Numa qui Romanis leges tulit & Pythagoram ætate longe anteceſſit, tamen Pythagoræ auditor eſt vulgò exiſtimatus, quoniam *ii, qui* ut ait Cicero 4. Tuſc. Quæſt. ſub init. *cum Pythagoræ diſciplinam & inſtituta cognoſcerent, Numæque æquitatem & ſapientiam â majoribus ſuis accepiſſent, ætates autem & tempora ignorarent propter vetuſtatem, eum qui ſapientia excelleret Pythagoræ auditorem fuiſſe crediderunt.* Confer quæ de libris Pythagoricis in Numæ ſepulchro repertis Livius, Plutarchus & ex Caſſio Heminâ Plinius Lib. XIII. c. 13. quæque de convenientia legum Numæ cum Pythagoræ dogmatis notat idem Plutarchus in Numâ. Unde Pythagoreum faciunt Clemens 1. Strom. p. 304. & 5. p. 548. Ovidius XV. Metamorphoſ. aliiq; quorum ſententiam pridem fabulis adſcripſere Livius Lib. I. c. 18. Lib. XXXX. c. 29. & Dionyſius Halicarnaſſeus Lib. II. p. 120. Licet Plutarchus initio ſtatim vitæ Numæ ex Clodii indice temporum obſervat magnam fuiſſe jam olim de ætate Numæ concertationem, monumentis ex quibus certiora peti poterant per Gallos combuſtis. Eundem in modum Zaleucus quoque â quibusdam videtur Pythagoricus appellatus fuiſſe, qui Pythagora ipſo fuit antiquior, ut ex Demoſthenis oratione adverſus Timocratem p. 469. (ubi ait * per plures quam ducentos annos unam ſolummodo legibus Locrenſibus acceſiſſe,) ex Euſebii Chronico qui Zaleucum refert ad Olympiad. XXIX. & ex aliis argumentis evincit vir clariſſ. Richardus Bentleius in Apologia Anglice edita diſſertationis de Epiſtolis Phalaridis p. 339. ſeq. Sane Porphyrius ipſe in Pythagoræ vita p. 38. narrat Pythagoram

* Oratio Demoſthenis habita fuit Olympiad. CVI. anno 4. Pythagoras vixit in Italia poſt Olympiadem L. vel ut alii LX. *Vide* Bentlejum libro laudato pag. 50. & 59. ſeq.

Digitized by Google

goram cum scelus Cylonium effugiens ad Locrenses se contulisset, ab iisdem dimissum fuisse his verbis: Ἡμεῖς ὦ Πυθαγόρα σοφὸν μὲν ἄνδρα σε καὶ δεινὸν ἀκούομεν, ἀλλ' ὑπὸ τοῖς ἰδίοις νόμοις οὐθὲν ἔχομεν ἐγκαλεῖν, αὐτοὶ μὲν ἐπὶ τῶν ὑπαρχόντων πειρασόμεθα μένειν. Τὸ δ' ἑτέρωθί που βάδιζε. Meminit & Pythagoræ à Locris Tarentum dimissi Themistius Orat. 4. (23.) p. 285.

III. Fuisse ullum Zaleucum Legum conditorem, jam olim negavit Timæus, audacter magis quam rectè, quin Polybii judicio, ubi reprehensi à Timæo circa Locrorum Remp. Aristotelis & Theophrasti meminit, Excerpt. Peiresc. pag. 51. manifesti erroris convincendus. Cicero 2. de legibus p. 91. *Quid quod Zaleucum istum negat ullum fuisse Timæus? At Theophrastus auctor haud deterior, meâ quidem sententia melior: Eum multi nominant, commemorant verò ipsius cives, nostri clientes* Locri.* Et Lib. VI. ad Atticum Epist. 1. *Quis Zaleucum leges Locris scripsisse non dixit? Num igitur jacet Theoprastus, si id à Timæo tuo familiari reprehensum est.* Meminerat Zaleuci *Theophrastus* opere περὶ νομοθετῶν, quod in libros quatuor distributum inter ejus scripta recenset Laërtius, post libros XXIV. de legibus, Alphabeti serie digestis, (cujus operis librum tertium decimum laudat Suidas in ὅτι οἱ ἁλόντες) & Epitomen legum, libris decem. Sed & ante Theophrastum Aristoteles de Zaleuco egerat in Rep. Locrorum (teste Clemente Alex. 1. Strom p. 352.) & Lib. II. Politic. c. 10. inter legumlatores primo loco meminit Zaleuci: Νομοθέται δὲ ἐγένοντο Ζάλευκός τε Λοκροῖς τοῖς Ἐπιζεφυρίοις. Idem facit Plutarchus in Numa, & Ælianus Lib. 3. c. 17. Var. Hist. qui Lib. II. cap. 37. legem quandam Zaleuci refert, Athenæo quoque Lib X. p. 429. memoratam, de vino extra Medici præscriptum non bibendo, & Lib. XIII. c. 24. de adulteris effossione oculorum puniendis, cui legi cum filius ipse obnoxius fieret, pater alterum oculum** sibi erui est passus, quod narrat etiam Valerius Max. Lib. VI. c. 5. extern. 3. & Heraclides in politiis, licet hic non adulterio sed furto illam pœnam Zaleuco propositam tradit, quod tanto minus credo, quo minus verisimile est Zaleuci filium furti crimine se obstrinxisse, præterea oculorum effosio accomodata adulteris pœna, qui capere & capi ocellis solent, ut recte animadversum erudito Æliani interpreti Jacobo Perizonio. Sed forte non adspernanda Eduardi Simsoni conjectura, qui in Chronico Catholico ad A. M. 3560. notat apud Heraclidem per furtum

 intel-

* Hinc Zaleucum civitate à Romanis donatum scribit Symmachus Lib. X. Epist. 25. ad Theodosium.

** Utrum recte hoc fecerit Zaleucus, vide disquirentes Grotium de satisfactione Christi p. 62. seq. & Martinium in Ethica p. 416.

Digitized by Google

intelligi non qualecunque ſed Veneris, *ὕδωρ κλοπῆς γλυκερὸν* Prov. IX. 17. de quo Pindarus apud Clementem in Pædagogo III. p. 252. *γλυκύτι κλεπτόμενον μέλημα Κύπριδος*, ſive ut Ælianus lib. I. c. 2. vocat, *κλέμμα ἐρωτικόν*. Aliam Zaleuci legem profert Polybius eclog. è libro XII. p. 920. ut rem controverſam, pendente adhuc lite poſſideret is, penes quem erat, cum in jus fuit adducta. Idem teſtatur Zaleucum ſanxiſſe, ut qui de legis alicujus ſententia diſſerere vellent, hoc facerent in conſeſſu mille virorum, laqueis de collo pedentibus, quique male legem explicaſſe eſſet judicatus, mox laqueo vitam finiret. Hierocles quoque apud Stobæum ſerm. 39. pag. 229. affirmat Zaleucum conſtituiſſe, ut quisquis novam legem ferre vellet, laqueo circa collum poſito hoc faceret. Et Stobæus ſerm. 42. p. 280. ex procemio legum Zaleuci hæc refert ad verbum: *Ἐὰν δέ τις βούληται τῶν κειμένων νόμων κινεῖν, ἢ ἄλλον εἰσφέρειν νόμον, εἰς βρόχον εἴρξας τὸν τράχηλον λεγέτω τοῖς πολίταις περὶ αὐτοῦ. Καὶ ἐὰν μὲν διαψηφιζομένων* &c. Diodorus vero Siculus â *Charonda* conſtitutum hoc narrat Lib. XII. p. 82. ut legem aliquam emendaturus collum laqueo inſereret, emendationeque ſuâ in concilio populi comprobata ſolveretur, rejectâ periret. Eodem loco tres leges per totum illud tempus hac conditione emendatas refert, quarum una eſt lex talionis â Charonda inſtituta, ſed ab unoculo quodam cui per vim neſcio quis unum qui ſolus illi erat oculum excuſſerat ita correcta, ut, qui unoculum hominem lumine privaſſet, ambos amitteret: At hoc apud Locrenſes in Zaleuci lege accidiſſe ſcribit Demoſthenes oratione adverſus Timocratem, unde à Diodoro Siculo Charondam cum Zaleuco confuſum mihi perſuadeo. Procemium legum Zaleuci elegantiſſimum refert Stobæus ſermone 42. quod lectum ſibi teſtatur etiam Cicero Lib. II. de legibus p. 91. ſcribens Zaleucum & Charondam ante leges ſuas de legum laude dixiſſe. Tum idem Diodorus, qui & ex procemio illo verba quædam de Diis ante omnia colendis refert & leges nonnullas Zaleuci recitat Lib. XII. p. 84. ſeq. inter alia obſervans hunc legislatorem delictis fœminarum non multam pecuniariam ſed ignominiæ notam pœnæ loco ſtatuiſſe.

IV. Verba quædam ex lege Zaleuci ſervavit Heſychius in *Λεπταλέον* etſi ibi *λεῦκος* legitur pro *ζαλεῦκος*, ut notatum Salmaſio contra Cercoëtium, Gronovio de ſeſtertiis & Rich. Bentleio, qui ex eo ipſo loco & aliis argumentis (quod v. g. meminit *κόσμω* & *τραγῳδίας*, quod non ſcripta eſt Dialecto Dorica &c.) contendit legum Zaleuci *συναγωγὴν* Diodoro Sic. Stobæo aliisque lectam totam eſſe ſuppoſitam poſt tempora hiſtorici Timæi, inſertis quibusdam legibus vere antiquis,

apud

apud Demosthenem & alios ejus ætatis memoratis. Vide Apologiam dissertationis de Phalaridis Epistolis p. 343. seq. Aliam Zaleuci legem de non danda pro fœnebribus pecuniis syngrapha memorat Zenobius V. proverb. 4. Libello singulari leges Zaleuci latine collegit & utcunque illustravit *Joh. Wilhelmus Engelbrechtus* Lips. 1699. 4to. Cui addes Joannis Lodei Nannetensis dialogum de justitia & pietate Zaleuci Locorum Regis. Paris. 1513. 8. Mentio Zaleuci apud Origenem quoque 3. contra Celsum p. 155. aliosque quam plurimos, in quibus interdum corrupte vocatur *Seleucus*, ut apud Petrum Blesensem Epist. 95. Dicitur ipse ferro districto incubuisse, atque ita se interfecisse, cum forte belli tempore armatus in concionem prodiisset, quod alioqui facere legibus ipsius, capitali supplicio erat interdictum. Eustathius ad Iliad. α. p. 62. Φέρεται δὲ καὶ περὶ Ζαλεύκου τοῦ Λοκροῦ ἱστορία, ὡς νομοθετήσοι μὲν ὁ ἀνὴρ, μηδένα φορεῖν ὅπλα ἐν βουλευτηρίῳ· ἐπεὶ δέ ποτε πολέμου ἐπικειμένου ἔνοπλος ὢν εἰσῆλθε κατ᾽ ἀνάγκην οὕτως ἔχων εἰς τὴν βουλὴν, ὑπέκρουσεν μέν τις ὡς ἤδη τὸν νόμον ὁ Ζάλευκος λέλυκεν. ὁ δὲ οὐ λύσειν ἔφη, ἀλλὰ κυρώσειν. (Similis phrasis Matth. V. 17.) Καὶ ἅμα τῷ ξίφει δοὺς ἑαυτὸν ἀπέρρηξε τὸ ζῆν ὅπερ ἦν ποινὴ τῷ παραβάντι τὸν νόμον. Verum hoc alii referunt ad *Charondam*, ut Valerius Max. Lib. VI. c. 5. extern. 4. & Diodorus Siculus Lib. XII. p. 84. qui addit à quibusdam istud tribui *Diocli* legislatori Syracusanorum. Sane res Zaleuci & Charondæ frequenter confundi, pluribus jam exemplis patuit: quibus adde, quod Zaleucum Thuriis leges dedisse affirmat Athenæus Lib. XI. p. 508. cum quo consentit Scymnus Chius, Sybaritis neglectum legum Zaleuci exprobrans. v. 345. seq. Sybaritas enim Thurios postea esse dictos, notum est ex Plutarcho in Pericle p. 158. Stephano, Svida, aliisque. Sed & Ephori verba apud Strabonem Lib. VI. p. 260. ita accipit clariss. Bentlejus libro laudato, p. 365. ut Thurios legibus à Zaleuco latis subtiliora quædam addidisse dixerit, quibus gloriam quidem nonnullam, sed Remp. deteriorem retulerint. Sane postquam simplicitatem legum Zaleuci celebrasset, addit Ephorus: Θουρίους δ᾽ ὕστερον ἀκριβοῦν θέλοντας περὶ τῶν ἄκρον ἐνδοξοτέρους μὲν* γενέσθαι, χείρονας δέ. E contrario Charondam Thuriorum legislatorem tradunt Diodorus & alii, ut mox ubi de eo agam sum dicturus.

V. CHA-

* Possunt alioqui etiam hæc verba ita accipi de legibus Thuriorum nimis circa subtilitates ingeniosorum, ut non Zaleuci legibus superadditæ, sed tantum iisdem subtiliores fuisse dicantur: neque ἐνδοξοτέρους aut χείρονας necesse est ad Thurios referre magis quam ad νόμους. Et de Charonda Aristoteles libro II. Politic. c. 10. τῇ ἀκριβείᾳ τῶν νόμων ἐστὶ γλαφυρώτερος καὶ τῶν νῦν νομοθετῶν.

V. CHARONDAS Catanæus * Jamblichi judicio unus ex optimis legumlatoribus, *Pythagoræ* itidem discipulus fuit, si credimus Senecæ Epist. 90. Laërtio, Porphyrio & eidem Jamblicho tribus in locis hoc diserte tradenti. Verum hæc sententia non majorem fortassis fidem meretur, quam eorum, quos Aristoteles Lib. II. Polit. c. 10. ait â temporum ratione refelli, cum affirmarunt *Onomacritum* primum exstitisse scriptorem legum eximium, qui se exercuerit in eo studio in Cretâ, cum Locrus esset, illuc autem se contulisset ob artem divinandi: hujusque fuisse sodalem *Thaletem* (Cretensem non Milesium) Thaletis autem auditorem *Lycurgum* & *Zaleucum*, Zaleuci *Charondam*.

VI. Leges tulit Charondas, teste eodem Aristotele, suis civibus Catanæis & aliis Chalcidicis civitatibus Italiæ atque Siciliæ. Et apud Catanæos quidem cives suos divinis honoribus propterea mactatum, perinde ut apud Locros Zaleucum, & Timantum, refert Jamblichus de vitâ Pythagoræ c. 30. quod ex numo Catanensi quoque demonstrare voluit Raphael Trichetus du Fresne in Epistolâ ad Petrum Seguinum Paris. 1658. 8. & ad calcem Seguini numismatum p. 189. seq. Paris. 1665. 4. & T. 10. antiquitatum Græcarum Jac. Gronovii pag. 569. seq. effigiem enim cornibus decoram in numo illo Charondam referre contendebat. Sed illustris Vir Ez. Spanhemius p. 370. de usu & præstantia numismatum potius Silenum illa exprimi sentit, feliciore ni fallor conjectura. Chalcidicæ vero civitates quibus leges Charondam tulisse Aristoteles affirmat, â Scymno Chio X. 280. seq. in Sicilia nominantur præter Catanam Callipolis, Eubœa, Himera, Leontini, Mylæ, Naxos, Zancle: in Italia Rhegium. Theodoritus quoque libro 9. de curat. Græcarum affection. p. 124. Charondæ meminit primi Italiæ & Siciliæ legislatoris. Ac Rheginenses Charondæ legibus usos testatur Heraclides de politiis, & Ælianus III. 17. Var. Porphyrius vero p. 14. & post eum Jamblichus c. 7. de vitâ Pythagoræ, probaturus ab hoc Philosopho libertatem vindicatam civi-

* Patriâ Catanæum fuisse, ex Aristotelis & aliorum certissimis testimoniis patet. Itaque qui Thurium appellant, Valer. Max. Lib. VI. c. 5. Themistus Orat. 2. p. 31. & alii, leges quas Thuriis tulisse fertur, respiciunt. Pro Thuriis autem quidam male legerunt Tyrios, atque inde Carthaginensium legislatorem dixere Charondam, ut Joh. Ravisius Textor in officina p. 622. & Alexander Alexandrius Lib. VI. genial. dierum c. 10. Marsilius Ficinus argumento in Minoëm Platonis, & Cœlius Rhodiginus XVIII. 19. Antiqv. lect. notati â Vossio de sectis Philosophor. c. 6. §. 27. & Joh. Jonsio in diss. 1. de historia Peripatetica p. 33. quo in loco observat, Charontem Carthaginiensem historicum Svidæ & aliis memoratum male aliquando confundi cum Charonda.

Digitized by Google

civitatibus Crotoni, Sybari, Catanæ, Rhegio, Himeræ, Agrigento, Tauromenio, aliisque nonnullis; subjungit, leges iisdem latas esse à Pythagora, per discipulos videlicet suos Charondam Catanæum & Zaleucum Locrum: quarum ope & ipsæ fuerint εὐνομώτατοι & per longum tempus ἀξιοζήλωτοι τοῖς περιοίκοις. Huc referendum est, quod Laërtius VIII. 3. testatur Crotone Pythagoram leges sanxisse τοῖς Ἰταλιώταις, quibus verbis ad Numæ Pompilii νομοθεσίαν respici, præter rem suspicabatur Thomas Aldobrandinus. Apud Stephanum in Κατάνη Charondas vocatur ὁ διάσημος τῶν Ἀθήνησι (nisi legendum ἐν Κατάναις) νομοθετῶν, non quod Athenis leges tulerit, sed quod Thurii, quibus Charondas leges tulisse multorum testimonio scriptorum traditur, fuerint coloni Atheniensium, teste Plutarcho in vita Lysiæ & Periclis: & quod leges Charondæ apud Athenienses celeberrimæ fuerint, atque ut Hermippus libro sexto de legumlatoribus apud Athenæum Lib. XIV. p. 619. auctor est, inter pocula decantari solitæ sint Athenis. Quemadmodum & Mazaceni in Cappadocia legibus Charondæ usi, teste Strabone Lib. XII. p. 539. adhibuerunt νομῳδὸν *legum decantatorem*, qui ipsis fuit legum interpres, perinde ut apud Romanos JCti.

VII. Utrum vero hinc certo concludere liceat, versibus scriptas * ab ipso Charonda leges fuisse, aliorum esto judicium. Potuerunt enim postea ab ejusmodi νομῳδῶν fuisse versibus expressæ, atque adeo memoriæ cantantium commendatæ. Et quemadmodum literarum usu nondum reperto leges apud gentes quasdam decantari svasit necessitas, quo minus illarum obliviscerentur, ita deinde sine necessitate idem faciendi potuit obtinere consvetudo, nec injucundus usus, ut de Agathyrsis tradit Aristoteles problem. XIX. 28. Sane fragmenta legum Charondæ, quæ apud Diodorum Sic. Lib. XII. pag. 79. seq. & Stobæum sermone 42. exstant, prosa sunt concepta, non versu. Apud eosdem, uti apud alios quoque scriptores perquam multos, legislator fuisse Thuriorum perhibetur. Et Plutarcho lib. de curiositate pag. 519. ὁ τῶν Θουρίων νομοθέτης nullus alius intelligitur quam Charondas, à Xylandro in latina versione recte nominatus.

VIII. Equidem vir jam plus simplici vice mihi laudatus Cl. Bentleius ** variis argumentis & Chronologicis rationibus evincere conatur, nec Thuriis leges tulisse Charondam, nec leges quæ à Diodoro, & Stobæo afferuntur, genuinas Charondæ, sed illi perinde ut priores illas Zaleuco

 suppo-

* Hæc sententia est clarissimi Bentleii, libro laudato pag. 373.

** Apologia pro diss. de Epistolis Phalaridis pag. 358. seq.

suppositas esse. Cæterum nec ipse p.377. tantum tribuit suis argumentis, ut ea plane certa atque apodictica esse affirmet ad sententiam hanc confirmandam; & quæ apud Stobæum referuntur ac Diodorum, Charondæ leges, etiam ante illos lectæ sunt Ciceroni, qui Lib. I. de legibus p.91. refert Zaleucum & Charondam in proœmio suæ νομοθεσίας, de legum laudibus dixisse: & alibi ad legem Charondæ, quæ adhuc exstat apud Stobæum, alludit, notante Petro Victorio Lib. XVI. c.21. Var. Lect. Tum veteres Comici fabulis suis leges Charondæ inseruerunt, quorum verbis à Diodoro Lib. XII. p.80. seq. laudatis respondent leges ipsæ apud eundem Stobæum occurrentes. Homines ejusdem familiæ ὁμοσιπύους à Charonda dictos, ut ab Epimenide ὁμοκάπνους testatur Aristoteles L.I.c.1. Politic. Leges quasdam Charondæ illustravit singularibus dissertationibus Samuel Skunk, Theologus Upsaliensis. Vide & Ehregot Danielis Colbergii τοῦ μακαρίτου diatribam de Legislatoribus Græcorum Mosaizantibus.

IX. ZAMOLXIS sive SAMOLSES Thrax, itidem Pythagoræ Philosophi discipulus, & servus fuisse traditur à Laërtio Lib. VIII. sect. 2. Jamblicho. c.23. & 30. & Porphyrio p. 9. in Pythagoræ vita, qui Dionysiphanem auctorem laudat. Sed & Straboni Lib. XVI. p.762. Pythagoreus dicitur, & Lib. VII. pag.297. fama de Zamolxi Pythagoræ servo confirmatur. Ne Origenem 3. contra Celsum p.144. Cyrillum Lib. VI. contra Julian. p.208. Etymologicum M. Svidam aliosque juniores laudem. Nam diu ante hos omnes Herodotus Lib. IV. cap.95. idem se à Græcis accepisse tradit, mox vero cap.96. addit se existimare Zamolxin multis ante Pythagoram annis vixisse. Primus * Thracum Getarumque legislator fuisse consentitur, qui ei divinos honores tribuerunt teste etiam Antonio Diogene apud Photium Cod. CLXVI. pro Saturno, sive ut Porphyrius auctor est pro Hercule eum colentes, atque quotannis præstantissimum ex senibus ei sacrificantes, teste Clemente Alex. 4. Strom. p.497. & Ænæa Gazæo p.43. Theophrasti. Vide & Lucianum T.1. p.592. edit. Amstelod. & p.594. ubi Anacharsis jurat per Acinacem & Zamolxin, patrios Deos. De hoc Zamolxi ejusque Philosophia ac legibus, quas à communi Vesta accepisse se ja-

* Jornandes cap. V. de rebus Geticis, auctor est ante Zamolxin Thracibus fuisse Zeutam quendam & Diceneum. *In secunda* (Scythiæ parte) *id est Dacia Thraciaque & Mæsia solo Zamolxen* (habuisse noscuntur) *quem miræ Philosophicæ eruditionis fuisse testantur plerique scriptores annalium. Nam & Zeutam prius habuerunt eruditum, post etiam Diceneum, tertium Zamolxen.* Post Zeutam & Diceneum tertius nescio quis *Comosicus*, & tum demum quartus Zamolxis memoratur ab Abbate Urspergensi. Idem Diceneum æqualem facit Syllæ, sed eo longe antiquior fuit Zamolxis.

se jactabat teste Diodoro Siculo Lib. I. pag. 48. videndus *Carolus Lundius* in libro edito Upsaliæ A. 1687. 4. & recensito in Actis Eruditorum Lipsiensibus Tomo 2. supplementi p. 282. Zamolxidis ἐπῳδὰς memorat Julianus Epist. ad Sallustium p. 244. & in Cæsaribus p. 309. & Apulejus in Apologia, è Platonis Charmide, quem si placet vide.

X. THALES quoque à nonnullis nominatus fuit idem Zamolxis, ut scriptum est à Porphyrio. Sed & ab Aristotele Lib. II. Polit. c. 10. Thales inter celebres Nomothetas commemoratur, * quem audiverit LYCURGUS, legislator & ipse Spartanorum nobilissimus. De utroque dicere me memini libro superiore c. XXXV. ubi ostendi Thaletem hunc Cretensem distinguendum esse à Philosopho ejus nominis Milesio sectæ Jonicæ auctore. *L*ycurgus leges suas retulit ad Apollinem tanquam auctorem, teste præter alios quam plurimos Diodoro Siculo Lib. I. p. 48. Libanio T. 2. p. 479. & Aristide Orat. 1. Platonicâ T. 3. p. 19. Polybio apud Svidam in Πόπλιος. Sed & Apollo ipse apud Theodoritum Lib. X. de curat. Græcarum affectionum p. 140.

Ἥκεις εὐνομίην διζήμενος· αὐτὰρ ἐγώ τοι
Δώσω — — — Confer Herodotum *L*ib. I. c. 65. & Galenum protreptico. T. 1. p. 4. Nempe Oraculum Delphicum pecunia â *L*ycurgo corruptum fuisse refert Polyænus *L*ib. I. Strategem. p. 16. Cretensium porro & Ægyptiorum leges in multis imitatus est hic Nomotheta, ut ostendit Nic. Cragius Lib. III. de Rep. *L*aconica c. 1. Quanta auctoritate fuerit Lacedæmone, antequam leges conderet, vide Plutarchum Solone p. 87. Tempus quando leges sanxerit Lacedæmoniis, præter Scaligerum & alios Chronologos, inquirit Joh. Meursius *L*ib. II. c. 1. Miscellan. Lacon. nec desunt præclari scriptores, hoc factum ajentes annis circiter XXX. ante primam Olympiadem. Vide Dodwellum ** in Annalibus Thucydideis p. 39. De legibus ejus ita senserunt scriptores præstantissimi, Plato Lib. I. de legibus, Aristoteles Lib. II. politic. c. 7. Polybius *L*ib. 6. Hist. & Plutarchus in Lycurgi vita, ὡς ἱκανῶς μὲν ἔχουσι πρὸς ἀνδρείαν, ἐνδεῶς δὲ πρὸς δικαιοσύνην. Confer Dacerium ad Plutarchum. p. 302. seq. Viros solùm non etiam fœminas suis legibus ad virtutem & continentiam constrinxisse Lycurgum, notat Aristoteles II. 7. Politic. Omitto alia quæ in illis præter Aristotelem reprehendunt Theodor. L. IX. & X. de curat. græcar. affection.

Bbbb 2 aliiq;

* Apud Svidam in νομοθέται, legas, Thaletem Atheniensibus leges tulisse μετὰ Σόλωνα. Sed μετὰ ibi, ut sæpè aliàs, reddendum *præter*.

** Homerum Lycurgo antiquiorem notavi Lib. *I.* cap. 35. Lib. *II.* c. 2. §. 11.

aliique Christiani, & nuper Petrus Bælius Vir Cl. in Lexico Historico Critico Compendium quoddam legum Lycurgi, (non adeo multæ autem fuerunt, ut testatur Plutarchus in Apophtegmatis p.189.) dat Svidas in Λυκοῦργος & ex Trogo Pompejo Justinus *L.*III.histor.c.2.seq. adjungens eundem nihil lege ulla in alios sanxisse, cujus non ipse primus in se documenta daret. Sane in proverbium abiit nomen Lycurgi, pro viro honestatis & virtutis tenacissimo, quemadmodum apud Plautum in Bacchidibus Act. I. Scen. 2. v. 3. Et καταλυκουργίζειν pro severe ac rigide adversus aliquem agere, apud Alciphronem Epist. 41. Unde & Ciceronis illud L.I. Epist.13. ad Atticum, *nosmet ipsi qui Lycurgei à principio fuissemus*, ad Lycurgum hunc legislatorem potius, quam alterum (de quo infra c.ult.) Atticum Oratorem hujus nominis respicere crediderim. Fuit & alius Lacedæmone Tyrannus Lycurgus junior, cujus filium Pelopem interfecit Nabis Tyrannus. Vide Diodorum Sic. in Excerptis *Peiresc.* p. 285.

XI. Non prætereundum denique est, leges Lycurgi, quarum plerasque persequitur etiam Xenophon libro de Rep. Lacedæmoniorum, scripto * vulgatas non fuisse, sed modo tanquam ῥήτρας Apollinis totidemque oracula Delphis allatas ut memoriæ tradendas, ac sub Regum custodia servandas, nec versu concinnatas sed prosa, ut observat Plutarchus de Pythiæ Orac. p. 403. Idem Plutarchus in vita *Lycurgi* p. 47. νόμους δὲ γεγραμμένους οὐκ ἔθηκεν —— τὰ μὲν τοιαῦτα νομοθετήματα ῥήτρας ὠνόμασεν, ὡς παρὰ τοῦ θεοῦ νομιζόμενα καὶ χρησμοὺς ὄντα. Confer Scholia Græca ad Lucianum T.1. p.26. Herodotus L. VI.c.57. de Regibus Lacedæmoniorum: τὰς δὲ μαντηΐας τὰς γενομένας τούτους φυλάσσειν, συνειδέναι δὲ τοὺς πυθίους. Vide Antonium VanDale de origine idololatriæ p.310. sq. Ubi p.314. inter alia docet à Regibus interdum aliquid tanquam novum oraculum sive novam legem ῥήτραις Lycurgi adjectum, ut à Polydoro & Theopompo Regibus factum refert Plutarchus in Lycurgi vita p.43. Similiter Ephori Epitadæ novam ῥήτραν commemorat Plutarchus in Agide & Cleomene p. 797. & ei oppositam Regis Agidis ῥήτραν Lysandro Ephoro consentiente latam p.798. Mentio ῥητρῶν Lycurgi apud Svidam, Etymologici magni auctorem & alios. Plutarcho in Agesilao p. 610. & de esu carnium diss. 2. p. 997. laudatur ὁ θεῖος Λυκοῦργος ἐν ταῖς τρισὶ ῥήτραις. Justinianus Imp. L.I. institutionum tit. 2. *In his enim civitatibus ita agi solitum erat, ut Lacedæmonii quidem magis ea quæ pro legibus observabant memoriæ mandarent, Athenienses verò ea quæ in legibus scripta comprehendissent, custodirent.*

* Non desunt quidem qui Lycurgum dicunt γράψαι νόμους, ut Libanius T.2. p. 476. sed notum est Græcos hac phrasi uti pro eo, quod latini dicunt *leges ferre*.

rent. Videntur autem leges à Spartanis decantari solitæ, modulos musicos adoptantibus *Thalete* Cretensi, *Terpandro*, *Tyrtæo* aliisqve. De Thalete jam superiore Lib. dictum a me est, & de *Tyrtæo* hujus libri c. XII. De *Terpandro* ita Clemens Alex. I. Strom. p. 308. μέλος τε αὖ πρῶτος περιέθηκε τοῖς ποιήμασι, τοὺς Λακεδαιμονίων νόμους ἐμελοποίησε Τέρπανδρος ὁ Ἀντισσαῖος, ubi verbum ἐμελοποίησε interpres reddit: *numerosis versibus scripsit*, sed Marcus Meibomius ad Aristoxenum p. 76. rectius ita intelligit, ut leges Lacedæmoniorum à se, vel jam ante ab alio, versibus inclusas, modulandas atque decantandas populo exhibuerit Terpander Antissæus. Quod autem Cicero in Orat. pro *L.* Flacco c. 26. affirmavit Lacedæmonios per septingentos amplius annos *unis moribus & nunquam mutatis legibus* vixisse, hoc non de quacunque sed universali mutatione est accipiendum, quia Lycurgi legum quarundam adhuc usus fuit Lacedæmone sub Romanis Cæsaribus, ut ex Xiphilino in vita Neronis & Philostrati Lib. IV. de vita Apollonii Tyanensis cap. 10. constat. Alioqui non tantum à victoribus Lacedæmoniorum Philopœmene præsertim, confer Plutarchum in hujus vita p. 365. f. & Meursium de Regibus Laconicis c. 20. & Misc. Lacon. lib. 2. cap. 5. subinde complura in ipsorum institutis alterata sunt, sed & neglectæ Lycurgi leges à Lysandro ap. Ælian. XIII. 29. Var. Hist. tum ab Agesilao, de quo clarissimus Perizonius ad ejusdem Æliani varias L. XIV. c. 27. Ac superstite etiamnum Lycurgo Lacedæmonios quædam ex ejus institutis immutare ausos tradit Tertullianus c. 4. Apologetici: *Nonne & ipsius Lycurgi leges à Lacedæmoniis emendatæ tantum auctori suo doloris incusserunt, ut in secessu inediâ de semetipso judicarit.* Hoc idem Tertullianus cap. 46. vocat *apocarteresin optasse.* Sed aliam inediæ Lycurgi causam reddit scriptor vetus apud Svidam in ἀποκαρτερήσαντα & in Λυκοῦργος, atque ex Plutarcho constat valde incerta esse, quæ de obitu illius viri traduntur. Complura sapienter & acute ab eo dicta refert idem Plutarchus in Apophtegmatis Laconicis pag. 225. seq. apud quem inter alia p. 227. interrogatus cur leges scripto non sanxisset, fertur respondisse: ὅτι οἱ πεπαιδευμένοι καὶ ἀχθέντες τῇ προσηκούσῃ ἀγωγῇ τὸ τοῦ καιροῦ χρήσιμον δοκιμάζουσι, *quia viri recte instituti atque educati probe perspiciunt quid tempus & occasio requirat*, adeoque leges non scriptas pro re nata optime interpretabantur, cum scriptæ magis sint obnoxiæ fraudibus & cavillationibus. Lycurgo legislatori suo quem LXXXV. annos vixisse tradit Lucianus in extremo libri de Macrobiis, templum post fata dedicasse Spartanos tanquam Deo, præter alios memorat Pausanias in Laconicis p. 248. De legibus Lycurgi videndus Nic. Cragius libris de Rep. Lacedæm. (Hafn. 1593. 4. Lugd. Bat. 1670. 8. & Antiqv. Græcar. thesauro

Digitized by Google

Tom.V.) præcipue libro III. ubi eas duodecim Tabulis complexus fuit. *P*latonem Lycurgi imitatorem inducit *P*lutarchus VIII. 2. sympos.

XII. RHADAMANTHYS * sive RHADAMANTHUS Minois Sarpedonisque frater, Europæ & Asterii Cretensium Regis filius notante Syncello p. 153. primus Cretensibus leges tulit, ex quibus hunc versiculum affert Aristoteles Lib.IV. Ethic. ad Eudemum c.3.

Εἴκε πάθοι τά κ' ἔρεξε δίκη κ' ἰθεῖα γένοιτο.

Quæ fecit si quisque ferat, jus fiet & æquum.

Aliam legem, *ne in jurejurando Deos nominare fas esset*, refert Svidas in *Λάμπων*. Confer Zenobium V. proverb. 81. & Hesychium Apostolium ac Svidam in *Ῥαδαμάνθυος ὅρκος* Porphyrius 3. de abstinentia à cæde animal. p. 285. *Κρησὶ δὲ νόμος ἦν Ῥαδαμάνθυος, ὅρκον ἐπάγεσθαι πάντα τὰ ζῶα.* Professus autem est Rhadamantus à Jove se accepisse, quas promulgaret, leges, ut docet Ephorus apud Strabonem *L*ib.X.p.476. Vide & Schol. Euripidis ad Hippolytum v.98. & quæ Viri docti ad Virgil. VI. Æneid. 566. seq. Diodorum Sic. lib. V. p. 238.

XIII. Rhadamantum, teste eodem Ephoro, imitatus est MINOS, legifer & ipse inclytus, Jove ** itidem laudato auctore fidem auctoritatemque legibus suis conciliare conatus. De hoc videndus Joh. Meursius in Creta Lib. III. c. 3. & 8. 14. Justitiæ & honestatis studiosissimum celebrat Diodorus Sic. V. p. 237. Minoëm vero *πρεσβύτατον* vocat, Rhadamanti fratrem ex Jove & Europa genitum. Confer p. 240. & Clementem 1. Strom. p. 309. Tabulis æneis descriptas leges illius fuisse testatur *P*lato in Minoë, ubi Apologiam ejus & laudes breviter persequitur, & (contra quàm Ephorus) Rhadamantum scribit institutum à Minoë: *Ῥαδάμανθυς ἦ ἀγαθὸς μὲν ἦν ἀνὴρ, ἐπεπαίδευτο γὰρ ὑπὸ τοῦ Μίνω -- ὅθεν καὶ δικαστὴς ἀγαθὸς ἐλέχθη εἶναι, νομοφύλακι γὰρ αὐτῷ ἐχρῆτο κατὰ τὸ ἄστυ.* Ibidem Homeri & Hesiodi de Minoë loca, & *Talum* administrum Minois memorat, & inter alia hanc Minois legem refert, *ne compotent inter sese usque ad ebrietatem.* *** Idem Lib. I. de legibus testatur Minoëm prohibuisse ne quisquam juniorum in leges rectène an secus latæ essent inquireret: senex vero si quid forte animad-

* Jocorum sive *γελώων* usum à Rhadamanto ac Palamede repetit Anaxandrides apud Athenæum lib. XIV. p. 614.

** Libanius T. 2. p. 479. Dio Chrysost. Orat. I. de regno p. 20. edit. Caselii & IV. p. 128. ex Homero qui Minoëm vocat Jovis *ὀαριστήν*. *V*ide & Syncellum p. 163. In Gnossiorum numo Minos occurrit cum labyrintho Cretensi, Vide Beger. 1. thesaur. Brandenburg. pag. 400.

*** *μὴ συμπίνειν ἀλλήλοις εἰς μέθην.*

Digitized by Google

animadvertisset emendandum, hoc æqualium alicui vel Magistratui, nullo juvenum præsente indicaret. Leges ipsius magnifecere & ex parte in suis expresserunt *Lycurgus, Solon* ac *Plato*. *Pythagoram* quoque Minoïs imitatorem tradit Jamblichus in vita c. 5. antrum Philosophi memorans, quod extra urbem Samiorum habuit exemplo antri Idæi in Creta Jovi sacri, quod à Minoë pridem frequentatum Pythagoras in itinere adiit, teste Porphyrio. p. 11. Confer Meursium Lib. II. c. 3. Sic σπηλαίȣ Moysis in quo commoratus sit postea Elias Propheta, sub Monte Sinai, meminit Syncellus p. 189. seq. De Minoë & ejus legibus plura constarent nobis, si ætatem tulisset liber *Hippostrati* de Minoë quem laudat Phlegon libro de longævis c. 30. Vel *Charontis Lampsaceni* Historia, quem Minois leges recensuisse testatur Svidas in χάρων. Antonius Verderius Bibliotheca Gallica p. 132. *Bonet Paucheville de Saint Bonnet en Forests a composé en rime Françoise la Vie de Minos, souls le nom du quel il depeint de ses vives couleurs un certain juge pedanée.*

XIV. Primus Atheniensibus leges tulit TRIPTOLEMUS, ex quibus tres Eleusine exstantes memoravit Xenocrates apud Porphyrium quarto περὶ ἀποχῆς ἐμψύχων p. 431. & Hieronymum 2. adversus Jovinianum: *Honorandos Deos, venerandos parentes, & carnibus non vescendum.* Γονεῖς τιμᾶν, Θεȣ̀ς καρποῖς ἀγάλλειν, Ζῶα μὴ σίνεσθαι.

XV. Post Triptolemum leges sive θεσμȣ̀ς Atheniensibus tulit DRACO jam senex, circa Olympiade XXXIX. 1. (Clem. 1. Strom. p. 309.) Republica jam constituta, notante Aristotele Lib. II. Polit. c. 10. ubi addit nihil proprium ejus leges habuisse, quod dignum memoria sit, præter asperitatem, propter pœnæ magnitudinem, unde notum Herodici dictum apud eundem Aristotelem 2. Rhetor. cap. 23. *leges non hominis esse, sed Draconis:* itemque aliud judicium Demadis, relatum à Plutarcho in Solone *quod sanguine non atramento leges suas scripsisset.* Adde Gellium Lib. XI. c. 18. Svidam in Νίκων & Tzetzen Chiliad. 5. hist. 5. De ejus statutis consulendus *Pardulphus Pratejus* in jurisprudentia veteri Draconis & Solonis cum Romano jure legum Regiarum ac Decemviralium diligenter collata Lugdun. 1559. 8. Vide & Johannem Meursium in Solone c. 13. Marshamum Can. Chron. p. 639. seq. & Dan. Friderici Jani diss. de Dracone. Lips. 1707. De Deo & rebus divinis ac de virtute nihil præcepisse σεμνȣ̀ς Draconis νόμȣς, ac ne Solonis quidem, notavit Maximus Tyrius diss. XXXIX.

XVI. SO-

Digitized by Google

XVI. SOLON utut pauper, verùm Vir ſapiens, & qui diu in Aſia & Ægypto peregrinatus erat, (Lucian. in Scytha T. 1 p. 595.) ab Athenienſibus anno tertio Olympiadis XLVI. * Archon electus, leges Draconis omnes ſuſtulit, exceptis iis, quæ de nece allata cuiquam ſcriptæ forent, ut poſt alios traditum Æliano *Lib.* VIII. Var. hiſt. c. 10. ipſe conſilio Epimenidis uſus teſte Plutarcho, nova jura dedit, quæ partim ab Ægyptiis, ut Diodoro Sic. obſervatum, partim à Cretenſibus dicitur eſſe mutuatus, alia ipſe addidiſſe. De legibus Solonis (qui obiit Archonte Hegeſtrato Olymp. LV. 1.) inter veteres agunt Plutarchus & Laërtius in Solonis vita, è recentioribus *Joh. Meurſius* in Solone c. 2. ſeq. & in Themide Attica ſive libris duobus de legibus Atticis, qui poſt auctoris fata lucem viderunt Trajecti ad Rhen. 1685. 4. noviſſime recuſi in theſauro Antiquitatum Græcarum Jacobi Gronovii, Tom. V. Videtur in hoc opere Meurſius interdum fictas à Rhetoribus in declamationem leges pro veris Athenienſium ſtatutis admiſiſſe, quod recte ac diligenter cavit *Samuel Petitus* egregio ad leges Atticas commentario in octo libros diſtincto Pariſ. 1635. fol. ex quo leges ipſas integras Græce ac latine, additis auctorum qui eas referunt nominibus è Petito exhibet Joannes Potterus, Archæolog. Græcæ lib. 1. c. 12. T. 12. theſauri Antiqv. Græcar. Gronoviani p. 127--194. *Pardulphus* quoque *Pratejus* præter jurisprudentiam veterem Draconis ac Solonis cum legibus Regiis ac Decemviralibus Romanis collatam Lugd. 1559. 8. paralipomena legum XII. Solonis ſubjecit ad calcem librorum de jurisprudentia media Lugd. 1561. Sat notæ præterea ſunt eruditis obſervationes *Deſiderii Heraldi* ad jus Atticum & Romanum, *Claudiique Salmaſii* ejus adverſarii Lugd. Bat. 1645. 8. qui in Epiſtolis pag. 272. memorat collectionem legum Atticarum ineditam auctore *Joſepho Scaligero*, quæ manu exarata exſtat in Bibliotheca Academiæ Batavorum Lugdunenſis. Prætereo *Phil. Melanchthonis* collationem legum Atticarum & Romanarum Witeb. 1546. 8. *Conradi* item *Rittershuſii* ad calcem commentarii in Inſtitutiones. Argentor. 1618. tum Solonis leges latine verſas vulgatasque cum additamentis *Valentini Wilhelmi Fœrſteri* Witteb. 1616. 8. & *Gotfridi Schmidii* de Solone legislatore diatribam

* Ita Soſicrates apud Laërtium 1. 110. licet Tatianus referat ad Olymp. XL. & Gellius XVII. 21. ad annum Tarquinii Priſci XXXIII. h. e. Olymp. XLIX. 3. Conferatur Meurſius in Solone c. 10. & Lib. I. de Archontibus cap. 12. Porro Solonem leges ſcribendo obſcuriores & multis cavillationibus obnoxias judicum auctoritatem amplificaſſe, animadverſum Plutarcho in Solone p. 88. & 92. adeoque leges quæſitiores licet & plures ut ait Tacitus *III.* 26. Annal. tamen dediſſe non quas ipſe crederet juſtiſſimas, ſed quibus Athenienſium conditio maxime indigeret, obſervat Dio Chryſoſtomus diſſ. *LXXX.* pag. 666. Alius Solon Platæenſis. Plutarch. in Phocione pag. 757. Evnoſtus Solon, Rex Cypri. Athen. *XIII.* pag. 576.

Digitized by Google

tribam in lucem editam Lipsiæ Anno 1688. 4. Denique *August. Milagii* Orationem de lege Solonis qua ignominia notarat eos qui in seditione alterutrius partis non fuissent, Helmstad. 1655. Solonis effigies in numo apud Sponium p. 141. Miscell. & apud Fulvium Ursinum p. 49. elog. tum in Laërtio Wetsteniano, & in Gronovii Tomo 2. thesauri Antiqv. Græcar. tabula 31. Leges Solonis, quæ res privatas spectabant, scriptæ erant in ἄξονας * ligneos roboreos quadratos, sed quæ agebant de sacrificiis & publicis negotiis, in κύρβεις saxeos sive æneos (Tzetz. Chil. 12. hist. 406.) triquetros. Ælian. XV. 9. Hist. animal. Confer Andream Schottum ad Zenobii IV. proverb. 77. Diogenianum V. 72. Meursium in Solone c. 24. Joh. Philippi Pfeifferi antiquitates græcas Lib. II. c. 34. Scriptæ autem erant βυστροφηδὸν, Vide Harpocrationem & Svidam in ὁ κάτωθεν νόμος. De quo genere scribendi dixi Lib. I. c. XXVII. n. 4. Servabanturque in Prytaneo, ut testis præter Plutarchum Solone p. 92. est Pausanias in Atticis p. 41. Ex arce in curiam translatæ ab *Ephialte*, ut tradit Harpocration & Svidas laudato loco. Adi & Apostolium XII. 77. proverb. Contra *Nicomachum*, leges inter describendum corrumpentem, Vide Orationem Lysiæ XXIX. Ex Draconis & Solonis legibus vivere Athenienses etiamnum permisit Hadrianus Imp. teste Syncello p. 349.

XVII. *Demetrius Phalereus* περὶ τῆς Ἀθήνησι νομοθεσίας memoratur à Laërtio, sed illud opus cujus liber tertius laudatur à Svida in σκαφηφόροι, jam pridem intercidit, non minus, quam ea quæ in Solonis Ἄξονας scripserat *Aristoteles*, *Seleucus* & *Didymus*. (Consule Menagium ad Laërtium pag. 202. & pag. 26.) De his aliisque legumlatoribus multa nos docere poterant, si ad nos pervenissent libri de legumlatoribus sive legiferis scripti à *Theophrasto*, ** & *Apollodoro* qui ambo apud eundem Laërtium memorantur, vel à *Callimacho* quem ἐν τῷ τρίτῳ πίνακι τῶν νόμων allegat Athenæus XIII. p. 585. vel ab *Heraclide Pontico* cujus liber περὶ νόμων Laërtio V. 87. memoratus videtur respici à Plutarcho in Solone ubi Heraclidem in testimonium citat; vel ab *Hermippo* denique, cujus *primum* περὶ νομοθετῶν laudat Athenæus Lib. IV. pag. 154. & Origenes I. contra Celsum, *secundum* Porphyrius quartô περὶ ἀποχῆς. *Sextum* Athenæus Lib. XIV. pag. 619. Huc refer quod Hermippus ἐν Θεσμοφόροις allegatur

* Ab eodem vocabulo carmina Saliorum videntur dicta *axamenta*. Confer Tobiam Gutberlethum de Saliis cap. XIX. Et *axiculi* pro tabulis apud Ammianum Marcellin. XXI. 2. Etiam LXX. interpretes inde Numeror. I. 18. deduxere verbum ἐπαξονέω. Vide Barnesium ad Hippolytum Euripidis v. 1252. Tertii decimi axonis legem octavam allegat Plutarchus in Solone pag. 88. sextumdecimum axonem & primum pag. 91.

** De hoc Theophrasti opere dixi paulo ante num. 3.

Digitized by Google

tur à Polluce Lib. X. c. 26. Neque enim hoc nomen fabulæ Hermippi Comici esse duxerim cum Meursio Bibl. Attic. p. 1512. sed opus de legumlatoribus quod puto etiam respici à Plutarcho cum in Solone subinde laudat Hermippum.

XVIII. Cæterum in præsenti suffecerit nobis præcipuos legumlatores in veterum scriptis memoratos ordine literarum digestos lectori exhibere.

Æacus leges tulit Æginensibus. Confer Tzetzæ Chil. VII. hist. 133.

Æschylus Atheniensibus. Svid. in νομοθέται, & Cedren.

Agatharchides Lacedæmoniis.

Amasis Ægyptiis, *ut Bocboris, Hephæstus, Mnevis*, qui leges suas ad Mercurium referebat, *Sasyches, Sesostris* & *Trismegistus*. Vide Diodorum Sic. Lib. I. p. 84. seq.

Anacharsis Scythis. Svidas in Σκύθης ὁρᾷ.

Androdamas Rheginus Chalcidensibus. Aristoteles II. c. ult. Politic.

Apis Argivis. Theodoritus Lib. IX. curat. gr. affect.

Archias Cnidiis. Idem Theodorit.

Archytam legislatorem facit Hubertus Goltzius, forte ex Æliani III. 17. Var.

Aristocrates Rheginis. Jamblich. c. 30. vit. Pythag.

Aristoteles Stagiritis & Abderitanis. Plutarch. contra Colotem. Stagiritarum lex, *quod non posuisti ne tollas*, apud Ælian. III. 46. Var.

Arribas Epirotarum. Justin. XVII. 3.

Bacchus θεσμοφόρος apud Orpheum. Sic *Ceres* θεσμοφόρος, quæ Siculis leges dedit.

Bocchoris Ægyptiorum. Syncell. p. 184.

Brachman scripsit νόμους Βραχμάνων καὶ πολιτείαν, si credimus Svidæ.

Cecrops Atheniensibus, ut *Clisthenes, Critias* de quo Dio Chrysost. XXI. p. 270. *Demetrius* * *Phalereus, Hipparchus, Ion*, notante præter alios Plutarcho contra Colot. p. 1125. *Lycurgus Orator, Pericles, Pisistratus, Sophocles, Theseus*. Demosthenes quoque apud Libanium T. I. pag. 449. μέσον γὰρ τὸ μη-

* Demetrium cum Athenas pro Cassandro regeret, Remp. quam optime digessisse ait Cicero pro Rabirio. Confer Plutarchum Aristide p. 335. Ælian. III. 17. Var. Syncellum p. 273. & 274. ubi Demetrius ei audit ὁ τρίτος νομοθέτης Ἀθηναίος, post Draconem scilicet ac Solonem. Durius apud Athenæum lib. XII. de Demetrio: ὁ τοῖς ἄλλοις τιθέμενος θεσμοὺς καὶ τοὺς βίους τάττων, ἀνομοθέτητον ἑαυτῷ τὸν βίον κατεσκεύαζεν.

Digitized by Google

τὸ μητρῷον τῶν ἐμῶν ψηφισμάτων καὶ νόμων. Sed ita omnes magistratus & Archontes legiferis adſcribere fas eſſet.

Cephalus & *Dionyſius* Corintho miſſi Siculis. Plutarch. in Timoleonte pag. 248.

Cercidas Arcadibus. Ptolemæus Hephæſtionis apud Phot. Apud Euſtathium ad Iliad. β. pag. 199. edit. Baſil. pro Κερδίας legendum Κερκίδας.

Ceres θεσμοφόρος variis populis. Vide Diodorum Siculum lib. V. pag. 201. 232.

Charondas Catanæis & aliis civitatibus Italiæ ac Siciliæ, Thuriis item & Mazacenis. Vide quæ de hoc ſupra.

Cliſthenes Athenienſium legislator. Meminit præter Plutarchum Pericle p.153. Theodoritum & alios Themiſtius Orat.23. p.287.edit. Harduini. Apud Max. Tyrium diſſ.IX. male Κληδοσθένης.

Crem ſive Cremus, Avarum. Svid. in Βούλγαροι.

Demonax Cyrenæis. Theodorit. 9. curat. Græc. affect.

Deucalion, Græcis. Plutarch. p.1125. contra Colotem.

Diagoras Mantinenſibus. Vide infra, in Nicodoro.

Diceneus Scythis, teſte Jornande, qui addit leges illius conſcriptas *Bellagines* appellari. Vide *L*occenium Antiquitatt. Sveo Gothic. p.49. ſeq.

Diocles Syracuſiis.

Dorymachus Ætolis. Polybius in excerptis Peireſc. p. 58.

Draco Athenienſibus, de quo ſupra.

Eudoxius Mileſiis, ſive potius Cnidiis. Vide Menagium ad Laërtium pag.390.

Habis Cunetibus in Hiſpania. Juſtin. XLIV. 3.

Helianax Steſichori frater, teſte Svida, legislator fuit; unde ſuſpicio eſt eum leges tuliſſe in aliqua civitate Siciliæ.

Helicaon Rheginis. Jamblich. c.30. vit. Pythag.

Heraclitus Epheſiis ſuis leges ferre rogatus abnuit, teſte *L*aërtio.

Hippodamus Mileſiis.

Lacritus Iſocratis diſcipulus Athenienſibus. *P*lutarch. in Iſocratis vitâ. Photius cod. 260.

Lucullus Cyrenæis. *P*lutarch. in ejus vita p. 492.

Lycurgus Lacedæmoniis, de quo ſupra. Ageſilaus vero poſt pugnam Leuctricam à Lacedæmoniis creatus legislator non novas leges condidit, ſed per unam diem tantùm juſſit veteres dormire, ne qui è pugna aufugerant ignominia afficiendi eſſent. Plutarch. Ageſilao p.612. ſeq.

Digitized by Google

Lycurgus Rhetor, Athenienſibus. Ælian. XIII. 24. Var. Plutarchus in Vitis decem Rhetorum.

Macareus Lesbiis. Diodor. Sic. lib. V. p. 240.

Mercurius Ægyptiis. Vide Ælianum lib. XIV. Var. c. 34.

Minos Cretenſibus, de quo ſupra.

Mneſion Phocenſibus. Vide Lambecium 3. Commentar. p. 66.

Neſtor Pyliis. Theodorit. 9. curat. Græcar. affect.

Nicodorus Mantinenſibus leges dedit auctore Diagora Melio, ut refert Ælianus Var. lib. 2. c. 23. qui c. 22. εὐνομωτάτυς fuiſſe teſtatur Mantinenſes, non minus quàm Locrenſes, Cretenſes, Spartanos & Athenienſes. Confer Bælii Dictionarium in Diagora, nota (H.) Noli tamen credere Diagoram tanquam Atheum feciſſe εὐνομωτάτυς Mantinenſes. Neque enim probari poteſt tunc cum leges ferret jam in Atheiſmum prolapſum fuiſſe. Certe illum in legibus ſuis diſſimulavit atque ut credibile eſt rejecit, alioqui non laudandis ab Æliano Atheorum, ſi quisquam, hoſte & providentiæ aſſertore ſtrenuo.

Numa Pompilius Romanis. Vide Dionem Chryſoſt. XXV. p. 283. & Plutarchum in Numæ vita, qui inter alia teſtatur illum leges ſuas Nymphæ * Ægeriæ in acceptis retuliſſe, quod tradit etiam Livius, itemq; alii. Ennius Annal. *Olli reſpondet ſuavis ſonus Egeriai.* Quanquam hoc pro fabula habet Cicero 1. de legibus ſub init. Sed perinde Romulus ſuas ſe accepiſſe leges ajebat à Conſo. ** Et Lycaon Pelasgi filius Arcadibus perſvadebat Jovem ſubinde ad ſe accedere viri peregrini ſpecie εἰς ἔποψιν δικαίων καὶ ἀδίκων *ut inſpiceret juſtos & injuſtos*, teſte veteri ſcriptore apud Svidam in Λυκάων, quem vide etiam in νόημα. Leges duodecim tabularum à Decemviris latæ in æs fuerunt inciſæ, ut teſtatur Livius III. 57. Ex libris Solonis tranſlatas affirmat Aurelius Victor cap. 21. de viris illuſtribus. Numam in legibus ferendis perinde ut in aliis rebus imitatus eſt Hadrianus Imp. Vide H. Dodwelli prælect. Cambdenianas VII. 9.

Onomacritus Locrus Cretenſibus. Ariſtoteles 2. Politic. c. ult.

Pagondas Achæis. Theodoritus, 9. curat. Græcar. affect.

Parmenides Eleatis. Laërt. IX. 23. Plutarch. contra Colotem p. 1126.

Phaleus Chalcedoniis. Ariſtot. II. 7. Politic. non Carthaginienſibus, ut ſcribit

* Vide ſi placet ejus antiquam iconem ære deſcriptam T. 2. theſauri Antiquitatum Græcarum Gronoviani tabula 28.

** Plura ejusmodi Legislatorum leges ſuas ad Deos referentium exempla collegit Balthaſar Bonifacius Hiſtoriæ ludicræ XIX. 1. E veteribus Diodorus Siculus lib. I. p. 48. & Valerius Max. lib. 1. c. 2.

Digitized by Google

bit Christophorus Hendreich de legibus & Rep. Carthaginiensium disserens p.166. & 329.

Phido Corinthiis.

Philolaus Corinthius Thebanis. Aristoteles 2. Politic. c.ult.

Phoroneus Græcis primus leges judiciaq; constituit teste Isidoro Hisp. Lib. V. Originum c. 1. Argivis leges tulisse innuit etiam Clemens Alex. in protreptico p. 67. Confer Syncellum p. 67. & 125.

Phytius Rheginis. Jamblich. c.30. vit. Pythag.

Pisistratus Atheniensibus, etsi plerasque Solonis leges servavit. Plutarch. Solone p.96.

Pittacus Mitylenæis. Aristoteles 2. politic. c. ult Clemens 1. Strom. p.300.

Plato ***(de cujus opere de legibus infra dicturus sum suo loco) Arcadibus, Cyrenæis & Thebanis rogatus leges ferre noluit. Vide Menagium ad Laërtii III. 23. p. 148. & de Cyrenæis Plutarchum Lucullo p. 492. Sicilia & Thracia per ejus dogmata Tyrannis liberata. id. p.155. Professus quidem est Plato virum sapientem leges patriæ suæ laturum esse, *nisi per summam plebis corruptionem judicavit operam suam Reip. inutilem fore.* Laërt. III. 78.

Polybius Achæis. Pausan. Arcadicis p.663. & Excerpta Peiresciana p.195.

Protagoras Thuriis.

Rhadamanthus Cretensibus, de quo supra.

Salæthus Crotoniatis, qui cum gravissimam in adulteros legem sancivisset, ipse non diu post in adulterio fratriæ suæ deprehensus fuit teste Luciano in Apologia pro mercede conductis T. 1. p. 486.

Saon Samothracibus. Diodorus Sic. lib. V. p.223.

Scopas Ætolis. Polyb. in excerptis Peiresc. p.58. & ex eo Svidas in Σκόπας.

Solon Atheniensibus: à quibus per decemviros deinde leges ejus mutuati sunt Romani. Vide Meursium in Solone. c.23. Svidam in νομογράφοι.

Thales, cum Lycurgo, Lacedæmoniis.

Theætetus Rheginis, & *Timaratus* Locrensibus, quos è Pythagoræ schola prodiisse auctor est Jamblichus in ejus vita c.30.

Triptolemus Atheniensibus.

Zaleucus Locris Epizephyriis.

Zamolxis Thracibus & Getis; de quo, ut de quatuor præcedentibus quoque, supra dictum.

*** Plato genus suum maternum referebat ad Solonem. Vide Laërtium *III.* 1. Olympiodorum in Platonis vita & Proclum 1. in Timæum p.25. Themistium Orat. 2. p.32. Sarisberiensem *VII.* 5. Policratici &c.

Digitized by Google

Zarades Persis. Theodorit. 9. curat. Græcar. affect. & Agathias. Incertum an idem cum *Zarata* Pythagoræ Præceptore, qui aliis *Zabratus* vel *Nazaratus*. Hunc eundem qui esse putant cum Propheta Jeremia vel Ezechiele, eos non magis audiendos esse existimo, quam Alexandrum Polyhistorem qui apud Svidam in Ἀλέξανδρος tradidit Hebræam fuisse mulierem *Moso* nomine, quæ leges scripserit Hebræis.

Zathraustes, Arianis, vel, ut aliqui codices, Arimaspis. Hic leges suas retulit ad ἀγαθὸν δαίμονα, teste Diodoro Sic. Lib. I. p. 84.

XIX. Obsignabo hanc de legislatoribus diatribam observatione Aristotelis Lib. IV. Polit. c. 11. τοὺς βελτίστους νομοθέτας εἶναι τῶν μέσων πολιτῶν. *Optimos legum scriptores exstitisse* (non ipsos principes sed) *è mediis civibus.* Σόλων τε γὰρ ἦν τούτων, δηλοῖ δ' ἐκ τῆς ποιήσεως, καὶ Λυκοῦργος, οὐ γὰρ ἦν βασιλεύς, καὶ Χαρώνδας, καὶ σχεδὸν οἱ πλεῖστοι τῶν ἄλλων. *Solon enim unus horum fuit, declarat hoc ipse suis versibus: & Lycurgus, non enim fuit Rex, & Charondas, & fermè plurimi aliorum.* Hoc Aristotelis ipsius, Zaleuci, Eudoxi, & Protagoræ exemplis confirmat Bentleius in Apologia pro dissertatione de Epistolis Phalaridis, pag. 496.

CAPUT XV.

De Pindaro aliisque Lyricis.

Pindari Thebani ætas & vita. 1. *Scripta edita, & obiter de Græcorum Olympiis, Pythiis, Nemeis, Isthmiisque.* 2. *Laudata & reprehensa in Pindaro.* 3. *Scholia Græca in Pindarum edita, & Scholiastæ deperditi.* 4. *Editiones Pindari, Versiones, & in Pindarum commentaria.* 5. *Varia scripta recentiorum illustrantia Pindarum.* 6. *Deperdita Pindari scripta.* 7. *Catalogus scriptorum in Scholiis ad Pindarum allegatorum.* 8. *De præcipuis Lyricis aliis quorum vel nihil vel pauca admodum fragmenta hodie habemus, Alcæo,* 9. *Alcmane.* 10. *Alpheo.* 11. *Anacreonte.* 12. *Atque ita de reliquis secundum ordinem literarum.*

I. PIN-

Digitized by Google

I.

PINDARUS Daiphanti tibicinis * Myrtus F. natus Olymp. LXV. ** 1. ante Christum A. DXX. in ipso Pythiorum festo, futurus πολλῶν καὶ καλῶν ὕμνων τοῦ Θεοῦ Χορηγὸς, ut ait Plutarchus VIII. 1. sympos. Patriam Thebas Bœotiæ habuit, cujus opprobrium facile effugit ingenii elegantiâ, & carminum suavitate. Vide Erasmum in adagio *Bœotica sus*, Galenum protreptico ad artes T. 1. p. 3. & scholia Pindari Olymp. Od. 6. ad verba:

Γνῶναί τ' ἔπειτ' ἀρχαῖον ὄνειδος ἀλα-
θέσι λόγοις εἰ φεύγομεν Βοιωτίαν
ὗν —— —— ——

Expositum infantem nutritum fuisse ab apibus, multi tradiderunt: Antipater in Epigrammate 4. Antholog. c. 26. Philostratus 2. Icon. Pausanias Bœoticis, & Ælianus XII, 45. Var. Instituerunt Pindarum præter parentes *Lasus* Hermionensis & *Simonides*. Quinquies victus est à *Corinna*, de qua vide ad eundem Ælianum XIII. 25. Var. Cum vero Xerxes pugna Salaminia profligatus est ab Atheniensibus Olymp. LXXV. 1. (ante Christum CCCCLXXX.) quadraginta annos natus fuit Pindarus teste Svida. Diodorus Siculus ad eundem annum Lib. XI. pag. 22. τῶν δὲ μελοποιῶν Πίνδαρος ἦν ἀκμάζων κατὰ τούτους τοὺς χρόνους. Itaque non tantum ad LV. vel LXVI. vel LXXX. annorum ætatem pervenerit Pindarus, sed nona-

* Alii patrem vocant *Scopelinum*, alii *Pagonidam*, ut Mater aliis dicitur *Clidice* aliis *Myrtis*. Frater *Erotion*. Uxor *Timoxena*, filius *Daiphantus*, filiæ binæ, *Eumetis* sive *Polymetis* & *Protomache*. Verum de his aliisque quæ de industria prætermisi vide Svidam, Thomam Magistrum & è recentioribus Erasmum Schmidium, Joh. Benedictum, & Oxoniensis editionis curatores in Pindari vitâ. Josua quoque Barnesius Vir Cl. in vita Euripidis sect. 4. Pindari vitam scripsisse se testatur, quæ adhuc inedita delitescit. Fuere & alii Pindari. Nam 1) Pindarus è nostri majoribus, Scopelini filius, Lyricus Poëta, Svid. 2.) Pindarus Melanis Filius, Ephesiorum Tyrannus, de quo Polyænus VI. 50. & Ælian. *III. 26.* Var. 3.) Pindarus libertus Cassii & in propricidio adjutor, apud Plutarch. in Bruto, p. 1004. & in Antonio p. 925. Dionem Lib. XLVII. p. 354. Valer. Maxim. VI. 8. 4. & Appianum Lib. IV. de bello civili. 4.) Pindarus Grammaticus, qui laudatur in scholiis ineditis ad Dionysium Thracem, & Sexto Empirico p. 41. contra Grammaticos est *Pindadarion*. 5.) Pindarus sub cujus nomine latinum carmen exstat de bello Trojano, de quo dixi in Bibl. latina. Est & *Pindarus* fluvii nomen in Plutarchi Alexandro p. 675. sed *Pinarum* vocat Polybius, Tom. 2. p. 922. ex Callisthene. H. Stephanus vero in indice scriptorum à Pindari scholiastis laudatorum, Pindarum male facit *Orictiti filium*. Nam in loco scholiorum ad Pyth. 2. nihil aliud legitur quam quod Pindarus dixit ὀρεχθίτου υἱὸν pro filio hominis in montibus enutriti. Effigies Pindari occurrit ante editionem Oxoniensem 1697. & in Jac. Gronovii T. 2. Antiquitt. Græcar. tabula 60. In Fulvii vero Ursini elogiis p. 36. antiqua Pindari statua capite trunca.

** Male LXVII. excusum in Scaligeri notis ad Eusebium p. 100. b. editionis secundæ.

nonagenario major obierit, est necesse. Nam Olympionic. 6. canit laudes Agesiæ Syracusani, qui vicit Olymp. LXXXV. Præterea Pythionic. 7. laudat Megaclem Atheniensem qui vicit *P*ythiade XL. quæ incidit in Olympiadis LXXXVII. vel LXXXVIII. annum 3. Tum Isthmionic. 7. celebrat mortem Strepsiadis, qui bello occubuit Peloponnesiaco, quod cœpit Olymp. LXXXVII. 1. Secta Pythagoreum fuisse Pindarum tradit Clemens Alex. ●. Strom. p. 598. Fertur inopinato animam exhalasse in Gymnasio (ut Valerius Maximus IX, 12. extern. 7.) sive (ut Svidas) in theatro, cum super gremium pueri *Toeoxeni* quo unice delectabatur, capite posito, quieti se dedisset. Epitaphium illius memorat Svidas in *χαλκευτής*. Pridem defuncti generi pepercit Rex Alexander, captis Thebis, ut præter alios narrat Libanius T. 2. p. 218.) & Dio Chrysost. 2. de regno p. 25. Ac Plutarchi etiamnum ætate in Theoxeniis major portio addicebatur per præconem posteris *P*indari, ut ipse testatur p. 157. de sera Numinis vindicta.

II. Exstant Pindari quem *μεγαλοφωνότατον* vocat Athenæus XIII. p. 564. carmina XLV. epinicia Lyrica, quæ Strophis * Antistrophis & Epodis constant, dialecto Doricâ scripta

In	ὈΛΥΜΠΙΟΝΊΚΑΣ	*XIV.*
	ΠΥΘΙΟΝΊΚΑΣ	*XII.*
	ΝΕΜΕΟΝΊΚΑΣ	*XI.*
Et	ἼΣΘΜΙΟΝΊΚΑΣ	*VIII.*

De quatuor illis Græciæ celeberrimis agonibus præsenti loco agere supervacuum esse existimo, tantum noto *Olympia* ** celebrata esse apud Eleos in honorem Jovis, peracto quovis quadriennio, & primam Olympiadem numerandam ab anno ante Christum 776.

Pythia apud Delphos celebrata similiter post singula quadriennia in honorem Apollinis Pythii, non quovis anno tertio (ut Scaliger) sed ut Sam.

* Schol. Euripidis ad Hecub. v. 647. *τὴν μὲν στροφὴν κινούμενοι πρὸς τὰ δεξιὰ οἱ χορευταὶ ᾖδον, τὴν δ' ἀντιστροφὴν πρὸς τὰ ἀριστερά, τὴν δ' ἐπῳδὸν ἱστάμενοι ᾖδον. Ἐδήλου δὲ ὥς φασιν ἡ μὲν στροφὴ τὴν οὐρανοῦ ἐκ τῶν ἑῴων πρὸς τὰ δυτικὰ μέρη κίνησιν, ἡ δ' ἀντιστροφὴ τὴν τῶν πλανητῶν, ὡς ἀπὸ δυσμῶν πρὸς ἕω γενομένην, ἡ δ' ἐπῳδὸς τὴν τῆς γῆς στάσιν, ἱσταμένων τῶν ᾀδομένων.* Confer Galenum *XVII.* ult. de usu partium, *V*ictorinum 1. Grammaticæ p. 2501. Atilium Fortunatum p. 2699.

** Olympia erant agon, festum, ludi, atque ut Justinus XIII. 5. notavit, mercatus totius Græciæ, quo durante erat *ἐκεχειρία* atque à bello cessatio teste Plutarcho in Lycurgo. Quinquagesimo mense celebrata Olympia scribit Tzetzes Chil. 1. versu 580. quod si verum est, sequitur non semper æstivo tempore celebrata esse ut contendit Petavius IX. 48. doctrinæ temporum, nec autumno semper, ut alii malunt. De aliis minoribus Olympiis per diversas *Græciæ* urbes celebratis vide Jac. Palmerii notam ad Luciani Harmonidem T. 1. p. 59●.

Digitized by Google

ut Sam. Petitus p. 63. ad leges Atticas & Dodwellus p. 239. de Cyclis, secundo Olympiadis exeunte. *Prima Pythias incidit in Olympiadem. XLIX.* Pythia suo tempore celebrata memorat Plutarchus de Oraculorum defectu p. 410. & an seni gerenda Resp. p. 792.

Nemea celebrata apud Argivos in honorem Herculis (aut vero Achemori Lycurgi F. vide Lud. Nonnium ad Græciam Hub. Goltzii p. 66.) singulis bienniis, anno cujusque Olympiadis primo & tertio, ut Scaliger, Petavius & Dodwellus: vel ut Samuel Petitus, anno secundo & quarto. Sane Olymp. CXVI. 2. Nemea celebrata esse testatur Diodorus Siculus Lib. XIX. p. 705. *Prima Nemea incidunt in Olympiadem.* LIII.

Isthmia apud Corinthios in honorem Neptuni singulis itidem bienniis. Prima incidunt in Olymp. XLIX. Ita singulis quadrienniis universi quatuor agones, & Olympia quidem ac *Pythia* semel, Nemea vero & Isthmia bis acta sunt, ut notat Julianus. Epist. 35. Mentio Isthmiorum illo tempore adhuc celebratorum etiam apud Libanium T. 2. p. 211. Seriem Chronologicam Olympiadum, Pythiadum, Isthmiadum & Nemeadum & quotquot potuere reperire victorum accuratiorem edidit *Guilelmus Lloyd* Rev. Episcopi Vigornensis F. Oxon. 1700. fol. cui addendæ doctissimi Dodwelli observationes in præclaro opere de Cyclis Græcorum. Olympionicas scripserant olim *Agriopas* Plin. VIII. 22. (ubi codices quidam *Acopas* vel *Copas*) tum *Aristarchus*, *Aristoteles*, *Eratosthenes*, *Hippias*, *Hippostratus*, *Julius Africanus*, *Philochorus*, *Stesiclides* & *Timæus Siculus*, de quibus adi Jonsium Lib. IV. p. 344. de scriptoribus Hist. Philosophicæ, & Marshamum Canonis Chronici p. 486. seq. edit. Lipsiensis. Syncello p. 196. Chronograghiæ allegantur de Olympiorum ludorum origine & Olympionicis *Aristodemus*, *Polybius*, *Callimachus*. A Svida in Κυψελιδῶν laudatur *Agaclytus* ἐν τῇ π' ὀλυμπιάδι. Phlegontis Tralliani ὀλυμπιονικῶν καὶ χρονικῶν συναγωγὴν recenset Photius cod. 97. ex quo scripto superest fragmentum περὶ τῶν ὀλυμπίων. Cæterum ὀλυμπιάδων ἀναγραφὴν quam Scaliger post Chronicon Eusebii p. 313. *seqq.* Græce edidit, & p. 343. *seqq.* indice ὀλυμπιονικῶν Alphabetico ornavit, vir incomparabilis ipse ex veteribus scriptoribus editis atque ineditis videtur singulari studio ita collegisse ac digessisse, licet à Meursio * G. Joanne Vossio & aliis viris doctis non paucis pro veteri passim laudatur, & Reinesio viro summo p. 585. Epistolar. ad Hofmannum habita est pro Epitome Phlegontis concinnata ante Eusebium.

III. Ut ad Pindarum revertar, ex plurimis quæ in ejus ingenium

* Meursium eo nomine reprehendit *Petavius* doctrin. temp. Lib. XIII. ad *A.* Per. Jul. 4029.

& μεγαλοφωνίαν apud veteres effunduntur elogiis tantum adſcribam verba Quintiliani X. 1. *Novem Lyricorum longe Pindarus princeps, ſpiritu, magnificentia, ſententiis, figuris: beatiſſimus rerum verborumque copia & velut quodam eloquentiæ flumine propter quæ Horatius* (IV. 2. Od.) *nemini credit eum imitabilem.* Neque tamen reprehenſoribus caruit, cui præter *Corinnam*, de quo paulo ante, fuit æmulus & adverſarius *Amphimenes* Cous, memoratus à Laërtio in vita Socratis Lib. II. ſect. 46. Arguitur etiam avarus fuiſſe & Muſam mercenariam habuiſſe, quod à Magiſtro ſuo *Simonide* hauſit, nec magis hoc erubuit fateri, quam Simonides, qui ut eſt apud Tzetzam VIII. hiſt. 228. dicebat binas ſibi eſſe arcas * domi, unam gratiarum in quam referret bona verba hominum elegantium ſed donantium nihil, alteram præmiorum, ac donorum quæ pro labore ſuo acciperet. Si qua re opus ſit, ex hac poſſe ſe quævis neceſſaria depromere, alteram vacuam opisque invalidam inveniri. Similiter Pindarus Oda 2. Iſthmionic. ex Metaphraſi Sudorii:

Muſa nam nondum radiantis auri
Capta nitore
Ditibus ſuaves operas locabat
Ære venales, neque cantiones
Ore fucato populum movebat
Laudis emacem.
Sed modo Argivus nimis ille verax
Qui ſibi elapſis opibus fugaces
Intuens una comites abiſſe
Fœdere rupto.
Dixit ingenti gemitu, quid o Dii
Eſt vir aut virtus, niſi magna numûm
Copia, hæc docta tibi non operta
Canto Thalia.

Pindarus aſſiduus prædicator ſui ὀ παύεται μεγαληγορῶν περὶ αὐτοῦ δυνάμεως notante Plutarcho laude ſui p. 539. qui alibi teſtatur Pindarum etiam profeſſum quod Panem ipſum auſcultaverit aliquod è ſuis (Pindari) carminibus modulantem. Πίνδαρος ἀκούων ᾄδεσθαί τι μέλος ὧν αὐτὸς ἐποίησε. p. 1103. quod non ſvaviter poſſit vivi ſecundum Epicurum.

IV. Scholia Græca in Pindarum collecta ſunt à *Thoma Magiſtro* & *Deme-*

* Plutarch. de ſera Numinis vindicta p. 555. & lib. de curioſitate. Stobæus ſermone περὶ ἀδικίας Svid. in Σιμωνίδης. Schol. Ariſtophanis ad pacem, Theocriti ad χάριτας &c. Vide Fulvii Urſini fragmenta Lyricorum p. 188.

Demetrio Triclinio ex commentariis deperditis variorum. *Ammonii*, *Aristarchi* & ejus discipuli *Aristodemi* Alexandrini, cujus meminit Athenæus, tum *Callistrati*, *Charidis*, *Didymi* & *Dionysii Phaselitæ*, qui passim in scholiis illis allegantur. Christianus Wasius in libro erudito quem senarium inscripsit p. 3. *Pindari scholiastes sive is quatenus rem metricam spectamus fuerit* Heliodorus *sive alius*. *Palamedis* quoque electa ὑπομνήματα in Pindarum & *Seleuci* Emiseni commentarium in Lyricos memorat Svidas. *Gorgonem* Pindari scholiasten laudat Michaël Neander in præfat. ad Catechismum Lutheri Græce à se redditum p. 67. sed ex male intellecto initio scholiorum ad 7. Olympionic. Nescio autem quid moverit Valentinum Rotmarum, ut in notis ad Apollonium Rhodium p. 63. Scholiastes Pindari ipsi diceretur *Tarreus*. Nec probo judicium auctoris Bibliographiæ curiosæ, Joh. Henrico Bœclero à plerisque tribui solitæ, cui Scholiastes Pindari est vilissimus omnium, & in quo pauca majoris momenti reperiantur. *Tho. Magistri* & *Emanuelis Moschopuli* scholia MSS. in Pindarum exstant in Bibl. Augustæ Vindel. ut testatur Reiserus ὁ μακαρίτης in Catalogo MSS. p. 78. Utraque illa scholia, & alia interlinearia in Pindarum occurrunt in Bibliotheca Augustissimi Imperatoris, notante Nesselio.

V. *Editiones Pindari.*

Græca cum scholiis Græcis 1.) Romæ A. 1515. 4to.

2) Florentina editio Gesnero memorata in 8vo.

3) Francof. 1542. 4. apud Petrum Burbachium, cum scholiis in unaquaque pagina contextui adjectis.

4) Paris. 1558. 4to.

Græca sine scholiis.

1) Venet. apud Aldum 1513. 8vo.

2) Basileæ apud Cratandrum 1526. 8vo. ad emendatum *Jac. Ceporini* exemplar, cum præfat. *Huldrici Zwinglii*.

3) Paris. apud Morellum 1558. 4to. typis perquam nitidis.

4) Lugd. B. 1590. 8vo.

Latine.

1) *Philippi Melanchthonis* interpretationem liberiorem qua verbis se non adstrinxerit, sed pondus eorum examinarit, laudat, eâque adjutum se fatetur H. Stephanus Præf. ad Pindarum A. 1566.

2) Ex versione *Joh. Loniceri* prodiit Pindarus Basil. 1528. 8vo. & cum enarrationibus è Græcis scholiis, ibid. 1535. Tiguri 1543. & 1560. 8vo.

Digitized by Google

3) Pindarus latino carmine pereleganti redditus â *Nic. Sudorio* in curia Parisiensi inquisitionum præside, cum ejus commentario in Nemea Venet. 1582. 12. Parif. 1592. 12.

Antonius Clementius in vita Salmasii p. 19. *Pindarum anno ætatis decimo exacte admodum interpretatum esse, manifesta fides est.* Quæ verba sic intelligo, qvod illa ætate jam tantos in Græcis fecerit progressus, ut Pindarum interpretari potuerit, non quod totius Poëtæ versionem composuerit ut existimavit Bailletus p. 257. libro de pueris eruditis. Certe Pindari versio Salmasio auctore nunquam vidit lucem: Neque *Benedicti Lampridii* Cremonensis quantum sciam, â quo Pindarum felicissimis latinis versibus redditum scribit Gaddius T. 1. de scriptoribus non Ecclesiasticis p. 269.

Græcæ & Latinæ (sine scholiis Græcis.)

1) Cum interpretatione *H. Stephani* latinâ ad verbum, & fragmentis aliorum Lyricorum, minore forma. A. 1560. & 1566. Antwerp. apud Plantin. 1567. & apud Paulum Stephanum 1600. & 1612. Præterea Lugd. 1598. 12.

2) Ex recognitione *Æmilii Porti.* Heidelberg. apud Commelin. 1598. 8vo. cum Lyricorum fragmentis & H. Stephani notis ad Anacreontem.

3) Græce & latine prodiit Pindarus in corpore Poëtarum Græcorum Trag. Com. Lyric. Gnom. & Epigrammatar. Genev. 1614. fol. edente *Jac. Lectio.*

4) Cum versione latina & commentario luculento *Erasmi Schmidii*, qui præterea contextum è tribus MSS. Palatinis emendavit, & carminum rationem explicuit, singulorumque dispositionem sive Analysin Logicam præmisit. Witeberg. 1616. 4. Specimen hujus editionis suæ vulgaverat ibid. 1611. 4.

5) Cum versione latinâ recognitâ, paraphrasi & commentario *Joh. Benedicti*, Salmurii A. 1620. 4.

Græca & Latina cum scholiis Græcis.

1. Cum scholiis Græcis & interpretatione latina ad verbum, Genevæ A. 1599. 4to. apud *Paulum Stephanum*, qui in præfatione ait *Isaacum Casaubonum* sibi spem fecisse suarum in Pindarum observationum. Huic editioni etiam subjectus index scriptorum in scholiis allegatorum, sed perquam mancus.

2) Luculentam denique poëtæ hujus editionem cum versione *Erasmi Schmidii*, & *Joh. Benedicti* argumentis ac paraphrasi, variis lectioni-

bus

bus & notationibus criticis ex Codd. MSS. Bodlejanis & prioribus editionibus (Schmidii commentario maxime) tum scholiis Græcis emendatioribus exornarunt duo Collegii Magdalenensis socii eximii *Richardus West* & *Robertus Welsted.* Oxoniæ è theatro Sheldoniano A. 1697. fol. Præmittitur vita Pindari recens adornata, *Phlegontis* Tralliani de Olympiis fragmentum, & chronologica series Olympionicarum, cum annis mundi, Olympiadum, urbis conditæ & æræ ante Christianæ collata à *Gvil. Lloydio* Episcopo hodiæ Vigorniensi. Subnexa est præter indices omnium fere Pindari verborum & phrasium, Auctorumque in scholiis laudatorum longe quàm Stephanus dederat pleniorem, *Nicolai Sudorii* * quam ante dixi poëtica Metaphrasis, qui Pindarum varii generis carminibus latinis reddidit Horatianis, & Henrico III. Galliæ ac Poloniæ Regi inscripsit.

Versiones Pindari in linguas vernaculas.

Pindaro tradotto da *Alessandro Adimari* in parafrasi & in rima Toscana, è dichiarato con osservazioni è confronti d'alcuni luoghi imitati o tocchi da Orazio Flacco. in Pisa 1631. 4°. Liber dicatus Urbano VIII. Pontifici Max.

Gallica versio 1) *F. Marini* cum notis, Paris. 1618. 8vo. & 2) P. *de la Gousie* prosa partim, partim versu scripta additis iconibus ibid. 1626. 8. cum neutram harum viderim, pono utramque ex fide Martini Lipenii in Bibl. Philosophica p. 1171.

Specimen novæ versionis sive potius Paraphraseos Gallicæ Pindari editum est in memoriis Dombensibus sive Trevoltianis (de Trevoux) Anno 1702. part. 1. p. 75. seq.

Pindari Odas quasdam Anglice vertit notisque illustravit, & ad Pindari exemplum alias ipse lingua patria composuit *Abraham Coulejus* Lond. 1681. 8vo.

VI. *Varia scripta Pindarum illustrantia.*

1) *Francisci Porti* commentarii in Pindari Olympia, Pythia, Nemea, Isthmia. Genev. 1583. 4to. In Bibliotheca Petri Francii fuere hæc commentaria, manu Æmilii Porti variis locis aucta & ad editionem parata.

2) *Benedicti Aretii* Bernensis commentarii in Pindarum. Genev. 1587. 4.

* De hoc Nic. Sudorio consulenda elogia Scævolæ Sammarthani Lib. IV. p. 95. Alius fuit Johannes Sudorius Theologus Paris. circa A. C. 1520. de quo Johannes Launojus parte 2. Hist. scholæ Navarreæ p. 642.

3) *Mich. Neandri* Aristologia Pindarica, sive sententiæ & loca selecta (v. g. Pythionic. 4. de Argonautarum expeditione) cum versione & notis. Basil. 1556. 8vo. Argumenta etiam singularum Odarum Pindari Neander adjunxit, & aliorum Lyricorum sententias.

4) Comparaison de Pindare & d'Horace, par Mr. *Franc. Blondel* Maitre des Mathematiques de Monsigneur le Dauphin. Paris. & Amst. 1686 12mo. & latine, Jano Berkelio interprete, una cum Jacobi Palmerii Apologia pro Lucano. Lugd. Bat. 1704. 8. Rem paucis complexus personatus scriptor Vignolius Marvillius in Miscellaneis suis T. 2. p. 127. *Pindare à plus d'elevation qu' Horace: Horace a plus de delicatesse, d'agrement & d'egalité, que Pindare. L'un donnoit plus à l'entousiasme, & l'autre au bon sens.* Confer Boilæum ad Longinum (reflex. VIII.) ubi Pindarum adversus Perraulti obelos tuetur.

Æmilii Porti Lexicon Pindaricum, Hanov. 1606. 8vo. *Erasmi* quidem *Schmidii* Πινδαροταμεῖον, sive *Concordantia Pindarica*, quarum specimen dat in suis prolegomenis, lucem nunquam viderunt.

Ex Pindari Odis excerptæ Genealogiæ Principium Veteris Græciæ, gnomæ illustres &c. studio *Davidis Chytræi.* Rostoch. 1695. 8vo.

Dan. Heinsii Oratio XXVII. Pindari Pythiis præmissa, & Poëtæ majestatem atque sapientiam prædicans.

VII. *Pindari scripta deperdita apud veteres memorata.*

Ἀσιγμος ᾠδή. Eustathius ad Iliad. ω. sub init. λέγεται γοῦν καὶ Πινδάρῳ ποιηθῆναι ἀσιγμοποιηθεῖσα ᾠδὴ καὶ τῷ Ἑρμιονεῖ δὲ Λάσῳ ἄσιγμος ὕμνος εἰς Δήμητραν. Confer Athenæum Lib. X. p. 455.

Βακχικά. Suidas in Πίνδαρος.

Δαφνοφορικά. Svid.

Διθύραμβοι. Svid. Scholiastes Pindari, & Anonymus Græcus in Rhetorica Aristotelis lib. 3. p. 55. b. Strabo Lib. IX. p. 404. Dionysius Halic. περὶ συνθέσεως ὀνομάτων (confer locum insignem Pindari quem Dionysius ibi allegat restitutum & versione donatum à Josuo Barnesio T. 2. p. 350. editionis Dionysii præclaræ Hudsonianæ) & Harpocratio. Plures libros fuisse, constat ex Etymologico in θώραξ ubi laudatur Pindarus ἐν διθυράμβων πρώτῳ.

Δράματα τραγικὰ ιζ. Svid.

Ἐνθρονισμοί. Svid.

Ἐπιγράμματα ἐπικά. Svid. *Epigrammata in Panem* memorat Eustathius in Iliad. χ. p. 771. *In Hesiodum* Svid. in τὸ Ἡσιόδειον γῆρας & appendix Vaticana IV. 3. ex Aristotelis Rep. Orchomeniorum.

Pinda-

Digitized by Google

Pindarum ἐν τοῖς περὶ Ἡρακλέους laudat Zenobius VI. 49. proverb. Idem V. 20. allegat Pindarum in Εὐμεονικαῖς, sed legendum Νεμεονίκαις, respicitur enim Odæ 3. Nem. v. 56. seq.

Θρῆνοι. Svid. & Scholiastes Pindari. Plutarchus in Romulo & consolat. ad Appollon. p. 120. Georgius Galesiotha apud Allatium p. 210. de Simeonum scriptis.

Κεχωρισμένα τῶν Παρθένων. Schol. Pindari 3. Pythionic. Πάρεδρος γὰρ ὁ Πὰν τῇ Ῥέᾳ, ὡς αὐτὸς ὁ Πίνδαρος ἐν τοῖς κεχωρισμένοις τῶν παρθένων φησί. Idem Poëma Svidas vocat Παρθένια Προσῳδια, forte è loco Plutarchi de Musica p. 1136.

Παιᾶνες, Svidas, Schol. Pindari Sophoclis & Apollonii Lib. I. Tzetzes ad Lycophronem v. 446. Plutarchus Lib. de Musica p. 1134. 1136. & de garrulitate p. 511. ex quo loco prolixiores paulo fuisse conjicias. Athenæus, Pausanias Bœotic. Didymum ἐν ὑπομνήματι πρώτῳ τῶν παιάνων Πινδάρου laudat Ammonius in Θηβαῖοι. Hominum & Deorum laudes illud Pindari opus continuisse docet Servius ad 10. Æneid. Apud Galenum comm. 3. in Lib. περὶ ἄρθρων T. 5. p. 615. laudatur Pindarus ἐν τοῖς πλεία(σιν ubi legendum suspicor παιᾶσιν.

Παραινέσεις τοῖς Ἕλλησι, prosa, non ut cætera carmine. Svid.

Προσῳδια Παρθένια. Vide supra κεχωρισμένα τῶν παρθένων.

Σκολιὰ ἐγκώμια. Svid Athenæus Lib. X. & XIII, & XIV. Etymolog. magnum. Sed horum pleraque hodie exstant. Quæ enim habemus in Olymp. Pyth. Nem. & Isthmionicas, nihil aliud sunt quam σκολιὰ ἐγκώμια & ab Athenæo diserte ita appellantur ut XIII. p. 573. ubi respicit locum ex ὀλυμπιονικ. ιγ΄.

Ὕμνοι Svid & Schol. Pindari. Pausanias (qui & hymnum Pindari in *Persephonem* sive *Proserpinam* post mortem suam anui cuidam per somnium dictatum & ab eâ cum evigilasset missum in literas, Tum προοίμιον in *Sacadam* Argivum memorat: est autem προοίμιον hymnus, ut ex ipso Pindaro constat, Pythionic. c. 1. v. 6.) Scholiastes Aristidis ad orationem quæ inscribitur Pericles. Etymolog. magnum in ὠμήρησεν.

Ὑπορχήματα Svid. & Schol. Pindari. Plutarchus p. 1134. de Musica.

Fragmenta deperditorum Pindari scriptorum utcunque post Mich. Nedrum & H. Stephanum collegit Erasmus Schmidius ὁ μακαρίτης, cujus industria contenti fuere Oxonienses. Poterant autem & pro diversis Poëtæ scriptis melius disponi, & quam plurima adjungi. Vide sis etiam Andream Schottum Lib. II. Observatt. humanar. c. 62.

VIII. CATA-

Digitized by Google

VIII. CATALOGUS SCRIPTORUM

In Scholiis Græcis ad Pindarum allegatorum, illo qui est in editione Oxoniensi, nonnullis locis plenior.

Ἀγέστρατος p. 303.
Ἀγησίλαος. 197.
Ἀιθιοπίδα ὁ γράφων. 453.
Ἀινείας ὁ Ἀργεῖος. 456.
Ἀισχύλος ἐν Γλαύκῳ, 176. ἐν Ἐπιγόνοις, 467. ἐν Καβείροις. 233. ἐν Νηρεΐσι. 375.
Ἄισων ποιητής. 145.
Ἀκέσανδρος. 211. 216. 284.
Ὁ Ἁλικαρνασεύς. (Herodotus) 399.
Ἀλκαῖος. 8. 434. 440.
Ἀλκμάν. 8. 235. 434. ὁ Ἀλκμὰν ἱστορεῖ. 337.
Ἀμμώνιος. 181. 215. 218. 233. 337. 352.
Ἀμυντιανὸς ἐν τῷ περὶ Ἐλεφάντων. 41.
Ἀνακρέων. * 41. 77. 96.
Ἀναξαγόρου μαθητης (Euripides) 8.
Ἀνδροτίων. 476.
Ἄνδρων ὁ ἐφέσιος ἐν τοῖς ἑπτὰ σοφοῖς. 440.
Ἀντεσίων. 4.
Ἀντίμαχος. 239.
Ἀπολλόδωρος. 4. 109. 417.
Ἀπολλώνιος 10. 216. 220. 221. 233. 235. 237. 239. ἐν τῷ δευτέρῳ. 342.
Ἀπολλώνιος ἐν τῷ καταλόγῳ. 363.
Ἀπολλώνιος ὁ εἰδογράφος. 181.
Ἄρατος. 101. 152. 135. 332. 364.
Ἀρίσταρχος 8. 22. 23. 33. 37. 51. 53. 78. 83. 105. 160. 187. 189. 200. 212. 250. 252. 255. 263. 270. 321. 324. 325. 332. 333. 336. 337. 345. 348. 352. 358. 370. 382. 383. 384. 388. 395. 417. 434. 438. 464. 469. 479. 477. 479.
Ἀριστάρχειοι. 431.
Ἀριστείδης ἐν τῷ περὶ Κνίδου συγγράμματι. 196.
Ἀριστόδημος ** Ἀλεξανδρεὺς Ἀριστάρχου μαθητής. 378. 125. 127. 204. 384. 389. 436.
Ἀριστόνικος. 4.
Ἀριστοτέλης 111. 122. 190. 338. 438. ἐν τῇ Γελώων πολιτείᾳ, 171. ἐν τῇ Λακώνων πολιτείᾳ. 476.
Ἀριστοφάνης 15. 162. 190. 240. ἐν Ἱππεῦσιν. 187.
Ἀρίστων. 321.
Ἀρτέμων, ὁ Περγαμηνός. 51. 165. 168. 198. 438.
Ἀρχίδαμος. 203.
Ἀρχίλοχος. 8. 69. 105. 140.
Ἀρχῖνος ἐν Θεσσαλικοῖς. 199.
Ἀσκληπιάδης, 78. 94. 95. 196. 213. 214. 216. 333. 368. 438. Τραγῳδούμενα.

* Anacreontem libenter imitatur Pindarus, ut observatum clarissimo Barnesio in præclara sua Anacreontis editione p. 18.

** Hujus τρίτον περὶ Πινδάρου laudat Athenæus Lib. XI. p. 495. Chamæleontem Heracleotem ἐν τῷ περὶ Πινδάρου. XIII. p. 573.

Digitized by Google

μενα 383. ἐν τρίτῳ 184. καὶ ἕκτῳ τῶν τραγῳδουμένων. 233.
Ἀχαιὸς ἱστοριογράφος Pindaro antiquior. 80.
Βάτος ἐν δευτέρῳ Ἀττικῶν ἱστοριῶν. 456.
Βακχυλίδης 1. 4. 127. 143. 455. ἐν διθυράμβοις. 172.
Ὁ Βουκόλος (Theocritus) 31.
Γραφὴ θεῖα. 15.
Δημοσθένης. 5. 77.
Δημέας. 235.
Δήμων (proverbiorum ſcriptor.) 390.
Δίδυμος, 4. 23. 37. 53. 63. 72. 78. 108. 125. 127. 144. 145. 215. 243. 255. 266. 269. 279. 294. 295. 301. 320. 322. 324. 325. 333. 336. 341. 348. 349. 355. 358. 362. 371. 372. 378. 382. 383. 385. 391. 405. 413. 417. 421. 429. 434. 435. 440. Didymi ἐξήγησις Πινδαρικὴ laudatur & à Lactantio lib. 1. c. 22.
Διευτυχίδας ἐν τῷ τρίτῳ τῶν Μεγαρικῶν. 401.
Διόδοτος ὁ Ἀριστοφάνειος. 443.
Διονύσιος ἐν πρώτῳ Κύκλων. 456.
Διονύσιος ὁ Ἀργεῖος. 331.
Διονύσιος ὁ τοῦ Χαρμίδου. 381.
Διονύσιος ὁ Φασηλίτης. 421.
Δίφιλος ὁ τὴν Θησηΐδα ποιήσας. 127.
Ἑλλάνικος 276. 341. ἐν τῷ πρώτῳ — περὶ Αἰολικῶν ἱστόρηκεν. 425.
Ἐπιμενίδης. 10. 78.
Ἐπίχαρμος ἐν νάσοις. 109. 190. ἐν νάσοις. 172.
Ἐρατοσθένης. 105.
Εὔμηλός τις ποιητὴς ἱστορικός. 149.
Εὔμολπος Κορίνθιος ὁ γράψας νόστον τῶν Ἑλλήνων. 145.
Εὐριπίδης 8. 17. 36. 73. 145. 185. 199. 208. 217. 321. 322. 348. 350. 369. 397. 451. 456. 476. 483. ἐν Ἀνδρομάχῃ, 358. ἐν Ἀντιγόνῃ, 207. ἐν Ἀρχελάῳ. 185. ἐν τῷ Μελεάγρῳ. 410.
Εὐφορίων ἱστορεῖ. in argumento Pyth. 2. & ult. & p. 381.
Ἔφορος ἱστορεῖ. 174. 175. 257. 463.
Ζηνόδοτος. 41.
Ἡρόδοτος 47. 211. 401. 463.
Ἡρόδωρος 53. 456. ἐν Πελοπείᾳ, 309. ἐν Οἰδίποδι. 455.
Ἡρόφιλος. 78.
Ἡρωδιανός. 3. 99.
Ἡφαιστίων. 458.
Ἡσίοδος 10. 33. 51. 56. 60. 85. 95. 107. 115. 116. 117. 124. 127. 144. 150. 158. 160. 161. 186. 198. 199. 224. 229. 331. 338. 343. 355. 378. 388. 407. 419. 424. 431. 455. 459. 472. ἐν ἔργοις, 247. ἐν Θεογονίᾳ ſive ἐπὶ τῆς τῶν Θεῶν γενέσεως, 369. ἐν Ἠοίαις, 283. ἐν μεγάλαις ἠοίαις, 214. ἔπη εἰς Ἡσίοδον ἀναφερόμενα 196. 211. Χείρωνος ὑποθῆκαι. 265.
Θαλῆς. 1.
Θεογένης ἐν τῷ περὶ Αἰγίνης. 338.
Θεόκριτος. 17. 31. 326.
Θεόπομπος 146. 148. 203. ἐν Μήδῳ. 187.
Θεότιμος ἱστορεῖ. 216. ἐν πρώτῳ περὶ εἰρήνης. 252.
Θεόφραστος 212. ἐν τῷ περὶ εὑρημάτων, 145. ἐν τῷ περὶ Τυρσηνῶν. 181.
Ὁ τὴν Θησηΐδα γράψας (Diphilus) 127.
Θουκυδίδης. 203. Vide & 333.

Ἴβυκος ἱστορεῖ. 321.
Ἱεροκλῆς. 212.
Ἱππίας. 232. 382.
Ἱππόστρατος 22. 331. ὁ τὰ περὶ Σικελίας γενεαλογῶν. 263.
Ἴστρος, 4. ἱστορεῖ. 367.
Καινέας. 304.
Καλλίμαχος ante Ol. 1. p. 23. 28. 35. 48. 49. 94. 125. 145. 178. 181. 199. 206. 219. 229. 237. 243. 250. 252. 253. 257. 286. 301. 331. 339. 349. 363. 407. 409. 414. 440. ἐν Αἰκάλῃ, 321. ἐν Ἰάμβοις, 87. ἐν ὕμνοις, 54. ἱστορεῖ ἐν ὕμνοις. 69.
Καλλίστρατος. 181. 336. 389. 438. 458. 440.
Κράτης. 101. 332.
Κρατῖνος. 69.
Ὁ Κύπρια συγγράψας. 417.
Λυκόφρονος παράφρασις. 156.
Λυσίμαχος ἐν τῷ πρώτῳ περὶ νόστων ἱστορεῖ. 456.
Μέναιχμος 331. ὁ Σικυώνιος 401. ἐν τῷ Πυθικῷ. 231.
Μενεκλῆς. 212.
Μενεκράτης. 22. 457
Μίμνημος (an Μίμνερμος) ἱστορεῖ. 337.
Μνασέας ὁ Παταρεύς. 123. 124. 219.
Νικοκλῆς. 331.
Ὅμηρος sæpissime. Ὁμηρικοὶ ὕμνοι. 196.
Οἱ τὰ μεθ' Ὅμηρον γράψαντες. 31.
Πανύασις ἐν τρίτῳ Ἡρακλείας. 207.
Παρθένιος ἐν τῇ Ἀρήτῃ. 444.
Παρμένων. 219.
Πείσανδρος ὁ Καμηρεύς. 294.
Πίνδαρος 3. 22. 35. 70. 75. 183. 190. 233. 255. 275. 321. 325. 336. 364. 378. 385. 387. 401. 406. 407. 409. 415. 429. 452. 453. 458. 463. ἐν Ὀλυμπιονίκαις, 22. 190. ἐν Πυθιονίκαις 8. 360. ἐν Νεμεονίκαις, 472. ἐν Διθυράμβοις, 69. 145. 181. ἐν θρήνοις, 10. ἐν παιᾶσι, 3. 318. 385. 389. ἐν ὕμνοις, 232. ἐν τοῖς ὑπορχήμασιν, 145. ἐν τοῖς κεχωρισμένοις τῶν παρθενίων, 204.
Οἱ παρὰ Πινδάρῳ. 3. 321.
Πλάτων, ἐν Φαίδωνι. 35.
Πολέμων, 83. 367. 410. ἐν τῷ περὶ Θήβησιν. 87.
Πυθαγόρας. 35.
Πυθαίνετος 366. ἐν πρώτῳ Αἰγινητῶν. 372.
Σαπφώ. 28. 35. 166. 187. 240. 250.
Σιδώνιος. 177.
Σιμωνίδης, 145. 243. 332. 438. ἐν ὑπογράμματι (an ἐπιγράμματι) 378.
Οἱ παρὰ Σιμωνίδῃ. 3.
Σοφοκλῆς 8. 16. 74. 227. 413. 422. 428. 455. 461. ἐν Ἀθάμαντι, 233. ἐν Αἰγεῖ, 185. ἐν Ἀχαιῶν συλλόγῳ, 444. ἐν Ἀχιλλέως ἐρασταῖς, 340. 375. ἐν Λημνίαις, 233. ἐν Ναυπλίῳ, 467. ἐν Ὀδυσσεῖ μαινομένῳ, 471. ἐν τῷ Προμηθεῖ. 252. ἐν Τριπτολέμῳ, 121. ἐν Τρωΐλῳ. 190. 340.
Στησίχορος, 201. ἐν Κύκνῳ. 123.
Συνέσιος. 16.
Σωκράτης, 196. 456. ὁ Ἀργεῖος. 343.
Σωσίβιος. 190.
Σώφρων. 321.
Τίμαιος ὁ συντάξας τὰ περὶ τῆς Σικελίας 23. 52. 87. 91. 145. 173. 178 181.

Digitized by Google

181. 320. 323. ἐν τῇ δευτέρᾳ, 405. ἐν τῇ δεκάτῃ. ibid.
Ὁ Τραγικὸς (Sophocles) 345. 351.
Φαῖστος ἐν τοῖς Λακεδαιμονικοῖς. 214. nisi legendum Φῆστος ἐν Μακεδονικοῖς, ut infra, ubi idem versus profertur: Ζεῦς Λιβύης Ἄμμων κερατοφόρε κέκλυθι μάντι.
Οἱ περὶ τὸν Φασηλίτην (vide supra, Dionysius Phaselites) 181.
Φῆστος sive Φαῖστος ὁ τὰ Μακεδονικὰ συγγράψας. 288.
Φερεκύδης 184. 199. 201 221. 223. 227. 232. 284. 294. 309. 326. 340. 367. 436. 476. ἐν πρώτῳ 354. ἐν δευτέρῳ. 456.
Φερένικος. 39.
Φίλαρχος. 201.
Φίλιστος. 52. 173.
Φιλοστέφανος ἐν τῷ περὶ Κυλλήνης. 68.
Φιλόχορος. 109. 140. 270. 331. 336.
Φύλαρχος. 354.
Χαῖρις. 213 216. 223. 225. 230. 233. 242. 243. 325.
Χείρωνος ὑποθῆκαι. 265.
Χρύσιππος 325. 434. 435. 436. 437. 443. 450. 451. 452. 453. 455. 456. 457. ἐν τῷ περὶ παροιμιῶν. 440.

IX. Jam post Pindarum alios deinceps *LYRICOS* celebriores, *LYRICASq;* ordine literarum persequamur, idque tanto brevius, quo pauciora ex illorum scriptis ad nos pervenerunt. ALCÆUS Mytilenæus Lesbius, Tyrannis *minaci Camœna* sua & στασιωτικοῖς carminibus infestus, sed libenter obsequens vino, (confer Athenæum X. p. 430.) æqualis ac civis Sapphonis, clarus fuit circa Olymp. XLIV. Vide Herodotum V. 95. Strabonem Lib. XIII. p. 617. & Laërtium Lib. I. sect. 81. ubi quædam ejus in Pittacum convicia refert. Adde Plutarchum VIII. 7. sympos. p. 726. *Carminibus* suis & ᾠδαῖς in eundem concitavit animos civium suorum Mytilenæorum, ut testatur Maximus Tyrius diss. XXI. Confer locum quem ἐκ τινὸς Ἀλκαίου σκολιῶν μελῶν profert Aristoteles III. 10. politic. Etiam *bellicas res* scripsit Alcæus & *navigationem suam*, cum à tyrannis Mytilenensibus pulsus est, si fides Porphyrioni & Acroni ad Horatium Lib. II. Od. 13. *Hymnum in Apollinem* memorat Plutarchus Lib. de Musica p. 1135. Pausanias Phocicis p. 817. vocat προοίμιον * εἰς Ἀπόλλωνα quod eruditus interpres perperam reddit *prolusionem*. *Hymni in Mercurium* meminit idem Pausanias Achaicis p. 574. ac Porphyrio ad Horatii Lib. I. Od. 10. Alcæum ἐν τῷ ἐνάτῳ laudat Etymol. M. in ὕδεις. Liber secundus μελῶν Alcæi laudatur à Polluce, tum ejus Γανυμήδης, Ἐνδυμίων & Πασιφάη. Æolica dialecto scripsit Alcæus, & magni

* Προοίμιον idem est quod hymnus. Vide Ez. Spanhemii notas ad Callimach. p. 3. Menag. ad Laert. p. 379. Scripsit & Alcæus *Epigrammata*, Porphyr. apud Euseb. X. 3. præparat: Ἀλκαῖος ἢ ὁ τῶν λοιδορῶν ἰάμβων καὶ ἐπιγραμμάτων ποιητὴς παρῴδηκε τὰς Ἐφόρου κλοπὰς ἐξελέγχων. Nisi Eusebius hunc Alcæum Lesbium confudit cum altero juniore ἐπιγραμματογράφῳ hujus nominis.

gni existimatus est à veteribus. Ἔνδοξιν poëmatum Alcæi Ἀριστοφάνειον & Ἀρισάρχειον memorat Hephæstio in Enchiridio p. 74. In Alcæi ᾠδὰς sive ᾄσματα scripserat *Callias* Lesbius teste Strabone, quem Athenæus vocat ex eadem qua Alcæus urbe Mitylenæum. *Horapollinem* quoque in Alcæum scripsisse testatur Suidas. *Dicæarchum* ἐν τῷ περὶ Ἀλκαίου laudant Athenæus & Scholiastes Aristoph. uti *Chamæleontem* Ponticum idem Athenæus Lib. X. *Seleucum* Grammaticum scripsisse nonnihil de Alcæo vel in Alcæum, colligas ex Athenæi X. p. 430. Lusibus & amoribus non aptissimam fuisse Alcæi Musam, post Quintilian. X. 1. notat Julianus in Misopogone. Eodem autem Fabio judice Alcæus *in parte operis aureo plectro* * *merito donatur quo tyrannos insectatur: multum etiam moribus confert, in eloquendo quoque brevis & magnificus, & diligens, & plurimum Homero similis, sed in lusus & amores descendit, majoribus tamen aptior.* Hodie nihil hujus Poëtæ exstat præter perpauca quædam fragmenta, quæ collecta sunt à *Mich. Neandro* a) in Aristologia Pindarica p. 425. seq. *Henr. Stephano* b) in Lyricis p. 12. 419. & 433. ac diligentius à *Fulvio Ursino* c) in carminibus novem illustrium fœminarum & Lyri-

* Horat. *Hunc Lesbio sacrare plectro*
Teque tuasque decet sorores. Idem lib. 1. Od. 32. *Barbite carmen Lesbio primum modulate civi, qui ferox bello tamen inter arma sive jactatam religarat udo litore navim, Liberum & Musas Veneremque & illi semper hærentem puerum canebat, & Lycum nigris oculis nigroque Crine decorum.*

a) *Mich. Neander* Gnomologiæ sive Aristologiæ Pindaricæ Basil. 1556. 8. Græcè & Latinè cum notis editæ subjecit collectas à se aliorum Lyricorum vitas ac sententias, Simonidis p. 395. Anacreontis p. 410. Bacchylidæ p. 416. Stesichori p. 421. Alcæi p. 424. Sapphus p. 427. & Alcmanis p. 430. quibus denique p. 431. vitam Ibyci subjungit, nullas ejus sententias reperire se potuisse testatus.

b) *H. Stephanus* Græce & Latinè edidit Carminum Poëtarum novem Lyricæ Poëseos Principum fragmenta Alcæi, Sapphus, Stesichori, Ibyci, Anacreontis, Bacchylidis, Simonidis, Alcmanis, Pindari, nonnulla etiam aliorum, Archilochi, Melanippidæ, Telesti, Pratini, Timocreontis, Hybriæ Cretensis, Aristotelis, Erinnæ Lesbiæ, Alphei Mitylenæi, incerti in Anacreontem, Juliani Ægyptii & Theocriti. Plures hujus collectionis (Marco & Johanni Fuggero dicatæ) exstant editiones supra in Pindaro jam mihi notatæ, quarum binæ jam scribenti mihi sunt ad manus, una Plantiniana Antverp. 1567. 12. altera ad calcem Pindari Græcolatini, forma minore, apud Paulum Stephanum Ao. 1600. editio quarta, multis versibus ad calcem adjectis locupletata, cujus paginas subinde allego hoc capite. Exstant & fragmenta hæc Græcolat. ex H. Stephani collectione in Corpore Poëtarum Græcorum Genev. 1614. fol. Et Gallice les sentences illustres des Poëtes Lyriques Comiques & autres Grecs & latins par G. L. D. T. Paris. 1580. forma minore.

c) *Fulvius Ursinus* Romanus vir eruditus & MStorum Codicum Bibliothecæ Farnesianæ ruspator tractatorque sollertissimus A. 1568. 8. ex officina Christoph. Plantini edidit Græce, Alex. Farnesio Cardinali inscripta, & diligentius à se quam Stephano factum fuerat collecta notisque illustrata Carmina, sive fragmenta potius carminum novem illustrium fœminarum

Digitized by Google

& Lyricorum, p. 100. seq. 300, seq. Videndus etiam Janus Rutgersius cap. 4. Venusinarum Lectionum, & Casp. Barthius Lib. I. Adversar. c. 19. Versus de duplici pudoris genere, laudato altero altero rustico & inepto, Euripidis est Hippolyto v. 385. non Alcæi, inter cujus fragmenta ab H. Stephano perperam referri notavit Theodorus Canterus Lib. II. Var. Lect. cap. 18. Alcæi effigies exstat T. 2. thesauri antiquitatum Græcarum Gronoviani tabula 33. & melior in addendis ad illum tomum.

Fuerunt & alii Alcæi. 1) Avus Herculis. Pausan. Arcadic. p. 627. 2) Herculis filius. Herodot. 1. 7. 3) Socer Pythagoræ. Jamblich. in hujus vita c. 30. 4) Tragicus Atheniensis de quo infra in notitia Tragicorum. 5.) Comicus veteris Comœdiæ, de quo infra in Comicis. 6) Alcæus Messenius Ἐπιγραμματογράφος, qui Philippi Macedonis æqualis fuerit, siquidem is sit auctor Epigrammatis quod refert Plutarchus in Flaminio pag. 373. Sed Is. Vossius in Catullum pag. 42. Epigramma illud putat compositum ab Alcæo Comico, cui respondit Philippus ἀντικωμῳδῶν. Saltim antiquior Messenius ille Alcæus fuit Meleagro Gadareno, qui sub ultimo Seleuco floruit & Coronæ suæ Epigrammata ejus intexuit. Vide Allatium de patria Homeri cap. XIV. 7.) Alcæus Sardianus à Mithridate interfectus quod in ludis ipsum vicisset aurigando. Plutarch. Pompejo p. 643. 8) Alcæus Epicureus, qui Româ cum aliis sectæ suæ pulsus est Anno U. C. 581. Olymp. CLI. 4. L. Postumio Albino Cos. ut auctor Athenæus Lib. XII. p. 547. Ælian. Var. Hist. IX. 12. 9) Alcæus Epigrammatum scriptor sub Tito Imperatore. Tzetzes ad Lycophronem proœmio: Ἐπιγραμματογράφοι δὲ ποιηταὶ Σιμωνίδης ὁ παλαιὸς καὶ Ἀλκαῖος ὁ νέος, ὃς ἦν Οὐεσπασιανοῦ καὶ Τίτου. Nescio an Tzetzæ fraudi fuerit obiter inspectus Plutarchus, in quo mentio Titi indignantis Alcæo, Epigrammatis quod paulo ante dicebam conditori. Verum iste Titus haud Vespasianus est sed Flaminius.

X. ALCMAN patria Lydus * Sardianus, civitate Messoates

narum Sapphus, Erinnæ, Myrus, Myrtidis, *Corinnæ*, Telesillæ, Praxillæ, Nossidis, *Anytæ*, & Lyricorum: *Alcmanis*, Stesichori, Alcæi, Ibyci, *Anacreontis*, *Simonidis*; Elegias Tyrtæi & Mimnermi & Bucolica Bionis ac Moschi. Denique Orphei quædam & Cleanthis, ac Moschionis *Comici*, Euripidisque, Theodectæ, Menandri & *Philetæ* Coi, subjecta ad calcem Metaphrasi Bucolicorum *Bionis* ac Moschi latina concinnata à *Laurentio Gambara* Brixiano. Fallitur enim *Antonius* Teisserius *Vir Cl.* qui in additionibus ad Elogia Thuanea T. 2. p. 71. universam hanc Fulvii Ursini collectionem carmine à Gambara expressam tradit.

* Vide Clariss. Perizonium ad Æliani XII. 50. *Variar.* & Salmasium ad Solin. p. 825. edit. *Paris.* ubi illustrat *Alexandri* Ætoli Epigramma, quod inemendatum & sine auctoris nomine exstat de Alcmane apud *Plutarchum* libro de exilio p. 599.

Digitized by Google

*sive Spartanus, Alcæo antiquior jam circa Olymp. XXVII. teste Eusebio ac Svida claruit, cum in Lydia regnaret Ardys II. Crœsi proavus. Nomen hujus Poëtæ cum *Alcmaone* subinde confunditur à librariis ut docent Scaliger ad Euseb. p. 82. & Menagius ad Laërtium VIII. 83. Heraclides in Politia Lacedæm. οἰκέτης Ἀγησίδε, εὐφυὴς δὲ ὢν ἠλευθερώθη καὶ ποιητὴς ἀπέβη. Archytâ autem Harmonico teste (apud Athenæum Lib. XIII. p. 600.) Alcman fuit ἡγεμὼν & primus vulgator τῶν ἐρωτικῶν μελῶν. Amasia ipsius eodem loco memoratur Poëtria & ipsa *Megalostrata*. Clemens Alex. Ἐρωτικὰ ab Anacreonte, ab Alcmane choream initium duxisse tradit, à Pindaro ὑπόρχησιν I. Strom p. 308. ἄριστος μελῶν ποιητὴς Plutarcho p. 1136. de Musica. Non minus ἀκόλαστος quam suo ipsius testimonio ἀδδηφάγος Alcman, denique periit phtiriasi. Vide Meursium ad Antigoni Carystii cap. 95. Agit etiam de Alcmane idem Meursius in Miscellaneis Laconicis, p. 321. seq. & in Lexico suo ingeniosissimus Bælius. Dicæarchum ἐν τῷ περὶ Ἀλκμᾶνος laudat Athenæus XV. p. 668. Scripta Alcmanis fuerunt Μελῶν libri VI. Svidæ memorati, quæ eadem ut suspicor παρθένια ᾄσματα vocat Stephanus Byz. librum eorum secundum laudans in Ἐρυσίχη. Alcmanem ἐν τρίτῳ & πέμπτῳ laudat Athenæus, sed ἐν τῷ πεντεκαιδεκάτῳ, forte non libro sed μέλει sive ᾄσματι, nisi numerus sit corruptus. Memorat ᾄσματα Alcmanis Hephæstio quoque in Enchiridio pag. 39. Alcmanis Κολυμβώσας sive *natantes* ante Svidam memoravit Ptolomæus Hephæstio Lib. V. apud Photium. Adi Meursii Bibl. Græcam p. 1205. Fragmenta Alcmanis qui Dorice scripserat, perpauca exstant apud Neandrum p. 430. H. Stephanum p. 334. 425. & 455. & Fulvium Ursinum p. 63. & 297. Cornelius Alexander ἐν τῷ περὶ τῶν παρ' Ἀλκμᾶνι τοπικῶς ** εἰρημένων laudatur à Stephano Byz in ἄραξα & ἀσσός. Monumentum antiquum marmoreum Alcmanis memoriæ consecratum, allatumque è Græcia exstat Venetiis apud Bernardum Justinianum Abbatem S. Leonhardi, nisi fefellit conjectura Joh. Antonium Astorium Venetum, in expositione sive commentariolo ad illud monumentum quod A. 1697. fol. edidit & illustri Magliabecho dicavit.

Sed

* Svid. Ἀλκμὰν Λάκων ἐκ Μεσσόας, κατὰ δὲ τὸν Κράτητα τῷ ὄντι Λυδὸς ἐκ Σάρδεων. Nimirum Strabone auctore Μεσσόα μέρος τῆς Σπάρτης Lib. VIII. p. 364. Stephano Byz. τόπος Λακωνικῆς. Hinc forte alterum Messenium Alcmanem Lyricum, nulli alii veterum cognitum, procudit idem Svidas.

** Alexander Polyhistor illo opere non commentatus erat in nescio quos locos communes Alcmanis, ut putavit Berkelius Stephani interpres, sed egerat de regionibus & locis quorum mentio fuit in Alcmanis poëmatis. Sic Eusebius scripsit περὶ τῶν τοπικῶς εἰρημένων ἐν τῇ θείᾳ γραφῇ.

Digitized by Google

Sed omnino falli Astorium affirmavit mihi doctrina non minus quam genere nobilissimus Frid. Rostgaardus, qui monumenta ipso Venetiis inspecto nullum inde Alcmanem exsculpere potuit, sed longe alia deprehenhendit nomina, hæc nempe:

ΦΑΝΟΣΤΡΑΤΗ ΕΞΗΚΕΣΤΙΔΟΥ . . . . . .
ΑΥΤΩΙ ΤΙΩΝΟΙ Μ . . . ΛΟΠΙ ΤΗΔ ΑΝΕΘΗΚΑΝ
ΖΗΛΩΤΟΝ ΣΤΕΦΑΝΟΝ ΤΟΙΣ ΠΑΡΙΟΥΣΙΝ ΟΔΟΝ.
ΕΞΗΚΕΣΤΙΔΗΣ ΠΡΩΤΙΩΝΟΣ ΑΙΞΩΝΕΥΣ
ΖΑΝ ΧΑΙΡΕ

XI. ALPHEI Mytilenæi nihil exstat præter Epigrammata quædam in Anthologia Planudæ relata, atque in his quatuor pulcherimos phalæcos Lyricorum fragmentis ab H. Stephano p. 404. adjunctos, quorum postremus est:

Τὸ μηθὲν γὰρ ἄγαν ἄγαν με τέρπει
Illud nil nimium nimis suave est.

Confer Scholia ad Euripidis Hippolytum v. 265. Quando vixerit & qualis fuerit, non mihi liquet.

XII. ANACREON ex Joniæ civitate Tejus a) nobili familia, (Solonis enim cognatum innuit Plato in Charmide) ingenio nobilior, sub Cyro maxime floruit, notante Zenobio V. 80. proverb. & quo tempore Polycrates Sami, Hipparchus Pisistrati filius (qui navi quinquaginta remorum Anacreontem Athenas arcessivit teste Platone in Hipparcho) tyrannidem tenuit Athenis, & ut ex Herodoto, Platone, Æliano, Pausania, aliis constat. Crœsi meminit carmine XXVI. 373. Interfectus est Cyrus Olymp. LXII. 4. Anacreon autem ætatem produxit teste in Macrobiis Luciano, usque ad annum ætatis LXXXV. uvæ passæ acino tandem suffocatus, si credimus Svidæ in οἰνοπότης alii enim hoc mortis genere periisse tradunt Sophoclem. Neque adeo incredibile mihi videtur Sapphonem & Anacreontem aliquo tempore eodem vixisse, licet amores quo Sappho Anacreontem arsisse fertur commentis & lusibus Poëticis cum Athenæo lubens adscribo. De vita hujus poëtæ præter editores, (Daceriam maxime ac Barnesium) & qui de Poëtis scripserunt, consulendum Lexicon Clarissimi Bælii, editione altera. Poësin Anacreontis totam amatoriam esse jam olim affirmavit Cicero 4. Tusc. neque aliud fere præcipit Teja Musa Lyrici senis, nisi quod ait Ovidius, *cum multo Venerem confundere vino.* Scripsit dialecto Jonicâ, nisi quod interdum Homerico more aliis etiam dialectis nativam

a) De Teo Anacreontis patria Vide præter Geographos A. Morellum in specimine rei numariæ veteris p. 202

nativam temperavit, ut notatum Barnesio est p. 32. Minima pars ejus poëmatum tulit ætatem, nam Svida teste, scripserat dialecto Jonicâ Ἐλεγεῖα καὶ ἰάμβους, παροίνια τε b) μέλη (Athenæo hinc inde laudata) καὶ τὰ καλούμενα Ἀνακρεόντεια sive *proprio carminis genere* c) *quod Anacreonticum ab autore appellatur composita*, qualia sunt pleraque ejus quæ hodie supersunt & quod servavit Gellius XIX. 9. *Hymni in Dianam* fragmentum affert Hephæstio in Enchiridio p. 69. Glyconium carmen cujus initium ὦ ναὶ ὦ Δαμάλης ἔρως, Dio Chrysost. 2. de regno p. 31. Videntur & hymni esse quæ hodie exstant IX. LXII. & LXIV. *Epigrammata* quædam Anacreontis nomine leguntur in Anthologia. Anacreontis *Odas*, quarum undecimam in antiqui libri tegmine reperit (teste P. Victorio XX. 17. Var. Lect.) reliquas è duobus MSS. Codicibus d) quorum unum à Joh. Clemente Anglo Tho. Mori contubernali acceperat collegit, primus in lucem protulit, ediditque Græce typis nitidissimis & latine *H. Stephanus*, addita *Eliæ Andreæ* & sua ipsius versione latina, utraque carmine Anacreontico Paris. 1554. 4. Versionem sub H. Stephani editam nomine, Josephus Scaliger in codice suo notaverat auctorem agnoscere *Johannem Auratum* ut ex Is. Vossii fide refert Colomesius p. 109. Opusc. Anacreon porro Græce & latine frequenter recusus est inter Lyricos primum à Guil. Morello Paris. A. 1556. 8vo. collectos, tum ex H. Stephani Officina plus simplici vice, tum apud Plantinum, Commelinumque, tum in corpore Poëtarum Græcorum denique Genevæ vulgatos, ut supra in Pindaro dicere me memini. Præterea recusus est Anacreon cum versione prosaria *Frid. Hermanni Flayderi* Prof. Tubing & H. Stephani atque Eliæ Andreæ jam dictis Metaphrasibus & Flayderi notis, Tubing. 1622. 12. Cum fragmentis *Sapphonis*, notisque eruditis *Tan. Fabri*, Salmur. 1660. & 1680. 12mo. Anacreon Græce & latine curâ *Guil. Baxteri*. Lond. 1693. 8.

Denique Anacreon prodiit è recensione Græcantissimi viri *Josuæ*

b) Julian. Misopogone: Ἀνακρέοντι τῷ ποιητῇ πολλὰ ἐποιήθη μέλη σεμνὰ καὶ χαρίεντα. Τρυφᾷν γὰρ ἔλαχεν ἐκ Μουσῶν. Elegias ejus laudat Hephæstio p. 4. Δεύτερον τῶν μελῶν Athenæus XV. p. 671. quo in loco *Aristarchum* in Anacreontis carmina commentarium scripsisse innuit, & alios eorum ἐξηγητὰς olim exstitisse docet. *Hephæstionis* liber περὶ τοῦ παρ᾽ Ἀνακρέοντι λυγίνου memoratur eidem p. 673. Anacreontis icon laureata exstat in tabula 41. Tomi secundi thesaur. Antiquitat. Græcarum Gronoviani & in fronte præclaræ Barnesianæ editionis.

c) Sunt & alia genera carminum quæ ab Anacreonte Anacreontia vocantur. Vide Marium Plotium p. 2638. & 2655.

d) Vide Bælii Lex. edit. 2. p. 214.

Digitized by Google

sua Barnesii, qui MS. Vaticani e) lectionibus usus notisque *Jo. Cottoni* f) Baronetti & *Tho. Stanlei* g) hunc poëtam ingenio ac doctrina sua mire expolivit castigavitque, & numeris suis (qua in re aliquid indulgere sibi videtur vir doctiss.) restituit, præterea versione prosaria notisqve perpetuis, & fragmentis plurimis undique conquisitis (à v. 903. ad 1385.) & justis aliquot poëmatis auxit, præmissa Anacreontis vita & dissertatione de Lyrica Poësi, subjectoque, quem ipse clarissimus editor felici vena Poëtam imitatus composuit ac separatim quoque edidit, Anacreonte Christiano. Dicata est hæc egregia Anacreontis editio Duci inclyto ac belli præsentis fulmini Marlboræo, lucemque vidit Cantabrigiæ 1705. 12.

Anacreon & Sappho cum versione *Gallica* prosaria & notis perelegantibus *Annæ Daceriæ* T. Fabri filiæ Paris. 1681. 12. & Amst. 1693. 12. cui editioni, latinæ T. Fabri notæ sunt adjunctæ.

Anacreon & Sappho cum versione metrica, Gallica & notis haud minus eruditis *Longapetræi* (de Longepierre de Reicquelaine) Nobilis Burgundi, Paris. 1684. Amst. 1692. 12mo.

Prodierat etiam Anacreon Ao. 1556. & 1585. 12. ap. Patissonium è Gallica Metaphrasi *Remi Belleau* sive *Remigii Bellaquæ*, quam è latina versione H. Stephani composuit, & *Richardus* quidam *Renvoisius* circa A. 1557. modulis animavit Musicis, licet ab hoc Richardo & ipso Anacreontem Gallice redditum tradit Antonius Verderius. Vide Bælii Lexicon edit. 2. p. 214. Sed & *Henricus Stephanus* in præfatione ad editionem suam Græcolatinam Ao. 1554. testatur se odas Anacreontis prius jam tum Gallicas fecisse: & *Petrus Ronsardus* nobilis Poëta Gallus plerasque illarum Patrio carmine induit. De versione Gallica (prosa an versu, edita an inedita,) *Armandi Johannis Bouthillerii Rancei*, postea notissimi sub nomine *Abbatis de la Trappe*, h) mentio exstat apud Adr. Bailletum libro de infantibus doctrina claris pag. 359. & Malpeolum (Mr. de Maupeou) in Rancei vita, ubi testatur ab eodem Armando vix tredecim annos nato illustratum præterea Anacreontem *scholiis Græcis*, vulgatumque Parisiis 1639. 8. & recusum Ao. 1647. Exstat & Metaphrasis Gallica *Gaconi* & altera Poëtæ insignis *Fossei* Paris. 1704. 12. Gallico carmine cum notis.

e) Barnesius pag. 40. Hoc MS. Vaticanum toties laudatum pervetustum est, & à Domino Isaaco Vossio in D. Joannis Cotton Baronetti gratiam olim delibatum, à Scaligero, Salmasio aliisque magnis viris visum, ut ex eorundem nominibus, propria singulorum manu ad eundem MS. codicem adscriptis constat. Vossii exemplar mihi communicavit Baronettus prædictus. f) id. p. 36. 40. &c. g) id. p. 6. 54. &c.

h) Obiit die 26. Sept. 1700. natus 9. Jan. 1626. De Vita ejus consule Ephemerides Paris. 1702. mense Nov. pag. 87. & Memorias litterarias Trevultinas Ao. 1704. mense Martio pag. 174.

Hetrusco carmine Anacreontem reddidit *Bartholomæus Corsini* Paris. 1672. 12. & novissime *Franciscus Semphinus Regnerius Maresius* Secretarius Academiæ Gallicæ, ibid. 1693. 12. additis notis. Idem Regnerius Gallicam suam Metaphrasin Poëticam plerarumq; odarum Anacreontis exhibet ad calcem Libri I. Iliados Gallico versu à se translatæ Paris. 1700. 8vo. *Antonii* præterea *Mariæ Salvini* versio Hetrusca Anacreontis celebratur, quemadmodum *Alexandrum Marchettum* itemq; *Petrum Franciscum Toccium* novas ejusdem Poëtæ Metaphrases moliri didici è Jo. Marii Crescimbeni commentar. I. in Historiam Poëseos Italicæ lib. 3. c. 18.

Carmine Anglico Anacreontem maximam partem expressit *Abrahamus Cowlejus*, & cum Bione, Moscho aliisque *Thomas Stanleius* Lond. 1651.

Nobilissimum virum *Lucam Langermannum* Anacreontis editionem molitum constat ex Reinesii ad Daumium Epistolis pag. 148. Specimen novarum emendationum nescio cujus auctoris in Anacreontem (audacium nimis, si quid judicio) occurrit in memoriis Trevoltianis Anni 1702. mense Januar. pag. 96. seq. Fragmenta quædam Anacreontis ab H. Stephano omissa persequitur A. Schottus II. 61. Obs. human. Alius Anacreon fuit quem ἐν τῷ περὶ ῥιζοτομικῆς laudat Scholiastes Nicandri ad Theriaca.

XIII. α΄. ANANIAS sive Ananius Jambographus antiquissimus, æqualis Hipponactis, memoratur Athenæo Lib. VII. p. 282. Lib. III. p. 78. & Lib. IX. p. 370. Tzetzæ prolegom. ad Lycophronem & Hephæstioni p. 16. Enchirid. ubi ait Scazontici carminis inventionem (non Jambici ut Vossius 3. Institut. poëtic. cap. 18. §. 8.) ab aliquibus Hipponacti, ab aliis Ananiæ tribui. Vide & Scholiasten Aristophanis ad Ranas v. 671.

XIII. β΄. ANTIMACHUS *Tejus* circa Olymp. VI. clarus ab interprete Plutarchi Cruserio Lyricus vocatur, sed in Græco, in vita Romuli p. 24. est ἐποποιός. Clariss. Dacerius hunc confundit cum Antimacho Colophonio qui Platonis tempore vixit, notis ad Plutarchi Romulum Gallice a se redditum p. 178. Versum Teji Antimachi Hexametrum quem imitatus sit Augias, producit Clemens VI. Strom. p. 622. Antimachum verò *Colophonium* Diodorus Sic. XIII. p. 390. ex Apollodoro docet floruisse Olymp. XCIII. Hic est quem Homero præferebat Hadrianus Imp. de quo multa viri docti ad Spartian. Hadriano c. 16. Ejus poëma Elegiacum Λύδη pluribus constans libris laudatur à Stephano, Plutarcho, Scholiaste Apollonii, Euripidis, aliisque.

Digitized by Google

que. Confer Clariss. Neocorum ad Svid. & Meursium in Bibl. Græca, ubi etiam de hujus Antimachi *Thebaide* è quo sunt quæ profert Strabo IX. pag. 409. de Teumesso: tum de poëmate tertio cui titulus Ἄρτεμις, & quarto Ἐπιγόνοις. Ejusdem quoque videntur esse δέλτοι laudati Athenæo VII. p. 300. Tanquam obscurum ac tumidum poëtam perstrinxere multi. Confer quæ viri docti ad Horatium & Is. Vossii notas ad illud Catulli p. 323. *Et populus tumido gaudeat Antimacho,* Ciceronem item in Bruto c. 51. Homerus præ Antimacho βραχυλογώτατος judice Nazianzeno Epist. 3. Antimachi hujus Poëmata emendavit olim *Zothicus* Plotini familiaris teste Porphyrio in Plotini vita c. 7. De Antimachi Poësi scripserat *Dionysius Phaselites*, ut legas in scholiis ad Nicandrum. De Antimachi & Heracleonis vocibus *Longinus*, Svida teste. Fuit & Antimachus Lyricus cognomento ψεκὰς i) quod minutim subinde exspuendo soleret adstantes veluti compluere. Id. in ψεκὰς & Ἀντίμαχ. ac Diogenianus VIII. prov. 71. De Antimacho Heliopolita qui Κοσμογεγραφίαν scripsit Heroico carmine & de aliis Antimachis meminit idem Svidas.

XIV. ANYTE non Epidauria ut è Pausaniæ Phocicis colligebat Fulvius Ursinus, sed Tegeatis, ut ex ipsius inedito antea Epigrammate docet Holstenius ad Steph. Byz. in Τέγεα, apud quem scriptorem pro Αὐγὴ μελοποιὸς Τεγεᾶτις legendum esse Ἀνύτη, primus observavit perspicacissimus in hisce literis Leopardus II. 16. emendat. licet & apud Leopardum in Gruteri editione (T. 3. Lampadis artium p. 37.) & in notis Berkelii ad Stephanum, pro Ἀνύτη perperam excusum Ἀκύτη. Præter XIV. hujus Anytes Epigrammata ex Anthologia Planudis petita, quæ in fragmentis fœminarum descripsit Fulvius Ursinus pag. 56. seq. & Epigramma quod ab Holstenio primum in lucem editum dixi, Vide aliud apud Pollucem V. 5. quod incipit: ὤλεο δήποτε &c. Celebratur Ἀνύτης στόμα in celebri Antipatri Epigrammate Lib. I. Antholog. cap. εἰς ποιητάς. De ætate hujus Poëtriæ non aliunde constat quam quod Tatianus narrat ejus statuam factam ab Euthycrate & Cephisodoto, quos CXX. Olympiade floruisse testatur Plinius XXXIV. 8.

XV. ARCHEBULUS Thebanus circa idem tempus floruit, ut colligitur è Svida in Εὐφορίων. Ab eo genus carminis Ἀρχεβούλειον

Ffff 2 dictum

i) Ob eandem causam ψεκάδος cognomen adhæsit tum Olympico olim, tum recentiore memoria Andreæ Alciato & Francisco Malherbio.

dictum refert Hephæstio in Enchiridio p. 27. Exempli instar est hoc apud Terentianum Maurum:

Generi datur auctor huic vetus Archebulus.

Et apud Attilium Fortunatianum:

Tibi nascitur omne pecus, tibi crescit herba.

XVI. α. ARCHILOCHUS Parius k) Gygis temporibus vixit, ut auctor est Herodotus Lib. I. c. 12. sive regnante Romulo ut Cic. 1. Tusc. hoc est circa l) Olymp. XV. quo tempore à Pariis colonia deducta est, cui deductioni præfuisse certe interfuisse Archilochum constat. Confer Perizon. ad Æliani Var. X. 13. Thalete Cretensi fuit antiquior teste Glauco apud Plutarch. de Musica p. 1134. Terpandro junior, id. pag. 1132. Apud eundem p. 1133. f. pro Ἀντίλοχον crediderim legendum Ἀρχίλοχον. Vide & quæ de Archilochi inventis tradit idem pag. 1140. seq. *Heraclidis Pontici* περὶ Ἀρχιλόχου καὶ Ὁμήρου libros duos memorat Laërtius V. 87. *Aristarchi* Grammatici ὑπομνήματα Ἀρχιλόχεια sive commentarios in Archilochum Clemens Alex. I. Strom. p. 326. Inter recentiores de Archilochi rebus non indiligenter egit Petrus Bælius in Lexico. Scripta ejus quædam recenset in Bibliotheca Græca p. 1242. Joh. Meursius. Jambicum genus carminis m) reperisse multi tradiderunt, sed & summam in eo tulisse laudem innuit Quintilianus X. 1. & Vellejus Lib. I. *neque enim quenquam alium cujus operis primus auctor fuerit, in eo perfectissimum, præter Homerum & Archilochum reperiemus.* Confer Vossium Inst. Poëtic. III. 18. Utrumque porro carminis jambici genus Archilocho usurpatum constat, & illud quod communiter jambicum vocamus, & alterum scazonticum, sive extremum quod pedem trahit, ut loquitur Ovidius 1. remed. amor. v. 378. In *carmine Jam-*

k) Parius Poëta pro Archilocho apud Dionem Chrys. Orat. 2. de regno p. 18. & alios. Oraculum parenti Archilochi Telesicli datum refert Steph. in Θάσος.

l) Thasum conditam Olymp. XV. è Dionysio tradit Clemens Alex. I. Strom. p. 333. & ex Phaniæ fide Terpandrum æqualem Midæ, cujus mors ab Eusebio refertur ad Olymp. XX. 3. juniorem existimatum Archilocho. Hinc malo assentiri Herodoto & Ciceroni, quam aliis scriptoribus qui Archilochum referunt ad Olymp. XXVII. vel XXIX. vel ad seriora etiam tempora, & amasium faciunt Sapphonis, ut Diphilus apud Athenæum.

m) In Scholiis ad Nicandri Alexipharmaca p. 64. Jambe quædam inventrix carminis Jambici traditur. Ἴαμβη δούλη Μετανείρας τῆς Ἱπποθόωντος γυναικὸς ἥτις τὴν Δήμητρα λυπουμένην ἰδοῦσα ἐπὶ τῇ ἀπωλείᾳ τῆς Περσεφόνης εἶπέ τινα ἔμμετρα γελοιώδη ἐπὶ τῷ παραμυθήσασθαι. Ἐξ ἐκείνης οὖν τὸ μέτρον Ἰαμβεῖον. Pag. 71. additur hanc Jamben fuisse filiam Panos & Echus, gente Threissam, quod legas etiam in scholiaste ad Euripidis Orestem cujus verba lib. 1, c. 14. §. 4. produxi.

Digitized by Google

Jambico virulentissimo aliis subinde versuum lyricorum generibus permixto, quo Lycamben socerum ejusque filias n) perstrinxerat & ad restin adegerat, fabulâ usum Archilochum testatur Philostratus Lib. I. imaginum c. 3. fabulâ nimirum de vulpe, ut ex Hermogene constat & Apostolio procem. proverbior. ubi verba ipsa Archilochi habes. Adde quæ supra cap. VIII. §. 18. Julianus Orat. 7. ἈρχίλοχΘ ὥσπερ ἥδυσμά τι περιτιθεὶς τῇ ποιήσει μύθους ὀλιγάκις ἐχρήσατο &c. Validas brevesque ac vibrantes sententias in illo celebrat Quintilianus, quarum nonnullæ servatæ apud Stobæum. Obscœnitatem jamborum Archilochi perstringit præter Svidam Origenes 3. contra Cels. pag. 125. Archilochi Ἐπῳδοὺς memorat Zenobius V. 68. prov. & Stephanus Byz. in ΠάρΘ. Ex his Semielegi quidam fuerunt ita ut Hexametris singulis dimidius versus pentameter sive dactylica tome subjiceretur, quod ab Archilocho repertum tradunt Diomedes Lib. III. p. 502. Terentianus p. 2422. & Victorinus p. 2551. De aliis Epodon Archilocheorum generibus vide eundem pag. 2564. seq. & 2589. Ἐλεγεῖα Archilochi laudantur ab Athenæo Lib. XI. & videtur ex illis petitum quod profert Svidas in ξενία, Stobæus serm. 123. tum versus de abjiciendo scuto propter quos à Lacedæmoniis expulsum o) narrat Plutarchus in Laconicis institut. Archilochi *melos Olympionicis adcantari solitum* memorat Pindarus Olymp. Od. IX. ἰοβάκχους Stephanus Byz. in Βέχειρ, & Hephæstio in Enchirid. p. 55. qui addubitare videtur de auctore, ait enim: οἷόν ἐστι ἐν τοῖς ἀναφερομένοις εἰς Ἀρχίλοχον ἰοβάκχοις. Exemplum carminis hoc profert:

Δήμητρος ἁγνῆς καὶ κόρης τὴν πανήγυριν σέβων.

ΤήλεφΘ Archilochi citatur ab Athenæo Lib. III. Allegat Poëtam istum Heraclides politia Cretensium Dio Chrysost. XXXIII. p. 399. etiam hinc inde Longinus, Etymologici M. auctor, & Eustathius, sed hic ex aliorum fide ferme, ut illius ætate jam interiisse scripta Archilochi videantur. ὁ κάλλιστος τῶν ποιητῶν dicitur Synesio in laude calvitiei pag. 75. & Dione Chrysostomo judice XXXIII. pag. 397. Homerus & Archilochus per Poëtarum quibus post hominum memoriam nullus alius mereatur comparari. Itaque & Archilochi interfector cum oraculum accederet ab eo

 repul-

n) *Vide* quæ viri docti ad Horatium lib. 1. Epist. 19. Defendit filias Lycambis adversus *Archilochum* Epigramma Dioscoridis Lib. III. *Antholog.* c. 12.

o) Non Archilochum ipsum sed ejus libros Lacedæmone exportari jussos tradit *Valerius* Max. *VI.* 3. quod eorum parum verecundam ac pudicam lectionem arbitrarentur. Archilochi & Hipponactis scripta â sacerdote legi vetat Julianus Imp. in fragmento p. 300. edit. Lipsiens.

Digitized by Google

repulsus est his verbis: Μυσάων θεράποντα κατέκτανες, ἔξιθι νηῦ, ut refert Galenus protreptico ad artes T.4. p.1. Archilochi quædam fragmenta collegit H. Stephanus in Lyricis suis p.376. 426. 459. Rhetor ille à quo proverbium κακῦ κόρακος κακὸν ὠόν, Abulpharagio p.44. dicitur Archilochus Siculus. De Pseud Archilocho Annii Viterbiensis dixi in Bibl. latina. Nec sane videtur fuisse ullus Archilochus Historicus, neque alius Archilochus poëta junior Lacedæmonius qui veteribus memoretur. Licet sunt qui cum Antilocho etiam confundunt, aut cum Amphilocho, cujus celebre quondam oraculum exstitit. Plato Philosophus à Gorgia dictus νέος Ἀρχίλοχος, quod probe nosset ἰαμβίζειν sive criminari, teste Athenæo XI. p.505.

XVI. β΄. ARION Methymnæus Lyricus p) Cyclei F. discipulus Alcmanis, clarus circa Olympiadem XXXVIII. scripsit ᾄσματα sive carmina Lyrica, tum προοίμια sive hymnos versibus Heroicis bis mille. Vide de hoc Arione Svidam, Vossium Instit. Poëtic. III.16.3. & quæ viri docti ad Gellium XVI.19. Raderum ad Martial. pag.582. & Rhodomanni Carmen græcum de Arione editum à Neandro Lips. 1588. 8.

XVII. α΄. ARIPHRONIS Sicyonii nihil reliqvum est præter *peanem in sanitatem*, qvem servavit Athenæus in calce Lib. XV. Admodum vetustum scriptorem fuisse observo è Maximo Tyrio diss.41. qui ejus meminit his verbis: ᾄδεται δὲ ἐξ ἀρχαίου ᾆσμα ἐν εὐχῆς μέρει·

Ὑγίεια πρεσβίστα μακάρων
Μετὰ σοῦ ναίοιμι
Τὸ λειπόμενον βιοτᾶς.
Divarum Dea sanitas,
Tecum sit mihi vivere
Vitæ quod superest meæ.

Respicit hoc σκολιὸν Svidas in Ἀρχίας, laudat & Lucianus in Apologia pro lapsu inter salutandum T.1. p.499.

XVII. β΄. ARISTOMACHE Poëtria, de qva Plutarchus lib.V. cap.2. symposiacon.

XVIII. ARISTOTELIS Stagoritæ scolium q) sive ut alii Pæanem

p) Alius Arion Pythagoreus de quo supra c. 13. Alius quoque Rhetor hoc nomine, cujus ἔλεγχοι allegantur à Theone in progymnasmatis p.65. Prætereo eqvum Arionem de quo Mythologi & Loënsis lib.2. c.6. Epiphyllid.

q) Etymolog. M. σκολιὰ τὰ συμποτικὰ ᾄσματα. Videntur autem dicta σκολιὰ carmina quæ ex inæqualibus & diversi generis versibus constabant, ut sonuli quidam sive sonetti & Madrigalia hodie. Confer Scholiasten Luciani T.1. p.27. Alias notationes nominis profert Cæsar Scaliger 1. Poëtic. c.44. è Plutarchi sympos. lib.1. c.1. p.615. Pindari quoque ἐπινίκια quæ habemus, Athe-

Digitized by Google

nem vel hymnum in Hermiam Atarnensium Tyrannum ex Athenæi Lib. XV. c. 16. exhibet H. Stephanus in Lyricis p. 398. occurrit & apud Laërtium V. 7. Stobæum sermone p. 6. edit. Grotii, & apud Cæsarem Scaligerum p. 109. Poëtic. cui tantopere se probavit, ut ex hoc maxime perpendere cupiat lectores, qvantus vir Aristoteles fuerit in Poësi, neqve ipso Pindaro minor. Vide Meursium ad Hesych. p. 123. & Andreæ Schotti vitam Aristotelis p. 137. De aliis Aristotelis poëmatis, ut peplo ei tributo, ἔπεσι, Elegiis, προοιμίοις sive hymnis, atque encomiis, dixi infra ubi de Aristotele, Libro III. Scaliger affirmat Aristotelem scripsisse etiam pæana in Lysandrum Lacedæmonium, qui ob dignitatem in Samo olim publice canebatur. Sed Plutarchus qui de hoc pæane memorat in Lysandri vita p. 437. ab Aristotele compositum non docet. Neque Athenæus Lib. XV. p. 696. qui præterea Pæanem in Craterum Macedonem laudat scriptum non ab Aristotele sed ab Alexino Dialectico.

XIX. ARTEMO μελοποιὸς memoratur Suidæ in ὅλων & Scholiastæ Comici in Acharnens. v. 830. Fuere autem plures Artemones: 2) Artemo Lacedæmonius (Servio ad IX. Æneid. p. 578. Clazomenius) machinarum bellicarum inventor, Diodor. Sic. XII. 28. Plutarch. in Pericle p. 167. & Athenæus L. XII. p. 531. 3) Artemo pro Antiocho Syriæ Rege ab uxore hujus Laodice post interfectum maritum suum venditatus. Plin. VII. 12. Valerius Max. XII. 14. Solin. &c. 4) Artemo Milesius, qui scripsit Onirocritica libris XXII. (non XXIV. ut Hadr. Junius I. 13. animadvers.) teste Artemidoro L. II. c. 49. Memoratur & ab Eustathio ad Iliad. π. p. 1119. & inter alios somniorum scriptores à Tertull. de anima c. 46. & Fulgentio I. Mythol. c. 13. 5) Artemo Pergamenus qui de rebus Siculis scripsit, ut è variis Scholiorum in Pindarum locis colligit Vossius de Hist. Gr. p. 335. 6) Artemo Medicus apud Plin. XXVIII. I. cujus collyrium memorat Galenus. 7) Artemo Laodicensis, Pater Andronis quo familiariter usum se scribit Cicero XIII. 67. ad famil. 8) Artemo Cassandreus, cujus scripta quædam laudantur ab Athenæo, ut περὶ συναγωγῆς βιβλίων, & liber II. περὶ βιβλίων χρήσεως ut Jonsius p. 331. legit, sive ut Meursius περὶ χρήσεως τῶν περὶ τὰς συνουσίας ᾀδομένων. Hic ipse forte est Artemo, quem Aristotelis Epistolas recensuisse notavi supra c. 10. n. 17. è Demetrio Rhetore. Et quem περὶ ζωγράφων scripsisse tradit Harpocratio in πολύγνωτος. 9) Artemo Clazomenius, cujus ὅρους Κλαζομενίους allegat Ælianus XII. 38. hist. animal. Librum de Homero Suidas in Ἀρκτῖνος. Nescio idemne sit auctor operis περὶ Διονυσιακοῦ συστήματος cujus librum primũ laudat Athenæus L. XIV. p. 636. Meursius quidem in Bibl. Gr. p. 1266. sed sine causa tribuit Artemoni Cassan-

næus subinde vocat scolia. Specimen σκολιῶν Ἀττικῶν vide si placet apud Dionem Chrysost. 2. de regno p. 32. Plutarch. l. V. Sympos. c. 3. p. 676. & Lucianum de lapsu inter salutandũ T. 1. p. 498. seq.

Cassandreo, male vero titulus libri eo in loco latine redditur *de Dionysiaca columna sepulchrali*, nec melius Dalechampius: *de Bacchica intelligentia*, nam ἐπίσημα hîc ut ex contextu patet est vocabulum Musicum idem fere notans quod σύστημα, ut adeo Artemo in isto libro persecutus esse videatur historiam instrumentorum Musicorum in Dionysiis usurpatorum. 10) Artemo Magnesius, ex cujus opere de virtute mulierum ἐκ τῶν Ἀρτέμωνος τοῦ Μάγνητος τῶν κατ' ἀρετὴν γυναιξὶ πεπραγματευμένων διηγημάτων profecit Sopater apud Photium cod. CLXI. p. 176. Denique 11) fuit Artemo hæreticus, quem confutavit Cajus presbyter teste Photio cod. XLVIII. Meminit illius operis, Caji nomine omisso, Eusebius V. 28. Hist. Eccles. De Artemonis vero hæresi quam à Paulo Samosateno iterum resuscitatam ait Epiphan. LXV. 1. strictim agit Theodoritus II. 4. hæret. fab. ubi Artemonem hunc à nonnullis Arteman appellari ait, quemadmodum factum observo Methodio in convivio decem virginum p. 113. & à Felice III. Papa in Epist. ad Petrum Fullonem p. 543. Est & appellativum *artemo*, quod in glossario Isidori *Instrumentum arietis* exponitur, & ita dictum possit videri ab Artemone Lacedæmonio, quem machinam bellicam, cui arieti nomen, reperisse tradit Servius loco supra laudato. Malunt tamen viri docti apud Isidorum rescribere *instrumentum ratis*, quorum rationibus assentior. Est enim artemo velum quod ad antennam expanditur, atque ita Papias Isidori exscriptor, ita alibi ipse Isidorus.

XX. Ab ASCLEPIADE Lyrico nomen accepit metrum carminis *Asclepiadeum*, non differens à Choriambico, ut ex Hephæstione p. 34. apparet. Attilius Fortunatianus p. 2700. *Asclepiadion metrum vocatur, non quod repertor ejus Asclepiades fuerit, sed quod eo familiarius & frequentius sit usus. Ante illum enim usi Alcæus, & Sappho hoc integro usa est in libro quinto.* Male Gyraldus p. 493. ait Sapphonem libros quinque illo genere composuisse. Junior fuit Asclepiades Ægyptius, cujus hymnos in Deos patrios & alia scripta laudat Svidas in Ἡραΐσκος. De Asclepiade Poëta ἐπιγραμματογράφῳ Samio Theocriti Magistro, cujus non pauca Epigrammata occurrunt in Anthologia Maximi Planudæ, consulenda Scholia ad Idyllion VII. v. 21. & 40. Qui vero in aliis eorundem scholiorum locis allegatur Asclepiades fuit Bithynus Myrleanus Grammaticus junior qui in Theocritum scripsit. De utroque Myrleano Asclepiade & aliis hujus nominis vide Jonsium p. 167. & 205. seq. Vossium Hist. Gr. Tiraquellum de nobilitate pag. 343. Meursium Bibl. Græca p. 1195. & 1267. & ad Chalcidium p. 24. sq. Hendreichii Pandectas Brandenburg. pag. 305. seq. De Asclepiade Tragilensi Tragœdumenon scriptore ago infra in notitia Tragicorum.

XXI.

Digitized by Google

XXI. BACCHYLIDES è Julide* civitate Ceus, Simonidis civis & fratris vel sororis filius (ἀδελφιδοῦς Pindari vero æmulus ** à quo hinc inde perstringitur in suis ad Hieronem Regem odis, siqvidem apud illum in gratia fuisse Bacchylidis Musa dicitur. Vide Schol. Pindari 2. *Pyth.* p. 211. & Ælian. IV. 15. Var. In Peloponneso scripsisse notat Plutarchus de exilio p. 605. Usus est dialecto Dorica perinde ut Pindarus & Simonides, licet non essent Δωριεῖς φύσει ut ait Corinthus de dialect. Scripta ejus à Meursio in Bibl. Græca pag. 1273. recensentur. Sunt autem hæc: 1.) Ἐρωτικὰ, Athen. *Lib.* XV. p. 667. 2.) Ἐπινίκια quæ præter Stobæum Meursio notatum memorat Ammonius in Νηρεΐδες laudans *Didymum* ἐν ὑπομνήματι Βακχυλίδου ἐπινικίων. 3.) Προσῳδίαι Stob. serm. 96. 4.) Διθύραμβοι Schol. Pindari 1. Pyth. & Servius ad VI. Æneid. 5.) Ὕμνοι qvorum præter Stobæum & Schol. Aristophanis meminit Menander Rhetor capite περὶ τῶν ὕμνων τῶν εἰς τοὺς Θεούς. Verba ejus hæc sunt: Κλητικοὶ μὲν οὖν ὁπόσοι εἰσὶν οἱ πολλοὶ τῶντε παρὰ τῇ Σαπφοῖ ἢ Ἀνακρέοντι ἢ τοῖς ἄλλοις μετελικοῖς (forte leg. μελικοῖς) κλῆσιν ἔχοντες πολλῶν Θεῶν. Ἀποπεμπτικοὶ δὲ ὁποῖοι καὶ παρὰ Βακχυλίδῃ ἔνιοι εὕρηνται ἀποπομπὴν ὡς ἀποδημίας τινὸς γενομένης ἔχοντες. 6.) Παιᾶνες. Clemens V. Strom. Zenobius II. 36. prov. & Stobæus serm. 53. His adde 7.) Bacchylidis Ὑπορχήματα Meursio prætERITA, qvæ laudat Stobæus serm. XI. teste Fulvio Ursino, nam in editis Stobæi codicibus solum Bacchylidæ nomen est adscriptum. Ex iisdem videtur petitus Bacchylidis locus qvi legitur apud Dionysium Halic. περὶ συνθέσεως Ὀνομάτων. *Fragmenta* hujus Poëtæ post Neandrum p. 416. & H. Stephanum p. 250. 424. collegit laudatus Ursinus pag. 199. & 340. *Lectione* Bacchylide delectatum Julianum Imp. narrat Ammianus Marcellinus XXV. 4. *Recolebat sæpe dictum Lyrici Bacchylidis, quem legebat jucunde, id asserentem, quod ut egregius pictor vultum speciosum effingit, ita pudicitia celsius consurgentem vitam exornat.* Fuit & Bacchylides qvidam Opuntius. Svidas in σοφιστής. Πλάτων γοῦν ὁ κωμῳδοποιὸς ἐν δράματι σοφισταῖς καὶ τὸν Ὀπούντιον ποιητὴν Βακχυλίδην εἰς τοὔνομα κατέταξε τῶν σοφιστῶν. Incertum an hujus sit Epigramma qvod sub Bacchylidæ nomine exstat in Anthologia *Lib.* VI. c. 7. Cæterum Gyraldus qui ab Æliano duos præterea Bacchylides commemorari affirmat, Athe-

* Stephanus Byz. in Ἰουλίς.

** Etiam civem Pindari, Bœotum, ex nescio qua Alcmena vel Alalcomenio Bœotiæ civitate facit Lutatius sive Lactantius ad Statium, ut verba illius lecta sunt à Gyraldo dialog. IX. pag. 474. & Fulvio Ursino in Lyricis p. 341. Sed nihil tale in emendatioribus Lutatii libris. Vide editionem Frid. Tiliobrogæ sive Lindenbrogii pag. 254. Sane Ceum Bacchylidem fuisse consentiunt Strabo, Plutarchus, Ælianus, Stephanus Byz. Svidas & alii.

Digitized by Google

Athenienſem alterum, tertiumque Arcadem, falſus haud dubie memoria eſt, nam Bacides tres (non Bacchylides) atque in his Athenienſem alterum, tertium Arcadem commemorat Ælianus XII. 35. Var.

XXI. β'. BION, Lyricus Poëta cujus meminit Laërtius IV. 58.

XXII. α'. De CHARIXENA inter Lyricas Poëtrias mentionem facit Euſtathius ad Iliad. β. p. 247. Ἦν δὲ ποιήτρια κρουμάτων καὶ Χαριξένη, ὅθεν παροιμία παρὰ τῷ Κωμικῷ ἐν Ἐκκλησιαζούσαις (v. 938.) οὐ γὰρ τἀπὶ Χαριξένης τάδ' ἐστιν. Ad quem locum Scholiaſtes atque inde Svidas in Χαριξένη· εὐήθης καὶ μωρὰ ἡ Χαριξένη.

XXII. β. CERCIDÆ Megapolitani Μελίαμβοι. Laërt. IV. 76.

XXIII. α'. CINESIAS Evagoræ F. Athenienſis Plutarcho Lib. de ſuperſtitione μελοποιὸς dicitur, & dithyrambos ſcripſit, unde κυκλιοδιδάσκαλος ſive κυκλίων ᾀσμάτων ποιητὴς dicitur ab Ariſtophane. Vide Scholia ad Aves v. 1379. & 1403. & ad ranas v. 153. Ælian. X. 6. Var. Svidam in Κινησίας. E recentioribus Gyraldum p. 483. Eraſmum proverbio *Camelus pyrrichiam didicerit* & Joach. Kühnii ſpecimen notarum ad Pollucem p. 132. ſeq. Duos fuiſſe Cineſias notaverat Ariſtoteles in διδασκαλίαις, teſte Scholiaſte Comici ad Aves v. 1379. unde forte Cineſias à quibusdam vocatur Thebanus. Allegat Cineſiam quendam Erotianus in ῥεμβώδεα τρόπον.

XXIII. β'. CLEON ἐν δευτέρῳ μελῶν allegatur à Polluce lib. X. ſect. 113.

XXIII. γ'. CLEOBULUM ᾄσματα ſcripſiſſe, h. e. Lyrica carmina teſtatur Laërtius lib. 1. ſect. 89. Ibidem tribuit ei quoque γρίφους ſed verſibus ſcriptos Hexametris, uti filia ipſius Cleobuline (alio nomine Eumetis) ſimiliter ænigmata Hexametris verſibus ſcripſerat.

XXIV. CORINNA Thebana Poëtria Pindari temporibus floruit quem quinquies ſuperavit teſte Æliano XIII. 25. Var. confer Pauſaniam Bœoticis p. 753. & Svidam. Euſtathius ad Iliad. β. pag. 247. εἰ δὲ γυνὴ ἐποποιὸς τὴν Πινδάρου λυρικὴν ἀπήλεγξεν ἡττηθέντος ἰσόρηται καὶ αὐτό, Βοιωτία γὰρ ἦν ἐκείνη τὸ ἔθνος. Pindari juvenis adhuc à Corinna reprehenſi meminit Plutarchus libro de gloria Athenienſium pag. 347. ſeq. At enim apud Apollonium libro de pronominibus Corinna reprehendit Myrtidem, quod mulier cum eſſet non dubitavit cum Pindaro contendere. Μέμφομαι ἰώνγα τὰν λιγουρὰν, Μυρτίδα μέμφομαι, ὅτι βάνα φοῦσα ἔβα Πινδάροιο ποτ' ἔριν. *Quantivis pretii* (inquit Salmaſius Epiſt. XIV. ad Voſſ.) *hoc fragmentum, etiam ad Hiſtoriam. Vides hoc carmine argui Myrtidem poëtriam à Corinna, quod mulier nata deſcenderit in certamen cum Pindaro. Atqui Ælianus & ceteri antiquorum de Corinna hoc ipſum tradunt. Notat & Heſychius* βάννα *vel*

βάνα

βάνα ex Æolica (ita leg. non *Ætolica*) *lingua esse mulierem.* In eodem libro qui MS. exstat Codice 3243. Bibl. Regiæ Paris. Apollonius laudat Corinnam ἐν Ἰολάῳ & ἑπτ' ἐπὶ Θήβαις, ut me docuit Clarissimus Neocorus. Scripsit Corinna teste Svida *libros quinque* (ἐπῶν ut ex Hephæstionis Enchiridio colligo p.9. ἔστι μέντοι καὶ ἐν ἔπει, ὡς παρὰ Κορίννῃ ἐν τῷ πέμπτῳ.

Ἢ διανεκῶς εὕδεις· οὐ μὰν πάρος ἦσθα Κόριννα.)

Præterea νόμους λυρικοὺς ab illa scriptos ex eodem Svida discimus, quæ ᾄσματα ni fallor vocat Pausanias pag. 753. In his fuit unum *in Tanagram* Pœmandri uxorem, memoratum eidem Pausaniæ pag. 748. ex quo versiculos quosdam mihi videtur repetere Hephæstio pag. 60. Enchirid. Sed & Θῆξεν Ἀθηναίης ἀσπίδα μελψαμένη Corinna dicitur ab Antipatro in veteri Epigrammate, atque *Epigrammata* etiam condidisse ipsa à Svida traditur, licet in Anthologia editâ nullum illius occurrit. Corinnæ vel potius Pindari *librum primum* παρθενίων laudat Scholiastes Aristophanis ad Acharn. v. 719. Nescio quod poëmation aliud Corinnæ suppositum innuit Athenæus Lib. VII. Κορίννα τε ἢ ὁ πεποιηκὼς τὸ εἰς αὐτὴν ἀναφερόμενον ποιημάτιον. Denique Antoninus Liberalis c. 25. allegat Corinnæ librum primum ἑτεροίων sive Metamorphoseon. Fragmenta quædam hujus poëtriæ collegit *Fulvius Ursinus* p. 46. & 295. seq. Svidæ binas præterea Corinnas videas memorari, Thespiam unam, quæ Corinthia aliis, νόμων λυρικῶν auctorem. Altera junior Thebana, itidem Lyrica, ἡ καὶ μυῖα κληθεῖσα. Sed & primæ illi Thebanæ νόμους λυρικοὺς paulo ante Svidas tribuerat, & affirmaverat dictam μυῖαν λυρικὴν *Muscam Lyricam* (ita enim legendum apud Vossium de Poëtis Græcis pag. 29. non *Musam*) fortassis propter styli tenuitatem. Statius V. 3. silv. v. 158. *tenuisque arcana Corinnæ.* Ovidius quoque amicam suam Corinnæ nomine celebrat, sed ut ipse testatur IV. 10. Trist. v. 60. *nomine non verò dictam.* Confer *Joh.* Savaronem ad Sidonii Lib. II. Epist. 10. pag. 155. & carm. 23. pag. 186. Alteram Thespiacam Corinnam à Pausania itidem celebrari, præter rem, ut existimo, tradit Tiraquellus in catalogo fœminarum eruditarum, Comment. ad leges connubiales p. 297.

XXV. CRITONIS μελοποιοῦ mentio apud Svidam in Μελανιππίδης. De aliis ejusdem nominis adeundus Svidas in Κρίτων & Meursius in Bibl. Græca.

XXVI. CTESIPHON ποιητὴς τῶν καλουμένων κολάβρων, sive auctor carminum quæ inter κολαβρισμὸν, lascivæ saltationis genus, de-

 canta-

cantabantur. Athenæus Lib. XV. c. 16. & ibi Casaubonus. Alius Ctesiphon fuit pro cujus decreto celebris exstat Demosthenis Oratio. Alius item Ctesiphon Atheniensis alter, de quo Suidas. Alius Ctesiphon sive Ctesiphron Cnossius, Architectus, Metagenis pater, condita æde Dianæ Ephesiæ, & scripto de hoc volumine clarus, de quo Vitruvius præf. Lib. VII. Salmas. ad Solin. & Franciscus Junius in Catalogo Artificum. Alius Ctesiphon cujus *Persica* & Bœotica laudat Plutarchus in parallelis, & libro de flumin. Alius forte cujus περὶ δένδρων & φυτῶν idem Plutarchus libro de flum. allegat. Alius denique Ctesiphon ad quem literas exaravit Hieronymus. Fuit & vicus sive opidum *Parthiæ* hoc nomine ad Tigrim situm, ad quod occisus Gordianus & Carus Imperator ictu fulminis interiit. De illa civitate præter Geographos consules Valesium ad Ammiani XXIII. 6. p. 371. & Rittershus. ad Oppianum p. 8.

XXVII. DIONYSIUS Thebanus Epaminondæ in Musicis Magister, teste Nepote XV. 2. ab Aristoxeno apud Plutarchum Lib. de Musica p. 1142. accensetur claris Poëtis Lyricis sive λυρικῶν κρουμάτων ποιηταῖς ἀγαθοῖς, Lampro, *P*indaro, Pratino. Hujus nullam mentionem fieri miror à Meursio in libro singulari quo claros Dionysios recenset, T. X. Antiquitatt. Græcarum.

XXVIII. *á*. ERINNA Lesbia * æqualis, ut ajunt, Sapphonis, innupta discessit admodum juvenis vix nata annos undeviginti, & Heroico carmine dialecto Æolica scripserat Ἠλακάτην sive *colum* versibus trecentis qui elegantia nec Homericis cedere viderentur. Præterea epigrammata, è quibus unum itemque alterum exstat in Anthologia. In his mentio monumenti quod cicadæ fecerat non Myro statuarius, ut Varro apud Plin. XXXIV. 8. sed Myro Poëtria, Μυρὼ παρθένιον ϛάζασα κόρα δάκρυ. Apud Stobæum serm. VII. habes oden sapphicam sub Erinnæ nomine *in laudem fortitudinis*, ut recte Grotius in Metaphrasi sua p. 48. non *in laudem urbis Romæ* ut Gesnerus Stobæi interpres, H. Stephanus in *L*yricis p. 403. & Lipsius Lib. I. c. 2. de magnitudine Romana. Cæterum à Fulvio Ursino Erinnæ reliquias colligente pag. 39. & 295. Ode illa prætermissa est, nescio an quod illam Erinnæ non esse existimaret. Agit de Erinna etiam Tiraquellus in catalogo mulierum eruditarum, sed nonnulla tradit parum accurate, ut cum ait Myrus Epigramma in Erinnæ statuam legi Lib. VI.

* Alii aliam ejus patriam nominant. *V*ide Stephanum in Τήιος, Suidam in Ἤριννα, Eustathium ad *Iliad* β p. 247. & Scholia Græca (recentis licet Scriptoris) ad Anthologiam Epigrammatum Græcorum p. 155. edit. Wechel. De tempore quoque non conveniunt scriptores, nam ab Eusebio refertur ad tempora Alexandri M. circa Olymp. *CVI*, & à Syncello p. 260. quod eodem recidit, æqualis fuisse Demosthenis traditur.

Digitized by Google

VI. Anthologiæ c.1. quod eſt in Cleonymum, ſcribit etiam Laërtio in vita Cleobuli Erinnam appellari Hexametrorum ænigmatum vatem. Sed Cleobulinam ſive Cleobuli filiam Eumetin ſeu Eumetidem Laërtius vocat ἐξαμέτρων αἰνιγμάτων ποιήτριαν, quæ illius ænigmata ſive γρίφοι Plutarcho, Athenæo & Svidæ celebrantur. Sed & ænigma de cucurbitæ applicatione in balneo quod tangit Ariſtoteles III. 2. Rhetor. Demetrius de elocut. §. 102. Cleobulinæ eſſe, ex Plutarchi Convivio obſervat Menagius ad Laërt. p. 52. & in Hiſtoria mulierum Philoſopharum p. 4.

XXVIII. β'. ERIPHANES μελοποιὸς memoratus Athenæo XIV. pag. 619.

XXVIII. γ'. EUTYCHIDES μελογράφος ineptus, in quem Lucilii Epigramma p. 237. Anthologiæ, edit. Wechel.

XXIX. De GLYCONE qui Glyconium carmen reperit, nihil fere reſtat præter exiguum fragmentum apud Hephæſtionem in Enchiridio. pag. 33. Fuere & alii hoc nomine, ut Glyco Athenienſis ſtatuarius, Glyco medicus dati Panſæ veneni ſuſpectus, (Sveton. Auguſt. c. XI.) Glyco vocis abſonæ tragœdus de quo Caſaub. ad Perſium V. 9. Glyco denique ſive *Lyco* Philoſophus de quo Laërtius V. 65. idemque (ut Heinſio viſum) athleta de quo Horatius *Lib.* I. Epiſt. 1.

—— —— invicti membra Glyconis.

XXX. HERACLIDES Ponticus junior præter poëmata Heroica ſcripſerat libros tres carmine Sapphico & Phalæcio, λέσχας inſcriptos, pro Didymo Alexandrino præceptore ſuo adverſus æmulum ipſius Aprum Grammaticum Ariſtarchi diſcipulum, de variis difficilibus quæſtionibus & controverſiis. Vide Svidam in Ἡρακλείδ. & λέσχαι, Artemidor. IV. 65. Onirocrit.

XXXI. HIPPODROMUS Lariſſæus, Sophiſta, Philoſtrati Lemnii familiaris, Athenis ac Smyrnæ docuit, & præter declamationes ſive μελέτας, etiam Lyrica poëmata compoſuit, ᾄδονται δὲ αὐτοῦ καὶ λυρικοὶ νόμοι, καὶ γὰρ δὴ καὶ τῆς νομικῆς λύρας ἥπτετο. Philoſtr. 2. de Sophiſt. p. 615.

XXXII. HIPPONAX Epheſius circa Olymp. LX. claruit, ut præter Plinium *XXXVI.* 5. confirmat Chronicon Marmoreum Arundelianum, quod poſt Cyrum eum ponit, & Proclus in Chreſtomathia qui ait floruiſſe ſub Dario. Ejus de Biantis juſtitia eulogium refert Strabo Lib. *XIV.* p. 636. & Laërtius I. 84. Clazomenem conceſſiſſe, cum à tyrannis Athenagora & Coma, pulſus Epheſo eſſet, teſtatur Svidas, unde Clazomenium appellatum in Sulpitiæ Satira v. 6. viri docti obſervarunt.

Digitized by Google

Vide Adr. Junii animadverſ. Lib. I. c. 16. *Hipponacti notabilis fœditas vultûs erat* ut ait Plinius, adde Ælian. X. 6. Var.) *quamobrem imaginem ejus laſcivia jocorum Anthemus* (Athenis Svidæ) *& Bupalus propoſuere ridentium oculis, quod Hipponax indignatus amaritudinem carminum diſtrinxit in tantum, ut credatur aliquibus ad laqueum* * *eos compuliſſe, quod tamen eſt falſum, complura enim in finitimis inſulis ſimulacra poſtea fecere.* Licet vero ἰαμβογράφος paſſim appellatur, tamen non vulgari jambico verſu uſus eſt, ſed ſcazonte ſive choliambo: λοιδορῆσαι γὰρ βουλόμενος τοὺς ἐχθροὺς, ἔθραυσε τὸ μέτρον καὶ ἐποίησε χωλὸν ἀντὶ εὐθέος καὶ ἄρυθμον, τουτέστι δεινότητι πρέπον καὶ λοιδορίᾳ. Τὸ γὰρ ἔρρυθμον καὶ εὐήκοον ἐγκωμίοις ἂν πρέποι μᾶλλον ἢ ψόγοις. Demetrius de elocut. §. 325. Tetrametri ſive octonarii ſcazontis Hipponactei exemplum exſtat apud Hephæſtionem p. 16. Jambos ſenarios & choliambos confuſe protuliſſe obſervat Priſcianus de metris pag. 1328. ſeq. Jambicum ſyllabarum quindecim in penultima claudicans Hipponacti tribuit Terentianus pag. 2436. Leges jambici carminis præterea ſubinde transgreſſum ex Heliodoro metrico obſervat idem Priſcianus pag. 1327. ubi librum primum ejus ἰάμβων allegat, quemadmodum Pollux primum ac ſecundum. Parodiam ipſius ad primos verſus libri primi Iliados verſibus Heroicis ſcriptam ex ejus Hexametris profert Athenæus Lib. XV. & primum Parodias conſcripſiſſe affirmat. Perpauca alioqui Hipponactis fragmenta ** exſtant, quem non tantum petulanter atque acerbe, ſed etiam αἰσχρῶς ſcripſiſſe, perinde ut Archilochum, ait Clemens initio primi ſtromatis. Hipponacteum præconium pro carmine probroſo dixit Cicero VII. 24. ad familiar. Scripta Hipponactis ideo à ſacerdote legi noluit Julianus Imp. uti ſupra in Archilocho dixi. Hipponactem ἐν πρώτῳ ἰάμβῳ κατὰ Βουπάλου laudat Tzetzes in Chil. X. v. 380. & ad Lycophronem v. 219. & ex ejus χωλοῖς ἰάμβοις adverſum *Mimnem*, ſive *Mimnetum* ſex verſus producit ad v. 424. Juniorem Hipponactem Grammaticum intelligo, cujus συνώνυμα laudat Athenæus Lib. *XIII.*

XXXIII. HYBRIÆ Cretenſis ſcolium ex Athenæi Lib. XV. refert H. Stephanus in Lyricis p. 398.

XXXIV.

* Exempla eorum qui dictis vel ſcriptis acerbis alios ad mortem compulerunt, collegit Clariſſ. Bælius in Lexico ubi de Hipponacte agit, nota F. confer eundem in *Ceraſi* & in *Hochſtrato, Pighioque* itidem nota F.

** Apud Ariſtotelem, Strabonem, Laërtium, Plutarchum, Stobæum, Athenæum, Euſtathium ad Homer. interpretes Heſiodi, Sophoclis, Ariſtoph. Apollonii, Lycophronis, Heſychium, Etymolog. M. Harpocrat. Tzetzem Chiliadibus, Svidam in Βούπαλος &c.

Digitized by Google

XXXIV. α. IBYCUS Rheginus Simonide * antiquior, æqualis Anacreontis, in Samo versatus est temporibus Polycratis, & teste Suidâ Dorice scripsit libros septem carminum sive μελῶν, ex quibus liber primus allegatur in scholiis ad Apollon. Lib. IV. Liber quintus ab Athenæo Lib. II. dipnos. In iisdem scholiis ad Lib. III. Apollonii laudatur Ibycus ἐν τῇ εἰς Γοργίαν ᾠδῇ, qui Gorgias diversus sit oportet à Gorgia Rhetore. Stesichorum potius auctorem esse ἄθλων Ibyco tributorum docet Athenæus Lib. IV. Invenit præterea Ibycus instrumentum Musicum σαμβύκην teste Athenæo Lib. IV. & Svida in σαμβύκαι, perinde ut Anacreon invenit barbitum. *Maxime omnium flagrasse amore*, sive ut ait Svidas ἐρωτομανέστατον fuisse, ex scriptis ejus pridem observavit Cicero 4. Tusc. quæst. Apud Eusebium in Chron. num. MCCCCLXXVII. pro *Hippico* legendum *Ibycus, carminum* ** *scriptor agnoscitur*, ut pulchre notavit Salmasius ad Solin. p. 52. & ante Salmasium Arnoldus Pontacus Eusebii editor Scaligero etiam judice præstantissimus, quemadmodum Gvil. Canteri emendationem qui apud Statium V. 3. silvar. v. 153. pro *Obsitus* legit *Ibycus*, recte adversus Barthium tuetur Reinesius Epist. ad Hofmannum p. 504. Prætereo quæ de Ibyci rebus & fato Gyraldus, tum Erasmus in Adagio *Ibyci grues*, & Bonifacius historiæ ludicræ Lib. I. c. VI. Fragmenta hujus Poëtæ collegit *H. Stephanus* p. 90. & 423. *Fulvius Ursinus* p. 115. & 318. Allegatur Ibycus etiam à Galeno 1. in sextum epidem. T. 5. pag. 455. Marino in vita Procli c. 1. &c.

XXXIV. β'. ITHYPHALLICUM Carmen, Demetrio Poliorcetæ cum Athenas ingrederetur decantatum castigatius exhibet & illustrat Casaubonus VI. 15. ad Athenæum.

XXXV. JULIANI Ægyptii carmen Anacreonticum quod incipit: στέφος πλέκων ποθ' εὗρον, ex libro VII. Anthologiæ exhibet H. Stephanus in Lyricis p. 408. Ejusdem Juliani, præfecti Ægypti, alia Epigrammata quamplura occurrunt in eadem Anthologia, quemadmodum & Juliani cujusdam Antecessoris *** & Juliani Dioclis. Fuit & Julianus Ægyptius Medicus Olympiani discipulus, cujus libro 48. contra Aphorismos Hippocratis, & Philonium sive librum de methodo, & alium περὶ ψυχικῶν καὶ σωματικῶν παθῶν idem Galenus memorat, qui eum Alexandriæ audiverat & postea Hippocratem adversus illum scriptis defendit. De

* Schol. Apollonii Lib. IV. ὅτι δὲ Ἀχιλλεὺς εἰς τὸ Ἠλύσιον πεδίον παραγενόμενος ἔγημε Μήδειαν, πρῶτος Ἴβυκος εἴρηκε, μεθ' ὃν Σιμωνίδης.

** Ita Hieronymus solet reddere vocabulum μελοποιὸς ut carmina ponat κατ' ἐξοχὴν pro Lyricis carminibus.

*** De Juliano Antecessore qui Justiniani Imp. temporibus claruit, Vide Menagii Amœnitates Juris p. 141. seq.

Digitized by Google

De Juliano Theurgo patre & filio dixi supra Lib. I. cap. XXXVI. §. 11. Julianum Apsilarum dynastam qui ab Adriano Imp. regnum accepit, memorari videas ab Arriano, periplo ponti Euxini. Antonium Julianum historicum qui de Judæis scripsit, à Minucio Felice p. 37. De Juliano Cappadoce Sophista, adeundi Eunapius, Svidas & qui Lexicon ejus Rhetoricum memorat Photius Cod. 150. Julianus JCtus (νομικῆς φάος) in quem est Epigramma Theæteti IV. 1. Antholog. non est Salvius *Julianus** qui jussu Adriani Imp. edictum perpetuum condidit, sed alter junior qui sub Justiniano vixit & conscripsit Epitomen Novellarum, idem cui opus suum Grammaticum dicavit Priscianus. Julianum ἐν Ἀθήναις κληρωτ ἄρχοντα sæculo post Christum natum tertio clarum memorat antiqvum scholion Christiani scriptoris ad Vitam Procli scriptam à Marino, sed apud Marinum c. 36. potius respicitur Julianus Imperator, à quo Epocham quod repetat Philosophus paganus natione Syrus, tanto minus mirari licet, siquidem Vir. Clariss. Joh. Harduinus in Chronologia V. T. è numis illustrata p. 62. observat in more positum fuisse Orientalibus, ut æram inchoarent ab exortu Principis alicujus qui de ipsis esset optime meritus, eamqve producerent quam diutissime liceret, donec alius majore beneficio prioris recordationem delevisset.

XXXVI. α´. LAMPRUS inter *Lyricos* poëtas celebratur ab Aristoxeno apud Plutarchum. Vide supra n. *XXII.* Idem ni fallor Lamprus à qvo Musicam edoctum se profitetur Socrates apud Platonem Menexemo, & à qvo Sophoclem Musicam & saltandi artem didicisse testatur Athenæus lib. 1. p. 20. male Λάμπιος in vita Sophoclis. Hunc ipsum magna in Musicis gloria fuisse testatur Cornelius Nepos in vita Epaminondæ c. 2. Alius fuit & junior longe *Lamprus* Erythræus, cujus auditorem fuisse Aristoxenum tradit Svidas Ἀριστόξ. Alius quoque ni fallor Lamprus Grammaticus, cujus meminit Aristoteles II. 7. Ethicor. ad Eudemum.

XXXVI. β´. LICYMNIUS Chius μελοποιός, laudatus à Parthenio cap. 22. Ex ejus pæana in sanitatem vide si lubet quæ profert Sextus decimo adversus Mathematicos pag. 447.

XXXVII. LYSIMACHUS quidam μελοποιὸς εὐτελὴς sive Lyricus mediocris fuit cujus mentionem fecit Lycurgus Rhetor in oratione περὶ διοικήσεως teste Harpocratione ac Svida. Fuere præterea Lysimachus Aristidis Justi Pater, teste Platone, sed & filius teste Demosth. in orat. περὶ τῶν ἀτελειῶν. Lysimachus Macedo leoni ** objectus impune ab Alexandro,

* Ita visum Alciato II. 27. dispunction.

** Fabula videtur Curtio *VIII.* 1. 17.

dro, inter cujus duces ac successores postea fuit, & Lysimachiam in Ætolia condidit. Justin. XV. 3. Seneca, Plin. &c. Lysimachus Acarnan ejusdem Alexandri præceptor. Plutarch. Alexandrô. Præceptor Regis Attali, Athen. VI. 13. Lysimachus Alexandrinus qui libros περὶ νόςων scripsit teste Athenæo, Schol. Apollonii, Pindarique & Apostolio, (corrrupte Tzetzæ ad Lycophronem Symmachus) vide Jonsium p. 12. & Vossium de Hist. Græcis p. 384. Idem ut videtur Lysimachus cujus Ἀιγυπτιακὰ allegat Josephus 1. contra Apion. Θηβαϊκὰ παράδοξα Scholiastes Apollonii Euripidis & Sophoclis. Confer Gisb. Cuperi Varias observationes Lib. I. c. 4. Opus de *agricultura* quod memorant Varro, Plinius, Columella, forte fuerit Lysimachi Hippocratii, cujus mentio in scholiis ad Alexipharmaca Nicandri. Prætereo Lysimachum Ptolemæi F. Hierosolymitanum, in additamentis ad librum Estheræ memoratum, & Lysimachum Menelai fratrem atque ejus in Pontificatu maximo successorem, 2. Maccab. IV. 29. Tum Lysimachum fratrem Apollodoti. Joseph. XIII. 21. Lysimachum Cyrenæum. Tzetz. VI. Chil. v. 921.

XXXVIII. MEGALOSTRATA amica Alcmanis Poëtæ, poëtria & ipsa, ut paulo ante in Alcmano observabam.

XXXIX. MELANIPPIDÆ duo fuerunt Lyrici, unus Melius (male apud Athenæum Lib. II. sub init. & XIV. p. 651. Μιλήσιος) circa Olymp. *LXV.* cui διθυράμβων βιβλία πλεῖςα, poëmata Epica, Epigrammata, elegias & alia multa Svidas tribuit. Alter prioris è filia nepos, cum Perdicca Rege versatus, & qui multa in dithyramborum modulatione innovavit, auctor & ipse plurium ᾀσμάτων & διθυράμβων. Ex alterutrius horum poëmate *Marsyâ* quædam profert Athenæus Lib. *XIV.* p. 616. & Danaides ejusdem allegat p. 651. Clemens Alex. V. Strom. p. 602. ὁ μελοποιὸς δὲ Μελανιππίδης ᾄδων κλῦθί μοι ὦ πάτερ, θαῦμα βροτῶν τᾶς ἀειζώου ψυχᾶς μεδέων. Vide H. Stephani Lyricos pag. 390. seq. & Gyraldum p. 476. Democriti Chii Musici (qui cognominis Philosophi æqualis fuit) scomma in Menalippidem refert Aristoteles III. 9. Rhetor. ἡ δὲ μακρὰ ἀναβολὴ τῷ ποιήσαντι κακίςη. Parodia ad Hesiodi Ἐργ. 266. Melanippides enim pro antistrophis longiores anabolas fecerat, ut notat Petrus Victorius ad Aristotelis Rhetor. p. 532. Meminit Melanippidæ etiam Plutarch. p. 1095. de insuavi vita sec. Epicurum, atque in amatorio p. 758. tum libro de Musica p. 1136. & 1141.

XXXX. á. MESOMEDES Cretensis, Lyricus, libertus Adriani Imp. non exigua apud illum gratia valuit, & delicias ejus, *Antinoum* carmine celebravit. Svidas: Μεσομήδης Λυρικὸς γεγονὼς ἐπὶ τῶν Ἀδριανοῦ χρό-

 νων,

νων, ἀπελεύθερος αὐτοῦ, καὶ ἐν τοῖς μάλιστα φίλοις. γράφει οὖν εἰς Ἀντίνοον ἔπαινον (ὃς ἦν Ἀδριανοῦ παιδικά) καὶ ἄλλα διάφορα μέλη. Ab Antonino Pio salarium ei imminutum refert Julius Capitolinus cap. 7. ab altero Antonino (Caracalla ut notat Scaliger ad Euseb. p. 219.) positum ei (jam ante aliquot annos ut videtur) defuncto honorarium monumentum, testatur vetus scriptor apud Svidam. Carmen hujus Mesomedis Anacreonticum de vitro (in Anthologia Epigrammatum Lib. IV. c. 32. male in trochaicos numeros redactum) emendavit & rectius disposuit Salmasius T. I. ad Hist. August. p. 263. ubi præterea exhibet ineditum ante ejusdem Mesomedis ænigma quod incipit: ἕρπυζα πετωμένα βεβῶσα κόρα. Quanquam vero ποιητὴς νόμων κιθαρῳδικῶν vocatur ab Eusebio in Chron. & apud Svidam ὁ τοὺς κιθαρῳδικοὺς νόμους συγγράψας, hoc est ut interpretatur Scaliger, qui modulos musicos fecit, sive cantica musicis notis expedivit: tamen poëtam quoque fuisse certissimum est, & in altera editione Eusebii sui agnovit ipse Scaliger, multis vero docet Salmasius, νόμους & μέλη tam de modulis Musicis quam de ipsis carminibus dici, sicut jampridem Musicos eosdem quoque fuisse Poëtas tradidit Cicero 3. de Oratore. Diomedes in Scholiis ineditis ad Dionysium Thracem: Ἔστι τινὰ ποιήματα ἃ οὐ μόνον ἐμμέτρως γέγραπται ἀλλὰ καὶ μετὰ μέλους ἐσκέπτοντο ἃ καὶ διπλασίονα κάματον παρεῖχε τοῖς σκεπτομένοις τὸ μέτρον σπουδάζουσι διασώζειν καὶ τῶν μελῶν ἐπινοεῖν τὴν εὕρεσιν. Ταῦτ' οὖν τὰ ποιήματα καλεῖται λυρικὰ ὡς ἀπὸ λύρας ἐσκεμμένα καὶ μετὰ λύρας ἐπιδεικνύμενα.

XXXX. β'. MOSCHINE Atheniensis, Jamborum Poëtria memorata Athenæo VII. p. 297.

XLI. MUSÆUM Thebanum Thamyræ & Philammonis filium μελῶν & ᾀσμάτων Poëtam antiquissimum memorat Svidas.

XLII. De MYIA utraque Lyrica Poëtria, Spartiatide altera, altera Thespiaca dixi supra cap. XIII. 2. cum Pythagoricas recenserem. Nunc tantum addo Thespiacam non diversam videri à Corinna, de qua paulo ante num. XXIV.

XLIII. MYRO sive MOERO Byzantia Homeri Tragici qui temporibus Ptolemæi Philadelphi * claruit filia vel potius ut in Σωσίθεος & Ὁμη-

* Antiquior videtur Myro Byzantia cujus simulachrum æneum Tatianus factum tradit à Cephisodoto Statuario quem Olymp. CII. floruisse constat è Plinio. Epigramma etiam Erinnæ quo Myronis virginis cicadam celebrari dixi supra, cum de Erinna agerem, aliam antiquiorem hujus nominis respicit, siquidem auctor epigrammatis sit Erinna, Sapphonis ἑταίρα & ut volunt æqualis; Verum ab Eusebio Erinna refertur ad Olymp. CVI. & ἑταῖρος non semper indicat æqualem, ut infra in Isocrate observabo. Fuerunt & plures

ὅμηρος à Svida traditum est, mater, conjux Andronici Philologi, poëtria ἐπῶν καὶ ἐλεγείων καὶ μελῶν. Heroicis versibus scripserat poëma cui titulus Μνημοσύνη, ex quo nonnulla profert Athenæus Lib. XI. Forte eodem carminis genere etiam composuerat *diras* sive ἀρὰς, quæ laudantur à Parthenio cap. 27. erotic. *Hymnum* illius in Neptunum memorat Eustathius ad Iliad. β. p. 247. Antipater in Epigrammate:

> Τάσδε θεογλώσσους Ἑλικὼν ἔθρεψε γυναῖκας
> Ὕμνοις καὶ Μακεδὼν Πιερίας σκόπελος,
> Πρήξιλλαν, Μυρὼ, Ἀνύτης στόμα &c.

Epigramma Myrûs occurrit in Anthologia IV. 1. Fragmenta quædam collecta à *Fulvio Ursino* p. 42. & 295. At Pausaniam quidem miror, cui non fœminæ sed viri nomen est, Μύρων ὁ Βυζάντιος ποιήσας ἔπη καὶ ἐλεγεῖα. pag. 721. Bœotic. ubi quædam ex eo refert de Amphione. Myro filia Aristotimi Eleorum tyranni memoratur à Plutarcho de virtute mulierum p. 253. De Myrone statuario celeberrimo Elevthereo fuse agit Franciscus Junius in Artificum catalogo, præter quem fuit & Myron alter* Lycius itidem statuarius discipulus Polycleti. Apud eundem Pausaniam in Atticis p. 55. legendum videtur Λυκίου τοῦ Μύρωνος χαλκοῦν παῖδα, non Λύκιον. Idem in Eliacis posterioribus pag. 454. & alibi statuas Myronis celebrans eum vocat Atheniensem. De Myrone Prienensi scriptore Μεσσηνιακῶν, vide quæ ex Athenæo & Pausania Vossius p. 391. de Hist. Græcis. Myronis Sicionyorum Tyranni mentio apud Aristotelem V. 12. Politic. Sed & in commentitia Prochori de S. Johanne narratione inducitur Myron quidam pater trium filiorum Rhetorum. Omitto quod Myrto à Socrate in domum recepta (vide Plutarchum in Aristide p. 335, & Athenæum Lib. XIII. p. 553. seq.) alicubi per librariorum negligentiam vocatur Myro, ut apud Erasmum in scholiis ad Hieron. in Jovinian. T. 3. p. 23.

XLIX. MYRTIS Anthedonia ποιήτρια μελῶν laudatur à Plutarcho in quæstionibus græcis p. 300. ubi ex illa refert quare Eunosti herois lucum intrare nefas fuerit fœminis Tanagræensibus. De ætate ejus inde constat, quod Pindarum & Corinnam teste Svida instituit. Vide *Fulvium Ursinum* p. 44. Ex fragmento Corinnæ, quod supra num. XXIV. retuli, apparet Myrtidem cum Pindaro ingenii certamen iniisse & propterea à Corinna fuisse reprehensam.

res fœminæ, *Myronis* nomine celebres, ut Myro Rhodia Philosopha, quam Svidas ait scripsisse χρείας γυναικῶν βασιλίδων καὶ μύθους. Tum Myro de qua Epigramma vetus quod explicat Salmasius p. 1221. ad Solinum.

* Fuit & Elevthera urbs Lyciæ, vide Steph.

L. α. NOSSIS Locrensis, æqualis fuit Rhinthonis Tarentini vel Syracusani, qui claruit circa Olymp. CXVI. Unicum ejus Epigramma ex Anthologiæ Lib. III. refert *Fulvius Ursinus* p. 55. quod in illum quem dixi Rhinthonem est compositum. Aliud legitur apud Holstenium & Berkelium in notis ad Stephanum Byz in λοκροί. Hoc ipsum emendatius exhibuit & alia insuper tria antea inedita vulgavit illustravitque Clarissimus Bentleius in Apologia pro diss. de Epistolis Phalaridis Anglice edita p. 355. seq. Meminit hujus Nossidis Antipater in Epigrammate de novem Poëtriis.

Νοσσίδα θηλύγλωσσον ἰδὲ γλυκυαυχέα Μύρτιν.

L. β. PARMENONIS Byzantii ἰάμβων librum primum laudat Stephanus in βυδινὴ & Φέλκιον.

LI. PHALÆCUM à quo genus carminis Phalæcium nomen accepit, Gyraldus & Laur. Crassus confundunt cum Philisco sive Philico qui fuit ex Plejade Tragicorum. Mentio hujus Phalæci apud Ausonium Epist. 4. aliosque complures, Grammaticos præcipue Metricos. At scripta ejus qui commemoraret neminem reperi, nisi quod Hymnos in Cererem ab eo compositos testatur Terentianus pag. 2424. & Epigrammata Athenæus X. Dipnosophist. p. 440.

LII. PRATINÆ Phliasii quædam ex Athenæo retulit H. Stephanus in Lyricis p. 394. seq. De hoc dixi infra cap. XIX. in notitia Tragicorum.

LIII. α. PRAXILLA Sicyonia scripsit διθυράμβους ex quibus Odam cui titulus *Achilles* laudat Hephæstion in Enchiridio pag. 9. Antiquissima fuisse videtur, siquidem Praxilles trimetris usum Sapphonem notat idem Hephæstio pag. 36. Potuerunt tamen Praxillea metra dici quibus post Sapphonem Praxilla frequentius uteretur, nam & ab Eusebio in Chron. diu post Sapphonem Praxilla ponitur Olymp. LXXXII. Admirationi fuisse Praxillam ἐπὶ τῇ τῶν σκολιῶν ποιήσει ait Athenæus Lib. XV. At σκολιὸν illud de Admeto, ab aliis Alcæo vel Sapphoni tributum testatur Pausanias in Lexico apud Eustath. ad Iliad. β. p. 247. Ex Praxillæ παροινίοις petitum ait Scholiastes Aristoph. ad Σφῆκας v. 1191. *Sed & hujus Praxillæ*, inquit Gyraldus, *nunc etiam carmen legitur ad Calain puerum de amoris mutatione.* E Gyraldo Tiraquellus ad leg. conubial. p. 303. *Praxilla - cujus etiamnum exstat carmen ad Calain puerum de amoris mutatione.* Laur. Crassus de Poëtis Græcis p. 432. *De suoi Ditirambi và celebrato quello à Calai Fanciullo della Mutazion d' Amore.* Vossius: *Superest ejus carmen ad puerum Calain.* Lud. Morery in Lexico: *nous avons encore des vers qu'elle envoya à un jeune homme nommé Calais.* Hoc non occurrit apud *Fulvium Ursinum*, qui pauca quædam Praxillæ colligit p. 53. & 296.

Digitized by Google

& 296. Neque alibi hoc potui reperire, non magis quam quod Tan. Faber eam affirmat composuisse hymnos, & à Græcis recentioribus appellari *Basilicam*. Μελοποιὸς dicitur â Polemone apud Zenobium IV. 21. proverb. pro quo male in explicatione proverbii Vaticana apud A. Schottum γελοποιός. Male etiam in proverbiis è Svida VII. 47. Ἠλιθιώτερος τοῦ Πραξίλλης Ἀδώνιδος idem præstantissimus Schottus vertit: *Stupidior Praxillis Adonidos*, pro *Praxillæ*. Neque Apostolii interpres probandus IX. 81. prov. qui bis habet *Praxelles*, magis vero peccavit ipse Apostolius, cui Ἄδωνις Πραξίλλης est Praxillæ filius, cum intelligatur poëma ejus de Adonide.

LIII. β'. PYTHERMON Auctor σκολιοῦ carminis, cujus initium habes in appendice proverbiorum Vaticana Centur. 3. proverbio 14.

LIII. γ'. SACADAS Argivus, ποιητὴς μελῶν τε καὶ ἐλεγείων μεμελοποιημένων. Vide Plutarchum de Musica p. 1134.

LIV. α'. SAPPHO Scamandronymi filia, Lesbia Mytilenensis, æqualis Alcæi fuit, ut patet vel ex Aristotelis I. Rhetor. cap. IX. & ex Sapphonis loco apud Demetrium de elocutione §. 145. ubi Alcæum celebrat. Fœminas illi familiares has refert Maximus Tyrius diss. VIII. *Gyrinnam, Atthidem, Anactoriam, Gorgonem, Andromedam.* Ibidem amores Sapphonis cum Socraticis amoribus contendit, eosque non minus atque Anacreontis honestos fuisse ac pudicos disputat, ut Archilochum contrà ὑβριστήν. Svidas præter Atthidem amicas Sapphûs nominat Telesillam, Megaramque (quibus ex Ovidio addi possunt *Cydno*, *Mnais*, & *Pyrino*. Discipulas *Anagoram* Milesiam, *Gongylam* Colophoniam & *Eunicam* Salaminiam. *Damophilam* præterea, uxorem Pamphyli, quæ cum Sapphone versata sit, & ἐρωτικὰ, tum hymnos in Dianam Pergæam aliaque poëmata ejus exemplo composuerit, celebrat Philostratus I. 20. de vita Apollonii. *Gellonis* quoque Lesbiæ virginis meminit Sappho apud Zenobium III. 3. prov. In *Doricham* vero quæ *Charaxi* (fratris Sapphonis) amore capta non optima fide cum eo egerat, invecta est teste Athenæo Lib. XIII. Meminit illius Dorichæ etiam Strabo Lib. XVII. & Svidas in Ῥοδώπιδος ἀνάθημα, Herodoto enim II. 135. eadem Doricha vocatur Ῥοδῶπις, licet Athenæo observante Rhodopis sive Rhodope illa de qua Herodotus, longe diversa fuerit â Dorichâ Sapphonis. Reliqui duo fratres hujus Poëtriæ, *Larichus* fuere & *Eurygius*, *Cercolas* autem maritus & Κλεῒς sive *Cleis* * filia. Ille vero

* Sappho ipsa apud Hephæstion. p. 55. Enchirid.

Ἔστι μοι καλὰ πάϊς χρυσέοισιν ἀνθέμοισιν
Ἐμφερῆ ἔχοισα μορφὴν ΚΛΕΪΣ ἀγαπητά.

Digitized by Google

cujus amore exarsit fuit *Pampho*, ex cujus ἔπεσι nonnulla didicisse Sapphonem testatur Pausanias Bœotic. p. 767. Falluntur enim meo judicio, qui Sapphonem poëtriam â Lesbia Pamphonis sive Phaonis amasia diversam faciunt, ut Apostolius XX. 14. proverb. & ante eum Ælianus XII. 19. Var. Menandri versus de Sapphone ob Pamphus amores in Leucadem se præcipitante servavit Strabo X. p. 452. Ipsa quidem Sappho κατ' ἐξοχὴν dicta est Poëtria teste Galeno in lib. quod animi mores temperamentum corporis sequantur. Plutarchus de Musica p. 1136. Ἀριστόξενος δέ φησιν Σαπφὼ πρώτην εὑρέσθαι τὴν μιξολυδιστὶ ἁρμονίαν, παρ' ἧς τοὺς τραγῳδοποιοὺς μαθεῖν. Scripta Sapphonis hæc apud veteres memorantur:

1. Μελῶν Λυρικῶν libri IX. Svid. Maximam partem de amoribus fuere, unde ἐρωτικὰ μέλη vocant Plutarchus, Athenæus, Dio Chrysost. Orat. 2. de regno, Librum secundum & tertium laudat Hephæst. in Enchirid. quintum Pollux, Athenæus & Atilius Fortunatus: Septimum idem Hephæstio. Odarum Sapphonis quarundam argumenta refert & ad legendum quam ad decantandam aptiores fuisse notat Demetrius libro de elocutione §. 167. Inter illas fuere etiam ᾠδαὶ ἐπιθαλάμιοι, ut ex Demetrio Rhetore, Dionysio Halicarnass. Hephæstione constat & Servio. Sed & Catulli Epithalamium de Hespero, & alterum Thetidis & Pelei ex Sapphone expressum suspicatur If. Vossius p. 189. ad Catull. Alia duo illustria Sapphonis carmina recensita & emendata videre licet in notis ejusdem Vossii ad Catull. p. 113. seq. * Jacobi Tollii ad Longin. p. 76. seq. & in Dionysio Halicarnasseo editionis præstantissimæ Hudsonianæ T. 2. p. 47. & 350. 351. Sunt & nonnulla Sapphonis Horatio in Odis pulchre transcripta & imitata, ut ab Ursino & eruditis Poëtæ Venusini interpretibus animadversum.

2. Ἐλεγεῖα. Svid. Ex his forte est, quam latino carmine ad Phaonem expressit Ovidius in Epistolis Heroidum. Eam recensitam habes in Fulvii Ursini Lyricis p. 29. Consulendus & Bachetus Meziriacus in erudito ad Epistolas Ovidii Commentario Gallice edito, & Ursinus libri laudati p. 289.

3. Ὕμνοι. Menander Rhetor, & Julianus Epist. 30. ad Alypium. Hymnus in Venerem apud Dionysiū Halicarnass. περὶ συνθέσεως ὀνομάτων.

4. Μονῳ-

* Conferre præterea juverit notas eruditissimi Boivinii ad Longinum p. 263. seq. qui è MS. antiquissimo Longini quod exstat in Bibliotheca Regis Christianissimi quædam Sapphonis loca non infeliciter restituit. Respicit & locum Sapphonis Lucianus in amoribus T. 1. p. 905. cui p. 895. celebratur τὸ μελιχρὸν αὔχημα Λεσβίων Σαπφώ. Eadem ἐνάτη Λυρικῶν, Ἀονίδων δεκάτη, Ausonio Epigrammate 32.

Digitized by Google

4. *Μονῳδίαι.* Svid.

5. *Ἐπιγράμματα.* Svid. Ex his bina superſunt in Anthologia, & unum quidem in Timadem, quæ innupta deceſſerat.

6. *Ἴαμβοι.* Svid.

7. Verſus ad Anacreontem, quos ex Chamæleonte ἐν τῷ περὶ Σαπφοῦς refert Athenæus Lib. XIII. non dubitat Sapphoni eſſe ſuppoſitos ab Hermeſianacte.

Exiguæ quædam carminum Sapphonis reliquiæ, aliquoties lucem viderunt cum Anacreonte, ut ſupra cum de hoc agerem notare me memini. Diligentius Fragmenta ejus collegit Fulvius Urſinus p. 7-36. & 281.-295. quanquam video ejus induſtriæ tum in hac tum in reliquis Lyricis nonnulla accedere poſſe. *Callias* Lesbius olim ut Alcæi ita Sapphonis quoque poëmata commentario illuſtraverat, teſte Strabone. Varii quoque Comici Sapphonis nomine dramata ediderunt, ut *Antiphanes*, *Diphilus*, *Ephippus*: de quibus infra in notitia Comicorum. Non in flore ætatis deceſſiſſe, ſed ſenium attigiſſe ipſa teſtis eſt apud Stobæum ſerm. LXIX. οὐ γὰρ τλάσομ' ἐγὼ συνοικεῖν ἐοῦσα γεραιτέρα. Mytilenæis tanti poſt mortem viſa eſt Sappho, ut ejus vultu numos ſuos ſignarent teſte Polluce IX. 6. 437. qualem numum exhibet Urſinus pag. 2. fragmentor. & in elogiis Virorum illuſtrium p. 38. alium Sponius p. 130. Miſc. eruditæ antiquitatis: alios præterea binos Clariſſimus Hemſterhuſius p. 1064. ad Pollucem. Sed & Alcæum in numo Mytilenæorum obſervat Holſtenius ad Steph. p. 216. Confer Harduinum in numis urbium illuſtratis. De Sapphonis ſtatua ærea à Silanione Artifice fabricata meminit præter Tatianum Cicero IV. 57. in Verrem. Sunt, ut dixi, qui etiam alteram volunt fuiſſe Sapphonem Lesbiam, meretricem non poëtriam, ut ait Ælianus XII. 19. Var. Sed & huic poëmata Lyrica à quibusdam tribui Svidas non accuratiſſimus in diſtinguendis ſcriptoribus auctor retulit. Confer ſi placet quæ in hanc rem elegans & eruditus ſcriptor Bælius in Lexico, ubi de Sapphone. De Sapphus Poëtriæ & Phaonis amoribus conſulendæ notæ Hiſtoricæ Humfredi Prideaux ad Chronicon Marmoreum Arundelian. pag. 200. 201. Sapphûs icon in tomo 2. theſauri Antiqv. Græcar. Gronoviani tabula 34. è ſchedis Pirrhi Ligorii, ubi quod mireris Ereſia appellatur.

LIV. β'. SCYTHINUS Tejus, Jamborum Poëta, cujus mentio eſt apud Stephanum Byz. in Τέως.

LV. SIMONIDIS Julitæ Cei magnum encomium legitur apud Platon. I. de Rep. Σιμωνίδῃ γε οὐ ῥᾴδιον ἀπιστεῖν, σοφὸς γὰρ καὶ θεῖος ὁ ἀνήρ. Natus Olymp. LV. 4. Verſatus eſt cum *Pittaco* Mytilenæo, *Hipparcho* tyranno Athen. *Pauſania* Rege Lacedæmonior. & *Hierone* Syracuſ. Tyranno: ut ex eodem

eodem Platone constat. Sed & cum *Themistocle*, ut docet Plutarchus in Themistoclis vita, & cum *Alevadis* Thessaliæ Regibus teste Sozomeno præf. ad Hist. Eccles. Annos vixit Simonides circiter nonaginta, & cum ætate provectus Pindarum instituisset, diem obiit supremum Olympiade LXXVIII. Æmulus ejus fuit *Lasus* * Hermionensis teste Aristophane in Vespis, tum *Timocreon*, Rhodius, Poëta Lyricus & ipse, de quo infra suo loco. De dictis & factis Simonidis operæ pretium est videre Xenophontem in Hierone testantem inter alia eum in acie quoque adversus hostes stetisse, & quæ collegerunt Gyraldus, atque in edit. 2. Lexici Clarissimus Bælius. Nam meo quidem instituto satis fuerit scriptorum Simonidis catologum hic exhibere, quæ ad unum omnia interciderunt exceptis fragmentis collectis a Camerario & Hertelio inter Gnomologos de quibus supra cap. XI. tum in Aristologia Pindarica Mich. Neandri p. 395. & in Lyricis H. Stephani p. 272. 424. & 451. longeque diligentius à Fulvio Ursino p. 153. - 198. & 328. - 340. quibus nonnulla addidit Theodorus Canterus lib. 2. Var. Lect. cap. 7. Scripserat itaque Simonides Dorica dialecto:

1. *Καμβύσε καὶ Δαρείου βασιλείαν.* Svid. in *Σιμωνίδης* & Schol. Aristophanis ad Vespas.
2. *Ναυμαχίαν Ξέρξου* sive *τὴν ἐν Σαλαμῖνι ναυμαχίαν, μελικῶς.* Svid. & Schol. Aristophanis. Schol. Apollonii Lib. I. Ex hoc opere videtur Diodorus Sic. lib. XI. p. 248. referre encomium Lacedæmoniorum qui ad Thermopylas fortissime pugnantes cecidere cum duce suo Leonida.
3. *Τὴν ἐπ' Ἀρτεμισίων Ναυμαχίαν, δι' ἐλεγείας.* Svidas, Schol. Aristoph. Priscianus de metris Comicis.
4. *Θρήνους.* Svid. Scholiastes Aristoph. & Theocriti. Ex his threnis videtur petita *Danaë* miseriam suam *ὀδυρομένη* apud Dionysium Halicarnass. in calce libri *περὶ συνθέσεως ὀνομάτων.* Threnum Simonidis in Lysimachum Eretriensem memorat Harpocratio in *Ταμύναι.* Confer Meursium Attic. Lect. IV. 7. *Threnos sive Planctus optime scripsit Simonides*, inquit Porphyrio ad Horat. Meminit & Georgius Galesiota apud Leonem Allatium Lib. de Simeonum scriptis p. 210. Quintiliano autem X. 1. Inst. judice, præcipua Simonidis in commovenda miseratione virtus fuit, quod præter Catullum, Dionysium Halic. & Horatium confirmat Basilius Cæsareensis Epist. 379. ad Martinianum. Nihilominius idem Simonides propter singularem svavitatém meruit ut diceretur *Melicertes*, teste Svida & Schol. Aristoph.

5. Ὕμνους

* De hoc Laso consules ubi lubebit scriptores à me laudatos supra Lib. I. c. XVI. §. 4.

5. Ὕμνους & Παιᾶνας. Menander Rhetor, Svidas, & Schol. Ariſtoph. Hymnum Simonidis *in Neptunum* memorat Schol. Euripidis ad Medeam v. 4. Ad Hymnus *in memoriam* de quo Philoſtratus Lib. I. c. XI. de vita Apollonii, & inde Svidas in Σιμωνίδ. non Simonidis fuit ſed Apollonii. Falſum interim apparet quod plane nullos in Deum hymnos ſcripſerit Simonides, ut tradit Joh. Tzetzes Chil. VIII. hiſt. 228.

Οὐθ' ὕμνους ἔγραφε Θεοῖς αὐτὸς ὁ Σιμωνίδης
Ἐκκλίνων τὸ ἀνάργυρον, ἔγραφε δ' αἴνους παίδων
Ἀφ' ὧν ἐλάμβανε πολὺ καὶ διαρκὲς χρυσίον.
Ἐρωτηθεὶς δὲ πρός τινων, τί πρὸς Θεοὺς οὐ γράφεις,
Πρὸς παῖδας αἴνους γράφεις δε; ὁ Σιμωνίδης εἶπεν
Ὅτι οἱ παῖδες μοι Θεοὶ, ὡς ἐξ αὐτῶν λαμβάνω.

6. Μέλη varii generis, præcipue ἐπινίκια, atque ἐγκώμια. Theocritus * Idyll. 16. v. 44. Svidas, Schol. Ariſtophanis, Theocriti & Pindari. Περὶ Βαττύλου. Apoſtolius centur. XV. proverb. 97. Carmen Simonidis *in Evalcidem* Eretriorum ducem (ſcriptum ante Olymp. LXIX) memorat Herodotus V. 102. *In Anaxilam* Meſſenium, qui mulis Olympia vicerat, Ariſtot. 3. Rhetor. & Heraclides in Politia Rheginenſ. *In Leophronem*, Athenæus. *In Megarenſes*, Scholiaſtes Theocriti: in *Scopam* ** Theſſalum (quod laudibus Caſtoris & Pollucis majorem partem repleverat) Cic. 2. de Oratore, Valerius Max. & Svidas. *In Xenocratem*, Schol. Pindari. Hiſce epiniciis Carminibus etiam adſcripſerim, quod Simonidem ἐν πεντάθλοις laudant Lucillus Tarrhæus ab Aldo editus, Suidas, Apoſtolius in ἀλκυονίδες, & quod Scholiaſti Comici ad Equites allegatur aliquid ἐκ τῶν Σιμωνίδου τεθρίππων. At enim *in Alcibiadem* ἐπινίκιον ab aliis rectius tribuitur Euripidi. Vide Valeſium ad Ammiani XIV. 6. In Scholiis vero ad Comici Nubes, τοῦτο τὸ μέλος Σιμωνίδου καὶ ἐπινίκου v. 1359. pro Ἐπινίκου legendum ἐπινίκιον. De Epiniciis etiam potiſſimum intelligendum ſuſpicor, quod Palæphatum Ægyptium Svidas refert ſcripſiſſe argumenta ſive ὑποθέσεις εἰς Σιμωνίδην. Primum mercede ἐπινίκια ſcripſiſſe, legas in Scholiis Pindari ad Iſthm. 2. & apud Tzetzam VIII. hiſt. 228. & X. hiſt. 354. ne hoc loco repetam quæ de mercenaria Simoni-

* Apud Allatium p. 211. pro *Theoctiſto in Eratiis* legendum *Theocriti in Gratiis.*

** *Alii in Glaucum Caryſtium*, in *Leocratem* alii, alii denique in *Agatharchum fuiſſe* affirmarunt, teſte Quintiliano XI. 2. Nullum nomen adſcripſit Phædrus IV. 24. idem carmen memorans. Ἆσμα Simonidis ad Scopam Creontis Theſſali F. memorat Plato Protagora p. 294. Vide & Rich. Bentleium ad fragmentum Callimachi LXXI.

monidis Musa ad Phædrum notant viri docti: & quæ de ἡμιόνοις ab eodem laudatis, Anonymus Græcus Scholiastes ad Aristotelis Rhetorica lib. 3. p. 55. Satis tamen acutum est, quod apud Stobæum serm. 10. rogatus cur senex etiam numos corradere non cessaret, ὅτι βυλοίμην ἂν, inquit, ἀποθανὼν τοῖς ἐχθροῖς μᾶλλον ἀπολιπεῖν, ἢ ζῶν δεῖσθαι τῶν φίλων. Aliam ejus responsionem notavit Plutarchus p. 786. an seni gerenda sit Resp. *quod per senium reliquis spoliatus voluptatibus, sola lucrandi oblectatione gravem recrearet ætatem.*

7. Τραγῳδίας. Svid. & Schol. Aristoph.

8. Ἐπιγράμματα sive Ἐλεγεῖα. Merito enim hæc duo conjungo, quoniam Epigrammata Simonidis uno disticho constantia à Pausania & aliis ἐλεγεῖα vocari, contra à Scholiaste Aristophanis ac Svida, qui Epigrammata Simonidis memorant, nullam Ἐλεγείων mentionem fieri video. Horum Epigrammatum non pauca adhuc supersunt tum in Anthologia, tum apud Herodotum VII. 228. Thucydidem, Aristotelem, Pausaniam, Hephæstionem, Stobæum, Pollucem, Laërtium, Athenæum & Aristidem, quæ collegit & descripsit Allatius de Simeonum scriptis p. 214. seq. longe plura atque emendatiora Fulvius Ursinus p. 157. seq. quem ab Allatio non consultum miror. Ἐλεγεῖα in Athenienses, qui prælio * Marathonio adversus Persas occubuerant, tumulis ipsorum inscripta memorat Pausanias Bœoticis p. 715. in quibus componendis superatum à Simonide Æschylum legitur in Tragici hujus vita. Videntur adhuc superesse Lib. III. Anthologiæ cap. εἰς ἀνδρείους. Similia exstant apud Strabonem IX. p. 425. 429. Epigramma in mortuum quem repertum humaverat & à quo per somnium monitus naufragium evaserat, præter Valerium Max. & Joh. Tzetzem in Chiliad. I. hist. 24. memorat Scholiastes Aristidis apud Ursinum p. 330. Fuerunt & in Simonidis Epigrammatis *Griphi* quidam, ut uno alteroque exemplo constat, quod producit Athenæus. Mentio Simonidis tanquam Ἐπιγραμματογράφυ etiam in prolegomenis Tzetzæ ad Lycophronem, & in Scholiaste Pindari.

Locus quem ex Luciani Scytha T. 1. p. 599. producit Fulvius Ursinus p. 181. non Simonidis est, sed alterius Cei, Bacchylidis: ut observat Colomesius p. 463 ad Gyraldum. Idem Ursinus p. 181. ex Lucillo Tarrhæo in Σαρδώνιος γέλως & Theocriti Scholiaste in Idyll. I. producit loca in quibus allegatur Simonides *libro secundo de Sicilia, & libro 2. de Syracusis,*

* Gestum est Olymp. LXXII. 3.

Digitized by Google

censis, sed is alius Simonides, Platone junior fuit, ut probe notatum Vossio I. 8. de Historicis Græcis. Strabonis vero locus Lib. XV. p. 728. edit. Morelli, in vitio forte cubat, licet aliud videtur Allatio p. 211. nam pro verbis ὡς εἴρηκε Σιμωνίδης ἐν Μήμνονι διθυράμβῳ τῶν Δαλιακῶν, Causabonus è Svida legit Σῆμος ὁ Ἠλεῖος sive ὁ Δήλιος. Sic *ovum* quod sub Simonidis nomine laudat Franciscus Blondellus in comparatione Pindari cum Horatio p. 32. Simmiæ esse constat, de quo infra suo loco Libro tertio cap. 17. Vicissim pro Simmia Simonidis nomen male positum à Svida in Σιμμίας. Vide Jonsium p. 23. Quod porro Scholiastes Apollonii Lib. I. p. 56. τὴν γὰρ Ἰωλκὸν Μινύαι ᾤκουν, ὥς φησι Σιμωνίδης ἐν συμμίκτοις, aut subintelligendum fuerit μέλεσι, aut alius fuerit Simonides illorum συμμίκτων scriptor, siquidem ejusmodi exstiterunt qualia σύμμικτα Philemonis, Callistrati &c. de quibus Woweranus c. 13. Polymath. Fuit & alius *Simonides Jambographus* * Amorginus, qui & elegiarum libros duos Svida teste scripsit, cujus meminere Strabo, Clemens Alex. Athenæus, & alii: confer Vossium III. Instit. poët. p. 97. Allatium p. 206. Huic forte σύμμικτα rectius tribueris, & Epigramma in Sophoclis mortem. Fuit præterea qui Amorginum videtur ætate antecessisse, *Simonides Ceus junior*, circa Olymp. LXXXII. clarus, quem Svidas ait scripsisse libros III. Περὶ ** εὑρημάτων, & libros tres de genealogiis. Simonidis qui Historias suas Speusippo Philosopho inscripsit, in quibus egerat de rebus Dionis ac Bionis, meminit Laërtius IV. 5. Longe junioris Simonidis Philosophi sub Valente Imp. combusti meminit præter Zosimum & Svidam Ammianus XXIX. 1. p. 555. De aliis Simonidibus consulendus præter Vossium Lib. de Hist. Græcis, Leo Allatius libro de Simeonibus p. 217. seq. Chamæleontem Heracleotam ἐν τῷ περὶ Σιμωνίδου laudat Athenæus: nimirum de pluribus Poëtis egerat ille scriptor, ut accurate notavit Jonsius p. 93. De dialectis Simonidis & aliorum poëtarum Lyricorum, Homerique, scripserat *Tryphon* Alex. teste Svida. *Protagoram* vero poëmata Simonidis mercede accepta interpretatum esse refert Themistius Orat. XXIII. p. 289. edit. Harduini.

* Tzetzes Chil. XII. v. 52. notat Simonidem fuisse inventorem literarum η & ω, dubitat vero utrum τὸν Ἀμόργου, (Amorgi filium vocat etiam Chil. I. v. 619.) τὸν Σάμιον ἐκεῖνον, an Ceum. Sed Amorginum à patria non à Parente appellandum esse Stephanus Byz. & alii perspicue testantur. De literarum inventoribus consule si lubet scriptores supra à me laudatos Lib. I. c. XXIII. §. 2.

** Præter Simonidem hunc scripsere περὶ εὑρημάτων Antiphanes, Aristodemus, Aristoteles, Cydippus, Dinias, Ephorus, Philostephanus, Scamon Mytilenæus, Strato Peripateticus & Theophrastus. Confer Clementem Alex. I. Strom. p. 308. Athenæum & Plinium VII. 56.

LVI. SIMON Magnesius de quo Strabo Lib. XIV. p. 648. Musicus fuisse videtur & simul Poëta. Καὶ Σίμων ὁ μελοποιὸς καὶ αὐτὸς παραφθείρας τὴν τῶν προτέρων μελοποιῶν ἀγωγὴν, καὶ τὴν Σιμῳδίαν εἰσαγαγὼν, καθάπερ ἔτι μᾶλλον Λυσιῳδοὶ καὶ Μαγῳδοί. Mentio hujus Simonis sive Simi Magnesii etiam apud Athenæum. Videndum quoque sitne diversus ab hoc Σῖμος Ἁρμονικὸς, cujus meminit Porphyrius in vita Pythagoræ p. 3.

LVII. STESICHORUS * Hesiodi filius à quibusdam habitus, ex Himera ** Siciliæ civitate fuit. Natus Olympiade XXXVII. antiquior Simonide, qui ejus meminit apud Athenæum Lib. IV. p. 172. Phalaridis Tyrannidi in Patria sua restitit, narratâ fabulâ de equo, qui ut cervi levem injuriam ulcisceretur, frena injici sibi passus esset. Vide Aristotelem II. 20. Rhetor. Quæ præterea in tributis Phalaridi Epistolis & inde apud Tzetzen Chil. I. hist. 25. & Chil. V. hist. 31. leguntur, tanquam virorum doctorum disputationibus controversa, prætereo, licet illa non præter historiæ fidem scripta mihi videntur. Obiit apud Catanenses, Olymp. LVI. ut tradit Svidas, vel serius etiam, si ætatis annum attigit LXXXV. ut Lucianus habet in Macrobiis. Dorica dialecto poëmata composuerat libris XXVI. ut ab eodem Suida annotatum. Poësis ejus Epodica è Strophe, Antistrophe & epodo constans, unde proverbium: οὐδὲ τρία Στησιχόρου de quo Suidas. In sepulchro Stesichori apud Himerenses πάντα ὀκτώ, unde in astragalorum ludo Stesichorus octonarium denotabat. Vide quæ Viri docti ad Pollucem lib. IX. c. 7. sect. 100. Tituli vero poëmatum ipsius apud veteres scriptores mihi observati hi sunt:

Ἆθλα, quæ Ibyco ab aliis, sed male, tributa, ex Simonide observat Athenæus Lib. IV. p. 172.

Βουκολικὰ μέλη. Ælian. X. 18. Var.

Γηρυονίς. Athenæus, Pausanias Arcad. p. 602. ubi male in Kühnii quoque editione, Γηρυόνη Διῒ pro Γηρυονίδι, & Schol. Apollonii. Respiciunt & Schol.

* Hesiodi filium tradidere Philochorus, Aristoteles &c. ut Svidam ac Tzetzen prætercam. Sed alia aliorum sententia. Prius dicebatur *Tisias*, Stesichori vero nomen accepit ὅτι πρῶτος κιθαρῳδίᾳ χορὸν ἔστησεν, ut est apud Svidam. Confer de illa στάσει χοροῦ differentem Clariss. Dodvvellum Lib. de ætate Phalaridis p. 62. seq. Κύκλιος χορὸς sine ulla στάσει erat διθυραμβικῶν, ut supra dixi in Cinesia. *Vide* & si placet quæ de Choro Lyrico habet Tzetzes Chil. XI. hist. 377.

** Silius XIV. 223. *Littora Thermarum priscâ dotata Camœna.* Cicero 2. in Verrem c. 35. *Erat etiam Stesichori poëtæ statua senilis, incurva, cum libro, summo ut putant artificio facta, qui fuit Himera: sed & est & fuit tota in Græcia summo propter ingenium honore & nomine.* Iconem Stesichori juvenili facie exhibet Jac. Gronovius T. 2. Antiquitat. Græcar. tabula 38.

Digitized by Google

& Schol. Hesiodi ad Theogon. & Strabo Lib. 3. Vide Fulv. Ursinum pag. 309.

Ἑλένης κατηγορία sive ψόγος, in cujus scripti pœnam excœcatus, sed post compositum oraculi monitu Ἑλένης ἐγκώμιον sive *Palinodiam*, visum recepisse traditur. Meminit Plato Phædro, Isocrates Helenæ encomio, Dio 2. de regno p. 21. & diss. XI. p. 162. Lucianus secundo de vera Hist. T. 1. p. 673. Hieronymus 1. contra Rufin. multique alii, quos laudat Fulvius Ursinus p. 305. seq. & Allatius c. VIII. de patria Homeri. Stesichori Ἑλένην allegat Athenæus Lib. III. Ptolemæus Hephæst. Lib. IV. Ex primo Helenæ epithalamio à Stesichoro scripto Theocritum in Idyll. XVIII. quædam mutuatum notat ejus Scholiastes.

Εὐρωπεία. Schol. Eurip. Phœnissis.

Ἰλίου πέρσις. Dio Chrysost. Orat. 2. de regno, p. 25. ait Alexandrum Regem Stesichori æstimatorem fuisse, ὅτι μιμητὴς Ὁμήρου γενέσθαι δοκεῖ καὶ τὴν ἅλωσιν οὐκ ἀναξίως ἐποίησε τῆς Τροίας. Mentio in veteri tabula Iliaca apud Fabrettum p. 342. Meminit & Pausanias Phocicis p. 856. Harpocrat. in καθελών. Tzetzes ineditus apud Clariss. Dodwellum opere elaboratissimo de Cyclis pag. 802. Hoc poëma videtur respicere Quintilianus, cum Epici carminis onera, lyrâ sustinentem Stesichorum celebrat X. Inst. Or. cap. 1.

Καλύκη. Athen. Lib. XIV. Eustath. Iliad. Φ.

Κύκνος. Schol. Pindari Olymp. 10.

Ὀρεστεία. Schol. Aristoph. ad Pacem, Athen. Lib. XII. pag. 513. qui Xanthi Lyrici hoc in poëmate imitatorem fuisse Stesichorum observat.

Παιδιὰ sive παιδικά. Athen. Lib. XIII. Καὶ Στησίχορος δ' οὐ μετρίως ἐρωτικὸς γενόμενος συνέστησε καὶ τοῦτον τὸν τρόπον ἀσμάτων ἃ δὴ καὶ τὸ παλαιὸν ἐκαλεῖτο παιδιὰ καὶ παιδικά. Ejusmodi ἄσματος Stesichorei initium mihi videtur afferre Strabo Lib. VIII.

Ἄγε Μοῦσα λίγεια ἄρξον ἀοιδᾶς
Ἐρατῶν ὕμνους Σαμίων περὶ παίδων
Ἐρατᾷ φθεγγομένα λύρᾳ.

Παλλάδος ἐγκώμιον quod ab aliis tributum *Lamprocli*. Initium ejus affert Tzetzes Chil. I. v. 683. & Schol. Aristidis, tum Aristoph. ad Nubes qui Lamprocli tribuit.

Συνθῆραι. Athen. Lib. III.

Angelicum metrum, celeritate nunciis aptum reperit Stesichorus,

rus, cujus hoc exemplum profertur à Diomede Lib. III. p. 512. *Optima Calliope miranda poëmatibus.*

Fragmenta nonnulla Stesichori collecta sunt à Neandro pag. 421. H. Stephano pag. 76. & 443. majorique industria à Fulvio Ursino pag. 79-97. & 304-309. Socrati in carcere constituto quendam scite lyrici carmen Stesichori admodulatū refert Ammianus XXVIII. 4. p. 529. Allegatur Stesichorus à Vibio Sequestro, Christiano scriptore, ubi de Himera fluvio agit, sed Ctesichorum perperam ibi exhibent quædam editiones.

LVIII. TELESILLA Argiva Lyrica poëtria claruit temporibus Cleomenis Spartanorum * Regis circa Olymp. CXXXIX. ut constat è Plutarcho Lib. de virtutibus mulierum p. 245. Itaque longe fuit junior Laide meretrice, licet Theophylactus Simocata Epistolam Telesillæ ad Laidem confinxit. Ejus ἄσματα sive μέλη memorant Pausanias, Max. Tyrius, & alii. Auctor fragmenti Censorino subjecti c. 9. *Alcman numeros etiam minuit in carmen, hinc poëtria melica; at Telesilla etiam Argiva minutiores edidit numeros.* Athenæus Lib. XIV. ἡ δὲ εἰς Ἀπόλλωνα ᾠδὴ Φιληλιάς, ὡς ἡ Τελεσίλλα παρίστησιν. Versum ejus producit Hephæstio Enchirid. p. 36. Confer Ursini Lyricas p. 49. seq. & 296.

LIX. TELESTÆ Selinuntii quædam ex Athenæo describit H. Stephanus in Lyricis p. 392. Si idem est Telestus Poëta cujus monumentum memorat Plinius XXXV, 10. vixerit circa tempora Philippi Macedonis. Sed cujus Ἀργὼ & Ἀσκληπιὸς ab Athenæo laudantur, Comicus fuit teste Svida in Τελέστης. Telestæ Dithyrambos memorat Plutarchus in Alexandro, Diodorus Sic. XIV. 47. & Athenæus Lib. XIV. laudat Τελέστην ἐν ὑμεναίῳ διθυράμβῳ. Aristoxenum de hoc Teleste agentem allegat Apollonius Discolus hist. mirab. c. 40. Alius fuit Telestes Æschyli ὀρχηστής, quem Tragici illius Septem Thebanam egregie saltasse tradit idem Athenæus Lib. I. pag. 22. Alius quoque Telestes Corinthi Rex apud Eusebium Chron. ad Num. MCCXXV.

LX. TELLEN tibicen pessimus, ** nec multo forte melior poëta Lyricus, etsi propter dicacitatem nonnullis probatus. Si idem qui Τέλλις Plutarcho in Apophthegmatis, Epaminondæ temporibus vixit. Zenobius proverbio ἄειδε τὰ Τέλληνος. ἐπὶ τῶν σκωπτικῶν τίθεται ἡ παροιμία. Τέλλην γὰρ αὐλητὴς ἐγένετο καὶ μελῶν ποιητής, παίγνια τε *** κατέλειπεν

* Vide Luciani amores T. 1. p. 895

** Plutarch. ἦν δ' αὐλητὴς ὁ μὲν Τέλλις κάκιστος, ὁ δὲ Ἀντιγενίδας κάλλιστος.

*** Παίγνια ejusmodi scripserant *Botrys, Mnaseas* Locrus, & *Salpe* Lesbia. Vide Jo. Brodæum ad Anthologiam p. 562. edit. Wechel.

Digitized by Google

πεν εὐρυθμοτατα καὶ χάριν ἔχοντα πλείςην καὶ σκώμμαλα κομψότατα. Idem alibi: ἦν ὁ Τέλλην ἐγένετο αὐλητὴς καὶ μελῶν ἀνυποτάκτων (licentiosorum & liberæ dicacitatis carminum) ποιητὴς, μέμνηται αὐτοῦ Δικαίαρχος ὁ Μεσσήνιος. Meminit & Diogenianus, Apostolius &c.

LXI. THEANO Lyrica Poëtria commemorata mihi fuit supra cap. XIII. cum de fœminis Pythagoricis agerem.

LXII. TIMOCREON Rhodius pugil ac Poëta, Simonidis adversarius fuit, ut notatum Laërtio II. 46. Comicus veteris Comœdiæ, sed qui præter Drama in Themistoclem ac Simonidem scripsit præterea Svida teste ψόγον sive *vituperationem Themistoclis* carmine Lyrico. Versus hujus Timocreontis ante ineditos profert Allatius de Simeonum scriptis p. 213. è quibus colligas eum à Simonide prius læsum fuisse:

Κηία μὲ προσῆλθε φλυαρία οὐκ ἐθέλοντα
Οὐκ ἐθέλοντά με προσῆλθε Κηία φλυαρία.

Scolium Timocreontis *in Plutum* memorat, & ejus initium refert Aristophanis Scholiastes ad Acharnenses v. 531. & ad ranas v. 1335. Svidas in σκολιόν. ex quo transscriptum exhibet H. Stephanus in Lyricis suis p. 396. Respicit &, Clariss. Kustero ad Svidam observante, Isidorus Pelusiota lib. 2. Epist. 146. Mortuum hoc Epigrammate Simonides perstringit quod exstat in Anthologia Lib. III. c. 6.

Πολλὰ φαγὼν καὶ πολλὰ πιὼν καὶ πολλὰ κάκ' εἰπὼν
Ἀνθρώπους, κεῖμαι Τιμοκρέων Ῥόδιος.

Confer Jo. Meursium in Rhodo lib. 2. c. 13. p. 108. seq. De voracitate hujus Timocreontis mentio apud Ælianum I. Var. Hist. c. 27. & Eustathium ad Iliad. ψ. p. 1447. At Simonides notante H. Stephano in diss. de Parodiis pag. 68. allusit ad hunc epitaphii Sardanapali versiculum: πολλὰ πιὼν καὶ πολλὰ φαγὼν καὶ πολλὰ τρυφήσας.

LXII. XANTHUS Poëtis Lyricis antiquissimis annumerandus Stesichoro antiquior est, qui Orestiam suam & alia ex illius carminibus composuit, ut testatur Athenæus Lib. XII. p. 513. Meminit & Ælianus IV. 26. Var. ubi consulendæ præstantissimi Perizonii notæ. De Xantho Historico Meursius ad Hesych. pag. 173. seq. & Vossius de Hist. Græcis. De aliis Xanthis Illustris Ex. Spanhemius ad Callimachum pag. 356.

LXIII. XENOCRITUS Locrensis per omnem vitam oculis captus teste Heraclide in Rep. Locr. poëta fuit, ac vel pæanas vel dithyrambos scripsit, & à Plutarcho Lib. de Musica antiquissimis pæanum scriptoribus

bus

Digitized by Google

bus Thaleti ac Xenodamanti accensetur. Incertum, idemne sit XENOCRATES ἄσματα γεγραφὼς quem ex Aristoxeno memorat Laërtius IV. 15.

CAPUT XVI.

De Thespide & ÆSCHYLO Tragicis.

Thespis primus Tragicus Athenis. Dramata ei ab Heraclide supposita. 1. *Plures Thespides ibid. Æschyli ætas.* 2. *Quantum ab eo Græca accesserit Tragœdia.* 3. *Æschyli μεγαλοφωνία, dramata ipsius etiam defuncto illo acta publice proposito præmio.* 4. *Alia in ejus laudem, & quod in luctu movendo plurimum valuit. ibid. Sectâ Pythagoræus; Impietas ac vinositas ipsi objecta. Mors,* 5. *De Septem Æschyli Tragœdiis quæ exstant.* 6. *Catalogus deperditorum dramatum Æschyli, cum variis observationibus.* 7 *Alia scripta Æschyli deperdita, atque obiter de Tynnicho Chalcidensi.* 8. *De editionibus, Scholiastis & interpretibus Æschyli.* 9. *Catologus Scriptorum in scholiis Græcis ad Æschylum allegatorum.* 10

I.

QUanquam Plato in Minoë, Tragœdiam Thespide & Phrynicho longe antiquiorem fuisse contendit, quod etiam innuit Laërtius III. 56. & Svidas nominat Tragicos Thespide antiquiores *Arionem* Methimnæum & *Epigenem* * Sicyonium, Nicephorus quoq; Gregoras (lib. X. p. 289. edit. doctissimi Boivinii) τὴν ὀρφέως ἐν τραγῳδίαις δύναμιν celebrat: communis tamen sententia jampridem obtinet, quod primus Tragœdias docuit THESPIS Icariensis (vide Sponium de populis Atticæ & Reines. Var. Lect. p. 364.) ut præter Horatium, Plutarchum in Solone, aliosque testatur marmor Arundelianum: Θέσπις ὁ ποιητὴς - - - πρῶτος ** ὃς ἐδίδαξεν - - - καὶ ἐτέθη ὁ τράγος ἆθλον νενικηκότι, Ἄρχοντος Ἀθήνησιν Ἀλκαίου τοῦ προτέρου, hoc est Olymp. LX. 4. sive LXI. 1. Confer Meursium in Solone cap. XXVII. Plutarchum p. 95. Dioscoridis Epigramma editum à præstantissimo Bentleio:

> Θέσπις ὅδε Τραγικὴν ὃς ἀνέπλασε πρῶτος ἀοιδὴν
> Κωμήταις νεαρὰς καινοτομῶν χάριτας.

Βάκ-

* De *Arione Epigene* & *Phrynicho* egi infra cap. XIX.

** Hoc vocabulum πρῶτος diserte legitur in edit. Prideausii p. 168. itaque Seldeni ἔκδοσιν intelligit dum illud legi in editis negat. Clariss. Bentleius in Apologia pro diss. de Epistolis Phalaridis p. 231.

Digitized by Google

Βάκχος ἔπι τρίτον * κατάγοι χορὸν, ᾧ τράγος ἆθλον
Χ᾽ ὡ᾽ττικὸς ἦν σύκων ἄρριχος ἆθλον ἔτι.
Οἱ δέ με νῦν πλάσσουσι νέοι, τὰ δ᾽ ὁ μῦθος αἰὼν
Πολλὰ πρό σου, φήσει, χ᾽ ἅπερ τάλλα δ᾽ ἐμά.

Cæterum Tragœdia hujus Thespidis non hodie tantum nulla superest, sed nec Platoni nec Aristoteli lecta ulla videtur, & quæ à junioribus scriptoribus allegantur, suppositæ fortassis sunt, ut idem Bentleius conjicit: sane *Heraclidem* Ponticum sub Thespidis nomine Tragœdias vulgasse testatur Aristoxenus apud Laërtium V. 92. Allegatur autem a Polluce VII. 12. Thespidis Πενθεύς, præter quod drama, Svidæ memorantur ἆθλα πελίου ἢ Φόρβας, ἱερεῖς, ἠΐθεοι. Thespidis *Alcestin*, sed ex sola & parum verisimili conjectura, in marmore Arundeliano exhibuit Seldenus, cum Svida teste primus Phrynichus fœminæ personam in tragœdia introduxerit. Profert præterea Thespidis sub nomine versiculos tres Plutarchus Lib. de audiendis poëtis p. 72. edit. Grotii, & alios sex Clemens Alex. V. Strom. p. 570. in quibus omnes literæ Alphabeti, quarum nonnullæ post Thespidis demum traduntur repertæ esse ætatem. Vide si placet quæ illustrandis hisce versibus scripta sunt à Salmasio ad Solinum p. 896. edit. Paris. à Tho. Galeo in diss. Apollodoro præfixa p. 16. seq. & à laudato Bentleio Epistolâ ad Millium p. 48. Nescio alius ne sit Thespis sive Thespides, cujus Apophthegma, ἀδαπάνητός ἐστι τῆς εὐποιΐας ὁ πλοῦτος, laudat Apostolius I. proverb. 53. adscripto nomine Θεσπίδου. Alius certe Thespis Thebanus citharœdus cujus meminit Lucianus adversus indoctum. Alius denique Thespis Erechthei F. unde Thespiadæ de quibus Diodorus Sic. Lib. IV. p. 234. De Thespide Tragico egerat qui de aliis etiam Poëtis scripsit *Chamæleon* Heracleotes, teste Svida & Apostolio in οὐδὲν πρὸς τὸν Διόνυσον.

II. ÆSCHYLUS Euphorionis F. (a) Atheniensis ex civitate Atticæ

* Id. p. 233. hæc verba exponit de Dionysiis, quæ ter quotannis Athenis celebrabantur, Διονύσια τὰ ἐν Λίμναις & Διονύσια τὰ κατ᾽ ἄστυ & Διονύσια τὰ κατ᾽ ἀγρούς, tempore quod respondet nostro Martio, Aprili & Januario. In his Dionysiis Comœdiæ agebantur & Tragœdiæ.

(a) Macrobio Lib. V. Saturnal. cap. 19. *vir Siculus* dicitur, quia in Siciliâ diu extrema ætate est versatus, unde Siculis vocibus multis usum notat Athenæus Lib. IX. pag. 402. Alius fuit Æschylus Mathematicus, discipulus Hippocratis Chii (Aristot. I. 6. Meterolog.) Hujus ut putabat in Bibl. Gr. Meursius ποικίλα χρώματα laudat Svidas in Κάλαϊς. Sed illa mihi potius tribuenda videntur Æschylo Alexandrino, cujus Amphitruo & Μεσσηνιακὰ ἔπη ab Athenæo allegantur. Nescio cujus Æschyli περὶ παροιμιῶν laudat Zenobius in proverbio Σαρδώνιος γέλως. Æschyli Cnidii Rhetoris Cicero ut tempo-

cæ Eleusine natus anno 525. ante Christum, postremo Olympiadis LXIII. (b) ut testantur Epochæ marmoreæ Arundelianæ. Clarus fuit virtute bellicâ, quam tribus celebribus pugnis Marathonia (c), & navali ad Salaminem (d) & Platæensi (e) demonstravit, sed ingenio clarior. Puer admodum in somnio monitus est â Baccho, ut tragœdias scriberet, factôque periculo comperit feliciter hanc rem sibi procedere, ut ipse refert apud Pausaniam in Atticis p. 49. Sanè Thespin, Phrynichum & alios, qui ante ipsum hôc in genere Athenis versati sunt, non minùs superasse visus est, quàm ipse ætate jam provectior cessit juveni Sophocli. Primum tragœdiâ vicit, ut in iisdem marmoribus Arundelianis annotatum est, Archonte Philocrate Olymp. LXXIII. $\frac{3}{4}$

III. Quantum ab Æschylô accesserit Græcæ Tragœdiæ, docet hoc Epigramma Dioscoridis ab eruditissimô Stanleiô editum:

Θέσπιδος εὕρεμα τοῦτο, τὰ δ' ἀγροιῶτιν ἀν' ὕλαν
Παίγνια καὶ κώμους τοὺς δὲ πλειοτέρους
Αἰσχύλος ἐξύψωσε (f) νεοσμίλευτα χαράξας
Γράμματα χειμάῤῥῳ δ' οἷα καταρδόμενα
Καὶ τὰ κατὰ σκηνὴν μετεκαίνισεν. ὦ στόμα πάντων
Δεξιὸν ἀρχαίων, ἦσθά τις ἡμιθέων.

His addas licet, quæ viri docti observant ad ista Horatii art. poët. v. 279.

Post hunc (Thespin) *personæ pallæque repertor honestæ*
Æschylus, & modicis instravit pulpita signis,
Et docuit magnumque loqui, nitique cothurno. Vitru-

tempore suo florentis meminit in Bruto, quemadmodum eidem Meursio observatum. Fuit & Æschylus quidam Menedemi Eretriensis inimicus, de quo Laërtius lib. 2. sect. 141. ne dicam de Æschylo Agamestoris F. qui Atheniensibus imperavit circa initium Olympiadum: vel de Æschylo Corinthio ap. Plutarch. in Timoleonte p. 237. aut Æschylo Argivo. id. in vita Arati p. 1038.

(b) Hanc sententiam ut verisimillimam secutus sum, licet in diversa abeant veteres pariter & recentiores. Vide Casaub. de Satyricâ Poësi Lib. I. cap. 5. Sam. Petitum Lib. III. Misc. cap. 14. & qui diligentissimè doctissiméque de Æschylô egit, Thomam Stanleium in notis ad vitam hujus Poëtæ ab Anonymô scriptam & Scholiis Græcis præfixam. Cui addes præstantis ingenii virum Petrum Bælium in Lexicô Historicô Criticô Gallicè vulgatô pag. 1166. seq. editionis secundæ. Abulpharajus vero p. 55. male Æschylum Comicum appellat.

(c) Olymp. 72. anno 3.

(d) Olymp. $\frac{75}{}$ anno $\frac{1}{}$

(e) Olymp. 75. anno $\frac{1}{2}$

(f) Ita legit clarissimus Bentleius diss. de Epistolis Phalaridis p. 232. pro eô quod Stanleius ediderat, ἐψύχωσε νόησιμα * ετα, verteratque: *gratum spectanti modulatus & utile carmen*, quasi legisset ὀνήσιμα. Sed Bentleius in MS. reperit ἐξύψωσε νεοσμίλευτα unde hæc ipsi lectio subnata.

Digitized by Google

Vitruvius præfatione Libri VII. *Primum Agatharchus Athenis, Æschylo docente tragœdiam, scenam fecit, & de eâ commentarium reliquit.* Arist. c. 4. poët. ϰαὶ τότε τῶν ὑποκριτῶν πλῆθος ἐξ ἑνὸς εἰς δύο πρῶτος Αἰσχύλος ἤγαγε, καὶ τὰ τοῦ χοροῦ ἠλάττωσε, καὶ τὸν λόγον πρωταγωνιστὴν παρεσκεύασεν. *Mox histrionum numerum auxit Æschylus, pro uno enim uti duobus cæpit, chorica contraxit, ac primarum partium sive præcipui histrionis actionem introduxit.* Idem tradit Laërtius Lib. III. sect. 56. ad quem locum Menagius affert luculentam explicationem Ludovici Castelvetrii ex ejus commentario ad Aristotelis verba jam adducta, cui addes ubi lubebit Stanleium p. 708. Athenæus Lib. I. p. 121. Καὶ Αἰσχύλος δὲ οὐ μόνον ἐξεῦρεν τὴν τῆς στολῆς εὐπρέπειαν καὶ σεμνότητα ἣν ζηλώσαντες οἱ ἱεροφάνται καὶ δᾳδοῦχοι ἀμφιέννυνται, ἀλλὰ καὶ πολλὰ σχήματα ὀρχηστικὰ αὐτὸς ἐξευρίσκων ἀνεδίδου τοῖς χορευταῖς. Χαμαιλέων γοῦν πρῶτον αὐτόν φησι σχηματίσαι τοὺς χορούς, ὀρχηστοδιδασκάλοις οὐ χρησάμενον. Ἀλλὰ καὶ αὐτὸς τοῖς χοροῖς τὰ σχήματα ποιοῦντα τῶν ὀρχήσεων, καὶ ὅλως πᾶσαν τὴν τῆς τραγῳδίας οἰκονομίαν εἰς ἑαυτὸν περιιστᾶν. Ὑπεκρίνετο γοῦν μετὰ τοῦ εἰκότος τὰ δράματα. *Æschylus non tantum pallarum & abollarum decorum & gravem habitum excogitavit, quam æmulati sacerdotes, & qui faces in sacris gestant ministri, iis induuntur, Sed etiam multos saltatorios gestus à se inventos chori personis tradidit. Chamæleon* (g) *igitur scribit ab eó fuisse primùm formatos choros absque saltationum doctoribus, eumque gestus chori præscripsisse, ut totam prorsus dispositionem tragœdiæ atque actionem in se transtulerit. Agebat enim quasvis in scena personas & fabulas, ut decebat agere.* Eandem rem deinde confirmat Athenæus allatis Aristophanis testimoniis, quæ hic prætereunda duxi. Philostratus Lib. I. Sophistar. ubi de Gorgia, p. 496. Εἰ γὰρ τὸν Αἰσχύλον ἐνθυμηθείημεν ὡς πολλὰ τῇ τραγῳδίᾳ ξυνεβάλετο, ἐσθῆτί τε αὐτὴν κατασκευάσας καὶ ὀκρίβαντι ὑψηλῷ, καὶ ἡρώων εἴδεσιν, ἀγγέλοις τε καὶ ἐξαγγέλοις (h) καὶ οἷς ἐπὶ σκηνῆς τε καὶ ὑπὸ σκηνῆς χρὴ πράττειν. *Si Æschylum consideremus, quam multa is Tragœdiæ contulerit, nam & syrmate ornavit, & sublevavit cothurnis, & pulpito excelso grandiorem fecit, & He-*

(g) Chamæleon Heracleotes, qui de Poëtis egit, & ἐν τῷ περὶ Αἰσχύλου laudatur ab eodem Athenæo Lib. IX. p. 375. & X. pag. 428. Glaucum ἐν τοῖς περὶ Αἰσχύλου μύθων memorat Anonymus Scholiastes Græcus in argumento Persarum Æschyli. Heraclides quoque Ponticus teste Laërtio V. 88. scripserat περὶ τῶν τριῶν τραγῳδοποιῶν *de Æschylo, Sophocle & Euripide.* Cæterum de Glauco Rhegino consules Jonsium, uti de Chamæleonte quoque, de quo præterea agunt Vossius in Historicis & Meursius in Bibl. Græca.

(h) Schol. ad Euripidis Hippolytum vers. 776. ἐξάγγελος ὁ τὰ πεπραγμένα ἔνδον τῆς σκηνῆς τῷ χορῷ ἀναγγέλλων. Mentio ἀγγέλου τραγικοῦ apud Lucianum Nigrino T. 1. p. 25. Hinc linguam Nemesius p. 10. edit. Oxon. eleganter vocat ἐξάγγελον τῶν κατὰ νοῦν κινημάτων.

cujus amore exarsit fuit *Pampho*, ex cujus ἔπεσι nonnulla didicisse Sapphonem testatur Pausanias Bœotic. p. 767. Falluntur enim meo judicio, qui Sapphonem poëtriam à Lesbia Pamphonis sive Phaonis amasia diversam faciunt, ut Apostolius XX. 14. proverb. & ante eum Ælianus XII. 19. Var. Menandri versus de Sapphone ob Pamphus amores in Leucadem se præcipitante servavit Strabo X. p. 452. Ipsa quidem Sappho κατ᾽ ἐξοχὴν dicta est Poëtria teste Galeno in lib. quod animi mores temperamentum corporis sequantur. Plutarchus de Musica p. 1136. Ἀριστόξενος δέ φησιν Σαπφὼ πρώτην εὕρασθαι τὴν μιξολυδιστὶ ἁρμονίαν, παρ᾽ ἧς τοὺς τραγῳδοποιοὺς μαθεῖν. Scripta Sapphonis hæc apud veteres memorantur:

1. Μελῶν Λυρικῶν libri IX. Svid. Maximam partem de amoribus fuere, unde ἐρωτικὰ μέλη vocant Plutarchus, Athenæus, Dio Chrysost. Orat. 2. de regno, Librum secundum & tertium laudat Hephæst. in Enchirid. quintum Pollux, Athenæus & Atilius Fortunatus: Septimum idem Hephæstio. Odarum Sapphonis quarundam argumenta refert & ad legendum quam ad decantandam aptiores fuisse notat Demetrius libro de elocutione §. 167. Inter illas fuere etiam ᾠδαὶ ἐπιθαλάμιοι, ut ex Demetrio Rhetore, Dionysio Halicarnass. Hephæstione constat & Servio. Sed & Catulli Epithalamium de Hespero, & alterum Thetidis & Pelei ex Sapphone expressum suspicatur Is. Vossius p. 189. ad Catull. Alia duo illustria Sapphonis carmina recensita & emendata videre licet in notis ejusdem Vossii ad Catull. p. 113. seq. * Jacobi Tollii ad Longin. p. 76. seq. & in Dionysio Halicarnasseo editionis præstantissimæ Hudsonianæ T. 2. p. 47. & 350. 351. Sunt & nonnulla Sapphonis Horatio in Odis pulchre transcripta & imitata, ut ab Ursino & eruditis Poëtæ Venusini interpretibus animadversum.

2. Ἐλεγεῖα. Svid. Ex his forte est, quam latino carmine ad Phaonem expressit Ovidius in Epistolis Heroidum. Eam recensitam habes in Fulvii Ursini Lyricis p. 29. Consulendus & Bachetus Meziriacus in erudito ad Epistolas Ovidii Commentario Gallice edito, & Ursinus libri laudati p. 289.

3. Ὕμνοι. Menander Rhetor, & Julianus Epist. 30. ad Alypium. Hymnus in Venerem apud Dionysiũ Halicarnass. περὶ συνθέσεως ὀνομάτων.

4. Μονῳ-

* Conferre præterea juverit notas eruditissimi Boivinii ad Longinum p. 263. seq. qui è MS. antiquissimo Longini quod exstat in Bibliotheca Regis Christianissimi quædam Sapphonis loca non infeliciter restituit. Respicit & locum Sapphonis Lucianus in amoribus T. 1. p. 905. cui p. 895. celebratur τὸ μελιχρὸν αὔχημα Λεσβίων Σαπφώ. Eadem ἐνάτη Λυρικῶν, Ἀονίδων δεκάτη, Ausonio Epigrammate 32.

Digitized by Google

4. *Μονῳδίαι.* Svid.

5. *Ἐπιγράμματα.* Svid. Ex his bina supersunt in Anthologia, & unum quidem in Timadem, quæ innupta decesserat.

6. *Ἴαμβοι.* Svid.

7. Versus ad Anacreontem, quos ex Chamæleonte ἐν τῷ περὶ Σαπφοῦς refert Athenæus Lib. XIII. non dubitat Sapphoni esse suppositos ab Hermesianacte.

Exiguæ quædam carminum Sapphonis reliquiæ, aliquoties lucem viderunt cum Anacreonte, ut supra cum de hoc agerem notare me memini. Diligentius Fragmenta ejus collegit Fulvius Ursinus p. 7-36. & 281.-295. quanquam video ejus industriæ tum in hac tum in reliquis Lyricis nonnulla accedere posse. *Callias* Lesbius olim ut Alcæi ita Sapphonis quoque poëmata commentario illustraverat, teste Strabone. Varii quoque Comici Sapphonis nomine dramata ediderunt, ut *Antiphanes*, *Diphilus*, *Ephippus*: de quibus infra in notitia Comicorum. Non in flore ætatis decessisse, sed senium attigisse ipsa testis est apud Stobæum serm. LXIX. οὐ γὰρ τλάσομ' ἐγὼ συνοικεῖν οὖσα γεραιτέρα. Mytilenæis tanti post mortem visa est Sappho, ut ejus vultu numos suos signarent teste Polluce IX. 6. 437. qualem numum exhibet Ursinus pag. 2. fragmentor. & in elogiis Virorum illustrium p. 38. alium Sponius p. 130. Misc. eruditæ antiquitatis: alios præterea binos Clarissimus Hemsterhusius p. 1064. ad Pollucem. Sed & Alcæum in numo Mytilenæorum observat Holstenius ad Steph. p. 216. Confer Harduinum in numis urbium illustratis. De Sapphonis statua ærea à Silanione Artifice fabricata meminit præter Tatianum Cicero IV. 57. in Verrem. Sunt, ut dixi, qui etiam alteram volunt fuisse Sapphonem Lesbiam, meretricem non poëtriam, ut ait Ælianus XII. 19. Var. Sed & huic poëmata Lyrica à quibusdam tribui Svidas non accuratissimus in distinguendis scriptoribus auctor retulit. Confer si placet quæ in hanc rem elegans & eruditus scriptor Bælius in Lexico, ubi de Sapphone. De Sapphus Poëtriæ & Phaonis amoribus consulendæ notæ Historicæ Humfredi Prideaux ad Chronicon Marmoreum Arundelian. pag. 200. 201. Sapphûs icon in tomo 2. thesauri Antiqv. Græcar. Gronoviani tabula 34. è schedis Pirrhi Ligorii, ubi quod mireris Eresia appellatur.

LIV. β'. SCYTHINUS Tejus, Jamborum Poëta, cujus mentio est apud Stephanum Byz. in Τέως.

LV. SIMONIDIS Julitæ Cei magnum encomium legitur apud Platon. I. de Rep. Σιμωνίδῃ γε οὐ ῥᾴδιον ἀπιστεῖν, σοφὸς γὰρ καὶ θεῖος ὁ ἀνήρ. Natus Olymp. LV. 4. Versatus est cum *Pittaco* Mytilenæo, *Hipparcho* tyranno Athen. *Pausania* Rege Lacedæmonior. & *Hierone* Syracus. Tyranno: ut ex eodem

eodem Platone constat. Sed & cum *Themistocle*, ut docet Plutarchus in Themistoclis vita, & cum *Alevadis* Thessaliæ Regibus teste Sozomeno præf. ad Hist. Eccles. Annos vixit Simonides circiter nonaginta, & cum ætate provectus Pindarum instituisset, diem obiit supremum Olympiade LXXVIII. Æmulus ejus fuit *Lasus* * Hermionensis teste Aristophane in Vespis, tum *Timocreon*, Rhodius, Poëta Lyricus & ipse, de quo infra suo loco. De dictis & factis Simonidis operæ pretium est videre Xenophontem in Hierone testantem inter alia eum in acie quoque adversus hostes stetisse, & quæ collegerunt Gyraldus, atque in edit. 2. Lexici Clarissimus Bælius. Nam meo quidem instituto satis fuerit scriptorum Simonidis catologum hic exhibere, quæ ad unum omnia interciderunt exceptis fragmentis collectis a Camerario & Hertelio inter Gnomologos de quibus supra cap. XI. tum in Aristologia Pindarica Mich. Neandri p. 395. & in Lyricis H. Stephani p. 272. 424. & 451. longeque diligentius à Fulvio Ursino p. 153. - 198. & 328. - 340. quibus nonnulla addidit Theodorus Canterus lib. 2. Var. Lect. cap. 7. Scripserat itaque Simonides Dorica dialecto:

1. Καμβύσȣ καὶ Δαρείȣ βασιλείαν. Svid. in Σιμωνίδης & Schol. Aristophanis ad Vespas.
2. Ναυμαχίαν Ξέρξȣ sive τὴν ἐν Σαλαμῖνι ναυμαχίαν, μελικῶς. Svid. & Schol. Aristophanis. Schol. Apollonii Lib. I. Ex hoc opere videtur Diodorus Sic. lib. XI. p. 248. referre encomium Lacedæmoniorum qui ad Thermopylas fortissime pugnantes cecidere cum duce suo Leonida.
3. Τὴν ἐπ' Ἀρτεμισίων Ναυμαχίαν, δι' ἐλεγείας. Svidas, Schol. Aristoph. Priscianus de metris Comicis.
4. Θρήνȣς. Svid. Scholiastes Aristoph. & Theocriti. Ex his threnis videtur petita *Danaë* miseriam suam ὀδυρομένη apud Dionysium Halicarnass. in calce libri περὶ συνθέσεως ὀνομάτων. Threnum Simonidis in Lysimachum Eretriensem memorat Harpocratio in Ταμύναι. Confer Meursium Attic. Lect. IV. 7. *Threnos sive Planctus optime scripsit Simonides*, inquit Porphyrio ad Horat. Meminit & Georgius Galesiota apud Leonem Allatium Lib. de Simeonum scriptis p. 210. Quintiliano autem X. 1. Inst. judice, præcipua Simonidis in commovenda miseratione virtus fuit, quod præter Catullum, Dionysium Halic. & Horatium confirmat Basilius Cæsareensis Epist. 379. ad Martinianum. Nihilominius idem Simonides propter singularem svavitatém meruit ut diceretur *Melicertes*, teste Svida & Schol. Aristoph.

5. Ὕμνȣς

* De hoc Laso consules ubi lubebit scriptores à me laudatos supra Lib. I. c. XVI. §. 4.

5. Ὕμνους & Παιᾶνας. Menander Rhetor, Svidas, & Schol. Ariſtoph. Hymnum Simonidis *in Neptunum* memorat Schol. Euripidis ad Medeam v. 4. Ad Hymnus *in memoriam* de quo Philoſtratus Lib. I. c. XI. de vita Apollonii, & inde Svidas in Σιμωνίδ. non Simonidis fuit ſed Apollonii. Falſum interim apparet quod plane nullos in Deum hymnos ſcripſerit Simonides, ut tradit Joh. Tzetzes Chil. VIII. hiſt. 228.

Οὐθ' ὕμνους ἔγραφε Θεοῖς αὐτὸς ὁ Σιμωνίδης
Ἐκκλίνων τὸ ἀνάργυρον, ἔγραφε δ' ὕμνους παίδων
Ἀφ' ὧν ἐλάμβανε πολὺ καὶ διαρκὲς χρυσίον.
Ἐρωτηθεὶς δὲ πρός τινων, τί πρὸς Θεοὺς οὐ γράφεις.
Πρὸς παῖδας ὕμνους γράφεις δε; ὁ Σιμωνίδης εἶπεν
Ὅτι οἱ παῖδες μοι Θεοὶ, ὡς ἐξ αὐτῶν λαμβάνων.

6. Μέλη varii generis, præcipue ἐπινίκια, atque ἐγκώμια. Theocritus* Idyll. 16. v. 44. Svidas, Schol. Ariſtophanis, Theocriti & Pindari. Περὶ Βατύλου. Apoſtolius centur. XV. proverb. 97. Carmen Simonidis *in Evalcidem* Eretriorum ducem (ſcriptum ante Olymp. LXIX) memorat Herodotus V. 102. *In Anaxilam* Meſſenium, qui mulis Olympia vicerat, Ariſtot. 3. Rhetor. & Heraclides in Politia Rheginenſ. *In Leophronem*, Athenæus. *In Megarenſes*, Scholiaſtes Theocriti: in *Scopam*** Theſſalum (quod laudibus Caſtoris & Pollucis majorem partem repleverat) Cic. 2. de Oratore, Valerius Max. & Svidas. *In Xenocratem*, Schol. Pindari. Hiſce epiniciis Carminibus etiam adſcripſerim, quod Simonidem ἐν πεντάθλοις laudant Lucillus Tarrhæus ab Aldo editus, Suidas, Apoſtolius in ἀλκυονίδες, & quod Scholiaſti Comici ad Equites allegatur aliquid ἐκ τῶν Σιμωνίδου τεθρίππων. At enim *in Alcibiadem* ἐπινίκιον ab aliis rectius tribuitur Euripidi. Vide Valeſium ad Ammiani XIV. 6. In Scholiis vero ad Comici Nubes, τοῦτο τὸ μέλος Σιμωνίδου καὶ ἐπινίκου v. 1359. pro Ἐπινίκου legendum ἐπινίκιον. De Epiniciis etiam potiſſimum intelligendum ſuſpicor, quod Palæphatum Ægyptium Svidas refert ſcripſiſſe argumenta ſive ὑποθέσεις εἰς Σιμωνίδην. Primum mercede ἐπινίκια ſcripſiſſe, legas in Scholiis Pindari ad Iſthm. 2. & apud Tzetzam VIII. hiſt. 228. & X. hiſt. 354. ne hoc loco repetam quæ de mercenaria Simoni-

* Apud Allatium p. 211. pro *Theoctiſto in Eratis* legendum *Theocriti in Gratiis*.

** *Alii in Glaucum Caryſtium*, in *Leocratem* alii, alii denique in *Agatharchum fuiſſe* affirmarunt, teſte Quintiliano XI. 2. Nullum nomen adſcripſit Phædrus IV. 24. idem carmen memorans. Ἆσμα Simonidis ad Scopam Creontis Theſſali F. memorat Plato Protagora p. 294. Vide & Rich. Bentleium ad fragmentum Callimachi LXXI.

Digitized by Google

monidis Musa ad Phædrum notant viri docti: & quæ de ἡμιόνοις ab eodem laudatis, Anonymus Græcus Scholiastes ad Aristotelis Rhetorica lib. 3. p. 55. Satis tamen acutum est, quod apud Stobæum serm. 10. rogatus cur senex etiam numos corradere non cessaret, ὅτι βυλοίμην ἂν, inquit, ἀποθανὼν τοῖς ἐχθροῖς μᾶλλον ἀπολιπεῖν, ἢ ζῶν δεῖσθαι τῶν φίλων. Aliam ejus responsionem notavit Plutarchus p. 786. an seni gerenda sit Resp. *quod per senium reliquis spoliatus voluptatibus, sola lucrandi oblectatione gravem recrearet ætatem.*

7. Τραγῳδίας. Svid. & Schol. Aristoph.

8. Ἐπιγράμματα sive Ἐλεγεῖα. Merito enim hæc duo conjungo, quoniam Epigrammata Simonidis uno disticho constantia à Pausania & aliis ἐλεγεῖα vocari, contra à Scholiaste Aristophanis ac Svida, qui Epigrammata Simonidis memorant, nullam Ἐλεγείων mentionem fieri video. Horum Epigrammatum non pauca adhuc supersunt tum in Anthologia, tum apud Herodotum VII. 228. Thucydidem, Aristotelem, Pausaniam, Hephæstionem, Stobæum, Pollucem, Laërtium, Athenæum & Aristidem, quæ collegit & descripsit Allatius de Simeonum scriptis p. 214. seq. longe plura atque emendatiora Fulvius Ursinus p. 157. seq. quem ab Allatio non consultum miror. Ἐλεγεῖα in Athenienses, qui prælio * Marathonio adversus Persas occubuerant, tumulis ipsorum inscripta memorat Pausanias Bœoticis p. 715. in quibus componendis superatum à Simonide Æschylum legitur in Tragici hujus vita. Videntur adhuc superesse Lib. III. Anthologiæ cap. εἰς ἀνδρείυς. Similia exstant apud Strabonem IX. p. 425. 429. Epigramma in mortuum quem repertum humaverat & à quo per somnium monitus naufragium evaserat, præter Valerium Max. & Joh. Tzetzem in Chiliad. I. hist. 24. memorat Scholiastes Aristidis apud Ursinum p. 330. Fuerunt & in Simonidis Epigrammatis *Griphi* quidam, ut uno alteroque exemplo constat, quod producit Athenæus. Mentio Simonidis tanquam Ἐπιγραμματογράφυ etiam in prolegomenis Tzetzæ ad Lycophronem, & in Scholiaste Pindari.

Locus quem ex Luciani Scytha T. 1. p. 599. producit Fulvius Ursinus p. 181. non Simonidis est, sed alterius Cei, Bacchylidis: ut observat Colomesius p. 463 ad Gyraldum. Idem Ursinus p. 181. ex Lucillo Tarrhæo in Σαρδώνι☉ γέλως & Theocriti Scholiaste in Idyll. I. producit loca in quibus allegatur Simonides *libro secundo de Sicilia, & libro 2. de Syracusis,*

* Gestum est Olymp. LXXII. 3.

Digitized by Google

ensis, sed is alius Simonides, Platone junior fuit, ut probe notatum Vossio I. 8. de Historicis Græcis. Strabonis vero locus Lib. XV. p. 728. edit. Morelli, in vitio forte cubat, licet aliud videtur Allatio p. 211. nam pro verbis ὡς εἴρηκε Σιμωνίδης ἐν Μέμνονι διθυράμβῳ τῶν Δηλιακῶν, Casaubonus è Svida legit Σῖμμος ὁ Ἠλεῖος sive ὁ Δήλιος. Sic *ovum* quod sub Simonidis nomine laudat Franciscus Blondellus in comparatione Pindari cum Horatio p. 32. Simmiæ esse constat, de quo infra suo loco Libro tertio cap. 17. Vicissim pro Simmia Simonidis nomen male positum à Svida in Σιμμίας. Vide Jonsium p. 23. Quod porro Scholiastes Apollonii Lib. I. p. 56. τὴν γὰρ Ἰωλκὸν Μινύαι ᾤκησαν, ὥς φησι Σιμωνίδης ἐν συμμίκτοις, aut subintelligendum fuerit μέλεσι, aut alius fuerit Simonides illorum συμμίκτων scriptor, siquidem ejusmodi exstiterunt qualia σύμμικτα Philemonis, Callistrati &c. de quibus Woweranus c. 13. Polymath. Fuit & alius *Simonides Jambographus* * Amorginus, qui & elegiarum libros duos Svida teste scripsit, cujus meminere Strabo, Clemens Alex. Athenæus, & alii: confer Vossium III. Instit. poët. p. 97. Allatium p. 206. Huic forte σύμμικτα rectius tribueris, & Epigramma in Sophoclis mortem. Fuit præterea qui Amorginum videtur ætate antecessisse, *Simonides Ceus junior*, circa Olymp. LXXXII. clarus, quem Svidas ait scripsisse libros III. περὶ ** εὑρημάτων, & libros tres de genealogiis. Simonidis qui Historias suas Speusippo Philosopho inscripsit, in quibus egerat de rebus Dionis ac Bionis, meminit Laërtius IV. 5. Longe junioris Simonidis Philosophi sub Valente Imp. combusti meminit præter Zosimum & Svidam Ammianus XXIX. 1. p. 555. De aliis Simonidibus consulendus præter Vossium Lib. de Hist. Græcis, Leo Allatius libro de Simeonibus p. 217. seq. Chamæleontem Heracleotam ἐν τῷ περὶ Σιμωνίδου laudat Athenæus: nimirum de pluribus Poëtis egerat ille scriptor, ut accurate notavit Jonsius p. 93. De dialectis Simonidis & aliorum poëtarum Lyricorum, Homerique, scripserat *Tryphon* Alex. teste Svida. *Protagoram* vero poëmata Simonidis mercede accepta interpretatum esse refert Themistius Orat. XXIII. p. 289. edit. Harduini.

* Tzetzes Chil. XII. v. 52. notat Simonidem fuisse inventorem literarum η & ω, dubitat vero utrum τὸν Ἀμόργου, (Amorgi filium vocat etiam Chil. *I*. v. 619.) τὸν Σάμιον ἐκεῖνον, an Ceum. Sed Amorginum à patria non à Parente appellandum esse Stephanus Byz. & alii perspicue testantur. De literarum inventoribus consule si lubet scriptores supra à me laudatos Lib. *I*. c. XXIII. §. 2.

** *Præter Simonidem hunc scripsere* περὶ εὑρημάτων *Antiphanes*, *Aristodemus*, *Aristoteles*, Cydippus, Dinias, Ephorus, Philostephanus, Scamon Mytilenæus, Strato Peripateticus & Theophrastus. Confer Clementem Alex. *I*. Strom. p. 308. Athenæum & Plinium VII. 56.

Digitized by Google

LVI. SIMON Magnesius de quo Strabo Lib. XIV. p. 648. Musicus fuisse videtur & simul Poëta. Καὶ Σίμων ὁ μελοποιὸς καὶ αὐτὸς παραφθείρας τὴν τῶν προτέρων μελοποιῶν ἀγωγὴν, καὶ τὴν Σιμῳδίαν εἰσαγαγὼν, καθάπερ ἔτι μᾶλλον Λυσιῳδοὶ καὶ Μαγῳδοί. Mentio hujus Simonis sive Simi Magnesii etiam apud Athenæum. Videndum quoque sitne diversus ab hoc Σῖμος ὁ Ἁρμονικὸς, cujus meminit Porphyrius in vita Pythagoræ p. 3.

LVII. STESICHORUS * Hesiodi filius à quibusdam habitus, ex Himera ** Siciliæ civitate fuit. Natus Olympiade XXXVII. antiquior Simonide, qui ejus meminit apud Athenæum Lib. IV. p. 172. Phalaridis Tyrannidi in Patria sua restitit, narratâ fabulâ de equo, qui ut cervi levem injuriam ulcisceretur, frena injici sibi passus esset. Vide Aristotelem II. 20. Rhetor. Quæ præterea in tributis Phalaridi Epistolis & inde apud Tzetzen Chil. I. hist. 25. & Chil. V. hist. 31. leguntur, tanquam virorum doctorum disputationibus controversa, prætereo, licet illa non præter historiæ fidem scripta mihi videntur. Obiit apud Catanenses, Olymp. LVI. ut tradit Svidas, vel serius etiam, si ætatis annum attigit LXXXV. ut Lucianus habet in Macrobiis. Dorica dialecto poëmata composuerat libris XXVI. ut ab eodem Suida annotatum. Poësis ejus Epodica è Strophe, Antistrophe & epodo constans, unde proverbium: οὐδὲ τρία Στησιχόρου de quo Suidas. In sepulchro Stesichori apud Himerenses πάντα ὀκτώ, unde in astragalorum ludo Stesichorus octonarium denotabat. Vide quæ Viri docti ad Pollucem lib. IX. c. 7. sect. 100. Tituli vero poëmatum ipsius apud veteres scriptores mihi observati hi sunt:

Ἆθλα, quæ Ibyco ab aliis, sed male, tributa, ex Simonide observat Athenæus Lib. IV. p. 172.

Βουκολικὰ μέλη. Ælian. X. 18. Var.

Γηρυονίς. Athenæus, Pausanias Arcad. p. 602. ubi male in Kühnii quoque editione, Γηρυόνῃ Διῒ pro Γηρυονίδι, & Schol. Apollonii. Respiciunt & Schol.

* Hesiodi filium tradidere Philochorus, Aristoteles &c. ut Svidam ac Tzetzen præteream. Sed alia aliorum sententia. Prius dicebatur *Tisias*, Stesichori vero nomen accepit ὅτι πρῶτος κιθαρῳδίᾳ χορὸν ἔστησεν, ut est apud Svidam. Confer de illa στάσει χοροῦ disserentem Clariss. Dodvvellum Lib. de ætate Phalaridis p. 62. seq. Κύκλιος χορὸς sine ulla στάσει erat διθυραμβικῶν, ut supra dixi in Cinesia. Vide & si placet quæ de Choro Lyrico habet Tzetzes Chil. XI. hist. 377.

** Silius XIV. 223. *Littora Thermarum priscâ dotata Camœna.* Cicero 2. in Verrem c. 35. *Erat etiam Stesichori poëtæ statua senilis, incurva, cum libro, summo ut putant artificio facta, qui fuit Himeræ: sed & est & fuit tota in Græcia summo propter ingenium honore & nomine.* Iconem Stesichori juvenili facie exhibet Jac. Gronovius T. 2. Antiquitat. Græcar. tabula 38.

Digitized by Google

& Schol. Hesiodi ad Theogon. & Strabo Lib. 3. Vide Fulv. Ursinum pag. 309.

Ἑλένης κατηγορία sive ψόγος, in cujus scripti pœnam excœcatus, sed post compositum oraculi monitu Ἑλένης ἐγκώμιον sive *Palinodiam*, visum recepisse traditur. Meminit Plato Phædro, Isocrates Helenæ encomio, Dio 2. de regno p. 21. & diss. XI. p. 162. Lucianus secundo de vera Hist. T. 1. p. 673. Hieronymus 1. contra Rufin. multique alii, quos laudat Fulvius Ursinus p. 305. seq. & Allatius c. VIII. de patria Homeri. Stesichori Ἑλένην allegat Athenæus Lib. III. Ptolemæus Hephæst. Lib. IV. Ex primo Helenæ epithalamio à Stesichoro scripto Theocritum in Idyll. XVIII. quædam mutuatum notat ejus Scholiastes.

Εὐρωπεία. Schol. Eurip. Phœnissis.

Ἰλίου πέρσις. Dio Chrysost. Orat. 2. de regno, p. 25. ait Alexandrum Regem Stesichori æstimatorem fuisse, ὅτι μιμητὴς Ὁμήρου γενέσθαι δοκεῖ καὶ τὴν ἅλωσιν οὐκ ἀναξίως ἐποίησε τῆς Τροίας. Mentio in veteri tabula Iliaca apud Fabrettum p. 342. Meminit & Pausanias Phocicis p. 856. Harpocrat. in καθελών. Tzetzes ineditus apud Clariss. Dodwellum opere elaboratissimo de Cyclis pag. 802. Hoc poëma videtur respicere Quintilianus, cum Epici carminis onera, lyrâ sustinentem Stesichorum celebrat X. Inst. Or. cap. 1.

Καλύκη. Athen. Lib. XIV. Eustath. Iliad. Φ.

Κύκνος. Schol. Pindari Olymp. 10.

Ὀρεστεία. Schol. Aristoph. ad Pacem, Athen. Lib. XII. pag. 513. qui Xanthi Lyrici hoc in poëmate imitatorem fuisse Stesichorum observat.

Παιδιὰ sive παιδικά. Athen. Lib. XIII. Καὶ Στησίχορος δ' οὐ μετρίως ἐρωτικὸς γενόμενος συνέστησε καὶ τοῦτον τὸν τρόπον ἀσμάτων ἃ δὴ καὶ τὸ παλαιὸν ἐκαλεῖτο παιδιὰ καὶ παιδικά. Ejusmodi ᾄσματος Stesichorei initium mihi videtur afferre Strabo Lib. VIII.

Ἄγε Μοῦσα λίγεια ἄρξον ἀοιδᾶς
Ἐρατῶν ὕμνους Σαμίων περὶ παίδων
Ἐρατᾷ φθεγγομένα λύρᾳ.

Παλλάδος ἐγκώμιον quod ab aliis tributum *Lamprocli*. Initium ejus affert Tzetzes Chil. I. v. 683. & Schol. Aristidis, tum Aristoph. ad Nubes qui Lamprocli tribuit.

Συοθῆραι. Athen. Lib. III.

Angelicum metrum, celeritate nunciis aptum reperit Stesichorus,

rus, cujus hoc exemplum profertur à Diomede Lib. III. p. 512. *Optima Calliope miranda poëmatibus.*

Fragmenta nonnulla Stesichori collecta sunt à Neandro pag. 421. H. Stephano pag. 76. & 443. majorique industria à Fulvio Ursino pag. 79-97. & 304-309. Socrati in carcere constituto quendam scite lyrici carmen Stesichori admodulatū refert Am̄ianus XXVIII. 4. p. 529. Allegatur Stesichorus à Vibio Sequestro, Christiano scriptore, ubi de Himera fluvio agit, sed Ctesichorum perperam ibi exhibent quædam editiones.

LVIII. TELESILLA Argiva Lyrica poëtria claruit temporibus Cleomenis Spartanorum * Regis circa Olymp. CXXXIX. ut constat è Plutarcho Lib. de virtutibus mulierum p. 245. Itaque longe fuit junior Laide meretrice, licet Theophylactus Simocata Epistolam Telesillæ ad Laidem confinxit. Ejus ἄσματα sive μέλη memorant Pausanias, Max. Tyrius, & alii. Auctor fragmenti Censorino subjecti c. 9. *Alcman numeros etiam minuit in carmen, hinc poëtria melicæ; at Telesilla etiam Argiva minutiores edidit numeros.* Athenæus Lib. XIV. ἡ δὲ εἰς Ἀπόλλωνα ᾠδὴ Φιληλιάς, ὡς ἡ Τελεσίλλα παρίστησιν. Versum ejus producit Hephæstio Enchirid. p. 36. Confer Ursini Lyricas p. 49. seq. & 296.

LIX. TELESTÆ Selinuntii quædam ex Athenæo describit H. Stephanus in Lyricis p. 392. Si idem est Telestus Poëta cujus monumentum memorat Plinius XXXV, 10. vixerit circa tempora Philippi Macedonis. Sed cujus Ἀργὼ & Ἀσκληπιὸς ab Athenæo laudantur, Comicus fuit teste Svida in Τελέστης. Telestæ Dithyrambos memorat Plutarchus in Alexandro, Diodorus Sic. XIV. 47. & Athenæus Lib. XIV. laudat Τελέστην ἐν ὑμεναίῳ διθυράμβῳ. Aristoxenum de hoc Teleste agentem allegat Apollonius Discolus hist. mirab. c. 40. Alius fuit Telestes Æschyli ὀρχηστής, quem Tragici illius Septem Thebanam egregie saltasse tradit idem Athenæus Lib. I. pag. 22. Alius quoque Telestes Corinthi Rex apud Eusebium Chron. ad Num. MCCXXV.

LX. TELLEN tibicen pessimus, ** nec multo forte melior poëta Lyricus, etsi propter dicacitatem nonnullis probatus. Si idem qui Τέλλις Plutarcho in Apophthegmatis, Epaminondæ temporibus vixit. Zenobius proverbio ἄειδε τὰ Τέλληνος. ἐπὶ τῶν σκωπτικῶν τίθεται ἡ παροιμία. Τέλλην γὰρ αὐλητὴς ἐγένετο καὶ μελῶν ποιητής, παίγνια τε *** κατέλιπεν

* Vide Luciani amores T. 1. p. 895

** Plutarch. ἦν δ' αὐλητὴς ὁ μὲν Τέλλις κάκιστος, ὁ δὲ Ἀντιγενίδας κάλλιστος.

*** Παίγνια ejusmodi scripserant *Botrys*, *Mnaseas* Locrus, & *Salpe* Lesbia. Vide Jo. Brodæum ad Anthologiam p. 562. edit. Wechel.

πεν εὐρυθμοτατα καὶ χάριν ἔχοντα πλείστην καὶ σκώμματα κομψότατα. Idem alibi: ὗτος ὁ Τέλλην ἐγένετο αὐλητὴς καὶ μελῶν ἀνυποτάκτων (licentioſorum & liberæ dicacitatis carminum) ποιητὴς, μέμνηται αὐτοῦ Δικαίαρχος ὁ Μεσσήνιος. Meminit & Diogenianus, Apoſtolius &c.

LXI. THEANO Lyrica Poëtria commemorata mihi fuit ſupra cap. XIII. cum de fœminis Pythagoricis agerem.

LXII. TIMOCREON Rhodius pugil ac Poëta, Simonidis adverſarius fuit, ut notatum Laërtio II. 46. Comicus veteris Comœdiæ, ſed qui præter Drama in Themiſtoclem ac Simonidem ſcripſit præterea Svida teſte ψόγον ſive *vituperationem Themiſtoclis* carmine Lyrico. Verſus hujus Timocreontis ante ineditos profert Allatius de Simeonum ſcriptis p. 213. è quibus colligas eum à Simonide prius læſum fuiſſe:

Κηΐα μὲ προσῆλθε φλυαρία ὐκ ἐθέλοντα
Ὀυκ ἐθέλοντά με προσῆλθε Κηΐα φλυαρία.

Scolium Timocreontis *in Plutum* memorat, & ejus initium refert Ariſtophanis Scholiaſtes ad Acharnenſes v. 531. & ad ranas v. 1335. Svidas in σκολιόν. ex quo transſcriptum exhibet H. Stephanus in Lyricis ſuis p. 396. Reſpicit &, Clariſſ. Kuſtero ad Svidam obſervante, Iſidorus Peluſiota lib. 2. Epiſt. 146. Mortuum hoc Epigrammate Simonides perſtringit quod exſtat in Anthologia Lib. III. c. 6.

Πολλὰ φαγὼν καὶ πολλὰ πιὼν καὶ πολλὰ κάκ' εἰπὼν
Ἀνθρώπυς, κεῖμαι Τιμοκρέων Ῥόδιος.

Confer Jo. Meurſium in Rhodo lib. 2. c. 13. p. 108. ſeq. De voracitate hujus Timocreontis mentio apud Ælianum I. Var. Hiſt. c. 27. & Euſtathium ad Iliad. ψ. p. 1447. At Simonides notante H. Stephano in diſſ. de Parodiis pag. 68. alluſit ad hunc epitaphii Sardanapali verſiculum: πολλὰ πιὼν καὶ πολλὰ φαγὼν καὶ πολλὰ τρυφήσας.

LXII. XANTHUS Poëtis Lyricis antiquiſſimis annumerandus Steſichoro antiquior eſt, qui Oreſtiam ſuam & alia ex illius carminibus compoſuit, ut teſtatur Athenæus Lib. XII. p. 513. Meminit & Ælianus IV. 26. Var. ubi conſulendæ præſtantiſſimi Perizonii notæ. De Xantho Hiſtorico Meurſius ad Heſych. pag. 173. ſeq. & Voſſius de Hiſt. Græcis. De aliis Xanthis Illuſtris Ex. Spanhemius ad Callimachum pag. 356.

LXIII. XENOCRITUS Locrenſis per omnem vitam oculis captus teſte Heraclide in Rep. Locr. poëta fuit, ac vel pæanas vel dithyrambos ſcripſit, & à Plutarcho Lib. de Muſica antiquiſſimis pæanum ſcriptoribus

bus Thaleti ac Xenodamanti accenſetur. Incertum, idemne fit XENOCRATES ᾄσματα γεγραφὼς quem ex Ariſtoxeno memorat Laërtius IV. 15.

CAPUT XVI.

De Theſpide & ÆSCHYLO Tragicis.

Theſpis primus Tragicus Athenis. Dramata ei ab Heraclide ſuppoſita. 1. *Plures Theſpides ibid. Æſchyli ætas.* 2. *Quantum ab eo Græca acceſſerit Tragœdia.* 3. *Æſchyli μεγαλοφωνία, dramata ipſius etiam defunčto illo acta publice propoſito præmio.* 4. *Alia in ejus laudem, & quod in luctu movendo plurimum valuit. ibid. Sectâ Pythagoræus; Impietas ac vinoſitas ipſi objecta. Mors.* 5. *De Septem Æſchyli Tragœdiis quæ exſtant.* 6. *Catalogus deperditorum dramatum Æſchyli, cum variis obſervationibus.* 7 *Alia ſcripta Æſchyli deperdita, atque obiter de Tynnicho Chalcidenſi.* 8. *De editionibus, Scholiaſtis & interpretibus Æſchyli.* 9. *Catalogus Scriptorum in ſcholiis Græcis ad Æſchylum allegatorum.* 10

I.

Quanquam Plato in Minoë, Tragœdiam Theſpide & Phrynicho longe antiquiorem fuiſſe contendit, quod etiam innuit Laërtius III. 56. & Svidas nominat Tragicos Theſpide antiquiores *Arionem* Methimnæum & *Epigenem* * Sicyonium, Nicephorus quoq; Gregoras (lib. X. p. 289. edit. doctiſſimi Boivinii) τὴν ὀρφέως ἐν τραγῳδίαις δύναμιν celebrat: communis tamen ſententia jampridem obtinet, quod primus Tragœdias docuit THESPIS Icarienſis (vide Sponium de populis Atticæ & Reineſ. Var. Lect. p. 364.) ut præter Horatium, Plutarchum in Solone, aliosque teſtatur marmor Arundelianum: Θέσπις ὁ ποιητὴς - - - πρῶτος ** ὃς ἐδίδαξεν - - - καὶ ἐτέθη ὁ τράγος ἆθλον νενικηκότι, Ἄρχοντος Ἀθήνησιν Ἀλκαίου τοῦ προτέρου, hoc eſt Olymp. LX. 4. ſive LXI. 1. Confer Meurſium in Solone cap. XXVII. Plutarchum p. 95. Dioſcoridis Epigramma editum à præſtantiſſimo Bentleio:

Θέσπις ὅδε Τραγικὴν ὃς ἀνέπλασε πρῶτος ἀοιδὴν
Κωμήταις νεαρὰς καινοτομῶν χάριτας.

Βάκ-

* De *Arione Epigene* & *Phrynicho* egi infra cap. XIX.

** Hoc vocabulum πρῶτος diſerte legitur in edit. Prideauſii p. 168. itaque Seldeni ἔκδοσιν intelligit dum illud legi in editis negat. Clariſſ. Bentleius in Apologia pro diſſ. de Epiſtolis Phalaridis p. 231.

Digitized by Google

Βάκχος ὅτε τριτ]ὸν * κατάγοι χορὸν, ᾧ τράγος ἆθλον
Χ' ὡττικὸς ἦν σύκων ἄῤῥιχος ἆθλον ἔτι.

Οἱ δέ με νῦν πλάσσουσι νέοι, τὰ δὲ μῦθος αἰὼν
Πολλὰ πρό σευ, φήσει, χἄπερα τἄλλα δ' ἐμά.

Cæterum Tragœdia hujus Thespidis non hodie tantum nulla superest, sed nec Platoni nec Aristoteli lecta ulla videtur, & quæ à junioribus scriptoribus allegantur, suppositæ fortassis sunt, ut idem Bentleius conjicit: sane *Heraclidem* Ponticum sub Thespidis nomine Tragœdias vulgasse testatur Aristoxenus apud Laërtium V. 92. Allegatur autem a Polluce VII. 12. Thespidis Πενθεὺς, præter quod drama, Svidæ memorantur ἆθλα πελίου ἢ Φορβὰς, ἱερεῖς, ἠΐθεοι. Thespidis *Alcestin*, sed ex sola & parum verisimili conjectura, in marmore Arundeliano exhibuit Seldenus, cum Svida teste primus Phrynichus fœminæ personam in tragœdia introduxerit. Profert præterea Thespidis sub nomine versiculos tres Plutarchus Lib. de audiendis poëtis p. 72. edit. Grotii, & alios sex Clemens Alex. V. Strom. p. 570. in quibus omnes literæ Alphabeti, quarum nonnullæ post Thespidis demum traduntur repertæ esse ætatem. Vide si placet quæ illustrandis hisce versibus scripta sunt à Salmasio ad Solinum p. 896. edit. Paris. à Tho. Galeo in diss. Apollodoro præfixa p. 16. seq. & à laudato Bentleio Epistolâ ad Millium p. 48. Nescio alius ne sit Thespis sive Thespides, cujus Apophthegma, ἀδαπάνητός ἐστι τῆς εὐποιΐας ὁ πλοῦτος, laudat Apostolius I. proverb. 53. adscripto nomine Θεσπίδου. Alius certe Thespis Thebanus citharœdus cujus meminit Lucianus adversus indoctum. Alius denique Thespis Erechthei F. unde Thespiadæ de quibus Diodorus Sic. Lib. IV. p. 234. De Thespide Tragico egerat qui de aliis etiam Poëtis scripsit *Chamæleon* Heracleotes, teste Svida & Apostolio in οὐδὲν πρὸς τὸν Διόνυσον.

II. ÆSCHYLUS Euphorionis F. (a) Atheniensis ex civitate Atticæ

* Id. p. 233. hæc verba exponit de Dionysiis, quæ ter quotannis Athenis celebrabantur, Διονύσια τὰ ἐν Λίμναις & Διονύσια τὰ κατ' ἄστυ & Διονύσια τὰ κατ' ἀγρούς, tempore quod respondet nostro Martio, Aprili & Januario. In his Dionysiis Comœdiæ agebantur & Tragœdiæ.

(a) Macrobio Lib. V. Saturnal. cap. 19. *vir Siculus* dicitur, quia in Siciliâ diu extrema ætate est versatus, unde Siculis vocibus multis usum notat Athenæus Lib. IX. pag. 402. Alius fuit Æschylus Mathematicus, discipulus Hippocratis Chii (Aristot. I. 6. Meterolog.) Hujus ut putabat in Bibl. Gr. Meursius ποικίλα χρώματα laudat Svidas in Κάλαις. Sed illa mihi potius tribuenda videntur Æschylo Alexandrino, cujus Amphitruo & Μεσσηνιακὰ ἔπη ab Athenæo allegantur. Nescio cujus Æschyli περὶ παροιμιῶν laudat Zenobius in proverbio Σαρδώνιος γέλως. Æschyli Cnidii Rhetoris Cicero ut tempo-

cæ Eleusine natus anno 525. ante Christum, postremo Olympiadis LXIII. (b) ut testantur Epochæ marmoreæ Arundelianæ. Clarus fuit virtute bellicâ, quam tribus celebribus pugnis Marathonia (c), & navali ad Salaminem (d) & Platæensi (e) demonstravit, sed ingenio clarior. Puer admodum in somnio monitus est â Baccho, ut tragœdias scriberet, factôque periculo comperit feliciter hanc rem sibi procedere, ut ipse refert apud Pausaniam in Atticis p. 49. Sanè Thespin, Phrynichum & alios, qui ante ipsum hôc in genere Athenis versati sunt, non minùs superasse visus est, quàm ipse ætate jam provectior cessit juveni Sophocli. Primum tragœdiâ vicit, ut in iisdem marmoribus Arundelianis annotatum est, Archonte Philocrate Olymp. LXXIII. $\frac{3}{4}$

III. Quantum ab Æschylô accesserit Græcæ Tragœdiæ, docet hoc Epigramma Dioscoridis ab eruditissimô Stanleiô editum:

Θέσπιδος εὕρεμα τοῦτο, τὰ δ' ἀγροιῶτιν ἀν' ὕλαν,
  Παίγνια καὶ κώμους τοὺς δὲ τελειοτέρους
Αἰσχύλος ἐξύψωσε (f) νεοσμίλευτα χαράξας
  Γράμματα χειμάῤῥῳ δ' οἷα καταρδόμενα
Καὶ τὰ κατὰ σκηνὴν μετεκαίνισεν. ὦ στόμα πάντων
  Δεξιὸν ἀρχαίων, ἦσθά τις ἡμιθέων.

His addas licet, quæ viri docti observant ad ista Horatii art. poët. v. 279.

Post hunc (Thespin) *personæ pallæque repertor honestæ*
Æschylus, & modicis instravit pulpita signis,
Et docuit magnumque loqui, nitique cothurno. Vitru-

tempore suo florentis meminit in Bruto, quemadmodum eidem Meursio observatum. Fuit & Æschylus quidam Menedemi Eretriensis inimicus, de quo Laërtius lib. 2. sect. 141. ne dicam de Æschylo Agamestoris F. qui Atheniensibus imperavit circa initium Olympiadum; vel de Æschylo Corinthio ap. Plutarch. in Timoleonte p. 237. aut Æschylo Argivo. id. in vita Arati p. 1038.

(b) Hanc sententiam ut verisimillimam secutus sum, licet in diversa abeant veteres pariter & recentiores. Vide Casaub. de Satyricâ Poësi Lib. I. cap. 5. Sam. Petitum Lib. III. Misc. cap. 14. & qui diligentissimè doctissimèque de Æschylô egit, Thomam Stanleium in notis ad vitam hujus Poëtæ ab Anonymô scriptam & Scholiis Græcis præfixam. Cui addes præstantis ingenii virum Petrum Bælium in Lexicô Historicô Criticô Gallicè vulgatô pag. 1166. seq. editionis secundæ. Abulpharajus vero p. 55. male Æschylum Comicum appellat.

(c) Olymp. 72. anno 3.

(d) Olymp. $\frac{7}{7}\frac{5}{}$ anno $\frac{4}{1}$

(e) Olymp. 75. anno $\frac{1}{2}$

(f) Ita legit clarissimus Bentleius diss. de Epistolis Phalaridis p. 232. pro eô quod Stanleius ediderat, ἐψύχωσεν ὀνήσιμα * ετα, verteratque: *gratum spectanti modulatus & utile carmen*, quasi legisset ὀνήσιμα. Sed Bentleius in MS. reperit ἐξύψωσε νοήσιμα ευτα unde hæc ipsi lectio subnata.

Digitized by Google

Vitruvius præfatione Libri VII. *Primum Agatharchus Athenis, Æschylo docente tragœdiam, scenam fecit, & de ea commentarium reliquit.* Arist. c. 4. poët. καὶ τότε τῶν ὑποκριτῶν πλῆθος ἐξ ἑνὸς εἰς δύο πρῶτος Αἰσχύλος ἤγαγε, καὶ τὰ τοῦ χοροῦ ἠλάττωσε, καὶ τὸν λόγον πρωταγωνιστὴν παρεσκεύασεν. *Mox histrionum numerum auxit Æschylus, pro uno enim uti duobus cœpit, chorica contraxit, ac primarum partium sive præcipui histrionis actionem introduxit.* Idem tradit Laërtius Lib. III. sect. 56. ad quem locum Menagius affert luculentam explicationem Ludovici Castelvetrii ex ejus commentario ad Aristotelis verba jam adducta, cui addes ubi lubebit Stanleium p. 708. Athenæus Lib. I. p. 121. Καὶ Αἰσχύλος δὲ οὐ μόνον ἐξεῦρεν τὴν τῆς στολῆς εὐπρέπειαν καὶ σεμνότητα ἣν ζηλώσαντες οἱ ἱεροφάνται καὶ δᾳδοῦχοι ἀμφιέννυνται, ἀλλὰ καὶ πολλὰ σχήματα ὀρχηστικὰ αὐτὸς ἐξευρίσκων ἀνεδίδου τοῖς χορευταῖς. Χαμαιλέων γοῦν πρῶτον αὐτόν φησι σχηματίσαι τοὺς χορούς, ὀρχηστοδιδασκάλοις οὐ χρησάμενον. Ἀλλὰ καὶ αὐτὸς τοῖς χοροῖς τὰ σχήματα ποιοῦντα τῶν ὀρχήσεων, καὶ ὅλως πᾶσαν τὴν τῆς τραγῳδίας οἰκονομίαν εἰς ἑαυτὸν περιϊστᾶν. Ὑπεκρίνετο γοῦν μετὰ τοῦ εἰκότος τὰ δράματα. *Æschylus non tantum pallarum & abollarum decorum & gravem habitum excogitavit, quam æmulati sacerdotes, & qui faces in sacris gestant ministri, iis induuntur, Sed etiam multos saltatorios gestus à se inventos chori personis tradidit. Chamæleon* (g) *igitur scribit ab eo fuisse primùm formatos choros absque saltationum doctoribus, eumque gestus chori præscripsisse, ut totam prorsus dispositionem tragœdiæ atque actionem in se transtulerit. Agebat enim quasvis in scena personas & fabulas, ut decebat agere.* Eandem rem deinde confirmat Athenæus allatis Aristophanis testimoniis, quæ hic prætereunda duxi. Philostratus Lib. I. Sophistar. ubi de Gorgia, p. 496. Εἰ γὰρ τὸν Αἰσχύλον ἐνθυμηθείημεν ὡς πολλὰ τῇ Τραγῳδίᾳ ξυνεβάλετο, ἐσθῆτι τε αὐτὴν κατασκευάσας καὶ ὀκρίβαντι ὑψηλῷ, καὶ ἡρώων εἴδεσιν, ἀγγέλοις τε καὶ ἐξαγγέλοις (h) καὶ οἷς ἐπὶ σκηνῆς τε καὶ ὑπὸ σκηνῆς χρὴ πράττειν. *Si Æschylum consideremus, quam multa is Tragœdiæ contulerit, nam & syrmate ornavit, & sublevavit cothurnis, & pulpito excelso grandiorem fecit, & Heroum*

Kkkk 2

(g) Chamæleon Heracleotes, qui de Poëtis egit, & ἐν τῷ περὶ Αἰσχύλου laudatur ab eodem Athenæo Lib. IX. p. 375. & X. pag. 428. Glaucum ἐν τοῖς περὶ Αἰσχύλου μύθων memorat Anonymus Scholiastes Græcus in argumento Persarum Æschyli. Heraclides quoque Ponticus teste Laërtio V. 88. scripserat περὶ τῶν τριῶν τραγῳδοποιῶν *de Æschylo, Sophocle & Euripide.* Cæterum de Glauco Rhegino consules Jonsium, uti de Chamæleonte quoque, de quo præterea agunt Vossius in Historicis & Meursius in Bibl. Græca.

(h) Schol. ad Euripidis Hippolytum vers. 776. ἐξάγγελος ὁ τὰ πεπραγμένα ἔνδον τῆς σκηνῆς τῷ χορῷ ἀναγγέλλων. Mentio ἀγγέλου τραγικοῦ apud Lucianum Nigrino T. 1. p. 25. Hinc linguam Nemesius p. 10. edit. Oxon. eleganter vocat ἐξάγγελον τῶν κατὰ νοῦν κινημάτων.

roûm formis, nunciis, & iis omnibus quæ in scenâ aut sub scenâ agenda sunt. Alter Philostratus Lib. VI. vitæ Apollonii c.6. p.258. Συνέστειλε τοὺς χοροὺς ὁ Αἰσχύλος ἀποτάδην ὄντας, καὶ τὰς τῶν ὑποκριτῶν ἀντιλέξεις εὗρε, παραιτησάμενος τὸ τῶν μονῳδιῶν μῆκος, καὶ τὸ ὑπὸ σκηνῆς ἀποθνήσκειν ἐπενόησεν, ὡς μὴ ἐν φανερῷ σφάττοιεν. Ὀκρίβαντας δὲ τοὺς ὑποκριτὰς ἐνεβίβασεν ὡς ἴσα ἥρωσι βαίνοιεν, ἐσθήμασί τε πρῶτος ἐκόσμησε ὃ πρόσφορον ἥρωσι. *Cum Æschylus artem tragicam confusam nimis & rudem immitemque videret, eam aliquantùm moderatus est. Itaque contraxit choros nimiùm productos, reperitque ut histriones inter se colloquerentur, refugiens monodias illas prolixas, excogitatâ etiam cæde sub scenâ, ne in omnium oculis homines interficerentur.* (i) *Cothurnos præterea histrionibus induit, ut gradientes Herôas repræsentarent, & vestes idoneas Heroibus attribuit.* Themistius Orat. 26. p. 316. Ἀλλὰ καὶ ἡ σεμνὴ τραγῳδία &c. *Immo & gravis ipsa ac severa tragœdia num cum omni simul apparatu, cum choro & actoribus in theatrum pervenit? Nec Aristoteli credimus, cum ait initio chorum ingredientem in Deorum aliquod præconium cecinisse, Thespin vero prologum ac ῥῆσιν sermocinationem invenisse, Æschylum vero τρίτον ὑποκριτὴν καὶ ὀκρίβαντας tertium actorem & pulpitum; cætera nos à Sophocle & Euripide accepisse?* Primus etiam præter arbylas cothurnosque in scenâ induxit usum personarum sive larvarum, cum anteà ore & vultu fæcibus inunctô tragœdias egissent. Svidas in Αἰσχύλος. Οὗτος πρῶτος εὗρε προσωπεῖα δεινὰ κεχρισμένα ἔχειν τοὺς τραγικοὺς, καὶ ταῖς ἀρβύλαις τοῖς καλουμένοις ἐμβάταις κεχρῆσθαι. *Hic primus invenit, ut tragici uterentur personis terribilibus & unctis, arbylisque, calceamenti genere ita appellatô.* Idem tradit Porphyrion ad Horatium, & Horatius ipse in locô ante adducto. De reliquâ scenæ διαθέσει sive apparatu, quem ab Æschylô repertum ait anonymus auctor vitæ ejus Græcus, suffecerit adscripsisse, quæ notat præstantissimus Stanleius pag. 702. *Scenæ antiquitus, cum adhuc tragœdia in lacte quasi & fasciis esset, è ramis & frondibus confectæ erant cum racemis & corymbis, quasi umbracula quædam, quæ parietes non haberent, ait Servius, Ovidium sequutus:*

> Illic quas tulerant nemorosa palatia frondes
> Simpliciter positæ Scena sine arte fuit.

Posteà casæ cum cellis effectæ; postremò magnifice exornatæ sunt. Hanc demùm perfectionem contulit Aeschylus - - & primus scenam ornavit picturis, machinis, aris, sepulchris, tubis, spectris & Divis, quæ omnia in alterâ vitâ Aeschyli, MS. Oxoniensi & editioni Robortelli præfixa, enumerantur: Τὴν δὲ σκηνὴν ἐκόσμησε, καὶ τὴν ὄψιν τῶν θεωμένων κατέπληξε τῇ λαμπρότητι, γραφαῖς καὶ μηχαναῖς, βωμοῖς τε

(i) Huc refer illud Horatii v. 185. poëtic.

Nec pueros coram populo Medea trucidet.

τι καὶ τάφοις, σάλπιγξιν, εἰδώλοις, ἐρινύσι. *Machinis usum fuisse tradit & Eustathius in Iliad. Σ. ubi clypeorum insignia ait in ἑπτὰ ἐπὶ Θήβαις descripsisse, quasi essent animata, quod & fecerat anteà Homerus in Achillis clypeo. Tumulos etiam adhibuisse, ex principio* Χοηφόρων *discimus: Umbras, ex Prometheo vincto & Persis, Diras, ex Eumenidibus.*

IV. Cum priores Tragici ludicrô ferè sermone ac γελοίᾳ λέξει fuissent usi, Aeschylus primus sectatus est μεγαλοφωνίαν & genus dicendi ἁδρὸν de quô cum idem Stanleius p. 705. agat, adscribam tantùm verba Quintiliani Lib. X. Institut. cap. 1. *Tragœdias primus in lucem Aeschylus protulit, sublimis & gravis & grandiloquus sæpe usque ad vitium:* (confer Svidam in ψόφου πλέως, & in λῆμα Θέλειον.) *Sed rudis in plerisque & incompositus, propter quod correctas ejus fabulas in certamen deferre posterioribus poëtis Athenienses permisère, suntque eô modo multi coronati:* Hoc est, ni fallor, quod apud Philostratum Lib. VI. de vita Apollonii c. 6 p. 258. legas: ὅθεν Ἀθηναῖοι πατέρα μὲν τῆς τραγῳδίας αὐτὸν (Αἰσχύλον) ἡγοῦντο, ἐκάλουν δὲ καὶ τεθνεῶτα εἰς Διονύσια. Τὰ γὰρ τοῦ Αἰσχύλου ψηφισαμένων ἀνεδιδάσκετο καὶ ἐνίκα ἐκ καινῆς. *Athenienses indè eum Tragœdiæ parentem habuerunt, & jam defunctum vocârunt ad Dionysia* (sivè jam defuncti tragœdias in Dionysiis agi jusserunt) *Aeschyli enim dramata ex decreto iterum docebantur, quâ ratione de novo ille vicit.* Adde Scholiasten Aristophanis ad Archanenses pag. 261. & ad Ranas pag. 164. Anonymus auctor vitæ Aeschyli addit præmium propositum iis qui illius tragœdias docerent. Confer Plutarchum in vita Lycurgi Rhetoris, Sam. Petitum ad leges Atticas p. 68. & Stanleium pag. 708. Etiam in conviviis ramum myrti gestantes pueri, poëmata Æschyli recitabant, ut præter alios docet Svidas in μυῤῥινῶν. Tanti quoque visæ sunt Ptolomæo Evergeti tragœdiæ Æschyli, Sophoclis & Euripidis ut pignore XV. talentorum interposito eas describendas sibi peteret ab Atheniensibus, & antiquis codicibus sibi servatis pulcherrime descriptas restitueret & quindecim insuper talenta eis relinqueret, teste Galeno comment. 2. in 3. Epidem. T. 5. pag. 412. Plurimùm valuisse Æschylum in movendô mœrore & rebus tristibus commemorandis notavit Basilius M. Epist. 379. ad Martinianum: Σιμωνίδου ὄντως ἤ τινος τοιούτου μελοποιοῦ ἐδεόμεθα, ἐναργῶς εἰδότος ἐπιστενάζειν τοῖς πάθεσι. Καίτοι τί λέγω Σιμωνίδην; δέον Αἰσχύλον εἰπεῖν, ἢ εἰ δή τις ἕτερος παραπλησίως ἐκείνῳ συμφορᾶς μέγεθος ἐναργῶς διατιθέμενος μεγαλοφώνως ὠδύρατο.

V. Pythagoræ dogmata secutum testatur Cicero Lib. II. Tusc. quæst. p. 179. *Veniat Æschylus, non Poëta solum, sed etiam Pythagoreus, sic enim accepimus.* Ni Cicero forte Æschylum Tragicum confudit cum altero Æschylo Hippocratis Chii discipulo de quo supra cap. XIII. Porro è Platonis Lib.

 II.

II. de Republ. ſub extremum, apparet ab eô referri inter Poëtas, quorum lectionem, quòd de Diis parùm reverenter loquantur, interdicendam juventuti exiſtimat, & quorum dramata nolit publicè doceri aut ſpectari. Etiam apud Athenienſes impietatis accuſatum, vix pœnam captis evaſiſſe interceſſione fratris Amyniæ * narrat Aelianus Lib. V. Variar. cap. 19. ſive quod Eumenidum crinibus primus angues inſeruit, ſive quod choro quinquaginta Eumenidum ita exterruit ſpectatores, ut infantes deliquium, gravidæ abortum paterentur: ſive quod primus Poëtarum Aegyptiam potius quam Græcam ſecutus Theogoniam, Dianam auſus ſit vocare filiam non Latonæ ſed Cereris; ſive potius, cui ſententiæ eruditus Æliani interpres Jacobus Perizonius meritò adſtipulatur, quod Myſteria Eleuſinia in theatro propalaſſet, cauſatus deindè ſe haud initiatum, ἀπόῤῥητα illa quod eſſent, ignoraſſe, ut docent Clemens Alex. II. Stromatum p. 387. & Ariſtoteles Lib. III. Nicomach. cap. 1. ad quem locum Euſtratius: *Videtur Æſchylus in ſagittariis, in ſacerdotibus, in Siſypho ſaxum volvente, in Iphigenia item & Oedipode, de Cereris ſacris curioſius quædam evulgaſſe, de quô Heraclides Ponticus in primo de Homero libro ſcribit parum abfuiſſe, quin in ſcena eâ de cauſa fuerit interemptus, quod nonnulla de myſteriis prodere videretur: Præſenſiſſe enim populi tumultum, atque ad aram Bacchi confugiſſe, cumque Areopagitæ interceſſiſſent, dicerentque nihil prius de eo temerè conſulendum quàm judicio ſuo fuiſſet decretum: Ita fuiſſe in judicium adductum, atq; abſolutum, clementiâ judicum maximè veniam conſecutum, quod ſtrenuè apud Marathonem pro patria pugnaverat. Nam & fratri Cynægyro manus obtruncatæ fuerant, ipſe graviter ſaucius ex eô prælio fuerat exportatus.* Δοκεῖ γὰρ Αἰσχύλος λέγειν μυστικά τινα ἔν τε ταῖς τοξότισι καὶ ἱερείαις καὶ ἐν Σισύφῳ πετροκυλιστῇ καὶ ἐν Ἰφιγενείᾳ καὶ ἐν Οἰδίποδι. Ἐν γὰρ τούτοις πᾶσι περὶ Δημήτρας λέγων τῶν μυστικωτέρων περιεργοτέρον ἅπτεσθαι ἔοικε. Λέγει δὲ καὶ περὶ Αἰσχύλου καὶ Ἡρακλείδης ὁ Ποντικὸς ἐν τῷ πρώτῳ περὶ Ὁμήρου, ὡς κινδυνεύοιτο ἐπὶ σκηνῆς ἀναιρεθῆναι, ἐπὶ τῷ τῶν μυστικῶν περιφέρειν τινὰ δοκεῖν, εἰ μὴ προαισθόμενος κατέφυγεν ἐπὶ τὸν τοῦ Διονύσου βωμὸν, καὶ Ἀρεοπαγιτῶν αὐτὸν παραιτησαμένων ὡς ὀφείλοντα κριθῆναι πρῶτον, ἐδόκει ὑπαχθῆναι εἰς δικαστήριον καὶ ἀποφυγεῖν, αὐτῶν δικαστῶν ἀφέντων, μάλιστα, διὰ τὰ πραχθέντα αὐτῷ ἐν τῇ ἐπὶ Μαραθῶνι μάχῃ. Ὁ μὲν γὰρ ἀδελφὸς αὐτοῦ Κυναίγυρος ἀπεκόπτει τὰς χεῖρας, αὐτὸς δὲ πολλὰ τρωθεὶς ἀνηνέχθη φοράδην. Cum vino incaluiſſet, tragœdias ſcribere ſolitum Æſchylum tradit Plutarchus Lib. I. Sympoſiac. qu. 5. & lib. VII. qv. 10. Lucianus in Demoſthenis encomio. Victus Athenis Archonte Apſephione Olymp. LXXVII. $\frac{3}{4}$ a juvene Sophocle

* Hujus Amyniæ qui in pugna Salaminia fortiter fecit, mentio exſtat apud Diodorum Siculum lib. XI. T. 2. p. 22.

Digitized by Google

cle, indignabundus ſeceſſit in Siciliam, ubi defunctus & circa Gelam humatus eſt teſte eodem Plutarcho in Cimone. p. 483. Obiit Olympiad. LXXVIII. anno 2. ante Chriſtum 467. (ætatis undeſexageſimo *) cum aquila in illius temerè confidentis calvum caput teſtudinem dejeciſſet, ut præter alios refert Svidas in χελώνη μυῶν. Epitaphium ejus hoc refert Plutarchus libro de exilio p. 604.

Αἰσχύλον Εὐφορίωνος Ἀθηναῖον τόδε κεύθει
Μνῆμα καταφθίμενον πυροφόροιο Γέλας.

VI. Exſtant Æſchyli Tragœdiæ ſeptem.

1. ΠΡΟΜΗΘΕΥΣ ΔΕΣΜΩΤΗΣ *Prometheus vinctus* ſive *religatus.* Cicero Lib. II. Quæſt. Tuſc. p. 179. profert verſus duodetriginta Æſchyli latinè à ſe redditos, in quibus loquitur Prometheus affixus ad Caucaſum. Sed in hâc Æſchyli tragœdia verſus illi haut leguntur, quæ Prometheum inducit vinctum non ad Caucaſum, ſed πρὸς τοῖς Εὐρωπαίοις μέρεσι τοῦ Ὠκεανοῦ, *ad Europæas partes Oceani*, ut obſervat Græcus Scholiaſtes. Videntur itaque petiti è Tragœdiâ deperdita, quæ inſcribebatur Prometheus λυόμενος. Prometheum vinctum latina proſa vertit *Matthias Garbitius*, Græceque & latine adjectis notis edidit Baſil. 1559. 8vo. Cum eâdem verſione recuſus in tragœdiis ſelectis H. Stephani A. 1567. 12mo. Ex Prometheo Æſchyli multa translata in parabatem J. Aug. Thuani, notat Grotius Epiſt. 139. *Matthiam* quoque *Flacium* in hâc Tragœdiâ latinè transferenda verſatum memorant Pandectæ Brandenburgicæ, Flacium fortaſſè pro Garbitiô per auctoris memoriæ lapſum appellantes. Prometheum docuit Æſchylus victor anno ætatis 53. Olymp. LXXVI. 4. archonte Menone. Reliqua tria tetralogiæ dramata fuere *Phineus*, *Perſæ* & *Glaucius Potnienſis.*

2. ἙΠΤᾺ ἘΠῚ ΘΗ͂ΒΑΙΣ ** *Septem Duces adverſus Thebas*, actæ poſt Olymp. LXXVI. Teleſten Æſchyli ὀρχηστὴν qui hoc drama ſaltavit, admirationi fuiſſe tradit Athenæus Lib. I. pag. 22. Stylo veteri tragicô expreſſa ſeptem Thebana â *Quintô Septimiô Florente Chriſtiano* Pariſ. 1585. 4to. Idem Prometheum quoque ſimili Metaphraſi illuſtraverat, ſed quod ſciam

* Petavius Scholiaſten Græcum ſecutus ponit Æſchylum anno ætatis LXV. obiiſſe Olymp. LXXVI. 1. ut adeo natus fuerit LX. 1. Auctor vitæ Sophoclis natum teſtatur Ol. LXVII. 1. Verùm malui ſequi rationes marmoris Arundeliani.

** Plutarch. VII. 10. ſympoſ. ὥσπερ καὶ τὸν Αἰσχύλον ἱστοροῦσιν τὰς τραγῳδίας ἐμπίνοντα ποιεῖν, καὶ οὐχ ὡς ὁ Γοργίας εἶπεν ἓν τῶν δραμάτων αὐτοῦ μεστὸν Ἄρεως εἶναι τοὺς ἑπτὰ ἐπὶ Θήβας, ἀλλὰ πάντα Διονύσου.

ſciam adhuc ineditâ. Latina proſaria verſio *Joannis Caſelii* prodiit Roſtoch. 1582. 8. Et idem drama Græce ac latine, Caſelio edente ibid 1581. 4.

3. ΠΈΡΣΑΙ ante ſeptem Thebanam actæ ſunt, ut teſtatur Schol. Ariſtoph. ad Ranas, Archonte Menone Olymp. LXXVI. anno 4. Hanc Tragœdiam è Phœniſſis *Phrynichi* concinnatam notavit Glaucus Rheginus in libro de fabulis Æſchyli, & innuit in ranis Ariſtophanes. Quæ de ſucceſſione Regum Perſarum leguntur v. 765. ſeq. non temere alibi invenias. Confer Chronologorum Principes Scaligerum, Petavium, Marſhamum: ac ſi placet Barnabam Briſſonium opere de regnô Perſarum.

4. ΑΓΑΜΈΜΝΩΝ Acta Archonte Philocle Olymp. LXX. (non XXVIII. ut in argumento græco perperàm legitur) anno 2. De hâc ita Salmaſius præf. ad librum de Lingua Helleniſticâ p. 37. *Quis Æſchylum poſſit affirmare, Græcè nunc ſcienti magis patere explicabilem quàm Evangelia aut Epiſtolas Apoſtolicas? Unus ejus Agamemnon obſcuritate ſuperat, quantum eſt librorum ſacrorum cum ſuis Hebraiſmis & Syriaſmis, & tota Helleniſticæ ſuppellectile vel farragine.* Agamemnonem Æſchyli in primâ editione mancam & cum Choëphoris confuſam diſtinxerunt & integritati ſuæ ex MStis codd. reſtituerunt *Franciſcus Robortellus*, *Bartholomæus Barbadorus*, *Hieronymus Maus*, & *Petrus Victorius*.

5. ΧΟΗΦΌΡΟΙ *Inferiæ.* Tragœdia itidem acta Olymp. LXX. 2. cum Agamemnone atque Eumenidibus. Hanc primus edidit *Franciſcus Robertellus* A. 1552. ſed initio mutilam, quod ex Ariſtophanis Ranis, nec integrum tamen, repoſuit *Stanleius*.

6. ἘΥΜΕΝΊΔΕΣ *Furiæ* ſive *Diræ*, quæ cum Agamemnone, Choëphoris, & dramate Satyrico deperdito, cui titulus erat Proteus, conſtituerunt tetralogiam, quam *Oreſtiam* vocat Ariſtophanes, ut ex veteribus διδασκαλίαις obſervat Scholiaſtes Comici ad Ranas. Itaque & Eumenides Æſchylus docuit Olymp. LXX. 2. Has ſtylo veteri Pacuviano vertiſſe ſe teſtatur *Joſephus Scaliger* p. 111. ad Varronem, ubi Eumenides Æſchyli ab *Ennio* olim translatas obſervat. Ejusdem verſionis ſuæ meminit Epiſtola 30. ad Florentem Chriſtianum. In illis Poëta chorum quinquaginta Eumenidum in theatrum induxerat, quo ſpectaculo ita perterriti ſpectatores, ὥστε τὰ νήπια ἐκ ψύξαι, τὰ δὲ ἔμβρυα ἐξαμβλωθῆναι, ut narrat anonymus vitæ Æſchyli auctor. Ab eo tempore numerus chori Tragici ad quindecim reductus eſt, teſte Julio Polluce Lib. IV. c. 15. Confer Samuelem Petitum ad leges Atticas p. 66.

7. ἹΚΕ-

7. ἹΚΕΤΙΔΕΣ *Supplices.*

VII. Anonymus ſcriptor Græcus vitæ Æſchyli, ait eum feciſſe dramata *ſeptuaginta*, & quinque Satyrica. Svidas ipſi tragœdias *nonaginta* tribuit. Sed utrumque numerum excedunt nomina fabularum jam à me recenſenda, ſive quod una tragœdia ſub duplici nomine laudatur ab antiquis, ſive quod nomina corrupta numerum auxere, ſive quod falſo quædam hujus Aeſchyli nomine ferebantur, ſive quod Svidas & alter anonymus pariter in numero dramatum falſi fuerunt. Cæterum nomina deperditarum Æſchyli tragœdiarum hæc ſunt, partim memorata in Catalogo qui græcis in Aeſchylum ſcholiis præfigitur, partim obſervata à Joh. Meurſio in diatriba de Aeſchyli Sophoclis & Euripidis Tragœdiis (quæ poſt editionem Lugd. Bat. 1619. 4. ex auctoris Chirographo auctior edita eſt Tom. 10. Antiquitatum Græcarum Clariſſimi Gronovii) ab eodem Meurſio in Bibliothecâ Græca pag. 1197. ſeq. à Thoma Stanleio in Æſchyli fragmentis, ab Hugone Grotio in excerptis Tragicorum, & à Thoma Gatakero in Adverſariis poſthumis cap. 10. quibus plures obſervationes noſtræ accedunt.

Ἀθάμας Athen. Heſych.

Αἴας Λοκρὸς Zenob. VI. 14. prov. & Αἴας alter μαστιγοφόρος, ſi audimus Gatakerum hoc è quôdam Scholiaſtæ Sophoclis locô colligentem.

Αἰγύπτιοι. Catalog.

Αἴτνα, Αἴτναι, Αἰτναῖαι, Αἰτναῖοι γνήσιοι & Αἰτναῖοι νόθοι. Vide Holſten. ad Stephanum in παλική. Et Macrobium V. 19. Pro Αἰτναίαις male Αἰτανίαις legi apud Heſychium in ἀναξίαν, poſt Meurſium notavit Salmaſius.

Æſchylum *in Alcibiade*, laudari videas in Svida latino Hieron. Wolfii, voce σκύμνος. Sed in græco tantum eſt: Αἰσχύλος λέγει περὶ Ἀλκιβιάδου. Sic Plutarch. de audiendis Poëtis p. 32. Αἰσχύλος περὶ τοῦ Ἀμφιαράου γράφων. Et in Ariſtide p. 320.

Ἀλκμήνη. Heſych.

Ἀμυμώνη. Athen. Heſych. Ammonius in γῆμαι.

Ἀμφιτρύων & Μεσσηνιακὰ ἔπη, perperàm in Meurſii Bibl. Græca referuntur inter tragœdias Aeſchyli Athenienſis: Alexandrini enim eſſe, probe ex Athenæo obſervaverat idem vir doctus alibi.

Ἀργεῖοι Catalog. & Etymol. M. Pro quo male Ἀργεία apud Heſychium in ὑπόσχημα & in ἐμμέλεια non minus corrupte Ἀργύεια.

Ἀργεῖαι. Vide Jac. Gronov. præfat. ad Harpocrat. **** 4.

Ἀργὼ ſive κωπευστής. Catalog.

Ἀταλάντη id.

Βάκχαι id.

Βάσσαραι sive Βασσαρίδες Hesych. Scholiastes Nicandri ad Theriac.

Γλαῦκος Πόντιος. Strabo Lib. X. p. 447. Pausan. Bœoticis, & Athenæus.

Γλαῦκος Ποτνιεύς. Strabo Lib. IX. Scholiastes Aristoph. ad Ranas, Euripidis ad Phœniss. Æschyli in argumento Persar. unde hausit Scaliger in descriptione Olympiadum Græce edita ad Olymp. LXXVI. 4. Cæterum duo diversa Æschyli dramata fuisse Glaucum Pontium & Glaucum Potniensem, adeoque distinguenda, contra Casaubonum Meursius docet. Glaucus Æschyli, uter, incertum, memorantur à Schol. Theocriti Idyll. 4. Pindari Pythionic. Od. 1.

Δανάη sive Δαναΐδες Hesych. Schol. Pindari Od. 3. Athen.

Δικτυουλκοί. Hesych. Ælian. VII. 47. de animal.

Δικτυεργοί sive potius Δικτυουργικοί. (quæ fortè à superiore haud diversa fuit) Catalog. Pollux VII. sect. 35.

Διονύσου τροφοί. Schol. Euripidis argumento Medeæ.

Ἕκτορος λύτρα, ἢ Φρύγες. Auctor vitæ Æschyli, idemque (ut puto) catalogi tragœdiarum. Etiam Æschylum ἐν Ἕκτορι laudat Stobæus & ἐν Φρυξὶν ἢ λύτροις Pollux & Scholiastes Comici ad Ranas: ἐν Φρυξὶ Athenæus & Hesych. eandem tragœdiam innuens. Æschyli imitatione *Lutra* quoque Ennius scripsit.

Ἐλευσίνιαι sive Ἐλευσίνιοι. Plutarchus Theseo. Hesych.

Ἑλλάδιος vide infrà in Ἡλιάδες.

Ἐπίγονοι. Schol. Pindari Isthm. Od. 6.

Εὐρώπη sive Κᾶρες Stob. serm. 49. Steph. in μύλασα.

Ἠδωνοί. Strabo Lib. X. Schol. Aristophanis ad aves, Athenæus. Erotianus in ἴκταρ, Svid. in αὐγίζειν & μυστόμαντις, Hesych.

Ἡλιάδες. Hoc drama Athenæo & in anonymi Catalogo memoratur. Verùm Schol. Sophoclis laudat Æschylum ἐν Ἰλιάσι. Fortè, inquit Meursius, *scripta fuerunt & Æschylo* Ἰλιάδες, *ut Euripidi* Τρῳάδες. Sed magis eo propendeo ut legam ἐν Ἡλιάσι. Similiter etiam apud Harpocrationem in μαλακίζομαι legit Gatakerus, pro ἐν Ἑλλαδίῳ sed ibi verior videtur lectio Viri Clariss. Jacobi Gronovii, qui ad Harpocrationem p. 91. ἐν Λαΐῳ reponendum esse suspicatur.

Ἡρακλεῖδαι. Hesych. Stob. serm. 121.

Θαλαμοποιοί. Pollux.

Θεωροὶ ἢ ἰσθμιασταί. Æschylum in Θεωροῖς laudat Athenæus. Sed male apud Hesych. in ἀποτάς citatur Æschylus ἐν Ἰσθμιασταῖς. Perperàm

Digitized by Google

ràm & in anonymi Catalogo Æſchyli tragœdiarum; Θεόδωροι ἢ ἰσομοιασαί.

Θρῆσσαι Heſych. Scholiaſtes Sophocl. ad Ajacem. Comici ad ranas.

Ἱέρειαι *ſacerdotes* Macrob. V. 22. Heſych. Euſtratius ad Ethic. Ariſtotelis III. 1. Schol. Sophoclis ad Oedip. Colon.

Ἰλιάδες. Vide ſupra in Ἡλιάδες.

Ἰξίων. Heſych.

ἰσθμιασταί. Vide ſupra in Θεωρά.

ἰσοστάσιον. Vide infra, ψυχοστασία.

Ἰφιγένεια Euſtratius, ubi ſupra. Schol. Ariſtoph. ad ranas. Svid. in κυδάζεται.

Κάβειροι. Athenæus, & Plutarch. lib. 2. quæſt. 1. ſympoſ. p. 632. Sed male apud Schol. Pindari Pythionic. Od. 4. laudatur Aeſchylus in Κιβήραις.

Καλλιστώ. Heſych.

Κᾶρες. Vide ſupra Εὐρώπη.

Καμικοὶ tam recte in libro de Æſchyli tragœdiis à Meurſio omittuntur quàm in Bibliotheca ejuſdem Græca perperam accenſentur Aeſchyli fabulis, ex corrupto loco Athenæi Lib. II. pag. 51. nam pro καμικοῖς legendum ibi eſt κατὰ τῆς βάτου, ut ex MSS. codicibus docuit Caſaubonus Lib. II. c. 11.

Κεραυνών. Corrupta vox pro Κερκύων in prioribus Harpocrationis editionibus in ὅρον.

Κερκύων Σατυρικός. Heſych. Pollux X. ſect. 175. Harpocrat. in ὅρον ex Salmaſii emendat.

Κήρυκες. Pollux lib. IX. ſect. 136.

Κήρυκες Σάτυροι. Pollux lib. X. ſect. 186. & Photii Lexicon MS. in πυρσοκόμου λέοντος laudante Clariſſimo Bentlejo.

Κίρκη Σατυρική. Heſych. Corrupte in anonymo Catalogo Κίρκοι Σατυρικοί.

Κρῆσσαι. Athen. Heſych.

Κωπευσῆς. Supra in Ἀργώ.

Λαΐος. Vide ſupra in Ἡλιάδες. Memoratur in Catalog. & apud Heſych.

Λέων Σατυρικός. Ita enim apud Stephanum in χώρα recte legunt Salmaſius & Gatakerus. Sic omnium quinque Satyricorum Aeſchyli dramatum nomina tenemus. Quæ ſunt Κερκύων, Κήρυκες, Κίρκη, Λέων & Πρωτεύς. Ex his ne unam quidem ad nos perveniſſe, eſt quod doleant literarum harum amantes, cum in iſtô genere primas Æſchylo tribuerit Menedemus Eretrienſis teſte Laërtio Lib. II. ſect. 133. & Heſychio Illuſtri ubi de Menedemo agit, tum Pauſanias in Corinthiacis.

Λήμνιοι tum in Catalogo memorantur tum apud Hesychium in Ἀγκυρόβολα, ubi Johannes Vitus Pergerus legit: ὡς καὶ ἐν Λημνίοις Αἰσχύλος.

Λυκȣ̃ργος. Aristarchi Grammatici commentarius in Aeschyli Lycurgum memoratur in Scholiis Græcis ad Theocriti Idyll. 10. Fabulam ipsam allegant vel ad eam respiciunt Aristophanes Thesmophoriaz. Longinus περὶ ὕψȣς, Athen. Hesych. & Schol. Sophoclis ad Oedipum Colon. Schol. Aristoph. ad Equites.

Λύτρα ἕκτρος sive Φρύγες. Vide supra ἕκτορος λύτρα.

Μέμνων, Catalog.

Μήδεια, nescio satisne certo colligatur ex Aristotelis Poëtices capite 17.

Μυρμιδόνες. Strabo Lib. XIII. Harpocrat. Hesych. Athen. Scholiastes Aristoph. ad ranas, pacem, aves, & Ecclesiaz. Svid. in ἀβδέλυκτα, ἀποίμωζον & τελέμβολον. Ex eadem fabula Æschyli petitum quod affert Aristides Orat. I. Platonica pag. 27. T. 3. & Philo de mundo incorruptibili pag. 737.

Μυσόι. Svid. in Ὀργεῶνες. Steph. in οἶος Aristoteles cap. 24. Poëtic. ἐν Μυσοῖς ὁ ἄφωνος ἐκ Τεγέας εἰς Μυσίαν ἥκων.

Μύσται memorantur Harpocrationi in Ὀργεῶνας, sed μυσȣ̀ς reponi jubent Meursius & Maussacus, quod confirmat Svidas eadem voce.

Νεανίσκοι. Athen. Hesych.

Νέμεα. Catalog.

Νηρεύς. Hesych.

Νηρηΐδες. Schol. Euripidis ad Phœniss. Pindari Nemeonic. Od. 6. Hesych.

Νιόβη. Strabo Lib. XII. Hephæstio Enchirid. Aristot. c. 17. Poëtic. Hesych. Anonymus auctor vitæ Æschyli & Scholiastes Aristoph. ad aves & ranas: Euripidis ad Phœniss. Æschyli ad Prometh.

Ξάντριαι Schol. Æschyli ad Eumenid. Svid. in Ὀκτώπȣν.

Οἰδίπȣς Eustratius III. ad Ethic. Nicomach.

Ὅπλων κρίσις. Respicit Aristot. c. 23. Poëtic. laudat Stob. & Scholiastes Sophoclis ad Ajacem. Aristophanis ad Acharnenses.

Ὀρεστία tetralogia tragœdiarum Æschyli acta Olymp. LXX. 2. Schol. Aristophanis ad ranas v. 1153. Τετραλογίαν φέρȣσι τὴν Ὀρεστίαν αἱ διδασκαλίαι, Ἀγαμέμνονα, χοηφόρȣς, Εὐμενίδας, Πρωτέα σατυρικόν. Ἄριχος (lege Ἀρίσταρχος) καὶ Ἀπολλώνιος τριλογίαν λέγȣσι χωρὶς τῶν σατυρικῶν.

Ὀστολόγοι. Athen.

Παλαμήδην quoque vel Ναύπλιον inter Aeschyli δράματα fuisse suspicatur Gatakerus, ex locô quôdam Athenæi.

Πεν-

Digitized by Google

Πένθευς. Catalog. & Galenus 1. in 6. Epidem. T. 5. p. 455.

Περραιβοὶ, Περραιβίδες. Hesych. Athen.

Πηνελόπη. Etymol. M.

Ποικίλα χρώματα. Svid. in Κάλαϊς, nisi locus est corruptus, perinde ut alter in κάλλη, ubi Æschylus in ποικίλοις κάλλεσι allegatur.

Πολυδέκτης. Catalog.

Προμηθεὺς πυρκαεὺς Polluci memoratur: Ab eo non diversus est πυρφόρος laudatus Gellio Lib. XIII. c. 18. & in Catalogo Anonymi recensitus. Vide Guil. Canterum Lib. VII. c. 21. novar. lect.

Προμηθεὺς λυόμενος Strabo Lib. I. Dionys. Haliç. Lib. I. antiquitt. Stephanus in ἄβιοι, Hyginus Poëtic. Astronom. Lib. II. cap. 6. Hesych. Athen. Scholiastes Apollon. ad Lib. IV. Arrianus in periplo Ponti Euxini. Ex hoc dramate H. Stephanus depromtos esse conjicit Aeschyli versus, quos de Prometheo laudat Strabo Lib. IV. & alios item quos adducit Galenus comment. 1. in sextum ἐπιδημιῶν Hippocratis, quanquam ibi (memoriæ ut videtur vitio) allegat Prometheum Æschyli δεσμώτην. Vide & quæ de Ciceronis loco notavi suprà, ubi de edito Aeschyli Prometheo.

Προπομποί. Hesych.

Πρωτεὺς Σατυρικός. Hesych. Athen. Scholiastes Æschyli in argumento Agamemn. atque inde Scaliger in descriptione græca Olympiadum ad Olymp. LXXX. * 2. Vide quæ supra inter editas Æschyli tragœdias in Eumenidibus.

Σαλαμίνιαι sive Σαλαμίνιοι. Perperam apud Hesychium duobus in locis Σαλαμίνι.

Σατυρικὰ δράματα quinque Æschylum docuisse auctor est anonymus Græcus, qui vitam ejus scripsit. Horum nomina habes suprà in λέων. Utrum vero tanquam singulares Tragœdiæ & ab aliis diversæ memorandæ sint Σατυρικὸς ex Hesychio, & Σάτυροι ex Pausaniæ Corinthiacis, cum doctissimo Gatakero jure dubites, imo non esse, ne dubites quidem.

Σεμέλη ἢ ὑδροφόρος. Catalog. Hesych.

Σίσυφος δραπέτης. Catalog. Laudant etiam Sisyphum Æschyli Ælianus XII. 5. animal. Erotianus in διοπῶ & Pollux.

Σίσυφος πετροκυλιστὴς, quod nomen dramatis corruptè legitur apud Hesychium

* Olympiade LXXX. jam obierat Aeschylus, itaque ad illam non magis quadrat tempus acti hujus dramatis, quam ad Olympiadem XXVIII. quæ in græco Agamemnonis argumento designatur, illâ enim Æschylus natus nondum erat.

Digitized by Google

ſychium in θώψεις. Integrum in Catalogo Anonymi, & apud Euſtratium III. 1. ad Ethic. Nicomach.

Σφύγξ. Athen. Heſych. Scholiaſtes Ariſtoph. ad ranas.

Τήλεφ☉ Heſych. Clemens Alex. 4. Strom. Scholiaſtes Comici ad ranas.

Τοξότιδες ſ. Τοξόται. Antigonus Caryſtius hiſtor. paradox. * c. 127. Euſtratius ubi ſupra, Heſych. Plutarch. in amatorio & Lib. de profectus indiciis.

Τροφοί Heſych.

Ὑδροφόρ☉ ſive Σεμέλη, quam vide.

Ὑψιπύλη. Heſych. Scholiaſtes Apollonii ad Lib. I.

Φιλοκτήτης Ariſtot. c. 22. Poëtic. Athen. Schol. Ariſtophanis ad ranas. Plutarchus Lib. de tranquillitate. Dio Chryſoſt. diſſ. 52. Scholiaſtes Sophoclis in Philoctetæ argumento. Svid. in ἔνθ' ὔτε μίμνειν ἄνεμ☉ ὔτ' ἐκπλεῖν ἐᾷ, quo proverbio utitur etiam Ariſtænetus Epiſt. 27.

Φινεύς. Athen. Scholiaſtes Æſchyli in argumento Perſarum & inde Scaliger deſcript. Olympiadum ad Olymp. LXXVI. 4.

Φοινίοσαι, Pollux.

Φορκίδες. Eratoſthenes cap. 22. Cataſteriſm. Hyginus II. 12. poëtic. Aſtronom. Athenæus. Videtur reſpicere Ariſtoteles c. 18. Poëtices.

Φρύγες ἢ Ἕκτορ☉ λύτρα. Pollux VII. ſect. 131. Corruptè apud Heſychium in ἀγαςὰ, legas, Αἰσχύλ☉ Φράζει, pro Αἰσχύλ☉ Φρυξί. De hac Æſchyli fabula conſulendus Cauſabonus ad Athenæum Lib. 1. c. 19. & quæ ſupra in Ἕκτορ☉ λύτρα.

Φρύγιοι, tanquam diverſum à ſuperiore drama ab Anonymo recenſetur in Catalogo.

Ψυχαγωγοί. Pollux, Heſych. Svid. in ςαθερὸν, Schol. Apollonii ad Lib. III. & Homeri ad Odyſſ. λ. Ariſtophanis ad ranas. Cæterum pro Ψυχαγωγοῖς, ψυχαγωγίαν habet idem Anonymus in Catalogo.

Ψυχοςασία, Ponderatio animarum Hectoris ac Pollucis, (argumento petito ex Iliad. XXII.) pro qua ἰσοςάσιον infelici conjecturâ reponit Reineſius p. 124. Variar. lect. Neque enim Plutarchus tantum Lib. de audiendis Poëtis, & Pollux IV. ſect. 130. Sed Anonymus quoque in Catalogo & Heſychius drama hoc commemorat, etſi apud iſtum duobus in locis legitur ψυχοςασίαι in voce ἀιηκίδοτι & ἀνεμβάταις.

VIII. Præterea Æſchyli Ἐλεγεῖα laudantur à Theophraſtô Lib. IX. Hiſtor. plantar cap. 15. & Plutarcho Lib. I. Sympoſ. qv. 10. ut Plinium XXV. 2. & Svidam omittam. Ex his Elegiis Stanleius p. 707. ad vitam Æſchyli, ſuſpicatur petitum eſſe tetraſtichon, quod ſub ejus nomine legitur

* Locum Æſchyli ab Antigono allegatum emendat Salmaſius p. 669. ſeq. ad Solinum, edit. Pariſ.

Digitized by Google

tur in Anthologia Lib. III. c. 5. in eos qui ad Marathonem occubuere. In eâdem quam dixi vita auctor Anonymus refert Aeschylum à Simonide, cujus in eôdem Anthologiæ loco versus quidam hujus argumenti leguntur, superatum Elegiaco carmine εἰς τοὺς ἐν Μαραθῶνι τεθνηκότας, quod Æschyli dictio longiùs abesset à tenuitate illâ & λεπτότητι quam Elegia requirit. *Paana in Apollinem* rogatus componere à Delphis, id facere renuit, quod jam exstaret alius Pæan vetustior auctore *Tynnicho** celebris, qui cum suo si conferatur, velut antiquæ imagines cum recentibus, fore, ut minus forte artis atque elegantiæ, verum plus sanctimoniæ & dignitatis habere videretur. Porphyrius de abstinendo ab animatis Lib. II. sect. 18. Τὸν Αἰσχύλον, φασὶν, τῶν ἀδελφῶν ἀξιούντων εἰς τὸν Θεὸν γράψαι παιᾶνα, εἶπεν ὅτι βέλτιστα Τυννίχῳ πεποίηται, παραβαλλόμενον δὲ τὸν αὐτοῦ πρὸς τὸν ἐκείνου, ταὐτὸν πείσεσθαι τοῖς ἀγάλμασι καινοῖς πρὸς τὰ ἀρχαῖα. Ταῦτα γὰρ καίπερ ἁπλῶς πεποιημένα, θεῖα νομίζεσθαι, τὰ δὲ καινὰ περιέργως ἐργασμένα θαυμάζεσθαι μὲν, θεοῦ δὲ δόξαν ἧττον ἔχειν. Si Romulum Amasæum Pausaniæ interpretem audimus, Æschylus in limine carminis *de pugnâ Marathoniâ* suum & Patriæ nomen commemoravit. Sed verborum Pausaniæ Lib. I. Attic. p. 49. longè alius est sensus, ut animadversum Joachimo Kühnio in notis ad Pausaniam, & clarissimo Bælio p. 1168. Dictonarii, edit. secundæ. Nempe Æschylum sibi ipsimet composuisse Epitaphium, & in eo nihil commemorasse quàm nomen suum, Patriamque, & quod ad Marathonem fortiter pugnavit.

IX. Jam dicendum mihi est de Æschyli editionibus. Primus omnium *Aldus Manutius* Tragœdias Æschyli Græcè publici juris fecit Venetiis 1518. 8. sed parùm emendatè, atque ita ut Agamemnonis postrema pars cum Choëphoris capite mutilis confusa, pro unâ fabulâ exhiberetur Agamemnone: ut etiam fecit Aldum secutus *Adrianus Turnebus*, qui Græcè & ipse Æschylum elegantissimè excudit, multaque passim in tribus præcipuè prioribus Tragœdiis castigavit, ex MS. codice *Æmarii Ranconeti*, Paris. 1552. 8. adjuncto variarum lectionum Elencho. Eôdem A. 1552. Venetiis in 8vo. *Franciscus Robortellus* non tantùm Aeschylum emendatius vulgavit, adjectis suis & *Mich. Sophiani* castigationibus, versus ac personas distinxit, Agamemnonis, quam solam habebat partem postremam & Choëphoras distinctè ex MS. recensuit; sed & *scholia vetusta* in Aeschylum ex MS. codd. collecta primus vulgavit, separatô volumine in 8. *Petrus* inde *Victorius*, ille tot veterum scriptorũ Græcorũ latinorumq; Aesculapius felicissimus, Agamemnonẽ integram primus exhibuit duobus ex codicibus MSS. ex iisdem aliisq; totum Aeschy-

* Tynnichi Chalcidensis pæanem usquequaque illis temporibus decantatum laudat Plato in Jone pag. 362. Apud Porphyrium male quidam codices habent Phrynichum pro Tynnicho.

Aeſchylum caſtigavit, Scholiaque Græca in plurimis locis locupletata & emendata exhibuit. Plurimùm tribuit his ſcholiis Victorius, * quorum jam apud Euſtathium Homeri interpretem magna fuit auctoritas. Neque dubium videtur, pleraſque illorum particulas eſſe juſtorum commentariorum, quibus veteres Grammatici Aeſchylum olim explanarant. Uſus eſt Victorius eximio MSto codice, in quo præter Aeſchylum Sophocles & Apollonii Argonautica cum ſcholiis græcis continebantur. In hac Victorii editione per ſingulas paginas Tragici verbis ſubjecta & luculentis typis exſcripta proſtant operâ *Henrici Stephani* 1557. 4to. Sed & hic ipſe Stephanus eruditas ſuas in Aeſchylum caſtigationes editioni eidem ſubjecit pag. 356. teſtatus ſe quindecim Poëtæ exemplaria manu exarata inſpexiſſe partim Venetiis partim Florentiæ, partim Romæ, & Neapoli, ſed in quorum bona parte tantum primæ tres tragœdiæ haberentur. Denique eaſdem Aeſchyli ſeptem tragœdias, ſine ſcholiis, Græcè vulgavit *Guil. Canterus*, Antwerpiæ apud Plantinum Ao. 1580. 12mo. quâ in editione non tantùm plura longe menda ſublata ſunt, ſed & carminum ratio primum perſpicue explicata habetur. Latina proſâ reddere Aeſchylum auſus eſt impar planè huic conatui *Johannes Sauromannus* ** Sileſius, cujus interpretatio ex officinâ Oporini prodiit Anno 1575. 8vo. *Si modo interpretatio dicenda eſt* (verba Stanlei agnoſcis) *in quâ vix ullibi reperiatur ſenſus: nemo, qui legerit, dicet ſecus.* Barthius etiam Lib. XI. Adverſar. c. 1. queritur *tam ſtupidè* latine redditum eſſe, *ut neſciat, an ſummo ſtudio quis laborans poſſit pejori modo, quod non capit, interpretari.* Adjunctam tamen hanc translationem Æſchylo videre eſt in corpore Græcorum Poëtarum Tragicorum, Comicorum, Lyricorum & Epigrammatariorum, quod Græcè & Latinè editum eſt Genevæ Ao. 1614. fol. Cæterum egregios *Guil. Canteri* & *Iſaaci Cauſaboni* conatus, quorum ille in prolegomenis ad Æſchylum, latinam verſionem, hic in notis ad Lib. I. & V. Strabonis, novam editionem Æſchyli cum notis pollicitus eſt, fata interceperunt. Benè tamen

* En ejus verba præfat. in Æſchylum: *Ut libere loquar quod ſentio de ſcholiis iis quæ in tres nobiliſſimos Tragicos circumferuntur, puto hæc quæ in Æſchylum leguntur in vetuſtiſſimo præſertim noſtro exemplari, meliora cæteris & eruditiora eſſe, primaſque ipſis libenter detulerim: Secundas vero Sophocleis, & illis maxime quæ Romæ primùm ſeparatim excuſa fuerunt, nam ipſa poſtea crevere operâ cujuſdam qui magis numerum augere voluit quàm intelligentiam ejus Poëtæ adjuvare ſtuduit, immiſcuit enim cum ipſis nonnulla, doctrina & acumine priorum illorum indigniſſima. Quæ in ſeptem Euripidis tragœdias declarationes editæ ſunt, minores multo, inferioreſque doctrina eſſe exiſtimo.*

** *Sanravius* vocatur in Catalogo librorum ab Oporino excuſorum.

Digitized by Google

men se habet, quod Studiosorum manibus teritur editio Æschyli luculenta Londinensis, curante Viro Clariss. *Thoma Stanlejo* A. 1663. fol. In hâc contextus Poëtæ emendatè ex Canteri editione, & typis nitidis ac majoribus descriptus exstat: subjuncta sunt ad imum cujusque paginæ Græca Scholia descripta ex editione Victorii, & ad tres primas tragœdias ex MS. Barocciano locupletata, novis etiam Scholiis Græcis adjectis ex codice MS. quem Seldenus ipsi utendum dederat Arundelianô. Singulis paginis ex adverso respondet recens latina prosaria Stanlei versio, elegans ac perspicua, tùm ad calcem voluminis leguntur ejusdem Stanlei in vitam Æschyli & septem Tragœdias notæ eruditæ, & ex deperditis Aeschyli tragœdiis* fragmenta, notis illustrata. Neque in hâc editione desiderantur priorum editionum præfationes, Turnebi, Robortelli, Victorii, Canteri: nec Variæ lectiones ab iisdem collectæ, novisque ex codice Barocciano & Arundelianô auctæ, neque Henrici Stephani in Aeschylum castigationes: sed & sententias ex Aeschylô collectas & à Cantero in sua Tragici editione, atq; ab Hugone Grotio in Sententiis Tragicorum & Comicorum Græcorum latinis versibus redditas Stanleius exhibuit. Idem dicitur prætereà ab eô tempore parasse amplissimos in Aeschylum commentarios ** octo volumina in folia complentes, qui unà cum aliis viri docti ineditis scriptis manu exarati exstant apud Johannem Morum Episcopum Norvicensem. *Johannis Aurati ἀνεκδότους* in Æschylum glossas memorat, & apud Is. Vossium evolvisse se testatur vir Illustris doctrinæ *Ezechiel Spanhemius* ad Callimachum p. 535. à quo ipso jam dudum est, quod novam & eximiam lucem Æschylo afferendam ex promisso flagitant & impatienter exspectant eruditi. Christophorus Hendreichius fallitur cum in pandectis Brandenburgicis tradit à Johanne Meursio Lugd. Bat. 1619. & à Joh. Fichteliô Lubecæ, Æschylum emendatiorem vulgatum fuisse. Barthius Tom. 3. ad Statium p. 869. testatur se habuisse Æschyli Prometheum, septem ad Thebas & Persas *MSS.* cum scholiis, *quorum* inquit *collatione ad Stephani & Canteri exemplaria, multa loca illustriora fieri poterunt.*

* Iniquissima est suspicio viri docti, qui in præfatione ad tomum decimum thesauri Antiquitatum Græcarum, Stanleium de fragmentis hisce plagii in Meursium commissi arguit.

** Vide Stanlei vitam novæ editioni Historiæ ejus Philosophicæ præmissam, Acta Eruditor. Anni 1702. pag. 46. & Catalogum MS. Bibliothecarum Angliæ & Hiberniæ T. 2. pag. 378.

Digitized by Google

X. Reliqvum eſt ut hoc loco ſubjiciam Catalogum Scriptorum in Scholiis Græcis ad Æſchylum * allegatorum, ex editione Londinenſi:

Æſchylus ἐν Ξαντρίαις. Eum. 26.
Alcæus. Theb. 404. Perſ. 349.
Anacreon. Perſ. 41.
Andron Halicarnaſſenſis. Perſ. 185.
Antimachus. Theb. 169. 553.
Apollonius. Prom. 836.
Archilochus. Prom. 617.
Callimachus. Prom. 367. Cho. 436. Eum. 21, 30.
Calliſtratus ἐν δευτέρῳ περὶ Ἡρακλείας. Perſ. 941.
Dionyſius ὁ περιηγητής. Prom. 788.
Draco. Theb. 303.
Epaphroditus ἐν ὑπομνήματι Καλλιμάχου αἰτίων, β'. Eum. 2.
Epicharmus. Eum. 629.
Epicurus. Prom. 625.
Euphorion. Perſ. 649.
Eupolis Comicus ἐν Μαρικᾷ. Perſ. 65.
Euripides. Theb. 103. 275. 781. Perſ. 181. 716. Cho. 149. Eum. 47. 276. Supp. 322.
Hellanicus. Perſ. 778.
Herodianus. Eum. 189.
Herodotus. Perſ. 150.
Heſiodus. Prom. 792. Agam. 185.
Homerus, ſæpius.
Lycophron Theb. 170.
Mnaſeas. Perſ. 747.
Pindarus Prom. 367. 788. 889. Cho. 323. Eum. 2. 11. Sup. 1078.
Pittacus. Prom. 886.
Plato. Theb. 599.
Pſalmi ** locus, ἐμνήσθην τοῦ Θεοῦ καὶ εὐφράνθην. Agam. 171.
Rhianus. Theb. 169.
Simonides. Cho. 323.
Sophocles. Perſ. 181.
ἐν Ξοανηφόροις. Theb. 310.
Τηρεῖ. Prom. 128.
Sophron Cho. 294.
Timoxenus ἐν τῷ περὶ Λιμνῶν. Perſ. 302. Lege Τιμοσθένης περὶ λιμένων, jubente Caſaubono ad Strabonis IX. p. 181.

* Non eſt horum ſcholiorum auctor *Demetrius Triclinius*, quanquam & hunc in Æſchyli τοὺς ἑπτὰ ἐπὶ Θήβαις ſcripſiſſe conſtat ex ejus ſcholiis ad Sophoclem, Oedip. Tyr. v. 21. & Antigonen v. 1020.

** Addit Scholiaſtes: ταῦτα δ' ἄγαν ἐστὶν εὐσεβῆ, *ſed hæc ſanctiora ſunt*, quam ut huic nempe congruant loco.

CAPUT

Digitized by Google

CAPUT XVII.

De SOPHOCLE Tragico.

Sophoclis ætas, vita & institutum non Trilogiis neque Tetralogiis sed singulis Tragœdiis certandi. 1. *De septem ejus Tragœdiis quæ exstant.* 2. *Catalogus Tragœdiarum Sophoclis deperditarum, cum variis observationibus.* 3. *Alia ejus scripta deperdita.* 4. *De Scholiastis, versionibus & editionibus hujus Tragici.* 5. *Catalogus scriptorum in Scholiis græcis ad Sophoclem allegatorum.* 6.

I.

SOPHOCLES Sophili * F. Coloneus, Atheniensis, ex nobili ut videtur familia, natus est Olymp. LXXI. 2. Archonte Philippo, anno ** post Æschylum XXXI, ante Euripidem XV, cum quorum utroque deinceps Tragœdiis certavit, perinde ut cum Aristea, Chœrilo, Jophonte filio, aliisque. A *Lampro* *** Musicam & saltandi artem teste Athenæo Lib. I. pag. 20. ab *Æschylo* Poëticam edoctus, ingenio suo non parum decoris addidit Tragœdiæ. Juvenis adhuc vix sedecim annorum & formæ pulcherrimæ, post Victoriam Salaminiam epinicium pæanem cithara prælusit desaltavitque Atheniensibus (τοῖς παιωνίζουσι τῶν ἐπινικίων ἐξῆρχε) nudus & unguentis delibutus, ut Græco vitæ scriptori traditum est: sive ut alii apud Athenæum, vestitus. Ne vero in præsenti alia ab illo inventa atque in usum versa jam memorem, (de quibus auctor vitæ quæ scholiis præmittitur & Plutarchus de defectu in virtute p. 79. & Svidas in τριταγωνιστής:) primus instituit, ut quando per διδασκαλίας sive commissiones dramatibus esset de palma concertandum, non semper *trilogiis* sive ternis, ut ante à

* Fuit & circa idem fere tempus Sophilus Rhamnusius, pater Antiphontis Rhetoris, de quo infra. Sophoclis Pater ab aliis vocatur *Theophilus*, vel *Diphilus*, quæ nomina cum Sophilo, idem sonant. Vide supra Lib. I. c. XXIX. num. 8. Alius Sophocles Agrigentinus, quem laudat Cicero lib. 3. in Verrem. c. 88.

** Auctor Vitæ Sophoclis, ait Sophoclem Æschylo Juniorem annis XVIII. seniorem Euripide, annis XXIV. Pro quibus rationibus Æschylus natus fuerit Olymp. LXVII. 1. Euripides Olymp. LXXVIII. quod utrumque aliorum scriptorum testimoniis refellitur. Svidas ait Sophoclem natum Olymp. *LXXIII.* septendecim ante Socratem annis. Effigiem ejus duplicem habes apud Fulvium Ursinum in elogiis *Viror.* doctor. p. 25. & in tomo secundo thesauri Antiquitatum Græcar. Gronoviani tabula 62.

*** Eodem qui Socratem docuit. *Vide* supra c. *XV.* num. 36.

Digitized by Google

Thespide usque vel *Tetralogiis* * sive quaternis (quorum quartum Satyricum) adversus quaterna, sed singulis subinde tragœdiis contra singulas certarent Poëtæ. Viginti quinque annorum fuerit, cum primus ἐπεδείξατο, sive ingenii sui opera publicavit, ut legas in Chronico Eusebii ad Olymp. LXXVII. 3.) Æschylumque in tragico certamine vicit. Confer Plutarchum in Cimone p. 483. & Sam. Petitum III. 18. Miscell. Raro ipse docuit sua dramata, quod voce tenui & parum firma esset. Victorias retulisse *duodeviginti*, tradit Diodorus Sic. Lib. XIII. pag. 222. auctor vitæ è Carystio, *viginti*, Svidas *viginti quatuor*. Additque vitæ scriptor δευτερεῖα sive secundas aliquando tulisse, τριτεῖα autem sive tertias nunquam. Sed & Ducem exercitus gessit cum Pericle, ab Atheniensibus delectus adversus Anæum Samiorum civitatem, annos natus LXV. Archonte Timocle Olymp. LXXXIV. ¾ anno undecimo ante bellum Peloponnesiacum, ut notat Aristophanes Grammaticus argumento in Antigonem. Vide & Plutarchum in Nicia pag. 533. Vitâ discessit nonaginta ** annos natus Olymp. XCIII. 3. Archonte Callia, eodem quo obiit Euripides, sed qui septuagesimum vix annum attigit, & Sophocle *** prior est defunctus. Confer Diodorum Sic. loco laudato, & notas ad Chronicon Marmoreum Arundelianum p. 225. edit. Prideausii. Dictum ejus quo ætate provectus affirmavit se gaudere quod jam libidines velut rabiosum quendam effugisset Dominum ac crudelem, è Platonis 1. de Rep. repetunt Ammianus

* Vide Svidam in Τετραλογία, & Laërtium III. 56. ibiq; Menag. Jonsium L. I. c. 16. tum Notas viror. doctorum ad Ælian. II. 8. & 30. Var. & Casaubonum de Satyrica Poësi L. I. c. V. ubi etiam de quatuor festis in quibus dramata agebantur, 1) Panathenæis, mense Augusto. 2) Dionysiis in urbe, mense Aprili. 3) Chytris atq; Dionysiis veteribus, quæ etiam τὰ ἐν Λίμναις, vel Ἀνθεστήρια mense Martio, & 4) Dionysiis κατ᾽ ἀγροὺς sive Ληναίοις, mense Januario sive potius, (ut Dacerio visum T. 2. ad Platon. p. 480.) sub extremum autumni. De his videri præterea potest Meursius in Græcia feriata & libro de Panathenæis (nam de Dionysiis quidem intercidit) & Scaliger 1. de emendat. temporum p. 29. De quinq; judicibus Poëtarum qui in certaminibus hisce annuis Poëtas coronabant, consules Vossium 2. Inst. Poëtic. p. 55. & proverb. ἐν πέντε κριτῶν γούνασι κεῖται. Scholiastes Horatii ad hæc lib. 1. Sat. 10. *certantia judice Tarpa*. In aliis quoque urbibus certamina hujusmodi poëtarum in usu fuisse, ut Mytilenæ, docet Plutarchus, Pompejo p. 641. qui in Pythiis quoq; Tragicos certasse refert lib. 5. cap. 2. sympos. De Satyricis Græcorum dramatibus consules Casaubonum libro de Satyrica poësi, & illustris Spanhemii prolegomena ad Juliani Cæsares Gallice à se redditos & eruditissimo commentario illustratos.

** Annos XCV. habet Lucianus in Macrobiis T. 2. p. 475.

*** Thomas Magister in Euripidis vita: Φασὶ δὲ ἐπὶ τῷ ἀκούσματι τῆς Εὐριπίδου τελευτῆς τοὺς μὲν Ἀθηναίους πάντας πενθῆσαι. Σοφοκλέα δὲ αὐτὸν μὲν καὶ φαιὸν ἐνδεδύσθαι χιτῶνα, τοὺς δὲ ὑποκριτὰς αὐτοῦ ἀστεφανώτους τῷ τότε εἰσαγαγεῖν πρὸς τὸν ἀγῶνα. *Sophoclem vero ajunt ipsum audita Euripidis morte, pulla amictum tunica, & Histriones suos sine coronis in certamen tunc temporis celebratum introduxisse.* Apud Athenæum vero XI. p. 508. Δημοχάρης ὁ Ῥήτωρ ἐν τῷ ὑπὲρ Σοφοκλέους πρὸς Φίλωνα male redditur; *in libro de Sophocle ad Philonem*, intelligitur enim oratio pro Sophocle contra Philonem scripta.

Digitized by Google

nus XXV. 4. Cicero Catone Majore, Stobæus, itemqve alii. De genere mortis & aliis ad vitam moresque Sophoclis ſpectantibus, ſepultura item (de qua Plinius VII.29. Hiſt. Pauſanias Atticis, & auctor vitæ Soph.) multa Gyraldus dialogo VII. de *Poëtis*. Quemadmodum laudes ejus itemque cenſuræ legi poſſunt apud Bailletum in judiciis eruditorum de Poëtis cap. CXIII. Filii Sophoclis fuere Jophon, Leoſthenes, Ariſton, Stephanus, & Meneclides. Ex quibus Jophon Tragœdiis quoque ſcriptis nomen ſibi comparavit, perinde ut avi veſtigiis inſtitit nepos cognominis, Sophocles Ariſtonis F. Sophoclis inprimis ſtudioſus fuit Polemo Philoſophus, qui eum ὅμηρον τραγικὸν, perinde ut Homerum ἐπικὸν Σοφοκλέα dicere ſolebat teſte Laërtio IV. 20.

II. *Ex Tragœdiis Sophoclis exſtant hæ ſeptem:*

1. ΑἸΑΣ ΜΑΣΤΙΓΟΦΟΡΟΣ, *Ajax flagellifer* ſive *lorarius*, de quo Tzetz. Chil. 3. hiſt. 76. Hæc fabula, cujus titulus apud Dicæarchum * teſte Sophoclis Scholiaſte fuit Αἴαντος θάνατος, ſeorſim cum verſione *Job. Loniceri* & eruditis *Balth. Stolbergii* Profeſſoris Witebergenſis obſervationibus edita eſt Witeb. 1668. 8. Elegantiſſimo carmine latino tragico reddidit *Joſephus Scaliger* Pariſ. apud Morell. 1573. 4. quod legitur etiam ad calcem poëmatum Julii Cæſ. Scaligeri ap. Commelin. 1600. 8. & inter Joſephi Scaligeri poſthuma ab Iſ. Caſaubono edita Pariſ. 1610. 4. tum inter poëmata ejuſdem junctim vulgata à P. Scriverio Lugd. Bat. 1615. 12. Græce cum *Joachimi Camerarii* proſaria verſione & *Georgii Rotalleri* poëtica Metaphraſi occurrit in H. Stephani tragœdiis ſelectis. Noviſſime vidit lucem Ajax & Electra Sophoclis nova verſione donatæ, ſcholiisque veteribus tam vulgatis quàm nunquam antea editis, notisque perpetuis illuſtratæ à *Thoma Johnſon* A. M. qui varias etiam lectiones addidit. Oxon. 1706. 8. Univerſarum tragœdiarum, non Sophoclis modo, ſed omnium quotquot exſtant, hæc princeps eſt, judice *Francisco Hedelino* Albiniaci Abbate, in examine Ajacis Sophoclei ad regulas theatri, edito ad calcem operis ejuſdem ſcriptoris, cui titulus: *Pratique du Theatre*.
2. ἨΛΕΚΤΡΑ, *Electra*, habetur in Tragœdiis ſelectis H. Stephani cum verſione proſaria *Viti Winſemii*, à *Francisco Porto* locis quibuſdam recognita, & Metaphraſi Poëtica *Georgii Rotalleri*. A. 1567. 12. Idem Stephanus Græcæ ſuæ Sophoclis editioni ſcholiis Græcis ornatæ ſubjecit *Joach. Camerarii* in Sophoclem notas, atque in his pag. 50. Ajacem lora geſtantem, & p. 83. Electram ex ejuſdem Camerarii pro-

* Dicæarchus teſte Sexto Empirico L. 3. contra Mathem. c. 1. ſcripſerat ὑποθέσεις τῶν Εὐριπίδου καὶ Σοφοκλέους μύθων ſive *tragœdiarum Sophoclis & Euripidis argumenta*.

Digitized by Google

prosaria versione. De *Thomæ Johnsoni* Angli nova versione & notis jam dixi in Ajace. Vetus *Atilii* translatio, qui Sophoclis Electram optime scriptam male vertisse dicitur apud Ciceronem I. de finibus, pridem intercidit. Mentio ejus apud Sveton. in Julio c. 84. Electram & Oedipum Tyrannum prosa Gallica luculenter expressit additis notis Criticis & examine secundum leges theatri, *Andreas Dacerius* Paris. & Amst. 1693. 12.

3. ΟἸΔΊΠΟΥΣ ΤΎΡΑΝΝΟΣ, *Oedipus Tyrannus*, Aristoteli inprimis probatus, licet à Rapino in observationibus Poëticis aliquot in locis reprehensus. Hoc drama docenti Sophocli prælatus fuit Philocles, ut testatur Scholiastes in argumento. Latino carmine reddidit *Brandimus Gvalfreduccius*, & separatim edidit Romæ 1622. 12. Ajax, Electra & Oedipus Tyrannus cum glossis Græcis interlinearibus perpetuis ineditis fuit in Bibliotheca Renati Moreau, teste Labbeo Bibl. nov. MSS. p. 213. Hunc Sophoclis Oedipum in suo Oedipo secutus est *Seneca* Tragicus. Gallica prosa vertit & notis illustravit *Andreas* * *Dacerius*, ut jam in Electra dixi. Italice transtulit *Ursatus Justinianus* Patricius Venetus, Vicentiæ Ao. 1585. Ab Academia Olympicorum publice actum refert Gvaldus in vita Vincentii Pinelli p. 363. editionis Batesianæ. Ad quædam præsentis dramatis loca conferes ubi lubebit Sam. Petitum Lib. I. Obs. c. 10.

4. ἈΝΤΙΓΌΝΗ, *Antigone* seorsim edita & illustrata est à *Matthæo Dressero* Lips. 1607. 8. Habetur etiam in Tragœdiis selectis H. Stephani cum versione *Viti Winsemii*, recognita per *Franciscum Portum*, & poëtica *Georgii Rotalleri* Metaphrasi. Hoc drama auctori suo fatale fuisse fertur, sive (ut è Satyro Peripatetico narrat auctor vitæ Sophoclis) quod inter recitandum eam extinctus est, cum longiorem periodum spiritu continente absolvere instituisset, sive quod ex illa coronatus victor, gaudium ferre non potuit. Alii tamen admiratione hujus dramatis Athenienses Sophoclem strategum creasse referunt Anno post actam Antigonem Olymp. LXXXIV. 4. Confer Sam. Petitum III. 18. Misc. Alii denique uvâ passa gustata præfocatum narrant, ut Simonides ** in Epigrammate, Sotades & alii.

ΟἸΔΙ-

* Nonnulla versionis Dacerianæ (utut perelegantis) loca non absurde reprehendit *Godfridus Olearius* in programmate edito Lipsiæ *A.* 1699.

** Epigramma Simonidis (non prisci illius qui Olymp. *LXXVIII.* atque adeo ante Sophoclem obiit, sed junioris cujusdam) occurrit in Anthologia Lib. *III.* cap. 25.

Ἐσβέσθης γηραιὲ Σοφόκλεες, ἄνθος ἀοιδῶν,
Οἰνωπὸν βάκχου βότρυν ἐρεπτόμενος.

ΟΙΔΙΠΟΥΣ ΕΠΙ ΚΟΛΩΝΩΙ. *Oedipus Coloneus*, quam ſenex *** admodum & patriæ gratificaturus (erat enim & ipſe ut dixi è populo Atticæ Coloneo) docuit. Hic Oedipus δεύτερος appellatur ab Euſtathio ad Iliad. β'.

6. ΤΡΑΧΙΝΙΑΙ. *Trachiniæ*, è quibus expreſſus *Senecæ* Tragici Hercules Oetæus. Gallico carmine donavit Jo. Antonius Bayſius.

7. ΦΙΛΟΚΤΗΤΗΣ *Philoctetes* (divinum drama judice Joh. Scaligero) ſeparatim excuſus eſt cum gloſſis Græcis, & pereleganti Metaphraſi *Q. Septimii Florentis Chriſtiani*. Pariſ. 1586. 8. Integer titulus hujus fabulæ Φιλοκτήτης ὁ ἐν Λήμνῳ. De illa videndus Dio Chryſoſtomus diſſ. 52.

III. Sophoclis **** tragœdiæ deperditæ hæ ſunt, obſervatæ ab Iſaaco Caſaubono ad Athenæum Lib. VII. cap. 4. Johanne Meurſio in opuſculo de Æſchyli, Sophoclis & Euripidis Tragœdiis, Lugd. Bat. 1619. 4. & T. 10. Antiquitatt. Græcar. Clariſſimi Gronovii; & ab Hugone Grotio in excerptis Tragicorum, quibus noſtræ quædam, & Thomæ Gatakeri obſervationes accedunt, ex Adverſariorum poſthumorum capite 10.

Ἄδμητος Sophoclis, perſona in dramate eſt, non dramatis titulus apud Plutarchum p. 417. de Oraculor. defectu aliosque.

Ἀθά-

*** *Vide Cic. in Catone majore c. 7. Valerium Max. VIII. 7.* Lucianum Macrobiis p. 475. Plutarch. Libro num ſeni gerenda Reſp. p. 785. *Apulejum Apolog.* Hieron. Epiſt. 2. ad Nepotian. Schol. Comici ad Ranas v. 73. *P. Victorium XXXVI. 14. Var. Lect.*

**** Περὶ τῶν Σοφοκλέους μύθων quinque libros olim ſcripſerat Philochorus Athenienſis teſte Svida in Φιλόχορος. Cæterum recte notat Samuel Petitus ad leges Atticas p. 71. ſq. Sophoclis junioris & Jophontis fabulas, veterum quorundam confuſione & negligentia etiam tributas fuiſſe Sophocli majori, qui non plures quam *LXVI.* docuit. Svidas tamen *CXXIII.* ad eum referre non veretur, additque plures etiam illi adſcribi ex quorundam ſententia. Et ſane Anonymus ſcriptor Græcus, qui vitam Sophoclis tradidit, *CXXX.* dramata ab eo ſcripta refert, inque his *XVII.* ſpuria eſſe pronunciat, auctorem laudans ſententiæ ſuæ Ariſtophanem Grammaticum. *Sophocles* vero *junior*, majoris ex Ariſtone nepos, dramata *XL.* ab aliis falſo *XI.* docuiſſe apud Svidam dicitur, & elegias itidem compoſuiſſe. Diodorus Sic. ad Olymp. *XCV.* 4. Lib. *XIV.* p. 278. ἐν δὲ ταῖς Ἀθήναις Σοφοκλῆς ὁ Σοφοκλέους Τραγῳδίαν διδάσκειν ἤρξατο, καὶ νίκας ἔσχε δυοκαίδεκα. Idem Svidas præterea *Sophoclem tertium* hoc nomine Tragicum & Lyricum laudat, noſtri ἀπόγονον, clarum μετὰ τὴν πλειάδα ætate Ptolemæorum, cujus ait fuiſſe dramata XV. Alius denique fuit Sophocles, cujus edictum adverſus Philoſophos, contra Philonem defendit Rhetor Demochares, teſte Athenæo. Confer de hoc Jonſium pag. 94. ſq.

Digitized by Google

Ἀθάμας ά. Hesych. Forte etiam apud Harpocrationem in ἐπίπλον pro ἀκάμαντι legendum ἀθάμαντι. Et laudatur Sophoclis Ἀθάμας etiam Scholiastæ Pindari ad Pythionic. Od. 4. Vide & Apostolium XIII. 46. proverb.

Ἀθάμας. β΄. Hesych. & Schol. Aristophanis ad Nubes.

Αἴας λοκρός. Suid. in στολὰς, Scholiastes Sophoclis in argumento Ajacis flagelliferi. Aristides Apologia 2. contra Platon. T. 3. p. 477. ubi notat versum vulgatum σοφοὶ τύραννοι τῶν σοφῶν συνουσίᾳ non Euripidis esse, ut Plato in Theage p. 240. sed Sophoclis ex Ajace Locro, quod monet etiam Gellius XIII. 18. ubi pro Plato *in Theateto* legendum *in Theage*. Fortassis vero apud Euripidem & Sophoclem eadem sententia lecta est, notante Zenobio V. 98. prov. Post Platonem sane Euripidi illam tribuunt Themistius, Stobæus aliique. Sic Æschylo tribuit Libanius T. 1. p. 461. versum, qui legitur in Euripidis Oreste.

Αἰγεὺς sive quæ è Stephani Byz. non bene constituto loco incerta Casauboni conjectura est, Αἰγεὺς ἐκλυόμενος. Hesych. in ταύρειον πόμα, Pollux, Stephanus in χώρα, Athenæus, Schol. Pindari Pyth. Od. 2. & ante hos Strabo Lib. IX. Ejus fabulæ argumentum divinare licet è Plutarchi Theseo, ut docet Casaubonus III. 24. ad Athenæum, quem vide.

Αἴγισθος. Hesych.

Αἰθίοπες. Athen. Hesych.

Αἵμων ὁ Σοφοκλέος apud Aristotelem Poëtic. non est dramatis nomen sed personæ in Antigone.

Αἰχμαλωτίδες. Stephanus Byz. Pollux. Hesych. Etymol M. in φαῦλος, Schol. Aristophanis ad ranas.

Αἰχμάλωτοι. Hesych. Schol. Nicandri ad Theriaca, Aristophanis ad ranas, Pollux X. sect. 190.

Ἀκάμας. vide supra in Ἀθάμας.

Ἀκρίσιος. Hesych. Stob. vide & infra in Λαρισσαῖοι.

Ἀκύρλοι. vide infra in Σκύριοι.

Ἀλεάδαι Ælian. VII. 39. animal. Hesych. Stob. Erotianus in κατεφρόνει, ubi male legas: Sophocles in Ἀχαιάδη. Vide & infra Ἀλευάδαι.

Ἀλέξανδρα vel Ἀλέξανδρος. Hesych. in δίσαυλος & θηλάστειαι, Steph. in ἔφεσος. Eustathius ad Iliad. ε΄. Rutgers. II. 1. Var. Lect.

Ἀλευάδαι. Clemens 6. Strom. p. 621. Alevadæ nobiles Thessali, Casaub. lect. Theocritic. c. 17. Vales. ad Sozom. p. 79. vide & paulo ante in Ἀλεάδαι.

Ἀλῆτες.

Digitized by Google

Ἀλήτης, ita enim apud Stobæum pro ἀλείτης legunt Casaubonus & Meursius. Incertum autem est, an *erronem* eo vocabulo denotare voluerit Sophocles, an *Alcam* Corinthi conditorem, â quo urbis illius incolas Aletidas dictos referunt Strabo & Pindari Scholiastes.

Ἀλκμαίων. Porphyr. qv. Homeric. 1. Hesych. in αἰνῶ & ἀραίας Stob. serm. 77. nisi locus ille depromtus ex Alcmæone Euripidis.

Ἄμυκος Σατυρικός. Athen.

Ἀμφιάραος Σατυρικός. Athen. Strabo Lib. IX. Hesych. Scholiastes Aristoph. ad ranas & vespas. Erotian. in κατεφρόνει & πέλον.

Ἀμφιτρύων. Hesych. Scholiastes Sophocl. ad Oedipum Colon.

Ἀμφιτρύων. β΄. Hesych. in ἐπενώτισε è Meursii emendat.

Ἀνδρομάχη. Etymol. M.

Ἀνδρομέδα. Eratosth. cap. 16. & 36. catasterism. Prynich. Athen. Poll. Hesych. Etymol. M. Scholiastes Theocr. Idyll. 9.

Ἀντηνόριδαι. Athen. Hesych. Scholiastes Sophocl. argumento Ajacis.

Ἀπανίς. Hesych. in ἀπάνθρωπος. Sed pro Ἀπᾶνι Meursius legit καπανεῖ, Johannes Vitus Pergerus in notis ad Hesychium editione dignissimis ἁ Πανί. Quamvis neque Καπανεὺς Sophoclis, neque Πὰν prior vel posterior usquam alibi apud veteres memoratur, quod sciam.

Ἀτρεὺς ἢ Μυκῆναι. Hesych. in ἀπισπάσει. Schol. Euripidis ad Hippolytum. v. 307. Fortassis Atreum Sophoclis respicit etiam Achilles Tatius Isagoge ad Aratum.

Ἀχαιάδη. Vox corrupta apud Erotianum. Vide supra Ἀλέαδαι.

Ἀχαιῶν σύλλογος. Pollux, Schol. Pindari ad Isthmionic. Hesych.

Ἀχαιῶν σύνδειπνος sive σύνδειπνοι. Cic. ad Quintum fratrem II. 16. Athen. Hesych. Stob.

Ἀχιλλέως ἐρασαί. Athenæus. Stob. Hesych. in ὀμμάτειος πόθος, Schol. Pindari Nem. Od. 3. & 6. Aristophanis ad Nubes, ranas & vespas quo posteriore ex loco Casaubonus colligit drama hoc fuisse Satyricum. Scholiastes Apollonii Lib. IV. Zenobius & alii in ὁ παῖς τὸν κρύσαλλον.

Δαίδαλος. Pollux. Hesych. apud quem male παιδάλῳ legitur in ἐζέφθην.

Δανάη. Hesych. Stob. Svidas in πεῖρα.

Διονυσιακός. Hesych. in θωχθείς. Casaubonus negat se titulum hujus fabulæ satis capere: Gatakerum autem miror, cui non videtur titulus dramatis alicujus singularis innui, sed tantum notari Tragœdia quæ in Dionysiacis celebritatibus vel certaminibus edita fuerit.

Δόλοπες. Hesych. & Etymol. M.

Ἑλένη. Schol. Aristophanis ad Equites.

Ἑλένης ἀπαίτησις. Strabo Lib. XIV. Erotianus in θεράσει, Schol. Euripidis Phœniss. Hesych. Confer Sam. Petitum Lib. I. Obs. c. 9.

Ἑλένης ἁρπαγή. Schol. Sophoclis in argumento Ajacis.

Ἑλένης γάμος. Athen.

Ἐπὶ Ταιναρίοις. Athen. Hesych. in ἀλαλίαν, ubi male παιενάροις.

Ἐπὶ Ταινάρῳ Σατυρικόν. Hesych. in ἀργέμων.

Ἐπίγονοι. Schol. Sophoclis ad Oedipum Colon. Cicero de optimo gen. Oratorum, & 2. Tusc. p. 188. ubi versum ex Epigonis producit, nomine Sophoclis præterito.

Ἐρασταὶ Ἀχιλλέως. Vide supra in Ἀχιλ. Schol. Sophoclis ad Oedipum Col. v. 473.

Ἐρεχθεύς. Stob.

Ἔρις. Hesych. in ἔνωρος. Forte Ἶρις.

Ἐριφύλη. Clemens. Alex. 6. Strom. p. 621. Stob.

Ἑρμιόνη. Eustathius ad Odyss. δ.

Εὔμηλος. Harpocr. in καθελῶν. Hesych. in αἵματος.

Εὐρύαλος. Parthen. c. 3. ἐρωτικῶν. Εὐρύπυλον quoque tragœdiam incertum Sophoclis an alterius Tragici memorat Aristoteles c. 23. Poëtices, nisi legendum Εὐρύαλος.

Εὐρυσάκης. Hesych. in ἀδόξαστον.

Ζωστῆρες. Pollux. VII. 14.

Ἡρακλῆς σατυρικός. Pollux IV. 25. Hesych. Steph. Etymol. M. in βυθοίη, ubi male ὀνομακλεῖ pro ἐν Ἡρακλεῖ. Fragmentum ex hâc fabula apud Strabonem. Lib. X.

Ἠριγόνη. Etymol. M. in. τοπάζειν. Erotian. in ὑπόφορον ubi male Σμηριγόνη. *Attii* Erigonen fortassis ex hâc Sophoclis expressam suspicatur Casaubonus.

Θαμύρας vel Θάμυρις. Anonym. in vita Sophoclis, Pollux, Athenæus Lib. I. p. 20. καὶ τὸν Θάμυριν διδάσκων αὐτὸς ἐκιθάριζεν ἄκρως δὲ ἐσφαίριζεν ὅτε τὴν Ναυσικάαν ἔθηκε.

Θεμιστοκλῆς Euripidis vel Sophoclis laudatur in marginibus Stobæi serm. 119. Sed versus qui ibi afferuntur ex Euripidis Cresphonte petitos esse Gatakerus observavit. Neque quisquam veterum vel Euripidis vel Sophoclis Themistoclem laudat.

Θησεύς. Svid. in ὄμπνιον νέφος.

Θυέστης ἐν Σικυῶνι sive Σικυώνιος. Hesych. Stobæus Eclog. Phys. c. 8. & serm. 29. Scholiastes Euripid. in Phœniss.

Θυέστης

Digitized by Google

Θυέστης δεύτερος. Hesych.

Ἴαχος. Vide paulo infra Ἴναχος.

Ἰλίου ἅλωσις. Strabo Lib. XIII.

Ἴναχος. Dionysius Halic. Lib. I. p. 20. Athen. Pollux, Svid. in ἀράχνη. Hesych. apud quem in ἀλωπὼς male Ἰάχῳ pro Ἰνάχῳ. Scholiastes Apollonii Lib. I. Æschyli ad Prometh. Aristophanis ad Plutum, equites & aves.

Ἰνώ. Hesych.

Ἰξίων. Schol. Apollonii ad Lib. IV.

Ἰοβάτης. Hesych.

Ἰοκάστη. Eustathius. ad Odysseæ ά.

Ἰοκλῆς. Pollux X. 8.

Ἰόλαος. Schol. Comici ad Equites.

Ἱπποδάμεια. Stob. serm. 27.

Ἱππόλυτος. Arrian. Lib. I. c. 28. diss. Epictet.

Ἱππόνοος. Hesych. & Clemens 6. Strom. p. 621. ubi male codices quidam ὑπόνοι pro ἱππόνοι.

Ἵππων. Pollux. IV. 16. & Steph. in εἴλεος, licet Meursius utroque loco ἱππόνουν, respicere jubet.

Ἶρις. Athen. Vide & supra in Ἔρις.

Ἰφιγένεια. Aristot. c. 13. Poëtic. Athen. Stob. Erotianus in ὑπόφρον, Svid. in πενθερά. Hesych. cui in voce ἀπαρθένευτος laudatur Sophoclis Ἰφιγένεια ἡ ἐν Αὐλίδι.

Ἰφίκλεια. Schol. Sophoclis ad Oedipum Coloneum, nisi cum Meursio legendum Ἰφικλεῖ ά, ut duas in Iphiclem Herculis fratrem tragœdias Sophocles docuerit.

Ἰχνευταὶ σάτυροι. Pollux. X. 7. Athen.

Ἴων. Hesych. Stob.

Καμικοί Athenæus Lib. III. & IX. sed Svidæ & Apostolio in πέρδιξ ἱερὸν laudantur Sophoclis Κωμικοί.

Καπανεύς. Vide supra in Ἀπανής.

Κασάνδρα. Schol. Hesiodi ad Theogon.

Κηδαλίων. Suid. & parœmiographi in λευκὴ σταθμή (de quo proverbio Mercerus ad Aristæneti Lib. I. Epist. 28.) Athen. Hesych. in αὐτοκλιστος & δέατος, ubi male κιδαλίῳ editum pro κηδαλίων.

Κλυταιμνήστρα. Erotian. in ἀντιόνθεον.

Κολχίδες. Schol. Apollonii Lib. IV. Athen. Svid. in ἀνθυπουργῆσαι.

Κόλχοι. Schol. Æschyli in argumento Promethei, Etymol. M. in ἡσμῶν. Galenus comment. 1. in sextum ἐπιδημ. T. 5. edit. Basil. p. 454.

Κρέκσα. Pollux. Stob. Hesych.

Κρῆτες. Athen. Hesych.

Κύριοι. Vide infra, Σκύριοι.

Κωμικοί. Vide supra Καμικοί.

Κῶμος. Hesych. in ἄνθρωσκε. Forte legendum Μῶμος.

Κωφοὶ Σάτυροι. Schol. Apollonii Lib. I. Scholiastes Nicandri laudat Sophoclem in Κωφοῖς. Vide & infra in Σάτυροι. Male hos Gyraldus p. 364. habuit pro poëmate à Dramatibus sive fabulis diverso.

Λάκαιναι Ex hac fabula petitos esse putat Meursius binos Sophoclis versus quos in descriptione Laconicæ profert Strabo Lib. VIII. p. 364. Cœterum Sophoclis λακαίνας laudant Pollux IX. 10. Priscian. Lib. XVIII. p. 1177. Meminit & tragœdiæ hoc nomine Aristoteles c. 18. de Poëtic. licet Sophoclem non nominat.

Λαοκόων. Dionysius Halic. Lib. I. p. 38. Harpocr. Hesych. Stob. Schol. Aristophanis ad Ranas.

Λαρισσαῖοι. Stob. Hesych. Athen. Lib. II. qui Ἀκρίσιον in Larissæis Sophoclis loquentem refert, & Steph. in κράνεια ubi male Σοφοκλῆς Λαρισσαίῳ pro Λαρισσαίοις.

Λήμνιαι ἢ Λημνιάδες. Steph. Hesych. Schol. Apollonii ad Lib. I. & Pindari Od. 4. Pythionic.

Λήμνιαι δεύτεραι. Steph. in fragmento de Dodone.

Μάντεις. Stob. Scholiastes Comici ad ranas, Euripidis Phœniss.

Μελέαγρος. Hesych. Respicit & forte Aristoteles tragœdiam Meleagrum memorans c. 13. Poëtices.

Μελανίππη sive Μεναλίππη. Schol. Aristoph. ad ranas.

Μέμνων. Schol. Sophoclis in argumento Ajacis Lorarii.

Μίνως. Clemens. 6. Strom. p. 621.

Μοῦσαι. Pollux X. 49. nisi legendum Μυσοί, ut videtur etiam clarissimo Hemsterhusio.

Μυκῆναι. Vide supra in Ἀτρεύς.

Μυσοί. Strabo Lib. VIII. Athen. Hesych. Stob. Vide & Loënsem Lib. VII. c. 24. Epiphyllid. & supra in Μοῦσαι.

Μῶμος. Heschyus pluribus locis. Vide & supra in Κῶμος.

Ναύπακτος. Schol. Apollon. ad Lib. IV. Sed clarissimus Neocorus ad Svidam in Κατυλας, ex inedito Photii Lexico docet legendum esse Ναύπλιος.

Ναύ-

Digitized by Google

Ναύπλιος. Poll. Hesych. Stob. Schol. Aristophanis ad pacem, & Pindari ad Od. 6. Isthmionic. Achilles Tatius Isagoge ad Aratum, ubi Nauplium de Palamede quædam celebrantem inducit.

Ναύπλιος καταπλέων. Hesych. apud quem in ἐπίκοτα male legitur καὶ πλέοντι.

Ναύπλιος πυρκαεύς. Pollux, Hesyh. in ναύκληρον & πεσσά.

Ναυσικάα. Athen. Pollux & Hesych. apud quem nomen hoc corruptum in ἀναῤῥοιβδεῖ. Tota fuit Homerica, & Satyricis dramatibus annumeranda judice Casaubono.

Νιόβη. Athen. & Harpocration, qui in δερμηστὴς laudat Aristarchi Grammatici commentarium in Νιόβην. Laudat & Νιόβην Schol. Sophoclis ad Oedipum Colon. Comici ad Vespas, & Lutatius ad Statii Thebaid. Lib. VI.

Νίπτρα. Suid. in παρουσία. Cicero 2. Tusc. ubi docet *Pacuvium* Sophoclis Niptra latina tragœdia expressisse, neque adeo sine dubio est quod illo in loco à Cicerone respiciatur Sophoclis Ulysses ἀκανθοπλήξ.

Ξοανηφόροι. Schol. Æschyli ad ἑπτὰ ἐπὶ Θήβαις.

Ὀδυσσεὺς ἀκανθοπληγὴς vel ἀκανθοπλήξ. Hesych. Vide & supra in Νίπτρα. Stephanum Byz. fragmento de Dodone.

Ὀδυσσεὺς μαινόμενος. Hesych. Schol. Pindari ad Isthmionic. Od. 4.

Οἰνόμαος. Laërtius IV. 35. Athen. Hesych. Svid. in λήθης πεδίον & διέξοδοι. Pollux X. 13. Schol. Comici ad Aves.

Ὀνομακλῆς. Etymol. M. in βυθοίη nisi legendum Ἡρακλῆς ut Causaub. vel Οἰνόμαος ut Gataker. Aut nisi potius coruptum est scriptoris nomen, versus enim Heroicus affertur.

Παίδαλος. Vide supra in Δαίδαλος.

Παλαμήδης. Hesych. Eustathius in 2. Iliad. p. 172. è Svetonii περὶ τῶν παρ' Ἕλλησι παιδιῶν.

Πὰν ά & β'. Vide supra in Ἀπανίς.

Πανδώρα ἢ Σφυροκόποι. Athen. Hesych. Pollux.

Παρθενοπαῖος drama Sophocli suppositum à Spintharo vel Dionysio Metathemeno Laërt. V. 92.

Πελιάς. Erotianus in παιδικὸν πάθος.

Περίλαος. Hesych.

Πηλεύς. Clemens 6. Strom. pag. 625. Harpocr. Steph. Scholiastes Aristophanis ad aves, equites & nebulas.

Πλύντριαι. Pollux VII. 12.

Ποιμένες. Steph. Athen. Harpocr. in ναννίον ubi male πόλεσιν pro ποιμέσιν.

 Erotia-

Digitized by Google

Erotianus in πέλον. Sextus I. contra Matth. c. ult. p. 63. Etymol. M. & Tzetz. ad Lycophron.

Πολύειδος. Porphyr. 2. περὶ ἀποχῆς ἐμψύχων, Hesych.

Πολυξένη. Strabo Lib. X. Hesych. Harpocr. Stob. Eclog. Phys. 1. Schol. Apollonii ad Lib. II.

Πρίαμος. Pollux X. 31.

Προκρὶς. Pollux IX. 8.

Προμηθεύς. Schol. Pindari Od. 5. Pythionic.

Ῥιζοτόμοι. Hesych. Macrobius V. 19. Schol. Apollonii Lib. III.

Σαλαμίνη (forte Σαλαμίνιοι) Σάτυροι. Galenus comment. I. in 6. Epidem. bis laudat hoc drama T. 5. p. 454. & 455. Licet Gatakerus malit legere Σαλμωνεὺς σατυρικός.

Σαλμωνεύς. Athen. Hesych.

Σάτυροι. Zenobius IV. 80. proverb. & Aristides Orat. 2. Platonica T. 3. p. 512. Vide supra in ἰχνευταὶ σατύρων & κωφοὶ σάτυροι. Σατυρικὸν δρᾶμα Sophoclis laudat Athenæus Lib. X. Confer Casaubonum p. 723. Ab Hesychio in ἄῤῥαγες ὄμμα allegatur Sophoclis σατυρίσκος, ubi Gatakerus legit σατυρικὸν & nomen proprium tragœdiæ putat excidisse. Plura autem Satyrica dramata scripserat Sophocles. Vide in Ἄμυκος, Ἀμφιάραος, ἐπὶ ταινάρῳ, Ἡρακλῆς, Ναυσικάα, Σαλαμίνη, Σίσυφος, ὕβρις.

Σίνων, Hesych. Vide & infra in συνωνύμων. Meminit quoque sed Sophocle haud nominato Aristoteles c. 23. Poëtic.

Σίσυφος, Hesych. Hoc drama satyricum fuisse suspicatur Casaubonus, quia Euripidis Sisyphus satyricis accensetur ab Æliano Lib. II. c. 8. Var. Itaque eodem argumento licebit colligere Palamedem Sophoclis quoque fuisse satyricum.

Σκύθαι. Athen. Hesych.

Σκύριαι vel Σκύριοι. Stob. & Hesych. apud quem in αὐτόσυτον male legas ἀκυρίοις, pro σκυρίοις. Et in ἀποσίβης non minus corrupte κυρίοις.

Σμηριγόνη supra in Ἠριγόνη.

Σύλλογος Ἀχαιῶν. } vide supra in Ἀχαιῶν.
Σύνδειπνος Ἀχαιῶν. }

Συνωνύμων α΄. & β΄. Hesych. in ἄρητον, ubi Meursius legit συνωνύμων ὑστέρῳ, etsi Salmasius Σίνωνι, alii aliter.

Σφυροκόποι. Supra in Πανδώρα.

Ταινάριοι. Ταίναρος σατυρικός. Vide supra in ἐπὶ Ταιναρ.

Τάλως. Schol. Apollonii ad Lib. IV.

Τεκμήσ-

Digitized by Google

Τεκμήσση. Eustathius ad Iliad. λ'.

Τεῦκρος. Stephanus Byz. & Stob. Τεῦκροι Schol. Aristophanis ad Nubes.

Τήλεφος. Hesych.

Τηρεύς. Aristot. de poëtica c. 13. Hesych. Stob. Scholiastes Comici ad Aves, Æschyli ad Prometh. Tzetzes ad Hesiod. Ἔργ. β.

Τριπτόλεμος. Strabo Lib. I. pag. 10. Plinius XVIII. 7. ubi innuit eam actam Olymp. LXXVII. 4. anno CXLV. ante mortem Alexandri M. qui obiit Olymp. CXIV. 1. Pollux X. 22. collatus cum Etymolog. M. & Hesych. in ἀπυνδάκωτος. Athen. Harpocr. Hesych. Scholiastes Aristoph. ad Acharnenses, Pindari Olympionic. Od. 10. Corinthus de Dialectis, ubi de Jonica.

Τρώιλος. Pollux, Hesych. Scholiastes Pindari Nemeonic. Od. 3. ubi versiculus quem respicit Hesych. in ἀνδρόπαις.

Τυμπανισταί. Athen. Steph. Hesych. Etymol. M. Stobæus serm. 57. Schol. Sophoclis in Antigonen.

Τύνδαρος. Stob. serm. 103.

Τύραννοι. Hesych. ἔχθιμα, nisi legendum τυράννῳ & respiciatur Oedipus Sophoclis Tyrannus.

Τυρώ. Athen. Stob. Ælian. XI. 18. animal. Macrob. V. 21. Svid. in ταυροφάγον. Etymol. M. Scholiastes Comici ad Ranas. Aristoteli quoque cap. 16. Poëticæ, tragœdia hoc nomine memoratur, incertum Sophoclisne an Euripidis.

Τυρὼ δευτέρα. Stob. Etymol. M. & Scholiastes Aristoph. ad Aves, qui primum hujus fabulæ versum servavit.

Ὕβρις. Athen. & Stob. serm. 26. ex cujus marginibus Casaubonus colligit hoc drama fuisse Satyricum. Integer titulus videtur fuisse ὕβρις Σατύρων.

Ὑδροφόροι. Hesych. in κοινός.

Ἱππόνους. Vide supra in Ἱππόνους.

Φαίδρα. Stobæus. (qui p. 244. florileg. edit. Grotii è Sophoclis Phædra laudat versus aliquot, quos ex Euripidis Phædra petitos Grotius in excerptis Trag. pag. 413. putabat, Euripidi certe tribuit Clemens Alex. 6. Strom. p. 623. d.) Hesych Parœmiographi in χαλάσω τὴν ἱερὴν ἄγκυραν.

Φθιώτιδες, Sophoclis an alterius Tragici nescio, memorantur ab Aristotele c. 18. Poëtices. Vide infra Φυλοτίδες.

Φιλοκτήτης Sophoclis ὁ ἐν Λήμνῳ quâ ad Trojam arcessitur, exstat. Sed alter Φιλοκτήτης ὁ ἐν Τροίᾳ in quâ casus ejus ad Trojam recensebatur, periit.

Digitized by Google

periit. Memorat Priscianus Lib. XVIII. p. 1169. & Hesych. in ζηλῶ & forte Gellius XIII. 18. Vide infra in Φυλοτίδες, Gatakerum p. 116. Adversar. Vossium 2. inst. Poëtic. p. 34.

Φινεύς. Pollux., Athen. Hesych. Scholiastes Aristophanis ad Plutum, Apollonii ad Lib. II. Eustathius ad Odyss. δ. p. 168. Steph.

Φινεὺς δεύτερος. Hesych. in ἀχάλκευτα.

Φοῖνιξ. Arrianus Lib. I. c. 28. diss. Epictet. Eustathius in Iliad. π. p. 1117. Athenæus, Socrates III. 7. Hist. Eccles.

Φρίξος s. Φρύξος. Steph. Byz. in ἄσυ.

Φρύγες. Schol. Æschyli ad Prometheum δεσμώτην.

Φυλοτίδες. Gell. XIII. 18. pro quo alii Φυλετίδες, Casaub. Φθιωτίδες, Thysius αἰχμαλωτίδες. Sed in Vet. edit. & MS. Scheferi legitur Φιλοκτήτης. In MS. Petaviano *filotides* teste Jacobo Gronovio qui legit Φιλητίδες quasi furto deditus dixeris.

Χρύσης. Ammonius in βωμός.

IV. Non prætereundum est Svidam præterea testari, scriptam à Sophocle Elegiam, * pæanas, & prosario sermone librum de Choro tragico. Ἔγραψεν ἐλεγεῖά τε καὶ παιᾶνας καὶ λόγον καταλογάδην περὶ τοῦ χοροῦ πρὸς Θέσπιν ** καὶ χοίριλλον ἀγωνιζόμενος. Plutarch. lib. an seni gerenda sit Resp. p. 787. Τουτὶ δὲ ὁμολογουμένως Σοφοκλέους ἐστὶ τὸ ἐπιγραμμάτιον· ᾠδὴν Ἡροδότῳ τεῦξε Σοφοκλῆς ἐτέων ὢν πέντ' ἐπὶ πεντήκοντα. Denique Παρθενοπαῖον sub Sophoclis nomine vulgaverat *Spintharus* sive *Dionysius* Metathemenus, teste Laërtio. V. 92.

V. *Editiones Sophoclis Græcæ sine scholiis Græcis.*

1. Aldina. Venet. 1502. 8.
2. Paris. 1528. 8.
3. Haganoënsis. 1534. 8. cum *Joachimi Camerarii* notis, quæ recusa etiam Basil. 1556. 8.
4. &. 5. Francof. 1550. & 1567. 8.
6. Ex recensione *Guil. Canteri*. Antwerp. 1579. 12.

Editiones cum scholiis Græcis.

1. Scholia Græca σχόλια παλαιὰ τῶν πάνυ δοκίμων εἰς τὰς σωζομένας τῶν Σοφοκλέους Τραγῳδιῶν. Primum seorsim edita sunt Romæ 1518. 4. præfixo

* Meminerunt Hephæstio, Harpocrat. in ἀρχὴ ἄνδρα δείκνυσι. Erotianus in χάριτες. Sed & junior Sophocles, nostri nepos, Elegias teste Svida composuit.

** Contra Thespin puta jam defunctum, cujus forte rationes Chœrillus Sophoclis æqualis fuerat secutus.

Digitized by Google

fixo Johannis Lascaris in Sophoclem Epigrammate elegantissimo, quod ab H. Stephano & aliis prætermissum hic adscribam:

Πόλλ᾽ ἐκ τεῶν σελίδων εἴποιμί κεν ὦ Σοφίλε
Δείγματα σῆς πινυτῆς' πόλλ᾽ ἀπὸ ματρυεῖης.
Ὅσσα μεθημόσαο Τραγικῆς περὶ κόσμον ἀοιδῆς,
Ὡς μέρ@, εἶδ@ ἅπαν, πᾶν πάθ@ ἠυτρέπισας.
Κάλλος, ἐυσομίης, ὕψος τέλος ἐξεπόνησας
Ζῆλον Ὁμηρείης γνήσιον ἐυεπίης.
Ὡς σε Δίων, Ξενοφῶν, σκώπτης σῶν τ᾽ ἤνεσ᾽ ἑταίρων,
Ἀρχέτυπον τραγικοῖς θῆκεν Ἀριστοτέλης.
Σύντε κόθορνον ἄεισεν ὁ κ᾽ εἰς ἐὸν ἡγεμονῆα
Ἀγνώμων ὄκνει ἔκγονος Ἀονίη.
Ἀργεάδης βασιλεὺς μετάπεμπτον σύμμαχον ἔσχ@
Ἶσά τε Μαιονίδη τέρπετο σοῖς ὀάροις.
Πολλὰ τεῶν ἀρετῶν σεμνώματα, ἓν δ᾽ μέγιστον,
Κρέσσονας ἡμερίης ἔπλασας ἢ φύσις.
Λῆμά τε γενναῖον λαοῖς πόρες, ὡς ὑποφήταις
Ὧν βατὸς οἷα πάρος θέλγε διδασκαλίη.

2. Sophocles cum scholiis Græcis Florent. 1518. 8. Cæterum falluntur qui auctores horum scholiorum faciunt Sophoclem Grammaticum, Theonem ac Lucillum, quos in Apollonium Rhodium, non in Sophoclem scripsisse constat. Porro Sophoclem Tragicum illustraverant *Didymus* teste Athenæo, & *Horapollo* de quo Svidas. *Praxiphanes* quoque, ut colligitur è Scholiis ad Oedipum Colon. v. 894. τῶν δ᾽ ἐξηγησαμένων ἁπάντων Πραξιφάνης δοκεῖ ἄμεινον ἀποδιδόναι. Et *Aristophanes* Grammaticus, cujus argumenta quibusdam dramatibus præfiguntur. *Androtion* Sophoclis Scholiastes appellatur à Morhofio p. 123. Lib. I. polyhist. c. 13. sed vereor ut recte. Idem p. 64. inedita in Sophoclem scholia memorat, quæ edere voluit Vir Clariss. Joh. Andreas Bosius. Ajacem flagelliferum, Electram & Oedipum Tyrannum, cum glossis interlinearibus perpetuis ineditis fuisse apud Renatum de Moreau, testatur Labbeus Bibl. nov. MSS. p. 213. Ineditum Sophoclis Scholiasten Arundelianum laudat Jo. Pearsonus commentario in Symbolum Apostolicum p. 261. edit. latinæ.
3. Florentiæ 1522. 4. quæ editio fuit in Bibliotheca Petri Francii V. C. cum emendationibus MSS.
4. Francof. 1544. 4. ex officina Petri Brubachii.
5. Adriani Turnebi. Paris. 1553. 4. typis Regiis. Scholia Græca quæ è

 Codice

Digitized

Codice Æmari Ranconeti à Turnebo descripta ad calcem hujus editionis leguntur, plane diversa sunt à prioribus editionibus primam Romanam secutis, & auctorem agnoscunt *Demetrium Triclinium.* Περὶ μέτρων οἷς ἐχρήσατο Σοφοκλῆς. Περὶ σχημάτων. Σχόλια. Fuit Demetrius ille junior Planude quem allegat ad Ajacem v. 1096. Hæc vero intelliguntur scholia à Petro Victorio, cum illis præferendam scripsit Romanam Scholiorum ἔκδοσιν præfatione ad Aeschylum. Verba illius vide si placet supra c. XVI. num. 9.

6. Henrici Stephani, Genev. 1568. 4. in qua editione (præstantissima facile earum quæ exstant & emendatissima) utraque scholia & Romana illa & altera Demetrii semper distincta singulis paginis subjunguntur. Denique ad calcem voluminis exhibentur annotationes *Joachimi Camerarii*, & Ajax atque Electra ab eodem latine translata.

Editiones latinæ. *

Versio prosaria *Viti Winshemii.* Francof. 1546. 8.

Joh. Baptistæ Gabriæ. Venet. 1543. 8.

Versibus jambicis latinis redditus Sophocles à *Georgio Rotallero.* Antwerp. 1570. 8. & 1576. 8. ex officina Guil. Silvii.

Inter libros à Joanne Oporino excusos memorantur Sophoclis Tragœdiæ latine versæ à *Thoma Naogeorgo.* 8.

Editiones Græcolatinæ sine scholiis.

Cum Viti Winsemii versione, & Guil. Canteri notis, Heidelberg. 1597. 8vo. apud Commelin.

Ingolstad. 1608. 8. Et in corpore Poëtarum Genev. 1614. fol.

Editiones Græcolatinæ cum scholiis Græcis.

Cum versione *Viti Winsemii*, tum scholiis Græcis, in qualibet pagina additis, & subjectis ad calcem voluminis notis Camerarii, ex H. Stephani recensione. Genev. apud Paulum Steph. 1603. 4.

Cum versione latina, & scholiis Græcis rejectis ad libri calcem, & minutiore typorum genere exscriptis. Lond. 1661. 8. Cantabrig. 1672. 8.

Ajax & Electra cum scholiis Græcis & vulgatis illis utrisque & aliis antehac ineditis notisque *Thomæ Johnson.* Oxon. 1706. 8.

Notæ

* Sophoclis quædam & Isocratis latine vertisse *Elisabetham* Angliæ Reginam, ex Cambdeno tradit Balzacus VI. 10. Epist. Dicuntur etiam *Thomæ Stanlei* inedita in Sophoclem adversaria exstare in Bibl. Rev. Episcopi Norvicensis.

Notæ in Sophoclem.

H. Stephani in Sophoclem & Euripidem. De Orthographia Sophocli peculiari, & de tragœdia ejusdem. Et dissertatio de Sophoclea * Homeri imitatione. Paris. 1568. 8.

Francisci Porti Cretensis in omnes Sophoclis Tragœdias prolegomena. Vita Sophoclis. De Tragœdia ejusque origine. Sophoclis & Euripidis collatio. Morgiis 1548. 4.

Joh. Baptista Pigna Ferrariensis, ut ipse in commentario ad artem Poëticam HORATII testatur, scripsit quæstiones Sophocleas, in quibus de tota doctrina Tragica, de Senecæ vitiis, de Græcorum Tragicorum virtutibus fuse tractasse se affirmat.

VI. *Catalogus Scriptorum ** in Scholiis Græcis ad Sophoclem allegatorum.*

ACesodorus Oed. C. v. 1047.

Agathiæ Schol. Epigramma in Nioben El. 151.

Agathon Tr. 646.

Aeschylus. Vitâ Soph. AM. 75. 791. 804. Ant. 566. 980. El. 139. 288. Oed. C. 1042. Oed. T. 205. 752. Argument. Phil. p. 377.

Aeschyli *Agamemnon* Oed. C. 928. *ἑπτὰ ἐπὶ Θήβαις* El. 121. Oed. C. 1371. Oed. T. 21. *ἱερείας* Oed. C. 887. *ἰλιάδες* Oed. C. 1244. *Lycurgus* Oed. C. 667. *ὅπλων κρίσις* AM. 191. *Persæ* El. 158. *Tressæ* AM. 134. 882.

Alcæus Oed. C. 948. Oed. T. 56. 154.

Alcman Oed. C. 1244. Lacon patriâ, à quo carminis genus Laconicum nomen accepit. AM. p. 9.

Anacreon v. Ant. 136. Oed. T. pag. 156.

Anacreontium Carmen AM. p. 42.

Androtion Oed. C. 691. 1047

 Anony-

* Polemoni, quem Φιλοσοφοκλῆ vocat Laërtius IV. 20. Sophocles dicebatur *Homerus Tragicus*, teste Svida, & Homerus vicissim, *Epicus Sophocles*. Non Homero autem tantum, sed Cyclo Epico etiam frequenter Sophocles est usus. Athenæus Lib. VII, Ἔχαιρε δὲ Σοφοκλῆς Ἐπικῷ κύκλῳ, ὡς καὶ ὅλα δράματα ποιῆσαι, κατακολουθῶν τῇ ἐν τούτῳ μυθοποιίᾳ. Confer Salmas. p. 600. seq. ad Solin. Philostrati Alexandrini scriptum περὶ τῆς τοῦ Σοφοκλέους κλοπῆς memorat Porphyrius apud Euseb. X. 3. præparat.

** Ad hunc Indicem concinnandum usus sum operâ eruditi Viri Juvenis *Stephani Bergleri* Transsylvani.

Anonymus ὁ τὴν κυκλικὴν Θηβαΐδα ποιήσας Oed. C. 1371.
Antimachus. Oed. C. 14.
Apollodorus Oed. C. 56. 57. 698. Tr. 268. ἐν τῇ περὶ θεῶν ἑπτακαιδεκάτῃ Oed. C. 481. ἐν τῇ Βιβλιοθήκῃ Ant. 992. Ex eadem etiam desumtum argumentum Τραχινίων p. 329.
Apollonius. El. 447. 747.
Aratus, Tr. 132.
Archilochus. Argument. Oed. T. p. 145. El. 96
Argolici Scriptores quidam inter quos *Dinias* El. 283.
Aristarchus ὁ τεγεάτης Oed. C. 1316.
Aristeas Vita Soph.
Aristides El. 684. ὁ ῥήτωρ Ant. 362.
Aristocrates Tr. 270.
Aristophanes Vita Soph. AM. 753. Ant. 362. El. 147. 476. Tr. 398.
Aristophanis γηρυτάδης El. 291. *Heroës* Oed. C. 887. *Nubes* Oed. C. 691. *Plutus* Oed. T. 83.
Aristophanis Grammatici argumentum in Antigon. p. 211. in Oed. Tyrannum p. 145.
Aristoteles Oed. C. 691. ἐν Κυμαίων πολιτείᾳ Arg. Oed. T.
Aristoxenus. Vita Soph.
Arizelus Oed. C. 91.
Astydamas Oed. C. 57.
Batrachomyomachia Ant. 102.
Bias. Ant. 183.
Callimachus AM. 26. Ant. 270. 640. Oed C. 306. 3. 481. 502. Oed. T. 938. Tr. 312. Vide & infra, Cyrenæus.
Carystius. Vita Soph.
Chilo Ant. 181.
Chœrilus. Vita Soph.
Cleomacheum Carmen AM. p. 66. Ant. p. 238.
Comicus (Aristophanes) AM. 103.
Crates Atheniensis Oed. C. 100.
Cratinus Ant. 511.
Cratini Dramata: πυτίνη AM. 105. χείρων Oed. C. 469.
Creophylus Tr. 270.
Cypriorum Auctor ὁ τὰ κύπρια ποιήσας El. 158.
Cyrenæus (Callimachus) ἐν τῷ τέλει τοῦ δευτέρου τῶν αἰτίων Oed. C. 250.
Demosthenes Oed. T. C. 6.
Dicæarchus. Vita Soph. Argum. Oed. T. p. 145.
Διδασκαλίαι Vita Sophocl.
Didymus AM. 408. Ant. 4. 45. Oed. C. 229. 756.
Dinias ἐν ἑβδόμῳ ἀργολικῶν El. 283.
Dioscoridis Epigramma in Sophoclem, vitæ præmissum, una cum aliis, Simonidis junioris, Hercii (Ἐρκίυ vel Ἐρυκίυ) aliorumque exstant Libro III. Anthologiæ c. 25.
Epicharmus AM. 1085. ἐν ἀμύκῳ AM. 729.
Epimenides Oed. C. 42.
Eumolpi plures. Eorum series generis talis perhibetur: Eumolpus primus qui ex Thracia Athenas venit auxilii causa sub Erechtheo: hujus F. Cercyon: (male κήρυκα editum) hujus Eumol-

Eumolpus II. hujus Antiphemus: hujus Musæus: hujus Eumolpus III. qui initiorum sacra invenit. Oed. C. 1047.
Euphorion Oed. C. 674.
Eupolidis δρᾶμα: Μαρικᾶς Oed. C. v. 1596.
Euripides. Vita Soph. AM. 75. 265. 290. 520. 555. 598. 804. 963. Ant. 62. 107. El. 158. 963. 983. Oed. C. 467. Oed. T. 272. 1253. 1346. Phil. 1. Tr. 29. 175. 600. Euripideum Carminis genus Ant. p. 228. 237. 259. AM. p. 24. El. 90. 128. Oed. T. 156. 188. 195. Euripidis δράματα: *Antigone* quomodo ea differat â Sophoclis ejusd. nominis dramate, Ant. 1349. *Bacchæ* Ant. 1160. *Cressæ* AM. 191. *Cyclops* AM. 191. δίκτυς AM. 794. ἱκέτιδες Oed. C. 211. *Protesilaus* Oed. C. 10.
Glycon inventor Glyconii ab eo dicti carminis. AM. p. 15. Ant. p. 228.
Hecatæus Milesius Oed. C. 1316.
Hellanicus Phil. 201.
Hephæstion AM. p. 9. 11. 13. 15. Ant. p. 217. Oed. C. p. 365
Herodianus ἐν τῷ ἑ. τῆς καθόλυ Oed. C. 187.
Herodotus AM. 508 Phil. 201. Tr. 257. Ejus Lib. II. Tr. 175.
Hesiodus Ant. 424. 731. 1194. El. 86. 541. Oed. C. 1207. 1672. Arg. Oed. T. Phil. 457. Tr. 40. 56. 118. 270. 528. 1106. ἐν ἠόιαις, unde verba pluscula Tr. 1175.
Hieronymus ἐν τῷ περὶ χρυσῆς στεφάνης Vita Sophocl.
Hippias Sophista Arg. Oed. T. p. 145.
Hippocrates AM. 51. El. 257. 269.
Hipponacteum carmen El. p. 128. Ant. p. 347. 252.
Homerus Vide Soph. AM. 7. 17. 26. bis. 176. 190. 189. 254. 299. 308. 514. 478. 485. 499. 550. 575. 603. 656. 808. 839. 873. 1090. 1279. 1298. 1368. Ant. 15. 314. 343. 594. 431. 687. 688. 996. 1042. 1048. El. 4. 9. 54. 145. 137. 149. 152. 183. 199. 158. 211. 322. 421. 437. 447. 647. 708. 983. 1012. 1062. 1081. 541. 1090. 1134. 1143. Oed. C. 71. 129. 370. 372. 616. 623. 669. 1537. 1580. Oed. T. arg. 16. 27. 151. 153. 203. 765. 949. 1262. 399. Phil. 215. 1322. 335. 391. 1058. 783. 858. 959. 1025. Tr. 94. 331. 102. 175. 520. 22. 7. 13. 565. 644. 691. 899. 1080. 790. 1168. 942. 722. ἐν τῇ νεκυίᾳ El. 95.
Ionici alicujus dictum μόνον Σοφοκλέα τυγχάνειν Ὁμήρυ μαθητήν. Vita Sophocl.
Isocrates AM. 290. El. 983. Tr. 119.
Ister aut si mavis Istrus. Vita Sophocl. Oed. C. 57. 674. 691. ἐν τῷ περὶ ἀτάκτων. Oed. C. 1047. ἐν τῇ πρώτῃ τῶν ἀτάκτων Oed. C. 1053. ἐν τῇ τετάρτῃ Oed. C. 42.
Iudæ proditoris mentio AM. 922. δυσώνυμος ὁ Ἰύδας.

Digitized by Google

Libanius AM. 235. Ant. 759. 1033. ἐν τῷ περὶ ὀρχηστῶν AM. 683.
Lucianus AM. 1276
Lycophron AM. 434. Ant. 1212.
Lysimachus Oed. C. 56. Alexandrinus ἐν τῷ τρισκαιδεκάτῳ τῶν Θηβαϊκῶν, inde verba pluscula Oed. C. 91.
Menander ἐν ναυκλήροις Oed. C. 1371.
Menecrates Tr. 358.
Musæ à Baccho lacessitæ Ant. 977.
Musæus Poëta ex Eumolpidarum genere prognatus Oed. C. 1047.
Neanthes. Vita Soph.
νεκυία (pars Iliadis) El. 95.
Nicander Ant. 128.
Nymphodorus ἐν τῷ τρισκαιδεκάτῳ τῶν βαρβαρικῶν, verba pluscula Oed. C. 329.
Oraculorum conscriptor incertus Oed. C. 57.
Pherecrates El. 86.
Pherecrates, à quo carminis genus Pherecrateum dictum AM. p. 15. El. p. 105. 133. Oed. T. p. 197. Ant. p. 217. 228. 253.
Pherecydes El. 506. Oed. C. 464. Oed. T. 794. pluscula, Tr. 558. Argument. Tr.
Phileas AM. 889.
Philemon Comicus Oed. C. 42.
Philochorus Oed. C. 100. 691. 1316. Oed. T. 21. ἐν τῇ δευτέρᾳ τῶν ἀτθίδων Oed. C. 100. ἐν τῇ τετραπόλει Oed. C. 1041.
Philocles vicit Sophoclem docentem Oed. Tyrannum. Argument. Oed. T.
Philon. AM. 131.
Philostratus ἐν ταῖς εἰκόσιν AM. 176.
Philostratus ἐν τῷ ἰσοκράτους βίῳ AM. 913.
Pindarus. Vita Soph. AM. 125 154. pag. 11. p. 36. Ant. 1033. El. 698. 1032. Oed. T. 918. 1205. Tr. 753. ἐν παιᾶσιν Tr. 175.
Planudes ὁ σοφώτατος. AM. 1096.
Plato AM. 1276. El. 803.
Plato. in Cratylo Ant. 906.
Poëta (Homerus) Ant. 981. 1159. 1349.
Polemo ἐν τοῖς περὶ ἐρατοσθένην Oed. C. 481.
Praxiphanes interpres Sophoclis Oed. C. 894.
Pythagoras quo pacto mortuum se fingens hominibus imposuerit El. 62.
Sappho Oed. T. p. 156. Sapphicum genus carminis AM. p. 36. 66. El. p. 86. 137. Ant. p. 247. 252.
Satyrus. Vita Soph.
Simonides AM. p. 11. AM. 747.
Socrates AM. 1276. El. 346. Sophocle junior annis XVII. Vita Sophocl.
Solon Tr. 1. Oed T. 1543. Ant. 722.
Sophoclis *Antenoridæ.* Vita Soph. *Captivæ* ib. *Raptus Helenæ* ib. *Antigona* ob quam præfecturâ fuit honoratus. Argument. Ant. Vita Soph. El. 1003. 1025. Oed. T. 345. *Amphitruo* Oed. C. 382. *Danaë* AM. 1. *Electra* AM. 386. 791.

Digitized by Google

791. Oed. C. 469. 1672. *Ἐπίγονοι* Oed. C. 370. *Ἰφικλεία* Oed. C. 887. *Oedipus* Vita Sophoclis. AM. 791. Sophocles jam ſenex ſcripſit Oedipum Coloneum. p. 269. *συνώδειπνος* Oed. C. 10. AM. 191. *Thamyras* Oed. C. 370. *Trachiniæ* AM. 651. 318. *Triptolemus* Oed. C. 496. *Tympaniſtæ* Ant. 992. *ὑδροφόροι*. Ant. 1.

Sophocles AM. 1209. Ant. 909. Oed. C. 139. Athenienſis. El. 709. Sophoclis *ὑπομνηματίσαι*, *ὑπομνηματισάμενοι*, *ἐξηγησάμενοι* &c. Ant. 45. El. 490 Oed. C. 378. 382.

Syneſius AM. 683. El. 983.

Thamyris AM. 118.

Theocritus Ant. 355.

Theſpis. Vita Soph.

Thucydides Ant. 111. 132. 266.

CAPUT XVIII.

De EURIPIDE Tragico.

Euripidis ætas & vita. 1. Tragœdiarum quæ exſtant recenſio. 2. Catalogus deperditarum cum Variis Obſervationibus. 3. Epiſtolæ Euripidi tributæ quæ exſtant, & ſcripta alia deperdita. 4. Scholiaſtæ, interpretes & editiones Euripidis. 5. Catalogus Scriptorum in Græcis ad Euripidem ſcholiis allegatorum. 6.

I.

EURIPIDES Mneſarchi & Clitus F. ex demo ſive populo Phyle, Athenienſis, natus Salamine a) Olymp. b) LXXV. 1. (ante Chriſtum 480.) æſtate media die 20. Boëdromionis, quâ Athenienſes ad Salaminem Inſulam & oſtium Euripi, victoriam navalem de Perſis reportarunt, unde Euripidis nomen. Athle-

(a) Euripides in Meleagro v. 21. fragm. *Σαλαμῖνα κοσμῶν, πατρίδα τὴν εὐδαίμονα.* De matre quæ olera vendidit vide Svidam in *σκάνδιξ.* Heſych. in *ἀγυρεία Θεός* & *διασκανδικήσεις.*

(b) Ita Laërtius *II.* 45. Plutarch. VIII. 1. ſympoſ. & alii, quos potius audiendos hoc loco quam marmor Arundelianum exiſtimaverim, quod Euripidem natum ponit aliquot annis ante, nimirum Olymp. LXXIII. $\frac{3}{4}$. Confer Joſuam Barneſium & Wilhelmum Piers Viros Clariſſ. in Euripidis Vita. *Philinus* Rhetor *ἐν τῷ περὶ Σοφοκλέους καὶ Εὐριπίδου εἰκόνας* laudatur Harpocrationi in *Θεωρικά.* Philochorus Athenienſis, teſte Svida, inter alia ſcripſerat *περὶ Εὐριπίδου.* Reſpicit Laërtius *II.* 44. Effigies Euripidis varias habes in tomo ſecundo theſauri Antiquitatum Græcarum Gronoviani tabula 63. quarum una etiam præfixa editioni Barneſianæ & alteri W. Piers, petita è Fulvii Urſini elogiis Virorum illuſtrium p. 27. Alius fuit Euripides unus è quadraginta qui regnarunt Athenis, unde in ludo Aſtragalorum Euripides dictus eſt numerus quadragenarius. Vide quæ viri docti ad Pollucem lib. 9. c. 7. ſect. 101. Euripidem penultima longa poſuit Sidonius,

Digitized by Google

Athletica non valde delectatus, pictoriæ operam dedit, & in Rhetoricis *Prodicum* Chium, in Philosophia *Anaxagoram* sectatus est. Confer Menagium ad Laërt. II. 10. Hinc anno ætatis duodevicesimo ad tragœdias docendas animum appellens, tantum profecit, ut pluries victor evaserit: οὐδενὸς ἧττον ἔνδοξος ὢν τῶν ποιητῶν, ut ait Dio Chrysost. XVII. p. 248. XVIII. 254. Philosophicæ autem doctrinæ suæ tot reliquit vestigia, ut *Philosophus Scenicus* sive ὁ ἐπὶ τῆς σκηνῆς φιλόσοφος c) passim appelletur, σοφώτερος τε καὶ σοφοῦ d) Σοφοκλέους, à Q. Cicerone autem singuli ejus versus singula existimentur testimonia. Quintiliano etiam judice *illud quidem nemo non fateatur necesse est, iis qui se ad agendum causas comparaverint, utiliorem longe* (Æschylo & Sophocle) *Euripidem fore. Namque is & vi & sermone (quod ipsum reprehendunt quibus gravitas & cothurnus & sonus Sophoclis videtur esse sublimior) magis accedit oratorio generi, & sententiis densus & rebus ipsis; & in his quæ à sapientibus tradita sunt pene ipsis par, & in dicendo ac respondendo cuilibet eorum qui fuerunt in foro diserti, comparandus. In affectibus vero tum omnibus mirus, tum in iis qui miseratione constant facile præcipuus.* Socratis Philosophi, quem duodecim ferè annis ætate antecedebat, familiaris fuit, ita ut vulgo crederetur ab eo in tragœdiis componendis juvari. Vide Laërtium II. 18. Et raro theatra adibat Socrates, nisi cum Euripides novis Tragœdiis certaret, ut refert Ælianus L. II. c. 13. Var. Quin à Philochoro diserte traditus est ante Socratem Euripides obiisse. Vide Laërtium II. 44. Parum igitur credibile sit Euripidem cum Platone post Socratis fata Ægyptios Prophetas adiisse, ibique ex gravi morbo à sacerdotibus restitutum, ut tradit idem Laërtius III. 6. Mortuus est e) Euripides Archonte Callia, eodem quo postea Sophocles anno Olymp. XCIII. 3. ætatis LXX. die eodem quo natus Dionysius senior Siciliæ tyrannus teste Plutarcho VIII. 1. sympos. Euripidem pariter atque Homerum admiratus Philosophus Crantor teste Laërtio IV. 26. sed passim perstrinxerunt Comici, f) ut vel ex Aristophanis ranis paulo post Euripidis mortem actis patet, & pluribus

c) Vitruv. præf. Lib. VIII. Origenes 4. contra Cels. p. 215. Clemens V. Strom. p. 581. Athen. *XIII.* p. 561. & alibi. Cicero XVI. 8. ad famil.

d) Allusione ad Tragici hujus nomen, per jocum dicti etiam σοφοκλεῖς, plausores laudiceni, qui conducti, aliis recitantibus applauderent & acclamarent σοφῶς. Vide Plin. Lib. *II.* Epist. 14.

e) De genere mortis vide Diodorum Sic. XIII. p. 387. Diogenian. & Apostol. in προμέρου κύνες à quibus discerptus traditur, & Gellium *XV.* 20. notas Munkeri ad Hygin. fab. 247. Stephanum Byz. in Βορμίσκος. *Prideausii* ad Chron. Arundel. p. 224. Apud Archelaum Macedoniæ Regem vitam exegisse & in honore apud eum fuisse notat etiam Syncellus f. 263. Chronograph. Confer Lucianum in parasito T. 2. p. 255. & Plutarchum de exsilio p. 604.

f) Ex Tragici quoque. Vide Gatakeri Adversar. p. 106. seq. edit. Lond.

Digitized by Google

ribus nobis constaret, si ad nos pervenisset *Axionici* vel *Philippidæ* φιλευριπίδης. Hodieque in eo notatur σιγματισμός, fatale optimo poëtæ vitium, ut ait Casaubonus p. 13. ad Athenæum. Confer Scholia ad Medeam. v. 475. Et odium in fœminas, quod in Hippolyto v. 664. seq. & alibi interpretes observant, Diphilus quoque Comicus apud Athenæum VI. p. 247. unde veteribus dictus μισογύνης, licet Sophocles apud Athenæum Lib. XIII. pag. 557. affirmavit Euripidem extra scenam non ita adversus muliebre genus affectum fuisse, & in scena quoque æquum bonarum fœminarum judicem probat Barnesius ad Eurip. T. 2. p. 153. Oris ejus rotunditate uti se affirmat Aristophanes apud Plutarchum de audiendis Poëtis p. 30. χρῶμαι γὰρ αὐτοῦ τοῦ στόματος τῷ στρογγύλῳ.

II. *Tragœdiæ Euripidis XIX. integræ superstites, cum vicesimæ initio, hæ sunt:*

1. Ἑκάβη. *Hecuba.* Latinâ prosa vertit *Mathias Heuslerus*, cum cujus versione & commentario Grammatico seorsim prodiit Lipsiæ 1554. 8vo. In H. Stephani tragœdiis selectis occurrit idem drama cum *Dorothei Camilli*, qui totum Euripidem latine transtulit, versione prosaria, sed à Stephano ex *Philippi Melanchtonis* maxime prælectionibus recognita, & cum Metaphrasi poëtica *Desiderii Erasmi* 1567. 12mo. Cum eâdem Metaphrasi Erasmi Basil. 1524. 8. & Tomo primo operum Erasmi vulgata separatim edidit Henricus Rumpius Hamb. 1617. 8vo. *Rolandi Maresii* Metaphrasis lucem non vidit, de quâ Lib. I. Epistolâ. 29. ad Menagium, *Euripidis*, inquit, *Hecubam carmine instituі reddere, quod ex veteribus ipsum Ennium tanti nominis Poëtam facere non piguit. Cujus versio quam libera est & soluta ex paucis quæ supersunt reliquiis apparet. Nam adeo verba non curat exprimere, ut ne sensum quidem ubique reddat. Quam licentiam in poëtis vertendis usurpare mihi conveniens esse videtur. --- Erasmus & Buchananus, tanti viri, aliquot ejusdem Euripidis tragœdias carmine reddiderunt, sed ita ut plerisque in locis versus legere te non putes. Namque dum ita anxie verbis se alligant, ut interpretatio κατὰ πόδα esse videatur, paulo duriusculos versus fecerunt, nec cæsuras in Jambis, qui præcipuus est illorum decor, cum studio servarunt, contra vero in Anapæstis illas quod maximum est vitium admiserunt. Quod se scientem prudentem fecisse in suâ præfatione testatur Erasmus, nec sibi perinde probari illam in vertendis auctoribus libertatem, quam Tullius ut aliis permisit, ita ipse usurpavit. Sed Ciceronis quam Erasmi judicium sequi tutius esse putavi. Liberius ergo transferendi genus, multum tamen infra Ennianam libertatem secutus sum.* Commentarius *Erasmi* Vindin-

Vindingii in Hecubam Euripidis prodiit Hafniæ. 1616. 4. Loca quædam Ennianæ Hecubæ & Medeæ cum Græcis Euripidis collata exhibet H. Stephanus in Tragœdiis selectis p. 944. sq. Reprehensus est Euripides quod decorum neglexisset Hecubam Philosophantem introducendo. Vide Theonis Progymnasmata p. 4. Lusit Hecubam apud Latinos etiam *L. Accius*.

2. ΟΡΕΣΤΗΣ. *Orestes*. Archonte Diocle Olymp. XCII. 4. egit Hegelochus, derisus ab Aristophane, à Strattide in *ἀνθρωπορέστῃ* & Sannyrione in Danaë. Vide Scholiasten ad v. 278. & 371. Expresserat latina tragœdia *Oreste* sive *Duloreste* Pacuvius, cujus meminit Cicero in Lælio, Festus, Nonius &c. Vide Scaligerum ad Varronem p. 113. Suidas hanc tragœdiam tribuit Euripidi tertio. Latino carmine reddidit *Sigismundus Gelemius* ap. Oporinum, 8°.

3. ΦΟΙΝΙΣΣΑΙ. *Phœnissæ*, Tragœdiarum Euripidis facile princeps, quam emendatam & versibus latinis felicissime redditam Græce & latine cum luculenta de œconomia hujus dramatis præfatione edidit *Hugo Grotius* Paris. 1630. 8. Exstat & *Georgii Rotalleri* Metaphrasis Phœnissarum, Hippolyti coronati atque Andromaches, Antwerp. apud Platin. 1581. 12. Tum prosaria M. *Georgii Catamini* versio, Argentorat. 1577. 8. & *Jani Guilelmii* Rostoch. 1579. 8. Hoc drama *Johannem Hartungum* magna laude & applausu Friburgi interpretantem audivisse se memorat Caspar Stiblinus præfat. ad Euripidem. Denique Euripidis Medea & Phænissæ typis nitidis Græce & latine cum scholiis Græcis integris, nonnullisque ad Phoenissas è MS. tunc primum editis lucem viderunt Cantabrigiæ ex typographeo Caroli Ducis Sommersetensis, Academiæ Cancellarii, A. 1703. 8. studio *Wilhelmi Piers*, qui vitam Euripidis præfixit recens à se scriptam, & notas variasque lectiones adjunxit. Docuit Phœnissas etiam *L. Accius* tragicus latinus, & *Seneca*.

4. ΜΗΔΕΙΑ. *Medea*. Pythodoro Archonte Olymp. LXXXVII. 1. teste Aristophane Grammatico in argumento. Hanc *Neophroni* Sicyonio quidam tribuerunt, ut notat Laërtius II. 34. & 133. & Svidas in *Νεόφρων*. Idem Svidas alibi eam refert ad Euripidem tertium, prioris fratris filium, quam sententiam tuetur Samuel Petitus VI. 15. Misc. Sane Neophronis Medea diversa fuit, ut dixi in notitia Tragicorum deperditorum, & Euripidi Medea nostra tribuitur ab Aristophane in ranis, & Aristotele c. 14. & 15. Poëtic. & Chrysippo apud Laërtium VII. 181. ne alios jam commemorem. E Calliâ & dispositionem fabulæ & versuum exemplum sumsisse Euripidem in Medea & Sophoclem in Oedipode

Digitized by Google

dipode notat Athenæus VII. p. 276. Latine verterat olim Medeam Euripidis *Ennius*, ex cujus Medea initium profert ſcriptor ad Herennium Lib. II. Nonnulla ipſius fragmenta cum Græcis Euripidis confert Politianus c. 27. Miſc. Joſephus Scaliger ad Varronem p. 92. & 99. ſeq. In multis etiam Euripidem expreſſit *Seneca*, cujus Medea adhuc exſtat. Scripſere Euripidis exemplo Medeam Comici quoque, ut Antiphanes, Strattis, Cantharus, Eubulus: è latinis præter Ennium L. Accium & Senecam, Ovidius. Medea Euripidis (quam legenti Ciceroni ſupervenit emiſſus ab Antonio percuſſor C. Popilius Lænas, teſte Ptolemæo Hæphæſtione Lib. V. apud Photium) ſeparatim Græce cum ſcholiis Græcis edita Pariſ. 1545. Et cum verſione proſaria *Dorothei Camilli* recognita ex Phil. Melanchtonis maxime prælectionibus, & cum Metaphraſi *Georgii Buchanani*, qui carmine latino Medeam reddidit, exſtat in tragœdiis ſelectis *H. Stephani*. Cum eadem Buchanani Metaphraſi, quæ & ſeparatim & inter poëmata ejus plus ſimplici vice prodierat, eandem recudi fecit *Henricus Rumpius* Hamburg. 1620. 8. Thomas quoque Hobbeſius adhuc in ludo literario degens Euripidis Medeam ſimili metro latinis verſibus eleganter expreſſit, ut in auctario ad ejus vitam tradit Radulphus Bathurſt p. 33. De eximia *Wilhelmi Piers* editione dixi paulo ante in Phœniſſis. Adverſus eos qui Euripidem corruptum eſſe confirmarunt ut cædis filiorum Medeæ invidiam à Corinthiis in matrem tranferret, diſputat Joſua Barnes in Poëtæ vita §. 17. & §. 18. Medeam tragœdiam noſtro Euripidi vindicat. Gallico carmine veſtivit Jo. Antonius Bayfius, teſte Verderio in Bibliotheca Gallica p. 641.

5. ΙΠΠΟΛΥΤΟΣ *ϛεφανίας* ſive *ϛεφανηφόρος Hippolytus poſterior*, ſive *coronatus*. Vide Guil. Canterum Nov. Lect. VII. 21. (De Priore ſive Hippolyto *καλυπτομένῳ Operto* dixi infra inter tragœdias deperditas.) Acta eſt Olymp. LXXXVII. 4. quo tempore Jophon quoque & Jon Tragici dramata ſua docuerunt. Quod autem in argumento legas, *τὸ δὲ δρᾶμα τῶν πρώτων*, ab interprete male redditur: *eſt autem hæc fabula inter optimas numeranda*, nam ſenſus eſt primum locum inter victores illo dramate Euripidem tuliſſe, ut contra Andromache tragœdia locum ſecundum, quemadmodum in ejusdem argumento ſcribitur: *τὸ δὲ δρᾶμα τῶν δευτέρων*. Auctor vitæ Sophoclis: *πολλάκις δὲ καὶ δευτερεῖα ἔλαβε, τριτεῖα δὲ οὐδέποτε.* Græce ſeparatim excuſus eſt Euripidis Hippolytus Wittebergæ 1582. 8. latina Metaphraſi donatus à *Georgio Ratallero* Antwerp. 1581. 12. Hippolytum Euripidis & *Senecæ* ſingulari

gulari dissertatione inter se contulit *Joh. Henricus Bœclerus* Argentorat. 1651. 4. Adde Sam. Petitum Lib. I. Obs. c. 2. Lucianus quædam ex Hippolyto producens laudat Euripidem in *Φαίδρᾳ*. Vide Jos. Barnes ad v. 480. sed & ab Eustathio ad Iliad. H. Euripidis Phædra allegatur p. 586. Et Malela in Chron. p. 109. Euripidem de Phædra composuisse drama ait, Hippolytum innuens.

6. ἌΛΚΗΣΤΙΣ. *Alcestis*, quo nomine apud Latinos etiam tragœdiam docuit *L. Accius*, ex Euripidea ut suspicor expressam. A *Nævio* quoque versam observat Scaliger ad Varronem p. 114. Habetur Alcestis in tragœdiis *H. Stephani* cum Metaphrasi *Georgii Buchanani* & versione *Dorothei Camilli* recognita ex *Melanchtonis* prælectionibus. Ad versum 780. notat Scholiastes quod contra *πρέπον* Euripides Philosophantem inducit Herculem ebrium.

7. ἈΝΔΡΟΜΆΧΗ. *Andromache*. Acta Archonte Archia Olymp. XC. 2. vide Sam. Petitum III. 16. Misc. & Josuam Barnes ad v. 732. Latino carmine pereleganti donavit *Q. Septimius Florens Christianus*, cum quo edita est Parisiis, dehinc Hamburgi 1619. 8. curante *Henrico Rumpio*. Verterat & olim *Ennius*. Vide Scaligerum ad Varronem p. 12. *Georgii Ratalleri* metaphrasin memoravi paulo ante in Phœnissis. Ex hac fabula Euripidis Clitus jam ab Alexandro interficiendus ingeminavit illud: *οἴ μοι καθ' Ἑλλάδ' ὡς κακῶς νομίζεται*. Plutarch. in Alexandro p. 694.

8. ἹΚΈΤΙΔΕΣ. *Supplices*.

9. ἸΦΙΓΈΝΕΙΑ Ἡ ἐν Αὐλίδι IPHIGENIA *in Aulide* Bœotiæ oppido. Hanc Germanico dramate liberius paulo & rationibus ad recentis theatri leges comparatis expressit *Christianus Henricus Postellus* Vir Clariss. Hamburgi in 4. Exstat & Græce cum Metaphrasi sive versione metrica latina *Erasmi* (quæ Londini 1519. & in Tom. 1. Operum ejus lucem vidit.) curante *Henrico Rumpio* recusa Hamb. 1618. 8. Et cum eadem Metaphrasi prosariaque *Dorothei Camilli* sed ex *Philippi Melanchtonis* maxime prælectionibus recognita versione, in tragœdiis selectis *H. Stephani*. Iphigeniam Ennii laudat Gellius XIX. 10. Adeundus & ingeniosissimus Racinus præfatione ad Iphigeniam suam Gallice compositam ubi Euripidem adversus Perraultum defendit.

10. ἸΦΙΓΈΝΕΙΑ ἡ ἐν Ταύροις. *Iphigenia in Tauris* Scythiæ. Vide Hyginum fab. 120. Latine vertisse se sed non edidisse testatur Hugo Grotius Epist. 595. 348.

11. Ῥῆσος. *Rhesus* Sophocli tribuitur à Jos. Scaligero prolegom. ad Manilium,

Digitized by Google

lium, licet ipse fatetur à veteribus Criticis Euripidi adscriptam hoc argumento, *ὅτι ἡ περὶ τὰ μετάρσια ἐν αὐτῇ πολυπραγμοσύνη τὸν Εὐριπίδην ὁμολογεῖ.* Mihi & Criticorum illorum & Critici summi Scaligeri argumentum in utramvis partem videtur admodum leve: sed quo minus Scaligero assentiar facit scriptorum antiquorum auctoritas, qui Rhesum allegantes sine tergiversatione ad auctorem referunt Euripidem. Samuel Petitus Aristarcho tribuebat Tragico, Euripidis æquali III. 22. Misc. Sed locus Didymi quo incerta ejus conjectura nititur, Grammaticum Aristarchum respicit non Tragicum. Prodiit Euripidis Rhesus separatim Basileæ, 8.

12. ΤΡΩΙΑΔΕΣ. *Troades*, quas Seneca in Tragœdia cognomine feliciter expressit. Ab hoc dramate diversi fuere Τρῶες, memorati Stobæo serm. 120. & Etymol. M. in Πέλανοι. Acti sunt Τρῶες Olymp. XCI. 1. ubi Euripides & Xenocles inter se de palma concertavere, & victoria cessit Xenocli, quâ de re indignatur Ælianus Lib. II. Var. c. 8. Euripidis tetralogia fuit: *Alexander, Palamedes, Troes* & *Sisyphus Satyricus*: Xenoclis vero: *Oedipus, Lycaon, Bacchæ, & Athamas Satyricus*, quæ ad unam omnes interciderunt. Cæterum Troades Euripidis Archonte Pisandro Olymp. XCI. 3. actas conjicit Samuel Petitus Lib. I. Obs. c. 3. quo in loco Troades Senecæ confert cum Euripidis Troadibus & Hecuba. Luserat Troades apud Latinos quoque *L. Accius*, sed jam pridem est quod illæ periere.

13. ΒΑΚΧΑΙ *Bacchæ*, quo nomine itidem *L. Accius* latinam olim tragœdiam docuerat, ex Euripide liberius conversam. Vide Scaligeri conjectanea ad Varronem p. 88. seq. Argumentum hujus Dramatis apud Tzetzen Chil. VI. hist. 61.

14. ΚΥΚΛΩΨ *Cyclops* (ex Odysseæ IX. petito argumento,) unicum quod superest nobis ex universis veterum dramatibus Satyricis. Metaphrasin poëticam elegantem, & notas castigationesque *Q. Septimii Florentis Christiani* in Cyclopen edidit post auctoris fata *Isaacus Casaubonus* ad calcem duplicis commentarii sui de satyrica Græcorum poësi & Romanorum Satira Paris. 1606. 8vo. Plura loca ejusdem Cyclopis illustrat Casaubonus ipse Lib. I. cap. 6. ubi præcipue variis argumentis docet esse drama Satyricum. Vide & Dan. Heinsii lectiones Theocriticas c. 14. p. 346. *Josephi Scaligeri* castigationes quædam in idem drama leguntur in Opusculis ejus posthumis, vulgatis cum If. Casauboni præfatione Paris. 1610. 4. p. 522.—527. Et à *Tho. Crenio* subjunctæ sunt præfationi in Museum Philologicum & Historicum, Lugd.

 Bat.

Bat. 1699. 8. in quo ipſo Caſaubonum de Satyrica Poëſi & Florentis Cyclopem recudi fecit vir egregie de re literaria hoc & aliis nominibus promeritus. Cyclops Græce cum ejusdem Florentis Metaphraſi prodiit etiam ſeparatim Hamburgi curante in uſum Gymnaſii Hamburgenſis Henr. Rumpio 1618. 8.

15. ἩΡΑΚΛΕῖΔΑΙ. *Heraclidæ.*

16. ἙΛΈΝΗ. *Helena.* Confer quæ infra inter deperditas noto in Ἑλένης ἀπαιτήσει. Anno 4. Olympiadis XCII. actam ſuſpicatur Sam. Petitus lib. 1. Miſc. cap. 13.

17. ἼΩΝ. *Ion*, quam fabulam imitatus *Accius* in Oenomao ſuo, ut docet Scaliger ad Varronem. p. 94.

18. ἩΡΑΚΛῆΣ μαινόμενος. *Hercules furens*, à Seneca in cognomine Tragœdia latina expreſſus. Euſtathio ad Iliad. κ΄. ſimpliciter vocatur Ἡρακλῆς pag. 738. Ab Ariſtophane reprehenditur Euripides, quod induxiſſet Ἡρακλέα πεινῶντα Διόνυσον δειλὸν, καὶ Δία μοιχόν. Vide Scholiaſt. Ariſtophanis ad Pacem & Suid. in ματτύοντας.

19. ἨΛΈΚΤΡΑ. *Electra*, primum edita Græce & recenſita à *Petro Victorio* Florent. 1545. qui illam à Bartholomæo Barbadoro * & Hieronymo Meo accepit, Nicolaoque Ardinghello Cardinali inſcripſit.

20. ΔΑΝΆΗΣ *Danaës* vix initium ſupereſt, ſervatum ab *Hieron. Commelino*, & vulgatum in editione Euripidis Græcolatina A. 1597. 8. Huic in ſuo Euripide varia fragmenta Danaës ex Stobæo & aliis collecta Græce & Latine ſubjecit *Joſua Barnes* T. 2. p. 442. ſeq. & pag. 520. Confer Grotii excerpta è Tragicis p. 380. ſed & Rich. Bentleii Epiſt. ad Johannem Millium, Malelæ ſubjectam, p. 14. ſeq. Auctor Chronici Paſchalis p. 38. περὶ Δανάης ἐμυθολόγησεν Εὐριπίδης ὁ σοφώτατος ἐν τῇ συντάξει τοῦ αὐτοῦ δράματος ἐν κιβωτῷ τινι βληθεῖσαν τὴν Δανάην βληθῆναι κατὰ θάλασσαν ὡς φθαρεῖσαν ὑπὸ Διὸς μεταβληθέντος εἰς χρυσόν. Scripſit etiam Sophocles Danaën, & è Latinis Nævius.

III. Jam deperditas Euripidis tragœdias, quotquot apud veteres memorantur, recenſebo, poſt Meurſium in libro de Euripidis tragœdiis, Grotium in excerptis Tragicorum, & Barneſium in fragmentis Euripidis. Quorum obſervatis Gatakeri quædam ex cap. 10. Adverſariorum, Rich. Bentleii V. Cl. ex Epiſtola ad Joh. Millium, & nonnulla mea adjungam.

Αἶγες. Stephanus Byz. in ἄντρον. Sed ibi pro Αἰξὶ Meurſius & Barneſius T. 2. p. 517. legunt αἰγεῖ.

Αἰγεύς

* Horum elogium in Actis Eruditor. A. 1701. p. 503.

Digitized by Google

Αιγεὺς Clemens Alex. 6. Strom. p. 622. Stob. Scholiastes Aristoph. ad aves Euripidis ad Medeam v. 167. Svid in *δεκατεύειν*.

Αἰολ@. Strabo Lib. VIII. Dionysius Halic. in arte Rhetor. Hesych. Stob. Scholiastes Comici ad ranas, Svid. *κλῆρ@ ἑρμοῦ*. Plutarch. de legendis Poëtis, Athen. &c. Vide Barnesium in fragmentis pag. 444. & 517.

Ἀλέαδαι vel *Ἀλεύαδαι* vel *Ἀλωΐδαι*. Stob. Florileg. p. 55. edit. Grotii, Barnesii Fragmenta p. 446. & 517.

Ἀλεξάνδρα. Cicero I. divinat. c. 31. Stob. Hesych. Scholiastes Aristoph. ad Ranas. Barnesii fragmenta p. 446. seq. & 517.

Ἀλέξανδρ@. Ælianus Lib. II. c. 8. Var. Hist. & ex eo Scaliger in descriptione Græca Olympiad. XCI. I. Clemens Alex. 4. Strom. p. 483. & 6. Strom. p. 621. Schol Euripidis ad Hippolytum v. 58. *Ἕτεροι δὲ εἰσι τοῦ χοροῦ, καθάπερ ἐν τῇ Ἀλεξάνδρα οἱ ποιμένες.* *Ennius* quoque Alexandrum suam ex Euripide ut videtur scripserat. Confer Reinesii Varias Lectiones p. 374.

Ἀλκμαίων ὁ διὰ ψωφίδ@. Erotianus in *σκεθροτέραν*, Hesych. Stob. Priscianus Lib. XVIII. Malelæ Chron. p. 88. Eustath. ad Iliad. β. Scholiastes Aristoph. ad Equites. Barnesii fragmenta p. 448. & 518. Bentleii Epist. ad Millium p. 17. seq.

Ἀλκμήνη. Stob. Poll. & Hesych. in *ἀμολγὸν*, ubi male *ἀλημήνη* pro *Ἀλκμήνη*. Vide Barnesii fragmenta p. 449. & 518. Laudat & hanc tragœdiam Scholiastes Comici ad ranas.

Ἀλόπη. Stob. tùm alibi tùm serm. 103. ubi corrupte *ἀλείπη*, ut apud Hesych. in *ἀπρόσειλ@*. Laudat & Ammonius in *τροχοὶ* & Etymol. M. in *ἠδέατηι*. Hyginus fabula 187.

Ἀνδρομέδη. Habita Olymp. XCI. 3. Archonte Pisandro, ut è Scholiis ad Comici ranas observat Samuel Petitus III. 16. Misc. Laudant hoc Euripidis drama Lucianus de historia conscribenda sub init. Eratosthenes c. 17. Catasterism. Hyginus Poët. Astronomic. Lib. II. c. 11. Schol. Theocriti Idyll. 2, Laërtius IV. 29. Stob. (male in Grotii Stobæo p. 130. *Andromache*) Athen. Scholiastes Comici ad Aves & Thesmophoriazusas. Macrobius V. 21. Maximus & Pachymeres ad Dionysii Mystic. Theol. c. 2. Barnesius in fragmentis p. 450. & 518. Latine vertit *Ennius*. Vide Scaligerum ad Varronem p. 12. Lusit apud Latinos & *Livius Andronicus* Andromedam, & *Accius*. Apud Græcos præter Euripidem, Sophocles.

Ἀντιγόνη. Clemens Alex. 6. Strom. p. 621. Aristophanes Grammaticus in argu-

argumento Antigones Sophoclis. Schol. Pindari Pythionic. 3. & Comici ad ranas. Barnesii fragmenta p. 452. & 518.

Ἀντιόπη. Harpocr. Stob. Hesych. Svid in νόσον ἔχειν. Erotianus in κατεφρόνεε. Malelæ Chron. p. 58. Photius Lex. MS. in ἰυκρας. Vide Bentleii Epist. ad Millium p. 16. ubi notat *Pacuvium* latine docuisse Antiopam de Græca Euripidis conversam & laudatam Ciceroni 1. de finibus, Persio sat. 1. 77. Charisio, Diomedi, Servio & Nonio Marcello. Vide & Euripidis fragmenta à Barnesiio collecta p. 453. 519. *Ennius* quoq; Euripidis Antiopen veterat, ut ex Hygino observat Reinesius p. 373. 374. Var. Lect.

Ἀρχέλαος. Strabo Lib. V. Stob. Justinus Lib. de Monarchia Dei p. 108. Libanius apologia Demosth. T. 1. p. 461. Stephanus Byz. Αἰθίοψ. Schol. Pindari Pythionic. od. 2. Barnesii fragmenta p. 456. 519.

Ἀτρεύς. (quo nomine etiam *L. Accius* tragœdiam docuit) Dio Cassius Lib. LVIII. p. 636. Arrianus Epictet. diss. Lib. I. c. 28. & Joh. Philoponus in Meteorolog. Aristotelis Lib. I. quanquam verba quæ ibi respicit Philoponus occurrunt in Oreste v. 1001. seq. Et Barnesius negat Tragœdiam sub Atrei nomine ab Euripide compositam.

Αὐγή. Laërt. II. 33. Stob. Hesych. Dionysius Halic. περὶ συνθέσεως ὀνομάτων extrem.

Αὐτόλυκος. α. Athen. Lib. X.

Αὐτόλυκος Σατυρικός. Pollux X. 24. & 46. Tzetzes VIII. hist. 202. quam cum superiore eandem facit Casaubonus X. 2. ad Athen. Diversam Meursius Lib. de fabulis Euripidis. In Satyricis dramatibus personam Autolyci introduci solitam, notavit Diomedes Grammaticus.

Βελλεροφόντης. Laërt. IV. 26. Suidas in οἴμοι. Justinus Martyr de Monarchia Dei p. 108. Stob. & tragœdia non nominatâ Sextus 1. contra Math. 13. p. 55. seq. Videtur præter Plutarchum de vitioso pudore f. 529. f. etiam respicere Seneca Epist. 115. Confer Barnesii Fragmenta p. 469. & 519.

Βούσιρις Hesych. in αἱρεχήσατα, & ἀγνίσαι ubi Euripidis nomen excidisse videtur. Stob. serm. 60.

Βυτήμενος. Stob. serm. 54. nisi legendum κτίμενος vel potius Τήμενος.

Γλαῦκος. Stob.

Δανάη, cujus initium superest, ut dixi supra inter editas Euripidis tragœdias num. 20.

Δεσμῶτις. Vide infra in Μελανίππη.

Δεσ-

Digitized by Google

Δίδυμοι. Stob. Eclog. pag. 128. ubi nomen tragœdiæ additum non est quod supplet Grotius in excerptis Tragicorum. p. 380.

Δίκτυς. Acta Archonte Pythodoro Olymp. LXXXVII. 1. Vide argumentum Medeæ. Laudat Plutarchus consolat. ad Apollon. Stobæus.

Ἑλένης ἀπαίτησις. Sex vel septem versiculi quos à Clemente III. 2. pædagog. allegatos ad hoc drama refert Clariss. Barnesius p. 466. petiti sunt ex Iphigenia in Aulide v. 71. seq. ut idem p. 520. agnoscit. Cæterum Ἑλένης ἀπαίτησιν Euripideam memorat Etymol. M. in ἤμην, & auctor argumenti Ἑλένης, qui testatur Aristophanem in Thesmophoriaz. multa ex Euripideo illo dramate πεπαρῳδηκέναι.

Ἑξάμετρος τήρησις. Clemens Alex. 6. Strom. p. 627. quibus verbis nihil aliud significari existimo à Clemente, quam Euripidem Hexametris Jambicis complexum esse quæ prosâ Hippocrates scripserat. Meursius sibi ipse diffidit, legens τηρεῖ. Paulo audacius Gatakerus p. 104. Adversar. ἐν Βελλεροφόντῃ ῥητῶς.

Ἐρεχθεύς. Clemens Alex. 6. Strom. p. 619. 621. Eustath. ad Iliad. π. p. 1074. Steph. in Αἰθίοψ. Stob. Hesych. Etymol. M. Svid. in ἀνάστατοι & βοῦς ἕβδομος. Plutarch. in parallel. p. 310. Theon in Aratum, ubi male Ἐρχθεῖ pro Ἐρεχθεῖ. Appendix Vaticana in proverbio μίασμα δρυός. *Ennius* quoque Erechtheum scripserat, ex Euripide ut videtur. Laudant Gellius & Macrobius. Confer Hieronymum Columnam ad fragmenta Ennii p. 256. seq. ubi Erechtei Euripidei fragmenta è Lycurgi Oratione contra Leocratem &c.

Ἐυρυσθένης Σατυρικός. Pollux X. 24. nisi legendum Ἐυρυσθεῖ pro Ἐυρυσθένει.

Ἐυρυσθεύς Σατυρικός. Steph. in Τάρταρος. Allegatur & Ἐυρυσθεὺς à Stob. Athen. Erotiano in τὸ τέρθρον & Scholiaste Eurip. in Hecubam. Barnesii fragmenta p. 469. & 520.

Ἐυρώπη tragœdiis Euripidis ex loco quodam Malelæ minime accensenda. Vide Rich. Bentleii Epist. ad Millium p. 43. 44.

Τὸ ἐκ τῆς Ἠλέκτρας apud Laërtium VII. 172. respicit locum in Euripidis Oreste, ut pulchre notavit Isaacus Casaubonus.

Θεμιστοκλῆς. Stob. serm. 119. nisi mendum est, ut existimant Meursius & Gatakerus. Idem enim locus alibi laudatur ex Euripidis Cresphonte.

Θερισταὶ Σάτυροι. Aristophanes Grammaticus in argumento Medeæ Euripidis, testatur hoc drama Satyricum actum Olymp. LXXXVII. Archonte Pythodoro.

Digitized by Google

Θησεύς. Stob. Athen. Steph. & Scholiastes Aristophanis ad ranas. Cic. Tusc. quæst. Lib. III. Tzetzes Chil. XI. hist. 379.

Θυέστης. Ex qua suum videtur Seneca Thyestem transtulisse. Laudat Stobæus.

Ἰνώ. Hesych. Poll. Stob. Gellius XIII. 18. Hyginus fabul. 2. & 4. (confer Reinesii varias Lect. p. 373. seq.) Plutarch. de Garrulitate pag. 506. Fragmenta à Barnesio collecta p. 475. & 520.

Ἰξίων. Laërt. IX. 55. Pollux, Stob. Plutarchus de audiendis poëtis. Svid. in Δημήτριος ἰξίων· οὕτως ἐπεκλήθη ὅτι ἀπεσύλησεν Εὐριπίδειον φιλότιμον τὸ δρᾶμα ἔχον τὸν ἰξίονα.

Ἱππόλυτος καλυπτόμενος. Pollux X. 5. Stob. Vide Barnesii fragmenta p. 474. 520. & Bentleii Epist. ad Millium p. 31. seq. ubi contendit Hippolytum coronatum qui exstat, non fuisse novum drama, sed hujus Tragœdiæ novam tantum & interpolatam διασκευήν.

Κάδμος. Pomponius Sabinus in Eclog. 6. Virgilii.

Καπανεύς non tragœdiæ nomen sed personæ, quæ ab Euripide loquens inducitur. Et verba ad quæ alludit Plutarchus in Pelopida, quæq; profert Athenæus IV. & Laërtius VII. 23. petita sunt ex Euripidis supplicibus v. 861. seq.

Καρκίνος. Stob. serm. 29. Sed Grotius retulit locum illum ad *Carcinum* tragœdum.

Κερκύων. Eustath. ad Odyss. Θ. p. 323. Tragœdia Meursio, Gatakero, Grotio & Barnesio præterita.

Κλεῖδες. Erotianus in ἀτρεκέως, sed legendum Κρησὶ pro Κλεισὶ, ex Porphyrio enim Lib. IV. περὶ ἀποχῆς constat inde petitum esse quem producit locum, observante Clarissimo Bentleio.

Κλυμένη. Vide infra in Φαέθων.

Κλεοφόντης. Schol. Euripidis ad Phœniss. sed Meursius Κρεσφόντη legit pro Κλεοφόντη.

Κρεσφόντης. Cicero 2. Tusc. Eustratius ad III. 1. Nicomach. (Vide & infra Χρεσφόντης & paulo ante in Κλεοφόντης & Θεμιστοκλῆς.) Polybius T. 2. p. 929. Stob. Plutarch. consolat ad Apollon. Scholiastes Euripidis ad Medeam v. 85. Barnesii fragmenta p. 476. 520. & 529. Meminit & Aristoteles c. 14. Poëtic. sine Euripidis nomine. *Ennii* Cresphontem laudant Gellius & Festus.

Κρῆσσαι. Athen. Stob. Etymol. M. in φλήναφος, Schol. Comici ad Vesp. & ranas, ubi male Κρήταις pro Κρήσσαις.

Κρῆτες. Schol. Aristoph. ad ranas, ex quo loco constat in illo dramate actum de

Digitized by Google

de μίξει Πασιφάης πρὸς τ̃ ταῦρον. Hoc itaque est drama περὶ Πασιφάης quod Euripidem docuisse affirmat Malelas 1. Chron. pag. 106. Vide Rich. Bentlei Epist. ad Joh. Millium Malelæ subjectam pag. 22. seq. & supra in Κλεῖδες.

Κτίμδυ@. Clemens Alex. 6. Strom. p. 622. Nisi legendum Τήμδυ@.

Κύειαι. Hesych. in ζεύγλαι. Sed leg. σκυρίαις pro Κυρίαις.

Λαμία. Lactantius Lib. I. cap. 6.

Λικύμνι@. Laërt. III. 63. Hesych. Etymol. M. Stob. Stephanus Byz. (ubi male Λικυμνία) Macrobius Lib. I. Saturnal. c. 18. Scholiastes Comici ad aves. Svid. in μιγνὺς, εἴδεα, φαῦλον &c. Barnesii fragmenta p. 479. 520.

Μελανίππη sive Μεναλίππη ἡ σοφή. Dionys. Halic. in arte Rhetor. p. 47. & 57. Schol. Comici ad ranas.

Μεναλίππη δεσμῶτις. Athen. Lib. XII. Porphyr. apud Euseb. 10. Præparat. c. 3. Μελανίππην Euripidis laudant præterea Eratosthenes c. 18. Catasterism. Plato in convivio, Diodorus Sic. Lib. I. cujus locum laudat etiam Eusebius Lib. I. præparat. c. 7. adde hæc Aristophanis de Euripide in Thesmophoriaz. Μελανίππας ποιῶν, Φαίδρας τε, πηνελόπην ἢ ὃ πώποτ' ἐποίησεν, ὅτι γυνὴ σώφρων ἔδοξεν εἶναι. Vide & Hygin. Lib. II. Poëtic. Astronom. c. 18. ubi de equo, & fragmenta à Barnesio collecta p. 479. & 521. Vitamque Euripidis §. 14. & 15. ubi Poëtam adversus Aristotelis reprehensionem c. 15. Poëtic. tuetur. Forte ex hâc *Ennius* Menalippam suam expresserat, qvam laudant Gellius V. 11. Priscianus, Nonius & alii.

Μελεάγρ@. Macrob. V. 18. Stob. Hesych. Etymol. M. Scholiastes Pindari Nemeonic. Od. 10. Comici ad ranas. Svid. in νῦν, Malelæ Chron. p. 210. Plutarchus in parallelis minoribus p. 312. Anonymus Scholiastes in Aristotelis Rhetoric. lib. 3. p. 61. b. Memorat & Aristoteles c. 13. Poëtic. Euripide non nominato. Vide Barnesii fragmenta p. 481. & 521. Latine Meleagrum Euripidis exemplo docuerat *Accius*.

Μεναλίππη. Vide paulo ante Μελανίππη.

Μενησία & Μέλισσίαι. Stob. serm. 13. & 3. sed corrupta nomina Meursio videntur.

Νεοπτόλεμον Tragœdiam Euripidis an alterius memorat Aristot. c. 23. Poët.

Νιόβη. Aristoteles c. 17. Poëtic. Barnesii fragmenta p. 521. Laërtius VII. 28.

Ξάντριαι. Schol. Aristophanis ad ranas. Barnesii fragmenta p. 521.

Οἰδίπους. Hesych. Stob. Confer fragmenta à Barnesio collecta p. 483. & 521. Malelæ Chron. p. 63. Erotian. in ὑπείλλει.

Οἰλεύς. Stob. A Meursio cum Oeneo tragœdia confunditur, sed Grotio & Barnesio distinguitur.

Οἰνεύς. Clemens Alex. 6. Strom. pag. 619. Stob. Lucianus in convivio s. Lapithis. Hesych. Svid. in ἡράκλειαν λίθον. Schol. Aristophanis ad Acharnenses, Erotianus in ἠμωρέυστα, ubi male οἴνῃ pro οἰνεῖ. Vide Barnesii fragmenta p. 484. & 521. Prologum Oenei, Euripide non nominato memorat Aristoteles c. 16. Poëtices.

Οἰνόμαος. Clemens Alex. 6. Strom. p. 625. Theodorit. therapevt. Lib. VI. pag. 102. Stob.

Παλαμήδης. Strabo Lib. X. Laërtius II. 44. Tzetza in Lycophron. Pollux X. 31. Hesych. Stob. Auctor argumenti in Isocrateum Busiridem, diversi ab eo quod H. Wolfius composuit. Ælianus II. 8. Var. & inde Scaliger in Græca descript. Olympiad. XCI. 1. Vide Barnesii vitam Euripidis p. 15. & fragmenta p. 486. & 521. Samuelem Petitum lib. 1. Misc. c. 13. qui actam contendit Olymp. XCII. 3.

Πασιφάη, Personæ nomen non dramatis. Confer supra in Κρῆτες.

Πειρίθους qui ab aliis teste Athenæo ad Critiam tanquam auctorem relatus est, Euripidi tribuitur à Clemente 5. Stromatum, Hesych. Schol. Apollonii Lib. IV. & Comici ad aves.

Πελιάδες Æliani VII. 47. animal. Stob. & Hesych. apud quem duobus locis ut & in Schol. Euripidis πολιάσιν pro πελιάσιν.

Πενθεύς. Stob. serm. 39. & 71.

Πηλεύς. Hesych. Stob. & Schol. Aristophanis ad nubes.

Πηνελόπη. Stobæi margines Eclog. Phys. pag. 142. edit. Grotii. Penelopen tamen ab Euripide scriptam negat Aristophanes in loco quem habes supra in μεναλίππη.

Πλεισθένης. Athen. Hesych. Stob. Ammonius in βωμίς. Steph. Vide Barnesii fragmenta p. 489. & 522.

Πολύδωρος. Corinthus de dialect.

Πολύειδος. Stob. Hermogenes 2. περὶ ἰδεῶν. Erotianus in διεβλήθησαν. Schol. Euripidis ad Hippolytum v. 191. Vide Barnesii fragmenta p. 890. & 522. Meursium Lib. de Euripide. T. 10. Antiqv. Gronov. pag. 473.

Πολυνείκης. Stob. serm. 39. Lucianus de lapsu inter salutandum T. 1. p. 496.

Πολυξένη, Euripidi tertio à Svidâ tributa in ἰυεριπίδης, locus ex ea apud Philonem Lib. quod omnis probus Liber p. 682.

Πρωτεσίλαος. Clemens 6. Strom. p. 628. Stob.

Ῥαδάμανθος. Strabo Lib. VIII. Stob.

Σατυρικὰ δράματα Euripidis Αὐτόλυκος, Εὐρυσθένης sive Εὐρυσθεύς, Θερισταί, Σίσυφος.

Σθενόβοια. Athen. Stob. Scholiastes Comici ad Vespas & ranas, Malelæ Chron. pag. 184. Photii Lex. MS. in ξεναπάτας. Vide fragmenta Barnesii p. 491. & 522. & not. ad Medeam vers. 1392. Bentleji Epist. ad Millium. p. 20. seq.

Σίσυφος σατυρικός. Ælian. II. 8. Var. & inde Scaliger in Græca descript. Olympiad. XCI. 1. Euripidem in Sisypho allegat etiam Plutarch. 1. 7. de placitis Philos. Galenus Hist. Philos. Hesych. & Etymol. M. Alii Sisyphum adscripserunt non Euripidi sed *Critiæ*, ut Sextus Empiricus eundem quem Plutarchus locum è Sisypho allegans Lib. VIII. adversus Mathem. p. 318. Vide tamen Petrum Petitum Misc. Obs. Libro & capite primo.

Σκίρων σατυρικός. Pollux X. 8. Stob. Athen. Hesych. qui emendandus in ἔμβολα, ubi pro σκίρῳ legendum σκίρωνι.

Σκύλλα nullum fabulæ Euripideæ nomen Aristoteli c. 15. Poëtic. ac ne Vossio quidem, qui Ulyssen in Scylla ejulantem ab Euripide introductum scribit. In Scylla enim idem eo in loco est quod ad Scyllam, non in Tragœdia cui Scyllæ nomen esset.

Σκύριοι. Vide supra in Κύριοι. Plutarch. de dignoscendo adulatore pag. 72. c. Stob. & tragœdiâ non nominatâ Cic. XVI. 8. Epist. ad famil. Sextus Empiricus Lib. I. contra Math. c. 13. p. 62. adde Gataker. c. 10. Adversar. p. 104.

Συλεύς. Philo Lib. de Josepho pag. 420. & quod omnis probus sit Liber 672. 681. 685. 686. Eusebius VI. 6. præparat. Stob. serm. 44.

Τέννης. Stob. serm. 2.

Τήλεφος. Clemens 6. pag. 624. Stob. Ammonius in πρεσβευέσθαι, Scholiastes Comici ad Plutum, ranas & Acharnenses. Eustathius ad Iliad. π. & Odyss. ά. Tzetzes Chil. IX. hist. 299. ubi ait Aristophanem & Æschylum (alium opinor à Tragico) ἐν λόγοις illud Euripidis drama perstrinxisse. Forte ex hâc Tragœdia Telephum suum expresserat *L. Accius*. Memorat & Telephum, Euripide non nominato, Aristoteles cap. 13. Poëtic. Vide fragmenta à Barnesio collecta pag. 495. & 529. Respicit Zenobius 2. proverb. 85. Appendix Vaticana, 29.

Τημενίδαι. Stob. Pollux IX. 4. Ælian. VIII. 39. de animal.

Τήμενος. Hesych. & Stobæus. Vide & supra in Βατήμενος, & κτίμενος, & inferius in τίμαιος.

Τηρεύς. Stob. serm. 13. Vide & supra in ἑξάμετρος.

Τίμαιος. Stobæi margines serm. 31. sed Meursius legit τήμενος.

Digitized by Google

Τρῶες. Vide ſupra τρῳάδες inter tragœdias Euripidis quæ exſtant.

Ὑψιπύλη. Didymus apud Macrob. V. 18. Plutarch. conſolat. ad Apollon. Cicero 3. Tuſc. Stob. Svid. in δωδεκαμήχανον. Galenus comment. 3. ad Hippocrat. περὶ ἄρθρων T. 5. pag. 615. Heſych. Harpocr. Scholiaſtes Comici ad ranas. Euſtathius ad Iliad. ν. p. 940. Vide & Gatakerum ad Antonin. VII. 40. Barneſii fragmenta p. 498. & 522. A. Schottum ad proverbia p. 408.

Φαέθων ἢ Κλυμένη. Strabo Lib. I. Laërt. II. 10. Athen. Vitruvius IX. 4. Plutarch. IV. 2. ſympoſ. Macrobius Lib. I. Saturnal. c. 17. Stob. Theon ad Aratum. Euſtathius ad Odyſſ. ν'. ſub init. Longinus p. 109. edit. Tollii. Vide & Loënſem L. IV. c. 11. Epiphyllid. Euripidem forte reſpicit Scholiaſtes Homeri, ad Odyſſ. ρ'. 208. cum de Phaëthonte differens ſubjungit hiſtoriam occurrere παρὰ τοῖς τραγικοῖς.

Φαίδρα, laudatur à Luciano Lib. ad indoctum multos Libros coacervantem. Sed locus exſtat in Hippolyto Euripidis v. 418. ubi Phædra loquitur. Vide & quæ ſupra ad Phædram Sophoclis & Euripidis Troades ac Μεναλίππην.

Φιλοκτήτης Acta Pythodoro Archonte Olymp. LXXXVIII. 1. vide argumentum Medeæ. Laudant Ariſtoteles VI. 8. Nicomach. (& ibi Euſtathius) Dio Chryſoſt. diſſ. 52. Juſtiuus Martyr de Monarchia Dei p. 109. Heſych. Stobæus. Schol. Comici ad ranas. Theodorus Canterus Lib. I. cap. 2. Var. Lect. & Jacobus Loënſis VI. 17. Epiphyllid. Docuerat & *Accius* Philoctetem latinè ex Euripideo potius quam Æſchyli vel Sophoclis expreſſam. Vide Scal. ad Varron. pag. 101.

Φοῖνιξ. Æſchines in Timarch. Erotianus in διηπέτης. Stob. Eclog. Clemens 6. Strom. p. 625. Apoſtolius XI. 41. proverb. Ex hac videtur ſuam Phœnicem Ennius expreſſiſſe.

Φρίξος. Juſtinus Martyr de Monarchia Dei pag. 109. Heſych. Sextus 1. contra Mathem. Etymol. M. Stobæus. Eratoſthenes cap. 14. Cataſteriſm. Schol. Comici ad ranas. Barneſiii fragmenta pag. 503. 522.

Φρίξος β'. Scholiaſt. Ariſtoph. ad ranas.

Φρύγες. Mneſilochus apud Laërtium II. 18.

Χρεσφόντης. Vide ſupra Κρεσφόντης.

Χρύσιππος. Philo Lib. περὶ κόσμου (Euripide non nominato) Clemens Alex. 6. Strom. p. 627. Heſych. Stob.

IV. *Præ-*

Digitized by Google

IV. *Præterea sub Euripidis nomine à veteribus allegantur:*

Ἀλκιβιάδης, in Alcibiadem ᾆσμα sive ἐγκώμιον. Plutarch. in Alcibiade p. 196. & in Demosthene p. 846. ubi alteri auctori ab aliis tributum innuit Scholiastes Aristoph. ad ranas. Valesius ad Ammianum Marcellin. f.21. Fragmenta Euripidis à Barnesio collecta p. 516. 517.

Ἐπιγράμματα, quorum unum servatum ab Athenæo Lib. II. cap. 19. & in Anthologia.

Ἐπικήδειον Νικίᾳ καὶ Δημοσθένους καὶ τῶν μετ' αὐτοῦ ἐν Σικελίᾳ πεπτωκότων Ἀθηναίων. Plutarch. in Niciæ vita p. 534. qui p. 542. refert Siculos vehementer delectatos Euripidis carminibus, & ob ea multos Athenienses manumisisse.

Ὕμνοι. Philostratus Lib. II. Sophist. in Hipprodromi vita p. 613. ἐκ τῶν Εὐριπίδου τε ὕμνων καὶ Ἀμφίονος.

Versus duos Hexametros Euripidis in Apollonis laudem profert Macrobius 1. Saturnal. c. 17.

De *Epistolis* quinque quæ sub Euripidis nomine exstant dixi supra cap. X. §. 23.

V. *Editiones Euripidis hæ in notitiam meam venere: Græca quidem,*

1) Quatuor tragœdiarum, literis capitalibus (nec sine accentibus tamen) ex MSto codice non contemnendæ notæ, in 4. sine nomine editoris, temporisve aut loci notatione, sed quantum ex ratione literarum conjicere licet Florentiæ circa extremum seculi XV. Confer Mericum Casaubonum in libello Anglico de credulitate & incredulitate p. 101.

2) Tragœdiarum XVIII. Venet. apud Aldum 1503. 8.

3) Aldinam exprimens Basileensis Ao. 1537. 8. apud Hervagium.

Quarta tragœdiarum XIX. Antwerpiensis A. 1571. 12. ex recensione Gvil. Canteri, cum brevibus ipsius notis carminumque ratione explicata & appendice sententiarum Euripidis à Stobæo laudatarum quas idem Canterus reddidit latine.

Scholia Græca in septem primores Euripidis tragœdias, tùm ex antiquioribus * Grammaticis (Scripserant enim in Euripidem complures, ut *Soteri-*

* Antiqvum ejusmodi scriptorem loquentem agnosces in schol. ad Medeam 273. Κορινθίοις μέχρι τῶν καιρῶν τῶν καθ' ἡμᾶς καθ' ἕκαστον ἐνιαυτὸν ἑπτὰ κόρους καὶ ἑπτὰ

Soterides Epidaurius teste *Svida*, *Didymus* & *Aristophanes* Alexandrini, *Callistmtus*, &c.) tum ex recentioribus *Emanuele Moschopulo*, *Lascari*** & *Thoma Magistro* per *Arsenium* Monembasiæ Archiepiscopū collecta & Paulo III. Pontifici inscripta, seorsim lucem adspexerunt Venet. 1534. 8. apud Lucam Antonium Juntam, & emendatius Basileæ A. 1544. 8. apud Hervag. Scholia *MSS.* in Euripidem â Galesinio sibi communicata allegat Casaubonus ad Laërtium p. 203. edit. Wetsten.

Latinâ prosâ XVIII. Euripidis tragœdias primus vertit anonymus quidam sub ficto *Dorothei Camilli* nomine latens, fictum enim nomen esse, diserte tradit Gesnerus in Bibliotheca p. 219. b. Lucem adspexit latina illa Dorothei versio Basil. 1550. 8. Francof. 1562. 8. Inter libros autem ab Oporino excusos memoratur Euripides latine ex versione *Philippi Melanchthonis* & *Guil. Xylandri* qui emendavit & Hecubam addidit A. 1558. 8.

Græcolatinæ Euripidis editiones hactenus prodierunt quinque:

1.) Basileensis tragœdiarum XIX. cum versione *Casparis Stiblini**** prosaria ad carmen Jambicum proxime accedente, magnamque partem ex versibus constante Jambicis. Idem Stiblinus dramata singula in Actus distinxit, singulisque præfationes & notas addidit. Accedunt præterea *Jacobi Micylli* de Euripide & tragœdia collectanea quædam, & *Joh. Brodæi* notæ quibus erudite explicat loca quæque difficiliora in Tragœdiis undecim: Rheso, Troadibus, Bacchis, Cyclope, Heraclidis, Hercule furente, Supplicibus, & utraque Iphigenia. Basil. apud Oporin. 1562. fol.

2.) Commeliniana tragœdiarum XIX. adjuncto ex Bibl. Palatina vicesimæ sive Danaës initio. Heidelb. 1597. 8. ex recensione & cum versione *Gvil. Canteri*, verbum ex verbo efferente, notisque ejusdem atque *Æmilii Porti*.

3.) Gene-

ἔπλα χέρας τῶν ἐπιστημοτάτων ἀνδρῶν ἐναπενιαυτίζειν τῷ τῆς Θεᾶς (Ἥρας) τεμένει. *Alioqui recentis scriptoris in his scholiis vestigia non infrequentia sunt, etiam vocabula Græcobarbara, notata Barnesio ad Hecub. v. 466. 1114. Orest. 364. 834. 1121. Phœniss. 1107.*

** Lascaris Scholia in *III.* primores tragœdias MSta in Bibl. Thuana. Scholia è Dionysio Didymo aliisque collecta memorantur in Frid. Sylburgii Catalogo MStorum Palatinæ Bibl. p. 101.

*** Laudat Conradus Dinnerus in præfat. ad Epitheta sua Græca. Sed nimium sinistre de Stiblino Barnesius interpres Euripidis sæpe nominatus T. 2. pag. 425. *Sane in toto illius opere quo in Euripidem functus est nihil omnino docto homine dignum reperio, excepto quod Argumenta in omnes Actus scripserit. Et morales gnomas & Philologicum nonnihil interserit; sed sensus Poëtæ minime vidit, cum etiam Jambici versus leges ignorarit.*

Digitized by Google

3.) Genevensis cum scholiis Græcis in priores septem tragœdias, versione *Gvil. Canteri*, notisque *Brodæi, Stiblini* & *Æmilii Porti* & ejusdem Canteri: apud Paulum Stephanum A. 1602. 4.

4.) Itidem Genevensis, cum versione Gvil. Canteri, in corpore Poëtarum Græcorum Tragicorum, Comicorum, Lyricorum & Epigrammatariorum, quod Latine & Græcè vulgavit *Jacobus Lectius*, Genevæ 1614. fol.

5.) Cantabrigiensis A. 1694. fol. curante viro Clariss. *Josua Barnes*, quæ optima & luculentissima hactenus est Euripidis editio. Nam & textum accurate recensuit, & post Canteri industriam ad metri rationes diligenter castigavit, scholiaque Græca integra ad priores septem tragœdias adjunxit, castigata & ipsa, & ex MS. codice Collegii Corporis Christi, quod Cantabrigiæ est, hinc inde locupletata. Præterea universum Euripidem selectis virorum doctorum notis & suis animadversionibus scholiisque illustravit. Fragmenta quoque Euripidis collegit diligentissime, Græceque & latine exhibuit cum notis, versus ad 2068. Denique Epistolas Euripidi tributas Græce & latine subjunxit, totique operi binas dissertationes unam de Euripidis vita, alteram de tragœdia, scena, illiusque apparatu apud Græcos, musica theatrica & versuum tragicorum legibus præfixit. Euripidis effigies quâ Barnesius suam exornavit editionem, paulo alia cernitur in prima editione imaginum Fulvii Ursini, & apud Albertum Rubenium Lib. II. de re vestiaria c. 6.

Henrici Stephani animadversiones in Sophoclem & *Francisci Porti* Cretensis collationem Sophoclis Euripidisque, supra in Sophocle commemoravi. Aristologiam Euripideam sive sententias ex Euripide excerptas Græce & latine cum notis vulgavit *Michaël Neander*, Basil. 1559. 4. Ne dicam de sententiis Euripidis, quas ex illius dramatis sive iis quæ exstant sive ex illis quæ perierunt selegit & elegantissima metaphrasi latina donavit in excerptis Tragicorum & Comicorum Vir summus *Hugo Grotius*, Paris. 1626. 4to. *Erasmi Vindingii* commentarios Euripideos memorat Olaus Borrichius de Poëtis latinis p. 172. Itaque nescio utrum in alias quoque Tragœdias scripserit præter Hecubam de qua supra. *Thomas* quoque *Stanleius* in Euripidem varia collegit quæ manu ipsius exarata reperiuntur in Bibliotheca Rev. Episcopi Norvicensis. *Johannis Miltoni* atque *Jac. Duporti* ineditas ad Euripidem observationes subinde laudari observo à Clarissimo Barnesio.

VI. Jam Catalogum scriptorum in Scholiis Græcis ad Euripidem allegatorum subjicere juvat, qui in editione Cantabrigiensi non minus quam aliis hactenus vulgatis desideratur:

Digitized by Google

Catalogus scriptorum in Scholiis Græcis ad Euripidem laudatorum:

ÆGyptius (leg. Ægis, sive Ægias, * cujus cum Dercyllo meminit Clemens Alex. 1. Str. p.321.) Phœn. 13.

Æschines Oreſt. 1371.

Æschylus Alc. 56. Oreſt. 678. Phœn. 172. 216. 949. 1026. 1118.
ἐν Γλαύκῳ. Phœn. 1201.
Ταῖς τοῦ Διονύσου τροφοῖς. Med. argument.
ἑπ̀τὰ ἐπὶ θήβαις Phœn. 755.
Νηρεῖσι. Phœn. 218.
Νιόβῃ. Phœn. 162.

Alexander. Androm. 4.

Alcman. Hec. 12.
ὁ τὴν Ἀλκμαιωνίδα γράψας Oreſt. 998.

Amelesagoras. Alc. 1.

Amphilochus. Phœn. 674.

Amphion μέλει & cithara ἑπ̀ταχόρδῳ Thebas muro cingens. Phœn. 116. 294.

Anacreon. Hec. 933. 934.

Anaxagoras. Hip. 601. Ejus Philoſophiam ſequitur Euripides. Oreſt. 980.

Anaxandrides ** Delphus. Alc. 1.

Anaxicrates. Med. 19.
ἐν β΄ Ἀργολικῶν. Andr. 221.

Androtion. Phœn. 674.

Antimachus. Oreſt. 390. ἐν Λύδῃ (Barneſ. legit θηβαΐδι) Phœn. 44. Sed cum Meurſio legendum ἐν Λύδῃ.

Apollodorus. Alc. 1. Med. 48.
Cyrenæus. Oreſt. 1385.
Tarſenſis. Med. 169.

Apollonius Med. 1334.

Aratus. Phœn. 1.

Archilochus. Med. 679. 708.

Ariſtodemus. Phœn. 162. 1126. 1164.

Ariſtophanes. Hec. 150. 444. Hip. 345. Med. 46. 1027. Oreſt. 14. 162. 167. 279. 340. 488. 1661.
ἐν Βατράχοις. Oreſt. 901.
Θεσμοφοριαζούσαις. Hec. 225.
Νιόβῃ. Phœn. 162.
Πλούτῳ. Phœn. 1416.

Ariſtophanes Grammaticus. Hip. 172. 612. Oreſt. 709. 1037. 1287.

Aſclepiades. Hec. 1273. Oreſt. 1645. bis. Phœn. 45.
ἐν τραγῳδουμένοις. Alc. 1.

Batrachomyomachia (Homeri) Oreſt. 786.

Callimachus Hec. 934. Hipp. 11. 979. Med. 1334. Phœn. 136. 858.
ἐν Ἀρτέμιδος ὕμνῳ. Hip. 146.

Calliſtratus, Euripidis ut videtur enarrator. Oreſt. 314. 434. 1037.

Chilonis μηδὲν ἄγαν. Hip. 265. Med. 125. Phœn. 587.

Clitodemus Med. 19.

Crates. Oreſt. 1230. Phœn. 216.

Cratinus.
ἐν Θρᾴτταις. Hec. 838.

Creophylus. Med. 273.

Critias Hip. 265.

Cyclus,

* Athenæo *Agias*, atque inde Voſſio in Hiſt. Græcis.

** Idem Voſſius, & Clariſſ. Hemſterhuſius ad Pollucem p. 1025. legunt *Alexandrides*, è Plutarchi Lyſandro & Scholiaſte Ariſtophanis.

Cyclus, sive Cyclici Poëtæ. Orest. 1392. infra in Dionysius.
Demagoras. Phœn. 7.
Demosthenes. Hec. 559.
Dercyllus. Phœn. 7.
Dicæogenes ἐν τῇ Μηδείᾳ. Med. 167.
Didymus. Andr. 885. Hec. 736. 887. 1029. Med. 48. 169. 273. 356. 379. 737. Orest. 1385. Phœn. 755. 1735.
Dinias. Orest. 869.
Dionysius. Phœn. 674. ὁ κυκλογράφος. Orest. 998. ἐν τῷ ἑνδεκάτῳ τοῦ κύκλου. Phœn. 1123.
Dionysodorus ἐν τῷ περὶ ποταμῶν Hip. 121.
Duris ἐν τῇ ις τῶν Λακεδαιμονικῶν Alc. 253.
ἐν τῷ ιβ τῶν ὥρων Hec. 934.
Ecphantus Phœn. 13.
Empedocles Physicus. Phœn. 16.
Epigramma. Hip. 265. Orest. 593.
Epimenides Phœn. 13.
Eratosthenes Hec. 574.
ἐν Γεωγραφουμένοις. Med. 2.
Eubulus. Med. 475.
ἐν Ξούθῳ Med. 613.
Eumelus. Med. 9. 20.
Eumolpus unde Eumolpidæ. Phœn. 861.
Euphorion Tragicus. Med. argument. & Phœn. 683.
Eupolis. Med. 520.
Euripides Atheniensis. Phœn. 396. πλωχοποιός. 1534. σοφοῦ elogio nimis frequenter ac promiscue utitur Med. 665. Alexandri M. temporibus fuisse (falso) traditur Hip. 671. reprehensus à Sophocle. Phœn. 1. allegatur:
ἐν Αἰγεῖ. Med. 167.
Ἀλεξάνδρᾳ. Hip. 58.
Ἀλκήστιδι. Hec. 1267. Hip. 834. 892. 1437.
Ἀρχελάῳ Phœn. 1165.
Βάκχαις. Hec. 1267. Phœn. 3.
Δίκτυς. Med. argument.
Εὐρυσθεῖ. Hec. 838.
Θερισταὶ Σάτυροι. Med. argument.
Ἱκέτισι. Phœn. 1160.
Ἱππολύτῳ. Alc. 22. Phœn. 3.
Κρεσφόντῃ. Phœn. 162. Med. 85.
Μηδείᾳ. Hip. 11. Phœn. 1.
Οἰδίποδι. Phœn. 61.
Oreste. Phœn. 3. 587. Euripides vicit. Est δρᾶμα ἐκ τραγῳδικοῦ κωμικόν. Orest. 1691.
Πειρίθῳ. Orest. 980.
Πελιάσιν. Med. 693. ubi male πολιάσιν.
Πολυΐδῳ. Hip. 191.
Τρῳάδες. Phœn. 3.
Φαέθοντι. Orest. 1389.
Φιλοκτήτης. Med. argum.
Φοινίσσαι. Orest. 1082. sunt αἰχμαλώτιδες. Phœn. 210. πρωταγωνιστὴς in hâc tragœdia ἀπὸ τοῦ τῆς Ἰοκάστης προσώπου. Phœn. 93. actæ Archonte Euclide, quo tempore nondum usus literarū

η & ω (Olymp. LXXXVIII. 2.) 683.

Φρίξῳ. Phœn. 6.

Φωκίσιν. Phœn. 38.

Εὐριπίδειον μέτρον Oreſt. 980. Phœn. 210. 308. 641. 683.

Euripidis verſus à Comicis deriſi. Oreſt. 234. 279. 1366. 1381. &c.

Euripidis ὑπομνηματισαί Oreſt. 1385. Phœn. 645.

ἀντίγραφα. Oreſt. 955. Phœn. 378. 1080. 1230. in colis & verſibus digerendis multus Scholiaſtæ labor. 791.

ὑποκριταί. Med. 379. 910. Phœn. 201. 271.

Hecatæus. Oreſt. 869.

Helladius. Med. 613.

Hellanicus. Hec. 125. Med. 9. Oreſt. 1648. Phœn. 61. 71. 666.

ἐν τῇ ἐπιγραφῇ Ἀτλάντιδος. Phœn. 162.

Hephæſtio. Hec. 59. 444. 629. 687. 1023.

Hermippus ἐν ἀρτοπώλισιν. Med. 1027.

Herodianus ἐν τῷ μονοβίβλῳ τῷ περὶ κυρίων καὶ ἐπιθέτων καὶ προσηγορικῶν. Hip. 408.

Herodotus. Hip. 541. Med. 434.

Heſiodus. Alc. 1. Hec. 1187. Hip. 146. 228. 380. 601. Med. 296. 424. Oreſt. 162. 174. 249. Phœn. 3. 179. 1098.

Hippeus* (ἱππεὺς ἐκτίθεται καὶ Ἑλλάνικος) Med. 9.

Hipponacteum genus carminis. Phœn. 189.

Homerus. Alc. 51. 326. 449. 590. 902. 962. 978. 989. Andr. 14. 286. 456. 471. 483. 500. 552. 616. Hec. 125. 976. 1278. Hip. 1. 88. 98. 386. 455. 601. 683. 747. 881. 940. 1102. 1132. 1186. Med. 1. 33. 40. 51. 77. 120. 134. 232. 424. 651. 922. 1049. 1053. 1224. 1251. Oreſt. 4. 12. 39. 41. 71. 81. 131. 142. 147. 219. 225. 249. 255. 257. 275. 319. 338. 340. 356. 364. 383. 516. 536. 585. 639. 1137. 1238. 1378. 1389. 1497. 1549. 1621. Phœn. 3. 4. 7. 41. 74. 88. 140. 158. 172. 193. 220. 308. 651. 710. 743. 753. 788. 789. 795. 893. 896. 909. 1165. 1166. 1230. 1386. 1417. 1467. 1505. 1530. 1659.

Jambe Poëtria. Oreſt. 962.

Jon Tragicus. Hip. argument. & Phœniſſ. 218.

Jophon Tragicus. Hip. argum.

Iſocrates. Med. 217.

Ἡ ἱστορία φησί. Oreſt. 963. 980.

Λέων ὁ ῥήτωρ. Med. 167.

Lini mentio Oreſt. 1391. 1395.

Λυκόφρων. Andr. 221.

ἐν Κασάνδρᾳ. Hec. 123.

Lyſimachus ἐν τοῖς Θηβαϊκοῖς παραδόξοις. Hip. 541.

Marſyas junior ἐν τῇ πρώτῃ τῶν Μακεδόνων ἱστοριῶν. Hip. 671.

Menan-

* Num *Hippys?* Ita Voſſius pag. 442. de Hiſt. Græc.

Menander. Hec. 225. Hip. 332. 426. Phœn. 893.
ἐν Ἐπιτρέπουσιν. Phœn. 1161.
ἐν Φιλαδέλφοις. ibid.
Meſtor Μήστωρ. Phœn. 13.
Οἱ Μετρικοί (Hephæſtio) Hec. 1088.
Mnaſeas. Phœn. 652.
Muſæus ἐν τῷ περὶ ἰσθμίων. Med. 9.
Neophron Tragicus. Med. 666. 1387.
Οἱ νεώτεροι. Hip. 683. Phœn. 126. &c.
Nicander. Oreſt. 479. 507.
Nicoſtratus. Phœn. 1017.
Οἱ τοὺς νόστους ποιήσας. Med. argument. & Phœn. 1123.
Oracula. Med. 679. 1284. 1379. Phœn. 412. 641. 1050. 1416.
Orpheus Hip. 953. Alc. 357.
Ejus ποιήματα, χρησμοὶ, μυστήρια. Alc. 968. Hec. 1267.
Οἱ Ὀρφικοί. Alc. 1.
Palæphatus. Med. 831.
Palamedis inventa. Oreſt. 432.
Panyaſis. Alc. 1.
Parmeniſcus. Med. 9. 273.
Phemonoë. Oreſt. 1094.
Pherecrates. Phœn. 666.
Pherecydes. Hip. 742. Med. argum. & 167. Oreſt. 11. 998. 1645. 1655. Phœn. 53. 71. 162. 1111. 1123.
ἐν τῇ ἱστορίᾳ. Alc. 1.
Philochorus. Hip. 35. 73. Oreſt. 371. 770.
ἐν τῷ πρώτῳ περὶ μαντικῆς. Alc. 968.
Philoſtratus. Oreſt. 372. 971.
ἐν Ἡρωϊκοῖς. Hec. 922.
Philoxenus ἐν τῷ περὶ μονοσυλλάβων ῥημάτων. Phœn. 271.
Phrynichus. Med. 1027.
Phylarchus. Alc. 1.
Pindarus. Hec. 553. 684. Hip. 265. 744. Med. 1196. 1224. Oreſt. 8. 364. 1621. Phœn. 47. 689. 1290.
Πινδαρικὸν εἶδος in carminis genere. Oreſt. 980. 1416. Phœn. 308.
Piſander. Phœn. 1748.
Pittheus (Πιτθεὺς σοφὸς καὶ χρησμολόγος) Hip. 11. 265.
Plato. Hec. 447. 838. 1269. Oreſt. 1204.
ἐν Γοργίᾳ. Hec. 676.
Plato Comicus.
ἐν ἑορταῖς. Med. 475.
Plutarchus. Hip. 11.
ἐν ταῖς Ὁμηρικαῖς μελέταις. Alc. 1128.
Polemo. Hip. 231.
ἐν τῷ περὶ ποταμῶν. Med. 835.
Polyarchus Cyrenæus. Alc. 1.
Ψυχαγωγῶν καθαρμοὶ καὶ γοητεῖαι. Alc. 1128.
Pythagoras. Hec. 1269. Hip. 953.
Rhetor (Demoſthenes) Phœn. 441.
ἐν Ὀλυνθιακοῖς. 1416.
Rhianus. Alc. 1.
Sannyrion in Danaë. Oreſt. 279.
Sappho. Oreſt. 1260. Sapphicum genus ſive Hipponacteum Phœn. 189.
Sarpedonis Epiſtola ſub Priami nomine ad Palamedem, Phrygiis literis ſcripta. Oreſt. 432.

Digitized by Google

Simonides. Med. argum. & 2. 9. 20. Orest. 41. 235. 780.
ἐν τῷ εἰς Ποσειδῶνα ὕμνῳ. Med. 4.
ἐν ἰάμβοις. *Phœn.* 210.
Sisyphus. Hip. 265.
Sodamus. Hip. 265.
Sophocles. Alc. 902. Hec. 177. 328. 570. 1059. Med. argum. & 33. Orest. 61. 490. 602. 810. 1655. *Phœn.* 71. 114. 1605.
ἐν Αἴαντι Λοκρῷ. Alc. 446. Med. 93.
— Μαστιγοφόρῳ. Med. 618.
Ἀντιγόνη. Med. 1357. *Phœn.* 993. 1804.
Ἑλένης ἀπαιτήσει. *Phœn.* 308.
Ἠλέκτρᾳ. *Phœn.* 1.
Θυέστῃ. *Phœn.* 235.
Μάντεσι. *Phœn.* 1261.
Μυκήναις. Hip. 307.
Οἰδίποδι κολωνῷ. *Phœn.* 1704.
Τραχινίαις. Hip. 551.
Sophron. *Phœn.* 3.
Sosicrates Hip. 47. *Phœn.* 45.
Sosibius. Orest. 1637.
Sosiphanes Tragicus *Phœn.* 1017.
Staphylus. Med. argument.
Stesichorus Alc. 1. Orest. 41. 249. 268. 1287.
ἐν Εὐρωπείᾳ. *Phœn.* 674.
Στησιχόρειον μέτρον. Orest. 980. *Phœn.* 163. 308.
Strattis ἐν ἀνθρωπορέστῃ. Orest. 279.
Telesargus. Alc. 1.
Theodorus (Gaza, opinor, quo junior fuit Arsenius scholiorum collector) Orest. 1525.
Timachides. Med. 167.
Timagoras ἐν τοῖς Θηβαϊκοῖς. *Phœn.* 162.
Timarchus. Med. 1.
Tragici. *Phœn.* 1743. 1405.
Xanthus Lydus. *Phœn.* 162.

CAPUT XIX.

Notitia Tragicorum Græcorum quorum fabulæ perierunt, digesta ordine Alphabeti.

ACAS, Svidæ memoratus, ποιητὴς τραγῳδίας, nisi in vitioso aliquo codice *Acas* legit pro *Sacas*, sive *Sacadas*, de quo infra.

ACATUS Argivus à Martino Antonio Delrione in prolegomenis ad Senecam Tragicum inter Tragœdiæ scriptores refertur, quod ab Athenæo Lib. XIII. pag. 610. allegatur ejus ἰλίου πέρσις. Sed nec Tragicum esse affirmat ibi Athenæus, & in ora libri annotatur nomen Σάκα sive Σακάδα τοῦ Ἀργείου.

ACES-

ACESTOR, de quo Scholiastes Aristophanis ad pacem non longe ab initio, ad verba: νόσον νοσοῦμεν τὴν ἐναντίαν Σάκα) οὗτός ἐστιν Ἀκέστωρ Τραγῳδίας ποιητής. Ἐκαλεῖτο δὲ Σάκας διὰ τὸ ξένος εἶναι. Σάκες γὰρ Θρᾷκές εἰσι. Θεόπομπος δὲ καὶ τ πατέρα αὐτοῦ Σάκα προσαγόρευσεν τισαμενόν. Ὁ δὲ αὐτὸς καὶ Μυσὸν ἐκάλεσεν. Ibidem docet poësin hujus Acestoris derisui habitam à Callia & Cratino, non minus quam ab Aristophane qui eum perstringit quod Atticè loqui affectaverit, cum nihil minus esset quam Atticus. Ὁ μὲν γὰρ ὢν οὐκ ἀστὸς, εἰσβιάζεται. Vide & Colomesium ad Gyraldum, p. 163.

ACHÆI duo: unus Pythodori F. Eretriensis, cujus mentio apud Eustathium ad Iliad. β'. p. 246. & alter junior Syracusanus, uterque tragœdias scripsit, incertum utrius è duobus sunt quæ à veteribus memorantur, observatæ maximam partem à Joh. Meursio in Bibliotheca Græca: Ἄδραστος, ἆθλα. Αἴθων σατυρικὸς, Ἀλκμαίων Σατυρικὸς, Ἀλφεσίβοια, Ἥφαιστος Σατυρικὸς, Θησεὺς, Ἶρις σατυρικὴ (unde emendandus Hesychius in ἐκολλόπωσε, meminit & Svidas in βοῦς ἕβδομος) Κύκλος (Athenæo Lib. VI. sed ibi judice Meursio legendum ex Hephæstione Κύκνος, Grotius legit Κύκλωψ) Λίνος, Μοῖραι, Οἰδίπους, Ὀμφάλη (Hesychio laudata in φαναῖος) πειρίθους, Φρίξος, & φιλοκτήτης laudata Svidæ in ἐλελεῦ. Fragmenta quædam alterutrius vel utriusque horum Achæorum habes apud Hugonem Grotium in fragmentis Tragicorum & Comicorum p. 441. seq. Apud Artemidorum Lib. II. Onirocritic. cap. 25. male *Archæus* legitur pro *Achæus*. Euripidem aliquid ab Achæo mutuatum esse notat tAhenæus Lib. VI. p. 270. Eretriensem Achæum intelligens, quem tempore Euripidis scripsisse constat; Sophocle, ut docet Svidas, paululum annis juniorem. Tragœdiæ ejus fuere XXIV. vel XXX. sive ut alii XLIV. verum Syracusanus non plures docuisse fertur quam decem. Fuit & alius *Achæus* ἱστοριογράφος, qui ante Pindarum scripsit, laudatus scholiastæ Pindari in Olympionic. Od. 7.

ÆANTIDES in Plejade Poëtarum Tragicorum refertur à Scholiaste Hephæstionis pag. 93. & 32. ab Isaacio Tzetza ubi genus Lycophronis recenset, & à Scholiaste Theocriti, quem in hanc rem laudant post Gyraldum dialog. 7. de poëtis, Delrio prolegom. ad Senecam p. 23. Andreas Schottus Lib. II. Observatt. human. c. 3. Menagius ad Laërtium Lib. II. sect. 133. & Vossius de Poëtis Græcis pag. 64. Idem Delrio affirmat ab Hephæstione vocari *Anantidem* qui aliis est *Æantides*. Verum Hephæstion ipse nusquam illius meminit, & Scholiastæ Hephæstionis bis vocatur Αἰαντίδης.

ÆSCHINES Atheniensis Orator, utrum Tragœdias composuerit,

Digitized by Google

rit, est incertum. Hoc quidem constat, adolescentem illum tragœdias actitavisse, ut tradit Cicero 4. de Rep. apud Augustinum 2. de Civ. Dei c. 10. *καὶ γὰρ δὴ καὶ τοῖς βαρυστόνοις ὑποκριταῖς τὸ ἐν μειρακίῳ χρόνον ὑπετραγῴδη*, ut ait Philostratus 1. de Sophistis, & Plutarchus in vitis decem Rhetorum: *λαμπρόφωνος δὲ ὢν τραγῳδίαν ἤσκησεν, ὡς δὲ Δημοσθένης φησὶν ὑπογραμματεύων καὶ τριταγωνιστῶν Ἀριστοδήμῳ ἐν τοῖς Διονυσίοις διετέλει, ἀναλαμβάνων ἐπὶ σχολῆς τὰς παλαιὰς τραγῳδίας.* Sane Demosthenes Orat. de corona p. 343. *τριταγωνιστὴν* vocat & p. 347. *τραγικὸν πίθηκον*, (confer Suidam in hac voce & in *τριταγωνιστής*) *hypocritam* Quintilianus Lib. II. cap. 17. Institutionum Orat. adde Libanium argumento Orationis Demosthenicæ de falsa legatione, & Ulpianum p. 99. Anonymus in vita Æschinis: *Δημοχάρης δὲ ὁ ἀδελφιδοῦς Δημοσθένους φησὶν Ἰσχάνδρου τοῦ τραγῳδοποιοῦ μὲν τριταγωνιστὴν γενέσθαι τὸν Αἰσχίνην, καὶ ὑποκρινόμενον Οἰνόμαον διώκοντα Πέλοπα αἰσχρῶς πεσεῖν, καὶ ἀναστῆναι ὑπὸ Σαννίωνος τοῦ χοροδιδασκάλου.*

AGATHO * Atheniensis, Euripidi & Pausaniæ peramatus teste Æliano II. 21. XIII. 4. Var. & Aristophani non sine laude memoratus in Ranis: Cæterum *ἐπὶ μαλακίᾳ διεβάλλετο* ut notat hujus Scholiastes p. 133. ex eoque Suidas, & ante utrumque Lucianus in Rhetorum præceptis. In hujus ædibus convivium suum finxit Plato, qui teste Athenæo V. 18. Dipnosophist. quatuordecim annorum fuit, cum Agatho Tragœdia vinceret. In illo convivio apud Platonem Socrates inter alia probat eum qui Tragœdias bene componere norit, eundem etiam aptum esse ad docendas Comœdias. Hinc alii diversum à Tragico exsculpsere Agathonem Comicum, Socratis discipulum, quos refellit Rich. Bentleius diss. de Epistolis Euripidis §. 2. Ejus Tragœdiæ veteribus memorantur: *Ἀερόπη, Ἄνθος, Θυέστης, Μυσοί*, (in quibus primus Chromaticum genus tragœdiæ immiscuit teste *Plutarcho* lib. 3. c. 1. sympos.) & *Τήλεφος*. Vide Meursii Bibliothecam Græcam p. 1202. Fragmenta ejus nonnulla collegit Grotius in excerptis Tragicor. p. 437. Primus fuit Auctor *τῶν ἐμβολίμων* sive intercalarium carminum in Tragœdiis, teste Aristotele c. 17. Poëtic. Philostratus Lib. I. de Sophistis p. 497. *Ἀγάθων ὁ τῆς τραγῳδίας ποιητὴς ὃν ἡ κωμῳδία σοφόν τε καὶ καλλιεπῆ οἶδε, πολλαχοῦ τῶν ἰαμβείων γοργιάζει, frequenter in Jambis exprimit sive imitatur Gorgiam.* Antithetis delectatum notat Ælianus XIV. 13. Var. historiæ. Vide & Svidam in *Μυρμήκων ἀτραποὺς*.

ALCÆUS

* Alius fuit *Lucius Agatho Priscius* in celebri inscriptione Bononiensi Æliæ Læliæ Crispidis, licet de hoc nostro intellectum voluit Gevartius *Lib.* III. elector. c. 1. Alius itidem in quem Platonis distichon apud Gellium *XIX.* 11. & Laërtium III. 32. Tragicus enim Agatho Platonem ætate antecessit, sed alter quem duobus illis versibus venustulis prosequitur, junior esse videtur, ut non absurde colligit *Petrus* Baylius de Agathone Tragico disserens in editione secunda Lexici sui Historico Critici T. 1. p. 65.

ed by Google

ALCÆUS Athenienſis Tragicus, cujus Svidas mentionem facit; in *cælo* Tragœdia laudatur à Macrobio Lib. V. Saturnal. c. 20. An legendum κωμῳδοτραγῳδία? ex Harpocratione in ἀδδηφάγους Suida in ἀδηφαγία, & Apoſtolio Centuria I. proverb. 51. Incertum quoque, ſit ne referenda ad Alcæum Athenienſem, an ad *Alcæum Mytilenæum* priſcæ poëtam comœdiæ, decem dramatum, Svida teſte, auctorem cujus ſunt Athenæo memoratus ἀδελφαὶ μηχευόμεναι (tragœdiis à Grotio perperam adſcriptæ) Γανυμήδης, quam laudat Pollux & Athenæus, Ἐνδυμίων quam Pollux & Priſcianus, ἱερὸς γάμος denique, καλλιςὼ ac παλαίςρα, quas idem Athenæus memorat.

ALCESTIS Tragicus Poëta apud Valerium Max. III. 7. 1. extern. gloriatus ſe interea quod Euripides tres verſiculos maximo impenſo labore deducere potuiſſet, verſus centum perfacile ſcripſiſſe, ab eo reſponſum tulit in hanc ſententiam: *Sed hoc intereſt, quod tui in triduum tantummodo, mei vero in omne tempus ſufficient.* Non eſt audiendus Joh. Brodæus qui Libr. IX. Miſcellaneorum c. 23. apud Valerium pro *Alceſti* Tragico *Alexin* Comicum reponere jubet; nam Valerius teſtatur Poëtæ illius extemporalis ſcripta ſtatim intra primas memoriæ metas corruiſſe, cum fabulæ Alexidis Comici ab Athenæo aliiſque Valerio junioribus frequenter laudentur.

ALCIMENES Megarenſis, Tragicus, Svidæ memoratur, & diſtinguitur ab altero hujus nominis Comico Athenienſi.

ALEXANDER Ætolus ex Pleurone oppido, Grammaticus, in Plejade Tragicorum celebris fuit temporibus Ptolemæi Philadelphi. Vide infra in *Plejas*, & Svidam in Ἀλέξανδρος & Ἄρατος. Pleuronicus à patria cognominatur à Scholiaſte minore Homeri ad Ἰλιάδος π΄. Ejus Tragœdiæ Αἰπόλοι, (niſi ſint Alexidis) tum πότος & τιγὼν ſive τρυγὼν, obſervatæ Meurſio p. 1206. Bibl. Græcæ. Scripſit præterea Ἐλεγεῖα è quibus eſt quod laudat Athenæus XV. p. 699. ubi eum Τραγῳδιδάσκαλον appellat: *Apollinem* item verſibus Elegiacis, ex quibus locum profert Parthenius c. 14. erotic. & *Muſas*, Servio in X. Æneid. laudatas itemque alia verſu Hexametro, ut ſunt quæ ex Alexandri Ætoli ἐπιγραφομένῳ ἀλιεῖ profert Athenæus VII. p. 296. & p. 283. Ἀλέξανδρος ὁ Αἰτωλὸς ἐν Κρικαεῖ (al. Κρικεῖ, ſed Caſaub. ἀλιεῖ) εἰ γνήσιον τὸ ποιημάτιον. Deinde binos profert Hexametros, è quibus apparet non Tragœdiam ſed aliud hoc poëma fuiſſe. Ex Muſis ejus petitos puto verſus de planetis, quos edidit Thomas Galeus ad Parthenium p. 149. ſeq. & Chalcidius p. 155. perperam tribuit Alexandro Polyhiſtori. Alios ejus verſus quoſdam proferunt Strabo & Gellius XV. 20. &c. Alexandri hujus Tragici meminit Laërtius in Timone Lib. IX. Sect. 113.

AMPHIANUS Tragœdiarum ſcriptor laudatur à Scholiaſte Germanici p. 130. edit. Pariſ. 1559. 4.

ANANTIADES, Vide ſupra, in *Æantide*.

ANAXANDRIDES Rhodius Camiræus, vel ex aliorum ſententia Colophonius, circa Olympiadem 101. clarus temporibus Philippi Macedonis, fabulas LXV. docuit decies victor, teſte Svida. Has pro Tragœdiis accepit Delrio, adeoque Anaxandridem ſine hæſitatione Tragicis annumeravit. At enim Comicus fuit iſte Anaxandrides, qui primus amores & virginum violationes in ſcenam produxit, atque ab Athenæo aliisque diſerte κωμῳδοποιὸς appellatur. Ejus fabularum titulos ex priſcis ſcriptoribus habes infra in notitia Comicorum. Alia de eo notatu digna Gyraldus dialogo de Poëtarum hiſtoria p. 353. editionis Lugdunenſis Batav. Verſus ejus allegatur ab Ariſtotele 6. Eth. ad Eudem. c. 10. & VII. 10. ad Nicomachum & III. 10. & 11. Rhetor. ubi ejus dictum: καλὸν ἀποθανεῖν πρὸ τοῦ ποιῆσαι ἄξια τοῦ θανάτου.

ANAXIMANDER inter Tragicos computatur ab eodem Delrione p. 26. ni fallor propter hunc locum Laërtii in Empedocle Lib. VIII. ſect. 70. Διόδωρος δὲ ὁ Ἐφέσιος περὶ Ἀναξιμάνδρου γράφων φησὶν ὅτι τοῦτον ἐζηλώκει τραγικὸν ἀσκῶν τῦφον καὶ σεμνὴν ἀναλαβὼν ἐσθῆτα.

ANDRONICUS Tragicus hiſtrio, qui Æſchyli drama cui Ἐπίγονοι nomen cum plauſu egit. Vide Athenæum Lib. XIII. p. 584. Alius *Livius Andronicus* Tragicus latinus, de quo dixi in Bibl. Latina.

ANTIPHON Rhamnuſius, Orator, dicitur & tragœdias compoſuiſſe καὶ ἰδίᾳ καὶ σὺν Διονυσίῳ τῷ τυράννῳ *& ſeorſim & Dionyſium Tyrannum juvans*, ut notat Plutarchus in decem Oratorum vitis, & Photius Cod. 259. Fuerunt itidem qui interfectum eum à Dionyſio affirmarent, ſive quod tragœdias illius exſibilaſſet, ſive quod in Convivio quodam propoſita quæſtione quodnam æs optimum eſſet, reſpondiſſet: *illud ex quo conflatæ eſſent tyrannidarum Harmodii & Ariſtogitonis Statuæ.* Sed Antipho Poëta Tragicus à Dionyſio propter maledictum * à Plutarcho p. 68. de dignoſcendo adulatore traditum ἀποτυμπανισθεὶς, alius omnino fuit ab Oratore proditionis damnato Athenis, ut temporum etiam ratio indicat. Vide quæ de Oratore infra c. 26. Cæterum Antiphontis quem τραγῳδοποιὸν vocat Athenæus, dramata Ἀνδρομάχη, Μελέαγρος & Πλήξιππος ab Ariſtotele & Athenæo laudantur. De Plexippo Antiphontis & Antiphonte ipſo pluribus egerat

* Rogatus à Dionyſio quodnam æs optimum eſſet, illud, inquit, è quo Athenienſes feciſſent ſtatuas Harmodii & Ariſtogitonis tyrannicidarum.

Digitized by Google

egerat olim Adrantus, & Hephæſtion ejus compilator. Vide Jonſium p. 327. 328. de Scriptoribus Hiſtoriæ Philoſophiæ.

APHAREUS Athenienſis Hippiæ F. privignus & adoptatus ab Oratore Iſocrate, præter Orationes quaſdam ſcripſit tragœdias XXXVII. teſte Plutarcho in Iſocratis vita, ex quibus duæ fuerunt dubiæ fidei. Bis in Dionyſiis, totiesque vicit in Lenæis. Cœpit docere fabulas ſub Lyſiſtrato Olymp. CII. 4. usque ad Soſigenem Olymp. CIX. 3.

APOLLINARIS Alexandrinus, ſæculo poſt natum Chriſtum quarto celebris ſcriptor Chriſtianus, & presbyter Laodicenſis, cujus Metaphraſin Heroicam Pſalmorum habemus, non minus Tragœdias Euripidis quam Comœdias Menandri & Pindari lyram, Homerique poëmata imitatus, ad ſacrum argumentum transtulit, teſte Sozomeno Lib. V. c. 18. & Joh. Sariſberienſi Lib. VIII. Policratici capite 21. Unde Tragœdiam quæ ſub titulo *patientiæ Chriſti* legitur inter poëmata *Gregorii Nazianzeni*, ad hunc Apollinarem viri docti quidam referunt. Vide Guil. Cavei Hiſtoriam literariam ſcriptor. Eccleſ. ad A. C. 362. Alius *Apollinaris tragœdus*, cujus meminit Svetonius in Veſpaſ. c. 19.

APOLLODORUS Tarſenſis, Tragicus, cujus mentionem facit præter Svidam Scholiaſtes Euripidis * ad Medeam, & Ariſtophanis ad ranas. Dramatum tituli: ἀκανθοπλὴξ, ἕλληνες, Θυέστης, ἱκέτιδες, Ὀδυσσεὺς, Τεκνοκτόνος. Quando vixerit, non inveni qui me doceret. Idem Svidas memorat & Alterum *Apollodorum* Athenienſem Aſclepiadis F. Grammaticum, diſcipulumque Panætii Stoici & Granimatici Ariſtarchi. Hunc in Ἀπολλόδωρος & τραγήματα refert primum fuiſſe auctorem τῶν καλουμένων τραγιάμβων.

APOLLONIDES, à Grotio recte Tragicis accenſetur, quoniam verſiculos quos ex Apollonide repetit Stobæus in florilegio ſerm. 76. ὅτι κάλλιστον γάμος, eosdem Clemens Alexandrinus Lib. III. pædagogi c. 12. acceptos fert tragœdiæ.

APOLLOPHANES Athenienſis, Poëta veteris Comœdiæ fuit teſte Svidâ, non Tragicus. At inter veteres Tragœdiæ auctores illum numerat Delrio, quod tragœdias etiam compoſuiſſe videatur. Nimirum conjicit vir doctus *Daulidem* Apollophanis ab Athenæo & aliis memoratam fuiſſe tragœdiam, in qua Terei & Procnes & Philomelæ atrocia facta comprehenderit. Sed nihil incertius eſſe ejusmodi ſuſpicione docet Iſaacus

* Apollodorus Tarſenſis quem Scholiaſtes Euripidis allegat, videtur diverſus fuiſſe à Tragico: aut ſaltim tragœdia non eſt, ſed Grammaticum opus & forte commentarius in Euripidem, ex quo repetit quod ambiguitatis auctores ſint hiſtriones confundendo partes chori cum verbis Medeæ.

Casaubonus Lib. VII. ad Athenæum c. 23. allatis plurimis exemplis, in quibus Comici Poëtæ Tragicis argumentis comicos soccos aptarunt. Apollophanis tamen Τραγῳδȣ̃, mentio lib. 2. Anthologiæ c. 24. p. 220.

ARCHELAUS ὁ Τραγῳδὸς, qui Lysimacho imperante clarus apud Abderitanos fuisse traditur à Luciano Lib. quomodo historia scribenda sit, sub init. (T. 1. pag. 601.) histrio fortasse fuit tantum, non Poëta: eodem enim loco Lucianus ait eum Τραγῳδῆσαι Andromedam Euripidis. Abderitæ vero qui fabulam spectaverant plerisque febri ac simul mentis perturbatione singulari corrupti sunt, ut & ipsi per urbem tragicos versus canerent & tragicos referrent histriones.

ARCHIAS Thurius τραγῳδιῶν ὑποκριτής. Plutarch. Demosthene p. 859.

ARION Methymnæus Lyricus circa Olympiadem XXXVIII. floruit, Alcmanis secundum nonnullos discipulos, apud Svidam dicitur (non Tragici carminis ut affirmat Rob. Stephanus in Elucidario, sed) τρόπȣ Τραγικȣ̃ hoc est modi cujusdam Musici in Tragœdia inventor fuisse & primus χορὸν * ςῆσαι *chorum stantem induxisse*, καὶ διθύραμβον ὀνομάσαι τὸ ᾀδόμενον ὑπὸ τȣ̃ χορȣ̃, καὶ Σατύρȣς εἰσενεγκεῖν ἔμμετρα λέγοντας. Tzetes præf. ad Lycophronem: Διθύραμβον ἤ ἤτοι κυκλικὸν χορὸν ἐν Κορίνθῳ πρῶτος ἔστησεν Ἀρίων ὁ Μηθυμναῖος, δεύτερον δὲ Λάσος χαβρίνȣ Ἑρμιονεύς. Confer Herodotum Lib. I. c. 23. Aristotelem apud Proclum in Chrestomathia, & ex recentioribus Vossium Institutt. Poëtic. III. 16.

ARISTARCHUS Tegeates, ultra centum annos productâ ætate, Euripidis æqualis fuit, & primus, ut auctor est Svidas, tragœdos cothurnis extulit. Ex dramatibus LXX. quæ docuit, bis victor, pauca veteribus memorantur, ut *Achilles* quem Ennius (teste Festo in *prolato are*) & Plautus in Pœnulo expresserunt, tum *Æsculapius* Svidæ & *Tantalus* Stobæo laudatus. Sed & *Rhesum* Tragœdiam quæ inter Euripidis hodie legitur, & à Delrione Euripidi alteri tribuitur, Samuel Petitus haud verisimili conjectura refert ad hunc Aristarchum Lib. III. Miscellaneorum c. 22. Confer Colomesium ad Gyraldum p. 373. Allegatur Aristarchus Tragicus ab Athenæo, in extremo libri XIII.

ARISTO Sophoclis Tragici nothus fuit, teste Svida in Ἰοφῶν. Idem ni fallor ποιητὴς Τραγῳδίας, qui inter plures hoc nomine scriptores celebratur à Laërtio in Zenone Lib. VII. sect. 164. Aristonis Λύκων laudatus Plutarcho sub initium libri de audiendis Poëtis, non Aristonis Tragici est ut scribit Meursius in Bibl. Græca, sed ut Menagius ad Laërtium verisimilius

* Confer quæ supra c. XV. num. 57.

Digitized by Google

milius suspicatur, Aristonis Peripatetici. De Tragœdia Aristonis *in Mnesthenum* virum fortissimum scripta, ex Plutarcho meminere Zarottus in Ovidii Ibin & Gyraldus sub extremum dialogi VII. historiæ Poëtarum. Alius Ariston auctor Tragicus de quo Livius libro & capite XXIV. Aristonis quædam profert Theophilus Lib. III. & Autolycum, quæ Aristophonti Comico tribuit Grotius. Idem ad Agathonem refert Tragicum quæ sub Aristonis nomine produxit Clemens Alex. 2. Strom p. 407.

ARISTOCRITUS, Athenodorus & Thessalus Tragœdiarum ὑποκριταὶ tempore Alexandri Magni. Vide Athenæum Lib. XII. pag. 538. seq.

ARISTODEMUS Atheniensis, teste Cicerone apud Augustinum 2. de Civ. Dei c. 10. *actor Tragicus fuit* antequam maximis de rebus legatus ad Philippum Macedonem mitteretur. Utrum Tragœdias ipse scripserit, atque adeo fuerit Tragœdiarum *auctor* quoque, perinde incertum est, ac de *Æschine* parum constare supra annotavi. De Polo & Aristodemo Tragicis ὑποκριταῖς confer Scholia Græca ad Lucianum T. 2. p. 7. Meminit utriusque Lucianus Apologia pro mercede conductis p. 486.

ARISTOLOCHUS ut malus Poëta Tragicus perstringitur ab auctore Epistolarum quæ ambulant sub nomine Phalaridis Epist. 63. ἐπαίρει σε καὶ ἐμοῦ γράφειν τραγῳδίας. Sed hoc ipso loco inter alia utitur Doctissimus Bentleius quibus Epistolas illas demonstret Phalaridi suppositas esse. Primus enim Tragœdias scripsisse traditur Thespis circa Olympiadem LXI. Et Phalaris jam obierat Olymp. LVI. vel certe LVIII. Sed ex Cl. Dodwelli sententia, mors Phalaridis incidit demum in Olymp. LXIX. 1.

ARISTONYMUS, quo auctore inter Tragicos à Delrione referatur, haud comperi. Forte pro tragœdia habuit, ipsius *Theseum* laudatum Athenæo Lib. III. p. 78. Cæterum Comicus fuit iste Aristonymus, pluribus Scriptis inclytus sub Ptolomæo Philadelpho ac Philopatore ut Svidas testatur, Regiæque Bibliothecæ post Apollonium præfuit. Ejus Comœdiam Ἥλιον ῥιγῶντα allegat idem Athenæus Libro VII. Confer Etymol. M. in βεμβράς. Alia Stobæus & Plutarch. de fluminibus. Laudat & Aristonymum Hesychius Alex.

ARISTOPHANEM Tragicum Meursius observat ex hoc loco Lutatii ad Stat. 12. Thebaid. *Oedipus expulsus Creontis imperio confugit Epicolono in quo locus erat furiis consecratus. Sed misericordiâ Atheniensium illâ sede est erutus, hospitaliterque tractatus. Hanc tragœdiam Aristophanes scripsit.* Cæterum vix dubito Sophoclem legendum esse pro Aristophane.

ARISTOPHONTIS *Philoctetem* memorat Plutarchus Lib. de audien-

Digitized by Google

diendis Poëtis p. 14. unde Tragicis Poëtis annumeratur à Delrione, & aliis. Sed Philoctetes ille pictura fuit, non tragœdia, ut Colomesio ad Gyraldum p. 406. pulchre animadversum. Aristophon pictor à Plinio laudatur Lib. XXXV. c. 11. Alius fuit Aristophon Comicus, cujus Pythagoristas laudat Laërtius, tum qui alias ejus fabulas memorant Athenæus ac Stobæus. Aristophontis Pancratiastæ mentio apud Pausaniam in Eliacis posterioribus p. 484. Aristophontem Atheniensem in libris qui *dysarestia* nuncupantur, allegat Fulgentius Lib. III. Mytholog..

ARISTOTELES Philosophus in Poëtica sua præclare disputat de Tragœdiæ compositione & de multis veterum Tragœdiis fert judicium. Sed scripserat etiam νίκας Διονυσιακὰς & de Tragœdiis librum, ac præterea διδασκαλίας, memoratas Laërtio Lib. V. sect. 26. Anonymo Menagiano in Aristotelis vita, Svidæ in ὄνυ σκιά & Scholiastæ Aristophanis ad aves & Harpocationi in διδάσκαλος. In hoc opere Aristoteles egerat de dramatibus celebriorum Poëtarum Tragicorum Comicorumque; ubi, quando quomodo & quo eventu acta fuerunt. Vide Casaubonum ad Athenæum Lib. VI. c. 7. Joh. Woweranum Polymathiæ c. XI. §. 15. & Jonsium Lib. I. c. XI. Διδασκαλίας ejusmodi scripsere Aristotelis exemplo *Carystius* Pergamenus, *Callimachus*, *Aristophanes* Grammaticus, *Aristarchus*, *Eratosthenes*, *Crates*, aliique.

ARISTOXENUS Musicus libro undecimo συμμίκτων egerat de Tragicis & Comicis. Vide infra in *Rufo*. Ejusdem περὶ τραγικῆς ὀρχήσεως. Harpocrat. in κορδακισμός.

ARTABAZES Armeniæ Rex, Tigranis (non Mithridatis ut Rob. Stephanus in elucidario) filius, Straboni & Plutarcho Ἀρταβάσδης, in Valerii Maximi Codicibus corruptè *Sariaster* Lib. IX. c. 11. extern. 3. vel *Ariaster*. Appiano teste καὶ τραγῳδίας ἐποίει, καὶ λόγους ἔγραφε καὶ ἱστορίας, ὧν ἔνιαι διασώζονται Lib. de bello Parthico. p. 155. ex Plutarchi vita M. Crassi. p. 564.

ASCLEPIADES Isocratis discipulus Tragilensis Τραγῳδούμενα scripsit teste Plutarcho in Isocratis vita. Libris sex constitisse illud opus tradit Stephanus Byz. in Τράγιλος. Allegantur à Plinio in indice libri septimi, Athenæo, Harpocratione, Hesychio & Scholiaste Pindari atque Apollonii. Τὰ Τραγῳδούμενα, qualia etiam scripsit *Demaratus* teste Clemente Alex. in protrepico, Harduinus reddit *ea quæ in Tragœdiis decantantur*. Hieron. Wolfius: *tragœdiarum argumenta*. Rectius hic quidem, quam Gyraldus, qui Tragœdias scripsisse Asclepiadem è Plutarcho evincere conatur.

Sic

Digitized by Google

Sic *Herodicus* Cratetius scripserat Κωμῳδούμενα, sive *de argumentis Comicis* opus, cujus librum sextum laudat Athenæus Lib. XIII. p. 586.

ASTYDAMANTES duo, unus Morsimi Tragici filius, Philoclis nepos, Atheniensis, auditor Rhetoris Isocratis, ducentas & quadraginta tragœdias teste Svida composuit, quindecies victor. Hujus videntur esse Ἀλκμαίων, Ἑρμῆς & Ναύπλιος, quæ ab Aristotele, Athenæo ac Stobæo allegantur. De hoc Diodorus Sic. Lib. XIV. p. 420. ad Olymp. XCV. 2. Ἀστυδάμας δ' ὁ τραγῳδιογράφος τότε πρῶτον ἐδίδαξεν· ἔζησε δ' ἔτη ἑξήκοντα. Astydamanti alteri prioris filio hæ tragœdiæ tribuuntur ab eodem Svida: Αἴας μαινόμενος, Ἀλκμήνη, Βελλεροφόντης, Ἐπίγονοι, Ἡρακλῆς Σατυρικός, Παλαμήδης, Τυρώ, Φοῖνιξ. A priore ortum proverbium: *Astydamantis in morem se ipsum laudare*, de quo Zenobius V. 100. Svidas in σαυτὸν ἐπαινεῖς & Apostolius. Usi eo adagio sunt Philemon Comicus & Julianus Epistola 12.

ATHENODORUS Tragicus ὑποκριτής. Vide supra in Aristocrito, & Plutarchum in Alexandro p. 681.

AUTOCRATES Atheniensis, veteris Comœdiæ Poëta, sed qui multas etiam Tragœdias scripsisse â Svida traditur. Ejus τυμπανισταὶ præter Svidam laudat Ælianus XII. 9. de animalibus. Alius ni fallor fuit Autocrates, cujus Ἀχαϊκὰ in testimonium citantur ab Athenæo Lib. IX. p. 395.

BION Tragicus inter decem hujus nominis â Laërtio Lib. IV. sect. 58. recensetur his verbis: ἔνατος ὁ ποιητὴς τραγῳδίας τῶν Ταρσικῶν λεγομένων. Ad quem locum conferendus Casaubonus de Satyrica Poësi Lib. I. cap. 5. ex quo disces Tarsicos esse appellatos qui Characterem Poëseos extemporalis, quo Tarsenses delectatos Strabo Lib. XIV. testatur, referrent. Junior videtur Tragicus iste Tarsicus, *Bione* Æschyli filio, quem & ipsum Tragicum fuisse Svidas affirmat.

CALLIAS cujus Τραγῳδία γραμματικὴ laudatur ab Athenæo, incertum est idemne sit cum Callia Atheniensi Comico cujus dramata Svidas enumerat. Alius videtur Johanni Meursio in Bibliotheca Attica, quanquam & ipse Atheniensis ab Athenæo appellatur.

CALLIMACHUS Cyrenæus Poëta celeberimus, de quo suo loco egi, etiam Tragœdias teste Suida composuit, sed & quibus nihil quicquam ad nostram pervenit ætatem. Idem scripsit πίνακα τῶν κατὰ χρόνους καὶ ἀπ' ἀρχῆς γενομένων διδασκάλων, hoc est *de iis qui Tragœdias & Comœdias docuerunt*. Vide Casaubonum ad Athenæum Lib. VI. c. 7.

CALLIPIDES τραγῳδὸς tempore Alcibiadis, Athenis. Auctor

ctor sive histrio tragœdiarum. Τραγῳδιῶν ὑποκριτὴς Plutarcho in Agesilao p. 607. & in Alcibiade p. 209. Vide Athenæum Lib. XII. 535. & Pitiscum ad Svetonii Tiber. c. 38. Mentio ejus etiam in vita Sophoclis & apud Apostolium XV. 39. proverb.

CANTHARUM Atheniensem Comicum facit idem Svidas. Sed quia inter ejus dramata primo statim loco Medeam nominat, hinc Delrioni verisimile videtur Cantharum hunc etiam tragœdias composuisse. Vide tamen quæ supra in *Apollophane* notabam.

● CARCINI duo fuere Tragici, Atheniensis alter, Xenoclis filius, de quo Harpocration in Καρκῖνος, alter * Agrigentinus. Prior CLX. fabulas docuisse, alter etiam Comœdias scripsisse dicitur, æqualis Dionysii tyranni, Socraticique Æschinis. Incertum est utrius ex his sint quas in veterum scriptis observat Joh. Meursius,

Ἀλόπη Aristot. VII. 7. Ethic. Nicomach.
Ἀχιλλεὺς Athen. Svid.
Θυέστης Aristot. c. 13. Poëtic.
Κύπελος. Hesych.
Μήδεια Aristot. II. 23. Rhetor.
Οἰδίπυς Aristot. III. 16. Rhetor.
Σεμέλη Athen. Svid.
Τηρεύς. Stob.

Vide Meursii Bibliothecam Græcam, Atticamque, & Gyraldum dialogo 7. p. 375. Leopardum Lib. XII. emendatt. c. 21. Valesium ad Harpocrationem. Alius Carcinus Sophista, cujus meminit Plato in Euthydemo: Carcinus Rhetor quem laudat Alexander περὶ τῶν τῆς λέξεως σχημάτων. &c. Diversus ab his ni fallor de quo proverbium: ἐν γὰρ ἀμηχανίῃ καὶ Καρκῖνος ἔμμορε τιμῆς. Apostol. VIII. 24. & 56.

CEPHISODORUS veteris Tragœdiæ poëta fuit, si Svidæ credimus. At enim Meursius in Bibl. Attica p. 1458. ex Athenæo, Polluce, ipsisque fabularum Cephisodori apud Svidam titulis observat eum fuisse Comicum.

CHÆREPHON Sphettius Socratis auditor quare à Delrione Tragicis annumeretur nescio. Hoc scio Tragicum fuisse CHÆREMONEM Theophrasto apud Athenæum XIII. p. 562. laudatum, quem Svidas & Anonymus ad Aristotelis Rhetorica lib. 3. p. 69. b. Comicum facit. Ejus fabulæ

* Agrigentinus videtur quem frequenter Syracusis versatum tradit Diodorus Siculus V. p. 201. ubi de raptu *Proserpinæ* versus Carcini producit. Fuit & Carcinus quidam Rhegiensis, Agathoclis tyranni pater, id. XIX. T. 2. p. 651. seq.

Digitized by Google

fabulæ apud eundem Svidam atque Athenæum: Ἀλφεσίβοια, Ἀχιλλεὺς Θερσιτοκτόνος, Διόνυσος, Θερσίτης (Svid. in ὡς ἐχ ὑπάρχων) Θυέστης, Ἰώ, Ὀδυσσεὺς, Οἰνεὺς, Πενθεὺς, Τραυματίας. Vide Meursii Bibliothecam Græcam, & Hertelii Comicorum fragmenta. Chæremonis κένταυρος sive ἱπποκένταυρος rhapsodia fuit ex variis metri generibus conflata, teste Aristotele c. 1. Poëtices.

CHOERILUS Atheniensis circa Olympiadem LXIV. clarus, ex quorundam sententia primus personatos induxit, auctor tragœdiarum CL. terdeciesque victor. Vide Svidam & de aliis duobus hujus nominis Samio Poëta Epico & tertio Alexandri M. æquali Jassensi (Steph. in Ἰασσός) Menagium ad Laërt. Lib. I. sect. 24. & Sam. Petitum Lib. II. Observatt. c. 2. Ex Tragœdiis Chœrili Ἀλόπην laudat Pausanias in Atticis. p. 34.

CLEMENS Byzantinus Τραγῳδίας ὑποκριτὴς de quo Philostratus Lib. II. Vit. Sophist. in Hippodromo p. 610. seq.

CLEOMACHUM Tragicum deridet Cratinus apud Athenæum XIV. p. 638.

CLEOPHON Atheniensis, Tragicus, cujus hæc decem dramata Svidæ traduntur: Ἀκταίων, Ἀμφιάραος, Ἀχιλλεὺς, Βάκχαι, Δεξαμενὸς, Ἠριγόνη, Θυέστης, Λεύκιππος, Περσὶς, Τήλεφος. Propria at humili dictione usum notat Aristoteles. c. 22. Poëtices. Ejus Μανδρόβυλον memorat Lib. I. Sophist. Elench. c. 14.

CLITONYMUS in tertio Τραγικῶν allegatur à Plutarcho de fluminibus. Sed legendum Θρᾳκικῶν, ut pridem notavit Jonsius p. 218.

CRATES Tragœdiarum scriptor memoratus Scholiastæ Germanici p. 124. Cratetem intellige Thebanum Cynicum, ex cujus tragœdiis sublimi charactere Philosophico scriptis specimen profert Laërtius Lib. VI. sect. 98. Ejus ποιητικὴν laudat Demetrius de elocutione §. 172. Hymnum & παίγνια Julianus Orat. 6. & 7. Idem & Crates ὁ ποιητὴς laudatus Eratostheni in Catasterismis c. 25.

CRITIAS Callæschri F. Atheniensis, Socratis auditor eloquentia præstans atque unus è trigina Tyrannis, præter alia scripta fertur composuisse tragœdias, & in his Ἀταλάντην Polluci VII. 10. laudatam. *Pirithoum* quoque & *Sisyphum* Euripidis aliqui ad Critiam tanquam auctorem retulere. Vide Meursium in Bibl. Attica, & Clariss. Bælium in Lexico Historico Critico. E veteribus de Critiâ videndi Plato, Cicero, Dionysius Halicarnasseus, & in Libro priore de Sophistis Philostratus. Ex Euripide nonnulla expressisse atque in sua scripta transtulisse notat Clemens Alex. Lib. VI. Strom. p. 620. De Critiæ πολιτείαις sive opere de Rebusp.

 Casaub.

Digitized by Google

Casaub. XI. 3. ad Athenæum. Ejus Elegias allegat & ex illis quatuor versus profert Plutarchus Alcibiade p. 209.

CYLISCUS Gyraldo, Vossio & aliis nominatus, nullus est, nam apud Plinium Lib. XIII. c. 10. legendum haud dubie *Philiscus*, quem tragœdiarum scriptorem, meditabundum pinxit Protogenes. Atque ita repræsentant optimæ Plinii editiones. De hoc Philisco infra suo loco.

DEMARATI τραγῳδούμενα. Vide paulo ante in Asclepiade.

DEMETRIUS τραγῳδιῶν ὑποκριτὴς memoratus Hesychio, incertum idem ne sit cum δραματοποιῷ hujus nominis, quem ab Horatio perstringi notat ejus interpres. Vide Menagii notas ad Laërtium p. 225.

DEMOLOGUS in *Medeâ* laudatur à Polluce Lib. IV. c. 24. unde Tragicis à Delrione accensetur: sed Meursius in Bibliotheca Græca pro *Demologo* legit *Dinolochum*, quod Comici nomen est memoratum Svidæ. Ejus Ἀμάζονας idem Pollux laudat Lib. X. c. 45. Floruit Dinolochus circa Olympiadem LXXIII. filius Epicharmi, fabularum XIV. auctor.

DICÆARCHUS de tragœdiis & Comœdiis scripsisse ex Scholiaste Sophoclis & Aristophanis colligitur. Vide Casaubonum ad Athenæum Lib. 6. c. 7. Ejus ὑποθέσεις Tragœdiarum Sophoclis & Euripidis laudantur à Sexto Empirico, ut supra in Sophocle notavi. Ejus περὶ μουσικῶν ἀγώνων à Svida in σκολιόν.

DICÆOGENES quoque Tragœdias & Dithyrambos teste Harpocratione & Svida scripsit, ac κύπριοι ejus ab Aristotele, *Medea* à Scholiaste Euripidis ad Medeam laudatur. Citat & hunc Tragicum Stobæus.

DIDYMUS Grammaticus Alexandrinus scripsit περὶ τραγῳδουμένης λέξεως, teste Macrobio Lib. V. c. 18. & Hesychio in proœmio Lexici. Librum XXVIII. illius operis laudat Harpocration in ξηραλοιφεῖν

DIOCLES ὁ τραγῳδὸς laudatur à Philostrato in Epist. p. 886.

DIODORUS ex Alexandria Troadis, Tragicus Straboni æqualis, ut notatum Gyraldo & Delrione. Alios Diodoros decem recenset Meursius ad Chalcidium p. 20. seq. quibus adde Diodorum Adramyttenum prætorem, philosophum Academicum, causidicum & Rhetorem de quo Strabo Lib. VIII. p. 814. Diodorum Epicureum qui se ipse interemit teste Seneca de vita beata c. 19. Diodorum amicum Procopii Sophistæ quem laudat Epistola 12. & Diodorum Aspendium Pythagoreum cujus meminit Claudianus Mamertus.

DIOGENES OENOMAUS Atheniensis, Tragœdias in patria docuit, cum Resp. triginta Tyrannis liberaretur, quod factum est sub extremum Olympiadis XCIV. Ejus dramata apud Svidam hæc nominata legun-

Digitized by Google

leguntur: Ἀχιλλεὺς, Ἑλένη, Ἡρακλῆς, Θυέστης, Μήδεια, Οἰδίπους, Χρύσιππος & Σεμέλη, cujus Athenæus quoque meminit. Obſcuritatem hujus Diogenis reprehendit Melanthius apud Plutarchum de audiendis Poëtis. Memoratur & Diogenes ὁ τῆς Τραγῳδίας ὑποκριτὴς apud Ælian. III. 30. Var. De DIOGENE Tarſenſi ita Strabo Lib. XIV. p. 675. ὁ δὲ Διογένης καὶ ποιήματα ὥσπερ ἀπεφοίβαζε τεθείσης ὑποθέσεως, τραγικὰ ὡς ἐπιπολύ. *Propoſito argumento poëmata effudit, velut ab Apolline concitatus, Tragica plerumque.* Tragœdias quæ ſub DIOGENIS CYNICI nomine olim ferebantur, *Philiſci Æginetæ* fuiſſe, Diogenis diſcipuli, notat Julianus Imp. Orat. 6. p. 186. Male *Philiſtus* vocatur Orat. VII. p. 210. Confer Laërtium Lib. VI. ſect. 73. ubi legas illas à quibusdam tributas eſſe *Luciano Paſiphonti*, & ſect. 80. ubi hæc ſeptem tragœdiarum nomina occurrunt: Ἀχιλλεὺς, Ἑλένη, Ἡρακλῆς, Θυέστης, Μήδεια, Οἰδίπους, Χρύσιππος, quæ eadem eſſe apparet cum illis quas Diogeni Oenomao a Svida tribui jam dixi. *Herculem* Diogenis memorat Tertullianus c. 14. Apologetici. *Thyeſten* Laërtius VI. 73.

DION quoque Syracuſius, Dionyſii junioris Tyranni cognatus & victor inter Tragicos à viris doctis refertur, etſi Tragœdiam ipſius nullam veteribus laudatam potui reperire. Apud Pollucem vero lib. 2. ſect. 88. pro Δίωνι Τραγικῷ ἐν τῷ ἐπιγραφομένῳ συνεκδημητικῷ legendum παρὰ δ' Ἴωνι τῷ Τραγικῷ &c. Vide Leopardum lib. 2. c. 20. emendation.

DIONYSIADES ſive

DIONYSIDES Tarſenſis, de quo Strabo Lib. XIV. pag. 675. ποιητὴς δὲ τραγῳδίας ἄριστος τῶν τῆς πλειάδος καταριθμουμένων Διονυσίδης. Meminit hujus Dionyſiadis etiam Scholiaſtes Hephæſtionis p. 32. plejadem Tragicorum ſub Ptolemæo Philadelpho celebrem referens. Alius fortaſſis *Dionyſiades* Mallotes Philarchidæ F. itidem Tragicus de quo Svidas in Μαλλώτης.

DIONYSIUS Senior; Siciliæ TYRANNUS, Tragœdias * & Comœdias compoſuit, ex quibus laudantur Ἄδωνις, Ἕκτορος λύτρα, Θεσμοφόρος & *Leda*. Antiphon vero & Philoxenus, Philiſtusque & Leptines, cum eaſdem ſibi haud probari confidenter magis atque aperte quam prudenter præ ſe tuliſſent, ab illo ſupplicio affecti exiliove multati, vel in latomias conjecti dicuntur. Vide de Philoxeno Diodorum XV. T. 2. p. 331. ſeq. De cæteris Vaticanam appendicem IV. proverb. 37. ibique notas Schotti. Johannem Meurſium ad Helladium & in libro de LVIII. Dionyſiis, & Allatium ad Socratis & Socraticorum Epiſtolas p. 250. ſeq. Joh. Jonſium Lib. III. de ſcriptoribus Hiſtoriæ Philoſoph. c. 8. & Lib. IV. p. 327. ſeq.

Tttt 2

* Mentio & apud Plutarchum in Timoleonte p. 241.

seq. Melanthii quoque dictum quo tragœdiam Dionysii ut verbis nimium luxuriantem perstringens refert Plutarchus de auditione p.41. Magno sumptu hic Dionysius Æschyli defuncti pugillares sibi comparavit, sperans se ex illorum usu repente alterum Æschylum futurum, ut refert Lucianus adversus indoctum p.387.

DIPHILUS, Tragœdus, quem in Pompejum petulanter invectum esse ægre fert Cicero 2. ad Atticum Epistola 19. & ex Cicerone narrat Valerius Lib. VI. c. 2. Rom. 9. non Græce egit sed latine, quando verbis: *miseria nostrâ magnus est*, ad Magni Pompeji nomen allusit. Græcum tamen fuisse hunc Diphilum vel nomen ipsum arguit, neque est incredibile græcas quoque eundem tragœdias docuisse.

DORILLUS sive DORIALLUS Τραγῳδοποιὸς, quem Aristophanes derisit. Vide Svidam, Hesychium & Etymolog. M. in Δορίαλλος & Scholiastem Comici ad Ranas.

DURIS Samius Ptolemæi Philadelphi temporibus clarus scripsit περὶ τραγῳδίας teste Athenæo Lib. XIV. De aliis ejus scriptis Vide Vossium in Historicis Græcis. Alcibiadis se ἀπόγονον professus est, ut traditum Plutarcho in Alcibiade p. 209.

EMPEDOCLES Empedoclis Pythagorici è filia nepos cognominis, Tragœdiarum XXIV. auctor fuit, si Svidam audimus. Alii plures, tres nimirum & qvadraginta numerant, & ad Empedoclem ipsum Physicum celeberrimum tanqvam auctorem referunt, qui eas composuerit adhuc juvenis, ut affirmat Neanthes apud Laërtium Lib. VIII. sect. 58. Τραγικὸν τῦφον sive fastum Empedocli Philosopho tribuit Diodorus Ephesius ibid. sect. 70.

EPHIPPUS Atheniensis à Delrione Tragicis accensetur, licet Comicum diserte vocat Athenæus, & mediæ Comœdiæ Poëtam fuisse, è Svida constat. Sed fortassis existimavit vir doctus inter Comœdias illum Tragœdiis qvoqve nonnullis scribendis operam dedisse, & nomina qvædam fabularum Ephippi, his magis qvam illis congruere, qvalia sunt: *Busiris* Athenæo & Macrobio V. 21. laudatus, Κίρκη, & Ναυαγός. Laudantur & ejus Ἄρτεμις, Γηρύων, Ἐμπωλὴ, Ἔφηβος, Κύδων, Ὅμοιοι ἢ Ὀβελιαφόροι, Πελταστὴς, Σαπφὼ & Φιλύρα, (quod scorti nomen.) Vide Athenæum, & Meursii Bibliothecam Atticam p. 1491.

EPICHARMUS patria Cous, à plurimis Siculus est habitus qvia vix trimestris venit in Siciliam, & ibi vitam duxit. * Philosophus Pythago-

* Mirum est quod Laërtius Epicharmi Pythagorici ὑπομνήματα memorans, in quibus (ut

Digitized by Google

thagoricus idemque Comicus veteris Comœdiæ fuit, & in hoc genere princeps vocatur à Platone in Theæteto, ἄκροι τῆς ποιήσεως ἑκατέρας, Κωμῳδίας μὲν Ἐπίχαρμος, Τραγῳδίας δὲ Ὅμηρος. Imitatus est Epicharmum Plautus teste Horatio lib. 2. Epist. 1.

Dicitur Afrani toga convenisse Menandro,
Plautus ad exemplar Siculi properasse Epicharmi.

Cum ob Hieronis tyrannidem quem aliquando paulo acerbius perstrinxit teste Plutarcho p. 68. de distinguendo adulatore, à publica professione Philosophiæ abstinuisset, in theatro subinde dogmata Pythagorica versibus inclusa vulgavit, ut notat Jamblichus cap. 36. vit. Pythag. Tragicis Epicharmus à Delrione accensetur jure haud majore quam Ephippus. Annos vixisse quinque & nonaginta testatur Lucianus in Macrobiis, T. 2. p. 475. *Apollodorum* in sexto περὶ Ἐπιχάρμου laudat Svidas in χαρδιώττειν. Ex ejus fabulis 52. tot enim eum scripsisse refert Svidas, quas in decem volumina digesserat idem Apollodorus Atheniensis teste Porphyrio in vita Plotini, & de quibus *Dionysium* juniorem Siciliæ Tyrannum scripsisse idem Svidas docet in Διονύσιος, quadraginta adhuc tituli in veterum scriptis reperiuntur, collecti tum ab aliis tum à Meursio in notis ad Helladii Chrestomathiam p. 61. seq. Sunt autem hi: Ἀγρωστῖνοι, Ἀλκυὼν, Ἄμυκος, Ἁρπαγαὶ, Ἀταλάνται, Αὐτόμολος, Βάκχαι, Βούσιρις, Γᾶ καὶ Θάλασσα, Διόνυσοι, Δίφιλος, Ἐλπὶς ἢ Πλοῦτος, Ἑορτὴ, Ἥβας γάμος, Ἡρακλῆς Παράφορος, Θεωροὶ, Κύκλωψ, Κωμασταὶ ἢ Ἥφαιστος, Λόγος ἢ Λογικὴ, Μέγαρις, Μοῦσαι, Ναυαγὸς, Νῆσοι, Νιόβης γάμος, Ὀδυσσεὺς αὐτόμολος, Ὀδυσσεὺς ναυαγὸς, Ὀρύα, Περίαλλος, Πέρσαι, Πίθων, Πλοῦτος, Προμηθεὺς Πυρκαεὺς, Πύῤῥα, Σειρῆνες, Σκίρων, Σφὶγξ, Τρῶες, Φιλοκτήτης (al. Φιλογ ιδης vel Φιλοκλίνης) χύτραι. Prætereo quod notatum ab Athenæo Lib. XIV. est, *Chrysogonum* tibicinem ψευδεπιχαρμαῖα quædam sive πολιτείαν sub Epicharmi nomine vulgasse: tum alia quæ de Epicharmo ejusque scriptis observata sunt ab Hieronymo Columna ad Fragmenta Ennii p. 272. seq. Gyraldo, Vossioque de Poëtis, & à viris doctis ad Laërtium VIII. 78. seq. Fragmenta ex Comœdiis Epicharmi videbis ubi lubebit in sententiis Comicorum collectis ab H. Stephano, Guil. Morello, Jacobo Hertelio & Hugone Grotio. Alia quædam Epicharmi fragmenta legun-

(ut ipse ait) Φυσιολογεῖ, γνωμολογεῖ, ἰατρολογεῖ, ne verbulo quidem innuit Comœdias eum docuisse. Κωμῳδοποιὸν tamen vocat III. 9. ubi Platonem ei multa debuisse & in Philosophiam suam transtulisse refert ex Alcimo. Inter Medicos à Plinio quoque laudatur Epicharmus & à Tiraquello c. 31. de nobilitate num. 261. nescio qua fide refertur ejus commentarios de natura rerum atque Medicina adhuc exstare in Bibl. Vaticana.

tur in ejusdem H. Stephani Poësi philosophica p. 54. seq. è quibus celebre illud apud Polybium XVII. 30. νᾶφε καὶ μέμνασ' ἀπιστεῖν, ἄρθρα ταῦτα τῶν φρενῶν, quod ita transtulit Cicero de petitione Consulatus & I. Epist. 16. ad Atticum: *Nervi atque artus sunt sapientiæ, non temere credere.* Epicharmum quoque scripserat *Ennius*, laudatum Varroni IV. de L. L. & Ciceroni, quarto Acad. quæst.

EPIGENES Sicyonius cum Tragœdiam in Bacchum docuisset, ei acclamatum est: οὐδὲν πρὸς τὸν Διόνυσον, * teste Svida & Apostolio. At idem Svidas alibi Epigenem refert Comicum, & inter ejus dramata Βακχείαν, Ἡρωΐνην & μνημάτιον. Comicum quoque diserte vocat Athenæus Lib. VIII. p. 384. Et τῶν νεῶν Κωμικῶν τινα Pollux Lib. VII. c. 10. ubi ejus Ποντικὸν laudat. Pro Βακχεία apud Athenæum male excusum est Βάκχαι & Βεγχχία, ut apud Svidam Ἡρώνη pro Ἡρωΐνη. Vide Clariss. Bentleium in Apologia dissertationis de Epistolis Phalaridis p. 237. qui præterea notat falli Svidam in Θέσπις qui Egigenem Thespide antiquiorem Tragicum facit.

EPITHERSES Nicænus Grammaticus scripsit de vocabulis Tragicis & Comicis teste Stephano Byz. in Νίκαια.

EUBULIDES Milesius, Comicus fuit, non Tragicus, quanquam â Gyraldo & post eum ab aliis Tragicus appellatur. Gyraldi hallucinationem notavit Colomesius p. 437. ubi hunc Eubulidem vocat Διαλεκτικὸν, quod esset ex secta Euclidis Megarici, quemadmodum ex Laërtio quoque intelligitur.

EUPHANTUS Olynthius, Eubulidis discipulus, Antigoni Macedonum Regis præceptor tragœdias plurimas composuit, quibus valebat & in certaminibus probabatur, ut tradit Laërtius in Euclidis Megarici Vita Lib. II. sect. 110. De aliis ejus scriptis consule Vossium p. 38. de Hist. Græcis.

EUPHORION Æschyli de quo cap. XVI. filius, Bionis de quo supra frater, quem patris Tragœdiis nondum ante editis quater vicisse, & ipsum tragœdias scripsisse Svidas auctor est. De hoc Euphorione & altero hujus nominis Chalcidensi videndus Meursius in Bibliotheca Attica & ad Helladium p. 54. seq. Ac Chalcidensem quidem præter Comœdias Ἀπολλόδωρον ab Harpocratione & Svida (in ὁ κάτωθεν νόμος) & Ἀποδιδοῦσαν ab Athenæo laudatam, & præter amatorias elegias memoratas Diomedi aliisque & à *Cornelio Gallo* versibus latinis teste Servio translatas, nonnulla etiam

* Plutarchus lib. I. sympos. c. I. innuit Epigenem Phrynicho Æschyloque juniorem fuisse. Ὥσπερ οὖν Φρυνίχου καὶ Αἰσχύλου τὴν τραγῳδίαν εἰς μύθους καὶ πάθη προαγόντων ἐλέχθη, τί ταῦτα πρὸς τὸν Διόνυσον.

etiam Epico carmine ſcripſiſſe conſtat, inque his *Mopſopiam* ſive ἄτακτα,* in quo opere libris quinque complexus eſt omne genus fabularum hiſtoriarumque, tum Oracula poſt mille etiam annorum ſpatium eventu comprobata. Epicedium in Protagoram Aſtrologum Laërt. IX. 56. Obſcuritatem ejus perſtringit Cicero 2. de divinatione p. 135. Inter poëtas quibus delectatus Tiberius Imp. Euphorion quoque celebratur à Svetonio cap. 70.

EURIPIDES, Atheniensis, celebri illo hujus nominis Tragico, de quo capite ſuperiore dictum eſt, antiquior, duodecim tragœdias compoſuiſſe & in illis bis victor abiiſſe traditur à Svida, qui præterea tertium Euripidem memorat, priores ἀδελφιδοῦν ſive è filia nepotem, ejusque dramata tria, *Oreſtem*, *Medeam* & *Polyxenam*. Huic *Rheſum* quoque tragœdiam, quæ inter Euripidis tragœdias exſtat, tribuit Martinus Delrio.

EZECHIEL ὁ τῶν ἰουδαϊκῶν τραγῳδιῶν ποιητὴς, Judæus fuiſſe videtur, ut plerique ſentiunt cum Joſepho Scaligero ad Euſebium p. 402. confer W. E. Tentzelii dialogos menſtruos, A. 1689. p. 1257. & A. 1690. p. 1142. Alexandro Polyhiſtore & Demetrio Judæo antiquiorem, atque adeo Chriſtianam æram ſæculo ad minimum anteceſſiſſe probat Huetius demonſtrat. Evangel. p. 99 Sane Demetrius ex Ezechiele quædam produxit apud Euſebium Lib. IX. præparat. c. 29. Demetrium vero allegat Alexander Polyhiſtor apud eundem Euſebium Lib. IX. c. 21. Nec defuerunt, qui incerta conjectura hunc Ezechielem haberent pro uno è LXX. Græcis Scripturæ S. interpretibus. Alii vero poſt excidium Hieroſolymitanum demum, vel poſt Barcochbæ plane tempora ad ſolandos popularium ſuorum animos compoſitum ab Ezechiele drama eſſe ſuſpicantur, quibus Demetrii & Alexandri apud Euſebium teſtimonia (citra cauſam forte) ſuſpecta ſunt. Ita poſt Stephanum Lemonium notis ad varia ſacra p. 336. celeberrimus Guil. Caveus in hiſtoria literaria Scriptorum Eccleſiaſt. ad A. C. 190. Tragœdia ipſius de Exodo Iſraëlitarum ex Ægypto Moyſe Duce, quam ἐξαγωγὴν inſcripſerat, intercidit, exceptis fragmentis quibusdam, quæ ſervavit Clemens Alexandrinus Lib I. Strom. p. 344. ſeq. Euſebius Lib. 9. præparat. c. 28. & 29. Euſtathius ad Hexaëmeron p. 25. Illa collecta latinis verſibus reddidit & caſtigationes addidit *Federicus Morellus* Pariſ. 1580. Græce & latine deinde exhibentur inter Poëtas Chriſtianos Græcos Pariſ. 1609. 8. In corpore Poëtarum Græcorum Tragicorum & Comicorum cum latina verſione editorum Genev. 1614. fol. tum in Appendice Bigneana ad Bibliothecam Patrum Græcolat. Pariſ. 1624. fol. & apud Johannem Euſebium Nieren-

* Ex his videntur depromti verſus quinque Euphorionis Hexametri de Melicerta quos refert Plutarchus V. 3. ſympoſ.

Nierenbergium de Origine Scripturæ Sacræ Lib. X. c. 26. Vide & Joh. Seldenum Syntagm. 1. De Diis Syris c. 3. Salmasium ad Solin. p. 385. & If. Vossium ad Melam p. 296. editionis primæ.

GORGIAS Rhetor & Sophista, de quo suo loco dixi, male Tragicis à Delrione accensetur ob perperam acceptum locum Plutarchi Lib. VIII. Symposiacon, cap. 7.

GREGORIUS Nazianzenus. Vide supra ubi de Apollinari.

HEGELOCHUS Tragicus ὑποκριτής. Vide Schol. ad Euripidis Orestem. v. 278.

HELIODORUM Atheniensem tragœdias conscripsisse testatur Galenus Lib. II. de antidotis c. 7. ubi versus quosdam profert ex ejus poëmate de venenis, ad Nicomachum.

HEPHÆSTION Grammaticus Alexandrinus scripsit λύσεις τραγικῶν καὶ κωμικῶν ἀπορημάτων. Teste Svida.

HERACLIDES Ponticus quoque, auditor Aristotelis, non tantum scripserat περὶ τῶν τριῶν τραγῳδοποιῶν & περὶ τῶν παρ' Εὐριπίδῃ καὶ Σοφοκλεῖ libros III. teste Laërtio V. 87. seq. sed & ipse tragœdias composuerat, easque sub *Thespidis* nomine vulgaverat, ut auctor est Aristoxenes apud Laërtium in Heraclidis vita Lib. V. sect. 92. Videtur hoc Aristoxenus notasse in suis historicis commentariis, quæ laudat idem Laërtius Lib. IX. sect. 40. aut certe in Miscellaneis, ex quibus nonnihil profert Lib. I. sect. 107. Sane in commentariis Aristoxeni Musicis, in quibus hoc illum tradidisse affirmat Delrio prolegomenis ad Senecam p. 25. nihil tale legitur.

HERACLIDIS Τραγῳδοῦ somnium, μέλλοντος ἀγωνίζεσθαι ἐν Ῥώμῃ τὸν τῶν Τραγῳδῶν ἀγῶνα. Artemidor. IV. 35. p. 222.

HERILLUS Carthaginiensis ab eodem Delrione Tragicis accensetur, eam ut puto ob causam, quod inter ejus scripta apud Laërtium Lib. VII. sect. 166. refertur *Medea*.

HIERONYMUS Rhodius ἐν τῷ περὶ τραγῳδοποιῶν laudatur à Suida in Ἀναγυράσιος, & Apostolio XI. 41. prov. Scripserat hic Philosophus Peripateticus libros plures de Poëtis, quorum primum Epicis, alterum Tragicis, Comicis tertium, quartum Melicis tribuisse videtur: Quinto de Citharœdis egisse testatur Athenæus Lib. XIV.

HIPPARCHIA Metroclis soror, tragœdias scripsisse videtur Delrioni, ni fallor propter locum Laërtii. Lib. VI. sect. 98. sed qui de Cratete accipiendus, non de Hipparchia, licet ad hanc referre malit etiam Menagius in suis ad Laërtium notis.

HIPPIÆ ELIENSIS Sophistæ Apulejo in floridis laudati tragœdias

gœdias & dithyrambos memorat Plato in Hippia minore : πρὸς δὲ τούτοις ποιήματα ἔχων ἐλθεῖν, καὶ ἔπη καὶ τραγῳδίας καὶ διθυράμβους, καὶ καταλογάδην πολλοὺς λόγους καὶ παντοδαποὺς συγκειμένους.

HOMERUS junior, è Caria Hierapolitanus, Andromachi Philologi & Myronis Byz. Poëtriæ filius, * Tragicus fuit tempore Ptolemæi Philadelphi, unus ex illis septem qui Plejadis nomine signabantur. Vide Menagium ad *Laërtii* Timonem *Lib.* IX, sect. 113. Fabulas XLV. teste Svida composuerat. LVII. legitur in codicibus Tzetzæ, ubi *Lycophronis* genus exponit.

JASON TRALLIANUS Τραγῳδιῶν ὑποκριτὴς *Actor Tragicus*, non scriptor Tragœdiarum, memoratus Plutarcho in vita Crassi, & Appiano Alex. *Lib.* de bellis Parthicis. p. 155. Sed apud Plutarch. de fluminibus ubi allegatur Ἰάσων Βυζάντιος ἐν Τραγικοῖς, legendum Θρακικοῖς, ut Jonsius aliique observarunt.

JON Chius, Orthomenis filius cognomento Xuthus, Æschylum vidit senem juvenis, (adde Plutarch. de profectu in virtute p. 79.) & circa Olympiadem LXXXII, duodecim amplius post Æschyli mortem annis tragœdias docere cœpit, ipse cum Aristophanes Pacem Comœdiam ageret Olympiad. XC. anno secundo jam defunctus. Ex ejus Tragœdiis quarum alii XII. alii XXX. alii XL. numerant, hos titulos in veterum Grammaticorum libris observavit Clarissimus Rich. Bentleius, qui Jonis hujus fragmenta diligenter & erudite collegit in Epistola Chronico Johannis Malelæ subjecta ad Joh. Millium: Ἀγαμέμνων, Ἀλκμήνη, Εὐρυτίδαι, Ἀργεῖοι, Μέγα δρᾶμα, Ὀμφάλη σατυρικὴ. Συνεκδημητικος, (confer supra in Diono) Τεῦκρος. Φοῖνιξ ἢ Καινεύς. ** Φοῖνιξ δεύτερος. Φρουροί. Scripsit præter Tragœdias & alia varii generis. Versu quidem, Dithyrambos, Odas, Pæanes, hymnos, scolia sive carmina convivalia, Elegias, Comœdias & Epigrammata. Oratione soluta, dialecto Jonicâ, Χίου κτίσιν, πρεσβευτικὸν, quem à quibusdam pro supposito habitum notat Aristophanis Scholiastes, ἐπιδημίας sive de adventibus clarorum virorum in Insulam Chium, κοσμολογικὸν, Τριαγμὸν sive Τριαγμοὺς & ὑπομνήματα. In Jonis tragœdias commentarium scripserat *Epigenes* tum *Aristarchus*, cui ἀντεξηγήσεις opposuit *Didymus* Alex. Grammaticus teste Athenæo XIII. p. 634. *Baton* quoque Sinopensis librum composuerat de Jone, ut idem Athenæus testatur. Vide & quæ de Jone observant Leopardus Lib. II. emendation. cap. 20. Mar-

Uuuu cus

* Svidas in Μυρὼ Homerum hunc Myronis parentem fuisse affirmat, sed in Σωσίθεος & Ὅμηρος, filium. Apud Hephæstionem in Enchirid. Ὅμηρος ὁ Μυροῦς.

** E Phœnice Jonis petiti versus quos affert Zenobius V. 68. proverb. Plutarch. de sol-

cus Meibomius ad Musicam Euclidis p.63. Menagius ad Laërtium p. 351. seq. & Andreas Christianus Eschenbachius in commentario de Poësi Orphica p.196. seq. Alius ni fallor Jon Ephesius Rhapsodus de quo dialogus Platonis & Synesius in calvitiei encomio p. 82. alius quoque Jon junior Platonicus, Κανὼν dictus ob morum severitatem, de quo consules Lucianum in sympofio & Philopseude.

JOPHON Sophoclis F. Atheniensis, teste Svida tragœdias docuit quinquaginta, ex quibus fuere Ἀχιλλεὺς, Τήλεφος, Ἀκταίων, Ἰλίου Πέρσις (an Ἰλιουπέρσις?) Δεξαμενὸς, Βάκχαι (quas allegat etiam Stobæus in Eclogis) Πενθεύς. Meminit Jophontis Valerius Maximus. Lib. VIII. cap. 7. extern. 12.

ISAGORAS tragœdiarum scriptor, auditor Chresti Byzantini Sophistæ qui Herodem Atticum audivit. Vide Philostratum in vitis Sophistar. pag. 587. edit. Morelli.

ISCHANDER τραγῳδοποιός. Vide supra, in Æschine.

ISOCRATES Atheniensis, nomen inter Oratores celeberrimum, sub Archonte Lysistrato usque ad Sosigenem, hoc est ab Olymp. CII.4. ad Olymp. CIX. 3. scripsit tragœdias XXXVII. quarum duæ tanquam alterius auctoris in dubium vocatæ sunt, teste Plutarcho in ejus vita. Junior quoque Rhetor *Isocrates Apolloniates* Ponticus vel Heracleotes, prioris discipulus, inter Tragicos à Delrione refertur, quia Svidas narrat eum in Epitaphio Mausoli Regis superatum esse à Theodecte Rhetore & Τραγῳδοποιῷ. Certatum autem fuit tragœdiis. Nam ut idem Svidas in Θεοδέκτης, ἐνίκησε μάλιστα εὐδοκιμήσας ἐν ᾗ εἶπε τραγῳδίᾳ, Confer Hyginum apud Gellium Lib. X. c.18.

LEONTEUS Argivus, Jubæ Mauritaniæ Regis servus, Athenionis discipulus, tragicus. Ejus *Hypsipyle* perstringitur in Epigrammate Jubæ quod refert Athenæus Lib. VIII. p. 343.

LUCIANUS *Pasiphontes* scripsit paulo post obitum *Diogenis Cynici*, cujus Tragœdias ad illum nonnulli referebant, teste Favorino apud Laërtium Lib. VI. sect. 73.

LYSIPPUS Arcas, Tragicus à Fulvio Ursino p.28. elog. Virorum illustr. Delrione & Vossio appellatur, sed Polluci aliisque diserte est Comicus. Ejus βάκχας idem Pollux & Athenæus, Hesychius & in Θεαοπαλία Stephanus: Θυροκόμον præterea Svidas memorat. Versus quosdam Lysippi in laudem Athenarum profert Dicæarchus p. 10. edit. Joh. Hudsoni Viri

tertia animal. & Athenæus. Apud Svidam vero in Σίφνιοι ubi aliquid affertur ἐκ τῶν Ἴωνος Φρουρῶν, H. Wolfius & Æm. Portus male: *ut scribit Jon in opere de præsidiis.* Est enim nomen Tragœdiæ.

Viri Cl. Eos præter Grotium in excerptis p. 870. latina Metaphrasi donarunt Ludov. Nonnius ad Græciam Hub. Goltzii p. 84. H. Stephanus Lib. VI. Schediasm. c. 15. & ad Dicæarchum c. 3. T. XI. Antiquitatum Gronov. & Conr. Rittershusius Lib. VIII. sacrarum Lect. c. 10.

MAMERCUS Catanæ Tyrannus ἐπὶ τῷ ποιήματα γράφειν καὶ τραγῳδίας μέγα φρονῶν. Plutarch. Timoleonte p. 251. Ejus tragicum exitum describit p. 12.

MELANIPPIDES Critonis F. Melius, circa Olympiad. LXVI. clarus, præter alia poëmata varii generis, Dithyrambos & Tragœdias scripsit. Ex ejus *Proserpina* nonnihil profert Stobæus in eclogis pag. 165. edit. Grotii. lia duo ejusdem Melanippidis fragmenta exhibet idem Grotius in excerptis Tragicor. & Comicorum p. 455. ex Clemente Alex. 5. Strom. p. 602. Prætereo qvæ de Melanippide leges apud Athenæum, Svidam, Gyraldum &c. Svidas in Φιλόξενος docet servum ejus fuisse Philoxenum Cytherium, de qvo infra.

MELANTHIUS Philoclis F. Atheniensis, Tragicus, cujus luxuriem ac voracitatem aliaque vitia præter Calliam, Leuconem, Pherecratem, Eupolim & Platonem Comicum perstringit Aristophanes in Pace p. 466. Vide Svidam in Μελάνθιος & Μόρσιμος & βδελύσσω, & Scholiasten Aristophanis ad aves pag. 374. Versum Melanthii Tragici de iracundia post Plutarchum profert Johannes Tzetzes in Hesiodum pag. 82. Plura de Melanthio Tragico Athenæus, qui elegias etiam composuisse illum testatur Lib. VIII. p. 343. Idem ut suspicor cujus jocos memorat Plutarchus lib. 2. sympos. c. 1. pag. 631. 633. Alius ni fallor Melanthius fuit cujus Librum de Mysteriis Eleusiniis laudat præter Scholiasten Aristophanis idem Athenæus Lib. VII. pag. 325. & cujus secundum Ἀτθίδος memorat Harpocratio in γεφυρίζων. Alius certe de quo Homerus, itemque alius hoc nomine pastor apud Theocritum. Alius Melanthius Messeniorum Rex, Codri pater, de quo Strabo & alii. Alius denique pictor celebris de quo Harduinus ad Plinii Lib. XXXV. sect. 32. & Franciscus Junius in Catalogo Pictorum. Alius quoque Melanthius parasitus Alexandri Pheræi qui rogatus quomodo Alexander confossus esset, per latus, inquit, in ventrem meum. Plutarch. de dignoscendo adulatore p. 50.

MELITUS sive Μελίτων Orator & Poëta Tragicus ὑπόψυχρος, accusato Socrate quàm scriptis suis notior. De eo Svidas in Μέλιτος & σκολιά, Lucilius in Epigrammate p. 242. Anthologiæ. & Scholiastes Comici ad Ranas. pag. 180. Ob corporis tenuitatem derisum à Comicis narrat Ælianus X. 6. Var. Singillatim ab Aristophane in Gerytade, Athenæus.

MORSIMUS Philoclis Tragici F. Melanthiique frater, Tragicus & ipse, sed frigidus & ineptus, ut Aristophanes in Equitibus p. 211. pro dirarum formula usurpet, ad Morsimi exemplum tragœdiam docere. Vide Svidam in Μελάνθιος & Μόρσιμος & Φιλοκλῆς, Scholiasten Aristophanis ad Ranas, Equites & pacem. Quod vero apud Philostratum Apollonius Tyanensis ad Domitianum, ὐ μὴν με κτενέεις ἐπεὶ ὔτοι μόρσιμός εἰμι, non ad Morsimum Tragicum respexit, ut Gyraldo ex Svida persvasum, sed μόρσιμος est *maturus morti* sive *fato*. Vide Adrianum Junium Lib. VI. animadvers. cap. 19.

MORYCHUS Tragœdiæ Poëta ob gulam & luxuriem perstringitur ab Aristophane & Platone Comico. Vide Svidam in Μώρυχος, ὀρθοφοιτοσυκ. & Φάσις, atque Scholiasten Aristophanis ad Acharnenses p. 296. & ad Vespas p. 352. seq. De proverbio *stultior es Morycho* præter eundem Svidam in Μόρυχος & μωρότερος videndus Andreas Schottus ad Diogenianum, & Erasmus in Adagiis reprehendens Joh. Baptistam Pium c. 101. annotatt. posterior.

MOSCHIO Tragicus & Comicus (Comicus appellatur à Clemente Alex. 6. Strom. p. 623.) cujus *Themistoclem*, *Telephum* ac *Pheræos* laudat Stobæus. Vide Grotii excerpta ex Tragicis & Comicis p. 921. De aliis hujus nominis scriptoribus dixi infra libro sexto.

MYNISCUS, Τραγικὸς ὑποκριτής, non Poëta Tragicus fuit, cujus voracitatem perstringit Plato Comicus apud Athenæum Lib. VIII. pag. 445.

NAUCRATES Erythræus, victus est tragœdiâ in Mausolum à Theodecte. Vide Svidam in Θεοδέκτης.

NEANTHES Tragicis Poëtis male accensetur à Gyraldo & Delrione, ex loco malè intellecto Diogenis Laërtii Lib. VIII. sect. 57.

NEARCHUS Tragicus una cum Callisthene ab Alexandro M. interfectus, ut scribit Svidas in Καλλισθένης. Fortassis idem est, cujus navigationem jussu Alexandri susceptam referunt Plinius Lib. VI. hist. c. 23. & Arrianus in Indicis. Meminerunt Strabo, Plutarchus, Curtius aliique. Historiæ Alexandri ab eo scriptæ fidem detrahit idem Strabo. In Insula Patale sepultum tradit Philostratus Lib. III. de vita Apollonii c. 15. Tragicum nemo vocat si à Svida discesseris, qui cum Neophrone fortassis, de quo mox, illum confudit.

NEOPHRON sive NEOPHON Sicyonius, Callisthenis amicus & supplicio una cum ipso affectus ab Alexandro Magno. Ejus centum & viginti tragœdias exstitisse, & Medeam Euripidis à nonnullis huic Neo-

Digitized by Google

Neophonti tributam fuisse Svidas scriptum reliquit. Ex *Medea* Neophontis, versus quindecim producit Stobæus in florilegio p. 107. edit. Grotii, qui in Euripidis Medea (eodem loco tanquam diversâ à Stobæo laudata) non leguntur.

NEOPTOLEMUS, celebris Τραγῳδιῶν ὑποκριτὴς tempore Philippi Regis Macedonum. De eo videndus Leopardus Lib. IX. emendatt. cap. 15. & quæ viri docti ad Sveton. Caligul. c. 57. Tertull. de anima c. 46. Alius Neoptolemus Parianus Poëta, cujus præcepta de arte Poëtica in Epistolam suam ad Pisones Horatium transtulisse Porphyrion observat.

NICOLAUS Damascenus præter alia doctrinæ genera poëticam quoque exercuit, ita ut juvenis adhuc Tragœdias & Comœdias cum laude composuerit. Τραγῳδίας ἐποίει καὶ Κωμῳδίας εὐδοκίμως, inquit Svidas. Ex his fuit Σωσανὶς, sive Σωσάννης δρᾶμα memoratum Eustathio ad Dionysium Periegetem v. 976. & ab aliis male tributum *Johanni Damasceno.* Vide Colomesium ad Gyraldum p. 303.

NICOMACHUS è Troadis urbe Alexandrinus veteris Comœdiæ poëta; cujus hæ undecim Tragœdiæ à Svida numerantur: Ἀλέξανδρος ἢ Ἐριφύλη, Ἀλετίδης, Γηρόνης. Εἰλήθυια, (Athenæo etiam laudata) Μετεκβαίνουσαι, Μυσοὶ, Νεοπτόλεμος, Περσὶς ἢ Πολυξένη, Τεῦκρος, Τηλογία, Τυνδάρεως ἢ Ἀλκμαίων. Etiam Μεταλλεῖς Pherecratis ad Nicomachum hunc auctorem retulit Eratosthenes Libro VII. de veteri Comœdia, apud Harpocrationem in μεταλλεῖς. Perperam in Svidæ codicibus his accensetur *Oedipus*, ut pridem notatum Meursio ad Nicomachum Musicum p. 161. Nicomachi Ναυμαχίαν quoque allegat Stobæus in florilegio p. 149. edit. Grotii.

NICOMACHUS alter Atheniensis, itidem Tragicus, cujus *Oedipodem* Svidas memorat, addens ab hoc Nicomacho victos Euripidem & Theognin: Theognin puta Tragicum, de quo infra.

NICOSTRATUS Τραγικὸς ὑποκριτής. Appendix Vaticana proverb. 65.

NOTHIPPUS Tragicus, cujus voracitatem sugillat Hermippus Comicus apud Athenæum Lib. VIII. p. 344.

OENOMAI Cynici tragœdias memorat Julianus Orat. VII. p. 210. De altero vetustiore Tragico Oenomao dictum est supra in Diogene.

PALAMEDES Eleates, Grammaticus, scripsit de vocibus Comicis ac Tragicis, ut ex Svida didici.

PAMPHILUS pictor an Tragicus cujus fuit fabula Heraclidæ. Vide Scholia Comici ad Plutum v. 385.

PARTHENIUS cujus *Herculem* & *Iphiclum* laudat Stephanus Byz. Inter Tragicos ideo refertur à Delrione. Vide quæ de Parthenio dixi infra libro quarto.

PATROCLES Thurius in Tragœdia quadam de Dioscuris egerat teste Clemente Alex. in Protreptico p. 14.

PHILISCUS ut Svidas, sive ut Salmasius ad Simmiæ aras pag. 261. seq. & Vossius p. 64. libri de Poëtis legendum esse docet, PHILICUS Corcyræus, unus è Plejade Tragicorum fuit tempore Ptolemæi Philadelphi, à quo dictum genus carminis *Philicium*, de qvo Hephæstion, Attilius Fortunatianus in arte metrica, Marius Plotius aliique Grammatici.

PHILISCUS Ægineta, Tragicus, qvi sacerdos Bacchi interfuit pompæ Olympicæ Ptolemæi Philadelphi, qvam describit Athenæus V. p. 198. Philistus appellatur apud Plutarchum in Timoleonte p. 243. Vide qvæ supra ubi de *Diogene* Cynico, & *Cylisco*. Atque Lambecium Libro VII. p. 405. seq. qui cum hoc Ægineta confundit Philiscum Isocratis discipulum Lysiæque amicum, qui Lycurgi Rhetoris vitam scripsit. Philiscum Milesium Neanthis Cyziceni Patrem memorat Svidas in Νεάνθης. De Philisco Thessalo Sophista Philostratus Lib. II. p. 617. seq.

PHILOCLES duo, unus Æschyli sororis filius, pater Morsimi, avus Astydamantis. Hic Tetralogiam tragœdiarum *Pandionidem* composuit, ab Aristotele in didascaliis recensitam, teste Scholiaste Comici ad aves p. 379. ubi Aristophanes perstringit hujus Philoclis *Tereum* sive ἔποπα, ex eadem tetralogia fabulam, ad exemplum Terei Sophoclei compositam. Propter amarum & acerbum scribendi genus teste Svidâ, dictus est χολή sive *bilis*, & centum tragœdias composuit, ex quibus memorat Ἠριγόνην, Ναύπλιον, Οἰδίποδα, Οἰνέα, Πηνελόπην, Πρίαμον, Φιλοκτήτην. Ab hoc Philocle Atheniensium judicio victus est Sophocles Oedipodem docens, ut memorat & indignatur Aristides T. 2. p. 422. De altero tragico juniore hujus nominis, filio Astydamantis, meminit Scholiastes Aristophanis jam laudato loco.

PHILOSTRATUS Lemnius major natu præter libros tres de tragœdia, etiam à Svida traditur composuisse tragœdias XLIV. & Comœdias XIV.

PHILOXENUS Cytherius Διθυραμβοποιὸς καὶ Τραγῳδιδάσκαλος Svidæ in Τερετίζειν & Scholiastæ Comici ad Plutum. Hic in latomias conjectus à Dionysio Tyranno, in iisdem Cyclopem suum (Κύκλωπας Aristoteli cap. 2. Poëtices) elaboravit, ut refert Ælianus Lib. XII. Var. cap. 44. ad qvem videas licet qvæ viri docti annotarunt, tum Zeno-

bium

Digitized by Google

bium V. 45. proverb. Joh. Tzetzen Chiliad. X. hist. 358. & Chiliad. V. hist. 23. De Philoxeno hoc agunt etiam Vossius Lib. III. institutt. poëtic. c. 16. §. 3. Heinsius Lib. de Satira Horatiana p. 35. & 60. Reinesius Var. Lect. pag. 472. Alius Philoxenus πλερνόκοπις parasitus. Athen. VI. p. 239. 241. 242. 246.

PHORMUS apud Athenæum & Svidam, sed apud Aristotelem cap. 5. Poëtic. & Pausaniam in Eliacis prioribus PHORMIS, qvæ vera lectio videtur Rich. Bentlejo Viro Clariss. pag. 201. apologiæ diss. de Epistolis Phalaridis (apud Themistium male ἄφορμ☉,) Patria Syracusius, & Svida teste Comicus fuit, Epicharmi æqvalis, & filiis Gelonis tyranni præfectus. Delrioni tamen tragœdias etiam scripsisse videtur, qvod Tragœdiam non Comœdiam sapiant ipsius *Cepheus*, *Alcyones*, & Ἰλίου πόρθησις. Sed qvam incerta sit ejusmodi conjectura, paulo ante ubi de Apollophane agebam observavi.

PHRYNICHUS Atheniensis, Polyphradmonis F. discipulus Thespidis, primus fœminæ personam in scenam induxit, & octonariis Jambis in Tragœdia usus est teste Svida in Φρύνιχ☉, ut idem Svidas in Τετράμετρον & Ὀκτάμετρον hoc in Comœdiis tribuit Aristophani. Fabulæ ejus hæ à Svida memorantur: Αἰγύπτιοι, (Hesych.) Ἀκταίων, Ἄλκηστις, (Hesych.) Ἀνταῖ☉ ἢ Λίβυες, (Schol. Aristoph. ad ranas) Δαναΐδες, (Hesych.) Δίκαιοι, Πέρσαι, Πλευρωνία. sive Πλευρών (Pausan. in Phocicis p. 874. Tzetza ad Lycophron.) Σύνθωκοι. Vicit Olympiade LXVII. Themistoclem choragum sive apparatus scenæ ministratorem habuit Olymp. LXXV. 1. Archonte Adimanto, unde inscriptio apud Plutarchum in Themistoclis vita: Θεμιστοκλῆς Φρεάῤῥι☉ ἐχορήγει, Φρύνιχ☉ ἐδίδασκεν, Ἀδείμαντ☉ ἦρχεν. Idem forte Phrynichus qvem ab Atheniensibus belli ducem creatum narrat Ælianus III. 8. Var. qvod in tragœdia qvadam congruentes & bellicos modulos Pyrrichistis aptasset. Fuit & alter *Phrynichus* itidem Atheniensis, Tragicus, filius Melanthæ, cujus videtur fuisse Μιλήτις sive ἅλωσις Μιλήτου, ob qvam Athenienses (non Persæ ut Svidas tradit) eum mille drachmis multarunt, quod domesticas calamitates refricuisset, teste Herodoto Lib. VI. c. 21. Tzetza VII. hist. 156. Confer qvæ viri docti notant ad Longinum de sublimi dictione c. 24. & ad Ælian. XIII. 17. Var. Tragœdiæ Phrynichi hæ præterea apud veteres memorantur: Ἀνδρομέδα, Ἠριγόνη, Ταίνταλος, (Hesych.) Φοίνισσαι. (Athen. Scholiastes Aristoph. ad Vespas, Æschyli ad Persas.) De utroqve Phrynicho Tragico, uti de Comico qvoq; hujus nominis, consulendus Johannes Meursius in Bibliotheca Attica. Alius Phrynichus Diradiotes Alcibiadis adversarius, Plutarch. Alcibiade p. 204.

PIN-

PINDARUS Thebanus quoque Tragicis annumerandus est, quia inter ejus scripta Svida refert *δράματα τραγικὰ* XVII.

PLATO Philosophus, de quo suo loco egi, ad Tragœdias scribendas primum animum applicuit, & tetralogiâ composita jam certator fieri cupiebat, nisi Socratis Philosophiâ captus hanc prætulisset. Vide quæ viri docti notant ad Æliani Var. Hist. Lib. II. c. 30. & Menagium ad Laërtii Lib. III. sect. 6. De Platone Comico diligenter agit Meursius in Bibliotheca Attica.

PLEIAS TRAGICORUM tempore Ptolemæi Philadelphi celebrium à variis diversimode enumeratur. A Scholiaste Hephæstionis quidem hunc in modum;

1. *ÆANTIDES,*
2. *ALEXANDER ÆTOLUS.*
3. *HOMERUS, MYRONIS F.*
4. *LYCOPHRON.*
5. *DIONYSIDES, pro quo SOSIPHANEM* altero loco nominat.
6. *SOSITHEUS,* quem Svidas quoque unum è Plejade fuisse testatur, non minus quam *Sosiclem* Syracusanum, in quo tamen fallitur ut infra suo loco notavi.
7. *PHILISCUS,* sive *PHILICUS.*

Ab Isaacio Tzetza autem, non Tragicos ut videtur, sed Poëtas ex quocunque genere claros ejusdem ætatis celebrante, sic:

1. *ÆANTIDES.*
2. *APOLLONIUS RHODIUS.*
3. *ARATUS.*
4. *HOMERUS junior.*
5. *LYCOPHRON.*
6. *NICANDER.*
7. *THEOCRITUS.*

Vide Vossium Lib. II. Institutt. Poëtic. p. 54. & scriptores supra à me laudatos in *Æantide.* Fuisse etiam videtur clara hujusmodi Plejas Poëtarum Comicorum, ex quibus *Machonem Sicyonium* laudat Athenæus sub extremum Lib. XIV. De Plejade recentium Poëtarum Gallorum adi Menagium T. 2. Antibailleti c. 110.

PLINIUS junior quatuordecim annos natum se tragœdiam Græcam composuisse testatur Lib. VII. Epist. 7.

POLUS Tragicus ὑποκριτὴς celebris. Archiæ Thurii discipulus, Vide supra in Aristodemo. Plutarchum Demosthene p. 859. & Lib.

an

Digitized by Google

an ſeni gerenda ſit Reſp. p. 785. Chariclei F. Sunienſis fuit, teſte Luciano in Necyomantia T. I. pag. 336. Meminit ejuſdem Apologia pro mercede conductis pag. 487.

POLYIDES Sophiſta inter Tragicos etiam locum ſibi vindicaverit, quem laudat Ariſtoteles c. 16. & 17. de Poëtica, memorans ejus *Iphigeniam*. Alius Polyides Medicus apud Palæphatum cap. 27. & Polyides Theſſalus apud Vitruvium Lib. X. c. 19. cujus Mechanica allegat idem in præfatione Lib. VII.

POLYPHRADMON Athenienſis, Phrynichi Tragici F. Tragicus & ipſe, Svidæ in Φρύνιχος memoratus.

PRATINAS, De quo ſic Svidas: Πρατίνας Πυῤῥωνίδου ἢ Ἐγκωμίου Φλιάσιος· ποιητὴς τραγῳδίας· ἀντηγωνίζετο δὲ Αἰσχύλῳ τε καὶ Χοιρίλῳ ἐπὶ τῆς ἑβδομηκοστῆς Ὀλυμπιάδος. Καὶ πρῶτος ἔγραψε Σατύρους· ἐπιδεικνυμένου δὲ τούτου συνέβη τὰ ἰκρία ἐφ' ὧν ἑστήκεσαν οἱ θεαταὶ πεσεῖν, καὶ ἐκ τούτου θέατρον ᾠκοδομήθη Ἀθηναίοις. Καὶ δράματα μὲν ἐπεδείξατο ἑξήκοντα, ὧν Σατυρικὰ τριάκοντα δύο, ἐνίκησε δὲ ἅπαξ. Meminit hujus Pratinæ Euſebius in Chron. ad Olymp. 70. & Acron ad Horatii Artem Poëticam p. 579. ubi *Cratinus* pro *Pratinas* male excuſum eſt, ut notavit Caſaubonus Lib. I. de Satyrica Poëſi cap. 5. Acronis verba hæc ſunt: *Tragœdiis ſatyra dicitur amata, in quibus ſalva majeſtate gravitatis jocos exercebant ſecundum Pratinæ inſtitutionem. Is enim primus Athenis Dionyſia cum eſſent ſatyricam fabulam induxit.* Pratinam ἐν δυμάναις ἢ καρυάτισιν allegat Athenæus Lib. IX. Idem Lib. I. pag. 22. teſtatur Theſpin, Pratinam, Cratinum & Phrynichum dictos ὀρχηστικοὺς διὰ τὸ μὴ μόνον τὰ ἑαυτῶν δράματα ἀναφέρειν εἰς ὄρχησιν τοῦ χοροῦ, ἀλλὰ καὶ ἔξω τῶν ἰδίων ποιημάτων διδάσκειν τοῖς βουλομένοις ὀρχεῖσθαι. Proferuntur iterum nonnulla ex Pratinæ tragœdiarum quadam apud Athenæum Lib. XIII. & Lib. XIV. pag. 617. ubi hyporchema quoddam & p. 624.

PYTHANGELUS Tragœdiæ Poëta flagitioſus & ignobilis. Vide Scholiaſten Ariſtophanis ad Ranas p. 134.

RHINTHON Syracuſius tempore Ptolemæi Lagi floruit Tarenti, unde Tarentinus aliquibus dicitur, auctor *hilarotragœdiarum*, * quæ ab eo *Rhinthonicæ* appellatæ ſunt, & res tragicas atque graves ludicro ac Scarronico dicendi genere perſequebantur. Apud Grotium in 2. Tim. IV. 13. pro *Rhetor* Comicus, legendum *Rhinthon*. Hujus Φλύακος ſive joculatoris fabulæ fuere XXXVIII. teſte Stephano Byzantino in Τάρας & Svidâ in Ῥίνθων, ex quibus *Amphitruonem* laudat Athenæus. Vide Gisberti Cuperi

Xxxx

* Alii fuere Ἱλαρῳδοὶ Poëtæ de quibus Feſtus & ex Ariſtotele Athenæus.

Digitized by Google

peri Observationes Lib. I. c. 10. Vossium Lib. II. Institut. Poëtic. c. 21. & Casaubonum ad Athenæum Lib. III. c. 9.

RUFUS in Musicæ historiæ libris tribus primoribus Tragicorum & Comicorum, tum Dithyrambicorum, & Auletarum, Citharœdorumque & epithalamiorum Carminum ac hymenæorum & saltationum theatricarum historiam persecutus fuerat, & in Dramatica historia recensuerat τραγῳδῶν καὶ κωμῳδῶν πράξεις τεχνὰς λόγους καὶ ἐπιτηδεύματα καὶ τοιαῦτα ἔργα. Ex undecimo libro *συμμίκτων Aristoxeni* & istis Rufi scriptis pleraque hujus argumenti in quartum eclogarum librum esse à *Sopatro* Sophista relata notat Photius cod. 161.

SACAS τραγῳδίας ποιητὴς Svidæ in Νόμαδες & Σάκας Plutarcho in Lib. de Musica p. 1134. *Sacadas* Argivus, scriptor elegiarum. Confer si placet quæ supra in *Acas* vel *Acatus*.

De SANNIONE Demosthenes Orat. contra Midiam refert quod Choros Tragicos docuerit, ad qvem locum notat Ulpianus, eum docuisse canere numerose & aptis modis, μετὰ ῥυθμοῦ καὶ προσήκοντος μέλους ᾄδειν διδάσκων. Sed exinde Poëtis Tragicis Sannionem adscribere cum Gyraldo, Delrione & aliis nolim.

SATYRUS Histrio tragicus eximius, Demosthenis æqualis, cui qvanta esset vis pronunciationis & actionis in dicendo, primus persvasit, teste Plutarcho. Theognidis F. fuit, patria Marathonius. Lucian. in Necyomantia T. I. p. 336.

M. ÆMILIUS SCAURUS Euripidis exemplo Atreum tragœdiam composuit Græce, ut ex Dionis verbis conjicio. In hac cum Tiberii Imp. ἀβουλίαν perstrinxisset, crimine alio impacto jussus est sibi ipsi manus inferre. Vide Dionem Cassium Lib. LVIII. p. 636.

SILANIONIS Jocasten laudat Plutarchus de audiendis Poëtis. Sed falluntur Gyraldus, Vossius aliique qui hunc pro Tragœdo habent, fuit enim insignis statuarius, cujus imaginem Thesei celebrat idem Plutarchus in Thesei vita. Sapphonis imaginem Cicero Verrina quarta c. 57. Confer Harduinum ad Plinii 34. 8. & Franc. Junii Catalogum Artificum p. 199.

SIMONIDEM Ceum, de quo in Lyricis dixi, inter alia etiam Tragœdias composuisse auctor est Svidas.

SOPATER Sophista libro quarto & quinto eclogarum egerat de Tragicis & Comicis. Vide paulo ante in *Rufo*.

SOPHOCLES duo. Vide quæ dixi supra ubi de tertio Sophocle Tragico celeberrimo.

SO-

Digitized by Google

SOSIBIUS Tragicus, ex cujus Daphnide versus quidam exhibentur & castigantur a Casaubono Lectionum Theocriticarum c. 12.

SOSICLES Syracusius, LXXIII. docuisse Tragœdias & in his septies victor abiisse à Svida traditur. Vixit sub Philippo Macedone & Alexandro Magno, neque adeo ex Plejade illa celebri esse potuit, ut idem Svidas affirmat, aliis præcipue qui Plejadem recensent Sosiclem omittentibus.

SOSIPHANES ex Plejade Tragicorum tempore Ptolemæi Philadelphi clarorum fuit. Meminit ejus Stobæus & Scholiastes Hephæstionis.

SOSITHEUS Syracusanus sive Atheniensis potius, sive ut alii ex Troica Alexandria Alexandrinus, itidem ex Plejade, Tragœdiarum scriptor, laudatus Svidæ, Scholiastæ Hephæstionis p. 93. & Germanici p. 127. Hygino Poëtic. Astronom. c. 27. & ante hos ab Eratosthene in Catasterismis c. 28. Ex ejus ἀθλίῳ nonnihil producit Joh. Stobæus in florilegio p. 199. edit. Grotii. Δάφνιν sive Λιτυέρσαν Sosithei (an Sosibii?) laudat Athenæus. Memoratur hic Tragicus in συναγωγῇ ἱστοριῶν à Scaligero edita ad Olymp. CLXIV. Σωσίθεος, Συρακούσιος ἢ Ἀθηναῖος, μᾶλλον δὲ Ἀλεξανδρεὺς τῆς Τρωϊκῆς Ἀλεξανδρείας, τῶν τῆς Πλειάδος εἷς ἤκμαζε.

SPINTHARUS Heracleotes, Tragicus, cujus *Herculem ambustum & Semelen fulmine tactum* Svidas memorat, idem forte est qvem Laërtius Lib. V. sect. 92. refert *Parthenopæum* sub *Sophoclis* nomine evulgasse. Idem qvoqve ni fallor, qvem tanqvam barbarum & stultum à Comicis exagitatum esse narrat Svidas. Alios Spintharos recenset Jonsius Lib. I. de scriptoribus Historiæ Philosophicæ c. 14. & Menagius ad Laërtii Lib. II. sect. 20.

STEPHANUS Monachus Sabbaita sive S. Sabbæ sectator, cujus memoriam celebrant Græci in Menologiis die XXVIII. Octobris, auctor à quibusdam, Gyraldo teste, creditur Tragœdiæ de nece Christi, quam idem Gyraldus dialogo V. pag. 288. distinguit à Tragœdia Christi Patientis, quæ legitur inter opera Gregorii Nazianzeni.

STHENELUS Tragicus à Platone sive quisquis auctor fuit Comœdiæ cui titulus erat Λάκωνες, plagii accusatus fuit qvod aliena poëmata sibi tribuisset. Vide Harpocrationem in Σθένελος, Svidam latinum Hieronymi Wolfii pag. 358. & Colomesium ad Gyraldum pag. 380. Aristophanes Comicus apud Athenæum IX. 1. καὶ πῶς ἐγὼ Σθενέλου φάγοιμ᾽ ἂν ῥήματα εἰς ὄξος ἐμβαπτόμενος ἢ λευκοὺς ἅλας.

STRATTIS Atheniensis, non Tragicus fuit ut à Svida perhibetur, sed veteris Poëta Comœdiæ, plurium dramatum auctor, quæ

Digitized by Google

recenseo infra in notitia Comicorum. Scriptor anonymus περὶ κωμῳδίας qui Aristophani præmitti solet, sedecim dramata à Strattide composita testatur, sed apud veteres scriptores observata sunt nomina fabularum XXI. nisi forte unius dramatis plures fuere tituli.

TELEGONI Ulyssen τραυματίαν memorat Aristoteles cap. 14. Poëtic. Sed Telegonus personæ nomen est in Tragœdia, non Poëtæ, ut probe observavit Clariss. Neocorus.

THEODECTES Phaselites, Isocratis discipulus, Rhetor, Tragœdias etiam scripsit teste Plutarcho in Isocratis vita. Quinquaginta ei Tragœdias tribuit Svidas in Θεοδέκτης & Stephanus in Φασηλὶς qui Epitaphium ejus refert. Ex quibus apud Aristotelem, Stobæum & alios observavi ejus *Ajacem*, *Alcmæona*, Dionys. Halic. & Eusebius p. 466. præparat. *Bellerophontem*, *Helenam*, Arist. I. 6. Politic. *Oedipodem*, *Orestem*, *Philoctetem* & *Tydeum*. Tragicus etiam vocatur à Clemente Alex. 6. Strom. p. 623. Pauca quædam illius fragmenta selegit Grotius in excerptis. p. 445. seq. Aristeas libro de LXX. Interpretibus & ex eo Josephus XII. 2. fabulantur eum oculis captum fuisse, cum aliquid è sacris litteris in drama quoddam suum transferre instituisset.

THEODORUS τραγῳδιῶν ὑποκριτὴς memoratur Aristoteli Lib. VII. Politic. c. ult. Plutarcho in proœmio noni συμποσιακῶν & Lib. de laude sui p. 545. & Laërtio Lib. II. sect. 104. ποιητὴς τραγῳδίας.

THEODOTUS, inquit Delrio, *cum Mnesarchum Tyrannum quâdam Tragœdiâ perstrinxisset, ab eo in Apollinis templo quo confugerat occidi jussus est, quam rem Ovidius in Ibin significat.* Verba Ovidii hæc sunt v. 465.

Victima vel Phœbo sacras macteris ad aras,
Quam tulit à sævo Theudotus hoste necem.

Verum his alii rectius putant respici Theodotum Bactrianorum Regem ab Arsace Rege Parthorum mactatum. Longe minus credibile est hunc eundem, ut putabat Delrio, Theodotum esse, cujus Poëma Heroicum de Judæis laudat Eusebius IX. de præparat. c. 22. Potius enim intellexerim Theodotum Phœnicium, cujus scripta Græcè reddita à Læto memorat Tatianus. Meminit ejusdem Theodoti Josephus quoque 1. contra Apionem pag. 1051. locum hujus Theodoti emendat Grotius ad Joh. IV. 5.

THEOGNIS, diversus à Megarensi, (de quo supra suo loco) unus ex triginta tyrannis Athenis, ἐκ τῶν λ΄, ita enim legendum pro eo quod in Svidæ codicibus ἐτῶν λ΄, nam apud Xenophontem Lib. II. hist. Græc. Theognidis inter triginta tyrannos mentio. Τραγῳδοποιητὴς certe fuit,

Digitized by Google

fuit, à Nicomacho Athenienſi ſuperatus, ſed adeo ineptus, ut propter frigiditatem diceretur χιών, ſive *nix.* Confer Scholia ad Comici Acharnenſes p.267. & Urbanum Chevræum, Gallum, in Chevræanis T. 1. p. 246. ubi notat Arioſtum ab Italo quodam ſimili catachreſi dictum *Aprilem,* veluti floribus, & Taſſum, *Septembrem* fructibus abundantem. Adde quod Philocles Comicus propter acerbam dicacitatem teſte Svida dictus eſt χολὴ, *bilis:* Dionyſius Philadelphenſis, ob dictionis ἀκυρολογίαν, διάκενος, *vacuus*, ut notat Euſtathius ad Dionyſium Periegetem. Proclides χέζας *Cacator* apud Svidam in χεζητιάων. Ecphantis ingenii obſcuri Comicus, καπνίας, *captator fumi*, quod legas apud Heſychium Alexandrinum in illa voce.

Ex THEOPHRASTO definitionem Tragœdiæ profert Diomedes Lib. III. Grammat. p.484. unde ſuſpicari licet eundem ut de Comœdia ſic de Tragœdia quoque peculiari opere egiſſe.

THESPIS Athenienſis, de quo ſuperiore capite XVI. à me dictum eſt, primam Athenis tragœdiam egit è plauſtro, Olymp. LXI.

THESSALUS Tragœdiarum ὑποκριτὴς tempore Alexandri Magni. Vide Athenæum Lib. 12. p. 538. Plutarchum Alexandro pag. 669. & 681.

THUGENIDES cujus δικασταὶ allegantur à Svida & Photio MS. in τελαχθῆναι.

TIMESITHEUS Tragicus, cujus dramatum nomina apud Svidam exſtant: Δαναΐδες, ά, β΄. Ἕκτορος λύτρα, Ἡρακλῆς, Ἰξίων, Καπανεύς, Μέμνων, Μνηστῆρες, Ζηνὸς γοναί, Ἑλένης ἀπαίτησις, Ὀρέστης καὶ Πυλάδης, Κάστωρ καὶ Πολυδεύκης. De aliis Timeſitheis agit illuſtris Gisbertus Cuperus ad ἀποθέωσιν Homeri p. 296.

TIMOCLES alter Tragicus fuit, ut ex loco reſtituto Athenæi docet Caſaubonus IX, 18. De altero Comico dixi infra in notitia Comicorum.

TIMON Phliaſius ſecta Pyrrhonius ſub Ptolemæo Philadelpho clarus, præter ſillos & alia Tragœdias quoque ſexaginta ſcripſiſſe à Laërtio traditur Lib. IX. ſect. 110. Fuit & alter *Timon* Athenienſis μισάνθρωπος, qui tempore Peloponneſiaci belli vixit, & a Delrione neſcio quo auctore Tragicis & ipſe annumeratur.

TIMOTHEUS Gazæus in Anaſtaſium Imperatorem, teſte Svidâ, ſcripſit tragœdiam occaſione *Chryſargyri* tributi, de quo conſules ex veteribus Evagrium, ex recentibus Meurſii, Cangiiqve gloſſaria græcobarbara.

Alius antiquior TIMOTHEUS Milesius, Poëta Tragicus & Dithyrambicus, Musicusque celebris temporibus Euripidis. Hujus Timothei *νόμους κιθαρῳδικοὺς* memorat Hephæstion in Enchiridio. pag. 66. Inter ejus scripta Svidas refert *Persas* sive *Ναύπλιον*, pro quo male *Ναυτίλον* habent codices Athenæi. Timothei *Persas* laudat etiam Plutarchus in Philopœmene p.362. & de audiendis poëtis p.32. & Aristoteles c. I. Poëtices. Idem Svidas *Phinidas* ac *Laërtem* hujus Timothei memorat, quas tragœdiarum inscriptiones esse existimo. Plutarchus de laude sui p. 359. τὸν Τιμόθεον ἐπὶ τῇ κατὰ Φρύνιδος νίκῃ γράφοντα, Μακάριος ἦσθα Τιμόθεε, ὅτε κᾶρυξ εἶπε. Νικᾷ Τιμόθεος ὁ Μιλήσιος τὸν κάρβωνος τὸν ἰωνοκάμπταν, εἰκότως δυσχεραίνομεν, ὡς ἀμούσως καὶ παρανόμως ἀνακηρύττοντα τὴν ἑαυτοῦ νίκην. De hoc Timotheo quem videtur etiam laudare Plutarchus in Demetrio p.909. præterea consules Vossium in Institutionibus Poëticis, & libro de Poëtis Græcis, Gyraldum dialogo IX. Fuit & *Timotheus Zacynthius* tragicus histrio, de quo adeunda scholia ad Sophoclis Ajacem v. 871.

TITUS VESPASIANUS Imperator, poëmata & tragœdias græcè composuit. Testis Eutropius Lib. VII. c. 21. Poëmata ejus memorat etiam Svetonius in Tito c. 3.

XENOCLES Duo, Carcini Tragici Pater, & filius, quorum meminit Scholiastes Aristophanis ad Ranas pag. 133. seq. Ac filio quidem, cujus Svidas in ἄξεστος meminit, duo fuere fratres *Xenotimus* & *Demotimus χορευταί*, ut docet idem Scholiastes ad Nubes p. 120. Xenocles Pater cum Euripide certavit, Olympiade LXXXI. vicitque tetralogia Tragœdiarum, quarum tituli *Oedipus, Lycaon, Bacchæ* & *Athamas Satyricus*, contra Euripidis *Alexandrum, Palamedem, Trojanos* & *Sisyphum satyricum.* Vide Æliani Var. Hist. Lib. II. cap. 8. Alius Xenocles Adramyttenus Rhetor, qvem Asiatico dicendi genere excelluisse testatur Strabo III. Lib. XIII. pag. 614.

XENOPHANEM Physicum, scriptorem Tragœdiarum vocat Eusebius in Chronico ad Annum MCCCLXXX. & ex eo Syncellus p. 238. Φωκυλίδης καὶ Ξενοφάνης τραγῳδοποιὸς ἐγνωρίζετο. Mihi videtur excidisse Thespidis nomen ante vocabulum τραγῳδοποιός. Confer Scaligerum in notis ad Euseb. pag. 96. & qvæ de Xenophane dixi infra cap. XXIII.

CAPUT

Digitized by Google

CAPUT XX.

De HERODOTO Historiarum scriptore.

Herodoti ætas & vita. 1. *Novem Libri Historiarum.* 2. *Reprehensores Herodoti & laudes.* 3. *Liber de Homero.* 4. *Promissi ab eo libri de rebus Assyriacis, Libycisque.* 5. *Loca Herodoti à veteribus allegata quæ in editis non reperiuntur.* *Linguæ Persicæ ignarus Herodotus. ibid.* *Editiones latinæ.* 6. *Græcæ.* 7. *Græcolatinæ.* 8. *Versiones in linguas vernaculas.* 9. *Epigrammata in Herodotum.* *Plures Herodoti.* 10.

I.

HERODOTUS, sive ut viri docti scribendum contendunt a) HERODOTUS, è Cariæ urbe Halicarnassensis, quod ipse in limine Libri I. Historiarum profitetur, b) â quibusdam Thurius c) deinde dictus est, quia propter Patriam â Lygdamo tyranno vexatam d) in Thurios cum aliis profectus fuit, cum ad illam magnæ Græciæ in Italia in sinu Tarentino civitatem restaurandam Athenienses Coloniam misissent anno 3. Olymp. LXXXIII. prætore Callima-

a) Vide Henricum Valesium ad Ammiani Lib. *XXI.* cap. 6. Pater Herodoti ab aliis *Lyxes*, ab aliis *Xylus* forte rectius appellatur. Vide Jac. Gronovium T. 2. Antiqv. Græcar. tabula LXXI. ubi effigies Herodoti è veteri marmore apud Fulv. Ursinum p. 87. elogior. *Lyxi* tamen nomen occurrit etiam apud Lucianum de domo T. 2. p. 461.

b) Ἡροδότου Ἁλικαρνασσῆος ἱστορίης ἀπόδεξις ἥδε, quod initium operis laudatur etiam à Demetrio περὶ ἑρμηνείας §. 17. & 44. Licet Plutarchus *Lib.* de exilio p. 604. testatur in quibusdam Codicibus scriptum fuisse Ἡροδότου Θουρίου.

c) Avieno in ora maritima v. 49. Herodotus ipse Thurius. Juliano Epist. 22. & in alia ap. Svidam in Ἡρόδοτος & Plutarch. p. 604. de exsilio ὁ Θούριος λογοποιός. His antiquior Strabo Lib. *XIV.* p. 656. Ἄνδρες δὲ γεγόνασιν ἐξ αὐτῆς (Ἁλικαρνασσοῦ) Ἡρόδοτός τε ὁ συγγραφεὺς, ὃν ὕστερον Θούριον ἐκάλεσαν διὰ τὸ κοινωνῆσαι τῆς εἰς Θουρίους ἀποικίας. Vide & Epitaphium relatum â Stephano Byz. in Θούριοι & Scholiaste Aristoph. ad nubes p. 79. â Salmasio autem latine expressum sic: *Ly*xidæ Herodoti cineres humus illa recondit Historiæ antiquæ Patris Joniacæ. Quem Doris Patria extulerat, patria altera posthac Thurias excepit, dum fugit invidiam. Quod vero in Hygini codd. Lib. II. Poët. Astronom. c. 2. Herodotus Milesius vulgo vocatur, error est â Joh. Schefero recte emendatus.

d) Svidas in Ἡρόδοτος.

Digitized by Google

limacho e) Thurii f) quoq; si credimus Plinio, Historiam suam condidit circa annum ætatis suæ XL. g) Urbis Romæ CCCX. (sive Olymp. LXXXIV. annum 1.) ante Christum natum CCCCXLIV. Vixit annos ad minimum LII. nam Dionysius Halicarnassensis h) testatur eum Peloponnesiaci belli tempora vivendo attigisse. Parentes ipsius & genus haut ignobile commemoratur à Svida in πανύασις. Cenotaphium honorarium Athenis inter monumenta Cimonia Herodoto positum tradit Marcellinus in Thucydidis vita, ad quem locum conferendus H. Dodwellus in Annalibus Thucydideis p. 25.

II. Exstat svavissimum ejus opus ἹΣΤΟΡΙῶΝ λόγοι θ'. *Historiarum Libri IX.* quod exorditur Herodotus a Gyge Lydorum Rege, qui uno ac dimidio fere seculo Cyrum antecessit: inde à Cyro res Medo Persicas fusius prosequitur ad Xerxis usque è Græcia fugam i) Ægyptiorum simul Scytharumque & Græcorum res attingens. Dialecto scriptum est Joni-

e) Adi ἱστοριῶν συναγωγὴν Chronico Eusebii Scaligerani subjectam.

f) Plinius Lib. XII. c. 4. tanta ebori auctoritas erat urbis nostræ trecentesimo decimo anno, tunc enim auctor ille (Herodotus) historiam eam condidit Thuriis in Italia. *A Plinio* dissentit Lucianus in Herodoto T. 1. p. 571. seq. qui ex Patria sua eum recta ad Olympicum conventum profectum esse & ibi Historiam suam in Patria Halicarnasso elaboratam recitasse innuit. Dissentit etiam Svidas qui Samum petiisse, & ibidem dialecto Jonicæ adsvevisse (Halicarnassenses enim Dorica utebantur) Historiarumque libros composuisse tradit. Dissentit etiam Eusebius in Chron. qui ad Olympiadem LXXXIV. hæc habet: Herodotus cum Athenis libros suos in Concilio (in Panathenæis ut videtur) legisset, honoratus est. Confer Scaligerum ad Euseb. p. 104. Vossium de Hist. Gr. Lib. I. c. 3. & Petavium Lib. XIII. de Doctrina temporum p. 574.

g) Nam Olymp. LXXV. anno 1. quo Xerxes in Europam trajecit, Herodotus fuit annorum quatuor. Vide Scaligerum ad Euseb. p. 102. hoc colligentem ex testimonio Pamphilæ apud Gellium Lib. *XV.* c. 23.

h) Dionysius Halicarnassensis de charactere Thucydidis p. 138. Ὁ δὲ Ἁλικαρνασεὺς Ἡρόδοτος γενόμενος ὀλίγῳ πρότερον τῶν περσικῶν, παρεκτείνας δὲ μέχρι τῶν Πελοποννησιακῶν.

i) Diodorus Sic. L. *XI.* p. 262. τῶν δὲ συγγραφέων Ἡρόδοτος ἀρξάμενος πρὸ τῶν Τρωϊκῶν χρόνων γέγραφε κοινὰς σχεδὸν τὰς τῆς οἰκουμένης πράξεις ἐν βιβλίοις ἐννέα. Καταστρέφει δὲ τὴν σύνταξιν εἰς τὴν περὶ τὴν Μυκάλην μάχην τοῖς Ἕλλησι πρὸς τοὺς Πέρσας καὶ Σηστοῦ πολιορκίαν. Olymp. LXXV. 2. Argumenta librorum Herodoti exposita tirones videre possunt in relectionibus hiemalibus Degorei Whear, & in Vite Historica Christiani Gueintzii, ut prætercam Davidis Chytræi scriptum de utilitate Herodoti, & in singulos libros argumenta,

Digitized by Google

Jonica, k) genere orationis cum lenitate quadam æquabili *instar sedati amnis* profluente, quod *fusum atque tractum* Cicero appellat, Aristoteles λέξιν εἰρομένην. Vide Turnebum ad Ciceronis I. de legibus p. 14. Divisum est ab auctore ipso l) in Libros novem. Utrum vero totidem Musarum elogium ipse quoque imposuerit scriptor, dubium mihi videtur, nec modestiæ ejus congruens, licet non desint alii, qui scriptis suis Musarum nomina imposuisse dicuntur, ut notavi superiore Libro I. c. 1. §. 3. ex quibus Aurelius Opilius teste Svetonio de illustribus Grammaticis c. 6. variæ eruditionis volumina novem unius corporis existimavit se non absurde ex numero Musarum atque appellatione & scripsisse & fecisse, quia scriptores pariter atque Poëtas sub clientela Musarum esse judicaret. Lucianus vero duobus in locis m) aliorum admirationi tribuit, quod libri Herodoti vocati sint Musæ, & quidem videtur innuere factum hoc esse ab iis qui opus illud in Olympiis ab auctore recitari auscultantes ejus elegantia & svavitate fuerant capti ac permoti. Etiam in theatro decantata fuisse τὰ Ἡροδότου ab Hegesia Comico, testatur Athenæus XIV. p. 620. Procemium à *Plesirrhoo* Thessalo præfixum refert Ptolemæus Hephæstionis lib. 3. apud Photium Cod. CXC. ὡς Πλησίρροος ὁ Θεσσαλὸς ὁ ὑμνογράφος ἐρώμενος γεγονὼς Ἡροδότου καὶ κληρονόμος τῶν αὐτοῦ, οὗτος ποιήσειε τὸ προοίμιον τῆς πρώτης ἱστορίας Ἡροδότου Ἁλικαρνασσέως. Τὴν γὰρ κατὰ φύσιν εἶναι τῶν Ἡροδότου ἱστοριῶν ἀρχήν. Περσέων οἱ λόγιοι Φοίνικας αἰτίους γενέσθαι φασὶ τῆς διαφορῆς.

III. Herodoto ejusque fidei detraxere è veteribus Ctesias apud Photium, Strabo & Diodorus non uno in loco, Gellius, Plutarchus in Libro de malignitate Herodoti Bœotios cives suos vindicaturus, & Ælius Harpocration, qui teste Svida Librum scripserat περὶ τοῦ κατεψεῦσθαι τὴν Ἡροδότου ἱστορίαν, & Manetho Ægyptius qui ἐν τῷ πρὸς Ἡρόδοτον allegatur ab

Yyyy Etymo-

k) Ἰάδος ἄριστος κανὼν vocatur Herodotus à Dionysio Halicarnass. Epist. ad Cn. Pompejum p. 130. licet Hermogenes περὶ ἰδεῶν Lib. II. p. 513. notat Hecatæum Milesium à quo plurima accepit Herodotus (notante etiam Porphyrio apud Euseb. Lib. X. præparat. c. 2. p. 466.) usum ἀκράτῳ Ἰάδι, Herodotum ποικίλῃ. Adde Salmasium p. 41. de Hellenistica.

l) Herodotus ipse libro V. ὡς δεδήλωταί μοι ἐν πρώτῳ λόγῳ.

m) Lucianus de scribenda Historia T. 1. p. 631 ὁ δ' οὖν Θουκυδίδης εὖ μάλα τοῦτο ἐνομοθέτησε, - - ἐρῶν μάλιστα θαυμαζόμενον τὸν Ἡρόδοτον ἄχρι τοῦ καὶ Μούσας κληθῆναι αὐτοῦ τὰ βιβλία; & in Aëtione sive Herodoto T. 1. p. 572. seq. οὐ θεατὴν ἀλλ' ἀγωνιστὴν Ὀλυμπίων παρεῖχεν ἑαυτὸν ᾄδων τὰς ἱστορίας καὶ κηλῶν τοὺς παρόντας, ἄχρι τοῦ καὶ Μούσας κληθῆναι τὰς βίβλους αὐτοῦ, ἐννέα καὶ αὐτὰς οὔσας.

Etymolog. M. in λεοντοκόμος & ab Eustathio ad Iliad. λ. unde haud satis accuratè eruditissimus Bochartus 1. Hierozoic. p. 715. & ex eo Svicerus in λέων laudant Manethonem in notis ad Herodotum. Sed & Josephus Lib. I. contra Apionem p. 1035. testatur Herodotum ἐν τοῖς πλείστοις ψευδόμενον non ab uno vel altero sed ab omnibus argui, & Photio cod. LX. atque ipso Cicerone judice Lib. I. de legibus, apud Herodotum Historiæ patrem sunt innumerabiles fabulæ: Huic judicio subscribunt è recentioribus Lud. Vives, Joh. Bodinus & infiniti alii: quanquam Herodoti causam agunt non minus celebria nomina Joachimus Camerarius, Henricus Stephanus, * & ante annos non ita multos Bernardus de Montfaucon in Libro gallico quo Historiam Libri Judith tueri & ab objectionibus Chronologorum liberare conatur. n) Saltim Herodotus ipse non omnia pro exploratis venditat, v. g. Libro II. Τοῖσι μὲν νῦν ὑπ' Αἰγυπτίων λεγομένοισι χράσθω, ὅτεῳ τὰ τοιαῦτα πιθανά ἐστι. Ἐμοὶ δὲ παρὰ πάντα τὸν λόγον ὑπόκειται ὅτι τὰ λεγόμενα ὑπ' ἑκάστων ἀκοῇ γράφω. Et Lib. IV. cum de monstris Libyæ dixisset: ταῦτα εἰ μέν ἐστι ἀληθέως, οὐκ οἶδα, τὰ δὲ λέγεται γράφω. Epitomen Herodoti duobus Libris concinnatam à *Theopompo Chio* o) & ejus æquali *Ephoro*, memorat Svidas in θεόπομπος. *Sallustii* Sophistæ commentarium in Herodotum, aliumque *Heronis* Rhetoris Atheniensis, idem in Σαλλούστιος. De dictione Herodoti leniter fluente & svavi, nota sunt Ciceronis & Fabii judicia. Quod in medio dicendi genere excellat, pluribus disputat Dionysius Halicarnasseus, qui eum in plerisque præfert Thucydidi, & Xenophontem in charactere πραγματικῷ pariter ac λεκτικῷ Herodoti ζηλωτὴν fuisse observat. Sidonio Apollinari carm. 23. v. 134. torrens Herodotus, tonans Homerus.

IV. Scripsit præterea Herodotus Jonica dialecto ἘΞΗΓΗΣΙΝ ΠΕΡῚ ΤΗ͂Σ ὉΜΉΡΟΥ ΒΙΟΤΗ͂Σ, *Narrationem de Homeri vita*, quæ itidem exstat, & de qua dixi hoc ipso libro secundo c. 1. ubi & eorum expendi sententiam, qui scriptum istud Herodoti nostri esse negant. Herodoto tribuunt præter ibi laudatos Eustathius prolegom. ad Iliadem, & auctor Scholiorum græcorum in Lucianum T. 1. p. 32. & T. 2. p. 17.

V. Promisit Herodotus etiam λόγους Ἀσσυρίους Lib. I. c. 184. adde c. 106. & λόγους Λιβυκοὺς Lib. II. c. 161. p) Sed ab eo elaboratos non crediderim

* Multa habentur vulgo pro falsis quia sunt insolita, cum verissima sint. Confer Stephani Stephanii prolegomena ad Saxonem Grammaticum cap. XXIII.

n) De hoc libro agunt Acta Eruditor. T. 2. supplem. p. 49.

o) Quoniam nemo præter Svidam hujus epitomes meminit, hinc *Vossius* de Hist. Gr. p. 16. & 31. conjicit, potius esse Theopompi cujusdam junioris.

p) Camerarius in Herodoti vita.

Digitized by Google

derim, quoniam nemini veterum memorantur. Ariſtoteles quidem Lib. VIII. hiſt. animal. c. 17. reprehendit Herodotum, quod tradiderit aquilam in obſidione Nini bibiſſe, cùm univerſæ aves γαμψώνυχες ſive aduncis unguibus præditæ potu abſtineant: illud vero in novem Herodoti Libris neutiquam occurrens, ex Aſſyriaca ejus hiſtoria petitum G. J. Voſſius q) ſuſpicabatur. Forte autem integrioribus Herodoti Muſis uſus eſt Ariſtoteles, cum Iſ. Voſſius quoque Colomeſio pag. 121. Opuſc. teſtatus ſit plura ſe Herodoti loca obſervaſſe, quæ in libris quales hodie habemus non exſtant. Ignarum fuiſſe Herodotum linguæ Perſicæ, & nullis Orientis gentium inſtructum monumentis, affirmat idem Iſ. Voſſius c. 1. libri de Oraculis Sibyllinis. Nimirum Perſicæ linguæ ignorantiam Gatakerus c. 21. p. 661. Adverſar. edit. Lond. colligit ex eo, quod Herodotus omnia Perſarum nomina in literam S deſinere tradidit, græcis tantum ſcriptoribus conſultis.

VI. *Editiones ſcriptorum Herodoti latinæ.*

1. Libri IX. Hiſtoriarum ex *Laurentii Vallæ* translatione, Venet. 1474. fol. Hæc cum paſſim peccet, obſcuras tamen quasdam ſententias apte expreſſit, fatente & mirante H. Stephano.

2. Eadem à *Conrado Heresbachio* ſuppleta & caſtigata, addito etiam libello de vita & genere Homeri. Colon. 1526. fol. apud Eucharium Cervicornum & 1537. fol. Lugd. 1542. 8vo. & 1551. 12mo. Colon. 1562. fol apud Maternum Cholinum.

3. Utraque recognita ab *H. Stephano* 1566. fol Francof. 1584. 8vo. & 1595. 8vo. cum *Frid. Sylburgii* ſpicilegio. Præcipue H. Stephanus induſtriam ſuam demonſtravit in reddendis latine verſibus quos græcos longe plurimos in vita Homeri affert Herodotus, & intranslatos Heresbachius reliquerat.

VII. *Editiones Herodoti Græcæ.*

1. Aldina Venet. 1502. fol.

2, 3. Duplex Hervagiana Baſileenſis Ao. 1541. & 1557. fol. cum *Joachimi Camerarii* præfatione, annotationibus in quædam loca, & de vita Herodoti deq; figuris, & qua uſus eſt Dialecto. In his editionibus Græcis liber de vita Homeri deſideratur, vulgatus Græce cum Homero edit. Florent. in fol. Aldinæ & Argentorat. in 8. & ab H. Stephano cum Homeri & Heſiodi certamine A. 1573. 8. adjunctis p. 177. nonnullis Ioſ. Scaligeri in Heſiodi libellum caſtigationibus. Viciſſim in hac Baſileen-

q) Voſſius de Hiſtor. Gr. p. 17. Et Lib. III. de idololatria c. 99. Confer Gatakeri Cinnum Lib. II. c. 8. p. 314.

sileensi editione Herodoto additi Græce sunt libri duo Georgii Gemisti Plethonis de iis quæ post pugnam ad Mantineam gesta sunt. Hos Aldus non cum Herodoto sed cum Xenophonte & Herodiano vulgaverat. A. 1503. fol.

4. *H. Stephani*, cum Ctesiæ fragmentis A. 1570. fol. cui ad calcem juncta quæ separatim antea A. 1566. prodierat latina ejusdem editio, præter versionem denuo castigatam novem Historiarum & libri de Homero, exhibet Apologiam H. Stephani r) pro Herodoto, Excerpta è Ctesia latine reddita, & icones memorabilium quarundam apud Herodotum structurarum.

VIII. *Editiones Herodoti Græcolatinæ.*

1. *Henrici Stephani* Ao. 1592. fol. in qua Herodoti Græca iterum à Stephano recensita, castigata versio, tum præfixa pro Herodoto Apologia, vocabulaque Jonica & genera loquendi Herodotea post Camerarii industriam diligentius adnotata, & Jonismi Gallici sive Jonici Gallicismi observati, testimonia veterum & varia in Herodotum Epigrammata, tum appendix ex variis collecta scriptoribus veteribus, de legibus & institutis tam Persicis quam Ægyptiacis, & fragmenta Ctesiæ atque excerpta cum H. Stephani versione & de Ctesia disquisitione. Notæ vero in Herodotum quas idem Stephanus editurum se promisit, nunquam lucem adspexerunt. 2. *Gothofredi Jungermanni* Francof. 1608. fol. qui vir doctissimus juxta ac modestissimus Stephani editioni præclara quædam adjecit, libros Herodoti in capita divisit, indice locuplete ornavit, librum de vita Homeri ad codicem insignem MS. emendavit, *Friderici Sylburgii* castigationes in non pauca Herodoti loca, glossarium breve Græcum in Herodotum s) ex MS. codice Goldasti, fragmenta Ctesiæ post H. Stephani & A. Schotti t) diligentiam locupletiora, & novam appendicem è variis scriptoribus collectam de incremento Nili u) adjunxit. Voluit etiam addere notas Dan. Heinsii

r) Toto cœlo differt hæc Apologia à libro Gallico H. Stephani qui inscribitur l' introduction au traité de la conformité des merveilles anciennes avec les modernes, ou traité præparatif à l' Apologie pour Herodote A. 1565. 8vo. & sæpius postea editus acerbam satiram continens in mores perditos & alios abusus Cleri Romani, non minus incredibiles futuros posteris, quam sint multa quæ de antiquis ætatibus ab Herodoto tradita sunt.

s) Λέξεων Ἰάδων συλλογή. Multa hujus αὐτολεξεὶ occurrunt apud Corinthum de dialectis, ubi agit de Dialecto Jonica. Etiam inter libros quos Regi Galliæ obtulit Antonius Eparchus, fuere Ἡροδότου λέξεις ἱστορικαί.

t) A. Schottus ad versionem Photii cod. 72. fragmenta Ctesiæ colligit.

u) Ab illis passim refutantur ea quæ de Nilo disputat Herodotus Lib. II. c. 7. seq.

ſii, ſi eas nanciſci in tempore potuiſſet, de quibus Hœſchelius in literis ad Jungermannum 7. Cal. Sept. 1608. (poſt epiſtolas Hottomannianas p. 473.) Dan Heinſii notæ ad tuum Herodotum vel ſeorſim edi mererentur, „ ſi alia ſe ratio cum quocunque alio libro conjungendarum non offeret. „ Sed & illæ tenebris hactenus damnatæ nondum in lucem prodiere. „
3. *Tho. Galei* Rectoris ſcholæ D. Pauli Lond. 1679. fol. qui Jungermannianam editionem integram recudendam dedit, ſed ita, ut & gloſſarium Græcum in Herodotum duplo auctius ex MSto codice vulgaverit, & indicem dictionum Jonicarum notatu digniorum à Nathanaële Nicols confectum & Chronologiam Herodoteam, & ſuas denique eruditas notas & caſtigationes in Herodotum adjecerit, uſus MSto codice Archiepiſcopi Cantuar. & Variis lectionibus ex alio Herodoti codice manu exarato. Illud vere, „ inquit, dicturus videor, me venam ſaltim aperuiſſe ad Herodotum ſanan- „ dum. Id certe volui, & ut conſequerer, ex Galeno, Heſychio, Georgio „ Pardo Jonicarum dictionum lexicon x) auxi & locupletavi, tum etiam, „ Herodotum non indiligenter contuli cum Athenæo, Euſtathio, Svida „ aliisque ſcriptoribus qui ab eo quicquam fuerunt mutuati. Linguæ Jo- „ nicæ canon y) fuit olim Herodotus, enimvero in vulgatis libris tot oc- „ currunt gloſſemata, tot ab ea dialecto ad alias aberrationes, ut vix trien- „ tem Ionici idiomatis nunc ſupereſſe crediderim. Infinita ſunt quæ ex co- „ dice Archi Epiſcopi hoc in genere reſtitui poterant, ſed nunc non erat his „ locus. Exoriatur aliquis ita voveo, cui otium ſit uberius & ingenium ad „ perpurgandum Herodotum. Præterea loca quædam Herodoti illuſtrata à Palmerio in Exercitationibus ad optimos auctores Græcos, à Tan. Fabro in Epiſtolis: & à Cordemoëo in variis Opuſculis editis Gallice Pariſ. 1704.
4. Orationes ex Herodoto excerptas & ſeparatim editas Lipſiæ à Rev. D. Joh. Oleario, tum loca quæ Pomponius Mela latine expreſſit cum Græcis Herodoti παραλλήλως poſita ab Andrea Schotto in ſua Melæ editione. Codicem MS. Herodoti Mediceum impenſe laudat & commendat Jacobus Gronovius Vir Cl. Verſionem latinam Vallæ poſt H. Stephanum & alios viros doctos locis quibusdam emendavit Lambertus Bos vir doctiſſimus in Obſervationibus Miſcellaneis c. 2. 7. & 11.

x) In hac palæſtra ſtudium præ cæteris ſuum demonſtravit *Æmilius Portus*, cujus lexicon Jonicum lucem vidit Hanoviæ *A.* 1603. 8vo. Ἐξήγησιν γλωσσῶν Herodoti ſcripſerat olim Apollonius Grammaticus, laudatam Etymolog. M. in Κωφὸς & σοφιστής.

y) Photius Cod. 60. de Herodoto: Ἰωνικῆς δὲ διαλέκτου κανὼν οὗτος ἂν εἴη, ὡς Ἀττικῆς Θουκυδίδης. Eadem habet codice 72. extremo.

IX. *Versiones Herodoti vernaculæ.*

Gallice libros historiarum transtulit P. du Ryer Parif. 1658. fol. 1660. 8vo. 2. Vol. & Gratianopoli 1665. 12. tribus Volum.

Belgice libri IX. Historiarum cum vita Homeri ab Olferto Dapper è græco conversi. Amst. 1665. 4to.

Ex latino Germanice per Hieron. Bœmerum Augustæ Vindel. 1535. fol. Alia versio Georgii Schwartzkopf Basil. 1593. fol. Francof. 1612. fol.

Anglicam versionem cum notis, molitur D. Drake.

X. Concludam præsentem de Herodoto tractationem Epigrammate Christodori Coptitæ, quod exstat Libro V. Anthologiæ, atque ita latine expressit Salmasius;

Nec te Alicarnasso Vates divine silebo
Herodote ô sapiens, quo fortia facta virorum
Quicquid in Europa atque Asia labentibus annis
Tempora prisca tulere, novem sacrante Camœnis
Juncta Jadi certat florens facundia lingua.

Aliud in Herodotum Epigramma profert Scholiastes Comici ad Nubes p. 79. & Svidas in λέσχαι. Cæterum in veterum scriptis plures memorantur Herodoti nomine, ut docuit Jonsius Libro II. de scriptoribus Hist. Philosoph. c. 1. cujus observatis nonnulla adjungam. Sunt igitur 2) Herodotus Democriti frater, Ælian. IV. 20. Var. 3) Herodotus logomimus qui apud Regem Antiochum in honore fuit teste Athenæo Lib. I. 4) Herodotus Epicuri familiaris, cujus librum de pubertate illius Philosophi memorat Laërtius Lib. X. sect. IV. qui etiam de Democrito mihi laudari videtur apud eundem Lib. IX. sect 34. 5) Herodotus Tarsensis sive Philadelphæus Ariei F. Medicus Empiricus Sexti præceptor. Svid in Σέξτος & Laërt. IX. ult. Hujus Herodoti librum ἰατρὸν laudat Galenus 2. in 6. Epidem. T. 5. p. 472. 6) Herodotus Musicus de quo Æneas Gazæus Epist. 7. 7.) Herodotus præfectus in numo Dyrracheno apud Laur. Begerum T. 1. thesauri Brandenburg. p. 457. 8) Herodotus Agathini discipulus Medicus Pneumaticus. Galen. 1. de facult. simplic. & 4. de differentiis pulsuum. 9) Herodotus Basilidis F. cujus meminit Herodotus Halicarnasseus Lib. VIII. c. 132. 10) Herodotus, Menandri Protectoris, qui sub Imp. Mauritio historiam scripsit, frater. Svid. in Μένανδρος. Hic ipse est qui in Malalæ Chronico T. 1. p. 200. Ἡρόδοτος ὁ ἱστοριογράφος appellatur. 11) Herodotus Olophyxius qui de Nymphis & sacrificiis scripsit, de quo Svidas in Ὀλόφυξις. 12.) Hero-

12) Herodotus Thebanus celebratus Pindaro Isthmionic. 1. 13) Herodotus Brysonis Sophistæ pater, quem allegat Aristoteles VI. 5. & IX. 11. hist. animal. & III. 5. 6. generat. animal. & Antigonus c. 48. hist. mirabil. licet in quibus codicibus non Ἡρόδοτος est & Ἡρόδωρος. Occurrit & Herodotus Sophista discipulus Secundi Sophistæ Atheniensis apud Svidam in Σεκοῦνδος. Sed pro Ἡροδότου ibi legendum Ἡρώδου ut è Philostrato notavit Meursius VI. 9. Attic. Lect. Etiam in indice librorum quos Antonius Eparchus dono obtulit Regi Christianissimo, male editum est Φιλοστράτου ἐκ τοῦ κατὰ Ἡρόδοτον Σοφιστήν, pro Ἡρώδην, apud Stephanum le Moyne T. 1. Var. Sacr. p. 520. Similiter pro Herodoto Lycio cujus librum de ficubus allegat Athenæus libro III. legendum *Herodorus*. Herodorus quoque est qui in Athenæi Codicibus VI. p. 231. vocatur Herodotus Heracleotes. Confer XI. p. 474. & 504. Simile vitium in scholiis Græcis ad Hesiodum p. 20. b. Sic in Stephani Byz. codicibus in Ἐρυσίχη, Herodoti Technici nomen irrepserat pro Herodiano. Forte etiam apud Plutarchum in vitis decem Rhetorum similis error, cum in vita Antiphontis ait inter ejus orationes præcipue laudari τὴν περὶ Ἡροδότου. Sane περὶ τοῦ Ἡρώδου λόγος etiamnum exstat & laudatur ab Harpocratione in Φρουρός.

CAPUT XXI.

De ARISTOPHANE Comico.

Aristophanis Comici ætas, censura & laudes. Aristophanes alii quinque ab isto distincti 1. *De undecim Aristophanis Comœdiis quæ exstant.* 2. *Deperditorum dramatum Catalogus cum variis Observationibus.* 3. *Scholia Græca in Aristophanem.* 4. *Editiones.* 5. *Index scriptorum in Scholiis ad Aristophanem laudatorum.* 6.

I.

ARISTOPHANES Philippi sive Philippidæ * F. patria incerta, (fuere enim qui Naucratitem affirmarent teste Athenæo VI. p. 229. alii Æginetam, alii Ægyptium denique,) civitate Atheniensis, Comicus: non constat quamdiu ætatem produxerit ultra Olympiadem XCVII. cujus postremo anno Plutum agendum permisit filio Araroti. Mortuum hoc Epigrammate prosecutus esse dicitur *Plato* Philosophus, teste Thoma Magistro:

Αἱ

* *Vide* Fulv. Ursini elogia *Viror.* illustrium p. 29.

Αἱ χάριτες τέμενός τι λαβεῖν ὅπερ οὐχὶ πεσεῖται
Ζητοῦσαι, ψυχὴν εὗρον Ἀριστοφάνους.

Quod Franciscus Vavassor ita transtulit:

Nunquam casurum cupidæ sibi sumere templum
Invenere animam Gratiæ Aristophanis.

Vel etiam felicius sic:

Trina sibi æternum quærebat Gratia templum,
Unius invenit pectus Aristophanis.

Eosdem Platonis versus referens Olympiodorus in vita Philosophi excerpta ex ejus commentario in Alcibiadem Platonis & à Merico Casaubono ad calcem Laërtii edita addit Platonem Aristophane & Sophrone peculiariter delectatum, ita ut horum scripta in ejus defuncti lectulo reperta fuerint. *Ἔχαιρε δὲ πάνυ καὶ Ἀριστοφάνει τῷ κωμικῷ καὶ Σώφρονι, παρ' ὧν καὶ τὴν μίμησιν τῶν προσώπων ἐν τοῖς Διαλόγοις ὠφελήθη. Λέγεται δὲ οὕτως αὐτοῖς χαίρειν, ὥστε καὶ ἡνίκα ἐτελεύτησε, εὑρεθῆναι ἐν τῇ κλίνῃ αὐτοῦ Ἀριστοφάνην καὶ * Σώφρονα.* Vitam Comici exposuit scriptor Græcus qui scholiis præmittitur, & dehinc non indiserte Gyraldus dialogo VII. Effigiem Aristophanis quam post alios exhibuit Clariss. Gronovius T. 2. Antiqu. Gr. tabula LXVIII. commentitiam esse non dubito, & veteri trunco aliunde superimpositam. Acerbam Aristophanis censuram scripsit Plutarchus libro cujus epitomen duntaxat habemus, quo Menandrum longe ipsi prætulit, lususque salesque Menandri sed natos pelago quô Venus orta sales neutiquam conferendos esse contendit cum Aristophanis amara & aspera (adde & sæpius obscœna) scurrilitate. Haud dubie tamen Comœdiæ veteris ** princeps fuit, Eupolidi & Cratino alicui longe prælatus, suæ pariter & posteræ ætatis judicio. Mediæ quoq; Comœdiæ specimen dedit in *Æolosicone* & *Cocalo* dramate, ut infra inter deperditas Aristophanis fabulas annotavi. Vario Carminis genere utitur, unde de eo Terentianus Maurus:

Aristo-

* De solo Sophrone hoc memorant Laërtius III. 18. Hesychius *Illustris*, Quintilianus, Valerius Max. & alii.

** De differentia Comœdiæ *veteris*, *mediæ* & *novæ* Vide Anonymum *περὶ Κωμῳδίας* Aristophani præmissum, & quæ viri docti ad Horatium Lib. *I. Sat. IV.* Idem exponunt è recentioribus Joh. Jonsius de scriptoribus Hist. Philosoph. Lib. I. cap. 6. Samuel Petitus ad leges *Atticas* p. 79. Gerh. *Vossius* Instit. Poëtic. Lib. II. cap. 27. Franciscus Vavassor Lib. de ludicra dictione pag. 72. seq. ubi etiam de *Aristophane* multa nec contemnenda. Mediæ Comœdiæ plus quam octingenta dramata evolvisse se testatur *Athenæus* VIII. p. 336. *Μεγαρικὴ Κωμῳδία* derisa ab Atheniensibus. Vide Appendicem Vaticanam proverb. 46.

Ariſtophanis ingens emicat ſollertia,
Qui ſæpe metris multiformibus novus
Archilochon arcte eſt æmulatus Muſica.

Propter Atticum dicendi genus à multis tanquam Græcæ linguæ Magiſter unice commendari ſolet, *Ferunt etiam* * Johannem Chryſoſtomum *Ariſtophanis Comœdias duodetriginta, cum ſuperſint nobis undecim duntaxat, lectitaſſe ſtudioſe, atque etiam pulvillo, cum dormitum iret, ſubjeciſſe, perinde quaſi & deponeret tantum ſcriptorem è manibus quam tardiſſime, & primo quoque tempore repeteret intermiſſam lectionem. Ex quo dupliciter imitatione & exemplo profecerit, primum ut acer plerumque ac vehemens eſſet in notandis ac perſtringendis moribus, mulierum præſertim: deinde ut perbene Græce loqueretur, faciliusque ac ſolutius, quàm cæteri, verbis explicaret ſententias.* Achilles quoque Tatius Lib. VIII. de Amoribus Clitophontis & Leucippes inducit ſacerdotem in perditos Therſandri mores declamantem, quem pag. 493. ita deſcribit: παρελθὼν ἢ ὁ ἱερεὺς· ἦν δὲ εἰπεῖν ἐκ ἀδύνατ⊙, μάλιςα δὲ τὴν Ἀριςοφάνȣ ἐζηλωκὼς Κωμῳδίαν. Ariſtophanis filii fuerunt *Araros, Philippus* (pro quo *Philetarus* memoratur Svidæ) & *Nicoſtratus*, de quibus infra in Notitia Comicorum deperditorum, ubi etiam de *Calliſtrato* & *Philonide*, quibus hiſtrionibus in fabulis ſuis agendis uſus fuit. Fuere & alii Ariſtophanes ut 1) qui Archon fuit Athenis Olymp. CXII. 2. Diodor. Sic. Lib. XVII. 2) Ariſtophanes Byzantinus Grammaticus de quo dicam Lib. III. 3) Ariſtophanes Mileſius, Plinio; Varroni Mallotes, qui de agricultura ſcripſit, 4) Ariſtophanes Bœotus Plutarcho de malignitate Herodoti p. 874. laudatus, cujus ſecundum Θηβαϊκῶν allegat Svid. in ὁμολωΐ⊙, Θηβαίȣς ὄρȣς Steph. in αὐτικονδυλεῖς, librum II. Βοιωτικῶν idem in χαιρωνεία. 5) Ariſtophanes Alexandri Magni ſatelles Plutarch. Alexandro p. 694. 6) Ariſtophanes Corinthius Libanii amicus, qui eum ſingulari tuetur oratione T. 2. Opp. p. 210. Cæterum Ariſtophanes Babylonius, quem ex Stephano refert Hendreichius pandectarum Brandenburgenſium ſcriptor, nullus eſt: nam Stephanus in Λακεδαίμων citat Ariſtophanem Ἐν Βαβυλωνίοις, Comici noſtri drama deperditum reſpiciens. Ariſtophanes quoque Camiræus Comicus ab Athenienſi noſtro perperam diſtinguitur, ut in notitia Comicorum deperditorum annotavi.

II. Ex Comœdiis Ariſtophanis ætatem tulerunt hæ undecim, quas ſolas etiam evolviſſe ſe teſtatur Svidas in Ἀριςοφάνης.

* Vavaſſor libro laudato p. 79. Nec temere antiquiorem teſtem hujus de Chryſoſtomo narrationis reperiri quam Aldum Manutium in præf. ad Dan. Clarium Ariſtophani ſuo præmiſſa, obſervat Menagius præf. ad part. 2. Obſervatt. de Lingua Gallica, & T. 2. Anti Baillcti. p. 48.

1. ΠΛΟΥΤΟΣ. *Plutus* posterior * è duobus Comœdiis quas hoc nomine Poëta fecerat. Acta Archonte Antipatro Olymp. XCVII. 4. postrema earum quas Aristophanes ipse docuit, sive prima potius quam filio suo Araroti agendam permisit. Hanc *Joh. Reuchlinus* Ingolstadii se interpretatum affirmat auditoribus plus quam trecentis. Græce prodiit separatim Argentorat: 1567. 4. & cum versione metrica latina *Nicodemi Frischlini* Hamb. 1613. 8. curante Henrico Rumpio, & Helmst. 1667. 4. Carmine etiam reddidit *Adrianus Chilius* Antwerp. 1533. 8. & *Thomas Venetorius* Norimb. 1531. 4. Latina prosa verterunt præter *Andream Divum* & *Lambertum Hortensium*, *Carolus Girardus*, Bituricensis, cujus versione & commentario copioso (qui in editione Aristophanis Genevensi A. 1607. fol. etiam recusus exstat) illustrata *Græce* & latine prodiit Paris. 1549. 4. tum *Angli*, qui Plutum & Nubes Aristophanis cum nova versione ad verbum, adjectis per singulas paginas veteribus scholiis Græcis, eleganter typis exscribi fecerunt Londin. 1695. 8. In eadem editione habes duos indices in Scholia Græca ad binas hasce Comœdias, unum verborum quæ explicantur alterum auctorum qui allegati sunt. Gallica versio prosaria & notæ *Annæ Daceriæ* T. Fabri filiæ in Plutum ac Nubes cum examine utriusque Comœdiæ ad regulas theatri Paris. 1684. 12. Amstelod. 1692. 12. Gallico pridem carmine transtulerat Joh. Antonius Bayfius. Gallica quoque prosa à se conversum & commentariis illustratum memorat Antonius Verderius Bibl. Gallicæ p. 81. Hæc Comœdia ἐγκώμιον πενίας dicitur Tzetzæ Chiliad XI. v. 755. & laudatur à Photio Epist. 150. Etiam una cum Ranis Aristophanis in usum Juventutis Græce separatim edita est Ultrajecti 1561. 4. Plutum & Nubes Aristophanis cum scholiis ineditis fuisse in Bibl. Renati Moreau testatur Labbeus Bibl. nov. MSS. p. 213.

2. ΝΕΦΕΛΑΙ. *Nubes*, quibus Socratem perstrinxit Comicus, ab Anyto ** & Melito ad hoc instigatus. Socrates quidem sciens se petendum salibus & scommatibus, non modo interfuit sed & quo ab omnibus videretur surrexit. Confer si lubet quæ viri docti ad Ælian. II. 13. Var. Plato hoc drama misit ad Dionysium Siciliæ tyrannum, & ex hoc aliis-

* Sam. Petitus lib. 1. Misc. c. 16. contendit in Pluto dramate quale hodie exstat, multa è posteriore, multa etiam è priore Pluto inserta legi. Confer ibid. c. 11. ubi Plutum priorem ab Aristophane editum docet in Panathenæis Olymp. XCII. 4.

** Negat hoc Laur. Angevvaldus Elingius prof. Upsaliensis in Hist. Græcæ Linguæ p. 123. seq. & solennibus Philosophorum & Comicorum dissidiis hæc unice putat esse tribuenda quæcunque adversus Socratem Aristophanes effutiit.

Digitized by

aliisque Aristophanis Comœdiis jussit eum Remp. Atheniensium dicere, ut refert auctor Græcus vitæ. Mirifice populo Nubes Comicis placuisse testatur eodem in loco Ælianus, qui Aristophani, nec ulli alii victoriam à judicibus tribuendam esse clamaverunt. Synesius quoque in Dione p. 40. μήπ Κωμῳδία, inquit, τῶν νεφελῶν μᾶλλον εὐδοκιμεῖ, ἐδὲ γάρ ἐστιν ἥντινα μετὰ τῆς ἴσης δυνάμεως Ἀριστοφάνης ἀπήγγελκε. Scholiastes Aristoph. in προθεωρία νεφελῶν· τὸ δὲ δρᾶμα τοῦτο τῆς ὅλης ποιήσεως κάλλιστον εἶναί φασι καὶ τεχνικώτατον. Judicum tamen sententia non Aristophanes sed Cratinus pronunciatus est victor & Amipsias. Docuit Comicus Nubes posteriores (quæ solæ exstant, prioribus deperditis, ut ex duobus locis Athenæi & scholiis Græcis ad hanc Comœdiam observavit Meursius in Bibl. Attica p. 1445.) anno post priores, Archonte Aminia Olymp. LXXXIX. 2. Aristophanes vicissim à Platone Socratem Magistrum suum ulciscente in symposio inducitur tanquam homo cui περὶ Διόνυσον καὶ Ἀφροδίτην πᾶσα διατριβή. Vehementer quoque in Aristophanem Socratis nomine invehitur Eunapius in Ædesio p. 35. *Thomæ Magistri* scholia inedita in Aristophanis νεφέλας ex Bibl. Renati Moreau allegat Joh. Pricæus ad Apuleji Apologiam, Cangius in glossario voce προζύμι & alibi, quanquam certum est scholiorum Thomæ partem inter edita in nubes scholia legi. Latina prosa hanc Comœdiam verterunt *Andreas Divus*, *Lambertus Hortensius*, & *Angli* qui etiam scholia vetera Græca adjecerunt, ut jam dixi in Pluto. Metaphrasi Poëtica *Nicodemus Frischlinus*, *Gallica* versione post Petrum de la Rivey & commentariis egregiis illustravit *Anna Tan. Fabri* filia. *Anglica* prosa redditæ exstant in Historia Philosophica Thomæ Stanlei p. 99. seq. De Νεφέλαις προτέραις quemadmodum etiam de Pluto priore dixi infra inter Comœdias Aristophanis deperditas. Aristophanis exemplo Hetrusca lingua Nubes scripsit sed adhuc ineditas *Cesar Cremoninus*, Philosophiæ Peripateticæ apud Patavinos quondam Doctor celebris, ut è Joh. Maria Crescimbeno refertur in Actis Erud. A. 1704. p. 512. seq.

3. ΒΑΤΡΑΧΟΙ. *Ranæ*; in quibus Æschylus Euripidi præfertur. Actum est hoc drama in Lenæis (quæ in honorem Bacchi sub extremum autumni Athenis celebrabantur) Archonte Callia Olymp. XCIII. 3. Confer Sam. Petitum lib. I. Miscel. c. 14. Latina prosa vertit *Andreas Divus*, carmine *Nicodemus Frischlinus*. Quæ ex Aristoph. βατράχοις profert Svidas in πάνυ, in hoc dramate frustra quæres.

4. ΙΠΠΕΙΣ. *Equites*. Acta est Comœdia itidem in Lenæis, Archonte Stra-

Digitized by Google

tocle Olymp. LXXXVIII. 4. & graviſſime perſtringit Cleonem Demagogum, effecitque ut quinque talentis* multaretur. Latine reddidit præter *Andream Divum*, *Lambertus Hortenſius*, cujus latina verſio Pluti, Nubium & Equitum prodiit Ultrajecti 1557. 4. Fallitur Menagius qui Græca cum verſione Hortenſii prodiiſſe refert T. 2. anti Bailleti p. 43. Metaphraſi latina Poëtica feliciter hanc quoque Comœdiam donavit *Nicodemus Friſchlinus*.

5. ἈΧΑΡΝΕ͂ΙΣ. *Acharnenſes*. Acta Olymp. LXXXVIII. 3. ſive potius $\frac{88}{6}$ anno $\frac{4}{7}$ Archonte Euthymene: in Lenæis. Hæc ultima eſt quinque Ariſtophanis Comœdiarum quæ cum Metaphraſi Poëtica *Nicodemi Friſchlini* excuſæ ſunt Francof. 1586. & 1597. 8. præmiſſa vita Ariſtophanis & ejusdem adverſus Plutarchum defenſione. Ejus translatione meliorem fieri potuiſſe negat Reineſius p. 416. Var. Lect. Vide & centuriam Epiſtolarum Philologicarum è Goldaſti Bibl. editarum p. 276.

6. ΣΦΗ͂ΚΕΣ. *Veſpæ*. Acta Archonte Amynia, itidem in Lenæis Olymp. LXXXIX. 2. Confer Sam. Petitum lib. I. cap. 7. Miſcell. Seorſim cum Metaphraſi pereleganti latina Poëtica *Q. Septimii Florentis Chriſtiani* curante H. Rumpio Hamb. 1620. 8. cum verſione & commentario ejusdem Florentis legitur in editione Ariſtophanis Geneveńſi 1607. fol. ut Andreæ Divi verſionem proſariam omittam.

7. ὌΡΝΙΘΕΣ. *Aves*, quam docuit Ariſtophanes Liberalibus ſive *Διονυσίοις τοῖς κατ᾽ ἄστυ* die 16. Elaphebolionis, Archonte Chabria, Olymp. XCI. 2. Vide Sam. Petitum ad Leges Atticas p. 316. & Lib. I. Miſc. cap. 10. Allegat præter alios Plutarchus in Nicia p. 528. Hanc fabulam qui præter *Andream Divum* latine verterit neminem novi.

8. ΕἸΡΗ͂ΝΗ. *Pax*. Acta afflictis diuturno bello Peloponneſiaco Athenienſibus & tota Græcia pacem anhelante. Vide Tzetzem Chil. XII. hiſt. 436. & Sam. Petitum lib. I. Miſc. cap. 8. qui actam docet Olymp. LXXXIX. 3. Archonte Alcæo. Hæc cum Metaphraſi latina Poëtica *Q. Septimii Florentis Chriſtiani* & commentario luculento excuſa Pariſ. 1589. 8. & Hamb. 1615. 8. curante *Henrico Rumpio*, ſed qui commentarium Florentis prætermiſit, recuſum in editione Ariſtophanis Geneveńſi Græcolatina 1607. fol. In editione Græca Ariſtophanis quam curavit Philippus Junta Florentiæ 1525. 4. primum ex MSto codice huic

* Gyraldus p. 381. ambiguis verbis hoc ita refert, quaſi multatus ſit decem talentis non Cleon, ſed ipſe Ariſtophanes, qui in hoc dramate perſonam Cleonis ipſe egit facie minio oblita, cum hiſtrionum nemo hoc facere propter Cleonis potentiam auſus eſſet. Cleonem ab Equitibus multatum teſtatur Ariſtophanes ipſe in Acharnenſ. v. 6. ubi conſule ſi placet Scholiaſten.

Digitized by Google

huic Comœdiæ acceſſerunt verſus LX. circiter, qui in prioribus duabus Aldina & Florentina deſiderantur. Edita Pax Ariſtophanis etiam Græce à Morello Pariſ. 1586. 4. Latina proſa vertit *Andreas Divus*. De Pace poſteriore, vide quæ infra in catalogo dramatum Ariſtophanis deperditorum.

9. ἘΚΚΛΗΣΙΆΖΟΥΣΑΙ. *Concionatrices*. Actum drama Olymp. XCVI. 4. Archonte Demoſtrato. Vide Sam. Petitum lib. 1. Miſc. c. 15. Verſione proſa poſt *Andream Divum* longe meliore & perutilibus ad phraſin ac ſenſum Poëtæ intelligendum notis illuſtratæ à Tan. Fabro T. 2. Epiſtolar. (Salmur. 1674. 4.) p. 165. ſeqq. Verſionem intra triduum, notas ſex dierum ſpatio compoſuiſſe ſe teſtatur Faber ipſe in libello Gallico Journal du Journal. p. 36. Habentur etiam ἐκκλησιάζουσαι cum Tan. Fabri verſ. & notis in editione Ariſtophanis Græcolatina Amſt. 1670. 12. Laudat Cuperus Lib. II. c. 13. Var. Obſ. Menagius T. 2. anti Bailleti p. 47.

10. ΘΕΣΜΟΦΟΡΙΑΖΟΥΣΑΙ. *Cereris ſacris operantes*. Quæ Comœdia in antiquiſſimis Ariſtophanis editionibus non minus quàm Lyſiſtrata deſideratur. Primum utraque vulgata eſt à Bern. Junta, hinc in editione Græca quæ ab Andrea Cratandro & Joh. Bebelio curata eſt Francofurti A. 1532. 4. cum præfat. Simonis Grynæi. Olympiade XCII. 4. actam fuiſſe diſputat Sam. Petitus lib. 1. c. 13. Miſc. Scholia Græca in Theſmophoriazuſas (vetera enim nulla in hanc Comœdiam & Lyſiſtratam edita habentur) compoſuit & Franciſco I. Galliæ Regi inſcripta edidit *Ægidius Bourdinus* Advocatus & Procurator Generalis Parlamenti Pariſ. 1545. 7. Latina proſa vertit ſolus quod ſciam *Andreas Divus*. Porro duas Comœdias hoc nomine ſcripſerat Ariſtophanes, itaque iſta quæ ſola exſtat, πρότεραι Θεσμοφοριάζουσαι dicuntur Gellio XV. 20. Hephæſtioni in Enchirid. p. 42. & Clementi Alex. 6. Strom. p. 628. ubi notat Ariſtophanem verſus quosdam præſentis dramatis è Cratini ἐμπιμπραμένοις ſumſiſſe. E poſterioribus videtur locus eſſe petitus apud Svidam in ἀλφάνει.

11. ΛΥΣΙΣΤΡΆΤΗ. *Lyſiſtrata*. (in Svidæ codicibus male λυσίστρατος) Acta non Olymp. XCII. 4. ut conjiciebat Samuel Petitus lib. 1. c. 12. Miſc. verùm Archonte Callia, cum poſt Leocritum magiſtratui præeſſet Olymp. XCII. 1. ut ex Philochori Atthide refert auctor ſcholiorum ineditorum in Lyſiſtratam, quæ in codice Barcociano 38. ſervat Bibliotheca Bodlejana, & licet brevia ſint, digniſſima tamen quæ edantur judicat Dodwellus de Cyclis Græcorum p. 742. Neque

illa eruditis diutius invidebit exquisitæ ipse eruditionis vir Ludolphus Kusterus qui eadem è Bodlejano codice descripta & collata cum codice If. Vossii novæ suæ quam parat Aristophanis editioni adjunget. Allegantur à Francisco Junio in Catalogo Artificum p. 124. Galeo ad Antoninum Liberalem p. 146. &c. Hæc Comœdia cum *Q. Septimii Florentis Christiani* Metaphrasi poëtica & commentario legitur in editione Genevensi 1607. fol. ut *Andreæ Divi* prosariam versionem omittam.

III. Deperditarum Aristophanis Comœdiarum longe major est catalogus, quem hoc loco lectori repræsentabo adjutus observationibus Johannis Meursii in Bibliotheca Græca, Atticaque, Guilelmi Canteri & Gvil. Coddæi in fragmentis Aristophanis, & Andreæ Schotti in iis quæ præmittuntur editioni Aristoph. A. 1624. & 1670. 12mo. Svidas & Thomas Magister in ejus vita tradunt ipsum docuisse dramata LIV. ut in altero anonymo vitæ scriptore error esse videatur μδ' pro νδ'. 44. pro 54. Ex his, quatuor: ποίησιν, ναύαγον, νήσους & νίοβον alii maluerunt referre ad Archippum.

Ἄγηρος. Athen Poll. legendum Ἀνάγυρος.

Ἀγωνισταί. Pollux VII. sect. 168.

Αἰολοσίκων. Athen. Poll. Platonius de different. Comœdiar. qui testatur hanc fabulam mediæ Comœdiæ formam & nulla χορικὰ μέλη habuisse. Cœterum per filium suum Ararotem docuit & hoc drama & κώκαλον Aristophanes, ut notat scholiastes Comici in Argumento Pluti. Allegatur etiam in scholiis ad Pacem, Svid. in ἀγυρέσαι & ab Hephæstione in Enchirid. Acta post Plutum, adeoque post Olymp. XCVII.

Αἰολοσίκων δεύτερος. Athenæus Lib. IX.

Ἀκέστριαι. Poll. IV. 125.

Ἀκλαὴς sive Ἀκλαυτής sive Ἀκαλλής Gell. XIX. 13.

Ἄμετροι παροιμίαι. Schol. Comici ad Aves, v. 1292. Sed videtur eo in loco laudari Aristophanes non Comicus sed Grammaticus.

Ἀμφιάραος. Hephæst. Harpocr. Poll. Svid. in ἀχηνία. Athen, Apostolius, Erotianus in λεβηρίδες. Etymol. M. & Ælian. XII. 9. de animal. Schol. Aristophanis ad ranas. Hoc drama per Philonidem docuit Aristophanes, ut legitur in argumento Avium: docuit autem Archonte Chabria, Olymp. XCI. 2. Vide Sam. Petitum lib. 1. Misc. cap. 9.

Ἀνάγυρος sive Ἀνάργυρος· Svid. in ἀεργηοὶ φῶρες, Poll. Etymol. M. Athen. & Scholiastes Aristoph. Vide Casaubonum IV. 4. ad Athen.

Ἀντα-

Digitized by Google

Ἀνταγωνισαί. Vide infra in ταγηνισαί.
Ἀσκληπιος. Pollux lib. 2. sect. 59. at ibi non est titulus Comœdiæ, sed tantum ex Aristophane refertur Plutum ἐν Ἀσκληπιῷ in Æsculapii templo visum recepisse.
Αὐτόλυκος. Erotianus in ἄμβην. Galenus in Lib. I. Hippocratis περὶ ἄρθρων. Schol. Aristophanis ad Vespas.
Βαβυλώνιοι. Acta Olymp. LXXXIX. 2. Archonte Epicle. Svid. & Apostolius in Σαμίων ὁ δῆμος quorum locis adde Meurs. III. 11. Attic. Lect. Laudant & Aristoteles III. 2. Rhetor. Steph. Byz. Pollux, Athenæus, Harpocration, Ammonius in χολάδες. Hesych. Etymol. M. Zenobius proverb. αὐθ' Ἑρμίων, Svid. in Σίμων. auctor vitæ Aristoph. & Scholiastes ad aves & Archenens. & in Argumento Pacis. Vide & Casaub. ad Athenæum III. 10.
Ἀριστοφάνης ἐν τῇ βίβλῳ λέγει Ἀμφιτρύων δ' ἀνὴρ γενναιότερον παῖδα γεννᾷ. Schol. Hesiodi. p. 246. b.
Βοηθοί. Priscian. Lib. XVIII.
Γεωργοί. Plutarch. in Nicia p. 528. quem hoc dramate Aristophanes perstrinxerat, Hephæst. Priscian. Lib. XVIII. Etymol. M. Athen. Poll. Harpocrat. Stob. & Zenobius in proverb. αὐτῷ μελητέον. Scholiastes Theocr. & Aristoph.
Γῆρας. Priscian. Lib. XVIII. Etymol. M. in μορμολυκεῖον, Svid. in σλεγγίς. Athen. Poll. Harpocrat. Scholiastes Nicandri Theriac. & Phrynichus in Διονύσειον p. 68. Schol. Aristophanis, Laërt. IV. 18. ubi vide Menag.
Γηρόγαρδος, vel ut alii scribunt γηρίλορδος vel γηρέλορδος *senectus curva* Ælian. hist. animal. XII. 9. pro quo Meursius in Bibl. Græca suspicatur legendum γεωργὸς aut γηρυπόδης.
Γηρυτάδης. Erotianus in γαργαλισμοῦ & ἐκλαπήσεται. Hesych. Athen. Poll. Harpocr. Etymol. M. & Scholiastes Sophoclis ad Electram & Schol. Aristoph.
Γλαῦκος. Pollux III. 3.
Γόητες. Athen. Lib. XIV. nisi legendum ibi Aristomenes pro Aristophane.
Δαίδαλος. Svid. Athen. Poll. Hesych. Phrynichus in κάκκαβον p. 80. Erotianus in ἀνεκάς. Clemens 6. Strom. p. 628. ubi ait Platonem Comicum & Aristophanem Dædalo sua invicem suffurari.
Δαιταλεῖς. Athen. Poll. Harpocr. Etymol. M. Phrynichus & Thomas Magister Lex Attic. in ἀκεστής, Galenus in procœmio Lexici Hippocratei, Svidas. Vide Nunnesium ad Phrynichum p. 13. seq.
Δαναΐδες vel Δαναοί. Athen. Poll. Svid. in ἀταλαίπωρον, αὔλειος, ἀργύρειος.

Digitized by Google

ρεσ☉ & κλεψαγόρα. Scholiastes Aristoph. ad Plutum & Pacem. Etymol. M. in ἀταλαίπωρον.

Δηλία. Athen.

Διοναύαγ☉. *Jupiter naufragus.* Pollux X. 8. Vide & infra in ναύαγ☉.

Διόνυσ☉. Athen. Lib. XIV. nisi & ibi pro Aristophane legendum Aristomenes.

Δράματα. Apud Pollucem laudatur Aristophanes ἐν δράμασιν ἢ Νιόβῃ, & ἐν δράμασιν ἢ Κενταύρῳ vel Κενταύροις. Videndus Casaubonus VII. 14. ad Athenæum, ubi suspicatur quatuor Comœdias, de quarum auctore Aristophane an Archippo (vide Anonymum in Comici vita quæ scholiis Græcis præfixa est) Criticis non constabat, Nioben, Centaurum, Insulas & Poësin ab aliquo in unum corpus conjecta, & titulum dramata ei inscriptum fuisse. At enim non de Centauro, sed de ναυαγῷ dubitabant veteres Critici. Apud Hesych. in βύρσαν male ἐν δράμασι pro ἐν δράμασι.

Εἰρήνη. β. Jam Eratosthenis ætate non exstabat, qui dubius hæret an Aristophanes Comœdiam *Pacem* quæ etiamnum habetur bis docuerit, an binas hoc titulo conscripserit, ut innuit Crates Grammaticus apud auctorem argumenti εἰρήνης Aristophaniæ.

Ἐρεχθεύς. Eustath. ad Iliad. μ.

Ἡνίοχ☉ nisi apud Pollucem pro Ἡνιόχῳ legendum ἢ Νιόβῃ.

Ἥρωες. Laërtius VIII. 34. Athen. Poll. Svid. Scholiastes Comici ad Aves & Stephanus Byz. in Ἄργ☉. Etymol. M. in πίνω.

Θεσμοφοριάζουσαι sive Θεσμοφοριάσασαι, ut secundas Aristophanis Thesmophoriazusas inscribit Demetrius Trœzenius apud Athenæum Lib. I. Confer Sam. Petitum lib. 1. Misc. c. 13. Ex his locum insignem de muliebri cultu & ornatu proferunt Clemens Alex. III. 12. pædagog. & Pollux VII. 22. Emendat Salmasius p. 1148. ad Solin. (p. 808. edit. Ultraject.) Idem drama allegatur à Svida in λακωνίζω & λύχν☉ ἔχανεν, & ἀλφάνει, Harpocratione in πύλαι.

Κένταυρ☉ sive Κένταυροι. Pollux, Hesych. Athen. Svid. in πρόδικον. Vide & supra in δράματα, solet enim allegari Aristophanes ἐν δράμασιν ἢ Κενταύρῳ

Κιθαριστής. Athen. Sed illa Antiphanis est, non Aristophanis.

Κιθαρῳδός. Hesych.

Κόραι. Ammon. in διέφθαρται, pro quo legendum quidam suspicantur ὧραι.

Κότυλ☉. Pollux X. 23.

Κώκα-

Κώκαλος. Erotianus in φῶδες, Stephanus Byz. in Κόρινθος. Athen. Hesych. Pollux, Harpocr. Zenobius in proverbio χρυσὸς ὁ Κολοφώνιος. Macrobius V. 18. Acta est hæc Comœdia post Plutum, adeoque post Olymp. XCVII. & post decretum ne quis nominetenus in theatro perstringeretur. Vide scriptorem Græcum vitæ Aristophanis, & quæ supra in Αἰολοσίκων. Porro Philemonem in ὑποβολιμαίῳ suo hoc Comici drama æmulatum notat Clemens Alex. 6. Strom. p. 628.

Λήμνιαι. Ammon. in τύραννον. Harpocr. Athen. Poll. Etymol. M. Svid. & Hesych. in Δορμαλλός.

Ναύαγος. Vide supra in δράματα.

Νεφέλαι sive *Nubes priores* actæ Archonte Isarcho Olymp. LXXXIX. 1. in festo Lenæis. Vide Græcum argumentum Nubium posteriorum, quæ exstant.

Νῆσοι. Etymol. Pollux. Scholiastes Eurip. Stob. Svid. Hesych. Ab aliis relata est ad auctorem Archippum. Supra in δράματα. Pollux IX. sect. 89. de hoc dramata: Εἰ μὴ ὑποπτεύεται τὸ δρᾶμα ὡς Ἀριστοφάνους ὀ γνήσιον. Ita enim legit illum locum Casaubonus II. 15. ad Athenæum.

Νῖκαι. Svid. nisi legendum νῆσοι vel σκηναί.

Νιόβη, (ab aliis tributa Archippo) Pollux, Schol. Euripidis ad Phæniss. ubi allegatur Aristophanes ἐν δράματι Νιόβης. Forte leg. ἐν δράμασιν ἢ Νιόβῃ. Vide supra in δράματα.

Ὄβελμος. Pollux X. 3.

Ὀλκάδες. Athen. Schol. Aristophanis, Pollux, Hesych. Svid. Harpocr. & Stephanus Byz. Galenus 1. de alimentorum Facult. T. 4. p. 316.

Πελαργοί. Schol. Aristoph. ad Plutum & Vesp. Athenæus, Harpocr. Pollux, Thomas Mag. vocibus Atticis in σημεῖον.

Πελασγοί. Athen. Lib. VI. sed & ibi legendum πελαργοί. Nam & apud Pollucem X. 44. clarissimus Hemsterhusius ita reperit in MSS.

Περιαγγεύς. Vide mox περιαλγής.

Περιαλγής. Schol. Aristophanis ad Aves, ubi Meurs. legit περιαλγεῖ pro περιαγγεῖ.

Πλατανισταί. Etymol. M. in αἰδοιέστατος, nisi legendum ταγηνισταί.

Πλοῦτος. ά. Acta hæc Comœdia viginti annis ante Plutum secundum (qui exstat) Olymp. XCII. 4. Versus quem ex Pluto secundo profert Athenæus Lib. IX. legitur in Comœdia hujus nominis, quæ exstat, v. 1128. Vicissim quæ in Pluto ά. affert Scholiastes Aristoph. ad Ranas, in illa non occurrunt. Unde recte colligit Meursius, priorem Plutum periisse, posteriorem ad nos pervenisse.

Digitized by Google

Ποάστριαι. Schol. Ariſtoph. ad Aves p. 602. Sed hæ Phrynichi vel Eupolidis potius ſunt quam Ariſtophanis. Vide Pollucem IX. 31.

Ποίησις ab aliis tributa Archippo. Vide ſupra in δράματα.

Πέλαγς. Athen. Lib. III. qui docet idem drama ab aliis tributum Philyllio vel Phrynicho.

Πολύειδος. Etymol. M. Poll. Svid. Stob. Apoſtolius.

Προαγών. Athen. Poll. Svid. in ςαθερόν.

Πυθαγόρειαι. Athen. Lib. IV.

Σίελφοι. Schol. Ariſtophanis ad Veſpas.

Σκηναί. Athen. Harpocr. Heſych. in τελτοςάτης. Alii hoc drama Platoni Comico adſcripſere.

Σκηνὰς καταλαμβάνουσαι. Heſych. Harpocr. Athen. Poll. Etymol. M. Scholiaſtes Ariſtoph.

Σκύθαι ἢ ταῦροι. Pollux Lib. X. ſect. 168. Sed eundem verſum idem Pollux Lib. VII. ſect. 59. non Ariſtophani tribuit ſed Antiphani.

Ταγηνισαί. Athen. Svid. in ἀφύα, Poll. Harpocr. Etymol. M. Scholiaſtes Comici ad ranas, nubes. Tarrhæus & Didymus, Apoſtolius. Forte apud Svidam in ἅλις ἀφ. pro ἀνταγωνισαῖς & apud Etymol. M. in αἰδοιέςατος pro πλατανισαῖς legendum ταγηνισαῖς.

Ταῦροι. Supra in Σκύθαι.

Τελμισσεῖς. (πλμισσοὶ, πλμηζεῖς, πλμήσσοντες) Athen. Heſych. Etymol. Poll. Ariſtides Orat. I. ſacra T. I. p. 486. Stephanus Byz.

Τετράμετροι. Zenob. in ἀκεσίας. At non videtur intelligi peculiare drama hoc titulo, verum reſpiciuntur tetrametri jambici quibus paſſim Ariſtophanes utitur & qui ab ipſo nomen habentur Ariſtophanii dicantur.

Τελφυλής. Athen. Harpocr. Poll. Heſych. Svidas in τῶν τελῶν κακῶν, Conſtantinus Porphyrogen. c. 23. de adminiſtr. Imper. Stephanus Byz. in Ἰβηρίαι.

Φιάλαι apud Harpocrat. in ξύσις corruptum eſt, nam legendum Ἀριστοφάνης ἐν νεφέλαις.

Φιλωνίδης. Athen. Lib. VIII.

Φοινίσσαι. Athen. Poll. Svidas in ἀκαλήφη.

Ὧραι. Heſych. Athen. Pollux, Scholiaſtes Ariſtoph. Vide & ſupra in χόραι & Sam. Petitum ad leges Atticas p. 2.

IV. Scholia ſive Commentaria Græca in Ariſtophanem edita hactenus ſunt quadruplicia. *Prima* antiqua ſunt & pereruditа ad Comœdias novem primores, in variis codicibus priſcis reperta & ad Aldi Manutii

Digitized by Google

tali preces descripta ac recensita à *Marco Musuro* Cretensi. Collegerant illa *Thomas Magister*, *Demetrius Triclinius* aliique recentiores Græci ex variis Grammaticis antiquioribus qui in Aristophane illustrando operam suam olim collocarunt, quales fuere, ut ex ipsis Scholiis licet colligere, *Apollonius*, *Aristarchus*, *Aristophanes* Grammaticus, *Callimachus*, *Callistratus*, *Didymus*, *Eratosthenes*, *Lycophron* Grammaticus, *Symmachus Atheniensis*, & *Theon*. Unde non mirum est verba Comici in hisce, perinde ut aliorum Poëtarum in suis, frequenter in diversam, haud raro etiam in contrariam exponi sententiam. Facile etiam hinc componi potest controversia, quæ exercuit viros * eruditos, ambiguum esse ducentes, utrum Svidas, in quo iisdem multa verbis atque in Scholiis ad Comicum leguntur, exscripserit Aristophanis Scholiasten, an hic Svidæ fuerit compilator. Nimirum dubitari nequit Svidam, utpote longe juniorem, gnaviter usum fuisse Grammaticorum veterum, uti in alios poëtas, ita in Aristophanem præcipue commentationibus, vel certe commentationum illarum antiquioribus excerptis, etiam nonnulla integriora quam hodie exstant habuisse: at vicissim Musurus qui illa Scholia ab aliis ut dixi excerpta digessit ac descripsit, Svidam hinc inde potuit habere ante oculos, & ex eo interdum illa supplere atque emendare.

Secunda Scholia sunt in easdem novem Comœdias hinc inde ad Musuri editionem adjecta à curatore Florentinæ editonis *Arsenio*, Archi Episcopo Monembasiæ, nec adjecta ex Codicibus MSS. verùm ut Richardo Bentleio in Apologia dissertationis de Epistolis Phalaridis p. 22. observatum est, è Galeno, Athenæo, Svida, Eustathio & aliis vulgatis scriptoribus decerpta. Florentinam tanquam auctiorem, non Aldinam sinceriorem editionem secuti sunt, qui postea Aristophanem cum scholiis edidere Basileenses ac Genevenses. Etiam *Thomæ Magistri* MSta ad νεφέλας scholia è Bibl. Renati Morelli allegat Jo. Pricæus ad Apuleji Apologiam.

Tertia scholia debentur *Odoardo Biseto* Tricassino, quæ occurrunt in editione Genevensi, & universas undecim Comœdias illustrant. De hoc Bisseto in Francisci Pithœi Pithœanis à Clariss. Teisserio nuper editis legas hæc verba: *Bizet qui a fait sur l' Aristophane, estoit controlleur des guerres & Seigneur de Charlay. Il demeuroit en cette ville, & se retira pour la religion. Il a tout pris des dictionnaires grecs. Il estoit nostre cousin.*

Quarta denique scholia Græca in solas conscripta Thesmophoriazusas sunt ab *Ægidio Burdino* Advocato & Procuratore Generali Parlamen-

 ti Pa-

* Vide Jac. Thomasium de Plagio literar. §. 541. & 550. seq. & Georgii Sigismundi Greenii diss. de Scholiaste Aristophanis. Witeb. 1695.

ti Parisiensis, editaque Parisiis 1545.8. & inscripta Francisco I. Galliæ Regi, & ab eo tempore recusa in editione Aristophanis Genevensi.

V. *Editiones * Aristophanis Græca cum Scholiis Græcis.*

1. Venet. 1498. (Male Gesneri Bibl. 1502. sive MCCCCCII pro MCCCCIIC) fol. apud Aldum Manutium Romanum, qui in Epistola ad Danielem Clarium Parmensem, Professorem literarum humaniorum Ragusinum, *Accipe*, inquit, *novem Aristophanis fabulas: Nam decimam** Lysistraten ideo prætermisimus, quia vix dimidiata haberi à nobis potuit. Sint satis hæ novem: cum optimis & antiquis ut vides commentariis, quibus Græce discere cupientibus nihil melius legi potest, non meo solum judicio sed etiam Theodori Gazæ undecunque doctissimi, qui interrogatus quis ex Græcis auctoribus assiduè legendus foret Græcas literas discere volentibus, respondit, solus Aristophanes, quod esset sane quàm acutus, copiosus, doctus, & merus Atticus. Hunc item Johannes Chrysostomus tanti fecisse dicitur, ut duodetriginta Comœdias Aristophanis semper haberet in manibus, adeo ut pro pulvillo dormiens uteretur: hinc itaque & eloquentiam & severitatem quibus est mirabilis, didicisse dicitur.* Scholia Græca ut dixi non composuit sed tantum ex veteribus codicibus descripsit & recensuit *Marcus Musurus*,*** cujus præfatio Græca præfigitur, in qua inter alia: Τὰ δ' ὑπομνήματα ταυτὶ καὶ πόνου πολλοῦ καὶ χρόνου ἐδεῖτο μακροῦ, εἴ τις αὐτὰ πρὸς τὸ βέλτιον ἐγχειροίη μεθαρμόσασθαι σχῆμα, ὧν θατέρου μὲν ἐπεκρατήσαμεν καίτοι κρεῖττον ὂν ἢ φέρειν. Περὶ στενὸν δέ μοι κομιδῆ τὰ τοῦ χρόνου συνέβη. Οὐ γὰρ μόνον τὰς ἐξηγήσεις συνείρειν ἠργολαβήσαμεν πεφυρμένας τέως ὡς ἴστε που καὶ αὐτοί, ἀλλὰ καὶ τυπωθείσας ἤδη ἐπεπτεράμμεθα διορθοῦν. Ad calcem Scholiarum in Comœdiam septimam numero, quæ inscripta est *Aves*, leguntur hæc verba: Ἀριστοφάνους Κωμῳδιῶν ἑπτὰ καὶ τῶν εἰς αὐτὰς σχολίων ἀρχαίοις συντεθέντων γραμματικοῖς ἃ δὴ σποράδην ἐν ἀντιγράφοις κείμενα διαφόροις καὶ πεφυρμένως, συνείλεκταί τε καὶ ὡς οἷόν τ' ἦν ἐπιμελέστατα διώρθωται παρὰ Μάρκου Μουσούρου τοῦ Κρητός. Sed & in octavam deinde & nonam scholia sequuntur (in Ecclesiazusas quidem sive nonam paulo breviora) ejusdem haud dubie Musuri industria recensitæ & emendatæ.

* In editionibus Aristophanis recensendis usum me fuisse profiteor inter alia observationibus Ægid. Menagii T. 2. AntiBailleti cap. 113.

** Undecima quoque *Thesmophoriazusæ* in hac edit. desideratur.

*** De Musuro, qui diem obiit supremum Romæ A. 1517. agunt Erasmus XXIII. 5. Epist. Paulus Jovius in elogiis p. 57. Paulus Freherus in theatro (qui male affirmat eum fuisse Cardinalem) Isaacus Bullart in Academia scientiarum & artium T. 2. p. 324. Antonius Varillasius in anecdotis Florentinis Libro IV. Petrus Bælius in Lexico, qui merito fidem detrahit Varillasii commentis, & Petrus Lambecius Lib. VI. commentar. de Bibl. Vindobon. p. 278. seq.

datæ. Musuri præfationi subjectum est *Scipionis* * *Carteromachi* in Aristophanem Epigramma, dehinc sequuntur excerpta ex *Hephæstionis* Enchiridio, & alia *Demetrii Triclinii* de metris quibus Aristophanes est usus, *Platonii* item de differentia & diverso charactere Comœdiarum apospasmation, cujus mentionem feci supra cap. XI. num. 10. Tum Vita Aristophanis ab *Anonymo* scripta & alia brevior à *Thoma Magistro*; Denique nonnulla lectu digna de Comœdiæ antiquæ, mediæ, novæque scriptoribus, & numero ** Comœdiarum. Comœdiis ipsis Aristophanis varia sunt argumenta præmissa Græco prosario sermone, itemque aliud Jambis, qui tribuuntur Aristophani Grammatico.

2. Florentiæ Ao. 1525. (malè Gesneri Bibl. 1515.) 4. apud hæredes Philipi Juntæ recusa editio Aldina est perquam nitide, & recensita ab *Antonio Fracino* Varchiensi, cum scholiis Græcis per *Arsenium* auctis, & indice rerum in illis occurentium. Sed Fracinum ipsum audire juvat in Epistola ad Benedictum Accoltam Archi Episcopum Ravennatem: *Inter alia recognovimus Aristophanis Comicorum omnium lepidissimi novem Comœdias, vere Græci candoris eloquiique delicias, cum sale suo, lepore facetiisque delectet multum, sententiarum vero luminibus plurimum prodesse possit, ad hoc* Arsenii Cretensis Archi Episcopi Monembasiæ *magna eruditione viri acerrimo judicio usi, dum is Florentiæ adolescentulos illos quos Leo Pont. Max ad reparandam Græcæ linguæ jacturam ex media Græcia accersiverat, instituit. In qua quidem recognitione hoc inprimis gloriari licet, nos omnium primos in Comœdia cui titulus est* Pax, *ad* sexaginta versiculos *nostra diligentia repertos restituisse.*

3. Basileæ ex Officina Frobeniana A. 1547. fol. typis luculentis & perquam emendate Undecim Comœdiæ Aristophanis vulgatæ sunt, Novem quidem cum scholiis ex Florentina editione recusis, decima vero & unde-

* Hic Scipio Carteromachus Pistoriensis, Græce & latine citra ostentationem doctissimus, Politiani discipulus fuit, & notus est scripta Oratione de laudibus Græcarum literarum ad Dan. Renerium nobilem Venetum, quam H. Stephanus præfixit thesauro Græcæ Linguæ & auctiorem separatim edidit Joh. Fasoldus Baruthi A. 1690. Græca hujus Carteromachi Epistola, cum Epigrammate Græco, præmittitur Lexico Græco Varini Favorini Camertis, edit. Venetæ A. 1496. fol. apud Aldum. De hoc Carteromacho idem Clariss. Bælius consulendus in Lexico edit. secundæ.

** Veteris Comœdiæ dramata, una cum Pseudepigraphis, numerat CCCLXV. Poëtas Comœdiæ antiquæ nobilissimos Epicharmum, Magnetem, Cratinum, Cratetem, Pherecratem, Phrynichum, Eupolin & Aristophanem. Mediæ Comœdiæ Poëtas LVII. dramata DCXVII. poëtarum celeberrimos Stephanum & Antiphanem. Novæ denique Poëtas LXIV. inque his præstantissimos Philemonem, Menandrum, Diphilum, Philippidem, Posidippum & Apollodorum.

undecima sine scholiis, recensente viro docto *Sigismundo* * *Gelenio* Pragensi, Marci Musuri discipulo, qui hoc opus insigni rerum in scholiis explicatarum indice ornatum inscripsit Philippo Melanchthoni, omnis bonæ literaturæ, ut vere eum appellat, peritissimo.

Editio Græcolatina cum Scholiis & Notis doctorum virorum.

Genevæ Ao. 1607. fol. sumptu Caldorianæ Societatis prodiit Aristophanes recognitus a *Francisco Porto* Cretensi, & a filio ejus *Æmilio Porto* in lucem editus, in qua locupletissima omnium quæ hactenus prodierunt Comici editione, præter Comœdias ipsas undecim cum latina versione, & scholia in priores novem ex editione Basileensi recusa, habentur scholia Græca *Odoardi Biseti* ** in undecim Comœdias, *Ægidii Bourdini* scholia itidem Græca in Thesmophoriazusas, *Caroli Girardi* commentarius in Plutum, & *Q. Septimii Florentis Christiani* notæ in Pacem, Vespas & Lysistratam, eleganti Metaphrasi poëtica latina à se donatas. Cæterum Claudius Christianus, Florentis filius, qui has parentis sui lucubrationes Genevam miserat, vehementer de illa editione conqueritur in literis ad Josephum Scaligerum datis *** 10. Sept. Anno 1608. *Je n' ose vous parler de l' Aristophane que vous avez veu je m' asseure premier que nous; car l' ouvrage en est si laid, que je ne le puis avouer pour parent. Le mal est arrivé de l' avoir envoyé hors d' icy, & en ville où ils ne croyent aujourd' huy que leur teste. Ils ont meprisé l' ordre que je leur avois envoyé, ont retranché plusieurs choses de mon Pere, l' Epitre mesme à Mr. de Thou sur l' Irene* (imprimée à Paris l' An 1589. in octavo avec cette Epitre) *& y ont mis des gens qui n' ont du tout rien contribué à l' œuvre; puis ont tellement meslé ce que je leur avois baillé, qu' il semble que leur dessein ait esté plustot de l' estouffer que de luy faire voir le jour.* Aliqua in scholiis Græcis omissa esse queritur Jungermannus ad Pollucem p. 1370.

Edi-

* De Gelenio videndus Cœlius Sec. Curio in præf. ad Appiani Hispanica à se versa, Antonius Teisserius in elogiis Thuaneis & novis ad ea additionibus, H. *V*alesius præf. ad Ammianum, *P.* Bælius in Lex. Paulus Freherus, Tho. Pope Blount &c.

** Ad hunc Bisetum Epistola *Æ*milii *P*orti, cum ejusdem Porti præfatione duplici Græca altera, altera latina, operi præfigitur.

*** Ita rectius Colomesius cap. XCVIII. Bibl. selectæ quam Menagius T. 2. anti Bailleti p. 44. ubi has literas datas legas 20. *Sept.* 1610. Sed tunc jampridem defunctus fuerat Josephus *S*caliger. De Florente Christiano præter Colomesium & Sammarthanum agit Teisserius in elogiis Thuaneis. De scriptis ejus editis & ineditis videnda quæ leguntur ad calcem libri Casauboni de Poësi Satyrica *Græ*corum, recuso ante aliquot annos in Museo Philologico Thomæ Crenii Viri Cl.

Digitized by Google

Editiones Ariſtophanis Græcæ ſine Scholiis.

1. Florentiæ A. 1515. 8. *Bernardus Junta* Novem Comœdias à ſe caſtigatas & Philippi Juntæ typis exſcriptas dicavit Franciſco Accolto deſignato Epiſcopo Anconitano. *Putabam*, inquit, *duas quoque notioribus his addere poſſe nondum ab aliis impreſſas, quæ cito forſan abs te noſtra ope his novem comitatæ legi poterunt, ni forſan* Euphroſyni Bonini *præceptoris tui & aliorum tuorum pariterque noſtrorum amicorum promiſſæ, quod credere nequeo, in leves abibunt auras.* Sed eodem anno iisdemque forma ac typis idem Bernardus ſeparatim edidit Theſmophoriazuſas ac Lyſiſtratam, utadeo ab illo jam tempore univerſæ Ariſtophanis undecim Comœdiæ manibus ſtudioſorum terantur. *Venit jam*, verba editoris ſunt in præfat. *exſpectata dies illa, in qua ex Urbinate Bibliotheca antiquiſſimum Ariſtophanis exemplar nacti ſumus, ibique inter alias Lyſiſtratem & Cereri ſacrificantes, non aliàs viſas Comœdias invenimus.*

2. Pariſiis A. 1528. 4. novem Comœdiæ Ariſtophanis recuſæ ſunt ſumtu *Ægidii Gourmontii*, cujus inſignia tanquam nobilis paſſim in hoc libro conſpiciuntur, profeſſi ſe primum fuiſſe illorum qui libros Græcos curaverint Pariſiis exſcribi typis. Singulis Comœdiis Græca *Johannis Cheradami* Epiſtola præmittitur, primæ ad Johannem Clericum Legatum Angl. ſecunda ad Thomam Winterum, ad Petrum Daneſium tertiæ, quartæ ad Johannem Violam, reliquis ad Joh. Tartaſſium, Joh. Lapithum, Joh. Beraltum virum eruditum, Joh. Ruellium Medicum & Gvil. Cuinum. *ἐτυπώθη ἐν Λευκετίᾳ Παῤῥησίων, ἀναλώμασιν Ἐγιδίου Γορμοντίου, διὰ παραινέσεως καὶ ἐπιμελείας Ἰωάννου Χεροδάμου, πόνῳ δὲ καὶ δεξιότητι Πέτρου Οὐιδούου.*

3. Francofurti A. 1532. 4. cum præfat. latina *Sim. Grynæi* ex officina Andreæ Cratandri & Joh. Bebelii, undecim Comœdiæ Ariſtophanis primâ vice junctim prodierunt, adjectis, quas ſeparatim prius Bernardus Junta ut dixi ediderat, Theſmophoriazuſis & Lyſiſtrata.

4. Venetiis A. 1538. 8. typis Bartholomæi Zanetti.

5. Pariſiis A. 1540. 4. apud Chriſtianum Wechelum. Singulæ undecim Comœdiæ ſeparatim excuſæ.

6. Venetis 1542. 8. apud Joannem Farreum, absque præfatione. Hanc Clariſſimus Kuſterus me monuit eſſe illam editionem, quæ Florenti Chriſtiano notis ad Lyſiſtaratam Veneta appellatur, è qua non paucas varias lectiones annotavit.

7. Francofurti A. 1544. 8. typis Petri Brubachii.

8. Baſileæ apud Frobenium, teſte Geſnero.

Edi-

Editiones latinæ.

1. Undecim Comœdiæ Aristophanis latina prosa laudatissimo studio, licet non æque felici * successu, translatæ ab *Andrea Divo* Justinopolitano, & inscriptæ Alexandro ** Farnesio Cardinali Venet. 1538. 8. deinde Aloysio Pisano Episcopo Patavino, Johannis Pisani D. Marci procuratoris filio. Basil. 1542. 1552. 8.

2. Plutus, Nubes & Equites Aristophanis ex versione latina *Lamberti Hortensii.* Ultraj. 1557. 4.

Editiones Græcolatinæ sine Scholiis Græcis.

1. Plutus, Equites, Nubes, Ranæ & Acharnenses cum versione metrica doctissima *Nicodemi Frischlini.* Francof. 1586. 1597. 1625. 8vo. Vide quæ paulo ante in Catalogo Comœdiarum Aristophanis quæ exstant, num. 5.

2. Lugduni Batavorum Ao. 1624. 12mo. Undecim Aristophanis Comœdiæ cum versione latinâ, ad quinque primores quidem, Nicod. Frischlini; ad Vespas, Pacem & Lysistratam, Florentis Christiani: ad reliquas, A. Divi. His præter *A. Schotti* præfat. & fragmenta Comœdiarum Aristoph. deperditarum, collecta à *Guil. Cantero* & *Guil. Coddæo*, Vitamque Aristophanis & diss. de Comœdia, auctore Nicod. Frischlino, indicemque proverbiorum Aristophani memoratorum adjunctæ sunt in calce voluminis perbreves notæ Criticæ in Aristophanem, *excerptæ ex variis lectionibus, emendationibus & conjecturis virorum doctorum, ac potissimùm duobus exemplaribus manu* Josephi Scaligeri *emendatis. E Bibliotheca Gerardi Vossii.*

3. Amstelodami A. 1670. 12. Aristophanes ex præcedenti editione Lugdunensi recusus est, quam tamen duplici nomine hæc vincit, nam & notas plures Criticas habet adjectas, & Ecclesiazusas exhibet cum versione & notis *Tan. Fabri.*

Loca

* Tan. Faber T. 2. Epist. p. 164. *Bonus ille A. Divus vix alternos versus Comici nostri intellexit, qui nullum Hellenismi sensum haberet.* Idem p. 296. *infantissimam* versionem vocat, *nihil ut barbarum magis, nec minus intelligibile fingi posset.* Menagius 2. AntiBaillet. p. 41. *Cette traduction est pleine d'ignorances & pour le Grec, & pour le latin.*

** Reinesius p. 416. *Var.* Lect. *Aristophanis Comœdias nugatoria interpretatione (verbum enim verbo reddidit, & quod plane ridiculum est, Græca non intellecta latinis litteris expressit, quasi hoc fuco latina futura) prostituit A. Divus Justinopolitanus, quæsito etiam illiberalibus ineptiis patrono Cardinali Alex. Farnesio A. 1538. Sed ne & hâc parte commoda Juventutis laborarent, aliam & quâ melior fieri non poterat dedit Nicodemus Frischlinus.*

Loca nonnulla Ariſtophanis non inepte illuſtrat V. C. Lambertus Bos in Obſervationibus Criticis. Caroli vero Salvagnii commentarius lucem quod ſciam haud adſpexit, de quo ita filius ipſius Dionyſius Salvagnius Boëſſius in commentario ad Ovidii Ibin edito A.1633. p. 107. *Carolus Salvagnius Boëſſii Toparchus, pater meus, vir omnis litteraturæ ad miraculum uſque peritus, quod ipſius in Ariſtophanem commentarii à me prope diem edendi teſtabuntur.* Etiam virum doctum qvem in hoc Comico illuſtrando & emendando occupatum eſſe A.1704. ſcribebat doctiſſimus Kuſterus ad Svidam in λαῖμα, conſilium illud abjeciſſe accipio, quod tanto æqvius ferent ſtudioſi qvo magis mecum gaudebunt Kuſterum ipſum hanc ſpartam plaudentibus Muſis ornandam in ſe ſuſcepiſſe.

Editiones vernaculæ Ariſtophanis.

Undecim Comœdiæ *Italice* tranſlatæ. Venet. 1545. 8.

Nubes & Plutus *Gallice* per Annam Daceriam. Vide ſupra Catalogum Comœdiarum Ariſtophanis quæ exſtant.

Nubes, *Germanicè*. Argent. 1613. 8.

Plutum *Hiſpanice* vertit Petrus Simon Abril teſte Nic. Antonio T. 2. Bibl. Hiſp. p. 193.

VI. Supereſt ut accuratum indicem ſcriptorum in Scholiis Græcis antiquis ad Ariſtophanem allegatorum ſubtexam, qvalem mecum humaniter communicavit eruditiſſimus Kuſterus, cui nos brevi luculentam Comici editionem in acceptis relaturos eſſe jam dixi. In hoc indice videbis etiam ſcriptores laudatos in ſcholiis hactenus ineditis ad Lyſiſtratam, quæ Ariſtophani ſuo laudatus Kuſterus præter alia egregia adjunget.

Index Auctorum, in Scholiis Græcis veteribus laudatorum.

Abaris Hyperboreus. Vide indicem Rerum in *Abaris.*

Aceſtor Poëta Tragicus O. 31.

Achæus. B. 186. Ει. 1243. Ejus Philoctetes. O. 363.

Ælianus ἐν τοῖς περὶ Ζώων. O. 158.

Æſchines ἐν τῷ κατὰ Τιμάρχου. N. 445. ἐν τῷ κατὰ Κτησιφῶντος. Ex. 290. ἐν τῷ περὶ παραπρεσβείας. I. 1299.

Æſchylus. Pl. 423. N. 534. 1128. 1367. B. 716. 913. 959. 1089. A. 75. 331. I. 361. 1318. O. 808. 1256. 1680. Σ. 18. 139. Dramata ejus citantur ſequentia:

Ἀγαμέμνων. B. 1155. 1295. 1308. 1317. 1320. I. 586.

Γλαῦκος Ποτνιεύς. B. 1447. 1576.
Ἑπτὰ ἐπὶ Θήβας. B. 1053. in contextu. A. 188. in contextu & Scholiis.
Εὐμενίδες. B. 1155.
Ἠδωνοί. O. 277.
Θρῆσσαι. B. 1319.
Ἰφιγένεια. B. 1301.
Λυκεργία. Θ. 142. in contextu.
Λυκοῦργος. I. 1147.
Μυρμιδόνες. B. 942. 1023. 1295. 1447. Ει. 1177. Ex. 392. O. 800. 809. 1256. 1420.
Νιόβη. B. 1433. Σ. 577. O. 1247.
Ὅπλων κρίσις. A. 883.
Ὀρεστεία. B. 1155.
Πέρσαι. B. 1058. 1060. ubi argumentum dramatis ejus traditur.
Προμηθεύς. B. 826. I. 756.
Πρωτεὺς Σατυρικός. B. 1155.
Σφίγξ. B. 1320.
Τήλεφος. B. 1301.
Φιλοκτήτης. B. 1430.
Φρύγες, ἢ Ἕκτορος λύτρα. B. 942.
Χοηφόροι. N. 534. B. 1155.
Ψυχαγωγοί. B. 1297.
Vide etiam de Æschylo Indicem Rerum.
Æsopus. Pl. 1125. O. 14. 440. 471. 652. 1251. 1437. Ει. 128.
Agathon Tragicus. B. 84. in contextu. Ex. 1.
Alcæus. Pl. 302. Σ. 1227. O. 1410. 1647. Ejus drama Pasiphae. Arg. Pl. 4.
Alcman. O. 251. Ει. 456.
Alexander. B. 804.
Alexandrides. Pl. 926.
Alexis. Ex. 355.
Amipsias. B. 14. in contextu. Ejus drama Κόννος. Arg. N. 8. & O. 989. Sed ubi pro Κόννῳ male legitur Κοινῷ. Κωμασαί. Arg. O. 2.
Ammonius. Σ. 941. O. 1297. Ex. 607.
Anacreon. Pl. 302. 1003. A. 850. 1132. B. 385. O. 1372.
Ananias. Ejus jambus. B. 674.
Andocides. Σ. 1001.
Andreas. O. 267.
Andron. B. 1469.
Androtion. N. 549. 981. A. 233. Σ. 941. O. 13. 1540.
Anonymus τῶν Ἀταλαντῶν scriptor. O. 1294.
Anonymus Ἰλιάδος μικρᾶς scriptor. I. 1053. A. 155.
Anonymus τῶν Νόστων scriptor. I. 1318.
Anonymi ὁρισμοὶ πόλεως (Ἀθηνῶν.) O. 998.
Anticlides ἐν τοῖς Νόστοις. N. 144.
Antigonus. O. 300.
Antimachus. Pl. 33. 718. A. 1149.
Ἐν Ἐπιγόνοις. Ει. 1269.
Antipater ἐν Ὑπομνήμασι. O. 1403.
Antipho. N. 1419.
Aphthonius. B. 812.
Apion. I. 577.
Apollodorus. Pl. 535. N. 447. B. 333. A. 960. O. 1022. 1354.
Ἐν τῷ περὶ Σώφρονος. Σ. 523.
Ἐν τῷ περὶ Θεῶν. A. 448.
Apollodorus Tarsensis. B. 323.
Apollonius. Pl. 103. B. 423. 504. 803.

Digitized by Google

803. 848. 873. 994. 1155. 1301. 1376. I. 22. O. 1242. Ει. 1126.
Apollonius Acharnensis. N. 407.
Apollonius Chæridis filius. Σ. 1231.
Apollonius Rhodius. Pl. 63. N. 397. Ει. 240.
Ἐν τοῖς Ἀργοναυτικοῖς. Pl. 210.
Apollonii Rhodii Scholiastæ. N. 397.
Appianus. I. 597.
Aratus. A. 877. Σ. 262. Ει. 782. 1067.
Archennus. O. 575.
Archilochus. A. 120. 278. 687. 1228. Pl. 476. N. 109. 274. I. 433. O. 652. 1426. Ει. 602. Ejus ἐφύμνιον in Herculem. O. 1762. Ejus distichon de clypeo in pugna abjecto. Ει. 1296. in contextu.
Archippus. I. 422. Σ. 479.
Ejus drama Ὄνου σκιά. Σ. 191.
Πλοῦτος. Σ. 416. O. 1647.
Arichus. B. 1155. Sed ibi legendum est Aristarchus.
Arion Methymnæus primus instituit χοροὺς κυκλίους. O. 1403.
Aristarchus. B. 134. 310. 323. 357. 375. 1001. 1021. 1175. 1180. 1301. 1447. 1460. 1485. I. 485. 562. 752. 1276. Σ. 220. O. 76. Ει. 1159. 1209.
Aristias Chius ἐν ταῖς Θέσεσι. N. 397.
Aristocrates. N. 967.
Aristocritus. Σ. 842.
Aristomenes. Ejus drama Ἄδμητος. Arg. Pl. 4.
Βοηθοί. A. 3.
Ὀλόφυροι. Arg. I. 8.
Aristophanes Comicus. I. 982. A. 960. 1073. Σ. 288. 500. 919. 1339. 1508. Dramata ejus citantur sequentia;
Αἰολοσίκων. Arg. Pl. 4. Ει. 740.
Ἀχαρνεῖς. B. 1071. Arg. Ει. 4. & Ει. 627. 1003. 1014. 1005. 1203. Σ. 61. 90. 590. 1190. 1201. 1398.
Ἀμφιάραος. N. 663. B. 246. Arg. O. 7. Ει. 473.
Ἀνάγυρος. O. 1292.
Βαβυλώνιοι. Eam fabulam docuit Aristophanes proximo anno ante Acharnenses. A 377. Citatur præterea A. 502. O. 1555. Arg. Ει. 4. A. 282. 288. 491.
Βάτραχοι. N. 32. 1373. A. 242. 244. I. 1133. O. 750. 1133. 1379. Σ. 647. 1198. Ει. 740. 1195. Εκ. 332.
Γεωργοί. I. 959.
Γῆρας. I. 577. 951.
Γηρυτάδης. Σ. 1285. 1303.
Δαιταλεῖς. N. 529. I. 577. 1010. A. 271. Σ. 819.
Δαναΐδες. Pl. 210. 1199. Ει. 922. A. 1239.
Δρᾶμα, in specie ita dictum. B. 810.
Εἰρήνη. Duo hujus nominis dramata fuisse probat Auctor argumenti in eam fabulam, ex eo quod passim citentur carmina in hac quam habemus Εἰρήνῃ non occurrentia: item auctoritate Cratetis. Arg. Ει. 4. Citatur præterea, N. 238. 542. B. 326. I. 245. 647. A. 443. Σ. 523. 1020. 1437. O. 43. 873. 1475.
Ἐκκλησιάζουσαι. Pl. 314. 1195. A. 863.
Ἥρωες. O. 799.
Θεσμοφοριάζουσαι. Pl. 159. 452. N. 623. B. 3. A. 331. Σ. 61. 1033. 1106. 1153. O. 1295.
Ἱππεῖς. Arg. N. 2. & N. 14. 120. 549. 554. in contextu. 559. 591. 1240. A. 8. 165. 380. 477. 604. Σ. 332. 494. 1013. 1025. 1033. O. 869. 979. 1058. Ει. 754.

Digitized by Google

Κώκαλος. Arg. Pl. 4.
Λήμνιαι. λ. 308.
Λίμναι. Α. 3. Sed ibi legendum est Λήμνιαι.
Λυσιστράτα. Pl. 427. N. 173. 542. Σ. 509. 590. 840.
Νεφέλαι. Pl. 469. 581. N. 542. Arg. B. 8. & B. 878. 919. I. 1007. 1096. 1369. A. 134. 272. Σ. 443. 1033. 1420. O. 7. 122. 603. 738. Ει. 450. 797. 1055.
Νεφέλαι πρότεραι. N. 520. 543. 580. 591.
Νῆσοι. O. 297. 440.
Νῖκαι. Δ. 288.
Ὀλκάδες. N. 699. A. 122. 710. Σ. 590. O. 1283. Λ. 723.
Ὄρνιθες. Pl. 63. 589. N. 360. 541. I. 586. 1010. A. 724. Σ. 324. Ει. 740. 803.
Πέλαργοι. Pl. 84. 665. Σ. 1231.
Πελαργής. O. 1297. (An potius Πελαργής)
Πλῦτος. B. 8. 493. A. 393. 468. Σ. 270. 674. 1069. O. 534. Ει. 922. Εκ. 378.
Πλῦτος, πρότερος. B. 1125.
Πλῦτος δεύτερος. Pl. 173. 1147.
Ποάστριαι. O. 1297.
Προαγών. Σ. 61.
Σκηνὰς καταλαμβάνουσαι. I. 422.
Σφῆκες. N. 31. 352. 542. 691. Pl. 797. B. 1343. I. 950. A. 20. 134. 144. O. 734. 471. Ει. 431. 445. 740.
Ταγηνισταί. N. 360. B. 295. I. 642. A. 640.
Ὧραι. O. 874.
Aristophanes Grammaticus. Arg. Pl. 6. N. 1003. 1149. B. 153. Arg. I. 7. Arg. Α. 4. Arg. Σ. 5. Arg. O. 8. & O. 1540. 1619. Arg. Εκ. 1. Ejus ἄμετροι παροιμίαι laudantur, O. 1292. Quin enim ad Aristophanem Grammaticum referri debeant, nullus dubito.
Aristoteles. Pl. 586. N. 37. 397. 447. 944. B. 406. 1580. I. 420. 1147. A. 108. Σ. 576. 689. 1427. O. 303. 494. Ει. 1178. Λ. 665. Opera ejus laudantur sequentia:
Διδασκαλίαι. O. 282. 1379.
Περὶ Ζώων ἱστορία. N. 404. I. 414. 420.
Ἠθικῶν β΄. N. 907.
Πολιτεῖαι. Σ. 157.
Ἀθηναίων πολιτεία. Pl. 278. A. 233. O. 1354. Λ. 666.
Κυρηναίων πολιτεία. O. 1283.
Ἰθακησίων πολιτεία. A. 319.
Σαμίων πολιτεία. O. 471.
Τεγεατῶν πολιτεία. N. 397.
Προβλήματα. Σ. 145.
Aristoxenus. B. 360. 1337. Σ. 1231.
Aristoxenus Selinuntius. Pl. 487.
Arrianus. A. 86.
Artemidorus. Σ. 1139. 1231. Ejus Συναγωγὴ laudatur Σ. 1164.
Asclepiades. B. 1301. 1308. 1366. 1385. O. 347. 568. Alexandrinus. N. 37.
Atalantarum Scriptor Anonymus. Vide supra v. Anonymus.
Athenæus. Pl. 1111. N. 109. Ει. 1243.

B.

Bacchylides. O. 1535. Ejus Hymni. 47.
Bacis. Vide Indicem Rerum.

Cal-

C.
Callias. A. 278. Σ. 1480.
ἐν Πεδήταις. O. 31. 151.
Callimachus. Pl. 388. 677. N. 332. 508. 552. B. 218. 1332. I. 818. A. 144. Σ. 62. 262. 832. O. 262. 303. 304. 599. 693. 766. 833. 873. 884. 1181. 1242. Ει. 258. 452. 1243. Scholia in Callimachum. N. 397.
ἐν Ἑκάλῃ. A. 127.
ἐν τοῖς Ἰάμβοις. Ει. 1067.
ἐν Ὕμνοις. A. 724.
Callistratus. Pl. 179. 385. 718. 1111. B. 92. 224. 272. 575. 596. 706. 802. 803. 848. A. 654. Σ. 157. 213. 602. 673. 769. 800. O. 436. 440. 530. 934. 998. 1337. 1378. Ει. 1060. 1126. Ejus σύγγραμμα περὶ Ἀθηνῶν. O. 395.
Carcinus Tragicus. Vide Indicem Rerum. Scripsit drama μύες, i. e. *Mures*. Ει. 794. 795.
Carterus. Vide infra Craterus.
Carystius Pergamenus. O. 575.
Cephisodemus. O. 1294.
Cephisophon. Vide Ind. Rerum.
Chæris. B. 1060. Σ. 672.
Charax. N. 508.
Charis. O. 877. Nisi tamen ibi scribendum sit *Charis*.
Chœrilus. B. 73.
Chrysippus. I. 980.
Cinesias Διθυραμβοποιός. B. 153. O. 1378. Vide etiam Indic. tam verborum Græcorum, quam Rerum.
Cleanthes (Historicus.) I. 84.
Clearchus ἐν τῷ περὶ γρίφων. Σ. 20.
Clitagora poëtria. Vid. Ind. Rerum.
Clitarchus ἐν τῇ δεκάτῃ. O. 487.
Comicus Pl. 204.
Commentarii Veteres, sive ὑπομνήματα Pl. 1038. Σ. 962. O. 284. 557. 1075. 1242.
Corinna poëtria. Ejus Παρθένια citantur A. 720.
Craterus. O. 1073. A. 313.
ἐν τῇ συναγωγῇ τῶν ψηφισμάτων. B. 323. ubi tamen male legitur Καρτερὸς, pro Κρατερός.
Crates (Grammaticus) B. 296. Arg. Ει. 4.
Ἐν τῷ περὶ τῶν Ἀθήνησι θυσιῶν. I. 725.
Crates (Comicus.) I. 534.
Ἐν Δερρίφοις. N. 691. Ibi tamen quidam legendum putant Κρατῖνος ἐν Σεριφίοις. Vide Notas nostras.
Ἐν Πανόπταις. N. 96. Alibi tamen hæc fabula Cratino tribuitur. Vid. v. *Cratinus*.
Ἐν Φοινίσσαις. Σ. 879.
Cratinus. Pl. 66. 486. N. 447. B. 360. in contextu. I. 405. 526. 531. 790. (ubi tamen forte scribendum est Κράτης: ut intelligatur Crates Grammaticus.) 1284. A. 3. Σ. 151. (ubi ἐν τοῖς περὶ Κρατῖνον. Sed scribendum est -- Κρατίνου: & intelligenda Scholia vetera in Cratinum.) 351. O. 121. 364. 1535. Ει. 740. bis. Εκ. 1081. Dramata ejus laudantur sequentia:
Δηλιάδες. Σ. 542. O. 1294.
Διονυσαλέξανδρος. A. 575.
Ἐπιλήσμων. N. 788.

Ἐυμε-

Digitized by Google

Ευμενίδες. I. 527.
Θρᾶτζαι. Σ. 590.
Κλεόβυλοι. O. 31.
Νέμεσις. O. 521. 859. Ει. 1243.
Νόμοι. I. 1147.
Πανόπται. N. 981. Σ. 1021. Vide etiam v. Crates.
Πυλαία. O. 767. Ει. 733.
Πυτίνη. Arg. N. 8. & N. 354. I. 399. (ubi fabulæ ejus argumentum traditur.) 523. 528. Ει. 602. 691. 701.
Σάτυροι. Arg. I. 8.
Σέριφοι. Σ. 74. 1182.
Χείρωνες, vel Χείρονες, per o. Nam utroque modo fabulæ hujus nomen ſcriptum occurrit. N. 919. Σ. 1231. O. 767.
χειμαζόμενοι. Arg. A. 5.
Ὧραι. O. 767. Σ. 1021. (in loco poſteriore tamen corrupte hodie legitur ὁρᾶς.)
Cyclus (Epicus) I. 1053.
Cydides Hermionenſis. N. 964.

D.

Damon. Pl. 1003. Vide etiam infra *Demon.*
Demarchus ἐν τῷ περὶ Διονυσιακῶν ἀγώνων. O. 1403. Sed ibi legendum eſt Dicæarchus. Vide infra.
Demetrius. B. 78. 186. 310. 1001. 1021. 1227. Σ. 240. O. 1568. (vide etiam infra *Ixion.* Nam idem eſt Scriptor. Vid. Svidam v. Δημήτριος, ὁ ἐπίκλ.)
Demetrius Phalereus. N. 37.
Demon (Δήμων. B. 442. O. 302. Vide etiam ſupra *Damon.*
Demoſthenes. Pl. 690. N. 218. 259. I. 544. 603. A. 60. 284. 333. Σ. 191. 1427. O. 126. 851.
Ἐν τῷ κατ' Ἀριστογείτονος. N. 774. A. 171.
Ἐν τῷ κατ' Αἰσχίνου περὶ τῆς παραπρεσβείας. A. 319.
Ἐν τῷ κατὰ Μειδίου. A. 205.
Ἐν τῷ περὶ στεφάνου N. 259. 447. I. 762.
Ἐν τῷ κατὰ Τιμοκράτους; A. 296.
Ἐν Φιλιππικοῖς. I. 523.
Ἐν τῷ πρώτῳ τῶν Φιλιππικῶν. A. 205. 338.
Diagoras, poëta Melicus, vel Dithyrambicus. B. 323. Vid. etiam Indicem Rer.
Dicæarchus. Arg. B. 3.
Ἐν τῷ περὶ Ἀλκαίου. Ει. 1243.
Ἐν τῷ περὶ Διονυσιακῶν ἀγώνων. O. 1403. Nam pro Δήμαρχος illic legendum eſt Δικαίαρχος.
Ἐν τῷ περὶ Μουσικῶν ἀγώνων. B. 1337. Σ. 1231.
Ἐν τῷ περὶ Μουσικῆς. N. 1367.
Ἐν τῷ Παναθηναϊκῷ. Σ. 542.
Dicæogenes. Ex. 1.
Διδασκαλίαι incerti Auctoris. (Ariſtotelis forte vel Callimachi vel Caryſtii Pergameni &c. quippe quorum Διδασκαλίαι paſſim laudantur.) N. 549. 552. B. 67. 1155. Σ. 1025. Arg. Ει. 4.
Didymus. Pl. 1012. 1130. N. 133. B. 13. 41. 55. 104. 224. 232. 716. 996. 1001. 1021. 1060. 1340. I. 951. A. 1075. 1100. Σ. 769. 1033. 1058. 1173. 1300. 1379. O. 13. 43. 59. 149. 217.

Digitized by Google

217. 300. 305. 440. 530. 705. 738. 769. 817. 825. 836. 837. 877. 878. 1002. 1112. 1113. 1121. 1273. 1283. 1294. 1295. 1297. 1363. 1379. 1520. 1680. 1677. 702. Ει. 757. 831. 931. 1253. 1313.

Ἐν τῷ περὶ διεφθοϱυίας λέξεως. O. 769.

Dieuchidas. Σ. 870. Quamvis ibi hodie corrupte legatur, Εὐ/υχίας.

Dinarchus ἐν τῷ κατὰ Φιλοκλέυς. I. 1299.

Diodorus (Siculus) Pl. 9.

Dionysius. Scripsit μονόβιβλον περὶ τȣ̃ χαίρειν. Pl. 322.

Dionysius Chalcidensis ἐν πρώτῳ Κτίσεων. N. 397.

Dionysius Halicarnassensis ἐν τῷ περὶ Ἑρμηνείας. N. 400.

Dionysius Zopyrus. O. 1297.

Dioscorides ἐν τοῖς περὶ νομίμων. O. 1283.

Diphili Ἐναγίσματα laudantur I. 960. idem εἰς Βοίδαν poëma conscripsit. N. 96.

Duris ἐν β΄. Λιβυκῶν. Σ. 1030. Ἐν ιέ Μακεδονικῶν. N. 397.

E.

Ecphantides. Σ. 1182. Sic enim ibi legendum est pro Φραντίδης.

Epaphroditus ἐν ταῖς λέξεσι. I. 1147. Σ. 332.

Ephorus. N. 857.

Epigramma incerti Pl. 1130. A. 519. Σ. 1508. Ει. 258.

Epigramma in Herodotum. N. 331.

Epimenides. Σ. 1027.

Eratosthenes, Pl. 797. 1195. N. 447. 552. 964. B. 1294. I. 959. Σ. 239. 702. 1027. O. 11. 122. 557. Arg. Ει 4. & Ει. 701. 754.

Ἐν γ΄ περὶ κωμῳδιῶν. B. 1060.

Eubulus. Pl. 1130.

Eudoxus. ἐν τῇ περιόδῳ. N. 379.

Euphorion. A. 646.

Euphronius Pl. 385. 905. N. 1267. B. 1125. Σ. 602. 604. 672. 673. 694. 999. 1081. 1139. 1520. O. 267. 300. 357. 766. 799. 873. 934. 998. 1378. 1403. 1535. 1562. 1743.

Eupolis. N. 96. 179. 350. 540. 587. 691. 1100. B. 310. 1447. I. 937. 980. 1083. 1288. Σ. 1021. O. 78. 1379. Ει. 739. 762. 812. 1158. Ejus dramata:

Αἶγες. Σ. 897. Ει. 790.

Ἀστράτευτοι. O. 1555. Ει. 808.

Αὐτόλυκος. N. 252. Σ. 1020. Ει. 1164.

Αὐτόλυκος δεύτερος. N. 109.

Βάπται. Pl. 884. N. 552. B. 421. Σ. 685. Ει. 1243.

Δῆμοι. N. 997. 1018. A. 18. 529. O. 823. 877. 1568. A. 398.

Κόλακες. N. 52. O. 284. 877. Ει. 803.

Μαρικᾶς. Pl. 1038. N. 549. 552. 591. B. 577. O. 1555. A. 491.

Νυμηνίαι. Arg. A. 5.

Πόλεις. Pl. 718. B. 1001. 1561. A. 503. Σ. 82. 98. 1263. O. 881. Ει. 1031. 1046. A. 270.

Προσπατάλιοι. N. 541. O. 840. (ubi Προσπάλτιοι.) Σ. 57. (ubi male Προσπαντῖνοι.)

Πύλαι. O. 1297.

Ταξίαρχαι. O. 1294.

Φίλοι. A. 127.

Χρυσȣ̃ν

Digitized by Google

Χρυσοῦ γένος. B. 1068. A. 3. Σ. 641. 920. 1269. 1301. O. 42.
Euripides. *Pl.* 87. 203. 423. 447. 521. 524. N. 30. 106. 138. 531. 640. B. 64. 73. 75. 91. 317. 473. 572. 1237. I. 753. A. 245. 331. 393. 395. 397. 400. 415. 442. Σ. 61. 712. 1115. 1231. 1404. O. 589. Ει. 740. 909. 1068. Λ. 155. Ejus dramata:
Αἰγεύς. O. 494.
Αἴολος. N. 1374. B. 873. 1523.
Ἄλκηστις. N. 1417. I. 1248.
Ἀλκμαίων. I. 1299.
Ἀλκμήνη. B. 93. 540.
Ἀλέξανδρος. B. 100.
Ἀνδρομάχη. B. 105. A. 307.
Ἀνδρομέδη. B. 53. O. 347. Λ. 962.
Ἀντιγόνη. B. 1213. 1433.
Ἀντιόπη. B. 53.
Ἀρχέλαος. B. 1237.
Βάκχαι. Pl. 908. B. 103.
Βελλεροφόντης. I. 1246. Ει. 75. 146. 721. Σ. 754.
Ἑκάβη. N. 53. B. 1366. I. 563.
Εὐμενίδες. B. 1376.
Ἠλέκτρα. Pl. 639. B. 1350.
Ἡρακλεῖδαι. I. 214. 1148.
Ἡρακλῆς. Ει. 959.
Θησεύς. B. 476. 478. Σ. 302.
Ἱππόλυτος. B. 102. 962. 1114. 1519. 1526. I. 16. Σ. 748.
Ἰφιγένεια ἐν Αὐλίδι. 3. 1345. 1447.
Ἰφιγένεια ἐν Ταύροις. *B.* 697. 1264. A. (47.
Κρῆσσαι. A. 432. Σ. 760.
Κρῆτες. B. 873. 1398.
Λικύμνιος. O. 1242.
Μελέαγρος. B. 1269. 1350. 1447.
Μελανίππη. B. 1275.
Μηδεία. N. 41. *B.* 1427. I. 806. A. 119. Σ. 1404. Ει. 1012.
Ξάντριαι. B. 1385.
Οἰνεύς. B. 72. A. 417. 471.
Ὀρέστης. Pl. 638.
Παλαμήδης. B. 1499. O. 843.
Πειρίθους. O. 179.
Πηλεύς. N. 1153.
Σθενέβοια. B. 1250. Σ. 111. 1069.
Τήλεφος. Pl. 601. N. 888. 919. B. 1447. I. 806. 1237. A. 8. 414. 439. 445. 453. 471. 496. 539. 542. 554. Λ. 707.
Τρωάδες. Σ. 1317. O. 1717.
Ὑψιπύλη. B. 53. 1242. 1340. 1355. 1363.
Φαίδρα. B. 1075.
Φιλοκτήτης. B. 284. 1447.
Φοίνισσαι. Pl. 601. B. 53. 1216. A. 442. O. 347. 424.
Φρίξος. B. 1114. 1526.
Φρίξος δεύτερος. B. 1256.
Euripidis filius mortuo patre docuit Athenis *Iphigeniam in Aulide, Alcmaeonem, & Bacchas.* B. 67.
Eustathius. Pl. 1111. Σ. 769.

G.

Galenus. ἐν Ἀφορισμοῖς. *Pl.* 874.
Geographus (i. e. Strabo.) I. 1098.
Glaucon Comicus. Ejus drama Πρέσβεις. Arg. Σ 4.
Glycon. N. 563.

H.

Harmodius ἐν τοῖς Κωμῳδουμένοις. Σ. 1231.
Hellanicus. B. 706. O. 873.
Ἐν τοῖς Βοιωτιακοῖς. Λ. 36.
Ἐν τοῖς Κρηναϊκοῖς. O. 1403.
Ἐν τοῖς Περσικοῖς. O. 1022.

Hera-

Heracleotes ἐν τῷ β' περὶ Ἡρακλείας. O. 874. (intelligendus hic est Nymphis Heracleota, qvem de Heraclea libros XIII. testatur Svidas V. Νύμφις.)
Hermippus. N. 556. in contextu. Σ. 360. Ejus dramata.
Ἀρτοπώλιδες. O. 1555.
Θεοί. Σ. 672. O. 1550.
Κέρκωπες. O. 1406.
Στρατιῶται. O. 1150. Ei. 1241.
Φορμοφόροι. O. 750.
Idem citatur ἐν διμέτροις Σ. 1164.
Ἐν τριμέτροις. Pl. 701. O. 1150.
Ἐν τετραμέτροις. O. 304.
Herodianus. N. 450. B. 221. 957. I. 22. 485. 1147. Σ. 608. Ei. 61.
Ἐν ἐπιμερισμοῖς. I. 433. O. 877.
Ἐν τῇ Καθόλυ. I. 1182.
Ἐν τῷ πρώτῳ τῆς καθόλυ. Σ. 234.
Ἐν τῷ ζ' τῆς Καθόλυ. Ei. 924.
Ἐν τῷ ις' τῆς καθόλυ. O. 877.
Ἐν Ἀττικῇ προσωδίᾳ. O. 485.
Ἐν Ὀδυσσειακῇ προσωδίᾳ. O. 862.
Ἐν τῷ περὶ παθῶν. A. 994.
Herodicus. B. 1060.
Herodotus. Pl. 388. 488. Arg. N. 3. & N. 151. 272. 801. 397. 1128. I. 84. 91. 433. 959. Σ. 238. 500. 1249. Ei. 409. A. 619.
Hesiodus. Pl. 90. 727. Arg. B. 9. I. 414. 959. A. 179. 278. 740. 1020. Σ. 238. 1109. 1251. O. 505. 610. 694. 710. 712. 1426. Ei. 1159. 1170. A. 1037.
Citatur ἐν ἀσπίδι. B. 994.
Scripsit Γῆς ἐργασίας, καρπῶν ὥρας καὶ ἀρότυς. B. 1065. in contextu.
Hieronymus Tragicus A. 387.
Hippocrates. Scripsit librum περὶ ἀέρων, τόπων καὶ ὑδάτων. N. 331.
Hipponax. B. 674. Ei. 481.
Homerus. Pl. 27. 48. 77. 109. 166. 189. 301. 322. 469. 545. 590. 656. 696. 753. 808. 1111. N. 41. 52. 53. 81. 178. 191. 195. 246. 259. 269. 272. 296. 307. 336. 377. 400. 538. 585. 644. 727. 753. 766. 809. 1191. 1113. B. 1. 18. 176. 189. 224. 228. 350. 586. 787. 812. 840. 842. 1066. in contextu. 1070. 1075. 1190. I. 91. 137. 152. 159. 160. 255. 330. 483. 660. 693. 700. 768. 788. 1299. 1314. A. 1. 7. 16. 17. 24. 26. 68. 81. 86. 106. 114. 142. 203. 210. 217. 230. 262. 264. 265. 284. 294. 307. 329. 331. 344. 390. 397. 399. 414. 478. 548. 558. 681. 739. 771. 960. 994. 996. 1085. 1123. 1157. 1209. Σ. 36. 85. 92. 184. 337. 500. 553. 604. 646. 1030. 1339. 1352. 1458. 1469. O. 13. 42. 152. 167. 261. 336. 399. 402. 576. 583. 599. 686. 1427. 1647. 1702. bis. Ei. 240. 250. 379. 385. 754. 757. 981. 1024. 1047. 1060. 1090. 1167. 1209. 1215. Ex. 378. A. 8. 380. 478. 520. 549. 922.
Loca quædam Homeri absque nomine citata. Pl. 1. 5. 9. *A.* 3. 238. Σ. 729. 851. O. 1310. Ei. 733. 736.
Ejus poëma, *Margites* inscriptum. O. 914.
Hyperides Pl. 725.
Ἐν τῷ χαλκῷ. O. 881.

Hypomnemata, five Scholia vetera in Aristophanem. Vid. supra *Commentarii*.

I.

Ibycus. N. 1047. Σ. 712. O. 192. 1302. Λ. 155.

Iliadis Minoris Auctor anonymus. Vid. supra *Anonymus*.

Ion Chius, Poëta Dithyrambicus, Tragicus, & Melicus. Scripsit Epigrammata, Pæanas, Hymnos, Elegias, Scolia, &c. Ει. 835. Ejus dramata:

Ἀγαμέμνων. O. 1110.

Οἰνεύς. B. 716.

Ὀμφάλη. O. 1680.

Φοινίκη. B. 716.

Φρουροί. B. 1472.

Iophon Sophoclis filius. Vid. Ind. Rerum.

Irenæus. Σ. 895.

Isocrates ἐν τῇ πρὸς Καλλίμαχον παραγραφῇ. N. 1134.

Ἐν ταῖς Παραινέσεσι. Λ. 205.

Ister. B. 967. O. 1693. Λ. 643.

Ixion *B.* 310.

Ἐν ταῖς Ἀττικαῖς λέξεσι. O. 1568.

L.

Lamprocles. N. 964.

Lasus Hermioneus, Cyclios Choros primus instituit, secundum Antipatrum & Euphronium. O. 1403.

Idem πρῶτος περὶ μυσικῆς λόγον ἔγραψε, καὶ Διθύραμβον εἰς ἀγῶνα εἰσήγαγε, καὶ τοὺς ἐριστικοὺς εἰσηγήσατο λόγους. Σ. 1401.

Lucianus ἐν Ἔρωσι. B. 1001. 1021.

Ἐν τῷ πρὸς ἀπαίδευτον. N. 326.

Ἐν τῷ περὶ τῆς Συρίας Θεοῦ. N. 71.

Lucillus Tarrhæus, Apollonii Rhodii Scholiastes. N. 397. Vid. etiam infra *Zenodotus*.

Lycis Comicus. B. 14.

Lycophron. Pl. 1195. B. 1398. Σ. 91. 103. 139. 702. Ει. 701.

Lycurgus. O. 1293.

Ἐν τῷ κατὰ Δημάδου. Pl. 690.

Ἐν τῷ κατὰ Λεωκράτους. Pl. 182.

Lycus Rheginus. Ει. 924.

Lysias. I. 603.

M.

Magnes, Veteris Comœdiæ poëta. Ejus dramata, Βαρβιτισταὶ, Βάτραχοι, Λυδοὶ, ὄρνιθες, ψῆνες. I. 519.

Melanthius Tragicus. O. 151. Ει. 808. Ejus drama *Medea*. Ει. 1012.

Melanthius (a priore diversus) ἐν τῷ περὶ μυστηρίων. Pl. 846. O. 1073. ubi Melanthes vocatur.

Melitus, Poëta Tragicus. B. 1337.

Menander. Pl. 698. N. 132. B. 282. I. 51. 644. Λ. 201. O. 373. 1258. 1740. Ει. 869. Ejus dramata:

Ἁλιεύς. Ει. 1165.

Ἀσπίς. Λ. 283.

Γεωργός. Pl. 652.

Δάρδανος. O. 1562.

Δημιουργός. I. 647.

Δύσκολος. Λ. 1022. Λ. 2.

Ἐγχειρίδιον. Σ. 191.

Ἐπιτροπεύς. Λ. 1114.

Καρχη-

Καρχηδόνιοι. Σ. 1493.
Κρήτη. L. 378.
Λευκαδία. A. 283.
Μισούμενος. Σ. 679.
Συνέρῶσαι. O. 1490.
Ὑποβολιμαῖος. A. 378.
Menander ἐν τῷ περὶ Μυστηρίων. O. 1073.
Menecles ἐν τῷ περὶ Ἀθηνῶν συγγράμματι. O. 395.
Metagenes ἐν Αὔραις. O. 873.
Ἐν ὁμήρῳ. O. 1297.
Meton Astronomus. O. 998. Vid. etiam Indicem Rerum.
Mnesilochus ἐν Φαρμακοπώλῃ. O. 471.
Mochthus. Ει. 778.
Morsimus, Philoclis F. poëta frigidus. B. 151. Ει. 803.
Musæus. Hic scripsit ἐξακέσεις νόσων, καὶ χρησμοὺς. B. 1065. in contextu. Vide etiam ibi Scholiasten.
Myrtilus ἐν τῇ Τανοπάσῃ. O. 1490.
Mythica. I. 534.

N.

Neanthes. A. 809.
Nicander. Ει. 1067.
Περὶ γλωττῶν. I. 406.
Nicochares ἐν Γαλατείᾳ. Pl. 179. 303.
ἐν Λάκωσι. Arg. Pl. 4.
Ἐν Χειρογαστόρων γέννα. O. 1550.
Νόστοι. Ὁ τοὺς Νόστους ποιήσας. Vide supra *Anonymus*.
Nymphis Heracleotes. Vid. supra Heracleotes.

O.

Olympus Musicus scripsit αὐλητικοὺς καὶ θρηνητικοὺς νόμους. I. 9.
Orpheus scripsit τελετάς. B. 1064. in contextu.

P.

Palamedes. Ει. 916. Σ. 708. 1103. 1117.
Pamphili (Tragici, an pictoris) Ἡρακλεῖδαι. Pl. 385.
Panætius. B. 1539.
Pausanias. N. 331.
Ἐν δευτέρῳ Ἠλείων. B. 55.
Periegetes. (i. e. Dionysius.) Pl. 586.
Phaïnus. I. 959. 1126. 1147. 1217.
Phalaris. Pl. 142.
Phanodemus. O. 873.
Pherecrates. N. 563. B. 323. 1343. A. 68. Σ. 1493. A. 151. in contextu, & Scholiis. Ejus dramata:
Ἀγγεῖα. Σ. 1500.
Ἀγροὶ. I. 759. O. 859. Ibi tamen potius scribendum puto Ἄγριοι. Vid. vocem sequentem.
Ἄγριοι. O. 1294. Ex. 355.
Αὐτόμαλοι. I. 420. Ει. 476.
Ἐπιλήσμονες. Σ. 542. 1029.
Ἐπιστολή. Σ. 962.
Κραπατάλοι. Pl. 388. Σ. 870. Ει. 748.
Λαμία. Ex. 77.
Παννυχίς. Ει. 1241.
Πέρσαι. B. 365.
Pherecydes. I. 1318.

Philochorus. Pl. 973. 1147. N. 213. B. 732. 1065. 1227. A. 219. 1075. Σ. 210. 240. 542. 716. 941. O. 722. 767. 998. 1106. Ει. 465. 474. 604. 664. 1031. Εκ. 193.
Ἐν Ἀτθίδι. A. 173. 1096.
Ἐν γ' Ἀτθίδος. I. 414. Εκ. 18.
Ἐν τῇ τετάρτῃ. O. 557.
Ἐν τῇ ἕκτῃ τῶν Ἀτθίδων. B. 220.
Philocles Poëta Melicus. Σ. 460. O. 281.
Philocles (Tragicus.) Ejus drama *Tereus*, sive *Epops*. O. 282.
Ἐν τῇ Πανδιονίδι Τετραλογίᾳ. O. 282.
Philocles Philopithis F. Poëta Comicus. O. 282.
Philocles duo, poëtæ Tragici. O. 282.
Philonides, histrio Comicus. Vid. Ind. Rerum.
Philostratus ἐν τῷ Ἀπολλωνίου τοῦ Τυανέως βίῳ. B. 218.
Philoxenus ἐν Γαλατείᾳ. Pl. 290.
Ἐν Κύκλωπι. Pl. 290. 298. 301.
Philyllius. Vide *Philyrius*, & *Phyllius*.
Philyrius ἐν ταῖς Πλυντηρίαις. O. 1568. Sed ibi scribendum est, Φιλύλλιος ἐν ταῖς Πλυντρίαις.
Phocio Peripateticus ἐν Κέρατι Ἀμαλθείας. Pl. 149.
Phocylides. N. 239.
Phrantides. Vid. supra *Ecphantides*.
Phrynichus. N. 754. 964. B. 862. Ει. 617.
Ἐν τῇ Σοφιστικῇ παρασκευῇ. Ει. 414.
Phrynichus, filius Polyphradmonis, poëta Melicus suavis. O. 750.
Phrynichus Tragicus. B. 941. Ejus dramata:
Ἀνδρομέδα. Σ. 1481.
Ἀνταῖος. B. 107.
Ἐπιάλτης. O. 1299.
Ἠριγόνη. Σ. 1481.
Κρόνος. O. 989.
Μιλήτου ἅλωσις. Σ. 1463.
Φοίνισσαι. Σ. 220.
Phrynichus Comicus. O. 750. Ejus dramata:
Κωμασταί. O. 1568.
Μονότροπος. Arg. O. 2. & O. 11. 998. 1297.
Μοῦσαι. Arg. B. 7.
Phrynichus Eunomidæ filius, poëta malus. B. 13.
De Phrynichis Vid. etiam Indicem Rerum.
Phyllis Musicus. B. 1337. Σ. 1231.
Phyllius (Comicus.) Pl. 179. Sed ibi scribendum puto Philyllius. Vid. etiam supra *Philyrius*.
Pindarus. Pl. 9. 210. 385. N. 106. 223. 298. 738. B. 321. I. 261. 1261. 1326. A. 61. 127. 637. Σ. 307. O. 515. 929. 942. 1121. Ει. 696. 1296. Ejus Ὑποχρήματα. O. 927.
Pisides. Ει. 17.
Plato (Philosophus.) Pl. 362. N. 360. 611. 1419. B. 1421. I. 631. Σ. 191. 729. 791. O. 475. Εκ. 355.
Ἐν Νόμοις. Pl. 55.
Ἐν τρίτῳ Νόμων. N. 1276.
Ἐν Εὐθυδήμῳ. B. 204.
Ἐν Εὐθύφρονι. Σ. 842.
Ἐν Θεαιτήτῳ. O. 696.
Ἐν Μενεξένῳ. Pl. 824.

Ἐν

Digitized by Google

Ἐν Πρωταγόρᾳ. N. 360. B. 1561.
Ἐν Συμποσίῳ. B. 84.
Ἐν Φαίδρῳ. Pl. 179. Σ. 1021. 1177.
Ἐν Φαίδωνι. Pl. 362.
Plato Comicus. Pl. 177. 179. ubi πλάτων λαὶ φησιν; pro Πλάτων Λαΐῳ. ut emendat Casaub. ad Athenæum. N. 1419. B. 305. 430. 1190. A. 22, 351. Σ. 1251. O. 121. 472. Ex. 71. Ejus dramata:
Ἄδωνις. Σ. 1301.
Ἀμφιάραος. Pl. 174.
Δαίδαλος. N. 663.
Ἑορταί. A. 351. O. 799.
Ζεὺς κακούμενος. Ei. 1243.
Κλεοφῶν. Arg. B. 7. & B. 305. 690. 693.
Λάκωνες. O. 471.
Μαμμάκυθοι. B. 1021.
Νῖκαι. O. 1297.
Παιδάριον. B. 310. Ei. 733. 948.
Πείσανδρος. N. 248. Σ. 590. O. 1555.
Περιαλγής. N. 109.
Σκύθαι. O. 151.
Σοφισταί. N. 330. Σ. 157. O. 300. Ei. 792.
Σύρφαξ. O. 168.
Plutarchus ἐν Σόλωνος βίῳ. N. 447. 1191. I. 1013.
Ἐν τῷ περὶ τοῦ μὴ δεῖν δανείζεσθαι N. 1181.
Polemon. O. 646.
Ἐν τῷ δευτέρῳ περὶ τῆς Ἀθήνησιν Ἐρατοσθένους ἐπιδημίας. O. 11.
Polybius. Σ. 170.
Praxilla (poëtria.) Z. 1232.
Praxion ἐν τῷ δευτέρῳ Μεγαρικῶν. Ex. 18.
Pythangelus, poëta Tragicus futilis. B. 87.

S.

Salustius. Pl. 725.
Sannyrion ἐν Δανάῃ. B. 305.
Sappho. Pl. 729.
Satyrus. B. 73.
Sibylla. Ei. 1095.
Simonides, artis memonicæ inventor, descripsit Dorica Dialecto Cambysis & Darii regnum; item Xerxis prælium navale; nec non prælium navale ad Artemisium, carmine elegiaco: præterea prælium navale ad Salaminem μελικῶς. Scripsit etiam Threnos, Pæanas, Epigrammata, & alia quædam. Σ. 1402. Citatur præterea. N. 1359. I. 1318. A. 740. O. 920. in contextu: & 1410. Ei. 696. Ejus μέλη. Σ. 1217. B. 1301. Τέθριππα. I. 404.
Socrates. I. 959.
Socrates ἐν Κρητικοῖς. Vide *Sosicrates*.
Sophocles, Apollonii Rhodii Scholiastes. N. 397.
Sophocles Tragicus. Pl. 69. 355. 493. N. 447. 1162. B. 73. 75. 193. 347. 803. A. 75. 638. 710. 960. Σ. 29. 460. 870. O. 276. 1240. Ei. 530. 696. 1126.
Ἀθάμας. N. 256.
Αἴας Λοκρεύς. O. 934.
Αἰχμαλωτίδες. B. 233.
Ἀμφιάραος. B. 484. Σ. 1501.

Digitized by Google

Ἀχιλλέως ἐραςαί. N. 1064. Σ. 1021.
Ἑλένη. I. 84.
Ἴναχ☉. Pl. 727. 807. I. 1147. O. 1203. Ex. 80.
Ἰόλα☉. I. 496.
Λαοκόων. B. 678.
Μάντεις. B. 596.
Μεναλίππη. B. 100.
Ναύπλι☉. Ei. 1126.
Νιόβη. Σ. 577.
Οἰδίπους. B. 73.
Οἰνόμα☉. O. 1337. (858.
Πηλεύς. N. 1419. I. 1096. 1147. O. 852.
Τεῦκροι. N. 583.
Τηρεύς. O. 100. 282.
Τριπτόλεμ☉. A. 217.
Τυρώ. B. 360. A. 138. 139.
Τυρὼ δευτέρα. O. 276.
Φινεύς. Pl. 635.
Sophron. Pl. 1051. N. 754. A. 3. 203. 262. A. 17.
Sosicrates. ἐν τῷ δωδεκάτῳ τῶν Κρητικῶν. O. 521. Sic enim ibi legendum est pro Σωκράτης.
Staphylus ἐν τῷ περὶ Θεσσαλίας. N. 1064.
Stesichorus. O. 1302. Ei. 775. 800. Ejus Μέλη. Σ. 1217. Ejusdem Ὀρεςεία. Ei. 747.
Strabo. Pl. 149. N. 331.
Strattis. B. 305. Ejus dramata:
Ἀτάλαντ☉. B. 146. (legendum videtur Ἀταλάντη.)
Κινησίας. Pl. 550. O. 1568. (Male enim ibi nunc legitur Σςάτων.)
Ποταμοί. Pl. 1195.
Πύτισ☉. Σ. 1337.
Τρώιλ☉. Σ. 1337.
Svidas. A. 1176.
Symmachus. Pl. 1012. N. 815. B. 757. 1258. I. 84. 752. 959. 975. 1123. 1253. A. 144. 471. 877. 1123. Σ. 1293. O. 17. 59. 168. 340. 440. 705. 989. 995. 1002. 1121. 1283. 1294. 1297. 1363. 1379. 1680. 1702. Ei. 916.
Synesius. Pl. 7. 42. 621.

T.

Teleclides. A. 860. Σ. 1182.
Teleclides Comicus. O. 17. Ejus dramata:
Ἀμφικτύονες. O. 989.
Ἡσίοδ☉. O. 1126.
Πρυτάνεις. Σ. 832.
Στεῤῥοί. Ei. 1040.
Telephus. Pl. 725.
Terpander. N. 595. A. 13.
Theagenes in Homerum scripsit. O. 823. Ei. 927.
Theocritus. Pl. 192. 210. N. 1003. B. 246. 548. A. 218. 753. Σ. 1404. 1478. O. 71. A. 473.
Ἐν Ἀδωνιαζούσαις. N. 1128.
Ἐν τῷ εἰς Διοσκούρους ὕμνῳ. Pl. 210.
Theodorus ἐν τῇ εἰκοςῇ δευτέρᾳ. N. 397.
Theognis, Poëta Tragicus. A. 11. 140.
Theon, Scholiastes Apollonii Rhodii. N. 397.
Theophrastus. Pl. 720. B. 246. I. 1061. Σ. 1106.
Ἐν τῷ ζ' φυτικῶν. I. 420.
Theopompus. (Historicus.) B. 220. A. 6. 1075. Σ. 523. 941. 1001.

Ἐν

Ἐν τῇ θ' τῶν Φιλιππικῶν. O. 963. Ει. 1071.
Ἐν τῇ ια τῶν Φιλ. I. 226.
Ἐν τῇ ιβ', τῶν Φιλ. O. 881.
Ἐν τῇ κε. O. 557.
Ἐν τῇ λγ'. O. 1014.
Theopompus ἐν τῷ περὶ εὐσεβείας. O. 1354.
Theopompus (Comicus.) Pl. 1139. N. 663. 1419. O. 31. Ejus dramata:
Ἀφροδίσιοι. Pl. 179.
Βατύλη. Pl. 1012.
Ἡδύχαρις. Pl. 768.
Καπηλίδες. A. 1020. O. 1406.
Ὀδυσσεύς. Σ. 1337.
Παιδες. O. 1568.
Σειρῆνες. A. 45.
Τισάμενος. Σ. 1216. O. 31.
Theorus. *Poëta*. I. 605.
Thomas Magister scripsit Argumentum in *Nubes*. Arg. N. 11. Item in *Ranas*. Arg. B. 1.
Thrasymachus ἐν τῇ μεγάλῃ τέχνῃ. O. 881.
Thucydides. Pl. 69. 445. 469. 1196. N. 980. I. 55. 84. 759. 790. 1051. A. 1. 12. 145. 393. Σ. 500. O. 557. Ει. 449. 478. 481. A. 619. 1096.
Ἐν τῇ πρώτῃ. B. 546. O. 484.
Ἐν τῇ πέμπτῃ. O. 186.
Ἐν τῇ ἕκτῃ. A. 269.
Ἐν τῇ ὀγδόῃ. O. 1568.
Timachidas. B. 55. 624. 651. 873. 1242. 1301. 1315. 1329.
Timocreon Rhodius. Σ. 1058. Scholium ejus in Plutum, sive Divitias, Ὤφελες, ὦ τυφλὲ Πλοῦτε μήτ' ἐν γῇ μήτ' ἐν θαλάττῃ &c. B. 1337. A. 531.
Timotheus. B. 1501.
Tryphon. ἐν β' περὶ Ἀττικῆς προσῳδίας. O. 877. (Male enim illic legitur τρύγονα, pro τρύφωνα.)
Tyrannio scripsit ὑπόμνημα περὶ τοῦ σκολιοῦ μέτρου. B. 1337.

X.

Xenagoras. N. 397.
Xenocles, Carcini filius. N. 1267. Poëta impolitus & inelegans. B. 68. Dramata ejus:
Λικύμνιος. N. 1267.
Μύες, i. e. *Mures*. Ει. 749.
Xenomedes (Historicus.) A. 448.
Xenophanes. Ει. 696.
Xenophantes (an Xenophanes) ἐν Σίλλοις. I. 406.
Xenophon. N. 144. 360. B. 1469. Σ. 170. Ex. 1081.
Ἐν Ἀπομνημονεύμασι. N. 246. 360. Arg. B. 8.
Ἐν Ἑλληνικοῖς. B. 47.
Ἐν τοῖς περὶ ἱππικῆς. I. 1147.
Ἐν Παιδείᾳ (Κύρου.) A. 811.
Ἐν Συμποσίῳ. Σ. 542.

Z.

Zenodotus, ὁ τὰς Ταῤῥαίου καὶ Διδύμου παροιμίας ἐπιτεμών. N. 133.

CAPUT

CAPUT XXII.

NOTITIA COMICORUM GRÆCORUM, QUORUM FABULÆ PERIERUNT: DIGESTA ORDINE ALPHABETI.

AGIAS. Pollux III. sect. 36. Confer quæ de Agia ac Dercylo antiquis scriptoribus disputat Casaubonus lib. 3. c. 10. ad Athenæum.

ÆNICUS Atheniensis, veteris Comœdiæ Poëta, cujus Ἀντείαν Svidas memorat, & Pollux X. 24. ubi male Ἔυνικος pro Ἄινικος excusum, ut notavit Meursius in Bibl. Attica.

AGATHONEM Comicum à Tragico hujus nominis diversum colligunt nonnulli ex male intellectis ejusdem Svidæ verbis, quos refellit Clariss. Bentleius dissertatione de Epistolis Themistoclis. p. 118.

ALCÆUS Mytilenæus, priscæ Comœdiæ Poëta. Vide quæ supra in notitia Tragicorum, & quæ de supplicio hujus Comici notavit Is. Vossius ad Catullum p. 42.

ALCIMENES Atheniensis, Comicus, à Svida memoratur.

ALEXANDER ἐν Ἀιπόλοις laudatur à Zenobio VI. 11. proverb. Sed forte legendum *Alexis*, licet Meursius in Bibl. Gr. αἰπόλυς tribuit Alexandro Ætolo, qui Τραγῳδοδιδάσκαλος fuit, ut notavi supra cap. XIX. Sed Ἀιπόλοι Comœdiæ videtur nomen, perinde ut ἁλιεὺς Alexandro huic à quibusdam tributus, fuit titulus poëmatii Heroici. Vide Athenæum Lib. VII. pag. 283. 296. Alexandro Regi quoque tributum esse Σατυρικὸν δραμάτιον Ἄγηνα, quod alii retulerunt ad Pythonem Catanensem, testis Athenæus XIII. p. 586.

ALEXANDRIDES. Vide infra in *Anaxandride*.

ALEXIS Thurius, mediæ Comœdiæ Poëta, Menandri πάτρων, teste Svida, hoc est patronus fuit (si vocabulum hoc recte interpretatur H. Stephanus in thesauro Græcæ linguæ & Henricus Valesius in excerptis Peiresc. pag. 305.) scripsitque dramata CCXLV. ex quibus titulos CXIII. in veterum Libris superstites collegit Johannes Meursius in Bibliotheca Græca p. 1210. seq. Titulos CXX. Jacobus Hertelius, duplicia earundem fabularum nomina subinde separatim bis computans, in sententiis quinquaginta Comicorum à se collectis. Sunt autem hæc dramatum nomina:

Ἀγκυ-

Digitized by Google

Ἀγκυλίων, Laërt. III. 27.
Ἄγων sive ἱππίσκος, Athen.
Ἀδελφοὶ, Athen.
Αἰπόλοι, Svid. in τὰ τρία. & forte Zenobius VI. proverb. 11. licet ibi Codices editi: Ἀλέξανδρος Αἰπόλοις.
Αἴσωπος, Athen.
Ἀμφωτὶς, Pollux VII. sect. 20. & X. sect. 175.
Ἀντεία,
Ἀποβάτης, Athen.
Ἀπογλαυκούμενος, Athen.
Ἀποκοπτόμενος, Athen.
Ἀρχίλοχος, Athen.
Ἀσκληπιοκλείδης sive Ἀσκληπιάδης, Poll. Athen.
Ἀσωτοδιδάσκαλος, Athen. quem de hac fabula vide VIII. p. 336.
Ἀτθὶς, (Svid. in μᾶλλον) Athen.
Ἀχαιὸς,
Βρεττία sive Βρυτία, Stob. serm. 103.
Βωμὸς, Poll. VII. sect. 72.
Γαλασίεις, Poll. lege Καλασίεις.
Γαλατεία, Athen.
Γραφὴ, Athen.
Γυναικοςρατία, sive γυναικοπρατεία, Athen. Poll. IX. sect. 44. γυναικοκρατεία,
Δακτύλιος sive Δακτύλιος, Athen.
Δημήτριος ἢ Φιλέταιρος, Athen. Stob.
Δίδυμοι, Athen. Pollux.
Δὶς πενθῶν, Athen.
Δορκὶς ἢ Ποππύζουσα, Athen.
Δρωπίδης. Athen. Poll.
Εἰσοικιζόμενος, Athen.
Ἐκπωματοποιὸς, Athen. Poll.
Ἑλένη ἢ Ἑλένης ἁρπαγὴ, Athen.
Ἑλληνὶς, Athen.
Ἐπίδαυρος, Athen.
Ἐπίκληρος, Athen.
Ἐπίτροπος, Athen.
Ἑπτὰ ἐπὶ Θήβαις, Athen.
Ἐρετρικὸς, Athen.
Ἔριθοι ἢ παννυχὶς, Athen.
Ἡ εἰς τὸ Φρέαρ, Athen.
Ἥπαιος, Athen.
Ἡσιόνη, Athen.
Θεοφορητοὶ, Athen.
Θεσπρωτοὶ, Athen.
Θηβαῖοι, Athen.
Θητεύοντες,
Θράσων, Athen.
Ἱππεὺς (pro quo male apud Grotium & alios ex corrupto Athenæi codice, Ἵππος.)
Ἱππίσκος. Athen.
Ἰσοςάσιον, Athen.
Καλασίεις. Poll. X. sect. 18.
Καταψευδόμενος, Svid. in ἀνάριςος. Athen.
Καύνιοι, Poll.
Κλεοβουλίνη, Athen.
Κνιδία, Athen.
Κονιάτης, Athen.
Κουρὶς, Athen.
Κρατεύας ἢ Φαρμακοπώλης. Athen.
Κυβερνίτης, Athen.
Κυβευταὶ, Athen.
Κύκνος, Athen.
Κύπριος, Athen.
Λαμπὰς, Athen.
Λέβης, sive Λεβήτιον (pro quo male Λαβήτιος apud Hertelium.) Athen. Λέβης Poll. VI. sect. 65.
Λευκαδία ἢ Δραπέτης, Athen. & Poll. ubi male ἐν Λευκάδι pro ἐν Λευκαδίᾳ.

Digitized by Google

Λευκὴ, Athen.
Λημνία, Athen. Poll.
Λῖνος, Athen.
Λόκροι, Athen.
Λυκίσκος, Athen.
Μανδραγοριζομένη, Athen.
Μάντεις, Athen.
Μεροπὶς Laërt. III. 27.
Μίδων, Athen. Eustath.
Μιλήσιοι ἢ Μιλησία, Athen. Stob.
Μίλκων, Athen.
Μίνως, Athen. VII. p. 289.
Μνηστῆρες, Athen.
Ὀδυσσεὺς ὑφαίνων, Athen.
Οἰκιζόμενος, Athen.
Ὀλυμπιόδωρος, Laërt. III. 28.
Ὀλύνθιοι sive Ὀλυνθίος seu Ὀλυνθία Svid. in εὐημερία, Stob. Athen. Lib. III. & VI. quo posteriore loco legitur ἐν Ὀμυνθίοις φησὶν pro ἐν Ὀλυνθίοις.
Ὁμοία, Athen.
Ὀπώρα, (Scorti nomen) Athen. XIII. p. 567.
Ὀρέστης, Athen.
Ὀρχηστρὶς, Athen. Stob.
Παλλακὴ, Etymolog. in Ταναΐαι.
Παμφίλη, Athen.
Παγκρατιάστης, Athen.
Παννυχὶς ἢ Ἔριθοι Athen.
Παράσιτος, Athen. Laërt. III. 28.
Πάροιος, Athen.
Πεζονίκη, Svid. in μᾶλλον.
Ποιηταὶ, Athen.
Ποιήτρια, Poll.
Πολυκλεία, Athen.
Πονηρὰ, Athen.
Ποντικὸς, Athen.
Πρωτόχορος, Athen. VII. p. 287.
Πυθαγορίζουσα (Pythagoræ vita Gellio 4. 11.) Athen.
Πυλαῖαι, Athen.
Πύραυνος, Athen.
Ῥόδιος ἢ ποππύζουσα, Athen.
Σπονδοφορικός, Poll.
Στρατιώτης, Athen.
Συναποθνήσκοντες, Athen. Stob.
Συντρέχοντες, Athen.
Σύντροφοι, Athen.
Συρακούσιος. Stob.
Σώρακος. Athen. & Pollux X. sect. 130.
Ταραντῖνοι, Athen. Poll.
Τηθὺς (pro quâ Hertelio duæ, Τιθύς & Τιτθή) Athen.
Ταχιστὴς ἢ καταψευδόμενος, Athen.
Τροφώνιος, Athen.
Ὕπνος, Athen.
Ὑποβολιμαῖος, Athen.
Ὑπόνοια.
Φαῖδρος ἢ Φαιδρία, Athen.
Φίλισκος, Athen.
Φιλόκαλος ἢ Νύμφαι, Athen.
Φιλοτραγῳδὸς, Stob.
Φιλοῦσα, Athen.
Φρυγὶς διασκευὴ, Athen.
Φρύξ, Athen.
Φυγὰς, Athen.
Χορηγὶς, Athen.
Ψευδόμενος, Athen.
Ψευδυποβολιμαῖος, Athen.

Fragmenta nonnulla Alexidis leguntur in sententiis Comicorum triginta Græcorum, forma minore A. 1569. editis & illustratis ab H. Ste-

*H. Stephano** p. 4. sq. & p. 453. Tum in sententiis Comicorum duorum & quadraginta, Græce & latine editis à *Guilelmo Morellio* p. 129. & longe plura in jam laudata *Hertelii* collectione p. 398. sq. atque in *Hugonis Grotii* excerptis è Tragicis & Comicis Græcis. Quasdam Alexidis fabulas à Comicis latinis expressas constat ex Gellio Lib. II. cap. 23. Admodum longe produxit vitam Alexis, ut præter alios innuit Plutarchus Libro de defectu oraculorum p. 420. Victorem quoque in Scena & coronatum obiisse refert idem Plutarchus Lib. an seni gerenda Resp. p. 785. Alius fuit Alexis Samius cujus Libros Σαμίων ὅρων & Librum περὶ αὐταρκείας laudat Athenæus. Alius Alexis, amanuensis Pomponii Attici, de quo meminit Cicero VII. Epist. 2. ad Atticum. Alius denique Alexis, Asinii Pollionis servus, peramatus celebratusque Virgilio.

AMEPSIAS sive AMIPSIAS (Ἀμειψίας Atheniensis, Comicus subfrigidus notante Svida in Λύκις & Φρύνιχος. Veteris Comœdiæ Poëta fuit, clarus circa Olympiadem LXXXIX. Ejus dramata:

Ἀποκοτταβίζοντες, ἢ Μανία. Athen. & Etymolog. M.

Κατεσθίων, Athen.

Κόννος, Athen. V. pag. 218. ubi testatur hanc fabulam actam Olymp. LXXXIX. 1. Scholiast. Aristoph. in nubium argumento & Anonymus Scaligeri sive Scaliger ipse in Olympiadum descriptione Olymp. 89. Male aliquando pro κόννος scribitur κόνος, vel κοινὸς ut apud Pollucem X. sect. 171.

Κωμασταί, Schol. Aristophanis in argumento Avium.

Μοιχοί Svid. in ἀναψυχῆναι, ἀνεῴγεισαν & καββαλών. Apud Pollucem VIII. sect. 100. male μυχοί.

Σαπφώ, Poll. IX. sect. 138.

Σφενδόνη, Poll. Athen.

Φείδων. Athen. Lib. X. nisi & ibi legendum σφενδόνη, ut Casaubono & Meursio visum.

Τρίβων. Laërtius in Socrate II. 28.

AMPHIS Amphicratis filius, Atheniensis, Poëta veteris Comœdiæ, cujus dramata memorantur:

Ἀθάμας, Athen.

Ἀλείπτρια, Poll.

Ἀλκμαίων, Poll.

Ἀμπελουργός Poll. & Stob.

* Has sententias Comicorum à Stephano collectas duplici latina Metaphrasi auxit & recudi fecit *Christianus Egenolphus* Francof. 1579. 8. Morelli, Hertelii, & Grotii, Stephanique collectiones recensui supra cap. XI.

Digitized by Google

Ἀμφικράτης, Laërt. III. 27.
Ἀπογλαυκούμενος,
Βαλανεῖον, Athen.
Γυναικοκρατεία, Athen.
Γυναικομανία, Athen.
Δεξιδημίδης. Laërt. III. 27.
Διθύραμβος, Athen.
Ἑπτὰ ἐπὶ Θήβαις, Athen.
Ἔριθοι, Athen. & Stob.
Ἰάλεμος, Athen.
Κονιάτης. Pollux VII. sect. 125.
Κουρίς, Athen.
Κυβευταί, Poll.
Λευκάς, Athen. Lib. VII. p. 277. neque sane intelligo quid sibi velit notula adscripta Meursii Bibl. Atticæ p. 1405.
Ὀδυσσεύς, Athen.
Οὐρανός, Athen.
Πάν. Athen.
Πλάνος, Athen.
Ῥεῖθρα, Svid. in νεανισκεύεται.
Φιλάδελφοι, Athen.
Φιλέταιρος, Athen.

Vide Fragmenta ejus collecta ab Hertelio p. 360. seq. & in excerptis Grotii p. 517. Nam in indice quidem ibi Amphidis nomen est prætermissum.

ANAXANDRIDES,* de quo dixi supra in notitia Tragicorum. Mediæ Comœdiæ Poëta fuit, auctor dramatum LXV. ex quibus hi XXVIII. tituli supersunt:

Ἄγροικος, Athen. Macrobius V. 21.
Ἀγχίσης, Athen. Pollux IX. 6. ubi male Alexandrides pro Anaxandride p. 431. 21.
Αἰσχρά, Athen.
Ἀντερῶν, Athen.
Γεροντομανία, Aristot. III. 12. Rhetor. Athen.
Διθύραμβος, Athen.
Ἑλένη, Svid. in ἀβέλτερος ubi male excusum Alexandrides.
Εὐσεβεῖς. Aristot. III. 12. Rhetor.
Ζωγράφοι ἢ Γεωγράφοι. Pollux, sed & ibi male legitur Alexandrides.
Ἡρακλῆς, Athen.
Θησαυρός, Athen.
Θησεύς. Laërt. III. 26.
Κέρκιος, Athen.
Κιθαρίστρια, Poll.
Κυνηγέται, Athen.
Λύκουργος, Athen.
Μελίλωτος, (apud Athenæum Lib. XI. ubi mendose legitur *Alexandrides.*)
Νηρεύς, Athen.
Νηρηίδες, Athen.
Ὀδυσσεύς. Athen.
Ὁπλόμαχος, Athen. Lib. V. & XIV. ubi itidem male Alexandrides.
Πάνδαρος, Athen.
Πείσανδρος, Svid. in Ἀρεοπαγίτης (ubi similiter vitiose Alexandrides) Athen.

πόλεις,

* Interdum male nomen ejus scribitur *Alexandrides*: & in scholiis Græcis ad Rhetorica Aristotelis lib. 3. p. 70. pro τοῦ αὐτοῦ Ἀλεξάνδρου, legendum Ἀναξανδρίδου. Confer Casaubonum VI, 18. ad Athenæum.

Digitized by Google

Πόλεις, Athen.
Πρωτεσίλαος, Athen.
Σαμία, Athen.
Σάτυρος, Athen.
Τηρεὺς, Athen.
Φαρμακόμαντις, Etymolog. M. in ὀρίγανον & Athen. Lib. VI. ubi iterum perperam Alexandrides.
Φιαληφόρος. Athen.

Vide Meursii Bibliothecam Græcam, Hertelii fragmenta Comicorum & Grotii excerpta ex Comicis Græcis. Alius Anaxandrides Delphus, qui scripsit περὶ τῶν συληθέντων ἐν Δελφοῖς ἀναθημάτων, cujus operis librum primum laudat appendix Vaticana à Schotto edita Centur. I. prov. 5.

ANAXILAUS sive ANAXILAS, Comicus Poëta, Svidæ & Æliano Lib. I. Var. cap. 27. memoratus, cujus hæc dramatum nomina sunt observata à Joh. Meursio in Bibliotheca Græca:

Αὐλητὴς, Athen.
Ἀυροποιὸς. Vide infra in Λυτροποιός.
Βοτρυλίων, Laërt. in Platone, III. 28. sed in codicibus Pollucis X. sect. 190. βοτρυδίων.
Γλαῦκος, Poll.
Εὐάνδρεια, Athen.
Καλυψὼ, Athen.
Κίρκη, Athen. & Laërt. ubi male Κέρκω pro Κίρκη.
Λυτροποιὸς (Polluci duobus in locis, sed Athenæo Λυροποιὸς vel Ἀυροποιὸς, in Stobæi libris Μυροποιός.)
Μάγειροι, Athen.
Μονότροπος, Athen.
Μυροποιός vide paulo ante λυτροποιός.
Νεοττὶς, Athen.
Ὀρνιθοκόμοι, Athen.
Πλούσιοι sive Πλούσιαι Athen. Laërt.
Ὑάκινθος sive ὑάκινθος πορνοβοσκός. Athen. (male Ζάκινθος apud Meursium.)
Χάριτες, Athen.
Χρυσοχόος, Athen.
Ὧραι. Svid. in μᾶλλον.

Adde Grotium in excerptis pag. 861. seq. Alius *Anaxilaus* Lacedæmonius, de quo Plutarchus in Alcibiade. Alius *Anaxilaus* Larissæus Magus Pythagoreus qui ab Augusto urbe & Italiâ pulsus est teste Eusebio in Chron. Ejus παίγνια sive *ludicra* memorant Irenæus Lib. I. c. 8. Epiphanius hæresi 34. & Plinius Lib. XIX. 1. XXVIII. 11. XXXIII. 10. XXXV. 15. Alius denique *Anaxilaus* Rheginorum tyrannus apud Aristotelem Lib. V. Politic. c. ult.

ANAXIPPUS novæ Comœdiæ Poëta, Antigoni & Demetrii Poliorcetæ temporibus Svida teste claruit.
Ejus dramata: Ἐπιδικαζόμενος. Ælian. XIII. 4. hist. animal.
Κέραυνος sive Κεραυνούμενος, Athen.
Κιθαρῳδὸς, Athen. Poll.
Φρέαρ. Athen.

ANTHIPPUS Comicus. Ejus Ἐγκαλυπτόμενος laudat Athenæus Lib. IX.

ANTIDOTI πρωτόχορος & μεμψίμοιρος ab eodem Athenæo citatur in testimonium.

ANTIOCHUS Alexandrinus scripsit *de Poëtis Media Comœdia* περὶ τῶν ἐν τῇ μέσῃ Κωμῳδίᾳ κωμῳδουμένων ποιητῶν teste Athenæo Lib. XIII.

ANTIPHANES Rhodius (licet alii Carystium, * Smyrnæum alii vocant) mediæ Comœdiæ Poëta Alexandri temporibus clarus, ut constat ex Athenæi Lib. XIII. sub init. Terdecies vicit, auctor dramatum CCCLXV. vel saltem CCLX. ex quibus ecce tibi nomina Comœdiarum pleraque observata ab Hertelio in sententiis Comicorum, Georgio Matthia Kœnigio in Bibliotheca, Vossio de Poëtis Græcis, & Meursio in Bibliotheca Attica:

Ἄγροικος sive Ἄγροικοι ἢ Βυταλίων, Pollux, Athenæus. Svid. in ῥαγδαίως.
Αἴολος, Athen.
Ἀθάμας, Poll. X. sect. 62.
Ἀκέστρια, Athen.
Ἀκοντιζομένη, Athen.
Ἀλιευομένη, Athen. Poll.
Ἄλκηστις, Athen.
Ἀνταῖος. Athen.
Ἀντεία, Athen.
Ἀποκαρτερῶν, Poll.
Ἀρκὰς vel Ἀρκαδία, Athen.
Ἁρπαζομένη, Athen.
Ἀρχεστράτη, Athen.
Ἄρχων, Athen.
Ἀσκλήπιος, Athen.
Αὐλητὴς, Athen. Hoc dramate Antiphanes perstrinxit ineptum tibicinem Battalum, ut docet Plutarchus in Demosthenis vita.
Αὐλητρὶς ἢ δίδυμοι, Athen.
Αὑτοῦ ἐρῶν. Pollux X. sect. 152.
Ἀφροδίσιος Athen. Stob.
Ἀφροδίτης γοναί. Poll. Ammonius in λυχνίον.
Βάκχαι, Athen.
Βάτταλος. Vide supra in Αὐλητὴς, hoc enim verum dramatis nomen.
Βοιώτιος. Athen. & Βοιωτία Poll. X. sect. 88.
Βομβύλιος (male βομβύκιοι apud Pollucem) Athen.
Βούσιρις, Poll.
Βυταλίων, supra in Ἄγροικος.
Βυζάντιος, Poll.
Γάμοι, Athen.
Γανυμήδης, Athen.
Γάστρων, infra in Κνοιθίς.
Γηρυτάδης, Athen. nisi Aristophanes legendum pro Antiphane, ut visum Casaubono VI. 18.
Γόνθεις, Athen.
Γόργυθος, Athen.
Δευκαλίων, Athen.
Δίδυμοι, Supra in αὐλητρίς.
Διπλάσιοι, Athen.

Δρα-

* Svidas Carystium Antiphanem, Thespidis Tragici æqualem, ab Antiphane altero distinguit.

Δραπεταγωγὸς, Athen.
Δυσέρωτες, Athen.
Δύσπρατος, Athen.
Δωδώνη, Athen.
Ἑαυτῆς ἐρῶν Athen. Poll.
Ἐγκναφεὺς,
Ἐπίκληρος,
Εὐθύδικος, Athen. Harpocr. Poll. & Svid. in ξενιτευόμ.
Εὐπλοία, Harpocr. Stob.
Ἐφεσία, Stob. & Apostolius VIII. 37. proverb. ubi pro Ἀντιφάνους τῆς Ἐφεσίας Meursius legit τῇ Ἐφεσίᾳ.
Ζάκυνθος, Athen.
Ἡνίοχος, Stob.
Θάμυρας, Athen.
Θεογονία, Irenæus II. 19.
Θορικίων, Athen.
Θορύκιοι, Athen.
Ἰατρὸς, Athen.
Ἱππεῖς, Athen.
Καινεὺς, Athen.
Κᾶρες, Athen.
Κάρυη, sive καρίνη. Athen.
Κηπουρὸς, Athen.
Κιθαριστὴς, Athen.
Κιθαρῳδός. Athen. Etymol. M.
Κλεοφάνης, Athen.
Κναφεὺς, Stob.
Κνοῖθις ἢ Κνοιθιδεία, Athen.
Κνοισθὶς ἢ γάστρων, Athen.
Κορινθία, Athen.
Κοροπλάθος, Poll.
Κοτύλη,
Κουρὶς, Athen.
Κρῆτες, Athen.
Κυβευταὶ, Athen. Pollux X. sect. 137.
Κύκλωψ, Athen. Poll.
Κνοιθιδεία sive κνισιδεία, Supra in Κνοῖθις.
Κώρυκος, Athen.
Κύφλος Κώρυκος, id.
Λαμπὰς ἢ Λάμπων, Athen.
Λευκὰς ἢ Λευκάδιος, Poll. Svid. in ἀνάριστος.
Λεπτωνίσκος, Athen.
Λεωνίδης, Athen.
Λήμνιαι, Athen.
Λυδὸς, Athen.
Λύκων, Athen.
Μαλθακὴ, Clemens Alex. II. 2. pædagog.
Μελανίων, Athen.
Μελέαγρος, Poll. & Scholiastes Rhetoricorum Aristotelis lib. 2. p. 46. ubi male Ἀντιφῶν legitur pro Ἀντιφάνης.
Μέτοικος, Athen.
Μήδεια, Poll.
Μητραγύρτης, Athen.
Μίδων, Poll. X. sect. 152. nisi legendum Μύλον cum Meursio, ex Athenæo, & ipso Polluce VI. sect. 211.
Μισοπόνηροι, Athen.
Μνήματα, Athen.
Μοιχοὶ, Athen.
Μύλων, Supra in μίδων.
Μύστις, Poll. Athen. Porphyrius 2. περὶ ἀποχῆς.
Νεανίσκος sive Νεανίσκοι Athen. Stob.
Νεοττὶς, Athen.
Ὄβελιος. Poll. X. sect. 21.
Οἰνόμαος ἢ Πέλοψ, Athen.
Οἰωνιστὴς, (hanc imitatus Menander in Δεισιδαίμονι) Porphyrius apud Euseb. X. 2. præparat. Evangel.
Ὅμοιαι, Athen.
Ὁμοπάτριοι, Athen.

ὀμφάλη, Athen.
ὁμώνυμοι, Athen.
ὀρφεὺς, Poll.
παιδεραστὴς, Athen.
παράσιτος, Athen. Poll.
παρεκδιδομένη,
παροιμίαι, Athen.
πλούσιος, Athen.
ποίησις, nisi generale hoc nomen apud Athen. Lib. VI. p. 222. Sed & Archippi sive Aristophanis Comœdia hoc nomine fuit.
ποντικὸς, Athen.
προβατεὺς, Athen.
πρόβλημα, Athen.
πρόγονοι, Athen.
προτρεπτικὸν, Athen.
Σάμιος, Athen.
Σαπφὼ, Athen. Poll.
Σκληρίαι, Athen.
Σκύθαι, sive σκύθης. Athen. Poll. VII. sect. 59. Apud eundem X. sect. 168. Σκύθαι ἢ Ταῦροι.
Στρατιώτης ἢ Τύχων. Athen. Poll.
Ταῦροι. Vide paullo ante, σκύθαι.
Τιμοκλῆς, Stob.
Τίμων, Athen.
Τραυματίας, Athen. Poll.
Τριταγωνιστὴς, Athen.
Τυῤῥηνὸς, Athen.
Τύχων, Supra in στρατιώτης.
Ὕδρα vel Ὑδρεία potius, Athen.
Ὕπνος, Athen.
Φάων, Poll.
Φιλέταιρος, Athen.
Φιλίσκος, Poll.
Φιλοθήβαιος, Athen.
Φιλοκτήτης,
Φιλομήτωρ, Athen.
Φιλοπάτωρ, Athen.
Φιλῶτις, Athen.
Φρεάῤῥιος sive Φρεάῤῥος, Athen.
Φυσιογνωμονικὸς, Athen.
Χρύσις, Athen.

Kœnigio inter Antiphanis Comœdias etiam Φαινίνδα numeratur. At Athenæus quidem Lib. I. p. 15. profert Antiphanis loca de pilæ lusu qui *Phaninda* appellabatur, sed proprium drama de illo edidisse non docet. Obiit natus annos LXXIV. Clarus circa Olymp. XCIII.

Alii Antiphanes duo Comici, *Antiphanes Bergaus* ἀπίστων scriptor, de quo Scymnus Chius v. 657. seq. unde βεργαΐζειν, *fabulari*, apud Stephanum Byz. in Βέργη. Et *Antiphanes* Atheniensis, Panætio junior, apud Suidam in Ἀντιφάνης. Hic ni fallor est Ἀντιφάνης ὁ νεώτερος cujus περὶ ἑταιρῶν laudat idem Suidas in Νάννιον. Verum ibi & apud Athenæum XIII. p. 586. 587. pro Ἀντιφάνης forte legendum Ἀριστοφάνης. Sane Aristophanem Byzantium περὶ ἑταιρῶν scripsisse testatur idem Athenæus p. 576. & 583. Antiphanis Colophonii Θηβαΐδα laudat Athenæus Lib VII. & inde versum Hexametrum adducit, sed pro Antiphane legendum Antimachus, ut pulchre observatum Johanni Jonsio p. 34. de Scriptoribus Hist. Philosoph. Antiphanem Delium, Medicum, allegat Clemens Alex. Lib. II. c. 1. pædagog.

ANTI-

Digitized by Google

ANTIPHONTEM Rhetorem, Comicum etiam fuiſſe ait Philoſtratus, ſi audias Heidenreichium in pandectis Brandenburg. Sed à Comicis ob avaritiam perſtringi, non Comicum fuiſſe Antiphontem tradit Philoſtratus in vitis Sophiſtar. Lib I. p. 503.

APOLLODORUS Athenienſis, Comicus, auctor dramatum XLVII. & quinquies victor, teſte Svida. Incertum hujusne, an Geloi, an denique Caryſtii Apollodori ſint Γαλάται, Ἔφηβοι, Λάκαινα & Οἰκέτης, quæ cum aliis Apollodoro Athenienſi tribuit Meurſius in Bibliotheca Attica, atque in iis refert etiam Ἑκύραν, nulli quantum memini veterum memoratam, licet Hecyram ſuam Terentius ex Apollodoro expreſſit. Sed Phormionem quoque ſuam ex Apollodoro tranſtulit Terentius, neque tamen ulla Apollodori Comœdia fuit eo nomine.

APOLLODORUS Caryſtius Comicus multis veterum laudatus. Hujus, an Geloi, ſunt dramata:

Ἀδελφοὶ,
Ἀμφιάραος, Poll.
Ἀντευεργετῶν, Poll.
Ἀπολίποντες. Svid, in ἐγκομβώσασθαι. Sed ibi ἀπολειπούσῃ pro ἀπολιποῦσι legendum ex Athenæo & Photii Epiſt. 156.
Ἀποκαρτεροῦντες. Svid. in σπουδάζω.
Διαβάλλων, Stob.
Ἑνέα, Poll.
Ἐπιδικαζόμενος.
Ἐπιδικαζομένη (diverſa ab Ἐπιδικαζομένῳ & hæc ipſa, ex quâ Phormionem ſuam tranſtulit Terentius, teſte Donato, qui Hecyram quoque ex Apollodoro expreſſam eſſe innuit.)
Ἔφηβοι. Ammonius in χισταί.
Οἰκέτης, Stob.
Πάφιοι. Athen. XI. p. 482. Sed ille locus potius docet Κύμβαν apud Paphios poculum denotare, teſte Apollodoro Grammatico, qui hoc in Etymologiarum opere animadverterat. Confer ibid. p. 483.
Προικιζομένη ἱματιόπωλις, Athen. & Svid. qui tribuit Apollodoro Geloo.
Σφαττομένη. Athen.

APOLLODORUS GELOUS è Gela Siciliæ urbe Comicus, Menandri æqualis, adeoque novæ Comœdiæ Poëta fuit teſte Svida. Ejus an Apollodori Caryſtii dramata:

Αἰσχίων, Svid. pro quo Gyraldus legit Αἰσχρίων.
Ἀπολείπουσα, Athen. Photius Epiſt. 156. Svid. in ἐγκομβώσασθαι.
Ἀποκαρτερῶν ἢ Φιλάδελφοι, Athen. Stob. Svid.

Digitized by Google

Ἀποτυγχάνων,
Ἀφανιζόμενος, Stob.
Γάλα, vel potius Γαλάται. Stob.
Γραμματόδειπνος, sive potius γραμματιδιοποιὸς, Athen. Poll. Svid.
Δευτοποιοὶ, Svid.
Εὐξενὶς, Festus in *Romam.*
Ἡ ξ νεω ποίησις, Poll.
Ἱέρεια, Athen. Svid.
Λάκαινα, Stob.
Παιδίον, Stob.
Παραλογιζόμενοι, Stob.
Ῥύτιος, Plutarch. quæst. Gr.
Σίσυφος, Svid.
Φιλάδελφοι Vide superius in ἀποκαρτερῶντες.
Ψευδέας sive potius ψευδαίας. Poll. Svid.

Fragmenta habes apud Hertelium, Grotiumque. Vide & Joh. Crojum Obs. in N. T. p. 282. & Gatakerum Lib. I. Cinni c. 9.

APOLLOPHANES Atheniensis, veteris Comœdiæ Poëta, ut Svidas auctor est. Ejus dramata:

Δανάη, Svid.
Δαυλὶς (pro quo male interdum excusum Δάλις vel Δαλὶς) Athen. Svid.
Ἰφιγέρων, Harpocr. in ἀδελφίζειν.
Κένταυροι, Svid.
Κρῆτες. Svid. Athen. Hesych. in Θεοὶ ξενικοί. Memoratur hic Comicus Æliano VI. 51. de animal.

Alius *Apollophanes* Epicus, quem allegat Fulgentius 1. Mythol. Alius item Medicus, cujus Plinius mentionem facit: nescio idemne, quem allegat Etymolog. M. in Φιβάλεως & cujus Φυσικὴν laudat Laërtius in Zenone Citieo Lib. VII. sect. 140.

ARAROS, Atheniensis, Comici Aristophanis F. Comicus & ipse, circa Olympiadem CI. docere cœpit fabulas, ex quibus memorantur:

Ἄδωνις Athen. Svid.
Καινεὺς, Poll. Svid.
Καμπυλίων Svid. & Athen. XIII. p. 561. unde disces ab aliis hanc fabulam tributam esse Comico Eubulo.
Πανὸς γοναὶ, Athen. Svid.
Παρθενίδιον, Svid.
Ὑμέναιος. Athen. Svid. in ἀναθεῖναι & Ἀγρεώς. Male apud Athenæum VI. p. 237. Ἀγρεὼς ἐν Μεναίῳ.

Etiam

Etiam *Cocalus* Aristophanis huic Araroti adscriptus à nonnullis. Vide Casaubonum ad Athenæum Lib. III. c. 9. & 35. ubi de eo quod admodum frigidus fuerit Araros ille, unde Proverbium: ψυχρότερ☉ Ἀραρότος.

ARCESILAUM Antiquæ Comœdiæ Poëtam memorat Laërtius IV. 45.

ARCHEDICUS Comicus. Meminit Polybius in excerptis Peiresc. p. 53. Ejus dramata, Διαμαρτάνων & Θησαυρὸς allegantur ab Athenæo, quod Svidæ etiam pridem observatum, qui addit eundem scripsisse adversus Democharem Demosthenis sororis filium, unde de ætate Archedici constare potest.

ARCHIPPUS Atheniensis, veteris Comœdiæ Poëta, qui semel vicit Olympiade XCI. ut Svidas refert. Dramata ejus:

Ἀμφιτρύων ά, β', Athen.

Ἡρακλῆς γαμῶν, Athen. Poll.

Ἰχθύες, Poll. Athen. Stephanus Byz. in Γαλεῶται.

Ἱππεῖς,

Ὄνου σκιὰ, Schol. Aristoph. ad vespas, Zenobius VI. 28. & Svid. in ὄνου σκιὰ ex Aristotele. Archippum Ὄνῳ allegat Harpocration in τοπεῖον.

Πλοῦτος, Poll. Schol. Aristoph. ad aves & Porphyr. quæst. Homer. I.

Ῥίνων. Athen.

Vide Meursium in Bibliotheca Attica, ubi etiam ex auctore vitæ Aristophanis observat quatuor hujusce Comœdias Archippo ab aliis tributas esse, Ναυαγὸν, Νήσους, Νιόβην & ποίησιν.

ARIPHRADES Comicus, à quo Tragicos exagitatos testatur Aristoteles c. 22. Poëtic. ut à veteris Comœdiæ Poëtis frequenter factum constat.

ARISTAGORAM in Mammacutho laudat Athenæus XIII. p. 571.

ARISTEAS sive ARISTIUS Phliasius Comicus. * Ælian. VI. 51. animal. Ejus κύκλωπες Zenobius, Svid. & Apostolius in proverb. ἀπόλεσας τὸν οἶνον ἐπιχέας ὕδωρ. Svid. iterum in Ἀρίστιος. Ejusdem κῆρες sive *Parcæ* Athen. Lib. XV. Ὀρφεύς. Poll. IX. sect. 43.

ARISTOMENES Atheniensis, veteris Comœdiæ Poëta circa Olympiadem LXXXVII. clarus, cognomento Θυροποιός, ut præter Svidam testatur Hesychius in hac voce. Ejus dramata:

Ἄδμητος, quo certavit cum Aristophane Plutum docente, ut testatur Scholiastes Comici in fabulæ illius argumento.

* Tragicum *Aristium* facit Erasmus in proverbio *perdidisti vinum*: sed rectius Comicum Gatakerus c. 5. Adversar.

Digitized by Google

Βοηθοὶ (Macrobii codices V. 20. male μῦθοι) Schol. Aristoph. ad Acharnenses Priscian. Svid.

Γόητες, Athen. Poll. Harpocr.

Διονύσιος ἀσκητὴς, Athen. Poll.

Μῦθοι. Vide superius in Βοηθοί.

Ὀλοφυρμοί. Schol. Aristoph. in argumento Equitum. Confer Meursium in Bibliotheca Attica.

ARISTONYMUS Vide supra in notitia Tragicorum.

ARISTOPHANEM Camiræum Comicum Kœnigius in Bibl. & Hendreichius in pandectis Brandenb. perperam distinguit à celebri Comico hujus nominis Atheniensi. Atheniensis enim hic audit, quod civitate donatus fuerit ab Atheniensibus, cum alioqui patria esset Camiræus atque adeo Rhodius, vel ut alii Lindius, vel Ægyptius denique. Incertam enim hac super re hominum variamque opinionem fuisse Svidas testatur. Aristophanes vero Grammaticus notitiam dramatum Comicorum scripserat, perinde ut Callimachus & Pergameni Grammatici Crates aque Aristarchus. Vide Athenæum VIII. p. 336.

ARISTOPHON Comicus claruit circa tempora Alexandri M. Ejus dramata sunt:

Βαβία, Stob.

Δίδυμοι ἢ Πύργαυλος. Pollux IX. 6. p. 434.

Ἰατρὸς, Stob. Athen.

Καλωνίδης, Athen.

παρακαταθήκη,

πειρίθοος, Athen.

πλάτων, Athen.

πυθαγορισὴς, ex quâ postrema post Athenæum & Laertium VIII. 38. nonnulla etiam repetit Svidas in πυθαγόρης sed apud quem male Aristophanis nomen est expressum pro Aristophontis. Vide Jonsium p. 50. Hertelii Grotiique excerpta Comicorum, & Kœnigium in Bibliothecâ.

ARISTOTELES ἐν τοῖς Κωμικοῖς laudatur ab Erotiano sive Herodiano in Ἡρακλείης νόσῳ. Subintellige διδασκάλοις vel Κωμικαῖς διδασκαλίαις. Vide quæ supra in notitia Tragicorum.

ATHENION Comicus, ex cujus *Samothracibus* prolixum locum affert Athenæus Lib. XIV. latinis versibus redditum à Grotio in excerptis p. 890. Laudatur etiam à Scholiaste Apollonii ad Lib. I. sect. 34. atque si Pricæum audimus & Hesychio in ἀνθέρικον. Alius fuit Anthe-

Athenion Peripateticus, de quo meminit Athenæus Lib. VI. Alius Athenion Pictor quem Plinius celebrat.

AUGEAS sive AUGIAS Atheniensis, mediæ Comœdiæ Poëta memoratus Polluci Lib. III. c. 3. (ubi male Ἀγίας legitur & Clementi Alex. Lib. VI. Strom. p. 622. quo in loco notat eum ex Antimacho Tejo Poëta Epico expressisse quod scripsit:

Δῶρα γὰρ ἀνθρώπων νόον ἤπαφεν ἠδὲ καὶ ἔργα.

Unde Augiam quoque Epico carmine quædam composuisse constat. Comœdiarum ejus nomina apud Svidam sunt Ἄγροικος, Δὶς κατηγορύμενος, πορφύρα.

AUTOCRATES Atheniensis veteris Comœdiæ Poëta. Vide supra in notitia Tragicorum.

AXIONICUS Comicus, cujus ab Athenæo allegantur Τυῤῥηνὸς sive Τυῤῥηνικὸς, Φιλευριπίδης χαλκιδικὸς & χαλκίς. Laudatur etiam à Stobæo. Perpauca ejus fragmenta collegerunt Hertelius atque Grotius.

BATO sive Βάτων aut Βάτων Comicus, Athenæo, Stobæo ac Svidæ laudatus scripsit dramata:

Αἰτωλὸν,
Ἀνδροφόνον,
Εὐεργέτας, & συνεξαπατῶντα. Vide ubi lubebit, excerpta Hertelii & Grotii. Plutarch. de adulatoris & amici discrimine pag. 55. Καὶ Βάττων τὴν σχολὴν ἀπεῖπεν Ἀρκεσίλαος, ὅτε πρὸς Κλεάνθην στίχον ἐποίησεν ἐν Κωμῳδίᾳ. Πείσαντος τὸν Κλεάνθην καὶ μεταμελομένυ διηλλάγη.

Alius fuit Bato Sinopensis Rhetor atque Historicus qui post Aratum vixit, de quo consulendus Vossius in Historicis Græcis. Hujus librum περὶ τῶν ἐν Ἐφέσῳ τυράννων laudat Athenæus Lib. VII. Alios tres Batones observatos vide à Jonsio Lib. II. c. 13. de scriptoribus Hist. Philosoph.

CALLIADIS Καλλιάδυ τῦ Κωμικῦ mentio apud Athenæum XIII. pag. 577.

CALLIAS Atheniensis, * Lysimachi σχοινοπλόκυ sive restionis filius, unde & ipse dictus σχοινίων. Sophocle & Euripide antiquior, quos ejus vestigia legisse notat Athenæus VII. p. 276.

Ejus dramata apud Svidam:

Αἰγύπτιος,

* In veteri marmore apud Fulv. Ursinum p. 31. Καλλιαθένης Λυσιμ. non refert hunc Comicum ut visum Ursino, Callias enim iste non Callisthenes appellabatur: sed Callisthenem Alexandri M. socium, qui Lysimachi Regis præceptor fuit. Vide illustris Cuperi ἀποθέωσιν Homericam p. 168.

Digitized by Google

Ἀ'ταλάντη, Zenobius IV. 67. proverb. ubi male ἀ'ταλεσῆ pro ἀταλάντῃ.
Βάτραχοι,
Κύκλωπες, Athen. Poll. Svid. in ἀρχῇ. Alii hoc drama Diocli tribuerunt teste Athenæo XV. p. 667.
Πεδῆται, Athen. Laërtius in Socrate. Etymol. M. Poll. Scholiast. Comici ad Aves ubi male παιδῆταις.
Σχολάζοντες.

Allegatur Callias præterea plus ſimplici vice à Clemente, Polluce, Heſychio, Svida & Scholiaſte Ariſtophanis.

CALLIMACHI ſcripta commemorans Svidas teſtatur eum Comœdias quoque compoſuiſſe.

CALLIPPUS, cujus παννυχίδα laudat Athenæus XV. p. 668.

CALLISTRATUS, Ariſtophanis hiſtrio memoratur in Comici hujus vita Græcis ſcholiis præmiſſa.

CALLISTUS Comicus, laudatus Polluci lib. 2. ſect. 112.

CANTHARUS Athenienſis Comicus, cujus dramata apud Svidam memorantur:
Ἀηδόνες,
Μήδεια,
Μύρμηκες,
Συμμαχία quæ ab aliis Platoni Comico tributa eſt, ut docet Harpocratio in ὀρνιθευτής.
Τηρεύς.

Medeam laudat Apoſtolius & idem Svidas in Ἀράβιος αὐλητὴς & *Tereum* in Ἀθηναία. Allegatur etiam Cantharus à Polluce Lib. IV. c. 6.

CARCHIDAMUS Ζώϊλος (an Ζωΐλου) Comicus an Tragicus Athenis fabulas docuit Olymp. CXV. 1. Archonte Neæchmo. Vide Fulv. Urſini elogia Viror. illuſtrium p. 28.

CARCINUM Κωμῳδοποιὸν qui cum Æſchine apud Dionyſium tyrannum vixerit, è Polycrito Mendeſio memorat Laërtius Lib. II. ſect. 63. Vide ſupra in notitia Tragicorum.

CARYSTII Pergameni didaſcalias ſive librum de argumentis Comœdiarum laudat Athenæus Libro VI. Vide ſupra in Notitia Tragicorum, ubi de Ariſtotele.

CEPHISODORUS Athenienſis, Comicus fuit teſte Polluce & Athenæo: licet Svidæ Tragicus appelletur veteris Tragœdiæ. Dramatum ejus nomina hæc ſunt:
Ἀμαζόνες (Svid. in ἔνος ὕεται) Athen.

Digitized by Google

Ἀντιλαΐς, Svid. in Κηφισόδωρος.
Τροφώνιος, Poll. Athen. Svid.
Ὑγιής,
Ὗς. Athen. Svid. Pollux lib. 10. sect. 110.

Vide Meursium in Bibliotheca Attica, & de aliis Cephisodoris Harpocrationem, ac Jonsium Lib. I. c. 13.

CHÆREMON. Vide supra in Notitia Tragicorum.

CHARILAUS Locrus, Comicus an Tragicus docuit fabulas Athenis Olymp. CXIII. 1. Archonte Euthycrito, ut constat è prisco saxo apud Fulv. Ursinum p. 29. elegior.

CHIONIDES Atheniensis, veteris Comœdiæ Poëta, memoratus Aristoteli c. 3. Poëtices, & Vitruvio præf. Libri VI. Ab Anonymo Scaligeri Olympiadum descriptore sive Scaligero ipso refertur ad Olympiadem LXXIII. Dramata ejus apud Svidam: Ἥρωες, πέρσαι ἢ Ἀσσύριοι, & πτωχοί, Confer Athenæum & Pollucem.

CHAMÆLEON Heracleotes Peripateticus Philosophus, inter alia libros scripsit *de antiqua Comœdia*, περὶ ἀρχαίας Κωμῳδίας, quorum sextum allegat Athenæus Lib. IX. c. 4.

De CLAUDIO Imperatore Svetonius in ejus vitâ c. 11. *Ad fratris* (Germanici) *memoriam per omnem occasionem celebratam, Comœdiam quoque Græcam Neapolitano certamine docuit, ac de sententia Judicum coronavit.*

CLEARCHI Comici Κιθαρῳδὸς, Κορίνθιοι & πανδερασ~ laudantur ab Athenæo.

CLEON Comicus quem κυνοκέφαλον h. e. impudentissimum vocat Aristophanes in Equitibus. Confer illustris & doctissimi Viri Gisberti Cuperi Harpocratem p. 147.

CRANTOREM Comicum allegat Stobæus p. 387. & 389. florileg. edit. Grotii.

CRATES Atheniensis, Comœdiæ veteris Poëta, Cratini æqualis, & ejus primum histrio, quem VII. Dramata composuisse testatur Anonymus περὶ Κωμῳδίας Aristophani præmissus. Sed novem Comœdiarum Cratetis nomina vel apud unum occurrunt Athenæum, quibus alia ex aliis adjungi possunt:

Γείτονες, Athen. Poll.
Ἥρωες. Poll. Svid.
Θηρία, Athen. Poll.
Λαμία, Athen. Poll.

Digitized by Google

παιδειαὶ Svid in ἄλλο. Athen. Poll.

Laudantur etiam à Svidâ ποδῆται, nisi sub eo nomine latent παιδειαὶ ut suspicatur Meursius in Bibliotheca Attica, cui hæ præterea Cratetis fabulæ sunt observatæ:

Ἑορταὶ, Poll.

Μέτοικοι, Etymol. M.

Ὀδυσσεῖς, Etymol. M.

πανέπται, Schol. Aristoph. ad nubes.

παρακαταθήκη, Poll. IV. sect. 173. sed ibi pro Κράτης in MSS. Codicibus est Σωσικράτης, quæ lectio confirmatur IX. sect. 57.

πυτίνη, Etymol. M.

Ῥήτορες, Athen.

σάμιοι, Athen. Poll. Zenobius IV. 41. proverb.

σέρριφοι, Scholiast. Comici ad nubes.

συναριστῶσαι., Athen.

Τόλμαι, Athen. & Pollux IX. 6. ubi ἐν τοῖς Κρατιτοσόλοις excusum pro ταῖς Κράτητος Τόλμαις, & X. sect. 54.

Τροφώνιος, Etymol. M.

Φοινίσσαι. Schol. Aristoph. ad Vespas.

Χείρονες. Athen.

A Kœnigio in Bibliotheca adduntur porro hæ tres:

Ἀντιφάνης,

Ἐπιστολαὶ, ex versione latina loci corrupti Pollucis IX. 6.

Εὐνεῖδαι.

Equidem idem Svidas alium præterea *Cratetem* Atheniensem fuisse docet, veteris & ipsum Poëtam Comœdiæ, cujus tria eidem dramata laudantur:

Θησαυρὸς,

Ὄρνιθες,

Φιλάργυρος.

Laërtius contra in vita alterius Cratetis Atheniensis, Philosophi Academici, cujus Arcesilas auditor fuit, Lib. IV. 23. sect. decem Cratezes recensens, unum nominat tantum antiquæ Comœdiæ Poëtam. Cæterum *Cratetem Academicum*, de Comœdia libros scripsisse refert idem Laërtius IV. 23. ex Apollodoro. Pauca quædam Cratetis Comici fragmenta habes apud Hertelium & Grotium. De eo Aristoteles cap. 5. Poëtic: Τὸ δὲ μύθους ποιεῖν Ἐπίχαρμος καὶ Φόρμις ἦρξαν. Τὸ μὲν οὖν ἐξ ἀρχῆς ἐκ Σικελίας ἦλθε. Τῶν δὲ Ἀθήνησιν Κράτης πρῶτος ἦρξεν ἀφέμενος τῆς ἰαμβικῆς ἰδέας καθόλου ποιεῖν λόγους ἢ μύθους.

CRA-

Digitized by Google

CRATINUS Callimedis F. Atheniensis, priscæ Comœdiæ Poëta Horatio laudatus una cum Eupolide atque Aristophane. Novies vicisse & XXI. Comœdias composuisse affirmat Svidas. Idem numerus confirmatur ab Anonymo περὶ Κωμῳδίας qui præmittitur Aristophani. Sed longe plura ejus dramata eidem Meursio in Bibliotheca Attica, Kœnigio in Bibl. Hertelio Grotioque in Fragmentis Comicorum annotata sunt:

Ἀρχίλοχοι sive ut Laërtius in procem. sect. 12. Ἀρχίλοχος: (male apud Hesychium in ἐδονῆ, Κρατῖνος Ἀνιλέγω pro Ἀρχιλόχῳ) Plutarch. in Cimone, Clemens I. Strom. p. 280. ubi Ἀρχιλόχειοι legitur: Harpocrat. Pollux VII. 11. (ubi male Ἀρχίλοχος pro ἐν Ἀρχιλόχοις) Harpocrat. in ἰθύφαλλοι, Athen. Stephanus Byz. fragmento de Dodone. Svid. & Apostol. in Διὸς ψῆφος.

Βυκόλοι, Athen. Svid. in ἀνδραχάς.

Βύζιεις, Pollux X. 23.

Γείτονες, Pollux VII. 33.

Γλαῦκος, Athen.

Δηλιάδες, Athen. Hesych. Scholiastes Comici ad Vesp. Svidas. in ῥαζεῖν.

Διδασκαλίαι (Svid. in ἀναρύττειν.)

Διονυσαλέξανδρος, Svid in βῆ & ἀνεπάγγελος. Etymol. M. in βῆ. Athen. & Pollux.

Δραπέται sive Δραπέτιδες. Hesych. & Etymol. M. in ἀγερσικύβηλος Etymol. M. in ἀπόπατος, Athen. Svidas in κυβηλίζειν, ὄνος ὕεται, ὧδε. Zenobius V. 67. VI. 24. Harpocrat in ἱερὰ ὁδός.

Ἐμπιπράμενοι, Clemens Alex. 6. Stom.

Ἐρίφια, Pollux & Hesych. nisi utrobique legendum Περιφίοις pro Ἐριφίοις.

Εὐμένιδες (nisi Εὐνειδῶν apud Schol. Aristophanis legendum pro Εὐμενίδων Vide Meursii Atticas lectiones V. 10.)

Εὐνεῖδαι. Stob.

Ἥρωες, Pollux X. 17. Svid. in ἀνεκάς.

Θράσων, ut Meursius monet legendum apud Hesych. in ἀπέφρησαν.

Θρᾶτται. (In has scripsit Callistratus, teste Athenæo) Plutarch. Pericle. p. 160. Pollux, Hesych. Scholiastes Eurip. in Hecubam & Svid. in ὀκτώπουν. Harpocrat. in ἀρχιωρός.

Ἰλιάδες, Hesych. in Ἄιθεια.

Κλεοβουλῖναι Pollux X. sect. 105. (Confer Menagium de mulieribus Philosophis. p. 8.) sive Κλεοβουλίνη, ut Pollux, VII. sect. 41. Hephæstion. enchirid.

chirid. Laërtius Lib. I. 89. Hesych. Scholiastes Comici ad aves, Zenobius V. 14. proverb. Athen.

Κρῆσσαι, Hesych. in κωνῆσαι.

Λάκωνες, Clem. Alex. 6. Strom. p. 619.

Μαλθακοὶ, Etymol. M. in κάβαισος, Pollux, Athen. Svid. in κύλιξ πήραν, Constantinus Porphyrog. c. 23. de administrando imperio.

Νέμεσις, Pollux, Athen. Stephanus Byz. in ψύρα, Scholiastes Theocriti Idyll. XI. & Comici ad aves. Plutarch. Pericle p. 153.

Νόμοι, Pollux, Hesych. Athen. Svid. in ἀλώπηξ, Schol. Comici ad Equites.

Ὀδυσσεῖς, Svid. Athen. Pollux, Hephæstion Enchirid. Priscianus Lib. XVIII. Platonius de differentiis Comœdiar. Schol. Comici ad Plutum.

Πανόπται, Schol. Comici ad Nubes & vespas. Hephæstion, Svid.

Πλοῦτοι, Pollux, Athen. Stob.

Πυθαγορίζουσα sive πυθαγορίζοντες vel πυθαγορικοὶ Laërtius VIII. 37. Svid. in Ξενοφάνης.

Πυλαία, Svid. in ἀμύνασθαι & ἔνερον. Hesych. Maximus in Dionysii Areopag. Epist. 8. Schol. Comici ad Pacem. Photius in Lexico MS. apud Clariss. Kusterum ad Svidam in ζωπύρου.

Πυτίνη, quam ultimam egit & vicit anno ætatis 97. Olymp. 89. 1. cum ebriositatis convitium cujus ab Aristophane insimulatus fuerat removere à se voluisset. Lucian. in longævis, Svid. in κωδίων & ἀράχνη. Laudant præterea Athen. Pollux, Clemens 6. Strom. Plutarch. in Antiphonte & lib. 2. sympos. c. 1. p. 634. Schol. Comici ad Equites & Pacem, Sophoclis in Ajace. Svid. in δεσμώτης.

Σάτυροι, Scholiastes Aristoph. argumento equitum, unde constat actam hanc fabulam Olymp. 88. 4.

Σέριφοι, sive rectius Σερίφιοι. Svid. Hesych. Pollux, Stephanus Byz. Hephæstion, Schol. Comici ad Vespas.

Ταραντῖνοι Laërtius VIII. 37. Svid. in Ξενοφάνης.

Τροφώνιος, Harpocrat. Pollux, Hephæstion, Athen. Svidas in αἱρεῖσθαι.

Χειμαζόμενοι, Scholiastes Aristoph. in argumento Acharnensium, unde patet hanc fabulam actam Olymp. 86. 1.

Χείρωνες. Schol. Luciani T. 1. p. 19. Zenobius 2. 66. proverb. & 5. 81. Svid. in πανδέλετος & alibi, Laërt. I. 62. Athen Pollux, Plutarch. Pericle. Hephæstion. Schol. Comici ad nubes & Vespas. Schol. Thucydidis lib. VIII.

ψευ-

Digitized by Google

ψευδυποβολιμαῖος. Laërt. III. 28. Sed videtur esse Cratini junioris cui ὑποβολιμαῖον tribuit Pollux.

Ψηφίσματα. Harpocrat. in ἀρχτεῦσαι nisi pro Cratino ibi legendnm Craterus. Vide Maussaci notas.

Ὧραι. Hesych. Harpocrat. Hephæstion, Pollux, Athen. Scholiastes Luciani T. I. p. 4. & Comici ad Aves. Svidas tum alibi tum in παιδικά, ubi male, Κρατῖνος δὲ ὥραις pro ἐν ὥραις, notante doctissimo Kustero.

Incertum est hujusne Cratini scriptis annumeranda & inter Comœdias referenda sit Θετταλῶν πολιτεία laudata ab Athenæo. Sane facit hoc Hertelius, apud quem uti apud Grotium quoque Cratini fragmenta ubi lubebit videbis. Vixit annos XCVII. teste Luciano in Μακροβίοις. Laudatur & à Svida in Λέρνη & ὄνε πλόκαι. Vide & Zenobium in proverbio Ἐπειῦ δειλότερος, & Horatium Lib. I. Epist. 19. Tzetzen Chil. XI. hist. 375. In Cratinum scripserat olim commentaria Lycophron Poëta & Grammaticus. Et Galenus testatus est se composuisse libros tres τῶν παρὰ Κρατίνῳ πολιτικῶν ὀνομάτων. Perstringit Cratinum Aristophanes in Equitibus. Vide Svidam in ἀφέλεια.

CRATINUS *JUNIOR* itidem Comicus fuit, cujus Comœdiæ à Meursio in Bibl. Attica observatæ hæ sunt:

Γίγαντες, Athen. Hesych.

Θηραμένης, Athen.

Ὀμφάλη, Pollux, Athen.

Τιτᾶνες, Athen.

Ὑποβολιμαῖος, Pollux VII. 33. ψευδυποβολιμαῖος Laërtio III. 28.

Χείρων. Athen. Hesych. in αὐτόφυετοι, Scholiastes Sophoclis ad Oedip. Colon. Zenobius V. 9. proverb.

CRITONIS Comici Μνηστηνία à Polluce, Φιλοπαίγμων ab Athenæo allegatur. Αἰτωλοί ab eodem Polluce IX. sect. 15.

CROBYLUS. Vide infra in *Hegesippo*.

DAMOXENUS Atheniensis, Comicus, ex cujus συντρόφοις locum prolixum affert Athenæus Lib. III. quem latine reddit Grotius in Excerptis Comicorum pag. 698. Ab eodem Athenæo Lib. XI. laudatur etiam ejusdem Damoxeni αὑτὸν πενθῶν.

DEMETRIUS antiquæ Comœdiæ Poëta inter viginti alios Demetrios à Laërtio nominatur Lib. V. sect. 85. Ejus Ἀρεοπαγίτην laudat Athenæus, Σικελίαν Ælianus Lib. XII. de animal. c. 10. præter eundem Athenæum & Etymologicum magnum in Ἔμμηνοι, Hesych. in ἐμπῆρες ut ex vitioso

Digitized by Google

tioso codice ibi descripsit, quod rectius ipse suo loco scripserat ἐμμήρεις. Vide Rich. Bentleji Epist. ad Millium p. 38.

DEMONAX Comicus, cujus hoc est apud Stobæum p. 113. floriIeg. edit. Grotii:

Θνητοὶ γεγῶτες μὴ φρονεῖθ' ὑπὲρ θεούς,
Supra Deos ne sapite, mortales sati.

DEXIPPI Comici Θησαυρὸς allegatur à Svida in Καρυκαῖος.

DIDYMI Grammatici Alexandrini λέξεις κωμικὰς laudatas ab Hesychio itidem Alexandrino in prooemio lexici, notat Johannes Pricæus in indice scriptorum ab Hesychio allegatorum. Sed de Tragicis vocibus singulari opere egit Didymus, ut supra in notitia Tragicorum observavi, de Comicis vero Theon. Ita intelligenda Hesychii verba, non ut de utrisque (Comicis & Tragicis) uterque, sed de alterutro genere unus egerit οἱ δὲ τὰς κωμικὰς λέξεις ἰδίᾳ συντεθείκασι, καὶ τὰς τραγικὰς, ὡς Θέων καὶ Δίδυμος καὶ ἕτεροι τοιοῦτοι.

DINOLOCHUS Comicus. Vide quæ supra in notitia Tragicorum, in *Demologo*.

DIOCLES Atheniensis, vel ut alii, Phliasus, inter Poëtas veteris Comœdiæ, Sannyrionis & Philyllii æqualis fuit. Ejus Dramata memorata veteribus hæc sunt:

Βάκχαι, Athen. Svid. Pollux X. sect. 78.
Θάλαττα (meretricis hoc nomen) Athen. Svid.
Κύκλωπες. Vide supra, in Callia.
Μέλιτται, Athen. Pollux, Hesych. Svid.
Ὄνειροι, Svid.
Ὀρέστης, Svid.

Is ipse fortassis est Diocles, de quo idem Svidas in ξυλοφίων & ὀξύβαφον, quod primus invenerit instrumenta lignea pulsatilia.

DIODORUS SINOPENSIS, Comicus, cujus apud Athenæum & Svidam memorantur:

Αὐλητρίς,
Ἐπίκληρος,
Πανηγυρισταί.

DIONYSIUS Senior, Siciliæ Tyrannus Comœdias scripsisse à Svida traditur.

DIONYSIUS Sinopensis Comicus quem circa Olympiadem centesimam vixisse verisimile est, laudatur ab Athenæo in Ἀκοντιζομένῳ, Ὁμωνύμοις & Σῳζούσῃ. His adde Ταξιάρχας è Svida in Φορμίων.

DIO-

Digitized by Google

DIOXIPPUS Atheniensis, Comicus, cujus Dramata apud Athenæum & Suidam memorata:

Ἀντιπορνοβοσκὸς,
Διαδικαζόμενοι,
Ἱστοριογράφος (confer Vossium de Historicis p. 359.)
Φιλάργυρος.

DIPHILUS teste Strabone Libro XII. p. 546. Sinopensis, novæ Comœdiæ Poëta, auctor dramatum C. γνωμικώτατος * χαρίεις & κωμικώτατος judicio Clementis Alexandrini, etsi frigiditatem ejus perstrinxit jam olim Gnathæna. Cœnanti enim apud se & frigidam laudanti *non mirum*, inquit, *ego enim aquam frigefacio injectis in lacum tuarum Comœdiarum Prologis*, ut refert Athenæus Lib. XIII. Laudatur Diphilus à Clemente Alex. Auctore Scholior. ad Iliad. ί. v. 122. Nomina Dramatum Diphili quæ apud veteres memorantur, hæc fere sunt:

Ἄγνοια, Athen.
Ἀδελφοὶ, Athen. Pollux. Stob.
Αἱρεσίτειχος, vel Αἱρεσιτειχεὺς ἢ Εὔνουχος, Athen.
Ἀμαστρὶς,
Ἀνασωζόμενοι, Athen.
Ἄπληστος, Athen.
Ἀποβάτης. Harpocrat.
Ἀπολείπουσα, Athen. Poll.
Βαλανεῖον, Ahen.
Βοιώτιος, Athen.
Γάμος, Athen.
Διαμαρτάνουσα, Athen.
Ἑκάτη, Athen. Pollux.
Ἐλαιηφοροῦντες (Hertelius è corrupto Athenæi VI. p. 223. codice Ἐλαιωνηφοροῦντες.
Ἐμπόριον, sive ut Casaubono scribendum videbatur, Ἔμπορος. Athen.
Ἔμπορος, Athen. & Harpocrat. apud quem male in ναύκληρος scriptum erat ἐν πόρρῳ pro ἐμπόρῳ.
Ἐναγίζοντες, Athen. Schol. Aristoph. ad Equites v. 1008.
Ἐμπιδικαζόμενος, Pollux.
Ἐπίκληρος. Pollux.
Εὔνουχος ἢ Στρατιώτης. Athen.
Ζωγράφος, Athen. Stob.
Ἡμέραι, Zenobius IV. 18.
Ἡρακλῆς, Athen.
Ἥρως, Athen.
Θησαυρὸς, Stob.
Θησεὺς, Athen. Δίφιλος ὁ τὴν Θησηΐδα ποιήσας laudatur à Scholiaste Pindari ad Olymp. ί. p. 127.
Κιθαρῳδὸς, Pollux.
Κληρούμενοι (quam Comœdiam imitatum se testatur Plautus in Casina.)

* Apud Clementem V. Strom. p. 611. pro γνωμικώτατα Eusebius præparat. Evangel. p. 690. legit γενικώτατον ut referatur ad πατέρα *communem omnium Parentem* DEUM, quod probatur viro insignis eruditionis Joanni Pottero ad Justinum Martyrem de Monarchia p. 172.

Digitized by Google

Λήμνιαι, Athen.
Μαινόμενος. Pollux. X. sect. 18.
Μνημάτιον, Athen.
Παιδεραστής, Athen.
Παράσιτος, Athen.
Πελιάδες, Athen.
πιθραύστης vel Πιθαύστης Athen.
πολυπράγμων, Athen.
πύῤῥα,
σαπφώ, Athen.
σικελικός. Pollux IX. sect. 81.
στρατιώτης,
συναποθνήσκοντες, (hanc Plautus in *commorientibus* expresserat, & Terentius imitatus est in Adelphis.)
σύντροφοι. Harpocrat.
συνωρίς, Harpocrat.
Τελεσία,
Τιθραύστης,
Φρέαρ. Stob.

Fragmenta hujus Diphili videas licet apud Hertelium, Grotiumq;. Alius Diphilus qui ante Eupolidem scripsit & integro Dramate perstrinxit Bœdam (Βοιδᾶν) Philosophum teste Scholiaste Aristophanis ad Nubes p. 64. Alius Diphilus Tragœdus qui Pompejum M. perstrinxit ut dixi in notitia Tragicorum. De eo Lipsius Lib. I. Var. Lect. c. XI. Alius Diphilus cujus Mechanica memorat Vitruvius præf. Lib. VII. Alius Diphilus Crassi scriptor & lector apud Ciceronem 1. de Oratore. Alius Diphilus Laodicensis, qui scripsit in Nicandri Theriaca teste Athenæo, à quo etiam allegatur Diphilus Siphnius περὶ τῶν προσφερομένων τοῖς νοσοῦσι καὶ τοῖς ὑγιαίνουσι Alius denique Diphilus sacerdos apud Plutarchum Demetrio p. 893. 911.

ECDORUS Comicus in testimonium citatur à Stobæo in florileg. p. 365. edit. Grotii.

ECPHANTIDES in *Satyris* allegatur ab Athenæo Lib. III. Hic Comicus propter parum luculentum scribendi genus dictus est Καπνίας, teste Hesychio in hac voce. Adde Maussacum ad Harpocrationem p. 402. & Colomesium ad Gyraldum p. 179.

EPHIPPUS, Mediæ Comœdiæ Poëta. Vide quæ supra in Notitia Tragicorum, & infra in Philippo.

EPICHARMUS veteris Comœdiæ Poëta de quo vide quæ in eadem Tragicorum Notitia, Supra cap. XIX.

EPICRATES Ambraciotes mediæ Comœdiæ Poëta cujus laudantur dramata:

Ἀμαζόνες,
Ἀντιλαΐς, Athen. XIII. p. 570. quod drama antiquius est omnibus scriptis *Anti* præ se ferentibus, quæ tam sollicite duobus voluminibus collecta sunt ab Adriano Bailleto.
Δύσπρακτος,

Ἐμπο-

Digitized by Google

Ἔμπορος,

Χορός. Vide Svidam atque Athenæum.

Fragmenta apud Hertelium & Grotium, qui p. 669. Ἐπικράτην fabulæ nomen perperam ponit, cum sit Poëtæ. Locus est apud Athenæum Lib. II. Sed apud Pollucem lib. IV. sect. 121. pro Ἐπικράτης ὁ Κωμῳδιδάσκαλος, viri docti è Falkenburgii Codice legunt Φερεκράτης.

EPIGENES Sicyonius. Vide supra notitiam Tragicorum.

EPILYCUS Comicus cujus Κοραλίσκον laudat Athenæus Lib. IV. atque ita legit Svidas in Ἐπίλυκος, etsi Lib. XIV. apud Athenæum editur Φωραλίσκος. Idem Svidas in Κράτης Epilycum testatur fuisse Cratetis qui veteris Comœdiæ Poëta fuit fratrem, ut adeo Epilycus quoque antiquæ Comœdiæ Poëtis sit accensendus. Sed eo in loco Epilycus iste à Svida dicitur Poëta Epicus, forte per lapsum memoriæ vel quod Heroicum poëma etiam Epilycus iste composuit.

EPITHERSES Nicænus Grammaticus scripsit de vocabulis Comicis & Tragicis, ut jam supra notare me memini è Stephano Byz. in Νίκαια. Similiter voces Comicas illustrarunt Galenus, Palamedes, Theon, de quibus infra. Pro Ἐπιθέρσης male Θέρσις apud Erotian. in ἄμβην.

ERATOSTHENES Cyrenæus scripsit libros περὶ ἀρχαίας Κωμῳδίας, memoratos Athenæo, Scholiaste Aristophanis, Svidæ & Galeno præf. ad glossas Hippocratis: in illis res & verba in antiquæ Comœdiæ Poëtarum dramatis occurrentia explicavit, ut ex Galeni glossis in Hippocratem notatum Johanni Wowerano Lib. de Polymathia c. 14. Septimum illius operis Librum laudat Harpocration in μεταλλεῖς. Idem opus respicitur à Cicerone Lib. VI. Epist. 1. ad Atticum ubi Eratosthenem laudat, & à Plutarcho p. 785. an seni gerenda Resp.

ERYPHUS Comicus integros versus Antiphanis descripsisse arguiter apud Athenæum. Ejus fabulæ:

Αἴολος,

Μελίβοια,

πελταστής.

Vide Hertelium in sententiis Comicorum, & A. Schottum IV. 9. Observatt. humanarum.

EVAGES Hydreates. Steph. Byz. in ὑδρέα.

EUBULIDES. Vide supra in notitia Tragicorum.

EUBULUS Atheniensis, antiquæ & mediæ Comœdiæ quidam veluti terminus ac limes, ut est apud Anonymum Olympiadum descriptorem ad Olympiadem 101. annum 1. Mediæ Comœdiæ poëta dicitur Ammonio

monio in εἴδον Dramata XXIV. Svidas, Athenæus ei tribuit quinquaginta. Utrumque numerum excedunt nomina fabularum observata à Joh. Meursio in Bibl. Attica:

Ἀγκύλων, Athen.
Ἀγχίσης, Pollux.
Ἀμαλθεία, Athen.
Ἀμφίβολος, Pollux, Athen.
Ἀναζωζόμενοι, Athen.
Ἀντιόπη, Athen.
Ἄστυτοι, Athen.
Αὔγη, Athen.
Βελλεροφόντης, Athen.
Γανυμήδης, Athen.
Γλαῦκος Harpocrat. Pollux.
Δαίδαλος, Athen.
Δάμαλις ά, β', Svid. in ἀσκωλιάζειν.
Δευκαλίων Athen.
Διογένης πρᾶτις, Laërtius VI. 30.
Διόνυσος ἢ Σεμέλη. Clemens Alex. 7. Strom. p. 716. Athen. Svid. Zenobius IV. 66. proverb.
Εὐρώπη, Athen.
Ἠχὼ, Athen.
Ἰάλιμος, Athen.
Ἰξίων, Athen.
Ἴων, Athen. Pollux.
Καλαθηφόροι, Ammon. in εἴδον.
Κάλλαισχρος, Athen.
Καμπυλίων (Svid. in Μάνερως, & ἀνιακκάς. Athenæus qui Lib. XI. testatur hanc fabulam, ab aliis tributam Araroti Aristophanis F.
Κατακολλώμενος, Athen.
Κέρκωπες, Athen.
Κλεψύδρα, (scorti nomen) Athenæus XIII. p. 567.
Κορυδαλὸς Phrynichus in hac voce.
Κυβευταὶ, Pollux VII. 33. cui loco addendus Rich. Bentlejus Epist. ad Millium p. 40. Meminit præterea Hesych. Athen. & appendix proverb. Vaticana 2. 69.
Λάκωνες ἢ Λήδα, Athen.
Λυδία, Athen.
Μήδεια, Athen.
Μυλωθρὶς, Athen.
Μυσοὶ, Athen.
Ναννίον, Athen. XIII. p. 568. ex quo loco patet à quibusdam male hoc drama Philippidi tributum fuisse.
Ναυσικάα, Athen.
Νεοττὶς sive *pullastra*. Athen.
Ξοῦθος, Schol. Euripidis ad Medeam v. 613.
Ὀδυσσεὺς ἢ πανόπται, Athen.
Οἰδίπους, Athen.
Ὀλβία, Athen.
Ὀρθάνης, Athen.
Πάμφιλος, Athen.
Παννυχὶς, Athen.
Παρμενίσκος, Pollux.
Πέλοψ, Athen.
Πορνοβοσκὸς, Athen.
Προκρὶς, Athen.
Προσουσία ἢ Κύκνος, Athen.
Σεμέλη ἢ Διόνυσος, Vide supra in Διόνυσος.
Στεφανοπωλίδες, Athen.
Σφιγγοκαρίων, Athen.
Τιτθαὶ, Athen.

Τιτᾶ-

Digitized by Google

Τιτᾶνες, Athen.
Τύραννος, Athen.
Φοῖνιξ, Athen.
Χάριτες, Athen.
Χρυσίλλα. Athen.
Ψάλτρια. Athen.

Apud Hertelium & Grotium fragmenta insigniora hujus Eubuli leguntur. Eidem Hertelio p. 537, memoratur Eubuli Δόλων, Μετακολλώμενος, Ὀρτάχνη & Τῆθαι. Sed Τῆθαι corruptum ex Τιτθαῖς, Ὀρτάχνη ex Ὀρθάνη, Μετακολλώμενος eadem cum Κατακολλωμένῳ.

EUDOXUS Siculus. Laërt. VIII. 90. Ejus Ναύκληρος. Poll. VII. sect. 201.

EVETES Comicus memoratur Svidæ in Ἐπίχαρμος.

EUNICUS Comicus cujus Ἄντεια (scorti hoc nomen) ab aliis tributa Philyllio. Vide Athenæum XIII. p. 567. & 586. Supra in ÆNICUS. Eunicus ἐν Ἀντίδι allegatur à Polluce X. sect. 100.

EUPHORION Chalcidensis. Vide quæ supra in notitia Tragicorum.

EUPHRONIS Comici hæc Dramata laudantur Athenæo, Stobæo & aliis:

Ἀδελφοὶ,
Αἰσχροὶ,
Δίδυμοι,
Θεῶν Ἐκκλησία,
Θεωροὶ,
Μοῦσαι,
Παραδιδομένη,
Συνέφηβοι.

Fragmenta vide apud Hertelium, Grotiumque. Alius Euphron qui de re rustica scripsit, nisi apud Columellam pro *Euphrone* legendum ex Varrone & Plinio Euphranis.

EUPOLIS Atheniensis, Cratini imitator, Comœdiæ veteris Poëta clarus Olympiad. LXXXVIII. Svida teste docuit fabulas XVII. decies victor. Sed Meursio in Bibliotheca Attica observata dramatum ejus nomina plura quam viginti:

Αἶγες, Plutarchus IV. 1. sympos. Macrobius VII. 5. Erotianus in πρόμαλον & σελαχίοισι, Priscianus Lib. XVIII. Scholiastes Comici ad Vespas, Hesych. Pollux, Etymol. M. Athen. Svidas in χρή.

Ἁλιεῖς, Pollux X. sect. 98. Sed ibi Codices MSS. pro ἁλιεῦσιν exhibent εἵλωσιν, ut in præclara sua Pollucis editione politissimi vir ingenii Ti. Hemsterhusius annotavit.

Ἀστράτευτοι, ἢ Ἀνδρόγυνοι Svid. in Εὔπολις, Laërtius III. 7. Hephæstion Enchirid. Athen. Scholiastes Comici ad Pacem & aves.

Αὐτόλυκος, α', β'. Pollux, Scholiastes Aristoph. ad nubes. Autolycus primus habitus prætore Aristione, Olymp. LXXXIX. 4. Vide Athe-

 næum

Digitized by Google

næum V. p. 216. Autolycus secundus è priore διεσκευασμένος. Galen. I. in librum περὶ διαίτης ὑγιεινῆς. T. 5. edit. Basil. p. 38.

Βάπται, Ammonius in ὑπάγειν, Hesych. Harpocrat. Athen. Platonius de different. Com. Scholiastes Juvenal. 2. 92. Hephæstion Enchirid. Pollux, Priscian. Lib. XVIII. & de metris. Themistius Orat. 7. f. 110.

Δῆμοι, Plutarch. in Camillo & Pericle, p. 153. 165. Pollux Athen. Svid. in ἀργύρειος Aphthonius c. περὶ ἠθοποιίας, Priscianus Lib. XVIII. Schol. Aristophanis ad Acharnenses, proferens locum quem emendat Christianus Wasius in senario sive libro erudito de licentia veterum Poëtarum p. 240. Fortasse etiam ex hoc dramate petita sunt quæ Eupolidis de Pericle affert Diodorus Sic. lib. 12. & respicit Lucianus in Nigrino T. I. p. 24. Comicum laudans & Cicero 3. de Oratore & in Bruto c. 9. & 15. Male ἐν δόμοις pro δήμοις Ammon. in τύραννος & Stob. serm. 35. Eustathius ad Odyss. ζ. p. 251.

Δραπέται, Etymol. M. in ἀφαδός.

Δυάς, Pollux IX. 4.

Εἵλωτες, Athen. Pollux. Vide & supra in ἁλιεῖς.

Κλοπαὶ, Erotianus in ἡδύσμασι.

Κόλακες Acta est Archonte Alcæo Olymp. LXXXIX. 3. ut testatur Athenæus V. p. 218. (in Hephæstione male igitur Κέρακες) Pollux, Svid. Phrynichus in Ἐνδυμίᾳ. Harpocrat. Laërtius IX. 50. Macrobius VII. 15. Schol. Comici ad Nubes & Pacem. Plutarchus VII. 1. Sympos.

Λάκωνες, Erotianus in μυττωτόν. Respicit Plutarchus in Cimone & Anonymus in argumento in Cimonem Aristidis.

Μαρικᾶς (male Μαρία apud Erotianum in ψάγδας) Aristophanes nubibus, Plutarchus Nicia, p. 525. Ælianus XII. 30. Var. Harpocrat. Stephanus Byz. Hesych. Pollux, Athen. Quintil. I. 10. Scholiastes Æschyli ad Pers. Sophoclis ad Oedipum Col. & Aristoph. ad Plutum & Nubes.

Νυμενίαι, Schol. Aristophanis in argumento Acharnens.

Πόλεις, Athen. Harpocrat. Pollux, Stephanus Byz. Schol. Comici ad ranas, Acharnens. Vespas.

Πρόδαμος (hanc inter Eupolidis dramata refert Meursius è Quintiliani Lib. I. c. 10.

Προσπάλτιοι, Athen. Priscian. Lib. XVIII. Scholiastes Comici ad Nubes, Vespas & aves. Confer Casaubonum ad Athenæi Lib. VII. c. 22.

Πύλαι, Schol. Comici ad aves.

Στεφανοπώλιδες, Athen. Lib. IX. licet eo in loco Eubulum pro Eupolide legit Casaub.

σφίγ-

Digitized by Google

σφίγγες, Svid. in νεανισκεύεται.

Ταξίαρχαι sive Ταξίαρχοι (Svid. in ὤνος ἀχεράται σάλπιγγος) Pollux, Athen. Ammonius in ἀμυγδαλῆ, Scholiastes Aristoph. ad aves.

Τβεμοδίναι, Ptolemæus Hephæstionis Lib. VI. apud Photium.

Φίλοι, Athen. Pollux, Harpocrat. Ammonius in χιςαὶ, Scholiastes Aristophanis ad Acharnenses. Casaubonus VI. 19. ad Athenæum.

Χρυσογένης vel χρυσογονεῖς, vel χρυσοῦν γένος, ά, β'. Harpocrat. Pollux, Etymol. M. Svid Athen. Hephæstion Enchirid. Priscianus de metris Comicis, Zenobius 2. 19. proverb. & 6. 2.

Fragmenta hujus Eupolidis exstant apud Grotium & Hertelium cui p. 293. memorantur inter alia Eupolidis δημιοπράται eidem προσπαίτειοι dicuntur pro προσπαλτίοις. Galeni libri περὶ τῶν παρ' Εὐπόλιδι πολιτικῶν ὀνομάτων perinde ut ipsius dramata Eupolidis interciderunt. De morte Eupolidis utrum ab Alcibiade quod in Baptis eum perstrinxerat dejectus fuerit in mare, quod negavit Eratosthenes, vide quæ viri docti ad Ciceronis Lib. VI. Epist. I. ad Atticum, & Vossius in Arte Historica c. IX. Servum ejus Ephialten cum dramata quædam Domino suo surripuisset, à cane ipsius correptum & interfectum narrat Ælianus Lib. X. de animalibus c. 41. Alius junior Comicus Eupolis in διαιτῶντι allegatur à Polluce VII. sect. 168. De hoc fortassis intelligendus Ovidius in Ibin v. 532. & Epigramma lib. 3. Anthologiæ, ubi legas primam ejus connubii n... ?em eandem novissimam vitæ exstitisse.

EVETES & EVXENIDES Comici antiquissimi, qui Athenis docuerunt fabulas eodem tempore quo in Sicilia Epicharmus. Svid in Ἐπίχαρμος.

EVSCHEMUS ἐν Ἐμπολῆ. Athen. XIII. p. 571.

EUTHYCLES ἐν Ἀταλάντῃ laudatur à Svida ἑβδομος βοῦς. Scholiastes quoque Aristophanis ad aves memorat τὸν τὰς Ἀταλάντας γράψαντα.

GALENUS Medicus πολυμαθέστατος inter alia scripserat librum εἰ χρήσιμον ἀνάγνωσμα τοῖς πεπαιδευμένοις ἡ παλαιὰ κωμῳδία, ut ipse refert ingenii sui monumenta recensens T. 4. p. 368. sive, *num utilis sit Comœdiarum lectio*; ac præterea τῶν ἰδίως κωμικῶν ὀνομάτων παραδείγματα *Exempla vocum propriè Comicarum*. Tum de vocibus politicis Aristophanis Cratini & Eupolidis libros IX.

GERMANICUM Drusi F. Comœdias Græcas reliquisse testatur Svetonius, in Caji Imperatoris vita c. 3.

GLAUCO Comicus, cujus πρέσβεις memorantur in argumento Vesparum Aristophanis.

Digitized by Google

HEGEMON Thasius cognomento Φακῆ sive *lenticula* inter veteris Comœdiæ Poëtas à nonnullis habitus est teste Athenæo Lib. I. p. 5. Epicharmi æqualis fuit, ut idem Athenæus auctor est Lib. XV. c. 16.

HEGESIPPUS mediæ Comœdiæ Poëta, patriâ Tarentinus & à capillis retortis Κρωβύλε cognomentum teste Svida nactus. Ejus Ἀδελφοὶ & Φιλέταιροι ab Athenæo allegantur. Vide Vossium de Historicis Græcis pag. 372. ubi & de aliis Hegesippis. Laudat præterea Athenæus Crobyli Comici, nescio an ejusdem, Ἀπαγχόμενον, Ἀποδειπνῦσαν, Ἀπολείπουσαν & ψευδυποβολιμαῖον. Allegatur & Crobylus à Svida in ὀψοφαγία & Harpocratione in ὀτιχιλίας.

HENIOCHUS Atheniensis, itidem mediæ Poëta Comœdiæ, laudatus à Stobæo serm. 39. & aliis. Svidas hæc ejus dramata recenset, quorum nonnulla etiam ab Athenæo allegantur:

Γοργόνες, Athen. Svid.
Δὶς ἐξαπατώμενος, Svid.
Ἐπίκληρος, Svid.
Θωρύκιον, Svid.
Πολύευκτος, Athen. Svid.
Πολυπράγμων, Athen Svid.
Τροχίλος, Athen. Svid.
Φιλέταιρος. Svid.

Apud eundem Svidam in πολύευκτος male legitur Ἡνιόχου esse drama Polyeucti Comici, cum certissimum sit πολύευκτον esse drama Comici Heniochi. Fuit sane Polieuctus Sycophanta quidam contra quem dixit Dinarchus laudatus Svidæ in παλιναίρετος, tum alius hoc nomine homo itidem pessimus, de quo idem Svidas suo loco.

HEPHÆSTIONIS Grammatici Alexandrini λύσεις Κωμικῶν καὶ Τραγικῶν ἀπορημάτων Svidas memorat.

HERACLIDES Κωμῳδιῶν ποιητὴς cujus versus quosdam laudat Athenæus Lib. XII. p. 534. Meminit & Zenobius VI. 34. & Eustathius ad Odyss. Δ. p. 144.

HERACLITUS quem ἐν τῷ ξενίζοντι Ἑλένην laudat Athenæus. Lib. X. p. 414. Comicis recte à me annumerabitur, nisi nomen sit corruptum, quod in antiquioribus Athenæi editionibus legitur Ἠράγκειτος

HERMIPPUS veteris Comœdiæ Poëta, * Atheniensis, Myrtili, de quo infra, frater altero oculo mancus, auctor dramatum quadraginta, ut Svidas notavit. Ex his allegantur in veterum scriptis:

Ἀθη-

* Aspasiæ impegit dicam violatæ religionis teste Plutarcho, in Pericle p. 169.

Digitized by Google

Ἀθηνᾶς γοναί, Etymol. M. in ἀργαῖ⊙-, Svid. in ἀνθέων & ἦ δ' ὅς.

Ἀρτοπώλιδες, Hesych. Pollux, Athen. Svid. in αἰγῆλαι Schol. Euripidis ad Medeam & Aristophanis ad nubes.

Δημόται, Athen. Hesych. Pollux. Svid. in λεπτολογία & ἡ φροντὶς Ἱπποκλείδῃ.

Δίμετροι. Vide infra in ἴαμβοι.

Εὐρώπη, Svid. in σκάζειν.

Θεοὶ, Pollux. Hesych. Stephanus Byz. in Τάναγρ⊙-, Athen. Scholiastes Comici ad Vespas & aves.

Θεσμοφόροι Pollux. Lib. X. c. 26. Sed hæc inter fabulas Hermippi Comici male á Meursio refertur, respicit enim Pollux opus Hermippi Smyrnæi in plures libros distributum de legislatoribus.

Ἴαμβοι, (Athenæus Lib. III. & XV.) Δίμετροι (Schol. Aristophanis ad Plutum) Τρίμετροι (id. ad aves.)

Κέρκωπες, Athen. Hesych. Scholiastes Aristoph. ad aves.

Κόθορνοι, Pollux VII. 33.

Μοῖραι Athen. Lib. X. XI. & XV. Pollux. Svid. in ἴακχ⊙-. Etiam Hermippus in μύροις laudatur apud Athen. Lib. XI.

Στρατιῶται, Pollux, Hesych. Athen. Schol. Comici ad Pacem. Zenobius 2. 23. proverb.

Τρίμετροι. Vide supra in ἴαμβοι.

Φορμοφόροι. Pollux, Athen. Hesych. Scholiastes Aristoph. ad aves, Svid. in ἀποδεδημηκότες.

Vide Meursium in Bibl. Attica, & Hertelium atque Grotium in Comicorum fragmentis. Jo. Spencerum in notis ad Origenem adversus Celsum.

HERODICUS Cratetius Grammaticus non Comœdias quidem sed κωμῳδούμενα scripsit, de quibus dixi in Notitia Tragicorum ubi de Asclepiade.

HIPPARCHUS Veteris Comœdiæ Poëta, cujus ἀνασωζομένους & Θαΐδα allegat Athenæus, ζωγράφον Stobæus: nescio an idem fuerit cujus Αἰγυπτία ἰλιὰς laudatur ab eodem Athenæo Lib. III. Svidas ait dramata ejus fuisse περὶ γάμων.

HIPPOSTHENES in Hippothoonte allegatur á Stobæo serm. 22.

HIPPOTHOON Comicus aliquoties laudatur á Stobæo. Alius Hippothoon qui in Attica regnavit, unde Eleusinam ἄσυρον Ἱπποθόωντος vocavit Nicander. Vide Scaligerum ad Chronica Eusebii p. 21. editionis secundæ.

HOMERUS cognomento Sellus, Grammaticus, scripsit Svida teste

Digitized by Google

teste περὶ τῶν Κωμικῶν προσώπων sive de personis Comicis, & periochas seu argumenta Comœdiarum Menandri. Apud eundem Svidam in σέλλιος legendum περιοχὰς Μενάνδρου non πρὸ Μενάνδρου.

IBYCUS Rheginus Comicis videtur accenseri ab Æliano VI. 51. de animal. Καὶ Ἴβυκος ὁ Ῥηγῖνος, καὶ Ἀριστέας καὶ Ἀπολλοφάνης ποιηταὶ Κωμῳδίας ᾄδουσιν αὐτόν. Potest tamen & debet illud ποιηταὶ Κωμῳδίας tantum referri ad binos proxime præcedentes Aristeam & Apollophanem, non ad Ibycum, de quo vide sis quæ in Lyricis dixi.

JON Chius. Vide supra in notitia Tragicorum.

JOPHONTIS nomen inter Comicos refertur â Grotio in excerptis p. 876. non quod pro Comico illum haberet vir summus, sed quod vidisset in quibusdam Stobæi codicibus Comœdiam Jophonti tribui, & â Clemente I. Strom. p. 280. ubi ejus αὐλῳδοὶ σάτυροι allegantur, Comicum appellari. Cæterum Tragicus fuit, ut dixi supra, & in codice MS. Stobæi non Comœdiam sed Bacchas Tragœdiæ nomen Jophonti adscriptum Grotius reperit. Fuit & Jophon Cnossius, qui oracula versibus Hexametris reddidit teste Pausania in Atticis p. 84.

LAONIS Comici Διαθήκην allegat Stobæus pag. 505. florileg. edit. Grotii. Versus binos ejusdem Laonis in Laudem Bœotiæ & Bæotorum profert Dicæarchus in vita Græciæ p. 174. edit. Hœschelii.

LEUCON Agnusius veteris Comœdiæ Poëta clarus temporibus belli Peloponnesiaci. Ejus dramata Svidæ memorata;

Ονος ἀσκοφόρος, & Φράτορες, qui etiam ab Athenæo & Hesychio allegantur.

LYCIS veteris Comœdiæ Poëta subfrigidus ab Aristophane & aliis exagitatus, notante Svida in Φρύνιχος & Λύκις, Scholiaste Comici ad Ranas.

LYCON Scarphensis. Vide Plutarchum Alexandro p. 681.

LYCOPHRON Chalcidensis Tragicus præter alia suo loco â me recensita scripserat etiam περὶ Κωμῳδίας, teste Athenæo Lib. VII. & XI. ubi nonum librum operis illius allegat. Meminit ejusdem operis sub initium Libri XIII.

LYNCEUS Samius Grammaticus, discipulus Theophrasti ac Menandri æqualis, in certamine Comico vicisse apud Svidam traditur.

LYSIADES Comicus an Tragicus, fabulas docuit Athenis Olymp. CXI. 2. Archonte Evæneto, ut è veteri saxo docet Fulvius Ursinus p. 26. Elog. Virorum illustrium.

LYSIPPUS. Vide supra in notitia Tragicorum.

MA-

Digitized by Google

MACHON Sicyonius, Aristophanis Byzantii Grammatici æqualis, Alexandriæ vixit, sub Ptolemæo Evergete & post: vide Athenæum, & Jonsium de scriptoribus Hist. Philos. p. 167. Ex ejus dramatibus fuere:

Ἄγνοια,

Ἐπιστολὴ,

Χρεῖαι, quæ ab eodem Athenæo allegantur. Fragmenta Machonis leguntur in collectionibus Hertelii & Grotii.

MAGNES Atheniensis, Comœdiæ veteris Poëta memoratus Aristoteli c. 3. Poëtic. & Aristophani in equitibus, Anonymo περὶ κωμῳδίας qui Aristophani præfigitur, & Svidæ qui novem Comœdias eum docuisse ac bis vicisse testatur. Nomina dramatum Magnetis:

Βαρβιτίδες sive βαρβιτισταί.

Βάτραχοι. Aristoph.

Λυδοὶ, Aristoph. Hesych. & Photii Lex. MS. in λυδίζων.

Ὄρνιθες,

Πιταχίς. Svid. in νῦν.

Ψῆνες. Hesych. in ψηνίζων. Aristoph.

Magnetis νόμους laudari à Svida in νῦν existimavit Meursius in Bibl. Attica. Sed locum consideranti apparebit respici locum Platonis ex octavo de legibus paulo ante à Svida productum.

Inter antiquissimos Comicos refertur Magnes à Diomede. Vide infra in *Mullo*, & Bentleii Epistolam Malelæ subjectam p. 32. Alius Magnis sive Magnes Smyrnæus Poëta Epicus libidinosissimus Gygis tempore claruit, cujus ἔπη, in quibus Lydorum virtutem in pugna equestri adversus Amazonas prædicaverat, memorantur apud Svidam in Μάγνης è Nicolao Damasceno. Vide excerpta Peiresciana p. 450. seq.

MEGARICAM Comœdiam per aliquot tempus in pretio fuisse narrat Diogenianus in proverbio γέλως Μεγαρικός.

MELITUS Socratis accusator, Comœdias quoque teste Svida, composuit.

MENANDER Atheniensis, obscurus Poëta priscæ Comœdiæ, de quo idem Svidas mentionem injicit.

MENANDER * Atheniensis alter, novæ Comœdiæ Poëta celeberri-

* Præter Menandros binos Comicos, fuere & alii, ut 3) Menander Smyrnæus victor Olympici certaminis apud Artemidorum IV. 84. nescio idemne IV. 51. 4) Menander ab Alexandro M. interfectus. Plutarch Alex. p. 697. 5) Menander dux ab Atheniensibus in Siciliam missus Olympiade XCII. 2. Plutarch. Nicia p. 536. Idem fortasse cujus meminit in Alcibiade

berrimus CIX. vel CVIII. vel ut Apollodorus in Chronicis, CV. dramatum auctor, octiesque victor, Philemone & aliis deterioribus Poëtis illi sæpius prælatis. Vide Svidam & Gellium Lib. XVII. c. 4. Natus est Olympiade CIX, anno 3. mortuus sive in Piræeo portu submersus, sive alio fato exstinctus (vide Vossium c.IX. artis Histor. p. 52.) Olympiade CXXII. $\frac{3}{4}$ ætatis LII. Confer prolegomena Græca ad Aristoph. & inscriptionem veterem apud Gruterum p. 1027. num. 2. & Oiselium ad Gellii XVII. 21. Theophrasti optimi Magistri & virtutum vitiorumque notatoris acutissimi disertissimique discipulus, teste Pamphila apud Laërtium V. 36. Ingenio Comico & describendis hominum moribus excelluit, ita ut Aristophani à Plutarcho & toti priscæ Comœdiæ à Dione Chrysost. XVIII. p. 255. præferatur. Et Menander Byzantius apud Scholiasten Hermogenis pag. 38. dubium esse ait utrum vita Menandrum, an Menander vitam expresserit ac depinxerit. Ὦ Μένανδρε καὶ βίε, πότερος ἄρ᾽ ὑμῶν πρότερον ἐμιμήσατο; Apud Abulpharagium quoque pag. 22. Menandri nomen reponendum, ubi Mayander Comœdiæ inventor celebratur. Prætereo elogia Menandri apud Ovidium I. Amor. XV. 17. Phædrum * V. I. Manilium V. 469. seq. Propertium Lib. III. XX. 28. Alciphronem Epist. ult. aliosque quam plurimos. E recentioribus Sam. Petitum ad leges Atticas p. 313. Jac. Gronovium T. 2. Antiqv. Gr. tabula 98. (ubi Menandri Icon Vetus è Fulvii Ursini elogiis p. 33. & sex in Menandrum disticha, quæ creduntur esse Æliani) & Vavassorem p. 88. seq. de ludicra dictione, qui cum Josepho Scaligero præterea contendit Menandrum à Phry-

de p. 211. 6) Menander è ducibus Mithridatis. Plutarch. in Lucullo p. 502. 7) Menander δρυμὸς, Diogenis Cynici discipulus. Laërt. VI. 84. 8) Menander Heracleotes qui de re rustica scripsit teste Varrone & Plinio. 9) Menander Prienæus, qui itidem de re rustica commentatus est. Varro, Plin. Columella. 10) Menander Medicus nescio an ab alterutro duorum præcedentium diversus. Svid. in Λεοχίδης. Scripsit βιόχρηστα, Plinio laudata. Vide Reines. p. 127. Var. Lect. 11) Menander Byzantius Poëta cujus memini è Scholiis Græcis ad Hermogenem p. 38. Idem forte qui Erathosthenis discipulus fuit. 12) Menander Ephesius, de quo Vossius in Hist. Græcis p. 386. 13) Menander Pergamenus, de quo idem Vossius è Tatiano & Clemente. 14) Arrius Menander JCtus sub Alex. Severo, de quo dixi in Bibl. latina. 15) Cn. Publicius Menander de quo Cic. pro Balbo c. 11. 16) Menander Strategus Nysæorum in numo Valeriani apud Seguinum p. 94. 17) Menander Corinthius de quo Liban. T. 2. p. 211. 18) Menander Rhetor de quo infra lib. IV. 19) Menander Protector de quo infra lib. V. inter Hist. Byzantinæ Scriptores. 20) Menander Medicus in Veteri inscript. apud Gruterum p. 634. 7.

* Menandri luxum in vestibus præter Phædrum perstrinxit etiam Tertullianus c. 4. de pallio: *prorsus si quis Menandrico fluxu delicatam vestem humi protrahat.* Hanc enim lectionem Codicis MSti & antiquarum Tertulliani editionum è *Phædro* asserit Salmasius, cùm Cerda & alii, rectius fortassis, malint *Mæandrico*.

Digitized by Google

Phrynicho & Thoma Magiſtro temere poſtulatum fuiſſe neglecti Atticiſmi. Nihil vero notius, quam Terentium Principem latinæ Comœdiæ, Menandri imitatione ita fuiſſe delectatum, ut *dimidiatus Menander* à Julio Cæſare diceretur, teſte Donato in Terentii vita. Sic Menander quoque ſtrenue uſus fuit Poëtarum qui ante ipſum ſcripſerant laboribus, ut oſtendit olim Ariſtophanes Grammaticus in παραλλήλοις Menandri eorumque quos imitatus eſt ἐκλογαῖς, & Latinus in ſex libris περὶ τῶν οὐκ ἰδίων Μενάνδρου, tum Cæcilius, quos laudat Porphyrius apud Euſebium X. 3. præparat. Pro Latino Cratinum neſcio an ex meliori codice legit Gyraldus. De collatione ſententiarum Philiſtionis ac Menandri dixi infra in Philiſtione. Fragmenta Menandri & ſententias collegerunt Henricus Stephanus, Gvil. Morellus, Hertelius præcipue & Hugo Grotius. Diligentiorem etiam συναγωγὴν exſpectamus à V. C. Joanne Clerico, cujus edendæ ſpem fecit T. IX. Bibl. ſelectæ p. 185. Adriani Barlandi ſcholia in Menandri carmina ſive dicta memorat Valerius Andreas Bibl. Belg. p. 105. Pleraque etiam Monoſticha quæ apud Grotium ſine nomine leguntur, ad Menandrum referenda eſſe intellexi ex collectione ſententiarum Menandri Alphabetica quam manu exaratam evolvi in Bibliotheca Gudiana. Menandri Comœdiæ XXIV. explicatæ à *Mich. Pſello* memorantur in Antonii Verderii ſupplemento Bibl. Geſnerianæ è Bibliothecis CPolitanis. *O theſauros*, exclamat Allatius hoc referens p. 69. libri de Pſellis. Sed nemo hactenus theſauros illos protulit in lucem. Ac Menandri aliorumque Poëtarum Græcorum poëmata bene multa à Græcis Imperatoribus ob amores & nequitias combuſta interiiſſe ſcribit. Verba Alcyonii hæc ſunt p. 69. editionis Lipſienſis, quam nuper curavit Nobiliſſimus D. Jo. Burchardus Menckenius: *Audiebam etiam puer ex Demetrio Chalcondyla Græcarum rerum peritiſſimo, ſacerdotes Græcos tanta floruiſſe auctoritate apud Cæſares Byzantinos, ut integra (illorum gratia) complura de veteribus Græcis poëmata combuſſerint, inprimisque ea ubi amores, turpes luſus & nequitiæ amantium continebantur, atq; ita* Menandri, *Diphili, Apollodori, Philemonis, Alexis fabellas & Sapphus, Erinnæ, Anacreontis, Mimnermi, Bionis, Alcmanis, Alcæi carmina intercidiſſe, tum pro his ſubſtituta Nazianzeni poëmata* &c. Petrus Alcyonius lib. 1. de exſilio. Reliqvum eſt ut nomina dramatum Menandri quæ in veterum libris reſtant & magnam partem ab Hertelio Grotioque tum à Kœnigio in Bibl. & præcipue à Meurſio in Bibliotheca Attica ſunt obſervata, ſubjungam.

Ἄγροικος ἢ Ὑποβολιμαῖος. Svid. in πέμπειν.

Ἀδελφοί, quam fabulam in *Adelphis* ſuis expreſſit Terentius, notante Donato. Allegant Athenæus, Stobæus, Svid. in κοινὰ τὰ τῶν φίλων,

Digitized by Google

Ammon. in διέφθαρται, Justinus Martyr. de Monarchia pag. 109.

Ἀλιεὺς sive Ἁλιεῖς. Athen. Pollux, Stob. Svid. Justinus Martyr. p. 108.

Ἀνατιθεμένη ἢ Μεσσηνία. Harpocr. Poll. Svid. in ἀσεβὴς ἄγγελος. Apostolius in ἀληθέστερα τῶν ἐπὶ Σάγρᾳ & Ἀραβίος ἄγγελος.

Ἀνδρία, Stob. Terentius *Andriâ*. Cic. de optimo genere Orat. Svid. in νεοττίον.

Ἀνδρόγυνος ἢ Κρής. Athen. Stob. Svid. Apostol. XI. 75. proverb.

Ἀνεψιοί. Athen. Stob.

Ἀντιόπη. Stob.

Ἀξιάγνατος. Menandri apud Athenæum, incertum sitne dramatis an personæ in dramate nomen. Vide Casaubonum lib. 6. c. 11.

Ἀπαγγελλόμενος. Vide infra Ἐπαγγελλόμενος.

Ἀρρηφόρος ἢ Αὐλητρίς. Athen. Poll. Stob. Svid. Zenobius VI. 5. proverb.

Ἀσπίς. Poll. Stob. Harpocration, Erotianus in ἔμυξεν, Schol. Aristoph. in Acharnenses, Stephanus in Ἰβηρίαι. Constantinus Porphyrog. c. 23. de administr. Imperii.

Αὐλητρίς. Vide in Ἀρρηφόρος. Stephanus Byz. fragmento de Dodone. Svid. in Δωδωναῖον. Justinus Martyr de Monarchia pag. 109. laudat Menandrum ἐν αὐλητρίσι.

Αὑτὸν πενθῶν, Harpocr. Stob.

Ἀφροδίσιοι. Stob. ac Svid. in ἀλήθεια, & ἀναθέσθαι.

Βοιωτία, Stob. Erotianus in ἡμιεκτέα.

Γεωργός. Stob. Etymol. M. in βαβαί. Scholiast. Aristophanis in Plut. Stob.

Γλυκέρα. Priscianus Lib. XVIII. p. 1192.

Δαιδαλεῖς. Svid. in ἀπέδρα.

Δακτύλιος. Athen. Harpocr. Svid. Ammonius in παιδίσκη. Hanc Menandri fabulam Casaubono judice videtur transtulisse *Plautus*, cujus *Condalium* laudant veteres, Varro & alii.

Δάρδανος. Erotianus in Ἡδύσμασι, Schol. Aristoph. in aves, Priscianus Lib. VI. p. 702. Theon progymnasm. p. 48.

Δεισιδαίμων (ex Antiphanis οἰωνιστῇ teste Porphyrio apud Euseb.) Clemens Alex. 7. Strom. p. 712. Theodorit. 6. Therapeut. p. 88. Stob.

Δημιουργός. Athen. Poll.

Δίδυμαι. Athen. Harpocr. Laërtius VI. 93.

Δὶς ἐξαπατῶν. Svid. in ζάκορος. Fulgentius 3. Mytholog. c. 1.

Δίφιλος. Justinus Martyr de Monarchia p. 108. nisi locus corruptus, nam eosdem versus Comico Diphilo tribuere videtur Clemens Alex. V. Strom. p. 611. & ex Clemente Eusebius, apud quos ambos esset legendum

Digitized by Google

dum ὁ Κωμικὸς Διφίλῳ, quod mihi durum videtur, licet fateor dramata quæ apud Justinum seqvuntur Menandri esse non Diphili.

Δύσκολος. Athen. Stob. Harpocr. Julianus in Misopogone. Svid. in πανικῷ δείματι. Ammonius in εὑρεῖν & εὐθύς. Porphyrius 2. περὶ ἀποχῆς. Scholiastes Aristoph. in Acharnenses.

Ἑαυτοντιμορούμενος. Galen. T.5. Basil. pag.592. Athen. Stob. Et Terentii Heavtontimorumenos è Menandro expressa est notante Eugraphio.

Ἐγχειρίδιον. Athen. Stob. Scholiastes Aristoph. in Vespas, Svid. in Καρκυραῖος, Zenobius VI.28. & IV.75. proverb.

Ἔλεγχος. Aphthonius progymnasm. περὶ Ἠθοποιΐας.

Ἐμπιμπραμένη. Athen. Stob.

Ἐπαγγελλόμενος. Stob. serm. 35. & 49. Svid. in εἰς τὸ δέον ubi scribitur ἀπαγγελλόμενος.

Ἐπίκληρος, α', β'. Athen. Stob. Harpocrat. & forte apud Svid. & Zenob. in Θρᾷκες ὅρκια οὐκ ἐπίστανται. Quintilian. Lib. X. c.1. Χρήστης ἐπίκληρος Menandri allegatur à Theone in progymnasm. p. 49. nec satis bene ut existimo Vir summus Joach. Camerarius legit ἐν Χρηστῇ & transfert *in præclarâ*, pro ἐν Χρήστῃ *in fœneratore*.

Ἐπιτρέποντες s. Ἐπιτρέπων s. Ἐπιτροπεὺς s. Ἐπιτρέπουσα, Quintilian. Lib. X. c.I. Alciphron. Epist. ult. Athenæus, Stob. Harpocr. Schol. Aristoph. in Acharnenses, Erotianus in ἐχῖνον, Svid. in ματρυλλεῖον, Priscianus Lib. XVIII. p.1168. Sidonius Apollinar. IV. 12. adde Casaubonum III. 33. ad Athenæum.

Εὐνοῦχος s. Εὐνοῦχοι. Stob. Poll. Terentius Evnucho. Zenobius & Lucillus Tarrhæus in στυγνομώτερος σκάφης.

Ἐφέσιος s. Ἐφέσιοι. Athen. Harpocr. Zenob. VI. 9.

Ἡνίοχος. Stob. Harpocr. Ammonius in ἁρπαγὴ & χείμαζει Justinus Martyr de Monarchia p.107.

Ἥρως s. Ἥρωες. Athen. Stob. Ammonius in ἴσθι. Svid. in ἀναλυθῆναι.

Θαΐς. Propert. Lib.2. V.3. & Lib.4. V.53. Alciphron. Epist. ult. Athenæus, Harpocr. Plutarchus de audiendis Poëtis p.19. Svid. in Κίγκλος, Ælianus XII.10. de animal. Martialis Apophoret. 185. Sam. Petitus III. 3. Misc.

Θεοφορουμένη. Stob. Athen.

Θετταλὴ s. Θετταλική, s. Θετταλοί. Stob. Poll. Stephanus Byz. in Θεσσαλία, Plin. XXX. I.

Θησαυρός. Stob. Terentius Evnucho. Svid. in κάνθαρος.

Θρασυλέων. Alciphron. Athen. Stob. Harpocr. Respicit fortassis Julia-

nus in Misopogone: ἐνόμισας ἂν Σμικρίνην ὁρᾶν, ἢ Θρασυλέοντα δύσκολον πρεσβύτην, ἢ στρατιώτην ἀνόητον. Apud latinos eodem titulo fabulam docuerat *Turpilius*, (teste Nonio) interpres ut videtur Menandreæ. Casaub. p. 435. ad Athenæum.

Θρασωνίδης τὸ μισούμενος. Litanius protheoriâ declamat. 31. T. 1. p. 701.

Ἱέρεια. Zenob. V. 39. proverb. Justinus Martyr de Monarch. p. 107.

Ἴμβριοι. Stob. serm. 3.

Ἱπποκόμος. Laërt. VI. 83.

Κανηφόρος. Stob. Harpocr. Apostolius I. 92. proverb. Svid. in ἀντάλλαγον.

Καρίνη. Athen. Stob. Svid. in ἀλύσιον.

Καρχηδόνιος. f. Καρχηδόνιοι. Athen. Stob. Scholiastes Aristoph. ad Vespas. Pollux X. sect. 73.

Καταψευδόμενος. Stob. Svid. in τ ἀφ' ἱερᾶς γραμμῆς & Steph. Byz. in Μύλασα.

Κεκρύφαλος. Athen. Stob. Svidas in ἀβυρτάκη.

Κιθαριστής. Athen. Stob. p. 16. Eclog. & serm. 9. 93. 96.

Κνιδία. Stobæus serm. 84.

Κόλαξ. f. Κολακεία. Athen. Stob. Terentius Eunucho, & ad prologum Donatus atque Eugraphius, è quibus disces Plautum quoque & Nævium id Menandri drama fuisse imitatos.

Κώνειον. Athen. Lib. VII. nisi pro Κόλωσι legendum Κόλαξι.

Κωνειαζόμεναι. Stobæus serm. 106.

Κυβερνῆται. Stob. serm. 22. Priscianus Lib. XVIII. p. 1183.

Λευκαδία. Stob. Harpocr. Schol. Aristoph. in Acharnenses. Etymolog. & Svid. in ζάκορος. Zenobius VI. 13. proverb. Hesychius in λευκάδες, ubi male legitur Μένανδρος ἐν Λευκάσιοιν.

Λοκροί. Zenobius VI. 27. proverb. & Quintil. X. 1. ubi male *Locbos* editum pro *Locros*.

Μέθη. Athen. Svid. in ἄλλο.

Μελαγκώμιος. Stob.

Μεσσηνία. Poll. Ælianus XIII. 4. animal. Svid. in ἴσα & ψύλλα, Demetrius περὶ ἑρμηνείας. §. 154. Vide & supra in ἀνατιθεμένη.

Μηναγύρτης f. Μητραγύρτης Stob. Μηναγύρτης Svida teste fuit Rheæ sacerdos qui singulis mensibus stipem colligebat: at Μητραγύρτης qui mulieres initiabat matri Deûm.

Μισογύνης. Phrynichus in γῦρος, quo judice princeps hæc fuit Menandri Comœdiarum. Harpocr. Stob. Poll. Athen. Strabo Lib. VII. p. 296. seq. Priscian. Lib. XVIII. p. 1192. 1193. 1213. Ex eadem Comœdia de-

depromti versus Menandri, quos profert Lucianus in amoribus T. I. pag. 903. seq.

Μισούμενος. Alciphron, Poll. Schol. Aristophanis ad Vespas. Justinus Martyr de Monarchia Dei p. 107.

Νάννοι, vel potius Νάννιον Meurs. Lib. I. c. 17. Attic. Lect. Stobæus serm. XI.

Ναύκληρος s. Ναύκληροι. Athen. Stob. Macrobius V. 21. Schol. Sophoclis ad Oedipum Coloneum.

Νομοθέται s. Νομοθέτης. Athen. Stob. Quintilianus X. 1. Ammon. in λύχνος.

Ξενολόγος s. Ξενολογία. Stob. Theon progymnasm. p. 48.

Ὀλυνθία. Stob. Poll. Svid. in φέρειν, Zenob. VI. 51. proverb.

Ὁμοπάτριοι. Stob. & Svid. in ἀλφάνει.

Ὀργή. Athen. Stob. Hesych. Poll. Prima hæc fuit Menandri quam docuit Comœdia, certe prima earum quibus vicit. Eusebius Chron. Μένανδρος ὁ κωμικὸς πρῶτον δρᾶμα διδάξας Ὀργὴν ἐνίκα. Syncell. pag. 275.

Παιδίον. Athen. Stob. Poll. Svid. in ἀλεξιφάρμακα, & ἄπιστα. Aliis πεδίον, vitiosè.

Παλλακή. Athen. Stob.

Παννυχίδες. Ælian. VII. 19. animal.

Παρακαταθήκη. Athen. Stob. Poll. Harpocr. Ammonius in θύρα, Hesych. in ὄφεις, Justinus de Monarch. p. 107.

Πέμπτος, Ammon. in δικαστής.

Περινθία. Athen. Stobæus, Poll. Harpocr. Terentius Andria. Svid. & Schol. Hermogenis.

Πιμπραμένη. Athen. Vide supra Ἐμπιμπραμένη.

Πλόκιον. Stob. Ælian. XII. 10. animal. Zenob. VI. 8. proverb. Gellius II. 23. & III. 16. Hanc Comœdiam in sua Plocio expresserat latinus Comicus Cæcilius, sed parum feliciter, ut Gellio observatum.

Πολέμων, Philostr. Epist. 26. (Meursii edit. 13.)

Προεγκαλῶν. Stob.

Πωλούμενοι. Athen. Harpocr. Clemens Alex. 6. Strom. p. 622. Stob.

Ῥαπιζομένη. Alciphron, Stob. Clemens Alex. Lib. I. pædagog. c. 4. Svid. Pollux VII. sect. 51.

Σαμία. Phrynichus in λίβανον.

Σικυώνιος. Alciphron Epist. ult. Stob. Harpocr. Svid.

Στρατιῶται. Stob.

Συναριστῶσαι. Athen. Stob. Poll. Svid. Plin. XXIII. 9. Etiam apud Svid. in ὦ με-

Digitized by Google

monio in εἴδον Dramata XXIV. Svidas, Athenæus ei tribuit quinquaginta. Utrumque numerum excedunt nomina fabularum observata à Joh. Meursio in Bibl. Attica:

Ἀγκύλων, Athen.
Ἀγχίσης, Pollux.
Ἀμαλθεία, Athen.
Ἀμφίβολος, Pollux, Athen.
Ἀνασωζόμενοι, Athen.
Ἀντιόπη, Athen.
Ἄσωτοι, Athen.
Αὔγη, Athen.
Βελλεροφόντης, Athen.
Γανυμήδης, Athen.
Γλαῦκος Harpocrat. Pollux.
Δαίδαλος, Athen.
Δάμαλις ά, β', Svid. in ἀσκωλιάζειν.
Δευκαλίων Athen.
Διογένους πρᾶσις, Laërtius VI. 30.
Διόνυσος ἢ Σεμέλη. Clemens Alex. 7. Strom. p. 716. Athen. Svid. Zenobius IV. 66. proverb.
Εὐρώπη, Athen.
Ἠχώ, Athen.
Ἰάλεμος, Athen.
Ἰξίων, Athen.
Ἴων, Athen. Pollux.
Καλαθηφόροι, Ammon. in εἴδον.
Κάλλαισχρος, Athen.
Καμπυλίων (Svid. in Μάνερως, & ἀνιακκάς. Athenæus qui Lib. XI. testatur hanc fabulam, ab aliis tributam Araroti Aristophanis F.
Κατακολλώμενος, Athen.
Κέρκωπες, Athen.
Κλεψύδρα, (scorti nomen) Athenæus XIII. p. 567.
Κορυδαλὸς Phrynichus in hac voce.
Κυβευταὶ, Pollux VII. 33. cui loco addendus Rich. Bentlejus Epist. ad Millium p. 40. Meminit præterea Hesych. Athen. & appendix proverb. Vaticana 2. 69.
Λάκωνες ἢ Λήδα, Athen.
Λυδία, Athen.
Μήδεια, Athen.
Μυλωτρὶς, Athen.
Μυσοὶ, Athen.
Νάννιον, Athen. XIII. p. 568. ex quo loco patet à quibusdam male hoc drama Philippidi tributum fuisse.
Ναυσικάα, Athen.
Νεοττὶς sive *pullastra*. Athen.
Ξοῦθος, Schol. Euripidis ad Medeam v. 613.
Ὁ δυσσεὺς ἢ πανόπται, Athen.
Οἰδίπους, Athen.
Ὀλβία, Athen.
Ὀρθάνης, Athen.
Πάμφιλος, Athen.
Παννυχὶς, Athen.
Παρμενίσκος, Pollux.
Πέλοψ, Athen.
Πορνοβοσκὸς, Athen.
Προκρὶς, Athen.
Προσουσία ἢ Κύκνος, Athen.
Σεμέλη ἢ Διόνυσος, Vide supra in Διόνυσος.
Στεφανοπωλίδες, Athen.
Σφιγγοκαρίων, Athen.
Τιτθαὶ, Athen.

Τιτᾶ-

Τιτᾶνες, Athen.	Χάριτες, Athen.
Τύραννος, Athen.	Χρυσίλλα. Athen.
Φοῖνιξ, Athen.	Ψάλτρια. Athen.

Apud Hertelium & Grotium fragmenta insigniora hujus Eubuli leguntur. Eidem Hertelio p. 537, memoratur Eubuli Δόλων, Μετακολλώμενος, Ὀρτάχνη & Τῆθαι. Sed Τῆθαι corruptum ex Τιτθαῖς, Ὀρτάχνη ex Ὀρθάνη, Μετακολλώμενος eadem cum Κατακολλωμένῳ.

EUDOXUS Siculus. Laërt. VIII. 90. Ejus Ναύκληρος. Poll. VII. sect. 201.

EVETES Comicus memoratur Svidæ in Ἐπίχαρμος.

EUNICUS Comicus cujus Ἄντεια (scorti hoc nomen) ab aliis tributa Philyllio. Vide Athenæum XIII. p. 567. & 586. Supra in ÆNICUS. Eunicus ἐν Ἀντίδι allegatur à Polluce X. sect. 100.

EUPHORION Chalcidensis. Vide quæ supra in notitia Tragicorum.

EUPHRONIS Comici hæc Dramata laudantur Athenæo, Stobæo & aliis:

Ἀδελφοὶ,	Θεωροὶ,
Αἰσχροὶ,	Μῦσαι,
Δίδυμοι,	Παραδιδομένη,
Θεῶν Ἐκκλησία,	Συνέφηβοι.

Fragmenta vide apud Hertelium, Grotiumque. Alius Euphron qui de re rustica scripsit, nisi apud Columellam pro *Euphrone* legendum ex Varrone & Plinio Euphranis.

EUPOLIS Atheniensis, Cratini imitator, Comœdiæ veteris Poëta clarus Olympiad. LXXXVIII. Svida teste docuit fabulas XVII. decies victor. Sed Meursio in Bibliothecâ Atticâ observata dramatum ejus nomina plura quam viginti:

Αἶγες, Plutarchus IV. I. sympos. Macrobius VII. 5. Erotianus in πρόμαλον & σελαχίοις, Priscianus Lib. XVIII. Scholiastes Comici ad Vespas, Hesych. Pollux, Etymol. M. Athen. Svidas in χρή.

Ἀλιεῖς, Pollux X. sect. 98. Sed ibi Codices MSS. pro ἀλιεῦσιν exhibent εἵλωσιν, ut in præclara sua Pollucis editione politissimi vir ingenii Ti. Hemsterhusius annotavit.

Ἀστράτευτοι, ἢ Ἀνδρόγυνοι Svid. in Εὔπολις, Laërtius III. 7. Hephæstion Enchirid. Athen. Scholiastes Comici ad Pacem & aves.

Αὐτόλυκος, ά, β'. Pollux, Scholiastes Aristoph. ad nubes. Aytolycus primus habitus prætore Aristione, Olymp. LXXXIX. 4. Vide Athenæum

næum V. p. 216. Autolycus secundus è priore διεσκευασμένος. Galen. I. in librum περὶ διαίτης ὑγιεινῆς. T. 5. edit. Basil. p. 38.

Βάπται, Ammonius in ὑπάγειν, Hesych. Harpocrat. Athen. Platonius de different. Com. Scholiastes Juvenal. 2. 92. Hephæstion Enchirid. Pollux, Priscian. Lib. XVIII. & de metris. Themistius Orat. 7. f. 110.

Δῆμοι, Plutarch. in Camillo & Pericle, p. 153. 165. Pollux Athen. Svid. in ἀργύρειος Aphthonius c. περὶ ἠθοποιίας, Priscianus Lib. XVIII. Schol. Aristophanis ad Acharnenses, proferens locum quem emendat Christianus Wasius in senario sive libro erudito de licentia veterum Poëtarum p. 240. Fortasse etiam ex hoc dramate petita sunt quæ Eupolidis de Pericle affert Diodorus Sic. lib. 12. & respicit Lucianus in Nigrino T. I. p. 24. Comicum laudans & Cicero 3. de Oratore & in Bruto c. 9. & 15. Male ἐν δόμοις pro δήμοις Ammon. in τύραννος & Stob. serm. 35. Eustathius ad Odyss. ζ. p. 251.

Δραπέται, Etymol. M. in ἀφαδός.

Δυάς, Pollux IX. 4.

Εἵλωτες, Athen. Pollux. Vide & supra in ἁλιεῖς.

Κλοπαὶ, Erotianus in ἡδύσμασι.

Κόλακες Acta est Archonte Alcæo Olymp. LXXXIX. 3. ut testatur Athenæus V. p. 218. (in Hephæstione male igitur Κόρακες) Pollux, Svid. Phrynichus in Ἐνδυμθυία. Harpocrat. Laërtius IX. 50. Macrobius VII. 15. Schol. Comici ad Nubes & Pacem. Plutarchus VII. 1. Sympos.

Λάκωνες, Erotianus in μυττωτόν. Respicit Plutarchus in Cimone & Anonymus in argumento in Cimonem Aristidis.

Μαρικᾶς (male Μαρία apud Erotianum in ψάγδας) Aristophanes nubibus, Plutarchus Nicia, p. 525. Ælianus XII. 30. Var. Harpocrat. Stephanus Byz. Hesych. Pollux, Athen. Quintil. I. 10. Scholiastes Æschyli ad Pers. Sophoclis ad Oedipum Col. & Aristoph. ad Plutum & Nubes.

Νουμηνίαι, Schol. Aristophanis in argumento Acharnens.

Πόλεις, Athen. Harpocrat. Pollux, Stephanus Byz. Schol. Comici ad ranas, Acharnens. Vespas.

Πρόσδαμος (hanc inter Eupolidis dramata refert Meursius è Quintiliani Lib. I. c. 10.

Προσπάλτιοι, Athen. Priscian. Lib. XVIII. Scholiastes Comici ad Nubes, Vespas & aves. Confer Casaubonum ad Athenæi Lib. VII. c. 22.

Πύλαι, Schol. Comici ad aves.

Στεφανοπώλιδες, Athen. Lib. IX. licet eo in loco Eubulum pro Eupolide legit Casaub.

σφίγ-

σφίγγες, Svid. in νεανισκεύεται.

Ταξίαρχαι sive Ταξίαρχοι (Svid. in ὦν@ ἀκροᾶται σάλπιγγος) Pollux, Athen. Ammonius in ἀμυγδαλῆ, Scholiastes Aristoph. ad aves.

τβερισοδίκαι, Ptolemæus Hephæstionis Lib. VI. apud Photium.

Φίλοι, Athen. Pollux, Harpocrat. Ammonius in χισταὶ, Scholiastes Aristophanis ad Acharnenses. Casaubonus VI. 19. ad Athenæum.

Χρυσογένης vel χρυσογονεῖς, vel χρυσοῦν γένος, ά, β'. Harpocrat. Pollux. Etymol. M. Svid Athen. Hephæstion Enchirid. Priscianus de metris Comicis, Zenobius 2. 19. proverb. & 6. 2.

Fragmenta hujus Eupolidis exstant apud Grotium & Hertelium cui p. 293. memorantur inter alia Eupolidis δημιοπράται eidem προσπάλτιοι dicuntur pro προσπαλτίοις. Galeni libri περὶ τῶν παρ' Εὐπόλιδι πολιτικῶν ὀνομάτων perinde ut ipsius dramata Eupolidis interciderunt. De morte Eupolidis utrum ab Alcibiade quod in Baptis eum perstrinxerat dejectus fuerit in mare, quod negavit Eratosthenes, vide quæ viri docti ad Ciceronis Lib. VI. Epist. I. ad Atticum, & Vossius in Arte Historica c. IX. Servum ejus Ephialten cum dramata quædam Domino suo surripuisset, à cane ipsius correptum & interfectum narrat Ælianus Lib. X. de animalibus c. 41. Alius junior Comicus Eupolis in διαιτῶντι allegatur à Polluce VII. sect. 168. De hoc fortassis intelligendus Ovidius in Ibin v. 532. & Epigramma lib. 3. Anthologiæ, ubi legas primam ejus connubii n[illegible]em eandem novissimam vitæ exstitisse.

EVETES & EVXENIDES Comici antiquissimi, qui Athenis docuerunt fabulas eodem tempore quo in Sicilia Epicharmus. Svid in Ἐπίχαρμος.

EVSCHEMUS ἐν Ἐμπολῆ. Athen. XIII. p. 571.

EUTHYCLES ἐν Ἀταλάντῃ laudatur à Svida ἕβδομος βοῦς. Scholiastes quoque Aristophanis ad aves memorat τὸν τὰς Ἀταλάντας γράψαντα.

GALENUS Medicus πολυμαθέστατος inter alia scripserat librum εἰ χρήσιμον ἀνάγνωσμα τοῖς πεπαιδευμένοις ἡ παλαιὰ κωμῳδία, ut ipse refert ingenii sui monumenta recensens T. 4. p. 368. sive, *num utilis sit Comœdiarum lectio*; ac præterea τῶν ἰδίως κωμικῶν ὀνομάτων παραδείγματα *Exempla vocum proprie Comicarum*. Tum de vocibus politicis Aristophanis Cratini & Eupolidis libros IX.

GERMANICUM Drusi F. Comœdias Græcas reliquisse testatur Svetonius, in Caji Imperatoris vita c. 3.

GLAUCO Comicus, cujus πρέσβεις memorantur in argumento Vesparum Aristophanis.

HEGEMON Thasius cognomento φακῆ sive *lenticula* inter veteris Comœdiæ Poëtas à nonnullis habitus est teste Athenæo Lib. I. p. 5. Epicharmi æqualis fuit, ut idem Athenæus auctor est Lib. XV. c. 16.

HEGESIPPUS mediæ Comœdiæ Poëta, patriâ Tarentinus & à capillis retortis Κρωβύλε cognomentum teste Svida nactus. Ejus Ἀδελφοὶ & Φιλέταιροι ab Athenæo allegantur. Vide Vossium de Historicis Græcis pag. 372. ubi & de aliis Hegesippis. Laudat præterea Athenæus Crobyli Comici, nescio an ejusdem, Ἀπαγχόμενον, Ἀποδειπνῦσαι, Ἀπολείπυσαν & ψευδυποβολιμαῖον. Allegatur & Crobylus à Svida in ὀψοφαγία & Harpocratione in ὀτιχιλίας.

HENIOCHUS Atheniensis, itidem mediæ Poëta Comœdiæ, laudatus à Stobæo serm. 39. & aliis. Svidas hæc ejus dramata recenset, quorum nonnulla etiam ab Athenæo allegantur:

Γοργόνες, Athen. Svid.
Δὶς ἐξαπατώμενος, Svid.
Ἐπίκληρος, Svid.
Θωρύκιον, Svid.
Πολύευκτος, Athen. Svid.
Πολυπράγμων, Athen Svid.
Τροχίλος, Athen. Svid.
Φιλέταιρος. Svid.

Apud eundem Svidam in πολύευκτος male legitur Ἡνίοχον esse drama Polyeucti Comici, cum certissimum sit πολύευκτον esse drama Comici Heniochi. Fuit sane Polieuctus Sycophanta quidam contra quem dixit Dinarchus laudatus Svidæ in παλιναίρετος, tum alius hoc nomine homo itidem pessimus, de quo idem Svidas suo loco.

HEPHÆSTIONIS Grammatici Alexandrini λύσεις κωμικῶν καὶ τραγικῶν ὑπομνημάτων Svidas memorat.

HERACLIDES κωμῳδιῶν ποιητὴς cujus versus quosdam laudat Athenæus Lib. XII. p. 534. Meminit & Zenobius VI. 34. & Eustathius ad Odyss. Δ. p. 144.

HERACLITUS quem ἐν τῷ ξενίζοντι Ἑλένην laudat Athenæus. Lib. X. p. 414. Comicis recte à me annumerabitur, nisi nomen sit corruptum, quod in antiquioribus Athenæi editionibus legitur Ἡράγκειτος

HERMIPPUS veteris Comœdiæ Poëta, * Atheniensis, Myrtili, de quo infra, frater altero oculo mancus, auctor dramatum quadraginta, ut Svidas notavit. Ex his allegantur in veterum scriptis:

Ἀθη-

* Aspasiæ impegit dicam violatæ religionis teste Plutarcho, in Pericle p. 169.

Ἀθηνᾶς γοναὶ, Etymol. M. in ἀργαῖος, Svid. in ἀνθέων & ἦ δ' ὅς.
Ἀρτοπώλιδες, Hesych. Pollux, Athen. Svid. in ἀγῆλαι Schol. Euripidis ad Medeam & Aristophanis ad nubes.
Δημόται, Athen. Hesych. Pollux. Svid. in λεπτολογία & ὁ φροντὶς ἱπποκλείδη.
Δίμετροι. Vide infra in ἴαμβοι.
Εὐρώπη, Svid. in ῥάζειν.
Θεοὶ, Pollux. Hesych. Stephanus Byz. in Τάναγρος, Athen. Scholiastes Comici ad Vespas & aves.
Θεσμοφόροι Pollux. Lib. X. c. 26. Sed hæc inter fabulas Hermippi Comici male â Meursio refertur, respicit enim Pollux opus Hermippi Smyrnæi in plures libros distributum de legislatoribus.
Ἴαμβοι, (Athenæus Lib. III. & XV.) Δίμετροι (Schol. Aristophanis ad Plutum) Τρίμετροι (id. ad aves.)
Κέρκωπες, Athen. Hesych. Scholiastes Aristoph. ad aves.
Κόθορνοι, Pollux VII. 33.
Μοῖραι Athen. Lib. X. XI. & XV. Pollux. Svid. in ἴακχος. Etiam Hermippus in μύρσις laudatur apud Athen. Lib. XI.
Στρατιῶται, Pollux, Hesych. Athen. Schol. Comici ad Pacem. Zenobius 2. 23. proverb.
Τρίμετροι. Vide supra in ἴαμβοι.
Φορμοφόροι. Pollux, Athen. Hesych. Scholiastes Aristoph. ad aves, Svid. in ἀποδεδημηκότες.

Vide Meursium in Bibl. Attica, & Hertelium atque Grotium in Comicorum fragmentis. Jo. Spencerum in notis ad Origenem adversus Celsum.

HERODICUS Cratetius Grammaticus non Comœdias quidem sed Κωμῳδούμενα scripsit, de quibus dixi in Notitia Tragicorum ubi de Asclepiade.

HIPPARCHUS Veteris Comœdiæ Poëta, cujus ἀναζωζομένους & Θαΐδα allegat Athenæus, Ζωγράφον Stobæus: nescio an idem fuerit cujus Αἰγυπτία ἰλιὰς laudatur ab eodem Athenæo Lib. III. Svidas ait dramata ejus fuisse περὶ γάμων.

HIPPOSTHENES in Hippothoonte allegatur â Stobæo serm. 22.

HIPPOTHOON Comicus aliquoties laudatur â Stobæo. Alius Hippothoon qui in Attica regnavit, unde Eleusinam ἄστυρον ἱπποθόωντος vocavit Nicander. Vide Scaligerum ad Chronica Eusebii p. 21. editionis secundæ.

HOMERUS cognomento Sellus, Grammaticus, scripsit Svida

 teste

teste περὶ τῶν Κωμικῶν προσώπων sive de personis Comicis, & periochas seu argumenta Comœdiarum Menandri. Apud eundem Svidam in σέλλιος legendum περιοχὰς Μενάνδρε non πρὸ Μενάνδρε.

IBYCUS Rheginus Comicis videtur accenseri ab Æliano VI. 51. de animal. Καὶ Ἴβυκος ὁ Ῥηγῖνος, καὶ Ἀριστέας καὶ Ἀπολλοφάνης ποιηταὶ κωμῳδίας ᾄδεσιν αὐτόν. Potest tamen & debet illud ποιηταὶ κωμῳδίας tantum referri ad binos proxime præcedentes Aristeam & Apollophanem, non ad Ibycum, de quo vide sis quæ in Lyricis dixi.

JON Chius. Vide supra in notitia Tragicorum.

JOPHONTIS nomen inter Comicos refertur à Grotio in excerptis p. 876. non quod pro Comico illum haberet vir summus, sed quod vidisset in quibusdam Stobæi codicibus Comœdiam Jophonti tribui, & à Clemente I. Strom. p. 280. ubi ejus αὐλῳδοὶ σάτυροι allegantur, Comicum appellari. Cæterum Tragicus fuit, ut dixi supra, & in codice MS. Stobæi non Comœdiam sed Bacchas Tragœdiæ nomen Jophonti adscriptum Grotius reperit. Fuit & Jophon Cnossius, qui oracula versibus Hexametris reddidit teste Pausania in Atticis p. 84.

LAONIS Comici Διαθήκην allegat Stobæus pag. 505. florileg. edit. Grotii. Versus binos ejusdem Laonis in Laudem Bœotiæ & Bœotorum profert Dicæarchus in vita Græciæ p. 174. edit. Hœschelii.

LEUCON Agnusius veteris Comœdiæ Poëta clarus temporibus belli Peloponnesiaci. Ejus dramata Svidæ memorata;

Ονος ἀσκοφόρος, & Φράτορες, qui etiam ab Athenæo & Hesychio allegantur.

LYCIS veteris Comœdiæ Poëta subfrigidus ab Aristophane & aliis exagitatus, notante Svida in Φρύνιχος & Λύκις, Scholiaste Comici ad Ranas.

LYCON Scarphensis. Vide Plutarchum Alexandro p. 681.

LYCOPHRON Chalcidensis Tragicus præter alia suo loco à me recensita scripserat etiam περὶ Κωμῳδίας, teste Athenæo Lib. VII. & XI. ubi nonum librum operis illius allegat. Meminit ejusdem operis sub initium Libri XIII.

LYNCEUS Samius Grammaticus, discipulus Theophrasti ac Menandri æqualis, in certamine Comico vicisse apud Svidam traditur.

LYSIADES Comicus an Tragicus, fabulas docuit Athenis Olymp. CXI. 2. Archonte Evæneto, ut è veteri saxo docet Fulvius Ursinus p. 26. Elog. Virorum illustrium.

LYSIPPUS. Vide supra in notitia Tragicorum.

MA-

Digitized by Google

MACHON Sicyonius, Aristophanis Byzantii Grammatici æqualis, Alexandriæ vixit, sub Ptolemæo Evergete & post: vide Athenæum, & Jonsium de scriptoribus Hist. Philos. p. 167. Ex ejus dramatibus fuere:

Ἄγνοια,

Ἐπιστολὴ,

Χρεῖαι, quæ ab eodem Athenæo allegantur. Fragmenta Machonis leguntur in collectionibus Hertelii & Grotii.

MAGNES Atheniensis, Comœdiæ veteris Poëta memoratus Aristoteli c. 3. Poëtic. & Aristophani in equitibus, Anonymo περὶ Κωμῳδίας qui Aristophani præfigitur, & Svidæ qui novem Comœdias eum docuisse ac bis vicisse testatur. Nomina dramatum Magnetis:

Βαρβιτίδες sive βαρβιτισταὶ.

Βάτραχοι. Aristoph.

Λυδοὶ, Aristoph. Hesych. & Photii Lex. MS. in λυδίζων.

Ὄρνιθες,

Πιτακὶς. Svid. in νῦν.

Ψῆνες. Hesych. in ψηνίζων. Aristoph.

Magnetis νόμους laudari à Svida in νῦν existimavit Meursius in Bibl. Attica. Sed locum consideranti apparebit respici locum Platonis ex octavo de legibus paulo ante à Svida productum.

Inter antiquissimos Comicos refertur Magnes à Diomede. Vide infra in *Mullo*, & Bentleii Epistolam Malelæ subjectam p. 32. Alius Magnis sive Magnes Smyrnæus Poëta Epicus libidinosissimus Gygis tempore claruit, cujus ἔπη, in quibus Lydorum virtutem in pugna equestri adversus Amazonas prædicaverat, memorantur apud Svidam in Μάγνης è Nicolao Damasceno. Vide excerpta Peiresciana p. 450. seq.

MEGARICAM Comœdiam per aliquot tempus in pretio fuisse narrat Diogenianus in proverbio γέλως Μεγαρικός.

MELITUS Socratis accusator, Comœdias quoque teste Svida, composuit.

MENANDER Atheniensis, obscurus Poëta priscæ Comœdiæ, de quo idem Svidas mentionem injicit.

MENANDER * Atheniensis alter, novæ Comœdiæ Poëta celeberri-

* Præter Menandros binos Comicos, fuere & alii, ut 3) Menander Smyrnæus victor Olympici certaminis apud Artemidorum IV. 84. nescio idemne IV. 51. 4) Menander ab Alexandro M. interfectus. Plutarch Alex. p. 697. 5) Menander dux ab Atheniensibus in Siciliam missus Olympiade XCII. 2. Plutarch. Nicia p. 536. Idem fortasse cujus meminit in Alcibiade

berrimus CIX. vel CVIII. vel ut Apollodorus in Chronicis, CV. dramatum auctor, octiesque victor, Philemone & aliis deterioribus poëtis illi sæpius prælatis. Vide Svidam & Gellium Lib. XVII. c. 4. Natus est Olympiade CIX, anno 3. mortuus sive in Piræeo portu submersus, sive alio fato exstinctus (vide Vossium c. IX. artis Histor. p. 52.) Olympiade CXXII. $\frac{3}{4}$ ætatis LII. Confer prolegomena Græca ad Aristoph. & inscriptionem veterem apud Gruterum p. 1027. num. 2. & Oiselium ad Gellii XVII. 21. Theophrasti optimi Magistri & virtutum vitiorumque notatoris acutissimi disertissimique discipulus, teste Pamphila apud Laërtium V. 36. Ingenio Comico & describendis hominum moribus excelluit, ita ut Aristophani à Plutarcho & toti priscæ Comœdiæ â Dione Chrysost. XVIII. p. 255. præferatur. Et Menander Byzantius apud Scholiasten Hermogenis pag. 38. dubium esse ait utrum vita Menandrum, an Menander vitam expresserit ac depinxerit. ὦ Μένανδρε καὶ βίε, πότερος ἄρ ὑμῶν πρότερον ἐμιμήσατο; Apud Abulpharagium quoque pag. 22. Menandri nomen reponendum, ubi Mayander Comœdiæ inventor celebratur. Prætereo elogia Menandri apud Ovidium 1. Amor. XV. 17. Phædrum * V. 1. Manilium V. 469. seq. Propertium Lib. III. XX. 28. Alciphronem Epist. ult. aliosque quam plurimos. E recentioribus Sam. Petitum ad leges Atticas p. 313. Jac. Gronovium T. 2. Antiqv. Gr. tabula 98. (ubi Menandri Icon Vetus è Fulvii Ursini elogiis p. 33. & sex in Menandrum disticha, quæ creduntur esse Æliani) & Vavassorem p. 88. seq. de ludicra dictione, qui cum Josepho Scaligero præterea contendit Menandrum â Phry-

de p. 211. 6) Menander è ducibus Mithridatis. Plutarch. in Lucullo p. 502. 7) Menander δρυμὸς, Diogenis Cynici discipulus. Laërt. VI. 84. 8) Menander Heracleotes qui de re rustica scripsit teste Varrone & Plinio. 9) Menander Prienæus, qui itidem de re rustica commentatus est. Varro, Plin. Columella. 10) Menander Medicus nescio an ab alterutro duorum præcedentium diversus. Svid. in λεοχίδης. Scripsit βιόχρηστα, Plinio laudata. Vide Reines. p. 127. Var. Lect. 11) Menander Byzantius Poëta cujus memini è Scholiis Græcis ad Hermogenem p. 38. Idem forte qui Erathosthenis discipulus fuit. 12) Menander Ephesius, de quo Vossius in Hist. Græcis p. 386. 13) Menander Pergamenus, de quo idem Vossius è Tatiano & Clemente. 14) Arrius Menander JCtus sub Alex. Severo, de quo dixi in Bibl. latina. 15) Cn. Publicius Menander de quo Cic. pro Balbo c. 11. 16) Menander Strategus Nysæorum in numo Valeriani apud Seguinum p. 94. 17) Menander Corinthius de quo Liban. T. 2. p. 211. 18) Menander Rhetor de quo infra lib. IV. 19) Menander Protector de quo infra lib. V. inter Hist. Byzantinæ Scriptores. 20) Menander Medicus in Veteri inscript. apud Gruterum p. 634. 7.

* Menandri luxum in vestibus præter Phædrum perstrinxit etiam Tertullianus c. 4. de pallio: *prorsus si quis Menandrico fluxu delicatam vestem humi protrahat.* Hanc enim lectionem Codicis MSti & antiquarum Tertulliani editionum è *Phædro* asserit Salmasius, cùm Cerda & alii, rectius fortassis, malint *Mæandrico*.

Digitized by Google

Phrynicho & Thoma Magistro temere postulatum fuisse neglecti Atticismi. Nihil vero notius, quam Terentium Principem latinæ Comœdiæ, Menandri imitatione ita fuisse delectatum, ut *dimidiatus Menander* à Julio Cæsare diceretur, teste Donato in Terentii vita. Sic Menander quoque strenue usus fuit Poëtarum qui ante ipsum scripserant laboribus, ut ostendit olim Aristophanes Grammaticus in παραλλήλοις Menandri eorumque quos imitatus est ἐκλογαῖς, & Latinus in sex libris περὶ τῶν οὐκ ἰδίων Μενάνδρου, tum Cæcilius, quos laudat Porphyrius apud Eusebium X. 3. præparat. Pro Latino Cratinum nescio an ex meliori codice legit Gyraldus. De collatione sententiarum Philistionis ac Menandri dixi infra in Philistione. Fragmenta Menandri & sententias collegerunt Henricus Stephanus, Gvil. Morellus, Hertelius præcipue & Hugo Grotius. Diligentiorem etiam συναγωγὴν exspectamus à V. C. Joanne Clerico, cujus edendæ spem fecit T. IX. Bibl. selectæ p. 185. Adriani Barlandi scholia in Menandri carmina sive dicta memorat Valerius Andreas Bibl. Belg. p. 105. Pleraque etiam Monosticha quæ apud Grotium sine nomine leguntur, ad Menandrum referenda esse intellexi ex collectione sententiarum Menandri Alphabetica quam manu exaratam evolvi in Bibliotheca Gudiana. Menandri Comœdiæ XXIV. explicatæ à *Mich. Psello* memorantur in Antonii Verderii supplemento Bibl. Gesnerianæ è Bibliothecis CPolitanis. *O thesauros*, exclamat Allatius hoc referens p. 69. libri de Psellis. Sed nemo hactenus thesauros illos protulit in lucem. Ac Menandri aliorumque Poëtarum Græcorum poëmata bene multa à Græcis Imperatoribus ob amores & nequitias combusta interiisse scribit. Verba Alcyonii hæc sunt p. 69. editionis Lipsiensis, quam nuper curavit Nobilissimus D. Jo. Burchardus Menckenius: *Audiebam etiam puer ex Demetrio Chalcondyla Græcarum rerum peritissimo, sacerdotes Græcos tanta floruisse auctoritate apud Cæsares Byzantinos, ut integra (illorum gratia) complura de veteribus Græcis poëmata combusserint, inprimisque ea ubi amores, turpes lusus & nequitiæ amantium continebantur, atq; ita* Menandri, *Diphili, Apollodori, Philemonis, Alexis fabellas & Sapphus, Erinnæ, Anacreontis, Mimnermi, Bionis, Alcmanis, Alcæi carmina intercidisse, tum pro his substituta Nazianzeni poëmata* &c. Petrus Alcyonius lib. 1. de exsilio. Reliqvum est ut nomina dramatum Menandri quæ in veterum libris restant & magnam partem ab Hertelio Grotioque tum à Kœnigio in Bibl. & præcipue à Meursio in Bibliotheca Attica sunt observata, subjungam.

Ἄγροικος ἢ ὑποβολιμαῖος. Svid. in πέμπειν.

Ἀδελφοὶ, quam fabulam in *Adelphis* suis expressit Terentius, notante Donato. Allegant Athenæus, Stobæus, Svid. in κοινὰ τὰ τῶν φίλων,

Ammon. in διέφθαρται, Justinus Martyr. de Monarchia pag. 109.
Ἁλιεὺς sive Ἁλιεῖς. Athen. Pollux, Stob. Svid. Justinus Martyr. p. 108.
Ἀνατιθεμένη ἢ Μεσσηνία. Harpocr. Poll. Svid. in ἀράβιος ἄγγελος. Apostolius in ἀληθεστέρα τῶν ἐπὶ Σάγρᾳ & Ἀράβιος ἄγγελος.
Ἀνδρία, Stob. Terentius *Andria*. Cic. de optimo genere Orat. Svid. in νεοττίον.
Ἀνδρόγυνος ἢ Κρής. Athen. Stob. Svid. Apostol. XI. 75. proverb.
Ἀνεψιοί. Athen. Stob.
Ἀντιόπη. Stob.
Ἀξιάγναθος Menandri apud Athenæum, incertum sitne dramatis an personæ in dramate nomen. Vide Casaubonum lib. 6. c. 11.
Ἀπαγγελλόμενος. Vide infra Ἐπαγγελλόμενος.
Ἀῤῥηφόρος ἢ Αὐλητρίς. Athen. Poll. Stob. Svid. Zenobius VI. 5. proverb.
Ἀσπίς. Poll. Stob. Harpocration, Erotianus in ἔμυξεν, Schol. Aristoph. in Acharnenses, Stephanus in Ἴβηρίαι. Constantinus Porphyrog. c. 23. de administr. Imperii.
Αὐλητρίς. Vide in Ἀῤῥηφόρος. Stephanus Byz. fragmento de Dodone. Svid. in Δωδωναῖον. Justinus Martyr de Monarchia pag. 109. laudat Menandrum ἐν αὐλητρίσι.
Αὑτὸν πενθῶν, Harpocr. Stob.
Ἀφροδίσιοι. Stob. ac Svid. in ἀλήθεια, & ἀναθέσθαι.
Βοιωτία, Stob. Erotianus in ἡμιεκτέα.
Γεωργός. Stob. Etymol. M. in βυβών. Scholiast. Aristophanis in Plut. Stob.
Γλυκέρα. Priscianus Lib. XVIII. p. 1192.
Δαιδαλεῖς. Svid. in ἀπέδρα.
Δακτύλιος. Athen. Harpocr. Svid. Ammonius in παιδίσκη. Hanc Menandri fabulam Casaubono judice videtur transtulisse *Plautus*, cujus *Condalium* laudant veteres, Varro & alii.
Δάρδανος. Erotianus in Ἡδύσμασι, Schol. Aristoph. in aves, Priscianus Lib. VI. p. 702. Theon progymnasm. p. 48.
Δεισιδαίμων (ex Antiphanis οἰωνιστῇ teste Porphyrio apud Euseb.) Clemens Alex. 7. Strom. p. 712. Theodorit. 6. Therapeut. p. 88. Stob.
Δημιουργός. Athen. Poll.
Δίδυμαι. Athen. Harpocr. Laërtius VI. 93.
Δὶς ἐξαπατῶν. Svid. in ζάκορος. Fulgentius 3. Mytholog. c. 1.
Δίφιλος. Justinus Martyr de Monarchia p. 108. nisi locus corruptus, nam eosdem versus Comico Diphilo tribuere videtur Clemens Alex. V. Strom. p. 611. & ex Clemente Eusebius, apud quos ambos esset legendum

dum ὁ Κωμικὸς Διφίλῳ, quod mihi durum videtur, licet fateor dramata quæ apud Justinum seqvuntur Menandri esse non Diphili.

Δύσκολος. Athen. Stob. Harpocr. Julianus in Misopogone. Svid. in πανικῷ δείματι. Ammonius in εὑρεῖν & εὐθύς. Porphyrius 2. περὶ ἀποχῆς. Scholiastes Aristoph. in Acharnenses.

Ἑαυτοντιμορούμενος. Galen. T.5. Basil. pag.592. Athen. Stob. Et Terentii Heavtontimorumenos è Menandro expressa est notante Eugraphio.

Ἐγχειρίδιον. Athen. Stob. Scholiastes Aristoph. in Vespas, Svid. in Καρκυραῖος, Zenobius VI.28. & IV.75. proverb.

Ἔλεγχος. Aphthonius progymnasm. περὶ Ἠθοποιΐας.

Ἐμπιμπραμένη. Athen. Stob.

Ἐπαγγελλόμενος. Stob. serm. 35. & 49. Svid. in εἰς τὸ δέον ubi scribitur ἀπαγγελλόμενος.

Ἐπίκληρος, ά, β΄. Athen. Stob. Harpocrat. & forte apud Svid. & Zenob. in Θρᾷκες ὅρκια οὐκ ἐπίσανται. Quintilian. Lib. X. c. 1. Χρήστης ἐπίκληρος Menandri allegatur à Theone in progymnasm. p. 49. nec satis bene ut existimo Vir summus Joach. Camerarius legit ἐν Χρηστῇ & transfert *in preclarâ*, pro ἐν Χρήστῃ *in fœneratore*.

Ἐπιτρέποντες s. Ἐπιτρέπων s. Ἐπιτροπεὺς s. Ἐπιτρέπουσα, Quintilian. Lib. X. c. I. Alciphron. Epist. ult. Athenæus, Stob. Harpocr. Schol. Aristoph. in Acharnenses, Erotianus in ἐχῖνον, Svid. in ματρυλλεῖον, Priscianus Lib. XVIII. p. 1168. Sidonius Apollinar. IV. 12. adde Casaubonum III. 33. ad Athenæum.

Εὐνοῦχος s. Εὐνοῦχοι. Stob. Poll. Terentius Evnucho. Zenobius & Lucillus Tarrhæus in συστομώτερος σκάφης.

Ἐφέσιος s. Ἐφέσιοι. Athen. Harpocr. Zenob. VI. 9.

Ἡνίοχος. Stob. Harpocr. Ammonius in ἁρπαγὴ & χείμαζει Justinus Martyr de Monarchia p. 107.

Ἥρως s. Ἥρωες. Athen. Stob. Ammonius in ἴσθι. Svid. in ἀναλυθῆναι.

Θαΐς. Propert. Lib. 2. V. 3. & Lib. 4. V. 53. Alciphron. Epist. ult. Athenæus, Harpocr. Plutarchus de audiendis Poëtis p. 19. Svid. in Κίγκλος, Ælianus XII. 10. de animal. Martialis Apophoret. 185. Sam. Petitus III. 3. Misc.

Θεοφορουμένη. Stob. Athen.

Θετταλή s. Θετταλική, s. Θετταλοί. Stob. Poll. Stephanus Byz. in Θεσσαλία, Plin. XXX. I.

Θησαυρός. Stob. Terentius Evnucho. Svid. in κάνθαρος.

Θρασυλέων. Alciphron. Athen. Stob. Harpocr. Respicit fortassis Julia-

nus in Misopogone: ἐνόμισας ἂν Σμικρίνην ὁρᾷν, ἢ Θρασυλέοντα δύσκολον πρεσβύτην, ἢ στρατιώτην ἀνόητον. Apud latinos eodem titulo fabulam docuerat *Turpilius*, (teste Nonio) interpres ut videtur Menandreæ. Casaub. p.435. ad Athenæum.

Θρασωνίδης τὸ μίσος. Litanius protheoriâ declamat. 31. T.1. p. 701.

Ἱερεία. Zenob. V. 39. proverb. Justinus Martyr de Monarch. p. 107.

Ἴμβριοι. Stob. serm. 3.

Ἱπποκόμος. Laërt. VI. 83.

Κανηφόρος. Stob. Harpocr. Apostolius I. 92. proverb. Svid. in ἀντάλλαγον.

Καρίνη. Athen. Stob. Svid. in ἀλύσιον.

Καρχηδόνιος. s. Καρχηδόνιοι. Athen. Stob. Scholiastes Aristoph. ad Vespas, Pollux X. sect. 73.

Καταψευδόμενος. Stob. Svid. in τῷ ἀφ' ἱερᾶς γραμμῆς & Steph. Byz. in Μύλασα.

Κεκρύφαλος. Athen. Stob. Svidas in ἀβυρτάκη.

Κιθαριστής. Athen. Stob. p.16. Eclog. & serm. 9. 93. 96.

Κνιδία. Stobæus serm. 84.

Κόλαξ. s. Κολακεία. Athen. Stob. Terentius Eunucho, & ad prologum Donatus atque Eugraphius, è quibus disces Plautum quoque & Nævium id Menandri drama fuisse imitatos.

Κόλωνες. Athen. Lib. VII. nisi pro Κόλωσι legendum Κόλαξι.

Κωναζόμεναι. Stobæus serm. 106.

Κυβερνῆται. Stob. serm. 22. Priscianus Lib. XVIII. p. 1183.

Λευκαδία. Stob. Harpocr. Schol. Aristoph. in Acharnenses. Etymolog. & Svid. in ζάκορος. Zenobius VI. 13. proverb. Hesychius in λευκάδες, ubi male legitur Μένανδρος ἐν Λευκάσιν.

Λοκροί. Zenobius VI. 27. proverb. & Quintil. X. I. ubi male *Lochos* editum pro *Locros*.

Μέθη. Athen. Svid. in ἄλλο.

Μελαγκώμιος. Stob.

Μεσσηνία. Poll. Ælianus XIII. 4. animal. Svid. in ἴσα & ψύλλα, Demetrius περὶ ἑρμηνείας. §. 154. Vide & supra in ἀνατιθεμένη.

Μηναγύρτης s. Μητραγύρτης Stob. Μηναγύρτης Svida teste fuit Rheæ sacerdos qui singulis mensibus stipem colligebat: at Μητραγύρτης qui mulieres initiabat matri Deûm.

Μισογύνης. Phrynichus in γύρος, quo judice princeps hæc fuit Menandri Comœdiarum. Harpocr. Stob. Poll. Athen. Strabo Lib. VII. p. 296. seq. Priscian. Lib. XVIII. p. 1192. 1193. 1213. Ex eadem Comœdia de-

Digitized by

depromti versus Menandri, quos profert Lucianus in amoribus T. I. pag. 903. seq.

Μισέμεν@. Alciphron, Poll. Schol. Aristophanis ad Vespas. Justinus Martyr de Monarchia Dei p. 107.

Νάννοι, vel potius Νάννιον Meurs. Lib. I. c. 17. Attic. Lect. Stobæus serm. XI.

Ναύκληρ@ s. Ναύκληροι. Athen. Stob. Macrobius V. 21. Schol. Sophoclis ad Oedipum Coloneum.

Νομοθέται s. Νομοθέτης. Athen. Stob. Quintilianus X. 1. Ammon. in λύχν@.

Ξενολόγ@ s. Ξενολογία. Stob. Theon progymnasm. p. 48.

Ὀλυνθία. Stob. Poll. Svid. in Φέρειν, Zenob. VI. 51. proverb.

Ὁμοπάτριοι. Stob. & Svid. in ἀλφάνει.

Ὀργή. Athen. Stob. Hesych. Poll. Prima hæc fuit Menandri quam docuit Comœdia, certe prima earum quibus vicit. Eusebius Chron. Μένανδρ@ ὁ Κωμικὸς πρῶτον δρᾶμα διδάξας Ὀργὴν ἐνίκα. Syncell. pag. 275.

Παιδίον. Athen. Stob. Poll. Svid. in ἀλεξιφάρμακα, & λίπος. Aliis πεδίον, vitiosè.

Παλλακή. Athen. Stob.

Παννυχίδες. Ælian. VII. 19. animal.

Παρακαταθήκη. Athen. Stob. Poll. Harpocr. Ammonius in Θύρα, Hesych. in Ὄφεις, Justinus de Monarch. p. 107.

Πέμπτ@, Ammon. in Δικαστής.

Περινθία. Athen. Stobæus, Poll. Harpocr. Terentius Andria. Svid. & Schol. Hermogenis.

Πιμπραμένη. Athen. Vide supra Ἐμπιμπραμένη.

Πλόκιον. Stob. Ælian. XII. 10. animal. Zenob. VI. 8. proverb. Gellius II. 23. & III. 16. Hanc Comœdiam in sua Plocio expresserat latinus Comicus Cæcilius, sed parum feliciter, ut Gellio observatum.

Πολέμων, Philostr. Epist. 26. (Meursii edit. 13.)

Προεγκαλῶν. Stob.

Πωλέμενοι. Athen. Harpocr. Clemens Alex. 6. Strom. p. 622. Stob.

Ῥαπιζομένη. Alciphron, Stob. Clemens Alex. Lib. I. pædagog. c. 4. Svid. Pollux VII. sect. 51.

Σαμία. Phrynichus in λίβανον.

Σικυώνι@. Alciphron Epist. ult. Stob. Harpocr. Svid.

Στρατιῶται. Stob.

Συναριστῶσαι. Athen. Stob. Poll. Svid. Plin. XXIII. 9. Etiam apud Svid. in ὤμε-

ὦ μελεὲ pro Μένανδρ☉ συνερώσῃ Meurſius legit συναριϛώσῃ. Cæcilius fortaſſe latinus Comicus Synariſtuſas ſuas quarum Gellius XV. 15. meminit, è Menandro fuerat mutuatus. Sed & Crates Comicus Græcum drama hoc titulo ediderat, ut ſupra dixi.

Συνέρηθοι, Schol. Ariſtoph. ad Aves.

Συνέφηβοι. Cic. de optimo gen. Oratorum & Zenob. V. 60. proverb.

Τίτθη. Svid. in αἰτήσασθαι.

Τρέποντες. Athen. Vide Ἐπιτρέποντες.

Τροφώνι☉. Athen. Harpocr. Stob.

Ὑδρία. Athen. Stob. Heſych. Svid. Athen.

Ὕμνις. Athen. Stob. Heſych. Harpocr. Svid. Ammonius in ἀυτῷ.

Ὑποβολιμαῖ☉, ſ. Ὑποβολιμαῖοι. Athen. Stob. p. 12. Eclog. & ſerm. II. & 89. Quintil. Lib. I. c. 10. & Lib. X. c. 1. Ammonius in λέμβοι. Vide & ſupra in Ἄγροικ☉.

Φανός. Athen. aliis Φανίας.

Φάνιον. (Scorti nomen) Athen. XIII. p. 567. (2672.

Φάσμα. Athen. Heſych. Terentius Evnucho. Atilius Fortunatianus pag.

Φιλάδελφαι. Athen. Poll. Stob.

Χαλκεῖα. Athen. Harpocr. Stob.

Χαλκίς. Svid. in πέμπτη φθίνοντ☉. Forte eadem cum ſuperiore.

Χαλκηδόνι☉. Pollux X. 20. Svid. in λιτυέρσης. Apoſtol. XII. 7. proverb.

Χήρα. Harpocr. in διαρτῆσαι. Svid. in ἀνάδοχον.

Χρηστὴς ἐπίκληρ☉. Vide ſupra Ἐπίκληρ☉.

Ψευδηρακλῆς. Svid. in ἄβρα & Καρκίνυ ποιήματα. Stob. Athen. Harpocr. Ammonius in ἦς καὶ ἦσθα, & Plutarchus Lib. de diſcernendo amicum ab adulatore.

Ψοφοδεής. Harpocr. Svid. ὄν☉ λύρας. Confer Meurſium Attic. Lect. Lib. II. cap. 6.

Argumenta Comœdiarum Menandri enarravit teſte Svida *Homerus* cognomento *Sellus*, Grammaticus. Commentarium in Menandrum, *Soterides* Epidaurius Grammaticus. *Lynceum* Samium libro ſecundo περὶ Μενάνδρυ laudat Athen. VI. pag. 242. Menandri Comœdias in conviviis olim ab hiſtrionibus non infrequenter actitatas innuit Plutarchus ſub init. libri V. ſympoſ. Qvin imo citius vinum quàm Menandri Comœdias in illis deſideratas ait VII. 8. p. 712.

Scripſit & Menander iſte præterea Epiſtolas ad Ptolemæum & alia quam plurima, ſermone proſario ſi Svidæ credimus. Ἐπιστολὰς πρὸς Πτολεμαῖον τ̀ βασιλέα, καὶ λόγυς ἑτέρυς πλείϛυς καταλογάδην. At illa quidem

qua

quæ hodieque ſub Menandri nomine ad Glyceram legitur Epiſtola, non Menandri eſt, ſed Alciphronis, inter cujus Epiſtolas penultimum locum occupat.

MENECRATES Comicus, cujus apud Svidam memoratur Μανέκλωρ ἢ Ἑρμιονεύς.

MENIPPUS Comicus, cujus Κέρκωπας nominat Svidas. De Menippo Gadarenſi Cynico σπουδογελοίῳ à quo dictæ Satyræ Menippeæ, tum de aliis Menippis conſulendus Laërtius Lib. VI. & ad eum Ægidii Menagii obſervationes. Menippus Magnes Pancratiaſtes memoratur Artemidoro Lib. IV. c. 44.

METAGENES Athenienſis, Comicus. Dramatum ejus nomina Meurſio obſervata:

Ἀσκητής. Vide infra in Ὅμηρος.

Αὖραι, Svid. Harpocrat. Athen. Scholiaſtes Comici ad aves.

Θουριοπέρσαι, Athen. Svid. in Μέλαγίνης.

Μαμμάκυθος, Athen. Svid.

Ὅμηρος ἢ ἀσκητής. Svid. Scholiaſtes Ariſtoph. ad aves.

Φιλοθύτης. Pollux, Athen. Svid.

MNESIMACUS mediæ Comœdiæ Poëta, cujus hæc apud Svidam dramatum nomina ex Athenæo occurrunt:

Βούσιρις,

Ἱπποτρόφος,

Φίλιππος.

Etiam Δύσκολον Mneſemachi laudat idem Athenæus Lib. VIII. Ἀλκμαίωνα Laërtius VIII. 37. Alius Mneſimachus Phaſelites, de quo Voſſius in hiſtoricis Græcis.

MNESITHEUS Athenienſis Medicus περὶ ἐδεστῶν allegatur ab Athenæo Lib. II. III. & VIII. Ejus Epiſtola περὶ κωθωνισμοῦ ſive de potatione, Libro II. Idem ſub initium Libri II. profert eximium locum Mneſithei (incertum an ejuſdem) de uſu vini qui ex Comœdia repetitus videtur. Unde Mneſitheum Comicis annumeravit Grotius in excerptis p. 903. Cæterum de Mneſitheo Medico, qui interdum *Mneſtheus*, interdum *Mneſides* ſcribitur vide Reineſium in var. lect. p. 36. ſeq Harduinum ad Plinium, & Jacobi Oiſelii notas ad Gellium Lib. XIII. c. ult.

MOSCHION. Vide ſupra in notitia Tragicorum, & Jac. Gronovium T. 2. Antiqv. Gr. tabula 73. ubi effigies Moſchionis ſedentis, incertum an Comici, expreſſa ad vetus marmor Fulvii Urſini, qvod ille edidit p. 30. elog.

MULLUS (Μῦλος Diogeniano VI. 40. Zenobio V. 14. proverb.

Digitized by Google

verb. & Svidæ in Ἐπίχαρμος) Atheniensis, inter primos Comicos refertur à Diomede Lib. III. pag. 486. *Poëtæ primi Comici fuerunt Susarion, Mullus & Magnes. Hi veteris disciplinæ joculatoria quædam minus scite & venuste pronunciabant.*

MYRTILUS, Hermippi Comici frater, Lysidis F. Comœdiæ veteris Poëta, cujus dramata à Svida memorantur Ἔρωτες & Τιτανοπᾶνες, sive ut Meursius in Bibl. Attica p. 1573. ex Aspasio in IV. 2. Ethic. ad Nicomach. legit Τιτανό παιδες. In Scholiis ad Comici aves male editum est Τανοπάση. Laudat eundem Myrtilum Pollux, Phrynichus in καῖαφαγᾶς, & Svidas in Λήμνιον κακόν.

NAUCRATES. Vide mox in NAUSICRATE.

NAUSICRATIS Comici Ναύκληρος ac Περσίδα memorat Athenæus & ex hoc Svidas, quanquam in codicibus Athenæi Lib. IX. editur: Ναυκράτης ὁ Κωμῳδοποιὸς ἐν περσίδι. Nam ex Svida constat legendum esse Ναυσικράτης.

NICOCHARES Atheniensis, veteris Comœdiæ poëta, filius Philonidis Comici. Ejus dramata:

Ἀμυμιόνη, Athen. Svid.

Γαλάτεια, Pollux X. 23. (ubi male Nicocharmus pro Nicochare) Schol. Aristophanis ad Plutum, Svid.

Ἡρακλῆς γαμῶν (Pollux VII, 11.) Svid.

Δηλιάς. Aristotel. cap. 2. Poëtic.

Ἡρακλῆς χορηγὸς, Athen. Pollux. Svid.

Κένταυροι, Svid.

Κρῆτες, Pollux. Svid.

Λάκωνες, quibus cum Aristophone Plutum docente certavit, teste Scholiaste Comici in argumento ad illam fabulam. Allegat Athenæus XV. pag. 667.

Λήμνιαι, Athen. Pollux, Etymol. M. in κώδιον, Svid.

Πέλοψ, Svid.

Χειρογάστορες. Athen.

NICOLAUS DAMASCENUS. Vide supra in Notitia Tragicorum.

NICOMACHUS Comicis accensetur à Grotio in excerptis p. 883. & fateor quæ ibi ex Nicomachi Εἰλειθυία ab Athenæo laudata Grotius repetit, Comœdiam potius sapere quam Tragœdiam: præterea constat Pherecratis Comici fabulas quasdam Nicomacho tributas fuisse. Svidas

Digitized by Google

das tamen inter Nicomachi Tragici fabulas Εἰλείθυιαν refert. Vide quæ in notitia Tragicorum, & paulo infra in Pherecrate.

NICOPHRON sive NICOPHON, Atheniensis, veteris Comœdiæ Poëta. Ejus dramata:

Ἀφροδίτης γοναὶ, Pollux, Schol. Comici ad aves. Svid.

Ἐξ ἅδου ἀνιών, Svid.

Πανδώρα, Pollux. Athen. Svid.

Σειρῆνες Athen. Svid.

Χειρογάστορες, ita enim legendum apud Svidam pro ἐγχειρογάστορες, ut ex Polluce, Athenæo & Scholiaste Aristophanis observat Meursius in Bibl. Attica. Ab eodem Scholiaste Aristophanis allegatur Nicophontis Ἄδωνις.

NICOSTRATUS filius Aristophanis idemque histrio eximius, & mediæ Comœdiæ Poëta teste Athenæo XIII. p. 587. Allegatur à Clemente I. Strom. p. 209. & fortasse idem est qui dictus est *Clytæmnestra*, de quo Laërtius in Polemone IV. 17. Vide & Menagium ad Laërtii II. 59. ubi mentio Nicostrati alterius qui *Theseidem* composuit & Xenophontis cujusdam frater fuit. E prioris Nicostrati dramatibus sunt:

Ἄβρα,
Ἀντερῶσα,
Διάβολος,
Ἑκάτη,
Ἡσίοδος,
Κλείνη,
Μάγειρος,
Οἰνοπίων (Svid. in Ἀμφίας) Vide infra in Philetæro.
Σῖτις,
Πάνδαρος ἢ Ἄντυλλος (hanc alii Philetæro Comico tribuerunt.)
Πάνδροσος. Athen. XIII. p. 587.
Πλοῦτος,
Σύρος ἀπελαυνόμενος,
Τοκιστὴς
ψευδοστιγματίας. Vide Svidam & Athenæum.

OPHELIONIS Comici dramata apud Athenæum & Svidam hæc sunt:

Δευκαλίων,
Καλλαισχρος,
Κένταυρος,
Μονότροποι,
Μοῦσαι,
Σάτυροι.

Alius Ophelion Medicus apud Plinium in Hist. Nat.

PALAMEDEM Eleatem Grammaticum de vocibus Comicis & Tragicis ex Svida jam notavi supra in Tragicorum notitia. Sed & Etymologico Magno in ἁρμάτειον μέλος laudatur παλαμήδης ὁ ἰσοελικὸς ὁ τὴν Κωμικὴν λέξιν συναγαγών. Vide & infra ubi de Theone.

PENTACLES Comœdiæ veteris Poëta, Aristophanis, Eupolidis

dis & aliorum naso suspensus. Vide Harpocrationem in διδάσκαλος, & ibi Valesium.

PHERECRATES Atheniensis, veteris Comœdiæ Poëta Platoni laudatus in Protagora & dramatum XVIII. auctor ut tradit Anonymus περὶ κωμῳδίας Aristophani præmissus, licet Svidas XVII. tantum Comœdias ipsi tribuit, & sub Alexandro M. militasse affirmat. Nomina Fabularum Pherecratis observata ab Hertelio in fragmentis Comicorum & Meursio in Bibl. Attica p. 1578. seq. & ad Nicomachi Musica p. 171. seq. hæc sunt:

Ἀγαθοὶ, Pollux.

Ἄγριοι, Habita Olymp. LXXXIX. 4. in Lenæis, Archonte Aristione. Athen. V. p. 218. Poll. Plato in Protagora, Scholiastes Comici ad aves, Ecclesiazus. & Vespas. Themistius Orat. 26. p. 323. & ibi Petav.

Αὐτομόλοι. Athen. Poll. Harpocr. Clemens 7. Strom p. 716. Svid. Scholiastes Aristoph. ad Equites.

Γραῦς sive γρᾶες Athen. Svid. in ἀθραγένη & δετής.

Γραφεῖς. Athen. & forte apud Svidam in Φερεκράτης.

Γράμματα. Pollux X. 36. nisi cum Meursio legendum γραφεῦσι pro γράμμασι, vel potius ut doctissimus Hemsterhusius è MSS. Codd. docuit legendum γραυσί. Salmasius reperit γραυσί ά, ut fuerint etiam quædam Pherecratis γρᾶες δεύτεραι.

Δουλοδιδάσκαλος. Athen. Poll.

Ἐπιλήσμων sive Θάλαττα. Athen. & Schol. Aristophanis ad Vespas, ubi semel editur ἐν Ἐπιστολῇ pro ἐν Ἐπιλήσμονι.

Ἰπνὸς ἢ παννυχίς. Athen. Harpocr. Eustathius ad Iliad. μ'. Scholiastes Comici ad Pacem & Pollux X. 47. ubi male ἐν Ἰπνῶνι vel ὕπνῳ pro ἐν Ἰπνῷ.

Ἰσος. Svid. in ἄξιος.

Κοριαννώ. Athen. Etymol. Svid. in ξ. Hephæstion in Enchirid. Pollux X. 46.

Κραπάταλλοι. Pollux tum alibi tum p. 436. (ubi in Seberi indice legitur ἐν ὁμωνύμῳ δράματι.) Athen. Svid. Scholiastes Comici ad Plutum.

Λαμία. Schol. Aristophanis ad Pacem.

Λῆροι. Poll. Athen. (ubi male Λῦροι & Μένδηροι pro λῆροι.) Svid. in χρή.

Μεταλλεῖς. Athen. Erotianus in αἱμῳ & Harpocr. in μεταλλεῖς qui testatur ab Eratosthene hoc drama tributum esse Nicomacho. Idem de Πέρσαις & χείρωνι testatur Athenæus, qui Nicomachum illum Rhythmicum vocat.

Μυρμηκάνθρωποι. Etymol. Poll. Athen. Svid. in τεθολωμένος, Scholiastes Aristoph. ad Vespas Zenobius IV. 23. proverb.

Πέρσαι.

Digitized by Google

Πέρσαι. Poll. & Athen. Schol. Ariſtoph. ad ranas. Vide & paulo ante in μεταλλεῖς.

Πετάλη. Poll. Harpocr. Svid. Priſcian. Lib. XVIII. Heſych. in μετάλλειον, Svid. in αἴρειν.

Ῥητορικὴ. Etymol. in Ἐγκιλικίζειν, Ἐγρηγόρσιον & ἔγχυσα, vide Thomam Gatakerum c. 10. adverſar. p. 517.

Τριπόλεμος. Athen.

Τυραννίς. Athen. Heſych. Harpocr. Svid. in ἀέσχην.

Ὕπνος ſive παννυχίς. Supra in ὕπνος.

Χείρων. Athen. Harpocr. Etymol. Priſcian. Libro XVIII. & Nicomachus 2. Harmonic. p. 35. è quo diſcimus prolixum locum quem è Pherecrate profert Plutarchus p. 1141. ſeq. de Muſica, ex hoc dramate petitum eſſe.

Ψευδηρακλῆς. Athen.

De carminis genere quod ab hoc Pherecrate Pherecratium dicitur, videndus Hephæſtion & alii Grammatici. Schol. Euripidis ad Hecubam, v. 1077. Fragmenta hujus Comici apud Hertelium & Grotium.

PHILEMON *MAJOR*, Solis ſive Pompejopoli Ciliciæ oppido natus teſte Strabone Lib. XIV. pag. 671. licet Svidas Syracuſanum facit, forte quod ibi verſatus eſſet, novæ Comœdiæ Poëta, in ſumma ætate, (ſæculum enim vivendo ſuperaſſe fertur) riſu * nimio in ſcena exſtinctus: cujus XCVII. dramata ſervata teſtatur Anonymus περὶ Κωμῳδίας ſcriptor præmiſſus Ariſtophani. Ex his apud veteres memorantur:

Ἄγροικος. Athen.
Ἀνακαλυπτομένη,
Ἀνανεουμένη. Athen.
Ἀνδροφόνος, Athen.
Ἀπόλλων,
Ἁρπαζόμενος, Athen. Pollux.
Βαβυλώνιος, Athen.
Γάμος, Poll.
Δελφοὶ, Athen.
Ἐγχειρίδιον,
Ἐκδικαζόμενος,
Ἔμπορος quam imitatus Plautus in Mercatore. Scripſerat & Pacuvius Mercatorem, ſed fortaſſis Diphili veſtigiis inſiſtens.
Εὔελπις, Poll.
Ἔφηβος.
Ἥρωες. Zenob. VI. proverb. 25.
Θησαυρὸς, Athen.
Θυρωρός, Poll.
Θηβαῖοι,
Ἰατρὸς, Athen.
Καταψευδόμενος.
Κορινθία, Athen.
Μοιχὸς, Athen.
Μετίων ἢ ζώμιον. Athen.
Μυστις.
Νεαίρα, Athen.
Νεμόμενοι,

* Vide Luciani Macrobios T. 2. p. 475. Plutarch. an ſeni gerenda Reſp. pag. 785. & Apulejum 3. florid.

Παγκρατιαστής.
Παλαμήδης,
Πανήγυρις, Poll.
Παρεισιών. Athen.
Παρμών, Athen.
Πιτλοκοπούμενος,
Πτέρυξ,
Πτωχὴ ἢ Ῥοδία. (πτωχὸς) Athen.
Πυῤῥὸς,
Πυρφόρος.
Ῥοδία.
Σάρδιος. Poll. Harpocr. Meursius IV. 17. Attic. Lect.
Σικελικὸς, Poll.
Στρατιώτης, Athen.
Συναποθνήσκοντες, Athen.
Συνέφηβος, Clemens Alex. 1. Strom. p. 209.
Ὑποβολιμαῖος, in qua Aristophanis Cocalum expressit teste Clemente Alex. 6. Strom. p. 453.
Φάσμα, Athen.
Φιλητάς.
Φιλόσοφοι. Laërt. VII. 27.
Χήραι sive Χήρα.

Fragmenta hujus Philemonis collecta videri possunt ab Hertelio & Grotio. Diligentius ea se congessisse & cum Menandri fragmentis editurum affirmavit V. C. Johannes Clericus T. IX. Bibliothecæ selectæ p. 185. Menandro illum prælatum indignatur Gellius Lib. XVII. c. 4. & Quintil. X. 1. Ipseque Menander ad Philemonem Gellio teste *Quaso*, inquit, *Philemo, bona venia dic mihi, qvum me vincis, non erubescis?* Effigiem hujus Philemonis videas licet apud Jac. Gronovium T. 2. Antiqv. Gr. tabula 99. & in Laurentii Begeri thesauro Palatino p. 69. Vide & Fulvii Ursinii elogia Viror. illustrium p. 34.

PHILEMON *Junior*, ejus de quo jam dixi filius, & dramatum LIV. Svida teste auctor, ab Athenæo VII. p. 291. allegatur. Ejus fortassis sunt nonnullæ Comœdiæ ex illis quas seniori Philemoni tribui. Alius ab his Philemon Ἀγξωνεὺς (populi Atticæ hoc nomen) Atheniensis, Grammaticus, de quo Meursius in Bibl. Attica. Ejus scripta: Ἀττικαὶ γλῶσσαι, σύμμικτα, & de Oraculis omnis generis.

PHILETÆRUS Atheniensis, Comici Aristophanis F. Comicus & ipse, mediæ Comœdiæ, cujus dramata fuere XXI. ex quibus hæc nomina supersunt: Ἀντύλλος Svid. Ἀσκληπιὸς Athen. Ἀταλάντη. Athen. Svid. Αὐτοφιλέταιρος, Svid. Ἀχιλλεύς. Svid. Κέφαλος. Svid. Κορινθιαστής. Athen. Svid. Κυνηγὶς sive Κυνηγίας. Athen. Svid. λαμπαδηφόροι. Svid. Μελεάγρος Athen. Οἰνοπίων Athen. & Svid. (qui in Φιλέταιρος & Ἀμφίας testatur hoc drama tributum etiam *Nicostrato*) Τηρεὺς. Svid. Φίλαυλος. Svid.

PHILIPPIDES Atheniensis, Philoclis F. novæ Comœdiæ Poëta circa

Digitized by Google

circa Olymp. CX. clarus, fabulas 45. teste Svida composuit, ex quibus sunt ab eodem Meursio observatæ:

Ἀδωνιάζουσαι. Pollux.
Ἀμφιάραος. Athen.
Ἀνακρέουσα à Kœnigio additur,
Ἀνανέωσις Athen. Stob.
Ἀργυρίου ἀφανισμὸς, Athen.
Αὐλοὶ Athen. Pollux.
Λακιάδαι, Pollux.
Συνεκπλέουσα sive Συμπλέουσαι. Pollux. Athen.
Φιλάδελφοι, Stob.
Φιλάργυρος Athen.
Φιλευριπίδης, Pollux.
Φίλιππος. Stob.

Etiam Νάννιον à quibusdam tributum Philippidi fuit, sed Eubuli esse testatur Athenæus XIII. p. 568. Meminit hujus Philippidis & Plutarchus Libro de garrulitate p. 508. ubi refert eum gratia usum Lysimachi Regis & ab eo jussum petere aliquid, dixisse, quidvis mihi impertias o Rex, modo nihil arcani. Inimicum Stratoclis fuisse notat idem Plutarchus in Demetrio p. 894. & 901. seq. versiculos ejus aliquot afferens: è quibus locis patet Philippidem adhuc vixisse Olympiade CXVIII. extrema. Obiit præ gaudio, ætate jam provectus, cum in certamine præter spem vicisset, ut refert Gellius Lib. III. c. 15. Fragmenta ejus vide sis apud Hertelium, Grotiumque.

PHILIPPUS Comicus, quem Svidas ex Athenæo notat scripsisse Κωδωνιαστάς, licet in Athenæi codicibus hodie legitur *Ephippus* non *Philippus* ut notatum Casaubono VIII. 15. ad Athenæum. Laudantur præterea ab Athenæo Philippi Comici Ὀβελιαφόροι & Φιλύρα. Idem ni fallor est Philippus γελωτοποιὸς apud Maximum Tyrium p. 49. cujus mimos memorat Themistius ad Aristotelem 1. de anima c. 3. ubi Philippi κωμῳδιδασκάλου mentio. Notum est Aristophanis patrem, & unum ex filiis venisse nomine Philippi.

PHILISCI Comici dramata apud Svidam sunt:

Ἄδωνις,
Ἀρτέμιδος καὶ Ἀπόλλωνος γοναὶ,
Διὸς γοναὶ,
Ἑρμοῦ καὶ Ἀφροδίτης γοναὶ,
Θεμιστοκλῆς,
Ὄλυμπος,
Πανὸς γοναί.

PHILISTION Nicæus (fuere etiam qui Prusaensem, alii qui Sardianum fuisse affirmarent) à Svida dicitur diem obiisse supremum temporibus Socratis vel Isocratis, sed ab Eusebio Magnesianus vocatur & refertur ad tempora extrema Augusti Imp. præ nimio & ipse risu ex-

ſtinctus eſt, riſûs etiam in ſcriptis ſuis captator. Sane ejus ridicula μιμολογία in proverbium abiit, quo utuntur Julius Africanus, Hieronymus, Epiphanius & plerique alii. Vide Meurſium ad Heſychium illuſtrem p. 214. ſeq. & Joh. Rudolphum Wetſtenium ad Epiſtolam Africani ad Origenem. p. 162. ſq. Svidas ait Philiſtionem ſcripſiſſe Φιλογέλων ἤγουν τὸ βιβλίον τὸ φερόμενον εἰς τ̃ κουρέα quod vertunt in *tonſorem* ſed legendum εἰς ἑρμείαν τ̃ κελεία ut notavit Reineſius in Var. Lect. p. 15. Idem Svidas Philiſtioni tribuit κωμῳδίας βαιολογικὰς è quibus memorat μισοψηφιςάς. Pro βαιολογικὰς legendum βιολογικὰς ſive Mimicas, ut pridem animadverſum Scaligero p. 179. ad Euſeb. Voſſio Libro de poëtis Græcis p. 40. & Lib. II. Inſtit. Poëtic. p. 162. ubi plura de Philiſtione erudite obſervata. Idem Philiſtion memoratur à Marco Antonino Lib. VI. §. 47. ubi eum conjungit cum neſcio quo Phœbo & Origanione, ut Hieronymus 2. adverſus Rufinum cum Lentulo ac Marillo. Σύγκρισις *ſententiarum Philiſtionis* * *& Menandri* è duobus MSS. Bibl. Reg. edidit *Nicolaus Rigaltius* Pariſ. apud Rob. Steph. nepotem, A. 1613. 8. Exſtant & ad calcem Variarum Lectionum *Jani Rutgerſii*, Lugd. Bat. 1618. 4. Amſt. 1654. 4. Senariis Latinis Jambicis vertit *Nic. Morellus* Federici F. Pariſ. 1614. 8. Alius fuit Philiſtion Locrus Medicus, Eudoxi Cnidii magiſter, laudatus Gellio XVII. 11. Plutarcho VII. 1. Sympoſ. Plinio, Galeno aliiſque. Vide Gatakerum ad Antoninum, Harduini elenchum ſcriptorum Plinio laudatorum & Menagium ad Laërt. p. 390.

PHILOCHORUS de Comicis ſcripſiſſe videtur, ut colligo è Plutarcho an ſeni gerenda Reſp. p. 785.

PHILOCLES κωμῳδοποιὸς cujus deformitatem ridet Ariſtophanes. Vide Scholiaſtem ad Theſmophoriazuſas p. 776. & Svid. in Φιλοκλῆς. De aliis duobus Tragicis hoc nomine dixi ſupra ſuo loco.

PHILOCRATEM Athenienſem Comicum, κωμῳδοποιὸν, memorat Scholiaſtes Luciani ad Ἔρωτας p. 44.

PHILONIDES Athenienſis ex fullone Comicus Comœdiæ veteris Poëta, Nicocharis Comici pater. Ejus dramata apud Svidam:

Ἀπήνη,
Κόθορνοι (Athenæo etiam laudati ac Polluci.)
Φιλέταιρος.

Kœnigius in Bibl. male Κόρινθον inter Philonidis dramata refert ex male intellecto loco Svidæ in ἀπαίδευτοι. Allegat Philonidem etiam Stobæus in florileg. p. 59. 139. 140. edit. Grotii. Fragmenta quædam

* Rigaltio nec Menandri videntur eſſe illi verſus, nec Philiſtionis. Apud Stobæum quidam illorum tribuuntur Philemoni.

Digitized by Google

dam collegit Hertelius. Fuit & Philonides Aristophanis Comici histrio, teste vitæ illius scriptore qui scholiis Græcis præfigitur.

PHILOSTRATUS Lemnius. Vide supra in notitia Tragicorum.

PHILYLLIUS antiquæ Comœdiæ Poëta, idem forte *Phyllidius*. Supra in *Diocle*. Ejus dramata:

Αἰγεὺς, Svid. in ἀνάλφιτον, Steph. Byz. in γαλεῶται.

Ἄγεια (meretricis hoc nomen) Svid. Athen. XIII. p. 567. ubi docet hanc Comœdiam ab aliis tributam Eunico.

Ἀταλάντη, Svid.

Αὐγὴ, Svid. Athen.

Δωδεκάτη, Svid.

Ἑλένη, Svid.

Ἡρακλῆς, Svid. Athen.

Πλύντρια ἢ Ναυσικάα. Svid. Πλύντρια, Scholiastes Aristoph. ad aves.

Πόλις ſ. Πόλεις, Svid. Athenæus. Pollux.

Φρεώρυχος. Svid. Poll. Athen.

PHOENICIDES Comicus allegatur à Stobæo in florileg. p. 43. edit. Grotii. Ejus μισουμένην & φύλαρχον laudat Athenæus, quæ duo nomina apud Svidam in unum male coaluerunt φύλαρχος μισούμενος, ut pridem monuit Casaubonus XIV. 18. Athenæum.

PHORMUS sive PHORMIS. De hoc dixi in notitia Tragicorum.

PHRYNICHUS τῶν ἐπιδευτέρων veteris Comœdiæ Poëta clarus circa Olymp. LXXVI. decem dramata composuisse traditur à Scriptore Anonymo περὶ Κωμῳδίας qui Aristophani præfigi solet. Subfrigidus fuit notante Svida in Λύκις quem vide sis etiam in παλαίσμασιν. Ab eodem hæc dramata memorantur:

Ἐφιάλτης Athen. Pollux, Schol. Comici ad aves.

Κόννος, Hesych. in ἀεί.

Κρόνος, Pollux, Athen. Hesych.

Κωμασταὶ, Hesych. Pollux.

Μονότροπος, Athen. Pollux. Schol. Comici ad aves, Svid. in ὑπεράκοντίζεις.

Μοῦσαι, Harpocr. & Svid. in καδίσκος, Athen. Pollux, Schol. Comici in argumento ranarum.

Μύστης sive Μῦσαι. Svid. in τευτάζειν.

Πο-

Ποάστριαι, Harpocr. Pollux, Athen. Priscian.

Σάτυροι, Phrynichus Sophista in εὐαγγελίζομαι. Athen. Schol. Comici ad nubes & Vespas.

Τραγῳδοὶ ἢ ἀπελεύθεροι. Pollux, Athen. Harpocrat.

Fragmenta quædam pauca Phrynichi Comici collegerunt Hertelius & Grotius. De duobus Tragicis hoc nomine dixi supra in notitia Tragicorum.

PHYLLIDIUS. Vide Grotii excerpta è Comicis p. 899. Nescio sitne idem cum antiquæ Poëta Comœdiæ qui *Phylillius* dicitur in Svidæ codicibus voce Διοκλῆς.

PISANDER Comicus quem perstrinxere singularibus dramatis Plato Comicus & Anaxandrides.

PLATO veteris Comœdiæ Poëta circa Olymp. XCIII. clarus, qui XXVIII. dramata composuit teste Anonymo περὶ κωμῳδίας qui Aristophani præmittitur. Vide & Laërtium III. 109. Alius junior mediæ Comœdiæ princeps laudatus tum ab aliis tum à Scholiaste inedito ad Dionysium Thracem, floruit circa Olymp. CXX. Incertum utrius horum sunt dramata sub Platonis nomine veteribus laudata:

Ἄδωνις. Pollux, Athen. Scholiastes Aristoph. ad Vespas, Svid. in Πλάτων & ἀφοδεῦσαι ubi male Ἀδώνισι pro Ἀδώνιδι.

Ἀμφιάραος, Schol. Aristophanis ad Plutum.

Ἀνδροφόνος, Athen. Svid.

Ἀτλαντικὸς, male inter Platonis Comici fabulas refertur cum sit dialogus Platonis philosophi, de quo suo loco.

Αἱ ἀφ' ἱερῶν, (fœminæ sacris operantes) Hesych. Pollux, Athen. & Svid. ubi male ἀφιέρων.

Γρῦπες, Harpocration, Athen. Svid.

Δαίδαλος, Clemens 6. Strom. pag. 628. ubi Platonem & Aristophanem testatur unum ex altero surripuisse. Schol. Aristophanis ad aves.

Ἑλλὰς ἢ Νῆσοι, Svid. Pollux, Etymol. M.

Ἑορταί. Clemens Alex. 7. Strom. p. 718. Pollux, Svid. Scholiastes Aristoph. ad Aves, & Euripidis ad Medeam.

Εὐμενίδες. Etymol. M. in ἀνωζυγοῦν.

Εὐρώπη. Athen. & Svid.

Ζεὺς κακούμενος. Athen. Svid. Scholiastes Aristoph. ad pacem & Pollux VII. 29. ubi male καλουμένῳ pro κακουμένῳ.

Ἰώ. Athen. Svid.

Κέρκωπες. Vide infra Ξάνται.

Κλεο-

Digitized by Google

Κλεοφῶν. Athen Svid. Pollux, Schol. Ariſtoph. ad ranas.
Κρύφιοι. Zenobius 2.31. proverb.
Λαῖος, Svid. & Athen.
Λάκωνες Athen. Scholiaſtes Ariſtoph. ad aves & Harpocration in Σθένελος, qui dubitare videtur an fuerit Platonis. Apud Svidam in Πλάτων, eſt Λάκωνες ἢ ποιηταί, & deinde ſeparatim alia ejuſdem Platonis fabula, ποιηταί.
Μαμμάκυθος. Svid. Heſych. & Schol. Ariſtophanis ad ranas, qui etiam de hac videtur addubitare.
Μενέλεως. Svid. in πλάτων & τί οὐκ, & Athen. Zenobius VI. 17.
Μέτοικοι. Svid.
Μύρμηκες. Svid.
Μωμοθήρα. Heſych. in παλινδορία.
Νῆσοι. Vide ſupra in Ἑλλάς.
Νίκαι, Svid. Scholiaſtes Comici ad aves.
Νὺξ μακρά. Svid. Athen. Pollux.
Ξάνται ἢ Κέρκωπες. Svid. in πλάτων & τευτάζειν. Eadem Comœdia videtur quæ Hephæſtioni in Enchirid. ξάντριαι.
Παιδίον ſive παῖς (παιδάριον Schol. Ariſtophanis ad ranas & pacem & Svid. in παράβασις.) Svid. in Πλάτων & Athen.
Πανηγυρισταί. Svid.
Περίαλγος ſive περιαλγής, Athen. Svid. Scholiaſtes Ariſtoph. ad nubes.
Πείσανδρος. Plutarch. in Antiphonte, Svid. in Ἀρεοπαγίτης. Scholiaſtes Ariſtoph. ad Veſpas, Athen. Apoſtolius IV. 25. proverb. Photius Cod. 259.
ποιητής, ἢ ποιηταί. Athen. Poll. Svid. Vide & ſupra in Λάκωνες.
πρέσβεις. Athen. Svid. Maximus ad Dionyſ. Areopagit. 2, 3. de Eccleſiaſtica Hierarchia.
Σκευαί. Svid. niſi legendum Σκύθαι.
Σκύθαι. Schol. Ariſtophanis ad Aves.
Σοφιστὴς ἢ Σοφισταί. Caſaub. VII. 17. ad Athen. Scholiaſtes Ariſtoph. ad nubes Veſpas & Pacem. Pollux, Svid. & Syncellus p. 149.
Συμμαχία. Pollux, Svid.
Συνεξαπατῶν. Svid. Athen.
Σύρφαξ. Svid. Heſych. Athen. Scholiaſtes Ariſtoph. ad aves.
Ὑπέρβολος. Plutarch. in Alcibiade & Nicia. Athen. Svid.
Φάων. Harpocration, Svid. in ἀτηρότατον, Athen. Apoſtolius VI. 33. proverb.

Confer ſi placet Jacobi Hertelii & Grotii è Comicis Græcis excerpta, atq; Joh. Meurſii Bibl. Atticam.

Digitized by Google

POLYEUCTUS. Vide ſupra in *Heniocho*.

POLYZELUS Comicus, Svidæ memoratus, à quo hæc ejus dramata nominantur: Ἀφροδίτης γοναὶ, Δημοτυνδάρεως, Διονύσου γοναὶ, Μυσῶν γοναὶ, Νιόπτερα. Alius Polyzelus Rhodius hiſtoricus & Philoſophus, de cujus ſcriptis conſules Meurſium in Rhodio Lib. II. cap. XI.

POSIDIPPUS * Caſſandreus ex Caſſandra civitate Macedoniæ, vel ſaltem (ut Steph. Byz. in Κασάνδρεια) Cyniſci Caſſandrei filius, novæ Comœdiæ *Poëta*, qui triennio poſt Menandri mortem teſte Svidâ docuit. Ejus dramata fuerunt usque ad XXX, è quibus memorantur à veteribus:

Ἀναβλέπων. Athen.
Ἀποκλειομένη, Athen. Pollux.
Γαλάτη. Poll.
Δημόται. (Svid. in νεανισκεύεται.)
Ἐπίσταθμος. Pollux.
Ἐφεσία. Pollux.
Κώδων. Athen.
Λοκροὶ. Athen.
Μεταφερόμενος. Athen. Μεταφερόμεναι apud Laërt. VII. 27.
Μύρμηξ.
Παιδίον. Athen.
Πορνοβοσκός. Athen.
Σύντροφοι. Athen.
Φιλόσοφοι (quod drama alii tribuerunt Philemoni) *Laërt*. VII. 27.
Χορεύουσαι. Athen.

Quasdam Poſidippi Comœdias à latinis etiam Comicis expreſſas fuiſſe, conſtat è Gellio Lib. II. cap. 23. In Bibliothecæ Mediceæ pluteo LXXXVII. exſtat volumen teſte Gronovio continens fragmenta ex Poſidippo Comico de vitæ neceſſariis Carmine Jambico, qualia nulla exſtant inter fragmenta Poſidippi ab H. Stephano, Hertelio vel Grotio collecta. Alius videtur Poſidippus ſcriptor Epigrammatum de quo alibi.

PRONOMUS Thebanus Tragicus an Comicus fabulas docuit Athenis Olymp. CXXVII. 2. Archonte Pytharato. Vide Fulvii Urſini elogia viror. illuſtr. pag. 28.

PYTHON Catanenſis. Vide ſupra in Alexandro.

Pro RULLO Comico apud Bulengerum Lib. I. de Theatro c. 2. legendum MULLUS, de quo ſupra.

SANNYRION Athenienſis, Poëta Comicus veteris Comœ-

dix,

* Imago Poſidippi præſidentis in theatro & volumen manu tenentis apud Gronovium Virum Cl. T. 2. Antiqv. Græcar. tabula 100. Confer numum Poſidippi Caſſandrei hujus an Poſidoniatæ apud Laur. Begerum T. 1. theſauri Brandenburgici p. 273.

Digitized by Google

diæ, Dioclis & Philyllii æqualis fuit teste Svida in Διοκλῆς. ob corporis λεπτότητα sive tenuitatem ac macilentiam à Comicis derisus. Ælian. X. 6. Var. Athen. XII. p. 551. ex Aristophanis Gerytade. Sannyrionis *Danaë* laudatur à Scholiaste Euripidis ad Orestem v. 279. & Aristophanis ad ranas, adductis ejus verbis in quibus exagitat Hegelochum ὑποκριτὴν qui Euripidis Oresten egit Olymp. XCII. 4. unde post illud tempus fabulas docuisse intelligitur. Ejus γέλωτα laudant Harpocration, Pollux & Athenæus. Confer Meursium in Bibl. Attica & Pearsonium parte 2. Vindic. Ignatii c. 1. ubi castigat ea quæ scripserat Casaubonus ad Athenæi Lib. VII. c. 9. & in auctore περὶ Κωμῳδίας qui scholiis Aristophanis præfigitur, pro Σαννυρίωνα docet legendum esse Συσαρίωνα, de quo infra suo loco. Fuit præterea Sannyrionis fabula ἰώ & altera ψυχασαί ut Svidas notavit.

SATYRUS Κωμικὸς ὑποκριτής, memoratus Plutarcho de laude sui pag. 545.

SCIRAS Tarentinus, Comœdiæ Italicæ Poëta, cujus Meleagrum laudat Athenæus Lib. IX. Καὶ Σκίρας ὅς δὲ ἐστιν οὗτος τῆς Ἰταλικῆς καλουμένης Κωμῳδίας ποιητής, γένος Ταραντῖνος, ἐν Μελεάγρῳ φησίν. Sed pro Scira, Colomesio judice legendum Sclerias de quo mox dicam.

SCLERIAS male Σκληριὸς vocatur apud Photium cod. 167. p. 194. ut Sciras apud Athenæum Lib. IX. Sed & Casaubonum fugit ratio, cum Lib. III. ad Athenæum c. 4. putaret nomen *Sclerias* apud Stobæum à quo ter laudatur, Comœdiæ esse, non Poëtæ Comici. Laudatur Sclerias etiam apud Antonium Melissæ Lib. II. c. 79. & Maximum in Collectaneis c. 63. Vide Colomesium ad Gyraldum de Poëtis p. 406.

SERAPION Comicus allegatur in Stobæi florilegio p. 67. edit. Grotii. Alius Serapion Poëta, quem Athenis advenisse ait & loquentem inducit Plutarchus libro de Pythiæ Oraculis. Hunc ni fallor Serapionem ἐν ἔπεσι sive carmine Heroico nonnulla tradidisse de Sibyllæ vi μαντικῇ etiam post fata durante, notat Clemens Alex. I. Strom. p. 304.

SIMYLUM Comicum laudat Stobæus in florileg. p. 229. edit. Grotii. Alius Simylus Chalcidensis Naucletus, quem memorat Lucianus in Toxari T. 2. p. 45.

SOPATER Paphius sub Alexandro M. & post claruit usque ad tempora Ptolemæi secundi, ut ex Sopatro ipso observat Athenæus Lib. II. Idem L. IV. laudat locum ex incerto Paphii Sopatri dramate, quem dat Grotius in excerptis p. 871. Φλύαξ sive Φλυακογράφος fuit Sopater, qualis Rhinton & Sotades, de quibus suo loco. Apud eundem Athenæũ allegatur Sopatri hujus Βακχίς, licet Svidas eam tribuat Sopatro Parodo.

Βακχίδος γάμος,
Βακχίδος μνηστῆρες,

Εὐβυλοθεέμβροτος,
Ἱππόλυτος. Svid.
Ἡ Κνιδία, Svid.
Μυςάκυ Θητίον,
Νεκύα, Svid.
πύλαι, Svid.
σίλφαι, (Svid. σιλφία.)
φακή. Svid.
φυσιόλογος. Svid.

Alius Sopater Phacius, Parodus, cujus ab eodem Athenæo laudantur:
Βακίδης,
Μύςαι, & ὀρέςης, ac φακή quæ duo postrema dramata Sopatro Paphio male Svidas tribuit.

SOPHILUS Sicyonius vel Thebanus, mediæ Poëta Comœdiæ, cujus dramata hæc apud veteres memorantur:

Ἀνδροκλῆς. Athen.
Γάμοι. Laërt. II. 120.
Δημία. Svid.
Ἐγχειρίδιον. Athen.
Κιθαρωδός. Svid.
Λήδα. Vide paulo post Τυνδάρεως.
παρακαταθήκη, Athen. Svid.
Συντρέχοντες, Athen.
Τυνδάρεως ἢ Λήδα. Svid.
Φίλαρχος, Athen. Svid.
Χειρίδιον, Svid. sed legendum ex Athenæo ἐγχειρίδιον.

SOPHRONEM Comicum, à Sophrone Syracusano Mimographo qui Euripidi æqualis erat, male diversum facit Svidas. Scripsit Dorica dialecto, & obscurius paulo, unde implicitum vocat Statius 5. Silvar III. 157. μίμυς ἀνδρείυς καὶ γυναικείυς *Mimos in viros & fœminas*, quorum lectione delectatus fuit Plato Philosophus. De hoc Sophrone consules Vossium Lib. II. Institutt. Poëtic. p. 161. Vide ad Laërt. III. 18. & Athenæum XI. p. 504. Salmasium ad Solinum p. 76. Henr. Valesium ad Ammianum Marcellinū XXIII. 5. Meursium ad Hesych. Illustrem p. 199. seq. Ex ἀνδρείοις videntur:

Ἄγγελος. Schol. Germanici.
Ἀγριώτης. Athen. Ἀλιεύς. Athen.
Νυμφοποιός. Pollux. Athen. παῖς. Athen.

E Mimis γυναικείοις: (quos præter Pollucem laudat frequenter Athenæus, perinde ut ἀνδρείυς) Ἀκέςριαι Svid. in κάπηλος. Θυννοθήρα sive Θυννοθήραι Etymol. M.
πενθερά. Svid. Athen.

Idem Athenæus VII, p. 281. allegat Apollodorum Atheniensem ἐν τῷ πρώτῳ περὶ Σώφρονος, ubi interpres male, *de temperante*, mox enim mentio μίμων ἀνδρείων. Confer Casaubonum VII. 6.

SOSICRATES Comicus allegatur à Stobæo p. 117. florileg. edit. Grotii, & Svida in Ἀμφίας, Polluce quoque qui laudat ejus παρακαταθήκην, etsi nomen Sosicratis corruptum jam in *Crates*, jam in *Hippocrates*, ut præclaris editoribus annotatum.

SO-

Digitized by Google

SOSIPATER Comicus, ex cujus *καταψευδομένῳ* prolixum locum profert Athenæus Lib. IX. quem cum Metaphrasi sua dedit Grotius in excerptis pag. 886. Nescio tamen an pro *Σωσιπάτρῳ* apud Athenæum legi debeat *Σωπάτρῳ*.

SOSITHEUS Comicis accensetur in excerptis Grotii pag. 900. quem idem vir summus pag. 456. recte inter Tragicos retulerat. Vide quæ in notitia Tragicorum. Videntur tamen, fateor, Comicum sapere quæ de Sositheo refert Laërtius VII, 173.

SOTADES Atheniensis, mediæ Comœdiæ Poëta Svidæ laudatus, cujus *παραλυτρούμενον* & *ἐγκλειομένας* memorat Athenæus, neutiquam confundi debet cum altero Maronita, auctore *ἰωνικῶν ᾀσμάτων* molliumque & obscœnorum carminum, quæ ab eo dicta sunt Sotadea. Vide Athenæum VII, p. 293. De hujus poëmatibus scripserat filius *Apollonius*, teste Athenæo Lib. XIV. p. 620. ubi *Carystii* quoque Pergameni librum de Sotade commemorat, & refert hunc poëtam Ptolemæi Philadelphi jussu inclusum cistæ plumbeæ & in mari demersum, quod ipsius cum Arsinoë sorore nuptias paulo liberius perstrinxisset. Apud Juvenalem II. 10. pro Socraticis cinædis male Sotadicos reponit vir doctissimus Leopardus XIII. 10. qui de Sotade & aliis *Ἰωνικῶν λόγων* auctoribus sive *κιναιδολόγοις* verba Strabonis, Athenæi ac Svidæ eodem loco adscripsit. Mirum est Strabonem videri affirmare, quod Sotades & Alexander Ætolus scripserint non versu * sed prosa, cum alii veteres contrarium innuant, & Demetrius de elocutione §. 193. Sotadi *ἄσεμνον* quidem & *κεκλασμένον* sed tamen tribuat *μέτρον*. Gyraldus vero p. 490. verba Strabonis *κατὰ μέλος* ita intellexit, quod cantum addiderint Simus & Lysis, at Sotades & Alexander tantum recitaverint cinædica sua poëmata. Hephæstion p. 13. laudat hujus ut opinor Sotadis *Ἄδωνιν*, & p. 8. *Ἰλιάδα*. Svidæ memoratur *εἰς ᾅδου κατάβασις, πρίηπος, εἰς Βελεστίχην, Ἀμαζών*. E latinis Sotadica scripsere Ennius, L. Accius, aliique: Usus est Sotadico quoque genere Terentianus Maurus & è recentioribus Jul. Cæs. Scaliger, Caspar Barthius &c. Arium hæreticum in Thalia sua dicendi genere usum fuisse molli ad *Σωτάδεια ᾄσματα* proxime accedente, post Athanasium Orat. 2. contra Arianos, notat Socrates Lib. I. Hist. Eccles. c. 9. Fuit & Sotades Victor. Olymp. XCIX. Cretensis, de quo Pausanias Eliac. posterior p. 497. Alius Atheniensis Philosophus qui teste Svida librum de mysteriis composuit, & alter Philosophus Byzantinus.

SOTERIDES Epidaurius Grammaticus scripsit *περὶ Κωμῳδίας* & Historiæ Musicæ libros III. ut Svidas in *Σωτηρίδης*.

* *Ἦρξε δὲ Σωτάδης μὲν πρῶτος τοῦ κιναιδολογεῖν, ἔπειτα Ἀλέξανδρος ὁ Αἰτωλός, ἀλλ' οὗτοι μὲν ἐν ψιλῷ λόγῳ, κατὰ μέλος δὲ Λῦσις, καὶ ἔτι πρότερος τούτου ὁ Σίμος.* Strabo XIV. pag. 644. Alii Cinædologi fuere Pyrrhus sive Pyres Milesius, Theodoras, Xenarchus, Alexus &c.

STEPHANUS mediæ Comœdiæ Poëta, filius Alexidis Comici, Svidæ in Ἄλεξις memoratur. Sed & idem in Ἀντιφάνης auctor est Antiphanis filium Comicum & ipsum Stephani nomine venisse.

STRATO, siquidem Svidæ credimus, mediæ Comœdiæ Poëta, cujus apud Athenæum laudatur Λημνομέδα & Φοινικίδης, sive ut apud Svidam legitur Φοῖνιξ. In Scholiis Aristophanis ad aves allegatur ejusdem Κινησίας. Sed verisimile est Svidam deceptum vitiosis Athenæi codicibus, & apud Athenæum, Svidam & Scholiasten Aristophanis pro Στράτω legendum Στράττις, de quo mox. Stratonis Comici, qui Athenis magnam laudem retulerit, tanquam æqualis sui meminit Plutarchus lib. 5. cap. 1. sympos.

STRATTIS, Atheniensis, Comœdiæ veteris Poëta, de quo dixi nonnulla superius in notitia Tragicorum. Præsenti loco subjicio nomina dramatum ejus, observata ab Isaaco Casaubono Lib. VII. ad Athenæum c. 23. & Johanne Meursio in Bibl. Attica.

Ἀγαθοὶ ἢ ἀργυρίου ἀφανισμός. Svid. & Athen. qui Pherecrati à quibusdam tributum auctor est.

Ἀνθρωπορέστης Athen. Svid. Scholiastes Euripidis ad Orestem v. 278. qvam Tragœdiam riserat illa fabula sua Strattis.

Ἀταλάντη Svid. in σκῶρ & Athenæus. Ἀταλάντα Hesych. Scholiastes Aristoph. ad aves & Svidas in διφροφόροι, Sed Ἀτάλαντος in scholiis ad Aristoph. ranas.

Ζώπυρος περικαιόμενος. Hesych. in ὦ μάλα κυκᾷς, ut ex Lucillo Tarrhæo, Diogeniano & Apostolio recte legunt Erasmus & Meursius, licet Casaubono præplacet ὦ μάλα κικκᾶς, quod putat respondere Plautino illi, *ciccum non interduim.*

Ἰφιγέρων Svid.

Καλλιππίδης Athen. Svid.

Κινησίας Pollux, Harpocrat. Athen. Scholiastes Aristoph. ad Plutum & ad aves ubi male Στράτων pro Στράττις.

Κυνηγοί Erotianus in καμμάρῳ.

Λιμνομέδα sive Λημνομέδα sive deniq; Λημνομέδων Harpocrat. in ἀπελλᾶς Svid. & Athen. L. VII. & XI. ubi iterum male Στράτων ὁ Κωμικὸς pro Στράττις.

Μακεδόνες Harpocration & Etymol. M. in τοπεῖον, Svid. Athen. XIII. p. 589. Στράττις ἐν Μακεδόσιν ἢ Παυσανίᾳ.

Μήδεια Athen. Harpocrat. in Μυσῶν λεία. Svid.

Μυρμηδόνες Pollux IX. 6.

Παυσανίας Athen. Svid. Supra in Μακεδόνες.

Πίτυσος sive ut in Aristophanis scholiis ad Vespas scribitur πύλισος. Casaubonus legit πίτυλος, & videtur, inquit, Strattis nauticæ turbæ ἀταξίαν exagitasse. Vel fuit similis argumenti Monotropo Anaxilæ, nam πίτυλον interpretantur veteres etiam φαντασιοκόπον. Πολι-

Digitized by Google

Πολιτεία Svid. in ὦ λῖνον λίνῳ συνάπτεις.
Τρώιλος Athen. Scholiastes Aristoph. ad Vespas. Svid.
Φιλοκτήτης Pollux, Athen. Svid.
Φοινίσσαι Erotianus in λεβηρίδες, & Pollux. Athenæo vocatur L. VIII. Φοινικίδης, Svidæ Φοῖνιξ, & utrinque pro Strattide appellatur Strato. Sed & L. IV. Athenæus allegat Strattidis Phœnissas, docens ex illis depromtum versum, quo Euripidem derisum à Strattide refert Aristoteles, de sensu & sensili c. 5. ὅταν φακῆν ἕψητε, μὴ 'πιχεῖν μύρον.
Φορμίσκος Hesych. in κολεκάνοι.
Χρύσιππος Athen. Svid. Pollux.
Ψυχασταί Athen. Svid. Pollux.

SUSARION Megarensis Tripodiscius, (apud Clementem 1. Strom. p. 308. Σισαρίων ὁ Ἰκαριεύς) primus Comœdiam versibus docuit Athenis Olymp. LIV. 2. anno 562. ante natum Christum. Comœdiæ ejus & ipsæ & nomina earum perierunt, præter quatuor versus quos servarunt Svidas, Stobæus, & Diomedes commentar. MS. in Dionysium Thracem. De Susarione videndi Joh. Pearsonius in Vindiciis Ignatii P. 2. c. 1. p. 345. seq. & Rich. Bentlejus in Apolog. diss. de Epist. Phalaridis p. 202. seq. Vide & supra in *Sannyrion*.

TELECLIDES Atheniensis, veteris Comœdiæ Poëta, quem VI. dramata composuisse testatur Anonymus scriptor περὶ Κωμῳδίας qui Aristophani præmitti solet. Sunt autem hæc observata à Meursio in Bibliotheca Attica:
Ἀμφικτύονες. Svid. Pollux. Athen. Scholiastes Aristoph. ad aves.
Ἡσίοδοι. Athen, sive ut Svid. & Schol. Aristophanis ad aves, Ἡσίοδος.
Πρυτάνεις. Hesych. Athen. Pollux, Svidas in ῥαγδαῖος, Scholiastes Comici ad Vespas.
Στερροί. Svid. Athen. Scholiastes Aristoph. ad Pacem.
Ψευδεῖς. Pollux.

Laudatur Teleclides à Plutarcho in Nicia p. 525. & in Pericle p. 153. 161. &c.

THEO Grammaticus singulari opere Κωμικὰς λέξεις complexus laudatur Hesych. Alexandrino in proœmio Lexici. Forte idem auctor Κωμικῆς λέξεως συμμίκτου, quam allegat Scholiastes Apollonii L. IV. p. 280. & Κωμικὸν Λεξικὸν vocat p. 305. Nisi potius intelligendus Palamedes Eleates, de quo dixi supra.

THEOGNETUS Thessalus, Comicus, cujus Κένταυρος, Φάσμα ἢ Φιλάργυρος & Φιλοδέσποτος laudat Athenæus, & ex hoc Svidas.

THEOPHILUS Epidaurius, veteris Comœdiæ Poëta, Polluci Athenæo & Svidæ memoratus. Ejus hæc supersunt fabularum octo nomina:
Βοιωτία, Athen.
Ἐπίδαυρος, Athen. Svid.
Ἰατρὸς, Athen. Svid.
Κιθαρῳδὸς, Athen.
Νεοπτόλεμος, Athen. Svid.

Παγκρα-

Παγκρατιαστὴς sive παγκράτιστα, Pollux, Athen. Svid.
Προιτίδες, Athen. Svid.
Φίλαυλος. Athen.

Fragmenta ejus nonnulla collegit Hertelius p.878. seq. & Grotius in excerptis p.706. Dicitur & Euripidis Epitaphium composuisse.

THEOPHRASTUS Aristotelis discipulus, inter alia scripsit librum de Comœdia, teste Laërtio Lib.V. sect.47. & Athenæo. VI. p.261.

THEOPOMPUS Atheniensis, veteris Comœdiæ Poëta, filius Theodoctis vel Theodori Tragici. Ejus dramata XVII. fuisse tradit Anonymus περὶ Κωμῳδίας Aristophani præmissus, sed Svidas XXIV. Nec pauciora fabularum Theopompi nomina in veterum libris observantur. Hæc nempe:

Ἄδμητος, Athen.
Ἀλθαία, (nisi apud Athenæum ex Polluce legendum ἀλφαία.)
Ἀλφαία. Pollux X. 46.
Ἀσκληπιὸς, Svid. (pro Theopempto.
Ἀυτύχαρις. Legendum Ἡδύχαρις apud Laërt. III. 26. ubi Theopompus
Ἀφροδίσιοι, Schol. Aristophanis ad Plutum.
Ἀφροδίτη, Athen.
Βατύλη, Schol. Aristoph.
Εἰρήνη, Pollux & Athen.
Ἐποποιοὶ, Schol. Apollonii Lib. IV. (Aristoph.
Ἡδύχαρις Laërtius III. 26. Athen. Harpocration in καταχύσματα. Schol.
Θησεὺς, Plutarch. in vita Isæi Rhetoris, Athen. Svid. in ἀβυρτάκη.
Κάλλαισχρος, Pollux IX. 6. Athen.
Κάπηλοι, (Svid. in μέτρησον.)
Καπηλίδες, Plutarch. Lysandro, Pollux VII. 32. Zenobius IV. 44. prov. Svid. in Ἄτλας, Schol. Aristoph. Vide & infra in πόλεις.
Μῆδος, Athen. Scholiastes Pindari Pythionic. 2.
Νεμέα, Athen.
Ὀδυσσεὺς sive Ὀδυσσεῖς, Schol. Aristophanis ad Vespas, Athen. Pollux. Theopompum ἐν Ὀδυσσεῖ ά laudat Erotianus in λάσιον.
Παῖδες, Pollux, Hephæstion in Enchirid. & Schol. Comici ad aves, ubi male παιᾶσι pro παισί.
Παμφίλη, Athen. Etymol. M. in ἐπιληθή.
Πανταλέων, Pollux IX. 1. qui testatur X. 8. dubitatum esse num vere esset Theopompi.
Πηνελόπη, Athen.

Πόλεις

πόλεις (nisi apud Poll. X. 31. pro πόλεσιν legendum καπηλίσιν.)
Σειρῆνες, Athen. Etymol. M.
Στρατιώτης sive Στρατιώτιδες, Priscianus Lib. XVIII. Pollux, Athen.
Φινεύς, Athen.
Τισάμενος. Harpocration, Aristophanis Schol.
Τελμάσσειον. Syncell. p. 65

De hoc Theopompo præter Hertelium p. 384. adeundus Meursius ad Hesych. illustrem p. 185. seq. ad Apollonium Dyscolum p. 98. seq. & in Bibl. Attica. Pauca quædam illius fragmenta selecta habes apud Grotium in excerptis p. 552.

THRASONIDIS Comici meminere præter Clementem Alex. & Laërtium, Svidas ἔρως,

TIMOCLES Atheniensis unus an duo * hoc nomine, ut Svidas docet, Comœdiis scriptis inclaruerunt. Earum nomina hæc observata sunt ab Hertelio in sententiis Comicorum p. 641. & Meursio in Bibl. Attica:

Αἰγύπτιοι, Svid. Athen.
Βαλανεῖον, Pollux.
Δάκτυλος, Athen. Svid.
Δῆλος, Athen. Svid.
Δεξαμενός. Vide infra, in Κένταυρος.
Δημοσάτυροι, Athen. Svid.
Διόνυσος, Athen. Svid.
Διονυσιάζουσαι, Athen. Stob.
Δωρεὺς ταυτοκλείδης (an δωρεὺς ἢ Αὐτοκλείδης) Athen. Harpocrat. in πρέσβυτον, ubi viri docti legunt Ὀρεσαυτοκλείδη.
Δρακόντιον, Athen. Svid.
Ἐπιστολαί, Athen. Svid.
Ἐπιχαιρέκακος, Athen. Svid.
Ἥρωες, Athen. Svid.
Ἰκάριοι σάτυροι, Athen. Svid.
Καύνιοι, Athen. Svid.
Κένταυρος ἢ Δεξαμενός. Athen. Svid.
Κονίσαλος, Athen Svid.
Λήθη, Athen. Svid.
Μαραθώνιαι, Athen. sive ut Svidas, Μαραθώνιοι,
Νέαιρα, Athen. Svid.
Ὀρέστης, Svid.

* Alterum Tragicum fuisse contendit Casaubonus ad Athenæum IX. 18.

Digitized by Google

Ὀρεσταυτοκλείδης, Vide ſupra in Δωρεύς.
Πολυπράγμων, Athen. Svid.
Πορφύρα (quæ Xenarcho tribuitur ab Athenæo) Svid.
Πύκτης, Athen. Svid.
Σαπφώ, Athen. Svid.
Φιλοδικαστής, Athen. Svid.
Ψευδολησταί, Athen.

Fragmenta quædam Timoclis ſelecta habes apud Grotium in excerptis p. 698. ſeq. Allegatur etiam à Clemente Alex. IV. Strom. p. 476. Theophilo Antiocheno lib. 2. Stobæo &c.

TIMOCREON Rhodius, Comœdiæ Veteris poëta, Themiſtoclem * & Simonidem dramatis ſuis perſtrinxit, teſte Svida in Τιμοκρ. qui in σκολιὸν memorat ejusdem ut ſuſpicor Timocreontis (licet ἐποποιὸν illo in loco vocat) carmen invectivum in divitias, cujus initium: ὄφελές τυφλὲ πλοῦτε μήτε ἐν γῇ μήτε ἐν θαλάττῃ μήτε ἐν ἠπείρῳ φανήμεναι, quod etiam habet Schol. Ariſtoph.

TIMON Phliaſius, Scepticus Philoſophus, præter Sillos aliaque ſcripſit Comœdias triginta, Antigono Caryſtio teſte apud Laërtium IX. 110.

TIMOTHEUS Comicus, cujus Κυνάριον drama memoratur Athenæo ac Svidæ. Vide Caſaubonum ad Athen. VI. 10.

XENARCHUS Sophronis mimographi F. Comicus, Zenobio V. 83. Apoſtolio XVII. 13. proverb. Athenæo & Svidæ laudatus, apud quos hæc illius dramatum nomina occurrunt:

Βουταλίων,
Δίδυμοι,
Πένταθλοι,
Πορφύρα quæ ab aliis Timocli tributa eſt,
Πρίαπος,
Σκύθαι,
Στρατιώτης,
Ὕπνος.

Fragmenta vide apud Herteſium p. 658. ſeq. & Grotium. p. 697. ſeq. Xenarchi mimos memorat Ariſtoteles c. 1. Poëtic. adde Svidam in Σωτάδης. Incertum eſt, idemne ſit Xenarchus Rhodius compotator, quem ob bibacitatem dictum eſſe μετρητὴν refert Athenæus libro & capite 10. Niſi pro Xenarcho ibi legendum Xenagoras ex Æliani Lib. XII. c. 26. Variar.

XENO-

* Non Thucydidem, ut excuſum eſt in Meurſii Rhodo Lib. II. cap. 13.

Digitized by Google

XENONIS binos versus profert Dicæarchus in vita Græciæ p.170.

Πάντες πλῶναι πάντης εἰσὶν ἅρπαγες,
Κακὸν τέλος γένοιτο τοῖς Σιδωνίοις.

Hunc Xenonem Comicum vocat Grotius in Excerptis & ad Lucæ III. 13. & Henricus Stephanus Lib. VI. schediasm. c. 17. Alius Xenon sive Xenion historicus, cujus Italica laudat Macrobius Lib. I. Saturnal. c. 9. Cretica sive τὰ περὶ Κρήτης Stephanus Byz.

XENOPHON antiquæ Comœdiæ Poëta memoratus Laërtio II. 59.

CAPUT XXIII.

De PHILOSOPHIS plerisque ante Socratem, tum de SOCRATE, CEBETE, & aliis quibusdam Socraticis.

H. Stephani Poësis Philosophica. Et Scipionis Aquiliani de placitis Philosophorum ante Aristotelem. 1. *Ætas & scripta Xenophanis Colophonii.* 2. *Parmenidis.* 3. *Heracliti.* 4. *Democriti.* 5. *Anarcharsidis.* 6. *Anaxagoræ.* 7. *Anaximandri.* 8. *Anaximenis.* 9. *Archelai.* 10. *Biantis.* 11. *Bionis.* 12. *Botonis.* 13. *Chilonis.* 14. *Cleobuli.* 15. *Diagoræ Melii, ubi obiter recensentur Philosophi quibus objectatus fuit Atheismus.* 16. *Diogenis Apolloniatæ.* 17. *Diomenis Smyrnæi.* 18. *Hippiæ.* 19. *Hipponis.* 20. *Leucippi.* 21. *Melissi.* 22. *Mysonis.* 23. *Nessæ Chii.* 24. *Periandri.* 25. *Pherecydis.* 26. *Pittaci.* 27. *Protagoræ.* 28. *Zenonis Eleatæ.* 29. *Socratis.* 30. *Æschinis Socratici.* 31. *Antisthenis.* 32. *Aristippi.* 33. CEBETIS. 34. *Critonis.* 35. *Euclidis Megarensis.* 36. *Glauconis.* 37. *Menedemi.* 38. *Phædonis.* 39. *Phædri.* 40. *Prodici Chii.* 41. *Simmiæ & Simonis coriarii.* 42. *Stilponis.* 43. *Nomina aliorum quorundam Socraticorum.* 44.

I.

HENRICUS STEPHANUS A. 1574. 8. edidit librum qui inscribitur *Poësis Philosophica*, in quo continentur reliquiæ quædam poëseos Philosophicæ antiquissimæ Græcorum, sive fragmenta nonnulla utcunque è scriptis veterum collecta & Græce descripta: *Empedoclis* p. 1—31. *Xenophanis*, p. 35—39. *Parmenidis* p. 41—46. *Cleanthis* p. 49—52. & p. 124—127. *Epicharmi* p. 54—58. *Timonis Phliasii*, p. 60—74. *Critiæ* p. 75. & 76. *Orphei* p. 78—107. *Musæi* p. 109. 110. *Lini* p. 112. 113. *Pythagoræ* aurea carmina & alii quidam versus Pythagoræ vel Pythagoræorum p. 114—123. *Heracliti* Ephesii fragmenta p. 129—140. &

Epistolæ p. 142—155. tum *Democriti* fragmenta p. 156—179. & Epistolæ p. 181. seq. Ad calcem libri subjiciuntur breves *Josephi Scaligeri* in pleraque hæc fragmenta notulæ & castigationes.

SCIPIO quoque AQUILIANUS Pisanus, eques D. Stephani, scripsit librum de placitis Physicis Philosophorum qui ante Aristotelis tempora floruerunt, editam à discipulo ejus Georgio Morales, Medico ac Philosopho, Venet. 1620. 4. Hic *Anaximandri* opiniones exponit cap. 2. *Anaxagoræ* c. 3—7. *Democriti* & *Leucippi* c. 8—17. *Pherecydis* c. 18. *Thaletis* c. 19. *Pythagoræ* & *Alcmaonis* c. 20. *Anaximenis* & *Diogenis Apolloniatæ* c. 21. *Hippasi* & *Empedoclis* c. 22. 23. & 24. *Archelai* denique & *Heracliti* c. 25.

De Empedoclis scriptis jam dictum est à me supra c. 13. uti de Critiæ cap. 19. de Pythagoræ cap. 12. & de Orphei, Musæi ac Lini, Libro superiore. De Epicharmo dicendi locus fuit capite superiore, uti de Cleanthe ac Timone dicam Libro III. c. 15. & 33. In præsenti igitur de Xenophane, Parmenide, Heraclito ac Democrito paucis agere juvat, eximioque huic virorum sapientum quaternioni alios celebriores qui ante Socratem vel Socratis ætate floruerunt, & alibi à me dicti * non sunt, Philosophos adjungere, hinc denique ad Socratem ipsum ac Socraticos progredi.

II. XENOPHANES natus Colophone, Olympiade quadragesima, ut testatur Apollodorus apud Clementem 1. Strom. p. 301. quod confirmat Sextus Empiricus I. contra Mathemat. c. 12. p. 51. nec obstat Eusebius in Chron. qui quinquagesima sexta, vel Laërtius IX. 20. qui sexagesima Olympiade claruisse scribit, Vixit enim Xenophanes annos non XCI. tantum, ut Lucianus in Macrobiis: sed centum amplius, ut Censorinus c. 15. Certe versiculos anno ætatis XCV. ab eo scriptos profert Laërtius IX. 19. Ex patria exsul, concessit in Siciliam, teste eodem Laërtio qui ait auditum ab eo fuisse *Boronem* Atheniensem, & ex quorundam sententia etiam Archelaum Physicum, quod licet à Luciano quoque confirmatur, parum tamen congruere cum ratione temporum videtur, neque alium Archelaum celebrem Physici nomine in veterum scriptis observare licet, quam qui Anaxagoræ successit.

Scripta Xenophanis (à quo Secta Eleatica originem ducit teste Clemente 1. Strom. p. 300.) hæc memorantur apud veteres:

Κολοφῶνος κτίσις ** καὶ ὁ ἐις ἐλέαν τῆς Ἰταλίας ἀποικισμός, ἔπη δισχίλια. Laërt. IX. 20.

Ἐλε-

* Nonnullos enim jam attigi, ut Epimenidem Lib. I. c. 6. Thaletem Lib. I. c. 35. Solonem Lib. II. c. 11. & 14. Hippasum aliosque Pythagoreos c. 13.

** Alios κτίσεων scriptores collegit Jonsius Lib. I. c. 12. de scriptoribus Hist. Philos.

Ἐλεγεῖα. Laërt. IX. 18. & 19. VIII. 36. Athen. Lib. VIII. p. 368. Suid. in Ξενοφ.

Ἴαμβοι καθ' Ἡσιόδου καὶ Ὁμήρου, in quibus perstrinxit quæ de Diis illi scripserant, unde dictus Ὁμηροπάτης *calcans Homerum*, ut recte illam vocem exponit Joachimus Kühnius ad Laërt. IX. 18. ubi forte legendum καὶ ἰάμβους καὶ καθ' Ἡσιόδου καὶ Ὁμήρου, nam versiculi quos adversus Homerum & Hesiodum à Xenophane scriptos profert Sextus (relati à me supra cap. VIII. num. 10.) Heroici sunt non Jambici. Potuit tamen alio etiam opere Homerum & Hesiodum perstringere Xenophanes, v. g. in Sillis de quibus mox.

Σίλλοι Strabo Lib. XIV. inter celebres Colophonis viros post Mimnermum memorat Ξενοφάνην τὸν φυσικὸν τὸν τοὺς Σίλλους ποιήσαντα διὰ ποιημάτων. Eustathius ad Iliad. β. p. 154. ὅτι οὐ μόνον Ξενοφάνης πεποίηκε σίλλους ἐν οἷς εὐδοκίμησεν &c. Fallitur itaque Stanlejus qui in Historia Philosophica Anglice edita p. 746. Timonis Sillos à Strabone perperam Xenophani tributos existimat. Heroico versu scriptos perinde ut Timonis & aliorum sillos constat ex Schol. Aristophanis ad Equites v. 405. ubi versum è Zenophanis sillis profert, licet male ibi sit excusum Ξενοφάντης pro Ξενοφάνης.

Παρῳδαὶ sive ut Menagius (qui sillorum fuisse partem suspicatur) παρῳδίαι Athen. Lib. II. p. 54. ubi versus quinque Heroicos profert, quorum postremus meminit fugæ Medorum:

πηλίκος ἦσθ' ὅθ' ὁ Μῆδος ἀφίκετο;

Xenophanem περὶ φύσεως laudat Pollux VI. 9. ex quo non dubito petita esse Physica ipsius dogmata, quæ passim celebrantur, vel etiam impugnantur in scriptis Aristotelis, Ciceronis, Plutarchi, Sexti, Clementis Alex. Galeni, Stobæi, Censorini aliorumque, ex quibus recte etiam concludas, versibus Heroicis opus illud fuisse compositum, uti Eustathius ad Iliad. Λ. p. 759. sententiam ejus de Iride proferens laudat Xenophanem ἐν ἡρωικοῖς ἔπεσι.

Tragœdias quoque scripsisse Xenophanem Physicum tradit Eusebius in Chron. quod merito miratur Scaliger in notis p. 96. Menagius non Tragœdias sed Elegias in Eusebio legendas suspicatur. Fuit & alius Xenophanes Lesbius, Jamborum (teste Laërtio) scriptor, nam Xenophanem Heracleopoliten quidem omitto, pro cujus nomine apud Fulgentium 1. 14. Mythol. reponi debet Theophanes, qui Physicus memoratur Stephano in Ἡρακλεόπολις. Xenophanis vero dogmata cognosci possunt ex Aristotele, illo præsertim libro quo

Xenophanis, Zenonis Eleatæ & Gorgiæ placita quædam ad examen revocat, Laërtio & Hesychio illustri, quibus è recentioribus addendi præter Laërtii interpretes Tho. Stanlejus in Hist. Philosophica, & in Lexico suo Clariss. Baylius. Successio sectæ Eleaticæ hæc est apud Clementem I. Strom. p. 300. & Eusebium XIV. præparat. p. 758. Xenophani successit Parmenides, huic Zeno Eleates, Zenoni Leucippus, Leucippo Democritus: Democritum audivere Protagoras Abderita ac Metrodorus Chius, Metrodoro successit Diogenes Smyrnæus, Diogeni Anaxarchus, huic Pyrrho, Pyrrhoni Nausiphanes, & Nausiphani Epicurus.

III. PARMENIDES Eleates, Xenophanis ut plerique tradunt auditor, atque ut alii, Anaximandri quoque, & Aminiæ, & Pythagorei Diochætæ, circa Olymp. LXIX. floruit, ita enim apud Laërtium IX. 23. legendum ex Palmerii conjectura p. 461. Exerc. Parmenidem in Physicis secutus est Zeno Eleates teste Plutarcho in Pericle p. 154. Eum audivit quoque Anaximenes ut nonnullis apud Laërtium lib. 2. sect. 3. visum. A Socrate juvene auditum Parmenidem senem, refert Plato in Theæteto ac Sophista, magnisque afficit encomiis, & dialogum de Ideis, Parmenidis nomine inscripsit. Πυθαγόρειον καὶ παρμενίδειον βίον pro vita optima & honestissima dixit Cebes in tabula. Scripsit Parmenides φυσιολογίαν δι' ἐπῶν, ut ait Svidas, sive (ut traditum Laërtio) ἐφιλοσόφει διὰ ποιημάτων. Confer Meursium ad Chalcidium p. 41. Initium operis ejus περὶ φύσεως carmine descripti Heroico bene longum affert Sextus VII. contra Math. p. 157. Sed & Porphyrius Lib. de antro Nympharum laudat Parmenidem ἐν τῷ φυσικῷ. Meminit & Galenus T. 5. p. 1. edit. Basil. Laërtius vero IX. 23. cum dixisset hunc Philosophum primum ex Phavorini sententia deprehendisse quod eadem stella jam sit Lucifer jam Hesperus, subjungit: οἱ δὲ Πυθαγόραν. Καλλίμαχος δέ φησι μὴ εἶναι αὐτοῦ τὸ ποίημα. *Alii Pythagoræ hoc tribuunt*, (quod nempe in poëmate quodam sub Pythagoræ nomine hoc legebatur) *Verum Callimachus negat ejus* (Pythagoræ * puta) *esse istud poëma.* *Leges* etiam dedit civibus suis optimas Parmenides, in quas jurare quotannis adactos à magistratibus cives narrat Plutarchus contra Colotem p. 1126. adde eundem p. 1114. ubi de Parmenidis dogmate quo τὸ πᾶν ἓν esse affirmavit. Quæ porro Svidas καταλογάδην sive prosâ scripsisse Parmenidem ait, memorataque Platoni, ea si ulla usquam fuerunt, (merito enim dubites) Dialectici argumenti esse existimaverim. Xenocratis librum περὶ τῶν

* Stanlejus p. 747. Hist. Philosoph. hunc locum ita intellexit, quasi è Callimachi Sententia nullum unquam poëma scripsisset Parmenides.

Digitized by Google

τῶν Παρμενίδου memorat Laërtius IV. 13. De dogmatis Parmenidis consulendi præter Platonem, Aristotelem, Plutarchum, Ciceronem, Censorinum, Sextum Empir. Proclum in Timæum, Laërtium & alios veteres, è recentioribus Bessario Lib. II. contra calumniatorem Platonis c. 11. ubi opus Parmenidis de veritate & opinione memorat: Lescaloperius ad Cic. I. De Natura Deor. p. 45. seq. qui ex Simplicio observat duos * omnino libros à Parmenide scriptos esse, alterum de ente uno intelligibili, obscuriuscule quidem, sed verè atque ut ipse reipsa sentiebat, alterum de Diis, ex vulgi opinione. Et qui placita Parmenidis incrustanda utcunque in se suscepit *Bernardinus*** *Telesius*, in libris IX. de rerum natura Neapol. 1586. & Lugd. 1588. fol. Fragmentis Parmenidis ab H. Stephano collectis nullo negotio possis plura adjicere tum ex Galeno, Stobæo & iis veteribus quos nominavi, tum è Simplicio in Phys. Aristotelis & aliis Philosophi interpretibus Græcis, atque è Cœlio Aureliano qui IV. 9. tardarum passionum sex versus Hexametros latine à se redditos affert è Parmenidis libris quos de Natura scripsit. Euclides Megarensis quoque τὰ Παρμενίδεια μεταχειρίζετο Laërtio teste lib. 2. sect. 106. & Hermogenes τὰ Παρμενίδου φιλοσοφῶν. Platonis Magister. id. III. 6. Fuit & Parmenides Rhetor τεχνογράφος eidem Laërtio IX. 23. memoratus.

IV. HERACLITUS Blysonis F. Ephesius, Parmenidis æqualis, auditor fuisse *** Xenophanis traditur, atque ut Svidas addit, Hippasi Pythagorei, licet se ipsum αὐτοδίδακτον gloriatus est, teste præter Laërtium IX. 5. Tatiano f. 143. & Olympiodoro comment. MS. in Phædonem. Ad Darium Hystaspis F. venire rogatus renuit, & magistratus **** dignitati quam fratri concessit prætulit vitam privatam, quam impendit severo virtutis studio & diligenti naturæ inquisitioni. Melancomæ persvasit tyranni-

* Unum tantummodo scriptum Parmenidi tribuit Laërtius procem. sect. 16.

** Baco Verulamius in scriptis de naturali & universali Philos. p. 238. *Parmenidis placita instauravit nostro sæculo Telesius, vir Peripateticis rationibus, si aliquid illa essent, instructus, quas etiam in illos ipsos vertit, sed affirmando impeditus, & destruendo melior.*

*** Miror in Morerii Lexico etiam nonæ editionis Heraclitum venditari præceptorem Hesiodi, Pythagoræ, Xenophanis, & Hecatæi, quibus omnibus fuit junior. Sed non est unius hominis quantumvis doctissimi & laboriosissimi vel *Lexicon* ejusmodi sine erroribus componere, vel errores universos qui in Moreriano occurrunt eluere. Errat quoque interpres eruditus Eusebii XV. præparat. p. 729. qui *Zi*tieum facit auditorem Heracliti, quo centum amplius annis fuit junior. Nam Eusebius tantum scripserat Zenonem hunc Heracliti secutum rationes, τῶν λόγων Ἡρακλειτείων μετεσχηκέναι.

**** Laërtius IX. 6. ex Antisthene refert Heraclitum ἐκχωρῆσαι τἀδελφῷ τῆς βασιλείας. Nempe antequam Pythagoras Ephesius tyrannidem invaderet, judices Ephesi vocabantur βασιλεῖς sive βασιλίδες. Vide Svidam in Πυθαγ. Hesych. βασιλεῖς.

rannidem deponere, ut refert Clemens. 1. Strom. p. 302. A quibusdam arrogantiæ * arguitur, ab omnibus ** obſcuritatis, ea quæ vellet dicere οὔτε λέγων, οὔτε κρύπτων, ἀλλὰ σημαίνων *nec clare eloquens, nec penitus occultans, ſed innuens*, quod ipſe de oraculis pronunciavit apud Jamblichum de Myſteriis Ægypt. p. 79. Iconem Heracliti duplicem exhibuit Vir Cl. Jac. Gronovius T. 2. Antiqv. Gr. tabula LVI. quarum neutram genuinam præſtare auſit vel ipſe, uti nec præſtantiſſimus Begerus 1. Theſauri Brandenburg. p. 113. ita paſſim in numis, marmoribus ac gemmis veteribus ingenium artificum potius, quam vera eorum quos referre debent forma conſpicitur. Apud Fulvium Urſinum quidem p. 63. elog. occurrit ſtatua vetus ſed capite trunca, cum inſcriptione: Ἡράκλειτος Βλύσωνος, Ἐφέσιος. Periit Heraclitus ex ventris hydrope, (ἀσκίτην Græci vocant) vide H. Mercurialem lib. 3. Var. lect. c. 19.

Scripſit Heraclitus unum opus, proſa Jonica compoſitum, cujus varios titulos ſive elogia potius refert Svidas in Δηλίου κολυμβητοῦ è Laërtii IX. 12. Ἐπιγράφουσι δὲ αὐτὸ οἱ μὲν Μούσας, οἱ δὲ περὶ φύσεως, (ita vocat & Galenus T. 5. p. 1. edit. Baſil.) Διόδοτος δὲ ἀκριβὲς οἰάκισμα πρὸς στάθμην βίου. Ἄλλοι γνώμην ἠθῶν, κόσμον τρόπων ἑνὸς τῶν συμπάντων. Quæ ſequuntur apud Svidam, petita ſunt è Laërtii II. 22. Porro idem Laërtius IX. 5. teſtatur Heracliti ſcriptum quod in templo Dianæ Epheſiæ auctor repoſuerat, *Crates* vero quidam Græcis vulgavit primus (id. ſect. 12.) univerſe quidem fuiſſe περὶ φύσεως (quo titulo etiam allegatur à Clemente V. Strom. p. 571. aliisque, ut Heraclitus paſſim veteribus vocatur Phyſicus) cæterum diviſum in tres λόγους, unum περὶ τοῦ παντὸς, alterum πολιτικὸν, tertium θεολογικόν. Diodorus vero exiſtimavit præcipuum argumentum operis hujus fuiſſe de Republica, cui illa quæ de natura, tantum ἐν παραδείγματος εἴδει præmiſſa eſſent. Vide Laërtium IX. 15. ubi obſervat à multis commentario illuſtratum Heracliti ſcriptum, ut ab *Antiſthene* (non Cynico ſed altero quem Ἡρακλεί-

* Proclus 3. in Tim. ἀλλ᾽ Ἡράκλειτος μὲν ἑαυτὸν πάντα εἰδέναι λέγων, πάντας τοὺς ἄλλους ἀνεπιστήμονας ποιεῖ.

** Quibusdam tantummodo in locis obſcurum, in aliis perſpicuum ſatis fuiſſe teſtatur Laërtius IX. 7. Inter cauſas obſcuritatis fuit ſcribendi genus ambiguum, diverſæ interpunctioni patens. Unde Ariſtoteles III. 5. Rhetor. Τὰ γὰρ Ἡρακλείτου διαστίξαι ἔργον. Theo progymnaſm. p. 36. παρὰ ταύτην δὲ τὴν ἀμφιβολίαν τὰ Ἡρακλείτου τοῦ φιλοσόφου βιβλία σκοτεινὰ γέγονε, κατακόρως αὐτῇ χρησαμένου ἤτοι ἐξεπίτηδες, ἢ καὶ δι᾽ ἄγνοιαν. Demetrius de elocutione §. 196. ἄδηλος γὰρ ἡ ἑκάστου κώλου ἀρχὴ διὰ τὴν λύσιν, ὥσπερ τὰ Ἡρακλείτου. Καὶ γὰρ ταῦτα σκοτεινὰ ποιεῖ τὸ πλεῖστον ἡ λύσις.

Digitized by Google

κλείτειον vocat VI. 19.) *Cleanthe* Pontico quatuor libris, id VII. 174. *Heraclide* Pontico, quatuor libris. id. V. 88. *Sphæro* Stoico, *Pausania* qui appellatus est Ἡρακλειτιςής, *Nicomede*, *Dionysio*, & *Diodoto* quem jam dixi Grammatico: tum à *Scythino* versibus græcis jambicis expressum esse, ita enim potius intelligo verbum ἐκβαλεῖν cum M. Meibomio, quam cum Stanleio p. 724. Hist. Philos. & Laërtii interpretibus, explosum & oppugnatum. *Aristonem* ἐν τῷ περὶ Ἡρακλείτου laudat idem IX. 5. & 11. & Alexandrum ἐν διαδοχαῖς καθ' Ἡράκλειτον, III. 5. Heracliti sectatores testatur dictos Ἡρακλειτείους, id. IX. 6. Eorum meminit & Plato in Theæteto, Sextus &c. *Cratyli* Ἡρακλειτείου Laërtius III. 6. Antisthenis Heraclitii VI. 19. Intelliguntur etiam Heraclitii quando συντονώτεραι Μοῦσαι & ἰάδες apud Platonem in Sophista & Themistium Orat. XVI. memorantur. Nam & Platonem antequam Socrati se traderet, Heracliti secta fuisse imbutum refert Apuleius de dogmate Platonis, præcipue in naturali Philosophia Heracliteos secutum observans, uti in intellectuali Pythagoreos, in rationali ac morali Socratem. Adde Laërt. III. 8. & P. Petitum II. 10. Miscell. Initium operis ab Heraclito compositi hoc refert Aristoteles III. 5. Rhetor. τοῦ λόγου τοῦ δ' ἐόντος αἰεὶ ἀξύνετοι ἄνθρωποι γίγνονται. Ita enim legendum esse (non τοῦ δέοντος, ut in Clementis Alex. V. Strom. p. 602. excusum est) præter Sextum Empiricum VII. contra Mathemat. p. 162. docet Amelius apud Eusebium XI. 19. præparat. Καὶ οὗτος ἄρα ἦν ὁ λόγος καθ' ὃν αἰεὶ ὄντα τὰ γινόμενα ἐγίνετο, ὡς ἂν καὶ ὁ Ἡράκλειτος ἀξιώσειε. Patet etiam ex hoc aliisque Heracliti quæ passim occurrunt fragmentis, eum non scripsisse carmine sed sermone prosario, ut notavi supra Lib. I. cap. 1. num. 2. seq. Fallitur itidem Nic. Nourritus Vir Cl. qui in apparatu ad Bibliothecam maximam Patrum, de scriptoribus à Clemente Alex. allegatis disserens, putat versus Heracliti Jambicos laudari à Clemente Lib. IV. Strom. p. 494. nam qui locum inspexerit, videbit dictis Heracliti prosario sermone conceptis, à Clemente subjici versus Tragici, perinde ut locum Plutarchi lib. de oraculorum defectu p. 415. ὥσπερ τὰ Ἡρακλείτου καὶ τὰ Ὀρφέως ἐπινεμομένην ἔπη, eruditus interpres minus accurate reddit sic: *quæ ut Heracliti & Orphei versus invasit*, vertendum enim erat, *quæ ut Heracliti scripta & Orphei versus invasit*. Toto etiam cœlo aberrat elegantissimus Menagius in notis ad Laërtium p. 395. edit. Wetsten. nostro Heraclito tribuens libros quos commemorat Plutarchus in commentario contra Colotem p. 1115. τὸν Ζωροάστρην, τὸ περὶ τῶν ἐν ᾅδου, τὸ περὶ τῶν φυσικῶς ἀπορουμένων, manifestum enim est eo in loco Plutarchum agere de Heraclito quodam juniore Peripatetico. Sed & in eo fugit Menagium ratio, quod subjungit Heraclitum Ephesium scripsisse etiam libros περὶ πολιτείας,

Digitized by Google

& Diodotum Grammaticum negasse quod volumen περὶ φύσεως esset Heracliti. Nam in illo ipso opere Physico Heraclitus περὶ πολιτείας egerat, atque ita quidem, ut Diodotus sibi persvaserit, quæcunque de natura præmisit, consideranda esse tanquam partem minus principalem, ut jam è Laërtio annotavi. Aliis Heraclitis novem vel decem supra p. 3. & 142. à me nominatis, addes Heraclitum Tyanensem, in veteri inscriptione apud V. C. Bernhardum Monfauconium p. 424. diarii Italici. Heraclitum Cynicum, ad quem scripsit Julianus Imp. πρὸς τὸν κύνα Ἡράκλειτον, πῶς κυνιστέον, teste Svida in ἰουλιανός, etsi in Codicibus Juliani Ἡράκλειος vocatur ille Cynicus, & Heraclitum * scriptorem Christianum Irenæi æqualem, cujus commentarios in Apostolum (Pauli Epistolas) memorat Eusebius V. 27. Hist. Philosophiam Heracliti Ephesii jam pridem illustrandam in se suscepit civis atque amicus noster charissimus, patriæque Academiæ Lipsiensis ornamentum non inficiandum *Godfridus Olearius*, cujus rei specimen insigne jam una ** alteraque diatriba vulgata dedit, & priorem harum pro suo in me amore mihi inscribere dignatus est. De sex Epistolis quæ sub Heracliti nomine hodie exstant, & in Stanleii Historia Philosophica Anglice translatæ occurrunt, dixi supra cap. X. §. 19. Apud Laërtium Lib. I. sect. 88. ὁ δυσάρεστος Ἡράκλειτος non est reddendum *insuavis Heraclitus*, sed *morosus*, sive *is cui vix quisquam placebat Heraclitus*. Sic apud Diodorum Sic. lib. XIX. T. 2. p. 720. τὸ γὰρ πλῆθος ἀεὶ δυσάρεστον. Ceterum in loco Marciani Capellæ p. 21. *Vulcanus licet crederetur Junonius, totius Mundi ab Heraclito dictus est democrator.* Ita lego pro *demorator*, vel quod malebat Grotius tum admodum adolescens, *devorator*. Nam & Cleanthes apud Ciceronem IV. 41. Academ. quæst. solem dixit *dominari, & rerum potiri*.

V. DEMOCRITUS, ex nobili genere, Abderites, opibus honoribusque longe prætulit seriam inquisitionem naturæ, ita ut professus sit, se malle unam causam in rebus naturalibus investigatam reperire quàm Regnum Persarum consequi, teste Dionysio Alex. apud Eusebium XIV. 27. præparat. p. 781. Itaque & in Græcia Leucippum, atque ut nonnulli volunt Pythagoreos quoque & Anaxagoram quo annis XL. junior fuit auscultavit, & apud alias gentes, Ægyptios Persas Indos Æthiopes, quicquid usquam fuit sapientum, ad octogesimum usque ætatis annum peregrinatus, adiit. Cum quam plurima observasset & in literas misisset ita ut *Philosophiæ* nomi-

* Lectionem codicum Eusebii confirmant Nicephorus, Honorius, aliique, etsi in Hieronymi Catalogo c. 46. & Sophronii versione Græca editur Ἡράκλειος.

** De principio Rerum Naturalium ex mente Heracliti Physici cognomento σκοτεινοῦ exercitatio. Lipſ. 1697. De rerum Naturalium Genesi ex mente Heracliti Physici dissertatio. Lipſ. 1702.

Digitized by Google

nomine appellaretur teste Æliano IV. 20. Var. extinctus est Olymp. XCIV. centenario major. Ab Heraclito diversus non modo in eo, quod res humanas risu * potius excipiendas esse duceret quam lacrymis, sed etiam quod Cicerone observante 2. de divinat. *Valde Heraclitus fuit obscurus, minime Democritus*, etsi peculiaribus quibusdam vocabulis hic uti non dubitavit, (vide Svidam in ἀειεστώ, ῥυσμὸς, &c.) quas præter *Callimachum* illustraverat olim *Hegesianax* teste Stephano in Τρωάς. Fuere qui Democriti perinde ut Platonis sermonem poëtici aliquid habere putarent, quod incitatius ferretur, & clarissimis verborum uteretur luminibus, ut ait idem Cicero in Oratore c. 20. Nusquam ejus meminit Plato, quod mirum jam olim multis visum, teste Laertio III. 25. Insultavit ei Colotes Epicureus, licet Epicurum ipsum Democrito quam plurima debuisse professi sunt Leonteus & Metrodorus Epicurei apud Plutarchum libro contra Colotem p. 1108. Inimicus fuit Democritus Sophistarum quos ipse apud Clementem 1. Strom. p. 279. suis verbis vocat λεξειδίων θηρήτορας, ζηλωτὰς τεχνυδρίων, ἐριδαντέας καὶ ἱμαντελικτέας. Inter Heraclidis Pontici scripta fuere πρὸς τὸν Δημόκριτον ἐξηγήσεις, ά. Laert. V. 88. De vita Democriti vereque ac falso de eodem jactatis, tum de ejus dogmatis consulenda sunt quæ Viri docti ad Laertium & Hesychium illustrem, Stanleius & Abr. Gravius in Hist. Philosoph. Gassendus in philos. Epicuri, Dan. Clericus in Hist. Medicinæ, Cudworthus in Systemate νοητῷ vero universi, Naudæus in Apologia pro viris doctis Magiæ accusatis, Bælius Vir Cl. in Lexico, *Nicolaus Hill.* in Philosophia Epicurea Democritea & Theophrastica Genev. 1619. 8. *Scipio Aquilianus* de placitis Philosophorum qui ante Aristotelis tempora floruerunt c. 8-17. *Joh. Christoph. Magnenus* Prof. Patavinus in Democrito reviviscente Lugd. Bat. 1648. 12. & Hagæ 1658. 12. &c. *Petri* vero *Borelli* opus quod tres in folio impleturum tomos molitus est de Vita & philosophia Democriti, cum auctore intercidit.

Scripta Democriti (prosa autem scripsit, dialecto Jonico) recensuerat *Callimachus* in πίναξι τῶν Δημοκρίτου γλωσσῶν καὶ συνταγμάτων, teste Svida: & per tetralogias perinde ut Platonica digesserat *Thrasyllus* teste Laërtio IX. 45. ex quo titulos eorum hoc loco persequar, ut quidem distinguendos puto, subinde nonnulla additurus præclaris interpretum Laërtii observationibus.

Ethici argumenti hi fuere:

1) Πυθαγόρης, ἢ περὶ τῆς τοῦ σοφοῦ διαθέσιος. Confer Laërt. IX. 38. ubi ἐν ὁμωνύμῳ συγγράμματι, vertendum: *in opere ejusdem nominis.* Vide Jonsium p. 24.

* Juvenal. X. 33-53.

2) περὶ τῶν ἐν ᾅδου. Athen. IV. p. 168. Proclus MS. apud Alex. Morum ad Joh. XI. 39. Svidas in Τριτογένεια.

3) Τριτογένεια Minerva, sive de prudentia, quæ hæc tria generat prorsus præclara: ut recte consulant homines, ut recte eloquantur, & ut recte agant. Eustath. ad Iliad. Θ. p. 576. Tzetz. ad Lycophr. v. 519.

4) περὶ ἀνδραγαθίης, ἢ περὶ ἀρετῆς.

5) Ἀμαλθείας κέρας ἢ περὶ εὐθυμίης, ὑπομνημάτων ἠθικῶν ή. Ἡ γὰρ εὐεστὼ οὐχ εὑρίσκεται. *Cornucopiæ, sive commentariorum Ethicorum de animi tranquillitate libri VIII. nam liber* (IX.) *cui titulus* εὐεστὼ * sive *bonum stabile* (jam Thrasylli ætate qui sub Tiberio vixit) *non amplius exstat.* Ita puto scribendum & exponendum illum locum. Ac singulis horum commentariorum libris crediderim fuisse titulum peculiarem argumento respondentem, quo singularis quædam dignitas summi boni describeretur, uni quidem κέρας ἀμαλθείας, alteri εὐθυμίην, alii ἀταραξίην, ἀθαμβίην, ἀθαυμαστίην &c. alii denique περὶ τέλους, quem librum allegat Clemens Alex. 2. Strom. p. 417. Cæterum opus Democriti *de tranquillitate animi* laudant vel respiciunt Cicero V. de fin. Plutarchus & Seneca libris ejusd. argumenti. Præclarum fragmentum servavit Stobæus serm. 101. de felicitate. Præterea memorantur Democriti ὑποθῆκαι, quarum initium refert Dionysius Alex. apud Eusebium XIV. 27. præparat. p. 782. Plures ex illis ut suspicor sententias Stobæus. Magnenus etiam existimabat librum à Democrito scriptum sub titulo λόγος ἐργαστική, sed hoc merito rejiciunt Menagius ad Laërtii IX. 37. & Stanlejus Hist. Philos. p. 767.

Physici argumenti apud eundem Laërtium scripta Democritea hæc sunt:

1) Μέγας διάκοσμος ** Magnum digestum, *de universo* ut videtur, opus omnium Democriti scriptorum facile præstantissimum. Laërt. IX. 39. Athen. IV. p. 168. Svidas in Δημόκρ. Prima ejus operis verba videtur afferre Cicero in Lucullo: *Hæc loquor de universis.* Plura Volumina de rerum natura scripsisse innuit Vitruvius IX. 3. & 7. At nescio unde hauserit Stanleius p. 761. Hist. Philos. tradens divisum fuisse in libros XII. Theophrastus (libro de Democrito) auctorem ejus existimavit non Democritum sed *Leucippum*, Laërt. IX. 46. Quod vero Menagius itemque Stanlejus ajunt ab Epicuro in Epist. ad Herodotum tanquam Democriti genuinum opus laudari, in illa Epistola incassum quæsivi.

Porro

* Svid. in ἀεσστοῖ & εὐεστώ.

** De hac voce Menagius, Kühniusque ad Laërt. & Salmasius ad Simplicium pag. 168. seq. Τρωϊκὸν διάκοσμον scripserat Demetrius Scepsius, teste Athenæo VII. p. 300.

Digitized by Google

Porro in hoc opere inter alia Anaxagoræ Philosophiam perstrinxisse videtur Democritus. Confer Laërt. IX. 35.

2) Μικρὸς Διάκοσμος, quem se ait scripsisse Anno DCCXXX. post captam Trojam. Laërt. IX. 41. Troja capta A. Periodi Jul. 3521. scripsit ergo hunc librum Democritus Olymp. LXXIX. 2.

3) Κοσμογραφίη. Opus diversũ à Democriti Geographia, quæ infra memoratur inter Scripta Mathematica. περὶ κόσμου διαθέσεως scripsisse se affirmat Democritus ipse, si modo ipse Democritus Epist. ad Hippocratem.

4) περὶ τῶν πλανητῶν, in quo libro suspicatus est *plures esse Stellas quæ currunt, sed nec numerum illarum posuerat, nec nomina, nondum comprehensis quinque siderum cursibus. Seneca quæst. Nat. VII. 3.* Aristoteles I. 6. Meteor. testatur Anaxagoram & Democritum docuisse quod Cometæ essent σύμφασις sive conjunctio τῶν πλανητῶν ἀστέρων. Adversus Democritum περὶ τῶν ἐν οὐρανῷ scripserat Heraclides Ponticus, teste Laërtio V. 87.

5) περὶ φύσιος ά. Svidæ περὶ φύσεως κόσμου. Fulgent. III. 7. Mythol. *Physiologumena.*

6) περὶ ἀνθρώπου φύσιος * ἢ περὶ σαρκὸς β'.

7) περὶ νοῦ καὶ περὶ αἰσθήσεως, quem duplicem titulum alii unico complexi sunt περὶ ψυχῆς. Et Democritus animam sensitivam mentemque non dubitavit idem esse. Vide Aristot. Lib. I. c. 2. de anima, Tertull. c. 12. Observavit etiam, ab affectibus animi alterari sanguinis motum. Boëthius lib. 1. c. 1. de Musica: *Ut sese corporis habet affectus ita etiam pulsus cordis motibus incitatur: quod scilicet Democritus Hippocrati Medico tradidisse fertur, cum eum quasi insanum cunctis Democriti civibus id opinantibus in custodia medendi causa inviseret.*

8) περὶ χυμῶν, etiamnum exstat, siquidem Democritus auctor sit libri hujus argumenti qui legitur inter scripta Hippocratis, de quo tamen merito dubites.

9) περὶ χροῶν.

10) περὶ τῶν διαφερόντων ῥυσμῶν sive *de differentibus figuris* atomorum, quod opus respicit Aristoteles Lib. I. cap. IV. Metaphys. Vide Menagium ad Laërt. IX. 47.

11) περὶ ἀμειψιρρυσμιῶν *de mutationibus figurarum*, sive *fluxionum* quibus infinitis modis quotidie alterantur omnia ῥέοντα ποταμοῦ δίκην.

12) Κρατυντήρια sive ἐπικρατικὰ aut vero ἐπικριτικὰ τῶν προειρημένων. *Superiorum librorum confirmatio.* Male enim interpres *Remedia prohibentia*, nec melius Stanlejus, *of the mixtures of things before said*, quasi esset à

Mmmmmm 3 κε-

* Inter Epistolas Democrito tributas hodie exstat una hujus argumenti ad Hippocratem, quæ incipit: χρὴ πάντας ἀνθρώπους &c. In Poësi Philosoph. H. Stephani pag. 181.

Digitized by Google

κεράννυμι. Svidas in κερατυντήρια. ἔγραψεν Δημόκριτος ὁ Ἀβδηρίτης βιβλίον ὅπερ ἐστιν ἐπικριτικὸν πάντων τῶν γραφέντων αὐτῷ βιβλίων. Laudat Sextus VII. contra Math. p. 163.

13) περὶ εἰδώλων ἢ περὶ προνοίας, quo libro formas rerum quas videmus divinitate præditas esse disputavit. Vide Ciceronem I. de natura Deor. sect. 29. & 121. Plutarch. VIII. 10. Sympos. Augustin. Epist. 56. & Bælii Lex. in Democrito notâ (O) ubi hanc Abderitani senis sententiam confert cum dogmate acutissimi Malebranchii, quas percipimus visu, rerũ ideas, existimantis esse divinas, à Deo proficisci, & in Deo percipi.

14) περὶ λοιμῶν ἢ λοιμικῶν κακῶν. α΄. β΄. γ΄. Ita enim legendum ex Gellii IV. 13. vidit jam Joh. Meursius in Bibl. Græca.

15) Ἀποῤῥημάτων sive dubiorum Physicorum Volumen.

Physico quoque argumento affinia sunt quæ deinceps referens Laërtius ἀσύντακτα appellat.

16) Αἰτίαι οὐράνιαι.

17) Αἰτίαι ἀέριοι.

18) Αἰτίαι ἐπίπεδοι. *Causæ * planorum*, sive eorum quæ in superficie corporum eveniunt.

19) Αἰτίαι περὶ πυρὸς καὶ τῶν ἐν πυρί.

20) Αἰτίαι περὶ φωνῶν.

21) Αἰτίαι περὶ σπερμάτων καὶ φυτῶν καὶ καρπῶν. Plin. XIV. 1. XXIV. 17. XXV. 2. Petronius p. 22. Respicit & Martianus Capella Lib. II. p. 27. Pseudo Dioscorides & Apulejus de herbis.

22) Αἰτίαι περὶ ζώων, γ΄. Ammianus Marcell. XXVIII. 4. *ut discissarum pecudum exta rimari cum anatomicis Democritum putes, docentem quibus modis posteritas mederi doloribus possit internis.* Ex his Democriti libris videtur Aristoteles referre quæ de aranearum telis habet IX. 29. Hist. animal. Neque incredibile est unum ex his tribus libris fuisse *de chamaleonte*, cui singularem librum tribuit Democritus teste Plinio XXVIII. 18. licet Gellius X. 12. Democrito indigna putat quæ à Plinio referuntur.

23) Αἰτίαι σύμμικτοι.

24) περὶ τῆς λίθου. Non tantum de Magnete, neque de lapide Philosophorum, ut parum verisimiliter existimat Olaus Borrichius vir doctiss. p. 69. de Medicina Hermet. sed de quovis genere lapidum egit Democritus, quem ne *lapidum* virgultorumque vis lateret, ætatem inter experimenta consumsisse scribit Petronius. Vide & quæ Seneca Epist. 90. Plin. XXXVII. 10.

Librum

* Magnenus de planis Atomis accipit, quibus opponuntur rotundæ, acutæ &c.

Digitized by Google

Librum Laërtio prætcritum περὶ ἰδεῶν laudat Sextus VII. contra Math. p. 163. sed & *de metallorum natura* scripsisse Plinius innuit.

Mathematici argumenti hos libros Laërtio memoratos videas:

1) περὶ διαφορῆς γνώμης ἢ περὶ ψαύσιος κύκλου καὶ σφαίρης.

2) περὶ γεωμετρίας ἢ γεωμετρικόν.

3) Ἀριθμοί.

4) περὶ ἀλόγων γραμμῶν καὶ ναστῶν, β'.

5) Ἐκπετάσματα. Vitruvius præf. Lib. VII. *quemadmodum oporteat ad aciem oculorum radiorumque extensionem certo loco centro constituto ad lineas ratione naturali respondere.*

6) Μέγας ἐνιαυτὸς ἢ Ἀστρονομίης παράπηγμα. Vide Salmas. ad Solin. p. 741. Hoc respici puto à Gemino, quando Democritum laudat element. Astronom. c. 16.

7) Ἅμιλλα κλεψύδρας. Magnenus: *examen motus Clepsydræ cum motu cœli.* Alii tanquam duo distincta legunt, ἅμιλλα, κλεψύδρα.

8) Οὐρανογραφίη. Democritum ἐν τῷ περὶ ἀστρονομίης laudat Schol. Apollonii Lib. II.

9) Γεωγραφίη. Democritus inter antiquissimos Geographos celebratur à Strabone & Agathemere Lib. I.

10) πολογραφίη. Epistola Democrito tributa ad Hippocratem: ἐτύγχανον μὲν γὰρ τότε περὶ κόσμου διαθέσιος καὶ πολογραφίης, ἔτι δὲ ἄστρων οὐρανίων ξυγγράφοντες.

11) Ἀκτινογραφίη.

Hinc *Musica* scripta sequuntur, eo quidem sensu accepto vocabulo, ut non solam Musicam proprie sit dictam, sed quoque Grammaticam, Poësin & alias humaniores literas quas ἐγκυκλίους λόγους supra de Democrito loquens Laërtius * vocaverat, complectatur: de quo sensu vocabuli μουσικῆς videndus Woweranus Polymathiæ cap. XXIV. Fuerunt itaque:

1) περὶ ῥυθμῶν καὶ ἁρμονίης.

2) περὶ ποιήσεως. Classis in qua præsens Liber memoratur, perspicue ostendit non esse cogitandum hoc loco de ποιήσει Chemica, ut in mentem venisse video præstantissimo Borrichio p. 70. de Hermete Ægyptior. Ac Democritus ipse qualem intelligat Poësin docet his verbis apud Clementem Alex. VI. Strom. p. 698. ποιητὴς δὲ ἅσσα μὲν ἂν γράφῃ μετ' ἐνθουσιασμοῦ καὶ ἱεροῦ πνεύματος, καλὰ κάρτα ἐστί.

3) περὶ

* Καὶ ἦν ὡς ἀληθῶς ἐν φιλοσοφίᾳ πένταθλος ὁ Δημόκριτος. Τὰ γὰρ φυσικὰ καὶ τὰ ἠθικά, ἀλλὰ καὶ τὰ μαθηματικὰ καὶ τοὺς ἐγκυκλίους λόγους, καὶ περὶ τεχνῶν πᾶσαν εἶχεν ἐμπειρίαν.

3) περὶ καλλοσύνης ἐπέων.
4) περὶ εὐφώνων καὶ δυσφώνων γραμμάτων.
5) περὶ Ὁμήρου ἢ ὀρθοεπείης καὶ γλωσσέων. Respiciunt Dio Chrysost. Orat. 53. & Eustath.
6) περὶ ἀοιδῆς.
7) περὶ ῥημάτων, ἢ Ὀνομαστικόν. (leg. ὀνοματικόν.)

His Laërtius *Technica* subjecit, hac serie:

1) πρόγνωσις.
2) περὶ διαίτης, ἢ διαιτητικόν, ἢ ἰητρικὴ γνώμη.
3) Αἰτίαι περὶ ἀκαιριῶν καὶ ἐπικαιριῶν.
4) περὶ Γεωργίης ἢ γεωργικόν. Ita recte hunc locum ante Menagium emendaverat Meursius in Bibl. Græca. Democriti librum quem *Georgicon* appellavit laudat Columella XI. 3. & de agricultura scripsisse, notat post Varronem Lib. I. c. 2. Palladium & Columellam Isidorus XVII. 1. Orig. ubi pro *Democritus Magnus Carthaginiensis* legendum *Democritus, Mago Carthaginiensis* ut observatum Jonsio p. 25. Democritus sed non solo ex hoc opere frequentissime allegatur in Geoponicis Græcis, ut ex indice scriptorum, quem alibi* dedi patet. Petrus vero Needhamus in præclara sua Geoponicon editione alium nescio quem juniorem Democritum, sive ut rectius ni fallor dixisset, juniora sub veteris Democriti jactata commenta Δημοκρίτεια παράδοξα in Geoponicis laudari observat.
5) περὶ ζωγραφίης.
6) Τακτικόν.
7) Ὁπλομαχικόν.

Denique agmen claudunt scripta quædam peculiaria à nonnullis seorsim teste Laërtio posita:

1) περὶ τῶν ἐν Βαβυλῶνι ἱερῶν γραμμάτων. Clemens I. Strom. pag. 303. Δημόκριτος τοὺς Βαβυλωνίους λόγους ἠθικοὺς πεποίηται. Idem è Clemente Eusebius X. 4. præparat. sed addit Clemens: λέγεται γὰρ τὴν Ἀκικάρου στήλην ἑρμηνευθεῖσαν τοῖς ἰδίοις συντάξαι συγγράμμασι. De hac *Acicari* sive ut Strabo vocat Achaicari columna dixi infra in Theophrasto, ubi inter ejus scripta deperdita memoro Ἀκίχαρον.
2) περὶ τῶν ἐν Μερόῃ ἱερῶν γραμμάτων.
3) Ὠκεανοῦ περίπλους. In Aldobrandiniana Laërtii editione. Nam in aliis desideratur.
4) περὶ ἱστορίης.
5) Χαλδαϊκὸς λόγος.

6) Φρυ-

* In Decade Decadum sive Centuria plagiariorum edita Lipsiæ, A. 1689. 4.

Digitized by Google

6) Φρύγιος λόγος.
7) περὶ πυρετοῦ, καὶ τῶν ἀπὸ νόσου βησσόντων.
8) Νομικὰ ἄιτια.
9) χερνικὰ ἢ προβλήματα. Salmasius p. 1100. ad Solin. legit χειρόκμητα προβλήματα, quasi *manu notata*, nam ut docet Vitruvius IX. 3. in illo commentario, annulo usus erat Democritus, *signans cera molli quæ esset expertus*. Miras ac portentosas observationes in hoc libro obvias fuisse testatur Plinius XXIV. 17. Confer Menagium ad Laërtii IX. 49. Zosimus Chemicus Gr. MS. legit χειροτμήματα. Borrichius p. 70. de Hermete χειροτεχνήματα. Sed & Suidas Zosimi χειρόκμητα commemorat.

Quæcunque alia tanquam Democriti feruntur, aut ex ejus scriptis decerpta (tales forte sunt ὑποθῆκαι de quibus paulo ante in Ethicis, & liber περὶ ἰδεῶν de quo in scriptis Physicis dixi) aut manifeste aliena ac supposita esse affirmat Laërtius. Hujus postremi generis fuere:

1) *Commenta Boli*, Mendesii, sub Democriti nomine edita, de quibus dixi supra cap. XIII. Atque ex his puto fuisse librum περὶ παθῶν laudatum Etymol. M. in νένωται, & alterum περὶ ἀντιπαθῶν Columell. Lib. XI.
2) *Magica Volumina* quæ ex nescio cujus *Apollonicis* & *Capidenis*, & scriptis *Dardani*, e sepulchro petitis, à Democrito composita credidit Plinius XXX. 1. pro hominum male sollertium commentis habuit Laërtius, & Gellius X. 12.
3) Liber *de Elephantiacis*, Cœl. Aurelian. IV. 1. tardar. passion. & alius *de morbis consulsivis* id. acutar. passion. III. 14.
4) Φυσικὰ καὶ Μυστικὰ *de arte Sacra* sive CHEMICA, quæ cum *Synesii* ac *Pelagii* commentariis latine edita sunt Patavii 1572. 8. Græce vero adhuc ἀνέκδοτα in variis Bibliothecis (etiam Germaniæ) asservantur. Democriti sane nomen falso venditare non dubitant Salmasius ad Solin. & ad Tertullian. de pallio, fœtum infimæ Græciæ agnoscens: Conringius de Hermetica Medicina p. 29. seq. Naudæus Apologia pro Magis p. 216. seq. Dan. Clericus in Historia Medicinæ, Menagius &c. Mottanus Vayerus T. 1. p. 301. *Ceux qui sçauront comme on parloit Grec du temps du Democrite & long temps aprés reconnoitront facilement que ce traitté qu'on lui attribue ne peut estre de lui, & ils s'appercevront mesme par beaucoup de dictions que son veritable auteur a eu connoissance du Christianisme.* Syncellus p. 248. Δημόκριτος Ἀβδηρίτης φυσικὸς φιλόσοφος ἤκμαζεν. Ἐν Αἰγύπτῳ μυηθεὶς ὑπὸ Ὀστάνου τοῦ Μή-

δυ σωλέντθ@ ἐν Αἰγύπτῳ παρὰ τῶν τηνικαῦτα βασιλέων Περσῶν ἄρχειν τῶν ἐν Αἰγύπτῳ ἱερῶν ἐν τῷ ἱερῷ τοῦ Μέμφεως σὺν ἄλλοις ἱερεῦσι καὶ φιλοσόφοις, ἐν οἷς ἦν καὶ Μαρία τις Ἑβραία σοφὴ, καὶ παμμένης. Συνέγραψεν (Democritus scil.) περὶ χρυσοῦ καὶ ἀργύρου καὶ λίθου καὶ πορφύρας λοξῶς, ὁμοίως δὲ καὶ Μαρία. Ἀλλ' οὗτοι μὲν Δημόκριτος καὶ Μαρία ἐπηνέθησαν παρὰ Ὀστάνου, ὡς πολλοῖς καὶ σοφοῖς αἰνίγμασι κρύψαντες τὴν τέχνην. Παμμένης δὲ κατέγνωσεν, ἀφθόνως γράψαντος. In Scholiis quoque Græcis Synesio tributis ad pseudo Democritum, quatuor ipsi tribuuntur libri: de Auro, argento, lapidibus (gemmis) & purpura. Δημόκριτος ἐλθὼν ἀπὸ Ἀβδήρης φυσικὸς ὢν καὶ πάντα τὰ φυσικὰ ἐρευνήσας καὶ συγγραψάμενος τὰ ὄντα κατὰ φύσιν. Ἄβδηρα δέ ἐστι πόλις Θρᾴκης. Ἐγένετο δὲ ὁ ἀνὴρ λογιώτατος, ὃς ἐλθὼν ἐν τῷ Αἰγύπτῳ ἐμυσταγωγήθη παρὰ τοῦ μεγάλου Ὀστάνου ἐν τῷ ἱερῷ τῆς Μέμφεως σὺν πᾶσι τοῖς ἱερεῦσι Αἰγύπτου. Ἐκ τούτου λαβὼν ἀφορμὰς συνέγραψατο βίβλους τέσσαρας βαφικὰς, περὶ χρυσοῦ, καὶ ἀργύρου, καὶ λίθων, καὶ πορφύρας. Plurimum huic testimonio tribuit Borrichius de Hermete Ægypt. p. 70. qui cap. III § 15. multis contendit Democritum Chemica scripsisse, etsi ea quæ hodie exstant ab exscriptoribus interpolata esse pag. 72. non diffitetur.

Quod de *Aphorismis Medicis* à Democrito scribi cœptis Menagius p. 417. ad Laërtium ait apud Oribasium frustra quæri, legitur in præfatione ad Commentarium in Aphorismos Hippocratis quem sub Oribasii nomine latine tantum edidit Joh. Gvinterius Andernacus. Verba scriptoris illius veteris hæc sunt: *Tentavit quidem Democritus tale* (Aphorismorum Medicorum opus) *etiam conscribere, sed non potuit.* Idem Menagius pag. 416. in Gerberti Epistola IX. ubi Demosthenis Philosoph. Ophthalmicus memoratur, conjectura infelici reponendum conjicit Democriti nomen, intelligitur enim Demosthenes Medicus Massiliensis, Alexandri Philalethæ præceptor Philalethes & ipse cognominatus Herophileus cujus libri III. περὶ ὀφθαλμῶν Galeno, Oribasio & aliis laudantur. Vide Reinesii Varias Lect. p. 9. & Menagium ipsum cap. 20. Anti Bailleti. Meminit hujus Demosthenis Gerbertus iterum Epist. 130 Cæterum apud Etymologici M. scriptorem in Ἡραία pro τῷ Βιθυνῷ Δημοσθένους legendum Βιθυνῷ Δημοσθένει, neque enim *Bithynus* est nomen scriptoris, ut visum Meursio p. 1278. Bibl. Gr. sed Bithynus Demosthenes intelligitur auctor Βιθυνιακῶν & κτίσεων, Meursio ipsi è Suida & Stephano Byz. minime ignotus. Denique in Nicetæ thesauro Orthodo-

sæ fidei IV. 9. male tribuitur Democrito quod aquam habuerit DEum.

De EPISTOLIS quæ sub Democriti nomine hodieque exstant, & a Suida solæ cum utroque Χειροκμήτῳ pro genuino illius Philosophi fœtu habentur, dixi supra cap. X. §. 18. Quæ apud Plinium VII. Hist. Nat. 55. notatur *reviviscendi promissa Democrito vanitas*, videtur mihi respicere Democriti dictum ad Regem Darium conjugis morte afflictum quod refert Julianus Epist. 37. parum enim cum Democriti Philosophia commune habet, neque cum illa facile conciliabitur quod viri docti ex illo Plinii loco colligunt Democritum à fide Christiana de resurrectione corporum alienum non fuisse.

A Democrito hoc dicti *Democritei*, apud Plutarchum VIII. 9. sympos. p. 733. ut *Anaxarchus* apud Ciceronem 3. de Nat. Deor. & 2. Tusc. qu. *Bion* Abderita apud Laërtium IV. 58. *Bolus* apud Svidam *Protagoras*, *Nessas* Chius, *Metrodorus* Chius & alii. *Epicurus* quoque diu se Δημοκρίτειον est professus teste Plutarcho p. 1108. adversus Colotem, unde *Democriti heres* dicitur ab Augustino III. 10. contra Academicos. De *Pyrrhone* Numenius apud Eusebium XV. præparat. p. 731. ὁ δὲ πύῤῥων ἐκ Δημοκρίτου ὁρμηθεὶς ὁπόθεν γέ ποθεν. Adde p. 758. 763. Confer Sextum Empiricum lib. 1. Pyrrhon. Hypotypos. cap. 30.

Heraclides Ponticus scripserat περὶ εἰδώλων πρὸς Δημόκριτον, teste Laërtio V. 87. & πρὸς Δημόκριτον ἐξηγήσεις. α΄. id. 88.

Democriti plures memorantur a Laërtio IX. 49. cui adjungendæ observationes Meursii ad Chalcidium p. 23. & in Bibl. Græca: Jonsii p. 24. seq. de Scriptoribus Hist. Philos. & Menagii ad Laërtium. De Democrito Ephesio qui de Dianæ Ephesiæ templo & de Samo scripsit puto accipiendum locum Hesychii viris doctis præteritum in Βάσσαι. Democriti statuarii meminit præter Pausaniam ac Laërtium Plinius XXXIV. 8. Inscriptio vetus apud Sponium p. 138. Miscell. ΑΤΣΙΣ ΜΙΛΗΣΙΑ, ΔΗΜΟΚΡΙΤΟΣ ΕΠΟΙΕΙ. Democritum Sicyonium memorat Cicero XIII. 78. Epist. ad familiar. E Democrito Historico Suidas in Ἰούδας refert Judæos aureum asini caput adorasse nisi ibi pro Democrito legendum Demetrius. Pro Democrito Trœzenio autem apud Laërtium VIII. 74. recte restitutus est Demetrius in Wetsteniana & Aldobrandiniana Diogenis editione, probantibus hanc lectionem Jonsio, & Menagio, quos si placet vide. Democritum quem in Dipnosophisticis colloquentem inducit Athenæus, μουσικώτατον h. e. doctissimum vocat p. 669.

Volumen Anglice sæpius vulgatum sub nomine *Democriti junioris*

nioris, cujus septima mihi est editio Anni 1660. fol. auctorem agnoscit *Robertum Burtonum*, & eleganter atque amœne disputat de origine, caussis, generibus & remediis Melancholiæ. Miser vero auctor, dum tempus quod sibi ex astris fatale futurum prædixerat, videt appropinquare, præ animi mœrore ipse est extinctus Oxoniæ 8. Id. Jan. Anni 1639. itaque tumulo ejus præter thema genethliacum hæc inscripta sunt verba: * *Paucis notus, paucioribus ignotus hic jacet Democritus junior, cui vitam dedit & mortem Melancholia.*

VI. ANACHARSIS Dancetæ F. ** Scytharum Regis frater, æqualis Solonis circa Olymp. XLVII. 1. Athenas adiit, vir egregius & qui opibus ac Tyrannidi studium sapientiæ præferret, scripsit teste Laërtio I. 101. & Svida τῶν τε παρὰ τοῖς Σκύθαις νομίμων καὶ τῶν παρὰ τοῖς Ἕλλησιν εἰς εὐτέλειαν βίου καὶ τὰ κατὰ τὸν πόλεμον ἔπη ω, sive Poëma Heroicum versibus DCCC. De Epistolis quæ sub illius nomine exstant, dixi supra cap. X. §. 22. Dicitur reperisse ancoram, rotamque figuli. *** Dicta ejus plura obvia sunt apud Laërtium notis doctorum virorum illustratum, Lucianum, præcipue in Scytha (T. 1. pag. 591. seq.) Plutarchum & alios. Imago Anacharsidis ex veteri gemma exstat etiam in Jac. Gronovii thesauro T. 2. tabula XXXV. Philosophia vero Scytharum fuerit ne indignum ingenio aliquo haud barbaro argumentum, quod paulo diligentius illustraretur post leviorem operam Johannis Lomeieri Viri Cl. in parte 1. genialium dierum & Francisci Otrococsii in Originibus Hungaricis. Apud Joh. Sarisberiensem VIII. 5. Policratici p. 465. Anacharsidis nomen male irrepsit pro Anaxarcho. *Alexandri pectus laudis insatiabile, qui Anacharsi comiti suo ex auctoritate Democriti praeceptoris innumerabiles mun-*

* Antonius Wood Athen. Oxon. T. 1. p 535.

** Illorum puta qui Nomadici appellabantur. Scymnus Chius;

Καὶ τὸν σοφὸν δ' Ἀνάχαρσιν ἐκ τῶν Νομαδικῶν
Φασὶ γενέσθαι τῶν σφόδρ' εὐσεβεστάτων.

De Regia stirpe ejus vide Herodotum IV. 76. Tertull. cap. 5. de pallio: *An aliter mutavit Anacharsis, cum regno Scythia Philosophiam praevertit?* Confer Lucianum in Toxari Tom. 1. p. 591. & 597. Nomen ipsum Anacharsidis Regem Scytharum sonare putat Olaus Rudbeckius T. 1. Atlanticæ p. 199.

*** Ita præter Laërtium ac Svidam Ephorus, Posidonius, Plinius & alii. At enim τροχὸν κεραμέως diserte memorat Homerus Iliad. Σ 600. Quid itaque? Num Homerus junior Anacharside? Aut num audiendus Posidonius, qui *malebat versus in Homero falsos esse quam fabulam*, ut ait Seneca Epist. XC. Neutrum puto verisimile, sed potius assentior Straboni & Senecæ, qui figlinæ rotæ usum (quem Scytharum gens Anacharsidi fortasse debuit) Græcis pridem ante illum innotuisse existimat. Confer quæ de ejusmodi narrationum fide notavi supra cap. VIII. §. 3.

Digitized by Google

mundos esse referenti, Heu me, inquit, miserum, quod nec uno quidem adhuc potitus sum.

VII. ANAXAGORAS Clazomenius * Anaximenis auditor quadraginta annis ante Democritum natus, teste ipso Democrito apud Laertium IX.41. incertum plane an vixerit usq; ad Olymp. LXXXVIII. Discipuli ejus vulgo celebrantur Archelaus, Democritus, Empedocles, Euripides, Pericles, ** Socrates & Themistocles. Primus e Physicis Græcorum de causa efficiente rerum sollicitus fuit, & materiæ νοῦν, κάλλυς αἰτίαν καὶ κινήσεως adjunxit, licet hoc dogma suum quod ex Chaldæorum Philosophia petiisse putat Eugubinus Lib. I. de perenni Philos. c. 4. & 10. non satis pro dignitate prosecutum queritur Socrates apud Platonem in Phædone. Neque tamen ideo Philosophos qui Anaxagoram ætate præcesserunt pro Atheis omnes merito habueris, ut recte monet Samuel Parkerus diss. de Deo p. 10. & 25. seq. Longe iniquius Atheis accensitus Anaxagoras ipse est, ut notat Eusebius XIV. præparat. p. 750. Primus à quibusdam dictus est prosa librum edidisse de argumento Philosophico, ita enim puto accipienda verba Laërtii II. 11. & Clementis 1. Strom. p. 308. quod alii Anaximandro (vide locum Themistii allatum à me Lib. I. c. XXXV. §. 3.) alii (apud Clementem 1. Strom. p. 308.) Alcmæoni Crotoniatæ, alii Pherecydi (apud Svidam in ἑκαταῖος) tribuerunt. Scripta ejus hæc memorantur:

1) Φυσικά. Athenæus Lib. II. p. 57. Horum ut puto initium refert Laërtius II. 6. & Simplicius in III. de cœlo commentar. 35. neque opus est cum doctissimo Meursio in Bibl. Græca peculiare hujus Philosophi opus περὶ ὕλης comminisci: neque λόγυς περὶ ἀρχῶν à Physico opere diversos ex Eusebii XIV. præparat. p. 750. Illa Anaxagoræ Physica respiciunt qui passim eum vel laudant vel castigant Socrates apud Platonem & Xenophontem, Aristoteles, Plutarchus, Cicero, Plinius, Galenus, Sextus, Censorinus &c. Putem etiam in his Physicis fuisse ἀσφέστατον illum καὶ θαῤῥαλεώτατον περὶ σελήνης καταυγασμῶν καὶ σκιᾶς λόγον, quem ab Anaxagora primum proditum notat Plutarchus in Nicia p. 538. In hoc scripto videtur solem vocasse μύδρον (sive μύλον, vide notas ad Chronicon marmoreum Arundel. p. 221.) διάπυρον, quare in vincula conjectus & Periclis ope vix est liberatus.

Nnnnn 3 2) Τετρα-

* De Clazomene civitate Joniæ, dicta antea *Gryna*, hodie à Turcis vocata *Keliman*, vide Andreæ Morelli specimen rei numariæ p. 201.

** Confer Ciceronis c. 11. Oratorem c. 4. Plutarchum Pericle p. 154. 162. Julianum Epistola ad Sallustium p. 245. sq. edit. Spanhemianæ, & Olympiodorum in Meteora p. 8. b

2) Τετραγωνισμὸς κύκλου quem in carcere scripsisse testatur Plutarchus Lib. de exsilio p. 607. Hoc opus videtur respicere Vitruvius Anaxagoram laudans præfat. Libri VII. & fallitur Laertius qui Anaxagoram in procemio §. 16. refert inter eos qui singula tantum scripta composuerunt. Theophrasti Libri περὶ Ἀναξαγόρου & περὶ τῶν Ἀναξαγόρου Laertio V. 42. & Svidæ memorati jampridem interciderunt. Ex recentioribus de hujus Philosophi vita & Philosophia præter Laertii interpretes, & scriptores Historiæ Philosophicæ Gravium, Stanlejum &c. Bæliumque in secunda Lexici editione, consulenda est diatriba Rev. D. Joh. Andreæ Schmidii auspiciis Jenæ edita A. 1688. de Anaxagora ejusque Philosophia à Godofredo Lonero Augustano. Apud Ælianum IV. 14. Var. ubi allegatur Anaxagoras ἐν τῷ περὶ βασιλείας, suspicor reponendum nomen Anaxarchi, ex cujus Libro περὶ βασιλείας quædam profert Clemens Alex. 1. Strom. pag. 210. Fuit præterea teste Laertio Anaxagoras Rhetor Isocrateus, & alius Grammaticus è Zenodoti sectatoribus, is forte qui allegatur in Scholiis ad Apollonium, tum Anaxagoras statuarius quem Æginetam Pausanias appellat: denique Anaxagoras Rex Argivor. (de quo præter eundem Pausaniam Diodorus Sic. IV. p. 271.) & Anaxagoras Ephesius Tyrannicida.

VIII. ANAXIMANDER Thaletis discipulus, Patre * Praxiade, Milesius, Olymp. LVIII. 2. egit annum ætatis LXIV, non diu post defunctus. Scripsit teste Laertio II. 1. primus γῆς καὶ θαλάσσης περίμετρον. Videtur eo usus Plinius quem Solinus exscripsit. Strabo autem Lib. I. & ex eo Agathemer ait primum ab eo editum πίνακα γεωγραφικόν. Præterea composuit *Compendiariam expositionem placitorum suorum de rebus naturalibus.* τῶν δὲ ἀρεσκόντων αὐτῷ πεποίηται κεφαλαιώδη τὴν ἔκθεσιν. Hæc superfuit adhuc tempore Apollodori Atheniensis. Horoscopia etiam construxisse & forte Horoscopicos scripsisse Libros (vide Fulgentium 1. Mythol. c. 21.) & Sphæram, gnomonem ad sciothera invenisse traditur, de quibus Salmasius ad Solin. & Gassendus T. 5. Opp. p. 376. Harduinus ad ista Plinii II. 8. Hist. *obliquitatem signiferi intellexisse, h. e. rerum fores aperuisse Anaximander Milesius traditur primus, Olympiade quinquagesima octava.* Coloniam Mileto Apolloniam deduxit teste Æliano III. 17. Var. De altero juniore Anaximandro vide Vossium Histor. Gr. p. 25.

IX. ANAXIMENES Eurystrati F. Milesius, Anaximandri auditor, præter Physicum opus ex quo sententias ejus referunt veteres (licet

* Simplic. in 1. Physic. p. 6.

(licet nemo quod meminerim ſcriptum ipſius nominetenus allegat) fertur ſcripſiſſe Epiſtolas binas ad Pythagoram, quas ſervavit Laërtius II.4. ſeq. ſed quas ſuppoſititias eſſe non dubito. De hujus Vita & Phyſiologia diatribam edidit Jenæ Rev. D. Jo. Andreas Schmidius. Anaximenem alterum Chium Sophiſtis annumerat Lucianus in Aëtione ſive Herodoto T. 1. p. 573. De Anaximene juniore Lampſaceno Rhetore atque Hiſtorico utroque, illo præſertim Alexandri M. æquali, qui primus Sophiſtarum ex tempore dicere inſtituit teſte Pauſania p. 496. Eliac. poſterior. ῥήτωρ παχὺς Laërtio judice in Diogenis vita VI. 57. cui tamen Rhetoricam ad Alexandrum (quæ legitur inter Ariſtotelis ſcripta) nonnulli tribuunt, diligenter egerunt Meurſius ad Chalcidium p. 37. ſeq. & in Bibl. Gr. pag. 1218. Voſſius de Hiſt. Gr. p. 75. ſeq. & ad Laertium Menagius. Apud Fulgentium Lib. I. Mytholog. c. 14. pro Anaximandro Lampſaceno, legendum Anaximenes.

X. ARCHELAUS patria Mileſius, Philoſophus Athenienſis, diſcipulus Anaxagoræ, & præceptor Socratis ut volunt, ut alii, etiam Xenophanis & fortaſſis Euripidis quoq;, ita enim puto ſcripſiſſe Svidam in Ἀρχέλαος, οὗ δὲ μαθητὴς Σωκράτης, οἱ δὲ καὶ Εὐριπίδην φασί. Itidem Phyſicum opus ſcripſiſſe perhibetur ab eodem Svida, neque à Laertio in procœmio §. 16. accenſetur iis Philoſophis qui nihil ſcripſere, & placita ejus paſſim in libris veterum traduntur. Vide de eo præter Laërtii interpretes II. 16 ſeq. Lexicon Clariſſimi Bælii editione ſecunda & Eliam Boherellum in notis ad Origenis libros contra Celſum Gallice à ſe translatos pag. 383. ſeq. qui verba Laërtii II. 17. ita legit: Πηγνύμενον φησὶ τὸ ὕδωρ ὑπὸ τοῦ θερμοῦ, καθὸ μὲν εἰς τὸ πυρῶδες συνίσταται ποιεῖν γῆν. Ingenioſe profecto. At apud Apoſtolium XX. 13. proverb. pro Ἀρχέλαον Ἀθηναῖον legendum Περίλαον ſive Πέριλλον. De reliquis junioribus Archelais nihil habeo quod addam induſtriæ Virorum præſtantiſſimorum Voſſii de Hiſt. Gr. Meurſii in Bibl. Græca & Harduini ad Plinium. Niſi quod Archelai Epiſcopi Chriſtiani Acta cum Manichæo longe integriora non ita pridem ex veteri latina verſione edidit & eruditis notis illuſtravit Alexander Zacagnius cuſtos hodie digniſſimus Bibliothecæ Vaticanæ.

XI. BIAS Prienenſis ex Joniæ civitate, æqualis Halyattis ejusque filii Crœſi, unus è VII. ſapientibus, & in gerenda Rep. (vide Plutarchum de Monarchia, Ariſtocr. & Democratia p. 826.) atq; cauſis dijudicandis ſingulari juſtitiæ & æquitatis ſtudio inſignis, ita ut etiam proverbio locum dederit & Hipponacti laudatus ſit atque Heraclito qui pauciſſimos laudabant. Scripſit de Jonia patria ſua, τίνα μάλιστα ἂν τρόπον εὐδαιμονοίη,

μονίη, qua maxime ratione felix esse possit, Poëma Heroicum versibus 2000. Laërt. I. 85. Alius Bias Amythaonis F. de quo Mythographi, Apollodorus Lib. I. p. 43. &c.

XII. BION Proconnesius Pherecydis Syrii æqualis libros duos scripsit teste Laërtio IV. 58. Cadmi epitomator ut notavi supra Lib. I. c. XXIII. §. 2. è Clementis VI. Strom. p. 629. Bionis dictum ad Theognidem refert Plutarchus de audiendis poetis p. 27. edit. Grotii. Alius Bion junior, cujus meminit Laërtius in Menedemo II. 135.

XIII. BOTON Atheniensis, præceptor Xenophanis fuit teste Laërtio IX. 18.

XIV. CHILO Lacedæmonius, cujus *Epistolium ad Periandrum* producit Laërtius Lib. I. sect. 73. *Elegiaco carmine* scripserat versus circiter ducentos. id. 68. tria ejus præcepta γνῶθι σεαυτὸν, μηδὲν ἄγαν, & ἐγγύα παρὰ δ' ἄτα, aureis literis fuere inscripta Delphis teste Plinio VII. 32. Hist. Alius Chilo Lacedæmonius junior, prærogativa generis regnum affectans. Polyb. Lib. IV. pag. 47. Chilo Eleus, de quo Pausanias in Eleis p. 384. Chilo Grammatista Catonis majoris servus, cujus meminit Plutarch. Catone Majore p. 348. Tzetzes &c. Chilo Athleta Achivus & alter Patarensis de quo idem Pausanias: Agrippa Curtius Chilo Cos. Romanus, cujus Diodorus Sic. XII. 31. & Chilo Atheniensis cujus meminit Æschines apud Harpocrationem. Mallius Chilo denique, ad quem Epistola Aureliani Imp. apud Vopiscum c. 23.

XV. CLEOBULUS Lindius, atque si Plutarchum audimus Lib. de ει Delphico, Lindiorum * Tyrannus, à Laërtio traditur scripsisse ᾄσματα & *griphos* versibus Hexametris ad ter mille. *Epigramma* ejus in Midam quod ab aliis male refertur ad Homerum, & ænigma ** de anno, *Epistoliumque ad Solonem* refert Laërtius I. 89. seq. Inter scriptores rei rusticæ etiam laudatur Cleobulus quidam à Columella libro & capite primo. Cleobulo usus præterea Plinius Hist. Naturalis scriptor in opere ut videtur Geographico. Fuit & Cleobulus quidam Sophista Manichæi æqualis, cujus mentio in Actis Archelai p. 23. edit. Clariss. Zacagnii & apud Epiphanium LXVI. 10. ubi præterea memoratur Μάρσιπος quidam, qui in iisdem Actis est Menippus. De Cleobulina Cleobuli Lindii filia Vide Menagium in mulierum Philosopharum Historia & quæ a me notata sunt supra cap. XV. §. 28.

XVI.

* Hoc est Æsymneta sive Prytanis in Civitate δημοκρατουμένῃ. Vide Perizonii viri Cl. notas ad Æliani III. 17. Var. & quæ supra § 4. observari de vocabulo βασιλεῖς.

** Confer ἄγαλμα Naturæ apud Porphyr. fragmento de Styge.

XVI. DIAGORAS patria Melius, *** Philoſophus, Democriti ſervus & auditor, Atheiſmi **** ab omnibus fere (non ſine cauſa ut videtur) accuſatus, licet Chriſtiani quidam veteres excuſandum illum eſſe exiſtiment, & è recentioribus Theoph. Raynaudus T. 12. Opp. p. 411. ac Godofredus Arnoldus parte II. Apologiæ hæreſium p. 598. Diſceſſit Athenis quo ſupplicium effugeret Olympiade XCI. Ejus ſcripta pridem deperdita hæc memorantur:

ἄσματα Lyrica. Heſych. Illuſtris & Svid.

Φρύγιοι λόγοι. Tatian. qui Heſychio Illuſtri & Svidæ ſunt λόγοι ἀποπυργίζοντες. Vide quæ ſupra cap. IX. §. 6.

Diagoræ beneficio εὐνομωτάτους fuiſſe Mantinenſes & optimas leges à Nicodoro accepiſſe docet Ælianus II. 22. & 23. Var. Lyncei Samii Epiſtola ad Diagoram laudatur ab Athenæo. Fuit & alius Diagoras Cyprius Medicus, qui de rebus hortenſibus ſcripſit laudatus Plinio, Dioſcoridi Lib. IV. & Erotiano in περόνας. Omitto Diagoram cui Eretrienſes ſtatuam poſuere, de quo Ariſtoteles V. 6. de Rep. & Heraclides de Eretrienſium politia. Diagoram item Rhodium victorem Olympicum, de quo præter Ciceronem, Plutarchum, Pauſaniam, Gelliumque videnda Scholia ad Pindari Olymp. p. 33. Diagoræ Melii ſectatores memorat Hieronymus in Chronico Euſebiano, male, cum in Græco Euſebii eſſet οἱ περὶ Διαγόραν quod ex notiſſimo Græciſmo reddendum erat Diagoras. Vide Scaligeri notas p. 101.

XVII. DIOGENES Nachytenniſ F. Apolloniates * Cretenſis Phyſicus, Anaximenis auditor fuit, teſte Laertio, qui initium operis

Ooooo ejus

*** In quibusdam Libris male vocatur Μιλήσιος quod ex compendio ſcriptionis Μλιος factum ſuſpicatur Joh. Clericus vir acutiſſimus parte 2. Artis Criticæ p. 209. Ab hujus Diagoræ patria Μήλιος dicitur Socrates ab Ariſtophane in Nubibus, hoc eſt ἄθεος ut notat Scholiaſtes. Sic Hipponem Melium dici notabo infra § 19.

**** Vide Mariangelum Bonifacium à Reuten de Atheiſmo Diagoræ & eruditiſſimi Bælii Lexicon in Diagora. Alii, Philoſophi maxime veteres, quibus Atheiſmus jure an injuria impactus fuit, ſunt Archagoras, Anaximander, Apollophanes, Ariſtagoras Melius, Ariſtoteles, Averroës, Bion Boryſthenites, Callimachus, Carneades, Cineſias, Clitomachus, Critias, Daphidas, Democritus, Dicæarchus Meſſenius, Diogenes Phryx, Epicurus, Evemeus Tegeates, Gorgias, Hippias Eleus, Hippon Melius, Leucippus, Nicagoras Cyprius, Plinius Hiſtoriæ Nat. ſcriptor, Prodicus Chius, Protagoras Abderita, Pyrrho & alii Sceptici, præterea Soſias, Stilpo Megarenſis, Strato Lampſacenus, Theodorus Cyrenæus, Xenophanes. Fuere etiam qui Anaxagoram, Ciceronem, Empedoclem, Euripidem, Heraclitum, Panætium, Pythagoram, Socratem & alios ejusmodi arguerent hoc nomine, ſed minore longe ut videtur ſpecie veriſimilitudinis. *Lyſippi* Epirotæ Catalogus ἀσεβῶν memoratur in Scholiis ad Apollon. p. 281.

*. Stephanus Byz. in Ἀπολλωνία.

ejus adducit VI. 81. & IX. 57. Scripserat autem libros plures περὶ φύσεως quorum secundum allegat Rufus Ephesius apud Galenum 2. in VI. Epidem. T. 5 p. 473. quod eruditis ad Laertium & Hesychium illustrem interpretibus haud observatum. Hic Diogenes Sidonio carm. XV. v. 91. audit *junior Collega Anaxagoræ* ut docet Lipsius Lib. I. manuduct. Stoic. c. 8. Sed idem sine necessitate sollicitat verba Laertii quæ bene se habent IX. 59. aërem ex Diogenis sententia, quam notavit etiam Hesychius illustris, esse γεννητικὸν τῶν κόσμων. Infinitos enim mundos statuebat hic Diogenes, & aërem compotem rationis divinæ, atque ut Minucius Felix c. 19. & ante eum Cicero 1. de natura Deor. c. 12. testatur, Deum. Vide *Augustin.* VIII. 2. de C. D. Sententiam ejus de Nili incremento memorat *Aristoteles* lib. de Nilo.

XVIII. DIOGENES (ut Eusebii in Chron. & Epiphanii T. 1. p. 1088. atque Clementis Codices I. Strom. p. 301.) sive (ut Laertii IX. 58.) DIOMENES Smyrnæus, Nessæ sive Nessi Chii discipulus fuit, illius qui audivit Democritum. Cyrenæum quoque habitum à nonnullis, & eadem sensisse cum *Protagora*, Epiphanius dicto loco tradidit, neq; causam video quare pro eodem sit habendus cum Diogene de quo jam dixi *Apolloniate*, licet ita sentire video viros eruditos, Meursium ad Hesych. p. 146. & Menagium ad Laert. p. 423. Certe Laertius utrumque distinguit & patriâ & præceptore, ne de nominis diversitate jam dicam. Distinguit etiam Clemens *Alexandrinus*.

XIX. HIPPIAS Eleus Protagoræ tempore qui Democritum audiverat clarus, sed annis junior fuit, ut referens ipse inducitur apud Platonem. Discipulus *Hegesidemi* * non Philosophiæ modo & liberalium artium sed popularium quoque & sellulariarum ** ita peritus, ut nec annulo nec veste nec ulla re uteretur quam non manu sua, confecisset ipse vel apparasset: quemadmodum post Platonem in Hippia minore & Ciceronem 3. de Oratore tradit Lucianus in descriptione balnei Hippiæ T. 2. pag. 356. Quintilianus XII. ult. Apulejus 2. Florid. & Dio Chrysost. diss. LXXI. περὶ φιλοσόφου. Hippiæ λόγοι ac ποιήματα ab eodem Dione memorantur; Poëmata Heroica, Tragœdiæ & Dithyrambi, à Platone: ὀλυμπιονικῶν ἔλεγχος à Plutarcho in Numa sub init. & à Scholiaste Theocriti IV. Idyll. λόγος εἰς Λυκοῦργον, à Plutarch. in Lycurgo.

* Svidas Ἱππίας, Διοπείθους, Ἠλεῖος, σοφιστὴς καὶ φιλόσοφος, μαθητὴς Ἡγησιδάμου, non illius ut puto Hegesidemi Cythnii qui allegatur à Plinio & Solino cap. 12.

** Confer quæ de *Julio Cæsare Bottifanga* Janus Nicius Erythræus II. 7. Pinacothec. De *Anna Schurmannia* Salmasius in Schurmanniæ opusculis p. 323.

go. τρωϊκὸς διάλογος à Philoſtrato Lib. I. de Sophiſtis p. 503. ubi memoriam Hippiæ ſtupendam celebrat, quam tangit etiam Ælianus VI. 10. de animal. Proclum Naucratitam in dictione ſua ἱππιάζοντα notavit idem Philoſtratus p. 600. Fuit & Hippias tyrannus Athenienſis Piſiſtrati F. Atheis à quibusdam accenſitus, cujus nomen vel Gorgiæ apud Ælianum II. 31. Var. reponendum pro Soſia (ſed ita etiam Euſtathius ad Odyſſ. γ. p. 135.) Caſaubonus ſuſpicatur, denique Hippias Erythræus, cujus ἀναγραφὴν τῆς πατρίδος ἱστοριῶν laudat Athenæus Lib. VI. p. 258.

XX. HIPPON Rheginus, cujus Phyſica dogmata * perſtringit liber Philoſophumenon qui exſtat ſub nomine Origenis p. 279. non diverſus forte eſt ab Hippone Pythagoreo quem frequenter laudat Cenſorinus, & ab aliis Metapontinum, ab Ariſtoxeno (quem ſecutus eſt Jamblichus) Samium habitum teſtatur cap. 5. Præter opus *Phyſicum* quod reſpiciunt Ariſtoteles, Hermias, Nemeſius, Sextus, Origenes, Cenſorinus, Plutarchus & alii Hipponis dogmata referentes: ſcripſerit etiam librum περὶ τῶν λεγομένων τόπων φθείρειν τὰ ἐμπίπτοντα *de locis quæ dicuntur perdere quicquid in illa inciderit*, niſi apud Antigonum Caryſtium c. 131. mirabil. pro Hippone legendum Hippys Rheginus, quæ Voſſii conjectura eſt p. 378. & 442. de Hiſt. Gr. Atheis accenſitum Hipponem conſtat ex Simplicio in 1. de anima comment. 32. & Alexandro Aphrodiſ. ad 1. Metaphyſ. 3. Ariſtot. tum ex Clementis Alex. protreptico p. 15. & 36. Æliano II. 31. Var. Arnobio Lib. IV. pag. 147. & Euſtathio ad Odyſſ. γ'. p. 135. &c. Hinc eidem Clementi & Arnobio Melius dicitur, non à patria ſed quod idem cum Diagora Melio Atheo ſentiret. Alius fuit Hippo Cratiſtotelis F. cujus ψήφισμα pro Zenone Citieo affert Laertius VII. 10.

XXI. LEUCIPPUS incerta patria, Zenonis Eleatæ atque ut Tzetzes II. Chil. v. 980. teſtatur Meliſſi diſcipulus, & præceptor Democriti, ſcripſit Opus *Phyſicum*, ex quo dogmata ejus repetunt Laërtius IX. 30. ſeq. Ariſtoteles, Cicero, Plutarchus &c. Librum περὶ νοῦ ex quo non-

* Aquam & ignem putavit eſſe rerum principia, ut teſtantur Origenes, Sextus &c. ſive aquam accedente calore ad generandum idoneam, ὕδωρ γονοποιόν ut eſt apud Hermiam, innuitque Simplicius in 1. Phyſic. p. 4. non terram, quod ei tribuitur in Scholiis Græcis ad Heſiodi Theogoniam v. 116. p. 237. & in Obſervatt. Hallenſ. T. 2. pag. 433 ſeq. è Gaſſendi T. 1. Opp. p. 236. Ceterum εὐτέλειαν διανοίας in Hippone arguit Ariſtoteles lib. 1 c. 3. Metaphyſ. adeoque poſt Thaletem ſummum virum ne memorandum quidem exiſtimat, quod nihil ſingularis aut eximii prodidiſſet. Sane terram, quantum Ariſtoteli innotuerat, non fuiſſe neque ab Hippone neque ab ullo alio Philoſopho celebri venditatam pro rerum omnium principio, diſerte docet lib. I. Metaphyſ. cap. 7.

nonnulla profert Stobæus Eclog. Phys. cap. VIII. p. 10. Theophrastus huic Leucippo etiam tribuit Democriti μέγαν διάκοσμον ut notavi supra è Laërtii IX. 46. Quod vero apud Laertium X. 13. legas: ἀλλ' οὐδὲ Λεύκιππόν τινα γεγενῆσθαι φησὶ φιλόσοφον οὔτ' αὐτὸς (ὁ Ἐπίκουρος) οὔθ' Ἕρμαχος, non ita accipiendum est, quasi Epicurus & Hermachus negassent ullam unquam in rerum natura Leucippum exstitisse, sed ne verbulo quidem ejus meminisse in suis scriptis, quasi nunquam ille exstitisset, ita sibi omnia adscribebat Epicurus, cum certum sit ipsum plurima Philosophiæ suæ capita Democrito, ut Democritum Leucippo debuisse. Impugnat Leucippum Lactantius Lib. de ira Dei c. 10.

XXII. MELISSUS Ithagenis F. Samiorum prætor de quo Plutarchus in Pericle p. 166. & contra Colotem p. 1126. Parmenidis auditor, præceptor Zenonis Eleatæ & æqualis Heracliti impugnatur à Platone in Theæteto, Aristotele in Sophisticis Elenchis & alibi. Scripserat *de Ente & Natura* librum, ut constat è Simplicio in 3. de cœlo, meminitque Galenus Tom. 5. edit. Basil. p. 1. & ex Alexandro Aphrodisieo notat Bessarion, qui præter Laertium IX. 24. de Melissi dogmatibus videndus est Lib. II. contra calumniatorem Platonis c. 11. Aristotelis librum πρὸς τὰ Μελίσσου memorat Laertius V. 25. Fragmentum Melissi servavit Aristocles apud Eusebium XIV. præparat. p. 757. Idem ni fallor est Melissus quem laudat Palæphatus procemio περὶ ἀπίστων & Svidas in γεννητική, non aliena enim ab antiquo illo Physico scriptore sententia utroque loco legitur, licet Melissum nescio quem Euboicum notari putet præstantissimus Vossius & ad Palæphatum Cornelius Tollius. Equidem Fulgentius parum accuratus scriptor II. 16. Mytholog. Euboicum vocat Melissum Physiologum *qui omnium Physiologorum sententias* (de animalibus puta non de Poëtarum fabulis) *disputavit*. Quæ vero de cygno ibi profert petita sunt è Melissi *libro de animalibus* quem laudat Albertus Magnus, & à Plinio in Historia Nat. respici putat Joh. Harduinus. Fuit & Melissus Grammaticus Mæcenatis libertus, de quo Viri docti ad Sveton. c. 21. de Grammaticis, Harduinus ad Plinii XXVIII. sect. 17. & Nic. Heinsius ad Ovidii IV. 16 ex Ponto. Alius Melissus tibicen, cujus meminit Plutarchus p. 582. de genio Socratis.

XXIII. MYSON Cheneus Lacedæmonius laudatus Anacharsidi & Hipponacti: ac septem sapientibus à Platone in Protagora & dehinc ab aliis annumeratus, de quo Laertius ejusque interpretes Lib. I. sect. 106. Valesius ad excerpta Peiresc. p. 41. & Holstenius ad Stephanum Byz. in Χήν, & ἤτεια.

Digitized by Google

XXIV. NESSAS sive NESSUS Chius Democriti discipulus, cujus meminit Eusebius in Chron. & XIV. præparat p. 758. & Laertius IX. 58. Fuit hic Nessus præceptor *Metrodori Chii* teste eodem Eusebio, qui p. 765. exordium profert ex Metrodori hujus libro περὶ φύσεως laudatum ab Aristocle.

XXV. PERIANDER *Corinthius*, cum per quadraginta annos tyrannidem tenuisset, obiit quadragesimo anno ante victum à Cyro Crœsum, hoc est Olymp. XLVIII. 4. Hujus an alterius *Ambraciotæ* Periandri (sunt enim qui hunc, non Corinthium tyrannum ajunt septem accensendum sapientibus) fuerunt ὑποθῆκαι εἰς τὸν ἀνθρώπινον βίον versus Heroici circiter bis mille, quarum meminit Laertius I. 79. & Suidas. Bina sub Periandri nomine *Epistolia* idem Laertius servavit, unum *ad Sapientes* Delphis congregatos, & alteram *ad Procleum* Epidauriorum Tyrannum, cujus filiam Melissam in matrimonio Periander habuit. Itemque Epistolam *Thrasybuli ad Periandrum* de consilio quod Periandro dedisse tradit Herodotus V. 92. Periandro quodam usum se testatur Plinius Libro V. Ob tyrannidem a multis expunctus est Periander e numero septem sapientum. Vide Clementem 1. strom. p. 299. & Lucian. 2. Veræ Hist. T. 1. p. 674. ubi à campis quoque Elysiis eum solum exsulare sapientium fingit. Fuit & Periander Medicus quidam non majus, sed pessimus Poeta, de quo Apostolius III. 16. proverb.

XXVI. PHERECYDES Syrii ex Syro Insula duo quibusdam fuisse videntur, unus Astrologus, cujus fuerit Heliotropium, de quo supra cap. VIII. num. 3. præceptor Thaletis à Tzetza dictus: & alter Theologus, Præceptor Pythagoræ. Ita è veteribus diserte Andron Ephesius apud Laertium Lib. I. sect. 119. in quam sententiam multa & inter se pugnantia disputantur à Salmasio ad Solin. p. 841. seq. edit. Paris. De Pherecyde Pythagoræ Magistro (qui ab altero forte haud diversus fuit, licet ante Thaletem atque adeo ante Olymp. LVIII. defunctus) consulere juvat spicilegium Antiquitatis Laur. Begeri viri præstantissimi nec sine insigni elegantiorum literarum jactura hoc ipso anno 1705. extincti, p. 136. seq. & qui imaginem Pherecydis itidem conspiciendam offert Jac. Gronovium V. Cl. Thesauro Antiqv. Gr. Tomo 2. tab. XXXVII. Scriptum hujus Pherecydis, quem nullo præceptore usum sed Phœnicum arcana scripta evolvisse Svidas refert, fuit

Περὶ φύσεως καὶ θεῶν, quo de argumento primus Græcis eum scripsisse ait Theopompus apud Laertium Lib. I. sect. 127. Initium ejusdem Libri (non Genealogici operis à Pherecyde Atheniensi scripti, ut

 Salma-

Digitized by Google

Salmasius suspicabatur) affert idem sect. 119. unde prosa eum scripsisse constat, quod etiam diserte testantur Apulejus & alii, licet *ποίησιν* vocat Maximus Tyrius diss. 29. qua de re dixi Lib. I. c. 1.

Epistola sub Pherecydis nomine ad Thaletem legitur apud Laertium Lib. I. sect. 122. qua morti vicinus scripta sua de Theologia ipsi committit, si videatur, evulganda.

Fabulæ à Pherecyde scriptæ memorantur Abulpharajo p. 53. *Pharachudis auctor fabularum, præceptor Pythagoræ.* Fortassis quoniam Theogoniam refertam commentis Poetarum ad Pherecydem Syrium retulit, ut facit etiam Suidas.

Fuit & Pherecydes alter non multo junior Atheniensis, auctor Theogoniæ * in decem libros tributæ, qui Historicus & *γενεαλόγος* dicitur veteribus. Collegisse etiam Orphei scripta, & scripsisse *αὐτόχθονας* sive *περὶ τῆς Ἀττικῆς ἀρχαιολογίας* libros decem & *Παραινέσεις* carmine Heroico. Ab hoc Pherecyde Atheniensi diversum tertium Pherecydem Lerium agnoscit Svidas, qui scripserit tum alia tum *περὶ Λέρου, περὶ Ἰφιγενείας* & *περὶ τῶν Διονύσου ἑορτῶν.* Sed eundem esse cum Atheniensi disputat Vossius, quem vide Lib. IV. de hist. Gr. cap. 4. vide etiam Salmasium loco laudato commentarii ad Solin. & Meursium ad Helladii Chrestomath. p. 58.

XXVII. PITTACUS Mytilenæus qui Olymp. LII. 3. obiit & Pherecydis præceptor fuit, à Rep. abstinuisse, perinde ut Bias ac Thales traditur à Platone in Hippia majore, sub init. quanquam à Mytilenæis creatum Tyrannum referunt alii ut Plutarchus in Solone pag. 85. Scripserat teste Laertio Lib. I. sect. 79. & Svida, *ἐλεγεῖα ἔπη* DC. & *De legibus*, *ad cives* librum, soluta oratione. Legem ejus qua ab ebriis duplicem poenam repetiit memorat Alexander Aphrodisiensis IV. 29. *ἀπελιῶν καὶ λύσεων* & Anonymus in scholiis ad Aristotelis Rhetorica p. 49. Apophthegma Pittaci ad Amphiaraum vatem qui oblatas ab ipso opes recipere nolebat *σὺ δ' ἐπὶ χρυσῶν ἔρωτος ἐγένου, ἢ τὸ δ' ἂν χεῖρας ἑτοίμους εἶχει λαβεῖν,* annotavit idem Anonymus pag. 38. Ab Alcæo Poeta versibus quamlibet proscissus, communi tamen voce septem sapientibus accenseri meruit, & singularem modestiæ atque abstinentiæ tulit laudem, quod non modo modicas facultates immensis opibus, sed & vitam privatam prætulerit tyrannidi. Vide Isidorum Pelus. Lib. V. Epist. 6.

Episto-

* Suidas hoc opus parum verisimiliter tribuit Pherecydi Syrio. *ἔστι δὲ ἅπαντα ἃ συνέγραψε ταῦτα· ἑπτάμυχος ἤτοι Θεοκρασία ἢ Θεογονία, ἔστι δὲ Θεολογία ἐν βιβλίοις δέκα, ἔχουσα γένεσιν καὶ διαδοχάς.* At eum Pherecyden *γενεαλόγον* à Syrio distinguit Eratosthenes apud Laert.

Digitized by Google

Epistolium quod sub Pittaci nomine ad Crœsum legitur in Laertii Lib. I. sect. 81. vel temporum ratio svadet suppositum esse, cum Crœsus regnare cœperit Olymp. LV. 3. duodecim post *P*ittaci mortem annis. *A*t responderi potest binos fuisse Pittacos, & Mytilenæum legislatorem à priore distinguendum, & ætate juniorem. Laertius è Favorino & Demetrii Magnesii Homonymis: *ἐγένετο δὲ καὶ ἕτερος Πιττακὸς νομοθέτης ὃς καὶ μικρὸς προσηγορεύθη.* Pittaci imaginem videbis ubi lubebit apud Fulvium Ursinum & in Laertio Wetsteniano, tum in Jac. Gronovii thesauro *A*ntiqv. Gr. Tom. 2. tab. XXXII.

XXVII. PROTAGORAS *A*bderites è bajulo** Democriti auditor, *σοφία* dictus & *λόγος*, *** cum & *P*hilosophiæ & eloquentiæ dedisset operam, claruit circa Olymp. LXXIV. Discipulos habuit complures, è quibus *Antimœrum* Mendæum celebrat Plato. *Leges* scripsit Thuriis teste Heraclide apud Laertium IX. 50. Præterea composuit *librum de Diis*, cujus initio (ex Magorum *P*ersarum disciplina si credimus *P*hilostrato 1. de Sophist. p. 498. professus est se nescire *εἴθ' ὡς εἰσὶν, εἴθ' ὡς οὐκ εἰσὶ, εἴθ' ὁποῖοί τινες ἰδέαν.* Euseb. XIV. præparat. p. 720. & 766. Confer Leopardum XI 11. emendat. Woveranum ad Minucii Felicis Octavium pag. 8. & Menagium ad Laert. p. 420. *A*pud Valerium Max. Lib. I. cap. 1. extern. pro *Diagora* nomine recte *Protagora* agnoscit MS. codex Petavianus quem penes If. Vossium inspexit Marqu. Gudius è *μαχαιρίτης*. Sed & apud Sarisberiensem V. 4. *P*olicratici p. 222. pro *Pythagora* nomine legendum *Protagora*. Verba hæc sunt: *Sed forte quid de natura Deorum sentiret, in auribus corrupti populi proloqui non audebat,* (*P*lutarchus *qui legeret combustos esse libros Philosophi Protagora, & ipsum actum esse in exilium ab Atheniensibus, eo quod dubitaverat an de Diis vera essent quæ vulgo dicebantur.* Plures libros de Diis scripsisse colligas è latina versione Laertii IX. 54. sed colligas male, quia nihil aliud in græco legitur, quam primum omnium scriptorum suorum recitatum à *P*rotagora librum de Diis. *A*lia ipsius scripta fuere: *περὶ τοῦ ὄντος* * *ἢ περὶ φύσεως*, *P*orphyr. apud Euseb. X. 3. præparat. *Περὶ τῆς ἐν ἀρχῇ* ** *καταστάσεως* Laert. IX. 55. *Ἀντιλογιῶν* duo. ibid. & III. 37. & 57. ubi *P*latonem in libris de Rep. ex hoc ope-

** Hinc Epicuri scomma Laërt. X. 8.

*** Vide ad Ælian IV. 20 Var.

* Apud Sextum VII. contra Mathemat. p 149. non memoratur hic liber Protagoræ *περὶ τοῦ ὄντος*, ut visum Menagio, Sexti codices mendosos esse existimanti: sed Gorgiæ *περὶ τοῦ μὴ ὄντος*, ut infra c. 26. §. 5. annotavi.

** Varie hic titulus redditur. Aldobrandinus: *de prima commendatione* quasi *συστάσεως* legisset. Alius interpres: *de statu rerum in principio.* Sed Stanleius pag. 769. Hist. Philos. *De constitutione Principatus*, quæ non absurda est interpretatio.

Digitized by Google

opere profecisse notat. *Περὶ πολιτείας* id. IX. 55. *Περὶ φιλοτιμίας. περὶ ἀρετῶν. περὶ τῶν ἐν ἅδου. περὶ τῶν οὐκ ὀρθῶς ἀνθρώποις πρασσομένων. προσταχτικός. Τέχνη ἐριστικῶν. περὶ πάλης. Δίκη ὑπὲρ μισθοῦ. περὶ τῶν μαθημάτων.* ibid. Protagoræ *μῦθον* de natura benignissima animantibus matre, & mente instar omnium à Jove data hominibus, memorat Julianus Imp. Orat. VI. p. 194. Locum ejus de Pericle obitum filiorum fortiter ferente refert Plutarchus consolat. ad Apollonium p. 118. qui cum Protagora versatum Periclem refert in hujus vita p. 172. Videndus & Plato in Protagora, & Cicero in Bruto c. 12. Protagoræ *rerum illustrium disputationes* commemorans, qui deinde *communes* appellati sunt *loci*. Scepticismum ejus multis confutavit Democritus teste Plutarcho adversus Colotem p. 1109. Alius Protagoras astrologus, in quem Epicedium scriptum ab Euphorione testatur Laertius IX. 56. nescio an diversus à Protagora * Cyziceno cui Alexipharmaca sua inscripsit Nicander Colophonius. Protagoram etiam quendam Stoicum Laertius memorat, cujus forte libros Geographiæ laudat Marcianus Heracleota, & Tzetza Chil. VII. v. 648. videtur memorare inter scriptores mirabilium Historiarum. Fuit & Protagoras Cyprius Evagoræ F. frater Pythagoræ ac Nicoclis, cujus meminere Xenophon ac Pausan. Critonis Protagoras dialogus intercidit.

XXIX. ZENO Eleates, Parmenidis ** auditor, & Melissi, præceptor Leucippi ac Periclis clarus circa Olymp. LXXIX. De hujus vita & placitis non repetam quæ viri docti ad Laertium IX. 25. seq. & acutissimus Baylius in Lexico. Exstat & Aristotelis liber de dogmatibus Zenonis, Xenophanis & Gorgiæ. Scripta illius plurima olim ferebantur. Laertius: *Γέγονε δὲ ἀνὴρ γενναιότατος καὶ ἐν φιλοσοφίᾳ καὶ ἐν πολιτείᾳ. φέρεται γοῦν αὐτοῦ βιβλία πολλῆς συνέσεως γέμοντα.* Idem III 48. *Διαλόγους τοίνυν φασὶ πρῶτον γράψαι Ζήνωνα τὸν Ἐλεάτην.* Et dialecticæ inventorem laudat in procemio sect. 18. & lib. IX. 25. Svidas ait eum scripsisse *ἔριδας*, & *πρὸς τοὺς φιλοσόφους* & *περὶ φύσεως*. Addit etiam composuisse *ἐξήγησιν τῶν Ἐμπεδοκλέους*, quod temporum ratio vix patitur, neque enim Empedocles Zenone hoc Eleate antiquior sed junior fuit, natus demum Olymp. LXXVI 4. Fuere & Zenones alii, *** ut *Zeno Citieus* Stoicæ sectæ

* Etiam Protagoridam quendam Cyzicenum laudat Athenæus, ejusque libros *περὶ τῶν ἐν Δάφνῃ ἀγώνων ἢ πανηγύρεων* itemque alios *περὶ τῶν Κωμικῶν ἱστοριῶν*.

** Plutarch. adversus Colotem p. 1126. Euseb. XIV. præparat. p. 258. Plutarch. in Pericle p 154.

*** Apud Valerium Max. III. 3. extern. 3. *ejusdem nominis Philosophus* non est alius Zeno, sed idem de quo ante dixerat Zeno Eleates.

Digitized by Google

ctæ conditor Olymp. CXXX. adhuc superstes, quem cum Eleate confundunt Epiphanius hæresi V. 1. & Ammianus Marcellinus XIV. 9. atque è recentioribus Jacobus Gronovius T. 2. Antiquitatt. Græcar. tabula LXIV. imaginem Zenonis referens quam habes etiam in Fulvii Ursini elogiis p. 65. & in Laertio Wetsteniano. *Zeno Sidonius* Philosophus Megaricus, quem hic de quo jam dixi Citieus audivit. Vide Menagium pag. 279. ad Laert. *Zeno* alter *Sidonius* junior, Philosophus Epicureus à Cicerone & Pomponio Attico frequentatus, de quo vide si placet Petrum Baylium in Lexico edit. secundæ, *Zeno Tarsensis* Chrysippi Stoici discipulus, de quo Lipsius Lib. I. Manuduct. cap. 11. *Zeno Medicus* Herophileus, de quo Harduinus ad Plinium. Itemque alii Meursio ad Chalcidium p. 30. Jonsio p. 116. seq. de Scriptoribus Hist. Philos. & viris doctis ad Svidam, ac Laertium VII. 35. dicti. De *Zenone Cyprio* Juliani Imp. temporibus archiatro dixi ad Eunapium. Zenonis cujusdam somnium refert Artemidorus IV. 33. Mitto Zenonem Tyri episcopum, Zenonem Veronensem & alios hujus nominis, in Historia Ecclesiastica obvios.

XXX. SOCRATES Sophronisci F. Philosophus egregius Atheniensis, cicutam jussus bibere Archonte Lachete Olymp. XCV. 1. ætatis 70. teste Eusebio Chron. Aristide Orat. 2. Platonica, & Laërtio II. 44. licet auctor Chronici Paschalis pag. 168. Socrati tribuit annos ætatis nonaginta, & toxicum hausisse refert Olymp. CIV. 1. Audivit Anaxagoram & Archelaum, atque ut nonnulli apud Laertium II. 19. Damonem. De quo Damone Sophista ac Musico meminit præter Platonem Plutarchus lib. de Musica & in Pericle p. 153. seq. ut alios in præsenti omittam. Scholam ipse non habuit Socrates, sed vitæ omni tempore cum amicis & quiqui eum accederent est philosophatus, ut præter alios notatum eidem Plutarcho an seni gerenda Resp. p. 796. A Rep. gerenda abstinuit, sed cum pro patria esset decertandum, hoc neutiquam recusavit. Vide Ælian. III. 17. Var. Lucianum parasito T. 2. pag. 259. Plutarchum Alcibiade pag. 194. seq. & Athenæum V. p. 215. seq. Sed non equidem de Socratis militia vere dixeris quod Alexandro M. majora Socratem gessisse ait Julianus Imp. Epistola ad Themistium pag. 264. Cato Major hoc unice in illo est admiratus quod cum uxore difficillima & stupidis liberis comiter vixisset, ut refert Plutarchus in vita Catonis p. 347. non alioqui eum contemsit ut λάλον & βίαιον. id. p. 350. Nihil scripsisse Socratem affirmant Cicero 3. de Oratore, Plutarchus, * Aristides,

Pppp p

* Plutarchi & Aristidis loca attuli supra c. 12. num. 4. Vide & Allatium de scriptis Socratis p. 80. seq. & eruditam diatribam Godfridi Olearii, qua Allatium plura Scripta Socrati levibus argumentis vindicantem impugnat. Lips. 1696. 4.

Digitized by Google

ſtides, quibus adde Dionem Chryſoſt. diſſ. LIV. Origenem Philoſophumenis p. 279. Laertium prooœm. Sect. 16. Hieronymum adverſus Rufinum Apologia, & Auguſtinum lib. I. c. 7. de conſenſu Evangeliſtar. Alii ſcripta ei tribuunt non unius generis.

De *Fabulis Æſopiis* à Socrate in verſus translatis dixi ſupra cap. IX. num. 5. & 6. Nunc tantum addo hoc eum feciſſe in carcere, uti Anaxagoras Circuli quadraturam in carcere ſcripſit, Boëthius Conſolationem Philoſophiæ in carcere compoſuit.

De *Epiſtolis* tributis Socrati, c. X. num. 35.

Paanis in Apollinem, meminit Plato Phædone & Themiſtius Orat. 14. (edit. Harduini, 2. p. 27.) qui προοίμιον vocant, ut Suidas ὕμνον. Laërtius II. 42. à Dionyſodoro abjudicatum Socrati παιᾶνα teſtatus, hoc affert initium:

Δήλι' Ἄπολλον χαῖρε καὶ Ἄρτεμι παῖδε κλεεινώ.

Unde de uno eodemque accipiendum quod Dio Chryſoſt. diſſ. XLI. p. 507. ait Socratem feciſſe παιᾶνα εἰς τὸν Ἀπόλλω καὶ τὴν Ἄρτεμιν. Apulejus in floridis: *Canit Empedocles carmina, Plato dialogos, Socrates hymnos, Epicharmus modos, Xenophon Hiſtoriam, Xenocrates Satiras.*

Ἐγκώμιον Γρύλλου. Hermippus apud Laert. II. 55. ſed pro Socrate eo loco legendum Naucrates ex Dionyſii Halic. τέχνῃ c. 6. uti recte obſervavit Clariſſ. Gotfridus Olearius.

Ἐπιτάφιος. Ariſtoteles III. 14. Rhet. at ibi Iſocratis nomen pro Socrate reponendum, uti apud Dionyſium loco laudato male legebatur ὁ τοῦ Σωκράτους ἑταῖρος Ναυκράτης pro ὁ τοῦ Ἰσοκράτους. Vide Meurſium V. 14. & IV. 4. Attic. Lect.

Euripidem in ſcribendis Tragœdiis à Socrate adjutum jactabant Comici Mneſilochus, Callias & Ariſtophanes apud Laertium II. 18.

Æſchines Socraticus quoque arguebatur dialogos, qui revera Socratis eſſent, à Xanthippe accepiſſe & pro ſuis edidiſſe. Vide quæ viri docti ad Laert. II. 60. & Heſychium Illuſtrem. Allatii dialogum de ſcriptis Socratis. 103. 108.

Plato denique ſcripta ſua pro Σωκρατείοις λόγοις venditare ipſe voluit ut ex Epiſtolis ejus conſtat. Confer Julianum Orat. VI. p. 189. Allatium p. 91. ſeq. Sed & alii paſſim ad ſcripta Platonis reſpicientes, Socratem laudant auctorem. Ita locus Salviani lib. VIII. de provident. ex quo Meurſius in Bibl. Græca p. 1606. colligit Socratem ſcripſiſſe de Legibus & de Rep. manifeſte reſpicit Platonis Politiam & libros de legibus. Sic Platonis Jonem in animo habuit Suidas Socratem laudans

in

Digitized by Google

in Διθυραμβοδιδάσκαλοι. Meletius Lib. de hominis structura videtur respicere Platonis Timæum, cum ait: Σωκράτης ὁ ἐτυμολογίας μᾶλλον μορίων καὶ ὀνομάτων ἐν τῷ περὶ φύσεως ἀνθρώπου συντάγματι αὐτοῦ ὡς γραμματικὸς ἢ φιλόσοφος συνέταξατο. Arrianus quoque Lib. II. c. 1. Epictetearum diss. ita intelligendus, τί οὖν; Σωκράτης οὐκ ἔγραφε; καὶ τίς τοσαῦτα; *Quid itaque? nihilne scripsit Socrates? imo quis tot ac tanta?* si nimirum dissertationes ejus à Platone, Xenophonte & aliis discipulis in literas missæ computentur.

Apud scriptorem Altercationis Synagogæ & Ecclesiæ Socrates traditur XXIV. libros Ethicos composuisse, sed Meursius in libro de scriptis Theophrasti notavit excidisse nomen hujus Philosophi, ut totus locus legendus sit in hunc modum: *Ethicæ inventor Socrates fuit, de qua* (Theophrastus) *XXIV. libros secundum positivam justitiam scripsit.* Confer Menagium ad Laert. V. 44.

Dolendum est fatis præmaturis Joh. Jonsii interceptam Historiam ejus Socraticam, quam vir doctissimus pollicetur p. 37. libri de Scriptoribus Hist. Philosoph. Idem p. 12. testatur viginti fere Socrates se in veterum scriptis observasse, in quibus fuerunt haud dubie 2) Socrates historicus Argivus à Scholiaste Pindari & aliis laudatus. 3) Socrates Aristotelis Magister, 4) Socrates Bithynus, Peripateticus. 5.) Socrates Cous qui ἐπικλήσεις θεῶν scripserat de quibus Reinesius p. 437. Var. Lect. 6.) Socrates Epigrammatum Poëta, 7) Socrates Rhodius. 8) Socrates socer Pisistrati, 9) Socrates Achæus Cyri hospes, 10) Socrates Thebanus statuarius, 11) Socrates histrio, 12) Socrates Thracicarum rerum scriptor: de quibus singulis Menagius ad Laertii II. 47. Præterea 13) Socrates pictor Plinio memoratus, 14) Socrates Grammaticus, Etymol. M. in ἰυβοῖς 15) Socrates CPolitanus, cujus Historia Ecclesiastica ad Theodorum scripta exstat. 16) C. Valerius Socrates in veteri inscriptione apud Sponium p. 60. Miscellaneor. 17) Socrates Chirurgus. Cœl. Aurelian. V. 1. Chron. passionum. 18) Alius ut videtur Socrates Medicus, cujus ecligma pro tabidis refert Nicolaus Myrepsus de antidotis sect. 1. c. 174. Nescio quem Socratem respicit Schol. Apollonii ad Lib. I. ubi laudat Σωκράτην ἐν τῷ περὶ Εἰδοθέων. Sane apud Svidam in χιάζειν laudatur Ἰσοκράτης ἐν τοῖς περὶ Εἰδοθέων. Similiter Socrates Dinarchi Rhetoris Pater alius est Sostrotus. Vide Plutarch. pag. 850. At quando apud Scholiasten Aristophanis laudatur Socrates in libris Κρητικῶν, legendum Sosicrates, quemadmodum etiam in Laertii codicibus Socratis nomen pro eodem Sosicrate male irrepsit, ubi laudatur ἐν

πρώτῳ Διαδοχῆς, etsi uterque locus imposuit Vossio pag. 414. de Hist. Græcis. Fuit & Socratides quidam Pamphilæ Epidauriæ maritus. Suid. Παμφ. tum Socration laudatus Galeno.

Forma * Socratis Philosophi licet passim ex Zopyri Physiognomonis sententia apud Alexandrum Aphrodisiensem lib. de fato pag. 31. ut nequam & tetrica describitur, nec admodum amœna occurrit apud Chiffletium libello de gemmis Socratem referentibus, Fulv. Ursinum pag. 50. & 51. elog. tum in Laërtio, Wetsteniano & apud Gronovium Tom. 2. thesauri tab. LXVI. aliosque, tamen si Epictetum audimus sive Arrianum IV. 11. diss. illi fuit τὸ σῶμα ἐπίχαρι καὶ ἡδὺ ὥς' ἤρων αὐτῷ οἱ ἀξιολογώτατοι καὶ εὐγενέστατοι καὶ ἐπεθύμουν ἐκείνῳ παρακατακλίνεσθαι μᾶλλον ἢ τοῖς εὐμορφοτάτοις. Et quicquid criminetur Aristophanes, nihilominus ut ait idem Epictetus, πάντες οἱ γεγραφότες περὶ Σωκράτους πάντα τἀναντία αὐτῷ προσμαρτυροῦσιν, ὅτι ἡδὺς οὐ μόνον ἀκοῦσαι ἀλλὰ καὶ ἰδεῖν ἦν. Neque omittendum quod de Socrate Plutarchus in Catonis vita p.339. è Platone, quod iis qui cum ipso versarentur, eminus quidem visus sit ἰδιώτης καὶ σατυρικὸς καὶ ὑβριστής, at propius inspicientibus cognitus σπουδῆς καὶ πραγμάτων μεστὸς, καὶ δάκρυα κινῶν τοῖς ἀκροωμένοις.

De Socrate olim scripserat Tiberianus, quem laudat Fulgentius de continentia Virgiliana. Aristoxenum enim, Porphyrium aliosque Jonsio notatos, & qui de Socraticis egerunt Idomeneum ac Phaniam libenter prætereo. Demetrius Phalereus ἐν Σωκράτει, sive libro de Socrate allegatur à Plutarcho in Aristide p.318. & 319. ubi ex eo refert Socratem non fuisse egenum. Panætium ἐν τοῖς περὶ Σωκράτους laudat idem p.335. Apologiam Socratis composuerunt Plato, Xenophon, itemque alii, ut infra Lib. III. dixi in Platone. Derisus Socrates ab Eupolide quoque, ut testatur Lucianus in reviviscentibus T. 1. p.404.

XXXI. ÆSCHINES Lysaniæ F. Atheniensis, ab Oratore ** Atrometi F. (de quo infra c. XXVI.) distingendus, Socratis auditor & cul-

* Ventrosum Socratem fuisse innuit Syrianus in XIII. Metaphys. p. 103. simum Athenæus V. p. 219. simum & calvum Boëthius 2. de interpretat. p. 326. & 5. pag. 416. Simplicius in 3. de anima commentar. 39. Chrysippo vultu consimilem alii notarunt. Vide Augustinum capite undecimo de categoriis.

** Confunditur in editione Laërtii Amstelodamensi p. 115. ubi Æschinis Oratoris imago exhibetur pro Æschine Socratico, ut notatum Jacobo Gronovio T. 2. thesauri in addendis ad tabulam 94. sed notatum nimis acerbe ab eo qui similem ἀβλεψίαν in Zenone commiserat, ut monebam §. XXIX. Æschinis Sphettii Socratici Philosophi circa Olymp. CIII. 3. clari meminit Diodorus Sic. XV. p. 497. Alius Æschines Neapolitanus, Platonicus, de quo infra lib. III. c. 2.

Digitized by Google

cultor assiduus, sed Platoni non valde amatus, vide Laert. III. 36. & Athenæum XI. pag. 507. ubi narrat unicum discipulum Xenocratem inopi Æschini à Platone fuisse subtractum. Dionysio tamen Tyranno Æschinem commendavit Plato ut refert Plutarchus pag. 67. de dignoscendo adulatore. Aristotelis Mythi qui Æschinis discipulus fuit, mentio apud Laertium V. 35. Dialogi Æschinis μακροὶ καὶ ἀστεῖοι (ut ait Lucianus in Parasito) & Socraticum servantes Characterem, fuere hi septem teste Laertio II. 61. & Svida in Αἰσχίνης:

Ἀλκιβιάδης. Aristides Orat. 1. Platon. p. 35. Athen. Lib. XIV. p. 656.

Ἀξίοχος, in quo Alcibiadem acerbe perstrinxit tanquam vinosum & mulierum corruptorem teste Athenæo V. p. 220. quod in Axiocho qui inter Platonis scripta occurrit, non legitur. Meminere Axiochi Æschinis Harpocratio, Pollux, Svid.

Ἀσπασία. * Harpocrat. in Ἄσπασ. Athen. Lib. V. p. 220.

Καλλίας. Athen. Lib. V. p. 220.

Μιλτιάδης primus ordine dialogus, ideoque reliquis etiam judice Laertio imbecillior, sed quo tamen gratiam Dionysii Siciliæ Tyranni sibi Æschinem conciliasse testatur Lucianus in parasito T. 2. p. 254.

Ῥίνων. Pollux. Lib. VII.

Τηλαυγής. Athenæus, ac Demetrius περὶ ἑρμην. §. 310. respicit & §. 172. & M. Antonius VII. 66. ex Menagii emendatione.

Præterea sub Æschinis nomine ferebantur dialogi alii dicti ἀκέφαλοι, sed minus elaborati atque ingeniosi, sive ut ait Laertius II. 60. σφόδρ' ἐκλελυμένοι, καὶ οὐκ ἐπιφαίνοντες τὴν Σωκρατικὴν εὐτονίαν. Hi à Svida referuntur itidem septem: Περὶ ἀρετῆς, Δράκων, Ἐρασίστρατος, Ἐρυξίας, Πολύξενος, Σκυθικοί, Φαίνων.

Arguebatur Æschines ut qui Antisthenis scripta expilasset, vel qui

* De Aspasia Milesia Axiochi filia, quæ Socratem docuit & Periclem, hujusque linguam ad Gorgiæ imitationem exacuit ut ait Philostratus Epist. pag. 817. vide Platonem Menexemo, Aristoph. Acharnenses, Plutarchum Pericle, p. 165. & 169. Athenæum XIII. p. 569. seq. Lucianum in Gallo & amoribus, Harpocrationem, Svidam &c. E recentioribus Bælium in lexico, ubi de Pericle agit, sub littera M. & N. Effigies ejus, (si tamen ejus effigies, de quo dubitat Menagius in Historia mulierum Philosophar. p. 10.) galeata apud Jac. Gronov. T. 2. Antiqv. Gr. tabula LXXXV. Antisthenes quoque librum Aspasiæ nomine scripserat. Laërt. VI. 16. & Herodicus Cratetius vulgaverat ἔπη sub Aspasiæ nomine, è quibus nonnulla producit Athenæus V. p. 219. idem Antisthenis dialogum laudat Aspasia inscriptum, pag. 220. Fuit & alia Aspasia Cyro & postea Artaxerxi dilecta, de qua Plutarchus Pericle p. 165. & Artaxerxe p. 1024. seq. & Ælianus XII. 1. Var. Itemque alia meretrix de qua Svidas.

qui Socratis ipsius à Xanthippe acceptos dialogos pro suis publicasset. Alii à Pasiphonte Eretrico sua Æschinis nomini supposita esse notarunt. Λόγων περὶ Θαργηλίας in quo Gorgiam fuerit imitatus, laudat Philostratus Epist. ad Juliam Augustam p. 887. seq. Ἀπολογίαν τοῦ πατρὸς Φαίακος τοῦ στρατηγοῦ, Laert II. 63. *Epistolam ad Dionysium* id. Alia sub ejus nomine Epistola inter editas ab Allatio exstat, numero XXIII.

XXXII. ANTISTHENES Atheniensis, Gorgiæ primum deinde Socratis auditor & auctor sectæ Cynicæ ἡρακλεωτικός τις ἀνὴρ τὸ φρόνημα, *Herculeo* * *vir animo*, varia scripsit distributa in tomos decem, quæ vide si placet apud Laertium VI. 16. seq. & quæ ad illum locum Menagius ac Casaubonus. Inter alia ibi memorantur Antisthenis Αἴας & Ὀδυσσεὺς quæ hodieque exstant, & sunt breves μελέται sive declamationes sub Ajacis & Ulyssis nomine compositæ. *Græce* eas edidit *Aldus* cum Æschinis, Lysiæ & aliorum Orationibus. Venet. 1513. fol. Inde *H. Stephanus* inter Oratores veteres A. 1575. fol. *Latine* vertit *Gvil. Canterus*, ad calcem Aristidis, Basil. 1566. fol. Legitur quoque Epistola sub Antisthenis nomine ad Aristippum, inter Socraticorum Epistolas ab Allatio editas. Vide supra cap. X. num. 35. Dissertationem περὶ τοῦ μὴ εἶναι ἀντιλέγειν & simultatem inde cum Platone ortam, scriptumque adversus hunc dialogum Σάθωνα memorat Laertius III. 35. Sed & Platonem in dialogos suos quædam ex Antisthenis diatribis transtulisse notavit Athenæus XI. p. 508. è Theopompo Chio. Antisthenis προτρεπτικὸς allegatur à Polluce VI. 98. & X. sect. 98. Æschinem Socraticum olim arguit Persæus quod Antisthenis scripta quædam sibi tribuisset, apud eundem Laertium II. 61. De libro Magico quem huic Antistheni à quibusdam tributum ait Svidas, dixi in Elencho scriptorum Aristotelis deperditorum. Antisthenis sectatores Ἀντισθένειοι appellantur Aristoteli VIII. 3. Metaphysic. Antisthenes qui τῶν φιλοσόφων διαδοχὰς scripsit non Cynicus fuit, ut Meursio in Bibl. Attica visum, sed junior quidam, fortasse Rhodius ** ille Historicus qui Historiam patriam consignasse colligitur è Polybio excerpt. Peiresc. p. 69. seq. & Peripateticus vocatur à Phlegonte c. 3. Mirabil. Alius teste Laertio VI. 19. fuit Antisthenes Ἡρακλείτειος, alius item Antisthe-

* Sic reddenda sunt verba illa apud Euseb. XV. 13. præparat. non, ut eruditus interpres, *sensu animumque tenens Heracleoticum*. Notum est Cynicos sese Herculis præcipue æmulos atque imitatores venditasse.

** Ita quidem Vossius p. 325. de Hist. Gr. & Jonsius p. 329. de scriptoribus Hist. Philos. Sed pace Menagii alius fuit Antisthenes non Rhodius sed cognomento ῥόδος, Agrigentinus, cujus opes ac magnificentiam in nuptiis filiæ describit Diodorus Sic. Lib. XIII. p. 205.

Digitized by Google

tisthenes Medicus de quo Schol. Aristophanis ad Ecclesiazus. alius Antisthenes Parius, quem à se arcet Apollonius apud Philostratum IV. 4. alius Antisthenes quem Alexandri res gestas scripsisse ait Volaterranus, nisi eum confudit cum Callisthene, uti Hendreichius in pandectis Brandenburgicis affirmat Antisthenem Thasium, qui cum Nearcho navigarit, à Strabone allegari. Sed is Straboni Lib. XVI. p. 766. est Androsthenes. Incertum est quem Antisthenem laudet Plinius XXXVI. 12. inter eos qui de pyramidibus Ægypti scripserunt, itemque cujus librum tertium Μελεάγριδ☉ in testimonium citat Plutarchus de fluminibus.

XXXIII. ARISTIPPI Cyrenæi, Socrati familiaris, & qui primus Socraticorum didactrum ab auditoribus exegit, (teste Svida) imago ex F. Ursini gemma occurrit in Laertio Wetsteniano & in Thesauro Gronovii T. 2. tabula LXXXIV. Apud Dionysium in Sicilia versatus esse traditur à Luciano in parasito T. 2. p. 254. De simultate ejus cum Xenophonte Svidas meminit in Ἀρίσιππ☉. De inimicitiis cum Platone vide Laertium III. 36. & Athenæum XI. p. 507. qui p. 508. è Theopompo Chio notat Platonem ex Aristippi diatribis argumenta dialogorum quorundam suorum repetisse. Scripta ejus refert idem Laertius II. 83. seq. & alibi laudat ejus περὶ τῆς ἡδονῆς X, 4. & libros περὶ παλαιᾶς τρυφῆς pluribus locis, tum περὶ φυσιολογιῶν VIII. 21. Sub Aristippi nomine Epistolæ quædam editæ à Leone Allatio, ut dixi c. X. num. 25. Apophthegmata hujus aulici * vere Philosophi è Laertio, Plutarcho, Svida, aliisque exponit Paulus Leopardus in Aristippi vita pag. 44. seq. Alios præterea octo Aristippos refert Menagius ad Laert. p. 114. ex quibus fuit Aristippus, hujus de quo agimus Cyrenaicæ sectæ Principis ex filia Arete nepos, à qua institutus μητροδίδακτυ nomen meruit. *Alios* μητροδιδάκτυς celebrat Menagius in Historia mulierum Philosoph. ubi de Arete. Rufinum, *Aristippum sui temporis* appellat Hieronymus in Apologia.

XXXIV. CEBES Thebanus, Socratis teste Xenophonte I. ἀπομνημονευμ. p. 418. auditor, qui à Platone loquens inducitur in Phædone, & Phædonem hortante Socrate servum emisse traditur apud Gellium II. 18. Macrobium lib. I. c. 11. Saturnal. & Lact. III. 24. Scripsit & ipse dialogos tres, ut notatum Laertio II. 125. & Svidæ, quorum tituli: Ἑβδόμη, Φρύνιχ☉ & ΠΊΝΑΞ. Sed duobus prioribus deperditis solus ad nos tertius pervenit, in quo continetur elegans & lectu digna expositio philosophica Fabulæ sive imaginis miræ ac singularis, universam vitæ humanæ

* Horat. *Omnis Aristippum decuit color, & status, & res.* Confer Aristippum Balsaci.

manæ rationem * adumbrantis, quam Athenis, vel Thebis potius, in templo Saturni dedicaverat aliquis (Arabi Paraphrastæ si credimus Lacedæmonius) Πυθαγόρειόν τινα καὶ Παρμενίδειον ἐζηλωκὼς βίον. Hunc dialogum Cebetis illius antiqui esse svadent præter Laërtium & Svidam Lucianus lib. de mercede conductis T. I. p. 479. & in Rhetorum præceptis T. 2. p. 311. tum Julius Pollux III. 16. Tertullianus de præscript. c. 39. & Chalcidius in extremo commentarii ad Timæum Platonis pag. 462. quorum omnium loca Jacobus Gronovius Vir Cl. suæ præfixit Cebetis editioni. Idem in notis p. 105. & 108. observavit Dionem Chrysostomum Orat. 2. de Regno & Aristænetum lib. I. Epist. 2. quædam ex hac Cebetis tabula expressisse. Præ cæteris autem omnibus Chalcidii locus annotandus est, quia ex illo colligere licet verba ex quibus viri quidam docti conjiciunt dialogum hunc Cebeti suppositum, à Chalcidio lecta non fuisse. Hodie quidem in Cebete hæc legenti occurrunt P. 29. laudatæ edit. Τίνες ἐν καλῶνται οὗτοι; οἱ μὲν ποιηταὶ, ἔφη, οἱ δὲ Ῥήτορες, οἱ δὲ Διαλεκτικοὶ, οἱ δὲ Μουσικοὶ, οἱ δὲ Ἀριθμητικοὶ, οἱ δὲ Γεωμέτραι, οἱ δὲ Ἀστρολόγοι, οἱ δὲ Ἡδονικοὶ, οἱ δὲ Περιπατητικοὶ, οἱ δὲ Κριτικοὶ, καὶ ὅσοι ἄλλοι τούτοις παραπλήσιοι. Merito mirantur Viri eruditi ** quomodo Cebes meminisse potuit Peripateticorum & Ἡδονικῶν sive Aristippeorum Epicureorumque, qui ipso fuere posteriores, tum Criticorum, quorum ab Aristotele demum vocata est natio? Neque Dialecticæ *** illa ætate erat tam contemtum vel abusu dehonestatum nomen, ut ψευδοπαιδεία & non ipsi Philosophiæ accenseretur. Sed in Chalcidii verbis præsentem Cebetis locum laudantis nihil horum occurrit, sed tantum mentio fit Geometricæ, Musicæ, Arithmeticæ & Astrologiæ. Cum Chalcidio consentit paraphrasis Arabica, quam vide p. 58. nisi quod pro Astrologia habet Geodœsiam.

Versio-

* Addit Svidas: ἔστι δὲ τῶν ἐν ᾅδου διήγησις, enarrantur enim in tabula quæ animabus contingunt antequam in corpora immittantur. Deinde varii hominum mores in hac vita, varia studia, & quis illa maneat exitus, si vel per angustam virtutis semitam ambulent, vel latam voluptatis ac vitiorum viam ingrediantur. Stanleius p. 121. Hist. Philosoph. illam τῶν ᾅδου διήγησιν putat diversam à Tabula, quod a mente Svidæ videtur esse alienum. Verba Cebetis sub init. ἐν ᾧ ἦν γραφή τις ξένη καὶ μύθους ἔχουσα ἰδίους, sic reddit Salmasius præf. ad paraphrasin Arabicam: *in quo inerat pictura quadam nova ac mira* (non *peregrina*, ut alii transferunt) *& fabulas continens sibi peculiares.* Has deinde persequitur hospiti senex ὁ περιηγητὴς τῆς εἰκόνος, ut possit appellari è Luciano lib. de calumnia T. 2. p. 403.

** Vide Sam. Petiti Miscellanea Lib. IV. cap. 4.

*** Jac. Thomasius dissertat. XXXIV. de septem artibus liberalibus p. 380. seq.

Digitized by Google

Versiones & Editiones Tabulæ Cebetis.

Tertullianus cap. 39. de præscript. testatur a propinquo quodam suo Pinacem Cebetis versibus explicatum Virgilianis. Sed illa Metaphrasis pridem intercidit.

Latina prosâ non ineleganter ex integriore codice Græco vertit *Ludovicus Odaxius* Patavinus, (qui Igubii in Italia vixit circa A. C. 1485. teste Gesnero, cujusque aliquot ad Politianum Epistolæ exstant libro III.) A. 1497. fol. edente Philippo Beroaldo. Recusa est hæc versio cum scholiis *Huldrici Fabri* Rheti, Viennæ 1519. 4.

Marsilius Ficinus quoque Cebetem latine reddidisse traditur, saltim editam esse ejus versionem non puto.

Justi Velsii Hagani translatio cum commentariis ejusdem copiosis lucem vidit Lugd. 1551. 4.

Odaxii versio cum animadversionibus *Job. Camertis*, ad calcem Solini & Flori ab eodem Camerte illustrati. Basil. 1557. fol.

Hieronymi Wolfii translatio cum notis ejus plus simplici vice recusa post primam editionem Basil. 1560. 8. *Casparis Barthii* in Variis ejus opusculis, Hanoviæ A. 1612. 8. editis p. 319. seq.

Latinis versibus Heroicis Cebetis Tabula reddita à *Samuele Scharlachio*, adjecta ejus Satira de ingruente iterum barbarie. Francof. ad Viadr. 1614. 4.

Erici Ericii Pantoppidani Metrica Paraphrasis. Paris. 1642. fol.

Græce editus Cebes cum Pythagoræ aureis carminibus &c. Paris. 1557. 4. apud Martinum Juvenem, quæ editio valde commendatur à Jac. Gronovio ut non solum elegans sed etiam præ cæteris emendata.

Ex *Joh. Caselii* recensione. Helmst. 1594. 4.

Græce & Latine Cebetis pinacem primus in lucem edidit Aldus, inde recuderunt Basileenses, additis Batrachomyomachia, Galeomyomachia &c. A. 1541. 8.

Cum versione *Hieronymi Wolfii* & notis prodiit frequentissime in 8. & minore forma cum notulis *Joh. Danielis Snecani* Medici. Vide infra lib. IV. ubi de Epicteto.

Cum versione & notis *Johannis Caselii* primus edidit Geverhartus Elmenhorstius Lugd. Bat. 1618. 4. Cum eadem versione excusa exstat Hannoveræ 1646. 12. Animadversiones quædam in editionem Cebetis Caselianam occurrunt in libro primo Observationum *H. Ernstii* cap. 1. seq.

Cum versione & notis *Danielis Clasen.* Magdeb. 1652. 4.

Cum argumentis capitum à *Mich. Boschio.* Argentor. 1604. 8.

Cum versione Lud. Odaxii latina, & *Arabica* * Metraphrasi è Bibl. *Joh. Elichmanni* cujus latina Arabicæ Metaphraseos translatio adjuncta est. Lugd. Bat. 1640. 4. è Bibl. *Claudii Salmasii* ad calcem Epicteti & Simplicii, ejusd. Salmasii commentariis illustrati, & aureorum Pythagoræ carminum Arab. & Lat.

Cum versione Hieron. Wolfii & notis *Merici Casauboni*, Lond. 1659. 8. ad calcem Epicteti. Cum eadem Versione Oxon. 1680. 8. & in editione Epicteti ac Cebetis, quam cum variorum notis curavit *Abraham Berkelii*, Lugd. Bat. 1670. & Delphis Batav. 1683. 8.

Cum versione ad literam, concinnata in tironum usum à Socero meo dilectissimo *Johanne Schulze* Hamb. 1694. 12.

Præ cæteris commendanda editio Viri Cl. *Jacobi Gronovii*, qui Cebetem edidit cum H. Wolfii versione & notis suis Amst. ex H. Wetstenii officina 1687. 8. Edidit autem recensitum ad tres codices MSS. vetustum unum, alterum juniorem, tertium à Jano Lascari exaratum & ad editionem Paris. 1557. Habet præ reliquis hoc peculiare, quod clausulam ejusdem argumenti cum ea quam habet Arabicus Metaphrastes, licet breviorem longe atque adeo eandem quam Odaxius pridem latine vertit, nulla autem alia ante Gronovianam editio exhibet Græce, repræsentavit è MS. codice, quam hoc quoque loco, quia paucis verbis constat, in eorum gratiam qui Gronoviana editione destituuntur apponere volui. *Ἀγνοοῦσι γὰρ ὅτι οὐ γίνεται ἐκ κακῶν ἀγαθόν. Πλοῦτον δέ ἔστι πολλοὺς κτησαμένους ἰδεῖν ἐκ κακῶν καὶ αἰσχρῶν ἔργων. Οἷον λέγω ἐκ τοῦ προδιδόναι καὶ λῃΐζεσθαι καὶ ἀνδροφονεῖν καὶ συκοφαντεῖν καὶ ἀποστερεῖν καὶ ἐξ ἄλλων πολλῶν καὶ μοχθηρῶν.* C. *ἔστι ταῦτα.* D. *Εἰ τοίνυν γίνεται ἐκ κακοῦ ἀγαθὸν μηδὲν, ὥσπερ εἰκὸς, πλοῦτος δὲ γίνεται ἐκ κακῶν ἔργων, ἀνάγκη μὴ εἶναι ἀγαθὸν τὸν πλοῦ-*

* Salmasius in præfat. testatur Paraphrasin illam incerti auctoris depromtam è Codice ante annos sexcentos exarato, qui Ethici & Politici argumenti ex auctoribus Indicis, Arabicis & Persicis compilatus est, & ex Oriente à Jac. Golio allatus servatur in Bibliotheca Academiæ Lugd. Bat. Eodem Salmasio observante non optima fide in Cebete vertendo Arabs iste est versatus, *nam & multa adtexuit, alia vero detraxit, plurima interpolavit, immutavit, invertit, nec pauciora non ipsi intellecta perperam & contra mentem Græci auctoris expressit. Quod non huic tantum versioni vel paraphrasi peculiare est, sed fere omnibus commune quæcunque hodie ab Arabibus è Græco expressa visuntur.* Auctor versionis hujus sive Paraphraseos loquentem cum Cebete inducit Herculem Philosophum quem ipse commentus est Socraticum, quoniam nempe in Græco codice bis vel ter occurrere vidit tritam admirandi formulam, ὦ Ἡράκλης!

Digitized by Google

πλοῦτον. C. συμβαίνει οὗτος ἐκ τούτου τοῦ λόγου. D. Ἀλλ' οὐδὲ τὸ φρονεῖν γε οὐδὲ δικαιοπραγεῖν οὐκ ἔστι κτήσασθαι ἐκ κακῶν ἔργων, ὡσαύτως δὲ οὐδὲ τὸ ἀδικεῖν καὶ ἀφρονεῖν ἐκ καλῶν ἔργων, οὐδὲ ὑπάρχειν ἅμα αὐτὰ δύνανται. Πλοῦτον δὲ καὶ δόξαν καὶ τὸ νικᾶν καὶ τὰ λοιπὰ ὅσα τούτοις παραπλήσια, οὐδὲν κωλύει ὑπάρχειν τινὶ, ἀλλὰ (forte ἅμα) μετὰ κακίας πολλῆς, ὥστε οὐκ ἂν εἴη ταῦτα ἀγαθὰ οὔτε κακά, ἀλλὰ τὸ φρονεῖν μόνον ἀγαθὸν, τὸ δὲ ἀφρονεῖν κακόν. C. ἱκανῶς μοι δοκεῖς λέγειν, ἔφην. Hæc Odaxius ita vertit: *Illud enim ignorant, bonum ex malo fieri nequaquam. Multos a. videre licet in divitiarum possessionem ex pessimis ac turpissimis facinoribus devenisse, veluti proditionibus, deprædationibus, homicidiis, calumniis, rapinis, aliisque compluribus & pravis operibus. C. ita res est. D. si igitur ut par est ex malo bonum nullum provenit, divitiæ vero ex malis facinoribus proveniunt, divitias nequaquam bonum esse necesse est. C. Sic ex isto sermone contingit. D. Cæterum ne sapientia quidem & justitia ex malis operibus acquiri potest, neque ibidem injustitia & insipientia ex bonis, siquidem ipsa eadem simul consistere non possunt. Divitias vero & gloriam & victorias & reliqua id genus multa cum pravitate cuiquam contingere nihil prohibet. Quapropter hæc neque bona neque mala censeantur. Cæterum sapientia duntaxat bonum, insipientia vero malum. C. Recte, inquam & sufficienter mihi dicere videris.*

Nonnulla Cebetis loca ab eo tempore illustravit Lambertus Bos V. C. in observationibus Criticis capite 27.

Hispanice Pinacem Cebetis verterunt *Ambrosius de Morales*, Cordubæ 1585. 4. *Petrus Simon Abril*, Cæsar Augustæ 1586. 8. *Gundisalvus Correa* Salmanticæ 1630. 8. & *Joannes de Jarava*, Antvv. 1549. 8.

Italicè Augustinus Mascardus, cujus insignes ac disertæ in Cebetem dissertationes adjunctæ Venet. 1627. 4.

Anglicè Joh. Davies, Lond. 1670. 8. Alia translatio Cebetis adjuncta M. Antonino Anglice edito Londini A. 1701. per *G. Stanhope*.

Gallice cum Epicteto Cebetis tabulam edidit elegantissimi vir ingenii & variis scriptis notissimus *Bellegardeus*. Trevoltii Ao. 1700. 12.

Germanice Georgius Jacobus Schultzius Norimbergensis, Francof. 1656. 4. apud heredes *Matthæi Meriani*, in qua editione etiam tabula ex Cebetis descriptione in æs incisa exhibetur, quod idem fecerunt & alii, præcipue *Goltzius*, licet neque hic mentem Cebetis per omnia assecutus Jacobo Gronovio videtur. Prodiit etiam Cebetis tabula itemque Epicteti enchiridion, cum Bruti, Apolloniique Epistolis, Agapeto & Isocratis & Luciani quibusdam, Græce typis majoribus, & adjuncta ad calcem Germanica versione, Cothenis Anhaltinor. 1620. 8.

Belgice, *M. Antonius Gillis.* Antvverp. 1564. ap. Plantin. Alia Belgica versio lucem vidit Amst. 1658.

XXXV. CRITO Atheniensis, cujus nomine Plato Dialogum inscripsit & Euclides Megaricus, composuerat dialogos XVII uno volumine comprehensos teste Laertio II. 121. quorum tituli: 1) ὅτι οὐκ ἐκ τοῦ μαθεῖν οἱ ἀγαθοί. 2) περὶ τοῦ πλεῖον ἔχειν. 3) τί τὸ ἐπιτήδειον, ἢ Πολιτικός. 4) περὶ τοῦ καλοῦ. 5) περὶ τοῦ κακουργεῖν. 6) περὶ * εὐθημοσύνης. 7) περὶ νόμου. 8) περὶ τοῦ θείου. 9) περὶ τεχνῶν. 10) περὶ συνουσίας. 11.) περὶ σοφίας. 12) Πρωταγόρας ἢ Πολιτικός. 13) περὶ γραμμάτων. 14) περὶ ποιητικῆς. 15) περὶ τοῦ καλοῦ. 16) περὶ τοῦ μαθεῖν. 17) περὶ τοῦ γνῶναι ἢ περὶ ἐπιστήμης, τί τὸ ἐπίστασθαι. Mirum est omissam à Laertio Apologiam Socratis, quam à Critone scriptam Svidas auctor est, nisi tamen falsus est Svidas. Critonis hujus filii, Socratis itidem discipuli: *Critobulus*, *Hermogenes*, *Epigenes*, *Ctesippus*. Alius fuit *Criton Ægeus*, Pythagoricus, cujus περὶ προνοίας καὶ ἀγαθῆς τύχης à Stobæo serm. 3. laudari puto, non Critonis nostri Atheniensis, ut Meursio visum in Bibl. Attica. Alius *Crito historicus Pieriotes*, de quo Vossius in Hist. Gr. & idem Meursius in Bibl. Græca, ubi inter alia observat hunc male Κρίτωνα vocari apud Svidam in Βοιωτία. Alius *Crito Comicus*, cujus drama est Μεσσηνία Polluci laudata, non opus historicum Critonis Pieriotæ, ut Vossius existimabat. Alius *Crito Medicus discipulus Acronis*, temporibus Artaxerxis Longimani. Vide Vossium de Philosophia pag. 86. Alius *Crito* itidem *Medicus Empiricus* sub Imperatoribus clarus, cujus an superioris libros IV. κοσμητικῶν, & περὶ φαρμάκων & de morbis medendis laudant Galenus, Oribasius, Paulus Ægineta & Aëtius. Mentio Critonis Medici etiam apud Martialem, Plinium aliosque, & forte apud Celsum, ubi Crato laudatur. Incertum cujusnam Critonis ὀψαρτυτικὰ laudet Athenæus. Sed & *Critonem Naxium* Svidas memorat auctorem Octaëteridos.

XXXVI. EUCLIDES Megarensis, auditor Socratis ** inter primos, & auctor sectæ Megaricæ, cui Eristicorum postea & Dialecticorum nomen hæsit, scripserat dialogos VI. Λαμπρίαν, Αἰσχίνην, Φοίνικα, Κρίτωνα, Ἀλκιβιάδην, & Ἐρωτικόν. Laert. II. 108. & Svid. Scripta ejus jam videntur intercidisse cum hæc scriberet Censorinus c. 3. *Euclides Socraticus duplicem omnibus omnino nobis genium dicit appositum, quam rem apud Lucilium*

* Aldobrandin. *de animi securitate*. Stanleius *de securitate*. M. Meibomius *de felicitate*. Ambrosius Camaldul. *de fertilitate*. Sed vertendum est *de recta rerum administratione*. Vide Leopardum V. 2. emendatt.

** Confer Gellium lib. VI, cap. 10.

Digitized by Google

lium in libro Satirarum nono licet agnoscere. Iconem hujus Euclidis habes etiam in Gronovii Thesauro T. 2. tabula LXXXII. De altero Euclide Mathematico celebri, qui Ptolemæi Lagi temporibus Alexandriæ docuit, egi infra libro III.

XXXVII. GLAUCO Atheniensis, Platonis frater, composuerat dialogos novem, Laërtii etiamnum ætate exstantes. Καὶ ἔτι (inquit II. 124.) φέρονται ἐν ἑνὶ (βιβλίῳ) διάλογοι ἐννέα. Φείδυλος, Εὐριπίδης, Ἀμύνταχος, Εὐθίας, Λυσιθείδης, Ἀριστοφάνης, Κέφαλος, Ἀναξίφημος, Μενέξενος. Ait & alios sub ejus nomine ferri dialogos XXXII. sed supposititios. Alius fuit Glauco Rhapsodus, cujus meminit Plato Ione sub init. Alius Comicus, cujus drama πείσθεις memoratur in argumento ad Vespas Aristoph. Alius Glauco Medicus laudatus Plinio, alius forte Glauco scriptor γλωσσῶν quas allegat Athenæus, alius denique L. Glauco Romanus fortissime contra Hasdrubalem militans, quem cum Cynegiro confert Plutarchus parallel.

XXXVIII. MENEDEMUS auctor Eretriacorum, auditor Stilponis, & æqualis Antagoræ Rhodii, Arati, Lycophronisque, nullum librum scripsit teste Antigono Carystio apud Laërtium II. 136. Initium Epistolæ ejus ad Demetrium Regem legitur apud eundem 141. qui 140. refert Lycophronem drama satyricum edidisse sub titulo Menedemi, quo Philosophum illam laudabat, sive naso suspendebat potius, ut docet Athenæus. Asclepiadem quocum adeo familiariter versatus est Menedemus, Phliasium fuisse constat è Laertii VI. 91. & II. 105. Alius Menedemus Medicus cujus meminit Dioscorides. Alius quoque Menedemus Cynicus, patria Lampsacenus, de quo idem Laertius VI. 102. seq. Sed Eretriensem intelligit Josephus XII. 2. Antiqv. idemque *Providentiæ vindex* dicitur à Tertulliano c. 18. Apologet.

XXXIX. PHÆDO Eliensis, Eliacæ sectæ auctor, cujus nomine Dialogum perelegantem inscripsit Plato. Composuit Dialogos, quorum tituli: Ζώπυρος (Laërt. II. 105. Zuid. & Pollux) Σίμων. Et de quibus dubitatum est utrum ipsius essent, Νικίας, Ἀντίμαχος ἢ πρεσβύται sive ut Svid. πρεσβύτης: tum Μήδιος (quem alii Polyæno, Æschini alii tribuerunt) Σκυθικοὶ λόγοι (quos & ipsos quidam retulerunt ad Æschinem) tum quos solus commemorat Svidas: Σιμμίας, Ἀλκιβιάδης & Κριτόλαος. Successor Phædonis Plistanus, Plistani Stilpo, Stilponis Menedemus, de quo jam dixi, & Asclepiades Phliasius. Phædoni δουλείας δίκην impingere non dubitasse Platonem refert Athenæus XI. p. 507.

XL. Sub PHÆDRI nomine Epistola ad Platonem edita ab

Allatio eſt vigeſima quinta inter Socraticas de quibus dixi ſupra c.X. §.35. In hac ſic inter alia de ſe loquitur *Phædrus*, ſive potius loquens inducitur ab auctore Epiſtolæ : Ἐμοὶ γὰρ ἥδιον φιλοσοφίας οὐδὲν καὶ τῶν ἐν φιλοσοφίᾳ λόγων. Ἐπεθηνήθην γὰρ ἐκ νέου ἔτι πάλαι Σωκρατικοῖς, ὡς ἄν τις εἴποι βαυκαλήμασιν ἐν παντὶ ἁρμοδίῳ καὶ ἱερῷ τόπῳ. Τοῦτο μὲν Ἀκαδημίᾳ, τοῦτο δὲ Λυκείῳ τι καὶ Ἰλισσῷ ὑπὸ τῇ θείᾳ Πλατάνῳ ἐνισταμένης μεσημβρίας, ἵνα Λυσίας ὁ Κεφάλου τὰ περὶ ἔρωτος διωρθοῦτο. Amantiſſimus ſane Phædri *Plato* fuit (vide Laertium III. 29. & 31.) & ejus nomine dialogum ſuum de pulchro inſcripſit. Sed ea cum *Phædro* juniore locutum Socratem quæ *Plato* fingit, temporum rationi repugnare notat *Athenæus*.

XLI. PRODICUS Patria Ceus fuit, Simonidis (teſte *Platone* in *Protagora*) civis, pro quo male Chium * vocant alii, vel Coum. Junior autem longe Simonide, claruit circa Olymp. LXXXVI. *Protagoræ* auditor, æmulus Gorgiæ, & à Socrate, Theramene, Euripide, ** Iſocrate, Xenophonte auſcultatus, qui poſtremus cum carcere detineretur, vadem ſiſtere quam Prodici λόγοις non intereſſe maluit, ut refert Philoſtratus 1. Sophiſt p.503. Ingenio cum valeret, licet infirma valetudine uſus, ut monet Plutarchus p.791. an ſeni gerenda Reſp. eloquentiam ἔμμισθον ſive mercenariam per varias jactavit civitates, & ad *Protagoræ* exemplum ut docet Laertius IX. 50. certo pretio ab auditoribus exacto, recitavit λόγους ſive diſſertationes, lectiones & declamationes ſuas, alias drachmis *** ſingulis, alias binis, alias quaternis, alias denique ut idem notavit *Plato* quinquagenis. Philoſophici argumenti fuiſſe λόγους ipſius pleroſque, è veterum *Prodicum* memorantium teſtimoniis jure colligas. Et Schol. Ariſtoph. ad Aves v.694. reprehendit Callimachum, quod Oratoribus potius quam Philoſophis *Prodicum* accenſuerit. Inprimis nihil celebrius eſt ipſius fabula de Hercule ante bivium conſtituto, cujus poſt *Platonem* in Axiocho meminit Xenophon 2. de dictis Socratis, καὶ Πρόδικος δὲ ὁ σοφὸς ἐν τῷ συγγράμματι τῷ περὶ τοῦ Ἡρακλέους, ὅπερ δὴ καὶ πλείστοις ἐπιδείκνυται &c. Philoſtratus 1. de Sophiſt.p.487. Προδίκῳ τῷ Κείῳ συνεγράφη τις οὐκ ἀηδὴς λόγος &c. Svidas : Φέρεται καὶ βιβλίον Προδίκου ἐπιγραφόμενον Ὧραι, ἐν ᾧ ἐποίησε τὸν Ἡρακλέα τῇ ἀρετῇ καὶ τῇ κακίᾳ συντυγχάνοντα. Confer Schol. *Ariſtoph.* ad Nubes p. 81. Cic. 1 Offic. & XII.5. ad famil. Quintil. IX. 2. Clement. V. Strom. p. 561. & Maximum Tyr.

* Vide Clariſſ. Bælii Lexicon, ubi de Prodico erudite diſſerit.

** Gell. XV. 20.

*** Drachma idem valebat quod denarius, pars ſicli quarta, thaleri octava, 50. drachmæ ſunt ſex thaleri cum quadrante.

Digitized by Google

Tyr. diss.IV. E recentioribus,elogia Fulvii Ursini p.60. Imitatus etiam est Philo libro de mercede meretricis & Silius Italicus XV.20. seq. Dio Chrysost. Orat.1. de regno p.14. Lucianus somnio, T.1.pag.4. & è recentioribus Steph. Vin. Pighius in Hercule Prodicio. Notum est Prodicum hunc accenseri Atheis à Cicerone 1. de natura Deor. sect. 119. & Sexto Empirico VIII. contra Math. p.318. seq. tum à Svida tradi, jussum ab Atheniensibus cicutam bibere, utpote qui juventutem corrupisset. Prodicum hunc perstrinxerat Æschines Socraticus in dialogo Callia, ut refert Athenæus V. p.220. Alius fuit Prodicus, cujus meminit Hippocrates sexto Epidem. ubi ambiguus hæret Galenus utrum Prodicum intelligat Leontinum an Selymbrianum. Lib.III. comment. in 6. Epidem. T.5. p.488. Alius Prodicus Samius, cui Poëma Orphicum quod inscribebatur ἡ εἰς ᾅδυ κατάβασις tributum à nonnullis tradit Clemens 1 Strom. p.333. Alius denique Prodicus hæreticus Gnosticus, cujus sectatores jactabant se possidere libros Apocryphos * Zoroastris, teste eodem Clemente 1. Strom. p.334 De hoc Prodico auctore Adamitarum consule Bælii Lexicon & Tillemontii Memor. Hist. Eccles. Tom.2. part.2. p.162. seq.

XLII. SIMMIAS Thebanus, Socratis familiaris scripserat dialogos XXIII uno volumine comprehensos, quorum titulos nonnullos Svidas, universos commemorat Laërtius II.124. Apud Svidam pro περὶ φιλίας legendum περὶ φιλοσοφίας. Deinde περὶ ἐπιμελείας & περὶ ψυχῆς pro ἐπιμελείας ψυχῆς. Mentio hujus Simmiæ apud Platonem, Ælianum I. 16. Var. &c. Alius Simmias Syracusanus, cujus meminit Laërt. II. 114. De Simmia Rhodio dixi infra Libro III. SIMON Atheniensis coriarius, Socratis & ipse captus disciplina & primus ut ajunt Socraticos edisserens sermones, dialogorum XXXIII. auctor, quos coriaceos à quibusdam per ludibrium vocatos, & perinde ut Simmiæ unum volumen implesse narrat Laërtius II. 121. ubi tituli eorum referuntur. Inter Epistolas Socraticorum ab Allatio editas duodecima legitur sub nomine hujus Simonis, & extrema ejus verba laudantur à Stobæo serm XV. de continentia, ex Epistola Simonis ad Aristippum. Alios Simones refert Allatius libro de Simeonibus.

XLIII. STILPO Megaris ortus & auditor Euclidis ** Megarici, de quo supra dixi, atque Magister ut ajunt Zenonis Citiei, clarus circa

* Vide quæ supra Lib I. cap.XXXVI. §. 6.

** Male Διοκλείδυ apud Svidam in Στίλπων. Vide Reinesii Var. Lect. p. 363. seq.

ca Olymp. CXXI. composuerat dialogos novem, sed judice Laertio II. 120. frigidos, quorum tituli: Μοσχος, Ἀρίστιππος ἢ Καλλίας, Πτολεμαῖος, Χαιρεκράτης, Μητροκλῆς, Ἀναξιμένης, πρὸς τὴν ἑαυτοῦ θυγατέρα, Ἀριστοτέλης. Svidas Stilponi tribuit dialogos οὐκ ἐλάττους τῶν κ´ non pauciores viginti, nisi κ irrepsit pro θ´. Alia de ejus dogmatibus & vita, tributoque ipsi Atheismo vide si placet in notis virorum doctorum ad Laertium, & in Lexico præstantissimi Bælii.

XLIV. Memorantur & alii quidam Socratici in veterum scriptis ut *Apollodorus* apud Athenæum XI. p. 507. *Aristoteles Mythus* Æschinis discipulus de quo Laertius in Æschine: *Chærephon*, *Corinthus* qui Argis docuit teste Justino in dialogo cum Tryphone, *Coriscus* Scepsius cujus meminit Strabo lib. XIII. *Critobulus*, *Ctesippus*, *Diodorus*, *Dioxippus* apud Gellium XVII, 11. *Ellopius* Peparethius de quo Plutarch. p. 578. de Dæmonio Socratis. *Epigenes*, *Erastus* Scepsius, cujus itidem Strabo meminit, *Evenas & Evmatetus* Phliasius, *Hermogenes*, *Ichthyas*, *Lysanias* Sphettius, *Neleus* Corisci F. Scepsius de quo Athenæus: *Satyrion* de quo M. Antoninus X. 31. *Terpsionis* etiam Megarici meminit Plutarchus de Dæmonio Socratis p. 581.

Philosophis antiquis qui appellati sunt Physici accensendus *Theophanes* Heracleopolita de quo Stephanus Byz. in Ἡρακλεύπολις.

CAPUT XXIV.

De HIPPOCRATE Medicorum Principe, & Polybo ejus discipulo.

Hippocratis genus, ætas, Vita. Plures Hippocrates. 1. *Scriptorum Hippocratis recensio cum variis observationibus.* 2. *Editiones & interpretes.* 3. *Epistola Theophrasti Renaudoti de exiguo operæ pretio quod ex collatione versionum Hippocratis Syriacarum & Arabicarum sperari potest ad Hippocratem emendandum.* 4. *Scripta Polybo tributa Hippocratis genero ac discipulo.* 5. *Alii Medici illius ætatis strictim indicati.* 6.

I. HIPPO-

Digitized by Google

I.

HIPPOCRATES Cous, ad Herculem & Æsculapium genus suum a) retulit, si credimus auctori vitæ ejus quæ
Rrrrr sub

a) Stirpem Hippocratis post Joh. Tzetzen Chil. 7. hist. 155. Reinerum Reineccium in histor. Julia & Hieron. Henningesium in tabulis genealogicis (adde Vanderlinden Hippocr. T. 2 p. 956.) plenius & accuratius exposuit (quamvis & in hoc quædam haud sine ratione castigat Daniel Clericus parte 1. Hist. Medicinæ Lib. IV. c. 1.) Joh. Henricus Meibomius comment. in jusjurandum Hippocr. c. 1. Idem plures Hippocrates eodem loco recenset, quos hîc additis nonnullis observationibus paulo plenius ac distinctius repetam. 1) Hippocrates Gnosidici F. nostri avus, Medicus, qui ex quorundam sententia nihil scripsit, ex aliorum vero, duos composuit libros, qui inter nostri scripta hodie leguntur, τὸ περὶ ἀγμῶν καὶ τὸ περὶ ἄρθρων unum de fracturis & alterum de articulis. Galen. 1. in Hippocr. de victu in morbis acutis T. 5. p. 43. & in lib. de fracturis p. 525. Palladius in eundem lib. 2) Hippocrates Thessali F. Hippocratis nostri Nepos, à quo & ipso ἰατρικὰ scripta fuisse Svidas auctor est. Idem ut existimo contra quem Antiphon Rhetor scripsit teste Plutarcho, & Photio, ubi male ἰατροῦ nomen ab imperito librario accessit. Confer Jonsium p. 324. 3) Draconis F. Cous & ipse & nostri gentilis, qui sub Cassandro Antipatri F. è vita discessit. Etiam hunc ἰατρικὰ scripsisse Svidas refert. 4 & 5) uterq; Thymbræi filius, Cous ex eâdem familia, qui & ipsi ambo de re Medicâ scripserunt, Svidâ teste. 6) Praxianactis filius Cous Medicus itidem ex nostri posteris, & scriptor. 7) Hippocrates Chius Mathematicus, de quo dixi in notitiâ Pythagoræorum 8) Hippocrates Pisistrati Pater Atheniensium tyranni. Herodot. 1. 59. Demosth. Orat. in Midiam & Plutarch. Solone. 9) Hippocrates Megaclis ejectoris Pisistrati F. avus Periclis, pater Megaclis, Agaristæ & Xantippi. id. VI. 131. 10) Hippocrates Atheniensis, cujus filios Telesippum, Demophontem & Periclem tanquam fatuos perstringunt Eupolis apud Svidam in τοῖς Ἱπποκράτους & Aristophanes in Νεφέλ. Meminit & Galenus libro quod animi mores temperamentû corporis sequantur. Adde Gatakerum p. 133. Adversar. & Vossium Inst. Orator. Lib. II c. 14. sect 8. & de Philosophia c. 11. §. 22. 11) Hippocrates Atheniensium in bello Peloponnesiaco dux, Thucydidi Lib. IV. Diodoro Sic. Lib XII. Plutarcho in Nicia p. 526. & Pausaniæ in Laconicis ac Boeoticis memoratus, & cui Dioscorides teste Galeno 1. in 6 Epidem. T. 5. p. 456. tribuit librum de morbis. Vide & eundem commentar. 2. in lib. de natura humana sub init. 12) Hippocrates Smyndiritis Sybaritæ Pater. Herodot. Lib. VI. 12. Athenæus Lib. XII. 13) Lacedæmoniorum in Chalcedone præfectus. Plutarch. in Alcibiade p. 207. seq. 14) Hippocrates Xenodici filius Capvos frater, ex Thebanorum Regum familia, Theronis consobrinus. Schol. Pindari Olymp. Od. 2. extrem. 15) Hippocrates Patareus Cleandri frater, pater Euclidis & Cleandri Tyrannus Geleorum. Herodot VI. 154. seq. Diodorus Sic. in excerptis Peiresc. p. 254. 16) Hippocrates Apollodori F. Phasonis frater Plato Protagorâ. 17) Hippocrates Aramiteus, cujus filius Atyanas in Olympiis periodo vicit, Phlegon Trall. apud Phot. cod. 97. 18) Hippocrates Mindaro Lacedæmonium duci ab Epistolis.
Xenoph.

Digitized by Google

ſub falſo b) *Sorani* nomine exſtat. Natus Olympiade LXXX. 1. die XXVI. menſis Agriani c) regnante apud Coos Abriada, qui Hippocratis natalem deinde quotannis feſtum habuerunt. A Patre Heraclida d) Medicinæ artis ſcientia imbutus eſt, poſtea ab Herodico * Selymbriano Medico Gorgiæ Rhetoris fratre, quem & ipſum ac Prodicum ** Democritumque ab Hippocrate auditum ſunt qui teſtantur. Cæterum de Democrito quamvis apud Celſum & alios hoc ſcriptum lego, non ab re dubitarim, quia non prius cognitus Hippocrati videtur fuiſſe Democritus, cum ad illum curandum Abderam vocaretur, præcipue ſi vera ſunt quæ habet Ælianus lib. IV. Var. cap. 20. In Philoſophia Hippocrates Heracliteam maxime ſententiam ſecutus fuiſſe, ignemque omnium rerum ſtatuiſſe principium, ac Deo igneam naturam tribuiſſe videtur, ut è libro de principiis ſive carnibus obſervat Rad. Cudvvorthus

Xenoph. I. rerum Græcar. 19) Hippocrates prætor Syracuſanus de quo Livius Lib. XXIV. & Plutarchus Marcello pag. 305. 308. 20) Hippocrates curator teſtamenti Stratonis Lampſaceni, apud Laertium V. 62. Cæterum Ἱπποκράτες Ἴων apud Erotianum in Τριταιοφυεῖς, non diverſus eſt à magno noſtro Hippocrate qui Jonice ſcripſit & vocabulo Τριταιοφυεῖς utitur VI. Epidem. & alibi.

b) Vitam Hippocratis quam habemus non à Sorano ſcriptam ſed à neſcio quo ex Sorani Coi βίοις ἰατρῶν (Soranum Epheſium vocat Svidas & Tzetzes) Hiſtomachi Epheſii libris περὶ τῆς Ἱπποκράτους αἱρέσεως & Andreæ Medici περὶ τῆς ἰατρικῆς γενεαλογίας opere utcunque collectam eſſe exiſtimo. Soranus ipſe bis in illa laudatur, & Soranus Epheſius ſcripſerat teſte Svidâ βίους ἰατρῶν καὶ αἱρέσεις, in hac autem quæ exſtat vita nihil occurrit quod ad hæreſin & dogmata Hippocratis intelligenda faciat. Neque in ea leguntur pleraque quæ e Sorano Epheſio de Hippocrate affert Tzetzes Chil. 7. hiſt. 155. Hippocratis effigiem exhibet præter Fulv. Urſinum, Dan. Clericum aliosque Jacobus Gronovius Vir Cl. T. 2. Antiqv. Gr. tabula LVIII. Aliam præfixam videre licet editoni Vander Lindenianæ, aliam Charterianæ. Alia denique occurrit in notis Jo. Boivinii ad Nicephorum Gregoram p. 777.

c) Nomen menſis apud Coos, ſolum forte cujus memoria ad nos pervenit, itaque cuinam parti anni reſpondeat, incertum, nec tanti. Fuit & feſtum apud Græcos dictum Agrania ſive Agriania & Agrionia, de quo Caſtellanus & Meurſius.

d) Fallitur Joh. Woweranus c. 16. Polymathiæ §. 8. Hippocratem noſtrum quem Coum vocat ab Hippocrate Heraclidæ filio diſtinguens. Galeni locus quem reſpicit eſt T. 5. edit. Baſil. p 422. nec quicquam aliud innuit, quam ex communi ſententia Aphoriſmos & προγνωστικὸν haberi pro genuino fœtu magni Hippocratis. Eundem in lapidem impingunt & præterea προγνωστικὸν cum ſpuriis προῤῥητικῶν libris confundunt Placcius ὁ μακαρίτης. p. 209. Pſeudonym. & Vir Clariſſ. Jo. Mollerus p. 315. Homonymoſcopiæ.

* De hoc Herodico cujus meminit in Gorgia Plato, vide Plutarchum de ſera Numinis vindicta pag. 554.

** Non Coum illum ſed Leontinum vel alium Medicum hujus nominis, cujus meminit 6. Epidem. Vide quæ notavi capite ſuperiore XLIII. §. 41.

Digitized by Google

thus Anglus p. 109. ſyſtem. intellectual. & Rev. D. Johannes Andreas Schmidius in exercitatione de Theologia Hippocratis, atque ante hos Johannes Stephanus Bellunenſis in Hippocratis Theologia. Argumentis minime certis atque evidentibus, qualia in tam gravi criminatione merito deſiderantur, Hippocratem Atheis nuper adſcripſit ſingulari diatriba Nic. Hieronymus Gundlingius acuti vir ingenii, parte ſecunda Otiorum Germanice editorum Halæ Saxonum 1707. 8. Somnio monitus Hippocrates Theſſaliam petiit, ibique magnam vitæ partem verſatus & in ea ſepultus eſt, unde Theſſalum vocat vetus Epigramma. e) Tzetzes quidem ideo in Theſſaliam profugiſſe refert, quod Bibliothecæ cuſtos in patria ſua conſtitutus libros vetuſtiorum Medicorum & Bibliothecam integram exuſſiſſet f). Sed neſcio temeréne quis fidem habiturus ſit rei abſonæ atque aliis vetuſtioribus ſcriptoribus præteritæ, quamvis idem Tzetzes res Hippocratis exponere ſe teſtatur ex Epheſio Sorano. Et Plinius XXIX. 1. ex Varrone: *Medicinam revocavit in lucem Hippocrates, genitus in inſula Co, inprimis clara ac valida & Æſculapio dicata. Is cum fuiſſet mos liberatos morbis ſcribere in templo ejus Dei quid auxiliatum eſſet, ut poſtea ea ſimilitudo proficeret, exſcripſiſſe ea traditur, atque jam templo cremato inſtituiſſe Medicinam hanc quæ Clinice vocatur.* Sane artem hanc tanta cum laude fecit, ut Athenis g) & per univerſam Græciam quam peſtilentia liberavit, tum apud Regem Perdiccam in admiratione eſſet, atque vivus ab omnibus veluti præſens Deus quidam haberetur, & poſt mortem divinis afficeretur honoribus, tanta etiam cum laude de arte Medica ſcripſit propriis obſervationibus & privata experientia fultus, quamvis ſcripſit ſuccincte atque obſcurius, ut jam pridem ex plurium judicio ſententiæ ejus totidem oracula ac voces divinæ h) ſint. Dignum quoque tanto Viro

 inge-

e) Antholog. Epigramm. f. 348. Lib. III. c. 15.

f) Tzetzes Chiliad. p. 139.

> Ἐν Κῷ βιβλιοφύλαξ δὲ δειχθεὶς ὁ Ἱπποκράτης
> Τὰ παλαιὰ τῶν ἰατρῶν ἐνέπρησε βιβλία
> Καὶ τὸ βιβλοφυλάκιον. Διὸ φυγὼν ἐκεῖθεν
> Ἐν Ἠδωνοῖς διέτριβεν Ἑλλάδι Θετταλίᾳ

g) Olymp. LXXXVII. 3. anno ætatis XXXI. Confer decretum Athenienſium apud Lindenium I. 2. p. 936. Mercurialem III. 6. & 12. Var. Lect. Ægrotos gratis ſanaſſe affirmat Abulpharajus p. 55. ubi & inter alia, *Galenum*, inquit, *erudiit lectio, Hippocratem Natura.*

h) Svid. in Ἱπποκράτης Galenus lib. 1. de uſu partium cap. 9. πάλιν οὖν ὥσπερ ἀπὸ Θεοῦ φωνῆς τῆς Ἱπποκράτους ἀρξώμεθα λέξεως. Idem c. 8. Ἀλλ' οὐδὲ τὰ Ἱπποκράτους οὖν ἱκανὰ τὰ μὲν ἀσαφῶς εἰπόντος, τὰ δ' ὅλως παραλιπόντος. Καλῶς μὲν γοῦν ἐκεῖνος οὐδὲν ἔγραψεν ἐμοί γ' οὖν κριτῇ. T. 1. p. 370. Laudat Hippocratem tanquam magnum Medicum etiam Ariſtoteles VII. 4. Politic.

ingenuitatis documentum præbuit Hippocrates, quod cum errorem suum quem in Autonomo quodam circa suturas capitis læso admiserat, deinceps observasset, hunc ipse annotare * in scriptis suis, castigareque non dubitavit. Patria utut Doricus, usus est in scriptis dialecto Jonica sive Attica veteri i) vel in Democriti k) gratiam, vel potius quod illam dialectum tanquam suaviorem pluribus sciret probari. Ad barbaros & Persarum Regem Artaxerxem l) venire rogatus renuit, opum non minus contemtor quam Græcorum suorum amantissimus. Denique postquam ipse artis suæ ope quam plurimos morti subduxisset, mortuus ipse est m) apud Larissæos, quo ætatis anno incertum: qui vero minimum dicunt, octoginta quinque annos natum decessisse affirmant Olymp. CI. anno 1. aliis XC. aliis CIV. aliis denique CIX. tradentibus, qua ratione vitam produxerit ad Olymp. CVI. 1. Capite velato plerumque pingi solitum, in ejus vita & apud Tzetzam, Svidamque legitur. Filii ipsius duo, Thessalus n) & Draco, gener Polybus, discipuli inter alios quam plurimos Prodicus o) Selymbrianus, Apollonius Dexippus Cous, qui Gellio XVII. 11. & Plutarcho est Dioxippus VII. 1. quæst. Convival. De filia Hippocratis in Draconem mutata à Diana, ridiculam fabulam ex Jo. Mandevillii itinerario c. 6. exponit Lindenius T. 2. Hippocr. p. 977.

II. Scripta Hippocratis recensere juvat ordine Alphabeti, ita tamen ut præter varias observationes Criticas singulis tractatibus adjectas, præfigam numeros editionis Lindenianæ in binos distinctæ tomos, quorum prior desinit in numero sexagesimo: addamque tomos editionis Charterianæ Parisiensis, atque designationes commentariorum Galeni, aliorumque veterum, & præcipuorum è recentibus.

82. περὶ

* Plutarch. de profectu in virtute p 82. Confer Hippocratem V. 14. Epidem. T. 1. edit. Linden. p. 778. seq.

i) Galen. in librum de fracturis T. 5 p. 525. ἔςι γὰρ ἀμέλει καὶ τῦτο σύνηθες τοῖς Ἀττικοῖς ὧν τῇ διαλέκτῳ χρῆται κατά τι καὶ ὁ Ἱπποκράτης ὡς ἀποφήνασθαι τινὰς αὐτὴν ἀρχαίαν Ἀττίδα.

k) Ita Ælianus IV. 20. Var. Confer Menag. ad Laërt p 381. 387. & Mercurialem II. 18. Var. Lect.

l) Pseudo Soran. in Vita, Galenus. ὅτι ἄριςος ἰατρὸς καὶ φιλόσοφος. T. 1. p. 9. Plutarch. Catone Majore p. 350.

m) Marcus Antoninus lib. 3. §. 3. Ἱπποκράτης πολλὰς νόσυς ἰασάμενος, νοσήσας ἀπέθανεν.

n) Hujus πρεσβευτικὸς sive oratio ad Athenienses legitur in editionibus operum Hippocratis Foësiana p. 12. Lindeniana T. 2 pag. 937. Idem dicitur recensuisse atque interpolasse libros quosdam parentis sui περὶ ἐπιδημιῶν. Vide Galenum T. 5. p. 470. 422. 461.

o) Plin. XXIX. 1. ubi non necesse est Herodici nomen reponi.

Digitized by Google

82. Περὶ ἀγμῶν sive κατηγμάτων, *de fracturis* liber, quem aliqui perinde ut librum περὶ ἄρθρων ad Hippocratem Gnosidici filium nostri avum retulerunt, teste Galeno T. 5. p. 43. edit. Græcæ Basil. & Palladio. Et utriusque libri inscriptio fuit τὰ κατ' ἰητρεῖον. *Galeni* libri 3. comment. in hunc librum T. 5. edit. Basil. & Paris. T. 12. Commentarius sive fragmenta commentariorum *Palladii* scriptoris Græci Galeno quem allegat junioris (qui in MS. Sophista appellatur) cum versione & brevibus notis *Jacobi Santalbini* Metensis Medici, occurrit in Hippocrate editionis Foësianæ sect. VI. p. 917. —932. & in Parisiensi Tom. 12. Eadem latine exstant in editione Hippocratis latina Francof. 1596. 8.

31. Περὶ ἀδένων, *de glandulis* liber, Erotiano inter Hippocratis scripta præteritus, & juniori cuidam à Galeno T. 5. p. 591. tributus qui Hippocratis dictionem & mentem in eo requirit, etsi Hippocrates libro περὶ ἄρθρων promisit se alibi dicturum περὶ ἀδένων οὐλομελίης sive de universa glandularum natura per totum corpus humanum. Exstat Tom. 4. edit. Paris. Illustravit Theodorus Zvvingerus.

28. περὶ ἀέρων, ὑδάτων, τόπων, *de aëribus, aquis, locis*, atque ut in Erotiano & Galeno additur, περὶ οἰκήσεων, ὡρῶν καὶ χωρῶν *de habitationibus, tempestatibus anni & regionibus* valetudinis causa observandis. Gallice vertit *Dacerius* T. 2. p. 407. At cum *Galeni* libris 3. commentariorum latine tantum editis occurrit T. 6. Paris. Cum commentario *Ludovici Septalii* idem Hippocratis liber prodiit Græce & lat. Col. A. 1590. Illustrarunt præterea Theodorus Zvingerus, Adrianus Alemannus. Hieron. Cardanus, ut Camilli paraphrasin prætercam, editam Venet. 1596. 4. In editionibus priscis hujus libri magnus hiatus & trajectio, quam recentiores restituerunt.

69. περὶ αἱμορροΐδων, *De hæmorrhoidibus*. Cum libro περὶ συρίγγων olim conjungebatur, ut inferius notavi. Exstat T. 12. edit. Paris.

25. 26. περὶ αἰῶνος *de ætate hominis* libellus sive fragmentum extremam partem libri περὶ ἀρχῶν in aliis quibusdam editionibus occupat. Sed locus ejusdem argumenti à Philone libro de mundi opificio ex Hippocrate laudatus, quem Lindenius libello de ætate subjecit, fortasse petitus est ex libris Hippocratis περὶ ἑβδομάδων *de hebdomadibus* quos laudat Chalcidius p. 111. & Favonius Eulogius ad somnium Scipionis p. 441. edit. Grævii. Locum è Philone Charterius exhibet ad calcem Tomi 5. Paris. Libellum de ætate hominis illustrarunt Theodorus Zvvingerus, Joh. Lalamantius.

21. *περὶ ἀνατομῆς* de resectione sive anatomia corporis humani T. 12. edit. Paris.

44. 45. Hippocratis *antidota* ex Actuarii methodo medendi lib. V. c. 6. & Nicolai Myrepsi Alexandrini de compositione medicamentorum lib. I. c. 378.

83. *περὶ ἄρθρων de articulis* sive *περὶ τῶν ἐξαρθρημάτων* ut interdum vocat Galenus. In MS. Vaticano occurrit post librum de natura pueri, sub titulo *περὶ ἄρθρων ἐκβολῆς*. Vide & quæ paulo ante de libro *περὶ ἀγμῶν*. Cum libris 4. commentariorum Galeni T. 5. Basil. & T. 12. Paris.

1. *περὶ ἀρχαίης ἰητρικῆς, de veteri Medicina*, unde initium sumserit & quomodo aucta locupletataque fuerit, necessitate ipsa homines docente. In hoc libro, ut passim alias perspicue testatur Hippocrates, alios ante se fuisse qui de Medicina dicere & scribere sunt aggressi, licet nil eorum ad nos pervenit, & ipse à quibusdam Medicæ artis inventor existimatur. Idem lib. 1. de diæta: *νῦν δὲ πολλοὶ μὲν ξυνέγραψαν, οὐδεὶς δὲ ἔγνω ὀρθῶς καθότι ἀνάδυσις ξυγγραπτέον.* Occurrit. T. 2. edit. Charterii & Gallice in Daceriano T. 1. p. 53. Illustrarunt Michaël Antonius Blondus, Theod. Zvvingerus, Joh. Heurnius, Joh. Gorræus. Quibus addes in textum 24. Wilhelmi ten Rhyne meditationes Lugd. Bat. 1672. 12. Gallice vertit etiam *Joh. Massardus* in tractatu de panaceis Amst. 1676. 12. *Lucæ Antonii Portii* elegans paraphrasis latina exstat ad calcem Bernhardi Ramazzini de morbis artificum, Ultraject. 1703. 8.

9. *περὶ ἀρχῶν ἢ σαρκῶν, De principiis aut carnibus*. In hoc libello Hippocrates Heracliteum se esse Philosophum demonstrat, & sententiam suam de principiis universi & singillatim ex quibus homo consistit & quomodo corpus ejus constitutum sit exponit. Exstat T. V. edit. Charterii, & Gallice à *Dacerio* T. 1. p. 323. Illustrarunt Theodorus Zvvingerus, Joh. Heurnius.

8. Ἀφορισμοί, Aphorismorum sive brevium regularum Medicarum è longa observatione atque usu collectarum sectiones

1	25.
2	54.
3	31.
4	83.
5	72.
6	60.
7	79.
8	18.

Aphorismi 422.

Sectio

Digitized by Google

Sectio Octava περιβλημένας sive adjectitios complectitur, quos Galenus & alii non agnoscunt. Neque distinctio in sectiones est ab ipso Hippocrate, nam ut Oribasius docet, *Soranus* aphorismos divisit in partes tres, *Rufus* in quatuor, *Galenus* in septem, cujus divisionem plerique sunt secuti. Præter Galeni commentarium T. 5. Basil. & Tom 9. Paris. exstat alius in septem aphorismorum libros latine tantum editus sub *Oribasii* nomine, Paris. 1553. Venet. eodem anno, & Patavii 1658. 8vo. *Theophili* sive *Philothei* commentarium Gr. MS. memorat Labbeus pag. 212. Bibl. nov. MS. Latine prodiit Spiræ Anno 1581. 8vo. Venet. 1549. 8vo. Corrado interprete. Interciderunt latina *Pelopis* versio & commentarii ejusdem *Pelopis* ac *Lyci*, *Rufi*, *Sorani*, *Domni*, *Attalionis*, quos universos laudat in præf. Oribasius. Adversus Aphorismos scripserant *Thessalus Trallianus* & libris XLVIII. *Julianus Alexandrinus* à Galeno singulari libro qui T. 5. edit. Basil. p. 337. & T. 9. Paris. legitur, oppugnatus: Præterea *Lycus*, contra quem ejusdem Galeni liber in iisdem tomis habetur pro defendendo aphorismo 14. sectionis primæ. E recentioribus *Mich. Aloysius Sinapi* in paradoxis Medicis Parte 3, & G. F. Laurentius in Exercitationibus ad nonnullos minus veros Hippocratis Aphorismos. Hamburg. 1646. 4. At Oribasius in præf. refellens eorum sententiam qui Hippocratis esse negarunt, *nemo*, inquit, *tale opus aggressus est post Hippocratem, quem Philosophi amicum naturæ dixerunt. Tentavit quidem Democritus talem conscribere, sed non potuit.* Forte legendum *non perfecit.* Ex Hippocratis scriptis per alium quendam bono judicio excerptos hosce aphorismos existimabat Gerhardus Vossius lib. de Philosophia p. 83. Sane in illis compendio contineri quæ in scriptis Hippocratis hinc inde fusius exponuntur, observatum Galeno 1. de crisibus T. 3 p. 393. Confer editiones Aphorismorum ab *Adolfo Vorstio* & novissime A. 1685. à *Theodoro Jansonio Almeloovenio* curatas cum locis parallelis ex Hippocrate & Celso. E recentioribus plurimi hunc libellum illustrarunt, quorum nomina vide sis in parte 2. Bibliothecæ Medicæ Lindenio Mercklinianæ in voce Aphorismi. His ade Commentaria *Lucæ Tozzi* Neapolitani, Neapoli 1704. 4. quatuor voluminibus: & nitidam editionem cum paraphrasi sive commentariolo Medico perspicuo *Martini Listeri*, è Medicis Serenissimæ Reginæ, Lond. 1703. 12. Etiam latino carmine Aphorismos reddidit Matthæus Roselerus Lucanus: Græco sectionem primam Radulphus Wintertonus reliquas Johannes Frerus. Cantabrig. 1633. 8. *Hebraice* è duobus Codicibus MSS. itemque Græce ac latine edidit Marcus Antonius Cajotius. Rom. 1647. 8. MStos quidem exsta-

tis T. 5. p. 43. * notat quod ab aliis tributum fuerit ** Philistioni (Locro) ab aliis Aristoni vel Euryphonti, vel Pherecydi (T. 5. pag. 302.) vel Philetæ (Phaonti) qui omnes antiqui Medici fuerunt, aliqui etiam ipso Hippocrate antiquiores. Secundum librum testatur in quibusdam codicibus ita incipere: σιτίων τε καὶ πομάτων δύναμιν ἑκάστου καὶ τὴν κατὰ φύσιν καὶ τὴν διὰ τῆς τέχνης ὧδε χρὴ διαγινώσκειν, atque hunc ex quo nonnulla Celsus in suum opus transtulit idem Galenus putat videri Hippocrate dignum, sed primum ab ejus ingenio dissidere. Totum vero opus in quibus nulla trium librorum sive partium distinctio, inscribi περὶ φύσιος ἀνθρώπου καὶ διαίτης. Exstat T. 6. edit. Paris. & Gallice à Dacerio T. 2. Illustravit Theodorus Zvvingerus.

66. Περὶ διαίτης ὀξέων νοσημάτων, *de victu ac diæta in morbis acutis* observanda. Cum *Galeni* libris quatuor commentariorum Paris. 1543. 8. & T. 5. edit. Gr. Basil. & T. 1. edit. Græcolat. Charterii. Librum Hippocratis Gallice vertit A. Dacerius T. 2. p. 375. Προσκείμενα sive additamenta huic libro assuta memorant Galeni glossæ in ἀκόνη. Idem alibi γνήσιον μέρος τοῦ βιβλίου memorat. Vide T. 5. pag. 77. 87. 97. 98. 99. 106. 107. 110. & 89. ubi illa quæ putat προσκείμενα Erasistrato jam lecta fatetur, & Hippocratis γνώμην servare p. 100. 104. Reprehendit tamen ibidem & p. 106. 108. 116. & ἀταξίαν τῶν λόγων carpit p. 70. 83. 115. 117. &c. Saltem existimat p. 64. ab Hippocrate memoriæ causa fortasse delineatum & in membranas conjectum, ab alio autem post mortem ejus editum esse ab alio itaq; ὡς σύγγραμμα οὐκ εἶναι ἄξιον τῆς Ἱπποκράτους δυνάμεως. Ab aliis ut Alex. Aphrodiseo 2. Problem. 9. Erotiano & Plinio inscribitur περὶ πτισάνης, ab aliis ut Polluce & Cœlio Aureliano πρὸς τὰς Κνιδίας γνώμας *adversus placita Cnidiorum Medicorum* Euryphontis & aliorum, Male utrumque, judice Galeno T. 5. p. 548. Illustrarunt Joh. Heurnius, Hieronymus Thriverus Brachelius & Lud. Duretus. Latine vertit ante Cornarium & alios Guil. Copus.

47. περὶ διαίτης ὑγιεινῆς πρὸς τοὺς ἰδιώτας, *de salubri diæta. Polybi* esse videtur Hippocratis discipuli judice Galeno 2. in lib. de natura humana T. 5. edit. Basil. p. 17. & in commentario ad hunc librum, ibid. p. 29.

* Verba Galeni sunt T. 5. p. 43. εἰ γὰρ καὶ μὴ Ἱπποκράτους ἐστὶν ἐκεῖνο τὸ βιβλίον, ἀλλ' Εὐρυφῶντος, ἢ Φάωντος, ἢ Φιλιστίωνος, ἢ Ἀρίστωνος, ἤ τινος ἄλλου τῶν παλαιῶν, εἰς πολλοὺς γὰρ ἀναφέρουσιν αὐτό, πάντες ἐκεῖνοι τῶν παλαιῶν ἀνδρῶν εἰσιν, ἔνιοι μὲν Ἱπποκράτους πρεσβύτεροι, τινὲς δὲ συνηκμακότες αὐτῷ.

** Confer de hoc Philistione, quæ viri docti ad Gellium XVII, 11. & ad Laërt.

Exstat T. 6. edit. Parif. Illustravit Hieron. Thrivcrus Brachelius. Latine vertit ante Cornarium & alios Guilelmus Copus.

Περὶ ἑβδομάδων intercidit. Vide supra περὶ αἰῶνος.

78. περὶ ἐγκατατομῆς ἐμβρύου, de exsectione fœtus T. 12. edit. Parif.

79. περὶ ἑλκῶν, *de ulceribus.* Galeni in hunc librum commentaria interciderunt. Liber ipse exstat T. 12. edit. Parif.

43. περὶ ἐλλεβορισμοῦ de *veratri* sive ellebori usu.

48. περὶ ἐνυπνίων *de insomniis* quomodo ex illis conjecturam facere Medicus possit. Foësio videtur esse pars librorum de diæta, de quibus suo loco. Exstat T. 6. edit. Parif. & cum *Julii Cæsaris Scaligeri* versione & commentario atque Aristotelis libellis de somno, vigilia, insomniis & divinatione. Giessæ 1610. 8vo. ut Lugdunenses, Genevensem & Amstelodamensem editiones omittam. Illustrarunt præterea Theodorus Zvvingerus, Joh. Collis & Justus Velsius, qui latinè vertit. Prodiit & separarim Græce apud Morellum Parif. 1586. 8vo.

87. Ἐπιβώμιος sermo brevis ad Thessalos dictus ante aram Minervæ post vastatam patriam suam ab Atheniensibus, quos pœnas hujus rei daturos ominatur. T. 1. edit. Parif.

52.—58. Ἐπιδημιῶν, *de morbis popularibus libri VII.* è quibus *primum* & *tertium* ab Hippocrate profecta συγγράμματα & ut ederentur scripta: *secundum*, *sextum* & *quartum* forte ab eodem privatis usibus destinata ὑπομνήματα, sed à *Thessalo* aliisque post ipsum deinde recensita & interpolata: *quintum* & *septimum* manifeste spurios & ex his quintum ad Draconem Hippocratis junioris filium, septimum ad alium longe juniorem referendum Galenus T. 3. p. 181. & 187. seq. pronunciat, cujus in *primum, tertium* & *sextum* commentarii exstant T. 5. edit. Græc. Basil. & T. 9. Græcolat. Parif. in qua occurrit etiam fragmentum *Galeni* in librum *secundum*, & *Palladii* in librum *sextum* commentarius Illustravit & hos libros Hieron. Mercurialis in prælectionibus Pisanis & Bononiensibus: ut prætercam quod Bartholomæus Herbelotus in Bibliotheca Orientali p. 11. auctor est Hippocratis de morbis Epidemicis opus exstare Arabice sub titulo *Abidima.* Eosdem libros in Collegio Ferrariensi publice interpretanti Antonio Musæ Brassavolo * nunciatum est ædes ipsius ardere, deflagrationemque minari, quod campanarumque etiam pulsus mox confirmabat. At ille nihil permotus constantissima

* Vidè Acta Eruditor. Anni 1706. p. 72.

sima vanitate *comburantur sane*, inquit, *nam hinc discessurus non sum, priusquam integram lectionem absolverim.*

77. περὶ ἐπικυήσιος *de superfœtatione*, sive ut Hieron. Mercurialis scribit περὶ κυήσιος καὶ ἐπικυήσιος. Non memoratur Erotiano. Exstat T. 7. edit. Paris.

86. Epistolæ de quibus dixi supra cap. XIV. §. 18. Exstant T. 1. edit. Paris.

12.13. περὶ ἑπταμήνου *de septimestri partu* libellus duplex, quorum prior incipiens his verbis: περὶ δὲ ἑπταμήνων &c. spurius est. Posteriorem agnovit Galenus & commentario illustravit. Neutrius meminit Erotianus. Exstat Tom. 5. edit. Paris. Illustrarunt Theodorus Zvvingerus, Joh. Lalamantius, Hieron. Cardanus.

6. περὶ εὐσχημοσύνης, *de decoro Medici.* Non meminit Erotianus. Exstat T. 2. edit. Paris. & Gallice à Dacerio T. 1. p. 179. Illustrarunt Theodorus Zvvingerus, Johannes Heurnius.

67. περὶ ἱερῆς νόσου, *de morbo sacro* sive *epilepsia*, ut Cœlius Aurelianus Lib. I. tardar. pass. c. 4. Exstat T. 10. Edit. Paris. Democrito hunc librum adscribere non dubitarunt Cæsalpinus Lib. V. Artis Med. c. 1. & Antonius Ponce de sancta Cruce in prælectionibus Vallisoletanis sive commentariis ad hunc librum. Vide Menag. ad Laërt. p. 414. Allegatur initio libelli περὶ μανίης.

46. Κατ' ἰητρεῖον sive περὶ τῶν κατ' ἰητρεῖον πρηττομένων, *officina atque officium Medici.* Cum Galeni libris quatuor commentarior. T. 5. edit. Gr. Basil. & T. 12. Græcolat. Paris. *Asclepiadis* commentarius Galeno & Erotiano laudatus intercidit.

5. περὶ ἰητροῦ, *de Medico* sive de Medici officiis. Non meminit Erotianus. Exstat T. 2. edit. Paris. & Gallice à Dacerio T. 1. p. 155. Illustrarunt Theodorus Zvvingerus, Joh. Heurnius, Franciscus Faber.

85. Ἱππιατρικά sive Veterinaria quædam in Hippiatricis Græcis sub Hippocratis nomine occurrentia. T. 10. edit. Paris. Vide quæ infra libro sexto, ubi veterinariæ Medicinæ scriptores recenseo.

22 περὶ καρδίης, *de corde.* Pars quædam libri περὶ σαρκῶν supra num. 9. memorati videtur esse Foesio, atque à Galeno & Erotiano non memoratur. Exstat. t. 4. edit. Paris. Hippocratis esse negat Conringius cap. 13. libri de calido innato, & ab aliis Aristotelico cuidam monet tribui.

81. περὶ τῶν ἐν κεφαλῇ τρωμάτων, *de capitis vulneribus.* Galeni in hunc librum commentarius periit. Vide ejus methodum medendi lib.

VI.cap.6. Idem commentario 4. in librum de diæta in morbis acutis, & in glossis voce ἐκλάδω & -φάκελος testatur sub extremum hujus libri νοθευόμενα quædam adsuta esse. Exstat T. 12. edit. Parif. Illustrarunt Petrus Pavvus, Hippolytus Parma, Julius Cæsar Arantius. Francisci Vertuniani commentarius & Josephi Scaligeri castigationes lucem viderunt Parif. 1578. 8.

Πρὸς τὰς Κνιδίας δόξας. Vide supra περὶ διαίτης ὀξέων. & Galenum T. 4. p.120. 3 19. & T. 5. p. 38. 43. 56. &c.

33. Περὶ κρισίμων *de diebus criticis sive judicatoriis.* Non memoratur Erotiano, & ex variis Hippocratis scriptis consarcinatus est, observante Foësio. Exstat T. 8. edit. Parif.

34. Περὶ κρίσιων *de judicationibus.* Hujus libelli Erotiano itidem non memorati parumque integri, & Foësio judice ex aphorismis, prognostico & aliis Hippocratis libris consarcinati aliud principium habet Calvus, in quo quid Crisis sit in morbis & quantum Medico conferat ostenditur. Exstat Tom. 8. edit. Parif. Adversus Hieronymum Fracastorium Hippocrates & Galenus defenduntur ab Andrea Thurino de causis dierum Criticorum, Bonon. 1543. 4.

38. Κωακαὶ προγνώσεις *Coacæ prænotiones.* Non meminit Erotianus, & videntur è prognostico & priore prorrhetico aliisque scriptis Hippocratis consarcinatæ, additis quibusdam ab Hippocratis genio alienis. Exstant T 8. edit. Parif. Illustrarunt Jac. Hollerius Stempanus; Desiderius Jacotius. Recensuit & Joh. Opsopæus & cum prognosticis ac porrheticon libris Græce & Lat. edidit Francof. 1587. 12mo. Cum commentario Lud. Dureti prodierunt Parif. 1621. fol.

68. περὶ μανίης *de insania.* T. 10. edit. Parif.

84. Μοχλικός *Vectiarius*, sive de luxatorum ossium repositione. Tom. 11. edit. Parif. Hunc ὁμολογουμένως Hippocratem agnoscere auctorem testatur Galenus T. 5. p. 170.

3. Νόμος. *Lex* præscribenda iis qui Medicinam facere instituunt, ne ignari atque imperiti sub Medicorum persona irrepentes nomen venerandum artis turpiter prostituant. T. 2. edit. Parif. Græcolat. & Gallice in *Andreæ Dacerii* T. 1. p. 136. Illustrarunt itidem Theodorus Zvvingerus, Joh. Heurnius, Joh. Stephanus Bellunensis, Rodericus à Fonseca. Solet & subjici minutis Aphorismorum editionibus.

59.—63. *περὶ νούσων de morbis lib. IV.* Galenus in glossis laudat Hippocratem ἐν τῷ πρώτῳ καὶ δευτέρῳ περὶ νούσων τῷ σμικροτέρῳ, ut adeo duos de morbis magnos, duos parvos libros faciat. Quæ è libro primo τῷ σμικροτέρῳ profert, in libris editis non legi observat Foësius, uti nec alia quædam ex libris de morbis laudata eidem Galeno initio comment. 1. in prorrhetic. & Cœlio Aureliano lib. 2 cap. 13. tardarum passionum. Primus liber major, est in nostris liber secundus. Liber secundus major hodie inscribitur περὶ τῶν ἐντὸς παθῶν ut dixi suo loco. Liber minor secundus, est in nostris tertius. Per librum minorem primum nescio an quartum nostrum, an librum de quo infra περὶ παθῶν Galenus intellexerit. Erotianus duos tantum in universum agnoscit. Galenus in 1. Epidem & 1. in 6. Epidem. testatur Dioscoridem hoc opus tribuisse *Hippocrati Thessalli F.* alios *Polybo.* Idem alibi notat ὑπομνήματα potius esse, memoriæ causa utcunque adumbrata (licet egregiis referta observationibus) quam justa συγγράμματα sive elaboratos tractatus, comment. 2. & 3. in lib. de victu in morbis acutis. Porro librum 1. de morbis, male ita inscribi, & procemium libri primi esse contendit, comment. 3. in 1 Epidem. Exstant T. 7. edit. Parif.

39. *περὶ ὀδοντοφυΐης de dentitione.* Non meminit Erotianus. Exstat T. 7. edit Parif.

14. *περὶ ὀκταμήνου de octimestri partu.* Non meminit Erotianus. Exstat T. 5. edit. Parif. Illustrarunt Theodorus Zvvingerus, Hieron. Cardanus.

4. Ὅρκος *Jusjurandum* T. 2. edit. Parif. Græcolat. & Gallice *in Dacerii* T. 1. p. 145. ac cum luculento atque eruditissimo commentario *Joh. Henrici Meibomii* Lugd. Bat. 1643. 4to. Illustrarunt præterea Theod. Zvvingerus, Joh. Gorræus, Blasius Hollerius, Franciscus de Franciscis, Franciscus Ranchinus, Petrus Memmius Mirabellus.

23. *περὶ ὀστέων φύσιος de ossium natura* libellus Mochlico Hippocratis (de quo supra suo loco) præmitti solitus. Vide Galeni glossas in κοτυλίδα & παραστάτας. A Cornario in edit. Græca Basileensi Hippocratis male sub Mochlici nomine vulgatus. Exstat Tom. 4. edit. Parif.

70. *περὶ ὄψιος, de visu* sive videndi acie corrupta ac vitiata, per manum curanda. In libro περὶ παθῶν promisit se singulatim de oculorum morbis dicturum. Exstat T. 10. edit. Parif.

64. *περὶ παθῶν, de affectionibus*, , ab aliis *Polybo* tributus, Erotiano non memoratur. Exstat T. 7. edit. Parif.

65. *περὶ τῶν ἐντὸς παθῶν de internis affectionibus.* A Galeno infcribitur jam *ὁ μείζων περὶ παθῶν*, jam *ὁ δεύτερος περὶ νόσων ὁ μείζων.* Idem T. 5. p. 306. *περὶ ἐμπύων* à multis vocari teftatur. At in gloffis voce *ἀμαλῶς* librum *περὶ ἐμπύων* ab utroque majore de morbis libro diftinguit, & primum noftrum de morbis librum ita vocare videtur. Foëfius fufpicatur auctorem hujus *περὶ τῶν ἐντὸς παθῶν* effe Euryphontem Cnidium. Exftat Græce & Lat. T. 7. edit. Parif. & cum prælectionibus Joh. Martini Parif. 1637.

7. *Παραγγελίαι Præcepta Medica.* Non meminit Erotianus, neque à Galeno lecta videntur. Exftat Tom. 2. edit. Parif. & Gallice in Dacerii Tom. 1. p. 217. Illuftrarunt Theod. Zvvingerus, Joh. Heurnius.

παρακαταθήκην Hippocratis memorat Pollux IX. 6.

71. *περὶ παρθενίων de virginum morbis.* Velut præludium quoddam tractationis de morbis muliebribus. Illuftravit Joh. Baptifta Donatius. Francof. 1591. 8vo. Joh. Stephanus Bellunenfis. Venet. 1635. 4to.

35. *Προγνωστικόν* five ut in quibusdam codd. Foëfius reperit *προγνωστικά. Prænotiones.* Cum Galeni libris tribus commentariorum tomo 5. edit. Græc. Bafil. & T. 8. Charterii Græcolat. Illuftrarunt Joh. Heurnius, Ludovicus Duretus Parif. 1588. fol. Joh. Jonftonus, Joh. Butinus, Hieron. Cardanus & Mercurialis, Rodericus à Fonfeca Patav. 1597. 4to. multique alii quos videas licet ad calcem editionis Foëfianæ Genevenfis. Paraphrafi poëtica donavit Andreas Ellingerus. Francof. 1579. 8vo. Latine vertit ante Cornarium & alios Gvil. Copus.

36. 37. *προῤῥητικὸν ά, β'. Prædictorum libri II.* In librum priorem libri tres commentariorum *Galeni* T. 5. Bafil. & T. 8. Græcolat. Parif. Librum pofteriorem Galenus in gloffis voce *μάστον* & alibi refpicit laudans Hippocratem *ἐν τῷ μείζονι προῤῥητικῷ.* Erotianus in præf. fui gloffarii: *προῤῥητικὸν ά καὶ β'. ὡς οὐκ ἔστιν Ἱπποκράτους, ἐν ἄλλοις δείξομεν*, quæ verba dupliciter intelligi poffunt, ut vel utrumque librum Hippocratis effe neget, vel pofteriorem duntaxat, quod verius eft Galeni confenfu in libello *περὶ τοῦ γινώσκειν* T. 3. p. 454. comprobatur. Sane pofteriorem cum priore non ejusdem effe auctoris ex tota fermonis ratione patere, Foëfius quoque obfervat, licet Celfus in

Digitized by Google

in suis libris multa ad verbum ex eodem expressit. Quanquam priorem quoque ob soloecismos nonnullos Hippocrati quidam abjudicarunt & Draconi tribuerunt vel Thessalo. Vide Galenum T. 5. p. 170. & 187. Illustrarunt Joh. Heurnius, Hieron. Mercurialis. Latine vertit Gvil. Copus.

Περὶ πτισάνης. Vide supra *περὶ διαίτης ὀξέων*, & Galenum T. 4. p. 349. & T. 5. p. 43.

80. *περὶ συρίγγων. de fistulis*, ani præcipue. Cum libro *περὶ αἱμορροΐδων* conjungitur apud Galenum in glossis voce *πήξειγα* & *ϛρυβλήν*. Exstat T. 12. edit. Paris.

1. *περὶ τέχνης de arte*, sive quod Medicina sit ars, adversus illius obtrectatores. T. 2 edit. Græcolat. Paris. & Gallice in *Dacerii* T. 1. p. 1. Illustrarunt è recentioribus Theod. Zvvingerus, Joh. Heurnius, Joh. Gorræus, Jac. Fontanus.

29. *περὶ τόπων τῶν κατ' ἄνθρωπον de locis in homine* sive partibus corporis humani. T. 7. edit. Paris. Illustrarunt Theod. Zvvingerus, Adrianus Alemannus.

40. *περὶ τροφῆς. de alimento.* ab aliis Thessalo vel Herophilo vel Pherecydi vel Philistioni tribuitur, teste Galeno, qui sæpe tanquam Hippocratis laudat & commentario explicavit. T. 6. edit. Paris. Illustrarunt etiam Theod Zvvingerus, Hieron. Cardanus. Sabini Medici commentarium, sed qui pridem intercidit, laudat Gellius libro III. cap. 16.

49. *Ὑγιεινόν. de sanitate tuenda*, Epistola ad *Demetrium* Regem. T. 1. edit. Paris.

41. *Περὶ ὑγρῶν χρήσιος de humidorum usu*, mutilus & utcunque consarcinatus ex schedis, neque ab Erotiano vel Galeno memoratus. Exstat T. 6. edit. Paris. & Gallice in Dacerii T. 1. pag. 413. Illustravit Theod. Zvvingerus.

42. *Περὶ καθαιρόντων φαρμάκων de medicamentis purgantibus.* Græce ad calcem breviarii Nicephori CPol. ex Cujaciano codice descriptum edidit Dionys. Petavius Paris. 1616. 8vo. Ante Petavium *Johannes Cajus* Anglus cum quibusdam scriptis Galeni Basil. 1544 4to. Post *Junium* vero *Paulum Crassum*, cujus versio cum Aretæo & aliis quibusdam Medicis latine editis Basil. 1581. 4to. prodiit; *Johannes Heurnius* donavit versione & notis, quæ & inter Heurnii opera & ad calcem postremæ editionis Hippocratis Foësianæ leguntur. Libellus ipse (quem Heurnius putat esse initium libri ab Hippocrate scripti

pti & reliquam partem deperditi de elleboro) Græce & latine editus est à Morello separatim cum notis Paris. 1617. 8vo. legitur etiam in edit. Lindeniana T. 1. p. 607. Charteriana T. 10.

24. περὶ φλεβῶν, *de venis*, itidem Mochlico præmissum docent Galeni glossæ in προγραφέτας. In Basileensi editione Græca Hippocratis confusus est cum libro περὶ ὀστέων φύσιος.

18. 19. 20. Περὶ φύσιος ἀνθρώπου, *de natura humana* liber, in quo προσκείμενα seu addititia quædam à juniore Hippocrate Thessali F. incipiunt à verbis: εἰδέναι χρὴ καὶ τάδε πρὸς &c. Cum Galeni libris duobus commentariorum hic liber occurrit in edit. Græca Galeni Basil. T. 5. & in Græcolat. Charteriana T. 3. Conferendi etiam ejusdem Galeni libri duo de elementis, περὶ τῶν καθ' Ἱπποκράτην στοιχείων T. 1. Basil. p. 46. Vide præterea ejusdem tomi 1. p. 300. & 321. ubi notat additum ab alio libellum περὶ διαίτης, & anatomen venarum, quæ nec Polybi sit, nec Hippocratis. Gallice vertit *A. Dacerius* T. 1. p. 259. In Lindenii editione subjicitur *Democriti* ad Hippocratem dissertatiuncula ejusdem argumenti, & *Hippocratis ad Perdiccam* Macedonum Regem libellus *de structura hominis*, Latineque tantum exstat è versione *Nicolai Petreji Corcyræi* T. 4. edit. Charterianæ. Illustrarunt Theod. Zvvingerus, Joh. Heurnius, Joh. Franciscus Schröterus, Jacobus Scutellarius, Eustachius Quercetanus, Blasius Hollerius, Joh. Stephanus Bellunensis. Latine vertit ante Cornarium & alios Andreas Brentius.

21. Περὶ φύσιος παιδίου τοῦ ἐν τόκῳ, de natura pueri in partu & gravidarum puerperarumque conditione. Etiam hujus libri *Polybus* à quibusdam habitus est auctor, ut docet Galenus initio libri περὶ κυουμένων διαπλάσεως T. 1. p. 214 licet idem alibi & Erotianus ad Hippocratem referant. Hippocratis esse addubitat etiam Johannes Pincierius pag. 234. otii Marpurgensis, ubi contra auctorem hujus libelli negat embryonem per os attrahere alimentum. Exstat T. 5. edit. Paris. Illustrarunt Theodorus Zvvingerus, Joh. Gorræus.

30. περὶ φυσῶν *de flatibus*, Hippocrati tribuitur ab Erotiano, Galeno, Gregorio Naz. Joanne Stobæo & aliis. Exstat T. 6. edit. Paris. & Gallice in Dacerii T. 1. pag. 369. Illustrarunt Theod. Zvvingerus, Adrianus Alemannus.

27. περὶ χυμῶν *de humoribus*, quem librum nonnulli suspicati sunt auctorem habere Democritum. Vide Menagium ad Laert. IX. 46. Commentarii qui sub *Galeni* nomine in hunc librum latine circum-

Digitized by Google

cumferuntur,& exstant T. 8.Parif. an vere illius sint, non parva mentis speculatione indigere ait Foësius. Sane tria se in eundem ὑπομνήματα conscripsisse Galenus ipse affirmat 3. in 6.Epidem. & initio 4. E recentioribus illustravit Lud. Duretus.

Latinè tantum exstant:

50. 51. Epistolæ duæ sub Hippocratis nomine *de sanitate tuenda*, una ad *Antiochum* Regem,altera ad *Macenatem*, latine ex versione *Largii Designatiani*, Marcello Empirico præfigi solent, & Hippocratis nostri nomen mentiuntur. Confer Joh. Rhodium ad Scribonium Largum p.11.

Libellus *de structura hominis ad Perdiccam* de quo dixi in περὶ φύσιος ἀνθρώπου. Hippocratis non esse, ex mensium nominibus Romanis (ni illi sint ab interprete) colligit Georgius Hieron. Welschius, quem vide in curationibus Medicinalibus p. 269. 270. De libris Hippocrati suppositis non omittendus locus Augustini XXII. 6. contra Faustum: *Nonne, ut alios omittam, sub Hippocratis Medici nobilissimi nomine quidam libri prolati, in auctoritatem à Medicis recepti non sunt, nec eos adjuvit nonnulla similitudo rerum atque verborum, quando comparati eis quos vere Hippocratis esse constaret, impares judicati sunt.*

III. Apud Galenum passim mentio fit ἐκδόσεως scriptorum Hippocratis recensitæ ab *Artemidoro Capitone*, & *Dioscoride* (non Anazarbeo, sed juniore quodam) qui ambo audacissimi fuerunt in pervertenda veteri scriptura, Capito præcipue, cum Dioscorides χαμαιπετεστέρου partibus suis fuerit functus. Vide T. 5. edit. Basil. p. 4. 442. 459. 463. 485. 484. 488 489. &c. Laudat etiam Galenus exemplar scriptorum Hippocratis Alexandrinum & aliud quod vocat ἐκ τῶν πλοίων. pag. 411. & 413. Notas quoque memorat sive σημείας literarum additas à *Mnemone* Sidete de Secta Cleophantia. ibid. & p. 431. & super iisdem notis digladiationes *Zenonis* & *Apollonii* Empirici cognomento *Byblæ*, *Heraclidæ* item *Tarentini* & Empirici *Erythræi*, p. 413. seq. Longum præterea esset recensere quæ idem observat de *Sabino* hujusque discipulo *Metrodoro*, germanis ut ait Hippocraticis, *Glaucia* itidem Empirico, & qui post hunc scripsit *Zeuxide*, tum *Rufo* Ephesio, *Quinto* Empirico Pergameno qui Romæ Medicinam fecit, *Lyco*, *Bacchio*, aliisque apud Erotianum quoque laudatis, qui Hippocratis scripta illustranda sibi sumpsere. Confer si placet indicem scriptorum à Galeno allegatorum quem dedi infra libro quarto. Galenum ipsum quandoque licentius versatum in Hippocra-

Digitized by Google

tis libris, & sæpius sua Bacchii, Dioscoridis, Lyci, Marini, Sabini, aliorumque lectionibus prætulisse, notat Welschius libro paulo ante laudata p. 361. dolens Criticas illorum interpunctiones & emendationes deperiisse, quas in plurimis meliores & antiquissimorum codicum firmatas fuisse fide, haud dubitat.

Editiones Operum Hippocratis Græcæ.

1. *Veneta* A. 1526. apud Aldum in fol.
2. *Basileensis* A. 1538. fol. apud Hieron. Froben. castigata ad tres codices MSS. à Jano Cornario, *pluribus quatermille locis redintegratis, qui in Veneta editione aut defuerunt ex toto, aut vitiati habebantur: atque hoc ea tamen religione factum, ut nihil temere sit mutatum, ita ut in ambiguis lectionibus eas potissimum secutus sit, quas Galenum recepisse deprehendit.*

Editiones Latinæ.

Versio Latina antiqua Hippocratis & Galeni quam commendat Cassiodorus c. 31. divin. Lect. intercidit, cæterum exstant Hippocratis editiones *Latinæ* post scripta nonnulla ejusdem sparsim edita & ex Arabico fere translata Venet. 1493. & 1497. Vide Beughemii incunabula typographiæ p. 74.

1. *Variis interpretibus,* Basileæ apud A. Cratandrum 1526. fol.
2. *M. Fabii Calvi* Ravennatis, qui jussu Clementis VII. Pontificis ex MSS. Græcis Vaticanis Hippocratem convertit circa A. C. 1530. licet editum demum Romæ 1549. fol.
3. *Jani Cornarii*, * Venet. 1545. 8. Paris. 1546. 8vo. & eodem anno Basileæ luculentiore charactere apud Froben. in fol. & ibidem 1553. fol. 1554. 8. 2. Vol. & edente Joanne Culmanno Geppingensi, ibid. 1558. fol. Lugd. 1562. 8. & 1564. fol. & cum commentario *Joh. Marinelli* & Joh. Culmanni argumentis. Venet. 1575. & 1619. fol. Vicentiæ 1610. fol. Toti operi prælusit Cornarius versione para-

* Georg. Hieron. Welschius Decade IV. curatione V. pag. 184. notat Cornarium Fabii Calvi Codici sæpe nimium fisum esse, qui Calvi manu A. 1512. scriptus exstat in Bibl. Vaticana, & in quo haud pauca nequicquam emendata, aut proba relicta, quædam etiam à mente auctoris aliena sunt. *Nec alia causa fingenda est, quod postea Cornarius solum illum scrupulosius adsectatus subinde exspitaret. Erat enim non tantum Græce eruditissimus, sed etiam Medicinæ scientia multis aliis præcellebat: sed quia latinas suas versiones ad contextus editos tantum conformabat, MStorum ope destitutus, usque nonnihil infelix, imperfectas nobis utique dedit, quod vel sola Aretæi recensio ab Henischio quondam nostro & Petito Parisiensi satis docuerit, nos quoque de Paulo Ægineta aliisque ostendimus in Variis nostris.*

Digitized by Google

paraphrastica Epistolarum & aliorum quorundam librorum Hippocratis. Colon. 1542. 8vo.

4. *Anutii Foësii*, Francof. apud Wechelos 1596. 8vo.

Editiones Græco Latinæ.

1. *Hieronymi Mercurialis*, qui codices MSS. contulit, libros Hippocratis in quatuor ordines digessit & scholiis illustravit, versionemque recensuit. Venet. A. 1588. fol.

2. *Anutii Foësii* Mediomatrici, qui Græca diligenter ad codices MSS. castigavit, scripta Hippocratis ex Erotiani mente in octo sectiones digessit, nova versione & censuris Criticis, commentariisque eruditis illustravit, *Palladiique* commentarium in librum de fracturis addidit, ut facile primos inter Hippocratis editores tulisse videatur. Ad calcem voluminis adjectæ Variæ Lectiones ex duobus Servini & Febrei Codicibus, Variæ Lectiones Johannis Martini Medici, Variæ Lectiones è codice Mediceo qui Parisiis fuit in Bibl. Catharinæ de Medicis, & castigationes Æmilii Porti. Francof. typis Wechelianis 1595. Fol. Repetita editio ibid. 1621. 1645. & Genevæ 1657. fol. in qua accesserunt liber *περὶ Φαρμάκων*, cum commentario Joh. Heurnii, Liber de structura hominis, latine, Erotiani sive Herodiani, Herodoti & Galeni glossaria in Hippocratem. Debemus eidem Foësio Oeconomiam Hippocratis sive *Lexicon* * *Hippocrateum*, post veterum jam laudatorum in hoc genere labores, in Charteriana etiam Hippocratis editione Tomo Secundo obvios utilissimum. Francof. 1588. Genev. 1662. fol.

3. *Joh. Antonidæ van der Linden* (paulo ante absolutum opus denati) cum versione Cornarii Lugd. Bat. 1665. 8vo. 2. Volum. nitido charactere, perque oras paginarum annotatâ reliquarum editionum præcipuarum, quas hactenus recensui, harmoniâ. Cæterum Tho. Bartholinus diss. 4. de legendis libris p. 118. notat Hippocratis nec primam editionem Venetam approbari, quia manca; nec primam latinam Calvi, quia in sensu deficit; nec primam Græcolatinam Mercurialis, licet novo ordine digestam, quia in numerum interpretum male ille se ingessit, judicio Castrensis: nec ultimam Lindani

* Interciderunt Lexica in Hippocratem scripta à *Xenocrito* Coo Grammatico, *Callimacho* Herophileo, *Dioscoride* juniore, & *Bacchio* (qui male Βέκχιος in edit. Galeni Charteriana T. 2. p 80.) Tanagræo, & aliis, de quibus Erotianus in præfatione quam Charterius exhibuit Tomo primo,

Digitized by Google

dani Leidensem, licet nitidissimam, *quia ingenio suo abusus* * *in textu emendando audacius, sicut in Celso, versatus est vir ille multiscius.* Sed mediam in latinis Cornarii, in utrâque lingua Foesii, Medicis commendari.

4. *Renati Charterii* Vindocinensis, qui Hippocratis & Galeni opera recensuit ad MSS. codices, versionem passim emendavit, Varias Lect. & castigationes in singulis tomis addidit, Paris. 1679. fol. tredecim Voluminibus, quam luculentam ac præcipuam editionem accurate recenseo infra libro IV. in Galeno.

De Georgii Segeri editione Hippocratis Græco latina, cujus specimen tantummodo lucem vidit, consules Joh. Molleri V. C. Hypomnemata ad Albertum Bartholinum de scriptis Danorum, pag. 225.

E recentioribus præter editores hactenus recensitos Hippocratis scripta illustravit *Prosper Martianus*, cujus annotationes posthumæ à Petro Castellano editæ sunt Rom. 1626. fol. Tractatus XXII. cum Cornarii versione & *Theodori Zwingeri* analysi sive tabulis & animadversionibus Basil. 1579. fol. raro obvii sunt.

Gallicè verti Hippocratem nolebat Guido Patinus, vir acutissimus, ne Medicastrorum vanitati consuleretur. Sed forte plus quam vanum fuerit, ab usu ex bonis scriptoribus capiendo, prohibere velle universos, qui linguam Græcam vel Latinam non intelligunt. *Andreæ* itaque *Dacerii* labor non sine plausu exceptus est, qui scripta quædam Hippocratis selecta eleganter in Gallicum sermonem convertit, & Hippocratis vitam succinctam, ac Medicinæ ante Hippocratis tempora Historiam, Danielis Clerici (ut videatur) observationibus adjutus præmisit. Paris. 1700. 12mo. 2. Vol. Libros Hippocratis à Dacerio translatos suo subinde loco supra annotavi.

IV. At fortassis non ingratum erit Lectori, si præsenti loco subjiciatur ex Gallico à me versa

* Confer, si placet, Guidonem Patinum T. 3. Epistolar. p. 177. seq.

Episto-

Digitized by Google

Epistola Clarissimi Theophrasti RENAUDOTI ad ANDREAM DACERIUM,

De exiguo operæ pretio quod ex versionibus Syriacis & Arabicis ferri potest ad emendandum & illustrandum Hippocratem aliosque scriptores Græcos, præsertim Medicos.

Nimium sane tribuit literis Orientalibus, Vir doctissime, quisquis tibi spondet illas conferre aliquid posse ad perficiendam Hippocratis interpretationem, quam in te suscepisti. Quanquam enim utiles olim esse potuerunt Medicis, qui artem suam repetebant ex scriptis aut translationibus Arabicis, quod ad sæculum usq; decimum quintum ex remum factum esse constat: At ex quo tempore præcipuos scriptores in sua quemque lingua (Græca & latina) cœpimus evolvere, non modo Arabes consuli desierunt, sed vix unus itemque alter repertus est vir doctus, qui Hippocratis, Galeni, Dioscoridis versiones ineptas ex Arabicis factas adire voluerit. Nihilominus persuasum hactenus fuit eruditis, si Arabum scripta legere parum sit necesse, saltim translationes eorum haud inutiles esse, ad veram quandoque lectionem reddendam scriptis quæ illi suam in linguam transtulerunt. Quæ opinio facile radices egit, plerisque serio credentibus colligendoque exaggerantibus quæ à cultoribus linguarum orientalium sunt in laudem Arabum disputata. Neque negari potest, cum literæ in Europa pessundari & extingui cœpissent, ab Arabibus omne genus scientiarum tractatum fuisse atque excultum, & principes quosque scriptores in linguam ipsorum translatos, usque adeo, ut quidam Græce deperditi apud solos Arabes reperiantur: unde tot inter illos Philosophi, Medici, Mathematici, quanquam dispari pretio. Mathematici illis fuere præstantissimi, quorum observationes veræ & accuratæ: Geometræ non contemnendi, etsi nemo unus eorum ita excelluerit, ut cum ingeniis nostræ ætatis sit comparandus: nam & hodie solent quæ ex nostratium aliquo in illorum linguam transfunduntur, præferre omnibus suorum lucubrationibus. Ac Bernerius mihi sæpius retulit, doctissimum quendam Ministrum Aureng Zebi Mogolum Imperatoris, Daneschmend Chan nomine, & præstantissimos quosque Philosophorum Indorum antetulisse tractatus quosdam Gassendi quos in linguam Arabicam verterat, Philosophis suis quibuscunque. Tychonis quoque Brahei observationes nonnullas transtulit Greavesius, quas peritissimi ex Astronomis CPolitanis animadverterunt cum optimis suorum observationibus consentire. Itaque veræ laudes quas exculto omni genere disciplinarum promeruerunt, Orientalibus haud quaquam sunt negandæ, quisquis vero tanquam interpretes eximios suspicit, profecto non satis habet

bet illos perspectos. Ut enim multi tam præclare de illis sentirent, Salmasii non parum videtur contulisse auctoritas, qui frequenter ad eorum libros provocavit, quos non satis intelligebat ipse, ac Dioscoridem promisit restituere ex versione Arabica, quam in Ebenbeitare legerat. At longe aliud Dodarti est judicium, qui specimina & conatus quosdam illius Viri vidit: & siquis vel historiam illarum versionum norit, aliter judicet. Antiquissima à Syris idiomate composita Syriaco penitus intercidérunt, solis titulis superstitibus. Si vero non dissimiles fuere translationibus Syriacis quas de scriptoribus Græcis Ecclesiasticis habemus, non est dubitandum, quin illi qui in rebus tritis & vulgatissimis toties impegerunt, sæpius etiam & gravius lapsi fuerint in aliis adeo difficillimis, ut ipsi etiam Græci debuerint singularibus Lexicis ea explicare. Cujus rei conjectura etiam capi potest ex pluribus vocabulis Græcis quæ in Dictionariis Syriacis occurrunt, quoniam linguâ illâ reddi non potuerint, Arabes vero, dum eadem in suam voluerunt linguam transferre, sæpius perperam intellexerunt. Attamen nequit negari, primas istas versiones Syriacas factas esse temporibus quibus Græca lingua notior & adhuc vernacula erat, cum è contrario maxima pars Arabicarum composita fuerit sub stirpe secunda Caliepharum qui Muhamedi successerunt, qua ætate Græca lingua non erat nisi eruditorum in provinciis quibus Caliphæ imperabant. Celeberrima Epocha versionum Arabicarum assignari solet sub imperio Almamonis * *quinti, quo nullus fuit major unquam fautor literarum & eruditorum, quique genti suæ instillavit curiosum desiderium doctrinarum à Græcis concinnatarum. Avus ejus* Abu Jafar Almansor *jam præiverat, largissimaque præmia proposuerat eruditis, iis præcipue qui Græcorum librorum translatione Arabibus ansam præberent Philosophiam, Astronomiam, Mathematicas artes Medicinamque excolendi. Jam quoque multi ex præcipuis auctoribus Syriace versi exstabant à Sergio Syro ** qui Justiniani temporibus vixit & pro antiquissimo interprete habetur. Sed Almamon singulari prorsus studio Græca volumina conquisivit, à Christianis principibus illa per legatos impetravit, magnoque illorum numero collecto de eruditis interpretibus qui eadem Arabice redderent sollicitus fuit. Vulgo quidem creditur plerasque istarum versionum ad Græcos fontes fuisse compositas, neque sane aliquas abnuerim. Scriptores tamen fide dignissimi observant ex translationibus Syriacis, quæ in Syrorum manibus fuere, plerasque profluxisse. Cum enim Almanon ejusque avus Almansor à quo Bagdad condita est, in illa urbe fere regiam suam haberent, in qua Syriacum idioma vernaculum erat, uti in quibusdam opidis Græcum quoque, accuratior nihilominus notitia linguæ Syriacæ apud solos propemodum erat Christianos, quos adeo præcipuos translationum istarum auctores haberi oportet. Primas inter versiones fuit Hippocrates trans-*

* Regnare cœpit anno Hegiræ 198. sive Christi 813. Obiit anno Hegiræ 218. Christi 833. Confer, si placet, Salmasii præfat. ad Arabicam tabulæ Cebetis versionem.

** Abulpharaj. hist. Dynastiar. p. 94. & Histor. Medicorum MS.

Digitized by Google

*translatus à Medicis Christianis * quorum non mediocris fuit in aula Califa Almansoris fides atque auctoritas. Hactenus non adeo multum Medicis externis tribuerant Arabes, nam in historia Muhamedis ** legas Medicum à Principe quodam ad ipsum missum diu inter Arabes versatum, neque ullam artis suæ experimentum faciendi occasionem nactum esse: itaque adiisse Mahumedem, & quod toto illo tempore à nemine consultus esset, conquestum, ex eodem percepisse, quod cibum non caperent Arabes nisi fame sollicitante, & ante satietatem ab edendo desisterent. His auditis Medicum Muhamedi longum Vale dixisse, seque parasse ad iter: professum, quod ista regula valetudinis nihil sit certius, qua ubicunque obtineat, ab eo loco Medicos tuto posse abesse. Narrant equidem nonnulli, Arabibus fuisse Medicum Hareth Ebn Chalda, cui Muhamedes ægrotos curandos commiserit, sed qui simplicibus tantum eos curaverit medicamentis. Habuit idem discipulos, quorum omnis scientia paucis observationibus & experimentis constabat, utpote qui fundamentorum artis Medicæ prorsus expertes erant. At enim Almansor cum vehementer ægrotaret, & adhibuisset omne genus remediorum Medicorumq; arcessivit ad se è Persia* Georgiũ *filium Bocht Jechua, quo per longum tempus Archiatro usus est. Hic Syrus gente, religione Christianus & Nestorianus fuit, magnamq; qua polluit scientiam visus est hausisse ex assiduo studio veterum, quorum præcipuos in linguam suam convertit. Inde Mahumedani ejusdem doctrinæ desiderio ferri cœperunt, in qua Magistris usi sunt Syris, cum nullus fere è* Muhamedanorum *numero Græcis literis operam navasset. Sed Syriace quoque imperiti fuere plerique, ut Græcos quos evolverunt scriptores Medicos præcipue legerint ex versionibus Arabicis, quos Christiani homines Syri sub Almansore & Almamone concinnaverunt. Ægyptii quoque magna contentione hoc studii genus amplexi sunt, & Græcarum literarum usus diutius in Ægypto quam in Syria obtinuit, præcipue apud Christianos Orthodoxos, vulgo Melchitas appellatos, qui in liturgiis suis linguam Græcam retinuerunt, Semi Eutychianis sive Jacobitis Coptico sive Ægyptiaco idiomate utentibus. Paucæ tamen ab Ægyptiis translationes compositæ sunt, si cum Syris comparentur, quorum Califæ Scientiarum patroni ac fautores Ægyptum provinciam ab Emiribus sive Prætoribus sub imperio suo administratam non adierunt ipsi, unde nec scientia tantum florere atque ibi, nec vigere potuerunt. Quod si scriptorum Orientalium complurium stamus testimoniis, probabile est primis Almansoris & Almamonis temporibus Hippocratem Arabice redditum fuisse: sed omnibus reliquis translationibus obstruxit prælataq; est versio composita ab Honaino filio Isaaci cujus magna fuit sub Califa Elmotewakelio autoritas. Is imperio præesse cœpit Anno Hegiræ 232 Christi 847. defunctus anno Hegiræ 247. qui respondet anno Christi 861. Honainus vero discipulus fuit Johannis filii Masowiæ, qui vulgo Mesue dici-*

* Inter alios à Georgio filio Bochtiechuæ Christiano Jondisaburensi.

** Gulistan p. 239.

dicitur, atque ut historici referunt, auctores Græcos transferendos in se suscepit, quod translationes Sergii essent valde imperfectæ navisque scatentes. Tum Gabriel filius Boctiechua Medicus & ipse celebris ad hoc eum laboris exhortatus est, quo fuit tanto cum successu defunctus, ut versio ejus omnes alias longe post se reliquerit. Sergius suas ut dixi translationes in Syriacum idioma composuerat, ut Honainus duos annos in regionibus ubi Græca esset vernacula versatus Basoram petiit, ubi Arabice quam emendatissime loquebantur, eaque lingua rectissime percepta, animum ad concinnandas versiones appulit. Igitur Honaini nomen præferunt translationes pleræque Arabicæ, tum Hippocratis pleræque, & Hebraicæ ante septingentos amplius annos elaboratæ ex illis expressæ sunt. Primi quidem interpretes Syri Syriaco suas idiomate elaboraverant, quod primis illis Muhamedismi obtinentis temporibus plurimi non satis Arabice callerent, cujus linguæ apud Arabes variæ elegantiæ atque veneres constabant. Qui postea vertendi labore functi sunt, Syriacas potius translationes quam Græcos fontes originarios consuluere, unde Honaini versiones qui cognitionem Græcæ linguæ cum elegantia idiomatis Arabici conjunxerat, facile omnes reliquas & accuratione & styli elegantia anteverterunt. Neque primæ latinæ Hippocratis translationes, quibus superiorum sæculorum Medicos per totam Europam usos constat, ex Græco derivatæ sunt. Sed nonnullæ post bella ultramarina vulgatæ ex libris profluxere Arabicis, aliæ ex Africa & Hispania allatæ, ubi Judæi diligentissimam Medicæ arti operam navarunt, maximam partem factæ sunt ex versionibus Judæorum Hebraicis, Arabicas reddentibus. Has inter se distinguere non exigui est negotii, quia librarii, sed & Medici illorum temporum editiones frequenter ad alias, quæcunque in manus inciderant, corrigebant, & ratio transferendi adeo misera erat atque corrupta, ut versiones illæ, cum jam Hippocrates sua lingua legi inciperet, ne intelligi quidem possent, utpote reformatæ à Medicis qui Arabicam & Hebræam Linguam juxta ignorabant, aut à Judæis qui erant in Medica arte hospites. Idem dici potest de reliquorum Græcorum scriptorum translationibus, singulatim Aristotelis: Nam & iste Syriace primum redditus est, hinc Arabice, denique Hebraice: ex qua versione vel factæ vel reformatæ translationes latinæ omnes quæ in scholis lectæ sunt usque ad restitutam rem literariam restauratumque studium linguæ Græcæ. Tanta vero fuit interpretum istorum sive ignorantia sive negligentia, ut si quis veterem Avicennæ versionem cum fonte conferat, vix agnoscat auctorem, nedum in aliis scriptoribus difficilioribus. Ut itaque ad Honainum Isaaci filium redeam præstantissimus hic & solus fere est Hippocratis interpres, à quo Arabes quicquid in historia Medica habent præclari, hauserunt. Ferebatur illis temporibus & aliud versionum genus duplex, Syriacarum alterum, alterum Arabicarum: quarum priores velut alter textus habebatur Originarius, adeo ut veteres codices translationum Arabicarum, Dioscoridis præsertim, non raro invenias cum Syriacis collatos. Rarissimæ etiam à pluri-

pluribus jam sæculis sunt versiones Syriacæ, quia lingua hæc doctorum esse cœpit, quæ soli usi Christiani, sed & ipsi ita ejus obliti, ut licet sacra in illo idiomate celebrant, tamen studio id cogantur addiscere. Inde jam pridem, ut dixi, rarissimæ sunt, nec amplius reperiuntur. Cæterum per ea quæ hactenus disserui, abunde constare puto, quod ex collatione versionum Arabicarum exigua utilitas capi possit ad Græca scripta emendanda.

Hactenus Renaudotus, qui subjecit deinde ex Eutychio & Abulpharajo nonnulla de Hippocrate, quæ Dacerius prætermittenda esse duxit, quod nihil complectebantur præter male excerpta ex iis quæ de principe Medicorum à Græcis tradita sunt.

V. POLYBUS gener ac discipulus Hippocratis, & teste Galeno 1. in Lib. de natura hominis T. 5. pag. 2. διαδεξάμενος τὴν τῶν νέων διδασκαλίαν, ὃς οὐδὲν ὅλως φαίνεται μεταχινήσας τῶν Ἱπποκράτους δογμάτων, allegatur ab Aristotele III. 3. hist. animal. & habitus est à nonnullis auctor librorum quorundam eximiorum qui inter Hippocratis scripta leguntur, qualia sunt περὶ φύσιος ἀνθρώπου (sed neutiquam assentiente Galeno) tum περὶ φύσιος παιδίου, περὶ γονῆς, περὶ διαίτης ὑγιεινῆς πρὸς τοὺς ἰδιώτας *de salubri victus ratione*, qui libellus sub Polybi nomine frequenter editus est, & latine versus à *Gvinterio Johanne Andernaco* Basil. 1529. ad calcem Scribonii Largi, 8. quæ editio adjungenda aliis in Lindenii Bibl. Medica p. 924. notatis. Præterea περὶ νούσων ac denique περὶ παθῶν. Albanus Torinus librum περὶ γονῆς *de seminis humani natura*, librum *de ratione victus sanorum* de quo jam dixi, & librum περὶ παθῶν *de morbis* & περὶ τῶν ἐντὸς παθῶν *de morbis internis*, qui ibidem inter Hippocratis scripta leguntur, latine vertit & sub Polybi nomine edidit. Basil. 1544. 4. Polybi pastillum glutinandis vulneribus laudat Celsus V. 20. Πόλυβον τὸν ἰατρὸν ἐν τῷ περὶ ὀκταμήνων. Clemens VI. Strom. p. 683.

VI. Etiam ad HIPPOCRATEM Gnosidici & ad HIPPOCRATEM Thessali F. scripta nonnulla relata sunt, quæ inter libros Hippocratis nostri, Heraclidæ F. leguntur, ut supra ad §. 1. nota a) observavi. Sed & THESSALO ejus filio librum sextum & quartum ἐπιδημιῶν, librumque περὶ τροφῆς tribuerunt nonnulli. Verum de his aliisque Medicis, Hippocratis vel filiis, ut *Thessalo* & *Dracone*, vel discipulis, *Prodico, Dexippo, Apollonio*, tum *Ctesia* & *Theomedonte*: vel æqualibus aut etiam antiquioribus, *Phaone* sive *Phaone*, *Philistione* Eudoxi Cnidii præceptore, *Aristone, Pherecyde, Pythocle, Phileta, Acumeno, Pittalo, Archidamo, Metone, Eryximacho*: tum de *Acrone* auctore sectæ Empiricæ, de *Apollonide*, *Antigene*, *Ægimio, Euryphronte* Cnidio, & de Philosophis Medicinæ peritis *Thalete, Pherecyde*,

recyde, *Epimenide*, *Toxari*, *Pythagorâ*, *Zamolxi*, *Empedocle*, *Pausania*, *Alcmæone*, *Epicharmo*, *Eudoxo*, *Timæo*, *Heraclito*, *Democrito* & *Diagora*: denique de *Machaone*, *Podalirio*, *Melampo*, *Chirone* & aliis antiquioribus, *Æsculapioque* & schola *Asclepiadarum* consulenda Clarissimi Viri Danielis Clerici Historia Medica, parte prima, cujus libro tertio diligenter inprimis ad examen revocat scripta Hippocratis ipsius, & de inventis ejus atq; observatis disputat, & quousque ille salutarem artem provexerit, ostendit. Historiam & vitas * Medicorum veterum, sed huc usque ineditas scripserunt etiam triumviri doctissimi ** *Thomas Reinesius*, *Ægidius Menagius* & *Joh. Henricus Meibomius* ex quibus Meibomii saltim labor à filio Henrico Meibomio τῷ μακαρίτῃ locupletatus ut aliquando lucem videat non plane desperandum puto, & publico nomine ut operis illius editionem maturare dignetur rogo oroque nobilissimum paternarum avitarumque virtutum heredem *Hermannum Dietericum Meibomium*.

* Prætereo tanquam notiora de veteribus Medicis scripta Andreæ Tiraquelli (in opere de Nobilitate) Petri Castellani (recusi Tomo X. Antiqv. Græcarum) G. Vossii, libro de Philosophia, Hermanni Conringii, introductione ad Artem Medicam ab excellentissimo Schelhammero locupletatâ, Tho. Bartholini de Medicis Poëtis &c.

** Vide Reinesii Epistolas ad Hofmannum p. 579.

CAPUT XXV.

De THUCYDIDE & CTESIA.

Thucydidis vita à Marcellino scripta. Ac de Thucydide ipso, ejus ætate, exsilio & sepulturâ. Ἐλεγεῖον Cenotaphio impositum. 1. *Thucididis libri de bello Peloponnesiaco. Librorum divisio num ab ipso auctore. Liber octavus γνήσιος.* 2. *Thucydidis continuatores.* 3. *Pestilentia ab eo descripta. Tyrannus Atticæ febris.* 4. *Thucydidis virtutes, admiratores, imitatoresque.* 5. *Scholia & observationes veterum in Thucydidem, ubi etiam de Scholiaste Græco edito.* 6. *Thucydidis vitia ac virtutes.* 7. *Epistola Thucydidis prægrandis deperdita.* 8. *Alii Thucydides.* 9. *Editiones Thucydidis sive versiones latinæ.* 10. *Editiones Græcæ.* 11. *Græcolatinæ.* 12. *Versiones in linguas vernaculas.* 13. *Vitæ Thucydidis Synopsis Chronologica ex mente Henrici Dodwelli.* 14. *Catalogus Scriptorum in Scholiis ad Thucydidem & in vita à Marcellino scripta laudatorum. De Ctesia & ejus scriptis.* 16.

I. THU-

Digitized by Google

I.

THUCYDIDES ex Alimusio populo Atheniensis, ad Miltiadem genus suum retulit, si credimus *Marcellino* Rhetori a) qui vitam Thucydidis græce composuit. Verum hoc refellitur a Jano Rutgersio lib. 1. Var. Lect. cap. IX. Summo certe loco natus fuit (Cic. Bruto c. 11.) *Olori* sive ut potius scribendum b) *Oroli* filius, cui de illius ingenio præclara jam ominatus fuerat Herodotus, cum in Olympiis recitante se Historias suas, observasset auscultanti Thucydidi præ admiratione & idem olim faciendi cupiditate lacrymas excidere. c) Natus est anno secundo Olympiadis LXXVII. (ante Christum natum CCCCLXIX.) ut ex Pamphila apud Gellium lib. XV. c. 23 colligitur: adeoque sedecim circiter annorum erat, cum Herodotum sua recitantem audiret, ipse Herodoto minor annis tredecim. Præceptores habuit Anaxagoram Philosophum, Rhetoremq; Antiphontem * & propter Anaxagoræ disciplinam Athei convicium ipsi quoque impactum esse fertur. Ducis bellici munere functus, ob amissamque Amphipolin d) ab Atheniensibus Ao. ætatis XLVIII. Olymp. LXXXIX. 1. exsi-

Vvvvv 2

a) De hoc *Marcellino* dixi libro IV. in Hermogene, quem commentariis illustravit. Vita Thucydidis, quæ sub Marcellini nomine exstat, ab Aldo primum Græce cum Thucydide edita, à *Bartholomæo Parthenio* Benacensi, & postea ab *Is. Casaubono* latine versa, & ab Æmilio Porro & V. Cl. Johanne Hudsono illustrata, laudatur a Svida in ἀπήλαυσε & ἀπολαύειν, & manu exarata exstat in Bibl. Regis Galliæ cod. 1411. & in Bibl. Marquardi Gudii. Mihi videtur esse vel præmissum à Marcellino commentariis in Thucydidem, vel esse ἀποσπασμάτιον Operis Rhetorici, in quo de Demosthene & aliis viris eloquentiæ laude claris Marcellinus egerat. Neque Svidas βίον Θουκυδίδου vocat, sed Marcellinum laudans, περὶ Θουκυδίδου, inquit, φησίν.

b) Ita Marcellinus Didymum Grammaticum secutus scribendum contendit, auctoritate στήλης quæ Athenis cenotaphio ejus imposita fuit his verbis: Θουκυδίδης Ὀρόλου Ἁλιμούσιος.

c) Marcellinus: λέγεται δέ τι καὶ τοιοῦτον, ὥς ποτε τοῦ Ἡροδότου τὰς ἰδίας ἱστορίας ἐπιδεικνυμένου παρὼν τῇ ἀκροάσει Θουκυδίδης καὶ ἀκούσας ἐδάκρυσεν. Ἔπειτα φασὶ τὸν Ἡρόδοτον τοῦτο θεασάμενον εἰπεῖν αὐτοῦ πρὸς τὸν Πατέρα Ὄλορον, ὦ Ὄλορε, ὀργᾷ ἡ φύσις τοῦ υἱοῦ σου πρὸς μαθήματα. Idem tradit Photius cod. 60. & Svidas in Θουκυδίδης, qui in Olympiis accidisse affirmat. Thucydidem æmulatione historiæ Herodoteæ accensum etiam memorat Lucianus describenda Historia T. 1. pag. 631.

* Plutarchus in vita Antiphontis: Καικίλιος δὲ ἐν τῷ περὶ αὐτοῦ συντάγματι Θουκυδίδου τοῦ συγγραφέως μαθητὴν (ita & è Cæcilio Photius Cod. 259. sed διδάσκαλον dicere debuit) τεκμαίρεται γεγονέναι ἐξ ὧν ἐπαινεῖται παρ' αὐτῷ ὁ Ἀντιφῶν. Respicit locum Thucydidis Lib. VIII. p. 592.

d) Vide quæ hac de re ipse Thucydides Lib. IV. p. 323. & Lib. V. p. 362.

exſilio punitus, Scapteſulam ſive Σκαπτὴν ὕλην Thraciæ civitatem, unde uxorem divitem duxerat, Timotheumque filium ex ea ſuſceperat, ſeſe contulit, & ibidem (teſte Plutarcho lib. de exſilio p. 605.) Hiſtoriam ſcripſit, certe in colligendo ad componendam Hiſtoriam apparatu elaboravit, nullo labori, nullis largitionibus in Lacedæmoniorum pariter & Athenienſium duces profuſis parcens, quo veriora ab utraque parte edoctus tradere poſſet. Revocatum ab exſilio quod per viginti annos duraſſe teſtatur ipſe Thucydides Lib. V. c. 26. præter alios auctor eſt Plinius e) cui ſuccinens Pauſanias id decreto Oenobii Archontis factum eſſe teſtatur. Addit vero Thucydidem deinde reverſum in Patriam interemtum dolo, ibique ſepultum eſſe. Alii notante Marcellino tradunt mortuum eſſe in Thracia, majorem quinquagenario f) antequam opus ſuum abſolviſſet. Sepulchrum vero ipſius Athenis oſtendi, ſive quod oſſa defuncti in patriam à cognatis delata fuerint, ſive quod honori ipſius, (uti Herodoti etiam extra Atticam itidem defuncti) dicatum ſit Athenis Cenotaphium, idque ſuper impoſitum monumento ἴκριον g) teſtari, qualia inanibus & honorariis tumulis imponi mos erat.

II. Exſtat Thucydidis ΞΥΓΓΡΑΦΗ' h) ΠΕΡῚ ΤΟΥ͂ ΠΟΛΈΜΟΥ ΤΩ͂Ν ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΙΩΝ ΚΑΙ` ἈΘΗΝΑΊΩΝ. Hiſtoria belli Peloponnenſium & Athenienſium diſtributa jam pridem in libros octo, licet ab auctore ipſo hanc diviſionem eſſe non conſtat i) & Marcellinus teſtetur ab

e) Plinii verba hæc ſunt Lib. 7. c. 30. *Thucydidem Imperatorem Athenienſes in exſilium egere, rerum conditorem revocavere, eloquentiam mirati, cujus virtutem damnaverant.* Pauſanias in Atticis p. 55. Ψήφισμα γὰρ ἐνίκησεν Οἰνόβιος κατελθεῖν εἰς Ἀθήνας Θουκυδίδην, καὶ οἱ δολοφονηθέντι ὡς κατῄει μνῆμά ἐστιν οὐ πόρρω πυλῶν Μελιτίδων.

f) Imo ſeptuagenario major obiiſſe videtur, cum initio belli Peloponneſiaci teſte Pamphila apud Gellium Lib. XV. c. 23. fuerit quadraginta annos natus, & viginti annos illius belli deſcripſerit, totumque bellum quod per XXVII. annos duravit, ſupervixerit. Vide H. Dodvvellum in Apparatu ad Annales Thucydideos; ex quo Synopſin Chronologicam Vitæ Thucydidis ad calcem hujus capitis ſubjunxi.

g) De hoc vocabulo Lipſius ad Lib. I. de cruce c. 4. Videtur retuliſſe figuram temonis vel literæ T. Thucydidis iconem veterem in uno marmore junctam Herodoto, poſt Fulv. Urſinum p. 89. elog. Boiſſardum, alioſque exhibet Clariſſ. Gronovius T. 2. Antiqv. Gr. tabula LXXII.

h) Ammonius docet ξυγγραφὴν proprie eſſe narrationem rerum quibus ipſe qui eas deſcribit interfuit. Ἱστοριογράφος συγγραφέως διαφέρει. Ἱστοριογράφος μὲν ἐστὶν ὁ τὰ πρὸ ἑαυτοῦ γεγονότα συγγραφόμενος, ὡς Ἡρόδοτος. Συγγραφεὺς δὲ ὁ τὰ ἐφ' ἑαυτοῦ γεγονότα, ὡς Θουκυδίδης. Sic & Thomas Magiſter in ξυγγραφεύς.

i) Confer Meurſium Atticarum Lect. Lib. V. c. 26.

ab aliis in Libros XIII. cujus divisionis plus simplici vice mentionem facit Græcus Thucydidis Scholiastes (vide H. Stephani notas p. 553. edit. Clariss. Hudsoni) ab aliis aliter (Diodorus Sic. XIII. p. 306. notat à quibusdam in libros novem) distinctum fuisse: ὅμως δὲ ἡ πλείων, addit Marcellinus, καὶ ἡ κοινὴ κεκράτηκε τὴν μέχρι τῆς ὀκτὼ διῃρῆσθαι τὴν πραγματείαν, ὡς καὶ ἐπέκρινεν ὁ Ἀσκλήπιος. k) Liber octavus quoque à priorum septem sublimi & elaborato dicendi genere remittere visus, & contra priorum septem librorum morem δημηγορίαις sive concionibus destitutus, quorundam judicio tributus est Thucydidis *filiæ*, ab aliis *Xenophonti*, ab aliis denique *Theopompo*. Sed Marcellinus non dubitat & hunc ipsius esse Thucydidis, verum à morbo jam affecti, adeoque animo quoque jam languentis. Tribuitur etiam sine controversia Thucydidi à Plutarcho Lib. de garrulitate p. 513. Stephano in Βολισσὸς, Δρυμοῦσα &c. & ab aliis passim. Ingreditur Thucydides opus l) suum à bello inter Corinthios & Corcyræos, quod septem annis Peloponnesiacum antecessit, narrationemque per æstates & hyemes (confer Theonem p. 33. progymnasmatum) diligenter distinctam perducit ad annum belli Peloponnesiaci vicesimum, ita ut quæ per VII. postremos belli istius annos gesta sunt (per XXVII. enim duravit, quod oraculo prædictum & eventu comprobatum esse testatur Thucydides Lib. V. p. 361. Plutarchus Nicia p. 529. duravit autem ab extremo Anni 1. Olympiadis LXXXVII. usque ad annum 3. Olymp. XCIII.) haud attigerit, morte præventus in Parparo Æolicæ Asiæ regione, ut ex Apollodori Chron. Stephanus in Παρπάρων.

III. Supplevere historiam postremorum belli annorum *Cratippus*, Thucydidis æqualis, cujus meminit Dionysius Halicarnassensis Libro de iis quæ Thucydidi propria sunt p. 143. *Theopompus* item, teste Marcellino, & *Xenophon*, cujus Ἑλληνικὰ etiamnum hodie supersunt, & Thucydidem continuant historia annorum XLVIII. ab Olymp. XCII. anno secundo ad annum secundum Olympiadis CIV.

IV. Libro Thucydidis secundo occurrit disertissima descri-

k) Asclepius Sophista, de quo dixi Lib. I. c. 1. §. 7.

l) Vide Dav. Chytræi Chronologiam Thucydidis, Degoreum Whear in prælect. hiemalibus, Gueintzium in vite historica, & qui diligentissime in hoc argumento versatus est Henr. Dodwellum in annalibus Thucydidis editis Oxoniæ Anno 1702. 4to. Cæterum ratio fugit Edmundum Richerium, cum in obstetrice animorum c. 8. pag. 310. scripsit Thucydidem in componendo mirabili opere historiarum annos 27. insumsisse. Nam 27. annorum historiam persequi voluit, non totidem annos in illa scribenda insumsit Thucydides.

ptio m) horrendæ pestilentiæ quæ Thucydidem ipsum inter alios corripuit, & Athenas misere afflixit æstate anni 3. Olymp LXXXVII. memorata Hippocrati 3. Epidem. sect. 3. qui ei cum Acrone Medico Agrigentino interfuit, de quo Plutarchus sub extremum libri de Iside & Osiride, quem vide etiam lib. de sera Numinis vindicta p. 558. A Lucretio Thucydidis vestigiis insistente eadem lues egregie describitur Libro VI. p. 229. seq. edit. Gifanii qui p. 265. Thucydidis locum cum Lucretio contulit. Propter illam descriptionem notante P. Pithœo Thucydides in veteri Epigrammate p. 63. vocatur *Tyrannus Atticæ febris* i.e. regnum quoddam eloquentiæ in illa describenda exercens, de quo loquendi genere plura dixi ad Eunapii Proæresium. Apud Quintilianum VIII. 3. male, *Thucydides Britannus*, quod vide si placet quomodo explicare conetur Samuel Petitus III. 9. Miscell.

V. Cæterum in Attico eodemque gravi ac sublimi dicendi genere jampridem primas visus est tenere hic scriptor *rerum gestarum pronunciator sincerus & grandis*, ut vocatur a Cicerone de claris oratoribus: Μεγαλαῤῥημοσύνην ei tribuit Photius Epist. CLVI. Præcipue valet in concionibus n) quas elaboratissimas & gravissimas passim libris suis Thucydides inseruit, imitandasque sibi proposuit Demosthenes teste Ulpiano, o) e latinis Sallustius, ut Quintiliano lib X. c. 1. & Senecæ lib. IX. controvers. 1. observatum. Quanquam Cicero in Oratore c. IX. ita multas habere obscuras abditasque sententias queritur, vix ut intelligantur. Et c. XII. Thucydidem ait de bellicis rebus canere quodammodo bellicum. Et c. LXXI. *Orbem modo Orationis desidero, ornamenta comparent*. Tanti etiam Thucydidem fecisse dicitur Demosthenes

m) Separatim hæc pestilentiæ descriptio vulgata est græce & latine cum prælectionibus Marciis sive commentariis Fabii Paulini, Venetiis ap. Juntas 1603. 4to. Quanquam vero eloquentiæ laudem in hac descriptione tulit Thucydides, â Galeno tamen notatum est eum ut idiotam & è vulgo aliquem, idiotis, non tanquam Medicum Medicis de pestilentia scripsisse. II. 7. de difficili respirat.

n) De hoc præter alios adeundus Marcellinus in Thucydidis vita. Sunt tamen qui vitio vertunt Olori filio, perinde ut Trogus Livio ac Sallustio, quod orationes rectas historiæ inseruerit. Ita Franciscus Patricius, Paulus Benius, & nuper personatus Vignolius Marvillius parte 2. Misc. p. 321. Vide interim quæ pro concionum in historia usu disputat Vossius in arte Historica cap. 20. seq. Jo. Freinshemius ad Curtii III. 2. 11. Joh. Vorstius ad Justini XXXVIII. 3. 11. Jacobus Perizonius Vir Cl. in Curtio vindicato pag. 91. seq. Hubertus Folieta de ratione scribendæ Historiæ &c.

o) Præfat. ad Oratt. Demosthenis.

nes, ut eum manu sua octies p) descripserit: certe hoc refert Lucianus adversus indoctum T. 2. p. 380. ac si veteri famæ apud Arsenium Monembasiæ Episcopum q) credimus incensa Athenis Bibliotheca, & Thucydidis opere una absumpto, ex memoria illud Demosthenes restituit, sed quod merito falsum ac commentitium videtur Vossio Lib. VI. Inst. Or. c. 6. sect. 2. quis enim, non dicam tantam memoriæ Demosthenis vim, sed quis sibi persuadeat unicum tantum exemplum fuisse operis Thucydidei, postquam *Xenophon* semel illud hactenus delitescens, cum supprimere posset, protulisset in lucem, veroque auctoris gloriæ vindicasset, ut refert r) Laërtius Lib. II. sect. 57. Marcellum quoque Syrum tradit Damascius in vita Isidori (& ex hoc Svidas in Σαλλούστιος) integros octo Thucydidis libros memoriæ mandasse, sed nihilo meliorem oratorem inde prodiisse. Cæterum tralatitium est olim extitisse qui Thucydidem tanquam κανόνα τοῦ Ἀττικισμοῦ & pressæ brevitatis magistrum imitati, sive ut Ciceronis de optimo genere oratorum verbis utar, *Thucydidios* se professi sunt, non inter oratores tantum, at ipso Isocrate usque, Thucydidis prope æquali, in quo multa communia cum Thucydide observant eruditi: sed ex Historicis etiam, in quibus *Philistus* Naucratita, pæne pusillus Thucydides s) ab eodem Cicerone appellatus Lib. II. ad Quintum fratrem Epist. 12. Thucydidis in brevitate ita imitator, ut obscuritatem illius quidem effugeret, in multis vero aliis virtutibus illo inferior esset, observante Quintiliano Lib. X. c. 1. & Dionysio Halicarnasseo Epistola ad Cn. Pompejum; tum digres-

p) Turnebi qui XXVIII. 22. Adversar. *decies* & Roberti Titii qui IV. 5. assertionum *septies* hoc à Demosthene factum affirmat, memoriæ lapsum reprehendit Vossius, & ex eo Tho. Crenius 1. animadvers. philolog. p. 75. Videtur etiam Demosthenis erga Thucydidem studium in proverbium abiisse, ut colligas è Svida in Σταγειρίτης. Fuere etiam qui tradiderunt Alfonsum V Arragoniæ Regem octies manu sua Thucydidis historiam descripsisse. Ceterum memoria lapsus est Mottanus Vayerus, qui in Judicio de Historicis ubi de Tacito disserit, Tacitum pariter ac Thucydidem imitatores Demosthenis affirmat.

q) Ita ille in Apophthegmatis græce editis & Leoni X. inscriptis, de Demosthene: *ἐζήλωκε δὲ μάλιστα τῶν πρὸ αὐτοῦ τὸν συγγραφέα Θουκυδίδην, καὶ τὰ πλεῖστα ἐκ τῶν ἐκείνου λόγων εἰς τὸ πολιτικώτερον μετέφρασε. Καὶ οὕτω λέγεται αὐτὸν ἐκμεμαθηκέναι, ὥστε φέρεσθαι τὸ τοιοῦτο περὶ αὐτοῦ, ὅτι ποτὲ καείσης τῆς βιβλιοθήκης ἐν Ἀθήναις καὶ συγκαεισῶν τῶν ἱστοριῶν Θουκυδίδου, αὐτὸν μόνον ἀπομνημονεῦσαι πασῶν, καὶ οὕτω μεταγραφῆναι ποιῆσαι.*

r) Laërtius in vita Xenophontis: *λέγεται δ' ὅτι καὶ τὰ Θουκυδίδου βιβλία λανθάνοντα ὑφελέσθαι δυνάμενος, αὐτὸς εἰς δόξαν ἤγαγεν.* Adde Dodwelli apparatum ad Annales Thucydideos p. 34 seq.

s) Confer Vossium de Hist. Gr. p. 27. & Vavassorem de ludicra dictione p. 167.

digressiones omnes præcideret, quod notavit Theo in progymnasmatis p. 33. monens alibi p. 8. totam belli Attici descriptionem ex Thucydide Philistum in Siculam suam historiam transtulisse. Vide & Plutarchum in Nicia p. 523. Thucydidis imitatorem quoque observat Clemens Alex. 6. Strom. p. 620. ut *Dionem* Cassium Photius Cod. LXXI. & *Dexippum* Codice LXXXII. Cæterum Thucydidi pariter ac Philisto amatores defuisse notat Cicero in Bruto cap. XVII. Infelicius autem Thucydidis imitatio cessit *Creperio Calpurniano* Pompejopolitæ, in historia belli Romanorum cum Parthis, quam multis deridet Lucianus Libro de scribenda historia T. 1. p. 612. seq.

VI. Lexicon quoddam in Thucydidem composuerat *Evagoras* Lindius περὶ τῶν παρὰ Θουκυδίδῃ ζητουμένων κατὰ λέξιν. *Julius* quoque *Vestinus* Sophista, de quo Svidas in Οὐηστῖνος scripserat *ἐκλογὴν ὀνομάτων ἐκ τῶν Θουκυδίδου, Ἰσαίου, Ἰσοκράτους καὶ Θρασυμάχου τοῦ ῥήτορος*, ut omittam alios lexicorum Atticorum scriptores, quos infra suo loco recenseo. Idem Evagoras teste Suida scripsit de artificio Thucydidis oratorio: *Θουκυδίδου τέχνην ῥητορικὴν ἐν βιβλίοις έ.* Et *Numenius* Rhetor temporibus Adriani clarus composuit τῶν Θουκυδίδου καὶ Δημοσθένους *χρειῶν συναγωγήν.* Eadem ætate vixit *Sabinus* Sophista cujus *ὑπόμνημα εἰς Θουκυδίδην* idem Svidas memorat, qui *Heronem* quoque Rhetorem Atheniensem ait *ὑπόμνημα* in Thucydidem composuisse. Exstant quoque *Dionysii Halicarnassei* viri *κριτικωτάτου* scripta præclara περὶ τῶν *Θουκυδίδου ἰδιωμάτων* & περὶ τοῦ Θουκυδίδου *χαρακτῆρος*, ut omittam judicia & elogia quæ de dicendi genere Thucydideo occurrunt apud Ciceronem, Demetrium de elocutione num. 40. & 48. seq. Longinum & alios Rhetores, Marcellinum item in Thucydidis vita & Gellium Lib. I. cap. 11. Ex recentioribus non omittendus eruditus *Renati Rapini* commentarius Gallice editus, quo Thucydidem contulit cum Principe Historiæ Romanæ T. Livio. *Scholia Græca* minime contemnenda in Thucydidem quæ in melioribus editionibus exstant, a quibusdam tribuuntur *Xenophonti* nescio cui, ab aliis *Marcello* cuipiam (an *Marcellino*?) ut ab H. Stephano in animadversionibus ad libellum de dialectis græcis p. 27. ex cod. vet. Corinthi de dialectis. Bernhardus quidem de Montfaucon in diario Italico p. 356. inter MSS. Monasterii Florentiæ refert Codicem sæculo decimo scriptum Historiæ Thucydidis *cum commentariis Marcellini*, in membrana. Alii denique non unius illa esse auctoris arbitrantur, sed quod de plerisque scholiis in alios scriptores græcos jam multi observarunt, enarrationes variorum Grammaticorum, ex *Didymo*, *Evagora*, *Antyllo*, *Asclepio* aliisque

Digitized by Google

que qui Thucydidem illustraverant excerptas, ad orasque codicum primitus adscriptas, & postea, ut fit, in unum collectas fasciculum, quæ perverisimilis sententia est H. Stephani viri doctissimi. Caspar Barthius T. 2. in Statium p. 306. queritur se incendio Sellerhusano cum parte Bibliothecæ suæ perdidisse indicem tam in Thucydidem quam ejus Scholiastem, *qui tamen* inquit, *recentior est quam vulgo attenditur.* Christianum agnoscas ex eo, quod Gregorii Nazianzeni sub nomine Theologi meminit in Librum III. p. 49.

VII. Fuerunt quoque Thucydidi nostro jam inde sui reprehensores, nam Suidas testatur *Claudium Didymum* scripsisse περὶ τῶν ἡμαρτημένων παρὰ τὴν ἀναλογίαν Θουκυδίδῃ sive de Thucydidis circa analogiam vocum græcarum lapsibus atque erroribus. Alii difficile atque durum scribendi genus t) alii argumentum nimis particulare, alii affectatas tot molestas obscurasque conciones, alii narrationum seriem, propter observatum hiemum æstatumque ordinem, ante res integre expositas abruptam, u) alii hyperbata frequentiora, alii alia in eo reprehenderunt, quæ videri possunt apud doctissimum & acerrimum censorem Dionysium Halicarnasseum in Epistola ad Pompejum qua Herodotum Thucydidi præfert. Sed nec contemnendæ sunt virtutes hujus scriptoris, in cujus opere plura nitent, civilis prudentiæ observata ac præcepta plane egregia, historicum judicium, studium veritatis * etiam iis utcunque parcens a quibus in exsilium conjectus fuerat, sublimis vv) dictio, brevitas ** denique pro rerum quas describit magnitudine: ut nimis sint austeri, qui in tam pulchro corpore levibus forte aliquot paucisque maculis offendi se patiuntur. Johannis vero Harduini suspicionem, qui ex Gallicismis nonnullis quos in Thucydideo opere observasse sibi videtur p. 152. Chronologiæ V. T. è numis illustratæ, & aliis quibusdam leviculis argumentis alium à veteri quem Plinius legerit Thucydide habere nos conjicit, non equidem curo, miror magis in viro docto & argumentorum quæ conjecturæ ejus opponi possunt haud ignaro.

Xxxxx IIX. Epi-

t) In veteri Epigrammate pag. 95. Anthologiæ, in laude ponitur quod Thucydides sit ὀ πάντεσσι βατός à solis eruditis & prudentibus legendus atque intelligendus.

u) Vide Theonis progymnasmata p. 33. edit. Camerarii & p. 36. ubi de hyperbatis.

* Lucian. de scribenda Historia Tom. 1. p. 630. 631.

** Id. p. 637.

w) Svidas in Χαρακτῆρες. Plutarch. in Fabio Maximo p. 174.

Digitized by Google

VIII. Epistolam Thucydidis prægrandem & dictione ἐγκωδεστέραν perstringit auctor libri de elocutione, qui ambulat sub nomine Demetrii Phalerei §. 237.

IX. Alios præterea Thucydides tres Marcellinus & Scholiastes Aristoph. ad Acharnenses pag. 289. & ad Vespas p. 345. memorat, *unum* Melesiæ filium Alopecensem, Atheniensium demagogum & adversarium Periclis, de quo Plato in Theage p. 242. & in Lachete p. 252. Plutarch. Nicia p. 524. eundem cujus filios Melesiam & Stephanum Athenæo etiam VI. p. 234. dictum memorat Plato in Menone, & de quo scripsit æqualis ejus Stesimbrotus Athenæo & in Periclis vita Plutarcho laudatus; idemque ut existimo qui cum Agnone & Phormione quadraginta naves in Samiorum subsidium à Pericle obsidione cinctorum Athenis adduxit teste Thucydide Historico Lib. I. pag. 76. *Alterum* ex Pharsalia Thessalum Menonis filium, cujus meminit Thucydides Atheniensis Lib. VIII. p. 610. & Marcellinus notat mentionem factam à Polemone in Libro de arce Atheniensi: *tertius* Aristonis filius, populo Gargettius sive Acherdusius, Poëta, memoratus Androtioni in historia Attica: His addas *quartum*, juniorem, cujus meminit ὁ Dione Suidas in Νύμφιος, fratem Martii Veri.

X. *Editiones x) Thucydidis latinæ.*

Laurentio Valla interprete una cum vita ex Marcellino, interprete *Bartholomæo Parthenio* Benacensi. Paris. ap. Ascensium 1513. fol.

Vallæ interpretatio recognita a *Conrado Heresbachio* Colon. 1527. fol. A doctissimis viris Paris. 1528. ap. Ascensium fol. Ab Heresbachio Colon. 1543. & 1550. fol.

a *Sebastiano Castellione* Basil. 1564. fol. apud Henr. Petri.

ab *Henr. Stephano* A. 1564. fol. & Francof. 1589. 8vo. ubi vita Thucydidis ex Marcellino occurrit latine reddita ab *Is. Casaubono*, & *Jobi Vetrerii* argumenta concionum Thucydidis, & Chronologia Thucydidis auctore *Davide Chytræo*.

ab *Henr. Stephano* & *Æmilio Porto* Francof. 1594. fol. apud Wechel. & ibidem eodem anno forma minore in 12mo.

Thucydides interprete *Vito Winsemio* Patre, Doctore Medico & Græ-

x) Præcipuas Thucydidis editiones ante me non indiligenter annotavit Vir Cl. *Fridericus Rostgaard* in scripto Gallice edito Paris 1698. fol. Projet d'une nouvelle methode pour dresser le Catalogue d'une Bibliotheque.

Digitized by Google

Græcarum literarum Professore, cum ejusdem Scholiis, ex editione filii Viti Winsemii, Witebergæ 1569. fol. 1580. 8vo.

Ex nova versione elegantissima & cum notis Chronographicis ac Geographicis *Georgii Acacii Enenckel* Baronis *Hohenecceii*, Tubing. 1596. 8vo. Argentor. 1614. 8vo.

Orationes ex historia Thucydidis & insigniores aliquot Demosthenis in latinum sermonem conversæ a *Philippo Melanchthone*, editæ a Casparo Peucero, Witeb. 1562. 8vo. Conversa quædam e Thucydidis historia, & de auctore illo deque scriptis ejus exposita a *Joachimo Camerario* Witeb. 1565. 8vo.

Plures orationes in linguam latinam conversæ per *Johannem Casam*, ArchiEpiscopum Beneventanum. Inter ejus latina monumenta Florent. 1564. 4to & separatim Rostoch. 1584. Helmstad. 1610. 4. cum præfat. *Joh. Caselii.*

Jobus quoque *Veratius* Gennensis qui A. 1571. diem obiit, orationes plerasque Thucydidis pereleganter latine vertit, notato argumento atque Rhetorico artificio. Prætereo orationem * Periclis ex Libro II. Thucydidis latine versam a *Guil. Cantero*, post Aristidis orationes Basil. 1566. fol. p. 580.

XI. *Editiones Thucydidis Græcæ.*

1. Prima *Aldina* Venet. A. 1502. fol. Cum vita Thucydidis duplici, una breviore *Anonymi*, (ejusdem forte qui scholia collegit) altera paulo prolixiore *Marcellini*. Idem Aldus anno post, Scholia Græca antiqua in Thucydidem separatim edidit, subjecta Xenophontis Libris VII. Ἑλληνικῶν, Georgii Gemisti Libris II. de rebus quæ post pugnam Mantineam acciderunt, & Herodiano, A. 1503. fol.

2. Florentina apud *Bernardum Juntam* A. 1526. fol. Cum scholiis Græcis ad oras paginarum appositis.

3. Basileensis Hervagiana A. 1540. fol. à *Joachimo Camerario* recensita & castigationibus quibusdam illustrata ex MSto cod. Basileensi, quo usus Heresbachius, quemque Eugenius quidam CPoli olim donaverat Johanni Aretino. In hac editione scholia à Camerario emenda-

* Synesius Dione p. 37. Εἴτις ἀγνοεῖ τὴν διαφορὰν τῦ πολιτικῦ καὶ τῶν ῥήτορος ὑποθέσεων, ἐπελθέτω μεταὶ νῦ τὸν Ἀσπασίας τε (apud Platonem Menexeno), καὶ Περικλέους ἐπιτάφιον, Θουκυδίδου καὶ Πλάτωνος. Ἑκάτερος θατέρου παραπολὺ καλλίων ἐςὶ τοῖς ἰδίοις κανόσι κρινόμενος. Eandem Periclis Orationem inepte imitatus Historicus quidam perstringitur à Luciano de scribenda Historia T. 1. pag. 619. seq. Cicero in Oratore c. 44. *Sed in populari Oratione qua mos est Athenis laudari in concione vos qui sunt in præliis interfecti, quæ sic probata est, ut eam quotannis, ut scis, illo die recitari necesse sit.*

ta, sed ad calcem voluminis rejecta sunt. Præmissus est quoque præter elogia Thucydidis ex Aphthonio, Marcellino, Anonymo, Svida, Dionysius Halicarnasseus de iis quæ Thucydidi peculiaria sunt, sive περὶ τ̃ Θουκυδίδου ἰδιωμάτων.

4. *Henr. Stephani* cum scholiis Græcis suas in sedes magna ex parte repositis & integritati suæ restitutis plerisque in locis 1564. fol. Eodem anno & forma etiam latina Vallæ versio à Stephano recognita lucem vidit, quæ solet cum illa conjungi eique subjici.

5. Liber I. II, & III. Paris. 1548. 1549. 4to apud Vascosanum.

6. Liber I. Paris. 1535. 4. & libri IV. curante *Vito Winsemio*, Witeb. 1562. 4. Libri III. Græce & lat. Paris. 1626. 12.

7. Periclis funebris laudatio eorum qui in bello occubuerunt, ex Libro Thucydidis secundo Paris. 1605. 4to.

XII. *Editiones Thucydidis Græcolatinæ cum scholiis antiquis & recentiorum animadversionibus.*

1. *Henrici Stephani* A. 1588. fol. in qua Thucydides ipse & scholia singulis paginis subjecta emendatius ex fide MSS. codd. exhibentur, & *Vallæ* latina versio secundis curis ad græcos fontes castigata, adjecta ejusdem Stephani proparasceve ad lectionem scholiorum, & uberioribus ad librum & majorem secundi partem y) annotationibus, quibus & Thucydides ipse, & scholia illustrantur. Præmissa est vita Thucydidis ex Marcellino cum Is. Casauboni versione & castigationibus, & subjecta Jobi Veratii argumenta orationum concionumque Thucydidis, denique Chronologia Thucydidis atque argumenta librorum à Davide Chytræo concinnata.

2. *Æmilii Porti* Francof. ap. Wechel. 1599. fol. qui in græcis nullo MSto cod. usus Henr. Stephani editionem expressit; nisi quando (quod passim accidere notat Clarissimus Hudsonus) erratis typographicis laborat. Versionem tamen latinam post Stephanum accuratius recensuit adhibitis in subsidium patris sui *Francisci Porti* z) Cretensis commentariis, quæ huic editioni sunt adjecta.

3. *Johannis Hudsoni* viri clarissimi, Oxoniæ e Theatro Scheldoniano 1696. fol In hac præstantissima editione Græcus contextus Thucydidis

y) Testatur se H. Stephanus hanc telam abrupisse, quod ex Gallia & Germania spes ei facta esset emendationum in Thucydidem Scholiaque, & ad hæc etiam accessionum.

z) In Draudii Bibl. Classica p. 736. male editum *Francisci Petri*, ubi hæc editio memoratur. *Johannem* quoque *Mursium* commentarios in Thucydidis historias molitum, innuit Dominicus Molinus in literis ad eum datis Venet, 30. Novembr, 1622, Vide epistolas Gudianas p. 130.

Digitized by Google

didis accurate & luculenter expressus exhibetur è posteriore recensione H.Stephani,& recens in sectiones distinctus: in uniuscujusque paginæ ora exteriore annotatur annus & mensis, quo singula acciderunt, ex mente H. Dodvvelli Chronologorum nostra ætate Principis. Versio latina Æmilii Porti, verum ab Hudsono hinc inde emendata, non ut vulgo fieri solet e regione sed infra minori charactere ponitur. Versioni subjiciuntur variæ lectiones & notulæ criticæ ex prioribus editionibus & tribus MSS.codd. excerptæ. Denique imam paginæ partem occupant Græca scholia. Præfixa sunt operi præter vitam notis illustratam elogia & judicia de Thucydide, pluraque se fuisse daturum ait Hudsonus ex Dionysio Halicarnasseo, nisi hic paulo iniquiorem se ostenderet, criticumque calamum in auctorem probatissimum strinxisset juvenis adhuc judiciique parum subacti, ut notatum H. Stephano Lib.II. schediasm. 4. & operarum in Dionysium Halicarnass. c. 16. ubi docet Dionysium ipsum imitari deinde dignatum, quæ antea reprehenderat. Adjunxit etiam doctissimus editor binas tabulas Geographicas ad Thucydidem intelligendum facientes, unam Græciæ, quam ex Thucydide & Edmundi Halleji chartula delineavit, alteram Siciliæ quam ex Cluveri Sicilia antiqua deprompsit. Ad calcem subnexa sunt Epitome Thucydidis a Georgio Acacio, & argumenta concionum à Jobo Veratio conscripta, & H. Stephani proparasceve ad lectionem scholiorum. His succedunt prolixiores ejusdem Stephani & Palmerii (ex ejus exercitationibus ad optimos auctores græcos) annotationes, quæ lectionibus variantibus interseri non potuerunt, quibus ex Porti & Acacii commentariis notæ hinc inde delibatæ, & Hudsoni nonnulla immiscentur. Nec minus Camerarii animadversionibus hic locum dedisset, si quidem ejus libellum notarum in Thucydide nancisci potuisset. Accedunt præterea variæ lectiones ex aliis duobus Codd. MSS. Henrici Clarendoniæ Comitis & Joh. Georgii Grævii, quos serius inspicere ipsi licuit. Denique indices tres locupletissimi rerum, dictionum græcarum insigniorum, & scriptorum in scholiis laudatorum. Pollicetur præterea Hudsonus mantissæ se loco adjecturum esse Annalibus H. Dodvvelli Thucydideis, siquidem a Cl. Rostgaardo receperit, collationes scholiorum MSS. in Bibl. Regia Parisiensi, sed Annales Dodvvelli sine illa accessione lucem nuper adspexerunt. MStum Codicem Thucydidis habere se refert & ex eo locum insignem illustrat Marcus Meibomius V. C. libro de fabrica triremium p. 51. seq.

XIII. *Versiones Thucydidis in linguas vernaculas.*

Gallica 1. *Claudii Seysselii* Episcopi Massiliensis, qui jussu Francisci I. Gallice reddidit & Vallæ latinam versionem secutus est, ac de quibusdam locis Lascarin consuluisse dicitur. Paris. 1527. 1559. fol. 1555. 8vo & 16mo. Ex hac versione Thucydidem libenter lectitavit & in castris comitem habuit Carolus V. Imperator. Vide Victorini Strigelii præf. ad animadversiones suas in Chronicon Philippi Melanchthonis. Perstringitur Seysselii versio ab H. Stephano in præf. ad Thucydidem & ad introductionem Gallice editam ad Apologiam pro Herodoto.

2. *Ludovici Jasaldi Usei* (Louis Jausaud d'Usez) Genevæ 1600. 4.

3. *Nic. Perotti Ablancurtii* Paris. 1662. fol. & 1671. 12mo tribus voluminibus.

4. Harangues & Concions de Thucydide & autres Auteurs par *Fr. de Belleforest*. Paris. 1572. fol.

Italica Francisci di Soldo Strozzi Venet. 1545. 8vo 1563. 4to.

Anglica 1. *Thomæ Nicolls* ex Gallica Seysselii composita. Londin. 1550. fol.

2. *Thomæ Hobbesii*, ex Græco concinnata, unà cum dissertatione de vita & scriptis Thucydidis, & charta Chorographica Græciæ, quam sua manu Hobbesius delineavit. Dicitur ea potissimum de causa versionem hanc composuisse, ut ineptias Democraticorum Atheniensium civibus suis patefaceret Lond. 1628. & 1634. fol. Vide vitam Hobbesii p. 15. & 41. seq. & clarissimi Baylii Lexicon Historico Criticum ubi de Hobbesio agit nota (B Δ) editionis secundæ. Græcorum fontium aliquando neglectorum arguitur Hobbesius in notis ad marmora Oxoniensia.

Hispanica Didaci Gratiani de Aldrete, Salmanticæ 1564. fol. *Joannis* enim *de Castro Salinas* inedita est, quam memorat Nic. Antonius T. 2. Bibl. Hispan. p. 305.

Germanica Hieronymi Bœneri, Augustæ Vindel. 1533 fol.

Danica Francisci Michaëlis Wochelii, Pastoris in Aastedt & Scherum diœceseos in Jutia Aalburgensis, die 19 Novembr. A. 1702. denati. Vide nova literaria maris Baltici & Septentrionis A. 1698. p. 212. Ao. 1699. pag. 209. 210. & A. 1705. p. 47. ubi Danicam versionem Homeri, Herodoti, Xenophontis & Diodori Siculi Joannisque Cinnami ab eodem ad prælum paratas disces.

XIV. Sed

Digitized by Google

XIV. Sed de Thucydide priusquam dicere desino, en tibi Synopsin vitæ ejus Chronologicam, ex mente præstantissimi Dodvvelli.

Ante Christum	Olympiad.	
471	77 $\frac{2}{2}$	natus Thucydides.
456	$\frac{80}{81}$ $\frac{2}{1}$	anno ætatis XV. audiit Herodotum Historias suas in Olympiis recitantem.
454	81 $\frac{2}{3}$	— — XVII. primum militiæ illius tirocinium.
452	$\frac{81}{82}$ $\frac{2}{1}$	— — XIX. primæ illius militiæ ἐν περιπόλοις finis.
444	$\frac{83}{84}$ $\frac{2}{1}$	— — XXVII. missus in Coloniam Thuriorum in Italiam.
441	84 $\frac{2}{4}$	— — XXX. Coloniæ Thurior. IV.* Ostracismus Thucydidis si quis forte. Vide Dodvvelli Apparatum §. 21.
431	87 $\frac{1}{2}$	— — XL. Inde in patria usque ad exsilium. Et initium belli Peloponnesiaci.
424	$\frac{88}{89}$ $\frac{2}{1}$	— — XLVII. στρατηγία Thucydidis Amphipolitana cœpta ineunte Hecatombæone.
423	89 $\frac{2}{2}$	— — XLVIII. στρατηγίας abdicatio, mense Scirophorione exeunte: & exsilii initium.
414	91 $\frac{2}{3}$	— — LVII. Moritur Perdiccas, & succedit in regno Macedoniæ Archelaus.
411	92 $\frac{2}{2}$	— — LX. finis ἡλικίας στρατευσίμου Thucydidis sive ætatis ad militiam idoneæ.
403	94 $\frac{2}{2}$	— — LXVIII. Restitutus Patriæ Thucydides post annum exsilii vigesimum, & finito bello Peloponnesiaco. Tum demũ, judice Dodvvello, historiæ scribendæ incubuit.
399	95 $\frac{2}{1}$	— — LXXII. Mortuus Archelaus Macedoniæ Rex, post cujus mortem Thucydides inclaruit.
395	96 $\frac{2}{2}$	— — LXXVI. Eruptio tertia Ætnæ, cujus meminit Thucydides Lib. III. c. 116.
391	96 $\frac{2}{2}$	— — LXXX. quem superavit, Mortuus est in Thracia. Jam erat in Scillunte Xenophon, scripsitq; libros de expeditione Cyri, Libros Thucydidis, filiorum ejus operâ nactus ante Olympiadem $\frac{101}{104}$.

XV. Scri-

* Ostracismus jubebat excesse urbe per annos decem, Plutarch. Pericle p. 157. Idem docet in

XVI. CTESIAS Ctesiochi filius a) ex familia Asclepiadarum, patria Cnido Cariæ urbe, Medicus Artaxerxis Mnemonis, per XVII. annos in honore ab eo habitus, à Salmasio b) perperam traditur fuisse æqualis Herodoti, cum juniorem fuisse clarissimis argumentis constet. c) Mihi hoc loco sufficiet scripta ejus tantum commemorare, idque tanto brevius, quod exceptis paucis fragmentis & excerptis Henrici Stephani, d) Andreæ Schotti, & Gothofredi Jungermanni industria collectis & Photii Bibliothecæ interseri, vel Herodoto subnecti solitis, nullum eorum ad nos pervenit, sed ad unum omnia interciderunt. Fuerunt autem hæc:

• ΠΕΡΣΙΚΩΝ βιβλία κγ'. *Historia de rebus Persarum* Libri XXIII. in quo opere dicaverat sex primores libros describendis rebus Assyriacis e) aliisque quæ Persica antecesserunt, facto à Nino & Semiramide initio. A septimo autem libro ad postremum usque Historiam Persicam persecutus est à Cyro & Cambyse Regibus, ad annum 3. Olympiad. XCIII. f) sive annum Artaxerxis Mnemonis octavum, ante Christum natum CCCXCVI. usus arcanis annalibus quos in membranis g) describi sibi curaverant Reges Persarum. Perspicuitatem suavitatemque Ctesiæ dialecto Jonicâ usi mire prædicant Demetrius Lib. de elocutione, §. 218. 221. Dionysius Halicarnasseus, & Photius. In rebus ipsis Herodoto sæpe, interdum etiam Xenophonti h) contradixit, observante Pho-

Yyyyy

a) Tzetzes Chil. 1. hist. 1. & Svidas. Plutarch. Artaxerxe p. 1012. 1014. Lucian. de scribenda Historia T. 1. p. 630.

b) Salmasius ad Solin. p. 871. edit. Ultraj. b. G. è loco Diodori Sic. perperam accepto.

c) Ea vide si lubet apud Vossium de Hist. Gr. Lib. I. c. 5.

d) H. Stephanus Photii excerpta ex Ctesiæ Persicis & Indicis græce primus vulgavit A. 1557. 8vo. deinde eadem suis Herodoti editionibus latine à se translata & disquisitione de Ctesia aliisque nonnullis aucta adjunxit. Hinc Andreas Schottus in sua Photii versione post cod. 72. Ctesiæ fragmenta subnexuit. Deniq; hoc diligentissime fecit in sua Herodoti editione Gothofredus Jungermannus, quam secutus est Tho. Galeus. In Allatii apibus urbanis p. 187. legas etiam M. Antonium Petilium excerpta ex Ctesiæ Persicis & Indicis lat ne vertisse. De Ctesiæ scriptis egit præterea Jo. Meursius in Cypro Lib. II. c. 29. & ad Apollonii Dyscoli Historiam commentitiam p. 120. Johannes Harduinus fragmenta quæ exstant supposita Ctesiæ esse conjicit, in Chronologia V. T. p. 91. Sed solenne viro illi erudito παραδοξολογεῖν.

e) Hinc Strabo pag. 656. Lib. XIV. affirmat Ctesiam scripsisse Ἀσσυριακὰ & Περσικά. Illis primoribus libris diligenter usus est Diodorus Siculus, libro præsertim secundo.

f) Diodorus Lib. XIV. c. 47. p. 421.

g) Diodorus Lib. II. p. 84.

h) Xenophon Ctesiæ Persicam Historiam legit antequam suam scriberet, nam libro I. de expeditione Cyri p. 157. memorans vulneratum à Cyro Artaxerxem fratrem, Cte-

Photio Cod.72. quo excerpta ex illo opere Ctesiæ nobis servavit. Fabulosus, vanus fideque indignus scriptor visus jam olim est quam plurimis, Straboni, Plutarcho in Artaxerxis vita, aliisque. Inter recentiores idem contendunt Josephus Scaliger, & præter innumeros alios Hermannus Conringius in adversariis Chronologicis de Asiæ & Ægypti antiquissimis Dynastiis, qui non tantum in narrationibus cæteris sed præcipue in Persicis (in quo solo argumento aliquid ei tribuunt veteres i) plerique, & recentiores) parum fidei mereri Ctesiam disputat, quod facit etiam Bernardus de Montfaucon libro de veritate Historiæ Judith, pag. 120. seq. & Dounæus notis ad Demosth. p. 171. Inter paucos tamen Ctesiæ fidem asserere annisus est Ulricus Huberus in dissertatione de temporibus ante Cyrum, quæ exstat in Historia ejus Civili non procul ab initio.

ἸΝΔΙΚΩ͂Ν βιβλίον ἕν, *De rebus Indicis* liber unus, cujus excerpta leguntur in Photii Bibl. cod.73. In hoc potissimum opere lectorum credulitate abusus est & fidem decoxit Ctesias, unde Aristoteli Lib.IIX. hist. animal. c.28. allegatis ejus Indicis visus fuit indignus cui crederetur: ὡς φησὶ Κτησίας οὐκ ὢν ἀξιόπιστος. Et Antigonus Carystius in historiis admirandis negat se ex Ctesia quicquam prolaturum, διὰ τὸ πολλὰ ψευδολογεῖν αὐτόν. Vide & Aristotelem II. 2. de generat. animal. Lucianum de vera Historia lib.1. T.1. pag.640. seq. & lib.2. p. 683. Æneam Gazæum in Theophrasto p.23. edit. Barthii. Ælianum Hist. animal. &c.

ΠΕΡΙ ΟΡΩ͂Ν. *De montibus* libri, quorum primum laudat Scholiastes Apollonii ad Lib.II. agens de sacro monte, etsi ibi legitur Κτησίας ἐν πρώτῳ περιόδων, sed περὶ ὀρῶν legendum recte monuit Joh. Meursius in Cypro lib. 2. c.29. & in Bibl. Græca. Librum secundum adducit Plutarchus de fluminibus & montibus ubi agit de monte Theutrante p. 1161. καθὼς ἱστορεῖ Κτησίας ὁ Κνίδιος ἐν β'. περὶ ὀρῶν. Et Schol. Apollonii ad Lib.II. agens de montibus Colchorum Amarantis & Joh. Stobæus serm. 98. περὶ νόσου.

ΠΕΡΙ-

siam auctorem laudat, & vulnus ab illo curatum esse, ipso auctore refert, addit etiam Ctesiam utpote Regi præsentem tradidisse, quot tum temporis circa Regem ceciderint.

i) Diodorus Sic. Justinus &c. Hinc If. Vossius Lib. de LXX. interpretibus p. 334. *Ctesiæ auctoritati in Persicis plurimum tribuunt veteres, cum tamen in cæteris fuerit mendacissimus.* Persicarum rerum bonum auctorem inprimis Ctesiam vocat Barnabas Brissonius Lib.I. de regno Persar. Epitomen Persicorum (nobilissimi ex Ctesiæ scriptis) concinnasse videtur *Pamphila* fœmina Epidauria, Svidas enim inter ejus scripta memorat Ἐπιτομὴν τῶν Κτησίου ἐν βιβλίοις γ'.

Digitized by Google

ΠΕΡΙΠΛΟΙ, quorum primum memorat Stephanus Byz. in Σίγαιον, Periplum Asiæ Harpocration in σκιάποδες & Svidas eadem voce. Ctesiam τρίτῳ περιηγήσεως laudat idem Stephanus in κοσύτη.

ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΑΣΙΑΝ ΦΟΡΩΝ. *De tributis Asiæ* opus laudatum Athenæo Lib. X. p. 442. Librum tertium illius operis memorat idem Athenæus Lib. II. p. 67.

ΠΕΡΙ ΠΟΤΑΜΩΝ. *De fluviis* libri, quorum secundus allegatur à Plutarcho de fluminibus p. 1160. ubi de Alpheo. Sane Ctesiam simpliciter laudat Plutarchus, non Ctesiam Ephesium cui libros de fluminibus nescio qua de causa tribuit Maussacus in notis p. 81. notatus à Vossio de Hist. Gr. pag. 349. Quamvis Ctesiam Ephesium ἐν πρώτῳ Περσηΐδος libro primo Perseidis sive de Perseo illo qui Medusam interfecit, allegat idem Plutarchus pag. 1161. Citatur Ctesias, etiam ab Eratosthene in Catasterismis c. 38.

CAPUT XXVI.

De decem ORATORUM veterum Atticorum scriptis editis ac deperditis, & de aliis nonnullis antiquioribus Oratoribus Græcis, quorum scripta vel omnia vel pleraque interciderunt.

Scripta deperdita de Rhetoribus priscis Græcis. Decem Rhetores antiqui celebriores. 1. De Antiphonte, & illius orationibus editis ac deperditis, earumque quæ exstant editionibus: Tum obiter de Mnesitheo, Pericle & aliis antiquissimis Oratoribus Atticis. 2. De Andocide. 3. De Lysia, ubi simul de Cephalo ejus patre itidem Oratore. 4. De Isocrate, & æquali ejus Alcidamante, tum de præceptore utriusque Gorgia. 5. De Isæo. 6. Lycurgo. 7. Demosthene. 8. Æschine. 9. Hyperide. 10. ac Dinarcho, singulorumque horum orationibus editis ac deperditis. 11.

Digitized by Google

I.

CLaudam hunc librum secundum recensione Oratorum Græcorum, quod facturus, doleo perditis pridem πίναξι Περγαμηνοῖς *Cratetis* & *Aristarchi* Grammaticorum, ac *Callimachi* πίναξι ῥητορικοῖς Dionysio Halicarnass. laudatis, tum Heronis Atheniensis libro περὶ ἀρχαίων ῥητόρων καὶ τῶν λόγων οἷς ἐνίκησαν πρὸς ἀλλήλους ἀγωνιζόμενοι, de quo Suidas: interruptos satisque interceptos etiam conatus Viri præstantissimi *Guilelmi Canteri* * qui libro VIII. novar. lect. c. 4. promisit se decem oratorum omnes Orationes, quarum pars magna periit, enumeraturum, & simul scriptorum quæ interciderunt aliquot fragmenta collecturum. Decem Oratores (ἡ Ἀττικὴ δεκὰς Luciano in Scytha T. 1. p. 598.) secundum tempora quibus claruerunt hoc ordine collocandi videntur: *Antiphon, Andocides, Lysias, Isocrates, Isæus, Lycurgus, Demosthenes, Æschines, Hyperides & Dinarchus.* Memorat etiam Suidas in Ἀντίπατρος decem Oratores Antipatro Macedoni traditos ab Atheniensibus Olymp. CXIV. 1. atq; inter hos ex prioribus tres, *Demosthenem, Hyperidem, Lycurgum*, quibus addit, *Polyeuctum, Ephialten, Thrasybulum, Charetem, Charidemum, Diotimum* & *Patroclem*. Nomen undecimum Cassandri, quod ibidem alieno loco occurrit, filium Antipatri denotat, neq; quicquam cum Oratoribus commune habet. Video & præter has τῶν δέκα ῥητόρων τὰς Μακεδόσιν αἰθωπαλισμένας γλώσσας ut vocat Lucianus in amoribus T. 1. p. 895. alios decem juniores Rhetores Atticos memorari ab eodem Svida in Νικόστρατος, ex quibus fuere: *Nicostratus, Dio Chrysostomus, Polemo* Ælii Aristidæ Magister, *Aristides* ipse, *alter Polemo* qui sub Commodo vixit, *Herodes* Atticus, & *Æschines* Strabonis æqualis. Sed de primis decem in præsenti dicere institui, quorum antiquissimus:

II. ANTIPHON Sophili Rhetoris filius, Atheniensis, pago Rhamnusius, (unde excellentissimi quique Rhetores dicti Rhamnusii, teste Svida in ῥαμνούσιος) æqualis præstantissimorum Oratorum, Themistoclis, Aristidis, Periclis, Gorgia paulo junior ætate a). Primus Oratoriæ

* Idem Canterus in novis Lectionibus suis & in libro de ratione emendandi græcos Auctores; (quem à Grutero T. 3. Lampadis artium Lectionibus ejusdem non subjunctum miror) passim emendat atque explicat loca Oratorum Græcorum complura: quibus illustrandis faciunt etiam quæ ad Harpocrationis Lexicon annotarunt viri docti, Valesius præcipue at Maussacus. De Harpocratione ipso & aliis Lexicis Rhetoricis dictum infra Lib. IV.

a) Plutarch. in vita decem Rhetor. γέγονε δὲ κατὰ τὰ Περσικὰ καὶ Γοργίαν, τὸν Σοφιστὴν ὀλίγῳ νεώτερος αὐτοῦ. Equidem apud Photium p. 792. ὀλίγῳ πρότερον Γοργίου

Digitized by Google

toriæ artis præcepta scripto tradidit, b) primus etiam dicitur Athenis scripsisse c) *δικανικοὺς λόγους* sive orationes, quibus cives causas suas in

γίου τοῦ Σοφιστοῦ γεγονώς. Sed Plutarcho assentior. Svidas quoque in *Ἀντιφῶν*: *ἦρξε τοῦ δικανικοῦ χαρακτῆρος μετὰ Γοργίαν.*

b) Quintilianus III. 1. *Antiphon quoque & Orationem primus omnium scripsit, & nihilominus artem ipse composuit.* Photius: *πρῶτον δὲ αὐτὸν καὶ ῥητορικὰς συντάξασθαί φασι τέχνας, ἀγχίνουν γεγονότα.* Eadem habet Plutarchus, & Antiphontem *ἐν τῇ τέχνῃ* laudat Ammonius de vocum different. in *σημεῖον*, Apsines Rhetor, & Jonsio judice Galenus præf. ad Glossas Hippocratis his verbis: *ὅτι δὲ καὶ αὐτὸς ἕκαστος τῶν παραλόγους ἐχόντων ἕξει οὐ ποιεῖν ὀνόματα καινὰ, δηλοῖ μὲν καὶ Ἀντιφῶν ἱκανῶς, ὅς γε ὅπως αὐτὰ ποιητέον ἐκδιδάσκει.* Videtur etiam respicere Cicero in Bruto, c. 12 postquam de Protagora & Gorgiæ locis veluti communib⁹ Rhetoricis dixisset: *Hinc Antiphontem Rhamnusium similia quædam habuisse conscripta* &c. Ante Antiphontem fuere & alii Oratores Athenis, ut *Menestheus* qui contra Thesеum dixit, vide Libanium T. 1. pag. 480. Sed ii nihil scripsisse cognoscuntur. Primus qui orationes scriptas habuit, fuit *Pericles*, teste Cicerone 2. de Oratore, & Suida *Περικλ.* Idem Cicero in Bruto c. 7. *ante Periclem, cujus scripta quædam feruntur & Thucydidem litera nulla est quæ quidem ornatum aliquem habeat, & Oratoris esse videatur.* Sed parum dignæ Periclis fama visa sunt Quintiliano III. 1. Inst. quæ illius ætate ferebantur. Nonnulla ex Periclis oratione quadam profert Plutarchus Lib. de sui laude p. 540. 543. &c. quem de eloquentia ejus vide in vita Periclis p. 156. licet ibidem negat quicquam scriptum reliquisse præter decreta. *ἔγγραφον μὲν οὐδὲν ἀπολέλοιπε πλὴν τῶν ψηφισμάτων.* De Pericle præ cæteris videndus in Lexico Cl. Bælius. Cognomine *Olympium* dictum observat Grævius ad Lucian. T. 2. p. 867. Confer Plutarchum in Pericle p. 173. Pericli Cicero adjungit præterea *Alcibiadem*, & *Thucydidem* (non Olori F. sed Periclis adversarium Milesii F. Alopecensem de quo Plutarch. p. 158.) Alcibiadi (inter quatuor Alcibiades Meursio VI. 12. Attic. Lect. observatos celeberrimo, cujus imaginem exhibet Gronovius T. 2. thesauri tab. LXVII.) *Theramenem*, licet nullum ejus scriptum vidisse se, alio loco testatus: denique *Critiam*, de cujus dictione qua in Orationibus usus est videndus Dionysius Halic. de aliis ejus scriptis Meursius in Bibl. Attica, de vita ipsius & Atheismo ei objecto Bælius Vir Cl. in Lexico. Inter Rhetoras Pericli amicos *Ephialtes* quoque à Plutarcho celebratur pag. 154. 157. seqq. De Alcibiadis eloquentia vide eundem in Alcibiade p. 196. & in Nicia p. 528. quem Niciam ait primum indecoros gestus in suggestum Atticum invexisse.

c) Præter Quintiliani Plutarchi Photiique testimonia ita Clemens Alex. 1. Strom. p. 308. seq. *Φασὶ δὲ καὶ τοὺς κατὰ διατριβὴν λόγους καὶ τὰ ῥητορικὰ ἰδιώματα εὑρεῖν καὶ μισθοῦ συνηγορῆσαι πρῶτον δικανικὸν λόγον εἰς ἔκδοσιν γραψάμενον Ἀντιφῶντα Φίλου Ῥαμνούσιον, ὥς φησι Διόδωρος.* *Ἀρχηγὸν τόπου πολιτικοῦ* Antiphontem nostrum vocat Hermogenes 2. *περὶ ἰδεῶν*. Plutarchus addit Themistoclis, Aristidis & Periclis nullas exstitisse scriptas orationes judicialis argumenti, Alcibiadem vero, Critiamque, Lysiam & Archinoum juvenes versatos fuisse cum Antiphonte jam sene. Ammianus Marcellin. XXX. 4. *Antiphon ille Rhamnusius, quem ob defensum negotium omnium primum antiquitas prodidit accepisse mercedem.*

Digitized by Google

judicio defenderent. Cum Antiphonte Tragico & aliis sui nominis d) confunditur apud veteres quosdam. Forte etiam alteri Antiphonti congruit, quod Plutarchus refert, Corinthi taberna ad hoc prope forum locata professum esse *artem solandi tristes* sive τέχνην ἀλυπίας, quanquam Sophili filium quoque Philostratus 1. de Sophistis inter alia tradit dictum esse Nestorem, quod mirifica vi persuadendi fretus auditoribus promitteret sermones νηπενθεῖς, ὡς οὐδὲν οὕτω δεινὸν ἐρούντων ἄχ⊙· ὃ μὴ ἐξέλοι τῆς γνώμης, *nullam nominari ab illis posse tantam vim doloris, quam non oratione levare atque ex animo ejicere valeret.* Creditus fuit auctor mutationis, quam Reipublicæ Atheniensi intulere Quadringenti, Olymp. XCII. 1. Anno proximo, dejectis illis quadringentis Antiphon proditionis accusatus capitisque damnatus e) fuit Olymp. XCII. 2. ante Christum CCCCXI. Ora-

d) Tredecim hujus nominis enarrantur à Jonsio Lib. IV. de scriptoribus Hist. Philosoph. p.322. Sed videtur quosdam diversos facere, qui non sunt invicem distinguendi. Fuerunt igitur:

1) Antiphon Pater Matris Platonis & Pater Pyrilampis. Plato Parmenide & Plutarch. de genio Socratis.

2) Platonis, Adimanti & Glauconis frater ὁμομήτρι⊙·, Pyrilampis F. Plato Parmenide, Plutarch. περὶ φιλαδελφίας.

3) Antiphon Atheniensis τερατοσκόπ⊙· & ὀνειροκρίτης idemque ἐποποιὸς & Sophista atque Orator dictus λογομάγειρ⊙· teste Svida. Ejus περὶ παλμῶν à Melampode allegatur. Περὶ Κρίσεως ὀνείρων memorat præter Svidam Seneca controvers. IX. Artemidor. II. 14. Tertull. c. 46. de anima, Fulgentius Lib. I. c. 13. Mythol. Ὀνειροκρίτην vocat etiam Hermogenes 2. περὶ ἰδεῶν testatus ejus existimari orationes περὶ ἀληθείας, περὶ ὁμονοίας, τοὺς δημηγορικοὺς & πολιτικόν. Idem Antiphon Socratis adversarius apud Laërtium Lib. II. sect. 46. quem Sophistam vocat & sermones cum Socrate habitos refert Xenophon sub extremum Lib. I. ἀπομνημ. licet Photius & Plutarchus de Antiphonte Rhamnusio hoc acceperunt, & Hephæstion Grammaticus teste Athenæo librum scripserat περὶ τῶ παρὰ Ξενοφῶντι Ἀντιφῶντ⊙·. Sane Antiphon Rhamnusius ut Rhetor ineptus perstringitur à Socrate apud Platonem in Menexemo, quo nomine Socratem reprehendit Athenæus. Respicitur etiam Antiphon τερατοσκόπ⊙· a Cicerone 2. divinat. Clemente 7. Strom. p. 712. Theodorito Θεραπευτ. Lib. VI p. 88.

4) Antiphon pauper de quo Aristophanes in Vespis.

5) Antiphon Tragicus à Dionysio Siciliæ Tyranno interfectus. Vide supra c. 19. in notitia Tragicor.

6) Antiphon Critobuli F. Galen. 2. de diebus Criticis c. 5. ex Hippocratis Epidem.

7) Antiphon Sophista cujus de quadratura circuli & de rerum γενέσει sententias memorat Aristoteles. Vide 1. Sophist. Elench. c. 10. & 1. Phys. c. 2. ibique Themist & Lib. II. Phys. c. 1. ibique Simplic. Eutocium ad Archimedem de circuli dimensione.

8) Antiphon à Demosthene orat. pro Ctesiphonte (Olymp. CXII. 3.) accusatus proditionis.

9) Antipho cujus Georgica laudat Athenæus XIV. 17.

e) Formulam condemnationis ex Cæcilio libro de Antiphonte integram descripsit Plutarchus in Antiphontis vita.

Digitized by Google

Orationes sub ejus nomine olim exstitere LX. è quibus Cæcilius Rhetor in libro de Antiphonte XXV. spurias esse affirmavit. Plutarch. in Vita & Photius Cod. 259. Hodie exstant Orationes XVI. quarum perinde ac deperditarum Meursio in Bibl. Attica magnam partem observatarum titulos Alphabeti ordine digessi, sed deperditarum genuinarum tituli nullo præfixo signo descripti sunt, & spuriis præfixus asteriscus. Numeri Romani indicant numerum ordinis in editionibus Orationum Antiphontis quæ exstant, quarumque tituli cruce sunt signati.

ὁ περὶ ἀγγελίας. In hac oratione seipsum egregie Atheniensibus sed incassum defensitavit Antiphon Olymp. XCII. 2. Laudant Thucydides Lib. VIII. Cicero Bruto, Quintilianus III. 1. & Plutarch. in vita.

περὶ ἀληθείας λόγοι β'. Harpocratio passim, Galenus in Hippocr. de officio Medici c. 3. & Svidas in δεήσεις, χρυπαίνειν, διάθεσις, &c. Hesych. in ἄβιος, Etymol. M. in χρυπᾶσθαι. Origenes 4. contra Celsum p. 176. notat titulum operis adversus Christianos quod inscribebatur Φιλαλήθης Celsum ab Antiphonte claro Oratore mutuatum esse, qui in suis περὶ ἀληθείας γεγραμμένοις providentiam sustulerat. Hermogenes 2. περὶ ἰδεῶν testatur λόγους περὶ ἀληθείας fuisse Antiphontis περαβοκέπυ. Clarissimus Reinesius felicem Maussaci ad Harpocrat. in ἀειεςώ improbans conjecturam pag. 128. Var. lect. suam opinor ipse jussisset spongiæ incumbere, si considerasset loca Svidæ in ἀειεςὼ & ἀιειεςώ.

Κατ' Ἀλκιβιάδου λοιδορίας. Athen. Lib. XII. Plutarch. in Alcibiade: ἐν ταῖς Ἀντιφῶντος λοιδορίαις γέγραπται ὅτι παῖς ὢν &c. Adde Jonsium pag. 325.

πρὸς τὴν Δημοσθένους γραφὴν Ἀπολογία. Harpocrat. Svid in κελεύοντες.

πρὸς τὴν Δημοσθένους ἀντιγραφήν. Id. in ἀνδρῶν.

πρὸς Δημοσθένην τὸν στρατηγὸν παρανόμων. Vide infra παρανόμων.

περὶ τῶ Δικαιογένους κλήρου, α', β'. Svid. in πῶς. Sed ibi Lysiæ nomen excidisse videtur, ut doctissimo Kustero pulchre notatum.

Ἀπολογία δωροδοκίας. ibid. Lysiæ potius est, cujus nomen reponendum.

Ὑπὲρ τῆς εἰς τὸν ἐλεύθερον παῖδα. Harpocrat. in ἀξιοῖ.

Ἐπιτροπικὸς Τιμοκράτους. Harpocrat.

Ἐπιτροπικὸς Καλλιστράτου. Harpocrat.

πρὸς Ἐρασίστρατον περὶ τῶν ἰδεῶν. Plutarch. in vita, Ælianus V. 21. de animal.

περὶ Ἡροδότου. Vide statim infra Orat. περὶ Ἡρώδου.

† περὶ

† περὶ τ῀ Ἡρώδε φόνε XIV. & XV. quæ incipit à verbis p. 124. edit. Hanov. Δεῖ δέ με καὶ ὑπὲρ τ῀ πατρὸς ἀπολογήσασθαι. Prior pars defendit Helum Mytilenæum, quod socius itineris Herodes, ab eo non fuerit interfectus. Posterior parentem, quod nec ille fuerit Herodis interfector. Allegatur ab Harpocrat. in Φρεῦρος. Forte & apud Plutarchum legendum Ἡρώδε pro Ἡροδότε cum ait in Antiphontis vita: ἐπαινεῖται δ' αὐτ῀ μάλιστα ὁ περὶ Ἡροδότε καὶ πρὸς Ἐρασίστρατον περὶ τ῀ ἰδεῶν. Vossium sane falli non dubito qui p. 458. de Hist. Græcis existimat librum de Herodoto Historico ab Antiphonte scriptum fuisse.

Κατὰ Ἱπποκράτες στρατηγε῀ (non ἰατρε῀ ut in Plutarchi & Photii codicibus) Vide Jonsium p. 324.

Πρὸς τὴν Καλλίε ἔνδειξιν. Harpocrat. Svid. in μοιχοδοκῆσαι.

Ἐπιτροπικὸς Καλλιστράτε. Vide supra ἐπιτροπικός.

Κατὰ Λαισποδίε. Harpocrat. Svid.

* Κατὰ Λεωχάρες, Antiphontis oratio laudatur à Gvil. Budæo in commentariis Græcæ linguæ edit. Paris, A. 1548. p. 570. & pag. 943. Oratio Antiphontis κατὰ Λεωκράτες. Sed priore loco Λεωκράτες legendum pro Λεωχάρες, & utrobique *Lycurgus* pro Antiphonte. Vicissim apud Vossium de Rhetoricæ natura cap. XI. *Andocides iste decem Oratorum qui vulgo numerantur antiquissimus est*, legendum *Antiphon.* Similiter in Kœnigii Bibl. de *Andocide* legitur facundiam ejus prædicari à Thucydide Lib. VIII. quod verum est de *Antiphonte.*

* περὶ τ῀ Λιναίων φόρε. Harpocrat. in ἀμφίπολις.

περὶ τ῀ Λινδίων φόρε. Harpocrat. pluribus in locis.

περὶ μεταστάσεως. Harpocr. Svid. in στασιώτης.

Ἀπολογία τ῀ Μύρε. Svid. in ἄπλα.

Πρὸς Νικοκλέα περὶ ὅρων. Harpocrat. Svid in στεφάνη.

περὶ Ὁμονοίας. Svidas in σκιάποδες, & alibi: Harpocrat. Philostratus in vita Antiphontis p. 503. qui σοφιστικώτερον fuisse testatur. Etymol. M. in θεαγδέστατος & Hermogenes 2. περὶ ἰδεῶν, qui testatur esse Antiphontis πρεπωδέστερον. Etiam apud Svidam in ἀναθέσθαι pro περὶ προνοίας, Clarissimo Kustero auctore legendum, περὶ ὁμονοίας.

Ὀλιγαρχικός. Priscian. Lib. XVIII.

Ἡ παρανόμων κατηγορία, Svid. in δεῦρο. Plutarch. καὶ ἐπαινεῖται ὁ πρὸς Δημοσθένην τὸν στρατηγὸν παρανόμων.

Πολιτικός. Dionys. Halic. περὶ συνθέσεως ὀνομάτων. Svid. in ἡμιολιασμός. Idem & Etymol. M. in ἐυσύμβολος. Harpocrat. Athen. Lib. X. Priscia-

Digitized by Google

Priſcianus Lib. XVIII. Hermogenes περὶ ἰδεῶν Lib. II. qui teſtatur eſſe Antiophontis πεχνηκόπα.

περὶ πεχνοίας. Vide ſupra ὁμονοίας.

προοίμια. Svid. in αἰσθέσθαι, ἅμα, μοχθηρός.

* Κατὰ πρυτανέως. Harpocrat. & ex eo Varinus in ῥητορικῇ γραφῇ teſtatur eſſe ſpuriam.

Σαμοθρᾳκικὸς, ſive περὶ τῶ Σαμοθρᾳκῶν φόρυ. Svid. in ἀπόταξις & Σαμοθρᾴκη, Harpocrat.

περὶ ταῶν. Athen. Lib. IX. Harpocrat. Euſtath. in Iliad. β. p. 261. adde Meurſium IV. 5. Atticar. Lect. Jonſium p. 327. Spencerum ad Origenem p. 52.

Ἐπιτροπικὸς Τιμοκράτυς. Vide ſupra in Ἐπιτροπικός.

† Κατηγορία φαρμακείας κτ τῆς μητρυιᾶς. Veneficii accuſatio adverſus novercam. Exſtat. I.

Κατὰ Φιλίνυ. Harpocrat.

* πρὸς Φίλιππον ἀπολογία. Harpocrat. in δημοποιούμενος ſpuriam eſſe teſtatur. Blancardus exiſtimavit Antiphontis Φιλιππικὸν laudari ab eodem Harpocratione in εἰςφρήσειν. Sed neutiquam neceſſe eſt illius verba ita intelligi.

† Κατηγορία φόνυ ἀπαράσημος. II. ἐκκατηγορίας ὁ ὕστερος λόγος IV. Accuſatio duplex ſuper cæde de cujus auctore non liquebat.

† Ἀπολογία εἰς τὸ αὐτὸ πρᾶγμα. III. ἐξαπολογίας ὁ ὕστερος λόγος. V. Super eadem cæde.

† Κατηγορία φόνυ ἀκυσίυ VI. & VIII. Accuſatio duplex cædis ab invito perpetratæ.

† Ἀπολογία φόνυ ἀκυσίυ VII. & IX. Duplex Apologia ejuſdem cædis.

† Κατηγορία φόνυ περὶ τῶ λέγοντος ἀμύνασθαι X. & XII. Accuſatio duplex homicidæ qui ſe defenſurus alterum interemit.

† Ἀπολογία φόνυ ὁ ὡς ἀμυνόμενος ἀπέκτεινεν XI. & XIII. Duplex Apologia ejuſdem homicidæ. Hactenus memoratæ orationes XII. ſunt λόγοι illi celebres φονικοὶ quos Antiphonti noſtro tribuit Hermogenes 2. περὶ ἰδεῶν. Atque apud Ammonium in ἐνθύμημα legendum Ἀντιφῶν ἐν τοῖς φονικοῖς. Male enim editur φοινικοῖς, unde φοινικικὰ habet Jonſius p. 325. non minus vitioſe.

† περὶ τῶ χορευτῶ XVI. Defenſio choragi, quod non ſit auctor mortis quam obierat unus ex pueris ſaltatoribus, cum vocis elegantioris cauſa pharmacum bibiſſet. Meminit & Harpocration in διδάσκαλος & ἀμπολία.

Plures Antiphontis ſententiæ occurrunt in Eclogis Johannis Stobæi. Dictum ejus quod nihil tempore eſt pretioſius, *πολυτελέστατον ἀνάλωμα χρόνος*, laudat Plutarchus in Antonio pag. 928. Aliud: *γηρωτροφία προσέοικε παιδοτροφίᾳ*, Clemens Alex. 6. Strom. p. 626.

Teſtatur præterea Plutarchus Antiphonti Rhamnuſio etiam tributum à nonnullis fuiſſe *Glauci Rhegini* librum de Poëtis. Quod vero auctor Pandectarum Brandenburgic. ſcribit Antiphontem Comicum vocari à Philoſtrato, error eſt, ſupra in notitia Comicorum à me animadverſus. Diogeni Laërtio VIII. 3. allegatur Antiphon neſcio quis *ἐν τῷ περὶ τῶν ἐν ἀρετῇ πρωτευσάντων*, ſive ut Porphyrius in vita Pythagoræ (cujus locum profert etiam Cyrillus X. contra Julian.) *ἐν τῷ περὶ τοῦ βίου τῶν ἐπ' ἀρετῇ πρωτευσάντων. Ἀντιφῶν ἐν προοιμίοις.* Svid. in *ἀήθεσθαι*. Cicero in Bruto.

Non aſſentior doctiſſimo Jonſio exiſtimanti orationum XVI. quæ ſuperſunt nihil eſſe Antiphontis præter nomen. *Scholaſticæ ſunt*, inquit, *atq; fictæ declamationes, & Antiphontis nil præter nomen habent.* Sed Philoſtratus quoque poſt memoratos ejus *λόγους δικανικούς, ἐν οἷς δεινότης καὶ πᾶν ἐκ τῆς τέχνης ἔγκειται μᾶλλον ἢ σύγκειται*, addit etiam eundem ſcripſiſſe *λόγους σοφιστικούς*. Et jam ſupra notavi orationum XII. *περὶ φόνου* diſerte meminiſſe & Antiphonti Rhamnuſio eas tribuere Hermogenem. Denique Cicero teſtatur Antiphontem habuiſſe conſcripta, quibus veluti locis communibus uteretur, Rhetorica ejuſmodi exercitamenta. De dictione & eloquentia Antiphontis ut & aliorum de quibus deinceps acturus ſum Oratorum judicia ſive elogia veterum, Ciceronis, Dionyſii Halicarnaſſei, Quintiliani, Hermogenis, Plutarchi, Philoſtrati, Photii: tum recentium Voſſii, Cauſſini &c. apud ipſos potius quam à me deſcripta legi malim. *Περὶ τῶν Ἀντιφῶντος σχημάτων* ſcripſerat *Cajus Harpocratio*, teſte Suida.

Antiphontis XVI. quas dixi orationes, primus Græce in lucem extulit, cui tot præclaros ſcriptores debemus, *Aldus Manutius*, cum orationibus Æſchinis, Lyſiæ, Andocidis, Iſæi, Dinarchi, Lycurgi, Gorgiæ, Lesbonactis. Romæ 1513. fol. Aldum ſecutus *Henricus Stephanus* eſt a quo Græci oratores emendatius & nitidis typis excuſi A. 1575. fol. Græce & latine cum verſione *Alphonſi Miniati* Bononienſis (qui ſuaſu *Andreæ Schotti* laborem hunc in ſe ſuſceptum anno 1618. ætatis 73. Antvverpiæ abſolvit) Orationes Antiphontis, Andocidis & Iſæi lucem adſpexerunt Hanoviæ 1619. 8. Quanquam vero laudandus eſt optimi Miniati conatus, non diffitebuntur tamen eruditi verſionem ejus ita eſſe compara-

para-

Digitized by Google

paratam, ut pluribus in locis meliorem merito desideres. Nemo felicius hoc studium decurrere poterat Clarissimo & Rev. Viro *Laurentio Normanno*, Episcopo designato Gothoburgensi, qui observationes & *Indices Atticos* in tres hosce & cæteros Græciæ oratores jam pridem moliebatur: sed is antequam Episcopatum capesseret 12. Cal. Junii A. 1705. Upsaliæ præmatura morte exstinctus atque elegantibus literis pariter & Ecclesiæ suæ fuit ereptus.

III. ANDOCIDES * Leogoræ F. gente nobili, Atheniensis, natus prætore Theogonida Olymp. LXXVIII. 1. (ante Christum CCCCLXVIII.) Antiphonti pluribus annis supervixit, superstes adhuc Olymp. XCV. post liberatam auctore Thrasybulo Rempublicam, in qua ipse varia fortuna ac fide rem gessit, tandem in exsilio (quantum è Plutarcho in ejus vita licet conjicere) defunctus.

Orationes ejus exstant hæ quatuor, Photio etiam lectæ Cod. 261.

I. περὶ μυστηρίων, quod mysteria non prodiderit. Meminit Plutarchus in vita. Andocidem eo nomine accusat Lysias Orat. V.

II. περὶ τῆς ἑαυτοῦ καθόδου sive περὶ τῆς ἀδείας ut Harpocratio vocat in ὀρρωδεῖν, in hac enim oratione Andocides demonstrat reditus sui ἄδειαν sive impunitatem. Vide Guil. Canterum VIII. 4. Novar. Lect. Fallitur Meursius qui in Bibl Attica orationem περὶ τῆς ἀδείας deperditis annumerat. Apud Plutarchum p. 835. male excusum καθόλου pro καθόδου δεομένου.

III. περὶ τῆς πρὸς Λακεδαιμονίους εἰρήνης. De pace cum Lacedæmoniis ineunda. Plutarchus simpliciter περὶ εἰρήνης vocat. Hanc latine vertit *Guilelmus Canterus*. Basil. 1566. fol. ad calcem Aristidis.

IV. Κατὰ Ἀλκιβιάδου. Contra Alcibiadem Cliniæ F. quod ipse perditus pessime, Andocidem calumniatus fuisset, & in exsilium conjiciendum suasisset.

Alias præterea Andocidis orationes habuit Plutarchus. Σώζεται, inquit, αὐτοῦ καὶ ὁ περὶ τῆς ἐνδείξεως λόγος (confer Harpocration. in ζητητής) καὶ ἀπολογία πρὸς Φαίακα. In Themistoclis vita sub extremum idem Plutarchus memorat orationem Andocidis πρὸς τοὺς ἑταίρους qua Optimatum factionem in populum incendit, inter alia mentitus Themistoclis reliquias ab Atheniensibus effossas ac dissipatas.

* In veteri statua sed capite trunca apud Fulvium Ursinum p. 73. Elog. Ἀνδοκίδης Λεωγόρου Ἀθηναῖος. Navarchus fuit Andocides hic in bello inter Corinthios & Corcyræos, teste Thucydide Lib. I p. 35. De hoc etiam Andocide Harpocrat. Hesych in Ἀνδοκίδου Ἑρμῆς. Svidas in Ἀνδοκίδης & Φαιακός. Tzetz. Chil. VI. hist. 49. Plutarchus in Alcibiade p. 201. seq. ubi ex Hellanico refert genus ipsius ad Ulyssem.

Digitized by Google

Editiones orationum quatuor superstitum retuli paulo ante in Antiphonte, ubi & de latina *Alphonsi Miniati* versione.

IV. LYSIAS Cephali F. Atheniensis susceptus est in lucem Olymp. LXXX. 2. a) ante Christum CCCCLIX. Annos natus quindecim ad Sybaritas sive Thurios novam Atheniensium coloniam profectus, atque à Tisia & Nicia Syracusanis b) eruditus fuit. Interjecto tempore, cum sorte ductus Remp. ibidem per aliquot tempus gessisset, rebus Atheniensium in Sicilia afflictis reversus est Athenas Olymp. XCII. 1. Inde pulsus in exsilium à triginta tyrannis, concessit Megaram, post reditum à Thrasybulo ad præturam frustra commendatus, reliquam vitam privatus exegit. Socrati Philosopho & aliis viris claris familiaris, artem dicendi professus, causas non ipse dixit in judiciis c) sed in aliorum usum orationes conscripsit, eisque dicendas suppeditavit, cujus rei exemplum habes etiam apud Plutarchum Lib. de garrulitate p. 504. Attigit annum ætatis LXXIII. d) vel ut alii LXXVI. aliis sub Archonte Nicone vel Nausinico e) obiisse, atque adeo octogesimum superasse affirmantibus. Quod si verum est, jam centesimam Olympiadem assecutus est vivendo, ac Demosthenem puerum videre potuit, qui natus est Olymp. XCVIII. 4. *Hegesiam* ineptum Lysiæ imitatorem perstringit Cicero in Oratore c. 67. & 69. Idem in Bruto c. 16. cum Lysia conferens

Cato-

a) In Plutarchi Codicibus legitur LXXXII. sed hoc parum convenit cum elencho Archontum & ceteris quæ deinde apud Plutarchum sequuntur, tum quod in vita Isocrates ait Lysiam illo XXII. annis ætate fuisse majorem. Fuit & alius Lysias antiquior qui prætoris munere functus Athenis Olymp. XX. 3. Lysias item Tarsensis Epicureus, de quo Athenæus V. p. 215. Lysias Pharmacopola Diogenis Cynici æqualis Laërt. VI. 42. Lysias denique quem colloquentem inducit Plutarchus libro de Musica. De *Cephalo* Lysiæ nostri patri itidem Oratore, vide Tzetzæ Chil. VI. hist. 34. & Svidam. *Encomium Laidis* à Cephalo scriptum memorat Athenæus Lib. XIII. Lysiæ effigies duplex apud Fulvium Ursinum p. 75. elog. & in Jac. Gronovii thesauro Antiq. Græcar T. 2. tabula 69.

b) Etiam Lysiam Syracusanum Rhetorem vocat Timæus apud Cic. in Bruto c. 16. & Svidas in Λυσίας, parens enim ipsius Syracusanus gente fuit, sed habitatione Atheniensis. Justinus V. 9. *Lysias Syracusanus Orator, exsul tunc, quingentos milites stipendio suo instructos in auxilium patriæ communis eloquentiæ misit.*

c) Cicero in Bruto: c. 9. *Fuit Lysias in causis forensibus non versatus, sed egregie subtilis scriptor atque elegans* &c. Idem c. 12. *Nam Lysiam primo profiteri solitum esse artem dicendi, deinde quod Theodorus esset in arte subtilior, in orationibus jejunior, orationes eum scribere aliis cepisse, artem removisse.*

d) In Plutarchi codicibus male LXXXIII.

e) Dionysius Halicarnass. de Lysia p. 85.

Digitized by Google

Catonem. Acuti sunt, inquit, *elegantes, faceti, breves: sed ille Graecus ab omni laude felicior.*

Lysiæ * nomine orationes olim ferebantur CCCCXXV. ut testantur Plutarchus & Photius cod. 262. Plurimas ejus esse Orationes, præ se tulit etiam Cicero in Bruto c. 16. ex quibus genuinæ CCXXX, ex sententia Dionysii Halicarnassei libro de Lysia, de Cæcilii apud Plutarchum, vel ut apud Photium est, CCXXXIII. Nam apud Svidam quidem, quod ultra trecentas genuinæ exstitisse leguntur, corrigendum numerum monuit Meursius Lib. III. Attic. Lect. c. 8. Ex ejusdem Bibliotheca Attica juvat hoc loco titulos orationum Lysiæ, quotquot apud veteres memorantur, sed literarum ordine a me digestos & observationibus quibusdam auctos subjungere. Crucis signo notatæ quatuor & & triginta adhuc exstant, & numerum ordinis orationum in editionibus observati adscriptum habent.

Περὶ Ἀγησιάνδρου. Priscian. Lib. XVIII. vide infra περὶ Ἡγησιάνδρου.

† Κατὰ Ἀγοράτου. XII. Vide infra inter supposititias κατ' Ἀριστογόρου.

πρὸς Αἰσχίνην τὸν Σωκρατικὸν, Χρέως, ἢ περὶ συκοφαντίας, Athen. Harpocrat. Laërtius II. 63.

† πρὸς Ἀλκιβιάδην, λειποταξίου XIII. Svid. ἀθῷος. Hanc orationem latine versam a Claudio *Grolario*, edidit H. Stephanus ad calcem Oratorum Græcor. Paris. 1575. fol.

† πρὸς Ἀλκιβιάδην, ἀστρατείας. XIV. Suid. in ἀκαθῆναι.

πρὸς Ἀλκίβιον. Svid. in παλαιόν. Forte Ἀλκιβιάδην. Lysiæ adversus Alcibiadem oratio allegatur etiam ab Athenæo XIII. p. 574.

† Κατὰ Ἀνδοκίδου, ἱεροσυλίας sive ἀσεβείας. V. Contra Andocidem Rhetorem. Exordium hujus orationis intercidit. Verba quædam ex Harpocrat. & Svida in ῥόπτρον supplet Guil. Canterus Lib. VIII. c. 4. Nov. Lect. Exstat etiam Andocidæ apologia, ut ante monui.

Κατ' Ἀνδροτίωνος. Harpocrat. in στρόγγυλος.

περὶ τῆς Ἀντιδόσεως. Harpocrat. in ἐννεάκρουνον.

Ὑπὲρ τῆς Ἀντιφῶντος θυγατρός. Plutarch. in vita Antiphontis.

Κατ' Ἀπολλοδώρου. Harpocrat. in πρόπεμπτα.

πρὸς Ἀριστόδημον, Harpocrat. in ἐκλογεῖς.

† Ὑπὲρ τῶν Ἀριστοφάνους χρημάτων πρὸς τὸ δημόσιον. XVIII.

* Veterum judicio Lysiæ tribuitur subtilitas τὸ λεπτὸν καὶ ψιλόν. Plutarch. de auditione p. 42. Cic. in Oratore c. 9. ut Demostheni vis, suavitas Isocrati, acumen & argutiæ Hyperidi, Æschini lenitas & splendor verborum. Hinc Catonis Majoris dictioni Lysianam collatam à nonnullis fuisse miratur idem Plutarchus in Catone p. 340.

πρὸς Ἁρμόδιον, Plutarch. in vita Lysiæ.

περὶ τοῦ Ἀποσυνδοποιοῦ. Pollux VII. 2.

Κατ' Ἀντάνδρου καὶ Πυθίου, ξενίας. Harpocrat. in ἀρχιδάμιος πόλεμος. Apostol. IV. 30. proverb.

Κατ' Αὐτοκράτους Pollux VII. 12. Phrynichus p. 64. ubi interpres: *in ea in Aristocratem.*

Ὑπὲρ Ἀχιλλείδου φόνου. Pollux IX. 5. & 8. Apsines Rhetor.

περὶ τοῦ Βατράχου, φόνου. Vide Meurs. de populis Atticæ in Φηγοῦς.

πρὸς Γλαύκωνα. Harpocrat. in Ἡλιαία. Svid. in πρόχειρον.

Ὑπὲρ Δεξίου, ἀποστασίου. Harpocrat. in προμβιχίδης.

† περὶ Δημεύσεως τοῦ Νικίου ἀδελφοῦ. ἐπίλογος. XVII.

Δημηγορίαι, titulus generalis plurium orationum Lysiæ apud Dionysium Halicarnass. & Photium. Orationes deliberativæ, ut contra judiciales λόγοι δικανικοί, quales non pauciores ducentis composuisse Lysiam, testatur idem Dionysius p. 87.

Ὑπὲρ τῶν δημιοπράτων πρὸς Εὐθείαν. Pollux X. 24.

† περὶ δημοσίων ἀδικημάτων. XVI. Apologia extremo mutila pro eo cujus bona injuste fisco addita fuerant.

† Ἀπολογία δήμου καταλύσεως. XXIV.

περὶ τοῦ διδομένου τοῖς ἀδυνάτοις ὀβολοῦ. Vide infra πρὸς τὴν εἰσαγγελίαν.

περὶ τοῦ Δικαιογένους κλήρου α', β'. Suid. in πῶς.

† Κατὰ Διογείτονος. XXX. Laudat Photius sub titulo ὁ πρὸς Διογείτονα, ἐπιτροπῆς. Meminit & Plutarchus, & quæ ejus habemus nobis servavit Dionysius Halicarnassæus. Vide etiam Petrum Victorium XXIV. 5. Var. Lect.

περὶ τοῦ Διογένους κλήρου. Priscianus Lib. XVIII. Harpocrat.

Κατὰ Διοδότου. Harpocrat. in αὔλια.

πρὸς Διοκλέα ὑπὲρ τοῦ κατὰ τῶν ῥητόρων νόμου. Theon. Progymnasm. Harpocratio in δώρων γραφή.

† Κατὰ Διονυσίου Τυράννου, exordium exstat apud Dionys. Halic. & inter editas Lysiæ orationes num. XXXII. Meminit & Plutarchus.

Κατὰ Διοφάντου περὶ χωρίου. Pollux VII. 3.

πρὸς Δίωνα. Harpocrat. in φασκώλιον.

† Apologia δωροδοκίας, XX. Svid. in πῶς.

Ἐγκώμια. Plutarch. & Svid. in Λυσίας. Photius.

† πρὸς τὴν εἰσαγγελίαν περὶ τοῦ μὴ δίδοσθαι τῷ ἀδυνάτῳ ἀργύριον. XXIII. Apologia Lysiæ pro se ipso quod cum egenus non esset pecuniam à Rep. acce-

Digitized by Google

accepisset. Apud Svidam in ἀνάπηρον titulus hujus Orationis est περὶ τοῦ διδομένου τοῖς ἀδυνάτοις ὀβολοῦ.

περὶ τῆς εἰσφορᾶς. Harpocrat. in ἐπιγραφεῖς.

περὶ τῆς Ἐπιγένους διαθήκης. Svid. in ἀνδρεγυρος.

† Κατὰ Ἐπικράτους καὶ τῶν συμπρεσβευτῶν ἐπίλογος. XXVI.

Ἐπιτάφιοι. Plutarch Svid. Theo Progymnasm. p. 15. Dionys. Halicarnass. in τέχνῃ p. 39. Photius.

† Ἐπιτάφιος τοῖς Κορινθίων βοηθοῖς. XXXI. Latine vertit Anonymus Basil. 1522. 4.

πρὸς τὴν ἐπιτροπὴν τῶν Βοιωτῶν παίδων. Harpocrat. in ἐπιτροπή.

† Ὑπὲρ τοῦ Ἐρατοσθένους φόνου ἀπολογία. I. Hanc orationem post Anonymum quendam Basil. 1522. 4. latine vertit *H. Stephanus* & cum Græcis oratoribus edidit Paris. 1575. fol. Prælectionibus illustravit *Andreas Dunæus* Professor Græcæ linguæ in Academia Cantabrig. 1593. 8. Gallice vertit Jacobus Contesius de Vintemille. Lugd. 1576. 8.

† Κατὰ Ἐρατοσθένους. XI. Hanc orationem transtulit *Gvil. Canterus* Basil. 1566. & *Claudius Grolartus*, cujus versio edita ab H. Stephano 1575.

† Κατὰ Ἐργοκλέους, ἐπίλογος. XXVII.

Ἐρωτικός. Plato in Phædro, Max. Tyrius diss. 8. Harpocrat. in ἀπογραφεύειν. Plures Lysiæ λόγους ἐρωτικοὺς memorat Plutarchus in vita, Photius cod. 262. & Svidas in Λυσίας.

περὶ τῆς Εὐάνδρου δοκιμασίας. XXV. Exordio & majori parte mutila.

περὶ τῶν ἰδίων εὐεργετῶν. Harpocrat. in Κεῖοι & μετανιπτρον.

Κατ' Εὐθυδίκου. Harpocrat. & Svid. in ἀμφιδέας.

περὶ Εὐθυκλέους χωρίου. Harpocrat. in αὐτομαχεῖν.

πρὸς Εὐπείθην. Harpocrat. in θερμαστρίς.

Κατ' Εὐφήμου. Harpocrat.

περὶ Ἡγησάνδρου κλήρου. Harpocrat. in κανηφόρος. male ap. Priscianum Lib. XVIII. περὶ Ἁγησάνδρου.

περὶ Ἡνιοχείου τῶν Μακαρτάτου χρημάτων. Harpocrat. in σιπύα.

† Κατὰ Θεομνήστου α΄. IX.

β΄. X.

πρὸς Θεοπείθη, Harpocrat. in ἐπιδιατίθεσθαι.

Κατὰ Θεοπόμπου αἰκίας. Athenæus Lib. II.

Κατὰ Θεοπόμπου, κλήρου. Harpocrat. in Ὀργεῶνες.

Κατὰ Θεοσδοτίδου. Pollux VIII. 6.

πρὸς Ἱπποθέρσην. Harpocrat.

πρὸς

πρὸς Ἱπποκράτην. Pollux VIII. 6.

πρὸς Ἰσοκράτην περὶ αἰκίας. Etymol. M. & Svid. in ὕβρις.

περὶ τῆς Ἰφικράτους δωρεᾶς. Ulpian. in orat. Demosthenis contra Midiam. Svid. in παῦλος. Γερμινος.

Ὑπὲρ Καλλαίσχρου. Pollux X. 24.

πρὸς Καλλικλέα. Harpocrat. & Svid. in ἀπόμισθοι.

† Ὑπὲρ Καλλίου. Exstat exordium. IV. quod in Græcis edit. perperam proximæ orationi contra Andocidem annectitur, ut notatum Gvil. Cantero. VIII. 4. Nov. Lect.

πρὸς Καλλιππίδην, Harpocrat. in λάρκος.

πρὸς Κινησίαν ά, β'. Harpocrat. in Κινησίας.

πρὸς Κλεόστρατον. Priscianus Lib. XVIII.

πρὸς Κλεινίαν. Svid. in ἀποπάλλης. Harpocrat. in χίλιοι διακόσιοι.

πρὸς Κλέωνα. Pollux X. 44.

πρὸς Κριτόδημον. Harpocrat. in ἐπίτιμον.

Ὑπὲρ Κτησιάρχου. Harpocrat. in ἐπισκήψατο.

Κατὰ Κτησιφῶντος. Svid. in ἀπείπατο, & συγκομιδή.

πρὸς Λακράτην. Harpocrat. in ὀβολοστατεῖ.

πρὸς Λεπτίνην. Harpocrat. in ἄρδηλος.

† Ὑπὲρ Μαντιθέου. XV. Titulus integer: ἐν βουλῇ Μαντιθέῳ δοκιμαζομένῳ ἀπολογία. Sic oratio XXX. & XXV. est contra Philonem & Evandrum, δοκιμασίας. De δοκιμασίᾳ Attica sive examine vitæ quod Magistratuum candidati Athenis subire debebant, vide Joh. Henrici Bœcleri dissertationem editam Argentorati A. 1656.

Κατὰ Μαντίου. Harpocrat. in νότιον.

πρὸς Μέδοντα. Athen. Lib. XIII. Harpocrat.

Κατὰ Μικίνου, φόνου. Vide Meurs. Lib. III. Attic. Lect. c. 21.

πρὸς Μνησίμαχον. Harpocrat. in καρκῖνος.

ὁ κατὰ Μνησιπτολέμου. Phot. cod. 262.

Κατὰ Μίκου. Harpocrat. in Δήμαρχος.

πρὸς Ναυσίαν περὶ τοῦ τόπου. Svid. in λιθουργικοί, Pollux, VII. 27.

Κατὰ Νικίου. Svid. in πλώματα. Laërtius Lib. I. sect. 55. Meursius III. 8. Attic. Lect.

πρὸς Νικόδημον καὶ Κριτόβουλον. Harpocrat. in ξυσίς.

† Κατὰ Νικομάχου γραμματέως εὐθυνῶν κατηγορία. XXIX. Accusatio de non reddita Magistratus sui ratione.

πρὸς Ξενοκράτην. Etymol. M. in συγκομιδή. At Svid. in eadem voce, πρὸς Ξενοφῶντα.

ὀλυμ-

Ὀλυμπιακός. Plutarch. in vita. Harpocratio in ἰόν. Theo progymnasm.
περὶ τῆς Ὀνομακλέους θυγατρός. Harpocrat. in πεντεκαιδεκάδιμοι & ὑδάδας.
Apud Clementem Strom. 6. pro Λυσίας ἐν Ὀρφικοῖς legendum Ὀρφανικοῖς. ut in Orpheo dixi. Ὀρφανικοὶ λόγοι sunt de pupillis, ut ἐπιτροπικοὶ de tutela, βίαιοι, de vi, φονικοὶ, de cæde, κληρικοὶ, de hæreditate.

† Κατὰ Παγκλέωνος. XXII. quod non sit Atticus è Demo Plotheensi. Male in titulo & per totam Orat. πλαταιεὺς pro πλωθεεύς. Vide Meursium de populis Atticæ & III. 29. Lect. Attic. & Sam. Petitum p. 133. ad Leges Atticas: sed & lib. II. cap. 9. Miscell. ubi vulgatam lectionem tuetur.

πανηγυρικοὶ λόγοι. Dionys. Halicarnass.

† πανηγυρικὸς κατὰ Διονυσίου. XXXII.

Κατὰ Πανταλέοντος. Pollux IV. 3.

πρὸς Πολέμωνα. Svid. in ἐπὶ καλάμῃ ἀροῦν.

† περὶ τοῦ μὴ καταλῦσαι τὴν πάτριον πολιτείαν Ἀθήνησι. XXXIV. pars ejus exstat servata à Dionysio Halic. in extremo libri de Lysia.

† Ὑπὲρ Πολυστράτου. XIX. Meminit Svid. in πολύστρατος.

Κατὰ Ποσιδίππου. Harpocrat. in ἀπαλλαχθεῖν.

† Ἀρεοπαγιτικὸς ὑπὲρ τοῦ σηκοῦ ἀπολογία, de olea sacra. VI. Apologia pro eo qui sacræ olivæ truncum ex agro suo exstirpasse arguebatur. A quibusdam ut Paulo Germino Sophista Myseno, hanc orationem Lysiæ abjudicatam esse testis Photius cod. 262. qui illam sententiam refellit.

† πρὸς Σίμωνα, ἀπολογία. II.

Κατὰ τῶν σιτοπωλῶν. XXI. Svid. in ἄξιον. Hanc orationem à *Claudio Grolaro* versam latine subjecit H. Stephanus Oratoribus Græcis Paris. 1575. fol.

† Ὑπὲρ τοῦ στρατιώτου. VIII.

Κατὰ Στεφανοκλέους. Harpocrat. in ἐξούλης.

† Κατηγορία πρὸς τοὺς συνουσιαστὰς, κακολογιῶν. VIII.

Σωκράτους ἀπολογία, sed à Socrate ut parum virilis repudiata. Cicero 1. de orator. Valerius Max. VI. 4. Quintilian. XI. 1. Laërt. II. 40. Plutarch. in vita Lysiæ. Stobæus serm. 7. Photius.

πρὸς Τιμόθεον, προδοσίας. Plutarch. in Lysiæ vita.

πρὸς Τίμωνα. Svid. in ἐσχηματισμένος.

πρὸς Τιμωνίδην. Svid. in διάθεσις. Ulpian. in Olynthiac. 2.

Κατὰ Τισίδος. Dionys. Halicarnass. περὶ Δημοσθ. δεινότητος.

† περὶ τραύματος ἐκ προνοίας. III.

† Κατὰ τ̃ τριάκοντα. Plutarch. in Lysiæ vita. Forte intelligit orationem quæ exstat contra Eratosthenem. XI.

περὶ τ̃ τύπου. Vide supra πρὸς Ναυσίαν.

Ὑπὲρ Φανίου, παρανόμων. Athen. Lib. XII. Antiquior hic Phanias fuit Eresio & Stoico.

περὶ τ̃ Φερενίκου ὑπὲρ τ̃ Ἀνδροκλείδου κλήρου. Dionys. Halicarnass. in Isæo, Svidas in ὑσία φανερά.

† πρὸς Φιλοκράτην ἀπόλογος. XXVIII. Meminit Harpocrat.

† Κατὰ Φίλωνος, δοκιμασίας. XXX.

πρὸς Φίλωνα ὑπὲρ Θεοκλείδου φόνου. Pollux IX. 5.

πρὸς Χαιρέστρατον. Harpocrat. in ἀπακτὸς ὅρκος.

πρὸς Χυτρῖνον. Pollux X. 26.

Ὑπὲρ τ̃ ψηφίσματος. Plutarch. in vita Lysiæ.

Supposita dubiaque à Meursio observata hæ sunt:

πρὸς Ἀλεξίδημον. Harpocrat. in δατεῖσθαι.

περὶ τῆς Ἀμβλώσεως. Harpocrat. Apostolius 2. 89. proverb. Theo progymnasm. p. 16.

περὶ τῶν ἀνακαλυπτηρίων. Theo progymnasm.

πρὸς Ἀνδοκίδην, ἀποστασίου. Harpocrat.

Καθ' Ἀριστογόρου ἐνδείξεως. Harpocrat. in ἀμοσγέπως sed legendum Κατὰ Ἀγοράτου. Locus enim ab Harpocratione allegatus in oratione contra Agoratum licet corrupte exstat, quæ inter editas est duodecima.

πρὸς Ἀριστοκράτην περὶ ἐγγύης ἐράνου. Harpocrat. in ἐρανιστής.

πρὸς Ἀσίωνα περὶ τῆς τῶν βιβλίων κλοπῆς. Harpocrat. in ἀμφιγνοεῖν.

Καθ' Αὐτοκλέους. Pollux VII. 33. Non enim opus est emendatione Meursii 3. 14. Attic. Lect. quam ipse in Bibl. Attica recte retractavit.

Ὑπὲρ Βακχίου καὶ Πυθαγόρου. Harpocrat.

πρὸς Βοιωτόν. Harpocr. in ἀνάγειν.

Κατὰ Δημοσθένους, ἐπιτροπῆς. Svid. in καρποῦ δίκη. Harpocrat. pluries.

πρὸς Διογένην ὑπὲρ μισθώσεως οἴκου. Harpocrat.

πρὸς Διοχάρη. Harpocrat. in μεταλλεῖς.

περὶ τῆς ἐγγυθήκης. Athen. Lib. V. pag. 209. seq. Harpocrat. in ἐγγυθήκη.

πρὸς Ἐτεοκλέα περὶ χρημάτων. Harpocrat. in ἑβδομευομένου.

Ὑπὲρ εὐκρίτου. Hesych. Harpocrat.

Κατὰ Θρασυβούλου. Harpocrat.

περὶ τῆς Ἰφικράτους εἰκόνος. Dionysius Halicarnass. in Lysia p. 85.

Ἰφικράτους ἀπολογία. Dionysius Halic. & Plutarch. in Lysia.

πρὸς Καλλιφάνην, ξενίας. Harpocrat. in νοθεῖα.

Digitized by Google

περὶ τ͂ κυνὸς, ἀπολογία. Harpocrat. in καρκῖνος.
πρὸς Λαΐδα. Athenæus, Harpocrat.
Κατὰ Λυσιθέυ. Harpocration variis in locis. Svid. in γωνία.
πρὸς Μνησίστρατον. Harpocrat. in προθεσμίας.
πρὸς τὴν Μιξιδήμυ γραφὴν ἀπολογία. Harpocrat. & Svid. in Μυσαῖος adde Meurſ. III. 14. Attic. Lect.
πρὸς Νίκαρχον τὸν αὐλητήν. Harpocrat.
Κατὰ Νικίδυ niſi legendum κτ̃ Μικίνυ, Φόνυ. Meurſ III. 21. Attic. Lect.
Ὑπὲρ Νικίυ. Dionyſ. Halicarnaſſ. in Lyſia pag. 86. adde Meurſii librum laudatum III. 8.
Κατὰ Νικομαχίδυ. Harpocrat. in ἐπιβολή.
Πρὸς Πυθόδημον ἀπολογία. Harpocrat. in τῆπς. pro quo Pollux VII. 5. πρὸς Πειθόδημον ὑπὲρ ἀποςασίυ.
Πρὸς Σώστρατον, ὕβρεως. Harpocrat. in ἰσοτελής.
Κατὰ Τελαμῶνος. Harpocrat.
Κατὰ Φιλίππυ, ἐπιτροπῆς. Harpocrat. in πεδιακά. Pollux X. 4.
Κατὰ Φιλωνίδυ. Athenæus Lib. XIII. Harpocrat.
Ὑπὲρ Φρυνίχυ θυγατρός. Harpocrat. in ἀρκτεῦσαι.
Περὶ τ͂ χρυσῦ τρίποδος. Athenæus. Pollux.

In orationes Lyſiæ præter *Zoſimum Gazaum* & *Zenonem* Citieum juniorem commentarios ſcripſerat *Paulus Germinus* Sophiſta, ut Svidas nos docet. Paulus ille Photio cod. 262. dicitur Παῦλος ὁ ἐκ Μυσίας, & ab eodem arguitur quod plures Lyſiæ orationes præter rationem pro ſuppoſitis declarando, effecerit ut interierint, nec amplius reperiantur. Cajum Harpocrationem περὶ τ͂ Ὑπερίδυ καὶ Λυσίυ λόγων idem Suidas commemorat.

Memorantur præterea à Plutarcho Lyſiæ τέχναι ῥητορικαὶ & *Epiſtola*, quas ſeptem Svidas indicat, ſex amatorias, unam ad Metaniram ſervam cujus amores Lyſiæ objecit Demoſthenes orat. adverſus Neæram: & quinque ad adoleſcentes, ſeptimamque ſeriam ſive Pragmaticam. Ex his Epiſtolæ ad Metaniram meminit Athenæus Lib. XIII. & Pollux VII. 29. Svid. in οἴμοι & ἐγγύς. Septima pragmatica ad Polycratem ſcripta videtur adverſus Empedum, laudarique ab Harpocrat. in περιφορειάδες. Ex reliquis quinque una ad Aſybarum allegatur à Svida in ψάμαλα, quem vide etiam in ὑπὸ μάλης & φαῦλον.

Editiones orationum Lyſiæ quæ exſtant.

1. Græca *Aldina* Venet. 1513. fol. cum aliis Oratoribus.

2. Itidem Græca *Henr. Stephani* Parif. 1575. fol. cum aliis Oratoribus.
3. Græcolatina cum verfione & argumentis, *Jodoci Vanderheidii* Hanov. 1615. 8vo.
4. Itidem Græcolatina cum ejusdem verfione & argumentis, ac præfatione *Johannis Burchardi Maji*, Marpurg. 1683. 8vo.

V. ISOCRATES a) Theodori F. Athenienfis natus eft Olymp. LXXXVI. 1. Archonte Lyfimacho b) ante Chriftum CCCCXXXVI. Audivit Prodicum Ceum, Protagoram, Gorgiam Leontinum, Tifiam Syracufanum & Theramenem Rhetorem, (Svid. in Ἀρχέ ὑοϛ) quem Reip. ftudiofiorem adverfus triginta Tyrannos defendere voluit, ni ipfe vetuiffet. Amicus fuit Platonis Philofophi, (Laërt. III. 8.) fex ante illum annis natus (id III. 2.) privignum habuit Aphareum Rhetorem. (Suid. in Ἀφαρεὺς.) Audacia & voce deftitutum fe videns, quod ipfe in Panathenaico fatetur, rarius in publico, atque fi Lucianum in parafito

T. 2.

a) Apud Fulvium Urfinum p. 77. elog. ftatua vetus, capite quod T. 2. tabula 81. thefauri Gronoviani exftat, trunca, cum infcriptione Ἰσοκράτης Θεοδώρου Ἀθηναῖος. Fuit & alter Ifocrates Apolloniates five Heracleotes Ponticus, noftri difcipulus & fucceffor, quem fugillat PfevdoSpeufippus Epiftola ad Philippum p. 65, edit. Allatii. Confer Svidam in Ἰσοκράτης. Tertium quendam Dionyfii Halicarnaffenfis & Echecratis ejus filii ἑταῖρον ex Dionyfii arte Rhetorica confinxit Muretus Var. Lect. libro & capite primo. Sed illo in loco Ifocratem Athenienfem Dionyfius ἑταῖρον fuum vocat, perinde ut Philoni Judæo apud Eufeb. XI. 15. præparat. Zacharias Propheta dicitur εἷς τῶν Μωϋσέως ἑταίρων, & Cicero 2. 16. ad Attic. Theophraftum *amicum fuum* & Dicæarchum Attici *familiarem* appellat. Confer Cotelerium ad Chryfoft. in Daniel. pag. 21:22.

Ifocratis Athenienfis æqualis & Gorgiæ difcipulus fuit ALCIDAMAS Quintiliano III 1 & aliis Eleates, Cafaubono pag. 879. ad Athenæum & Tzetzæ Ἐλαΐτης ex Elæa Æolica Afiæ civitate: Scripfit 1) *Encomium mortis*, Cic. 1. Tufc. Tzetz. Chil. XI. v. 747. feq. & 2) *Naidu meretricis* Athen. XIII. 7. 3) Φυσικόν. Laërt. VIII. 56. 4) Μουσεῖον. Auctor Certam. Homeri & Hefiodi. Hodie exftant Orationes binæ fub Alcidamantis nomine, una *Ulyffis contra Palamedem, προδοσίας*, quæ ab Aldo Græce edita eft cum Orationibus Æfchinis, Lyfiæ &c. Venet. 1513. fol. inde ab H. Stephano, cum iisdem Oratoribus 1575. fol. & à *Guil. Cantero* translata latine, cum Ariftide Bafil. 1566. fol. Altera *Contra Sophiftas*, ab eodem Aldo Græce edita ad calcem Ifocratis Venet. 1518. fol. Multas Alcidamantis Orationes legiffe fe ait Tzetzes, fed encomium mortis ad manus fuas non perveniffe XI. v. 752. Ifocratem ab Alcidamante reprehenfum tellatur idem v. 671. In Onomaftico Rob. Stephani, Heidenreichii Pandectis & aliis ejusmodi libris dicitur etiam Mufica fcripfiffe Alcidamas ex male intellecto Svidæ loco, qui patrem Alcidamantis Dioclem Mufica fcripfiffe teftatur, ut recte jam tum vidit Gesnerus.

b) Plutarch. in vita Ifocr. & Laërtius III. 2. Dionyf. Halicarnaff. de antiquis Rhetor. Svidas, Photius c. 260.

Digitized by Google

T. 2. p. 257. audimus nunquam in judiciali foro dixit, nec Remp. gessit; sed plures orationes (civiles potius quam forenses) scribendo, & quam plurimos, inque his Hyperidem & Isæum, Xenophontem c) Theopompum Chium, Naucratem, Ephorum Cumanum, Theodectem, Astydamantem, Philiscum & Demosthenem, Cratetem item Trallianum, quem Ἰσοκράτειον vocat Laërtius IV. 23. Stratonem quendam id. V. 61. & Dionysio præ cæteris laudatum Cephisodorum, in civili eloquentia erudiendo, opes incredibiles & gloriam sibi comparavit singularem, sic ut domus Isocratis officina eloquentiæ haberetur, ut ait Cicero in Oratore c. 13. ubi Platonis de Isocrate testimonium affert e Phædro extremo. Idem in Bruto c. 8. *Isocrates cujus domus cuncta Græcia quasi ludus quidam patuit atq; officina dicendi: Magnus Orator & perfectus Magister, quanquam forensi luce caruit, intraq; parietes aluit eam gloriam, quam nemo quidem meo judicio est postea consecutus.* Hermippum ἐν τῷ περὶ Ἰσοκράτους laudat Athenæus. Sed & de discipulis Isocratis pluribus libris diligenter egisse illum docet tum idem Athenæus, tum Harpocration in Ἰσαῖος. & Dionysius in Isæo. Docuit Isocrates mercede drachmarum mille, quæ cum prima vice ipsi numeraretur, lacrymas misisse ac se venundatum conquestus esse dicitur: Ipse decem millia drachmarum dixit daturum se illi, qui audacem & vocalem se redderet. Timiditatem ejus quod non plures quam unum vel binos admittere simul sustineret auditores, perstringunt Plutarchus & Tzetzes. Pro literis ad Athenienses mittendis à Timotheo talentum, pro una oratione a Nicocle Rege viginti talenta d) accepit. Quod vero ad vim in dicendo attinet, se ajebat fungi vice cotis *) acutum

Reddere quæ ferrum valet, exsors ipsa secandi.

Cæterum nimio delectus, collocationis & numeri studio (de quo Cicero in Oratore c. 52. & 61.) effecit, ut elegans atque admirabilis quidem, at elumbior frigidiorque videretur ejus sermo, e) ipse vero ludibrio esset posteris, quod plures annos f) impenderat uni elaborandæ orationi Panegyricæ, quam Alexander pacandæ Asiæ insumsit, & Epistolam

 lam

c) Photius. Confer de Theopompo Ciceronem in Oratore c. 44. De Ephoro & Naucrate c. 51. De Ephoro iterum c. 57. *Ephorus, levis ipse Orator, sed profectus ex optima disciplina.* d) Plutarch. Phot. * Horatius arte v. 304.

e) Plinius Hist. Nat. VII. 30. Plutarch.

f) Philonicus & Hieronymus Philos. apud Dionysium Halicarnass.

lam g) ad Philippum de pace jussus scribere ab Atheniensibus, nondum illam ad finem perduxerit cum pax jam cum Rege coaluisset. Mortem oppetiit Isocrates, ex ægritudine indicta sibi inedia, cum intellexisset victos ad Chæronæam Atticos a Rege Macedoniæ Philippo Olymp. CX. 3. anno ætatis XCVIII. h) ante Christum CCCXXXVIII. Sepulchro ejus imposita columna XXX. cubitorum altitudine, in cujus fastigio siren septem cubitorum; & è propinquo mensa i) in qua parentes ejus & præceptores atque hos inter Gorgias, qui sphæram cœlestem intueretur; quod monumentum jam Plutarchi ætate interciderat.

Orationes Isocratis LX. ferebantur ætate Plutarchi, ex quibus Cæcilius XXVIII. Dionysius Halicarnasseus XXV. tantum pro genuinis habuit. Idem e Plutarcho Photius testatur cod. 260. In Suidæ codicibus numerantur XXXII. Hodie tantum XXI. supersunt, nec plures legisse se testatur Photius Cod. 159. quem, si placet, vide. In his ducunt familiam *tres Parænetica*, pulcherrimis sententiis refertæ:

1. πρὸς Δημόνικον, Ad Demonicum k) Hipponici F. clarum Atheniensem, fratrem Calliæ. Hæc sine causa tertio cuidam ac commentitio Isocrati ab elegantissimo Mureto tribuitur in limine Variarum lectionum. Harpocration in ἐπακτὸς ὅρκος Isocrati adscribit Apolloniati, nostri discipulo. Sed Atheniensi Isocrati & Hermogenis testimonium & œconomia tractationis sententiarumque numeri & dictionis vindicat, ut recte notavit Sylburgius hanc oratio-

g) Tzetzes XI. Chil. hist. 382. Athenæus de machinis bellicis p. 2. Timæus apud Longin. p. 29. Tzetzes, Dionysius, Longinus ipse περὶ ὕψους &c. Adde quod Cato apud Plutarch. p. 351. ridet γηρᾶν παρὰ Ἰσοκράτει τοὺς μαθητὰς ὡς ἐν ᾅδου χρησομένους ταῖς τέχναις καὶ δίκας ἐροῦντας.

h) Lucian. in Macrobiis T. 2. p. 474. seq.

i) Plutarch. & Philostratus de Sophist. Meminit sirenis illius etiam Choricius inedita laudatione Procopii Gazæi.

k) Hipponici filium testatur ipse Isocrates in limine orat. ἀπέσταλκά σοι τόνδε τὸν λόγον δῶρον, τεκμήριον μὲν τῆς πρὸς ὑμᾶς φιλίας, σημεῖον δὲ τῆς πρὸς Ἱππόνικον συνηθείας. Πρέπει γὰρ τοὺς παῖδας ὥσπερ τῆς οὐσίας οὕτω καὶ τῆς φιλίας τῆς πατρικῆς κληρονομεῖν. Et Dionysius Halicarnass. hanc orationem laudans in arte Rhetor. cap. 5. vocat παραίνεσιν πρὸς τὸν Ἱππονίκου. Tzetzes memoriæ lapsu pro Ἱππονίκου posuit Εὐαγόρου Chil. hist. 382. Θανόντος Εὐαγόρου δὲ γράφει πρὸς παῖδα τούτου, ᾧ κλῆσις ἦν Δημόνικος, πολλὰς τὰς παραινέσεις. Et Constantinus Porphyrogenitus themate 15. tradit orationem scriptam ad Demonicum Evagoræ filium, cui sententiæ adsentitur Meursius II. 12. Cypri. Ad verba Isocratis ἀπέσταλκά σοι τόνδε τὸν λόγον δῶρον alludit Gregorius Nyssenus in Epistola à Zaccagnio edita p. 368. pro *ad Demonicum* ridicule excusum leges, ad Dæmoniacum.

Digitized by Google

tionem si non sit Isocratis nostri, esse eam Isocrateo plane filo contextam. Isidorus Pelus. IV. 162. Epist. ad Ophelium Grammaticum: καὶ τοῦ ἐγγυάτῳ Ἰσοκράτης ὁ ἄνω καὶ κάτω παρὰ σοῦ θαυμαζόμενος γράφων πρὸς Δημόνικον. Harpocrationi in παράκλησις laudatur Ἰσοκράτης παραινέσεσι. Latine transtulit explanavitque *Antonius Schorus* libro posteriore de ratione discendæ docendæque linguæ latinæ ac græcæ. Argent. 1596. 8. Gallice vertit *Franciscus Seraphinus Regnerius* Abbas S. Lavini. Paris. 1700. 8. Carmine latino *Antonius Meierus* Flander. Cameraci 1561. 4.

2. πρὸς Νικοκλέα de regno, ad Nicoclem secundum, Evagoræ F. Salaminis Tyrannum, qui regnare cœpit Olymp. CI. 3. vide Meursium in Cypro Lib. II. c. 13. Isocrates ipse sibi vindicat Oratione XV. περὶ τῆς ἀντιδόσεως. Ἔστι δ' (ὁ λόγος) ὁ μέλλων ῥηθήσεσθαι Νικοκλεῖ τῷ Κυπρίῳ τῷ καθ' ἐκεῖνον τὸν χρόνον βασιλεύοντι συμβουλεύων, ὡς δεῖ τῶν πολιτῶν ἄρχειν· οὐχ ὁμοίως δὲ γεγραμμένος τοῖς αἰτιωμένοις. Et orat. III. sub sub Nicoclis nomine: τὸν μὲν οὖν ἕτερον λόγον ὡς χρὴ τυραννεῖν, Ἰσοκράτης ἤκουσε. Recte igitur Leo Allatius eandem Isocrati Atheniensi asserit p. 240. ad Socraticor. Epistolas, contra H. Stephani diatribam 2. ad Isocr. Latine vertit *Erasmus* Basil. 1522. 4. & Tomo IV. Opp. De Nicocle illo vide si lubet Meursium in Cypro lib. 2. c. 13.

3. Νικοκλῆς sive oratio sub persona ejusdem Regis Cyprii (unde Κύπριος λόγος subinde vocatur apud Stobæum) scripta de officio civium erga imperantes. Pro hac aut certe pro Evagora credibile est Isocrati a Rege præmii loco data viginti talenta, quod tradunt Plinius ac Plutarchus. Neque insolens videri debet ab Isocrate elaboratam orationem, quam recitaverit Rex. Lysiæ enim & aliorum plurimorum, ipsiusque Isocratis exemplo constat, solenne fuisse λόγους cum δικανικοὺς tum συμβουλευτικοὺς ab aliis dici ab aliis scribi. Sic Romæ in Nerone recitante admiratus est Senatus, quæ Seneca scripserat. Vide Dionem Lib. LXI. p. 690. Latine vertit præter alios *Ludovicus Vives* T. 1. Opp. p. 315.

Hæ tres orationes prælegi solent passim in scholis cum Plutarchi libro de puerorum institutione, itaque sæpissime excusæ sunt separatim, vel *Græce*,

Francof. 1585. 8. typis luculentis Wechelianis, ex recensione *Frid. Sylburgii*, qui varias Lect. & Gnomas varias μονοστίχους e Comicis & Tragicis veteribus collectas & sub titulis digestas adjunxit.

Amst.

Digitized by Google

Amst. 1643. 8. apud Joh. Jansonium.

Vel *Graecolatine.*

Christophori Neandri, cum Analysi Grammat. Francof. ad Oder. 1605. 8.

Joh. Gerlaci Wilhelmi. Heidelb. 1678. 8. quæ ad usus tironum accommodata est editio, & phrases annotatas habet. Tum *Guil. Diezii* cum notis haud contemnendis, eodem anno Ulmæ in 8. Denique Viri Cl. *Christiani Junckeri*, cum versione, paraphrasi, & vocabulorum difficiliorum Analysi. Lipf. 1704. 8.

Prodierunt etiam cum versione interlineari Paris. 1621. 8.

Græce, Latine, Gallice & Germanice opera *Johannis Cherpontii.* Lugd. 1581. 12. cum Plutarcho περὶ παιδῶν ἀγωγῆς & Catechesi Christiana.

Ut ad alias Isocratis orationes pergam συμβουλευτικαὶ quidem sive *deliberativi generis* exstant:

4. Πανηγυρικός, qua Atheniensibus, quorum merita præ Lacedæmoniis effert, suadet ut domesticis dissidiis omissis Persas bello petant. Hinc suasionem vocat Cicero in Oratore c. XI. & Syrianus in Hermogenem p. 18. observat constare duplici genere, panegyrico ac deliberativo, perinde ut Isocratis Evagoram & Thucydidis ἐπιτάφιον. Marcellin. p. 23. Decem vel quindecim annos in hoc componenendo insumsisse dicitur, nec ex suo ingenio sed ex Gorgiæ, Archini, Thucydidis ac Lysiæ scriptis pleraque protulisse. Quod ex Plutarcho, Philostrato, aliisque lectum judicium merito malignius Photio visum est, recte notanti in eodem argumento plurium virorum eximiorum similes posse esse cogitationes. Ne dicam quod Theo velut imitandum eloquentiæ studiosis proponit, cogitata Lysiæ ex ejus Epitaphio atque Olympico tanta cum arte ab Isocrate translata. Confer Jac. Thomasium de plagio §. 476. Tunc cum Lacedæmonii Græcis imperarent, hoc est intra Olymp. XCII. & XCVI. scriptum panegyricum Isocrates ipse demonstrat oratione περὶ ἀντιδόσεως. In Olympiis dictam ab Isocrate, Philostratus auctor est. Nihil certe illa elegantius elaboratiusque, ut omnes confitentur, licet contra eandem scripsit Aristoteles Siculus Rhetor, teste Laërtio Lib. V. sect. 35.

5. Φίλιππος, sive πρὸς Φίλιππον, *Ad Philippum.* Paulo ante mortem scripta, ut præter Ciceronem in Oratore c. 52. & Plutarchum Græcus auctor argumenti ex Hermippo annotavit. Suadet Regi (confer Epistolas Isocratis 1. 2. 3. ad Philipp.) ut Græcas urbes inter se dissidentes conciliet, & Persas bello petat, quod postremum Philippi filius

Digitized by Google

filius Alexander lecta Isocratis oratione (non hac quidem, sed Panegyrico, ut affirmat Ælianus XIII. 11. Variar.) fecisse dicitur. Inter Socraticas Epistolas ab Allatio editas duovigesima sub Antipatri Magnetis nomine invidiam Isocrati facit, tanquam jejuno & maligno Philippi laudatori p. 59. seq. Latine hanc Orationem vertit *Georgius Sabinus* A. 1531. 8.

6. Ἀρχίδαμος sub Archidami persona (nondum Regis Laconici) suadet Lacedæmoniis, ne ex mandato Thebanorum quos in Leuctrica pugna victores ad Mantineam Olymp. CIV. 2. represserant, Messenam vel instaurent vel liberam esse patiantur. Vehementer hanc Orat. laudat Philostratus. Separatim edidit illustraritque *Victorinus Strigelius*, Lipsiæ A. 1564. 8.

7. Ἀρεοπαγιτικός. In senatu Areopagitico suadet, ut Democratia sive Anarchia potius in quam circa illud tempus Resp. Atheniensis erat prolapsa, reduceretur ad meliorem formam, à Solone & Clisthene prius constitutam. Scripta post rogatos à Lacedæmoniis Athenienses, ne se à Thebanis funditus exscindi paterentur, hoc est post Olympiadem CII. Latine, præter alios transtulit *Ludovicus Vives* T. 1. Opp. p. 308.

8. Περὶ εἰρήνης ἢ συμμαχικός. De pace cum Chiis, Rhodiis & Byzantiis ineunda, & deponendo ab Atheniensibus maris imperio. Scripta Olymp. CV. 4. Memorat hanc orationem ipse Isocrates περὶ ἀντιδόσεως. Posteriori parti suum ἀντιῤῥητικὸν εἰρήνης opposuit Ælius Aristides. Isocratis de pace latine vertit *Petrus Mosellanus*. Basil. 1522. 4. *Philippus Melanchthon* Hagenoæ 1533. 8.

Jam sequuntur λόγοι ἐγκωμιαστικοί.

9. Εὐαγόρας sive oratio funebris in laudem Evagoræ Regis Cypriorum interemti à Thrasydæo Evnucho Olymp. CI. 3. Hujus Evagoræ (de quo consules Meursium in Cypro lib. 2. c. 12.) filius fuit Nicocles, à quo per insidias interfectum Evagoram præter rem tradit Diodorus Sic. Libro XV. pag. 363. Vide Usserium ad A. period. Jul. 4340. Latine vertit hanc Orat. *Petrus Sabiatus* Paris. 1549. 4. Prodiit & Mediolani Græce & Latine 1563. 8. & Græce ad calcem Vitarum parallelarum Plutarchi, edit. Aldinæ. Atque ex *Guarinis Veronensis* translatione in antiquis latinis vitarum Plutarchi editionibus. *Francisci Cicereji* in Evagoram Helenamque Isocratis commentarius ineditus fuit apud V. C. Marquardum Gudium.

ex Josephi Scaligeri Epist. 431. & Petri Victorii ad Aristot. Rhetor. p. 718. notavit Paulus Colomesius in Opusculis p. 56. seq.

13. Κατὰ τῶν Σοφιςῶν, adversus Sophistas lucro inhiantes, & falsæ eloquentiæ doctores, quos inter alia hoc quoque nomine reprehendit quod odiosissima ejus parte delecta promiserunt se tradituros rationem tractandarum litium judiciariarum, cum longe plura sint m) in quibus longe cum majore dignitate Orator versari possit, & præcepta Rhetorica nihilo magis ad causas forenses, quam ad quodlibet aliud orationis genus pertineant. Hæc oratio Græce recensita à Frid. Sylburgio, prodiit cum tribus paræneticis, de quibus supra.

Supersunt λόγοι *Isocratis* δικανικοὶ *sive judiciales.*

14. Πλαταϊκός, nomine Platæensium à Thebanis solo pulsorum ad Athenienses, pro restitutione in integrum.

15. Περὶ τῆς ἀντιδόσεως sive de permutatione facultatum, cum à Lysimacho dies dictus esset secundum legem Atheniensem n) vel permutandarum cum Lysimacho facultatum, vel obeundæ (quod fecit) trierarchiæ. Multa de studiis suis in hâc oratione Isocrates, multa de improbitate Sycophantarum. Scripta post Olympiad. CV.

16. Περὶ τῦ ζεύγυς de bigis equorum, quod eas in Olympiis à civitate Argivorum emerit, non Tisiæ eripuerit Alcibiades. Dicta est à filio Alcibiadis jam defuncti, cujus defensionem ac laudes, populique invidiam persequitur. Allegatur à Plutarcho, Alcibiade p. 196. & Athenæo V. p. 215. Sed apud Photium Cod. 159. mentio hujus Orat. excidit.

17. Τραπεζιτικός Oratio à Sopæi sive Sinopæi filio dicta pro summa argenti apud o) Pasionem Trapezitam deposita, cum pater apud Satyrum Ponti principem de regno affectato delatus esset, quam Pasio postea accepisse se negavit. Hac oratione utitur Dionysius adversus Aristotelem atque Aphareum, qui orationes Isocratis ullas judiciales fuisse negarunt, quibus contradixit Isocratis discipulus *Cephisodorus.* In Isæi oratione VII. quæ est de Cironis hereditate

Bbbbbb 2 & in

m) Confer Aristotelis locum quem cum Isocrateo confert Muretus Lib. IV. c. 11. Var. Lect.

n) Vide Sam. Petitum ad leges Atticas p. 269. seq. Scheferum de militia navali IV. 6.

o) De hoc Pasione Demosthenes Orat. pro Phormione & Orat. contra Callippum.

Digitized by Google

& in trapezitico Isocratis plura eadem legi notat Porphyrius apud Eusebium X. 3. præparat. ubi male κύλων@ pro κίρων@.

18. Παραγραφικὸς πρὸς Καλλίμαχον, contra Callimachum quendam qui præter legem ἀμνησίας a Thrasybulo latam, ac præter fas nescio cui diem dixerat de ereptis sibi sub triginta Tyrannorum imperio pecuniis.

19. Αἰγινητικός. Oratio apud Æginetas dicta, pro amico & affini Thrasylochi, cui hic opes suas legaverat, altera sorore semigermana impugnante testamentum. Locus ubi deesse nonnulla notantur in margine, ita est legendus: ὅτι τὸ Πασίνυς παρὼν κατέλαβεν. &c. Vide Jac. Gronovium ad Harpocrat. p. 106. seq. 134. seq.

20. Κατὰ τῦ Λοχίτυ, sub persona ejus qui à Lochita quodam verberibus mulcatum se conqueritur. Neque hoc ferendum esse in Democratia, licet pauper & tenuis conditionis sit qui vapulavit.

21. Ἀμάρτυρ@ pro Nicia qui sub XXX. Tyrannis apud Euthymum consobrinum sine testibus tria talenta deposuerat, Euthyno deinde bina tantum restituere volente, Photio inscribitur πρὸς Εὐθύνυν ὑπὲρ Νικίυ. Hanc & Archidamum inter præstantissimas Isocratis orationes excellere affirmat Philostratus 1. de vitis Sophist. Contra eam scripserat Antisthenes Cynicus teste Laërtio VI. 15.

Isocrates (an * Socrates?) ἐν τοῖς πρὸς εἰδοθέαν laudatur à Suida in χιάζειν. At apud Etymologum in ἐπίδικ@ legendum ἰσαῖ@ ἐν τῷ πρὸς Λιούβιον pro eo quod editum est Ἰσοκράτης πρὸς Λυσίαν. Vide Meursium V. 2. Attic. Lect. Plutarcho si credimus ἠγωνίσατο καὶ τὸν ἐπὶ Μαυσώλῳ τεθέντα ὑπ' Ἀρτεμισίας ἀγῶνα. Τὸ δ' ἐγκώμιον ὁ σώζεται. *Decertavit etiam Isocrates noster in iis ludis quos Artemisia* (Olympiade CVII. confer Usserium ad A. Period. Jul. 4361.) *Mausolo* (Cariæ Regi) *fecit: sed ea laudatio non exstat.* Ad Suidas ab Isocrate Apolloniate hoc factum tradit, Callistratum Rhetorem auctorem ut videtur secutus. Eidem Apolloniati tribuit orationes quinque: 1. Ἀμφικτυονικὸν, 2. Προτρεπτικὸν, 3. Περὶ τῦ τάφον μὴ ποιῆσαι Φιλίππῳ, 4. Περὶ τῦ μετοικισθῆναι, 5. Περὶ τῆς ἑαυτῦ πολιτείας. Parænesès ad Demonicum huic quoque Apolloniati adscribi ab Harpocratione, supra a me est annotatum. In Aristotelis Rhetoricis III. 14. pro Σωκράτης ἐν ἐπιταφίῳ legendum Ἰσοκράτης. Similem errorem Lib. I. Rhetor. cap. 9. castigavit Meursius Lib. V. c. 14. Attic. Lect. & Lib. IV. cap. 4. docuit apud Dionysium Halicarnasseum in arte c. 6. perperam legi ὁ τῦ Σωκράτυς ἑταῖρ@ Ναυκράτης pro ὁ τῦ Ἰσοκράτυς. Apud Laër-

* Schol. ad Apollon. Lib. I. Σωκράτης δὲ ἐν τῷ πρὸς εἰδόθεον φησὶ τὸν ὕλαν &c.

Digitized by Google

Laërtium quoque Lib. II. sect. 55. ubi Socrates Grylli laudationem funebrem composuisse legitur, pro Socratre Isocratem legendum esse duxerim, nisi quis Naucratem malit cum Clarissimo Viro Gotfrido Oleario in diss. erudita de Heraclito.

Τέχνην ῥητορικὴν Isocrati tribuunt nonnulli apud Plutarchum, Photiumque, tum Tzetzes audacter: ὅτος ὁ ῥήτωρ ἔγραψε βίβλον, ῥητόρων τέχνην, Chil. XI. v. 654. & IX. v. 935. ὁ Ἰσοκράτης ῥήτωρ μὲν ὁ καὶ τὴν τέχνην γράψας & 941. ὁ μὲν λόγους βασιλικὰς, τέχνας καὶ παραινέσεις. Confer Epist. 28. inter Socraticas ab Allatio editas, & Plutarchum in Demosthene.

De *Epistolis* Isocratis Atheniensis dixi supra cap. X. 7.

Laërtius de Speusippo IV. 2. καὶ πρῶτος παρὰ Ἰσοκράτους τὰ καλούμενα ἀπόρρητα ἐξήνεγκεν. Intima Artis Rhetoricæ de numero oratorio quæ μυροθήκιον Isocratis videtur vocare Cicero lib. 2. Epist. ad Atticum. Vide Mericum Casaubonum animadvers. ad laudatum Laërtii locum.

Isocratis orationes prolixiores & πολιτικωτέρους Damascio exposuit *Severianus* εἰς τὸν τεχνικόν τι καὶ σοφιστικὸν, ἀλλὰ τὸν ἔμφρονα καὶ φιλόσοφον τρόπον ut legas apud Svidam in Σεβηριανός. Contra Isocratem scripserat olim *Zoilus* Amphipolites, teste Svida in Ζώιλος. Tum *Aristoteles Siculus* & *Ælius Aristides*, ut jam dixi ad Orat. IV. & VIII. Denique *Aristoteles Stagirites* quoque eum perstrinxit, confutatus à *Cephisodoro*. Dionysius Halicarnasseus: Μηδ' ὅτι δέσμας πάνυ πολλὰς δικανικῶν λόγων Ἰσοκρατείων περιφέρεσθαί φησιν ὑπὸ τῶν βιβλιοπωλῶν Ἀριστοτέλης —— καὶ οὐτ' Ἀριστοτέλει πείθομαι, ῥυπαίνειν τὸν ἄνδρα βουλομένῳ —— ἱκανὸν δ' ἡγησάμενος εἶναι τῆς ἀληθείας βεβαιωτὴν τὸν Ἀθηναῖον, Κηφισόδωρον, ὃς καὶ συνεβίωσεν Ἰσοκράτει καὶ γνησιώτατος ἀκουστὴς ἐγένετο, καὶ τὴν ἀπολογίαν τὴν πάνυ θαυμαστὴν ἐν ταῖς πρὸς Ἀριστοτέλην ἀντιγραφαῖς ἐποιήσατο. Cephisodori Libros IV. contra Aristotelem memorat Athenæus Libro II. p 60. licet ibi legitur Cephisododotus, ex quo loco colligitur contra Philosophum Stagiritam, non contra Rhetorem Siculum scripsisse, quod clarissime etiam testatur Aristocles Peripateticus ob hanc ipsam causam Cephisodoro insultans apud Eusebium XV. 2. præparat. p. 792. & Numenius apud eundem XIV. 6. p. 732. Mentio Cephisodori iterum apud Athenæum Libro III. & VIII. & apud Themistium in Sophista p. 285. Dionysium in Isæo & in Epist. ad Pompejum & alia ad Ammæum ubi Cephisodorum refert inter παραγγελμάτων Rhetoricorum scriptores. Clementis Grammatici περὶ τῶν Ἰσοκρατείων σχημάτων meminit Svid. in κλήμης. Gregorii Nazianzeni dictionem ad structuram accedere Isocraticam notavit Erasmus.

Digitized by Google

Isocrates editus est *Græce* Mediolani primum A. 1493. fol. curante Demetrio Chalcondyla: Deinde Venetiis apud Aldum A 1513. & 1534. cum Alcidamantis, Gorgiæ & Aristidis quibusdam, ac Lexico Harpocrationis, fol. tum Hagenoæ 1543. 8. atque iterum Venetiis 1543. 8. Basil. 1546. 1555. 1561. 1578. 8.

Latine primus transtulit *Johannes Lonicerus* Marpug. 1540. 8. Ab eo tempore majori cura pleniusque *Hieronymus Wolfius* Basil. 1549. fol. cum cujus versione & argumentis frequenter recusæ Isocratis orationes & Epistolæ Basil. 1553. 1571. 1582. 1587. 1594. 1613. 8vo. Paris. 1603. 1615. 8. Genevæ 1618. 1621. 8.

Græcolatina operum Isocratis editiones sunt Basileensis A. 1570. fol. cum versione, & quæ in editionibus minoribus desiderantur, commentariis copiosis *Hieronymi Wolfii*: & altera ab H. Stephano curata Ao. 1593. fol. itidem cum Wolfii versione & *H. Stephani* septem diatribis in Isocratem: Gorgiæque de laudibus Helenæ, & Aristidis de laudibus Romæ & Athenarum, addita versione Gvil. Canteri. Hallervordius in Bibliotheca curiosa & Thomas Popeblount memorant editionem Græcolatinam Isocratis curatam à Paulo Stephano A. 1604. quam affirmant esse optimam, ego necdum vidi: vidi autem recusam Genevæ A. 1651 8. Denique H. Stephani diatriben de nonnullis vocabulis & loquendi generibus ab Harpocratione & Svida apud Isocratem observatis, suæ Harpocrationis editioni subjecit Jacobus Gronovius. Lugd. Bat. 1696. 4.

Michaël Neander in phraseologia Isocratis Græcolatina Basil. 1558. 8. sub titulis CCLXIIII. phrases ac formulas loquendi Isocrati familiares digessit.

Joh. Paludani sententiæ ex Isocrate selectæ, Gandavi 1551. 8. *Hieron. Wolfii* Basil. 1572. 8.

Isocratis Orationum omnium analysis, auctore *Conrado Clausero*. Basil. 1558. 8.

Anglice quædam Orationes conversæ prodierunt A. 1557. 8.

Antequam ad Isæum descendam, tribus verbis agere placet de GORGIA * Leontino, Siculo (unde Luciano T. 2. p. 313. dicitur *ποσιώτης*, notante Grævio) principe Scepticorum ac Sophistarum, discipulo Empedoclis, Isocratis vero & Alcidamantis Præceptore, quem perstringit

* Gorgiam Poëtam Oratore vetustiorem ab Aristotele 3. Rhetor. innui, falso tradit Anonymus Græcus scholiastes Parisiis editus p. 51. b. Fuit vero alius Gorgias Rhetor junior Ciceronis tempore, de quo vide Plutarchum in Cicerone p. 873.

Digitized by Google

git Plato in Gorgia, laudat Philostratus I. de Sophist. p.496.seq. & p.487. testatur eum Athenis in theatro primum auditoribus dicere ausum προβάλλετε, *proponite quodcunque vultis dicendi argumentum.* Concinnitatem soni numerique in periodis consectatum notat Cicero in Oratore c. 49. seq. & paulo intemperantius quidem hoc fecisse id. c. 52. ubi testatur Isocratem juvenem auditorem fuisse in Thessalia Gorgiæ jam senis. Imitatores ejus fuere non pauci, ut Æschines Socraticus, Proclus Naucratites, aliique Philostrato notati, Scopelianus quoque Sophista, quem idem Philostratus p.519. ait ὁμιλῆσαι Γοργίᾳ hoc est familiaria sibi ejus scripta reddidisse, ubi interpres minus luculenter reddit: *Cum Gorgia versatus est.* De dictione & charactere Gorgiæ ejusque vitiis ac virtutibus vide Demetrium περὶ ἑρμηνείας §. 12. 15. 29. & alios Rhetores, tum Menagium ad Laërtii Lib. VIII. sect. 65. Gerardum item Langbænium ad Longinum p. 16. seq. editionis præclaræ Tollianæ, ubi inter alia è Troili Sophistæ proœmio Rhetoricæ MS. refert Athenienses tanquam dies festos habuisse quibus Gorgias dixisset, & orationes ejus lampadas. Τὰς ἡμέρας ἐκείνας ἐν αἷς ἐπεδείξατο, ἑορτὰς ἐκάλουν, τοὺς δὲ λόγους αὐτοῦ λαμπάδας, ὥσπερ γὰρ τὸ πῦρ ἐκχεύεται τὸ σκότος, οὕτως καὶ σαφεῖς λόγοι τὴν διάνοιαν.

Orationes ejus binæ

ἙΛΕΝΗΣ ἘΓΚΩ'ΜΙΟΝ & ὙΠῈΡ ΠΑΛΑΜΗ'ΔΟΥΣ ἈΠΟΛΟΓΙ'Α exstant Græce editæ ab Aldo & H. Stephano cum aliis Oratoribus, latine autem redditæ à Gvil. Cantero ad calcem Aristidis. Basil. 1566. fol. Confer L. Strebæum ad Oratorem Ciceronis p. 822.

Memorantur præterea:

ὁ Ἐπιτάφιος λόγος ἐπὶ τοῖς ἐκ τῶν πολέμων Ἀθήνησι πεσοῦσι. Philostrat. p. 497.

Ὀλυμπικὸς, quem è gradibus templi dixit, svasurus Græcis, ut missis intestinis dissidiis arma communia in Medos & Persas converterent. Philostr. p. 497. & in Epistola ad Juliam Augustam p. 887. & in Isocratis vita p. 506. ubi notat quod panegyricus pulcherrimus Isocratis orationum è Gorgia sit expressus.

Πυθικὸς λόγος, quem dixit ex ara, unde aurea ipsi statua posita in Pythii templo est, cujus præter Philostratum meminit Athenæus Lib. XI. p. 505.

Ejus περὶ Φύσεως σύγγραμμα compositum Olympiade LXXXIV. laudat Olympiodorus MS. in Platonis Gorgiam, apud Allatium p. 116. de scriptis Socratis. Idem liber præterea titulum habebat περὶ τοῦ μὴ ὄντος, illo enim Gorgias conatus est ostendere, nihil esse, vel si aliquid sit, ab homine non posse comprehendi, vel si possit, exponi aliis

πρὸς Ἀριστογείτονα καὶ Ἀρχιππον. Dionyſ. Halic. in Iſæo. Harpocrat. in ἐνεσκευασμένῳ.
περὶ τοῦ Ἀρχιπόλιδος κλήρου. Pollux X. 1.
† περὶ τοῦ Ἀστυφίλου κλήρου. VIII.
πρὸς Βοιωτόν. Harpocrat.
πρὸς δημότας περὶ χωρίου. Dionyſ. Halic. in Iſæo, Harpocrat. in σφηδός.
† περὶ τοῦ Δικαιογένους κλήρου. IV.
πρὸς Διοκλέα, ὕβρεως. Pollux VII. 22. Harpocrat.
πρὸς Διοφάνην ἀπολογία. Harpocrat.
πρὸς Δωρόθεον. Harpocrat. in ὁσίας δίκη.
Κατ' Ἐλπαγόρου καὶ Δημοφάνους. Harpocat. ſæpius, & Etymol. M. in σύνδικοι.
πρὸς Ἕρμωνα ὑπὲρ τῆς ἐγγύης ἀπολογία. Dionyſ. in Iſæo. Harpocration & Svidas pluribus locis.
Ὑπὲρ Εὐμαθοῦς. Dionyſ. Halic. in Iſæo, Harpocration, Apoſtolius VIII. 20. proverb.
Ὑπὲρ Εὐφιλήτου πρὸς τὸν Ἐρχιέων δῆμον. Dionyſ. in Iſæo.
περὶ Ἥρωνος κλήρου. Harpocrat. in εἰς ἕω. ſed legendum Κίρωνος.
Κατὰ Θεοξίμου. Harpocr. in περιχωσθέν.
πρὸς Ἰσχόμαχον. id. in χίλιοι διακόσιοι.
πρὸς Καλλικράτην. Harpocrat.
πρὸς Καλλιππίδην. Harpocr. in ἀνεπτήθησαν.
Κατὰ Καλλιφῶντος α.
— — — — — β. Etymol. M in ἀπηγεῖται, unde Harpocrat. & Svidam ſupplendum monuit Meurſius V. 2. Lect. Attic.
πρὸς Καλυδῶνα. Harpocrat. Apoſtolius V. 20. proverb.
† περὶ τοῦ Κίρωνος κλήρου. VII. Adde quæ in Ἥρωνος & Κόλωνος & ſupra in Trapezitico Iſocratis.
Κατὰ Κλεομέδοντος. Harpocr. in κληπῆρες.
περὶ τοῦ Κλεωνύμου.
περὶ Κόλωνος κλήρου. Porphyrius apud Euſeb. X. 3. præparat. ſed legendum Κίρωνος.
πρὸς Λυσίβιον. Harpocrat. in ἐπίδικος, & νοθεῖα. Pollux X. 1. Svid. in ἐπίδικος, apud quem male in πῶς πρὸς Λυσίβιον, & apud Etymol. in ἐπίδικος, Ἰσοκράτης πρὸς Λυσίαν pro Ἰσαῖος πρὸς Λυσίβιον. Vide Meurſ. V. 2. Attic. Lect.
περὶ τῶν ἐν Μακεδονίᾳ ῥηθέντων, Harpocrat.
πρὸς Μέδοντα. Dionyſ. Halic. in Iſæo.

Cccccc Ὑπὲρ

Digitized by Google

Υπὲρ τῦ Μενεκλέυς κλήρυ. Harpocrat. in ἀγεννής.
πρὸς Μενεκράτην. Id. in περιοίκιον.
περὶ Μετοικισμῦ. Harpocrat.
Υπὲρ Μνησιθέυ θυγατρός. Harpocrat. in ἀποράπτετος.
πρὸς Νεοκλέα. Id. κληττῆρες.
Υπὲρ Νικίυ. Harpocrat. in ἀπορρήξαντες & χίλιοι διακόσιοι.
πρὸς Νικοκλέα περὶ χωρίυ. Harpocr. in ψευδοκλητεία, θυργωνίδαι, Τιτακίδαι.
† Υπὲρ τῦ Νικοστράτυ κλήρυ. III. A Dionysio Halicarnasseo hæc oratio inscribitur πρὸς Ἀγνόθεον.
πρὸς Ξεναίνετον. Vide supra περὶ τῦ Ἀριστάρχυ κλήρυ.
πρὸς Ὀργεῶνας. Harpocrat.
περὶ τῆς ποιήσεως. Id. in οἷον.
Κατὰ ποσειδίππυ. Harpocrat. in θόλος.
πρὸς πύθωνα. Harpocr. in διαμαρτυρία.
Υπὲρ πύθωνος, ἀποστασίυ. Harpocr. & Svid. in κληττῆρες.
† Υπὲρ τῦ πύρρυ κλήρυ. II.
πρὸς Σάτυρον. Harpocr. in ἰδίκος. In Meursii Bibl. Attica p. 1525. per librarii errorem bis laudatur Hephæstion pro Harpocratione.
πρὸς Στρατοκλέα. Harpocrat.
Τεμενικός. Harpocrat. in ἄμιπποι.
πρὸς Τιμωνίδην περὶ χωρίυ. Harpocr. in ὑσίας δίκη, Svid. in διάθεσις.
† περὶ Φιλοκτήμονος κλήρυ. V.

Tituli sunt non L. sed LII. at forte apud Harpocrationem in κληττῆρες debet legi πρὸς Νικοκλέα, non πρὸς Νεοκλέα, & ex aliis duplex unius orationis titulus positus pro duabus. Ut dixi ὑπὲρ τῦ Νικοστράτυ κλήρυ, & in περὶ τῦ Ἀριστάρχυ κλήρυ. De quatuordecim suppositis Isæo orationibus ne tituli quidem ætatem tulerunt, præter harum trium:
Κατὰ Μεγαρέων. Harpocr. in σφοδρίας.
πρὸς Εὐκλείδην. Dionys. in Isæo, Pollux VIII. 6. Priscianus Lib. XVII. p. 1089. Harpocrat pluribus locis. Svid. in τρικέφαλος.
Κατ' Ἀριστοκλέυς. Harpocrat. in ὑπερήμεροι.

Isæum inter παραγγελμάτων τεχνικῶν sive præceptorum Rhetoricorum scriptores refert Dionysius Halicarnasseus Epistola ad Ammæum, nisi legendum est Ἰσοκράτην pro Ἰσαῖον.

Editiones orationum decem Isæi, quæ adhuc exstant, retuli supra in Antiphonte. De versione latina Miniati ita Jacobus Perizonius Vir Clariss. in triade dissertationum diss. 1. p. 60. *Inscitissime utilissimas*

has

Digitized by Google

has orationes quæ turpiter adeo neglectæ jacent latino sermone reddidit indoctus earum interpres Alphonsus Miniatus. Adde diss. 2. p. 122. & 125. *Didymi Alexandrini* Grammatici ὑπομνήματα in Isæum, quæ laudat Harpocration in χαμηλία, perinde ut quamplurimæ ipsius Isæi orationes interciderunt.

VII. LYCURGUS a) Lycophronis F. è nobili genere, Atheniensis, Platonem Philosophum initio audivit, ut præter Laërtium III 46. & alios tradit ad Gorgiam Platonis Olympiodorus, è Philisco, qui Lycurgi vitam scripsit. Confer Lambecium Lib. VII. de Bibl. Vindob. p. 127. A Platone venit ad Isocratem, & magnas inde res in Rep. gessit, magnis honoribus functus est: in jure dicendo severissimus b) in vita sobrius & in magnis opibus continens. Civibus vero suis ita gratus, ut postulanti Alexandro Regi eum tradere, omnino recusarent. Vectigalia civitatis à sexaginta talentis ad mille ducenta intendisse testatur Plutarchus Idem notat in dicendo minime fuisse extemporalem, sed cum diceret, nunquam non causam vicisse, ac quo facilius ad nocturnas etiam meditationes excitaretur, usum lectulo duriore, in quo villus tantum & pulvinus, quod Theoni itidem in progymnasmatis c) relatum memini.

 mini.

a) Plures fuere Lycurgi, ut legislator Lacedæmoniorum, de quo supra cap. XII. & Lycurgus Thraciæ Rex quem Osiris interemit, teste Diodoro Sic. Lib. I. Lycurgus Solonis tempore clarus. Plutarch. in Solone p. 94. Lycurgus nostri avus, qui cum Anaxilao Byzantium Alcibiadi tradidit: (Plutarch. in Alcibiade p. 208.) quemque XXX tyranni Athenis interfecerunt teste eodem Plutarcho in Lycurgi Rhetoris vita. Denique inter filios quoque nostri unus fuit patri cognominis.

b) H. Valesius ad verba Ammiani Marcellini XXII. 9. *judicibus Cassiis tristior & Lycurgis*: Non assentior Lindebrogio qui Lycurgum hic intelligit Legislatorem Spartanorum. Lycurgum enim Atheniensem Rhetorem arbitror intelligi, cujus in reos severitas celebrata est. Diodorus Siculus in Lib. XVI. de eo dixit: ἦν δὲ πικρότατος ἐν τοῖς λόγοις κατήγορος. Unde etiam *Ibis* cognominatus esse videtur, quod scilicet ut Ibis angues, sic ipse noxios cives & peregrinos expelleret. Aristophanes in avibus: Ἶβις Λυκούργῳ, χαιρεφῶντι νυκτερίς. Quanquam scio Scholiasten aliam afferre causam, quod scilicet Ægypto oriundus, aut quod longis cruribus esset Lycurgus. Sed nostram sententiam confirmare videtur Plutarchus in Lycurgi Rhetoris vita, ubi & versum illum Aristophanis adducit, sed mendosum. Ἔσχε δὲ καὶ τοῦ ἄστεος τὴν φυλακὴν καὶ τῶν κακούργων τὴν σύλληψιν οὓς ἐξήλασεν ἅπαντας, ὡς καὶ τῶν σοφιστῶν ἐνίους λέγειν Λυκοῦργον οὐ μέλανι ἀλλὰ θανάτῳ χρίοντα τὸν κάλαμον κατὰ τῶν πονηρῶν οὕτω συγγράφειν. Ab hoc Lycurgo viri qui in gerenda Rep. severi essent Lycurgi dicebantur. Cicero Epist. X. Lib. I. ad Atticum *Nosmet ipsi*, ait, *qui Lycurgei à principio fuissemus, quotidie demitigamur.*

c) p. 140. edit. Camerar.

mini. Xenocratem Philosophum in carcerem ducendum quod *μετοίκιον* solvere non posset, è publicanorum manibus eripuit, ut narrat Plutarchus in T. Flaminio p. 375. seq. In Metroo rationem administratæ Reip. paulo ante mortem reddidit, Menesæchmi criminationibus dilutis ac confutatis. Diem obiit supremum ante Demosthenem, qui in exsilio per literas pro defuncti liberis apud Athenienses delatis intercessit. Vide Demosth. Epist. 3.

Lycurgi orationes quindecim ferebantur ætate Plutarchi, totidemque Photius quoque cod. 268. commemorat, sed lectas à se negat. *Λυκούργου δὲ οὐδενὸς τῶν ἄλλων ὅσα γε πλεῖν εἰς ῥήτορας καὶ δημαγωγοὺς τὸ ἔλαττον φερομένου, ὅπου περιέχει ἡμῖν ὁ χρόνος λόγους ἀναγνῶναι. Φέρεσθαι δὲ αὐτοῦ ἐξ ἱστορίας πεντεκαίδεκα μεμαθήκαμεν.* Ex unica exstat hodie præclarissima *adversus Leocratem*, (Plutarcho in Lycurgi vita male Κλεωκράτην) qui neglecto populi decreto, quo post cladem ad Chæroneam Olymp. CX. 3. Athenienses patriam deserere & in alium locum se conferre prohibebantur, Rhodum atque inde Megaram cum rebus suis migraverat, denique postquam Alexandri M. in Asiam expeditio Olymp. CXI. tranquillas patriæ res fecisset, Athenas redierat. Græce ab Aldo Venet. 1513. fol. & ab H. Stephano edita est Paris. 1575. fol. cum aliis Græcis Oratoribus. Seorsim Græce vulgavit cum præfatione sua *Philippus Melanchthon*, Witteb. 1545. 8. recusam A. 1568. 8. Equidem in libro Greg. Richteri qui inscribitur *Criseis Melanchthoniana*, p. 532. aliquid affertur è Melanchtonis præf. *ad Lycurgi orat. à se conversam* 20. August. 1548 Sed legendum *Græce editam* 20. Aug. 1545. Eandem in variis Catalogis vidi versionem Melanchthonis, & editionem Wittebergensem græcolatinam laudari, Sed error est. Plus simplici quidem vice Melanchthon publicis prælectionibus interpretatus fuit Lycurgum, nunquam tamen latina versione donatum in lucem edidit; non magis quam Christophorus Pezelius, qui post Melanchthonem eandem in concione juvenum studiosorum exposuit. Latine primus vertit *Johannes Lonicerus*, cum Demosthenis Orat. pro pace. Basil. 1548 8. Denique cum *Loniceri* versione, Orationibus Dinarchi, Lesbonactis, Herodis & Demadis * juncta lucem vidit Hanoviæ A. 1619. 8. Græce & latine.

Orationum deperditarum tituli à Meursio III. 3. Attic. Lect. & in Bibliotheca Attica observati hoc loco à me subjicientur Alphabetico ordine digesti ad inveniendi facilitatem.

1. Κατ' Αἰσχύλου. Harpocr. in σφαγῆς. Svidæ πρὸς Ἰσχυρίαν, quod præfert Meursius.

3.

* De Demade, Lesbonacte & aliis Oratoribus egi infra Lib. III.

Digitized by Google

2. Ἀπολογισμὸς ὧν πεπολίτευται, sive ἀπολογία πρὸς αὐτὸν ὑπὲρ τῶν εὐθυνῶν. Svid. in Λυκοῦργος. Plutarch. Photius, Harpocrat.
3. περὶ Ἀριστογείτονος. Svid. Plutarch. Harpocr. Libanius in argumento oratt. Demosthenis contra eundem Aristogitonem.
4. Κατ' Αὐτοκλέους. Svid. in μηλόβοτος.
5. Κατ' Αὐτολύκου, δειλείας. Plutarch.
6. Κατ' Αὐτολύκου τοῦ Ἀρειοπαγίτου, περὶ ἱερῶν. Plutarch. Harpocrat. Suid.
7. Κατὰ Δημάδου τοῦ Δημέου, περὶ ἱερῶν. Plutarch. Harpocrat. Athen Lib. XI. Scholiastes Comici ad Plutum.
8. περὶ διοικήσεως. Svid. in Λυκοῦργος & ὀχεῖον. Harpocrat. pluries.
9. Κατὰ Διφίλου. Plutarch.
10. περὶ τῆς ἱερείας. Harpocratio frequentissime, & Priscianus Lib. XVIII. & Svidas non uno loco, qui tamen in Λυκοῦργος legit ἱερατείας, quod præfert Gisb. Cuperus p. 96. Var. Observatt. Respicit etiam Svidas in τραπεζοφόρος.
11. πρὸς Ἰσχυρίαν. Svid. sed Harpocrationi κατ' Ἀισχυρίου.
12. Κατὰ Λυκόφρονος α΄. Athen. Lib. VI. Harpocrat. Theo grogymnasm. Etymol. M. in ἐμποδών. Apostolius VIII. 20. prov. Svid. in μοχθηρία.
13. — — — — β΄. Svid. & Harpocrat. in ἐρκάνη.
14. Κατὰ Λυσικλέους στρατηγοῦ περὶ ἱερῶν. Plutarch. Harpocrat. & Svid. ubi male Πασικλέους.
15. πρὸς τὰς Μαντείας sive περὶ μαντειῶν. Svid. in Λυκοῦργος & καυχᾶ.
16. Κατὰ Μενεσαίχμου (Svid. in πραγματεία, Dinarchum κατὰ Μεναίχμου & Pollux Μενεσέμου, vitiose) περὶ ἱερῶν. Plutarch. Harpocratio sæpius. Svid. in πρωτηροσίαι.
17. Κατὰ Πασικλέους. Svid. sed legendum Λυσικλέους.
18. Κατὰ Τιμοκράτους. Svid. in πεπορπημένος.

Quatuordecim tantum esse debebant, sed 1. & 11. eadem est, uti 14. & 17. Nec dubito 8. esse dimidiam partem tituli unius ex reliquis: atque idem de 10. puto judicium esse ferendum. His si oratio adversus Leocratem addatur, numerus quindecim λόγων Lycurgi constabit. Fuerunt præterea dubiæ nonnullæ, ut

Διαδικασία κροκωνιδῶν πρὸς Κοιρωνίδας. Hanc Philino à nonnullis tributam testatur Harpocrat. in Κοιρωνίδαι.

Κατὰ Δεξίππου. Id. in σπώδικοι.

VIII. DEMOSTHENES Pæaniensis Atticus, lucem vidit Olymp. CI. 2. deditus primum Philosophiæ sub Platone * & Euclide Megarensi, verum audito semel Callistrato Oratore, qui cum magna populi

 admi-

* Vide ad Laërtium II. 108. & III. 46.

admiratione causas agebat, unice accensus est ad eloquentiæ studium, atque inde sub Isæo aliisque dicendi Magistris & Andronico histrione, a quo actionem didicit, tantos fecit progressus, ut per impigrum studium emendata naturali * balbutie princeps orator ῥητόρων δυνατώτατος (Plutarch. Alcibiade p. 196.) evaderet, omnibusque admirationi esset, atque plurimum in Rep. posset. Sed & hodieque *commemorato ejus nomine, maxima eloquentiæ consummatio animo oboritur audientis*, ut verbis utar Valerii Maximi VIII. 7. At Remp. pariter & se denique perdidit dicendo: itaque Alexandro quidem qui puerum se ab illo vocatum indignissime tulit (Plutarch. Alex. p. 670.) flagitanti Demosthenem sibi dedi (id. Phocione pag. 749.) negatus est, verum Regi Macedoniæ Antipatro ab Atheniensibus cum Hyperide tradendus † venenum sumsit in Calabria ** insula Olymp. CXIV. 3. ætatis LXII. (Gellius XV. 28. tribuit annos sexaginta) ante Christum CCCXXII. Vitam ejus & laudationem è veteribus scripsere *Plutarchus*, *Lucianus*, *Libanius* & *Suidas*, quos cum notis exhibet in sua Demosthenis editione *Hieronymus Wolfius*. E recentioribus præter *A. Schottum*, qui vitam Demosthenis composuit & Dionysii Halicarnassei librum περὶ Δημοσθένους δεινότητος latine vertit, sufficiat laudasse duumviros Gallos egregios *Renatum Rapinum* in collatione Demosthenis cum Cicerone, (quod argumentum tractavit etiam Julius Nigronus S. I. Oratione XVIII.) & *Tourrellum* in prolegomenis ad Orationes quasdam Demosthenis Gallice à se translatas.

In panegyrico dicendi genere parum valuisse διὰ τὸ ἀκριβὲς καὶ ἀμελέτητον, legas apud Syrianum p. 17. ad Hermogenem. Cicero quoque in Epistola quadam scripsit Demosthenem in orationibus quandoq; indormire, ut refert Plutarchus in Cic. p. 872. Et Lib. de Oratore. c. 29. negat Demosthenem sibi semper satisfacere, etsi c. 31. in quovis dicendi genere docet fuisse excellentem. In jocis ridendum se præbuisse notat Longinus p. 190. edit. Tollii, quod à Cicerone in Oratore c. 26. confirmatur. Prælium aliquando ingressus abjecto clypeo aufugit, teste Luciano in parasito T. 2. p. 258. Ex-

* Cicero 2. de divinat. *cum R. dicere nequiret, exercitatione fecit ut planissime diceret*. Adde Hieron. 1. in Rufin. & Plutarchum an seni gerenda Resp. p. 795. ubi refert Demosthenem initio non probatum in Orationibus atque ideo animo propemodum concidisse: sed iterum excitatum confirmatumque verbis senis alicujus qui Periclem audiverat, jubebatq; Demosthenem indole Pericli similem haudquaquam de se ipsum desperare.

† Plutarch. in Phocione p. 753. 754.

** Plutarch. Tzetzes Chil. VI. v. 170. 186.

Digitized by Google

Exſtant ſub Demoſthenis nomine orationes LXI. tum prooemia ad orationes LXV. (tot enim Orationes illius legiſſe ſe teſtatur Photius cod. 265.) & ſex Epiſtolæ. De Epiſtolis vide ſupra c. X. num. 15. Orationes præſenti loco ordine literarum recenſebo, perditarum etiam mentionem facturus præfixo aſteriſco, editis vero præmiſſurus numerum ordinis, quem in Hieron. Wolfii editione obtinent. Temporis notationem adpoſui ex capite IV. vitæ Demoſthenis, ſcriptæ ab Andrea Schotto, ita tamen ut ipſe *Dionyſium Halic.* ex quo ille hauſit conſuluerim, & nonnulla ſubinde adjunxerim. LXV. ut dixi Orationes Demoſthenis genuinas fuiſſe Photius teſtatur, neque vero univerſæ ad nos pervenerunt, nec univerſæ quas habemus ſunt genuinæ. Ecce Tibi utrarumque ſuccinctam notitiam.

8. περὶ τοῦ Ἁλοννήσου. Vide infra, Philippicam VIII.

17. περὶ τῶν πρὸς Ἀλέξανδρον συνθηκῶν. De fœdere Alexandri cum Athenienſibus, violato à Rege, cum Meſſenam Philiadæ tyranni filiis reſtituiſſet. *Hyperidi* tribuitur a Libanio, Photioque. Habita prætore Evæneto Olymp. CXI. 2. ætatis Demoſth. XLV.

25. Κατὰ Ἀνδροτίωνος. Prima hæc oratio ſcripta in cauſa publica, anno ætatis XXV. (in Gellii codicibus lib. 15. c. 28. eſt XXVII.) Olymp. CVI. 2. prætore Calliſtrato. Dionyſius Halic. Epiſt. ad Ammæum: *δημοσίους τε λόγους ἤρξατο γράφειν ἐπὶ Καλλιστράτου ἄρχοντος εἰκοστὸν καὶ πέμπτον ἔχων ἔτος. Καί ἐστιν αὐτῷ πρῶτος τῶν ἐν δικαστηρίῳ κατασκευασθέντων ἀγώνων ὁ κατὰ Ἀνδροτίωνος, ὃν γέγραφε Διοδώρῳ τῷ κρίνοντι τὸ ψήφισμα παρανόμων.* Latine vertit præter Wolfium *Baſſianus Landus* Placentinus.

39. πρὸς Ἀπατούριον παραγραφή.

* πρὸς Ἀπολλόδωρον. *Contra Apollodorum* pro Phormione. Plutarch. in Demoſthene p. 887. teſtatur eum queſtûs cupiditate ductum clam ſcripſiſſe orationes adverſarias Apollodoro ac Phormioni. Oratio pro Apollodoro contra Phormionem exſtat.

28. & 29. Κατὰ Ἀριστογείτονος α΄, β΄. Orationes duæ adverſus Ariſtogitonem, accuſatum eodem tempore à Lycurgo. Dionyſius è dictione colligit has non eſſe Demoſthenis, ſaltim non poſteriorem, quam ab aliis etiam rejici teſtatur Libanius in argumento. Priorem vertit Philippus Melanchthon, poſteriorem *Vitus Winsbemius*, Demoſthenis eſſe negat etiam Caſaubonus ad Theophraſti Characteres p. 198.

26. Κατὰ Ἀριστοκράτους. Habita prætore Ariſtodemo Olymp. CVII. 1. ætat. Demoſth. XXVIII. Actor Euthyles.

* Κατὰ Ἀρισοτέλους. Syrianus in Hermogenem, cujus locum produxit Meursius in Bibl. Attica.

* περὶ τῶν Ἁρπαλείων χρημάτων. Isidorus Pelus. Lib. IV. Epist. 205.

* πρὸς Ἀρτάβαζον Priscianus Lib. XVIII.

23. περὶ τῆς ἀτελείας. s. de immunitate, adversus Leptinem. Habita Olymp. CVI. 2. prætore Calistrato, ætatis Demosth. XXV. Judice Dionysio χαριέστατος ἁπάντων τῶν λόγων καὶ γραφικώτατος. Latine vertit *Petrus Nannius*.

33. 34. 35. Κατὰ Ἀφόβου α΄, β΄, γ΄. adversus Aphobum tutorem suum orationes 3. Actio decem talentorum, à Demosthene vix XVIII. annos nato (hoc est Olymp. CIV. 3.) teste Libanio in Demosthenis vita, qui addit aliis persuasum, Isæo has orationes deberi ut auctori, vel saltim ut correctori. Isidorus Pelusiota IV. 205. Epist. tradit Demosthenem tutoribus suis patria bona post victoriam adversus eos reportatam reliquisse. Latine vertit *Joh. Lalamantius*, Heduus.

47. πρὸς Βοιωτὸν, περὶ τοῦ ὀνόματος.

48. ——— ὑπὲρ προικὸς μητρῴας.

62. Κατὰ Διονυσοδώρου, βλάβης.

* Ἀπολογία περὶ τῶν δώρων. Habita prætore Anticle Olymp. CXIII. 3. ætat. LIV. Dionys. Halicarnass. Epist. ad Ammæum p. 125.

19. Ἐπιτάφιος in eos qui in Chæronea clade fortiter pro patria pugnantes obiissent. Habita Olymp. CX. 3. ætat. Demosth. XLII. Meminit Plutarchus, & sane habitam aliquam hujus argumenti omnes fatentur, sed hanc quæ exstat, Dionysius, Libanius, Photius Demostheni abjudicant. Latine vertit *Joh. Lonicerus*.

20. Ἐρωτικὸς, sive laus Epicratis. Hanc veluti languidiorem & vi tanti oratoris destitutam, Demosthenis esse negant Dionysius, Libanius, hisque succinens Photius.

32. πρὸς Εὐβουλίδην ὑπὲρ Εὐξιθέου.

53. Κατὰ Εὐέργου καὶ Μνησιβούλου, ψευδομαρτυριῶν.

38. πρὸς Ζηνόθεμιν παραγραφή.

39. Κατὰ Θεοκρίνου. Actor Epichares, Oratio à Callimacho tributa est Dinarcho. Vide Dionysium in Dinarcho & Harpocration. in Θεοκρίνης. Apostolium XIX. 49. proverb. Anonymus in argumento: τὸν δὲ λόγον οἱ πολλοὶ νομίζουσιν εἶναι Δεινάρχου, καίτοι γε οὐκ ἀποικότα τῶν τοῦ Δημοσθένους.

61. Πρὸς Καλλικλέα, περὶ χωρίου.

58. πρὸς Κάλλιππον.

60. Κατὰ Κόνωνος, αἰκίας. Actio injuriarum ob verbera. Apud Plutarchum de gloria Atheniens. legas αἰτίας, vitiose, ut notatum Meursio III. 6. Attic. Lect. Ex hac oratione multa ad verbum transtulisse Dinarchum in priorem suam adversus Cleomedontem, notavit Porphyrius apud Eusebium Lib. X. c. 3. præparat.

21. ὑπὲρ τοῦ Κτησιφῶντος. Pro Ctesiphonte * adversus Æschinem. Vide infra περὶ τοῦ στεφάνου.

41. πρὸς τὴν Λακρίτου παραγραφήν.

52. πρὸς Λεωχάρην περὶ κλήρου.

23. πρὸς Λεπτίνην. Vide supra περὶ ἀτελειῶν sive περὶ ἀτελείας.

51. πρὸς Μακάρτατον, περὶ τοῦ Ἁγνίου κλήρου.

16. ὑπὲρ τῶν Μεγαλοπολιτῶν. De ope ferenda Megapolitanis (Arcadiæ hæc civitas fuit) adversus Lacedæmonios. Dicta Olymp. CVI. 4. ætat. Demosth. XXVII. prætore Eudemo sive Theodemo.

* Κατὰ Μέδοντος. Pollux VIII. 6. Harpocrat. in δεκατεύειν.

24. πρὸς Μειδίαν, περὶ κονδύλου. Contra Midiam qui Demostheni Chorago in Dionysiis alapam inflixerat, & ab eo accusatur impietatis. Hac oratione propter adversarii potentiam nihil effecisse Demosthenem, auctor est Isidorus Pelus. IV. 205. Epist.

46. πρὸς Ναυσίμαχον καὶ Ξενοπείθην παραγραφή.

31. Κατὰ Νεαίρας, contra Neæram Stephani cujusdam Atheniensis uxorem. Demostheni abjudicat Dionysius Halicarnasseus. Dubitat etiam Athenæus XIII. pag. 573. 586. Photios languidiorem esse notat.

59. πρὸς Νικόστρατον περὶ ἀνδραπόδων ἀπογραφῆς Ἀρεθουσίου.

54. Κατὰ Ὀλυμπιοδώρου, βλάβης.

1. Ὀλυνθιακὸς α΄, sive tertia potius.

2. —— —— β΄. Secundam primo loco ponendam res ipsa suadet & Dionysii Halic. testimonium.

3. —— —— γ΄ secunda. De ope Olynthiis † ferenda adversus Philippum orationes tres habitæ prætore Athenis Callimacho Olymp. CVII. 4. ætatis Demosth. XXXI. Latine verterunt *Phil. Melanchthon*, Anonymus quidam, & *Nic. Carrus*, Lond. 1571. 4. Primam præter *Bessarionem* ** qui notas addidit accendendis adversus Turcas

* Ctesiphon iste Orator & ipse fuit. Vide Tzetzæ Chiliad. V. hist. 35.

† Adversus Olynthios dixit Demostheni adversatus Demades. Suid. in Δημάδης.

** A. Chevillierius de origine typographiæ Paris. p. 17.

* Κατὰ Ἀϱιστοτέλους. Syrianus in Hermogenem, cujus locum produxit Meursius in Bibl. Attica.
* περὶ τῶν Ἀρπαλείων χρημάτων. Isidorus Pelus. Lib. IV. Epist. 205.
* πρὸς Ἀρτάβαζον Priscianus Lib. XVIII.
23. περὶ τῶν ἀτελειῶν. s. de immunitate, adversus Leptinem. Habita Olymp. CVI. 2. prætore Calistrato, ætatis Demosth. XXV. Judice Dionysio χαριέστατος ἁπάντων τῶν λόγων καὶ γραφικώτατος. Latine vertit *Petrus Nannius*.
33. 34. 35. Κατὰ Ἀφόβου α΄, β΄, γ΄. adversus Aphobum tutorem suum orationes 3. Actio decem talentorum, à Demosthene vix XVIII. annos nato (hoc est Olymp. CIV. 3.) teste Libanio in Demosthenis vita, qui addit aliis persuasum, Isæo has orationes deberi ut auctori, vel saltim ut correctori. Isidorus Pelusiota IV. 205. Epist. tradit Demosthenem tutoribus suis patria bona post victoriam adversus eos reportatam reliquisse. Latine vertit *Job. Lalamantius*, Heduus.
47. πρὸς Βοιωτὸν, περὶ τοῦ ὀνόματος.
48. ——— ὑπὲρ προικὸς μητρῴας.
62. Κατὰ Διονυσοδώρου, βλάβης.
* Ἀπολογία περὶ τῶν δώρων. Habita prætore Anticle Olymp. CXIII. 3. ætat. LIV. Dionys. Halicarnass. Epist. ad Ammæum p. 125.
19. Ἐπιτάφιος in eos qui in Chæronea clade fortiter pro patria pugnantes obiissent. Habita Olymp. CX. 3. ætat. Demosth. XLII. Meminit Plutarchus, & sane habitam aliquam hujus argumenti omnes fatentur, sed hanc quæ exstat, Dionysius, Libanius, Photius Demostheni abjudicant. Latine vertit *Job. Lonicerus*.
20. Ἐρωτικὸς, sive laus Epicratis. Hanc veluti languidiorem & vi tanti oratoris destitutam, Demosthenis esse negant Dionysius, Libanius, hisque succinens Photius.
32. πρὸς Εὐβουλίδην ὑπὲρ Εὐξιθέου.
53. Κατὰ Εὐέργου καὶ Μνησιβούλου, ψευδομαρτυριῶν.
38. πρὸς Ζηνόθεμιν παραγραφή.
39. Κατὰ Θεοκρίνου. Actor Epichares. Oratio à Callimacho tributa est Dinarcho. Vide Dionysium in Dinarcho & Harpocration. in Θεοκρίνης. Apostolium XIX. 49. proverb. Anonymus in argumento: τὸν δὲ λόγον οἱ πολλοὶ νομίζουσιν εἶναι Δεινάρχου, καίτοιγε οὐκ ἀποικότα τῶν τοῦ Δημοσθένους.
81. Πρὸς Καλλικλέα, περὶ χωρίου.

58. πρὸς

58. πρὸς Κάλλιππον.

60. Κατὰ Κόνωνος, αἰκίας. Actio injuriarum ob verbera. Apud Plutarchum de gloria Athenienſ. legas αἰτίας, vitioſe, ut notatum Meurſio III. 6. Attic. Lect. Ex hac oratione multa ad verbum tranſtuliſſe Dinarchum in priorem ſuam adverſus Cleomedontem, notavit Porphyrius apud Euſebium Lib. X. c. 3. præparat.

21. ὑπὲρ τοῦ Κτησιφῶντος. Pro Cteſiphonte * adverſus Æſchinem. Vide infra περὶ τοῦ στεφάνου.

41. πρὸς τὴν Λακρίτου παραγραφήν.

52. πρὸς Λεωχάρην περὶ κλήρου.

23. πρὸς Λεπτίνην. Vide ſupra περὶ ἀτελειῶν ſive περὶ ἀτελείας.

51. πρὸς Μακάρτατον, περὶ τοῦ Ἁγνίου κλήρου.

16. ὑπὲρ τῶν Μεγαλοπολιτῶν. De ope ferenda Megapolitanis (Arcadiæ hæc civitas fuit) adverſus Lacedæmonios. Dicta Olymp. CVI. 4. ætat. Demoſth. XXVII. prætore Eudemo ſive Theodemo.

* Κατὰ Μέδοντος. Pollux VIII. 6. Harpocrat. in δικαστικόν.

24. πρὸς Μειδίαν, περὶ κονδύλου. Contra Midiam qui Demoſtheni Chorago in Dionyſiis alapam inflixerat, & ab eo accuſatur impietatis. Hac oratione propter adverſarii potentiam nihil effeciſſe Demoſthenem, auctor eſt Iſidorus Peluſ. IV. 205. Epiſt.

46. πρὸς Ναυσίμαχον καὶ Ξενοπείθην παραγραφή.

31. Κατὰ Νεαίρας, contra Neæram Stephani cujusdam Athenienſis uxorem. Demoſtheni abjudicat Dionyſius Halicarnaſſeus. Dubitat etiam Athenæus XIII. pag. 573. 586. Photios languidiorem eſſe notat.

59. πρὸς Νικόστρατον περὶ ἀνδραπόδων ἀπογραφῆς ἀρεθουσίου.

54. Κατὰ Ὀλυμπιοδώρου, βλάβης.

1. Ὀλυνθιακὸς ά, ſive tertia potius.

2. —— —— β'. Secundam primo loco ponendam res ipſa ſuadet & Dionyſii Halic. teſtimonium.

3. —— —— γ' ſecunda. De ope Olynthiis † ferenda adverſus Philippum orationes tres habitæ prætore Athenis Callimacho Olymp. CVII. 4. ætatis Demoſth. XXXI. Latine verterunt *Phil. Melanchthon*, Anonymus quidam, & *Nic. Carrus*. Lond. 1571. 4. Primam præter *Beſſarionem* ** qui notas addidit accendendis adverſus Turcas Chri-

* Cteſiphon iſte Orator & ipſe fuit. Vide Tzetzæ Chiliad. V. hiſt. 35.

† Adverſus Olynthios dixit Demoſtheni adverſatus Demades, Svid. in Δημάδης.

** A. Chevillierius de origine typographiæ Pariſ. p. 57.

Christianis Principibus, Paris. 1470. 4. etiam *Joach. Camerarius* & *Joh. Sturmius* (cum commentariolo ejusdem & scholiis Martini Crusii in 1. & 2. Argent. 1554. 8.) secundam *Christophorus Hegendorphinus*, tertiam alius Anonymus. Gallice cum notis *Tourrellus* Paris. 1691. 8. 1702. 4. Singulas quasdam ex Olynthiacis etiam latine transtulere *Vitus Amerbachius* & *Jac. Grifolus* Lucinianensis. Analysi dialectica, Rhetorica, historica, Ethica & Politica universas illustravit *Marcus Beumlerus* Francof. 1585. 8. addita latina versione *Rudolphi Collini*. Artificium Rhetoricum explicavit etiam *Steph. Caroli* Bonon. 1533. 4.

36. 37. Κατὰ Ὀνήτορος α΄, β΄. adversus Onetorem Aphobi fundos & bona Demostheni addicta per nefas invadentem.

45. περὶ Παντήνετον παραγραφή.

21. περὶ τῆς παραπρεσβείας De legatione ad Philippum male ab Æschine obita. Dixit Demosthenes adversus Æschinem prætore Pythodoro, Olymp. CIX. 2. anno ætatis XXXVII. De responsione Æschinis infra suo loco. Demosthenis orationem transtulit Anonymus quidam.

* πρὸς Περικλέα. Priscianus Lib. XVII.

56. πρὸς Πολυκλέα περὶ τῆ ἐπιτριηραρχήματος sive de sumtibus post finitum tempus præfecturæ navalis factis.

18. προοίμια δημηγορικά. Exordia sive procemia orationum LXV. à Demosthene per otium elaborata, quibus in tempore uteretur. Sic Cicero ad Atticum Lib. XVI. Epist. 6. testatus est se habere librum proœmiorum, ex quo eligere solitus, cum aliquod σύγγραμμα instituit. Adde IX. 18. ad Pætum. Sed & Plato in Menexemo notat solenne fuisse Rhetoribus, habere ejusmodi λόγους περιεσκευασμένους. Latine vertit procemia Demosthenis *Joh. Bernhardus Felicianus*.

15. περὶ τῆς τῶν Ῥοδίων ἐλευθερίας, de ope Rhodiis licet non optime meritis ferenda adversus Mausolum, qui civitatem eorum pauciorum imperio subjecerat. Habita prætore Thessalo sive Theello Olymp. CVII. 2. ætat. Demosth. XXIX. Latine vertit *Christoph. Hegendorfinus*.

22. περὶ τῆ στεφάνου, adversus Æschinem pro Ctesiphonte qui decretum fecerat de Demosthene aurea ornando * corona in Bacchanalibus, quod Athenas muro cinxerat. Latine vertit Leonh. Aretinus, Ano-

* De more benemeritos aurea corona donandi consule Jo. Harduinum ad Themistii Orat. III. p. 386.

Digitized by Google

Anonymus quidam, Dionysius Lambinus, Joachimus Perionius. De Ciceronis versione deperdita cujus meminit Hieron. 2. in Rufin. de Joh. Sturmii commentario & de editione P. Foulkesii & Johannis Friend dixi infra in Æschine, qui adversus hanc Orationem dixit. Confer Ciceronis Oratorem c. VIII. Idem Cicero ad hancce videtur respexisse cum rogatus quamnam orationum Demosthenis maxime omnium probaret, longissimam respondit, ut narrat Plutarchus in Cicerone p. 872. In hac oratione sese passim laudat Demosthenes, sed tam scite, ut propterea reprehensionem facile effugiat. Confer eundem Plutarch. de laude sui p. 541. seq.

57. *περὶ τοῦ στεφάνου τῆς τριηραρχίας* pro Apollodoro de corona præfecturæ navalis.

43.44. Κατ[illegible]τεφάνου, ψευδομαρτυριῶν, ά, β'.

13. *Συμβουλευτικὸς, ἤτοι ὁ περὶ τῆς συντάξεως.* *De ordinanda Rep.* & veteri virtute ac libertate amplectenda, habita prætore Eudemo Ol. CVI. 4. ætat. Demosth. XXVII. Latine vertit *Joach. Camerarius.* Ineditam *Politiani* translationem memorat Labbeus Bibl. MSS. p. 371.

14. *περὶ συμμοριῶν.* De classibus. Est autem *συμμορία*, notante Libanio, ordo eorum qui Athenis munera publica subibant. Habita Archonte Diotimo Olymp. CVI. 3. ætat. Demosthen. XXVI. Prima *δημηγορία* sive oratio civilis quam dixit Demosthenes. Latine vertit *Johannes Lonicerus.*

55. *πρὸς Τιμόθεον ὑπὲρ χρέους.*

27. *Κατὰ Τιμοκράτους.* Contra Timocratem, actor Diodorus. Habita eodem quo oratio contra Aristogitonem anno. Vide Gellium XV. 28.

50. *πρὸς Φαίνιππον περὶ ἀντιδόσεως.*

Φιλιππικοὶ ιβ'. Orationes duodecim in Philippum * Regem Macedoniæ, lectæ olim sunt à Dionysio Halicarnasseo, & Demosthenis imitatione Cicero quoque quatuordecim suas adversus Antonium Orationes

* Polybius in Excerptis Peiresc. p. 90. seq. reprehendit Demosthenem, quod viros præstantissimos qui in Arcadia, Messenæ, Argis, in Thessalia, & Bœotia rebus periculosissimis ad Philippum confugere non dubitarunt, tanquam proditores Græciæ traducit. Aliud Demosthenis dictum, *actiones ex eventu judicandas esse*, merito rejicit Nicephorus Gregoras XII. 5. Hist. p. 365. Idem diu ante damnaverat Ovidius: *careat successibus opto, quisquis ab eventu facta notanda putat.*

tiones Philippicas inscripsit, teste Plutarcho in Cic. Hodie quatuor tantum hoc titulo inter Demosthenis orationes exstant, & alio longe quam Dionysius legit ordine. Sed plures haberi sub aliis licet titulis, ab Andrea Schotto observatum est, ex cujus sententia Philippicas duodecim recensebo.

4. Prima apud Dionysium Philippica etiam in nostris codicibus *Prima* est, habita prætore Aristodemo Olymp. CVII. 1. ætat. Demosth. XXVIII.

2. Secunda. In editis est Olynthiaca secunda.

3. Tertia, vulgo Olynthiaca 3.

1. Quarta, vulgo Olynthiaca 1. Vide quæ supra in ὀλυνθιακός.

5. Quinta, in editis primæ Philippicæ annectitur sub titulo περὶ ἀποδείξεως, & incipit ἃ μὲν ἡμεῖς &c. habita prætore Themistocle, Olymp. CVIII. 2. ætat. Demosth. XXXIII. Apud Dionysium Epist. ad Ammæum p. 123. vocatur ἕκτη τῶν κατὰ Φιλίππου δημηγοριῶν, sed legendum πέμπτη, ut patet ex iis quæ ipse subjungit.

6. Sexta hodie exstat sub titulo περὶ τῆς εἰρήνης, *de pace*, habita prætore Archia Olymp. CVIII. 3. ætat. Demosth. XXXIV. Latine verterunt *Justinus Goblerus*, *Jacobus Grifolus* Lucinianensis, & *Petrus Broccbus* Placentinus. *A Dounai* prælectiones eruditæ in hanc Orat. prodiere Londini 1621. 8.

7. Septima, in editis & jam Photii tempore *secunda*, habita Lycisco prætore, Olymp. CIX. 1. ætat. Demosth XXXVI. A nonnullis auctor septimæ orationis Philippicæ existimatus *Hegesippus Crobylus*. Confer Suid. & Etymol. M. in Ἡγήσιππος. Sed videntur loqui de Oratione quam octavam mox dicam de Halonesо.

8. Octava, Hodie exstat sub titulo Orat. *de Halonesо* περὶ τῆς Ἁλοννήσου, sed Libanio judice rectius inscribetur πρὸς τὴν ἐπιστολὴν Φιλίππου, habita prætore Pythodoro, Olymp. CIX. 2. ætat Demosth. XXXVII. *Hegesippi* esse qui collega Demosthenis fuit, non Demosthenis ipsius, Libanio, Photio, Suida & auctore Etymologici magni testibus contendit Tan. Faber quem vide sis ad Longin. p. 202. edit. Tollii. Sed vide & Athenæum VI. p. 223. Hermogenem &c.

9. Nona, Hodie exstat sub titulo Orat. de *Chersoneso*, περὶ τῶν ἐν Χερρονήσῳ, habita prætore Sosigene Olymp. CIX. 3. ætat. Demosth. XXXVIII.

Lati-

Digitized by Google

Latine vertit *Petrus Broccbus* Placentinus. Suidas in *κατάγειν* octavam laudans Φιλιππικῶν locum ex hac Oratione producit.

10. Decima, in editis *tertia*, anno eodem.

11. Undecima, in editis *quarta*, habita prætore Nicomacho, Olymp. CIX. 4. ætat. Demosth. XXXIX.

12. Duodecima, Hodie exstat sub titulo ὁ πρὸς τὴν Φιλίππου ἐπιστολὴν *ad Philippi Epistolam* Atheniensibus bellum indicentem, quæ integra orationi præmittitur, habita prætore Theophrasto, Olymp. CX. 1. ætat. Demosth. XL. Latine vertit *Robertus Britannus* Par. 1643. 4. adjectis aliquot locis quos Cicero ex Demosthene vertit vel adumbravit.

In universas hactenus enumeratas duodecim orationes & *Libanii* argumenta & *Ulpiani* commentarios habemus.

Quatuor Philippicas latine verterunt *Christophorus Hegendorphinus*, Anonymus quidam, & *Paulus Manutius* Venet 1549. 4. qui male *Claudius* vocatur in Bibl. Philosophica Pauli Bolduani p. 471. tum *Nic. Carrus* Lond. 1571. 4. Binas ex illis etiam *Jacobus Grifolus* Lucinianensis.

Gallicam versionem elegantem IV. Philippicarum III. Olynthiacarum, Orationis de pace, de Chersoneso & ad Philippi Epistolam, cum notis eruditis debemus *Tourrello* París. 1701. 4. recusam Amstelod. 1706. 12. Philippicas post *Jo. Lalemantium* París. 1549. 8. Gallice quoque vertit Maucroëus, (Mr. de Maucroy) cujus translatio exstat inter Opuscula prosaria atque poëtica Maucroëi & Fontani.

40. πρὸς Φορμίωνα, ὑπὲρ δανείου.

42. Ὑπὲρ Φορμίωνος, παραγραφή. Male audiisse Demosthenem hoc nomine refert Plutarchus, quod ita ex eadem officina duobus pugiones vendiderit adversariis, quibus se mutuo confoderent.

Editiones Demosthenis.

1. *Græce* cum argumentis *Libanii* apud Aldum Venetiis 1504. fol. Idem eadem forma & circa idem tempus *Ulpiani* commentarios in octodecim orationes, seorsim vulgavit una cum Harpocratione.

Digitized by Google

2. Basileæ apud Joh. Hervagium 1532. fol cum præfat. Erasmi, quæ luculenta & nitida editio præter *Ulpiani* * commentarios ad oram singularum paginarum statim additos & *Libanii* argumenta orationibus præmissa, exhibet ad calcem varias Lectiones à Petro Danesio collectas & ad quædam Demosthenis loca annotationes, ex Budæi, Erasmi & aliorum eruditorum lucubrationibus collectas.

3. Basileæ apud eundem Hervagium A. 1550. 8. sine Ulpiani commentariis.

4. Venetiis apud Paulum Manutium Aldi F. itidem omissis Ulpiani commentariis A. 1554. 8. 3 Vol.

5. Joh. Bernhardi Feliciani, collatis octo ad minimum codicibus MSS. Venet.

6. Parisiis apud Michaelem Sonnium Paris. 1570. ex recognitione Dionys. Lambini & Gvil. Morellii fol. typis elegantissimis & cum Ulpiani commentario similiter ut Hervagiana in singularum paginarum oris adjecto. Laudat hanc editionem ex merito Thuanus Lib XXXVI. Histor. ad A. C. 1564.

7. *Græce & latine* cum translatione, notis & Gnomologia *Hieron. Wolfii* A. 1549. fol Basileæ apud Oporin. quinque partibus, quarum quartâ Demosthenis vita, Wolfii notæ & Gnomologia, Ulpiani commentarii cum Wolfii versione: & quintâ translationes quarundam Orationum Demosthenis ante Wolfium per varios latine redditarum continentur. Wolfii interpretationem aliquot locis castigat Casaubonus ad Theophrasti characteres.

8. *Latine* ex ejusdem Wolfii versione Venet. 1550. 8. tribus Voluminibus, sine Ulpiani commentario.

9. Itidem latine ex H. Wolfii recognitione Basil. 1554. 12.

10. Demosthenis à Wolfio iterum recogniti specimen Ao. 1569. Basil. apud Hervag. tantum continet orationes Olynthiacas tres & vitam Demosthenis atque Æschinis Græce & latine cum annotationibus.

11. Quar-

[* Ulpiano tribuere integra scholia illa non audet Is. Casaubonus propter errores varios quos in illis sibi visus est observasse, p. 218. ad Theophrasti Characteres: *absit vero à nobis, ut hæc & alia hujus farinæ, qualia nonnulla in illis scholiis observavimus, Ulpiano tribuamus.*

11. Quarta recognitio Basil. 1572. fol. ex Hervagiana officina per Eusebium Episcopium, exhibet Demosthenis & Æschinis opera integra Græce & latine ita digesta in tomos sex (qui in duo vel tria volumina possunt compingi) ut in *quatuor* primoribus contineantur Orationes utriusque & Epistolæ cum Wolfii translatione, & ejusdem argumentis, ubi Libaniana deficiunt : Tomo *quinto* Ulpiani commentarii & seorsim accessiones quædam ad Ulpianum ex editione Parisiensi, cum versione Wolfii : Wolfii notæ in Ulpianum, Vita Æschinis & Demosthenis è variis scriptoribus, Græce & latine cum notis. Et Anonymi annotationes in quædam Demosthenis loca ex edit. Hervagiana Ao. 1532. Tomo sexto Gnomologia, & annotationes Wolfii in Æschinem, Demosthenem & Libanii argumenta. Variæ lectiones è quatuor codicibus à Wolfio collectæ. *Vincentii Obsopœi* castigationes in Demosthenem ex prisco codice decerptæ, quæ seorsim lucem viderant Norimbergæ Ao. 1534. 4. Variæ lectiones ex editionibus Græcis Demosthenis Feliciana & Parisiensi. Tum ex codice MS. Augustano variæ Lectiones & scholia in Demosthenem inedita, quæ inde excerpsit Simon Fabricius Marcopibertanus Francus. Denique veteres Wolfii editionum priorum præfationes.

12. Francofurti 1604. sive ut tituli quidam habent Colon. Allobrog 1607. fol. editio quam modo recensui repetita est, nisi quod optimo consilio Ulpiani commentarii singulis orationibus subjiciuntur, & accessit præter imaginem Demosthenis ex veteri marmore, vita ejusdem, Olympiadibus ac præturis Atheniensium distincta ; ex parallelis * *Andreæ Schotti.*

Orationes Demosthenis selectæ quindecim excusæ sunt Græce Oxonii 1597. 4.

Gallice Orationes septem transtulit Ludovicus Regius. Parif. 1575. 4. De Tourrelli Gallica versione quorundam Orationum jam supra dictum.

Demosthenis Gnomologia, Græce & latine prodiit Basil. 1551. 12.

Imaginem Demosthenis exhibet etiam Jac. Gronovius T. 2. Antiqv. Græcar. tabula 93. Eloquentiam ejus pingit optime Dionysius Hali-

* Vita Aristotelis ac Demosthenis comparata, Andrea Schotto auctore separatim lucem vidit Marco Velsero ab auctore inscripta, Augustæ Vindel. 1603. 4.

Halicarnasseus, ac ne de aliis Rhetoribus dicam Isidorus Pelusiota II. Epist. 146. *Cœlii Calactini* Siculi Rhetoris σύγκρισις Δημοσθένους καὶ Κικέρωνος, σύγκρισις Δημοσθένους καὶ Αἰσχίνου & liber περὶ Δημοσθένους ποῖοι αὐτοῦ γνήσιοι λόγοι καὶ ποῖοι νόθοι, tum ὑπομνήματα *Zosimi Gazæi, Zenonis Citiei* (non Stoicorum principis sed Rhetoris) & *Sallustii* Sophistæ in Demosthenem, quorum meminit Svidas, interciderunt. Eundem ut opinor Sallustium Svidas è Damascio tradit Orationes Demosthenis universas δημοσίους memoriæ mandasse, & ibidem meminit Nonni nescio cujus, (eundem cujus Metaphrasin Evangelii Joannis habemus, intelligit Bonifacius XV. 6. Hist. ludicræ) qui sexies Demosthenem devoraverit totum, nec tamen unum potuerit verbum congruens in concione proferre. Καὶ Νόννον δέ φασιν ἐκμαθόντα ἑξάκις ὅλον τὸν Δημοσθένην, μὴ δὲ διᾶραι τὸ στόμα δύνασθαι πρός γε λόγων ῥητορικῶν σύνθεσιν. Fuere & alii Demosthenes. 1) Demosthenes machæropœus Oratoris Pater. 2) Demosthenes Atheniensium dux cum Antiphonte à Siculis interfectus Olymp. XCI. 4. teste Thucydide, Plutarcho in Nicia & aliis. Vide Grævium ad Lucian. T. 1. p. 987. 3) Demosthenes Massiliensis Φιλαλήθης Medicus Ophthalmicus, & 4) Demosthenes Bithynus Historicus ac κτίσεων scriptor, de quorum utroque dixi supra in Democrito. 5) Demosthenes Thrax, qui scripsit teste Svida de Poëtis Dithyrambicis, Metaphrasin Iliadis & Hesiodi Theogoniæ, atque Epitomen Damageti Heracleotæ. 6) Demosthenes Mytilenæus. Plutarch. lib. 2. c. 1. Sympos. p. 633. At in scholiis ad Apollonium ubi laudatur Demosthenes ἐκ λιμένων, legendum Timosthenes. Catonem Majorem dictum esse Romanum Demosthenem testatur Plutarchus in Catonis vita pag. 338.

IX. ÆSCHINES * Atrometi literatoris F. Cothocides Atheniensis, præceptore usus esse fertur Isocrate & Antalcida, vel ut Svidas

* Demosthenes falso dixit Æschinem filium esse τρόμητος i. e. *trepidi*, & inde ipsum fecisse ἀτρόμητον, *intrepidum*, orat. pro corona: καὶ δύο συλλαβὰς προσθεὶς τὸν μὲν πατέρα ἀντὶ τρόμητος ἐποίησεν Ἀτρόμητον. Arometum γραμματοδιδάσκαλον Svidas appellat. Allegatur & Atrometus quidam in Scholiis Græcis ad Apollonium lib. 3. v. 1178. Matrem Æschinis tympanistriam fuisse narrant, ut Lucianus in somnio T. 1. p. 9. Cothocidem Rhetorem pro Æschine dixit Athenæus VI. p. 223. & Demosthenes ipse alicubi ironice se vocat Battalum Pæaniensem, at Æschinem Cothocidem Oenomaum. Alius fuit Æschines Lysaniæ F. Socraticus, de quo dixi supra cap. XXIII. 31. Alios præterea sex Æschines commemorat Laërtius II. 64. Alios

Digitized by Google

das & ante hunc Cæcilius apud Plutarh. Alcidamante Gorgiæ Præceptore, pro quo apud Photium (male ut videtur,) nomen Leodamantis ** occurrit. Orator vehemens & gravis, ac cui soli ægre cedit Demosthenis adversarii sui judicio, μεγαλοφωνότατος. Ab eo victus Olymp CXII. 3. oratione pro Corona, Rhodum postea concessit in exsilium, ibique scholam aperuit & docuit, Alexandro M. jam defuncto, quem periisse constat Olymp. CXIV. 1. Denique relicto Rhodio διδασκαλείῳ, sive ut Philostratus vocat, Sophistarum Phrontisterio, concessit Samum, & ibi non diu post, ætatis LXXV. obiit. Vide Plutarchum pag. 838. Svidam, Photium cod. 61. & 164. & Philostratum Lib. I. de Sophist. p. 508. seq. qui pag. 487. notat quam plurimas orationes habuisse, & habuisse ex tempore, & ex quorundam sententia primum extemporali illa dicendi ratione (quam p. 510. θείως λέγειν & θεοφορήτῳ ὁρμῇ ἀποσχεδιάζειν vocat) usum fuisse. Οἱ δὲ Αἰσχίνου φασὶ τὸ σχεδιάζειν εὕρημα. Τοῦτον γὰρ πλεύσαντα ἐς Ῥόδον περὶ τὸν Κᾶρα Μαύσωλον σχεδίῳ αὐτὸν λόγῳ ᾆσαι (perperam interpres: *extemporali carmine cecinisse*, pro *extemporalem orationem habuisse*) Ἐμοὶ δὲ πλεῖστα μὲν ἀνθρώπων Αἰσχίνης δοκεῖ σχεδιάσαι πρεσβεύοντι καὶ ἀποπρεσβεύων, συνηγοροῦντι καὶ δημηγορῶν. Καταλιπεῖν δὲ μόνους τοὺς (forte τρεῖς) συγγεγραμμένους τῶν λόγων, ἵνα τῶν Δημοσθένους φροντισμάτων μὴ πολλῷ λείποιτο, σχεδίου δὲ λόγου Γοργίας ἄρξαι. *At mihi quidem frequentissime videtur ex tempore dixisse Æschines, & legatus & ad legatos & in foro & in concione, solasque tres orationes conscriptas reliquisse, ut nec hoc nomine Demosthene multo inferior haberetur, extemporalis tamen eloquentiæ initium puto deberi Gorgiæ.* Ita reddendus ille locus, quem ut alia pleraque interpres non satis cepit.

Exstant *tres* Æschinis *Orationes*, veluti totidem Charites, quemadmo-

Alios itidem quinque vel sex Menagius ad Laërtii locum. His addes Æschinem Synesii æqualem, qui illum memorat Epistola 3. Æschinis Selli præter Hesychium in σεσελίσθαι meminit Svidas in Θεαγένους χρήματα. Æschinis Lamprensis Plutartarchus in Aristide p. 326. Æschinis Atheniensis Medici Plinius XXVIII. 4. Æschinis Eleusinii Apollonius in Æschinis nostri vita.

** Leodamantis hujus an Alcidamantis, dubitat enim Fulvius Ursinus p. 76. elog effigiem vide apud Jac. Gronovium T. 2. Antiqv. Gr. tabula 74. quemadmodum Æschinis ipsius apud Ursinum pag. 79. & Gronovium tab. 94. Cæcilium laudat etiam Photius cod. 61. ubi de Æschine agit, sed male excusum Κικίλιος pag. 28. edit. Hœschelii.

Digitized by Google

admodum novem * Æſchinis Epiſtolæ veniebant nomine Muſarum, ut Photius teſtatur. Sed hodie leguntur ſub Æſchinis nomine *Epiſtolæ* XII. quemadmodum dixi ſupra cap. X. 6. Orationes vero tres, quas ſolas genuinas Æſchinis noſtri, agnoſcunt etiam veteres, hæ ſunt:

1. *Κατὰ Τιμάρχου*, *Adverſus Timarchum* Arizeli F. accuſatorem ſuum, quem flagitioſæ vitæ reum agit. Confer Luciani Apologiam pro mercede conductis T. I. p. 488. Tzetzæ Chiliad. VI. verſu 5. ſeq. qui v. 60. teſtatur Timarchum ignominia ab Æſchine notatum ſibimet ipſi manus præ ægritudine intuliſſe.

2. *Περὶ τῆς παραπρεσβείας*, *de perfide obita* ſecunda ad Philippum *legatione*, cujus á Demoſthene accuſatus fuit, *Apologia*. Fuerunt qui exiſtimarent hanc & ſuperiorem orationem non dictas ab Æſchine Athenis, ſed ſcriptas fuiſſe per otium in exſilio. Vide argumentum Græcum hujus Orationis. Photius: *λέγεται δὲ οὗτος πρῶτος ἐκεῖσε (ἐν Ῥόδοις) σχολάζων τὰ πλάσματα καὶ λεγομένας μελέτας συνθεῖναι.*

3. *Κατὰ Κτησιφῶντος.* *Adverſus Cteſiphontem*, qui auream Demoſtheni coronam decreverat. Hanc præclaram orationem cum contraria ** Demoſthenis quæ pro Cteſiphonte de Corona inſcribitur, latine olim verterat *Cicero*, ut teſtatur Hieronymus Epiſt. 101. ad Pammach. & Sidonius II. 9. Epiſt. E recentioribus utramque tranſtulit *Leonhardus Aretinus*, cujus verſio cum Ciceronis operibus typis exſcripta eſt A. 1528. *Joachimus Perionius* Pariſ. 1554. 4°. *Dionyſius Lambinus* cum cujus verſione prodierunt ſeparatim Ingolſtad. 1595. 8. & cum *Joh. Sturmii* commentariolo Argent. 1550. 8. Vulgatæ etiam ſunt Græce Argent. 1545. & Altorf. 1581. 8. & noviſſime

* Photius cod. 61. *τρεῖς μόνους αὐτοῦ λόγους φασὶ γνησίους εἶναι καὶ ἐννέα Ἐπιστολάς. Διὸ τοὺς μὲν λόγους αὐτοῦ τινες Χάριτας ὠνόμασαν, διά τε τὸ χαρίεν τοῦ λόγου καὶ τὸν ἀριθμὸν τῶν Χαρίτων. Μούσας τε τὰς Ἐπιστολὰς διὰ τὸν ἀριθμὸν τῶν ἐννέα Μουσῶν.*

** Plinius VII. 30. Hiſt. *Æſchines Athenienſis ſummus Orator, cum accuſationem qua fuerat uſus, Rhodi legiſſet, legit & defenſionem ob quam in illud depulſus fuerat exſilium, mirantibusque, tum magis fuiſſe miraturos dixit, ſi ipſum orantem audiviſſent, in calamitate teſtis ingens factus inimici.* Depulſum fuiſſe in exſilium negat Philoſtratus, ſed ſponte præ tædio & pudore conceſſiſſe affirmat p. 569.

Digitized by Google

me emendatius cum nova versione *P. Foulkesii* & *Johannis Friend*, Oxon. 1696. 8.

Universæ tres Æschinis Orationes ab Aldo Venet. 1513. fol. & H. Stephano editæ sunt Græce inter alios Oratores, 1575. fol. Miror autem Stephanum omisisse quæ Aldus & Wolfius non omisit vitam Æschinis auctore Anonymo, & ἐξήγησιν *Apollonii* Grammatici de vita Æschinis, & duplex argumentum in Orat. adversus Timarchum. *Hieronymus* quidem *Wolfius* cum versione & notis suis Orationes Æschinis vulgavit in suo Demosthene, & H. Stephanus ad calcem Oratorum suorum, versionem Wolfii annexuit. Prodierunt etiam duæ Æschinis Orationes una contra Ctesiphontem & altera περὶ παραπρεσβείας cum duabus contrariis Demosthenis de Corona & de male acta legatione Græce Venet. edente Friderico Turrisano, 1549. 8. Ex Scholiaste inedito Æschinis ad Orat. περὶ παραπρεσβείας quæd m lectu digna affert doctissimus Dodvvellus Opere de Cyclis Græcor. p. 742. Morbum Deliorum pestilentem ab Æschine descriptum illustrat Hieron. Mercurialis III. 18. Var. Lect.

Fuit & Oratio olim sub Æschinis nomine quæ inscribebatur ὁ Δηλιακὸς νόμος, sed eam alterius fuisse Æschinis veteres testantur. Photius: οὐκ ἐγκρίνει γὰρ αὐτὸν ὁ Καικίλιος, ἀλλ' Αἰσχίνην ἄλλον σύγχρονον τῷδε Ἀθηναῖον τῶν πατέρων τοῦ λόγου φησίν. Hyperidi videtur tribuere Plutarchus. Idem fratres Æschinis memorat Aphobum & Democharem, qui Photio & Apollonio, imo ipsi Æschini sunt Ἀφόβητος & Φιλόχαρες. Et in vita Æschinis Democharen Anonymus vocat Demosthenis ἀδελφιδοῦν.

X. HYPERIDES Colyttensis, Atticus, Platonis & Isocratis auditor, Pater Rhetoris Glaucippi, cujus orationes Plutarchus memorat, amicus Demosthenis sed Reip. amantior unde non dubitavit illum acceptæ ab Harpalo pecuniæ accusare, & ad * exsilium compellere. Postea eidem iterum conciliatus, periit eodem fere quo Demosthenes tempore. Nam victis ad Cranonem Olymp. CXIV. 3. Atheniensibus

* Vide Plutarchum in Hyperidis vita, & Justinum XIII 5. Vetus inscriptio apud Jacobum Sponium p. 137. Miscell.

ΥΠΕΡΙΔΗΣ ΡΗΤΩΡ
ΤΕΤΣΙΑΔΗΣ ΕΠΟΙΕΙ.

Digitized by Google

ex templo Cereris, quo confugerat, protractus atque Antipatro traditus est excisâque, vel ne patriæ res prodere cogeretur præmorsa lingua apud Cleonas occubuit. Vide Plutarch. in Phocione p. 754. Cadaver ejus insepultum abjectum, ut notat etiam Svidas in ὑπερόριον. Sublimitatis expertem & affectus vehementius commovendi imperitum fuisse notat Longinus p. 190. Dio autem Chrysostomus inter omnes oratores, præ Demosthene ipso & Lysia, legendum commendat viro civilis eloquentiæ studioso Hyperidem & Æschinem. Locum ejus ex dissertatione insigni XVIII. sive Epistola potius περὶ λόγου ἀσκήσεως adscribam: Τῶν γε μὴν ῥητόρων τῶν δεξιῶν τίς οὐκ ἐπίσταται; Δημοσθένην μὲν δυνάμει τε ἀπαγγελίας καὶ δεινότητι διανοίας, καὶ πλήθει λόγων πάντας τοὺς ῥήτορας ὑποβεβληκότα, Λυσίαν δὲ βραχύτητι καὶ ἁπλότητι καὶ συνεχείᾳ διανοίας, καὶ τῷ λεληθέναι τὴν δεινότητα. Πλὴν οὐκ ἂν ἐγώ σοι συμβουλεύσαιμι τὰ πολλὰ τούτοις ἐντυγχάνειν, ἀλλ' Ὑπερίδῃ τε μᾶλλον καὶ Αἰσχίνῃ. Τούτων γὰρ ἁπλούστεραί τε αἱ δυνάμεις, καὶ εὐληπτότεραι αἱ κατασκευαί, καὶ τὸ κάλλος τῶν ὀνομάτων οὐδὲν ἐκείνων λειπόμενον. Ἀλλὰ καὶ Λυκούργῳ συμβουλεύσαιμ' ἂν ἐντυγχάνειν σε, ἐλαφροτέρῳ τούτων ὄντι καὶ ἐμφαίνοντί τινα ἐν τοῖς λόγοις ἁπλότητα τοῦ τρόπου. Argumenta Orationum Hyperidis scripserat Ælius Harpocratio, teste Svida. Idem Svidas testatur Cajum Harpocrationem scripsisse περὶ τῶν Ὑπερίδου καὶ Λυσίου λόγων.

Orationes Hyperidis inter LXXVII. quæ sub ejus nomine olim ferebantur, fuerunt genuinæ LII. teste Plutarcho & Photio, (male πς' in Svidæ codicibus) junctimque uno ordine legebantur, ita ut tricesimam laudet Harpocration in κομιστικὰ πλοῖα. Eorum omnium titulos etiamnum habemus ordine literarum hic à me digestos: ex orationibus ipsis ne unicam * quidem, excepta illa quæ inter Demostheniceas num. 17. legitur, περὶ τῶν πρὸς Ἀλέξανδρον συνθηκῶν.

Κατ' Ἀθηνογένους α', β'. Harpocrat. & Apostolius XVIII. 11. proverb. ubi male editum Εὐθυνογένους pro Ἀθηνογένους ut Meursio in Bibl. Attica notatum.

Ὑπὲρ Ἀκαδήμου. Harpocrat. in Ἡφαιστία.

περὶ τῶν στρατηγῶν πρὸς Ἀλέξανδρον. Plutarch. in Hyperide.

περὶ

* In Bibliotheca Budensi Matthiæ Corvini Regis *vidimus integrum Hyperidem cum locupletissimis scholiis, librum multis etiam censibus redimendum.* Joh. Alex. Brassicanus præf. ad Salvian.

Digitized by Google

περὶ τῶν πρὸς Ἀλέξανδρον συνθηκῶν. Exstat, ut jam dixi, inter Demosthenicas num. XVII.

Καθ' Ἀντίου. Harpocrat.

πρὸς Ἀπελλαῖον περὶ θησαυροῦ. Pollux, Harpocrat.

Καθ' Ἀρισταγόρας α. β. adversus Aristagoram meretricem. Athen. XIII. Harpocration in ἀφύας, Theon. progymnasm. pag. 14. cujus locum corruptum emendat Meursius III. 8. Attic. Lect.

Καθ' Ἀρισταγόρου ἀποστασίου, α, β. Harpocrat.

πρὸς Ἀριστογείτονα. * Harpocr. Ulpianus in Olynthiac. 2. Svid. in ἀπεψηφίσατο.

Καθ' Ἀρχεστρατίδου. Ammonius in ἱερά. Harpocrat. & Apsines Rhetoric. apud quem male legitur Ἀρχεστράτου pro Ἀρχεστρατίδου.

Καθ' Αὐτοκλέους. Harpocrat. Apostolius IX. 6. proverb.

πρὸς Δάμιππον. Harpocr. in πρόσκλησις.

Δηλιακός. Plutarch. in Hyperide & Æschine, cui à quibusdem tributus fuit Δηλιακὸς λόγος. Athenæus Lib. X. Photius, Sopater & Anonymus in Hermog. Priscianus Lib. XVIII. Cæterum in scholiis ad Aristoph. aves male excusum Ὑπερίδης ἐν τῷ χαλκῷ pro ἐν Δηλιακῷ. Vide Meursii Bibl. Attic. & III. 5. Attic. Lect.

Κατὰ Δημάδου, Harpocrat. Athen. Svidas in λιπῇ. Porphyrius quæst. Homer. 1. Etymol. M. in ἐπίβολος, ubi male editur κατὰ Δημάρχου.

Κατὰ Δημάρχου. Vide quæ jam dixi de oratione adversus Demadem.

πρὸς τὴν Δημέου γραφήν. adversus Demeam Demadis Rhetoris filium. Pollux & Harpocrat. apud quorum utrumque male Δημαίου. Vide Meursii Lect. Attic. Lib. I. c. 5.

Κατὰ Δημητρίας, ἀποστασίου. Harpocrat.

Κατὰ Δημοσθένους. Plutarch. in Hyperide & Demosthene. Athenæus, Priscianus Lib. X. Harpocrat. & Svidas.

* Aristogiton Orator Atheniensis, propter impudentiam, *κύων* appellatus teste Svida, composuerat ἀπολογίαν πρὸς Δημοσθένην τὸν στρατηγόν, πρὸς Λυκοῦργον καὶ Τιμοθέου, κατὰ Τιμάρχου, κατὰ Ὑπερίδου παρανόμων, (confer Tzetz. Chil. VI. v. 94 seq.) κατὰ Θρασύλλου, κατὰ Φρύνης, & Ὀρφανικόν.

Digitized by Google

πρὸς Διώνδαν, Porphyrius apud Euseb. X. 3. præparat.

πρὸς Ἐπικλέα. Pollux, Harpocrat.

Ἐπιτάφιος ἐπὶ Λεωσθένει καὶ τοῖς πεσοῦσιν ἐν Λαμιακῷ πολέμῳ. Diodorus Sic. Lib. XVIII. Plutarchus in Hyperide. Dionyſ. Halicarnaſſeus in arte c. 6. Longinus περὶ ὕψους, Theo progymnaſm. Vide Meurſii Lect. Attic. IV. 4. ubi in Plutarchi verbis pro Λεωσθένει male excuſum eſt Δημοσθένει.

περὶ τῶν Εὐβήλου δωρεῶν. Porphyrius apud Euſeb. X. 3. præparat. Harpocration.

περὶ Εὐθυνογένους. α, β. Apoſtol. XVIII 11. proverb. Sed legendum ibi eſt Ἀθηνογένους.

πρὸς Θασίους. Pollux VII. 32.

Ὑπὲρ τοῦ ἱππέως κλήρου. α, β. Harpocrat.

Ὑπὲρ Καλλίππου, Plutarch. in Hyperide, Harpocrat.

Κατὰ Κίνωνος. Harpocrat.

Ὑπὲρ Λυκόφρονος. Pollux.

Ὑπὲρ Λυκούργου. Apſines in Rhetoric.

πρὸς Λυκοῦργον. vide infra ὑπὲρ Σιμμίου.

Κατὰ Μαντιθέου Athenæus, Harpocrat.

Ὑπὲρ Μηκάλου. Pollux VII. 33.

Ὑπὲρ Μιμικᾶς. Pollux X. 8. niſi legendum ὑπὲρ Μηκάλου uti ex VII. 35. ubi idem fragmentum refertur, conjicit Meurſius.

ὑπὲρ Ξενίππου. Harpocrat.

ὑπὲρ Ξενοφίλου α, β. Harpocrat. in κεραμεῖς.

περὶ Ὀχετοῦ. Pollux X. 5.

πρὸς Πάγκαλον. Harpocrat.

Κατὰ Πασικλέους. Harpocrat. Etymol. M. Pollux. Priſcianus lib. 18.

Πλαταϊκός. Plutarch. de gloria Athenienſium, ubi eam præfert Ariſtidis παραγγελίᾳ νίκης.

Κατὰ Πολυεύκτου περὶ τοῦ διαγράμματος ſive περὶ τοῦ Πολύευκτον στρατηγεῖν, Harpocrat. Etymol. M.

πρὸς Πυθίαν. Vide ὑπὲρ Σιμμίου.

Ὑπὲρ τοῦ συνεδρέου κλήρου. Harpocrat.

Ὑπὲρ

Digitized by Google

Ὑπὲρ Σιμμίου πρὸς Πυθίαν καὶ Λυκοῦργον. Harpocrat. in ἐπιχειροτονία.

περὶ τ̃ στρατηγῶν. Supra in πρὸς Ἀλέξανδρον.

Συνηγορικός. Pollux III. 25.

περὶ τερίχου, ά, β'. Apostol. V. 8. proverb.

πρὸς Τίμανδρον. Suidas in πηδάλιον.

πρὸς Ὑγιαίνοντα adversus Hygiænontem. Harpocrat.

περὶ τ̃ φυλακῆς τ̃ τριηρῶν. Plutarch. in Hyperide. Harpocrat. tum alibi tum in περιβόλιον, ubi cum Meursio legendum ἐν τῷ περὶ τῆς φυλακῆς τῶν τριήρων ἐπιτροπικῷ. Male enim editur τῶν Τυῤῥηνῶν τροπικῶν.

Κατὰ Φιλιππίδου. Athen. lib. 12.

Κατὰ Φιλοκράτους Demosthenes orat. περὶ παραπρεσβείας.

Ὑπὲρ Φορμισίου. Harpocrat.

Ὑπὲρ Φρυνής pro Phryne, sive ut vero nomine vocabatur, Mnesarete meretrice Thespiaca, quam impietatis accusaverat Aristogiton. Ipsa vero diductâ tunica & nudato pectore judicum pedibus se advolvens conspectu corporis quod speciosissimum habebat ita ut pictores ad illius pulchritudinem * Veneris imagines solerent effingere, teste Clemente Alex. p. 35. protreptici, judices amplius permovit quam Hyperides actione quanquam admirabili, ut narrant Quintilianus Lib. II. c. 15. Sextus 2. adversus Matth. p. 65. Plutarchus in Hyperide. Athenæus Lib. XIII. p. 590. Meminere ejusdem orationis Harpocration pluribus locis, Quintilianus X. 5. Vide & Alciphronis Epist. 30. seq.

Ὑπὲρ Χαιρεφίλου περὶ τ̃ ταρίχους ά, β'. Pollux, Harpocrat. Athenæus Lib. III.

πρὸς Χάρητα. Pollux & Harpocrat.

Ex

* Sub meretricum imaginibus Deas adoratas notant I. Frid. Gronovius ad Statii Sylvas p. 41. seq. Janus Broukhusius ad Propertium p. 100. seq. Cum quibus confer quæ de sanctarum imaginibus in Romana ecclesia observat Petrus Baylius in Dictionario Hist. Critic. ubi de *Flora* nota (C)

Digitized by Google

Ex XXV. Orationibus dubiæ fidei Hyperidi tributis has quinque Meursii industria observavit:

Ὑπὲρ Ἀρπάλου. Pollux X. 36.

Κατὰ Δημέου, ξενίας. Harpocrat.

Ὑπὲρ δημοποιητοῦ. Harpocrat.

Ὑπὲρ Δωροθέου. Harpocrat. in Φιλικόμης, ubi testatur hanc orationem ab aliis adscriptam fuisse Philino.

Κατὰ πατροκλέους. Athen. Harpocrat. & Suidas in κεμίας ubi male editur κατὰ Περικλέους. Tanquam genuina Hyperidis allegatur ab eodem Svida in αὐλαία, Polluce & scriptore magni Etymologici.

XI. DINARCHUS Socratis cujusdam sive Sostrati F. gente Corinthius sed ab adolescentia Athenis versatus natus est Olymp. CIV. 4. Archonte Nicophemo. Auditor fuit Theophrasti, & orationes scribere cœpit anno ætatis XXV. vel XXVI. sed post Hyperidis & Demosthenis mortem potissimum claruit, quorum eloquentiam æmulatus Cassandri & Antipatri favit partibus, infestus Harpalo. Anaxicrate Archonte Olymp. CXVIII. 2. pulsus in exsilium, cum Chalcide per quindecim annos commoratus esset, Athenas beneficio Theophrasti rediit, ubi post Antipatri mortem quæ accidit Olymp. CXXI. 3. insidiis Polyperchontis inter cujus familiares fuerat, (vide Plutarch. in Phocione p. 757.) periit, proprior septuagenario. Dinarchos præterea tres commemorat Demetrius * Magnes apud Dionysium Halicarnass. 1) Dinarchum Poëtam Oratore antiquiorem genere Delium, cujus meminit Eusebius Chron. ad num. DCCXX. respiciens scriptas ab eo Διονύσου πράξεις. Confer Cyrillum X. contra Julian. p. 341. 2) Dinarchum qui fabulas de rebus Cretensium collegerat, ὁ τὰς περὶ Κρήτην συναγήοχε μυθολογίας. 3) Dinarchum auctorem λόγου περὶ Ὁμήρου. Ab his omnibus fortasse diversus est Dinarchus quem Hermias in irrisione gentilium & Nemesius de natura hominis cap. 4. testantur cum Aristoxeno statuisse quod anima hominis nihil aliud sit quam harmonia. Mentio & alterius Dinarchi apud Plutarchum in Timoleonte pag. 246. atque 248.

Sub

* Δημος excusum ex compendio scripturæ in libris MSS, usitato, confer Voss. de Hist. Gr. p. 150.

Digitized by Google

Sub Dinarchi Rhetoris nomine orationes plures quam CLX. olim ferebantur, teste eodem Demetrio Magnete apud Dionysium Halicarnassëum libello de Dinarcho, verum Plutarchus in vita Dinarchi auctor est genuinas ipsius non plures fuisse quam * LXIV. Ex his titulos LX. amplius ab antiquis scriptoribus servatos Meursius in Bibliotheca Attica notavit, quos literarum ordine à me digestos & nonnihil auctos infra ponam, in quibus tres observabis orationes quæ adhuc ** exstant: 1. *adversus Demosthenem.* 2. *adversus Aristogitonem.* 3. *adversus Philoclem.* Has cum aliis Oratoribus Aldus Venet. 1513. fol. & H. Stephanus, Ao. 1575. fol. Græce vulgavit, dehinc Gr. & latinè edidit & Jo Wovverio senatori Antvverpiano dicavit *Janus Gruterus*, primam cum *Hieron. Wolfii*, reliquas binas cum versione *M. Balduini Ischami* Gandavensis. Hanov. 1615. 8. in quo volumine simul Lycurgi, Lesbonactis, Herodis & Demadis orationes græce & latine leguntur. Sed tituli orationum Dinarchi, quos daturum me jam recipiebam, hi sunt:

Ἀγάθωνι συνηγορία sive περὶ τῆς Ἀγάθωνος διαμαρτυρίας. Dionys. Halicarnasseus in indice orationum Dinarchi.

Κατὰ Ἀγασικλέους, sive ut apud Svidam in σκαφηφόροι, Ἀγησικλέους. male apud Dionysium Πισικλέους. Vide Harpocrationem in Ἀγασικλῆς & alibi.

Συνηγορία ὑπὲρ Αἰσχίνου κατὰ Δεινίου. Dionys. Harpocrat. Svidas in κλιμακίζοντες, ubi male ἰσηγορία. Vide Meursii Attic. Lect. V. 24.

πρὸς Ἀμεινοκράτην διαδικασία περὶ καρπῶν χωρίου. Dionys.

πρὸς Ἀντιφάνην περὶ τοῦ ἵππου ά, β΄. Dionys. Harpocrat.

Κατὰ Ἀριστογείτονος. Exstat. Latine vertit *M. B. Ischamus*. Præ cæteris probatam notat Plutarchus in Dinarchi vita.

Κατ' Ἀριστονίκου περὶ τῶν Ἀρπαλίων. Dionys.

Διαμαρτυρία ὡς οὐκ εἰσιν ἐπίδικοι Ἀριστοφῶντος θυγατέρες. Dionys. Harpocrat.

πρὸς Ἀρχέστρατον. Confer Meursii Attic. Lect. III. 5. Dionys. Harpocrat. Svid. in ἀποψηφίζεσθαι.

περὶ τοῦ Ἀρχιφῶντος κλήρου. Dionys.

πρὸς Βιώτην παραγραφή. Dionys.

Κατὰ Γνωσίου περὶ τῶν Ἀρπαλίων. Dionys.

* Svidas de Dinarcho: γράψας κατὰ μέν τινας λόγους τοὺς πάντας ξδ, κατὰ δὲ τὸ ἀληθέστερον, μόνους ξ, lege ξδ.

** Exstat etiam inter Demosthenicas Orat. *in Theocrinem*, quam Dinarcho nonnulli tribuerunt.

Κατὰ Δάυ ὑπὲρ ἀνδραπόδων. Dionyſ.

Κατὰ Δωνίυ. Vide ſupra ὑπὲρ Αἰχίνυ.

Κατὰ Δημοσθένυς. Harpocrat. Dinarchi eſſe negavit Demetrius Magnes. * Cæterum ſub ejus nomine hodieque exſtat, & cum verſione *Hieron. Wolfii* inter Demoſthenicas legitur numero XVIII. Vertit etiam *Gvil. Canterus*, ad calcem Ariſtidis. Baſil. 1566. fol.

Κατὰ Διονυσίυ τ̃ ἐπὶ τῆς διοικήσεως. Dionyſ.

πρὸς Διοσκυρίδην περὶ νεῶν. Dionyſ. Harpocrat. Dinarchi ὑπὲρ τῆς νεὼς laudatur etiam ab Harpocrat. in περυσία.

Συνηγορία καθ' Ἡγελόχου ὑπὲρ ἐπικλήρου. Dionyſ. Harpocrat.

Κατὰ Ἡδύλης (male κ̃ Ἡδύνης apud Dionyſium Halic. vide Meurſ. Attic. Lect. Lib. III. c. 11.)

Κατὰ Θεοδώρυ (apud Harpocrat. in λιτροφόρ☉ male κ̃ Θεοδότυ.) Dionyſ.

Κατὰ Θεοκρίνυ (à quibusdam tributa Demoſtheni, inter cujus orationes hodieque legitur, ubi dicta vide.)

περὶ τῆς ἱερείας διαδικασία. Harpocr.

Καθ' Ἱμερίυ. Dionyſ. Harpocrat.

Ἐπικληρικὸς ὑπὲρ τῆς Ἰοφῶντ☉ θυγατρός. Dionyſ.

Ὑπὲρ τῦ ἵππυ. Vide ſupra, πρὸς Ἀντιφάνην.

Κατὰ Καλλαίσχρυ περὶ τῶν τιμῶν. Dionyſ. Harpocrat.

Κάλλιππ☉ ὑπὲρ ὑποποιητῦ ſ. κ̃ Καλίππυ (ap. Svid. in ὑπονομεύεις male κ̃ Καλλίςυ) Dionyſ. Harpocrat.

Κατὰ Καλλισθένυς ἔνδειξις. Harpocrat.

Κατὰ Καλλισθένυς εἰσαγγελία (male apud Dionyſium Halic. κ̃ Κλεισθένυς) Harpocrat.

Κατὰ Κηφισοκλέυς καὶ τῶν οἰκείων. Dionyſ. Harpocrat.

Κατὰ Κλεωμέδοντ☉, αἰκίας, ά, β'. Dionyſ. Ammonius in μαρτυρία & ἐκμαρτυρία. Harpocrat. Porphyrius apud Euſeb. Lib. X. præparat. c. 3. ubi notat Dinarchum in hac orat. multa ad verbum petiiſſe ex orat. Demoſthenis adverſus Cononem.

Κροκωνιδῶν διαδικασία. Harpocrat.

πρὸς τὴν Κτησιφῶντ☉ ἀπογραφὴν ά, β'. Dionyſ.

Κατὰ Λεωχάρυς· Svid. in δεῦρο.

Κατὰ

* Demetrius Magnes apud Dionyſium Halicarnaſſ. καὶ νομίσειεν ἄν τις εὐήθεις εἶναι πρὸς τὺς ὑπολαβόντας τὸν λόγον τὸν κατὰ Δημοσθένυς εἶναι τῦ Δεινάρχυ, πολὺ γὰρ ἀπέχει τῦ χαρακτῆρ☉. Ἀλλ' ὅμως τοσύτυς σκοπὺς ἐπιπεπόληκεν, ὥστε τὺς μὲν ἄλλυς αὐτῦ λόγυς σχεδόν πυ ὑπὲρ ἑξήκοντα καὶ ἑκατὸν ὄντας ἀγνοεῖν συμβέβηκε, τὸν δὲ μὴ γραφέντα ὑπ' αὐτῦ, μόνον ἐκεῖνυ νομίζεσθαι.

Digitized by Google

Κατὰ Λυκούργου, εὐθῦναι. Dionyſ. Harpocrat. Suidas in καταλεύσιμον. Etymolog. in ἱεροποιοί.

πρὸς τοὺς Λυκούργου παῖδας. Harpocrat. in ἀπονομή.

Κατὰ Λυσικράτους ὑπὲρ Νικομάχου. Dionyſ. T. 2. pag. 114. Harpocr. in κράσις.

Κατὰ Μοιχίου ap. Suid. in πραγματεία niſi leg. κατὰ Μεισαίχμου quæ Lycurgi oratio erat.

περὶ Μνησικλέους ſive ὑπὲρ τοῦ Μνησικλέους κλήρου. Dionyſ.

Κατὰ Μοσχίωνος. Harpocrat.

Ὑπὲρ νεώς. Supra in πρὸς Διοσκουρίδην.

Ὑπὲρ Νικομάχου. ſupra in κατὰ Λυσικράτους.

πρὸς Νικοκράτην. Dionyſ.

πρὸς Ξενοφῶντα, ἀποστασίου. Laertius II. 52.

Συνηγορία Παρμένοντι ὑπὲρ ἀνδραπόδου, βλάβης. Dionyſ.

Ἐρωτικὸς μετὰ τῶν Πατροκλέους παίδων. Harpocrat.

Κατὰ Πεδιέως. Dionyſ.

πυρρωνικός. Vide infra Τυρρηνικός.

Κατὰ Πισικλέους. Vide ſupra Ἀγασικλέους.

Κατὰ Πυθέου Dionyſ. Harpocrat. & Plutarch. ubi male Πασίου. Vide Meurſ. III. 5. Attic. Lect.

Κατὰ Ποθίου Stephanus Byz. in αἴγινα, ſed legendum Πυθέου.

Κατὰ Πολυεύκτου, ἀπόφασις. Harpocrat. Svid. Priſcian.

Κατὰ Πολυεύκτου βασιλεύειν λαχόντος, δοκιμασία. Dionyſ. Harpocr.

Κατὰ Πολυεύκτου δωροδοκίας. Harpocrat.

Κατὰ Πολυεύκτου ἐκφυλλοφορηθέντος, ὑπὸ τῆς βουλῆς ἔνδειξις. Dionyſ. Harpocrat. & Svid.

Κατὰ Πολυεύκτου περὶ τοῦ Γεωφανίου male apud Dionyſ. Τιμοφανίου. Vide Meurſii III. 11. Attic. Lect.

Κατὰ Ποσειδίππου. Dionyſ. Harpocrat. in οἴκημα.

πρὸς τοὺς Πατροκλέους παῖδας ἐρωτικός. Harpocrat. & Dionyſ. ubi male Προκλέους.

Κατὰ Προξένου, βλάβης. Dionyſ. T. 2. p. 113. Plutarchus in vita, qui ait, hanc Orationem, qua Proxenum hoſpitem & amicum accuſare non dubitavit Dinarchus, à ſene & oculis capto dictam eſſe primam omnium in foro: antea enim aliis tantum orationes compoſuiſſe accepta mercede. Meminit etiam Harpocrat. apud quem λαβὼν vitioſe excuſum in ἀργυρίου δίκη.

tiones Philippicas inscripsit, teste Plutarcho in Cic. Hodie quatuor tantum hoc titulo inter Demosthenis orationes exstant, & alio longe quam Dionysius legit ordine. Sed plures haberi sub aliis licet titulis, ab Andrea Schotto observatum est, ex cujus sententia Philippicas duodecim recensebo.

4. Prima apud Dionysium Philippica etiam in nostris codicibus *Prima* est, habita prætore Aristodemo Olymp. CVII. 1. ætat. Demosth. XXVIII.

2. Secunda. In editis est Olynthiaca secunda.

3. Tertia, vulgo Olynthiaca 3.

1. Quarta, vulgo Olynthiaca 1. Vide quæ supra in Ὀλυνθιακοῖς.

5. Quinta, in editis primæ Philippicæ annectitur sub titulo περὶ συντάξεως, & incipit ἃ μὲν ἡμεῖς &c. habita prætore Themistocle, Olymp. CVIII. 2. ætat. Demosth. XXXIII. Apud Dionysium Epist. ad Ammæum p. 123. vocatur ἕκτη τῶν κατὰ Φιλίππου δημηγοριῶν, sed legendum πέμπτη, ut patet ex iis quæ ipse subjungit.

6. Sexta hodie exstat sub titulo περὶ τῆς εἰρήνης, *de pace*, habita prætore Archia Olymp. CVIII. 3. ætat. Demosth. XXXIV. Latine verterunt *Justinus Goblerus*, *Jacobus Grifolus* Lucinianensis, & *Petrus Brucchus* Placentinus. *A Dounai* prælectiones eruditæ in hanc Orat. prodiere Londini 1621. 8.

7. Septima, in editis & jam Photii tempore *secunda*, habita Lycisco prætore, Olymp. CIX. 1. ætat. Demosth XXXVI. A nonnullis auctor septimæ orationis Philippicæ existimatus *Hegesippus Crobylus*. Confer Suid. & Etymol. M. in Ἡγήσιππος. Sed videntur loqui de Oratione quam octavam mox dicam de Haloneso.

8. Octava, Hodie exstat sub titulo Orat. *de Haloneso* περὶ τῆς Ἀλοννήσου, sed Libanio judice rectius inscribetur πρὸς τὴν ἐπιστολὴν Φιλίππου, habita prætore Pythodoro, Olymp. CIX. 2. ætat Demosth. XXXVII. *Hegesippi* esse qui collega Demosthenis fuit, non Demosthenis ipsius, Libanio, Photio, Suida & auctore Etymologici magni testibus contendit Tan. Faber quem vide sis ad Longin. p. 202. edit. Tollii. Sed vide & Athenæum VI. p. 223. Hermogenem &c.

9. Nona, Hodie exstat sub titulo Orat. de *Chersoneso*, περὶ τῶν ἐν Χερρονήσῳ, habita prætore Sosigene Olymp. CIX. 3. ætat. Demosth. XXXVIII.

Lati-

Digitized by Google

Latine vertit *Petrus Brucchus* Placentinus. Suidas in *καταίγειν* octavam laudans *Φιλιππικῶν* locum ex hac Oratione producit.

10. Decima, in editis *tertia*, anno eodem.

11. Undecima, in editis *quarta*, habita prætore Nicomacho, Olymp. CIX. 4. ætat. Demosth. XXXIX.

12. Duodecima, Hodie exstat sub titulo *ὁ πρὸς τὴν Φιλίππου ἐπιστολὴν ad Philippi Epistolam* Athenienſibus bellum indicentem, quæ integra orationi præmittitur, habita prætore Theophrasto, Olymp. CX. 1. ætat. Demosth. XL. Latine vertit *Robertus Britannus* Par. 1643. 4. adjectis aliquot locis quos Cicero ex Demosthene vertit vel adumbravit.

In univerſas hactenus enumeratas duodecim orationes & *Libanii* argumenta & *Ulpiani* commentarios habemus.

Quatuor Philippicas latine verterunt *Christophorus Hegendorphinus*, Anonymus quidam, & *Paulus Manutius* Venet 1549. 4. qui male *Claudius* vocatur in Bibl. Philoſophica Pauli Bolduani p. 471. tum *Nic. Carrus* Lond. 1571. 4. Binas ex illis etiam *Jacobus Grifolus* Lucinianenſis.

Gallicam verſionem elegantem IV. Philippicarum III. Olynthiacarum, Orationis de pace, de Cherſoneſo & ad Philippi Epiſtolam, cum notis eruditis debemus *Tourrello* Pariſ. 1701. 4. recuſam Amſtelod. 1706. 12. Philippicas poſt *Jo. Lalemantium* Pariſ. 1549. 8. Gallice quoque vertit Maucroeus, (Mr. de Maucroy) cujus translatio exſtat inter Opuſcula proſaria atque poëtica Maucroëi & Fontani.

40. *πρὸς Φορμίωνα, ὑπὲρ δανείου.*

42. *Ὑπὲρ Φορμίωνος, παραγραφή.* Male audiiſſe Demosthenem hoc nomine refert Plutarchus, quod ita ex eadem officina duobus pugiones vendiderit adverſariis, quibus ſe mutuo confoderent.

Editiones Demoſthenis.

1. *Græce* cum argumentis *Libanii* apud Aldum Venetiis 1504. fol. Idem eadem forma & circa idem tempus *Ulpiani* commentarios in octodecim orationes, ſeorſim vulgavit una cum Harpocratione.

Digitized by Google

2. Basileæ apud Joh. Hervagium 1532. fol cum præfat. Erasmi, quæ luculenta & nitida editio præter *Ulpiani* * commentarios ad oram singularum paginarum statim additos & *Libanii* argumenta orationibus præmissa, exhibet ad calcem varias Lectiones à Petro Danesio collectas & ad quædam Demosthenis loca annotationes, ex Budæi, Erasmi & aliorum eruditorum lucubrationibus collectas.

3. Basileæ apud eundem Hervagium A. 1550. 8. sine Ulpiani commentariis.

4. Venetiis apud Paulum Manutium Aldi F. itidem omissis Ulpiani commentariis A. 1554. 8. 3 Vol.

5. Joh. Bernhardi Feliciani, collatis octo ad minimum codicibus MSS. Venet.

6. Parisiis apud Michaelem Sonnium Paris. 1570. ex recognitione Dionys. Lambini & Gvil. Morellii fol. typis elegantissimis & cum Ulpiani commentario similiter ut Hervagiana in singularum paginarum oris adjecto. Laudat hanc editionem ex merito Thuanus Lib XXXVI. Histor. ad A. C. 1564.

7. *Græce & latine* cum translatione, notis & Gnomologia *Hieron. Wolfii* A. 1549. fol Basileæ apud Oporin. quinque partibus, quarum quartâ Demosthenis vita, Wolfii notæ & Gnomologia, Ulpiani commentarii cum Wolfii versione: & quintâ translationes quarundam Orationum Demosthenis ante Wolfium per varios latine redditarum continentur. Wolfii interpretationem aliquot locis castigat Casaubonus ad Theophrasti characteres.

8. *Latine* ex ejusdem Wolfii versione Venet. 1550. 8. tribus Voluminibus, sine Ulpiani commentario.

9. Itidem latine ex H. Wolfii recognitione Basil. 1554. 12.

10. Demosthenis à Wolfio iterum recogniti specimen Ao. 1569. Basil. apud Hervag. tantum continet orationes Olynthiacas tres & vitam Demosthenis atque Æschinis Græce & latine cum annotationibus.

11. Quar-

[* Ulpiano tribuere integra scholia illa non audet Is. Casaubonus propter errores varios quos in illis sibi visus est observasse, p. 118. ad Theophrasti Characteres: *absit vero à nobis, ut hæc & alia hujus farinæ, qualia nonnulla in illis scholiis observavimus, Ulpiano tribuamus.*

11. Quarta recognitio Basil. 1572. fol. ex Hervagiana officina per Eusebium Episcopium, exhibet Demosthenis & Æschinis opera integra Græce & latine ita digesta in tomos sex (qui in duo vel tria volumina possunt compingi) ut in *quatuor* primoribus contineantur Orationes utriusque & Epistolæ cum Wolfii translatione, & ejusdem argumentis, ubi Libaniana deficiunt: Tomo *quinto* Ulpiani commentarii & seorsim accessiones quædam ad Ulpianum ex editione Parisiensi, cum versione Wolfii: Wolfii notæ in Ulpianum, Vita Æschinis & Demosthenis è variis scriptoribus, Græce & latine cum notis. Et Anonymi annotationes in quædam Demosthenis loca ex edit. Hervagiana Ao. 1532. Tomo sexto Gnomologia, & annotationes Wolfii in Æschinem, Demosthenem & Libanii argumenta. Variæ lectiones è quatuor codicibus à Wolfio collectæ. *Vincentii Obsopæi* castigationes in Demosthenem ex prisco codice decerptæ, quæ seorsim lucem viderant Norimbergæ Ao. 1534. 4. Variæ lectiones ex editionibus Græcis Demosthenis Feliciana & Parisiensi. Tum ex codice MS. Augustano variæ Lectiones & scholia in Demosthenem inedita, quæ inde excerpsit Simon Fabricius Marcopibertanus Francus. Denique veteres Wolfii editionum priorum præfationes.

12. Francofurti 1604. sive ut tituli quidam habent Colon. Allobrog 1607. fol. editio quam modo recensui repetita est, nisi quod optimo consilio Ulpiani commentarii singulis orationibus subjiciuntur, & accessit præter imaginem Demosthenis ex veteri marmore, vita ejusdem, Olympiadibus ac præturis Atheniensium distincta; ex parallelis * *Andreæ Schotti*.

Orationes Demosthenis selectæ quindecim excusæ sunt Græce Oxonii 1597. 4.

Gallice Orationes septem transtulit Ludovicus Regius. Paris. 1575. 4. De Tourrelli Gallica versione quorundam Orationum jam supra dictum.

Demosthenis Gnomologia, Græce & latine prodiit Basil. 1551. 12.

Imaginem Demosthenis exhibet etiam Jac. Gronovius T. 2. Antiqv. Græcar. tabula 93. Eloquentiam ejus pingit optime Dionysius Hali-

* Vita Aristotelis ac Demosthenis comparata, Andrea Schotto auctore separatim lucem vidit Marco Velsero ab auctore inscripta, Augustæ Vindel. 1603. 4.

Halicarnasseus, ac ne de aliis Rhetoribus dicam Isidorus Pelusiota II. Epist. 146. *Cælii Calactini* Siculi Rhetoris σύγκρισις Δημοσθένους καὶ Κικέρωνος, σύγκρισις Δημοσθένους καὶ Αἰσχίνου & liber περὶ Δημοσθένους ποῖοι αὐτοῦ γνήσιοι λόγοι καὶ ποῖοι νόθοι, tum τὰ ὑπομνήματα *Zosimi Gazæi, Zenonis Citiei* (non Stoicorum principis sed Rhetoris) & *Sallustii* Sophistæ in Demosthenem, quorum meminit Svidas, interciderunt. Eundem ut opinor Sallustium Svidas è Damascio tradit Orationes Demosthenis universas δημοσίως memoriæ mandasse, & ibidem meminit Nonni nescio cujus, (eundem cujus Metaphrasin Evangelii Joannis habemus, intelligit Bonifacius XV. 6. Hist. ludicræ) qui sexies Demosthenem devoraverit totum, nec tamen unum potuerit verbum congruens in concione proferre. Καὶ Νόννον δέ φασιν ἐκμαθόντα ἑξάκις ὅλον τὸν Δημοσθένην, μὴ τὸ διᾶραι τὸ στόμα δύνασθαι πρός γε λόγων ἐπιεικῶν σύνθεσιν. Fuere & alii Demosthenes. 1) Demosthenes machæropœus Oratoris Pater. 2) Demosthenes Atheniensium dux cum Antiphonte à Siculis interfectus Olymp. XCI. 4. teste Thucydide, Plutarcho in Nicia & aliis. Vide Grævium ad Lucian. T. 1. p. 987. 3) Demosthenes Massiliensis Φιλαλήθης Medicus Ophthalmicus, & 4) Demosthenes Bithynus Historicus ac κτίσεων scriptor, de quorum utroque dixi supra in Democrito. 5) Demosthenes Thrax, qui scripsit teste Svida de Poëtis Dithyrambicis, Metaphrasin Iliadis & Hesiodi Theogoniæ, atque Epitomen Damageti Heracleotæ. 6) Demosthenes Mytilenæus. Plutarch. lib. 2. c. 1. Sympos. p. 633. At in scholiis ad Apollonium ubi laudatur Demosthenes ἐκ λιμένων, legendum Timosthenes. Catonem Majorem dictum esse Romanum Demosthenem testatur Plutarchus in Catonis vita pag. 338.

IX. ÆSCHINES * Atrometi literatoris F. Cothocides Atheniensis, præceptore usus esse fertur Isocrate & Antalcida, vel ut Svidas

* Demosthenes salse dixit Æschinem filium esse τρόμητος i. e. *trepidi*, & inde ipsum fecisse ἀτρόμητον, *intrepidum*, orat. pro corona: καὶ δύο συλλαβὰς προσθεὶς τὸν μὲν πατέρα ἀντὶ τρόμητος ἐποίησεν ἀτρόμητον. Arometum γραμματοδιδάσκαλον Svidas appellat. Allegatur & Atrometus quidam in Scholiis Græcis ad Apollonium lib. 3. v. 1178. Matrem Æschinis tympanistriam fuisse narrant, ut Lucianus in somnio T. 1. p. 9. Cothocidem Rhetorem pro Æschine dixit Athenæus VI. p. 223. & Demosthenes ipse alicubi ironice se vocat Battalum Pæaniensem, at Æschinem Cothocidem Oenomaum. Alius fuit Æschines Lysaniæ F. Socraticus, de quo dixi supra cap. XXIII. 31. Alios præterea sex Æschines commemorat Laërtius II. 64.

Alios

Digitized by Google

das & ante hunc Cæcilius apud Plutarh. Alcidamante Gorgiæ Præceptore, pro quo apud Photium (male ut videtur,) nomen Leodamantis ** occurrit. Orator vehemens & gravis, ac cui soli ægre cedit Demosthenis adversarii sui judicio, μεγαλοφωνότατος. Ab eo victus Olymp. CXII. 3. oratione pro Corona, Rhodum postea concessit in exsilium, ibique scholam aperuit & docuit, Alexandro M. jam defuncto, quem periisse constat Olymp. CXIV. 1. Denique relicto Rhodio διδασκαλείῳ, sive ut Philostratus vocat, Sophistarum Phrontisterio, concessit Samum, & ibi non diu post, ætatis LXXV. obiit. Vide Plutarchum pag. 838. Svidam, Photium cod. 61. & 164. & Philostratum Lib. I. de Sophist. p. 508. seq. qui pag. 487. notat quam plurimas orationes habuisse, & habuisse ex tempore, & ex quorundam sententia primum extemporali illa dicendi ratione (quam p. 510. θείως λέγειν & θεοφορήτῳ ὁρμῇ ἀποσχεδιάζειν vocat) usum fuisse. Οἱ δὲ Αἰσχίνου φασὶ τὸ σχεδιάζειν εὕρημα. Τοῦτον γὰρ πλεύσαντα ἐς Ῥόδον περὶ τὸν Κάρα Μαύσωλον σχεδίῳ αὐτὸν λόγῳ ᾆσαι (perperam interpres: *extemporali carmine cecinisse*, pro *extemporalem orationem habuisse*) Ἐμοὶ δὲ πλεῖστα μὲν ἀνθρώπων Αἰσχίνης δοκεῖ σχεδιάσαι πρεσβεύοντι καὶ ἀποπρεσβεύων, συνηγοροῦντι καὶ δημηγορῶν. Καταλιπεῖν δὲ μόνους τοὺς (forte τρεῖς) συγγεγραμμένους τῶν λόγων, ἵνα τῶν Δημοσθένους φροντισμάτων μὴ πολλῷ λείποιτο, σχεδίου δὲ λόγου Γοργίας ἄρξαι. *At mihi quidem frequentissime videtur ex tempore dixisse Æschines, & legatus & ad legatos & in foro & in concione, solasque tres orationes conscriptas reliquisse, ut nec hoc nomine Demosthene multo inferior haberetur, extemporalis tamen eloquentiæ initium puto deberi Gorgiæ.* Ita reddendus ille locus, quem ut alia pleraque interpres non satis cepit.

Exstant *tres* Æschinis *Orationes*, veluti totidem Charites, quem-

 admo-

Alios itidem quinque vel sex Menagius ad Laërtii locum. His addes Æschinem Synesii æqualem, qui illum memorat Epistola 3. Æschinis Selli præter Hesychium in σεσελλίσθαι meminit Svidas in Θεαγένους χρήματα. Æschinis Lamprensis Plutartarchus in Aristide p. 326. Æschinis Atheniensis Medici Plinius XXVIII. 4. Æschinis Eleusinii Apollonius in Æschinis nostri vita.

** Leodamantis hujus an Alcidamantis, dubitat enim Fulvius Ursinus p. 76. elog. effigiem vide apud Jac. Gronovium T. 2. Antiqv. Gr. tabula 74. quemadmodum Æschinis ipsius apud Ursinum pag. 79. & Gronovium tab. 94. Cæcilium laudat etiam Photius cod. 61. ubi de Æschine agit, sed male excusum Κικίλιος pag. 28. edit. Hœschelii.

admodum novem * Æschinis Epistolæ veniebant nomine Musarum, ut Photius testatur. Sed hodie leguntur sub Æschinis nomine *Epistolæ* XII. quemadmodum dixi supra cap. X.6. Orationes vero tres, quas solas genuinas Æschinis nostri, agnoscunt etiam veteres, hæ sunt:

1. Κατὰ Τιμάρχου, *Adversus Timarchum* Arizeli F. accusatorem suum, quem flagitiosæ vitæ reum agit. Confer Luciani Apologiam pro mercede conductis T. I. p. 488. Tzetzæ Chiliad. VI. versu 5. seq. qui v. 60. testatur Timarchum ignominia ab Æschine notatum sibimet ipsi manus præ ægritudine intulisse.

2. Περὶ τῆς παραπρεσβείας, *de perfide obita* secunda ad Philippum *legatione*, cujus à Demosthene accusatus fuit, *Apologia*. Fuerunt qui existimarent hanc & superiorem orationem non dictas ab Æschine Athenis, sed scriptas fuisse per otium in exsilio. Vide argumentum Græcum hujus Orationis. Photius: λέγεται δὲ οὗτος πρῶτος ἐκεῖνος (ἐν ὁδοῖς) σχολάζων τὰ πλάσματα καὶ λεγομένας μελέτας συνθεῖναι.

3. Κατὰ Κτησιφῶντος. *Adversus Ctesiphontem*, qui auream Demostheni coronam decreverat. Hanc præclaram orationem cum contraria ** Demosthenis quæ pro Ctesiphonte de Corona inscribitur, latine olim verterat *Cicero*, ut testatur Hieronymus Epist. 101. ad Pammach. & Sidonius II. 9. Epist. E recentioribus utramque transtulit *Leonhardus Aretinus*, cujus versio cum Ciceronis operibus typis exscripta est A. 1528. *Joachimus Perionius* Paris. 1554. 4°. *Dionysius Lambinus* cum cujus versione prodierunt separatim Ingolstad. 1595. 8. & cum *Joh. Sturmii* commentariolo Argent. 1550. 8. Vulgatæ etiam sunt Græce Argent. 1545. & Altorf. 1581. 8. & novissime

* Photius cod. 61. τρεῖς μόνους αὐτοῦ λόγους φασὶ γνησίους εἶναι καὶ ἐννέα Ἐπιστολάς. Διὸ τοὺς μὲν λόγους αὐτοῦ τινες Χάριτας ὠνόμασαν, διότε τὸ χαρίεν τοῦ λόγου καὶ τὸν ἀριθμὸν τῶν Χαρίτων. Μούσας τε τὰς Ἐπιστολὰς διὰ τὸν ἀριθμὸν τῶν ἐννέα Μουσῶν.

** Plinius VII. 30. Hist. *Æschines Atheniensis summus Orator, cum accusationem qua fuerat usus, Rhodi legisset, legit & defensionem ob quam in illud depulsus fuerat exsilium, mirantibusque, tum magis fuisse miraturos dixit, si ipsum orantem audivissent, in calamitate testis ingens factus inimici.* Depulsum fuisse in exsilium negat Philostratus, sed sponte præ tædio & pudore concessisse affirmat p. 509.

Digitized by Google

me emendatius cum nova versione *P. Foulkesii* & *Johannis Frlend* Oxon. 1696. 8.

Universæ tres Æschinis Orationes ab Aldo Venet. 1513. fol. & H. Stephano editæ sunt Græce inter alios Oratores, 1575. fol. Miror autem Stephanum omisisse quæ Aldus & Wolfius non omisit vitam Æschinis auctore Anonymo, & *ἐξήγησιν Apollonii* Grammatici de vita Æschinis, & duplex argumentum in Orat. adversus Timarchum. *Hieronymus* quidem *Wolfius* cum versione & notis suis Orationes Æschinis vulgavit in suo Demosthene, & H. Stephanus ad calcem Oratorum suorum, versionem Wolfii annexuit. Prodierunt etiam duæ Æschinis Orationes una contra Ctesiphontem & altera περὶ παραπρεσβείας cum duabus contrariis Demosthenis de Corona & de male acta legatione Græce Venet. edente Friderico Turrisano, 1549. 8. Ex Scholiaste inedito Æschinis ad Orat. περὶ παραπρεσβείας quædam lectu digna affert doctissimus Dodvvellus Opere de Cyclis Græcor. p. 742. Morbum Deliorum pestilentem ab Æschine descriptum illustrat Hieron. Mercurialis III. 18. Var. Lect.

Fuit & Oratio olim sub Æschinis nomine quæ inscribebatur ὁ Δηλιακὸς νόμος, sed eam alterius fuisse Æschinis veteres testantur. Photius: οὐκ ἐγκρίνει γὰρ αὐτὸν ὁ Καικίλιος, ἀλλ' Αἰσχίνου ἄλλον σύγχρονον τοῦδε Ἀθηναῖον τὸν πατέρα τοῦ λόγου φησίν. Hyperidi videtur tribuere Plutarchus. Idem fratres Æschinis memorat Aphobum & Democharem, qui Photio & Apollonio, imo ipsi Æschini sunt Ἀφόβητος & Φιλόχαρις. Et in vita Æschinis Democharen Anonymus vocat Demosthenis ἀδελφιδοῦν.

X. HYPERIDES Colyttensis, Atticus, Platonis & Isocratis auditor, Pater Rhetoris Glaucippi, cujus orationes Plutarchus memorat, amicus Demosthenis sed Reip. amantior unde non dubitavit illum acceptæ ab Harpalo pecuniæ accusare, & ad * exsilium compellere. Postea eidem iterum conciliatus, periit eodem fere quo Demosthenes tempore. Nam victis ad Cranonem Olymp. CXIV. 3. Atheniensibus ex

* Vide Plutarchum in Hyperidis vita, & Justinum XIII 5. Vetus inscriptio apud Jacobum Sponium p. 137. Miscell.

ΥΠΕΡΙΔΗΣ ΡΗΤΩΡ
ΤΕΤΣΙΑΔΗΣ ΕΠΟΙΕΙ.

Digitized by Google

ex templo Cereris, quo confugerat, protractus atque Antipatro traditus est excisâque, vel ne patriæ res prodere cogeretur præmorsa lingua apud Cleonas occubuit. Vide Plutarch. in Phocione p. 754. Cadaver ejus insepultum abjectum, ut notat etiam Svidas in ὑπερόριον. Sublimitatis expertem & affectus vehementius commovendi imperitum fuisse notat Longinus p. 190. Dio autem Chrysostomus inter omnes oratores, præ Demosthene ipso & Lysia, legendum commendat viro civilis eloquentiæ studioso Hyperidem & Æschinem. Locum ejus ex dissertatione insigni XVIII. sive Epistola potius περὶ λόγου ἀσκήσεως adscribam: *Τῶν γε μὴν ῥητόρων τοὺς ἄκρους τίς οὐκ ἐπίσταται; Δημοσθένην μὲν δυνάμει τε ἀπαγγελίας καὶ δεινότητι διανοίας, καὶ πλήθει λόγων πάντας τοὺς ῥήτορας ὑπερβεβληκότα, Λυσίαν δὲ βραχύτητι καὶ ἁπλότητι καὶ συνεχείᾳ διανοίας, καὶ τῷ λεληθέναι τὴν δεινότητα. Πλὴν οὐκ ἂν ἐγώ σοι συμβουλεύσαιμι τὰ πολλὰ τούτοις ἐντυγχάνειν, ἀλλ᾽ Ὑπερίδῃ τε μᾶλλον καὶ Αἰσχίνῃ. Τούτων γὰρ ἁπλούστεραί τε αἱ δυνάμεις, καὶ εὐληπτότεραι αἱ κατασκευαὶ, καὶ τὸ κάλλος τῶν ὀνομάτων οὐδὲν ἐκείνων λειπόμενον. Ἀλλὰ καὶ Λυκούργῳ συμβουλεύσαιμ᾽ ἂν ἐντυγχάνειν σε, ἐλαφροτέρῳ τούτων ὄντι καὶ ἐμφαίνοντί τινα ἐν τοῖς λόγοις ἁπλότητα τοῦ τρόπου.* Argumenta Orationum Hyperidis scripserat Ælius Harpocratio, teste Svida. Idem Svidas testatur Cajum Harpocrationem scripsisse περὶ τῶν Ὑπερίδου καὶ Λυσίου λόγων.

Orationes Hyperidis inter LXXVII. quæ sub ejus nomine olim ferebantur, fuerunt genuinæ LII. teste Plutarcho & Photio, (male οϛ΄ in Svidæ codicibus) junctimque uno ordine legebantur, ita ut tricesimam laudet Harpocration in κομιστικὰ πλοῖα. Eorum omnium titulos etiamnum habemus ordine literarum hic à me digestos: ex orationibus ipsis ne unicam * quidem, excepta illa quæ inter Demosthenicas num. 17. legitur, περὶ τῶν πρὸς Ἀλέξανδρον συνθηκῶν.

Κατ᾽ Ἀθηνογένους ά, β΄. Harpocrat. & Apostolius XVIII. 11. proverb. ubi male editum Εὐθυνογένους pro Ἀθηνογένους ut Meursio in Bibl. Attica notatum.

Ὑπὲρ Ἀκαδήμου. Harpocrat. in Ἡφαιστία.

Περὶ τῶν στρατηγῶν πρὸς Ἀλέξανδρον. Plutarch. in Hyperide.

περὶ

* In Bibliotheca Budensi Matthiæ Corvini Regis *vidimus integrum Hyperidem cum locupletissimis scholiis, librum multis etiam censibus redimendum.* Joh. Alex. Brassicanus præf. ad Salvian.

Digitized by Google

περὶ τῶν πρὸς Ἀλέξανδρον συνθηκῶν. Exstat, ut jam dixi, inter Demosthenicas num. XVII.

Κατ' Αἰτίου. Harpocrat.

πρὸς Ἀπελλαῖον περὶ θησαυροῦ. Pollux, Harpocrat.

Κατ' Ἀρισταγόρας α. β. adversus Aristagoram meretricem. Athen. XIII. Harpocration in ἀφύαι, Theon. progymnasm. pag. 14. cujus locum corruptum emendat Meursius III. 8. Attic. Lect.

Κατ' Ἀρισταγόρου ἀποστασίου, α, β. Harpocrat.

πρὸς Ἀριστογείτονα. * Harpocr. Ulpianus in Olynthiac. 2. Svid. in ἀπεψηφίσατο.

Κατ' Ἀρχεστρατίδου. Ammonius in ἱερά. Harpocrat. & Apsines Rhetoric. apud quem male legitur Ἀρχιστράτου pro Ἀρχεστρατίδου.

Κατ' Αὐτοκλέους. Harpocrat. Apostolius IX. 6. proverb.

πρὸς Δάμιππον. Harpocr. in πρόσκλησις.

Δηλιακός. Plutarch. in Hyperide & Æschine, cui à quibusdem tributus fuit Δηλιακὸς λόγος. Athenæus Lib. X. Photius, Sopater & Anonymus in Hermog. Priscianus Lib. XVIII. Cæterum in scholiis ad Aristoph. aves male excusum Ὑπερίδης ἐν τῷ χαλκῷ pro ἐν Δηλιακῷ. Vide Meursii Bibl. Attic. & III. 5. Attic. Lect.

Κατὰ Δημάδου, Harpocrat. Athen. Svidas in λιτή. Porphyrius quæst. Homer. 1. Etymol. M. in ἐπίβολος, ubi male editur κατὰ Δημάρχου.

Κατὰ Δημάρχου. Vide quæ jam dixi de oratione adversus Demadem.

πρὸς τὴν Δημέου γραφήν. adversus Demeam Demadis Rhetoris filium. Pollux & Harpocrat. apud quorum utrumque male Δημαίου. Vide Meursii Lect. Attic. Lib. I. c. 5.

Κατὰ Δημητρίας, ἀποστασίου. Harpocrat.

Κατὰ Δημοσθένους. Plutarch. in Hyperide & Demosthene. Athenæus, Priscianus Lib. X. Harpocrat. & Svidas.

Eeeeee 3 πρὸς

* Aristogiton Orator Atheniensis, propter impudentiam, κύων appellatus teste Svida, composuerat ἀπολογίαν πρὸς Δημοσθένην τὸν στρατηγόν, πρὸς Λυκοῦργον καὶ Τιμοθέου, κατὰ Τιμάρχου, κατὰ Ὑπερίδου παρανόμων, (confer Tzetz. Chil. VI. v. 94 seq.) κατὰ Θρασύλλου, κατὰ Φρύνης, & Ὀρφανικόν.

Digitized by Google

πρὸς Διώνδαν, Porphyrius apud Euseb. X. 3. præparat.

πρὸς Ἐπικλέα. Pollux, Harpocrat.

Ἐπιτάφιος ἐπὶ Λεωσθένει καὶ τοῖς πεσοῦσιν ἐν Λαμιακῷ πολέμῳ. Diodorus Sic. Lib. XVIII. Plutarchus in Hyperide. Dionys. Halicarnasseus in arte c. 6. Longinus περὶ ὕψους, Theo progymnasm. Vide Meursii Lect. Attic. IV. 4. ubi in Plutarchi verbis pro Λεωσθένει male excusum est Δημοσθένει.

περὶ τῶν Εὐβήλου δωρεῶν. Porphyrius apud Euseb. X. 3. præparat. Harpocration.

περὶ Εὐθυνογένους, ά, β'. Apostol. XVIII 11. proverb. Sed legendum ibi est Ἀθηνογένους.

πρὸς Θασίους. Pollux VII. 32.

Ὑπὲρ τοῦ ἱππέως κλήρου. ά, β'. Harpocrat.

Ὑπὲρ Καλλίππου, Plutarch. in Hyperide, Harpocrat.

Κατὰ Κόνωνος. Harpocrat.

Ὑπὲρ Λυκόφρονος. Pollux.

Ὑπὲρ Λυκούργου. Apsines in Rhetoric.

πρὸς Λυκοῦργον. vide infra ὑπὲρ Σιμμίου.

Κατὰ Μαντιθέου Athenæus, Harpocrat.

Ὑπὲρ Μηκάλου. Pollux VII. 33.

Ὑπὲρ Μιμικᾶς. Pollux X. 8. nisi legendum ὑπὲρ Μηκάλου uti ex VII. 35. ubi idem fragmentum refertur, conjicit Meursius.

ὑπὲρ Ξενίππου. Harpocrat.

ὑπὲρ Ξενοφίλου ά, β'. Harpocrat. in κεραμεῖς.

περὶ Ὀχετοῦ. Pollux X. 5.

πρὸς Πάγκαλον. Harpocrat.

Κατὰ Πασικλέους. Harpocrat. Etymol. M. Pollux. Priscianus lib. 18.

Πλαταϊκός. Plutarch. de gloria Atheniensium, ubi eam præfert Aristidis παραγγελίᾳ νίκης.

Κατὰ Πολυεύκτου περὶ τοῦ διαγράμματος sive περὶ τοῦ Πολυεύκτου στρατηγεῖν. Harpocrat. Etymol. M.

πρὸς Πυθέαν. Vide ὑπὲρ Σιμμίου.

Ὑπὲρ τοῦ πυράνδρου κλήρου. Harpocrat.

Ὑπὲρ

Ὑπὲρ Σιμμίου πρὸς Πυθίαν καὶ Λυκοῦργον. Harpocrat. in ἐπιχειροτονία.

περὶ τῶν στρατηγῶν. Supra in πρὸς Ἀλέξανδρον.

Συνηγορικός. Pollux III. 25.

περὶ ταρίχου, ά, β'. Apoſtol. V. 8. proverb.

πρὸς Τίμανδρον. Suidas in παιδάγειον.

πρὸς Ὑγιαίνοντα adverſus Hygiænontem. Harpocrat.

περὶ τῆς φυλακῆς τῶν τριηρῶν. Plutarch. in Hyperide. Harpocrat. tum alibi tum in προβόλιον, ubi cum Meurſio legendum ἐν τῷ περὶ τῆς φυλακῆς τῶν τριήρων ἐπιτροπικῷ. Male enim editur τῶν Τυῤῥηνῶν τροπικῶν.

Κατὰ Φιλιππίδου. Athen. lib. 12.

Κατὰ Φιλοκράτους Demoſthenes orat. περὶ παραπρεσβείας.

Ὑπὲρ Φορμησίου. Harpocrat.

Ὑπὲρ Φρύνης pro Phryne, ſive ut vero nomine vocabatur, Mneſarete meretrice Theſpiaca, quam impietatis accuſaverat Ariſtogiton. Ipſa vero diductâ tunica & nudato pectore judicum pedibus ſe advolvens conſpectu corporis quod ſpecioſiſſimum habebat ita ut pictores ad illius pulchritudinem * Veneris imagines ſolerent effingere, teſte Clemente Alex. p. 35. protreptici, judices amplius permovit quam Hyperides actione quanquam admirabili, ut narrant Quintilianus Lib. II. c. 15. Sextus 2. adverſus Matth. p. 65. Plutarchus in Hyperide. Athenæus Lib. XIII. p. 590. Meminere ejusdem orationis Harpocration pluribus locis, Quintilianus X. 5. Vide & Alciphronis Epiſt. 30. ſeq.

Ὑπὲρ Χαιρεφίλου περὶ τοῦ ταρίχους ά, β'. Pollux, Harpocrat. Athenæus Lib. III.

πρὸς Χάρητα. Pollux & Harpocrat.

Ex

* Sub meretricum imaginibus Deas adoratas notant I. Frid. Gronovius ad Statii Sylvas p. 41. ſeq. Janus Broukhuſius ad Propertium p. 100. ſeq. Cum quibus confer quæ de ſanctarum imaginibus in Romana eccleſia obſervat Petrus Baylius in Dictionario Hiſt. Critic. ubi de *Flora* nota (C)

Digitized by Google

Ex XXV. Orationibus dubiæ fidei Hyperidi tributis has quinque Meursii industria observavit:

Ὑπὲρ Ἀρπάλου. Pollux X. 36.

Κατὰ Δημέου, ξενίας. Harpocrat.

Ὑπὲρ δημοποιητοῦ. Harpocrat.

Ὑπὲρ Δωροθέου. Harpocrat. in Θετικοὺς, ubi testatur hanc orationem ab aliis adscriptam fuisse Philino.

Κατὰ πατροκλέους. Athen. Harpocrat. & Suidas in νεμέας ubi male editur κατὰ περικλέους. Tanquam genuina Hyperidis allegatur ab eodem Svida in αὐλαία, Polluce & scriptore magni Etymologici.

XI. DINARCHUS Socratis cujusdam sive Sostrati F. gente Corinthius sed ab adolescentia Athenis versatus natus est Olymp. CIV. 4. Archonte Nicophemo. Auditor fuit Theophrasti, & orationes scribere cœpit anno ætatis XXV. vel XXVI. sed post Hyperidis & Demosthenis mortem potissimum claruit, quorum eloquentiam æmulatus Cassandri & Antipatri favit partibus, infestus Harpalo. Anaxicrate Archonte Olymp. CXVIII. 2. pulsus in exsilium, cum Chalcide per quindecim annos commoratus esset, Athenas beneficio Theophrasti rediit, ubi post Antipatri mortem quæ accidit Olymp. CXXI. 3. insidiis Polyperchontis inter cujus familiares fuerat, (vide Plutarch. in Phocione p. 757.) periit, proprior septuagenario. Dinarchos præterea tres commemorat Demetrius * Magnes apud Dionysium Halicarnass. 1) Dinarchum Poëtam Oratore antiquiorem genere Delium, cujus meminit Eusebius Chron. ad num. DCCXX. respiciens scriptas ab eo Διονύσου πράξεις. Confer Cyrillum X. contra Julian. p. 341. 2) Dinarchum qui fabulas de rebus Cretensium collegerat, ὁ τὰς περὶ Κρήτην συναγήοχε μυθολογίας. 3) Dinarchum auctorem λόγου περὶ Ὁμήρου. Ab his omnibus fortasse diversus est Dinarchus quem Hermias in irrisione gentilium & Nemesius de natura hominis cap. 4. testantur cum Aristoxeno statuisse quod anima hominis nihil aliud sit quam harmonia. Mentio & alterius Dinarchi apud Plutarchum in Timoleonte pag. 246. atque 248.

Sub

* Δῆμ⊙ exeusum ex compendio scripturæ in libris MSS, usitato, confer Voss. de Hist. Gr. p. 150.

Digitized by Google

Sub Dinarchi Rhetoris nomine orationes plures quam CLX. olim ferebantur, teste eodem Demetrio Magnete apud Dionysium Halicarnasseum libello de Dinarcho, verum Plutarchus in vita Dinarchi auctor est genuinas ipsius non plures fuisse quam * LXIV. Ex his titulos LX. amplius ab antiquis scriptoribus servatos Meursius in Bibliotheca Attica notavit, quos literarum ordine à me digestos & nonnihil auctos infra ponam, in quibus tres observabis orationes quæ adhuc ** exstant: 1. *adversus Demosthenem.* 2. *adversus Aristogitonem.* 3. *adversus Philoclem.* Has cum aliis Oratoribus Aldus Venet. 1513. fol. & H. Stephanus, Ao. 1575. fol. Græce vulgavit, dehinc Gr. & latinè edidit & Jo Wovverio senatori Antvverpiano dicavit *Janus Gruterus*, primam cum *Hieron. Wolfii*, reliquas binas cum versione *M. Balduini Ischami* Gandavensis. Hanov. 1615. 8. in quo volumine simul Lycurgi, Lesbonactis, Herodis & Demadis orationes græce & latine leguntur. Sed tituli orationum Dinarchi, quos daturum me jam recipiebam, hi sunt:

Ἀγάθωνι συνηγορία sive περὶ τῆς Ἀγάθωνος διαμαρτυρίας. Dionys. Halicarnasseus in indice orationum Dinarchi.

Κατὰ Ἀγασικλέους, sive ut apud Svidam in σκαφηφόροι, Ἀγησικλέους. male apud Dionysium Πισικλέους. Vide Harpocrationem in Ἀγασικλῆς & alibi.

Συνηγορία ὑπὲρ Αἰσχίνου τοῦ Δεινίου. Dionys. Harpocrat. Svidas in κλιμακίζειν, ubi male ἰσηγορία. Vide Meursii Attic. Lect. V. 24.

πρὸς Ἀμεινοκράτην διαδικασία περὶ καρπῶν χωρίου. Dionys.

πρὸς Ἀντιφάνην περὶ τοῦ ἵππου α΄, β΄. Dionys. Harpocrat.

Κατὰ Ἀριστογείτονος. Exstat. Latine vertit *M. B. Ischamus*. Præ cæteris probatam notat Plutarchus in Dinarchi vita.

Κατ' Ἀριστονίκου περὶ τῶν Ἁρπαλείων. Dionys.

Διαμαρτυρία ὡς οὐδέν εἰσιν ἐπίδικοι Ἀριστοφῶντος θυγατέρες. Dionys. Harpocrat.

πρὸς Ἀρχέστρατον. Confer Meursii Attic. Lect. III. 5. Dionys. Harpocrat. Svid. in ἀποψηφίζεσθαι.

περὶ τοῦ Ἀρχιφῶντος κλήρου. Dionys.

πρὸς Βιώτην παραγραφή. Dionys.

Κατὰ Γνωσίου περὶ τῶν Ἁρπαλείων. Dionys.

Ffffff Κατὰ

* Svidas de Dinarcho: γράψας κατὰ μέν τινας λόγους τοὺς πάντας ρξ΄, κατὰ δὲ τὸ ἀληθέστερον, μόνους ξ΄, lege ξδ΄.

** Exstat etiam inter Demosthenicas Orat. *in Theocrinem*, quam Dinarcho nonnulli tribuerunt.

Digitized by Google

Κατὰ Λυκούργου, εὐθύναι. Dionys. Harpocrat. Suidas in καταλεύσιμον. Etymolog. in ἱεροποιοί.

πρὸς τοὺς Λυκούργου παῖδας. Harpocrat. in ἀπονομή.

Κατὰ Λυσικράτους ὑπὲρ Νικομάχου. Dionys. T. 2. pag. 114. Harpocr. in κρᾶσις.

Κατὰ Μεναίχμου ap. Suid. in πραγματεία nisi leg. κατὰ Μενεσαίχμου quæ Lycurgi oratio erat.

περὶ Μνησικλέους sive ὑπὲρ τοῦ Μνησικλέους κλήρου. Dionys.

Κατὰ Μοσχίωνος. Harpocrat.

Ὑπὲρ νεώς. Supra in πρὸς Διοσκουρίδην.

Ὑπὲρ Νικομάχου. supra in κατὰ Λυσικράτους.

πρὸς Νικοκράτην. Dionys.

πρὸς Ξενοφῶντα, ἀποστασίου. Laertius II. 52.

Συνηγορία Παρμένοντι ὑπὲρ ἀνδραπόδου, βλάβης. Dionys.

Ἐρανικὸς μετὰ τῶν Πατροκλέους παίδων. Harpocrat.

Κατὰ Πεδιέως. Dionys.

πυῤῥωνικός. Vide infra Τυῤῥηνικός.

Κατὰ Πισικλέους. Vide supra Ἀγασικλέους.

Κατὰ πιθίου Dionys. Harpocrat. & Plutarch. ubi male πασίου. Vide Meurs. III. 5. Attic. Lect.

Κατὰ ποθίου Stephanus Byz. in αἴγινα, sed legendum Πυθίου.

Κατὰ πολυεύκτου, ἀπόφασις. Harpocrat. Svid. Priscian.

Κατὰ πολυεύκτου βασιλεύειν λαχόντος, δοκιμασία. Dionys. Harpocr.

Κατὰ πολυεύκτου δωροδοκίας. Harpocrat.

Κατὰ πολυεύκτου ἐκφυλλοφορηθέντος, ὑπὸ τῆς βουλῆς ἔνδειξις. Dionys. Harpocrat. & Svid.

Κατὰ πολυεύκτου περὶ τοῦ Γεωφανίου male apud Dionys. Τεωφανίου. Vide Meursii III. 11. Attic. Lect.

Κατὰ ποσιδίππου. Dionys. Harpocrat. in οἴκημα.

πρὸς τοὺς πατροκλέους παῖδας ἐρανικός. Harpocrat. & Dionys. ubi male προκλέους.

Κατὰ προξένου, βλάβης. Dionys. T. 2. p. 113. Plutarchus in vita, qui ait, hanc Orationem, qua Proxenum hospitem & amicum accusare non dubitavit Dinarchus, à sene & oculis capto dictam esse primam omnium in foro: antea enim aliis tantum orationes composuisse accepta mercede. Meminit etiam Harpocrat. apud quem λαβῆς vitiose excusum in ἀργυρίου δίκη.

Κατὰ Πυθέου, ὕβρεως. Dionyſ.

Κατὰ Πυθέου, ξενίας. Dionyſ. Harpocr. Stephanus in Αἴγινα.

Κατὰ Πυθέου, περὶ τῶν κατὰ τὸ ἐμπόριον. Dionyſ.

Κατὰ Στεφάνου. Dionyſ Harpocrat.

Κατὰ Τιμοκράτους. Dionyſ. Harpocrat.

Τυραννικὸς apud Harpocrat. in κέρκωπος, Λιπόθεσι, οἴκημα, στρομφίδες, νῆσοι.

Τυρρηνικός Harpocrat. & Svid. in περίστασιν (male ap. Dionyſ. πυρρηνικός.)

Διαδικασία Φαληρέων. Dionyſ. Harpocrat.

πρὸς Φανοκλέα. Dionyſ.

Κατὰ Φιλίππου μεταλλικός. Dionyſ.

Κατὰ Φιλοκλέους, ὑπὲρ τῶν Ἀρπαλίων. Exſtat, cum *Iſibani* verſione.

πρὸς Φιλωτάδην. Dionyſ.

Κατὰ Φορμισίου, ἀσεβείας. Dionyſ. Harpocrat. Svidas in ἡλιοδημόσιον. Confer Meurſium IV. 16. Attic. Lect.

Ἀπολογία διαμαρτυρίας πρὸς τὴν Χαρίτος εἰσαγγελίαν μετὰ Φειδιάδου γραμματέως. Dionyſ.

Heronis Rhetoris ἐξήγησιν Δεινάρχου memorat Svidas in Ἥρων.

Atque hæc de decem celebribus Oratoribus Atticis dicta ſufficiant. Cæterorum Rhetorum & Oratorum Græcorum notitiam, literarum ordine digeſtam, ſervavi libro quarto.

FINIS LIBRI SECUNDI.

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google